

Reference	Before	After
MAT 1:1	بۇ ئىبراھىمنىڭ ئوغلى ۋە داۋۇتنىڭ ئوغلى بولغان ئىسما مەسھىنىڭ نەسەبىنامە كىتابىدۇر:	بۇ ئىسما مەسھىنىڭ نەسەب كىتابى، ئۇ ئىبراھىم ۋە داۋۇتنىڭ بالسى بولدۇ.
MAT 1:2	ئىبراھىمدىن ئىسهاق تۆرەلدى، ئىسهاقتىن ياقۇپ تۆرەلدى، ياقۇپ يەھۇدا ۋە ئۇنىڭ ئاكا-ئۈكىلىرىنىڭ ئاتىسى بولدى؛	ئىبراھىم ئىسهاقنى تۇغۇلدۇردى، ئىسهاق ياقۇپنى تۇغۇلدۇردى، ياقۇپ يەھۇدا بىلەن ئۇنىڭ قارىنداشلىرىنىڭ ئاتى بولدى؛
MAT 1:3	يەھۇدان ئامار ئارقىلىق يەرەز ۋە زەراھ تۆرەلدى؛ يەرەزدىن ھەزرون تۆرەلدى، ھەزروندىن رام تۆرەلدى،	يەھۇدا تامار ئارقىلىق يەرەز بىلەن زەراھ تۇغۇلدى؛ يەرەزدىن ھەزرون تۇغۇلدى، ھەزروندىن رام تۇغۇلدى.
MAT 1:4	رامدىن ئاممىناداب تۆرەلدى، ئاممىنادابدىن ناھشون تۆرەلدى، ناھشوندىن سالمون تۆرەلدى،	رامنىڭ بالسى ئاممىناداب تۇغۇلدى، ئاممىنادابنىڭ بالسى ناھشون تۇغۇلدى، ناھشوننىڭ بالسى سالمون تۇغۇلدى،
MAT 1:5	سالмонدىن راھاب ئارقىلىق بۇئاز تۆرەلدى، بۇئازدىن رۇت ئارقىلىق ئوبەد تۆرەلدى، ئوبەدىن يەسسىه تۆرەلدى،	سالمون راھاب بىلەن بۇئاز تۇغۇلدۇردى، بۇئاز رۇت بىلەن ئوبەد تۇغۇلدۇردى، ئوبەد يەسسىه تۇغۇلدۇردى،
MAT 1:6	يەسسىهدىن داۋۇت يادشاھ تۆرەلدى. داۋۇتنىن ئۇرىيانيڭ ئايالى ئارقىلىق سۇلايمان تۆرەلدى،	يەسسىه داۋۇتنى تۇغۇلدۇردى، داۋۇت يادشا بولدى. داۋۇت ئۇرىيانيڭ ئايالى ئارقىلىق سۇلايماننى تۇغۇلدۇردى.
MAT 1:7	سۇلايماندىن رەھبۈۋام تۆرەلدى، رەھبۈۋامدىن ئابىيا تۆرەلدى، ئابىادىن ئاسا تۆرەلدى،	سۇلايمان رەھبۈۋامنى تۇغۇلدۇردى، رەھبۈۋام ئابىيانى تۇغۇلدۇردى، ئابىيا ئاسانى تۇغۇلدۇردى،
MAT 1:8	ئاسا يەھوشافاتنى تۇغۇلدۇردى، يەھوشافات يەھورامنى تۇغۇلدۇردى، يەھورام تۆرەلدى، يەھورامدىن ئۆززىيە تۆرەلدى،	ئاسا يەھوشافاتنى تۇغۇلدۇردى، يەھوشافات يەھورامنى تۇغۇلدۇردى، يەھورام تۆرەلدى، ئۆززىيەنى تۇغۇلدۇردى،
MAT 1:9	ئۆززىيادىن يوتام تۆرەلدى، يوتامدىن ئاھاز تۆرەلدى، ئاھازدىن ھەزكىيا تۆرەلدى،	ئۆززىيادىن يوتام تۇغۇلدى، يوتامدىن ئاھاز تۇغۇلدى، ئاھازدىن ھەزكىيا تۇغۇلدى،
MAT 1:10	ھەزكىيادىن ماناسىسەھ تۆرەلدى، ماناسىسەھدىن ئامون تۆرەلدى، ئاموندىن يوشىيا تۆرەلدى؛	ھەزكىيادىن ماناسىسەنى تۇغۇلدۇردى، ماناسىسەھ ئاموننى تۇغۇلدۇردى، ئامون يوشىيانى تۇغۇلدۇردى.
MAT 1:11	باىلغا سۈرگۈن قىلىنغاندا يوشىيادىن يەكونىيە ۋە ئۇنىڭ ئاكا-ئۈكىلىرى تۆرەلدى.	باىلغا سۈرگۈن قىلىنغان ۋاقتىتا، يوشىيادىن يەكونىيە ۋە ئۇنىڭ قېرىنداشتىرى تۇغۇلدى.
MAT 1:12	باىلغا سۈرگۈن بولغاندىن كېيىن، يەكونىيادىن شېئالتىئەل تۆرەلدى، شېئالتىئەلدىن زەرۇبىابەل تۆرەلدى،	باىلغا سۈرگۈن بولغاندىن كېيىن، يەكونىيە شېئالتىئەلنى تۇغۇتنى، شېئالتىئەل زەرۇبىابەلنى تۇغۇتنى،
MAT 1:13	زەرۇبىابەلدىن ئابھەود تۆرەلدى، ئابھەوددىن ئېلىئاقىم تۆرەلدى، ئېلىئاقىمىدىن ئازور تۆرەلدى،	زەرۇبىابەلنىڭ ئابھەود تۇغۇلدى، ئابھەودنىڭ ئېلىئاقىم تۇغۇلدى، ئېلىئاقىمىزنىڭ ئازور تۇغۇلدى
MAT 1:14	ئازوردىن زادوک تۆرەلدى، زادوكتىن ئاقىم تۆرەلدى، ئاقىمىدىن ئەلھەود تۆرەلدى،	ئازور زادوکنى تۇغۇلدۇردى، زادوک ئاقىمنى تۇغۇلدۇردى، ئاقىم ئەلھەود تۇغۇلدۇردى،
MAT 1:15	ئەلھەوددىن ئەلىئازار تۆرەلدى، ئەلىئازاردىن ماتنان تۆرەلدى، ماتناندىن ياقۇپ تۆرەلدى،	ئەلھەود ئەلىئازارنى تۇغۇلدۇردى، ئەلىئازار ماتنانى تۇغۇلدۇردى، ماتنان ياقۇپنىڭ تۇغۇلدۇردى،
MAT 1:16	ياقۇپنىن مەريەمنىڭ ئېرى بولغان بۈسۈپ تۆرەلدى؛ مەريەم ئارقىلىق مەسىھ ئاتالغان ئىسما تۇغۇلدى.	ياقۇپنىڭ بالسى بۈسۈپ، مەريەمنىڭ ئەرى بولۇپ تۇرى؛ مەريەم ئارقىلىق مەسىھ دەپ ئاتالغان ئىسما دۇنياغا كەلدى.
MAT 1:17	شۇنداق بولۇپ، ئىبراھىمدىن داۋۇتقىچە بولغان ئاربىقتا جەمئى ئون تۆت ئەۋلاد بولغان؛ داۋۇتنىن باىلغا سۈرگۈن قىلىنۋىچە جەمئى ئون تۆت ئەۋلاد بولغان؛ ۋە باىلغا سۈرگۈن قىلىنىشىشىن مەسىھ كەلگەچە جەمئى ئون تۆت ئەۋلاد بولغان.	شۇنداق بولۇپ، ئىبراھىم دەۋرىدىن داۋۇتقا قەدەر بارلىق 14 نەسل بار؛ داۋۇتنىن باىلغا سۈرگۈن قىلىنىشقا قەدەر 14 نەسل بار؛ ۋە باىلغا سۈرگۈن قىلىنىشىشىن مەسىھ كەلگەچە 14 نەسل بار.
MAT 1:18	ئىسما مەسھىنىڭ دۇنياغا كېلىشى شۇنداق بولدى: – ئۇنىڭ ئانسىس مەريەم	ئىسما مەسھىنىڭ دۇنياغا كېلىشى شۇنداق edi: ئۇنىڭ ئانسىس مەريەم

Reference

Before

	يۈسۈپكە ياتلىق بولۇشقا ۋەدە قىلىنغانىدى؛ لېكىن تېخى نىكاھ قىلىنىمايلا، ئۇنىڭ مۇقەددەس روھتنىن ھامىلىدار بولغانلىقى مەلۇم بولدى.	يۈسۈپ بىلەن بەكەت قىلغانىدى؛ لېكىن تېخى نىكاھ قىلىنغاندا، ئۇ مۇقەددەس روھ بىلەن ھامىل بولغانلىقى بىلىنىپ قالدى.
MAT 1:19	لېكىن ئۇنىڭ بولغۇسى ئېرى يۈسۈپ، دۇرۇس كىشى بولۇپ، ئۇنىڭ ئەمئىيەت ئالدىدا خىجالەتكە قالدۇرۇشنى خالىمای، ئۇنىڭدىن ئاسىرتىن ئاجرىشىپ كېتىشنى نىيەت قىلدى.	بىراق يۈسۈپ، ئۇنىڭ ئېرى بولۇپ، ياخشى كىشى ئىدى، ئۇنى خەلق ئالدىدا ئاۋارە قىلمابىدەغان بولۇپ، يوشۇرۇن تەرەيتىن ئۇنىڭدىن ئايبرىلىپ كېتىش ئويلاپ قالدى.
MAT 1:20	ئەمما ئۇ مۇشۇ ئىشلارنى ئويلاپ يۈرگىنىدە، مانا يەرۋەدىگارنىڭ بىر يەرىشتىسى چۈشىدە كۆرۈنۈپ ئۇنىڭغا – ئەي داۋۇتنىڭ ئوغلى يۈسۈپ، ئاياللۇك مەريەمنى ئۆز ئەمرىگە ئېلىشىن قورقما؛ چۈنكى ئۇنىڭدا بولغان ھامىلە مۇقەددەس روھتنىن كەلگەن.	ئەمما ئۇ بۇ ئىشلارنى ئويلاپ تۇرغاندا، يەرۋەدىگارنىڭ بىر يەرىشتىسى چۈشىدە كۆرۈنگەن بولۇپ، دەپتۇرۇ: «ئەي داۋۇتنىڭ بالىسى يۈسۈپ، مەرىم ئاياللۇك بولىشىغا قورقما؛ چۈنكى ئۇنىڭدىكى ھامىلە مۇقەددەس روھتنىن كەلگەن.»
MAT 1:21	ئۇ بىر ئوغۇل تۇغىدۇ، سەن ئۇنىڭ ئىسمىنى ئەيسا دەپ قويغىن، چۈنكى ئۇ ئۆز خەلقىنى گۇناھلىرىدىن قۇتقۇزىدۇ» – دېدى.	ئۇ بىر ئوغۇل تۇغىدۇ، سەن ئۇنىڭ ئىسمىنى ئەيسا قوي، چۈنكى ئۇ خەلقىنى گۇناھلىرىدىن قۇتلاب ساقلайдۇ» دېدى.
MAT 1:22	مانا بۇلارنىڭ ھەممىسى يەرۋەدىگارنىڭ يەيغەمبەر ئارقىلىق دېگەنلىرىنىڭ ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇش ئۆچۈن بولغان، دېمەك: –	بۇ ھەممە نەرسە يەرۋەدىگارنىڭ يەيغەمبەر ئارقىلىق دېگەنلىرىنى تولدو رۇش ئۆچۈن بولدى:
MAT 1:23	«ياك قىز ھامىلىدار بولۇپ بىر ئوغۇل تۇغىدۇ؛ ئۇلار ئۇنىڭ ئىسمىنى ئىمامانۋىئىل (مەنسى) «خۇدا بىز بىلەن بىلە» دەپ ئاتايدۇ».	«مەنمۇ، بەكىرە قىز بىر ھامىل قالىپ بىر ئوغۇل تۇغىدۇ؛ ئۇنى ئىمامانۋىئىل دەپ ئاتايدۇ، بۇ ئات «ئاللا بىز بىلەن» دەپ تەرجىمە قىلىنغان.»
MAT 1:24	يۈسۈپ ئويغىنىپ، يەرۋەدىگارنىڭ يەرىشتىسى بەلگىلەن نەرسىنى قىلىپ، مەريەمنى ئەمرىگە ئالدى.	يۈسۈپ ئويغابىپ كەتىن، يەرۋەدىگارنىڭ يەرىشتىسى بەلگىلەن نەرسىنى قىلىپ، مەريەمنى ئەيرىمىگە ئىلىپ كەلدى.
MAT 1:25	لېكىن مەرىم بوشانغۇچە ئۇ ئۇنىڭغا يېقىنلاشىمىدى. بۇ مەريەمنىڭ تۇنخىسى ئىدى؛ يۈسۈپ ئۇنىڭغا ئەيسا دەپ ئىسىم قويدى.	ئەمما مەرىم بالىنى تۇغۇلۇقچە ئۇ ئۇنىڭغا يېقىنلاشىمىدى. بۇ مەريەمنىڭ بىرىنچى بالىسى بولدى؛ يۈسۈپ ئۇنى ئەيسا دەپ ئاتىۋالدى.
MAT 2:1	ئەيسا ھېرود يادىشاھەن ھۆكۈم سۈرگەن كۈنلەرde يەھۇدىيە ئۆلکىسىنىڭ بەيت-لەھەم جايىدا تۇغۇلغانلىقىدىن كېپىن، بەزى دانا كىشىلەر مەشرىقتىن بېرۇسالىمغا كېلىپ، دەپ سورايدۇ:	ئەيسا ھېرود يادىشاھەن ئۆلکىنىڭ بەيت-لەھەم جايىدا تۇغۇلغانلىقىنى كۆردۇق. شۇڭا، ئۇغا سەجدە قىلىش ئۆچۈن كەلدۇق، دېپىشتىن.
MAT 2:2	يەھۇدىلارنىڭ يېڭىدىن تۇغۇلغان يادىشاھى قەيەرەدە؟ بىز ئۇنىڭ يۇلتۇزىنىڭ يۇلتۇزىنىڭ كۆرۈلگەنلىكىنى كۆردۇق. شۇڭا، ئۇنىڭغا سەجدە قىلىغلى كەلدۇق، – دېپىشتىن.	يەھۇدىلارنىڭ يېڭىنى تۇغۇلغان يادىشاھى قەيەرەدە؟ بىز ئۇنىڭ يۇلتۇزىنىڭ يۇلتۇزىنىڭ كۆرۈلگەنلىكىنى كۆردۇق. شۇڭا، ئۇغا سەجدە قىلىش ئۆچۈن كەلدۇق، دېپىشتىن.
MAT 2:3	بۇنى ئاڭلىغان ھېرود يادىشاھە، شۇنىڭدەك يۇتكۈل بېرۇسالىم خەلقىمۇ ئالاقزادىلىككە چۈشتى.	ھېرود يادىشاھ بۇ خەۋەرنى ئاڭلىغاندا، ئۇ ۋە يوتۇن بېرۇسالىم خەلقى ئەندىشەگە چۈشۈپ كەتىن.
MAT 2:4	ئۇ يۇتكۈل باش كاھىنلار ۋە خەلقىنىڭ تەۋرات ئۇستازلىرىنى چاقىرىپ، ئۇلاردىن «مەسىھ قەيەرەدە تۇغۇلۇشى كېرەك؟» – دەپ سورىدى.	ئۇ ھەممە باش كاھىنلار بىلەن خەلقىنىڭ تەۋرات ئالىملىرىنى يېغىش، ئۇلاردىن «مەسىھ قايىسى جايىدا تۇغۇلۇشى كېرەك؟» دەپ سورىدى.
MAT 2:5	ئۇلار: «يەھۇدىيەدىكى بەيت-لەھەم بېرىسىدا بولۇشى كېرەك، – چۈنكى يەيغەمبەر ئارقىلىق شۇنداق يۇتۇلگەن: –	ئۇلار: «يەھۇدىيەدىكى بەيت-لەھەم بېرىسىدا بولۇشى كېرەك، چۈنكى يەيغەمبەر شۇنداق بېزىپ قويغان:
MAT 2:6	«ئى يەھۇدىيە زېمىندىكى بەيت-لەھەم، خەلقىڭ يەھۇدىيە پېتەكچىلىرىنىڭ ئارسىدا ئەڭ كىچىكى بولمايدۇ؛ چۈنكى سەندىن بىر يېتەكچىچىنىڭ ئارسىدا ئەڭ كىچىكى بولمايدۇ؛ چۈنكى سەندىن بىر يېتەكچىچىنىڭ ئارسىدا ئەڭ كىچىكى بولمايدۇ» – دېپىشتىن.	«ئى يەيت-لەھەم، يەھۇدىيە بېرىدە سىزنىڭ خەلقىڭلار يەھۇدىيە رەھبەرلىرى ئارسىدا ئەڭ كىچىك ئەمەس؛ چۈنكى سىزدان بىر رەھبەر چىقىپ كەلەپدۇ، ئۇ مەندىن خەلقىم ئىسرائىللارنى باشقۇرۇپ تۇرۇيدۇ» دېگەن.
MAT 2:7	بۇنىڭ بىلەن، ھېرود دانىشىمەلەرنى مەخپىي چاقىرىتىپ، يۇلتۇزىنىڭ قاچان يەيدا بولغانلىقىنى سۈرۈشتۈرۈپ بىلۋالدى.	ئاندىن، ھېرود دانىشىمەلەرنى يوشۇرۇن چاقىرىتىپ، يۇلتۇزىنىڭ قاچان كۆرۈنگەنلىكىنى سۈرۈشتۈرۈپ بىلۋالدى.
MAT 2:8	شۇ ۋاقتىتىا: «بارىپ بالىنى ياخشى ئىزدەڭلەر. تېپىپ قالغاندا، دەرھال ماڭا ئاندىن: «بىرىپ بالىنى سۈرۈشتە قىلىپ تېپىڭلار. تايقات هامان قايتىپ	شۇ ۋاقتىتىا: «بارىپ بالىنى ياخشى ئىزدەڭلەر. تېپىپ قالغاندا، دەرھال ماڭا ئاندىن: «بىرىپ بالىنى سۈرۈشتە قىلىپ تېپىڭلار. تايقات هامان قايتىپ

Reference	Before	After
	خەۋەر بېرىڭلار، مەنمۇ بارىپ ئۇنى سەجدە قىلىش ئۈچۈن كېلىمەن» دەپ، ماڭا خەۋەر قىلىڭلار، مەنمۇ ئۇنىڭ ئالدىغا بېرىپ سەجدە قىلىپ كېلەي» – دەپ، ئۇلارنى بەيت-لەھەمگە يولغا سالدى.	خەۋەر بېرىڭلار، مەنمۇ بارىپ ئۇنى سەجدە قىلىش ئۈچۈن كېلىمەن» دەپ، ماڭا خەۋەر قىلىڭلار، مەنمۇ ئۇنىڭ ئالدىغا بېرىپ سەجدە قىلىپ كېلەي» – ئۇلارنى بېتلىھەمگە يوللادى.
MAT 2:9	ئۇلار يادىشاھنىڭ سۆزىنى ئاڭلىپ يولغا كەتنى؛ بىز شەرقىتە كۆرگەن يۇلتۇز دانىشىمەنلەر يادىشاھنىڭ سۆزىنى ئاڭلىپ يولغا چىقىتى؛ ۋە مانا، ئۇلار شەرقىتە كۆرگەن ھېلىقى يۇلىتۇز ئۇلارنىڭ ئالدىدا يول باشلاپ ماڭدى ۋە بالا تۇرغان يەرگە كېلىپ توختىدى.	ئۇلار يۇلتۇزنى كۆرگەندا، چوڭ شادلىق بىلەن سۆيگۈسىز خۇشال بولدى ئۇيىگە كېرىپ بالىنى مەريم بىلەن كۆرۈپ، يەرگە چۈشۈپ ئۇنى سەجدە قىلغانلىرى. كېپىن خەزىنسىنى ئېچىپ، ئالتۇن، بارچا ۋە مۇرمەككە قاتارلىق سوۇغاتلارنى بەرگەنلىرى.
MAT 2:10	ئۇلار ھېلىقى يۇلتۇزنى كۆرگىندىن ئىتتايىن قاتىققى شادلىنىشتى	ئۇلار يۇلتۇزنى كۆرگەندا، چوڭ شادلىق بىلەن سۆيگۈسىز خۇشال بولدى
MAT 2:11	ھەم ئۆيگە كېرىپ، بالىنى ئانسىسى مەريم بىلەن كۆرۈپ، يەرگە يېقىلىپ ئۇنىڭغا سەجدە قىلىشتى. ئاندىن، خەزىسلەرنى ئېچىپ، ئالتۇن، مەستىكى، مۇرمەككى قاتارلىق سوۇغاتلارنى سۇنوشتى.	ئۆيگە كېرىپ بالىنى مەريم بىلەن كۆرۈپ، يەرگە چۈشۈپ ئۇنى سەجدە قىلغانلىرى. كېپىن خەزىنسىنى ئېچىپ، ئالتۇن، بارچا ۋە مۇرمەككە قاتارلىق سوۇغاتلارنى بەرگەنلىرى.
MAT 2:12	ئۇلارغا چۈشىدە ھېرودنىڭ يېنىغا بارماسلىق توغرىسىدىكى ۋەھىي كەلگەنلىكى ئۈچۈن، ئۇلار باشقا يول بىلەن ئۆز يۇرتىغا قايتىشتى.	ئۇلارغا چۈشىتە ئۆيغۈچ بەرگەنلىكتىن ھېرودنىڭ يېنىغا بارماسلىق، شۇڭا ئۇلار باشقا يولدىن ئۆز ۋەطىنىغا قايتىشتى.
MAT 2:13	ئۇلار يولغا كەتكەندىن كېپىن، يەرۋەردىگارنىڭ بىر يەرسىتىسى يۇسۇنىنىڭ چۈشىدە كۆرۈنۈپ: ئۇرۇنۇدىن تۇرا بالا ۋە ئانسىسى ئىككىسىنى ئېلىپ مىسرىغا قاچ. مەن ساڭا ئۇقتۇرغۇچە ئۇ يەرde تۇرغىن. چۈنكى ھېرود بالىنى يوقتىشقا ئىزدەپ كېلىدۇ – دېدى.	ئۇلار كەتكەندىن كېپىن، يەرۋەردىگارنىڭ يەرسىتىسى يۇسۇپ چۈشىدە كۆرۈنگەن: تۇرا بالىنى ۋە ئانسىسى ئېلىپ مىسرىغا قاچىنىپ كەت. مەن سەنگە دەپ بەرگەندا قەدەر ئۇ يەرde قال. چۈنكى ھېرود بالىنى ئىزدەپ تۇرۇپ، يوق قىلىماقچى.
MAT 2:14	شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئورنىدىن تۇرۇپ، شۇ كېچىلا بالا ۋە ئانسىسى ئىككىسىنى ئېلىپ مىسرىغا قاراپ يولغا چىقىتى.	شۇ ۋاقتىتا ئۇ تۇرۇپ كەتنى، شۇ كېچى ب a7a ۋە ئانسىسى ئېلىپ مىسرىغا يولغا چىقىتى.
MAT 2:15	ئۇ ھېرود ئۆلکەچە شۇ يەرde تۇردى. شۇنداق بولدىكى، يەرۋەردىگارنىڭ يەفەمىھەر ئارقىلىق ئالدىن ئېپتاقان: «ئوغلۇمنى مىسىردىن مەن چاقىرىدىم» دېگەن سۆزى ئەمەلگە ئاشۇرۇلدى.	ئۇ ھېرود ئۆلگەچە شۇ جايда قالدى. بۇ، يەرۋەردىگار يەفەمىھەر ئارقىلىق دېگەن گەينى تولدۇردى: «مەن ئوغلۇمۇمنى مىسىردىن چاقىرىدىم».
MAT 2:16	ھېرود بولسا دانىشىمەنلەردىن ئالدانغانلىقىنى بىلىپ، قاتىققى غەزىلەندى. ئۇ دانىشىمەنلەردىن ئېنىقلەغان ۋاقتىقا ئاساسەن، ئادەملەرنى ئەۋەتىپ ياشتىكى ئوغۇل باللارنىڭ ھەممىسىنى ئۆلتۈرگۈزدى.	ھېرود دانىشىمەنلەردىن ئالداندۇرۇلغانلىقىنى بىلىپ، قاتىققى ئېلىنىپ كەتنى. ئۇ دانىشىمەنلەردىن ئاڭلىغان ۋاقتى بوبىچە، ئادەملەرنى بەيت-لەھەم ۋە ئەتراپلىرىغا يوللاپ، ئىككى ياش ۋە كېچىك بولغان ھەممە ئوغۇل بەيت-لەھەم بەر ئارقىلىق دېگەن سۆز يۇتۇپ كەتنى باللارنى ئۆلتۈرگۈزدى.
MAT 2:17	شۇ چاغدا يەرمىيا يەفەمىھەر ئارقىلىق ئېنىقلەغان مۇنۇ سۆز ئەمەلگە ئاشۇرۇلدى:	شۇ ۋاقتىتا يەرمىيا يەفەمىھەر ئارقىلىق دېگەن سۆز يۇتۇپ كەتنى:
MAT 2:18	«راما شەھىرىدە بىر ئاواز ئاچقىچىق زارلاپ تۇر، بۇ راھىلەنلىڭ باللىرى ئۈچۈن «راماھ شەھىرىدە بىر سادا، ئاچقىچىق يەغا-زارنىڭ يېغانى ئاڭلىنار، بۇ كۆتۈرگەن يېغانى؛ باللىرى يوق بولغانلىقتىن، تەسەللى قوبۇل قىلمايدۇ». راھىلەنلىڭ باللىرى ئۈچۈن كۆتۈرگەن ئاھ-زارلىرى؛ باللىرىنىڭ يوق قىلىۋېتىلىگىنى تۈيەيلىدىن، تەسەللەن قوبۇل قىلماي يېغان كۆتۈردى».	«راما شەھىرىدە بىر ئاواز ئاچقىچىق زارلاپ تۇر، بۇ راھىلەنلىڭ باللىرى ئۈچۈن «راماھ شەھىرىدە بىر سادا، ئاچقىچىق يەغا-زارنىڭ يېغانى ئاڭلىنار، بۇ كۆتۈرگەن يېغانى؛ باللىرى يوق بولغانلىقتىن، تەسەللى قوبۇل قىلمايدۇ». راھىلەنلىڭ باللىرى ئۈچۈن كۆتۈرگەن ئاھ-زارلىرى؛ باللىرىنىڭ يوق قىلىۋېتىلىگىنى تۈيەيلىدىن، تەسەللەن قوبۇل قىلماي يېغان كۆتۈردى».
MAT 2:19	ھېرود ئۆلۈپ كەتكەندىن كېپىن، خۇدانلىڭ يەرسىتىسى مىسىردا تۇرۇۋاتقان ئەمدى ھېرود ئۆلگەنلىدىن كېپىن، خۇدانلىڭ بىر يەرسىتىسى مىسىردا تۇرغان يۇسۇنىنىڭ چۈشىدە كۆرۈنۈپ ئۇنىڭغا:	يۇسۇنىنىڭ چۈشىدە كۆرۈنۈپ، ئۇنىڭغا:
MAT 2:20	ئۇرۇنۇدىن تۇرا بالا ۋە ئانسىسى ئېلىپ ئىسرايىل زېمىنغا قايتا ظۇنوك بالىنىڭ جېنىنى ئالماقچى بولغانلار ئۆلدى. – دېدى.	Tur! Bala hám onisini ap, Isroiyl yerga qayt! Chunki, balining jonini almaqchi bolghanlar öldi, dedi.
MAT 2:21	بۇنىڭ بىلەن يۇسۇپ ئورنىدىن تۇرۇپ بالا ۋە ئانسىسىنى ئېلىپ ئىسرايىل زېمىنغا قايتىپ.	يۇسۇپ تۇرۇپ بالىنى ۋە ئانسىسىنى ئېلىپ، ئىسرايىل زېمىنغا قايتىپ كەتنى.
MAT 2:22	ئۇ ئارخىلائۇسنىڭ ئاتىسى ھېرود يادىشاھنىڭ ئورنىغا تەختكە ئولتۇرۇپ يەھۇدىيە ئۆلکىسىگە ھۆكۈمرانلىق قىلىۋاتقىنىدىن خەۋەر تېپىپ، ئۇ يەرگە قايتىشتىن قورقان؛ ۋە چۈشىدە ئۇنىڭغا بىر ۋەھىي كېلىپ، گاللىيە	ئۇ ئارخىلائۇسنىڭ ھېرودنىڭ ئورنىغا يەھۇدىيە دە ھۆكۈمران بولغانلىقىنى ئاڭلىغاندا، ئۇ يەرگە قايتىشتىن قورقان؛ خۇدا چۈشىتە ئۇنى ئاڭاھلەندۇرغانلىقىغا ئەنگىشىپ، گاللىيە كەتنى،

Reference

Before

		Before	After
MAT 2:23		ئۇ ناسارەت دەپ ئاتالغان بىر شەھەرگە كەلدى ۋە ئاندا پاشاشقا باشلىدى. ناسارەت دەپ ئاتىلىغان بىر يېزىدا ئولۇراقلاشتى. شۇنىڭ بىلەن بۇ، يېغەمبەرلەرنىڭ سۆزىنى تولۇقىرىالدى: «ئۇ ناسارەتلىك دەپ ئاتىلىدۇ». يېغەمبەرلەر ئارقىلىق: «ئۇ ناسارەتلىك دەپ ئاتىلىدۇ» دېيىلگىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇلدى.	زېمىنغا بېرىپ،
MAT 3:1		ئۇ چاغلارنىڭ بىرىدە يەھيا بايتىز بەرگۈچى كەلدى ۋە يەھۇدىيە چۆلىسىدە شۇ چاغلاردا، چۆمۈلدۈرگۈچى يەھيا يەھۇدىيەدىكى چۈل-باياۋانغا كېلىپ ۋاعز قىلىدى.	
MAT 3:2		كىشىلەرگە: ئۆزگەرتىپ قالىڭلارا! چۈنكى ئاسمان دۆلەتى ھازىرلا ياقتۇرۇپ كىشىلەرگە: - توۋا قىلىڭلار! چۈنكى ئەرش يادىشاھلىقى يېقىنىلىشىپ قالدى! - دەپ جاكارلاشقا باشلىدى.	كەتنى! دەپ سۆزلەپ باشلىدى.
MAT 3:3		چۈنكى يەھيا چۆمۈلدۈرگۈچى بۇ، يەشايا يېغەمبەر بېشارىتىدىكى كىشى. كۆرسەتكەن كىشىنىڭ دەل ئۆزى بولۇپ: - «باياۋاندا توۋلايدىغان بىر كىشىنىڭ: رەبنىڭ يولىنى تەيارلاڭلار، ئۇنىڭ چىغىر يوللىرىنى تۈپتۈز قىلىڭلار! - دېگەن ئاوازى ئاڭلىنىدۇ».	چۈنكى يەھيا چۆمۈلدۈرگۈچى بۇ، يەشايا يېغەمبەر بېشارىتىدىكى كىشى. باياۋاندا بىر كىشىنىڭ ئاوازى توۋلاپ: رەبنىڭ يولىنى تەيارلاڭلار، ئۇنىڭ چىغىش يوللىرىنى تۈپتۈز قىلىڭلار!
MAT 3:4		يەھيا يېغەمبەر تۆكە يوڭىدىن قىلىنغان كىيم كىيگەن، بېلىگە كۆن تاسما باغلانىدى. يەيدىغىنى بولسا چېكەتكىلەر بىلەن ياخا ھەرسلى ئىدى.	يەھيا تۆگە يەتسىن كىيم كىيگەن، بېلىگە سادىق تاسما باغلان.
MAT 3:5		ئەمدى يېرۇساليم شەھىرى، يۇتون يەھۇدىيە ئۆلکىسى ۋە يۇتكۇل ئىئورдан دەريا ۋادىسىنىڭ ئەترابىدىكى كىشىلەر ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىشىپ،	شۇ ۋاقتىتا يېرۇساليم شەھىرى، يۇتون يەھۇدىيە دىيارى ۋە ئىئوردان دەرياسىنىڭ تەۋەرىپىدىكى بارلىق خەلق ئۇنىڭ ئالدىغا كەتنى.
MAT 3:6		گۇناھلىرىنى ئىقرار قىلىشتى ۋە ئۇنىڭ ئۆزلىرىنى ئىئوردان دەرياسىدا چۆمۈلدۈرۈشىنى قوبۇل قىلىشتى.	گۇناھلىرىنى ئىتىراپ قىلىپ، ئىئوردان دەرياسىدا ئۇنىڭ سۇ چۆمۈشىنى قوبۇل قىلىشتى.
MAT 3:7		لېكىن يەرسىي ۋە سادۇقىي مەزھىپدىكىلەردىن كۆپلىرىنىڭ ئۇنىڭ چۆمۈشىنى كەلگەنلىكىنى كۆرگىندە ئۇ ئۇلارغا: - ئەي يەلان باللىرى! كىم سىلەرگە خۇدانىڭ كەلەر غەزىپدىن قېچىڭلار دەپ ئاڭاھلەندۈردى؟	لېكىن يەرسىي ۋە سادۇقىلەرنىڭ كۆپلىرىنىڭ ئۇنىڭ چۆمۈشىنى كەلگەنلىكىنى كۆرگىندە، ئۇ ئۇلارغا: «ئەي يەلان باللىرى! كىم سىلەرگە خۇدانىڭ كەلەر غەزىپدىن قېچىڭلار دەپ ئاڭاھلەندۈردى؟
MAT 3:8		ئەمدى توۋىغا لايق مېۋىنى كەلتۈرۈڭلار!	ھازىر توۋە قىلىشقا ئۇيغۇن مېۋە ئوراپ قويۇڭلار!
MAT 3:9		ئۆزىنگلارغا: «بىزنىڭ ئاتامىز ئىبراھىم!» دەپ ئويلاپ تورماڭلار، چۈنكى مەن ۋە ئۆز سچىڭلاردا: «بىزنىڭ ئاتامىز بولسا ئىبراھىمۇر!» دەپ خىيال قىلىپ سەلەرگە دەيمەنلىكى، خۇدا بۇ تاشلارنى ئىبراھىمغا باللار قىلىپ چىقىپ مۇشۇ تاشلاردىنمۇ يەرزەتتەرنى ئايىرىدە قىلايىدۇ.	ئۆزىنگلارغا: «بىزنىڭ ئاتامىز ئىبراھىم!» دەپ ئويلاپ تورماڭلار، چۈنكى مەن ۋە ئۆز سچىڭلاردا: «بىزنىڭ ئاتامىز بولسا ئىبراھىمۇر!» دەپ خىيال قىلىپ سەلەرگە دەيمەنلىكى، خۇدا بۇ تاشلارنى ئىبراھىمغا باللار قىلىپ چىقىپ مۇشۇ تاشلاردىنمۇ يەرزەتتەرنى ئايىرىدە قىلايىدۇ. كەلگۈزەلەيدۇ.
MAT 3:10		ھازىر يالىدا دەرخەلەرنىڭ يىلتىزىغا تەڭ تۇرۇيتنۇ؛ ياخشى مېۋە بەرمەيدىغان يالى ئاللىقاچان دەرخەلەرنىڭ يىلتىزىغا تەڭلەپ قويۇلدى؛ ياخشى مېۋە بەرمەيدىغان ھەر دەرخ كېسىلىپ، ئوتقا تاشلىنىدۇ.	ھازىر يالىدا دەرخەلەرنىڭ يىلتىزىغا تەڭ تۇرۇيتنۇ؛ ياخشى مېۋە بەرمەيدىغان ھەن سەلەرنى توۋا قىلىش ئۆچۈن سۇدا چۆمۈرتۈپ تۇرۇيتنۇ. لېكىن مەنمدىن كېيىن كەلگەن زات مەنمدىن كۆچلۈك، مەن ئۇنىڭ كەشىنى كۆتۈرۈشكە لايق ئەمەسمەن؛ ئۇ سەلەرنى مۇقەددەس روھ بىلەن ۋە ئوت ئۇنىڭ كەشىنى كۆتۈرۈشكىمۇ لايق ئەمەسمەن؛ ئۇ سەلەرنى مۇقەددەس بىلەن چۆمۈرتىدۇ.
MAT 3:11		مەن دەرۋەقە سەلەرنى توۋا قىلىشىڭلار ئۆچۈن سۇغا چۆمۈلدۈرمەن. لېكىن مەندىن كېيىن كەلگۈچى زات مەندىن قۇدرەتلىكتۇر. مەن ھەتتا تەلۆكۈس تازىلайдۇ، ساپ بۇغادايىنى ئامبارغا يېغىدۇ، ئەمما توپا-ساماننى ئۆچەمەس ئوتتا كۆيىدۈرۈۋېتىدۇ.	مەن سەلەرنى توۋا قىلىش ئۆچۈن سۇدا چۆمۈرتۈپ تۇرۇيتنۇ. لېكىن مەنمدىن كېيىن كەلگەن زات مەنمدىن كۆچلۈك، مەن ئۇنىڭ كەشىنى كۆتۈرۈشكە لايق ئەمەسمەن؛ ئۇ سەلەرنى مۇقەددەس روھ بىلەن ۋە ئوت ئۇنىڭ كەشىنى كۆتۈرۈشكىمۇ لايق ئەمەسمەن؛ ئۇ سەلەرنى مۇقەددەس بىلەن چۆمۈرتىدۇ.
MAT 3:12		ئۇنىڭ قولىدا كۆربىك بار، خامىنى تازىلاب، ساپ بۇغادايىنى ئامبارغا يېغىدۇ، ئۇنىڭ سورۇغۇچى كۆربىك قولىدا تۇرىدۇ؛ ئۇ ئۆز خامىنىنى توپا-ساماندىن تەلۆكۈس تازىلайдۇ، ساپ بۇغادايىنى ئامبارغا يېغىدۇ، ئەمما توپا-ساماننى ئۆچەمەس ئوتتا كۆيىدۈرۈۋېتىدۇ.	ئۇنىڭ قولىدا كۆربىك بار، خامىنى تازىلاب، ساپ بۇغادايىنى ئامبارغا يېغىدۇ، ئۇ ئۆز خامىنىنى توپا-ساماننى ئەمما ئۆچەمەس ئوتتا كۆيىدۈرۈۋېتىدۇ.
MAT 3:13		شۇ ۋاقتىتا، ئەيسا يەھىادىن چۆمۈلدۈرۈلۈشىنى قوبۇل قىلىش ئۆچۈن گاللىيە ئۆلکىسىدىن ئىئوردان دەرياسى بويىغا، ئۇنىڭ يېنىغا كەلدى.	ئۇ ۋاقتىتا ئەيسا گاللىيەدىن كېلىپ، يوخانىسىنىڭ ياقىنىغا، ئىئوردان دەرياسى بويىغا باردى، چۈشۈرۈش ئۆچۈن.
MAT 3:14		ئەمما يەھىا، ئىسا چۆمۈلدۈرۈش ئۆچۈن كەلگەندا، ئۇنى توسىدى: «چوقۇم بىراق يەھىا چۆمۈلدۈرۈشكە ئۇنىماي ئۇنى توسوپى: - ئەسلى	ئەمما يەھىا، ئىسا چۆمۈلدۈرۈش ئۆچۈن كەلگەندا، ئۇنى توسىدى: «چوقۇم بىراق يەھىا چۆمۈلدۈرۈشكە ئۇنىماي ئۇنى توسوپى: - ئەسلى

Reference	Before	After
	چۆمۈلۈرۈلۈشنى مەن سەندىن قوبۇل قىلىشىم كېرەك ئىدى، بىراق سەن مېنىڭ ئالدىمغا كېسىنەغۇ؟ – دېدى.	سەن مېنى چۆمۈلۈرگەن بولىشىڭ كېرەك، سەن مېنىڭ ئالدىمغا نېمىگە كەلدىڭ؟» دېدى.
MAT 3:15	لېكىن ئەيسا ئۇنىڭغا جاۋابىن: – ھازىرچە شۇنىڭغا يول قويىغىن؛ چۈنكى ھەممە ھەققانىلىقنىڭ بارلىق تەلەپلىرىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن، شۇنداق قىلىشىمىزغا توغرا كېلىدۇ، – دېدى. شۇنىڭ بىلەن، يەھىيَا ئۇنىڭغا يول قويىدى.	لېكىن ئەيسا جاۋاب بەردى: «ھازىر بۇنى قوشۇپ قوي، چۈنكى ھەممە توغرا تەلەپلىرىنى تولدۇرۇش ئۈچۈن، بىز بۇنداق قىلىش كېرەك،» دېدى. شۇ بىلەن يەھىيَا قوشۇپ قويىدى.
MAT 3:16	ۋە ئەيسا چۆمۈلۈرۈلۈپ بولۇپلا، سۇدىن چىقىتى؛ ئۇ سۇدىن چىقىشى بىلەن مانا، ئەرشىلەر ئۇنىڭغا ئېچىلىپ، خۇدانىڭ روھى كەيتەر قىياپىتىدە ئەرشتن چۈشۈپ، ئۆستىگە قوئۇۋاتقانلىقنى كۆردى.	ئەيسا سۇدا چۆمۈرۈپ بولغاندا، سۇدىن چىقىتى؛ چىقاندا، قارا، گۆبلەر ئېنىق ئېچىلىپ كەتتى، خۇدا روھى كەپتەر قاتارغا ئوخشاپ گۆبىلەردىن چۈشۈپ كەلگەنلىكىنى كۆرۈپ قالدى.
MAT 3:17	ۋە مانا، ئەرشتن بىر ئاۋاز: – «بۇ مېنىڭ سۆيۈملۈك ئوغلۇم، مەن ئۇنىڭدىن تولۇق خۇرسەنمەن!» – دەپ ئاڭلاندى.	شۇ ۋاقتىتا، ئاسمانىدىن بىر ئاۋاز كەلدى: «بۇ مېنىڭ سۆيۈملۈك ئوغلۇم، مەن ئۇنىڭدىن تولۇق خۇرسەنمەن!» كەين يېسا رۇھنىڭ يوردىمدا چۆلگە ئايارلىدى، ئېلىسىنىڭ سىناشلىرىغا يۈزلەنگەن.
MAT 4:1	ئاندىن ئەيسا رۇھنىڭ يېتەكچىلىكىدە ئېلىسىنىڭ سىناق-ئازدۇرۇشلىرىغا يۈزلىنىش ئۇچۇن چۆل-باياۋانغا ئېلىپ بېرىلدى.	ئۇ قىرقى كۈن-كېچە روزا تۇتقاندا، ئاندىن ئاشۇق بولۇپ كەتتى.
MAT 4:2	ئۇ قىرقى كېچە-كۈندۈز روزا تۇتقاندىن كېسىن، ئۇنىڭ قورسىقى ئېچىپ كەتكەندى.	هازىر شەيتان كەلدى، ئۇنىڭ يېنىغا بارىپ: «ئەگەر سەن ھەقىقى خۇدانىڭ ئوغلى بولساڭ، بۇ تاشلارنى نانغا ئۆزگەرت!» دېدى.
MAT 4:3	ئەمدى ئازدۇرۇچى ئۇنىڭ يېنىغا كېلىپ ئۇنىڭغا: – ئەگەر سەن راستىنىلا خۇدانىڭ ئوغلى بولساڭ، مۇشۇ تاشلارنى نانغا ئايلىنىشقا بۇيرۇغۇن! – دېدى.	ئۇ جاۋاب قىلىدى: «بېزىلغان: ئادەم يەقەت نان سلەنلا ئەمەس، بەلكى خۇدا لېكىن ئۇ جاۋابىن: – تەۋراتى: «ئىنسان يەقەت نان سلەنلا ئەمەس، بەلكى خۇدانىڭ ئاغزىدىن چىقان ھەربىر سۆز بىلەنمۇ ياشايدۇ» دەپ يۇتۇلگەن، – دېدى.
MAT 4:4	ئاندىن ئېلىسى ئۇنى مۇقەددەس شەھەرگە ئايىرىپ، ئىبادەتخانىنىڭ ئەڭ ئەڭ ئېگىز جايىغا تۇرغۇزۇپ ئۇنىڭغا:	كېسىن شايتان ئۇنى مۇقەددەس شەھەرگە ئايىرىپ، ئىبادەتخانىنىڭ ئەڭ يۇقىرى جايىغا قويۇرۇ.
MAT 4:5	– خۇدانىڭ ئوغلى بولساڭ، ئۆزۈڭنى يېسکە تاشلاپ باققىن! چۈنكى تەۋراتى: «خۇدا ئۆز يەرشتىلىرىگە سېنىڭ ھەققىڭدە ئەمەر قىلىدۇ»؛ وە، «بۇ ئۇنىڭنىڭ تاشقا ئۇرۇپ كەتمەسلىك ئۇچۇن، ئۇلار سېنى قوللىرىدا كۆتۈرۈپ يۇرىدۇ» دەپ يۇتۇلگەن – دېدى.	ئەگەر سەن خۇدا ئوغلى بولساڭ، ئۆزۈڭ، تاشلاپ بىر سىناب كۆرگەن! چۈنكى كىتابتا بېزىلغان: «خۇدا يەرشتىلىرىگە سېنى ئالاقادە قىلىپ ئەمەر قىلىدۇ» وە «بۇ ئۇنىڭ تاشقا تەتقان بولمىسىن دەپ، ئۇلار سېنى قوللىرىدا توتۇپ كەتكەنيدۇ.
MAT 4:6	ئەيسا ئۇنىڭغا: «تەۋراتى يەنە، «بېرۋەردىگار خۇدايىڭنى سىنگۇچى بولما!» دەيمۇ يۇتۇلگەن – دېدى.	ئەيسا ئۇنىڭغا دېدى: «بۇدا بېزىلغان: خۇدايىڭنى سىناب كۆرمە!
MAT 4:7	ئاندىن، ئېلىسى ئۇنى ناھايىتى ئېگىز بىر تاغقا چىقىرىپ، ئۇنىڭغا دۇنيادىكى بارلىق پادشاھلىقلارنى شەرەپلىرى بىلەن كۆرسىتىپ:	كېسىن، ئېلىسى ئۇنى بىر بالدۇر تاغقا ئېلىپ كەتىپ، دۇنيادىكى بارلىق دۇلەتلهرنى ۋە ئۇلارنىڭ شەرەپلىرىنى كۆرسەتتى:
MAT 4:8	يەرگە يېقىلىپ ماڭا ئىبادەت قىلسىڭىز، بۇلارنىڭ ھەممىسىنى ساڭا بېرىۋېتىمەن، – دېدى.	ئەگەر يەرگە چۈشۈپ، مەنگە ئىبادەت قىلسىڭىز، بۇلارنىڭ ھەممىسىنى ساڭا بەرەمەن، دەپ دەيدۇ.
MAT 4:9	ئاندىن ئەيسا ئۇنىڭغا: – يوقال، شەيتان! چۈنكى تەۋراتى: «بېرۋەردىگار خۇدايىڭغا ئىبادەت قىل، يەقەت ئۇنىڭلا ئىبادەت-خىزمىتىدە بول!» دەپ يۇتۇلگەن، – دېدى.	ئاندىن ئەيسا ئۇنىڭغا دېدى: «بۇلۇق كەت، شەيتان! چۈنكى بېزىلغان: «بېرۋەردىگار خۇدايىڭغا ئىبادەت قىل، يەقەت ئۇنىلا خىزمەت قىل!»
MAT 4:10	بۇنىڭ بىلەن ئېلىسى ئۇنى تاشلاپ كېتىپ قالدى، وە مانا، يەرشتىلەر كېلىپ ئۇنىڭ خىزمىتىدە بولدى.	شۇ مەزگىلە ئېلىسى ئۇنى تاشلاپ كەتتى، وە، قارا، يەرشتىلەر كېلىپ ئۇنىڭگە ياردەم بەردى.
MAT 4:11		

Reference	Before	After
MAT 4:12	ئەمدى ئەيسا يەھيانىڭ قاماققا تۇتۇپ قويۇلغانلىقىنى ئاكىغاندا، گاللىيەگە يول ئالدى.	ئەيسا يەھيانىڭ قاماققا تۇتۇپ قويۇلغانلىقىنى ئاكىغاندا، گاللىيەگە يول ئالدى.
MAT 4:13	ئۇ ناسارەت بېزسىنى تاشلاب، زەبۈلۈن ۋە نافتالى رايوندىكى گاللىيە دېڭىزى بوسىدىكى كەرزاھۇم شەھرىگە كېلىپ ئورۇنلاشتى.	ئۇ ناسارەتتىن كېتىپ، زەبۈلۈن ۋە نافتالى رايوندىكى گاللىيە دېڭىزى بوسىدىكى كەرزاھۇمغا بارىپ، ئۈرنىسيپ قالدى.
MAT 4:14	شۇنداق قىلىپ، يەشاپا يەيغەمبەر ئارقىلىق ئېتىلغان شۇ بېشارەت ئەمەلگە ئاشىدىغان بولۇپ، دېپ:	شۇ ئۆچۈن، يەشاپا يەيغەمبەر ئارقىلىق سۆزلەنگەن نېبىيەت ئەمەلگە ئاشىدىغان بولۇپ، دېپ:
MAT 4:15	«زەبۈلۈن زېمنى ۋە نافتالى زېمنى، ئىئوردان دەرياسىنىڭ نېرىقى تەرىپىدىكى «دېڭىز يولى» بويىدا، «يات ئەللەرنىڭ ماكانى» بولغان گاللىيەدە،	زەبۈلۈن ۋە نافتالىنىڭ يېلىرى، ئىئوردان دەرياسىنىڭ سوۋاقدە تەرىپىدىكى دېڭىز يولى بويىدا، باشقۇ دۆلەتلەرنىڭ جايى بولغان گاللىيەدە،
MAT 4:16	قاراڭۇلۇقتا ياشىغان خەلق يارلاق بىر نۇرنى كۆردى؛ يەنى ئۆلۈم كۆلەڭىسىنىڭ يۇرتىدا ئولتۇرغۇچىلارغا، دەل ئۇلارنىڭ ئۇستىگە نۇر چۈشتى.	قاراڭۇلۇقتا ئولتۇرغان خەلق چوڭ نۇرنى كۆردى؛ يەنى ئۆلۈم سايىسىدا ياشىدىغانلارغا، نۇر ئۇلارغا يېتىپ كەتتى.
MAT 4:17	شۇ ۋاقتىن باشلاب، ئەيسا: «تۇۋا قىلىڭلار! چۈنكى ئەرش يادىشاھلىقى يېقىنلىشىپ قالدى!» – دەپ جار قىلىشقا باشلىدى.	ئۇ ۋاقتىن باشلاب ئەيسا: «تۇۋا قىلىڭلار! چۈنكى ئەرش يادىشاھلىقى يېقىنلىدى!» دەپ سۆزلىدى.
MAT 4:18	بىر كۇنى، ئۇ گاللىيە دېڭىزى ياقىدا سېرىپ كېتۋاتقاندا، ئىككى قېرىنداش، بىر كۇنى، ئۇ گاللىيە دېڭىزى بويىدا كېتۈپتىپ، ئىككى ئاكا-ئۇكى، يەنى يېتىرسى دەيمۇ ئاتىلغان سىمۇن ئىسمىلىك بىر كىشىنى ۋە ئۇنىڭ ئىنسىس ئاندىرىياسىنى كۆردى. ئۇلار بېلىق تۇر تاشلۇۋاتاتنى؛	بىر كۇنى، ئۇ گاللىيە دېڭىزى ياقىدا سېرىپ كېتۋاتقاندا، ئىككى قېرىنداش، بىر كۇنى، ئۇ گاللىيە دېڭىزى بويىدا كېتۈپتىپ، ئىككى ئاكا-ئۇكى، يەنى يېتىرسى دەيمۇ ئاتىلغان سىمۇن ئىسمىلىك بىر كىشىنى ۋە ئۇنىڭ ئىنسىس ئاندىرىياسىنى كۆردى. ئۇلار بېلىق تۇتۇش ئۇچۇن دېڭىزغا تۇر تاشلاب تۇرۇۋاتاتنى.
MAT 4:19	ئۇ ئۇلارغا: – مېنىڭ كەيىمىدىن مېڭىڭلار – مەن سىلەرنى ئادەم تۇتۇقچى بېلىقچى قىلىمەن! – دەپ.	ئۇ ئۇلارغا دېپى: مېنى ئەقىرلەپ كېلىڭلار، مەن سىلەرنى ئادەم تۇتۇقچى بېلىقچى قىلىمەن!
MAT 4:20	ئۇلار شۇۋان بېلىق تورلىرىنى تاشلاب، ئۇنىڭغا ئەگىشىپ ماڭدى.	ئۇلار تورلىرىنى تاشلاب، ئۇنىڭغا ئەگىشىپ كەتتى.
MAT 4:21	ئۇ شۇ يەردىن ئۆتۈپ، ئىككىنچى بىر ئاكا-ئۇكىنى، يەنى زەبەدىينىڭ ئوغۇللىرى ياقۇپ ۋە ئىنسىس يۇھاننانى كۆردى. بۇ ئىككىس كېمىدە ئاتىسى زەبەدى بىلەن تورلىرىنى ئوڭشاۋاتاتنى، ئۇ ئۇلارنىمۇ چاقىرىدى.	ئۇ شۇ جايدىن كەتىپ، ياقۇپ بىلەن يوحاننى كۆردى، زەبەدى يىنىڭ قېرىنداشقا باللارى. ئۇلار كېمىدە ئاتىسى بىلەن تورلارنى تۈزەۋاتاتنى. ئۇ ئۇلارنى چاقىرىدى.
MAT 4:22	ئۇلار دەرھال كېمىنى ئاتىسى بىلەن قالدۇرۇپ ئۇنىڭغا ئەگىشىپ ماڭدى.	ئۇلار دەرھال كېمىنى ۋە ئاتىسىنى تاشلاب، ئۇنىڭغا ئەگىشىپ كەتتى.
MAT 4:23	ۋە ئەيسا گاللىيەنىڭ ھەممە بېرىنى كېزىپ، ئۇلارنىڭ سىناڭوگلىرىدا تەلەم بېرىپ، خۇدانىڭ يادىشاھلىقىنىڭ خۇش خەۋىرىنى جاكارلايتى، خەلق ئارسىدا هەرخىل كېسەللەرنى ۋە ئاجىز-مېپىلارنى ساقايتتى.	ۋە ئەيسا گاللىيەنىڭ ھەممە بېرىنى سەھىر قىلىپ، سىناڭوگلىرىدا ئۆگەيت بېرىپ، خۇدانىڭ يادىشاھلىقىنىڭ خۇش خەۋىرىنى جاكارلاپ، خەلق ئارسىدىكى ھەرخىل كېسەللەر ۋە ئاجىزلىقلارنى ساقايتتى.
MAT 4:24	ئۇ توغرۇلۇق خەۋەر يۇتكۈل سۇرېيە ئۆلکىسىگە تارقالدى؛ ئۇ يەردىكى خالاقيق ھەرخىل بىمارلارنى، يەنى ھەرتۈرلۈك كېسەللەر ۋە ئاغرقى- سىلاقلارنى ھەمە جىن چاپلاشقانلارنى، تۇتقاقيق ۋە يالەج كېسىلىگە گىرىپتار بولغانلارنى ئۇنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كېلىشتى؛ ۋە ئۇ ئۇلارنى ساقايتتى.	ئۇ ھەقتىكى خەۋەر تەماملىق سۇرېيەگە يايلىدى؛ يەردىكى خەپلىلەر ھەرخىل بىمارلارنى، يەنى ھەرتۈرلۈك كېسەللەر بىلەن ئاغرقۇۋاتقانلارنى، جىلار چاپلاشقانلارنى، تۇتقاقيق ۋە يالەجلىق كېسەللەرگە توقولغانلارنى ئۇنىڭغا ئېلىپ كەلدى؛ ۋە ئۇ ئۇلارنى ساقلاپ قويۇشقا قول سۆيدى.
MAT 4:25	گاللىيە، «ئون شەھەر» رايونى، يېرۇساالم، يەھۇدىيە ۋە ئىئوردان دەرياسىنىڭ ئۇ قېتىدىن كەلگەن توپ-توب ئادەملەر ئۇنىڭغا ئەگىشىپ ماڭدى.	گاللىيەدىن، ئون شەھەر رايوندىن، يېرۇساالمدىن، يەھۇدىيەدىن ۋە ئىئوردان دەرياسىنىڭ باشقۇ تەرىپىدىن كەلگەن كۆپ ئادەم ئۇنىڭ بىلەن بىرگە يۈردى.
MAT 5:1	مۇشۇ توپ-توب ئادەملەرنى كۆرۈپ ئۇ بىر تاغقا چىقىتى؛ ئۇ ئۇ يەردى ئولتۇرغىنىدا، مۇخلىسىلىرى ئۇنىڭ بىنغا كەلدى.	ئۇ كۆپ كىشىلەرنى كۆرگەندە، تاغقا چىقىتى؛ ئۇ يەردى ئورنىنى بەركەيتپ ئولتۇرغاندا، شاکىرتلىرى ئۇنىڭ بىنغا كەلدى.
MAT 5:2	ئۇ ئاغزىنى ئېچىپ ئۇلارغا تەلەم بېرىشكە باشلىدى: –	ئۇ ئۆز دەمىنى ئاچىپ ئۇلارغا تەلەم بەردى:

Reference	Before	After
MAT 5:3	مۇبارەك، روھتا نامرات بولغانلار! چۈنكى ئەرش يادىشاھلىقى ئۇلارغا تەۋەددۈر.	باكتىيارلار، روھتا نامرات بولغانلار! چۈنكى ئەرش يادىشاھلىقى ئۇلارنىڭ بولىدۇ.
MAT 5:4	مۇبارەك، يىغان چەككەنلەر! چۈنكى ئۇلار تەسەللى تايدۇ.	مۇبارەك، قايغۇ كەتكەنلەر! چۈنكى ئۇلار تەسەللى ئالىدۇ.
MAT 5:5	مۇبارەك، ياؤاش-مۆمىنلەر را چۈنكى ئۇلار يەر يۈزىگە مىراسخوردۇر.	مۇبارەك، ياؤاشلار! چۈنكى ئۇلار يەر يۈزىنى ئېرىشەتتى.
MAT 5:6	مۇبارەك، ھەققانىلىققا ئاج ۋە تەشىالار! چۈنكى ئۇلار تولۇق توبىندۇ.	باھەتلەك، ھەق يولانى ئىزدەپ ئاشلىنىپ تەشنا بولغانلار! چۈنكى ئۇلار تولۇق توبىندۇ.
MAT 5:7	مۇبارەك، رەھىمدىلлار! چۈنكى ئۇلار رەھىم كۆرۈدۇ.	بەختلىق، رەھىم قىلغۇچىلار! چۈنكى ئۇلار رەھىم كۆرۈپ تۇرىدۇ.
MAT 5:8	مۇبارەك، قەلبى ياك بولغانلار! چۈنكى ئۇلار خۇدانى كۆرۈدۇ.	باختىيار، بۈرەكلىرى تاز بولغانلار! چۈنكى ئۇلار خۇدانى كۆرەلەبدۇ.
MAT 5:9	مۇبارەك، سىنچلىق تەرىپىدارلىرى! چۈنكى ئۇلار خۇدانىڭ يەرزەنتلىرى دەپ ئاتىلىدۇ.	بەختلىك بولغۇچى، سىنچلىق قىلغۇچىلار! چۈنكى ئۇلار خۇدانىڭ باللىرى دەپ ئاتىلىدۇ.
MAT 5:10	مۇبارەك، ھەققانىلىق يولدا زىيانكەشلىككە ئۇچرىغانلار! چۈنكى ئەرش يادىشاھلىقى ئۇلارغا تەۋەددۈر.	بەختلىك، ھەق سەھەپتە قىيناب كەتكەنلەر! چۈنكى، گۆي يادىشاھلىقى ئۇلارنىڭ ئۆزىندۇ.
MAT 5:11	مۇبارەك، مەن ئۈچۈن باشقىلارنىڭ ھاقارەت، زىيانكەشلىك ۋە ھەرتۈرلۈك تۆھمىتىگە ئۇچرىساڭلار؛	بەختلىك سىلەر، مەن ئۈچۈن باشقىلار سىلەرگە ھاقارەت قىلسما ۋە زىيان سىراپ، ھەر خىل يالغان ئىشلارنى تۆھىمە قىلساسا؛
MAT 5:12	شاد-خۇرام بولۇپ يايراڭلار! چۈنكى ئەرشلەردە كاتتا ئىئىتمام سىلەر ئۈچۈن مۇشۇنداق زىيانكەشلىكەرنى قىلغان.	خۇشال بولۇپ سەمران تۇرۇڭلار! چۈنكى ئاسمانلاردا سىلەرگە كاتتا سىآاتاقىم بار، ئۇ ساقلانماقتا؛ چۈنكى سىلەردىن ئىلگىرىكى يېغەمبەرلەرگەمۇ ئۇلار مۇشۇنداق ئازارلىقلارنى قىلغان.
MAT 5:13	سىلەر يەزىزىكى تۇزدۇر سىلەر. ھالبۇڭىن، ئەگەر تۇز ئۆز تەمنى يوقاتسا، ئۇنىڭغا قايسىدىن تۇز تەمنى قانداقىمۇ كىرگۈزگىلى بولىدۇ؟ ئۇ چاغدا، ئۇ ھېچىنپىمەگە يارىماس بولۇپ، تاشلىنىپ كىشىلەرنىڭ ئايىغى ئاستىدا دەسىلىشتىن باشقا ھېچ ئىشقا يارىمابدۇ.	سىلەر دۇنيانىڭ نۇرسىلەر. بەلكى، تۇز تەمنى يوقاب كەتسە، ئۇنى قايتا تەمدار قىلىش مۇمكىنمۇ؟ شۇ ۋاقتىتا، ئۇ ھېچ نەرسىگە يايىلىمەس، تاشلائىپ كىشىلەرنىڭ ئاياقلىرىنىڭ ئاستىدا سۇيۇلۇپ كېتىدۇ.
MAT 5:14	سىلەر دۇنيانىڭ نۇرىدۇر سىلەر. تاغ ئۆستىگە سېلىنغان شەھەر يوشۇرۇلماس. يوشۇرۇنالىمابدۇ.	سىلەر دۇنيانىڭ نۇرسىلەر. تاغ ئۆستىدە قۇرۇلغان شەھەر يوشۇرۇلماس.
MAT 5:15	ھېچكىم چىرغانى يېقىپ قويۇپ، ئۆستىگە سېۋەتنى كۆمۈرۈپ قويىماس، بەلكى چىراغاننىڭ ئۆستىگە قويىدۇ؛ بۇنىڭ بىلەن، ئۇ ئۆي ئىچدىكى ھەممە ئادەملەرگە يورۇقلۇق بېرىدۇ.	ھېچ كىم چىرغانى يېقىپ، ئۆستىگە قاپىلىق قويىمايدۇ، بەلكى چىرغ تۇتۇمىغا قويىدۇ؛ شۇ بىلەن ئۇ ئۆبىدىكى ھەممە كىشىگە يورۇق يەتكۈزۈپ بېرىدۇ.
MAT 5:16	شۇ تەرقىدە، سىلەر نۇرۇڭلارنى ئىنسانلار ئالدىدا شۇنداق چاقنىتىڭلاركى، ئۇلار ياخشى ئەمەللەرىنىڭ كۆرۈپ، ئەرشىتىكى ئاتاڭلارنى ئولۇغلىسىن.	شۇنداق قىلىپ، سىلەرنىڭ نۇرۇڭلارنى باشقىا كىشىلەر ئالدىدا يارقىلىتىپ تۇتۇڭلار، بۇنداق بولغاندا، ئۇلار سىلەرنىڭ ياخشى ئىشلەرىنىڭ كۆرسە، ئاسماندىكى ئاتاڭنى چوققان بولىدۇ.
MAT 5:17	مېنى تەۋرات قانۇنىنى ياكى يېغەمبەرلەرنىڭ يازغانلىرىنى بىكار قىلغىلى كەلدى، دەپ ئوپلاپ قالماڭلار. مەن ئۇلارنى بىكار قىلغىلى ئەمەس، بەلكى ئەمەلگە ئاشۇرغىلى كەلدى.	سىلەر مەن تەۋرات قانۇنى ياكى يېغەمبەرلەرنىڭ سۆزلىرىنى بىكار قىلماقچى دەپ ئوپلىمەڭلار. مەن ئۇلارنى بىكار قىلماقچى ئەمەس، بەلكى تولۇق ئورۇنداش ئۈچۈن كەلدىم.
MAT 5:18	چۈنكى مەن سىلەرگە شۇنى بەرھەق ئېپتىپ قوبایكى، ئاسمان-زىمن يوقىمىغۇچە، ئۇنىڭدا يۇتۇلگەنلەر ئەمەلگە ئاشۇرۇلمىغۇچە تەۋراتىنى «يۇد» بىر ھەربى، هەتتا بىرەر چېكىتىمۇ بىكار قىلىنمايدۇ.	چۈنكى مەن سىلەرگە راست دەيمەن، ئاسمان-زىمن يوق بولمىغۇچە، ھەر خىل ئىشلار بولمىغۇچە، تەۋراتىكى بىر ھەربى ياكى ھەتتا بىر كېچىك بەلگە ئۆزگەرمەيدۇ.
MAT 5:19	شۇ سەۋەپتىن، تەۋرات قانۇنىنىڭ ئەقسىلىرىگە، ھەتتا ئۇنىڭ ئەڭ كېچىك بىرىنى كىچىكلىرىدىن بىرىنى بىكار قىلىپ، ۋە باشقىلارغا شۇنداق قىلىشنى ئۆگىتىدىغان ھەركىم ئەرش يادىشاھلىقىدا ئەڭ كېچىك ھېسابلىنىدۇ. ئەمما	شۇ سەھەپتە، تەۋرات قانۇنىنىڭ ئەقسىلىرىنىڭ ھەتتا ئەڭ كېچىك بىرىنى بىكار قىلىپ، باشقىلارغا شۇنداق قىلىشقا ئۆگىتىدىغان ھەر كىشى، ئاسمان ياتشلىقىدا ئەڭ كېچىك دەپ كۆرۈنىدۇ. بەلكى، تەۋرات قانۇنىنى

Reference	Before	After
	ياخا تلالا ئەمەل قىلغانلار ۋە باشقىلارغا شۇنداق قىلىشقا ئۆگىتىدىغانلار، ئەكسىچە، تەۋرات قانۇنى ئەقىدىلىرىگە ئەمەل قىلغانلار ۋە باشقىلارغا شۇنداق، قىلىشنى ئۆگەتكۈچلىر بولسا ئەرش يادىشاھلىقىدا ئۆلۈغ ھېسابلىنىدۇ.	ياخا تلالا ئەمەل قىلغانلار ۋە باشقىلارغا شۇنداق قىلىشقا ئۆگىتىدىغانلار، ئاسمان ياتشىلىقىدا چوڭ دەپ كۆرۈندىدۇ.
MAT 5:20	جۈنكى مەن سىلەرگە دىبىھ قويابىمەنكى، سىلەرنىڭ ئادىللەقىڭلار تەۋرات جۈنكى مەن سىلەرگە شۇنى ئېيتىپ قويابىكى، هەققانىلىقىڭلار تەۋرات ئۇستازلىرى ۋە يەرسىيەلەرنىڭىدىن ئاشمىسا، ئەرش يادىشاھلىقىغا ھېچقاچان كىرەلمەيسىلەر.	جۈنكى مەن سىلەرگە دىبىھ قويابىمەنكى، سىلەرنىڭ ئادىللەقىڭلار تەۋرات ئۇستازلىرى ۋە يەرسىيەلەرنىڭىدىن كۆپرەك بولمىسا، ئەرش ياتشالىقىغا ھېچقانداق كىرىپ كەتمەيسىز.
MAT 5:21	بۇرۇنقىلارغا «قاتلىق قىلما، قاتلىق قىلغان ھەرقانداق ئادەم سوراققا تارتىلىدۇ» دەپ بۇيرۇلغانلىقىنى ئاڭلىغانسىلەر.	سىزلار بۇرۇندا «قاتلىق قىلما، قاتلىق قىلغان ھەرقانداق ئادەم ھۆكمىگە تەھ سۈزلىدۇ» دەپ بۇيرۇلغانلىقىنى بىلىپ توْرۇۋاتىسىلەر.
MAT 5:22	بىراق مەن ئۆزۈم شۇنى سىلەرگە ئېيتىپ قويابىكى، ئۆز قېرىندىشىغا ئاچقىلانسا، ئۇ سوراقتا توْرۇيدۇ. قېرىندىشىنى «ئەخەمەق» دەپ تەڭشەپ بىكاردىن-بىكار ئاچقىلانغانلارنىڭ ھەربىرىمۇ سوراققا تارتىلىدۇ. ئۆز قېرىندىشىنى «ئەخەمەق» دەپ تىلىغان ھەركىم ئالىي كېڭەشمىدە سوراققا تارتىلىدۇ؛ ئەمما قېرىندىاشلىرىنى «تەلۋە» دەپ ھاقارەتلەگەن ھەركىم دوزاخنىڭ ئوتىغا لايىق بولىدۇ.	لېكىن مەن سىلەرگە بۇنى دەيمەن، ھەر كىم قېرىندىشىغا بىراق قالسا، ئالىي كېڭەش سوراقتا توْرۇيدۇ. بىلەك قېرىندىاشلىرىنى «تەلۋە» دەپ ھەقىرە قىلسا، دوزاخ ئوتىدا بولىدۇ.
MAT 5:23	شۇنىڭ ئۆچۈن، سەن قۇربانىگاھ ئالدىغا كېلىپ خۇداغا ھەدىيە ئاتماقچى بولغىنىڭدا، قېرىندىشىنىڭ سېنىڭدىن ئاغرىنغان يېرى بارلىقى يادىڭفا كەلسە،	شۇ ئۆچۈن، سەن قۇربانلىق ئورنىدا ھەدىيە بېرىشكە بارساڭ، ئۇ يەردە قېرىندىشىڭ ساڭقا قارشى ھەرخىل نەرسە بارلىقىنى خاتىرىڭگە كەلسە،
MAT 5:24	ھەدىيەڭىنى قۇربانىگاھ ئالدىغا قويۇپ توْرۇپ، ئاۋۇال قېرىندىشىڭ بىلەن يارىشىۋا، ئاندىن كېلىپ ھەدىيەڭىنى ئاتا.	ھەدىيەڭىنى قالدۇرۇپ، بىرنىجي قېرىندىشىڭ بىلەن باخشى قىلىپ كېلىپ، كېيىن ھەدىيەڭىنى تەقدىم قىل.
MAT 5:25	ئەگەر ئۇستۇڭدىن دەۋا قىلماقچى بولغان بىرسى بولسا، ئۇنىڭ بىلەن بىرگە يولدا بولغىنىڭدا ئۇنىڭ بىلەن تېزدىن يارىشىپ، دوست بولغىن، بولمىسا، ئۇ سېنى ھاكىمگە سولىتۇپتىلىسەن.	ئەگەر سىزنى داۋا قىلماقچى بولغان بىر كىشى بار بولسا، ئۇ بىلەن يولدا بولغاندا تېزدىن كېلىشىپ، تەرىپەلەش، بولمىسا، ئۇ سېنى ھاكىمگە تاپشۇرۇپ، ھاكىم سېنى قاماقدا تاشلايدۇ.
MAT 5:26	مەن ساڭا شۇنى بەرھەق ئېيتىپ قويابىكى، قەرزىڭىنىڭ ئەڭ ئاخىرقى بىر تىينىنىمۇ قويىماي تۆللىمگۈچە، شۇ يەردىن چىقمالايسەن.	مەن ساڭا ھەقىقىي دېيمەن، قەرزىڭىنىڭ ئاخىرقى بىر تىينىنىمۇ تۆللىمگۈچە، شۇ جايدىن چىقمالايسەن.
MAT 5:27	سىلەر «زىنا قىلماڭلار» دەپ بۇيرۇلغانلىقىنى ئاڭلىغانسىلەر.	سىلەر زىنا قىلما دەپ بۇ سۆزنى ئاڭلىغانلىقىڭلار.
MAT 5:28	بىراق مەن سىلەرگە ئېيتىپ قويابىي: بىرەر ئايالغا ئەركە كەچە ئوبلاپ قارىغان نېيەت بىلەن قارىغان كىشى كۆڭلىدە ئۇ ئايال بىلەن ئاللىقاچان زىنا قىلغان بولىدۇ.	بىراق مەن سىلەرگە ئېيتىپ قويابىي: بىرەر ئايالغا ئەركە كەچە ئوبلاپ قارىغان كىشى، كۆڭۈلدە ئۇ بىلەن ھازىرلا زىنا قىلغان بولىدۇ.
MAT 5:29	ئەگەر ئەمدى ئوڭ كۆزۈڭ سېنى گۇناھقا ئازدۇرسا، ئۇنى ئوييپ تاشلىۋەت. چۈنكى يۇتون بەدىنىڭىنىڭ دوزاخقا تاشلانغىنىدىن كۆرە، بەدىنىڭدىكى بىر ئەدىشكىدىكى بىر ئەزايىڭ يوق قىلىنغانى كۆپ ئەۋزەل.	ئەگەر ئوڭ كۆزۈڭ سېنى گۇناھقا ئازدۇرسا، ئۇنى چىقارىپ تاشلا. چۈنكى بەدىنىڭ يۇتون دوزاخقا كېتىپ كەتمەسلىك ئۆچۈن، بەدىنىڭدىكى بىر ئەزاسىنى يوق قىلىش كۆپ ياخشى.
MAT 5:30	ئەگەر ئوڭ قولۇڭ سېنى گۇناھقا ئازدۇرسا، ئۇنى كېسىپ تاشلىۋەت. چۈنكى يۇتون بەدىنىڭىنىڭ دوزاخقا تاشلانغىنىدىن كۆرە، بەدىنىڭدىكى بىر ئەزايىڭ يوق قىلىنغانى كۆپ ئەۋزەل.	ئەگەر ئوڭ قولۇڭ سېنى گۇناھقا سوقلاپ كەتسە، ئۇنى كېسىپ تاشلا. چۈنكى بەدىنىڭدىكى بىر بۆلەك يوق بولغاندا، يۇتون بەدىنىڭ دوزاخقا كېتىپ كەتمەسلىك ئانچا ياخشى.
MAT 5:31	يەنە: «كىمىدىكىم ئايالنى تالاق قىلسا، ئۇنىڭغا تالاق خېتىنى بەرسۇن» دەيمۇ بۇيرۇلغان.	يەنە دېگەنلەر: «كىم ئايالنى تالاق قىلسا، ئۇ ئۇنىڭغا تالاق كاغىتى بەرسۇن.»
MAT 5:32	بىراق مەن ئۆزۈم شۇنى سىلەرگە ئېيتىپ قويابىكى، كىمىدىكىم ئۆز ئايالنىڭ بىراق مەن سىلەرگە ئېيتىمەن، كىم ئايالنى زىنا قىلغان بولمىغاندا باشقا باهانە بىلەن تالاق قىلسا، شۇ ئۇنى زىنا قىلدۇرۇپ قوبىدۇ؛ تالاق قىلىنغان بۇزۇقلۇق قىلىمىشىدىن باشقا ھەرقانداق ئىشنى باهانە قىلىپ ئۇنى تالاق	بىراق مەن سىلەرگە ئېيتىمەن، كىم ئايالنى زىنا قىلغان بولمىغاندا باشقا باهانە بىلەن تالاق قىلسا، شۇ ئۇنى زىنا قىلدۇرۇپ قوبىدۇ؛ تالاق قىلىنغان بۇزۇقلۇق قىلىمىشىدىن باشقا ھەرقانداق ئىشنى باهانە قىلىپ ئۇنى تالاق

Reference	Before	After
	قىلىسا، ئەمدى ئۇنى زىناغا تۇتۇپ بەرگەن بولىدۇ؛ تالاق قىلىنغان ئايالنى ئەمرىگە ئالغان كىشىمۇ زىنا قىلغان بولىدۇ.	ئايال بىلەن توپ قىلغۇچى كىشىمۇ زىنا قىلىپ كەتىدۇ.
MAT 5:33	سىلەر يەنە بۇرۇنقىلارغا «قەسىمىڭدىن يانما، يەرۋەرىگارغا قىلغان قەسىمىڭگە ئەمەل قىل» دەپ بۇيرۇلغانلىقىنى ئاڭلىغانسىلەر.	سىزلار يەنە قەدىمكىلەرگە «قەسىمىنى بۇزما، يەرۋەرىگارغا بەرگەن سۆزۈڭلەرنى تولۇق باجارتىسىز.» دەپ ئاڭلىغانسىز.
MAT 5:34	بىراق مەن ئۆزۈم شۇنى سىلەرگە ئېيتىپ قوبایكى، قەتئى قەسەم قىلماڭلار، چۈنكى ئەرش خۇدانىڭ تەختىدۇر؛	بىراق مەن سىلەرگە ئېيتىمەن، هېچ نەرسىگە قەسەم قىلماڭلار؛ آسماننى ئاتاپ قەسەم قىلماڭلار، چۈنكى آسمان خۇدانىڭ تەختىدۇر؛
MAT 5:35	ياكى يەرنى تىلغا ئېلىپ قەسەم قىلماڭلار، چۈنكى يەر يۈزى خۇدانىڭ ئۇلۇغ یادىشاھنىڭ شەھىرىدۇر.	ياكى يەرنى دەپ قەسەم قىلماڭلار، چۈنكى يەر خۇدانىڭ تەخت يەرسى. يېرۇسالىپنىمۇ دەپ قەسەم قىلماڭلار، چۈنكى بۇ جاي بۇيۇك يادىشاھنىڭ تەختپەرىدۇر، يېرۇسالىپنى تىلغا ئېلىپمۇ قەسەم قىلماڭلار، چۈنكى ئۇ يەر شەھىرى.
MAT 5:36	هەتا ئۆز پېشىڭلەرنى تىلغا ئېلىپمۇ قەسەم قىلماڭلار، چۈنكى سىلەرنىڭ چېچىڭلەرنىڭ بىر تېلىنىمۇ ئاق ياكى قارا رەڭگە ئۆزگەرتىش قولۇڭلاردىن كەلمەيدۇ.	هەتا ئۆز پېشىڭلەرنى ئوتتۇرغا قويۇپ قەسەم بەرمەڭلار، چۈنكى سىلەرنىڭ چېچىڭلەرنىڭ بىر تالىنىمۇ ئاق ياكى قارا قىلىشقا قولىڭلار يەتمەيدۇ.
MAT 5:37	ئەمما سىزلەرگەپ قىلسائىلار، 'ھەئە، ھەئە' ياكى 'ياق، ياق' دېڭ. بۇنىڭدىن يەقەت دېڭىنىڭلار «بولىدۇ»، «بولىدۇ»، ياكى «ياق، ياق، بولمايدۇ» بولسۇن. بۇنىڭدىن زىيادىسى رەزىل بولغۇچىدىن كېلىدۇ.	كۆپىرەك بولغاندا، ئۇ يامانلىقتىن كېلىدۇ.
MAT 5:38	سىلەر «كۆزگە كۆز، چىشقا چىش» دەپ بۇيرۇلغىنى ئاڭلىغانسىلەر.	سىلەر «كۆزنى كۆزنىن، چىشتى چىشتىن» دەپ ئېيتقانلىقىنى ئاڭلىغانسىلەر.
MAT 5:39	بىراق مەن ئۆزۈم شۇنى سىلەرگە ئېيتىپ قوبایكى، ئەسکى بىلەن تەڭ بولماڭلار، كىمەتكەن ئوڭ مەڭزىڭگە ئۇرسا، سول مەڭزىنىمۇ تۇتۇپ بەر؛	بىراق مەن سىلەرگە دەيمەن: يامانلىققا قارشى تۇرمەڭلار. كىم سىز ning ئوڭ بەتتىكىنلىزىنى تەككىزىسى، سول بەتتىكىنلىزىنىمۇ تەرەپ قىلىپ كۆرسەتىپ بەر.
MAT 5:40	ۋە بىرسى ئۆستۈڭدىن دەۋا قىلىپ، كۆڭلىكىڭنى ئالماقچى بولسا، چاينىڭنىمۇ بەر.	ئەگەر بىرەر كىشى سىزگە دادا قوشۇپ، كۆينەكىڭىزنى ئېلىپ كېتىشكە تىرىشسا، چايانىڭنىمۇ تولۇق بېرىڭ.
MAT 5:41	بىرسى ساڭا يۈك-تاقىنى بودكۈزۈپ مىڭ قەدهم يول يۈرۈشكە زورلىسا، ئۇنىڭ بىلەن ئىككى مىڭ قەدهم ماڭ.	ئەگەر بىرەر كىشى ساڭنى بىر مىل يولغا زورلاپ تەلەپ قىلسسا، ئۇ بىلەن ئىككى مىل يولغا بار.
MAT 5:42	بىرسى سەندىن قىلىسى، ئۇنىڭغا بەر. بىرسى سەندىن ئۆتنە-يېرىم قىلماقچى بولسا، ئۇنىڭغا بويىنۇڭنى تولغىما.	ئەگەر بىرە سەندىن تەلەپ قىلسسا، ئۇغا بەرگىلى. ئەگەر بىرە سەندىن ئۆتونەلەمكەچى بولسا، ئۇنى قايتۇرما.
MAT 5:43	سىلەر «قوشنانىنى سۆيىگەن، دۈشمەننىڭگە نەپەتلەن» دەپ ئېيتىلغاننى ئاڭلىغان.	سىلەر «قوشنانىغا ياخشى كۆرگىن ۋە دۈشمەننىڭگە يامان كۆرگۈسىڭ» دەپ سۆزلەنگەنلىكىنى ئاڭلىغان.
MAT 5:44	بىراق مەن ئۆزۈم شۇنى سىلەرگە ئېيتىپ قوبایكى، سىلەرگە دۈشمەنلىك بولغانلارغا مېھر-مۇھەببەت كۆرسىتىڭلار، سىلەردىن نەپەتلەنگەنلەرگە ياخشىلىق قىلىڭلار، سىلەرگە زىيانكەشلىك قىلغانلارغا دۇئا قىلىڭلار.	بىراق مەن سىلەرگە دەيمەن: دۈشمەنلىرىڭلارغا غايىرى شەرتلىك، قوربانلىق مۇھەببەت بىلەن ياخشى كۆرۈڭلار، قەسەم قىلغۇچىلارغا بەرەكەت بەرۈڭلار، سىلەرگە نەپەرت قىلغۇچىلارغا ياخشى ئىشلار قىلىڭلار، ۋە سىلەرگە زىيان بەرگۈچىلەر ۋە زورلاپ تۇرغۇچىلار ئۇچۇن دۇئا قىلىڭلار.
MAT 5:45	شۇنداق قىلغاندا، ئەرشتىك ئاتاڭلەرنىڭ پەزەنلىرىدىن بولىسىلەر. چۈنكى ئۇ قۇباشنىڭ نۇرىنى ياخشىلارغىمۇ ۋە يامانلارغىمۇ چۈشۈردى، يامغۇرنىمۇ ھەققانىيلارغىمۇ، ھەققانىيەتسىزلەرگىمۇ ياغدۇردى.	شۇنداق قىلسائىلار، ئاسماندا سىزگە ئاتا بولغان زاتىڭ بالىسى بولۇڭلار. چۈنكى ئۇ قۇباش نۇرىنى ياخشى كىشىلەرگەمۇ، يامان كىشىلەرگەمۇ چۈشۈرۈپ بېرىدۇ، يامغۇرنىمۇ ئادىل كىشىلەرگەمۇ، ئادىل ئەمەس كىشىلەرگەمۇ ياغدۇردى.
MAT 5:46	ئەگەر سىلەر ئۆزۈڭلەرنى سۆيىدىغانلارغا مۇھەببەت كۆرسەتسەڭلار، بۇدا كۆرسەتسەڭلار، بۇنىڭ قانداقمۇ ئىئنائىغا ئېرىشىكۈچلىكى بولسۇن؟ هەتا	ئەگەر سىلەر ئۆزۈڭلەرنى سۆيىدىغانلارغا مۇھەببەت كۆرسەتسەڭلار، بۇدا قانداق پايدا بار؟ هەتا باجچىلارمۇ شۇنداق قىلىۋاتقان بولۇۋاتقانمۇ؟

Reference	Before	After
MAT 5:47	باجىگىرلارمۇ شۇنداق قىلىۋاتىمادۇ؟ ئەگەر سىلەر يەقەت دوستلىرىڭلار بىلەنلا سالام قىلىشساڭلار، بۇنىڭ نېمە ئەگەر سىلەر يەقەت قىرىنىداشلىرىڭلار بىلەنلا سالام سەھەت قىلىشساڭلار، بۇنىڭ نېمە يەزلىتى بار؟ ھەتا يات ئەللەكلەرمۇ شۇنداق قىلىدىغۇ!	يادىسى بار؟ ھەتا باجىگىرلارمۇ شۇنداق قىلىدۇ! ئەگەر سىلەر يەقەت دوستلىرىڭلار بىلەنلا سالام قىلىشساڭلار، بۇنىڭ نېمە ئەگەر سىلەر يەقەت قىرىنىداشلىرىڭلار بىلەنلا سالام سەھەت قىلىشساڭلار، بۇنىڭ نېمە يەزلىتى بار؟ ھەتا باجىگىرلارمۇ شۇنداق قىلىدۇ!
MAT 5:48	شۇڭا، ئەرشتىك ئاتاڭلار مۇكەممەل بولغىنىدەك، سىلەرمۇ مۇكەممەل بولۇڭلار.	شۇڭا، ئەرشتىك ئاتاڭلار قانداق تولۇق بولسا، سىلەر ئوخشاش تولۇق بولۇڭلار.
MAT 6:1	هېزى بولۇڭلاركى، خەير-ساخاۋەتلىك ئىشلىرىڭلارنى باشقىلارنىڭ ئالدىدا دىققەت قىلىڭلار، ساخاۋەتلىك ئىشلىرىڭلارنى باشقىلارنىڭ ئادەملەرگە كۆز-كۆز قىلىماڭلار، بۇنداق بولسا، ئەرشتىك ئاتاڭلارنىڭ ئىئامىنى ئېرىشەلمەيسىز. كۆز-كۆز قىلىماڭلار، بۇنداق قىلىساڭلار، ئەرشتىك ئاتاڭلارنىڭ ئىئامىغا ئېرىشەلمەيسىلەر.	هېزى بولۇڭلاركى، خەير-ساخاۋەتلىك ئىشلىرىڭلارنى باشقىلارنىڭ ئالدىدا دىققەت قىلىڭلار، ساخاۋەتلىك ئىشلىرىڭلارنى باشقىلارنىڭ ئادەملەرگە كۆز-كۆز قىلىماڭلار، بۇنداق بولسا، ئەرشتىك ئاتاڭلارنىڭ ئىئامىنى ئېرىشەلمەيسىز. كۆز-كۆز قىلىماڭلار، بۇنداق قىلىساڭلار، ئەرشتىك ئاتاڭلارنىڭ ئىئامىغا ئېرىشەلمەيسىلەر.
MAT 6:2	شۇڭا خەير-ساخاۋەت قىلغىنىڭدا، داۋراڭ سالما. ساختىپەزلەرلا كۆچىدا شۇنداق قىلىپ، ئادەملەرنىڭ ماھىرلاب ھورلاشنى ئېلىش ئۈچۈن سىناگوگلاردا ۋە كۆچىلاردا ئادەملەرنىڭ ماختىشىغا ئېرىشىش ئۈچۈن شۇنداق قىلىدۇ. مەن سىلەرگە شۇنى بەرھەق ئېتىپ قويىايىكى، ئۇلار كۆزلىگەن ئىئامىغا ئېرىشىشكەن بولىدۇ.	شۇڭا هېيرلىك قىلىسىڭىز، داۋرا سالمىغىن. يەزەلچىلەر سىناگوگدا ۋە كۆچىدا شۇنداق قىلىپ، ئادەملەرنىڭ ماھىرلاب ھورلاشنى ئېلىش ئۈچۈن سىناگوگلاردا ۋە كۆچىلاردا ئادەملەرنىڭ ماختىشىغا ئېرىشىش ئۈچۈن شۇنداق قىلىدۇ. مەن سىلەرگە راست دەيمەن، ئۇلار كۆزلىپ تۇرغان نەرسىسىنى تولۇق ئالغان بولىدۇ.
MAT 6:3	لېكىن سەن، خەير-ساخاۋەت قىلغىنىڭدا ئۇڭ قولۇڭنىڭ نېمە قىلىۋاتقانلىقىنى سول قولۇڭ بىلمىسۇن.	لېكىن سەن، ياخشى ئىش قىلغاندا، ئۇڭ قولۇڭ نېمە قىلىۋاتقانلىقىنى سول قولۇڭ بىلەرمە.
MAT 6:4	شۇنىڭ بىلەن خەير-ساخاۋەتكى يوشۇرۇن بولىدۇ ۋە يوشۇرۇن ئىشلارنى كۆرگۈچى ئاتاڭ ساڭا بۇنى قايتۇردى.	شۇنىڭ بىلەن، سىزنىڭ خەير-ساخاۋەتكى يوشۇرۇن بولسۇن، چۈنكى يوشۇرۇن ئىشلارنى كۆرگەن ئاتاڭ سىزگە مۇكافات قايتۇرۇپ بېرىدۇ.
MAT 6:5	دۇئا قىلغان ۋاقتىڭدا، ساختىپەزلەردەك بولما؛ چۈنكى ئۇلار باشقىلارغا كۆز- كۆز قىلىش ئۈچۈن سىناگوگلار ياكى تۆت كۆچا بېغىزىدا تۇرۇۋېلىپ دۇئا دەپ، سىناگوگلار ياكى كۆچا بۇلۇقىدا تۇرۇپ دۇئا قىلىشقا ياقتۇردى. مەن سىلەرگە شۇنى بەرھەق ئېتىپ قويىايىكى، ئۇلار قىلىشقا ئامراقتۇر. مەن سىلەرگە شۇنى بەرھەق ئېتىپ قويىايىكى، ئۇلار كۆزلىگەن ئىئامىغا ئېرىشىشكەن بولىدۇ.	دۇئا قىلغاندا، سەنتىپەزلەر كىيى بولماڭى. چۈنكى ئۇلار باشقىلار كۆرسىن دەپ، سىناگوگلار ياكى كۆچا بۇلۇقىدا تۇرۇپ دۇئا قىلىشقا ياقتۇردى. مەن سىلەرگە دېيمىكى، ئۇلار خالىغان نېستىنى ئالغان بولىدۇ.
MAT 6:6	لېكىن سەن بولساڭ، دۇئا قىلغان ۋاقتىڭدا، ئىچىرى ئۆيگە كېرىپ، ئەتكەك ياب، يوشۇرۇن تۇرغۇچى ئاتاڭغا دۇئا قىل؛ يوشۇرۇن كۆرگۈچى ئاتاڭ بۇنى ساڭا ئىشىكى يېپىپ، يوشۇرۇن تۇرغۇچى ئاتاڭغا دۇئا قىلىڭلار؛ ۋە يوشۇرۇن كۆرگۈچى ئاتاڭ بۇنى ساڭا قايتۇردى.	ئەمما سەن دۇئا قىلغاندا، ئۆيىگىرىكى ئىچكى ئورنىغا كېرىپ، ئەتكەك ياب، يوشۇرۇن تۇرغۇچى ئاتاڭغا دۇئا قىل؛ يوشۇرۇن كۆرگۈچى ئاتاڭ بۇنى ساڭا ئىشىكى يېپىپ، يوشۇرۇن تۇرغۇچى ئاتاڭغا دۇئا قىلىڭلار؛ ۋە يوشۇرۇن ئەسلىدىن تەلپىنەيدۇ.
MAT 6:7	دۇئا-تىلەۋەت قىلغاندا، بۇتەرەس يات ئەللەكلەردىكىدەك قۇرۇق گەپلەرنى تەكارلاۋەرمەڭلار، چۈنكى ئۇلار ئۇلار دېگەنلىرىمىز كۆپ بولسا خۇدا تىلىگىننىمىزنى چوقۇم ئىجاھەت قىلىدۇ. دەپ ئۇلایدۇ.	دۇئا قىلىنىڭلار، بوش گەپلەرنى يات خەلق دەك تەكار قىلىماڭلار، چۈنكى ئۇلار كۆپ گەپ سۆزلەش بىلەن خۇدا تىلىگىننىمىزنى چوقۇم ئەمەلگە ئاشۇرۇۋالىدۇ دەپ ئۇلایدۇ.
MAT 6:8	شۇڭا، سىلەر ئۇلارنى دورىماڭلار. چۈنكى ئاتاڭلار سىلەرنىڭ ئېھتىياجىڭلارنى سىلەر تىلىمەستىن بۇرۇنلا بىلدۇ.	شۇ ئۈچۈن، سىلەر ئۇلارغا ئوخشاش قىلىمۇن. چۈنكى ئاتاڭلار سىلەرگە نېمە لازىم ئىكەنلىكىنى سىلەر سورىمىسىلەردىن بۇرۇنلا بىلدۇ.
MAT 6:9	شۇنىڭ ئۈچۈن، مۇنداق دۇئا قىلىڭلار: «ئى ئاسمانلاردا تۇرغۇچى ئاتىمىز، سېنىڭ ئامىڭ مۇقەددەس دەپ ئۇلۇغۇنلاغىي.	شۇ ئۈچۈن، مۇنداق دەپ دۇئا قىلىڭلار: «ئاسمانلاردا تۇرۇشلىق ئاتىمىز، سېنىڭ ئىسىملىق مۇقەددەس هالقىلانسۇن.
MAT 6:10	يادىشاھلىقىڭى كەلگەي، ئىرادەڭ ئەرشتە ئادا قىلىنغاندەك يەر يۈزىدىمۇ ئادا قىلىنغا.	يادىشاھلىقىڭى كېلىپ قالسۇن، ئىرادەڭ ئەرشتە قانداق بولسا، يەر يۈزىدىمۇ ئادا قىلىنغا.
MAT 6:11	بۇگۈنكى ئىنىمىزنى بۇگۈن بىزگە بەرگەيسەن.	بۇگۈنكى ئىنىنى بىزگە بەرگەچكە.
MAT 6:12	بىزگە قەرزىدار بولغانلارنى كەچۈرگىننىمىزدەك، سەنمۇ قەرزلىرىمىزنى كەچۈرگەيسەن.	بىز قەرزى بارلازنى كەچۈرگەندەك، سەنمۇ بىزنىڭ قەرزلىرىمىزنى كەچۈرگەيسەن.
MAT 6:13	بىزنى ئازدۇرۇلۇشلارغا ئۇچرا تقوۇزمىغايسەن، بەلكى بىزنى رەزىل بولغۇچىدىن قۇتۇلدۇرغايىسەن.	بىزنى ئازارغا يولغا قويما، بەلكى بىزنى يامانلىقىنىن قۇتۇلدۇرسەن. چۈنكى سىنىڭدۇر يادىشاھلىقى، قۇدرىتى ۋە ئىززەتى ھەمدە ھەر قايىسى ۋاقتىدا داۋاملىق. ئامىن.

Reference	Before	After
MAT 6:14	چۈنكى سىلەر باشقىلارنىڭ گۇناھ-سەۋەنلىكلىرىنى كەچۈرسەڭلار، ئەرشىتىكى ئاتاڭلارمۇ سىلەرنى كەچۈردى.	ئەگەر باشقىلار سىلەرگە خاتالىق قىلغاندا كەچۈرسەڭلار، ئاسماندىكى ئاتاڭلارمۇ سىلەرگە كەچۈرۈپ بېرىدۇ.
MAT 6:15	بىراق باشقىلارنىڭ گۇناھ-سەۋەنلىكلىرىنى كەچۈرمىسىڭلەر، ئەرشىتىكى ئاتاڭلارمۇ گۇناھ-سەۋەنلىكلىرىنى كەچۈرمەيدۇ.	ئەگەر باشقىلارنىڭ خاتالىقنى كەچۈرمىسىڭلار، ئاسماندىكى ئاتاڭلار سىلەرنىڭ خاتالىقلىرىنى كەچۈرمەيدۇ.
MAT 6:16	روزا تۇتقان ۋاقتىڭلاردا، ساختىپەزىلەردىك تاتىراڭغۇ قىيابەتكە كىرىۋالمالاڭلار. ئۇلار روزا تۇتقىننى كۆز-كۆز قىلىش ئۈچۈن چىرايلىرىنى سولغۇن قىيابەتتە كۆرسىتىدۇ. مەن سىلەرگە شۇنى بەرھەق ئېيتىپ قويايىكى، ئۇلار كۆزلىگەن ئىئامىغا ئېرىشكەن بولىدۇ.	روزا تۇتقاندا، يالغانچىلارغا ئوخشاش يۈزۈنى سولغۇن قىلىپ قويماڭلار. ئۇلار روزا تۇتقىپ تۇرغانلىقىنى باشقىلار كۆرسۈن دېگەن بىلەن بۈزىلىرىنى سولغۇن قىلىدۇ. مەن سىلەرگە دەيمەن، ئۇلار ئوپىلغان نەرسىنى ئالغان بولىدۇ.
MAT 6:17	ئەمدى سەن، روزا تۇتقىنىڭدا، چاچلىرىنىڭنى مايلاب، يۈزۈڭنى يۈيۈپ يۈر.	سەن روزا تۇتقاندا، چاچىڭنى مايلاب، يۈزۈڭنى تازىلاب يۈرگە.
MAT 6:18	شۇ چاغدا، روزا تۇتقىنىڭ ئىنسانلارغا ئەمەس، بەلكى يەقەت يوشۇرۇن تۈرگۈچى ئاتاڭفىلا كۆرۈندىدۇ؛ وە يوشۇرۇن كۆرگۈچ ئاتاڭ ئۇنى ساڭا قايتۇردى.	روزا تۇتقاندا، باشقىلار بىلەنمەسىلىك، يەقەت ئاتاڭغا كۆرۈنسۈن؛ ئاتاڭ يوشۇرۇن ئىشلارنى كۆرۈپ، ساڭا مۇكايات بېرىدۇ.
MAT 6:19	بەر يۈزىنە ئۆزۈڭلارغا بايلىقلارنى توپلىماڭلار. چۈنكى بۇ يەردە يَا كۆيە يەپ كېتىدۇ، يَا دات باسىدۇ ياكى ئوغىرلار تام تېشىپ ئوغىرلاب كېتىدۇ.	بۇ دۇنيادا ئۆچۈن ئۆزۈڭلارغا مال توپلاپ تۇرمائىلار. چۈنكى بۇ يەردە كۆيە يېپ كېتىدۇ، زىڭ باسىدۇ ياكى ئوغىرلار كېرىپ ئالىپ كېتىدۇ.
MAT 6:20	ئەكسىچە، ئەرشىتە ئۆزۈڭلارغا بايلىقلار توپلاڭلار، ئۇ يەردە كۆيە يېمىدۇ، دات باسامىدۇ، ئوغىرимۇ تام تېشىپ ئوغىرلمايدۇ.	ئەممە، ئاسماندا ئۆزۈڭلارغا گومۇلکە توپلاڭلار، ئۇ جايدا كۆيە يوق، زىڭ بولمايدۇ، ئوغىرلار تام تېشىپ كېرىپ ئالالماس.
MAT 6:21	چۈنكى بايلىقىڭ قەيەردە بولسا، قەلبىڭمۇ شۇ يەردە بولىدۇ.	چۈنكى بايلىقىڭ قايىسى يەردە بولسا، قەلبىڭمۇ شۇ يەردە بولىدۇ.
MAT 6:22	تەنلىڭ چىرىغى كۆزدۇر. شۇڭا ئەگەر كۆزۈڭ ساپ بولسا، يۇتون ۋۇجۇدۇڭ يورۇتۇلىدۇ.	كۆز بەدەنلىڭ چىرىقى. شۇڭا، ئەگەر كۆزۈڭ ساپ بولسا، يۇتون تەنلىڭ يورۇق بولىدۇ.
MAT 6:23	لېكىن ئەگەر كۆزۈڭ يامان بولسا يۇتون ۋۇجۇدۇڭ قاراڭغۇ بولىدۇ. ئەگەر تۇجۇدۇڭدىكى «يورۇقلۇق» ئەمەلىيەتتە قاراڭغۇلۇق بولسا، ئۇ قاراڭغۇلۇق نېمىدىپەن قورقۇنچىلۇق-ھە!	لېكىن ئەگەر كۆزۈڭ ياخشى ئەمەس بولسا، بەدەنلىڭ ھەممىسى قاراڭغۇ تولۇپ كېتىدۇ. ئەگەر ئىچىنلىكى يورۇق ئەسلىدىنلا قاراڭغۇ بولسا، بۇ قاراڭغۇ قانداق قورقۇنچىلۇق!
MAT 6:24	ھېچكىم بىرلا ۋاقىتتا ئىككى خوجاينىنىڭ قوللۇقىدا بولمايدۇ. چۈنكى ئۇ ياكى بۇنى يامان كۆرۈپ، ئۇنى ياخشى كۆردى، ياكى بۇنىڭغا باغلىنىپ، ئۇنىڭغا ئېتىبارىسىز قارايدۇ. شۇنىڭغا ئوخشاش، سىلەرنىڭ ھەم خۇدانىڭ، ھەم مال-دۇيانىڭ قوللۇقىدا بولۇشۇڭلار مۇمكىن ئەمەس.	ھېچ كىم بىر ۋاقىتتا ئىككى خەزىرىنىڭ ئاستىدا خىزمەت قىللەمدىدۇ. چۈنكى، ئۇ بۇنى يامانلاب ئۇنى ياخشىلەيدۇ؛ ياكى بۇغا تەڭ كېلىپ ئۇنى سەنەتە قىلىدۇ. شۇنداقتا، سىلەر خۇدا بىلەن يۈل-مالغا بىرگە خىزمەت قىللەمىسىلەر.
MAT 6:25	شۇڭا مەن سىلەرگە شۇنى ئېيتىپ قويايىكى، هاياتىڭلارغا كېرەكلىك يېمەك ئىچمەك ياكى ئۇچاڭلارغا كېيدىغان كىيم-كېچەكتىن ئەزىز ئەمەسمۇ؟	شۇڭا مەن سىلەرگە دەيمەن كى، هاياتىڭلارنىڭ يېمەك-ئىچمەكلىرى ۋە تەنلىڭلەرگە كېيدىغان كېيملىرى ئۆچۈن ھەيران بولماڭلار. هايات يېمەكتىن كۆپەك قىممەت، تەن كىيم-كېچەكتىن كۆپەك دەپ قارايدىغانسىز؟
MAT 6:26	ئاسماندىكى قۇشلارغا قاراڭ! ئۇلار تېرىمايدۇ، گۈرۈپ سېپىمەيدۇ، ئامبارغا ئۆچار-قاناتلارغا قاراڭلار! ئۇلار تېرىمايدۇ، ئورمايدۇ، ئامبارلارغا يېغىمايدۇ، لېكىن ئەرشىتىكى ئاتاڭلار ئۇلارنىمۇ ئورۇقلاندۇردى. سىلەر ئاشۇ قۇشلاردىن كۆپ ئەزىز ئەمەسمۇ؟	ئاسماندىكى قۇشلارغا قاراڭ! ئۇلار تېرىمايدۇ، گۈرۈپ سېپىمەيدۇ، ئۆچۈن كۆپ ئەمەسمەت قىلىنىپ تېغىمەيدۇ، لېكىن ئەرشىتەكى ئاتاڭ ئۇلارنىمۇ داۋاملىق ئاقلىنىپ تۇرۇۋاتىدۇ. سىلەر ئۇ قۇشلاردىن كۆپ قىممەتلەكسلەر، ئەمەسمۇ؟
MAT 6:27	ئاراڭلاردا قايىسىڭلار غەم-قايغۇ بىلەن ئۆمرۈڭلارنى بىرەر سائەت ئۇزازالايسىلەر؟	ئاراڭلاردا قايىسىڭلار غەم-قايغۇ بىلەن ئۆمرۈڭلارنى بىرەر سائەت بىر يېچ قوشالايسىز؟
MAT 6:28	سلىھرنىڭ كىيم-كېچەكتىن غېمىنى قىلىشىڭلارنىڭ نېمە حاجىتى؟ دەرىزىدىكى گۈللەرگە بىر قاراڭلار، ئۇلار قانداق ئاسانلا ئۆسۈپ كېتىدۇ! ئۇلار دالادىكى نېلۇيەرلەرنىڭ قانداق ئۆسىدىغانلىقىغا قاراپ بېقىڭلار! ئۇلار ئەمگە كەمۇ قىلمابىدۇ، حاق ئىگىرمەيدۇ؛	سلىھر كېيملىلەر توغرۇلۇق نېمە ئۆچۈن كۆپ ئەمەممەت قىلايسىلەر؟ دەرىزىدىكى گۈللەرگە بىر قاراڭلار، ئۇلار قانداق ئاسانلا ئۆسۈپ كېتىدۇ! ئۇلار دالادىكى نېلۇيەرلەرنىڭ قانداق ئۆسىدىغانلىقىغا قاراپ بېقىڭلار! ئۇلار بېچ زەممەت كەھلەمەيدۇ، ئىگىرمەيدۇ؛

Reference	Before	After
MAT 6:29	لېكىن سىلەرگە شۇنى ئېيتايكى، ھەتتا سۇلايمان تولۇق شان-شەزەپتە تۇرغاندۇمۇ ئۆنلىك كېيىنىشى نىلۇرلەرنىڭ بىر گۈلچىلىكىمۇ يوق ئىدى.	ئەمما مەن سىزگە دېيەمن، سۇلايمان تولۇق ئەركىلىك بىلەن بەزەنگەنمۇ، ئۆنلىك كېيىنىشى بىر نىلۇپەر گۈلنىڭكىگە تەڭ كەم ئىدى.
MAT 6:30	ئەمدى خۇدا دالادىكى بۈگۈن ئېچىلسىسا، ئەتىسى قۇرۇپ ئوچاققا سۈندىغان ئاشۇ-گۈل-گىاهالارنى شۇنچە بېزىگەن بەرددە، سىلەرنى تېخىمۇ كېيىندۈرمەسمۇ، ئەي ئىشەنچى ئاجىزلا!	ئەگەر خۇدا دەرىزىدىكى بۈگۈن بار بولغان ۋە ئەته ئوچاققا تاشلانغان ئۆتىنى سۈندىغان ياخشى كېيدۈرۈپ بېرىپ، سىلەرگە تېخىمۇ كۆپ كېيدۈرگەن بولمايدىغانمۇ، ئەي ئىشەنچىسىز كىشىلە!
MAT 6:31	شۇڭا «نېمە يەيسەك»، «نېمە ئىچىسەك»، «نېمە كېيىسەك؟» دەپ ھەيران شۇڭا «نېمە يەيمىز»، «نېمە ئىچىمىز»، «نېمە كېيىمىز؟» دەپ غەم قىلماڭلار.	شۇڭا «نېمە يەيسەك»، «نېمە ئىچىسەك»، «نېمە كېيىسەك؟» دەپ ھەيران شۇڭا «نېمە يەيمىز»، «نېمە ئىچىمىز»، «نېمە كېيىمىز؟» دەپ غەم بولماڭلار.
MAT 6:32	چۈنكى يات ئەلدىكىلەر مانا شۇنداق ھەممە نەرسىگە ئىتتىلىدۇ، ئەمما چۈنكى يات ئەلدىكىلەر مانا شۇنداق ھەممە نەرسىگە ئىتتىلىدۇ، ئەمما آسىماندىكى ئاتاڭىلار سىلەرنىڭ بىللىدۇ؛ ئەرشتىكى ئاتاڭىلار سىلەرنىڭ بۇ ھەممە نەرسىلەرگە موھتاجلىقىڭىلارنى بىللىدۇ:	شۇنداق بولغاندا، ھەممىدىن ئالدىن خۇدانىڭ دۆلەتى ۋە توغرا يولىنى ئىزدەڭلەر، ئاندىن، بۇلارنىڭ ھەممىسى سىلەرگە ئېلىپ كېلىنىدۇ.
MAT 6:33	شۇنداق ئىكەن، ھەممىدىن ئاۋۇال خۇدانىڭ يادىشاھلىقى ۋە ھەققانىلىقىغا ئىتتىلىڭلار، ئۇ چاغدا، بۇلارنىڭ ھەممىسى سىلەرگە قوشۇلۇپ نېسىپ بولىدۇ.	شۇڭا، ئەتەپتىكى ئىشلارنى كۆپ ئويلىماڭلار، ئەتە ئۆزىنىڭ ئەھۋالى بىلەن كۆپ بولىدۇ. ھەر كۆنلىڭ ئۆزىگە بېتەرىلىك دەرىدى بار.
MAT 6:34	شۇنىڭ ئۆچۈن، ئەتنىڭ غېمىنى قىلماڭلار، ئەتنىڭ غېمىنى ئەتنگە قالسۇن. ھەر كۆنلىڭ دەرىدى شۇ كۆنگە تۇشلۇق بولىدۇ.	باشقىلارنىڭ ئۆستىدىن ھۆكۈم قىلىپ يۈرمەڭلار، شۇنداقتا خۇدانىڭ ھۆكۈمىگە ئۆچرىمايسىلەر.
MAT 7:1	باشقىلارنىڭ ئۆستىدىن ھۆكۈم قىلىپ يۈرمەڭلار، شۇنداقتا خۇدانىڭ ھۆكۈمىگە ئۆچرىمايسىلەر.	باشقىلارنى ھۆكۈم قىلماڭلار، شۇنداقتا سىلەرگە ھۆكۈم قىلماسىن.
MAT 7:2	چۈنكى سىلەر باشقىلارغا قانداق ھۆكۈم قىلىساڭلار، خۇدا سىلەرگە شۇنداق خۇدامۇ سىلەرنىڭ ئۆستۈڭلەردىن شۇنداق باها بىلەن ھۆكۈم چىرىدى. سىلەر باشقىلارنى قانداق ئۆلچەم بىلەن ئۆلچىسەڭلار، خۇدامۇ سىلەرنى شۇنداق ئۆلچەم بىلەن ئۆلچەيدۇ.	چۈنكى سىلەر باشقىلارغا قانداق ھۆكۈم قىلىساڭلار، خۇدا سىلەرگە شۇنداق ھۆكۈم قىلىدۇ. سىلەر باشقىلارنى قانداق ئۆلچەپ كۆرسەڭلار، خۇدا سىلەرنى شۇنداق ئۆلچەپ كۆرۈدۇ.
MAT 7:3	ئەمدى نېمە ئۆچۈن بۇرادىرىڭنىڭ كۆزىدىكى قىلىنى كۆرۈپ، ئۆز كۆزۈڭدىكى لىمنى بايقىيالمايسەن؟!	سەن نېمە ئۆچۈن بۇراڭنىڭ كۆزىدىكى كېچىك نەرسىنى كۆرۈپ، ئۆز كۆزۈڭدىكى چوڭ نەرسىنى ھېچ بايقىمىسىن؟
MAT 7:4	سەن قانداقمۇ بۇرادىرىڭغا: «قېنى، كۆزۈڭدىكى قىلىنى ئېلىۋېتىهي!» دېيەلەيسەن؟ چۈنكى مانا، ئۆزۈڭنىڭ كۆزىدىكى ئۆزىدە لەم تۆرۈدۇ؟!	سەن بۇرادىرىڭغا قانداق دەپ: «قېنى، كۆزۈڭدىكى قىلىنى چىقارايمىسىن؟ دېسەك، چۈنكى ئۆز كۆزۈڭدە لەم بارا!
MAT 7:5	ئەي ساختىپەزا ئالدى بىلەن ئۆز كۆزۈڭدىكى چوڭ تالىنى چىقار، كېيىن تولاي ئەي ساختىپەزا! ئاۋۇال ئۆزۈڭنىڭ كۆزىدىكى لىمنى ئېلىۋەت، ئاندىن ئېنىق كۆرۈپ، دوستىڭنىڭ كۆزىدىكى كېچىك يەسىلىنى چىقاراھەيسەن.	ئەي ساختىپەزا ئالدى بىلەن ئۆز كۆزۈڭدىكى چوڭ تالىنى چىقار، كېيىن تولاي ئەي ساختىپەزا! ئاۋۇال ئۆزۈڭنىڭ كۆزىدىكى لىمنى ئېلىۋەت، ئاندىن ئېنىق كۆرۈپ، دوستىڭنىڭ كۆزىدىكى كېچىك يەسىلىنى چىقاراھەيسەن.
MAT 7:6	مۇقىددەس نەرسىنى ئىتلىرىغا بەرمەڭلار، ياكى قىممەتلەك تەلەپكىلىرىڭلەردىن توڭۇزۇلارنىڭ ئالدىغا تاشلاپ قويماڭلار، بولمىسا، ئۇلار بۇلارنى ئۆتلىرىدا دەسىسىپ، ئاندىن بۇرۇلۇپ سىلەرنى تالايدۇ.	مۇقىددەس نەرسىنى ئىتلىرىغا بەرمەڭلار، ياكى قىممەتلەك تەلەپكىلىرىڭلەردىن توڭۇزۇلارنىڭ ئالدىغا تاشلاپ تاشلىمەڭلار، بولمىسا، ئۇلار بۇلارنى ئاستىغا سۈرۈپ بەسکىچەك ۋە كېيىن سىلەرگە قارشى بۇرۇلۇپ زورلايدۇ.
MAT 7:7	تىلەڭلار، سىلەرگە ئاتا قىلىنىدۇ؛ ئىزدەڭلار، تايىسىلەر؛ ئىشىكىنى چېكىڭلار، ئېچىلىدۇ.	سوراڭلار، سىزگە بېرىلىدۇ؛ ئىزدەڭلار، تايىسىلەر؛ ئىشىكىنى چېكىڭلار، ئاچىلىپ كېتىدۇ.
MAT 7:8	چۈنكى ھەربىر تىلىگۈچى تىلىگىنگە ئېرىشىدۇ؛ ئىزدەڭچى ئىزدەنگىنىنى تايىدۇ؛ ئىشىكىنى چەككۈچلەرگە ئىشىك ئېچىلىدۇ.	چۈنكى ھەر بىر سوراۋاتقان كىشى سورىغان نەرسىسىنى ئېلىپ كېتەر؛ ئىزدەپ تۇرغۇچى كىشى ئىزدەگەن نەرسىنى تېببىپ قالىدۇ؛ چاپلاؤنقان كىشىگە ئېچىلىپ كېتىدۇ.
MAT 7:9	ئاراڭلاردا ئۆز ئوغلى نان تەلەپ قىلسا، ئۇنىڭغا تاش بېرىدىغانلار بارمۇ؟!	سىلەرنىڭ ئارىسىدا، بالىسى نان تەلەپ قىلسا، ئۇنىڭغا تاش بېرىدىغان كىشى بارمۇ؟
MAT 7:10	ياكى بېلىق تەلەپ قىلسا، يىلان بېرىدىغانلار بارمۇ؟	ياق، بالىق ئىستەپ سورىسا، يىلان بېرىپ قويىدىغانلار بارمۇ؟

Reference	Before	After
MAT 7:11	ئەگەر سىلەر ياخشى ئەمەس بولسىڭلارمۇ، بالىلارىڭلارغا ياخشى ئەھلەكلىرى ئەھلى سىلەر رەزىل تۇرۇيمۇ ئۆز يەزەتلىرىڭلارغا ياخشى ئىلتىپاتلارنى بېرىشنى بىلگەن يەرده، ئەرشىتىكى ئاتاڭلار ئۆزىدىن تىلىگەنلەر كە ياخشى نەرسىلەرنى تېخىمۇ ئىلتىپات قىلماسمۇ؟	ئەگەر سىلەر ياخشى ئەمەس بولسىڭلارمۇ، ئاتاڭلار سوراۋاچانلارغا ياق اتاش بېرىشنى بىلسەنگەر، ئاسمانىدىكى ئاتاڭلار سوراۋاچانلارغا ياخشى ئەھلى سىلەرنى تېخىمۇ كۆپ بېرىپ قويىمادۇمۇ؟
MAT 7:12	شۇڭا ھەر ئىشتا باشقىلارنىڭ ئۆزۈڭلەرغا قانداق مۇئامىلە قىلىشنى ئۆمىد قىلىساڭلار، سىلەرمۇ ئۇلارغا شۇنداق مۇئامىلە قىلىڭلار؛ چۈنكى تەۋرات قانۇنى ھە پېغەمبەر لەرنىڭ تەلەماتلىرى مانا شۇدۇر.	شۇڭاکى، ھەر نەرسىدە باشقىلارنىڭ سىرگە قانداق ياخشى مۇامىلە قىلىشنى ئۆمىد قىلىساڭلار، سىلەر ئۇلارغا شۇنداق ياخشى قىلىڭلار؛ چۈنكى بۇ تەۋرات قانۇنى بىلەن ېيغەمبەر لەرنىڭ سۆزلۈكلىرىنىڭ بارلىق مەنسىنى ئىپادىلەيدۇ.
MAT 7:13	تار دەرۋازىدىن كىرىڭلار، چۈنكى كىشىنى ھالا كەتكە ئېلىپ بارىدىغان دەرۋازا كەڭ كەڭ بولۇپ، يولى كەڭشا ھە داغدامدۇر، ۋە ئۇنىڭدىن كىرىدىغانلار كۆپتۈر.	تەكش دەرۋازىدىن كىرىڭلار، چۈنكى، ھالا كەتكە ئايارغان دەرۋازا كەڭ بولۇپ، يولى كەڭ ۋە ئالام بولۇپ، ۋە ئۇنىڭدىن كىرىپ كەتكەنلەر كۆپ.
MAT 7:14	بىراق ھاياتلىققا ئېلىپ بارىدىغان دەرۋازا تار، يولى قىستاڭ بولۇپ، ئۇنى تاپلايدىغانلارمۇ ئاز.	بىراق ھاياتقا يېتىپ بارىدىغان دەرۋازا كىچىك، يول قىيىن، بۇنى تاپقانلار ئاز.
MAT 7:15	ئالدىڭلارغا قوي تېرىسىگە ئورسۇپلىپ كەلگەن، ئىچى يېرتقۇچ چىلبۈردىك بولغان ساختا ېيغەمبەر لەردىن هوشىيار بولۇڭلار.	يالغان ېيغەمبەر لەردىن ئەسکىنېپ تۇرۇڭ، ئۇلار سىزگە قوي تېرىسى بىلەن كۆرۈنۈپ كەلەر، ئىچىدە يېرتقۇچ قوووزلار.
MAT 7:16	سىلەر ئۇلارنى مېۋلىرىدىن تونۇۋالا لايىسلەر، تىكەندىن ئۆزۈملەر، قامغاقتىن ئەنجۇرلەر ئالغىلى بولامدۇ؟	سىلەر ئۇلارنى مېۋلىرى بىلەن تونايىسلەر، كىشىلەر تىكەنلەردىن ئۆزۈزم توپلاپ ئېلىپ كەلەمددۇ، يَا قامغاقلارغا ئەنجىر توپلاپ ئېلىپ كېلىمددۇ؟ شۇنداقلا، ھەر بىر ياخشى دەرەخ ياق اطاڭلا مېۋە ئوراپ چىقىرىدۇ، يامان دەرەخ يامان مېۋە ئوراپ چىقىرىدۇ.
MAT 7:17	شۇنىڭغا ئوخشاش، ھەر ياخشى دەرەخ ياخشى مېۋە بېرىدۇ، يۇر دەرەخ ناچار مېۋە بېرىدۇ.	ياخشى دەرەخ يامان مېۋە بەرمەيدۇ، يۇر دەرەخ ياخشى مېۋە بەرمەيدۇ. ھەر بىر ياخشى مېۋە بەرمەيدىغان دەرەخنى كېسىپ ئوتقا تاشلايدۇ.
MAT 7:18	ياخشى دەرەخ ناچار مېۋە بەرمەيدۇ، يۇر دەرەخ ياخشى مېۋە بەرمەيدۇ.	شۇنىڭدا «رەببىم، رەببىم» دېگەنلەرنىڭ ھەممىسى ئەسماڭ يادشاھلىقىغا كىرىپ بولمايدۇ، بەلكى ئەسماڭدا تۇرغۇچى ئاتامنىڭ ئىرادىسىنى ئەمەلگە ئاشۇرغانلارلا كېرىدۇ.
MAT 7:19	ياخشى مېۋە بەرمەيدىغان ھەرىپ دەرەخ كېسىلىپ ئوتقا تاشلىنىدۇ.	ياخشى مېۋە بەرمەيدۇ، بەلكى ئەسماڭدا تۇرغۇچى ئاتامنىڭ ئىرادىسىنى ئەمەلگە ئاشۇرغانلارلا كېرىدۇ.
MAT 7:20	شۇنىڭدەك، مۇشۇنداق كىشىلەرنى مېۋلىرىدىن تونۇۋالا لايىسلەر.	شۇنىڭدە، بۇ كىشىلەرنى ئۇلارنىڭ مېۋسىدىن ئادەتتە تونايىسىز.
MAT 7:21	ماڭا «رەببىم، رەببىم» دېگەنلەرنىڭ ھەممىسلا ئەرش يادشاھلىقىغا كىرىپ بولمايدۇ، بەلكى ئەرشتە تۇرغۇچى ئاتامنىڭ ئىرادىسىنى ئادا قىلغانلارلا كىرىپ كەلەيدۇ.	مەنگە «رەببىم، رەببىم» دېگەنلەرنىڭ ھەممىسى ئەسماڭ يادشاھلىقىغا كىرىپ بولمايدۇ، بەلكى ئەسماڭدا تۇرغۇچى ئاتامنىڭ ئىرادىسىنى ئەمەلگە ئاشۇرغانلارلا كېرىدۇ.
MAT 7:22	شۇ كۈندە كۆپ ئادەملەر ماڭا: «يەرۋەردىگار، يەرۋەردىگار، بىز سېنىڭ ئاتىڭ شۇ كۈندە نۇرغۇن كىشىلەر ماڭا: «رەببىم، رەببىم، بىز سېنىڭ نامىڭ بىلەن ۋەھىي-بىشارەتلەرنى يەتكۈزۈدۇق، سېنىڭ نامىڭ بىلەن جىنلارنى قوغىلىدۇق ۋە نامىڭ بىلەن نۇرغۇن مۇجىزىلەرنى كۆرسەتنۈق» دەيدۇ.	شۇ كۈندە كۆپ ئادەملەر ماڭا: «يەرۋەردىگار، يەرۋەردىگار، بىز سېنىڭ ئاتىڭ شۇ كۈندە نۇرغۇن كىشىلەر ماڭا: «رەببىم، رەببىم، بىز سېنىڭ نامىڭ بىلەن چىقىتۇق ۋە سېنىڭ ئاتىڭ بىلەن كۆپ مراجەلەرنى كۆرسەتنۈق» دەيدۇ.
MAT 7:23	ھالبۇكى، ئۇ چاغدا مەن ئۇلارغا: «سىلەرنى ئەزەلدىن تونۇمايمەن، كۆزۈمىدىن يوقلىڭلار، ئەي ئىتائەتسىزلىرى! دەپ بىلەن قىلىمەن.	شۇ ۋاقتىتا مەن ئۇلارغا: «سىلەرنى ھەرگىز تونۇمايمەن، مەندىن كېتىڭلار، ئەي گۇناھچىلار! دەپ دەيمەن.
MAT 7:24	ئەمدى ھەرىپى بۇ سۆزلەرىمنى ئاكلاپ ئەمەل قىلغان بولسا، ئۇ ئۆز ئۆپىنى قورام تاش ئۆستىنگە سالغان يەم-ياراتەتلىك كىشىگە ئوخشايدۇ.	ھازىر، كىم بۇ سۆزلەرىمنى ئاكلاپ ئىشلەپ جىقسا، ئۇ ئۆز ئۆپىنى توكتۇق تاش ئۆستىنگە قۇرغان ئەقلىق كىشىگە ئوخشاش بولىدۇ.
MAT 7:25	يامغۇر يىغىپ، كەلکۈن كېلىپ، بوران چىقىپ سوقسىمۇ، ئۇ ئۆي ئۆرۈلمىدى؛ چۈنكى ئۇنىڭ ئۆلى قورام تاشنىڭ ئۆستىنگە سېلىنغان.	يامغۇر ياغىپ، سۇ كېلىپ، بوران چىقىپ سوقسالسا، بۇ ئۆي سەلەپتىسىز تۈردى؛ چۈنكى ئۇ تاش ئۆستىنگە سەلسەلەپ قۇرۇلغان.
MAT 7:26	بىراق سۆزلىرىمنى ئاكلاپ تۇرۇپ، ئەمەل قىلامايدىغان ھەرىپى ئۆپىنى قۇمۇنىڭ ئۆستىنگە قۇرغان ئەخەقەكە ئوخشايدۇ.	بىراق سۆزلەرۇمنى ئاكلاپ تۇرۇپ، ئىشلەتمەيدىغان ھەر بىر كىشى، ئۆپىنى قۇم ئۆستىنگە قۇرغان ئەخەق بىر كىشىگە ئوخشاش.
MAT 7:27	يامغۇر ياغقاندا، كەلکۈن كەلگەنلە، بوران چىققاندا شۇ ئۆي ئۆرۈلۈپ كەتتى؛ ئۇنىڭ ئۇرۇلۇشى ئىنتايىن دەھىشەتلىك بولدى!	يامغۇر ياغقاندا، سۇ كۆتۈرۈلگەنلە، شامال چىققاندا، ئۇ ئۆي يېقلىپ كەتتى ۋە بۇ زور قورقۇنچ بولدى!
MAT 7:28	ئاندىن، ئەسسا بە سەزەلەز، تاماملىغاىدىن، كىسىن، خەلە، ئۇنىڭ ئەگەنلىرىگە ھە شەندىدا، بەلدىكى، ئەسسا بە سەزلىن، ئاخى لاشتەغاندىن، كىسىن، بە	ئاندىن، ئەسسا بە سەزەلەز، تاماملىغاىدىن، كىسىن، خەلە، ئۇنىڭ ئەگەنلىرىگە ھە شەندىدا، بەلدىكى، ئەسسا بە سەزلىن، ئاخى لاشتەغاندىن، كىسىن، بە

Reference	Before	After
MAT 7:29	توب-توب خالایق ئۇنىڭ تەللىرىگە ھېرانۇھەس بولۇشتى.	چۈقۈم ھېران بولدى.
MAT 8:1	چۈنكى ئۇنىڭ تەللىرى تەۋرات ئۇستازىلىرىنىڭكىگە ئوخشمايتى، بىلكى تولىمۇ توپۇزلۇق ئىدى.	چۈنكى ئۇنىڭ دەرسلىرى قانۇن ئوقۇتقۇچىلىرىنىڭكىگە ئوخشمايتى، بىلكى بەك ئەۋەتىمەن بىلەن ئىدى.
MAT 8:2	ئۇ تاغدىن چۈشكەندە، توب-توب كىشىلەر ئۇنىڭغا ئەگىشىپ ماڭدى.	ئۇ تاغدىن چۈشكەندە، كۆپ خەلق، ئۇن ئەگىشىپ كەتتى.
MAT 8:3	ۋە مانا، ماخاؤ كېسىلى بار بولغان بىر كىشى ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ، بېشىنى يەرگە ئۇرۇپ تىزلىنىپ: – تەقسىر، ئەگەر خالىسىڭىز، مىنى كېسىلمىدىن ياك قىلايىسىز! – دېدى.	ۋە گىپ، بىر كىشى كېلىپ، ماخاؤ كېسىلى بار بولۇپ، تىزلىنىپ: رەب، ئەگەر خالىسىڭ، مىنى ياك قىلايىسىز! دېدى.
MAT 8:4	ئەيسا ئۇنىڭغا قولىنى تەڭكۈزۈپ توپۇپ: – خالايىمەن، ياك بولغىن! – دېۋىدى، بۇ ئادەمنىڭ ماخاؤ كېسىلى شۇئان ياك بولۇپ ساقايدى.	ئەيسا ئۇنىڭغا قولىنى سۇيىپ: «مەن خالايىمەن، ياك بول!» دېدى، شۇ ئورندا ئادەمنىڭ ماخاؤ كېسىلى ياكلىنىپ ساقايدى.
MAT 8:5	ئەيسا ئۇنىڭغا: – ھازىر بۇ ئىشنى ھېچكىمكە ئېيتىما، بىلكى ئۇدۇل بېرىپ كاھىنغا ئۆزۈكىنى كۆرسىتىپ، ئۇلاردا بىر گۇواھلىق بولۇش ئۆچۈن، مۇسا بۇ ئىشتىتا ئەمر قىلغان ھەديە-قۇربانلىقنى سۈنگىن، – دېدى.	ئەيسا ئۇنىڭغا ئۆزۈكىنى كۆرسەت، مۇسا بۇ ئىش ئۆچۈن بەلگىلەنگەن ھەديە-قۇربانلىقنى تەقدىم قىل، بۇ بىلەن گۇواھلىق بولسۇن.
MAT 8:6	ئۇ كەيەرنەھۇم شەھرىگە بارغاندا، رىملق بىر يۈزبىشى ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ، ئۇنىڭدىن يېلىنىپ:	ئۇ كەيەرنەھۇمغا كېرىپ كەتكەندە، بىر رىملق يۈزبىاشى كەلگەن بولۇپ، ئۇنىڭ ياقىدىن ياردەم سورىدى.
MAT 8:7	مەن بېرىپ ئۇنى ساقايتىپ قويىي، – دېدى ئەيسا.	رەب، مەننىڭ خىزمەتچىم ئۆيىدە يەختە بولۇپ قالدى، قاتىق ئەزىزىت كۆرۈپ ياتىدۇ، دېدى.
MAT 8:8	يۈزبىشى جاۋاب: – تەقسىر، تورۇسۇمنىڭ ئاستىغا كېرىشىڭىزگە لايىق ئەمەسمەن. يەقەت بىر بېغىزلا سۆز قىلىپ قويىسىڭىز، چاکىرىم ساقىيىپ كېتىدۇ.	يۈزبىشى جاۋاب بېرىپ: «Rabb، سەن ئۆيىمكە كېرىپ كېلىشكە لايىق بولالىمىدىم. يەقەت بىر گىپ ئېتىقىنچە، مېنىڭ خىزمەتچىسىم ساقلاپ كېتىدۇ.»
MAT 8:9	چۈنكى مەنمۇ باشقۇا بىرسىنىڭ ھوقۇقۇ ئاستىدىكى ئادەمەن، مىنىڭ قول ئاستىمدا لەشكەرلىرىم بار، بىرىگە بار دېسەم بارىدۇ، بىرىگە كەل دېسەم، كېلىدۇ. قۇلۇمغا بۇ ئىشنى قىل دېسەم، ئۇ شۇ ئىشنى قىلىدۇ، – دېدى.	چۈنكى مەن باشقۇارنىڭ بۇرۇقۇ ئاستىدا بولغان بىر كىشى، مېنىڭ ئاستىمدا ئەسکەرلەر بار، بىرىگە 'بار' دېسەم، بار؛ بىرىگە 'كەل' دېسەم، كېلىدۇ؛ قۇلۇمغا 'بۇنى قىل' دېسەم، ئۇ قىلىدۇ.
MAT 8:10	ئەيسا بۇ سۆزلەرنى ئېشىتىپ، ھېران قالدى. ئۆزى بىلە بارغانلارغا: «مەن ئەيسا بۇ گەيەرنى ئاڭلاپ، ھېران بولدى. ئۆزى بىلە كەلگەنلەرگە: – مەن سلەرگە شۇنى بەرھەق ئېتىپ قويىاىكى، بۇنداق ئىشەنچنى ھەتا ئىسراىيللار ئارسىدىمۇ تايانلىغاندىم.	ئەيسا بۇ سۆزلەرنى ئېشىتىپ، ھېران قالدى. ئۆزى بىلە بارغانلارغا: «مەن ئەيسا بۇ گەيەرنى ئاڭلاپ، ھېران بولدى. ئۆزى بىلە كەلگەنلەرگە راست دەيمەن، بۇ مىساللىق ئىشەنچنى ئىسراىيل ئارسىدىامۇ ئىسراىيللار ئارسىدىمۇ تايانلىغاندىم.»
MAT 8:11	سلەرگە شۇنى ئېتىاىكى، نۇرغۇن كىشىلەر كۈنچىقىش ۋە كۈنپېتىشىن دۆلىتىدە ئېبراهىم، ئىسهاق ۋە ياقۇپ بىلەن بىرىگە ئولتۇرۇپ تاماق يېيدى. كېلىپ، ئەرش يادىشاھلىقىدا ئېبراهىم، ئىسهاق ۋە ياقۇپلار بىلەن بىر داسخاندا ئولتۇردى.	سلەرگە بۇنى دېيمەن: كۆپ ئادەم شەرقىن ۋە گەربىن كېلىپ، ئاسمان سلەرگە شۇنى ئېتىاىكى، نۇرغۇن كىشىلەر كۈنچىقىش ۋە كۈنپېتىشىن دۆلىتىدە ئېبراهىم، ئىسهاق ۋە ياقۇپ بىلەن بىرىگە ئولتۇرۇپ تاماق يېيدى.
MAT 8:12	لېكىن بۇ يادىشاھلىقىنىڭ ئۆز يەرزەنتلىرى بولسا، سىرتتا قاراڭغۇلۇققا تاشلىنىدۇ، ئۇ يەرده تاشلىنىپ، ئۇ يەرده يەغا-زارلار كۆتۈردى، چىشلىرىنى غۇچۇرلىتىدۇ، – دېدى.	لېكىن بۇ ياتشالىقنىڭ باللىرى، سىرتتا قاراڭغۇلۇققا تاشلىنىدۇ، ئۇ يەرده يەلاقىپ زارلايدۇ، چىشلىرىنى غۇچۇرلايدۇ، دېدى.
MAT 8:13	ئاندىن، ئەيسا يۈزبىشىغا: – ئۆيۈڭگە قايت، ئىشەنگىننىڭدەك سەن ئۆچۈن شۇنداق قىلىنىدۇ، دېدى. ھېلىقى چاكارنىڭ كېسىلى شۇ يەيتىه ساقايتىلدى.	شۇ ۋاقتىتا ئەيسا يۈزبىاشىغا: «ئۆيىگە قايت، سەن قانداق ئىشەنگەن بولسالىك، شۇنداق بولىدۇ ساۋاڭىغا»، دېدى. دەرھال، ئۇ چاكارنىڭ كېسىلى ساقايتىلدى.
MAT 8:14	ئەيسا پېتىرۇسنىڭ ئۆيىگە بارغاندا، پېتىرۇسنىڭ قېيىتائىسىنىڭ قىزىپ ئورۇن تۇتۇپ بېتىپ قالغاننىنى كۆردى.	ئەيسا پېتىرۇسنىڭ ئۆيىگە كېرىپ، پېتىرۇسنىڭ قېيىتائىسىنىڭ قىزىپ ياتقانلىقنى كۆردى.

Reference	Before	After
MAT 8:15	ئۇ قولىنى سەل تۇتۇپ قويۇدۇ، ھاراھەت تولا كەتتى. ئايال دەرھال تۇرۇپ ئۇ ئۇنىڭ قولىنى تۇتۇنىدى، ئۇنىڭ قىزىتمىسى ياندى. ئايال دەرھال ئورنىدىن تۇرۇپ، ئەيسانى كۆتۈشكە باشلىدى.	ئۇ قولىنى سەل تۇتۇپ قويۇدۇ، ھاراھەت تولا كەتتى. ئايال دەرھال تۇرۇپ ئۇ ئۇنىڭ قولىنى تۇتۇنىدى، ئۇنىڭ قىزىتمىسى ياندى. كەتتى، ئەيسا كۆتۈپ بەرگە باشلىدى.
MAT 8:16	كەچ بولغاندا، خەلق جىنلىق كۆپ ئادەملىرىنى ئۇنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەلدى. كىشىلەر جىن چاپلاشقان نۇرغۇن ئادەملىرىنى ئۇنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كېلىشتى. ئۇ بىر ئېغىز سۆز بىلەنلا جىنلارنى ھېدىۋەتتى ۋە بارلىق كېسەللەرنى ساقايتتى.	كەچ بولغاندا، خەلق جىنلىق قۇتلاپ يەتتى ۋە ھەممە كېسەللەرنى داۋالاپ ساقىلىدى.
MAT 8:17	بۇنىڭ بىلەن، يەشايا پەيغەمبەر ئارقىلىق يەتكۈزۈلگەن: «ئۇ ئۆزى ئاغرقى- سلاقلىرىمىزنى كۆتۈردى، كېسەللەرىمىزنى ئۇستىگە ئالدى» دېگەن سۆز ئەمەلگە ئاشۇرۇلدى.	بۇ بىلەن، يەشايا پەيغەمبەر دېگەن سۆزى ئەمەلگە كەلدى: «ئۇ بىزنىڭ ئاغرقى- سلاقلىرىمىزنى كۆتۈرۈپ، كېسەللەرىمىزنى ئۆزىگە ئالدى».
MAT 8:18	ئەيسا ئۆزىنى ئوربۇغان توب-توب كىشىلەرنى كۆرۈپ، مۇخلىسىلىرىغا دېڭىزنىڭ ئۇ قىتىغا ئۆتۈپ كېتىشنى ئەمر قىلدى.	ئەيسا ئۆزىنى قورشاب تۇرغان كۆپ كىشىلەرنى كۆرگەندە، شاكىرتلىرىغا دېڭىزنىڭ باشقا تەرىپىگە كېتىش دەپ بۇيرۇق بەردى.
MAT 8:19	شۇ چاغدا، تەۋرات ئۇستازلىرىدىن بىرى كېلىپ، ئۇنىڭغا: – ئۇستاز، سەن قەيەرگە بارساڭ، مەنمۇ ساڭى ئەگىشىپ شۇ يەرگە بارىمەن، – دېدى.	شۇ ۋاقتتا، بىر ئوقۇنتۇچى كېلىپ، ئۇسۇغا: «ئۇستاز، سەن قەيەرگە بارساڭ، مەنمۇ سىنىڭ بىلەن بىرگە شۇ جەرگە بارىمەن.» دېدى.
MAT 8:20	ئەيسا ئۇنىڭغا دېدى: تۈلكىلەرنىڭ ئۆگۈرلىرى، ئاسمانىدىكى قۇشلارنىڭ ئۇۋىلىرى بار؛ بىراق ئىنسانئوغلىنىڭ بېشىنى قويغۇددەك يېرىمەمۇ يوق، – دېدى.	ئەيسا ئۇنىڭغا دېدى: تۈلكىلەر تۆشەكلىرى بار، قۇشلار ئاسماناندا ئۇپلىرى بار؛ بىراق ئىنسانئوغلىنىڭ بېشىنى قويغۇددەك يېرىمەمۇ يوق.
MAT 8:21	ئۇنىڭ شاگىدلرىدىن باشقا بىرى ئۇنىڭغا: 'رەب، مەن ئالدىن بېرىپ ئاتامنى مۇخلىسىلىرىدىن يەنە بىرى ئۇنىڭغا: – رەب، مېنىڭ ئاۋاڭل بېرىپ ئاتامنى يەرلىككە قويۇشۇمغا ئىجاھەت بەرگەيىسىن، – دېدى.	دەفن قىلسام، بۇغا رۇخسەت بەرەمدۇ؟ دېدى.
MAT 8:22	بىراق ئەيسا ئۇنىڭغا: – ماڭا ئەگەشىن، ۋە ئۆلۈكلىر ئۆز ئۆلۈكلىرىنى يەرلىككە قوپىسۇن، – دېدى.	ئەمما ئەيسا ئۇنىڭغا: «مېنى ئەگىش، ۋە ئۆلۈكلىر ئۆز ئۆلۈكلىرىنى يەرگە قويۇپ قالدۇرسۇن.» دېدى.
MAT 8:23	ئۇ كېمىگە چۈشتى، مۇخلىسىلىرىمۇ چۈشۈپ بىلە ماڭدى.	ئۇ كەمىگە چىقتى، شاگىدلرىرىمۇ ئۇ بىلەن بىرگە ماڭدى.
MAT 8:24	ۋە مانا، دېڭىز ئۇستىدە قاتتىق بوران چىقىپ كەتتى؛ شۇنىڭ بىلەن دولقۇنلار كېمىدىن ھالقىپ كېمىنى غەرق قىلىۋېتىسى دەپ قالدى. لېكىن ئۇ ئۇخلاۋاتاتنى.	ھەم كۆرەڭ، دېڭىزدا چۈڭ بوران باشلاندى؛ دولقۇنلار كېمىنى سۇغا چۈرۈتىپ، غەرق قىلىۋاتقان بولدى. لېكىن ئۇ ئۇخلاشتى.
MAT 8:25	مۇخلىسىلار كېلىپ ئۇنى ئويغىتىپ: – ئى ئۇستاز، بىزنى قۇتۇلدۇرغا ياسىھەن! بىز ھالاكەت ئالدىدا تۇرىمىز – دېدى.	شاگىدلار كېلىپ ئۇنى ئويغاتتى: ئى رەب، بىزنى قۇتۇلدۇر! بىز ھالاك بولۇۋاتىمىز، دېدى.
MAT 8:26	– نېمىشقا قورقىسىلەر، ئى ئىشەنچى ئاجىزلا!	نېمە ئۆچۈن قورقاپ كېتىشىڭلار، سىلەر ئىشەنسىز كىشىلەر! دېدى ئۇ، تۇرۇپ بوران بىلەن دېڭىزنى توختاتتى، ھەممە تەرەپ تەرەپ بولۇپ قالدى.
MAT 8:27	– دېنىشقا قورقىسىلەر، ئى ئىشەنچى ئاجىزلا!	شاگىتلار زۆر ھەيران بولۇپ، بىر-بىرىگە: 'بۇ كىشى قانداق؟ ھەتا بوران ۋە مۇخلىسىلار ئىتتايىن ھەيران بولۇپ، بىر-بىرىگە: – بۇ زادى قانداق ئادەمدى؟ دېڭىز ئۇنىڭغا بويسىنلىدۇ؟' دەپ سۆزلەشتى.
MAT 8:28	ئەيسا دېڭىزنىڭ ئۇ قىتىدىكى گادارالىقلارنىڭ يۇرتىغا بارغىندا، جىنلىق چاپلاشقان ئىككى كىشى گۆرلىرىدىن چىقىپ ئۇنىڭغا ئالدىغا كەلدى. ئۇلار شۇنچە ۋەھشىي ئىدىكى، ھېچكىم بۇ يەردىن ئۆتۈشكە جۈرئەت قىلالمايتتى.	ئەيسا دېڭىزنىڭ باشقا تەرىپىدىكى گەرگەسېنلەر جايىغا بارغاندا، جىنلىق ئىككى كىشى قېرىلقلارنىڭ چىقىپ كەلدى. ئۇلار چاقالاق ئىدى، شۇنچە ھېچكىم بۇ يەردىن ئۆتۈشكە توقۇنالىمىدى.
MAT 8:29	ئۇنى كۆرۈپ، ئۇلار: ئىي، خۇدا ئوغلى، سېنىڭ بىز بىلەن نېمە ئىشىڭ بار! سەن ۋاقتى كەلمەي بىزنى ئازاپ قىلىش ئۆچۈن كەلدىمۇ؟ دەپ دەردىن سەن ۋاقتى سائىتى كەلمەيلا بىزنى قىينىغلى كەلدىمۇ؟ – دەپ توۋلىدى.	ئۇنى كۆرۈپ، ئۇلار: ئىي، خۇدا ئوغلى، سېنىڭ بىز بىلەن نېمە كارىڭ! سەن ۋاقتى كەلمەي بىزنى ئازاپ قىلىش ئۆچۈن كەلدىمۇ؟ دەپ دەردىن سەن ۋاقتى سائىتى كەلمەيلا بىزنى قىينىغلى كەلدىمۇ؟ – دەپ قالدى.

Reference	Before	After
MAT 8:30	شۇ يەردىن خېلى يىراقتا چوڭ بىر تۈپ توڭگۇز يادىسى ئوتلاب يۈرەتتى.	شۇ جايىدىن ئانچا يىراقتا چوڭ بىر گۇڭگۇز ئوتلاب تۇراتنى.
MAT 8:31	جىنلار ئەمدى ئۇنىڭغا: – ئەگەر سەن بىزنى قوغلىۋەتمە كېچى بولساڭ، بىزنى توڭگۇز يادىسى ئىچىگە كىرگۈزۈۋەتكەيسەن، – دەپ يالۇرۇشتى.	جىنلار ئاندىن ئۇنىڭغا: «ئەگەر سەن بىزنى چقارىپ تاشلاپ قويۇسالى، بىزنى توڭگۇز گۇرۇھىغا كىرىپ قوبۇ» دەپ سورىدى.
MAT 8:32	ئۇ ئۇلارغا: – چىقىڭلارا – دېبىدى، جىنلار چىقىپ، توڭگۇزلازنىڭ تېنگە سۇلۇردا غەرق بولدى.	ئۇ ئۇلارغا: 'چىقىڭلار!' دېبى، جىنلار چىقىپ كەتتى ۋە توڭگۇزلازغا كىرىدى. سۇندا، يۇتون توڭگۇز گۇرۇھى تېز ياردىن سۇيغۇچقا يۈرۈپ كەتتى ۋە سۇدا كىرىۋالدى. مانا، يۇتكۈل توڭگۇز يادىسى تىك ياردىن ئېتلىپ چۈشۈپ، غەرق بولدى.
MAT 8:33	لېكىن توڭگۇز باققۇچلار بەدەر قېچىپ، شەھەرگە كىرىپ، بۇ ئىشنىڭ باش-تاخىرىنى، جۇملىدىن جىن چايلاشقان كىشىلەرنىڭ كەچۈرمىشلىرىنى خالا يىقىفا ئېتىپ بېرىشتى.	بىراق توڭگۇز قوغاندۇچلار تېز قېچىپ كەتتى، شەھەرگە كىرىپ، بۇ ئىشنىڭ بارلىق دېتاللىرىنى، جۇملىدىن جىنلىق كىشىلەرگە نېمە بولغانلىقىنى خەلقە سادا لاب بەردى.
MAT 8:34	ئاندىن، شەھەرنىڭ ھەممە خەلقى ئەيساغا چىقىپ كۆرۈشتى. ئۇلار ئۇنى ۋە مانا، يۇتون شەھەردىكىلەر ئەيسا بىلەن كۆرۈشكىلى چىقىتى. ئۇلار ئۇنى كۆرگەندە، ئۇنىڭ ئۇزلىرىنىڭ شۇ رايوندىن ئايىلىپ كېتىشىنى ئوتۇندى.	ئاندىن، شەھەرنىڭ ھەممە خەلقى ئەيساغا چىقىپ كۆرۈشتى. ئۇلار ئۇنى ۋە مانا، يۇتون شەھەردىكىلەر ئەيسا بىلەن كۆرۈشكىلى چىقىتى. كۆرگەندە، ئۇلارنىڭ رايوندىن كېتىشىنى ئىلتىماس قىلدى.
MAT 9:1	شۇ ۋاقىت ئۇ كېمىگە ئاتلانىپ، دېڭىزنى كۆچۈرۈپ، ئۆز شەھرىگە قايتىپ شۇنىڭ بىلەن ئۇ كېمىگە چۈشۈپ دېكىزدىن ئۇتۇپ، ئۆزى تۇرغان شەھەرگە قايتىپ كەلدى.	شۇ ۋاقىت ئۇ كېمىگە ئاتلانىپ، دېڭىزنى كۆچۈرۈپ، ئۆز شەھرىگە قايتىپ شۇنىڭ بىلەن ئۇ كېمىگە چۈشۈپ دېكىزدىن ئۇتۇپ، ئۆزى تۇرغان باردى.
MAT 9:2	ۋە مانا، كىشىلەر زەمبىلگە ياتقۇزۇلغان بىر يالەچنى ئۇنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەلدى. ئەيسا ئۇلارنىڭ ئىماننى كۆرۈپ، ئۇغا: «ئوغلۇم، ياخشى تۇر، سەنىڭ گۇناھلىرىڭ كەچۈرۈلدى،» دېبى.	ئاندىن، كىشىلەر بىر يالەچنى زەمبىلدا ئېلىپ كەلدى. ئەيسا ئۇلارنىڭ ئىماننى كۆرۈپ، ئۇغا: «ئوغلۇم، ياخشى تۇر، سەنىڭ گۇناھلىرىڭ كەچۈرۈلدى،» دېبى.
MAT 9:3	ئاندىن مانا، تەۋرات ئۇستازلىرىدىن بەزىلىرى كۆڭلىدە: «بۇ ئادەم كۆپۈرلۈق قىلىۋاتىدۇ؟» دەپ ئوپىلىدى.	شۇ مۇشۇندا، بەزى قانۇن ئالىملىرى كۆنگۈلەدە: «بۇ كىشى كۆپۈر قىلىۋاتىدۇ؟» دەپ ئوپىلىدى.
MAT 9:4	ئۇلارنىڭ كەڭلىدە بىمە ئوپلاۋاتقانلىقىنى بىلگەن ئەيسا ئۇلارغا: – نېمە ئۈچۈن كۆڭۈڭلەردا رەزىل ئوپلاردا بولىسىلەر؟	ئەيسا ئۇلارنىڭ كۆنگۈللىرىدە بىمە ئوپلاۋاتقانلىقىنى بىلپى، ئۇلارغا: سىلەر ئۈچۈن كۆنگۈللىكەردا يامان ئوپلارنى ئوپلاب تۇرۇۋاتىسىلەر؟
MAT 9:5	«گۇناھلىرىڭ كەچۈرۈلدى» دېپىش ئاسانمۇ ياكى «ئورنۇڭدىن تۇر، مالى!» دېمە كەمۇ؟ دېبى ئۇلارغا يەنە:	«گۇناھلىرىڭ كەچۈرۈلدى» دېمە كەمۇ ياكى «تۇر، مالى!» دېمە كەمۇ؟ دېبى ئۇلارغا يەنە:
MAT 9:6	ئەمما هاىزىر سىلەرنىڭ ئىنسانئوغلىنىڭ يەر يۈزىنە گۇناھلارنى كەچۈرۈم قىلىش هوقوقىغا ئىگە ئىكەنلىكىنى بىلىشىڭلار ئۈچۈن، – ئۇ يالەچ كېسەلگە: – ئورنۇڭدىن تۇر، ئورۇن-كۆريھىنى يېغىشتۇرۇپ ئۆيۈڭگە قايت، دېبى.	بىراق، سىلەر بىلپى قېلىشىڭلار ئۈچۈن، ئىنسانئوغلى يەر يۈزىنە گۇناھلارنى كەچۈرۈش هوقوقىغا ئىگە دەپ. ئۇ يالەچ كېسەلگە: تۇر، ئورنۇڭنى يېغىپ ئۆيگە قايت، دېبى.
MAT 9:7	ھېلىقى ئادەم ئورنىدىن تۇرۇپ ئۆيىگە قايتتى.	ئادەم تۇرۇپ ئۆيىگە قايتىپ كەتتى
MAT 9:8	بۇنى كۆرگەن تۆپ-تۆپ ئادەملىر قورقۇشۇپ، ئىنسانلارغا بۇنداق هوقوقۇنى بەرگەن.	بۇنى كۆرگەن خەلق ھەيران بولۇپ، ئادەملىرگە بۇنداق هوقوقۇ بەرگەن خۇدانى چوڭ چوڭ ھورمەت قىلدى.
MAT 9:9	ئەيسا ئۇ يەردىن چىقىپ ئالدىغا كېتىۋېتىپ، باج يېغىدىغان ئورۇنى ئولتۇرغان، ماتتا ئىسمىلىك بىر باجىگىنى كۆردى. ئۇ ئۇنىڭغا: – ماڭا ئەگەشىن! – دېبى. ۋە ماتتا ئورنىدىن تۇرۇپ، ئۇنىڭغا ئەگەشىن.	ئەيسا ئۇ جايدىن چىقىپ كېتىپ كەتتى، باج يېغىش ئورنىدا ئولتۇرغان ماتتا ئىسمىدىكى بىر باجىگىنى كۆردى. ئۇ دەيدۇ: 'ماڭا ئەگىش!' ۋە ماتتا تۇرۇپ، ئۇنىڭغا ئەگىشتى.
MAT 9:10	ۋە شۇنداق بولدىكى، ئەيسا ماتتานىڭ ئۆيىدە مېھمان بولۇپ داستخاندا ئولتۇرغاندا، نۇرغۇن باجىگىلار ۋە گۇناھكارلارلا رەمۇ كىرىپ، ئەيسا ۋە ئۇنىڭ مۇخلىسىلىرى بىلەن ھەمداستخان بولدى.	ئەيسا ماتتานىڭ ئۆيىدە مېھمان بولۇپ تاماق ئىچۈۋاتقاندا، كۆپ باجىگىر ۋە گۇناھكارلار كىرىپ كەلدى ۋە ئەيسا بىلەن ئۇنىڭ شاکىرتلىرى بىلەن بىرگە تاماقلاندى.
MAT 9:11	بۇنى كۆرگەن يەرسىيلىر ئۇنىڭ مۇخلىسىلىرىغا: – ئۇستازىڭلار نېمىشقا باجىگىر ۋە گۇناھكارلار بىلەن بىر داستخاندا يېپ-ئىچىپ ئولتۇردى؟!	بۇنى كۆرگەن يەرسىيلىر ئۇنىڭ شاکىرتلىرىغا: 'ئوقۇقچىڭىز نېمىشقا باجىچى ۋە گۇناھكارلار بىلەن بىرگە يېپ-ئىچىپ تۇرۇۋاتىدۇ؟' دېبى.

Reference	Before	After
MAT 9:12	بۇ گەنین ئاڭلىغاندا، ئىيىسا دېدى: «ساغان كىشىلەرگە دەرت دۇكتورى لازىم بۇ گەن ئاڭلىغان ئەيىسا: – ساغلام ئادەملەر ئەمەس، بەلكى بىمارلار تېۋىپقا موھتاجدۇر.	بۇ گەن ئاڭلىغاندا، ئىيىسا دېدى: «ساغان كىشىلەرگە زۆزۈر.»
MAT 9:13	سلەر بېرىپ مۇقەددەس يازمىلاردىكى: «ئىزدەيدىغىنىم قۇربانلىقلار ئەمەس، بەلكى رەھىم-شەيقەت» دېلىگەن شۇ سۆزىنىڭ مەنسىنى چۈنكى مەن توغرا كىشىلەرنى ئەمەس، گۇناھكارلارنى چاقىرغاندىن كەلدىم. ئۆگىنىڭلار؛ چۈنكى مەن ھەققانىيلارنى ئەمەس، بەلكى گۇناھكارلارنى چاقىرغىلى كەلدىم، دېدى.	سلەر بارىپ، كىتابتا دېگەن: «مەن قۇربانلىق ئەمەس، بەلكى رەھىم-شەيقەت ئىستەيمەن» دېگەن سۆزىنىڭ مەنسىنى ياخشى ئۆگىنىڭلار؛ چۈنكى مەن توغرا كىشىلەرنى ئەمەس، گۇناھكارلارنى چاقىرغاندىن كەلدىم. ئۆگىنىڭلار، كەلدىم، دېدى.
MAT 9:14	شۇ ۋاقتىلاردا، يەھىا پەيغەمبەرنىڭ مۇخلىسىلىرى ئەيسانىڭ يېنغا كېلىپ ئۇنىڭغا: – نېمىشقا بىز ۋە يەرسىلەر يات-يات روزا توْتىمىز، لېكىن سىزنىڭ مۇخلىسىلىرىنىڭ توْتىمايدۇ؟ – دەپ سوراشتى.	ئۇ ۋاقتىتا يوهان يېغەمبەرنىڭ شاگىدلەرى ئىسا يېنغا كېلىپ: 'بىز بىلەن يەرسىلەر نېمىشقا كۆپ روزا توْتىمىز، لېكىن سىزنىڭ شاگىدلەرىنىڭ توْتىمايدۇ؟' دەپ سوراشتى.
MAT 9:15	ئىيىسا جاۋاب ئىلىدى: «ياش يىگىت تويدا بولۇپ توْرغاندا، مېھمانلار ھازا ئەمما شۇ كۈنلەر كېلىدۇنى، يىگىت ئۇلاردىن ئېلىپ كېتلىدى، ئۇلار شۇ كۈندە روزا توْتىدۇ.	ئىيىسا جاۋاب ئىلىدى: «ياش يىگىت ئۇلاردىن كەتكەندە، ئۇلار روزا توْتىدۇ.» ئۇلۇغان چاغدا، توى مېھمانلىرى ھازا توْتۇپ ئۇلتۇرسا قانداق بولىدۇ؟ ئەمما شۇ كۈنلەر كېلىدۇنى، يىگىت ئۇلاردىن ئېلىپ كېتلىدى، ئۇلار شۇ كۈندە روزا توْتىدۇ.
MAT 9:16	ھېچكىم كونا كۆڭلەككە يېڭى رەختىن ياماق سالمايدۇ. ئۇنداق قىلسا، يېڭى ياماق كىرىشىپ، كىيىمنى تارتىپ يېرىتۈپتىدۇ. نەتىجىدە، يېرىتق تېخىمۇ يوغىناب كېتىدۇ.	ھەر كىشى يېڭى يارچە بىلەن كونا كىيىمگە توْتەنمەيدۇ. ئۇنداق قىلسا، يېڭى يارچە چەكىنىپ كېتىپ، كىيىمنى يېرىتىپ تاشلايدۇ، شۇڭا يېرىتق ياخشىسىمۇ تېخىمۇ يامانلىشىپ كېتىدۇ.
MAT 9:17	شۇنداقلا، هېچ كىم يېڭى شارابنى كونا تۆلۈملارغا قويالىمىدۇ. ئەگەر ئۇنداق قىلسا، شاراب ئېچىپ كېتسە تۆلۈملار يالغانىپ كېتىدۇ، شاراب توختاپ شارابمۇ تۆكۈلۈپ كېتىدۇ ھەم تۆلۈملارمۇ كاردىن چىقىدۇ، شۇنىڭ ئۇچۇن كىشىلەر يېڭى شارابنى يېڭى تۆلۈملارغى قاچىلادىدۇ؛ شۇنداق قىلغاندا، ھەر ئىككىلىسى ساقلىنىپ قالىدۇ.	شۇنداقلا، هېچ كىم يېڭى شارابنى كونا تۆلۈملارغا قويالىمىدۇ. ئەگەر قويۇپ قارىسا، شاراب ئېچىپ كېتسە تۆلۈملار يالغانىپ كېتىدۇ، شاراب توختاپ كېتىدۇ ھەم تۆلۈملارمۇ كاردىن چىقىدۇ. شۇڭا كىشىلەر يېڭى شارابنى يېڭى تۆلۈملارغى قويىدۇ، شۇنداقتا ھەر ئىككىسىن ساقلىنىپ قالىدۇ.
MAT 9:18	ئۇ شاگىدلەرىغا بۇ گەلىكەرنى ئېيتىپ توْرغاندا، بىر باشلىق كەلدى، ئالدىغا ئۇ يەھىانىڭ مۇخلىسىلىرىغا بۇ سۆزلەرنى قىلىۋاتقان ۋاقتىدا، مانا بىر تەڭ تەرەپ قىلىپ: «قىزىم ھازىر ئۆلۈپ كەتتى، ئەمما سەن بارىپ قولۇڭنى ئۇنىڭغا قويغاندا، ئۇ تېرىلىدى، دېدى.	ئۇ شاگىدلەرىغا بۇ گەلىكەرنى ئېيتىپ توْرغاندا، بىر باشلىق كەلدى، ئالدىغا ئۇ يەھىانىڭ مۇخلىسىلىرىغا بۇ سۆزلەرنى قىلىۋاتقان ۋاقتىدا، مانا بىر تەڭ تەرەپ قىلىپ: «قىزىم ھازىر ئۆلۈپ كەتتى، ئەمما سەن بارىپ قولۇڭنى ئۇنىڭغا قويغاندا، ئۇ تېرىلىدى، دېدى.
MAT 9:19	ئىيىسا ئورنىدىن توْرۇپ، مۇخلىسىلىرى بىلەن بىلە ئۇنىڭ كەينىدىن ماڭدى.	ئىيىسا توْرۇپ، شاكىا بىلەن بىرگە، ئۇنىڭ ئارقىسىدىن ماڭدى.
MAT 9:20	ۋە مانا، يولدا خۇن تەۋۋەش كېسىلىگە گىرىپتار بولغىنىغا ئۇن ئىككى يىل بولغان بىر ئايال ئىيىسانىڭ ئارقىسىدىن كېلىپ، ئۇنىڭ توننىڭ يېشىنى سىلىدى.	ھەم بىر ئايال بار، ئۇ ئون ئىككى يىل بىي خۇن تەۋۋەش كېسىلى بىلەن بىمار بولۇپ كېلىپ، ئىيىسا ئارقىسىدىن يېقىن كېلىپ، ئۇنىڭ توننىڭ يېشىنى سەككەن.
MAT 9:21	چۈنكى ئۇ ئىچىدە «ئۇنىڭ توننى سلىساملا، چوقۇم ساقلىقىپ كېتىمەن» دەپ ئوپلىغاندى.	چۈنكى ئۇ ئۆزىگە «ئەگەر ئۇنىڭ كېيىمنى سەل سەلەپ توتسام، چوقۇم ساقلىقىپ كېتىمەن» دەپ ئوپلىغاندى.
MAT 9:22	ئەمما ئىيىسا كىينىگە بۇرۇلۇپ، ئۇنى كۆرۈپ: – قىزىم، يۈرەكلىك بول، سەننىڭ ئىشەنچىڭ سېنى ساقلىقىپ ئىشەنچىڭ سېنى ساقلىقىتى! دېدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئايال شۇ سائەتتە ساقايىدى.	بىراق ئىيىسا بۇز تارتىپ، ئۇنى كۆردى: قىزىم، يۈرەك مىڭىتىپ قوي، سەننىڭ ئىشەنچىڭ ساقلىقىپ قالىدۇ! دېدى. شۇ سائەت ئۇ ئايال ساقلىقىپ ئىشەنچىڭ سېنى ساقلىقىتى! دېدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئايال شۇ سائەتتە كەتتى.
MAT 9:23	ھازىر ئىيىسا بۇ ھۆكۈمدارنىڭ ئۆيىگە كىرگەندە، نەي چالغان ۋە قاتتا توْتۇپ ئەمدى ئىيىسا ھېلىقى ھۆكۈمدارنىڭ ئۆيىگە كىرگەندە، نەي چېلىۋاتقان ۋە ھازا توْتۇپ ۋايساۋاتقان كىشىلەر توپىنى كۆرۈپ،	ھازىر بولۇپ توْرغان كىشىلەر توپىنى كۆردى.
MAT 9:24	ئۇلارغا: – چىقىپ كېتىڭلار، بۇ قىز ئۆلەمىدى، بەلكى ئۇخلاۋاتىدۇ، دېدى. بۇنى ئۇلارغا: – چىقىپ كېتىڭلار، بۇ قىز ئۆلەمىدى، بەلكى ئۇخلاۋاتىدۇ، دېدى.	ئۇلارغا: كېتىپ كېتىڭلار، بۇ قىز ئۆلەمىگەن، بەلكى ئۇخلاۋاتىدۇ، دېدى. بۇنى ئۇلارغا: – چىقىپ كېتىڭلار، ئۇنى كۆچىلىك ئۇنى مەسخىرە قىلىدى.

Reference	Before	After
MAT 9:25	كىشىلەر چىقىرىۋېتىلىگەندىن كېيىن، ئۇ قىزنىڭ يىننغا كىرىپ، ئۇنىڭ قولنى تۇتىدى، قىز ئورنىدىن تۇردى.	ئادەملىر چىقارغان كېيىن، ئۇ قىزنىڭ يانغا كىرىدى، ئۇنىڭ قولنى تۇتىنى، قىز تۇرۇپ كەتتى.
MAT 9:26	بۇ توغرىسىدىكى خەۋەر بۇنۇن يۇرتىتا يۇر كەتتى.	بۇ خەۋەر تولاي يەرلەرگە خەپ سۈرئەتتە يايلىدى.
MAT 9:27	ئەيسا ئۇ يەردىن چىقاداندا، ئىككى قارىغۇ ئۇنىڭ كەيدىدىن كېلىپ: – ئى	ئەيسا ئۇ جايدىن چىقاداندا، ئىككى كۆزى كۆرمەيدىغان كىشىلەر ئۇنىڭ ئارقىسىدىن كېلىپ: «ئى داۋۇتنىڭ ئوغلى، بىزگە رەھىم قىلغايىسىزا» دەپ داۋۇتنىڭ ئوغلى، بىزگە رەھىم قىلغايىسىزا – دەپ نىدا قىلىشتى.
MAT 9:28	ئۇ ئۆيگە كىرىپ كەتكەندىن كېيىن، شۇ ئىككى كۆزى كۆرمەيدىغان كىشىلەر ئۇ ئۆيگە كىرگەندىن كېيىن، شۇ ئىككى قارىغۇ ئۇنىڭ ئالدىغا كەلدى. ئەيسا ئۇلاردىن: – سىلەر مېنىڭ بۇ ئىشقا قادر ئىكەنلىكىمگە ئىشىنەمسىلەر؟ –	ئۇ ئۆيگە كىرىپ كەتكەندىن كېيىن، شۇ ئىككى كۆزى كۆرمەيدىغان كىشىلەر ئۇ ئۆيگە كىرگەندىن كېيىن، شۇ ئىككى قارىغۇ ئۇنىڭ ئالدىغا كەلدى. ئەيسا ئۇلاردىن سورىدى: «سىلەر مەن بۇ ئىشنى قىلا لايدىغانلىقىمنى ئىشىنىسىلەرمى؟ ئۇلار جاۋاب بەردى: 'ھەئە، رەب، بىز دەپ سورىدى. – ئى رەببىم، ئىشىنىمىز، – دەپ جاۋاب بەردى ئۇلار. ئىشىنىمىز.」
MAT 9:29	ئۇ قولنى ئۇلارنىڭ كۆزلىرىگە تەگكۈزۈپ تۇرۇپ: – ئىشەنچكىلار بويىچە بولۇپ بولسۇن! دېۋىدى.	ئۇ قولنى ئۇلارنىڭ كۆزلىرىگە تېگىپ: «ئىشەنچكىلار بويىچە بولۇپ كەتسۇن! دېۋىد.
MAT 9:30	ئۇلارنىڭ كۆزلىرى ئېچىلدى. ئەيسا ئۇلارغا: بۇ ئىشنى ھېچكىمگە ئېيتماڭلار! دەپ قاتىق تايىلدى.	ئۇلارنىڭ كۆزلىرى ئاشۇرۇلدى. ئەيسا ئۇلارغا: بۇ ئىشنى ھېچكىمگە ئېيتماڭلار! دەپ قاتىق ئەنسىرەيتى.
MAT 9:31	لېكىن ئۇلار ئۇ يەردىن چىقىپلا، ئۇنىڭ نام-شۆھەرنىنى يوتىكۈل يۇرتقا بېبىۋەتتى.	براق ئۇلار شۇ جايدىن چىقىپ، ئۇنىڭ ئىسمىنى يۇتون رايونغا تەلىپ قىلىپ تارقىتىپ تاشلىدى.
MAT 9:32	ئۇلار چىقىپ كېتۈۋاتقاندا، كىشىلەر جىن چاپلاشقان بىر گاچىنى ئۇنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەلدى.	ئۇلار چىقىپ كېتۈۋاتقاندا، كىشىلەر بىر جىنلىق گاچىنى ئۇنىڭ ئالدىغا كەلتۈردى.
MAT 9:33	ئۇنىڭغا چاپلاشقان جىنلىنىڭ ھەيدىلىشى بىلەنلا، ھېلىقى ئادەم زۇۋانغا كەلدى. خالاپىق ئىنتايىن ھەيرانوھەس بولۇپ: – بۇنداق ئىش ئىسرائىلدا زادى كۆرۈلۈپ باقىغان، – دېپىشتى.	جىن چىقاداندا، شۇ كىشى گەپ سۆزلەپ كەتتى. خەلق زۆر خاتتا بولۇپ: «ئىسرائىلدا بۇنداق ئىشىنىڭ مىسالى يوق!» دەپ تۇردى.
MAT 9:34	لېكىن یەرسىيەلەر: – ئۇ جىنلارنى جىنلارنىڭ ئەمرىكە تايىنىپ قوغلايدىكەن، دېپىشتى.	براق یەرسىيەلەر دېپتى: «ئۇ جىنلارنى جىنلارنىڭ باشقۇرغۇچىسى بىلەن چىقارىۋېتىدۇ.
MAT 9:35	ۋە ئەيسا بارلىق شەھەر ۋە بىزاز-قىشلاقلىرىنى كېزىپ، ئۇلارنىڭ سىناگوگلىرىدا تەلەم بېرىپ، ئەرش ىادىشاھلىقىدىكى خۇش خەۋەرنى جاكارلىدى ۋە ھەرخىل كېسەللەرنى ۋە ھەرخىل مېيىپ-تاجىزلازىنى ساقايتتى.	ئەيسا ھەممە شەھەرلەر ۋە قىشلاقلىرىنى دولاپ باردى، ئۇلارنىڭ سىناگوگلىرىدا ئۆگەيت بەردى، ئاسمان دۆلىتىنىڭ ياخشى خەۋەرلىكىنى ئېلان قىلدى ۋە ھەر قايسى كېسەللەر بىلەن ئاجىزلازىنى تولۇق دەرمان قىلدى.
MAT 9:36	لېكىن ئۇ توب-توب ئادەملىرنى كۆرۈپ ئۇلارغا ئىچ ئاغرىتتى، چۈنكى ئۇلار خارلىنىپ ىادىچىسىز قوي ىادىلىرىدەك ياناهىسىز ئىدى.	ئەممە ئۇ خەلق تۈپلىرىنى كۆرگەندە، ئۇلارغا رەھىم كەلدى، چۈنكى ئۇلار زورلىنىپ، چويان يوق قويغا ئوخشاش ياناهىسىز تۇرۇشاتتى.
MAT 9:37	شۇنىڭ بىلەن ئۇ مۇخلىسىلىرىغا: – ھوسۇل دەرۋەقە كۆپ ئىكەن، براق ھوسۇل ئېلىش ئۈچۈن ئىشلەيدىغانلار ئاز ئىكەن.	شۇنىڭغا ئۇ شاڪىرلىرىگە: «ھوسۇل كۆپ، براق ھوسۇل تۈپلاش ئۈچۈن كۆپ ئادەم يوق.
MAT 9:38	شۇڭا ھوسۇلننىڭ ئىگىسىدىن، ئۆز ھوسۇلىڭىنى يېغۇپلىشقا ئىشلەمچىلەرنى جىددىي ئەۋەتكەيىسىن، دەپ تىلەڭلار، – دېۋىد.	شۇنىڭ ئۈچۈن، ھوسۇلننىڭ ئىگىسىدىن، ئۆز ھوسۇلىڭىغا ئىشچىلەرنى ئەۋەتكەشنى سوراپلى.
MAT 10:1	ئۇ ئون ئىككى شاڭىرىنى ياققا چاقىرىدى ۋە ئۇلارغا يامان روھلارنى قوغلاش ئۇ ئون ئىككى مۇخلىسىنى يىننغا چاقىرىپ، ئۇلارغا ناياك روھلارنى قوغلاش ۋە ھەربىر كېسەللەرنى ھەم ھەربىر مېيىپ-تاجىزنى ساقايتىش هوقۇقىنى بەردى.	ئۇ ئون ئىككى شاڭىرىنى ياققا چاقىرىدى ۋە ئۇلارغا يامان روھلارنى قوغلاش ئۇ ئون ئىككى مۇخلىسىنى يىننغا چاقىرىپ، ئۇلارغا ناياك روھلارنى قوغلاش ۋە ھەربىر كېسەللەرنى ساقايتىش ئۈچۈن هوقۇق بەردى.
MAT 10:2	ئۇن ئىككى روسوۇلننىڭ ئىسىملىرى تۆۋەندىكىچە: ئاۋۇال يېتىرۇس دەيمۇ ئاتىلىدىغان سىمۇن ۋە ئۇنىڭ ئىنسىسى ئاندىرىياس، ئاندىن زەبەدىيىنىڭ سىمۇن بىلەن ئۇنىڭ قېرىندىشى ئاندىرىياس، كېيىن زەبەدىيىنىڭ ئوغلى	ئۇن ئىككى ئېيىستولنىڭ ئىسىملىرى بۇلار: بىرېنچى، يېتىر دەپ ئاتالغان سىمۇن بىلەن ئۇنىڭ قېرىندىشى ئاندىرىياس، كېيىن زەبەدىيىنىڭ ئوغلى

Reference	Before	After
MAT 10:3	ئوغلى ياقۇپ ۋە ئۇنىڭ ئىنسىي يۇھانى، فلىپ ۋە بارتولوماي، توماس ۋە باجىڭر ماتتا، ئالفاینلۇك ئوغلى ياقۇپ ۋە لەبائۇس دەيمۇ ئاتىلىدىغان تاداي،	ياقوپ بىلەن ئۇنىڭ قېرىندىشى يۇھانى، فلىپ بىلەن بارتولوماي، توماس بىلەن باج ئالغۇچى ماتتا، ئالفاینلۇك بالسىن ياقۇپ بىلەن لەبائۇس دەپ ئاتالغان تاداي، ئەركچى سىمۇن بىلەن، ئىيسانى سېتىۋەتكەن يەھۇدا ئىشقارىيىت.
MAT 10:4	مىللەتپەر رۈھىر دەپ ئاتالغان سىمۇن ۋە كېپىن ئىساغا ساتقۇنلۇق قىلغان يەھۇدا ئىشقارىيىت.	
MAT 10:5	ئەيسا بۇ ئون ئىككىنى خەلقىنىڭ ئارسىسغا مۇنداق تاپىلاپ ئەۋەتى: – يات ئەللىكەرنىڭ يولىرىغا چىقماڭلار، ياكى سامارىيەللىكەرنىڭ شەھەرلىرىگە كرمەڭلار،	ئەيسا بۇ ئون ئىككىنى خەلق ئارسىسغا بۇ دېگەن تەلەپ بىلەن ئەۋەتى: ياتىسىكى مەملەتكەنلەرگە بارمەڭلار، سامارىيە شەھەرلىرىگە كرمەڭلار.
MAT 10:6	بەلكى تېنگەن قوي يادلىرى بولغان ئىسرائىل جەمەتىدىكىلەر ئارسىسغا بېرىڭلار.	ئەمما، ئىسرائىل خەلقىنىڭ يوقاپ كەتكەن قوپىلىرىغا تېزلا بېرىڭلار.
MAT 10:7	بارغان بېرىڭلاردا: «ئەرش يادىشاھلىقى يېقىنىلىشىپ قالدى!» دەپ جاكارلاڭلار.	ھەر قايىسى جايغا بارغاندا: «ئاسمان يادىشاھلىقى هازىر يېقىن كەتنى!» دەڭلەر.
MAT 10:8	ئاغرىق-سلاقلارنى ساقايتىڭلار، ئۇلۇكەرنى تىرىلدۈرۈڭلار، ماخاۋ كېسەللەرنى ساقايتىڭلار، جىنلارنى ھەيدۈپتىڭلار، سىلەرگە شاپائەت خالس بېرىلگەندۇر، سىلەرمۇ خالس ئىلتىپات قىلىڭلار.	ئاغرىق كىشىلەرنى داۋالاڭلار، ئاقساق كىشىلەرنى تازىلەڭلار، ئۇلۇكەرنى قايتا جانلاندۇرۇڭلار، جىنلارنى قاچقاق قىلىڭلار، سىلەر بەگاسىز ئېلىپ كەتىڭلار، بەگاسىز ئېلىپ بېرىڭلار.
MAT 10:9	بەلۇپغىڭلارغا ئالتۇن، كۆمۈش ۋە مىس يۇلۇلارنى باغلاب ئېلىپ يۈرمەڭلار.	بەللىكىڭلارغا ئالتىن، كۆمۈش ياكى مىس يۇلۇلارنى ئېلىپ يۈرمۈشنى قالدۇرۇڭلار.
MAT 10:10	سەپەر ئۇچۇن بىرلا يەكتەكتىن باشقان نە خۇرجۇن، نە كەش، نە هاسا ئېلىپ ئاماڭلار، چۈنكى خىزمەتكار ئۆز ئىش ھەققىنى ئېلىشقا ھەقلقىتۇر.	يولغا چىققاندا خۇرجۇن ئالماڭلار، ئىككى كۆينى ئالماڭلار، ئاياق كىيم ئالماڭلار، هاسا قالدۇرۇڭلار، چۈنكى ئىشچى ئۆز تاماقلىقىغا ئەھلى.
MAT 10:11	ھەرقايىس شەھەر ياكى يېزىغا بارغان ۋاقتىڭلاردا، ئالدى بىلەن شۇ يەردە كىمنىڭ ھۆرمەتكە لابق مۆتىۋەر ئىكەنلىكىنى سوراڭلار؛ شۇنداق كىشىنى تاپقاندا، ئۇ يەردىن كەتكۈچە ئۇنىڭ ئۆيىدىلا تۇرۇڭلار.	ھەر بىر شەھەر ياكى كەتكەنلەرگەندە، بىرئىچىدىن شۇ يەردە كىم ياخشى ۋە مەھمانپەر كىشى ئىكەنلىكىنى سوراڭلار؛ تاپقاندا، ئۇ يەردىن كېتىپ كېتىشتىن بۇرۇن، ئۇنىڭ ئۆيىدا تۇرۇڭلار.
MAT 10:12	بىرەر ئۆيىگە كېرىگىنىڭلاردا، ئۇلارغا سالام بېرىڭلار.	ئۆيىگە كېرگەندە، ئۇلارغا بۇ ئۆيلىك تىنچلىق بولسۇن' دېڭلار.
MAT 10:13	ئەگەر ئۇ ئائىلىدىكىلەر ھۆرمەتكە لايق مۆتىۋەر كىشىلەر بولسا، تىلىگەن ئامانلىقىڭلار ئۇلارغا سچابەت بولسۇن؛ ئەگەر ئۇلار لايق بولمىسا، تىلىگەن ئامانلىقىڭلار ئۆزۈڭلارغا قايتىسۇن.	ئەگەر ئۇ ئائىلە لايق بولسا، سىزلىرىڭ تىنچلىقى ئۇلارغا كېلىپ تۇرسۇن؛ بولمىسا، سىزلىرىڭ تىنچلىقى ئۆزۈڭلارغا قايتىپ كېلىپ قالسۇن.
MAT 10:14	سىلەرنى قوبۇل قىلىغان، سۆزلىرىڭلارنى ئاڭلىمىغان كىمەتكىم بولسا، ئۇلۇرنىڭ ئۆيىدىن ياكى شۇ شەھەردىن كەتكىنىڭلاردا، ئايىقىڭلاردىكى تۆپىنى قېقىۋېتىڭلار.	ئەگەر كىم سىلەرنى قارشى ئالمىسا ياكى سۆزلىرىڭلارنى ئاڭلىمىسا، ئۇلارنىڭ ئۆيىدىن ياكى شۇ شەھەردىن كەتكەنلەرگەندە، ئايىقىڭلارغا بولغان تۆپىنى سېلىپ تاشلاڭلار.
MAT 10:15	مەن سىلەرگە شۇنى بەرھەق ئېتىپ قويايىكى، قىيامەت كۈندە سودوم و گوموررا زىمىننىدىكىلەرنىڭ ھالى شۇ شەھەردىكىلەرنىڭكىدىن يېنىك بولىدۇ.	مەن سىلەرگە بۇنى توغرا ئېتىقان بولىمەنكى، قىيامەت كۈندە سودوم بىلەن گوموررا دېگەن يەردىكىلەرنىڭ ھالى شۇ شەھەرگە قارغاندا ئاز قاتقىق بولىدۇ.
MAT 10:16	مانا، مەن سىلەرنى قوپلارنى بۆرلەرنىڭ ئارسىسغا ئەۋەتكەندەك ئەۋەتىمەن. شۇڭا، شۇڭا، يىلاندەك سەزگۈر، ياختكەتكە ساب دىلىق بولۇڭلار.	باھ، مەن سىلەرنى قوي بىلەن بۆرلەرنىڭ ئۆتۈرلىقىغا ئەۋەتكەندەك ئەۋەتىمەن. شۇڭا، يىلاندەغا ئوخشاش ئەقلىلىق بولۇڭلار، ياختكەلەرگە ئوخشاش ساب تۇرۇڭلار.
MAT 10:17	ئىنسانلاردىن يەخس بولۇڭلار؛ چۈنكى ئۇلار سىلەرنى تۇتۇۋېلىپ سوت مەھكىملىرىگە تاپشۇرۇپ بېرىدۇ، سىناگوگلىرىدا قامچىلايدۇ.	ئادەملىرىدىن ئەھوالىنى بېلىڭلار؛ چۈنكى ئۇلار سىلەرنى قولغا ئېلىپ مەھكىمەلەرگە تاپشۇرۇپ بېرىدۇ، سىناگوگلىرىدا سوقۇلاش قىلىدۇ.
MAT 10:18	ئۇلار ۋە شۇنداقلا يات ئەللىكەر ئۇچۇن بىر گۇۋاھلىق بولۇشقا، سىلەر	شۇ سەۋەتىن، سىلەر مېنىڭ ئۇچۇن ھاكىملىر ۋە يادىشاھلار ئالدىغا

Reference	Before	After
MAT 10:19	مېنىڭ سەۋەبىمدىن ئەمىرلەر ۋە يادىشاھلار ئالدىغا ئېلىپ بېرىلىپ سوراققا تارتىسىلەر.	چقارىلىپ، ئۇلارغا ۋە باشقا خەلقەرگە گۇۋاھلىق قىلىش ئۆچۈن كەلتۈرۈلىسىلەر.
MAT 10:20	لېكىن ئۇلار سىلەرنى سوراققا تارتقان ۋاقتىدا، قانداق جاۋاب بېرىش ياكى نېمە جاۋاب بېرىشتىن ئەنسىرەپ كەتمەڭلار، چۈنكى شۇ ۋاقتى-سائىتىدە ئېيىش تېگىشلىك سۆزلەر سىلەرگە تەمىنلىنىدۇ.	ئەمما، ئۇلار سىلەرنى سوراق قىلغان ۋاقتىدا، قانداق جاۋاب بېرىش ياكى نېمە دېمەتكۈر دەپ يەراقلىنىپ كەتمەڭلار، چۈنكى، شۇ ۋاقتى سىلەرگە تەلەپ قىلدىغان سۆزلەر تەمىنلىنىدۇ.
MAT 10:21	چۈنكى سۆزلىگۈچى ئۆزۈڭلەر ئەمەس، بەلكى ئاتاڭىزنىڭ ئارقىلىق سۆزلەيدۇ.	چۈنكى سۆزلىگۈچى ئۆزۈڭلەر ئەمەس، بەلكى ئاتاڭىزنىڭ روهى سىلەر ئاقىقاق ئاقىقىنى خيانەت قىلىپ ئۆلۈمگە تەحۋىل بېرىدۇ، ئاتا بالىسىنى خيانەت قىلىپ ئۆلۈمگە تەحۋىل بېرىدۇ. بالىارمۇ ئاتا-ئانسىسغا قارشى تۈرۈپ، ئۇلارنى ئۆلۈمگە يەتكۈزۈپ قويىدۇ.
MAT 10:22	شۇنداقلا سىلەر مېنىڭ نامىم توپىھىلىدىن ھەممە ئادەمنىڭ نېرىتىگە ئۆچۈرىسىلەر. لېكىن ئاخىرغىچە بەرشاشلىق بەرگەنلەر بولسا قۇتقۇرۇلۇدۇ.	شۇنداق سىلەر مېنىڭ ئاتىم ئۆچۈن ھەممە كىشى تەرپىدىن نېيەرت كۆرۈپ فالىسىلەر، لېكىن ئاخىرغىقا قەدەر چىدا قىلغانلار قۇتلۇپ كېتىدۇ.
MAT 10:23	ئۇلار سىلەرگە بۇ شەھەر دەز بىانكەشلىك قىلسىسا، يەن بىر شەھەرگە قېچىپ ئارلاش ۋەزپىكىلەر ئۆگۈمەيدۇ.	ئەگەر ئۇلار سىلەرگە بۇ شەھەر دەز بىانكەشلىك شەھەرلىرىنى يۈتۈك چىقىمىسىلەر.
MAT 10:24	مۇخلىس ئۇستازىدىن، قول خوجايىندىن ئۇستۇن تۇرمایدۇ.	شاگىردىن ئۇقتۇقچىدىن، خىزمەتچى ئىگىسىدىن كۆتۈرۈك بولمايدۇ.
MAT 10:25	مۇخلىس ئۇستازىغا ئوخشاش بولسا، قول خوجايىنغا ئوخشاش بولسا رازى بولسۇن. ئۇلار ئۆپىنىڭ ئىگىسىنى «بەئەلزىبۇل» دەپ تىللەغان يەردە، باشلىقىنى 'بەئەلزىبۇل' دەپ ئاتاپ تۇرۇپ، ئۇنىڭ ئائىلىسىنى ئاندىن نېمە ئۇنىڭ ئۆيىدىكىلىرىنى تېخىمۇ قاتىققى هاقارەتلىمەمەدۇ؟	شاگىرىنىڭ كۆرۈپىگە ئوخشاش بولغا نادىدا، بۇمۇ يېتەرىلىك بولمايدۇ، وە قۇل كىشى ئۇنىڭ كۆرۈپىگە ئوخشاش بولغا نادىدا، بۇمۇ يېتەرىلىك، ئۇلار ئۆي قىلىپ تەكشىلەيدۇ؟
MAT 10:26	شۇڭا ئۇلاردىن قورقماڭلار؛ چۈنكى ھەن نېمە يوشۇرۇلغان بولسا، ئاخىرىدا ئاشكارىلانماي قالمايدۇ، ۋە ھېچقانداق مەخپى ئىش ئايىن بولماي قالمايدۇ.	شۇڭا ئۇلارنى قورقماڭلار؛ چۈنكى ھەن نېمە يوشۇرۇلغان بولسا، ئاخىرىدا ئاشكارى بولمايدۇ، ۋە ھەن نېمە مەخپى بولسا، ئاخىرىدا بىلىنىدۇ.
MAT 10:27	مېنىڭ سىلەرگە قاراڭغۇدا ئېتىدىغانلىرىمنى يورۇقتا ئېتىۋېرىنگلەر، قۇللىقىلارغا يېچىرلاپ ئېتىدىغانلارنى ئۆزۈلەر دەز جاكارلاڭلار.	مەنمۇ سىلەرگە قاراڭغۇدا دەپ بېرىپ تۇرسام، يورۇقتا ئاچىق سۆزلەڭلەر، قۇلۇقا يېچىرلاپ ئېتىدىغانلىرىنى تەرەپ تۆشىگە چىقىپ جاكارلاڭلار.
MAT 10:28	تەننى ئۆلتۈرسىمۇ، لېكىن ئادەمنىڭ جان-روھىنى ئۆلتۈرەلمەيدىغانلاردىن قورقماڭلار، ئەكسىچە، تەن ۋە جان-روھى دوزاختا ھالاڭ قىلىشقا قادر بولغۇچىدىن قورقۇڭلار.	تەننى ئۆلتۈرەلمەتىشكەنلەرگە، لېكىن جان-روھىنى ئۆلتۈرەلمەيدىغانلارغا قورقماڭلار؛ بەلكى، تەن بىلەن جان-روھى دوزاختا يارا قىلىشقا قادر بولغۇنىغا قورقۇڭلار.
MAT 10:29	ئىككى قۇشقاچى بىر تىينىگە سېتىۋالغىلى بولىدۇغۇ؟ لېكىن ئۇلاردىن بىرىمۇ ئاتاڭىزنىڭ بىرىمۇ ئاتاڭىلارسىز يەرگە چۈشمەيدۇ.	ئىككى قوشنى بىر يۈلغا سېتىۋاللەمەمۇ؟ لېكىن ئۇلاردىن بىرىمۇ ئاتاڭىزنىڭ كۆزىتىشىسىز يەرگە چۈشمەيدۇ.
MAT 10:30	ئەمما سىلەر بولساڭلار، ھەتتا ھەرىر تال چېچىڭىلارمۇ سانالغاندۇر.	ئەمما سىلەر، ھەتتا باشىڭىزنىڭ ھەر بىر تال چېچىسىمۇ تولا سانالغان.
MAT 10:31	شۇڭا، قورقماڭلار. سىلەر نۇرغۇنلەغان قۇشقاچتىنمۇ قىممەتلىكتۈرسىلە!	شۇ ئۆچۈن، قورقماڭ! سىلەر كۆپ قوشقاچتىن دادىل قىممەتلىكتۈرسىلە!
MAT 10:32	شۇڭا، مېنى ئىنسانلارنىڭ ئالدىدا ئېتىراپ قىلغانلارنىڭ ھەرىرىنى مەنمۇ ئەرشتىكى ئاتامنىڭ ئالدىدا ئېتىراپ قىلىمەن؛	شۇڭا، مېنى خەلقەر ئالدىدا ئەلدىدا ئېتىراپ قىلغان ھەر بىرىنى مەنمۇ ئاسماندا بولغان ئاتامنىڭ ئالدىدا ئېتىراپ قىلىمەن؛
MAT 10:33	بىراق ئىنسانلارنىڭ ئالدىدا مەندىن تانغانلارنىڭ ھەرىرىدىن مەنمۇ ئەرشتىكى ئاتام ئالدىدا تانىمەن.	ئەمما كىملەر ئادەملىر ئالدىدا مەنمىنى رەت قىلسىسا، مەنمۇ ئاسماندا ئاتام ئالدىدا ئۇلارنى رەت قىلىمەن.
MAT 10:34	مېنىڭ دۇنياغا كېلىشىمنى تىنچلىق ئېلىپ كېلىش دەپ ئوپلىمەڭلار. مەن	مېنىڭ دۇنياغا كېلىشىمنى تىنچلىق ئېلىپ كېلىش دەپ ئوپلىمەڭلار. مەن

Reference	Before	After
MAT 10:35	قالماڭلار، مەن تىنچلىق ئەمەس، بەلكى قىلىچنى بۇرگۇرۇشكە كەلدىم. چۈنكى مېنىڭ كېلىشىم «ئۇغۇلنى ئاتىسىغا، قىزنى ئانسىغا، كېلىنى قېينائىسىغا قارشى چىقىرىش» ئۇچۇن بولىدۇ.	تىنچلىق ئەمەس، بەلكى قىلىچ بىلەن كەلدىم. چۈنكى مەن كەلگەن، ئۇغۇل ئاتىسىغا، قىز ئانسىغا، كەلەن قېينائىسىغا قارشى چىقىپ كېتىدۇ ئۇچۇن.
MAT 10:36	شۇنىڭ بىلەن «ئادەمنىڭ دۇشمەنلىرى ئۆز ئائىلىسىدىكى كىشىلەر بولىدۇ».	شۇڭا كېشىنىڭ دۇسمەنلىرى ئۆز ئائىلىسىدىكى كىشىلەر بولىدۇ.
MAT 10:37	ئاتا-ئانسىنى مەندىنمۇ ئەزىز كۆرۈدىغانلار ماڭا مۇناسىپ ئەمەستۇر. ئۆز ئوغۇل-قىزنى مەندىنمۇ ئەزىز كۆرۈدىغانلارمۇ ماڭا مۇناسىپ ئەمەس.	ئاتا-ئانسىنى مەندىنلىرى كۆپەرك ياخاڭلا كۆرگەنلەر، مەنگە ماں كەلمەيدۇ. ئۆز باللىرىنى مەندىنلىرى كۆپەرك ياخاڭلا كۆرگەنلەر، مەنگە ماں كەلمەيدۇ.
MAT 10:38	ئۆزىنىڭ كېپىتنى كۆتۈرۈپ، ماڭا ئەگەشمىگەنلەر رمۇ ماڭا مۇناسىپ ئەمەس.	ئەگەر كىم-دېگەن كىشى ئۆز خەچىن ئالماقاندا ۋە ماڭا ئەگىشىپ يۈرۈمەسە، ئۇ ماڭا لايق ئەمەس.
MAT 10:39	ئۆز ھاياتنى ئايادىغان كىشى ئۇنىڭدىن مەھرۇم بولىدۇ؛ مەن ئۇچۇن ئۆز ھاياتدىن مەھرۇم بولغان كىشى ئۇنىڭغا ئېرىشىدۇ.	ئۆز ھاياتنى ساقلاپ تۇرۇدىغان كىشى ئۇنى يوقاتىپ كەتىدۇ؛ مەن ئۇچۇن ھاياتدىن ۋاز كەچكەن كىشى ئۇنى قايىتا تاپىدۇ.
MAT 10:40	سەلەرنى قوبۇل قىلغانلار مېنىمۇ قوبۇل قىلغان بولىدۇ؛ مېنى قوبۇل قىلغانلار بولسا مېنى ئەۋەتكۈچىنەمۇ قوبۇل قىلغان بولىدۇ.	كىم سەلەرنى قوبۇل قىلسا، مېنىمۇ قوبۇل قىلغۇ بولىدۇ؛ كىم مېنى قوبۇل قىلسا، مېنى ئەۋەتكەن زاتىمۇ قوبۇل قىلغۇ بولىدۇ.
MAT 10:41	كىم يەيغەمبەرنى يەيغەمبەر دەپ قوبۇل قىلسا، يەيغەمبەرنىڭ مۇكاياتنى بىر يەيغەمبەرنى يەيغەمبەرلىك سالاھىيىتىدە قوبۇل قىلغان كىشى يەيغەمبەرگە خاس بولغان ئىئامغا ئېرىشىدۇ. ھەققانى ئادەمنى ئۇ ھەققانى ئىكەن دەپ بىلىپ قوبۇل قىلغانلار ھەققانى ئادەمگە خاس بولغان ئىئامغا ئېرىشىدۇ.	ئالىدۇ؛ ۋە كىم ھەقسىزنى ھەقسىز دەپ قوبۇل قىلسا، ھەقسىزنىڭ مۇكاياتنى ئالىدۇ.
MAT 10:42	مەن سەلەرگە شۇنى بەرھەق ئېيتىپ قويایىك، مېنىڭ بۇ شاكىچىلىرىدىن ئەڭ كىچىكى بىرىنى مېنىڭ كۆخلىسىم دەپ بىلىپ ئۇنىڭغا ھەتتا يەقەت بىرەر چىنە سوغۇق سۇ بەرگەن كىشىمۇ جەزەن ئۆزىگە لايق ئىئامدىن مەھرۇم بولمايدۇ.	مەن سەلەرگە دەيمەن: بۇ كىچىك شاكىرتلەردىن بىرىگە، شاكىرت دەپ بىلىپ، يەقەت بىر كۆپۈك سۇ بېرىپ قويغاندا، ئۇ كىشى ئۇنىڭ مۇكاياتنى ھەرگىز يوقاتىماستۇر.
MAT 11:1	ئەيسا ئون ئىككى مۇخلىسىغا بۇ ئىشلارنى تاپلاپ بولغاندىن كېيىن، ئۆزىمۇ شۇ يەردىكى ھەرقايسى شەھەرلەرde تەلەم بېرىش ۋە خۇدانىڭ كالامنى جاكارلاش ئۇچۇن ئۇ يەردىن كەتتى.	ئەيسا ئون ئىككى شاڭىرىغا بۇ ئىشلارنى ئۇقتۇرۇپ بولغاندىن كېيىن، ئۆزىمۇ شۇ جايدىكى بارلىق شەھەرلەرde دەرس بېرىپ ۋە خۇدا سۆزىنى تارقىتىش ئۇچۇن كەتتى.
MAT 11:2	يوهان بايىتىست زىندا ندا تۇرۇپ، مەسىھنىڭ قىلغان ئىشلىرىنى ئاڭلىغاندا، زىنداغا سولانغان يەھيا يەيغەمبەر مەسىھنىڭ قىلغان ئەمەللەرىنى ئاڭلاپ، مۇخلىسىرىنى ئەۋەتىپ، ئۇلار ئارقىلىق ئىيىسادىن:	ئىككى شاڭىرىدىسىنى يوللىدى.
MAT 11:3	«سەن كەلگەن كىشىمۇ، ياكى باشقۇ بىرسىنى كوتەيلىمىز؟» دەپ سورىدى. «كېلىشى مۇقەررەر زات ئۆزۈڭمۇ، ياكى باشقۇ بىرسىنى كۇتۇشىمىز كېرەكمۇ؟» – دەپ سورىدى.	«سەن كەلگەن كىشىمۇ، ياكى باشقۇ بىرسىنى كوتەيلىمىز؟» دەپ سورىدى.
MAT 11:4	ئەيسا ئۇلارغا جاۋاب بېرىپ مۇنداق دىدى: – يەھيانىڭ يېنىغا قايىتىپ بېرىپ، ئۆز ئاڭلاۋاتقانلىرىڭلەرنى ۋە كۆرۈۋاتقانلىرىڭلەرنى بايان قىلىپ –	ئەيسا ئۇلارغا جاۋاب بەردى: بارىپ يەھياڭە سىلەر ئاڭلاۋاتقان بىلەن كۆرۈۋاتقان نەرسىلەرنى خەۋەر قىلىڭلار.
MAT 11:5	كۈلەر كۆزىنى كۆزىتتى، توکۇلار ياخشى يۈرۈپ كەتتى، ماخاۋ كېسىلى بولغانلار تازىلاندى، گاسلار ئاڭلاپ ئەپتەنلىرىنىڭلەرنىڭلەرنى بايان قىلىپ –	كۈلەر كۆزىنى كۆزىتتى، توکۇلار ياخشى يۈرۈپ كەتتى، ماخاۋ كېسىلى بولغانلار تازىلاندى، گاسلار ئاڭلاپ كەتتى، ئۆلگەنلەر تىرىلىدى ۋە كەمبەغەللەرگە ياخاڭلا خەۋەر جاكارلاندى.
MAT 11:6	ۋە ئۇنىڭغا يەنە: «مەندىن گۇمانلۇنىمى يۇتلىشىپ كەتمىگەن كىشى بولسا بەختلىكتۇرا!» دەپ قويۇڭلار، – دېرى.	ئەممە مەندىن ېزە قىلمايدىغان كىشى بەختلىكتۇر.
MAT 11:7	ئۇلار كەتكەندە، ئەيسا توب-توب ئادەملەرگە يەھيا توغرۇلۇق سۆزلەشكە باشلىدى: – «سەلەر ئەسلى يەھيانى ئىزدەپ چۆلگە بارغىنىڭلاردا، زادى	ئۇلار كەتكەندەن كېيىن، ئەيسا خەلق بىلەن يەھيا ھەقتە گەپ قىلىدى: «سەلەر چۆلگە بارغانلىرىنىڭلار، نېمىنى كۆرگەنلىرىنىڭلار؟ شامالدا تەرەللەپ

Reference	Before	After
MAT 11:8	نېمنى كۆرگىلى باردىڭلار؟ شامالدا يەلپۈزۈپ تۇرغان قومۇشىمۇ؟ ياكى ئىسىل كىيىنگەن بىر ئەربابنىمۇ؟ مانا، ئىسىل كىيمىلەرنى كىيىگەنلەر خان ئوردىلىرىدىن تېپىلىدۇغۇ؟	ياكى ياخشى كىيمىلەر كىيىگەن بىر كىشىنىمۇ؟ باق، ياخشى كىيمىلەر كىيىگەنلەر زورلارىنىڭ ئۆيىدىن تېپىلىدۇ!
MAT 11:9	ئەمدى سىلەر نېمە كۆرگىلى باردىڭلار؟ بىر يېغەمبەرنىمۇ؟ دۇرۇس، ئەمما سىلەرگە دەيمىكى، ئۇ يېقهت يېغەمبەرلە ئەمەس، يېغەمبەردىن كۆپىرەك. مەن شۇنى سىلەرگە ئېيتىپ قويايىكى، بۇ بولسا يېغەمبەردىنمۇ ئۆستۈن بىر بولغۇچىدۇر.	ھاپىرى سىلەر نېمە كۆرگەن بولدۇڭلار؟ بىر يېغەمبەرنىمۇ؟ ھەئە، مەن سىلەرگە راست دەيمىكى، ئۇ يېقهت يېغەمبەرلە ئەمەس، يېغەمبەردىن كۆپىرەك. مەن شۇنى سىلەرگە ئېيتىپ قويايىكى، بۇ بولسا يېغەمبەردىن ئۆستۈن بىر بولغۇچىدۇر.
MAT 11:10	چۈنكى مۇقەددەس يازمىلاردىكى: – «مانا، يۇز ئالدىڭغا ئەلچىمنى يولايىمەن؛ ئۇ سېنىڭ ئەۋەتىمەن؛ ئۇ سېنىڭ ئالدىڭدا يولۇڭنى تەيارلايدۇ» – دەپ يۇتۇلگەن سۆز دەل ئۇنىڭ، توغرىسىدا يۇتۇلگەندۇر.	چۈنكى يېزىلغان: «مەن سەنىڭ ئالدىڭغا ئەلچىمنى يولايىمەن؛ ئۇ سېنىڭ يولۇڭنى ئالدىن تەيارلايدۇ» دەپ، بۇ سۆز دەل ئۇنىڭ ئۇچۇن.
MAT 11:11	مەن سىلەرگە شۇنى بەرھەق ئېيتىپ قويايىكى، ئاياللاردىن تۇغۇلغانلار ئارىسىدا چۆمۈلدۈرگۈچى يەيادىنمۇ ئۇلۇغى تۇرغۇرۇلغىنى يوق؛ ئەمما ئەرش يادىشاھلىقىدىكى ئەڭ كىچىك بولغىنىمۇ ئۇنىڭدىن ئۇلۇغ تۇردى.	مەن سىلەرگە راست دەيمىكى، ئاياللاردىن تۇغۇلغان كىشىلەر ئارىسىدا يوخان بەتسىتىدىن چوڭقۇر ئۇلۇغ بولغان يوق؛ لېكىن ئەرش يادىشاھلىقىدىكى ئەڭ كىچىك بولغان كىشىمۇ ئۇنىڭدىن چوڭ تۇر.
MAT 11:12	ئەمما چۆمۈلدۈرگۈچى يەھىا ئۆتتۈرغا چىققان كۇنلەردىن بۇگۈنكى كۇنگىچە، ئەرش يادىشاھلىقىغا كىرىش يولى شىددەت بىلەن ئېچىلدى ۋە كىشىلەر ئۇنى شىددەت بىلەن تۇتۇۋالىدۇ.	ئەمما يەھىا بایتىست كەلگەن كۇنلەردىن بۇگۈنكە قەدەر، ئەرش يادىشاھلىقى كۈچ بىلەن ھۈجۈم قىلىنىپ تۇرۇۋاتىدۇ ۋە كۈچلۈك كىشىلەر ئۇنى قولغا كەتكۈزۈۋاتىدۇ.
MAT 11:13	چۈنكى بارلىق يېغەمبەرلەر بىلەن تەۋراتىڭ بېشارەت بېرىش خىزمىتى، شۇنداقلا تەۋراتىكى يازمىلار ئارقىلىق بېشارەت يەتكۈزۈلۈش خىزمىتى يەھىا بىلەن ئاخىرىلىشىدۇ.	چۈنكى بارلىق يېغەمبەرلەر بىلەن تەۋراتىڭ بېشارەت قىلىشى يەھىا بىلەن ئاخىرلاشتى.
MAT 11:14	ۋە ئەگەر شۇ سۆزنى قوبۇل قىلاسىڭلار، «قايتىپ كېلىشى مۇقەررەر بولغان ئىلياس پەيغەمبەر» بولسا، يەھىانىڭ ئۆزىدۇر.	ئەگەر بۇنى قوبۇل قىلسائىلار، ئۇ ئىلىاسىدۇ، يەنى كېلىدىغان كىشى.
MAT 11:15	ئاڭلىغۇدەك قۇلۇقى بارلار بۇنى ئاڭلىسۇن!	قۇلۇقى بارلار، بۇنى ياخشى ئاڭلاڭ!
MAT 11:16	لېكىن بۇ دەۋرىدىكى كىشىلەرنى زادى كىملەرگە ئوخشتاتىي؟ ئۇلار خۇددى بازارلاردا ئولتۇرغان باللارغا ئوخشاش بولۇپ، بىر-بىرىنگە: رەستە-بازارلاردا ئولتۇرۇۋىلىپ، بىر-بىرىنگە:	لېكىن بۇ ۋاقتىتىكى كىشىلەرنى ئىمكەن ئوخشتايىمەن؟ ئۇلار خۇددى بازارلاردا ئولتۇرغان باللارغا ئوخشاش بولۇپ، بىر-بىرىنگە دەپ تۇرۇۋاشاتتۇ:
MAT 11:17	«بىز سىلەرگە مۇزىكا قويۇپ بەرسەك، سەنلەر ئۆينىپ كەتمىدىڭلار» دەپ، «بىز سىلەرگە سۇناي چىلىپ بەرسەكمۇ، ئۇسسىۇل ئۆينىمىدىڭلار»، «ماتەم يەدىسىگە چىلىپ بەرسەكمۇ، يىغا-زار قىلمىدىڭلار» دەپ قااشىيدىغان تۇتۇرۇۋىسىز باللارغا ئوخشايدۇ.	«بىز سىلەرگە مۇزىكا قويۇپ بەرسەك، سەنلەر ئۆينىپ كەتمىدىڭلار» دەپ قىلىپ قاىي ۱۶ ئەختەلەپ بەرسەك، يىغىپ قالمىدىڭلار» دەپ قىلىپ سۆزىلەيدىغان باللارغا ئوخشايدۇ.
MAT 11:18	يەھىيا كەلگەنده، بېمەيدىغان، ئىچمەيدىغان بولۇپ تۇردى. شۇنىڭ بىلەن، چۈنكى يەھىا كېلىپ زىيايەتتە ئولتۇرماتىتى، شاراب ئىچمەيتتى. شۇنىڭ بىلەن، ئۇلار: «ئۇنىڭغا جىن چاپلىشىپتۇ» دېپىشىدۇ.	يەھىيا كەلگەنده، بېمەيدىغان، ئىچمەيدىغان بولۇپ تۇردى. شۇنىڭ بىلەن، چۈنكى يەھىا كەلگەن «ئۇنىڭغا جىن چاپلىشىپتۇ» دېپىشىدۇ.
MAT 11:19	ئىنسانئوغلى بولسا كېلىپ ھەم يەيدۇ ھەم ئىچىدۇ ۋە مانا، ئۇلار: «تازا بىر تۈيماس ۋە بىر مەيخور ئىكەن. ئۇ باجىگىلار ۋە گۇناھكارلارنىڭ دوسىتى» دېپىشىدۇ. لېكىن ئەقىل-ياراتاسات ئۆز يەرزەنتلىرى ئارقىلىق دۇرۇس دەپ تونۇلدى.	ئادەمئوغلى كەلگەنده يېنىڭىدا يېپىپ ئىچىپ تۇرۇپ، ئۇلار: «بۇ تەر تەپلىكچى ۋە ساقاللىقچى، باجىقلار ۋە گۇناھكارلارنىڭ دوسىتى» دېپىشىدۇ. لېكىن ئەقىل-ياراتاسات ئۆز يەرزەنتلىرى ئارقىلىق توغرا ئىكەنلىكى ئاشكارا بولىدۇ.
MAT 11:20	ئاندىن ئۇ ئۆزى كۆپ مۆجبىزىلەرنى كۆرسەتكەن شەھەرلەردە تۇرۇۋاتقانلارنى توۋا قىلمىغانلىقى ئۇچۇن ئەيبلەپ، مۇنداق دېدى: –	شۇ ۋاقتىتا ئۇ، كۆپ مۆجبىزىلەرنى كۆرسەتكەن شەھەرلەردەكى خەلقا تۇۋا قىلمىغاچقا، ئۇلارنى ئەيبلەپ، دەپ دېدى:
MAT 11:21	ھالگىلارغا ۋاي، ئەي قورا زىنلىقلار! ھالگىلارغا ۋاي، ئەي بەيت-سائىدالقلار! چۈنكى سىلەر دە كۆرسىتىلگەن مۆجبىزىلەر تۇر ۋە زىدون شەھەرلىرىدە كۆرسىتىلگەن بولسا، ئۇ يەرلەردىكىلەر خېلى بۇرۇنلا بۆز كىيمىنگە يۆگىنىپ، كۈلگە مىلىنىپ توۋا قىلغان بولاتتى.	قورا زىن، سىلەرگە ۋاي! بەيت-سائىدا، سىلەرگە ۋاي! چۈنكى سىلەر دە كۆرسەتكەن مەجبىزىلەر تۇر ۋە زىدوندا بولسا، ئۇ يەرلىكەر ئاللىبۇرۇن بۆز كىيىپ كۈل سۆرۈپ تەۋىبە قىلغان بولاتتى.

Reference	Before	After
MAT 11:22	مهن سلهرگه شۇنى ئېيتىپ قويايىك، قيامەت كۈندە تۇر ۋە زىدوندىكىلەرنىڭ كۆرىدىغىنى سلەرنىڭكىدىن يېنىك بولىدۇ.	مهن سلەرگە دەيمەن، قيامەت كۈنى كەلگەندە، تۇر ۋە زىدونلۇقلارنىڭ ھالىتى سلەرنىكىدىن يېنىك بولىدۇ.
MAT 11:23	ئەي ئەرشكە كۆتۈرۈلگەن كەپەرناھۇمۇلۇقلار! سلەر تەتىساراغا چۈشۈرۈلەر، چۈنكى ئاراڭلاردا يارتىلغان مۆجزىلەر سودومدا يارتىلغان بولسا، ئۇ شەھەر بۈگۈنگىچە حالاڭ بولمىغان بولاتتى.	ھەي، كەپەرناھۇمۇ! سلەر ئاسماڭغا كۆتۈرۈلگەن، تەتىگە چۈشۈرۈلۈپ كېتىسىلىر، چۈنكى، سلەر رەب بولغان مۆجزىلەر سودومدا بولسا، ئۇ شەھەر بۈگۈنگىچە حالاڭ بولمىغان بولاتتى.
MAT 11:24	ئەمما مەن سلەرگە شۇنى ئېيتىپ قويايىك، قيامەت كۈندە سودوم زېمنىدىكىلەرنىڭ كۆرىدىغىنى سلەرنىڭكىدىنمۇ يېنىك بولىدۇ.	ئەمما مەن سلەرگە دەيمەنکى، قيامەت كۈنى سودوم بېرىلىكلىرىنىڭ كۆرگەنلىكى سلەرگە قارىغاندا ياخشى بولىدۇ.
MAT 11:25	شۇ ۋاقتىلاردا، ئەيسا بۇ ئىشلارغا قاراپ مۇنداق دېدى: – ئاسمان-زېمن ئىگىسى ئى ئاتا! سەن بۇ ھەققەتەرنى دانشىمەن ۋە ئەقلىلىقلاردىن يوشۇرۇپ، سەبى باللارغا ئاشكارلىغىنانلىقىڭ ئۆچۈن ساڭا مەدىپىلەر ئوقۇيمەن!	ئۇ ۋاقتىتا ئەيسا بۇ ئىشلارغا قاراپ، مۇنداق دېتى: «ئاسمان-زېمنىڭ يېرۇھەرىدىگارى، ئاتا! سەن بۇ ھەققەتەرنى ئەقلىلىقلار بىلەن دانلاردىن يوشۇرۇپ، كىچىك باللارغا ئاشكارا قىلغانلىقىڭ ئۆچۈن، ساڭا شۇكۈر دەيمەن!»
MAT 11:26	بەرھەق، ئى ئاتا، نەزىرىڭدە بۇنداق قىلىش راۋا ئىدى.	ھەق، ئاتا، چۈنكى بۇ شۇنداق بولدى، سىزنىڭ ئىرادىگىزنىڭ خۇشاللىقى بويىچە.
MAT 11:27	ھەممە ماڭا ئاتامدىن تەقىدىم قىلىنىدى؛ ئوغۇلنى ئاتىدىن باشقا ھېچكىم توۇنمايدۇ، ۋە ئاتىنىمۇ ئوغۇل ۋە ئوغۇل ئاشكارلاشنى لايق كۆرگەن كىشىلەردىن باشقا ھېچكىم توۇنمايدۇ.	ھەممە ئىشلار مەنگە ئاتامدىن تايشۇرۇلدى؛ ئوغۇلنى تەك ئاتا بىلىدۇ، ۋە ئاتىنىمۇ تەك ئوغۇل بىلىدۇ، بۇلارغا ئوغۇل قارار قىلغان كىشىلەرگە ئاشكارلايدۇ.
MAT 11:28	ئەي جاچاقلقى بولغانلار ۋە ئېغىر يۈكەن زەنگەنلەر ھەممىلىرى! مېنىڭ يېنىمغا كېلىڭلەر، مەن سلەرگە ئاراملىق بېرى.	ئەي چاچاقلقى بولغانلار ۋە ئېغىر يۈكەن زەنگەنلەر ھەممىلىرى! مېنىڭ يېنىمغا كېلىڭلەر، مەن سلەرگە ئارام بېرىمەن.
MAT 11:29	مېنىڭ يۈغۇمنى ئالىڭلار ۋە مەندىن ئۆگىنىڭلار؛ چۈنكى مەن نەرمەتجان ۋە كەمتهرمەن؛ شۇنداق قىلغاندا، كۆڭلۈڭلەر ئارام تاپىدۇ.	تەۋاازۇنلۇق، شۇنداق قىلسائىلار، كۆڭلۈڭلەر ئارام تېپىدۇ.
MAT 11:30	چۈنكى مېنىڭ بويۇن تۇرۇقۇمدا بولۇش ئاسان، مېنىڭ ئارتىدىغان يۈكۈم يېنىكتۇر.	چۈنكى مېنىڭ بويۇن تۇرۇقۇم قولاي، مېنىڭ يۈكۈم يالقان.
MAT 12:1	شۇ چاغلاردا بىر شابات كۈنى، ئەيسا بۇغىدai تەركىلىرىدىن ئۆتۈپ كېتىۋاتاتنى. ئۇنىڭ شاڭىرىلىرى قورسىقى ئېچلىپ كەتكەن، باشاقلارنى ئۆزۈپ يېيىشقا قورسىقى ئېچىپ كەتكەن مۇخلىسىلىرى باشاقلارنى ئۆزۈپ، يېيىشكە باشلىدى.	ئۇ ۋاقتىتا بىر شەنبىه كۈنى، ئەيسا بۇغىدai تەركىلىرىدىن ئۆتۈپ باراتتى. ئۇنىڭ شاڭىرىلىرى قورسىقى ئېچلىپ كەتكەن، باشاقلارنى ئۆزۈپ يېيىشقا قورسىقى ئېچىپ كەتكەن مۇخلىسىلىرى باشاقلارنى ئۆزۈپ، يېيىشكە باشلىدى.
MAT 12:2	لېكىن بۇنى كۆرگەن يەرسىيلەر ئۇنىڭغا: – قارا، مۇخلىسىلىرىڭ شابات كۈنى تەۋراتتا چەكلەنگەن ئىشنى قىلىۋاتىدۇ، دېيىشتى.	ئەمما يەرسىيلەر بۇنى كۆرۈپ، ئۇغا: 'قارا، سەننىڭ شاڭىرىڭلار شابات كۈنى قىلىش تەبىور بولمىغان ئىش قىلىۋاتىدۇ!' دېدى.
MAT 12:3	بىراق ئۇ ئۇلارغا: داۋۇت بىلەن ئۇنىڭ دوستلىرى ئاچلىققا يولۇقلاب قالغاندا بىراق ئۇ ئۇلارغا: – داۋۇت ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرىنىڭ ئاج قالغاندا نىمە قىلغانلىقىنى مۇقەددەس يازمىلاردىن ئۆقۇم سىغانمۇسلىر؟	بىراق ئۇ ئۇلارغا: داۋۇت بىلەن ئۇنىڭ دوستلىرى ئاچلىققا يولۇقلاب قالغاندا بىراق ئۇ ئۇلارغا: – داۋۇت ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرىنىڭ ئاج قالغاندا نىمە قىلغانلىقىنى يازمىلاردا ئۆقۇپ كۆرمىگەن مىسىلەر؟
MAT 12:4	ئۇ ئەللاھ ئۆيىگە كىرىپ، ئەللاھ ئۆچۈن ئايىلغان نانلارنى يېگەن، بۇ نانلارنى ئۇ خۇدانىڭ ئۆيىگە كىرىپ، خۇداغا ئاتالغان، شۇنداقلا ئۆزى ۋە ھەمراھلىرىغا نىسبەتەن تەۋرات قانۇنى بويىچە يېيىشكە بولمايدىغان «تەقىدىن نانلار»نى سوراپ ئېلىپ، ئۇلارنى ھەمراھلىرى بىلەن بىلە يېگەن. ئەسىلىدە بۇ نانلارنى يېقەت كاھىنلارنىڭ يېيىشىگلا بولاتتى.	ئۇ ئەللاھ ئۆيىگە كىرىپ، ئەللاھ ئۆچۈن ئايىلغان نانلارنى يېگەن، بۇ نانلارنى ئۇ خۇدانىڭ ئۆيىگە كىرىپ، خۇداغا ئاتالغان، شۇنداقلا ئۆزى ۋە ھەمراھلىرىغا نىسبەتەن تەۋرات قانۇنى بويىچە يېيىشكە بولمايدىغان بولۇپ تۇرۇپ، ئۇلار بىلەن بىلە يېگەن.
MAT 12:5	سلەر تەۋراتتن شۇنى ئۆقۇپ باقمىغانسىلەركى، ئىبادەتخانىدا ئىشلەيدىغان كاھىنلار شابات كۇنىلىرى ئىشلەپ شابات تەرتىپنى بۇزىسىمۇ، گۇناھقا بۇيرۇلمايدۇ.	سلەر تەۋراتتا بۇنى ئۆقۇپ كۆرمىدىگىزنىمۇ، ئەللاھ ئۆيىدە ئىشلەيدىغان كاھىنلار شابات كۈنى ئىشلەپ، شابات قائىدىسىنى بۇزغاندا، گۇناھقا تۇشمايدۇ.
MAT 12:6	لېكىن مەن سىزگە ئېيتقان، بۇ يەردە مەعبدىدىن ئەسلى كاتتا بىر نەرسە بار. بىراق مەن شۇنى سلەرگە ئېيتىپ قويايىكى، بۇ يەردە ئىبادەتخانىدىنمۇ ئۇلۇغ بىرسى بار.	لېكىن مەن سىزگە ئېيتقان، بۇ يەردە مەعبدىدىن ئەسلى كاتتا بىر نەرسە بار. بىراق مەن شۇنى سلەرگە ئېيتىپ قويايىكى، بۇ يەردە ئىبادەتخانىدىنمۇ ئۇلۇغ بىرسى بار.

Reference	Before	After
MAT 12:7	ئەمدىلىكتە ئەگەر سىلەر خۇدانىڭ «مۇقەددەس يازمىلاردا: «ئىزدەيدىغىنىم قۇربانلىقلار ئەمەس، بەلكى رەھىم-شەپقەت» دېلىكىن شۇ سۆزىنىڭ مەنسىنى بىلگەن بولساڭلار، بىگۇناھ كىشىلەرنى گۇناھكار دەپ بېكىتىمەيتتىڭلار.	ئەگەر سىلەر بۇ سۆزىنىڭ مانسىنى چۈشىنىپ قالساڭلار، خۇدا «مەن قۇربانلىق ئىستەمەيمەن، بەلكى رەھىم-شەفقتا كۆرۈپ قالماهن» دەپ، بىگۇناھ كىشىلەرنى گۇناھكار دەپ قالمايتتىڭلار.
MAT 12:8	چۈنكى ئىنسانئوغلى شابات كۈنىنىڭ ئىگىسىدۇر.	چۈنكى ئادەمئوغۇل شابات كۈنىنىڭ مالىكى.
MAT 12:9	ئۇ ئۇ يەردىن ئايىرىلىپ، ئۇلارنىڭ سىناگوگىغا كىرىدى.	ئۇ شۇ يەردىن كەتىپ، ئۇلارنىڭ سىناگوگىسىغا كىرىدى.
MAT 12:10	ۋە مانا، ئۇ يەردە بىر قولى بىگىلەپ قالغان بىر ئادەم بار ئىدى. ئۇلار ئۇنىڭ ئۇستىدىن ئەرز قىلىشقا سەۋەب تايماقچى بولۇپ ئۇنىڭدىن: – شابات كۈنى كېسەل ساقايىتىش تەۋرات قانۇنغا ئۇيغۇنمۇ؟ – دەپ سورىدى.	ھەم بۇ جايدا بىر كىشىنىڭ قولى ساقتۇرۇپ قالغان. يەرسىيلەر ئۇنى قارىتىپ، شابات كۈنى كېسەل ساقايىتىش قانۇنغا جازىمۇ دەپ سورىدى، بۇنى ئۇنى ئەيلىماق ئۇچۇن.
MAT 12:11	لېكىن ئۇ ئۇلارغا مۇنداق جاۋاب بەردى: – بىرەرسىڭلارنىڭ قويى شابات كۈنى ئورىغا چۈشۈپ كەتسە، ئۇنى دەرھال تارتىپ چىقىرىۋالمائىغان ئادەم بارمىدۇ؟	ئەمما ئۇ ئۇلارغا شۇنداق جاۋاب قىلدى: سىزلەرنىڭ بىرىڭلارنىڭ قويى شابات كۈنى گومرەككە چۈشۈپ كەتسە، ئۇنى تېز چىقارغۇسوز بولمايدۇ؟ ئادەم بارمىدۇ؟
MAT 12:12	ئادەم قويدىن قانداقلا كۆپ قىممەتلەك! شۇڭا، شابات كۈنى ياخشى ئىش ئىنسان بولسا قويدىن شۇنچە ئەتىبارلىقىتۇرا شۇڭا، شابات كۈنى ياخشىلىق قىلىش تەۋرات قانۇنغا ئۇيغۇندۇر.	ئادەم قانداقلا كۆپ قىممەتلەك! شۇڭا، شابات كۈنى ياخشى ئىش ئىنسان بولسا قويدىن شۇنچە ئەتىبارلىقىتۇرا شۇڭا، شابات كۈنى قىلىش جاۋااز.
MAT 12:13	ئاندىن ئۇ بېلىقى كېسەلگە: – قولۇڭنى سوزات، – دېدى. ئۇ قولىنى ئۇزىتىشى بىلەنلا قولى ئىككىنچى قولغا ئوخشاش ئەسلىگە كەلتۈرۈلدى.	شۇ ۋاقتىتا ئۇ شۇ كېسەلگە: «قولۇڭنى سوزات»، دېدى. ئۇ قولىنى سوزىتىپ قالغاندا قولى باشقۇ قولغا ئوخشاش ياخشى بولۇپ كەتتى.
MAT 12:14	بىراق يەرسىيلەر تاشقىرىغا چىقىپ، ئۇنى قانداق يوقىتىش ھەققىدە مەسلىھەت قىلىشتى.	بىراق يەرسىيلەر تاشقىرىغا چىقىپ، ئۇنى قانداق بۇزۇپ تاشلاش ئۇچۇن يېكىرىلىشىپ قالدى.
MAT 12:15	ئەمما ئىيسا بۇنى بىلىپ، شۇ جايدين كەتن، كۆپ كىشىلەر ئۇنىڭ ئارقىسىدىن باردى. ئۇ ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى ساقلىۋالدى:	ئىيسا بۇنى بىلىپ، شۇ جايدين كەتن، كۆپ كىشىلەر ئۇنىڭ ئارقىسىدىن باردى. ئۇ ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى ساقلىۋالدى:
MAT 12:16	ئاندىن ئۇلارغا ئۆزىنىڭ سالاھىتىنى ئاشكارىلىماسلىقنى قاتىق تاپلىدى.	ئاندىن ئۇلارغا ئۆزىنىڭ ئاشكارىلىماسلىقنى قاتىق تاپلىدى.
MAT 12:17	بۇنىڭ بىلەن يەشايا پەيغەمبەر ئارقىلىق يەتكۈزۈلگەن مۇنۇ سۆزلەر ئەمەلگە ئاشۇرۇلدى:	بۇ بىلەن يەشايا پەيغەمبەر ئارقىلىق دېگەن سۆزلەر توغرا چىقتى:
MAT 12:18	– «قاراڭلار، مانا مەن تاللىغان ئۆز قۇلۇم! مېنىڭ سۆيۈملۈكىم، دىلىمنىڭ سۆيۈنگىنى! مەن ئۆز روھىمنى ئۇنىڭ ۋۇجۇدiga قوندۇرمەن، شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئەللەرگە ھۆكۈم-ھەقىقەتنى جاكارلايدۇ.	قارا، مەن تاللىغان قۇلۇم بۇ! مېنىڭ سۆيگۈچۈم، دىلىمنى خۇش كەلگەن! مەن روھىمنى ئۇنىڭ ئۇستىگە قويىمەن، شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئەللەرگە ئەدلەتنى جاكارلايدۇ.
MAT 12:19	ئۇ نە تالاش-تارتىش قىلمايدۇ نە چۇقان كۆتۈرمەيدۇ، كوجىلاردا ئۇنىڭ كۆتۈرگەن ئاۋازىنى ھېچ ئاڭلىغۇچى بولمايدۇ.	ئۇ تالاش قىلمايدۇ، چاقىرىمغۇ، كوجە-يوللاردا ئۇنىڭ ئاۋازىنى ھېچكىم ئاڭلىمادۇ.
MAT 12:20	تاكى ئۇ غەلبە بىلەن توغرا ھۆكۈملەرنى چىقارغۇچە، يانجىلغان قومۇشنى سۇندۇرمادۇ، توتەپ ئۆچەي دەپ قالغان يېلىكى ئۆچۈرمەيدۇ:	ئۇ ئادالەتنى زەھەرگە ئېرىشىتۈرگەنچە، يالتا قامىشنى ئۆزۈپ تاشلىمەيدۇ، ئاز قالغان ئورۇقنى سۇندۇرمەيدۇ:
MAT 12:21	ۋە ئەللەر ئۇنىڭ نامىغا ئومىد باغلايدۇ.	ھەم ئەللەر ئۇنىڭ ئىسمىگە ئۆمىد قوشۇپ تۇردى.
MAT 12:22	شۇ چاغدا، ئۇنىڭ ئالدىغا جىن چاپلىشۇالغان كور ۋە گاچا بىرى ئېلىپ كېلىنىدى. ئۇ ئۇنى ساقايىتى، كور گاچىنى سۆزلىيەلەيدىغان ۋە كۆرەلەيدىغان قىلدى.	ئەمدىلا، بىر جىن بىلەن ئەگىشكەن كۆرمەس ۋە گاچا كىشى ئۇنىڭ ياقتۇرۇغا ئېلىپ كېلىنىدى. ئۇ ئۇنى ساقايىتى، گاچا كىشىنى سۆزلەپ قويۇش ۋە كۆزىنى كۆرەلەيدىغان قىلدى.
MAT 12:23	بارلىق خالاقيق ھەيران بولۇشۇپ: – ئەجهە، بۇ داۋۇتنىڭ ئوغلىمدىۇ؟ – دېيىشتى.	ھەممە خەلق ھەيران بولۇپ قالدى: بۇ مەسە، داۋۇتنىڭ ئوغلىمدىۇ؟ دېدى.
MAT 12:24		

Reference	Before	After
MAT 12:25	لېكىن يەرسىيەر بۇ سۆزنى ئاڭلاپ: – ئۇ يەقەت جىنلارنىڭ ئەملى بولغان بەئەلزىبۇقا تايىنسىپ جىنلارنى قوغلىۋېتىدىكەن. دېشىتى.	ئەممە يەرسىيەر بۇ سۆزنى ئاڭلاپ قالدى: ئۇ يەقەت بەئەلزىبۇغا تەيەنەپ جىنلارنى سۈرۈپ چىقىرىۋاتىدۇ دەپ دېدى.
MAT 12:26	لېكىن ئۇ ئۇلارنىڭ نېمە ئويلاۋاتقانلىقىنى بىلىپ ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – ئۆز ئىچىدىن بۆلۈنۈپ ئۆزئارا سوقۇشقانى ھەرقانداق يادىشاھلىق ۋەپران بولىدۇ؛ ھەرقانداق شەھەر ياكى ئائىلە بۆلۈنگەن بولسا، زىيان كۆرۈپ كېتىدۇ.	ئەممە ئۇ ئۇلارنىڭ نېمە ئويلاۋاتقانلىقىنى بىلىپ، ئۇلارغا دېدى: ئۆز ئىچىدىن بۆلۈنگەن ھەرقانداق دۆلەت يوقاپ كېتىدۇ؛ ھەرقانداق شەھەر ياكى ئائىلە بۆلۈنگەن بولسا، زىيان كۆرۈپ كېتىدۇ.
MAT 12:27	ئەگەر شەيتان شەيتاننى قوغلىسا، ئۇ ئۆز-ئۆزىگە قارشى چىققان بولىدۇ. ئۇنداقتا، ئۆنىڭ يادىشاھلىقى قانداقمۇ يۇت تىرىھېپ تۇرالسىۇن؟ ئەگەر مەن جىنلارنى بەئەلزىبۇلغًا تايىنسىپ قوغلىسام، سىلەرنىڭ يەزەنتىلىرىڭلەر كىمگە تايىنسىپ جىنلارنى قوغلايدۇ؟! شۇڭا ئۇلار سىلەر توغرۇلۇق ھۆكۈم چىقارسۇن!	ئەگەر شەيتان شەيتاننى قوغلايدۇ، ئۇ ئۆزىگە قارشى بولىدۇ. شۇنداقتا، ئۆنىڭ يادىشاھلىقى قانداق تۇرالايدۇ؟ ئەگەر مەن جىنلارنى بەئەلزىبۇ بىلەن چىقارىيدىغان بولسام، سىلەرنىڭ كىشىلەرلىرىڭلەر كىم بىلەن جىنلارنى چىقارىدۇ؟ شۇڭا ئۇلار سىلەرگە قارار بېرىدۇ!
MAT 12:28	لېكىن مەن خۇدا روهى بىلەن جىنلارنى قوغلاپ تۇرسام، دەمەك خۇدانىڭ يادىشاھلىقى ھازىرلا سىلەرگە كېلىپ تۇر.	لېكىن مەن خۇدا روهى بىلەن جىنلارنى قوغلاپ تۇرسام، دەمەك خۇدانىڭ يادىشاھلىقى ھازىرلا سىلەرگە كېلىپ تۇر.
MAT 12:29	بر كىشى كۈچتۈڭگۈر بىرسىنىڭ ئۆيىگە كىرىپ، ئۆنىڭ مال-مۇلۇكىنى قانداق بۇللاپ كېتەلسۇن؟ يەقەت ئۇ شۇ كۈچتۈڭگۈرۇنى ئاۋۇال باغلىيالىسا، ئاندىن ئۆيىنى بۇلاڭ-تالاڭ قىلالايدۇ.	بر كىشى قانداق قىلالايدۇ: كۈچلۈك بىر كىشىنىڭ ئۆيىگە كىرىپ، مال-مۇلۇكىنى تالاپ ئېلىپ كېتەيدۇ؟ بۇ يەقەت ئالدىن شۇ كۈچلۈكىنى باغلاپ قويغاندا مۇمكىن، شۇندَا ئۆيىنى تولۇق تالاپ بېرىدۇ.
MAT 12:30	مەن تەرىپتە تۇرمىغانلار ماڭا قارشى تۇرغۇچىدۇر. مەن تەرىپكە ئادەملەرنى يىغىمۇچىلار بولسا توزوڭتۇۋەتكۈچىدۇ.	مەن بىلەن بولمىغانلار ماڭا قارشى تۇرىدۇ. مەن بىلەن ئادەملەرنى يىغىمايدىغانلار تۇرۇتۇپ تاشلايدۇ.
MAT 12:31	شۇنىڭ ئۆچۈن مەن سىلەرگە شۇنى ئېيتىپ قوياىك، ئىنسانلارنىڭ ئۆتكۈزگەن ھەرتۈرلۈك گۇناھلىرى ۋە قىلغان كۈيۈرلۈقلەرنىڭ ھەممىسىنى كەچۈرۈشكە بولىدۇ. بىراق ئىنسانلارنىڭ مۇقەددەس روھقا كۈيۈرلۈق قىلىش ھېچ كەچۈرۈلمەيدۇ.	شۇ ئۆچۈن مەن سىلەرگە بۇنى ئېنىق دەيمەن: خەلقنىڭ ھەرخىل گۇناھلىرى ۋە كۈيۈرلۈقلەرنىڭ ھەممىسى كەچۈرۈلەدۇ. بىراق خەلقنىڭ مۇقەددەس روھقا كۈيۈر قىلىش ھېچ كەچۈرۈلمەيدۇ.
MAT 12:32	ئىنسانئوغلىغا قارشى سۆز قىلغان كىمەتكىم بولسا كەچۈرۈمگە ئېرىشىلەيدۇ؛ لېكىن مۇقەددەس روھقا قارشى گەپ قىلغانلار بولسا بۇ دۇنيادىمۇ، ئۇ دۇنيادىمۇ كەچۈرۈمگە ئېرىشەلمەيدۇ.	ئادەم ئوغلىغا قارشى سۆز ئېيتىسا، ئۇ كەچۈرۈم تاپىدۇ؛ لېكىن مۇقەددەس روھقا قارشى گەپ قىلغانلار بۇ دۇنيادا ياكى باشقادا دۇنيادا كەچۈرۈم تاپىلمايدۇ.
MAT 12:33	دەرەخ ياخشى بولسا، مېۋسىمۇ ياخشى بولىدۇ – ياكى دەرەخ يور بولسا، مېۋسىمۇ ناچار بولىدۇ؛ چۈنكى ھەرقانداق دەرەخ ئەھۋالسىز بولىدۇ؛ چۈنكى ھەرقانداق دەرەخ مېۋسىمۇ ياخشى بولسا، مېۋسىمۇ ئەھۋالسىز بولىدۇ؛ چۈنكى ھەرقانداق دەرەخ ئۆز مېۋسىدىن ئەمەللەك تونالىدۇ.	ئەگەر دەرەخ ياخشى بولسا، مېۋسىمۇ ياخشى بولىدۇ، ياكى دەرەخ ئەھۋالسىز بولسا، مېۋسىمۇ ئەھۋالسىز بولىدۇ؛ چۈنكى ھەرقانداق دەرەخ ئۆز مېۋسىدىن ئەمەللەك تونالىدۇ.
MAT 12:34	ئەي يىلان باللىرى! سىلەر يامان بولغاندا، ئاغىزىنىڭدىن قانداق ياخشى سۆز ئەي يىلانلارنىڭ يەزەنتىلىرى! سىلەر رەزىل تۇرساڭلار، ئاغىزىلاردىن قانداقمۇ ياخشى سۆز يەقسۇن؟ چۈنكى ئادەمنىڭ قىلىپ كەن ئەمەللىك تولۇپ تاشقان بولسا ئېغىزدىن شۇ چىقىدۇ.	ئەي يىلان باللىرى! سىلەر يامان بولغاندا، ئاغىزىنىڭدىن قانداق ياخشى سۆز ئەي يىلانلارنىڭ يەزەنتىلىرى! سىلەر رەزىل تۇرساڭلار، ئاغىزىلاردىن چىقارالايسىلەر؟ چۈنكى قەلبىدە نېمە بار بولسا، شۇ ئېغىزدىن چىقىپ كېتىدۇ.
MAT 12:35	ياخاڭىلا ئىشى ئۆز ياخاڭىلا گومۇنىدىن ياخاڭىلا ئىشلارنى چىقارىپ كەلگەن ياخشى ئادەم ئۆز ياخشى خەزىنىسىدىن ياخشى نەرسىلەرنى چىقىرىدۇ. بولىدۇ. يامان كىشى يامان گومۇنىدىن يامان ئىشلارنى چىقارىپ كەلگەن يامان ئادەم يامان خەزىنىسىدىن يامان نەرسىلەرنى چىقىرىدۇ.	ياخاڭىلا ئىشى ئۆز ياخاڭىلا گومۇنىدىن ياخاڭىلا ئىشلارنى چىقارىپ كەلگەن ياخشى ئادەم ئۆز ياخشى خەزىنىسىدىن ياخشى نەرسىلەرنى چىقىرىدۇ. بولىدۇ.
MAT 12:36	مەن سىلەرگە شۇنى ئېيتىمەن، ھەر بىر كىشى ھەر بىكار سۆزنى ئۆچۈن قۇرۇق سۆزى ئۆچۈن سوراق كۈنى ھېساب بېرىدۇ.	مەن سىلەرگە بۇنى ئېيتىمەن، ھەر بىر كىشى ھەر بىكار سۆزنى ئۆچۈن ھۆكۈم كۈنى جاۋاب بېرىدۇ.
MAT 12:37	چۈنكى ئۆز سۆزلىرىڭ بىلەن يا ھەققانىي ئىسپاتلىنىسىن، يا سۆزلىرىڭلەر بىلەن گۇناھكار دەپ بېكتىلىسىن.	چۈنكى سەننىڭ سۆزلىرىڭ بىلەن، يا تولۇق ئىسپاتلىنىپ كېتەسەن، يا گۇناھكار دەپ جاڭىتىلىسىن.

Reference	Before	After
MAT 12:38	شۇ چاغدا بەزى تەۋرات ئۇستازلىرى ۋە يەرسىيلەر ئۇنىڭغا جاۋابەن: ئۇستاز، سەندىن بىر مۆجىزلىك ئالامەت كۆرگۈمىز بار، – دېدى.	شۇ ۋاقتىتا بەزى ئوقۇتقۇچىلار ۋە يەرسىيلەر ئۇنىڭغا جاۋاب بەردى: ئۇستاز، سەندىن بىر مەۋجۇزە كۆرگۈچى بولغۇمىز بار.
MAT 12:39	لېكىن ئۇ ئۇلارغا جاۋاب بەردى: بۇ يامان ۋە خەيانەتچى زامان بىر 'ئالامەت' لېكىن ئۇ ئۇلارغا مۇنداق جاۋاب بەردى: – رەزىل ھەم زىناخور بۇ دەۋر بىر ئىستىيەدۇ. لېكىن سىلەرگە يەقەت يۇنۇس يېغەمبەرنىڭ ئالامىتى بىلەنلا «يۇنۇس يېغەمبەر دە كۆرۈلگەن مۆجىزلىك ئالامەت» تىن باشقا ھېچقانداق مۆجىزلىك ئالامەت كۆرسىتلەمەيدۇ.	لېكىن ئۇ ئۇلارغا جاۋاب بەردى: بۇ يامان ۋە خەيانەتچى زامان بىر 'ئالامەت' لېكىن ئۇ ئۇلارغا مۇنداق جاۋاب بەردى: – رەزىل ھەم زىناخور بۇ دەۋر بىر ئىستىيەدۇ. لېكىن سىلەرگە يەقەت يۇنۇس يېغەمبەرنىڭ ئالامىتى بىلەنلا كۆرسىتلەدۇ،
MAT 12:40	چۈنكى يۇنۇس يېغەمبەر يوغان بېلىقنىڭ قورسقىدا ئۆچ كېچە-كۈندۈز ياتقاندەك، ئىنسانئوغلىمۇ ئوخشاشلا ئۆچ كېچە-كۈندۈز يەرنىڭ باغرىدا ياتىدۇ.	چۈنكى يۇنۇس يېغەمبەر يوغان بېلىقنىڭ قارىنىدا ئۆچ كۈن-كېچە قالغانفاندەك، ئادەمئوغلىمۇ شۇنداق ئۆچ كۈن-كېچە يەر ئاستىدا قالىدۇ.
MAT 12:41	سوراق كۈنى نىنھۇ شەھىرىدىكىلىر بۇ دەۋردىكىلىر بىلەن تەڭ قويۇپ، بۇ بىرگە تۈرۈپ، ئۇلارنى مەھکۈم قىلىدۇ. چۈنكى ئۇلار يۇنۇسنىڭ خەۋەرلىرىنى بېكتىدۇ. چۈنكى ئۇلار يۇنۇس يېغەمبەر ئاكلاپ، تەۋبە قىلغان؛ ۋە باق، مۇشۇ جايىدا يۇنۇستان ئەۋزەل بىرەك بار!	قىيامەت كۈنىدا، نىنھۇ شەھىرىدىكى كىشىلەر بۇ زامان كىشىلەر بىلەن قىيامەت كۈنىدا، نىنھۇ شەھىرىدىكى كىشىلەر بۇ زامان كىشىلەر بىلەن تەڭ قويۇپ، ئۇلارنى مەھکۈم قىلىدۇ. چۈنكى ئۇلار يۇنۇسنىڭ خەۋەرلىرىنى بېكتىدۇ. چۈنكى ئۇلار يۇنۇس يېغەمبەر ئاكلاپ، تەۋبە قىلغان؛ ۋە باق، مۇشۇ جايىدا يۇنۇستان ئەۋزەل بىرەك بار!
MAT 12:42	سوراق كۈنى «جەنۇپتىكى ئايال يادىشاھ» مۇ بۇ دەۋردىكىلىر بىلەن تەڭ تىرىلىپ، ئۇلارنىڭ گۇناھلىرىنى بېكتىدۇ. چۈنكى ئۇ سۇلایمانىنىڭ دانا سۆزلىرىنى ئاكلاش ئۇچۇن يەر يۈزىنىڭ چىتىدىن كەلگەن؛ ۋە مانا، ھازىر مۇشۇ يەر دە سۇلایماندىنمۇ ئۆلۈغ بىرسى تۇردى.	قىيامەت كۈنىدە، جەنۇپتىكى ئايال يادىشاھ بۇ دەۋرنىڭ خەلقى بىلەن بىرگە تۈرۈپ، ئۇلارنى مەھکۈم قىلىدۇ. چۈنكى ئۇ سۇلایمانىنىڭ ئەقلىلىق سۆزلىرىنى ئاكلاش ئۇچۇن دۇيىانىڭ سەھەرلىرىدىن كەلگەن؛ ۋە باكتى، ھازىر بۇ يەر دە سۇلایماندىن تەكشى ئۆلۈغ بىرەك بار.
MAT 12:43	ناياڭ روھ بىراۋىنىڭ، تېنىدىن چىقىرىپتىلىگەندىن كېيىن، ئۇ قۇرغاق دالالارنى چۆرگىلەپ يۈرۈپ، بىرەر ئارامگاھنى ئىزدەيدۇ، بىراق تايالمايدۇ	ناياڭ روھ بىر كىشىنىڭ دەنمدىن چىقىپ كەتكەندىن كېيىن، ئۇ قۇرغاق دالا يەرلەرنى چۆرگىلەپ يۈرۈپ، بىرەر ئارام جايىنى ئىزدەيدۇ، لېكىن ھېچقايسى جايىنى تايالمايدۇ
MAT 12:44	ۋە: «مەن چىققان ماكانىمغا قايتىاي» دەيدۇ. شۇنىڭ بىلەن قايتىپ كېلىپ، شۇ ماكانىنىڭ يەنلا بوش تۇرغانلىقىنى، شۇنداقلا ياكىز تازىلانغانلىقىنى ۋە رەتلەنگەنلىكىنى بايقايدۇ-دە.	ئۇ دەپتۇ: «مەن چىققان ئۆيىمگە قايتىمەن». قايتىپ كېلىپ، ئۆي بوش، تازىلانغان ۋە تەرتىپلەنگەن ئىكەنلىكىنى كۆرۈپ قالىدۇ.
MAT 12:45	بېرىپ ئۆزىدىن يامانروق يەتتە جىن بىلەن كەلەيدۇ، ئۇلار كېرىپ بىلە بىرگە تۇرۇدۇ. بۇ بىلەن، ئادەم كىشىنىڭ كېيىنلىكى ئالاتى بۇرۇنقىدىن تولا يامان يامان بولىدۇ. بۇ رەزىل دەۋردىكىلىرنىڭ ھالىمۇ مانا شۇنداق بولىدۇ.	بارىپ ئۆزىدىن يامانروق يەتتە جىن بىلەن كەلەيدۇ، ئۇلار كېرىپ بىلە بىرگە تۇرۇدۇ. بۇ بىلەن، ئادەم كىشىنىڭ كېيىنلىكى ئالاتى بۇرۇنقىدىن تولا يامان بولىدۇ. بۇ يامان دەۋرنىڭ ھالىمۇ شۇنداق بولىدۇ.
MAT 12:46	ئۇ خەلق بىلەن سۆھبەت قىلىپ تۇرغاندا، باشقا، ئانسىسى ۋە قارىنداشلىرى ئۇ تۈپلاشقان خالاييققا داۋاملىق سۆزلەۋاتقاندا، مانا، ئانسىسى بىلەن ئىنىلىرى كېلىپ، ئۇنىڭ بىلەن ھېلىقى ئادەمنىڭ كېيىنلىكى ھالى بۇرۇنقىدىن تېخىمۇ سۆزلىرىنى ئەتتە جىن بىلەن كەلەيدۇ، ئۇلار كېرىپ بىلە بىرگە تۇرۇدۇ، بۇ بىلەن سۆزلەشكۈچى بولۇپ تاشقىرىدا تۇرۇشتى.	ئۇ خەلق بىلەن سۆھبەت قىلىپ تۇرغاندا، باشقا، ئانسىسى ۋە قارىنداشلىرى ئۇ تۈپلاشقان خالاييققا داۋاملىق سۆزلەۋاتقاندا، مانا، ئانسىسى بىلەن كېلىپ، ئۇ بىلەن سۆزلەشكۈچى بولۇپ تاشقىرىدا تۇرۇشتى.
MAT 12:47	شۇنىڭ بىلەن بىرەيەن ئۇنىڭغا: – ئانىڭىز ۋە ئىنىلىرىنىڭ سىز بىلەن سۆزلىشىمىز دەپ تاشقىرىدا تۇرۇدۇ، – دېدى.	شۇ ۋاقتىت بىر ئادەم ئۇنىڭغا دېدى: «ئانىڭ بىلەن ئىنىلىرىنىڭ سىزنى كۆرۈشنى ئىزدەپ تاشقىدىدا تۇرۇۋاتىدۇ.»
MAT 12:48	لېكىن ئۇ جاۋابەن شۇ خەۋەرنى يەتكۈزگەن كىشىدىن: «كىم مېنىڭ ئانام، كىم مېنىڭ ئىنىلىرىم؟» – دەپ سورىدى.	ئەممائۇ، شۇ خەۋەر كەلتۈرگەن كىشىدىن: «كىم مېنىڭ ئانام، كىم مېنىڭ ئىنىلىرىم؟» دەپ سورىدى.
MAT 12:49	كېيىن ئۇ قولىنى چىقىرىپ، مۇخلىسىلىرىنى كۆرسەتتى: «كۆر، مېنىڭ ئانام، ئاندىن ئۇ قولىنى سوزۇپ مۇخلىسىلىرىنى كۆرسىتىپ: – مانا مېنىڭ ئانام، مانا مېنىڭ ئىنىلىرىم!»	كېيىن ئۇ قولىنى چىقىرىپ، مۇخلىسىلىرىنى كۆرسەتتى: «كۆر، مېنىڭ ئانام، ئاندىن ئۇ قولىنى سوزۇپ مۇخلىسىلىرىنى كۆرسىتىپ: – مانا مېنىڭ ئانام، كۆر، مېنىڭ ئىنىلىرىم!»
MAT 12:50	چۈنكى كىم ئەرشتىكى ئاتامىنىڭ ئىرادىسىنى ئادا قىلسا، شۇ مېنىڭ ئاكا-ئىنىم، ئاچا-سىگلىم ۋە ئانامدۇر، – دېدى.	چۈنكى كىم ئاسمانىدىكى ئاتامىنىڭ ئىرادىسىنى ياخشى ئەمەلگە ئاشۇرسا، شۇ مېنىڭ ئاكا-ئىنىم، ئاچا-سىگلىم ۋە ئانامدۇر، دېدى.
MAT 13:1	شۇ كۈنى ئەيسا ئۆيىدىن چىقىپ، دېڭىز بويىدا ئولتۇراتى.	ئۇ كۈن ئەيسا ئۆيىدىن چىقىپ، دېڭىز كەينىدە ئولتۇرۇپ قالدى.
MAT 13:2	ئەتراپىغا توپ-توپ ئادەملەر ئولىشىۋالغاچقا، ئۇ بىر كېمىگە چىقىپ	چۈنكى كۆپ ئادەم تەرەپكە توپلىنىپ كەتكەندە، ئۇ بىر كېمىگە چىقىپ

Reference	Before	After
MAT 13:3	ئولتۇردى. يۇتكۇل خالايق بولسا دېڭىز بويىدا تۇرۇپ قالدى.	ئۇ ئۇلارغا تەمىسىلەر بىلەن كۆپ ھېكايدەرنى ئېتىپ، مۇنداق دېدى: مانا، ئۇ ئۇلارغا تەمىسىلەر بىلەن نۇرغۇن ھېكىمەتلەرنى ئېتىپ بىرىپ، مۇنداق دېدى: – مانا، ئۇرۇق چاچقۇچى ئۇرۇق چاچقلى ئېتىزغا چىقپىتۇ.
MAT 13:4	ئۇرۇق سىپىۋاتقاندا، بەزى ئۇرۇقلىار يول ئوستىگە چۈشۈپ كەتن، قۇشلار ئۇرۇق چاچقاندا ئۇرۇقلاردىن بەزىلىرى چىغىر يول ئوستىگە چۈشۈپتۇ، قۇشلار كېلىپ ئۇلارنى يېپ كېتىپتۇ.	بىر ئۇرۇقچى ئۇرۇق چاچماق ئوجۇن دەرەزلىگە چىقتى. كېلىپ ئۇلارنى يېپ كەتنى.
MAT 13:5	بەزىلىرى تېشى كۆپ، توپىسى ئاز يەرلەرگە چۈشۈپتۇ. تۇپرىقى چوڭقۇر بولمىغაچقا، تېزلا ئۇنۇپ چىقپىتۇ،	بەزىلىرى تاشلىق، خۇلاق بەرلەرگە چۈشۈپ كەتكەن. تۇپرىقى چوڭقۇر بولمىغاچقا، تېزلا ئۆسۈپ چىققان.
MAT 13:6	لېكىن كۈن چىقىشى بەلەنلا ئاپتاپتا كۆپيپ، يىلتىزى بولمىغاچقا قۇرۇپ كېتىپتۇ.	لېكىن گۈن چىققاندا، تېزلا قىزىپ كەتنى، يىلتىزى يوق بولمىغاچقا قۇرۇپ كەتنى.
MAT 13:7	بەزىلىرى تىكەنلەرنىڭ ئارىسىغا چۈشۈپتۇ، تىكەنلەر ئۆسۈپ مايسىلارنى بوغۇۋاپتۇ.	بەزىلىرى تىكەنلەرنىڭ ئارىسىدا چۈشۈپ كەتنى، تىكەنلەر چوڭاپ مايسىلارنى سوقۇپ قويۇۋاتىدۇ.
MAT 13:8	بەزىلىرى بولسا ياخشى تۇپراققا چۈشۈپتۇ. ئۇلارنىڭ بەزىلىرى يۇز ھەسىسە، بەزىلىرى ئاتمىش ھەسىسە، يەنە بەزىلىرى ئوتتۇز ھەسىسە هوسۇل بېرىپتۇ.	بەزىلىرى ياخشى تۇپراققا چۈشۈپ كەتنى، ئۇلارنىڭ بەزىلىرى يۇز ھەسىسە، يەنە بەزىلىرى ئاتمىش ھەسىسە، يەنە بەزىلىرى ئوتتۇز ھەسىسە هوسۇل بەردى.
MAT 13:9	قۇلۇقى بارلار بۇنى ئاڭلىسىۇن!	قۇلۇق بارلار، بۇنى ئاڭلادى!
MAT 13:10	ئۇنىڭ ئارىسىغا شۇنداق جاۋاب بەردى: – سەن نېمە ئۆچۈن ئۇلارغا تەمىسىلەر ئارىقلىق تەلەم بېرسەن؟ – دەپ سورىدى.	ئۆگەت قىلىسەن؟ دەپ سورالدى.
MAT 13:11	ئۇ ئۇلارغا مۇنداق جاۋاب بەردى: – سىلەر ئەرش يادىشاھلىقنىڭ سىرلىرىنى بىلىشكە مۇيەسىسەر قىلىنىڭلار، لېكىن ئۇلارغا نېسىپ قىلىنىمىدى.	ئۇ ئۇلارغا شۇنداق جاۋاب بەردى: «سىلەرگە ئەرش يادىشاھلىقنىڭ سىرلىرىنى بىلىش ئۆچۈن يۇرسەت بەرگەن، لېكىن ئۇلارغا بەرمىگەن.»
MAT 13:12	چۈنكى كىمەت بار بولسا، ئۇنىڭغا تېخىمۇ كۆپ بېرىلىدۇ، ئۇنىڭدا مولچىلىق بولىدۇ؛ ئەمما كىمەت يوق بولسا، هەتتا ئۇنىڭدا بار بولغانلىرىمۇ ئۇنىڭدىن مەھرۇم قىلىنىدۇ.	چۈنكى كىمەت بار بولسا، ئۇنىڭغا تېخىمۇ كۆپ بېرىپ، موللىنىپ كېتىدۇ؛ ئەممە كىمەت يوق بولسا، هەتتا ئۇنىڭدىكى بارلىقىمۇ ئېلىپ تاشلىنىدۇ.
MAT 13:13	ئۇلارغا تەمىسىل بىلەن سۆزلىشىمنىڭ سەۋەبى شۇڭى، ئۇلار قارىسىمۇ كۆرمەيدۇ، ئاڭلىسىمۇ تىڭىشىمايدۇ ھەم ھەقىقىي چۈشەنەيدۇ.	مەن ئۇلارغا تەمىسىل بىلەن سۆزلىيمەن، چۈنكى ئۇلار كۆرۈپ تۇرساقمۇ كۆرمەيدۇ، ئاڭلاب تۇرساقمۇ تىڭىشىمايدۇ ھەم چۈشەنەيدۇ.
MAT 13:14	بۇنىڭ بىلەن يەشايا يەيفەمەر ئېتىقان بېشارەتتىكى مۇنۇ سۆزلەر ئەمەلگە ئاشۇرۇلدى: – «سىلەر ئاڭلاشنى ئاڭلايسىلەر، بىراق چۈشەنەيسىز؛ قارايسىز، لېكىن كۆرمەيسىز.»	بۇ بىلەن يەشايا يەيفەمەر دەپ ئېتىقان سۆزلەر ھازىر تولۇق بولدى: «سىلەر ئاڭلايسىز، لېكىن چۈشەنەيسىز؛ قارايسىز، لېكىن كۆرمەيسىز.»
MAT 13:15	چۈنكى مۇشۇ خەلقنىڭ يۇرىكىنى ماي قايلاب كەتكەن، ئۇلار ئاڭلىغاندا قۇلۇقلىرىنى ئېغىر قىلىۋالغان، ئۇلار كۆزلىرىنى ئۆخلىغانداكى يۈمۈۋالغان؛ ئۇنداق بولمىسىدى، ئۇلار كۆزلىرى بىلەن كۆرۈپ، قۇلۇقى بىلەن ئاڭلاپ، كۆڭلى بىلەن چۈشىنىپ، ئۆز بولىدىن باندۇرلۇشى بىلەن، مەن ئۇلارنى ساقايىقان بولاتتىم.	چۈنكى بۇ خەلقنىڭ يۇرەكلىرى قاتىقلاب قالغان، ئۇلار ئاڭلىغاندا قۇلۇقلىرىنى قاتقى! اشتۇرۇپ قويغان، كۆزلىرىنى يوماق قىلىپ تۇرۇپتۇ؛ ئەگەر شۇنداق بولمىسا، ئۇلار كۆز بىلەن كۆرۈپ، قۇلۇق بىلەن ئاڭلاب، كۆڭلۈ بىلەن چۈشىنىپ، تەركىلىپ كېلىپ، مەن ئۇلارنى ساقايىقان بولاتتىم.
MAT 13:16	لېكىن، كۆزلىرىڭلار بەختلىكتۇر! چۈنكى ئۇلار كۆرۈدۇ؛ قۇلۇقىڭلار بەختلىكتۇر! چۈنكى ئۇلار ئاڭلايدۇ.	لېكىن، سىلەرنىڭ كۆزلىرىڭلار بەختلىك! چۈنكى ئۇلار كۆرۈپ تۇرۇشاتتۇ؛ سىلەرنىڭ قۇلۇقلىرىڭلار بەختلىك! چۈنكى ئۇلار ئاڭلاب تۇرۇشاتتۇ.
MAT 13:17	مەن سىلەرگە شۇنى بەرھەق ئېتىپ قويايىك، بۇرۇنقى نۇرغۇن مەن سىلەرگە شۇنى بەرھەق ئەھقانىي ئادەملەر سىلەرنىڭ كۆرگىنىڭلارنى كۆرۈشىكە ئىنتىزاز بولغان بولسىمۇ ئۇلارنى كۆرمىگەن؛ سىلەرنىڭ ئاڭلىغىنىڭلارنى ئاڭلىغان نەرسىلەرنى ئاڭلاشىقلى بولمىغەن.	مەن سىلەرگە راست دېيم، بۇرۇندىا كۆپ يەيفەمەرلەر ۋە ياخشى ئادەملەر سىلەرگەن نەرسىلەرنى كۆرمەكچى بولۇپ، كۆرمەگەن؛ سىلەر يەيفەمەرلەر ۋە هەققانىي ئادەملەر سىلەرنىڭ كۆرگىنىڭلارنى كۆرۈشىكە ئىنتىزاز بولغان بولسىمۇ ئۇلارنى كۆرمىگەن؛ سىلەرنىڭ ئاڭلىغىنىڭلارنى ئاڭلىغان نەرسىلەرنى ئاڭلاشىقلى بولمىغەن.

Reference	Before	After
MAT 13:18	ئاڭلاشقا ئىتىزار بولغان بولسىمۇ ئۇلارنى ئاڭلىمىغان.	شۇڭلاشقا، ئورۇق سېچقۇچىنىڭ تەمىسىلىنى ئاڭلاڭلار:
MAT 13:19	ئەمدى ئۇرۇق چاچقۇچى توغرىسىدىكى تەمىسىلىنىڭ مەنسىنى ئاڭلاڭلار: ئەگەر بىرى ئەرش يادىشاھلىقىنىڭ سۆز-كالامنى ئاڭلاپ تۇرۇپ چۈشەنمەسە، شەيتان كېلىپ ئۇنىڭ كۆڭلىگە چېچىلغان سۆزنى ئېلىپ كېتىدۇ. بۇ دەل چىغىر يول ئوستىنگە چېچىلغان ئۇرۇقلاردۇر.	ئەگەر بىرە كىشى ئەرش ياتشىلىقىنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ تۇرۇپ چۈشەنمەسە، شەيتان كېلىپ ئۇنىڭ يۇرەكقا تەكشىگەن سۆزنى ئالىپ كەندۇ. بۇ يول ئوستىدە تەكشىگەن تۆگۈزەكلەر بولۇپ قالىدۇ.
MAT 13:20	تاشلىق يەرلەرگە سەپىلگەن تۇرماقلار، بۇلار سۆزنى ئاڭلاپ، خۇشال بىلەن تاشلىق يەرلەرگە چېچىلغان ئۇرۇقلار بولسا، ئۇلار سۆز-كاalamنى ئاڭلاپ، خۇشاللىق بىلەن دەرھال قوبۇل قىلغانلارنى كۆرسىتىدۇ.	تاشلىق يەرلەرگە سەپىلگەن تۇرماقلار، بۇلار سۆزنى ئاڭلاپ، خۇشال بىلەن تاشلىق يەرلەرگە چېچىلغان ئۇرۇقلار بولسا، ئۇلار سۆز-كاalamنى ئاڭلاپ، دەرھال قوشۇۋالغۇچىلارنى كۆرسىتىدۇ.
MAT 13:21	ئۇنىڭ قەلبىدا يېلتىز يوق بولغاچقا، يەقهت قىسقا ۋاقت تۇرالايدۇ؛ سۆز- ھالبۇكى، قەلبىدە ھېچ يېلتىز بولمىغاچقا، يەقهت ۋاقتلىق مەۋجۇت بولۇپ تۇرۇدۇ؛ سۆز-كاalamنىڭ ۋەجەدىن قىيىنچىلىق ياكى زىيانكەشلىككە ئۇچرىغاندا، ئۇلار شۇئان يولدىن چەتنەپ كېتىدۇ.	كالام ئۈچۈن قىيىنچىلىق ياكى زىيان كەلگەنده، ئۇلار دەرھال يولدىن چەكتىنپ كېتىدۇ.
MAT 13:22	تىكەنلەرنىڭ ئارسىغا چېچىلغىنى شۇنداق ئادەملەرنى كۆرسەتكەنلىكى، ئۇلار سۆز-كاalamنى ئاڭلىغىنى بىلەن، لېكىن بۇ دۇنيانىڭ ئەندىشىلىرى ۋە بايلىقىنىڭ ئىزىنەتلىرىنىڭ سۆز-كاalamنى بوغۇۋېتىدۇ-دە، ئۇلار ھوسۇلسىز قالىدۇ.	تۆكەنلەر ئارسىغا تاشلانغان زەرە بۇ كىشىلەرنى كۆرسەتەر: ئۇلار سۆزنى ئاڭلاپدۇ، لېكىن ھايات يەراقلىرى ۋە يۈل-مالنىڭ ھېۋانچىلىقى سۆزنى قالپىغا سالىپ، ئۇلارنى يەنتىسىز قالدۇرۇدۇ.
MAT 13:23	لېكىن ياخشى يەرگە چېچىلغان ئۇرۇقلار بولسا – سۆز-كاalamنى ئاڭلاپ كىشىلەرنى كۆرسەتىدۇ. بۇلار زور ھوسۇل بېرىپ، بىرى يۈز، بىرى ئاتمىش، چۈشەنگەن ئادەملەر ھوسۇل بېرىدۇ، برىسى يۈز ھەسىسە، بىرىسى ئاتمىش ھەسىسە، يەنە بىرىسى ئوتتۇز ھەسىسە ھوسۇل بېرىدۇ.	ئەمما ياخشى جايغا سېلىنغان ئۇرۇق، سۆزنى ئاڭلاپ چۈشەنگەن كىشىلەرنى كۆرسەتىدۇ. بۇلار زور ھوسۇل بېرىپ، بىرى يۈز، بىرى ئاتمىش، چۈشەنگەن ئادەملەر ھوسۇل بېرىدۇ، بىرى ئوتتۇز ھەسىسە ئېيدۇ.
MAT 13:24	ئۇ ئۇلارنىڭ ئالىدىدا يەنە بىر تەمىسىلىنى بايان قىلدى: – ئەرش يادىشاھلىقى، يادىشاھلىقى خۇددى ئېتىزىغا ياخشى ئۇرۇقنى چاچقان بىر ئادەمگە ئوخشайдۇ.	ئۇ ئۇلارغا يەنە بىر مىسال سۆزلىپ بەردى: «ئەرش يادىشاھلىقى، بىر كىشىنىڭ ئۆز زېمىنغا ياخشى تۆقۇم چەپلىگەنگە ئوخشاش.
MAT 13:25	ئەمما كىشىلەر ئۇيىقۇغا چۆمگەن چاغدا، دۇشمەن كېلىپ بۇغداي ئارسىغا كۆرمەك كۆرمەك ئۇرۇقلرىنى چېچىۋېتىپ، كېتىپتۇ.	ئەمما ئادەملەر ئۇخلاشقاندا، دۇشمەن كېلىپ بۇغداي ئارسىغا كۆرمەك تەكشەكلىرىنى سېچىپ، كېتىپ كەتتى.
MAT 13:26	ئەمدى مايسىلار ئۆسۈپ، باشاق چىقارغاندا، كۆرمەكمۇ ئاشكارلىنىشقا باشلاپتۇ.	مايس ئۆسۈپ باشاق چىقانىدا، كۆرمەكمۇ ئاشكار بولۇپ قالدى.
MAT 13:27	خوجايىنىڭ چاكارلىرى كېلىپ ئۇنىڭغا – «ئەيەندى، سىز ئېتىزىنگىزغا ياخشى ئۇرۇق سېلىغانىسىز؟ بۇ كۆرمەكلەر قانداق كېلىپ قالدى؟» دەيتى. «ئەيەندى، سىز ئېتىزىنگىزغا – دەيتۇ.	ئىگانىڭ خىزمەتچىلىرى كېلىپ ئۇنىڭغا: «ئەيەندى، سىز تەركىبىڭىزغا ياخشى ئۇرۇق سېلىغانىسىز؟ بۇ كۆرمەكلەر قانداق كېلىپ قالدى؟» دەيتى. «ئەيەندى، سىز تەركىبىڭىزغا: «ئەيەندى، سىز تەركىبىڭىزغا
MAT 13:28	خوجايىن: «بۇنى بىر دۇشمەن قىلغان» – دەيتۇ. چاكارلار ئۇنىڭدىن: «سىز بىزنى بېرىپ ئۇلارنى ئوتتۇپتىڭلار دېمەكچىمۇ؟» – دەپ سوراپتۇ.	بارىپ ئۇلارنى يېغىپ كەلەمەدۇ؟
MAT 13:29	«ياق»، – دەيتۇ خوجايىن، «ئۇنداق قىلغاندا كۆرمەكلەرنى يۇلغاندا، بۇغدايالارنىمۇ يۇلۇۋېتىشىڭلار مۇمكىن.	«ياق»، دېدى خوجايى، «ئەگەر بۇنداق قىلساڭلار، كۆرمەكلەرنى تارتقاندا بۇغدايالارنىمۇ چىقىپ كېتىپ قالىشى مۇمكىن.»
MAT 13:30	بۇ ئىككىسى ئورما ۋاقتىغىچە بىلە ئۆسسىسۇن، ئورما ۋاقتىدا، مەن ئورمىچىلارغا: – ئالدى بىلەن كۆرمەكلەرنى ئايىرىپ يېغىپ، باغلاب باڭلاب كۆيدۈرۈشكە قويۇڭلار، كېيىن بۇغدايالارنى يېغىپ مېنىڭ ئامبارىمغا كۆيدۈرۈشكە قويۇڭلار، ئاندىن بۇغدايالارنى يېغىپ ئامبرىمغا ئەكىرىڭلار، كېلىپ قويۇڭلار، دېسەم.	بۇ ئىككىسى ئورما ۋاقتىغا قەدەر بىرگە ئۆسۈپ كېتەك، ئورما ۋاقتى كەلگەنده، مەن ئورمىچىلارغا: ئالدى بىلەن كۆرمەكلەرنى ئايىرىپ يېغىپ، باڭلاب كۆيدۈرۈشكە قويۇڭلار، كېيىن بۇغدايالارنى يېغىپ مېنىڭ ئامبارىمغا كۆيدۈرۈشكە قويۇڭلار، دېسەم.
MAT 13:31	ئۇ ئۇلارغا يەنە بىر مىسال ئېيتتى: «ئەرش كىرسىلىكى بىر كىشىنىڭ قولىغا ئۇ ئۇلارغا يەنە بىر تەمىسىلىنى ئېيتتى: – ئەرش يادىشاھلىقى خۇددى بىر ئادەم قولىغا ئېلىپ ئېتىزىغا چاچقان قىچا ئۇرۇقىغا ئوخشайдۇ.	ئۇ ئۇلارغا يەنە بىر مىسال ئېيتتى: «ئەرش كىرسىلىكى بىر كىشىنىڭ قولىغا ئۇ ئۇلارغا يەنە بىر تەمىسىلىنى ئېيتتى: – ئەرش يادىشاھلىقى خۇددى بىر ئېلىپ، ئېتىزىغا سېپىكەن قىچا ئۇرۇقىغا ئوخشاش.

Reference	Before	After
MAT 13:32	قىچا ئۇرۇقى دەرۋەھقە بارلىق ئۇرۇقلارنىڭ ئىچىدە ئەڭ كىچىك بولسىمۇ، ئۇ ھەرقانداق زىرائەتتىن ئېگىز ئۆسۈپ، دەرەخ بولىدۇ، ھەتا ئاسمانىدىكى قۇشلارمۇ كېلىپ ئۇنىڭ شاخلىرىدا ئۇۋۇلايدۇ.	قىچا ئۇرۇقى، بارلىق ئۇرۇقلارنىڭ ئىچىدىكى ئەڭ كىچىك بولسىمۇ، باشقا زىرائەتلەرنىن تېز سۈرئەتتە چوڭايىپ، چوڭ دەرەخ بولىدۇ، شۇڭا ئاسمانىدىكى قۇشلار كېلىپ ئۇنىڭ داللىرىدا تۇرايدۇ.
MAT 13:33	ئۇ ئۇلارغا يەنە بىر تەمىسىلىنى ئېيتتى: - ئەرش يادىشاھلىقى خۇددى بىر ئايال قولىغا ئېلىپ ئۇچ جاۋۇر ئۇنىڭ ئارىسىغا يوشۇرۇپ، تاكى يۇتقۇن خېمىر بولغۇچە ساقلىغان ئىچىتىقۇغا ئوخشىادۇ.	ئالغان ئۇچ قىسىم ئۇنغا خەمىر يوشۇرۇپ، يۇتقۇن خېمىر بولغۇچە خېمىرلەپ تۇتۇشقا ئوخشىادۇ.
MAT 13:34	ئەيسا بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى تەمىسىلەر بىلەن كۆيچىلىككە بايان قىلدى. ئۇ تەمىسىلسىز ھېچقانداق تەلەم بەرمەيتتى.	ئەيسا بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى يارابىلار بىلەن خەلقە ئوبۇزۇپ بەردى. بۇ ئەھۋال بىلەن يېغەمبەر دەپ كەتكەن سۆزلەر ئەمەلگە ئاشۇرۇلدى:
MAT 13:35	بۇنىڭ بىلەن يېغەمبەر ئارقىلىق ئالدىنئالا ئېتىلىغان مۇنۇ سۆزلەر ئەمەلگە ئاشۇرۇلدى: - «ئاغزىمنى تەمىسىل سۆزلەش بىلەن ئاچىمەن، ئالىم ئاپىرىدە بولغاندىن بىرى يوشۇرۇنۇپ كەلگەن ئىشلارنى ئىلان قىلىمەن».	«مەن يارابىلار بىلەن ئاغزىمنى ئاچىپ، دۇنيا قۇرۇلغان ۋاقتىن بىرى يوشۇرۇن تۇرغان ئىشلارنى سۈركىپ چىقىرىمەن».
MAT 13:36	شۇنىڭدىن كېيىن، ئۇ كۆيچىلىكى يولغا سېلىۋېتىپ ئۆيگە كىردى. مۇخلىسىلىرى يېسغا كېلىپ ئۇنىڭدىن: - ئېتىزلىقتىكى كۆرمەك توغرىسىدىكى تەمىسىلىنى بىزگە شەرھەلەپ بەرسەڭ، - دەپ ئۇتقۇندى.	شۇدىن كېيىن، ئۇ خەلقنى قالدۇرۇپ ئۆيگە كىردى. شاگىدلرى ياقتۇرۇپ كەلدى: 'بىزگە دەرىزنىڭ كۆرمەك تەمىسىلىنى سادا سۆزلەپ بەرسەڭ، ياخشى بولىدۇ.
MAT 13:37	ئۇ ئەمدى ئۇلارغا جاۋاب بېرىپ مۇنداق دېدى: - ياخشى ئۇرۇقنى چاچقان كىشى ئىنسان ئوغلىدۇر.	ئۇ ئۇلارغا ئىشتىپ دېدى: 'ياخشى ئۇرۇق سېپىكەن كىشى، بۇ ئىنسان ئوغلىدۇر.'
MAT 13:38	ئېتىزلىق بولسا - دۇنيا، ياخشى ئۇرۇق بولسا ئەرش يادىشاھلىقىنىڭ يەزەنتلىرىدۇر، لېكىن كۆرمەك رەزىل بولغۇچىنىڭ يەزەنتلىرىدۇر.	ئېتىزلىق دۇنيا بولىدۇ. ياخشى ئۇرۇق بولغاندا، ئەرش يادىشاھلىقىنىڭ باللىرى، لېكىن كۆرمەك يامان كىشىنىڭ باللىرى.
MAT 13:39	كۆرمەك چاچقان دۇشمەن - ئىبلىستۇر، ئورما ئۇرۇش ۋاقتى - زامان ئاخىرىدۇر. ئورمىچىلار - پەرىشىلەر دۇر.	ئۇ كۆرمەك تەكشەپ تاشلىغان دۇشمەن ئىلىس. ئورما ۋاقتى بۇ ۋاقتىنىڭ ئاخىرى. ئورما قىلغۇچىلار يەرىشىلەر.
MAT 13:40	كۆرمەكلەر يۈلۈنۈپ، ئوتتا كۆيدۈرۈۋېتلىكىنىدەك، زامان ئاخىرىدىمۇ ئەنە شۇنداق بولىدۇ.	كۆرمەكلەر بېغلىپ ئوتتا كۆيدۈرۈلدۇ، شۇنداقلا بۇ زاماننىڭ ئاخىرىدا بولىدۇ.
MAT 13:41	ئىنسان ئوغلى ئەرىشىلىرىنى ئەۋەتىپ، ئۇلار ئىنسانلارنى گۇناھقا ئازدۇرغۇچىلارنىڭ ھەممىسىنى، شۇنداقلا بارلىق ئىتائەتسىزلىك قىلغۇچىلارنى ئۆز يادىشاھلىقىدىن شالالاپ چىقىپ،	ئىنسان ئوغۇللۇق يەرىشىلەرنى يوللاپ، ئۇلار گۇناھقا سېلىشتۈرگۇچىلارنىڭ، ھەممىسىنى ۋە بارلىق يامان قىلغۇچىلارنى يادىشاھلىقىدىن سۈرۈپ تاشلىدۇ.
MAT 13:42	خۇمدانىنىڭ لاتۇلداپ تۇرغان ئوتقۇغا تاشلىدۇ. ئۇ يەردە يېغا-زارلار كۆتۈرۈلدۇ، چىشلىرىنى غۇچۇرلىتىدۇ.	ئۇلارنى ئوتلۇق كامىناڭە تاشلىدۇ. ئۇ يەردە ئاۋا بېرىپ، تىشلار غۇچۇرلايدۇ.
MAT 13:43	ئۇ چاغدا ھەققانىيلار ئاتاسىنىڭ يادىشاھلىقىدا خۇددى قۇياشتەك جۇلالىنىدۇ. ئاڭلىغۇدەك قۇلىقى بارلار بۇنى ئاڭلىسىۇن!	ئۇ ۋاقتىتا ھەقدار كىشىلەر ئاتاسىنىڭ دۆلەتىدە قۇياش قاتار جىلدراپ تۈردى. قۇلىقى بارلار بۇنى تولا ئاڭلىسىۇن!
MAT 13:44	- ئەرش يادىشاھلىقى خۇددى ئېتىزدا يوشۇرۇلغان بىر خەزىنىڭ ئوخشىادۇ. ئۇنى تېپىۋالغۇچى خەزىنىنى قايتىدىن يوشۇرۇپ، خەزىنىنىڭ شاد- خۇراملىقى ئىچىدە بار-يوقنى سېتىۋېتىپ، شۇ ئېتىزنى سېتىۋالدۇ.	ئەرش يېرقەن خۇددى دەرىزنىڭ ئىچىدە يوشۇرۇلغان بىر گومۇققا ئوخشىادۇ. تايقان كىشى يەنە يوشۇرۇپ قويۇپ، گومۇقنىڭ شادلىقى بىلەن بارلىق ئەشىلىنى سېتىپ، شۇ دەرىزنى سېتىۋالدۇ.
MAT 13:45	يەنە كېلىپ، ئەرش يادىشاھلىقى ئېسىل ئۇنچە-مەۋايتلارنى ئىزدىگەن سودىگەر ئوخشىادۇ.	قايىتا، ئاسمان يادىشاھلىقى بىر سودا كىشىسىنىڭ ياخشى ئۇنچە ئىزدەشىگە ئوخشاش.
MAT 13:46	سودىگەر بىر چوڭ قىممەتلىك مەۋايت تېقاندا، كەتىپ بارغاندا بارلىرىنى سودىگەر ناھايىتى قىممەت باھالىق بىر مەۋايتىنى تايقاندا، قايتىپ بېرىپ بار-يوقنى سېتىۋېتىپ، ئۇ مەۋايتىنى سېتىۋالدۇ.	سودىگەر بىر چوڭ قىممەتلىك مەۋايت تېقاندا، كەتىپ بارغاندا بارلىرىنى سودىگەر ناھايىتى قىممەت باھالىق بىر مەۋايتىنى تايقاندا، قايتىپ هەممىسىنى سېتىپ، شۇ مەۋايتىنى سېتىۋالدى.
MAT 13:47	- يەنە كېلىپ، ئەرش يادىشاھلىقى دېڭىزغا تاشلىنىپ ھەرخىل بېلىقلارنى تۇتىدىغان تورغا ئوخشىادۇ.	يەنە، ئەرش يادىشاھلىقى دېڭىزگە سۇيۇلغان تورغا ئوخشاش، بۇ تور ھەرخىل بېلىقنى تۇتىپ ئېلىپ كېلىدۇ.

Reference	Before	After
MAT 13:48	تور توشقاندا، بېلىقچىلار ئۇنى قىرغاققا تارتىپ چىقىرىدۇ. كېيىن ئولتۇرۇپ، ياخشى بېلىقلارنى ئىلغۇپلىپ، قاچىلارغا قاچلاپ، ئەزىزىمەسلەرنى تاشلىۋىتىدۇ.	ياخشى بېلىقلارنى يىغىپ، ساندۇقچىلارغا قويۇپ، يامانلىقى بارلىرىنى سلىپ تاشلايدۇ.
MAT 13:49	زامان ئاخىرىدا شۇنداق بولىدۇ. يەرسىتىلەر چىقىپ، رەزىل كىشىلەرنى ھەققانىي كىشىلەر ئارسىسىدىن ئايپىدۇ	ئاھىر واقتىتا بۇنداق بولىدۇ. يەرسىتىلەر كېلىپ، يامان كىشىلەرنى توغرا كىشىلەر ئارسىسىدىن ئايپىدۇ
MAT 13:50	ۋە خۇمدانىڭ لاؤۋەلداپ تۇرغان ئوتىغا تاشلايدۇ. ئۇ يەردە يىغا-زارلار كۆتۈرۈلەدۇ، چىشىلەرنى غۇچۇرلىتىدۇ.	ئۇلارنى يانغان ئوتقا چاكتۇرۇدۇ. ئۇ يەردە ئاۋا بېرىپ، چىشىلار غۇچۇرلايدۇ.
MAT 13:51	ئەيسا ئۇلاردىن: – بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى چۈشەندىگارمۇ؟ دەپ سورىدى. چۈشەندۇق، – دەپ جاۋاب بەردى ئۇلار.	ئەيسا ئۇلارغا دېدى: «بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى چۈشەنگەنمۇ؟» ئۇلار دېدى: «ھەئ، رەب، چۈشەندۇق».
MAT 13:52	كېيىن ئۇ ئۇلارغا دېدى: شۇڭا، ئەرىش ياناھلىقىنىڭ تەللىمىنى ئۆگەنگەن ھەر ئاندىن ئۇ ئۇلارغا: – شۇڭا، ئەرىش يادىشاھلىقىنىڭ تەللىمىگە مۇيەسىسەر بولۇپ مۇخلiss بولغان ھەرىر تەۋرات ئۇستازى خۇددى خەزىنسىدىن بېڭى ھەم كونا نەرسىلەرنى ئېلىپ چىقىپ تاراقاتقۇچى ئۆي خوجايىنسا ئوخشىайдۇ، – دېدى.	كېيىن ئۇ ئۇلارغا دېدى: شۇڭا، ئەرىش ياناھلىقىنىڭ تەللىمىنى ئۆگەنگەن ھەر ئاندىن ئۇ ئۇلارغا: – شۇڭا، ئەرىش يادىشاھلىقىنىڭ تەللىمىگە مۇيەسىسەر بىر ئۇستاز، خەزىنسىدىن بېڭى ۋە كونا ئىشلارنى چىقارىپ تاراقاتقۇچى ئائىلە باشچىسىغا ئوخشىайдۇ.
MAT 13:53	ئەيسا بۇ ھېكاىيەلەرنى ئېتىپ بولغاندىن كېيىن، شۇ جايىدىن كەتىپ كەتتى. ئەيسا بۇ تەمىسىلەرنى سۆزلەپ بولغاندىن كېيىن، شۇنداق بولدىكى، ئۇ يەردىن ئايپىلېپ.	ئەيسا بۇ ھېكاىيەلەرنى ئېتىپ بولغاندىن كېيىن، شۇ جايىدىن كەتىپ كەتتى. ئەيسا بۇ تەمىسىلەرنى سۆزلەپ بولغاندىن كېيىن، شۇنداق بولدىكى، ئۇ يەردىن ئايپىلېپ.
MAT 13:54	ئۆز بۇرتسغا كەتى ۋە ئۆز بۇرتسىدىكى سىناگوگتا خەلقە تەلبم بېرىشكە كىرىشتىن، بۇنى ئاڭلىغان خالاقيق ئىتتايىن ھەيران بولۇشۇپ: – بۇ ئادەمنىڭ بۇنچىۋالا دانالىقى ۋە مۆجىزە-كارامەتلەرى نەدىن كەلگەندۇ؟	ئۆز بۇرتسغا قاينىپ كەتى ۋە بۇرتسىدىكى سىناگوگتا خەلکە تەلبم بېرىپ باشلىدى. بۇنى ئاڭلىغاندا خەلق ئىتتايىن ساپ-ساپ ھەيران قالدى: «بۇ كىشىنىڭ بۇ قەدر دانالىقى ۋە مۆجىزىلىرى قانداق كەلگەن؟
MAT 13:55	ئۇ يەقەت ھېلىقى ياغاچىنىڭ ئوغلى ئەمەسمۇ؟ ئۇنىڭ ئانسىنىڭ ئىسمى مەريھم، ياقۇپ، يۇسۇپ، سىمۇن ۋە يەھۇدار ئۇنىڭ ئىنلىرى ئەمەسمۇ؟	ئۇ شۇ ياغاچىنىڭ بالسى ئەمەسمۇ؟ ئۇنىڭ ئانسى مەريھم، ۋە ئۇنىڭ قاراتقۇلىرى ياقۇپ، يۇسۇپ، سىمۇن ۋە يەھۇدا ئەمەسمۇ؟
MAT 13:56	ئۇنىڭ سىكىللەرنىڭ ھەممىسى بىزنىڭ ئارمىزدا تۇرمایدىكە؟ دېمەك، بۇ ئۇنىڭدىكى بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسى زادى نەدىن كەلگەندۇ؟ – دېيىشەتتى.	ئۇنىڭ سىكىللەرنىڭ ھەممىسى بىزنىڭ ئارمىزدا تۇرمایدىكە؟ دېمەك، بۇ ئۇنىڭنىڭ بۇ ھەممە ئىشلار قانداق بولغان؟
MAT 13:57	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار ئۇنىڭغا ھەسەت-بىزار بىلەن قارىدى. شۇڭا ئەيسا دېدى: «ھەرقانداق يەغەمبەر باشقا يەرلەرde ھۆرمەت كۆرەر، بىراق ئۆز يۇرتى ۋە ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – ھەرقانداق يەغەمبەر باشقا يەرلەرde ھۆرمەتىسىز قالمايدۇ، يەقەت ئۆز يۇرتى ۋە ئۆز ئۆيىدە ھۆرمەتكە سازاۋەر بولمايدۇ.	شۇ ۋاقت ئۇلار ئۇنىڭغا ھۆزلىرىنى زەھەرلىنىپ قالدى. شۇڭا ئەيسا دېدى: «ھەرقانداق يەغەمبەر باشقا يەرلەرde ھۆرمەت كۆرەر، بىراق ئۆز يۇرتى ۋە ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – ھەرقانداق يەغەمبەر باشقا يەرلەرde ھۆرمەتىسىز ئۆز ئۆيىدە ھۆرمەتىسىز قالىدۇ».
MAT 13:58	ئۇلارنىڭ ئىمان-ئىشەنچلىكىدىن ئۇ ئۇ يەردە كۆپ مۆجىزە كۆرسەتمىدى.	ئۇلارنىڭ ئىشەنچلىكى ئۇچۇن، ئۇ شۇ يەردە كۆپ مۆجىزە قىلمىدى.
MAT 14:1	ئۇ چاغلاردا، ھېرود ھاكىم ئەيسانىڭ نام-شۇھەرتىدىن خەۋەر تېپىپ، خىزمەتكارلىرىگە: – بۇ ئادەم چۆمۈلدۈرگۈچى يەھيا بولىدۇ، ئۇ ئۇلەمدىن تىرىلىگەن بولسا كېرەك. شۇنىڭ ئۇچۇن مۇشۇ تالاھىدە قۇدرەتلەر ئۇنىڭدا كۈچىنى كۆرسەتمەكتە، – دېدى.	ئۇ ۋاقتىتا ھېرود ھاكىم ئەيسانىڭ ئاتالغۇسىنى ئاڭلىسى، خىزمەتچىلىرىگە: «بۇ كىشى يوخانا يەغەمبەر، ئۇ ئۇلۇپ كەتكەن بولۇپ قايتىپ تىرىلىگەن، شۇ تۈپەكتىن بۇلا مۆجىزە قۇدرەتلەر ئۇنىڭدا ئىشلەپ تۇر، دېدى.
MAT 14:2	ھېرودنىڭ بۇنداق دېپىشىنىڭ سەۋەبى، ئۇ ئۆگەي ئاكسىسى فىلىپنىڭ ئايال ھېرودييەنىڭ ۋە جىدىن يەھيانى تۆتقۇن قلىپ، زىنداڭا تاشلىغاندى.	ھېرود يەھانى تۆتۈپ، قامايققا تاشلىغان، چۈنكى ھېرودىيە ئۇچۇن، ئۇ فىلىپنىڭ خاتنى ئىدى.
MAT 14:3	چۈنكى يەھيا ھېرودقا تەنبىھ بېرىپ: «بۇ ئايالنى تارتۇپلىشىڭ تەۋرات قانۇنغا خلالىتۇر» دەپ كەلگەندى.	چۈنكى يەھيا ھېرودغا دېپتى: «سەن بۇ ئايالنى ئالىشىڭ قانۇنسىز».
MAT 14:4	ھېرود شۇ سەۋەبىنى يەھيانى ئۆلتۈرمەكچى بولغان بولسىمۇ، بىراق خالايقىتىن قورققاندى، چۈنكى ئۇلار يەھيانى يەغەمبەر، دەپ بىلەتتى.	ھېرود شۇ سەۋەبىنى يەھيانى ئۆلتۈرمەكچى بولغان بولسىمۇ، بىراق خالايقىتىن قورققان، چۈنكى ئۇلار يەھيانى يەغەمبەر دەپ بىلېتتۇ.
MAT 14:5		

Reference	Before	After
MAT 14:6	ئەمما ھېرودىنىڭ تولغان كۇنى خۇشاللىق بىلەن تەبرىكىلەنگەندە، ئايالى ھېرودىيەنىڭ قىزى ھېرودىيەنىڭ قىزى ئوتتۇرۇغا كېلىپ رەقس ئويناپ بەردى. بۇ ھېرودقا بەك ياقتنى؛ ياققان بولدى.	ئەمما ھېرودىنىڭ تولغان كۇنى خۇشاللىق بىلەن تەبرىكىلەنگەندە، ھېرودىيەنىڭ قىزى ئوتتۇرۇغا كېلىپ رەقس ئويناپ بەردى. بۇ ھېرودقا بەك ياقتنى؛ ياققان بولدى.
MAT 14:7	شۇنىڭ ئۆچۈن ئۇ ئۇنىڭغا: – ھەرنىمە تەلەپ قىلسات، شۇنى ساڭا بېرىھى، دەپ قەسەم قىلدى.	شۇنىڭ ئۆچۈن ئۇ ئۇنىڭغا: 'ھەرنىمە تەلەپ قىلسات، شۇنى ساڭا بېرىھى، دەپ دەپ ۋادا بەردى.
MAT 14:8	لېكىن قىز ئانسىنىڭ تەكلىپىن بىلەن: 'يەھيان باشىنى بىر تەخسىگە قويىپ لېكىن قىز ئانسىنىڭ كۈشكۈرۈتشىن بىلەن: – چۆمۈلدۈرگۈچى يەھيانىڭ كاللىسىنى ئېلىپ، بىر تەخسىگە قويىپ ئەكەلسىلە، – دېدى.	يادىشاھ بۇ ئىشقا ئەسىرىلىنىپ قالدى، ئەمما ئۆز قەسەملرى ۋە ئولتۇرغان يادىشاھ بۇنىڭغا ھەسرەت چەككەن بولسىمۇ، قەسەملرى تۈيەيلدىن ۋە مېھمانلار ئۆچۈن، 'كاللىنى كەلتۈرۈڭلار' دەپ بۇيرىدى.
MAT 14:9	داستىخاندا ئولتۇرغانلار ۋە جىدىن، كاللىسىنى ئېلىپ كېلىڭلار، دەپ بۇيرۇدى.	يادىشاھ بۇ ئىشقا ئەسىرىلىنىپ قالدى، ئەمما ئۆز قەسەملرى ۋە ئولتۇرغان يادىشاھ بۇنىڭغا ھەسرەت چەككەن بولسىمۇ، قەسەملرى تۈيەيلدىن ۋە مېھمانلار ئۆچۈن، 'كاللىنى كەلتۈرۈڭلار' دەپ بۇيرىدى.
MAT 14:10	ئۇ نادەم ئەۋەتىپ، زىندانىدا يەھيانىڭ كاللىسىنى ئالدۇردى.	ئۇ بۇيرۇق بەردى ۋە زىندانىدا يەھيانى باشىنى كەستىرىدى.
MAT 14:11	ئاندىن كاللىسى تەخلىكتە تۇتۇپ، قىزنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەلدى. قىز بۇنى كېلىنىدى. قىز بۇنى ئانسىنىڭ ئالدىغا ئاپاردى.	ئاندىن كاللىسى تەخلىكتە تۇتۇپ، قىزنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەلدى. قىز بۇنى ئانسىنىڭ ئالدىغا ئاپاردى.
MAT 14:12	يەھيانىڭ شاڭىرىلىرى كېلىپ، جەسەتنى ئېلىپ دەپنە قىلدى؛ ئاندىن بارىپ يەھيانىڭ مۇخلىسىلىرى بولسا بېرىپ، جەسەتنى ئېلىپ دەپنە قىلدى؛ ئاندىن بېرىپ ئىساغا بۇ ئىشلارنى خەۋەر قىلدى.	ئىساكا بۇ ئىشلارنى ئەسلىگە كەلتۈرۈپ خەۋەر قىلدى.
MAT 14:13	ئەيسا بۇ خەۋەرنى ئاڭلاپ، ئۆزى يالغۇز پىنهان بىر جايغا كېتىپ دەپ بىر كېمىگە ئولتۇرۇپ ئۇ يەردىن ئاپىرىلىدى. خالايىق بۇنىڭ خەۋەرنى تايقاندا، ئەتراپتىك شەھەرلەردىن كېلىشىپ، ئۇنىڭ كەيندىن بىيادە ماڭدى.	ئەيسا بۇ خەۋەرنى ئاڭلاپ، ئۆزى بىر يەكە جايغا كېتىش ئۆچۈن كېمىگە چىقتى، شۇ جايدىن كەتقى. خەلق بۇ خەۋەرنى بېلىپ، شەھەرلەردىن كېلىپ، ئۇنىڭ ئارقىسىدىن يۈرۈپ كەتقى.
MAT 14:14	ئۇ قىرغاققا چىقىپ كەتكىنده، زور بىر توب ئادەمەرنى كۆرۈۋىدى، ئۇلارغا ئىچ ئاغرىتىپ، ئۇلارنىڭ ئاغرۇقلىرىنى ساقايتتى.	ئۇ قىرغاققا چىقىپ كەتكىنده، زور مىقداردا ئادەم كۆردى، ئۇلارغا ھەمدارىق بىلەن قاراپ، ئۇلارنىڭ كېسەللەكلىرىنى ساقايتتى.
MAT 14:15	كەچ كىرگەندە، مۇخلىسىلىرى ئۇنىڭ يېنىغا كېلىپ: – بۇ چۆل بىر جاي ۋاقتى كېچىدى. خەلقنى يولغا ساۋاپ قىلسات، ئۇلار كەنتكە بارىپ ئوزۇق ئىكەن، ۋاقتىمۇ بىر يەرگە بېرىپ قالدى. خالايىقنى يولغا سېلىۋەتكەن بولساڭ، ئاندىن ئۇلار كەنتلەرگە بېرىپ ئۆزلىرىگە ئوزۇق سېتىۋالسۇن، – دېدى.	كەچ بولۇپ قالغاندا، شاڭىرىلىرى ئۇنىڭ يانغا كەلدى: 'بۇ جاي چۆلده، ۋاقتى كېچىدى. خەلقنى يولغا ساۋاپ قىلسات، ئۇلار كەنتكە بارىپ ئوزۇق ئىكەن، ۋاقتىمۇ بىر يەرگە بېرىپ قالدى. خالايىقنى يولغا سېلىۋەتكەن سېتىۋالسۇن.' دېدى.
MAT 14:16	لېكىن ئەيسا ئۇلارغا: – ئۇلارنىڭ كېتىشنىڭ حاجتى يوق، ئۆزۈڭلار ئۇلارغا ئوزۇق بېرىڭلار، – دېدى.	بىراق ئەيسا ئۇلارغا دېدى: «ئۇلار كېتىپ كېتىش كېرەك ئەممەس، سىلەر ئۇلارغا تاماق بېرىڭلار.»
MAT 14:17	لېكىن مۇخلىسىلار: – بىزدە بەش نان بىلەن ئىككى دانە بېلىقتنى باشقا هېج نەرسە يوق، – دېپىشتى.	ئەمما شاڭىرىلار: 'بىزنىڭ يېقىندا يەقەت بەش تون نان بىلەن ئىككى تال بېلىق بار، باشقا هېج نەرسە يوق' دەپ دېدى.
MAT 14:18	ئۇ: – ئۇلارنى ماڭا ئېلىپ كېلىڭلار، دېدى.	ئۇ دېدى: 'ئۇلارنى مەنگە ئېلىپ كېلىڭلار.'
MAT 14:19	ئۇ خالايىقنى چۈپلۈكىنىڭ ئۆستىنده ئولتۇرۇشقا بۇيرۇغاندىن كېپىن، بەش بېلىقنى قولىغا ئالدى، ئاسماңغا قاراپ دۇئا قىلدى. ئاندىن نانلارنى بوختاپ نان بىلەن ئىككى بېلىقنى قولىغا ئېلىپ، ئاسماڭغا قاراپ خۇداغا تەشەكۈر پېتىقى. ئاندىن نانلارنى ئوشتۇپ مۇخلىسىلىرىغا بەردى، مۇخلىسىلىرى خالايىققا ئۆلەشتۈرۈپ بەردى.	ئۇ خەلقنى چۈپ چايدا ئولتۇرۇشقا بۇيرىدى، بەش نان بىلەن ئىككى بېلىقنى قولىغا ئالدى، ئاسماڭغا قاراپ دۇئا قىلدى. ئاندىن نانلارنى بوختاپ نان بىلەن ئىككى بېلىقنى قولىغا ئېلىپ، ئاسماڭغا قاراپ خۇداغا تەشەكۈر شაڭىرىلىرىگە بەردى، شاڭىرىلىرى خەلقكە تارقىتىپ بەردى.
MAT 14:20	ھەممىسى يېپ توپۇندى. شاڭىرىلار قالغان يارچىلارنى ئون ئىككى سېۋەتكە ھەممەيلەن يېپ توپۇندى. مۇخلىسىلار ئېشىپ قالغان يارچىلارنى لىق ئون ئىككى سېۋەتكە تېرىۋالدى.	ھەممىسى يېپ توپۇندى. شاڭىرىلار قالغان يارچىلارنى ئون ئىككى سېۋەتكە ھەممەيلەن يېپ توپۇندى. مۇخلىسىلار ئېشىپ قالغان يارچىلارنى لىق ئون جىيىپ ئالدى.
MAT 14:21	ئۆزۈقلانغانلارنىڭ سانى ئاپالالار ۋە باللاردىن باشقا تەخمىنەن بەش مىڭ كىشى ئىدى.	ئىشىغان كىشىلەر سانى تەخمىنەن بەش مىڭ ئەرلەر بولۇپ كەتقى، ئاپالالار ۋە باللاردىن ساناب ئېلىپ.
MAT 14:22	ئارقىدلاد، ئۇ مۇخلىسىلىرىغا: ئۆزۈم بۇ خالايىقنى يولغا سېلىۋېتىمەن،	ئىسسا شاڭىرىلىرىنى كېمىگە كېرىپ، دېڭىزنىڭ قارشى قىرغاققا كېتىپ

Reference	Before	After
	ئاڭغۇچە سىلەر كېمىگە ئولتۇرۇپ، دېڭىزنىڭ قارشى قىرغىقىغا ئۆزۈپ تۇرۇڭلار، دەپ بۇيرۇدى.	تۇرۇشقا بۇيرىدى، بۇنىڭغا قەدەر خەلقنى ئېغىزلاپ قويىش ئۆچۈن.
MAT 14:23	خالايىقنى يولغا سېلىۋەتكەندىن كېيىن، ئۇ دۇئا قىلىش ئۆچۈن تاغغا چىقتى. كەچ خلۇھەت تاغغا چىقى. كەچ كىرگەندىمۇ ئۇ يەرde بالغۇز قالدى.	ئادەملەرنى قايىتۇرغاندىن كېيىن، ئۇ دۇئا قىلىش ئۆچۈن تاغغا چىقتى. كەچ هازىرقى ۋاقتىتا، كېمە قىرغاققىن يېراقتا بار، لېكىن شامال قارشى بولغاندا، ئۇ يەرde يەكە قالدى.
MAT 14:24	بۇ چاغدا، كېمە قىرغاققىن خېلى كۆپ چاقىرىم يۈرگەندى، لېكىن شامال قارشى يۆنلىشىتن چىقۇاتقاچقا، كېمە دولقۇنلار ئىچىدە چايكىلىپ تۇراتنى.	هازىرقى ۋاقتىتا، كېمە قىرغاققىن يېراقتا بار، لېكىن شامال قارشى كېلىپتۈر، شۇڭا كېمە دولقۇنلار ئىچىدە سەيىلەپ تۇراتنى.
MAT 14:25	كېچە تۆتسىچە جىسەك ۋاقتىدا، ئۇ دېڭىزنىڭ ئۆستىدە مېڭىپ، مۇخلىسىلىرى تەرىكە كەلدى.	كېچىنىڭ تۆتسىنجى ۋاقتىدا، ئىيسا دېڭىز ئۆستىدە يۈرۈپ، شاگىدلەرىنىڭ يېنىغا كەلدى.
MAT 14:26	مۇخلىسلار ئۇنىڭ دېڭىزنىڭ ئۆستىدە مېڭىپ كېلىۋاتقاڭالىقىنى كۆرۈپ، ئالاقزادە بولۇپ: – ئالۋاسىتى ئىكەن! – دەپ قورقۇپ چۇقان سېلىشتى.	شاگىدلار ئۇنى دېڭىز ئۆستىدە يۈرۈپ كېلىۋاتقاڭالىقىنى كۆرگەندە، هەيران بولۇپ: «بۇ روھ ئىكەن!» دەپ قورقۇپ كەتتى.
MAT 14:27	لېكىن ئىيسا دەرھال ئۇلارغا: – يۈرەكلىك بولۇڭلار، بۇ مەن، قورقماڭلار! – دېدى.	ئىيسا تېزلا ئۇلارغا: جەسلىك تۇرۇڭلار، بۇ مەن، قورقماڭلار! دېدى.
MAT 14:28	پېتىرۇس بۇنىڭغا جاۋابەن: – ئى رەب، بۇ سەن بولساڭ، سۇ ئۆستىدە مېڭىپ يېنىڭغا بېرىشىمغا بۇيرۇق قىل،» دېدى.	پېتىر جاۋاب بەردى: «رەب، بۇ سەن بولسا، سۇ ئۆستىدە مېنى يېنىڭغا كېلىشىمغا بۇيرۇق قىل،» دېدى.
MAT 14:29	كەل، – دېدى ئۇ. پېتىرۇس كېمىدىن چۈشۈپ، سۇ ئۆستىدە مېڭىپ، ئېساغا قاراپ كېتىۋاتاتقى:	ئۇ دېدى: «كەل!» پېتىر قايىقتىن چوشۇپ، سۇ ئۆستىدە يۈرۈپ، ئىيسا تەرىكە كېتىۋاتتى.
MAT 14:30	لېكىن بورانىنىڭ قاتىقى چىقۇاتقاڭالىقىنى كۆرۈپ قورقۇپ، سۇغا چۆكۈشكە باشلىدى: – رەب، مېنى قۇقۇزۇۋالغا يىسىن! – دەپ ۋارقىرىدى.	بىراق بورانىنىڭ قاتىقى چىقۇاتقاڭالىقىنى كۆرگەندە، قورقۇپ كەتتى، سۇغا چۆكۈشكە باشلىدى: «رەب، مېنى قۇقۇزۇغۇن!» دەپ قالدى.
MAT 14:31	ئىشەنچى ئاچىز بەندە، نېمىشقا گۇمان قىلىدىك؟ – دېدى.	ئىسما تېزلا قولىنى سوزۇپ، ئۇنى تۇرۇپ قالدى ۋە ئۇغا: ئەي، ئىشەنچى ئەي، ئىشەنچى ئۇنى تۇرۇپ قالدى ۋە ئۇنىڭغا: – ئەي، ئاز، نېمىشقا شۇبىھەندىك؟ دېدى.
MAT 14:32	ئۇلار كېمىگە چىققاندا، شامال توختىدى.	ئۇلار كېمىگە كېرىگەچكە، شامال توختىدى.
MAT 14:33	كېمىدى ئولتۇرغانلار ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ سەجدە قىلىپ: – بەرھەق، سەن خۇدا خۇدانىڭ ئوغلى ئىكەنسەن، – دېيىشتى.	كېمىدىكىلەر ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ، سەجدە قىلىپ: 'راستلا، سەن خۇدا ئوغلىسەن!' دېدى.
MAT 14:34	ئۇلار دېڭىزنىڭ قارشى تەرىپىگە ئۆتكەندە، گىنتىسارت يۇرتىدا قۇرۇقلۇققا چىقتى.	ئۇلار دېڭىزنىڭ قارشى تەرىكە كېلىپ بارغاندا، گىنپىسىسارت تەرىتىتە قۇرۇق بەرگە چىقتى.
MAT 14:35	ئۇ يەردىكى ئادەملەر ئۇنى تونۇپ قىلىپ، ئەتراپىتىكى بارلىق جايىلارغا خەۋەر ئەۋەتىن؛ شۇنىڭ بىلەن كىشىلەر بارلىق بىمارلارنى ئۇنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەلدى؛	ئۇ جايىدىكى خەلق ئۇنى تونۇپ قالدى، شۇڭا تەۋەر تەرىكە خەۋەر تارقىتتى؛ نەتىجىدە بارلىق بىمارلارنى ئۇنىڭ ئالدىغا كەلتۈرۈپ كەلدى؛
MAT 14:36	ئۇلار ئۇنى ئىلىتىماس قىلىلاركى، بىمارلار ئۇنىڭ بىمارلارنىڭ ھېچبولمىغاندا ئۇنىڭ تونىنىڭ يېشىگە بولسىمۇ قولىنى تەگكۈزۈپلىشىغا يول قويۇشىنى ئۆزۈندى. ئۇنىڭغا قولىنى تەگكۈزگەنلەرنىڭ ھەممىسى سەللەمازا ساقايدى.	ئۇلار ئۇنى ئىلىتىماس قىلىلاركى، بىمارلار ئۇنىڭ كېيمىنىڭ سەھپىسىگە لا ئۇلار ئۇنىڭدىن بىمارلارنىڭ ھېچبولمىغاندا ئۇنىڭ تونىنىڭ يېشىگە بولسىمۇ قول تېگىشى بىلەنلا بولسۇن؛ وە قول تېگىگەنلەرنىڭ ھەممىسى تولۇق ساقايدى.
MAT 15:1	بۇ چاغدا، تەۋرات ئۇستا زىرىنىن ۋە يەرسىيلەردىن بەزىلىرى يېرۇسالىمدىن كېلىپ ئېسانىڭ ئالدىغا بېرىپ:	ئۇ ۋاقتىتا، بەزى تەۋرات ئاللىملىرى ۋە يەرسىيلەر يېرۇسالىمدىن كېلىپ ئېسانىڭ ئالدىغا كەتتى:
MAT 15:2	– مۇخلىسىلىرىنىڭ نېمىشقا ئاتا-بۇۋېلىرىمىزنىڭ، ئەنئەنلىرىگە خىلايلىق قىلىدۇ؟ جۇنكى ئۇلار قوللىرىنى يۇمماي تاماق يەيدىكەنفۇ، – دېدى.	سىزنىڭ شاگىدلەرىكىن ئېمىشقا بىزنىڭ ئەجادادلىرىمىزنىڭ ئەنئەنلىرىنى خىلايلىق قىلىدۇ؟ جۇنكى ئۇلار قوللىرىنى يۇمماي نان يەيدۇ.
MAT 15:3	لېكىن ئۇ ئۇلارغا مۇنداق جاۋاب بەردى: – سىلەرچۇ، سىلەر نېمىشقا	ئەمما ئۇ ئۇلارغا جاۋاب بەردى: «سىلەر نېمىشقا سىلەرنىڭ ئەنئەنلىرى

Reference	Before	After
MAT 15:4	ئەنئەنەمىزنى ساقلایمىز دەپ خۇدانىڭ ئەمرىگە خىلايىق قىلىسىلەر؟ چۈنكى خۇدا بۇنى بۇيرۇق قىلغان: «ئاتا-ئاتاڭىنى ھۆرمەت قىل!» وە «ئاتىسى ياكى ئانىسىنى ھەقارەتلىكىنلەر ئۆلۈمگە مەھكۈم قىلىنىسۇن» دەپ ئەم قىلغان.	ئۇچۇن خۇدا ئەمرىنى بۇزىسىلەر؟ چۈنكى خۇدا بۇنى بۇيرۇق قىلغان: «ئاتا-ئاتاڭىنى ھۆرمەت قىل!» وە «ئاتىسى ياكى ئانىسىنى ھەقارەت قىلغۇچىلارنى ئۆلۈمگە مەھكۈم قىلىڭى!
MAT 15:5	لېكىن سىلەر: – ھەرقانداق كىشى «ئاتىسى ياكى ئانىسىغا: – مەن سىلەرگە ياردەم بەرگۈدەك نەرسىلەرنى ئاللىقاچان خۇداغا ئاتىۋەتىم – دېسىلەر، يابىدا تايساق، بۇلارنى خۇدا ئۇچۇن ھەدىيە قىلىپ قويىمەن، دەپ دەيدۇ، شۇنىڭ بلەن ئۇ ئاتا-ئانىسىنى ھۆرمەت قىلمايدۇ.	لېكىن سىلەر دەپسىلەركى، كىمسە ئاتا-ئانىسىغا: 'سىلەر مەندىن ھەرخىل يابىدا تايساق، بۇلارنى خۇدا ئۇچۇن ھەدىيە قىلىپ قويىمەن، دەپ دەيدۇ، شۇنىڭ بلەن ئۇ ئاتا-ئانىسىنى ھۆرمەت قىلمايدۇ. كەتسىلەر.
MAT 15:6	ئۇنىڭ ئاتا-ئانىسىغا ھۆرمەت-ۋايادارلىق قىلىش مەجبۇرىيىتى قالمايدۇ، – دەپسىلەر، بۇنىڭ بلەن ئەنئەنەڭلەرنى دەپ، خۇدانىڭ ئەمرىنى يوققا چىقىرۇۋەتتىڭلار.	ئۇ بىلەن سىلەر خۇدانىڭ بۇيرۇقىنى ئەنئەنەلىرىڭلەر بلەن بۇزۇپ تاشلاپ ھەي، ئىككى يۈزلۈكلەر! يەشايا يەيفەمەر سىلەر توغرۇلۇق تولۇق يەرۋىشەت قىلغان، دەپ دەيدۇ:
MAT 15:7	ئەي ساختىپەزلەر! يەشايا يەيفەمەر بەرگەن مۇشۇ بېشارەت توپتوغرا سىلەر توغرۇلۇق ئىككەن: –	بۇ خەلق ئۆز ئاغزى ۋە ئەدرىلىرى بلەن مېنى ھۆرمەت قىلىدۇ، لېكىن پېراق.
MAT 15:8	«مۇشۇ خەلق ئاغزىدا مېنى ھۆرمەتلىكىنى بلەن، بىراق قەلبىن مەندىن پېراق.	ئۇلار ماڭا بىكار ئىبادەت قىلىدۇ، ئۇلارنىڭ ئۆگەتكەن تەلىملىرى يەقهت ئادەملەرنىڭ بۇيرۇقلا.
MAT 15:9	ئۇلار ماڭا بەھۇدە ئىبادەت قىلىدۇ. ئۇلارنىڭ ئۆگەتكەن تەلىملىرى يەقهت ئىنسانلاردىن چىققان يەتىۋالارلا، خالاس».	ئۇلار ماڭا بىكار ئىبادەت قىلىدۇ، ئۇلارنىڭ ئۆگەتكەن تەلىملىرى يەقهت ئادەملەرنىڭ بۇيرۇقلا.
MAT 15:10	ئاندىن ئۇ خالايىقىنى يېنىغا چاقىرىپ، ئۇلارغا: – قۇلاق سېلىڭلەر ھەم شۇنى چۈشىنىڭلاركى،	كېيىن ئۇ خەلقنى ياققا چاقىرىپ، ئۇلارغا: «قۇلاق تۇتۇپ، بۇنى چۈشەندۈرۈڭلەرکى،»
MAT 15:11	ئىنساننى ناياك قىلىدىغىنى ئاغزىدىن كىرىدىغىنى ئەمەس، بەلكى ئاغزىدىن چىقىدىغىنىدۇر، – دېدى.	ئادەمنى نامىلىق قىلىدىغىنى، ئاغىزغا كىرىپ كەتكىنى ئەمەس، بەلكى ئاغىزداڭ چىقىپ كەتكىنى.
MAT 15:12	كېيىن مۇخلىسىلىرى ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ: – سېنىڭ بۇ سۆزۈڭنى يەرسىلەر ئۇلار ئاڭلۇپ، ئۇنىڭدىن بىزار بولۇپ رەنجىگەنلىكىنى بىلدىڭمۇ؟ – دېدى.	ئاندىن شاڭىرىدىلىرى ئۇنىڭ يېنىغا كېلىپ: سېنىڭ بۇ گېڭىنى يەرسىلەر ئاڭلۇغاندا رەنجىگەنلىكىنى بىلسەك؟ دېدى.
MAT 15:13	لېكىن ئۇ مۇنداق جاۋاب قايتۇردى: – ئەرشتىكى ئاتام تىكمىگەن ھەرقانداق ئۆسۈملۈك يىلتىزىدىن يۈلۈنۈپ تاشلىنىدۇ.	ئەممىا ئۇ دەپ جاۋاب بەردى: «ئاسماڭلىق ئاتام تېڭىپ بولمىغان ھەرقانداق ئۆسۈملەر، يىلتىزىدىن چىقىپ تاشلىنىدۇ.»
MAT 15:14	سىلەر ئۇلارغا يېسەنت قىلماڭلار، ئۇلار كورلارغا يول باشلايدىغان كورلاردۇر. ئەگەر كور كورغا يول باشلىسا، ھەر ئىككىسى ئورغا چۈشۈپ كېتىدۇ.	ئۇلارنى قالدۇرۇڭلار، ئۇلار كۆرەلمەسلىرنى يېتەكلىگەن كۆرەلمەسلىر دەرۇر. ئەگەر بىر كۆرەلمەگە يول كۆرسەتسە، ئىككىسىمۇ توشەكە يۈگۈرۈپ كېتىدۇ.
MAT 15:15	لېكىن يېتىرۇس ئۇنىڭغا: – بایا ئېتىقان تەمىسىلىنى بىزگە چۈشەندۈرۈپ بەرگەيسەن، – دېدى.	ئەممىا يېتىرۇس ئۇنىڭغا: 'بىزگە بۇ تەمىسىلىنى چۈشەندۈرۈپ بەر،' دېدى.
MAT 15:16	لېكىن ئۇ: – سىلەر مۇ تېخچە چۈشەنچىگە ئېرىشىمىدىڭلار؟! – دېدى.	ئۇ دېدى: 'سىلەر مۇ تېخى چۈشەنەمەيسىز؟'
MAT 15:17	ئاغىزغا كىرىگەن بارلىق نەرسىلەرنىڭ ئاشقازان ئارقىلىق تەرەت بولۇپ چىقىپ كېتىدىغانلىقىنى تېخى چۈشەنەمەمسىلەر؟	ئاغىزغا كىرىدىغان ئەر سە ئاشقازانغا كىرىپ، تەرەت قىلىپ چىقىپ كېتىدىغانلىقىنى سىلەر hali چۈشەنەمەمسىلەر؟
MAT 15:18	لېكىن ئېغىزىدىن چىقىدىغىنى قەلبىن چىقىدۇ، ئىنساننى ناياك قىلىدىغىنىمۇ شۇدۇر.	لېكىن ئاغىزىدىن چىققانلار قەلبىدىن كېلىدۇ، شۇلار ئادەمنى ناياك قىلىدۇ.
MAT 15:19	چۈنكى يامان ئويلار، قاتلىق، زىناخورلۇق، بۇزۇقچىلىق، ئوغىرىلىق، يالغان گۇۋاھلىق ۋە تۆھمەت قاتارلىقلار قەلبىنىن چىقىدۇ.	چۈنكى يامان ئوي-ېسىرلەر، قاتلىق قىلىش، زىنا قىلىش، بۇزۇق ئىشلار، ئوغىرىلىق، يالغان گۇۋاھلىق ۋە تۆھمەت قاتارلىقلار قەلبىدىن چىقىپ كېتىدۇ.

Reference	Before	After
MAT 15:21	نادهمنى قورام قىلىدىغانلار بۇلار؟ يۈيۈلمىغان قول بىلەن تاماق يېسا، نادەم ئىنساننى ناياك قىلىدىغانلار مانا شۇلاردۇر؛ يۈيۈلمىغان قوللار بىلەن تاماق پېيىش ئىنساننى ناياك قىلمايدۇ.	ئەيسا شۇ جايدىن كېتىپ، تۇر ۋە زىدون شەھەرلىرىنىڭ ئەتراپىغا باردى.
MAT 15:22	نادەم ئەسە ئۇ يەردەن چىقىپ، تۇر ۋە زىدون شەھەرلىرىنىڭ ئەتراپىدىكى يۇرتىلارغا باردى.	شۇ ۋاقتتا، بىر قانانى ئايال شۇ يەردەن كېلىپ، ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ: «ئى رەب! داۋۇد ئوغۇل، مەنمۇ رەھىم قىلچۇ! قىزىمغا جىن چاپلىغان، خۇش قىينلىنىپ كېتىۋاتىندۇ!» دەپ ئاۋار چىقىرىپ زارلىدى.
MAT 15:23	مانا، ئۇ چەت يەرلەردىن كەلگەن قانانى بىر ئايال ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ: - ئى رەب! داۋۇتنىڭ ئوغلى، ھالىمغا رەھىم قىلغايىسىزا قىزىمغا جىن چاپلىشۇفالغانىكەن، قىينلىپ كېتىۋاتىندۇ! - دەپ ئۇنىڭغا نىدا قىلىپ زارلىدى.	ئەمما ئۇ بۇ ئايالغا ھېچ جاۋاب بەرمىدى. شاکىرلىرى ياققا كېلىپ: 'بۇ ئايالنى كەتكۈزۈپ يولغا سالساڭ! چۈنكى ئۇ بىزگە ئەگىشىپ يالۋۇرۇپ چاقىرىۋاتىندۇ،' دېدىلەر.
MAT 15:24	لېكىن ئۇ ئۇ ئايالغا بىر ئېغىزىمۇ جاۋاب بەرمىدى. مۇخلىسىلىرى ئۇنىڭ يېنىغا كېلىپ: - بۇ ئايالنى يولغا سالساڭ! چۈنكى ئۇ كەينىمىزدىن ئەگىشىپ يالۋۇرۇپ نىدا قىلىۋاتىندۇ، - دېدى.	ئۇ جاۋاب بەردى: مەن يەقەت ئىسرائىل خەلقىنىڭ يولدىن چىقىپ كەتكەن قويلىرىغا يولانغان تۇرىمەن.
MAT 15:25	ئەمدى ئۇ جاۋاب بېرىپ: - مەن يەقەت يولدىن تېنىڭگەن قوي يادلىرى بولغان ئىسرائىل جەمەتىدىكىلەرگە ئەۋەتلىگەنەن، - دېدى.	ئەمما شۇ ئايال كېلىپ ئۇنىڭ ئالدىدا تىزلىنىپ: 'رەب، ماڭا ياردەم قىلىساڭ!' دەپ سورىدى.
MAT 15:26	ئەمما ھېلىقى ئايال ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ سەجىدە قىلىپ: - رەب، ماڭا ياردەم قىلغايىسەن! - دەپ يالۋۇردى.	ئۇ ئۇنىڭغا دېدى: باللارنىڭ نانىنى كىچىك ئىتلارغا تاشلاش ياخشى نەمەس، - دېدى.
MAT 15:27	لېكىن ھېلىقى ئايال: - دۇرۇس، ئى رەب، بىراق ھەتتا ئىتلارمۇ خاسداشلارنىڭ ئۆستەلدىن خوجايىشنىڭ داستىخىندىن چوشكەن ئۇواقلارنى يەيدىنفعۇ، - دېدى.	لېكىن ئۇ ئايال: 'ھەئ، رەب، بىراق ئىتلارمۇ خاسداشلارنىڭ ئۆستەلدىن چوشوب كەتكەن يارچەك تاماقلارنى يەيدۇ' دېدى.
MAT 15:28	لېكىن ھېلىقى ئايال: - دۇرۇس، ئى رەب، بىراق ھەتتا ئىتلارمۇ خاسداشلارنىڭ ئۆستەلدىن خوجايىشنىڭ داستىخىندىن چوشكەن ئۇواقلارنى يەيدىنفعۇ، - دېدى.	شۇ ۋاقتتا ئەيسا ئۇنىڭغا دېدى: «ئەي ئايال، سەنىڭ ئىشىنىڭ زۆرا! سەن شۇنىڭ بىلەن ئەيسا ئۇنىڭغا - ئەي خانىم، ئىشەنچىڭ كۈچلۈك ئىكەن! تىلىگىنىڭدەك بولسۇن! - دېدى. ئۇ ئايالنىڭ قىزى شۇئان ساقىيىپ كەتتى.
MAT 15:29	لېكىن ھېلىقى ئايال: - دۇرۇس، ئى رەب، بىراق ھەتتا ئىتلارمۇ خاسداشلارنىڭ ئۆستەلدىن خوجايىشنىڭ داستىخىندىن چوشكەن ئۇواقلارنى يەيدىنفعۇ، - دېدى.	لېكىن ھېلىقى ئايال: كەتكەن يارچەك تاماقلارنى يەيدۇ' دېدى.
MAT 15:30	لېكىن ھېلىقى ئايال: - دۇرۇس، ئى رەب، بىراق ھەتتا ئىتلارمۇ خاسداشلارنىڭ ئۆستەلدىن خوجايىشنىڭ داستىخىندىن چوشكەن ئۇواقلارنى يەيدىنفعۇ، - دېدى.	لۇنىڭ يېنىغا كۆپ خەلق يەغىلىدى. ئۇلار توکۇر، قارىغۇ، گاچا، چولاق ۋە باشقۇا كۆپ كېسەللەكەرنى ئېلىپ كەلدى، ئۇنىڭ ئالدىغا قويۇپ قويۇشتى; چولاق ۋە نۇرغۇن باشقۇا خىل كېسەللەرنىمۇ ئېلىپ كېلىپ، ئۇنىڭ ئايىغى ئالدىغا قويۇشتى؛ ئۇ ئۇلارنى ساقايىتتى.
MAT 15:31	لېكىن ھېلىقى ئايال: - دۇرۇس، ئى رەب، بىراق ھەتتا ئىتلارمۇ خاسداشلارنىڭ ئۆستەلدىن خوجايىشنىڭ داستىخىندىن چوشكەن ئۇواقلارنى يەيدىنفعۇ، - دېدى.	لۇنىڭ يېنىغا كۆپ خەلق يەغىلىدى. ئۇلار توکۇر، قارىغۇ، گاچا، چولاق ۋە باشقۇا كۆپ كېسەللەكەرنى ئېلىپ كەلدى، ئۇنىڭ ئالدىغا قويۇپ قويۇشتى؛ چولاق ۋە نۇرغۇن باشقۇا خىل كېسەللەرنىمۇ ئېلىپ كېلىپ، ئۇنىڭ ئايىغى ئالدىغا قويۇشتى؛ ئۇ ئۇلارنى ساقايىتتى.
MAT 15:32	لېكىن ھېلىقى ئايال: - دۇرۇس، ئى رەب، بىراق ھەتتا ئىتلارمۇ خاسداشلارنىڭ ئۆستەلدىن خوجايىشنىڭ داستىخىندىن چوشكەن ئۇواقلارنى يەيدىنفعۇ، - دېدى.	لۇنىڭ يېنىغا كۆپ خەلق يەغىلىدى. ئۇلار توکۇر، قارىغۇ، گاچا، چولاق ۋە باشقۇا كۆپ كېسەللەكەرنى ئېلىپ كەلدى، ئۇنىڭ ئالدىغا قويۇپ قويۇشتى؛ چولاق ۋە نۇرغۇن باشقۇا خىل كېسەللەرنىمۇ ئېلىپ كېلىپ، ئۇنىڭ ئايىغى ئالدىغا قويۇشتى؛ ئۇ ئۇلارنى ساقايىتتى.
MAT 15:33	لېكىن ھېلىقى ئايال: - دۇرۇس، ئى رەب، بىراق ھەتتا ئىتلارمۇ خاسداشلارنىڭ ئۆستەلدىن خوجايىشنىڭ داستىخىندىن چوشكەن ئۇواقلارنى يەيدىنفعۇ، - دېدى.	لۇنىڭ يېنىغا كۆپ خەلق يەغىلىدى. ئۇلار توکۇر، قارىغۇ، گاچا، چولاق ۋە باشقۇا كۆپ كېسەللەكەرنى ئېلىپ كەلدى، ئۇنىڭ ئالدىغا قويۇپ قويۇشتى؛ چولاق ۋە نۇرغۇن باشقۇا خىل كېسەللەرنىمۇ ئېلىپ كېلىپ، ئۇنىڭ ئايىغى ئالدىغا قويۇشتى؛ ئۇ ئۇلارنى ساقايىتتى.
MAT 15:34	لېكىن ھېلىقى ئايال: - دۇرۇس، ئى رەب، بىراق ھەتتا ئىتلارمۇ خاسداشلارنىڭ ئۆستەلدىن خوجايىشنىڭ داستىخىندىن چوشكەن ئۇواقلارنى يەيدىنفعۇ، - دېدى.	لۇنىڭ يېنىغا كۆپ خەلق يەغىلىدى. ئۇلار توکۇر، قارىغۇ، گاچا، چولاق ۋە باشقۇا كۆپ كېسەللەكەرنى ئېلىپ كەلدى، ئۇنىڭ ئالدىغا قويۇپ قويۇشتى؛ چولاق ۋە نۇرغۇن باشقۇا خىل كېسەللەرنىمۇ ئېلىپ كېلىپ، ئۇنىڭ ئايىغى ئالدىغا قويۇشتى؛ ئۇ ئۇلارنى ساقايىتتى.

Reference	Before	After
MAT 15:35	بىزنهچە تال كېچىك بېلىق بار، – دېيىشتى نۇلار.	بىلەن بىرىنىڭچە كېچىك بېلىق بار، ئۇ خالقىنى يەرگە ئولتۇرۇشقا دەپتى.
MAT 15:36	بۇنىڭ بىلەن ئۇ خالايىقنى يەردە ئولتۇرۇشقا بۇيرۇدى.	ئاندىن يەتنە نان بىلەن بېلىقنى قولغا ئېلىپ خۇداغا تەشەككۈر ئېپىپ، ئۇلارنى ئوشتۇپ مۇخلىسىلىرىغا بەردى، مۇخلىسالار خالايىققا ئۇلەشتۈردى.
MAT 15:37	ئاندىن، يەتنە نان بىلەن بېلىقلارنى قولغا ئېلىپ خۇداغا تەشەككۈر ئېپىپ، ئۇلارنى ئوشتۇپ مۇخلىسىلىرىغا بەردى، مۇخلىسالار خالايىققا ئۇلەشتۈردى.	ھەممە بىلەن تويفۇچە بىدى؛ ئاندىن مۇخلىسالار ئېشىپ قالغان يارچىلارنى يېغىپ يەتنە چوڭ سېۋەتنى توشقۇزدى.
MAT 15:38	ھەممە بىلەن تويفۇچە بىدى؛ ئاندىن مۇخلىسالار ئېشىپ قالغان يارچىلارنى يېغىپ يەتنە چوڭ سېۋەتنى توشقۇزدى.	تاماق يېڭىنلەرنىڭ سانى باللار ۋە ئاياللاردىن باشقا تۆت مىڭ كىشى ئىدى.
MAT 15:39	ئۇ خالايىقنى يولغا سالغاندىن كېپىن، كېمىگە چۈشۈپ، ماگادان رايوننىڭ چەت يەرلىرىگە باردى.	ئۇ خالايىقنى يولغا ساپىلغاندىن كېپىن، كېمىگە چۈشۈپ، ماگادان رايوننىڭ چەت يەرلىرىگە باردى.
MAT 16:1	ئەمدى يەرسىيلەر بىلەن سادۇقىيلار ئۇنى سىناش مەقسىتىدە يېننغا كېلىپ، ئۇنىڭدىن بىزكە ئاسماناندىن مۆجىزلىك بىر ئالامەت كۆرسەتسەك، دەپ تەلەپ قىلىشتى.	يەرسىيلەر بىلەن سادۇقىيلار ئۇنى سىناپ كۆرمەكچى بولۇپ، يېننغا كەلدى، بىزگە ئاسماناندىن بىر مۆجىزە كۆرسەتسەك، دەپ سورىدى.
MAT 16:2	بىراق ئەيسا ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – كەچقۇرۇن سىلەر قىزىل شەپەقنى كۆرگىنىڭلاردا، «هاوا ئەتكە ئۆچۈق بولىدۇ» دەيسىلەر	ئەمما ئەيسا ئۇلارغا دېدى: «كەچتە قىزىل شەپەق كۆرسەنگە، سىلەر بۈگۈن هاوا ياقشى بولىدۇ» دەيسىلەر»
MAT 16:3	ۋە ئەتكەندە: «بۈگۈن بوران چىقىدۇ، چۈنكى ئاسمانانىڭ رەڭگى قىزىل ھەم تۇتۇق بولۇپ كەتتى»، دەيسىلەر، سىلەر ئاسمانانىڭ كۆرۈنۈشىنى ياخشى زاماندا يۈز بېرىۋاتقان ئالامەتلەرنى يەرق ئېتكەلمەيىسلەر!	ھەم دېگەندە: «بۈگۈن بوران چىقىپ كەتىدۇ، چۈنكى ئاسمانان قىزىل ھەم تۇتۇق بولۇپ كەتتى»، دەيسىلەر، سىلەر ئاسمانانىڭ كۆرۈنۈشىنى ياخشى پەھم قىلاڭىلىرى، لېكىن هازىرقى زاماندا كۆرۈلۈپ تۈرغان ئالامەتلەرنى بەھم قىلاممىسىلەر!
MAT 16:4	رەزىل ھەم زىناخور بۇ دەۋ «مۆجىزلىك بىر ئالامەت»نىڭ كۆرسىتىلىشىنى ئىستەپ يۈرۈدۇ. بىراق بۇ دەۋدىكىلەرگە «يۇنوس يېغەمبەر دە كۆرۈلگەن مۆجىزلىك ئالامەت» دىن باشقا ھېچقانداق مۆجىزلىك ئالامەت كۆرسىتىلمەيدۇ. ئاندىن ئۇ ئۇلارنى تاشلاپ چىقىپ كەتتى.	بۇ دەۋ يامان ھەم زىنا قىلغۇچى بولۇپ، بىر مۆجىزە كۆرسەتسۈن دەپ تەلەپ قىلىدۇ. لېكىن بۇ كىشىلەرگە يۇنوس يېغەمبەرنىڭ مۆجىزسىدىن باشقا ھېچ نەرسە كۆرسىتىلمەيدۇ. شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۇلارنى تاشلاپ كەتتى.
MAT 16:5	مۇخلىسىلىرى دېڭىزنىڭ ئۇ قېتىغا ئۆتكىنىدە، نان ئېلىۋېلىشىنى ئۇتۇغاندى.	ئىسانىڭ شاكىرتلىرى دېڭىزنىڭ باشقا قىرغاققا ئۆتكەندە، نان ئېلىپ كەتمەسلىكىنى ئۇتۇپ قالدى.
MAT 16:6	ئەيسا ئۇلارغا: – هوشيار بولۇڭلار، يەرسىيلەر بىلەن سادۇقىيلارنىڭ ئېچىتۇسىدىن ئېتەپ قىلىڭلار، – دېدى.	ئەيسا ئۇلارغا: دىققەت قىلىڭلار، يەرسىيلەر بىلەن سادۇقىيلارنىڭ ئېچىتۇسىدىن ساقلىنىڭلار، دېدى.
MAT 16:7	مۇخلىسىلار ئۆزئارا مۇلاھىزلىشىپ؛ – نان ئەكەلمىگەنلىكىمىز ئۆچۈن بۇنى دەۋاتسا كېرەك، – دېيىشتى.	شاگىدلار ئۆزئارا ياراۋلاشىپ: ‘نان ئېلىپ كەلمەپتۇ،’ دېيىشتى.
MAT 16:8	ئەيسا ئۇلارنىڭ نېمە دېيىۋاتقانلىقىنى بىلىپ، دېدى: ‘ئەي، ئىشەنچىڭىلار ئاز! ئەيسا ئۇلارنىڭ نېمە دېيىۋاتقانلىقىنى بىلىپ مۇنداق دېدى: – ئەي ئىشەنچى ئاجىزلا! نېمە ئۆچۈن نان ئەكەلمىگەنلىكىڭلار توغرىسىدا مۇلاھىزە قىلىسىلەر؟’	ئەيسا ئۇلارنىڭ نېمە دېيىۋاتقانلىقىنى بىلىپ كەلمەگەن ئاراڭلارغا سوغاب تۇرۇۋاتسىلەر؟’
MAT 16:9	تېخچە چۈشەنمدىكىلارمۇ؟ بەش نان بىلەن بەش مىڭ كىشىنى تولىق تويفۇرۇلغانلىقى، قانچە سېۋەت ئۆزۈق يېغىۋالغانلىقىڭىلار ئېسسىڭلاردىن چىقتىمۇ؟	تېخى چۈشەنمەسىزلىرىمۇ؟ بەش نان بىلەن بەش مىڭ كىشىنى تولىق تويفۇرۇپ بەرگەن، سېۋەتلەر دەقانچا ئۆزۈق قالغانلىقىڭىلار ئېسسىڭلاردا يوقتۇرمۇ؟
MAT 16:10	يەتنە نان بىلەن تۆت مىڭ كىشىنىڭ تويفۇرۇلغانلىقى، يەنە قانچە چوڭ سېۋەت ئۆزۈق يېغىۋالغانلىقىڭىلارمۇ ئېسسىڭلاردىن چىقتىمۇ؟	يەتنە نان بىلەن تۆت مىڭ كىشىنى تاماق قىلدۇرغان ئىشىڭلار ۋە قانچە چوڭ سېۋەت قالدۇق يېغىۋالغانلىقىڭىلارمۇ خاتىرىڭلاردا يوقتۇمۇ؟

Reference	Before	After
MAT 16:11	سلهر قانداقمۇ مېنىڭ سلەرگە: «يەرسىيلەر بىلەن سادۇقىيلارنىڭ ئېچىتقوسىدىن ئېھتىيات قىلىڭلار» دېگىننىڭ نان توغرۇلۇق ئەمەسلىكىنى چۈشەنمه يىسلەر؟	سلهر نېمە ئۆچۈن مېنىڭ سلەرگە يەرسىيلەر بىلەن سادۇقىيلارنىڭ ئۆگىتىدىن ساقلىنىڭلار دېگەن گەپمېنىڭ نان ھوقتە ئەمەسلىكىنى چۈشەنمه يىسلەر؟
MAT 16:12	شاگىدلار دەرھال چۈشەندىكى، ئۇ نانىڭ ئېچىتقوسىنى دېمەسلىك، بەلكى مۇخلىسلىار شۇندىلا ئۇنىڭ ناندىكى ئېچىتقوۇدىن ئەمەس، بەلكى يەرسىيلەر يەرسىيلەر بىلەن سادۇقىيلارنىڭ ئۆگىتىگە ئېھتىيات قىلىشقا دېگەن ئىدى. بىلەن سادۇقىيلارنىڭ تەلىمدىن ئېھتىيات قىلىشنى ئېيتقانلىقىنى چۈشىنىپ يەقتى.	شاگىدلار دەرھال چۈشەندىكى، ئۇ نانىڭ ئېچىتقوسىنى دېمەسلىك، بەلكى مۇخلىسلىار شۇندىلا ئۇنىڭ ناندىكى ئېچىتقوۇدىن ئەمەس، بەلكى يەرسىيلەر يەرسىيلەر بىلەن سادۇقىيلارنىڭ ئۆگىتىگە ئېھتىيات قىلىشقا دېگەن ئىدى. بىلەن سادۇقىيلارنىڭ تەلىمدىن ئېھتىيات قىلىشنى ئېيتقانلىقىنى چۈشىنىپ يەقتى.
MAT 16:13	ئەيسا قەيسەرييە-فلىپى رايونغا بارغاندا، ئۇ شاکىرتلىرىغا خەلق مەن، مەن ئىنسانئوغلىنى كىم دەپ بىلىدىكەن؟ – دەپ سورىدى.	ئەيسا قەيسەرييە-فلىپى رايونغا بارغاندا، ئۇ شاکىرتلىرىغا خەلق مەن، ئىنسانئوغلىنى كىم دەپ ئويلايدۇ؟ دەپ سورىدى.
MAT 16:14	مۇخلىسلىرى: – بەزىلەر سېنى چۆمۈلدۈرگۈچ يەھيا، بەزىلەر ئىلىاس پېيغەمبەر ۋە يەنە بەزىلەر يەرمىيا ياكى باشقا پېيغەمبەرلەردىن بىرى دەپ بىلىدىكەن، – دەپ جاۋاب بەردى.	رەنچەكلەرى: «بەزى كىشىلەر سېنى يوحاننى باپتىست، بەزىلەر ئىلىاس پېيغەمبەر، يەنە بەزىلەر يېرىمىيا ياكى باشقا پېيغەمبەرلەردىن بىرى دەپ ئېيتقان» دەپ جاۋاب بەردى.
MAT 16:15	ئۇ ئۇلارغا: «سلهر نېمە دەيىسلەر؟ سلهر مېنى كىم دەپ ئوپلىسىلەر؟ دەپ ئۇ ئۇلاردىن: – ئەمدى سلهرچۇ؟ سلهر مېنى كىم دەپ بىلىسىلەر؟ – دەپ سورىدى.	ئۇ ئۇلارغا: «سلهر نېمە دەيىسلەر؟ سلهر مېنى كىم دەپ ئوپلىسىلەر؟ دەپ ئۇ ئۇلاردىن: – ئەمدى سلهرچۇ؟ سلهر مېنى كىم دەپ بىلىسىلەر؟ – دەپ سورىدى.
MAT 16:16	سمون يېتىۋىس: – سەن مەسەھ، مەڭگۈلۈك ھايات خۇدانىڭ ئوغلى ئىكەنسەن، – دەپ جاۋاب بەردى.	سمون يېتىۋىس ئوغلى سەن مەسەھ، ھاياتلىق خۇدا ئوغلى ئىكەنسەن.
MAT 16:17	ئەيسا ئۇغا دېدى: ساق بولىسەن، يۇنۇس ئوغلى سەن! بۇ نەرسە سەنگە ئەيسا ئۇنىڭغا: – بەختلىكىسەن، ئى يۇنۇس ئوغلى سەن! بۇنى ساڭ ئايىان ئۇچۇق قىلىنغانى، ئادەم زاتى ئارقىلىق ئەمەس، بەلكى ئاسمانىدىك ئاتام ئارقىلىق.	ئەيسا ئۇغا دېدى: ساق بولىسەن، يۇنۇس ئوغلى سەن! بۇ نەرسە سەنگە ئەيسا ئۇنىڭغا: – بەختلىكىسەن، ئى يۇنۇس ئوغلى سەن! بۇنى ساڭ ئايىان ئۇچۇق قىلىنغانى، ئادەم زاتى ئارقىلىق ئەمەس، بەلكى ئاسمانىدىك ئاتام ئارقىلىق.
MAT 16:18	مەن ساڭا شۇنى ئېبىتايىكى، سەن بولساڭ يېتىۋىس دەپ بەردى. مەن جامائىتىمىنى بۇ تاش ئۆستىگە قۇرام، ئۇنىڭ ئۆستىدىن جەھەنمىنىڭ دەرۋازىلىرى غالىب بولالمايدۇ.	مەن ساڭا بۇنى دەيمەن، سەن يېتىسىن، بۇ ئۆستىگە قۇرام، ئۇنىڭ ئۆستىدىن جەھەنمىنىڭ دەرۋازىلىرى غالىب بولالمايدۇ.
MAT 16:19	مەن ساڭا ئەسمان ياتشىلىقىنىڭ ئاچقۇچلىرىنى بېرىمەن؛ سەن يەر يۈزىنە ئەرش يادىشالەلىقىنىڭ ئاچقۇچلىرىنى ساڭا تايىشۇرەمەن؛ سەن يەر يۈزىنە ئۆمىنى باعنى، ئەسماندام باغلىنىدۇ، سەن يەر يۈزىنە ئۆمىنى قويۇپ بېرىسىنى باعنى، ئەسماندام قويۇپ بېرىلىدۇ.	مەن ساڭا ئەسمان ياتشىلىقىنىڭ ئاچقۇچلىرىنى بېرىمەن؛ سەن يەر يۈزىنە ئەرش يادىشالەلىقىنىڭ ئاچقۇچلىرىنى ساڭا تايىشۇرەمەن؛ سەن يەر يۈزىنە ئۆمىنى باعنى، ئەسماندام باغلىنىدۇ، سەن يەر يۈزىنە ئۆمىنى قويۇپ بېرىسىنى باعنى، ئەسماندام قويۇپ بېرىلىدۇ.
MAT 16:20	بۇ سۆزلەرنى ئېتىپ بولۇپ، ئۇ مۇخلىسلىرىغا ئۆزىنىڭ مەسەھ ئىكەنلىكىن ھېچكىمكە ئىنماسىلىقنى تاپىلىدى.	ئۇ بۇ گەپلىكەرنى ئېتىپ بولغاندا، شاکىرتلىرىغا، مەن مەسەھ ئىكەنلىكىمكىنى ھېچكىمكە ئېتىپ چىقماڭلار دەپ ئەمەلە ئاشۇرۇدى.
MAT 16:21	شۇ ۋاقتىتىن باشلاپ، ئەيسا مۇخلىسلىرىغا ئۆزىنىڭ يېرىۋالىمغا كېتىشى، ئاقساقلالار، باش كاھىنلار ۋە تەۋرات ئۇستازارلىرى تەرىپىدىن كۆپ ئازاب-ئۇقۇبەت تارتىشى، ئۆلتۈرۈلۈشى مۇقەررەر بولغانلىقىنى، شۇنداقلا ئۇچىنجى كۇنى تېرىلىدۈرۈلەغانلىقىنى ئايىان قىلىشقا باشلىدى.	ئەيسا شۇ ۋاقتىتىن باشلاپ مۇخلىسلىرىغا دېدىكى، مەن يېرىۋالىمغا كېتىمەن ۋە ئاقساقلالار، باش كاھىنلار ۋە تەۋرات ئۇستازارلىرى تەرىپىدىن كۆپ ئازاب تارتىمەن، ئۆلتۈرۈلۈپ كەتىمەن، لېكىن ئۇچىنجى كۇنى تېرىلىمەن.
MAT 16:22	شۇ ۋاقتىتىن بىلەن يېتىۋىس ئۇنى بىر چەتكە تارتىپ، ئۇنى ئەيپىلەپ: – يا رەب، ساڭا رەھىم قىلىنغا! بېشىڭىغا بۇنداق ئىشلار قەئىي چۈشمەيدۇ! دېدى.	شۇ ۋاقتىتىن بىلەن يېتىۋىس ئۇنى بىر چەتكە تارتىپ، ئۇنى ئەيپىلەپ: «ئەي رەب! بۇ شۇنىڭ بىلەن يېتىۋىس ئۇنى بىر چەتكە تارتىپ، ئۇنى ئەيپىلەپ: – يا رەب، ساڭا رەھىم قىلىنغا! بېشىڭىغا بۇنداق ئىشلار قەئىي چۈشمەيدۇ! دېدى.
MAT 16:23	ئۇ يېتىۋىسقا قاراپ: «ئارقاماڭا كېت، شەيتان! سەن ماڭا توسىقۇچتۇرسەن، لېكىن ئۇ بۇرۇلۇپ يېتىۋىسقا قاراپ: – ئارقاماڭا ئۆت، شەيتان! سەن ماڭا يۇتلۇكاشاكىسەن، سېنىڭ ئوپلىغانلىرىنىڭ خۇدانىڭ ئىشلىرى ئەمەس، ئىنساننىڭ ئىشلىرىدۇر، – دېدى.	ئۇ يېتىۋىسقا قاراپ: «ئارقاماڭا كېت، شەيتان! سەن ماڭا توسىقۇچتۇرسەن، لېكىن ئۇ بۇرۇلۇپ يېتىۋىسقا قاراپ: – ئارقاماڭا ئۆت، شەيتان! سەن ماڭا يۇتلۇكاشاكىسەن، سېنىڭ ئوپلىغانلىرىنىڭ خۇدانىڭ ئىشلىرى ئەمەس، ئىنساننىڭ ئىشلىرىدۇر، – دېدى.
MAT 16:24	ئاندىن ئەيسا مۇخلىسلىرىغا مۇنداق دېدى: كىمەكىم ماڭا ئەگىشىشنى خالىسا، ئۆزىنىڭ ۋاز كېچىپ، ئۆزىنىڭ ۋاز كېچىپ، ئۆزىنىڭ كېستىنى كۆتۈرۈپ ماڭا	ئاندىن ئەيسا شاکىرتلىرىگە دېدى: كىم ماڭا ئەگىشىكۈسە خالىسا، ئۆزىنىڭ ۋاز كېچىپ، كېستىنى كۆتۈرۈپ، ماڭا ئەگىشىسۇن!

Reference	Before	After
MAT 16:25	چۈنکى ئۆز جىنى قۇتقۇزماقچى بولغان كىشى چوقۇم جىندىن مەھرۇم بولىدۇ، لېكىن مەن ئوچۇن ئۆز جىندىن مەھرۇم بولغان كىشى ئۇنىڭغا ئېرىشىدۇ.	چۈنکى كىم ئۆز ھاياتنى ساقلابى قېلىشقا تىگىز بولسا، بىزاقلا يوقاب كېتىدۇ، لېكىن مەن ئوچۇن ھاياتنى تاشلاشقا تەركى بولغان كىم بولسا، ئۇنى قايتا تايىپ ئېلىپ كېلىدۇ.
MAT 16:26	چۈنکى بىر ئادەم يۇتون دۇنياغا ئىگە بولۇپ جىندىن مەھرۇم قالسا، بۇنىڭ نېمە يايىسى بولسۇن؟ ئۇ نېمىسىنى جىننغا تېكىشىسۇن؟!	چۈنکى بىر كىشى يۇتون دۇنيانى ئالغاندا، لېكىن جىنىنى يوقاتسا، بۇنىڭ نېمە يايىسى بار؟ ئۇ جىنى ئوچۇن نېمىنى بېرىپ تولۇقلاشقا بولىدۇ؟
MAT 16:27	چۈنکى ئىنسانئوغلى ئاتىسىنىڭ شان-شەربىن ئىچىدە يەرىشتىلرى بىلەن كېلىش ئالدىدا تۇرىدۇ؛ وە ئۇ ھەممە ئادەمنىڭ ئۆز ئەمەللەرنىڭ تۇشلۇق جاۋاب قايتۇردى.	چۈنکى ئىنسانئوغلى ئاتىسىنىڭ شان-شەربىن بىلەن يەرىشتىلەر بىلەن كېلىپ، ھەر بىر كىشىنى ئۆز ئەمەللەرى بوبىچە جاۋابلайдۇ.
MAT 16:28	مەن سىلەرگە شۇنى بەرھەق ئېتىپ قويایىكى، بۇ يەردە تۇرغانلارنىڭ ئارىسىدا ئۆلۈشتىن بۇرۇن جەزەن ئىنسانئوغلىنىڭ ئۆز يادشاھلىقى بىلەن كەلگەنلىكىنى كۆرىدىغانلار باردۇر.	مەن سىلەرگە راست دەيمەن، بۇ جايىدا تۇرۇۋاتقانلار ئارىسىدا، ئۆلۈشتىن بۇرۇن، ئىنسانئوغلىنىڭ يادشاھلىقىدا كېلىپ كۆرەتىغانلار بار.
MAT 17:1	ئالىتە كۈندىن كېيىن، ئەيسا يېتىر، ياقۇپ ۋە ياقۇپنىڭ قېرىندىش يۇھاننانى ۋە ئالىتە كۈندىن كېيىن، ئەيسا يېتىرۇس، ياقۇپ ۋە ياقۇپنىڭ ئىنسىسى يۇھاننانى ئايرىپ ئېلىپ، ئېگىز بىر تاغقا چىقىتى.	ئالىتە كۈندىن كېيىن، ئەيسا يېتىر، ياقۇپ ۋە ياقۇپنىڭ قېرىندىش يۇھاننانى ۋە ئالىتە كۈندىن كېيىن، ئەيسا يېتىرۇس، ياقۇپ ۋە ياقۇپنىڭ ئىنسىسى يۇھاننانى ئايرىپ ئېلىپ، يوقىرى بىر تاغغا چىقىتى.
MAT 17:2	ئۇ يەردە ئۇنىڭ سىياقى ئۇلارنىڭ كۆز ئالدىدا ئۆزگەرىپ، يۈزى قۇياشتىك يارلىدى، كېيمىلىرى نۇرداك ئايئاق بولۇپ چاقنىدى.	ئۇ يەردە ئۇنىڭ كۆرۈنۈشى ئۇلار ئالدىدا ئۆزگەرىدى، يۈزى قۇياشتىك يارقراپ كەتتى، كېيمىلىرى نۇرلۇق ئاق بولۇپ چاقنىشتى.
MAT 17:3	ۋە مانا، مۇخلىسىلارغا مۇسا ۋە ئىلىاس يەيغەمەرلەر ئۇنىڭ بىلەن سۆزلىشىۋاتقان حالدا كۆرۈندى.	ھەم بايقاالدى، مۇسا ۋە ئىلىاس ئۇلارغا كۆرۈنۈپ قالدى، ئۇ بىلەن سۆزبەت قىلىپ تۇراتتى.
MAT 17:4	شۇنىڭ بىلەن يېتىرۇس ئەيساغا: – ئى رەب، بۇ يەردە بولغىنىمىز نېمىدىگەن ياخشى! خالىساث، بىرىنى ساڭى، بىرىنى مۇساغا، يەنە بىرىنى ئىلىاسقا ئاتاپ بۇ يەرگە ئۆج كەپ ياسايلى! – دېدى.	شۇ ۋاقتى يېتىر ئەيساغا: رەب، بۇ يەردە بولۇشىمىز قانداق ياخشى! خالىساث، ساڭا بىر كەپ، مۇساغا بىر كەپ، ئىلىاسقا بىر كەپ قۇرۇپ قوبایلى! دېدى.
MAT 17:5	ئۇنىڭ گېپن توگىمەيلا، مانا نۇرلۇق بىر بۇلۇت ئۇلارنى قاپلۇالدى. مانا، بۇلۇتنىن: «بۇ مېنىڭ سۆيۈملۈك ئوغلۇمۇر، مەن ئۇنىڭدىن خۇرسەنمەن. ئۇنىڭغا قۇلاق سېلىڭلار!» دېگەن ئاۋاژ ئاڭلاندى.	ئۇ گەپ قىلىپ تۇرۇپلا، بىر نۇرلۇق بۇلۇت كېلىپ ئۇلارنى قاپلۇا كەتتى. قارا، بۇلۇتنىن: «بۇ مېنىڭ ياخشى كۆرگەن ئوغلىم، مەن ئۇنىڭدىن خۇشال بولىمەن. ئۇنىڭ سۆزلىرىگە قۇلاق سېلىڭلار!» دېگەن ئاۋاż چىقتى.
MAT 17:6	مۇخلىسىلار بۇنى ئاڭلاب ئۆزلىرىنى يەرگە تاشلاپ دۇم يېتىپ ۋەھىمىگە چۈشتى.	تەلبىھلەر بۇنى ئاڭلۇغاندا، يەرگە سەل تاشلاپ، دۇم ياتقانغا چۈشۈپ، چوققان قورققان.
MAT 17:7	بىراق ئەيسا كېلىپ، ئۇلارغا قول تېكىپ: تۇرۇڭلار، قورقماڭلار، دېدى.	ئەمما ئەيسا كېلىپ، ئۇلارغا قول تېكىپ: تۇرۇڭلار، قورقماڭلار، دېدى.
MAT 17:8	ئۇلار بىشىنى كۆتۈرۈپ قاربىپ كەتكەندى، ئەيسادىن باشقما ھېچكىمنى كۆرمىدى.	ئۇلار باشىنى كۆتۈرۈپ قاربىپ كەتكەندى، ئەيسادىن باشقما ھېچ كىمنى كۆرمەدى.
MAT 17:9	تاغدىن چۈشۈپ كەتكەندى، ئەيسا ئۇلارغا: «ئادەمئۆگۈل ئۆلۈملىكتىن قايتا تىرىلدۈرۈلمىكىچە، بۇ ئالامەت كۆرۈنۈشنى ھېچكىمگە ئېتىماڭلار، – دەپ تاپلىسى.	تاغدىن چۈشۈپ كەتكەندى، ئەيسا ئۇلارغا: «ئادەمئۆگۈل ئۆلۈملىكتىن قايتا تىرىلىپ كەتكەنگەچ بۇ كۆرۈنۈش يەيتىنى ھېچ كىشىگە ئېتىماڭلار» دەپ ئېتىقان.
MAT 17:10	ئاندىن مۇخلىسىلىرى ئۇنىڭدىن: – تەۋرات ئۇستازلىرى نېمە ئۆچۈن: «ئىلىاس يەيغەمبەر مەسەھە كېلىشىنى ئاۋۇال قايتىپ كېلىش كېرەك» دېيىشىدۇ؟ – دەپ سوراشتى.	ئاندىن شاكىرتلىرى ئۇنىڭدىن سورادى: «قانۇن ئوقۇنچىلىرى نېمىشقا «ئىلىاس يەيغەمبەر مەسەھە كېلىشىنى بۇرۇن قايتىپ كېلىشى لازىم» دېيىشىدۇ؟»
MAT 17:11	ئۇ ئۇلارغا جاۋابەن: – ئىلىاس يەيغەمبەر دەرۋەقە مەسەھەتىنى كېلىدۇ، ھەممە ئىشنى ئورنۇغا كەلتۈردى.	ئۇ ئۇلارغا جاۋابەن: «ھەقىقەتەن، ئىلىاس يەيغەمبەر مەسەھەتىدىن ئالدىن كېلىپ، ھەممە ئىشلارنى تولۇق تەرتىپلەپ قوبىدۇ.»

Reference	Before	After
MAT 17:12	ئەمما مەن سىلەرگە شۇنى ئېتىپ قويابىكى، ئىلىاس ئاللىقاچان كەلدى، تۈنۈمىدى، بەلكى ئۇنى خالسىچە مۇئامىلە قىلدى. شۇنداقلا، ئىنسانئوغىلىم لېكىن كىشىلەر ئۇنى توپۇمىدى، بەلكى ئۇنىڭغا خالغانچە مۇئامىلە قىلدى.	ئەمما مەن سىلەرگە دەيمەن، ئىلىاس ئەللەگە كەلدى، لېكىن خەلق ئۇنى ئۇلار تەرىپىدىن ئازاب چېكىپ كەتىدۇ.
MAT 17:13	شۇ چاغدا مۇخلىسلىرى ئۇنىڭ چۆمۈلدۈرگۈچى يەھيا توغرىسىدا سۆزۈلە ئاقانلىقىنى چۈشەندى.	شۇ ۋاقتتا شاكرتىلار ئۇنىڭ يوحى HH (چۆمۈلدۈرگۈچى) ھەقتە گاپ قىلىۋاتقانلىقىنى جاكنلا چۈشىنىپ قالدى.
MAT 17:14	ئۇلار خالايىقنىڭ يېنىغا بارغىنندا، بىر كىشى ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ، تىزلىنىپ:	ئۇلار خەلقنىڭ ياقتۇرۇش يەرىلىكىگە كەتكەنە، بىر ئادەم ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ، تىزلىنىپ:
MAT 17:15	رەب، ئوغلو مۇغا ئىچىڭنى ئاغرىتىقايسەن! چۈنكى ئۇنىڭ توْقاقلقى كېسىلى بار بولغاچقا، زور ئازاب چېكىۋاتىدۇ؛ چۈنكى ئۇ دائىم ئوتىنىڭ ياكى سۇنىڭ ئىچىگە چۈشۈپ كېتىدۇ.	رەب، مېنىڭ ئوغلىمغا رەحىم قىلساش! ئۇ توختاش كېسىلى بىلەن زور ئازاب كۆرۈۋاتىدۇ، دائىم ئوت ياكى سۇغا چۈشۈپ كەتىدۇ.
MAT 17:16	ئۇنى سىزنىڭ شاگىدىرىڭىزگە ئېلىپ كەلدىم، لېكىن ساقىلماقتا بولالىمىدى. ئۇنى مۇخلىسلىرىڭغا ئېلىپ كەلگەندىم، ساقايتالىمىدى، – دېدى.	ئەيىسا جاۋاب بەردى: ئەي ئىيمانسىز ۋە بەزهؤسىز كىشىلەر، سىلەر بىلەن قانداق ئۇزاق تۇرالىمەن؟ مەن سىلەرگە قانداق چىدا قىلامەن؟ بالىنى مېنىڭ ئالدىمغا كەلتۈرۈڭلەر!
MAT 17:17	ئەيىسا جاۋابەن: – ئەي ئېتىقادىسىز ۋە تەنور دەۋۋەر، سىلەر بىلەن قاچانفچە توْرايى؟! مەن سىلەرگە يەنە قاچانفچە سەھر قىلای؟ – بالىنى ئېلىپ كېلىڭلەر – دېدى.	ئەيىسا جاۋاب بەردى: ئەي ئىيمانسىز ۋە بەزهؤسىز كىشىلەر، سىلەر بىلەن قانداق ئۇزاق تۇرالىمەن؟ مەن سىلەرگە قانداق چىدا قىلامەن؟ بالىنى مېنىڭ ئالدىمغا كەلتۈرۈڭلەر!
MAT 17:18	شۇنىڭ بىلەن ئەيىسا جىنغا تەنبىھ بېرىۋىدى، جىن بالىدىن چىقىپ كەتتى، بالمۇ شۇڭان ساقايدى.	شۇ ۋاقت ئەيىسا جىنگە قارشى دەپ توختاقان، جىن بالىدىن چىقىپ كەتتى، بالا شۇ ئان ساقايدىپ كەتتى.
MAT 17:19	كېيىن، ئەيىسا ئايىرم قالغاندا، مۇخلىسلىرى ئۇنىڭ يېنىغا كېلىپ: – بىز نېمە ئۇچۇن جىنىنى قولغۇنىتەلمىدۇق؟ – دەپ سوراشتى.	كېيىن، ئەيىسا يەكە قالغاندا، شاكرتىلار ئۇنىڭ يېنىغا كېلىپ: «بىز نېمىشقا جىنىنى قولغۇلۇپ چىقالىدۇق؟» دەپ سورالدى.
MAT 17:20	ئۇ ئۇلارغا: – ئىشەنچىلار بولماغانلىقى ئۇچۇن. مەن سىلەرگە شۇنى راست ئېتىقان بولايىمەن، ئەگەر سىلەر دە قىچا دانسىدەك كىچىك بىر دانە بەرھەق ئېتىپ قويابىكى، سىلەر دە قىچا ئۇرۇقىدەك زەررچە ئىشەنچ ئىشەنچ بار بولسا، سىلەر ئاٹۇ تاغقا: «بۇ يەردىن باشقى يەرگە كۆچ» دېسىلەر، شۇنداقلا سىلەرگە مۇمكىن بولمايدىغان هېچ ئىش بولمايدۇ.	ئۇ ئۇلارغا دېدى: «ئىشەنلىر يوقتۇرغىنىڭلار ئۇچۇن. مەن سىلەرگە ئۇ ئۇلارغا دېدى: شۇنداقلا سىلەرگە ئېمکانىيەتسىز هېچ نەرسە قالمايدۇ.»
MAT 17:21	براق، بۇنداق جىنلارنى دۇئا قىلىش ۋە روزا تۆتۈش بىلەن بولمىسما ھەيدىگلى بولمايدۇ – دېدى.	ئەممە، بۇ تۈرلۈك جىنلارنى تەك دۇئا قىلىپ ۋە روزا تۆتۈلا چىقارغىلى بولمايدۇ.
MAT 17:22	ئۇلار گاللىيەدە دولاب تۇرغاندا، ئەيىسا ئۇلارغا دېدى: ئىنسانئوغلى ئادەملەر ئۇلار گاللىيە ئۆلکىسىدە ئايلىنىپ يۈرگىنىدە، ئەيىسا ئۇلارغا: – ئىنسانئوغلى ساتقۇنلۇقىنىن ئىنسانلارنىڭ قولغا تايشۇرۇلۇدۇ؛ تەرىپىدىن قولغا ئېلىنىپ كېتىدۇ.	ئۇلار ئۇنى ئۇلۇرۇپ كەتكەن بولىدۇ، لېكىن ئۇچىنچى كونى ئۇ قايتا تىرىلىدى، دېدى. شاكرتىلار بۇنى ئاڭلىپ چوڭ غەمگە چۈشۈپ كەتتى.
MAT 17:23	ئۇلار ئۇنى ئۆلتۈردى، لېكىن ئۇچىنچى كونى ئۇ تىرىلىدى، – دېدى. بۇنى ئاڭلىپ مۇخلىسلىرى ئېغىر غەم-قايغۇغا چۈمۈپ كەتتى.	ئۇلار ئۇنى ئۇلۇرۇپ كەتكەن بولىدۇ، لېكىن ئۇچىنچى كونى ئۇ قايتا تىرىلىدى، دېدى. شاكرتىلار بۇنى ئاڭلىپ چوڭ غەمگە چۈشۈپ كەتتى.
MAT 17:24	شۇ ۋاقتتا، ئۇلار كەيەرنەھۇمغا كەلگەندە، بېجى يىغۇچىلار يېتېرىنىڭ يېنىغا ئاندىن ئۇلار كەيەرنەھۇم شەھىرىگە كەلگىنىدە، ئىبادەتھانا «ئىككى دراقما» بارىپ سورىدى: «ئۇستازىنگىز ئىككى دراقما يۇلنى تۆلەپ قالدىمۇ؟»	شۇ ۋاقتتا، ئۇلار كەيەرنەھۇمغا كەلگەندە، بېجى يىغۇچىلار يېتېرىنىڭ يېنىغا ئاندىن ئۇلار كەيەرنەھۇم شەھىرىگە كەلگىنىدە، ئىبادەتھانا «ئىككى دراقما» بارىپ سورىدى: «ئۇستازىنگىز ئىككى دراقما يۇلنى تۆلەپ قالدىمۇ؟»
MAT 17:25	ياق، دېدى يېتىر. ئەممە ئۇ ئۆيگە كىرگەندە، ئەيىسا دەرھال سورىدى: سىمۇن، تۆلەدۇ، – دېدى يېتىرۇس. لېكىن ئۇ ئۆيگە كىرگىشىگلە، تېخى بىر نېمە سېنىڭ كۆرۈشىڭ بۇ، دۇنيادىكى هوکۈمدارلار باجىنى كىملەردەن ئېلىدۇ ئۆز دېمەستىلا ئەيىسا ئۇنىڭدىن: – سىمۇن، سېنىڭچە بۇ دۇنيادىكى يادىشاھلار كىملەردەن باج ئالدىدۇ ئۆز يەرزەتلىرىدىنەم، ياكى ياتلاردىنەم، – دەپ سورىدى.	ياق، دېدى يېتىر. ئەممە ئۇ ئۆيگە كىرگەندە، ئەيىسا دەرھال سورىدى: سىمۇن، تۆلەدۇ، – دېدى يېتىرۇس. لېكىن ئۇ ئۆيگە كىرگىشىگلە، تېخى بىر نېمە سېنىڭ كۆرۈشىڭ بۇ، دۇنيادىكى هوکۈمدارلار باجىنى كىملەردەن ئېلىدۇ ئۆز دېمەستىلا ئەيىسا ئۇنىڭدىن: – سىمۇن، سېنىڭچە بۇ دۇنيادىكى يادىشاھلار باللىرىدىنەم، ياكى باشقى خەلقەردىنەم؟
MAT 17:26	يېتىر ئۇنىڭغا: باشقى خەلقەردىن، دېدى، ئەيىسا ئۇنىڭغا: ئۇنداقتا، باللار	يېتىر ئۇنىڭغا: باشقى خەلقەردىن، دېدى، ئەيىسا ئۇنىڭغا: ئۇنداقتا، باللار

Reference	Before	After
MAT 17:27	يەزەنلەر باجدىن خالىي بولىدۇ.	باجدىن خالىي بولىدۇ" دېدى.
MAT 18:1	بىراق، باچىلارغا قارشى كۆرۈنۈش قوشمايدىغان بولساق، دېڭىغا بارىپ بىراق باج يەفقۇچىلارغا يۇلتىكاشاڭ ئۈچۈن، دېڭىغا بېرىپ قارماقنى تاشلا. بىرىنچى بېلىق تۆئۈسلىسا، ئاغىزنى ئاچساڭ، تۆت دراقمالىق بىر تەڭگە يۇل جىسىدۇ. ئۇنى ئېلىپ مەن ۋە سەن ئىكىمىزنىڭ بېجى ئۈچۈن ئۇلارغا بەر، - دېدى.	بىراق، باچىلارغا قارشى كۆرۈنۈش قوشمايدىغان بولساق، دېڭىغا بارىپ قارماقنى تاشلا. بىرىنچى بېلىق تۆئۈسلىسا، ئاغىزنى ئاچساڭ، تۆت دراقمالىق بىر تەڭگە يۇل جىسىدۇ. ئۇنى ئالىپ مەن بىلەن سەن ئۈچۈن ئۇلارغا بەر، - دېدى.
MAT 18:2	بۇ ۋاقتىتا شاگىدلار ئەيسىگە كېلىپ: ئاسمان ياتشىلىقىدا كم ئەڭ چوڭ؟ بۇ چاغدا، مۇخلىسىلار ئېسانىڭ يېنىغا كېلىپ: ئەرش يادىشاھلىقىدا كم ئەڭ ئۇلۇغ؟ دەپ سورىدى.	ئەيسا بىر بالىنى يېنىغا چاقىرىدى، ئۇنى ئوتتۇردا سۇيۇپ قويۇپ، شۇنداق ئەيسا يېنىغا كىچىك بىر بالىنى چاقىرىپ، ئۇنى ئوتتۇردا تۇرغۇزۇپ، مۇنداق دېدى:
MAT 18:3	مەن سىلەرگە ھەققىي دەيمەن، ئۆز يۈلۈڭلەرنى ئۆزگەرتىپ، كىچىك بالىلار - مەن سىلەرگە شۇنى بەرھەق ئېيتىپ قويايىكى، ئۆز يۈلۈڭلەردىن يېنىپ، كىچىك بالىلاردىك سەبىي بولمىساڭلار، ئەرش يادىشاھلىقىغا ھەرگز كىرەلمەيىسلەر.	قاتارلىق سەممىي بولمىساڭلار، جەنەتكە ھېچقانداق كىرەلمەيىسلەر.
MAT 18:4	ئەمدى كم ئۆزىنى بۇ كىچىك بالىدەك كىچىك يېئىل تۆتسا، ئۇ ئەرش يادىشاھلىقىدا ئەڭ ئۇلۇغ بولىدۇ.	كىم ئۆزىنى بۇ بالىغا ئوخشاش كىچىك يېئىل تۆتسا، ئۇ جەنەت يادىشاھلىقىدا ئەڭ ئۇلۇغ بولىدۇ.
MAT 18:5	بۇنداق كىچىك بىر بالاتنى مېنىڭ ئىسمى بىلەن قارشى ئالسا، دېمەك سىز بۇنداق كىچىك بىر بالىنى مېنىڭ نامىمدا قوبۇل قىلىسا، ئۇ مېنى قوبۇل قىلغان بولىدۇ.	بۇنداق كىچىك بىر بالاتنى مېنىڭ ئىسمى بىلەن قارشى ئالسا، دېمەك سىز بۇنداق كىچىك يېئىل تۆتسا، ئۇ جەنەت ھەققىي مېنى قارشى ئالغان بولىسىز.
MAT 18:6	ئەمما، ماڭا ئىشىنىپ تۇرغان بۇنداق كىچىكلەردىن بىرىنى گۇناھقا لېكىن ماڭا ئېتىقاد قىلغان بۇنداق كىچىكلەردىن بىرىنى گۇناھقا يۇتلاشتۇرغان ھەرقانداق ئادەمنى، ئۇ بويىنغا يوغان توگەمەن تېشىپسىلغان ھالدا دېڭىنىڭ تېگىگە چۆكتۇرۇۋەتسىلگىنى ئەۋەل بولاتتى.	كەتسە، ئۇ بويىنغا چوڭ تۆگەمەن تاشى سېلىپ، دېڭىنىڭ تەرپىگە چۆكۈپ كېتىشى ئەۋەل بولىدۇ.
MAT 18:7	ئىنساننى گۇناھقا يۇتلاشتۇردىغان ئىشلار تۆيەيلىدىن بۇ دۇنيايدىكىلەرنىڭ ھالىغا ۋاي! يۇتلاشتۇرغۇچى ئادەمنىڭ ھالىغا ۋاي!	دۇنيا، گۇناھقا سۇراش ئىشلار ئۈچۈن سىزگە ۋاي! بۇ ئىشلار داۋاملىق بولىدۇ؛ لېكىن بۇلارنى قىلغۇچى كىشىگە ۋاي!
MAT 18:8	ئەگەر ئەمدى قولۇڭ ياكى يۇتۇڭ سېنى گۇناھقا يۇتلاشتۇرسا، ئۇنى كېسىپ تاشلىۋەت. چۈنكى ئىككى قولۇڭ ياكى ئىككى يۇتۇڭ بار ھالدا دوزاختىكى ئوتقا تاشلانغىنىڭدىن كۆرە، چولاق ياكى توکۇر ھالدا ھاياتلىققا كىرگىنىڭ ئەۋەل دۇر.	ئەگەر قولۇڭ ياكى يۇتۇڭ ساڭنى گۇناھقا يوللاشتۇرۇپ قالسا، ئۇنى كەسىپ تاشلا. چۈنكى ئىككى قولۇڭ بىلەن ئىككى يۇتۇڭ بار بولغاندا دوزاڭقا تاشلانسَاڭدىن كۆرە، چولاق ياكى توکۇر بولۇپ ھاياتقا كىرىشىپ ياخشىر.
MAT 18:9	ئەگەر كۆزۈڭ سەننى گۇناھقا ئېلىپ كەتسە، ئۇنى يولاپ تاشلا. ئىككى كۆز ئەگەر كۆزۈڭ سېنى گۇناھقا يۇتلاشتۇرسا، ئۇنى ئويۇپ ئۆزۈڭدىن نېرى تاشلىۋەت. ئىككى كۆزۈڭ بار ھالدا دوزاختىكى ئوتقا تاشلانغىنىڭدىن كۆرە، بىرلا كۆزۈڭ بىلەن بولسىمۇ ھاياتلىققا كىرگىنىڭ ئەۋەلدۇر.	ئەگەر كۆزۈڭ سەننى گۇناھقا ئېلىپ كەتسە، ئۇنى يولاپ تاشلا. ئىككى كۆز بىلەن دوزاخ ئۇنغا تاشلانغاندىن كۆرە، بىر كۆز بىلەنلا ھاياتقا كىرىشىپ ياخشى.
MAT 18:10	بۇ كېچىكلەرنى ھېچ بىرگە سەل قارىمىغىن. چۈنكى مەن سىلەرگە دەيمىكى، - بۇ سەبىي كېچىكلەرنىڭ ھېچىرىگىمۇ سەل قاراشتىن ھېزى بولۇڭلار.	بۇ كېچىكلەرنى ھېچ بىرگە سەل قارىمىغىن. چۈنكى مەن سىلەرگە دەيمىكى، - بۇ سەبىي كېچىكلەرنىڭ ھېچىرىگىمۇ سەل قاراشتىن ھېزى بولۇڭلارنىڭ يۇلارنىڭ پەرشىلىرى ئاسماندا ئاتامىنىڭ يۈزىنى ھەمسىھە كۆرۈۋاتىدۇ.
MAT 18:11	چۈنكى ئىنسانئوغلى ھالا كەتكە ئازغانلارنى قۇتقۇزۇغلى كەلدى.	چۈنكى ئادەمئوغلى يوقاپ كەتكەنلەرنى قۇتقۇزۇش ئۈچۈن كەلدى.
MAT 18:12	قانداق قارايىسلەر؟ بىراۋىنىڭ يۇز تۇيياق قويىن بولۇپ، ئۇنىڭدىن بىرى ئېزىپ تۈپىن چۈشۈپ قالسا، ئۇ توقسان توققۇز قويىن تاغلارغا قويۇپ قويۇپ، ھېلىقى ئازغان قويىنى ئىزدەيدىغۇ؟	سىلەر قانداق ئۈبلايىسلەر؟ بىر كىشىنىڭ يۇز قويىن بولسا، بىرى بولدىن چىقىپ كەتسە، ئۇ توقسان توققۇز قويىنى تاغلارغا قالدۇرۇپ، ئازغان قويىنى ئىزدەپ بارىدۇ؟
MAT 18:13	ۋە ئەگەر ئۇنى تېپۋالسا، مەن سىلەرگە شۇنى بەرھەق ئېيتىپ قويايىكى، ئۇ قويى ئۈچۈن بولغان خۇشاللىقى ئازمىغان توقسان توققۇزىنىڭكىدىن زور	ئەگەر تېپىپ الەتسە، سىلەرگە راست ئېيتىمەن، بۇ بىر قويى ئۈچۈن كۆرگەن شادلىقى، يولدىن چىقىمىدېغان توقسان توققۇز قويىنىڭكىدىن

Reference	Before	After
MAT 18:14	شۇنىڭغا ئوخشاش، بۇ سەبىي كىچىكەرنىڭ ھەرقاندىقىنىڭ ھالاکتە بولىدۇ.	شۇنىڭغا ئوخشاش، بۇ ئۆچۈن كىچىك باللارنىڭ ھەر بىرىنىڭ ھالاک بولۇش ئەرشتىكى ئاتاڭىنىڭ خاھىشى ئەمەس.
MAT 18:15	ئېزىپ قېلىش ئەرشتىكى ئاتاڭىلارنىڭ ئىرادىسى ئەمەستۇر. – نەمدى ئەگەر قېرىندىشىڭ ساڭى زىيان سېلىپ گۇناھ قىلسا، ئۇنىڭ يېننە پېنغا بېرىپ ئىككىلار خالىي چاغدا سەۋەنلىكىنى كۆرسىتىپ قوي. قېرىندىشىڭ سۆزۈنىنى ئاكلىسا، ئۇنى ئېزىشتنىن قايتۇرۇۋالغان بولىسەن.	ئەگەر قېرىندىشىڭ ساڭى گۇناھ قىلسا، ئۇنىڭ يېنغا بارىپ، ئىككىلار يەككە ئەنسىرە. ئەگەر سۆزۈگە ئەرگىشىسا، قېرىندىشىنى قازانغان بولىسەن.
MAT 18:16	لېكىن ئاكلىمىسا، يەنە بىر-ئىككى گۇۋاھچىنى ئېلىپ، ئۇنىڭ يېنغا بارغىن. شۇنداق قىلىپ، ھەممە ئىش ئىككى-ئوج گۇۋاھچىنىڭ سۆزى بىلەن قىلىنىسۇن.	ئەگەر ئاكلىمىسا، بىر-ئىككى گۇۋاھچىنى ئالىپ، ئۇنىڭ يېنغا بارغىن. شۇنىڭ بىلەن، ھەر بىر ئىش ئىككى-ئوج گۇۋاھچىنىڭ سۆزىگە ئاساسلىنىپ قىلىنىپ قالسۇن.
MAT 18:17	لېكىن ئەگەر قېرىندىشىڭ ئۇلارنىڭ سۆزىگىمۇ قولاق سالىمىسا، ئەھۋالنى جامائەتكە يەتكۈزۈپ ئېتىقىن. ئەگەر ئۇ جامائەتتىكىلەرگە قولاق سالىمىسا، ئۇنى يات ئەللەك ياكى باجىڭر قاتارىدا كۆرۈڭلەر.	لېكىن ئەگەر قېرىندىشىڭ ئۇلارنىڭ سۆزىلەرگە قولاق چۈشورمەس، بۇ مەسىلىنى ئەگىزگە ئېتىپ بەرگىن. ئەگەر ئەگىزگە قولاق چۈشورمەس، ئۇنى غەيرى-ئىماندار ۋە باجىچى قاتارىدا كۆرۈڭلەر.
MAT 18:18	مەن سىلەرگە شۇنى بەرھەق ئېتىپ قويايىكى، سىلەر يەر يۈزىدە نېمىنى باغلىسالىلار، ئەرشتىمۇ شۇ باغانلغان بولىدۇ ۋە سىلەر يەر يۈزىدە نېمىنى قويۇپ بەرسەڭلەر، ئەرشتىمۇ قويۇپ بېرىلگەن بولىدۇ.	مەن سىلەرگە تولاي دەيمەن، سىلەر يەر يۈزىدە نېمىنى باغلىسەڭلەر، ئاسماندىمۇ شۇ باغانلغان بولىدۇ ۋە سىلەر يەر يۈزىدە نېمىنى ئەركىن قىلسالىلار، ئاسماندىمۇ ئەركىن قىلىنىدۇ.
MAT 18:19	مەن يەنە شۇنى سىلەرگە بەرھەق ئېتىپ قويايىكى، يەر يۈزىدە ئاراڭىلاردىن ئىككىسى ئۆزلىرى تىلىگەن بىر ئىش توغۇرۇلۇق قەلىپ بىر بولۇپ ھەرقانداق نەرسىنى تىلەپ دۇئا قىلسا، ئەرشتىكى ئاتام ئۇلارنىڭ تىلىكىنى ئىجابەت قىلىدۇ.	مەن يەنە شۇنى سىلەرگە بەرھەق ئېتىپ قويايىكى، يەر يۈزىدە ئەركىن قىلىنىنى ئىچىپ، يەر يۈزىدە ئىككى كىشى بىر ئىش ئۆچۈن قەلىپ بىر بولۇپ ھەر نەرسىنى تىلەپ دۇئا قىلسا، ئاسماندىدا ياقان ئاتام ئۇلارنىڭ تىلىكىنى ئىجابەت قىلىدۇ.
MAT 18:20	چۈنكى ئىككى ياكى ئۆچەيلەن مېنىڭ نامىم بىلەن قەيدە يېغىلغان بولسا، مەن شۇ يەردە ئۇلارنىڭ ئارسىدا بولىمەن.	ئەگەر ئىككى ياكى ئۆچ كىشى مېنىڭ ئىسمىم بىلەن بىرگە يېغىلىسا، مەن شۇ يەردە ئۇلار بىلەن بىلەن بولىمەن.
MAT 18:21	ئاندىن بىتىرۇس ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ: – ئى رەب، قېرىندىشىمنىڭ ماڭا زىيان سېلىپ ئۆتكۈزگەن قانچە قىتىملق گۇناھنى كەچۈرۈشۈم كېرەك؟ يەتتە قېتىمۇ؟ – دېدى.	بىتىرۇس ئۇنىڭ يېنغا كېلىپ: رەب، قېرىندىشىم ماڭا گۇناھ قىلسا، قانچە قېتىم كەچۈرۈشۈم كېرەك؟ يەتتە قېتىمۇ؟ دېدى.
MAT 18:22	ئەيسا ئۇنىڭغا مۇنداق دېدى: – مەن ساڭى شۇنى ئېتىپ قويايىكى، يەتتە قېتىم ئەمەس، يەتمىش ھەسىسە يەتتە قېتىم!	ئەيسا ئۇنىڭغا دېدى: مەن ساڭى بۇنى ئېتىپ كەتىمەن، يەتتە قېتىم ئەمەس، بەلكى يەتمىش ھېب يەتتە قېتىم!
MAT 18:23	ئەرش يادشاھلىقى چاكارلىرى بىلەن ھېساب-كتاب قىلماقچى بولغان بىر يادشاھقا ئوخشайдۇ.	شۇ ئۆچۈن ئەرش يادشاھلىقى بىر يادشاھنىڭ خىزمەتچىلەرى بىلەن ھېساب ئېلىشىغا ئوخشاش بولىدۇ.
MAT 18:24	ھېساب-كتابنى باشلغىنىدا، ئۇنىڭغا ئون مىڭ تالانت يۇل قەرزى بار بىر چاكار كەلتۈرۈلۈتۈ.	ھېساب تەكشۈرۈش باشلغاندا، ئۇنىڭغا ئون مىڭ تالانت يۇل قەرزى بار بىر خىزمەتچى ئالدىغا كەلتۈرۈلە.
MAT 18:25	چاكارنىڭ تۆلىگۈدەك ھېچنەرسىسى بولمىغاجقا، خوجىسى چاكارنىڭ ئۆزىنى، خوتۇن بالا-چاقىسى ۋە بار-يوقىنى سېتىپ، قەرزىنى تۆلەشىنى بۇيرۇپتۇ.	ئەمما قەرزىنى تولۇرۇمالىغاندا، ئۇنىڭ ئىكىسى ئۇنى، ئايالى، باللارى ۋە بارلىق ئەمەلىيەتلەرنى سېتىپ، قەرزىنى تولۇق قاپلىش تەلەپ قىلغان.
MAT 18:26	شۇڭا چاكار ئۇنىڭ ئالدىدا يەرگە يېقلىپ باش ئۇرۇپ: «خوجام، ماڭا كەچىلىك قىلغايلا، مەن يۇتون قەرزىمنى چوقۇم تۆلەيمەن» دەپ ياللۇرۇپتۇ.	شۇ ۋاقتىتا، ئۇ خىزمەتچى ئالدىدا سەجدە قىلىپ، باش ئەۋەتىپ: «خوجام، ماڭا سەبر قىلغىلى، مەن يۇتون قەرزىمنى تولۇق تۆلەيمەن» دەپ ياللارغان.
MAT 18:27	چاكارنىڭ خوجىسى ئۇنىڭغا ئىچ ئاغرىتىپ، ئۇنى قويۇپ بېرىپ، قەرزىنى كەچۈرۈم قىلىپتۇ.	خىزمەتچىنىڭ ھۆكمدارى ئۇنىڭغا ياخشى كۆرۈپ، ئۇنى ئەركىن قىلىپ، قەرزىنى تولۇق سېلىپتۇ.

Reference	Before	After
MAT 18:28	لېكىن چاكار ئۇ يەردىن چىقىپ، ئۆزىگە يۈز دىنار قەرزىدار بولغان يەنە بىر چاكار بۇرادىرىنى ئۇچرىتىپتۇ. ئۇنى تۇنۇۋېلىپ، بويىسىنى بوغۇپ تۇرۇپ: «قەرزىنى تۆلە!» دەيتۇ.	لېكىن ئۇ خىزمەتچى شۇ جايىدىن چىقىتى، ئۆزىگە يۈز دىنار قەرزى بار باشقا بىر ھەم خىزمەتچىنى كۆرۈپ قالدى. ئۇنى نۇتۇپ، بويىسىنى سىققاناتا: «قەرزىنى تۆلەش!» دېدى.
MAT 18:29	بۇنىڭ بىلەن بۇ چاكار بۇرادىرى يەرگە يېقىلىپ ئۇنىڭدىن: «ماڭا كەڭچىلىك قىل، قەرزىنى چوقۇم قايتۇرمەن» دەپ يالۇرۇپتۇ.	ئۇ بۇرادىش يەرگە جۈشۈپ، ئۇنىڭدىن: «ماڭا سەۋەر قىل، قەرزىنى تولۇق قايتۇرام» دەپ يالۇراغان.
MAT 18:30	لېكىن ئۇ ئۇنىمىاپتۇ ۋە: «يۇتۇن قەرزىنى تۆلىمىگۆچە زىنداندا ياتسەن» دەپ ئۇنى زىندانغا تاشلىتىپتۇ.	لېكىن ئۇ خالىمىدى، بەلكى كېتىپ، ئۇنى زىندانغا قوبۇپ، قەرزى تولدۇرغۇچە قالدۇرغان.
MAT 18:31	بۇنداق ئىشنىڭ يۈز بەرگەنلىكىنى كۆرگەن باشقا چاكارلار ئىنتايىن ئازابلىنىپ خوجىسىنىڭ ئالدىغا بېرىپ، ئەھۋالنى باشتن-ئاخىر سۆزلەپ بېرىپتۇ.	باشقا خىزمەتچىلەر بۇ ئىشنى كۆرگەننە زور ئەيسىس قىلىپ، خوجايغا بارىپ، ھەممىسىنى يۇتۇن دېڭگە سۆزلەپ بېرىشتى.
MAT 18:32	بۇنىڭ بىلەن خوجىسى ھېلىقى چاكارنى چاقىرىتىپ: «ئەي ھەزىل چاكار! ماڭا يېلىغانلىقىڭ ئۇچۇن شۇنچە كۆپ قەرزىنىڭ كەممىسىنى كەچۈردىم.	ئاندىن ئۇنىڭ خاسلىقىسى چاكارنى چاقىرىپ: «ئەي يامان چاكار! سىز مېنى يالۇارلىغانلىقىڭ ئۇچۇن، بارلىق قەرزىنىڭنى كەچۈرۈپ بەردىم.»
MAT 18:33	مەن ساڭا ئىچ ئاغرىتىقىنىمەدەك، سەنمۇ چاكار بۇرادىرىنگە ئىچ ئاغرىتىشىڭغا توغرا كەلمەمدۇ؟!» دەپتۇ.	مەن ساڭا رەم قىلغانغاندەك، سەنمۇ ھەمخىزمەتچىڭغا رەم قىلىشىڭ توغرا بولۇش كېرەكمۇ؟ دەپ دېدى.
MAT 18:34	شۇ ۋاقتىتا، ئۇنىڭ خاسىسى ئاگىرىپ كەتىپ، يۇتۇن قەرزىنى تولدۇرغۇچە، بۇنىڭ بىلەن خوجىسى غەزەلىنىپ ئۇنى يۇتۇن قەرزىنى تۆلەپ بولغۇچە ئادەم قىينغۇچى گۇندىپايلارنىڭ قولىدا تۇرۇشقا تايشۇرۇپ بېرىپتۇ.	شۇ ۋاقتىتا، ئۇنىڭ خاسىسى ئاگىرىپ كەتىپ، يۇتۇن قەرزىنى تولدۇرغۇچە، بۇنىڭ بىلەن خەزار بېرىدىغانلارنىڭ قولغا تەڭشەپ بەردى.
MAT 18:35	شۇنىڭدا ئوخشاش، ئەگەر ھەربىرىڭلار ئۆز قېرىنداشلىرىڭلارنى چىن دىلىڭلاردىن كەچۈرمىسىڭلار، ئەرشىتىكى ئاتاممۇ سىلەرگە ئوخشاش مۇئامىلە قىلىدۇ.	شۇنىڭدەك، ئەگەر ھەر قايسىكىلار قېرىنداشتىڭلارنى راست دىلىڭلار بىلەن ھەچۈرمەسلەر، ئاسماندىكى ئاتا سىلەرگە ئوخشاش قىلىدۇ.
MAT 19:1	شۇنداق بولدىكى، ئەپسا بۇ سۆزلەرنى ئېيتىپ بولغاندىن كېپىن، گاللىيە ئۆلکىسىدىن ئايىلىپ، يەھۇدىيە ئۆلکىسىنىڭ چەت يەرلىرىگە، يەنلى ئىئورдан دەرياسىنىڭ ئۇ قېتسىدىكى يۇرتىلارغا باردى.	ئەپسا بۇ سۆزلەرنى ئېيتىپ بولغاندا، گاللىيەدىن كەتىپ، يەھۇدىيەنىڭ سەھەبلىرىگە باردى، يەنلى ئىئوردان دەرياسىنىڭ باشقا تەھرىپىگە.
MAT 19:2	تۆپ-تۆپ ئادەملەر ئۇنىڭغا ئەگىشىپ كەلگەن بولۇپ، ئۇ ئۇلارنى شۇ يەردىلا ساقايتتى.	چوڭ گۇرۇھلار ئۇنىڭ ئارقىسىدىن كەتتى، ئۇ ئۇلارنى شۇ جا يەرده ساقايدى بەردى.
MAT 19:3	ئەمدى بەزى يەرسىيلەر ئۇنىڭ يېنىغا كېلىپ ئۇنى قىلتاققا چۈشۈرۈش مەقسىتىدە ئۇنىڭدىن: – بىر ئادەمنىڭ ھەرقانداق سەھبىتىن ئايالنى قويۇۋېتىشى تەۋرات قانۇنىغا ئويغۇنمۇ؟ – دەپ سورىدى.	هازىر بەزى يەرسىيلەر ئۇنى سىنماق ئۇچۇن ئۇنىڭ يېنىغا كېلىپ سورىدى: بىر كىشى ھەرقانداق سەۋەپ بىلەن ئايالنى تاشلاپ تاشلاش قانۇنغا ياقىشلىقىمۇ؟
MAT 19:4	شۇنىڭ، بىلەن ئۇ جاۋاھەن مۇنداق دېدى: – تەۋراتىن شۇنى ئۇقۇمىدىڭلارمۇ، باشتا قىلىپ ياراتنى «ۋە	شۇ ۋاقتىتا ئۇ جاۋاپ بېرىپ دېدى: تەۋراتىا بۇنى ئۇقۇمىدىڭلارمۇ، باشتا ياراتقۇچى ئىنسانلارنى ئەر ۋە ئايال قىلىپ ياراتقان.
MAT 19:5	«شۇ سەھبىتىن ئەر كىشى ئاتا-ئانىسىدىن ئايىلىدۇ، ئايالى بىلەن بېرىلىشىپ ئىككىسى بىر تەن بولىدۇ.»	«بۇ سەھبىتە، بىر ئەر كىشى ئاتا-ئانىسىدىن ئايىلىپ كېتىدۇ، ئايالى بىلەن بېرىگە بولۇپ، ئىككىسى بىر تەن قىلىدۇ.»
MAT 19:6	شۇنداق ئىككىنى، ئەر-ئايال ئەمدى ئىككى كىشى ئەمەس، بەلكى بىر تەن بولىدۇ. شۇنىڭ ئۇچۇن، خۇدا قوشقاننى ئىنسان ئايىرىمىسۇن.	شۇنداق بولغاندا، ئەر-ئايال ئەمدى ئىككى كىشى ئەمەس، بەلكى بىر تەن بولىدۇ. شۇڭا، خۇدا بىرلەشتۈرگەن نەرسىنى ھېچقانداق ئادەم ئايىرىماسۇن يەرسىيلەر يەنە سورالدى: «ئۇنداق بولغاندا، مۇسا نېمە ئۇچۇن تەۋرات قانۇندا ئەر كىشى ئايالغا تالاق خېت بەرگەننە ئۇنى قويۇۋەتكە بولىدۇ دەپ بۇيرۇغان؟»
MAT 19:7	يەرسىيلەر ئۇنىڭدىن يەنە: – ئۇنداقتا، مۇسا يەيغەمبەر نېمە ئۇچۇن تەۋرات قانۇندا ئەر كىشى ئۇز ئايالغا تالاق خېتىنى بەرسىلا ئاندىن ئۇنى قويۇۋېتىشكە بولىدۇ، دەپ بۇيرۇغان؟ – دەپ سوراشتى.	يەرسىيلەر يەنە سورالدى: «ئۇنداق بولغاندا، مۇسا نېمە ئۇچۇن تەۋرات قانۇندا ئەر كىشى ئايالغا تالاق خېت بەرگەننە ئۇنى قويۇۋەتكە بولىدۇ دەپ بۇيرۇغان؟»
MAT 19:8	ئۇ ئۇلارغا: – تاش يۈرەكلىكىلاردىن مۇسا يەيغەمبەر ئاياللىرىڭلارنى تالاق	ئۇ ئۇلارغا دېدى: يۈرەكلىكىلار قاتىق بولغاچقا، مۇسا سىلەرگە

Reference	Before	After
	قىلىشقا رۇخسەت قىلغان؛ لېكىن ئالەمنىڭ باشلىمىدا بۇنداق ئەمەس ئىدى.	ئاياللىرىڭلارنى تالاق قىلىشقا ئىجازەت بەرگەن؛ لېكىن دۇنيا باشلىنىپ قالغاندا بۇنداق ئەمەس ئىدى.
MAT 19:9	ئەمدى شۇنى سىلەرگە ئېيتىپ قوياىكى، ئايالنى بۇزۇقلۇقتىن باشقىا بىرەر سەھەب بىلەن تالاق قىلىپ، باشقىا بىرىنى ئەمرىگە ئالغان ھەرقانداق كىشى زىنا قىلغان بولىدۇ.	مەن سىلەرگە دەيمەن، ئايالنى جىنسىي بۇزۇقلۇقتىن باشقىا ھەرقانداق سەھەب بىلەن تالاق قىلغان ھەركىشى، باشقىا بىر ئايالغا توي قىلسما، زىنا قىلغان بولىدۇ.
MAT 19:10	مۇخلىسىلار ئۇنىڭغا: – ئەگەر ئەر بىلەن ئايال ئوتتۇرسىدىكى ئەھۋا شۇنداق بولسا، ئۇنداقتا ئۆيەنەمەسلىك ياخشى ئىكەن، – دېدى.	شاکىرتلار ئۇنىڭغا: ئەگەر ئەر بىلەن ئايالنىڭ ئارىسىدا بۇنداق بولسا، ئۆيەنەمەسلىك ياخشى' دېدى.
MAT 19:11	ئۇ ئۇلارغا: – بۇ سۆزنى ھەممىلا ئادەم ئەمەس، يەقهت نېسىپ قىلىنغانلارلا قوبۇل قىلاладىدۇ.	ئۇ ئۇلارغا: بۇ سۆزنى ھەممە كىشى قوبۇل قىلامايدۇ، يەقهت خۇدا بەرگەنلەرلا قوبۇل قىلاладىدۇ.
MAT 19:12	چۈنكى ئانسىنىڭ بالىاتقۇسسىدىن تۇغما بەزى ئاغۇاتلار بار؛ ۋە ئىنسان تەرىپىدىن ئاختا قىلغان بەزى ئاغۇاتلارمۇ بار؛ ۋە ئەرش يادىشاھلىقى ئۆزلىرى ئەتراپ قىلغانلارمۇ بار. بۇ سۆزنى قوبۇل قىلايدىغانلار قوبۇل قىلسۇن! – دېدى.	چۈنكى بەزى كىشىلەر تۈغۈلۈشتا شۇنداق بولغان بولىدۇ؛ باشقىلار ئادەم تەرىپىدىن ئەتراپ قىلغان بولىدۇ؛ ۋە ئاسمان يادىشاھلىقى ئۆچۈن ئۆزلىرى ئەتراپ قىلغانلارمۇ بار. بۇنى قوبۇل قىلايدىغانلار قوبۇل قىلسۇن.
MAT 19:13	قولۇڭنى تەگۈزۈپ دۇنَا قىلغايىسەن دەپ، بەزىلەر كىچىك بالىلىرىنى ئۇنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەلدى. بىراق مۇخلىسىلار ئېلىپ كەلگەنلەرنى ئېپىلىدى.	بەزىلەر بالىلارنى بىسۇسنىڭ يېنغا ئېلىپ كېلىپ، قولىنى تەگىپ دۇنَا قىلدۇرسا دەپ تۇرۇۋاتىدۇ. لېكىن شاكىرتلەر كەلگۈچەلەرنى ئېپىلىپ تاشلايدۇ.
MAT 19:14	ئەمما ئەيسا: – بالىلار مېنىڭ ئالدىمغا كەلتۈرۈلسۈن، ئۇلارنى توسماكىلار.	ئەيسا دېدى: بالىلار مېنىڭ يېنما كەلسۈن، ئۇلارنى توسماكىلار، چۈنكى ئاسمان ياتشىلىقى مۇشۇنداقلارغا تەۋە.
MAT 19:15	چۈنكى ئەرش يادىشاھلىقى دەل مۇشۇنداقلارغا تەۋەدۇر، – دېدى.	ھەم قولىنى قوبۇپ، شۇ جايدىن كەتتى.
MAT 19:16	ۋە قوللىرىنى ئۇلارغا تەگۈزگەندىن كېپىن، ئۇ ئۇ يەردىن ئاييرىلدى.	بىر كىشى كەلدى، ئۇنىڭ ياقىدا تۇرۇپ: 'ياخشى ئۇستاز، مەن قانداق ياخشى ئىش قىلسام، مەگگۈلۈك ھاياتقا ئېرىشىلەيمەن؟' دەپ سورىدى.
MAT 19:17	مانان، يېرىنى بىر سى ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ: – ئۇستاز، مەن قانداق ياخشى ئىش قىلسام، مەگگۈلۈك ھاياتقا ئېرىشىمەن؟ – دەپ سورىدى.	ئۇ ئۇنىڭغا دېدى: 'بىمىشقا مەندىن ياخشىلىق ھەقتە سورايىسەن؟ ياخشى بولغۇچىلار' بولسا يەقهت بىرلا. ئەگەر ھاياتقا كېرىپ كېتەمسەن دەيسەن، بولغۇچى كىشى يەقهت بىرلا. ئەمەرلەرگە ئەمەل قىل، – دېدى.
MAT 19:18	قايسى ئەمەرلەرگە دەيسەن؟ – دەپ سورىدى ئۇ. ئەيسا ئۇنىڭغا: –	ئۇ سورىدى: قايسى بۇيرۇقلارنى دەيسەن؟ ئەيسا دەپ جاۋاب بەردى: «ئادەم قاتىل قىلما، زىنا قىلما، ئوغىرىلىق قىلما، يالغان گۇۋاھلىق بەرمە، ئاتا-ئاتاڭنى ھۆرمەتلە ۋە قوشنانىنى ئۆزۈڭنى سۆيگەندەك سۆي» –
MAT 19:19	«قاتلىق قىلما، زىنا قىلما، ئوغىرىلىق قىلما، يالغان گۇۋاھلىق بەرمە، ئاتا-ئاتاڭغا ھۆرمەت قىل ۋە قوشنانىنى ئۆزۈڭنى سۆيگەندەك سۆي» – دېدى.	دېدى.
MAT 19:20	ياش يېگىت ئۇنىڭغا: – بۇلارنىڭ ھەممىسىگە ئەمەل قىلىپ كېلىۋاتىمەن. ئەمدى ماڭا يەنە نېمە كەم؟ – دېدى.	ياش يېگىت ئۇغا: 'بۇلارنى ھەممىسىنى كىچىكتىن بىرى قىلىپ كەلگەنمىن. ھاير ماڭا يەنە نېمە كەم؟' دېدى.
MAT 19:21	ئەيسا ئۇنىڭغا: – ئەگەر مۇكەممەل بولۇشنى خالىساث، بېرىپ بار-يوقۇڭنى سېتىپ، يۇلىنى كەمەغەللەرگە بەرگىن. شۇنىڭ بىلەن ئەرشنەئى بولىدۇ. ئادىن كېلىپ ماڭا ئەگەشكىن، – دېدى.	ئەيسا ئۇنىڭغا: ئەگەر سەن كامىل بولۇشنى ئىستەسەئى، بارىپ بارلىق مالىڭىز سات، يۇلىنى كەمەغەللەرگە بەرگىن. بۇ بىلەن سەن ئاسماندا گومىنىڭ بولىدۇ. كېپىن كېلىپ ماڭا ئەگىش،' دېدى.
MAT 19:22	يېگىت مۇشۇ سۆزىنى ئاڭلاپ، قايغۇغا چۆمۈپ ئۇ يەردىن كېتىپ قالدى. چۈنكى ئۇنىڭ مال-مۇلکى ناھايىتى كۆپ ئىدى.	ياش بەللىگەن بالا بۇ گەپين ئاڭلۇغاندا، قايغۇغا بىratip كەتتى ۋە شۇ يەردىن كەتتى. چۈنكى ئۇنىڭ مال-مۇلکى ئېگىز كۆپ ئىدى.
MAT 19:23	ئەيسا مۇخلىسىلىرىغا: – مەن سىلەرگە شۇنى بەرھەق ئېيتىپ قوياىكى، بايلارنىڭ ئەرش يادىشاھلىقىغا كىرىشى تەسىلىكتىلا بولىدۇ.	ئەيسا شاكىرتلىرىگە: 'مەن سىلەرگە راست ئېتىقان، بايلارنىڭ ئەرشنىڭتىگە كېرىشى قىيىن.'
MAT 19:24	ۋە يەنە شۇنى سىلەرگە ئېيتايكى، تۆكىنىڭ يېڭىنىڭ كۆزىدىن ئۆتۈشى باي	يەنە دەيمەنلىكى، تۆگەن يېڭىنىڭ كۆزىدىن ئۆتۈپ كېتىش، باي كىشى

Reference	Before	After
MAT 19:25	ئادەمنىڭ خۇدانىڭ يادىشاھلىقىغا كىرىشىدىن ئاساندۇر! – دېدى.	خۇدانىڭ يادىشاھلىقىغا كىرىشىدىن ئاسان تۇر! دېدى.
MAT 19:26	مۇخلىسلىار بۇنى ئاڭلاب ئىستايىن بىك ھەپران بولۇشۇپ: – ئۇنداقتا، كم نىجاتقا ئېرىشەلەيدۇ؟ – دەپ سوراشتى.	شاکىرتلەر بۇنى ئاڭلاب، ئەتراپ قالدى: «ئۇنداقتا، كم قۇتقۇزۇلايدۇ؟» دەپ سوراشدى.
MAT 19:27	ئەمما ئىسال ئۇلارغا قاراپ: – بۇ ئىش ئىنسان بىلەن ۋوجۇدقا چىقىشى مۇمكىن ئەمەس، لېكىن خۇدا بىلەن هەر نەرسە بولىدۇ،' دېدى.	ئەمما ئىسال ئۇلارغا قاراپ: «بۇ ئىش ئادەملەر بىلەن بولماسى، لېكىن خۇدا شۇ ۋاقىتتا بېتىر ئۇنىڭغا: «ھەي، بىز ھەممىنى تاشلاپ سەندى ئەگىشىپ كەتتۈق! بۇ ئۆچۈن بىزگە نېمە بولىدۇ؟» دەپ سورىدى.
MAT 19:28	ئەيسا ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – مەن سىلەرگە شۇنى بەرھەق ئېتىپ قويايىكى، ئالەمدىكى ھەممە قايتىدىن يېڭىلانغىنىدا، ئىنسانئوغلى شانلىق تەختىدە ئولتۇرغان ۋاقتىدا، ماڭا ئەگەشكەن سىلەر ئون ئىككى تەختىدە ئولتۇرۇپ، ئىسرائىلارنىڭ ئون ئىككى قەبلىسىگە ھۆكۈم چىقىرسىلەر.	ئەيسا ئۇلارغا دېدى: مەن سىلەرگە راست دەيمەن، دۇنيا ھەممە ئىشلار يېڭىلانسا، ئىنسانئوغلى بەزتلىك تەختتە ئولتۇرغاندا، ماڭا ئەگىشكەن سىلەر ئون ئىككى تەختتە ئولتۇرۇپ، ئىسرائىلارنىڭ ئون ئىككى قەبلىسىگە ھۆكۈم قىلىسىلەر.
MAT 19:29	مېنىڭ نامىم دەپ ئۆپىلەر، ئاكا-ئۇڭا، ئاچا-سىنگىل قېرىنداشلىرى، ئاتا-ئانسى، ئايالى، باللىرى ياكى يەر-زېمىنلاردىن ۋاز كەچكەنلەرنىڭ ھەممىسى ئۇلارغا يۈز ھەسسە ئارتۇق ئېرىشىدۇ ۋە مەڭۈلۈك ھاياتقا مىراس بولىدۇ.	مېنىڭ ئىسمىمە دېگەنلىك، ئۆي-جاي، قېرىنداش، ئاقا-سىنگىل، دادا-ئانا، ئەيىل، باللىلار ياكى يەرلەردىن ۋاز كەتكەنلەر ھەممىسىگە يۈز ھەسسە كۆپ نەرسە بېرىلىدۇ ۋە مەڭۈلۈك ھاياتقا ئېرىشىدۇ.
MAT 19:30	لېكىن شۇ چاغدا نۇرغۇن ئالدىدا تۇرغانلار ئارقىغا ئۆتىدۇ، نۇرغۇن ئارقىدا تۇرغانلار ئالدىغا ئۆتىدۇ.	بىراق، كۆپ كىشىلەر ئالدىدا تۇرغاندا ئارقىغا ئۆتىدۇ، كۆپ كىشىلەر ئارقىدا تۇرغاندا ئالدىغا ئۆتىدۇ.
MAT 20:1	چۈنكى ئەرش يادىشاھلىقى بىر يەر ئىگىسىگە ئوخشاشىدۇ. ئىگىسى ئۆزۈزمىزازلىقىدا ئىشلەشكە ئادەملەرنى ياللاش ئۆچۈن تاڭ سەھەرە سىرتقا چىقىپتۇ.	چۈنكى ئەرش ياتشىلىقى بىر يەر سەھىبىگە ئوخشاش. ئۇ تاڭ سەھەرە ئۆزۈزمىزازلىقىدا ئەتراپىدا ئۇ قايتا سىرتقا چىقىتى. ئۆزۈم باغچىسىغا ئادەم توپلاپ ئىشلەتىش ئۆچۈن سىرتقا چىقىتى.
MAT 20:2	ئۇ ئىشلەمچىلەر بىلەن كۈنلۈك بىر دىنار بېرىشىكە كېلىشىپ، ئۇلارنى ئۆزۈزمىزازلىقىدا ئەتراپىدا ئۇ قايتا سىرتقا چىقىتى.	ئۇ ئىشلەمچىلەر بىلەن كۈنلۈك بىر دىنار بېرىشىكە كېلىشىپ، ئۇلارنى ئۆزۈزمىزازلىقىغا يولىلىدى.
MAT 20:3	سائەت توقۇزلاردა ئۇ يەنە سىرتقا چىقىپ، بازاردا بىكار تۇرغان باشقا كىشىلەرنى كۆرۈپتۇ.	توقۇز سائەت ئەتراپىدا ئۇ قايتا سىرتقا چىقىتى، بازاردا بوش ساقلاپ تۇرغان باشقا كىشىلەرنى كۆردى.
MAT 20:4	ئۇلارغا: «سىلەرمۇ ئۆزۈزمىزازلىقىغا بېرىڭلار، ھەققىڭلارغا تېڭىشلىكىنى بېرىمەن» – دەپ دېتۇ.	ئۇلارغا: «سىلەرمۇ ئۆزۈزمىزازلىقىغا بارىڭلار، سىلەرگە تەڭ ھەق بېرىمەن» دەپ دېدى.
MAT 20:5	ئۇلار ئۆزۈزمىزازلىقىقا بېرىپتۇ. چۈشتە ۋە سائەت ئۆچىتىمۇ ئۇ يەنە چىقىپ يەنە شۇنداق قىلىپتۇ.	ئۇلار ئۆزۈم باغىغا كەتتى. چۈشتە ۋە ئۆچىتە سائەتتە ئۇ قايتا چىقىپ، ئونىڭدەك قىلدى.
MAT 20:6	لېكىن كەچقۇرۇن سائەت بەشلەرەدە چىققاندا ئۇ يەرددە تۇرغان يەنە كىشىلەرنى كۆرۈپ، ئۇلارغا: «سىلەر نېمە ئۆچۈن بۈگۈن بۇ يەرددە كۈن بويى باشقىلارنى كۆرۈپ، ئۇلاردىن: «نېمە ئۆچۈن بۇ يەرددە كۈن بويى بىكار تۇرسىلەر؟» دەپ سوراپتۇ.	ئەمما بەش سائەت كەچكە قەدەر چىققاندا، ئۇ يەرددە بىكار تۇرغان باشقا كىشىلەرنى كۆرۈپ، ئۇلارغا: «سىلەر نېمە ئۆچۈن بۈگۈن بۇ يەرددە كۈن بويى باشقىلارنى كۆرۈپ، ئۇلارغا: «سلىھرمۇ ئۆزۈزمىزازلىقىغا بارىڭلار، ۋە سىلەرگە تەڭ ھەق بېرىمەن» دەپ سورايدۇ.
MAT 20:7	ئۇلار ئۇنىڭغا: «بىزنى ھېچكىم ئىشقا ئېلىپ كەتمىدى» دەپ جاۋاب قايتۇرۇپتۇ. ئۇ ئۇلارغا: «ئۇنداقتا، سىلەرمۇ ئۆزۈزمىزازلىقىغا بېرىپ ئىشلەڭلار» – دەپ دېتۇ.	ئۇلار ئۇنىڭغا: «بىزنى ھېچكىم ئىشقا ئېلىپ كەتمىدى» دەپ جاۋاب قىلدى. ئۇلار: «بىزنى ھېچكىم يالىمىدى» دەپ جاۋاب قىلدى. ئۇلار ئۇلارغا: «سلىھرمۇ ئۆزۈزمىزازلىقىغا بېرىپ ئىشلەڭلار» – دەپ دېتۇ.
MAT 20:8	كەچ بولغاندا، ئۆزۈزمىزازلىق ئىگىسى غوجىدارىغا: «ئىشلەمچىلەرنى چاقىرىپ، ئەڭ ئاخىردا كەلگەنلەردىن باشلاپ ئەڭ ئاۋۇال كەلگەنلەرگىچە ھەممىسىنىڭ ئىش ھەققىنى بەر» دەپ دېتۇ.	كەچ بولغاندا، ئۆزۈم باغىنىڭ ئىگىسى باشقارغۇچىغا: «ئىشلەمچىلەرنى چاقىرىپ، ئەڭ كېپىن كەلگەنلەردىن باشلاپ ئەڭ بىرىنچى كەلگەنلەرگە ھەدر ھەممىسىگە ئۇلارنىڭ ئىش يۇللېرىنى بەر» دەپ دېدۇ.

Reference	Before	After
MAT 20:9	ئاۋۇال كەچقۇرۇن سائەت بەشته ئىشقا كەلگەنلەر كېلىپ، ھەربىرى بىر كۈمۈش دىناردىن ئېلىپتۇ.	سائەت بەشته كېچىدە ئىشقا كەلگەنلەر كېلىپ، ھەربىرى بىر دىنار كۈمۈش ئېلىپ كەتى.
MAT 20:10	ئەڭ ئاۋۇال ياللاپ كېلىنگەنلەرنىڭ نۇۋەتى كەلگەندە، ئۇلار؛ تېخىمۇ كۆپ ئىش ھەققى ئالىمىزغۇ، دەپ ئويلىشىپتۇ؛ بىراق ئۇلارمۇ بىر كۈمۈش دىناردىن ئېلىپتۇ.	ئەڭ ئاۋۇال بولۇپ كېلىپ ئىشلەنگەنلەرنىڭ نۇۋەتى كەلگەندە، ئۇلار بىز تېخىمۇ كۆپ يۇل ئېلىپ قالىمىز، دەپ ئويلىشىپتۇ؛ بىراق ئۇلارمۇ بىر دالە دېنار ئېلىپتۇ.
MAT 20:11	ئۇلار ئىش ھەققىنى ئالغىنى بىلەن يەر ئىگىسىدىن ئاغرىنىپ:	ئۇلار ھەققىنى ئالغاندا، يەر ئىگىسىگە ناچارلىنىپ:
MAT 20:12	«بۇ ئاخيردا كەلگەنلەر يەقهت بىر سائەتلا ئىشلىدى، بىراق سىز ئۇلارنى كۈن بوبى جايالىق ۋە قاتتىق ئىسىقى چەككەن بىزلەر بىلەن باراۋەر ھېسابلىدىن ئىزغۇ، دەپ غۇدۇرۇشىپتۇ.	«بۇ ئاخيردا كەلگەنلەر يەقهت بىر سائەت ئىشلىدى، بىراق سىز ئۇلارنى كۈن بوبى زور جايا ۋە قىزىق تارتاقان بىزنىڭ دەرىجىسىمىزگە تەڭ بوبى زور ئەتىڭىز،» دەپ شېكايە قىلىدى.
MAT 20:13	لېكىن يەر ئىگىسى ئۇلارنىڭ بىرگە جاۋاب قايتۇرۇپ: «بۇرادر، ساڭا ناھەقلىق قىلغىنىم يوق! سەن بىلەن بىر كۈمۈش دىنارغا كېلىشىمىگە نىمىدۇق؟	لېكىن يەر ئىگىسى ئۇلارنىڭ بىرگە جاۋاب قايتۇرۇپ: «ئەركىنم، ساڭا نامە ۋە قۇفۇلىق قىلمىدىم! سەن بىلەن بىر كۈنگە بىر دىنارغا كېلىشىپ قالغانمىز؟
MAT 20:14	ھەققىڭىنى ئېلىپ قايتىپ كەتكىن. بۇ ئاخيردا كەلگەنگەمۇ ساڭا ئوخشاش بەرگۈم بار.	ئۆز يۈلۈڭىنى ئېلىپ كەت. مەن بۇ كېچىك كەلگەندە ساڭا ئوخشاش بېرىمەن.
MAT 20:15	ئۆزۈمنىڭىكىن ئۆزۈم بىلگەنچە ئىشلىتىش هووقۇقۇم يوقمۇ؟ سېنىڭي كۆزىنىڭ بولغانلىقىمغا كۆزۈڭ قىزىرىۋاتامدۇ؟	ياكى مەن ئۆز مېرىم بىلەن خالىغان نەرسىنى قىلغۇچىم يوقمۇ؟ سېنىڭي كۆزىنىڭ بولغانلىقىمغا بارۋاتىپ بولۇپ قالدى؟ چۈنكى مەن ياخشى بولغانلىقىمغا هەزىز بىلەن ئۆز يېسەنەپ قالدىڭمۇ؟
MAT 20:16	شۇنداق قىلىپ «ئالدىدا تۇرغانلار ئارقىغا ئۆتىدۇ، ئارقىدا تۇرغانلار ئالدىغا ئۆتىدۇ»؛ چۈنكى چاقىرلاغانلار كۆپ، ئەمما تاللانغانلار ئاز بولىدۇ.	شۇنداق، بىرنىچى تۇرغانلار ئاخيررقى بولىدۇ، ئاخىرقى تۇرغانلار بىرنىچى بولىدۇ؛ چۈنكى چاقىرلاغانلار كۆپ، بىراق تاللانغانلار ئاز.
MAT 20:17	ئەيسا يېرۇساลېمغا چىقۇتىپ، يولدا ئون ئىككى مۇخلىسىنى بىر چەتكە تارتىپ، ئۇلارغا مۇنداق دېدى:	ئەيسا يېرۇسالېمغا بارۋاتىپ، يولدا ئون ئىككى شاگىرىدىنى بىر تەرىپكە ئېلىپ كېتىپ، ئۇلارغا مۇشۇنداق دېدى:
MAT 20:18	— مانا بىز ھازىر يېرۇساลېمغا چىقىپ كېتۋاتىمىز، ئىنسانئوغلى باش كاهىنلار ۋە تەۋرات ئۆستەتلىرىغا تاپشۇرۇلدۇ. ئۇلار ئۇنى ئۆلۈمگە مەھكۇم قىلىدۇ	هازىر بىز يېرۇسالېمغا چىقىپ بارۋاتىمىز. ئىنسانئوغلى باش كاهىنلار ۋە قانۇن ئالىملىرىگە تەڭشەپ بېرىلىدۇ، ئۇلار ئۇنى ئۆلۈمگە ھۆكۈم قىلىدۇ.
MAT 20:19	ئاندىن ئۇنى مەسخىرە قىلىپ، قامىجلاب ۋە كىرىستەشكە يات ئەللەكلەرگە تاپشۇردى، لېكىن ئۇ ئۇچىنچى كۈنى قايتا تېرىلىدۇ.	ئاندىن ئۇنى كۈلگۈ قىلىپ، قامىجلاب ۋە چووقا چىقىرىش ئۆجۈن باقان خەلقەرگە تاپشۇردى. لېكىن ئۇ ئۇچىنچى كۈنى قايتا ھاياتلىنىدۇ.
MAT 20:20	شۇ چاغدا، زەبىدېينىڭ ئوغۇللىرىنىڭ ئانسىنى ئىككى ئوغلىنى ئېلىپ، ئەيسانىڭ ئالدىغا كېلىپ ئۇنىڭدىن بىر ئىشنى تەلەپ قىلماقچى بولۇپ سەجىدە قىلىدى.	شۇ ۋاقت زەبىدېينىڭ ئوغۇللىرىنىڭ ئانسىنى ئىككى ئوغلىنى ئېلىپ، ئەيسانىڭ ئالدىغا كەلدى ۋە ئۇنىڭدىن بىر نەرسە سورىماقچى بولۇپ تىزلىنىپ قالدى.
MAT 20:21	نېمە تەلېپىڭ بار؟ — دەپ سورىدى ئۇ. ئايال ئۇنىڭغا: — شۇنى ئەمر قىلغايىسەنلىكى، سېنىڭ يادىشاھلىقىڭىدا بۇ ئىككى ئوغلۇمدىن بىرى ئوڭ پېنىڭدا، بىرى سول يېنىڭدا ئولتۇرسۇن، — دېدى:	ئۇ ئۇنىڭغا دېدى: نېمە ئىستەپسەن؟ ئايال دېدى: سېنىڭ يادىشاھلىقىدا مېنىڭ بۇ ئىككى ئوغلۇمدىن بىرى ساڭا ئوڭ ياقتا، بىرى سول ياقتا ئولتۇرۇشىنى ئېتىقىن.
MAT 20:22	ئەيسا ئۇلارغا دېدى: ‘سىلەر نېمە ئىستەۋاتقانلىقىڭلارنى بىلمەيسلەر، ياكى مەن بېتىزما قىلىنىۋاتقان بىلمەيۋاتىسىلەر. مەن ئىچىشكە تەمىشلەكەن قەدەھەننى ئىچەلەمىسىلەر؟’ ئىچەلەمىز، — دېپىشتى ئۇلار.	ئەيسا ئۇلارغا دېدى: سىلەر نېمە ئىستەۋاتقانلىقىڭلارنى بىلمەيسلەر، ياكى مەن بېتىزما قىلىنىۋاتقان بىلمەيۋاتىسىلەر، ياكى مەن بېتىزما قىلىنىۋاتقان بىلمەيۋاتىسىلەر، مەن ئىچىشكە تەمىشلەكەن قەدەھەننى ئىچەلەمىسىلەر؟ ئۇلار دېدى: بېتىزما بىلەن سىلەر بېتىزما قىلدۇرۇلما مىسىلەر؟ ئۇلار دېدى: ئىچەلەمىز،
MAT 20:23	ئۇ ئۇلارغا: سىلەر ھەققىتەن مېنىڭ قەدەھەمدىن ئورتاق ئىچىسىلەر، بىراق ئۇ ئۇلارغا: — سىلەر ھەققەتەن ئورتاق ئىچىسىلەر، قەدەھەمدىن ئورتاق ئىچىسىلەر، مېنىڭ ئوڭ ياك، سوا، سىنما ئولتۇرۇش، ئورنى، مېنىڭ قولىمدا ئەمەس، سراق، ئوڭ ياك، سوا، سىنما ئولتۇرۇش، ئورنى، مېنىڭ قولىمدا ئەمەس، سىنما ئىختىارىمدا	ئۇ ئۇلارغا: سىلەر ھەققىتەن مېنىڭ قەدەھەمدىن ئورتاق ئىچىسىلەر، بىراق ئۇ ئۇلارغا: — سىلەر ھەققەتەن ئورتاق ئىچىسىلەر، قەدەھەمدىن ئورتاق ئىچىسىلەر، مېنىڭ ئوڭ ياك، سوا، سىنما ئولتۇرۇش، ئورنى، مېنىڭ قولىمدا ئەمەس، سراق، ئوڭ ياك، سوا، سىنما ئولتۇرۇش، ئورنى، مېنىڭ قولىمدا ئەمەس، سىنما ئىختىارىمدا

Reference	Before	After
MAT 20:24	ئەمەس، بەلكى ئاتام كىملەرگە تەيارلىغان بولسا، شۇلارغا نېسىپ بولىدۇ. قالغان ئون مۇخلiss بۇنىڭدىن خەۋەر تايقاندا، ئىككى قېرىندىشىدىن خايا بولدى.	بەلكى ئاتام كىملەر ئۆچۈن تەيارلىغان بولسا، شۇلارغا نېسىپ بولىدۇ. قالغان ئون شاکىرت بۇنى ئاڭلىغاندا، ئىككى قېرىندىشقا ئۆزۈق بولدى.
MAT 20:25	لېكىن ئەيسا ئۇلارنى ياققا چاقىرىپ، مۇنداق، دېدى: – سىلەر بىلىسىلەركى، ئەلەردىكى ھۆكمانلار قول ئاستىدىكىلەر ئۆستىدىن بۇيرۇقۇازلىق قىلىپ ھاكىمىيەت يۈرگۈزىدۇ، ۋە ئۇلارنىڭ ھوقۇقدارلىرى ئۇلارنى خوجايىنلارچە ئىدارە قىلىدۇ.	لېكىن ئەيسا ئۇلارنى ياققا چاقىرىدى ۋە مۇنداق دېدى: سىلەر بىلىسىلەركى، باشقۇا دۆلەتلەردىكى رەھبەرلەر ئاستىدا تۇرغۇچىلارغا بۇيرۇق بېرىپ ھاكىمىرالنىق قىلىدۇ، ۋە ئۇلارنىڭ مۇھىم كىشىلىرى ئۇلارنى ماس باشقارىدۇ.
MAT 20:26	بىراق سىلەرنىڭ ئاراڭىلاردا شۇنداق بولمىسۇن؛ بەلكى سىلەردىن كىم ئۆستۈن بولۇشنى خالىسا، سىلەرنىڭ خىزمىتىڭلاردا بولسىۇن؟	بىراق سىلەر ئارىسىدا بۇنداق بولمىسۇن؛ بەلكى سىلەردىن كىم چوڭ بولۇشنى خالىسا، سىلەرگە خىزمەتچى بولسىۇن؟
MAT 20:27	ئەگەر كىم سىلەر ئارىسىدا بىرىنچى بولۇشنى ئىستەسە، ئۇ سىلەرگە قىلىپ ۋە كىم ئاراڭىلاردىكىلەرنىڭ ئالدىنلىقىسى بولۇشنى خالىسا، سىلەرنىڭ قولۇڭلار بولسىۇن.	ئەگەر كىم سىلەر ئارىسىدا بىرىنچى بولۇشنى ئىستەسە، ئۇ سىلەرگە قىلىپ ۋە كىم ئاراڭىلاردىكىلەرنىڭ ئالدىنلىقىسى بولۇشنى خالىسا، سىلەرنىڭ بەرگۈچى بولسىۇن.
MAT 20:28	ئىنسانئوغلى كەلدىكى، ئۆزىگە خىزمەت قىلىنغان بولۇش ئۆچۈن دەپ بەلكى كۆيچىلىكىنىڭ خىزمىتىدە بولاي ۋە جېنىمنى يىدا قىلىش بەدلىگە نۇرغۇن ئادەملەرنى ھۆرلۈككە ئېرىشتۈرەي دەپ كەلدى.	ئىنسانئوغلى كەلدىكى، ئۆزىگە خىزمەت قىلىنغان بولۇش ئۆچۈن دەپ ئەمەس، بەلكى باشقىلارغا خىزمەت قىلىش ئۆچۈن، ۋە ھاياتنى كۆپ ئادەمگە قۇتقۇز قىلىش ئۆچۈن بەرگەن.
MAT 20:29	ئۇلار بېرىخو شەھىرىدىن چىقاندا، زور بىر توپ ئادەملەر ئۇنىڭغا ئەگىشىپ ماڭدى.	ئۇلار بېرىخو شەھىرىدىن կېتىپ بارغاندا، كاتتا بىر توپ ئادەم ئۇنىڭ ئارقىسىغا ئەگىشىپ ماڭدى.
MAT 20:30	شۇ ۋاقتىتا، يول بويىدا ئولتۇرغان ئىككى كۆزى كۆرمەيدىغان كىشى، ئەيسا ۋە مانا، يول بويىدا ئولتۇرغان ئىككى ئەما ئەيسانلىق ئۇ يەردىن ئۆتۈپ شۇ جايىدىن ئۆتۈپ كېتىۋاتقانلىقىنى ئاڭلاپ: ئى رەب، داۋۇتنىڭ ئوغلى، بىزگە رەھىم قىلغايىسەن، – دەپ توۋىلىدى.	شۇ ۋاقتىتا، يول بويىدا ئولتۇرغان ئىككى كۆزى كۆرمەيدىغان كىشى، ئەيسا ۋە مانا، يول بويىدا ئولتۇرغان ئىككى ئەما ئەيسانلىق ئۇ يەردىن ئۆتۈپ بىزگە رەھىم قىلغايىسەن؟ دەپ چاقىرىدى.
MAT 20:31	كۆيچىلىك ئۇلارنى «ئۇن چىقارماڭلار!» دەپ ئەپپىلىدى. لېكىن، ئۇلار: – يا رەب، ئى داۋۇتنىڭ ئوغلى، بىزگە رەھىم قىلغايىسەن! – دەپ تېخىمۇ قاتىق توۋىلىدى.	كۆي كىشىلەر ئۇلارغا «ئۇن چىقارماڭلەر!» دەپ ئەپپەلەپ تۇردى. لېكىن ئۇلار تېخىمۇ كۆچلۈك بولۇپ: يا رەب، داۋۇتنىڭ ئوغلى، بىزگە رەھىم قىلىڭلە! دەپ توۋىلىدى.
MAT 20:32	ئەيسا توختاپ، ئۇلارنى چاقىرىپ: «سىلەر ئۆچۈن نېمە قىلىپ بېرىشىمنى قىلىپ بېرىشىمنى خالىسىلەر؟ – دەپ سورىدى.	ئەيسا توختاپ، ئۇلارنى چاقىرىپ: «سىلەر ئۆچۈن نېمە قىلىپ بېرىشىمنى خالىسىلەر؟» دەپ سورىدى.
MAT 20:33	يا رەب، كۆزلىرىمىز ئېچىلىرىنى! – دېپشىنى ئۇلار.	ئۇلار ئۇغا: يا رەب، كۆزلىرىمىزنى ئېچىپ بەرگەيسەن! دېدى.
MAT 20:34	ئەيسا ئۇلارغا ئىچ تاغرىتىپ، قولىنى ئۇلارنىڭ كۆزلىرىگە تەڭكۈزۈدى، كۆزلىرى شۇئان ئەسلىگە كېلىپ كۆردىغان بولدى؛ ئۇلار دەرھال ئۇنىڭغا ئەگىشىپ ماڭدى.	ئەيسا ئۇلارغا رەھىمەت كۆرسەتتى، قولىنى ئۇلارنىڭ كۆزلىرىگە تەڭكۈزۈدى، كۆزلىرى دەرھال ياخشى بولۇپ كۆرە بوشلىدى؛ ئۇلار تېزلىكتەن ئۇنىڭدىن كېپىن كەتقى.
MAT 21:1	ئۇلار بېرۇسالىمغا يېقىنىلىشىپ، زەيتۇن تېغىنىڭ ئېتىدىكى بەيت-فاكى بېزىسىغا كەلگىنىدە، ئەيسا ئىككى مۇخلىسىغا مۇنۇلارنى تايپلاپ ئالدىن ئەۋەتتى:	ئۇلار بېرۇسالىمغا ياقىن كېلىپ، زەيتۇن تېغىنىڭ يېنىدىكى بەيت-فاكى دېگەن جايغا يېتىپ كەتكەندە، ئەيسا ئىككى شاگىدىنى ئەۋەتتى.
MAT 21:2	– سىلەر ئۇدۇلۇلۇڭلاردىكى يېزىغا بېرىڭلار، بارساڭلارلا، باقلالىق بىر ئېشەك ۋە ئۇنىڭ يېنىدىكى بىر تەخەينى كۆرسىلەر، ئۇلارنى يېشىپ ئالدىمغا يېتىلەپ كېلىڭلار.	دېدى: سىلەر قارشىلارنىڭ ئالدىنىكى قېنىشقا بارىڭلار، بارغاندا، بىر ئېشەك باقلانغان تۇرۇپ، ئۇنىڭ يېنىدا بىر تەخەينى كۆرسىتىلەدۇ. ئۇلارنى ئېچىپ، مەن بىلەن بىرگە ئېلىپ كېلىڭلار.
MAT 21:3	ئەگەر بىرە سىلەرگە نېمە دەپ سورىسا، «يەرەدىگار بۇلارنى ئىشلەتكۈسى ئەگەر بىرسى سىلەرگە بىر نېمە دېسە، «رەبىنىڭ بۇلارغا حاجىتى چۈشتى» دەڭلار، ئۇ دەرھال ئۇلارنى قويۇپ بېرىنىدۇ.	ئەگەر بىرە سىلەرگە نېمە دەپ سورىسا، ئەرەدىگار بۇلارنى ئىشلەتكۈسى ئەگەر بىرسى سىلەرگە بىر نېمە دېسە، «رەبىنىڭ بۇلارغا حاجىتى چۈشتى» كەلەتتۈر» دېسىڭلار، ئۇ زادى ئۇلارنى بەرگەن بولىدۇ.
MAT 21:4	بۇ ھەممە ئەھۋال يېغەمبەر ئارقىلىق سۆزلەنگەن نېسىلەتلەرنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۆچۈن بولدى: –	بۇ ھەممە ئەھۋال يېغەمبەر ئارقىلىق سۆزلەنگەن نېسىلەتلەرنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۆچۈن بولدى:

Reference	Before	After
MAT 21:5	«زئون قىزىغا ئېيتىڭلار: – مانا، يادىشاھىك كېلىۋاتىدۇ، كەمتهر-مۇمن بولۇپ، مىننى بىر ئېشەككە، بويۇنتۇرۇقلىقۇ ئېشەكىنىڭ تەخىيگە، كېلىۋاتىدۇ بىننۇغا سېنىڭ.»	«زئون قىزىغا دەڭ: مانا، سىزنىڭ يادىشاھى سىلەرگە كېلىۋاتىدۇ، كەمتهر-مۇمن بىر ئېشەكتە مىننىپ، ئېشەكىنىڭ بالىسىدا كېلىۋاتىدۇ.»
MAT 21:6	ئەمدى ھېلىقى ئىككى مۇخلىس بېرىپ ئەيسانىڭ تايىلىغىنىدەك قىلدى.	ئۇ ۋاقتىتا ئۇلار ئىككى شاگىرد بېرىپ، ئەيسا دېگەنچە قىلدى.
MAT 21:7	ئېشەك بىلەن تەخەينى بېتىلەپ كېلىپ، ئۈستىگە يېپىنچا-چايانلىرىنى سالدى ۋە ئۇ ئۈستىگە مىندى.	ئېشەك بىلەن تەخە كەلدۈرۈپ، ئۇلارنىڭ ئۈستىگە چايانلىرىنى قوپۇپ، ئۇلارنىڭ ئۈستىگە مىندى.
MAT 21:8	ئەمدى توب-توب كىشىلەر يېپىنچا-چايانلىرىنى يولغا يايىداز قىلىپ سالدى؛ يەنە بىر قىسىمى دەرەخ شاخلىرىنى كېسىپ يولغا يايىتى.	چوڭ گۇرۇپىپا كىشىلەر كېيمىلىرىنى يولغا يايىدى؛ باشقىلىرى دەرەخ شاكىلىرىنى كەسىپ يولغا يايىدى.
MAT 21:9	ئالدىدا ماڭغان ۋە كەينىدىن ئەگەشكەن توب-توب خالايقى: – «داۋۇتنىڭ ئوغلىغا هوساننا بولغا! يەرۋەدىگارنىڭ نامىدا كەلگۈچىگە مۇبارەك بولسۇن! ئەرشىئەلادا تەشەككۈر-هوسانالار ئوقۇلسا سۇن!» – دەپ ۋارقىرىشاتى.	ئالدىدا يۈرگەن ۋە ئارقىدا كەلگەن خەلق: «داۋۇتنىڭ بالىسغا هوساننا! يەرۋەرىدىگار ئىسمى بىلەن كەلگۈچىگە خەير بولسۇن! ئەرشىدە هوساننا دەپ جاڭىرلاپ ئوقۇلۇشسۇن!» دەپ قارشى ئالدى.
MAT 21:10	ئۇ يېرۇسالىمغا كىرگەندە، يۇنكۈل شەھەر لەزىگە كەلدى. كىشىلەر: – بۇ زادى كىمدو؟ – دېيىشەتتى.	ئۇ يېرۇسالىمغا كىرگەندە، ھەممە شەھەر قوزغالىدى. كىشىلەر: «بۇ كىم؟» دەپ سوراشتا.
MAT 21:11	خەلق: بۇ گاللىيىدىكى ناسارەتتىن كەلگەن يەغەمبەر ئەيسا، دەپ جاۋاب خالايقى: – بۇ گاللىيى ئۆلکىسىدىكى ناسارەتلىك يەيغەمبەر ئەيسا، دەپ جاۋاب بېرىشەتتى.	بەردى.
MAT 21:12	ئەمدى ئەيسا ئىبادەتخانا هوپىلىرىغا كىرىپ، ئۇ يەرەد ئېلىم-سېتىم قىلىۋاتقان قىلىۋاتقانلارنىڭ ھەممىسىنى ھەيدەپ چىقاردى. يۇل تېگىشىكۈچلەرنىڭ شىرىھىلىرىنى ۋە ياختكەك-كەتەر ساتقۇچىلارنىڭ ئورۇندۇقلىرىنى ئۆرۈپ،	ئەيسا ماۋزۇن هوپىلىرىگە كىرىپ، ئۇ يەرەد ئېلىم-سېتىم قىلىۋاتقان كىشىلەرنى بارلىقىنى ھەيدەپ چىقاردى. يۇل تېگىشىكۈچلەرنىڭ شىرىھىلىرىنى ۋە كولىمپە ساتقۇچىلارنىڭ ئورۇندۇقلىرىنى ئۆرۈپ تاشلىدى.
MAT 21:13	ئۇلارغا: «مۇقەددەس كىتابىتا خۇدا دېگەن: مېنىڭ ئۆيۈم دۇئا قىلىش ئورنى ئۇلارغا: – مۇقەددەس يازمىلاردا خۇدانىڭ: «مېنىڭ ئۆيۈم دۇئا-تىلاۋەتخانا دەپ ئاتىلىدۇ» دېگەن سۆزى يۇتولىگەن؛ لېكىن سىلەر ئۇنى بۇلاڭچىلارنىڭ ئۇۋسىغا ئايلاندۇرۇۋايسىلەر! – دېدى.	ئۇلارغا: «مۇقەددەس كىتابىتا خۇدا دېگەن: مېنىڭ ئۆيۈم دۇئا قىلىش ئورنى ئۇلارغا: دەپ ئاتالايدۇ ئەمما سىلەر ئۇنى بۇلاڭچىلارنىڭ تۆشىگە ئايلاندۇرۇۋايسىلەر!» دېدى.
MAT 21:14	ئىبادەتخانا هوپىلىرىدا بولغاندا قارىغۇ ۋە توکۇرلار ئۇنىڭ ئالدىغا كەلدى، ئۇ ئۇلارنى ساقايتتى.	ئۇ مەئمۇردا بولغاندا، كۆزى كۆرمەيدىغان ۋە ھەيدەك كىشىلەر كەلدى، ئۇ ئۇلارنى داۋالاپ قويدى.
MAT 21:15	لېكىن باش كاھىنلار بىلەن تەۋرات ئۆسٹازىلىرى ئۇنىڭ ياراتقان مۆجىزلىرىنى كۆرۈپ ۋە بالىلارنىڭ ئىبادەتخانىدا: «داۋۇتنىڭ ئوغلىغا هوساننا-تەشەككۈرلەر بولغا!» دەپ توۋلۇغىنىنى ئاڭلاپ غەزىلەندى.	لېكىن باش كاھىنلار بىلەن دىنىي ئالىملار ئۇنىڭ مۇعجىزلىرىنى كۆرۈپ، بالىلارنىڭ ئىبادەتخانادا «داۋۇتنىڭ بالىسغا هوساننا!» دەپ قاتتا قالىشنى ئاڭلۇغاندا، غەزەيلىنىپ كەتتى.
MAT 21:16	ئۇلار ئۆسىڭىغا: بۇ بالىلار نېمە دېۋاتقانلىقىنى ئاڭلاۋاتىسىز؟ دەپ سورىدى. ئۇ ئۇلار ئۇنىڭغا: بۇ بالىلار ئېمە دەۋاتقانلىقىنى ئاڭلاۋاتىسىز؟ دەپ سورىدى. ئۇ ئۇلارغا: ھەئە، ئاڭلاۋاتىسەن! سىلەر كىتابىتا كېچىك بالىلار ۋە بۇۋاقلارنىڭ ئۆقۇپ باقىغانلىكى، «ئۆزۈگە كېچىك بالىلار ۋە بۇۋاقلارنىڭ تىلىرىدىن مەدھىيە سۆزلىرىنى مۇكەممەل قىلىدىڭ» دېدى.	ئۇلار ئۆسىڭىغا: بۇ بالىلار نېمە دېۋاتقانلىقىنى ئاڭلاۋاتىسىز؟ دەپ سورىدى. ئۇ ئۇلار ئۇنىڭغا: ھەئە، ئاڭلاۋاتىسەن! سىلەر كىتابىتا كېچىك بالىلار ۋە بۇۋاقلارنىڭ ئاغزىدىن مەدھىيە سۆزلىرى تەبىارلاپ قويۇلغان، دېگەننى ئۆقۇپ كۆرمەگەنمۇ؟ دېدى.
MAT 21:17	ئاندىن ئۇ ئۇلاردىن ئايلىپ، شەھەردىن چىقىپ بەيت-ئانىيا يېزىسىغا بېرىپ، شۇ يەرەد قوندى.	ئاندىن ئۇ ئۇلارنى تاشلاپ چىقىنى، شەھەردىن كەتتى، بەيت-ئانىيا يېزىسىگە باردى ۋە شۇ يەرەد تۇرۇپ قالدى.
MAT 21:18	ئەمدى سەھەردا، شەھەرگە قايتىپ كېتىۋاتقاندا، ئۇنىڭ قورسقى ئاچقانىدى.	سەھەر قالغاندا، شەھەرگە قايتىپ كېتىۋاتقاندا، ئۇ ئاچلىق كۆرگەن.
MAT 21:19	ئۇ يول بويىدىكى بىر توب ئەنجۇر دەرىخىنى كۆرۈپ، ئۇنىڭ يېنىغا باردى. لېكىن دەرەختىن يوپۇرماقتىن باشقماھى ئەنجۇر دەرىخىنى كۆرۈپ، ئۇنىڭغا قاراپ: لەزىدىن باشلاپ سەندىن مەڭگۈ مېۋە بولمىسىۇن! دېۋىدى، ئەنجۇر قاراپ دېدى: «سەندىن مەڭگۈ مېۋە چىقىمىسىۇن!» دەپ، ئەنجىر دەرىخىنى	ئۇ يول بويىدىكى بىر توب ئەنجىر دەرىخىنى كۆرگەندىن كېيىن، يېنىغا باردى. لېكىن ئۇنىڭدىن يوپۇرماقتىن باشقماھى ئەنجۇر دەرىخىنى كۆرۈپ، ئۇنىڭغا باردى. لېكىن دەرەختىن يوپۇرماقتىن باشقماھى هېچ نەرسە تېپىلمىغاندا، ئۇغا قاراپ دېدى: «سەندىن مەڭگۈ مېۋە چىقىمىسىۇن!» دەپ، ئەنجىر دەرىخىنى

Reference	Before	After
MAT 21:20	دەرىخى شۇئان قۇرۇپ كەتلى. مۇخلىسال بۇنى كۆرۈپ تەئەججۈلىسىي: ئەنجۇر دەرىخى قانداق بولۇپ شۇ قۇرۇپ كەتلى! – دېدى.	شاڪىتلار بۇنى كۆرۈپ ھايран قالدى: «ئەنجۇر دەرىخى قانداق بولۇپ شۇ ئەنجۇر دەرىخى نېمانچە تېزلا قۇرۇپ كەتلى!» دېدى.
MAT 21:21	ئەپسا ئۇلارغا جاۋاب بەردى: – مەن سىلەرگە شۇنى بەرھەق ئېيتىپ قويايىكى، ئەگەر ھېچ گۇمان بولماي ئىشەنچىلار بار بولسا، ئەنجۇر دەرىخىدە بولغان ئىشلار بولۇپلا قالماي، يەلكى سىلەر ھەتتا بۇ تاغقا: «بۇ يەردىن كۆتۈرۈلۈپ دېڭىزغا تاشلان! دېسەڭلار، ئۇ شۇنداق بولىدۇ.	ئەپسا جاۋاب بەردى: راست دەيمەن سىلەرگە، ئەگەر گۆمانسىز ئىشەنچىلار، ئەنجۇر دەرىخىدە بولغان ئىشلارنى قىلىپلا قالماي، بۇ تاغقا: بۇ يەردىن كۆتۈرۈلۈپ دېڭىزغا تاشلان! دېسەڭلار، ئۇ شۇنداق بولىدۇ.
MAT 21:22	دۇئا قىلىپ ئىمىنلىكىلىرىنى تىلىسەڭلار، ئىشەنچىلار بولىسا، شۇلارغا ئېرىشىسىلەر.	دۇئا قىلىپ تەلەپ قىلسائىلار، ئىشەنچىلار بولسا، شۇ ئىمىلەرگە ئېرىشەلەپسىلەر.
MAT 21:23	ئۇ ئىبادەتخانىغا كىرىپ، خەلقە ئۆگەت بېرىۋاتقاندا، باش كاھىنلار ۋە ئاقساقاللار كەلدى: سەن بۇ ئىشلارنى قانداق هوقۇق بىلەن قىلىۋاتىسىن؟ باش كاھىنلار ۋە ئاقساقاللار ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ: – سەن قىلىۋاتقان بۇ ساڭا بۇ هوقۇقنى كىم بەرگەن؟ ساڭا بۇ هوقۇقنى كىم بەرگەن؟ – دەپ سوراشتى.	ئۇ ئىبادەتخانىغا كىرىپ، خەلقە ئۆگەت بېرىۋاتقاندا، باش كاھىنلار ۋە ئاقساقاللار كەلدى: سەن بۇ ئىشلارنى قانداق هوقۇق بىلەن قىلىۋاتىسىن؟ باش كاھىنلار ۋە ئاقساقاللار ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ: – سەن قىلىۋاتقان بۇ ساڭا بۇ هوقۇقنى كىم بەرگەن؟
MAT 21:24	ئەپسا ئۇلارغا جاۋاب بېرىپ: – مەن ئاۋۇال سىلەرگە بىر سوئال سورايمەن. ئەگەر سىلەر جاۋاب بېرىپ: مەن ئاۋۇال سىلەرگە بىر سوئال سورايمەن. ئەپسا ئۇلارغا جاۋاب بېرىپ: مەن ئاۋۇال سىلەرگە بىر سوئال سورايمەن.	ئەپسا ئۇلارغا جاۋاب بەردى: «مەن ئالدىن سىلەرگە بىر سوئال سورايمەن. ئەگەر سىلەر جاۋاب بەرتكەن بولسائىلار، مەن بۇ ئىشلارنى قايىسى هوقۇققا ئايىنىپ قىلىۋاتقانلىقىمنى ئېيتىمىن.
MAT 21:25	يەھيا يۈرگۈزگەن چۈمۈلدۈرۈش نەدىن كەلگەن؟ ئەرشىنىمۇ، ياكى ئىنسانلاردىنىمۇ؟ – دەپ سورىدى. ئۇلار ئۆزىنارا مۇلاھىزە قىلىشىپ: – ئەگەر ئەرشىنى كەلگەن؟ دېسەك، ئۇ بىزگە: «ئۇنىداقتا، سىلەر نېمە ئۈچۈن ئۇنىڭغا ئىشەنمىدىڭلار؟» دەيدۇ.	يەھيا نىڭ چۆمۈلدۈرۈش قانداق كەلگەن؟ ئەرشىنىمۇ ياكى خەلقنىم؟ دەپ سورىدى. ئۇلار ئارىسىدا پارا قىلىپ: ئەگەر «ئەرشىنى كەلگەن» دېسەك، ئۇ بىزگە: «سىلەر نېمە ئۈچۈن ئۇغا ئىشەنمىدىڭلار؟» دەيدۇ.
MAT 21:26	ئەگەر: «ئىنسانلاردىن كەلگەن» دېسەك، خەلق قورقۇشىمىز بار، چۈنكى ئۇلار ھەممىسى يەھيانى يەيغەمبەر دەپ بىلىدۇ – دېپشتى.	ئەگەر ئادەملەردىن كەلگەن، دەپ دەسەك، خەلق قورقۇشىمىز بار، چۈنكى ئۇلار بارلىق يەھيا يەيغەمبەر دەپ ئۈيلاشماقتا.
MAT 21:27	بۇنىڭ بىلەن، ئۇلار ئەيساغا: بىلمەيمىز، دەپ جاۋاب بېرىشتى. – مەنمۇ بۇ ئىشلارنى قايىسى هوقۇق بىلەن قىلىۋاتقانلىقىمنى ئېيتەلمەيمەن، ئۇنىداقتا، مەنمۇ بۇ ئىشلارنى قايىسى هوقۇققا ئايىنىپ قىلىۋاتقانلىقىمنى ئېيتىمايمەن، – دېدى ئۇ ئۇلارغا.	بۇ مۇنىداقتا، ئۇلار ئەيساغا: بىلمەيمىز، دەپ جاۋاب قىلىدى. ئۇنىداقتا، بۇ مۇنىداقتا، ئۇلار ئەيساغا: بىلمەيمىز، دەپ جاۋاب قىلىدى.
MAT 21:28	ئەمدى بۇ ئىشقا قانداق قارايسىلەر؟ بىر ئادەمنىڭ ئىككى ئوغلى بار ئىككىن. ئۇ بىرىنچى ئوغلىنىڭ يېننەغا كېلىپ: «ئوغلۇم، بۇگۇن ئۆزۈمزاڭىمىغا بېرىپ ئىشلىگىن» دەپتۇ.	سىزلەر بۇ ئىشقا قانداق قارايسىلەر؟ بىر كىشىنىڭ ئىككى ئوغۇل بار، ئۇ بىرىنچى ئوغلىغا كېلىپ: «ئوغلۇم، بۇگۇن ئۆزۈمزاڭىمىغا بارىپ ئىشلەر دەپتۇ.
MAT 21:29	«بارمايمەن» دەپتۇ ئۇ، لېكىن كېيىن يۇشايمان قىلىپ يەنلا بېرىپتۇ.	ئۇ «مەن بارمايمەن» دەپ جاۋاب بەردى، لېكىن كېيىن يۇشايمان بولۇپ بارىپ كەتلى.
MAT 21:30	ئۇ ئىككىنچى ئوغلىنىڭ يېننەغا كېلىپ ئۇنىڭفەمۇ شۇنداق دەپتۇ. ئۇ: «خوب ئەپەندىم، باراي» دەپتۇ-يۇ، لېكىن بارماپتۇ.	ئۇ ئىككىنچى ئوغلىنىڭ يېننەغا بارىپ، ئۇغا شۇنداق دېدى. ئۇ: «ھەئ، بىر ئەپەندىم، مەن بارمايمەن» دېدى، لېكىن بارمايدى.
MAT 21:31	بۇ ئىككىلەنىڭ قايىسىنى ئاتىسىنىڭ ئىرادىسىنى ئادا قىلغان بولىدۇ؟ – بىرىنچى ئوغلى، – دەپ جاۋاب بەردى ئۇلار، ئەپسا ئۇلارغا مۇنىداقت دېدى: – مەن سىلەرگە شۇنى بەرھەق ئېيتىپ قويايىكى، باجىگىلار بىلەن ياشىشىلەر خۇدانىڭ يادىشاھىلىقىغا سىلەردىن بۇرۇن كىرمەكتە.	بۇ ئىككىسسىنىڭ قايىسىنى ئاتىسىنىڭ خاھىشىنى قىلغان بولىدۇ؟ ئۇلار جاۋاب بەردى: بىرىنچىسى، ئەپسا دېدى: مەن سىلەرگە راست دېپيم، باجىگىلار بىلەن ياشىشىلەر خۇدانىڭ يادىشاھىلىقىغا سىلەردىن ئالدىن كىرىپ كېتىشىتەتۈر.
MAT 21:32	چۈنكى گەرچە يەھيا يەيغەمبەر سىلەرگە ھەققانىيەت يولىنى ئايىان قىلغىلى كەلگەن بولسىمۇ، سىلەر ئۇنىڭغا ئىشەنمىدىڭلار؛ لېكىن باجىگىلار بىلەن	چۈنكى يەھيا سىلەرگە ھەقلىق يولىنى ئېنىق كۆرسەتسە، سىلەر ئۇنىڭغا ئىشەننىمىدىڭلار؛ بىراق باجىگىلار بىلەن يامان كىشىلەر ئۇنىڭغا ئىشىنىپ

Reference	Before	After
	پاھىشلەر ئۇنىڭغا ئىشەندى. سىلەر بۇنى كۆرۈپ تۇرۇپ، ھەتتا كېيىنكى ۋاقتىلاردا يولۇڭلاردىن يۇشايمان قىلمائى ئۇنىڭغا ئىشەندىلەر.	قالدى. سىلەر بۇنى كۆرگەندىن كېيىن، يولۇڭلارنى ئۆزگەرتىپ ئۇنىڭغا ئىشەندىلەر.
MAT 21:33	يەنە بىر تەمىسىلىنى ئاڭلۇلار: بىر يەر ئىگىسى بىر ئۆزۈمزا لىق بەریا قىلىپ، ئەتراپىنى جىتلاپتۇ. ئۇ ئۇنىڭدا بىر شاراب كۆلچىك قىزىپتۇ ۋە بىر كۆزەت مۇنا رى ياساپتۇ. ئاندىن ئۇ ئۆزۈمزا لىقنى باغۇھەنلەرگە ئىجارىگە بېرىپ، ئۆزى ياقا يۇرۇقا كېتپىتۇ.	هازىر باشقا بىر ھېكا يەنى ئاڭلۇل: بىر كىشى بىر ئۆزۈم باغى سېپىلغان، تاماشا قىلغان تەرىپەرنى جاققان. ئۇ ئۇنىڭدا بىر شەبەپ كۆلچەك قازغان ۋە بىر كۆزەت ئورنى قۇرغان. كېيىن ئۇ بۇ باغىنى بەزى كىشىلەرگە ئىجارا بېرىپ، ئۆزى باشقا جايغا كەتكەن.
MAT 21:34	ئۆزۈم يەسلى كېلىپ قالغاندا، ئۆزىنىڭ ھوسۇلنى ئېلىش ئۆچۈن قۇللەرنى قۇللەرنى باغۇھەنلەرنى يېنىغا ئەۋەتپىتۇ.	ئۆزۈم يەسلى كېلىپ قالغاندا، ئۆزىنىڭ ھوسۇلنى ئېلىش ئۆچۈن قۇللەرنى باشقا جايغا كەتكەن.
MAT 21:35	لېكىن باغۇھەنلەر قۇللەرنى تۇتۇپ، بىر تەننى تاقاپ، باشقا بىر تەننى ئۆلتۈرۈپ، يەنە بىرىنى چالما-كېسەك قىلىپتۇ.	لېكىن باغچىلار خىزمەتچىلەرنى تۇتۇپ، بىر تەننى تاقاپ، باشقا بىر تەننى ئۆلتۈرۈپ، يەنە بىر تەننى تاشلاپتۇ.
MAT 21:36	ئۇ يەنە بىر قېتىم ئالدىن قىدىنمۇ كۆپ قۇللەرنى ئەۋەتپىتۇ، بىراق باغۇھەنلەر ئۇلارغىمۇ ئوخشاش مۇئامىلە قىلىپتۇ.	ئۇ قايتا كۆپ قۇل ئەۋەتلىنى، ئالدىن قىدىكىدىن كۆپ بولۇپ، بىراق باغۇھەنلەر ئۇلارغا ئوخشاشلا قىلىپ مۇئامىلە قىلدى.
MAT 21:37	ئاخىردا، ئۇ «ئوغلۇ منىغۇ ھۆرمەت قىلار» دەپ، ئوغلىنى ئەۋەتپىتۇ.	ئاخىردا، ئۇ «ئوغلۇ منىغۇ ھۆرمەت قىلدى» دەپ ئوغلىنى يولىدى.
MAT 21:38	لېكىن باغۇھەنلەر ئوغۇلنى كۆرۈپ، ئۆزىرا: «بۇ بولسا مىراسخور؛ كېلىگلار، ئۇنى ئۆلتۈرۈپتىپ مىراسىنى ئىكلىلۇلايىل» دېشىشىپتۇ.	لېكىن باغۇھەنلەر بالىنى كۆرگەندە، بىر-بىرىگە: «بۇ مىراسچى، كېلىگلار، ئۇنى ئۆلتۈرۈپ، مىراسىنى ئېلىپ كېتىھىلى» دېدلىرە.
MAT 21:39	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار ئۇنى تۇتۇپ ئۆزۈمزا لىقنىڭ سىرىتىغا تاشلاپ ئۆلتۈرۈپتىپتۇ.	ئۇلار ئۇنى تۇتۇپ، ئۆزۈمزا رىنىڭ سىرىتىغا چىقاراپ، ئۆلتۈرۈپ تاشلىدى.
MAT 21:40	ئەمدى ئۆزۈمزا لىقنىڭ ئىگىسى كەلگەندە، شۇ باغۇھەنلەرنى قانداق قىلار؟	ئۆزۈمزا رىنىڭسى كەلگەندە، شۇ باغۇھەنلەرغا نېمە قىلىدۇ؟
MAT 21:41	ئۇلار ئۇنىڭقا: – بۇ رەزىل ئادەملىرنى ۋەھىشىلىك بىلەن يوقىتىدۇ. ئۆزۈمزا لىقنى بولسا مېۋىلىرىنى ئۆز ۋاقىتدا ئۆزىگە تايسۇردىغان باشقا باغۇھەنلەرگە بېرىشىتى.	ئۇلار ئۇنىڭقا: «بۇ يامان كىشىلەرنى قاتىق جازلايدۇ. ئۆزۈملۈكى بولسا مېۋىلىرىنى ئۆز ۋاقىتدا بېرىدىغان باشقا كىشىلەرگە ئىجارا قىلىدۇ.» دەپ جاۋاپ بېرىشتى.
MAT 21:42	ئەيسا ئۇلاردىن سورىدى: – مۇقەددەس يازمىلاردىكى مۇنۇ سۆزلەرنى ئۆقۇپ باقىغانمۇسىلەر؟: – «تامچىلار تاشلىۋەتكەن تاش بولسا، بۇرجەك تېشى بولۇپ تىكىلەندى. بۇ ئىش يەرۋەردىگاردىنىدۇر، بۇ كۆزىمىز ئالدىدا كارامەت بىر ئىشتۇر».«	ئەيسا ئۇلارغا سورىدى: «مۇقەددەس يازمىلاردا بۇ سۆزلەرنى ئۆقۇپ كۆرمىگەن مىسىلەر؟ قۇرۇشچىلار رەت قىلغان تاش، هازىر گۈش تاش بولۇپ قالدى. بۇ خۇدا تەرىپىدىن كەلگەن، بىزنىڭ كۆزىمىزگە زور خارقا بىر ئىشتۇر.»
MAT 21:43	شۇ سەۋەتىن سىلەرگە شۇنى ئېتىپ قويايىكى، خۇدانىڭ يادىشاھلىقى سىلەردىن تارتۇۋېلىنىپ، ئۇنىڭغا مۇۋاپىق مېۋىلىرىنى بېرىدىغان باشقا بىر ئەلگە ئاتا قىلىنىدۇ.	شۇ ئۆچۈن سىلەرگە دېيمەن، خۇدا يادىشاھلىقى سىلەردىن ئېلىنىپ كېتىپ، ئۇنىڭغا مۇۋاپىق مېۋىلىرىنى بېرىدىغان بىر قومغا بېرىلىدۇ.
MAT 21:44	بۇ «تاش»قا يېقىلغان كىشى پارە-پارە بولۇپ كېتىدۇ؛ لېكىن بۇ تاش ھەر ھەركىمنىڭ ئۆستىگە چۈشىسە، ئۇنى كۈڭۈم-تالقان قىلىپتىدۇ.	بۇ تاشقا يېقىلغان كىشى پارە-پارە بولۇپ كېتىدۇ؛ لېكىن بۇ تاش ھەر كىمگە چۈشىسە، ئۇنى كۈچلۈك ياق قىلىۋەتىدۇ.
MAT 21:45	باش كاھىنلار ۋە يەرسىيلەر ئۇنىڭ ئېتىقان تەمىساللىرىنى ئاڭلىپ، ئۇلارنى ئۆزلىرىگە قارىتىپ ئېتىقانلىقنى چۈشەندى.	باش كاھىنلار ۋە يەرسىيلەر ئۇنىڭ مىساللىرىنى ئاڭلىپ، بۇنىڭ ئۆزلىرىگە دەپ دەپلىگەنلىكىنى چۈشەندى.
MAT 21:46	ئۇنى تۇتۇش يولىنى ئىزدىگەن بولسىمۇ، لېكىن خالاپىق ئۇنى يەغەمبەر دەپ قارىغاچقا، ئۇلاردىن قورقۇشتى.	ئۇنى تۇتۇپ ئېلىش ئۆچۈن يول ئىزدىپ كۆرگەن بولسىمۇ، لېكىن خەلق ئۇنى يەغەمبەر دەپ ئوپلىغاخقا، ئۇلاردىن قورقۇقان.
MAT 22:1	ئەيسا ئۇلارغا يەنە تەمىساللىر بىلەن مۇنداق دېدى:	ئېسا يەنە ئۇلارغا مەشەللەر بىلەن شۇنداق دېدى:
MAT 22:2	ئەرش يادىشاھلىقى خۇدى ئۆز ئوغلى ئۆچۈن توپ زىبایتىنى تەييارلىغان بىر يادىشاھقا ئوخشايدۇ.	ئاسمان دۈلتى بىر يادىشاھنىڭ بالىسى ئۆچۈن توپ خۇرۇلۇش تەييارلىغانغا ئوخشايدۇ.
MAT 22:3		

Reference	Before	After
MAT 22:4	ئۇ چاكارلرىنى توي زىياپىتىگە تەكلىپ قىلغانلارنى چاقىرىشقا ئەۋەتپىتو، لېكىن ئۇلار كېلىشكە ئۇنىماپتۇ.	ئۇ خىزمەتلەنگەنلىرىنى ئەۋەتپى، تويفا تەكلىپ قىلغانلارنى چاقىرىپ كېلىش دېگەن، لېكىن ئۇلار كەلمەكچى بولمىدى.
MAT 22:5	ئۇ يەنە باشقۇا چاكارلرىنى ئەۋەتپى، ئۇلارغا تايلاپ: «چاقىرىلغانلارغا: – مانا، مەن زىياپىتىمنى تەييار قىلىدىم، مېنىڭ توراقلىرىم، بورداق ماللىرىم ھايوانلىرىم تاشقاق بولدى، ھەممە نەرسە تەييار. كېلىپ تاماققا قاتىشىڭلار، سوپۇلدى، زىياپەتكە مەرھەمەت قىلغاي، دەيدۇ. دەپ ئېيتىڭلار، – دەپتۇ.	ئۇ يەنە باشقۇا خىزمەتچىلەرنى ئەۋەتپى، ئۇلارغا دېدى: «چاقىرىلغانلارغا: – مانا، مەن تاماقلقىمىنى تەييار قىلىدىم، مېنىڭ قورامى ۋە چۆخمالقىقىسىنى تەييار بولدى، ھەممە ئىش تەييار. كېلىپ تاماققا قاتىشىڭلار، سوپۇلدى، دەپ ئېيتىڭلار،» دەپ.
MAT 22:6	بىراق ئۇلار تەكلىپىنى ئەھمىيەت قىلماي، بىرسى دەرگەھىگە كەتنى، يەنە بىرى سودىسىغا كېتپىتو.	بىراق ئۇلار تەكلىپىنى ئەھمىيەت قىلماي، بىرسى دەرگەھىگە كەتنى، يەنە بىرى سودا قىلىشقا كەتنى.
MAT 22:7	يادىشاھ بۇنى ئاكلاپ قاتىق غەزەپلىنىپ، ئەسکەرلىرىنى چىقىرىپ، ئۇ فاتىللارنى يوقتىپ، ئۇلارنىڭ شەھرىگە ئوت قويۇۋېتپىتو.	يادىشاھ بۇنى ئاكلاپ قاتىق غەزەپلىنىپ، ئەسکەرلىرىنى چىقارىپ، ئۇ فاتىللارنى تەماملىدى ۋە ئۇلارنىڭ شەھرىنى ياندۇردى.
MAT 22:8	ئاندىن ئۇ چاكارلرىغا: «توي زىياپىتى تەييار بولدى، لېكىن چاقىرىلغانلار مېھمانلىققا مۇناسىب كەلمىدى.	ئاندىن ئۇ خىزمەتچىلەرنىڭ تەييار بولدى، لېكىن چاقىرغانلار لايق ئەمەسلىر!»
MAT 22:9	ھازىر سىلەر كۆچا-سوكەكەرگە بارىپ، تۇتقۇق تېپقان ھەر قانداق كىشىنى، ئەمدى سىلەر ئاچا يوللارغا بېرىپ، ئۇدۇل كەلگەن ئادەملەرنىڭ ھەممىسىنى توي زىياپىتىگە تەكلىپ قىلىڭلار» دەپتۇ.	ھازىر سىلەر كۆچا-سوكەكەرگە بارىپ، تۇتقۇق تېپقان ھەر قانداق كىشىنى، ئەمدى سىلەر ئاچا يوللارغا بېرىپ، ئۇدۇل كەلگەن ئادەملەرنىڭ توبغا دەۋەت قىلىڭلار.
MAT 22:10	بۇنىڭ بىلەن چاكارلار يوللارغا چىقىپ، ياخشى بولسۇن، يامان بولسۇن، ئۇدۇل كەلگەنلىك ئادەملەرنىڭ ھەممىسىنى يىغىپ ئەكەپتۇ. توي سورۇنى مېھمانلار بىلەن لىق تولۇپتۇ.	شۇنىڭ بىلەن، خىزمەتلەر يوللارغا چىقتى، ياخشى بولسَا ياكى يامان بولسَا. ھەممە كەسپ كەلگەنلەرنى يىغىپ كەلدى. توي ئورنى مېھمانلار بىلەن تولۇپ كەتنى.
MAT 22:11	يادىشاھ مېھمانلار بىلەن كۆرۈشكىلى كىرگەندە، ئۇ يەردە يارداد كىيمى كىيمىپ يادىشاھ كىيمى كىيمى كىيمىپ كەن ئادەملەرنىڭ كىيمىگەن بىر كىشىنى كۆرۈپتۇ.	يادىشاھ ئەن ئەن بىلەن كۆرۈشكە كىرگەندە، ئۇ يەردە يارداد كىيمى كىيمى كىيمى كىيمىپ كەن ئادەملەرنىڭ كىيمىگەن بىر كىشىنى كۆرۈپ كەن.
MAT 22:12	يادىشاھ ئۇنىڭدىن: «بۇرادەر، زىياپەت كىيمى كىيمى، بۇ يەرگە قانداق كىرىدىك؟» دەپ سوراپتۇ، بىراق ئۇ كىشى جاۋاب بېرەلمەي قايتۇ.	يادىشاھ ئۇنى سورىدى: «بۇرادەر، زىياپەت كىيمى كىيمى كىيمىپ كەن، بۇ يەرگە قانداق كىرىدىك؟» بىراق ئۇ كىشى جاۋاب بېرەلمىدى.
MAT 22:13	يادىشاھ چاكارلرىغا: «ئۇنى يۇت- قوللىرىدىن باغلاپ، تېشىدىكى قاراڭۇلۇققا ئاچىقىپ تاشلاڭلار! ئۇ يەردە يىغا-زارلار كۆنۈرۈلدى، چىشلىرى بىلەن غۇچۇرلىتىدۇ» دەپتۇ.	يادىشا خىزمەتچىلەرنىڭ دېدى: «ئۇنى قول- يۇتسىدىن باغلاپ، تاشقى قاراڭۇلۇققا ئاچىقىپ تاشلاڭلار! ئۇ يەردە يىغا-زارلار كۆنۈرۈلدى، چىشلىرى بىلەن غۇچۇر تاشلايدۇ.»
MAT 22:14	چۈنكى چاقىرىلغانلار كۆپ، لېكىن تاللانغانلار ئازدۇر.	چۈنكى چاقىرىلغان كىشىلەر كۆپ، لېكىن تاللانغان كىشىلەر ئاز.
MAT 22:15	بۇنىڭ بىلەن يەرسىيلەر ئۇ يەردىن چىقىپ، قانداق قىلىپ ئۇنى ئۆز سۆزى بىلەن تۇراپقا چۈشۈرۈش ئۈچۈن قانداق يىلان قىلساق دەپ مەسلىھەتلىكەشتى.	شۇ ۋاقت يەرسىيلەر ئورنىدىن چىقىپ، ئۇنى سۆزى بىلەن تۇراپقا چۈشۈرۈش ئۈچۈن قانداق يىلان قىلساق دەپ مەسلىھەتلىكەشتى.
MAT 22:16	ئۇلار مۇخلىسىلىرىنى ھېردونىڭ تەرىپدارلىرى بىلەن بىلە ئۇنىڭ يېنىغا ئەۋەتپى: – ئۇستاز، سىلىنى سەممىي ئادەم، كىشىلەرگە خۇدانىڭ يولىنى سادىقلىق بىلەن ئۆگتىپ كېلىۋاتىدۇ ۋە ئادەملەرگە قىتى ئۆز-خاتирە قىلماي ھېچكىمگە يان باسمىايدۇ، دەپ بىلىملىرى.	ئۇلار ئۇز مۇخلىسىلىرىنى ھېردىيالانلار بىلەن بىلە ئۇنىڭ يېنىغا يوللاپتۇ: – ئۇستاز، بىلىملىرى، سىز راستچىل كىشى، خۇدانىڭ يولىنى ھەقىقەتتە ئۆگتىپ كېلىۋاتىسىز ۋە ھېچكىمگە يەرق قىلمايسىز!
MAT 22:17	قېنى، قانداق ئۇلابىلا؟ رىم ئىمپېراتورى قەيىسەرگە باج-سېلىق تايشۇرۇش تەۋرات قانۇنغا ئۇيغۇنۇمۇ يوق؟ – دېيشىتى.	بىزگە دەڭ، سىز بىمە ئويلايسىز؟ قەيىسەرگە سېلىق بېرىش قانۇنغا ئۇيغۇنۇمۇ يوق؟
MAT 22:18	لېكىن ئەيسا ئۇلارنىڭ رەزىل نىيىتىنى بىلىپ: – ئەي ساختىپەزلەر، مېنى نېمىشقا سىنماقچىسىلەر؟	ئەممە ئەيسا ئۇلارنىڭ يامان نىيىتىنى بىلىپ دېدى: «ئەي، ئۇيغۇچىلىق قىلغۇچىلار، مېنى نېمىگە سىنماقچىسىز؟
MAT 22:19	قانداق، باج ئۆچۈن يادىلىنىدىغان بىر يۇل مەنە كۆرۈشەتلىكلىار، دېدى. ئۇلار قېنى، باجقا تايشۇرۇلۇدىغان بىر تەڭگە ماڭا كۆرسىتىڭلار، – دېدى. ئۇلار بىر	قانداق، باج ئۆچۈن يادىلىنىدىغان بىر يۇل مەنە كۆرۈشەتلىكلىار، دېدى. ئۇلار قېنى، باجقا تايشۇرۇلۇدىغان بىر تەڭگە ماڭا كۆرسىتىڭلار، – دېدى.

Reference	Before	After
MAT 22:20	دینار يۇلسنى ئەكەلدى.	بىر دىنار يۇل ئېلىپ كەلدى.
MAT 22:21	ئۇ ئۇلاردىن: بۇنىڭ ئۆستىدىكى سۈرهەت ۋە نام-ئىسمى كىمنىڭ؟ – دەپ سورىدى.	ئۇ ئۇلارغا سورىدى: بۇنىڭ ئۆستىدىكى رەسم ۋە ئىسمى كىمنىڭ؟
MAT 22:22	قەيسەرنىڭ، – دەپ جاۋاب بەردى ئۇلار، ئۇ ئۇلارغا: – ئۇنداق بولسا، قەيسەرنىڭ ھەققىنى قەيسەرگە، خۇدانىڭ ھەققىنى خۇداغا تايشۇرۇڭلار، – دېدى.	ئۇلار بۇ سۆزىنى ئاكلاپ، ھەيران بولۇپ قېلىشتى-دە، ئۇنىڭ يېنىدىن كېتىپ قالدى.
MAT 22:23	شۇ كۈنى، «ئۆلگەنلەر تىرىلمەيدۇ» دەيدىغان سادۇقىيالار ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ قىستاپ سوئال قويىدى:	ئۇ كۈنده، «ئۆلگەنلەر تىرىلمەيدۇ» دەپ ئېيتقان سادۇقىيالار كېلىپ، ئۇنى سىنىش ئۇچۇن سوئال سورىدى:
MAT 22:24	ئۇستاز، مۇسا قانۇnda دېتىن: بىر كىشى بالىسىز ئۇلوب كەتسە، ئۇنىڭ – ئۇستاز، مۇسا يېغەمبەر تەۋراتا: «بىر كىشى يەرزەتسىز ئۇلوب كەتسە، ئۇنىڭ ئاكا ياكى ئىنسىس تۇل يەڭىسىنى ئەمرىگە ئېلىپ، قېرىندىشى ئۇچۇن نەسىل قالدۇرۇش لازم» دەپ تايىلغان.	ئۇقۇتقۇچى، مۇسا قانۇnda دېتىن: بىر كىشى بالىسىز ئۇلوب كەتسە، ئۇنىڭ – ئۇستاز، مۇسا يېغەمبەر تەۋراتا: «بىر كىشى يەرزەتسىز ئۇلوب كەتسە، ئۇنىڭ ئاكا ياكى ئىنسىس تۇل يەڭىسىنى ئەمرىگە ئېلىپ، قېرىندىشى بىزىنىڭ ئارادا يەتتە ئاق-ئۇكا بار edi. چوڭى توپ قىلىپ كېپىن ئۇلوب كەتتى. بالىسى يوق بولغاچقا، ئايالنى ئىككىنچى قېرىندىشىغا قالدۇردى.
MAT 22:25	بۇرۇن ئارىمىزدا يەتتە ئاكا-ئۇكا بار ئىدى. چوڭى ئۆيىلەنگەندىن كېپىن ئۇلوب كەتتى. يەرزەنت كۆرمىگەنلىكتىن، ئايالنى ئىككىنچى قېرىندىشىنىڭ ئەمرىگە قالدۇردى.	بىراق، ئىككىنچىسىنىڭ ھالىمۇ شۇغا ئوخشىدى، كېپىن بۇ ئىش ئۇچىنچىدىن يەتتىنچى قېرىندىشقا قەدەر داۋاملاشتى.
MAT 22:26	بىراق ئىككىنچىسىدىكى ئەھۋالمۇ ئۇنىڭكىگە ئوخشاش بولدى، ئاندىن بۇ ئىش ئۇچىنچىسىدە تاکى يەتتىنچى قېرىنداشقىچە ئوخشاش داۋاملاشتى.	ئاخىردا، ئۇ ئايالمۇ ئۇلوب كەتتى.
MAT 22:27	ئەمدى تىرىلىش كۈنندە بۇ ئايال يەتتە ئاكا-ئۇكىنىڭ قايىسىسىنىڭ ئايالى بولىدۇ؟ چۈنكى ئۇنى ھەممىسى ئەمرىگە ئالغان-دە!	تىرىلىپ كەتكەن كۈنده، بۇ ئايال يەتتە ئەرنىڭ قايىسىسىنىڭ خاتىنى بولىدۇ؟ چۈنكى ھەممىسى ئۇنى ئالغان!
MAT 22:28	ئەمدى تىرىلىش كۈنندە بۇ ئايال يەتتە ئاكا-ئۇكىنىڭ قايىسىسىنىڭ ئايالى بولىدۇ؟ چۈنكى ئۇنى ھەممىسى ئەمرىگە ئالغان-دە!	ئەيسا ئۇلارغا جاۋاب بەردى: سىلەر يازمىلارنى ۋە خۇدانىڭ كۈچىنى بىلمەگەنلىكتىن، خاتالىق قىلىۋاتىسىلەر.
MAT 22:29	ئەيسا ئۇلارغا مۇنداق جاۋاب بەردى: – سىلەر نە مۇقدەدەس يازمىلارنى نە خۇدانىڭ قۇدرىتىنى بىلمىگەنلىكىلار ئۇچۇن ئازغانلىسلەر.	تىرىلىپ كەتسە، ئادەملەر توپ قىلمايدۇ، توپ قىلىپ بېرىلمەيدۇ، بەلكى ئاسماندا يەرىشتلەرگە ئوخشاش بولىدۇ.
MAT 22:30	چۈنكى ئۇلۇمدىن تىرىلىگەندە ئىنسانلار ئۆيىلەنەيدۇ، ئەرگە تەگمەيدۇ، بەلكى خۇدانىڭ ئەرشتىكى يەرىشتلەرگە ئوخشاش بولىدۇ.	ئەمما ئۇلوب كەتكەنلەرنىڭ قايتا تىرىلىشى ھەققىدە، سىلەر ئوقۇپ كۆرمەپىسىز، خۇدا سىلەرگە نېمە دەپ بەرگەن:
MAT 22:31	ئەمدى ئۇلۇمدىن تىرىلىش مەسىلىسى ھەققىدە خۇدانىڭ سىلەرگە ئېيتقان:	«مەن ئىبراھىم، ئىسهاق ۋە ياقۇپلارنىڭ خۇداسىدۇرمەن!» دېگەن شۇ سۆزىنى ئوقۇمىدىكىلارمۇ؟ خۇدا ئۇلۇكەرنىڭ ئەمەس، بەلكى تىرىكەلەرنىڭ خۇداسىدۇرا!
MAT 22:32	بۇ سۆزىنى ئاكلاپان خەلق ئۇنىڭ تەلىمدىن ھەيرانوھەس قېلىشتى.	خەلق بۇ سۆزىنى ئاكلاپاندا، ئۇنىڭ تەلىمگە ھەيران بولۇپ قالدى.
MAT 22:33	پەرسىيلەر ئۇنىڭ سادۇقىيالارنى ئاغزىنى تۇۋاقلىغانلىقىنى ئاكلاپ، بىر يەرگە جەم بولۇشتى.	پەرسىيلەر ئۇنىڭ سادۇقىيالارنى سۈكۈت قىلدۇرغانلىقىنى ئاكلاپ، بىرگە يېغىلىپ كەتتى.
MAT 22:34	ئۇلارنىڭ ئىچىدىكى بىر قانۇن ئۈزاتى ئۇنى سىتاي كۆرۈش ئۈچۈن ئۇنىڭدىن ئۇلارنىڭ ئارىسىدىكى بىر تەۋرات-قانۇن ئۇستازى ئۇنى سىناش مەقسىتىدە ئۇنىڭدىن:	ئۇلارنىڭ ئىچىدىكى بىر قانۇن ئۈزاتى ئۇنى سىتاي كۆرۈش ئۈچۈن ئۇنى سىناش مەقسىتىدە: sorap سوئال:
MAT 22:35	– ئۇستاز، تەۋرات قانۇندىكى ئەڭ مۇھىم ئەمر قايىسى؟ – دەپ قىستاپ سورىدى.	ئۇقۇتقۇچى، تەۋرات قانۇندىكى ئەڭ گەۋدەلىك بۇيرۇق قايىسى؟
MAT 22:36	– ئۇستاز، تەۋرات قانۇندىكى ئەڭ مۇھىم ئەمر قايىسى؟ – دەپ قىستاپ سورىدى.	– ئۇستاز، تەۋرات قانۇندىكى ئەڭ گەۋدەلىك بۇيرۇق قايىسى؟
MAT 22:37		

Reference	Before	After
MAT 22:38	ئۇ ئۇنىڭغا مۇنداق دېدى: – «يەرۋەردىگار خۇدايىكىنى يۇتون قەلبىڭ، يۇتون جېنىڭ، يۇتون زېھنىڭ بىلەن سۆيگەن»	ئۇ ئۇنىڭغا دېدى: «خۇدايىكىنى تولا قەلبىڭ بىلەن، تولا جېنىڭ بىلەن، تولا زېھنىڭ بىلەن سۆيە»
MAT 22:39	– ئەڭ ئۇلغۇغ، بىرىنچى ئورۇندا تۇرىدىغان ئەم مانا شۇ.	بۇ ئەڭ مۇھىم، بىرىنچى بۇيرۇق.
MAT 22:40	ئۇنىڭغا ئوخشايدىغان ئىككىنچى ئەم بولسا «قوشاناكىنى ئۆزۈڭنى سۆپىگەندەك سۆيى». يۇتون تەۋرات قانۇنى ۋە يېغەمبەرلەرنىڭ سۆزلىرى بۇ ئىككى ئەمگە ئېسلىغان حالدا ماڭىدۇ.	ئۇ بىلەن ئوخشاش ئىككىنچى بۇيرۇق: «قوشىنىڭنى ئۆزۈنىڭىزنى سۆيىگەندەك سۆيىڭ». يۇتون قانۇن ۋە يېغەمبەرلەر سۆزلىرى بۇ ئىككى بۇيرۇققا باغلانىپ كەتىدۇ.
MAT 22:41	پەرسىيلەر جەم بولۇپ تۇرغان ۋاقتىتا، ئېيسا ئۇلاردىن:	پەرسىيلەر جەم بولغاندا، ئېيسا ئۇلارغا:
MAT 22:42	– مەسىھ توغرىسىدا قانداق ئوپلاۋاتىسىلەر؟ ئۇ كىمنىڭ ئوغلى؟ – دەپ سورىدى. داۋۇتنىڭ ئوغلى، – دېپىشتى ئۇلار.	مەسىھ ھەقتە سىلەر قانداق ئوپلاۋاتىسىلەر؟ ئۇ كىمنىڭ بالىسى؟ دەپ سورىدى. ئۇلار داۋۇتنىڭ بالىسى دېدى.
MAT 22:43	ئۇ ئۇلارغا شۇنداق دېدى: بۇ نىمە ئۆچۈن، داۋۇت زېبۇر كىتابىدا روه بىلەن روھتا «رەببىم» دەپ ئاتاپ، –	ئۇ ئۇلارغا شۇنداق دېدى: بۇ نىمە ئۆچۈن، داۋۇت زېبۇر كىتابىدا روه بىلەن مەسەھىنى «رەببىم» دەپ ئۇلارغا شۇنداق دېدى: «مېنىڭ ئۇڭ تەرەبىمە ئولتۇر، مەن سېنىڭ دوشىمەنلىرىڭنى ئايقىڭ ئاسىتىدا قىلغۇچە!» دەپ دىدۇ؟
MAT 22:44	«يەرۋەردىگار مېنىڭ رەببىمگە ئېيتتىكى: – «مەن سېنىڭ دوشىمەنلىرىڭنى ئايغىڭ ئاسىتىدا دەسىسەتكۈچە، ئۇڭ بىنندىدا ئولتۇرغىن!» – دەپ دىدۇ؟	داۋۇت مەسەھىنى «رەببىم» دەپ ئاتايدىغان بولغاندا، مەسىھ قانداق داۋۇتنىڭ بالىسى بولالايدۇ؟
MAT 22:45	داۋۇت مەسەھىنى شۇنداق «رەببىم» دەپ ئاتىغان تۈرسا، ئەمدى مەسىھ قانداقمۇ داۋۇتنىڭ ئوغلى بولىدۇ؟	ۋە ھېچ كىش ئۇنىڭغا جاۋاب بەرەلمىدى؛ شۇ كۈندىن كېپىن، ھېچ كىش ئۇنىڭدىن سوئال سورىشقا بىئاتىپ قالدى.
MAT 22:46	ۋە ھېچكىم ئۇنىڭغا جاۋابەن بىر ئېغىزىمۇ سۆز قايتۇرالمىدى؛ شۇ كۈندىن ئېتىبارەن، ھېچكىم ئۇنىڭدىن سوئال سوراشقىمۇ يېتىنالمىدى.	شۇ سۆزلەردىن كېپىن، ئېيسا كۆپ خەلقا ۋە ئۇنىڭ شاکىرىلىرىغا بۇنداق دېدى:
MAT 23:1	بۇ سۆزلەردىن كېپىن، ئېيسا توب-توب خالايىققا ۋە مۇخلىسىلىرىغا مۇنداق	قانون ئالىملىرى ۋە پەرسىيلەر مۇسانىڭ ئورنىدا ئولتۇرۇيتنو.
MAT 23:2	– تەۋرات ئۇستازلىرى ۋە پەرسىيلەر مۇسا يېغەمبەرنىڭ ھۆكۈم چىقىرىش ئورنىدا ئولتۇرغان بولىدۇ.	شۇڭا، ئۇلار سىلەرگە نىمە دېسە، ھەممىسىگە كۆنگۈل بېرىپ قىلىڭلار، لېكىن ئۇلارنىڭ قىلىشلىرىغا ئەگىشىمەڭلار؛ چۈنكى ئۇلار ئۆز ئۆز ئۆزلىرى قىلمايدۇ.
MAT 23:3	شۇڭا، ئۇلارنىڭ سىلەرگە ئېتىقان ھەممە سۆزلىرىگە كۆخۈل قويۇپ، دېڭەنلىرىنى قىلىڭلار، لېكىن ئۇلارنىڭ قىلغانلىرىدەك قىلماڭلار؛ چۈنكى ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ دېڭىنگە ئۆزلىرى ئەمەل قىلمايدۇ.	ئۇلار بېغىر يۈكلەرنى سۆرەپ، ئادەملەرنىڭ بۇئۇغا چاپىلادۇ، لېكىن ئۆزلىرى زىممىسىگە ئارتىپ قويدۇ. ئەمما ئۆزلىرى بۇ يۈكلەرنى كۆتۈرۈشكە بىرمۇ بارمىقىنى مىدىرىلىتىشنى خۇشىقايدۇ.
MAT 23:4	بەلكى ئۇلار كۆتۈرەلمىگۈدەك بېغىر يۈكلەرنى باغلادىپ ئادەملەرنىڭ زىممىسىگە ئارتىپ قويدۇ. ئەمما ئۆزلىرى بۇ يۈكلەرنى كۆتۈرۈشكە بىرمۇ	ئۇلار بېغىر يۈكلەرنى سۆرەپ، ئادەملەرنىڭ بۇئۇغا چاپىلادۇ، لېكىن ئۆزلىرى بۇ يۈكلەرگە بىر بارماق بىلەنلا ھەركەت قىلمايدۇ.
MAT 23:5	ئۇلار ھەممە ئەمەللەرنى ئىنسانلارغا كۆز-كۆز قىلىش ئۆچۈنلا قىلىدۇ؛ چۈنكى چۈنكى ئۇلار «تايىت قايلىرىنى» كەڭ قىلىپ چىڭىۋېلىپ، تونلىرىنىڭ چۇچىلىرىنى ئۆزۈن ساڭىلىتىپ قويدۇ؛	ئۇلار ھەممە ئىشلىرىنى باشقى ئادەملەر كۆرۈشى ئۆچۈن قىلىدۇ؛ چۈنكى ئۇلار يېزىن تەللىكىلەرنى كەڭ يېزىپ، كېيمىلىرىنىڭ تەللىكلىرىنى چوڭا يېزىپ تۇرۇۋاندۇ؛
MAT 23:6	ئۇلار تۆشلۈكەرde ئەڭ ياخشى ئورۇنلارغا، سىناڭوگلاردا ئالدىنىقى ئورۇنلاردا ئالدىنىقى ئورۇنلاردا ئولتۇرۇشقا، ئۆلتۈرۈشنى ياقشى كۆرۈشەتلەر،	بازاردا خەلقنىڭ ئۇلارغا سالام بېرىپ تۇرۇشنى ۋە خەلق تەرەپلى مىسال
MAT 23:7	«ئۇستاز، ئۇستاز» دەپ ئاتاشلىرىغا ئامراق كېلىدۇ.	ئۇقۇتقۇچى، ئۇقۇتقۇچى، دەپ ئاتالغاننى ياقتۇرۇۋاتىدۇ.
MAT 23:8	بىراق سىلەر بولساڭلار «ئۇستاز» دەپ ئاتاشلىشنى قوبۇل قىلماڭلار؛ چۈنكى سىلەرنىڭ يالغۇز بىرلا ئۇستازىڭلار بار ۋە ھەممىڭلار قېرىنداشتۇرسىلەر.	ئەمما سىلەر «ئۇستاز» دەپ ئاتىلماڭلار؛ چۈنكى سىلەرنىڭ يەقەت بىر ئۇستازىڭلار بار، مەسىھ، ۋە ھەممىڭلار قېرىنداشلار.
MAT 23:9		

Reference	Before	After
MAT 23:10	يەر يۈزىدىكەن ھېچقانداق كىشىنى «ئاتام» دېمەڭلار، چۈنكى يەقهت بىرلا ئاتاڭلار، يەنى ئەرشته تۇرغۇچى باردۇر.	يەر يۈزىدىكى ھېچ كىمگە ئاتا دەپ ئاتالماسلقىڭلار، چۈنكى سىلارنىڭ بىرلا ئاتاڭلار بار، ئۇ ئەسماندا تۇرغۇچى.
MAT 23:11	سىلەر «مۇئەللەم» دەپ ئاتىلىشقا ئەمەل قىلماڭلار، چۈنكى يەقهت بىرلا مۇئەللەم، يەنى مەسىھەنىڭ ئۆزى باردۇر؛	سىلەر «مۇئەللەم» دەپ ئاتىلىشقا ئەمەل قىلماڭلار، چۈنكى يەقهت بىرلا مۇئەللەم بار، مەسىھە ئۆزى.
MAT 23:12	بەلكى ئاراڭلاردا ئەڭ مەرتىۋىلىك بولغان كىشى سىلەرنىڭ خىزمىتىڭلاردا بولىدۇ.	ئۆزىنى چوڭ كۆرسەتكۈچىلەر تۆۋەنلىنىدۇ، ئۆزىنى كىچىك تۇقۇچىلەر بالدار ئۆزىنى يۇقىرى تۆتماقچى بولغىنى تۆۋەن قىلىنىدۇ، ئۆزىنى تۆۋەن تۇتقىنى يۇقىرى قىلىنىدۇ.
MAT 23:13	بىراق حالىلارغا ۋاي، ئەي تەۋرات ئۇستازلىرى ۋە يەرسىيلەر، ساختىپەزلەر! سىلەر ئەرش يادىشاھلىقىنىڭ ئىشىكىنى ئىنسانلارغا تاقاپ كېلىۋاتىسىلەر؛ يَا ئۆزۈڭلەر كىرمەمىسىلەر، يَا كىرىشنى ئىستىگەنلەرنىڭ كىرىشىگە بول قويمايسىلەر.	ئەي، ۋاي سىلەرگە، تەۋرات ئالىملىرى ۋە يەرسىيلەر، ئىپوقچىلارا چۈنكى سىلەر تۇل ئاپالارنىڭ ئۆي-يۈرۈتلەرنى تالاب يەۋاتىسىلەر ۋە كۆرسەتكۈچ بولۇش ئۇچۇن ئۆزاق دۇنًا قىلىسىلەر، شۇڭا سىلەر كۆپ جازا ئالىسىلەر.
MAT 23:14	حالىلارغا ۋاي، ئەي تەۋرات ئۇستازلىرى ۋە يەرسىيلەر، ساختىپەزلەر، ئالدىدا تەقۋادار كۆرۈنسەك دەپ، ئۇزۇندىن-ئۇزۇن دۇنًا قىلىسىلەر. شۇڭا، سىلەر تېخىمۇ ئېغىر جازاغا تارتىلىسىلەر.	ئەي، ۋاي سىلەرگە، تەۋرات ئالىملىرى ۋە يەرسىيلەر، ئىپوقچىلارا چۈنكى سىلەر ئادەملەرنىڭ ئالدىدا ئەسمانىڭ يەربىكىن قوبۇۋەتمەمىسىلەر، سىلەر تۇل ئاپالارنىڭ مال-دۇنياسىنى يەۋاتىسىلەر، شۇنداقتىمۇ باشقىلار ئۆزلىرىڭلەر كىرمەمىسىلەر ۋە كىرمەقچى بولغانلارنىڭ كىرىشىگەم رۇخسەت قالدۇرمامدۇسىلەر.
MAT 23:15	حالىلارغا ۋاي، ئەي تەۋرات ئۇستازلىرى ۋە يەرسىيلەر، ساختىپەزلەر! سىلەر بىرلا ئادەمنى ئېتىقادىڭلارغا كىرگۈزۈش ئۇچۇن، دېڭىز ۋە قۇرۇقلۇقنى كېلىۋاتىسىلەر، بىراق ئۇ كىشى كىرگۈزۈلگەندىن كېيىن، سىلەر ئۇنى ئۆزلىرىڭلاردىن ئىككى ھەسسى بەتتەر بولغان دوزاخنىڭ يەزەنتى قىلىپ يېتىشتۈرۈپ چىقىسىلەر.	سىزلەرغا ۋاي، ئەي قانۇن ئۇستازلىرى ۋە يەرسىيلەر، ئىككىيۈزلىقلارا بىر كىشىنى دىنىڭلارغا قوشۇش ئۇچۇن، دېڭىز بىلەن قۇرۇقلۇقنى گۈللاپ كېتىسىلەر، بىراق ئۇ قوشۇلغاندىن كېيىن، سىلەر ئۇنى سىلەرنىڭ ئۆزلىرىڭلارنىڭ ئىككى ھەسسى يامان بولغان جەھەنەم بەچەربىكىنە ئايلاندۇرۇپ چىقىسىلەر.
MAT 23:16	حالىلارغا ۋاي، ئەي قارىغۇ يولباشچىلار! سىلەر: «ھەرقانداق كىشى ئىبادەتخانا بىلەن قەسەم قىلىسا، ھېچنېمىسى يوق، بىراق ئىبادەتخانىدىكى ئالىتوۇنى تىلغا ئېلىپ قەسەم قىلغانلار قەسمىدە تۇرۇشقا قەرزىدار بولىدۇ» دەپسىلەر.	ۋاي سىلەرگە، ئەي كۆزىگە كۆرگۈسىز يولباشچىلار! سىلەر دەپسىلەر: «كىشى ئىبادەتخانا بىلەن قەسەم قىلىسا، بىر نەرسىسى يوق، لېكىن ئىبادەتخانىدىكى ئالالتۇن بىلەن قەسەم قىلغانلار قەسمىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشقا مەۋىپ بولىدۇ».
MAT 23:17	ئەي كور ئەخەمەقلەر! ئاللۇن ئۇلۇغۇمۇ ياكى ئاللۇننى مۇقەددەس قىلغان ئىبادەتخانىمۇ؟	ئەي بىناقلىلار ۋە كورلارا ئاللىن كاتلىمىدىمۇ ياكى ئاللىنى مۇقەددەسلىرىدە بىلەن مەبەت بىناسىمۇ؟
MAT 23:18	سىلەر يەنە: «ھەركىم قۇربانگاھ بىلەن قەسەم قىلىسا، ھېچنېمىسى يوق، بىراق قۇربانگاھ ئۇستىدىكى ھەدىيەنى تىلغا ئېلىپ قەسەم قىلغانلار قەسمىدە تۇرۇشقا قەرزىدار بولىدۇ» دەپسىلەر.	سىزلەر يەنە: «ھەر كىم قۇربانگاھ بىلەن قەسەم قىلىسا، ھېچ نەرسىسى يوق، بىراق قۇربانگاھ ئۇستىدىكى سۆۋگىنى تالىش قىلىپ قەسەم قىلغانلار، قەسمىنى تولۇق ئۇرۇنداشلىق كېرەك» دەپسىلەر.
MAT 23:19	ئەي كورلارا ھەدىيە ئۇلۇغۇمۇ ياكى ھەدىيىنى مۇقەددەس قىلغان قۇربانگاھمۇ؟	ئەي بىناقلىلار ۋە كورلارا ھەدىيە كاتلىمىدىمۇ ياكى قۇربانگاھ ئۇنى مۇقەددەسلىرى قىلغاندا مامۇ؟
MAT 23:20	شۇڭا، قۇربانگاھنى تىلغا ئېلىپ قەسەم قىلغۇچى بولسا ھەم قۇربانگاھ بىلەن ھەم ئۇنىڭ ئۇستىدىكى بارلىق نەرسىلەر بىلەن قەسەم قىلغان بولىدۇ.	شۇڭا، كىم قۇربانگاھ بىلەن قەسەم قىلىسا، ئۇ قۇربانگاھ ۋە ئۇنىڭ ئۇستىدىكى ھەر نەرسە بىلەن قەسەم قىلغان بولىدۇ.
MAT 23:21	ئىبادەتخانىنى تىلغا ئېلىپ قەسەم قىلغۇچىمۇ ھەم ئىبادەتخانىنى، ھەم ئىبادەتخانىدا تۇرۇغۇچىنى تىلغا ئېلىپ قەسەم قىلغان بولىدۇ.	ئىبادەتخانىغا قەسەم قىلغۇچى بولسا، ئۇنىڭغا ۋە ئىبادەتخانىدا تۇرۇشلىق كىشىگە يېتىن قەسەم بېرىپ تۇرۇغۇسىز.
MAT 23:22	ئەرشىنى تىلغا ئېلىپ قەسەم قىلغۇچى خۇدانىڭ تەختى ۋە تەختتە	ئەرەشنى ئايتسىپ قەسەم قىلغۇچى كىشى، شۇ خۇدا تەختىگە ۋە تەختتە

Reference	Before	After
MAT 23:23	<p>ئولتۇرغۇچىنىڭ نامى بىلەن قەسەم قىلغان بولىدۇ.</p> <p>ۋاي سىلەرگە، ئەي تەۋرات ئالملەرى ۋە يەرسىيەلەر، يەخې خېچلار! سىلەر ھالكىلارغا ۋاي، ئەي تەۋرات ئۇستا زىلىرى ۋە يەرسىيەلەر، ساختىپەزىلە! چۈنكى سىلەر ھەتتا يالپۇز، ئارىبىدەيىان ۋە زىرىلەرنىڭ ئوندىن بىر ئۇلۇشىنى تۆشىرە قىلىپ خۇداغا ئاتايسىلەر-بۇ، بىراق تەۋرات قانۇنىڭنىڭ تېخىمۇ ۋەزىلىك تەرەپلىرى بولغان ئادالەت، رەھىمدىلىك ۋە سادىقلىقىنى ئېتىبارغا ھېچ ئالمايسىلەر، ئاۋۇال مۇشۇ ئىشلارنى ئورۇندىشىڭلار كېرەك، ئاندىن شۇ ئىشلارنىمۇ ئادا قىلمامى قويماسلىقىڭلار كېرەك.</p>	<p>ئولتۇرغۇچىنىڭ ئىسمى بىلەن قەسەم قىلغان بولىدۇ.</p> <p>ۋاي سىلەرگە، ئەي تەۋرات ئالملەرى ۋە يەرسىيەلەر، يەخې خېچلار! سىلەر يالپۇز، ئارىا ۋە زىرىلەرنىڭ ئۇنىلىقىنى خۇدا ئۆچۈن ئايىرىپ تۇرۇۋاتىسىلەر، لېكىن قانۇنىڭ ئەڭ مۇھىم قىسىمىلىرى بولغان ئادالەت، مېھرىبانلىق ۋە راستىچىلىقىنى ئويلىمەپسىلەر، بۇلارنى ئالدىن قىلىڭلار، شۇنىڭدىن باشقا ئىشلارنىمۇ تەرمە قىلماڭلار.</p>
MAT 23:24	<p>ئەي قارغۇ يولباشچىلار! سىلەر چىنەگەردىكى ياشىنى سوزۇپ ئېلىۋەتسىلەر، لېكىن بىرەر تۆكىنى يۇتۇن بىتى يۇتۇۋەتسىلە!</p>	<p>ئەي كۆرۈشچان يولباشچىلار! سىلەر ئىچىملىكتىكى ياشىنى سوزۇپ ئېلىۋەتسىلەر، لېكىن بىر توگەنى يۇتۇن يۇتۇۋەتسىلە!</p>
MAT 23:25	<p>ھالكىلارغا ۋاي، ئەي تەۋرات ئۇستا زىلىرى ۋە يەرسىيەلەر، ساختىپەزىلە! سىلەر چىنە-قاچىلارنىڭ تېشىنىلا يۇيۇپ ياكىزلىغىنىڭلار بىلەن تۇلارنىڭ ئىچى ھەر تۇرلۇك ھېرسىلىك ۋە ئىشرەتپەرەسلىككە تولغان.</p>	<p>ۋاي سىلەرگە، تەۋرات ئۇستا زىلىرى ۋە يەرسىيەلەر، ئىككىيۇزلىكە! كاسە ۋە تەخسىزنىڭ تېشىنىلا تازلاپ تۇرۇۋاتىسىلەر، لېكىن تۇلارنىڭ ئىچى يۇرسەتچىلىك ۋە زاكۇرلىق بىلەن تولغان.</p> <p>ئەي كۆزىڭ گۆملەپ قالغان يەرسىي! ئالدىنلا چىنىنىڭ ئىچىك تەرەپنى تازلاپ قوي، شۇڭا تېشكى تەرەپمۇ تاز بولىدۇ!</p>
MAT 23:26	<p>ئەي قارغۇ يەرسىي! ئاۋۇال چىنە-قاچىنىڭ ئىچىن ياكلا، شۇنداقتا تېشىمۇ ياك بولىدۇ!</p>	<p>واي سىلەرگە، ئەي قانۇن ئۇقۇتقۇچىلىرى ۋە يەرسىيەلەر، ئويۇنچىلىق قىلغۇچىلار! سىلەر تاشقا سوزۇك چىرايلىق كۆرۈندىغان، لېكىن ئىچىدە تۇلۇك سۆكلىرى ۋە ھەرخىل ناياللىق نەرسىلەرگە تولغان قەبرىلەرگە ئوخشاش.</p>
MAT 23:27	<p>ھالكىلارغا ۋاي، ئەي تەۋرات ئۇستا زىلىرى ۋە يەرسىيەلەر، ساختىپەزىلە! سىلەر ئاقارتىپ قويۇلغان، سىرتى چىرايلىق كۆرۈندىغان لېكىن ئىچى ئۇلۇكەرنىڭ ئۇستاخانلىرى ۋە خىل ناياك نەرسىلەرگە تولغان قەبرىلەرگە ئوخشايسىلەر.</p>	<p>شۇنداقتا سىلەر كىشىلەرگە قارشى ھەقىقىي دەپ كۆرۈنسىلەر، لېكىن ئىچىك جەھەتنە يالغانچىلىق ۋە يامانلىق بىلەن تولۇق.</p>
MAT 23:28	<p>شۇنىڭدەك تېشىڭلاردىن ئىنسانلارنىڭ ئالدىدا ھەققانى ئادەملىرىدەك كۆرۈنسىلەر، لېكىن ئىچىڭلار ساختىپەزلىك ۋە ئىتائەتسىزلىك بىلەن تولغان.</p>	<p>ۋاي سىلەرگە! ئەي تەۋرات ئۇستا زىلىرى ۋە يەرسىيەلەر، يەخې خېچلە! چۈنكى سىلەر يەيغەمبەرلەرنىڭ قۇرۇپ كەتۋاتىسىلەر، ھەققانىلارنىڭ مازارلىرىنى بىزەپ كېلىۋاتىسىلەر</p>
MAT 23:29	<p>ھالكىلارغا ۋاي، ئەي تەۋرات ئۇستا زىلىرى ۋە يەرسىيەلەر، ساختىپەزىلە! چۈنكى سىلەر يەيغەمبەرلەرنىڭ قەبرىلىرىنى ياساپ كېلىۋاتىسىلەر، ھەققانىلارنىڭ مازارلىرىنى بىزەپ كېلىۋاتىسىلەر</p>	<p>ھەم سىلەر دەپسىلەر: «ئەگەر ئاتا-بوۋىلىرىمىزنىڭ ۋاقتىدا ياشاپ كەتسەك، ۋە سىلەر: «ئاتا-بوۋىلىرىمىزنىڭ ۋاقتىدا ياشاپ كەتسەك، ئۇلار بىلەن يەيغەمبەرلەرنىڭ قېلىنىڭ ئۆتكۈشىگە قاتناشىقان ئەمەستتۇق» – دەپسىلەر.</p>
MAT 23:30	<p>يەيغەمبەرلەرنىڭ قېلىنىڭ تۆكۈشلىرىگە شېرىك بولما يتتۇق» – دەپسىلەر.</p>	<p>شۇڭا سىلەر ئۆز سۆزۈڭلار بىلەن ئۆزۈڭلارنىڭ يەيغەمبەرلەرنى ئۆلتۈرگەنلەرنىڭ ئەۋاپلىرى ئىكەنلىكىلارغا گۇۋاھلىق بەرىنلەر.</p>
MAT 23:31	<p>شۇڭا سىلەر ئۆز سۆزۈڭلار بىلەن ئۆزۈڭلارنىڭ يەيغەمبەرلەرنى ئۆلتۈرگەنلەرنىڭ ئەۋاپلىرى ئىكەنلىكىلارغا گۇۋاھلىق بەرىنلەر.</p>	<p>شۇڭا سىلەر ئۆز سۆزۈنىڭلار بىلەن، يەيغەمبەرلەرنى ئۆلتۈرگەنلەرنىڭ باللىرى ئىكەنلىكىلارغا گۇۋاھلىق بېرىۋاتىسىز.</p>
MAT 23:32	<p>ئۇنداقتا، ئاتا-بوۋىلىرىڭلار باشلىغان قىلىمىشلىرىنى تولۇقلالىڭلار!</p>	<p>شۇ يەرده، ئاتا-بوۋىلىرىڭلار باشلىغان ئىشلارنى تولۇدۇرۇپ بېرىڭلەر!</p>
MAT 23:33	<p>ئەي يىلانلار! زەھەرلىك يىلانلارنىڭ نەسلىلىرى! دواخ جازاسىدىن قانداقمۇ قۇتۇللاڭرىسىلەر؟</p>	<p>ئەي يىلانلار، زەھەرلىك يىلانلارنىڭ نەسلى! دواخ جازاسىدىن قانداق قۇتۇللاپلىسىز؟</p>
MAT 23:34	<p>شۇڭا مانا، سىلەرگە يەيغەمبەرلەر، دانشىمەنلەر ۋە ئالىملارنى ئەۋەتىپ تۇرىمەن. سىلەر ئۇلارنىڭ بەزىلىرىنى كېرىستەلەپ ئۆلتۈرگەنلەر، بەزىلىرىنى سىنაگوگلىرىڭلاردا دەرىگە باسىلىەر، شەھەردىن شەھەرگە قوغلايسىلەر.</p>	<p>شۇڭا، سىلەرگە يەيغەمبەرلەر، ئەقلىلىق كىشىلەر ۋە بىلىملىكەرنى يوللاپ بېرىمەن. سىلەر ئۇلارنىڭ بەزىسىنى ئۆلتۈرۈڭلەر ۋە ئاسىغا چالسىلەر، بەزىسىنى سىنაگوگلىرىڭلاردا تالاب قىلىپ سۇكىنىسىلەر، شەھەرلەر ئارسىدا قوغلايسىلەر.</p>
MAT 23:35	<p>شۇنداقتا قىلىپ، ھەققانى ھابىلىنىڭ قان قەرزىدىن تارتىپ تاكى سىلەر ئىبادەتخانىدىكى مۇقەددەس جاي بىلەن قۇربانگاھنىڭ ئارىلىقىدا ئۆلتۈرگەن بەرەكىيانىڭ ئوغلى زەكەربىيانىڭ قان قەرزىگە، ھەققانىلارنىڭ يەر بۈزىدە</p>	<p>شۇنداقتا قىلىپ، ھەقداش ھابىلىنىڭ قاندىن باشلاپ، باراخىيا ئوغلى زەكەربىيانىڭ قانغىچە، دۇنيادا تۆكۈلگەن بارلىق ھەقداشلارنىڭ، قانلىرى سىلەرگە چۈشۈپ كېتىدۇ، چۈنكى سىلەر ئۇنى معبد بىلەن ئالىار ئارسىدا</p>

Reference	Before	After
MAT 23:36	ئېقىتلغان بارلىق قان قەرزىلىرى بۇ دەۋرنىڭ بېشىغا چۈشۈرۈلدى.	ئۆلتۈرگەن.
MAT 23:37	مەن سىلەرگە راست دېيە min، بۇ قىلىمىشلارنىڭ جازاسى ھەممىسى بۇ مەن سىلەرگە بەرھەق شۇنى ئېتىپ قوياىكى، شۇ قىلىمىشلارنىڭ دەۋرنىڭ باشىغا چۈشۈپ كېتىدۇ.	ئەي بېرۇسالىم، بېرۇسالىم! سىلەر يېغەمبەرلەرنى ئۆلتۈرۈپ، مەن يوللاشقان كىشىلەرنى تاشلاپ قويۇۋاتقان شەھەرا مېكىيان چۈجىلىرىنى قانات ئاستىغا يېقاندەك، يەزەنتلىرىڭلارنى قانچە قېتىم قوغلاپ تۇرغۇچى بولدۇم، لېكىن سىلەر ئۇنى خالىمىدىڭلار!
MAT 23:38	ئەي بېرۇسالىم، بېرۇسالىم! يېغەمبەرلەرنى ئۆزىگە ئەۋەتلىگەن ئەچلىرەرنى جالما-كىپسەك قىلىدىغان شەھەرا مېكىيان قۇچىلىرىنى قانات ئاستىغا يېقاندەك يەزەنتلىرىڭىنى قانچە قېتىم قوغلاپ كۆرۈڭلار، ئۆيىڭىز سىلەرگە يالپۇز قالدى!	مانا، ئەمدى ئۆيۈڭلار سىلەرگە خارابە بولۇپ قالدى!
MAT 23:39	چۈنكى مەن شۇنى سىلەرگە ئېتىپ قوياىكى، سىلەر: «يەرۋەدىگارنىڭ نامىدا كەلگەن كىشىگە مۇبارەك بولسۇن!» دېمىگۆچە، سىلەر مېنى قايىتىدىن هېچ كۆرەلمەيسىلەر.	مەن سىلەرگە بۇنى ئېيتىمەن: سىلەر «يەرۋەدىگارنىڭ نامىدا كەلگەن دېمىگەچە، مېنى قايىتا ھېچ كۆرمەيسىلەر.
MAT 24:1	ئەيسا معبدتن چىقىپ كېتىۋاتقان ۋاقتىتا، شاكىرتلىرى ياققا كېلىپ، ئۇغا ئەسائىبادەتخانىدىن چىقىپ، ئالدىغا كېتىۋاتقاندا، مۇخلىسىلىرى يېننغا كېلىپ ئۇنىڭ دەققىتىنى ئىبادەتخانَا بىنالىرىغا تارىماقچى بولدى. «مات.»	ئەيسا معبدتن چىقىپ كېتىۋاتقان ۋاقتىتا، شاكىرتلىرى ياققا كېلىپ، ئۇغا ئەسائىبادەتخانىدىن چىقىپ، ئالدىغا كېتىۋاتقاندا، مۇخلىسىلىرى يېننغا معبد ئېمىزىنكلەرنى كۆرسەتەلەدۇ.
MAT 24:2	ئۇ ئۇلارغا دېدى: 'بۇلارنىڭ ھەممىسىنى كۆرمەمسىز؟ مەن سىلەرگە ئېنىق دېيە min، بۇ يەردە ھەر بىر تاش باشقا تاش ئۆستىدە قالمايدۇ، ھەممىسى تولۇق تاشلىنىپ كېتىدۇ.'	مانا بۇلارنىڭ ھەممىسىنى كۆرمەمسىز؟ مەن سىلەرگە ئېنىق بەرھەق شۇنى ئېتىپ قوياىكى، بۇ يەردە بىر تال تاشمۇ تاش ئۆستىدە قالمايدۇ، ھەممىسى تولۇق تاشلىنىپ كېتىدۇ.
MAT 24:3	ئۇ زەيتۇن تاغىدا ئۆلتۈرغاندا، شاگىدلرى ئۆز باشىنىڭ ئۇنىڭ يېننغا كېلىپ: - بىزگە ئېتىقىنجۇ، بۇ دېگەنلىرىڭ قاچان يۇز بېرىدۇ؟ سېنىڭ قايىتىپ كېلىشىڭ ۋە ڈەۋرنىڭ ئاقىرىنى كۆرسەتكەن قاناداق ئالامەت بولدۇ؟ - دەپ سوراشتى.	ئۇ زەيتۇن تاغىدا ئۆلتۈرغاندا، شاگىدلرى ئۆز باشىنىڭ ئۇنىڭ يېننغا كېلىپ: «بىزگە ئېتىقىنجۇ، بۇ دېگەنلىرىڭ قاچان بولىدۇ؟ سېنىڭ قايىتىپ كېلىشىڭ ۋە ڈەۋرنىڭ ئاقىرىنى كۆرسەتكەن قاناداق بەلگە بار؟» دەپ سوراشتى.
MAT 24:4	ئەيسا ئۇلارغا جاۋابن مۇنداق دېدى: - ھېزى بولۇڭلاركى، ھېچكىم سىلەرنى ئازدۇرۇپ كەتمەسىن.	ئەيسا ئۇلارغا جاۋاب قايىتۇردى: دىققەت قىلىڭلار، ھېچكىم سىلەرنى ئازدۇرۇپ كەتمەسىن.
MAT 24:5	چۈنكى نۇرغۇن كىشىلەر مېنىڭ نامىدا كېلىپ: «مەسىھ مەن بولىمەن» دەپ، كۆپ ئادەملەرنى ئازدۇردى.	چۈنكى كۆپ كىشى مەنىڭ ئاتىم بىلەن كېلىپ، 'مەنىڭ ئەنلىكىدۇ' دەپ، كۆپ ئادەم ئازدۇرۇپ يانغاق يولغا سېلىدۇ.
MAT 24:6	سلىھر ئۇرۇش خەۋەرلىرى ۋە ئۇرۇش شەپىلىرىنى ئاڭلايسىلەر، بۇلاردىن ئالقازادە بولۇپ كەتمەلدار؛ چۈنكى بۇ ئىشلارنىڭ يۇز بېرىشى مۇقەرەر، لېكىن بۇلار ئاخىرەت ئەمەس.	سلىھر ئۇرۇش خەۋەرلىرى ۋە ئۇرۇش توغرۇلۇق گەپلىرىنى ئاڭلاپ قالسىلەر، بۇلارغا قورقماڭلار؛ چۈنكى بۇ ئىشلار بولۇشى كېرەك. بىراق ئاخىرى كەلمىگەن.
MAT 24:7	چۈنكى بىر مىللەت باشقا مىللەت بىلەن جەنگ باشلايدۇ، بىر دۆلەت باشقا چۈنکى بىر مىللەت يەنە بىر مىللەت بىلەن ئۇرۇشقا چىقىدۇ، بىر يادىشاھلىق يەنە بىر يادىشاھلىق بىلەن ئۇرۇشقا چىقىدۇ. جاي-جايداردا ئاچارچىلىق، ۋابالار ۋە يەر تەۋەرەشلەر يۇز بېرىدۇ.	چۈنكى بىر مىللەت باشقا مىللەت بىلەن جەنگ باشلايدۇ، توغرۇلۇق جايلارغى ناچارلىق، ۋابا ۋە يەر تەكشەك يۇز بېرىدۇ.
MAT 24:8	لېكىن بۇ ئىشلارنىڭ يۇز بېرىشى «تۇغۇنىڭ تولغىقىنىڭ باشلىنىشى» بولىدۇ، خالاس.	لېكىن بۇ ئىشلار تۇغۇوت يەردىسىنىڭ باشلىنىشى بولىدۇ.
MAT 24:9	ئاندىن كىشىلەر سىلەرنى تۇتۇپ، ئازاب-ئوقۇبەتكە سېلىپ ئۆلتۈردى، مېنىڭ نامىم ۋە جىدىن يۇتكۈل ئەللەر سىلەردەن نەپەتلىنىدۇ.	ئاندىن، كىشىلەر سىلەرنى تۇتۇپ، زور ئازاپلارغا سېلىپ ئۆلتۈرۈۋاتىدۇ، مېنىڭ ئاتىم ئۇچۇن، يۇتون دۆلەتلەر سىلەرگە نەپەتلىك قىلىدۇ.
MAT 24:10	شۇنىڭ بىلەن نۇرغۇنلار ئېتىقادىدىن تانىدۇ، بىر-بىرىنى تۇتۇپ بېرىدۇ ۋە بىر-بىرىنى خائىلىك قىلىپ بېرىدۇ ۋە بىر-بىرىگە ئۆچمەنلىك قىلىدۇ.	شۇ ۋاقتىتا كۆپ كىشى ئىشەنچدىن بول قالىدۇ، بىر-بىرىنى خائىلىك قىلىپ بېرىدۇ ۋە بىر-بىرىگە كۆز تامام قىلىدۇ.
MAT 24:11	كۆپ يالغان يېغەمبەرلەر بەيدا بولۇپ، كۆپ ئادەمنى يولدىن ساپا قىلىدۇ. نۇرغۇن ساختا يېغەمبەرلەر مەيدانغا چىقىپ، نۇرغۇن كىشىلەرنى ئازدۇردى.	كۆپ يالغان يېغەمبەرلەر بەيدا بولۇپ، كۆپ ئادەمنى يولدىن ساپا قىلىدۇ. نۇرغۇن ساختا يېغەمبەرلەر مەيدانغا چىقىپ، نۇرغۇن كىشىلەرنى ئازدۇردى.

Reference	Before	After
MAT 24:12	ئىتائەتسىزلىك-رەزىللىكلەرنىڭ كۆپىيىشى تۈپەيلىدىن، نۇرغۇن كىشىلەردىكى مېھىر-مۇھەببەت سۇزۇلۇپ كېتىدۇ.	يامانلىق كۆپ بولغاندا، كۆپ كىشىلەردە مېھىر-مۇھەببەت سۇزۇلۇپ كېتىدۇ.
MAT 24:13	لېكىن ئاخىرغىچە بەراشلىق بەرگەنلەر قۇتقۇزۇلۇدۇ.	ئاخىرغا قەدەر چىدا قىلغانلارلا قۇتقۇزۇلۇدۇ.
MAT 24:14	بۇ خۇش خەۋەر، خۇدا يادىشاھلىقى ھەقىدە، يۇتون دۇنيا بويىچە سوراپ- بارلىق ئەللەرگە ئاگاھ-گۇۋاھلىق بولسۇن ئۆچۈن، خۇدانىڭ يادىشاھلىق ھەقىدىكى بۇ خۇش خەۋەر يۇتكۈل دۇنياغا جاكارلىنىدۇ؛ ئاندىن زامان ئاخىرى بولىدۇ.	بۇ خۇش خەۋەر، خۇدا يادىشاھلىقى ھەقىدە، يۇتون دۇنيا بويىچە سوراپ- بارلىق ئەللەرگە ئاگاھ-گۇۋاھ بولىدۇ؛ ئاندىن زامان ئاخىرى بولىدۇ.
MAT 24:15	دانىيال يېغەمبەر قەيت قىلغان «ۋەيران قىلغۇچى يېرگىنچىلىك نومۇسسىزلىق»نىڭ مۇقەددەس جايىدا تۇرغىنىنى كۆرگىنلىرىدا (كتابخان بۇ سۆزىنىڭ مەنسىنى چۈشەنگەي)،	يېغەمبەر دانىيال بایان قىلغان «ۋەيران قىلغۇچى نومۇسسىزلىك»نىڭ مۇقەددەس جايىدا تۇرۇۋاتقانلىقىنى كۆرسىڭلار،
MAT 24:16	يەھۇدىيە ئۆلکىسىدە تۇرۇۋاتقانلار تاغلارغا قاچسۇن؛	يەھۇدىيەدە بولغانلار تاغلارغا تېز قاچىپ كېتىڭ.
MAT 24:17	ئۆگۈزىدە تۇرغان كىشى ئۆيىدىكى نەرسە-كېرەكلىرىنى ئالغىلى چۈشمەيلا قاچسۇن.	ئۆستىدە تۇرغان كىشى ئۆيگە چۈشۈپ نەرسە ئېلىپ كەتمە، دەرھال قاچقۇ.
MAT 24:18	ئەگەر كىشى دەرىزلىكتە بولسا، قايتىپ كېلىپ كېيم-كېچەك ئېلىپ كەتمە. ئېتىزلىقتا تۇرغان كىشىمۇ چاينىنى ئالغىلى ئۆيىگە يانمىسۇن.	
MAT 24:19	ئۇ كۈنلەردىن ئەمىزىۋاتقانلار ئۆچۈن چوقۇم ئۇ كۈنلەردىن ئەمىزىۋاتقانلارنىڭ ھامىلىدار ئاياللار ۋە بالا ئېمىتىۋاتقانلارنىڭ ھالغا ۋاي!	قىيىن بولىدۇ!
MAT 24:20	قاچىدىغان ۋاقتىڭلارنىڭ قىش ياكى شابات كۈنگە توغرا كېلىپ قالماسىلىقى ئۆچۈن دۇئا قىلىڭلار.	قاچما ۋاقتىڭلار قىش ياكى شەبەت كۈنندە بولما سلىقى ئۆچۈن دۇئا قىلىڭلار.
MAT 24:21	چۈنكى ئۇ چاغدا دۇنيا ئايىرىدە بولغاندىن مۇشۇ چاغقىچە كۆرۈلۈپ باقىمىغان ھەم كەلگۈسىدىمۇ كۆرۈلمەيدىغان دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەت بولىدۇ.	شۇ ۋاقتىتا دۇنيا باشلىنىپ بۈگۈنگە قەدەر كۆرۈلمىگەن، كەلگۈسىدەم كۆرۈلمەيدىغان قورقۇنچىلىق ئازاب بولىدۇ.
MAT 24:22	ئۇ كۈنلەر ئازايىتلىمسا، بېچقانداق ئەت ئىگىسى قۇتۇلامىسما؛ لېكىن خۇدا خۇدانىڭ ئۆز تاللىغانلىرى ئۆچۈن ئۇ كۈنلەر ئازايىتلىدۇ.	ئەگەر ئۇ كۈنلەر قىسقارمىسما، ھەممە كىشى قۇتۇلامىسما؛ لېكىن خۇدا تاللىغانلار ئۆچۈن ئۇ كۈنلەر قىسقارتىلىدۇ.
MAT 24:23	ئەگەر ئۇ چاغدا بىرسى سىلەرگە: «قاراڭلار، بۇ يەردى مەسىھ بار!» ياكى «مەسىھ ئەنە ئۇ يەردى!» دېسە، ئىشەنەڭلار.	ئەگەر شۇ ۋاقتىتا بىرەر كىشى سىلەرگە: «قارا، مەسىھ بۇ يەردى!» ياكى «مەسىھ ئۇ يەردى!» دەپ دېسە، ئىشەنەڭلار.
MAT 24:24	چۈنكى ساختا مەسھەلەر ۋە ساختا يېغەمبەرلەر مەيدانغا چىقىدۇ، ئەگەر مۇمكىن بولىدىغان بولسا، ئۇلار ھەتتا خۇدا تاللىغانلارنىمۇ ئازدۇراتنى.	ئۇنىڭ ئۆچۈن يالغان مەسھەلەر ۋە يالغان يېغەمبەرلەر چىقىپ كېتىدۇ، چوڭ ئالامەتلەر بىلەن كارامەتلەرنى كۆرسىتىپ، ئەگەر ئېنىق بولسا، ھەتتا ئەگەر مۇمكىن بولىدىغان بولسا، ئۇلار ھەتتا خۇدا تاللىغانلارنىمۇ ئازدۇراتنى.
MAT 24:25	مانا، مەن بۇ ئىشلار يۇز بېرىشتىن بۇرۇن سىلەرگە ئۆقتۈرۈپ قويدۇم.	ھەي، مەن بۇ ئىشلار يۇز بېرىشتىن بۇرۇن سىلەرگە ئېتىپ قالدىم.
MAT 24:26	شۇنىڭ ئۆچۈن، بىرسى سىلەرگە: «قاراڭلار، ئۇ چۈل-بایاۋاندا!» دېسە، ئۇ يەرگە بارماڭلار. «قاراڭلار، ئۇ ئىچىرىدىكى ئۆپلەردى!» دېسە، ئىشەنەڭلار.	شۇنىڭ ئۆچۈن، ئەگەر بىر كىشى سىلەرگە: «قارا، ئۇ چۈلەدە!» دېسە، چىقماڭلار؛ «قارا، ئۇ ئىچىرىدىكى ئۆپلەردى!» دېسە، ئىشەنەڭلار.
MAT 24:27	چۈنكى چاقماق شەرقىن غەربىكە يالىت-يۈلت قىلىپ قانداق چاققان بولسا، ئىنسان ئوغلىنىڭ كېلىشى شۇنداق بولىدۇ.	ئۆچۈن چاقماق شەرقىن غەربىكە تېزلا يورۇقلاب چاققانفادەك، ئىنسان ئوغلىنىڭ كېلىشى شۇنداق بولىدۇ.
MAT 24:28	چۈنكى جەسەت قايىسى يەردى بولسا، ئۇ يەردىمۇ قۇزۇنلار توبىلىشىدۇ!	چۈنكى جەسەت قايىسى يەردى بولسا، شۇ يەردى قۇزۇنلار كېلىپ توبىلىشىدۇ!
MAT 24:29	ئۇ كۈنلەردىكى قىيىنچىلىق ۋاقتىرى ئۆتۈپ كەتكەندىن كېيىن، قۇياش قارا ئۇ كۈنلەردىكى ئازاب-ئوقۇبەتلىر ئۆتۈپ كەتكەن ھامان، قۇياش قارىيىدۇ، ئاي يورۇقلۇقنى بەرمەيدۇ، يۈلتۈزلىر ئاسماناندىن تۆكۈلۈپ چۈشىدۇ، ئاسماناندىكى كۆچلەر لەزىنگە كېلىدۇ.	ئۇ كۈنلەردىكى قىيىنچىلىق ۋاقتىرى ئۆتۈپ كەتكەندىن كېيىن، قۇياش قارا ئۇ كۈنلەردىكى ئازاب-ئوقۇبەتلىر ئۆتۈپ كەتكەن ھامان، قۇياش قارىيىدۇ، بولىدۇ، ئاي يورۇقلۇق بەرمەيدۇ، يۈلتۈزلىر ئاسماناندىن تۆكۈلۈپ كېتىدۇ، ئاسماناندىكى كۆچلەر سەيىھەپ كېتىدۇ.
MAT 24:30		

Reference	Before	After
	<p>ئاندىن ئىنسانئوغلىنىڭ ئالامىتى ئاسمانىدىن كۆرۈندىدۇ؛ يەر يۈزىدىكى پۈتكۈل قەبىلەر يېغا-زار كۆتۈرۈشىدۇ، ئۇلار ئىنسانئوغلىنىڭ كۆچ-قۇدرەت ۋە ئۈلۈغ شان-شەردپ ئىچىدە ئاسمانىدىكى بۇلۇتلار ئۆستىدە كېلىۋاتقانلىقىنى كۆرىدۇ.</p>	<p>شۇندى ئىنسانئوغلىنىڭ بەلگىسى ئاسمانىدىن كۆرۈنۈپ قالىدۇ؛ يەر تۈپىدىكى بارلىق خەلقەر يېغلابى-زارلايدۇ، ئۇلار ئىنسانئوغلىنىڭ كۆچى ۋە چوڭ نام-شۆھەرت بىلەن بۇلۇتلار ئۆستىدە كېلىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ تۇرۇۋالىدۇ.</p>
MAT 24:31	<p>ئۇننىڭ تاللىغانلىرىنى دۇنيانىڭ تۆت بۇلۇڭدىن، ئاسمانىنىڭ بىر چېتىدىن يەنە بىر چېتىگىچە ھەرىدەن يېغىپ بىر يەرگە جەم قىلىدۇ.</p>	<p>ئۇ يەرسىتىلەرنى چوڭ كاناي ساداسى بىلەن ئەۋەتىدۇ، ئۇلار ئۇنىڭ تاللىغان ئۇ يەرسىتىلەرنى زور جاراڭلىق بىر كاناي ساداسى بىلەن ئەۋەتىدۇ، ئۇلار كىشىلەرنى دۇنيانىڭ تۆت بۇلۇڭدىن، ئاسمانىنىڭ بىر چېتىدىن باشقا چېتىگە قەدەر بارلىق جايىلاردىن يېغىپ بىر يەرگە كېلىشتۈرۈۋالىدۇ.</p>
MAT 24:32	<p>ئەنجۇر دەرىخىدىن مۇنداق تەمىسىلىنى بىلۇپلىڭلار؛ ئۇنىڭ شاخلىرى ياكىرىپ يوپۇرماق چىقارغاندا، يازنىڭ يېقىنلاب قالغانلىقىنى بىلىسلىر.</p>	<p>ئىنجىر دەرىخىدىن بۇ مىسالىنى ئۆرلەڭلار؛ ئۇنىڭ شاخلىرى يۇملاق بولۇپ يايراق چىقارغاندا، يازنىڭ يېقىن كېلىپ قالغانلىقىنى بىلىسىز.</p>
MAT 24:33	<p>خۇددى شۇنىڭدەك، مەن بايا دېگەنلىرىمنىڭ ھەممىسىنى كۆرگىنلەردارا، ئۇنىڭ يېقىنلاب قالغانلىقىنى، ھەتا ئىشىك ئالدىدا تۇرۇۋاتقانلىقىنى بىلۇپلىڭلار.</p>	<p>شۇنداقلا، مەن دېگەن بارلىق ئىشلارنى كۆرسەڭلار، ئۇنىڭ يېقىنلاب كەلگەنلىكىنى، ھەتا ئۆي ئالدىدا تۇرۇۋاتقانلىقىنى باخشى بىلينگلار.</p>
MAT 24:34	<p>مەن سىلەرگە بەرھەق شۇنى ئېيتىپ قويایكى، بۇ ئالامەتلەرنىڭ ھەممىسى ئەمەلگە ئاشۇرۇلماي تۇرۇپ، بۇ دەۋر ئۆتمەيدۇ.</p>	<p>ئامىن، مەن سىلەرگە دېگەن، بۇ نەسل بارلىق بۇ ئالامەتلەر بولغاندىن بۇرۇن ئۆتمەيدۇ.</p>
MAT 24:35	<p>ئاسمانى زېمىن يوقىلىدۇ، بىراق مېنىڭ سۆزلىرىم ھەرگىز يوقالمайдۇ.</p>	<p>ئاسمانى بىلەن زېمىن ئۆتۈپ كېتىدۇ، بىراق مېنىڭ سۆزلىرىم ھەرگىز ئۆتمەيدۇ.</p>
MAT 24:36	<p>لېكىن شۇ كۈن ۋە ۋاقتىت-سائىتىنىڭ خەۋېرىنى بولسا، ھېچكىم بىلمەيدۇ – ھەتا ئەرشىتىكى يەرسىتىلەر رەبلىمەيدۇ، ئۇنى يەقەت ئاتاملا بىلدۇ.</p>	<p>لېكىن، شۇ كۈن ۋە ۋاقتىت ھەققىدە ھېچ كىم بىلمەيدۇ – ھەتا ئاسمانىدىكى يەرسىتىلەر يەندە بىلمەيدۇ، يەقەت ئاتاملا بىلدۇ.</p>
MAT 24:37	<p>ئەمدى نۇھ يەيغەمەرنىڭ كۈنلىرىدە قانداق بولغان بولسا، ئىنسانئوغلى قايتىپ كەلگەندىمۇ شۇنداق بولىدۇ.</p>	<p>نۇھ زامىندا قانداق بولغان بولسا، ئىنسانئوغلى كەلگەندە شۇنداق بولىدۇ.</p>
MAT 24:38	<p>چۈنكى تۆيان كېلىشىدىن ئىلگىرىكى كۈنلەرde، نۇھ كېمىگە كىرىپ قالغان كۈنگە قەدەر، ئولتۇرغان كۈنگىچە، شۇ زاماندىكى كىشىلەر يەپ-ئىچىپ، ئۆيلىنىپ ۋە ياتلىق بولۇپ كەلگەندى.</p>	<p>چۈنكى تۆيان كەلگەندىن بۇرۇن، نۇھ كېمىگە كىرىپ قالغان كۈنگە قەدەر، شۇ ۋاقتىتىكى كىشىلەر يەپ-ئىچىپ، توپ قىلىپ ۋە بىر-بىرگە يات قىلىپ كەتكەن.</p>
MAT 24:39	<p>تۆيان تۆيۈقسىز كېلىپ ھەممىسىنى غەرق قىلغۇچە، كىشىلەر ئۇنىڭدىن خەۋەرسىز بولۇپ تۇرغانغا ئوخشاش، ئىنسانئوغلىنىڭ قايتىپ كېلىشىمۇ شۇنداق بولىدۇ.</p>	<p>تۆيان كۆتۈلمەي كېلىپ ھەممىسىنى سۇغا چۆزۈپ كەتكەچ، كىشىلەر بۇ ھەقتە ھېچ بىلمەپ تۇرغاندەك، ئادەمئوغلىنىڭ كېلىپ چىقىشىمۇ شۇنداق بولىدۇ.</p>
MAT 24:40	<p>ئۇ كۈنى، ئېتىزدا ئىككى كىشى تۇرغان بولىدۇ؛ ئۇلاردىن بىرى ئېلىپ كېتىلىدۇ، يەنە بىرى قالدۇرۇلىدۇ.</p>	<p>ئۇ كۈندە، ئەرگىدە ئىككى كىشى بولىدۇ؛ بىرى ئېلىپ كېتىلىدۇ، باشقا بىرى قالدۇ؛</p>
MAT 24:41	<p>ئىككى ئايال توگىمەن بېشىدا تۇرۇپ ئۇن تارتىۋاتقان بولىدۇ؛ ئۇلاردىن بىرى ئېلىپ كېتىلىدۇ، يەنە بىرى قالدۇرۇلىدۇ.</p>	<p>ئىككى ئايال تەرەپتە ئۇن تارتلاۋاتقان بولىدۇ؛ بىرى ئېلىپ كېتىلىدۇ، باشقىسى قالدۇ.</p>
MAT 24:42	<p>شۇنىڭ ئۆچۈن، هوشيار بولۇڭلار، چۈنكى رەبىيڭلەرنىڭ قايتىپ كېلىدىغان ۋاقتى-سائىتىنى بىلمەيسىلەر.</p>	<p>شۇ ئۆچۈن، دىققەت قىلىڭلار، چۈنكى رەبىيڭلەرنىڭ قايتىش ۋاقتىنى بىلمەيسىلەر.</p>
MAT 24:43	<p>لېكىن شۇنى بىلىڭلاركى، ئەگەر ئۆي ئىگىسى ئوغرىنىڭ كېچىسى قايسى جىسەكتە كېلىدىغانلىقىنى بىلگەن بولسا، سەگەك تۇرۇپ ئوغرىنىڭ ئۆينى تېشىپ كىرىشىگە ھەرگىز يول قويىمايتى.</p>	<p>لېكىن بۇنى بىلىڭلار، ئەگەر ئۆي ساھىبى ئوغرىنىڭ كېچە قايسى ۋاقتىتا كېلىدىغانلىقىنى بىلگەن بولسا، دەرھال تۇرۇپ، ئوغرىنىڭ ئۆيگە كىرىپ كېتىشىگە ھېچقانداق يول قويىمايتى.</p>
MAT 24:44	<p>شۇنىڭغا ئوخشاش، سىلەر رەبىيەر تۇرۇڭلار، چۈنكى ئىنسانئوغلى سىلەر ئۆيلىمغاڭ ئاۋاتقىت-سائەتتە قايتىپ كېلىدۇ!</p>	<p>شۇنداق دەپ، سىلەر تەبىyar بولۇڭلار، چۈنكى ئىنسانئوغلى سىلەر ئۆيلىمغاڭ ۋاقتىتا قايتىپ كېلىدۇ!</p>
MAT 24:45	<p>خوجايىنى ئۆز ئۆيىدىكىلەرگە مەسئۇل قىلىپ، ئۇلارغا ئوزۇق-تۇلۇكىنى</p>	<p>هازىر، ئىشەنچلىق ۋە ئەقىلىق خىزمەتچى كىم؟ ئۇ، ئىگىسى تەرەپتىن</p>

Reference	Before	After
MAT 24:46	واقتى-ۋاقتىدا تەقسىم قىلىپ بېرىشكە تەينلىگەن ئىشەنچلىك ۋە يەملەك چاكار كىم بولىدۇ؟ خوجايىن ئۆيگە قايتاندا، چاكارنىڭ شۇنداق قىلىۋاتقىنىنىڭ ئۆستىگە كەلسە، بۇ چاكارنىڭ بەختىدۇ!	ئۆيىدىكى خەبەرگە جاۋاپكار بولۇپ، ئۇلارغا يېمەك-ئىچمەكىنى توغرا ئۆاقتىتا تەقسىم قىلىش ئۈچۈن تەينلەزگەن. ئەگەر مالىك ئۆيگە قايتىپ كەلگەن، خىزمەتچىسىنى شۇنداق ئىشلەۋاتقان حالدا تېپسا، بۇ خىزمەتجى بەختلىك! مەن سىلەرگە راست دەپ ئېيتقانغا، ئۇنى بارلىق ئىگلىكلىرىنى باشقۇرۇشقا قوبىدو.
MAT 24:47	مەن سىلەرگە بەرھەق شۇنى ئېپتىپ قويىايكى، خوجايىن ئۇنى يۇقۇن ئىگلىكىنى باشقۇرۇشقا قوبىدو.	لېكىن، ئەگەر شۇ يامان خىزمەتجى ئۆز ئىچىدىن: «ياٰتىم كەچەكتۇر» دەپ ئۆيلىسا، ئەگەر ئۇ ئۇنىڭ ھەم خىزمەتچىلىرىنى ھەيەت قىلىشقا باشلىپ، سارخۇيىللار بىلەن بىرگە يېلىق-ئېچىپ كۆرۈشكە كىرىپ قالسا، ئۇ خىزمەتچىنىڭ باشىسىنى كۆتۈلمەس بىر كۇنى، ئويلانىغان بىر ۋاقتىتا قايتىپ كېلىدۇ
MAT 24:48	لېكىن مۇبادا شۇ چاكار رەزىل بولۇپ كۆكىدە: «خوجايىنم ھايال بولۇپ قالدۇ» دەپ ئۆيلاب، باشقۇرۇشقا قوبىدو.	لېكىن، ئەگەر شۇ يامان خىزمەتجى ئۆز ئىچىدىن: «ياٰتىم كەچەكتۇر» دەپ ئۆيلىسا، ئەگەر ئۇ ئۇنىڭ ھەم خىزمەتچىلىرىنى ھەيەت قىلىشقا باشلىپ، سارخۇيىللار بىلەن بىرگە يېلىق-ئېچىپ كۆرۈشكە كىرىپ قالسا، ئۇ خىزمەتچىنىڭ باشىسىنى كۆتۈلمەس بىر كۇنى، ئويلانىغان بىر ۋاقتىتا قايتىپ كېلىدۇ
MAT 24:49	باشقۇرۇشقا ۋە ھاراقكەشلەرگە ھەمراھ بولۇپ يەپ-ئىچىشكە باشلىسا،	لېكىن مۇبادا شۇ چاكار رەزىل بولۇپ كۆكىدە: «خوجايىنم ھايال بولۇپ قالدۇ» دەپ ئۆيلاب، باشقۇرۇشقا قوبىدو.
MAT 24:50	شۇ چاكارنىڭ خوجايىنى كۆتۈلمىگەن بىر كۇنى، ئويلانىغان بىر ۋاقتىتا قايتىپ كېلىدۇ	لېكىن مۇبادا شۇ چاكار رەزىل بولۇپ كۆكىدە: «خوجايىنم ھايال بولۇپ قالدۇ» دەپ ئۆيلاب، باشقۇرۇشقا قوبىدو.
MAT 24:51	ۋە ئۇنى يارچاپ تاشلايدۇ، ئۇنى يەسەدچىلەر بىلەن بىرگە قوبىدو. شۇ جايىدا ۋە ئۇنى كېسىپ ئىككى يارچە قىلىپ، ئۇنىڭ نېسۋىسىنى ساختىپەزلەر بىلەن ئوخشاش تەقدىرەدە بېكىتىدۇ. شۇ يەردە يىغا-زارلار كۆتۈرۈلەدۇ، چىشلىرىنى غۇچۇرلىتىدۇ.	ۋە ئۇنى يارچاپ تاشلايدۇ، ئۇنى يەسەدچىلەر بىلەن بىرگە قوبىدو. شۇ جايىدا ۋە ئۇنى كېسىپ ئىككى يارچە قىلىپ، ئۇنىڭ نېسۋىسىنى ساختىپەزلەر بىلەن ئوخشاش تەقدىرەدە بېكىتىدۇ. شۇ يەردە يىغا-زارلار كۆتۈرۈلەدۇ، چىشلىرىنى غۇچۇرلاپ تۇرۇۋاتىدۇ.
MAT 25:1	ئۇ ۋاقتىتا، ئەرش يادىشاھلىقى خۇددى قوللىرىغا چىراغلارنى ئېلىپ توبى بولغان يىگىتنى قاشچى ئېلىشقا چىققان ئۇن قىز قولداشقا ئوخشайдۇ.	ئۇ ۋاقتىتا، ئەرش يادىشاھلىقى خۇددى بۇ ۋاقتىتا چىراق ئېلىپ، توي قىلىۋاتقان يىگىتنى قارشىلىشقا چىققان ئۇن قىزغا ئوخشاش بولىدۇ.
MAT 25:2	بۇ قىزلارنىڭ بەشى يەملەك، بەشى بولسا يەمسىز.	بۇ قىزلارنىڭ بەشى ئاقىل، بەشى نادان.
MAT 25:3	يەمسىز قىزلار چىراغلىرىنى ئالغان بولسىمۇ، يېنىغا ماي ئىلىۋالمائىتۇ.	بىئاقيق قىزلار چىراغلىرىنى ئالغاندا، ياقماي بىلەن كەتمىگەن.
MAT 25:4	يەملەك قىزلار بولسا چىراغلىرى بىلەن بىلە، قاچىلىرىدا مایمۇ ئېلىۋايتۇ.	ئاقىل قىزلار چىراغلىرىنى ئېلىپ كەتكەن، شۇنىڭغا قاچاقلىرىغا ماي قوشۇپ تەبىارلىق كۆرگەن.
MAT 25:5	ئەر كېچىكىپ كەلگەن، ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئۇيقو كېلىپ ئۇخلاپ قايتى. يىگىت كېچىكىپ كەلگەچكە، ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى ئۇيقو بېسىپ ئۇخلاپ قايتۇ.	ئەر كېچىكىپ كەلگەن، ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئۇيقو كېلىپ ئۇخلاپ قايتى. يىگىت كېچىكىپ كەلگەچكە، ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى ئۇيقو بېسىپ ئۇخلاپ قايتۇ.
MAT 25:6	پېرىم كېچىدە: «مانا، يىگىت كەلدى، قارشى ئېلىشقا چىقىڭلار!» دېگەن ئاۋاز ئاڭلىنىپتۇ.	پېرىم كېچىدە: «بایقىشلار، كۆيۈنچى كەلدى، چىقىپ قارشى ئۇنى قارشىلاڭلار!» دېگەن سەس ئاڭلىنىپتۇ.
MAT 25:7	بۇنىڭ بىلەن بۇ قىزلارنىڭ ھەممىسى ئورنىدىن تۇرۇپ چىراغلىرىنى يەرلەپتۇ.	ئاندىن بۇ قىزلار ھەممىسى تۇرۇپ چىراغلىرىنى سەل قىلىدى.
MAT 25:8	يەمسىز قىزلار يەملەك قىزلارغا: «چىراغلىرىمىز ئۇچۇپ قالغىلىۋاتىدۇ. مېيىڭلاردىن بېرىڭلارچۇ» دەپتۇ.	بىئاقيق قىزلار ئاكىللىق قىزلارغا: «چىراغلىرىمىز سونۇۋاتىدۇ، مېيىڭلاردىن بىراز بېرىڭلار» دەپتى.
MAT 25:9	بىراق يەملەك قىزلار: «ياق، بولمايدۇ! بەرسەك، بىزگىمۇ ھەم سىلەرگىمۇ يەتمەملاكى مۇمكىن. ياخشىسى، ئۆزۈڭلەر ماي ساتقۇچىلارنىڭ يېنىغا بېرىپ سېتىۋېلىڭلار!» دەپتۇ.	ئەمما ئاقىل قىزلار: «ياق، بولمايدۇ! بېرساق، بىزگەم سىلەرگەم يەتمەيدۇ. ياخشى، سىلەر ئۆزۈڭلەر ماي ساتقۇچىلارنىڭ يېنىغا بارىپ سېتىپ ئېلىڭلار!» دەپتى.
MAT 25:10	بىراق، ئۇلار ماي ئېلىشقا كېتىپ بارغاندا، كۆيۈنچى كەلدى، تەبىار قىزلار ئۇ لېكىن ئۇلار ماي سېتىۋالغىلى كېتىۋاتقاندا، يىگىت كېلىپ قايتۇ، تەبىار بولۇپ بولغان قىزلار ئۇنىڭ بىلەن بىرلىكتە توي زىياسىتىگە كىرىپتۇ. ئىشىك تاقلىپتۇ.	بىراق، ئۇلار ماي ئېلىشقا كېتىپ بارغاندا، كۆيۈنچى كەلدى، تەبىار قىزلار ئۇ لېكىن ئۇلار ماي سېتىۋالغىلى كېتىۋاتقاندا، يىگىت كېلىپ قايتۇ، تەبىار بولۇپ بولغان قىزلار ئۇنىڭ بىلەن بىرلىكتە توي زىياسىتىگە كىرىپتۇ. ئىشىك تاقلىپتۇ.
MAT 25:11	كېيىن قالغان قىزلار قايتىپ كېلىپ: «غوجام، غوجام، ئىشىكىنى ئېچىپ ئېچىۋەتكەيلا!» دەپتۇ.	كېيىن قالغان قىزلار قايتىپ كېلىپ: «غوجام، غوجام، ئىشىكىنى ئېچىپ بەرگەي!» دەپتى.
MAT 25:12		

Reference	Before	After
	بىراق ئۇ: «سىلەرگە بەرھەق ئېيتايكى، مەن سىلەرنى توئۇمايمەن» دەپ جاۋاب بېرىپتۇ.	ئەمما ئۇ: «سىلەرگە راست ئېنىق دەيمەن، مەن سىلەرنى بىلمەيمەن» دەپ جاۋاب بەردى.
MAT 25:13	شۇنىڭ ئۆچۈن سەگەك بولۇڭلار، چۈنكى نە ئىنسانئوغلىنىڭ كېلىدىغان كۈن-	شۇڭا خەترلىنىپ تۈرۈڭلار، چۈنكى ئىنسانئوغلىنىڭ كېلىدىغان كۈن-
MAT 25:14	كۈننى نە سائىتىنى بىلمەيسلىر.	سائەتنى بىلمەيسز.
MAT 25:15	چۈنكى بىر ئادەم باشقا جايغا كېتىش ئۈچۈن، ئۆز خىزمەتچىلەرنى چاقىرىپ، ئەرش يادىشاھلىقى خۇددى ياقا يۈرەتقا چىقماقچى بولۇپ، ئۆز چاكارلىرىنى چاقىرىپ دۇنياسىنى ئۇلارغا تاپشۇرغان ئادەمگە ئوخشايدۇ.	مال-مۇلۇكىنى ئۇلارغا تاپشۇرغانغا ئوخشاش.
MAT 25:16	ئۇ ئادەم ھەربىر چاكارنىڭ قابلىيىتىگە قاراپ، بىرسىگە بەش تالانت، بىرسىگە ئىككى تالانت، يەنە بىرسىگە بىر تالانت كۆمۈش تەڭگە بېرىپ، ياقا يۈرەتقا يول ئايتۇ.	ئۇ كىشى ھەر بىر خىزمەتچىنىڭ ئۆز قابلىيىتىگە قاراپ، بىرسىگە بەش تالانت يۇل بەردى، باشقىسىگە ئىككى تالانت، باشقىسىگە بىر تالانت، كېين تېزلا يولغا چىقتى.
MAT 25:17	بەش تالانت تەڭگە ئېلىپ بولغاندا، كىشى دەرھال باردى ۋە سودا قىلدى، تەڭگە يايда تېپتۇ.	شۇڭا يەنە بەش تالانت تەڭگە قوشۇپ كەلدى.
MAT 25:18	شۇ يولدا ئىككى تالانت تەڭگە ئالغىنىمۇ يەنە ئىككى تالانت تەڭگە يايда ئايتۇ.	ئەمما بىر تالانت يۇل ئېلىپ كەتكەن كىشى، پەرگە قازدى ۋە ئوبقىسىنىڭ لېكىن بىر تالانت تەڭگە ئالغىنى بولسا بېرىپ يەرنى كولاب، خوجايىنى بەرگەن يۈلنى كۆمۈپ ياشىرىدى.
MAT 25:19	ئەمدى ئۆزۈن ۋاقت ئۆتكەندىن كېين، بۇ چاكارلارنىڭ غوجىسى قايتىپ كېلىپ، ئۇلار بىلەن ھېسابلىشىپتۇ.	ئۇزۇن ۋاقت ئۆتۈپ كەتكەندىن كېين، بۇ خىزمەتچىلەرنىڭ ئېندىسى قايتا كېلىپ، ئۇلار بىلەن ھېساب ئېلىش قىلدى.
MAT 25:20	ئۇ بەش تالانت ئالغان كىشى يەنە بەش تالانت قوشۇپ كەلدى: «غوجام، بەش تالانت تەڭگە ئالغىنى يەنە بەش تالانت تەڭگەن قوشۇپ ئېلىپ كېلىپ: «غوجام، سىز ماڭا بەش تالانت تەڭگە تاپشۇرغاندila. قارىسلا، يەنە بەش تالانت تەڭگە يايدا ئالدىم» دەيتۇ.	سز ماڭا بەش تالانت بەرگەندىلاد. قارا، مەن يەنە بەش تالانت قازانغان» دەيتۇ.
MAT 25:21	خوجايى ئۇنىڭغا: «ياخشى! سەن ياخشى ۋە ئىشەنچلىك كىشىسىن! مەن ساڭا بەرگەن كىچىك ئىشلاردا تولا ئىشەنچلىك بولۇڭ، شۇڭا سېنى چوڭ مەن ساڭا ھاۋالە قىلغان كىچىككىنە ئىشتا ئىشەنچلىك بولۇپ چىقىتىڭ، ئىشلارغا جايلاپ قويىمەن. كەل، خۇجا يېنىڭىنىڭ خۇشاللىقىدا بىرگە ئورتاق سېنى كۆپ ئىشلارغا قويىمەن. كەل، خوجايىنىڭىنىڭ خۇشاللىقىغا ئورتاق بول!	ياخشى! سەن ياخشى ۋە ئىشەنچلىك كىشىسىن! مەن ساڭا ھاۋالە قىلغان كىچىككىنە ئىشتا ئىشەنچلىك بولۇپ چىقىتىڭ، سەن ئەن كۆمۈپ ياشىرىدى.
MAT 25:22	ئىككى تالانت ئالغان كىشى كېلىپ: «ئىگە، سز ماڭا ئىككى تالانت تەڭگە ئالغىنىمۇ كېلىپ: «غوجام، سىلى ماڭا ئىككى تالانت تەڭگە تاپشۇرغاندila. قارىسلا، يەنە ئىككى تالانت تەڭگە يايدا ئالدىم» ۋاقتىتا، كۆرۈڭلار، مەن يەنە ئىككى تالانت قوشۇپ تاپىتم» دەيتۇ.	دەيتۇ.
MAT 25:23	ئۇنىڭ خوجايىسى: «ياخشى! ياخشى ۋە ئىشەنچلىك بولۇڭ! ساڭا بەرگەن خوجايىنى ئۇنىڭغا: «ناھايىتى ياخشى! ياخشى ۋە ئىشەنچلىك چاكار كىچىك ئىشلارنى ياخشى قىلدىڭ، شۇڭا سېنى چوڭقۇر ئىشلارغا قويىمەن. ئىكەنسەن! مەن ساڭا ھاۋالە قىلغان كىچىككىنە ئىشتا ئىشەنچلىك بولۇپ چىقىتىڭ، سېنى كۆپ ئىشلارغا قويىمەن. كەل، خوجايىنىڭىنىڭ خۇشاللىقىغا ئورتاق بول!	ياخشى! ياخشى ۋە ئىشەنچلىك بولۇڭ! ساڭا بەرگەن خوجايىنى ئۇنىڭغا: «ناھايىتى ياخشى! ياخشى ۋە ئىشەنچلىك چاكار كىچىك ئىشلارنى ياخشى قىلدىڭ، شۇڭا سېنى چوڭقۇر ئىشلارغا قويىمەن. ئىكەنسەن! مەن ساڭا ھاۋالە قىلغان كىچىككىنە ئىشتا ئىشەنچلىك بولۇپ چىقىتىڭ، سېنى كۆپ ئىشلارغا قويىمەن. كەل، خوجايىنىڭىنىڭ خۇشاللىقىغا ئورتاق بول!
MAT 25:24	ئاندىن، بىر تالانت تەڭگە ئالغان كىشى كېلىپ: «غوجام، سىلىنىڭ چىڭ ئادەم سىكەنلىكلىرىنى بىلەتىم، چۈنكى ئۆزلىرى تېرىمىغان يەردىن هوسوۇنى ئورۇۋالا لايلا، ھەمە ئۇرۇق چاچمىغان يەردىن ئەمان ئاللا.	تېپ كېلىدىغانلىقىزىنى بىلگەن، چۈنكى سز تېرىپ كەتمىگەن يەردىن هوسوۇل ئېلىپ كېلىپ، چاچمىغان جايدين خامان توپلاپ ئالسىز.
MAT 25:25	شۇڭا قورقۇپ، سىلىنىڭ بەرگەن بىر تالانت تەڭگە ئەنچىلىرىنى يەرگە كۆمۈپ يوشۇرۇپ قويغاندىم. مانا يۈللىرىنى ئالسلا» دەيتۇ.	شۇڭا قورققان بولۇپ، سز بەرگەن بىر تالانت يۈللىنى يەرگە كۆمۈپ ساقلىۋاتقانسىدم. باق، يۈلگىزنى ئېلىپ كېتىڭ» دەپ دەيتى.
MAT 25:26	ئۇنىڭ خوجايىسى جاۋاب بەردى: «ئەي، يامان ۋە ئاتالغۇ خىزمەتچى! سەن غوجىسى ئۇنىڭغا: «ئەي، رەزىل، ھۇرۇن چاكارا! سەن مېنى تېرىمىغان يەردىن ئۇرۇۋالىدىغان، ئۇرۇق چاچمىغان يەردىن خامان ئالدىغان ئادەم بلەتىڭكىن، مەن ئېكىپ كەتمىگەن جايدين ئوراپ ئالىم ۋە توڭىمەگەن	بلەتىڭكىن، مەن ئېكىپ كەتمىگەن جايدين ئوراپ ئالىم ۋە توڭىمەگەن

Reference	Before	After
MAT 25:27	دەپ بىلىپ، ھېچ بولمىخاندا يۈلۈمنى جازا خورلارغا ئامانەت قويۇشۇڭ كېرەك ئىدىفۇ! شۇنداق قىلغان بولساڭ مەن قايىتىپ كەلگەندە يۈلۈمنى ئۆسۈمىن بىلەن ئالغان بولما متىم؟!	جايدىن تويىلاب كەلمەن، ئەڭ كەمىدىلا يۈلۈمنى بانكىغا قويۇشۇڭ لازىم ئىدى! شۇنى قىلغان بولساڭ، مەن قايىتىپ كەلگەندە يۈلۈمنى ئوڭوشلۇق بىلەن ئېلىپ كېتىشىم كېرەكتىم؟
MAT 25:28	شۇڭا، ئۇنىڭ قولىدىكى تالانت تەڭگىنى ئېلىپ، ئون تالانت تەڭگە بار بولغانغا بېرىڭلار!	شۇڭا، ئۇنىڭ تالانت تەڭگىسىنى ئېلىپ، ئون تالانت تەڭگە بار كىشىگە بەرىڭلار! بۇڭا، ئۇنىڭ قولىدىكى تالانت تەڭگىنى ئېلىپ، ئون تالانت تەڭگە بار كىشىگە بەرىڭلار!
MAT 25:29	چۈنكى كىمde بار بولسا، ئۇنىڭغا تېخىمۇ كۆپ بېرىلىدۇ، ئۇنىڭدا مولچىلىق بولىدۇ؛ ئەمما كىمde يوق بولسا، هەتا ئۇنىڭدا بار بولغانلىرىمۇ ئۇنىڭدىن مەھرۇم قىلىنىدۇ.	چۈنكى كىم دەرجىلىك بىر نەرسىسى بار بولسا، ئۇنىڭغا يەنلا كۆپىرەك بېرىلىدۇ، شۇڭا ئۇ بەك كۆپ بولىدۇ؛ بىراق كىم دەرجىلىك يوق بولسا، ھەتا ئۇنىڭ بار بولغانلىرىمۇ ئۇنىڭدىن ئېلىنىدۇ. بۇ پايدىسىز خىزمەتچىنى تاشقى قاراڭغۇلۇققا تاشلاڭلار! ئۇ يەردە يىغلا-
MAT 25:30	بۇ يارامسىز چاكارنى تېشىدىكى قاراڭغۇلۇققا ئاچىقىپ تاشلاڭلار! ئۇ يەردە يىغا-زارلار كۆتۈرۈلىدۇ، چىشلىرىنى غۇچۇرلىتىدۇ» دەپتۇ.	زارلاپ، چىشلار غۇچۇرلىنىپ تۇرىدۇ.
MAT 25:31	ئىنسانئوغلى ئۆز شان-شەرىپنى ئىچىدە بارلىق يەرشىتىلىرى بىلەن بىلە كەلگىنىدە، شەرىلىك تەختىدە ئولتۇرىدۇ.	ئىنسانئوغلى ئۆز شان-شەرىپنى بىلەن كەلگەندە، بارلىق مۇقەددەس يەرشىتىلىر بىلەن بىرگە كەلتىكەن، شۇ ۋاقتىتا شەرىلىك تەختتە ئولتۇرۇپ قالىدۇ.
MAT 25:32	بارلىق ئەللەر ئۇنىڭ ئالدىغا يىغىلىدۇ، يادىچى قويىلارنى ئۆچكىلەردىن ئايىرغىنىدەك ئۇ ئۇلارنى ئايىرىدۇ؛	ھەممە خەلقەر ئۇنىڭ ئالدىدا تويىلنىدۇ. چوبان قويىلارنى ئۆچكىلەردىن ئايىرغىچە قىلغاندەك، ئۇ ئۇلارنى سۈرۈشتۈرۈپ ئايىرىدۇ.
MAT 25:33	ئۇ قويىلارنى ئوڭ يېنىغا، ئۆچكىلەرنى سول يېنىغا ئايىرىدۇ.	ئۇ قويىلارنى ئوڭ تەرىيىكە، ئۆچكىلەرنى سول تەرىيىكە ئايىرىپ قويىدۇ.
MAT 25:34	ئاندىن يادىشاھ ئوڭ يېنىدىكىلەرگە: «ئەي ئاتام بەخت ئاتا قىلغانلار، كېلىڭلار! ئالىم ئايىرىدە بولغاندىن بېرى سىلەر ئۆچۈن تەبىارلانغان يادىشاھلىققا ۋارىس بولۇپ ئىگە بولۇڭلار!	ئاندىن يادىشاھ ئوڭ تەرىيىكەرگە: «ئەي، ئاتام بەركەت قىلغانلار، كېلىڭلار! دۇنيا يارشىلىپ قالغاندىن بېرى سىلەر ئۆچۈن تەبىارلانغان يادىشاھلىققا ۋارىس بولۇپ ئىگە بولۇڭلار!
MAT 25:35	چۈنكى ئاج قالغىنىمدا سىلەر ماڭا يېمەكلىك بەرىڭلار، ئۆسسىسۇز قالغىنىمدا ئۆسسىسۇلۇق بەرىڭلار، مۇسایپر بولۇپ يۈرگىنىمدا ئۆز ئۆيۈڭلەرگە ئالدىڭلار،	چۈنكى مەن ئاج قالسام سىلەر ماڭا يېمەك بەرگەن، ئۆسسىسۇز قالسام ئۆسسىسۇل بەرگەن، مۇسافىر بولۇپ يۈرگەندە ئۆيۈڭلەرغا ئېلىپ كەرگەن،
MAT 25:36	يالىڭ قالغىنىمدا كېيدۈرۈدۈڭلار، كېسەل بولۇپ قالغىنىمدا ھالىدىن خەۋەر ئالدىڭلار، زىندا نادىدا ياتقىنىمدا يوقلاپ تۇرۇڭلار» – دەيدۇ.	يالىڭ بولغاندا مېنى كېيشىتۈرگەنلەر، كېسەل بولغاندا مېنى زىيارەت قىلغانلار، قاماقتا ياتقاندا مېنى بارغانلار» دەپ دەيدۇ.
MAT 25:37	ئۇ چاغدا، ھەققانى ئادەملىر ئۇنىڭغا: «ئى رەب، بىز سېنى قاچان ئاج بولغان كۆرۈپ ئوزۇق بەردوۇق ياكى ئۆسسىسۇز كۆرۈپ ئۆسسىسۇلۇق بەردوۇق؟	ئۇ ۋاقتىتا، ئادىل كىشىلەر ئۇنىڭغا: «ئى رەب، بىز سېنى قاچان ئاج بولغان ۋاقتىتا كۆرۈپ تاماق بەردوۇق ياكى سۈيىز بولغان ۋاقتىتا كۆرۈپ سۇ بەردوۇق؟
MAT 25:38	سېنى قاچان ئەجنبەھار كىشى دەپ كۆرۈپ ئۆيگە چاقىردوۇق ياكى يالاڭاڭ مۇسایپر كۆرۈپ ئۆيۈمىزىگە ئالدوۇق ياكى يالىڭاڭ كۆرۈپ دەپ كېيەنچەك قىلدۇق؟	سېنى قاچان كېسەل بولۇپ يانقان ۋاقتىتا ياكى زىندا نادىدا تۇتۇلغان ۋاقتىتا كۆرۈپ، بارىپ زىيارەت قىلدۇق؟ دەپ سورايدۇ.
MAT 25:39	سېنى قاچان كېسەل بولۇپ يانقان ۋاقتىتا ياكى زىندا نادىدا ياتقىنىڭنى كۆرۈپ يوقلاپ باردوۇق؟ دەپ سورايدۇ.	ۋە يادىشاھ ئۇلارغا: «مەن سىلەرگە راست دەيمەن، مۇشۇ قېرىنداشلىرىمدا وە يادىشاھ ئۇلارغا: «مەن سىلەرگە بەرھەق شۇنى ئېتىا ياكى، مۇشۇ قېرىنداشلىرىمدىن ئەڭ كېچىكدىن بىرەرسىگە شۇلارنى قىلغىنىڭلارمۇ، دەل ماڭا قىلغان بولادۇڭلار» دەپ جاۋاب بېرىدۇ.
MAT 25:40	ئاندىن ئۇ سول يېنىدىكىلەرگە: «ئەي لەنىتىلەر، كۆزۈمىدىن يوقلىڭلار! شەيتان بىلەن ئۇنىڭ يەرشىتىلىرىگە ھازىرلانغان مەڭگۇ ئۆچمەس ئوتقا كېلىڭلار!	ئاندىن ئۇ سول تەرىتە تۇرۇچىلارغا: «ئەي لەنىتەنگەنلەر، مەندىن يىراقلاڭلار! شەيتان بىلەن ئۇنىڭ يەرشىتىلىرى ئۆچۈن تەبىارلانغان مەڭگۇلۇك ئۇتۇق ئۇرنىغا كېرىپ كېتىڭلار!
MAT 25:41	چۈنكى ئاج قالغىنىمدا ماڭا ئوزۇق بەرمىدىڭلار، ئۆسسىسۇز قالغىنىمدا	چۈنكى ئېتىپ قالغاندا، سىلەر ماڭا تاماق بەرمىدىڭلار، سوختا قالغاندا،

Reference	Before	After
MAT 25:43	ئۇسسىلۇق بەرمىدىڭلار؛ مۇساپىر بولۇپ يۈرگىنمىدە ئۆز ئۆيۈلەرگە ئالمىدىڭلار، يالكاج قالغىنىمدا كېيدۈرمىدىڭلار، كېسەل بولغىنىمدا ۋە زىنداندا ياتقىنىمدا يوقلىمىدىڭلار» دەيدۇ.	مەن يولتان كەتسەم، سىزلەر مېنى ئۆيىڭلارغا كېرىگۈزمىدىڭلار، يالكاج بولسام كېيىم سېلىپ بەرمىدىڭلار، كېسەل چۈشۈپ قالسام ياكى قاماقتا ياتقاندا زىبارەت قىلمىدىڭلار» دەيدۇ.
MAT 25:44	ئۇ ۋاقتىتا، ئۇلار: «ئى رەب، سېنى قاچان ئاچ، ئۇسسىز، مۇساپىر، يالكاج، ئۇ چاغدا، ئۇلار: «ئى رەب، سېنى قاچان ئاچ، ئۇسسىز، مۇساپىر، يالكاج، كېسەل ياكى زىنداندا كۆرگەن بولۇپ، سەننى ياردەم قىلىمغان؟» دېيدۇ.	ئۇ ۋاقتىتا، ئۇلار: «ئى رەب، سېنى قاچان ئاچ، ئۇسسىز، مۇساپىر، يالكاج، كېسەل ياكى زىنداندا كۆرگەن بولۇپ، سەننى ياردەم قىلىمغان؟» دېيدۇ.
MAT 25:45	ئاندىن پادشاھ ئۇلارغا: «مەن سىلەرگە بەرھەق شۇنى ئېيتاىكى، مۇشۇلاردىن ئەڭ كىچىكدىن بىرگە شۇنداق قىلىمغىنىڭلار ماڭىمۇ قىلىمغان بولدوڭلار» دەپ جاۋاب بېرىدۇ.	ئاندىن پادشاھ ئۇلارغا: «مەن سىلەرگە ئېنىق دەيمەن، بۇ كىشىلەرنىڭ ئەڭ كىچىك بولغان كىشىگە شۇنداق قىلىمدىڭلار، دېمەك مەنمۇ قىلىمدىڭلار» دەپ جاۋاب بېرىدۇ.
MAT 25:46	ئۇلار مەڭگۈلۈك جازغا كىرىپ كېتىدۇ، ئەمما ھەقدارلار مەڭگۈلۈك ھاياتقا بولسا مەڭگۈلۈك ھاياتقا كىرىدۇ.	ئۇلار مەڭگۈلۈك جازغا كىرىپ كېتىدۇ، ئەمما ھەقدارلار مەڭگۈلۈك ھاياتقا بۇنىڭ بىلەن ئۇلار مەڭگۈلۈك جازغا كىرىپ كېتىدۇ، لېكىن ھەققانىيلار بولسا مەڭگۈلۈك ھاياتقا كىرىدۇ.
MAT 26:1	ئاندىن، ئىيسا بۇ ھەممە سۆزلەرنى تاماملىغاندا، ئۇنىڭ شاکىرتلىرىغا دېدى: ئىيسا بۇ سۆزلەرنى قىلىپ بولغاندىن كېيىن، مۇخلىسىلىرىغا:	ئاندىن، ئىيسا بۇ ھەممە سۆزلەرنى تاماملىغاندا، ئۇنىڭ شاکىرتلىرىغا دېدى: ئىيسا بۇ سۆزلەرنى قىلىپ بولغاندىن كېيىن، مۇخلىسىلىرىغا:
MAT 26:2	— سىلەرگە مەلۇمكىن، ئىككى كۈندىن كېيىن «ئۆتۈپ كېتىش ھېيتى» بولىدۇ، شۇ چاغدا ئىنسانئوغلى كېپتىلىنىش ئۆچۈن تۆتۈپ بېرىلدىو.— دېدى.	— سىلەرگە مەلۇمكىن، ئىككى كۈندىن كېيىن ياسخا ھېيتى كېلىپ قالدۇ، شۇ ۋاقتىتا ئىنسانئوغلى كېپتىلىنىش ئۆچۈن تۆتۈپ بېرىلدىو.— دېدى.
MAT 26:3	باش كاهىنلار ۋە ئاقساقاللار قايافا ئىسىملىك باش كاهىننىڭ سارىپىدا جەم بولۇشتى.	ئاندىن باش كاهىنلار ۋە يېزماچىلار ۋە خەلقنىڭ ئاقساقالللىرى قايابا دەپ ئاتالغان باش كاهىننىڭ ھاۋلىسىدا يېغلىپ كەتتى.
MAT 26:4	ئۇلار ئىيسا نى ھېيلق بىلەن تۆتۈپ ئۆلتۈرۈش توغرىسىدا يېكىر تالىشقان، ئۇلار ئىسانى قانداق قىلىپ ھىيلە-نەيرەڭ بىلەن تۆتۈپ ئۆلتۈرۈش توغرىسىدا مەسىلەت قىلىشتى.	ئۇلار ئىيسا نى ھېيلق بىلەن تۆتۈپ ئۆلتۈرۈش توغرىسىدا يېكىر تالىشقان، ئۇلار ئىسانى قانداق قىلىپ ھىيلە-نەيرەڭ بىلەن تۆتۈپ ئۆلتۈرۈش توغرىسىدا مەسىلەت قىلىشتى.
MAT 26:5	بىراق ئۇلار: — بۇ ئىش ھېيت-ئايىم كۈنلىرى قىلىنىمىسۇن. بولمىسا، خەلق ئارىسىدا مالىمانچىلىق چىقىشى مۇمكىن، — دېيشتى.	ئەمما ئۇلار: «بۇ ئىشنى بايرام كۈنلىرى قىلماي قوبایلىق، بولمىسا، خەلق ئارىسىدا قوغىلىش چىقىپ كېتىدۇ،» دېدى.
MAT 26:6	ئەمدى ئىيسا بەيت-ئائىيا يېزىسىدا، «سىمۇن ماخاۋ»نىڭ ئۆيىدە بولغىنىدا،	ئىيسا بەيتئانىيادا سىمۇن ماخاۋنىڭ ئۆيىدە بولغاندا،
MAT 26:7	بىر ئايال ئۇنىڭ يېنېغا كىرىدى. ئۇ ئاق قاشتىپشى شېشىدە ناھايىتى قىممەتلەك ئەتىرنى ئېلىپ كەلگەن بولۇپ، ئىيسا داستخاندا ئولتۇرغاندا، ئەتىرنى ئۇنىڭ بېشىغا سۆكۈپ قوېدى.	بىر ئايال كەلدى ئۇنىڭ يېنېغا. ئۇ بىر ئالاباسترا قاچاقتا ناھايىتى قىمبىات ئەتىر بار edi، ئىيسا داستخاندا ئولتۇرۇۋاتقان ۋاقتىتا، ئەتىرنى ئۇنىڭ بېشىغا سۆكۈپ قوېدى.
MAT 26:8	لېكىن مۇخلىسلار بۇنى كۆرۈپ خاپا بولۇشۇپ: — زادى نېمىشقا بۇنداق ئىسرايىچىلىق قىلىنىدۇ؟	شاکىرتلار بۇنى كۆرگەنده، ئاچقىق بولۇپ: «بۇ سەپىلمە نېمىشقا؟» دېدى.
MAT 26:9	چۈنكى بۇ ئەتىرنى كۆپ يۈلغا سېتىپ، يۈلىنى كەمبەغەللەرگە سەدىقە قىلىسا بولاتتىغۇ! — دېيشتى.	چۈنكى بۇ ئەتىرنى كۆپ يۈلغا ساتقان بولساق، يۈلىنى كەمبەغەللەرگە بەرگەن بولاتتى!
MAT 26:10	لېكىن ئىيسا ئۇلارنىڭ كۆڭلىدىكىنى بىلىپ ئۇلارغا: — بۇ ئايالنىڭ كۆڭلىنى نېمە دەپ ئاغرىتىسىلەر؟ چۈنكى ئۇ مەن ئۆچۈن ياخشى بىر ئىشنى قىلىدى.	ئەمما ئىيسا بۇنى سەرگەن بولۇپ، ئۇلارغا دېدى: بۇ ئايالنى نېمە ئۆچۈن يېزەلت قىلىسىلەر؟ چۈنكى ئۇ مەن ئۆچۈن ياخشى بىر ئىش قىلىدى.
MAT 26:11	چۈنكى كەمبەغەللەر دائىم سىلەرنىڭ ئاراڭلاردا بولىدۇ، لېكىن مېنىڭ ئاراڭلاردا بولۇشۇم سىلەرگە دائىم نېسىپ بولۇھەيدۇ!	ئەمما كەمبەغەللەر ھەمىشە سىلەر بىلەن بولىدۇ، بىراق مەن ھەمىشە سىلەر بىلەن بولمايدۇ!
MAT 26:12	بۇ ئايالنىڭ بۇ ئەتىرنى يەدىنىمكە قۇيۇشى مېنىڭ دەينە قىلىنىشىمغا تەيار بولۇشۇم ئۆچۈن بولدى.	بۇ ئايال بۇ ئەتىرنى بەدىمگە سۆكۈپ قوېدى، بۇ مېنىڭ دەفنى قىلىنىشىمغا تەيارلىق قىلىش ئۆچۈن بولدى.
MAT 26:13	مەن سىلەرگە بەرھەق شۇنى ئېيتىپ قويابىكى، بۇ خۇش خەھەر يۇتكۈل دۇنيانىڭ قېپىرىدە جاكارلانسا، بۇ ئايال ئەسلەنىپ، ئۇنىڭ قىلغان بۇ ئىشى	مەن سىلەرگە راست دەيمەن، بۇ خۇش خەھەر يۇتكۈل دۇنيا بويىچە جاكارلىنىپ تۇرسا، بۇ ئايال ئەسلەنىدۇ و ئۇنىڭ قىلغان ئىشىمۇ

Reference	Before	After
MAT 26:14	ته‌رپلندو، – دېدى.	ته‌رپلندو.
MAT 26:15	بۇ ئىشتىن كېيىن، ئون ئىككىلەندىن يەھۇدا ئىشقا里يوت ئىسىملىك بىرى باش كاھىنلارنىڭ ئالدىغا بېرىپ:	بۇ ئىشتىن كېيىن، ئون ئىككى كىشىدىن بىرى، يەھۇدا ئىشقا里يوت دەپ ئاتالغان، باش كاھىنلارنىڭ يېنىغا كەتىن:
MAT 26:16	– ئۇنى نۇتۇپ بەرسەم، ماڭا نېمە بېرىسىلەر؟ – دېدى. ئۇلار ئۇنىڭ ئالدىغا ئوتتۇز كۆمۈش تەڭگە قويدى.	– ئۇنى سىزگە ئۆچرىتىپ بەرسەم، سىلەر ماڭا نېمە بېرىسىلەر؟ دېدى. ئۇلار ئۇنىڭ ئالدىغا 30 كۆمۈش يۇل قويۇپ بەردى.
MAT 26:17	يەھۇدا شۇنىڭدىن ئېتسىارەن ئۇنى تۇتۇپ بېرىشكە مۇۋاپىق يۇرسەت ئىزدەشكە باشلىدى.	يەھۇدا شۇ ۋاقىتىن كېيىن ئۇنى تۇتۇپ بېرىش ئۆچۈن جاۋابىي ۋاقت ئىزدەپ باشلىدى.
MAT 26:18	يېتىر نان ھېيتىنىڭ بىرىنچى كۈنى، مۇخلىسلىر ئېيسانىڭ يېنىغا كېلىپ: – ئۆتۈپ كېتىش ھېيتىنىڭ تامىقىنى يېبىشىڭ ئۆچۈن قەيەردە تەيارلىشىمىزنى خالايسەن؟ – دەپ سورىدى.	نانسىز كۈنلەرنىڭ باشلىنىش كۈنى، مۇخلىسلىر ئېيسا يېنىغا كېلىپ: «ياسخا تامىقىنى يېبىش ئۆچۈن، قەيەردە تەيارلىق قىلىشىمىزنى خالايسەن؟» دەپ سورىدى.
MAT 26:19	ئۇ ئۇلارغا: – شەھەرگە كىرىپ يالانچىنىڭ ئۆيىگە بېرىپ ئۇنىڭغا: «ئۇستاز؛ – ۋاقت-سائىتم يېقىلىشىپ قالدى، ئۆتۈپ كېتىش ھېيتىنى مۇخلىسلىرىم بىلەن بىرلىكتە سېنىڭ ئۆيۈگە ئۆتكۈزۈي – دەدۇ» دەپ ئېيتىڭلار، – دېدى.	ئۇ ئۇلارغا: شەھەرگە كىرىپ بىر كىشىنىڭ ئۆيىگە بارىپ، ئۇنىڭغا: «ئۇقۇتۇقۇچى دەپ: ۋاقتىم كەلدى، ياسخانى مۇخلىسلىرىم بىلەن سېنىڭ ئۆيۈگە ئۆتكۈزۈمەن» دەڭ» دېدى.
MAT 26:20	مۇخلىسلىر ئېيسانىڭ تايىلىغىنىدەك ئۆتۈپ كېتىش ھېيتىنىڭ تامىقىنى شۇ يەردە تەيارلىدى.	شاکىرتلار ئېيسا نىڭ دېگەنلىك بوبىچە قىلىپ، ياقىز بەيت ئۆچۈن تامىقىنى شۇ جايىدا تولۇق تەيارلاپ قويۇشتى.
MAT 26:21	كەچقۇرۇن، ئۇ ئون ئىككىلەن بىلەن داستىخاندا ئولتۇردى.	كەچسەرىدە، ئۇ ئون ئىككى شاكىرىتى بىلەن ئۆستەلىك ئولتۇردى.
MAT 26:22	ئۇلار تاماق ئىشتەۋاتقاندا، ئۇ دېدى: «مەن سىلەرگە راست دەيمەن، سىلەر ئۇلار غىزالىنىۋاتقاندا ئۇ: – مەن سەلەرگە بەرھەق شۇنى ئېيتىپ قويابىكى، ئاراڭلاردىكى بىرىيەلەن مაڭا سانقۇلۇق قىلىدۇ، – دېدى.	ئارسىسىدا بىرى ماڭا خائىنلىك قىلىدۇ.
MAT 26:23	بۇنى ئاڭلاپ ئۇلار ئىنتايىن قايغۇغا چۆمۈپ، بىر-بىرلەپ ئۇنىڭدىن: – يا رەب، مەن ئەمەستىمەن؟ – دەپ سوراشقا باشلىدى.	بۇنى ئاڭلغاندا، ئۇلار زور قايغۇدا قالدى، هەر بىرى ئۇنىڭغا: «پىرورىدىگار، مەنمۇ؟» دەپ سوراپ باشلىدى.
MAT 26:24	ئىنسانئوغلى كىتايتا بەلگىلەنگىندەك ئۆلۈمگە بارىدۇ: بىراق ئىنسانئوغلىنى ئۆتۈلگىنىدەك ئۆلۈمگە كېتسدۇ: بىراق ئىنسانئوغلىنىڭ تۇتۇپ بېرىلىشىگە ۋاسىتىچى بولغان ئادەمنىڭ ھالىغا ۋاي! ئۇ ئادەم تۇغۇلمىغان بولسا ياخشى بولاتنى! – دېدى.	ئىنسانئوغلى كىتايتا بەلگىلەنگىندەك ئۆلۈمگە بارىدۇ: بىراق ئىنسانئوغلىنى ساققان ئادەمگە ئۆزى توغرىسىدا ساققان ئادەمگە ۋاي! ئۇ تۇغۇلمىغاندا جەزىر بولاتنى!
MAT 26:25	ئۇنىڭغا سانقۇلۇق قىلىدىغان يەھۇدا: – ئۇستاز، مەن ئەمەسمۇ؟ دەپ سورىدى. ئۇ: دەپ سورىدى. ئۇ ئۇنىڭغا: – ئۆزۈڭ دېدىك جۇمۇ، – دېدى.	يەھۇدا (ئۇنى سانقۇچى): «ئۇستاز، مەن ئەمەسمۇ؟» دەپ سورىدى. ئۇ: «سەن ئۆزۈڭ دېگەن»، دەپ جاۋاب بەردى.
MAT 26:26	ئۇلار يېلىۋاتقاندا، ئېيسا بىر ناننى قولىغا ئېلىپ خۇدا تەشەككۈر ئېتقاندىن ئۇلار غىزالىنىۋاتقاندا، ئېيسا بىر ناننى قولىغا ئېلىپ خۇدا تەشەككۈر-ھەمدۇسانا ئېتقاندىن كېيىن، ئۇنى يارچا قىلىپ، شاكىرتلىرىگە بەردى ۋە: ئېلىڭلار، يېلىڭلار، بۇ مېنىڭ تېبىم، دېدى.	ئۇلار يېلىۋاتقاندا، ئېيسا بىر ناننى قولىغا ئېلىپ خۇدا تەشەككۈر دەپ، ئۇنى شاكىرتلىرىغا تۇتۇپ: «ھەممىڭلار بۇنى ئېچىڭلار،
MAT 26:27	ئاندىن، قولىغا جامنى ئېلىپ خۇداغا تەشەككۈر-ھەمدۇسانا ئېتىپ، ئۇنى مۇخلىسلىرىغا تۇتۇپ: – ھەممەيلەن بۇنىڭدىن ئېچىڭلار.	كېيىن جامنى قولىغا ئالىپ، خۇداڭغا تەشەككۈر دەپ، ئۇنى شاكىرتلىرىغا تۇتۇپ: «ھەممىڭلار بۇنى ئېچىڭلار،
MAT 26:28	بۇ مېنىڭ نۇرغۇن ئادەملەرنىڭ گۇناھلىرىنىڭ كەچۈرۈم قىلىنىشى ئۆچۈن توڭولىدىغان، يېڭى ئەهدىنى توزىدىغان قېنىمدو.	بۇ مېنىڭ قېنىم، كۆپ كىشىلەرنىڭ گۇناھلىرى كەچۈرۈلسۈن دەپ توڭولىدۇ ۋە يېڭى ئەهد ئورناتىدۇ.
MAT 26:29	لېكىن مەن شۇنى سىلەرگە ئېتىايكى، ئاتامىنىڭ يادىشاھلىقىدا سىلەر بىلەن بىرلىكتە يېڭىدىن شارابتنى ئىچمىگۈچە، ئۆزۈم ئېلىنىڭ شەربىتىنى ھەرگىز	لېكىن مەن سىلەرگە دەيمەن: ھازىرقىدىن باشلاپ، بۇ ئۆزۈم شەرىتىنى ئاتامىنىڭ دۆلەتىدە سىلەر بىلەن بىرگە يېڭى سورۇرتى ئىچىدىغان كۈنگە

Reference	Before	After
MAT 26:30	ئىچمهيمەن، – دېدى.	قەدەر ئىچمهيمەن.
MAT 26:31	ئۇلار مەدھىيە كۆينى ئېتىقادىن كېيىن تالاغا چىقىپ، زەيتۇن تېغىفا قاراپ كېتىشتى.	ئۇلار مەدھىيە كۆينى ئېتىقادىن كېيىن، تاشقا چىقىپ، زەيتۇن تېغىفا باردى.
MAT 26:32	ئاندىن ئەيسا ئۇلارغا: – بۇگۈن كېچە سىلەر ھەممىڭلار مېنىڭ توپىيەيلەدىن تاندۇرۇلۇپ يۇتلىشىسىلەر، چۈنكى مۇقەددەس يازمىلاردا: – «مەن يادىچىنى ئۇرۇۋېتىمەن، پاردىكى قولىلار ياتپىاراق بولۇپ تارقىتۇپلىدۇ» دەپ يۇتولىگەن.	ئاندىن ئەيسا ئۇلارغا دېدى: «بۇگۈن كەج سىلەر ھەممىڭلار مېنىڭ ئۇچۇن يۇتلاپ كېتىسىلەر، چۈنكى يېزلىغان: «مەن چوياننى تەكشەتىپ، قولىلار تارقىتۇپ كېتىدۇ.»
MAT 26:33	لېكىن مەن تىرىلىپ كېتىپ قالغاندا، گاللىيەگە سىلەردىن بۇرۇن بارىمەن، – دېدى.	ئەمما مەن تىرىلىپ كېتىپ قالغاندا، گاللىيەگە سىلەرگە ئالدىنلا بارىمەن، دېدى.
MAT 26:34	يېتىرۇس ئۇنىڭغا جاۋابەن: – ھەممەيلەن سېنىڭ توپىيەيلىڭدىن تاندۇرۇلۇپ يۇتلاشىسىمۇ، مەن ھەرگىز يۇتلاشمايمەن، دېدى.	ئەيسا ئۇنىڭغا: «مەن ساڭا راست ئېتىمەن، بۇگۈن كېچە قوش چاقىرىشتىن بۇرۇن، سەن مەنمىنى ئوچ قېتىم تەكشەرەتتۈرەرسەن» دېدى.
MAT 26:35	يېتىرۇس ئۇنىڭغا: – مەن ساڭا بەرهەق شۇنى ئېتىپ قويايىك، بۇگۈن كېچە ھەرگىز تانىمايمەن، – دېدى. قالغان مۇخلىسىلارنىڭ ھەممىسىمۇ شۇنداق دېپىشتى.	يېتىرۇس ئۇنىڭغا: «سەن بىلەن بىللە ئۇلۇشوم كېرەك بولسىمۇ، سەندىن ھەرگىز راد ئەتمەيمەن، دېدى. باشقا شاگىردىنىڭ ھەممىسىمۇ شۇنداق دېدى.
MAT 26:36	ئاندىن ئەيسا ئۇلار بىلەن بىللە ئەتكىسىمانە دېگەن جايغا كەلدى. ئۇ «مەن ئۇ تەرەپكە بارىپ دۇا قىلغاندا، سىزلەر مۇنداقتا ئۇلتۇرۇپ تۇرۇڭلار» مۇخلىسىلارغا: «مەن ئۇ ياققا بېرىپ دۇئا-تىلاۋەت قىلىپ كەلگۈچە، مۇشۇ جايدا ئۇلتۇرۇپ تۇرۇڭلار» دېدى.	كېيىن يېسأ ئۇلار بىلەن گېتسىمانە دېگەن جايغا كەلدى. ئۇ شوقىردىلارغا: «مەن ئۇ تەرەپكە بارىپ دۇا قىلغاندا، سىزلەر مۇنداقتا ئۇلتۇرۇپ تۇرۇڭلار» دېدى.
MAT 26:37	ئۇ يېتىر بىلەن زەبەدى نىڭ ئىككى بالسىنى ئامالدا ئېلىپ كەتتى ۋە چوققا ئۇ يېتىرۇسىنى، شۇنداقلا زەبەدىنىڭ ئىككى ئوغلىنى بىرگە ئېلىپ ماڭدى ۋە ئۇزاق بولۇپ، يۈرەك تولۇق ېرسان بولۇشقا باشلىدى.	ئۇ ئۇلارغا: «جېنىم ئۇلۇشكە بارماقچە زور قايغۇدا. سىلەر بۇ يەردە قالىڭلار، ئۇ ئۇلارغا: – جېنىم ئۇلۇدىغاندەك بەكمۇ ئازابىنماقتا. سىلەر بۇ يەردە مەن بىلەن بىرگە كۆزەت قىلىڭلار،» دەپ دەيدۇ.
MAT 26:38	قاتىق ئازابىلىنىپ، كۆڭلۈ تولىمۇ ېرسان بولۇشقا باشلىدى.	بىراز يېرىم بارىپ، ئۆزىنى يەرگە سورۇپ، دۇئا قىلىپ: «ئى ئاتام، مۇمكىن بولسا، بۇ قەدەھە مەندىن كېچىپ كەتسۈن! لېكىن بۇ ئىش مەن خالغاندەك ئەمەس، سەن خالغاندەك بولسىۇن!» دېدى.
MAT 26:39	سەل نېرىراق بېرىپ، ئۆزىنى يەرگە ئېتىپ دۇم يېتىپ دۇئا قىلىپ: – ئى ئاتام، مۇمكىن بولسا، بۇ قەدەھە مەندىن ئۆتۈپ كەتسۈن! لېكىن بۇ ئىش مەن مەن خالغاندەك ئەمەس، سەن خالغاندەك بولسىۇن، – دېدى.	ئۇ شاگىردىلىنىڭ يېنىغا بارغاندا، ئۇلار ئۇخلاپ كەتكەنلىكىنى كۆرگەنە، يېتىرغى: «مەندەن بىر سائەتچە ئېغاف تۇرالىدىڭلارمۇ؟»
MAT 26:40	ئۇ مۇخلىسىلارنىڭ يېنىغا قايتىپ كەلگىننە، ئۇلارنىڭ ئۇخلاپ قالغانلىقىنى كۆرۈپ، يېتىرسقა: – مەن بىلەن بىللە بىرەر سائەتمۇ ئېغاف تۇرالىدىڭلارمۇ؟!	ئېغاف تۇرۇپ دۇئا قىلىڭلار، بۇنداق بولمىسا، ئىمتهانغا كېرىپ كېتەمسىز. روھ ئىستەكلىك بولسىمۇ، لېكىن تەن ئاز.
MAT 26:41	يېزقۇرۇلۇشتىن ساقلىشىش ئۇچۇن، ئېغاف تۇرۇپ دۇئا قىلىڭلار، روھ يېداكار بولسىمۇ، لېكىن كىشىنىڭ ئەتلەرى ئاجىزدۇر، – دېدى.	ئۇ ئىككىنچى قېتىم بارىپ، يەنە دۇئا قىلىپ: «ئاتام، بۇ قوشۇنى مەن قەدەھەنى ئىچمىسىم ئۇ مەندىن كەتمىسە، ئۇنداقتا سېنىڭ ئىرادەڭ ئادا قىلىنسۇن، – دېدى.
MAT 26:42	ئۇ ئىككىنچى قېتىم بارىپ، يەنە دۇئا قىلىپ: – ئى ئاتام، ئەگەر مەن بۇ قەدەھەنى ئىچمىسىم ئۇ مەندىن كەتمىسە، ئۇنداقتا سېنىڭ ئىرادەڭ ئادا قىلىنسۇن، – دېدى.	ئۇ قايتىپ كەلگەنە، ئۇلارنى يەنە ئۇخلاپ قالغان بولۇپ كۆردى، چۈنكى ئۇلارنىڭ كۆزلىرى ئۇييقۇ كەتكەن.
MAT 26:43	ئۇ ئۇلارنىڭ يېنىغا قايتىپ كەلگىننە، يەنە ئۇخلاپ قالغانلىقىنى كۆردى، چۈنكى ئۇلارنىڭ كۆزلىرى ئۇييقۇغا ئىلىنغاندى.	شۇ ۋاقتى ئۇ ئۇلارنى قالدۇرۇپ كەتىپ، ئۇچىنچى قېتىم، يەنە شۇ سۆزلىر شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۇلاردىن ئايىرىلىپ ئۇچىنچى قېتىم بېرىپ، يەنە شۇ سۆزلىر بىلەن دۇئا قىلىدى.
MAT 26:44		

Reference	Before	After
MAT 26:45	ئاندین ئۇ مۇخىلسارنىڭ يېنىغا كېلىپ ئۇلارغا: – سىلەر تېخچە تۇرۇڭلار، دەم بولدى! قارا، ۋاقتى يېقىن كەلدى؛ ئىنسانئوغۇل ئۇخلاۋاتامسىلەر، تېخچە دەم ئېلىۋاتامسىلەر؟ مانا، ۋاقتى سائىتى ئۇنەككارلارنىڭ قولغا تايشۇرۇلۇدۇ.	ئەمدىل ئۇخلاپ، Keyin u shagirdlirining yaniga barip, ularga: ئەمدىل ئۇخلاپ، قارا، ۋاقتى يېقىن كەلدى! قارا، ۋاقتى يېقىن كەلدى؛ ئىنسانئوغۇل ئۇخلاۋاتامسىلەر، تېخچە دەم ئېلىۋاتامسىلەر؟ مانا، ۋاقتى سائىتى ئۇنەككارلارنىڭ قولغا تايشۇرۇلۇدۇ.
MAT 26:46	قويۇڭلار، كېتەيلى؛ مانا، ماڭا ساتقۇنلۇق قىلىدىغان كىشى يېقىن كەلدى! – دېدى.	تۇرۇپ كېتەيلى، قارا، ماڭا ساتقۇجى كىشى يېقىن كەلدى!
MAT 26:47	ئۇنىڭ سۆزى تېخى توگىمەيلا، ئون ئىككىيەندىن بىرى بولغان يەھۇدا بىرى. ئۇنىڭ بىلەن زور توب كەلدى، قىلىچ ۋە توقماق بىلەن، باش كاھىنلار كەلدى؛ ئۇنىڭ يېنىدا باش كاھىنلار ۋە خەلق ئاقساقاللىرى تەرىپىدىن ئەۋەتلىگەن، قىلىچ-توقماقلارنى كۆتۈرگەن زور بىر توب ئادەم بار ئىدى.	ئۇ سۆزلىگەندە تېخى تمام بولمىغاندا، يەھۇدا كەلدى؛ ئۇ ئون ئىككىيەندىن بىرى. ئۇنىڭ بىلەن زور توب كەلدى، قىلىچ ۋە توقماق بىلەن، باش كاھىنلار ۋە خەلق ئاقساقاللىرى تەرىپىدىن ئەۋەتلىگەن، قىلىچ-توقماقلارنى كۆتۈرگەن زور بىر توب ئادەم بار ئىدى.
MAT 26:48	ئۇنىڭغا ساتقۇنلۇق قىلغۇچى ئۇلار بىلەن ئاللىبىرۇن ئىشارەتنى بېكىتىپ: «مەن كىمنى سۆيىسەم، ئۇ دەل شۇدۇر. سىلەر ئۇنى تۇتۇڭلار» دەپ كېلىشكەندى.	ئۇنى ساتقان كىشى ئۇلار بىلەن ئالدىنلا بىر ئىشارەت كېلىشكەن: «مەن كىمنى سۆيىسەم، شۇ دەل ئۇ. سىلەر ئۇنى تۇتۇڭلار» دەپ.
MAT 26:49	ئۇ ئۇدۇل ئەيسانىڭ ئالدىغا بېرىپ: – سالام، ئۇستازا! – دەپ ئۇنى سۆيۈپ كەتتى.	ئۇ ئەيسا ئالدىغا كېلىپ: 'سالام، ئۇستازا!' دەپ ئۇنى سۆيۈپ قالدى.
MAT 26:50	ئەيسا ئۇنىڭغا: – ئاغىنەم، نېمە دەپ كەلدىك؟ – دېدى. شۇنىڭ بىلەن، ھېلىقى ئادەملەر يوپۇرۇلۇپ كېلىپ، ئەيساغا قول سېلىپ، ئۇنى تۇتقۇن قىلدى.	ئەيسا ئۇنىڭغا: «ئاغا، نېمە ئۇچۇن كەلدىك؟» دېدى. شۇ ۋاقتىتا، ئۇلار كېلىپ، ئەيساغا قول سالىپ، ئۇنى تۇتۇپ قويۇشتى.
MAT 26:51	ۋە مانا، ئەيسانىڭ يېنىدىكىلەردىن بىرەيەن قىلىچىنى سوْغۇرۇپ، باش كاھىننىڭ چاکىرىغا ئۇرۇۋىدى، ئۇنىڭ قۇلقىنى شىلىپ چۈشۈرۈۋەتتى.	ھەم كۆرۈك، ئەيسا يېنىدىكى بىر كىشى قىلىچىنى چىقارىپ، باش كاھىننىڭ خىزمىتچىسىغا زەربە بەردى ۋە قۇلاقىنى كېسىپ تاشلىدى.
MAT 26:52	ئەيسا ئۇنىڭغا دېدى: قىلىچىنى قايتى قويغۇچى، قىلىچ كۆتۈرگەنلەر قىلىچ ئەيسا ئۇنىڭغا: – قىلىچىنى قىسигا سال، قىلىچ كۆتۈرگەنلەر قىلىچ ئاستىدا ھالاك بولىدۇ.	ئەيسا ئۇنىڭغا دېدى: قىلىچىنى قايتى قويغۇچى، قىلىچ كۆتۈرگەنلەر قىلىچ ئەيسا ئۇنىڭغا: – قىلىچىنى قىسигا سال، قىلىچ كۆتۈرگەنلەر قىلىچ ئاستىدا بىلەن ئۇلۇپ كېتىدۇ.
MAT 26:53	ياكى مېنى ئاتىسىغا نىدا قىلالمايدىغان دەپ ئويلاپ كەتسىڭمۇ؟! شۇنداق قىلساملا ئۇ ماڭا شۇئان ئون ئىككى قىسىمدىن ئارتۇق يەرشتە ماڭدۇرمامدۇ؟	دېمەك، سەن مېنى ئاتىمىغا زىنگو قىلالمايدىغان دەپ ئويلاپ كەتسىڭمۇ؟ شۇنداق قىلسام، ئۇ ماڭا ئون ئىككى لېگىيوندىن كۆپ يەرشتە يوللاپ بېرىدۇ!
MAT 26:54	بىراق مەن ئۇنداق قىلسام، مۇقەددەس يازمىلاردىكى بۇ ئىشلار مۇقەررەر بولىدۇ دېگەن بېشارەتلەر قانداقمۇ ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇسۇن؟ – دېدى.	شۇنداق بولغاندا، يازمىلار قانداق تولۇق ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇدۇ، چۈنكى بۇ ئىشلارنىڭ شۇنداق بولۇشى كېرەك؟
MAT 26:55	شۇ يەيتتە ئەيسا تۈپاشقان ئادەملەرگە قاراپ: – بىر قاراقچىنى توپتىغاندەك قىلىچ-توقماقلارنى كۆتۈرۈپ مېنى تۇقلى كەپسىلەرغا؟ مەن ھەر كۆن ئىبادەتھانا ھۆيلىلىرىدا سىلەر بىلەن بىللە ئولتۇرۇپ تەلەم بېرەتتىم، لېكىن سىلەر ئۇ چاغدا مېنى تۇتمىدىڭلەر.	ئۇ ۋاقتىتا ئەيسا بارلىق كىشىلەرگە قاراپ: «قاراقچىغا قارشى قىلىچ قىلىچ-توقماق كۆتۈرۈپ كەلدىڭلارمۇ؟ مەن ھەر كۆن ھېبىئەت ئورنىدا سىلەر بىلەن بىللە ئولتۇرۇپ تەلەم بېرىپ كەتىم، لېكىن سىلەر ئۇ ۋاقتىتا مېنى تۇتالمىدىڭلەر.
MAT 26:56	لېكىن بۇ يۇتۇن ئىشلارنىڭ يۇز بېرىشى يەيفەمەرلەرنىڭ مۇقەددەس يازمىلىرىدا ئالدىن ئېتىقانلىرىنىڭ ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇش ئۇچۇن بولدى، – دېدى، بۇ چاغدا، مۇخىلسارنىڭ ھەممىسى ئۇنى تاشلاپ قېچىپ كېتىشتى.	ئەمما بۇ بارلىق ئىشلار يەيفەمەرلەرنىڭ كتابلىرىدا سۆزلىگەن نەرسىلەرنى تولۇق ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۇچۇن بولدى، دېدى. شۇ ۋاقتىتا بارلىق شاگىدلار ئۇنى تاشلاپ قېچىپ كەتتى.
MAT 26:57	ئەمدى ئەيسانى تۇتۇن قىلغانلار ئۇنى باش كاھىن قاياتانىڭ ئالدىغا ئېلىپ بېرىشتى. تەۋرات ئۇستازىلىرى بىلەن ئاقساقالالارمۇ ئۇ يەردە جەم بولۇشقانىدى.	ئەيسانى تۇتۇپ تۇرۇچىلار ئۇنى قايانا باش كاھىننىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەتتى. تەۋرات ئالملىرى بىلەن ئاقساقالالار شۇ يەردە جەملەن ئۇرۇشتى.
MAT 26:58	پېتىر ئۇنىڭ ئارقىسىدىن ئۇزاقتا كېلىپ، باش كاھىننىڭ ئۆيىگە باردى، نېمە پېتىرۇس ئۇنىڭغا تاڭى باش كاھىننىڭ سارىينىڭ، ھۆيلىسىغىچە يېراقنىن بولىدىغانلىقىنى كۆرۈش ئۇچۇن ئېنىڭ كېلىپ، ئىشنىڭ ئاقىۋېتىنى كۆرۈش ئۇچۇن ئېنىڭ كېلىپ،	پېتىر ئۇنىڭ ئارقىسىدىن ئۇزاقتا كېلىپ، باش كاھىننىڭ ئۆيىگە باردى، نېمە پېتىرۇس ئۇنىڭغا تاڭى باش كاھىننىڭ سارىينىڭ، ھۆيلىسىغىچە يېراقنىن بولىدىغانلىقىنى كۆرۈش ئۇچۇن ئېنىڭ كېلىپ، قاراۋۇلار بىلەن ئەگىشىپ كېلىپ، ئىشنىڭ ئاقىۋېتىنى كۆرۈش ئۇچۇن ئېنىڭ كېلىپ،

Reference	Before	After
MAT 26:59	قاراۇلۇرنىڭ ئارىسىدا ئولتۇردى.	بىرگە ئولتۇردى.
MAT 26:60	باش كاهنلار، ئاقسا قالالار ۋە يۇتونن ئالىي كېڭىشىمە ئازالرى ئېسلىنىڭ ئولۇم جازاسغا مەھكۇم قىلىش ئۈچۈن، يالغان گۇۋاھ-ئىسپات ئىزدەيتىن.	باش كاهنلار، ئاقسا قالالار ۋە بارلىق كېڭىش ئازالرى ئېسلىنىڭ ئولۇم جازاسغا ئۆتكۈزۈش ئۈچۈن، يالغان ئىسپاتلارنى ئىزدەپ تۇردى.
MAT 26:61	نۇرغۇن يالغان گۇۋاھچىلار ئوتتۇرغا چىققان بولىسىمۇ، ئۇلار بۇلاردىن ھېچقانداق ئىسپاتقا ئېرىشەلمىدى. ئاخىردا، ئىككى يالغان گۇۋاھچى ئوتتۇرغا چىقىپ:	نۇرغۇن يالغان گۇۋاھچىلار چىققان بولىسىمۇ، ئۇلار ھېچ نەرسىدىن ئىسپات تايالىمىدى. ئاخىردا، ئىككى يالغان گۇۋاھچى ئالدىغا چىقتى:
MAT 26:62	— بۇ ئادەم: «مەن خۇدانىڭ ئىبادەتخانىسىنى بۇزۇپ تاشلاپ، ئۆچ كۈن ئىچىدە قايتا قۇرۇپ چىقالىيمەن» دېگەن، دېدى.	بۇ كىشى: «مەن خۇدانىڭ مىيكىرىنى بۇزا لايىمەن، ئۆچ كۈنده قايتا قۇرالايمەن» دەپ دېتۇ.
MAT 26:63	باش كاهن ئورنىدىن تۇرۇپ، ئۇنىڭغا: — قېنى، جاۋاب بەرمەمسەن؟ بۇلار سېنىڭ ئۆستىدە قانداق گۇۋاھلىقلارنى بېرىۋاتىدۇ؟ دېدى.	باش كاهن تۇرۇپ، ئۇنىڭغا: سەن جاۋاب بەرمەمسەن؟ بۇلار سېنىڭ ئۆستىدە قانداق گۇۋاھلىق بېرىۋاتىدۇ؟ دېدى.
MAT 26:64	لېكىن ئېسما سۈكۈت قىلىپ تۇرۇھىدى. باش كاهن ئۇنىڭغا: — مەڭگۇ ھايات بولغۇچى خۇدا بىلەن سېنىڭ قەسەم قىلىشىڭى بۇيرۇيەنمى، بىزگە ئېبىت، خۇدانىڭ ئوغلى مەسەھ سەنمۇ؟ دېدى.	ئېسما دەرده جاۋاب بەردى: «ھەئ، سېنىڭ دېگەنگىنى تولۇق راست. لېكىن مەن سىلەرگە بۇنىم دېمەكپىن، بۇدىن كېپىن سىلەر ئادەم ئۆغلىنىڭ قۇدرەت ئورنىنىڭ ئوڭ تەرەپىدە ئورۇن تۇتۇپ تۇرغانىنى ۋە كۆكتىكى بۇلۇتلار ئۆستىدە كېلىپ تۇرغاننى كۆرەتتىن.»
MAT 26:65	شۇنىڭ بىلەن باش كاهن تونلىرىنى يېرتىپ تاشلاپ: — ئۇ كۇپۇرلۇق قىلىدە! ئەمدى باشقا ھەرقانداق گۇۋاھچىنىڭ نېمە ھاجىتى؟ مانا، ئۆزۈڭلار بۇ كۇپۇرلۇقنى تاڭلىدىڭلار!	شۇ واقىت باش كاهن كىيمىنى يېرتىپ تاشلىدى: ئۇ كۇپۇر قىلدى! باشقا گۇۋاھقا بېھتىياج بارمۇ؟ كۆرۈڭلار، سىلەر بۇ كۇپۇرنى تاڭلىدىڭلار!
MAT 26:66	بۇنىڭغا نېمە دەپسىلەر؟ دېدى. — ئۇ ئولۇم جازاسىنى ئالدىۇ! دەپ جاۋاب بەردى جاۋاب قايتۇرۇشتى ئۇلار.	بۇغا نېمە دېپسىلەر؟ دېدى. ئۇ ئولۇم جازاسىنى ئالدىۇ! دەپ جاۋاب بەردى ئۇلار.
MAT 26:67	بۇنىڭ بىلەن ئۇلار ئۇنىڭ يۈزىگە تۈكۈرۈپ، ئۇنىڭغا مۇشت ئاتقىلى تۇردى. بەزىلىرى ئۇنى كاچاتلاب:	شۇ ۋاقتىتا ئۇلار ئۇنىڭ يۈزىگە تۈكۈرۈپ، مۇشتى بىلەن سۇقۇپ تۇردى. بەزىلىرى ئۇنى تەپسىلىپ:
MAT 26:68	— ئەي مەسەھ، يېغەمبەرچىلىك قىلامامسىن، ئېتىپ باققىنا، سېنى كىم ئۇرۇدى؟ دېپىشتى.	— ئەي مەسەھا بىزگە يېغەمبەرچىلىك قىل! سېنى كىم ئۇرۇدى؟
MAT 26:69	ئەمدى پېتىۋس ساراينىڭ تاشقىرىقى ھوپلىسىدا ئولتۇراتىن. بىر دېدەك ئۇنىڭ يېنىغا كېلىپ: — سەن گاللىيەلىك ئېسما بىلەن بىرگە ئىدىڭغۇ، دېدى.	پېتىر ھازىر ساراي تاشقىسىدا ئولتۇرۇۋاتىپتى. بىر قىز كېلىپ: «سەن گاللىيەلىك، ئېسما بىلەن بىرگە بولغانسىن؟» دېدى.
MAT 26:70	لېكىن ئۇ ھەممە يەننىڭ ئالدىدا ئىنكار قىلىپ: — سېنىڭ نېمە دەۋاتقانلىقىڭىنى چۈشەنمىدىم! دېدى.	ئەمما ئۇ ھەممە سىنىڭ ئالدىدا رەت قىلىدى: سېنىڭ نېمە دەپ تۇرغانلىقىڭىنى بىلمەيمەن! دېدى.
MAT 26:71	ئاندىن ئۇ دالانقا چىققاندا، ئۇنى كۆرگەن يەن بىر دېدەك ئۇ يەردە تۇرغانلارغا: — بۇ ئادەم مەمۇ ناسارەتلىك ئېسما بىلەن بىرگە ئىدى، دېدى.	ئاندىن ئۇ دالانقا چىققاندا، باشقا بىر قىز ئۇنى كۆرۈپ، ئورنىدا تۇرغانلارغا: «بۇ ئادەم ئېسما نازارىبىن بىلەن بىرگە بولغان», دېدى.
MAT 26:72	ئۇ يەنە ئىنكار قىلىپ: — مەن ئۇ ئادەمنى تونۇمایمەن! دەپ قەسەم ئىچتى.	ئۇ قايتا رەت قىلىپ قەسەم قىلىدى: «مەن بۇ ئادەمنى بىلمەيمەن!»
MAT 26:73	بىرئازدىن كېپىن، ئۇ يەردە تۇرغانلار پېتىۋسنىڭ يېنىغا كېلىپ ئۇنىڭغا: — شۇبەسىزىكى، سەن ئۇلارنىڭ بىرى ئىكەنسەن، چۈنكى تەلەپيپۇزۇڭ سېنى ياش قىلىدۇ، دېپىشتى.	بىر ئاز ۋاقتىتىن كېپىن، ئۇ يەردە تۇرغانلار پېتىپگە كېلىپ: «ئېنىق، سەن ئۇلارنىڭ بىرى ئىكەنسەن، چۈنكى سۆھبەتلىك سېنى ئېنىق كۆرسەتىپ قالدى،» دېدى.

Reference	Before	After
MAT 26:74	پېتىرۇس قاتىق قارغاشلار بىلەن قەسەم قىلىپ: – ئۇ نادەمنى زادى تۈنۈمايمەن! – دېيىشىگىلا خوراز چىللەدى.	پېتىر قەسەم قىلىپ ۋە لايىھەت ئاتىپ باشلىدى: ئۇ كىشىنى ھېچ تۈنۈمايمەن! دېگەندە، دەرھال تودا چاقىرىدى.
MAT 26:75	پېتىرۇس ئەيسانىڭ: «خوراز چىللاشتىن بۇرۇن، سەن مەندىن ئۆج قېتىم مەنمىنى ئۆج قېتىم تانىمايسىز!» دەب. ئۇ تاشقا چىقىپ، قاتىق بىغلەدى. تانىسىن! دېگەن سۆزىنى ئىسىگە ئالدى. ئۇ تاشقىرىغا چىقىپ، قاتىق يىغا-زار كۆتۈردى.	پېتىرۇس ئەيسا دېگەن گەيىكە كەتى: «خوراز چىللاشتىن بۇرۇن، سەن ئەنمىنى ئۆج قېتىم تانىمايسىز!» دەب. ئۇ تاشقا چىقىپ، قاتىق بىغلەدى. مەنمىنى ئۆج قېتىم تانىمايسىز! دەب. ئۇ تاشقا چىقىپ، قاتىق بىغلەدى. تانىسىن! دېگەن سۆزىنى ئىسىگە ئالدى. ئۇ تاشقىرىغا چىقىپ، قاتىق يىغا-زار كۆتۈردى.
MAT 27:1	ئەرلىك سەھەردا، بارلىق باش كاھىنلار بىلەن خەلق ئاقساقلاللىرى ئەيسانى ئۆلۈمگە مەھکوم قىلدۇرۇش ئۆچۈن مەسلىھەتلىشتى.	ئەرلىك سەھەردا، بارلىق باش كاھىنلار بىلەن خەلق ئاقساقلاللىرى ئەيسانى قارشى كېڭىش كۆتۈرۈپ، ئۇنى ئۆلۈمگە ھۆكۈم قىلىشقا قارار قىلدى.
MAT 27:2	ئۇلار ئۇنى باغلاپ ئايىرىپ، ۋالىي يۇنتئۇس ېيلاتۇسقا تاپشۇرۇپ بەردى.	ئۇلار ئۇنى باغلاپ ئېلىپ كەتى ۋە يۇنتىپ ېيلاتۇس ھەكىمىگە ئۆتكۈزۈپ بەردى.
MAT 27:3	ئۇنىڭغا ساتقۇنلۇق قىلغان يەھۇدا ئۇنىڭ ئۆلۈمگە ھۆكۈم قىلىنغانلىقىنى كۆرۈپ، بۇ ئىشلارغا پۇشايمان قىلدى ۋە باش كاھىنلار بىلەن ئاقساقلالارغا ئوتتۇز كۆمۈش تەڭكىنى قايتۇرۇپ بېرىپ:	يەھۇدا، ئۇنى سەتىپ بەرگەن، ئۇنىڭ ئۆلۈمگە ھۆكۈم قىلىنغانلىقىنى كۆرگەندە، بۇ ئىشلاردىن پۇشايمان بولۇپ، باش كاھىنلار بىلەن ئاقساقلالارغا ئوتتۇز كۆمۈش يۇلنى قايتۇرۇپ بەردى.
MAT 27:4	– مەن بىگۇناھ بىر جاننىڭ قېنى توکۇلۇشكە ساتقۇنلۇق قىلىپ گۇناھ ئۆتكۈزۈم، – دېدى. بۇنىڭغا بىزنىڭ نېمە كارىمىز؟ ئۆز ئىشىڭىنى بىل! – دېيىشتى ئۇلار.	مەن بىگۇناھ بىر جاننىڭ قېنى توکۇلۇشكە ساتقۇنلۇق قىلىپ گۇناھ ئۆتكۈزۈم، دېدى. بۇنىڭغا بىزنىڭ نېمە ئالاقىسىس بار؟ ئۆز ئىشىنى ئىشنى ئوراپ قىل! دېيىشتى ئۇلار.
MAT 27:5	يەھۇدا كۆمۈش تەڭكىلەرنى ئىبادەتخانىنىڭ ئىچىگە چۈرۈۋەتتى ۋە ئۇ يەردىن كەتىپ، يەردىن كېتىپ، تالاغا چىقىپ، ئېسىلىپ ئۆلۈۋەلدى.	يەھۇدا كۆمۈش يۇلارنى ئىبادەتخانىغا تاشلىۋەتتى ۋە ئۇ يەردىن كەتىپ، تالا چىقىپ، ئېسىلىپ ئۆلۈپ كەتى.
MAT 27:6	باش كاھىنلار كۆمۈش تەڭكىلەرنى يېغۇنىلىپ: – بۇ خۇن تۆلۈمى بولغان تەڭكىلەر دۇر، ئۇلارنى ئىبادەتخانىنىڭ خەزىنسىسە قوبیوش ھارام، – دېيىشتى.	باشقا كاھىنلار كۆمۈش يۇلارنى ئېلىپ: بۇ يۇلار قان يېل بولغاچقا، ئۇلارنى مەبەد خەزىنسىسە قوبیوش قانۇنىي بولمسىس، دېدى.
MAT 27:7	ئۇلار ئۆزىنارا مەسلىھەتلىشىپ، بۇ يۇلار بىلەن ياقا يۇرتۇلۇقلارغا يەرلىك بولسۇن دەپ، ساپالچىنىڭ بىر يارچە ئېتىزلىقىنى سېتىۋالدى.	ئۇلار بىر-بىرى بىلەن سۆھىبەت قىلىپ، بۇ يۇلار بىلەن ياقاق كىشىلەرگە داۋىن قىلىش ئۆچۈن، ساپالچىنىڭ بىر يارچە بېرىنى ساتىپ ئالدى.
MAT 27:8	شۇئا بۇ يەر ھازىرغىچە «قانلىق ئېتىز» دەپ ئاتىلىپ كەلمەكتە.	شۇ ئەھۋالدا، بۇ ئېرېق ھەزىرگەچە «قانلىق ئېتىز» دەپ تونۇلۇپ كەتى.
MAT 27:9	شۇ ئىش بىلەن يەرمىيا يېغەمبەر تەرىپىدىن بۇرۇن ئېتىلغان مۇنۇ بېشارەت ئەمەلگە ئاشۇرۇلدى: – «ئىسرائىل خەلقى ئۇنىڭ ئۆچۈن باھالاپ بېكتىكەن باھاسىنى، يەنى ئوتتۇز كۆمۈش تەڭكىنى ئۇلار ئېلىشىتى،	بۇ ئەھۋالدا يەرمىيا يېغەمبەرنىڭ ئالدىنىقى سۆزى تولۇق ئەمەلگە ئاشۇرۇدى: «ئىسرائىل خەلقى ئۇنى باھالاپ بەلگىلەنگەن ئوتتۇز كۆمۈش يۇلنى ئېلىپ كەتى.
MAT 27:10	ۋە يەرۋەدىگار ماڭا كۆرسەتكەندەك، ساپالچىنىڭ ئېتىزلىقىنى سېتىۋېلىشقا خەجلەشتى.	ۋە يەرۋەدىگار ماڭا كۆرسەتكەندەك، ساپالچىنىڭ دەرىزىسىنى سېتىۋېلىشقا يېل ئېشىتى.
MAT 27:11	ئەمدى ئەيسا ۋالىينىڭ ئالدىغا تۇرغۇزۇلدى. ۋالىي ئۇنىڭدىن: – سەن يەھۇدىلارنىڭ يادىشاھىمۇ؟ – دەپ سورىدى. ئېتىقىنىڭدەك، – دېدى ئەيسا.	ئەيسا ھازىر ۋالىينىڭ ئالدىدا تۇرۇپ قالدى. ۋالىي سورىدى: «سەن يەھۇدىلارنىڭ يادىشاھىسەن؟ ئەيسا دېدى: «ئېتىقىنىڭدەك».
MAT 27:12	لېكىن باش كاھىنلار ۋە ئاقساقلالار ئۇنىڭ ئۆستىدىن ئەرز-شىكايدەت قىلغاندا، ئۇ بىر ئېغىزىمۇ جاۋاب بەرمىدى.	ئەمما باش كاھىنلار ۋە ئاقساقلالار ئۇنى شىكايدەت قىلغان ۋاقتىا، ئۇ ھېچ جاۋاب بەرگەن يوق.
MAT 27:13	بۇنىڭ بىلەن يېلاتۇس ئۇنىڭغا: – ئۇلارنىڭ سېنىڭ ئۆستۈڭدىن قىلغان شۇنچە كۆپ شىكايدەت قىلغانلىرىنى ئەسىتىپ تۇرمایىسىڭىزمۇ؟ دېدى.	شۇ ۋاقتى يېلاتۇس ئۇنىڭغا: «ئۇلار سېنىڭ ئۆستۈڭدىن شۇنچە كۆپ شىكايدەت قىلغانلىرىنى ئەسىتىپ تۇرمایىسىڭىزمۇ؟ دېدى.
MAT 27:14	بىراق ئۇ يېلاتۇسقا جاۋابەن شىكايدەتلىرىنىڭ بىرىسىگىمۇ جاۋاب بەرمىدى. ۋالىي بۇنىڭغا ئىتتايىن ھېرمان قالدى.	ئۇ يېلاتۇسقا ھېچ بىر سۆزىنى جاۋاب بەرمىدى، شۇنىڭ ئۆچۈن ۋالىي زور ھېرمان قالدى.
MAT 27:15	بەيرقا ھېيتىدا، ۋالىي نادەت بويىچە خەلقنىڭ ئۆتۈپ كېتىش ھېيتىدا، ۋالىينىڭ خالاقيق تەلەپ قىلغان بىر ھەر قېتىملق ئۆتۈپ كېتىش ھېيتىدا، ۋالىينىڭ خالاقيق تەلەپ قىلغان بىر	بەيرقا ھېيتىدا، ۋالىي نادەت بويىچە خەلقنىڭ ئۆتۈپ كېتىش ھېيتىدا، ۋالىينىڭ خالاقيق تەلەپ قىلغان بىر

Reference	Before	After
MAT 27:16	مەھبۇسىنى ئۇلارغا قويۇپ بېرىش ئادىتى بار ئىدى. ئەينى ۋاقتتا، رىملقىلارنىڭ بارابايس ئىسىملىك ئاتقى چىققان بىر مەھبۇسى زىنداندا ئىدى.	تۈرمىچىنى ئۇلارغا ئەركىن قىلىپ بېرىتتى. ئۇ ۋاقتتا، رىملقىلارنىڭ بارابايس دەپ ئاتالغان بىر تونۇلغان مەھبۇس زىنداندا بار ئىدى.
MAT 27:17	خالق جىغىلغان ۋاقتتا، يلاتۇس ئۇلارغا سورىدى: «سىلەر كىمنى قويۇپ خالايق جەم بولغاندا، يلاتۇس ئۇلاردىن: – كىمنى سىلەرگە قويۇپ بېرىشىمى خالايسلەر؟ بارابايسىنمۇ ياكى مەسەھ دەپ تونۇلغان ئەيسانىنمۇ؟ – دەپ سورىدى	خالق جىغىلغان ۋاقتتا، يلاتۇس ئۇلارغا سورىدى: «سىلەر كىمنى قويۇپ خالايق جەم بولغاندا، يلاتۇس ئۇلارغا سورىدى: «سىلەر كىمنى قويۇپ بېرىشىمى خالايسلەر؟ بارابايسىنمۇ ياكى مەسەھ دەپ تونۇلغان ئەيسانىنمۇ؟»
MAT 27:18	چۈنكى ئۇ بىلىپ تۇراتنى، باش كاھىنلار ھەسەت سەۋەبىدىن ئۇنى تۇتۇپ (چۈنكى ئۇ باش كاھىن قاتارلىقلارنىڭ ھەسەتخورلۇقى توپىھىلىدىن ئۇنى تۇتۇپ بەرگەنلىكىنى بىلەتتى).	چۈنكى ئۇ بىلىپ تۇراتنى، باش كاھىنلار ھەسەت سەۋەبىدىن ئۇنى تۇتۇپ (چۈنكى ئۇ باش كاھىن قاتارلىقلارنىڭ ھەسەتخورلۇقى توپىھىلىدىن ئۇنى تۇتۇپ بەرگەن.
MAT 27:19	يلاتۇس ھۆكۈم تەختىدە ئولتۇرۇۋاتقاندا، ئايالى ئۇنىڭغا ئەپ ئەۋەتىپ: «ئۇ يلاتۇس «سوراق تەختى» دە ئولتۇرغاندا، ئايالى ئۇنىڭغا ئادەم ئەۋەتىپ: – ئۇ ھەققانى كىشىنىڭ ئىشىغا ئارىلاشمىغىن، چۈنكى تۇنۇگۇن كېچە ئۇنىڭ سەۋەبىدىن چۈشۈمەدە كۆپ ئازاب چەكتىم، – دەپ خەۋەر يەتكۈزدى.	يلاتۇس ھۆكۈم تەختىدە ئولتۇرۇۋاتقاندا، ئايالى ئۇنىڭغا ئەپ ئەۋەتىپ: «ئۇ يلاتۇس «سوراق تەختى» دە ئولتۇرغاندا، ئايالى ئۇنىڭغا ئادەم ئەۋەتىپ: – ئادىل كىشىگە بەج نەرسىگە قوشۇلما. چۈنكى بۈگۈن ئويغۇدا ئۇنىڭ ئۆچۈن كۆپ ئازاب تارتىم' دىدى.
MAT 27:20	ئەمما باش كاھىنلار بىلەن ئاقساقاللار خەلقى ئوييىناب، بارابايسنى قويۇپ لېكىن باش كاھىنلار ۋە ئاقساقاللار بولسا خالايقنى ماقۇل قىلىپ، بارابايسنى قويۇپ بېرىشىنى ۋە ئەيسانى يوقىتىشنى تەلەپ قىلدۇردى.	ئەمما باش كاھىنلار بىلەن ئاقساقاللار خەلقى ئوييىناب، بارابايسنى قويۇپ بېرىشىنى تەلەپ قىلدى ۋە ئەيسانى ئۆلتۈرۈۋىشنى ئىستەپ قالدى.
MAT 27:21	ۋالىي جاۋاپىن ئۇلاردىن يەنە: – سىلەرگە بۇ ئىككىسىنىڭ قايسىسىنى قويۇپ بېرىشىمى خالايسلەر؟ – دەپ سورىدى. بارابايسنى، – دېپىشى ئۇلار.	حاكىم يەنە ئۇلارغا: 'بۇ ئىككىسىدىن قايسىسىنى سىلەرگە قويۇپ بېرىشىمى خالايسلەر؟' دەپ سورىدى. ئۇلار 'بارابايس' دىدى.
MAT 27:22	يلاتۇس ئەمدى: – ئۇنداق بولسا، مەسەھ دەپ ئاتالغان ئەيسانى قانداق بىر تەرەپ قىلماي؟ – دىدى. ھەممە يەنە: – ئۇ كېستەلەنسۇن! – دېپىشى.	يلاتۇس دەردە: ئاندىن، مەسەھ دەپ ئاتالغان ئەيسانى نېمە قىلسام بولىدۇ؟' دەپ سورىدى. ھەممىسى: 'ئۇنى كېستەكە چىقارغىن!' دەپ جاۋاپ بەردى.
MAT 27:23	يلاتۇس: – نېمىشقا؟ ئۇ زادى نېمە يامان ئىش قىلغان؟ – دەپ سورىدى. بىراق ئۇلار تېخىمۇ قاتىق ۋارقىرىشىپ: «ئۇ كېستەلەنسۇن! – دەپ تۇرۇۋېلىشتى.	يلاتۇس: «نېمىش ئۆچۈن؟ ئۇ نېمە يامان ئىش قىلغان؟» دەپ سورىدى. بىراق ئۇلار تېخىمۇ قاتىق باقىرىپ: «ئۇنى سەلبىگە چەكلىسۇن!» دەپ تۇرۇۋاتى.
MAT 27:24	يلاتۇس سۆزلىۋېرىشنىڭ بىھۇدە ئىكەنلىكىنى، بەلكى بۇنىڭ ئورنىغا مالىمانچىلىق چىقىدىغانلىقىنى كۆرۈپ، سۇ ئېلىپ، كۆچىلىكىنىڭ ئالدىدا قولىنى يۇعاجى: – بۇ ھەققانى ئادەمنىڭ قېنىغا مەن جاۋاپكار ئەسمەن، بۇنىڭغا ئۆزۈگەر مەسئۇل بولۇڭلار! – دىدى.	يلاتۇس يېكىر ئالماشتۇرۇش ېايداسىز بولۇپ قالغانلىقىنى ۋە ئۇنىڭ ئورنىدا شالداق يېيدا بولۇۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ، سۇ ئېلىپ، خەلقىنىڭ قوشۇلىشىدا قولىنى سۈرۈپ: «بۇ ئادىل ئادەمنىڭ قېنىدا مەن گۇناھكار ئەمەس، بۇنى سىلەر جاۋاپ بېرىڭلار!» دىدى.
MAT 27:25	يۇتون خەلق جاۋاپىن: – ئۇنىڭ قېنى بىزنىڭ ئۇستىمىزىگە ۋە باللىرىمىزنىڭ ئۇستىگە چۈشىسۇن! – دېپىشى.	ھەممە خەلق دىدى: «ئۇنىڭ قېنى بىزگە ۋە باللىرىمىزگە چۈشۈپ كەتسۇن!».
MAT 27:26	بۇنىڭ بىلەن يلاتۇس بارابايسنى ئۇلارغا چىقىرىپ بەردى. ئەيسانى بولسا قاتىق قامچىلاتقاندىن كېيىن، كېستەلەشكە لەشكەرلىرىگە تايشۇردى.	شۇ ۋاقتتا يلاتۇس بارابايسنى ئۇلارغا بېرىپ يۆنەلتتى. ئەيسانى قاتىق قامچىلار، كېيىن كېستەلەشكە لەشكەرلىرىگە تېشۇرۇپ قويدى.
MAT 27:27	ئاندىن ۋالىنىڭ لەشكەرلىرى ئەيسانى ئۇنىڭ ئوردىسىغا ئېلىپ كېرىپ، يۇتون لەشكەرلەر تۆينى بۇ يەرگە ئۇنىڭ ئەتراپىغا يېغدى.	ئاندىن ۋالىنىڭ ئەسكەرلىرى ئەيسانى قاتىق بىرلەن ئەسکەر تۆينى ئۇنىڭ تەۋەرەپ يېغدى.
MAT 27:28	ئۇلار ئەيسانى يالكىچالاپ، ئۇچىسىغا يەرەڭ ئەڭلىك تون كېيدۈرۈشتى.	ئۇلار ئەيسانى ئىسا ئىنىڭ كېيمىنى چىقارغان، ئۇنىڭغا قىزىل رەڭلىك تون كۆيدۈردى.
MAT 27:29	تىكەنلىك شاخچىلارنى ئۆرۈپ بىر تاج ياساپ، بېشىغا كېيدۈردى ۋە ئوڭ قولىغا بىر قومۇشنى تۇتقۇزدى. ئاندىن ئۇنىڭ ئالدىغا تىزلىنىپ: «ياشغايدا، يەھۇدىيىلارنىڭ يادىشاھى!» دەپ مازاق قىلىشتى.	تىكەنلىك شاخچىلارنى تاج قىلىپ ئوراپ، بېشىغا قويۇپ، ئوڭ قولىغا بىر سەپكە تۇتۇپ بەرگەن. كېيىن ئالدىدا تىزلىنىپ: «سالام، يەھۇدىيىلارنىڭ يادىشاھى!» دەپ مەزھە قىلغان.
MAT 27:30	ئۇنىڭغا تۈكۈرۈشتى، قومۇشنى ئېلىپ بېشىغا ئۇرۇشتى.	ئۇنى تۈكۈرۈپ تاشلاشتى، چوبۇقنى ئېلىپ بېشىغا قاتىق ئۇرۇشتى.

Reference	Before	After
MAT 27:31	ئۇنى شۇنداق مازاق قىلغاندىن كېيىن، تونى سالدۇرۇپ، ئۇچىسىغا ئۆز كېيمىلىرىنى كېيدۈردى ۋە كېپستىلەش ئۇچۇن ئېلىپ مېڭىشتى.	ئۇنى شۇنداق قىزىق قىلغانلىقىدىن كېيىن، تونى چىقارغان، ئۆز كېيمىلىرىنى كېيىن، كېپستىلەش ئۇچۇن ئېلىپ كېپتىشكە باشلىغان.
MAT 27:32	ئۇلار تاشقىرىغا چىققىنىدا، كۇرنى شەھىرىلىك سىمۇن ئىسىملىك بىر كىشىنى ئۇچرىتىپ، ئۇنى تۇتۇپ كېلىپ ئەيسانلىڭ كېپستىنى ئۇنىڭغا مەجبۇرى كۆتۈرگۈزدى.	ئۇلار تاشقا چىقۇۋاقاندا، كۇرنى شەھىرىدىن سىمۇن دېگەن بىر كىشىنى كۆرۈپ قالدى، ئۇنى تۇتۇپ، ئەيسا ئىسا نىڭ كېپستىنى كۆتۈرگۈزۈشنى مەجبۇرلدى.
MAT 27:33	ئۇلار گولگوتا، يەنن «باش سوڭەك» دېگەن يەرگە كەلگەنده،	ئۇلار گولگوتا دېگەن جايغا كەلگەنده، بۇ جايىنىڭ نامى «باش سوڭەك» بولۇپ،
MAT 27:34	ئەيسا ئۇچۇن كەكە سۇي بىلەن ئارىلاشقان ئاچقىچ شاراب بەردى؛ لېكىن ئەيساغا ئىچىش ئۇچۇن كەكە سۇي ئارىلاشتۇرۇلغان ئاچقىچ شاراب بەردى؛ لېكىن ئۇ ئۇنى تېتىپ باققاندىن كېيىن، ئىچكلى ئۇنىمىدى.	ئەيسا ئۇچۇن كەكە سۇي بىلەن ئارىلاشقان ئاچقىچ شاراب بەردى. تېتىپ باققاندا، ئىچمىدى.
MAT 27:35	ئەسکەرلەر ئۇنى كېپستىقا قويغاندىن كېيىن، چەك تاشلاپ، كېيمىلىرىنى ئازا لهشكەرلەر ئۇنى كېپستىلەنەندىن كېيىن، چەك تاشلىشىپ كېيمىلىرىنى ئورئارا بولۇشۇۋالدى.	ئەسکەرلەر ئۇنى كېپستىقا قويغاندىن كېيىن، چەك تاشلاپ، كېيمىلىرىنى ئازا لهشكەرلەر ئۇنى كېپستىلەنەندىن كېيىن، چەك تاشلىشىپ كېيمىلىرىنى ئورئارا بولۇشۇۋالدى. تەڭ بولۇشتۇ.
MAT 27:36	ئاندىن ئۇ يەردە ئولتۇرۇپ ئۇنىڭغا كۆزەتچىلىك قىلدى.	كېيىن ئۇ يەردە ئولتۇرۇپ، ئۇنى كۆزەتچى قىلدى.
MAT 27:37	ئۇلار ئۇنىڭ بېشىنىڭ يۇقىرى تەرىپىگە «بۇ ئەيسا، يەھۇدىيەرلەنەت يادىشاھى» دەپ يۇلار ئۇنىڭ بېشىنىڭ يۇقىرى تەرىپىگە «بۇ ئەيسا، يەھۇدىيەرلەنەت يادىشاھىدۇر» دەپ يېزىلغان شىكايدە تاخىتىنى بېكتىتى.	ئۇلار ئۇنىڭ بېشىنىڭ ئۇستىگە «بۇ ئەيسا، يەھۇدىيەرلەنەت يادىشاھى» دەپ يۇلار ئۇنىڭ بېشىنىڭ يۇقىرى تەرىپىگە «بۇ ئەيسا، يەھۇدىيەرلەنەت يادىشاھىدۇر» دەپ يېزىلغان شىكايدە تاخىتىنى بېكتىتى.
MAT 27:38	ئەيسا بىلەن تەڭ ئىككى قاراچىمۇ كېپستىكە مىخالنغان بولۇپ، بىرى ئۇڭ تەرىپىدە، يەنە بىرى سول تەرىپىدە ئىدى.	ئىسا بىلەن بىرگە ئىككى قاراچىمۇ كېپستىكە مىخالنغان، بىرى ئۇڭ تەرىپىتە، بىرى سول تەرىپىتە.
MAT 27:39	بۇ يەردىن ئۆتكەنلەر باشلىرىنى چايقىشىپ، ئۇنى ھاقارەتلىپ:	بۇ جايىدىن كېچىپ كەتكەنلەر باشلىرىنى چايقاشىپ، ئۇنى ھاقارەت قىلىشىپ:
MAT 27:40	— قېنى، سەن ئىبادەتھانىنى بۇرۇپ تاشلاپ، ئۆچ كۇن ئىچىدە قايىدىن ياساپ چىقىدىغان ئادەم، ئەمدى ئۆزۈڭنى قۇتۇزۇزە! خۇدانىڭ ئوغلى بولساڭ، كېپستىن چۈشۈپ باققىنا! – دېپىشتى.	ئىي، سەن مەسچىتنى بۇزۇپ، ئۆچ كۇنداھى قايىتا قۇرۇپ چىقىدىغان بولساڭ، ھازىر ئۆزۈڭنى قۇتلا! خۇدا ئوغلى بولساڭ، كېپستىن چۈشۈپ باققىلا!
MAT 27:41	باش كاھىنلارمۇ، تەۋرات ئۇستا زالىرى ۋە ئاقسالالار بىلەن بىرگە ئۇنى مەسىخە قىلىپ:	چوڭ كاھىنلارمۇ شۇنداق قىلىپ، قانۇن ئوقۇتۇشچىلىرى، قەربىلەر ۋە پەرسىيلەر بىلەن بىرگە ئۇنى سەتكىچە قىلىپ مەزەك قىلدى:
MAT 27:42	باشقا خەلکلەرنى قۇتۇقان، ئۆزىنى قۇتۇقۇزۇپىتىكەن، ئۆزىنى قۇتۇقۇزالمائىدۇ. ئۇ ئىسرائىلنىڭ يادىشاھى – باشقلارنى قۇتۇقۇزۇپىتىكەن، ئۆزىنى قۇتۇقۇزالمائىدۇ. ئۇ ئىسرائىلنىڭ يادىشاھىمىش! ئەمدى كېپستىن چۈشۈپ باقسۇنچۇ، ئاندىن ئۇنىڭغا ئېتىقاد قىلىمنز.	باشقا خەلکلەرنى قۇتۇقان، ئۆزىنى قۇتۇقۇزۇپىتىكەن، ئۆزىنى قۇتۇقۇزالمائىدۇ. ئۇ ئىسرائىلنىڭ يادىشاھى – باشقلارنى قۇتۇقۇزۇپىتىكەن، ئۆزىنى قۇتۇقۇزالمائىدۇ. ئۇ ئىسرائىلنىڭ يادىشاھىمىش! ئەمدى كېپستىن چۈشۈپ باقسۇنچۇ، ئاندىن ئۇنىڭغا ئېتىقاد قىلىمنز. بولسا! ھازىر كېپستىن چۈشۈپ كۆرسۈن، شۇنداقتا ئۇغا ئىشىنىپ كېتىھەمىز.
MAT 27:43	ئۇ خۇداغا تايغانغان! خۇدا ئۇنى ئەزىزلىسە، ھازىر قۇتۇقۇزۇپ باققاي! چۈنكى قۇتۇقۇزۇپ ساقلاپ قويۇڭ! چۈنكى ئۇ. «مەن خۇدانىڭ ئوغلى» دېگەن ئۇ: «مەن خۇدانىڭ ئوغلى» دېگەنندى، – دېپىشتى.	ئۇ خۇداغا ئىشىنىپ قالدى! ئەگەر خۇدا ئۇنى ياخشى كۆرسە، ھازىر قۇتۇقۇزۇپ ساقلاپ قويۇڭ! چۈنكى ئۇ. «مەن خۇدانىڭ ئوغلى» دېگەن ئۇ: «مەن خۇدانىڭ ئوغلى» دېگەنندى، – دېپىشتى.
MAT 27:44	ئۇنىڭ بىلەن تەڭ كېپستىلەنگەن قاراچىلارمۇ ئۇنى شۇنداق ھاقارەتلىشتى.	ئۇ بىلەن بىرگە كېپستىقا چاققان قاراچىلارمۇ ئۇنى شۇنداق ھەقلەپ كەتلىن.
MAT 27:45	ئەمدى كۈنىشىڭ ئالتنىچى سائىتىدىن توققۇزىنچى سائىتىگەپ يۇتكۇل زېمىننى قاراڭقۇلۇق باستى.	ئالتنىچى سائەتتىن توققۇزىنچى سائەتكىچە، يۇتون زېمىن قاراڭقۇلۇققا بىتىلدى.
MAT 27:46	توققۇزىنچى سائەتلەرەدە ئەيسا يۇقىرى ئاۋازادا: «ئېلى، ئېلى، لەما ساۋاقتانى؟» يەنى «خۇدايمىم، خۇدايمىم، مېنى نېمىشقا تاشلىۋەتتىڭ؟» دەپ قاتىقى نىدا قىلدى.	توققۇزىنچى سائەتتە ئەيسا قاتىقى ئاۋازادىلەن: «ئېلى، ئېلى، لەما ساۋاقتانى؟» يەنى «خۇدايمىم، خۇدايمىم، مېنى نېمىشقا تاشلىۋەتتىڭ؟» دەپ قاتىقى نىدا قىلدى.
MAT 27:47	ئۇ يەردە تۇرغانلارنىڭ بەزىلىرى بۇنى ئاڭلاپ: بۇ ئادەم ئىلىاس پەيغەمبەرگە مۇراجىئەت قىلىۋاتىدۇ، – دېپىشتى.	ئۇ جايىدا تۇرغان كىشىلەرنىڭ بەزىسى بۇنى ئاڭلاپ: بۇ ئادەم ئىلىاسنى chaqiryapti، دېپىتى.

Reference	Before	After
MAT 27:48	ئۇلار ئىچىدىكى بىرى تېز يۈگۈرۈپ بارىپ، بىر يارچە سۈنگەر ئېلىپ كەلدى، ئۇلارنىڭ ئىچىدىن بىرەيلەن دەرھال يۈگۈرۈپ بېرىپ بىر يارچە بۇلۇتنى ئەپلىپ، ئۇنى ئاچىق شارابقا چىلاپ، قومۇشنىڭ ئۇچىغا سېلىپ ئۇنىڭغا ئىچكۈزۈپ قويدى.	ئۇلار ئىچىدىكى بىرى تېز يۈگۈرۈپ بارىپ، بىر يارچە سۈنگەر ئېلىپ كەلدى، قامىش ئۆچىغا سېلىپ، ئۇنىڭغا ئىچكۈزۈپ بەردى.
MAT 27:49	بىراق باشقىلار دىدى: 'قالدۇرۇڭ، قاراپ كۆرەيل، ئىلىياس كېلىپ ئۇنى قۇتۇرۇپ قالارمىكىن؟' – دېپىشتى.	بىراق باشقىلار دىدى: 'قالدۇرۇڭ، قاراپ كۆرەيل، ئىلىياس كېلىپ ئۇنى قۇتۇرۇغاندا؟'
MAT 27:50	ئەيسا يۇقىرى ئاۋااز بىلەن يەنە بىر ۋارقىرىدى-دە، روھىنى قويۇۋەتتى.	ئەيسا يەنە بالغان ئاۋااز بىلەن قالدى، روھىنى قويۇپ كەتتى.
MAT 27:51	ۋە مانا، شۇ دەقىقىدە ئىبادەتخانىنىڭ ئىچكىرى يەردىسى يۇقىرىدىن تۆۋەنگە ئىككى يارچە بۇلۇپ يېرىتىلىدى. يە-زېمن تەۋرىنىپ، تاشلار پېرىلىپ،	شۇ ۋاقتىتا، مەبەتخانىنىڭ ئىچكى يەردىسى ئۆستىدىن ئاستىغا ئىككىگە بۇلۇپ كەتتى. يەر تەۋەلدى، تاشلار پېرىلىدى.
MAT 27:52-53	قەبرىلەر ئېچىلىدى (ئۇ تېرىلىگەندىن كېيىن، ئۆلۈمde ئۇخلاۋاتقان نۇرغۇن مۇقەددەس بەندىلەرنىڭ تەنلىرىمۇ تېرىلىدى؛ ئۇلار قەبرىلەردىن چىقى ۋە مۇقەددەس شەھەرگە كىرىپ، ئۇ يەرde نۇرغۇن كىشىلەرگە كۆرۈندى).	قەبرىلەر ئېچىلىپ كەتتى. ئىسا تېرىلىگەندىن كېيىن، ئۆلگەن نۇرغۇن مۇقەددەس ئادەملەر تېرىلىپ كەتتى. ئۇلار قەبرىلەردىن چىقىپ، مۇقەددەس شەھەرگە كىرىپ، كۆپ كىشىلەرگە كۆرۈنۈپ قالدى.
MAT 27:54	ئەمدى ئەيسانى كۆزەت قىلىۋاتقان يۈزبېشى ھەم يېنىدىكى لەشكەرلەر يەرنىڭ تەۋرىنىشنى ۋە باشاقا يۈز بەرگەن ھادىسىلەرنى كۆرۈپ، ئىتايىن قورقۇشۇپ: – ئۇ ھەققەتەن خۇدانىڭ ئوغلى ئىكەن! – دېپىشتى.	يۈزبەشى ۋە ئۇنىڭ بىلەن بىرگە تۇرۇۋاتقان لەشكەرلەر، ئەيسانىنى كۆزەت قىلىۋاتقاندا يەر تەۋرىشىپ، باشقا ئىشلار بولغاندا، ئىتايىن قورقۇقان: 'ئۇ ھەققىي خۇدا ئوغلى!' دىدى.
MAT 27:55	ئۇ يەرde يەنە بۇ ئىشلارغا يېراقتىن قاراپ تۇرۇغان نۇرغۇن ئايالارمۇ بار ئىدى. ئۇلار ئەسلىدە ئەيسانىڭ خىزمىتىدە بولۇپ، گاللىيەدىن ئۇسۇغا ئەگىشىپ كەلگەندى.	ئۇ جايىدا يەنە كۆپ ئاياللار بار ئىدى، ئۇلار يېراقتا بۇ ئەھۋالارنى كۆزەتىپ تۇرۇشتاتىن، ئۇلار ئالدىنىقىدىن ئەيسا ئۇچۇن ياردەمچى بولۇپ كەلگەن ۋە گاللىيەدىن ئۇنىڭ بىلەن بىرگە كەلگەنلىكى.
MAT 27:56	ئۇلار ئىچىدە ماگداللىق مەريەم بار، ياقۇپ بىلەن يۈسۈنىنىڭ ئانسىسى مەريەم ئۇلارنىڭ ئارىسىدا ماگداللىق مەريەم، ياقۇپ بىلەن يۈسۈنىنىڭ ئانسىسى مەريەم، زەبەدىنىڭ ئوغۇللەرنىڭ ئانسىسىمۇ بار ئىدى.	بار، زەبەدىي نىڭ باللىرىنىڭ ئانسىسىمۇ بار ئىدى.
MAT 27:57	ئەكىش ۋاقتىن، ئارىماتىپىدىن يۈسۈپ دېگەن بىر باي كەلدى. ئۇمۇ ئەيسانىڭ مۇخلىسىلىرىدىن ئىدى.	ئەكىش ۋاقتىن، ئارىماتىپىدىن يۈسۈپ دېگەن بىر باي كەلدى. ئۇمۇ ئەيسانىڭ مۇخلىسىلىرىدىن ئىدى.
MAT 27:58	ئۇ يېلاتۇسنىڭ ئالدىغا بېرىپ، ئەيسانىڭ جەستىنى تەلەپ قىلىدى. يېلاتۇس جەسەتنى ئۇنىڭغا تايىشۇرۇشقا ئەمر قىلىدى.	ئۇ يېلاتۇسقا بارىپ، ئەيسا جەسىدىنى ئىستەپ تەلەپ قىلىدى. يېلاتۇس جەسەتنى ئۇغا بېرىشىكە بۇيرۇق بەردى.
MAT 27:59	يۈسۈپ جەسەتنى ئېلىپ، ياكىز كاناپ رەخت بىلەن ئوراپ كېپەنلىدى	يۈسۈپ جەسەتنى ئېلىپ، تازا كاناپ رەخت بىلەن ئوراپ قويۇلما
MAT 27:60	ۋە ئۇنى ئۆزى ئۈچۈن قىيادا ئۆيدۈرۈغان يېڭى قەبرىسىگە قويدى. ئاندىن قەبرىنىڭ ئاغزىغا يوغان بىر تاشنى دومىلىتىپ قويۇپ، كېتىپ قالدى	ئۇنى ئۆزى ئۈچۈن ياساپ قويغان يېڭى قەبرىگە قويۇپ قالدى. كېيىن قەبرىنىڭ ئاغزىغا چوڭ بىر تاشنى يوتىكەپ قويۇپ، كېتىپ كەتتى.
MAT 27:61	(شۇ چاغادا ماگداللىق مەريەم بىلەن يەنە بىر مەريەممۇ ئۇ يەرde، قەبرىنىڭ ئۇدۇلىدا ئولتۇراتىن).	ئۇ واقۇتنا ماگداللىق مەريەم بىلەن باشقا بىر مەريەم، قەبرىنىڭ ئالدىدا ئولتۇرۇپىتۇ.
MAT 27:62	ئەمدى ئەتسىن، يەنى «تەبىيارلاش كۇنى» ئۆتكەندىن كېيىن، باش كاھىنلار باش كاھىنلار بىلەن يەرسىيەر جەم بولۇشۇپ يېلاتۇسنىڭ ئالدىغا كېلىپ:	كۇن ئېرىتكەندىن كېيىن، يەنى تەبىيارلاق كۇنى ئۆتۈپ كەتكەندىن كېيىن، باش كاھىنلار باش كاھىنلار بىلەن يەرسىيەر بىرگە تۈلەنپ يېلاتۇسنىڭ ئالدىغا كېلىپ:
MAT 27:63	– جانابىرى، ھېلىقى ئالدامچىنىڭ ھيات ۋاقتىدا! «مەن بۇلۇپ ئۆچىنچى كۇنى تېرىلىمەن» دېگىنى ئىسمىزىدە بار.	جانابىلار، بۇ ئالدامچى ھياتتا بولغاندا: «مەن ئولۇپ ئۆچ كۇن ئۆتكەندە تېرىلىمەن» دېگەنلىكىنى بىز ئىسلەمىز.
MAT 27:64	شۇنىڭ ئۆچۈن، قەبرى ئۆچىنچى كۇنىڭچە مەھكەم قوغدىلىشى ئۆچۈن ئەمر بەرگەيىز. ئۇنداق قىلىنمسا، مۇخلىسىلىرى كېلىپ جەسەتنى ئوغربىلاب كېتىپ، ئاندىن خەلقە: «ئۇ ئۆلۈمدىن تېرىلىدى» دېپىشى مۇمكىن. بۇنداق ئالدامچىلىق ئالدىنىقىسىدىنمۇ بەتەر بولىدۇ، – دېپىشتى.	شۇڭا، قەبرىنى ئۆچىنچى كۇنىڭچە قەدەر ياخشى قوغىدەش ئۆچۈن بۇيرۇق بېرىلەت. بۇ قىلىنمسا، دوستلىرى كېلىپ جەسەتنى ئوغربىلاب كېتىپ، كېيىن خەلقە: «ئۇ قايتا تېرىلىدى» دېپىشى مۇمكىن. بۇ ئالدامچىلىق ئالدىنىكىسىدىن تېخىمۇ يامان بولىدۇ.
MAT 27:65	يېلاتۇس ئۇلارغا: – بىر گۈرۈپيا كۆزەتچى لەشكەرنى سلەرگە تايىشۇرۇدۇم.	يېلاتۇس ئۇلارغا دىدى: 'سەلەرگە قوۋۇقچى بار. قەبرىنى ياخشى قوغلاڭلار، يېلاتۇس ئۇلارغا: – بىر گۈرۈپيا كۆزەتچى لەشكەرنى سلەرگە تايىشۇرۇدۇم.'

Reference	Before	After
MAT 27:66	قەبرىنى قۇرىشىڭلارنىڭ يېتىشىچە مەھكەم قوغاداڭلار، – دېدى.	سىلەر قانداق بولسا يېتىشلىك قىلىڭلار، ئاندىن ئۇلار قاراۋۇللار بىلەن بىرگە بارىپ، تاشنى يېچەتلەپ، قەبرىنى ساقلىش ئاستىغا قويدى.
MAT 28:1	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار كۆزەتچى لەشكەرلەر بىلەن بىلە بېرىپ، تاشنى يېچەتلەپ، قەبرىنى مۇھاپىزەت ئاستىغا قويدى.	شابات كۈنى ئۆتۈپ بولغاندىن كېيىن، ھېتىنىڭ بىرېنچى كۈنى، تالڭىسى سەھەر دېگەندە، ماڭاللىق مەريم بىلەن يەن بىر مەريم قەبرىنى كۆرۈشكە كەلدى.
MAT 28:2	شابات كۈنى ئۆتۈپ، ھېتىنىڭ بىرېنچى كۈنى تالڭى ئاتاي دېگەندە، ماڭاللىق مەريم بىلەن يەن بىر مەريم قەبرىنى كۆرۈشكە كەلدى.	شۇ ۋاقتىتا، يەر قاتتىق تەۋىرىپ كەتتى؛ چۈنكى ئاللاھنىڭ بىر يەرشتىسى ۋە مانا، يەرلەر تۇبۇقسىز قاتتىق تەۋەرەپ كەتتى؛ چۈنكى يەرۋەردىگارنىڭ ئاسمانىدىن چۈشۈپ كەلدى، قەبرىنىڭ تاشنى ھەيدەپ قويۇپ، ئۆستىگە بىر يەرشتىسى ئاسمانىدىن چۈشۈپ، قەبرىگە بېرىپ، تاشنى بىر چەتكە دومىلىتىپ، ئۆستىدە ئولتۇرغاندى.
MAT 28:3	يەرشتىنىڭ قىياپىتى چاقماقتەك، كىيمىلىرى قاردهك ئائىاق ئىدى.	يەرشتىنىڭ قىياپىتى چاقماقا ئوخشاش يورۇت، كىيمىلىرى قارغا ئوخشاش تەمىز ئاق بولغان.
MAT 28:4	كۆزەتچىلەر ئۇنىڭدىن شۇنچە قورقۇشتىكى، تىترىشىپ، ئۇلۇكتەك قېتپلا قالدى.	گاردلار ئۇنىڭدىن زور قورقانلىقىغا ئەگىشىپ، تەرەپ قىلىپ، ئۇلۇكتەك قالدى.
MAT 28:5	يەرشتە ئاياللارغا قاراپ: – قورقماڭلار! سىلەرنىڭ كېسىتەنگەن ئەيسانى ئىزدەۋاتقىنىڭلارنى بىلەمەن.	يەرشتە ئاياللارغا دەيتۇ: قورقماڭ! مەن سىلەرنىڭ سەللەك قىلغان ئىساغا ئىزدەۋاتقىنىڭلارنى ياخشى بىلەمەن.
MAT 28:6	ئۇ بۇ يەرde ئەمەس؛ ئۇ ئۆزى ئېتقاندەك تىرىلدۈرۈلدى. كېلىڭلار، رەب ياتقان جايىنى كۆرۈڭلەر؛	ئۇ بۇ يەرde يوق؛ ئۇ دېگەنچە تۈردى. كېلىڭلار، رەب ياتقان جايىنى كۆرۈڭلەر.
MAT 28:7	ئاندىن دەرھال بېرىپ ئۇنىڭ مۇخلىسىلىرىغا: «ئۇ ئۇلۇمدىن تىرىلىپتۇ. ۋە مانا، ئۇ سىلەردىن ئاۋۇال گاللىيەگە بارىدىكەن، ئۇنى شۇ يەرde كۆرىدىكەنسىلەر» دەڭلار، مانا مەن بۇلارنى سىلەرگە ئېتىپ بەردىم، – دېدى.	هازىرلا بېرىپ ئۇنىڭ شاكىرىدىرىغا: «ئۇ ئۇلۇكتىن تىرىلىدى ۋە كۆر، ئۇ سىلەردىن بىرېنچى بولۇپ گاللىيەگە كېتىپ كەتسىدۇ، شۇ يەرde ئۇنى كۆرسىكىلەر» دېڭ. مەن بۇنى سىلەرگە ئېتقانىم.
MAT 28:8	شۇنىڭ ئاياللار ھەم قورقۇنچ ھەم زور خۇشاللىق ئىچىدە قەبرىدىن دەرھال ئايىلىپ، ئۇنىڭ مۇخلىسىلىرىغا خەۋەر بېرىشىكە يۈگۈرۈشتى.	شۇ ئۈچۈن ئاياللار قورقۇپ، زور خۇشاللىق بىلەن، قەبرىدىن تېز كېتىپ، ئۇنىڭ شاكىرىدىرىغا خەۋەر بېرىشىكە يۈگۈرۈشتى.
MAT 28:9	ئۇلار مۇخلىسىلىرىنى خەۋەرلەندۈرۈشكە يولدا ماڭغاندا، مانا ئەيسا ئۇلارنىڭ ئالدىغا چىقىي: – سالام سىلەرگە! – دېدى. ئۇلارمۇ ئالدىغا بېرىپ، ئۇنىڭ يۇنغا ئېسىلىپ، ئۇنىڭغا سەجدە قىلدى.	ئۇلار شاكىرىدىرىغا خەۋەر بېرىشىكە يولدا بارغاندا، بىراق ئەيسا ئۇلارنىڭ ئالدىسىدا تۇرۇپ: «خۇشاللىنىڭلار!» دېدى. ئۇلارمۇ ياقتۇرۇپ كېلىپ، ئۇنىڭ ئاياقلارغا تۇتۇنۇپ، ئۇنى سەجدە قىلدى.
MAT 28:10	ئاندىن ئەيسا ئۇلارغا: – قورقماڭلار! بېرىپ قېرىنداشلىرىمغا: گاللىيەگە بېرىڭلار، دەپ ئۇقتۇرۇڭلار، ئۇلار مېنى شۇ يەرde كۆرىدۇ، – دېدى.	ئاندىن ئەيسا ئۇلارغا: «قورقماڭ! بارىپ قېرىنداشلىرىمغا: گاللىيەگە كېتىڭلار، دەپ سۆزلەشتۈرۈڭلەر، ئۇلار شۇ يەرde مېنى كۆرەلەيدۇ،» دېدى.
MAT 28:11	ئاياللار تېخى يولدا كېتىۋاتقان ۋاقتىتا، كۆزەتچىلەرنىڭ بەزلىرى شەھەرگە كىرىپ، بولغان ۋەقەلەرنىڭ ھەممىسى توغرىسىدا باش كاھىنلارغا خەۋەر قىلدى.	ئاياللار يولدا كېتىۋاتقان ۋاقتىتا، كۆزەتچىلەرنىڭ بەزلىرى شەھەرگە كىرىپ، بولغان بارلىق ئەھۇالار توغرىسىدا باش كاھىنلارغا خەۋەر بەردى.
MAT 28:12	باش كاھىنلار ئاقساقلالار بىلەن بىر يەرگە يېغلىپ مەسىلەتەشكەندىن كېيىن، لەشكەرلەرگە بەك كۆپ يۈل بېرىپ:	ئالا كاھىنلار ئاقساقلالار بىلەن بىرگە يېغلىپ، يىلان تۈزۈپ چىقىي، ئەسكەرلەرگە كۆپ يۈل بەرگەن:
MAT 28:13	سىزىلار دېڭ: «ئۇنىڭ شاگىرىدىرى كېچىسى كېلىپ، بىز ئۇخلاۋاتقاندا ئۇنىڭ جەسىدىنى ئوغىرلاپ ئەكىتىپتۇ» – دەڭلار.	سىزىلار دېڭ: «ئۇنىڭ شاگىرىدىرى كېچىسى كېلىپ، بىز ئۇخلاۋاتقاندا ئۇنىڭ جەسىدىنى ئوغىرلاپ ئېلىپ كەتتى» دېڭلار.
MAT 28:14	ئەگەر بۇ خەۋەر ۋالىينىڭ قوللىقىغا يېتىپ قالسا، بىز ئۇنى قايىل قىلىپ سىلەرنى ئاۋارىچىلىكتىن ساقلايمىز – دېدى.	ئەگەر بۇ ئەھۇال ھاكىمگە يېتىپ قالسا، بىز ئۇنى رازى قىلىپ، سىلەرنى ئەھۇاللىقتىن ساقلايمىز.
MAT 28:15	شۇنداق قىلىپ، لەشكەرلەر يۈلنى ئالدى ۋە ئۆزلىرىگە تايىلانغا نەندەك قىلدى. شۇنىڭ بىلەن بۇ گەپ بۈگۈنگىچە يەھۇدىيلار ئارسىسىدا تارقىلىپ كەلمەكتە.	شۇنداقلا، ئەسكەرلەر يۈلنى ئېلىپ، ئۆزلىرىگە بەلگىلەنگەندەك قىلدى. بۇ گەپ يەھۇدىيلار ئارسىسىدا بۈگۈنگە قەدەر يايىلغان.

Reference	Before	After
MAT 28:16	ئۇن بىر مۇخلىس گاللىيەگە بېرىپ، ئەيسا ئۇلارغا بېكىتكەن تاغقا چىقىتى.	ئۇن بىر شاگىد گاللىيىگە باردى، ئەيسا ئۇلارغا بەلگىلەنگەن تاغقا چىقىتى.
MAT 28:17	ئۇلار ئۇنى كۆرگىننەدئۇنىڭغا سەجىدە قىلىشىن؛ لېكىن بەزىلىرى گۇمانلىنىپ قالدى.	ئۇلار ئۇنى كۆرگەندە ئۇنى سەجىدە قىلىدى؛ لېكىن بەزىلىرى شۇبەھەندى.
MAT 28:18	ئەيسا ئۇلارنىڭ يېننەغا كېلىپ، مۇنداق دېدى: – ئەرشتە ۋە يەر يۈزىدە بارلىق هووقۇق ماڭا بېرىلىدى.	ئەيسا ئۇلارنىڭ يېننەغا كېلىپ، مۇنداق دېدى: «ئاسمانىدا ۋە يەر ئۇستىدە بارلىق هووقۇق مەنگە بېرىلىدى.»
MAT 28:19	شۇنىڭ ئۈچۈن، بېرىپ يۇتكۈل ئەللەرنى ئۆزۈمگە مۇخلىس قىلىپ يېتىشتۈرۈڭلەر، شۇنداقلا ئۇلارنى ئاتا، ئوغۇل ۋە مۇقەددەس روھنىڭ نامىغا تەۋە قىلىپ چۆمۈلدۈرۈپ،	شۇ ئۈچۈن، بېرىپ بارلىق خەلقەرنى مەن ئۈچۈن مۇرید قىلىپ يېتىشتۈرۈڭلەر، ئۇلارنى ئاتا، ئوغۇل ۋە مۇقەددەس رۇھ ئىسمى بىلەن چۆمۈلتۈرۈڭلەر.
MAT 28:20	ئۇلارغا مەن سىلەرگە تايىلىغان بارلىق ئەمرلەرگە ئەمەل قىلىشنى ئۆگتىڭلەر، ۋە مانا، مەن زامان ئاخىرىغىچە ھەر كۇنى سىلەر بىلەن بىلەن بولىمەن.	ئۇلارغا مەن سىلەرگە بەرگەن ھەممە بۇيرۇقلارنى ياخشى ئورۇنداشنى ئۆگتىڭلەر. ۋە، مەن زامان ئاخىرىغىچە ھەر كۇنى سىلەر بىلەن بىلەن تۇرماھەن.
MRK 1:1	خۇدانىڭ ئوغلى ئەيسا مەسھىنىڭ خۇش خەۋېرىنىپ باشلىنىشى:	خۇدانىڭ ئوغلى ئەيسا مەسھىنىڭ ياخشى خەۋېرى باشلىنىپ كەتتى
MRK 1:2	يەشايا يەيغەمبەرلەر يېزىپ قالغانچە: «بایقاپ كۆرەڭلەر، مەن ئەلچىمنى سىزنىڭ ئەلچىمنى ئەۋەتىمەن. ئۇ سىزنىڭ يولىنى ئالدىنلا تەبىارلايدۇ.»	يەيغەمبەرلەر يېزىپ قالغانچە: «بایقاپ كۆرەڭلەر، مەن ئەلچىمنى سىزنىڭ ئالدىنلا ئەۋەتىمەن. ئۇ سىزنىڭ يولىنى ئالدىنلا تەبىارلايدۇ.»
MRK 1:3	ئاكلاڭلار، دالادا بىرسىنىڭ توۋەلغان ئاۋازىنى! ئۇ: «بەرۋەردىگارنىڭ يولىنى تەبىارلاڭلار، ئۇنىڭ ئۈچۈن چىغىر يوللىرىنى تۈپتۈز قىلىڭلارلا» – دەيدۇ.«	ئاكلاڭلار، چولغۇزدا بىر ئادەم توۋلاپ چاققىرىۋاتىدۇ! ئۇ: «بەرۋەردىگارنىڭ يولىنى ھازىرلاڭلار، ئۇنىڭ يوللىرىنى تۈزەپ قويۇڭلارلا» دەيدۇ.
MRK 1:4	كىشىلەرنى چۆمۈلدۈرۈش ئېلىپ بارىدىغان يەھيا يەيغەمبەر چۆل-باياۋاندا بىلدۈردىغان سۇغا «چۆمۈلدۈرۈش»نى جاكارلاشقا باشلىدى.	يەھيا چۆمۈلدۈرۈش قىلغۇچى بولۇپ، چۆلە كۆرۈنگەنكە، گۇناھلارغا كەچۈرمەن بېرىش ئۆچۈن توۋا قىلىشنى سۇغا چۆمۈلدۈرۈش بىلەن ئاكلىتىپ يەيدا بولۇپ، گۇناھلارغا كەچۈرمەن بېلىپ كېلىدىغان، توۋا قىلىشنى بىلدۈردىغان باشلىدى.
MRK 1:5	ھەممە يەھۇدیيەدىكى خەلق بىلەن يېرۇسالىم شەھىرىدىكى بارچە كىشىلەر يۇتون يەھۇدیيە ئۆلکىسىدىكىلەر ۋە يۇتكۈل يېرۇسالىم شەھىرىدىكىلەر ئۇنىڭ يېننەغا كېلىپ كەتتى، گۇناھلىرىنى ئېتىراپ قىلىشى ئەن ئۇ تەرەپتىن ئۇنىڭ ئالدىغا چىقىپ، گۇناھلىرىنى ئىقرا قىلىشى بىلەن ئۇنىڭ تەرىپىدىن ئىئورдан دەرياسىدا چۆمۈلدۈرۈلدى.	ھەممە يەھۇدیيەدىكى خەلق بىلەن يېرۇسالىم شەھىرىدىكى بارچە كىشىلەر يۇتون يەھۇدیيە ئۆلکىسىدىكىلەر ۋە يۇتكۈل يېرۇسالىم شەھىرىدىكىلەر ئۇنىڭ يېننەغا كېلىپ كەتتى، گۇناھلىرىنى ئېتىراپ قىلىشى ئەن ئۇ تەرەپتىن ئۇنىڭ ئالدىغا چىقىپ، گۇناھلىرىنى ئىقرا قىلىشى بىلەن ئۇنىڭ تەرىپىدىن ئىئوردان دەرياسىدا چۆمۈلدۈرۈلدى.
MRK 1:6	يەھيا توڭە يەشىندىن كىيمى كىيىپ، بېلىنى تاسما بىلەن باಗلاپ يۈرگەن؛ يەھيا بولسا توڭە يۈڭىدىن قىلىنغان كىيمى كىيىن، بېلىگە كۆن تاسما باغلىغانىدى، يېمەكلىكى چېكەتكە بىلەن ياۋا ھەرە ھەسىلى ئىدى.	يەھيا توڭە يەشىندىن كىيمى كىيىپ، بېلىنى تاسما بىلەن باگلاپ يۈرگەن. يەھيا بولسا توڭە يۈڭىدىن قىلىنغان كىيمى كىيىن، بېلىگە كۆن تاسما باغلىغانىدى، يېمەكلىكى چايقان چېكەتكە ۋە ياۋا ھەرە.
MRK 1:7	ئۇ مۇنداق دەپ جاكارلايتى: – مەندىن قۇدرەتلىك بولغان بىرى مەندىن كېيىن كېلىدۇ. مەن ھەتا ئېڭىشىپ كەشلىرىنىڭ بوغۇچىنى بېشىشكىمۇ لايىق ئەمەسمەن!	ئۇ شۇنداق دەپ دەيدۇ: «مەندىن كۆچلۈك بىر كىشى مەندىن كېيىن كېلىدۇ. مەن ھەتا ئۇنىڭ كەشلىرىنىڭ تاللىقىنى ئېچىشقا ئەزىزىمە!»
MRK 1:8	مەن سىلەرنى سۇغىلا چۆمۈلدۈرۈمەن، لېكىن ئۇ سىلەرنى مۇقەددەس روھقا چۆمۈلدۈرددۇ.	مەن سىلەرگە سۇ بىلەن چۆمۈشتۈرەمەن، ئەمما ئۇ سىلەرگە مۇقەددەس روھ بىلەن چۆمۈشتۈرددۇ.
MRK 1:9	شۇ كونلەرە، ئەيسا گاللىيە ئۆلکىسىنىڭ ناسارەت شەھىرىدىن كېلىپ، يەھيا تەرىپىدىن ئىئورдан دەرياسىدا چۆمۈلدۈرۈلدى.	ئۇ ۋاقتىتا، ئەيسا گاللىيە ئۆلکىسىنىڭ ناسارەت شەھىرىدىن كەلدى، يەھيا تەرىپىدىن ئىئوردان دەرياسىدا سۇغۇچ قىلىدى.
MRK 1:10	ئۇ سۇدۇن چىققاندila، ئاسمانانلارنىڭ يېرىلىپ، روھنىڭ كەيتەر قىياپتىدە چوشۇپ، ئۆز ئوستىگە قونۇۋاتقانلىقىنى كۆردى.	ئۇ سۇدۇن چىققاندila، ئاسمانانلار يېرىلىپ كەتتى، روھ كەيتەر سىيېپتىدە چوشۇپ كېلىپ، ئۇستىگە قونۇۋاتقانلىقىنى كۆردى.
MRK 1:11	شۇنىڭ بىلەن ئاسمانانلاردىن: «سەن مېنىڭ سۆيۈملۈك ئوغلۇم، مەن سەندىن تولۇق خۇرسەنمەن!» دېگەن بىر ئاڭلاندى.	شۇ ۋاقتىتا ئاسمانانلاردىن: «سەن مېنىڭ ئەزىز ئوغلۇم، مەن سەنگە تولاي خۇرسەت بەردىم!» دەپ بىر ئاۋاز كەلدى.
MRK 1:12	ۋە روھ دەرھال ئۇنى چۆل-باياۋانغا سۈيەلەپ چىقاردى.	روھ تېزلا ئۇنى چۆلگە سۈرۈپ كەتتى.
MRK 1:13		

Reference	Before	After
	<p>ئۇ چۆلده قىرىق كۈن تۇرۇپ، شەيتان تەرەپىدىن سىنىسىپ كەتتى. ئۇ شۇ يەردە ياؤايىن ھايدانلار بىلەن بىللە ئىدى؛ شۇ كۈنلەرde پەريشىتلەر ئۇنىڭ خېزمىتىنى قىلىدى.</p>	<p>ئۇ چۆلده قىرىق كۈن تۇرۇپ، شەيتان تەرەپىدىن سىنىسىپ كەتتى. ئۇ شۇ جايدا يەرلىك ھايدانلار بىلەن بىرگە ئىدى؛ شۇ ۋاقىتتا يەرىشىتلەر ئۇنى ياردەم بەردى.</p>
MRK 1:14-15	<p>ھازىر بوهانى قاماققا تاشلانغاندا، ئەيسا گاللىبىه گە بارىپ: «ۋاقىت تولدى، ئەمدى يەھيا سولانغاندىن كېپىن، ئەيسا گاللىبىه ئۆلکىسىگە خۇدا يادىشاھلىقى يېقىندى! تەۋىبە قىلىڭلار، ياخاتىلا خەۋەرگە ئىشىنىڭلار!» بىرىپ: «ۋاقىت-سائىتى توشتى، خۇدانىڭ يادىشاھلىقى يېقىنلاشتى! توۋا دەپ، خۇدا يادىشاھلىقىنىڭ ياخاتىلا خەۋېرىنى جاكارلىشىشقا باشلىدى.</p>	<p>ھازىر بوهانى قاماققا تاشلانغاندا، ئەيسا گاللىبىه گە بارىپ: «ۋاقىت تولدى، ئەمدى يەھيا سولانغاندىن كېپىن، ئەيسا گاللىبىه ئۆلکىسىگە خۇدا يادىشاھلىقى يېقىندى! تەۋىبە قىلىڭلار، ياخاتىلا خەۋەرگە ئىشىنىڭلار!» دەپ، خۇدا يادىشاھلىقىنىڭ ياخاتىلا خەۋېرىنى جاكارلىشىشقا باشلىدى. خۇش خەۋېرىنى جاكارلاشقا باشلىدى.</p>
MRK 1:16	<p>شۇ كۈنلەرde ئۇ گاللىبىه دېڭىزى بويىدا يۈرۈپ كەتتى، سىمۇن بىلەن ئىنسىس ئاندرىياسنى كۆردى. ئۇلار بېلىقچى بولۇپ، دېڭىزگە تور تاشلاۋاتاتتى.</p>	<p>ئۇ گاللىبىه دېڭىزى بويىدا يۈرۈپ كەتتى، سىمۇن بىلەن ئاندرىياسنى كۆردى. ئۇلار بېلىقچى بولۇپ، دېڭىزگە تور تاشلاۋاتاتتى.</p>
MRK 1:17	<p>ئەيسا ئۇلارغا: – مېنىڭ كەينىدىن مېڭىڭلار، مەن سىلەرنى ئادەم تۇقۇچى بېلىقچى قىلىمەن! – دېدى.</p>	<p>ئەيسا ئۇلارغا: 'مېنىڭ كەينىدىن كېلىڭلار، مەن سىلەرنى خەلقەرنى تۇقۇچى قىلىمەن!' دېدى.</p>
MRK 1:18	<p>ئۇلار شۇئان تورلىرىنى تاشلاپ، ئۇنىڭغا ئەگىشىپ ماڭدى.</p>	<p>ئۇلار هازىر تورلىرىنى تاشلاپ، ئۇنىڭ ئارقىسىدىن كەتتى.</p>
MRK 1:19	<p>ئۇ شۇ يەردىن بىرئاز ئۆتۈپ زەبەدىيىنىڭ ئوغلى ياخۇينى ئىنسىسى بوهانى بىلەن كۆردى. بۇ ئىككىس կېمىدە تۇرۇپ تورلىرىنى ئوڭشاۋاتاتتى.</p>	<p>ئۇ ئاندىن بىراز بىرەم قالدۇرۇپ، زەبەدىنىڭ بالىسى ياقۇپ بىلەن ئىنسىسى يۇھانانى كۆردى. بۇلار كېمىدا تۇرۇپ تورلىرىنى ياخشى ساراپ تەكشۈرۈۋاتاتتى.</p>
MRK 1:20	<p>ئۇ شۇئان ئۇلارنىمۇ چاقىرىدى. ئۇلار ئاتىسى زەبەدىيىنى مەدىكارلار بىلەن بىلەلە كېمىدە قالدۇرۇپ، ئۆزلىرى ئۇنىڭ بىلەن ماڭدى.</p>	<p>ئۇ دەرھال ئۇلارنى چاقىرىدى. ئۇلار ئاتىسى زەبەدىيىنى كېمىدە ئىشچىلار بىلەن قالدۇرۇپ، ئۆزلىرى ئۇنىڭ بىلەن كەتتىلەر.</p>
MRK 1:21	<p>ئۇلار كەپەناھۇم شەھىرىگە كىرىدى. شابات كۈنى ئۇ ئۇدۇل سىناگوگقا كىرىپ، دەرس بېرىشكە باشلىدى.</p>	<p>ئۇلار كەپەناھۇمغا كىرىدى. شابات كۈنى ئۇ سىناگوگقا كىرىپ، دەرس بېرىشكە باشلىدى.</p>
MRK 1:22	<p>خالايدىق ئۇنىڭ تەلەمكە ھەيرانوھەس بولۇشتى. چۈنكى ئۇنىڭ تەلەملىرى تەۋرات ئۇستا زىلىرىنىڭكىگە ئوخشىمايتتى، بەلكى تولىمۇ نويۇزلۇق ئىدى.</p>	<p>خەلق ئۇنىڭ ئۇگىتىگە زور ھەيران قالدى. چۈنكى ئۇنىڭ ئۇگىتلىرى دىنى ئالىملارنىڭكىدەك ئەمەس، بەلكى تولا كۈچى بار ئىدى.</p>
MRK 1:23	<p>سىناگوگدا بىر ئادەم بار ئىدى، ئۇدا پاكسىز روح بار edi. ئۇ:</p>	<p>سىناگوگدا بىر ئادەم بار ئىدى، ئۇدا پاكسىز روح بار edi. ئۇ:</p>
MRK 1:24	<p>ئەي، نازارەتلىق ئەيسا، سەن بىز بىلەن نېمە قىلىمىز؟ سەن بىزنى يوقاتقىلى كەلدىمۇ؟ مەن سېنىڭ كەلىكىڭنى بىلەمەن، سەن خۇدانىڭ مۇقەددەس بولغۇچىسىسىن! – دەپ توۋلايتتى.</p>	<p>ئەي، نازارەتلىق ئەيسا، سەن بىز بىلەن نېمە قىلىمىز؟ سەن بىزنى يوقاتقىلى تۇرغىلى كەلدىمۇ؟ مەن سېنىڭ كەلىكىڭنى بىلەمەن، سەن خۇدانىڭ مۇقەددەس كىشىسىسىن! دەپ چاقىرىپ.</p>
MRK 1:25	<p>لېكىن ئەيسا جىنغا تەنبىھ بېرىپ: – ئاغزىڭىنى يۇم، بۇ ئادەمدىن چىق! – دېدى.</p>	<p>لېكىن ئەيسا جىنغا دەپ: «ئاغزىڭىنى ياپ، بۇ كىشىدىن چىقىپ كەت!» دېدى.</p>
MRK 1:26	<p>نایاڭ روھ، ئادەمنىڭ تېپىنى سەلچەكلىگەندە، قاتىق قالتا قويۇپ، ئۇنىڭ نایاڭ روھ ھېلىقى ئادەمنىڭ تېپىنى تارتىشتۇرۇپ، قاتىق ۋارقىرىغىنچە ئۇنىڭدىن چىقىپ كەتتى.</p>	<p>نایاڭ روھ، ئادەمنىڭ تېپىنى سەلچەكلىگەندە، قاتىق قالتا قويۇپ، ئۇنىڭ ئەممە خەلق بۇنىڭدىن كاتتا ھەيران بولۇپ، ئارلىرىدا ياراڭىشىپ: 'بۇ نېمە ئىش؟ يېڭى بىر تەلەم! چۈنكى ئۇ كۈچلۈك ھوقۇق بىلەن ھەتتا يامان روهەلارغىمۇ بۇيرۇق قىلىدۇ، ئۇلارمۇ ئۇنىڭ سۆزىگە بويىسۇنىدۇ!' دەپ دېيدۇ.</p>
MRK 1:27	<p>خالايدىق ھەممىسى بۇنىڭدىن ئىتتايىن ھەيران بولۇپ، ئۆزىرا غۇلغۇلا قىلىشىپ: – بۇ قانداق ئىش؟ يېڭى بىر تەلەمغا چۈنكى ئۇ ھوقۇق بىلەن ھەتتا نایاڭ روھلارغىمۇ بۇيرۇق قىلاладىكەن، ئۇلارمۇ ئۇنىڭ سۆزىگە بويىسۇنىدىكەن، – دېپىشتى.</p>	<p>خالايدىق ھەممىسى بۇنىڭدىن ئىتتايىن ھەيران بولۇپ، ئۆزىرا غۇلغۇلا قىلىشىپ: – بۇ قانداق ئىش؟ يېڭى بىر تەلەمغا چۈنكى ئۇ ھوقۇق بىلەن ھەتتا نایاڭ روھلارغىمۇ بۇيرۇق قىلاладىكەن، ئۇلارمۇ ئۇنىڭ سۆزىگە بويىسۇنىدىكەن، – دېپىشتى.</p>
MRK 1:28	<p>بۇنىڭدىن ئۇنىڭ شۆھرتى شۇ ھامان يۇتون گاللىبىه ئۆلکىسىنىڭ ئەتراپىغا يۇر كەتتى.</p>	<p>ئۇنىڭ ئەھۋالى شۇ ۋاقىتتا گاللىبىهنىڭ ھەممە تەرەپەرگە تېز يايىلدى.</p>
MRK 1:29	<p>ئۇلار سىناگوگدىن چىقىپلا، ياقۇپ ۋە يۇھانى بىلەن سىمۇن ۋە ئاندرىياسنىڭ ئۆيىگە باردى.</p>	<p>ئۇلار سىناگوگدىن چىقىپ چىققاندا، ياقۇپ بىلەن يۇھانى بىلەن بىرگە سىمۇن بىلەن ئاندرىياسنىڭ ئۆيىغا كەتتى.</p>
MRK 1:30	<p>ئەممە سىمۇنىنىڭ قېيتانىسى قېزىتما ئىچىدە يېتىپ قالغانىدى. ئۇلار</p>	<p>بىراق سىمۇنىنىڭ قېيتانىسى تەر بوغۇلۇپ ياتقاندا. ئۇلار دەرھال ئۇنىڭ</p>

Reference	Before	After
MRK 1:31	دەرھال ئۇنىڭ ئەھۋالىنى ئېساغا بېتىنى. ئۇ ئايالنىڭ قېشىغا بېرىپ، قولدىن تۇتۇپ، يۆلەپ ئۆرە تۇرغۇزدى. ئۇنىڭ قىزىتمىسى دەرھال ياندى ۋە ئۇ ئۇلارنى كۆتۈشكە كىرىشتى.	ئەھۋالىنى ئېسابىلەن ئورتاقلىشىپ تۇردى. ئۇ ئايالنىڭ يېنىغا بارىپ، قولدىن تۇتۇپ، تۇرغۇزدى. قىزىت دەرھال كەتى ۋە ئۇ ئۇلارغا خىزمەت قىلىپ باشلىدى.
MRK 1:32	كەچقۇرۇن كۇن ياتقاندا، كىشىلەر بارلىق ئاغرىقلارنى ۋە جىن چاپلاشقا نارنى ئۇنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كېلىشتى.	كېچە كۇن باتقاندا، خەلق ھەممە كېسەللەك كىشىلەرنى ۋە جىنلىق كىشىلەرنى ئۇنىڭ ئالدىغا كەلتۈرۈپ كەتى.
MRK 1:33	يۇتون شەھەردىكىلەر ئىشىك ئالدىغا توبلاشقانسىدى.	ھەممە شەھەرلىكلەر ئىشىك ئالدىدا يېغلىپ كەتكەن.
MRK 1:34	شۇنىڭ بىلەن ئۇ ھەر تۈرلۈك كېسەللەرگە گىرىپتار بولغان نۇرغۇن قىلدى ۋە كۆپ جىنلارنى ساقايتى ۋە نۇرغۇن جىنلارنى كىشىلەردىن ھەيدىۋەتى. لېكىن گەپ ئېتىشقا رۇخسەت beberm قىلىنىڭ كىم ئىكەنلىكىنى ئۇ جىنلارنىڭ گەپ قىلىشقا يول قويىمىدى، چۈنكى ئۇلار ئۇنىڭ كىم ئىكەنلىكىنى بىلىشەتتى.	شۇ ۋاقتىدا ئۇ كۆپ كىشىنى ھەر قايىس كېسەللەردىن ساقلاپ ياخشى قىلدى ۋە كۆپ جىنلارنى كىشىلەردىن سۈرۈپ تاشلىدى. لېكىن ئۇ جىنلارغا كىشىلەرنى ساقايتى ۋە نۇرغۇن جىنلارنى كىشىلەردىن ھەيدىۋەتى. لېكىن بىلىپ قالدى.
MRK 1:35	ئەتسى ئەتىگەن تاڭ تېخى ئاتماستىنلا، ئۇ ئورنىدىن تۇرۇپ، شەھەردىن چىقىپ، خىلۇھەت بىر جايغا بېرىپ دۇئا-تىلاھەت قىلدى.	سەھەر ھازىرلا قاراڭفۇ ۋاقتىدا، ئۇ ئورنىدىن كۆتۈرۈلۈپ، شەھەرنى تاشلاپ، يەكە بىر جايغا كېتىپ، دۇئا توقدۇ.
MRK 1:36	سەمون بىلەن ئۇنىڭ ھەمراھلىرى ئۇنى ئىزدەپ چىقىتى.	سەمون بىلەن ئۇنىڭ دوستلىرى ئۇنى ئىزدەپ كۆتۈرۈپ كەتى.
MRK 1:37	ئۇنى تايقاندا: – ھەممە ئادەم سېنى ئىزدىشىۋاتىدۇ! – دېبىشتى.	ئۇنى تېپقاندا: ھەممە كىشى سېنى ئىزدەپ تۇرا!
MRK 1:38	ئۇ ئۇلارغا: – باشقا يەرلەرگە، ئەتراپتىكى يېزىلاردىمۇ سۆز-كالامنى جاكارلىشىم ئۆچۈن بارايىل. چۈنكى مەن دەل مۇشۇ ئىش ئۆچۈن كېلىشىم، – دېدى.	ئۇ ئۇلارغا دېدى: باشقا يەرلەرگە بارايىل، ئەتراپ يېزىلاردا سۆز-كالامنى ئېتىقۇچى بولاي. چۈنكى مەن بۇ ئۆچۈنلا كەلگەن.
MRK 1:39	شۇنداق قىلىپ، ئۇ يۇتكۈل گاللىليه ئۆلکىسىنى ئايلىنىپ، سىناگوگلىرىدا سۆز-كالامنى جاكارلايتى ھەمەدە جىنلارنى كىشىلەردىن ھەيدىۋەتتى.	ئۇ گاللىليهنىڭ بارلىق رايونلىرىدا سىناگوگلاردا جاكارلاپ تۇراتتى ۋە جىنلارنى ھەيدىۋاتات.
MRK 1:40	ماخاؤ كېسىلى بار بىر كىشى ئۇنىڭ، ئالدىغا كېلىپ بېلىنىپ، تىزلىنىپ تۇرۇپ: – ئەگەر خالىسىنىز، مېنى كېسىلمىدىن ياك قىلا لايسىز! – دەپ ئۆتۈندى.	بىر كىشى ماخاؤ كېسىلى بار بولۇپ، ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ تىزلىنىپ تۇرۇپ: ئەگەر خالىسىنىز، مېنى ياك قىلا لايسىز! دەپ سوردى.
MRK 1:41	ئەيسا ئىچى ئاغرىياغ قولىنى سۈرۈپ ئۇنىڭغا تەگۈزۈپ تۇرۇپ: – خالايىمەن، ياك قىلىنغان! – دېۋىدى.	ئەيسا ئىچى ئاغرىياغ قولىنى سۈزەتتى، ئۇنىڭغا تەگىدى ۋە: «مەن خالايىمەن، ياك بول!» دېدى.
MRK 1:42	شۇ سۆز بىلەنلا ماخاؤ كېسىلى دەرھال بىماردىن كېتىپ، ئۇ ياك قىلىنىدى.	ئۇ سۆز دەلىگەندە، ماخاؤ كېسىلى دەرھال كىشىدىن كېتىپ، ئۇ تولا تازا قىلىنىدى.
MRK 1:43	ئۇ ئۇنىڭغا: – ھازىر بۇ ئىشنى ھېچكىمگە ئېيتىما، بەلكى ئۇدۇل بېرىپ مەسئۇل كاھىنغا ئۆزۈڭنى كۆرسىتىپ، كاھىنلاردا گۇۋاھلىق بولۇش ئۆچۈن، مۇسا بۇ كېسىلمىدىن ياكىنغانلارغا ئەمر قىلغان قۇربانلىقلارنى سۈنگىن، – دەپ ئۇنى قاتىق ئاكاھلاندۇرۇپ يولغا سالدى.	ئۇ ئۇنى قاتىق ئەسلەت قىلىپ، دەرھال يول قويدى ۋە ئۇغا دېدى: ئۇنىڭغا: «ھېچ كىشىگە ھېچ نەرسە دەممە، بار، كاھىنغا ئۆزۈنى كۆرسەت ۋە مۇسا بۇيرىغان نەرسىلەرنى تەقدىم قىل، بۇ ئۇلارغا دەلىل بولسۇن.»
MRK 1:44	None	بىراق ئۇ كىشى چىقىپ كەتى، بۇ ئىشنى كۆپ يەرلەرde جار سېلىپ، كەڭ يېتىپ تەركەشلىدى. شۇ تەرىپتىن ئەيسا شەھەرلەرگە ئاشكارا كېرىپ بولمىدى، بەلكى شەھەر سىرتىدىكى يالغۇز يەرلەرde قالدى؛ خەلق ھەر تەرىپتىن ئۇنىڭ ياقىنلىقىغا يېگلىپ كەلدى.
MRK 1:45	بىراق ئۇ ئادەم چىقىپ، بۇ ئىشنى كۆپ يەرلەرde جار سېلىپ، كەڭ يېتىپ كەرەلمەي، بەلكى شەھەر سىرتىدىكى خىلۇھەت جايلاarda تۇرۇشقا مەجبۇر بولدى؛ خالايىق ھەر تەرىپتىن ئۇنىڭ يېنىغا توبلاشىتى.	ئاز كۈنلەردىن كېپىن ئۇ يەنە كەپەرنەھۇمغا كىرىدى. ئۇ ئۆيىدە تۇرماقتا، دېگەن بىزەچە كۈندىن كېپىن ئۇ قايتىدىن كەپەرنەھۇمغا كىرىدى. ئۇ ئۆيىدەن، خەۋەر تېپلا تارقالدى.
MRK 2:1		

Reference	Before	After
MRK 2:2	شۇ دەم كۆپ خەلق يغىلىپ كەتى، ھەتا ئىشىك ئالدىدا تۇرۇش ئورنىمۇ شۇنچە كۆپ ئادەم ئۇ يەرگە يېغىلىدىكى، ھەتا ئىشىك ئالدىدىمۇ يۇت دەسىسىگۈدەك يەر قالماقىاندى. ئۇ ئۇلارغا سۆز-كالام يەتكۈزۈۋاتاتنى.	شۇ دەم كۆپ خەلق يغىلىپ كەتى، ھەتا ئىشىك ئالدىدا تۇرۇش ئورنىمۇ شۇنچە كۆپ ئادەم ئۇ يەرگە يېغىلىدىكى، ھەتا ئىشىك ئالدىدىمۇ يۇت قالماقى. ئۇ ئۇلارغا سۆزلەرنى ئېيتىپ تۇراتنى.
MRK 2:3	مانا شۇ ئەسنادا، بىرنهچە ئادەم ئۇنىڭ ئالدىغا بىر يالەچنى ئېلىپ كەلدى؛ ئۇنى ئۇلاردىن تۆتى كۆتۈرۈپ ئەكلەندى.	شۇ ۋاقتى، بەزى ئادەملەر بىر يالەچنى ئۇنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەلدى، تۆت كىشى ئۇنى كۆتۈرۈپ بارغاندى.
MRK 2:4	ئادەمنىڭ كۆيلىكىدىن ئۇنىڭغا يېقىنىشمالماي، ئۇلار ئۇنىڭ ئۇستىدىن ئۆگۈزىنى تېشىپ، توشۇك ئاچقااندىن كېپىن يالەچنى زەمبىل بىلەن ئېسانىڭ ئالدىغا چۈشۈردى.	خەلق كۆپ بولغاچقا ئۇنىڭغا يېقىنىشمالماي، شۇڭا تەۋرىنىڭ تامىنى ئېچىپ، يالەچنى ئەپسا ئالدىغا چۈشۈردى.
MRK 2:5	ئەمدى ئەپسا ئۇلارنىڭ ئىشەنچىسىنى كۆرگەنە، يالەچكە دېدى: «بىلام، سەنىنىڭ كەچۈرۈم قىلىنى، – دېدى.	ئەپسا ئۇلارنىڭ ئىشەنچىسىنى كۆرگەنە، يالەچكە دېدى: «بىلام، سەنىنىڭ كۇناھلىرىڭ كەچۈرۈلەدی.»
MRK 2:6	لېكىن ئۇ يەرde ئۇلتوڭغان بەزى تەۋرات ئۇستازىلىرى كۆكلىدە گۇمانى سوئالارنى قويۇپ:	بىراق ئۇ يەرde بەزى قانۇن ئوقۇتقۇچىلىرى ئولتۇرۇپ، ئىچكىرەكتە شۇبەھەللىك سوئالارنى سوراپ تۇرۇيپتۇ:
MRK 2:7	باشقا كىممۇ گۇناھلارنى كەچۈرۈم قىلىسا سۇن؟ دېنىپ ئۇ كۆيۈرلۈق قىلىۋاتىپتۇ! «بۇ ئادەم نېمە ئۇچۇن مۇنداق دەيدۇ؟ ئۇ كۆيۈرلۈق قىلىۋاتىپتۇ؟» خۇدادىن باشقا كىممۇ گۇناھلارنى كەچۈرۈم قىلىسا سۇن؟ دېنىشتى.	بۇ كىشى نېمە ئۇچۇن بۇنداق سۆز دەپ قويىدۇ؟ ئۇ قالايماق قىلىۋاتىپتۇ؟ خۇدا تەكلا گۇناھلارنى كەچۈرەلەپسۇ؟
MRK 2:8	ئەپسا شۇئان روھىدا ئۇلارنىڭ كۆكۈللەرىدە شۇنداق گۇمانى سوئالارنى قويۇۋاتقانلىقىنى بىلىپ يېتىپ، ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – سىلەر كۆڭۈلەدە نېمىشقا شۇنداق سوئالارنى قويىسىلەر؟	ئەپسا رۇحى بىلەن ئۇلارنىڭ يەنلىكلىرىدە بۇ خىل شۇبەھە سوراقلارنى ئىپلەشۋاتقانلىقىنى بىلىپ، ئۇلارغا دېدى: 'سىلەرى يەنلىكىتەكىنە نېمىشقا بۇ خىل سوئالارنى قويۇۋاتىسىلەر؟' يالەچ كىشىگە: «سىننىڭ گۇناھلىرىڭ كەچۈرۈلەدە!» دېمەك قايسىسى ناسان، ياكى «تۇر، تاختاڭىن ئېلىپ ماڭ!» دېمەك قايسىسى ناسان؟ ئەمما ھازىر، سىلەر بىلىپ تۇرۇڭ، ئىنسانئوغىلى يەر يۈزىنەدە گۇناھلارنى كەچۈرۈش هوقۇقىغا ئىگە ئىكەنلىكىنى، – دېدى يالەچ كىشىگە.
MRK 2:9	مۇشۇ يالەچكە: «گۇناھلىرىڭ كەچۈرۈم قىلىنى!» دېپىش ئاسانمۇ، ياكى ئۇرۇنۇڭدىن تۇر، زەمبىل-كۆرەيەڭىنى يېغىشتىرۇپ مالا!» دېپىش ئاسانمۇ؟	مهن ساڭا دەيمەن: تۇر، ياتاق ماتاڭىن ئېلىپ، ئۇيىڭىغا قايت!
MRK 2:10	ئەمما ھازىر سىلەرنىڭ ئىنسانئوغىلىنىڭ يەر يۈزىنەدە گۇناھلارنى كەچۈرۈم قىلىش هوقۇقىغا ئىگە ئىكەنلىكىنى سىلىشىڭلار ئۇچۇن، – ئۇ يالەچ كېسەلگە:	ئۇ دەرھال تۇرۇپ كەتى، تاختا-تاختىسىنى ئېلىپ، بارچىلىق كىشىلەر كۆزى ئالدىدا ئۆيىدىن چىقىتى. ھەممە يەلەر زور ھەپرەن بولۇپ، خۇدانى ئۇلۇغلىپ: مۇشۇنداق ئىشنى ئىلگىرى كۆرمىگەن تۇرامىز! دېدى.
MRK 2:11	– ساڭا ئېيتايكى، ئۇرۇنۇڭدىن تۇر، زەمبىل-كۆرەيەڭىنى يېغىشتىرۇپ ئۇيىڭىگە قايت! – دېدى.	ئۇ يەنە دېڭىز بويىغا ماڭدى. خەلق تۆپ ئۇنىڭ ئەتراپىدا يغىلىپ كەتى. ئۇ ئۇ يەنە دېڭىز بويىغا ماڭدى. خەلق تۆپ ئۇنىڭ ئەتراپىدا يغىلىپ كەتى.
MRK 2:12	ئۇ دەرھال ئۇرۇنىدىن دەس تۇرۇپ، زەمبىل-كۆرەيەڭىنى يېغىشتىرۇپدى ۋە ھەممە يەلەنىڭ كۆز ئالدىدا ئۆيىدىن چىقىپ كەتى. ھەممە يەلەن قاتىققىن ھەپرەن بولۇپ، خۇدانى تۇرۇپ باقىمىغانسىدۇق، – دېپىشتنى.	ئۇلۇغلىپ: مۇشۇنداق ئىشنى ئىلگىرى كۆرمىگەن تۇرامىز! دېدى.
MRK 2:13	ئۇ يەنە دېڭىز بويىغا ماڭدى. خەلق تۆپ ئۇنىڭ ئەتراپىدا يغىلىپ كەتى. ئۇ ئۇ يەنە دېڭىز بويىغا قاراپ ماڭدى. كىشىلەر تۆپ ئۇنىڭ ئەتراپىغا ئۇلۇشۇالدى. ئۇ ئۇلارغا تەلەم بەردى.	ئۇ يەنە دېڭىز بويىغا ماڭدى. خەلق تۆپ ئۇنىڭ ئەتراپىدا يغىلىپ كەتى. ئۇ ئۇلارغا تەلەم بەردى.
MRK 2:14	ئۇ يۇلدا يۈرۈپ كەتۋاتقاندا، باج ئېلىش ئۇرۇندا ئولتۇرغان ئالفاينىڭ ئوغلى ئۇ يۇلدىن ئۆتۈپ كېتۋاتقاندا، باج ئالدىغان ئۇرۇندا ئولتۇرغان ئالفاينىڭ ئوغلى لاۋىپىنى كۆرۈپ، ئۇنىڭغا: – ماڭى ئەگەشىن، – دېدى. ئۇ ئۇرۇنىدىن تۇرۇپ، ئۇنىڭغا ئەگەشىن.	ئۇ يۇلدا يۈرۈپ كەتۋاتقاندا، باج ئېلىش ئۇرۇندا ئولتۇرغان ئالفاينىڭ ئوغلى ئۇ يۇلدىن ئۆتۈپ كېتۋاتقاندا، باج ئالدىغان ئۇرۇندا ئولتۇرغان ئالفاينىڭ ئوغلى لاۋىپىنى كۆرۈپ، ئۇنىڭغا: 'ماڭا قوشۇل،' دېدى. لاۋىپ ئۇرۇنىدىن تۇرۇپ، ئۇنىڭغا ئەگەشىپ كەتتى.
MRK 2:15	ۋە شۇنداق بولدىكى، ئۇ لاقىنىڭ ئۆيىدە داستخاندا ئولتۇرغاندا، نۇرغۇن گۇناھكارلار ئەپسا بىلەن ئۇنىڭ شاکىرتلىرى بىلەن بىرگە تاماقلىق قىلىدى. بۇ باجگىلار ۋە گۇناھكارلار ئەپسا بىلەن ئۇنىڭ شاکىرتلىرى بىلەن بىرگە تاماقلىق قىلىدى. بۇنداق كىشىلەر خېلى كۆپ ئىدى، ئۇلارمۇ ئۇنىڭغا ئەگەشىن.	ئەپسا لاقىنىڭ ئۆيىدە تاماق ئۇرۇندا ئولتۇرغاندا، كۆپ باجچىلار ۋە گۇناھكارلار ئەپسا بىلەن ئۇنىڭ شاکىرتلىرى بىلەن بىرگە تاماقلىق قىلىدى. بۇنداق كىشىلەر خېلى كۆپ ئىدى ۋە ئۇنىڭغا ئەگەشىپ باردى.
MRK 2:16	ئەمدى تەۋرات ئۇستازىلىرى ۋە يەرسىلەر ئۇنىڭ گۇناھكارلار ۋە باجگىلار ئېلىشچىلار بىلەن بىر ئۆستەلەدە يېلىنىپ ئولتۇرغانلىقىنى كۆرۈپ، مۇخلىسىلىرىغا: – ئۇ نېمىشقا باجگىر ۋە گۇناھكارلار بىلەن بىر داستخاندا يەپ-ئېچىپ مۇخلىسىلىرىغا: ئۇ نېمىشقا باج ئېلىشچىلار ۋە گۇناھكارلار بىلەن بىرگە	ھازىر تەۋرات ئۇقتۇقۇچىلىرى ۋە يەرسىلەر ئۇنىڭ گۇناھكارلار ۋە باج ئېلىشچىلار بىلەن بىر ئۆستەلەدە يېلىنىپ ئولتۇرغانلىقىنى كۆرۈپ، مۇخلىسىلىرىغا: – ئۇ نېمىشقا باج ئېلىشچىلار ۋە گۇناھكارلار بىلەن بىرگە

Reference	Before	After
MRK 2:17	ئولتۇردى؟! – دېپىشتى.	يېلىنىپ تۇر؟ دېپىدو.
MRK 2:18	بۇنى ئاڭلغان ئەيسا ئۇلارغا: – ساغلام ئادەم ئەمەس، بەلكى بىمارلار تېۋىقا موهتاجدۇر. مەن ھەققانىيالارنى ئەمەس، بەلكى گۇناھكارلارنى جاقىرغىلى كەلدىم، – دېدى.	ئەيسا بۇنى ئاڭلغاندا ئۇلارغا: ساغلام كىشىلەرگە دوختۇر لازىم ئەمەس، بەلكى بىمار كىشىلەرگە لازىم. مەن توغرا كىشىلەرنى ئەمەس، گۇناھكارلارنى توبى قىلىش ئۈچۈن چاقىرىش ئۈچۈن كەلدىم، دېدى. هازىز يەھيانىنىڭ شاڭىرىلىرى بىلەن يەرسىيلەر روزا تۇتۇۋاتتى. بەزىلەر كېلىپ ئۇنى سوراپتۇ: «يەھيانىنىڭ شاڭىرىلىرى ۋە يەرسىيلەرنىڭ شاڭىرىلىرى روزا تۇتىدۇ، لېكىن سېنىڭ شاڭىرىلىرىڭ تۇتمايىدۇ؟»
MRK 2:19	ئەمدى يەھيانىڭ مۇخلىسىلىرى بىلەن يەرسىيلەر روزا تۇتۇۋاتتى. بەزىلەر ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ: – نېمىشقا يەھيانىڭ مۇخلىسىلىرى ۋە يەرسىيلەرنىڭ مۇخلىسىلىرى روزا تۇتىدۇ، لېكىن سېنىڭ مۇخلىسىلىرىڭ تۇتمايىدۇ؟ – دەپ سوراشتى.	ئەيسا جاۋابەن مۇنداق دېدى: «توبى بولۇۋاتقان بىگىتتىڭ، يانىدا، مېھمانلار قانداق ھەمداستىخان ئولتۇرغان چاغدا، مېھمانلىرى روزا تۇتۇپ ئولتۇرسا قانداق بولىدۇ؟! توبى بولۇۋاتقان بىگىت توبىدا بولىسلا، ئۇلار ھېچقانداق روزا تۇتمايىدۇ.
MRK 2:20	ئەمما شۇ كۇنلەر كېلىدۈگى، يىگىت ئۇلاردىن ئېلىپ كېتىلىدۇ، ئۇلار شۇ كۇننە روزا تۇتىدۇ.	براق، شۇ كۇنلەر كەلگەندە، يىگىت ئۇلاردىن ئېلىپ كېتىلىدۇ، ئۇلار شۇ كۇنى روزا تۇتىدۇ.
MRK 2:21	ھېچكىم كونا كۆڭلەتكە يېڭى رەختىن ياماق سالمايدۇ. ئۇنداق قىلسا، يېڭى ياماق كىرىشىپ، كونا كېيىمنى تارتىشتۇرۇپ يېرىتىپتىدۇ. نەتىجىدە، يېرىق تېخىمۇ يوغىنابى كېتىدۇ.	ھېچ كەم كونا كېيىمگە يېڭى يارچە تۆتەپ قويىمايدۇ. بۇنى قىلسا، يېڭى يارچە كىرىپ كېتىپ، كونا كېيىمنى تارتىپ يېرىتىپ تاشلايدۇ، سوندا يېرىق تېخىمۇ ي AMAN بولىدۇ.
MRK 2:22	ھېچكىم يېڭى شارابنى كونا تۇلۇملارغا قاچىلىمايدۇ. ئەگەر ئۇنداق قىلسا، شاراب پارتلاب تۇلۇملارنى يازدۇرۇپ تاشلايدۇ، شاراب تۆكۈلۈپ كېتىدۇ ۋە شارابنىڭ ئېچىشى بىلەن تۇلۇملارمۇ كاردىن چىقىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن يېڭى شاراب يېڭى تۇلۇملارغا قاچىلىنىشى كېرەك.	ھېچكىم يېڭى شارابنى كونا تۇلۇملارغا سۇيمايدۇ. ئەگەر شۇنداق قىلسا، شاراب پارتلاب تۇلۇملارمۇ كاردىن چىقىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن يېڭى تۇلۇملارغا قويۇلۇش كېرەك.
MRK 2:23	بىر شاباتتا ئەيسا بۇغىدai زېمىندىن ئۆتۈپ كەتتۈۋاتتى. ئۇنىڭ شاکىرتلىرى بىر شابات كۇنى شۇنداق بولدىكى، ئۇ بۇغىدaiلىقلاردىن ئۆتۈپ كېتتۈۋاتتى.	بىر شاباتنىدا باشاقلارنى ئۆزۈپ يەيدى.
MRK 2:24	يەرسىيلەر ئۇنىڭغا: – قارا، ئۇلار نېمىشقا شابات كۇنى تەۋراتتا چەكلەنگەن ئىشنى قىلىدۇ؟ – دېپىشتى.	يەرسىيلەر ئۇنىڭغا: «قارا، ئۇلار نېمىشقا شابات كۇنى تەۋراتتا چەكلەنگەن ئىشنى قىلىدۇ؟» دېدى.
MRK 2:25	ئۇ ئۇلارغا: داۋۇت بىلەن ئۇنىڭ بىلەن بولغانلار ئېھتىياجلىق بولغاندا، يەنى ئۇ ئۇلارغا: – يادىشاھ داۋۇتنىڭ ئۆزى ھەمراھلىرى ھاجەتمەن بولغاندا، يەنى ئاج قالغاندا نېمە قىلغانلىقىنى سىلەر يازمىلاردا ئوقۇپ كۆرمىگەنەمۇ؟	ئۇ ئۇلارغا: داۋۇت بىلەن ئۇنىڭ بىلەن بولغانلار ئېھتىياجلىق بولغاندا، يەنى ئۇ ئۇلارغا: «ئادەم شابات ئۈچۈن ياسالىغان ئادەم ئۆزۈپ كۆرمىگەنەمۇ؟
MRK 2:26	ئابىياتار باش كاھن بولغان ۋاقتىقا، ئۇ خۇدا ئۆبىگە كىرىپ، خۇدا ئۈچۈن – دېمەك، ئابىياتار باش كاھن بولغان ۋاقتىدا، ئۇ خۇدانىڭ ئۆبىگە كىرىپ، ئالاھىدە قويۇلغان نانلارنى يېپىپ، بۇ نانلار يەقەت كاھنلار ئۈچۈن بولىدۇ، خۇداغا ئاتالغان، تەۋراتا يەقەت كاھنلار ئۈچۈن بولىدۇ، سوراپ يېڭەن، شۇنداقلا ھەمراھلىرىغىمۇ بەرگەن؟ – دېدى.	ئابىياتار باش كاھن بولغان ۋاقتىقا، ئۇ خۇدا ئۆبىگە كىرىپ، خۇدا ئۈچۈن سۇنداقلا ھەمراھلىرىغا بەرگەن؟
MRK 2:27	ئۇ ئۇلارغا يەنە: – ئىنسان شابات كۇنى ئۈچۈن ئەمەس، شابات كۇنى ئىنسان ئۈچۈن يارشىلىدى.	ئۇ ئۇلارغا قايىتا دەپتىپ: «ئادەم شابات ئۈچۈن ياسالىغان، بەلكى شابات ئادەم ئۆزۈن ياسالىغان.»
MRK 2:28	شۇنىڭ ئۈچۈن، ئىنسان ئوغلى شابات كۇنىنىڭمۇ ئىگىسىدۇر، – دېدى.	شۇ بىلەن، ئىنسان ئوغلى شابات كۇنىنىڭمۇ ئىگىنىڭمۇ، دېدى.
MRK 3:1	ئۇ يەنە سىناڭوڭقا كىردى. شۇ يەردە بىر قولى يېگىلەپ كەتكەن بىر ئادەم بار ئىدى.	ئۇ قايىتا سىناڭوڭغا كىرىپ كەتتى. شۇ يەردە بىر كىشىنىڭ قولى يەسلىشكەن تۇرأتتى.
MRK 3:2	يەرسىيلەر ئەيسانىڭ ئۇستىدىن ئەرز قىلايلى دەپ شابات كۇندە كېسەل ساقايتىدىغان-ساقايتىمايدىغانلىقىنى يايلاپ يۈرەتتى.	يەرسىيلەر ئەيسا شابات كۇندە ئۇنى ساقايتىپ قويىمۇ دەپ، ئۇنى كۆزىتىپ تۇرأتتى.

Reference	Before	After
MRK 3:3	ئەپسا قولى يېگىلەپ كەتكەن ئادەمگە: «ئۇرۇڭدىن تۇرۇپ، ئوتتۇرىغا چىققىن! – دېدى.	ئەپسا قولى ياملىپ قالغان ئادەمگە: «تۇر، ئوتتۇرىغا كېلە!» دېدى.
MRK 3:4	كېيىن، سىناگوگانىڭ كىشىلەرنىڭ: «شابات كۇنى ياخشى ئىش قىلساقمۇ، ئاندىن، سىناگوگىدىكىلەردىن: – تەۋرات قانۇنغا ئويغۇن بولغىنى شابات كۇنى ياخشىلىق قىلىشىمۇ، ياكى يامانلىق قىلىشىمۇ؟ جانى قۇتقۇرۇشمۇ ياكى ھالاڭ قىلىشىمۇ؟ – دەپ سورىدى. لېكىن ئۇلار زۇوان سۈرۈشىمىدى.	كېيىن، سىناگوگانىڭ كىشىلەرنىڭ: «شابات كۇنى ياخشى ئىش قىلساقمۇ؟ جانى قۇتقۇرۇشمۇ؟ يامان ئىش قىلساقمۇ؟ جانى قۇتقۇزساقامۇ ياكى ھەلەك قىلساقمۇ؟» دەپ سورىدى. لېكىن ئۇلار جاۋاب بەرمىدى.
MRK 3:5	ئۇ غەزەپ بىلەن ئەتراپىغا نەزەر سېلىپ ئۇلارغا كۆز بۈگۈرۈپ، ئۇلارنىڭ قاتىقى ئۈرەكلىكىنە قايغۇ-ئوزۇق بولدى. كېيىن ئۇ كېسەلگە: 'قولۇڭنى سۇزاتقىن،' تاش يۈرەكلىكىدىن قايغۇردى. ئاندىن ئۇ كېسەلگە: – قولۇڭنى ئۇزات، – دېدى. ئۇ قولىنى ئۇزىتىۋىدى، قولى ئەسلىگە كەلتۈرۈلدى.	ئۇ غەزەپ بىلەن ئەتراپىغا نەزەر سېلىپ ئۇلارغا كۆز بۈگۈرۈپ، ئۇلارنىڭ قاتىقى يۈرەكلىكىنە قايغۇ-ئوزۇق بولدى. كېيىن ئۇ كېسەلگە: 'قولۇڭنى سۇزاتقىن،' تاش يۈرەكلىكىدىن قايغۇردى. ئاندىن ئۇ كېسەلگە: – قولۇڭنى ئۇزات، – دېدى. ئۇ قولىنى سۇزاتقىن، قولى تولا تۈزەلدى.
MRK 3:6	ئەمدى يەرسىيلەر دەرھال سىرتقا چىقىپ، ئۇنى قانداق يوقىتىش توغرىسىدا ھېرىدىنىڭ تەرىپدارلىرى بىلەن مەسلىھەت قىلىشقا باشلىدى.	يەرسىيلەر تېلا سىرتقا چىقىپ، ئىسانى قانداق ئۆلتۈرۈش توغرىسىدا ھېرىدىنىڭ تەرىپدارلىرى بىلەن يېكىر ئالماشتۇرۇشقا باشلىدى.
MRK 3:7-8	ئاندىن ئەپسا مۇخلىسىلىرى بىلەن بىللە ئۇ يەردىن ئايىرلىپ دېڭىز بوبىغا كەتنى؛ گاللىيە ئۆلکىسىدىن چوڭ بىر توب ئادەملەر ئۇنىڭغا ئەگىشىپ باردى؛ شۇنداقلا ئۇنىڭ قىلغان ئەمەللەرنى ئاكلىغان ھامان، يۇتون يەھۇدىيە ئۆلکىسىدىن، يېرۇسالىم شەھىرىدىن، ئىدۇميا ئۆلکىسىدىن، ئەئوردا ئەرىاسىنىڭ قارشى تەرىپىدىن، تۇر ۋە زىدون شەھەرلىرىنىڭ ئەتراپىدىكى جايىردىن زور بىر توب ئادەملەر رەمۇ ئۇنىڭ يېننغا كېلىشىتى.	ئاندىن ئەپسا شاڪىرتلىرى بىلەن بىرگە ئۇ جايىدىن كېتىپ، دېڭىز كېنرىگە كەتنى؛ گاللىيە ئۆلکىسىدىن كۆپ خەلق ئۇنىڭ قىلغان ئىشلىرىنى ئاكلىغاندىن كېيىن، ئۇنىڭ ئەتىگە كېلىپ قوشۇلدى؛ بۇغا قوشۇپ، يەھۇدىيەدىن، يېرۇسالىمدىن، ئىدۇميا ئۆلکىسىدىن، ئەئوردا ئەتراپىلىرىدىن زور توب ئادەم ئۇنىڭ قىلغانلىقىنى ئاكلىغاندىن ۋە زىدون ئەتراپىلىرىدىن ئەتراپىلىرىدىن زور توب ئادەم ئۇنىڭ قىلغانلىقىنى ئاكلىغاندىن كېيىن ئۇنىڭ ياننغا كەلدى.
MRK 3:9	ئۇ ئادەملەرنىڭ كۆپلىكىدىن ئۆزىنى قىستاپ قويىمىسىۇن دەپ مۇخلىسىلىرىغا كېچىك بىر كېمىنىڭ ئۇنىڭغا يېقىن تۇرۇشىنى تاپىلىدى.	ئۇ شاڪىرتلىرىگە بىر كېچىك كېمە تەيارلاب قويۇشىنى ئېيتقان، چۈنكى خەلق ئۇنى سقىپ قويىمايدىغان قىلىش ئۆچۈن.
MRK 3:10	چۈنكى ئۇ نۇرغۇن بىمارلارنى ساقايتقىنى تۆيەيلىدىن ھەرقانداق ۋابا- كېسەللىكىرگە گىرىپتار بولغانلارنىڭ ھەممىسى ئۇنىڭغا قولۇمنى بىر تەگكۈزۈۋالسام دەپ قىستىشىپ كېلىشكەندى.	ئۇ كۆپ كىشىنى ساقلىغاندا، كېسەللىكىرگە بارلار ئۇنىڭغا تېگىنىپ ساقلىنىشىنى ئۇمىد قىلىپ، يەسکە بېرىپ كەتنى.
MRK 3:11	نایاڭ روھلار چاپلىشىۋالغانلار قاچانلا ئۇنى كۆرسە، ئۇنىڭ ئالدىغا يېقىلىپ: «سەن خۇدانىڭ ئوغلىسىن!» دەپ ۋارقىرىشاتنى.	نایاڭ روھلار قانداقلا ئۇنى كۆرسە، ئالدىغا يېقىلىپ، «سەن خۇدانىڭ ئوغلىسىن!» دەپ بالدۇر قىلىسىدۇ.
MRK 3:12	لېكىن ئۇ نایاڭ روھلارغا ئۆزىنىڭ كىم ئىكەنلىكىنى ئاشكارلىما سلىققا قاتىقى تەنبىھ بېرىپ ئاكاھلاندۇراتنى.	لېكىن ئۇ نایاڭ روھلارغا ئۆزىنىڭ كىم ئىكەنلىكىنى ئاچىق ئېتىشماڭلار! دەپ قاتىق بۇيرۇق بەردى.
MRK 3:13	ئۇ تاغقا چىقىپ، ئۆزى خالىغان كىشىلەرنى يېننغا چاقىرىدى؛ ئۇلار ئۇنىڭ يېننغا كېلىشتى.	ئۇ تاغقا كېتىپ، ئۆزى خالىغان كىشىلەرنى ياقتىغا چاقىرىدى؛ ئۇلار ئۇنىڭ ياقتىغا كەلدى.
MRK 3:14	ئۇ ئۇلاردىن ئون ئىككىسىنى ئۆزى بىلەن بىللە بولۇشقا، سۆز-كالامنى جاكارلاشقا،	ئۇ ئۇن ئىككى كىشىنى تاللىدى، ئۆزى بىلەن بىرگە بولۇشقا ۋە ئۇلارنى ئەۋەتىپ، ئىنجىلىنى جاكارلاشقا.
MRK 3:15	كېسەللىرنى ساقايتىش ۋە جىنلارنى ھېيدەش هوقۇقىغا ئىگە بولۇشقا تاللاپ بېكتىتى.	ئۇلارغا كېسەللىرنى داۋالاش ۋە شەيتانىيەرنى قاچۇرۇش هوقۇقىنى بەرگەن.
MRK 3:16	ئۇ بېكتىكەن ئون ئىككى كىشى: سىمون (ئۇ ئۇنىڭغا يېتىرۇس دەپ ئىسىم قويغان)،	ئۇ سىمونغا يېتىر دەپ ئىسىمى بەردى.
MRK 3:17	زەبىدىنىڭ بالىسى ياقۇپ بىلەن ئۇنىڭ قوش يۇھانى؛ ئۇلارغا بۇئانەرگىس زەبىدىنىڭ ئوغلى ياقۇپ ۋە ئۇنىڭ ئىسىسى يۇھانى، (ئۇ ئۇلارنى «بىننى- رەگاز»، يەنى «گۈلدۈرماما ئوغۇللەرى» دەپ مەن بىلدۈردى). دەپ ئىسىمى بەردى، بۇ ئاتىشنىڭ بالىلىرى دەپ مەن بىلدۈردى.	زەبىدىنىڭ بالىسى ياقۇپ بىلەن ئۇنىڭ قوش يۇھانى؛ ئۇلارغا بۇئانەرگىس زەبىدىنىڭ ئوغلى ياقۇپ ۋە ئۇنىڭ ئىسىسى يۇھانى، (ئۇ ئۇلارنى «بىننى- رەگاز»، يەنى «گۈلدۈرماما ئوغۇللەرى» دەپ مەن بىلدۈردى). دەپ ئىسىمى بەردى، بۇ ئاتىشنىڭ بالىلىرى دەپ مەن بىلدۈردى.
MRK 3:18	ئاندرىياس، فىلىپ، بارتولوماي، ماتتا، توماس، ئالفاينىڭ بالىسى ياقۇپ، تاداي، مىللەتپەرەپەر دەپ ئاتالغان سىمون	ئاندرىياس، فىلىپ، بارتولوماي، ماتتا، توماس، ئالفاينىڭ بالىسى ياقۇپ، تاداي، مىللەتپەرەپەر دەپ ئاتايىدۇ.

Reference	Before	After
MRK 3:19	وە ئۇنىڭغا ساتقۇنلۇق قىلغان يەھۇدا ئىشقارىيەتلاردىن ئىبارەت.	ھەم يەھۇدا ئىشقارىيەت، ئۇنى سەتىپ كەتكەن.
MRK 3:20	ئۇ ئۆيگە فايىسې كەلگەندىن كېسىن، ئۇ يەرگە يەنە شۇنچە نۇرغۇن ئادەملەر تۈپلاندىكى، ئۇلارنىڭ ھەتتا غىزالانغۇدەكمۇ ۋاقتى چىقمىدى.	ئۇلار ئۆيگە كەلگەندە، يەنە كۆپ ئادەم توپلىنىپ كەتتى، شۇنگا ئۇلار نان بېيەلمەيدىغان بولدى.
MRK 3:21	ئىيسانىڭ ئائىلىسى بۇ خەفەرنى ئاكلىغاندا، ئۇن تۇنۇپ قايىتۇرۇشقا باردى، ئىيسانىڭ ئائىلىسىدىكىلەر بۇنى ئاكلاپ، ئۇنى تۇنۇپ كېلىشكە بېرىشتى.	چۈنكى ئۇلار ئۇ دەل چاقچاق بولۇپ كەتتى' دېدى.
MRK 3:22	بېرۇسالىمدىن كەلگەن ئوقۇتقۇچىلار دېدى: «ئۇدا بەئەلزىبۇب بار»، وە «ئۇ بېرۇسالىمدىن چوشكەن تەۋرات ئۇستازلىرى بولسا: «ئۇنىڭدا بەئەلزىبۇب بار»، وە «ئۇ يەقهەت جىنلارنىڭ ئەمېرىگە تايىنىپ جىنلارنى قوغلىۋېتىدەكەن»، دېيشەتتى.	جىنلارنىڭ باشقۇرۇشغا تەيىنىپ جىنلارنى قۇتقانتۇ»..
MRK 3:23	شۇنىڭ ئۆچۈن ئۇ تەۋرات ئۇستازلىرىنى بېننغا چاقرىپ، ئۇلارغا مىسال بىلەن دېدى: تەمىساللەرنى ئىشلىتىپ مۇنداق دېدى: - شەيتان شەيتاننى قانداقمۇ قوغلىسىنۇ؟	شۇڭا ئۇ تەۋرات ئالىملىرىنى ياققا چاقرىپ، ئۇلارغا مىسال بىلەن دېدى: 'شەيتان شەيتاننى قانداق قوغلايدۇ؟'
MRK 3:24	ئەگەر بىر دۆلەت ئۆز ئىچىدلا بۆلۈنۈپ ساقاشقان بولسا، شۇ دۆلەت يۇت ئەگەر يادىشاھلىق ئۆز ئىچىدىن بۆلۈنۈپ ئۆزئارا سوقۇشقان بولسا شۇ يادىشاھلىق يۇت تىرەپ تۇرالمايدۇ؛	ئەگەر بىر ئائىلە ئىچىدە بۆلۈنۈپ كەتسە، ئۆزئارا سوقۇش قىلسا، شۇ ئائىلە شۇنىڭدەك ئەگەر بىر ئائىلە ئۆز ئىچىدىن بۆلۈنۈپ ئۆزئارا سوقۇشسا شۇ يۇت تىرەپ تۇرالمايدۇ.
MRK 3:25	ئەگەر شەيتان ئۆزگە قارشى چىقىپ بۆلۈنسە، ئۇ تۇرالمايدۇ وە ئاخىرى يوقاپ كېتىدۇ.	ئەگەر شەيتان ئۆزگە قارشى چىقىپ بۆلۈنسە، ئۇ تۇرالمايدۇ وە ئاخىرى يوقاپ كېتىدۇ.
MRK 3:26	ھېچ كىم كۈچلۈك بىر كىشىنىڭ ئۆيىغا كىرىپ، ئۇنىڭ مال-مۇلكىنى ئالىپ كېتەلمەيدۇ. يەقهەت، بۇ كۈچلۈكى ئاۋۇال باغلاپ قويغاندا، كېسىن ئۇنىڭ ئەگەر شەيتان ئۆز-ئۆزىگە قارشى چىقىپ بۆلۈنسە، ئۇ يۇت تىرەپ تۇرالمايدۇ.	ھېچ كىم كۈچلۈك بىر كىشىنىڭ ئۆيىغا كىرىپ، ئۇنىڭ مال-مۇلكىنى بۇلاپ كېتەلمەيدۇ. يەقهەت، بۇ كۈچلۈكى ئاۋۇال باغلاپ قويغاندا، كېسىن ئۇنىڭ ئۆيىنى بۇلاڭ-تالاڭ قىلاладۇ.
MRK 3:27	ھېچ كىم كۈچلۈك بىر كىشىنىڭ ئۆيىغا كىرىپ، ئۇنىڭ مال-مۇلكىنى ئالىپ كېتەلمەيدۇ. يەقهەت، بۇ كۈچلۈكى ئاۋۇال باغلاپ قويغاندا، كېسىن ئۇنىڭ ئۆيىنى بۇلاڭ-تالاڭ قىلاладۇ.	ھېچ كىم كۈچلۈك بىر كىشىنىڭ ئۆيىغا كىرىپ، ئۇنىڭ مال-مۇلكىنى بۇلاپ كېتەلمەيدۇ. يەقهەت، بۇ كۈچلۈكى ئاۋۇال باغلاپ قويغاندا، كېسىن ئۇنىڭ ئۆيىنى بۇلاڭ-تالاڭ قىلاладۇ.
MRK 3:28	شۇنى سىلەرگە بەرھەق ئېيتىپ قويایكى، ئىنسان باللىرى ئۆتكۈزگەن تۈرلۈك گۇناھلىرىنىڭ ھەممىسىنى، شۇنداقلا ئۇلار قىلغان كۇپۇرلۇقلۇرىنىڭ ھەممىسىنى كەچۈرۈشكە بولىدۇ.	ھەققەتتە، سىلەرگە دەيمەن، بارلىق گۇناھلار ۋە بلاپسىمىيەلەر (ئۇلارنىڭ شۇنى سىلەرگە بەرھەق ئېيتىپ قويایكى، ئىنسان باللىرى ئۆتكۈزگەن قىلغان ھەممىسى) ئادەم باللىرىغا كەچۈرۈپ بېرىلىدۇ.
MRK 3:29	بىراق، كىم گە مۇقەددەس روھقا قارشى چىقسا، ئۇنۇرغا ھېچ كەچۈرۈش بىراق كىمدىكىم مۇقەددەس روھقا كۇپۇرلۇق قىلسا، ئەبەدئەبەدگەچە بولمايدۇ، بەلكى مەڭگۈلۈك بىر گۇناھنىڭ ھۆكۈمى ئاستىدا تۇردى.	بىراق، كىم گە مۇقەددەس روھقا قارشى چىقسا، ئۇنۇرغا ھېچ كەچۈرۈش بىراق كىمدىكىم مۇقەددەس روھقا كۇپۇرلۇق قىلسا، ئەبەدئەبەدگەچە بولمايدۇ، بەلكى مەڭگۈلۈك بىر گۇناھنىڭ ھۆكۈمى ئاستىدا تۇردى.
MRK 3:30	ئىيسانىڭ بۇ سۆزى ئۇلارنىڭ «ئۇنىڭغا ناياك روه چايلىشىپتۇ» دېگىنى ئۇچۇن ئېيتىلغانىدى.	ئۇلار «ئۇدا ناياك روه بار» دېگەنگە ئۇچۇن.
MRK 3:31	ئۇ ۋاقتىتا ئۇنىڭ ئانىسى بىلەن ئەخلىرى كەلدى. ئۇلار سىرتىتا تۇرۇپ، ئۇنى شۇ ۋاقتىتا ئۇنىڭ ئانىسى بىلەن ئىنلىرى كەلدى. ئۇلار سىرتىدا تۇرۇپ، ئۇنى چاقرىشقا ئادەم كەرگۈزدى.	چاقرىش ئۇچۇن بىر ئادەم ئىچكىگە كەرگۈزدى.
MRK 3:32	بىر توب خالايىق ئۇنىڭ ئەتراپىدا ئولتۇرۇاتتى. ئۇلار: - مانا، ئانىڭىز، ئىنلىرىكىز سىزنى ئىزدەپ سىرتىتا تۇرۇدۇ، - دېيشەتى.	خەلق ئۇنىڭ ئەتراپىدا ئولتۇرۇۋاتىدۇ. ئۇلار: «ئانىڭىز بىلەن ئىنلىرىكىز سىزنى ئىزدەپ سىرتىتا تۇرۇۋاتىدۇ» دېدى.
MRK 3:33	ئەيسا ئۇلارغا جاۋابەن: - كىم مېنىڭ ئانام، كىم مېنىڭ ئىنلىرىم؟ - دېدى.	ئەيسا جاۋاب بەردى: مېنىڭ ئانام كىم، مېنىڭ قارداشلىرىم كىمەر؟
MRK 3:34	ئاندىن، ئۇ ئۆپچۈرسىدە ئولتۇرغانلارغا قاراپ مۇنداق دېدى: مانا بۇلار مېنىڭ ئانام ۋە مېنىڭ ئانام كىمەر؟ - دېدى.	كېسىن، ئۇ ئەتراپىدا ئولتۇرغانلارغا قاراپ: «مانا بۇلار مېنىڭ ئانام ۋە ئەخلىرىم!» دېدى.
MRK 3:35	چۈنكى كىم خۇدانىڭ خالايدىغان نەرسىنى ئادا قىلسا، شۇ مېنىڭ ئاكا-ئىنم، ئاچا-سىڭلىم ۋە ئانامدۇر.	چۈنكى كىم خۇدانىڭ خالايدىغان نەرسىنى ئادا قىلسا، شۇ مېنىڭ قېرىندىشىم، سىڭلىم ۋە ئانام.

Reference	Before	After
MRK 4:2	ئۇ يەنە دېڭىز بويىدا خەلقە تەلەم بېرىشكە باشلىدى. ئۇنىڭ ئەتراپىغا زور بىر توپ ئادەملەر ئولىشىغا لەچقا، ئۇ بىر كېمىگە چىقىپ دېڭىزدا ئولتۇردى؛ يۇتكۈل خالايىق بولسا دېڭىز قىرغىقىدا تۇرۇۋاشتى.	ئۇ قايتا دېڭىز يېقىنىدا خەلکىكە دەرسى بەردى. ئۇنىڭ تەرەيىكە كۆپ كىشىلەر كېلىپ قالغاندا، ئۇ بىر قايىققا چىقىپ دېڭىزدا ئولتۇردى؛ بارلىق خەلك دېڭىز بويىدا تۇرۇۋىتى.
MRK 4:3	ئۇ ئۇلارغا تەمىسىل بىلەن نۇرۇق نىشانىنى ئۆگەتتى. ئۇ تەلەم بېرىپ مۇنداق دېدى:	ئاڭلاڭ! بىر دەقان ئۇرۇق چاچماق ئۇچۇن چىقىتى.
MRK 4:4	– قۇلاق سېلىڭىلار! ئۇرۇق چاچقۇچى ئۇرۇق چاچقىلى ئېتىزغا چىقىپتۇ.	ئۇرۇق سېچىپ تاشلغاندا، بەزى ئۇرۇق يولدا توشۇپ كەتتى، قۇشلار كېلىپ ئۇلارنى يەپ كېتىپتۇ.
MRK 4:5	ئۇرۇق چاچقاندا ئۇرۇقلاردىن بەزىلىرى چىغىر يول بويىغا چۈشۈپتۇ، قۇشلار بەزىلىرى تاشلىق جايغا چۈشۈپ كەتتى، تۇيراقى ئاز بولغاچقا، تېزا ئۆسۈپ بەزىلىرى تاشلىق يەزلىرى چۈشۈپ كەتتى، تېزا ئۆسۈپ بولغاچقا قۇڭقۇر بولمىغانلىقتىن، تېزا ئۇنۇپ چىقىپتۇ،	بەزىلىرى تاشلىق جايغا چۈشۈپ كەتتى، تۇيراقى ئاز بولغاچقا، تېزا ئۆسۈپ بەزىلىرى تاشلىق يەزلىرى چۈشۈپ كەتتى، تېزا ئۆسۈپ بولغاچقا قۇڭقۇر كەتتى.
MRK 4:6	لېكىن كۇن چىقىش بىلەنلا ئاپتاپتا كۆيۈپ، يىلتىزى يوق بولغاچقا قۇرۇپ كېتىپتۇ.	لېكىن كۇن چىقاندا، تېزا قۇشاپ كېتىپ، يىلتىزى يوق بولغاچقا قۇرۇپ كېتىپتۇ.
MRK 4:7	بەزىلىرى تىكەنلەرنىڭ ئارىسىغا چۈشۈپتۇ، تىكەنلەر چوڭاپ كەتتى بەزىلىرى تىكەنلەرنىڭ ئارىسىغا چۈشۈپتۇ، تىكەنلەر چوڭاپ كەتتى بوغۇۋېلىپ، ئۇلار ھېچ هوسۇل بەرمەيىتۇ.	بەزى ئۇرۇق تىكەنلەرنىڭ ئارىسىغا توشۇپ كەتتى، تىكەنلەر چوڭاپ كەتتى، بەزىلىرى تىكەنلەرنىڭ ئارىسىغا چۈشۈپ كەتتى، شۇڭا ھېچ هوسۇل بەرمىدى.
MRK 4:8	بەزىلىرى بولسا، ياخشى تۇيراققا چۈشۈپتۇ، ئۇلار ئۆسۈپ ئاۋۇپ چوڭ بولغاندىن بەزىلىرى ئوتتۇز ھەسىسە، بەزىلىرى ئاتمىش ھەسىسە، يەنە بەزىلىرى يۈز ھەسىسە هوسۇل بېرىپتۇ.	باشقۇا بەزىلەر ياخشى تۇيراققا چۈشۈپ كەتتى، ئۇلار ئۆسۈپ كەتتى وە چوڭ بولغاندىن بەزىلەر بەرمىدى. بەزىلىرى 30 ھەسىسە، بەزىلىرى 60 ھەسىسە، بەزىلىرى 100 ھەسىسە بولدى.
MRK 4:9	– ئاڭلەپدەك قۇلىقى بارلار بۇنى ئاڭلىسىۇن! – دېدى ئۇ.	ئۇ دېدى: «ئاڭلاشقا قۇلىقى بارلار، بۇنى باخشى ئاڭلىسىۇن!»
MRK 4:10	ئۇ ئۇنىڭ ئەتراپىدىكىلەر ھەم ئون ئىككىلەن بىلەن يالغۇز قالغاندا، ئۇلار ئۇنىڭدىن تەمىسىلەر توغرۇلۇق سوراشتى.	ئۇ بالغۇر قالغاندا، ئون ئىككى ھە باشقۇا كىشىلەر ئۇنىڭدىن تەمىسىلەر ھەقىقىدە سوراشتى.
MRK 4:11	ئۇ ئۇلارغا دېدى: «خۇدا يادىشاھلىقىنىڭ سىرلىنى سىلەر بىلىشكە مۇۋەپىھق ئۇ ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – خۇدانىڭ يادىشاھلىقىنىڭ سىرلىنى بىلىشكە سىلەر نېسىپ بولدوڭلار. لېكىن سىرتىكىلەرگە ھەممە ئىش تەمىسىلەر بىلەن ئۆقتو روپلىدۇ؛	ئۇ ئۇلارغا دېدى: «خۇدا يادىشاھلىقىنىڭ سىرلىنى سىلەر بىلىشكە مۇۋەپىھق ئۇ ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – خۇدانىڭ يادىشاھلىقىنىڭ سىرلىنى بىلىشكە بولدوڭلار. لېكىن سىرتىقى كىشىلەرگە ھەر شەنى تەمىسىلەر ئۆچۈرۈلدۈدۇ.»
MRK 4:12	بۇنىڭ بىلەن: «ئۇلار قاراىدۇ، لېكىن كۆرمەيدۇ؛ ئاڭلايدۇ، لېكىن چۈشەنمەيدۇ؛ بىراق چۈشەنمەيدۇ؛ شۇنداق بولمىسىدى، ئۇلار يولدىن ياندۇرۇلۇش بىلەن، كەچۈرۈم قىلىناتىنى» دېگەن سۆز ئەمەلگە ئاشۇرۇلدى.	بۇ ئۇچۇن: «ئۇلار قارايدۇ، لېكىن كۆرمەيدۇ؛ ئاڭلايدۇ، لېكىن چۈشەنمەيدۇ؛ ئەگەر شۇنداق بولمىسا، ئۇلار قايىتىپ كەچۈرۈم ئالا لايدۇ» دېگەن سۆز ئەمەلگە ئاشۇرۇلدى.
MRK 4:13	ئاندىن ئۇ ئۇلارغا: – سىلەر مۇشۇ تەمىسىلىمۇ چۈشەنمىدىڭلەرمۇ؟ ئۇنداقتا، قانداقمۇ باشقا ھەرخىل تەمىسىلەرنى چۈشىنەلەيسىلەر؟ – دېدى.	ئاندا ئۇ ئۇلارغا: سىلەر بۇ تەمىسىلىنى چۈشەنمەيتىمۇ؟ شۇنداق بولسا، باشقۇا ھەرخىل تەمىسىلەرنى قانداق چۈشىنەلەيسىلەر؟ دېدى.
MRK 4:14	ئۇرۇق چاچقۇچى سۆز-كالام چاچىدۇ.	زراۋەتچى سۆزنى ساچىدۇ.
MRK 4:15	ئۇستىگە سۆز-كالام چېچىلغان چىغىر يول بويى شۇنداق ئادەملەرنى كۆرسەتكەنكى، ئۇلار سۆز-كالامنى ئاڭلىغان ھامان شەيتان دەرھال كېلىپ ئۇلارنىڭ قەلبىگە چېچىلغان سۆز-كالامنى ئېلىپ كېتىدۇ.	يول بويىغا سۆز تاشلىنىپ كەتكەن ئادەملەرنى كۆرسەتكەنكى، ئۇلار سۆزنى ئاڭلىغاندا، شەيتان دەرھال كېلىپ، ئۇلارنىڭ قەلبىدىكى سۆزنى ئېلىپ كېتىدۇ.
MRK 4:16	بۇنىڭغا ئوخشاش، تاشلىق يەرلەرگە چېچىلغان ئۇرۇقۇلار بولسا، سۆز-كالامنى ئاڭلىغان ھامان خۇشاللىق بىلەن قىبۇل قىلغانلارنى كۆرسىتىدۇ.	بۇغا ئوخشاش، تاش تەرەيلەرگە سەيرلىنىپ كېتىدىغان توخۇم، سۆزنى ئاڭلىغاندا خۇشالچاڭ، بىلەن قوللىنىپ قالغانلارنى كۆرسەتىدۇ.
MRK 4:17	ھالبۇڭى، قەلبىدە ھېچ يىلتىز بولمىغىچقا، يەقهت ئاقىتلۇق تۇرۇدۇ؛ سۆز-كالامنى ۋەجىدىن قىيىنچىلىق ياكى زىيانكەشلىكە ئۆچىرغاندا، ئۇلار شۇئان يولدىن چەتنەپ كېتىدۇ.	ئۇلار قەلبىدە ھېچ ئەسىلى بولمىغىچقا، يەقهت ئاقىتلۇق تۇرۇدۇ؛ سۆزنىڭ سەھەپدىن قىيىنچىلىق ياكى زىيان كەلگەندە، ئۇلار تېزا يولدىن تاشلىنىپ كېتىدۇ.
MRK 4:18		

Reference	Before	After
MRK 4:19	تىكەنلەر ئارىسىدا سەپېرىلىنىپ كېتىدىغانلار بولۇپ، سۆزىنى ئاڭلايدىغانلار. لېكىن بۇ دۇنيا قاتىق ئەندىشە-تەيەككۈرلەر، يۇل-مالنىڭ ئالدامچىلىقى ۋە باشقان نەرسەلەرگە بولغان ھەۋەسلىرى، بايلىقلارنىڭ ئېزىنقتۇرۇشى ۋە تاشلايدۇ، شۇڭا ھېچ ھوسۇل چىقامايدۇ.	لېكىن كۆڭىلگە بۇ دۇنيانىڭ ئەندىشىلىرى، بايلىقلارنىڭ ئېزىنقتۇرۇشى ۋە باشقان نەرسەلەرگە بولغان ھەۋەسلىرى، بايلىقلارنىڭ كىرىۋىلىپ، سۆز-كالامنى بوغۇۋېتىدۇ- دە، ئۇ ھېچ ھوسۇل چىقامايدۇ.
MRK 4:20	ئەمما ياخشى يەرگە تەكلىنگەن تۆلەكلەر، سۆزىنى ئاڭلاپ، قوللاپ قويۇپ، بىلەن ئۇنى قوبۇل قىلغان ئادەملەرنى كۆرسىتىدۇ. بۇنداق ئادەملەر ھوسۇل بېرىدۇ، بىرسى ئۆتۈز ھەسىسە، بىرسى ئاتمىش ھەسىسە، يەنە بىرسى يۈز ھەسىسە ھوسۇل بېرىدۇ.	كۆپ ھوسۇل بېرىدۇغان ئادەملەرنى كۆرسىتىدۇ. مەسىلەن، بەزلىرى 30 ھەسىسە، بەزلىرى 60 ھەسىسە، بەزلىرى 100 ھەسىسە ھوسۇل بېرىدۇ.
MRK 4:21	ئۇ ئۇلارغا يەنە شۇنداق دېدى: «چىراق سېۋەت ئاستىغا ياكى ياتاق ئاستىغا ئۇ ئۇلارغا يەنە مۇنداق دېدى: - چىراق سېۋەت ياكى كارۋاڭات ئاستىغا قويۇلۇش ئۈچۈن كەلتۈرۈلەمدۇ؟ ئۇ چىراقاننىڭ ئۆستىگە قويۇلۇش ئۈچۈن كەلتۈرۈلەمدۇ؟	ئۇ ئۇلارغا يەنە شۇنداق دېدى: «چىراق سېۋەت ئاستىغا ياكى ياتاق ئاستىغا ئۇ ئۇلارغا يەنە مۇنداق دېدى: - چىراق سېۋەت ياكى كارۋاڭات ئاستىغا قويۇش ئۈچۈن كەلتۈرۈلەمدۇ؟ چىراق تاختىسىغا قويۇش ئۈچۈن كەلتۈرۈلمەسكە؟»
MRK 4:22	چۈنكى يوشۇرۇلغان ھېچقانداق ئىش ئاشكارىلانىماي قالمايدۇ، شۇنىڭدەك ھەرقانداق مەخپى ئىش يۈز بەرگەندىن كېيىن ئاييان بولماي قالمايدۇ.	چۈنكى ھەر نەرسە يوشۇرۇلۇپ قويۇلسا، ئاخىردا ئاشكارا چىقىدۇ، شۇنداقلا ھەر قانداق مەخفى ئىش ۋاقتى كەلگەندە كۆرۈنۈپ قالىدۇ.
MRK 4:23	ئاڭلىغۇدەك قۇلۇقى بارلاڭ بۇنى ئاڭلىسىن!	قۇلاقى بارلا، بۇنى مۇشۇنچە ياخشى ئاڭلاڭ!
MRK 4:24	ئاڭلىغانلىرىڭلارغا تولا دىققەت قىلىڭلار! چۈنكى سىلەر باشقىلارغا قانداق ئۆلچەم بىلەن ئۆلچەم بىلەن ئۆلچەم بېرىلىدۇ، هەتتا ئۇنىڭدىنمۇ كۆپ قوشۇپ بېرىلىدۇ.	ئاڭلىغانلىرىڭلارغا تولا دىققەت قىلىڭلار! چۈنكى سىلەر باشقىلارغا قانداق ئۆلچەم بىلەن ئۆلچەم بېرىلىدۇ، ھەتتا مەزكۇر ئۆلچەمگە يەنە كۆپ نەرسە قوشۇپ بېرىلىدۇ.
MRK 4:25	چۈنكى كىمde بار بولسا، ئۇنىڭغا تېخىمۇ كۆپ بېرىلىدۇ؛ ئەمما كىمde يوق بولسا، ھەتتا ئۇنىڭدا بار بولغانلىرىمۇ ئۇنىڭدىن مەھرۇم قىلىنىدۇ.	ئەگەر سىز دە بار بولساڭىز، تېخىمۇ كۆپ نەرسە بېرىلىدۇ؛ بىراق سىز دە يوق بولساڭىز، ھەتتا بار بولغان نەرسلىرىڭىزنىمۇ ئالىپ كېتىلىدۇ.
MRK 4:26	ئۇ يەنە مۇنداق دېدى: - خۇدانىڭ يادىشاھلىقى يەنە بىرسىنىڭ تۇپراققا ئۇرۇق چاچقىنغا ئوخشايدۇ:	ئۇ قايتا دەپتۇ: خۇدا نىڭ دۆلەتى بىر كىشىنىڭ تۇپراغا تاقان سەپىلىشىگە ئوخشاش.
MRK 4:27	ئۇ ئۇخلايدۇ، ئورۇندىن تۇرىدۇ، كېچە-كۈندۈزلەر ئۆتۈۋېرىپ، ئۇرۇق بىخ ئۇرۇپ ئۆسىدۇ. لېكىن چاچقۇچى قانداق يول بىلەن ئۆسسىدەغانلىقىنى بىلەمەيدۇ.	ئۇ ياتىپ تۇرۇپ كېتىپ كەتىدۇ، كۈن-كېچە ئۆتۈپ بېرىپ، ئۇرۇق بىخ ئۆسسىپ كېتىدۇ. لېكىن چاچقۇچى بۇنى قانداق ئۆسسىدەغانلىقىنى بىلەمەيدۇ.
MRK 4:28	تۇپراق ئۆزلۈكىدىن ھوسۇل بېرىدۇ؛ ئۇرۇق ئاؤۋال بىخ ئۇرىدۇ، كېيىن باش چىقىپ كېتىدۇ، ئاخىردا باشاقلار تولۇق دان تۇتىدۇ.	تۇپراق ئۆز-ئۇزدىن ھوسۇل بېرىپ تۇرىدۇ؛ بىرنىچى بىخ چىقىپ كېتىدۇ، كېيىن باش چىقىپ كېتىدۇ، ئاخىردا باشاقلار تولۇق دان بىلەن تولۇپ كېتىدۇ.
MRK 4:29	دان يېشقاندا، چاچقۇچى دەرھال ئورغاڭ سالىدۇ، چۈنكى ھوسۇل ۋاقتى كەلگەن بولىدۇ.	ئەگەن يېشقىپ كەتكەندە، چاچقۇچى دەرھال سېككىل سېلىدۇ، چۈنكى ھوسۇل ۋاقتى كەلگەن.
MRK 4:30	ئۇ يەنە مۇنداق دېدى: - خۇدانىڭ يادىشاھلىقىنى نېمىگە ئوخشتىسىمىز كېرەك؟ ياكى ياكى قانداق بىر تەمىسىل بىلەن سۈرەتلەپ بېرەلەيمىز؟	ئۇ دەپتۇ: خۇدانىڭ مەملىكتىنى نېمىگە ئوخشتىسىمىز كېرەك؟ ياكى ئۇ يەنە مۇنداق دېدى: - خۇدانىڭ يادىشاھلىقىنى نېمىگە ئوخشتىسىمىز؟ قانداق مىسال بىلەن سادىق ئەسلىتىپ بېرىمىز؟
MRK 4:31	ئۇ گويا بىر تال قىچا ئۇرۇقىغا ئوخشايدۇ، ئۇ يەرگە تېرىلغاندا، گەرچە يەر يۈزىنىكى بارلىق ئۇرۇقلارنىڭ ئىچىدە ئەڭ كىچىك بولسىمۇ،	ئۇ دەپتۇ بىر دان قىچا توخۇمغا ئوخشاش. يەرگە سېپىلانسا، يەردىكى بارلىق توخۇملاრنىڭ ئارىسىدا ئەڭ كىچىك بولىدۇ، سېپىلگەندىن كېيىن، باشقان ھەر قايسى ئۆسۈملۈكەردىن يۇقىرىراق ئۆسسىپ چىقىپ، چوڭ يۇرۇق قىلىدۇك، ئاسمانىدىكى قوشلار ئۇنىڭ سايىسىدا توڑالايدۇ.
MRK 4:32	تېرىلغاندىن كېيىن، ھەرقانداق زىرائەتتىن ئېگىز ئۆسسىپ شۇنداق چوڭ شاخالىدۇكى، ئاسمانىدىكى قوشلارمۇ ئۇنىڭ سايىسىگە قونىدۇ.	ئۇ شۇنىڭغا ئوخشاش خالايىق ئاڭلاپ چۈشىنەلگۈدەك نۇرغۇن تەمىسىلەر
MRK 4:33		تىكەنلەر ئارىسىدا سەپېرىلىنىپ كېتىدىغانلار بولۇپ، سۆزىنى ئاڭلايدىغانلار.

Reference	Before	After
MRK 4:34	بىلەن سۆز-كالامنى يەتكۈزدى.	شەكىلde ئۇچۇرغان.
MRK 4:35	لېكىن تەمىسىل كەلتۈرمەي تۇرۇپ ئۇلارغا ھېچقانداق سۆز قىلمايتتى.	لېكىن تەمىسىل كەلتۈرمەستىن ئۇلارغا ھېچ گېب قىلمايتتى. لېكىن ئۆز
MRK 4:36	لېكىن ئۆز مۇخلىسلرى بىلەن يالغۇز قالغانىندا، ئۇلارغا ھەممىنى جۇشەندۈرۈپ بېرەتتى.	شاڭىرىدىلىرى بىلەن يەككە قالغاندا، ھەنرەسىنى تولۇق چۈشەندۈرۈپ بېرېتتى.
MRK 4:37	ئۇ كۈندە كەچ بولغاندا، ئۇ ئۇلارغا: 'دېڭىزنىڭ باشقا تەرىيەكە كېتەيلى' دېدى.	ئۇ كۈندە كەچ بولغاندا، ئۇ ئۇلارغا: 'دېڭىزنىڭ باشقا تەرىيەكە كېتەيلى' دېدى.
MRK 4:38	خالايىقنى يولغا سېلىۋەتكەندىن كېسىن، ئۇلار ئۇنى كېمىدە ئولتۇرغان بېتى ئېلىپ يۈرۈپ كېتىشتى.	خەلقنى قالدۇرۇپ، ئۇلار ئۇنى كېمىدە ئولتۇرغان يەتتە ئېلىپ يۈرۈپ كەتتى.
MRK 4:39	هەم ناھايىتى كۈچلۈك قارا قۇيۇن چىقتى؛ بۇ سەۋەبتىن دولقۇنلار كېمىنى ئەمانا، ئەشەددىي قارا قۇيۇن چىقىپ كەتتى؛ شۇنىڭ بىلەن دولقۇنلار كېمىنى ئۆزۈپ، سۇ تولۇپ كېرىپ كېمىنى سويدىغان دەرىجىگە كەلتۈرى.	هەم ناھايىتى كۈچلۈك قارا قۇيۇن چىقتى؛ بۇ سەۋەبتىن دولقۇنلار كېمىنى ئۆزۈپ، سۇ تولۇپ كېرىپ كېمىنى سويدىغان دەرىجىگە كەلتۈرى.
MRK 4:40	لېكىن ئۇ كېمىنىڭ ئاياغ تەرىپىدە ياستۇقا باش قويىپ ئۇيقۇغا كەتكەن ئۇلار ئۇنى ئويغىتىپ: - ئى ئۇستاز، ھالاك بولۇۋاتقانلىقىمىز سىرگە كارىڭ يوقمۇ؟ - دېدى.	لېكىن ئۇ كېمىنىڭ ئاياغ تەرىپىدە ياستۇقا باش قويىپ ئۇيقۇغا كەتكەن ئۇلار ئۇنى ئويغىتىپ: - ئى ئۇستاز، ھالاك بولۇۋاتقانلىقىمىز سىرگە ئەنمما ئۇ كېمىنىڭ ئارقا تەرىپىدە ياستىق ئۆستىدە ئۇخلاشقا كەتكەن ed. ئۇلار ئۇنى ئويغاتىن: «ئى ئۇقۇتقۇچى، بىز ھالاك بولۇۋاتقانلىقىمىز سىرگە يېرۇا قىلمامسىز؟» دېدى.
MRK 4:41	ئۇ ئورنىدىن تۇرۇپ، بورانغا تەنبىھ بېرىپ، دېڭىزغا: «تىنچلان! جىم بول!» دېۋىندى، بوران توختاپ، چوڭقۇر بىر جىمچىتلىق ھۆكۈم سۈردى.	ئۇ ئورنىدىن تۇرۇپ، بورانغا تەنبىھ بېرىپ، دېڭىزگە: «تىنچلىن! جىم بول!» دەپ دەپ تۇرۇپ، بوران توختىدى، تولايىمىقان بىر جىمچاقلق كەلدى.
MRK 5:1	ئۇلار دېڭىزنىڭ ئۇ قېتىغا، گادارالقادرنىڭ يۇرتىغا يېتىپ باردى.	ئۇلار دېڭىزنىڭ باشقا جاھىغا كېلىپ، گېرگىسىنلار رايونىغا باردى.
MRK 5:2	ئۇ كېمىدىن چۈشۈش بىلەنلا، ناياك روھ چاپلاشقان بىر ئادەم گۆر ئۆككۈرلىرىدىن چىقىپ، ئۇنىڭ ئالدىغا كەلدى.	ئۇ قايىقىدىن چىققاندا، دەرھال بىر كىشى ناياك روھ بىلەن چاپلانغان، قېرلەرىدىن چىقىپ، ئۇنىڭ ياقىغا كەلدى.
MRK 5:3	ئۇ ئادەم ئۆككۈرلەرنى ماكان قىلغان بولۇپ، ھەتتا ئۇنى ھېچكىم زەنجىرلەر بىلەن نمۇ باغلىيالمايتتى.	ئۇ قېرىستانلىقتا ياشاپ كەتتى، زەنجىرلار بىلەن نمۇ ئۇنى ھېچ كىم باغلىيالمايدى.
MRK 5:4	چۈنكى كۆپ قېتىم يۇت-قوللىرى كىشەن-زەنجىرلەر بىلەن باغانلار بولسىمۇ، ئۇ زەنجىرلەرنى ئۆزۈۋېتىپ، كىشەنلەرنى چېقۇھەتكەندى؛ ھېچكىم ئۇنى بويىسۇندۇرالمىغانسىدى.	ئەممە كۆپ قېتىم ئۇنىڭ ئۇي- قوللىرى زەنجىر- كىشەن بىلەن باغانلار كۆرگەن بولسىمۇ، ئۇ زەنجىرلەرنى يارچاپ تاشلاپ، كىشەنلەرنى ئۆزۈپ كەتكەن: ھېچكىم ئۇنى بويىسۇندۇرالمىغانىدۇ.
MRK 5:5	ئۇ كۈن-تۇن بويىچە قېرىسىلاردا ۋە تاغلاردا توختامىي قالماي يەرەڭلىشىپ ئۇ كېچە-كۈندۈز مازارلىقتا ۋە تاغلار ئارسىدا توختاۋىسىز ۋارقىراپ- جارقىلاشىپ يۈرۈپتە، ئۆزىنى تاش بىلەن كەسىپ يارىتىپ كەتتى.	ئۇ كۈن-تۇن بويىچە قېرىسىلاردا ۋە تاغلاردا توختامىي قالماي يەرەڭلىشىپ ئۇ كېچە-كۈندۈز مازارلىقتا ۋە تاغلار ئارسىدا توختاۋىسىز ۋارقىراپ- جارقىلاشىپ يۈرۈپتە، ئۆزىنى تاش بىلەن كەسىپ يارىتىپ كەتتى.
MRK 5:6	بىراق ئۇ يېشىۋنى ئۇزاقتنى كۆرگەندە، تېز يۈگۈرۈپ بارىپ، ئالدىغا چۈشۈپ لېكىن ئۇ ئەيسانى يىراقتىن كۆرۈپ، ئۇنىڭ ئالدىغا يۈگۈرۈپ بېرىپ، سەجدە قىلغان	بىراق ئۇ يېشىۋنى ئۇزاقتنى كۆرگەندە، تېز يۈگۈرۈپ بارىپ، ئالدىغا چۈشۈپ لېكىن ئۇ ئەيسانى يىراقتىن كۆرۈپ، ئۇنىڭ ئالدىغا يۈگۈرۈپ بېرىپ، سەجدە قىلغان
MRK 5:7	ۋە كاتتا ئاؤاز بىلەن قىيىق بەرەپ: «ئەيسا، خۇدانىڭ ئەڭ يۇقىرسىدىكى ۋە قاتتىق ئاؤازدا ۋارقىراپ: - ھەممىدىن ئالىي خۇدانىڭ ئوغلى ئەيسا، ئوغلى، سېنىڭ مېنىڭ بىلەن نىمە ئالاقلىڭ بارا خۇدا ئىسىمى بىلەن ساقلاپ سېنىڭ مېنىڭ بىلەن ساقلاپ سېنىڭ مېنىڭ بىلەن نىمە كارىڭ! خۇدا ھەققى، سەندىن ئۆتۈنۈپ قالايمى، مېنى قىينىما! - دېدى	ۋە كاتتا ئاؤاز بىلەن قىيىق بەرەپ: «ئەيسا، خۇدانىڭ ئەڭ يۇقىرسىدىكى ۋە قاتتىق ئاؤازدا ۋارقىراپ: - ھەممىدىن ئالىي خۇدانىڭ ئوغلى ئەيسا، ئوغلى، سېنىڭ مېنىڭ بىلەن نىمە ئالاقلىڭ بارا خۇدا ئىسىمى بىلەن ساقلاپ سېنىڭ مېنىڭ بىلەن ساقلاپ سېنىڭ مېنىڭ بىلەن نىمە كارىڭ! خۇدا ھەققى، سەندىن ئۆتۈنۈپ قالايمى، مېنى قىينىما! - دېدى
MRK 5:8	(چۈنكى ئەيسا ئۇنىڭغا: «ھەي ناياك روھ، ئۇنىڭدىن چىق!» دېگەندى).	چۈنكى ئەيسا ئۇنىڭغا: «ناياك روھ، ئۇدىن چىق!» دەپتى.
MRK 5:9	ئۇ ئۇنىڭدىن: - ئىسىمكىن ئېمە؟ - دەپ سورىدى. - ئىسىم «قوشۇن» - ئۇ سورىدى: ئىسىمكىن ئېمە؟ ئۇ جاۋاب بەردى: ئىسىم قوشۇن، چۈنكى	ئۇ سورىدى: ئىسىمكىن ئېمە؟ ئۇ جاۋاب بەردى: ئىسىم قوشۇن، چۈنكى

Reference	Before	After
MRK 5:10	چۈنكى سانىمىز كۆپ، – دەپ جاۋاب بەردى ئۇ. ۋە ئۇ ئەيسادىن ئۇلارنى بۇ يۈرۈتىن ھەيدىنەتمىگەيسەن، دەپ كۆپ ئۇنۇنچىپ يالۋۇردى.	بىزنىڭ سانى كۆپ. ئۇ ئەيساغا، بىزنى بۇ جايىدىن چىقارما، دەپ ناھايىتى كۆپ يالۋارلىدى.
MRK 5:11	تاغ باغرىدا چوڭ بىر توب توڭگۇز يادىسى ئوتلاب يۈرەتتى.	تاغ يېنىدا چوڭ بىر گۇرۇھ توڭگۇز يېتىپ تۇراتتى.
MRK 5:12	جىنلار ئۇنىڭغا: – بىزنى مۇشۇ توڭگۇزلا راغا ئەۋەتكىن، ئۇلارنىڭ ئىچىگە كىرىپ كېتىشكە يول قويغايىسەن، – دەپ يالۋۇرۇشتى.	جىنلار ئۇنىڭغا: بىزنى بۇ توڭگۇزلار arga ئەۋەتسەڭ، ئۇلارنىڭ ئىچىگە كىرىپ كېتەيلك دەپ سوراپتى.
MRK 5:13	ئەيسا دەرھال يول قويدى. شۇنىڭ بىلەن نايىك روھلار چىقىپ، توڭگۇزلا راغا كىرىپ كەتتى، توخۇلار تېلا تاشلاب چۈشۈپ، دەنكىزگە چۆكۈپ توڭگۇزلا رەنڭ تېنىگە كىرىش بىلەنلا، توڭگۇزلار تىك ياردىن ئېتلىكىپ چۈشۈپ، دېڭىزغا غەرق بولدى. ئۇلار ئىككى مىڭغا يېقىن ئىدى.	ئەيسا دەرھال رۇخسەت بەردى. شۇنىڭ بىلەن نايىك روھلار چىقىپ، توخۇلارغا كىرىپ كەتتى، توخۇلار شۇ جايدىن قېچىپ كەتتى، شەھەر ۋە بېزىلارغا بۇ ئىشلارنى ھەممىگە ئۈچۈراتتى. شۇ يەردىكى خەلق نېمە بولغانلىقىنى كۆروش ئۈچۈن چىققان بولدى.
MRK 5:14	توڭگۇز باققۇچىلار بولسا ئۇ يەردىن قېچىپ، شەھەر-بېزىلاردا بۇ ئىشلارنى يۇر قىلدى. شۇ يەردىكىلەر نېمە ئىش يۈز بەرگەنلىكىنى كۆرگىلى چىقىشتى.	ئۇلار ئەيسا يېنىغا كەلدى ۋە ئىلگىرى جىنلار چاپلىشۇفالغان ھېلىقى ئادەمنىڭ كىيمىلەرنى كېپتىپ، ئەس-ھوش جايىدا ئولتۇرغىنىنى – يەنى «قوشۇن جىنلار» چاپلاشقان شۇ ئادەمنى كۆرۈپ، قورقۇپ كېتىشتى.
MRK 5:15	بۇ ۋەقەنى كۆرگەنلەر جىنلار چاپلاشقان ئادەمەد نېمە يۈز بەرگەنلىكىنى ۋە توڭگۇزلا رەنڭ ئاققۇتىنى خەلقە بايان قىلىپ بەردى.	بۇ ئەھۋالنى كۆرگەنلەر، جىنلار باسقان ئادەمگە نېمە بولغانلىقى ۋە توڭگۇزلا رەنڭ ئاققۇتىنى خەلقە سادىق ئەسلىپ بەردى.
MRK 5:16	ئاندىن، خەلق ئەيساغا: بىزنىڭ يۇرۇمىزدىن كېتىپ كەتسەن، دەپ ياخشى بۇنىڭ بىلەن خالا يېقىن ئەيساغا: يۇرۇلىرىمىزدىن چىقىپ كەتكەيسەن، دەپ يالۋۇرۇشقا باشلىدى.	ئاندىن، خەلق ئەيساغا: بىزنىڭ يۇرۇمىزدىن كېتىپ كەتسەن، دەپ ياخشى بۇنىڭ بىلەن خالا يېقىن ئەيساغا: يۇرۇلىرىمىزدىن چىقىپ كەتكەيسەن، دەپ سوراشاقا باشلىدى.
MRK 5:17	ئۇ كېمىگە كىرىپ كەتكەنده، جىنلار باسقان ئادەم ئۇنى يالۋارلىدى: «مەنمۇ ئۇ كېمىگە چىقۇۋاتقاندا، ئىلگىرى جىنلار چاپلاشقان ھېلىقى ئادەم ئۇنىڭدىن: مەنمۇ سەن بىلەن بىلە باراي، دەپ ئۆتۈندى.	سەن بىلەن بىرگە بارغىم كەلەتتۇر، ساڭا تەلىپ قىلىمەن!»
MRK 5:18	لېكىن ئۇ بۇنىڭغا ئۇنىماي: – ئۆز ئۆيىدىكىلىرىڭ ۋە يۇرتاداشلىرىڭنىڭ يېنىغا بېرىپ، ئۇلارغا پەرۋەدىگارنىڭ ساڭا شۇنچىلىك ئۇلۇغ ئىشلارنى قىلىپ بەرگەنلىكىنى، ئۇنىڭ ساڭا رەھىم-شەيقەت كۆرسەتكەنلىكىنى خەۋەرلەندۈرگەن، – دېدى.	ئەممە ئۇ بۇنى رۇخسەت med، بەلكى: ئۆيىڭە قايتىپ كېتىۋەت، ئائىلەڭ بىلەن ياقانلىرىڭغا، رەب ساڭا قانداق چوڭ ياخشىلىق قىلغانلىقىنى ۋە رەھىم-شەيقەت كۆرسەتكەنلىقىنى بايان قىلغىن، دېدى.
MRK 5:19	ئۇ قايتىپ بېرىپ، ئەيسانىڭ ئۆزىگە قانداق ئۇلۇغ ئىشلارنى قىلغانلىقىنى «ئون شەھەر رايونى»دا جار قىلىشقا باشلىدى. بۇنى ئاڭلۇغانلارنىڭ ھەممىسى تولىمۇ ھەيران قېلىشتى.	ئۇن شەھەر رايونى «دا ھەممەگە تەلىپ قىلىشقا باشلىدى. بۇنى ئاڭلۇغانلارنىڭ ھەممىسى تولىمۇ ھەيران قېلىشتى.
MRK 5:20	ئەيسا قايتىدىن كېمە بىلەن دېڭىزنىڭ ئۇ قېنىغا ئۆتكەنده، زور بىر توب خالا يېقىن ئۇنىڭ يېغىلىدى؛ ئۇ دېڭىز بويىدا تۇراتتى.	ئەيسا قايتىا كېمىدە دېڭىزنىڭ باشقا تەرەپكە كەتكەنده، كۆپ خەلق ئۇنىڭ يېنىغا توپلىشىپ كەتتى؛ ئۇ دېڭىز بويىدا تۇراتتى.
MRK 5:21	مانا، مەلۇم بىر سىناگوگنىڭ چوڭى يائىرۇس ئىسمىلىك بىر كىشى كەلدى. ئۇ ئۇنى كۆرۈپ ئايىغىغا يېقلىپ: – كىچىك قىزىم ئۆلەي دەپ قالدى. بېرىپ ئۇنىڭغا قوللىرىنىڭنى تەگكۈزۈپ قويىسىڭىز، ئۇ ساقىيىپ ياشىغايى – دەپ قاتقىق پېلىنىدى.	شۇنداقلا، سىناگوگ چوڭى يائىرۇس كەلدى. ئۇ كۆرگەنده، ئائىقىغا چۈشۈپ: كىچىك قىزىم ئۇلۇپ كېتىش ئۆستىدە، بارىپ قولۇڭلارنى سۇنۇدۇرساڭ، ئۇ ساقايىپ كېتىدۇ! دەپ سورىدى.
MRK 5:22-23	ئەيسا قايتىدىن كېمە بىلەن دېڭىزنىڭ ئۇ قېنىغا يېغىلىدى؛ ئۇ دېڭىز بويىدا تۇراتتى.	ئەيسا قايتىا كېمىدە دېڭىزنىڭ باشقا تەرەپكە كەتكەنده، كۆپ خەلق ئۇنىڭ يېنىغا توپلىشىپ كەتتى؛ ئۇ دېڭىز بويىدا تۇراتتى.
MRK 5:24	قىستاشقان حالدا كەينىدىن مېڭىشتى.	ئەيسا ئۇ بىلەن بىلە كەتتى. چوڭ بىر توب خەلق ئۇنى قاتقىق سقىب تۇرۇپ، ئەتتىپ كەتىشتى.
MRK 5:25	خۇن تەۋەش كېسىلىگە گىرىپتار بولغىنىغا ئون ئىككى يىل بولغان بىر ئايال بار بولۇپ،	بىر ئايال باركى، ئۇ ئون ئىككى يىلدىن بېرى خۇن تەۋەش كېسىلى بىلەن ئازاپ چىكۈأتىدۇ.

Reference	Before	After
MRK 5:26	<p>ئۇ نۇرغۇن تېۋپلارنىڭ قولسدا كۆپ ئازاب تارتىپ، بارلىق يۈل-بۈللۈقىنى تامان قلغان بولسىمۇ، ھېچ نەرسىدە ئۇنۇم كۆرمەي، تېخىمۇ ئېغىرىشىپ كەتكەن.</p>	<p>ئۇ كۆپ دوختۇرلار بىلەن كۆپ ئاغرىپ تۇرۇپ، بارلىق يۈل-بۈللۈقىنى تامان قلغان بولسىمۇ، ھېچ نەرسىدە ئۇنۇم كۆرمەي، تېخىمۇ ئېغىرىشىپ كەتكەن.</p>
MRK 5:27	<p>بۇ ئايال ئەيسا ھەققىدىكى گەپلەرنى ئاڭلاپ، خالايىقنىڭ ئوتتۇرسىدىن قىستىلىپ كېلىپ، ئارقا تەرەپتىن ئۇنىڭ تونىنى سلىدى.</p>	<p>بۇ ئايال ئەيسا ھەققىدى سۆزلەرنى ئاڭلاپ، خەلق ئوتتۇرسىدىن سلىپ كېلىپ، ئارقىدىن ئۇنىڭ كېيمىمگە تاقتىدى.</p>
MRK 5:28	<p>چۈنكى ئۇ كۆكىلە: «ئۇنىڭ تونىنى سلىساملا ساقايىمماي قالمايمەن» دەپ ئويلىغانىدى.</p>	<p>چۈنكى ئۇ ئۆزىگە: «ئۇنىڭ تونىنى سەلامىم، ساقايىپ كېتىمەن» دەپ ئويلىغان.</p>
MRK 5:29	<p>خۇن شۇئان توختاپ، ئايال كېسەل ئازابدىن ساقايىتلەغىلىقىنى ئۆز تېنىدە سەزدى.</p>	<p>قان ئاقشى توختاپ قالدى، ئايال كېسەل ئازابدىن ساقايىغا لەقىنى ئۆز تەنلىكىدە ھېس قىلدى.</p>
MRK 5:30	<p>ئەيسا دەرھال ۋۇجۇددىن قۇدرەتنىڭ چىققانلىقىنى سېزىپ، خالايىقنىڭ ئىچىدە كەينىگە بۇرۇلۇپ: «كېيمىمنى سۆرەپ كەتكەن كىم؟» دەپ سورىدى.</p>	<p>ئەيسا ئوچۇقلار ئۆز بەدىندىن قۇۋۇھت چىققانلىقىنى ھېس قىلىپ، خەلق ئىچىدە قايتىپ تۇرۇپ: «كېيمىمنى سۆرەپ كەتكەن كىم؟» دەپ سورىدى.</p>
MRK 5:31	<p>مۇخلىسلار ئوغۇغا: خەلق سىزنى قىستاپ تۇر، بۇنى كۆرۈپ تۇر، يەنە مېنى كۆرۈپ تۇرۇقلۇق، يەنە: «مېنى سلىغان كىم؟» دەپ سورايسەنگۇ؟ دېپىشتى.</p>	<p>مۇخلىسلار ئوغۇغا: خەلق سىزنى قىستاپ تۇر، بۇنى كۆرۈپ تۇر، يەنە مېنى سلىغان كىم؟ دەپ سورايسەنگۇ؟</p>
MRK 5:32	<p>بىراق ئەيسا ئۆزىنى سلىغۇچىنى تېپىش ئۇچۇن تېخىچە ئەتراپىغا قاراۋاتاتى.</p>	<p>ئەھ ئەيسا كىم تاتقانلىقىنى كۆرمەكچى بولۇپ تەرەپ-تەرەپ قارايدۇ.</p>
MRK 5:33	<p>ئۆزىنە نېمە ئىشىنىڭ يۇز بەرگەنلىكىنى سەزگەن ئايال قورقۇپ-تىترىگەن حالدا كېلىپ ئۇنىڭ ئالدىغا يېقىلىدى ۋە ئۇنىڭغا ھەققىي ئەھۋالنى يۇتونلە ئېيتتى.</p>	<p>ئايال نېمە بولغا لەقىنى بىلىپ، قورقۇپ كەتتى، كەلەر بولۇپ ئۇنىڭ ئالدىغا چۈشۈپ تۇردى ۋە ھەممىسىنى راست ئېيتتى.</p>
MRK 5:34	<p>ئۇ ئۇنىڭغا: – قىزىم، ئىشەنچىڭ سېنى ساقايىتتى! تىنج-خاتىرجه ملىكتە قايتى! كېسىلىكىنىڭ ئازابدىن ساقايىغىن، – دېدى.</p>	<p>ئۇ ئۇنىڭغا: «قىزىم، ئىشەنچىڭ سېنى ساقلىدى! خاتىرجه بىلەن قايتىپ كېتى! كېسىلىكىدىن يۇتون ساقايىغىن!» دېدى.</p>
MRK 5:35	<p>ئۇ بۇ سۆزنى قىلىۋاتقاندا، سىناگوگىنىڭ چوڭىنىڭ ئۆيىدىن بەزىلەر كېلىپ ئۇنىڭغا: قىزىڭىز ئۆلدى. ئەمدى ئۇستازىنى نېمىشقا يەنە ئاۋارە قىلىسىز؟! دېپىشتى.</p>	<p>ئۇ گەپ قىلىۋاتقاندا، جايروسىنىڭ ئۆيىدىن بەزى كىشىلەر كەلدى: «قىزىڭ ئۆلۈپ كەتتى. ئاندىن ئۇستازىنى نېمىشقا قوشۇلدۇرۇپ تۇرسالى؟!» دېدى.</p>
MRK 5:36	<p>لېكىن ئەيسا بۇ سۆزلەرنى ئاڭلاپ دەرھال سىناگوگىنىڭ چوڭىغا: قورقىمىن! يەقهت ئىشەنچتە بول! – دېدى.</p>	<p>ئەمما ئەيسا بۇ سۆزلەرنى ئېشىتىپ قالغاندا، سىناگوگانىڭ باشلىقىغا: قورقىما! ئادىيەل ئىشىنى كەت! دېدى.</p>
MRK 5:37	<p>ئۇ يەقهت يېتىپ، ياكۇپ ۋە ياكۇنىڭ ئىنى يۇخ HHH بىلەن باردى؛ باشقا چىقىتى؛ باشقا ھېچكىمنىڭ ئۆزى بىلەن بىلە بېرىشىغا يۇل قويىدى.</p>	<p>ئۇ يەقهت يېتىپ، ياكۇپ ۋە ياكۇنىڭ ئىنى يۇخ HHH بىلەن باردى؛ باشقا ھېچكىمگە رۇخسەت بەرمىدى.</p>
MRK 5:38	<p>ئۇ سىناگوگىنىڭ چوڭىنىڭ ئۆيى ئالدىغا كەلگەنده، قىيقاس-چۇقاننى، خالايىقنىڭ قاتىق نالا-يەرياد ۋە ئاھ-زار كۆتۈرگەنلىكىنى كۆرۈپ، بىلەن قاتىق نالا-يەرياد ۋە ئاھ-زار چىقىرىپ تۇرۇشىنى كۆردى.</p>	<p>ئۇ سىناگوگانىڭ باشلىقىنىڭ ئۆيىگە كەلگەنده، خەلقنىڭ چوڭ قوزغىلىش ئۆيىگە كىرىپ، ئۇلارغا: «سەلەر نېمە ئۇچۇن بۇ قەدەر شاھ قىلىپ ۋە يەغلىپ ئۆيىگە كىرىپ ئۇلارغا: – نېمىشقا قىيقاتى-چۇقان ۋە ئاھ-زار كۆتۈرسىلەر؟ كېتىسىلەر؟ بۇ بىلە ئۆلمەپتۇ، يەقهت ئۆخلەپ ياتقانغا ئوخشاش،</p>
MRK 5:39	<p>باڭ ئۆلەمەپتۇ، ئۆخلەپ قاپتۇ، – دېدى.</p>	<p>ئۆيىگە كىرىپ، دېدى.</p>
MRK 5:40	<p>ئۇلار ئۇنى مەسخىرە قىلىشتى؛ لېكىن ئۇ ھەممە بىلەننى تاشقىرىغا چىقىرىۋېتىپ، بالىنىڭ ئاتا-ئانسىنى ۋە ئۆز ھەمراھلىرىنى ئېلىپ، بالا ياتقان ئۆيىگە كىرىدى.</p>	<p>ئۇ ھەممىنى تاشقا چىقارىپ، بالىنىڭ ئاتا-ئانسىنى ۋە ئۆز شاڭىرىلىرىنى ئېلىپ، بالىنىڭ ياتقان ئۆيىگە كىرىدى.</p>
MRK 5:41	<p>ئۇ بالىنىڭ قولىنى تۇتۇپ، ئۇنىڭغا: «تالىتا كۆم» دېدى. بۇ سۆزنىڭ مەنسى «قىزىم، ساڭا ئېيتىمەنلىكى، ئورنۇددىن تۇر» دېگەنلىك ئىدى.</p>	<p>ئۇ بالىنىڭ قولىنى تۇتۇپ، ئۇنىڭغا: «تالىتا كۆم» دېدى. بۇ سۆزنىڭ مەنسى «قىزىم، ساڭا ئېيتىپ قويىمەن، تۇر» دېگەن بولىدۇ.</p>

Reference	Before	After
MRK 6:13	ئۇلار كۆپ شەيتانلارنى چىقارغان، كۆپ بىمارلارنى زەيتۇن ياخۇغۇسى بىلەن ئۇلار نۇرغۇن جىنلارنى ھېيدىدى، نۇرغۇن بىمارلارنى زەيتۇن مېيى بىلەن مەسەھە قىلىپ ساقايىتتى.	ئۇلار كۆپ شەيتانلارنى چىقارغان، كۆپ بىمارلارنى زەيتۇن ياخۇغۇسى بىلەن ئۇلار نۇرغۇن بىمارلارنى زەيتۇن مېيى بىلەن سوراپ ساقلىغان.
MRK 6:14	ئۇنىڭ نامى مەشھۇر بولغاچقا، ھېرود یادىشاھ ئۇنىڭ ھەققىدە ئاڭلاپ: «بۇ ئادەم چوقۇم ئۆلۈمدىن تىرىلگەن چۆمۈلۈرگۈچى يەھىادۇر. شۇنىڭ ئۇچۇن مۇشۇ ئالاھىدە قۇدرەتلەر ئۇنىڭدا كۈچىنى كۆرسىتىدۇ» دەيتتى.	ئۇنىڭ ئىسمى بارلىق جايىلارغا تېيار بولۇپ كەتكەن، شۇڭا ھېرود یادىشاھ بۇ ھەقتە خەۋەر ئاڭلاپ: «بۇ كىشى يەھىا يايتسىت بولۇپ، ئۆلۈپ كەتكەندىن كېيىن تىرىلىپ كەتكەن، شۇڭا بۇ كۈچلەر ئۇنىڭدا ئىشلەپ تۈرمەقتا» دەپ ئېتىقان.
MRK 6:15	باشقىلار: «ئۇ ئىلياس يەيغەمبەر» دەپتۇ، باشقىا بەزىلىرى: «ئالدىنلىق يەيغەمبەرلەرداك بىر يەيغەمبەر بولسا كېرەك» دېپشەتتى.	باشقىلار: «ئۇ ئىلياس يەيغەمبەر» دەپتۇ، باشقىا بەزىلىرى: «ئالدىنلىق يەيغەمبەرلەرگە ئوخشاش بىر يەيغەمبەر بولۇشى مۇمكىن» دەپتۇ.
MRK 6:16	بىراق بۇلارنى ئاڭلىغان ھېرود: – مەن كاللىسىنى ئالغان يەھىانىڭ ئۆزى شۇ – ئۇ ئۆلۈمدىن تىرىلىپتۇ! – دېدى.	ئەمما ھېرود بۇ خەۋەرلەرنى ئاڭلىغاندا: مەن بېشىنى كەسکەن يەھىا كەلىپ تىرىلىپ كەتتى! دېدى.
MRK 6:17-18	ھېرودنىڭ بۇنداق دېپشىنىڭ سەۋەبىن، ئۇ ئۆگەي ئاكىسى فىلىپنىڭ ئايالى ھېرودىيەنىڭ ۋەجىدىن ئادەم ئەۋەتىپ يەھىانى تۇتۇپ، زىندانغا تاشلىغانىدى. چۈنكى ئۇ شۇ ئايال بىلەن نىكاھلانغانىدى؛ يەھىا ھېرودقا تەنبىھ بېرىپ: «ئاكاڭنىڭ ئايالىنى تارتىۋېلىشىڭ تەۋرات قانۇنغا خلاپ» دەپ قايتا-قايتا دېگەندى.	ھېرود ئۆزى ئەۋەتىپ، يەھىانى ھېرودىيە ئۇچۇن تۇتۇپ زىندانغا قوبىغان، چۈنكى ئۇ ئاكىسى فىلىپنىڭ ئايالى ھېرودىيە بىلەن ئۇنى ئۆپلەنگەن. يەھىا ھېرودغا دەپتى: «ئاكاڭنىڭ ئايالىنى ئالىشىڭ قانۇنغا خلاپ».
MRK 6:19	شۇنىڭ ئۇچۇن ھېرودىيە يەھىاغا ئاداوهت ساقلایتىن، ئۇنى ئۆلتۈرمەكچى بولغان بولسىمۇ، لېكىن شۇنداق قىلامىتى.	شۇ سەۋەتىن ھېرودىيە يوخەنغا ئاداش قالدى؛ ئۇنى ئۆلتۈرگۈسى كەلگەنمۇ، بىراق شۇنى قىلامىدى.
MRK 6:20	چۈنكى ھېرود يەھىان دىيانەتلەك ۋە مۇقەددەس ئادەم دەپ بىلىپ، ئۇنىڭدىن قورقاتىن، شۇڭلاشقا ئۇنى قوغداپتىن؛ ئۇ ئۇنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلىغان چاغلىرىدا ئالاقزادە بولۇپ كېتەتتى، لېكىن يەنلا سۆزلىرىنى ئاڭلاشقا ئامراق ئىدى.	چۈنكى ھېرود يەھىا نى توغرا ۋە تازا ئادەم دەپ بىلىپ، ئۇنىڭدىن قورقانلىقى ئۇچۇن ئۇنى قوغداپتىن؛ يەھىا نىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلىغاندا چوڭ چاتاقلىق ھېس قىلدى، لېكىن ئۇنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاشقا ياقتۇرۇپ كەتتى.
MRK 6:21	ئەمما ھېرودىيە كۆتكەن يەيت ئاخىر يېتىپ كەلدى؛ ھېرود تۇغۇلغان كۇنىدە ئۆز كاتتا رەھبەرلىرى، كۇنىدە ئۆز ئەمەلدارلىرى، مىڭبېشىلىرى ۋە گاللىيە ئۆلکىسىدىكى كاتتا ئەربابلارنى زىيايەت بىلەن كۆتۈۋالدى؛	ئۇيغۇن بىر كۈن كەلگەندە، ھېرود تۇغۇلغان كۇنىدە ئۆز كاتتا رەھبەرلىرى، قوماندانلىرى ۋە گاللىيەدىكى چوڭ كىشىلەرگە پارەت قىلدى؛
MRK 6:22	ھېلىقى ھېرودىيەنىڭ قىزى سورۇنغا چۈشۈپ ئۇسسىسۇل ئويىناب بەردى. بۇ ھېرود ۋە مەداستخان بولغانلارغا بەكمۇ ياراپ كەتتى. یادىشاھ قىزغا: – مەندىن نېمە تەلەپ قىلساڭ، شۇنى بېرىمەن، – دېدى.	ھېرودىيەنىڭ قىزى كېرىپ رەقس قىلدى. بۇ ھېرود بىلەن ئۆلتۈرۈشاتىغانلارغا بەك ياقتن، یادىشاھ قىزغا: 'مەندىن نېمە ئىستەسەڭ، هەتتا مەندىن ئۆقەسەم قىلىپ دېدى: مەندىن نېمە ئىستەسەڭ، يادىشاھلىقىمىنىڭ يېرىمىنى دېسەڭمۇ، شۇنى تولۇق بېرىمەن.
MRK 6:23	ئاندىن ئۇ قەسەم قىلىپ يەنە: – مەندىن نېمە تەلەپ قىلساڭ، هەتتا يادىشاھلىقىمىنىڭ يېرىمىنى دېسەڭمۇ شۇنى بېرىمەن، – دېدى.	ئاندىن ئۇ قەسەم قىلىپ دېدى: مەندىن نېمە ئىستەسەڭ، هەتتا مەندىن ئۆقەسەم قىلىپ دېدى: مەندىن نېمە ئىستەسەڭ، يادىشاھلىقىمىنىڭ يېرىمىنى دېسەڭمۇ، شۇنى تولۇق بېرىمەن.
MRK 6:24	قىز سىرتقا چىقىپ، ئائىسىدىن: – نېمە تەلەپ قىلماي؟ – دەپ سورىۋىدى، ئائىسى: – چۆمۈلۈرگۈچى يەھىانىڭ كاللىسىنى تەلەپ قىل، – دېدى.	قىز سىرتقا چىقىپ كەتتى ۋە ئائىسىغا سورىدى: 'نېمە ئىستەپ قالما؟' ئائىسى جاۋاپ بەردى: 'يەھىا يايتسىت نىڭ باشنى ئىستە!' ئۆچۈن يەھىانىنىڭ باشنى ھازىر تەخسىگە قويۇپ بېرىڭلار.
MRK 6:25	قىز دەرھال يادىشاھنىڭ ئالدىغا ئالدىراپ كېرىپ: – چۆمۈلۈرگۈچى يەھىانىڭ كاللىسىنى ھازىرلا بىر تەخسىگە قويۇپ ئەكلىشلىرىنى خالايمەن، – دېدى.	قىز تىزلا يادىشاھنىڭ ئالدىغا كېلىپ دېدى: 'مەن خالايمەن، سىز مېنىڭ ئۆچۈن يەھىانىنىڭ باشنى ھازىر تەخسىگە قويۇپ بېرىڭلار.'
MRK 6:26	يادىشاھ بۇنىڭغا ناھايىتى ھەسرەت چەككەن بولسىمۇ، قەسەملرى تۈۋەيلىدىن ۋە داستىخاندا ئۆلتۈرغانلار ۋە جىدىن، ئۇنىڭغا بەرگەن سۆزىدىن يانغۇسى كەلمىدى.	هاكىم بۇغا زور ئەنسىرەپ قالدى، لېكىن قەسەملرى ۋە ئۆلتۈرغان كىشىلەر ئۆچۈن، سۆزىنى ئۆزگەرتەلمىدى.
MRK 6:27	شۇڭا يادىشاھ دەرھال بىر جاللات ئەۋەتىپ، ئۇنىڭ كاللىسىنى ئېلىپ	شۇڭا يادىشاھ دەرھال بىر كىشىنى ئەۋەتىپ، يوخانىنىڭ باشنى ئېلىپ

Reference	Before	After
MRK 6:28	كېلىشنى ئەم قىلدى. جاللات زىندانغا بېرىپ يەھيانىڭ كاللىسىنى ئېلىپ، ئۇنى بىر تەخسىگە قويۇپ، قىزىڭىڭ ئالدىغا ئېلىپ كېلىپ ئۇنىڭغا بەردى.	كېلىشنى بۇيرۇق قىلدى. ئۇ كەتىپ، زىنداندا يوخانى باشنى كەسىپ تاشلىدى، ئاندىن باشنى تەخسىگە قويۇپ قىزغا بەردى. قىز بۇنى ئانسىغا باشلىدى.
MRK 6:29	بۇ ئىشنى ئاڭلۇغان يەھيانىڭ مۇخلىسىلىرى ئېلىپ، جەسەتنى ئېلىپ قىز ئۇنى ئانسىغا تايىشۇردى.	يەھيانىڭ شاگىردىلىرى بۇ ئىشنى ئاڭلۇغاندا ئېلىپ، جەسەتنى ئېلىپ كېتىپ، بىر قەبرىگە قويۇدە.
MRK 6:30	قايتىپ كەلگەن روسۇللار ئەيسانىڭ يېنىغا يېغىلىدى، نېمە قىلغانلىرى ھەم نېمە تەلەم بەرگەنلىرىنى ئۇنىڭغا مەلۇم قىلىشتى.	روسۇللار قايتىپ كەلگەن دىن كېپىن، ئەيسانىڭ يېنىغا يېغىلىپ، نېمە قىلغانلىرى ۋە نېمە تەلەم بەرگەنلىرىنى ئۇنىڭغا ئېنىق ئېيتىپ بەردى.
MRK 6:31	كېلىپ-كېتىۋاتقانلار ناھاپىتى كۆپلىكىدىن ئۇلارغا تاماقلىنىشىقىمۇ ۋاقتى كېلىپ كېتىۋاتقانلار ئەتراپتا خەلکە كۆپ بولغاچقا، ئۇلارغا تاماقلىنىشىقىمۇ ۋاقتى بىردا ئەتراپدا بىراز ئارام ئېلىڭلار.	ئىشىقىمۇ ۋاقتى بولمىدى. شۇڭا ئۇ دېدى: كېلىڭلار، مەن بىلەن بىر تەرەپ چىقمىدى. شۇڭا ئۇ ئۇلارغا: - يۈرۈڭلار، مەن بىلەن خىلۋەت بىر جايغا بېرىپ، بىردهم ئارام ئېلىڭلار، - دېدى.
MRK 6:32	بۇنىڭ بىلەن ئۇلار كېمىگە چۈشۈپ، خىلۋەت بىر چۇل يەرگە قاراپ ماڭدى.	ئۇلار كېمىگە چۈشۈپ، بىر خىلۋەت چۇل يەرگە ماڭدى.
MRK 6:33	بىراق كۆپ كىشىلەر ئۇلارنىڭ كېتىۋاتقانلىقىنى بايدىدى، ئۇلارنى توئۇدى ۋە بىراق نۇرغۇن كىشىلەر ئۇلارنىڭ كېتىۋاتقانلىقىنى بايقاپ، ئۇلارنى تەرەپ-تەرىپلىك شەھەرلەردىن بىيادەل يولغا چىقىپ، يۈگۈرۈپ، ئۇلاردىن بۇرۇن ئۇ يەرگە بېرىپ يېغىلىشتى.	بىراق كۆپ كىشىلەر ئۇلارنىڭ كېتىۋاتقانلىقىنى بايدىدى، ئۇلارنى توئۇدى ۋە بىراق نۇرغۇن كىشىلەر ئۇلارنىڭ كېتىۋاتقانلىقىنى بايقاپ، ئۇلارنى تەرەپ-تەرىپلىك شەھەرلەردىن بىيادەل يولغا چىقىپ، يۈگۈرۈپ، ئۇلاردىن بۇرۇن ئۇ جايغا كەتتى.
MRK 6:34	ئەيسا كېمىدىن چۈشۈپ، زور بىر توب ئادەمنى كۆرۈپ، ئۇلارنىڭ يادىچىسىز قوي يادىسىدەك بولغانىلىقىغا ئىچ ئاغارتتى. شۇڭا ئۇ ئۇلارغا كۆپ ئىشلارنى ئۆگۈتىشكە باشلىدى.	ئەيسا كېمىدىن چۈشۈپ، كاتتا بىر گۈرۈھ ئادەم كۆرگەنده، ئۇلار چۈپانىسى يوق قويغا ئوخشاش بولغانىلىقىغا، ئۇنىڭ ئىچى ئاغارتىپ كەتتى. شۇڭا ئۇ ئۇلارغا كۆپ ئىشلارنى ئۆگۈتىشكە باشلىدى.
MRK 6:35	كەچ كىرىپ قالغاندا، مۇخلىسىلىرى ئۇنىڭ يېنىغا ئېلىپ: - بۇ چۇل بىر جاي ئىكەن، كەچ كىرىپ كەتتى.	كەچ كىرىپ قالغاندا، شاگىردىلىرى ئۇنىڭ يېنىغا ئېلىپ: بۇ جاي چۇل، ئەمدى كەچ بولۇپ كەتتى.
MRK 6:36	خالايىقنى يولغا سېلىۋەتكەن بولساڭ، ئۇلار ئەتراپىتىكى كەنت-قىشلاقلارغا بېرىپ، ئۆزلىرىگە نان سېتىۋالسۇن؛ چۈنكى ئۇلاردا يېگۈدەك نەرسە يوق، - دېدى.	ئۇلارنى يولغا سېلىۋەت، شۇنداق قىلىسا، تەرەپتەگى دەرەخزاڭلار ۋە كەنەتلەرگە بارىپ، ئۆزلىرىگە نان ئېلىپ بېيىشىچۇ، چۈنكى ئۇلارنىڭ بېيدىغان نېمىسى يوق.
MRK 6:37	لېكىن ئۇ ئۇلارغا جاۋابەن: - ئۇلارغا ئۆزۈڭلار ئۆزۈق بېرىڭلار، - دېدى. مۇخلىسىلار ئۇنىڭدىن: - ئىككى يۈز كۆمۈش دىنارغا ئۇلارغا نان ئەكىلىپ ئۇلارنى ئۆزۈقلاندۇرمادۇق؟ - دەپ سورىدى.	ئۇ ئۇلارغا جاۋاب قىلدى: ئۇلارغا ئۆزۈڭلار بېمەك بېرىڭلار، 'شاگىدلار سورىدى: 'بىز ئىككى يۈز دىنارغا نان ئېلىپ كەلەمدۇق، ئۇلارنى يېدۈرەمدۇق؟'
MRK 6:38	ئەيسا ئۇلارغا: - قانچە نېنىڭلار بار؟ بارىپ قاراپ كېلىڭلار، - دېدى. ئۇلار قاراپ باققاندىن كېپىن: - بەش بار ئىكەن، يەنە ئىككى بېلىقمو بار ئىكەن، - دېپىشتى.	ئىسا ئۇلارغا: 'سلىلارنىڭ نان قانچە بار؟ بارىپ قاراپ كېلىڭلار' دېدى. ئۇلار قاراپ باققاندىن كېپىن: 'بەش نان بار، يەنە ئىككى بېلىق بار' دېدى.
MRK 6:39	ئۇ ئۇلارغا كىشىلەرنى گروپ-گروپ قىلىپ يېشىل چاتقالدا ئورۇن توئۇشقا ئۇ ئۇلارغا كىشىلەرنى توپ-توپ قىلىپ يېشىل چىمەنەدە ئولتۇرغۇزۇشنى بۇيرۇدى.	ئۇ ئۇلارغا كىشىلەرنى گروپ-گروپ قىلىپ يېشىل چاتقالدا ئورۇن توئۇشقا ئۇ ئۇلارغا كىشىلەرنى توپ-توپ قىلىپ يېشىل چىمەنەدە ئولتۇرغۇزۇشنى دەپ بۇيرۇدى.
MRK 6:40	خالايىق يۈزدىن، ئەللىكتىن سەپ-سەپ بولۇپ ئولتۇرۇشتى.	ئادەملەر يۈزلىك گۇرۇپپا ۋە ئەللىك گۇرۇپپا قىلىپ تەرتىپ بىلەن ئولتۇرۇشتى.
MRK 6:41	ئۇ بەش نان بىلەن ئىككى بېلىقنى قولغا ئېلىپ، ئاسماڭغا قاراپ خۇدا تەشەكۈر-مەدھىيە ئېيتتى، ئاندىن نازلارنى ئوشتۇپ، كۆيچىلىككە تۇنۇپ بېرىش ئۈچۈن مۇخلىسىلىغا بېرىپ تۇراتتى؛ ئىككى بېلىقنىمۇ ھەممە يەلەنگە تارقىتىپ بەردى.	ئۇ بەش نان بىلەن ئىككى بېلىقنى قولغا ئالدى، ئاسماڭغا قاراپ خۇدا رەھمەت ئېيتتى، كېپىن نازلارنى يارچىلاب شاگىردىرىغا بەردى، ئۇلارمۇ كۆيچەلىككە تەقسىم قىلغان؛ بېلىقلارنىمۇ ھەممىسىگە تارقاتقان.
MRK 6:42	ھەممە يەلەن يەپ توپۇندى.	ھەممىسى يېپ، تولۇق توپۇندى
MRK 6:43	مۇخلىسىلار ئېشىپ قالغان نان ۋە بېلىق يارچىلىرىنى لىق ئون ئىككى شاگىردار قالدۇق نان ۋە بېلىق يارچىلىرىنى توپلاپ، ئون ئىككى سېۋەت	شاگىردار قالدۇق نان ۋە بېلىق يارچىلىرىنى توپلاپ، ئون ئىككى سېۋەت

Reference	Before	After
MRK 6:44	نالارنى يېگەن ئەرلەرنىڭ سانلا بەش مىڭچە ئىدى.	تولدوُردى.
MRK 6:45	بۇ ئىشتىن كېيىنلا، ئۇ مۇخلىسىلىرىغا ئۆزۈم بۇ خالا يقىنى يولغا سېلىۋېتىمەن، ئاكىچە سىلەر كېمىگە ئولتۇرۇپ، دېڭىزنىڭ قارشى قىرغىنيدىكى بەيت-سائىدا بېزىنسىغا ئۆتۈپ تۇرۇڭلار، دەپ بۇيرۇدى.	نان بېگەن ئەرلەر سانى بەش مىڭشى بولدى.
MRK 6:46	ئۇلارنى يولغا سېلىۋەتكەندىن كېيىن، ئۇ دۇئا-تىلاۋەت قىلىش ئۆچۈن تاغقا چىقىنى.	ئۇلارنى يولغا ئەۋەتىپ قويغاندىن كېيىن، ئۇ تاغقا چىقىپ دۇئا قىلىدى.
MRK 6:47	كەچ كىرگەندە، كېمە دېڭىزنىڭ ئوتتۇرسىغا يەتكەندى، ئۇ ئۆزى يالغا قۇرۇقلۇقتا ئىدى.	كېچە بولغاندا، كېمە دېڭىزنىڭ ئوتتۇرسىدا تۇردى، ئۇ يەككە قۇرۇقلۇقتا كەتتى.
MRK 6:48	ئۇ مۇخلىسىلىنىڭ يالاقنى كۈچەپ ئۇرۇۋاتقانلىقىنى كۆردى؛ چۈنكى چۈنكى شامال قارشى كېلىپ تۇراتنى. كېچەنىڭ ئاخىرقى ۋاقتىدا، ئۇ دېڭىز شامال تەتۈر يۆنلىشىتە چىقانىدى. كېچە تۆتىنچى جىسەك ۋاقتىدا، ئۇ دېڭىزنىڭ ئۆستىدە مېڭىپ، مۇخلىسىلىرى تەرەپكە كەلدى ۋە ئۇلارنىڭ يېنىدىن ئۆتۈپ كېتىدىغاندەك قىلاتقى.	ئۇ شاگىدلەرنىڭ قايىقىنى كۈچەپ تەرتىتىشىپ كەتكەنلىكىنى كۆردى؛ ئۇ شاگىدلەرنىڭ يۇرۇپ كەلدى ۋە شاگىدلەرنىڭ يېنىدىن ئۆتۈپ كېتەتتى.
MRK 6:49	لېكىن ئۇلار ئۇنىڭ دېڭىزنىڭ ئۆستىدە مېڭىپ كېلىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ، ئۇنى ئالۋاسىنى ئوخشايدۇ، دەپ ئوپلاپ چۈقان سېلىشنى.	لېكىن ئۇلار ئۇنى دېڭىز ئۆستىدە يۇرۇپ كېلىۋاتقانلىقىنى كۆرگەندە، ئۇنى هارقى دېدى، دەپ ئوپلاپ، قوزغاب چاقرىشنى.
MRK 6:50	چۈنكى ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئۇنى كۆرۈپ قورقۇپ كەتتى. بىراق ئۇ دەرھال چۈنكى ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئۇنى كۆرۈپ ساراسىمگە چۈشتى. لېكىن ئۇ دەرھال ئۇلارغا: – يۈرەكلىك بولۇڭلار، بۇ مەن، قورقماڭلارا – دېدى.	چۈنكى ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئۇنى كۆرۈپ قورقۇپ كەتتى. بىراق ئۇ دەرھال چۈنكى ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئۇنى كۆرۈپ ساراسىمگە چۈشتى. لېكىن ئۇ دېدى: ياخشى تۇرۇڭلار، بۇ مەن، قورقماڭلارا.
MRK 6:51	ئۇ كېمىگە كىرىپ، ئۇلار بىلەن بىرگە بولغاندا، شامال توختاپ قالدى. ئۇلار ئۇ كېمىگە، ئۇلارنىڭ يېنىغا چىققاندلا، شامال توختىدى. ئۇلار بۇنىڭدىن هوشىدىن كەتكۈدەك دەرجىدە قاتىققى ھەيران ېلىشىپ، نېمىنى ئوپلاشنى بىلمەيتتى؛	ئۇ كېمىگە كىرىپ، ئۇلار بولۇپ، نېمىنى ئوپلاشنى بىلمىدى؛
MRK 6:52	چۈنكى ئۇلار نان بېرىش مەخسۇسىنى تەڭ چۈشكەنمىگەن، قەلبىلىرى قەللىپ بىخۇد ھالەتتە تۇراتنى.	چۈنكى ئۇلار نان بېرىش مەخسۇسىنى تەڭ چۈشكەنمىگەن، قەلبىلىرى قاتىققى بولۇپ قالغان.
MRK 6:53	ئۇلار دېڭىزنىڭ باشقۇ تەرەپكە كېلىپ، گىننىسارتە دېگەن جايغا چىقىپ، ئۇلار دېڭىزنىڭ قارشى تەرەپكە ئۆتۈپ، گىننىسارتە دېگەن يۇرتتا قۇرۇقلۇقا چىقىپ، كېمىنى باغلاب قويدى.	ئۇلار دېڭىزنىڭ باشقۇ تەرەپكە كېلىپ، گىننىسارتە دېگەن جايغا چىقىپ، كېمىنى سەككىچە باغلاب قالدى.
MRK 6:54	ئۇلار كېمىدىن چۈشۈشى بىلەنلا، خالايق ئۇنى دەرھال تونۇۋېلىپ،	ئۇلار كېمىدىن چۈقانغا ئورۇنلا، خەلق ئۇنى دەرھال تونۇۋېلىپ قالدى،
MRK 6:55	ئەتراپتىكى ھەممە جايىلارغا يۈگۈرۈشۈپ باردى ۋە «ئۇ يالانچى يەرگە چۈشۈپتۇ» دەپ ئاكلىشى بىلەنلا، بىمارلارنى زەمبىلگە سېلىپ، شۇ يەرگە ئۇنىڭ ئالدىغا ئېلىپ بېرىشتى.	ئەتراپتىكى بارلىق جايىلارغا تېز يۈگۈرۈپ باردى ۋە «ئۇ بۇ يەرگە كەلگەن» دېگەننى ئېشىتىش بىلەنلا، بىمارلارنى ياتقۇپقا قويۇپ، شۇ جايغا ئۇنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەلدى.
MRK 6:56	ئۇ مەيلى يېزا، مەيلى شەھەر ياكى قىشلاقلارغا بارسۇن، خەلق ئاغرۇقلارنى بازارلارغا ئېلىپ چىقىپ ياتقۇراتنى؛ ئۇلار ئۇنىڭدىن ئاغرۇقلار ھېچ قىلاتتىكى، ھەتتا ئۇنىڭ يېپىنىڭ تەرەپكە قولىنى سەل تەگسە، ساقلىنىپ بولمىغاندا سېنىڭ يېپىنچاڭنىڭ يېشىگە بولسىمۇ قولىنى تەگۈزۈۋالساق دەپ ئۆتۈندى. ئۇنىڭقا قولىنى تەگۈزگەنلەرنىڭ ھەممىسى ساقايدى.	ئۇ ھەر قايدا بارسا، بېزاڭارغا ياكى شەھەرلەرگە ياكى قىشلاقلارغا، خەلق ئاغرۇقلارنى بازارلارغا ئېلىپ كېلىپ ياتقۇراتنى؛ ئۇلار ئۇنىڭدىن تەلەپ قىلاتتىكى، ھەتتا ئۇنىڭ يېپىنىڭ تەرەپكە قولىنى سەل تەگسە، ساقلىنىپ تەگەنلەرنىڭ ھەممىسى تولۇق ساقايدى.
MRK 7:1	بۇ ۋاقتىتا، يەرسىيلىر بىلەن بەزى قانۇن ئالىملىرى يېرۇسالىمدىن كېلىپ، بۇ چاغادا، يەرسىيلىر ۋە تەۋرات ئۇستازلىرىدىن بەزىلىرى يېرۇسالىمدىن كېلىپ ئۇنىڭ ئالدىغا يېغىلىدى؛	بۇ ۋاقتىتا، يەرسىيلىر بىلەن بەزى قانۇن ئالىملىرى يېرۇسالىمدىن كېلىپ، قولىنى تەگەنلەرنىڭ ھەممىسى تولۇق ساقايدى.
MRK 7:2-5	شۇ يەرسىيلىر بىلەن تەۋرات ئۇستازلىرى ئۇنىڭ مۇخلىسىلىرىدىن بەزىلىرىنىڭ تاماقنى قولىنى يۇمای، يەنى «نَاپاڭ» ھالدا يەۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ، ئۇنىڭدىن: – مۇخلىسىلىرىڭ نېمىشقا ئاتا-بۇۋەلىرىمېزنىڭ ئەنئەنلىرىگە رئايە قىلىماي، بەلكى يۇيۇلمىغان قوللىرى بىلەن تاماق يەيدۇ؟ – دەپ سوراشتى	تەمىزلىمەستىن تاماق پېگەنلىكىنى كۆرۈپ، سوراپ قالدى: «مۇرۇدىلىرىڭ نېمىشقا ئاتا-ئاتامىزنىڭ ئەنئەنلىرىنى ئەمەل قىلىماي، قول يۇماماستىن تاماق پېگەن؟» يەرسىيلىر ۋە بارلىق يەھۇدىسلار، ئاتا-ئانا قالدۇرغان

Reference	Before	After
MRK 7:6	(چۈنكى يەرسىيلەر ۋە يۇتون يەھۇدىيىلار ئاتا-بۇۋىلىرى تەرىپىدىن قالدۇرۇلغان ئەنئەننى چىڭ تۇنقاچقا، ئاۋۇال قوللىرىنى ئەستايىدىللىق بىلەن يۇمىسما، تاماق يېمەيدۇ. شۇنىڭدەك بازاردىن قايتىپ كەلگەندىمۇ، ئۇلار قول يۇمای يېزىزرسە يېمەيدۇ. ئۇنىڭدىن باشقا، يېيالە-قەدەھ، داس-چۆگۈن ۋە مىس قاچىلار ۋە دىۋانلارنى يۇيۇش توغرىسىدا تايشۇرۇلغان نۇرغۇنلىغان ئەنئەنلەردىمۇ چىڭ تۇردى).	ئەنئەننى ساقلاپ كېلىۋاتقان بولغاچقا، قولنى يۇگىمە بىلەن يۇيۇپلا تاماق يېگەندۇ. بازارغا بارغاندا قايتىپ كەلگەندەم، قول يۇماستىن باشقان ئىش قىلىمايدۇ. بۇغا قوشۇپ يېيالە-قوشۇق، داس-چۆگە ۋە قاچى-تەرەزەرنى يۇيۇشقا دا كۆپ ئەنئەنلىرى بار.
MRK 7:7	ئۇ ئۇلارغا جاۋاب بەردى: يېشايا يېغەمبەر سىلەر خىالي ئادەملەر ھەقتە ساختىپەزلەر توغرائىلاردا ئالدىنالا تۆپتوغرا بېشارەت بەرگەن! ئۇنىڭ يازمىسىدا يۇتولگەندەك: «مۇشۇ خەلق ئاغزىدا مېنى ھۆرمەتلىگىنى بىلەن، بىراق قەلبى مەندىن يېراق؛	تۇغرا يېيس قىلغان ئۇنىڭ يازمىسىدا: «بۇ خەلق ئاغزى بىلەن مېنى ھۆرمەتىدۇ، لېكىن قەلبى مەندىن يېراقتۇر.»
MRK 7:8	ئۇلار ماڭا بەھۇدە ئىبادەت قىلىدۇ؛ ئۇلارنىڭ ئۇگەتكەن تەلىملىرى يەقەت ئىنسانلاردىن چىققان يەتۋالارلا، خالاس.»	ئۇلار ماڭا بىكار ئىبادەت قىلىدۇ؛ ئۇلارنىڭ ئۇگەتكەن تەلىملىرى يەقەت ئادەم بەلگىلىگەن قائىدىلەرلا، شۇنىڭدىن كۆپەك ئەمەس.
MRK 7:9	چۈنكى سىلەر خۇدانىڭ ئەمرىنى تاشلاب قويۇپ، ئىنسانلارنىڭ ئەنئەنسىنى چىڭ تۇتۇالىدىكەن سىلەر - داس-چۆگۈن، يېيالە-قەدەھلەرنى يۇيۇش ۋە شۇنىڭغا ئوخشاش ئەنئەن ئەنئەن قىلىپ يۇرسىلەر.	چۈنكى سىلەر خۇدانىڭ بۇيرۇقىنى تاشلاب قويۇسلىر، ئادەملەرنىڭ ئەنئەنلىرىنى مۇستەحکەم تۆتۈسلەر - داس-چۆگۈنلەرنى ۋە يېيالە-قەدەھلەرنى يۇيۇش ۋە شۇ تەرىپەت بولغان باشقان ئىشلارنى داۋاملاشتۇرۇسلىر.
MRK 7:10	ئۇ ئۇلارغا دېدى: «سىلەر خۇدانىڭ بۇيرۇقىنى تولا رەت قىلىپ تاشلاب، ئۆز ئۇلارغا يەنە مۇنداق دېدى: - سىلەر ئۆزلىرىڭلەرنىڭ ئەنئەنسىنى چىڭ تۇتىمىز دەپ خۇدانىڭ ئەمرىنى ئەپچىلىك بىلەن بىر چەتكە قايرىپ قويىدۇڭلار!	ئەنئەنلىرىنىڭلارنى ياخشى ساقلاپ تۇرۇش ئۆچۈن، يۇرسەت تېپۋاتىسىلەر!
MRK 7:11	چۈنكى مۇسا يېغەمبەر: «ئاتا-ئانانگىن ھۆرمەت قىل» ۋە «ئاتىسى ياكى ئانىسىنى هاقارەتلىگەنلەر ئۆلۈمگە مەھكۇم قىلىنسۇن» دەپ ئەم قىلغان. لېكىن سىلەر: - بىرسى «ئاتىسى ياكى ئانىسىغا: - مەن سىلەرگە ياردەم بەرگۈدەك نەرسىلەرنى ئاللىقاچان «قۇربان قىلىپ» خۇداغا ئاتىۋەتىم - دېسلا.	چۈنكى مۇسا دەپ: «ئاتا-ئانانگىن ھۆرمەت قىل» ۋە «ئاتىسى ياكى ئانىسىنى هاقارەت قىلغۇچىلار ئۆلۈمگە جازالاتسۇن» دەپ بەلگىلىگەن. لېكىن سىلەر دەيىسىلەر: بىر كىشى ئاتىسى ياكى ئانىسىغا: «مەن سىلەرگە ياردەم بەردىغان نەرسىلەرنى ئاللىقاچان قۇربان قىلىم» دەپدۇ.
MRK 7:12	شۇ كىشىنىڭ ئاتا-ئانىسىنىڭ ئەلدىن خەۋەر ئېلىشىغا بولمايدۇ، دەپ ئۆگىتىسىلەر.	شۇ كىشىگە ئاتا-انىسىغا ھەر قانداق ئىش قىلىشقا رۇخسەت بەرمەيىسىز.
MRK 7:13	شۇنداق قىلىپ، سىلەر ئەۋلادلىرىڭلارغا ئۆتۈرگەن ئەنئەنلەرىڭلەرنى دەپ خۇدانىڭ ئەمرىنى يوققا چىقىرىۋەتتىڭلار، ۋە شۇنىڭغا ئوخشاش كۆپ ئىشلارنى قىلىسىلەر.	شۇنداق قىلىپ، سىلەر باللارىڭلارغا ئۆتۈرگەن ئەنئەنلەرىڭلەرنى دەپ ئەمەن بىكار قىلىۋاتىسىلەر، ۋە شۇغا ئوخشاش كۆپ ئىشلارنى قىلىپ تۇرسىلەر.
MRK 7:14	ئاندىن خالايىقنى يەنە بېنغا چاقىرىپ، ئۇلارغا: - ھەممىڭلار ماڭا قۇلاق سېلىڭلەر ۋە شۇنى چۈشىنىڭلاركى،	ئاندىن ئېسَا خەلقنى يەنە ئۆزىنىڭ يېنغا جىغىپ، ئۇلارغا: 'ھەممىلىرىڭلار ماڭا قۇلاق ئاسىسىلار ۋە بۇنى ياخشى چۈشىنىڭلار!
MRK 7:15	ئىنساننىڭ سىرتىدىن ئىچىگە كىرىدىغان نەرسىلەرنىڭ ھېچقاندىقى ئۇنى ناياك قىلمايدۇ، بەلكى ئۆز ئىچىدىن چىقىدىغان نەرسىلەر بولسا، ئۇلار ئىنساننى ناياك قىلىدۇ.	ئادەمگە سىرتىن كىرىدىغان نەرسىلەر ھېچ بىرەۋۇنى بوزىدۇ، بەلكى ئىچىدىن چىقىدىغان نەرسىلەر ئادەمنى بوزىدۇ.
MRK 7:16	ئاڭلىغۇدەك قۇلۇقى بارلار بۇنى ئاڭلىسىۇن! - دېدى.	ئاڭلىغاندا قۇلۇقى بارلار، بۇنى ياخشى ئاڭلاڭ!
MRK 7:17	ئۇ خالايىقتىن ئايرىلىپ ئۆيگە كىرگەندە، مۇخلىسىلىرى ئۇنىڭدىن بۇ تەمىسىل ھەققىدە سورىدى.	ئۇ خەلقدىن ۋاقىتلۇق ئايرىلىپ ئۆيگە كىرگەندە، ئۇنىڭ شاكىرتلىرى بۇ تەمىسىل ھەققىدە سورىدى.
MRK 7:18	ئۇ ئۇلارغا: - سىلەرمۇ تېخىچە چۈشەنمەي يۈرۈۋاتامىسىلە؟! سىرتىن	ئۇ ئۇلارغا: «سىلەر hali بۇنداق يەھىمىسىز قالدىڭلار؟ سىرتىن كىرىدىغان

Reference	Before	After
MRK 7:19	ئىنساننىڭ ئىچىگە كىرىدىغان ھەرقانداق نەرسىنىڭ ئۇنى ناياك قىلالمايدىغانلىقنى تۈنۈپ يەتمەيۋاتماسىلەر؟	ھەر نەرسە ئادەمنى ناياك قىلالمايدىغانلىقنى كۆرمەپسىلەر؟» سىرتىن كىرگەن نەرسە ئادەمنىڭ يۈرەكە كىرمەيدۇ، بەلكى ئاشقازانغا كىرىپ، ئاندىن ئۇ يەردىن تەرەت بولۇپ تاشلىنىدۇ، - دېدى (ئۇ بۇ گەينى دېپىش بىلەن، ھەممە يېمەكلىكەرنى ھالال قىلىۋەتتى).
MRK 7:20	ئىنساننىڭ ئىچىدىن چىقىدىغان نەرسىلەر ئادەمنى ناياك قىلىدۇ، ئۇ يەنە سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: - ئىنساننىڭ ئىچىدىن چىقىدىغىنىلا، ئىنساننى ناياك قىلىدۇ.	ئۇ يەنە دەپىتى: «ئادەم ئىچىدىن چىقىدىغان چىقىدىغان نەرسىلەر ئادەمنى ناياك قىلىدۇ، سەرسەت كەن ئەنلىك چىقىپ كېتىدۇ ھەممە بۇ ھەممە كەنلىرىنى دېپىش بىلەن، ھەممە يېمەكلىكەرنى ھالال قىلىۋەتتى).
MRK 7:21-22	چۈنكى شۇلار - يامان نىيەتلەر، زىناخورلۇق، جىنسىي بۇزۇقلۇقلار، قاتىلىق، ئوغىرىلىق، ئاچكۆزلۈك، رەزىلىكەر، ئالدامچىلىق، شەھۋانىلىق، ھەسەتخورلۇق، تىل-ئاھانەت، تەكەببۇرلۇق ۋە ھاماقاھەتلىكەر ئىنساننىڭ ئىچىدىن، يېنى ئۇنىڭ قەلبىدىن چىقىدۇ	چۈنكى بۇلار - يامان ئوي-ېىكىلەر، زىنا قىلىش، جىنسىي بوزۇقچىلىق، قاتىلىق، ئوغىرىلىق، ئاچكۆزلۈك، يامان ئىشلار، ئالداپ سۆزلەش، شەھۋەتلىك ھەركەتلەر، ھەسەت كۆرۈش، تىل تەكلىپ قىلىش، چوڭ بىلىش ۋە احىماقلىق كىشىنىڭ ئىچىدىن، يۈرەكتەن چىقىپ كېلىپ تۇرىدۇ بۇ يامان ئىشلارنىڭ ھەممىسى ئادەم ئىچىدىن چىقىپ، ئادەمنى بوزىدۇ.
MRK 7:23	- بۇ رەزىل ئىشلارنىڭ ھەممىسى ئىنساننىڭ ئىچىدىن چىقىپ، ئۆزىنى ناياك قىلىدۇ.	ئۇ ئۇ جايىدىن كېتىپ، تۇر ۋە زىدون بېنندىكى رايونلارغا باردى ۋە بىر ئۆيگە كىرىدى. گەرچە ئۇ بۇنى ھېچكىم بىلمەسلەكىنى خالىغاندا، لېكىن جاسىرالمىدى.
MRK 7:24	ئۇ ئورنىدىن تۇرۇپ ئۇ يەردىن ئايىرىلىپ، تۇر ۋە زىدون ئەتراپىدىكى رايونلارغا باردى ۋە بىر ئۆيگە كىرىدى. گەرچە ئۇ بۇنى ھېچكىم بىلمىسىن دېگەن بولسىمۇ، لېكىن يوشۇرۇپ قالالمىدى.	دەرهال، ناياك رۇھ بىلەن چاپلانغان كىچىك بىر قىزنىڭ ئانىسى، ئۇ توغرۇلۇق خەۋەرنى ئاڭلاپ، تېز كېلىپ، ئۇنىڭ ئايىقىغا يېقىلدى
MRK 7:25	دەرۋەقە، ناياك روھ چاپلاشقاڭ كىچىك بىر قىزنىڭ ئانىسى ئۇنىڭ دەرۋەسىدىكى خەۋەرنى ئاڭلاپقا ھامان بېتىپ كېلىپ، ئۇنىڭ ئايىفغا يېقىلدى	ئاپال يۇنانلىق بولۇپ، سۈرۈيە فەنگىيەسىدىن كەلگەن. ئۇ ئۇنىڭدىن قىزىدىكى جىننى ھەيدەشكە ياردەم بېرىشنى سوراپتۇ.
MRK 7:26	(ئاپال يۇنانلىق بولۇپ، سۈرۈيە ئۆلکىسىدىكى فەنگىي مىللەتىدىن ئىدى). ئۇ ئۇنىڭدىن قىزىدىن جىننى ھەيدۇپتىشنى ئۆتۈندى.	ئەمما ئەيسا ئۇغا: «ئالدى بىلەن باللار تۇلۇنسۇن، چۈنكى باللارنىڭ ئانىنى كىچىك ئەيتىلەرگە سەھل قىلىپ بېرىش جاكسىز» دېدى.
MRK 7:27	لېكىن ئەيسا ئۇنىڭغا: - ئالدى بىلەن باللار قورسقىنى تويغۇزۇسۇن؛ چۈنكى باللارنىڭ بېننى كىچىك ئىتلارغا تاشلاپ بېرىش توغرا ئەممەس، - دېدى.	ئۇ جاۋاب قىلدى: 'ھە، رەب، بىراق ئىتلارمۇ ئۆستەل ئاستىدا تۇرۇپ باللارنىڭ چۈشۈپ كەتكەن نان يارچىلىرىنى يېيدۇ.'
MRK 7:28	لېكىن ئۇ بۇنىڭغا جاۋابەن: - دۇرۇس، ئى رەب، بىراق ھەتتا ئىتلارمۇ ئۆستەل ئاستىدا تۇرۇپ باللاردىن چۈشكەن نان ئۇۋاقلىرىنى يەيدىغۇ، - دېدى.	ئەيسا ئۇنىڭغا: «سېنىڭ بۇ سۆزلىڭ ئۆچۈن، يولىڭغا بار، جىن قىزىڭدىن كەتىن» دېدى.
MRK 7:29	ئەيسا ئۇنىڭغا: - سېنىڭ مۇشۇ سۆزۈك تۈپەيلىدىن يولۇڭغا قايت، جىن قىزىڭدىن چىقىپ كەتىن، - دېدى.	ئاپال ئۆيگە قايتىپ كەلگەنده، قىزى كاربۇاتتا ياتقان بولۇپ قالدى، جىن ئۇنىڭدىن چىقىپ كەتكەن.
MRK 7:30	ئاپال ئۆيگە قايتىپ كەلگەنده، مانا قىز كاربۇاتتا ياتاتى، جىن ئۇنىڭدىن چىقىپ كەتكەن.	ئەيسا تۇر ۋە زىدون شەھەرلىرىنىڭ ئەتراپىدىن كەتىپ، ئون شەھەر رايون ئارقىلىق يۈرۈپ، گاللىيە دېڭىزىگە باردى.
MRK 7:31	ئەيسا يەنە تۇر ۋە زىدون شەھەرلىرىنىڭ ئەتراپىدىن كەتىپ، ئون شەھەر رايون ئون شەھەر» رايونى ئوتتۇرسىدىن ئۆتۈپ، يەنە گاللىيە دېڭىزىغا كەلدى.	ئادەملەر بىر گاس، سۆز دەپ ئېغىر بولغان كىشىنى ئۇنىڭ ئالدىغا ئېلىپ خالاپق ئۇنىڭ ئالدىغا تىلى ئېغىر، گاس بىر ئادەمنى ئېلىپ كېلىپ، ئۇنىڭ كەلدى ۋە ئۇنىڭ قولىنى ئۇنىڭ ئۆستىگە قويۇشىنى سوراپ تەلەپ قىلدى. ئۇچىسىغا قولۇڭنى تەگكۈزۈپ قويىساڭ، دەپ ئۆتۈنۈشتى.
MRK 7:32	ئۇ ئۇ ئادەمنى خالاپقىتنى ئايىرىپ بىر چەتكە تارتىپ، بارماقلەرىنى ئۇنىڭ خەلق ئىچىدىن ئېلىپ چىقىپ، بىر تەرەپكە كەتتۈرۈپ، قۇلاقلىرىغا تىقنى، تۆكۈرۈپ، بارمىقىنى ئۇنىڭ تىلىغا تەگكۈزدى.	ئۇ كىشىنى خەلق ئىچىدىن ئېلىپ چىقىپ، بىر تەرەپكە كەتتۈرۈپ، بارماقلەرىنى ئۇنىڭ قۇلاقلىرىغا سۇندى، تۆكۈرۈپ، بارمىقى بىلەن ئۇنىڭ تىلىغا تۆختىدى.
MRK 7:33		

Reference	Before	After
MRK 7:34	ئاندىن ئۇ ئاسماڭغا قاراپ ئۇھ تارتىپ خورسىنغاندىن كېپىن، ئۇ ئادەمگە: «ئەفقاتا» (مەنىسى «ئېچىل») دېدى.	ئاندىن ئۇ ئاسماڭغا قاراپ ھاۋا تارتىپ، ئادەمگە «ئەفقاتا» دېدى، بۇ «ئېچىللىك» دېگەن مەناغەت.
MRK 7:35	ئۇ ئادەمنىڭ قۇلاقلىرى دەرھال ئېچىلىپ، تىلىمۇ ئېچىلىپ راۋان گەپ قىلىشقا باشلىدى.	ئۇ كىشىنىڭ قۇلاقلىرى ھازىرلا ئاچىلىپ كەتتى، تىلىمۇ سۆزلەشكە باشلىدى ھە راۋان گەپ قىلىدى.
MRK 7:36	ئەپسا ئۇلارغا بۇنى ھېجىكمىگە ئېيتماسلقىنى تايىلىدى. لېكىن ئۇلارغا ھەرقانچە تايىلغان بولسىمۇ، بۇ خەۋەرنى يەنلا شۇنچە كەڭ تارقىتىۋەتتى.	ئەپسا ئۇلارغا بۇنى ھېجىكمىگە ئېيتماڭ دەپ ئەيتتى. لېكىن شۇنداق بولسىمۇ، بۇ خەۋەرنى يەنلا كۆپ تارقىتىپ كەتتى.
MRK 7:37	خالايدىق بۇ ئىشقا مۇتلەق ھەيران قېلىشىپ: – ئۇ ھەممە ئىشلارنى قالتسى قىلىدىكەن! ھەتتا گاسلارنى ئاڭلادىغافان، گاچىلارنى سۆزلەيدىغافان قىلىدىكەن، – دېپىشتى.	خەلقەر بۇ ئىشقا چوڭ ھەيرانلىق كۆرسەتتى: «ئۇ ھەر نەرسىنى ياخشى قىلىسى! ھەتتا گاربىلارنى ئاڭلادىغافان، دامىلارنى سۆزلەيدىغافان قىلىدۇ!» دېدى.
MRK 8:1	شۇ كۈنلەرده، يەنە زور بىر توپ خالايدىق يىغىلغانىدى. ئۇلارنىڭ يېڭىدەك ھېچىنىمىسى بولمىغاچقا، ئۇ مۇخلىسىلىنى يېننە چاقرىپ:	ئۇ كۈنلەرده، يەنە كۆپ بىر گۇرۇھ خەلق يىغىلغانىدى. ئۇلارنىڭ يېتىشچە ھېچ نەرسىسى بولمىغاچقا، ئۇ شاكىردىلىرىنى يېننە چاقرىپ:
MRK 8:2	– بۇ خالايدىققا ئىچىم ئاڭرىپىدۇ. چۈنكى ئۇلار مېنىڭ يېنىمدا تۇرغىلى ئۈچ كۈن بۇ خەلقنىڭ ئەھۋالغا ئاغرىيدىم. چۈنكى ئۇلار مېنىڭ يانسا ئۈچ كۈن بولدى، ئۇلاردا يېڭىدەك ھېچىنەر سىمۇ قالمىدى.	مەن بۇ خەلقنىڭ ئەھۋالغا ئاغرىيدىم. چۈنكى ئۇلار مېنىڭ يانسا ئۈچ كۈن بولدى، ئۇلارنى ئاچلاپ ئۆيگە قايتۇرسام، يولدا چارلاچ بولۇپ قالىشى ھەگەر ئۇلارنى ئاچلاپ ئۆيگە قايتۇرسام، يولدا چارلاچ بولۇپ قالىشى مۇمكىن. چۈنكى بەزلىرى ئۆزاق يەردىن كەلگەن.
MRK 8:3	ئۇلارنى ئۆيلىرىگە ئاچ قورساق قايتۇرسام، يولدا ھالىدىن كېتىشى مۇمكىن. چۈنكى بەزلىرى يېراقتنى كەلگەن، – دېدى.	يەرۇھشچىلەر جاۋاب قىلىدى: «بۇ يېلىق جايىدا بۇ كىشىلەرگە يېتەرلىك نانى قانداق تايالايمىز؟»
MRK 8:4	مۇخلىسىلىرى بۇنىڭغا جاۋابن: – بۇنداق خلۇھەت بىر جايىدا بۇ كىشىلەرنى توبىدۇرغا دەك ئەننى نەدىن تايىقلى بولسىۇن؟ – دېپىشتى.	ئۇ سورىدى: «قانچە نانىڭلار بار؟ ئۇلار دېدى: 'يەتتە'.
MRK 8:5	– قانچە نېنىڭلار بار؟ – دەپ سورىدى ئۇ. يەتتە، – دېپىشتى ئۇلار.	ئۇ خەلقنى پەرگە ئولتۇرغا زۇشقا دەپتى. كېيىن يەتتە نانى قولىغا ئېلىپ، ئەللانىڭغا رەھمەت ئېتىپ، ئۆشتۈرۈپ، شاكىرلىرىگە كۆيچىلىككە تەقسىم قىلىش ئۈچۈن بەردى. ئۇلار خەلقكە تەقسىم قىلىدى.
MRK 8:6	بۇنىڭ بىلەن ئۇ خەلقنى يەرde ئولتۇرۇشقا بۇرۇپدى. ئاندىن يەتتە نانى قولىغا ئېلىپ، تۇتۇشقا مۇخلىسىلىرىغا بەردى. ئۇلار خالايدىققا ئۇلەشتۈرۈپ بەردى.	شاكىردىلار بىراق بەزى كىچىك بېلىق بار. ئۇ بۇ بېلىقلەرنى بەرەكتەلەپ، خەلقە تەقسىم قىلىشقا ئەيتتى.
MRK 8:7	مۇخلىسىلاردا يەنە بىرقانچە كىچىك بېلىقمو بار ئىدى. ئۇ خۇداغا تەشەككۈر ئېتىپ ئۇلار خالايدىققا ئۇلەشتۈرۈپ بېرىشنى ئېتتى.	خەلق تولۇق توپقۇپ كەتتى; ئۇلار قالغان يارچىلارنى يەتتە سېۋەتكە جىبىپ ئالدى.
MRK 8:8	خالايدىق توپقۇچە يېدى؛ ئۇلار ئېشىپ قالغان يارچىلارنى يەتتە سېۋەتكە تېرىۋالدى.	تەخمىنەن تۆت مىڭ كىشى بار ئىدى وە ئۇ ئۇلارنى قايتۇرۇپ ئەھۋەتتى.
MRK 8:9	يېڭىنلەر تۆت مىڭچە كىشى ئىدى. ئۇ ئۇلارنى يولغا سالدى،	ئاندىن ئۇ بۇ بىلەن شاكىردىلىرى كېمىگە تېز تۇتۇشۇپ، دالمانۇتا يېقىنىغا كەتتى.
MRK 8:10	ئاندىن مۇخلىسىلىرى بىلەن بىلەن دەرھال كېمىگە چۈشۈپ، دالمانۇتا تەرەپلىرىگە باردى.	پەرسىيلەر چىقىپ، ئۇ بىلەن تالاشقان بولۇپ، ئاسمانىدىن بىر ئالامەت كۆرسەتىشىنى تەلەپ قىلىدى، چۈنكى ئۇلار ئۇنى سىناب كۆرمەكچى ئىدى.
MRK 8:11	پەرسىيلەر چىقىپ، ئۇنى سىناش مەقسىتىدە ئۇنىڭدىن بىزگە ئاسمانىدىن ئالامەت«نى ئىستەپ يۈرۈدۇ؟ شۇنى سىلەرگە بەرھەق ئېتىپ قويايىك، بۇ دەۋرگە ھېچقانداق مۆجزىلىك ئالامەت كۆرسىتىلمەيدۇ، – دېدى.	ئۇ ئىچىدىن چوڭ سەكىرىدەپ: بۇ دەۋر نېمىش قاتتا 'مۆجزە' ئىزدەپ تۇرۇۋاندۇ؟ راستىلا سىلەرگە دەيمەن، بۇ دەۋرگە ھېچقانداق 'مۆجزە' كۆرسىتىلمەيدۇ، دېدى.
MRK 8:12	ئاندىن ئۇلاردىن ئايرلىپ، يەنە كېمىگە چىقىپ، دېكىزنىڭ ئۇ چېتىگە ئۆتۈپ كەتتى.	شۇ ۋاقتىتا ئۇ ئۇلارنى قالدۇرۇپ، قايىققا چىقىپ، دېكىزنىڭ باشقى ياقىغا كەتىپ باردى.
MRK 8:13	مۇخلىسىلار نان ئېلىپ كېلىشنى ئۇنۇتۇغان بولۇپ، كېمىدە بىر تال ناندىن	شاكىرلار نان ئېلىپ كېلىشنى ئۇنۇتۇپ قالدى، كېمىدە بىر تال ناندىن

Reference	Before	After
MRK 8:15	باشقا يېيدىغىنى يوق ئىدى. ئۇ ئۇلارغا دېدى: 'دېقىھەت قىلىڭلار، يەرسىيەلەرنىڭ خەملى ۋە ھېرىدەننىڭ ئۇ ئۇلارنى ئاگاھالاندۇرۇپ': - ئەھتىيات قىلىڭلار، يەرسىيەلەرنىڭ ئېچىتۇقۇس ۋە ھېرىدەننىڭ ئېچىتۇقۇسىدىن ھېزى بولۇڭلار، - دېدى.	باشقىا هېچ نەرسە يوق. ئۇ ئۇلارغا دېدى: 'دېقىھەت قىلىڭلار، يەرسىيەلەرنىڭ خەملى ۋە ھېرىدەننىڭ ئۇ ئۇلارنى ئاگاھالاندۇرۇپ': - ئەھتىيات قىلىڭلار، يەرسىيەلەرنىڭ خەملىدىن ھوش بولۇڭلار، - دېدى.
MRK 8:16	مۇخلىسىلار ئۆزئارا مۇلاھىزلىشىپ: - ئۇنىڭ بۇنداق دېپىشى نان ئەكەلمىگەنلىكىمىزدىن بولسا كېرەك، - دېپىشتى.	شاڭىدلار ئۆزلىرى ئارىسىدا پىكىرىلىشىپ: 'بىزنىڭ نان يوق،' دېدى.
MRK 8:17	ئەيسا ئۇلارنىڭ نېمە دەپ سۆھىھەت قىلىۋاتقانلىقىنى بىلىپ: نېمىشقا نان يوقلۇقى توغرىسىدا مۇلاھىزە قىلىسىلەر؟ سىلەر تېخىچە يەم-پاراسەت ياكى چۈشەنچىگە ئىگە بولمىدىڭلارمۇ؟ قەلبىرىڭلار تېخىمۇ بىخۇدىلىشىپ كېتىۋاتامدۇ؟	ئەيسا ئۇلارنىڭ نېمە دەپ سۆھىھەت قىلىۋاتقانلىقىنى بىلىپ: نېمىشقا نان يوقلۇقى يوقلىقىنى ئويلاپ تۇرسىلەر؟ سىلەر تېخىچە ئەقىل-چۈشەنچىگە كەتىشەلمىدىڭلار؟ قەلبىرىڭلار بەك قاتىلاشقا بولۇپ قالدىمۇ؟
MRK 8:18	كۆزۈڭلار تۇرۇپ كۆرمە يېۋاتامسىلەر؟ قۇلقيڭلار تۇرۇپ ئاڭلىما يېۋاتامسىلەر؟ ئېسسىڭلاردا يوقمۇ؟	كۆزۈڭلار بار، بىلەن كۆرمە يېسىلەر؟ قۇلقيڭلار بار، بىلەن ئاڭلىمىسىلەر؟ ئېسسىڭلارغا كەلمىگەننمۇ؟
MRK 8:19	بەش مىڭ كىشىگە بەش ناننى ئوشتۇغىنىمدا، يارچىلارغا لىق تولغان قانچە كىچىك سېۋەتنى يېغۇالدىڭلار؟ - دېدى. - ئون ئىككى، - جاۋاب بەردى ئۇلار.	بەش مىڭ كىشىگە بەش نان ئۇزگەنە، قالدۇق يارتىكىلارنى قانچە سېۋەتنە يېغىپ ئالدىڭلار؟ دېدى. ئۇلار جاۋاب بەردى: ئون ئىككى.
MRK 8:20	- يەته نانى تۆت مىڭ كىشىگە ئوشتۇغىنىمدا، يارچىلارغا لىق تولغان قانچە سېۋەتنى يېغۇالدىڭلار؟ - دېدى ئۇ. - يەتىنى، - جاۋاب بەردى ئۇلار.	ئۇ دېدى: 'مەن يەته نان بىلەن تۆت مىڭ كىشىنى تولدۇرغان ۋاقتىتا، يارچىلار تولغان قانچە سېۋەتنى يېغىپ ئالدىڭلار؟' ئۇلار جاۋاب قىلدى: 'يەتىن.'
MRK 8:21	ئۇ ئۇلارغا: شۇنداقتا، سىلەر تېخى چۈشەنەمە يېسىلەر قانداق بولىدۇ؟ دېدى.	ئۇ ئۇلارغا: شۇنداقتا، سىلەر تېخى چۈشەنەمە يېسىلەر قانداق بولىدۇ؟ دېدى.
MRK 8:22	ئۇلار بەيت-سائىدا بېزىسىغا كەلدى، خالاقيق بىر كور ئادەمنى ئۇنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كېلىپ، ئۇنىڭغا قولۇڭنى تەگكۈزۈپ قوبىساڭ، دەپ ئۆتۈندى.	يېسىس بەيت-سائىدا كەلدى، بەزى كىشىلەر بىر كۆر ئادەمنى ئۇنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەلدى، يېسىسىنىڭ قولىنى تەگكۈزۈپ بېرىشىنى سوراپ تەلەپ قىلدى.
MRK 8:23	ئۇ كور ئادەمنىڭ قولىدىن تۇتۇپ يېزىنىڭ سىرتىغا يېتىلەپ باردى؛ ئۇنىڭ كۆزلىرىگە تۆكۈرۈپ، ئۇستىگە قوللىرىنى تەگكۈزۈپ: - بىرەر نەرسە كۆرۈۋاتامسەن؟ - دەپ سورىدى.	ئۇ كور كىشىنى قولىدىن تۇتۇپ، يەرنىڭ سىرتىغا ئايپىرەتتى؛ كۆزلىرىگە تۆكۈرۈپ، قوللىرىنى سۇيۇپ قويۇپ: «هازىر نېمە كۆرەمسەن؟» دەپ سورىدى.
MRK 8:24	ئۇ بېشىنى كۆتۈرۈپ: - كىشىلەرنى كۆرۈۋاتىمەن؛ ئۇلار خۇددى مېڭىپ يۈرۈۋاتقان دەرەخەرەدەك كۆرۈنۈۋاتىدۇ، - دېدى.	ئۇ باشىنى كۆتۈرۈپ: 'كىشىلەرنى كۆرەپ قالدىم، ئۇلار خۇددى يۈرۈپ كېتىپتەگەن دەرەخەرەدەك كۆرۈنۈۋاتىدۇ،' دېدى.
MRK 8:25	ئاندىن ئۇ قايتىدىن قوللىرىنى ئۇ ئادەمنىڭ كۆزلىرىگە تەگكۈزدى. ئۇ كۆزلىرىنى تېچىۋىدى، كۆزلىرى ئەسلىگە كېلىپ، ھەممە نەرسىنى ئېنىق كۆردى.	Keyin u yana qollarini shu odamning kozlerine tegdi. U kozlerin ochiwatqan, kozleri yaxshi bolup, hamma narsini achiq kördi.
MRK 8:26	ئەيسا ئۇنى ئۆيگە قايتۇرۇپ: - يېزىنەمۇ كىرمه، ياكى يېزىدىكى ھېچكىمگە بۇ بۇ ئىشنى ئۇقتۇرما، - دەپ تايىلىدى.	ئەيسا ئۇنى ئۆيگە قايتۇرۇپ: يېزاقا كىرمه، يېزاقتىكى ھېچكىمگە بۇ ئىشنى ئېنىقلاب بەرمە، دەپ دە.
MRK 8:27	ئەيسا مۇخلىسىلىرى بىلەن چىقىپ قەيىھەرە-فلىپى رايونغا قاراشلىق كەنت-يېزىلارغا باردى. يولدا ئۇ مۇخلىسىلىرىدىن: - كىشىلەر مېنى كىم دەدۇ؟ - دەپ سورىدى.	ئەيسا ئۇقۇغۇچىلىرى بىلەن قەيىھەرە-فلىپى يېقىنىدىكى كەنلىرگە باردى. يولدا ئۇ ئۇقۇغۇچىلىرىدىن: خەلق مېنى كىم دەپ ئاڭلайдۇ؟ دەپ سورىدى.
MRK 8:28	ئۇلار ئۇنىڭغا: - بەزىلەر سېنى چۆمۈلدۈرگۈچى يەھيا، بەزىلەر ئىلىاپ يېغەمبەر ۋە يەنە بەزىلەر ئىلگىرىكى يېغەمبەرلەردىن بىرى دەپ قارايدىكەن، - دەپ جاۋاب بېرىشتى.	ئۇلار ئۇنىڭغا جاۋاب بەردى: بەزىلەر سېنى يەھيا دەپ ئېيتقان، بەزىلەر ئىلىاپ، يەنە بەزىلەر ئۆتكەن يېغەمبەرلەردىن بىرى دەپ كۆرۈۋاتىدۇ.
MRK 8:29	ئۇ ئۇلاردىن: - ئەمدى سىلەرچۇ، سىلەر مېنى كىم دەپ بىلىسىلەر؟ - دەپ	ئۇ ئۇلارغا سورىدى: 'ئەمدى سىلەر، مېنى كىم دەپ بىلىسىلەر؟' يېتىرۇس

Reference	Before	After
MRK 8:30	سورىدى. يېتىرۇس جاۋابەن: – سەن مەسھەدۇرسەن، – دېدى.	جاۋاب قىلىدى: 'سەن مەسھەسىسەن.'
MRK 8:31	ئۇ ئۇلارغا ئۆزى تۈغرۇلۇق ھېچكىمگە ئىتىش كېرەك ئەمەسلىكىن قاتىقى تەكتىلەپ تۇردى.	ئۇ ئۇقۇغۇچىلىرىغا ئۆگىتىشكە باشلىدى: «ئادەمۇغلى كۆپ ئەزا-ئوقۇ تارتىشى، ئاقساقلالار، باش كاھىنلار ۋە تەۋرات ئۇستازلىرى تەرىپىدىن رەت قىلىنىشى، ئۆلتۈرۈلۈشى ۋە ئۈچ كۇن ئۆتۈپ قالغاندا قايتا تۇرۇپ كېتىشى قېقلىشى، ئۆلتۈرۈلۈشى ۋە ئۈچ كۇندىن كېيىن تىرىلىدۈرۈلۈشى مۇقەررەر كېرەك».
MRK 8:32	ئۇ بۇنى تولايماق-ئېنىق ئىتىپ تۇردى. يېتىرۇس ئۇنى بىر تەرەپ قىلىپ، بىر چەتكە تارتىپ، ئۇنى ئېبىلەشكە باشلىدى.	ئۇ بۇنى تولايماق-ئېنىق ئىتىپ تۇردى. يېتىرۇس ئۇنى بىر تەرەپ قىلىپ، ئېبىلەشكە باشلىدى.
MRK 8:33	بىراق ئۇ بۇرۇلۇپ مۇردىلىرىگە قاراپ تۇرۇپ، يېتىرنى سەزگۈر قىلىدى: 'ماڭا لېكىن ئۇ بۇرۇلۇپ مۇخلىسىلىرىغا خۇدانىڭ ئىشلىرى ئەمەس، ئۆت، شەيتان! سېنىڭ ئوپلىغۇنىنىڭ خۇدانىڭ ئىشلىرى ئەمەس، ئىنساننىڭ ئىشلىرىدۇر، – دېدى.	ئەركىدىن كېتىپ تۇر، شەيتان! سەننىڭ ئوپلىغۇنىنىڭ خۇدا ئىشلىرىنى ئەمەس، يەقهت ئادەم ئىشلىرىنى كۆرسەتپىتۇر، ئاندىن شاكارتلىرى بىلەن خەلقنى چاقرىپ دېدى: «كىم ماڭا ئەگىشىپ يۈرۈشنى خالسا، ئۆزىنى ئىنكار قىلسۇن ۋە ئۆز سلىبىنى كۆتۈرۈپ، مېنى ئەگىشىپ يۈرسۇن!»
MRK 8:34	ئاندىن مۇخلىسىلىرى بىلەن خالا يېقىمۇ چاقرىپ مۇنداق دېدى: – كىمەكىم ماڭا ئەگىشىشنى نىيەت قىلسا، ئۆزىدىن كېچىپ، ئۆزىنىڭ كېپىتىنى كۆتۈرۈپ ماڭا ئەگىشىشۇن!	چۈنكى كىمەكىم ئۆز جېنىنى قۇتقۇزاي دېسە، چوقۇم ئۇنىڭدىن مەھرۇم بولىدۇ، لېكىن كىمەكىم مەن ئۆچۈن ۋە خۇش خەۋەر ئۆچۈن ئۆز جېنىدىن مەھرۇم بولسا، ئۇنى قۇتقۇزىدۇ.
MRK 8:35	چۈنكى بىر ئادەم يۇتكۈل دۇنياغا ئىگە بولۇپ، جېنىدىن مەھرۇم قالسا، بۇنىڭ نېمە يাইدىسى بولسۇن؟!	چۈنكى كىمەكىم ئۆز جېنىنى قۇتقۇزاي دېسە، چوقۇم ئۇنى يوقىتىپ تاشلايدۇ؛ لېكىن كىم مەن ئۆچۈن ۋە ياخشى خەۋەر ئۆچۈن ئۆز هاياتىنى بېرىپ كېتىپ كەتسە، ئۇنى ساقلاندۇ.
MRK 8:36	ئۇنىڭ نېمە يادىسىنى بولسۇن؟!	چۈنكى بىر كىشى يۇتون دۇنياغا ئىگە بولۇپ، جونىنى يوقىتىپ قالسا، بۇنىڭ نېمە يادىسى بار؟
MRK 8:37	چۈنكى كىمەكىم زىناخور ۋە گۇناھكار بۇ دەر ئالدىدا مەندىن ۋە مېنىڭ	ئەگەر كىم بۇ يامان ۋە گۇناھكار دەۋردە مەندىن ۋە مېنىڭ سۆزلەرىمدىن ئا
MRK 8:38	قايسىنىڭ ئەپتەنلىكى ئۆزىنىڭ تەمىنى تېتىشىن بۇرۇن جەزمەن ئىچىدە مۇقەددەس يەرىشتىلەر بىلەن بىلە كەلگىنىدە، ئۇنىڭدىن نومۇس قىلىدۇ.	قايسىنىڭ ئەپتەنلىكى ئۆزىنىڭ تەمىنى تېتىشىن بۇرۇن جەزمەن بىلەن بىرگە كەلگەندە، ئۇنىڭدىن ئا قالدۇ.
MRK 9:1	ئۇ ئۇلارغا يەنە: – مەن سەلەرگە شۇنى بەرھەق ئىتىپ قويایىكى، بۇ يەرده تۇرۇۋاتقانلارنىڭ بەزىلىرى، ئۆلۈشتىن بۇرۇن، خۇدا يادىشاھلىقىنىڭ كۈچى خۇدانىڭ يادىشاھلىقىنىڭ كۈچ-قۇدرەت بىلەن كەلگەنلىكىنى كۆردىغانلار باردۇر.	ئۇ ئۇلارغا يەنە دەپتۇ: مەن سەلەرگە راست دەيمەن، بۇ يەرده تۇرۇۋاتقانلارنىڭ ئەپتەنلىكى ئۆزىنىڭ تەمىنى تېتىشىن بۇرۇن جەزمەن بىلەن كەلگەنلىكىنى چوقۇم كۆرەلەيدۇ.
MRK 9:2	ۋە ئالته كۇندىن كېيىن، ئەيسا يېتىرۇس، ياقۇپ ۋە يۇھاننانى ئايرىپ ئېلىپ، ئېگىز بىر تاغقا چىقىتى. ئۇ يەرده ئۇنىڭ سىياقى ئۇلارنىڭ كۆز ئالدىدا ئۆزگىرىپ،	ئالله كۇندىن كېيىن، ئەيسا يېتىر، يەقۇپ ۋە يۇخانىنى ئالدىغا ئېلىپ كەتنى ۋە يۇقىرى بىر تاغقا چىقىتى، ئۇلار بىلەن يەككەلا تۇرۇپ، يەزلى ئۆزگەردى.
MRK 9:3	كېيىملىرى يەر يۈزىدىكى ھېچىر ئاقارتقۇچىمۇ ئاقارتالىمغۇددەك دەرىجىدە يارقراپ قاردەك ئايئاق بولدى.	ئۇنىڭ كېيىملىرى ياقتورۇپ كەتنى، قاردەك تمام ئاق بولدى، بۇ دۇنيادىكى ھېچ بىر كېيىم ئاقارتقۇچىسى شۇنداق ئاقارتالىمغۇچە.
MRK 9:4	ئۇلارنىڭ كۆز ئالدىدا مۇسا ۋە ئىلىاس پەيغەمبەرلەر تۇيۇقسىز كۆرۈندى؛ ئۇلار ئەيسا بىلەن سۆزلىشىۋاتقانىدى.	ئۇلار كۆز ئالدىدا مۇسا بىلەن ئىلىاس تۇتۇقسىز بېيدا بولۇپ قالدى؛ ئۇلار ئەيسا بىلەن سۆھىھەت قىلىشىۋاتى.
MRK 9:5	يېتىرۇس بۇ ئىشقا جاۋابەن ئەيساغا: – ئۇستار، بۇ يەرده بولغىنىمىز ئىتتايىن ياخشى بولدى! بىرىنى ساڭا، بىرىنى مۇساغا، يەنە بىرىنى ئىلىاسقا ئاتاپ بۇ	يېتىر ئەيسىسىغا دېدى: ئۇستار، بۇ يەرده بولۇشىمىز زۆر ياخشى! سەن ئۆچۈن بىر، مۇسا ئۆچۈن بىر، ئىليا ئۆچۈن بىر كەپ قۇرالايمىزا!

Reference	Before	After
MRK 9:6	يەرگە ئۆچ كەيە ياسايلى! – دېدى چۈنكى يېتىرسىز نېمە دېپىشىنى بىلمەي قالغانلىدى، چۈنكى ئۇلار قورقاندا چۆمۈپ قالدى.	يېتىرسىز نېمە دېمەكتۇر بىلمىدى، چۈنكى ئۇلار قورقاندا چۆمۈپ قالدى.
MRK 9:7	تۈرىقىسىز بىر پارچە بۇلۇت ئۇلارنى قايلۇالدى ۋە بۇلۇتنىن: «بۇ مېنىڭ سوپۇملۇك ئوغلو مۇدۇر؛ ئۇنىڭغا قۇلاق سېلىڭلار!» دېگەن ئاۋاژ ئاڭلاندى.	تەخىلىمەي بىر بۇلۇت ئۇلارنى قايلاب كەتن ۋە بۇلۇتنىن: «بۇ مېنىڭ سوپۇملۇك ئوغلو، ئۇنىڭ سۆزلىرىگە قۇلاق سېلىڭلار!» دېگەن ئاۋاژ كەلدى.
MRK 9:8	ئۇلار لايىپىدە ئەتراپىغا قارشىسىدۇ، لېكىن يەنە ھېچكىمنى كۆرمىدى، ئۆز بېنىدا يەقهت ئەيسانلا كۆردى.	ئۇلار دەرھال تەرەپ-تەرەپ كەتنى، لېكىن باشقا ھېچ كىشىنى كۆرمىدى، يەقهت ئەيسا بىلەنلا قالدى.
MRK 9:9	ئۇلار تاغدىن چۈشۈۋاتقاندا، ئەيسا ئۇلارغا، ئىنسانئوغلى ئۆلۈمدەن تىرىلىپ كەنلىرىمىڭچە، كۆرگەنلىرىنى ھېچكىمگە ئېيتماسلىقنى ئەمر قىلىپ تاپىلىدى.	ئۇلار تاغدىن تۆۋەنگە چۈشۈپ كەتكەندە، ئەيسا ئۇلارغا: ئادەمبا لا قايتا تىرىلىپ كەنلىگەچە، كۆرگەنلىرىنى ھېچكىمگە ئېيتماڭلار دەپ بۇيرۇق بەردى.
MRK 9:10	ئۇلار ئۇنىڭ بۇ سۆزىنى كۆڭلەگە يۈكۈپ، «ئۆلۈمدىن تىرىلىش» دېگەن نېمە زادى نېمە ئەنلىكى ھەقىقىدە ئۆزئارا مۇلاھىزىلەشتى.	ئۇلار بۇ سۆزنى ئۆزلۈكىدە ساقلاپ، «ئۆلۈپ كېپىن تىرىلىش» دېگەن نېمە ئەنلىكىنى ئۆزئارا سوھىبەت قىلدى.
MRK 9:11	ئۇلار ئۇنىڭدىن يەنە: – تەۋرات ئۇستازلىرى نېمە ئۇچۇن: «ئىلياس يەغەمبەر مەسەھىتىن بۇرۇن قايتىپ كېلىشى لازىم» دەپ ئېتىقان؟ – دەپ سوراشتى.	ئۇلار يەنە ئۇنى سورايتىو: «ئۇقۇغۇچىلار نېمە ئۇچۇن «ئىلياس يەغەمبەر مەسەھىتىن بۇرۇن قايتىپ كېلىشى لازىم» دەپ ئېتىقان؟»
MRK 9:12	ئۇ ئۇلارغا جاۋاب قىلدى: «ئىلياس يەغەمبەر مەسەھىتىدىن ئالدىن كېلىپ، كېلىدۇ، ئاندىن ھەممە ئىشىنى ئۈرنىغا كەلتۈردىۇ؛ ئەمدى نېمىشقا مۇقۇددەس يازىملاردا ئىنسانئوغلى كۆپ ئازاب-ئوقۇبەت چىكىدۇ ۋە خورلىنىدۇ، دەپ يۇتۇلگەن؟	ئۇ ئۇلارغا جاۋاب قىلدى: «ئىلياس يەغەمبەر مەسەھىتىدىن ئالدىن كېلىپ، كېلىدۇ، ئاندىن، مۇقۇددەس كىتابىلدا ئىنسانئوغلى نېمىشقا كۆپ ئازاب-ئوقۇ تارتىپ، گارا كۆرۈلدۈ، دەپ يۇتۇلغان؟»
MRK 9:13	ئەمما مەن سىلەرگە بۇنى دەيمەن، ئىلياس كەلدى ۋە يازىملاردا يېزىلغانچە، لېكىن مەن سىلەرگە شۇنى ئېيتايكى، ئىلياس يەغەمبەر دەرەھەقىقتە كەلدى ۋە دەل مۇقەددەس يازىملاردا ئۇ ھەقىقىدە يۇتۇلگەندەك، كىشىلەر ئۇنىڭغا نېمىنى خالسا شۇنداق قىلدى.	ئەمما مەن سىلەرگە بۇنى دەيمەن، ئىلياس كەلدى ۋە يازىملاردا يېزىلغانچە، لېكىن مەن سىلەرگە شۇنى ئېيتايكى، ئىلياس يەغەمبەر دەرەھەقىقتە كىشىلەر ئۇنىڭغا خالغانلىرىنى قىلدى.
MRK 9:14	ئۇلار مۇخلىسلارنىڭ يېنىغا قايتىپ بارغىنىدا، زور بىر توپ ئادەملىرىنىڭ ئۇلارنىڭ ئەتراپىغا ئولىشىۋاتقانلىقنى، بىرنهچە تەۋرات ئۇستازلىرىنىڭ ئۇلار بىلەن مۇنازىرە قىلىشىۋاتقانلىقنى كۆردى.	ئىيسا شاگىدلەرىنىڭ يېنىغا كەلگەندە، چوڭ بىر گۈرۈھ ئادەم ئۇلارنىڭ دائىرسىسىدە چاتپاقلاپ تۇرۇتىو، بەزى يازما ئۇقۇغۇچىلار ئۇلار بىلەن تالاشقانلىقنى كۆردى.
MRK 9:15	ئۇنى كۆرگەن يۇتون خالايىق ئىنتايىن ھەيران بولۇشتى ۋە يۈگۈرۈپ كېلىپ ئۇنىڭ بىلەن سالاملاشتى.	ئۇنى كۆرگەندە ھەممە خەلق زور چاقچاق بولدى ۋە تېز يۈگۈرۈپ كەلدى، ئۇ بىلەن سلام بەردى.
MRK 9:16	ئۇ ئۇلاردىن: – ئۇلار بىلەن نېمە توغرۇلۇق مۇنازىرە قىلىشىۋاتىسىلەر، – دەپ سورىدى.	ئۇ ئۇلارغا سورىدى: «ئېمە توغرۇلۇق ئۆز ئارا تالىشىۋاتىسىز؟»
MRK 9:17	خالايىقىن بىرەيلەن ئۇنىڭغا: – ئۇستاز، مەن ئوغلۇمنى سېنىڭ ئالدىنغا ئېلىپ كەلدىم، چۈنكى ئۇنىڭغا گاچا قىلغۇچى بىر روه چايدىشىۋالغان.	كىشىلەر توپىدىن بىر كىشى ئۇنىڭغا: «ئوقۇقۇچى، مەن ئوغلۇمنى سىزگە ئېلىپ كەلدىم، چۈنكى ئۇنىڭدا سۆزلىمەيدىغان بىر روه بار،
MRK 9:18	ھەر قېتىم روه ئۇنى تۇتۇپ تاشلىسا، ئۇنى سوقۇپ يېقىتىدۇ، شۇ ۋاقتىتا بىلەن بالىنىڭ ئاغزى كۆپكىلىشىپ، چىشلىرى كىرىشىپ كېتىدۇ؛ فاقشال بولۇپ قالدى. مۇخلىسلىرىنىڭدىن جىنىنى ھەيدىۋەتكەپىسىلەر دەپ تىلىدىم، بىراق ئۇلار قىلاملىدى، – دېدى.	ھەر قېتىم روه ئۇنى تۇتۇپ تاشلىسا، ئۇنى سوقۇپ يېقىتىدۇ، شۇ ۋاقتىتا بالىنىڭ ئاغزى كۆپكىلىشىپ كېتىدۇ، چىشلىرى بىر-بىرىگە كىرىشىپ كېتىدۇ، بەدىنى قاتىقلاب قالىدۇ. سىنىڭ شوغىردىلىرىنىڭدىن جىنىنى چىقارغىلى دەپ سورىدىم، لېكىن ئۇلار قىلاملىدى.
MRK 9:19	ئۇ جاۋاب بەردى: ئەي ئىمانسىز دەۋر، سىلەر بىلەن قاچانغىچە تۇرای؟! مەن سىلەرگە يەنە قاچانغىچە سەۋر قىلاي؟ – بالىنى ئالدىمغا ئېلىپ كېلىڭلار.	ئۇ جاۋاب بەردى: ئەي ئىمانسىز دەۋر، سىلەر بىلەن قاچانغىچە تۇرۇپ تۇرما؟ قاچانغىچە سىلەرگە چىدام قىلاي؟ بالىنى مەنغا ئېلىپ كېلىڭلار،

Reference

Before

After

		دېدى.
MRK 9:20	روھ ئۇنى كۆرگەنده، دەرھال بالىنى تارتىپ سوقۇدى ۋە بالا يەرگە يېقلىپ ئۇلار بالىنى ئۇنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەلدى. ئەيسانى كۆرۈش بىلەنلا روھ بالىنىڭ يۇتۇن بەدىنىنى تارتىشتۇرۇۋەتىن، بالا يېقلىپ، ئاغزىدىن كۆپۈك جىققان يېتى بەرde يۈمىسلاپ كەتتى.	روھ ئۇنى كۆرگەنده، دەرھال بالىنى تارتىپ سوقۇدى ۋە بالا يەرگە يېقلىپ ئۇلار بالىنى ئۇنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەلدى. ئەيسانى كۆرۈش بىلەنلا روھ كۆپۈك چىقىرىپ گۇرۇلدەپ كەتتى.
MRK 9:21	ئۇ بالىنىڭ ئاتىسىدىن: – بۇ ئىش بېشىغا كەلگىنگە قانچە ئۇزۇن بولدى؟ – دەپ سورىدى. ئۇ: – كىچىكىدىن تارتىپ شۇنداق.	ئۇ بالىنىڭ ئاتىسىغا سورىدى: «بۇ ئىش قانچە ۋاقتى بولدى؟» ئۇ دېدى: كىچىكىدىن تارتىپ شۇنداق.
MRK 9:22	جىن ئۇنى ھالاڭ قىلىش ئۇچۇن كۆپ قېتىم ئوتقا ۋە سۇغا تاشلىغان. ئەمدى ئەمدى بىر ئامال قىلاسالاڭ، بىزگە ئىچ ئاغرىتىپ شايائەت قىلغاسەن! – دېدى.	جىن ئۇنى يوقىتىش ئۇچۇن كۆپ قېتىم ئوتقا ۋە سۇغا تاشلىغان. ئەمدى ساڭ بىر نەرسە قىلاسالا، بىزگە رەھم قىلىپ ياردەم بېرسەن!
MRK 9:23	ئەيسا ئۇنىڭغا: – «قىلاسالا!» دەيسەنگۇ! ئىشەنچتە بولغان ئادەمگە ھەممە ئىش مۇمكىندۇرا! – دېدى.	ئەيسا ئۇنىڭغا دېدى: «ئەگەر سەن ئىشىنىسىڭ، ئىشىنىدىغان كىشى ئۇچۇن ھەر نەرسە مۇمكىن!»
MRK 9:24	بالىنىڭ ئاتىسى دەرھال: – مەن ئىشىنىمەن؛ ئىشەنچسزلىكىمگە مەدەت قىلغاسەن! – دېدى يېڭلاب نىدا قىلىپ.	بالا ئاتىسى دەرھال يېغلىۋاتقاندا: «مەن ئىشىنىمەن، ئى رەب! ئىشەنەم سلىكمگە ياردەم بەرگەي!» دېدى.
MRK 9:25	ئەمدى ئەيسا كۆپچىلىكىنىڭ يۇڭورۇشوب كەلگەنلىكىنى كۆرۈپ، ھېلىقى ناياك روھقا تەنبىھ بېرىپ: – ئەي ئادەمنى گاڭس ۋە گاچا قىلغۇچى روھا! بۇيرۇق قىلمەنکى، ئۇنىڭدىن چق، ئىككىنچى كىرگۈچى بولما! – دېدى.	ئەيسا خەلقنىڭ يۇڭورۇپ كېلىۋاتقانلىقىنى كۆرگەنده، شۇ ناياك روھغا دەپ: «ئەي، كىشىنى گاڭس ۋە گاچا قىلغۇچى روھا! چىقىپ كەت، قايىتا كىرمە!» دېدى.
MRK 9:26	شۇ ھامان جىن بىر چىرقىرىدى-دە، بالىنى دەھىشەتلىك تارتىشتۇرۇپ، ئۇنىڭدىن چىقىپ كەتتى. بالا ئۆلۈكتەك يېتىپ قالدى، خالا يېقنىڭ كۆينىچىسى «ئۇ ئۆلدى!» دېبىشتى.	ئۇ جىن قاتقىق بىر قىيقلاب، بالىنى قورقۇنچلۇق سىزىپ تارتىشتۇرۇپ، بالىدىن چىقىپ كەتتى. بالا ئۆلگەندهك يېتىپ قالدى، خەلقنىڭ كۆپىن «ئۇ ئۆلدى!» دەپ دېدى.
MRK 9:27	لېكىن ئەيسا بالىنى قولىدىن تۇتۇپ يۆلدى، بالا ئورنىدىن تۇردى.	ئەيسا بالانى قولىدىن تۇتۇپ كۆتۈرۈپ تۇرغۇزدا، بالا تۇرۇپ كەتتى.
MRK 9:28	ئەيسا ئۆيگە كىرگەندىن كېپىن، مۇخلىسىلىرى ئۇنىڭ بىلەن بالغۇز قالغاندا ئۇنىڭدىن: – بىز نېمە ئۇچۇن جىننى ھېيدىۋەتەلمىدۇق؟ – دەپ سوراشتى.	ئەيسا ئۆيگە كىرىپ كېتىپتى، مۇخلىسىلىرى ئۇ بىلەن تەك قالغاندا، ئۇنىڭدىن سوراشتى: «بىز نېمىشقا جىننى ھېدەپ چىقالمىدۇق؟»
MRK 9:29	ئۇ ئۇلارغا: – بۇ خىل جىن دۇنى ۋە روزىدىن باشقىا يول بىلەن چىقىرىلماس، – دېدى.	ئۇ ئۇلارغا دېدى: بۇ خىل جىن دۇنى قىلىش ۋە روزا تۇتۇشتىن باشقىا يول بىلەن چىقمايدۇ.
MRK 9:30	ئۇلار شۇ يەردىن ئايرىلىپ، گاللىيەدىن ئۆتۈپ كېتىۋاتاتى. بىراق ئۇ بۇنى ھېچكىمنىڭ بىلىشىنى خالمايتتى.	ئۇلار شۇ جايىدىن كېتىپ، گاللىيەدىن ئۆتۈپ كېتىۋاتاتى. بىراق ئۇ بۇنى ھېچكىم بىلمەسلىكىنى ئويلاپتى.
MRK 9:31	چۈنكى ئۇ مۇخلىسىلىرىغا: – ئىنسان ئوغلى ئىنسان لارنىڭ قولىغا تاپشۇرۇلۇپ، ئۇلار ئۇنى ئۆلتۈرۈدۇ. ئۆلتۈرۈلۈپ ئۆج كۆندىن كېپىن ئۇ تېرىلىدۇ، – دېگەن تەلمنى بېرىۋاتاتى.	ئۇ شاڪىرتلىرىغا دەپ دەيدۇ: «ئىنسان ئوغلى باشقىا ئادەملىرىنىڭ قولىغا تەسلىنىپ كېتىدۇ، ئۇلار ئۇنى ئۆلتۈرۈپ قوسىدۇ. ئۆلتۈرۈلگەندىن كېپىن ئۆج كۆن ئۆتۈپ، ئۇ يەنە تېرىلىپ كېتىدۇ.»
MRK 9:32	لېكىن مۇخلىسىلار بۇ سۆزىنى چۈشەنمىدى ھەمە ئۇنىڭدىن سوراشقىمۇ يېتىنالىمىدى.	ئەمما شاگىدلار بۇ گەپنى چۈشەنمەپ قالدى ۋە سوراشنى قورقان.
MRK 9:33	ئۇ كەيەرنەھومغا كەلدى. ئۆيگە كىرگەنده، ئۇ ئۇلاردىن: «يولدا نېمە ھەقتە تۇغرسىدا مۇلاھىزىلەشىڭلار؟ – دەپ سورىدى.	ئۇ كەيەرنەھومغا كەلدى. ئۆيگە كىرگەنده، ئۇ ئۇلاردىن: «يولدا نېمە ھەقتە گاپ قىلدىڭلار؟» دەپ سورىدى.
MRK 9:34	لېكىن ئۇلار سۈكۈت تۇتۇپ قالدى، چۈنكى ئۇلار يولدا كىمىمىز ئەڭ چوڭ دەپ بىرى بىلەن مۇلاھىزىلەشكەندى.	لېكىن ئۇلار سۈكۈت تۇتۇپ قالدى، چۈنكى ئۇلار يولدا كىمىمىز ئەڭ چوڭ دەپ بىرى بىلەن تالاشتى.
MRK 9:35	ئۇ ئۆلتۈرۈپ، ئون ئىككىسىنى ياققا چاقىرىپ، ئۇلارغا: – كىم بىرىنچى بولماقچى بولسا، شۇ ھەممىسىنىڭ ئاخىرى بولۇپ، ھەممىسىگە خىزمەت بولۇشنى ئىستىگەن بولسا، شۇ ھەممە يەننىڭ ئەڭ ئاخىرقىسى ۋە ھەممە يەننىڭ خىزمەتكارى بولسۇن، – دېدى.	ئۇ ئۆلتۈرۈپ، ئون ئىككىسىنى ياققا چاقىرىپ، ئۇلارغا: «كىم بىرىنچى بولماقچى بولسا، شۇ ھەممىسىنىڭ ئاخىرى بولۇپ، ھەممىسىگە خىزمەت بولۇشنى ئىستىگەن بولسا، شۇ ھەممە يەننىڭ ئەڭ ئاخىرقىسى ۋە قىلغۇچى بولسۇن» دېدى.

Reference	Before	After
MRK 9:36	ئاندىن ئۇ كىچىك بىر بالنى ئوتتۇردا تۇرغۇزدى ۋە ئۇنى قۇچىقىغا ئېلىپ تۇرۇپ، ئۇلارغا مۇنداق دېدى:	ئاندىن ئۇ بىر كىچىك بالنى ئوتتۇرغا تۇرغۇزۇپ، قولغا ئېلىپ تۇرۇپ، ئۇلارغا دېدى:
MRK 9:37	- كىم مېنىڭ نامىمدا مۇشۇنداق كىچىك بالنى قوبۇل قىلىسا، مېنى قوبۇل قىلغان بولىدۇ. كىم مېنى قوبۇل قىلىسا، ئۇ مېنى ئەمەس، بەلكى مېنى ئەۋەتكەنگە قارشى ئالغان بولىدۇ.	كىم مېنىڭ ئىسمى بىلەن بۇ كىچىك باللارنى قارشى ئالسا، دەم مېنى قارشى ئالغان بولىدۇ. كىم مېنى قارشى ئالسا، ئۇ مېنى ئەمەس، بەلكى مېنى ئەۋەتكەنگە قارشى ئالغان بولىدۇ.
MRK 9:38	يۇهاننا ئۇنىڭغا: - ئۆستار، سېنىڭ نامىڭ بىلەن جىنلارنى ھەيدەۋاتقان بىرسىنى كۆردۈق. لېكىن ئۇ بىلەن بىرگە ساڭا ئەگەشكەنلەردىن بولمىغاققا، ئۇنى توستۇق، - دېدى.	يۇهاننا ئۇنىڭغا: - ئۆستار، بىز سېنىڭ ئىسمى بىلەن جىنلارنى قۇتلاب تۇرغان بىركىشىنى كۆردۈق. ئۇ بىلەن بىرگە ساڭا قوشۇلمىغاققا، بىز ئۇنى توختاتقان' دېدى.
MRK 9:39	لېكىن ئەيسا: - ئۇنى توسمىڭلار. چۈنكى مېنىڭ نامىم بىلەن بىر مۇجىزە ياراتقان بىرسى ئارقىدىنلا مېنىڭ ئۆستۈمدىن يامان گەپ قىلىشى مۇمكىن ئەمەس.	ئەيسا دېدى: ئۇنى توختەتمەڭ! چۈنكى مېنىڭ ئاتىم بىلەن بىر مىراقلقىق قىلغان كىشى، ئاندىن مېنى يامان دەپ سۆزلەشەلمىدۇ.
MRK 9:40	چۈنكى بىزگە قارشى تۇرمىغانلار بىزنى قوللىغانلاردۇ.	چۈنكى بىزگە قارشى تۇرمىغاندا، بىزنى قوللادىدۇ.
MRK 9:41	چۈنكى مەن سىلەرگە شۇنى بەرھەق ئېتتىپ قويايىكى، مەسىھەكە مەنسۇپ بولغانلىقىڭلار ئۇچۇن، مېنىڭ نامىمدا سىلەرگە ھەتا بىرەر بىيالە سۇ بەرگەن كىشىمۇ ئۆز ئىئىامىغا ئېرىشىمەي قالمايدۇ.	چۈنكى مەن سىلەرگە بۇنى راست دېپىمەن، مەسىھە بىلەن باغلەنىشىڭلار ئۇچۇن، مېنىڭ ئىسمى بىلەن سىلەرگە بىر بىيالە سۇ بەرگەن كىمسە، ئۆز سىلاالقىنى يوقاتمايدۇ.
MRK 9:42	لېكىن ماڭا ئېتىقاد قىلغان بۇنداق كىچىكلەردىن بىرىنى گۇناھقا قىلدۇرسا، ئۇ نادەم ئۇچۇن بويىنغا ئونغان تاش ئېسىلەپ دېڭىزغا تاشلانسا يۇتلاشتۇرغان ھەرقانداق ئادەمنى، ئۇ بويىنغا يوغان توگەمن تېشى ئېسلىغان حالدا دېڭىزغا تاشلىۋېتلىكىنى ئەۋەزلى بولاتنى.	ئەگەر مەنمۇدىن ئىشىنىپ كەتكەن بۇ كىچىكلەردىن بىرىنى گۇناھ ئەگەر مەنمۇدىن ئىشىنىپ كەتكەن بۇ كىچىكلەردىن بىرىنى گۇناھ قىلدۇرسا، ئۇ نادەم ئۇچۇن بويىنغا ئونغان تاش ئېسىلەپ دېڭىزغا تاشلانسا يۇتلاشتۇرغان ھەرقانداق ئادەمنى، ئۇ بويىنغا يوغان توگەمن تېشى ياخشى بولىدۇ.
MRK 9:43	ئەگەر ئەمدى قولۇڭ سېنى گۇناھقا يۇتلاشتۇرسا، ئۇنى كېسىپ تاشلا تاشلىۋەت. چۈنكى ئىككى قولۇڭ بار حالدا دوزاخقا، يەنى ئۆچۈرۈلمەس ئوتقا كىرگىنىڭدىن كۆرە، چولاق حالدا ھاياتلىققا كىرگىنىڭ ئەۋەزلىدۇ.	ئەگەر سېنىڭ قولۇڭ گۇناھ قىلىشقا سەۋەپ بولسا، ئۇنى كېسىپ تاشلا. چۈنكى ئىككى قول بىلەن دوزاخقا كېرىپ كېتىش، يەنى ئۆچۈرۈلمەس ئوتتا قېلىشتىن، چولاق بىلەن ھاياتقا كېرىپ كېتىش ئەۋەزلى.
MRK 9:44	چۈنكى دوزاختا شۇلارنى يەيدىغان قۇرت-قوڭغۇزلار ئۆلمەيدۇ، يالقۇنلۇق ئوت ئۆچەمەيدۇ.	چۈنكى دوزاختا شۇلارنى يەيدىغان قۇرتلار ھېچقاچان ئۆلمەيدۇ، يالقۇن ئوت ھېچ ئۆچەمەيدۇ.
MRK 9:45	ئەگەر ئەمدى يۇتۇڭ سېنى گۇناھقا يۇتلاشتۇرسا، ئۇنى كېسىپ تاشلىۋەت. چۈنكى ئىككى يۇتۇڭ بار حالدا دوزاخقا، يەنى ئۆچۈرۈلمەس ئوتقا تاشلانغىنىڭدىن كۆرە، توکۇر حالدا ھاياتلىققا كىرگىنىڭ ئەۋەزلى.	ئەگەر يۇتىڭ سىزگە گۇناھ قىلدۇرۇپ قالسا، ئۇنى كېسىپ تاشلا. چۈنكى ئىككى يۇتىڭ بىلەن دوزاخقا تاشلانغاننىڭدىن، بىر يۇتىڭ بىلەن ھاياتقا كېرىش ياخشىراق.
MRK 9:46	چۈنكى دوزاختا شۇلارنى يەيدىغان قۇرت-قوڭغۇزلار ئۆلمەيدۇ، يالقۇنلۇق ئوت ئۆچەمەيدۇ.	چۈنكى دوزاختا شۇلارنى يەيدىغان قۇرتلار ئۆلمەيدۇ، يالقان ئوت دايما يانайдۇ.
MRK 9:47	ئەگەر كۆزۈڭ سېنى گۇناھقا يۇتلاشتۇرسا، ئۇنى ئويۇپ تاشلىۋەت. ئىككى كۆزۈڭ بار حالدا ئۆلتۈق دوزاخقا تاشلانغىنىڭدىن كۆرە، سىڭار كۆزۈڭ بولۇپ خۇدانىڭ يادىشاھلىقىغا كىرگىنىڭ ئەۋەزلى.	ئەگەر كۆزۈڭ سېنى گۇناھقا ئازدۇرۇپ قوبۇۋاتسا، ئۇنى چىقىرىۋېتىۋەت. ئىككى كۆز بىلەن دوزاخقا تاشلانسىڭدىن كۆرە، بىر كۆز بىلەن خۇدانىڭ يادىشاھلىقىغا كېرىش كۆپ ياخشى.
MRK 9:48	چۈنكى دوزاختا شۇلارنى يەيدىغان قۇرت-قوڭغۇزلار ئۆلمەيدۇ، يالقۇنلۇق ئوت ئۆچەمەيدۇ.	چۈنكى دوزاختا، شۇلارنى يەيدىغان قۇرتلار ئۆلمەيدۇ، يالقان ئوت سۆننىسىمەيدۇ.
MRK 9:49	ھەممە ئادەم ئوت بىلەن تۇزلىنىدۇ ۋە ھەر بىر قۇربانلىق تۇز بىلەن تۇزلىنىدۇ.	ھەر بىر كىشى ئوت بىلەن تۇزلىنىدۇ ۋە ھەر قۇربان تۇز بىلەن تۇزلىنىدۇ.
MRK 9:50	تۇز ياخشى نەرسىدۇر. حالىوْكى، ئەگەر تۇز ئۆز تۇزلىقىنى يوقاتسا، ئۇنىڭغا قايتىدىن تۇز تەمنى قانداقمۇ كىرگۈزگىلى بولىدۇ؟ ئۆزۈڭلەردا تۇز ئېپلىسۇن ۋە بىر-بىرلىكلىرى بىلەن ئىساقلىقتا ئۆتۈڭلەر.	تۇز ياقتۇرۇشلىق. ئەگەر تۇز تۇزلىقىنى يوقاتقان بولسا، ئۇنى قايتا قانداق تۇز قىلىشقا بولىدۇ؟ سىلەر ئىچىدە تۇز بار بولسۇن ۋە بىر-بىرلىكلىرى بىلەن يەختە ئۆتۈڭلەر.
MRK 10:1	ئۇ ئۇ يەردىن قوزغىلىپ، يەھۇدىيە ئۆلکىسى تەرەيلىرىدىن ئۆتۈپ، ئىئوردا	ئۇ شۇ جايىدىن كەتنى، يەھۇدىيە تەرەيلىرىدىن ئۆتۈپ، ئىئوردا

Reference	Before	After
	دەرياسىنىڭ ئۇ قېتىدىكى رايونلارغىمۇ باردى. توب-توب ئادەملەر يەنە ئۇنىڭ ئەتراپىغا ئولىشىۋالغانىدى. ئۇ ئادىتى بويىچە ئۇلارغا تەام بېرىشكە باشلىدى.	دەرياسىنىڭ باشقۇقا تەرەپىگە باردى. يەنە كۆپ ئادەم ئۇنىڭ تەرەپى كېغىلىپ كەتتى. ئۇ ئادەت بويىچە ئۇلارغا ئۆكىت بەردى.
MRK 10:2	بەزى يەرسىيەلەر ئۇنىڭ يېنىغا كېلىپ ئۇنىڭ قىلتاققا چۈشۈرۈش مەقسىتىدە ئۇنىڭدىن: – بىر ئادەمنىڭ ئايالنى تالاق قىلىشى تەۋرات قانۇنغا ئۇيغۇنمۇ؟ – دەپ سورىدى.	بەزى يەرسىيەلەر ئۇنىڭ يېنىغا كېلىپ، ئۇنى سىناب كۆرۈش ئۆجۈن، ئادەم بەزى يەرسىيەلەر ئۇنىڭ يېنىغا كېلىپ ئۇنى قىلتاققا چۈشۈرۈش ئايالنى تالاق قىلىش قانۇنغا ئۇيغۇنمۇ؟ دېپ سورىدى.
MRK 10:3	لېكىن ئۇ جاۋابەن: – مۇسا يېغەمبەر سىلەرگە نېمە دەپ بۇيرۇغان؟ – دېدى.	ئۇ دېدى: 'مۇسا سىلەرگە نېمە بۇيرۇق قويىدى؟'
MRK 10:4	ئۇلار: 'مۇسا كىشىگە ئايالنى بىر يارچە تالاق خات بىزىپ تالاق قىلىش q تۇلار; – مۇسا يېغەمبەر كىشىنىڭ ئايالنى بىر يارچە تالاق خېتى بىزىپلا تالاق قىلىشغا روخسەت قىلغان, – دېپىشتى.	ئۇلار: 'مۇسا كىشىگە ئايالنى بىر يارچە تالاق خات بىزىپ تالاق قىلىش قىلغان, – دېدى.
MRK 10:5	ئەيسا ئۇلارغا دېدى: «سىلەرنىڭ قاتىق يۈرەكلىككىلار ئۆچۈن، ئۇ سىلەرگە ئەيسا ئۇلارغا: – تاش يۈرەكلىككىلاردىن ئۇ سىلەرگە بۇ ئەمنى يۇتكەن؛ بۇ بۇيرۇقنى يېزىپ بەرگەن.»	ئەيسا ئۇلارغا دېدى: «سىلەرنىڭ قاتىق يۈرەكلىككىلار ئۆچۈن، ئۇ سىلەرگە ئەيسا ئۇلارغا: – تاش يۈرەكلىككىلاردىن ئۇ سىلەرگە بۇ ئەمنى يۇتكەن؛
MRK 10:6	لېكىن خۇدا دۇنيا يارىتىش دەۋرىدە ئادەملەرنى ئەر ۋە ئايال قىلىپ ياراتتى. لېكىن خۇدا ئالىم ئايىرىدە بولغىنىدا ئىنسانلارنى «ئەر ۋە ئايال قىلىپ ياراتتى».«	لېكىن خۇدا دۇنيا دۇنيا يارىتىش دەۋرىدە ئادەملەرنى ئەر ۋە ئايال قىلىپ ياراتتى. لېكىن خۇدا ئالىم ئايىرىدە بولغىنىدا ئىنسانلارنى «ئەر ۋە ئايال قىلىپ ياراتتى».«
MRK 10:7	بۇ سەھەپتەن، بىر ئەر كىشى ئاتا-ئانسىسىدىن ئۇزاقلىشىپ، ئايالغا يېقىن بىرلىشىپ بولۇپ، ئىككىسى بىر جەسەد بولىدۇ؟	بۇ سەھەپتەن، بىر ئەر كىشى ئاتا-ئانسىسىدىن ئۇزاقلىشىپ، ئايالغا يېقىن بىرلىشىپ بولۇپ، شۇڭا، ئەر-ئايال ئەمدى ئىككى تەن ئەمەس، ئىككىسى بىر جەسەد بولىدۇ. شۇڭا، ئەر-ئايال ئەمدى ئىككى تەن ئەمەس، ئىككىسى بىر جەسەد بولىدۇ؟
MRK 10:8	شۇنىڭسى بىر تەن بولىدۇ. شۇنداق ئىككى تەن ئەمەس، ئەر-ئايال ئەمدى ئىككى تەن ئەمەس، بەلكى بىر تەن بولىدۇ.	شۇنىڭسى بىر تەن بولىدۇ. شۇنداق ئىككى تەن ئەمەس، ئەر-ئايال ئەمدى ئىككى تەن ئەمەس، بەلكى بىر تەن بولىدۇ.
MRK 10:9	شۇنىڭ ئۆچۈن، خۇدا قوشقانى ئىنسان ئايىمىسىۇن، – دېدى.	شۇڭا، خۇدا بىرلەشتۈرگەن نەرسىنى ھېچ كىم ئايىمىسىۇن، دېدى.
MRK 10:10	ئۇلار ئۆيگە قايتىپ كېلىپ كىرگەندە، مۇخلىسىلىرى ئۇنىڭدىن بۇ ھەقتە سورىدى.	ئۇلار ئۆيگە قايتىپ كېلىپ كەتكەندە، ئۇنىڭ شاكى 21دىرى بۇ ھەقتە سورىدى.
MRK 10:11	ئۇ ئۇلارغا دېدى: كىم كىشى ئايالنى تالاق قىلسا ۋە باشقۇقا بىرى سىلەن توى ئۇ ئۇلارغا: – ئايالنى تالاق قىلىپ، باشقۇقا بىرىنى ئەمرىگە ئالغان كىشى ئايالغا گۇناھ قىلىپ زىنا قىلغان بولىدۇ.	ئۇ ئۇلارغا دېدى: كىم كىشى ئايالنى تالاق قىلسا ۋە باشقۇقا بىرى سىلەن توى ئۇ ئۇلارغا: – ئايالنى تالاق قىلىپ زىنا قىلغان بولىدۇ.
MRK 10:12	ئايال ئېرىدىن بەت تەركەپ، باشقۇقا بىرى ئەرگە كېلىپ تۇرسا، ئۇ زىنا قىلغان ئېرىنى قويۇۋېتىپ، باشقۇقا ئەرگە تەگكەن ئايالمۇ زىنا قىلغان بولىدۇ، – دېدى.	ئايال ئېرىدىن بەت تەركەپ، باشقۇقا بىرى ئەرگە كېلىپ تۇرسا، ئۇ زىنا قىلغان بولىدۇ، – بولىدۇ، دېدى.
MRK 10:13	قولۇڭنى تەگۈزگە يىسەن دەپ، كىشىلەر كىچىك باللىرىنى ئۇنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كېلىۋاتاتى. بىراق مۇخلىسىلار ئېلىپ كەلگەنلەرنى ئەيپىلىدى.	خەلق كىچىك باللىرىنى يەسۇسنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەلەتتى، چۈنكى يەسۇسنىڭ باللىرىنى قول تەگىش كېرەك دەپ ئويلاپتۇ. لېكىن شاكىرتلار كەلگۈچىلەرنى ھۆججەت قىلدى.
MRK 10:14	بۇنى كۆرگەن ئەيسا ئاچقىلىنىپ، مۇخلىسىلىغا: باللىار ئالدىمغا كەلسۇن، ئۇلارنى توسماكىلار. چۈنكى خۇدانىڭ يادىشاھلىقى دەل مۇشۇنداقلارغا تەۋەددۇر.	ئەيسا بۇنى كۆرگەندا، ئوزىگە ياقپاپ بولۇپ، شاكىردىلىرىغا: باللىار مەنە كېلىڭىلار، ئۇلارنى توستەتمەڭلار. چۈنكى ئاللاھنىڭ دۆلىتى مۇشۇنداق باللىارغا تەۋە.
MRK 10:15	مەن سىلەرگە شۇنى بەرھەق ئېتىپ قويایكى، خۇدانىڭ يادىشاھلىقىنى سەبىي بالىدەك قوبۇل قىلىميسا، ئۇنىڭغا ھەرگىز كىرەلمەيدۇ، – دېدى.	مەن سىلەرگە راست ئېتىپ قويای، خۇدانىڭ يادىشاھلىقىنى كىچىك بەلە قاتتا قوبۇل قىلىميساكىلار، ئۇنىڭغا ھەرگىز كىرەلمەيسىلەر، دېدى.
MRK 10:16	شۇنىڭ بىلەن ئۇ باللىارنى قۇچىقىغا ئېلىپ، ئۇلارغا قوللىرىنى تەگۈزۈپ بەخت تىلىدى.	باللىارنى قۇچاقلىپ ئالدى، قول تەگدۈرۈپ، ئۇلارغا بەركەت بەردى.
MRK 10:17	ئۇ يولغا چىققاندا، بىرسى ئۇنىڭ ئالدىغا بۇگۈرۈپ كېلىپ، ئۇنىڭ ئالدىدا تىزلىنىپ ئۇنىڭدىن: – ئى ياخشى ئۇستاز، مەن قانداق قىلىسام مەگگۈلۈك هايانقا مىراسلىق قىلىمەن؟ – دەپ سورىدى.	ئۇ يولغا كەتكەندە، بىر كىشى ئۇنىڭ يېنىغا بۇگۈرۈپ بارىپ، ئالدىدا تىزلىنىپ سورىدى: 'ئى ياخشى ئۇقۇقچى، مەن قانداق قىلىسام مەگگۈلۈك هايانقا ئېرىشىلەيمەن؟'

Reference	Before	After
MRK 10:18	لېكىن ئەيسا ئۇنىڭغا: – مېنى نېمىشقا ياخشى دېسەن؟ يەقەت خۇدا ياخشى، يەنى خۇدادىن باشقا ھېچكىم ياخشى ئەمەستۇر.	ئەيسا ئۇغا دېدى: 'ماڭا نېمىشقا ياخشى دېسەن؟ يەقەت خۇدا ياخشى، باشقىلارنىڭ ھېج بىرى ياخشى ئەمەس.'
MRK 10:19	سەن تەۋراتىكى «زىنا قىلما، قاتلىق قىلما، ئوغىرلىق قىلما، بالغان گۇۋاھلىق بەرمە، خيانەت قىلما، ئاتا-ئانائىنى ھۆرمەت قىل» دېگەن يەرهىز-يەرزەرنى بىلسەن، – دېدى.	سەن بۇ بۇيرۇقلارنى بىلسەن: زىنا قىلما، قاتلىق قىلما، ئوغىرلىق قىلما، بالغان گۇۋاھلىق بەرمە، خيانەت قىلما، ئاتا-ئانائىنى ھۆرمەت قىل.
MRK 10:20	ئۇ ئادىم جاۋابەن: – ئۇستار، بۇلارنىڭ ھەممىسىگە كىچىكمىدىن تارتىپ ئەمەل قىلىپ كېلىۋاتىمەن، – دېدى.	ئۇ جاۋاب بەردى: ئۇستاز، بۇلارنىڭ ھەممىسىنى كىچىكلەكىمدا تارتىپ ئەمەل قىلىپ كەتتىم، دېدى.
MRK 10:21	ئەيسانىڭ ئۇنىڭغا قاراپ مۇھەببىت قوزغالدى ۋە ئۇنىڭغا: – سەندە يەنە بىر ئىش كەم. بېرىپ يۈتون مال-مۇلکىڭىنى سېتىپ، يۈللىنى يوقسۇلارغا بەرگەن ۋە شۇنداق قىلىساڭ، ئەرشتە خەزىنەڭ بولىدۇ؛ ئاندىن كېلىپ كىرسىتىنى كۆتۈرۈپ مَاڭا ئەگەشكىن! – دېدى.	ئىسا ئۇن كۆرگەندە، ئۇن چاققان مەھەببەت بىلەن ياقتۇرۇپ قالدى ۋە دېدى: سەندە يەنە بىر ئىش كەم. بېرىپ يۈتون مال-مۇلکىڭىنى سېتىپ، يۈللىنى يوقسۇزلارغا كېلىپ، سوتاڭنى كۆتۈرۈپ، مَاڭا ئەگىشىپ بار!
MRK 10:22	لېكىن مۇشۇ سۆزىنى ئاڭلاپ، ئۇنىڭ چىرايى تۇتۇلۇپ، قايغۇغا چۆمۈپ ئۇ يەردەن كەتتى. چۈنكى ئۇنىڭ مال-دۇنياسى ناھايىتى كۆپ ئىدى.	ئەمما بۇ سۆزىنى ئاڭلاپ، ئۇنىڭ يۈزى سوزۇپ كەتتى، قايغۇ بىلەن كەتتى. چۈنكى ئۇنىڭ مال-مۇلکى زۆر كۆپ ئىدى.
MRK 10:23	ئاندىن ئەيسا چۆرسىسىگە سەپىسلېپ قاراپ، مۇخلىسىلىرىغا: – مال- دۇنياسى كۆپلەرنىڭ خۇدا يادىشاھلىقىغا كىرىش نېمىدىگەن تەسىلىكتە بولىدۇ-ھە! – دېدى.	ئاندىن ئەيسا تەۋەھەپ قاراپ، شاكىرتلارغا: «يۇل-مالى كۆپ كىشىلەرگە خۇدا دۆلەتكە كىرىش قانداق قىيىن بولىدۇ!» دېدى.
MRK 10:24	مۇخلىسىلار ئۇنىڭ سۆزلىرىگە ئىنتايىن ھەيران بولۇشتى، لېكىن ئەيسا ئۇلارغا يەنە جاۋابەن: – باللىرىم، مال-مۇلۇككە تايanganلار ئۇچۇن خۇدا يادىشاھلىقىغا كىرىش نېمە يادىشاھلىقىغا كىرىش نېمىدىگەن تەس-ھە!	دۇستلار ئۇنىڭ سۆزلىرىگە چوڭ ھەيران بولىدى، لېكىن ئەيسا ئۇلارغا يەنە باللار، يۇل-مالغا تەككەللەنگەنلەر ئۇچۇن خۇدا يادىشاھلىقىغا كىرىش نېمە دەرىجىدە قىيىن!
MRK 10:25	تۆكىنىڭ يېكىنىڭ كۆزىدىن ئۆتۈشى باي ئادەمنىڭ خۇدا يادىشاھلىقىغا كىرىشىدىن ئاساندۇرا! – دېدى.	توقۇم يېڭىنى كۆزىدىن ئۆتۈش، باي كىشىنىڭ خۇدا يادىشاھلىقىغا كىرىشىدىن ئاسانراق.
MRK 10:26	ئۇلار بۇنى ئاڭلاپ چاتقان ھەيران بولىدى، بىر-بىرىگە: بۇنداق بولغاندا، كىم ئۇلار بۇنى ئاڭلاپ ئىنتايىن بەك ھەيران بولۇشۇپ، بىر-بىرىدىن: ئۇنداقتا، كىم ناجاتقا ئېرىشىلەيدۇ؟ – دەپ سوراشتى.	ئۇلار بۇنى ئاڭلاپ، چاتقان ھەيران بولىدى، بىر-بىرىگە: بۇنداق بولغاندا، كىم ئۇلار بۇنى ئاساندۇ؟ دەپ سورالدى.
MRK 10:27	ئەيسا ئۇلارغا قاراپ: – بۇ ئىش ئىنسانلار بىلەن ۋۇجۇدقۇقا چىقىشى مۇمكىن ئەمەس، لېكىن خۇدا ئۇچۇن مۇمكىن ئەمەس بولمايدۇ؛ چۈنكى خۇدا ئىسەتىن ھەممە ئىش مۇمكىن بولىدۇ. – دېدى.	ئەيسا ئۇلارغا قاراپ دېدى: «بۇ ئىش ئىنسانلار ئۇچۇن مۇمكىن ئەمەس، لېكىن خۇدا ئۇچۇن مۇمكىن؛ چۈنكى خۇدا ئۇچۇن ھەممە ئىش مۇمكىن.»
MRK 10:28	بۇنىڭ بىلەن بېتۇرس ئۇنىڭغا: – مانا، بىز بولساق، ھەممىنى تاشلاپ ساڭا ئەگەشتۈق؟! – دېگىلى تۇردى.	ئاندىن بېتىر دەپ قوشۇلدى: «بايقاپ تۇر، بىز ھەممىنى قالدۇرۇپ، سەنىنىڭ ئەگىشىپ كەتتۇق!»
MRK 10:29	ئەيسا ئۇنىڭغا جاۋابەن مۇنداق دېدى: – مەن سىلەرگە بەرھەق شۇنى ئېيتىپ قوياپىكى، مەن ئۇچۇن ۋە خۇش خەۋەر ئۇچۇن ئۆيى، ئاكا-ئۇكا، ئاچا-سېڭىلىرى، ئاچا-سېڭىلىرى، ئاتىسى، ئايالى، باللىرى ياكى يەر-زېمىنلىرىدىن ۋاز كەچكەنلەرنىڭ ھەممىسى	ئەيسا جاۋاب بەردى: «مەن سىلەرگە راست دېيمەن، مەن ئۇچۇن ۋە سىنجىل ئۇچۇن ئۆيى، ئاكا، ئۇكا، سېڭىل، ئاتا، ئانا، ئايال، باللار ياكى يەرلەرنى تاشلاپ كەتكەن ھېج كىم بوش قالمايدۇ»
MRK 10:30	بۇ زاماندا بۇلارنىڭ يۈز ھەسىسىگە، يەنى ئۆيى، ئاكا-ئۇكا، ئاچا-سېڭىل، ئانا، باللار ۋە يەر-زېمىنلارغا (زىيانكەشلىكەر قوشۇلغان حالدا) مۇيەسىسىر بولماي قالمايدۇ ۋە كېلىدىغان زاماندىمۇ مەڭگۈلۈك ھاياتقا ئېرىشمەي قالمايدۇ.	ئەگەر كىم بۇلارنى تاشلاپ كەتسە، بۇ ۋاقتىتا يۈز ھەسىسىلى بىلەن ئېلىپ قالمايدۇ: ئۆيى، ئاكا، ئۇكا، سېڭىل، ئاتا، ئانا، باللار ۋە يەرلەرنى، تەقىپىلەر بىلەن بىلەن، ۋە كېلىدىغان دەۋرەدە مەڭگۈلۈك ھاياتنى ئېرىشىدۇ.
MRK 10:31	لېكىن شۇ چاغدا نۇرغۇن ئالدىدا تۇرغانلار ئارقىغا ئۆتىدۇ، نۇرغۇن ئارقىدا تۇرغانلار ئالدىغا ئۆتىدۇ.	لېكىن كۆپلىرى ئالدىدا تۇرغانلار ئارقىدا بولىدۇ ۋە ئارقىدا تۇرغانلار ئالدىدا بولىدۇ.

Reference	Before	After
MRK 10:32	<p>ئۇلار بېرۇسالىمغا چىقىدىغان يولدا ئىدى، ئەپسا ھەممىنىڭ ئالدىدا كېتىۋاتىنى. مۇخلىسىرى بەك ھەپرەن ئىدى، ھەمدە ئۇنىڭغا ئۇجۇر بىلەن كېتىپ باراتنى. شوڭا ئەپسا ئون ئىككىسىنى ياقۇرۇپ يېنغا ئەگەشكەنرەمۇ قورقۇنج ئىچىدە كېتىۋاتىنى. ئەپسا ئون ئىككىيەلننى يەنە ۋۆز يېنغا تارتىپ، ئۇلارغا ئۆز بېشىغا چۈشىدىغانلىرىنى ئۆقۇرۇشقا چاقىرىپ، كېلەچەكتە ئۆزىگە بولىدىغان ئىشلارنى سۆزلەپ بەرمەكچى باشلاپ:</p>	<p>ئۇلار بېرۇسالىمغا بارغان يولدا كېتىپ باراتنى، ئەپسا ھەممىنىڭ ئالدىدا كېتىپ باراتنى. شاڭى اىتلىرى بەك سەزىپ قالدى ۋە ئۇنى ئەگىشكەنلەر ئۇجۇر بىلەن كېتىپ باراتنى. شوڭا ئەپسا ئون ئىككىسىنى ياقۇرۇپ يېنغا ئەگەشكەنرەمۇ قورقۇنج ئىچىدە كېتىۋاتىنى. ئەپسا ئون ئىككىيەلننى يەنە ۋۆز يېنغا تارتىپ، ئۇلارغا ئۆز بېشىغا چۈشىدىغانلىرىنى ئۆقۇرۇشقا چاقىرىپ، كېلەچەكتە ئۆزىگە بولىدىغان ئىشلارنى سۆزلەپ بەرمەكچى بولدى:</p>
MRK 10:33	<p>ھە، بىز ھازىر بېرۇسالىمغا بارۋاتىمىز. ئىنسانئوغلى باش كاھىنلار ۋە قانۇن – مانا بىز ھازىر بېرۇسالىمغا چىقىپ كېتىۋاتىمىز. ئىنسانئوغلى باش ئۇستازلىرىغا تەۋسىيە قىلىنىدۇ. ئۇلار ئۇنى ئۆلۈمگە ھۆكۈم قىلىپ، باشقا كاھىنلار ۋە تەۋرات ئۇستازلىرىغا تايىشۇرۇلدۇ. ئۇلار ئۇنى ئۆلۈمگە مەھكۈم قىلىدۇ ۋە يات ئەللىكلەرگە تايىشۇرۇدۇ.</p>	<p>ھە، بىز ھازىر بېرۇسالىمغا بارۋاتىمىز. ئىنسانئوغلى باش كاھىنلار ۋە قانۇن – مانا بىز ھازىر بېرۇسالىمغا چىقىپ كېتىۋاتىمىز. ئىنسانئوغلى باش ئۇستازلىرىغا تەۋسىيە قىلىنىدۇ. ئۇلار ئۇنى ئۆلۈمگە ھۆكۈم قىلىپ، باشقا كاھىنلار ۋە تەۋرات ئۇستازلىرىغا تايىشۇرۇلدۇ. ئۇلار ئۇنى ئۆلۈمگە مەھكۈم قىلىدۇ ۋە يات ئەللىكلەرگە تايىشۇرۇدۇ.</p>
MRK 10:34	<p>ئۇلار ئۇنى مەزاق قىلىپ كۈلۈپ، تۆكۈرۈپ، قامچىلار، ئۆلتۈرۈپ قويىدۇ. ئۇلار بولسا ئۇنى مەسىخە قويىدۇ. ئۇلار ئۇنى ئۆسنتىگە تۆكۈرۈدۇ ۋە ئۇنى ئۆلتۈرۈدۇ. لېكىن ئوچ كۈندىن كېيىن ئۇ قايتا تىرىلىدۇ، – دېدى.</p>	<p>بىراق ئوچ كۈن ئۆتكەندىن كېيىن ئۇ قايتا تىرىلىپ كېتەر.</p>
MRK 10:35	<p>زەبەدىنىڭ ئوغۇللەرى ياقۇپ بىلەن يۇھانىنا ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ: – ئۇستاز، سەندىن نېمە تىلىسەك ئۇرۇنداب بەرسەڭ، دەپ ئۆتۈنىمىز، – دېيشىتى.</p>	<p>زەبەدىنىڭ ئوغۇللەرى ياقۇپ بىلەن يۇھانىنا كەلدى، ئۇنىڭ ئالدىغا بارىپ: «ئۇستاز، بىز نېمە تەلەپ قىلساق، سىز ئۇنى قىلىپ بېرىڭ» دېدى.</p>
MRK 10:36	<p>ئۇ ئۇلارغا: – سىلەرگە نېمە قىلىپ بېرىشىمنى خالايسىلەر؟ – دېدى.</p>	<p>ئۇ دېدى: 'سىلەر مەندىن نېمە قىلىپ ياردەم بېرىشىمنى ئىستەپىسىلەر؟'</p>
MRK 10:37	<p>سەن شان-شەرىپىڭدا بولغاندا، بىرمىزنى ئوڭ تەرەپتە، بىرمىزنى سول تەرەپتە سول يېنىڭدە ئۆلتۈرۈپ قويغۇسەن، دېيشىتى ئۇلار.</p>	<p>سەن شەرىپىڭدا بولغاندا، بىرمىزنى ئوڭ تەرەپتە، بىرمىزنى سول تەرەپتە سول يېنىڭدە ئۆلتۈرۈپ قويغۇسەن، دېيشىتى ئۇلار.</p>
MRK 10:38	<p>ئەپسا ئۇلارغا جاۋاپ بەردى: «نېمە تەلەپ قىلىۋاتىسىلەرنى بىلمەيەتىسىلەر، مەن ئىچىدىغان قەدەھنى ئىچەلەمىسىلەر؟ مەن قوبۇل قىلىدىغان چۆمۈلدۈرۈشنى سىلەررمۇ قوبۇل قىلالامسىلەر؟</p>	<p>ئەپسا ئۇلارغا جاۋاپ بەردى: 'نېمە تەلەپ قىلىۋاتىسىلەرنى بىلمەيەتىسىلەر، مەن ئىچىدىغان كاسنى سىلەر ئىچەلەمىسىلەر؟ مەن قوبۇل قىلىدىغان سۇلاشنى سىلەررمۇ قوبۇل قىلالامسىلەر؟'</p>
MRK 10:39	<p>بىز قىلایلى، دېدى ئۇلار. ئەپسا ئۇلارغا: «ھە، مەن ئىچىۋاتقان كاسنى سەلەرمەدە ئىچىسىلەر، ۋە مەن قوبۇل قىلىۋاتقان چۆمۈلدۈرۈشنى سىلەرمەدە قوبۇل قىلىسىلەر.»</p>	<p>بىز قىلایلى، دېدى ئۇلار. ئەپسا ئۇلارغا: «ھە، مەن ئىچىۋاتقان كاسنى سەلەرمەدە ئىچىسىلەر، ۋە مەن قوبۇل قىلىۋاتقان چۆمۈلدۈرۈشنى سىلەرمەدە قوبۇل قىلىسىلەر.»</p>
MRK 10:40	<p>بىراق ئوڭ ياكى سول يېنىمدا ئۆلتۈرۈشقا نېسىپ بولۇش مېنىڭ ئىلىكىمەدە ئەمەس؛ بەلكى كىملەرگە تەيىارلانتۇغان بولسا، شۇلارغا بېرىلىدۇ، – دېدى.</p>	<p>ئەممە ئوڭ ياكى سول تەرەپ ئۆلتۈرۈش مېنىڭ قولۇمدا ئەمەس؛ بەلكى كىملەر ئۆچۈن تەيىار بولسا، شۇلارغا بېرىلىدۇ، دېدى.</p>
MRK 10:41	<p>بۇنىڭدىن خەۋەر تايىقان قالغان ئون مۇخلىس ياقۇپ بىلەن يۇھانادىن خاپا بولۇشقا باشلىدى.</p>	<p>قالغان ئون كىشى بۇنى ئاڭلىپ، ياقۇپ بىلەن يۇھاناغا نارازىلىق بىلدۈرۈپ باشلىدى.</p>
MRK 10:42	<p>لېكىن ئەپسا ئۇلارنى يېنغا چاقىرىپ، مۇنداق دېدى: – سىلەرگە مەلۇمكى، خەلق ئۆستىدىن بۇيرۇقۇزلىق، قىلىپ ھاكىمىيەت يۈرگۈزىدۇ، ۋە ھوقۇقدارلىرى ئۇلارنى خوجايىنلارچە ئىدارە قىلىدۇ.</p>	<p>بىراق ئەپسا ئۇلارنى ياققا چاقىرىپ دېدى: 'سىلەر بىلىسىلەر، باشقا دۆلەتلەرنىڭ رەھبەرلىرى خەلقنى زورلاپ ھۆكۈم سۈرۈپ، ۋە ئالاھىدە كاتتا يات ئەللىر ئۆستىدىكى ھۆكۈمان دەپ ھېسابلانغانلار قول ئاستىدىكى كىشىلىر ئۇلارغا قاتتىق ھۆكۈمرانلىق قىلىدۇ.'</p>
MRK 10:43	<p>بىراق سىلەرنىڭ ئاراڭلاردا بۇنداق ئىش بولمايدۇ؛ بەلكى سىلەردىن كىم مەرتىپلىك بولۇشنى خالىسا، ئۇ سىلەرنىڭ خىزمىتىڭلاردا بولسۇن؛</p>	<p>بىراق سىلەر ئارىسىدا بۇنداق بولمايدۇ؛ بەلكى سىلەردىن كىم چوڭ بولۇشنى خالىسا، ئۇ سىلەرگە خىزمەت قىلىسۇن؛</p>
MRK 10:44	<p>ۋە كىم ئاراڭلاردا بىرىنچى بولۇشنى ئىستىسى، ئۇ ھەممە ئادەمنىڭ قۇل بولسۇن.</p>	<p>ۋە كىم سىلەر ئارىدا بىرىنچى بولماقچى بولسا، ئۇ بارلىق ئادەمگە قۇل بولسۇن.</p>
MRK 10:45	<p>چۈنكى ئادەمئوغلى كەلگەن بولغىنى باشقىلار تەرەپتە خىزمەت قىلىنىش قۇنكى ئىنسانئوغلىمۇ دەرۋەقە شۇ يولدا كۆيچىلىك مېنىڭ خىزمىتىمە ئۇچۇن ئەمەس، بەلكى باشقىلارغا خىزمەت قىلىش ۋە ئۆز جانىنى نۇرغۇن بولسۇن دېمەي، بەلكى كۆيچىلىكىنىڭ خىزمىتىدە بولاي ۋە جېنىمنى يىدا قىلىش بەدلىگە نۇرغۇن ئادەمەرنى ھۆرلۈككە چىقراي دەپ كەلدى.</p>	<p>چۈنكى ئادەمئوغلى كەلگەن بولغىنى باشقىلار تەرەپتە خىزمەت قىلىنىش قۇنكى ئىنسانئوغلىمۇ دەرۋەقە شۇ يولدا كۆيچىلىك مېنىڭ خىزمىتىمە ئۇچۇن ئەمەس، بەلكى باشقىلارغا خىزمەت قىلىش ۋە ئۆز جانىنى نۇرغۇن بولسۇن دېمەي، بەلكى كۆيچىلىكىنىڭ خىزمىتىدە بولاي ۋە جېنىمنى يىدا قىلىش بەدلىگە نۇرغۇن ئادەمەرنى ھۆرلۈككە چىقراي دەپ كەلدى.</p>

Reference	Before	After
MRK 10:46	ئۇلار بېرخۇ شەھىرىگە كەلدى. ئەيسا مۇخلىسىلىرى ۋە زور بىر توب ئادەملىرى بىلەن بىلەن سىلەن بېرخۇدۇن چىقىن ئەپتىتى، ئىمماينىڭ بارتىمىا يېرىنىڭ بارلىقىنىڭ ئەپتىتىنىڭ قارىغۇ ئىسلىك قارىغۇ ئوغلى يول بويىدا ئولتۇرۇپ، تىلەمچىلىك قىلىۋاتتى.	ئۇلار بېرخۇ شەھىرىگە كەتتى. ئەيسا شاگىرىلىرى ۋە كۆپ ئادەم بىلەن سىلەن بېرخۇدۇن چىقىن ئەپتىتى، ئىمماينىڭ بارتىمىا يېرىنىڭ بارلىقىنىڭ ئەپتىتىنىڭ قارىغۇ ئىشىسى يول كىنارىدا ئولتۇرۇپ، تەلەپ قىلىپ تۇراتى.
MRK 10:47	ئۇ «ناسارەتلەك ئەيسا»نىڭ ئەرەدە ئىكەنلىكىنى ئاكلاپ: – ئى داۋۇتنىڭ ئوغلى ئەيسا، ماڭا رەھىم قىلغايىسىن! – دەپ توۋاشقا باشلىدى.	ئۇ ئەيسا ناسارەتلەكىنىڭ شۇ يەردە تۈرغاندىغا ئالقانلىقىنى ئاكلاپغا ئەيسا، داۋۇتنىڭ ئوغلى، ماڭا رەھىم قىل!» دەپ قىزىقىپ توۋىلىدى.
MRK 10:48	نۇرگۇن ئادەملىر ئۇنى «ئۇن چقارما» دەپ ئېبىلىدى. لېكىن ئۇ: – ئى داۋۇتنىڭ ئوغلى، ماڭا رەھىم قىلغايىسىن، – دەپ تېخىمۇ ئۇنلۇك توۋىلىدى.	كۆپ كىشىلەر ئۇنى توخاتىماقچۇ بولۇپ «ئۇن چقارما!» دەپ ئەپىلەپ توۇرىدى. لېكىن ئۇ تېخىمۇ يۈيۈق ئاۋاز بىلەن: «ئى داۋۇتنىڭ بالىسى، ماڭا رەھىم قىلغايىسىن!» دەپ توۋىلىدى.
MRK 10:49	ئەيسا توختاب: ئۇنى چاقىرىڭلار، – دېدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇلار قارىغۇنى چاقىرىپ ئۇنىڭغا: – يۈرەكلىك بول! ئورۇنگىدىن تۇر، ئۇ سېنى چاقىرىۋاتىدۇ! – دېبىشتى.	ئەيسا توختاب قالدى ۋە: ئۇنى چاقىرىڭلار! دېدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇلار قارىغۇنى چاقىرىپ: ياخشى، يۈرەكلىك بول! كېلىپ تۇر، ئۇ سېنى چاقىرىۋاتىدۇ دېبىشتى.
MRK 10:50	ئۇ ئادەم چاپىنىنى سېلىپ تاشلاپ، ئورنىدىن دەس تۇرۇپ ئەيسانىڭ ئالدىغا كەلدى.	ئۇ كىيمىچاقنى تاشلاپ، جايلاق تۇرۇپ، ئەيسا ئالدىغا كەلدى.
MRK 10:51	ئەيسا جاۋابەن ئۇنىڭدىن: – سەن مېنى نېمە قىل دەيسەن؟ – دەپ سورىدى. قارىغۇ: – ئى ئىگەم، قايتا كۆردىغان بولسا مىتى!	ئەيسا ئۇنىڭغا دەردە: «سەن مەندىن نېمە قىلىشىنى ئىستەيسەن؟» دەپ سورىدى. قارىغۇچۇ: «ئى رەببىم، كۆزۈمنى قايتا ناچقۇز، ياخشى كۆرلەيسەن!» دېدى.
MRK 10:52	دېبىدى، ئۇ شۇئان كۆرلەيدىغان بولدى ۋە يول بويى ئەساغا ئەگىشىپ ماڭدى.	ئەپسە ئۇغا: « يولىڭغا كەت، ئىشىنىشىڭ ساڭىنى ساقلىدى!» دەپ كۆزىنى كۆرەتتەن باشلاپ، يولدا ئەساغا ئەگىشىپ يۈردى.
MRK 11:1-2	ئۇلار بېرۇسالىمغا يېقىن كەلگەندە، زەيتۇن تېغىنىڭ يېنندا بولغاندا، بەيت-فاڭى ۋە بەيت-ئانىيا يېزىلىرىگە يېقىن تۇردى. ئۇ ئىككى مۇردىنى ئالدىن ماڭدۇرۇپ ئۇلارغا: – سىلەر ئۇدۇلۇڭلاردىكى يېزىغا بېرىڭلار، كېپلا، هېچكىم ئادەم بالىسى مىننىپ باقىغان، باغلاقلىق بىر تەخەينى كۆرسىلەر. ئۇنى يېرگە يېشىپ بۇ يەرگە يېتىلەپ كېلىڭلار.	ئۇلار بېرۇسالىمغا يېقىن كەلگەندە، زەيتۇن تېغىنىڭ يېنندا بولغاندا، بەيت-فاڭى ۋە بەيت-ئانىيا يېزىلىرىگە يېقىن تۇردى. ئۇ ئىككى مۇردىنى ئالدىن يوللاپ، دېتۇر: سىلەر ئالدىلارغا بارغان يېزىغا كېرىڭلار، كېپلا، هېچكىم توۇپ مىننىپ بولمىغان بىر تەخەينى كۆرسەتتەر. ئۇنى چىچىپ بۇ يەرگە كەلتۈرۈڭلار.
MRK 11:3	ئەگەر بىرى سىلەرگە: «بۇنى نېمىشقا قىلىسىلەر؟» دەپ سورىسا، «بېبىنىڭ ئەگەر بىرسى سىلەردىن: «نېمىشقا بۇنداق قىلىسىلەر؟» دەپ سوراپ قالسا، «رەبىنىڭ بۇنىڭغا حاجتى چۈشتى ۋە ئۇ ھېلىلا ئۇنى بۇ يەرگە ئەۋەتىپ بېرىدۇ» – دەڭلار، – دەپ تايىلىدى.	ئەگەر بىرى سىلەرگە: «بۇنى نېمىشقا قىلىسىلەر؟» دەپ سورىسا، «بېبىنىڭ ئەگەر بىرسى سىلەردىن: «نېمىشقا بۇنداق قىلىسىلەر؟» دەپ سوراپ موشىشلىقى بار ۋە رەببى ئۇنى تېز قايتۇرۇپ بېرىدۇ» دەڭلار، – دەپ تايىلىدى.
MRK 11:4	ئۇلار كېتىپ ناچا يول ئۇستىدىكى ئۆپىنىڭ دەرۋاازىسى سىرتىدا باغانلىق تۇرغان بىر تەخەينى كۆردى. ئۇلار تانسى يەشتى.	ئۇلار كەتتى ۋە يول ئۇستىدىكى ئۇنى دەرۋاازىسىنىڭ سىرتىدا باغانلىق تەخە كۆردى، شۇنىڭ بىلەن ئۇنى چىچىپ ئالدى.
MRK 11:5	ئۇ يەرە تۇرغانلاردىن بەزىلەر: – تەخەينى يېشىپ نېمە قىلىسىلەر؟ – دېبىشتى.	تەخە ئەپتىتى ئۇ جايىدا تۇرۇۋاتقانلارنىڭ بەزىسى: «تەخەنى نېمە ئوچۇن يېشىۋاتسىڭلار؟» دېدى.
MRK 11:6	مۇخلىسىلار ئىسانىڭ بۇيرۇغۇنىدەك جاۋاب بەردى، كېلىقى كىشىلەر ئۇلارغا يول قويىدى.	شاكىرتلار ئەيسا ئېيتقان دېگەندەك جاۋاب بەردى، شۇ كىشىلەر ئۇلارغا يول بەردى.
MRK 11:7	مۇخلىسىلار تەخەينى ئىسانىڭ ئالدىغا يېتىلەپ كېلىپ، ئۇستىگە ئۆز يېپىنچا-جاپانلىرىنى تاشلىدى: ئۇ ئۇستىگە مىندى.	ئادەملىر تەخەينى ئىساغا ئېلىپ كېلىپ، ئۇستىگە كىيمىلىرىنى تاشلاپ قويىدى؛ ئۇ ئۇستىگە مېڭىپ تۇردى.
MRK 11:8	ئەمدى نۇرگۇن كىشىلەر يېپىنچا-جاپانلىرىنى يولغا يايىدار قىلىپ سالدى؛ باشقىلىرى دەرخەلەردىن شاخ-شۇمبىلارنى كېسىپ يولغا يايىدى.	هازىر كۆپ كىشى كىيمىلىرىنى يولغا يايىدى؛ باشقىلىرى دەرخەلەردىن يالچاقلارنى كەسىپ يولغا سەپلىدى.
MRK 11:9	ئالدىدا بۇرگەنلەر ۋە ئارقىدا بۇرگەنلەر: «ھوسانى! بەرەدىگار نامىدا	

Reference	Before	After
MRK 11:10	كەلگۈچىگە مۇبارەك بولسۇن!	كىشىگە خەير بولسۇن!
MRK 11:11	ئاتىمىز داۋۇتنىڭ كېلىدىغان يادىشاھلىقىغا مۇبارەك بولسۇن! ئەرىشىئەلدا تەشەككۈر-ھوسانىالار ئوقۇلسۇن! – دەپ ۋارقىرىشاتنى.	بىزنىڭ دادىمىز داۋۇتنىڭ كېلىدىغان يادىشاھلىقى مۇبارەك بولسۇن! ھوسانى ئەڭ يۇقىرىدى!
MRK 11:12	ئۇ پېرۇسالىمغا بېرىپ ئىبادەتخانا ھوپىلىرىغا كىرىدى؛ ۋە ئەتتايىدىك ھەممىنى كۆزدەن كەچۈرگەندىن كېيىن، ۋاقتى بىرىغە بېرىپ قالاچقا، ئون ئىككىيەلن بىلەن بىللە يەنە بەيت-ئانىياغا چىقى.	ئۇ پېرسىئالىمغا كىرىپ، ئىبادەتخانا بېرىگە باردى؛ ۋە ھەممە ئەتتايىنى سۈرەتتەن كۆرۈپ چىققاندىن كېيىن، ۋاقتى كېچىپ قالاچقا، ئون ئىككىيەلن بىلەن بىللە يەنە بەيت-ئانىياغا كەتتى.
MRK 11:13	ئەتسى، ئۇلار بەيت-ئانىيادىن چىققاندا، ئۇنىڭ قورسىقى ئېچىپ كەتكەندى.	كىپىنىكى كۇن، ئۇلار بەيت-ئانىيادىن چىققاندا، ئۇنىڭ قورسىقى ئاشلىق كەتتى.
MRK 11:14	پىراقىتىكى يوپۇرماقلىق بىر توپ ئەنجۇر دەرىخنى بايقاپ، ئۇنىڭدىن بىرەر مېۋە تاپالارمەنمىكىن دەپ يېنىغا باردى؛ لېكىن توپىگە كەلگەنەدە يوپۇرماقلىق باشقا ھېچ نەرسە تاپالىمىدى. چۈنكى بۇ ئەنجۇر يېشىدىغان يەسىل ئەمەس ئىدى.	پىراقىتا بىر توپ يوپۇرلۇق ئەنجۇر دەرىخنى كۆرۈپ، مېۋە بارمىدۇ دەپ يېنىغا باردى؛ لېكىن بارغاندا يوپۇرلار بىلەنلا، باشقا ھېچ نەرسە يوق. چۈنكى ئەنجۇر يېشىش ۋاقتى كەلمىگەن.
MRK 11:15	ئۇلار پېرۇسالىمغا كەلدى؛ ئۇ ئىبادەتخانا ھوپىلىرىغا كىرىپ، ئۇ يەردە ئېلىم سېتىم قىلىۋاتقانلارنى ھېيدەشكە باشلىدى ۋە يۇل تېگىشىكۈچىلەرنىڭ شىرەلرىنى، ياختەك-كەپتەر ساتقۇچىلارنىڭ ئۇرۇندۇرقلەرنى ئۇرۇۋەتتى؛	ئۇ دەرەخكە قاراپ دېدى: بۇنىڭدىن كېيىن ھېچ كىشى سەندىن مېۋە يەمەيدۇ. شاكىرتلىرىمۇ بۇنى ئاڭلىدى.
MRK 11:16	ۋە ھېچ كىشىگە ھېچ نەرسىنى ئىبادەتخانا ئارقىلىق كۆتۈرۈپ كەتىشكە يول ۋە ھېچكىمنىڭ ھېچقانداق مال-بۇيۇملارنى ئىبادەتخانا ھوپىلىرىدىن كۆتۈرۈپ ئۆتۈشىگە يول قويىدى.	ئۇلار پېرۇسالىمغا بېتىپ كەلدى؛ ئۇ ئىبادەتخانا ئىچىگە كىرىپ، ئورنىدا ساتقۇچىلار بىلەن سېتىۋاتقانلارنى قويۇۋېتىشكە باشلىدى ۋە يۇل تېگىشىكۈچىلەرنىڭ تاختاللىرىنى، كەپتەر ساتقۇچىلارنىڭ ئورنىنى ئۇرۇندۇرۇپ تاشلىدى؛
MRK 11:17	ئۇ خەلکە دەپ دەرس بېرىپتۇ: «يازمىلاردا يېزىلغان: «مېنىڭ ئۆيۈم بارلىق دۇلەتلەر ئۆچۈن دۇلۇ ئۆچۈن دۇلۇ ئۆچۈن دەپ ئاتىلىدۇ» دەپ يۇتۇلگەن ئەمەسمۇ؟ لېكىن سلەر ئۇنى بولالكىچىلارنىڭ ئۆۋىسىغا ئايلاندۇرۇۋەتتىڭلار! – دەپ تەلەم باشلىدى.	ئۇ خەلکە دەپ دەرس بېرىپتۇ: «يازمىلاردا يېزىلغان: «مېنىڭ ئۆيۈم بارلىق دۇلەتلەر ئۆچۈن دۇلۇ ئۆچۈن دۇلۇ ئۆچۈن دەپ ئاتىلىدۇ» دەپ بارمىدۇ؟ لېكىن سلەر ئۇنى قاراچىلىقچىلارنىڭ ئورنىغا ئۆزگەرتىڭلار!»
MRK 11:18	باش كاھىنلار ۋە تەۋرات ئۇستا زىلىرى بۇنى ئاڭلاب، ئۇنى يوقىتىشنىڭ چارسىنى ئىزدەشكە باشلىدى؛ يۇتكۈل خالايق ئۇنىڭ تەللىمىگە تەنھجۇلىنىپ قالاچقا، ئۇلار ئۇنىڭدىن قورقاتى.	قاڭۇن ئالەملىرى، يارسىيلار ۋە باش كاھىنلار بۇنى ئاڭلۇغاندا، ئۇنى ئۆلتۈرۈشنىڭ يولىنى ئىزدەپ باشلىدى؛ چۈنكى بارلىق خەلق ئۇنىڭ تەللىپىگە هايران قالدى، شۇڭا ئۇلار ئۆدىن قورققان.
MRK 11:19	كەچقۇرۇن، ئۇ مۇخلىسىلىرى بىلەن شەھەرنىڭ سىرتسىغا چىقىپ كەتتى.	ئاخشام بولغاندا، ئۇ ئەزاكارلىرى بىلەن شەھەردىن چىقىپ كەتتى.
MRK 11:20	ئەتسى سەھەردا، ئۇلار ئەنجۇر دەرىخنىڭ يېنىدىن ئۆتۈپ كېتىپتىپ، دەرەخنىڭ يېلىزىدىن قۇرۇپ كەتكەنلىكىنى بايقاشتى.	ئەرلەنگ كۇن سەھەردا، ئۇلار ئەنجۇر دەرىخنىڭ ياقىدىن ئۆتۈپ كەتتى، دەرەخنىڭ يېلىزىدىن قۇرۇپ بارغانلىقىنى كۆرۈپ قالدى.
MRK 11:21	دەرەخنىڭ ھالىتىنى ئېسىگە كەلتۈرگەن بېتەرسىس: – ئۇستاز، قارا، سەن قارغىغان ئەنجۇر دەرىخى قۇرۇپ كېتىپتۇ! – دېدى.	بېتەرسىس خاتىرلاب: ئۇستاز، قارا، سەن لەڭنەنگەن ئەنجۇر دەرەخى قۇرۇپ كەتتى! دېدى.
MRK 11:22	ئەيسا ئۇلارغا جاۋابىن مۇنداق دېدى: – خۇدانىڭ ئىشەنچىدە بولۇڭلار.	ئەيسا ئۇلارغا دېدى: خۇدانىڭغا تولا ئىشەنگە بولۇڭلار.
MRK 11:23	مەن سلەرگە شۇنى بەرھەق ئېتىپ قويایىكى، كىمەدەكىم بۇ تاغقا: بۇ يەردىن كۆتۈرۈلۈپ دېڭىزغا تاشلان!» دېسە ۋە شۇنداقلا قەلبىدە ھېچ دېڭىرگە تاشلا! دەپ دەيسە ۋە قەلبىدە ھېچ شۇۋەبىسى يوق بولۇپ، ئۆچۈن بولىدۇ.	مەن سلەرگە راست ئېتىقۇ، ئەگەر كىم بۇ تاغقا: بۇ جايىدىن كۆتۈرۈلۈپ دېڭىرگە تاشلا! دەپ دەيسە ۋە قەلبىدە ھېچ شۇۋەبىسى يوق بولۇپ، ئۆچۈن بولىدۇ.
MRK 11:24	شۇ سەۋەپىتە مەن سلەرگە بۇنى ئېتىمەن: دۇلۇ قىلغان ھەر نەرسىڭلارنى، شۇ سەۋەپەتىن مەن سلەرگە شۇنى ئېتىمەن، دۇلۇ بىلەن تىلىگەن ھەرىپ نەرسە بولسا، شۇنىڭغا ئېرىشىتم، دەپ ئىشىنىڭلار، شۇندىدا، ئېرىشىكەن دەپ ئىشىنىڭلار.	شۇ سەۋەپىتە مەن سلەرگە بۇنى ئېتىمەن: دۇلۇ قىلغان ھەر نەرسىڭلارنى، شۇ سەۋەپەتىن مەن سلەرگە شۇنى ئېتىمەن، دۇلۇ بىلەن تىلىگەن ھەرىپ نەرسە بولسا، شۇنىڭغا ئېرىشىتم، دەپ ئىشىنىڭلار، شۇندىدا، ئېرىشىكەن دەپ ئىشىنىڭلار.

Reference	Before	After
MRK 11:25	تىلىگىنگلار ئەمەلگە ئاشىدۇ.	ۋە تۈرۈپ دۇئا قىلىۋاتقاندا، ئەگەر بىرەھەرگە قارشى نەرسىڭلار بار بولسا، ئۇنى كەچۈرۈپ قويۇڭلار، شۇنىڭ بىلەن ئەرشىتىكى ئاتاڭلارمۇ سىلەرنىڭ ئاتاڭلاردا، سىلەرنىڭ خاتالقىنگلارنى كەچۈرۈپ بېرىدۇ.
MRK 11:26	لېكىن سىلەر باشقىلارنى كەچۈرۈم قىلىمىسالىڭلار، ئەرشىتىكى ئاتاڭلارمۇ سىلەرنىڭ گۇناھلىرىنى كەچۈرۈم قىلىدۇ.	ئەگەر سىلەر باشقىلارنى كەچۈرۈپ بەرمەسىڭلار، ئاسماندىكى ئاتاڭلار سىلەرنىڭ گۇناھلىرىنى كەچۈرۈپ بەرمەيدۇ.
MRK 11:27	ئۇلار يېرۇسالىمغا قايىتىدىن كىرىدى. ئۇ ئىبادەتخانا هوپلىرىدا ئايلىنىپ يۈرگەنە، باش كاھىنلار، تەۋرات ئۇستازىلىرى ۋە ئاقساقاللار ئۇنىڭ بېننغا كېلىپ:	ئۇلار يەنە يېرۇسالىمغا كىرىدى. ئىسا ئىبادەتخانا ئورنىدا دولاپ يۈرگەنە، باش كاھىنلار، تورات ئوقۇتقۇچىلىرى ۋە ئاقساقاللار ئۇنىڭ بېننغا كەلدى:
MRK 11:28	— سەن قىلىۋاتقان بۇ ئىشلارنى قايىسى هوقۇققا تايىنىپ قىلىۋاتىسىن؟ ساڭا بۇ ئىشلارنى ساڭا بۇ ئىشلارنى هوقۇقىنى كىم بەرگەن؟ — دەپ سورىدى.	سەن بۇ ئىشلارنى قانداق هوقۇق بىلەن قىلىۋاتىسىن؟ ساڭا بۇ ئىشلارنى قىلىش هوقۇقى كىم بەرگەن؟ دەپ سورىدى.
MRK 11:29	ئەيسا ئۇلارغا جاۋابەن: — مەنمۇ سىلەردىن بىر سوئال سورايمىسىنى كەلگەن ئەيشلىك ئۇنىڭغا جاۋاب بەرسەڭلار، مەنمۇ بۇ ئىشلارنى قايىسى هوقۇققا تايىنىپ قىلىۋاتقانلىقىمنى ئېتىپ بېرىمەن:	ئەيسا ئۇلارغا دېدى: 'مەنمۇ سىلەردىن بىر سوئال سورايمىسىنى كەلگەن ئەيشلىك ئۇنى جاۋاب قىلىساڭلار، مەنمۇ بۇ ئىشلارنى قانداق هوقۇق بىلەن قىلىۋاتقانلىقىمنى سىلەرگە سادلاشتۇرۇپ ئېتىمەن.'
MRK 11:30	— يەھىيا يۈرگۈزگەن چۆمۈلدۈرۈش بولسا، ئەرشىتىنمۇ، ياكى ئىنسانلاردىننمۇ؟ ماڭا جاۋاب بەرسەڭلارچا!	يۇهاننىڭ چۆمۈش ئاسماندىن كەلگەننمۇ ياكى ئادەملەردىن كەلگەننمۇ؟ مەن بۇنىڭغا جاۋاب بەرگەن!
MRK 11:31	ئۇلار ئۇزىنارا مۇلاھىزە قىلىشىپ: — ئەگەر «ئەرشىتىن كەلگەن» دېسەك، ئۇ بىزىگە: «ئۇنداقتا، سىلەر بىمە ئۈچۈن يەھىاغا ئىشەنمىدىڭلار؟» دەيدۇ.	ئۇلار ئارلىشىپ تالاشقان: «ئەگەر «ئاسماندىن كەلگەن» دەپ دەسلەپ، ئۇ بىزىگە: «ئۇنداقتا، سىلەر بىمە ئۈچۈن يۇهاننىغا ئىشەنمىگەن؟» دەيدۇ.
MRK 11:32	ئەگەر: «ئىنسانلاردىن كەلگەن» دېسەك.... بولمايدۇ — دېبىشتى (كۆچىلىك يەھىانى يېغەمبەر دەپ قارىغاخقا، ئۇلار خەلقتنى قورقاتى).	ئەمما ئادەملەردىن كەلگەن دېساق؟ — دەپ ئۇلار خەبىنىپ تۈرغان، چۈنكى ھەممە كىشى يۇهاننىنى يەرۇنگىچى بولغانلىقىغا ئىشىنىپ تۇر.
MRK 11:33	ئۇنداقتا، مەنمۇ بۇ ئىشلارنى قايىسى هوقۇققا تايىنىپ قىلىۋاتقانلىقىمنى ئېتىمایمەن، — دېدى ئۇ ئۇلارغا.	ئۇلار ئەيسا جاۋاب قىلىدى: 'بىلمەيمىز.' ئۇنداقتا، مەنمۇ بۇ ئىشلارنى سىلەرگە ئېتىمایمەن. قانداق هوقۇق بىلەن قىلىۋاتقانلىقىمنى سىلەرگە ئېتىمایمەن.
MRK 12:1	Keyin, u ularga hikayetler bilen gaplashqan: Bir adam bir ئاندىن، ئۇ ئۇلارغا تەمسىللەر بىلەن سۆزلەشكە باشلىدى: — بىر كىشى بىر uzum bagchini qurup, atirabini devralapti; u bir sharap oyi ئۆزۈزمىزازلىق بەرپا قىلىپ، ئەتراپىنى چىتلاپتۇ؛ ئۇ بىر شاراب كۆلچىكى قېزىپتۇ وە بىر كۆزەت مۇنارىنى ياسايتۇ. ئاندىن ئۇ ئۆزۈزمىزازلىقنى باغۇنلەرگە ئىجارتىپ، ئۆزى ياقا يۈرۈقا كېتىپتۇ.	ئۆزۈم تەرۈپىتەت ئاقىتىدا، باغبانلارنىڭ ئۆزۈم زورلىقىدىكى مېۋىلسىدىن ئۆز قىسىمىنى ئېلىپ كەلدۈرۈش ئۈچۈن، بىر خىزمەتچىنى ئۇلارنىڭ بېننغا يوللاپتۇ.
MRK 12:2	ئۆزۈم يېسلى كەلگەنە، باغۇنلەردىن ئۆزۈزمىزازلىقىتىكى مېۋىلسەردىن تېگىشلىكىنى ئەكېلىش ئۆچۈن بىر قۇلنى ئۇلارنىڭ بېننغا ئەۋەتپىتۇ.	ئۆزۈم تەرۈپىتەت ئاقىتىدا، باغبانلارنىڭ ئۆزۈم زورلىقىدىكى مېۋىلسىدىن ئۆز قىسىمىنى ئېلىپ كەلدۈرۈش ئۈچۈن، بىر خىزمەتچىنى ئۇلارنىڭ بېننغا يوللاپتۇ.
MRK 12:3	لېكىن ئۇلار ئۇنى تۇتۇۋېلىپ دۇمبالاپ، قۇرۇق قول قايتۇرۇپتۇ.	لېكىن ئۇلار ئۇنى تۇتۇۋېلىپ سۇقۇپ، بوش قولدا قايتۇرۇغان.
MRK 12:4	ئىگە يەنە بىر قۇلن ئۇلارغا ئەۋەتلىقىنى. ئۇلار ئۇنى تاشق تاشلاپ، باشىغا زور خوجايىن يەنە بىر قۇلن ئۇلارنىڭ بېننغا ئەۋەتلىقىنى. ئۇنى بولسا ئۇلار چالما كېسەك قىلىپ، باش-كۆزىنى يېرىپ، هاقارەتلەپ قايتۇرۇپتۇ.	ئىگە يەنە بىر قۇلن ئۇلارغا ئەۋەتلىقىنى. ئۇلار ئۇنى تاشق تاشلاپ، باشىغا زور خوجايىن يەنە بىر قۇلن ئۇلارنىڭ بېننغا ئەۋەتلىقىنى. بەرگەن ۋە نامرات قىلىپ قايتۇردى.
MRK 12:5	خوجايىن يەنە بىرسىنى ئەۋەتلىقىنى. لېكىن ئۇنى ئۇلار ئۆلتۈرۈپتۇ. يەنە تولا يۆتكەپتۇ. يەنە كۆپ كىشىلەرنى يوللاپتۇ، بەزىلىرىنى تەككىزلىپ، بەزىلىرىنى دۇمبالاپ، بەزىلىرىنى ئۆلتۈرۈپتۇ.	ئۆي ئىگىسى يەنە بىر كىشىنى يوللاپتۇ. لېكىن ئۇلار ئۇنى ئۆلتۈرۈپ ئۆلۈرۈپتۇ.
MRK 12:6	خوجايىنىڭ يېنىدا يەقهەت ئۇنىڭ سۆيۈملۈك بىر ئوغلىلا قالغاخقا، ئۇلار ئوغلۇمنىغۇ ھۆرمەت قىلار دەپ، ئۇ ئۇنى ئەڭ ئاخىرى بولۇپ باغۇنلەرنىڭ قىلىدۇ دېپ، ئۇنى ئەڭ ئاخىرى باغچىلارغا ئەۋەتلىقىنى.	ئىگەنىڭ ياقتاق بىر ئوغلى قالغاندا، ئۇ ئۇلار مېنىڭ ئوغلىمغا ھۆرمەت قىلىدۇ دېپ، ئۇنى ئەڭ ئاخىرى باغچىلارغا ئەۋەتلىقىنى.

Reference	Before	After
MRK 12:7	لېكىن شۇ باغۇھەنلەر ئۆزىارا: «بۇ بولسا مىراسخور، كېلىڭلار، ئۇنى ئۆلتۈرۈپ، ئۆلتۈرۈۋېتىللىك، شۇنىڭ بىلەن مىراسى بىزنىڭكى بولىدۇ!» دېيىشىپتۇ.	لېكىن شۇ باغۇھەنلەر ئۆزىارا: «بۇ مىراسخور، كېلىڭلار، ئۇنى ئۆلتۈرۈپ تاشالىلى، شۇنىڭ بىلەن مىراسى بىزنىڭكى بولىدۇ!» دەپ دېگەن.
MRK 12:8	شۇڭا ئۇلار ئۇنى تۇتۇپ ئۆلتۈرۈپ، ئۆزۈمىزازلىقنىڭ سىرتىغا تاشلىپتۇ. شۇڭاكى، ئۇلار ئۇنى تۇتۇپ ئۆلتۈرۈپ، ئۆزۈمىزازلىقنىڭ سىرتىغا تاشلىپتۇ.	شۇڭاكى، ئۇلار ئۇنى تۇتۇپ ئۆلتۈرۈپ، ئۆزۈمىزازلىقنىڭ سىرتىغا تاشلىپتۇ. تاشلىدى.
MRK 12:9	ئەمدى ئۆزۈمىزازلىقنىڭ خوجايىنى قانداق قىلىدۇ؟ ئۇ ئۆزى كېلىپ باغۇھەنلەرنى ئۆلتۈرىدۇ ۋە ئۆزۈمىزازلىقنى باشقىلارغا بېرىدۇ.	ئۆزۈمىزازلىقنى باشقىلا كىشىلەرگە بېرىدۇ. ئۆزۈمىزازلىقنى باشقىلا كىشىلەرگە بېرىدۇ.
MRK 12:10	ئەمدى سىلەر مۇقەددەس يازمىلاردىن مۇنۇ ئايەتنى ئوقۇپ باقىغانمۇسىلەر؟ – «تامچىلار تاشلىۋەتكەن تاش بولسا، بۇرجەك تېشى بولۇپ تىكىلەندى.	ئەمدى سىلەر مۇقەددەس يازمىلاردىن مۇنۇ ئايەتنى ئوقۇپ «قۇرۇمچىلار تاشنى تاشلىپ كەتكەن تاش، ئاندىن بىنالارنىڭ تۇپ تاش بولۇپ كەتتى.
MRK 12:11	بۇ ئىش يەزەردىگاردىندۇر، بۇ كۆزىمىز ئالدىدا كارامەت بىر ئىشتۇرۇر»	بۇ ئىش خۇدا تەرەپدىن كەلگەن، بۇ بىزنىڭ كۆزىمىزگە ئەجايىپ بولۇپ كەتتى
MRK 12:12	ئۇلار ئۇنىڭ بۇ تەمىسىلىنى ئۆزلىرىگە قارىتىپ ئېيتقانلىقنى چۈشەندى؛ شۇڭا ئۇلار ئۇنى تۇتۇش يولىنى ئىزدەشتى؛ حالبۇكى، خالايىقتىن قورقۇشۇپ، ئۇنى تاشلىپ كېتىپ قالدى.	ئۇلار بۇ مىسالىنى ئۆزلىرىگە دەپ ئېيتقانلىقنى چۈشىنىپ كەتتى؛ شۇڭا ئۇلار ئۇنى تۇتۇش ئۈچۈن يول ئىزدەشتى؛ لېكىن خەلقدىن قورقۇپ، ئۇنى تەرك قىلىپ كەتتى.
MRK 12:13	شۇنىڭدىن كېپىن، ئۇلار بىرنهچە يەرسىي ۋە ھېرىدىنىڭ تەرەپدارلىرىنى ئۇنى ئۆز سۆزى بىلەن قىلتاققا چۈشۈرۈش مەقسىتىدە ئۇنىڭ ئالدىفا ئەۋەتتى.	شۇدىن كېپىن، ئۇلار بەزى يەرسىيلار بىلەن ھېرىدىنىڭ قوللايچىلىرىنى، ئۇنى سۆزى بىلەن تۆۋەن قىلىش ئۈچۈن، ئالدىفا يوللايىت.
MRK 12:14	ئۇلار كېلىپ ئۇنىڭغا: – ئۇستاز، سىلىنى سەممىي ئادەم، ئادەملەرگە قەتئىي يۈز-خاتىرە قىلمايدۇ، ھېچكىمگە يان باسمىايدۇ، بەلكى كىشىلەرگە خۇدانىڭ يولىنى سادىقلقى بىلەن ئۆكتىپ كېلىۋاتىدۇ، دەپ بىلمىز. سىلىچە، رىم ئىمپېراتورى قەيسەرگە باج-سېلىق تايشۇرۇش تەۋرات قانۇنغا ئۇيغۇننمۇ-يوق؟	ئۇلار كەلدى، ئۇنىڭغا: ئۇستاز، بىلىملىكى، سىز راستچىل، ھېچكىمنىڭ يۈزىنى كۆرمەيدىغان، بارلىققا يان باسمىايدىغان، بەلكى خۇدا يولىنى تولا راست ئۆكتىۋاتىسىز. دېمەك، قەيسەرگە باج-سېلىق بېرىش قانۇنى بولامدۇ يوقمۇ؟
MRK 12:15	زادى باج تايشۇرۇمادۇق-تايشۇرۇمادۇق؟ – دېيىشتى. لېكىن ئۇ ئۇلارنىڭ ساختىپەزلىكىنى بىلىپ ئۇلارغا: – نېمىشقا مېنى سىنىماقچىسىلەر؟ ماڭا بىر «دىنار» يولىنى ئەكېلىڭلار، مەن كۆرۈپ باقاي، – دېدى.	ئۇ ئۇلارنىڭ قالقانچاقلقىنى بلگەن بولۇپ، ئۇلارغا: «نېمىشقا مېنى سىنىپ كۆرمەكچىسىز؟ ماڭا بىر دىنار يۇل ئېلىپ كەلينگ، مەن بىر نەزەر سۈرەيمەن،» دېدى.
MRK 12:16	ئۇلار يولىنى بىلىپ كەلدى، ئۇ ئۇلاردىن سورىدى: بۇنىڭ ئۇستىدىكى رەسم نام-ئىسىم كىمنىڭ؟ – دەپ سورىدى. – قەيسەرنىڭ، – دېيىشتى ئۇلار. وە ئاتى كىمنىكى؟ ئۇلار دېدى: قەيسەر.	ئۇلار يولىنى بىلىپ كەلدى، ئۇ ئۇلاردىن سورىدى: بۇنىڭ ئۇستىدىكى رەسم خۇدانىڭ تەۋگىسىنى، خۇداغا ئەيسا ئۇلارغا جاۋاب بەردى: قەيسەرگە ئۇنىڭ تەۋگىسىنى، خۇداغا خۇدانىڭ تەۋگىسىنى بېرىڭلار، دېدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇلار ئۇنىڭغا ئىتتايىن هەيران قېلىشتى.
MRK 12:17	ئەيسا ئۇلارغا جاۋاب: – ئۇنداق بولسا، قەيسەرنىڭ ھەققىنى قەيسەرگە، تۇنگىكا ئىتتايىن هەيران بولدى.	ئەيسا ئۇلارغا جاۋاب بەردى: قەيسەرگە ئۇنىڭ تەۋگىسىنى، خۇداغا خۇدانىڭ تەۋگىسىنى بېرىڭلار، دېدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇلار ئۇنىڭغا ئىتتايىن هەيران بولدى.
MRK 12:18	ئاندىن «ئۆلگەنگەر قايىتا تېرىلمەيدۇ» دەپ ئېيتىدىغان سادۇقىيلار ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ قىستاپ سوئال قويىدى:	ئېننەغا كېلىپ سوئال سوراپ باشلىدى:
MRK 12:19	– ئۇستاز، مۇسا پەيغەمبەر تەۋراتا بىزگە: «بىر كىشى ئۇلۇپ كېتىپ، كەتسە ۋە ئايالى يەزەنت كۆرمىگەن بولسا، ئۇنىڭ قاردىشىن ئايالنى ئالىپ، ئايالى تۇل قېلىپ، يەزەنت كۆرمىگەن بولسا، ئۇنىڭ ئاكا ياكى ئىنسى تۇل قالغان يەڭىسىنى ئەمرىگە بىلىپ، قېرىندىشى ئۈچۈن نەسىل قالدۇرۇشى لازىم» دەپ يازغان.	ئۇستاز، مۇسا توراتا بىزگە شۇنداق يازغان: ئەگەر بىر كىشى ئۇلۇپ كەتسە ۋە ئايالى يەزەنت كۆرمىگەن بولسا، ئۇنىڭ قاردىشىن ئايالنى ئالىپ، ئايالى تۇل قېلىپ، يەزەنت كۆرمىگەن بولسا، ئۇنىڭ ئاكا ياكى ئىنسى قېرىندىشى ئۈچۈن باللار قالدۇرۇشى زۆرر،
MRK 12:20	بۇرۇن يەته ئاكا-ئۇكَا بار ئىدى. چوڭى ئۆيلىنىپ يەزەنت قالدۇرمایلا يەتتە ئاكا بار id. چوڭى ئۆيلىنىپ بالا قالدۇرمای كەتتى.	

Reference	Before	After
MRK 12:21	ئىككىنچى قېرىندىشى يەڭىسىنى ئەمەرىگە ئېلىپ، ئۇمۇ يەرزەنت كۆرمەي ئۆلدى. ئۈچىنچىسىنىڭ ئەھۋالىمۇ ئۇنىڭكىگە ئوخشاش بولدى.	ئىككىنچى قېرىنداش ئايالنى ئالغان، ئۇمۇ بالىسىز ئۆلۈپ كەتتى. ئۈچىنچىسىمۇ شۇنداق بولدى.
MRK 12:22	شۇ تەرىقىدە يەتتىسى ئوخشاشلا ئۇنى ئېلىپ يەرزەنت كۆرمەي كەتتى. ئاخىردا، ئۇ ئايالمۇ ئالەمدىن ئۆتتى.	شۇ ۋاقتىتا يەتتە ئەر ئۇنى ئالغان بولۇپ، بالا تۇغىغان ئەھۋالدا كەتتى. ئاخىردا، ئۇ قىز دەم دۇنيادىن ئۆلۈپ كەتتى.
MRK 12:23	ئەمدى تىرىلىش كۈنى كەلگەنده، ئۇلار تىرىلىگەندە، بۇ ئايال قايسىسىنىڭ ئايالى قايسىسىنىڭ چۈنكى يەتتىسىنىڭ ھەممىسى ئۇنى خوتۇنلۇققا ئالغان-دە! - دېبىشتى.	هازىر تىرىلىش كۈنى كەلگەنده، ئۇلار تىرىلىپ كەتسە، بۇ ئايال قايسىسىنىڭ چۈنكى يەتتىسىنىڭ چۈنكى يەتتىسىنىڭ ھەممىسى ئۇنى خوتۇنلۇققا ئالغان-دە!
MRK 12:24	ئەيسا ئۇلارغا مۇنداق جاۋاب بەردى: - سىلەر نە مۇقەددەس يازمىلارنى نە خۇدانىڭ قۇدۇرتىنى بىلمىگەنلىكىڭلار سەۋەبدىن مۇشۇنداق ئازغان ئەمەسمۇسىلەر؟	ئەيسا ئۇلارغا دېدى: «سىلەر يازمىلارنى ۋە خۇدا كۈچىنى بىلمەسلىر، شۇ سەۋەبتىن بۇنداق خاتالىق قىلغانسىلەرمۇ؟»
MRK 12:25	چۈنكى ئۆلۈمدىن تىرىلىگەندە ئىنسانلار ئۆيەنەمەيدۇ، ئەرگە تەگمەيدۇ، بەلكى ئەرشتىكى يەرشتىلەرگە ئوخشاش بولىدۇ.	چۈنكى ئادەملەر ئۆلۈپ تىرىلىگەندە، توي قىلمايدۇ، قىز-توى قىلدۇرمایدۇ، بەلكى كەتكىكى يەرشتىلەرگە ئوخشاش بولىدۇ.
MRK 12:26	ئەمدى ئۆلگەنلەرنىڭ تىرىلىش مەسىلىسى ھەققىدە تەۋراتا، يەنى مۇساغا چۈشۈرۈلگەن كىتابتىكى «تىكەنلىك» ۋەقسىدە، خۇدانىڭ ئۇنىڭغا قانداق ئېيتقىنى، يەنى: «مەن ئىبراھىمنىڭ خۇداسى، ئىسهاقنىڭ خۇداسى ۋە ياقۇنىڭ خۇداسىدۇرمەن!» دېگىننى ئوقۇمىدىڭلەرمۇ؟	هازىرقى زاماندا ئۆلگەنلەر قايتا تىرىلىدىغانلىق ھەقتە تەۋراتا، مۇساغا بەرگەن كىتابتا، تىكەنلىك ۋاقتىدا خۇدا دېگەن: «مەن ئىبراھىمنىڭ خۇداسى، ئىسهاقنىڭ خۇداسى ۋە ياقۇنىڭ خۇداسىمەن!» بۇنى ئوقۇب كۆرمىدىڭلەرمۇ؟
MRK 12:27	ئۇ ئۆلۈكلەرنىڭ خۇداسى ئەمەس، بەلكى تىرىكەنلىڭ خۇداسىدۇرا! شۇڭا سىلەر قاتقىق ئېزىپ كەتكەنسىلە!	ئۇ ئۆلۈكلەرنىڭ خۇداسى ئەمەس، بەلكى تىرىكەنلىڭ خۇداسى! شۇڭا سىلەر زۇر خاتالىنىپ كەتتىڭلە!
MRK 12:28	ئۇلارغا يېقىن كەلگەن، مۇنازىرلەشكەنلىرىنى ئاكىلغان ۋە ئەيسانىڭ ئۇلارغا ياخشى جاۋاب بەرگەنلىكىنى كۆرگەن بىر تەۋرات ئۇستازى ئۇنىڭدىن: - يۇتون ئەمرلەرنىڭ ئىچىدە ئەڭ مۇھىم قايسى؟ - دەپ سورىدى.	بىر دىنى ئوقۇتقۇچى يېقىن كەلدى، ئۇلارنىڭ مۇنازىرسىنى ئاڭلىدى ۋە ئەيسا ئۇلارغا ياخشى جاۋاب بەرگەنلىكىنى كۆردى، شۇنىڭدىن بۇرۇن ئۇنىڭدىن سورىدى: يۇتون بۇيرۇقلارنىڭ ئارىسىدا ئەڭ گەۋدىلىكى قايسى؟ ئەيسا دېدى: ئەڭ گەۋدىلىك نەرسە بۇ: ئاڭلا، ئەي ئىسرائىل! بىزنىڭ يەرۋەردىگار خۇدای بىرلا!
MRK 12:29	ئەيسا مۇنداق جاۋاب بەردى: - ئەڭ مۇھىم ئەمر شۇڭى، «ئاكىلغىن، ئەي ئىسرائىل! پەرۋەردىگار خۇدایيمىز بولغان رەب بىردى.	ئەيسا دېدى: ئەڭ گەۋدىلىك نەرسە بۇ: ئاڭلا، ئەي ئىسرائىل! بىزنىڭ خۇدایيكىنى يۇتون قەلبىڭ، يۇتون جانىڭ، يۇتون ئويڭ ۋە يۇتون كۈچۈك بىلەن سۆيىسىن. بۇ ئەڭ گەۋدىلىك بۇيرۇق.
MRK 12:30	يەرۋەردىگار خۇدایيكىنى يۇتون قەلبىڭ، يۇتون جىنىڭ، يۇتون زېھنىڭ ۋە يۇتون كۈچۈڭ بىلەن سۆيىگەن». مانا بۇ ئەڭ مۇھىم ئەمر.	خۇدایيكىنى يۇتون قەلبىڭ، يۇتون جانىڭ، يۇتون ئويڭ ۋە يۇتون كۈچۈك بىلەن سۆيىسىن. بۇ ئەڭ گەۋدىلىك بۇيرۇق.
MRK 12:31	ئۇنىڭغا ئوخشايدىغان ئىككىنچى ئەمر بولسا: - «قوشنانىنى ئۆزۈڭى سۆيگەنلەنەك سۆيى». ھېچقانداق ئەم بۇلاردىن ئۇستۇن تۇرمایدۇ.	ئۇنىڭ ئوخشاش ئىككىنچى بۇيرۇق: «قوشنانىنى ئۆزۈڭ سۆيگەنلەنەك سۆيى». ھېچقانداق باشقا بۇيرۇق بۇلاردىن ئەۋزەل بولمايدۇ.
MRK 12:32	تەۋرات ئۇستازى ئۇنىڭغا: - توغرا ئېيتتىڭىز، ئۇستاز، ھەقىقەت بويىچە سۆزلىدىڭ؛ چۈنكى ئۇ بىردىر، ئۇنىڭدىن باشقىسى يوقۇرۇ:	تەۋرات ئۇقۇغۇچىسى ئۇغا دەپتى: سىز توغرا دەپسىز، ئۇستاز، ھەقىقى دەپسىز؛ چۈنكى ئۇ بىرلا، ئۇنىڭدىن باشقىقا بېچ نەرسى يوقۇ.
MRK 12:33	ئىنساننىڭ ئۇنى يۇتون قەلبى، يۇتون ئەقلى، يۇتون جىنى ۋە يۇتون كۈچ بىلەن سۆيۈشى ھەم قوشنىسىنىمۇ ئۆزىزنى سۆيگەنلەك سۆيۈشى بارلىق كۆيىدۈرمە قۇربانلىقلار ھەم باشقا قۇربانلىق-ھەدىيەلەردىنمۇ نارتۇقۇر.	ئادەم ئۇنى تولا يۈرەك، تولا ئەقلى، تولا جەن ۋە تولا كۈچ بىلەن سۆيۈپ، قوشنىنى ئۆزىزنى سۆيگەنلەك سۆيۈش، بارلىق قۇربانلىق-ھەدىيەلىرىدىن ئالدىنىقى كەلەيدۇ.
MRK 12:34	ئەيسا ئۇنىڭ ئاقىلانلىك بىلەن جاۋاب بەرگىنى كۆرۈپ: - سەن خۇدانىڭ يادىشاھىلىقىدىن بىراق ئەمەسسىن، - دېدى. شۇنىڭدىن كېيىن، ھېچكىم ئۇنىڭدىن سوئال سوراشقا يېتىنالىمىدى.	ئەيسا ئۇنىڭ ئاقىل جاۋاب بەرگەنلىكىنى كۆرگەنده: «سەن خۇدا يادىشاھىلىقىغا يېقىن تۇرۇۋاتىسىن،» دېدى. شۇدىن كېيىن، ھېچكىم ئۇنىڭدىن سوئال سورىماقچى بولمىدى.
MRK 12:35	ئىبادەتخانىدا ھولىلىرىدا تەلەم بەرگەنندە، ئەيسا بۇلارغا جاۋابەن مۇنداق سوئالنى ئوتتۇرۇغا قويىدى: تەۋرات ئۇستازلىرىنىڭ مەسھەنی «داۋۇتنىڭ	ئەيسا ئىبادەتخانادا دەرس بېرىپ تۇرغاندا، بۇلارغا شۇنداق سوئال سورىدى: دىنى ئوقۇتقۇچىلار نېمە ئۇچۇن مەسھەنی داۋۇتنىڭ بالىسى

Reference	Before	After
MRK 12:36	ئوغلى» دېگىنى قانداق چۈشىنى سىلەر؟	دەپ قالىدۇ؟
MRK 12:37	چۈنكى داۋۇت ئۆزى مۇقەددەس روھتا مۇنداق دېگەنفۇ: «يەرۋەرىنىڭار مېنىڭ رەبىسمىگە ئېيتتىكى: – «مەن سېنىڭ دۇشمەنلىرىڭىن تەختىپەرىڭ قىلغۇچە، مېنىڭ ئوڭ بىنمندا ئولتۇرغىن!».	چۈنكى داۋۇت مۇقەددەس روھ بىلەن مۇشۇنى دەپتى: «دەپ مېنىڭ رەبىسمىگە دېدى: مېنىڭ ئوڭ تەرەپ ئەلمۇر، گەچە مەن سېنىڭ دۇشمەنلىرىڭىنى سېنىڭ يەت-يەتلەرىنىڭ ئاستىغا قويۇپ قويغۇچەك».
MRK 12:38	داۋۇت مەسەنە شۇنداق «رەبىم» دەپ ئاتىغان تۇرسا، ئەمدى مەسەنە قانداقمۇ داۋۇتنىڭ ئوغلى بولىدۇ ئۇ يەردىكى توپ-توپ خەلق ئۇنىڭ سۆزىنى خۇرسەنلىك بىلەن ئاكلايتى.	داۋۇت مەسەنە شۇنداق «رەبىم» دەپ ئاتاپ تۇرسا، مەسەنە قانداق داۋۇتنىڭ بالىسى بولىدۇ؟ ئۇ يەردىكى خەلق ئۇنىڭ سۆزلىرىنى خۇشال بىلەن ئاكلاپ تۇراتقى.
MRK 12:39	ئۇ ئۇلارغا تەلەن بەرگىننە مۇنداق دېدى: – تەۋرات ئۇستازلىرىدىن ھوشىyar بولۇڭلار. ئۇلار ئۇزۇن تونلارنى كېيىۋالغان ھالدا كېرىلىپ يۈرۈشكە، بازارلاردا كىشىلەرنىڭ ئۇلارغا بولغان ئۇزۇن سالاملىرىغا،	ئۇ ئۇلارغا ئۆگەت بەرگەنە، مۇنداق دېدى: دەپ ئوقۇتقۇچىلاردىن ئەنسىرەڭلەر. ئۇلار ئۇزۇن كېيمىلەر كۆيدىپ، بازارلاردا خەلقنىڭ سەلاملىشىشىنى ياقتۇردى،
MRK 12:40	سەناگوگلاردا ئالدىنى ئورۇنلاردا، زىياپەتھەر دە تۆرە ئولتۇرۇشقا ئامراق كېلىدۇ!	سەناگوگلاردا ئالدىنى ئورۇنلارغا ئورۇن تېپىش، زىياپەتھەر دە باش جايغا كېلىپ ئولتۇرۇشقا خۇش كېلىدۇ!
MRK 12:41	ئۇ ئىبادەتخانىدىكى سەدەقە ساندۇقىنىڭ ئۇدۇلۇدا ئولتۇرۇپ، ئۇنىڭغا يۇلۇرىنى تاشلاۋاتقان خالايىققا قاراپ تۇراتقى، نۇرغۇن بايلار ئۇنىڭغا خېلى كۆپ يۇل تاشلاشتى.	ئەيسا ھەرمىنىڭ يۇل قويۇش قىسىنىڭ قارشىسىدا ئولتۇرۇپ، خەلقنىڭ يۇل تاشلاپ ئانقانلىرىنى كۆزەتتى.
MRK 12:42	نامرات بىر تۇل ئايالماۇ كېلىپ، تىيىننىڭ تۆتىن بىرى قىممىتىدىكى ئىككى لەپتوننى تاشلىدى.	ھەمدە كۆپ بىمىتىلار كۆپ يۇل قويۇپ كەتتى؛ شۇنىڭدەك بىر كەنتىك تۆل ئايال كېلىپ، ئىككى كىچىك يۇل (ئەمەلىيەتتە بىر كودراتىس قىممىتىدە) قويۇپ كەتتى.
MRK 12:43	ئۇ مۇخلىسىلىرىنى يېننە چاقىرىپ، ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – مەن سلەرگە بەرھەق شۇنى ئېيتىپ قويایكى، بۇ نامرات تۇل ئايالنىڭ ئىئانە ساندۇقىغا تاشلىغىنى باشقىلارنىڭ ھەممىسىنىڭ تاشلىغانلىرىدىن كۆپتۈر.	ئۇ شاگىدلەرنى يېننە چاقىرىپ، ئۇلارغا دېدى: «مەن سلەرگە بەرھەق شۇنى ئېيم، بۇ يوقسۇر تۇل ئايالنىڭ ئىئانە قوشۇقىغا تاشلىغانلىقى باشقىلارنىڭ ھەممىسىنىڭ قوشقانلىرىدىن كۆپتۈر.»
MRK 12:44	چۈنكى باشقىلار ئۆزلىرىنىڭ كۆپ نەرسلىرىدىن يۇل بەردى؛ لېكىن بۇ ئايال چۈنكى باشقىلار ئۆزلىرىنىڭ ئېشىپ تاشقانلىرىدىن سەدەقە قىلىدۇ؛ لېكىن كەملەتكە بولىسىمۇ، بار-بوقىنى، كۈنگە تېرىشىدىغىنىنىڭ ھەممىسىنى بۇ ئايال نامرات تۇرۇپيمۇ، ئۆزىنىڭ بار-بوقىنى – تىرىكچىلىك قىلىدىغىنىنىڭ ھەممىسىنى سەدەقە قىلىپ تاشلىدى.	چۈنكى باشقىلار ئۆزلىرىنىڭ كۆپ نەرسلىرىدىن يۇل بەردى؛ لېكىن بۇ ئايال چۈنكى باشقىلار ئۆزلىرىنىڭ ئېشىپ تاشقانلىرىدىن سەدەقە قىلىدۇ؛ لېكىن كەملەتكە بولىسىمۇ، بار-بوقىنى، كۈنگە تېرىشىدىغىنىنىڭ ھەممىسىنى بۇ ئايال نامرات تۇرۇپيمۇ، ئۆزىنىڭ بار-بوقىنى – تىرىكچىلىك قىلىدىغىنىنىڭ ھەممىسىنى سەدەقە قىلىپ تاشلىدى.
MRK 13:1	ئۇ ئىبادەتخانىدىن چىقۇۋاتقاندا، شاڪىرتلىرىدىن بىرى ئۇنىڭغا: ئۇستار، قارا، ئۇ ئىبادەتخانىدىن چىقۇۋاتقاندا، مۇخلىسىلىرىدىن بىرى ئۇنىڭغا: – ئۇستار، بۇ تاشلار قانداق چوڭ بولۇپتۇ! بۇ بىنالار قانداق ياخشى كۆرۈنۈتۈپ؟ دېدى.	ئۇ ئىبادەتخانىدىن چىقۇۋاتقاندا، شاڪىرتلىرىدىن بىرى ئۇنىڭغا: ئۇستار، قارا، بۇ ئىبادەتخانىدىن چىقۇۋاتقاندا، مۇخلىسىلىرىدىن بىرى ئۇنىڭغا: – ئۇستار، بۇ تاشلار قانداق چوڭ بولۇپتۇ! بۇ بىنالار قانداق ياخشى كۆرۈنۈتۈپ؟ دېدى.
MRK 13:2	ئەيسا ئۇنىڭغا جاۋابىن: – سەن بۇ ھەيۋەتلىك ئىمارەتھەرنى كۆردۈگۈمۇ؟ بىر تال تال تاشىمۇ تاش ئۆستىدە قالمايدۇ، ھەممىسى قالدۇرۇلماي گۈمۈز قىلىنىدۇ، – دېدى.	ئەيسا جاۋاب بەردى: سەن بۇ چوڭ گۆزەل بىنالارنى كۆرگەننمۇ؟ بىر تال تاشىمۇ باشقىقا تاش ئۆستىدە قالمايدۇ، ھەممىسى تولۇق يوق قىلىنىدۇ.
MRK 13:3	ئۇ زەيتۇن تېپىدا، يەنى ئىبادەتخانىنىڭ ئۇدۇلۇدا ئولتۇرغاندا، بېتىرۇس، ياقۇپ، يۇھانىن ئەندرىپاسلار ئۇنىڭدىن ئاستىغىنا:	ئىسا زەيتۇن تاغىدا، ئىبادەتخانىنىڭ قارشىسىدا ئورۇنلاب ئولتۇرغاندا، بېتىر، ياقۇپ، يۇھانىن ئەندرىپاس ئۇنىڭ بىلەن يەردىلىك سۆھبەت باشلىدى:
MRK 13:4	– بىزگە ئېيتقىنچۇ، بۇ ئىشلار قاچان يۈز بېرىدۇ؟ بۇ بارلىق ۋەقەلەرنىڭ يۈز بېرىدىغانلىقىنى كۆرسىتىدىغان نېمە ئالامەت بولىدۇ؟ – دەپ سوراشتى.	بىزگە دېڭ، بۇ ئىشلار قاچان بولىدۇ؟ بارلىق بۇ ۋەقەلەرنىڭ يۇتۇپ كېتىشىنى كۆرسەتكەن نېمە ئالامەت بار؟ دەپ سورالدى.
MRK 13:5	ئەيسا ئۇلارغا جاۋابىن سۆز باشلاپ مۇنداق دېدى: – ھېزى بولۇڭلاركى،	ئەيسا ئۇلارغا جاۋاب بەردى ۋە دېققەت قىلىڭلار، ھېچكىم

Reference	Before	After
MRK 13:6	هېچكىم سىلەرنى ئازدۇرۇپ كەتمىسىۇن. چۈنكى نۇرغۇن كىشىلەر مېنىڭ نامىمدا كېلىپ: «مانا ئۆزۈم شۇدۇرمەن!» دەپ، كۆپ ئادەملەرنى ئازدۇردى.	سىلەرنى يولدىن سايىمايسۇن.« چۈنكى كۆپ كىشىلەر مېنىڭ ئىسمىم بىلەن كېلىپ: «مەن شۇ!» دەپ، كۆپ ئادەمنى ئازدۇرۇش.
MRK 13:7	سەلەر ئۇرۇش خەۋەرلىرى ۋە ئۇرۇش شەپىلىرىنى ئاڭلىغىنىڭلاردا، بۇلارغا ئالاقزادە بولۇپ كەتمەڭلار؛ چۈنكى بۇ ئىشلارنىڭ يوز بېرىشى مۇقۇرەر. لېكىن بۇ زامان ئاخىرى يېتىپ كەلگەنلىكى ئەمەس.	ئەگەر سەلەر ئۇرۇش خەۋەرلىرى ۋە ئۇرۇش گېلىرىنى ئاڭلىساڭلار، بۇلارغا ئەنسىرەنەڭلار؛ چۈنكى بۇ ئىشلار بولۇشى كېرەك. لېكىن ئاخىرقى كۈن كەلمىگەن.
MRK 13:8	چۈنكى بىر مىللەت يەنە بىر مىللەت بىلەن جەڭ قىلىپ كېتىدۇ، بىر دۆلەت يەنە بىر مىللەت بىلەن جەڭ قىلىپ كېتىدۇ. يادىشاھلىق يەنە بىر يادىشاھلىق بىلەن ئۇرۇشقا چىقىدۇ. جاي-جايلاردا يەر تەۋەرەشلەر يۈز بېرىدۇ، ئاچارچىلىقلار ۋە قالايمىقانچىلىقلار بولىدۇ. مانا بۇ ئىشلارنىڭ يۈز بېرىشى «تۇغۇتنىڭ تولغىقىنىڭ باشلىنىش» بولىدۇ، خالاس.	چۈنكى بىر مىللەت يەنە بىر مىللەت بىلەن جەڭ قىلىپ كېتىدۇ، بىر دۆلەت يەنە بىر مىللەت بىلەن جەڭ قىلىپ كېتىدۇ. جاي-جايلاردا يەر تەۋەرەشلەر يۈز بېرىپ قالىدۇ، ئاچارلىق ۋە قىيىنچىلىقلار كۆرۈلۈپ قالىدۇ. بۇ ئىشلارنىڭ باشلىنىش بالانىڭ تۇغۇش باشلىنىش بولىدۇ.
MRK 13:9	سەلەر بولساڭلار، ئۆزۈڭلارغا يەخس بولۇڭلار؛ چۈنكى كىشىلەر سىلەرنى تۇتقۇن قىلىپ سوت مەھكىمىلىرىگە تاپشۇرۇپ بېرىدۇ، سىناگوگلاردا قامچىلىنىسىلەر. سەلەر مېنىڭ سەۋەبىدىن ئەمەلەر ۋە يادىشاھلار ئالدىغا ئېلىپ بېرىلىپ، ئۇلار ئۆچۈن بىر گۇواھلىق بولسۇن دەپ سوراقدا تارتىلىسىلەر.	سەلەرگە ئەيت، ئۆزۈڭلارغا ساقلىنىپ تۇرۇڭلار؛ چۈنكى خەلق سىلەرنى تۇتۇپ، مەھمەلەرگە تاپشۇرۇۋاتىدۇ، سىناگوگلاردا قامچىلىنىسىلەر. سەلەر مېنىڭ ئۆچۈنمۇ، يولباشقىلار بىلەن باشچىلار ئالدىغا كەلتۈرۈپ سوراقدا قىلىنىسىلەر، بۇ گۇواھلىق بولسۇن.
MRK 13:10	لېكىن بۇلاردىن ئاۋۇوال خۇش خەۋەر يۇتكۈل ئەللەرگە جاكارلىنىشى كېرەك.	ئالدىنلا، خۇش خەۋەر ھەر قايىسى مىللەتلەرگە ئاكلىتىلىشى كېرەك.
MRK 13:11	ئەمدى ئۇلار سەلەرنى ئاييرىپ سوراقدا تايىشۇرغاندا، نېمە دېيىش ھەققىدە نە ئەندىشە نە مۇلاھىزە قىلماڭلار، بەلكى شۇ ۋاقتىت-سائىتىدە سەلەرگە قايىسى گەپ بېرىلە، شۇنى ئېيتىڭلار؛ چۈنكى سۆزلىگۈچى سەلەر ئەمەس، مۇقەددەس روھتۇر.	ئۇلار سەلەرنى تۇتۇپ سوراقدا قىلغاندا، نېمە دېمەكچە بولۇش ھەققىدە ئەندىشە قىلماڭلار، بەلكى شۇ ۋاقتىتتا سەلەرگە كەلگەن سۆزنى ئېيتىڭلار؛ چۈنكى سۆزلەيدىغان سەلەر ئەمەس، مۇقەددەس روھتۇر.
MRK 13:12	قېرىندىاش قېرىندىشىغا، ئاتا بالىسىغا خائىلىق قىلىپ ئۆلۈمگە تۇتۇپ بېرىدۇ. بالىرماۇ ئاتا-ئانىسى بىلەن زىتلىشىپ، ئۇلارنى ئۆلۈمگە مەھكۇم قىلدۇرۇدۇ.	قېرىندىاش قېرىندىشىنى ئۆلۈمگە سۆزھې بېرىدۇ، ئاتا بالىسىغا خائىلىق قىلىدۇ. بالىلار ئاتا-ئانىسى بىلەن زىتلىشىپ، ئۇلارنى ئۆلۈمگە مەھكۇم قىلدۇرۇۋاتىدۇ.
MRK 13:13	شۇنداقلا سەلەر مېنىڭ نامىم توپىيەلىدىن ھەممە ئادەمنىڭ نەپىتىگە ئۇچرايسىلەر، لېكىن ئاخىرغىچە بەرداشلىق بەرگەنلەر قۇقۇزۇلۇدۇ.	شۇنداقلا سەلەر مېنىڭ ئىسمىمدا نەرسىلەرگە ئۇچرايسىلەر، ھەر كىشى سەلەرگە ياماق قىلىدۇ، لېكىن ئاخىرغىقا قەدر سەۋۇر قىلغۇچىلار قۇقۇلۇپ كېتىدۇ.
MRK 13:14	«ۋەپەران قىلغۇچى يېرىنچىلىك نومۇسىسىلىق»نىڭ ئۆزى تۇرۇشقا تېرىگىشلىك بولمىغان يەردە تۇرغىنىنى كۆرگىنىڭلاردا، (كتابخان بۇ سۆزنىڭ مەنىسىنى چۈشەنگەي) يەھۇدىيە ئۆلکىسىدە تۇرۇۋاتقانلار تاغلارغا قاچسۇن.	ئەگەر دانىپىل يەيفەمەر تەپىدىن سۆزلەنگەن ۋەپەران قىلغۇچى يېرىنچىلىقنىڭ تۇرۇش كېرەك بولمىغان يەردە تۇرغانلىقىنى كۆرسىڭلار ئوقۇغۇچى چۈشىنىپ قالسۇن. - ئاندىن يەھۇدىيەدىكىلەر تاغلارغا تېزلىتە قاچىڭلار.
MRK 13:15	ئۆزگىزىدە تۇرغان كىشى ئۆيىگە چۈشمەي ياكى ئۆيىدىكى بىرەر نېمىنى ئالغىلى ئىچىگە كىرمەي قاچسۇن.	تەپەپلىكتە تۇرغان كىشى ئاستىغا چۈشۈپ كەتمەسىلىك، ئۆيىدىكى نېمىلىرنى ئېلىپ كەتتۈرۈش ئۆچۈن ئىچكە كىرمەسىلىك، دەرھال قاچىپ كېتسۇن.
MRK 13:16	ئېتىزلا ردا تۇرۇۋاتقان كىشى بولسا چايىنى ئالغىلى ئۆيىگە يانمىسىۇن.	ئېرىقىدا تۇرۇۋاتقان كىشى، چايىنى ئېلىش ئۆچۈن ئۆيىگە بارمىسىۇن.
MRK 13:17	ئۇ كۈنلەرde ھامىلىدار ئاياللار ۋە بالىسىنى ئېمىزىۋاتقانلارنىڭ ھالىتىگە ۋاي!	ئۇ كۈنلەرde ھامىلىدار ئاياللار ۋە بالىسىنى ئېمىزىۋاتقانلارنىڭ ھالىتىگە ۋاي!
MRK 13:18	قاچىدىغان ۋاقتىڭلارنىڭ قىشقا توغرا كېلىپ قالماسىلىقى ئۆچۈن دۇئا قىلىڭلار.	قاچقان ۋاقتىڭلار قىشتا كەلمەسىلىكى ئۆچۈن دۇئا قىلىڭلار.

Reference	Before	After
MRK 13:19	چۈنكى ئۇ ۋاقتىتا، خۇدا دۇنیارىنى يارتىپ قويغاندىن بۇ ۋاقتتا قەدەر، چۈنكى ئۇ ۋاقتىتا، خۇدا دۇنیارىنى يارتىپ قويغاندىن بۇ ۋاقتتا قەدەر، بۇنداق زور قىيىنچىلىق بۇرۇن كۆرۈمىسىگەن، كەلگۈسىدەم كۆرۈلمەيدۇ.	
MRK 13:20	چاغقىچە كۆرۈلۈپ باقىغان ھەم كەلگۈسىدىمۇ كۆرۈلمەيدەغان زور ئازاب-ئوقۇبەت بولىدۇ. ئەگەر خۇدا ئۇ كۈنلەرنى قىسقاراتمىغاندا، بېچ كىم قۇتۇللامايتى. لېكىن ئۇ ئەگەر يەرەددىگار ئۇ كۈنلەرنى ئازايىمىسا، بېچقانداق ئەت ئىگىسى قۇتۇللامايدۇ. لېكىن ئۇ نۆز تاللىغانلىرى ئوقۇن ئۇ كۈنلەرنى ئازايىتىدۇ.	ئەگەر خۇدا ئۇ كۈنلەرنى قىسقاراتمىغاندا، بېچ كىم قۇتۇللامايتى. لېكىن ئۇ ئەگەر يەرەددىگار ئۇ كۈنلەرنى قىسقاراتنى. تاللىغانلىرى ئوقۇن، ئۇ كۈنلەرنى قىسقاراتنى.
MRK 13:21	ئەگەر شۇ ۋاقتىتا بىرە سىلەرگە: «قارا، مەسىھ بۇ يەرەد بار!» ياكى «قارا، مەسىھ بۇ يەرەد بار!» دېسە، ئىشەنەمەڭلەر. ئەگەر شۇ ۋاقتىتا بىرە سىلەرگە: «قارا، مەسىھ بۇ يەرەد بار!» ياكى «قارا، مەسىھ بۇ يەرەد بار!» دېسە، ئىشەنەمەڭلەر.	شۇ يەرەد بار! دېسە، ئىشەنەمەڭلەر.
MRK 13:22	چۈنكى ساختا مەسەلەر ۋە ساختا يېغەمبەرلەر مەيدانغا چىقىدۇ، مۆجىزلىك ئالامەتلەر ۋە كارامەتلەرنى كۆرسىتىدۇ؛ شوۇنىڭ بىلەن ئەگەر مۇمكىن بولىدىغان بولسا، ئۇلار ھەتتا خۇدا تاللىغانلارنى ھەم ئازىردىدۇ.	چۈنكى يالغان مەسەلەر ۋە يالغان يېغەمبەرلەر كۆرۈنۈپ قالىدۇ، مۆجىزلىك ئالامەتلەرنى كۆرسەتلىپ، ئەگەر مۇمكىن بولسا، ھەتتا خۇدا تاللىغانلارنى بولدىن چىقىرىدۇ.
MRK 13:23	شۇنىڭ ئوقۇن، سىلەر ھوشىyar بولۇڭلار، مانا، مەن بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى سىلەرگە ئالدىنئا ئۇقتۇرۇپ قويدۇ.	شۇ ئوقۇن، سىلەر دىققەت قىلىڭلار، كۆرۈپ تۇرۇڭ، مەن بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى سىلەرگە ئالدىندان سۆزلەپ بەردىم.
MRK 13:24	ئۇ كۈنلەردە، شۇ ئازاب ئۇقتۇپ كەتكەندىن كېيىن، قۇياش قاراي قالىدۇ، ئاي مەدى شۇ كۈنلەردە، شۇ ئازاب-ئوقۇبەت ئۇقتۇپ كەتكەن ھامان، قۇياش قارىيەدۇ، ئاي يورۇقلۇقىنى بەرمەيدۇ، يورۇقلۇقىنى سەپىرەنەيدۇ،	ئۇ كۈنلەردە، شۇ ئازاب ئۇقتۇپ كەتكەندىن كېيىن، قۇياش قاراي قالىدۇ، ئاي مەدى شۇ كۈنلەردە، شۇ ئازاب-ئوقۇبەت ئۇقتۇپ كەتكەن ھامان، قۇياش قارىيەدۇ، ئاي يورۇقلۇقىنى بەرمەيدۇ، يورۇقلۇقىنى سەپىرەنەيدۇ،
MRK 13:25	يۈلتۈزلەر ئاسمانان ئۆكتۈلۈپ چۈشىدۇ، ئاسمانانىكى كۆچلەر لەرزىگە كېلىدۇ.	يۈلتۈزلەر ئاسمانان چۈشۈپ كېتىدۇ، ئاسمانانىكى كۆچلەر سەپىنندۇ.
MRK 13:26	شۇ ۋاقتىتا خەلق ئادەمئوغلىنى زور كۈچ ۋە ياخشى شەرەپ بىلەن بۇلۇنلار ئاندىن كىشىلەر ئىنسانئوغلىنىڭ ئۇلۇغ كۈچ-قۇدرەت ۋە شان-شەرەپ بىلەن بۇلۇنلار ئىچىدە كېلىۋەنلىكىنى كۆرەدۇ.	شۇ ۋاقتىتا خەلق ئادەمئوغلىنى زور كۈچ ۋە ياخشى شەرەپ بىلەن بۇلۇنلار ئاندىن كىشىلەر ئىنسانئوغلىنىڭ ئۇلۇغ كۈچ-قۇدرەت ۋە شان-شەرەپ ئىچىدە كەلگەنلىكىنى كۆرەدۇ.
MRK 13:27	ئۇ پەرىشتىلىرىنى يوللايدۇ، ئۇلار ئۇنىڭ تاللاشقان كىشىلەرنى دۇنيا تۆرلۈك ئۇ نۆز يەرىشتىلىرىنى ئەۋەتىدۇ، ئۇلار ئۇنىڭ تاللىغانلىرىنى دۇنیانىڭ تۆت يەردىن، يەر توپنىڭ ھەر تەرىپلىرىدىن ئاسمانانىڭ ھەر قىسىمىغىچە توپلای تەرىپىدىن، زېمىننىڭ چەتلىرىدىن ئاسمانانىڭ چەتلىرىگىچە يېغىب جەم قىلىدۇ.	ئۇ پەرىشتىلىرىنى يوللايدۇ، ئۇلار ئۇنىڭ تاللاشقان كىشىلەرنى دۇنيا تۆرلۈك ئۇ نۆز يەرىشتىلىرىنى ئەۋەتىدۇ، ئۇلار ئۇنىڭ تاللىغانلىرىنى دۇنیانىڭ تۆت يەردىن، يەر توپنىڭ ھەر تەرىپلىرىدىن ئاسمانانىڭ ھەر قىسىمىغىچە توپلای تەرىپىدىن، زېمىننىڭ چەتلىرىدىن ئاسمانانىڭ چەتلىرىگىچە يېغىب جەم قىلىدۇ.
MRK 13:28	- ئەنجۇر دەرىخىدىن مۇنداق تەمىسىلىنى بىلىۋېلىڭلەر: - ئۇنىڭ شاخلىرى كۆكىرىپ يۈپۈرماق چىقارغاندا، يازنىڭ يېقىنلاب قالغانلىقىنى بىلسىلەر.	ئانجىر دەرىخىدىن بۇ مىسالىنى ئۇگىنىپ تۇرۇڭ: تاللىرى يۇماماق بولۇپ يايراق چىققاندا، يازنىڭ يېقىن كېلىپ قالغانلىقىنى تولاي بىلسىز.
MRK 13:29	شۇ ئىشلارنى كۆرگەنده، مەن دېگەنگەنىڭلار بولۇۋاتقان بولسا، ئۇ يېقىنلاب خۇدىي شۇنىڭدەك، مەن بايا دېگەنلىرىنى يۈز بېرىۋاتقانلىقىنى كۆرگىنىڭلاردا، ئۇنىڭ يېقىنلاب قالغانلىقىنى، ھەتتا ئىشىك ئالدىدا تۇرۇۋاتقانلىقىنى بىلىڭلەر.	شۇ ئىشلارنى كۆرگەنده، مەن دېگەنگەنىڭلار بولۇۋاتقان بولسا، ئۇ يېقىنلاب خۇدىي شۇنىڭدەك، مەن بايا دېگەنلىرىنى يۈز بېرىۋاتقانلىقىنى كۆرگىنىڭلاردا، ئۇنىڭ يېقىنلاب قالغانلىقىنى، ھەتتا ئىشىك ئالدىدا تۇرۇۋاتقانلىقىنى تولاي بىلىڭلەر.
MRK 13:30	مەن سىلەرگە بەرھەق شۇنى ئېتىپ قويايىكى، بۇ ئالامەتلەرنىڭ ھەممىسى ئەمەلكە ئاشۇرۇۇلماي تۇرۇپ، بۇ دەھر تۆتمەيدۇ.	مەن سىلەرگە توغرا دەيمەن، بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسى بولىمىغاندا، بۇ نەسل ئۇتۇپ كەتمەيدۇ.
MRK 13:31	ئاسماان بىلەن زېمىن يوقولىپ كېتىدۇ، لېكىن مېنىڭ سۆزلىرىم مەڭگۈلۈك ئاسماان-زېمىن يوقلىدىدۇ، بىراق مېنىڭ سۆزلىرىم ھەرگىز يوقالمايدۇ.	ئاسماان بىلەن زېمىن يوقولىپ كېتىدۇ، لېكىن مېنىڭ سۆزلىرىم مەڭگۈلۈك ئاسماان-زېمىن يوقلىدىدۇ، بىراق مېنىڭ سۆزلىرىم ھەرگىز يوقالمايدۇ.
MRK 13:32	لېكىن شۇ كۈن ياكى ۋاقت-سائىتى توغرۇلۇق خەۋەرنى ھېچكىم بىلمەيدۇ - ھەتتا ئەپەتلىك بىلمەيدۇ، نە ئوغۇل بىلمەيدۇ، ئۇنى يېقىت ئاتلا بىلىدۇ.	لېكىن شۇ كۈن ياكى ۋاقت-سائىتى توغرۇلۇق خەۋەرنى ھېچكىم بىلمەيدۇ - ھەتتا ئەپەتلىك بىلمەيدۇ، نە ئوغۇل بىلمەيدۇ، ئۇنى يېقىت ئاتلا بىلىدۇ.
MRK 13:33	ھوشىyar بولۇڭلار، سەگەك بولۇپ دۇئا قىلىڭلار، چۈنكى ئۇ ۋاقت- سائەتلىڭ قاچان كېلىدىغانلىقىنى بىلمەيسىلەر.	ھوش بولۇڭلار، سەگەك تۇرۇپ دۇئا قىلىڭلار، چۈنكى ئۇ ۋاقت قاچان كېلىدىغانلىقىنى بىلمەيسىز.
MRK 13:34	بۇ خۇدىي ياقا يۇرتقا چىقماقچى بولغان ئادەمنىڭ ئەھوا ئالغا ئوخشايدۇ. يولغا چىقىدىغان چاغدا، ئۇ قۇللەرغا ئۆز هووقۇقىنى بېكتىپ، ھەربىرىگە ئۆز ۋەزىپىسىنى تاپشۇرۇدۇ ۋە دەرۋازىۋەننىڭمۇ سەگەك بولۇشنى تاپلايدۇ.	بۇ بىر كىشى سەپەر كەتكەنگە ئوخشاش. كەتسىتى، ئۇ قۇللەرغا ئۆز ئىدارىسىنى تەستقلالىپ، ھەر قايسىسىغا ئىشىنى تاپشۇرۇپ، دەرۋازىنى ساقلاپ تۇرۇشقا دەيدۇ.

Reference	Before	After
MRK 13:35	شۇنىڭدەك، سىلەرمۇ سەگەك بولۇڭلار؛ چۈنكى ئۆينىڭ ئىگىسىنىڭ قايتىپ كېلىدىغان ۋاقتىنىڭ – كەچقۇرۇنەمۇ، تۇن يېرىمىمۇ، خوراز چىللەغان ۋاقتىمۇ ياكى سەھەر ۋاقتىمۇ – ئۇنى بىلەمەيسىلەر؛	شۇڭىڭا، سىلەر دىققەت بىلەن تۇرۇڭلار؛ چۈنكى ئۆي ئىگىسىنىڭ قايتىپ كېلىدىغان ۋاقتىنى بىلمەيسىلەر، مەسىلەن كەچتە، ياكى تۇن يارىمىدا، ياكى تاخۇراق چاچلىدىغان ۋاقتىتا، ياكى سەھەرەدە.
MRK 13:36	ئۇ تۇبۇقسىز كەلگەندە، سىلەرنىڭ ئۇخلاۋاتقىنىڭلارنىڭ ئۇستىگە چۈشمىسىۇن!	ئۇ كۆتۈلمەگەن ۋاقتىتا كەلسە، سىلەر ئۇخلاپ باتقانىڭلارنى كۆرمەسۇن!
MRK 13:37	سىلەرگە ئېيتقىنىمى مەن ھەممە يەنگە ئېيتىمەن: سەگەك تۇرۇڭلار!	سىلەرگە دېگەن سۆزۈمنى مەن ھەممىگە دېيمەن: ھەيران تۇرۇڭلار!
MRK 14:1	باش «ئۆتۈپ كېتىش» ھېبىتى ۋە «بېتىر نان ھېبىتى»غا ئىككى كۈن قالغانسىدى. باش كاهىنلار ۋە شەرىئەت ئالىملىرى ئۇنى ھىيلە-نەيرەڭ بىلەن تۇتۇپ ئۆلتۈرۈشنىڭ چارسىنى ئىزدەتتى.	ئۆتۈپ كېتىش بايرىمى ۋە يۆتكۈسىز نان بايرىمىغا ئىككى كۈن قالغان، باش «ئۆتۈپ كېتىش» ھېبىتى ۋە «بېتىر نان ھېبىتى»غا ئىككى كۈن قالغانسىدى. كاهىنلار ۋە شەرىئەت ئالىملىرى ئۇنى ھىيلە بىلەن تۇتۇپ ئۆلتۈرۈشنىڭ چارسىنى تەلەپ قىلىپتۇ.
MRK 14:2	چۈنكى ئۇلار؛ – بۇ ئىش ھېبىت-ئايىم كۇنلىرى قىلىنمىسىۇن. بولمىسا، خەلق ئارسىدا مالماڭچىلىق چىقىشى مۇمكىن، – دېشىتەتى.	ئۇلار دېدى: «بۇ ئىش بايرىم كۇنلىرى قىلىنما يەۋاتقان بولسۇن. ئەگەر قىلىنغاندا، خەلق ئارسىدا چاچراق چىقىپ كېتىشى مۇمكىن.»
MRK 14:3	ئىسا بەيت-ئانىيا جايىدا، سىمۇن ماخاۋىنىڭ ئۆيىدە تاماق ئىچىپ تۇرغاندا، ئەمدى ئۇ بەيت-ئانىيا يېزىسىدا، «سىمۇن ماخاۋ»نىڭ ئۆيىدە داستخاندا بىر ئايال كەلدى، ئۇدا قىممەتلەك ساب سۇمبىۇل ئەتىر بار ئاق قاشتىشى شىشىسى بار ئىدى. ئايال شىشىنى ئۆزگەرتىپ، ئەتىرىنى ئىسانىڭ بېشىغا قوپۇدى.	ئۆلۈرگاندا، ئاق قاشتىشى شىشىدە ناھايىتى قىممەتلەك ساب سۇمبىۇل ئەتىرىنى كۆتۈرۈپ كەلگەن بىر ئايال ئۇشكى يېشىغا كىرىدى. ئايال ئاق قاشتىشى شىشىنى چىقىپ، ئەتىرىنى ئىسانىڭ بېشىغا قوپۇدى.
MRK 14:4	لېكىن بەزىلەر بۇنىڭغا خاپا بولۇشۇپ، بىر-بىرىگە: – بۇ ئەتىر نېمە دەپ شۇنداق ئىسراپ قىلىنىدۇ؟	لېكىن بەزى كىشىلەر بۇغا نارازى بولۇپ، بىر-بىرىگە: «بۇ ئەتىر نېمە ئۇچۇن شۇنداق ئىسراپ قىلىنىدۇ؟»
MRK 14:5	چۈنكى بۇ ئەتىرىنى ئۆج يۈز دىناردىن كۆپەك يۈلغە ساتالايدۇ، يۈلنى كەمبەگەللەرگە بېرىپ قويغاندا ياخشى بولاتتى! دېدى. ئۇلار ئايالغا شۇنداق كەمبەغەللەرگە سەدەقە قىلىنسا بولماختى! – دېشىتى، ئۇلار ئايالغا رەت قىلىپ سۆزلەپ كەتتى.	چۈنكى بۇ ئەتىرىنى ئۆج يۈز دىناردىن كۆپەك يۈلغە ساتالايدۇ، يۈلنى كەمبەگەللەرگە بېرىپ قويغاندا ياخشى بولاتتى! دېدى. ئۇلار ئايالغا شۇنداق كەمبەغەللەرگە سەدەقە قىلىنسا بولماختى! – دېشىتى، ئۇلار ئايالغا رەت قىلىپ سۆزلەپ كەتتى.
MRK 14:6	لېكىن ئىسال ئۇلارغا: بۇنى قالدۇرۇڭلار، نېمە ئۈچۈن ئۇنى ېزە قىلىسىز؟ ئۇ لېكىن ئەيسا ئۇلارغا: – ئۇنىڭ ئىختىيارغا قويۇڭلار، نېمە دەپ ئۇنىڭ كۆكلىنى ئاغرىتىسىلەر؟ ئۇ مېنىڭ ئۆستۈمگە ياخشى ئىش قىلدى.	لېكىن ئەيسا ئۇلارغا: بۇنى قالدۇرۇڭلار، نېمە ئۈچۈن ئۇنى ېزە قىلىسىز؟ ئۇ لېكىن ئەيسا ئۇلارغا: – ئۇنىڭ ئىختىيارغا قويۇڭلار، نېمە دەپ ئۇنىڭ كۆكلىنى ئاغرىتىسىلەر؟ ئۇ مېنىڭ ئۆستۈمگە ياخشى ئىش قىلدى.
MRK 14:7	چۈنكى كەمبەغەللەر ھەمىشە سىلەر بىلەن بار، خالғان ۋاقتىڭلاردا ئۇلارغا چۈنكى كەمبەغەللەر دائىم ئاراڭلاردا بولىدۇ، خالғان ۋاقتىڭلاردا ئۇلارغا ياخشىلىق قىلىساڭلار بولىدۇ؛ لېكىن مەن سىلەر بىلەن ھەمىشە قالمايمەن! خەير-ساخاۋەت كۆرسىتەلەيسىلەر؛ لېكىن مېنىڭ ئاراڭلاردا بولۇشۇم سىلەرگە دائىم ئىسىپ بولۇۋەرمەيدۇ!	چۈنكى كەمبەغەللەر ھەمىشە سىلەر بىلەن بار، خالғان ۋاقتىڭلاردا ئۇلارغا چۈنكى كەمبەغەللەر دائىم ئاراڭلاردا بولىدۇ، خالғان ۋاقتىڭلاردا ئۇلارغا ياخشىلىق قىلىساڭلار بولىدۇ؛ لېكىن مەن سىلەر بىلەن ھەمىشە قالمايمەن! خەير-ساخاۋەت كۆرسىتەلەيسىلەر؛ لېكىن مېنىڭ ئاراڭلاردا بولۇشۇم سىلەرگە دائىم ئىسىپ بولۇۋەرمەيدۇ!
MRK 14:8	ئايال چامىنىڭ يېتىشچە قىلدى؛ ئۇ مېنىڭ بەدىنىنىڭ دەينە قىلىنىشىغا ئالدىنئالا تېيارلىق قىلىپ، ئۇنىڭغا ئەتىر-ماي قۇيۇپ قويدى.	ئايال بارنى قىلغان؛ ئۇ مېنىڭ بەدىنىنى دەفن قىلىش ئۆچۈن ئالدىن تېيارلىق كۆرۈپ، ئۇنىڭغا ئەتىر-ماي قۇيۇپ قالدى.
MRK 14:9	مەن سىلەرگە بەرھەق شۇنى ئېيتىپ قويایكى، بۇ خۇش خەۋەر يۆتكۈل دۇنيانىڭ قەپىرىدە جاكارلانسا، بۇ ئايال ئەسلىنىپ، ئۇنىڭ قىلغان بۇ ئىشنى تەرىپلىنىدۇ، – دېدى.	مەن سىلەرگە راست دەپ شۇنى دېپ قويامەن، بۇ ئىنجل دۇنيا بويىچە هەر قايداڭ تارقلىپ كەتسە، بۇ ئايالنىڭ قىلغان ئىشنى ئەسلىش ئۆچۈن دەمىشە تەكرالىنىپ سۆزلەندى.
MRK 14:10	ئۇ ۋاقتىتا، ئون ئىككىلەندىن بىرى بولغان يەھۇدا ئىشقارىيوت ئۇنى ئۇلارغا شۇ ۋاقتىتا، ئون ئىككىلەندىن بىرى بولغان يەھۇدا ئىشقارىيوت ئۇنى ئۇلارغا تۇتۇپ بېرىش مەقسىتىدە باش كاهىنلارنىڭ ئالدىغا باردى.	ئۇ ۋاقتىتا، ئون ئىككىلەندىن بىرى بولغان يەھۇدا ئىشقارىيوت ئۇنى ئۇلارغا تۇتۇپ بېرىش ئۆچۈن باش كاهىنلارنىڭ يېشىغا باردى.
MRK 14:11	ئۇلار بۇنى ئاڭلاب خۇشال بولۇپ كەتتى ۋە ئۇنىڭغا يېل بېرىشكە ۋە دەقلىشتى. يەھۇدا ئۇنى تۇتۇپ بېرىشكە مۇۋاپىق يۇرسەت ئىزدەپ يۈرەتتى.	ئۇلار بۇنى ئاڭلاب خۇشال بولدى ۋە ئۇغا يېل بېرىشكە ۋە دەقلىشتى. يەھۇدا ئۇنى تۇتۇپ بېرىش ئۆچۈن يۇرسەت ئىزدەپ باردى.
MRK 14:12	پېتىر نان ھېيتىنىڭ بېرىنچى كۈنى، يەن ئۆتۈپ كېتىش ھېيتىنىڭ قۇربانلىق قوزسىسى سوپۇلدىغان كۈنى، مۇخلىسلىار ئۇنىڭدىن: – ئۆتۈپ كېتىش ھېيتىنىڭ، تامقىنى يېيىشىڭ ئۆچۈن بىزنىڭ قەيەرگە بېرىپ	پەسح ھېيتىنىڭ بېرىنچى كۈنى، قۇربانلىق قوز سۇپۇلدىغان كۈنى، شاکىرلار ئىساغا: پەسح تامقىنى بېيىش ئۆچۈن، بىز قەيەرگە بارىپ تېيارلىسا قەمۇ؟ دەپ سورىدى.

Reference	Before	After
MRK 14:13	تهیارلىشىمىزنى خالايسەن؟ – دەپ سورىدى.	ئۇ نىكى شاكارتنى ئالدىن يولغا ئەۋەتى ۋە دېدى: 'شەھەرگە كىرىڭلار، ئۇ ئۇ مۇخلىسىلىرىدىن ئىككىلەننى ئالدىن ماڭھۇرۇپ ئۇلارغا: – شەھەرگە يەردە سۇ كۆتۈرۈپ تۇرغان بىر كىشى سىلەرگە ئۇچرايدۇ. ئۇنىڭ كەيندىن كىرىڭلار، ئۇ يەردە كوزىدا سۇ كۆتۈرۈۋالغان بىر ئەركىش سىلەرگە ئۇچرايدۇ. ئۇنىڭ كەيندىن مېڭىلەر.
MRK 14:14	ئۇ كىشى قايىسى ئورنىغا كىرسە، شۇ ئۆي ئىگىسىگە: «ئوقۇقۇچى سورايدۇ: ئۇ ئادەم نەگە كىرسە شۇ ئۆينىڭ ئىگىسىگە: «ئۇستاز: مۇخلىسىلىرىم بىلەن ئۆنۈپ كېتىش ھېيتىنىڭ تامىقىنى يەيدىغان مېھمانخانا قىيەرەدە؟ – دەپ سوراۋاتىدۇ» – دەڭلەر.	ئۇ كىشى قايىسى ئورنىغا كىرسە، شۇ ئۆي ئىگىسىگە: «ئوقۇقۇچى سورايدۇ: ئۇ ئادەم نەگە كىرسە شۇ ئۆينىڭ ئىگىسىگە: «ئۇستاز: مۇخلىسىلىرىم بىلەن مەنمىكى دوستلىرىم بىلەن ياسخا ھېيتىنى يەيدىغان بۇرۇچاق ئۆي قەيەرەدە؟» دەڭلەر.
MRK 14:15	ئۇ سىلەرنى باشلاپ ئۇستۇزىنى قەۋەتىسىكى رەتلەنگەن سەرەجانلاشتۇرۇلغان چوڭ بىر ئېغىز ئۆينى كۆرسىتىدۇ. مانا شۇ يەردە بىزگە تەيىارلىق قىلىپ تۇرۇڭلار، – دېدى.	ئۇ سىلەرنى باشلاپ ئۇستۇزىنى قەۋەتىسىكى رەتلەنگەن ئۇ ئۆي تەيىار بولۇپ، ھەر شەھى جاۋابكە تەيىار، شۇ يەردە بىز ئۆچۈن تەيىارلىق قىلىڭلار.
MRK 14:16	مۇخلىسىلار يولغا چىقىپ شەھەرگە كىرىپ، يولۇقان ئىشلارنىڭ ھەممىسى ئۇ بېيتقاندەك بولدى. شۇ يەردە ئۇلار ئۆتۈپ كېتىش ھېيتىنىڭ تامىقىنى تەيىارلاشتى.	شاكارتىلار كەتىپ، شەھەرگە كىرىپ، ئىسسا ئۇلارغا دېگەندەك بولغان نەرسىلەرنى تېپتى ۋە يەسحا تاماقلىقىنى تەيىارلاب قويدى.
MRK 14:17	كەچ كىرگەندە، ئۇ ئون نىكىكەيلەن بىلەن ئۆيگە كەلدى.	ئەتىز كىرىپ قالغاندا، ئۇ ئون نىكىكىسى بىلەن كەلدى.
MRK 14:18	ئۇلار داستخاندا ئولتۇرۇپ غىزالاتغاندا ئەيسا: – مەن سىلەرگە بەرھەق شۇنى ئېتىپ قويابىكى، ئاراڭلاردىكى بىرەيلەن، مەن بىلەن بىلەن غىزالىنىڭ ئاقان بىرسى ماڭا ساتقۇنلۇق قىلىدۇ، – دېدى.	ئۇلار تاماق ئىستېلىدا ئولتۇرۇپ تاماقلىنىۋاتقاندا، ئەيسا دېدى: «مەن سىلەرگە راستلا دەيمەن، ئاراڭلاردىكى بىرى، مەن بىلەن بىلەن تاماقلىنىۋاتقان كىشى، ماڭا خەيانەت قىلىدۇ.»
MRK 14:19	ئۇلار بۇ سۆزدىن قايغۇغا چۆمۈپ، بىر-بىرلەپ ئۇنىڭدىن: – مەن ئەمەستىمەن؟ – دەپ سورىدى. يەنە بىرسى: – مەن ئەمەستىمەن؟ – دېدى.	ئۇلار بۇ سۆزنى ئاڭلاب خەتلىنىپ كەتىن، ھەر بىرى ئۆسگۈغا: «مەن ئەمەسمۇ؟» دەپ سورىدى. باشقۇ بىرىمۇ: «مەن ئەمەسمۇ؟» دېدى.
MRK 14:20	لېكىن ئۇ ئۇلارغا: – شۇ كىشى ئون نىكىكەيلەننىڭ بىرى، يەنى قولىدىكى ناننى مەن بىلەن تەڭ تاۋاافتقا تۆڭۈرگۈچى بولىدۇ.	ئۇ ئۇلارغا دېدى: 'شۇ كىشى ئون نىكىكىسىنىڭ بىرى، يەنى مەن بىلەن بىر تاۋاقتا نان تۆكۈپ يېنىمدا بولغۇچى.'
MRK 14:21	ئىنسانئوغلى دەرۋەقە ئۆزى توغرىسىدا مۇقەددەس يازمىلاردا يۇتۇلگەندەك ئالەمدىن كېتىدۇ؛ بىراق ئىنسانئوغلىنىڭ تۆتۈپ بېرىلىشىكە ۋاسىتىچى بولغان ئادەمنىڭ ھالغا ۋاي! ئۇ ئادەم تۇغۇلماغان بولسا ئۇنىڭغا ياخسى بولاتنى! – دېدى.	ئىنسانئوغلى بېزىلغا ئۆزى توغرىسىدا مۇقەددەس يازمىلاردا يۇتۇلگەندەك سېتىۋېلىدىغان كىشىگە ۋاي! ئۇ تۇغۇلماغاندا ئۇ ئۆچۈن ياخشى بولاتنى!
MRK 14:22	ئۇلار غىزالىنىۋاتقاندا، ئەيسا بىر ناننى قولىغا ئېلىپ تەشكىر ئېيتقاندىن كېسىن، ئۇنى كۆر ئېيتقاندىن كېسىن، ئۇنى ئۇلار يېتىپ تۇرغاندا، ئەيسا ناننى قولىغا ئېلىپ، تەھنۇت ئېتىپ، ئۇنى يارچىلاب، دوستلىرىغا ئولەشتۈردى ۋە: «ئېلىڭلار، بۇ مېنىڭ تېنىم» دېدى.	ئۇلار يېتىپ تۇرغاندا، ئەيسا ناننى قولىغا ئېلىپ، تەھنۇت ئېتىپ، ئۇنى يارچىلاب، دوستلىرىغا ئولەشتۈردى ۋە: «ئېلىڭلار، بۇ مېنىڭ تېنىم» دېدى.
MRK 14:23	ئاندىن ئۇ قولىغا جامنى ئېلىپ خۇداغا تەشكىر كۆر ئېيتقاندىن كېسىن، ئۇنى مۇخلىسىلىرىغا سۇندى. ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئۇنىڭدىن ئىچىشتى.	ئۇ ئۇلارغا: Keyin u jamni qoligha olup, Xudaga rahmat deppi, uni do'stlarigha uzatdi. Hemma ichip kettiler.
MRK 14:24	ئۇ ئۇلارغا: – بۇ مېنىڭ قىنىم، يېڭى كېلىشىم قىنى بولۇپ، كۆپ كىشىلەر ئەهدىنى تۇزىدىغان قىنىمدور.	ئۇ ئۇلارغا: – بۇ مېنىڭ قىنىم، يېڭى كېلىشىم قىنى بولۇپ، كۆپ كىشىلەر ئۇچۇن تۆكۈلدى» دېدى.
MRK 14:25	مەن سىلەرگە راست دېيەمەنكى، خۇدانىڭ يادىشاھلىقىدا يېڭىدىن شراب يېڭىدىن شارابتىن ئىچىدىغان كۈنگىچە، ئۇزۇم تېلىنىڭ شەربىتىنى ھەرگىز ئىچىدىغان ۋاقت كەلگەچكە، ئۇزۇم شەربىتىنى ھېچقانداق ئىچمەيمەن.	ئۇلار بىر مەدھىيە ئېتىپ بولغاندىن كېسىن، زەيتۇن تېغىغا قاراپ كەتى.
MRK 14:26	ئۇلار بىر مەدھىيە كۈنىنى ئېيتقاندىن كېسىن تالاغا چىقىپ، زەيتۇن تېغىغا قاراپ كېتىشتى.	ئۇلار بىر مەدھىيە ئېتىپ بولغاندىن كېسىن، زەيتۇن تېغىغا قاراپ كەتى.

Reference	Before	After
MRK 14:27	ئەيسۇس، ئىسا ئۇلارغا دېدى: سلەر ھەممىسىڭلار تەركىلىپ كېتىسىلەر، ئاندىن ئىسا ئۇلارغا: سلەر ھەممىڭلار تاندۇرۇلۇپ يۇتلۇشىسىلەر، چۈنكى مۇقەددەس يازمىلاردا بىزلىغان: «مەن يادىچىنى ئۇرۇۋېتىمەن، قويلار ياتپاراق بولۇپ تارقىتۇپتىلىدۇ» دەپ يۇتولگەن.	ئەيسۇس، ئىسا ئۇلارغا دېدى: سلەر ھەممىسىڭلار تەركىلىپ كېتىسىلەر، ئاندىن ئىسا ئۇلارغا: سلەر ھەممىڭلار تاندۇرۇلۇپ يۇتلۇشىسىلەر، چۈنكى مۇقەددەس يازمىلاردا بىزلىغان: «مەن چۈيانى تەرەپ قىلىمەن، قويلار ياتپاراق بولۇپ تارقىتۇپتىلىدۇ» دەپ يۇتولگەن.
MRK 14:28	لېكىن مەن تىرىلگەندىن كېيىن گاللىيەگە سلەردىن بۇرۇن بارىمەن، - دېدى.	لەممە مەن تىرىلېپ كېتىپتىن كېيىن، گاللىيەگە سلەرگە بۇرۇن بارىمەن، دېدى.
MRK 14:29	لېكىن يېتىرۇس ئۇنىڭغا: - ھەممە يەن تاندۇرۇلۇپ يۇتلاشىسىمۇ، مەن ھەرگىز يۇتلاشمايمەن، دېدى.	لېكىن يېتىر دېدى: «ھەممە كىشىلەر يۇتلاشتىمۇ، مەن ھەرگىز يۇتلامىمەن.»
MRK 14:30	ئەيسا ئۇنىڭغا: - مەن ساڭا بەرھەق شۇنى ئېيتىپ قويايىكى، بۇگۇن، يەن بۇگۇن كېچە، سەن مەندىن ئۆچ قېتىم تانىسىمەن، - دېدى.	ئەيسا ئۇغا دېدى: «مەن ساڭا ھەققەتەن بۇنى دەيمەن، بۇگۇن كېچە، تاغاي ئىككى قېتىم چاچقۇچە، سەن مەننى ئۆچ قېتىم تانىسىمەن.»
MRK 14:31	لېكىن يېتىرۇس تېخىمۇ قەتىيلىك بىلەن ئۇنىڭغا: - سەن بىلەن بىلە ئۆلۈپ ئۆلدىغان ئىش كېرەك بولسىمۇ، سەندىن ھەرگىز تانىمايمەن، - دېدى.	لېكىن يېتىر تېخى مۇشەققە قىلىپ دېدى: «سەن بىلەن بىلە ئۆلۈپ كەتسەممۇ، سەننى ھەرگىز ئەنسىرمەن.» باشقىلارمۇ شۇنداق دېدىلار.
MRK 14:32	ئاندىن ئۇلار گېتىسمانە دېگەن بىر جايغا كەتتى. ئۇ مۇخلىسلارغا: - مەن دۇا قىلىپ كېلىپ قالغۇچە، بۇ يەرde ئۇلتۇرۇڭلار، - دېدى.	كېيىن ئۇلار گېتىسمانە دېگەن جايغا كەتتى. ئۇ مۇخلىسلارغا: «مەن دۇا قىلىپ كېلىپ قالغۇچە، بۇ يەرde ئۇلتۇرۇڭلار،» دېدى.
MRK 14:33	ئۇ پىتىر، ياقۇپ ۋە يوهاننى بىلەن بىرگە ئېلىپ كەتتى ۋە ئۆزىنى كۆپ سۈر ئۇ يېتىرۇس، ياقۇپ ۋە يۇھاننانى بىلەن بىرگە ئېلىپ ماڭدى ۋە سۈر بېسىپ، روھ-قەلبىدە تولىمۇ يەرشان بولۇشقا باشلىدى.	ئۇ ئۇلارغا: «جەنمىش ئۆلۈپ كېتىدىغان دەرىجىدە ئوزۇق چەكىۋاتىمەن. سلەر بۇ يەرde قالىڭلار ۋە كۆزىتىپ تۇرۇڭلار،» دېدى.
MRK 14:34	ئۇ ئۇلارغا: - جېنىم ئۆلدىغاندەك بەكمۇ ئازابلانماقتا. سلەر بۇ يەرde قېلىپ، ئويغاق تۇرۇڭلار، - دېدى.	ئۇ ئۇلارغا: «جەنمىش ئۆلۈپ كېتىدىغان دەرىجىدە ئوزۇق چەكىۋاتىمەن.
MRK 14:35	ئۇ سەل نېرىراق بېرىپ، ئۆزىنى يەرگە ئېتىپ دۇم ياتتى ۋە مۇمكىن بولسا، ئۇ دەقىقىنىڭ ئۆز بېشىغا چوشىمەي ئۆتۈپ كېتىشى ئۆچۈن دۇتا قىلىپ:	ئۇ بهزى يەراققا كەتتى، يەرگە چۈشۈپ ياتتى ۋە ئەگەر مۇمكىن بولسا، ئۇ ۋاقىتىنى ئۆز بېشىدىن ئۆتۈپ كېتىشى ئۆچۈن دۇتا قىلىدى
MRK 14:36	- ئى ئابىا ئاتا، ساڭا ھەممە ئىش مۇمكىندۇر؛ بۇ قەدەھنى مەندىن ئۆتكۈزۈۋەتكەيسەن! لېكىن بۇ ئىش مەن خالغاندەك ئەمەس، سەن خالغاندەك بولسىۇن، - دېدى.	ئابىا ئاتا، سەن ھەرسىگە قادىرسەن؛ بۇ قەدەھنى مەنمۇڭدىن ئۆتكۈزۈپ بېرەمدۇ! لېكىن مەن خالمىغانچە ئەمەس، سەن خالغاندا بولسىۇن، دېدى.
MRK 14:37	ئۇ ئۆچەيلەنىڭ يېنىغا قايىتىپ كەلگىنىدە، ئۇلارنىڭ ئۆخلەپ قالغانلىقىنى كۆرۈپ، يېتىرۇسقا: - ئەي سىمون، ئۆخلۈۋاتامسىن؟ بىر سائەتمۇ ئويغاق تۇرالىدىڭمۇ؟!	ئۇ ئۆچ كىشىگە قايىتىپ بارغاندا، ئۇلارنىڭ ئۆخلەپ كەتكەنلىكىنى كۆرۈپ، يېتىرغا: ئەي سىمون، سەن ئۆخلۈۋاتامسىن؟ بىر سائەت ئويغاق تۇرالىدىڭمۇ؟! دېدى.
MRK 14:38	بىزقۇتۇرۇلۇشتىن ساقلىنىش ئۆچۈن، ئويغاق تۇرۇپ دۇئا قىلىڭلار. روھ يېداكار بولسىمۇ، لېكىن كىشىنىڭ ئەتلىرى ئاجىزدۇر، - دېدى.	ئازاياتىشتىن ساقلىنىش ئۆچۈن، كۆزىتىپ تۇرۇپ دۇئا قىلىڭلار. روھ خالايدۇ، لېكىن تەن كۆچسىز.
MRK 14:39	ئاندىن ئۇ يەن بېرىپ، ئوخشاش سۆزلەر بىلەن قايىتىدىن دۇئا قىلىدى.	ئاندىن ئۇ يەن بارىپ، ئوخشاش سۆزلەر بىلەن دۇئا قىلىدى.
MRK 14:40	ئۇ ئۇلارنىڭ يېنىغا قايىتىپ كەلگىنىدە، ئۇلارنىڭ يەنە ئۆخلەپ قالغانلىقىنى كۆردى، چۈنكى ئۇلارنىڭ كۆزلىرى يەس بولغاندى. ئۇلار ئۇنىڭغا نېمە دېشقا بىلمىدى.	ئۇ قايىتىپ كەلگەندە، ئۇلارنى يەنە ئۆخلەپ كەتكەنلىكىنى كۆردى، چۈنكى ئۇلارنىڭ كۆزلىرى يەس بولغاندى. ئۇلار ئۇنىڭغا نېمە دېشقا بىلمىدى.
MRK 14:41	ئۇ ئۆچىنجى قېتىم قايىتىپ كەلدى ۋە ئۇلارغا دېدى: 'سلەر ھازىر دا ئۆخلەپ ئۇ ئۆچىنجى قېتىم ئۇلارنىڭ يېنىغا قايىتىپ ئۇلارغا: - سلەر تېخىچە ئۆخلۈۋاتامسىلەر، تېخىچە دەم ئېلىۋاتامسىلەر؟ ئەمدى بولدى بەس! ۋاقتى-سائىتىن كەلدى؛ مانا، ئىنسانئوغلى گۇناھكارلارنىڭ قولغا تايشىرۇلدى!	ئۇ ئۆچىنجى قېتىم قايىتىپ كەلدى ۋە ئۇلارغا دېدى: 'سلەر ھازىر دا ئۆخلەپ ئۇ ئۆچىنجى قېتىم ئۇلارنىڭ يېنىغا قايىتىپ ئۇلارغا: ياتامسىز؟ ھازىر دا دەم ئېلىۋاتامسىز؟ ياخشى، بولدى! ۋاقتى كەلدى؛ قارىغۇچى، ئىنسانئوغلى گۇناھكارلارنىڭ قولغا تايشىرۇلدى!
MRK 14:42	قویۇڭلار، كېتەيلى؛ مانا، ماڭا ساتقۇنلۇق قىلىدىغان كىشى يېقىن كەلدى! -	تۇرۇڭلار، بارايلى! كۆر، ماڭا ساتقۇچى كىشى ھازىر يېقىن كەلدى!

Reference	Before	After
MRK 14:59	ئىچىدە ياساپ چىقىمەن» دېگەنلىكىنى ئاڭلىدۇق، – دېدى.	چىقىمەن» دەپ دېگەنلىكىنى ئاڭلىدۇق.
MRK 14:60	ھەتتا ئۇلارنىڭ بۇ ھەقتىكى گۇۋاھلىقلرىمۇ بىر-بىرىگە ماس كەلمىدى.	ئۇلارنىڭ بۇ ھەقتە گۇۋاھلىقى بىر-بىرىگە ماس كەلمىدى.
MRK 14:61	ئاندىن باش كاهىن ھەممە يەنىنىڭ ئالدىدا ئورنىدىن تۇرۇپ، ئەيسادىن: – قېنى، جاۋاب بەرمەمسەن؟ بۇلار سېنىڭ ئۆستۈڭدىن زادى قانداق گۇۋاھلىقلارنى بېرىۋاتىدۇ؟ – دەپ سورىدى.	شۇ ۋاقت باش كاهىن ھەممىنىڭ ئالدىدا تۇرۇپ، ئەيساغا: سەن جاۋاب بەرمەيسەن؟ بۇلار سېنىڭ ئۆستىدە قانداق گۇۋاھلىق، بېرىۋاتىدۇ؟ دەپ سورىدى.
MRK 14:62	لېكىن ئەيسا شۇك تۇرۇپ، ھېچقانداق جاۋاب بەرمىدى. باش كاهىن ئۇنى قىستاپ يەنە ئۇنىڭدىن: – سەن مۇبارەك بولغۇچىنىڭ ئوغلى مەسەھمۇسەن؟ – دەپ سورىدى.	ئەيسا گەپ قىلمىدى، جاۋاب بەرمىدى. باش كاهىن ئۇنى زورلاپ سورىدى: سەن مەسەھسەن، مۇبارەك بولغۇچىنىڭ ئوغلىمۇ؟
MRK 14:63	شۇنداق، مەن ئۆزۈم، – دېدى ئەيسا، – ۋە سىلەر كېيىن ئىنسانئوغلىنىڭ قۇدرەت ئىگىسىنىڭ ئوڭ يېنىدا ئولتۇردىغانلىقىنى ۋە ئاسمانىدىكى بۇلۇتلار بىلەن كېلىدىغانلىقىنى كۆرسىلەر.	ھەئە، مەن ئۇ، دېدى ئەيسا، سىلەر كېيىن ئادەمبىالىنىڭ قۇدرەت ئىگىسىنىڭ ئوڭ ياقىدا ئولتۇرغانلىقىنى ۋە ئاسمان بۇلۇتلرى بىلەن كەلگەنلىكىنى كۆرتەتتۈرۈۋاتىسىلەر.
MRK 14:64	شۇنىڭ بىلەن باش كاهىن تونلىرىنى يېرىتىپ تاشلاپ: – ئەمدى باشقا ھەرقانداق گۇۋاھچىنىڭ نېمە حاجىتى؟	ئاندىن باش كاهىن كېيمىنى يېرىتىپ: ھازىر باشقا گۇۋاھچىلارنىڭ نېمە يايىدىسى بار؟
MRK 14:65	دېدى. ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئۇ ئۆلۈم جازاسىغا بۇيرۇلسۇن، دەپ ھۆكم چىقىرىشتى.	سىزلاپ بۇ كۆپۈرنى تولا ئاڭلىدىڭلار! ھازىر بۇنىڭغا نېمە دېسىلەر؟ دېدى. ئۇلار ئۆزۈلۈلگەر بۇ كۆپۈرلۈنى ئەمدى بۇنىڭغا نېمە دەپسىلەر؟ ھەممىسى ئۇنى ئۆلۈم جازاسىغا بەرگەن قارازى چىقىرىشتى.
MRK 14:66	ئاندىن بەزلىرى ئۇنىڭغا تۈكۈرۈشكە باشلىدى، يەنە ئۇنىڭ كۆزلىرىنى تېڭىپ، مۇشتلاپ: «قېنى، يەيغەمبەرچىلىك قىلىپ بېشارەت بېرە» دېپىشتى. قاراۋۇللارمۇ ئۇنى شاپىلاق بىلەن كاچاتلىدى.	شۇ ۋاقتىتا بەزى كىشىلەر ئۇنى تۈكۈرۈپ باشلىدى، كۆزلىرىنى قاپلاپ، موشىت تەپسىلىپ: «بىزگە يەيغەمبەرچىلىك قىل، زەربە بەرگەن كىش كىم؟» دېدى. قاراۋۇللارمۇ ئۇنى شاپىلاق بىلەن سوقىدى.
MRK 14:67	يېتىپ ئوت يېنىدا ئېسىنىپ ئولتۇرغان يېتىرۇسىنى كۆرۈپ، ئۇنىڭغا تكىلىپ قاراپ: – تۇرۇپ: «سەنمۇ ناسارەتلىك ئەيسا بىلەن بىلە ئىدىڭفۇ، – دېدى.	يېتىپ ئوت يېنىدا ئېسىنىپ ئولتۇرغان بولغاندا، قىز كۆرۈپ، ئۇنىڭغا قاراپ ئېسىنىپ ئولتۇرغان بىلەن بىلە ئىدىڭفۇ، دەپ ئەسەلەيمەن؟ سەنمۇ ناسارەتلىك ئەيسا بىلەن بىلە ئىدىڭفۇ، – دېدى.
MRK 14:68	لېكىن ئۇ تېنىپ: – سېنىڭ نېمە دەۋاتقانلىقىڭىنى بىلمىدىم ھەم چۈشەنمىدىم، – دېدى-دە، تاشقىرىغا، دەۋاتقانلىقىنىڭ ئايثانىغا چىقىپ تۇردى.	لېكىن ئۇ ئىنكار قىلدى: 'ساۋااق بولمىدىم، نېمە دەپ كەتىشىڭنى چۈشەنمەيمەن' دېپ، تاشقا چىقىپ دەۋاتقانلىق ئالدىغا كەتنى. شۇ ۋاقتىتا خوراز بىر چىلىدى.
MRK 14:69	ئۇنى يەنە كۆرگەن ھېلىقى دېدەك يەنە ئۇ يەردە تۇرغانلارغا: – بۇ ئۇلاردىن بىرى، – دېگلى تۇردى.	ئۇنى يەنە كۆرگەن قىز يەنە تۇرغانلارغا: 'بۇ ئۇلارنىڭ بىرى' دېدى.
MRK 14:70	يېتىرۇس يەنە ئىنكار قىلدى. بىراز ۋاقت كېيىن، ئورنىدا تۇرغانلار يېتىرعا يەنە: يەنە: – بەرھەق، سەن ئۇلارنىڭ بىرسەن، چۈنكى سەنمۇ گاللىيەللىك ئىكەنەزغۇ؟! – دېپىشتى.	يېتىر يەنە ئىنكار قىلدى. بىراز ۋاقت كېيىن، ئورنىدا تۇرغانلار يېتىرعا يەنە: يەققىي، سەن ئۇلارنىڭ بىرسەن، چۈنكى سەن گاللىيەللىك تۇرسەن ۋە سېنىڭ سۆز قىلىش ئۆسۈلىك ئۇلارغا ئوخشاش، دېدى.
MRK 14:71	لېكىن ئۇ قاتىق قارغاشالار بىلەن قەسەم قىلىپ: – سىلەر دەۋاتقان ھېلىقى ئادەمنى تونۇمايمەن! – دېدى.	ئۇ لەنەت سېلىپ ۋە قەسەم قىلىپ باشلادى: «سىلەر دەپ ئاتالغان بۇ ئادەمنى مەنمۇ تونۇمايمەنمۇ!» دېدى؛ شۇ ۋاقتىتا قۇراق ئىككىنچى قېتىم چىلىدى.
MRK 14:72	دەل شۇ چاغدا خوراز ئىككىنچى قېتىم چىلىغۇچە، سەن مەنمىنى ئۆچ قېتىم «خوراز ئىككى قېتىم چىلىغۇچە، سەن مەندىن ئۆچ قېتىم تانىسەن» دېگەن سۆزىنى ئېسىگە ئالدى؛ ۋە بۇلارنى ئويلاپ يېغلاب كەتتى.	يېتىر ئەيسا: «قۇراق ئىككى قېتىم چىلىغۇچە، سەن مەنمىنى ئۆچ قېتىم ئىنكار قىلاساڭ» دېگەن سۆزىنى ئەسىلىدى ۋە بۇنى ئويلاپ، دەرھال باش تۆكۈپ يېغلىدى.

Reference	Before	After
MRK 15:1	ئەتىسى تالك ئېتىشى بىلەنلا، باش كاھىنلار ئاقساقلالار، تەۋرات ئۇستازلىرى ۋە پۇتون ئاللىي كېڭىش ئەزىزلىرى بىرگە يېكىرىپ كېلىنىتتى. كېين ئەيسانى باغلاب ئۇستازلىرى ۋە ئەيسانى باغلاب ئايپىپ، ئاللىي يېلاتۇسقا تاپشۇرۇپ بەردى.	سەھەر باشلىغاندا، باش كاھىنلار، قەريبەتلەر، تەۋرات ئۇستازلىرى ۋە پۇتون ئاللىي كېڭىش ئەزىزلىرى بىرگە يېكىرىپ كېلىنىتتى. كېين ئەيسانى باغلاب ئۇستازلىرى ۋە ئەيسانى باغلاب ئايپىپ، ئاللىي يېلاتۇسقا تاپشۇرۇپ بەردى.
MRK 15:2	پلاتۇس ئۇنىڭدىن: – سەن يەھۇدىلارنىڭ يادىشاھىمۇ؟ – دەپ سورىدى. ئۇ جاۋابەن: – ئېيتقىنىڭدەك، – دېدى.	پلاتۇس سورىدى: «سەن يەھۇدىلارنىڭ يادىشاھىمۇ؟» ئۇ جاۋاب قىلماڭدى: «سېنىڭ، دېگەنگىنىڭدەك.»
MRK 15:3	باش كاھىنلار ئۇنىڭ ئۇستىدىن قايتا-قايتىدىن ئەرز-شىكايدەتلەرنى قىلىشتى.	چوڭ كاھىنلار ئۇنى كۆپ نەرسىلەر بىلەن قارىلاب ئەيلىدى، بىراق ئۇ ھېچ نەرسىگە جاۋاب bermidi.
MRK 15:4	پلاتۇس ئۇنىڭدىن يەنە: – جاۋاب بەرمەمسەن؟ قارا، ئۇلار ئۇستۇڭدىن شۇنچۇلا شىكايدەت قىلىۋاتىدۇ؟! – دەپ سورىدى.	پلاتۇس يەنە ئۇنىڭغا: «جاۋاب بەرمەمسەن؟ كۆرگۈسەن، ئۇلار سىزگە شۇنچە كۆپ شىكايدەت قىلىۋاتىدۇ؟» دەپ سورىدى.
MRK 15:5	بىراق ئەيسا يەنلا ھېچ جاۋاب بەرمىدى؛ پلاتۇس بۇنىڭغا ئىتتايىن هەيرانلىق قالدى.	بىراق ئەيسا تېخى جاۋاب bermidi; پلاتۇس بۇنىڭغا چوڭ ھەيرانلىق بىلەن قالدى.
MRK 15:6	ھەر قېتىملىق ئۆتۈپ كېتىش ھېيتىدا، خالايق قايسىپپەر مەھبۇسىن تەلەپ قىلسا، ۋالى ئۇنى قويۇپ بېرەتتى.	بەيمىم كۆن، پلاتۇس خەلقنىڭ تەلەپ قىلغان بىر تۈرمىچىنى ئەركىن قىلىپ بېرىپ كېلىپ تۇراتتى.
MRK 15:7	ئەينى ۋاقتىتا، زىنداندا بارابايس ئىسمىلىك بىر مەھبۇس بار ئىدى. ئۇ ئۆزى بىلەن بىلە توبىلاڭ كۆتۈرگەن ھەممە توبىلاڭدا قاتىللەق قىلغان نەچچەيلەن بىلەن تەڭ سولانغاندى.	ئۇ ۋاقتىتا، قاماقتا بارابايس دەپ ئاتالغان بىر كىشى بار ئىدى. ئۇ بىر توبىلاڭدا قاتىللەق قىلغان بولۇپ، باشقۇا قاتىچىلار بىلەن بىرگە تۆتۈپ تاشلانغان.
MRK 15:8	خالايق چۈقان-سۈرەن سېلىپ ۋالىدىن بۇرۇن ھەمىشە ئۇلارغا قىلغىنىدەك يەنە شۇنداق قىلىشىنى تەلەشتى.	خەلق كاتتا ئاؤاز بىلەن ياراز قىلىپ، پلاتۇنىڭ ئادەتكە قىلىپ كېلىپ تۈرغان ئىشىنى تەلەپ قىلدى.
MRK 15:9	پلاتۇس ئۇلارغا: – سىلەر يەھۇدىلارنىڭ يادىشاھىنى قويۇپ بېرىشىمنى خالامسىلەر؟ – دېدى	پلاتۇس ئۇلارغا دېدى: «يەھۇدىلارنىڭ يادىشاھىنى قويۇپ بېرىشىمنى سىلەر خالامسىز؟»
MRK 15:10	(چۈنكى ئۇ باش كاھىنلارنىڭ ھەسەتخورلۇقى تۆپەيلىدىن ئۇنى تۆتۈپ بەرگەنلىكىنى بىلەتتى).	ئۈچۈن ئۇ باش كاھىنلارنىڭ ھەسەت سەۋەبدىن ئۇنى تۆتۈپ بەرگەنلىكىنى بىلەتتى.
MRK 15:11	لېكىن باش كاھىنلار خالايقىنى: «بۇنىڭ ئورنىغا، بارابايسنى قويۇپ بەر» دەپ تەلەپ قىلىشقا كۈشكۈرتتى.	ئەمما باش كاھىنلار خەلقنى قوزغاب، «بۇنىڭ ئورنىدا بارابايسنى قويۇپ بېرىشىنلىكىنى دەپ قىلدۇردى.
MRK 15:12	پلاتۇس جاۋابەن ئۇلاردىن يەنە: – ئۇنداق بولىسا، سىلەر «يەھۇدىلارنىڭ يادىشاھى» دەپ ئاتىغان كىشىنى قانداق بىر تەرەپ قىل دەۋاتىسلەر؟ – دېدى.	پلاتۇس قايتا ئۇلارغا دېدى: «ئاندىن، سىلەر يەھۇدىلارنىڭ يادىشاھى دەپ ئاتىغان كىشىنى قانداق قىلىساق بولىدۇ؟»
MRK 15:13	– ئۇلار يەنە ئاؤازنى كۆتۈرۈپ: – ئۇنى كېستىلگەن! – دەپ ۋارقىرشاتتى.	ئۇلار يەنە ئاؤاز بىلەن: ئۇنى كېستىلگەن! دەپ قىلىشتى
MRK 15:14	پلاتۇس ئۇلارغا: – نېمىشقا؟ ئۇ نېمە رەزىللىك ئۆتكۈزۈتۈ؟ – دېدى. بىراق ئۇلار ئۇلار تېخىمۇ غالجىرىلىشىپ: – ئۇنى كېستىلگەن! – دەپ ۋارقىراشتى.	پلاتۇس ئۇلارغا: «نېمىشقا؟ ئۇ نېمە يامانلىق قىلغان؟» دېدى. بىراق ئۇلار ئۇلار تېخىمۇ غالجىرىلىشىپ: «ئۇنى كېستىلگەن! دەپ ئاؤاز كۆتۈردى.
MRK 15:15	شۇڭا پلاتۇس، خالايقىنى رازى قىلماقچى بولۇپ، بارابايسنى ئۇلارغا چىقىرىپ بەردى. ئەيسانى بولسا قامىچىلاتقاندىن كېين، كېستىلەش ئۆچۈن لەشكەرلىرىگە تاپشۇرۇپ بەرگەن.	شۇڭا پلاتۇس، خەلقنى خۇش قىلىش ئۈچۈن، بارابايسنى ئۇلارغا بەرگەن. ئەيسا قامىچىلاتشىن كېين، كېستىلەش ئۆچۈن لەشكەرلىرىگە تاپشۇرۇپ بەرگەن.
MRK 15:16	ئاندىن لەشكەرلەر ئەيسانى ۋالىي ئوردىسىدىكى سەپىلىككە ئېلىپ كېرىپ، يۇتون لەشكەرلەر تۆينى بۇ يەرگە جەم بولۇشقا چاقىرىدى.	ئاندىن هەر يەھەن ئەشكەر ئەيسانى ۋالىي ئوردىسىدىكى سەپىلىككە ئېلىپ كېرىپ، كەتتى، يۇتون هەربىي تۆينى بۇ يەرگە جەم بولۇشقا چاقىرىدى.
MRK 15:17	ئۇلار ئۇنىڭ ئۇچىسىغا سۆسۈن رەڭلىك تون كېيدۈرۈشتى، ئاندىن ئۇلار تىكەنلىك شاخچىلاردىن توقۇغان بىر تاجىنى بېشىغا كېيگۈزدى.	ئۇلار ئۇنى سۆسۈن رەڭگىدىكى كېيم كېيگۈزۈپ، كېين تىكەن تاجىنى بېشىغا قويۇپ كېيدۈرۈشتى.
MRK 15:18		

Reference	Before	After
MRK 15:19	ئاندىن ئۇنى مۇبارەكىلەپ: «ياشغايلا، ئى يەھۇدىيىلارنىڭ يادىشاھى!» دېيشتى.	ئاندىن ئۇنى سەلام قىلىپ: «ھەي، يەھۇدىيىلارنىڭ يادىشاھى!» دېدى.
MRK 15:20	ئاندىن بېشىغا قومۇش بىلەن ھەدەپ ئۇرۇپ، ئۇنىڭغا قاراپ توکۇرۇشتى ۋە ئۇنىڭ ئالدىدا تىز يۈكۈپ، سەجىدە قىلىشتى.	ئاندىن بېشىنى چوبتا سوْقۇپ، ئۇنىڭغا توکۇرۇپ، ئالدىدا تىز چوشۇپ، ھۆرمەت كۆرسەتتى.
MRK 15:21	ئۇلار ئۇنى شۇنداق مازاق قىلغاندىن كېپىن، ئۇنىڭدىن سۆسۈن توننى سالدۇرۇۋەتتىپ، ئۇچىسىغا ئۆز كىيمىلىرىنى كىيدۈردى؛ ئاندىن ئۇلار ئۇنى كېستىلەش ئۈچۈن ئېلىپ چىقىشتى.	كىيىمىنى كۆيدۈرۈپ، كېستىلەش ئۈچۈن چىقاراپ كەتتى.
MRK 15:22	كۇرىنى شەھىرىدىن بولغان، سىمۇن ئىسىملىك بىر كىشى بېزىدىن كېلىپ، ئۇ يەردىن ئۆتۈپ كېتۈۋاتاتى (بۇ كىشى ئىسکەندەر بىلەن رۇفۇسنىڭ ئاتىسى ئىدى). لەشكەرلەر ئۇنى تۆتۈپ كېلىپ، ئەيسانىڭ كېستىنى ئۇنىڭغا مە جۇرۇي كۆنۈرگۈزدى.	ھەربىيەچىلەر كۇرىنى شەھىرىدىن بولغان، دەربادىن كەلگەن سىمۇن ناملىق بىر ئادەم، يەنى ئالېكساندر بىلەن رۇفۇسنىڭ ئاتىسىنى مەجبۇر قىلىدى، ئەيسا نىڭ كېستىنى كۆتۈرگۈزۈش ئۈچۈن.
MRK 15:23	ئاندىن ئۇلار ئۇنىڭغا ئىچىش ئۈچۈن مۇرمەككى ئارلاشتۇرۇلغان ئاچىق شاراب بەردى؛ لېكىن ئۇ ئۇنى قوبۇل قىلىمىدى.	ئۇلار ئەيسانى گۆلگوتا (تەرجىمىسى، «باش سۆڭەك») دېگەن يەرگە ئېلىپ كەلدى؛
MRK 15:24	ئۇلار ئۇنى كېستىلىگەندىن كېپىن، كىيمىلىرىنى ئۆزئارا بۆلۈشۈۋېلىش ئۈچۈن، ھەرقايىسىنىڭ ئۆلۈشىنى بېكىتىشىكە ھەربىر كىيىمنىڭ ئۆستىگە چەك تاشلىدى.	كېپىن ئۇلار ئۇغا مۇرمەككە قوشۇلغان ئاچىق شراب بەردى ئىچىمەك ئۈچۈن؛ بىراق ئۇ قوبۇل قىلىمىدى.
MRK 15:25	ئۇنى كېستىلىگەن ۋاقت كۇنىڭ ئۈچىنچى سائىتى ئىدى.	ئۇنى چوتلىغاندا كۇنىڭ ئۈچىنچى سائىتى ئىدى.
MRK 15:26	ئۇنى ئېبىلىگەن شىكايه تىنامىدە «يەھۇدىيىلارنىڭ يادىشاھى» دەپ يۇتولىگەندى.	ئۇنىڭ ئۈچۈن بېزىلغان ئەبىلەش بېزۇقدىدا: «يەھۇدىيىلارنىڭ يادىشاھى» دەپ بار.
MRK 15:27	ئۇلار ئۇنىڭ بىلەن تەڭ ئىككى قاراچىنىمۇ كېستىلىدى، بىرى ئۇڭ تەرەپتە، تەرپىدە، يەنە بىرى سول تەرپىدە ئىدى.	ئۇلار ئۇ بىلەن بىرگە ئىككى قاراچىنى كېست قىلىدى، بىرى ئۇڭ تەرەپتە، بىرى سول تەرەپتە.
MRK 15:28	شۇنداق قىلىپ، مۇقەددەس يازمىلاردىكى: «ئۇ جىنايەتچىلەرنىڭ قاتاردا سانالدى» دېگەن سۆز ئەمەلگە ئاشۇرۇلدى.	شۇنداقلا، يازمىلاردا بېزىلغان: «ئۇ جىنايەتچىلەر بىلەن بىرگە سانالدى» دېگەن سۆز <i>ھەئەمەلگە ئاشۇرۇلدى</i> .
MRK 15:29	ئۇ يەردىن ئۆتكەنلەر باشلىرىنى چايىقىشىپ، ئۇنى ھاقارەتلىپ: – ئۇھۇي، سەن ئىبادەتھاخانى بۇزۇپ تاشلاپ، ئۆج كۈن ئىچىدە قايتىدىن ياساپ چىقىدىغان ئادەم،	يولدىن ئۆتكەنلەر باشلىرىنى سەيلەپ، ئۇنى تەھقىر قىلىپ: 'ھەي، سەن معبدى بۇزۇپ، ئۆج كۈنده قايتا قۇرۇپ چىقىدىغان!
MRK 15:30	ئەمدى ئۆزۈڭنى قۇتقۇرۇپ كېستىتن چوشۇپ باقىنى! – دېيشتى.	هازىر ئۆزۈڭنى ساقلاپ، كېستىتن چوشۇپ كەتگىن!
MRK 15:31	باش كاھىنلار بىلەن تەۋرات ئۆستەزارلىرىمۇ ئۆزئارا شۇنداق مەسخىرە قىلىپ: – ئۇ باشقىلارنى قۇتقۇرۇپتىكەن، ئۆزىنى قۇتقۇزالمайдۇ.	باش كاھىنلار بىلەن شەربىيەت نوقۇتقۇچىلىرىمۇ ئارلىشىپ شۇنداق تەلەپ قىلىپ: «ئۇ باشقىلارنى قۇتلاب كەتكەن، ئۆزىنى قۇتقۇزالمىدىكەن».
MRK 15:32	ئىسرائىلنىڭ يادىشاھى بولغان مەسىھ ئەمدى كېستىتن چوشۇپ باقسۇچۇ، شۇنى كۆرسەكلا ئۇنىڭغا بېتىقاد قىلىمىز! – دېيشتى. ئۇنىڭ بىلەن تەڭ كېستىلەنگەنلەر رەمۇ ئۇنى شۇنداق ھاقارەتلىشتى.	ئىسرائىلنىڭ يادىشاھى دېگەن مەسىھ، هازىر كېستىتن چوشۇپ كەلسۇن، بۇنى كۆرسەك، ئۇنىڭغا ئىشىنىپ كېتىمىز! دېيشتى. ئۇ بىلەن بىرگە كېستىلەنگەنلەر رەمۇ ئۇنى شۇنداق ھەقىرىتەشتى.
MRK 15:33	ئەمدى كۇنىڭ ئاللىنىچى سائىتى كەلگەندە، يۇتكۈل زىمىننى قاراڭغۇلۇق قاپلىدى ۋە توققۇزىنچى سائىتىگە داۋام قىلىدى.	ئاللىنىچى سائىتەتتە، ھەممە جاي قاراڭغۇلۇق بىلەن قاپلىنىپ كەتتى ۋە توققۇزىنچى سائىتەتتە، ھەممە جاي قاراڭغۇلۇق بىلەن قاپلىنىپ كەتتى ۋە
MRK 15:34	توققۇزىنچى سائىتەتتە ئەيسا يۇقىرى ئاۋاز بىلەن: «ئېلوئى، ئېلوئى، لاما	توققۇزىنچى سائىتەتتە ئەيسا چوڭ ئاۋاز بىلەن: «ئېلوئى، ئېلوئى، لاما

Reference	Before	After
MRK 15:35	شاۋاقتانى؟، مەنسى: «خۇدایم، خۇدایم، مېنى نېمىشقا تاشلىۋەتىڭ؟» دەپ قاتىققى نىدا قىلدى.	شاۋاقتانى؟» دەپ باللاشتۇرۇپ، بۇنىڭ مەنسى: «خۇدایم، خۇدایم، مېنى نېمىشقا تاشلىپ كەتتىڭ؟» دەپ قاتىققى چاقىرىدى.
MRK 15:36	ئۇ يەردە تۇرۇۋاتقانلارنىڭ بەزلىرى بۇنى ئاڭلاپ: – مانا، ئۇ ئىلياس يېرىغەمەرگە نىدا قىلىۋاتىدۇ، – دېپىشتى.	ئۇ جايدا تۇرۇۋاتقانلارنىڭ بەزلىرى بۇنى ئاڭلغا ناندا: «ھەي، ئۇ ئىلياس يېرىغەمەرگە ئاۋاز قويۇۋاتىدۇ»، دېدى.
MRK 15:37	ئۇلاردىن بىرەيلەن يوگۇرۇپ بېرىپ، بىر يارچە بۇلۇتنى ئاچقىق شارابقا چىلاپ، قوممۇشنىڭ ئۇچىغا سېلىپ ئۇنىڭغا ئىچكۈزۈپ: – توختاپ تۇرۇڭلار! قاراپ باقايىلى، ئىلياس يېرىغەمەر ئۇنى چۈشۈرگىلى كېلەرمىكىن؟ – دېدى.	ئۇلارنىڭ بىرى تېز يوگۇرۇپ بارىپ، بىر يارچە سۇنفاچنى كۆك سۇغۇچقا چىلاپ، تام يانغىلىقنىڭ ئۇچىغا سېلىپ، ئۇنى ئىچكۈزۈپ: «سەل ساقلاپ باقايىلى، ئىلياس يېرىغەمەر كېلىپ ئۇنى چۈشۈرەمدۇ؟» دېدى.
MRK 15:38	ئەيسا قاتىققى ۋارقىرىدى-دە، روھىنى قويۇۋەتتى.	ئەيسا كۈچلۈك چاقىرىش بىلەن، روھىنى قويۇۋەتتى.
MRK 15:39	ۋە شۇ ئەسنادا ئىبادەتخانىنىڭ ئىچكىرى يەردىسى يۇقىرىدىن تۆۋەنگە ئىككى يارچە بۇلۇپ يېرتىلى.	ھەم شۇ دەم، ئىبادەتخانىنىڭ ئىچكى يەردىسى يۇقىرىدىن تۆۋەنگە ئىككى يارچە بۇلۇپ يېرتىلى.
MRK 15:40	ھازىر، يۇزىپىشى ئۇنىڭ ياقتۇرغۇچىلىقىدا تۇرۇپ، ئۇنىڭ قانداق چاقىرىپ ئۇجايدا يەنە بىر نەچە ئايال بار كەتتى، ئۇلار بۇ ئىشلارنى يېراقتنى كۆرۈپ ئۇ يەردە يەنە بۇ ئىشلارغا يېراقتنى قاراپ تۇرۇۋاتقان بىرنه چە ئاياللارمۇ بار تۇرۇشتى. ئۇلار ئىچىدە ماگىداللىق مەريھم، كىچىك ياقۇپ بىلەن يوسېنىڭ ئىدى. ئۇلارنىڭ ئارسىدا ماگىداللىق مەريھم، كىچىك ياقۇپ بىلەن يوسېنىڭ ئائىسى مەريھم ۋە سالومىلار بار ئىدى.	ھازىر، يۇزىپىشى ئۇنىڭ ياقتۇرغۇچىلىقىدا تۇرۇپ، ئۇنىڭ قانداق چاقىرىپ ئۇجايدا يەنە بىر نەچە ئايال بار كەتتى، ئۇلار بۇ ئىشلارنى يېراقتنى كۆرگەندە، «بۇ كىشى ھەققىي خۇدانىڭ قويۇۋەتكەنلىكىنى كۆرۈپ: – بۇ ئادەم ھەققىهتەن خۇدانىڭ ئوغلى ئىكەن! ئوغلى!» دېدى.
MRK 15:41	ئۇلار بۇرۇن گاللىيەدە ئەيسا بىلەن بىرگە بولۇپ، ئۇنىڭغا ئەگىشىپ، ئۇنىڭ ئۇلار ئەسلىدە ئەيسا گاللىيە ئۇلکىسىدە تۇرغان ئاپتۇرۇنى ئەگىشىپ، ئىشلىرىگە ياردەم بەرگەنلىرى بار؛ بۇلاردىن باشقا، ئۇنىڭ بىلەن بېرۇساپىمغا ئۇنىڭ خىزمىتىدە بولغانلار ئىدى؛ بۇلاردىن باشقا ئۇنىڭ بىلەن بېرۇساپىمغا بىرگە كەلگەن يەنە نۇرغۇن ئاياللارمۇ ئۇنىڭ ئەھۋالغا قاراپ تۇراتى.	كەلگەن كۆپ ئاياللارمۇ ھازىر ئۇنىڭ ئەھۋالنى كۆزىتىپ تۇرۇشتاتىن.
MRK 15:42	كەچقۇرۇن كىرىپ قالغاندا («تەبىيارلاش كۇنى»، يەنى شابات كۇنىنىڭ ئالدىنچى كۇنى بولغاچقا)،	كەچ بولغاندا، تەبىيارلىق كۇنى، يەنى شابات كۇنىگە بىر كۇن بۇرۇن.
MRK 15:43	ئارىماتىبىدىكى يۇسۇپ، كېڭەشنىڭ تولىمۇ مۇھىم ئەزاسى بولۇپ بار ئىدى. ئۇ ئالىي كېڭەشنىڭ تولىمۇ مۇھىم ئەزاسى، ئارىماتىبىلىق يۇسۇپ بار خۇدانىڭ ياتشلىقىنى كۆتۈپ تۇرۇپ، جەسەرەت بىلەن ۋالىي يېلاتۇسنىڭ ئىدى. ئۇمۇ خۇدانىڭ يادىشاللىقىنى كۆتۈۋاتقان بولۇپ، جۈرەت قىلىپ ۋالىي يېلاتۇسنىڭ ئالدىغا كىرىپ، ئۇنىڭدىن ئەسانىڭ جەستىنى بېرىشنى تەلەپ قىلدى.	ئارىماتىبىدىكى يۇسۇپ، كېڭەشنىڭ تولىمۇ مۇھىم ئەزاسى بولۇپ بار ئىدى. ئۇ يەزىزلىقنى كۆتۈپ تۇرۇپ، جەسەرەت بىلەن ۋالىي يېلاتۇسنىڭ ئىدى. ئۇمۇ خۇدانىڭ ياتشلىقىنى كۆتۈۋاتقان بولۇپ، جۈرەت قىلىپ ۋالىي يېلاتۇسنىڭ ئالدىغا كىرىپ، ئەسانىڭ جەستىنى سوراپ تەلەپ قىلدى.
MRK 15:44	يېلاتۇس ئەسانىڭ ئاللىقاچان ئۆلۈپ كەتكەنلىكىگە ھەيران قالدى؛ ئۇ چاقىرىپ، ئۇنىڭدىن ئەسانىڭ ئۆلگىنگە خېلى ۋاقتى بولدىمۇ، دەپ سورىدى.	يېلاتۇس ئەسانىڭ ئاللىقاچان ئۆلۈپ كەتكەنلىكىگە ھەيران قالدى؛ ئۇ يۇزباشىنى چاقىرىپ، ئەسانىڭ ئۆلگەنلىكىنى سورىدى.
MRK 15:45	يۇز بېشىدىن ئەھۋالنى ئۇقاقدان كېيىن، يۇسۇپكە جەسەتتى بەردى.	يۇز باشچىسىدىن ئەھۋالنى ئاڭلغا ناندا، يۇسۇپكە جەسەتتى بەرگەن.
MRK 15:46	يۇسۇپ بىر كاناب رەخت ئېسىل كاناب رەخت سېتىۋېلىپ، جەسەتتىن كېرىتىدىن چۈشۈرۈپ كاناب رەختتە كېپەنلىدى ۋە ئۇنى قىيادا ئويۇلغان بىر قەبرىگە قويىدى؛ ئاندىن قەبرىنىڭ ئاغزىغا بىر تاشنى دوملىتىپ قويىدى.	يۇسۇپ بىر كاناب رەخت ئېلىپ كەلدى، ئىسا نىڭ جەسەتتىن كېرىتىدىن چۈشۈرۈپ، كاناب رەختتە كېپەنلىدى ۋە ئۇنى قىيادا ئويۇلغان بىر قەبرىگە قويىدى، كېيىن قەبرىنىڭ ئاغزىغا تاش دومالدى.
MRK 15:47	ۋە ماگىداللىق مەريھم بىلەن يوسېنىڭ ئائىسى مەريھم ئۇنىڭ قويۇلغان پېرىنى كۆرۈۋالدى.	ماگىداللىق مەريھم بىلەن يوسېنىڭ ئائىسى مەريھم، ئۇنىڭ قويۇلغان جايىنى كۆرۈپ قالدى.
MRK 16:1	شەبەت كۇن ئۆتۈپ كەتكەندا، ماگىداللىق مەريھم شابات كۇنى ئۆتۈشى بىلەندا، ماگىداللىق مەريھم، ياقۇنىنىڭ ئائىسى مەريھم ۋە سالومە، ئەسانىڭ بەدىنىڭ ياقلاپ قويۇش ئۆچۈن خۇش بۇيۇملار بۇيۇملارنى سېتىۋالدى.	شەبەت كۇن ئۆتۈپ كەتكەندا، ماگىداللىق مەريھم، ياقۇنىنىڭ ئائىسى مەريھم، ياقۇنىنىڭ ئائىسى مەريھم ۋە سالومە، ئەسانىڭ بەدىنىڭ ياقلاپ قويۇش ئۆچۈن خۇش بۇيۇملار سېتىپ ئالدى.

Reference	Before	After
MRK 16:2	هەپتىنىڭ بىرىنچى كۇنى، ئۇلار بەك بالدۇر تۇرۇپ، كۇن چىققاندا قەبرىگە كۇن چىقىشى بىلەن قەبرىگە باردى.	ھەپتىنىڭ بىرىنچى كۇنى، ئۇلار بەك بالدۇر تۇرۇپ، كۇن چىققاندا قەبرىگە كەتتى.
MRK 16:3	ئۇلار ئارىلىشىپ: «قەبرىنىڭ ئالدىرىكى تاشنى كىم بىزگە ھېيدەپ بېرىدۇ؟» ئۇلار ئۆزئارا: «بىزگە قەبرىنىڭ ئاغزىدىكى تاشنى كىم دومىلىتىشىپ بېرىدە؟» دېبىشتى.	ئۇلار ئارىلىشىپ: «قەبرىنىڭ ئالدىرىكى تاشنى كىم بىزگە ھېيدەپ بېرىدۇ؟» ئۇلار ئۆزئارا: «بىزگە قەبرىنىڭ ئاغزىدىكى تاشنى كىم دومىلىتىشىپ بېرىدە؟» دېدبى.
MRK 16:4	لېكىن ئۇلار باشلىرىنى كۆتۈرۈپ قارۇپدى، تاشنىڭ بىر يانغا دومىلىتىۋېتلىكىنى كۆردى - ئەسلىدە ئۇ تاش ناھايىتى يوغان ئىدى.	لېكىن ئۇلار بەشلىرىنى يوقىرى كۆتۈرۈپ قارىدى، تاشنى بىر تەرەيىكە سۈرۈلۈپ كەتكەنلىكىنى كۆردى - چۈنكى ئۇ تاش ئىنتايىن چوڭ ئىدى.
MRK 16:5	ئۇلار قەبرىگە كېرىپ كېرىگەندە، ئوڭ تەرەپتە ئولتۇرغان، ئاق تون كىيگەن، ياش بىر ئادەمنى كۆردى، ۋە قاتتىق دەككە-دۇككىگە چۈشتى.	ئۇلار قەبرىگە كېرىپ كېرىگەندە، ئوڭ تەرەپتە ئولتۇرغان، ئاق كېيمىلىك بىر ياش ئەردىشنى كۆردى، ۋە شۇ ئۇچۇق يەيتىدەلا قورققان بولدى.
MRK 16:6	ئۇ ئۇلارغا دېدبى: قورقماڭلار، سىلەر سەللەپ قىلىغان نەزەرتلىك ئەيسان لېكىن ئۇ ئۇلارغا: - دەككە-دۇككىگە چۈشمەڭلار، سىلەر كېستەلەنگۈچى ناسارەتلىك ئەيسانى ئىزدەۋاتىسىلەر، ئۇ تېرىلىدى، ئۇ بۇ يەردە ئەممەس. مانا ئۇلار ئۇنى قويغان جاي!	ئۇ ئۇلارغا دېدبى: قورقماڭلار، سىلەر سەللەپ قىلىغان نەزەرتلىك ئەيسان لېكىن ئۇ ئۇلارغا: - دەككە-دۇككىگە چۈشمەڭلار، سىلەر كېستەلەنگۈچى نىزدەۋاتىسىز. ئۇ تېرىلىدى، بۇ يەردە يوق. شۇ جايغا قاراڭلار!
MRK 16:7	لېكىن بېرىڭلار، ئۇنىڭ مۇخلىسىلىرىغا ۋە يېتىرۇسقا: «ئۇ گاللىيەگە سىلەردىن كۆرۈدىكەنسلەر» دەڭلار، - دېدبى.	كېتىڭلار، ئۇنىڭ ئەۋەتلىكلىرىگە ۋە يېتىرگە بۇنى ئېتىڭلار: «ئۇ سىلەرگە كېتىڭلار، ئۇ سىلەرگە دېگەنلىكىدەك، سىلەر ئۇنى شۇ يەردە كۆرسىڭلار».
MRK 16:8	ئۇلار قەبرىدىن چىقىپلا بەدەر قاچىن. ئۇلارنى تىترەك بېسىپ هوشنى يوقىتاي دېگەندى؛ بەك قورقۇپ كەتكەچكە، ھېچكىمگە ھېچنېمىنى ئېتىمىدى.	ئۇلار قەبرىدىن چىقىپلا قاچىن. تىترەش بىلەن ھاياجان ئۇلارنى تامتاب قىلىدى؛ بەك قورقانلىقىغا، ھېچ كىشىگە ھېچ نېمىنى ئېتىشمايدى.
MRK 16:9	ئەيسا ھەپتىنىڭ بىرىنچى كۇنى تاڭ سەھەرەدە تېرىلىگەندىن كېيىن، ئاؤۋال ماڭاللىق مەريەمگە كۆرۈنۈپ كەتتى. ئۇ ئەسلىدە ئۇنىڭدىن يەتتە جىننى ھېيدۈرەتكەندى.	ئەيسا ھەپتىنىڭ بىرىنچى كۇنى سەھەرەدە تېرىلىپ كېتكەندىن كېيىن، بىرىنچى بولۇپ ماڭاللىق مەريەمگە كۆرۈنۈپ كەتتى. ئۇ ئىلگىرى ئۇنىڭدىن يەتتە جىننى قويۇپ يولىغان.
MRK 16:10	مەريەم چىقىپ، مانەم تۆتۈپ يېغلىشىپ تۇرغان، بۇرۇن ئۇنىڭ بىلەن بىلە بولغانلارغا خەۋەر بەردى.	مەريەم چىقىپ كەتتى، بۇرۇنداق ئۇ بىلەن بىلە بولغانلار مانەم تۆتۈۋاتقان ۋاقتىتا، ئۇلارغا خەۋەر ئېتىپ بەردى.
MRK 16:11	ئۇنىڭ تېرىك ئىكەنلىكىنى ۋە مەريەمگە كۆرۈنگەنلىكىنى ئاڭلىغاندا، ئۇلار ئىشەزمىدى.	ئۇ ھايات بولغان دېگەنلىكى ۋە مەريەمگە كۆرۈنگەن دېگەنلىكىنى ئاڭلىغاندا، ئۇلار گەيکە ئىشەزمىدى.
MRK 16:12	بۇ ئىشلاردىن كېيىن، ئۇ ئۇلارنىڭ ئىچىدىكى يېزىغا كېتىۋاتقان ئىككىيەنگە باشقا سىياقتا كۆرۈندى.	بۇ ئىشلارنىڭ كېيىن، ئۇ ئۇلارنىڭ ئىچىدىكى ئىككى كىشىگە باشقا قىلىپ كۆرۈنگەن، ئۇلار بىزىدا يۈرگەندە، دېگەنلىك.
MRK 16:13	بۇلارمۇ قالغانلارنىڭ يېنىغا قايتىپ، ئۇلارغا خەۋەر قىلغان بولسىمۇ، لېكىن ئۇلار بۇلارغىمۇ ئىشەزمىدى.	بۇلارمۇ قالغانلارغا كېتىپ خەۋەر بەردى، لېكىن ئۇلار بۇنىڭغا ئىشەزمىدى.
MRK 16:14	ئاندىن ئون بەرىيەن داستىخاندا ئولتۇرۇپ غىزىلىنىۋاتقاندا، ئۇ ئۇلارغا كۆرۈندى ۋە ئۇلارنىڭ ئىشەنەمىسىلىك ۋە قاتقىق يۈرەكلىكى ئۆچۈن ئۇلارنى تەنبىھ بېرىپ ئەپلىدى؛ چۈنكى ئۇلار ئۆزىنىڭ تېرىلىگىنىنى كۆرگەنلەرگە ئىشەزمىگەندى.	شۇ ۋاقتىتا ئون بىر كىشى دەستىكتە ئولتۇرۇپ تاماق ئىچۈۋاتقاندا، ئۇ كەلدى كۆرۈندى ۋە ئۇلارنىڭ ئىشەنەمىسىلىك ۋە قاتقىق يۈرەكلىكى ئۆچۈن ئۇلارغا ئەپىپ بەردى؛ چۈنكى ئۇلار تېرىلىگەن ئۇنى كۆرگەنلەرگە ئىشەزمىگەن.
MRK 16:15	ئۇ ئۇلارغا مۇنداق دېدبى: - يۇتكۈل جاھانغا بېرىپ، يارىتلەغۇچىلارنىڭ ھەربىرىگە خۇش خەۋەرنى جاكارلاڭلار.	ئۇ ئۇلارغا دېدبى: بارىڭلار ھەممە دۇنياغا، ھەر بىر يارىتلەغان نەرسىگە ياخاللا خەۋەرنى ئاڭلىتىڭلار.
MRK 16:16	ئېتىقاد قىلىپ، چۆمۈلۈرۈشنى قوبۇل قىلغانلار قۇتقۇزۇلۇدۇ. ئېتىقاد قىلغانلار بولسا گۇناھقا بېكىتىلىدۇ.	ئىشەنگەنلەر ۋە سۇدا چۆمگەنلەر قۇتقۇزۇلۇپ كېتىدۇ، ئىشەزمىگەنلەر بولسا جازالانىدۇ.
MRK 16:17	ئېتىقاد قىلغانلارنىڭ ئىزلىرىغا مۇشۇنداق مۇجىزلىك ئالامەتلەر ئەگىشىپ ھەمراھ بولىدۇ: - ئۇلار مېنىڭ نامىم بىلەن جىنلارنى ھەيدۈپتىدۇ، ئۇلار مېنىڭ ئاقىم سىلەن جىنلارنى ھەيدەپ، يېڭى تىللار بىلەن سۆزلەيدۇ.	ئىشىنىدىغانلارنىڭ ئىزلىرىدە بۇنداق مۇھىم ئالامەتلەر بار بولىدۇ: ئۇلار مېنىڭ ئاقىم سىلەن جىنلارنى ھەيدەپ، يېڭى تىللار بىلەن سۆزلەيدۇ.

Reference	Before	After
MRK 16:18	يېڭى تىلاردا سۆزلەيدۇ، ئۇلار بىلانلارنى قوللىرىدا تۇتىدۇ، ھەرقانداق زەھەرلىك نەرسىنى ئىچسىمۇ، ئۇلارغا زەرەر يەتكۈزمەيدۇ؛ قوللىرىنى بىمارلارغا تەگۈزۈپ قويسا، كېسەللەرى ساقىيىپ كېتىدۇ.	ئۇلار يىلانلارنى قوللىرىغا ئىلىپ تۇتىدۇ، ھەرقانداق زەھەرلىك نەرسىنى ئىچسىمۇ، ئۇننىڭدىن ھېچ زەرەر كۆرمەيدۇ؛ قوللىرىنى بىمارلارغا قويۇپ تۇرسا، ئۇلارغا زەرەر يەتكۈزمەيدۇ؛ قوللىرىنى بىمارلارغا تەگۈزۈپ قويسا، كېسەللەلىكلىرى تېزلا ساقابىدۇ.
MRK 16:19	شۇڭا رەب ئۇلارغا بۇ سۆزلەرنى قىلىپ بولغاندىن كېين، ئاسمانغا كۆتۈرۈلدى، خۇدانىڭ ئوڭ يېنىدا ئولتۇردى.	شۇ ۋاقتىتا، رەب ئۇلارغا بۇ سۆزلەرنى دەپ بولغاندىن كېين، ئاسمانغا كۆتۈرۈلدى ۋە خۇدانىڭ ئوڭ يېنىدا ئولتۇردى.
MRK 16:20	مۇخلىسلار چىقىپ، ھەر يەرگە بېرىپ خۇش خەۋەرنى جاكارلاپ يۈردى. رەب ئۇلار بىلەن تەڭ ئىشلەپ، سۆز-كالامىغا ھەمراھ بولۇپ ئەگەشكەن مۆجزىزلىك ئالامەتلەر بىلەن تەڭ ئۆنىڭغا ئىسپات بەردى.	ئوقۇغۇچىلار چىقىپ كەتتى، ھەر يەرگە بارىپ، خۇش خەۋەرنى قىزغىن جاكارلىدى. رەب ئۇلار بىلەن بىرگە ئىشلەپ، سۆزلىرىنى مۆجزىزلىك ئالامەتلەر بىلەن تولۇق دەلىلىدى.
LUK 1:1	گەرچە نۇرغۇن ئادەملەر ئارىمىزدا مۇتەلق ئىشەنچلىك دەپ قارالغان ئىشلارنى تۈپلاپ يېزىشقا كىرىشكەن بولسىمۇ،	چۈنكى كۆپ كىشىلەر بىز ئارامىزدا يۇتوكلهنگەن ئىشلارنى يېغىپ يېزىشقا كوشۇئىدى.
LUK 1:2	(خۇددى سۆز-كالامىغا باشىتىن-ئاخىر ئۆز كۆزى بىلەن گۇۋاھچى بولغانلار، شۇنداقلا ئۆزى ساقلاپ يەتكۈزگۈچىلەرنىڭ بىزگە ئامانەت قىلغان بايانلىرىدەك)،	باشلىنىشتىنلا گۇۋاھ بولغانلار ۋە سۆزنىڭ خىزمەتچىلىرى بىزگە ئۇلارنى ئۈچۈرغانلىقىدەك،
LUK 1:3	مەن ھەم بارلىق ئىشلارنى باشىتىن تەپسىلىي تەكسۈرۈپ ئېنىقلەغاندىن كېين، ئى ھۆرمەتلىك تېئوفىلۇس جانابىرى، سلىگە بۇ ئىشلارنى تەرتىپ بويىچە يېزىشنى لايق تايىتم.	ئەڭ مۇكەممە تېئوفىلۇس، سەنگە بۇ ئىشلارنى تەرتىپ بىلەن بېزىپ بېرىشىمنى ياخشى دەپ ئويلايتىم.
LUK 1:4	بۇنىڭدىن مەقسەت، سىلى قوبۇل قىلغان تەلىمەرنىڭ مۇتەلق ھەقىقەت ئىكەنلىكىگە جەزم قىلىشلىرى ئۈچۈندۇر.	بۇ ئۈچۈن، سەن ئۆگەنگەن تەلىمەرنىڭ ئىسپاتلىق ئېنىقلەقىنى تولىق بىلىپ، ئىشەنجلەك جەزم قىلىشلىك ئۈچۈن.
LUK 1:5	يەھۇدىيە ئۆلکىسىگە يادشاھ بولغان ھېرود سەلتەنەت قىلغان كۈنلىرىدە، «ئابىيا» كاھىنلىق نۇۋەتىدىن بىر كاھىن بار بولۇپ، ئىسمى زەكەرپىا ئىدى. ئۇنىڭ ئايالىمۇ ھارۇنىنىڭ ئەۋلادىدىن بولۇپ، ئىسمى ئېلىزابىت ئىدى.	ھېرۇدىنىڭ يەھۇدىيەدە يادشاھلىق قىلغان ۋاقتىدا arda، ئابىيا نۇۋەتىگە تەۋە بىر كاھىن بار ئىدى، ئىسمى زەكەرپىا. ئۇنىڭ ئايالى ئېلىزابىت، هارۇنىنىڭ ئەۋلادىدىن بولۇپ كەلگەن.
LUK 1:6	ئۇلار ئىكىسى خۇدانىڭ ئالىدىدا ھەققانىي كىشىلەر بولۇپ، يەرۋەردىگارنىڭ يەرۋەردىگارنىڭ يۇقۇن ئەمر-بەلگىلىمىلىرى بويىچە ئېيىسىز ماڭاتتى.	ئۇلار ئىكىسى خۇدا ئالدىدا تولا ئادىل كىشىلەر بولۇپ، يەرۋەردىگارنىڭ ھەر بىر بۇيرۇق-قائىدىسىنى خاتالىقىسىز ئەمەلگە ئاشۇرۇپ كەتىشاتتى.
LUK 1:7	ئەمما ئېلىزابىت تۇغماس بولغاچقا، ئۇلار يەرزەنت كۆرمىگەندى. ئۇنىڭ ئۇنىڭىنى خۇلار ئىكىسى خېلىلا ياشىنىپ قالغاندى.	ئەمما ئۇلارنىڭ بالىسى يوق ئىدى، چۈنكى ئېلىزابىت ساقىت بولۇپ كەتكەن، ۋە ئىكىسىمۇ ياشىنىڭ چوڭىغا كىرىپ كەتكەن.
LUK 1:8	ئۇ ئۆز تۈركۈمىدىكى كاھىنلار ئارىسىدا ئىبادەتخانىدا نۆۋەتچىلىك ۋە زېپىسىنى خۇدا ئالىدىدا ئادا قىلىۋاتقاندا.	ئۇ كاھىنلار گۇرۇپ يېلىنى ئادا قىلىپ، خۇدا ئالىدىدا خىزمەت قىلىۋاتقاندا.
LUK 1:9	شۇ چاغدىكى كاھىنلىق ئادىتى بويىچە، ئۇلار يەرۋەردىگارنىڭ «مۇقەددەس جايىغا جاي»غا كىرىپ خۇشبۇي سېلىشقا مۇبەسىسىر بولۇشقا چەك تاشلىغاندا شۇنداق بولدىكى، چەك ئۇنىڭىغا چىقىتى.	كاھىنلارنىڭ ئادىتى بويىچە، زەكەرپىا يەرۋەردىگارنىڭ مۇقەددەس جايىغا كىرىپ خۇشبۇي يېلىش ئۈچۈن چەك تاشلىش ئارقىلىق تاللانىپ چىقتى.
LUK 1:10	ئەمدى ئۇ خۇشبۇي سېلىۋاتقان ۋاقتىدا، جامائەت تاشقىرىدا تۇرۇپ دۇئا قىلىشۇاتاتنى.	هازىر ئۇ ئۇرۇق سېلىۋاتقان ۋاقتىتا، ھەممە خەلق تاشقى يەردە تۇرۇپ دۇئا قىلىپ تۈراتىن.
LUK 1:11	تۇيۇقسىز يەرۋەردىگارنىڭ بىر يەرشتىسى ئۇنىڭىغا خۇشبۇيگاھنىڭ ئوڭ تەرىپىدە كۆرۈندى.	كۆتۈشىسىز، يەرۋەردىگارنىڭ يەرشتىسى ئۇنىڭىغا كۆرۈنگەن، خۇشبۇيگاھنىڭ ئوڭ تەرىپىدە.
LUK 1:12	ئۇنى كۆرگەن زەكەرپىا ھودۇقۇپ قورقۇنچقا چۆمۈپ كەتتى.	زەكەرپىا ئۇنى كۆرگەندا ھاراق بولۇپ، قورقۇنچقا يۇتۇن جەسىنى ئىگىلىدى.
LUK 1:13	براق يەرشتە ئۇنىڭىغا: – ئەي زەكەرپىا، قورقىمىغىن! چۈنكى تىلىكىڭ	يەرشتە ئۇغا دېدى: ‘زەكەرپىا، قورقىما! سەنىڭ دىل ئىجابەت تايىتى،

Reference	Before	After
LUK 1:14	ئىجابەت قىلىنىدى، ئاياللەك ئېلىزابىت ساڭا بىر ئوغۇل تۇغۇپ بېرىدۇ، سەن ئۇنىڭ ئىسمىنى يەھيا قويغان.	ئېلىزابىت ساڭا بىر ئوغۇل تۇغايىدۇ، سەن ئۇنى بۇھاندا دەپ ئاتاپ قوي.
LUK 1:15	ئۇ ساڭا شاد-خۇراملىق ئېلىپ كېلىدۇ، ئۇنىڭ دۇنياغا كېلىشى بلەن نۇرغۇن كىشىلەر شادلىنىدۇ.	ئۇ سىزگە چاق-چاق خۇشاللىق بەرگەن بولىدۇ، ئۇنىڭ دۇنياغا كېلىشى بلەن كۆپ كىشىلەر شادلىنىپ تەبرىك قىلىدۇ.
LUK 1:16	چۈنكى ئۇ يەرۋەردىگارنىڭ نەزىرىدە ئولۇغ بولىدۇ. ئۇ ھېچقانداق هاراق-شاراب ئىچمەسىلىكى كېرەك؛ هەتتا ئانىسىنىڭ قورسقىدىكى ۋاقتىدىن تارتىپمۇ مۇقەددەس روھقا تولدو رۇلغان بولىدۇ.	چۈنكى ئۇ يەرۋەردىگار ئالدىدا چوڭ بولىدۇ، ئۇ ئىناب شەربىتى ۋە قاتىق ئىچكىلىك ئىچمەيدۇ، هەتتا ئانىسىنىڭ قورسقىدىدا تۇرغاندىن باشلايلا مۇقەددەس روھ بلەن تولۇپ كېتىدۇ.
LUK 1:17	ئۇ رەبگە ئالدىن يول كۆرسەتىپ كېتىدۇ، ئىلىياس يەيغەمبەرنىڭ ھالقى ۋە بولۇپ، ئاتلارنىڭ قەلبلىرىنى باللارغا مايل قىلىپ، ئىتائەتسىزلىرىنى ھەققانىيارنىڭ ئاقلىنىلىكىگە كىرگۈزۈپ، رەب ئۈچۈن تەيىار خەلقنى ھازىر قىلىش ئۈچۈن ئۇنىڭ ئالدىدا ماڭىدۇ، – دېدى.	ئۇ رەبگە ئالدىن يول كۆرسەتىپ كېتىدۇ، ئىلىياس يەيغەمبەرنىڭ ھالقى ۋە كۈچى بلەن، ئاتا-ئانىلارنى باللارغا ياقتۇرۇپ، ئىتائەتسىزلىرىنى ھەقدارلىق ئادەملەرنىڭ ئەقىل-پاراستىغا ئۆزگەرتىپ، رەب ئۈچۈن تەيىار بولغان خەلقنى تولۇق تەيىارلايدۇ.
LUK 1:18	زەھريبا بولسا يەرىشتىدىن: مەنمۇ قېرىپ قالغان، ئايالىممۇ خېلى ياشىنىپ قالغان تۇرسا، بۇ ئىشنى قانداق جەزم قىلايىمەن؟ – دەپ سورىدى.	زەھريبا يەرىشتىگە: «مەن قارىپ قالدىم، ئايالىممۇ ياشى چوڭ بولۇپ قالدى، بۇ ئىشنى قانداق جەزم قىلايىمەن؟» دەپ سورىدى.
LUK 1:19	پەرىشته جاۋابەن: – مەن خۇدانىڭ ھۇزۇردا تۇرغاچى جەبراىلەمەن. ساڭا سۆز قىلىشقا، بۇ خۇش خەۋەرنى ساڭا يەتكۈزۈشكە مەن ئەۋەتلەدىم.	پەرىشته جاۋاب بەردى: «مەن جەبەئىل، خۇدانىڭ يېنىدا تۇرغان كىشىمەن. ساڭا سۆز ئېيتىش ۋە بۇ ياخ اتلا خەۋەرنى ساڭا يەتكۈزۈش ئۈچۈن مەن يولانغان.»
LUK 1:20	سەن مەنمىنىڭ سۆزلىرىگە ئىشەنمىگەنگە، بۇ ئىشلار بولغاندا قەدەر، سەن ۋاقتى-سائىتى كەلگەندە چوقۇم ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇدىغان بۇ سۆزلىرىمەنگە ئىشەنمىگەنلىكىڭ تۈيەلىدىن، بۇ ئىشلار ئەمەلگە ئاشۇرۇلغان كونىگىچە مانا سەن تىلىڭ تۇتۇلۇپ، زۇۋانغا كېلەلمەيسەن، – دېدى.	سەن مەنمىنىڭ سۆزلىرىگە ئىشەنمىگەنگە، بۇ ئىشلار بولغاندا قەدەر، سەن ۋاقتى-سائىتى كەلگەندە چوقۇم ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇدىغان بۇ سۆزلىرىمەنگە تىلىڭ تۇتۇپ قالىپ، سۆز ئېيتىمەيسەن، دېدى.
LUK 1:21	هازىر خەلق زەھرييانى سەۋر قىلىپ كۆتۈۋاتىدۇ؛ ئۇلار ئۇ جايدا نېمە ئۈچۈن ئەمدى جامائەت زەھرييانى كۆتۈپ تۇراتقى؛ ئۇلار ئۇ مۇقەددەس جايدا نېمە ئۈچۈن بۇنچىوا لا ھايال بولدى، دەپ ھەيران قالغىلى تۇردى.	بۇ قەدەر كېچەك بولدى، دەپ ھەيرانلىشىپ تۇرۇۋاتىدۇ.
LUK 1:22	ئۇ چىقاندا ئۇلارغا كېپ قىلامىدى؛ ئۇنىڭ ئۇلارغا قول ئىشارەتلىرىنى تۇرۇپ، سۆز سۆزلەمىسىز قالغاپقا، ئۇلار چۈشىنىپ كەتتىكى، مەبەتتە بىر قىلىشدىن، شۇنداقلا زۇوان سۆزەلمىگەنلىكىدىن ئۇلار ئۇنىڭ مۇقەددەس جايدا بىرەر ئالامەت كۆرۈنۈشنى كۆرگەنلىكىنى چۈشىنىپ يەتتى.	ئۇ چىقاندا، ئۇلار بلەن گەپ قىلامىدى؛ ئۇ قولى بلەن بەلگىلەر قىلىپ كۆرۈنۈش كۆرگەن.
LUK 1:23	شۇنداق بولدىكى، ئۇنىڭ ئىبادەت خانىدىكى خىزمەت مۇددىتى توشۇشى بلەنلا، ئۇ ئۆيىگە قايتى.	ئاندىن، ئۇنىڭ معادىيەتىكى خىزمىتى يۇتكەندىن كېين، تېخلا ئۆيىگە قايتىپ كەتتى.
LUK 1:24	دەرۋەقە، بىر نەچە كۈندىن كېين ئۇنىڭ ئايالى ئېلىزابىت ھامىلىدار بولدى؛ ئۇ بەش ئايىغىچە تالا-تۇزگە چىقمىاي:	شۇ ۋاقتىتىن كېين، بىر نەچە كۈندىن كېين، ئۇنىڭ ئايالى ئېلىزابىت باللىنىپ كەتتى؛ ئۇ بەش ئايىغىچە ئويدا قالدى، باشقما جايالارغا چىقمىدى.
LUK 1:25	«ئەمدى يەرۋەردىگار مېنىڭ ھالىمغا نەزىرىنى چۈشۈرۈپ، مېنى خالايق ئارىسىدا ئەپپەنگەن ھالىمىدىن قۇتۇلدۇردى، بۇ كۈنلەرەد شۇنداق گۆزەل ئارىسىدا نومۇسقا قېلىشىن خالاس قىلىپ، ماڭا بۇ كۈنلەرەد شۇنچىلىك شاپاڭەت كۆرسەتىن» – دېدى.	«هازىر يەرۋەردىگار مېنىڭ ھالىمغا قاراپ كۆز تاشلىدى، مېنى خالق كەتتى، بىر قىزنىڭ يېنىغا باردى. قىز داۋۇت پېرىنىڭ ئائىلىسىدىن ياردەم بەرگەن» دېدى.
LUK 1:26-27	ئېلىزابىت ھامىلىدار بولۇپ ئالتە ئاي بولغاندا، يەرىشته جەبراىل خۇدا تەرىپىدىن گاللىيە ئۆلکىسىدىكى ناسارەت دېگەن بىر شەھەرگە، ياك بىر قىزنىڭ قېشىغا ئەۋەتلەدى. قىز بولسا داۋۇت يادىشاھنىڭ جەمەتتىدىن بولغان يۈسۈپ ئىسىملىك بىر كىشىگە دېپىشىپ قويۇلغاندى؛ قىزنىڭ ئېلىزابىت ھامىلىدار بولۇپ ئالتە ئاي ئۆتكەندە، جەبراىل يەرىشىسى خۇدانىڭ يولاشى بلەن گاللىيە رايوندىكى ناسارەت شەھەرگە كەرىپ كەتتى، ياك بىر قىزنىڭ يېنىغا باردى. قىز داۋۇت پېرىنىڭ ئائىلىسىدىن كەلگەن يۈسۈپ دېگەن يىگىنىڭ نىشانلىقى بولۇپ قالغاندى؛ ئۇنىڭ	ئېلىزابىت ھامىلىدار بولۇپ ئالتە ئاي ئۆتكەندە، جەبراىل يەرىشىسى خۇدانىڭ يولاشى بلەن گاللىيە رايوندىكى ناسارەت شەھەرگە كەرىپ كەتتى، ياك بىر قىزنىڭ يېنىغا باردى. قىز داۋۇت پېرىنىڭ ئائىلىسىدىن كەلگەن يۈسۈپ دېگەن يىگىنىڭ نىشانلىقى بولۇپ قالغاندى؛ ئۇنىڭ

Reference	Before	After
LUK 1:28	ئىسمى بولسا مەرييم ئىدى.	جەبرائىل ئۇنىڭ ئالدىغا كىرىپ، ئۇغا دەپتۇ: 'خۇش كەلگەن، ئەي خۇدا تەرىپىدىن ياقتۇرۇلغان قىزلىق! رەب سەنگە بىلەن بولسۇن؛ سەن ئاياللار ئارسىدا مۇبارەك بولۇپىسىن؟'
LUK 1:29	جەبرائىل ئۇنىڭ ئالدىغا كىرىپ ئۇنىڭغا: – سلام ساڭا، ئەي شەپقەتكە مۇيەسىسىر بولغان قىز! پەرۋەردىگار ساڭا ياردۇر! – دېدى.	ئۇ يەرىشتىنى كۆرگەندە، سۆزلىرىدىن زور تەسىرلەنگەن، بۇ نەيەر سalam نېمە كۆرسىتىپتۇ، دەپ ئويلاپ توُردى.
LUK 1:30	ئۇ يەرىشتىنى كۆرگەندە، ئۇنىڭ سۆزىدىن بەك ھودۇقۇپ كەتتى، كۆڭلىدە بۇنداق سالام سۆزى زادى نېمىنى كۆرسىتىدىغاندۇ، دەپ ئويلاپ قالدى.	پەرۋەتە ئۇنىڭغا: – ئەي مەرييم، قورقىمىغىن، سەن خۇدا ئالدىدا شەپقەت تايقاتىسىن.
LUK 1:31	پەرۋەتە ئۇنىڭغا: – ئەي مەرييم، قورقىمىغىن، سەن خۇدا ئالدىدا شەپقەت تايقاتىسىن.	قارا، سەن بالداق بولۇپ بىر ئوغۇل تۇغسالىڭ، ئۇنىڭ ئىسمىنى ئەيسا دەپ مانا، سەن ھامىلىدار بولۇپ بىر ئوغۇل تۇغىسىن، سەن ئۇنىڭ ئىسمىنى ئەيسا دەپ قويىسىن.
LUK 1:32	ئۇ ئۆلۈغ بولىدۇ، ھەممە تەرىپتىن ئەڭ يۇقىرى كىشىنىڭ ئوغلى دەپ ئاتىلىدۇ؛ ۋە يەرۋەردىگار خۇدا ئۇنىڭغا ئاتىسى داۋۇتنىڭ تەختىنى ئاتا قىلىدۇ.	ئۇ زور بولىدۇ، ھەممە تەرىپتىن ئەڭ يۇقىرى كىشىنىڭ ئوغلى دەپ ئاتىلىدۇ؛ ۋە رەببىمىز خۇدا ئۇغا ئاتىسى داۋۇتنىڭ تەختىنى بەرگەن بولىدۇ.
LUK 1:33	ئۇ ياقۇنىڭ خەلقىنى مەڭگۈلىك باشقۇرۇپ توُرۇدۇ، ئۇنىڭ يادىشاھلىقى يادىشاھلىقى تۈگىمەستۈر، – دېدى.	ئۇ ياقۇنىڭ خەلقىنى مەڭگۈلىك باشقۇرۇپ توُرۇدۇ، ئۇنىڭ يادىشاھلىقى يەچقانداق تۈگەمەيدۇ، دېدى.
LUK 1:34	مەرييم ئەمدى يەرىشتىدىن: – مەن تېخى ئەر كىشىگە تەگىنگەن تۈرسام، بۇ ئىش قانداقمۇ مۇمكىن بولسۇن؟ – دەپ سورىدى.	مەرييم يەرىشتىگە سورىدى: 'مەن تېخى ئەر كىشى بىلەن بولمىغان بولسام، بۇ قانداق مۇمكىن؟'
LUK 1:35	پەرۋەتە ئۇنىڭغا جاۋابەن: – مۇقەددەس روھ سېنىڭ ۋۇجۇدۇغا چۈشىدۇ ۋە ھەممىدىن ئالىي بولغۇچىنىڭ كۈچ-قۇدرىتى ساڭا سايى بولۇپ يېقىنىلىشىدۇ. شۇڭا، سەندىن تۇغۇلۇيدىغان قۇدiss بالىنى خۇدا ئوغلى دەپ ئاتايىمىز؛ ئوغلى دەپ ئاتىلىدۇ.	پەرۋەتە جاۋاب بەردى: 'قۇدiss روھ سېنىڭ بەدىنىڭ ئوستىگە كېلىپ چۈشىدۇ ۋە ئەڭ يۇقىرى ئلاھنىڭ كۈچى ساڭا سايى قوشۇپ توُردى. شۇڭا، سەندىن تۇغۇلۇيدىغان قۇدiss بالىنى خۇدا ئوغلى دەپ ئاتايىمىز؛'
LUK 1:36	ھەم قارا، سەنىڭ قېرىندىشىڭ ئېلىزابىت ياشى چوڭ بولسىمۇ، باللىق قىلىپ، ئوغۇل كەلگەن، بۇ، تۇغمايدىغان دېگەن ئايالنىڭ ھامىلىلىكىگە ھازىر ئالتە ئاي بولۇپ كەتتى.	ھەم قارا، سەنىڭ قېرىندىشىڭ ئېلىزابىت ياشى چوڭ بولسىمۇ، باللىق قىلىپ، ئوغۇل كەلگەن، بۇ، تۇغمايدىغان دېگەن ئايالنىڭ ھامىلىلىكىگە ھازىر ئالتە ئاي بولۇپ كەتتى.
LUK 1:37	چۈنكى خۇدا بىلەن ھېچقانداق ئىش مۇمكىن بولماي قالمايدۇ، – دېدى.	چۈنكى خۇدا بىلەن ھېچقانداق ئىش مۇمكىن بولماي قالمايدۇ، – دېدى.
LUK 1:38	مەرييم: – مانا يەرۋەردىگارنىڭ دېرىكىمەن؛ ماڭا سۆزۈڭ بويىچە بولسۇن، – دېدى. شۇنىڭ بىلەن يەرىشتە ئۇنىڭ يېنىدىن كەتتى.	مەرييم دېدى: 'ھەي، مەن خۇدانىڭ قولۇمەن؛ سىزنىڭ سۆزىڭىز بويىچە بولۇپ كەتتى. شۇنىڭ بىلەن يەرىشتە كەتتى.
LUK 1:39	مەرييم ئۇ كۈنلەرde تۇرۇپ، تېڭلا يەھۇدىيە تاغلىق رايوندىكى بىر شەھەرگە مەرييم شۇ كۈنلەرde ئورنىدىن قويۇپ ئالدىراپ يەھۇدىيە تاغلىق رايوندىكى بىر شەھەرگە باردى.	مەرييم ئۇ كۈنلەرde تۇرۇپ، تېڭلا يەھۇدىيە تاغلىق رايوندىكى بىر شەھەرگە مەرييم شۇ كۈنلەرde ئورنىدىن قويۇپ ئالدىراپ يەھۇدىيە تاغلىق رايوندىكى بىر شەھەرگە باردى.
LUK 1:40	ئۇ زەكەرىيانىڭ ئۆپىگە كىرىپ، ئېلىزابىتقا سالام بەردى.	ئۇ زەكەرىيانىڭ ئۆپىگە كىرىپ، ئېلىزابىتكە سالام دەپ ئالاقلاشتى.
LUK 1:41	ۋە شۇنداق بولىدىكى، ئېلىزابىت مەريەمنىڭ سالىمنى ئاڭلىغاندila، قورسىقىدىكى بوۋاپ ئۇيناقلاپ كەتتى. ئېلىزابىت بولسا مۇقەددەس روھقا تولدو روپ، يۇقىرى ئاۋاز بىلەن تەنتەنە قىلىپ مۇنداق دېدى: – قىز- ئاياللار ئىچىدە بەختلىكتۇرسەن، قورسىقىدىكى مېۋىمۇ بەختلىكتۇرا!	شۇ واقىتتا، ئېلىزابىت مەريەم سەلەماننى ئاڭلىغاندا، ئۇنىڭ قورساققا كىرگەن بوۋاپ سەكىرىپ كەتتى. ئېلىزابىت قۇدiss روھ بىلەن تولۇپ كەتتى.
LUK 1:42	None	چوڭ ئاۋاز بىلەن ئۇ دەپ چىقىتى: 'ئاياللار ئارسىدا سىز بەختلىك، ۋە سىز تۇغاتقان بالىنىڭمۇ بەختى تولۇق!' مەنگە بۇ قانداق گۈزەل شەرەپ، رەببىمىنىڭ ئانسى مېنى زىيارەت قىلىپ ماڭا شۇنداق شەرەپ نەدىن كەلدىكىن، رەببىمىنىڭ ئانسى بولغۇچى مېنى يوقلاپ كەلدى!
LUK 1:43		كەلگەنلىكى!
LUK 1:44		

Reference	Before	After
LUK 1:45	چۈنكى مانا، سالىمك قۇلقيمىغا كىرگەندىلا، قورسىقىدىكى بىۋاڭ سۆپۈنۈپ ئۇيناقلاپ كەتتى.	چۈنكى، ھە، سىزنىڭ سالامىڭلار قۇلقيمىغا كىرىپ بارغاندا، قورسىقىدىكى بالام خۇشاللىق بىلەن سەكىرىپ كەتتى.
LUK 1:46	ئىشىنىپ قالغان قىز ھەقىقەنلىكتە بەختلىك! چۈنكى خۇدا ئۇنىڭغا بەرگەن ئىشەنگەن قىز نەقەدەر بەختلىكتۇر؛ چۈنكى ئۇنىڭغا يەرۋەردىگار تەرىپىدىن بېتىلغان سۆز جەزمن ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇدۇ!	سۆزلەرنى تولۇق ۋەدا قىلغانچە ئورۇندابىدۇ.
LUK 1:47	مەرىھم شاد بولۇپ دېدى: 'مەننىڭ جېنىم رەبىنى چوڭ كۆرسەتىدۇ.' مەننىڭ روھىم خۇدا مەننىڭ قۇتقۇزغۇچىسى بولغاچقا، تولا خۇشاللىنىپ روھىم قۇتقۇزغۇچىم خۇدادىن شادلاندى، كەتتى،	مەننىڭ روھىم خۇدا مەننىڭ قۇتقۇزغۇچىسى بولغاچقا، تولا خۇشاللىنىپ كەتتى،
LUK 1:48	چۈنكى ئۇ دېدىكىنىڭ مىسکىن ھالىغا نەزەر سالدى؛ چۈنكى مانا، شۇندىن باشلاپ بارلىق دەۋرلەر مېنى بەختلىك دەپ ئاتايدۇ؛	ئۇ مېنىڭ كەم-كەملەكىمنى كۆزىتىپ كۆردى؛ مانا، بۇدىن باشلاپ ھەر قايسى دەۋرلەر مېنى بەختلىك دەپ ئاتايدۇ،
LUK 1:49	چۈنكى قادر بولغاچىچى مەن ئۈچۈن ئۇلۇغ ئىشلارنى ئەمەلگە ئاشۇردى؛ مۇقۇھەددەستۇر ئۇنىڭ نامى.	چۈنكى، كۆچلۈ تەنرى مەنگە ئۇلۇغ ئىشلار قىلغان؛ ئۇنىڭ نومى ياك ۋە مۇقۇھەددەس.
LUK 1:50	ئۇنىڭ رەھىم-شەپقىتى دەۋردىن-دەۋرگىچە ئۆزىدىن قورقىدىغانلارنىڭ ئۇستىدىدۇر.	ئۇنىڭ مېھربانلىقى نەسلدىن نەسلگە ئۇنى قورقۇيدىغانلارغا داۋاملاشتۇرۇپ بېرىدۇ
LUK 1:51	ئۇ بىلىك بىلەن كۈچ-قۇدرىتىنى نامايان قىلدى، ئۇ تەكەببۈرلەرنى كۆڭلىدىكى نىيەت-خىياللىرى ئىچىدىلا تارماق قىلدى.	ئۇ قولى بىلەن كۈچىنى كۆرسەتتى، ئۇ مەغرۇرلارنى يۈرەكتەكى ئوي- خىياللىرىدا تارقىتتى.
LUK 1:52	ئۇ كۈچلۈك ھۆكۈمدارلارنى تەختىدىن چۈشۈردى، يېقىلارنى ئېگىز كۈنۈردى.	ئۇ كۈچلۈكەرنى تەختىدىن تۆۋەنلىدى، كەمبەغەللەرنى يۇقىرى كۆتۈردى.
LUK 1:53	ئۇ ئاچلارنى نازى-نېمەتلەر بىلەن توبىندۇردى، لېكىن بايالارنى قۇرۇق قول قاپتۇردى.	ئۇ ئاچلىق كىشىلەرنى ياخشى ئىشلەر بىلەن تولۇق قىلدى، بىراق بايالارنى بوش قولدا قايىتۇرۇپ تاشلىدى.
LUK 1:54-55	ئۇ ئاتا-بۇۋىلىرىمىزغا ئېيتقىنىدەك، يەنى ئىبراھىم ھەم ئۇنىڭ نەسلگە مەكگۇ ۋەدە قىلغىنىدەك، ئۇ ئۆز رەھىم-شەپقىتىنى ئىسىدە تۆتۈپ، قولى ئىسرائىلغا ياردەمگە كەلدى».	ئۇ بىزنىڭ ئاتا-بۇۋىلىرىمىزگە دېگەنلىرىنى خاتىلاب، يەنى ئىبراھىم بىلەن ئۇنىڭ نەسلگە مەكگۇ ۋەدە قىلغانلىقىدەك، ئۆز رەھىم-شەپقىتىنى ئەسلىپ، ئىسرائىل قولغا ياردەم بەردى.
LUK 1:56	مەرىھم ئېلىزابېتىنىڭ يېنىدا ئۆچ ئاچىچە تۇرۇپ، ئۆز ئۆبىگە قايتتى.	مەرىھم ئېلىزابېت بىلەن بىرگە ئۆچ ئاي تەخمىنەن بولغاڭدا قالدى، كېيىن ئۆز ئۆبىگە قايتىپ كەتتى.
LUK 1:57	ئېلىزابېت بالى تۇغۇش ۋاقتى تولدى، بىر ئوغۇل تۇغىدى.	ئېلىزابېت بالى تۇغۇش ۋاقتى تولدى، بىر ئوغۇل تۇغىدى.
LUK 1:58	ئۇنىڭ يېقىن دوستلارى ۋە ئائىلە-تۇغقانلىرى ئاللاھنىڭ ئۇغا كۆرسەتكەن چۈچىغا كۆرسەتكەن مېھر-شەپقىتىنى شۇنچە خۇشاللىنىپ تەبرىكەلەشتى. ئۇنىڭ بىلەن تەڭ شادلاندى.	ئۇنىڭ ئېقىن دوستلارى ۋە ئائىلە-تۇغقانلىرى ئاللاھنىڭ ئۇغا كۆرسەتكەن چۈچىغا كۆرسەتكەن مېھر-شەپقىتىنى شۇنچە خۇشاللىنىپ تەبرىكەلەشتى. ئۇنىڭ بىلەن تەڭ شادلاندى.
LUK 1:59	ۋە شۇنداق بولدىكى، بۇۋاق تۇغۇلۇپ سەككىز كۈن بولغاڭدا، خالايىق بالىنىڭ خەتنىسىنى قىلغىلى كەلدى. ئۇلار ئۇنىڭغا زەكەرييا دەپ ئاتىسىنىڭ ئىسمىنى قويىماقچى بولۇشتى.	بالا تۇغۇلۇپ سەككىز كۈن بولغاڭدا، ئۇلار كەلدى، بالانى خاتنا قىلىش ئۆچۈن ۋە ئۇنى ئاتىسى زەكەرييا دەپ ئاتاش نىيەت قىلدى.
LUK 1:60	لېكىن ئانسىس جاۋابەن: - ياق! ئىسمى يەھىيا ئاتالىسۇن - دېدى.	ئەمما ئانسىس جاۋاب بەردى: 'ياق! ئىسمى يوخان بولسۇن!'
LUK 1:61	ئۇلار ئۇنىڭغا: - بىراق ئۇرۇق-جەمەتىكىز ئىچىدە بۇنداق ئىسىمىدىكىلەر يوققۇ! - دېپىشتى.	ئۇلار ئۇنىڭغا: 'بىراق سىزنىڭ قەرەبلىرىكىلاردا بۇنداق ئىسم بولمىغۇ! دېدى.
LUK 1:62	شۇ ۋاقتىتا، ئۇلار بالىنىڭ دادىسىغا ئىشارەت قىلىپ، 'بالىڭىزگە نېمە ئىسم شۇنىڭ بىلەن ئۇلار بالىنىڭ ئاتىسىدىن پەرزەنلىكىزگە نېمە ئىسم قوييۇشنى خالايىسىز، دەپ ئىشارەت بىلەن سوراشتى.	پېرىشنى ئىستەيىسىز؟ دەپ سوراپ كەتتى.
LUK 1:63	ئۇ بىر يارچە موم تاختايىنى ئەكلىشىنى تەلەپ قىلىپ: «ئۇنىڭ ئىسمى ئۇ بىر تاختا يېرىش ئورنى ئىستەپ: «ئۇنىڭ ئىسمى يوخان» دەپ يازدى.	ئۇ بىر تاختا يېرىش ئورنى ئىستەپ: «ئۇنىڭ ئىسمى يوخان» دەپ يازدى.

Reference	Before	After
LUK 1:64	یەھيادۇر» دەپ يازدى. ھەممە يەلن ئىتايىن ھەيران قېلىشتى.	ھەممە بەھايلەپ تۈرۈپ قالدى.
LUK 1:65	شۇئان ئۇنىڭ ناغزى ئېچىلدى، ئۇنىڭ تىلى بېشلىپ، زۇۋانغا كەلدى ۋە سۆزلەپ كەتى ۋە شۇ ۋاقتىتا خۇداغا رەھمەت ئېيتىپ، مەدھىيە ئوقۇدۇ. شۇنىڭ بىلەن خۇداغا تەشەككۈر-مەدھىيە ئېتتى.	ھازىرلا ئۇنىڭ ناغزى ئېچىلىپ كەتى، تىلى قوزاقلىشىپ، سۆز دەپ
LUK 1:66	ئۇلارنىڭ ئۆيچۈرسىدىكىلەرنىڭ ھەممىسىنى قورقۇچ باستى؛ يەھۇدىيە تاغلىق رايونلىرىدا بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسى ئەل ئاغزىدا يۇر كەتتى.	ھەممە كۆنۈشلۈكلەر قورققان بولۇپ قالدى؛ بۇ ئىشلار يەھۇدىيە تاغلىق رايونلىرىدا ھەر قايدا تېزلا تالىشىپ تالىشىپ كەتتى.
LUK 1:67	بۇ ئىشلاردىن خەۋەر تايقۇچىلارنىڭ ھەممىسى ئۇلارنى كۆكلىگە يۇكلىپ؛ «بۇ بالا زادى قانداق ئادەم بولار؟» دېبىشتى. چۈنكى يەرۋەدىگارنىڭ قولى دەرۋەھقە ئۇنىڭگا يار ئىدى.	بۇ ئىشلارنى ئاكلىغان ھەممە كىشىلەر ئۇلارنى ئۆز كۆنگۈللىرىدە ئوپلاب توُرۇپ: «بۇ ب ala كېيىن قانداق ئادەم بولىدۇ؟» دەپ ئوپلىنىپ كەتتى. چۈنكى يەرۋەدىگارنىڭ قولى ئۇنىڭ بىلەن بولۇپ توُرغان ئىدى.
LUK 1:68	شۇ چاغادا بالىنىڭ ئاتىسى زەكرىيَا مۇقەددەس روھقا تولدۇرلۇپ، ۋەھىي-بىشارەتنى يەتكۈزۈپ، مۇنداق دېدى: -	ئوشاندا، زەكرىيائىڭ بالىسىنىڭ ئاتىسى مۇقەددەس روھ بىلەن تولۇپ كەتتى ۋە باشورەت قىلىدى، مۇنداق دېدى:
LUK 1:69-71	ئۇ ئاللىبۇرۇن يەيغەمبەرلەر ئارقىلىق ۋەدە قىلغانچە، داۋۇتنىڭ ئائىلىسىدىن ئۇ ۋەدىمدىن بىرى مۇقەددەس يەيغەمبەرلىرىنىڭ ئاغزى ئارقىلىق ۋەدە بىز ئۇچۇن بىر قۇتقۇزۇش كۈچىنى (نجاتنىڭ كېرەكىنى) توُرگۇزدى؛ بۇ كۈچ قىلغىنىدەك، قۇلۇ بولغان داۋۇتنىڭ جەمەتى ئىچىدىن بىز ئۇچۇن بىر نىجات مۇككۈزىنى ئۆستۈرۈپ توُرگۇزدى؛ بۇ زات بىزنى دۈشمەنلىرىمىزدىن وە بىزنى ئۆز خەلقىنى يوقلاپ، ئۇلاردىن خەۋەر ئېلىپ، بەدەل تۆلەپ ئۇلارنى ھۆر قىلىدى.	ئىسرائىلىنىڭ خۇدایي يەرۋەدىگارنى تاۋازىلەڭ! چۈنكى ئۇ خەلقىنى زىيارەت ئىسرائىلىنىڭ خۇداسى يەرۋەدىگارغا تەشەككۈر-مەدھىيە ئوقۇلساۇن! قىلىدى ۋە ئۇلارنى قۇتقۇزۇپ، تولۇق ئەركىن قىلىدى.
LUK 1:72-75	ئۇ ئاتا-بۇۋېلىرىمىزگە رەھىم قىلىپ، مۇقەددەس ۋەدىسىنى ئەسلىپ، يەنى ئۇ شۇ يول بىلەن ئاتا-بۇۋېلىرىمىزغا ئىلتىپات ئەيلەپ، مۇقەددەس ئاتامىز ئىبراھىمغا بەرگەن قەسەمنى ئەمەلگە ناشۇرۇش ئۆچۈن، بىزنى دۈشمەنلىرىمىزنىڭ قولىدىن قۇتلاب، ھەر كۈنى هېچ نەرسىدىن قورقماي، ئۆزىنىڭ ئالدىدا ئىخالسىنىلىك ۋە توغرى يول بىلەن ئىبادەت قىلىشىمىزنى تەمىنلىدى.	ئۇ ئاتا-بۇۋېلىرىمىزگە رەھىم قىلىپ، مۇقەددەس ۋەدىسىنى ئەسلىپ، يەنى ئۇ شۇ يول بىلەن ئاتا-بۇۋېلىرىمىزغا ئىلتىپات ئەيلەپ، مۇقەددەس ئەدسىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۆچۈن، يەنى ئاتامىز ئىبراھىمغا بولغان قەسەمنى ئېسىدە توتۇپ، بىزنى دۈشمەنلىرىنىڭ قولىدىن ئازاد قىلىپ، بارلىق كۆنلىرىمىزدە ھېچكىمدىن قورقماي، ئۆز ئالدىدا ئىخالسىنىلىك ۋە ھەققانىلىق بىلەن، خىزمەت-ئىبادىتىدە بولىدىغان قىلىدى.
LUK 1:76	ئەمدى سەن، ئى بالام، ھەممىدىن ئالىي بولغۇچىنىڭ يەيغەمبىرى دەپ ئاتالايسەن؛ چۈنكى سەن رەبىنىڭ يوللىرىنى تەبىارلاپ، ئۇنىڭ ئالدىدا ماڭىسەن.	ھازىر سەن، بەغچە، ئەڭ يۇقىرى خۇدانىڭ يەيغەمبىرى دەپ ئاتالايسەن؛ چۈنكى سەن رەبىنىڭ يوللىرىنى ئالدىن تەبىارلاپ، ئۇنىڭ ئالدىدا بارىپ توُرۇۋېلىسىن.
LUK 1:77	ۋەزىپەڭ ئۇنىڭ خەلقىگە گۇناھلىرىنىڭ كەچۈرۈم قىلىنىش ئارقىلىق بولىدىغان نىجاتنىڭ خەۋېرىنى بىلدۈرۈشتۈر؛	سېزنىڭ ۋازىپىڭىز، ئۇنىڭ خەلقىغا گۇناھلىرىنى كېچۈرۈش ئارقىلىق قۇتاۋارلىشىنىڭ بىلەمىنى ئېنىق ئېيتىپ بېرىش؛
LUK 1:78-79	خۇدايىمىزنىڭ ئىنىڭ يەھىملەكى ئۆچۈن، كۆكتىن چىققان تالاۋەر نۇر چۈنكى خۇدايىمىزنىڭ ئىچى-باغرىدىن ئۇرگۇپ چىققان شەيقەتلەر ۋە جىدىن، قاراڭغۇلۇق ۋە ئۆلۈم كۆلەڭىسى ئىچىدە ئولتۇرغانلارنى يورۇتۇش ئۆچۈن، يۇتۇرىمىزنى ئامانلىق يولغا باشلاش ئۆچۈن، ئەرشىتن تاڭ شەيقى ئۆستىمىزگە چۈشۈپ يوقلىدى.	بىزگە يېتىپ كەلدى. بۇ نۇر قاراڭغۇلۇقتا ۋە ئۆلۈم كۆلەڭىسىدە ساپاپ تۆرۈپ كەتكەنلەرگە يورۇق بېرىپ، بىزنىڭ يۇتۇمىزنى تەڭلىك يولغا يۆتكىدۇ.
LUK 1:80	بالا بولسا ئۆسۈپ، روهتا كۆچلەندۈلدى. ئۇ ئىسرائىل جامائىتىنىڭ ئالدىدا نامايان قىلىنىغۇچە چۆللەرەدە ياشاب كەلدى.	بالا چوڭايغان ۋاقتىتا، روهى كۆچىپ كەتتى. ئۇ ئىسرائىل خەلقىگە نامايان بولغاندا قەدەر چۆلەدە توُرۇپ كەلدى.
LUK 2:1	ئەمدى شۇ كۈنلەرده، رىم ئىمپېراتورى قەيسەر ئاخۇس-تۆستۈستىن بارلىق bir qarar chiqardi.	Shu vaqitlarda, Qeyser Awgustustan butun dunyada baj elish uchun, hamma xelqning royxetini tizimlash haqqida
LUK 2:2	چۈشتى.	بۇ ساناق كىرىنىيۇس سۇرېيەنى باشقۇرۇپ توُرغاندا ئالدىنىقى قېتىم ئېلىپ تۇنجى قېتىملىق بۇ نويپۇس تىزىملاش كىرىنىيۇس سۇرېيە ئۆلکىسىنى ئىدارە قىلىپ تۇرغان، ۋاقتىدا ئىلىپ بىرلەپ.

Reference	Before	After
LUK 2:3	شۇنىڭ بىلەن ھەممە ئادەم نويۇسقا تىزىمىلىنىش ئۈچۈن ئۆز يۈرۈتىرىغا قايتىش كېرىدەك بولدى.	ئاندىن ھەممە كىشى ئۆز شەھىرىگە بېرىپ تىزىملىشىۋوش قىلدى.
LUK 2:4	يۈسۈپ داۋۇتنىڭ ئائىلىسى ۋە نەسىلىدىن بولغانلىقى ئۈچۈن، گاللىيەدىكى يۈسۈپىمۇ داۋۇت پادىشاھنىڭ جەمەتدىن بولغاچقا، شۇنداقلا ئۇنىڭ بىئاسىتە نەۋەلادى بولغاچقا، گاللىيە ئۆلکىسىدىكى ناسارەت شەھىرىدىن ئايىرىلىپ، يەھۇدىيە ئۆلکىسىدىكى، داۋۇتنىڭ يۈرۈنى بەيت-لەھەم دېگەن شەھەرگە كەتتى.	يۈسۈپ داۋۇتنىڭ ئائىلىسى ۋە نەسىلىدىن كەتتىپ، يەھۇدىيەدىكى داۋۇتنىڭ بۇرتى بەيت-ناسارەت شەھىرىدىن كەتتى، داۋۇتنىڭ يۈرۈنى بەيت-لەھەم دېگەن لەھەمگە باردى.
LUK 2:5	نويۇسقا تىزىمىلىنىش ئۈچۈن لايقى، بولغۇسى ئايالى مەريھەممۇ بىلە باردى. مەريھەممەل بولۇپ، قورسىقى چوڭ قىلىپ كەتكەن تۇردى.	يۈسۈپ تىزىملىش ئۈچۈن باردى، ئۇنىڭ كۆرسەتكەن ئايالى مەريھەممۇ بىلە باردى. مەريھەممەل بولۇپ، قورسىقى چوڭ قىلىپ كەتكەن تۇردى.
LUK 2:6	ۋە شۇنداق بولدىكى، ئۇلار بەيت-لەھەمەدە تۇرغان ۋاقتىدا مەريھەمنىڭ تۇغۇتنىڭ ئاي-كۈنى توشۇپ قالدى.	ئۇلار بەيت-لەھەمەدە بولۇپ تۇرغاندا، مەريھەممەل بالىسىنى تۇغۇت قىلىش ۋاقتى تولۇپ كەتتى.
LUK 2:7	بىراق سارابىدا ئۇلارغا ئورۇن بولمىغاچقا، مەريھەممۇ شۇ يەردە تۇنجى ئوغلىنى تۇغۇقاندا ئۇنى زاكىلاپ، ئېغىلىدىكى ئوقۇرغا ياتقۇزدى.	مەريھەممەل ئۆزىنىڭ بىرىنچى ئوغلىنى تۇغۇپ، ئۇنى قىياق بىلەن ساغلاپ، ئوقۇرغا ياتقۇزدى، چۈنكى مەھمانخانادا ئۇلارغا ئورۇن بولمىغاچ.
LUK 2:8	شۇ يەرنىڭ ئەتراپىدىكى بەزى يادىچىلار دالادا تۇراتنى؛ ئۇلار كېچچە تۈنەپ، يادىسىغا قارايتتى.	ھەم بۇ جايدىكى چۈپانلار دالا ئىچىدە قالىپ تۈرۈپ، كېچىسى ئۆزىنى كۆزەت قىلىشىدى.
LUK 2:9	ۋە مانا، يەرۋەدىگارنىڭ بىر يەرىشتىسى ئۇلارنىڭ ئالدىدا تۇراتنى؛ يەرۋەدىگارنىڭ يارلاق شەرپىنى ئۇلارنىڭ ئەتراپىنى يورۇتۇۋەتتى. ئۇلار ئىنتايىن بەك قورقۇپ كەتتى.	ھەم، خۇداينىڭ بىر يەرىشتىسى ئۇلارنىڭ ئالدىدا تۇرۇپ كۆرۈندى؛ خۇداينىڭ گۈرۈ ئۇلارنى چەمبەرپى يورۇق سۈرۈپ تۇردى. ئۇلار زور قورقۇچ بىلەن قورققان بولدى.
LUK 2:10	بىراق يەرشىتە ئۇلارغا: – قورقماڭلارا چۈنكى مانا، يۇتۇن خەلققە خۇشالىقى بولىدىغان بىر خۇش خەۋەرنى سىلەرگە ئىلان قىلىمەن.	يەرشىتە ئۇلارغا دېدى: 'قورقماڭلار! سىلەرگە بىر ياخاتىلا خەۋەر بار، بۇ خەۋەر يۇقۇن خەلقنى چاقان خۇشال قىلىدۇ.
LUK 2:11	چۈنكى بۈگۈن داۋۇتنىڭ شەھىرىدە سىلەر ئۈچۈن بىر قۇتقۇزغۇچى تۇغۇلدى. ئۇ رەب مەسىھ!	چۈنكى بۈگۈن داۋۇت شەھىرىدە سىلەرگە بىر قۇتقۇزغۇچى تۇغۇلدى. ئۇ رەب مەسىھ!
LUK 2:12	ئۇنى تېپىشىڭلار ئۈچۈن شۇ ئالامەت بولىدۇكى، بۇۋاقنى زاكىلانغان حالدا بىر ئوقۇردا ياتقان يېتىدە تايىسىلەر، – دېدى.	بۇ سىزلەرگە ئالامەت: سىزلەر بىر بۇۋاقنى قىياق بىلەن ساغلىغان حالدا ئوقۇرغا ياتقان يېتىدە تېپىسىلەر.
LUK 2:13	بىرىنلا، يەرىشتىنىڭ ئەتراپىدا زور بىر توب ساماۋى قوشۇندىكىلەر يەيدا بولۇپ، خۇدانى مەدھىيەلەپ:	تەيزلا، يەرىشتىنىڭ ئەتراپىدا زور بىر توب ئاسمان يەرىشتىلىرى كۆرۈنۈپ قالدى، خۇدانى ئۆستەپ:
LUK 2:14	ئەڭ يۈقىرى ئاسماندا خۇداغا گۈررى بار بولسۇن! يەر تۆپىدا ئۇنى ياخاتىلا «ئەرىشىلەلادا خۇداغا شان-شەرپەر بولغاچا! يەر يۈزىدە بولسا ئۇ كۆرگەنلەرگە تىنچلىق بولسۇن!» دېپىش.	«ئەڭ يۈقىرى ئاسماندا خۇداغا گۈررى بار بولسۇن! يەر تۆپىدا ئۇنى ياخاتىلا خۇداغا شان-شەرپەر بولغاچا! يەر يۈزىدە بولسا ئۇ كۆرگەنلەرگە تىنچلىق بولسۇن!» دېپىش.
LUK 2:15	يەرىشتىلەر ئۇلارنىڭ ئايىرىلىپ ئاسماңغا چىقىپ كېتىۋىدى، يادىچىلار بىر-بىرگە: – بەيت-لەھەمگە يۈل ئېلىپ، يەرۋەدىگار بىزگە ئۇقتۇرغان، ئەمەلگە ئاشۇرغان بۇ ئىشنى كۆرۈپ كېلەيلى، – دېپىشتى.	يەرىشتىلەر ئۇلارنىڭ تاشلاپ آسمانغا قايتىپ كەتتى، چۈپانلار بىر-بىرگە: 'بەيت-لەھەمگە بارالايمىز، يەرۋەدىگار بىزگە دەپ-تۇرغان بۇ ئىشنى كۆرۈپ كېلىش كېرەك،' دېدى.
LUK 2:16	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار تېزلىك بىلەن شەھەرگە بارىپ، مەريھەممەل بىلەن يۈسۈپىنى ۋە ئوقۇردا ياتقان بۇۋاقنى ئىزدەپ تايىتى.	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار تېزلىك بىلەن شەھەرگە بارىپ، مەريھەممەل بىلەن يۈسۈپىنى ۋە تاغاقتا ياتقان بەلەن ئەنلىنى تايىتى.
LUK 2:17	يادىچىلار بۇۋاقنى كۆرگەندىن كېيىن، ئۆزلىرىگە ئۇنىڭ ھەققىدە ئېتىلغان سۆزلەرنى كەڭ تارقىتىۋەتتى.	چۈپانلار بۇۋاقنى كۆرگەندىن كېيىن، ئۇلارغا ئېتىلگەن بۇ بالا ھەقتە خەۋەرلەرنى ھەممىگە جاھانلىقتۇردى.
LUK 2:18	بۇنى ئاڭلىغانلارنىڭ ھەممىسى يادىچىلارنىڭ دېگەنلىرىگە ئىنتايىن ھەيران قېلىشتى.	ئاڭلىغان ھەممە كىشى چۈپانلار دېگەنلىرىگە كاتتا ھەيران قالدى.
LUK 2:19	مەريھەممەل بولسا بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى كۆڭلىگە يۈكۈپ، چوڭقۇر ئويلىنىپ يۈرەتتى.	مەريھەممە كىشى چۈپانلار دېگەنلىرىگە ئومۇت قىلىپ، چوڭقۇر ئويلىنىپ كەتتى.

Reference	Before	After
LUK 2:20	چوبانلار قايتىپ كەتى، كۆرگەن ۋە ئاكىلغان ھەممە ئىشلار ئۈچۈن خۇدانى يادىچىلار كۆرگەن ۋە ئاكىلغانلىرىنىڭ ھەممىسى ئۈچۈن خۇدانى ئۇلۇغلاپ، مەدھىيە ئوقۇشقان پېتى قايتىشتى؛ بارلىق ئىشلار دەل ئۇلارغا دېگەندەك خەۋەرلەندۈرۈلگەندەك بولۇپ چىقانىدى.	ئالغا سۇيىپ، مەدھىيە ئېيتىشتى؛ بارلىق ئىشلار دەل ئۇلارغا دېگەندەك بولۇپ چىقتى.
LUK 2:21	بۇۋاقنى خەتنە قىلىش ئۈچۈن خاقانىدا، ئۇنىڭ ئىسمى ئەيسا دەپ قويۇلدى. يەرىشتە بۇ ئىسمىنى ئۇ تېخى ئانىسىنىڭ بالىاتقا سىدا يېيدا بولمىغاندا ئېيتقانىدى.	بالىنى خەتنە قىلىش ئۈچۈن سەكىز كۈن توشقاندا، ئۇنىڭ ئىسمى ئەيسا مۇسا قانۇنى بويچە يۈسۈپ بىلەن مەرىم ياكلىنىش ۋاقتى تولغاندا، بالىنى رەبىسىگە تەقدىم قىلىش ئۈچۈن يېرۇساپىلمىغا كەتتى
LUK 2:22	ئەمدى مۇسا يەيغەمبەرگە چۈشۈرۈلگەن قانۇن بويچە يۈسۈپ بىلەن مەرىيەمنىڭ ياكلىنىش ۋاقتى توشقاندا ئۇلار بالىنى يەرۋەردىگارغا ئاتاپ تاپشۇرۇش ئۈچۈن يېرۇساپىلمىغا ئېلىپ باردى	مۇسا قانۇنى بويچە يۈسۈپ بىلەن مەرىم ياكلىنىش ۋاقتى تولغاندا، يەرۋەردىگارنىڭ قانۇندا دەپ بەلگىلەنگەنچە: «ھەر بىر تۇنجى ئوغۇل یەرۋەردىگارغا arga مۇقەددەس بولۇشى زۆرۇ»
LUK 2:23	(يەرۋەردىگارنىڭ تەۋرات قانۇندا: «بارلىق تۇنجى ئوغۇل يەرۋەردىگارغا مۇقەددەس مەنسۇپ ئاتلىشى كېرەك» دەپ يېزىلغىنىدەك)	ھەم شۇنداقلا رەبىنىڭ تەۋرات قانۇندىكى دېگەن نەرسىگە ئاساسەن، بىر ۋە شۇنداقلا يەرۋەردىگارنىڭ تەۋرات قانۇندا دېلىكىنى بويچە، بىر جۇپ ياختهك ياكى ئىككى كېتىر باچكىسىنى قۇربانلىق قىلىش كېرەك.
LUK 2:24	قارار، يېرۇساپىمدا سىمېئون ناملىق بىر كىشى بار ئىدى. ئۇ ئادىل ۋە دىنار بولۇپ، ئىسرائىلىنىڭ تەسەللەيچانلىقىنى سەۋىر بىلەن كۆتۈپ تۇردى. مۇقەددەس رۇھ ئۇنىڭ ئۆستىدە بار ئىدى.	ۋە مانا شۇ چاغلاردا، يېرۇساپىمدا سىمېئون ئىسىملەك بىر كىشى تۇراتنى.
LUK 2:25	ئۇھەم ھەققانى ۋە ئىخلاسمەن ئادەم بولۇپ، «ئىسرائىلغا تەسەlli بەرگۈچى»نى ئىنتىزازلىق بىلەن كۆتكەندى. مۇقەددەس روھ ئۇنىڭ ۋوجۇدiga يار ئىدى.	ئۇھەم ھەققانى ۋە ئىخلاسمەن ئادەم بولۇپ، «ئىسرائىلغا تەسەlli
LUK 2:26	ئۇ مۇقەددەس روھتنىن كەلگەن ۋەھىيەن ئۆزىنىڭ يەرۋەردىگارنىڭ مەسىھىنى كۆرمىگۈچە ئۆلۈم كۆرمەيدىغانلىقىنى بلگەندى.	ئۇ مۇقەددەس روھتنىن ئاكىلغان: يەرۋەردىگارنىڭ مەسىھىنى كۆرمەس تۇرۇپ ئۆلەيدىغانلىقىنى.
LUK 2:27	ئۇ مۇقەددەس روھنىڭ باشلىشى بىلەن ئىبادەتخانىنىڭ هوپىلىرىغا كىردى؛ ئاتا-ئانىسى تەۋراتىنى ئادەت بويچە بۇۋاقنى ئېلىپ كىرىپ كەتكەندە، كۆتۈرۈپ كىرگەندە.	ئۇ مۇقەددەس روھنىڭ ھەيدەشى بىلەن ئىبادەتخانىغا كىردى؛ ئەيىسانىڭ ئاتا-ئانىسى تەۋراتىنى ئادەت بويچە بۇۋاقنى ئېلىپ كىرىپ كەتكەندە،
LUK 2:28	سىمېئون بۇۋاقنى قۇچىقىغا ئېلىپ، خۇداغا تەشەككۈر-مەدھىيە ئوقۇپ سىمېئون بۇۋاقنى قولغا ئېلىپ، خۇدا بىلەن مەدھىيە ئېيتىپ، مۇنداق مۇنداق دېدى:	سىمېئون بۇۋاقنى قولغا ئېلىپ، خۇدا بىلەن مەدھىيە ئېيتىپ، مۇنداق دېدى:
LUK 2:29	«ئەمدى، ئى ئىگەم، ھازىر سۆزۈڭ بويچە قۇلۇڭنىڭ بۇ ئالەمدىن خاتىرجەملەك بىلەن كېتىشىگە يول قويغايىسەن؛	«ئەمدى، ئى يەرۋەردىگار، سۆزىڭ بويچە، قۇلۇك بۇ دۇنيادىن تىنچلىق بىلەن كېتىشىكە يول قويۇۋاتىسىن؛
LUK 2:30	چۈنكى ئۆز كۆزۈم سېنىڭ نىجاتىڭنى كۆردى،	ئۆزجۈن كۆزۈم سېنىڭ قۇتۇلۇشىنى كۆرگەن،
LUK 2:31	ئۇنى بارلىق خەلقەر ئالدىدا ھازىرلەغانسەن؛	ئۇنى ھەممە خەلقىنىڭ كۆزىنگە كۆزۈنۈپ تەبىار قىلغانسەن؛
LUK 2:32	ئۇ ئەللەرگە ۋەھىي بولىدىغان نۇر، ۋە خەلقى ئىسرائىلىنىڭ شان-	ئۇ باشقا خەلقەرگە يورۇق بولۇپ كۆرسىتىدۇ، سىزلىكى خەلق ئىسرائىلىنىڭ ئەرزىز شەرەپى!
LUK 2:33	شەرپىدۇرا»	بالىنىڭ ئاتا-ئانىسى بالا ھەققىدە ئېتىلغانلىرىغا ئىتتايىن ھەيران قىلىشتى.
LUK 2:34	سىمېئون ئۇلارغا بەخت تىلەپ، ئايىسى مەرىمەنگە مۇنداق دېدى: – مانا! بۇ بالا ئىسرائىلدىنى كۇرغۇن كىشىلەرنىڭ يېقىلىشى ۋە نۇرغۇن كىشىلەرنىڭ يېقىلىش ئۆچۈن تالانغان، شۇنداقلا كىشىلەر قارشى چىقىپ هەقارەت قىلىدىغان خۇدانىڭ بىر بەلگىسى بولىدۇ.	سىمېئون ئۇلارغا ياخشى سۆزلەر تىلەپ، مەرىمەنگە دېدى: «فارا! بۇ بالا ئىسرائىلدىنى كۆپ كىشىلەرنى پېقىتىپ تاشلاش ۋە كۆتۈرۈپ چىقىش ئۆچۈن تالانغان، شۇنداقلا كىشىلەر قارشى چىقىپ هەقارەت قىلىدىغان بىر قىلىچ سېنىڭ جىنىڭغا تەرەپ سېلىنىدۇ، بۇ بىلەن كۆپ كىشىلەرنىڭ ئىچكى پېكىرىلىرى ئاشكارا بولىدۇ!
LUK 2:35	شۇنىڭ بىلەن نۇرغۇن كىشىلەرنىڭ كۆڭلىدىكى غەزلىرى ئاشكارلىنىدۇ – ۋە بىر قىلىچمۇ سېنىڭ كۆڭلۈڭگە سانجلىدۇ!	شۇ جايىدا ئاشىر قەبلىسىدىن كەلگەن فانۇئىلىنىڭ قىزى ئاننا، خەللى چوڭ
LUK 2:36	شۇ يەرده ئاشىر قەبلىسىدىن بولغان فانۇئىلىنىڭ قىزى ئاننا ئىسىملەك	شۇ جايىدا ئاشىر قەبلىسىدىن كەلگەن فانۇئىلىنىڭ قىزى ئاننا، خەللى چوڭ

Reference	Before	After
LUK 3:1	تېپېرىيۇس قەيسەرنىڭ ھاكىمچىلىكىنىڭ ئون بەشىنچى يىلىدا، يۇنتىئۇس رىم ئىمپېراتورى تېپېرىيۇس قەيسەرنىڭ سەلتەنتىنىڭ ئون بەشىنچى پلاتۇس يەھۇدىيەنىڭ باشلىقى بولۇپ تۈرغاندا، ھېرود خان گاللىيەنى يىلى، يۇنتىئۇس يېلاتۇس يەھۇدىيە ئۆلکىسىنىڭ ۋالىسىن، ھېرود خان گاللىيە ئۆلکىسىنىڭ ھاكىمى، ھېرود خاننىڭ ئىنسى فىلىپ خان ئىتۇريه باشقۇرۇۋاتقاندا، ھېرودنىڭ ئاققىقى فىلىپ خان ئىتۇريه ۋە تراخونتىسىنى ۋە تراخونتىسى ئۆلکىسىنىڭ ھاكىمى، لىسانىاس خان ئابىلىنى ئۆلکىسىنىڭ ھاكىمى بولغاندا،	تېپېرىيۇس قەيسەرنىڭ ھاكىمچىلىكىنىڭ ئون بەشىنچى يىلىدا، يۇنتىئۇس رىم ئىمپېراتورى تېپېرىيۇس قەيسەرنىڭ سەلتەنتىنىڭ ئون بەشىنچى پلاتۇس يەھۇدىيەنىڭ باشلىقى بولۇپ تۈرغاندا، ھېرود خان گاللىيەنى يىلى، يۇنتىئۇس يېلاتۇس يەھۇدىيە ئۆلکىسىنىڭ ۋالىسىن، ھېرود خان ئىتۇريه باشقۇرۇۋاتقاندا، لىسانىاس خان ئابىلىنىنى باشقۇرۇۋاتقاندا،
LUK 3:2	هانناس ھەم قايافا باش كاھىنلىق قىلىۋاتقاندا، خۇدانىڭ سۆز-كالامى چۆلده ياشاؤاتقان زەكەرىيانتىڭ ئوغلى يەھىغا كەلدى.	هانناس بىلەن قايافا باش كاھىن بولۇپ تۈرغاندا، خۇدا سۆزى چۆلده تۇرۇۋاتقان زەكەرىيانتىڭ ئوغلى يوخىنگە كەلدى.
LUK 3:3	ئۇ ئىئورдан دەرياسى ۋادىسىدىكى بارلىق رايونلارنى كېزىپ، كىشىلەرگە گۇناھلارغا كەچۈرۈم ئېلىپ كېلىدىغان، توۋا قىلىشنى بىلدۈرىدىغان سۇغا «چۆمۈلدۈرۈش»نى جاكارلاشنى باشلىدى.	ئۇ ئىئوردان دەرياسى ۋادىسىدىكى بارلىق جايىلارغا بارماقا، گۇناھلارنى كەچۈرۈش ئۇچۇن تەۋبە قىلىش چۆمۈشىنى جاكارلىدى.
LUK 3:4	خۇددى تەۋراتىنىك يەشايا يېغەمبەرنىڭ سۆزلىرى خاتىرلەنگەن قىسىمدا يۇتۇلگەندەك: «بایاۋاندا تۇۋىلغۇچى بىر كىشىنىڭ: رېبىنىڭ يولىنى تەبىارلاڭلار، ئۇنىڭ يوللىرىنى تۆز قىلىڭلارلا – دېگەن ئاۋازى ئاڭلاندى.	يەشايا يېغەمبەرنىڭ كىتابىدا يېزىلغانچە: «چۆلده بىر كىشى دېگەن: رەبىنىڭ يولىنى تەبىارلاڭلار، ئۇنىڭ يوللىرىنى تۆز قىلىڭلارلا»
LUK 3:5	بارلىق جىلغىلار تولدۇرۇلدۇ، بارلىق تاغ-دۇڭلەر يەسلىتلىدۇ؛ ئەگىرى-توقاي جايىلار تۆزلىنىدۇ، ئۇڭفۇل-دوڭفۇل يەرلەر تەكشى يوللار قىلىنىدۇ.	ھەممە يەيدەر تولۇق تۇلسۇ، ھەممە تاغ-تۆپۈك تۆۋەن قىلىنىدۇ؛ ئەگىر جايىلار تۆز بولىدۇ، ساقىل يوللار تەكشى يولىدۇ.
LUK 3:6	شۇنداق قىلىپ، بارلىق ئەت ئىگىلىرى خۇدانىڭ نىجاتىنى كۆرەلەيدىغان بولىدۇ! – دەپ تۆۋلايدۇ.	شۇنداق بولغاندا، ھەممە كىشى خۇدا نىجاتىنى كۆرەلەيدۇ!
LUK 3:7	يەھىا ئەمدى ئالدىغا چۆمۈلدۈرۈشنى قوبۇل قىلىشقا چىققان توب-توب خالا ييققا: – ئەي زەھەرلىك يىلان باللىرى! كىم سىلەرنى خۇدانىڭ چوشۇش ئالدىدا تۇرغان غەزپىدىن قېچىڭلار دەپ ئاڭاھاندۇردى؟!	يەھىا شۇ ۋاقتىتا چۆمەش قىلىشقا كەلگەن خەلق گۇرۇپىسىغا: «ئەي زەھەرلىك يىلان باللىرى! كىم سىلەرگە خۇدانىڭ كېلىپ قالغاندا تۇتۇپ تاشلىغۇچى گەزىتىن قېچىپ قۇتۇلۇڭلار دەپ دەيتە كەلتۈرگەن؟»
LUK 3:8	ئەمدى تۆۋىغا لايىق مېۋلەرنى كەلتۈرۈڭلار! ۋە ئۆز ئىچىڭلاردا: «بىزنىڭ ئاتىمىز بولسا ئىبراھىمۇردا!» دەپ خىال ئەيلىمەڭلار؛ چۈنكى مەن شۇنى سىلەرگە ئېتىپ قويایىكى، خۇدا ئىبراھىمغا مۇشۇ تاشلاردىنمۇ يەزەنلەرنى يارتىپ بېرەلەيدۇ.	ھازىر تۆۋىبا قىلىشقا ماس مېۋلەرنى چىقارىڭلار ئۇزىڭلار: «بىزنىڭ ئاتامىز ئىبراھىم!» دېمەڭلار، چۈنكى مەن سىلەرگە دەيمەن، خۇدا بۇ تاشلاردىنمۇ ئىبراھىمغا يەزەنلەرنى يارتىپ بېرىدۇ.
LUK 3:9	بالتا ھازىرلا دەرەخلىرنىڭ كۆكىگە تەڭ قويۇلدى؛ ياخشى مېۋە بەرمەيدىغان يالتا ئاللىقاچان دەرەخلىرنىڭ يىلتىزىغا تەڭلەپ قويۇلدى؛ ياخشى مېۋە بەرمەيدىغان ھەرقانداق دەرەخلىر كېسىپ ئونقا تاشلىنىدۇ!» – دېدى.	ھەر دەرەخنى كەسىپ ئونقا تاشلайдۇ!
LUK 3:10	ئۇنىڭ ئەتراپىغا تۈپلاشقا كىشىلەر ئەمدى ئۇنىڭدىن: – ئۇنداقتا، بىز قانداق قىلىشىمىز كېرەك؟ – دەپ سورىدى.	ئۇنىڭ ئەتراپىدا يېغىلىپ تۇرغان كىشىلەر: 'دېمەك، بىز نېمە قىلىش كېرەك؟' دەپ سورىدى.
LUK 3:11	ئۇ جاۋاھەن: – ئىككى قۇر چاپىنى بار كىشى بىرىنى يوق كىشىگە بەرسۇن، يەيدىغىنى بار كىشىمۇ شۇنداق قىلىسۇن، – دېدى.	ئۇ جاۋاپ بەردى: «ئىككى قۇر چاپى بار كىشى، بىرىنى يوق كىشىگە بەرسۇن، يەيدىغىنى بار كىشىمۇ شۇنداق قىلىسۇن..»
LUK 3:12	بەزى باجىڭىلارمۇ چۆمۈلدۈرۈشنى قوبۇل قىلغىلى ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ: – ئۇستاز، بىز قانداق قىلىمىز؟ – دەپ سورىدى.	باجىڭىلارمۇ چۆمۈلدۈرۈشنى ئېلىپ، كېلىپ: «ئۇستاز، بىز نېمە قىلىش كېرەك؟' دەپ سورىدى.
LUK 3:13	ئۇ ئۇلارغا: «بەلگىلەنگەن مىقدارغا باج ئالىڭلار، ئارتۇق چايمالاڭلار،» دېدى.	ئۇ ئۇلارغا: «بەلگىلەنگەن مىقدارغا باج ئالىڭلار، ئارتۇق چايمالاڭلار،» دېدى.
LUK 3:14	ئاندىن بەزى ئەسکەرلەر سوراشتى: 'بىزگە نېمە قىلىش كېرەك؟' ئۇ ئۇلارغا ئاندىن بەزى لەشكەرلەر مۇ ئۇنىڭدىن: – بىزچۇ، قانداق قىلىشىمىز كېرەك؟ – دېدى: 'باشقىلارنىڭ يۇللىرىنى زورلاپ ئېلىپ كەتمەڭلار، ھېچكىمگە يالغان دەپ سوراشتى. ئۇ ئۇلارغا: – باشقىلارنىڭ يۇللىنى زوراۋانلىق بىلەن ئېلىۋالمالاڭلار، ھېچكىمگە يالغاندىن شىكايات قىلمائىلار ۋە ئىش ھەققىڭلارغا رازى بولۇڭلار، – دېدى.	ئاندىن بەزى ئەسکەرلەر سوراشتى: 'بىزگە نېمە قىلىش كېرەك؟' ئۇ ئۇلارغا ئاندىن بەزى لەشكەرلەر مۇ ئۇنىڭدىن: – بىزچۇ، قانداق قىلىشىمىز كېرەك؟ – دېدى: 'باشقىلارنىڭ يۇللىرىنى زورلاپ ئېلىپ كەتمەڭلار، ھېچكىمگە يالغان دەپ سوراشتى. ئۇ ئۇلارغا: – باشقىلارنىڭ يۇللىنى زوراۋانلىق بىلەن شىكايات قىلمائىلار ۋە ئىش ھەققىڭلارغا قېنىچاق بولۇڭلار،'
LUK 3:15	هازىر خەلق ھەممىسى ئۇمىتتە تۇرۇپ، يەھىا شۇ مەسىھمۇ دەپ كۆڭلەدە ئەمدى خەلق تەقەزىالقىتا بولۇپ ھەممە يەلەن كۆڭلەدە يەھىا توغرۇلۇق	

Reference	Before	After
LUK 3:16	«مەسەھ مۇشۇ كىشىمىدۇ؟» دەپ ئويلاشتى.	ئويلاشتى.
LUK 3:17	يەھيا ھەممە يەنگە جاۋابىن: – مەن سىلەرنى دەرۋەقە سۇغا چۆمۈلدۈرمەن. لېكىن مەندىن قۇدرەتلىك بولغان بىرسى كېلىدۇ؛ مەن كەشلىرىنى بوغالى بېرىشكە تەكشىمە! ئۇ سىلەرنى مۇقۇددەس رۇھ بىلەن مۇقۇددەس روھقا ھەم ئوتقا چۆمۈلدۈردۈ.	يەھيا ھەممىسىگە جاۋاب بەر؛ مەن سىلەرنى سۇ بىلەن بىر كىشى كېلىدۇ، مەن ئۇنىڭ ئاياق ئەپلىنى بىر كىشى كېلىدۇ، مەن ئۇنىڭ ئاياق كەشلىرىنى بوغالى بېرىشكە تەكشىمە! ئۇ سىلەرنى مۇقۇددەس رۇھ بىلەن ئۇت بىلەن بىر كىشى كېلىدۇ.
LUK 3:18	ئۇنىڭ سورۇغۇچى كۈرىكى قولىدا تۇردى؛ ئۇ ئۆز خامىنىنى توپا-ساماندىن تەلتۆكۈس تازىلايدۇ، ساپ بۇغداينى ئامبارغا يىغىدۇ، ئەمما توپا-ساماننى ئۆچمەس ئوتتا كۆيىدۈرۈپ تاشلايدۇ.	يەھيا كۆپ باشقۇ ئۆرگۈن ياراۋەتلەر بىلەن خۇش خەۋەرنى خەلقە ئاكلىدى.
LUK 3:19	ئەمدى شۇنداق كۆپ باشقۇ نەسەھەتلەر بىلەن يەھيا خۇش خەۋەرنى خەلقە يەتكۈزدى.	كېسىن، ھېرود ئۆگەي ئاكىسىنىڭ ئايالى ھېرۇدىيەنى تارتىۋالغانلىقى توپەيلىدىن ۋە شۇنىڭدەك ئۇنىڭ بارلىق باشقۇ رەزىل قىلىملىرى ئۈچۈن يەھيا تەرىپىدىن ئېپىلەنگەن.
LUK 3:20	ھېرود بۇ بارلىق رەزىللىكىنىڭ ئۆستىگە يەنە شۇنى قىلىدىكى، يەھيانى زىنداڭا قاماڭقا سۇندى.	ھېرود بارلىق يامان ئىشلىرىغا قوشۇپ، يەھيانى زىنداڭا قاماڭقا سۇندى.
LUK 3:21	شۇنداق بولدىكى، ھەممە خەلق يەھيادىن چۆمۈلدۈرۈشنى قوبۇل قىلغاندا، ئىيسامۇ چۆمۈلدۈرۈشنى قوبۇل قىلدى. ئۇ دۇنًا قىلىۋاتقاندا، ئاسمانلار پېرىلىپ،	شۇ ۋاقتىتا، ھەممە كىشى يەھيا تەرىپىدىن سۇغۇرۇش ئالغاندا، ئەپسا ئوخشاش سۇغۇرۇش ئالدى، ئۇ دۇنًا قىلىپ تۇرغاندا، ئاسمان ئېچىلىپ كەتى،
LUK 3:22	مۇقۇددەس روھ كەپتەر سىياقىدا چۈشۈپ ئۇنىڭ ئۆستىگە قوندى. شۇنىڭ بىلەن ئاسماندىن: «سەن مېنىڭ سۆيۈملۈك ئوغلۇم، مەن سەندىن تولۇق خۇرسەنەن!» دېگەن بىر ئاۋاز ئاڭلاندى.	مۇقۇددەس روھ كەپتەر ئوزۇقلۇقىدا چۈشۈپ كەتى، ئۇنىڭ ئۆستىگە تۆشتى. شۇ ۋاقتىتا ئاسماندىن: «سەن مېنىڭ سۆيۈملۈك ئوغلىمسان، مەن سەندىن تولاي خۇشال!» دېگەن بىر ئاۋاز ئاڭلنىپ قالدى.
LUK 3:23	ئەيسا ئۆز خىزمىتىنى باشلىغاندا، ئوتتۇزغا كېرىپ قالغانسىدى. ئۇ (خەقنىڭ نەزىرىدە) يۈسۈپنىڭ ئوغلى ئىدى؛ يۈسۈپ خېلىنىڭ ئوغلى،	ئەيسا خىزمىتىنى باشلىغاندا، ئوتتۇز باشقۇ كېرىگەن بولۇپ قالدى. ئۇ يۈسۈپنىڭ بالىسى ئىدى؛ يۈسۈپ خېلىنىڭ بالىسى،
LUK 3:24	خېلى ماتقاتنىڭ ئوغلى، ماتقات لაۋىنىڭ ئوغلى، لاۋىي مەلكىينىڭ ئوغلى، مەلكىي يانايىنىڭ ئوغلى، ياناي يۈسۈپنىڭ ئوغلى،	خېلى ماتقاتنىڭ بالىسى، ماتقات لاۋىنىڭ بالىسى، لاۋىي مەلكىينىڭ بالىسى، مەلكىي يانايىنىڭ بالىسى، ياناي يۈسۈپنىڭ بالىسى،
LUK 3:25	يۈسۈپ ماتقاتيانىڭ ئوغلى، ماتقاتيا ئاموسىنىڭ ئوغلى، ئاموس ناھۇمنىڭ ئوغلى، ناھۇم ھېسىلىنىڭ ئوغلى، ھېسىلى ناگگايىنىڭ ئوغلى،	يۈسۈپ ماتقاتيانىڭ بالىسى، ماتقاتيا ئاموسىنىڭ بالىسى، ئاموس ناھۇمنىڭ بالىسى، ناھۇم ھېسىلىنىڭ بالىسى، ھېسىلى ناگگايىنىڭ بالىسى،
LUK 3:26	ناگگايى ماھاتنىڭ ئوغلى، ماھات ماتقاتيانىڭ ئوغلى، ماتقاتيا سېمەينىڭ ئوغلى، سېمەي يۈسۈپنىڭ ئوغلى، يۈسۈپ يۇدانىڭ ئوغلى،	ناگگايى ماھاتنىڭ ئوغلى، ماھات ماتقاتيانىڭ بالىسى، ماتقاتيا سېمەينىڭ بالىسى، سېمەي يۈسۈپنىڭ بالىسى، يۈسۈپ يۇدانىڭ بالىسى، يۈسۈپ يۇدانىڭ بالىسى، يۈسۈپ ئەلەزەزەنلىك بالىسى، يۈسۈپ يۇدانىڭ بالىسى، يۈسۈپ يۇدانىڭ بالىسى،
LUK 3:27	يۇدا يۇئانانىڭ ئوغلى، يۇئانان رېسانىڭ ئوغلى، رېسا زەرۇبىباھەلىنىڭ زەرۇبىباھەل سالتىيەلننىڭ ئوغلى، سالاتىيەل نېرىپىنىڭ ئوغلى،	يۇدا يۇئانانىڭ بالىسى، يۇئانان رېسانىڭ بالىسى، رېسا زەرۇبىباھەلىنىڭ بالىسى، زەرۇبىباھەل سالتىيەلننىڭ بالىسى، سالاتىيەل نېرىپىنىڭ بالىسى،
LUK 3:28	نېرىپى مەلكىينىڭ ئوغلى، مەلكىي ئاددىنىڭ ئوغلى، ئاددى قوسامنىڭ ئوغلى، قوسام ئېلمادامنىڭ ئوغلى، ئېلمادام ئېرىنىڭ ئوغلى،	نېرىپى مەلكىينىڭ بالىسى، مەلكىي ئاددىنىڭ بالىسى، مەلكىي ئاددى قوسامنىڭ بالىسى، قوسام ئېلمادامنىڭ بالىسى، ئېلمادام ئېرىنىڭ بالىسى،
LUK 3:29	ئېر يۈسەننىڭ ئوغلى، يۈسە ئەلېئەزەنلىك ئوغلى، ئەلېئەزەر يورىمىنىڭ ئوغلى، يورىم ماتقاتنىڭ ئوغلى، ماتقات لაۋىنىڭ ئوغلى،	ئېر يۈسېپنىڭ بالىسى، يۈسېپ ئەلەزەزەنلىك بالىسى، مەتقات لاۋىنىڭ بالىسى، يورىم مەتقاتنىڭ بالىسى، مەتقات لاۋىنىڭ بالىسى،
LUK 3:30	لاۋىي سېمبئوننىڭ ئوغلى، سېمبئون يەھۇدانىڭ ئوغلى، يەھۇدا سېمبئوننىڭ ئوغلى، يۈسۈپ يۇناننىڭ ئوغلى، يۇنان ئەلئاقيمىنىڭ ئوغلى،	سېمبئون لاۋىنىڭ بالىسى، يەھۇدا سېمبئوننىڭ بالىسى، يۈسۈپ يەھۇدانىڭ بالىسى، يۇنان يۈسۈپنىڭ بالىسى، ئەلئاقيم يۇناننىڭ بالىسى،
LUK 3:31	ئەلئاقيم مېلېتائنىڭ ئوغلى، مېلېتائ مەننائىڭ ئوغلى، مەننا ماتقاتانىڭ	ئەلئاقيم مېلېتائنىڭ بالىسى، مېلېتائ مەننائىڭ بالىسى، مەننا ماتقاتانىڭ

Reference	Before	After
LUK 3:32	ئوغلى، ماتتانا ناتاننىڭ ئوغلى، ناتان داۋۇتنىڭ ئوغلى، داۋۇت يەسسىنلىڭ ئوغلى، يەسسىه ئوبىدىنىڭ ئوغلى، ئوبىد بۇئازنىڭ ئوغلى، بۇئاز سالموننىڭ ئوغلى، سالمون ناھشوننىڭ ئوغلى، ناھشون ئاممنادابنىڭ ئوغلى،	بالىسى، ماتتانا ناتاننىڭ بالىسى، ناتان داۋۇتنىڭ بالىسى، ئىيىسى ئوبىدىنىڭ بالىسى، ئوبىد بۇئازنىڭ بالىسى، بۇئاز سالموننىڭ بالىسى، سالمون ناھشوننىڭ بالىسى
LUK 3:33	ئاممناداب ئارامنىڭ ئوغلى، ئارام ھېزرونىڭ ئوغلى، ھېزرون يەرەزنىڭ ئوغلى، يەرەز يەھۇدانىڭ ئوغلى،	ئاممناداب ئارامنىڭ بالىسى، ئارام يۈرەمانىڭ بالىسى، يۈرەم ھېزرونىڭ بالىسى، ھېزرون يەرەزنىڭ بالىسى، يەرەز يەھۇدانىڭ بالىسى،
LUK 3:34	يەھۇدا ياكۇپنىڭ ئوغلى، ياقۇپ ئىسهاقنىڭ ئوغلى، ئىسهاق ئېبراهىمنىڭ ئوغلى، ئېبراهىم تەراھنىڭ ئوغلى، تەراھ ناھورنىڭ ئوغلى،	يەھۇدا ياكۇپنىڭ بالىسى، ياكۇپ ئىشىقىنىڭ بالىسى، ئىشىق ئېبراهىمنىڭ بالىسى، ئېبراهىم تەراخنىڭ بالىسى، تەراخ ناھورنىڭ بالىسى،
LUK 3:35	ناھور سېرۇگىنىڭ بالاسى، سېرۇگ راغۇننىڭ بالاسى، راغۇ يەلەگىنىڭ بالاسى، سېرۇگ راغۇنىڭ ئوغلى، سېرۇگ راغۇنىڭ ئوغلى، يەلەگ ئېبەرنىڭ ئوغلى، ئېبەر شېلاھنىڭ ئوغلى،	ناھور سېرۇگىنىڭ بالاسى، سېرۇگ راغۇننىڭ بالاسى، راغۇ يەلەگىنىڭ بالاسى، راغۇ يەلەگىنىڭ ئوغلى، يەلەگ ئېبەرنىڭ بالاسى، ئېبەر شېلاھنىڭ بالاسى،
LUK 3:36	شېلاھ قائىنانىڭ ئوغلى، قائىنان ئارياخشاشدىنىڭ ئوغلى، ئارياخشار شەمنىڭ ئوغلى، شەم نۇھەنىڭ ئوغلى، نۇھ لەمەخنىڭ ئوغلى،	شېلاھ قائىنانىڭ بالىسى، قائىنان ئارياخشاشدىنىڭ بالىسى، ئارياخشار شەمنىڭ بالىسى، شەم نۇھەنىڭ بالىسى، نۇھ لەمەكىنىڭ بالىسى،
LUK 3:37	لەمەخ مەتۇشەلاھنىڭ ئوغلى، مەتۇشەلاھ ئانوختىنىڭ ئوغلى، هانوخ يارەدنىڭ ئوغلى، يارەد ماھاللىلىنىڭ ئوغلى، ماھاللىل قېياننىڭ ئوغلى،	لەمەخ مەتۇشەلاھنىڭ بالىسى، مەتۇشەلاھ ئانوختىنىڭ بالىسى، هانوخ يارەدنىڭ بالىسى، يارەد ماھاللىلىنىڭ بالىسى، ماھاللىل قېياننىڭ بالىسى،
LUK 3:38	قېيان ئېنۇشنىڭ ئوغلى، ئېنۇش سېتىنىڭ ئوغلى، سېت ئادەمئاتىنىڭ ئوغلى، ئادەمئاتا بولسا، خۇدانىڭ ئوغلى ئىدى.	قېيان ئېنۇشنىڭ بالىسى، ئېنۇش سېتىنىڭ بالىسى، سېت ئادەمئاتىنىڭ بالىسى، ئادەم بولسا خۇدا بالىسى.
LUK 4:1	ئاندىن ئەيسا مۇقەددەس روھقا تولۇپ، ئىئورдан دەرياسىدىن قاپتىپ كېلىپ، روھ تەرىپىدىن چۆل-بايانغا ئېلىپ پېرىلدى.	ئەيسا روھ بىلەن تولۇپ، ئىئوردان دەرياسىدىن قاپتىپ كەلدى ۋە روھ ئۇنى چۆلگە ئېلىپ باردى.
LUK 4:2	ئۇ ئۇ يەردە قىرقى كۈن ئېلىس تەرىپىدىن سىنالدى. ئۇ بۇ كۈنلەرددە قىرقى كۈن ئېمىدى. كۈنلەر ئايغلاشقاىدا، ئۇنىڭ قورسقى تازا ئاچقانىدى.	ئۇ شۇ يەردە قىرقى كۈن ئېلىس تەرىپىدىن سىنىشقا دۇچ كەلدى. بۇ كۈنلەرددە ھېچ نەرسە يەمەدى. كۈنلەر ئۆتۈپ بولغاندا، ئۇ بەك جوعا قالدى.
LUK 4:3	ئەمدى ئېلىس ئۇنىڭغا: – سەن ئەگەر خۇدانىڭ ئوغلى بولساڭ، مۇشۇ تاشقا: «زانغا ئايلان!» دەپ بۇيرۇغىن – دېدى.	ئېلىس ئۇغا دېدى: سەن ئەگەر خۇدا ئوغلى بولساڭ، بۇ تاشقا نانغا ئايلىنىپ كېتىشىنى بۇيرۇ.
LUK 4:4	ئەيسا جاۋاب بەردى: «بېزىلغانچە، ئادەم يەقەت نان بىلەنلا ئەمەس، بەلكى ئەيسا ئۇنىڭغا جاۋابەن: – تەۋراتا: «ئىنسان يەقەت نان بىلەنلا ئەمەس، بەلكى خۇدانىڭ ھەربىر سۆزى بىلەننمۇ ياشايىدۇ» دەپ بېزىلغان، – دېدى.	ئەيسا جاۋاب بەردى: «بېزىلغانچە، ئادەم يەقەت نان بىلەنلا ئەمەس، بەلكى ئەيسا ئۇنىڭغا جاۋابەن: – تەۋراتا: «ئىنسان يەقەت نان بىلەنلا ئەمەس، بەلكى خۇدانىڭ ھەربىر سۆزى بىلەن ياشايىدۇ» دەپ.
LUK 4:5	ئېلىس يەنە ئۇنى ئېگىز بىر تاغقا باشلاپ چىقىپ، بىر دەقىقە ئىچىدە دۇنيادىكى بارلىق دۆلەتلەرنى ئۇنىڭغا كۆرسەتتى.	ئېلىس يەنە ئۇنى ئېگىز بىر تاغقا باشلاپ چىقىپ، بىر دەقىقە ئىچىدە دۇنيادىكى بارلىق دۆلەتلەرنى ئۇنىڭغا كۆرسەتتى.
LUK 4:6	ئېلىس ئۇنىڭغا: – مەن بۇ ھاكىمىيەتنىڭ ھەممىسىن ۋە ئۇنىڭغا تەۋە ئېلىس ئۇنىڭغا: – مەن بۇ ھاكىمىيەتنىڭ ھەممىسىن ۋە ئۇنىڭغا تەۋە	ئېلىس ئۇنىڭغا: مەن بۇ ھەممە ھاكىمىيەتلەرنى ۋە ئۇلارنىڭ بارلىق كۆركەملىكلىرىنى ساڭا بېرىمەن: چۈنكى بۇلار ماڭا تېشىرلەنغان، مەن ئۇنى بارلىق شانۇشەۋەتكەتلەرنى ساڭا تەقدىم قىلىمەن؛ چۈنكى بۇلار ماڭا تاپشۇرۇلغان، مەن ئۇنى كىمگە بېرىشنى خالسام، شۇنىڭغا بېرىمەن.
LUK 4:7	ئەگەر باش قويۇپ مაڭا سەجىدە قىلساڭ، بۇلارنىڭ ھەممىسى سېنىڭكى بولىدۇ، – دېدى.	ئەگەر ماڭا تەكلىپ قىلساڭ، بۇلارنىڭ ھەممىسى سېنىڭ بولىدۇ، دېدى.
LUK 4:8	ئەيسا ئۇنىڭغا جاۋاب بېرىپ: – تەۋراتا: «يەرۋەدىگار خۇدايىڭفلا ئىبادەت قىل، يەقەت ئۇنىڭلا قۇللوقىدا بول!» دەپ بېزىلغان، – دېدى.	ئەيسا ئۇنىڭغا جاۋاب بەردى: «ئایتالما، شەيتان! چۈنكى بېزىلغان: خۇدايىڭنى ئىبادەت قىل ۋە يەقەت ئۇنىڭلا قۇللوق قىل!»
LUK 4:9	ئاندىن ئېلىس ئۇنى بېرۇسالىمغا ئېلىپ باردى ۋە ئۇنى ئىبادەتخانىنىڭ ئەڭ ئېگىز جايىغا تۈرگۈزۈپ: – خۇدانىڭ ئوغلى بولساڭ، ئۆزۈڭى يەسکە تاشلاپ باققىن!	ئاندىن ئېلىس ئۇنى بېرۇسالىمغا ئېلىپ باردى ۋە ئۇنى ئىبادەتخانىنىڭ ئەڭ يەقىرى جايىغا قويۇپ: خۇدانىڭ ئوغلى بولساڭ، ئۆزۈڭى يەسکە تاشلاپ باققىن!
LUK 4:10		

Reference	Before	After
LUK 4:11	چۈنكى بېزىلغان: «خۇدا ئۆز يەرىشىلىرىگە ساڭا ھەققىدە ساقلاپ تۇرۇش چۈنكى تەۋراتقا: «خۇدا ئۆز يەرىشىلىرىگە سېنى قوغداش ھەققىدە ئەمەر قىلىدۇ»؛	ئۆچۈن بۇيرۇق بېرىدۇ»
LUK 4:12	ۋە، «بۇتۇڭىڭ تاشقا ئۇرۇلۇپ كەتمەسلىكى ئۆچۈن، ئۇلار سېنى قوللىرىدا كۆتۈرۈپ يۈرۈدۇ» دەپ بېزىلغان، – دېدى.	ھەم، «ئۇلار سېنى قوللىرىدا ئالغا ساقلاپ تۇرۇپ، بېتىڭ تاشقا تەكىزىپ زىيان كۆرمەسلىك ئۆچۈن كۆتۈرۈپ كېتىدۇ» دەپ بېزىلغان، دېدى.
LUK 4:13	ئەيسا ئۇنىڭغا: – «تەۋراتقا: «بەرۋەدىگار خۇدايىڭنى سىنىغۇچى بولما!» دەيمۇ بېزىلغان، – دېدى.	ئەيسا ئۇنىڭغا دېدى: «بېزىلغانكى، بەرۋەدىگار خۇدايىڭنى سىنىما!»
LUK 4:14	ئېلىس بارلىق سىناشلارنى ئىشلىتىپ چىققاندىن كېپىن، ئۇنى ۋاقتىنچە تاشلاپ كېتىپ قالدى.	ئېلىس بارلىق سىناشلارنى يۇتۇرۇپ قالغاندىن كېپىن، ۋاقتىلىق حالدا ئۇنى تاشلاپ كەتتى.
LUK 4:15	ئۇ ئۇلارنىڭ سىناڭوگلىرىدا تەلەم بېرگىلى تۇردى ۋە ئۇلارنىڭ ئۇلۇغلاشلىرىغا سازاۋەر بولدى.	ئۇ ئۇلارنىڭ سىناڭوگلىرىدا دەرس ئۆتۈپ تۇردى ۋە ھەممە كىشى ئۇنى ئالقىشىلدى.
LUK 4:16	ئۇ ئۆزى بېقىپ چوڭ قىلىنغان يۇرتى ناسارەتكە كېلىپ، شابات كۇنى ئادەتىسىدەك سىناڭوگقا كىردى ۋە شۇنداقلا مۇقەددەس يازمىلارنى ئوقۇشقا ئۆرەتۈردى	ئۇ ئۆز يۇرتى ناسارەتكە قايىتىپ كەلدى، شابات كۇنى ئادەت بويىچە سىناڭوگقا كىردى ۋە يازمىلارنى ئوقۇش ئۆچۈن تۇردى
LUK 4:17	ۋە تەۋراتىك «يەشايا» دېگەن قىسىم ئۇنىڭغا تاپشۇرۇلدى. ئۇ ئورام يازمىنى ئېچىپ، مۇنۇ سۆزلەر بېزىلغان يەرنى تېپىپ ئوقۇدى:	يەشايا يەغەمبەرنىڭ كىتاين ئۇغا بېرىلدى. ئۇ كىتاين ئاچىپ، ئۇ يەردە بېزىلغان ئورنى تېپىپ ئوقۇدى:
LUK 4:18-19	– «بەرۋەدىگارنىڭ روهى مېنىڭ ۋۇجۇدۇمدا، چۈنكى ئۇ مېنى يوقسوۇلارغا خۇش خەۋەرلەر يەتكۈزۈشكە مەسىھ قىلدى. تۆتقۇنلارغا ئازادلىقنى، ۋە كورلارغا كۆرۈش شىپاسىنى جاكارلاشقا، بېزىلگەنلەرنى خالاس قىلىشقا، يەرۋەدىگارنىڭ شاپائەت كۆرسىتىدىغان يىلىنى جاكارلاشقا مېنى ئەۋەتنى». ئۇلۇرۇدۇ.	– «بەرۋەدىگارنىڭ روهى مەنمۇددا بار، چۈنكى ئۇ مېنى يوقسوۇلارغا ياخاتىلا خەۋەرلەر سۆزلەشكە تاللاپ قويغان. تۆتقۇنلارغا ئەركىنلىك بەرگەن، كورلارغا كۆز ئاچقان شىپا، بېزىلگەنلەرنى قۇتقۇرۇش، يەرۋەدىگارنىڭ ياخاتىلا يىلىنى جاكارلاش ئۆچۈن مېنى يولغا ساپتى». ئەۋەتنى.
LUK 4:20	ئۇ يازمىنى تۇرۇپ قويۇپ، سىناڭوگ خىزمەتچىسىگە قايىتۇرۇپ بەردى ۋە ئۇلۇرۇدۇ. سىناڭوگتا ئولتۇرغان ھەممە كىشىنىڭ كۆزلىرى ئۇنىڭغا تىكلىپ ئولتۇردى. سىناڭوگتا ئولتۇرغان ھەممە كىشىنىڭ كۆزلىرى ئۇنىڭغا تىكلىپ تۇراتنى.	ئۇ يازمىنى تۇرۇپ قويۇپ، سىناڭوگ خىزمەتچىسىگە قايىتۇرۇپ بەردى ۋە ئۇلۇرۇدۇ. سىناڭوگتا ئولتۇرغان ھەممە كىشىنىڭ كۆزلىرى ئۇنىڭغا تىكلىپ ئولتۇردى. سىناڭوگتا ئولتۇرغان ھەممە كىشىنىڭ كۆزلىرى ئۇنىڭغا تىكلىپ تۇراتنى.
LUK 4:21	ئۇ كۆچىلىككە: – مانا بۇ ئايىت بۇگۈن قۇلۇقىڭلارغا ئاڭلانغىنىدا ئەمەلگە ئاشۇرۇلماقتا، – دېدى.	ئۇ خالقىقە: بۇ ئەۋەز ھازىر سىزلىر ئاڭلاۋاتقان ۋاقتىتا تولۇق ئەمەلگە ئاشۇرۇلدى، دېدى.
LUK 4:22	ھەممىسى ئۇنى ياخشى دېگەن، ئۇنىڭ ئاغزىدىن چىققان گۈزەل سۆزلەرگە ھەممىسى ئۇنىڭ ياخشى گېپىنى قىلىشىپ، ئۇنىڭ ئاغزىدىن چىقۇۋاتقان شاپائەتلەك سۆزلىرىگە ھەيران قېلىشىپ: – بۇ يۈسۈپنىڭ ئوغلى ئەمەسمۇ؟ – دېپىشتى.	ھەممىسى ئۇنى ياخشى دېگەن، ئۇنىڭ ئاغزىدىن چىققان گۈزەل سۆزلەرگە ھەممىسى ئۇنىڭ ياخشى گېپىنى قىلىشىپ، ئۇنىڭ ئاغزىدىن چىقۇۋاتقان تەزهىن قالدى: بۇ يۈسۈپنىڭ بالسى ئەمەسمۇ؟ دېدى.
LUK 4:23	ئۇ ئۇلارغا: – شۇبىھىزىكى، سىلەر ماڭا «ئەي تېۋىپ، ئاۋۇال ئۆزۈنى ئەي دوختور، ئالدىنئا ئۆزۈڭ ساقلا!» دەپ، «بىز ئاڭلىغانلارغا ئوخشاش، ساقىيات!» دېگەن تەمىسىلىنى كەلتۈرۈپ، «خەۋەر تايقىنىمىزدەك، سەن كەيەرناھۇم شەھرىدە نېمە قىلغان بولساڭ، بۇ يەردەمۇ، سەنىڭ ئۆز كەيەرناھۇم شەھرىدە نېمە ئىشلار يۇز بەرگەن بولسا، مۇشۇ يەردەمۇ، ئۆز يۇرۇندىمۇ شۇلارنى كۆرسەت!» دەيسىلەر.	ئۇ ئۇلارغا دېدى: ئەسلىدىنلا سىلەر ماڭا بۇ مىسالنى ئېپتىقان بولسىڭلار: «ئەي دوختور، ئالدىنئا ئۆزۈڭ ساقلا!» دەپ، «بىز ئاڭلىغانلارغا ئوخشاش، ساقىيات!» دېگەن تەمىسىلىنى كەلتۈرۈپ، «خەۋەر تايقىنىمىزدەك، سەن كەيەرناھۇم شەھرىدە نېمە قىلغان بولساڭ، بۇ يەردەمۇ، سەنىڭ ئۆز كەيەرناھۇم شەھرىدە نېمە ئىشلار يۇز بەرگەن بولسا، مۇشۇ يەردەمۇ، ئۆز يۇرۇندىمۇ شۇلارنى كۆرسەت!» دەيسىلەر.
LUK 4:24	ئەمما، مەن سىلەرگە چوقۇم دېيمەن، ھېچ يەغەمبەر ئۆز ۋەتنىدە قارشى – بىراق شۇنى سىلەرگە بەرھەق ئېتىپ قويايىكى، ھېچقانداق يەغەمبەر ئۆز يۇرتى تەرىپىدىن قوبۇل قىلىنغان ئەمەس.	ئەمما، مەن سىلەرگە چوقۇم دېيمەن، ھېچ يەغەمبەر ئۆز ۋەتنىدە قارشى – بىراق شۇنى سىلەرگە بەرھەق ئېتىپ قويايىكى، ھېچقانداق يەغەمبەر ئېلىنمايدۇ.

Reference	Before	After
LUK 4:25	مهن سلهرگه توغرا ئېتقاندا، ئىلىاس زامانىدا ئىسرائىلدا كۆپ تۇل ئاياللار مهن سلهرگه شۇ ھەقىقەتنى ئەسلىتىمەنكى، ئىلىاس يەيفەمبەرنىڭ بار ئىدى. بۇ ۋاقتىتا ئاسمان ئوچ يىل ئالىتە ئاي يامغۇر بەرمەي قالغان وە ۋاقتىدا، ئاسمان ئوچ يىل ئالىتە ئاي ئېتىلىپ، دەھىشەتلەك بىر قەھەتچىلىك بارلىق زېمىننى باسقاندا، ئىسرائىلدا نۇرغۇن تۇل ئاياللار بار ئىدى؛	بىراق ئىلىاس ئۇلارنىڭ ھېچ بىرىگە يوللىنىمىغان، يەقهت زىدوننىڭ زارەفات بىراق ئىلىاس ئۇلارنىڭ ھېچقايسىسىنىڭ قېشىغا ئەممەس، بەلكى زىدوننىڭ زارەفات شەھىرىدىكى بىر تۇل ئايالنىڭ قېشىغىلا ئەۋەتلىگەن.
LUK 4:26	بىراق ئىلىاس ئۇلارنىڭ ھېچ بىرىگە يوللىنىمىغان، يەقهت زىدوننىڭ زارەفات بىراق ئىلىاس ئۇلارنىڭ ھېچقايسىسىنىڭ قېشىغا ئەممەس، بەلكى شەھىرىدىكى بىر تۇل ئايالنىڭ ئۆبىگەلا يوللىنىپ كەتكەن.	
LUK 4:27	شۇنداقلا، ئېلىشا يەيفەمبەر دەۋرىدە، ئىسرائىلدا خىيل كېسىلىگە يېتىلىپ ۋە شۇنىڭغا ئوخشاش، ئېلىشا يەيفەمبەرنىڭ ۋاقتىدا، ئىسرائىلدا ماخاۋ كېسىلىگە گىرىپتار بولغانلار نۇرغۇن بولسىمۇ، لېكىن سۈرۈيەلىك نازاماندىن باشقۇلارنىڭ ھېچ بىرى ساقالىمىغان!	شۇنداقلا، ئېلىشا يەيفەمبەر دەۋرىدە، ئىسرائىلدا خىيل كېسىلىگە يېتىلىپ ۋە شۇنىڭغا ئوخشاش، ئېلىشا يەيفەمبەرنىڭ ۋاقتىدا، ئىسرائىلدا ماخاۋ كەتكەنلەر كۆپ بولغاندا، يەقهت سۈرۈيەلىك نازامانلا ساقايدىغان، باشقۇلارنىڭ ھېچ بىرى ساقالىمىغان!
LUK 4:28	سىناگوگادىكىلەر بۇ گەپلىرىنى ئاكلاپ، ھەممىسى كاتتا غەظەبلېنىپ كەتتى. سىناگوگدىكىلەر بۇ سۆزلەرنى ئاكلاپ، ھەممىسى قاتتىق غەزەپلەندى؛	ئورنىدىن تۇرۇپ، ئۇنى شەھەردەن ھېيدەپ چىقىپ كەتتى، شۇ شەھەر قۇرۇلغان تاغنىڭ قىراغىغا ئېلىپ باردى، ئۇنى تاشقا سۇرۇپ تاشلاش ئۆچۈن.
LUK 4:29	ئورنىدىن تۇرۇشۇپ، ئۇنى شەھەردەن ھېيدەپ چىقىپ كەتتى، شۇ شەھەر جايلاشقان تاغنىڭ بۇنىڭ ھەچقىپ، تىك ياردىن تاشلىۋەتمەكچى بولۇشتى.	ئۇنى تاشقا سۇرۇپ تاشلاش ئۆچۈن.
LUK 4:30	لېكىن ئۇ ئۇلارنىڭ ئارىسىدىن بىمالال ئۆتۈپ، ئۆز يولغا چىقىپ كەتتى.	ئەمما ئۇ ئۇلارنىڭ ئوتتۇراسىدىن تېزلا ئۆتۈپ، ئۆز يولغا جەتكەن بولدى.
LUK 4:31	ئۇ گاللىيە ئۆلکىسىنىڭ كەپەرناھۇم دېگەن بىر شەھىرىگە چۈشتى، ئۇ يەرده شابات كۈنلىرىدە خەلقە تەلەم بېرەتتى.	ئۇ گاللىيە ئۆلکىسىدىكى كەپەرناھۇم شەھىرىگە باردى، ئۇردا شابات كۈنلىرى خەلقە ئۆگەت بېرىپ تۇراتتى.
LUK 4:32	ئۇلار ئۇنىڭ تەلىمىنى زور تەسىرلىنىپ قالدى، چۈنكى ئۇنىڭ سۆزى تولىمۇ نويۇزلۇق ئىدى.	ئۇلار ئۇنىڭ تەلىمىنى زور تەسىرلىنىپ قالدى، چۈنكى ئۇنىڭ سۆزلىرى تولا ئۇلار ئۇنىڭ تەلىمكە ھەيران قېلىشتى، چۈنكى ئۇنىڭ سۆزى تولىمۇ نويۇزلۇق ئىدى.
LUK 4:33	سىناگوگدا بىر كىشى بار، ئۇدا ناياك جىن چاپلانغان، بۇ جىن قاتتىق ئاۋااز بىلەن:	ئەمدى سىناگوگتا ناياك جىنىڭ روهى چاپلاشقان بىر كىش بولۇپ، ئۇنىڭدىكى جىن قاتتىق ئاۋاازدا:
LUK 4:34	ئەي ناسارەتلەك ئەيسا، سېنىڭ بىز بىلەن نېمە كارىنى؟! بىزنى يوقاتقىلى كەلدىڭمۇ؟ مەن سېنىڭ كىملەكىڭنى بىلەمەن، خۇدانىڭ مۇقەددەس بولغۇچىسىسىن! – دەپ توۋلاپ كەتتى.	ئەي، ناسارەتلەك ئەيسا، سەن بىز بىلەن نېمە قىلىسىن؟! بىزنى يوق قىلىپ تاشلاپ كەتتىڭمۇ؟ مەن سېنىڭ كىملەكىڭنى بىلەمەن، سەن خۇدانىڭ مۇقەددەس كىشىسىسىن!
LUK 4:35	لېكىن ئەيسا جىنغا تەنبىھ بېرىپ: – ئاغزىڭىن يۇم؛ ئۇنىڭدىن چىق! – دېۋىدى، جىن ھېلىقى ئادەمنى خالايىق ئوتتۇرسىدا يېقىتتۇپتىپ، ئۇنىڭدىن چىقىپ كەتتى. لېكىن ئۇنىڭغا ھېچ زەرەر يەتكۈزمىدى.	بىراق ئەيسا جىنگە دېدى: ئاغزىڭىن تۇت! ئۇنىڭدىن چىق چىق! جىن ئادەمنى خەلق ئوتتۇرسىدا سوقۇپ تاشلىدى، ئۇنىڭدىن چىقىپ كەتتى، ئۇلار ئادەمگە ھېچ zarari بولمىدى.
LUK 4:36	ھەممە يەلەن بۇنىڭدىن قاتتىق ھەيران بولۇشۇپ، بىر-بىرىگە: – بۇ رادى قانداق ئىش! ئۇ دەرھەفە هوقۇق ۋە قۇدرەت بىلەن ناياك روھلارغا ئەمەر قىلسىلا، ئۇلار چىقىپ كېتىدىكەن، – دېپىشتى.	ھەممە كىشى بۇنىڭغا زور ھەيران بولۇپ قالدى، بىر-بىرىگە: بۇ نېمە خىل سۆزا ئۇ ھەقىقىي هوقۇق ۋە كۆچ بىلەن ناياك روھلارغا بۇيرۇق بېرىپ، ئۇلار چىقىپ كېتىدۇ! دېدى.
LUK 4:37	شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ خەۋەر-شۇھەرتى ئەتراپىتىكى ھەربىر يۇرتلارغا تارقالدى.	شۇ ۋاقتىتا، ئۇنىڭ ئەفلىكى ئەتراپىدىكى بارلىق جايلارغى يايلىدى.
LUK 4:38	ئەيسا سىناگوگتىن چىقىپ، سىمۇننىڭ ئۆبىگە كىرىدى. لېكىن سىمۇننىڭ قېينىانسى ئېغىر تەپ كېسىلى بولۇپ قالغانىدى، ئۇلار ئەيسادىن ئۇنىڭ ھاجىتىدىن چىقىشىنى ئۆتۈندى.	ئەيسا سىناگوگدىن چىقىپ، سىمۇننىڭ ئۆبىگە كىرىدى. سىمۇننىڭ قېينىانسى كۈچلۈك ھاراھەت بىلەن ياتىپ قالدى؛ ئۇلار ئەيسادىن ھاراھەتنى ئوزart بېرىشىنى سورادى.
LUK 4:39	ئۇ ئايالنىڭ بېشىدا تۇرۇپ، تەپكە تەنبىھ بېرىۋىدى، تەپ شۇۋان ئۇنىڭدىن كەتتى. ئۇ دەرھال ئورنىدىن تۇرۇپ، ئۇلارنى كۆتۈشكە باشلىدى.	ئۇ ئايالنىڭ بېشىدا تۇرۇپ، دەردى تەنبىھ قىلدى، دەردى شۇ ئاندا كەتتى. ئۇ دەرھال تۇرۇپ، ئۇلارغا ياردەم بېرىشكە باشلىدى.
LUK 4:40	كۇن باققان ۋاقتىتا، خەلق كىشىلەرنىڭ ھەرخىل كېسەللەكتە بولغان يېقىنلىقلەرىنى يەسۇسنىڭ ئالدىغا كەلتۈردى. ئۇ ھەر بىرىگە قولىنى تۇتۇپ، يېقىنلىرى بولسلا، ئۇلارنى ئۇنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كېلىشتى. ئۇ ئۇلارغا بېر-	كۇن باققان ۋاقتىتا، خەلق كىشىلەرنىڭ ھەرخىل كېسەللەكتە بولغان يېقىنلىقلەرىنى يەسۇسنىڭ ئالدىغا كەلتۈردى. ئۇ ھەر بىرىگە قولىنى تۇتۇپ، يېقىنلىرى بولسلا، ئۇلارنى ئۇنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كېلىشتى. ئۇ ئۇلارغا بېر-

Reference	Before	After
LUK 4:41	بىرلەپ قولنى تەگۈزۈپ، ئۇلارنى ساقىيتنى.	ئۇلارنى ساقلىدى.
LUK 4:42	كىشىلەرگە چايداشقان نۇرغۇن جىنلار ئۇلاردىن چىقىپ: «سەن خۇدانىڭ ئوغلى!» دەپ توۋلاپ كېتەتىن. لېكىن ئۇ ئۇلارغا تەنبىھ بېرىپ، سۆز قىلىشقا يول قويىمىدى؛ چۈنكى ئۇلار ئۇنىڭ مەسىھ ئىكەنلىكىنى بىلەتتى.	كۆپ كىشىلەرگە كېرىپ تۇرغان جىنلار ئۇلاردىن چىقىپ كەتتى، «سەن خۇدا ئوغلى!» دەپ قىچىش قىلىدى. لېكىن ئۇ ئۇلارغا توختاپ قويۇش بىلەن سۆز بېتىمە سلىكىنى بەلگىلىدى؛ چۈنكى ئۇلار ئۇنىڭ مەسىھ ئىكەنلىكىنى بىلىپ قالدى.
LUK 4:43	كۇن چىقىش بىلەن، ئۇ شەھەردىن چىقىپ، يىنهان بىر جايغا كەتتى. بىراق توپ-توب خالايق ئۇنى ئىزدەپ يۈرەتتى؛ ئۇلار ئۇنى تايقاندا ئالدىغا كېلىپ، ئۇنى ئارمىزىدا قالسۇن دەپ كېتىشىدىن توسماقچى بولۇشتى.	ئەتكەخ كۇن چىققاندا، ئۇ شەھەر دىن چىقىپ، قالپاقي بىر جايغا كەتتى. بىراق، كۆپ خەلق ئۇنى ئىزدەپ جەتتى؛ تايقاندا، ئالدىغا كېلىپ، ئۇنى كېتىپ كەتىشىگە توسىقۇزماكچى بولدى.
LUK 4:44	لېكىن ئۇ ئۇلارغا: – خۇدانىڭ يادىشاھلىقىنىڭ خۇش خەۋىرىنى باشقا شەھەر-پىزىلارغىمۇ يەتكۈزۈشۈم كېرەك، چۈنكى مەن دەل بۇ ئىشقا ئەۋتىلىكەنەن، – دېدى.	لېكىن ئۇ ئۇلارغا: «خۇدا يادىشاھلىقىنىڭ ياخشى خەۋىرىنى باشقا شەھەرلەرگەم يەتكۈزۈپ بېرىشۇم لازىم، چۈنكى مەن دەل بۇ ئۇچۇن كەلگەنەن، دېدى.
LUK 5:1	شۇنىڭ بىلەن ئۇ گاللىيەدىكى سىناگوگلاردا تەلەم بېرىپ يۈرۈھەردى.	ئۇ گاللىيەدىكى سىناگوگلارغا كېلىپ، وەعظ قىلىپ يۈرگەن.
LUK 5:2	شۇنداق بولدىكى، ئۇ گىننسارەت كۆلىنىڭ بويىدا تۇرغاندا، خەلق خۇدا سۆزىنى قىراغاقتا تۈرىلىرىنى يۈيۈشۈۋاتاتى.	بىر كۇنى، ئىسا گەنسارەت كۆلىنىڭ كېنەرەدە تۇرغاندا، خەلق خۇدا سۆزىنى قىراغاقتا تۈرىلىپ تۇردى.
LUK 5:3	ئۇ سىمۇنىڭ كېمىسىگە چىقىپ، ئۇنىڭدىن كېمىنى قىراغاقتىن بەزى يىراق ئۇ كېمەردىن بىرىگە، يەنى سىمۇنىڭكىگە چىقىپ، ئۇنىڭدىن كېمىنى قىلارلىق بولۇشىنى سورىدى. كېبىن كېمەدە ئولتۇرۇپ، توپ خەلقەكە تەلەم قىراغاقتىن سەھ بىراقلېتىشنى ئىلتىماس قىلىدى. ئاندىن ئۇ كېمەدە ئولتۇرۇپ توپ-توب خالايققا تەلەم بەردى.	ئۇ كۆل باقىدا ئىككى كۆردى. بىلەقچىلار كېمىدىن چۈشۈپ، قىرغاقتا ئۇ كۆل بويىدا تۇرغان ئىككى كېمىنى كۆردى. بىلەقچىلار بولسا كېمىدىن چۈشۈپ، قىرغاقتا تۈرىلىرىنى يۈيۈشۈۋاتاتى.
LUK 5:4	سۆزى توگىگەندىن كېيىن، ئۇ سىمۇنغا: – كېمىنى چوڭقۇر راپەرگە هەيدەپ بېرىپ، بىلەقلارنى توتوشقا تۈرىلىڭلارنى سېلىڭلار، – دېدى.	سۆزى توگىتەندىن كېيىن، ئۇ سىمۇنغا: «كېمىنى چوڭقۇر سۇغا ئەكىپ بارىپ، تۈرىلىڭلارنى تاشلاپ بېلىق توتوڭلار، دېدى.
LUK 5:5	سىمون ئۇنىڭغا جاۋابىن: – ئۇستاز، بىز يۇقۇن كېچىچە جایا تارتىپ ھېج نەرسە توْتالىمىدۇق. بىراق سېنىڭ سۆزۈڭ بىلەن تورنى سالسام سالايمەن، دېدى.	سىمون جاۋاب بەردى: «ئۇستاز، بىز بۇ كېچە يۇقۇنلا تالاپ قىلدۇق، ھېج نەرسە توْتالىمىدۇق. لېكىن سېنىڭ سۆزۈڭ بويىچە تورنى سالايمەن.»
LUK 5:6	ئۇلار شۇنداق قىلىۋىدى، نۇرغۇن بىلەقلار تورغا چۈشتى؛ تور سۆكۈلۈشكە باشلىدى.	ئۇلار شۇنداق قىلىۋىدى، كۆپ بېلىق تورغا چۈشۈپ كەتتى؛ تور بېرلەپ كېتىشكە باشلىدى
LUK 5:7	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار باشقا كېمىدىكى شېرىكلىرىنى ياردەمگە كېلىشكە قاچلىۋىدى، كېمەر چۆكۈپ كېتەي دەپ قالدى.	شۇ ۋاقت ئۇلار باشقا كېمىدىكى دوستلىرىنى ياردەم ئۇچۇن چاقىرىپ قويغان. ئۇلار كېلىپ، بىلەقلارنى ئىككى كېمىنى تولۇق تولدۇرغان، كېمەر ئىشارەت قىلىشتى. ئۇلار كېلىپ، بىلەقلارنى ئىككى كېمىنى لەق سوغۇق سۇدا چۆكۈپ كېتەتۆپ قالدى.
LUK 5:8	سىمون يېتپ بۇنى كۆرگەندە، ئىسا تىزلىقىنىڭ ئالدىغا چۈشۈپ: «مەنمدىن سىمون يېتىۋىس بۇ ئىشنى كۆرۈپ، ئەيسانىڭ تىزلىرى ئالدىدا يېقىلىپ: – مەندىن يېراقلاشقايسەن، ئى رەب! چۈنكى مەن گۇناھكارمەن! – دېدى.	سىمون يېتپ بۇنى كۆرگەندە، ئىسا تىزلىقىنىڭ ئالدىغا چۈشۈپ: «مەنمدىن سىمون يېتىۋىس بۇ ئىشنى كۆرۈپ، ئەيسانىڭ تىزلىرى ئالدىدا يېقىلىپ: – يېراق بېسىڭ، رەب! چۈنكى مەن گۇناھكارمەن!» دەپ دېدى.
LUK 5:9	چۈنكى بۇنچە كۆپ بېلىق توتوغانلىقىدىن ئۇ ۋە ئۇنىڭغا بارلىق ھەمراھ بولغانلارنى ھەيرانلىق باسقاندى.	چۈنكى شۇ ۋە دەر كۆپ بېلىق توتوپ ئالغانلىقىدىن، ئۇ ۋە ئۇنىڭ بىلەن بولغان ھەممە كىشىلەر ھەيران قالدى.
LUK 5:10	ھەم زەبەدىي نەسلى باقۇپ بىلەن يۇخانىنى، سىمۇنىڭ شېرىكلىرى بولۇپ، ۋە سىمۇنىڭ شېرىكلىرى – زەبەدىنىڭ ئوغۇللرى باقۇپ بىلەن يۇھانامۇ ھەم شۇنداق ھەيران قالدى. ئەمدى ئەيسا سىمۇنغا: – قورقىمن، بۇنىڭدىن كېيىن سەن ئادەم توْتۇچى بولسىن – دېدى.	ھەم زەبەدىي نەسلى باقۇپ بىلەن يۇخانىنى، سىمۇنىڭ شېرىكلىرى بولۇپ، ۋە سىمۇنىڭ شېرىكلىرى – زەبەدىنىڭ ئوغۇللرى باقۇپ بىلەن يۇھانامۇ ھەم شۇنداق ئىدى. كېيىن ئەيسا سىمۇنغا: «قورقىما، بۇنىڭدىن كېيىن سەن ئادەمەرنى توْتۇپ كەتەسەن، دېدى.
LUK 5:11	ئۇلار كېمەرنى قىرغاققا چىقارىپ، ھەممە نەرسىنى تاشلاپ قويۇپ،	ئۇلار كېمەرنى قىرغاققا چىقارىپ، ھەممە سىمۇنى تاشلاپ، ئۇنىڭغا

Reference	Before	After
LUK 5:12	ئۇنىڭغا ئەگىشىپ مادى.	ئەگىشىپ كەتتى.
LUK 5:13	بۇ ۋاقتتا، ئۇ بىر شەھەردە بولغاندا، بىر كىشى بار، بەدىنى تولا ماخاۋ بىلەن شۇنداق بولدىكى، ئۇ شەھەر-بىزىلارنىڭ بىرىدە بولغاندا، مانا شۇ يەردە، يۇتون بەدىنىنى ماخاۋ بېسىپ كەتكەن بىر ئادەم بار ئىدى. ئۇ ئىسانى قاپلىنىپ كەتكەن، ئۇ ئىساغا كۆز يوتىكەنە، ئۇنىڭ ئالدىغا چۈشۈپ، «تەقدىر، سەن خالساش، مېنى ساقلاب ياكلىپ قويغىلى!» دەپ سورايدۇ. كۆرۈپ ئۇنىڭ ئايغىغا ئۇنىنى يېتىپ ئۇنىڭدىن: - تەقسىر، ئەگەر سەن خالساش، مېنى ساقايتىپ ياك قىلالايسەن! - دەپ يالۋۇردى.	بۇ ۋاقتتا، ئۇ بىر شەھەردە بولغاندا، بىر كىشى بار، بەدىنى تولا ماخاۋ بىلەن شۇنداق بولدىكى، ئۇ شەھەر-بىزىلارنىڭ بىرىدە بولغاندا، مانا شۇ يەردە، قاپلىنىپ كەتكەن، ئۇ ئىساغا كۆز يوتىكەنە، ئۇنىڭ ئالدىغا چۈشۈپ، ئۇ ئەيىساغا كۆز يوتىكەنە، ئۇنىڭ ئالدىغا چۈشۈپ، «تەقدىر، سەن خالساش، مېنى ساقلاب ياكلىپ قويغىلى!» دەپ سورايدۇ. كۆرۈپ ئۇنىڭ ئايغىغا ئۇنىنى يېتىپ ئۇنىڭدىن: - تەقسىر، ئەگەر سەن خالساش، مېنى ساقايتىپ ياك قىلالايسەن! - دەپ يالۋۇردى.
LUK 5:14	ئەيسا قولىنى سوزۇپ، ئۇنى تەگىدى: 'مەن خالايمەن، ياك بول!' دېدى، بۇ ئەيسا قولىنى سوزۇپ ئۇنىڭغا تەگۈزۈپ تۇرۇپ: - خالايمەن، ياكلانغىن! - دېۋىدى، بۇ ئادەمنىڭ ماخاۋ كېسىلى دەرھال ئۇنىڭدىن كەتتى.	ئەيسا ئۇنۇغا: «بۇ ئىشنى هازىر ھېچكىمگە ئېيتىما، بەلكى كەتكەنلا كاهىنغا كۆرۈنگە، مۇسا بۇ ئىشتا بەلگىلەپ قويغانچە قوريان بېرىپ، ساقايتلىشىڭ بىلەن باشقىلارغا گۇۋاھ بولسۇن» دېدى.
LUK 5:15	لېكىن ئۇ توغرىسىدىكى خەۋەر تېخىمۇ تارقىلىپ يۇر كەتتى؛ شۇنىڭ بىلەن توب-توب خەلق ئۇنىڭ سۆزىنى ئاڭلاش ۋە ئۆز ئاغرقى-كېسەللەرىنى ساقايتىشى ئۇچۇن بىر قۇربانلىقنى سۈفەن، - دېدى.	ئەممە ئۇ ھەقتا خەۋەر تېخىمۇ كەڭ تارقالدى؛ شۇڭا كۆپ خەلق ئۇنىڭ سۆزلەرنى ئاڭلاپ، ئۆز كېسەللەرىنى ساقايتقا ندا يېغىلىپ كەلدى.
LUK 5:16	لېكىن ئۇ توغرىسىدىكى خەۋەر تېخىمۇ تارقىلىپ يۇر كەتتى؛ شۇنىڭ بىلەن توب-توب خەلق ئۇنىڭ سۆزىنى ئاڭلاش ۋە ئۆز ئاغرقى-كېسەللەرىنى ساقايتىشى ئۇچۇن ئۇنىڭ ئالدىغا يېغىلىپ كېلەتتى.	ئەممە، ئۇ داۋاملىق ئۇلاردىن ئاييرلىپ، يالغۇز يەرلەرگە بارىپ، دۇئا قىلىپ ھالبۇكى، ئۇ يات-يات ئۇلاردىن چېكىنىپ چۆللۈك يەرلەرگە بېرىپ دۇئا قىلاتتى.
LUK 5:17	شۇ كۇنالەرنىڭ بىرىدە شۇنداق بولدىكى، ئۇ تەلەم بېرىۋاتقاندا، يېنىدا يەرسىيلەر بىلەن قانۇن ئوقۇغۇچىلار ئولتۇرۇپىتۇ. ئۇلار گاللىبىيە، يەھۇدىيەدىكى ھەرخىل بېزىلار ۋە يېرىپ سالپىمدىن كەلگەن. رەبىنىڭ كېسەللەلىكەرنى داۋالاش قۇدرىتى ئىسادا يارىدەم بېرىپتۇ.	بېر كۇنى، ئىسسا دەرس بېرىۋاتقاندا، يېنىدا يەرسىيلەر بىلەن قانۇن ئوقۇغۇچىلار ئولتۇرۇپىتۇ. ئۇلار گاللىبىيە، يەھۇدىيەدىكى ھەرخىل بېزىلار ۋە يېرىپ سالپىمدىن كەلگەن. رەبىنىڭ كېسەللەلىكەرنى داۋالاش قۇدرىتى ئىسادا يارىدەم بېرىپتۇ.
LUK 5:18	شۇ ۋاقتتا، بەزى كىشىلەر بەلەج بولغان بىر كىشىنى تەرەپلىكتە كەلگۈزۈپ، شۇ يەيتتە، مانا بىرقانچە كىشى زەمبىلگە يانقۇرۇلغان بىر يالھەچنى كۆتۈرۈپ كەلدى. ئۇلار ئۇنى ئۇنىڭ ئالدىغا ئەكىرىشكە ئىنتىلىشىتى.	ئۇنى ئىسسا ئالدىغا ئېلىپ كېرىپ قويۇشقا تىرىشىۋاتدۇ.
LUK 5:19	بىراق ئادەملەرنىڭ توللىقىدىن كېسەلنى ئەكىرىشكە ئامال تايمالىي، ئۇلار ئۆزگۈرگە ئېلىپ چىقىپ، ئۆگۈزدىكى كاھىشلارنى ئېچىپ، كېسەلنى ئۆينىڭ ئىچىگە زەمبىلە ياتقان حالدا خالايىقىنىڭ ئوتتۇرسىغا، ئەيسانىڭ ئالدىغا چۈشۈردى.	ئەممە خەلق كۆپ بولغاچقا، كېسەل ئادەمنى ئېلىپ كېلىش تەسىر بولمىدى، شۇڭا ئۇلار ئۇنى تۆشەكتە ئۆينىڭ ئوتستىگە كۆتۈرۈپ، ئۆستىدىكى تاش يانىلار ئارقىلىق، كېسەل ئادەمنى ئورنىنىڭ ئوتتۇرسىگە تۆۋەملىپ، ئەيسا ئالدىغا قويۇشتى.
LUK 5:20	ئۇ ئۇلارنىڭ ئىشەنچىنى كۆرۈپ يالھەچكە: - بۇرادەر، گۇناھلىرىڭ كەچۈرۈم قىلىنى! - دېدى.	ئۇ ئۇلارنىڭ ئىمانسى كۆرگەنە، شۇ كىشىگە: بۇرا دەش، سەنىڭ گۇناھلىرىڭ كەچۈرۈلدى! دەپتى.
LUK 5:21	تەۋرات ئۇستا زالىرى بىلەن يەرسىيلەر كۆڭۈللەرىدە: 'بۇ كىشى نېمە دەپ سۆزلىكەن بۇ ئادەم كەمدىر؟! خۇدا ئەن ئەن باشقا گۇناھلارنى كەچۈرەلەيدىغان كىم بار؟ - دەپ ئويلاشتى.	قانۇن ئۇستا زالىرى بىلەن يەرسىيلەر ئۆز كۆڭۈللەرىدە: 'بۇ كىشى نېمە دەپ بۇنداق كەمدىر؟! خۇدا تەۋەتتىكىدەك باشقا كىم گۇناھلارنى كەچۈرەلەيدىغان كىم بار؟ - دەپ ئويلاشتى.
LUK 5:22	بىراق ئەيسا ئۇلارنىڭ كۆڭىسىدە ئەسپ ئىزدەشلىرىنى بىلىپ يېتىپ، جاۋابەن: - سلەر كۆڭۈلگەردا نېمىشقا ئەسپ ئىزدەيىسىلەر؟	ئەممە ئەيسا ئۇلارنىڭ كۆڭۈللەرىدىكى شۇبەھەلەرنى بىلىپ، دېدى: «سلەر كۆڭۈللىرىڭلاردا نېمىشقا شۇبەھەلەرنى بىلىپ يېتىپ، كۆڭۈللىرىنىڭلار ئەسپ ئىزدەيىسىلەر؟»
LUK 5:23	«گۇناھلىرىڭ كەچۈرۈم قىلىنى!» دېپىش ئاسانمۇ ياكى «ئورنۇڭدىن تۇر، ماڭ!» دېپىشمۇ؟	«گۇناھلىرىڭ كەچۈرۈپ بېرىلدى!» دېمەك ئاسانمۇ ياكى «تۇر، ماڭقۇ؟» دېمەكمۇ؟
LUK 5:24	ئەممە ھازىر سلەر بىلىشىڭلار ئۆچۈن، ئادەمۇغۇل يەرشارىدا گۇناھلارنى كەچۈرۈم قىلىش هوقۇقىغا ئىگە ئىكەنلىكىنى بىلىشىڭلار ئۆچۈن، - ئۇ يالھەچلىگە: - ساڭا ئېتىاكي، ئورنۇڭدىن تۇر، ئورنۇڭنى يېغىشتۇرۇپ ئۆپۈگە	بىراق ھازىر سلەر بىلىشىڭلار ئۆچۈن، ئادەمۇغۇل يەرشارىدا گۇناھلارنى كەچۈرۈش هوقۇقى بار، شۇنىڭ ئۆچۈن ياللىتان كىشىگە: ساڭا دەيمەن، تۇرۇپ كېتە، ياتقان يەرگىنى ئېلىپ ئۆيگە قايتا دەپ دەيدۇ.

Reference	Before	After
LUK 5:25	هېللىقى ئادем دەرھال ئۇلارنىڭ ئالدىدا ئورنдин دەس تۇرۇپ، ئۆزى ياتقان زەمبىلىنى ئېلىپ، خۇدانى ئۇلۇغلىغىنچە ئۆيىگە قايتتى.	ئۇ كىشى دەرھال ئۇلارنىڭ كۆز ئالدىدا تۇرۇپ كەتتى، ئۆزى ياتقان تەرەپلىكىنى ئېلىپ، خۇداغا شۈكۈر قىلىپ ئۆيىگە قايتتى.
LUK 5:26	ھەممە يەلەننى دەھىشەتلىك ھەيراتلىق باستى؛ ئۇلار خۇدانى ئۇلۇغلىشىپ، قورقۇنچا چۆمگەن ھالدا: – بىز بۇگۈن تىلىسىمات ئىشلارنى كۆردۈق! دېپىشتى.	ھەممە كىشى ھەيран بولۇپ كەتتى؛ ئۇلار خۇدانى ئۇلۇغلاپ، قورقۇپ تۇرۇپ: بىز بۇگۈن ئاجايىپ ئىشلارنى كۆردۈق! دېدى.
LUK 5:27	بۇ ئىشلاردىن كېيىن، ئۇ يولغا چىقىپ، لاؤپى ئىسىملىك بىر باجىگىنى كۆردى. ئۇ باج يىغىدىغان ئورۇندا ئولتۇراتتى. ئۇ ئۇنىڭغا: – ماڭا ئەشكىن! – دېدى.	بۇ ئىشلار بولغاندىن كېيىن، ئۇ يولغا چىقىپ، لاؤپى دېگەن بىر باجچىنى كۆردى. ئۇ باج يىغىش ئورندا ئولتۇرۇۋاتاتتى. ئۇ دېدى: ‘ماڭا ئەگىش!’
LUK 5:28	ئۇ ئورنдин تۇرۇپ، ھەممىنى تاشلاپ، ئۇنىڭغا ئەگەشتى.	ئۇ تۇرۇپ، ھەممىنى تاشلاپ، ئۇنىڭغا ئەگىشىپ كەتتى.
LUK 5:29	لاؤپى ئۆيىدە ئۇغا چوڭ بىر پارىز بەردى. ئۇلار بىلەن كۆپ باجىگىلار ۋە باشقا لاؤپى ئۆيىدە ئۇنىڭغا كاتتا بىر زىيابىت بەردى. ئۇلار بىلەن زور بىر توپ باجىگىلار ۋە باشقىلارمۇ شۇ يەرde ھەمداستخان بولغاندى.	لاؤپى ئۆيىدە ئۇغا چوڭ بىر پارىز بەردى. ئۇلار بىلەن كۆپ باجىگىلار ۋە باشقا لاؤپى ئۆيىدە ئۇنىڭغا كاتتا بىر زىيابىت بەردى. خەلق شۇ جايىدا بىرگە تاماقلىنىشتا تۇردى.
LUK 5:30	بىراق يەرسىيلەر ۋە ئۇلارنىڭ ئېقىمىدىكى تەۋرات ئۇستازلىرى غۇددۇشۇپ ئۇنىڭ مۇخلىسىلىرىغا: – سىلەر نېمىشقا باجىگىر ۋە گۇناھكارلار بىلەن بىر داستخاندا يەپ-ئىچىپ ئولتۇرسىلەر؟! – دېپ ئاغرىنىشتى.	بىراق يەرسىيلەر ۋە ئۇلارنىڭ تەۋرات ئۇقۇقچىلىرى، ئىسا شاكىراى ئەرسىلەپ: «سىلەر نېمىشقا باجىگىلار بىلەن گۇناھكارلار بىرگە يەپ-ئىچىپ ئولتۇرماسىلەر؟» دېدى.
LUK 5:31	ئەيسا ئۇلارغا جاۋابىن: – ساغلام ئادەملەر ئەمەس، بەلكى كېسەل ئادەملەر تېۋىپقا موھاتىجىدۇر.	ئەيسا جاۋاب قىلدى: ساغلام كىشىلەر تېباپتا ئېھتىياجى يوق، بەلكى كېسەل كىشىلەرگە يار.
LUK 5:32	مەن ھەققانىيالارنى ئەمەس، بەلكى گۇناھكارلارنى توۋىغا چاقىرغىلى كەلدىم، – دېدى.	مەن ساقچەن ئادەملەرنى ئەمەس، بەلكى گۇناھكارلارنى تولۇق يولغا كەلتۈرۈش ئۈچۈن كەلدىم.
LUK 5:33	ئاندىن ئۇلار ئۇنىڭدىن: – نېمىشقا يەھىانىڭ مۇخلىسىلىرى دائم روزا تۇتۇپ دۇئا-تىلاۋەت قىلىدۇ، يەرسىيلەرنىڭ مۇخلىسىلىرىمۇ شۇنداق قىلىدۇ. لېكىن سېنىڭ مۇخلىسىلىرى يەپ-ئىچىپلا يۈرۈدۈغۈ! – دېپ سوراشتى.	ئاندىن ئۇلار ئۇنىڭدىن: يەھىانىڭ شاكىردىلىرى نېمە ئۆچۈن ھەمسىھە روزا تۇتۇپ، دۇئا قىلىدۇ؟ يەرسىيلەرنىڭ شاكىردىلىرىمۇ شۇنداق قىلىدۇ. لېكىن سېنىڭ شاكىردىلىرى يەپ-ئىچىپلا يۈرۈدۈ؟ دېپ سوراشتى.
LUK 5:34	ئۇ ئۇلارغا: – توپى بولۇۋاتقان يىگىت توپدا توپى مېھمانلىرى بىلەن ھەمداستخان ئولتۇرغان چاغدا ئۇلارنى روزا تۇتقۇزالامسىلەر؟	ئۇ ئۇلارغا دېدى: يىگىت توپدا بولۇپ تۇرغاندا، ئۇلارنى روزا تۇتقۇشقا قانداق زورلاپ بىرگە ئولتۇرۇپ تۇرغاندا، ئۇلارنى روزا تۇتقۇشقا قانداق زورلاپ قويالايسىز؟
LUK 5:35	ئەمما شۇ كۈنلەر كېلىدۈكى، يىگىت ئۇلاردىن ئېلىپ كېتلىدۇ، ئۇلار شۇ كۈنلەرde روزا تۇتىدۇ.	لېكىن، شۇ كۈنلەر كەلگەندە، يىگىت ئۇلارنىڭ يېنىدىن ئېلىپ كېتلىدۇ، ئۇلار شۇ ۋاقتىتا روزا تۇتىدۇ.
LUK 5:36	ئۇ ئۇلارغا بىر تەمىسىلەر كەلتۈردى: – ھېچكىم بېڭى كۆڭلەكتىن بېرىتىپ، ئۇنى كونا كۆڭلەككە ياماق قىلىمايدۇ. شۇنداق قىلسما، بېڭى كۆڭلەكتىن بېرىتىپ، كەلتۈرەن بولىدۇ، شۇنداقلا يېڭىدىن ئالغان ياماقمۇ كونا كۆڭلەككە ماس كەلمەيدۇ.	ئۇ ئۇلارغا بىر مىسال دەپ ئېتىقان: ھېچ كىشى بېڭى كۆڭلەكتىن يارچە يېرىتىپ، كونا كۆڭلەككە ياماق قىلىمايدۇ. شۇنداق قىلسما، بېڭى كۆڭلەكتىن بېرىتىپ كەلتىدۇ، بېڭى يارچە ماس كەلمەيدۇ.
LUK 5:37	شۇنىڭدەك، ھېچكىم بېڭى شارابىنى كونا تۇلۇملاრغا قاچىلىمايدۇ. شۇنداق قىلسما، بېڭى شارابىنىڭ كۆپۈشى بىلەن تۇلۇملار بېرىتىدۇ، شاراب تۆكۈلۈپ تۆكۈلۈپ كېتىدۇ؛ تۇلۇملارمۇ كاردىن چىقىدۇ.	شۇنىڭدەك، ھېچ كىم بېڭى شارابىنى كونا تۇلۇملارغا قويمايدۇ. قىلسما، بېڭى شارابىنىڭ كۆپۈشى بىلەن تۆلپانلار بېرىتىپ كېتىدۇ، شاراب تۆكۈلۈپ كېتىدۇ و ۋە تۆلپانلار بۇزۇلۇپ كېتىدۇ.
LUK 5:38	شۇئا بېڭى شاراب بېڭى تۇلۇملارغىدا قاچىلىنىش كېرەك، شۇنداقتا ئىككىلىسى ساقلىنىپ قالىدۇ.	شۇئا بېڭى شارابىنى بېڭى تۇلۇمغا قويۇڭ، شۇنداقتا ئىككىلىسىمۇ تولۇق ساقلىنىپ قالىدۇ.
LUK 5:39	ئۇنىڭ ئۆستىگە، ھېچكىم كونا شارابىتنى كېيىن يېڭىسىنى ئىچىشنى خالمايدۇ، چۈنكى ئۇ: «بولدى، كونىسى ياخشى!» دەيدۇ.	ھېچ كىم كونا شاراب ئىچكەندىن كېيىن يېڭىسىنى ئىچمەكتى خالمايدۇ، چۈنكى: «كونا ساقى ياخشى!» دەيدۇ.

Reference	Before	After
LUK 6:18	شۇ يەردە كۆپ كىشىلەر توپلاندى، بۇلار يەھۇدىيەنىڭ ھەممىسىدىن، يەردە نۇرغۇن مۇخلىسىلىرى ھەمەدە يۇتكۇل يەھۇدىيە ئۆلکىسىدىن ۋە پېرۇسالىمدىن ۋە تۇر-زىدون دېڭىز بوبى رايوللىرىدىن كەلگەن بولۇپ، ئۇنىڭ يېرۇسالىمىدىن، تۇر ۋە زىدون شەھەرلىرىگە قارايدىغان دېڭىز بوبىدىكى يۇرتىلاردىن توب-توب كىشىلەر يېغلىشتى. ئۇلار ئۇنىڭ تەلمىلىرىنى ئاكلاش ۋە كېسەللەرىگە شىپالىق ئىزدەش ئۈچۈن بارغان.	شۇ يەردە كۆپ كىشىلەر توپلاندى، بۇلار يەھۇدىيەنىڭ ھەممىسىدىن، يېرۇسالىمدىن ۋە تۇر-زىدون دېڭىز بوبى رايوللىرىدىن كەلگەن بولۇپ، ئۇنىڭ يېرۇسالىمىدىن، تۇر ۋە زىدون شەھەرلىرىگە قارايدىغان دېڭىز بوبىدىكى يۇرتىلاردىن توب-توب كىشىلەر يېغلىشتى. ئۇلار ئۇنىڭ تەلمىلىرىنى ئاكلاش ۋە كېسەللەرىگە شىپالىق ئىزدەش ئۈچۈن كەلگەندى.
LUK 6:19	ياپاڭ روھلاردىن ئازابلانغانلارمۇ شىپالىق تېپىشتى.	ياكسىز روھلار بىلەن ھەزىپلەنگەنلەر شىفا تېپىۋاتاتى.
LUK 6:20	ھەممە خەلق ئۇنىڭغا قول تەگىشكە ئىزدەپ تۇردى؛ چۈنكى كۈچ ئۇنىڭدىن بۇ توب-توب ئادەملەرنىڭ ھەممىسى قوللىرىنى ئۇنىڭغا تەگۈزۈپلىشقا ئىنتىلەتنى؛ چۈنكى كۈچ-قۇدرەت ئۇنىڭ ۋۇجۇددىدىن چىقىپ ئۇلارنىڭ ھەممىسىگە شىپالىق بېرىۋاتاتى.	ئۇ كۆزلىرىنى كۆتۈرۈپ شاڪىرلىرىگە قاراپ دېدى: «بەختلىك، يوقسۇللا!
LUK 6:21	مۇبارەك، ئەي يوقسۇللا!	چۈنكى خۇدانىڭ ڀادىشاھلىقى سلەرنىڭكىدۇر.
LUK 6:22	بەختلىك بولۇڭلار، ھازىر ئاج قالغانلار! سلەر تولۇق تويۇناسلەر. بەختلىك مۇبارەك، ئەي يەغلاۋاتقانلار! چۈنكى كۈلەدىغان بولىسىلەر.	بەختلىك بولۇڭلار، ھازىر ئاج قالغانلار! سلەر تولۇق تويۇناسلەر. بەختلىك مۇبارەك، ئەي يەغلاۋاتقانلار! چۈنكى كۈلەدىغان بولىسىلەر.
LUK 6:23	شۇ كۈندە خۇشال بولۇپ، قوشاق تۇنۇڭلار، چۈنكى ئاسماندا سلەرگە كاتتا شۇ كۇنى شادلىنىپ تەنەنە قىلىپ سەكەرەڭلار. چۈنكى مانا، ئەرشتە بولغان ئىستانمۇكىلار زوردۇر. چۈنكى ئۇلارنىڭ ئاتا-بۇۋەلىرى بۇرۇنقى يەغەمبەرلەرگە شۇنداق ئىشلەپ كەتكەن.	شۇ كۈندە خۇشال بولۇپ، قوشاق تۇنۇڭلار، چۈنكى ئاسماندا سلەرگە كاتتا شۇ كۇنى شادلىنىپ تەنەنە قىلىپ سەكەرەڭلار. چۈنكى مانا، ئەرشتە بولغان ئىستانمۇكىلار زوردۇر. چۈنكى ئۇلارنىڭ ئاتا-بۇۋەلىرى بۇرۇنقى يەغەمبەرلەرگە شۇنداق ئىشلەپ كەتكەن.
LUK 6:24	لېكىن ھالىڭلارغا ۋاي، ئەي بايلار! چۈنكى سلەر ئاللىقاچان ئارام-ياراتقىلىڭلارنى ياراغىتىڭلارغا ئىنگە بولۇدۇڭلار!	لېكىن سلەرگە ۋاي، بايلار! چۈنكى سلەر ئاللىقاچان ئارام-ياراتقىلىڭلارنى ئالدىڭلار!
LUK 6:25	سلەرگە ۋاي، ئەي قارنى تولغانلار! چۈنكى سلەر ئاج قالسىلەر، سلەرگە ھالىڭلارغا ۋاي، ئەي قارنى تويۇنغانلار! چۈنكى سلەر ئاج قالسىلەر.	سلەرگە ۋاي، ئەي قارنى تولغانلار! چۈنكى سلەر ئاج قالسىلەر، سلەرگە ھالىڭلارغا ۋاي، ئەي كۈلۈۋاتقانلار! چۈنكى سلەر يەغلاپ ۋە قايىاتلىنىسىلەر.
LUK 6:26	بارلىق كىشى سلەرنى ياخشى دېتى، سلەرگە ۋاي! چۈنكى ئۇلارنىڭ ئاتا-بۇۋەلىرىمۇ بۇرۇنقى ساختا يەغەمبەرلەرگە شۇنداق قىلغان.	بارلىق كىشى سلەرنى ياخشى دېتى، سلەرگە ۋاي! چۈنكى ئۇلارنىڭ ئاتا-بۇۋەلىرىمۇ بۇرۇنقى ساختا يەغەمبەرلەرگە شۇنداق قىلغان.
LUK 6:27	براق ماڭا قۇلاق سالغان سلەرگە شۇنى ئېتىپ قوبايىكى، دۇشمەنلىرىڭلارغا مېھر-مۇھەببەت كۆرسىتىڭلار؛ سلەرگە ئۆچ بولغانلارغا ياخشىلىق قىلىڭلار.	براق، مەن سىزلەرگە دېيمەن: دۇشمەنلىرىڭلارغا سۆيۈڭلار؛ سىزلەرگە يامان قارايدىغانلارغا ياخشى قىلىڭلار.
LUK 6:28	سلەرنى قارغىنانلارغا بەخت تىلەڭلار؛ سلەرگە يامان مۇئامىلىدە بولغانلارغىمۇ دۇئا قىلىڭلار.	سلەرگە جاڭلىق قىلغۇچىلارغا بەرەكەت بېرىڭلار ۋە سلەرگە زورلىق قىلغانلار ئۈچۈن دۇئا قىلىڭلار.
LUK 6:29	بىرسى مەڭىزىڭە ئۇرسا، ئىككىنچى مەڭىزىنىمۇ تۇتۇپ بەر؛ بىرسى چاپىنېڭىن ئېلىۋالىمەن دېسە، كۆڭلىكىتىمۇ ئايىمای بەرگىن.	بىر كىشى سەنىنىڭ بىر باقاڭغا تەكىزگەن بولسا، ئىككىنچى ياقاڭنىمۇ تۇتۇپ بەرگۈچە؛ بىر كىشى سەنىنىڭ چاپىننى ئالسا، كۆينەكىنىمۇ توختەتمە.
LUK 6:30	بىرسى سەندىن بىر بىرنىمە تىلىسە، ئۇنىڭغا بەرگىن. بىرسى سېنىڭ بېر نەرسە ئېلىپ كەتسە، ئۇنى قايتۇرۇپ بېرىشنى سورىما.	ھەر كىم سەندىن بىر نەرسە تەلەپ قىلسى، ئۇنى بەرگۈچە. كىم سېنىڭ ئەشياڭىنى ئېلىپ كەتسە، قايتۇرۇپ بېرىشنى سورىما.
LUK 6:31	باشقىلارنىڭ ئۆزۈڭلارغا قانداق مۇئامىلە قىلىشىنى ئۆمىد قىلسائىلار، سلەرمۇ ئۇلارغا شۇنداق مۇئامىلە قىلىڭلار.	باشقىلار سىزگە قانداق مۇئامىلە قىلىشىنى خالسائىلار، سىز ئۇلارغا شۇنداق مۇئامىلە قىلىڭلار.
LUK 6:32	ئەگەر سلەر سلەرگە سۆيگۈچىلەرگە سۆيۈسەڭلار، بۇ سلەرگە نېمە چاكار ئەگەر سلەر ئۆزۈڭلارنى ياخشى كۆرگەنلەرگلا مېھر-مۇھەببەت	ئەگەر سلەر سلەرگە سۆيگۈچىلەرگە سۆيۈسەڭلار، بۇ سلەرگە نېمە چاكار ئەگەر سلەر ئۆزۈڭلارنى ياخشى كۆرگەنلەرگلا مېھر-مۇھەببەت

Reference	Before	After
LUK 6:33	کۆرسەتسەڭلار، ئۇنداقدا سىلەرde نېمە شاپائەت بولسۇن؟ چۈنكى ھەتا گۇناھكارلارمۇ ئۆزىنى ياخشى كۆركانلارگە مېھر-مۇھەببەت كۆرسىتىدە.	خەير؟ چۈنكى گۇناھكارلارمۇ ئۆزلىرىگە سۆيگۈچىلەرگە سۆيپۇدۇ.
LUK 6:34	ئەگەر سىلەر ئۆزۈڭلەرغا ياخشىلىق قىلغانلارغا ياخشىلىق قىلسالىلار، ئۇنداقتا سىلەرde نېمە شاپائەت بولسۇن؟ چۈنكى ھەتا گۇناھكارلارمۇ شۇنداق قىلىدىغۇ!	ئەگەر سىلەر قايتوُرُوب بېرىدىغانلارغا قەرز بېرىسىلەر، بۇدا سىلەرگە نېمە يايىدا بار؟ چۈنكى گۇناھكارلارمۇ ئادەتتە باشقما گۇناھكارلارغا قايتوُرُوب ئېلىش ئۈچۈن قەرز بېرىدىۋا!
LUK 6:35	لېكىن سىلەر بولسالىلار، دۇشمىنىڭلارغىمۇ مېھر-مۇھەببەت كۆرسىتىلەر، ياخشىلىق قىلسالىلار، باشقىلارغا ئۆتىنە بېرىڭلەر ۋە «ئۇلار بىزگە بېرىنىمە قايتوُرۇدۇ» دەپ ئويلىماڭلار. شۇ چاغدا، ئىنئامىڭلار زور بولىدۇ ۋە سىلەر ھەممىدىن ئالىي بولغۇچىنىڭ يەزەنلىرى بولىسىلەر، چۈنكى ئۇ تۇزكۇرلارغا ۋە ۋە رەزىلەرگىمۇ مېھربانلىق قىلىدۇ.	لېكىن سىلەر، دۇشمەنلىرىڭلارغا دا سۆيگۈچە قىلىڭلار، ياخشى ئىشلار قىلىڭلار، باشقىلارغا يۈل بېرىپ كۆتمەڭلار، «ئۇلار قايتوُرمىدۇ» دەپ ئويلىمەڭلار، شۇنداقتا، سىلەرنىڭ ئەجري چوڭ بولىدۇ ۋە سىلەر ئالىي ئاللاھنىڭ باللىرى بولىسىلەر، چۈنكى ئۇ توتوۇنچىسىلىك قىلغۇچىلارغا ۋە يامانلارغا دا مېھربان.
LUK 6:36	ئاتاڭلار مېھربان بولغىنىدەك سىلەررمۇ مېھربان بولۇڭلار.	شۇڭا، سىلەر مېھربان بولۇڭلار، سىلەرنىڭ ئاتاڭىز مېھربان.
LUK 6:37	– باشقىلارنىڭ ئۇستىدىن ھۆكۈم قىلىپ يۈرمەڭلار، بولمىسا، سىلەر خۇدانىڭ ھۆكۈمىگە ئۆچۈرىسىلەر، باشقىلارنى گۇناھقا بېكتىمەڭلەر ۋە سىلەررمۇ گۇناھقا بېكتىلمەيىسىلەر، باشقىلارنى كەچۈرۈڭلەر ۋە سىلەررمۇ كەچۈرۈم قىلىنىسىلەر.	باشقىلارنى ھۆكۈم قىلماڭلار، شۇنداقتا سىلەرگەم ھۆكۈم بولمايدۇ. باشقىلارنى گۇناھ دەپ كۆرسەتمەڭلار، شۇنداقتا سىلەرگەم گۇناھ دەلمەيدۇ. باشقىلارنى كەچۈرۈڭلەر ۋە سىلەرگەم كەچۈرۈم بېرىلىدۇ.
LUK 6:38	بېرىڭلەر ۋە سىلەرگىمۇ بېرىلىدۇ – ھەتا چوڭ ئۆلچىگۈچە لىق چىڭدای، سىلەر قىلىپ تولدوُرۇلۇپ ئۇستىدىن تېشىپ چۈشكىدەك دەرىجىدە قويىنۇڭلارغا تۆكۈپ بېرىلىدۇ، سىلەر باشقىلارغا قانداق ئۆلچەم بىلەن ئۆلچەپ بەرسەڭلار، سىلەرگىمۇ شۇنداق ئۆلچەپ بېرىلىدۇ.	بەرينگلار، سىلەرگەم بەرچۇ – چوڭ قايقاقا لىقلاب، سىلەكاب تولۇق تۆلدوُرۇپ، ئۇستىدىن توشقان بولغانداك سىلەرگە قويۇپ بەرچۇ، سىلەر باشقىلارغا قانداق قايقاقا بىلەن بەرگەن بولسالىلار، سىلەرگەم شۇنداق قايقاقا بىلەن بەرچۇ.
LUK 6:39	كېپىن ئۇ ئۆلارغا ئۇستۇن تۈرمىدۇ؟ بۇنداق ئاندىن ئۇ ئۆلارغا تەمىسىل ئېتىپ مۇنداق دېدى: – قارىغۇ فارغۇئۇنى پېتىلەپ ماڭالامدۇ؟ ئۇنداق قىلسا، ھەر ئىككىسى ئورەككە چۈشۈپ كەتمەمدۇ؟	كۈرنى ئۇ ئۆلارغا ئۇستازىدىن ئۇستۇن تۈرمىدۇ؟ بۇنداق ئاندىن ئۇ ئۆلارغا تەمىسىل ئېتىپ مۇنداق دېدى: كۈرنى پېتەكلىكەلەمدۇ؟ بۇنداق ئاندىن ئۇ ئۆلارغا ئۇخشاش بولىدۇ، بولسا، ئىككىسى ھەم بىر قازانغا چۈشۈپ كەتسىپ قالمامدۇ؟
LUK 6:40	مۇخلىس ئۇستازىدىن ئۇستۇن تۈرمىدۇ؛ لېكىن تاكامۇلاشتۇرۇلغىنى ئۇستازىغا ئۇخشاش بولىدۇ.	شاگىرد ئۇستازىدىن ئۇستۇن تۈرمىدۇ، لېكىن تولۇق ئۆگەنگەن بولسا، ئۇستازىغا ئۇخشاش بولىدۇ.
LUK 6:41	ئەمدى نېمە ئۆچۈن بۇرادىرىڭنىڭ كۆزىدىكى قىلىنى كۆرۈپ، ئۆز كۆزۈڭدىكى لىمنى ئىمنى بايقىيالمايسەن؟!	نېمە ئۆچۈن بۇرادىرىڭنىڭ كۆزىدىكى قىلىنى كۆرۈپ، ئۆز كۆزۈڭدىكى لىمنى بنە بىلەلەمەيسەن؟
LUK 6:42	سەن قانداقمۇ ئۆز كۆزۈڭدە تۇرغان لىمنى كۆرمەي تۇرۇپ بۇرادىرىڭغا: «قېنى، كۆزۈڭدىكى قىلىنى ئېلىۋەتەي!» دېپەلەيسەن؟ ئەي ساختىپەزى! يالغانچى! ئالدىن ئۆزۈڭنىڭ كۆزىدىكى تالى ئېلىۋەت، ئاندىن ئېنىق كۆرۈپ، ئاندىن ئېنىق كۆرۈپ، بۇرادىرىڭنىڭ كۆزىدىكى قىلىنى ئېلىۋەتەلەيسەن.	سەن قانداق بولۇپ ئۆز كۆزۈڭدە تۇرغان چوڭ تالى كۆرمەي تۇرۇپ، بۇرادىرىڭغا: «قېنى، كۆزۈڭدىكى قىلىنى ئېلىۋەتەي!» دېپەسەن؟ ئەي يالغانچى! ئالدىن ئۆزۈڭنىڭ كۆزىدىكى تالى ئېلىۋەت، ئاندىن ئېنىق كۆرۈپ، ئاندىن ئېنىق كۆرۈپ، بۇرادىرىڭنىڭ كۆزىدىكى قىلىنى ئېلىۋەتەلەسەن.
LUK 6:43	چۈنكى ھېچقانداق ياخشى دەرەخ يامان مېۋە بەرمەيدۇ، ھېچقانداق يامان دەرەخمۇ ياخشى مېۋە بەرمەيدۇ.	چۈنكى ياخشى دەرەخ ھېچ ۋاقت يامان مېۋە بەرمەيدۇ، يامان دەرەخ ئەخىرى ياخشى مېۋە بەرمەيدۇ.
LUK 6:44	ھەرقانداق دەرەختىنى ئۇنىڭ مېۋىسى بىلەن بەلگىلەپ تونۇغلى بولىدۇ. چۈنكى تىكەندىن ئەنجۇزۇنى ئۆزگىلى بولماس، يانتاكتىن ئۆزۈم ئېلىش تۆگەندىن ئەنجىز تۆپلەپ ئېلىش مۇمكىن بولمايدۇ، يانتاكتىن ئۆزۈم ئۆزگىلى بولماس.	ھەر دەرەختىنى ئۇنىڭ مېۋىسى بىلەن بەلگىلەپ تونۇغلى بولىدۇ. چۈنكى تىكەندىن ئەنجۇزۇنى ئۆزگىلى بولمايدۇ، يانتاكتىن ئۆزۈم ئېلىش تۆگەندىن ئەنجىز تۆپلەپ ئېلىش مۇمكىن بولمايدۇ، يانتاكتىن ئۆزۈم ئۆزگىلى بولماس.

Reference

Before

After

كەلگۈسىز.

LUK 6:45	ياخاشى قەلبىدىكى ياخشى ئىشلارنى چىقارىپ كېلىدۇ؛ رەزىل كىشى ياخشى ئادەم قەلبىدىكى ياخشىلىق خەزىنسىدىن ياخشىلىق چىقىرىدۇ؛ قەلبىدىكى رەزىل ئىشلارنى چىقارىپ كېلىدۇ. چۈنكى قەلب نېمىگە تولغان رەزىل ئادەم قەلبىدىكى رەزىللىك خەزىنسىدىن رەزىللىكىنى چىقىرىدۇ. چۈنكى قەلب نېمىگە تولدو لەلغان بولسا، ئېغىزدىن شۇ چىقىدۇ. بولسا، ئېغىزىكىدىن شۇ چىقىپ كېتىدۇ.	ياخاشى قەلبىدىكى ياخشى ئىشلارنى چىقارىپ كېلىدۇ. چۈنكى قەلب نېمىگە تولغان رەزىل ئادەم قەلبىدىكى رەزىللىك خەزىنسىدىن ياخشىلىق چىقىرىدۇ؛ بولسا، ئېغىزىكىدىن شۇ چىقىپ كېتىدۇ.
LUK 6:46	سەلەر نېمە ئۆچۈن مېنى 'رەب! رەب!' دەيسىلەر، بىراق مەن سەلەرگە دەپ - سەلەر نېمىشقا مېنى «رەب! رەب!» دەيسىلەر-ریو، بىراق سەلەرگە بەرگەنلىرىمنى ئەمەلگە ئاشۇرمايىسلەر؟	سەلەر نېمە ئۆچۈن مېنى 'رەب! رەب!' دەيسىلەر، بىراق مەن سەلەرگە دەپ - سەلەر نېمىشقا مېنى «رەب! رەب!» دەيسىلەر-ریو، بىراق سەلەرگە بەرگەنلىرىمنى ئەمەلگە ئاشۇرمايىسلەر؟
LUK 6:47	ئەمىسە، مېنىڭ ئالدىمغا كېلىپ، سۆزلىرىمنى ئاكلاپ ئەمەل قىلغان ھەركىمنىڭ كىمگە ئوخشىغانلىقىنى سەلەرگە كۆرسىتىپ بېرىي.	ھەر كىم مەنمۇگە كېلىپ ۋە سۆزلىرىمنى ئاكلاپ قىلغان بولسا، ئۇنىڭ كىمگە ئوخشاشلىقىنى سەلەرگە كۆرسەتىمەن.
LUK 6:48	ئۇ بىر كىشىگە ئوخشاش، چوڭقۇر قازىپ، تاش ئۆستىگە سەلەپەك قوبۇپ ئۇ خۇددى چوڭقۇر كولايپ، ئۇلىنى قورام تاشنىڭ ئۆستىگە سېلىپ ئۆي ئۆي قۇرغان. تاسقان كەلگەندە، سۇ ئېقىمى ئۆيگە قاتقىق زەربە بېرىپتۇ، ئۆستىگە زەرب بىلەن ئۇرۇلغىنى بىلەن، ئۇنى مىدىر-سىدىر قىلامىدى، چۈنكى ئۇ يۇختا سېلىنغان.	ئۇ بىر كىشىگە ئوخشاش، چوڭقۇر قازىپ، تاش ئۆستىگە سەلەپەك قوبۇپ ئۇ خۇددى چوڭقۇر كولايپ، ئۇلىنى قورام تاشنىڭ ئۆستىگە سېلىپ ئۆي ئۆي قۇرغان. تاسقان كەلگەندە، سۇ ئېقىمى ئۆيگە قاتقىق زەربە بېرىپتۇ، ئۆستىگە زەرب بىلەن ئۇرۇلغىنى بىلەن، ئۇنى مىدىر-سىدىر قىلامىدى، چۈنكى ئۇ يۇختا سېلىنغان.
LUK 6:49	لېكىن سۆزلىرىمنى ئاكلاپ تۇرۇپ، ئەمەل قىلمايدىغان كىشى بولسا، قۇرۇق يەرنىڭ ئۆستىگە ئۆلسىز ئۆي سالغان كىشىگە ئوخشىادۇ. كەلگۈن ئېقىمى شۇ ئۆينىڭ ئۆستىگە ئۇرۇلۇشى بىلەن ئۇ ئۆرۈلۈپ كەتى؛ ئۇنىڭ ئۇرۇلۇش ئىتايىن دەھىشەتلىك بولدى!	ئەممە مەنمۇنىڭ سۆزلىرىنى ئاكلاپ، ئىش قىلمايدىغان كىشى، قۇرۇق يەرگە بىراقچاق ئۆي سەلگەن كىشىگە ئوخشاش. سۇ كېلىپ ئۆيىن سوقۇپ كەتكەندە، ئۇ زور دەرجىدە قولايپ كەتتۇ ۋە بۇ ئىتايىن قورقۇنچلۇق!
LUK 7:1	ئەيىسا خەلقەكە بۇ گەپلىرىنىڭ ھەممىسىنى ئېيتقاندىن كېپىن، كەپەناھۇمغا يەرناھۇم شەھىرىگە قايتا كىرىدى.	ئەيىسا خەلقەكە بۇ گەپلىرىنىڭ ھەممىسىنى ئېيتقاندىن كېپىن، كەپەناھۇمغا يەرناھۇم شەھىرىگە قايتا كىرىدى.
LUK 7:2	ئۇ يەرde مەلۇم بىر يۈزبىشىنىڭ ئەتىۋارلىق قۇلۇ ئېغىر كېسەل بولۇپ، سەكراتتا ياتاتى.	بۇ يەرde بىر يۈزبىشىنىڭ ياقتۇرغان خىزمەتچىسى ئېغىر كېسەل بولۇپ، ئۆلۈش ئالدىدا ياتپتۇ.
LUK 7:3	يۈزبىشى ئىسانىڭ خەۋىرىنى ئاكلاپ، بىرنهچە يەھۇدىي ئاقساقالنى ئۇنىڭ يېنغا بېرىپ، ئۇنىڭ كېلىپ قۇلۇنى ۋۇتۇزۇشى ئۆچۈن ئۆتۈنۈشكە ئەھۇتتى.	يۈزبىشى ئىسانىڭ خەۋىرىنى ئاكلاپ، بىرنهچە يەھۇدىي كىشىلەرنى ئۇنىڭ ياققا يولايپ، ئۇ كېلىپ قۇلۇنى ساقلاپ قالغۇسى ئۆچۈن سوراشتى.
LUK 7:4	ئۇلار ئەيىسا ياققا كەلگەندە، ئۇنى جىددىي سوراپ تەلەپ قىلدى، دېدى: «ئۇ ئۇلار ئەيىسانىڭ ئالدىغا كەلگەندە ئۇنىڭغا: - بۇ ئىشنى تىلىگۈچى بولسا، تىلىكىنى ئىجابەت قىلىشىڭىزغا ھەقىقەتەن ئەزىزىدەغان ئادەم.	ئۇلار ئەيىسا ياققا كەلگەندە، ئۇنى جىددىي سوراپ تەلەپ قىلدى، دېدى: «ئۇ ئۇلار ئەيىسانىڭ ئالدىغا كەلگەندە ئۇنىڭغا: - بۇ ئىشنى قىلىشقا ھەقىقى لاتق'.
LUK 7:5	چۈنكى ئۇ بىزنىڭ يەھۇدىي ئېلىملىزى ياخشى كۆرۈدۇ ۋە ھەتتا بىز ئۆچۈن بىر سىناگوگمۇ سېلىپ بەردى، - دەپ جىددىي قىيايەتتەن ئۆتۈنۈشتى.	ئۇ بىزنىڭ يەھۇدىي خەلقىنى ياخشى كۆرۈدۇ ۋە بىز ئۆچۈن سىناگوگ قۇرغان.
LUK 7:6	ئەيىسا ئۇلار بىلەن بىلەن باردى. بىراق ئۆيىگە ئاز قالغاندا، يۈزبىش ئەيىسانىڭ ئالدىغا بىرنهچە دوستىنى ئەۋەتىپ ئۇنىڭغا مۇنداق دېگۈزدى: - «تەقسىر، ئۆزلىرىنى ئاواهە قىلىمىسىلا، ئۆزلىرىنىڭ تۇرۇسۇمنىڭ ئاستىغا كېلىشلىرىگە ئەرزىمەيمەن.	ئەيىسا ئۇلار بىلەن بىلەن باردى. بىراق ئۆيىگە ئاز قالغاندا، يۈزبىش بەزى دوستىنى ئەيىسانىڭ ياققا ئەۋەتىپ ۋە ئۇغا دېدى: «رەب، سىز يەسکەرلىنىپ قالمالا، چۈنكى مەن سىزنىڭ ئۆيىمگە كېرىپ كېلىشىڭىز ئۇچۇن ھېچقانداق لايق ئەمەس.»
LUK 7:7	شۇڭا ئۆزۈمنىمۇ سىلىنىڭ ئالدىلىرىغا بېرىشقا لايق ھېسابلىمىدىم، سلى يەقەت بىر ئېغىز سۆز قىلىپ قويىسلا، قۇلۇم ساقىيىپ كېتىدۇ.	شۇ سەۋەھەتتەن، مەن ئۆزۈمنى سىزگە بارماقچى بولمىدىم، چۈنكى لايق ئەمەس دەپ ئۆلەپ تۇرۇپ. سىز يەقەت بىر سۆز دېسىڭىز، قۇلۇم ساقايىپ كېتىدۇ.
LUK 7:8	چۈنكى مەنمۇ باشقا بىرىنىڭ بۇيرۇقى ئاستىدا تۇرۇپ، قولۇمدا ئەسکەرلەر ئاستىمىدىمۇ لەشكەرلىرىم بار. بىرىگە بار دېسەم، كېلىدۇ؛ قۇلىمغا 'بۇنى كېلىدۇ؛ قولۇمغا بۇ ئىشنى قىل دېسەم، ئۇ شۇ ئىشنى قىلىدۇ.	چۈنكى مەنمۇ باشقا بىرىنىڭ بۇيرۇقى ئاستىدا تۇرۇپ، قولۇمدا ئەسکەرلەر بار. بىرىگە 'بار' دېسەم، بارىدۇ، بىرىگە 'كەل' دېسەم، كېلىدۇ؛ قۇلىمغا 'بۇنى قىل' دېسەم، ئۇ شۇ ئىشنى قىلىدۇ.
LUK 7:9	ئەيىسا بۇ سۆزلىرىنى ئاكلاپ ھەيران بولدى. ئۇ قايىتىپ تۇرۇپ، ئەتراپىتىكى ئەيىسا بۇ گەپنى ئاكلاپ يۈزبىشىغا تەنجىجۇبلەندى. ئۇ بۇرۇلۇپ كەينىگە	ئەيىسا بۇ سۆزلىرىنى ئاكلاپ ھەيران بولدى. ئۇ قايىتىپ تۇرۇپ، ئەتراپىتىكى ئەيىسا بۇ گەپنى ئاكلاپ يۈزبىشىغا تەنجىجۇبلەندى. ئۇ بۇرۇلۇپ كەينىگە

Reference	Before	After
LUK 7:10	خەلقە: «سىلەرگە ئېيتىمەن، ئىسرائىلدا بۇنداق كۈچلۈك ئىشەنچنى ھەتا ئەگەشكەن خالاييققا: دەرۋەقە، ھەتتا ئىسرائىلدىمۇ بۇنداق زور ئىشەنچنى تاپالمىغاندىم» – دېدى.	خەلقە: «سىلەرگە ئېيتىمەن، ئىسرائىلدا بۇنداق كۈچلۈك ئىشەنچنى ھەتا ئەگەشكەن خالاييققا: دەرۋەقە، ھەتتا ئىسرائىلدىمۇ بۇنداق زور ئىشەنچنى تاپالمىغاندىم» – دېدى.
LUK 7:11	يۈزبېشى ئەۋەتكەن كىشىلەر قايتىپ بارغاندا، كېسەل بولغان قۇلىڭ تەللەمازا ساقايغانلىقنى كۆردى.	يۈزبېشى ئەۋەتكەن كىشىلەر قايتىپ كەلگەنده، كېسەل قۇلىڭ تەللەمازا ساقايغانلىقنى كۆردى.
LUK 7:12	بۇ ئەھۋالدىن كېپىن، ئىسا نەين دېگەن جايغا باردى. ئۇنىڭ شاگىرىدىرى ۋە ۋە يەنە توب-توب كىشىلەر ئۇنىڭغا ئەگىشىپ ماڭدى.	بۇ ئەھۋالدىن كېپىن، ئىسا نەين دېگەن جايغا باردى. ئۇنىڭ شاگىرىدىرى ۋە ۋە يەنە توب-توب كىشىلەر ئۇنىڭغا ئەگىشىپ ماڭدى.
LUK 7:13	ئۇ شەھەر قوّووقىغا يېقىنلاشقاندا، مانا كىشىلەر جىنازا كۆتۈرۈپ چىقىپ كەتۋاتقان. چىقىۋاتقانىدى. ئۆلگۈچى ئانسىنىڭ يەككە-يېگانە ئوغلى ئىدى، ئۇنىڭ ئۇستىنگە ئانسىسى تۇل ئايال ئىدى. شەھەردىن چوڭ بىر توب ئادەم ئايالغا ھەمراھ بولۇپ چىققانىدى.	ئۇ شەھەر كەيىنلاشقاندا، كىشىلەر جىنازا كۆتۈرۈپ چىقىپ كەتۋاتقان. چىقىۋاتقانىدى. ئۆلگۈچەن كىشى ئانسىنىڭ يەككە ئوغلى بولۇپ، ئانسىسى يالغۇز ئايال. شەھەردىن كۆپ ئادەم ئايال بىلەن بىرگە چىققان.
LUK 7:14	رەب ئۇنى كۆرۈپ، ئۇغاندا رەھىم كەلگەن بولۇپ، ئۇنىڭغا: «ئېغلاب قالما» رەب ئۇنى كۆرۈپ، ئۇنىڭغا ئىغىرىمىغىن، – دېدى.	ئاندىن ئۇ بارىپ، تاۋۇتقا قول تېگىدى، تاۋۇتنى كۆتۈرگەنلەر توختاپ قالدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۆتۈپ، تاۋۇتقا قولىنى تەگۈزۈندى، تاۋۇوت كۆتۈرگەنلەر توختىدى. ئۇ: – يېگىت، ساڭا ئېيتىمەن، ئويغان! – دېدى.
LUK 7:15	ئۆلگۈچى بولسا رۇسىلىنىپ تىك ئولتۇردى ۋە گېپ قىلىشقا باشلىدى. ئېيسا ئۇنى ئانسىغا قايتارغان بولدى.	ئۆلگۈچەن كىشى تۇرۇپ تىزلىق تەرەپ قىلىپ سۆز باشلىدى. ئېيسا ئۇنى ئانسىغا قايتارغان بولدى.
LUK 7:16	ھەممىسى قورىقىپ كەتلى، ئۇلار خۇداغا مىبارەت قىلىپ: «بىز ئىچىدە بىر ھەممە بىلەننى قورقۇنچ بىسىپ، ئۇلار خۇدانى ئۇلۇغلاپ: – «ئارىمىزدا چوڭ بىر يېغەمبەر كۆتۈرۈلدى!» ۋە «خۇدا ئۆز خەلقىنى زىيارەت قىلدى!» ۋە «خۇدا ئۆز خەلقىنى يوقلاپ كەلدى!» دېيشتى.	ھەممىسى قورىقىپ كەتلى، ئۇلار خۇداغا مىبارەت قىلىپ: «بىز ئىچىدە بىر ھەممە بىلەننى قورقۇنچ بىسىپ، ئۇلار خۇدانى ئۇلۇغلاپ: – «خۇدا ئۆز خەلقىنى زىيارەت قىلدى!» ۋە «خۇدا ئۆز خەلقىنى يوقلاپ كەلدى!» دېيشتى.
LUK 7:17	ئۇنىڭ توغرىسىدىكى بۇ خەۋەر يۇتون يەھۇدىيە زېمىنى ۋە ئەتراپىنىك رايونلارغا بارلىق جەرگە يەتىپ كەتلى.	بۇ خەۋەر ئۇ ھەقتە يۇتون يەھۇدىيە ۋە ئەتراپىنىك رايونلارغا بارلىق جەرگە يەتىپ كەتلى.
LUK 7:18	يەھيانىڭ مۇخلىسىلىرى ئەمدى بۇ بارلىق ئىشلارنىڭ خەۋېرىنى ئۇنىڭغا يەتكۈزدى. يەھيا مۇخلىسىلىرىنىن ئىككىيەننى ئۆزىنگە چاقىرىپ،	يوھاننىڭ شاكىرىدىلىرى بۇ بارلىق ئىشلارنىڭ خەۋېرىنى ئۇنىڭغا سۈركىدى.
LUK 7:19	ئۇلارنى ئېسانىڭ ئالدىغا ئەۋەتىپ: «كېلىشى مۇقەررەر زات ئۆزۈمۇ، ياكى باشقا بىرسىنى كۆتۈشىمىز كېرەكمۇ؟» دەپ سوراپ كېلىشىكە ئەۋەتىنى.	يوھان بىر نەير ئىككى شاكىرىتنى چاقىرىپ، ئېيسا تەرەپىگە ئەۋەتىپ: «سەن كېلىدىغان كىشى سەنمۇ، ياكى باشقا بىرىنى كۆتەمىسىز؟» دەپ سورىدى.
LUK 7:20	ئۇلار ئېسانىڭ ئالدىغا بېرىپ: – چۆمۈلۈرگۈچى يەھيا بىزنى سەندىن: «كېلىشى مۇقەررەر زات ئۆزۈمۇ، ياكى باشقا بىرسىنى كۆتۈشىمىز كېرەكمۇ؟» دەپ سوراپ كېلىشىكە بېنىڭغا ئەۋەتىنى – دېدى.	ئۇلار ئېيسا تەرەپىگە بارىپ: «يەھيا بىزنى سىزگە يوللاپ كەتلى، دېدىكى: «كەلگۈسى كىشى سىز بولۇپ قالامسىز، ياكى باشقا بىرىنى كۆتۈشىمىز كېرەكمۇ؟» دېدى.
LUK 7:21	دەل شۇ ۋاقتىنا ئېيسا ئاغرىق-سلاق وە كېسەل-ۋابا باسقان ۋە يامان روھلار چايلاشقان نۇرغۇن كىشىلەرنى ساقايىتلى ئەن نۇرغۇن قارغۇلارنى كۆردىغان قىلىدى.	شۇ ۋاقتىنا ئېيسا كۆپ كىشىنى كېسەل-ۋابادىن قۇتقازىدى، يامان روھلارنى بوغۇپ، كۆرۈشىسىز كىشىلەرنى كۆرۈشكە قويۇپ بەردى.
LUK 7:22	شۇنىڭ بىلەن ئۇ يەھيانىڭ مۇخلىسىلىغا: – سىلەر قايتىپ بېرىپ، يەھىاغا ئۆز ئاڭلىغان ۋە كۆرگەنلىرىڭلار توغرۇلۇق خەۋەر يەتكۈزۈپ – بولغانلار ساقايىتلىدى، گاسلار ئاڭلىلايدىغان بولدى، ئۆلگەنلەرمۇ تىرىلىدۈرۈلدى ۋە كەمبەغەللەرگە خۇش خەۋەر جاكارلاندى» – دەپ ئېيتىڭلار.	ئۇ يەھيا نىڭ دوستلىرىغا دەپتى: «قايتىپ كېلىپ يەھىاغا بۇلارنى سۆزلەڭلەر: كۆرلەر كۆرۈپ كەتلى، توکۇرلار بۈرۈپ كەتلى، ماخاۋ كېسىلى بارلار ساقايىپ كەتلى، گاسلار ئاڭلاپ قالدى، ئۆلگەنلەر تىرىلىپ كەتلى فە «كۆرلار كۆرەلەيدىغان ۋە توکۇرلار ماڭلايدىغان بولدى، ماخاۋ كېسىلى كەمبەغەللەرگە ياخشى خەۋەر بايان قىلىنىپ كەتلى».

Reference	Before	After
LUK 7:23	ئەيسا ئۇلارغا: «مەنمۇدىن سەپلىنىپ كەتمەگەن كىشى بەختلىك بولىدۇ!» ئۇنىڭغا يەنە: «مەندىن گۇمانلۇنىمى يۇتلىشىپ كەتمىگەن كىشى بولسا بەختلىكتۇر!» دەپ قويۇڭلار، - دېدى.	ئەسەن ئۇلارغا: «مەنمۇدىن سەپلىنىپ كەتمەگەن كىشى بەختلىك بولىدۇ!» ئۇنىڭغا يەنە: «مەندىن گۇمانلۇنىمى يۇتلىشىپ كەتمىگەن كىشى بولسا بەختلىكتۇر!» دەپ قويۇڭلار، - دېدى.
LUK 7:24	يەھيانىڭ ئەلچىلىرى كەتكەندىن كېيىن، ئۇ توپ-توپ ئادەملەرگە يەھيا توغرۇلۇق سۆز ئېجىپ: - «سەلەر بۇرۇن بەھيانى ئىزدەپ چۈلگە بارغىنىڭلاردا، زادى نېمىنى كۆرگىلى باردىڭلار؟ شامالدا يەلپۇنۇپ تۇرغان قومۇشنىمۇ؟	يەھيانىڭ ئەلچىلىرى كەتكەندىن كېيىن، ئۇ خەلقەرگە يەھيا هەققىدە سۆز ئاجىدۇ: «سەلەر ئىلگىرى بەھيانى كۆرۈش ئۇچۇن چۆلگە بارغان ۋاقتىت، نېمىنى كۆرگەنلىكىڭلار؟ شامالدا تەرەللەپ تۇرغان قامىش تەللىمۇ؟»
LUK 7:25	ياكى ئېسىل كېيمىم كېيىگەن بىر ئەربابنىمۇ؟ مانا، ئېسىل كېيمىلەرنى كېيىگەن، ئەيش-ئىشەت ئىچىدە ياشايىدۇغانلار يادىشاھلارنىڭ ئوردىلىرىدىن تېپلىدۇغۇ!	ياكى، نەزك كېيمىلەر كېينغان بىر كىشىمۇ كۆرگەنلىكىڭلار؟ قارا، گۈزەل كېيمىلەر كېينغان ۋە ئەرام-پەلەخ ئىچىدە ياشايىدۇغانلار يادىشاھلارنىڭ سارايلرىدا تۇرۇيدۇ!
LUK 7:26	ئەمدى سەلەر نېمە كۆرگىلى باردىڭلار؟ بىر يېغەمبەر بىرەنمۇ؟ دۇرۇس، ئەمما مەن شۇنى سەلەرگە ئېيتىپ قوياىكى، بۇ بولسا يېغەمبەردىنمۇ ئۇستۇن بىر بولغۇچىدۇر.	سەلەر نېمە كۆرگەن؟ يېغەمبەر بىرەنمۇ؟ هەئە، مەن سەلەرگە بۇنى ئېيتىمەن، بۇ يېغەمبەر بولۇپ قالماي، يېغەمبەردىن كۆيەركە.
LUK 7:27	چۈنكى مۇقەددەس يازمىلاردىكى: - «манا، يۇز ئالدىڭغا ئەلچىمنى ئەۋەتىمەن؛ ئۇ سىزنىڭ يولۇڭلارنى تەبىارلايدۇ.» بۇ سۆز دەل ئۇنىڭ ھەققىدە.	ئەمما كىتابتا يېزلىغان: با، مەن سىزنىڭ ئالدىڭزغا بىر ئەلچىن ئەۋەتىمەن؛ ئۇ سىزنىڭ يولۇڭلارنى تەبىارلايدۇ. بۇ سۆز دەل ئۇنىڭ ھەققىدە.
LUK 7:28	مەن سەلەرگە دەيمەن كى، ئايال تۇغۇتقانلار ئارسىدا يوهانانىڭدىن چوڭى چۈنكى مەن سەلەرگە شۇنى ئېيتىپ قوياىكى، ئاياللاردىن تۇغۇلغانلار ئارسىدا يەھىادىنمۇ ئۇلۇغۇ يوق؛ ئەمما خۇدانىڭ يادىشاھلىقىدىكى ئەڭ كېچىك بولغىنىمۇ ئۇنىڭدىن ئۇلۇغ تۇردى	يوق؛ بىراق، خۇدا يادىشاھلىقىدىكى ئەڭ كېچىك كىشىسىمۇ ئۇنىڭدىن چوڭ تۇردى
LUK 7:29	(ئەمدى يەھيانى ئاڭلىغان يۇقراڭلار، ھەتتا باجىڭىلارمۇ خۇدانىڭ يولىنى توغرا دەپ ئېيتقان، يەھيانىڭ سۇغۇچۇمۇش ئارقىلىق چۆمۈلدۈرۈپ توغرا دەپ يەھيانىڭ چۆمۈلدۈرۈلگەندى. كەتكەن.)	ئەمدى، بارلىق خەلق بىلەن باجىڭىلار يەھيانى ئاڭلىغاندا، خۇدا يولىنى توغرا دەپ ئېيتقان، يەھيانىڭ سۇغۇچۇمۇش ئارقىلىق چۆمۈلدۈرۈپ توغرا دەپ يەھيانىڭ چۆمۈلدۈرۈلگەندى. كەتكەن.
LUK 7:30	لېكىن يەرسىيلەر بىلەن قانۇن ئەربايلىرى يەھيا سۇغۇرۇشنى قوشۇلمائى، قىلىماي، خۇدانىڭ ئۆزلىرىگە بولغان مەقسەت-ئىرادىسىنى چەتكەن قاققانىدى).	لېكىن يەرسىيلەر بىلەن قانۇن ئەربايلىرى يەھيا سۇغۇرۇشنى قوشۇلمائى، خۇدا ئۇلارغا بەرگەن مەقسىدىنى رەت قىلدى.
LUK 7:31	لېكىن بۇ زامانىڭ كىشىلىرىنى زادى كەملەرگە ئوخشتايى؟ ئۇلار كەملەرگە ئوخشتايدۇ؟	بىراق بۇ دەۋرىدىكى ئادەملەرنى نېمىگە ئوخشتايىمەن؟ ئۇلار نېمىگە ئوخشتاشى؟
LUK 7:32	ئۇلار خۇددى رەستە-بازارلاردا ئولتۇرۇۋېلىپ، بىر-بىرىگە: «بىز سەلەرگە سۇنای چېلىپ بەرسەكمۇ، ئۇسسىۇل ئىينىمىدىڭلار،» «ماتەم بەدىسىگە چېلىپ بەرسەكمۇ، يىغا-زار قىلىمىدىڭلار» دەپ قاقيشايىدۇغان تۇتۇرۇۋەسىز باللارغا ئوخشتايدۇ.	ئۇلار بازارلاردا ئولتۇرۇۋې، بىر-بىرىگە: «بىز سەلەرگە ناخشا چالدۇق، سەلەر ئىينىمىدىڭلار؛ يېغلىق گېزلىگەنچە چاقىپ بەردۇق، سەلەر يېغلىمىدىڭلار» دەپ ئاڭلىتىپ تۇرۇغۇچى باللارغا ئوخشتايدۇ.
LUK 7:33	چۈنكى يەھيا كەلگەندە، نان يەمەيتۇ، شاراب ئىچمەيتۇ، شۇ ئۇچۇن سەلەر: چۈنكى چۆمۈلدۈرگۈچى يەھيا كېلىپ زىبايەتتە ئولتۇرماتىتى، شاراب ئىچمەيتتى. شۇنىڭ بىلەن سەلەر: «ئۇنىڭغا جىن چاپلىشىپتۇ» دېيىشىسىلەر.	چۈنكى يەھيا كەلگەندە، نان يەمەيتۇ، شاراب ئىچمەيتۇ، شۇ ئۇچۇن سەلەر: چۈنكى چۆمۈلدۈرگۈچى يەھيا كېلىپ زىبايەتتە ئولتۇرماتىتى، شاراب ئىچمەيتتى. شۇنىڭ بىلەن سەلەر: «ئۇغا جىن چاپلىشىپ كەتكەن» دېيىسلەر.
LUK 7:34	ئىنسان بالسى كەلگەن، تاماق يەپ ئىچىپ تۇرۇپ، سەلەر: «بۇ تاماق qa ئىنسان ئوغلى بولسا كېلىپ ھەم يەيدۇ ھەم ئىچىدۇ ۋە مانا سەلەر: «تازا بىر تويماس ۋە مەيخور ئىكەن. ئۇ باجىڭىلار ۋە گۇناھكارلارنىڭ دوستىدۇ» دېيىشىسىلەر.	توبىغۇچى ۋە مەي بولغۇچى، باجىڭىلار بىلەن گۇناھكارلارنىڭ دوستى دېيىسلەر.
LUK 7:35	لېكىن دانالىق بولسا ئۆزنىڭ بارلىق يەرزەنتلىرى ئارقىلىق دۇرۇس دەپ تونۇلدى.	ئەمما هيكمەت بارلىق باللىرى ئارقىلىق توغرا دەپ ئىسلاپ كېتىدۇ.

Reference	Before	After
LUK 7:36	پەرسىيەردىن بىرى ئۇنىڭدىن ئۆيۈمە مېھمان بولسىڭىز دەپ ئۆتۈندى. ئەمدى ئۇ پەرسىينىڭ ئۆيىگە كىرىپ، تاماق تەرەپلىرىدا ئورنىنى شۇنىڭ بىلەن ئىسا پەرسىينىڭ ئۆيىگە كىرىپ، داستخاندا ئولتۇردى. ئالدى.	بىر يەرسىي ئىسا نى ئۆيىدە بىرگە مېھمان بولۇش ئۈچۈن چاقىرىدى.
LUK 7:37	ۋە مانا، ئۇ شەھەر دەپ بۇزۇق دەپ تونۇلغان بىر ئايال ئەسنانىڭ بۇ تەرەپ قىلىنىپ ئولتۇرۇۋاتقانلىقىنى ئاڭلىغاندا، بىر ئالاباستر قۇيۇقچىدا مۇرپەرسىينىڭ ئۆيىدە داستخاندا ئولتۇرغانلىقىنى ئاڭلاپ، ئاق قاشتىشىدىن ياسالغان بىر قۇتىدا مۇرمەككى ئېلىپ كەلدى.	ھەم با، شەھەردىكى بىر گۇناھكار ئايال، ئىسا پەرسىي ئادەم ئۆيىدە تەرەپ قىلىنىپ ئولتۇرۇۋاتقانلىقىنى ئاڭلىغاندا، بىر ئالاباستر قۇيۇقچىدا مۇرپەرسىينىڭ ئۆيىدە داستخاندا ئولتۇرغانلىقىنى ئاڭلاپ، ئاق قاشتىشىدىن ياسالغان بىر قۇتىدا مۇرمەككى ئېلىپ كەلدى.
LUK 7:38	ئۇ ئۇنىڭ ئارقىسىدا تۇرۇپ، يۇتنىڭ ياقتۇردا، كۆز ياشقا تولۇپ، يۇتنى ئۇ يىغىلغان بېتى ئۇنىڭ كەينىدە، يۇتىغا يېقىن تۇرۇپ، كۆز ياشلىرى ياش بىلەن يۇيدى؛ كېيىن چاچى بىلەن سۈرۈپ قۇرۇتى؛ يۇتنى توختاماي قىلىپ، يۇتلرىنى ھۆل قىلىۋەتتى؛ ئاندىن چاچلىرى بىلەن ئۇنىڭ يۇتلرىنى ئېرتىپ قۇرۇتى ھەم يۇتلرىنى توختىمای سۆيۈپ، ئۆستىگە ئەتىر سۈردى.	ئۇ ئۇنىڭ ئارقىسىدا تۇرۇپ، يۇتنىڭ ياقتۇردا، كۆز ياشقا تولۇپ، يۇتنى ئۇ ئۇنىڭ كەينىدە، يۇتىغا يېقىن تۇرۇپ، كۆز ياشلىرى ياش بىلەن يۇيدى؛ كېيىن چاچى بىلەن سۈرۈپ قۇرۇتى؛ يۇتنى توختاماي قىلىپ، يۇتلرىنى ھۆل قىلىۋەتتى؛ ئاندىن چاچلىرى بىلەن ئۇنىڭ يۇتلرىنى سۆيۈپ، ئۆستىگە ئەتىر سۈردى.
LUK 7:39	ئەمدى ئۇنى چاقىرغان پەرسىي بۇ ئىشنى كۆرۈپ، ئىچىدە: «بۇ ئادەم راست يەيغەمبەر بولغان بولسا، ئۆزىگە كېڭۈۋاتقان بۇ ئايالنىڭ كىم ۋە قانادق ئىكەنلىكىنى بىلەتتى. چۈنكى ئۇ بىر بۇزۇق!» دەپ ئويلىدى.	ھازىر، ئۇنى چاقىرغان پەرسىي بۇ ئىشنى كۆرگەندە، ئىچىرە: «ئەگەر بۇ كىشى ھەققىي يەيغەمبەر بولسا، بۇ قىزىنىڭ كىم ۋە قانادق ئادەم ئىكەنلىكىنى بىللىشى كېرەك، چۈنكى ئۇ گۇناھكار بىر قىزا!» دەپ ئويلىدى.
LUK 7:40	شۇ ۋاقت ئىسا سىمونغا جاۋاب بەردى: 'سىمون، ساڭا بىر ئىش دېمەن، شۇنىڭ بىلەن ئىسا ئۇنىڭغا جاۋابەن: سىمون، ساڭا دەيدىغان بىر گېپىم بار، - دېدى. - ئېتىڭ، ئۆستار، - دېدى سىمون.	شۇ ۋاقت ئىسا سىمونغا جاۋاب بەردى: 'سىمون، ساڭا بىر ئىش دېمەن، شۇنىڭ بىلەن ئىسا ئۇنىڭغا جاۋابەن: سىمون، ساڭا دەيدىغان بىر گېپىم سىمون: ئېيتىپ كەت، ئوقۇتقۇچى' دېدى.
LUK 7:41	- ئىككى ئادەم مەلۇم بىر قەرز ئىككىسىگە قەرزدار ئىكەن، بىرى بەش يۈز كۆمۈش دىنارغا، يەنە بىرى بولسا ئەللەك كۆمۈش دىنارغا قەرزدار ئىكەن.	ئىككى كىشى بىر قەرزچىغا قەرزدار بولۇپ قالدى. بىرى 500 دىنار، باشقىسى 50 دىنار قەرزى بار.
LUK 7:42	بىراق ئۇلارنىڭ ھەرقايىسىسىدا قەرزنى تولدۇرغىلى، يۈل يوق بولغاچقا، قەرز لېكىن ھەر ئىككىسىنىڭ قەرزنى قايتۇرغىلى ھېچنەرسىسى بولمىغاجقا، قەرز ئىگىسى مېھربانلىق قىلىپ ھەر ئىككىسىنىڭ قەرزنى كەچۈرۈم قېپتۇ. سېنىڭچە، ئۇلارنىڭ قايسىسى ئۇنى كۆپەك سۆيىدۇ؟ دەپ سورىدى ئىسا.	بەرگۈچى كىشى رەھىم قىلىپ ئۇلارنىڭ قەرزلىرىنى كەچۈرۈپ بەردى. سېنىڭچە بىرگەنلىك، ئۇلارنىڭ قايسىسى ئۇنى كۆپەك سۆيىدۇ؟ دەپ ئىسا سورىدى.
LUK 7:43	سىمون جاۋاب بەردى: «مېنىڭچە، قەرزى كۆپەك كەچۈرۈم قىلىنغان كىشى، - دېدى. - توغرا ھۆكۈم قىلىدىڭ، - دېدى ئىسا.	سىمون جاۋاب بەردى: «مېنىڭچە، قەرزى كۆپەك كەچۈرۈلگەن كىشى،» دەپ، ئىسا دېدى: «سەن توغرا دەتۇر،».
LUK 7:44	ئاندىن ھېلىقى ئايالغا بۇرۇلۇپ، سىمونغا: - بۇ ئايالنى كۆردۈڭمۇ؟ مەن ئۆيىگە كەرگەندە، سەن يۇتىمنى يۇيۇشقا سۇ بەرمەگەنسەن؛ لېكىن ئۇ كۆز ئۆيۈڭگە كىرگىننى بىلەن، سەن يۇتىلىرىنى يۇيۇشقا سۇ بەرمىگەندىڭ؛ لېكىن ئۇ كۆز يېشى بىلەن يۇتىلىرىنى يۇدۇ ۋە چېچى بىلەن ئېرتىپ قۇرۇتىن.	ئاندىن شۇ قىزغا قاراپ، سىمونغا: «بۇ قىزنى كۆردۈڭمۇ؟ مەن سەننىڭ ئۆيىگە كەرگەندە، سەن يۇتىمنى يۇيۇشقا سۇ بەرمەگەنسەن؛ لېكىن ئۇ كۆز ئۆيۈڭگە كىرگىننى بىلەن، سەن يۇتىلىرىنى يۇيۇشقا سۇ بەرمىگەندىڭ؛ يېشى بىلەن يۇدۇ ۋە چېچى بىلەن سۈرۈپ قۇرغاتىن.»
LUK 7:45	سەن مېنى سالام بېرىپ سۆيىدىڭ؛ لېكىن ئۇ مەن كېرگەندىن تارتىپ يۇتىلىرىنى سۆيۈشتىن توختىمىدى.	سەن مېنى سەلام بىلەن سۆيىدىڭ؛ لېكىن ئۇ، مەن كېرپ كەلگەندىن باشلايد، يۇتومغا سۆيۈشتىن توختاتىمىدى.
LUK 7:46	سەن بېشىمىغىمۇ ماي سۈركىمگەندىڭ؛ بىراق ئۇ مېنىڭ يۇتىلىرىغا مۇرمەككىنى سۈرکەپ قويدى.	سەن بېشىمىغا ماي سۈرەپ بەرمىدىڭ؛ بىراق ئۇ مېنىڭ يۇتىلىرىغا مۇرمەككە سۈرۈپ قويدى.
LUK 7:47	شۇڭا شۇنى ساڭا ئېتىپ قويايىكى، ئۇنىڭ نۇرغۇن گۇناھلىرى كەچۈرۈم قىلىنىدى. چۈنكى مانا، ئۇنىڭ كۆرسەتكەن مېھر-مۇھەببىتى چوڭقۇر ئەمەسمۇ؟ ئەمما كەچۈرۈم ئاز بولغانلارنىڭ مېھر-مۇھەببەتنى كۆرسىتىشىمۇ ئاز بولىدۇ، - دېدى.	شۇڭا ساڭا بۇنى دەيمەن: ئۇنىڭ كۆپ گۇناھلىرى كەچۈرۈلدى، چۈنكى ئۇ زۇرۇ كۆرسەتكەن مېھر-مۇھەببىتى كۆپ. بىراق، گۇناھ ئاز كەچۈرۈلگەنلەر، ئازلا مېھر كۆرسىتىدۇ.
LUK 7:48	ئاندىن ئۇ ئايالغا: - گۇناھلىرىڭ كەچۈرۈم قىلىنىدى، - دېدى.	شۇ ۋاقتتا ئۇ ئايالغا: 'سېنىڭ گۇناھلىرىڭ كەچۈرۈلدى،' دېدى.
LUK 7:49	ئۇلار بىلەن ھەمداستخان ئولتۇرغانلار كۆڭلىدە: «كىشىلەرنىڭ گۇناھلىرىنىمۇ كەچۈرۈنىمۇ كەچۈرۈم قىلغۇچى بۇ ئادەم زادى كىمدۇ؟» دېپىشتى.	ئۇلار بىلەن بىرگە ئولتۇرغانلار ئۆز ئارىسىدا: «بۇ كىشى گۇناھلارنىمۇ كەچۈرەلەيدىغان كىم؟» دەپ گەپ قىلىدى.
LUK 7:50	ئىسا ھېلىقى ئايالغا: - ئېتىقادىڭ سېنى قوتقۇزدى؛ ئامان-خاتىرجەملەك	ئىسا ئۇ ئايالغا: 'ئىشنىشىڭ سەننى قوتقۇزۇپ قالدى؛ تىنچلىق بىلەن

Reference	Before	After
LUK 8:1	بىلەن قايتقىن! – دېدى.	كەت! دېدى.
LUK 8:2	كېسىن، ئەيسا شۇ رايوندارنى دولاب، ھەر شەھەرگە ۋە ھەر بېزغا كېتىپ، شەھەرمۇشەھەر، يېزىمۇيپزا خۇدانىڭ ياتشالقىنىڭ ياخشى خەۋىرىنى ئېلان قىلىپ تونۇشتۇردى؛ ئون ئىككىلىنمۇ ئۇنىڭ بىلەن بىرگە باردى.	ئۇ بىلەن بىرگە بارغان كىشىلەر ئارىسىدا، كېسەللەكلەر، يەلگەرلەكلەر ۋە يامان روھلاردىن ۋە ئاغىرقى- يامان روھلار، شۇنداقلا باشقما ئاستا كېسەللەكلەردىن ساقىغان بەزى ئاياللار سىلاقىلدەن ساقايتىلغان بەزى ئاياللارمۇ بار ئىدى؛ ئۇلارنىڭ ئارىسىدا بار ئىدى؛ ئۇلارنىڭ ئىچىدە، يەتكە يامان جىن چىقارغان مەريھم (ماگداللىق دەپ ئاتالغان)، ئۆزىدىن يەتكە جىن ھەيدەپ چىقىرلەغان مەريھم (ماگداللىق).
LUK 8:3	ھېرود خانىڭ ساراي غوجىدارى خۇزانىڭ ئايالى يوئاننا، سۇرۇاننا ۋە باشقما نۇرغۇن ئاياللارمۇ بار ئىدى. بۇلار ئۆز مال-مۇلۇكلىرى بىلەن ئۇ ۋە ئۇنىڭ مۇخلىسىلىرىنىڭ ھاجەتلەرىدىن چىقاتى.	ھېرودنىڭ سارايىدىكى باشقارغۇچى خۇزانىڭ خاتىنى يوئاننا، سۇرۇاننا ۋە باشقما كۆپ ئاياللار بار. بۇلار ئۆز ماللىرى بىلەن ئۇنىڭ كۈنلىك بېتىياجىلىرىنى تەمىنلىدى.
LUK 8:4	كۆپ خەلق جەم بولغاندا، ھەر قايسى شەھەرلەردىن كىشىلەر ئۇنىڭ ياققا چوڭ بىر توپ ئادەملەر يېغىلغاندا، شۇنداقلا ھەرقايىسى شەھەرلەردىن كىشىلەر ئۇنىڭ يېننە كەلگەندە، ئۇ ئۇلارغا بىر تەمىسىل سۆزلەپ بەردى:	كېلىپ قالغاندا، ئۇ ئۇلارغا بىر تەمىسىل سۆز ئېتىپ بەردى:
LUK 8:5	بىر كىشى ئۇرۇق چاچماق ئۇچۇن تەرىيەكە چىقتىن، چاچقاندا، بەزى ئۇرۇقلار – «ئۇرۇق چاچقۇچ ئۇرۇق چاچقىلى ئېنىغىغا چىقىتۇ. ئۇرۇق چاچقاندا، يول ئۇستىگە تاشلانسا، دەرەخسەزلا كېتىپ قالدى ۋە كۆكتىكى قۇشلار ۋە ئاسىماندىكى ئۇچار-قاناتلار كېلىپ ئۇلارنى يەپ كېتىپتۇ.	بىر كىشى ئۇرۇق چاچماق ئۇچۇن تەرىيەكە چىقتىن، چاچقاندا، بەزى ئۇرۇقلار – «ئۇرۇق چاچقۇچ ئۇرۇق چاچقىلى ئېنىغىغا چىقىتۇ. ئۇرۇق چاچقاندا، يول ئۇستىگە تاشلانسا، دەرەخسەزلا كېتىپ قالدى ۋە كۆكتىكى قۇشلار كېلىپ يېدى.
LUK 8:6	باشقما بەزىلىرى تاشلىق يەرگە چۈشۈپ كەتتى. سۇ يوق دەپ، تېزلا چىقىپ چىققىنى بىلەن قۇرۇپ كېتىپتۇ.	باشقما بەزىلىرى تاشلىق جايغا چۈشۈپ كەتتى. سۇ يوق دەپ، تېزلا چىقىپ كەتكەن بىلەن، قۇراپ كالدى.
LUK 8:7	باشقما بەزىلىرى تاشلىق يەرگە باشقما بەزىلىرى تىكەنلەر ئۇلار بىلەن بىرگە باشقما بەزىلىرى تىكەنلەر ئۇلار ئۇلارنى چۈشۈپ كەتتى، تىكەنلەر ئۇلار ئۇلار بىلەن ئۆسۈپ، ئۇلارنى بوسۇپ چاقماقا.	باشقما بەزىلىرى تاشلىق يەرگە باشقما بەزىلىرى تىكەنلەر ئۇلار ئۇلارنى چۈشۈپ كەتتى، تىكەنلەر ئۇلار ئۇلارنى بوسۇپ چاقماقا.
LUK 8:8	باشقما بەزىلىرى بولسا ياخشى تۇيراققا چۈشۈپتۇ. ئۇنگەندىن كېسىن، يۈز ھەسىسە هوسوْل بېرىپتۇ». بۇلارنى دېگەندىن كېسىن ئۇ بۇقىرى ئاۋاز بىلەن: – ئاڭلۇغۇدەك قۇلۇقى بارلار بۇنى ئاڭلىسىۇن! دەپ توۋىلىدى.	باشقما بەزىلىرى ياخشى تۇيراققا چۈشۈپ كەتتى، ئۆسۈپ كەتكەندىن كېسىن يۈز ھەسىسە هوسوْل بەردى. بۇلارنى دەپ ئۇ چوڭ ئاۋاز بىلەن: قۇلۇقى بارلار بۇنى ئاڭلائىڭ! دەپ توۋىلىدى.
LUK 8:9	كېسىن ئۇنىڭ مۇخلىسىلىرى ئۇنىڭدىن: – بۇ تەمىسىلىنىڭ مەنسى نېمە؟ دەپ سورىدى.	ئاندىن ئۇنىڭ شاكىرتلىرى ئۇنىڭغا: «بۇ تەمىسىلىنىڭ مەنسى نېمە؟ دەپ سورىدى.
LUK 8:10	ئۇ ئۇلارغا دېدى: «خۇدانىڭ ياتشالقىنىڭ سىرلىرىنى بىلىش سىلەرگە بېرىپ ئۇ ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – خۇدانىڭ يادىشاھلىقىنىڭ سىرلىرىنى بىلىش سىلەرگە بېرىپ قۇلۇلۇدى. بىراق بۇ ئىشلار قالغان باشقىلارغا تەمىسىللىر بىلەنلا ئېتىلىدۇ. مەقسىتى شۇكى، «ئۇلار قارىسىمۇ كۆرمەيدۇ، ئاڭلىسىمۇ چۈشەنەيدۇ».	ئۇ ئۇلارغا دېدى: «خۇدانىڭ ياتشالقىنىڭ سىرلىرىنى بىلىش سىلەرگە بېرىپ ئۇ ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – خۇدانىڭ يادىشاھلىقىنىڭ سىرلىرىنى بىلىش سىلەرگە بېرىپ كەقەت تەمىسىللىر بىلەن سۆزلەيدۇ، شۇنىڭ ئۇچۇن ئۇلار قاراپ تۇرسا كۆرمەيدىغان ۋە ئاڭلاشسا چۈشەنەيدۇ،
LUK 8:11	ئەمدى تەمىسىلىنىڭ مەنسى مۇنداق: – ئۇرۇق بولسا، خۇدانىڭ سۆز- كالامدۇ.	بۇ مەنسىنىڭ مەنسى: ئۇرۇق، خۇدا سۆزى.
LUK 8:12	چىغىر يول بويىدىكىلەر بولسا مۇشۇلار: ئۇلار سۆز-كالامنى ئاڭلائىدۇ؛ لېكىن شەيتان كېلىپ، ئۇلارنىڭ ئىشىنىپ قۇنۇلۇشغا خەلەل يەتكەزۈش ئۇچۇن، ئېلىس كېلىپ، ئۇلارنىڭ ئىشىنىپ قۇنۇلۇشغا خەلەل يەتكەزۈش ئالدىن ئېلىشى ئۇچۇن ئۇلارنىڭ قەلبىدىكى سۆزىنى ئېلىپ كېتىدۇ.	يول بويىدىكى كىشىلەر بۇلار: ئۇلار سۆزىنى ئېشىتىپ تۇرۇشات؛ لېكىن ئۇلارنىڭ يۇرهەكلىرىدىكى سۆزىنى ئېلىپ كېتىدۇ.
LUK 8:13	تاشلىق يەرگە چۈشكەن ئۇرۇقلار سۆز-كالامنى ئاڭلۇغان ھامان خۇشاللىق بىلەن قوبۇل قىلغانلارغا تەمىسىل قىلىنغان، ئۇلاردا يىلتىز بولمىغاقا، يەقەت بىر مەھەل ئىشىنىپ، ئاندىن سىناق-مۇشكۈللىك ۋاقتى كەلگەندە، ئېتىقادىتن تېيللىپ كېتىدۇ.	تاشلىق جايغا چۈڭلەن توغۇراللار، سۆزىنى ئاڭلۇغاندا خۇشال بولۇپ قوللايدىغانلارنىڭ ھالىتىنى كۆرسىتىدۇ. ئۇلار يىلتىزىسىز بولغاچقا، بىراز ۋاقتى ئىشىنىپ تۇرۇپ، سىناق ۋاقتىدا ئېتىقادىتن تەرك قىلىپ كېتىدۇ.
LUK 8:14	تىكەنلىككە چۈشكەن ئۇرۇق، شۇنداق كىشىلەرنى كۆرسەتكەنلىكى، سۆزىنى تىكەنلىككە چۈشكەن ئۇرۇق، شۇنداق كىشىلەرنى كۆرسەتكەنلىكى، سۆزىنى	تىكەنلىككە چۈشكەن ئۇرۇق، شۇنداق كىشىلەرنى كۆرسەتكەنلىكى، سۆزىنى

Reference	Before	After
LUK 8:15	سۆزى ئاڭىغان بولسىمۇ، يولغا چىققاندىن كېيىن بۇ يانى ھاياتىكى ئەندىشىلەر، بايلقلار ۋە ھالاۋەتلەرنىڭ ئېزىتۇرۇشلىرى بىلەن بوغۇلۇپ، ئۇرۇق پىشماي ھوسۇل بەرمەيدۇ.	ئاڭلايدىغان بولسىمۇ، يولدا ھاياتىكى كۈندەلەك ئەندىشىلەر، مال-يول ۋە خۇشاللىق بىلەن بوسۇپ كېتىپ، پىشماي پەيلى بەرمەيدۇ.
LUK 8:16	لېكىن ياخشى تۇيراققا جىجىلغان ئۇرۇقلار بولسا – سۆز-كالامنى ئاڭلاپ، سەممىي ۋە ياخشى قەلبى بىلەن ئۇنى تۇرىدىغانلارنى كۆرسىتىدۇ؛ بۇنداق ئادەملەر سەۋچانلىق بىلەن ھوسۇل بېرىدۇ.	لېكىن ياخشى جايغا تاشلانغان ئۇرۇق، سۆزى ئاڭلاپ، راستىجل ۋە ياخشى يۈرەك بىلەن ئۇنى ساقلاپ تۇرىدىغانلارنى كۆرسىتىدۇ؛ بۇلار سەبر كىلىپ ھوسۇل ئېتىپ چىقىرىدۇ.
LUK 8:17	ھېچكىم چىرغانى يېقىپ قويۇپ ئۆستىگە ئەندىشنى كۆمتۈرۈپ قويماس ياكى كاربۇات ئاستىغا تۇرۇغۇزماس، بەلكى چىرغاداننىڭ ئۆستىگە قوبىدۇ؛ بۇنىڭ بىلەن ئۆيگە كىرگەنلەر يورۇقلۇقنى كۆرىدۇ.	ئادەم چىرغانى يېقىپ قويمادۇ، ئۆستىگە قاپلاپ يوشۇرمادۇ ياكى ياتاق ئاستىغا قويمادۇ، بەلكى چىرغاتاشقىنغا قوبىدۇ؛ بۇنىڭ بىلەن ئۆيگە كىرىپ كەلگەدەر يورۇقنى ئاشكارا كۆرەلەيدۇ.
LUK 8:18	چۈنكى يوشۇرۇلغان ھېچقانداق ئىش ئاشكارلۇنماي قالمايدۇ، ۋە ھېچقانداق مەخپى ئىش ئايان بولماي، يورۇقلۇققا چىقماي قالمايدۇ. شۇنىڭ ئۆچۈن، ئاڭلىشىڭلارنىڭ قانداق ئىكەنلىكىگە كۆڭۈل قويۇڭلار! چۈنكى كىمەت بار بولسا، ئۇنىڭغا تېخىمۇ كۆپ بېرىلىدۇ؛ ئەمما كىمەت يوق بولسا، ھەتتا بار دەپ ھاسابلىغىنىمۇ ئۇنىڭدىن مەھرۇم قىلىنىدۇ.	چۈنكى ھېچ نەرسە يوشۇرۇلۇپ قالمايدۇ، ھەممىسى ئاشكارا بولۇپ شۇ ئۆچۈن، سىزلەرنىڭ ئاڭلاش تەرزىڭلارغا كۆزىتىپ تۇرۇڭلار! چۈنكى كىمەت بار نەرسىسى بولسا، ئۇنىڭغا تېخىمۇ كۆپ نەرسە بېرىلىدۇ؛ بىراق كىمەت يوق نەرسىسى بولسا، ھەتتا ئۆزى بىلەن ئويلاشقان نەرسىسىمۇ ئالىپ كېتىلىدۇ.
LUK 8:19	ئەمدى ئۇنىڭ ئانىسى ۋە ئىنلىرى ئۇنىڭ بىلەن كۆرۈشكىلى كەلدى. لېكىن ئادەم نۇرغۇن بولغاچقا، پېنغا كېلەمىگەندى.	ئۇنىڭ ئانىسى ۋە ئىنلىرى ئۇنىڭغا كەلدى، لېكىن خەلق كۆپ بولغاچقا، پېنغا بېتەلمىدى.
LUK 8:20	شۇ ۋاقتىتا بىر كىشى ئۇنىڭغا: ئانىڭىز ۋە ئىنلىرىنىڭ سىز بىلەن كۆرۈشىمىز دەپ، سىرتتا تۇرىدۇ، – دېدى.	شۇ ۋاقتىتا بىر كىشى ئۇنىڭغا: ئانىڭىز ۋە ئىنلىرىنىڭ سىز بىلەن سىرتتا تۇرۇۋاتىدۇ، – دېدى.
LUK 8:21	لېكىن ئۇ جاۋابەن: – مېنىڭ ئانام ۋە ئاكا-ئۆكا قېرىنداشلىرىم بولسا خۇدانىڭ سۆزىنى ئاڭلاپ، ئۇنىڭغا ئەمەل قىلغۇچىلاردۇر، دېدى.	ئەمما ئۇ دېدى: ‘مېنىڭ ئانام ۋە قېرىنداشلىرىم، خۇدا سۆزىنى ئاڭلاپ، ئۇنىڭغا ئەمەل قىلغۇچىلار.’
LUK 8:22	ۋە شۇنداق بولدىكى، شۇ كۈنلەردىن بىرى، ئۇ مۇخلىسىلىرى بىلەن بىر كېمىگە چۈشۈپ، ئۇلارغا: – كۆلننىڭ ئۇ قېتىغا بارايلى، – دېدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇلار يولغا چىقىتى.	بىر كۈنى، ئىسا شاڭىرىلىرى بىلەن بىر كېمىگە ئارتىپ كىرىپ، ئۇلارغا: ‘كۆلننىڭ باشقا يەرلىك تەزىيەت بارايلى’ دەپ، شۇ يەپىن يولغا چىقىتى.
LUK 8:23	كېمە كېتىۋاتقاندا ئۇ ئۇيقوغۇ كەتكەندى. كۆلگە تۇيۇقسىز قارا بوران كېلىپ، كېمىگە سۇ توشۇپ كېتىپ، ئۇلار خەۋىتە قالدى.	كېمە بىلەن يولغا چىققاندا، ئۇ ئۇيقوغۇ كەتكەنى. كۆلەد تۇيۇقسىز بوران باشلاندى، كېمىگە سۇ كىرىپ باردى، ئۇلار خەۋەرلىك ئەھۋالغا تاشلاندى.
LUK 8:24	شاكىردار كېلىپ ئۇنى ئويغاتىنى: ‘ئۇستاز، ئۇستاز، بىز توگىپ كېتىۋاتىپتۇق!’ مۇخلىسىلار كېلىپ ئۇنى ئويغىتىپ: – ئۇستاز، ئۇستاز، تۈگىشىدىغان بولۇق! – دېدى. لېكىن ئۇ ئورنىدىن تۇرۇپ، بورانغا ۋە داۋالغۇغان دولقۇنلارغا تەنبىھ بەردى؛ ھەممىسى توختاپ، تىنج يولدى.	شاكىردار كېلىپ ئۇنى ئويغاتىنى: ‘ئۇستاز، ئۇستاز، بىز توگىپ كېتىۋاتىپتۇق!’ دېدى. ئۇ تۇرۇپ، بوران بىلەن دولقۇنلارغا توختاي دېدى؛ ھەممىسى توختىدى، تىنچلىق كەلدى.
LUK 8:25	ئۇ مۇخلىسىلىرىغا قاراip: – ئىشەنچلىك نەگە كەتكى؟ – دېدى. ئۇلار ھەم قورقۇشۇپ، ھەم بەكمۇ ھەپىران بولۇپ، بىر-بىرىگە: – بۇ ئادەم زادى كىمەدۇ، بۇيرۇق قىلسىسا، ھەتتا شاماللار ۋە دولقۇنلارمۇ ئۇنىڭغا بويىسۇنىدىكەن-ھە! – دەپ كېتىشتى.	ئۇ شاكىراip قاراip: ‘ئىشەنچلىك نەگە كەتكى؟’ دېدى. ئۇلار ھەم قورقان، ھەم زور ھەپىران بولۇپ، بىر-بىرىگە: ‘بۇ كىشى كىم؟ بۇيرۇق بەرگەندە، شاماللار بىلەن دولقۇنلارمۇ ئۇنىڭغا بويىسۇنىدىكەن!’ دەپ سۆزلەشتى.
LUK 8:26	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار گاللىيەنىڭ ئۇدۇلىدىكى گېراسالقلارنىڭ يولغا پېتىپ باردى.	شۇ ۋاقتىتا ئۇلار گاللىيە قارشىسىدىكى گەدارپىنلار رايونىغا پېتىپ باردى.
LUK 8:27	ئۇ قىرغاققا چىقىشى بىلەنلا، ئۇزۇندىن بېرى جىنلار چاپلاشقان، شەھەردىن بۇ ئادەم كۆپ ۋاقتىتا جىنلار بىلەن چاپلاشقان، كېيم كىمەيدۇ، ھېچ ئۆيده كەلگەن مەلۇم ئادەم ئۇنىڭ ئالدىغا كەلدى. بۇ ئادەم كېيم كىمەي، ھېچ ئۆيده تۇرمىي، گۆرلەر ئارسىدا ياشايتتى.	ئۇ قىرغاققا چىققاندا، شەھەردىن بىر ئادەم كەلدى، ئۇنىڭ ئالدىغا باردى. ئۇ قىرغاققا چىقىشى بىلەنلا، ئۇزۇندىن بېرى جىنلار چاپلاشقان، شەھەردىن بۇ ئادەم كۆپ ۋاقتىتا جىنلار بىلەن چاپلاشقان، كېيم كىمەيدۇ، ھېچ ئۆيده كەلگەن مەلۇم ئادەم ئۇنىڭ ئالدىغا كەلدى. بۇ ئادەم كېيم كىمەي، ھېچ ئۆيده تۇرمىي، گۆرلەر ئارسىدا ياشايتتى.

Reference	Before	After
LUK 8:28	لېكىن ئۇ ئەيسانى كۆرۈيلا ۋارقراپ، ئۇنىڭ ئايىغىغا يىقلىپ قاتتىق ئاۋاز چوڭ ئاۋاز بىلەن: ‘خودا ئەڭ يۇقىرىسىدىكى ئوغلى ئىسا، سېنىڭ مەنمەن بىلەن نېمە كارىڭ! سەندىن ئۆتۈنەمەنكى، مېنى قىينىما! – دەپ توۋلۇپ كەتتى.	بىراق ئۇ ئەيساغا قاراپلا، چاقىرىپ كەتتى، ئۇنىڭ ئايىغا چۈشۈپ قاتتىق، چوڭ ئاۋاز بىلەن: ‘خودا ئەڭ يۇقىرىسىدىكى ئوغلى ئىسا، سېنىڭ مەنمەن بىلەن نېمە ئىشىڭ بار؟ سەندىن سورايمەن، مېنى ئازار قىلما!‘ دەپ توۋلۇپ كەتتى.
LUK 8:29	چۈنكى ئەيسا ناياك روھنىڭ ئۇنىڭدىن چىقىشنى بۇيۇرۇۋاتاتى (چۈنكى جىن نۇرغۇن قېتىم ئۇنى تۇتۇۋالغانسىدى؛ ئۇ چاغلاردا كىشىلەر ئۇنىڭ يۇرت قوللارنى كىشەن-زەنجىرلەر بىلەن باغلاب ئۇنى قامايپ قويغان بولسىمۇ، ئۇ زەنجىرلەرنى ئۆزۈپ قېچىپ چىققان ۋە جىن تەرىپىدىن چۆل-باياۋانلارغا ھەيدۈپتىلگەندى).	چۈنكى ئەيسا ناياك روھغا بۇيرۇق بەردى كى، ئۇنىڭدىن چىقىپ كېتسۇن، چۈنكى جىن ئۇنى كۆپ يىل بوبى تۇتۇپ تۇرغان، بۇ ۋاقتتا كىشىلەر ئۇنى قول-پۇتلۇرىنى كىشەن-زەنجىر بىلەن باغلاب ساقلىغان بولسىمۇ، ئۇ زەنجىرلەرنى ئۆزۈپ، جىن تەرىپىدىن چۆلگە ھەيدەپ يولىغان.
LUK 8:30	ئەيسا بۇ ئادەمدىن: ‘ئىسمىڭ نېمە؟ – دەپ سورىۋىدى، ئۇ: ‘ئىسمىم ‘قوشۇن’، – دېدى. چۈنكى نۇرغۇن جىنلار ئۇنىڭ ئىچىگە كىرىپ چاپلىشۇۋالغانسىدى.	ئىسا بۇ كىشىدىن ‘ئىسمىڭ نېمە؟‘ دەپ سورىدى، ئۇ ‘ئىسمىم قوشۇن’ دېدى. چۈنكى كۆپ جىنلار ئۇنىڭ ئىچىگە كىرىپ قالغاندى.
LUK 8:31	ئەمدى ئۇلار ئەيسادىن ئۆزلىرىنى تېڭى يوق ھاڭغا كەتكۈزمەسلىكىن ئۆتۈنۈپ يالۋۇردى.	ئۇلار ئەيسىدىن ئۆزلىرىنى تېگىسىز ھاڭغا يولىلمەسلىكىن سوراپ تۇردى.
LUK 8:32	شۇ يەردە تاغ باغرىدا چوڭ بىر توب توڭكۈز يادىسى ئۆزۈقلەنۋاتاتى. جىنلار ئەيساغا يالۋۇرۇپ، توڭكۈزلەرنىڭ تېنىگە كىرىۋالدى؛ شۇنىڭ بېرىشنى ئۆتۈندى. ئۇ ئۇلارغا ئىجازت بەردى.	شۇ جايىدا تاغ ياقىدا كاتتا بىر گۇرۇھ توڭكۈز يېتىپ تۇراتنى. جىنلار ئەيسىدىن توڭكۈزلەرغا كىرىشكە رۇخسەت sorapttular رۇخسەت بەردى.
LUK 8:33	جىنلار شۇ ئادەمدىن چىقىپ، توڭكۈزلەرنىڭ تېنىگە كىرىۋالدى؛ شۇنىڭ بىلەن يۇتكۈل توڭكۈز يادىسى تىك ياردىن ئېتلىپ چۈشۈپ، كۆلگە غەرق بولدى.	جىنلار شۇ كىشىدىن چىقىپ، توڭكۈزلەرغا كىرىپ كەتتى؛ شۇ تەرەيتىن، بارلىق توڭكۈز گۇرۇھى تېزلا تاش يىراقتىن سۇيغا چۈشۈپ، غۇرق بولدى.
LUK 8:34	توڭكۈزلەرنى باققۇچىلارمۇ بۇ ۋەقەنى كۆرۈپ ئۇ يەردىن قېچىپ، شەھەر-بېزىلاردا بۇ ھەۋەرنى تارقاتىن.	توڭكۈزلەرنى قاراپ تۇرغانلار بۇ ئەھۋالنى كۆرگەندىن كېپىن، شۇ يەردىن قاچتى ۋە شەھەرلەرگە بىلەن يېزىلارغا بۇ ھەۋەرنى تارقىدى.
LUK 8:35	خالايىق زادى نېمە ئىش بولغانلىقىنى كۆرگىل چىقىتى؛ ئەيسانىڭ ئالدىغا كەلگەندە، شۇ يەردە ئۆزىدىن جىنلار چىققان ھېلىقنى ئادەمنىڭ كېپىم-كېچەكىنى كېپىپ، ئەس-ھوشى جايىدا ھالدا ئەيسانىڭ ئايىفى ئالدىدا ئولتۇرغىنىنى كۆردى؛ ئۇلار قورقۇپ كېتىشتى.	خەلق نېمە بولغانلىقىنى كۆرمەكچى بولۇپ چىقىتى؛ ئەيسىنىڭ پېنغا كەلگەندە، جىنلار چىققان ئادەمنى كېپىنلىپ، ئاقلى تۇرۇپ ئەيسىنىڭ ئالدىدا ئولتۇرغانلىقىنى كۆردى؛ ئۇلار قورقان.
LUK 8:36	بۇ ۋەقەنى كۆرگەنلەر، جىنلار باسقان ئادەم قانداق ساقايىغانلىقىنى خەلقە كەتكەن شۇ كىشى ئۇنىڭغا، مەن سەن بىلەن بىرگە كېتىمەن، كۆيچىلىككە تەسۋىرلەپ بەردى.	بۇ ۋەقەنى كۆرگەنلەر، جىنلار باسقان ئادەم قانداق ساقايىغانلىقىنى خەلقە كەتكەن شۇ كىشى ئۇنىڭغا، مەن سەن بىلەن بىرگە كېتىمەن، سۈرەتتە قالدۇردى.
LUK 8:37	ئاندىن گېراسالقىلارنىڭ يۇرتسىكىلەر ۋە ئەتراپىدىكى بارلىق كىشىلەر ئۇنىڭ ئۇلارنىڭ ئارسىدىن كېتىشنى ئۆتۈنۈشتى. چۈنكى دەھىشەتلەك قورقۇنچ ئۇلارنى باسقانىدى. شۇڭا ئۇ كېمىگە چۈشۈپ، قايتىشقا يول ئالدى.	ئاندىن گادارپىنلار رايوندىكى خەلق ئۇنىڭ ئارلىرىدىن كېتىپ كېتىشنى سوراپ تۇرۇشتى. چۈنكى چوڭ قورقۇنچ ئۇلارنى تولۇق پەسکەرەدەپ تاشلىدى. شۇڭا ئۇ قايققا ئاتلاب، قايتىپ كېتتى.
LUK 8:38	ئەمما جىنلار ئۆزىدىن چىقىپ كەتكەن ھېلىقى ئادەم ئۇنىڭغا، مەن سەن بىلەن بىلەن كېتىپ كېتىمەن، بىلەن بىلەن كېتىپ، – دەپ يالۋۇردى. لېكىن ئۇ ئۇنى يولغا سېلىپ:	ئەمما جىنلار كەتكەن شۇ كىشى ئۇنىڭغا، مەن سەن بىلەن بىرگە كېتىمەن، دەپ ئۆتۈندى. لېكىن ئۇ ئۇنى يولغا سالدى:
LUK 8:39	– ئۆيۈڭگە قايتىپ بېرىپ، خۇدانىڭ ساڭا شۇنچە چوڭ ئىشلارنى قىلىپ بەرگەنلىكىنى يەتكۈزگەن، – دېدى. ئۇ ئادەم قايتىپ بېرىپ، يۇتكۈل شەھەرنى ئاربلاپ، ئەيسانىڭ ئۆزىگە شۇنچە چوڭ ئىشلارنى قىلىپ بەرگەنلىكىنى ئېلان قىلىدى.	ئۆيۈڭگە قايتىپ بارىپ، خۇدا ساڭا قىلغان چوڭ ئىشلارنى ھەممىسىگە ئېتىپ بېرىڭ، دېدى. ئۇ كىشى قايتىپ بارىپ، بارلىق شەھەر بويدا ئەيسا ئۆزىگە قىلغان چوڭ ئىشلارنى جاكارلىدى.
LUK 8:40	ئەيسا قايتىپ كەلگەندە، خەلق ئۇنى شادلىق بىلەن قارشى ئالدى؛ چۈنكى ئەيسا قايتىپ كەلگىنده، شۇنداق بولدىكى، خالايىق ئۇنى خۇشاللىق بىلەن قارشى ئېلىشتى؛ چۈنكى ھەممە بىلەن ئۇنىڭ قايتىپ كېلىشىنى كۆتۈپ بارلىق كىشىلەر ئۇنىڭ قايتىشنى كۆتۈپ تۇراتنى.	ئەيسا قايتىپ كەلگەندە، خەلق ئۇنى شادلىق بىلەن قارشى ئالدى؛ چۈنكى ئەيسا قايتىپ كەلگىنده، شۇنداق بولدىكى، خالايىق ئۇنى خۇشاللىق بىلەن قارشى ئېلىشتى؛ چۈنكى ھەممە بىلەن ئۇنىڭ قايتىپ كېلىشىنى كۆتۈپ يولىغان.

Reference	Before	After
LUK 8:41	تۇراتنى. ۋە مانا، بىر كىشى، سىناگوگنىڭ چۈڭى بولغان يائىرۇس ئىسىملىك كىشىمۇ ئەيسانىڭ ئالدىغا كېلىپ ئايىغىغا ئۆزىنى ئېتىپ، ئۇنىڭ ئۆيىگە بىرىشنى ئۆتۈندى.	شۇ مەزگىلەدە بىر كىشى بار، ئۇ يايىرۇس دېگەن، سىناگوگانىڭ رەھىرى، ئەيسا ئالدىغا كەلدى ۋە ئايىقىغا چۈشۈپ، ئۆيىگە بارىشنى سورايتتى.
LUK 8:42	چۈنكى ئۇنىڭ ئون ئىككى ياشلىق بالغۇز قىزى سەكرا تاتا ئىدى. ئەيسا ئۇ يەرگە بارغىنيدا، توب-توب كىشىلەر ئۇنىڭ ئەتراپىغا زىج ئولىشىپ ئۇنى قىستىشاتتى.	چۈنكى ئۇنىڭ ئون ئىككى ياشلىق يەتكەن ئۆلۈش ئالدىدا تۇرۇپتۇ. ئەيسا شۇ جەرگە باربۇاتقاندا، كۆپ كىشىلەر ئۇنىڭ تەرەپلىرىگە جىيلىپ، سقىپ تۇرۇپتى.
LUK 8:43	شۇ جايىدا ئون ئىككى ييل بوبى قان تەۋەرەش كېسىلى بىلەن ئەزا بولغان بىر ئارىسىدا خۇن تەۋەرەش كېسىلى كەلگەن، كېمىمنىڭ يەشىنى سەكتى، شۇ يەرلىك ئايال بار ئىدى؛ ئۇ بار-يوقىنى تولا دوختۇرلارغا سەرپ قىلسادا، هېچ بىر ھېچقايسىسىدىن شىپا تايىمىغانىكەن.	شۇ جايىدا ئون ئىككى ييل بوبى قان تەۋەرەش كېسىلى بىلەن ئەزا بولغان بىر ئارىسىدا خۇن تەۋەرەش كېسىلى كەلگەن، كېمىمنىڭ يەشىنى سەكتى، شۇ يەرلىك دېخقتا شفالانمىغان.
LUK 8:44	ئۇ ئەيسانىڭ ئارقىسىدىن كېلىپ، ئۇنىڭ تونىنىڭ يېشىنى سىلىۋىدى، شۇئان خۇن توختىدى.	ئۇ ئەيسا ئارقىسىدىن كەلگەن، كېمىمنىڭ يەشىنى سەكتى، شۇ يەرلىك قان توختىدى.
LUK 8:45	ئەيسا: – ماڭا قول تەگۈزگەن كىم؟ – دەپ سورىدى. ھەممە يەلەن ئىنكار قىلغاندا، يېتىرۇسmü ۋە ئۇنىڭ بىلەن بولغانلارمۇ: – ئۇستاز، خالا يق توپ-توب بولۇپ تۆت ئەتراپىڭىنى ئولىشىپ، سېنى قىستىشىۋاتقان يەرde، سەن «ماڭا تەگەن كىم؟»، دەپ سورايسەنگۇ؟ – دېدى.	ئەيسا: 'ماڭا كىم تەگىدى؟' دەپ سورىدى. ھەممىسىن ئىنكار قىلغاندا، يېتىرۇس بىلەن باشقىلارمۇ: 'ئۇستاز، خەلق تولا بولۇپ سېنى قىستىپ تۇرغاندا، سەن 'ماڭا كىم تەگىدى؟' دەپ سورايسەن؟' دېدى.
LUK 8:46	لېكىن ئەيسا: – ياق! بىرسى مَاڭا تەگىدى؛ چۈنكى ۋوجۇدۇمدىن قۇدرەتىنى چىقىپ كېتىۋاتقىنىنى سەزىدىم، – دېدى.	لېكىن ئەيسا: 'ئەي! بىرەرسە مَاڭا تەگىدى؛ چۈنكى بەدىنىدىن كۈچ سېدىپ كەتكەنلىكىنى ھېس قىلدىم،' دېدى.
LUK 8:47	ئۇ ئايال بۇنى بىلىپ، قورقۇپ تەرەللەپ كەتتى ۋە ئەيسا ئالدىغا چۈشۈپ، ھېلىقى ئايال ئۆزىنىڭ يوشۇرۇپ قالالمايدىغانلىقىنى بىلىپ، تىرىگەن حالدا ئۇنىڭ ئالدىغا يېقىلىدى ۋە كۆپچىلىك ئالدىدا ئۆزىنىڭ نېمە سەۋەبتىن ئەيساغا قول تەگۈزگەنلىكىنى، شۇنداقلا شۇئان قانداق ساقايغانلىقىنى ئېتتى.	ئۇ ئايال بۇنى بىلىپ، قورقۇپ تەرەللەپ كەتتى ۋە ئەيسا ئالدىغا چۈشۈپ، خەلقنىڭ ھەممىسى ئالدىدا نېمە ئۆچۈن ئىساغا قول تەگەنلىكىنى ۋە قانداق تېز ساقايغانلىقىنى ئېتتىپ بەردى.
LUK 8:48	ئەيسا ئۇنىڭغا: – يۈرەكلىك بول، قىزىم، ئىشەنچىڭ سېنى ساقايتتى! ئامان-خاتىرجەملەك بىلەن مَاڭعنى! – دېدى.	ئەيسا ئۇنىڭغا: ياخشى بول، قىزىم، ئىشەنچىڭ سېنى ساقلاپ قويدى! تەڭلىك بىلەن يۈرگە! دېدى.
LUK 8:49	ئۇ گەپ قىلىپ تۇرغاندا، سىناگوگ باشلىقىنىڭ ئۆيىدىن بىر كىشى كەلدى، ئۇ سۆز قىلىۋاتقاندا، سىناگوگ چۈنىڭ ئۆيىدىن چىققان بىرەيلەن كېلىپ سىناگوگ چۈڭىغا: – قىزىڭىز جان ئۆزىدى. ئەمدى ئۇستازنى كايتىمىغان، – دېدى.	ئۇ گەپ قىلىپ تۇرغاندا، سىناگوگ باشلىقىنىڭ ئۆيىدىن بىر كىشى كەلدى، ئەمدى ئۇستاز بىلەن بېنىقلاب قالما» دېدى.
LUK 8:50	ئەمما ئەيسا بۇنى ئاكلىغاندا، ئۇغا دېدى: 'قورقما! يەقەت ئىشىنىپ تۇر، ئۇ لېكىن ئەيسا بۇنى ئاكلاپ ئۇنىڭغا: – قورقىمىغان! يەقەت ئىشەنچتە بول، ئۇ ساقىيىپ كېتىدۇ، – دېدى.	ئەمما ئەيسا بۇنى ئاكلىغاندا، ئۇغا دېدى: 'قورقما! يەقەت ئىشىنىپ تۇر، ئۇ لېكىن ئەيسا بۇنى ئاكلاپ ئۇنىڭغا: – قورقىمىغان! يەقەت ئىشەنچتە بول، تولۇق ساقلىنىپ كېتىدۇ.'
LUK 8:51	ئۇ ئۆيىگە بارغاندا يېتىرۇس، يۇھاننا، ياقۇپ ۋە قىزىنىڭ ئاتا-ئانسىسىدىن باشقا ھېچكىمنىڭ ئۆزى بىلەن بىلە ئۆيىگە كېرىشىگە رۇخسەت قىلىمىدى.	ئۇ ئۆيىگە كەلگەندە يېتىپ، يوها، ياقۇپ ۋە قىزىنىڭ ئاتا-ئانسىسىدىن باشقا ھەرخەللىكىنى ئۆزى بىلەن بىلە ئۆيىگە كېرىشىتن توسىقۇن.
LUK 8:52	ئۇ يەرىدىكىلەر ھەممىسى قىرغۇ ماتەم تۇنۇپ يېغا-زار كۆتۈرۈۋاتاتىت. لېكىن ئۇ: – بولدى، يېغلىماڭلارا چۈنكى قىز ئۆلەمىدى، يەقەت ئۇخىلاب قايتۇ! – دېدى.	ئۇنىدا تۇرغان ھەممە كىشىلەر قىز ئۆچۈن يېغلاب، ھەجەبلىنىپ كېتىۋاتاتىت. لېكىن ئۇ: 'ئالدىراڭلار، يېغلىماڭلارا! چۈنكى قىز ئۆلەمىدى، يەقەت ئۇخىلاب قالدى!' دېدى.
LUK 8:53	ئۇلار بولسا قىزىنىڭ ئاللىقاچان جان ئۆزىدى دەپ بىلگەچكە، ئۇنى مەسخىرە قىلدى.	ئۇلار قىزىنىڭ ئاللىقاچان ئۇلۇپ كەتكەنلىكىنى بىلىپ، ئۇنى كۈلۈپ چىقىشقا باشلىدى.
LUK 8:54	لېكىن ئۇ ئۇلارنى چىقىرۇپتىپ، قىزىنىڭ قولىنى تۇتۇپ: بالام، تۇر! دەپ ئاۋاز ئورنۇڭدىن تۇر، – دەپ چاقىرىدى.	ئۇ ھەممىسىنى چىقارغاندا، قىزىنىڭ قولىنى تۇتۇپ: بالام، تۇر! دەپ ئاۋاز قويدى.

Reference	Before	After
LUK 8:55	قىزنىڭ روھى قايتىپ كېلىپ، ئۇ دەرھال تۇرۇپ كەتتى. ئۇ قىزغا يېگەنلىك پېگۇدەك بىرېمە پېرىشنى ئېيتتى.	ئۇنىڭ روھى قايتىپ كەلدى، ئۇ دەرھال تۇرۇپ كەتتى. ئۇ قىزغا يېگەنلىك بىر نېمە بېرىڭلار دەپ ئېيتقان.
LUK 8:56	قىزنىڭ ئاتا-ئانسى ئىنتايىن ھەيران قېلىشتى. لېكىن ئۇ ئۇلارغا بۇ ئىشنى ھېچ كېكمىگە ئېيتما سلسلىقنى تايىلىدى.	قىزنىڭ ئاتا-ئانلىرى چوڭ ھەيران بولدى. لېكىن ئۇ ئۇلارغا بۇ ئىشنى ھېچ كىشىگە ئېيتمىغىن دەپ ئالدى.
LUK 9:1	ئەپسا ئون ئىككىيەننى چاقىرىپ، ئۇلارغا بارلىق جىنلارنى ھەيدۇپتىش ۋە كېسەللەرنى ساقا يىتىشقا قۇدرەت ۋە هو قۇق بەردى.	ئىسما ئون ئىككىيەننى چاقىرىپ، ئۇلارغا ھەممە جىنلارنى قوغلاپ چىقىش ۋە كېسەللەرنى داۋالاشقا كۈچ ۋە هو قۇق بەردى.
LUK 9:2	Keyin, ularni Khuda padishahliqini eliretish we kesellerning saqayitiwatishqa jo'lдetti.	Keyin, ularni Khuda padishahliqini eliretish we kesellerning saqayitiwatishqa ئەۋەتتى.
LUK 9:3	ئۇ ئۇلارغا دېدى: «سەيھەرگە ھېچ نەرسە ئالماڭلار، ھېچقانداق چوب، چانتا، ئۇ ئۇلارغا: – سىلەر سەيھەر ئۇچۇن ھېچ نەرسە ئالماڭلار، نە ھاسا، نە خۇرجۇن، نە نان، نە يۇل ئېلىۋالماكىلار؛ بىرەر ئارتۇق يەكتە كەمۇ ئېلىۋالماكىلار.	ئۇ ئۇلارغا دېدى: «سەيھەرگە ھېچ نەرسە ئالماڭلار، ھېچقانداق چوب، چانتا، ئۇ ئۇلارغا: – سىلەر سەيھەر ئۇچۇن ھېچ نەرسە ئالماڭلار، نە ھاسا، نە خۇرجۇن، نە نان، نە يۇل ئېلىۋالماكىلار؛ بىرەر ئارتۇق يەكتە كەمۇ ئېلىۋالماكىلار.
LUK 9:4	ۋە قايسى ئۆيگە قوبۇل قىلىنىپ كېسەللەر، ئۇ يۇرتىن كەتكۈچە شۇ ئۇيدە تۇرۇڭلار.	ھەر قانداق ئۆيگە كېسەللەر، شۇ ئۇيدە قالىڭلار ۋە شۇ بەردىن كەتكۈلەر.
LUK 9:5	ئەمدى قايسى يەردىكى كىشىلەر سىلەرنى قوبۇل قىلىمسا، ئۇ شەھەردىن چىققىنىڭلاردا ئۇلارغا ئاكاھ-گۇۋاھ بولسۇن ئۇچۇن ئايغىنلاردىكى توپىننەمۇ قېقىۋېتىڭلاردا – دېدى.	ئەگەر بەزى كىشىلەر سىلەرنى قارشى ئالىمسا، ئۇ جايدىن كەتكەندە، ئۇلارغا دەلىل بولسۇن دەپ ئاياقىڭلارنىڭ چاڭلىرىنى سېلىپ تاشلاڭلار دېدى.
LUK 9:6	مۇخلىسىلار يولغا چىقىپ، يېزا-قىشلاقلارنى ئارىلاپ خۇش خەۋەرنى ئېلان قىلىپ، ھەممە يەردە كېسەللەرنى ساقا يىتتى.	ئېسالار يولغا چىقتى، يېزا-قىشلاقلارنى دوراپ بارىپ، ياخشى خەۋەرنى ئېلان قىلىدى، ھەر يەردە كېسەللەرنى ياخشىلاشىتى.
LUK 9:7	ھازىر ھېر بود باشلىق ئىسما تەرىپىدىن بولۇۋاتقان ھەممە ئىشلارنى ئاكلىپ، ئەمدى ھېر بود ھاکىم ئۇنىڭ بارلىق قىلغانلىرىدىن خەۋەر تېپىپ، قايمۇقۇپ قالدى. چۈنكى بەزىلەر: «مانا يەھيا ئۇلۇمدىن تېرىلىپتۇ!» دېسى،	ھەيران قالدى. چۈنكى بەزى كىشىلەر دېپتە: «يەھيا ئۇلۇكىن تېرىلىپ كەتتى!
LUK 9:8	يەنە بەزىلەر: «ئىلىاس پەيغەمبەر قايتا پەيدا بولدى» ۋە يەنە باشقىلار: «قەدىمكى پەيغەمبەرلەردىن بىرى قايتىدىن تېرىلىپتۇ!» دەيتتى.	بەزىلەر: «ئىلىاس پەيغەمبەر قايتا كۆرۈنۈپ قالدى» دەپتە، باشقىلار: «قەدىمكى پەيغەمبەرلەردىن بىرى قايتا تېرىلىپ كەتتى!» دەپ ئېيتقان.
LUK 9:9	ھېر بود دېدى: «مەن يەھيانىڭ كاللىسىنى ئالدۇرغاندىم، ئەمدى مەن مۇشۇ گېپىنى ئاكلاۋاتقان زات زادى كىمدۇ؟» – دېدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۇنى كۆرۈش يۈرستىنى ئىزدىدى.	ھېر بود دېدى: «مەن يوخانىسىنى كەسکەن، بىراق بۇ ھەقتە گەپ ئېچلىپ تۇرغا ندا بۇ كىشى كىم بولۇپ قالدى؟» شۇڭا ئۇ كۆرۈشكە تېرىشىپ باشلىدى.
LUK 9:10	رۇسۇللار بولسا قايتىپ كېلىپ، ئۆزلىرىنىڭ قىلغان ئىشلەرنىڭ ھەممىسىنى ئەيساغا مەلۇم قىلدى. ئۇ ئۇلارنى ئېلىپ، خۇبىيانە حالدا بەيت-سائىدا دېگەن شەھەردىكى خىلۇت بىر يەركە كەلدى.	رۇسۇللار بولسا قايتىپ كېلىپ، ئۆزلىرىنىڭ بەردى. شۇنىڭغا ئۇ ئۇلارنى ئېلىپ، خۇفىيە بىر جايغا، بەيت-سائىدا شەھەرلىنىڭ يېلىق جايلىقىغا كەتتى.
LUK 9:11	بىراق خالايىق بۇنىڭدىن خەۋەر تېپىپ ئۇنىڭغا ئەگىشىپ كەلدى. ئۇ ئۇلارنى قارشى ئېلىپ، ئۇلارغا خۇدانىڭ يادىشاھلىقى توغرىسىدا سۆزلىدى ۋە شىپاغا موھتاجلارنى ساقا يىتتى.	بىراق خەلق بۇ ھەقتە خەۋەر ئاكلىپ كەتتى ۋە دەرھال ئۇنىڭ يېنىغا كەلدى. ئۇ ئۇلارنى ياخشى قارشى ئالدى، خۇدانىڭ يادىشاھلىقى ھەققىدە قارشى ئېلىپ، ئۇلارغا خۇدانىڭ يادىشاھلىقى توغرىسىدا سۆزلىدى ۋە گەپ قىلىدى ۋە ھەر خىل كۆرەلمە سىلەرگە دۇچ كەلگەنلەرنى ساقلىۋاتتى.
LUK 9:12	كۇن كېچىپ بارغاندا، ئۇن ئىككىسى ئۇنىڭ يېنىغا بارىپ دېدى: «خەلقنى كۇن ئولتۇرای دېگەندە، ئۇن ئىككىيەن ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ ئۇنىڭغا: – خالايىقنى يولغا سالساڭ، ئۇلار ئەتراپتىكى يېزا-قىشلاقلارغا ۋە ئېتىزلاڭارغا بېرىپ قونغۇدەك جايىلار ۋە ئوزۇق-تۇلۇك تاپسۇن؛ چۈنكى مۇشۇ يەر چۆللۈك ئىكەن، – دېدى.	كۇن كېچىپ بارغاندا، ئۇن ئىككىسى ئۇنىڭ يېنىغا بارىپ دېدى: «خەلقنى كۇن ئولتۇرای دېگەندە، ئۇن ئىككىيەن ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ ئۇنىڭغا: – خالايىقنى يولغا سەھل، ئۇلار تەۋەننمىكى يېزا-قىشلاقلارغا بارىپ، تۇراق-قايىتۇرۇپ يولغا سەھل، ئۇلار تەۋەننمىكى يېزا-قىشلاقلارغا بارىپ، تۇراق-ئوزۇق تالاپلىشىپ ئالسۇن؛ چۈنكى بۇ يەر يالىتاق، ھېچ نېمە يوق.»
LUK 9:13	لېكىن ئۇ ئۇلارغا: – ئۇلارغا ئۆزۈڭلار ئوزۇق بېرىڭلار، – دېدى. – بىزدە يەقەت بەش نان بىلەن ئىككى بېلىقتنى باشقا نەرسە يوق. بۇ بارلىق خەلقكە ئوزۇق-تۇلۇك سېتىۋېلىپ كېلەمەدۇق؟! – دېپىشتى ئۇلار.	بىراق ئۇ ئۇلارغا: ئۇلارغا سىلەر تاماق بېرىڭلار دېدى. ‘بىزنىڭ بارلىقىمىز بەش نان بىلەن ئىككى بېلىق. بۇ بارلىق خەلق ئۇچۇن تاماق سېتىپ كەلەمەدۇق؟! دېدى ئۇلار.

Reference	Before	After
LUK 9:14	چۈنكى شۇ يەرده يېغىلغان ئەرلەرلا سانى بەش مىڭچە ئىدى. ئۇ مۇخلىسىلارغا: - خالايقنى ئەللەكتىن-ئەللەكتىن بۇلۇپ ئولتۇرغۇزۇڭلار، - دېدى.	چۈنكى شۇ يەرده يېغىلغان ئەرلەرلا سانى بەش مىڭ تەخمىنەن بار ئىدى. ئۇ شاگىرىدىلىرىغا: خالاقنى ئەللەك-ئەللەك توپلاپ ئولتۇرغۇزۇڭلار، دېدى.
LUK 9:15	ئۇلار ئۇنىڭ دېگىنچە قىلىپ ھەممە يەننى ئولتۇرغۇزدى.	ئۇلار ئۇنىڭ دېگەنگە ئەگىشىپ ھەممىسىنى ئورنىدا ئولتۇرغۇزدى.
LUK 9:16	ئەپسا بەش نان بىلەن ئىككى بېلىقنى قولغا ئېلىپ، ئاسماңغا قاراپ خۇداغا تەشەككۈر ئېتىپ بۇلارنى بەرىكەتلىدى. ئاندىن ئۇلارنى ئوشتۇپ، خالايققا سۇنۇپ بېرىش ئوچۇن مۇخلىسىلارغا بەردى.	ئەپسا بەش دانە نان بىلەن ئىككى دانە بېلىقنى ئېلىپ، ئاسماڭغا قاراپ خۇداغا تەرەپدىن بەرىكەتلىھىپ، ئۇلارنى يارچىلەپ، خەلقكە تەقسىم قىلىش ئوچۇن شاکىرتلىرىنىڭ بەردى.
LUK 9:17	ھەممە يەن يەپ توپۇندى. ئاندىن شۇلاردىن ئېشىپ قالغان يارچىلىرىنى ۋون ئىككى سېۋەتكە يېغىپ ئېلىپ كەتتى.	ھەممە كىشى ئاشاپ تولۇپ كەتتى. كىيىن قالغان يارچىقىلىقنى ۋون ئىككى سېۋەتكە يېغىپ ئېلىپ كەتتى.
LUK 9:18	شۇ ۋاقتىتا، ئۇ يەكە دۇئا قىلىۋاتقان بولۇپ، شاکىرتلىرى بىلەن بىرگە ئىدى. ۋە شۇنداق بولدىكى، ئۇ ئۆزى يالغۇز دۇئا قىلىۋاتقاندا، مۇخلىسىلىرى يېنىدا تۇراتنى. ئۇ ئۇلاردىن: - خالايق مېنى كىم دەيدۇ؟ - دەپ سورىدى.	شۇ ۋاقتىتا، ئۇ يەكە دۇئا قىلىۋاتقان بولۇپ، خەلق مېنى كىم دەپ ئاتايدۇ؟ ئۇ ئۇلارغا سورىدى: خەلق مېنى كىم دەپ ئاتايدۇ؟
LUK 9:19	ئۇلار جاۋابەن: - بەزىلەر سېنى چۆمۈلدۈرگۈچى يەھيا، بەزىلەر ئىلياس يېغەمبەر، ۋە يەنە بەزىلەر قەدىمكى يېغەمبەرلەردىن بىرى تىرىلىپتۇ دەيدۇ، - دېدى.	ئۇلار جاۋاب بەردى: بەزىلەر سېنى يەھيا دەپ ئېيتقان، بەزىلەر ئىلياس يېغەمبەر دەپ ئېيتقان، ۋە باشقىلار قەدىمكى يېغەمبەرلەرنىڭ بىرى قايتىپ كەلگەن دەپ ئېيتقان.
LUK 9:20	ئۇ ئۇلاردىن: - سىلەرچۇ؟ سىلەر مېنى كىم دەپ بىلىسىلەر؟ - دەپ سورىدى. يېتىرۇس جاۋاب بېرىپ: - سەن خۇدانىڭ مەسھىدۇرسەن، - دېدى.	ئۇ ئۇلارغا: «سىلەر نېمە دېسىلەر؟ مەنمۇ كىمنى دەپ بىلىسىلەر؟» دەپ سورىدى. يېتىرۇس جاۋاب بەردى: «سەن خۇدا مەسھىسىڭ،»
LUK 9:21	ئۇ ئۇلارغا قاتىق جېكىلەپ، بۇ ئىشنى ھېچكىمگە تىنماڭلار، دەپ تايىلىدى.	ئۇ ئۇلارغا قەتىق ئاكاھالاندۇرۇپ، بۇنى ھېچكىمگە ئېيتىمەڭلار، دەپ دە.
LUK 9:22	چۈنكى ئىنسانئوغلى كۆپ ئازاب تارىتىدۇ، قەدىمكى كۆكەلەر، باش كاھىنلار - چۈنكى ئىنسانئوغلىنىڭ نۇرغۇن ئازاب-ئوقۇبەت تارتىشى، ئاقساقلالار، باش كاھىنلار ۋە تەۋرات ئۇستا زىلىرى تەرىپىدىن چەتكە قېقىلىشى، ئۆلتۈرۈلۈشى ۋە ئۆج كۈندىن كېيىن تىرىلىدۈرۈلۈشى مۇقەررەر، - دېدى.	چۈنكى ئىنسانئوغلى كۆپ ئازاب تارىتىدۇ، قەدىمكى كۆكەلەر، باش كاھىنلار - چۈنكى ئىنسانئوغلىنىڭ نۇرغۇن ئازاب-ئوقۇبەت قىلىنىدۇ، ئۆلتۈرۈلۈدۈ ۋە ئۆج كۈندىن كېيىن تىرىلىدۇ، دېدى.
LUK 9:23	ئاندىن ئۇ ئۇلارنىڭ ھەممىسىگە مۇنداق دېدى: - كىمەتكىم ماڭا ئەگىشىشنى نېيەت قىلىسا، ئۆزىدىن كېچىپ، ھەر كۈنى ئۆزىنىڭ، كېپىستىنى كۆتۈرۈپ ماڭا ئەگەشىسۇن!	ئۇ ۋاقتىتا ئۇ ھەممە كىشىگە دېدى: «كىم ماڭا ئەگىشەش نېيەت قىلىسا، ئۆزىنى تەرك قىلىسۇن، ھەر كۈنى كېپىستىنى كۆتۈرۈپ، ماڭا ئەگىشىپ بارسۇن!»
LUK 9:24	چۈنكى كىم ئۆز ھاياتىنى ساقلاشقا تىرىشىسە، ئۇنى يوقاتىپ قويىدۇ، لېكىن چۈنكى كىمەتكىم ئۆز ھاياتىنى قۇنقاۋىزىمەن دەيدىكەن، چوقۇم ئۇنىڭدىن مەھرۇم بولىدۇ، لېكىن مەن ئۇچۇن ئۆز ھاياتىدىن مەھرۇم بولغان كىش ھاياتىنى قۇنقاۋىزىدۇ.	چۈنكى كىم ئۆز ھاياتىنى ساقلاشقا تىرىشىسە، ئۇنى يوقاتىپ قويىدۇ، مەن ئۇچۇن ئۆز ھاياتىدىن ۋاز كەچسە، شۇ كىشى ھاياتىنى ساقلايدۇ.
LUK 9:25	چۈنكى بىر ئادەم يۇتون دۇنياغا ئىگە بولۇپ، ئۆزىنى ھالاك قىلىسا ياكى ئۆزىدىن مەھرۇم قالسا، بۇنىڭ نېمە يابىسى بولسۇن؟!	چۈنكى بىر كىشى يۇتون دۇنيينى ئالغاندا، ئۆزىنى يوقاتىپ كەتسە ياكى ئۆزىنى زىيان قىلىسا، بۇنىڭ نېمە يابىدىسى بار؟
LUK 9:26	چۈنكى كىمەتكىم مەندىن ۋە مېنىڭ سۆزلىرىمدىن نومۇس قىلىسا، ئىنسانئوغلى ئۆزىنىڭ شان-شەرپى ئىچىدە، ئۇنىڭ ئاتىسىنىڭ ۋە مۇقەددەس يەرشتىلەرنىڭ شان-شەرپى ئىچىدە قايتىپ كەلگىننە ئۇنىڭدىن نومۇس قىلىدۇ.	چۈنكى كىم مەنمۇ ۋە سۆزلىكلىرىمدىن نام قىلىسا، ئىنسانبala ئۆز گۈزەللەكتىدە، ئاتىسىنىڭ ۋە يەرشتىلەرنىڭ گۈزەللەكتىدە قايتىپ كەلگەنە، ئۇنىڭدىن نومۇس قىلىدۇ.
LUK 9:27	لېكىن مەن سىلەرگە راست ئېيتقان، بۇ جايىدا تۇرۇۋاتقانلار ئىچىدە، بەزىلەر كەن ئەرەقىقەت سىلەرگە شۇنى ئېتىپ قويايىكى، بۇ يەرده تۇرغانلارنىڭ ئارىسىدىن ئۆلۈمنىڭ تەمىنلى ئېتىشتنى بۇرۇن جەزمەن خۇدانىڭ يادشاھلىقىنى كۆردىغانلار باردۇر.	لېكىن مەن سىلەرگە راست ئېيتقان، بۇ جايىدا تۇرۇۋاتقانلار ئىچىدە، ئۆلۈش تەمىنلى ئېتىشماي، خۇدانىڭ يادشاھلىقىنى كۆرەتۈرلەر.
LUK 9:28	بۇ سۆزلەرنىڭ كېيىن تەخمىنەن سەكىز كۈن ئۆتۈپ، ئۇ يېتىپ، يوخان ۋە	بۇ سۆزلەرنىڭ كېيىن تەخمىنەن سەكىز كۈن ئۆتۈپ، ئۇ يېتىپ، يوخان ۋە

Reference	Before	After
LUK 9:29	پیتروس، یوھانا ۋە ياقۇين ئېلىپ، دۇئا قىلىش ئۈچۈن بىر تاغقا چىقىتى.	جاڭۇين ئېلىپ، دۇئا قىلىش ئۈچۈن تاغقا چىقىتى.
LUK 9:30	ئۇ دۇئا قىلىۋاتقانىدا، ئۇنىڭ يۈزىنىڭ قىيىاتى ئۆزگەردى ۋە كىيمىلىرى يائىق بولۇپ چاقماقتەك چاقنىدى.	ئۇ دۇئا قىلىۋاتقانادا، ئۇنىڭ يۈزىنىش ئۆزگەردى ۋە كىيمىلىرى يارقىراپ كەتتى.
LUK 9:31	ۋە مانا، ئىككى ئادەم يەيدا بولۇپ ئۇنىڭ بىلەن سۆزلىشىۋاتقانىدى؛ ئۇلار مۇسا ۋە ئىلياس يەغەمبەرلەر ئىدى.	شۇ مەزگىلەدە، ئىككى كىشى يەيدا بولۇپ، ئۇنىڭ بىلەن سوئال-جاۋاب قىلىشىۋاتقانىدى؛ ئۇلار مۇسا بىلەن ئىلياس ئىدى.
LUK 9:32	ئۇلار يارلاق جۇلا ئىچىدە ئايام بولۇپ، ئۇنىڭ بىلەن پېرۇسالىمدا ئادا قىلىدىغان «دۇنيادىن ئۆتۈپ كېتىش» ئى توغرىسىدا سۆھىبەتلەشتى.	ئۇلار گۈزەللەكتە كۆرۈنۈپ، يېشۇنىڭ يېرۇسالىمدا ئەمەلگە ئاشۇرۇلدىغان كېتىش ھەققىدە گەپ قىلدى.
LUK 9:33	ئەمدى پیتروس ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرىنى خېلى ئۆگەدەك باسفانىدى؛ لېكىن ئۇلارنىڭ ئۆيقوسى تولۇق ئېچىلغاندا ئۇلار ئۇنىڭ شان-شەرىپىنى ۋە ئۇنىڭ بىلەن بىلە تۇرغان ئىككى ئادەمزاتنى كۆردى.	پىتر بىلەن ئۇنىڭ دوستلىرى خەلى ئۆخلەپ كېتىپتۇ؛ بىراق ئۇلار يۈتۈنلا ئويغاڭاندا، ئۇنىڭ يالپىلىقىنى ۋە ئۇنىڭ بىلەن بىرگە تۇرغان ئىككى كىشىنى كۆرۈپ قالدى.
LUK 9:34	ۋە شۇنداق بولدىكى، بۇ ئىككىسى ئەيسادىن ئايىلىۋاتقاندا، پیتروس بىلمەي، ئەيساغا: ئۇستاز، بۇ يەرde بولغانىمىز ئەسلىدىن ياخشى! ساڭا بىر، ئۆزىنىڭ نېمىنى دەۋاتقانلىقىنى بىلمىگەن حالدا ئەيساغا: – ئۇستاز، بۇ يەرde بولغىنىمىز ئىتتايىن ياخشى بولدى! بىرىنى ساڭا، بىرىنى مۇساغا، يەنە بىرىنى ئىلياسقا ئاتاپ بۇ يەرگە ئۆچ كەپە ياسايلى، – دېدى.	شۇ ۋاقتىتا، ئىككىسى ئەيسا كېتىۋاتقاندا، پیتروس نېمە دەيتىغانلىقىنى بىلمەي، ئەيساغا: ئۇستاز، بۇ يەرde بولغانىمىز ئەسلىدىن ياخشى! ساڭا بىر، ئۆزىنىڭ نېمىنى دەۋاتقانلىقىنى بىلمىگەن حالدا ئەيساغا: – ئۇستاز، بۇ مۇساغا بىر، ئىلياسقا بىر كەپە قۇرۇپ قوبایلى!
LUK 9:35	لېكىن ئۇ بۇ گەلەرنى قىلىۋاتقاندا، بىر يارچە بۇلۇت يەيدا بولۇپ ئۇلارنى قاپلۇوالدى؛ ئۇلار بۇلۇت ئىچىگە كىرىپ قالغىندا قورقۇشۇپ كەتتى.	ئەممە ئۇ بۇ سۆزلەرنى ئېيتىپ تۇرغاندا، بىر بۇلۇت يەيدا بولۇپ ئۇلارنى يالىسىدى؛ ئۇلار بۇلۇت ئىچىگە كىرىپ كەتكەنە، قورقۇپ كەتتى.
LUK 9:36	بۇلۇتنىن تۇيۇقسىز بىر ئاواز ئاكلىنىسىپ: – بۇ مېنىڭ سۆيۈملۈك ئوغۇمۇدۇر. ئۇنىڭغا قۇلاق سېلىڭلار! – دېدى.	بۇلۇتنىن بىر ئاواز ئاكلىنىسىپ كەتتى: بۇ مېنىڭ سەۋگىلىگەن ئوغلىم، ئۇنى قۇلاق سېلىڭلار!
LUK 9:37	ئاواز ئاكلاڭانعادىن كېيىن، قارىسا، ئەيسا ئۆزى يالغۇز قالغانىدى. ئۇلار سۆكۈت قىلىپ قىلىشتى ۋە شۇ كۈنلەرددە ئۆزلىرى كۆرگەن ئىشلاردىن ھېچقايسىسىنى ھېچكىمگە ئېيتىمىدى.	ئاواز ئاكلاڭانعادىن كېيىن، قارىغا، ئەيسا يەككەلا قالغانىدى. ئۇلار سۆكۈت قىلىپ كېتىشتى ۋە شۇ ۋاقتىل arda كۆرگەن ئىشلەرنى ھېچكىمگە ئېيتىپ چىقىمىدى.
LUK 9:38	ئەتسىسى، ئۇلار تاغدىن چۈشكەن ۋاقتىدا، زور بىر توب كىشىلەر ئۇنى قارشى ئالدى.	كېيىنكى ۋاقتىتا، ئۇلار تاغدىن تۆۋەنگە چۈشكەنە، چوڭ بىر گۈرۈپا ئادەم ھېلىمغا قاراپ كۆرسىڭىز! بۇ مېنىڭ يەككە بالىم.
LUK 9:39	مانا، ئۇنى دائىم بىر روھ تۇتۇۋېلىپ، ئۇ ئۆزىچىلا ۋارقىراپ-جارقىراپ كېتىدىغان بولۇپ قالدى؛ ئۇ ئۇنىڭ بەدىنىنى تارىشىتۇرۇپ، ئاڭزىدىن ئاق كۆپۈك كەلتۈرۈۋېتىدۇ. جىن ئۇنى دائىم دېگودەك قىيىاپ، ئۇنىڭغا ھېچ ئارام بەرمەيدۇ.	كۆرۈڭلەر، بۇ بالىنى داۋاملىق بىر روھ تۇتۇپ ئالىدۇ، شۇڭا ئۇ ئۆزگە توختامىي سەھىلەپ كېتىدۇ؛ بۇ روھ ئۇنىڭ بەدىنىنى تارىسى، ئاڭزىدىن ئاق كۆپۈك چىقارىدۇ. جىن داۋاملىق ئۇنى قىيىاپ، ھېچ ئارام بەرمەيدۇ.
LUK 9:40	من مۇخلىسىلىرىڭىزدىن روهنى ھەيدىۋېتىشنى ئۆتۈنۈۋىدىم، بىراق ئۇلار ئۇنداق قىلامىدى، – دېدى.	مەن سىزنىڭ شاكي atارىكىزدىن بۇ روهنى چىقىزىپ تاشلاشنى ئىلىتىماس قىلىدىم، لېكىن ئۇلار قىلامىدى.
LUK 9:41	ئەيسا جاۋابىن: – ئەي ئېتىقادىسىز ۋە تەتۈر دەھۆر، سىلەر بىلەن قاچانغچە بىلەن قاچانغا قەدەر سەۋق قىلماي؟ ئوغلوڭى بۇ يەرگە ئېلىپ كېلىڭ» دېدى.	ئەيسا جاۋاب بەردى: «ئەي ئىشەنەمەيدىغان ۋە يولدىن چىققانلار، سىلەر
LUK 9:42	بالا تېخى بولدا كېلىۋاتقاندا، جىن ئۇنى يېقىتىپ، يۇقۇن بەدىنىنى تارىشىتۇردى. ئەيسا ناياك روهقا تەنبىھ بېرىپ، بالىنى ساقاياتىنى ۋە ئۇنى تاپسiga قايتۇرۇپ بەردى.	بالا يولدا كېلىۋاتقان ۋاقتىتا، جىن ئۇنى يېقىتىپ، يۇقۇن بەدىنىنى تارىشىتۇردى. ئەيسا ناياك روهقا تەنبىھ قىلىپ، بالىنى ساقلىدى ۋە تاپسiga قايتۇرۇپ بەردى.

Reference	Before	After
LUK 9:43	ھەممە بىلەن خۇدانىڭ شەرەپلىك كۈچ-قۇدرىتىگە قىن-قىنغا ياتماي شۇ ۋاقتىتا، بارلىق كىشىلەر ئەيسا قىلغان بارلىق ئىشلارغا ھېيران قالدى.	ھەممە كىشى خۇدانىڭ كۈچلۈك قۇدرىتىغا تەۋەر بولۇپ ھېيران قالدى. شۇ ۋاقتىتا، بارلىق كىشىلەر ئەيسا قىلغان بارلىق ئىشلارغا ھېيران قىلىشىپ تۇرغاندا، ئۇ مۇخلىسىلىرىغا مۇنداق ئېيتتى:
LUK 9:44	- بۇ سۆزلەرنى قولاقلىرىڭلارغا ئۇدان سىڭدۇرۇپ قوبۇڭلار. چۈنكى ئىنسانئوغلى يات ئارىدا ساتقا ئۇلۇقتىن ئىنسانلارنىڭ قولغا تاپشۇرۇپ بېرىلىدۇ، - دېدى.	بۇ گەپلەرنى ياخشى ئەسلىپ قوبۇڭلار. چۈنكى ئىنسانئوغلى تىزلا سەتىرىلىق بولۇپ، ئادەملەرنىڭ قولىغا تەحۋىل قىلىنىدۇ، دېدى.
LUK 9:45	بىراق ئۇلار بۇ سۆزنى چۈشىنەلمىدى. بۇنىڭ مەنسىس ئۇلار چۈشىنىپ يەتمىسىن ئۆچۈن ئۇلاردىن يوشۇرۇلغانىدى. ئۇلار ئۇنىڭدىن بۇ سۆز توغرۇلۇق سوراشقىمۇ يېتىنالىمىدى.	لېكىن ئۇلار بۇ گەپنى چۈشىنەلمىدى. بۇنىڭ مەنسىس ئۇلارغا يوشۇرۇلغان بولۇپ، چۈشىنىپ كەتمىسىن دەپ. ئۇلار بۇ ھەقتە ئۇنىڭدىن سوراش ئۆچۈن قورققان.
LUK 9:46	ئەمدى مۇخلىسىلار ئارىسىدا ئۇلاردىن كىمنىڭ ئەڭ ئۇلۇغ بولىدىغانلىقى توغرۇلۇق تالاش-تارتىش پەيدا بولدى.	شاكتىلار ئارىسىدا، ئۇلارنىڭ ئىچىدىكى كىم ئەڭ چوڭ بولىدىغانلىقى ھەقتە تالاش باشلاندى.
LUK 9:47	ئەمما ئەيسا ئۇلارنىڭ كۆڭلىدىكى ئويلىرىنى كۆرۈپ يېتىپ، كىچىك بىر بالىنى ئېلىپ يېنىدا تۇرغۇزۇپ،	ئەمما ئەيسا ئۇلارنىڭ كۆڭلىلىك ئويلىرىنى كۆرۈپ، بىر كىچىك بالىنى ئېلىپ يېنىدا قوبۇپ تۇرغۇزۇپ،
LUK 9:48	ئۇلارغا: - كىم مېنىڭ نامىمدا بۇ كىچىك بالىنى قوبۇل قىلسا، مېنى قوبۇل قىلغان بولىدۇ ۋە كىم مېنى قوبۇل قىلسا، مېنى ئەۋەتكەن كىشىنى قارشى ئالغان بولىدۇ. سىلەر ئارىسىدا ئۆزىنى ئەڭ كىچىك قولغان كىشى، شۇ ئەڭ قىلغان بولىدۇ. ئاراڭلاردا ئۆزىنى ئەڭ تۆۋەن تۆتقىنى بولسا ئۇلۇغ بولىدۇ، - دېدى.	ئۇلارغا: كىم مېنىڭ ئىسمى بىلەن بۇ بالىنى قارشى ئالسا، مېنى قارشى ئالغان بولىدۇ ۋە كىم مېنى قارشى ئالسا، مېنى ئەۋەتكەن كىشىنى قارشى ئالغان بولىدۇ. سىلەر ئارىسىدا ئۆزىنى ئەڭ كىچىك قولغان كىشى، شۇ ئەڭ تۆۋەن تۆتقىنى بولسا ئۇلۇغ بولىدۇ، چوڭ بولىدۇ، دېدى.
LUK 9:49	يۇهاننا جاۋابەن ئۇنىڭغا: - ئۇستار، سېنىڭ ئامىڭ بىلەن جىنلارنى ھېيدەۋاتقان بىرسىنى كۆرۈقۇ. لېكىن ئۇ بىز بىلەن بىرگە ساڭا ئەگەشمىگەنلىكى تۆپەيلىدىن، ئۇنى توستۇق، - دېدى.	يۇخان جاۋاب بەرگەنچە: ئۇستار، سېنىڭ ئاتىڭىز بىلەن جىنلارنى قوغلاۋاتقان بىر كىشىنى كۆرۈقۇ. ئۇ بىز بىلەن بىرگە سىزگە قوشۇلمىغانلىقى ئۆچۈن، ئۇنى توختىپ قويىكduك، دېدى.
LUK 9:50	لېكىن ئەيسا ئۇغا دېدى: ئۇنى توختەتمەڭلار. چۈنكى، كىم سىلەرگە قارشى تورمىسا سىلەرنى قوللىغانلاردىن دۇر، - دېدى.	لېكىن ئەيسا ئۇغا دېدى: ئۇنى توختەتمەڭلار. چۈنكى، كىم سىلەرگە قارشى تورمىسا، سىلەرنى قوللايدۇ،
LUK 9:51	ۋە شۇنداق بولىدىكى، ئۇنىڭ ئاسماڭغا ئېلىپ كېتىلىدىغان كۇنلىرىنىڭ توشۇشغا ئاز قالغاندا، ئۇ قەتىيلىك بىلەن يۈزىنى يېرۇسالىمغا بېرىشقا قاراتنى.	شۇ ۋاقتىتا، ئىسا ئاسماڭغا كېتىلىدىغان ۋاقتى يېقىن بولغاندا، بەك قەتئى بىلەن يۈزىنى يېرۇسالىم تەرەپكە قاراتنى.
LUK 9:52	شۇنىڭ ئۆچۈن ئۇ ئالدىن ئەلچىلەرنى ئەۋەتنى. ئۇلار يولغا چىقىپ، ئۇنىڭ كېلىشىگە تەيارلىق قىلىش ئۆچۈن سامارىيە ئۆلکىسىدىكى بىر يېزىغا كىردى.	شۇ ئۆچۈن ئۇ ئالدىن كىشىلەرنى يولغا ئەۋەتنى. ئۇلار كېتىپ، ئۇنىڭ كېلىشىنى تەيارلاپ قويۇش ئۆچۈن سامارىيە يېرىدىكى بىر قېنىشقا كىردى.
LUK 9:53	بىراق ئۇ يۈزىنى يېرۇسالىمغا قاراتقانلىق تۆپەيلىدىن يېزىدىكىلەر ئەيسان قوبۇل قىلىمىدى.	ئەمما، ئۇ يېرۇسالىمغا بارۋاتقانلىق ئۆچۈن، سامارىيەلىكلەر ئەيساغا قوبۇل قىلىمىدى.
LUK 9:54	ئۇنىڭ مۇخلىسىلىرىدىن ياقۇپ بىلەن يۇهاننا بۇ ئىشنى كۆرۈپ: - ئى رەب، ئۇلارنى كۆيدۈرۈپ يوقىتىش ئۆچۈن ئىلىياس پەيغەمبەرەدەك ئاسمانىدىن ئوت يېغىشىنى چىقىرىشىمىزنى خالامسىن؟ - دېدى.	ئۇنىڭ شاكىرىدىرى ياقۇپ بىلەن يۇهاننا بۇنى كۆرگەندە: «ئى رەب، بىز ئىلىياس قىلغانلىقىداي ئاسمانىدىن ئوت چۈشۈرۈپ ئۇلارنى يوقىتىشنى خالاممىسىز؟» دېدى.
LUK 9:55	لېكىن ئۇ بۇرۇلۇپ ئۇلارنى ئەپىلەپ: «سىلەر قانداق روھ بىلەن بولغانلىقىڭلارنى بىلەمەيدىكەنسىلەر» - دېدى.	لېكىن ئۇ بۇرۇلۇپ، ئۇلارغا ئەپىلەپ: «سىلەر قانداق روھ بىلەن بولغانلىقىڭلارنى بىلەمەيدىغانسىز» دېدى.
LUK 9:56	چۈنكى ئىنسانئوغلى ئادەملەرنىڭ ھاياتىنى ئەخلىتەمەك ئۆچۈن كەلمىگەن، ئاندىن ئۇلار باشقا بىر يېزىغا ئۆتۈپ كەتتى.	بەلكى ئۇلارنى قۇتۇقۇزۇش ئۆچۈن كەلگەن، ئاندا ئۇلار باشقا بىر قېنىشقا كەتتى.

Reference	Before	After
LUK 9:57	ئۇلار يولدا كەتىۋاتقاندا، بىر كىشى ئۇنىڭغا: «ئى رەب، سەن قايلى بارساڭ، ۋە شۇنداق بولدىكى، ئۇلار يولدا كېتىۋاتقاندا، بىرسى ئۇنىڭغا: – ئى رەب، سەن قەيەرگە بارما، مەن ساڭا ئەگىشىپ ماڭىمەن، – دېدى.	ئۇلار يولدا كەتىۋاتقاندا، بىر كىشى ئەگىشىپ ماڭام، دېدى.
LUK 9:58	ئىسما ئۇنىڭغا: – تۈلكىلەرنىڭ ئۇڭكۈرلىرى، ئاسمانىدىكى قوشلارنىڭ ئۇۋىلىرى بار، بىراق ئىنسانئوغلىنىڭ بىشىنى قويغۇدەك يېرىمۇ يوق، – دېدى.	ئىسما ئۇنىڭغا دېدى: تۈلكىلەرنىڭ تۆرگەكلەرى بار، قوشلارنىڭ ئۇۋىلىرى بار، بىراق ئىنسانئوغلىنىڭ باش قويۇدۇغان يېرى يوق.
LUK 9:59	ئۇ يەنە باشقى بىرسىگە: – ماڭا ئەگەشكىن! – دېدى. لېكىن ئۇ: «رەب، ئالدى بىلەن ئاۋۇال بېرىپ ئاتامنى يەرلىككە قويغىلى ئىجازەت بەرگەيىسىن، – دېدى.	ئۇ باشقى بىر كىشىگە: «ماڭا قوشۇل!» دېدى. لېكىن ئۇ: «رەب، ئالدى بىلەن بېرىپ ئاتامنى دەپ قويۇپ كېلىپ كەتسەم، ئىجازەت بېرسىن؟» دېدى.
LUK 9:60	لېكىن ئىسما ئۇنىڭغا – ئۇلۇكلىر ئۆز ئۇلۇكلىرىنى كۆممۇن! بىراق سەن بولساڭ، بېرىپ خۇدانىڭ يادىشاھلىقىنى جاكارلىغىن، – دېدى.	ئىسما ئۇنىڭغا دېدى: «ئۇلۇكلىر ئۆز ئۇلۇكلىرىنى كۆممۇن! بىراق سەن بېرىپ خۇدانىڭ يادىشاھلىقىنى جاكارلىغىن!»
LUK 9:61	يەنە بىرسى: – ئەي رەب، مەن ساڭا ئەگىشىمەن، لېكىن ئاۋۇال ئۆيۈمگە بېرىپ، ئۆيدىكىلىرىم بىلەن خوشلىشىشىمغا ئىجازەت بەرگەيىسىن، – دېدى.	يەنە بىر كىشى دېدى: «رەب، مەن سەن بىلەن بارام، لېكىن ئالدى بىلەن ئۆيۈمگە قايىتىپ، ئائىلىم بىلەن خەيرلىشىپ كېلىشىمغا رۇخسەت بەرگىن،» دېدى.
LUK 9:62	كەم قولىدا قوشنىڭ تۇتقۇچىنى تۇرۇپ تۇرۇپ كەينىگە قارسسا، ئۇ خۇدانىڭ يادىشاھلىقىغا لايىق ئەمەستۇر، – دېدى.	ئىسما ئۇغا دېدى: كەم ئارالفۇچقا قول سالىپ، ئارقىغا قارسسا، ئۇ خۇدا يادىشاھلىقىغا لايىق ئەمەس.
LUK 10:1	بۇ ئىشلاردىن كېيىن، رەب مۇخلىسلىرىدىن يەنە يەتمىشنى تىپلىپ، ئۆزى بارماقچى بولغان بارلىق شەھەر-بىزىلارغا ئىككى-ئىككىدىن ئۆزىدىن بۇرۇن ئەھەتنى.	بۇ ئىشلارنىڭ كېيىن، رەب يەتەتىن كىشىنى تاللاپ، ئۆزى بارغۇسى كەلگەن ھەر قايسى شەھەر-بىزىلارغا، ئىككىلىك قىلىپ ئالدىن ئەھەتنى.
LUK 10:2	ئۇ ئۇلارغا مۇنداق تاپىلىدى: – يېغىلىدىغان هوسوْل دەرۋەقە كۆپ، لېكىن هوسوْلنى يېغقۇچى ئىشلەمچىلەر ئاز ئىكەن. شۇڭا هوسوْل ئىسىدىن كۆپرەك ئىشلەمچىلەرنى ئۆز هوسوْلۇڭنى يېغىشقا ئەۋەتكەيىسىن، دەپ تىلەڭلار.	ئۇ ئۇلارغا مۇنداق دەپتىن: هوسوْل كۆپ، لېكىن يېغقۇچىلار ئاز. شۇڭا هوسوْل ئىسىدىن كۆپرەك ئادەملەرنى هوسوْلنى يېغماقا ئەۋەتسۇن دەپ تىلەڭلار.
LUK 10:3	مېكىڭلار! مەن قوزىلارنى بۆريلەرنىڭ ئارسىغا ئەۋەتكەندەك سىلەرنى ئەۋەتىمەن.	بارىڭلار! مەن سىلەرنى قوزىلەرنى بۆريلەر ئارسىغا ئەۋەتىپ يوللاپ بېرىمەن.
LUK 10:4	ھەميان، خۇرجۇن ۋە كەشلەر ئالماڭلار، يولدا كىشىلەر بىلەن سالاملىشىشقا توختىماڭلار.	ھەميان، خۇرجۇن ۋە كەشلەرنى ئېلىپ كەتتۈرۈشنى توختىتىڭلار؛ يولدا كىشىلەر بىلەن سەلام توختىماڭلار.
LUK 10:5	قايسى ئۆيگە كىرسەڭلار، ئالدى بىلەن: «مۇشۇ ئۆيدىكىلەرگە ئاراملىق بولغاي!» دەڭلار.	ھەر بىر ئۆيگە كىرسەڭلار، ئالدىن: «بۇ ئۆيده تىنچلىق كەلگەي!» دەڭلەر.
LUK 10:6	ئۇ ئۆيده «ئاراملىق ئىگىسى» بولسا، تىلىگەن ئاراملىقىڭلار شۇ ئۆيگە قوندۇ؛ ئەگەر بولمىسا، ئۇ ئاراملىق ئۆزۈڭلارغا ياندۇ.	ئەگەر ئۇ ئۆيده تىنچلىق كىشى بار بولسا، سىلەرنىڭ تىنچلىقى شۇ ئۆيگە قالبى قالىدۇ؛ ئەگەر يوق بولسا، ئۇ تىنچلىق سىلەرگە قايىتىپ كېلىدۇ.
LUK 10:7	ئاندىن چوشكەن ئۆيده تۇرۇپ يۆتكەلمەڭلەر، شۇ ئۆيدىكىلەرنىڭ بەرگىنىنى بەرگەنلىكىنى يېپ-ئېچىڭلار، چۈنكى ئىشىچى ئۆز تۆللىكىنى ئېلىشقا ھەقلقى. يېپ-ئېچىڭلارغا، ئۆز ئۆيده تۇرغان ئۆيده قالىڭلار، يۆتكەلمەڭلەر، شۇ ئۆيدىكىلەرنىڭ بەر ئۆيدين باشقى ئۆيگە كۆچۈپ يۈرمەڭلار.	ئاندا كىرىپ تۇرغان ئۆيده قالىڭلار، يۆتكەلمەڭلەر، شۇ ئۆيدىكىلەرنىڭ بەرگەنلىكىنى يېپ-ئېچىڭلار، چۈنكى ئىشىچى ئۆز تۆللىكىنى ئېلىشقا ھەقلقى. يېپ-ئېچىڭلارغا، ئۆز ئۆيده تۇرغان ئۆيده قالىڭلار، يۆتكەلمەڭلەر، شۇ ئۆيدىكىلەرنىڭ بەر ئۆيدين باشقى ئۆيگە كۆچۈپ يۈرمەڭلار.
LUK 10:8	سىلەر قايسى شەھەرگە كىرسەڭلار، ئۇلار سىلەرنى قارشى ئالغاندا، ئۇلار ئالدىڭلارغا نېمە قوبىسا شۇنى يەڭلەر.	سىلەر قايسى شەھەرگە كىرسەڭلار، ئۇلار سىلەرنى قارشى ئالغاندا، ئۇلار سىلەرگە نېمە قويۇپ بېرىسا، شۇنى يېڭلەر.
LUK 10:9	ئۇ يەردىكى كېسەللەرنى ساقايتىپ، ئۇلارغا: «خۇدانىڭ يادىشاھلىق سىلەرگە يېقىنلاشتى!» دەڭلار.	ئۇ يەردىكى كېسەللەرنى داۋالاپ، ئۇلارغا: «خۇدانىڭ دۆلتى سىلەرگە ياقۇرۇپ كەتى!» دەڭلەر.
LUK 10:10	بىراق، سىلەر قايسى شەھەرگە كىرسەڭلار، ئۇلار سىلەرنى قارشى ئالمىسا، بىراق سىلەر قايسى شەھەرگە كىرسەڭلار، ئۇلار سىلەرنى قوبۇل قىلىمسا، ئۇلارنىڭ رەستە-كۆچىلىرىغا چىقىپ كۆچىلىككە:	ئۇ شەھەرنىڭ كۆجالىرىغا چىقىپ، دەڭلەر.

Reference	Before	After
LUK 10:11	«سلهرگه ئاگاه بولسۇن ئۆچۈن ھەتتا شەھىرىڭلارنىڭ ئايىغىمىزغا چاپلاشقان توپسىنىمۇ قېقىپ چوشۇرۇۋېتىمىز! ھالبۇكى، شۇنى بىلىپ قويۇڭلاركى، خۇدانىڭ يادشاھلىقى سلهرگە راستىنلا يېقىنلاشتى!» دەڭلار.	«سزىلەرگە دېسەم، بىز ھەتتە شەھەرلىرىڭلارنىڭ توزىنىمۇ ئاياقمىزنىڭ ئۆستىدىن قېقىپ تاشلايمىز! براق، بۇنى بىلىپ تۇرۇڭلار، خۇدانىڭ يادشاھلىقى سزىلەرگە ھەقىقىي يېقىنلىدى!» دەڭلار.
LUK 10:12	مەن سلهرگە ئېيتىپ قويايكى، شۇ كۇنى ھەتتا سودوم شەھىرىدىكىلەرنىڭ كۆرۈدۈغىنى بۇ شەھەردىكىلەرنىڭكىدىن يېنىك بولىدۇ.	مەن سلهرگە دەيمەن، شۇ كۇندە سودومدىكىلەرنىڭ ئەھۋالى بۇ شەھەردىكىلەرنىڭكىدىن يېنىك بولىدۇ.
LUK 10:13	ۋاي سلهرگە، ئەي قورازىنلار! ۋاي سلهرگە، ئەي بەيت-سائىدالار! چۈنكى ھالكىلارغا ۋاي، ئەي قورازىنلilar! چۈنكى سلهردا كۆرسىتىلگەن مۇجىزىلەر تۇر ۋە زىدون شەھەرلىرىدە سلهردا كۆرسىتىلگەن مۇجىزىلەر تۇر ۋە زىدون شەھەرلىرىدە كۆرسىتىلگەن بولسا، ئۇ يەرلەردىكىلەر خېلى بۇرۇنلا بۆزگە يۈگىنىپ، كۈلگە مىلىنىپ تۆۋا قىلغان بولاتقى.	ۋاي سلهرگە، ئەي قورازىنلار! ۋاي سلهرگە، ئەي بەيت-سائىدالار! چۈنكى ھالكىلارغا ۋاي، ئەي قورازىنلilar! چۈنكى سلهردا كۆرسىتىلگەن مۇجىزىلەر تۇر ۋە زىدون شەھەرلىرىدە كۆرسىتىلگەن مۇجىزىلەر تۇر ۋە زىدون شەھەرلىرىدە كۆرسىتىلگەن بولسا، ئۇ يەرلەردىكىلەر خېلى بۇرۇنلا بۆزگە يۈگىنىپ، كۈلگە مىلىنىپ تۆۋا قىلغان بولاتقى.
LUK 10:14	براق، قىيامەت كۇنى، تۇر ۋە زىدون شەھەرلىرى ئۆچۈن سلهرگە قارىغاندا قىيامەت كۈنندە تۇر ۋە زىدوندىكىلەرنىڭ كۆرۈدۈغىنى سلهرنىڭكىدىن يېڭىراق بولىدۇ.	براق، قىيامەت كۇنى، تۇر ۋە زىدون شەھەرلىرى ئۆچۈن سلهرگە قارىغاندا قىيامەت كۈنندە تۇر ۋە زىدوندىكىلەرنىڭ كۆرۈدۈغىنى سلهرنىڭكىدىن يېڭىراق بولىدۇ.
LUK 10:15	ئەي ئەشكە كۆنۈرۈلگەن كەپەرناھۇمۇلۇقلارا سىلەر تەھىسىزاغا چوشۇرۇلىسىلەر!	ئەي، كەپەرناھۇم! سىلەر ئاسمانىغا كۆنۈرۈلگەن بولساقامۇ، جەھەنمەتكە چوشۇپ كېتەمىسىلەر!
LUK 10:16	ئۇ مۇخلىسىلىرىغا يەنە: – كىمەدەكىم سلهرنى تىڭىشىسا، مېنىمۇ تىڭىشىغان بولىدۇ؛ كىمەدەكىم سلهرنى چەتكە قاقدىسا، مېنىمۇ چەتكە قاقدان بولىدۇ؛ كىم مېنى چەتكە قاقدان بولسا، مېنى ئەۋەتكۈچىنىمۇ چەتكە قاقدان بولىدۇ، – دېدى.	كىم سلهرنى ئاڭلەس، مېنى ئاڭلادۇ؛ كىم سلهرنى رەت قىلسما، مېنى رەت قىلىدۇ؛ كىم مېنى رەت قىلسما، مېنى ئەۋەتكەن خۇدانى رەت قىلىدۇ.
LUK 10:17	70 شاگىد خۇشال ھالەتتە قايتىپ كېلىپ: «ئى رەب! ھەتتا جىنلار سېنىڭ يەتمىش مۇخلىس خۇشال-خۇراملىق ئىچىدە قايتىپ كېلىپ: – ئى رەب! ھەتتا جىنلارمۇ سېنىڭ نامىڭ بىلەن بىزگە بويىسۇندىكەن! – دەپ مەلۇم قىلدى.	ئى سىمىڭ بىلەن بىزگە بويىسۇندۇ!» دەپ ئېتتى.
LUK 10:18	ئۇ ئۇلارغا: – مەن شەيتاننىڭ ئاسمانىدىن چاقماقتەك چوشۇپ كەتكەنلىكىنى كۆرگەنمن.	ئۇ ئۇلارغا: مەن شەيتاننىڭ ئاسمانىدىن چاقماقتەك تېز چوشۇپ كەتكەنلىكىنى كۆرگەنمن.
LUK 10:19	مانا، مەن سلهرگە يىلان-چایانلارنى دەسىسىپ يانجىشقا ۋە دۇشمەنىڭ بارلىق كۈچىنى يېقىپ تاشلاشقا هوقۇق بەردىم. ھېچقاچان يېتكۈزەلمەيدۇ.	قارا، مەن سلهرگە يىلان-چایانلارنى باستۇرۇپ كەتىشقا ۋە دۇشمەنىڭ بارلىق كۈچىنى يېقىپ تاشلاشقا هوقۇق بەردىم. ھېچقاچان يېتكۈزەلمەيدۇ.
LUK 10:20	لېكىن سىلەر روھلارنىڭ سلهرگە بويىسۇنغا نەدىن تۈپەيلەن شادىلماڭلار، بەلكى بەلكى نامىڭلارنىڭ ئەرشەلدە يۈتۈلگەنلىكى تۈپەيلەن شادىلىنىڭلار، – دېدى.	لېكىن سىلەر روھلار سلهرگە بويىسۇنغا نەدىن خاتىرچەم بولماڭلار، بەلكى نامىڭلار ئەرشەلدە يېزىلغانلىقى تۈپەيلەن شادىلىنىڭلار، دېدى.
LUK 10:21	شۇ ۋاقتىتا، ئەيسا روھتا خۇشاللىنىپ مۇنداق دېدى: «ئاسمان-زېمىن ئىگىسى ئى ئاتا! سەن بۇ ھەقىقەتلەرن دانىشىمەن ۋە ئەقلىلىقلاردىن يوشۇرۇپ، سەبىي بالىلارغا ئاشكارلىغىلىقىڭ ئۆچۈن سېنى مەدھىيەلەيمەن! بەرھەق، ئى ئاتا، نەزىرىنگە بۇنداق قىلسما راۋا ئىدى.	ئۇ ۋاقتىتا ئەيسا روھ بىلەن خۇشال بولۇپ، مۇنداق، دېدى: «ئاسمان-زېمىن ئىگىسى، ئاتا! سەن بۇ ھەقىقەتلەرن ئەقلىلىق كىشىلەردىن يوشۇرۇپ، بالىلارغا ئاشكارلاپ بەرگەنلىكىڭ ئۆچۈن سېنى ھەممەن! توغرارا، ئاتا، سەن بۇنى شۇنداق قىلغانلىقىڭ ياخشى بولغان.
LUK 10:22	ھەممە ماڭا ئاتامدىن تەقدىم قىلىنىدى؛ ئوغۇلننىڭ كىملىكىنى ئاتىدىن باشقا ھېچكىم بىلمەيدۇ، ۋە ئاتىنىڭ كىملىكىنى ئوغۇل خالىسا ئاشكارلاپ بەرگەن بىلمەيدۇ، ۋە ئاتىنىڭمۇ كىملىكىنى ئوغۇل ۋە ئوغۇل ئاشكارلاشنى لايق كۆرگەن كىشىلەردىن باشقا ھېچكىم بىلمەيدۇ.	ھەممە ماڭا ئاتامدىن بېرىلدى؛ ئوغۇلننىڭ كىملىكىنى ئاتىدىن باشقا ھېچكىم بىلمەيدۇ، ۋە ئاتىنىڭ كىملىكىنى ئوغۇل خالىسا ئاشكارلاپ بەرگەن بىلمەيدۇ، ۋە ئاتىنىڭمۇ كىملىكىنى ئوغۇل ۋە ئوغۇل ئاشكارلاشنى كىشىلەردىن باشقا ھېچكىم بىلمەيدۇ.
LUK 10:23	كېپىن ئۇ تالابەرلەرگە يۈز تۆۋەرتىپ، ئۇلارغا بۇرۇلۇپ، ئۇلارغا ئاستىغىنا: سلهر كۆرۈۋاتقان ئىشلارنى كۆرگەن كۆزلەر ئەقەدەر بەختلىك!	كېپىن ئۇ تالابەرلەرگە يۈز تۆۋەرتىپ، ئۇلارغا بۇرۇلۇپ تۆرغان ئىشلارنى كۆرگەن كۆزلەر ئەقەدەر بەختلىك!

Reference	Before	After
LUK 10:24	چۈنكى مەن سىلەرگە شۇنى ئېتىپ قوبایكى، نۇرۇن يەيغەمبەرلەر ۋە يادىشاھلار يادىشاھلار سىلەر كۆرگەن ئىشلارنى كۆرۈشكە ئىتىزاز بولغىنى بىلەن ئۇلارنى كۆرمىگەن؛ ۋە سىلەر ئاڭلاۋاتقان ئىشلارنى ئاڭلاشقا ئىتىزاز بولغىنى بىلەن، ئۇلارنى ئاڭلاپ باقىغان، – دېدى.	چۈنكى مەن سىلەرگە بۇنى دەيمەن: كۆپ يەيغەمبەرلەر ۋە يادىشاھلار سىلەر كۆرگەن نەرسىلەرنى كۆرۈشكە ئومىت قىلغان، لېكىن كۆرمىگەن؛ سىلەر ئاڭلاۋاتقان نەرسىلەرنى ئاڭلاشقا ئومىت قىلغان، لېكىن ئاڭلاپمىگەن.
LUK 10:25	ۋە مانا، تەۋرات ئوستازىلىرىدىن بىرى ئورندىن تۇرۇپ ئىيىسانى سىنىماقچى بولۇپ: – ئۇستاز، مەڭگۈلۈك ھاياتقا ۋارىس بولماق ئۈچۈن نېمە ئىشنى قىلىشىم كېرەك؟ – دەپ سورىدى.	شۇ ۋاقتىتا بىر قانۇن ئالىمى تۇرۇپ كەتتى، ئىيىسا نى سىناب كۆرمەكچى بولۇپ: ئۇستاز، ھەمىشە قالىدىغان ھاياتقا ئېرىشىچەك بولسام، نېمە قىلىشىم كېرەك؟ دەپ سورىدى.
LUK 10:26	ئۇ جاۋابەن: – تەۋرات قانۇندا نېمە يۇتۇلگەن؟ بۇنىڭغا ئۆزۈڭ قانداق قارايسەن؟ – دېدى.	ئۇ جاۋاب بەردى: تەۋرات قانۇندا نېمە يېزىلغان؟ سەن بۇنى قانداق ئوقۇيسەن؟
LUK 10:27	ھېلىقى كىشى جاۋابەن: – «بەرۋەردىگار خۇدايىكىنى يۇتون قەلبىڭ، يۇتون جىنىڭ، يۇتون كۆچۈڭ ۋە يۇتون زېھنىڭ بىلەن سۆيگەن؛ ۋە «قوشنانى ئۆزۈڭنى سۆيگەندەك سۆي»، – دېدى.	ئۇ كىشى جاۋاب قىلدى: «خۇدايىكى ھەممە قەلبىڭ بىلەن، ھەممە جىنىڭ بىلەن، ھەممە كۆچۈڭ بىلەن ۋە ھەممە زېھنىڭ بىلەن سۆي» ۋە «قوشنانى ئۆزۈڭ سۆيگەندەك سۆي».
LUK 10:28	ئىيىسا ئۇنىڭغا: – توغرا جاۋاب بەردىڭ. شۇنداق قىلىساڭ ھايات بولىسىن، – دېدى.	ئىيىسا ئۇنىڭغا: تەڭ جاۋاب بەردىڭ. شۇنداق قىلىساڭ، ھايات تايىسىن، ئىيىسا ئۇنىڭغا، توغرا دەپ كۆرسەتمەكچى بولۇپ، ئىيىسگە سوراپ: «مەنىڭ قوشىنام كىم؟» دەپ.
LUK 10:29	لېكىن ئۆزىنى ھەققانىي دەپ ئىسپاتلىماقچى بولۇپ، ئىيىسادىن بەن سوراپ: – ئەمدى «مېنىڭ قوشىنام» كىمدۇر؟ – دېدى.	بىراق ئۇ ئۆزىنى توغرا دەپ كۆرسەتمەكچى بولۇپ، ئىيىسگە سوراپ:
LUK 10:30	ئىيىسا جاۋابەن مۇنداق دېدى: – بىر ئادەم يېرۇسالىمدىن بېرخۇ شەھرىگە چۈشۈۋېتىپ، يولدا قاراچىلارنىڭ قولغا چۈشۈپ قايتۇ. قاراچىلار ئۇنىڭ كىيم-كېچەكلەرنى سالدۇرۇۋېلىپ، ئۇنى يارىلاندۇرۇپ، چالا ئۇلۇك حالدا تاشلاپ كېتپتۇ.	ئىيىسا جاۋاب قىلدى: بىر كىشى يېرۇسالىمدىن بېرخۇغا تۆھنەلەپ بارۋاتقان ۋاقتىتا، قاراچىلار تۇتۇپ قالدى. قاراچىلار ئۇنىڭ كېيملىرىنى تارتىپ ئالدى، ياماق تېخىپ، چالا ئۇلۇك حالدا تاشلاپ كەتتى.
LUK 10:31	ۋە شۇنداق بولدىكى، مەلۇم بىر كاهىن شۇ يولدىن چۈشۈۋېتىپ، ھېلىقى ئادەمنى كۆرۈپ، يولنىڭ ئۇ چېتى بىلەن مېڭىپ ئۆتۈپ كېتپتۇ.	شۇ ۋاقتىت بىر كاهىن شۇ يولدىن بارارغاندا، ئادەمنى كۆرۈپ، يولنىڭ باشقا تەرەپىدىن ئوزاتىپ كېتپتۇ.
LUK 10:32	شۇنىڭدەك بىر لاۋېلىق روهانىي بۇ يەرگە كەلگەندە، يېنىغا كېلىپ قاراپ قويۇپ، يولنىڭ ئۇ چېتى بىلەن مېڭىپ ئۆتۈپ كېتپتۇ.	شۇنداقلا بىر لاۋىنى كىشىسى بۇ جايغا كەلگەندە، كۆرۈپ تۇرۇپ، يولنىڭ باشقا تەرەپىدىن ئادەتتە تەركى قىلىپ كەتتى.
LUK 10:33	لېكىن سەپەرەد بولغان بىر سامارىيەلىك ھېلىقى ئادەمنىڭ يېنىغا كەلگەندە، ئۇنى كۆرۈپلا ئىچ ناغىرتىپتۇ.	ئەمما بىر سامارىيەلىك يولدا سەپەر قىلىپ، شۇ جايغا كەلگەندە، ئۇنى كۆرگەندە ئىچى ئاغىرب كەتتى
LUK 10:34	ۋە ئالدىغا بېرىپ، جاراھەتلەرىگە ماي ۋە شاراب قۇيۇپ، تېڭىپ قۇيۇپتۇ. ئاندىن ئۇنى ئۆز ئۆلۈغىقا منىدۇرۇپ، بىر سارايغا ئېلىپ بېرىپ، ئۇ يەرde ھالدىن خەۋەر ئاپتۇ.	ئۇ بارغاندا، جېرمىلىرىگە ماي بىلەن شاراب تۆكۈپ، تەمىزىنەپ قۇيۇپتۇ. كېپىن ئۇنى ئۆز تاشقىنىغا سوقتۇرۇپ، بىر مەمانخانىغا ئېلىپ كېلىپ، ئورندا قاراش قىلغان.
LUK 10:35	ئەتىسى يولغا چىققاندا، ئىككى كۆمۈش دىنارنى ئېلىپ سارايدەنگە بېرىپ: «ئۇنىڭغا قاراپ قويۇڭ، بۇنىڭدىن ئاڑتۇق چىقىم بولسما، قايتىشىمدا سىزگە تۆلەيمەن» دەپتۇ.	كېپىنلىكى كۆنۈ يولغا چىققاندا، ئىككى دىنار يۈل بېرىپ، مېھمانخانا باشلىقىغا: «ئۇنى ياخشى كۆزەت، بۇ يۈلدىن كۆپەرەك خارجات چىقسا، قايتىپ كەلگەندە ھەممىسىنى تۆلەيمەن» دەپتۇ.
LUK 10:36	ئەمدى ئىيىسا ھېلىقى ئوستازىدىن: – سېنىڭچە، بۇ ئوچ ئادەم ئىچىدە قايسىسىن قاراچىلارنىڭ قولغا چۈشكەن ھېلىقى كىشىگە ھەققىي قوشنا بولغان؟ – دەپ سورىدى.	ئەمدى بىسسوں ئۇ كىشىدىن: «سېنىڭ دېمەكچىسىڭ، بۇ ئوچتنى دەپ سورىدى.
LUK 10:37	– ئۇنىڭغا مېھرىبانلىق قىلغان كىشى، دەپ جاۋاب بەردى. ئىيىسا ئۇغا ئاندا، سەنمۇ بارىپ شۇنداق قىلغىن، دېدى.	ئۇغا مېھرىبانلىق قىلغان كىشى، دەپ جاۋاب بەردى. ئىيىسا ئۇغا ئاندا، سەنمۇ بارىپ شۇنداق قىلغىن، دېدى.

Reference	Before	After
LUK 10:38	وە شۇنداق بولدىكى، ئۇ مۇخلىسىلىرى بىلەن سىللە يولدا كېتىۋېتىي، مەلۇم بىر يېزىغا كىرىدە. ئۇ يەردە مارتا ئىسىمىلىك بىر ئايال ئۇنى ئويىگە چاقىرىپ، مېھمان قىلدى.	ئۇلار يولدا يۈرۈپ كېتىشلەرنىڭ ئۆستىدە، بىر يېزا كىرىپ كەتتى. ئۇ يەردە مارتا ئىسىمىلىك بىر ئايال ئۇنى ئۆز ئويىگە چاقىرىپ، مېھمان قىلدى.
LUK 10:39	مارتانىڭ مەريم ئىسىمىلىك بىر سىكلىسى بار ئىدى. ئۇ ئەيسانىڭ ئاييفى ئالدىدا ئولتۇرۇپ، ئۇنىڭ سۆز-كالامىنى تىكشۈۋاتتى.	مارتانىڭ مەريم دېگەن بىر سىكلىسى بار، ئۇ ئەيسا يۇتنىنىڭ ئالدىدا ئولتۇرۇپ، ئۇنىڭ سۆزلەرىنى تىكلاپ تۇراتقى.
LUK 10:40	ئەمدى مېھمانلارنى كۇتۇش ئىشلىرىنىڭ كۆپلۈكىدىن كۆڭلى بۆلۈنۈپ كەتتى، شۇ ۋاقتىتا مارتا ئالدىغا كېلىپ: «ئى رەب، سىكلىم مېنى يالغۇزلاپ كەتكەن مارتا ئەيسانىڭ ئالدىغا كېلىپ: - ئى رەب، سىكلىمنىڭ مېنى قويۇپ قالدى، بۇغا سىز يەرۋا قىلمايسىز؟ ئۇنى ماڭا ياردەم بېرىشكە دېڭ! مېھمان كۇتكىلى يالغۇز تاشلاپ قويغىنىغا كارىڭ بولمامدو؟ ئۇنى ماڭا ياردەملىشىشكە بۇيرۇغۇن! - دېدى.	هازىر مېھمان كۇتۇش ئىشلىرىنىڭ كۆپلۈدىن مارتا كۆنگۈلى سەپلىنىپ « دېدى.
LUK 10:41	لېكىن ئەيسا ئۇنىڭغا جاۋاب قىلدى: «مارتا، مارتى، سەن كۆپ ئىشلارنىڭ غېمىنى يې ئاواهە بولۇپ يۈرۈۋاتتىسىن.»	ئەنسىرەپ ۋە چاتاقلىشىپ كېتىسىن.
LUK 10:42	ئەممە، يەقەت بىر نەرسىگە ئېھتىياج بار، مەريم ياخشى قىسىمىنى تاللاپ ياخشى ئۆلۈشنى ئالدى؛ بۇ ھەرگىز ئۇنىڭدىن نارتەپلىنىمايدۇ - دېدى.	شۇ ۋاقتىتا، ئۇ بىر جايدا دۇئا قىلىۋاتاتقى. دۇئا تمام بولغاندا، مۇقۇملىرىنىڭ بىرى ئۇغا: ئى رەب، يوحىح ئۆز مۇقۇملىرىغا دۇئا قىلىشنى ئۆگىتكەندەك، سەن بىزگەم ئۆگەتسەڭ، دەپ دېدى.
LUK 11:1	ئەمدى شۇنداق بولدىكى، ئۇ بىر يەردە دۇئا قىلىۋاتاتقى؛ دۇئا ئاياغلاشقاندا، مۇخلىسىلىرىدىن بىرى ئۇنىڭدىن: - ئى رەب، يەھيا ئۆز مۇخلىسىلىغا ئۆگەتكىننەك، سەنمۇ بىزگە دۇئا قىلىشنى ئۆگەتسەڭ، - دېدى.	ئۇ ئۇلارغا دېدى: دۇئا قىلسائىلار، مۇنداق دېڭ: ئاتامىز، سىز گۆۋىددە تۇرۇسز، سېنىڭ ئاتىڭ مۇقەددەس بولسۇن. سېنىڭ يادىشاھلىقىڭ كەلسۇن. سېنىڭ ئىرادىڭ يەر يۈزىدەم، گۆۋىدە بولغاندەك بولسۇن.
LUK 11:2	ئۇ ئۇلارغا مۇنداق دېدى: - دۇئا قىلغىنىڭلاردا، مۇنداق دەڭلار: «ئى ئاتا، سېنىڭ نامىڭ مۇقەددەس دەپ ئۇلۇغۇنغا يىدىشالىقىڭ كەلگەي.	ھەر كۈن بىزگە كۈندهلىك ناننى بەرگىن.
LUK 11:3	ھەر كۈنلۈك نېنىمىزنى بىزگە ھەرگۈنى بەرگىيەن.	بىزگە قەرزىلىق ھەر كىشىنى كەچۈرگەندەك، سەنمۇ بىزگە گۇناھلىرىمىزنى كەچۈرگەيىسەن. بىزنى تەۋەنگە ئېلىپ كەتمە، لېكىن بىزنى يامانلىقتىن قۇتقۇر.
LUK 11:4	بىزگە قەرزىدار بولغان ھەركىمنى كەچۈرگىنىمىزدەك، سەنمۇ گۇناھلىرىمىزنى كەچۈرگەيىسەن. بىزنى ئازدۇرۇلۇشلارغا ئۇچراتقۇزمىغايسەن.»	ئۇ گاپىنى داۋاملاشتۇردى: سىلەر كىمىڭلار بىر دوستى بار بولۇپ، كېچە پېرىمىدا ئۇنىڭ ئۆبىگە بارىپ: «ئى دوست، ماڭا ئۆچ تال نان بەرەمدو؟» دېسىن.
LUK 11:5	ئۇ سۆزىنى داۋام قىلىپ ئۇلارغا مۇنداق دېدى: - سىلەرنىڭ ئىچىڭلاردىن بىرىڭلارنىڭ بىر دوستى بولۇپ، يېرىم كېچىدە ئۇنىڭ قېشىغا بېرىپ: ئەي دوستۇم، ماڭا ئۆچ نان ئۆتىنە بەرگىن؛	چۈنكى دوستۇم سەبەردىن كەلدى، ئۇنىڭ ئالدىغا قويۇش ئۆچۈن بىر نەرسىم يوق.
LUK 11:6	چۈنكى ماڭا سەبەردىن بىر دوستۇم كەلدى ۋە ئۇنىڭ ئالدىغا قويغۇدەك بىر نەرسىم قالمايتۇ، دېسى.	ئۇ ئۆي ئىچىدىن جاۋاب بېرىپ: «مېنى بەزەر قىلما، ئىشىك قويۇلغان، باللار ئورۇندا يىننەما ياتىدۇ. ساڭا ئېلىپ بېرىشكە تۇرالىمىمەن» دەيدۇ.
LUK 11:7	ئۇ ئۆبىنىڭ ئىچىدە تۇرۇپ: «مېنى ئاواهە قىلىمغۇن، ئىشىك تاقاقلقى، باللار ئورۇندا يىننەما ياتىدۇ. ساڭا ئېلىپ بېرىشكە قويالمايمەن، دېپىشى مۇمكىن.	سىلەرگە بۇنى دەيمەن: گەرچە دوستلىق ئۆچۈن تۇرمایىسىمۇ، لېكىن ئۇنىڭ سىلەرگە شۇنى ئېيتىمەن، كەن ئۆبىنىڭ دەيمەن: تەلەپ قىلىڭلار، سىلەرگە بېرىلىپ بىئەزۇي يەختىلىكى سەۋەبىدىن، تۇرۇپ، نېمە لازىم بولسا ھەممىسىنى بېرىپ قويىدۇ.
LUK 11:8	شۇنىڭ ئۆچۈن مەن سىلەرگە ئېيتىمەن، تىلەڭلار، سىلەرگە ئاتا قىلىنىدۇ؛ بىلەن بېرىشكە ئورنىدىن تۇرمىسىمۇ، ئۇنىڭ خىجىل بولماي قايتا-قايتا يالۋۇرۇشى بىلەن ئۇ چوقۇم ئورنىدىن تۇرۇپ، قانچە لازىم بولسا ئۇنىڭغا بېرىنىدۇ.	شۇ ئۆچۈن، مەن سىلەرگە دەيمەن: تەلەپ قىلىڭلار، سىلەرگە بېرىلىپ كېتىدۇ؛ ئىزدەپ بارىڭلار، تاپاپ كېتىسىلەر؛ ئېشىقنى چېكىڭلار، ئۆچۈق بولۇپ كېتىدۇ.
LUK 11:9	شۇنىڭ ئۆچۈن مەن سىلەرگە ئېيتىمەن، تىلەڭلار، سىلەرگە ئاتا قىلىنىدۇ؛ ئىزدەڭلار، تاپىسىلەر، ئىشىكى ظېكىڭلار، ئېچىلىدۇ.	

Reference	Before	After
LUK 11:10	چۈنكى ھەر بىرىشى سورىسا، سورىغان نەرسىسىنى ئېرىشىدۇ؛ ئىزدەسە، چۈنكى ھەربىر تىلىگۈچى تىلىگىنىڭ ۋېرىشىدۇ؛ ئىزدەگۈچى ئىزدىگىنىنى تاپىدۇ؛ ئىشىكىن چەككۈچىلەرگە ئىشىك ئېچىلىدۇ.	چۈنكى ھەر بىرىشى سورىسا، سورىغان نەرسىسىنى ئېرىشىدۇ؛ ئىزدەسە، چۈنكى ھەر بىرىشى ئېرىشىدۇ؛ ئىزدەگۈچى ئىزدىگىنىنى تاپىدۇ؛ ئىشىكىن چەككۈچىلەرگە ئىشىك ئېچىلىدۇ.
LUK 11:11	ئاراڭلاردا ئاتا بولغۇچىلار ئۆز ئوغلى نان تەلەپ قىلسما، ئۇنىڭغا تاش بېرىدىغانلار بارمۇ؟! ياكى بېلىق تەلەپ قىلسما، يىلان بېرىدىغانلار بارمۇ؟	سېزلەردا قايىس ئاتا بارمۇ، بالىسى نان ئىستەپ قالسا، ئۇنىڭغا تاش بېرىدىۇ؟ ياكى بېلىق ئىستەپ قالسا، يىلان بېرىدىۇ؟
LUK 11:12	تۇخۇم تەلەپ قىلسما، چايان بېرىدىغانلار بارمۇ؟	ئەگەر تۇخۇم ئىستەسە، چايان بېرىپ قويدىغانلار بارمۇ؟
LUK 11:13	ئەمدى سىلەر رەزىل تۇرۇپ ئۆز يەرزەنتىلىرىڭلارغا ياخشى ئىلتىپاتلارنى بېرىشىن بىلگەن يەردە، ئەرشتىكى ئاتا ئۆزىدىن تىلىگەنلەرگە مۇقەددەس روھنى تېخىمۇ ئاتا قىلىماسمۇ؟	ئەگەر سىلەر يامان بولسىڭلارمۇ، بالىسىلەرغا ياخشى ئەھلەكلىر بېرىشنى بىلىسىلەر، شۇنداقتا، ئاسماناندىكى ئاتا سىلەر سورىساڭلار، مۇقەددەس روھنى تېخىمۇ بەھەرمانلىق سىلەن بېرىدىۇ؟
LUK 11:14	ئەمدى ئۇ بىرىشىدىن «ئادەمنى گاچا قىلغۇچى» جىننى ھەيدىۋەتكەندە، شۇنداق بولدىكى، جىن ئۇنىڭدىن چىققاندا، گاچا زۇۋانغا كەلدى. خالايق بۇنىڭغا ئىنتايىن ھەيران بولۇشتى.	ئۇ بىرىشىدىن جىننى قوۋۇرۇپ چىقارغاندا، جىن چىققاندا، شۇ كىش سۆز ئېغىزىغا كەلدى. خەلق بۇغا كۆپ ھەيران قالدى.
LUK 11:15	بىراق ئۇلارنىڭ بەزىلىرى: «ئۇ جىنلارنى جىنلارنىڭ ئەمىرى بولغان بەلزەبۇلغان بەشقا بەزىلەر ئۇنى سىناش مەقسىتىدە ئۇنىڭدىن بىزگە ئاسماناندىن بىر مۆجىزلىك ئالامەت كۆرسەتسەك، دەپ تەلەپ قىلغىلى تۇردى.	بىراق ئۇلارنىڭ بەزىلىرى: «ئۇ جىنلارنى جىنلارنىڭ باشقۇرى بەلزەبۇلغان بىشىنىپ سۈرۈپ چىقارىۋاتىدۇ» دېدى.
LUK 11:16	ۋە باشقا بەزىلەر ئۇنى سىناش مەقسىتىدە ئۇنىڭدىن بىزگە ئاسماناندىن بىر مۆجىزلىك ئالامەت كۆرسەتسەك، دەپ تەلەپ قىلغىلى تۇردى.	ۋە باشقا بەزى كىشىلەر ئۇنى سىناپ كۆرمەكچى بولۇپ، ئۇنىڭدىن بىزگە ئاسماناندىن بىر مۆجىزلىك ئالامەت كۆرسەتسەك، دەپ تەلەپ قىلدى.
LUK 11:17	لېكىن ئۇ ئۇلارنىڭ نېمە ئويلاۋاتقانلىقىنى بىلىپ ئۇلارغا مۇنداق دېدى: - ئۆز ئىچىدىن بۆلۈنۈپ ئۆزىلار سوقۇشقاڭ ھەرقانداق يادىشاھلىق ۋەيران بولىدۇ؛ ۋە ھەرقانداق ئائىلە ئۆز ئىچىدىن بۆلۈنۈپ ئۆزىلار سوقۇشسا زاۋالىققا يۇز تۇتىدۇ.	لېكىن ئۇ ئۇلارنىڭ نېمە ئويلاۋاتقانلىقىنى بىلىپ، ئۇلارغا مۇنداق دېدى: - ھەرقانداق دۆلەت ئىچكى جەھەتنىن پارىقلەنىپ ساققىق بولسا، يوقاپ كېتىدۇ؛ ھەرقانداق ئائىلە ئىچكىدىن يارىقلانسا، خەترگە دۇچ كېلىدۇ.
LUK 11:18	شۇنىڭغا ئوخشاش، ئەگەر شەيتان ئۆز-ئۆزىگە قارشى چىققان بولسا، يادىشاھلىقى قانداق تۇرالايدۇ؟ چۈنكى سىلەر مەننىڭ جىنلارنى بەلزەبۇل ئۇنداقتا، ئۇنىڭ يادىشاھلىقى قانداقمۇ يۇت تەرەپ تۇرالىسىۇن؟ چۈنكى سىلەر مېنى، «جىنلارنى بەلزەبۇلغان ئايىنىپ ھەيدىكەن» دەيسىلەر.	شۇنداق بولغاندا، ئەگەر شەيتان ئۆزىگە قارشى چىقسا، ئۇنىڭ يادىشاھلىقى قانداق تۇرالايدۇ؟ چۈنكى سىلەر مەننىڭ جىنلارنى بەلزەبۇل ئۇنداقتا، ئۇنىڭ يادىشاھلىقى سىلەرگە كېلىپ ھەيدىغان دەيسىلەر.
LUK 11:19	ئەگەر مەن جىنلارنى بەلزەبۇلغان ئايىنىپ قوغلىسما، سىلەرنىڭ يەزەنتىلىرىڭلار كىمگە ئايىنىپ جىنلارنى قوغلايدۇ؟! شۇڭا ئۇلار سىلەر توغرۇلۇق ھۆكۈم چىقارسۇن!	ئەگەر مەن جىنلارنى بەلزەبۇل ئارقىلىق چىقارغۇچى بولسىما، سىلەرنىڭ ئوغۇللىرىڭلار كىم ياردىمدا جىنلارنى چىقارىدۇ؟ شۇڭا ئۇلار سىلەرگە قارار بېرىپ تۇرىدۇ!
LUK 11:20	لېكىن مەن خۇدانىڭ بارمىقى بىلەن جىنلارنى قوغلىسما، ئۇنداقتا خۇدانىڭ يادىشاھلىقى ئۇستۇڭلارغا چۈشۈپ نامايان بولغان بولىدۇ.	لېكىن مەن خۇدا بارمىقى بىلەن جىنلارنى چىقارىپ تاشلىسام، شۇنداقتا خۇدا يادىشاھلىقى سىلەرگە كېلىپ كۆرۈنۈپ قالدى.
LUK 11:21	بىر كۆچلۈك كىشى قورال بىلەن تولۇق تەيىار بولۇپ، ئۆز ئۇيىنى قوغداشتى، تولۇق قورالانغان كۆچنۈگۈر ئۆز ئۇيىنى قوغداپ تۇرغاندا، ئۇنىڭ ماال-	بىر كۆچلۈك كىشى قورال بىلەن تولۇق تەيىار بولۇپ، ئۆز ئۇيىنى قوغداشتى، تولۇق قورالانغان كۆچنۈگۈر ئۆز ئۇيىنى قوغداپ تۇرغاندا، ئۇنىڭ ماال- مۇلۇكلىرى ئامان قالدى.
LUK 11:22	لېكىن ئۇنىڭدىن كۆچنۈگۈر بىرى ئۇنىڭ ئۇستىگە ھۇجۇم قىلىپ ئۇنى يەڭىسى، ئۇنىڭ تايىانغان قوراللىرىنى تارتىۋالىدۇ ۋە ماال-مۇلۇكلىرىنى ئولجا قىلىپ ئۆزىدىكىلەرگە تەقسىم قىلىپ بېرىدۇ.	لېكىن، ئۇنىڭدىن كۆچلۈك بىرى ئۇنىڭ ئۇستىگە سەۋىر قىلىپ يېڭىپ، ئۇنىڭ قوراللىرىنى تارتىپ ئېلىپ، ماال-مۇلۇكلىرىنى ئارا تەقسىم قىلىدۇ.
LUK 11:23	مەن تەرىپىتە تۇرمىغانلار ماڭا قارشى تۇرگۇچىدۇر. مەن تەرىپىكە ئادەملەرنى يىغىمۇچىلار بولسا تۇزۇتۇۋەتكۈچىدۇ.	مەنمەن بولمىسىڭ، ماڭا قارشىسىز. مەنمەن يىغىمایدىغانلار، توزاتىدۇ.
LUK 11:24	نايالك روھ بىراۋىنىڭ تېنىدىن چىقىرىۋېتلىشى بىلەن، ئۇ قۇرغاق جايىلارنى يۈرۈپ، بىرەر ئاراملىق ئورنى ئىزدەيدۇ؛ بىراق تېپەلمىگەندە، «مەن چىققان چۆرگەلەپ يۈرۈپ بىرەر ئارامگاھنى ئىزدەيدۇ؛ بىراق تايىالمىغاندىن كېپىن، «مەن چىققان ماكانىمغا قايتىتى!» دەيدۇ.	نايالك روھ بىرىشىدىن چىقىپ كەتسە، ئۇ قۇرغاق جايىلاردا سېزىنىپ ئۈرۈپ، بىرەر ئاراملىق ئورنى ئىزدەيدۇ؛ بىراق تېپەلمىگەندە، «مەن چىققان چۆرگەلەپ يۈرۈپ بىرەر ئارامگاھنى ئىزدەيدۇ؛ بىراق تايىالمىغاندىن كېپىن، «مەن چىققان ماكانىمغا قايتىتى!» دەيدۇ.
LUK 11:25	شۇنىڭ بىلەن قايتىپ كېلىپ، شۇ ماكانىنىڭ ياكىز تازىلانغانلىقىنى ۋە شۇ ۋاقت قايتا كېلىپ، شۇ جايىنى تازىلانغان ۋە تەرتىپلەنگەن دەب	شۇ ۋاقت قايتا كېلىپ، شۇ جايىنى تازىلانغان ۋە تەرتىپلەنگەن دەب

Reference	Before	After
LUK 11:26	رەتلەنگەنلىكىنى بايقايدۇ-د، بېرىپ ئۆزىدىنمۇ بەتەر يەتتە روهنى باشلاپ كېلىدۇ؛ ئۇلار كىرىپ بىلە تۇرىدۇ، بۇنىڭ بىلەن ھېلىقى ئادەمنىڭ كېيىنكى ھالى بۇرۇنىقىدىنمۇ تېخىمۇ يامان بولىدۇ.	ئۇ بارىپ، ئۆزىدىن يامانراق يەتتە روهنى كۆتۈرۈپ كېلىدۇ؛ ئۇلار كىرىپ بىلە ياشايىدۇ. شۇڭا، ئۇ كىشىنىڭ ھالىنى بۇرۇنىقىدىن تېخىمۇ يامان بولىدۇ.
LUK 11:27	ۋە شۇنداق بولدىكى، ئۇ بۇ گەيلەرنى دەپ تۇرغاندا، خەلق ئارىسىدا بىر ئايال زور ئاۋاز بەرگەن: «سېنى تۇغقان قورساق بەھەرمان بولسۇن وە سوت بەرگەن ئايال ئاۋازنى كۆتۈرۈپ: – سېنى كۆتۈرگەن قورساق ۋە ئېمىتكەن ئەمچەك بەختلىكتۇرا! – دېدى.	شۇ ۋاقتى، ئۇ بۇ گەيلەرنى دەپ تۇرغاندا، خەلق ئارىسىدا بىر ئايال زور ئەمچەك بەختلىكتۇرا! دېدى.
LUK 11:28	بىراق ئۇ جاۋابەن: – بەلكى خۇدانىڭ سۆزىنى ئاڭلاپ، ئۇنىڭغا ئىتائەت قىلىدىغانلار بەختلىكتۇرا! – دېدى.	ئەمما ئۇ جاۋاب قىلدى: ‘ھەقىقەتەن، خۇدا سۆزىنى ئاڭلاپ، ئۇنى ئەمەل قىلغۇچىلار بەختلىك بولىدۇ!
LUK 11:29	شۇ چاغدا، توب-تايپ ئادەملەر ئۇنىڭ ئەتراپىغا ئولاشقاندا، ئۇ مۇنداق سۆزىلەشكە باشلىدى: – بۇ دەۋر دەرۋەقە رەزىل بىر دەۋردۇر؛ ئۇ مۇجىزىلىك بىر ئالامەتنىڭ كۆرسىتىلىشنى ئىستەپ يۇرىدۇ. بىراق بۇنىڭغا «يۇنوُس ېيغەمبەر» دە كۆرۈلگەن مۇجىزىلىك ئالامەت» تىن باشقا ھېچقا ناداق ئىككىنچى بىر ئالامەت كۆرسىتىلمەيدۇ.	شۇ دەم، خەلق تۆپلىنىپ كەتكەندە، ئۇ گەپ قىلدى: بۇ ئەھل يامان بىر ئەھلەدۇر؛ ئۇلار بىر مۇچىزە ئۇچۇن ئىزدەيدۇ، بىراق، ئۇلارغا ېقەت يۇنوُس ېيغەمبەرنىڭ مۇجىزىسى بەلگە بېرىلىدۇ.
LUK 11:30	چۈنكى يۇنوُس ېيغەمبەرنىڭ ئۆزى نىنھەۋە شەھىرىدىكى خەلقىلەرگە بىر ئالامەت-كارامەت بولغىنغا ئوخشاش، ئىنسانىوغلىمۇ بۇ دەۋوگە يەنە شۇنداق بولىدۇ.	يۇنوُس نىنھەۋە شەھىرىدىكى خەلقىلەرگە بىر ئالامەت بولغاڭغا ئوخشاش، ئىنسانئوغلى بۇ زامانغا شۇنداق بولىدۇ.
LUK 11:31	قييامەت كۈنى «جەنۇپىن كەلگەن ئايال يادىشاھ» مۇ بۇ دەۋردىكىلەر بىلەن تەڭ تىرىلىپ، ئۇلارنىڭ گۇناھلىرىنى بېكىتىدۇ. چۈنكى ئۇ سۇلايماننىڭ دانا سۆزلىرىنى ئاڭلاش ئۇچۇن يەر يۈزىنىڭ چېتىدىن كەلگەن؛ ۋە مانا، سۇلايماندىنمۇ ئۇلۇغ بىرسى مۇشۇ يەردە تۇرىدۇ.	قييامەت كۈنىدە، جەنۇپىن كەلگەن مەلکە، بۇ ۋاقتىنىڭ خەلق بىلەن بىرگە تۇرۇپ، ئۇلارنىڭ خاتالىقىنى كۆرسىتىپ بېرىدۇ. چۈنكى ئۇ سۇلايماننىڭ ئەقىللەق سۆزلىرىنى ئاڭلاش ئۇچۇن دۇنيانىڭ ئاخىرىدىن كەلگەن؛ ۋە باق، سۇلايماندىن تەكش چوڭ بىر نەرسە مۇشۇ جايىدا بار.
LUK 11:32	قييامەت كۈنى نىنھەۋەلىكىلەر بۇ دەۋردىكىلەر بىلەن تەڭ قويۇپ، بۇ دەۋردىكىلەرنىڭ گۇناھلىرىنى بېكىتىدۇ. چۈنكى نىنھەۋەلىكىلەر يۇنوُس ېيغەمبەر جاكارلىغان خەۋەرنى ئاڭلاپ تۇوا قىلغان؛ ۋە مانا، يۇنوُس ېيغەمبەر دىننەمۇ ئۇلۇغ بىرسى مۇشۇ يەردە تۇرىدۇ!	قييامەت كۈنىدە نىنھەۋە خەلقى بۇ ۋاقتىنىڭ خەلقىلەر بىلەن بىرگە تۇرۇپ، بۇ ۋاقتىنىڭ گۇناھلىق ئەلتلىرىنى ئاڭلاپ تەۋە قىلغان؛ نىنھەۋە خەلقى يۇنوُس ېيغەمبەرنىڭ خەۋەرنى ئاڭلاپ تەۋە قىلغان؛ ۋە كۆرۈڭلەر، يۇنۇستان داھى ئۇلۇغ بىر كىشى مۇشۇ يەردە تۇرۇۋاتىدۇ!
LUK 11:33	ھېچكىم چىغانى يېقىپ قويۇپ، ئۇنى يوشۇرۇن جايىدا قويماس، ياكى ئۆستىگە سېۋەتىنى كۆمتوزۇپ قويماس، بەلكى چىراغداننىڭ ئۆستىگە قويىدۇ؛ بۇنىڭ بىلەن ئۆيگە كىرگەنلەر بۇرۇقلۇقنى كۆردى.	ھېچكىم چىغانى يېقىپ قويىمای، ئۇنى ياشىرىن جايىغا ساتمايدۇ، ياكى ئۆستىگە سەيەتنى قايلاي قويىمایدۇ، بەلكى چىراغ سۆھىبىسىگە قويىدۇ؛ شۇڭا ئۆيگە كىرىپ كەلگەنلەر بۇرۇقنى تولا كۆرەلەيدۇ.
LUK 11:34	تەنىڭ چىرىغى كۆزدۇر. شۇڭا ئەگەر كۆزۈڭ ساپ بولسا، يۇتون ۋۇجۇدۇڭ يورۇتۇلۇدۇ. لېكىن ئەگەر كۆزۈڭ خۇنۇك بولسا يۇتون ۋۇجۇدۇڭ قاراڭغۇ بولىدۇ.	كۆزۈڭ بەرىنىڭ چىragى. ئەگەر كۆزۈڭ تەز بولسا، يۇتون بەرىنىڭ يورۇق بولىدۇ. لېكىن ئەگەر كۆزۈڭ يامان بولسا، يۇتون بەرىنىڭ قاراڭغۇ بولىدۇ.
LUK 11:35	شۇنىڭ ئۇچۇن ھېزى بولغىنىكى، ۋۇجۇدۇڭدىكى «يورۇقلۇق» قاراڭغۇلۇق بولمىسىن!	شۇنىڭ ئۇچۇن دىققەت بولۇڭ، ئىچىڭىزدىكى يورۇق قاراڭغۇ بولمىسىن!
LUK 11:36	ئەمدى ئەگەر بارچە ۋۇجۇدۇڭ يورۇق بولسا ۋە ئۇنىڭ ھېچ يېرى قاراڭغۇ بولمىسى، ۋۇجۇدۇڭ خۇددى چىrag يارلاق نۇرى بىلەن سېنى يورۇۋاقاندەك تامامەن ئايدىڭ بولىدۇ.	ئەگەر سىزنىڭ بارلىق تەنىڭ يورۇق بولۇپ، ھېچ قاراڭغۇ بۆلەك قالمىسا، تەنىڭ خۇددى چىراقنىڭ نۇرىدەك تولۇق يارلاق بولىدۇ.
LUK 11:37	ئىيسا گەپ قىلىپ تۇرغاندا، بىر يەرسىسى ئۇنى ئۆيگە تاماڭقا چاقىرىدى. شۇ ئىيسا سۆز قىلىۋاتقاندا، بىر يەرسىسى ئۇنى ئۆيگە غىزاغا تەكلىپ قىلدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۆيگە كىرىپ، داستخاندا ئولتۇردى.	ۋاقتىتا ئۇ كىرىپ، ئۇستەلەدە ئولتۇردى.

Reference	Before	After
LUK 11:38	لېكىن ھېلىق يەرسىي ئۇنىڭ تاماقتن ئىلگىرى قول يۇمىغىنىنى كۆرگەندە، ئىنتايىن ھېرمان بولدى.	ئەمما شۇ يەرسىي ئۇنىڭ تاماق ئالدىن قول يۇمىغانلىقىنى كۆرگەندە، ئەتراكپ قالدى.
LUK 11:39	لېكىن رەب ئۇنىڭغا: – ئەمدى سىلەر ئىي يەرسىيلىر، چىنە-قاچلارنىڭ تېشىنىلا بۇيۇپ ياكىزلىغىنىڭلار بىلەن ئىچىڭلار ھەرتۈرۈلۈك ھېرىسىلىك ۋە رەزىلىككە تولغاندۇر.	ئەمما رەب ئۇنىڭغا دېدى: 'سىلەر يەرسىيلىر، كۇپ-تاكانىڭ تاشقى تەرەيلەرنىلا بۇيۇپ تازىلاشقان بولۇيىسىلەر، بىراق ئىچىكى تەرەيىڭلار ھەر خىل يامانلىق ۋە يەسكەش بىلەن تولۇق.' ئەي بىلىمى يوقلار، تاشقى تەرەبىنى ياسىغان ئۇ زات ئىچىكى تەرەپنىمۇ ياسىغان ئەممەسمۇ؟!
LUK 11:40	ئەي نادانلار، تېشىنى ياراتقۇچى ئىچىنىمۇ ياراتقان ئەممەسمۇ؟!	بەلكى ئىچىدىكى نەرسىلەرنى سەدقە قىلىڭلار، ۋە كۆرۈڭلار، ھەممە نەرسە ئەمدى ئۆز ئىچ-ئىچىڭلاردىن خەيرخاھلىق قىلىڭلار ۋە مانا، ھەممە نەرسە سىلەرگە ياكىز بولىدۇ.
LUK 11:41	ھالىڭلارغا ۋاي، ئەي يەرسىيلىر! چۈنكى سىلەر ھەتتا يالپۇز بىلەن سۇراینىڭ ۋە ھەرخىل دورا-دەرمانلارنىڭ ئوندىن بىرىنى ئۆشىرە قىلىپ خۇداغا ئاتايسىلەر-رىي، بىراق ئادالەت ۋە خۇدانىڭ مۇھەببىتىنى ھېچ ئېتىبارغا ئالماي كېتىۋېرسىلەر، دەرۋەقە، ئاۋۇال مۇشۇ ئىشلارنى ئورۇندىشىڭلار كېرەك، ئاندىن شۇ ئىشلارنىمۇ ئادا قىلماي قويىما سلىقىڭلار كېرەك.	پەرسىيلىر، سىلەرگە ۋاي! چۈنكى سىلەر مىنت، رۇئى ۋە ھەر قايسى يېسلىكلىكارنى ئوندان بىر قىسىم قىلىپ تەقدىم قىلىسىلەر، بىراق ئادالەت ۋە خۇدانىڭ مۇھەببىتىنى ئېتىۋالدۇر سىلەر، بۇلارنى قىلىش لازىم، ۋە ئۇلارنىمۇ قالدۇرمىسىلەر.
LUK 11:42	ھالىڭلارغا ۋاي، ئەي يەرسىيلىر! چۈنكى سىلەر سىناگوگلاردا ئالدىنىقى ئۇرۇنلارغا ئولتۇرۇشقا، بازارلاردا خەلقەر سىلەرگە ھۆرمەت سەلام بېرىشكە ئۇرۇنلاردا ئولتۇرۇشقا، بازارلاردا كىشىلەرنىڭ سىلەرگە بولغان ھۆرمەتلىك سالاملىرىغا ئامراقسىلەر.	ئەي يەرسىيلىر، سىلەرگە ۋاي! چۈنكى سىلەر سىناگوگلاردا ئالدىنىقى ئۇرۇنلارغا ئولتۇرۇشقا، بازارلاردا خەلقەر سىلەرگە ھۆرمەت سەلام بېرىشكە ئۇرۇنلاردا ئولتۇرۇشقا، بازارلاردا كىشىلەرنىڭ سىلەرگە بولغان ھۆرمەتلىك ئامراقسىلەر.
LUK 11:43	ھالىڭلارغا ۋاي، ئەي يەرسىيلىر! چۈنكى سىلەر خۇددى كىشىلەر كېتىۋېتىپ، ئۇستىگە دەسىسەپ سېلىپمۇ سەزمەي ئۆتۈپ كەتكەن گۆرلەرگە ئوخشايسىلەر! – دېدى.	ئەي يەرسىيلىر، سىلەرگە ۋاي! چۈنكى سىلەر سىناگوگلاردا ئالدىنىقى ئۇرۇنلارغا ئولتۇرۇشقا، بازارلاردا خەلقەر سىلەرگە ھۆرمەت سەلام بېرىشكە ئۇرۇنلاردا ئولتۇرۇشقا، بازارلاردا كىشىلەرنىڭ سىلەرگە بولغان ھۆرمەتلىك ئامراقسىلەر.
LUK 11:44	سىلەرگە ۋاي! چۈنكى سىلەر خۇددى كىشىلەر كېتىۋېتىپ، ئۇستىگە دەسىسەپ سېلىپمۇ سەزمەي ئۆتۈپ كەتكەن گۆرلەرگە ئوخشايسىلەر! – دېدى.	سىلەرگە ۋاي! چۈنكى سىلەر كىشىلەر كۆرمەيدىغان قەبرىلەرگە ئوخشايسىلەر، شۇڭا ئۇلار ئۇستىدىن ئۆتۈپ كەتسە، بىلەنەمىسىلەر!
LUK 11:45	تەۋرات ئەھلىرىدىن بىرى ئۇنىڭغا: – ئۇستاز، بۇلارنى ئېتىقىنىڭ بىزگىمۇ ھاقارت بولدى! – دېدى.	قانۇن ئالىملىرىنىڭ بىرى ئۇنىڭغا: "ئۇستاز، بۇلارنى ئېتىقىنىڭ بىزگەم ھەقارت قىلىدى!" دېدى.
LUK 11:46	ئۇ ئۇنىڭغا مۇنداق جاۋاب بەردى: – سىلەرگىمۇ ۋاي، ئەي تەۋرات ئەھلىلىرى! چۈنكى سىلەر كۆتۈرەلمىگۈدەك ئېغىر يۈكەرنى ئادەمەلەرنىڭ زىممىسىگە ئارتىپ قويىسىلەر-رىي، ئەمما ئۆزۈڭلار بۇ يۈكەرنى كۆتۈرۈشكە بىرمۇ بارمىقىڭلارنى تەگۈزۈمەيسىلەر!	ئۇ ئۇنىڭغا شۇنداق جاۋاب قايتۇردى: سىلەرگەم ۋاي، ئەي تەۋرات بىلەملىكلىرى! چۈنكى سىلەر ئادەمەلەرگە كۆتۈرۈش قىيىن بولغان ئېغىر يۈكەرنى تۈپلەپ قويۇۋاتىسىلەر، بەلكى ئۆزۈڭلار بۇ يۈكەرنى كۆتۈرۈشكە بىرمەقىڭلارنىمۇ تەگەمىيەسىلەر!
LUK 11:47	سىلەرگە ۋاي! چۈنكى يەيغەمەرلەرنىڭ قەبرىلىرىنى ياساپ كېلىۋاتىسىلەر، لېكىن ئاتا-بۇۋەلېرىڭلار ئۇلارنى ئولتۇردى.	ئەي، سىلەرگە بەلگە! چۈنكى يەيغەمەرلەرنىڭ قەبرىلىرىنى قۇرۇپ كېتىۋاتىسىلەر، لېكىن ئاتا-بۇۋەلېرىڭلار ئۇلارنى ئولتۇرگەن.
LUK 11:48	شۇنىڭ بىلەن سىلەر ئاتا-بۇۋەلېرىڭلار قىلغانلىرىغا راizi بولغانلىقىڭلارغا تۇرغانلىقىڭلارنى ئاشكارلايسىلەر، چۈنكى ئۇلار يەيغەمەرلەرنى ئولتۇرگەن، گۇۋاھلىق بېرىسىلەر، تۇرغانلىقىڭلارنى ئاشكارلايسىلەر، چۈنكى ئۇلار يەيغەمەرلەرنى ئولتۇرگەن، سىلەر ئۇلارنىڭ قەبرەلىرىنى قۇرۇۋاتىسىلەر.	شۇ تەرەپتە سىلەر ئاتا-بۇۋەلېرىڭلار ئۇلارنى ئولتۇرگەن، چۈنكى ئۇلار يەيغەمەرلەرنى ئولتۇرگەن، تۇرغانلىقىڭلارنى ئاشكارلايسىلەر، چۈنكى ئۇلار يەيغەمەرلەرنى ئولتۇرگەن، سىلەر ئۇلارنىڭ قەبرەلىرىنى قۇرۇۋاتىسىلەر.
LUK 11:49	بۇ سەھەپتىنىمۇ خۇدانىڭ دانالىقى دەيدۈكى: «مەن ئۇلارغا يەيغەمەرلەر ۋە روسۇلارنى ئەۋەتىمەن ۋە بۇلاردىن بەزىلىرىنى ئۇلار ئۆلتۈرۈدۇ ۋە بەزىلىرىنى زىيانكەشلىك بىلەن قوغلىۋېتىدۇ».	شۇ سەھەپتىنىمۇ خۇدا دانالىقى دەيتۇ: «مەن ئۇلارغا يەيغەمەرلەر ۋە روسۇلار ئەۋەتىمەن، بۇلاردىن بەزىلىرىنى ئۆلتۈرۈپ، بەزىلىرىنى زورلاپ قۇتقاقتايىدۇ».
LUK 11:50-51	شۇنىڭ بىلەن دۇنيا ئايىرىدە بولغاندىن بۇيانقى بارلىق يەيغەمەرلەرنىڭ تۆكۈلگەن قان قەرزىلىرى، يەنى ھابلىنىڭ تۆكۈلگەن قېنىدىن تارتىپ تاكى ئىبادەتخانىدىكى قۇربانگاھ بىلەن مۇقدەدەس جاي ئارلىقىدا قەتل	شۇ ئۆچۈن، دۇنيا يەيدا بولغاندىن بۇيان بارلىق يەيغەمەرلەرنىڭ قېنى، يەنى ھابلىنىڭ قېنىدىن باشلاپ، زەكەريائىنىڭ قېنىغىچە (ئۇ ئەلتەر بىلەن مەبەتخانى ئارسىسىدا ئۆلتۈرۈلگەن)، بۇ نەسلەگە تەلەپ قىلىنىدۇ. ھەئ، مەن

Reference	Before	After
LUK 11:51	قىلىنغان كاھن زەكەرييائىڭ تۆكۈلگەن قېنىفچە بارلىق قان قەزىلەر ئۈچۈن مۇشۇ دەۋرىدىكەردىن ھېساب ئېلىنىدۇ. مەن سىلەرگە بەرھەق شۇنى ئېتىپ قويايىكى، بۇلارنىڭ ھەممىسى مۇشۇ دەۋرىدىن ئېلىنىدىغان بولىدۇ!	سىلەرگە دېيمەن، بۇ نەسلگە ھەممىسى تولۇق ھېسابلىنىدۇ!
LUK 11:52	ھالىڭلارغا ۋاي، ئەي تەۋرات ئەھلىلىرى! چۈنكى ھېكمەت خەزىنسىنىڭ ئاچقۇچىنى ئېلىپ تۇرۇپ، ئۆزۈڭلەر ئۇنىڭ ئىچىگە كىرمىدىنلەر ۋە كەرىدى دېگەنلەرنىمۇ كىرگۈزمىدىنلەر.	ئەي قانۇن بىلەملىكەر! سىلەرگە قەتە كەمپىرىلىك بولسۇن! چۈنكى بىلىم ئاچقۇچىنى ئالىپ تۇرۇپ، ئۆزۈڭلەر كىرمىدىنلەر ۋە كىرىشىكە خەۋەس قىلغانلارنى كىرگۈزمىدىنلەر.
LUK 11:53	ئۇ شۇ يەردىن چىققاندىن كېيىن، تەۋرات ئۇستازلىرى بىلەن يەرسىيلەر ئۇنىڭ بىلەن قاتىق قارشىلىشىپ، ئۇنىڭغا كۆپ ئىشلارنى مۇزاكىرىلىشىشكە قىستىدى	ئۇ بۇ گەپلىرنى دەپ تۇرغاندا، قانۇن ئالىملىرى بىلەن يەرسىيلەر ئۇنى قاتىق زورلاپ، كۆپ ئىشلار ھەقتە قاتىق سۈرۈشتۈرۈپ سوراشقا باشلىدى.
LUK 11:54	وە ئۇنىڭ ئۇستىدىن شىكايدەت قىلىشقا سۆزىدىن بىرەر ئەيىپ تىپىۋېلىشقا يايلاپ يۈرەتتى.	ئۇنىڭ گەپلىرىدىن بىرەر خاتالىق تېپىپ، ئۇستىدىن شىكايدەت قىلىش ئۇچۇن يۈرسەت كۆتۈپ تۇرۇۋاشاتى.
LUK 12:1	شۇ چاغلاردا، مىڭلىغان كىشىلەر يېغلىپ، بىر-بىرىنى دەسىسۇھەتكۈدەك قىستا-قىستاڭ بولۇشۇپ كەتكەندە، ئۇ ئاۋۇال مۇخلىسىلىرىغا سۆز قىلىپ مۇنداق دېدى: – يەرسىيلەرنىڭ ئېچىتۇقۇسىدىن، يەنى ساختىپەزلىكدىن هوش بولۇڭلار.	ئۇ ۋاقتىنا، مىڭلىغان كىشىلەر يېغلىپ، بىر-بىرىنىڭ ئۇستىگە چىقىپ كېتىشكە بارغان، ئۇ ئالدىن شاكىرتلىرىغا دېدى: يەرسىيلەرنىڭ خەمىرىدىن، يەنى ساختىپەزلىكدىن هوش بولۇڭلار.
LUK 12:2	چۈنكى يوشۇرۇلغان ھېچقانداق ئىش ئاشكارىلانماي قالمايدۇ، وە ھېچقانداق مەخپىي ئىش ئايىان بولماي قالمايدۇ.	چۈنكى ھەر قانداق يوشۇرۇن ئىشنىڭ ھەممىسى ئاخىردا ئاشكارا بولىدۇ. وە ھەر قانداق مەخپىي ئىش تولاي ئوچۇقلاب كېتىدۇ.
LUK 12:3	شۇڭا سىلەرنىڭ قاراڭغۇدا ئېتقانلىرىنگلەر يۈرۈقتا ئاڭلىنىدۇ؛ ئۆيىنىڭ ئىچىرىدە خۇپىيانە يېچىرلاشقا ئاڭلىرىنگلەر ۋە جاكارلىنىدۇ.	شۇڭا سىلەر قاراڭغۇدا دەپلىگەنلىرىنگلەر يۈرۈقتا ئاڭلىنىپ چىقىدۇ؛ ئۆيى ئىچىدە سىر يېچىرلىگەنلىرىنگلەر تېڭز تۆشەكتە باللىق جاكارلىنىدۇ.
LUK 12:4	مەن سىلەر دوستلىرىمغا شۇنى ئېتىمەنكى، تەننى ئۆلتۈرۈپ، باشقا ھېچ ئىش قىلامايدىغانلاردىن قورقماڭلار.	مەن سىلەر دوستلىرىمغا بۇنى ئېتىمەن: تەننى ئۆلتۈرۈپ، كېيىن ھېچ نەرسە قىلامىغانلاردىن قورقماڭلار.
LUK 12:5	لېكىن مەن سىلەرگە كىمدىن قورقۇشۇڭلار كېرەكلىكىنى كۆرسىتىپ قويايى: ئۆلتۈرگەندىن كېيىن، دوزاخقا تاشلاشقا ھوقۇقلىق بولغۇچىدىن قورقۇڭلار؛ بەرھەق سىلەرگە ئېيتىاي – ئۇنىڭدىن قورقۇڭلار!	ئەمما مەن سىلەرگە كىم بىلەن قورقۇش كېرەكلىكىنى كۆرسىتىمەن: تەنلىكىنى ئۆلتۈرگەندىن كېيىن، دوزاقا تاشلاشقا ھوقۇقلىق بار كىشىدىن قورقۇڭلار؛ ھەئ، سىلەرگە دېيمەن، ئۇنىڭدىن قورقۇڭلار!
LUK 12:6	بەش قۇشقاچ ئىككى يۈلغا ساتىلىپ كېتەمۇ؟ لېكىن ئۇلارنىڭ ھېچىرىمۇ خۇدا تەرىپىدىن ئۇتتۇلۇپ قالغاننى يوق.	بەش قۇشقاچ ئىككى يۈلغا ساتىلىپ كېتەمۇ؟ لېكىن خۇدا ھېچ بىرىنى ئۇنۇتۇپ قويىمايدۇ.
LUK 12:7	لېكىن ھەتا ھەربىر تال چېچىڭلارمۇ سانالغانداندۇر، شۇنداق ئىكەن، قورقماڭلار؛ سىلەر نۇرگۇنلەغان قۇشقاچتىن قىممەتلەكىسىلەر!	ئەمما سىلەرنىڭ بېشىدىكى ھەر بىر تال چېچىڭلار ساناب تۇر. شۇڭا قورقماڭلار، سىلەر كۆپ قوشقاچقا قارىغاندا ياققان قىممەتلەكىسىلەر!
LUK 12:8	– بىراق مەن سىلەرگە شۇنى ئېتىپ قويايىكى، كم مېنى ئىنسانلارنىڭ ئالدىدا ئېتىراپ قىلىسا، ئىنسانئوغلىمۇ ئۇنى خۇدانىڭ يەرشتلىرى ئالدىدا ئېتىراپ قىلىدۇ.	بىراق، مەن سىلەرگە شۇنى ئېتىمەن: كم مېنى ئادەملەر ئالدىدا ئېتىراپ قىلىسا، ئىنسانئوغلىم ئۇنى خۇدا يەرشتلىرى ئالدىدا ئېتىراپ قىلىدۇ.
LUK 12:9	بىراق ئىنسانلارنىڭ ئالدىدا مېنى تونۇمىغان كىشى، خۇدانىڭ يەرشتلىرى ئالدىدىمۇ تونۇلمايدۇ.	بىراق ئادەملەر ئالدىدا مېنى رەت قىلغان بولسا، خۇدانىڭ يەرشتلىرى ئالدىدا ئۇنى رەت قىلىنىدۇ.
LUK 12:10	ئىنسانئوغلىغا قارشى سۆز قىلغان ھەرقانداق كىشى كەچۈرۈمگە ئېرىشەلەيدۇ؛ لېكىن مۇقەددەس روھقا كۈپۈرلۈق قىلغۇچى بولسا كەچۈرۈمگە ئېرىشەلەيدۇ.	ئىنسانبالىسىغا قارشى گەپ قىلغان ھەرقايىس كىشى كەچۈرۈمگە ئېرىشەر؛ لېكىن مۇقەددەس روھقا كۈپۈر قىلغۇچى بولسا، كەچۈرۈمگە ئېرىشىمەيدۇ.
LUK 12:11	لېكىن كىشىلەر سىلەرنى سىنაگوگا ياكى ھۆكۈمدارلار بىلەن رەھبەرلەرنىڭ ئەمما، كىشىلەر سىلەرنى سىنაگوگا ياكى ھۆكۈمدارلار بىلەن رەھبەرلەرنىڭ	ئەمما، كىشىلەر سىلەرنى سىنაگوگا ياكى ھۆكۈمدارلار بىلەن رەھبەرلەرنىڭ

Reference	Before	After
LUK 12:12	ئالدىغا كەلتۈرۈپ سوراق قىلغاندا، قانداق جاۋاب بېرىپ سوراقدا تارقاندا، «ئەزگە قانداق جاۋاب بەرسەم؟» ياكى «نىمە دېسەم بولار؟» دەپ ئەندىشە قىلماڭلار.	چۈنكى شۇ ۋاقتىتا نىمە دېمەك كېرەكلىكىنى مۇقەددەس روھ سىلەرگە دېشىڭلارنى ئەندىشە قىلماڭلار.
LUK 12:13	چۈنكى نىمە دېپىش كېرەكلىكىنى شۇ ۋاقتى-سائىتىدە مۇقەددەس روھ سىلەرگە ئۆتكىتسىدۇ.	خەلق ئارىسىدىكى بىر كىشى ئۇغا دېدى: ئۇستاز، مەن مىنىڭ ئاكاسىغا دېڭىكى، بىزنىڭ ئاتىمىزنىڭ مىراسىنى مەن بىلەن تەڭ بۆلۈشتۈر.
LUK 12:14	كۆيچىلىك ئارىسىدىن بىرسى ئۇنىڭغا: - ئۇستاز، ئاكامغا ئاتىمىزدىن قالغان مىراسىنى مەن بىلەن تەڭ ئۆلىشىشكە بۇيرۇغا يلا - دېدى.	بىراق ئۇ دېدى: ئادەم، كىم مېنى سىلەرنىڭ ئارىسىدا حالقا قىلغۇچى ياكى بۆلگۈچى قىلغان؟
LUK 12:15	لېكىن ئۇ ئۇنىڭغا جاۋابەن: - بۇرادەر، كىم مېنى سىلەرنىڭ ئۇستۇڭلارغا سوتچى ياكى ئۇلەشتۈرگۈچى قىلدى؟ - دېدى.	ئۇ خەلقەرگە قاراپ: ئەسکەرىپ تۇرۇڭ، يۇل-مالغا ئاسىيىپ كەتمەڭلار.
LUK 12:16	ئاندىن ئۇ ئۇلارغا مۇنداق بىر تەمىسىلى ئېيتىپ بەردى: - «بىر باينىڭ يېرى مولوھىسى بېرىپتۇ.	چۈنكى ئىنساننىڭ ھاياتى ئۇنىڭ ماللىرىنىڭ كۆپ بولۇشى بىلەن بهلگىلىنىپ قالمايدۇ، دېدى.
LUK 12:17	ئاندىن ئۇ كۆكۈلدە «نىمە قىلسام؟ چۈنكى بۇ قەدەر هوسوْلنى ساقلىغاندا جايىم ئۇ كۆكۈلدە «قانداق قىلماي؟ چۈنكى بۇزچىۋالا هوسوْلنى قويغۇدەك يېرىم يوق» - دەپ ئولىلېتۇ.	كېپىن ئۇ ئۇلارغا بۇنداق بىر مەشەل ئېيتىپ كەتتى: «بىر باين كىشىنىڭ يېرى كۆپ مەھسۇل بەردى.
LUK 12:18	ئاندىن ئۇ - «مۇنداق قىلماي: - ھازىرقى ئامبارلىرىمنى چۈۋۈۋېتىپ، تېخىمۇ چوغىنى ياساپ، بارلىق مەھسۇلاتلىرىم ۋە باشقا مال- مۇلۇكلىرىمنى شۇ يەرگە يېغىپ ساقلای!	ئاندىن ئۇ دېدى: «مەنمۇ بۇنداق قىلىمەن: ھازىرقى ئامبارلىرىمنى يۆتكەپ تاشلاپ، تېخى چوغى ئامبارلار قۇرۇپ، بارلىق ئۆرمەكلىرىم بىلەن باشقا ئەشىبالرىمنى شۇ جايغا توپلاپ ساقلایمەن!
LUK 12:19	ئاندىن ئۆز-ئۆزۈمگە: «ئەي ئەخەمەق، بۇگۇن كېچىلا جېنىڭ سەندىن نېمەتلەرىك بار، راھەت ئىچىدە يەپ-ئىچىپ خۇش بولغىن!» دەيدىغان بولىمەن» دەپ ئويلاپتۇ.	كېپىن ئۇ ئۆز رۇخىغا دېھر: «ئەي جانىم، سەندە كۆپ نىمەتلەر بار، كۆپ يىللار ئۈچۈن ساقلانغان. راھەت تۇر، يې، ئىچ، خۇشال بول!»
LUK 12:20	لېكىن خۇدا ئۇنىڭغا: «ئەي ئەخەمەق، بۇگۇن كېچىلا جېنىڭ سەندىن قىلىپ ئېلىنىدۇ، ئۇنداقتا بۇ توپلىغىنىڭ كىمگە قالىدۇ؟» دەپتۇ.	لېكىن خۇدا ئۇغا: «ئەي ئەخەمەق، بۇگۇن كەچتە سىزنىڭ جېنىڭىز سەندىن تەلەپ قىلىنىپ كېتسدۇ؛ شۇنداقتا، بۇ توپلىغان نەرسىلىرىك كىمگە قالىدۇ؟» دەپ دېدى.
LUK 12:21	شۇنداق بولىدۇ: ئۆزىگە خەزىنە توپلاپ، خۇدا تەرەپكە يۇل-مال توپلىمىغان خۇدانىڭ ئالدىدا دۆلەتمەن بولماي، ئۆزىگە خەزىنە يەقاننىڭ ھالى شۇنداق بولار».	كىشلەر.
LUK 12:22	ئاندىن ئۇ مۇخلىسىلىرىغا مۇنداق دېدى: - شۇنىڭ ئۈچۈن مەن سىلەرگە شۇنى ئېيتىپ قويايىكى، تۇرمۇشۇڭلار توغرۇلۇق، نىمە يەرمىز ياكى نىمە كىيەرمىز، دەپ ئەندىشە قىلماڭلار.	ئاندىن ئۇنىڭ شاڪىرتلىرىغا: شۇڭا سىلەرگە دەيمەن، ھاياتىڭلارغا قاراپ، نىمە يېشىش ياكى نىمە كۆيىنهش ئۆچۈن ئەندىشە قىلمەڭلار.
LUK 12:23	چۈنكى ھاياتلىق يېمەكلىكتىن، تەن كىيم-كېچەكتىن ئەزىزدۇر.	چۈنكى ھايات يېمەكلىكتىن كۆپ، تەن كىيملىكتىن كۆپ.
LUK 12:24	قۇرغۇنلارغا قاراڭلار! ئۇلار تېرىمايدۇ ۋە يېغمايدۇ، ئۇلارنىڭ ئامبار، ئىسكلاتلىرىمۇ يوق. لېكىن خۇدا ئۇلارنىمۇ ئۇرۇقلانىدۇردى. سىلەر قۇشلاردىن قانچىلىك ئەزىز-ھە!	قۇرغۇنلارنى كۆزتىپ باقىلار! ئۇلار تېرىپ يېغىمدى، ئۇلارنىڭ ئامبارىمۇ، ئىسكلاتلىسىمۇ يوق. بىراق خۇدا ئۇلارغا ئۇلارغا يېتەرلىك ئۇرۇق بېرىپ تۇردى.
LUK 12:25	ئاراڭلاردا قايسىڭلار غەم-قايقۇ بىلەن ئۆمرۈڭلارنى بىرەر سائەت ئۇزاراتالايسىلەر؟	سىلەر قۇشلارغا قارىغاندا قانداقلا قىممەتلىك!
LUK 12:26	ئەگەر شۇنچىلىك كىچىككىنە ئىشىمۇ قولۇڭلاردىن كەلمىسە، نىمە ئۆچۈن قالغان ئىشلار توغرىسىدا غەم-ئەندىشە قىلىسىلەر؟	ئەگەر شۇ دەرجىدە كىچىك بىر ئىشقا قولىڭلار بەتمىسە، نىمە ئۆچۈن قالغان ئىشلارغا يارا قىلىسىلەر؟
LUK 12:27	نېلۇيەرلەرنىڭ قانداق ئۆسۈپ كېتىدىغانلىقىنى كۆزلىۋېلىك! ئۇلار ئەمگەك كەمۇ	نېلۇيەرلەرنىڭ قانداق ئۆسۈپ كېتىدىغانلىقىنى كۆزلىۋېلىك! ئۇلار ئەمگەك كەمۇ

Reference	Before	After
LUK 12:27	قىلمايدۇ، چاقمۇ ئېگىرمەيدۇ؛ لېكىن سىلەرگە شۇنى ئېيتايكى، ھەتتا سۇلايمان سۇلايمان تولۇق شار-شەرىپتە تۇرغاندىمۇ ئۇنىڭ كېيىنىشى نىلۇپرەنىڭ بىر گۈلچىلىكىمۇ يوق ئىدى.	قىلمايدۇ، چاق ئېگىرمەيدۇ؛ لېكىن سىلەرگە دەيمەن، ھەتتا سۇلايمان تولۇق گۈزەللەكتە بولغاندا ھام بۇ نېلۇپرەنىڭ بىر گۈل سى قىلمايدۇ.
LUK 12:28	ئەي ئىشەنجى ئاچىزلا! ئەمدى خۇدا دالادىكى بۈگۈن ئېجىلسىسا، ئەتسىسى قۇرۇپ ئۇچاققا سېلىنىدىغان ئاشۇ گۈل-گىياھلارنى شۇنچە بېزىگەن يەردە، سىلەرنى تېخىمۇ كېيىندۈرمەسەمۇ؟!	ئەي، ئىمانىڭىز ئاز كىشىلەرا! خۇدا دەرىزنىڭ گۈل-چېڭىرلەرنى بۈگۈن سۈزۈپ كېتىشكە ئامادە قىلغاندا، ئەتسىسى كۆيدۈرۈپ تاشلانغان ئۇلارنى شۇنداق سوزاپ بەرگەندا، سىلەرنى تېخىمۇ ياخشى كېيدۈرۈپ بەرمەسمۇ؟
LUK 12:29	شۇنداق ئىكەن، نېمە يەيمىز، نېمە ئېچىمىز دەپ باش قاتۇرمائىلار، ھېچنېمىدىن ئەندىشە قىلماڭلار.	شۇنداق بولسا، نېمە يەيمىز، نېمە ئېچىمىز دەپ ئويلانمەڭلار، ھېچ نېمىدىن ئەندىشە قىلماڭلار.
LUK 12:30	چۈنكى دۇنيا جاۋغىرىدىكى بارلىق خەلقەر شۇنداق ھەر نەرسىنى ئىزدەيدۇ. چۈنكى ھەرقايىسى ئەلدىكىلەر مانا شۇنداق ھەممە نەرسىلەرگە ئىستىلىدۇ. بىراق ئاتاڭلار سىلەرنىڭ بۇ نەرسىلەرگە موھاتاجلىقىڭلارنى سىلىدۇ؛	چۈنكى دۇنيا جاۋغىرىدىكى بارلىق خەلقەر شۇنداق ھەر ئەتبايجىڭلارنى تولۇق بىلىدۇ.
LUK 12:31	شۇنداق ئىكەن، ئۇنىڭ يادىشاھلىقىغا ئىستىلىڭلەر ۋە ئۇ چاغدا، بۇلارنىڭ ھەممىسى سىلەرگە قوشۇلۇپ نىسىپ بولىدۇ.	شۇنداقتا، ئۇنىڭ يادىشاھلىقىنى ئالدىن ئىزدەڭلار، شۇنىڭ بىلەن بۇلارنىڭ ھەممىسى سىلەرگە بەرەب بولىدۇ.
LUK 12:32	قورقماڭلار، ئى كىچىك يادا! چۈنكى ئاتاڭلار يادىشاھلىقىنى سىلەرگە ئاتا قىلىشنى خۇش كۆردى.	قورقماڭلار، كىچىك قوچاقلار! چۈنكى ئاتاڭلار سىلەرگە يادىشاھلىقىنى بەرمەكتە خۇشال بولدى.
LUK 12:33	مۇلەك-ئەممىلىكىڭلارنى سېتىپ، كەمبەغەللەرگە ياقتۇرۇپ ياردەم بېرىڭلار، مال-مۇلۇكىڭلارنى سېتىپ، كەمبەغەللەرگە خېرخاھلىق قىلىڭلار. ئۆزۈڭلارغا ئۇپرىمايدىغان بىر خەزىنە ئاسماңدا تەييارلاڭلار، شۇ ئۆزۈڭلارغا ئۇپرىمايدىغان ھەميان، ئەرشەرەدە ھەرگىز تۈگەپ كەتمەيدىغان بىر خەزىنە ھازىرلاڭلار؛ - شۇ يەردە ئۇغىرى يېقىن كەلمەيدۇ، كۆيە يەپ يوقاپ كەتمەيدۇ.	ئۆزۈڭلارغا ئۇپرىماىننىپ تۇرمە ayدەغان بىر خەزىنە ئاسماڭدا تەييارلاڭلار، شۇ بىر خەزىنە ھازىرلاڭلار؛ - شۇ يەردە ئۇغىرى يېقىن كەلمەيدۇ، كۆيە يەپ جايدا ئۇغىرى يېقىنلىمايدۇ ۋە كۆيە بۇزمایدۇ.
LUK 12:34	چۈنكى بايلىقىڭلار قايىسى يەردە تۇرسا، قەلبىڭلارمۇ ئۇ يەردە تۇرغۇ بولىدۇ.	چۈنكى بايلىقىڭلار قەلبىڭلارمۇ ئۇ يەردە تۇرغۇ بولىدۇ.
LUK 12:35	سىلەر بېلىڭلارنى چىڭ باغانلىپ، چىراغلىرىڭلارنى ياندۇرۇپ تۇرۇڭلار؛	بەللەرىڭلارنى قىيغاندا تەييار بولۇڭلار، چىراغلىرىڭلارنى داۋاملىق ياندۇرۇڭلار؛
LUK 12:36	خۇددى خوجايىنىنىڭ توى زىياپىسىدىن قايتىپ كېلىشىنى كۆتۈپ تۇرغان چاكارلاردەك، ھەدائىم تەييار تۇرۇڭلار، شۇنىڭ بىلەن خوجايىن كېلىپ ئىشىكىنى فاققاندا، چاكارلار دەرھال چىقىپ ئىشىكىنى ئاچىدىغان بولىدۇ.	خوجايىنىڭ توى زىياپىسىدىن قايتىپ كېلىشىنى كۆتۈپ تۇرغان خاراچىلارغا ئوخشاش، ھەر ۋاقت تەييار بولۇڭلار، ئۇ كېلىپ ئىشىقنى قويغاندا، خاراچىلار دەرھال چىقىپ ئىشىقنى ئاچىدۇ.
LUK 12:37	خوجايىن قايتىپ كەلگەندا، خىزمەتچىلىرى ئوغىاق بولۇپ تەييار تۇرسا، بۇلار بەختلىك! ما من سىلەرگە دەيمىكى، خەزىچى ئۆزى كېنىك بەللەنىپ، كۆرسە، بۇ چاكارلارنىڭ بەختىدۇر! ما من سىلەرگە بەرھەق شۇنى ئېيتىپ قويايىكى، خوجايىن ئۆزى بېلىنى باغانلىپ، ئۇلارنى داستخانغا ئولتۇرغۇزۇپ، ئۇلارنى ئولىققا ئولتۇرغۇزۇپ، شەخسان كېلىپ ئۇلارغا خىزمەت قىلىدۇ!	خەزىچى قايتىپ كەلگەندا، خىزمەتچىلىرى ئوغىاق بولۇپ تەييار تۇرسا، بۇلار بەختلىك! ما من سىلەرگە دەيمىكى، خەزىچى ئۆزى كېنىك بەللەنىپ، كۆرسە، بۇ چاكارلارنىڭ بەختىدۇر! ما من سىلەرگە بەرھەق شۇنى ئېيتىپ قويايىكى، خوجايىن ئۆزى بېلىنى باغانلىپ، ئۇلارنى داستخانغا ئولتۇرغۇزۇپ، ئۇلارنى ئولىققا ئولتۇرغۇزۇپ، شەخسان كېلىپ ئۇلارغا خىزمەت قىلىدۇ!
LUK 12:38	ئەگەر خوجايىن ئىككىنچى ياكى ئۇچىنچى ۋاقتتا كەلسە، خىزمەتچىلەرنىڭ چاكارلارنىڭ شۇنداق ئوغاقلىقىنى كۆرسە، بۇ ئۇلارنىڭ بەخت بولىدۇ!	ئەگەر خوجايىن ئىككىنچى ياكى ئۇچىنچى ۋاقتتا كەلسە، خىزمەتچىلەرنىڭ چاكارلارنىڭ شۇنداق ئوغاقلىقىنى كۆرسە، بۇ ئۇلارغا ھەققىي بەخت بولىدۇ!
LUK 12:39	لېكىن شۇنى بېلىپ قويۇڭلاركى، ئەگەر ئۆي ئىككىس ئوغرىنىڭ كېچىدە قايسى ۋاقتتا كېلىدىغانلىقىنى بىلگەن بولسا، ئۇ ئوغىاق تۇرۇپ ئوغرىنىڭ ئۆيگە ئۆيگە تېشىپ كېرىشىگە ھەرگىز يول قويىمايتى!	لېكىن بۇنى توالىي بىلەڭلار؛ ئەگەر ئۆي ساھىبى ئوغرىنىڭ كېچىدە قايسى ۋاقتتا كېلىدىغانلىقىنى بىللىپ قالسا، ئۇ ئوغىاق تۇرۇپ، ئوغرىنىڭ ئۆيگە كېرىپ كېتىشىگە ھېچقانداق يول قويىمايتى!
LUK 12:40	شۇنىڭ ئۆچۈن سىلەر رەزمۇ ھەدائىم تەييار تۇرۇڭلار؛ چۈنكى ئىنسانئوغلى سىلەر ئوپلىمىغان ۋاقتتا كېلىپ قالىدۇ.	شۇ ئۆچۈن سىلەر ھەمىشە تەييار بولۇڭلار؛ چۈنكى ئىنسانئوغلى سىلەر ئاكلىمىغان ۋاقتتا كېلىپ قالىدۇ.
LUK 12:41	پىتە ئۇنىڭغا: ئى رەب، بۇ تەمىسىلىنى بىزگەلا ئېتىپتۇرسەن، ياكى ھەممىگە يېتىرسى ئۇنىڭدىن: - ئى رەب، سەن بۇ تەمىسىلىنى بىزگەلا قارىتىپىسى ئېتىتىڭمۇ ياكى ھەممە يەنگە قارىتىپىسى؟ - دەپ سورىدى.	پىتە ئۇنىڭغا: ئى رەب، بۇ تەمىسىلىنى بىزگەلا ئېتىپتۇرسەن، ياكى ھەممىگە يېتىرسى ئۇنىڭدىن: - ئى رەب، سەن بۇ تەمىسىلىنى بىزگەلا قارىتىپىسى ئېتىتىڭمۇ ياكى ھەممە يەنگە قارىتىپىسى؟ - دەپ سورىدى.

Reference	Before	After
LUK 12:42	رەب مۇنداق دېدى: - خوجايىنى ئۆز ئۆيىدىكىلەرگە مەسئۇل قىلىپ، ئۇلارغا تېگىشلىك بولغان ئاشلىقنى ۋاقتىدا تەقسىم قىلىپ بېرىشكە تەينىلەيدىغان ئىشەنچلىك ۋە يەملىك غوجىدار كىم بولىدۇ؟	يەرۋەردىگار دېدى: ئەجىرىدارى ئائىسىسگە جاۋابكار قىلىپ، تاماق-ئىچىمىلىكەرنى ۋاقتىدا تەقسىم قىلدۇرغۇچى، بۇ ئىشەنچلىك ۋە ئەقلىلىق باشقۇرغۇچى كىم بولىدۇ؟
LUK 12:43	خوجايىنى ئۆيىگە قايتقاندا، چاڭرىشىڭ شۇنداق قىلىۋاتقىنىڭ ئۆستىنگە كەلسە، بۇ چاڭارنىڭ بەختىدۇرا!	ئەگەر خۇجا ياي ئۆيىگە قايتىپ كەلگەندە، خدمتىچى شۇنداق قىلىۋاتقان بولسا، بۇ خدمتىچى چوقۇق بەختلىك!
LUK 12:44	مەن سىلەرگە بەرھەق شۇنى ئېتىپ قويایكى، خوجايىنى ئۆنى يۇتون ئىگلىكىنى باشقۇرۇشقا قوېيدۇ.	مەن سىلەرگە راست ئېتىقاندا، خوجايىنى ئۆنى يۇتون مال-مۇلۇكىنى باشقۇرۇشقا قوېيدۇ.
LUK 12:45	ئەگەر بۇ قول ئۆز كۆنگىلەدە: «خوجايىم كېيىن كېلىپ قالدى» دەپ ئويلاپ، لېكىن مۇبادا شۇ چاڭار كۆنگىلەدە: «خوجايىنىم ھايال بولۇپ قالدى» دەپ، باشقا چاڭارلار ۋە دېدەكلىرنى بوزەك قىلىشقا ۋە يەپ-ئىچىپ، مەست بولۇشقا باشلىسا،	ئەگەر بۇ قول ئۆز كۆنگىلەدە: «خوجايىم كېيىن كېلىپ قالدى» دەپ ئويلاپ، باشقا چاڭارلار ۋە قىزىلارنى توقۇپ، يېرىم-ئىچىپ سار بولۇشقا باشلاشقا، باشقا قۇللازنى ۋە قىزىلارنى توقۇپ، يېرىم-ئىچىپ سار بولۇشقا باشلاشقا، بولۇشقا باشلىسا،
LUK 12:46	شۇ چاڭارنىڭ خوجايىنى كۆتۈلمىگەن بىر كۇنى، ئوبىلىمغان بىر ۋاقتىتا قايتىپ كېلىدۇ ۋە ئۆنى كېسىپ ئىككى يارچە قىلىپ، ئۆنىڭ نېسۋىسىنى ئېتىقادسىزلار بىلەن ئوخشاش تەقدىرde بېكىتىدۇ.	شۇ خىزمەتچىنىڭ مالىكى كۆتۈلمەس بىر كۇندە، ئوبىلىمغان ۋاقتىتا كېلىپ، ئۆنى قاتىق يارچىلاب كېسىپ، ئېتىقادسىزلىق قىلغۇچىلار بىلەن بىرگە جايىغا قويۇدۇ.
LUK 12:47	ئەمما ئۇ قول، ئۆز خۇجا يىنىڭ ئىرادىسىنى بىلگەن بولۇپ، تەيار بولىغاندا ئەمدى خوجايىنىنىڭ ئىرادىسىنى بىلېپ تۇرۇپ، تەيارلىنىپ تۇرمىغان ۋە خۇجا يىنىڭ ئىرادىسى بويىچە قىلىمغاندا، كۆپ زەربە بىلەن جازالاندۇ.	ئەمما ئۇ قول ئىككىنىڭ ئوبىلىمغاندا، كۆپ زەربە بىلەن جازالاندۇ.
LUK 12:48	بىراق خوجايىنىنىڭ ئىرادىسىنى بىلەن ئۆزۈپ، تاياق يېپىشىكە تېگىشلىك ئىشلارنى قىلغان چاڭار ئازاراق تاياق يەيدۇ. كىمگە كۆپ بېرىلسە، ئۇنىڭدىن تەلەپ قىلىنىدىغىنى كۆپ بولىدۇ. چۈنكى ئادەملەر كىمگە كۆپ ئامانەت قويغان بولسا، ئۇنىڭدىن تەلەپ قىلىنىدىغىنىمۇ كۆپ بولىدۇ.	بىراق خوجايىنىنىڭ ئىرادىسىنى بىلەن ئۆزۈپ، تاياق يېپىشىكە تېگىشلىك ئىشلارنى قىلسسا، ئاز زەربە بىلەن جازالاندۇ. كىمگە كۆپ نەرسە بېرىلسە، ئۇنىڭدىن كۆپ نەرسە تەلەپ قىلىنىدۇ ۋە كىمگە كۆپ ئىشەنج بېرىپ قويۇلسا، ئۇنىڭدىننمۇ كۆپ نەرسە تەلەپ قىلىنىدۇ.
LUK 12:49	مەن يەر يۈزىگە ئوت تاشلاب تۇشاشتۇرۇشقا كەلدىم ۋە بۇ ئوتىنىڭ تۇتىشىشقا نەقەدەر تەقەزامەن!	مەن دۇنياغا ئوت كەلتۈرۈپ بەرمەكچى، بۇ ئوت ھازىرلا يىنىپ كەتسە دەپ نە قەدەر ئازارۇ قىلىپ تۇرۇپتۇم!
LUK 12:50	لېكىن مەن ئالدى بىلەن بىر چۆمۈش بىلەن چۆمۈلۈپ كېتىشىم كېرەك، بۇ ۋە چۆمۈلۈرلۈشۈم ئەمەلگە ئاشۇرۇلغۇچە ئىتتىيان قىينلىمەن!	لېكىن مەن ئالدى بىلەن بىر چۆمۈش بىلەن چۆمۈلۈپ كېتىشىم كېرەك، بۇ ۋە چۆمۈلۈرلۈشۈم ئەمەلگە ئاشۇرۇلغۇچە ئىتتىيان قىينلىمەن!
LUK 12:51	سىلەر مېنى يەر يۈزىگە تىنچلىق ئېلىپ كەلگەنلىكىنى ئويلاپ تۇرۇۋاتسىڭلارمۇ؟ قالدىلارمۇ؟ ياق، مەن شۇنى سىلەرگە ئېتىاكي، تىنچلىق ئەمەس، بۆلۈزۈش ئېلىپ كەلدىم!	سىلەر مەن يەرگە تىنچلىق ئېلىپ كەلگەنلىكىنى ئويلاپ تۇرۇۋاتسىڭلارمۇ؟ ياق، مەن سىلەرگە دەيمەن، تىنچلىق ئەمەس، بەلكى بۆلۈزۈش ئېلىپ كەلدىم!
LUK 12:52	ھازىرغا كېيىن، بىر ئائىلىدە بەش كىشى ئارسىسا ئۆزدۈك بولىدۇ؛ ئۆچتىسى چۈنكى بۇنىڭدىن كېيىن، بىر ئۆيىدىكى بەش كىشى بۆلۈزىدۇ؛ ئۆچى ئىككىسىگە قارشى، ئىككىسى ئۆچتىسىگە قارشى بۆلۈپ كېتىدۇ.	ھازىرغا كېيىن، بىر ئائىلىدە بەش كىشى ئارسىسا ئۆزدۈك بولىدۇ؛ ئۆچتىسى چۈنكى بۇنىڭدىن كېيىن، بىر ئۆيىدىكى بەش كىشى بۆلۈزىدۇ؛ ئۆچى ئىككىسىگە قارشى، ئىككىسى ئۆچتىسىگە قارشى بۆلۈپ كېتىدۇ.
LUK 12:53	ئاتا ئوغلى بىلەن ۋە ئوغۇل ئاتا بىلەن قارشى تۇرۇدۇ، ئاتا قىز بىلەن ۋە قىز ئاتا ئوغلى بىلەن ۋە ئوغۇل ئاتا بىلەن قارشى تۇرۇدۇ. كېلىنىڭە ۋە كېلىن قېيىئانىسىغا قارشى تۇرۇدۇ.	ئاتا ئوغلى بىلەن ۋە ئوغۇل ئاتا بىلەن قارشى تۇرۇدۇ، ئاتا قىز بىلەن ۋە قىز ئاتا ئوغلى بىلەن ۋە ئوغۇل ئاتا بىلەن قارشى تۇرۇدۇ.
LUK 12:54	ئەيسا يەنە تۈپلاشقان ئادەملەرگە مۇنداق دېدى: - سىلەر كۈنپېتىش تەرھەپتن بۇلۇشقا ئادەملەرگە كۆرسەڭلار، دەرھال «يامغۇر ياغىدۇ» دەيسىلەر، ۋە دەرۋەقە شۇنداق بولىدۇ.	ئەيسا خەلقە دېدى: سىلەر بۇ تەرھەپتن بۇلۇت چىققاننى كۆرسەڭلار، دەرھال «يامغۇر كېلىپ قالدى» دەيسىلەر، ۋە هەممە شۇنداق بولىدۇ.
LUK 12:55	جەنۇب تەرھەپتن شامالنىڭ چىققىنىنى كۆرسەڭلار، «ھاۋا ئىسسىدۇ» دەيسىلەر ۋە دەرۋەقە شۇنداق بولىدۇ.	جەنۇب تەرھەپتن شامال چىققانغا كۆز يۈتكەندە، «ھاۋا ئىسسىق بولىدۇ» دەيسىلەر ۋە شۇنداق بولىدۇ.
LUK 12:56	ئەي ساختىپەزلە! سىلەر يەر بىلەن كۆكتىكى رەڭگىنى يەرق ئېتەلەيسىلەر-يۇ، قانداقسىگە بۇ زامانى يەرق ئېتەلەمەيسىلەر؟	ئەي ساختىلار! سىلەر يەر بىلەن كۆكتىكى ئەھۋالى ياخشى يەرق قىلاڭايسىلەر، بۇ ۋاقتىتا يەرق قىلالماسلىلەر قانداق؟

Reference	Before	After
LUK 12:57	ئەمدى نېمىشقا قايىسى ئىشلارنىڭ دۇرۇس ئىككىگە ئۆزۈگلار ھۆكۈم قىلىپ باقمايسىلەر؟!	هازىز نېمىشقا ئۆزۈگلار دۇرۇس ئىشلارنى ئويلاشتۇرمىسىلەر؟
LUK 12:58	چۈنكى سوتچىغا بارغاندا دەۋاگىرىڭ بىلەن بىرگە، يولدا تېزلا سوزلاشتۇرۇپ چۈنكى دەۋاگىرىڭ بىلەن بىرگە سوتچى ئالدىغا بارغىنىڭدا، ئۇنىڭ بىلەن كېلىڭ ئەتكۈزۈپ بېرىپ، سوتچى گۇندىپايدا، ئۇنىڭ بىلەن يارشىپ دوست بولۇشقا ئىتلىكىن؛ بولمىسا، ئۇ سېنى سوتچىغا، سوتچى بولسا گۇندىپايدا تايىشۇرددۇ ۋە گۇندىپايدا سېنى زىندانغا تاشلايدۇ.	چۈنكى سوتچىغا بارغاندا دەۋاگىرىڭ بىلەن بىرگە، يولدا تېزلا سوزلاشتۇرۇپ چۈنكى دەۋاگىرىڭ بىلەن بىرگە سوتچى ئالدىغا بارغىنىڭدا، ئۇنىڭ بىلەن كېلىڭ ئەتكۈزۈپ بېرىپ، سوتچى گۇندىپايدا، ئۇنىڭ بىلەن يارشىپ دوست بولۇشقا ئىتلىكىن؛ تايىشۇرۇپ، گۇندىپايدا سېنى قاماققا تاشلايدۇ.
LUK 12:59	مەن ساڭا دەيمەن، قەرزىكىنىڭ ئەڭ ئاخىرقى بىر تىيىننىمۇ تۆلەمىگەچكە، مەن ساڭا شۇنى ئېيتىپ قويايىكى، قەرزىكىنىڭ ئەڭ ئاخىرقى بىر تىيىننىمۇ قويىماي تۆلىمىگۈچە، شۇ بەردىن ھەرگىز چىقالمايسەن.	شۇ جايىدىن ھېچقانداق چىقالمايسەن.
LUK 13:1	شۇ چاغدا، بىرنەچە ئادەم ئۇنىڭغا ۋالىي پلاتۇسنىڭ بىر قىسىم گاللىيەللىكەرنىڭ قېنىنى توڭۇپ، ئۇلارنىڭ قانلىرىنى ئۇلار قىلىۋاتقان ئىبادەتخانىدىكى قۇربانلىقنىڭ قانلىرى بىلەن ئارىلاشتۇرغانلىقنى مەلۇم قىلدى.	ئۇشاندا، بەزى كىشىلەر ئۇغا يېلاتۇسنىڭ، گاللىيەللىكەرنى ئۆلتۈرۈپ، ئۇلارنىڭ قېنىنى قۇربانلىق قېنى بىلەن قوشۇپ تاشلىغانلىقنى خەۋەر قىلدى.
LUK 13:2	ئۇ ئۇلارغا جاۋابىن مۇنداق دېدى: – ئۇلارنىڭ بۇ ئازابلارنى تارتقىنى ئۈچۈن بۇ گاللىيەللىكەرنى باشقما گاللىيەللىكەردىن گۇناھى بۇغىر دەپ قارامىسىلەر؟	ئۇ ئۇلارغا جاۋاب بەرگەندە دېدى: سىلەر يېكىر قىلالامىسىلەر، بۇ گاللىيەللىكەر بۇ ئازاب تارتقانلىقى ئۈچۈن باشقما گاللىيەللىكەردىن گۇناھى بۇغىر دەپ چوڭراق دەپ؟
LUK 13:3	مەن سىلەرگە ئېيتايكى، ئۇنداق ئەمەس! بەلكى سىلەر توۋا قىلمىساڭلار، ھەممىڭلارمۇ ئوخشاش ئاقىۋەتتە ھالاك بولىسىلەر.	مەن سىلەرگە دەيمەن، بۇ شۇنداق ئەمەس! بەلكى سىلەر تەۋبا قىلمىساڭلار، ھەممىڭلارمۇ ئوخشاش ھالدا نابود بولىسىلەر.
LUK 13:4	سلىۋام مەھەلسىدىكى مۇنار ئۆرۈلۈپ چۈشۈپ، ئون سەككىز كىشىنى بېسىپ ئۆلتۈرۈپ قويغان، سىلەر ئۇلارنى يېرۇسالىمدا تۇرۇۋاتقان باشقىلاردىن قەبىھ، دەپ قارامىسىلەر؟	سلىۋام ئورنىدا مۇنار يېلىپ چۈشۈپ، ئون سەككىز كىشىنى باسى ئۆلتۈرگەن، سىلەر ئۇلارنى يېرۇسالىمدا ياشايدىغان باشقىلارغا قارىغاندا كۆپرەك گۇناھكار، دەپ ئوبلايسىلەر؟
LUK 13:5	مەن سىلەرگە ئېيتايكى، ئۇنداق ئەمەس! بەلكى سىلەر توۋا قىلمىساڭلار، ھەممىڭلارمۇ شۇنداق ئاقىۋەتتە ھالاك بولىسىلەر.	مەن سىلەرگە دەيمەن، بۇ شۇنداق ئەمەس! بەلكى سىلەر تەۋبا قىلمىساڭلار، ھەممەڭلارمۇ شۇنداق ئاقىۋەتتە ھالاك بولىسىلەر.
LUK 13:6	ئاندىن ئۇ بۇ تەمىسىلىنى سۆزلەپ بەردى: – مەلۇم بىر كىشىنىڭ ئۆزۈمىزىلارلىقىدا تىكىلگەن بىر توپ ئەنجۇر دەرىخى بار ئىكەن. ئۇ ئۇ دەرختنى مېۋە ئىزدەپ كەيتۇ، لېكىن ھېچ مېۋە تايالمايتۇ.	ئاندا ئۇ بۇ ھېكايەنى ئېيتقان: بىر كىشىنىڭ ئۆزۈمىزىلاردا بىر توپ ئەنجىز دەرختنى بار ئىدى. ئۇ دەرخختىن مېۋە ئىزدەپ كۆرگەن، ئەمما ھېچ مېۋە تايالمايتۇ.
LUK 13:7	ئۇ باغۇنەكى: «قارا، ئۆچ يىلىدىن بېرى بۇ ئەنجۇر دەرىخدىن مېۋە ئىزدەپ كېلىۋاتىمەن، بىراق بىر تالمۇ مېۋە تايالمايدىم. ئۇنى كېسىۋەت! ئۇ نېمە دەپ يەرنى بىكاردىن بىكار ئىگىلەپ تۇردىۇ» دەيتۇ.	ئۇ باغۇنەكى: «قارا، ئۆچ يىلى بولدى، بۇ ئەنجىز دەرخنى مېۋە ئىزدەپ كەتتىم، بىراق ھېچ نەرسە تايالمايدىم. ئۇنى كېسىۋەت! ئۇ يەرنى نېمە ئۆچۈن بىكار قىلىپ تۇرمەك؟» دەپ دېدى.
LUK 13:8	لېكىن باغۇنەن: «خوجايىن، ئۇنىڭغا يەنە بىر يىل تەگىمەك يەلا. بۇ ۋاقت ئىچىدە ئۇنىڭ توۋىدىكى تۆپلارنى بوشىتىپ، ئوغۇتلاپ باقاي.	لېكىن باغۇنەن: «ئەيەندى، بۇنى يەنە بىر يىل تەركەلە. بۇ ۋاقتتا تېينى قاچاق، قىلىپ، گۈبرە قوشۇپ باقاي.
LUK 13:9	ئەگەر كېلەر يىلى مېۋە بېرىپ قالسا، ياخشى! بىراق بەرمىسە، كەسىپ كېسىۋەتكەيلە» دەپ باغىان دېدى.	ئەگەر كېلەر يىلى مېۋە بېرىپ قالسا، ياخشى! بىراق بەرمىسە، كەسىپ تاشلايە» دەپ باغىان دېدى.
LUK 13:10	بىر شابات كۇنى، ئۇ بىر سىناگوگتا تەلەم بېرىۋاتاتنى.	بىر دامىشا كۇنى، ئۇ بىر سىناگوگدا دەرس ئۆتۈپ تۇراتنى.
LUK 13:11	ماナ شۇ بەردىه ئون سەككىز يىلىدىن بېرى زەپىلەشتۈرگۈچى بىر جىن تەرىپىدىن تۇتۇلۇپ، دۆمچىيپ ئۆرە تۇرالمايدىغان بىر ئايال بار ئىدى.	شۇ جايىدا بىر ئايال بار ئىدى، ئۇ ئون سەككىز يىلىدىن بېرى كېسەل بىر جىن تەرىپىدىن تۇتۇلۇغان بولۇپ، دەۋەرەپ تۇغرا تۇرالمايتۇ.
LUK 13:12	ئەيسا ئۇنى كۆرگەندە، يېنىغا چاقىرىپ: – خانىم، سەن بۇ زەپىلىكىننىڭ ئازاد بولۇدۇڭ! – دېدى.	ئەيسا ئۇنى كۆرگەندە، ياقتۇرۇپ چاقىرىپ: «خانىم، سەن بۇ كېسلىكىننىڭ قۇتۇلدۇڭ!» دېدى.
LUK 13:13	ئاندىن ئۇ قولىنى ئۇنىڭ ئۆچىسىغا قويۇۋىدى، ئايال دەرھال رۇسلىنىپ Keyin u qolini uning üstigha qoydu, ayal tezlikte toghra	

Reference	Before	After
LUK 13:14	براق سناگوگانىڭ چۈڭى ئەيسانىڭ شابات كۇنى كېسەل ساقايتقىندىن غەزەپلىنىپ، كۆيچىلىككە: – ئادەملەر ئىش قىلىش كېرەك بولغان ئالىتە كۇن بار، شۇ كۇنلەرde كېلىپ ساقايتلىگەرلار؛ لېكىن شابات كۇنىدە ئۇنداق قىلىماڭلار. – دېدى.	turdu, Khudani yaxshi övgü bildirdi. براق سناگوگانىڭ باشلىقى ئەيسا شابات كۇنى كېسەلەرنى ساقايتقانلىقىغا غەزەپلىنىپ، خەلقكە: ئالىتە كۇنىدە ئىش قىلىڭلار، شۇ كۇنلەرde كېلىپ ساقايتلىگەرلار، شابات كۇنى بۇنداق قىلىماڭلار! دېدى.
LUK 13:15	شۇڭا رەب ئۇنىڭغا مۇنداق جاۋاب بەردى: – ئەي ساختىپەزلەر! ھەربىرىڭلار شابات كۇنى تورياق ۋە ئېشىكىڭلارنى ئوقۇردىن بېشىپ، سۇغارغىلى باشلىمامسىله؟!	شۇڭا رەب ئۇنىڭغا مۇنداق جاۋاب بەردى: «ئەي، يەزەلچە! ھەربىرىڭلار شابات كۇنى ھايۋانلىرىڭلارنى تورياقتىن سۇيىپ چىقىرىپ سۇ ئىچۈرۈپ قويۇپ قالمامسىلهرمۇ؟»
LUK 13:16	ھازىز شەيتان بۇ ئايالنى ئون سەككىز يىل بوغۇپ تۇرۇپتۇ، ئۇ ئىبراھىمنىڭ بىر قىزى بولغان بۇ ئايال دەل شابات كۇنىدە بۇ سىرتماققىن بوشتىلسا، بۇ شابات كۇنىنىڭ يارىشىقى بولمامادۇ؟!	ھازىز شەيتان بۇ ئايالنى ئون سەككىز يىل بوغۇپ تۇرۇپتۇ، ئۇ ئىبراھىمنىڭ قىزى، شابات كۇنىدە بۇ كېسەللەكتىن ئەركىن قىلىش كېرەك ئەمەسمۇ؟
LUK 13:17	ئۇ مۇشۇ سۆزىنى قىلغاندا، ئۇنىڭغا فارشى چىققانلار خىجالەتكە قالدى؛ براق خالايىق ئۇنىڭ قىلىۋاتقان ھەممە ئاجايىپ ئىشلىرىدىن شادلىنىپ يابىرىدى.	ئۇ بۇ سۆزى دەپ چىققاندا، ئۇنىڭ قارشىلىرى ھایا قىلىپ قالدى؛ براق خەلق ئۇنىڭ بارلىق جەزابلىق ئىشلىرىغا خۇشال بولۇپ، شادلىق بىلدۈردى.
LUK 13:18	ئۇ سۆزىنى داۋاملاشتۇرۇپ مۇنداق دېدى: – خۇدانىڭ يادىشاھلىقى نېمىگە ئوخشايىدۇ؟ مەن ئۇنى نېمىگە ئوخشتىاي؟	ئۇ سۆزى داۋاملاشتۇرۇپ دېدى: خۇدا يادىشاھلىقى نېمىگە ئوخشاش؟ مەن ئۇنى نېمىگە سېلىشتۇرام؟
LUK 13:19	ئۇ گويا بىر تال قىچا تۇرۇققىغا ئوخشايىدۇ؛ بىرسى ئۇنى ئېلىپ ئۆز بېغىدا تېرىغانىدى؛ ئۇ ئۆسۈپ يوغان دەرەخ بولدى؛ ئاسماندىكى ئۇچار-قاناتلار كېلىپ ئۇنىڭ شاخلىرىدا ئۇۋۇلدى.	ئۇ بىر دان قىچا تۇرمىشىغا ئوخشاش بولىدۇ؛ بىر كىشى ئۇنى ئېلىپ ئۆز باغچىسىغا سېپەلەپ قويغانىدى؛ ئۇ چۈڭۈواتىپ يوغان دەرەخ بولۇپ كەتلى؛ ئاسماندىكى قۇشلار كېلىپ ئۇنىڭ داشلىرىدا ئۇيۇق تۇردى.
LUK 13:20-21	ئۇ يەنە: – خۇدانىڭ يادىشاھلىقىنى نېمىگە ئوخشتىاي؟ ئۇ خۇددى ئېچىتقۇغا ئوخشايىدۇ؛ بىر ئايال ئۇنى قولغا ئېلىپ، ئۆج جاۋۇر ئۇنىنىڭ ئارىسىغا يوشۇرۇپ، تاكى يۇتون خېمىر بولғۇچە ساقلىدى، – دېدى.	ئۇ يەنە دېدى: «خۇدانىڭ يادىشاھلىقىنى نېمىگە ئوخشاش قىلىساق؟ ئۇ پىشىلغە ئوخشاش، بىر ئايال ئۇنى ئېلىپ ئۆج بوشاق ئۇنغا يوشۇرۇپ، يۇتون خېمىرنى بېشىپ كەتكەچە قويۇۋاتىدۇ.»
LUK 13:22	ئەيسا يېرۇساليمغا قاراپ يولدا داۋام قىلىپ، بېسىپ كەتكەن ھەر قايىسى ھەرقايىس شەھەر-يېزىلاردا تەلەم بېرىپ ماڭدى.	ئەيسا يېرۇساليمغا قاراپ يولدا داۋام بېرىپ، خەلقكە تەلەم بەردى. شەھەر-يېزىلارغا كېلىپ، خەلقكە جاۋاب بەردى.
LUK 13:23	بىر كىشى ئەيسادىن سورىدى: ئى رەب، قۇقۇزۇلىدىغانلار سانى كەم دەپ سورىدى. ئەيسا كۆيپلىككە مۇنداق جاۋاب بەردى:	بىر كىشى ئەيسادىن سورىدى: ئى رەب، قۇقۇزۇلىدىغانلار سانى كەم بولاڭدۇ؟ ئەيسا خەلققە جاۋاب بەردى:
LUK 13:24	سەلەر تەڭلىك ئېشىقىن كىرىشكە كۈرەش قىلىڭلار، چۈنكى مەن سەلەرگە شۇنى ئېتىاپىك، نۇرغۇن ئادەملەر كېرىدى دەپ ئىزدەنسىمۇ، ئەمما كىرەلمەيدۇ.	سەلەر تەڭلىك ئېشىقىن كىرىشكە كۈرەش قىلىڭلار، چۈنكى مەن سەلەرگە مەن سەلەرگە دەيمەن، كۆپ ئادەم كىرىشكە تەۋسىق قىلىپ كۆرسەتسىمۇ، كىرىپ بولالمايدۇ.
LUK 13:25	ئۆپىنىڭ ئىگىسى ئورنىدىن تۇرۇپ ئىشىكى تاققاندىن كېپىن، سەلەر تاشقىرىدا تۇرۇپ ئىشىكى قېقىپ: «رەب، بىزگە ئاچقىن!» دەپ يالۇرغىلى تۇرغىنىڭلاردا، ئۇ سەلەرگە جاۋابەن: «سەلەرنىڭ نەلىكىڭلارنى بىلمەيمەن» – دەپدۇ.	ئۆي ئىگىسى تۇرۇپ كېتىپ ئىشىكى ياقاىدىن كېپىن، سەلەر تاشقىرىدا تۇرۇپ ئىشىكى تۆكۈپ: «رەب، بىزگە ئىتىپ قويغۇچى!» دېسەلەر، ئۇ جاۋاب بېرىپ: «سەلەرنى تونىم، سەلەرگەنىڭ كىشىلەر؟» دېدۇ.
LUK 13:26	ئاندىن سەلەر: «بىز سېنىڭ ئالدىڭدا يېگەن، ئىچكەن، سەنمۇ بىزنىڭ كۆچىلىرىمىزدا تەلەم بەرگەن» دېسەڭلار،	ئاندىن سەلەر: «بىز سېنىڭ ئالدىڭدا يېپىپ ئىچپىتۇق، سەن بىزنىڭ كۆچىلەرde دەرس بەرگەن» دېسەڭلار.
LUK 13:27	ئۇ يەنە جاۋابەن: «سەلەرنىڭ نەلىكىڭلارنى بىلمەيمەن، مەندىن نېرى كېتىڭلار، ئەي قېبىھلىك قىلغۇچىلار!» دېدۇ.	ئۇ جاۋاب بەردى: «سەلەرنى تونىمەنەن، مەندىن كېتىپ كېتىڭلار، ئەي يامان ئىشچىلار!»
LUK 13:28	سەلەر ئىبراھىم، ئىسهاق، ياقۇپ ۋە بارلىق يېغەمبەرلەرنىڭ خۇدانىڭ	سەلەر ئىبراھىم، ئىسهاق، ياقۇپ ۋە ھەممە يېغەمبەرلەرنى خۇدانىڭ

Reference	Before	After
LUK 13:29	پادشاھلیقى ئىچىدە ئىكەنلىكىنى، ئۆزۈگۈلەرنىڭ سىرتقا تاشلىۋېتىلگىنىڭلارنى كۆرگىنىڭلاردا، يغا-زارلار كۆتۈرۈلدى، چىشلار غۇچۇرلايدۇ.	دۆلەتىدە بولۇپ تۇرۇلۇقىنى، ئۆزۈگۈلەرنىڭ سىرتتا قالغانلىقىنى كۆرگەندە، يېغىغان-زارغان كېلىدۇ، چىشلار غۇچۇرلايدۇ.
LUK 13:30	ئۇ چاغادا، كىشىلەر مەشىرىق بىلەن مەغىربىتىن ۋە شىمال بىلەن جەنۇبىتىن كېلىشىپ، خۇدانىڭ پادشاھلیقىدا داستىخاندا ئولتۇردى.	ئادەملىر شەرقىدىن ۋە غەربىدىن، شىمالدىن ۋە جەنۇبىتىن كېلىپ، خۇدا پادشاھلیقىدا تاماق ئۆستىدە ئولتۇرۇشاتتۇ.
LUK 13:31	شۇنىڭ بىلەن مانا، شۇ چاغادا ئالدىدا تۇرغانلاردىن ئارقىغا ئۆتىدىغانلار، ئارقىدا تۇرغانلاردىن ئالدىغا ئۆتىدىغانلار بار بولىدۇ.	ئانا كۆرۈگەر، ئاخىرقىلار بىرىنچى بولىدۇ، بىرىنچىلار ئاخىرقى بولىدۇ.
LUK 13:32	شۇ ۋاقتىتا بىر نەچە يەرسىسى ئىساغا كەلدى: «بۇ جايىدىن كېتى، ئۆزۈنى دەل شۇ ۋاقتىتا بىر نەچە يەرسىلىر ئىسانىڭ ئالدىغا كېلىپ ئۇنىڭغا:- مۇشۇ يەردىن چىقىپ ئۆزۈگىنى نېرغا ئال، چۈنكى ھېرود سېنى ئۆلتۈرمەكچى، - دېدى.	شۇ ۋاقتىتا بىر نەچە يەرسىسى ئىساغا كەلدى: «بۇ جايىدىن كېتى، ئۆزۈنى دەل شۇ ۋاقتىتا بىر نەچە يەرسىلىر ئىسانىڭ ئالدىغا كېلىپ ئۇنىڭغا:- مۇشۇ يەردىن چىقىپ ئۆزۈگىنى نېرغا ئال، چۈنكى ھېرود سېنى ئۆلتۈرمەكچى، - دېدى.
LUK 13:33	ئۇ ئۇلارغا:- بېرىپ شۇ تۈلكىگە ئېتىڭلار: مانا مەن جىنلارنى ھەيدىۋېتىپ، بۇگۇن ۋە ئەتە شىپا بېرىمەن ۋە ئۆچىنجى كۈنى تاكامۇلاشتۇرۇلمەن، دەڭلار.	ئۇ ئۇلارغا دېدى: بېرىڭلار، شۇ تۈلكىگە: مەن بۇگۇن بىلەن ئەتە جىنلارنى قاچۇرتۇپ، ھەستىكەرگە داۋا قىلىمەن ۋە ئۆچىنجى كۈنى ھەممىسىنى توگەتتۈرۈمەن، دەڭلار.
LUK 13:34	ھالبۇكى، بۇگۇن ۋە ئەتە ۋە ئۆگۈنلۈككە مېڭىپ يۈرۈشۈم كېرەكتۈر؛ چۈنكى بېچ يەيفەمەرنىڭ ئۆلتۈرۈلۈشى يېرۇساپىدىن باشقما ھېچقانداق جايىدا مۇمكىن بولماس.	ئەمما، مەن بۇگۇن، ئەتە ۋە كېيىنكى كۈندە داۋاملاشتۇرۇشۇم كېرەك؛ چۈنكى بېچ يەيفەمەر يېرۇساپىم دەل باشقما جايىدا ئۆلۈپ كەتمەيدۇ.
LUK 13:35	ئەي يېرۇساپىم، يېرۇساپىم! يېغەمبەرلەرنى ئۆلتۈرىدىغان ۋە ساڭا ئەۋەتلىگەنلەرنى چالما-كېسەك قىلىدىغان شەھەر، مەن قانچە قېتىملاپ مېكىيان ئۆز چۈجلىرىنى قانات ئاستىغا ئالغاندەك سېنىڭ باللىرىڭنى قوينۇمغا ئالماقچى بولدۇم، لېكىن سلەر خالىمىدىڭلار.	يېرۇساپىم، يېرۇساپىم! سەن يېغەمبەرلەرنى ئۆلتۈرۈپ، ساڭا يوللانغانلارنى تاشقا سالىۋالىسىن! مەن كۆپ قېتىم سېنىڭ باللىرىڭنى مېكىيان چۈجلىرىنى قاناتنىڭ ئاستىغا يېغىپ قويغاندەك يېغىپ قويۇشنى خالدىم، لېكىن سلەر رازى بولمىدىڭلار.
LUK 14:1	مانا ئۆيۈڭلار تاشلىنىپ ۋەيرانە بولۇپ قالىدۇ؛ ۋە مەن سلەرگە شۇنى ئېتىپ قويابىكى، سلەر «يەرۋەردىگارنىڭ نامى بىلەن كەلگۈچىگە مۇبارەك بولغاي!» دېمىگۈچە، مېنى يەنە كۆرەلمەيسىلەر.	ھە، سلەرنىڭ ئۆيىڭ تاشلىنىپ ۋەيران بولىدۇ؛ مەن سلەرگە بۇنى دەيمەنكى، سلەر «خۇدا نامى بىلەن كەلگۈچە» مۇبارەك بولغاي!
LUK 14:2	ۋە شۇنداق بولدىكى، بىر شابات كۈنى ئۇ يەرسىلىردىن بولغان بىر ھۆكمدارنىڭ ئۆيىگە غىزاغا باردى؛ ئەمدى ئۇلار ئۇنى يايلاپ يۈرۈۋاتاتنى.	دېمىگەچكە، مېنى يەنە كۆرمەيسىلەر.
LUK 14:3	ئەيسا تەۋرات ئەھلىلىرى ۋە يەرسىلىردىن: - شابات كۈنى كېسىل ساقاش ساقايىتىش تەۋرات قانۇنىغا ئۆيغۇنما يوق؟ - دەپ سورىدى.	شۇ كۈنى، بىر شاباتتا، ئۇ يەرسىلىرنىڭ بىر ھەبىرىنىڭ ئۆيىگە تاماقدا كىرىدى؛ ئۇلار ئۇنى كۆزتىپ تۇراتنى.
LUK 14:4	براق ئۇلار لام-جىم دېمىدى. ئۇ ھېلىقى كېسەلگە قولنى تەگۈزۈپ، ساقايىتىپ يولغا سالدى.	ئەيسا قانۇن ئالىلىرى ۋە يەرسىلىرگە: «شابات كۈنى كېسىل ساقاش قانۇنغا ئۆيغۇنما يقى؟» دەپ سورىدى.
LUK 14:5	ئاندىن ئۇ ئۇلاردىن يەنە: - ئاراڭلاردىن بىرېڭلەرنىڭ مۇبارادا شابات كۈندە چىقارمايدىغان زادى كىم بار؟ - دەپ سورىدى.	براق، ئۇلار سۈكۈت قىلدى. ئۇ شۇ كېسىل كىشىنى قولى بىلەن تەگۈزۈپ، ساقايىتىپ يولغا ساۋاپ قىلدى.
LUK 14:6	ۋە ئۇلار ئۇنىڭ بۇ سۆزلىرىگە بېچ جاۋاب بېرەلمىدى.	ئۇلار ئۇنىڭ بۇ كېلىرگە بېچ جاۋاب بەرگەنلىكى يوق.
LUK 14:7	ئەيسا چاقرىلغان مېھمانلارنىڭ ئۆزلىرىگە تۆردىن ئورۇنلارنى قانداق تاللىغىنىنى كۆرۈپ، ئۇلارغا مۇنداق بىر تەمسىلى ئېتىپ بەردى:	ئەيسا داۋەتلىك مېھمانلارنىڭ ئۆزلىرىگە ئەڭ ياخشى ئورۇنلارنى قانداق تاللاۋاتقانلىقىنى كۆرگەندە، ئۇلارغا بىر تەمسىل ئېتىپ بەردى:
LUK 14:8	- بىرسى سېنى توپ زىيابىتىگە تەكلىپ قىلسا، تۆرددە ئولتۇرمىغىن.	ئەگەر بىرى سېنى توپ زىيابىتىگە تەكلىپ قىلسا، ئالاھىدە ئورۇققا ئۆتۈرۈمىغىن. بولمىسا،

Reference	Before	After
LUK 14:9	بولمسا، سهندن هۆرمەتلەرەك بىرسى تەكلىپ قىلىنغان بولسا، ئۇچادا سېنى ۋە ئۇنى چاقىرغان ساھىخانا كېلىپ ساڭى: «بۇ كىشىگە ئورۇن بەرگەيسىز» دەپ قالسا، سەن خجالىتتە قېلىپ يەگاهغا چۈشۈپ قالىسەن.	سەندن كۆپرەك هۆرمەتلەك بىرى چاقىرلەغان بولسا، ئەگەر شۇ ۋاقتتا سىزنى چاقىرغان كىشى كېلىپ سىزگە: «بۇ كىشىگە ئورۇن بېرىلەك» دېسە، سىز خجالەت كۆرۈپ تۆۋەنلىك جايغا كېتىسىز.
LUK 14:10	لېكىن سەن چاقىرلەغاندا، بېرىپ يەگاهدا ئولتۇرغىن، شۇنىڭ بىلەن سېنى چاقىرغان ساھىخانا كېلىپ: «ئەي دوستۇم، يۇقىرغا چىقىڭى» دېبىشى مۇمكىن ۋە شۇنىڭ بىلەن سېنىڭ بىلەن داستخاندا ئولتۇرغانلارنىڭ ھەممىسىنىڭ ئالدىدا ساڭى ئىززەت بولىدۇ.	ئەمما سەن چاقىرلەسەڭ، كېلىپ ئاستا جاۋابدا ئولتۇر، شۇنىڭ بىلەن سېنى چاقىرغان كىشى كېلىپ: «ئەي دوست، يۇقىرى كۆنۈرۈڭ» دەپ دەپ، سېنىڭ بىلەن ئولتۇرغان ھەممە كىشىنىڭ قارشىسىدا ساڭا چەدرىيەت بېرىدۇ.
LUK 14:11	چۈنكى ھەركىم ئۆزىنى چوڭ كۆرسەتسە، تۆۋەن قىلىنىدۇ ۋە ھەر كىشى چۈنكى ھەركىم ئۆزىنى ئۆستۈن تۇتسا تۆۋەن قىلىنىدۇ ۋە كىمەتكىم ئۆزىنى تۇتسۇن ئۆستۈن قىلىنىدۇ.	چۈنكى ھەركىشى ئۆزىنى چوڭ كۆرسەتسە، يۇقىرى قىلىنىدۇ.
LUK 14:12	ئۇ ئۆزىنى مېھمانغا چاقىرغان ساھىخانغا مۇنداق دېدى: – مېھماننى تاماققا ياكى زىيايەتكە چاقىرغىنىڭدا، دوست-بۇراھەر، قېرىنداش، ئۇرۇق-تۇغقان ياكى باي قولۇم-قوشىلىرىنىڭ چاقىرمىغىن، چۈنكى ئۇلارمۇ سېنى مېھمانغا چاقىرىپ، مەرھەمىتىڭى قايتۇرۇشى مۇمكىن.	ئۇ ئۆزىنى چاقىرغان كىشىگە مۇنداق دېدى: مېھمانلىق قىلغان ۋاقتىدا، دوستلىرىڭ، قېرىنداشقىلىرىڭ، تۇغقانلىرىڭ ياكى بايلارنى چاقىرما، چۈنكى ئۇلار سېنىمۇ چاقىرىپ، سەنىڭ مېھمانلىقىڭى قايتۇرۇشى مۇمكىن.
LUK 14:13	شۇنىڭ ئۆچۈن زىيايەت بېرىدى دېسەڭ، غېرىپ-غۇرۇۋا، مېسىپ-ناكار، ئاقساق-چولاق، كور-ئەمالارنى چاقىرغىن	شۇ سەۋەپىتن، زىيايەت بەرگەنە، كەمبەغەللەرنى، ناھەللەكلەرنى، چولاقلارنى، كورلارنى چاقىرىڭ.
LUK 14:14	ۋە بخت-بەركەت كۆرسەن؛ چۈنكى ئۇ كىشىلەرنىڭ ياخشىلىقىڭىنى قايتۇرۇشنىڭ ئامالى يوقتۇر. شۇنىڭ بىلەن ھەققانىلارنىڭ قايتا تىرىلگەن كۈندە قىلغىنىڭ ئۆزۈگە قايتۇرۇلۇدۇ.	وھ سەن بەختلىك بولسىن؛ چۈنكى ئۇ كىشىلەر سەنىڭ ياخشىلىقىڭىنى قايتۇرالمايدۇ. شۇنىڭ بىلەن ئادىللار قايتا تىرىلىش كۈندە، سەنىڭ قىلغانلىرىڭ سەنگە قايتۇرۇلۇدۇ.
LUK 14:15	ئۇنىڭ بىلەن ھەمداستخان ئولتۇرغانلاردىن بىرى بۇ سۆزلەرنى ئاڭلاب، ئۇنىڭغا: – خۇدانىڭ يادىشاھلىقىدا غىزالانغۇچىلار نېمىدىگەن بەختلىك-ھە! – دېدى.	ئۇ بىلەن تاماق ئۆستىدە ئولتۇرغانلارنىڭ بىرى بۇ سۆزىنى ئاڭلاب، ئۇغا: «خۇدانىڭ دۆلەتىدە تاماق ئىچىدىغانلار نېمە گە بەختلىك!» دېدى.
LUK 14:16	بىراق ئۇ ئۇنىڭغا جاۋابىن مۇنداق دېدى: – بىر كىشى كاتتا زىيايەتكە تۆتۈش قىلىپ، نۇرغۇن مېھمانلارنى چاقىرىپ قويۇپىتۇ.	ئۇ ئۇنىڭغا جاۋاب بېرىپ دېدى: بىر كىشى چوڭ تاماق تەييارلاب، كۆپ كىشىنى چاقىرىپ قويغان.
LUK 14:17	مېھمانلىق تەييار بولغاندا، خىزمەتچىنى ئەۋەتىپ، چاقىرلەغان مېھمانلارغا: داستخان سېلىنغان شۇ سائەتتە، چاکىرىنى ئەۋەتىپ، چاقىرلەغان مېھمانلارغا: «مەرھەمەت، ھەممە نەرسە تەييار بولدى!» دەپ ئېتىپتۇ.	ئاخشاملىق تەييار بولغاندا، خىزمەتچىنى ئەۋەتىپ، چاقىرلەغان مېھمانلارغا: «كېلىڭلەر، ھەممە نەرسە ھازىر تەييار!» دەتى.
LUK 14:18	بىراق، مېھمانلارنىڭ ھەممىسى بارماسلىققا بىر-بىرلەپ ئۆزۈر-باھانە كۆرسەتكىلى تۇرۇتىپ، بىرىنچىسى ئۇنىڭغا: «مەن ھېليلا بىر يارچە بەر سېپتۈفالانىدىم، بېرىپ كۆرۈپ كەلمىسىم بولمايدۇ. مېنى ئەبىو قىلغايلا، بارالمايمەن» دەتى.	لېكىن، مېھمانلار ھەممىسى بارماسلىق ئۆچۈن بەھانە تېپىپ چىقىتى. بىرىنچىسى: «مەن يېڭى بىر يارچە يەر ئېلىپ قويدۇم، بېرىپ كۆرۈپ كېلىش كېرەك، مېنى قويۇۋېلىڭلەر، بارالمايمەن» دەتى.
LUK 14:19	يەنە بىرى: «مەن بەش قوشلۇق ئۆكۈز سېتىۋالدىم، ھازىر بېرىپ ئۇلارنى سىناب سناب كۆرۈشۈم كېرەك. مېنى ئەبىو قىلغايلا، بارالمايمەن» دەتى.	يەنە بىرى دەپتۇ: «مەن بەش جۇپ ئۆكۈز ئالدىم، ھازىر بارىپ سىناب كۆرمەكچىمەن، مېنى ئۆزۈر قىلسەڭ، بارالمايسەن»
LUK 14:20	يەنە بىرى: «مەن بېڭى ئۆپلەنگەن، شۇڭا بارالمايمەن» دەتى.	يەنە بىرى دەپتى: «مەن بېڭىلا ئەيەل ئالدىم، شۇڭا كېلىپ قالالىم» دەپ.
LUK 14:21	چاكار قايتىپ كېلىپ، بۇ ئىشلارنى خوجايىنغا مەلۇم قىپتۇ. خوجايىن غەزىلەنگەن ھالدا چاکىرىغا: «دەرھال شەھەرنىڭ چوڭ-كېچىك كۆچلىرىغا كېرىپ، غېرىپ-غۇرۇۋا، مېسىپ-ناكار، ئاقساق-چولاق ۋە كور-ئەمالارنى مۇشۇ يەرگە يىغىپ كەل» دەتى.	خىزمەتچى قايتىپ كەلگەنە، بۇ ئىشلارنى ئىگىسىگە سۈرهت قىلدى. ئىگىسى غەزىلەنپى، خىزمەتچىگە: «ھازىرلا شەھەرنىڭ كۆچلىرىدىن غېرىپ-يوقلارنى، مېسىپ-ناكارلارنى، ئاقساق-چولاclarنى ۋە كورلارنى بۇ يەرگە يىغىپ كەل» دەپ دەردە.
LUK 14:22	ئاندىن خىزمەتچى قايتىپ كەلدى: «ئاقا، سىز ئەمر قىلغان نەرسىنى تولۇق ئاندىن چاكار قايتىپ كېلىپ: «خوجايىن، ئەم بەرگىنىڭدەك ئادا قىلىنىدى.	

Reference	Before	After
LUK 14:23	وھ يەنە بوش ئورۇن بار! دەپتۇ.	قىلدۇق، وھ يەنە بوش ئورۇن بار! دەپتى.
LUK 14:24	شۇنىڭ بىلەن خوجايىن چاكارغا: – «ئۆيۈم مېھمانلارغا تولۇش ئۈچۈن كېرەك، بولالار بىلەن كۆچ-سوکەكەرگە چىقىپ، كىشىلەرنى زورلاپ ئېلىپ بېزىلاردىكى چوڭ-كىچىك يولارنى، مەھەللەرنى ئارلاپ، ئۇدۇل كەلگەن ئادىمىڭنى زورلاپ ئېلىپ كەلگەن!	ئاندىن ساھىپ خىزمەتچىگە: «ئۆيۈم مېھمانلار بىلەن تولۇپ كېتىشى تاماقنى تېتىيالمايدۇ.
LUK 14:25	چۈنكى مەن سلەرگە دەيمەن: باشتا چاقىرغانلارنىڭ ھېچ سرى مەنمىزنىڭ چۈنكى مەن سلەرگە شۇنى ئېتىايىكى، باشتا چاقىرغان ئادەملەرنىڭ ھېچقايسىسى داستىخىنىمىدىن تېتىمايدۇ»، دەپتۇ.	هازىر كۆپ كىشى ئۇنىڭ بىلەن بىرگە كېتىۋاتىدۇ، ئۇ ئۇلارغا قاراپ شۇنداق ئەمدى توپ-توپ ئادەملەر ئۇنىڭغا ھەمراھ بولۇپ كېتىۋاتاتى. ئۇ بۇرۇلۇپ دەيدۇ:
LUK 14:26	ئەگەر بىرەر كىشى ماڭا كېلىپ، ئاتا-ئانا، ئېيەل-بala، ئاكا-ئۆكە، سېيىل-ئاچى – ماڭا ئەگەشكەنلەر ماڭا بولغان سۆيۈشلىرىدىن ئۆز ئاتىسى ھە ئانسى، ئاپالى ۋە باللىرى، ئاكا-ئۆكلىرى ۋە ئاچا-سىكىللرى، ھەتتا ئۆز جېنىسىمۇ يامان كۆرمىسى ماڭا مۇخلiss بولالماس.	كىم ئۆز كراسىنى كۆتۈرۈپ، مەنمۇ ئارقامدىن يۈرۈمەسلىك بولسا، ئۇ مەنمۇ شاکىرت بولالماس.
LUK 14:27	كىمdeكىم ئۆزىنىڭ كېپستىنى يۈدۈپ ماڭا ئەشىمىسى ھە ئۆز ماڭا مۇخلiss بولالماس.	سەزىلاردىن كىم بىر مىنار قۇرغۇچى بولسا، بىر قېتىم ئورنىغا ئوتۇرۇپ، بۇ قۇرۇلۇشنى تاماملاش ئۈچۈن يۇلى بار-يوق دەپ ھېسابلاپ چىقىش epeك.
LUK 14:28	ئاراڭلاردىن بىرسى مۇنار سالماقچى بولسا، ئالدى بىلەن ئولتۇرۇپ بۇ قۇرۇلۇشنى يۇتكۈزگۈدەك خراجەت ئۆزۈمەدە بارمۇ-يوق دەپ ھېساب قىلاماسمۇ؟	نەگەر ئۇ ناساسىنى قويۇپ، يۇتكۈلەشكە قادر بولىغاندا، كۆرگەنلەر ئۆز ئۇنداق قىلماغاندا، ئۆللىنى سېلىپ يۇتكۈزەلمىسى، كۆرگەنلەرنىڭ ھەممىسى ھەزلىپ: «بۇ ئادەم بىنانى باشلاپ قويۇپ يۇتكۈزەلمىدى» – دېمەي فالمايدۇ.
LUK 14:29-30	ياكى بىر يادىشاھ يەنە بىر يادىشاھ بىلەن جەڭ قىلغىلى چىقسا ئالدى بىلەن ئولتۇرۇپ: – مېنىڭ ئۆستۈمگە كېلىدىغان يېگىرمە مىڭ كىشىلەك قوشۇن ئىگىسىگە مەن ئۇن مىڭ ئەسکىرىم بىلەن تاقابىل تۇرالارمەنمۇ؟ دەپ مۇلچەرلەپ كۆرمەمدۇ؟	ياكى بىر يادىشاھ باشقا بىر يادىشاھ بىلەن جەڭ قىلىشقا چىققان بولسا، ئالدىن ئورنىدا ئوتۇرۇپ، «ئۇنىڭ يېگىرمە مىڭ ئاسكەرلىرى بار، مەن ئۇن مىڭ ئاسكەر بىلەن قارشى تۇرالامىسمان؟» دەپ ئوبلاپ كۆرمەيدۇ؟
LUK 14:31	ئەگەر ئۇ «سوقۇشالمايمەن» دەپ ئوپلىسا، دۇشمەن تېخى يېراقتىكى چاغدا ئەلچى ئەۋەتىپ، سۇلەن شەرتلىرىنى سورايدۇ.	ئەگەر ئۇ «سوقۇشقا تېيار بولالماسىم» دەپ ئوپلىسا، دۇشمەن ھېلى يېراقنا تۇرغاندا، ئەلچى ئەۋەتىپ، سۇلەن شەرتى ئۈچۈن سورايدۇ.
LUK 14:32	شۇنىڭغا ئوخشاش، سلەردىن كىمdeكىم كۆڭلىدە ئۆزىنىڭ تاشلاشمىسا، خوشلاشمىسا، ماڭا مۇخلiss بولالماس.	شۇنداقلا، سلەرنىڭ كىمەممىسى ھەممە نەرسىسىنى تولۇق تاشلاشمىسا، تەمەنلەندۈرۈش نېمە ئارقىلىق بولىدۇ؟
LUK 14:33	تۇز ياخشى نەرسىدۇر؛ ھالبۇكى، تۇز ئۆز تەمنى يوقاتسا، ئۇنىڭغا قايتىدىن تۇز ئۆز تەمنى فانداقامۇ كىرگۈزگىلى بولىدۇ؟	تۇز ياخشى نەرسە، ئەمما، تۇز تەمنى يوقاتقان بولسا، ئۇنى قايتا تەمەنلەندۈرۈش نېمە ئارقىلىق بولىدۇ؟
LUK 14:34	ئۇ تۇپراقا ئىشلىتىشكە ياكى ئوغۇنقا ئارلاشتۇرۇشلىقىمۇ يارىمای، تالاغا تاشلىنىدۇ. ئاڭلىغۇدەك قۇلۇق بارلار بۇنى ئاڭلىسىۇن!	ئۇ تۇپراقا ياقشى بولمايدۇ، ئوغۇنقا قوشمايدۇ، شۇڭا تاشلايدۇ. قۇلۇق بارلار بۇنى ئاڭلىدۇ!
LUK 14:35	ئەمدى باجىڭلار ۋە باشقا گۇناھكارلارنىڭ ھەممىسى ئۇنىڭ سۆزىنى ئاڭلاشقا ئۇنىڭ ئەتراپىغا ئولاشماقتا ئىدى.	ھازىر باجىچىلار بىلەن باشقا گۇناھكارلار بارلىقى ئۇنىڭ سۆزلەرنى ئاڭلاشقا ئۇنىڭ بىننەغا يېغلىپ تۇرۇۋاتىدۇ.
LUK 15:1	لېكىن يەرسىيەلەر بىلەن تەۋرات ئۇستازىلىرى غۇددۇڭشۇپ: – بۇ ئادەم گۇناھكارلارنى قارشى ئالدىو ۋە ئۇلار بىلەن ھەمداستىخان ئولتۇرىدۇ! دېبىشتى.	لېكىن يەرسىيەلەر بىلەن قانۇن ئوقۇقۇچىلار يۇرۇپلاپ: بۇ كىشى ئەننىڭ بىننەغا يېغلىپ تۇرۇۋاتىدۇ!
LUK 15:2	شۇڭا ئۇ ئۇلارغا مۇنۇ تەمسىلىنى سۆزلەپ بەردى:	ھە، سلەرنىڭ بىرگەلار بىز قوى بار بولسا، بىرى يوقاب كەتسە، توقسان – ئەگەر ئاراڭلاردا بىرەلەننىڭ بۇز تۇياق قوى بولۇپ، ئۇلاردىن بىرى
LUK 15:3		
LUK 15:4		

Reference	Before	After
LUK 15:5	يىتىپ كەتسە، توقسان توققۇزىنى چۆلەد قويۇپ قويۇپ يىتىپ كەتكىننى تايقۇچە ئىزدىمەسمۇ؟	توققۇزىنى چۆلەد قالدۇرۇپ، يوقاپ كەتكەن قوينى تېپقىچە ئىزدىمىسىز؟
LUK 15:6	ئۇنى تېپۋالغاندا، شادلەنغان حالدا مۇرسىسگە ئارتىدۇ؛ ئاندىن ئۆيگە ئىلىپ كېلىپ، يار-بۇرادەلىرى بىلەن قولۇم-قوشىلىرىنى چاقىرىپ، ئۇلارغا: «مەن يىتكەن بىلەل چاقىرىپ، شادلىنىڭلار! دەيدۇ.	ئۇ تېپكەندە، خۇشالىق بىلەن قوينى ئومۇتغا كۆتۈرۈپ كەتسدۇ؛ ئاندىن ئۆيگە قايتىپ كەلگەندە، دوست-ئاقربىاللىرى بىلەن قوشىلىرىنى چاقىرىپ، ئۇلارغا: «مەن يولدىن چىققان قويۇم تېپىپ الدىم، مەنمەن بىلەل چاقىرىپ، شادلىنىڭلار!» دەيدۇ.
LUK 15:7	مەن سىلەرگە دېمەن، شۇنداقلا، بىر گۇناھكار تەۋبە قىلسا، ئەرشتە چوڭ گۇناھكار ئۇچۇن ئەرشتە زور خۇرسەنلىك بولىدۇ؛ بۇ خۇرسەنلىك توۋغا توقسان توققۇز ھەق كىشىلەر ئۈچۈن بولغان خۇرسەنلىكتىن كۆپ ئارتۇق. موھتاج بولمىغان توقسان توققۇز ھەققانى كىشىدىن بولغان خۇرسەنلىكتىن كۆپ ئارتۇقتنۇر.	مەن سىلەرگە دېمەن، شۇنداقلا، بىر گۇناھكار تەۋبە قىلسا، ئەرشتە چوڭ گۇناھكار ئۇچۇن ئەرشتە زور خۇرسەنلىك بولىدۇ؛ بۇ خۇرسەنلىك توۋغا توقسان توققۇز ھەق كىشىلەر ئۈچۈن بولغان خۇرسەنلىكتىن كۆپ ئارتۇقتنۇر.
LUK 15:8	- ياكى بىر ئايالنىڭ ئون كۆمۈش دىنارى بولۇپ، بىر دىنارنى يوقتىپ قالسا، چىрагىنى يېقىپ، ئۇنى تېپمەگەچكە قەدەر ئۆيىنى تازلاپ، توقۇلۇپ قويسا، چىragىنى يېقىپ، تاكى ئۇنى تايقۇچە ئۆيىنى سۈپۈرۈپ، زەن قويۇپ ئىزدىمەسمۇ؟	سۇر بولۇپ، بىر ئايالنىڭ ئون كۆمۈش يۈلۈ بار بولسا، بىرنى يوقتىپ
LUK 15:9	ئۇنى تايقاندا يار-بۇرادەر، قولۇم-قوشىلىرىنى چاقىرىپ، ئۇلارغا: «مەنمەن بىرگە بىلەن تەڭ شادلىنىڭلار، چۈنكى مەن يوقتىپ قويغان دىنارىمنى تېپىۋالدىم» – دەيدۇ.	ئۇ تېپقاندا، دوستلىرى ۋە قوشىلىرىنى چاقىرىپ، ئۇلارغا: «مەنمەن بىرگە شاد بولۇڭلار، چۈنكى مەن يوقاتقان يۈلۈمەن تېپىپ قالدىم» دەيدۇ.
LUK 15:10	مەن سىلەرگە شۇن ئېتايىكى، شۇنىڭغا ئوخشاش توۋا قىلىۋاتقان بىر گۇناھكار ئۇچۇن خۇدانىڭ يەرىشتلەرىنىڭ ئارسىدا خۇرسەنلىك بولىدۇ.	مەن سىلەرگە دېمەن: شۇنداقلا، بىر گۇناھكار توۋا قىلسا، خۇدا يېرىشتلىرى ئالدىدا سەمانلىق بار.
LUK 15:11	ئۇ سۆزىنى داۋام قىلىپ مۇنداق دېدى: – مەلۇم بىر ئادەمنىڭ ئىككى ئوغلى بار ئىككەن.	ئۇ گەپ قوشۇپ، مۇنداق دېدى: بىر كىشىنىڭ ئىككى ئوغلى بار ئىدى.
LUK 15:12	كىچىك ئوغلى ئاتىسىغا: «ئەي ئاتا، مال-مۇلۇكتىن تېكىشلىك ئۇلۇشۇمنى هازىرلا ماڭا بەرگىن» دەپ ئېتىپتۇ. ۋە ئۇ ئۆز مال-مۇلۇكتىنى ئىككىسىگە تەقسىم قىلىپ بېرىپتۇ.	كىچىك ئوغۇل ئاتىسىغا: «ئاتا، مال-مۇلۇكتىن مېنىڭ ئۇلۇشۇمنى هازىرلا بېرىڭ» دەپ ئېتقان. ۋە ئاتا ئۆز مال-مۇلۇكتىنى ئىككى بالىسىغا تەقسىم قىلغان.
LUK 15:13	ئۇزۇن ئۆتىمەيلا، كىچىك ئوغلى بار-يوقىنى يېغىشتۇرۇپ، يىراق بىر يۇرتقا سەپەر قىلىپتۇ. ئۇ ئۇ يەردە ئېيش-ئىشەتلىك ئىچىدە تۇرمۇش كەچۈرۈپ مال-دۇنياسىنى بۇرۇپ-چىچىپتۇ.	ئاز ۋاقت ئۆتكەندىن كېيىن، كىچىك ئوغۇل بارلىق مال-مۇلۇكتىنى يېغاب، يىراق بىر جايغا كەتتى. ئۇ ئۇ يەردە يۇل-يۇلان بىلەن ياقتۇرۇشلۇق ھيات كەچۈرۈپ، ھەممىسىنى سەرپ قىلدى.
LUK 15:14	دەل ئۇ بار-يوقىنى سەرب قىلىپ تۆكەتكەن ۋاقتىدا، ئۇ يۈرەتتا قاتىق ئاچارچىلىق بولۇپ، ئۇ خېلىلا قىسىلچىلىقتا قاينۇ.	ئۇ ھەممىسىنى سەرپ قىلغان ۋاقتىدا، ئۇ جايدا قاتىق ئاقارلىق باشلانغاندا، ئۇ خەلس قىسىقچىلىقتا بولۇپ قالدى.
LUK 15:15	شۇنىڭ بىلەن ئۇ بېرىپ، شۇ يۈرەتىنىڭ بىقىشقا ئەۋەتىپتۇ.	شۇنىڭ بىلەن ئۇ كەتتى، شۇ جايىدىكى بىر كىشىگە قوشۇلۇپ ئىش قىلدى؛ ئۇ ئۇنى ئۆز دەرىزلىككە چوشقا قويۇشقا ئەۋەتتى.
LUK 15:16	ئۇ ھەتتا قورسىقىنى چوشقىلارنىڭ يېمى بولغان يۇرچاچ يوستى بىلەن توېغۇزۇشقا تەقەززا بويتۇ؛ لېكىن ھېچكىم ئۇنىڭغا ھېچنەرسە بەرمەتۇ.	ئۇ شۇ قەدەر ئاشۇق بولغاندا، چوشقىلار بېيىشچى يۇرچاچ يوستى بىلەن قورساق تۇتۇشنى خالىدى؛ لېكىن ھېچكىم ئۇغا ھېچ نەرسە بەرمىدى.
LUK 15:17	ئاخىرىدا ئۇ هوشقا كېلىپ: «ئاتامنىڭ كۆپ خىزمەتچىلىرى يېمەك-ئىچمەك ئاخىرى بېرىپ ئۇ هوشنى تېپىپ: «ئاتامنىڭ شۇنچە كۆپ مەدىكارلىرىنىڭ ئالدىدىن يېمەك-ئىچمەك ئېشىپ-تېشىپ تۇرىدۇ؛ لېكىن مەن بولسام بۇ يەردە ئاچلىقىنى ئۆلەي دەپ قالدىم!	ئاخىرىدا ئۇ هوشقا كېلىپ: «ئاتامنىڭ كۆپ خىزمەتچىلىرى يېمەك-ئىچمەك ئاخىرى بېرىپ ئۇ هوشنى تېپىپ: «ئاتامنىڭ شۇنچە كۆپ مەدىكارلىرىنىڭ ئالدىدىن يېمەك-ئىچمەك ئېشىپ-تېشىپ تۇرىدۇ؛ لېكىن مەن بولسام بۇ يەردە ئاچلىقىنى ئۆلەي دەپ قالدىم!
LUK 15:18	ئورۇمدىن تۇرۇپ، ئاتامنىڭ ئالدىغا بېرىپ ئۇنىڭغا: ئەي ئاتا، مەن ئەرشنىڭ ئالدىدىمۇ ۋە سېنىڭ ئالدىدىمۇ گۇناھ قىلدىم.	مەن تۇرۇپ كېتىپ، ئاتامنىڭ ياقىنىغا بارىپ، ئۇنىڭغا دېپەمن: ئەي ئاتا، مەن ئاسماڭغا قارشى ۋە سېنىڭ ئالدىدىدا گۇناھ قىلدىم.
LUK 15:19	ئەمدى مەن سېنىڭ ئوغلىڭ ئاتىلىشقا لايق ئەمەسمەن. مېنى مەدىكارلىرىڭ	ئەمدى مەن سېنىڭ ئوغلىڭ بولۇشقا لايق ئەمەسمەن. مېنى سېنىڭ

Reference	Before	After
LUK 15:20	سۈپىتىدە قوبۇل قىلغايىسىن! – دەيمەن» دەپ ئويلايتۇ.	ئىشچىلىرىڭ بىرى قىلىپ قىل!
LUK 15:21	شۇنىڭ بىلەن تۇرۇپ كەتى، ئاتىسىنىڭ ياقتۇرغۇچىلىقىغا قايتىپ باردى. شۇنىڭ بىلەن ئورنىدىن تۇرۇپ ئاتىسىنىڭ ئالدىغا قايتىپ مېڭىپتۇ. لېكىن ئاتىسى يراقتىنلا ئۇنى كۆرۈپ ئۇنىڭغا ئىچ ئاغرىتىپ، ئالدىغا يۈگۈرۈپ جىقىي، ئۇنىڭ بويىنغا ئىسلىلىپ ئۇنى سۈپىپ كېتىتۇ.	شۇنىڭ بىلەن تۇرۇپ كەتى، ئاتىسىنىڭ ياقتۇرغۇچىلىقىغا قايتىپ باردى. شۇنىڭ بىلەن ئورنىدىن تۇرۇپ ئاتىسىنىڭ ئالدىغا قايتىپ مېڭىپتۇ. لېكىن ئاتىسى يراقتىنلا ئۇنى كۆرۈپ، يۈرەك ئاغرىپ، ئالدىغا تېز يۈگۈرۈپ ئاتىسى يراقتىنلا ئۇنى كۆرۈپ ئۇنىڭغا ئىچ ئاغرىتىپ، ئالدىغا يۈگۈرۈپ كەتى، بويىنغا چاقنادى ۋە سۈپىپ تۇردى.
LUK 15:22	ئوغلى: «ئاتا، مەن ئەرشىڭ ئالدىدىمۇ، سېنىڭ ئالدىگىدىمۇ گۇناھ قىلدىم. ئەمدى سېنىڭ ئوغلۇڭ ئاتىلىشقا لا يېق ئەمەسمەن» – دەپتۇ.	ئوغۇل: «ئاتا، مەن آسمانغا قارشىمۇ، سىزگە قارشىمۇ خاتالىق قىلدىم. ئەمدى سىزنىڭ ئوغلۇلىڭ بولۇشقا لاق ئەمەسمەن» دەپ دەپتى.
LUK 15:23	براق ئاتىسى چاكارلىرىغا: «دەرھال ئەڭ ئېسىل توننى ئەكېلىپ ئۇنىڭغا كىيدۈرۈڭلەر، قولغا ئۆزۈك سېلىڭلەر، يۇتلرىغا ئاياغ كىيدۈرۈڭلەر؛	ئەمما ئاتا خىزمەتچىلەرگە: «ھەزەل، ئەڭ ياخشى كېيىم ئېلىپ كېلىڭلەر، ئۇنى كىيدۈرۈڭلەر، قولغا بىر ئۆزۈك تاقاپ بەرينگلەر، ئاياقلىرىغا يۇت كېيىشتۈرۈڭلەر؛
LUK 15:24	ۋە بورداق تورياقنى ئەكېلىپ سۈپۈڭلەر؛ ئاندىن ئۆبدان يەپ، راۋۇرۇس تەبرىكلەيلى!	توريماقنى كەلگۈزۈپ كېسىڭلەر، ئاندىن ياخشى يېپىپ، بىرگە تەبرىك قىلايلى!
LUK 15:25	چۈنكى مېنىڭ بۇ ئوغلۇم ئۆلگەندى، تېرىلىدى، يېتىپ كەتكەندى، تېپىلدى! – دەپتى. ئاندىن ئۇلار تەبرىكلەشكىلى باشلاپتۇ.	چۈنكى مېنىڭ بۇ ئوغلۇم ئۆلۈپ كەتكەن، تېرىلىدى، يولدىن چىقىپ كەتكەن، تېپىلدى! دەپتى. ئاندىن ئۇلار خۇشالىنىپ باشلىدى.
LUK 15:26	ئەمدى چوڭ ئوغلى ئېتىزغا كەتكەندىكەن. ئۇ قايتىپ كېلىۋەتىپ ئۆيگە يېقىنلەپ ئەقىن كەلگەندە نەغەمە-نَاوا بىلەن ئۇسسوْلىنىڭ ئاۋازىنى ئاكلاپتۇ.	هازىر چوڭ ئوغۇل ئېتىزدا بولۇپتۇ. ئۇ قايتىپ كەلگەندە ئۆيگە يېقىنلەپ قالغاندا، نەغەمە ۋە رەقىس ئاۋازىنى ئاكلاپ قالدى.
LUK 15:27	ئۇ چاكارلاردىن بىرىنى چاقرىپ، ئۇنىڭدىن نېمە ئىش بولۇۋاتقانلىقىنى سوراپ كەتى.	ئۇ بىر خىزمەتچىنى چاقرىپ، نېمە ئىش بولۇۋاتقانلىقىنى سوراپ كەتى.
LUK 15:28	چاكار ئۇنىڭغا دېدى: «ئۆكالڭ كەلدى، ئاتاڭ ئۇنى ساق-سالامەت قايتۇرۇپ چاكار ئۇنىڭغا: ئۆكالڭ كەلدى ۋە ئاتاڭ ئۇنى ساق-سالامەت تېپىۋالغانلىقى ئۆچۈن بورداق تورياقنى سۈبىدى» دەپتۇ.	چاكار ئۇنىڭغا دېدى: «ئۆكالڭ كەلدى، ئاتاڭ ئۇنى ساق-سالامەت قايتۇرۇپ چاكار ئۇنىڭغا: ئۆكالڭ كەلدى ۋە ئاتاڭ ئۇنى ساق-سالامەت تېپىۋالغانلىقى ئۆچۈن بورداق تورياقنى سۈبىدى» دەپتى.
LUK 15:29	لېكىن چوڭ ئوغلى خایا بولۇپ، ئۆيگە كىرگىلى ئۇنىماپتۇ. ۋە ئاتىسى چىقىپ ئۇنىڭ ئۆيگە كىرىشىنى ئۆتۈنۈپتۇ.	ئەمما ئۇ ئاتىسىغا جاۋاب بېرىپ: «قارا! مەن شۇنچە بىلدىن بىرى قۇلدهك خىزمىتىگە بولۇمۇم، ئەسلا ھېچىر ئەمرىگىدىن چىقىپ باقىمىدىم. بىراق سەن ماڭا ئەل-ئاغىنىلىرىم بىلەن خۇش قىلغىلى ھېچقاچان بىرەر ئوغلاقمۇ بەرمىدى!
LUK 15:30	لېكىن سېنىڭ مال-مۇلۇكلىرىڭىنى ياخىشىلەرگە خەجەلەپ تۆگەتكەن بۇ ئوغلۇڭ قايتىپ كەلگەندە، سەن ئۇنىڭ ئۆچۈن بورداق تورياقنى سۈبىسىن» – دەپتۇ.	لېكىن سېنىڭ مال-مۇلۇكلىرىڭىنى ياخىشىلەر بىلەن خەراجەت قىلىپ تۆگەتكەن بۇ ئوغلىڭ قايتىپ كەلگەندە، سەن ئۇ ئۆچۈن بورداق قوي سېلىپتۇ
LUK 15:31	براق ئاتىسى يەنە ئۇنىڭغا: «ئەي ئوغلۇم، سەن ھەرداش مېنىڭ پېنىدىم پېنىدىسىن ۋە مېنىڭ بارلىقىم سېنىڭىدۇر.	بىراق ئاتىسى يەنە ئۇغا دەپتۇ: «ئەي بالىم، سەن ھەمىشە مېنىڭ پېنىدىم تۇرۇۋاتىسىن ۋە مېنىڭ ھەممىسى سېنىڭكى بولۇپ كەتى.
LUK 15:32	ئەمدى تەبرىكلەپ شادلىنىشقا لا يېقىتۇر؛ چۈنكى بۇ سېنىڭ ئۆكالڭ ئۆلگەندى، تېرىلىدى، يوقلىلىپ كەتكەندى، تېپىلدى» – دەپتى.	هازىر شادلىنىپ تەبرىكلەش توغرا؛ چۈنكى سېنىڭ ئۆكالڭ ئۆلگەن بولۇپ، هازىر تېپىلدى.
LUK 16:1	ئۇ شاگىدلرىغا دېدى: بىر بىي كىشى بار ئىكەن، ئۇنىڭ بىر باشقارغۇچىسى بارس بایغا: «بۇ غوجدارىڭىز مال-مۇلۇكلىرىنى بۇزۇپ چاچتى» دەپ شىكاپەت قېپتۇ.	ئۇ شاگىدلرىغا دېدى: بىر بىي كىشى بار ئىكەن، ئۇنىڭ بىر باشقارغۇچىسى بار، بىر كىشى بایغا ئاتچاق قىلىدى: «بۇ باشقارغۇچىنىڭ مال-مۇلۇكلىرىنى بۇزۇپ چاچتى» دەپ شىكاپەت قېپتۇ.
LUK 16:2	ئۇ باشقۇرغۇچىنى چاقرىپ، ئۇغا: «مەن سەن ھەقتە نېمە ئاكلىپ قالدىم؟ ئۇ غوجدارىنى چاقرىپ، ئۇنىڭغا: «مېنىڭ سېنىڭ توغرائىدا ئاكلىغانلىرىم زادى قانداق گەپ؟ غوجدارلىقىنىڭدىكى ھېساب-كتابنى ئېنىق تايىشۇر؛ چۈنكى مۇندىن كېپىن سەن غوجدار بولمايسەن» – دەپتۇ.	سەن ئەمدى باشقۇرغۇش ئىشلىرىنىڭ ھېساباتىنى تولۇق تەھرىلە؛ چۈنكى سەن ئەمدى باشقۇرغۇچى بوللاماسىسان» دېدى.

Reference	Before	After
LUK 16:3	غوجدار ئەمدى ئۆز ئىچىدە: «نىمە قىلاي؟ چۈنكى خوجايىنلىم مېنى غوجدارلىقتنىن مەھرۇم قىلدۇ. كەتمەن چاپاي دېسەم ئۇچىلىك ماغدۇر يوق، تىلەمچىلىك قىلاي دېسەم نومۇس قىلىمەن.	غوجدار ئەمدى ئۆز ئىچىدە: «نىمە قىلاي؟ چۈنكى ئەيەندىم مېنى بۇ ئىشلارنىڭ باشقۇرۇشىدىن ئۆچۈرۈۋاتىسىدۇ. كەتمەن چاپاي قالالىمىم، تىلەشكە ئامال قالمايدۇ.»
LUK 16:4	هە، تايىتم! غوجدارلىقتنىن قالغانلىقىدا كىشىلەرنىڭ مېنى ئۆيلىرىگە قارشى ئېلىشى ئۆچۈن، نىمە قىلىشىمنى ئەمدى بىلدىم» دەپ	نىمە قىلىش كېرەكلىكىنى بىلىپ قالدىم، بۇنى قىلىپ، باشقۇرۇش ئىشىدىن ئېتىپ تاشلانسام، ئۇلار مېنى ئۆيلىرىگە قوشۇپ ئالىدۇ!
LUK 16:5	ئۆز خوجايىنغا قەرزىدار بولغانلارنى بىردىن-بىردىن چاقىرىپ كېلىپ، بىرنىچىسىدىن: «خوجايىنماغا قانچىلىك قەرزىڭىز بار؟» دەپ سورايتۇ.	ئۆز ئەيەندىسىگە قەرزىلىق بولغانلارنى هەر بىرىنى چاقىرىپ كەلگەنەدە، بىرنىچىسىگە: «ئەيەندىمگە قانچا قەرزىڭىز بار؟» دەپ سورايدۇ.
LUK 16:6	ۋە قەرزىدار: «يۈز تۇڭ زەيتۇن مېنى» دەپ جاۋاب بېرىپتۇ. غوجدار ئۇنىڭغا: «مانا، ھېسابات دەپتىرىڭىزنى ئېلىپ، بۇ يەردە ئولتۇرۇپ ئەللىك تۈڭغا ئۆزگەرتىۋېتىڭى!	قەرزىدار جاۋاب بەردى: «يۈز قوشاق زەيتۇن مېنى». غوجدار ئۇغا دەيتى: «ھېساباتىڭى ئال، ھازىر ئولتۇرۇپ، ئەللىك قوشاقغا ئۆزگەرتىۋەت!
LUK 16:7	ئاندىن ئۇ يەنە بىرىگە: «سىزچۇ، قانچىلىك قەرز بولدىڭىز؟» دەپ سورايتۇ. ئۇ: «يۈز كۈرە غالىھە» دەپ جاۋاب قىلدى. غوجدار ئۇنىڭغا: «ھېسابات دەپتىرىڭىزنى ئېلىپ سەكىسىن كۈرگە ئۆزگەرتىۋېتىڭى!	ئاندىن ئۇ باشقۇا بىرىگە: «سەن قانچىلىك قەرزىڭىز بار؟» دەپ سورايدى. ئۇ: «يۈز كۈرە غالىھە» دەپ جاۋاب قىلدى. غوجدار ئۇنىڭغا: «ھېسابات دەپتىرىلىنى ئېلىپ، سەكسەن كۈرگە ئۆزگەرتىپ قويى!
LUK 16:8	ئەيەندىسى سەممىيەتسىز باشقۇرغۇچىنىڭ بۇ ئىشتىتا ئەقلىلىق قىلغانلىق شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ خوجايىنى سەممىيەتسىز غوجدارنىڭ بۇ ئىشتىكى يەملىكلىكى ئۆچۈن ئۇنىڭغا قايمىل بولۇپ ماختايىتۇ. چۈنكى بۇ دۇنيانىڭ پەزەتلەرىدىن يەملەكتۈر.	ئەيەندىسى سەممىيەتسىز باشقۇرغۇچىنىڭ بۇ ئىشتىتا ئەقلىلىق قىلغانلىق شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ خوجايىنى سەممىيەتسىز غوجدارنىڭ بۇ ئىشتىكى يەملىكلىكى ئۆچۈن ئۇ دەردىن ئۇرۇنىڭ بەزەنلىرىدىن يەملەكتۈر.
LUK 16:9	ۋە مەن سىلەرگە شۇن ئېتىپ قويىلىك، «ناھەق دۇنياغا تەۋە مال-دۇنيا» ئارقىلىق ئۆزۈڭلارغا دوست تۇتۇڭلار؛ شۇنداق قىلسائڭلار، مال-دۇنيا كارغا كەلمەيدىغان بولغان كۈندە شۇ دوستلار سىلەرنى ئابەدى ماكانلارغا قارشى ئالىدۇ.	مەن سىلەرگە بۇن دەيمەن: بۇ دۇنيادىكى يېل-مال ئارقىلىق ئۆزۈڭلارغا دوستلار تېپىگلار. شۇنداق قىلسائڭلار، يېل-مال يوق بولغاندا، ئۇ دوستلار سىلەرنى مەگۈلۈك جاڭلارغا قارشى ئالىدۇ.
LUK 16:10	كىمك كىچىككىنه ئىشتىتا سادىق بولسا، چوڭ ئىشتىمۇ سادىق بولىدۇ؛ ۋە كىمك كىچىككىنه ئىشتىتا سەممىيەتسىز بولسا، چوڭ ئىشتىمۇ سەممىيەتسىز بولىدۇ.	كىم كىچىك ئىشلاردا سادىق بولسا، چوڭ ئىشلاردا سادىق بولىدۇ؛ ۋە كىم كىچىك ئىشلاردا يالغانچى بولسا، چوڭ ئىشلاردا يالغانچى بولىدۇ.
LUK 16:11	شۇڭا ئەگەر «ناھەق دۇنياغا تەۋە بولغان مال-دۇنيا»دا سادىق بولمىساڭلار، كىم سىلەرگە ھەققىي كىم سىلەرگە ھەققىي بايلىقلارنى تاپشۇرسۇن؟	شۇڭا، ئەگەر بۇ دۇنيا مالىدا ئىمانلىق بولمىساڭلار، كىم سىلەرگە ھەققىي بايلىقلارنى تاپشۇرغان بولىدۇ؟
LUK 16:12	ۋە باشقا ئەننىڭ نەرسىلىرىدە سادىق بولمىساڭلار كىم سىلەرگە ئۆزۈڭلارنىڭ نەرسىسىنى بەرسۇن؟	ئەگەر باشقا ئەننىڭ نەرسىلىرىدە سادىق بولمىساڭلار، كىم سىلەرگە ئۆز نەرسىلىرىڭلارنى بەرەر؟
LUK 16:13	ھېچكىم ئىككى خوجايىنغا تەڭ خىزمەت قىللامايدۇ. چۈنكى ئۇ ياكى بۇنى يامان كۆرۈپ، ئۇنى ياخشى كۆرۈدۇ؛ ياكى بۇنىڭغا ئۆزۈنى يۇتونلەي پېغىشلاب، ئۇنىڭغا ئېتىبارسىز قارايدۇ. شۇنىڭغا ئوخشاش، سىلەرنىڭمۇ بىرلا ۋاقتىتا ھەم خۇدانىڭ، ھەم مال-دۇنيانىڭ قوللۇقىدا بولۇشۇڭلار مۇمكىن ئەمەس.	ھېچ كىم ئىككى خاققا بىرگە خىزمەت قىللامايدۇ. چۈنكى ياكى بۇنى يامان كۆرۈپ، ئۇنى ياخشى كۆرۈدۇ؛ ياكى بۇنى يۇتونلەي قوللاب، ئۇنى سەل قارايدۇ. شۇنىڭ ئۆچۈن، سىلەر خۇدا بىلەن مال-يۇلنى بىرگە ئەگىشەلمەيسىلە.
LUK 16:14	پەرسىيلەر يۈلنى بەك ئوماق بولغاندا، ھەممە نەرسىنى ئاڭلاب، ئەيىسىنى ئەمدى يەرسىيلەر (ئۇلار يۇلغا ئاماراق ئىدى) بۇلارنىڭ ھەممىسىنى ئاڭلاب ئەيىسانى مەسخرە قىلىشتى.	پەرسىيلەر يۈلنى بەك ئوماق بولغاندا، ھەممە نەرسىنى ئاڭلاب، ئەيىسىنى تەھقىرىلىگەن حالدا گۈلکى بەردى.
LUK 16:15	ۋە ئۇ ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – «سىلەر ئۆزۈڭلارنى ئادەملەرنىڭ ئالدىدا ھەققانىي قىلىپ كۆرسەتكۈچىدۇرسىلەر؛ لېكىن خۇدا قەلبىگلارنى بىلىدۇ. چۈنكى ئادەملەرنىڭ ئارسىسا قەدىرىلىنىدەغىنى خۇدانىڭ نەزىرىدە يېرگىنچىلىكتۇر.	ئۇ ئۇلارغا دېدى: «سىلەر كىشىلەر ئالدىدا ئۆزۈڭلارنى توغرا دەپ كۆرسەتكەنلىرىدەر؛ لېكىن خۇدا سىزلىرىڭ قەلبىنى بىلىدۇ. چۈنكى كىشىلەر قىممەتالىپ كۆرۈۋاتقان ئىشلار خۇدا نەزىرىدە يامان بولىدۇ.»

Reference	Before	After
LUK 16:16	تەۋرات قانۇنى ۋە يېغەمبەرلەر ئەللاھ ھىدايەت بولۇپ كەلدى؛ شۇ ۋاقتىن باشلاپ ئەللاھ خۇش خەۋرى جاكارلىنىپ كېلىۋاتىدۇ؛ يادىشاھلىقىنىڭ دۆلەتنىڭ ياخشى خەۋەرلىرى جاۋاپ كەتى؛ ۋە ھەر كىم ئۇنىڭغا كۈچەنە بولغانلارنىڭ ھەربىرى ئۇنىڭغا بۆسۈپ كىرۋېلىشى كېرەكتۇر.	قاۇنۇن ۋە يېغەمبەرلەر يوخانغا قەدەر بولدى؛ شۇ ۋاقتىن باشلاپ ئەللاھ خۇش خەۋرى جاۋاپ كەتى؛ ۋە ھەر كىم ئۇنىڭغا كۈچەنە بولغانلارنىڭ ياخشى خەۋەرلىرى جاۋاپ كەتى؛ ۋە ھەر كىم ئۇنىڭغا كۈچەنە بولغانلارنىڭ ھەربىرى ئۇنىڭغا بۆسۈپ كىرۋېلىشى كېرەكتۇر. كىرىشكە تىرىشىۋاتىدۇ.
LUK 16:17	لېكىن ئاسمان بىلەن زېمىننىڭ يوق قىلىۋېتىلىشى تەۋراتنىڭ بىر چېكتى بىكار قىلىنىشتىن ئاساندۇر.	بىراق، ئاسمان بىلەن زېمىننىڭ يوق قىلىۋېتىلىشى، تەۋراتنىڭ بىر كېچىك يېزىقىنىڭ ئۆزگۈرېپ كېتىشىدىن ئاسان بولىدۇ.
LUK 16:18	- ھەر كىم ئۆز ئايالنى تالاق قىلىپ باشقۇ بىرىنى ئالسا زىنا قىلغان بولىدۇ ۋە كىمكى ئۆز ئېرىدىن تالاق قىلىنغاننى ئالسا زىنا قىلغان بولىدۇ.«	ھەر كىم ئۆز ئايالنى تالاق قىلىپ باشقۇ بىرىنى ئىلىپ توپ قىلساز، زىنا قىلغان بولىدۇ، شۇنىڭدەك تالاق قىلىنغان ئايالنى ئىلىپ توپ قىلغۇچى كىم بولسا، زىنا قىلغان بولىدۇ.
LUK 16:19	- بۇرۇن بىر باي ئادەم بار ئىدى؛ ئۇ سۆسۈن رەڭلىك تون ۋە كاناب كىيمىلەرنى كېيىپ، ھەر كىنى ئېش-ئىشەت بىلەن تەنەنە قىلاتتى.	بىر باي كىشى بار ئىدى؛ ئۇ سۈركى رەڭلىك ياخشى كىيمىلەر كېيىپ، ھەر كىنى ئېش-ئىشەت بىلەن تەنەنە قىلاتتى.
LUK 16:20	ۋە يۇقۇن ئەزاينى چاقا-جاھارەت بىسىپ كەتكەن لازاروُس ئىسمىلىك بىر يوقسۇل بار ئىدى؛ ئۇ باينىڭ دەرۋازىسىنىڭ ئالدىغا ھەركۈنى ياتقۇزۇپ قويۇلاتتى.	لازار ئىسمى بىلەن بىر يوقسۇل كىشى بار ئىدى، تەنلىرى چاقا-جاھارەتلەر بىلەن تولغان؛ ئۇ ھەر كۆن باينىڭ دەرۋازىسىنىڭ ئالدىغا ياتقۇزۇپ قويۇلدۇ.
LUK 16:21	ئۇنىڭ داستخىندىن چۈشۈپ قالغان يارچى-يۇرالاردىن قورسقىنى تۈيғۈزگۈشقا تەشنا ئىدى. ھالبۇكى، ئىتلار كېلىپ ئۇنىڭ يارلىرىنى يالابتى.	ئۇ، ئۇنىڭ ئۆستەلدىن چۈشۈپ كەتكەن يارچىلار بىلەن قورسقىنى تولدۇرماقچى بولۇپ تۇراتى. ئەمما، ئىتلار كېلىپ ئۇنىڭ يارلىرىنى يالابتى.
LUK 16:22	ئەمدى شۇنداق بولدىكى، يوقسۇل ئۆلدى ۋە يەرىشتىلەر ئۇنى ئىبراھىمنىڭ قۇچىقىغا ئاپاردى. باي ھەم ئۆلۈپ دەپنە قىلىنىدى؛	شۇ ۋاقتىتا يوقسۇل ئۆلۈپ باردى ۋە يەرىشتىلەر ئۇنى ئىبراھىم ياقىغا كېلىپ كەتى. باي كىشىمۇ ئۆلۈپ، دەپنە قىلىنىدى.
LUK 16:23	ۋە تەھىسىرادا قاتىق قىينلىپ، بېشىنى كۆتۈرۈپ، ييراقتىن ئىبراھىمنى ۋە ئۇنىڭ قۇچىقىدىكى لازاروُسنى كۆرۈپ:	ئادىپسىدا ئازايتا بولۇپ تۇرۇپ، كۆزلىرىنى كۆتۈرۈپ، ييراقتى ئىبراھىم بىلەن لازاروُسنى ئىبراھىم نىڭ ئاراملىق قوشۇقىدا كۆردى.
LUK 16:24	«ئەي ئاتا ئىبراھىم، ماڭا رەھىم قىلغايىسەن! لازاروُسنى ئەۋەتكەيىسەن، ئۇ ئۇچىنى سۇغا چىلدۇرۇپ، تىلىمغا تەۋەر قىلغىلى سوپۇت! چۈنكى مەن بۇ مەن بۇ ئوت يالقۇنىدا قاتىق ئازابلىنىۋاتىمەن!» دەپ ۋارقىراپ ياللۇردى.	«ئەي ئىبراھىم ئاتا، ماڭا رەھىم قىلغىلى! لازاروُسنى ئەۋەتكە، ئۇ بارماق ئۇچىنى سۇغا چىلدۇرۇپ، تىلىمغا تەۋەر قىلغىلى سوپۇت! چۈنكى مەن بۇ ئوتتا قاتىق ئازاپ كۆرۈۋاتىمەن!» دەپ بالدۇر چاقىرىپ تەلەپ قىلدى.
LUK 16:25	لېكىن ئىبراھىم مۇنداق دېدى: «ئەي ئوغلۇم، ھایات ۋاقتىڭدا ھالاۋەتىنى يەتكۈچە كۆرگىنىڭنى ۋە لازاروُسنىڭ دەر-بالا تارتىقىنى يادىڭغا كەلتۈرگىن. ھازىر ئۇ تەسەللى تاپتى، ئەمما سەن ئازاب تارتىۋاتىسىن.	ئىبراھىم دېدى: «بالام، ھاياتىڭدا بارلىق خۇشلۇقلارنى كۆرگەنلىكىنى ۋە لازارنىڭ قىيىنچىلىقلارنى تارتاقلىقىنى ئىسلە. ھازىر ئۇ ئارام تاپتى، سەن ئەسسى ئازاب كەچۈرۈۋاتىسىن.»
LUK 16:26	ۋە بۇلاردىن باشقۇ، بىز بىلەن سىلەرنىڭ ئاربىلىقىمىزدا يوغان بىر هاڭ بېكىتىلگەندۇرلىكى، بۇ يەردەن سىلەر تەرەپكە ئۆتەيلى دېگەنلەر ئۆتەلەمەس ۋە ئاندىن بىز تەرەپكە ئۆتىمىز دېگەنلەر ئۆتەلەمەس.«	بۇلارنىڭ ھەممىسىدىن باشقۇ، بىز بىلەن سىلەر ئارسىدا چوڭ بىر ئورۇق سەب تۇرۇپتۇ، شۇڭا بۇ يەردەن سىلەرگە كېتىش دېگەنلەر كېتەلەمەيدۇ ۋە ئاندىن بىزگە ئۆنۈشىقە بولىمdayay.
LUK 16:27	ئەمدى باي يەنە: «ئۇنداقتا، ئى ئاتا، سەندىن لازاروُسنى ئاتامنىڭ ئۆيىگە ئەۋەتىشىڭنى ئۆتۈنۈمەن.«	باي يەنە دېپتۇ: «ئۇنداقتا، ئاتا، لازاروُسنى ئاتامنىڭ ئۆيىگە يوللاپ بېرىشىڭىنى سورايمەن.»
LUK 16:28	چۈنكى مېنىڭ بەش ئاكا-ئۇكام بار؛ ئۇلارنىڭ بۇ ئازاب-ئوقۇبەتلىك يەرگە كەلمەسىلىكى ئۆچۈن لازاروُس ئۇلارنى قاتىق ئاڭاھلەندۇرۇپ قويىسۇن» - دېدى.	چۈنكى مەنمۇ بەش ئاكا بار، لازاروُس ئۇلارنى بۇ ئازايلق جايغا بارمىسىلىقى ئۆچۈن ياخشى ئاڭاھلەنسۇن.
LUK 16:29	بىراق ئىبراھىم جاۋاپ بېرىپ ئۇنىڭغا: «ئۇلاردا مۇسا ۋە باشقۇ يېغەمبەرلەرنىڭ ئاڭاھ-گۇۋاھلىقى بار؛ ئۇلار شۇلارنى ئاڭلىسىسۇن» - دېدى.	بىراق ئىبراھىم جاۋاپ بەردى: «ئۇلارنىڭ بېنىدا مۇسا بىلەن باشقۇ يېغەمبەرلەر بار، ئۇلار شۇلارنى ئاڭلاب قۇلاق سالسۇن» دېدى.
LUK 16:30	لېكىن ئۇ: «ياق، ئى ئىبراھىم ئاتا، ئەگەر ئۆلگەنلەردىن بىرى تىرىلىپ	ئۇ دېدى: «ياق، ئىبراھىم ئاتا، ئەگەر ئۆلگەنلەردىن بىرى تىرىلىپ ئۇلارنىڭ

Reference	Before	After
LUK 16:31	ئۇلارنىڭ ئالدىغا بارسا، ئۇلار توۋا قىلىپ ئۆزگەرسدۇ». ئەمما ئىبراھىم دېدى: «ئەگەر ئۇلار مۇسا ۋە يېغەمبەرلەرنىڭ سۆزلىرىنىڭ گۇۋاھلىقىنى ئاڭلىمىسا، ھەتا بىر ئادەم ئۇلوب تىرىلىپ كېلىپ تورسىمۇ، ئۇلار ئۇنىڭنى ئىشىنىنى رەت قىلدۇ» – دېدى.	ئالدىغا بارسا، ئۇلار توۋا قىلىپ ئۆزگەرسدۇ». ئەمما ئىبراھىم دېدى: «ئەگەر ئۇلار مۇسا ۋە يېغەمبەرلەرنىڭ سۆزلىرىنىڭ گۇۋاھلىقىنى ئاڭلىمىسا، ھەتا بىر ئادەم ئۇلوب تىرىلىپ كېلىپ تورسىمۇ، ئۇلار ئۇنىڭنى ئۇلار يەنلا رەت قىلدۇ».
LUK 17:1	ئۇ مۇخىسىلىرىغا مۇنداق دېدى: – ئىنساننى يۇتلاشتۇرىدىغان ئىشلار بولماي قالمايدۇ؛ لېكىن شۇ يۇتلاشتۇرۇش ۋاسىتىچىسى بولغان ئادەمنىڭ ھالغا ئاى!	ئۇ شاکىردىلىرىغا دېدى: ئادەملەرنى يۇتا قالدۇرغۇچى ئىشلار توختىمايدۇ، لېكىن شۇ ئىشلارنى كەلتۈرگۈچى كىشىگە چوڭ ئاى!
LUK 17:2	بۇنداق ئادەمنىڭ بۇ كىچىك باللاردىن بىرىنى گۇناھقا يۇتلاشتۇرۇغان بولسا، بويىنغا توڭىمەن تېشى ئېسلىغان حالدا دېڭىزغا تاشلىۋېتىلگىنى ئەۋزەل بوللاتقى.	ئەگەر بۇنداق بىر كىشى بۇ كىچىك باللاردىن بىرىنى گۇناھ قىلدۇرسا، بويىنغا تاش توپ تەيەپ دېڭىزگە سۈرۈلسىسا، بۇ تەرەپداش بولاتقى.
LUK 17:3	ئۇرۇڭلارغا ئاكاھ بولۇڭلارا ئەگەر قېرىندىشىڭ گۇناھ قىلغان بولسا، ئۇنىڭغا تەنبىھ-نەسھەت قىلغىن. ئۇ توۋا قىلسا ئۇنى ئەيوۇ قىلغىن.	ئۇزىڭلارغا دىققەت قىلىڭلار! ئەگەر قېرىندىشىڭ سىزگە قارشى گۇناھ قىلسىسا، ئۇنى تەنبىھ قىلغىن. ئۇ توۋا قىلسا، ئۇنى ئەفۇ قىلغىن.
LUK 17:4	مۇبادا ئۇ بىر كۈن ئىچىدە ساڭى يەتنە مەرتىۋ گۇناھ قىلسا ۋە يەتنە مەرتىۋ ئېنىڭغا كېلىپ: توۋا قىلدىم، دېسە، ئۇنى يەنلا ئەيوۇ قىلغىن.	ئەگەر ئۇ بىر كۈنده ساڭا يەتنە قېتىم گۇناھ قىلسا ۋە يەتنە قېتىم ساڭا كېلىپ “توۋا قىلدىم” دېسە، ئۇنى ھەر قېتىم ئەفۇ قىل.
LUK 17:5	شۇنىڭ بىلەن روسۇللار رەبىگە: ئىشەنج-ئېتقادىمىزنى ئاشۇرغىن، – دېيىشتى.	شۇ ۋاقتى روسۇللار رەبىگە: ئىمانمىزنى كۆيەيتىپ بېرىڭىدا دەپ دېدى.
LUK 17:6	ھەم رەب ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – سىلەردە قىچا ئۇرۇقىدەك زەرچە بولسا، سىلەر بۇ ئۆجىمە دەرەخكە: «يىلىنىڭدىن قىچىپ، دېڭىزغا كۆچۈرۈپ ئىشەنج بولسا ئىدى، سىلەر ئاۋۇ ئۆجىمە دەرىخىگە: «يىلىنىڭدىن قومۇرۇلۇپ، دېڭىزغا كۆچۈپ تىكىل!» دېسەڭلار، ئۇ سۆزۈڭلەرنى ئاڭلاپ كۆچەتى.	ھەم رەب ئۇلارغا دېدى: «سىلەرنىڭ ئىشەنجىڭلار قىچا توخۇمىدەك زەرچە بولسا، سىلەر بۇ ئۆجىمە دەرەخكە: «يىلىنىڭدىن قىچىپ، دېڭىزغا كۆچۈرۈپ ئىشەنج بولسا ئىدى، سىلەر ئاۋۇ ئۆجىمە دەرىخىگە: «يىلىنىڭدىن تىكىنىپ كەت!» دېسەڭلار، ئۇ سۆزلىرىڭلار سۆزىنى ئاڭلاپ قىلاتقى.
LUK 17:7	لېكىن ئاراڭلاردىن كىمنىڭ يەر ھەيدەيدىغان ياكى مال باقىدىغان بىر قۇل بولسا ۋە ئۇ ئېتىزلىقىن قايىتىپ كەلگەنە، ئۇنىڭغا: «تېزىزەك كېلىپ داستىخاندا ئولتۇرغىن», دەيدىغانلار بارمۇ؟	لېكىن سىزلارىدىن كىم بىر قۇل بار؟ ئۇ دەرىزلىكتە ئەگىنىپ ياكى ھايۋان باقسا، ئىش بىتىپ كىرىپ كەلگەنە، «تېزلا كېلىپ تەرىلىكتە ئولتۇر» دېيىسىز دەمە؟
LUK 17:8	ئۇ بەلكى ئۇنىڭغا: «مېنىڭ تامىقىمىنى تەيار قىل، بېلىڭىنى تەيارلاب مېنى كۆتە، بولغۇچە بېلىڭىنى باغلاپ مېنى كۆتكىن، ئاندىن ئۆزۈڭ يەپ-ئىچىن، دېمەسمۇ؟	ئۇ ئۇنىڭغا: «مېنىڭ تامىقىقا تەيارلىق قىل، بېلىڭىنى تەيارلاب مېنى كۆتە، مەن يەپ-ئىچىپ بولغاندا، كېيىن سەن يەپ-ئىچەسىنى، دېمەسمۇ؟»
LUK 17:9	قۇل ئەمر قىلىنۋىنىدەك قىلغىنى ئۆجۈن خوجايىن ئۇنىڭغا رەھمەت ئېيتىمادۇ؟	قۇل بۇيرۇق بويىچە قىلغاندا، ئۇنىڭ ئەرى ئۇنىڭغا رەھمەت ئېيتىمادۇ؟ مەنمۇ، ئېيتىمادۇ.
LUK 17:10	شۇنىڭغا ئوخشاش، سىلەرمۇ ئۆزۈڭلارغا ئەمر قىلىنغاننىڭ ھەممىسىنى ئادا قىلغىنىڭلاردىن كېيىن: بىز ئەزىزىمەس قوللارمىز؛ بىز يەقەت تېگىشلىك بۇرجىمىزنى ئادا قىلدۇق، خالاس», دەيدىغان بولسىلەر.	شۇنداقلا، سىلەر بارلىق بۇيرۇقنى تولۇق ئەمەلگە ئاشۇرغانچە، كېيىن: «بىز ئەزىزىمەس قوللارمىز؛ يەقەت كېرەكلىك مەسئۇلىيىتىمىزنى قىلدۇق، شۇنىلا، دەڭلار.
LUK 17:11	ۋە شۇنداق بولدىكى، ئۇ بېرۇسالىمغا چىقىپ كېتىۋاتقاندا، سامارىيە بىلەن گاللىيەنىڭ ئوتتۇرسىدىن ئۆتۈپ،	ئاندا ئۇ بېرۇسالىمغا بارغاندا، سامارىيە بىلەن گاللىيە ئارىسىدىن ئۆتۈپ كەتتى،
LUK 17:12	بىر كەنтекە كىرگىنىدە ماخاۋ كېسىلىگە گىرىپتار بولغان ئون ئادەم ئۇنىڭغا ئۇچراپ، يېراقتا توختاپ،	ئۇ بىر كەنтекە كىرىپ كەنтекەندە، ماخاۋ كېسىلى بار ئون كىشى ئۇنىڭغا ئۇچراپ، يېراقتا توۇرۇپ قالدى.
LUK 17:13	ئاۋازلىرىنى كۆتۈرۈپ: ئەي ئىيسا، ئۇستاز، بىزگە رەھىم قىلغايىسەن، دەپ ئۆتۈندى.	ئاۋازلىرىنى بالىدى: ئەي ئىسال ئۇستاز، بىزگە رەھىم قىل، دەپ دەپتى.
LUK 17:14	ئۇلارنى كۆرگەندە ئۇ ئۇلارغا: بېرىپ ئۆزۈڭلەرنى كاھىنلارغا كۆرسەتلەڭلار،	ئۇ ئۇلارنى كۆرگەندە، ئۇلارغا: بارىپ ئۆزۈلىنى كاھىنلارغا كۆرسەتلەڭلار،

Reference	Before	After
LUK 17:15	دېدى. ۋە شۇنداق بولدىكى، ئۇلار يولدا كېتىۋاتقاندا، ماخاۋىدىن ياكىز بولۇپ كەتتى.	دېدى. ۋە ئۇلار يولدا باراتقان ۋاقتىتا، ماخاۋىدىن ياكىز بولۇپ كەتتى.
LUK 17:16	ئۇلارنىڭ بىرى ساقايقانلىقىنى كۆرگەندە، چوڭ ئاؤاز بىلەن ئاللاھنى گۈرۈپ ئۇلاردىن بىرەيەن ئۆزىنىڭ ساقايقىنىنى كۆرگەندە يۇقىرى ئاؤاز بىلەن خۇدانى ئولۇغلاپ، كەينىگە بۇرۇلۇپ، قايتتى.	ئۇلارنىڭ بىرى ساقايقانلىقىنى كۆرگەندە، چوڭ ئاؤاز بىلەن ئاللاھنى گۈرۈپ ئۇلاردىن بىرەيەن ئۆزىنىڭ ساقايقىنىنى كۆرگەندە يۇقىرى ئاؤاز بىلەن سۆزلەپ، قايتتىپ كەلدى.
LUK 17:17	ئۇ كېلىپ ئەيسانىڭ ئايىغىغا يېقىلىپ دۇم يېتىپ تەشەككۈر ئېتتى. ئۇ سامارىيەلەك ئىدى.	ئۇ بارىپ ئەيسانىڭ ئايىقىسىغا چۈشۈپ، رەھمەت ئېتىپ تۇردى. ئۇ سامارىيەلەك بولۇپ قالدى.
LUK 17:18	ئەيسا جاۋاب بەردى: ئون كىشى ياك بولغانمىكەن؟ قالغان توققۇزى قايدا؟ ئەيسا بۇ ئىشقا قاراپ: ياك قىلىنغانلار ئون كىشى ئەمە سىمىدى؟ قالغان توققۇزەيەن قېنى؟	بۇ يات ئەللىك مۇساپىردىن باشقىدا، ھېچكىم قايتتىپ كېلىپ خۇداگە ھەمدە بۇ يات ئەللىك مۇساپىردىن باشقىدا، خۇداغا ھەمدە سانان ئوقۇغىلى ھېچكىم قايتتىپ كەلمەيتىغۇ؟! – دېدى.
LUK 17:19	ئاندىن ئۇ ھېلىقى ئادەمگە: «ئۇزۇن ئۇلارنىڭ تۇر، يولۇڭغا ماڭىن! ئېتىقادىڭ سېنى ساقايىتتى!» – دېدى.	ئاندا ئۇ كىشىگە: «تۇرۇپ كېتىۋال، يولىڭغا بارغىن! ئىشىنىشىڭ سېنى ساقىلىدى!» دېدى.
LUK 17:20	بىر كۇنى يەرسىيەلەر ئۇنىڭدىن: «خۇدانىڭ يادىشاھلىقى قاچان كېلىدۇ؟» سورىغاندا، ئۇ جاۋاب بەردى: خۇدانىڭ يادىشاھلىقى كۆزەت قىلىش بىلەن دەپ سورىغاندا ئۇ ئۇلارغا جاۋاب بېرىپ مۇنداق دېدى: – خۇدانىڭ يادىشاھلىقىنىڭ كېلىشىنى كۆز بىلەن كۆرگىلى بولماستى.	پەرسىلەر ئەيساغا: «خۇدانىڭ يادىشاھلىقى قاچان كېلىدۇ؟» دەپ كۆرمەيىمادۇ.
LUK 17:21	كىشىلەر: «كۆرۈڭلار، ئۇ بۇ يەردە دەپ كۆرسەتمەيدۇ!» ياكى «ئۇ يەردە دەپ كىشىلەر: «قاراڭلار، ئۇ مانا بۇ يەردە!» ياكى «ئۇ يەردە!» دېپەلمەيدۇ. چۈنكى كۆرسەتمەيدۇ!» چۈنكى خۇدانىڭ يادىشاھلىقى سىزلەرنىڭ ئىچىدە بار.	كىشىلەر: «كۆرۈڭلار، ئۇ بۇ يەردە دەپ كۆرسەتمەيدۇ!» ياكى «ئۇ يەردە دەپ كىشىلەر: «قاراڭلار، ئۇ مانا بۇ يەردە!» ياكى «ئۇ يەردە!» دېپەلمەيدۇ. چۈنكى كۆرسەتمەيدۇ!» چۈنكى خۇدانىڭ يادىشاھلىقى سىزلەرنىڭ ئىچىدە بار.
LUK 17:22	كېيىن ئۇ شاڭىدلارغا يەنە دېدى: «بۇنداق كۈنلەر كېلىپ قالدىۇكى، سىلەر سىلەر ئىنسانئوغلىنىنىڭ كۈنلەردىن بىرەر كۈنىنى بولسىمۇ كۆرۈشكە تەشنا بولسىلەر، لېكىن كۆرمەيىسىز.	كېيىن ئۇ شاڭىدلارغا يەنە دېدى: «بۇنداق كۈنلەر كېلىپ قالدىۇكى، سىلەر كېيىن ئۇ مۇخلىسىلىرىغا يەنە مۇنداق دېدى: – «شۇنداق كۈنلەر كېلىدۇكى، سىلەر ئىنسانئوغلىنىنىڭ كۈنلەردىن بىرەر كۈنىنى بولسىمۇ كۆرۈشكە تەشنا بولسىلەر، لېكىن كۆرمەيىسىز.
LUK 17:23	شۇ چاغادا كىشىلەر سىلەرگە: «قارا، ئۇ بۇ يەردە!» ياكى «قارا، ئۇ ئۇ يەردە!» يەردە! دەپدۇ؛ سىلەر بارماڭلار، ئۇلارنىڭ كەينىدىن يۈگۈرمەڭلار.	ئۇ ۋاقتىتا كىشىلەر سىلەرگە: «قارا، ئۇ بۇ يەردە!» ياكى «قارا، ئۇ ئۇ يەردە!» يەردە! دەپدۇ؛ سىلەر بارماڭلار، ئۇلارنىڭ كەينىدىن يۈگۈرمەڭلار.
LUK 17:24	چۈنكى، چاقماق قانداقلا ئاسمانىنىڭ بىر تەرىپىدىن چاققاپ، باشقىدا تەرىپىكى چۈنىڭچە يەنە بىر چېتىڭچە يورۇتىغاندەك، ئىنسانئوغلىنىنىڭ ئۆز كۈننەدە ھەم شۇنداق بولىدۇ.	چۈنكى، چاقماق قانداقلا ئاسمانىنىڭ بىر تەرىپىدىن چاققاپ، باشقىدا تەرىپىكى چۈنىڭچە قەدر يورۇتۇپ كەتسە، شۇنداقلا ئىنسانئوغلى ئۆز كۈننە كەلتىكەن.
LUK 17:25	لېكىن ئۇ ئاؤفال كۆپ ئازاب-ئوقۇبەتلەرنى تارتىشى بۇ دەۋرىدىكىلەر تەرىپىدىن چەتكە قېقىلىشى مۇقەررەدۇر.	لېكىن ئۇ ئالدىنلا كۆپ ئاغرقى-قىيىنچىلىقلارنى تۈيغۇزۇپ، بۇ زاماندا ياشايىدىغانلار تەرىپىن رەت قىلىنىدۇ.
LUK 17:26	ۋە نۇھ يېغىمەرنىڭ كۈنلەردىن قانداق بولغان بولسا، ئىنسانئوغلىنىڭ كۈنلەردىن ھەم شۇنداق بولىدۇ.	ۋە نۇھ زامىندا قانداق بولسا، ئىنسانئوغلى زامىندا شۇنداق بولىدۇ.
LUK 17:27	تاكى نۇھ كېمىگە كېرىپ ئولتۇرغان كۈنگىچە، كىشىلەر يېپ-ئىچىپ، ئۆپلىنىپ ۋە ياتلىق بولۇپ كېلىۋاتقانىدى؛ ئاندىن تويان كېلىپ ھەممىسىنى هالاك قىلدى.	نۇھ كېبوتىغا كېرىپ كەتكەنگە قەدەر، كىشىلەر يېپ ئىچىپ، ئۆپلىپ، قىز-ئوغۇل بېرىپ تۇرۇشتى؛ كېيىن تويان كەلدى ۋە بارلىق كىشىلەرنى يوق قىلدى.
LUK 17:28	ھەم يەنە، لۇتنىڭ كۈنلەردىن قانداق بولغان بولسا شۇنداق بولىدۇ – كىشىلەر يېپ-ئىچىپ، سودا-سېتىق قىلىپ، تېرىقچىلىق قىلاتتى ۋە ئۆپلەرنى سالاتتى.	ھەم لۇتنىڭ كۈنلەردىن قانداق بولغاندەك بولىدۇ، خەلق يېپ-ئىچىپ، سودا قىلىپ سېتىۋاتىپ، تېرىقچىلىق قىلىپ، ئۆي قۇرۇۋاتى.
LUK 17:29	لېكىن لۇت سودوم شەھىرىدىن چىققان كۇنى، ئاسمانىدىن ئوت بىلەن گۆڭگۈرت يېغىپ، بۇ شەھەردىكىلەرنىڭ ھەممىسىنى هالاك قىلدى.	بىراق لۇت سودوم شەھىرىدىن كەتكەن كۇنى، آسماندىن ئوت بىلەن كۆكۈرت ياغشىپ، شەھەردىكى ھەممە كىشىنى هالاك قىلدى.
LUK 17:30	ئەمدى ئىنسانئوغلى ئاشكارا بولىدىغان كۇندە ئەنە شۇنداق بولىدۇ.	ئادەمئوغلى گە كۆرۈنديغان كۇندە، يەقەت شۇنداق بولىدۇ.
LUK 17:31	ئۇ كۇنى، ھەركىم ئۆزگىزىدە تۇرۇپ، نەرسە-كېرەكلىرى ئۆيىدە بولسىمۇ،	ئۇ كۇنى، ھەركىم ئۆي تەرىپىدە بولسا، ئۆيىدە ئەينە كىلىرىنى ئالماقچى شۇ كۇنى، ھەركىم ئۆزگىزىدە تۇرۇپ، نەرسە-كېرەكلىرى ئۆيىدە بولسىمۇ،

Reference

Before

After

	بولۇپ تۆۋەنگە كەتمەسلىك؛ شۇنداقلا، تەرددە بولغانلار ئۆيگە بېچ قايتىپ ئالغىلى چۈشمىسىۇن؛ وە شۇنىڭغا ئوخشاش كىمكى ئېتىزلىقتا بولسا ئۆيگە بېچ يانمىسىۇن.	بولۇپ تۆۋەنگە كەتمەسلىك؛ شۇنداقلا، تەرددە بولغانلار ئۆيگە بېچ قايتىپ ئالغىلى چۈشمىسىۇن؛ وە شۇنىڭغا ئوخشاش كىمكى ئېتىزلىقتا بولسا ئۆيگە بېچ يانمىسىۇن.
LUK 17:32	لۇتنىڭ ئايالنى يادىڭلارغا كەلتۈرۈڭلار!	لۇتنىڭ ئايالنى ئەسلىپ قويۇڭلار!
LUK 17:33	كىمك ئۆز ھاياتىنى قۇرتقۇزماقچى بولسا، ئۇسّىدىن مەھرۇم بولىدۇ، لېكىن ئۆز ھاياتىدىن مەھرۇم بولغان كىشى ئۇنىڭغا ئېرىشىدۇ.	ئەگەر كىم ئۆز ھاياتىنى ساقلىپ قالماقچى بولسا، ئۇن بوقاپ قالىدۇ، لېكىن ئۆز ھاياتىدىن ۋاز كەجسە، ئۇنى قايتا ئېرىشەلەيدۇ.
LUK 17:34	سەلەرگە شۇنى ئېيتىاىكى، ئۇ كېچىدە ئىككى ئادەم بىر ئورۇندا ياتىدۇ؛ ئۇلاردىن بىرى ئېلىپ كېتىلىدۇ، يەنە بىرى قالدۇرۇلدى.	سەلەرگە دېيەمنىكى، ئۇ كېچىدا ئىككى كىشى بىر تەختتە ياتىدۇ، بىرى ئېلىپ كېتىلىدۇ، باشقا بىرى قالدۇرۇلدى.
LUK 17:35-36	ئىككى ئايال بىرگە ئۇن تارتىۋاتىدۇ؛ بىرى ئېلىپ كېتىلىدۇ، باشقىسى قالىدۇ. ئىككى ئايال يارغۇنچاڭاق بېشىدا تۇرۇپ ئۇن تارتىۋاتقان بولىدۇ؛ ئۇلاردىن بىرى ئېلىپ كېتىلىدۇ، يەنە بىرى قالدۇرۇلدى.	ئىككى كىشى دەرىزدە بولىدۇ؛ بىرى ئېلىپ كېتىلىدۇ، باشقا بىرى قالدۇرۇلدى.
LUK 17:37	ۋە ئۇلار ئۇنىڭغا جاۋاب قىلىپ: ئەي رەب، بۇ ئىشلار قەيەردە بولىدۇ؟ دەپ سۈرىدى. ئۇ ئۇلارغا: جەسەت قايسى يەردە بولسا، قۇرغۇنلار شۇ يەرگە تۈپلىشىدۇ!	ۋە ئۇلار ئۇنىڭغا جاۋاب قىلىپ: ئەي رەب، بۇ ئىشلار قەيەردە بولىدۇ؟ دەپ سۈرىدى. ئۇ ئۇلارغا: جەسەت قايسى يەردە بولسا، قۇرغۇنلار شۇ يەرگە تۈپلىشىدۇ!
LUK 18:1	ۋە ئۇ ئۇلارغا، بوشاشماي، ھەردايىم دۇئا قىلىپ تۇرۇش كېرەكلىكى توغرىسىدا بىر تەمسىل كەلتۈرۈپ مۇنداق دېدى:	ئۇ ئۇلارغا، ھەمىشە دۇئا قىلىپ تۇرۇش كېرەك، روھىي چاقالماسلىق ھەقىقە بىر مىسال ئېلىپ كەلدى:
LUK 18:2	— «مەلۇم شەھەرددە بىر سوتچى بار ئىكەن. ئۇ خۇدادىننمۇ قورقمايدىكەن، ئادەملەرگىمۇ يەرۋا قىلمايدىكەن.	بىر شەھەرددە بىر ھاکىم بار edi. ئۇ ئەلاھىتىن قورقمايدىغان، خەلقنىڭ گاپىغا يەرۋا قىلمايدىغان edi.
LUK 18:3	شۇ شەھەرددە بىر تۇل ئايال بار ئىكەن وە ئۇ دائىم سوتچىنىڭ ئالدىغا كېلىپ: «ئۆيپىكاردىن ھەققىمنى ئېلىپ بەرگىن» دەپ تەلەپ قىلىدىكەن.	ئۇ شەھەرددە بىر ئايال بار ئىدى وە ئۇ ھەرقېتىم سوتچىغا كېلىپ: «مەننىڭ قارشىلىقچىمدىن ھەق قىلىپ بەرگىن» دەپ تەلەپ قىلىدۇ.
LUK 18:4	ئۇ خېلى ۋاقتىقچە ئۇنى رەت قىپتۇ؛ بىراق كېيىن كۆڭلىدە: خۇدادىننمۇ قورقمايمەن، ئادەملەرگىمۇ يەرۋا قىلمايمەن.	ئۇ ئۇزاق ۋاقت ئۇنى رەت قىلىدى؛ بىراق كېيىن ئۆزىگە: مەن خۇدا قورقمايمەن، ئادەملەرگە يەرۋا قىلمايمەن، دەپ ئويلاشتۇردى.
LUK 18:5	لېكىن بۇ تۇل خوتۇن مېنى ئاۋارە قىلىپ كېتىۋاتىدۇ، ئۇنىڭ ماڭا چاپلىشۇۋېلىپ مېنى ھالىدىن كەتكۈزۈۋەتەمەسلىكى ئۇچۇن ھەرالدا ئۇنىڭ دەۋايىنى سوراپ قوبای!» — دەپ ئۆيلەيتۇ.	لېكىن بۇ ياددا مېنى دادىلا بەزەر قىلىۋاتىدۇ، ئۇ داۋاملىق كېلىپ مېنى هاراس قىلماسلىقى ئۇچۇن، مەن ئۇنىڭ ئىلتىمىاسىنى تولۇق ھەل قىلىپ قوباي.
LUK 18:6	رەب: قاراڭلار، ئادالەتسىز بۇ سوتچىنىڭ نېمە دېگەنلىرىگە!	رەب دەيتى: ئاڭلاڭلار، بۇ ئادالەتسىز ھاکىم نېمە دەپ ئېيتقانلىقىنى!
LUK 18:7	خۇدا كۈن-تۇن دۇئا قىلىۋاتقان تاللانغان كىشىلەرگە ئادالەتنى قىلمايمۇ؟ ئۇ ئۇ شۇنداق قىلغان يەردە، خۇدا ئۆزىگە كېچە-كۈندۈز نىدا قىلىۋاتقان تاللىغان بەندىلىرىگە قانداق قىلار؟ گەرچە خۇدا ئۇز بەندىلىرىگە ھەمدەرد بولۇش بىلەن بىرگە رەزىللىككە ئۇرۇنخېچە سەۋر-تاقھەت قىلسىمۇ، ئاخىردا بەندىلىرىنىڭ دەرىنگە يەتەسمۇ؟	خۇدا كۈن-تۇن دۇئا قىلىۋاتقان تاللانغان كىشىلەرگە ئادالەتنى قىلمايمۇ؟ ئۇ ئۇ شۇنداق قىلغان يەردە، خۇدا ئۆزىگە كېچە-كۈندۈز نىدا قىلىۋاتقان ئۇلارغا سەبر قىلىپ تۇرۇپ، ئاخىردا ئۇلارنىڭ مەسىلىسىگە جاۋاب بەرمەيمۇ؟
LUK 18:8	مەن سەلەرگە ئېيتىاىكى: ئۇ ئۇلارنىڭ دەرىنگە يېتىپ ناھايىتى تېزلا ھەققىنى ئېلىپ بېرىدۇ! لېكىن ئىنسانئوغلى كەلگەندە يەر يۈزىنە ئىمان تاپالىمىسىدۇ؟ دېدى.	مەن سەلەرگە دېيەmin: ئۇ ئۇلارنىڭ مەسىلىسىنى ناھايىتى تېز ھەل قىلىپ، ھەق-ھوقۇق بېرىدۇ! بىراق، ئادەمئوغۇل كەلگەندە، يەر يۈزىنە ئىمان تاپالىمىسىدۇ؟ دېدى.
LUK 18:9	ئۇ ئۆزلىرىنى ھەققانى دەپ قاراپ، باشقىلارنى كۆزىگە ئىلمايدىغان بەزىلەرگە قارىتىپ، مۇنداق بىر تەمسىلى ئېيتتى:	ئۇ كىشىلەرگە، ئۆزلىرىنى تولۇق توغرا دەپ ئۆيلەپ، باشقىلارنى كىچىك كۆرۈپ تۇرۇپ، بۇ مىسالنى ئېيتتى:
LUK 18:10	ئىككى ئادەم دۇئا قىلغىلى ئىبادەتخانىغا بېرىپتۇ. بىرى يەرسىسى، يەنە بىرى باجىرى ئىكەن.	ئىككى كىشى دۇئا قىلىش ئۇچۇن ئىبادەتخانىغا كىرىدى. بىرى يەرسىسى، باشقىسى باجىرى.
LUK 18:11	يەرسىسى تۇرۇپ ئۆزىگە دۇئا قىلىدى: «ئەي خۇدا، مەن باشقۇ ئادەملەر كىبى يەرسىسى ئۆرە تۇرۇپ ئۆز-ئۆزىگە مۇنداق دۇئا قىلىپتۇ». «ئەي خۇدا، مېنىڭ باشقۇ ئادەملەردىك بۇلاڭچى، ئادالەتسىز، زىناخور ۋە ھەتتا بۇ يەزەنچى، ئادالەتسىز، زىنا قىلغۇچى ياكى بۇ باجىرىغا ئوخشاش	يەرسىسى تۇرۇپ ئۆزىگە دۇئا قىلىدى: «ئەي خۇدا، مەن باشقۇ ئادەملەر كىبى يەرسىسى ئۆرە تۇرۇپ ئۆز-ئۆزىگە مۇنداق دۇئا قىلىپتۇ». «ئەي خۇدا، مېنىڭ باشقۇ ئادەملەردىك بۇلاڭچى، ئادالەتسىز، زىناخور ۋە ھەتتا بۇ يەزەنچى، ئادالەتسىز، زىنا قىلغۇچى ياكى بۇ باجىرىغا ئوخشاش

Reference	Before	After
LUK 18:12	باجگردهك بولمغىنىم ئوچۇن ساڭا شۇڭۇرا!	بولمغىنىم ئوچۇن سىزگە رەھمەت!
LUK 18:13	ھەر ھەپىتىدە ئىككى قېتىم روزا تۇتىمەن ۋە تايقانلىرىمنىڭ ئوندىن بىر ئولۇشىنى سەدىقە قىلىمەن.	ھەر ھەپىتىدە ئىككى قېتىم روزا تۇتىمەن ۋە تايقانش شەيمىلەرنىڭ ئولۇشىنى سەدىقە قىلىمەن.
LUK 18:14	بىراق، ئۇ باجگىر ييراقتا تۇرۇپ، بېشىنى كۆتۈرەلمەي ئاسماغا قارايمىسى، بىراق ھېلىق باجگىر ييراقتا تۇرۇپ بېشىنى كۆتۈرۈپ ئاسماغا قاراشقىمۇ پېتىنالماي مەيدىسىگە ئۇرۇپ تۇرۇپ؛ «ئەي خۇدا، مەن مۇشۇ گۇناھكارغا رەھىم رەھىم قىلغايىسەن!» – دېپتو.	بىراق، ئۇ باجگىر ييراقتا تۇرۇپ، بېشىنى كۆتۈرەلمەي ئاسماغا قارايمىسى، بىراق ھېلىق باجگىر ييراقتا تۇرۇپ بېشىنى كۆتۈرۈپ ئاسماغا قاراشقىمۇ پېتىنالماي مەيدىسىگە ئۇرۇپ تۇرۇپ؛ «ئەي خۇدا، مەن بۇ گۇناھكارغا رەھىم كۆكىسىگە تەككىلەپ تۇرۇپ؛ «ئەي خۇدا، مەن بۇ گۇناھكارغا رەھىم قىلغايىسەن!» دېپتو.
LUK 18:15	مەن سىلەرگە شۇنى ئېيتايكى، بۇ ئىككىسىدىن ېرسىي ئەمەس، بەلكى باجگىر ئادىغا ئېلىپ كېلەتتى. لېكىن بۇنى كۆرگەن مۇخلىسلار ئۇلارنى ئېبىلىدى.	مەن سىلەرگە دەيمەن، بۇ ئىككىسىدىن ېرسىي ئەمەس، بەلكى باجگىر كەچۈرمۇ ئالغان بولۇپ ئۆيىگە قايتىپ كەتتى. چۈنكى ھەركىم ئۆزىنى ئۆستۈن تۇتسا تۆۋەن قىلىنىدۇ، لېكىن كىم ئۆزىنى تۆۋەن تۇتسا يۇقىرى كۆتۈرۈلدۇ.
LUK 18:16	ئەممى ئەيسا باللارنى يېنسغا چاقىرىپ: كىچىك باللارنى ئالدىمغا كەلگىلى قويۇڭلار، ئۇلارنى توسوشماڭلار. چۈنكى خۇدانىڭ يادىشاھلىقى دەل مۇشۇنداقلاردىن تەركىب تايقاندۇر.	ئەيسا باللارنى يېنسغا چاقىرىدى: كىچىك باللار مېنىڭ يامغا كېلىڭلەر، ئۇلارنى توسمائىلار، چۈنكى خۇدا يادىشاھلىقى بۇنداق باللارغا تەۋە.
LUK 18:17	مەن سىلەرگە بەرھەق شۇنى ئېيتىپ قويایك: كىمك خۇدانىڭ يادىشاھلىقىنى سەبىي بالدەك قوبۇل قىلىمسا، ئۇنىڭغا ھەرگىز كىرەلمەيدۇ، – دېپتى.	مەن سىلەرگە ئېنىق دەيمەن، كىم خۇدانىڭ دۆلەتنى باللارغا ئوخشاش ئېلىپ قوبۇل قىلامسا، ئۇ ھەرگىز ئىچىگە كىرىپ كەتمەيدۇ.
LUK 18:18	مەلۇم بىر ھۆكۈمىدار ئەپسادىن: ئى ياخشى ئۆستاز، مەڭگۈلۈك ھاياتقا ۋارىس بولماق ئوچۇن نېمە ئىشنى قىلىشىم كېرەك، – دېپ سورىدى.	بىر رەھبەر ئەيسا بارىپ: ئى ياخشى ئوقۇتقوچى، مەڭگۈلۈك ھاياتقا ئېرىشىش ئوچۇن نېمە قىلسام بولىدۇ، دېپ سورىدى.
LUK 18:19	لېكىن ئەيسا: مېنى نېمە ئوچۇن ياخشى دەيسەن؟ ياخشى بولغۇچى يەقەت بىرلا، يەنى خۇدا دۇر.	ئەيسا دېپتى: سەن مېنى نېمە ئوچۇن ياخشى دەيسىز؟ ياخشى بولغۇچى يەقەت خۇدا بىرلا.
LUK 18:20	ئەمرلەرنى بىلىسىن: – «زىنا قىلما، قاتىلىق قىلما، ئوغىرىلىق قىلما، يالغان گۇۋاھلىق بەرمە، ئاتاڭىنى ۋە ئاناڭىنى ھۆرمەت قىل» – دېپتى.	ئەمرلەرنى بىلىسىن: زىنا قىلما، قاتىلىق قىلما، ئوغىرىلىق قىلما، يالغان گۇۋاھلىق بەرمە، ئاتاڭىنى ۋە ئاناڭىغا ھۆرمەتتى بەر.
LUK 18:21	بۇلارنىڭ ھەممىسىنى كىچىكلىك قىلىپ كەلگەن، دېپتى ئۇ. – بۇلارنىڭ ھەممىسىگە كىچىكىدىن تارتىپ ئەمەل قىلىپ كېلىۋاتىمەن، – دېپتى ئۇ.	بۇلارنىڭ ھەممىسىنى كىچىكلىك قىلىپ كەلگەن، دېپتى ئۇ. – بۇلارنىڭ ھەممىسىنى كىچىكلىك قىلىپ كەلگەن، دېپتى ئۇ.
LUK 18:22	ئەيسا بۇنى ئاكلاپ ئونىڭغا: – سەندە يەنە بىر ئىش كەم، يۇتكۈل مال-مۈلکىنى سېتىپ، يۇلىنى يوقسۇلارغا ئۆلەشتۈرۈپ بەرگىن ۋە شۇنداق قىلىساڭ، ئەرشتە خەزىنەڭ بولىدۇ، ئاندىن كېلىپ ماڭا ئەگەشكىن! – دېپتى.	ئەيسا بۇنى ئاكلاپ ئونىڭغا: سەندە يەنە بىر ئىش كەم، ھەممە مال-مۈلکىنى سېتىپ، يۇلارنى يوقسۇزلارغا تەركىمە بېرىپ قويىن، بۇنى قىلىساڭ، جەننەتتە ساقلاب قويۇلغان غانىمەتلىق بولىدۇ، كېسىن كېلىپ ماڭا ئەگىشىپ كېتىلەلى!
LUK 18:23	ئەممى ئۇ بۇ گەين ئاكلاپ تولىمۇ قايغۇغا چۆمۈپ كەتتى؛ چۈنكى ئۇ ناھايىتى باي ئىدى.	ئەممى ئۇ بۇ گەين ئاكلاپ تولىمۇ قايغۇغا چۆمۈپ كەتتى؛ چۈنكى ئۇ يۇل-مالى ئەتراب بولۇپ كەتكەن ئىدى.
LUK 18:24	تولىمۇ قايغۇغا چۆمۈپ كەتكەنلىكىنى كۆرگەن ئەيسا: – مال-دۇنياسى كۆپلەرنىڭ خۇدانىڭ يادىشاھلىقىغا كىرىشى نېمىدېگەن تەس-ھە!	ئەيسا ئۇنىڭ ھەقىقىتلىق بولۇشىنى كۆرگەنلىكىنى كېسىن: مالى كۆپ بولغانلارنىڭ خۇدانىڭ يادىشاھلىقىغا كىرىشى قانداق بەك قىيىن!
LUK 18:25	تۆكىننىڭ يېڭىنىڭ ئۆزىدىن ئۆتۈشى باي ئادەمنىڭ خۇدانىڭ يادىشاھلىقىغا كىرىشىدىن ئاساندۇر! – دېپتى.	تۆكىننىڭ يېڭىنىڭ ئۆزىدىن ئۆتۈشى باي ئادەمنىڭ خۇدانىڭ يادىشاھلىقىغا كىرىشىنى ئاساندۇر! دېپتى.
LUK 18:26	بۇنى ئاكلىغانلار: – ئۇنداق بولسا، كىم نىجاتقا ئېرىشەلىسىن؟ – دېپىشتى.	بۇنى ئاكلىغانلار: ئۇنداق بولسا، كىم نىجاتقا ئېرىشەلىدى؟ دېپتى.

Reference	Before	After
LUK 18:27	ئەمما ئۇ جاۋابەن: – ئىنسانلارغا مۇمكىن بولىغان ئىشلار خۇداغا مۇمكىندۇر – دېدى.	ئۇ دېدى: «ئادەملەرگە مۇمكىن بولىغان نەرسىلەر، خۇداغا مۇمكىن بولىدۇ.»
LUK 18:28	ئەمدى پېتىرۇس: – مانا، بىز بار-يوقىمىزنى تاشلاپ ساڭا ئەگەشتۈق؟! – دېدى.	پېتىر: بىز ھەممە ئىشلارنى تاشلاپ سىزگە ئەگىشىپ كەتتۈق! دېدى.
LUK 18:29	ئۇ ئۇلارغا دەيتۇ: «مەن سىلەرگە راست دەيمەن، خۇدا يادىشاھلىقى ئۇچۇن ئۇ ئۇلارغا: – مەن سىلەرگە بەرھەق شۇنى ئېپتايىكى، خۇدانىڭ يادىشاھلىقى ئۇچۇن ئۆي-ۋاق يَا ئاتا-ئانىسى يَا قېرىنداشلىرى يَا ئايالى يَا بالىلارنى تەرك قىلغان بالىرىدىن ۋاز كەچكەرنىڭ ھەرسىرى	ئۇ ئۇلارغا دەيتۇ: مەن سىلەرگە راست دەيمەن، خۇدا يادىشاھلىقى ئۇچۇن ئۇ ئۇلارغا: – مەن سىلەرگە بەرھەق شۇنى ئېپتايىكى، خۇدانىڭ ئۆي-تۇرمۇش يَا ئاتا-ئانا يَا قېرىنداشلىرى يَا ئايال يَا بالىلارنى تەرك قىلغان ھەر بىر كىشىگە...»
LUK 18:30	بۇ زاماندا بۇلارغا كۆپ ھەسسلىپ مۇيەسسىر بولىدۇ ۋە كېلىدىغان زامانىمۇ مەگگۈلۈك ھایاتقا ئېرىشىمىي قالمايدۇ. – دېدى.	ھازىرقى ۋاقتتا بۇلارغا كۆپ قىممەتلەك نەرسىلەر بېرىلىدۇ ۋە كېلەچەكتە مەگگۈلۈك ھایاتقا ئېرىشىدۇ.
LUK 18:31	ئاندىن ئۇ ئون ئىككىيەننى ئۆز بېنغا ئىلىپ ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – مانا، بىز ھازىر بېرۇساپىلمغا يۆتكەلەپ كەتتۈتمىز ۋە يېغەمبەرلەرنىڭ ئىنسانئوغلى توغرىسىدا يۇتكەنلىرىنىڭ ھەممىسى شۇ يەردە ئەمەلگە ئاشۇرۇلدۇ. هەقتە يېزىپ قالغان بارلىق يەتەشلەر شۇ يەردە ئەمەلگە ئاشۇرۇلدۇ.»	كېپىن ئۇ ئون ئىككىيەننى يېنغا چاقىرىپ، ئۇلارغا دېدى: «كۆرۈڭلەر،
LUK 18:32	چۈنكى ئۇ بات ئەللەرنىڭ قولغا تايشۇرۇلدۇ ۋە ئۇلار ئۇنى مەسخىرە قىلىپ، خارالايدۇ، ئۇنىڭ ئۆستىگە تۆكۈردى:	چۈنكى ئۇ باشقا خەلقەرگە تۆپلىدۇ ۋە ئۇلار ئۇنى مەزاق قىلىپ، رەنجلېرىپ، ئۆستىگە تۆكۈردى:
LUK 18:33	ئۇلار ئۇنى قامچىلغاندىن كېپىن ئۆلتۈرۈۋېتىدۇ؛ ۋە ئۇ ئۇچىنچى كۇنى قايىتا تېرىلىدۇ، – دېدى.	ئۇلار ئۇنى قامچىلاب ئۆلتۈرۈپ، ئۇچىنچى كۇنى ئۇ قايىتا تېرىلىدۇ، دېدى.
LUK 18:34	بىراق ئۇلار بۇ سۆزلەردىن ھېچنېمىنى چۈشەنمىدى. بۇ سۆزنىڭ مەنسىسى ئۇلاردىن يوشۇرۇلغان بولۇپ، ئۇنىڭ نېمە ئېتىقىنىنى بىلەلمەي قالدى.	ئەمما ئۇلار بۇ سۆزلەرنىڭ ھېچ نېمىسىنىن چۈشەنمەپتى. بۇ سۆزنىڭ مەنسىسى ئۇلاردىن يوشۇرۇپ قويۇلغان بولۇپ، ئۇنىڭ نېمە دەپ ئېتىقانلىقىنى بىلەمەپ قالدى.
LUK 18:35	ۋە شۇنداق ئىش بولدىكى، ئۇ يېرىخو شەھىرىگە يېقىنلاشقاんだ، بىر كور كىشى يولنىڭ بويىدا ئۆلتۈرۈپ تىلەمچىلىك قىلىۋاتاتنى.	ئۇ يېرىخو شەھىرىگە يېقىنلاپ كەتكەنده، بىر كۆر كىشى يول بويىدا ئۆلتۈرۈپ تەلەپچىلىك قىلىپ تۇراتنى.
LUK 18:36	ئۇ كۆچىلىنىڭ ئۆتۈپ كېتىۋاتقانلىقىنى ئاكلاپ: – نېمە ئىش بولغاندۇ؟ – دەپ سورىدى.	ئۇ خەلق تۆپلىقىنىڭ ئۆتۈپ كېتىۋاتقانلىقىنى ئاكلاغاندا، «نېمە بولۇۋاتىدۇ؟» دەپ سورىدى.
LUK 18:37	خەق ئۇنىڭغا: – ناسارەتلەك ئەيسا بۇ يەردىن ئۆتۈپ كېتىۋاتىدۇ، – دەپ خەھەر بەردى.	ئۇلار ئۇغا: نازارەتلەك ئەيسا بۇ يەردىن ئۆتۈپ كېتىۋاتىدۇ، دەپ جاكارغان بولدى.
LUK 18:38	ئى داۋۇتنىڭ ئوغلى ئەيسا، ماڭا رەھىم قىلغايىسەن! – دەپ ۋارقىراپ كەتتى ئۇ.	ئەيسا، داۋۇتنىڭ ئوغلى، ماڭا رەھىم قىلساش! دەپ قاتتاۋاتقان ئۇ.
LUK 18:39	ھەم ئەيسانىڭ ئالدىدا مېڭۋاتقانلار ئۇنى: – شۇك ئولۇرۇ! دەپ ئەيبلەشتى. بىرىلىدۇ، بىراق ئۇ: «ئى داۋۇتنىڭ بالىسى، ماڭا رەھىم قىل!» دەپ تېخىمۇ قاتقىق ۋارقىرىدى.	ھەم ئەيسانىڭ ئالدىدا يۈرۈۋاتقانلار ئۇنى: «ئەمەلگە سالما، توختا!» دەپ ئاكغا زور ئاۋاڙ بىلەن ئاكغا سېلىدۇ.
LUK 18:40	ئەيسا قەدىمىنى توختىپ، ئۇنى ئالدىغا باشلاپ كېلىشنى بۇيرۇدى. ۋە قارىغۇ ئۇنىڭغا يېقىن كەلگەندە ئۇ ئۇسۇڭدىن:	ئەيسا توختىپ قالدى ۋە ئۇنى ئالدىغا چاقىرىپ كەلتۈرۈشنى بۇيرىدۇ. قارىغۇ ئۇنىڭغا يېقىن كەلگەندە، ئۇ سوئال قىلدى:
LUK 18:41	سەن مېنى نېمە قىلىپ بەر، دەيسەن؟ – دەپ سورىدى. – ئى رەببىم، قايتا كۆرىدىغان بولىسامىئىدى! – دېدى ئۇ.	سەن مېنى نېمە قىلىپ بېرىسىن؟ دەپ سورىدى. ئەي رەب، قايتا كۆرەلەپ كەتسەم! دەپ جاۋاب قايىتۇرىدى ئۇ.
LUK 18:42	ئەيسا ئۇنىڭغا: – كۆرىدىغان بولغۇن! ئېتقادىڭ سېنى ساقايىتتى، – دېدى.	ئەيسا ئۇنىڭغا: كۆزىڭىنى ئاج! ئىشىنىشىڭ سېنى ساقلىدى، دېدى.
LUK 18:43	ۋە ئۇنىڭ كۆزى شۇئان ئېچىلىدى؛ ئۇ ئەيساغا ئەگىشىپ، بول بويى خۇدانى ئۇلۇغلاپ ماڭدى. ۋە بارلىق خالايىقىمۇ بۇنى كۆرۈپ خۇداغا مەدھىيە ئوقۇدۇ.	ۋە ئۇنىڭ كۆزى دەرھال ئېچىلىدى؛ ئۇ ئەيسا بىلەن بىرگە ماڭاب، ئالالەنى گۈررەپ قىلدى. ۋە بارلىق خەلق بۇنى كۆرگەندە، ئالالەقا ھەمد قىلدى.

Reference	Before	After
LUK 19:1	ئۇ يېرخو شەھىرىگە كىرىپ ئۇنىڭدىن ئۆتۈپ كېتىۋاتاتنى.	ئۇ يېرخو شەھىرىگە كىرىپ، شۇ جايدىن ئۆتۈپ كېتىۋاتسدۇ.
LUK 19:2	مانا شۇ يەرده زاكاي ئىسمىلىك بىر كىشى بار ئىدى. ئۇ «باش باجىرى» بولۇپ، سېتايىن باي ئىدى.	شۇ يەرده زاكاي ئىسمىدىكى بىر كىشى بار edi، ئۇ باش باجىرى بولۇپ، قاتتا باي edi.
LUK 19:3	ئۇ ئېسانىڭ قانداق ئادەم ئىكەنلىكىنى كۇرۇشكە يۇرسەت ئىزدەۋاتاتنى، لېكىن بويى ياكار بولغاچقا، خەلقنىڭ توللىقىدىن ئۇنى كۆرەلمەيتتى.	ئۇ ئېسا قانداق بولغانلىقىنى كۆرمەكچى بولۇپ تۈراتتى، لېكىن بويى قىسقا بولغاچقا، خەلقنىڭ ئىچىدە كۆرەلمەيتتى.
LUK 19:4	شۇڭا ئۇ ئالدى تەرەيکە يۈگۈرۈپ بېرىپ، ئۇنى كۆرۈش ئۆچۈن بىر تۈپ ئۆجىمە دەرىخىگە يامشىپ چىقتى؛ چۈنكى ئىيسا ئۇ بول بىلەن ئۆتەتتى.	شۇ ئەرەپتە، ئۇ ئالدىغا يۈگۈرۈپ باردى، ئۇنى كۆرۈش ئۆچۈن بىر تۈپ سىكامور دەرىخىغا چىقتى؛ چۈنكى ئىيسا شۇ يولدىن ئۆتەتتى.
LUK 19:5	فە ئىيسا ئۇ يەرگە كەلگەندە يۇقىرىغا قاراپ ئۇنى كۆرۈپ ئۇنىڭغا: «زاكاي، چايسان چۈشكىن! چۈنكى مەن بۈگۈن سېنىڭ ئۆيۈددە قونۇشۇم كېرەك، – دېدى.	ئەيسا ئۇ جايغا كەلگەندا، يۇقىرىغا قاراپ زاكاينى كۆرۈپ، ئۇنىڭغا: «زاكاي، تېز چۈشۈپ كەل! چۈنكى مەن بۈگۈن سېنىڭ ئۆيۈددە تۇرۇشۇم كېرەك» دېدى.
LUK 19:6	ئۇ تېزلا چۈشۈپ كەتتى، خۇشاللىق بىلەن ئۇنى ئۆيگە كىرىپ قارشى ئالدى. ئۇ ئالدىراپ چۈشۈپ، خۇشاللىق بىلەن ئۇنى ئۆيىدە مېھمان قىلدى.	ئۇ تېزلا چۈشۈپ كەتتى، خۇشاللىق بىلەن ئۇنى ئۆيگە كىرىپ قارشى ئالدى.
LUK 19:7	بۇنى كۆرگەن بارلىق خەلق: ئۇ گۇناھكار بىر كىشىنىڭ ئۆلگە كىرىپ قالدى! بۇ ئىشنى كۆرگەن خالايىقنىڭ ھەممىسى: ئۇ گۇناھكار كىشىنىڭكىدە قونغىلى كىرىپ كەتتى! – دەپ غۇتۇلدىشىپ كەتتى.	دەپ غومراق قىلدى.
LUK 19:8	لېكىن زاكاي ئورنىدىن تۇرۇپ رەبگە: – ئى رەبىم، مانا، مۇلۇكمنىڭ يوقسۇلۇراغا بېرىمەن؛ ئەگەر ھەرخىل يالغان ئىلگە سۆرەپ بىر كىشىدىن بىر سۆرەپ بىر كىشىدىن يوقسۇلۇراغا بېرىمەن؛ ئەگەر بىرائىنى يالغاندىن شىكايدە قىلىپ ئۇنىڭدىن بىرنبىمە ئۇندۇرۇۋالغان بولسام بىرىگە تۆتتى قايتۇرەمەن، – دېدى.	بىراق زاكاي تۇرۇپ رەببىگە دېدى: «كۆر، مەن مالىمىنىڭ بېرىمىنى نەرسە ئالغان بولسام، ئۇنىڭغا تۆت قاتلىم قايتۇرەمەن.»
LUK 19:9	بۇنىڭ بىلەن ئىيسا ئۇنىڭغا قاراپ: – بۈگۈن نىجات بۇ ئۆيگە كىردى. چۈنكى بۇ كىشى ھەم ئىبراھىممنىڭ ئوغلىدۇرا!	ئەيسا ئۇنىڭغا قاراپ دېتىۋ، «بۈگۈن نىجات بۇ ئۆيگە كىردى. چۈنكى بۇ كىشىمۇ ئىبراھىممنىڭ ئوغلى!»
LUK 19:10	چۈنكى ئىنسائۇغلى ئېزىپ كەتكەنلەرنى ئىزدەپ قۇتقۇزغىلى كەلدى، – دېدى.	چۈنكى ئىنسائۇغلى يولدىن چېتكەنلەرنى ئىزدەپ، قۇتقۇززۇپ قالغۇچۇ كەلدى.
LUK 19:11	خالايىق بۇ سۆزلەرنى تىڭىشاۋاتقاندا ئۇ يەنە سۆز قىلىپ بىر تەمىسىلى قوشۇپ ئېتتى. چۈنكى ئۇ يېرۇسالىمغا يېقىنلاشقانىدى ۋە ئۇلار: «خۇدانىڭ يادىشاھلىقى دەرھال نامايان بولىدىغۇ؟» – دەپ ئويلاشقانىدى.	ئۇلار بۇ گەيلەرنى ئاڭلاپ تۇرغاندا، ئۇ يەنە بىر ھېكالىق قوشۇپ ئېتتى. چۈنكى ئۇ يېرۇسالىمغا ياقتۇرۇپ يېقىنلاشىپ قالغان ۋە ئۇلار خۇدا يادىشاھلىقى دەرھال كۆرۈنۈپ كەتدىكەن دەپ ئويلاپ تۇرغاندى.
LUK 19:12	شۇڭا ئۇ مۇنداق دېدى: بىر ئاقسۇڭەك يادىشاھلىق تەختىگە ئېرىشىپ كېلىش ئۆچۈن يراق بىر يۇرتقا قاراپ يولغا چىقىپتۇ.	شۇڭا ئۇ دېدى: بىر ئەركىن كىشى يراق دۆلەتكە كەتتى، ئۆزى ئۆچۈن يادىشاھلىق ئېلىپ قايتىش ئۆچۈن كەتتى.
LUK 19:13	ئاۋۇال ئۇ ئۆزىنىڭ ئۇن قۇلسنى چاقرىپ، ئۇلارغا ئۇن تىللانى ئولەشتۈرۈپ بېرىپ: «مەن قايتىپ كەلگۈچە بۇنىڭ بىلەن ئوقەت قىلىڭلار» – دەپتۇ.	ئۇ ئالدىن ئۇن خىزمەتچىسىنى چاقرىپ، ئۇلارغا ئۇن تىلا بەرەپ: «مەن قايتىپ كەلگەندە بۇ بىلەن سودا قىلىڭلار» دەپ دېدى.
LUK 19:14	بىراق ئۆز يۇرت يۇقىرىلىرى ئۇنىڭغا ئۆچ بولغاچقا، كەينىدىن ئەلچىلەرنى ئەۋەتىپ: «بۇ كىشىنىڭ ئۆستىمىزگە يادىشاھ بولۇشنى خالمايمىز!» دەپتۇ.	بىراق، ئۆز خەلقى ئۇنى ياقشىلىمىدى، كېيىن ئەلچىلەرنى ئەۋەتىپ: «بۇ كىشىنىڭ بىزگە ھاكم بولۇشنى خالمايمىز!» دەپتى.
LUK 19:15	ۋە ئۇ يادىشاھلىق مەنسىپىگە ئېرىشىپ قايتىپ كەلگەندە شۇنىدا بولدىكىن، ھەبرىنىڭ تىجارەت بىلەن قانچە يايда تايقىننى بىلەمەكچى بولۇپ، يۈلسى تايشۇرغان ھېلىقى قۇللىرىنى ئۆز ئالدىغا چاقىرتىپتۇ.	ئۇ يادىشاھلىقنى ئېلىپ قايتىپ كەلگەندە، ھەبرىنىڭ تىجارەت بىلەن قانچە يايدا قازانغالىقنى بىلىپ چىقماقچى بولۇپ، يۇل بەرگەن قۇللىرىنى ئۆزىگە چاقىرتىپتۇ.
LUK 19:16	ۋە ئاۋۇالقىسى كېلىپ: «ئى خوجام، سىلى بەرگەن تىلا ئۇن تىلا يايدا قىلىدى» دەپتۇ.	بىرىنچى كىشى كەلدى: «ئەيەندىم، سىز بەرگەن مىنا بىلەن ئۇن مىنا قازاندىم» دەپ.
LUK 19:17	«ياрайسىن، ئەي ياخشى قۇل! سەن كىچىككىنە ئىشتا ئىشەنچلىك چىقماقلىقىڭ ئۆچۈن ئۇن شەھەرگە ھاكم بولغىن» – دەپتۇ خوجايىن ئۇنىڭغا دېدى.	«ياخشى، ئەي ياخشى قۇل! سەن كىچىك ئىشلاردا ئىشەنچلىك بولدۇڭ، شۇ ئۆچۈن ئۇن شەھەرنى باشقارغىن» دەپ خوجايىن ئۇنىڭغا دېدى.

Reference	Before	After
LUK 19:18	ئىككىنچىسى كېلىي: «ئى خوجام، سلى بەرگەن تىلا باش تىلا يايда قىلدى» دەپتۇ.	ئىككىنچىسى كەلدى: «ئەينىدىم، سىز بەرگەن تىلا يۈل بەش تىلا يۈل قىلدى» دەپ.
LUK 19:19	خوجايىن ئۇنىڭغا ھەم: «سەن ھەم بەش شەھەرگە ھاکىم بولغىن» دەپتۇ.	ئۇغا: «سەنمۇ بەش شەھەرنى باشقۇر» دەپتى.
LUK 19:20	لېكىن يەنە بىرسى كېلىي: «ئى خوجام، مانا سلى بەرگەن تىلا! بۇنى ياغلىققا چىگىپ بىر جايدا قويۇپ ساقلىدىم.	بىراق يەنە بىرىشى كەلدى: «ئى خوجام، مەن سىز بەرگەن تىلاڭنى بىر قول يۈككىغا قويۇپ ساقلىدىم.»
LUK 19:21	چۈنكى سلى فاتتىق ئادەم ئىكەنلا، سلى ئامانەت قىلمىغانلىرىدىن يايدا ئۇندۇرۇپ، ئۆزلىرى تېرىمىغانلىرىدىن ھوسۇل يىغىلا، شۇنىڭ ئۇچۇن سلىدىن قورقتۇم» دەپتۇ.	چۈنكى سەن قاتتىق كىشىسەن، سەن قويۇپ كەتمەگەنلىرىنى ئالىپ كېتىپ، ئۆزلىڭ سېپىمىغانلىرىنى بىغىپ ئېلىپ كېتىسەن، شۇڭا سەندىن قورقانسى.
LUK 19:22	ئەمما خوجايىنى ئۇنىڭغا: «ئەي ئەسکى قول، ساڭا ئۆز ئاغزىدىن چىققان سۆزلىرىڭ بويىچە ھۆكۈم قىلماي، سەن مېنىڭ ئامانەت قىلماي ئۇندۇرۇۋالدىغان، تېرىماي تۇرۇپ يېغۇۋالدىغان قاتتىق ئادەم ئىكەنلىكىمنى بىلىپ تۇرۇپ،	ئەيەندى ئۇغا دېدى: «ئەي يامان قول، ساڭا ئۆز سۆزلىرىڭ بويىچە ھۆكۈم قىلىمەن، سەن بىلىپ تۇرۇڭىكى، مەن قاتتىق بولۇپ، قويۇپ كەتمەگەنلىرىمنى ئالىپ كېتىپ، سېپىمىغانلىرىمنى ھەرخەلەدە بىغىپ ئېلىمەن.»
LUK 19:23	نىمە ئۇچۇن مېنىڭ يۈلەمنى بەنكە ساقلىمىدىڭ؟ مەن قايتىپ كەلگەنده، ئۇنىڭ ئۇچۇن مېنىڭ يۈلەمنى خەزىنچىلەرگە ئامانەت قويمىدىڭ؟ مەن قايتىپ كەلگەنده، ئۇنى ئۆسۈمىن بىلەن ئالماسىمىدىم؟» – دەپتۇ.	نىمە ئۇچۇن مېنىڭ يۈلەمنى بەنكە ساقلىمىدىڭ؟ دەپ دېدى.
LUK 19:24	ئاندىن ئۇ يېنىدىكىلەرگە: «ئۇنىڭدىكى تىلانى ئېلىپ ئون تىلا تايقان قۇلغۇ بېرىڭلار» دەپ بۇيرۇپتۇ.	كىيىن ئۇ ياقتا تۇرغانلارغا: «ئۇنىڭ تىلانىنى ئېلىپ، ئون تىلا توپلىغان كىشىگە بېرىڭلار» دېدى.
LUK 19:25	ئۇلار ئۇنىڭغا: «ئى خوجا، ئۇنىڭ ئون تىلاسى تۇرسا!» – دەپتىكەن،	ئۇلار ئۇنىڭغا: «ئى خوجا، ئۇنىڭ ئون تىلاسى بارا!» دەپتى.
LUK 19:26	خوجايىن يەنە مۇنداق دەپتۇ: «– چۈنكى مەن سىلەرگە شۇنى ئېيتىكى، كىمەدە بار بولسا، ئۇنىڭغا تېخىمۇ كۆپ بېرىلىدۇ؛ ئەمما كىمەدە يوق بولسا، هەتتا ئۇنىڭغا تېخىمۇ كۆپ بېرىلىدۇ؛ بىراق كىمەگە يوق بولسا، هەتتا ئۇنىڭ بازلىقىمۇ ئالىنىپ كېتىلىدۇ.»	ئۇ يەنە مۇنداق دەپتۇ: «مەن سىلەرگە بۇنى ئېيتىمەن، كىمەگە بار بولسا، ئۇنىڭغا تېخىمۇ كۆپ بېرىلىدۇ؛ بىراق كىمەگە يوق بولسا، هەتتا ئۇنىڭ بازلىقىمۇ ئالىنىپ كېتىلىدۇ.»
LUK 19:27	ئەمدى ئۇستىگە يادىشاھ بولۇپ ھۆكۈم سۈرۈشۈمنى خالىمىغان دۈشمەنلىرىمنى بولسا، ئۇلارنى كەلتۈرۈپ، مېنىڭ ئالدىمدا قەتل قىلىڭلار».«	هازىز، مەن ھۆكۈمان بولۇشنى خالىمىغان دۈشمەنلىرىمنى كەلتۈرۈڭلار، مېنىڭ ئالدىدا ئۇلارنى ئۆلۈرۈڭلار.
LUK 19:28	ئۇ بۇ ئىشلارنى دېگەندىن كېيىن، يېرۇسالىمغا بارىش ئۇچۇن ئالدىن ماڭدى. ئۇ بۇ ئىشلارنى ئېيتقاندىن كېيىن، يېرۇسالىمغا چىقىشقا ئالدىغا قاراپ ماڭدى.	ئۇ بۇ ئىشلارنى دېگەندىن كېيىن، يېرۇسالىمغا بارىش ئۇچۇن ئالدىن ماڭدى.
LUK 19:29	ۋە شۇنداق بولدىكى، ئۇ زەيتۇن تېغىنىڭ ئېتكىدىكى بەيت-فاڭى ۋە بەيت-أئانىيغا يېلىرىغا يېقىن كەلگىنىدە، ئىككى مۇخلىسىغا مۇنۇلارنى تايلاپ ئالدىن ئەھەتنى:	ھەم شۇ ۋاقتىتا، ئۇ زەيتۇن تاغىنىڭ تەرەپلىرىدىكى بەيت-فاڭى ۋە بەيت-أئانىيەگە يېقىن كەلگەنده، ئىككى شاكرىنى ئالدىن يوللاپ كەتنى:
LUK 19:30	– سىلەر ئۇدۇلۇڭلاردىكى يېزىغا بېرىڭلار، ئۇ يەرگە كىرپلا ھېچ ئادەم بالىسى مېنىپ باقىغان، باغلالقىق بىر تەخىينى كۆرسىلەر. ئۇنى يېشىپ بۇ يەرگە يېتىلەپ كېلىڭلار.	سىلەر ئالدىڭلارنىڭ قېشىتىغا بېرىڭلار، ئۇ يەرگە كىرپىپ، ھېچ كىم مېنىپ كۆرمەگەن باغلاقلق بىر ئەتكەل تېپسىلىر. ئۇنى ئېچىپ، بۇ يەرگە ئېلىپ كېلىڭلار.
LUK 19:31	ئەگەر بىرسى سىلەردىن: «نىمىشقا بۇنى يېشىسىلىر؟» دەپ سوراپ قالسا، سىلەر ئۇنىڭغا: «رەبىنىڭ بۇنىڭغا حاجىتى چۈشتى» – دەڭلار.	ئەگەر بەرە كىشى سىلەرگە سوراپ قالسا: «بۇنى نىمىشقا بولىلايسىز؟» دەپ، سىلەر ئۇنىڭغا: «رەب بۇنى كەرەك» دەڭلار.
LUK 19:32	شۇنىڭ بىلەن ئەۋەتىلەرنەر بېرىۋىدى، ئىش دەل ئۇ ئۇلارغا ئېيتقاندەك بولدى.	ئۇلار بېرىپ كۆردى، ھەم ئىسا ئېيتقاندەك، باغلالقىق تەخىينى تۇرۇپ تۇرغاندا كۆردى.
LUK 19:33	ئۇلار تەخىينى بولىلاپ تۇرغاندا، مال ئىگىلىرى ئۇلارغا: تەخىينى نىمىشقا ئۇلار تەخىينى يېشىۋاتقاندا، ئۇنىڭ ئىگىلىرى ئۇلاردىن: – تەخىينى نىمىشقا يېشىسىلىر؟ دەپ سورىدى.	ئۇلار تەخىينى بولىلاپ تۇرغاندا، مال ئىگىلىرى ئۇلارغا: تەخىينى نىمىشقا ئۇلار تەخىينى يېشىۋاتقاندا، ئۇنىڭ ئىگىلىرى ئۇلاردىن: – تەخىينى نىمىشقا بولىلايسىز؟ دەپ سورىدى.

Reference	Before	After
LUK 19:34	ئۇلار: – رەبىنىڭ ئۇنىڭغا حاجىتى چۈشتى، – دېدى.	ئۇلار: «رەب ئۇنىڭغا ئېھتىياج بار،» دېدى.
LUK 19:35	ئۇلار ئۇنى ئىسانىڭ ئالدىغا يېتىلەپ كەلدى؛ وە يېپىنچا-چايانلىرىنى تەخەينىڭ ئۇستىگە سېلىپ، ئىسان يۆلەپ ئۇستىگە مىندۇردى.	ئۇلار ئۇنى ئىسانىڭ ئالدىغا يېتىلەپ كەلدى؛ وە كېيىملىرىنى ئاتقا سېلىپ، ئەپسىنى ئۇستىگە مېندۇرۇشتۇرۇپ قويدى.
LUK 19:36	ئۇ كېتىپ بارغىنىدا، خەلق يېپىنچا-چايانلىرىنى يولغا يېغانداز قىلىپ سالدى.	ئۇ كېتىپ بارغاندا، خەلق يېپىنچا-چايانلىرىنى يولغا يېغانداز قىلىپ قويۇشقا باشلىدى.
LUK 19:37-38	ۋە ئۇ زەيتۇن تېغىدىن چۈشۈش يولغا يېقىنلاشىقىنىدا، يۇتكۈل مۇخلىسلار جامائىتى شادلىنىپ، ئۆز كۆزى بىلەن كۆرگەن قۇدۇرەتلىك مۆجزىزىلەر ئۈچۈن ئاۋازىنى كۆتۈرۈپ: «يەرۋەرىدىگارنىڭ نامىدا كەلگەن يادشاھ مۇبارەكتۇرا! ئاسمانلاردا تىنج-ئىناقلىق تىكىلەنگەي، ئەرسىئەلادا شان-شەرەپ ئايىان بولغاى!» دەپ توۋلىشىپ خۇداغا مەدھىيە ئوقۇشقا باشلىدى.	ئۇ زەيتۇن تاغىدىن تۆھەنگە كەتسىش يولغا يېقىنلىشىپ بارغاندا، بارلىق شاکىرتلار تۆپى شادلىنىپ، كۆرگەن كۆچلۈك ئىشلار ئۈچۈن بالالاپ: «رەبىنىڭ ئىسمى بىلەن كەلگەن يادشاھ ياخشى كەلگىي! ئاسماندا تىنچلىق بار بولسۇن، ئەڭ يۇقىرى جايىدا ئور-ئورنى بولسۇن!» دەپ خۇدا تەقدىرلىكەن.
LUK 19:39	لېكىن توپىنىڭ ئىچىدە بەزى پەرسىيەلەر ئۇنىڭغا: – ئەي ئۇستا، سىزنىڭ مۇخلىسىلىرىنىڭغا مۇشۇ گەلىرى ئۈچۈن تەنبىھ بەرا! – دېپىشتى.	لېكىن خەلقته بەزى پەرسىيەلەر ئۇنىڭغا: «ئەي ئۇستا، سىزنىڭ شاکىرتلىرىڭلارغا تەنبىھ بەرگىن!» دېدى.
LUK 19:40	بىراق ئۇ ئۇلارغا جاۋابەن: – سىلەرگە شۇنى ئېيتايمى، بۇلار جىم تۇرغان بولسا، هەتا بۇ تاشلارمۇ چۈقان سېلىشقان بولاتنى، – دېدى.	ئۇ جاۋاب قىلىدى: سىلەرگە دەيمەن، بۇلار سۈكۈت قىلىسا، تاشلارمۇ سېلىشىپ كېتىدۇ.
LUK 19:41	ئەمدى ئۇ شەھەرگە يېقىنلىشىپ ئۇنى كۆرۈپ، ئۇنىڭ ئۈچۈن يېغلاپ مۇنداق دېدى:	ئۇ شەھەرگە يېقىن كەلگەندا، شەھەرنى كۆرۈپ، ئۇنىڭ ئۈچۈن يېغلىدى.
LUK 19:42	– ئى يېرۇسالىم! سەن بۈگۈن، بۇ كۈنۈدە، تىنج-ئامانلىقىڭ ئۈچۈن نېمە كېرەك بولغىنىنى بىلسەڭ ئىدى! كاشكى، بۇ ئىشلار ھازىر كۆزلىرىڭدىن يوشۇرۇندۇر.	ئەي يېرۇسالىم! سەن بۈگۈن بۇ كۈنۈدە، تىنچلىقلەك ئۈچۈن نېمە لازىم ئىكەنلىكىنى بىلسەڭ! كاشكى، بۇ ئىشلار ھازىر كۆزلىگىدىن يوشۇرۇپ قالغان.
LUK 19:43	چۈنكى شۇنداق كۈنلەر بېشىڭىغا كېلىدۇكى، دۇشمەنلىرىڭ ئەتراپىڭنى قاشا-ئىستىھەكام بىلەن قورشاپ سېنى قاماپ تۆت تەرىپىن قىستىайдۇ.	چۈنكى، شۇ كۈنلەر سىزنىڭ ئۇستىسىڭىزە كېلىدۇ، دۇشمەنلىرىنىز سىزنى قارشى قاماپ، قوغداشلار بىلەن ئەتراپىڭلارنى قورشاپ، ھەر تەرىپىن قىستىайдۇ.
LUK 19:44	ئۇلار سېنى ۋە سېنىڭ شەھىرىنىڭى باللىرىنى يەرگە تەڭ قىلىپ، هەتا ئۇلار سېنى ۋە سېپىلىكىنىڭ ئىچىڭىدىكى باللىرىنى يەر بىلەن يەكسەن قىلىپ، هەتا تاشنىڭ تاشنىڭ ئۇستىدىمۇ قالدۇرمایدۇ؛ چۈنكى خۇدا سېنى زىيارەت سېنى يوقلىغان يەيتىنى بىلىپ يەتمىدىك.	ئۇلار سېنى ۋە سېنىڭ شەھىرىنىڭى باللىرىنى يەرگە تەڭ قىلىپ، هەتا ئۇلار سېنى ۋە سېپىلىكىنىڭ ئىچىڭىدىكى باللىرىنى يەر بىلەن يەكسەن بىر تاشنى باشقا تاش ئۇستىگە قالدۇرمایدۇ؛ چۈنكى خۇدا سېنى زىيارەت قىلغان ۋاقتىنى بىلمىدىك.
LUK 19:45	ۋە ئۇ ئىبادەتخانا ھولىلىرىغا كىرىپ، ئۇ يەردە ئېلىم-سېتىم قىلىۋاتقانلارنى ھېيدەپ چىقىرىپ،	ئۇ ئىبادەتخانا ئىچىگە كىرىپ، ئۇ يەردە ئېلىپ-سېتىش بىلەن بارغانلارنى قوغلاپ چىقاردى.
LUK 19:46	ئۇلارغا: – مۇقەددەس يازمىلاردا: «مېنىڭ ئۆيۈم دۇئا قىلىش ئورنى بولىدۇ» دەپ يۇتۇلگەن بولسىمۇ، لېكىن سىلەر ئۇنى «بۇلاڭچىلارنىڭ ئۇۋۇسسى» قىلىۋالدىلارا – دېدى.	ئۇلارغا: يازمىلاردا دېگەن: «مېنىڭ ئۆيۈم دۇئا قىلىش ئورنى بولىدۇ» بولسىمۇ، لېكىن سىلەر ئۇنى ئوغىلارنىڭ يىلىقى قىلىپ قويدىلەر! دېدى.
LUK 19:47	شۇ ۋاقتىلاردا ئۇ ھەركۈنى ئىبادەتخانىدا تەلەم بېرەتتى. باش كاھىنلار، تەۋرات ئۇستازلىرى ۋە يۈرۈت چوڭلىرى ئۇنى يوقىتىشقا ئامال ئىزدىدى.	ئۇ ۋاقتىتا ئۇ ھەر كۈن ئىبادەتخانىدا دەرس بېرىپتى. باش كاھىنلار، قانۇن ئوقۇتقۇچىلىرى ۋە خەلق چوڭلىرى ئۇنى ئۆلتۈرۈش ئۈچۈن ئامال ئىزدەتتى.
LUK 19:48	لېكىن ئۇلار قانداق قول سېلىشنى بىلمەيتىن، چۈنكى بارلىق خەلق ئۇنىڭ سۆزىنى تىڭىشаш ئۈچۈن ئۇنىڭغا قاتىق بېپىشقاىدى.	لېكىن ئۇلار قانداق ھەركەت قىلىسا بولمايدىغان بولدى، چۈنكى ھەممە خەلق ئۇنىڭ گەيلەرگە تولا كۆنگۈل بولۇپ تۇرغاندى.
LUK 20:1	ۋە شۇ كۈنلەردىن بىر كۈنى ئۇ ئىبادەتخانىنىڭ ھولىلىرىدا خەلقە تەلەم بېرىپ خۇش خەۋەرنى ئېلان قىلىۋاتقاندا، باش كاھىنلار ۋە تەۋرات ئۇستازلىرى بىلەن ئاقسالالار ئۇنىڭغا كېلىپ ئۇنىڭدىن:	بىر كۈنى، ئۇ ئىبادەتخانىدا خەلقە دەرس بېرىپ، خۇش خەۋەرنى جاكارلىشىپ تۇرغاندا، باش كاھىنلار ۋە قانۇن ئوقۇتقۇچىلىرى بىلەن ئاقسالالار ئۇنىڭغا كېلىپ سوراپتۇ:
LUK 20:2	– سىگە ئېتىقىن: سەن، قىلىۋاتقان بە ئىشلارنى، قايسىس، ھەققىقا ئايساسەن،	سىگە دە: سەن بە ئىشلارنى، قانداق، ھەققىقا، سىله: قىلىۋاتقىسى: ؟ بە

Reference	Before	After
LUK 20:3	قىلىۋاتىسىن؟ ساڭا بۇ هوقوقنى كىم بەرگەن؟ – دەپ سورىدى.	هوقوقنى كىم بەرگەن؟ دەپ سورىدى.
LUK 20:4	ئۇ ئۇلارغا جاۋاب بېرىپ: – مەنمۇ سىلەردىن بىر سوئال سورايىمەن؛ سىلەر ماڭا ئېتىپ بېرىڭلارچە، يوهانىڭ سوغۇچىلۇق ئاسمانىدىنىمى، ياكى ئادەملەردىنىمى؟ دەپ سورىدى.	ئۇ ئۇلارغا جاۋاب بەردى: 'مەنمۇ سىلەردىن بىر سوئال سورايىمەن؛ سىلەر بۇنى ماڭا ئېتىپ بېرىڭلارچە.
LUK 20:5	ئۇلار ئۇزئارا مۇلاھىزە قىلىشىپ: – ئەگەر «ئەرشىن كەلگەن» دېسەك، ئۇ بىزگە: «ئۇنداقتا، سىلەر نېمە ئۇچۇن يەھىاغا ئىشەنمىدىڭلار؟» دەيدۇ.	ئۇلار ئارىسىدا سۆھىبەت قىلىپ: ئەگەر «ئاسمانىدىن كەلگەن» دېسەك، ئۇ بىزگە: «ئۇنداقتا، سىلەر نېمە ئۇچۇن يەھىاغا ئىشەنمىسىز؟» دەيدۇ.
LUK 20:6	ئەگەر: «ئىنسانلاردىن كەلگەن» دېسەك، بۇ بارلىق خالايق بىزنى چالما- كېسەك قىلىپ ئۆلتۈرۈدۇ. چۈنكى ئۇلار يەھىانىڭ يەيغەمبەر ئىكەنلىكىگە ئىشەندۈرۈلگەن، – دېشىنى.	ئەگەر ئادەملەردىن كەلگەن' دېساق، بۇ خەلق بىزنى چاق-چوق قىلىپ ئۆلتۈرۈپ تاشلايدۇ. چۈنكى ئۇلار يوحەنانىڭ يەيغەمبەر ئىكەنلىكىگە هەققىي ئىشىنىپ قالغان.
LUK 20:7	ۋە ئۇلار: – ئۇنىڭ هوقوقىنىڭ قەيەردىن كەلگەنلىكىنى بىلمەيمىز، – دەپ جاۋاب بېرىشتى.	ئۇلار دېدى: «بىز ئۇنىڭ هوقوقى قايىسى يەردىن كەلگەنلىكىنى بىلمەيمىز»
LUK 20:8	ئەيسا ئۇلارغا: – ئۇنداقتا، مەنمۇ بۇ ئىشلارنى قايىسى هوقوققا ئاساسەن قىلىۋاتىقانلىقىمىنى ئېتىمايمەن، – دېدى.	ئەيسا ئۇلارغا: 'شۇنداقتا، مەن بۇ ئىشلارنى قانداق هوقوق بىلەن قىلىۋاتىقانلىقىمىنى ئېتىمايمەن.' دېدى.
LUK 20:9	ئۇ خالايققا مۇنۇ تەمىسىلىنى سۆزلەشكە باشلىدى: – «بىر كىشى بىر باغچىسى قۇرۇپ، ئۇنى باغانلارغا ئىجارا بەرگەن، كېيىن ئۆزى باشقۇ ئۆزۈن ئىجارىگە بېرىپ، ئۆزى ياقا يۇرتقا بېرىپ ئۇ يەردە ئۇرۇن ۋاقت تۇرۇپتۇ.	ئۇ خەلقكە بۇ مەسەلنى سۆزلەشكە باشلىدى: «بىر ئادەم بىر ئۆزۈم باغچىلارنىڭ ئۆزۈمزايدىكى مېۋسىدىن بەزىلىك ئېلىپ كېلىش ئۇچۇن، بىر قۇلىنى ئۇلارغا يولاب قویغان. لېكىن باغچىلار ئۇنى سۇكاب، قولى بوش قالدۇرۇپ قايتۇرۇپ تاشلىغان.
LUK 20:10	ئۆزۈمەرنى يېغىدىغان مەزگىل كەلگەندە باغۇھەنلەرنىڭ ئۆزۈمزايرلىقتىكى مېۋدىدىن ئۇنىڭغا بېرىشكە قەللەرىدىن بىرىنى ئۇلارنىڭ يېنىغا ئەۋەتپىتۇ. لېكىن باغۇھەنلەر ئۇنى ئۇرۇپ-دۇمبالاپ قۇرۇق قول ياندۇرۇۋېتپىتۇ.	ئۆزۈم يېغىش ۋاقتىدا، زېمنى ئىگىسى باغچىلارنىڭ ئۆزۈمزايدىكى مېۋسىدىن بەزىلىك ئېلىپ كېلىش ئۇچۇن، بىر قۇلىنى ئۇلارغا يولاب قویغان. لېكىن باغچىلار ئۇنى سۇكاب، قولى بوش قالدۇرۇپ قايتۇرۇپ تاشلىغان.
LUK 20:11	ئۇ يەنە باشقۇ بىر قۇلىنى ئەۋەتپىتۇ. لېكىن ئۇلار ئۇنىمۇ دۇمبالاپ، خارلاپ، يەنە قۇرۇق قول قايتۇرۇۋېتپىتۇ.	ئۇ يەنە باشقۇ بىر كىشى ئەۋەتتى. لېكىن ئۇلار ئۇنىمۇ سۇك قىلىپ، ئازار بەرگەن، قولىدا ھېچ نېمە يوق قايتۇرۇپ تاشلىدى.
LUK 20:12	ئۇ يەنە ئۇچىنچىسىنى ئەۋەتپىتۇ: ئۇلار ئۇنىمۇ ئۇرۇپ يارلاندۇرۇپ، تالاغا ھېيدەپ چىقىرىۋېتپىتۇ.	ئۇ يەنە بىر ئۇچىنچى كىشىنى ئەۋەتتى؛ ئۇلار ئۇنىمۇ ئۇرۇپ يارنىپ، تالىشىقىغا سۇرۇپ چىقاردى.
LUK 20:13	ئاخىردا ئۆزۈمزايرلىقىنىڭ خوجايىنى: «قانداق قىلسام بولار؟ سۆيۈملۈك ئوغلۇمنى ئەۋەتىي؛ ئۇلار ئۇنى كۆرسە، ھېچ بولمىغاندا ئۇنىڭ ھۆرمىتىنى قىلار؟» دېتۇ.	ئاخىردا ئۆزۈم باغىنىڭ ئىگىسى: «نېمە قىلسام بولىدۇ؟ مەن سۆيۈملۈك ئوغلىم بىلەن ئەۋەتىي؛ ئۇلار كۆرسە، ئەڭ كەم دېكەندە ئۇنى ھۆرمەت قىلىشى كېرەك؟» دېتۇ.
LUK 20:14	بىراق باغۇھەنلەر ئۇنىڭ ئوغلىنى كۆرۈپ بىر-بىرى بىلەن مەسىلەھەتلىشىپ: بولىدۇ» دېشىپتۇ.	ئەممە باغانلار ئۇنىڭ ئوغلىنى كۆرگەندە، بىر-بىرىگە: «بۇ مىراسخورا! كېلىڭلار، ئۇنى ئۆلتۈرۈپ ئۆتكۈزۈپ، شۇندادى مىراس بىزىكى بولىدۇ» دېدى.
LUK 20:15	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار ئۇنى ئۆزۈمزايرلىقىنىڭ سىرتىغا ئاچىقىپ ئۆلتۈرۈۋېتپىتۇ. ئەمدى بۇنداق ئەھەالىدا ئۆزۈمزايرلىقىنىڭ خوجايىنى ئۇلارنى قانداق قىلدۇ؟	شۇنداق بولۇپ، ئۇلار ئۇنى ئۆزۈمزايرلىقتىن سىرتقا چىقارىپ ئۆلتۈرۈپ تاشلىدى. بۇنداق بولسا، ئۆزۈمزايرلىقىنىڭ ئىگىسى ئۇلارغا ئۇلارغا نېمە قىلدۇ؟
LUK 20:16	ئۇ كېلىپ ئۇ باغۇھەنلەرنى يوقتىپ ئۆزۈمزايرلىقىنى باشقۇلارغا تايشۇرىدۇ. خالايق بۇنى ئاڭلاپ: – بۇنداق ئىشلار ھەرگىز بولمىسۇن! – دېشىنى.	ئۇ كېلىپ، شۇ باغانلارنى يوق قىلىپ، ئۆزۈمزايرلىنى باشقۇ كىشلەرگە تايشۇردى. خەلق بۇنى ئاڭلۇغاندا: «بۇ بولمىسۇن!» دېدى.
LUK 20:17	لېكىن ئۇ ئۇلارغا كۆزلىرىنى تىكىپ مۇنداق دېدى: – ئۇنداق بولسا، مۇقەددەس يازىمىلاردا «تامچىلار تاشلىۋەتكەن تاش بولسا، بۇرجەك تېشى بولۇپ تىكىلەندى» دەپ بېزىلغان سۆز زادى نېمىنى كۆرسىتىدۇ؟	ئۇ ئۇلارغا قاراپ تۇرۇپ دېدى: 'ئۇنداقتا، يازىمىلاردا بېزىلغان بۇ سۆز نېمە دەپ كۆرسىتىدۇ؟ تامچىلار رەت قىلغان تاش، ھازىر بىنا نىڭ توپس تاشى بولۇپ قالدى.

Reference	Before	After
LUK 20:18	بۇ «تاش»قا يېقىلغان كىشى ياره-ياره بولۇپ كېتسدۇ؛ لېكىن بۇ تاش ھەركىمنىڭ ئوستىگە چۈشىسە، ئۇنى كۆڭمەن-تالقان قىلىۋېتىدۇ.	بۇ تاشقا يېقىلغان كىشى يارقىسىپ كېتىدۇ؛ بىراق بۇ تاش ھەر كىشىنىڭ ئوستىگە چۈشىسە، ئۇنى يۇتون قوغلاشتۇرۇپ تاشلايدۇ.
LUK 20:19	باش كاھىنلار ۋە تەۋرات ئوستاتىزلىرى ئۇنىڭ بۇ تەمىسىلى ئۆزلىرىگە قارىتىپ ئېتىقانلىقىنى بىلىپ شۇ ھامان ئۇنىڭغا قول سېلىش يولىنى ئىزدىدى؛ لېكىن ئۇلار خالايقىتن قولقۇشتى.	باش كاھىنلار ۋە قانۇن ئوقۇتقۇچىلار، بۇ مەسىھەرنى ئۆزلىرىگە قارشى دەپ سۆزلەنگەنلىكىنى بىلىپ، دەرھال ئۇنى تۇتۇپ ئالماقچى بولدى؛ لېكىن خەلقدىن قولقانلىقى ئۆچۈن، بۇنى ئەمەلگە ئاشۇرالىدى.
LUK 20:20	شۇڭا ئۇلار ئۇنىڭ كەينىدىن ماراپ، ئۇنى رىم ۋالىيىسىنىڭ ھۆكۈمەنلىقىدا سوراققا تارتىشقا تاپشۇرۇش ئۆچۈن بىرنهچە ئادەمەرنى سېتىۋېلىپ، سوقۇنۇپ كىرسىكە ئەھۇمەتى. ئۇلار سەممىي قىيايەتكە كىرىۋېلىپ، ئۇنىڭ سۆزىدىن يوجۇق ئىزدەپ يۈرەتتى.	شۇڭا ئۇلار ئۇنىڭ كەينىدىن ماراپ، ئۇنى رىم ھاكىمىنىڭ قولىدا سوراققا چاقىرىش ئۆچۈن بەزى كىشىلەرنى توپلاپ، ئۆزلىرىنى راستچىل ۋە ئادەلتەچان دەپ كۆرسەتتى. ئۇلار راستچىل ئىپادىلار بىلەن، ئۇنىڭ سۆزلىرىدىن قولغا چۈشۈرۈشكە تېرىشتى.
LUK 20:21	ئۇلار ئۇنىڭغا مۇنداق سوئال قويىدى: – ئەي ئوستاز، سىلىنى دۇرۇس سۆز قىلىدىغان ۋە دۇرۇس تەلەم بېرىدىغان، ھېچقانداق ئادەمنىڭ يۈز- خاتىرسىنى قەتىنى قىلامايدىغان، بەلكى خۇدانىڭ يولىنى سادقىلىق بىلەن ئۆگىتىپ كېلىۋاتقان ئادەم دەپ بىلەملىز.	ئۇلار ئۇغا شۇنداق سوئال قويۇشتى: ئەي ئوستاز، سىز ھەققىي سۆز دەپ سۆزلەيدىغان ۋە تولۇق تەلەم بېرىدىغان، ھېچكىمنىڭ كۆرۈنۈشىگە ئەھمىيەت بەرمەيدىغان، بەلكى ئالاھىنىڭ يولىنى ئىشەنچلىك ھالدا ئۆگىتىۋاتقان كىشى دەپ بىلەملىز.
LUK 20:22	رىم ئىمپېراتورى قەپسەرگە باج-سېلىق تاپشۇرۇش تەۋرات قانۇنىغا ئۇيغۇنۇمۇ يوق؟».	قەپسەرگە باج بېرىش قانۇنى يولامدۇ يوق؟
LUK 20:23	ئەمما ئۇ ئۇلارنىڭ ھېيلىسىنى كۆرۈپ قالدى، شۇڭا ئۇلارغا: نېمىشقا مېنى ئەمما ئۇ ئۇلارنىڭ ھېيلىسىنى كۆرۈپ يېتىپ ئۇلارغا: – نېمىشقا مېنى سېنىماقىسىلەر؟	ئەمما ئۇ ئۇلارنىڭ ھېيلىسىنى كۆرۈپ قالدى، شۇڭا ئۇلارغا: نېمىشقا مېنى ئەمما ئۇ ئۇلارنىڭ ھېيلىسىنى كۆرۈپ يېتىپ ئۇلارغا: – نېمىشقا مېنى سېنىماقىسىلەر؟
LUK 20:24	ماڭا بىر كۆمۈش يېل كۆرسەتسىڭلار، بۇنىڭ ئوستىدىكى رەسم ۋە ئىسىمى ماڭا بىر كۆمۈش دىنار كۆرسىتىڭلار. بۇنىڭ ئوستىدىكى سۈرهەت ۋە نام- كىمنىڭ؟ دېدى. ئۇلار دېدى: قېيسەرنىكى.	ماڭا بىر كۆمۈش يېل كۆرسەتسىڭلار، بۇنىڭ ئوستىدىكى رەسم ۋە ئىسىمى ماڭا بىر كۆمۈش دىنار كۆرسىتىڭلار. بۇنىڭ ئوستىدىكى سۈرهەت ۋە نام- كىمنىڭ؟ دېدى. ئۇلار دېدى: قېيسەرنىكى.
LUK 20:25	ئۇ ئۇلارغا: شۇنداق بولسا، قېيسەرنىكىنى قەپسەرگە، خۇدانىكىنى خۇداغا ھەققىنى خۇداغا تاپشۇرۇڭلار، – دېدى. تەۋگە بېرىڭلەر، دېدى.	ئۇ ئۇلارغا: شۇنداق بولسا، قېيسەرنىكىنى قەپسەرگە، خۇدانىكىنى خۇداغا ھەققىنى خۇداغا تاپشۇرۇڭلار، – دېدى.
LUK 20:26	ئۇلار خەلق ئالدىدا ئۇنىڭ گەپلىرىدىن گۇمان توپلىماپ قالدى. ئۇلار ئۇنىڭ يوجۇق تاپالمىدى. ئۇلار ئۇنىڭ بۇ جاۋابغا ھەيرانوھەس بولۇپ، زۇۋانى تۇنۇلدى.	ئۇلار خەلق ئالدىدا ئۇنىڭ گەپلىرىدىن گۇمان توپلىماپ قالدى. ئۇلار ئۇنىڭ يوجۇق تاپالمىدى. ئۇلار ئۇنىڭ بۇ جاۋابغا ھەيرانوھەس بولۇپ، سۆزلىمەي قويۇلدى.
LUK 20:27	ۋە «ئۆلگەنلەر تېرىلمەيدۇ» دەپ ئىنكار قىلىدىغان سادۇقىيالارنىڭ بەزىلىرى ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ سوئال قويۇپ مۇنداق دېدى:	ھەم سادۇقىيالارنىڭ بەزىلىرى، «ئۆلگەنلەر تېرىلمەيدۇ» دەپ ئىشەنەيدىغانلار، ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ سوئال سوراپ دېدى:
LUK 20:28	ئۇستاز، مۇسا يېغەمبەر تەۋراتتا بىزگە: «ئایالى بار، ئەمما يەرزەنت كۆرمىگەن كىشى ئۆلۈپ كەتسە، ئۆلگۈچىنىڭ ئاكا ياكى ئىنسىس تۇل قالغان يەڭىسىنى ئەمرىگە ئېلىپ، قېرىندىشى ئۆچۈن نەسىل قالدۇرۇش كېرەك» – دەپ يازغان.	ئۇقۇتقۇچى، موسا بىزگە توراتتا بىزىپ قالدى: «ئەگەر بىر كىشىنىڭ ئەيلى – ئۇستاز، ئەمما يەرزەنت بار بولسىمۇ، يەرزەنتى يوق بولۇپ ئۆلۈپ كەتسە، ئۇنىڭ ئاكا-قېرىندىشى يېلىپ قالغان ئايالنى ئالىپ، قېرىندىشى ئۆچۈن باللار تۇغۇدۇرۇش كېرەك». كېرەك.
LUK 20:29	ئەمدى يەته ئاكا-ئۇكا بار ئىدى. چوڭ ئۆيەنگەندىن كېپىن يەرزەنت كۆرمەي ئالەمدىن ئۆتتى.	يەته قېرىندىش بار edi. چوڭ تۈرلىغاندىن كېپىن بالىسى چىقمىدى ۋە دۇنيادىن كەتتى.
LUK 20:30	ئىككىنچى قېرىندىشى ئايالنى ئەمرىگە ئېلىپ، يەرزەنت كۆرمەي ئالەمدىن ئۆتتى.	ئىككىنچى قېرىندىش ئايالنى تۇرمۇشقا قوشۇپ، بالا كۆرمەي ئۆلۈپ كەتتى.
LUK 20:31	ئاندىن ئۆچىنچىسى ئۇنى ئالدى؛ شۇنداق قىلىپ، يەتتىسى ئۇنى ئەمرىگە ئېلىپ يەرزەنت كۆرمەي ئۆلدى.	ئۆچىنچىسى ئۇنى ئالدى؛ يەتتىسى ئوخشاش يەرزەنت چىقارمىدى نەچچىلىك ئۆلدى.
LUK 20:32	ھەممىسىدىن كېپىن ئايالمۇ ئۆلدى.	ھەممىسىدىن كېپىن، ئايالمۇ ئۆلۈپ كەتتى.
LUK 20:33	ئەمدى تېرىلىش كۈندە بۇ ئايال ئۇلارنىڭ قايسىسىنىڭ بولار؟ چۈنكى يەتتىسى تۇرلىش كۈندە بۇ ئايال ئۇلارنىڭ قايسىسىنىڭ بولىدۇ؟ چۈنكى يەتتىسى	تۇرلىش كۈندە بۇ ئايال ئۇلارنىڭ قايسىسىنىڭ بولىدۇ؟ چۈنكى يەتتىسى

Reference	Before	After
LUK 20:34	يەتنىسى ئۇنى خوتۇنلۇققا ئالغان-دە؟! ئەيسا ئۇلارغا مۇنداق جاۋاب بەردى: - بۇ ئالەمنىڭ يېرىزەتلىرى ئۆپلىنىدۇ، ياتلىق بولىدۇ.	ئۇنى تورلىغان. ئەيسا ئۇلارغا دېدى: بۇ دۇزىيا ئادەملرى نىكاھ قىلدۇ ۋە نىكاھلىنىدۇ.
LUK 20:35	لېكىن ئۇ ئالەمدىن نېسىن بولۇشقا، شۇنداقلا ئۇلۇكلەردىن تېرىلىشكە لايق سانالغانلار ئۆپلەنمەيدۇ، ياتلىق بولمايدۇ.	لېكىن كېلىپ كەلگەن دۇنيا بىلەن ئۆلۈكلەردىن تېرىلىشقا لايق كىشىلەر توپ ئەتكۈزۈپ ئۇي قوشمايدۇ، بىرى-بىرىگە تاقمايدۇ.
LUK 20:36	چۈنكى ئۇلار يەنە ئۆلەمەيدۇ، يېرىشتىلەرگە ئوخشاش بولىدۇ؛ «ئۆلۈمدىن تېرىلىشتن تۇغۇلغان يېرىزەتلىر» بولغاچقا، ئۇلار خۇدانىڭ ئوغۇللرىنىدۇر.	ئۆچۈن ئۇلار يەنە ئۆلەمەيدۇ، يېرىشتىلەرگە بەن آميدۇ؛ تېرىلىشنىڭ يېرىزەتلىرى بولغاچقا، ئۇلار خۇدا ئوغۇللرىنىدۇر.
LUK 20:37	ئەمدى ئۆلگەنلەرنىڭ تېرىلىدۈرۈلۈشىنى ھەتا مۇسا پەيغەمبەر ئۆزىمۇ ئايان قىلغان؛ چۈنكى تەۋراتىكى «تىكەنلىك» دېگەن ۋەقەنلىك خاتىرسىدە ئۇ يەرۋەردىگارنى: «ئىبراھىمنىڭ خۇداسى، ئىسهاقنىڭ خۇداسى ۋە ياقۇنىڭ خۇداسى» دەپ بايان قىلغان.	ئۆلگەنلەرنىڭ قايتا تۇرۇپ كېتىشنى مۇسا ئۆزىمۇ ئېنىق كۆرسەتگەن؛ چۈنكى تەۋراتىكى تىكەن بۇلاق ھېكايىسىدە ئۇ خۇدانى «ئىبراھىم كىشىسىنىڭ خۇداسى، ئىسهاق كىشىسىنىڭ خۇداسى ۋە ياقۇپ كىشىسىنىڭ خۇداسى» دەپ ئاتاپ كەتكەن.
LUK 20:38	ئۇ ئۇلۇكلەرنىڭ خۇداسى ئەمەس، بەلكى تېرىكەنلىك خۇداسىدۇر؛ چۈنكى ئۇنىڭغا نىسبەتەن ھەممە بىلەن تېرىكتۇرا!	خۇدا ئۇلۇكلەرنىڭ خۇداسى بولمايدۇ، بەلكى تېرىكەنلىك خۇداسىدۇر. چۈنكى بارلىق كىشىلەر ئۇنىڭ ئالدىدا تېرىك بولىدۇ.
LUK 20:39	شۇنىڭ، بىلەن تەۋرات ئۇستازلرىدىن بىرقانچىسى باها بېرىپ: - ئۇستاز، ياخشى ئېتىتىك، - دېدى.	قانۇن ئالىملىرىدىن بەزلىرى دېدى: «ئۇستاز، سىز ياخشى دېتىكىز!»
LUK 20:40	چۈنكى ئۇلاردا ھېچكىم يەنە ئۇنىڭدىن سوئال سورىشقا جۈرئەت قىلامىدى.	چۈنكى ئۇلارغا سوراپ تۇرۇپ دېدى: كىشىلەر مەسەنە داۋۇتنىڭ بالىسى دەپ قانداق ئېتىقان؟
LUK 20:41	ئەمدى ئۇ ئۇلارغا سوئال قويدى: - كىشىلەر مەسەنە قانداقسىگە داۋۇتنىڭ ئوغلى دەيدۇ؟	چۈنكى داۋۇت زېبۇدا دەپتۇ: يەرۋەردىگار مېنىڭ رەببىمگە: «مەن سېنىڭ دۇشەنلەرىڭنى سېنىڭ ئەينەكلىرىڭگە تەپتىك قىلغۇچە، مېنىڭ ئوڭ يېنىمدا ئولتۇرۇ!
LUK 20:42-43	چۈنكى داۋۇت ئۆزى زېبۇدا: يەرۋەردىگار مېنىڭ رەببىمگە ئېيتتىك: - «مەن سېنىڭ دۇشەنلەرىڭنى تەختىپەرلىك قىلغۇچە، مېنىڭ ئوڭ يېنىمدا ئولتۇرغىن!» - دېگەنغا؟	ئەمدا داۋۇت ئۇنى رەببىم دەپ چاقىرىپ كەتكەن، شۇنگا ئۇ قانداق ئۇنىڭ «رەببىم» دەپ چاقىرغان يەردى، ئۇنداقتا ئۇ قانداقمۇ ئوغلى بوللايدۇ؟
LUK 20:44	ھەمما داۋۇت ئۇنى رەببىم دەپ چاقىرىپ كەتكەن، شۇنگا ئۇ قانداق ئۇنىڭ «رەببىم» دەپ چاقىرغان يەردى، ئۇنداقتا ئۇ قانداقمۇ ئوغلى بوللايدۇ؟	ھەم بارلىق خەلق قۇلاق تۇتۇپ ئاكلاۋاتقاندا، ئۇ شاکىرتلىرىگە مۇشۇنداق ۋە بارلىق خالاپىق قۇلاق سېلىپ ئاكلاۋاتقاندا، ئۇ مۇخلىسىلىرىغا مۇنداق دېپتى:
LUK 20:45	- تەۋرات ئۇستازلرىدىن ھوشيار بولۇڭلار، ئۇلار ئۆزۈن تونلارنى كېيۋالغان حالدا غادىيىپ يۈرۈشكە، بازارلاردا كىشىلەرنىڭ ئۇلارغا بولغان سالاملىرىغا، سىناڭوڭلاردا ئالدىنىقى ئورۇنلاردا، زىياپەتلەردە ئۆلتۈرۈشقا ئامراق كېلىدۇ.	ھوش قاراڭلار، دىن ئۇستازلرىدىن، چۈنكى ئۇلار ئۆزۈن كېيمىلەر كېيىپ يۈرۈشنى، بازارلاردا سەلاملىرنى ياقتۇرۇشنى، سىناڭوڭلاردا ئالدىنىقى ئورۇلارغا ئۆلتۈرۈشنى ۋە زىياپەتلەردا باش جايىلارغا ئۆرۈنلىشىشنى بەك سەۋەھەمەيدۇ.
LUK 20:46	ئۇلار تۈل ئايالارنىڭ بارلىق ئۆي-بېلىكىنى تەر تەرى يەيدۇ ۋە كۆرۈش ئۆچۈن يالغاندىن ئۆرۈدىن-ئۆزۈن دۇئالار قىلىدۇ. ئۇلارنىڭ تارتىدىغان جازاسى تېخىمۇ ئېغىر بولىدۇ!	ئۇلار تۈل ئايالارنىڭ بارلىق ئۆي-بېلىكىنى تەر تەرى يەيدۇ ۋە كۆرۈش ئۆچۈن ئۇلارغا كەلەتكەن جازا كۆپەرمەكتە!
LUK 20:47	ئۇ بېشىنى كۆتۈرۈپ قارىۋىدى، بايالارنىڭ ئۆز سەدىقلىرىنى ئىبادەتخانىنىڭ ئىبادەتخانىدىكى ئىئانە ساندۇقىغا تاشلىغىنىنى كۆردى.	ئۇ باشىنى كۆتۈرۈپ قارىۋىدى، بايالارنىڭ ئۆز سەدىقلىرىنى ئىبادەتخانىنىڭ يۇل ساندۇقىغا تاشلاۋاتقانلىقىنى كۆردى.
LUK 21:1	ئۇ قايتا بىر كەمبەغەل تۈل ئايالنى كۆردى، ئۇ ئىككى كىچىك يۈلنى قايكاققا ئۇ يەنە ساندۇققا ئىككى تىيىنى تاشلاۋاتقان بىر نامرات تۈل ئايالنىمۇ كۆردى.	ئۇ قايتا بىر كەمبەغەل تۈل ئايالنى كۆردى، ئۇ ئىككى كىچىك يۈلنى قايكاققا ئۇ يەنە ساندۇققا ئىككى تىيىنى تاشلاۋاتقان بىر نامرات تۈل ئايالنىمۇ تاشلاۋاتقان.
LUK 21:2	شۇنىڭ بىلەن ئۇ: - مەن سىلەرگە بەرھەق شۇنى ئېتىپ قويایكى، بۇ	ئۇ دېنىكى: مەن سىلەرگە راست ئېتىقان، بۇ كەمبەغەل ئايالنىڭ

Reference	Before	After
LUK 21:4	نامرات تۇل ئاپالىنىڭ تاشلىغىنى ھەممە يەنسىگىدىن كۆپتۈر. چۈنكى ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئۆزلىرىنىڭ ئاشقانلىرىدىن ئئاناه قىلىپ، خۇداغا ئاتىغان سادىقىلەرگە قوشۇپ تاشلىدى؛ لېكىن بۇ ئاپال نامراتلىقiga قارىمای، ئۆزىنىڭ تىرىكچىلىك قىلىدىغىنىڭ ھەممىسىنى ئئاناه قىلىپ تاشلىدى.	بەرگەنلىك باشقىلارنىڭ بەرگەنلىكىدىن كۆپ. چۈنكى ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئۆزلىرىنىڭ كۆپ مەبلەغىدىن بەردى، خۇدا ئۇچۇن ھەدىيە قىلدى؛ لېكىن بۇ ئاپال كەمبەغاللىقىدا، ئۆزىنىڭ ھەممە تۇرمۇشىنى ئەھلىيەتجان بەردى.
LUK 21:5	ۋە بەزىلەر ئىبارەت خانىنىڭ نەپىس تاشلار ۋە خۇداغا سۇنۇلغان ھەدىيەلەر بىلەن قانداق بېزەلگەنلىكى توغرىسىدا سۆزلىشىۋاتاتىن. ئۇ:	بەزى كىشىلەر ئىبارەت خانىنىڭ چىرايىلىق تاشلار بىلەن ۋە خۇدا ئۇچۇن بەرگەن ھەدىيەلەر بىلەن قانداق ياقتۇرۇلغانلىقى ھەققىدە گەپ قىلىپ تۇراتنى. ئۇ:
LUK 21:6	— سىلەر كۆرۈۋاتقان بۇ بارلىق نەرسىلەرگە نىسبەتەن، شۇ كۈنلەر كېلىدۈكى، ھەتا بىر تال تاشمۇ باشقا تاش ئۇستىدە قالدۇرۇلمائى، ھەممىسى گۇمران قىلىنىدۇ، — دېدى.	سىلەر كۆرگەن بۇ ھەممە نەرسىلەرگە، شۇ كۈنلەر كەلتىكەن، ھەتا بىر تال تاشمۇ باشقا تاش ئۇستىدە قالماسى، ھەممىسى تاشلىنىپ كېتىدۇ، دېدى.
LUK 21:7	ئۇلار سوراپ تۇردى: «ئۇستان، بۇ ئىشلار قاچان بولىدۇ؟ ۋە قانداق ئالامەت يۇز بېرىدىۇ؟ بۇ ئىشلارنىڭ يۇلار ئۇنىڭدىن: — ئۇستان، بۇ دېگەنلىرىڭ قاچان يۇز بېرىدىۇ؟ بۇ ئىشلارنىڭ يۇز بېرىدىغانلىقىنى ئايان قىلىدىغان قانداق ئالامەت بولىدۇ؟ — دېپ سورىدى.	ئۇ دېدى: «ئالدامچىلىقتىن ھېزى بولۇڭلار، چۈنكى كۆپ كىشىلەر مېنىڭ ئاتىم بىلەن كېلىپ: «مانا مەن!» دېسە، «ئاشۇ ۋاقتى ياقتۇرۇپ كەلەيدۇ!» دېسە، شۇڭا ئۇلارنىڭ ئارسىغا كىرمەڭلەر.»
LUK 21:8	ئۇ مۇنداق دېدى: — ئازدۇرۇلۇپ كېتىشتىن ھېزى بولۇڭلار. چۈنكى تولا كىشىلەر مېنىڭ نامىمىنى سېتىپ: «مانا ئۆزۈم شۇدۇرۇمەن!» ۋە «ئاشۇ ۋاقتى بېقىنلاشتى!» دېدى. شۇڭا ئۇلارنىڭ كەينىگە كىرمەڭلەر.	ئۇ دېدى: «ئالدامچىلىقتىن ھېزى بولۇڭلار، چۈنكى كۆپ كىشىلەر مېنىڭ توسماڭلار؛ چۈنكى بۇ ئىشلار ئالدىدا بولۇپ كېتىدۇ، لېكىن بۇ، زامان ئاخىرى چۈشمەڭلار؛ چۈنكى بۇ ئىشلارنىڭ ئاۋۇال يۇز بېرىشى مۇقەررەر، لېكىن بۇلار، زامان ئاخىرى يېتىپ كەلدى، دېگەنلىك ئەمەس.
LUK 21:9	سىلەر ئۇرۇش ۋە تويلاڭلارنىڭ خەۋىرىنى ئاكلىغان ۋاقتىڭلاردىمۇ ۋەھىمىگە ئاندىن ئۇ يەنە مۇنداق دېدى: — بىر مىللەت يەنە بىر مىللەت بىلەن ئۇرۇشقا چىقىدۇ، بىر يادىشاھلىق يەنە بىر يادىشاھلىق بىلەن ئۇرۇشقا چىقىدۇ.	سلىھر ئۇرۇشلار ۋە چوшуوشلارنىڭ خەۋەرلىرىنى ئاكلىساڭلار، قورقانغا ئاندىن ئۇ دېدى: بىر مىللەت باشقا مىللەت بىلەن جەنگ باشلايدۇ، بىر دۆلەت باشقا دۆلەت بىلەن جەنگ باشلايدۇ.
LUK 21:10	جاي-جايلاردا شىددەتلىك يەر تەۋەرەشلەر، ئاچارچىلىقلار ۋە ۋابالار بولىدۇ، يەر يۇزىنە ۋەھىشەتلەر ۋە ئاسماңدا ھەيۋەتلىك ئالامەتلەر كۆرۈنىدۇ.	هەر قايىس جايىلاردا كۈچلۈك زەلزىلەر، ئاچلىق ۋە ۋابالار كېلىپ چىقىدۇ، يەر يۇزىنە ۋەھىشەتلەر ۋە ئاسماңدا چوڭ ئالامەتلەر كۆرۈنىدۇ.
LUK 21:11	براق بۇ ھەبرى ۋەقەلەر يۇز بېرىشتىن ئىلگىرى، كىشىلەر سىلەرگە قول سېلىپ تۇتقۇن قىلىدۇ ۋە سىلەرگە زىيانكەشلىك قىلىپ، سىلەرنى سىناگوگلارنىڭ سوراقلرىغا تاپشۇرىدۇ، زىنداڭلارغا تاشلايدۇ؛ ئۇلار مېنىڭ نامىس تۇيەپىلىدىن سىلەرنى يادىشاھ ۋە ھۆكمدارلارنىڭ ئالدىغا ئېلىپ بارىدۇ،	ئەمما بۇ ھەممە ئىشلار بولماستىن بۇرۇن، خەلق سىلەرنى تۇتۇپ ئالىدۇ ۋە زىيان بېرىپ، سىلەرنى سىناگوگلاردا سوراپ تەكشۈرۈپ، تۇرمىگە سارارىدۇ؛ ئۇلار مېنىڭ ئىسمىمدىن سىلەرنى يادىشاھلار ۋە ھۆكمدارلارنىڭ ئالدىغا كەلتۈرۈپ كۆرسەتەيدۇ،
LUK 21:12	بۇ ۋاقتىتا سىلەرگە گۇۋاھلىق قىلىش ئۇچۇن يېڭى بىر يۇرسەت كەلەتىدۇ. ۋە بۇنىڭ بىلەن ئۇلارنىڭ ئالدىدا گۇۋاھلىق بېرىش يۇرسىتىڭلار چىقىدۇ.	بۇ ۋاقتىتا سىلەرگە گۇۋاھلىق قىلىش ئۇچۇن يېڭى بىر يۇرسەت كەلەتىدۇ. ۋە بۇنىڭ بىلەن ئۇلارنىڭ ئالدىدا گۇۋاھلىق بېرىش يۇرسىتىڭلار چىقىدۇ.
LUK 21:13	ئۇنىڭ ئۇچۇن ئەرزىگە قانداق جاۋاب بېرىش توغرىسىدا ئالدىنلا ھېچ ئويلانماسلىققا قەلبىڭلاردا قەتئى نىيەت قىلىڭلار.	ئۇ ئۇچۇن جاۋاب بېرىشتە ئالدىن ئويلانماسلىق qەلبىڭلارنى قارار قىلىڭلار.
LUK 21:14	چۈنكى مەن سىلەرگە بارلىق دۈشمەنلىگەر رەددىيە ۋە رەت قىلامىغۇچە بولغان	چۈنكى مەن سىلەرگە قارشى تۇرالىمغۇچە ۋە رەت قىلامىغۇچە بولغان سۆز ۋە ئەقىل بەرمەكچىمەن.
LUK 21:15	قىلامىغۇدەك ياساھەتلىك تىل ۋە دانىشەنلىك ئاتا قىلىمەن.	ھەتتا ئاتا-ئانا، ئاكا-ئوكا، توغقان ۋە يار-بۇرادەرلىرىڭلارمۇ سىلەرگە خىيانەت قىلىنىق قىلىپ تۇتۇپ بېرىدۇ ۋە ئۇلار ئاراڭلاردىكى بەزىلرىنىڭلارنى
LUK 21:16		

Reference	Before	After
LUK 21:17	سله مېنىڭ نامىم تۈرىيەيلدىن ھەممە ئادەمنىڭ نەپىرىتىگە ئۇچرايسىلەر.	ئۆلتۈرىدۇ. سېزلەر مېنىڭ ئاقىم سەۋەبىدىن ھەممە كىشى سىزگە يىگىرىنىش كۆرسەتىدۇ.
LUK 21:18	ھالبۇك، بېشىڭلاردىكى بىر تال چاچمۇھالاك بولمايدۇ!	لېكىن، سېزلەرنىڭ بېشىڭلاردىكى ھېج بىر تال چاج ئەخلات بولمايدۇ!
LUK 21:19	سەۋەر-چىداملىق بولغىنىڭلاردا، جېنىڭلارغا ئىنگە بوللايسىلەر.	چىدامىڭلار بىلەن تۇرغاندا، ئۆز رۇھىي ھياتلىكلارنى قۇتقۇزا لايسىلەر.
LUK 21:20	- لېكىن بېرۇساپلىمىنىڭ دۇشمەن قوشۇنلىرى تەرپىدىن قورشۇپلىنغانلىقىنى كۆرگىنىڭلاردا، ئۇنىڭ ھەپيران بولۇش ۋاقتى يېقىنىلىشىپ قاپتۇ، دەپ بىلىڭلار.	ئەمما بېرۇساپلىمىنى دۇشمەن ھەربىي قوچۇق قورشاپ تۇرغانلىقىنى كۆرسەڭلار، ئۇنىڭ بۇزۇلۇش ۋاقتى ياقتۇرغاندا، دەپ بىلىڭلار.
LUK 21:21	ئۇ چاغدا يەھۇدىيە ئۆلکىسىدە تۇرۇۋاتقانلار تاغلارغا قاچسۇن، شەھەر ئىچىدە تۇرۇۋاتقانلار ئۇنىڭدىن چىقىپ كەتسۇن، يېزىلاردا تۇرۇۋاتقانلار شەھەرگە كىرمىسۇن.	بۇ ۋاقتىتا يەھۇدىيەدە تۇرۇۋاتقانلار تاغلارغا قاچماي قالسۇن، شەھەر ئىچىدىكىلەر ئاندىن چىقىپ كېتىپ بارسۇن، يېزىلاردا تۇرۇۋاتقانلار شەھەرگە كىرمەسلەك كېرەك.
LUK 21:22	چۈنكى شۇ چاغ «ئىنتىقام جازالىنىش كۈنىلىرى» بولۇپ قالدى؛ شۇ بىلەن مۇقەددەس يازىمىلاردا بارلىق يۇتۇلگەنلەر ئەمەلگە ئاشۇرۇلدۇ. كىتابىن يېزىلغان ھەممە نەرسىلەر ئەمەلدار بولىدۇ.	شۇ كۈنلەرde ھامىلىدار ئاياللار ۋە بالىسىنى سۈبىدۇرۇپ تۇرغۇچىلارغا ھاي! ئەمدى شۇ كۈنلەرde ھامىلىدار ئاياللار ۋە بala ئېمىتىدىغانلارنىڭ ھالغا ۋاي! چۈنكى بۇ ۋاقتىتا يەر يۈزىنەدە فاتىق قىسچىلىق كېلىپ چىقىدۇ ۋە غەضىپ چۈنكى بۇ ۋېغىر قىسچىلىق بولىدۇ ۋە ئەرشىتىكى گەزىپ بۇ خەلقنىڭ بېشىغا چۈشىدۇ.
LUK 21:23	ئۇلار قىلىچ بىلەن ئۆلۈپ كېتىدۇ ۋە قولغا ئۆتۈپ، ھەر قايىسى دۆلەتلەرگە ئۆلۈر قىلىچنىڭ بىسىدا يېقتىلىدۇ ۋە تۇتقۇن قىلىنىپ، بارلىق ئەللەرگە ئېلىپ كېتىلىدۇ؛ بېرۇساپلىم بولسا، مىللەتلەر تەرىپىدىن باستۇرۇپ تۇرۇپ، ئېلىپ كېتىلىدۇ؛ «يات ئەللەرنىڭ ۋاقتى» توشقۇچە، بېرۇساپلىم يات ئەللەرنىڭ ئاياغ ئاستىدا قالدۇ.	ئۇلار قىلىچ بىلەن ئۆلۈپ كېتىدۇ ۋە قولغا ئۆتۈپ، ھەر قايىسى دۆلەتلەرگە ئۆلۈر قىلىچنىڭ گۈزىلەرنىڭ گۈزىلەرنىڭ تەلەشىدىن بەزور ۋە دېڭىز-ئوكىيانلارنىڭ گۈزىلەشىنىڭ تەلەشىدىن بەزور ۋە ياراکەندى بولىدۇ.
LUK 21:24	ئۇلار قىلىچنىڭ ئارسىدا دېڭىز-ئوكىيانلارنىڭ گۈزىلەرنىڭ ڈەلەنلەرنىڭ داؤغا گەلۈشلىرىدىن ياراکەندىچىلىك بولىدۇ.	ئۇلار قىلىچنىڭ ئارسىدا دېڭىز-ئوكىيانلارنىڭ گۈزىلەرنىڭ ڈەلەنلەرنىڭ داؤغا گەلۈشلىرىدىن ياراکەندىچىلىك بولىدۇ.
LUK 21:25	قۇياش، ئاي ۋە يۇلتۇزلاردا ئالامەتلەر كۆرۈنەيدۇ؛ يەر يۈزىدىكى مىللەتلەر - قۇياش، ئاي، يۇلتۇزلاردىمۇ ئالامەتلەر بولىدۇ؛ يەر يۈزىدىكى ئەللەر ئارسىدا دېڭىز-ئوكىيانلارنىڭ گۈزىلەرنىڭ ڈەلەنلەرنىڭ داؤغا گەلۈشلىرىدىن ياراکەندىچىلىك بولىدۇ.	قۇياش، ئاي ۋە يۇلتۇزلاردا ئالامەتلەر كۆرۈنەيدۇ؛ يەر يۈزىدىكى مىللەتلەر دېڭىز-ئوكىيانلارنىڭ گۈزىلەشى ۋە دولقۇنلارنىڭ تەلەشىدىن بەزور ۋە ياراکەندى بولىدۇ.
LUK 21:26	ئادەملەر قورقۇپ، يەر يۈزىگە كېلىدىغان ئايەتلەرنى ۋەھىمە ئىچىدە كۆتۈپ ئايەتلەرنى كۆتۈپ تۇرۇنۇشكە باشلىغاندا، قەددىڭلارنى رۇسلاپ بېشىڭلارنى كۆتۈرۈڭلار، چۈنكى بۇ سىلەرنى ئازاد قىلىشتىكى نىجات يېقىنىلاشنى، دېڭەنلىكتۇر.	ئادەم بالىلار قورقۇپ كېتىپ، دۇنيا تەرەپكە كېلىدىغان قورقۇنچىلۇق ئايەتلەرنى كۆتۈپ تۇرۇنۇشكە باشلىغاندا، قەددىڭلارنى رۇسلاپ چۈنكى سىلەرنىڭ قۇتقۇزۇلىشى يېقىنىلاشىپ بار.
LUK 21:27	ئاندىن كىشىلەر ئىنسانتوغلىنىڭ كۈچ-قۇدرەت ۋە ئۇلۇغ شان-شەرەپ بىلەن بىر بۇلۇت ئىچىدە كېلىۋاتقانلىقىنى كۆرۈدۇ.	شۇ ۋاقتىتا خەلق ئىنسان ئوغلىنىڭ قۇدرەتى ۋە زور ئەزىزلىك بىلەن بىر بۇلۇت ئىچىدە كەلگەنلىكىنى كۆرەدۇ.
LUK 21:28	لېكىن بۇ ئالامەتلەر كۆرۈنۇشكە باشلىغاندا، قەددىڭلارنى رۇسلاپ بېشىڭلارنى كۆتۈرۈڭلار، چۈنكى بۇ سىلەرنى ئازاد قىلىشتىكى نىجات يېقىنىلاشنى، دېڭەنلىكتۇر.	ئامما، بۇ ئالامەتلەر كۆرۈنۈپ كەتسە، تۇرۇپ بېشىڭلارنى كۆتۈرۈڭلار، چۈنكى سىلەرنىڭ قۇتقۇزۇلىشى يېقىنىلاشىپ بار.
LUK 21:29	ئۇ ئۇلارغا بۇ مىسالىنى دەپتى: ئەنجىر دەرىخى ۋە باشقا ھەممە دەرەخلەرگە باشقا بارلىق دەرەخلەرگە قاراڭلار.	ئۇ ئۇلارغا بۇ مىسالىنى دەپتى: ئەنجىر دەرىخى ۋە باشقا ھەممە دەرەخلەرگە باشقا بارلىق دەرەخلەرگە قاراڭلار.
LUK 21:30	ئۇلارنىڭ يېڭىدىن بىخلانغاندا ئۇلارغا قاراپ، ئۆزۈڭلار يازنىڭ يېتىپ كېلىشىگە ئاز قالغانلىقىنى بىلىسىلەر.	ئۇلار يۇتۇك چىقارغاندا، ئۇلارنى كۆرگەندە، ئۆزۈڭلار بىلە سېزىڭلار كى، يازنىڭ يېقىنىلاشىپ كەتكەنلىكتى.
LUK 21:31	شۇنىڭدەك، بايا دېلىگەن ئالامەتلەرنىڭ يۇز بېرۇۋاتقانلىقىنى كۆرگىنىڭلاردا، خۇدانىڭ يادىشاھلىقىنىڭ يېقىن قالغانلىقىنى بىلىڭلار.	شۇنىڭدەك، بايا دېلىگەن ئالامەتلەرنىڭ يۇز بېرۇۋاتقانلىقىنى كۆرگىنىڭلاردا، دەپ چۈشىنىڭلار.
LUK 21:32	مەن سىلەرگە بەرھەق شۇنى ئېيتىپ قويايىكى، بۇ ئالامەتلەرنىڭ ھەممىسى ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇمای تۇرۇپ، بۇ دەۋر ئۆتەمەيدۇ.	مەن سىلەرگە راست ئېيتقان، بۇ نەسل بارلىق نەرسىلەر بولۇپ كەتكەنگەچە ئۆتۈپ كەتمەيدۇ.

Reference	Before	After
LUK 21:33	ئاسمان-زىمن يوقلىدۇ، بىراق مېنىڭ سۆزلىرىم ھەرگىز يوقالمايدۇ.	ئاسمان بىلەن زىمن كېتىپ بارىدۇ، لېكىن مېنىڭ سۆزلەر ھەرگىز كەتسىپ كەتمەيدۇ.
LUK 21:34	- لېكىن ئۆزۈڭلارغا ئاگاھ بولۇڭلاركى، كۆڭۈللەرگەلەر ئېش-ئىشەرت، مەيخۇرلۇق ھە تىرىجىلىكىڭ غەم-ئەندىشىلىرى بىلەن بىخۇدلاشمىسۇن، شۇ كۇنى ئۆستۈڭلارغا تۇيۇقسىز چۈشمىسۇن.	لېكىن سىزلەرگە ساقلىنىپ تۇرۇڭلاركى، يۈرەكلىرىڭلار كۆلۈپ-خۇرلۇق، ئىجىش يە زاسى ۋە كۇندەلىك ئەھۇلارنىڭ يەسکىجىلىكى بىلەن ئېغىرانمىسۇن، شۇ كۇن سىزلەرگە كەسکىنلا كېلىپ چۈشۈپ قالمىسۇن.
LUK 21:35	چۈنكى بۇ تۇراق قاتتا بارلىق دۇنيا بوبىچە تۇرۇۋاتقان بارلىق كىشىلەرنىڭ چۈشىدۇ.	چۈنكى بۇ گويا تۇراقتكەك بارلىق يەر يۈزىدە ھەربىر تۇرۇۋاتقانلارنىڭ بېشىغا ئۆستىگە كەلىپ چۈشۈپ كېتىدۇ.
LUK 21:36	شۇڭا ھەرقانداق ۋاقتىلاردا ھوشىيار بولۇڭلار، يۈز بېرىش ئالدىدا تۇرۇۋاتقان بۇ ئىشلاردىن ئۆزۈڭلارنى قاچۇرۇپ ئىنسانئوغلى ئالدىدا ھازىر بولۇپ تۇرۇۋاتقان لايق ھېسابلىنىش ئۈچۈن ھەردائىم دۇنَا قىلىڭلار، - دېدى.	شۇڭا ھەرقانداق ۋاقتىلارنى ساقلىدىن تۇرۇڭ، بۇ كېلىپ چىقىدىغان ئىشلاردىن قاچىپ كېتىپ، ئادەمئ 010 ئالدىدا تۇرۇۋاتقان لايق بولۇش ئۈچۈن ھەمىشە دۇنَا قىلىڭ.
LUK 21:37	ئەمدى ئۇ كۈندۈزلىرى ئىبادەتخانىدا تەلەم بېرىتىنى، ئاخشاملىرى شەھەردىن چىقىپ، كېچىنى زەيتۇن تېغى دەپ ئاتالغان تاغدا ئۆتكۈزەتتى.	ئۇ كۈندۈزلىرى ئىبادەتخانادا دەرس ئۆتۈپ توراتنى، كەچلىرى شەھەردىن چىقىپ، زەيتۇن تاغىدا تۇرۇپ قاللىپ تۇراتنى.
LUK 21:38	ۋە بارلىق خەلق ئۇنىڭ تەلمىنى ئاڭلىغىلى تاڭ سەھەر دە ئىبادەتخانىغا كىرىپ، ئۇنىڭ يېنىغا كېلەتتى.	ھەم بارلىق خەلق تاڭ سەھەر دە ئۇنى ئاڭلاش ئۈچۈن تاغغا كەتنى.
LUK 22:1	ئەمدى بېتىر نان ھېيتىن («ئۆتۈپ كېتىش ھېيتى» دەيمۇ ئاتىلىدۇ) يېقىنلىشىپ قالغانىدى.	ئازىقچاق نان ھېيتى يېقىنلىشقا، بۇ يەسخا ھېيتىن.
LUK 22:2	باشققا كاهىنلار ۋە دىنىي ئالملار ئۇنى ئۆلتۈرۈشكە يول ئىزدەۋاتىدۇ؛ چۈنكى باش كاهىنلار ۋە تەۋرات ئۆستاizaلىرى ئۇنى ئۆلۈمگە مەھكۈم قىلىشقا ئاماڭ ئىزدەپ يۈرەتتى؛ چۈمكى ئۇلار خەلقتنى قورقاتنى.	باشققا كاهىنلار ۋە دىنىي ئالملار ئۇنى ئۆلتۈرۈشكە يول ئىزدەۋاتىدۇ؛ چۈنكى باش كاهىنلار ۋە تەۋرات ئۆستاizaلىرى ئۇنى ئۆلۈمگە مەھكۈم قىلىشقا ئاماڭ خەلقدىن قورققان.
LUK 22:3	شۇ يەيتىه ئۇن ئىككىلەندىن بىرى بولغان، ئىشقارىيوت دەپ ئاتالغان يەھۇدانىڭ كۆڭلىگە شەيتان كىرىدى.	ئاندىن شەيتان يەھۇدا ئىشقارىيوتقا كىرىپ كەتنى، ئۇ ئۇن ئىككى شاگىردىدىن بىرى ئىدى.
LUK 22:4	ئۇ بارىپ باش كاهىنلار، كاتبىلار ۋە تەمپۇل باشلىقلەرى بىلەن ئېيسا قانداق ئۇ بېرىپ باش كاهىنلار ۋە ئىبادەتخانى پاسپىان بەگلىرى بىلەن ئەيسان قانداق قىلىپ ئۇلارغا تۇتۇپ بېرىش ئۆستىدە مەسىلەتەشتى.	ئۇلارغا تۇتۇپ بېرىش توغرۇسىدا مۇزاكىرە قىلدى.
LUK 22:5	ئۇلار ئىتايىن خۇش بولۇپ، يەھۇداغا يۇل بېرىشكە كېلىشتى.	ئۇلار خۇشال بولۇپ، يەھۇداقا يۇل بېرىشكە كېلىشتى.
LUK 22:6	يەھۇدا ماقۇل بولۇپ، ئۇنى خالايىقتىن ئايىرم قالغاندا ئۇلارغا تۇتۇپ بېرىشكە مۇۋاپىق يۈرسەت ئىزدەشكە كىرىشتى.	يەھۇدا كېلىشىپ قالدى ۋە خەلكىسىز بىر ۋاقت ئىزدەپ، ئىسا تۇتۇپ بېرىشنى تەبىارلىدى.
LUK 22:7	ئەمدى بېتىر نان ھېيتىنىڭ بىرىنچى كۇنى يېتىپ كەلگەندى. شۇ كۇنى «ئۆتۈپ كېتىش ھېيتى»غا ئاتاپ قۇربانلىق قوزا سوپۇلاتتى.	ئاندىن، ئازىقچاق نان ھېيتىنىڭ بىرىنچى كۇنى كەلدى. شۇ كۇنى يەسخا قوبىن قۇربانلىق قىلىنىشى زۆرۈر بولدى.
LUK 22:8	ئىيسا بېتىر بىلەن يوخانغا دېدى: بارىڭلار، بىزگە يەسخا تاماقنى تەبىارلاڭ، شۇنىڭ بىلەن ئىيسا بېتىرۇس بىلەن يۇھاناناغا: - بېرىپ بىزگە ئۆتۈپ كېتىش ھېيتىنىڭ قوزىسىنى بىرگە يېگىلى تەبىارلاڭلار، - دەپ ئۇلارنى ئەھۇتتى.	ئىيسا بېتىر بىلەن يوخانغا دېدى: بارىڭلار، بىزگە يەسخا تاماقنى تەبىارلاڭ، شۇنىڭ بىلەن ئىيسا بېتىرۇس بىلەن يۇھاناناغا: - بېرىپ بىزگە ئۆتۈپ بىرگە يېگە يەللى.
LUK 22:9	- قەيەردە تەبىارلىشىمىزنى خالايىسەن؟ - دەپ سورىدى ئۇلار.	ئۇلار: 'سىز قەيەردە تەبىارلىشىمىزنى خوھلايسىز؟' دەپ سورىدى.
LUK 22:10	ئۇ ئۇلارغا مۇنداق دېدى: - شەھەرگە كىرسەڭلار، مانا ئۇ يەر دە كۈزىدا سۇ كۆتۈرۈفالغان بىر ئەركىشى سىلەرگە ئۇچرايدۇ. ئۇنىڭ كەيندىن مېڭىپ ئۇ كىرگەن ئۆيگە كىرىڭلار.	ئۇ ئۇلارغا مۇنداق دېدى: 'شەھەرگە كىرىپ كېتىسىلهلر، بىر ئەركىش سۇنى قاچاقتا ئالىپ تۇرۇپ سىلەر بىلەن ئۇچراشقا بولىدۇ. ئۇنى، شۇ يەر دە ئۇ كىرگەن ئۆيگە كىرىڭلار.'
LUK 22:11	ۋە ئۆي ئىگىسىگە: «ئۇستاز؛ - مۇخلىسىلىرىم بىلەن ئۆتۈپ كېتىش ھېيتىنىڭ تامىقىنى يەيدىغان مېھمانخانا ئۆي قەيەردە؟ - دەپ سوراۋا ئاتىدۇ» دەڭلار.	ئۆي ئىگىسىگە: «ئۇستاز دەيدۇ: شاگىدلەرىم بىلەن يەسخا تامىقىنى يەيدىغان قونا قىلىق ئۆي قەيەردە؟» دەپ سوراڭلار.
LUK 22:12		

Reference	Before	After
LUK 22:13	ئۇ سىلەرنىڭ يۇقىرى قەۋەتىنى چوڭ بىر ئۆي كۆرسەندى، ئۇ يەر تەيارلاب ئۇ سىلەرنى باشلاپ ئۇستۇنلىك قەۋەتىنى رەتلەنگەن سەرەجانلاشتۇرۇلغان چوڭ بىر ئېغىز ئۆينى كۆرسىتىدۇ، مانا شۇ يەردە تەيارلىق قىلىڭلار.	شۇ ۋاقتىتا ئىككىسى كەتنى، ھەممە ئىشلار ئۇ دېگەندەك بولدى. ئۇلار شۇ شۇنىڭ بىلەن ئىككىسى بېرىۋىدى، ھەممە ئىشلار ئۇنىڭ بېتىقىنىدەك بولۇپ چىقىتى. ئۇلار شۇ يەردە ئۆتۈپ كېتىش ھېتىنىڭ تامىقىنى تەيارلاشتى.
LUK 22:14	ئەمدى ۋاقتى-سائىتى كەلگەندە، ئىسما داستىخاندا ئولتۇردى؛ ئون ئىككى روسۇل ئۇنىڭ بىلەن بىلە ئولتۇرۇشتى.	واها ۋاقتى كەلگەندە، ئىسما تاماق ئۇستىدە ئولتۇردى؛ ئون ئىككى شاکىرت ئۇنىڭ بىلەن بىرگە ئولتۇردى.
LUK 22:15	ئاندىن ئۇ ئۇلارغا: – مەن ئازاب چېكىشىن ئىلگىرى، سىلەر بىلەن ئۆتۈپ كېتىش ھېتىنىڭ بۇ تامىقىغا ھەمداستىخاندا بولۇشقا تولىمۇ ئىنتىزار بولۇپ كەلگەندىم.	ئاندىن ئۇ ئۇلارغا دەپتۇ: مەن ئازاب تارتقاندىن بۇرۇن، سىلەر بىلەن بۇ ھېيت تامىقىنى بىرگە يېيىشقا ئەگر بىلەن ئازۇ قىلىدىم.
LUK 22:16	چۈنكى سىلەرگە ئېيتايكى، بۇ ھېيت زىيايتىنىڭ ئەھمىيىتى خۇدانىڭ يادىشاھلىقىدا ئەمەلگە ئاشۇرۇلمىغۇچە، مەن بۇنىڭدىن قايىتا يېمەيمەن، – دېدى.	مەن سىلەرگە دېيمەن، بۇ ھېيت خۇدا يادىشاھلىقىدا يۇتۇكلىشىپ كەتمەي تولۇق بولمىغاندا، مەن بۇنى قايىتا يەمەيمەن.
LUK 22:17	ئاندىن ئۇ بىر جامنى قولغا ئېلىپ، تەشكۈر ئېتتى ۋە مۇخلىسىلىرىغا: – بۇنى ئېلىپ ئاراڭلاردا تەقسىم قىلىپ ئېچىڭلار.	شۇ ۋاقتىتا ئۇ جامنى ئېلىپ، رەھمەت ئېتتى ۋە شاکىرتلىرىگە: 'بۇنى ئېلىپ ئاراڭلارغا تەركىم قىلىڭلار.'
LUK 22:18	چۈنكى شۇنى ئېيتايكى، مۇندىن كېيىن خۇدانىڭ يادىشاھلىقى كەلمىگۈچە، ھەرگىز ئۆزۈم شەرىتىدىن قەتئى ئىچمەيمەن، – دېدى.	چۈنكى مەن سىزگە ئېيتىمەن، مۇندىن كېيىن خۇدا يادىشاھلىقى كەلمەگەچە، ھەرگىز ئۆزۈم سۇيدىن ئىچمەيمەن.
LUK 22:19	ئاندىن ئۇ بىر تال ناننى قولغا ئېلىپ، خۇداغا تەشكۈر ئېتتى ۋە ئۇنى ئوشتوپ، ئۇلارغا ئولەشتۇرۇپ بېرىپ: – بۇ مېنىڭ سىلەر ئۆچۈن يىدا بولىدىغان تېنمدۇر. مېنى ئەسلىپ تۇرۇش ئۆچۈن بۇنىڭدىن يەڭلار، – دېدى.	ئاندىن ئۇ بىر تال ناننى قولغا ئالدى، خۇداڭە تەشكۈر بەردى ۋە ئۇنى يارچىلاب، ئۇلارغا تەقسىم قىلىدى: «بۇ مېنىڭ سىلەر ئۆچۈن بەرىلىدىغان تېنم. مېنى ئەسلىش ئۆچۈن بۇنى قىلىڭلار», – دېدى.
LUK 22:20	ئۇ شۇنىڭدەك تاماقتىن كېيىنكى جامنى قولغا ئېلىپ مۇنداق دېدى: – بۇ جامدىكى شاراب مېنىڭ سىلەر ئۆچۈن تۆكۈلىدىغان قېنىمدا بولغان يېڭى ئەھدىدۇر.	ئۇ تاماقتىن كېيىن جامنى قولغا ئالدى ۋە دېدى: «بۇ جام يېڭى كېلىشىم، مېنىڭ سىلەر ئۆچۈن تۆكۈلىدىغان قېنىمدا».
LUK 22:21	لېكىن مانا، مېنى تۆتۈپ بەرگۈچىنىڭ قولى مېنىڭ بىلەن بىر داستىخانىدۇر.	لېكىن بايقات كېتىڭىز، مېنى ئېتىگەن كىشىنىڭ قولى مېنىڭ بىلەن بىرگە ئۇستىل ئۇستىدە.
LUK 22:22	ئىنسانئوغلى بەلگەندەك دۇنيادىن كېتىپ كەتىدۇ؛ بىراق ئۇنى ساتقان ۋە ئىنسانئوغلى دەرۋەقە ئۆزى توغرىسىدا بېكىتىلەنگەندەك ئالەمدىن كېتىدۇ؛ بىراق ئىنسانئوغلىنىڭ تۆتۈپ بېرىلىشىگە ۋاسىتىچى بولغان ئادەمنىڭ ھالىغا ۋاي!	ئىنسانئوغلى بەلگەندەك دۇنيادىن كېتىپ كەتىدۇ؛ بىراق ئۇنى ساتقان ۋە ئىنسانئوغلى دەرۋەقە ئۆزى توغرىسىدا بېكىتىلەنگەندەك ئالەمدىن كېتىدۇ؛ بىراق ئىنسانئوغلىنىڭ تۆتۈپ بېرىلىشىگە ۋاسىتىچى بولغان ئادەمنىڭ ھالىغا ۋاي!
LUK 22:23	ئاندىن مۇخلىسىلار بىر-بىرىدىن: – ئارىمزا زادى كىم مۇشۇنداق ئىشنى قىلىشى مۇمكىن؟ – دەپ مۇنازىرىگە جۈشۈپ كېتىشتى.	ئاندىن ھەمراھلار بىر-بىرىگە: 'ئارىمزا كىم بۇنداق ئىش قىلىدۇ؟' دەپ سۇئالاپ تالاش قىلىدى.
LUK 22:24	ئەمدى ئۇلارنىڭ ئارىسىدا قايسىمىز ئەڭ ئۇلۇغ سانلىشىمىز كېرەك دېگەن تالاش-تارىش پەيدا بولدى.	ئۇلار ئارىسىدا كىم زىنەت ئەڭ چوڭ دەپ تەنەنگۈس قىلىنىشى كېرەك دېگەن تالاش باشلاندى.
LUK 22:25	ئۇ ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – ئەللەرىكى يادىشاھلار قول ئاستىدىكى خەلق ئۇستىدىن بۇيرۇقۇزارلىق قىلىپ ئىدارە قىلىدۇ، ئۇلارنىڭ ئۇستىدىكى هوقۇقدارلىرى «خەلقپەرەر» دەپ ئاتىلىدۇ.	ئۇ ئۇلارغا دېدى: دۇنيا يادىشاھلىرى خەلق ئۇستىدە بۇيرۇق بېرىپ باشقۇرۇدۇ، ئۇلارنىڭ باشقۇرۇغۇچىلىرىنى «خەلق ياردەمچىسى» دەپ ئاتايدۇ.
LUK 22:26	بىراق سىلەر شۇنداق بولماڭلار؛ بەلكى ئاراڭلاردىكى ئەڭ مەرتىۋىلىكى	بىراق سىلەر شۇنداق ئەمەس بولۇڭلار؛ بەلكى ئاراڭلاردا ئەڭ چوڭلىقى

Reference	Before	After
LUK 22:27	ئۆزىنى ئەڭ كېچىكىدەك ھېسابلىسىۇن ۋە يېتەكچىلەر بارلىق كىشىلەرگە خىزمەتكارىدەك بولسۇن.	ئۆزىنى ئەڭ كېچىكىدەك ساناي تۇرسۇن ۋە يېتەكچىلەر بارلىق كىشىلەرگە خىزمەتكارىدەك بولۇپ قالسۇن.
LUK 22:28	كىم مەرتۇبلىك، داستخاندا ئولتۇرغانمۇ ياكى داستخاندىكى كوتوكۇچىمۇ؟ داستخاندا ئولتۇرغىنى ئەمەسمۇ؟ بىراق مەن بولسا م ئاراڭلاردا خىزمەتكىلاردا بولغۇچى كوتوكۇچىدەكتۇرمەن.	كىم چوڭ، تۆمەك ئورنىدا ئولتۇرغۇچىمۇ ياكى تۆمەك تەرىپىدە قىزمىتىچىمۇ؟ ئولتۇرغۇچى دەپ ئويلايمىز، لېكىن مەن سىلەر ئارىسىدا قىزمىتىچىغا ئوخشاش تۇرام.
LUK 22:29	سىلەر بولساڭلار، بېشىمغا سىناقلار كەلگەندە باشتىن-ئاخىر مەن بىلەن بىلەلە ھەمراھ بولغانسىلەر.	ھەم مېنىڭ ئاتام ماڭا يادشاھلىق هوقوقىنى بەرگەندەك، مەن سىلەرگەمۇ شۇنداق بېكتىمىمەن.
LUK 22:30	شۇنىڭ، بىلەن سىلەر مېنىڭ، يادشاھلىقىمدا مەن بىلەن بىر داستخاندا يەپ-ئىچىسىلەر ۋە تەختلەرددە ئولتۇرۇپ، ئىسرائىلنىڭ ئون ئىككى قەبلىسى ئۈستىدىن ھۆكۈم چىقىرىسىلەر.	شۇ تەرەپتە سىلەر مېنىڭ، دۆلەتىمەدە مەن بىلەن بىرگە يەپ-ئىچىپ تەختلەرددە ئورنىلىپ، ئىسرائىلنىڭ ئون ئىككى قەبلىسىگە ھۆكۈم قىلىسىلەر.
LUK 22:31	رەب يەنە يېتىرۇسقا: – ئەي سىمون، سىمون! مانا، شەيتان ھەممىڭلارنى خۇددى بۇ عادىي تاسقىغاندەك تاسقاب سىناشنى تىلىگەن.	ئىسا قايتا يېتىرگە دېدى: «ئەي سىمون، سىمون! باق، شەيتان سىلەرنى بۇغداي كۆكرتىپ سىناب كۆرمەكچى.
LUK 22:32	لېكىن ئىتىقادىڭ يوقىمىسىۇن دەپ ساڭا دۇئا قىلدىم. ئەمدى سەن توۋا قىلىپ تۈز يولغا قايتقاندىن كېيىن، قېرىنداشلىرىڭى مۇستەھەكەملىگىن» – دېدى.	لېكىن سەنىڭ ئىتىقادى يوقىپ كەتمەسىلىك ئۆچۈن ساڭا دۇئا قىلدىم. سەن قايتىپ كېلىپ، قېرىنداشلىرىڭى گۆچلەندۈر.
LUK 22:33	رەب، يېتىر دېدى: مەن سىز بىلەن بىلەلە تۈرمىگە كېتىپ، بىلەلە ئۆلۈشكە تولا – ئى رەب، – دېدى يېتىرۇس، – مەن سەن بىلەن بىلەلە زىندانغا تاشلىنىپ، بىلەلە ئۆلۈمگە بېرىشقا تەبىارمەن!	تەبىارمەن!
LUK 22:34	ئۇ ئۇنىڭغا: – ئى يېتىرۇس، ساڭا ئېتىايىكى، بۇگۇن خوراز چىللەغۇچە، سەن «ئۇنى توۇمايمەن» دەپ مەندىن ئۆچ قېتىم تانسىن، دېدى.	ئۇ يېتىرغا: يېتىر، سەنە دەيمەن، بۇگۇن خوراز قاراشى قالغۇچە، سەن 'مەنمىنى توۇمايمەن' دېپ مېنى ئۆچ قېتىم ئىسکار قىلساش، دېدى.
LUK 22:35	شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۇلارغا: – سىلەرنى ھەميانىسىز، خۇرجۇسىز ۋە كەشىسىز قىلىچ يوقىنى يوق دەپ ئاندىن، ئۇ ئۇلاردىن: – سىلەرنى ھەميانىسىز، خۇرجۇسىز ۋە كەشىسىز دەپ سورىدى. ئۇلار: سەيەرگە ئەۋەتكىنىمەدە سىلەرنىڭ بىرەر نەرسەڭلار كەم بولۇپ قالغانمۇ؟ –	كېيىن، ئۇ ئۇلارغا: مەن سىلەرنى يۇر يوق، چانتا يوق ۋە ئاياقكىي يوق دەپ ئاندىن، ئۇ ئۇلاردىن. ئۇلار: سەيەرگە ئەۋەتكىنىمەدە سىلەرنىڭ بىرەر نەرسەڭلار كەم بولۇپ قالغانمۇ؟ – يوق، ھېچ؟ دېدى.
LUK 22:36	شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۇلارغا: – لېكىن ھازىر ھەر كىمنىڭ ھەميانى بولسا، ئۇنى ئالسىۇن؛ شۇنداق ھەم خۇرجۇنى بولسا، ئۇنى ئالسىۇن ۋە بىر كىمنىڭ قىلىچ بولمىسا، چاينىنى سېتىپ بىردىن قىلىچ ئالسىۇن.	ئۇ ئۇلارغا دەپتۇ: ئەمدى بىراق، ھەر كىم قالتا بارىدىكەن، ئۇنى ئېلىپ كېتىڭلار؛ شۇنداقلا، سايقا بارىدىكەن، ئۇنى ئېلىپ كېتىڭلار ۋە كىمنىڭ قىلىچ يوقكەن، كېيىمنى سېتىپ بىر قىلىچ ئېلىڭلار.
LUK 22:37	چۈنكى مەن سىلەرگە شۇنى ئېتىايىكى، مۇقەددەس يازمىلاردا: «ئۇ جىنايەتچىلەر جىنايەتچىلەر قاتارىدا سانلىدۇ» دەپ يۇتۇلگەن سۆز مەندە چوقۇم ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇلدۇ. چۈنكى مېنىڭ توغرامدىكى بارلىق ئىشلار تولۇق ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇلدۇ. چۈنكى مېنىڭ توغرامدىكى بارلىق ئىشلار يۇتۇپ كېتىدۇ.	چۈنكى مەن سىلەرگە بۇنى دەيمەن: كەتابتا يېزىلغان: «ئۇ جىنايەتچىلەر قاتارىدا سانلىدۇ» دەپ كۆرسەتكەن نەرسە كەتىمۇ چوقۇم ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇلدۇ. چۈنكى مېنىڭ توغراملىقىدا بارلىق ئىشلار يۇتۇپ كېتىدۇ.
LUK 22:38	– ئى رەب، قارىغىن، بۇ يەردە ئىككى قىلىچ بار ئىكەن، دېدى ئۇلار. – بولدى، يېتىپ بولدى، يېتىدۇ! – دېدى ئۇ ئۇلارغا.	– رەب، قارا، بۇ جايدا ئىككى قىلىچ بار، دېدى ئۇلار. – بولدى، يېتىپ كەتى! – دېدى ئۇ ئۇلارغا.
LUK 22:39	ئاندىن ئۇ چىقىپ، ئادىتى يويىچە زېتۇن تېغىغا يول ئالدى؛ ئۇنىڭ مۇخلisلىرى ئۇنىڭغا ئەگىشىپ باردى.	Keyin u chiqip, odatidagidek Zaytun daghina bordi; uning shagirdliri onu kuzatib bardi.
LUK 22:40	ئۇ يەرگە يېتىپ بارغاندا ئۇ ئۇلارغا: – ئازدۇرۇلماسلېلىقىڭلار ئۆچۈن دۇئا قىلىڭلار، – دېدى.	ئۇ جايغا كەلگەندە، ئۇ ئۇلارغا: «سىنىشقا كىرماسلىقىڭلار ئۆچۈن دۇئا قىلىڭلار» دېدى.
LUK 22:41	ئاندىن، ئۇلاردىن بىر تاش ئېتىمچە نېرىراق بېرىپ، تىزلىنىپ تۇرۇپ:	Keyin ئاندىن، ئۇلاردىن بىر تاش تاشلىغاندا قاچانقىچە بىراقلاپ بارىپ، ئۇلارنىڭ بىنندىن بىر تاش تاشلىغاندا قاچانقىچە بىراقلاپ بارىپ، تىزلىنىپ تۇرۇپ:

Reference	Before	After
LUK 22:58	ئاندىن ئۇزۇن ئۆتىمەي، يەنە بىرەيلەن ئۇنى كۆرۈپ: – سەنمۇ ئۇلاردىن سەنمۇ ئۇلارنىڭ بىرىسىن، دەپ دەيدۇ. لېكىن يېتىپ: «ئەي ئادەم، مەنمۇ ئىكەنسەن، – دېدى. ىكىن يېتىپ: «ئەي بۇرادەر، ئۇنداق ئەمەسەن! – ئۇنداق ئەمەس»، دەپ جاۋاب بېرىدۇ.	شۇندابىراز ۋاقت ئۆتكەندىن كېپىن، يەنە بىر كىشى ئۇنى كۆرۈپ: «سەنمۇ ئۇلارنىڭ بىرىسىن، دەپ دەيدۇ. لېكىن يېتىپ: «ئەي ئادەم، مەنمۇ ئىكەنسەن، – دېدى. ىكىن يېتىپ: «ئەي بۇرادەر، ئۇنداق ئەمەسەن! – ئۇنداق ئەمەس»، دەپ جاۋاب بېرىدۇ.
LUK 22:59	ئاندىن بىر سائەتچە ئۆتكەندە باشقابىرەيلەن: – دەرھەقىقەت، بۇ ھەم ئۇنىڭ بىلەن بىلەن بولغان؛ چۈنكى ئۇ گاللىيەلىكتۇر، دەپ ئېنىق دەپ تۇرۇۋالدى.	ئاندىن بىر سائەت ئۆتكۈپ كەتكەندە، باشقابىر كىشى: «ھەقىقەت، بۇ كىشى ئۇ بىلەن بىلەن بىلەن بولغان؛ چۈنكى ئۇ گاللىيەلىكتۇر، دەپ ئېنىق دەپ تۇرۇۋالدى.
LUK 22:60	بىراق يېتىپ: «ئەي، ئادەم، سىز نېمە دېۋاتقانلىقىنى بىلمەيمەن! دېدى. ۋە ئۇنىڭ سۆزى ئاياغلاشماستىنلا، خوراز چىللەدى.	بىراق يېتىپ: «ئەي، ئادەم، سىز نېمە دېۋاتقانلىقىنى بىلمەيمەن! دېدى. ۋە ئۇنىڭ سۆزى ئاياغلاشماستىنلا، خوراز چاقماق تۇتتى.
LUK 22:61	ئەمدى رەب كەينىگە بۇرۇلۇپ، يېتىرۇسقا تىكىلىپ قاراپ قويىدى. شۇنىڭ بىلەن يېتىرۇس رەبنىڭ سۆزىنى، يەنلىنى: «بۇگۇن خوراز چىلاشتىن ئىلگىرى سەن مەندىن ئۆچ قېتىم تانسىن» دېگەنلىكىنى يادىغا كەلتۈردى.	رەب يېتىرۇسقا قاراپ تۇرۇپ كەتتى. شۇنىڭ بىلەن يېتىرۇس رەبنىڭ سۆزىنى ئەسلىپ قالدى: «بۇگۇن خوراز چاقماقنى قەدەر، سەن مەنمىنى ئۆچ قېتىم رەت قىلاسەن» دېگەنلىك.
LUK 22:62	ۋە ئۇ تاشقىرىغا چىقىپ قاتقىق يىغلاپ كەتتى.	ئۇ تاشقىرىغا چىقىپ، ئاقىر قىلىپ يىغلىدى.
LUK 22:63	ئەمدى ئەيسانى تۇتۇپ تۇرۇۋاتقانلار ئۇنى مەسخىرە قىلىشقا ۋە ساۋاپ- دۇمبىلاشقا باشلىدى؛	ئەيسا تۇتۇپ تۇرغانلار ئۇنى ھازىل قىلىپ، ئۇرۇپ تۇردى؛
LUK 22:64	ئۇنىڭ كۆزلىرىنى تېڭىپ ئۇنىڭدىن: – سېنى ئۇرغان كىمدۇ؟ قېنى، بىشارەت بەرگىن! – دەپ سوراشتى	ئۇنى قوشاق بىلەن قاپلادىپ، يۈزىگە وۇرۇپ، سوراشتى: «پەرۋىش قىل، سېنى كىم وۇرغان؟»
LUK 22:65	ۋە ئۇنىڭغا بۇنىڭدىن باشقاب يەنە نۇرغۇن ھاقارەتلەرنى ياغدۇردى.	ئۇنىڭغا يەنە كۆپ باشقاب كۇفۇرلەرنى ئېيتىپ كەتتى.
LUK 22:66	تاڭ ئاتقاندا، خەلق ئاقساقاللىرى، يەنلى باش كاھىنلار ۋە تەۋرات ئۇستازلىرى يېغلىشتى. ئۇلار ئۇنى ئۆز كېڭىشمىسىگە ئېلىپ بېرىپ ئۇنىڭدىن: – ئېيتە، سەن مەسھمۇ؟ – دەپ سوراشتى. ئۇ ئۇلارغا جاۋابەن:	قۇتۇپىتا، خەلق ئاقساقاللىرى، يەنلى باش كاھىنلار ۋە تەۋرات ئۇستازلىرى جەم بولدى. ئۇلار ئۇنى ئۆز كېڭىش تۆيليقغا ئېلىپ باردى. ئۇلار ئۇنى سورالىشدى: «سەن مەسھىسىنىز؟ ئۇ جاۋاب بەردى: «مەنمۇ سىلەرگە ئېtsam، سىلەر قەتىئى ئىشەنەمىسىلەر.
LUK 22:67	سىلەرگە ئېيتىساممۇ، قەتىئى ئىشەنەمىسىلەر.	مەن سىلەرگە سوئال سورىسام، سىلەر هېچ جاۋاب بەرمەيسىز ياكى مېنى سىلەر. قوبۇھەتتۈرەلمەيسىز.
LUK 22:68	لېكىن بۇ ۋاقتىن باشلاپ ئىنسانئوغلى ھەممىگە قادرنىڭ ئوك يېنىدا ئولتۇردى، – دېدى.	لېكىن ھازىر-ئەمدىدىن باشلاپ، ئىنسانئوغلى كۈچلۈك Tanrining ئوك تەرىپىدە ئولتۇرغۇچى.
LUK 22:69	لېكىن بۇ ۋاقتىن باشلاپ ئىنسانئوغلى ھەممىگە قادرنىڭ ئوك يېنىدا ئولتۇردى، – دېدى.	شۇندَا، ئۇلار: «سەن خۇدانىڭ ئوغلى ئەكەنسەن؟» دەپ سورىدى. ئۇ جاۋاب بەردى: «سىزلەر دېتىدىغىنىڭلار كە بىلە، مەن شۇنداق!»
LUK 22:70	– ئۇنداقتا، سەن خۇدانىڭ ئوغلى ئەكەنسەن-دە؟ – دېپ يېنىق ئۇلار. ئۇ: – دېگىنگىلاردەك مەن شۇدۇرمەن! – دەپ جاۋاب بەردى.	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار: «ھازىر باشقاب كۆۋاھچىلىققا نېمە ئېھتىاجبار؟ چۈنكى بىزنىڭ ئۆزى ئېنىق ئاللىقىمىز بار!» دېدى.
LUK 22:71	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار: – ئەمدى باشقاب كۆۋاھچىلىقنىڭ بىزگە نېمە حاجىتى؟ چۈنكى ئۆزىمىز ئۇنىڭ ئۆز ئاغزىدىن چىققىنى ئاكىلىدۇق! – دېپ يېنىق.	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار: «ھازىر باشقاب كۆۋاھچىلىققا نېمە ئېھتىاجبار؟ چۈنكى بىزنىڭ ئۆزى ئېنىق ئاللىقىمىز بار!» دېدى.
LUK 23:1	ئاندىن كېڭىشمىدىكىلەرنىڭ ھەممىسى ئورنىدىن تۇرۇشۇپ، ئۇنى ۋالىي پىلاتۇسنىڭ ئالدىغا ئېلىپ بېرىشتى.	كېپىن كېڭىش ئەزىزلىرى ھەممىسى تۇرۇپ، ئۇنى يېلاتۇسنىڭ ئالدىغا ئېلىپ بېرىشتى.
LUK 23:2	ئۇ يەردە ئۇلار ئۇنى يوزۇق دەپ جاكارلىدى: «بۇ كىشى خەلقىمىزنى بولدىن ئۇ يەردە ئۇلار ئۇنىڭ ئۇستىدىن شىكايدەت قىلىپ: – ئۆزىنى مەسھە، يەنلى يادىشاھ دەپ ئاتىۋېلىپ، خەلقىمىزنى ئازدۇرۇپ ۋە قۇترىتىپ، قەيسەرگە باج-سېلىق تايشۇرۇشنى توسانان بۇ ئادەمنى بايقاپ ئۇنى تۇتۇق، – دېپ يېنىق.	ئۇ يەردە ئۇلار ئۇنى يوزۇق دەپ جاكارلىدى: «بۇ كىشى خەلقىمىزنى بولدىن ئۇ يەردە ئۇلار ئۇنىڭ ئۇستىدىن شىكايدەت قىلىپ: – ئۆزىنى مەسھە، يەنلى يادىشاھ دەپ ئاتايدۇ» دېدى.
LUK 23:3	پىلاتۇس ئۇنىڭدىن: – سەن يەھۇدىلارنىڭ يادىشاھىمۇسەن؟ – دەپ سورىدى. ئۇ: – ئېتىقىنىڭدەك، – دەپ جاۋاب بەردى.	پىلاتۇس ئۇنى سورىدى: «سەن يەھۇدىلارنىڭ يادىشاھىمۇسەن؟» دەپ ئۇ جاۋاب بەردى: «ئېتىقىق، سەن دېگەنگە،
LUK 23:4		

Reference	Before	After
LUK 23:5	ئاندىن يلاتۇس باش كاھىنلار بىلەن كۆيچىلىككە: – بۇ ئادەمدىن بىرەر شىكايدەت قىلغۇدەك ئىشنى تاپالىمىدىم، – دېدى.	شۇ ۋاقتىتا يلاتۇس باش كاھىنلار بىلەن خەلقە: بۇ كىشىدە ھېچ قانداق خاتالىق تاپالىمىدىم، دېدى.
LUK 23:6	لېكىن ئۇلار تېخىمۇ قەتىي ھالدا: – ئۇ گاللىيەدىن تارتىپ تاكى بۇ يەرگە، يوقتۇل يەھۇدىيەدىمۇ تەلەم بېرىش بىلەن خەلقنى قۇرتىسىدۇ. يلاتۇس «گاللىيە» دېگەن سۆزنى ئاڭلاپ: – بۇ كىشى گاللىيەلىكمۇ؟ – دەپ سورىدى	لېكىن ئۇلار داها قەتىي دېدى: «ئۇ گاللىيەدىن باشلاپ بۇ يەرگە قەدەر، بارلىق يەھۇدىيە بويىجە تەلەم بېرىپ، خەلقنى قوزغايدۇ». يلاتۇس گاللىيەنى ئاڭلۇغاندا، بۇ كىشى گاللىيەلىكمۇ دەپ سورىدى
LUK 23:7	ۋە ئۇنىڭ ھېرود خاننىڭ ئىدارە قىلغان ئۆلکىدىن كەلگەنلىكىدىن خەۋەر تېپىپ، ئۇنى ھېرودقا يوللاپ بەردى (ئۇ كۈنلەرەدە ھېرودمۇ يېرۇسالسىمدا ئىدى).	ئۇ بۇنىڭ ھېرودنىڭ رايونغا تەھە ئىكەنلىكىنى بىلىپ، ھېرودغا يوللاپ بەردى، چۈنكى ھېرود شۇ ۋاقتىتا بېرۇسالسىمدا تۇراتىن.
LUK 23:8	ھېرود ئېسانى كۆرگەندە ئىنتايىن خۇشال بولدى. چۈنكى ئۇ ئۆزۈندىن بېرى ئۇنىڭغا دائىر كۆپ ئىشلارنى ئاڭلاپ، ئۇنىڭدىن بىر مۆجىزە كۆرۈش ئۆمىدىدە بولۇپ، ئۇنى كۆرۈش يۈرسىنىنى ئىزدەۋاتاتى.	ھېرود ئېيسىنى كۆرگەندە، زور خۇشال بولدى. چۈنكى ئۇ ئۆزۈندىن بۇرۇن ئۇنىڭ ھەقتە كۆپ ئىشلارنى ئاڭلۇغان ۋە ئۇنىڭدىن بىر مۆجىزە كۆرۈشنى ئۆمىد قىلغان، شۇنى ئۇنى كۆرۈش ئۆچۈن يۇرسەت ئىزدەپ كەلگەن. ئۇ ئېساغا كۆپ سوئال سورىدى، لېكىن ئۇ ھېرودقا بىر ئېغىزمۇ جاۋاب بەرمىدى.
LUK 23:9	ئۇ ئېسانىن كۆپ سوئالارنى سورىدى، لېكىن ئۇ ھېرودقا بىر ئېغىزمۇ جاۋاب بەرمىدى.	باشقا كاھىنلار ۋە قانۇن ئوقۇتقۇچىلىرى ياقىن جايىدا تۇرۇپ، ئۇنى قاتىققى باش كاھىنلار ۋە تەۋرات ئۇستاكارلىرى يېقىن تۇرۇپ ئۇنىڭ ئۇستىدىن ھە دەپ ئەرز-شىكايدەت قىلىۋاتاتى.
LUK 23:10	ھېرود بىلەن ئۇنىڭ ئەسکەرلىرى ئۇنى ھەقىرەتلەپ مەخې قىلىپ، يارلاق ھېرود خان ۋە ئۇنىڭ لەشكەرلىرى ئۇنى خارلاپ مەسخىرە قىلىشىپ، بىر كىيم بىلەن ساركارنى قىلىپ كىيدۈرۈپ، يلاتۇسىنىڭ ئالدىغا قايتۇرۇپ ئۇنىڭغا شاھانە تون-كىيم كىيدۈرۈپ، ئۇنى يەنە يلاتۇسىنىڭ ئالدىغا قايتۇرۇپ يوللىدى.	ئەرز قىلىۋاتىدۇ.
LUK 23:11	مانا شۇ كۈندىن باشلاپ، يلاتۇس بىلەن ھېرود دوست بولۇپ قالدى؛ چۈنكى ئىلگىرى ئۇلار ئارسىدا ئاداۋەت بولغانىدى.	شۇ كۈندىن كېپىن، يلاتۇس بىلەن ھېرود دوست بولۇپ كەتتى؛ چۈنكى ئىلگىرى ئۇلار ئارسىدا دۇشمەنلىك بار ئىدى.
LUK 23:12	ييلقىن ئەللىك ئۇلارغا چاقىرىپ ۋالىي يلاتۇس باش كاھىنلارنى، يەھۇدىي ھۆكۈمدارلارنى ۋە خالايقنى كەلدى.	ييلقىن ئەللىك ئۇلارغا چاقىرىپ ۋالىي يلاتۇس باش كاھىنلارنى، يەھۇدىي ھۆكۈمدارلارنى ۋە خالايقنى كەلدى.
LUK 23:13	ئۇلارغا: – سلەر بۇ ئادەمنىڭ ئۇستىدىن «خەلقنى ئازدۇردىۇ ۋە قۇرۇتسىدۇ» تاشلايدۇ دەپ شىكايدەت قىلىپ ئۇنى ئالدىمغا تارتىپ كەلدىڭلار. مانا، مەن سلەر بىلەن سلەرنىڭ ئالدىڭلاردا ئۇنى سوراق قىلغىنىم بىلەن، ئۇنىڭدىن سلەر شىكايدەت قىلغان جىنайەتلەردىن بىرىشىمۇ تاپالىمىدى.	شۇ كۈندىن كېپىن، يلاتۇس بىلەن ھېرود دوست بولۇپ كەتتى؛ چۈنكى ئۇلارغا چاقىرىپ ۋالىي يلاتۇس باش كاھىنلارنى، يەھۇدىي ھۆكۈمدارلارنى ۋە خالايقنى كەلدى.
LUK 23:14	ھېرودمۇ تايىمىدى؛ چۈنكى مەن سلەرنى ئۇنىڭ ئالدىغا ئەۋەتتىم. مانا، ئۇنىڭدا ئۇلۇمگە لايق ھېچقانداق جىنайەت يوق ئىكەن.	ھېرودمۇ دەپ شىكايدەت قىلىپ مەنمۇگە كەلتۈردىڭلار. مەن سلەر بىلەن شۇڭاڭ ئۇنى سوراپ كۆرۈم، سلەرنىڭ شىكايدەت قىلغان گۇناھلىرىنى ئۇنىڭدىن تاپالىمىدى.
LUK 23:15	شۇڭاڭ مەن ئۇنى جازلاپ كەتتى، كېپىن قويۇپ بېرىمەن، – دېدى	ھېرودمۇ ھېچ نەرسە تاپالىمىدى؛ چۈنكى مەن بۇ كىشىنى ھېرودغا يوللاپ بەردىم، ۋە كۆرسەتىشچە، ئۇدا ئۇلۇمگە لايق ھېچ جىنайەت يوق.
LUK 23:16	ئۇنىڭ ھەر قېتىملىق ئۆتۈپ كېتىش ھېيتىدا، يەھۇدىي مەھبۇسالاردىن بىرىنى ئۇلارغا قويۇپ بېرىش مەجبۇرىتى بار ئىدى.	شۇڭاڭا، مەن ئۇنى جازلاپ كەتتى، كېپىن قويۇپ بېرىمەن، دېدى بۇ ھېيتىدا، بىر كىشىنى ئۇلارغا قويۇپ بېرىش زۆرۈر ئىدى.
LUK 23:17	لېكىن كۆيچىلىك تەڭلاچۇقان سېلىشىپ: – بۇنى يوقتىڭ! بىزگە باراباسىنى قويۇپ بېرىڭ! – دېيىشتى	لېكىن خەلق ھەممىسى بىر تاللا قاتىققى قىچقۇرۇپ: بۇنى يوقتىڭ! بىزگە باراباسىنى قويۇپ بېرىڭ! دېپ دېدى.
LUK 23:18	باراباس شەھەردە توپ كۆتۈرگەن ۋە قاتىلىق قىلغانلىقى ئۆچۈن قاماقدا (باراباس بولسا شەھەردە توپلاڭ كۆتۈرگەنلىكى ۋە قاتىلىق قىلغانلىقى ئۆچۈن زىنداڭغا تاشلانغان مەھبۇس ئىدى).	باراباس شەھەردە توپ كۆتۈرگەن ۋە قاتىلىق قىلغانلىقى ئۆچۈن قاماقدا تاشلانغان مەھبۇس ئىدى.
LUK 23:19	شۇ مۇنداقتا يلاتۇس ئېسانى قويۇپ بېرىشنى ئىزدەپ، خەلقنىڭ ئالدىغا شۇنىڭ بىلەن يلاتۇس ئېسانى قويۇپ بېرىشنى خالاپ، كۆيچىلىككە يەنە سۆز ناچىتى.	شۇ مۇنداقتا يلاتۇس ئېسانى قويۇپ بېرىشنى ئىزدەپ، خەلقنىڭ ئالدىغا شۇنىڭ بىلەن يلاتۇس ئېسانى قويۇپ بېرىشنى خالاپ، كۆيچىلىككە يەنە سۆز ناچىتى.
LUK 23:20	ئۇنىڭدا ئەللىك ئۇلارغا چاقىرىپ ۋالىي يلاتۇس باش كاھىنلارنى، يەھۇدىي ھۆكۈمدارلارنى ۋە خالايقنى كەلدى.	ئۇنىڭدا ئەللىك ئۇلارغا چاقىرىپ ۋالىي يلاتۇس باش كاھىنلارنى، يەھۇدىي ھۆكۈمدارلارنى ۋە خالايقنى كەلدى.

Reference	Before	After
LUK 23:21	لېكىن ئۇلار جاۋابەن بەن چۇقان سېلىشىپ: – كېپستىلىگىن، ئۇنى كېپستىلىگىن! كېپستىلىگىن!	لېكىن ئۇلار يەنە قاتىققى چاقىرىشىتى: ئۇنى كېپستىلىگىن! كېپستىلىگىن!
LUK 23:22	پلاتۇس ئۇچىنچى قېتىم ئۇلارغا: – نېمىشقا؟ ئۇ زادى نېمە يامانلىق قىلغان؟ مەن ئۇنىڭدىن ئۆلۈمگە لابىق ھېج جىنايەت تايالىمىدىم، شۇنىڭ ئۇچۇن مەن ئۇنى جازالاپ، قويۇپ بېرىمەن، – دېدى.	پلاتۇس ئۇچىنچى قېتىم ئۇلارغا: ئېمىشقا؟ ئۇ زادى نېمە يامان ئىش قىلغان؟ مەن ئۇنىڭدا ئۆلۈمگە لابىق جىنايەت يوق دەپ كۆرۈم، شۇڭا مەن ئۇنى جازالايمەن ۋە قويۇپ بېرىمەن، دېدى.
LUK 23:23	ئەممە ئۇلار داۋاملاشتى، قاتىققى چاقىرىق بىلەن: «ئۇنى سەللەق قىلىسۇن!» بىراق ئۇلار يەنلا ھە دەپ چۇقان سېلىشىپ: «ئۇ كېپستەلەنسۇن!» دەپ دەپ تەلەپ قىلدى. ئاخىردا ئۇلارنىڭ سۆزلىرى باش كاھىنلار بىلەن بىرگە تەلەپ قىلىپ چىڭ تۇرۇۋالدى. ئۇلارنىڭ ھەمە باش كاھىنلارنىڭ چۇقانلىرى ئاخىر كۈچلۈك كەلدى.	ئەممە ئۇلار داۋاملاشتى، قاتىققى چاقىرىق بىلەن: «ئۇنى سەللەق قىلىسۇن!» بىراق ئۇلار يەنلا ھە دەپ چۇقان سېلىشىپ: «ئۇ كېپستەلەنسۇن!» دەپ دەپ تەلەپ قىلدى. ئاخىردا ئۇلارنىڭ سۆزلىرى باش كاھىنلار بىلەن بىرگە تەلەپ قىلىپ چىڭ تۇرۇۋالدى. ئۇلارنىڭ ھەمە باش كاھىنلارنىڭ چۇقانلىرى ئاخىر كۈچلۈك كەلدى.
LUK 23:24	پلاتۇس ئۇلارنىڭ تەلېرىنى قوبۇللاپ، دەرھال شۇنداق قىلىشقا قارار بەردى.	پلاتۇس ئۇلارنىڭ تەلېرىنى قوبۇللاپ، دەرھال شۇنداق قىلىشقا قارار بەردى.
LUK 23:25	ۋە ئۇلارنىڭ تىلىگىنىنى، يەنى توپلاڭ كۆتۈرۈش ۋە قاتىللىق ئۇچۇن زىنلەنغان ئادەمنى قويۇپ بەردى، ئەيسانى ئۇلارنىڭ خاھىشىغا تاپشۇرۇپ بەردى.	ئۇلار تەلەپ قىلغان كىشىنى، يەنى توپلاڭ كۆتۈرۈش ۋە قاتىللىق ئۇچۇن قاماقدا زىنلەنغان ئادەمنى قويۇپ بەردى ۋە ئەيسانى ئۇلارنىڭ خاھىشى بويچە تەسىلم قىلدى.
LUK 23:26	ۋە ئۇلار ئۇنى ئېلىپ كېتىۋاتقاندا، يولدا كۇرۇنى شەھىرىلىك سىمۇن كىشىنى توپتۇپ، كۇرسايىلىك بولغان ئۇنىڭغا سەلبىنى يۈكلىدى ۋە ئەيسا ئىسىملىك بىر كىشى سەھارادىن كېلىۋاتاتى؛ ئۇلار ئۇنى توپتۇپلىپ، كېپستىنى ئۇنىڭغا كۆتۈرگۈزۈپ، ئەيسانىڭ كەينىدىن ماڭدۇردى.	ئۇلار ئۇنى ئېلىپ كېتىۋاتقاندا، يولدا ئەرزىدىن كەلگەن سىمۇن ناملىق بىر كىشىنى توپتۇپ، كۇرسايىلىك بولغان ئۇنىڭغا سەلبىنى يۈكلىدى ۋە ئەيسا ئارقىسىدىن ماڭدۇردى.
LUK 23:27	ئەيسانىڭ كەينىدى زور بىر توپ خەلق پەسکە يۈرۈپ كېلىۋاتىپتۇ، بۇلارنىڭ كۆتۈرۈۋاتقان ئاياللارمۇ ئەگىشىپ كېلىۋاتاتى.	ئەيسا يەنيدىن زور بىر توپ خەلق پەسکە يۈرۈپ كېلىۋاتىپتۇ، بۇلارنىڭ ئارسىسىدا ئۇنىڭ ئۇچۇن ئېلىگەن ۋە يېغلاپ كېلىۋاتقان ئاياللارمۇ بار.
LUK 23:28	لېكىن ئەيسا كەپىنگە بۇرۇلۇپ ئۇلارغا: – ئەي بېرۇساپالىمنىڭ قىزلىرى! مەن ئۇچۇن يېغلىماڭلار، بەلكى ئۆزۈڭلەر ۋە بالىلىرىڭلار ئۇچۇن يېغلاڭلار!	ئەيسا يۈز توۋەھرتىپ ئۇلارغا دېدى: «ئەي بېرۇساپالىم قىزلىرى! مەن ئۇچۇن يېغلىمىڭلار، بەلكى ئۆزۈڭلەر ۋە بالىلىرىڭلار ئۇچۇن يېغلاڭلار!
LUK 23:29	چۈنكى سىلەرگە شۇنداق ئېغىر كۈنلەر كېلىدۈكىن، كىشىلەر: «تۇغماسلار، بالا كۆتۈرمىگەن قورساقلار ۋە ئېمتىمىگەن ئەمچەكلەر بەختلىكتۇر» – دېپىشىدۇ.	ئەممە سىلەرگە شۇنداق قولايسىز كۈنلەر كېلىپ قالىدۇ، خەلق دېپىشى: «تالاس قالغانلار بەختلىك، بالى كۆتۈرمەگەن قارىنلار ۋە سوت بەرمەگەن كۆكىسلەر تولۇق بەختلىكتۇر!»
LUK 23:30	شۇ ۋاقتىتا خەلق تاغلارغا: «ئۇستەمىزگە تۇشۇڭلار!»، دۆڭۈلەرگە: «بىزنى شۇ چاغدا كىشىلەر تاغلارغا: «ئۇستەمىزگە ئۆرۈل!»، دۆڭۈلەرگە: «ئۇستەمىزنى ياپ!» دەپ نىدا قىلىشىدۇ.	يائىقلىڭلار! دەپ ئاۋاز چىقىرىدۇ.
LUK 23:31	چۈنكى ئادەملەر يايپىشىل دەرەخكە شۇنداق ئىشلارنى قىلغان يەردە، قۇرۇپ كەتكەن دەرەخكە نېمە ئىشلار بولار؟! – دېدى.	ئەگەر ياش دەرەخكە بۇلارنى قىلىۋاتقاندا، قۇرۇق دەرەخكە نېمە بولىدۇ؟ دېدى.
LUK 23:32	ئىككى جىنايەتچىمۇ ئۆلۈمگە مەھكۈم قىلىنگىلى ئۇنىڭ بىلەن تەڭ ئېلىپ كېلىنگەندى.	ئىككى جىنايەتچىمۇ ئۇ بىلەن بىرگە ئېلىپ كېتىلىپ، ئۆلۈمگە مەھكۈم بولغان.
LUK 23:33	ۋە ئۇلار «باش سۆڭكە» دەپ ئاتالغان جايغا كەلگەندە، ئۇ يەردە ئۇنى ۋە يەنە ئىككى جىنايەتچىنى، بىرىنى ئۇنىڭ ئوڭ يېنىدا ۋە يەنە بىرىنى سول يېنىدا كېپىشىتكە تارتىنى.	ئۇلار گولگوتا دەپ ئاتالغان جايغا يەتكەندە، ئۇ يەردە ئۇنى ۋە ئىككى جىنايەتچىنى سەللەق قىلدى، بىرى ئوڭ تەرىپىتە، بىرى سول تەرىپىتە.
LUK 23:34	ئەيسا: – ئى ئاتا، ئۇلارنى كەچۈرگىن، چۈنكى ئۇلار ئۆزىنىڭ نېمە قىلىۋاتقانلىقىنى بىلەيدۇ. – دېدى. لەشكەرلەر چەڭ تاشلاپ، ئۇنىڭ كېيمىلىرىنى بۆلۈشۈۋالدى.	ئەيسا دېدى: ئاتا، ئۇلارنى كەچۈرگە، چۈنكى ئۇلار نېمە قىلىۋاتقانلىقىنى بىلەيدۇ. – دېدى. شۇنىڭ بىلەن لەشكەرلەر كېيمىلىرىنى بۆلۈپ تاشلىدى.
LUK 23:35	خەلق قارايتىن، يەھۇدىي رەھبەرلەر يېنىدا تۆرۈپ، ئۇنى مەسخىرە قىلىپ: خالايىق قاراپ تۇراتىن، يەھۇدىي ھۆكۈمدارلارمۇ يېنىدا تۆرۈپ ئۇنىڭغا باشقىلارنى قۇتقۇزۇغان! ئەگەر ئۇ راست خۇدانىڭ مەسھىي بولسا، ئۆزىنى راستىن خۇدانىڭ مەسھىي، ئۇنىڭ تاللىقىلىغىنى بولسا، ئۆزىنى قۇتقۇزۇپ قۇتقۇرسۇن! دېدى.	خەلق قارايتىن، يەھۇدىي رەھبەرلەر يېنىدا تۆرۈپ، ئۇنى مەسخىرە قىلىپ: خالايىق قاراپ تۇراتىن، يەھۇدىي ھۆكۈمدارلارمۇ يېنىدا تۆرۈپ ئۇنىڭغا باشقىلارنى قۇتقۇزۇغان! ئەگەر ئۇ راست خۇدانىڭ مەسھىي بولسا، ئۆزىنى راستىن خۇدانىڭ مەسھىي، ئۇنىڭ تاللىقىلىغىنى بولسا، ئۆزىنى قۇتقۇزۇپ قۇتقۇرسۇن! دېدى.

Reference	Before	After
LUK 23:36	باقسۇن! – دېپىشتى.	ئەسكەرلەر ئۇنى ھەزەر قىلىپ، بىنغا كېلىپ، سىركە تەقدىم قىلدى.
LUK 23:37	لەشكەرلەرمۇ ئۇنى مەسخىرە قىلىشىپ، بىنغا بېرىپ ئۇنىڭخا سىركە تەڭلەپ:	ئەگەر سەن يەھۇدىيىلارنىڭ يادىشاھى بولساڭ، ئۆزۈڭنى قۇتقۇزۇپ باق!
LUK 23:38	ئۇنىڭ ئۇستىدىكى تاختايغا گىرىكچە، لاتىنچە ۋە ئىبرانىيچە ھەريلەر بىلەن: «بۇ كىشى يەھۇدىيىلارنىڭ يادىشاھىدۇر» دەپ بېزىپ قويۇلغانىدى.	ئۇنىڭ ئۇستىدىكى تاختايغا گىرىكچە، لاتىنچە ۋە ئىبرانىيچە ھەريلەر بىلەن: «بۇ كىشى يەھۇدىيىلارنىڭ يادىشاھىدۇر» دەپ بېزىپ قويۇلغان.
LUK 23:39	ئۇنىڭ بىلەن بىلەن كىرسىتكە تارتىلغان ئىككى جىنايەتچىنىڭ بىرى ئۇنى ھاقارەتلىپ: – سەن مەسىھ ئەمە سەمىدىك؟ ئەمدى ئۆزۈگىسىمۇ، بىزنىمۇ قۇتقۇزۇھە! – دېدى.	ئۇنىڭ بىلەن بىلەن بىلەن كىرسىتكە تارتىلغان ئىككى جىنايەتچىنىڭ بىرى ئۇنى ھاقارەتلىپ: – سەن مەسىھ ئەمە سەمىدىك؟ ئەمدى ئۆزۈگىسىمۇ، بىزنىمۇ قۇتقۇزۇھە! – دېدى.
LUK 23:40	بىراق يەنە بىرى ئۇنىڭ گىپىگە تەنبىھ بېرىپ: سەن ئۆزۈڭ ئوخشاش ھۆكمۇنىڭ تېگىدە تۇرۇپ خۇدادىن قورقمايسەن؟	باشقىسى جاۋاب بەرىپ ئۇنى تەنقىد قىلدى: سەن خۇدا قورقمايسەن، چۈنكى بىز ئوخشاش جاۋاب تەۋىرىدە توْرمىز؟
LUK 23:41	بىزنىڭ جازالىنىشىمىز ھەقلقى، چۈنكى ئۆز قىلغان ئىشلىرىمىزنىڭ تېگىشلىك جازاسىنى تارتىتۇق؛ لېكىن بۇ كىشى ھېچقانداق ناتوغرا ئىش قىلمىغانغۇ! – دەپ جاۋاب بەردى.	بىزنىڭ جازالىنىشىمىز توغرا، چۈنكى ئۆز قىلغان ئىشلىرىمىزنىڭ جاۋابنى توتۇۋاتپىتۇق؛ لېكىن بۇ كىشى ھېچ نەرسە خاتا قىلىمغاڭانغۇ! دەپ جاۋاب بەردى.
LUK 23:42	ئاندىن، ئۇ ئىساغا: – ئى رەب، يادىشاھىلىقىڭ بىلەن كەلگىنىڭدە، مېنى ياد قىلغىن، – دېدى.	ئاندىن، ئۇ ئىساغا: ئى رەب، سېنىڭ يادىشاھىلىقىڭ كەلگەندە، مېنى ئەسلىه، دېدى.
LUK 23:43	ئەيسا ئۇنىڭغا: – بەرھەق، مەن ساڭى ئېتىايىكى، بۇگۇن سەن مەن بىلەن بىلە جەنەتتە بولىسىن. – دېدى.	ئەيسا ئۇغا: «ھەقىقى، مەن ساڭا دەيمەن، بۇگۇن سەن مەنەن بىرگە جەنەتتە بولىسىن», دېدى.
LUK 23:44	ئەمدىلا ئالتنىچى سائەت بولغاندا، كۈن فەشال بولۇپ قالغاندا، يۇتون يەر ھازىر ئالتنىچى سائەت بولۇپ، يۇتون زېمىننى توققۇزىنچى سائەتكىچە توققۇزىنچى سائەتكىچە قاراڭغۇلۇق باستى.	ئەمدىلا ئالتنىچى سائەت بولغاندا، كۈن فەشال بولۇپ قالغاندا، يۇتون يەر ھازىر ئالتنىچى سائەت بولۇپ، يۇتون زېمىننى توققۇزىنچى سائەتكىچە قاراڭغۇلۇق باستى.
LUK 23:45	قۇياش نۇرنى بەرمىدى ۋە ئىبادەتخانىنىڭ يەردىسى توساتىن ئوتتۇرسىدىن يېرتىلىپ ئىككى پارچە بولۇپ كەتتى.	ماقدەسىنىڭ يەردىسى ئوتتۇرسىدىن يارىلىپ ئىككى بۆلەك بولۇپ كەتتى.
LUK 23:46	ئەيسا قاتىق ئاۋااز بىلەن نىدا قىلغاندىن كېسىن: – ئى ئاتا! روھىمنى قولۇڭغا تاپشۇرۇدۇم، – دېدى-دە، تىنلىق توختاپ، جان ئۆزىدى.	ئەيسا كۆچلۈك ئاۋااز بىلەن بالكىچە چىقارىپ: ئى ئاتا! مەنىڭ روھىمنى سىرزگە تاپشۇرۇماهن، دېدى ۋە كېسىن جان تەركى قىلدى.
LUK 23:47	ئۇ يەرde تۇرغان يۈزبىشى يۈز بەرگەن ئىشلارنى كۆرۈپ: – بۇ ئادەم ھەقىقتەن دۇرۇس ئادەم ئىكەن! – دەپ خۇدانى ئۆلۈغلىدى.	ئۇ جايىدا تۇرغان قوماندان بولغان ئىشلارنى كۆرگەندىن كېسىن: 'بۇ كىشى ھەقىقتىنلا ھەقدار ئادەم ئىكەن!' دېدى ۋە خۇدانى ھەمەدە قىلدى.
LUK 23:48	ۋە بۇ مەنزىرىنى كۆرۈشكە يېغىلغان بارلىق خەلق يۈز بەرگەن ئىشلارنى كۆرۈپ كۆرگەنلەر بىلەن ئۆرۈپ ئۆرۈپ كۆرگەنلەر كۆرگەنلەن كېسىن، كۆكەكلىرىنى سۇرۇپ، ئۆپلىرىگە قايتىپ كەتتى.	ۋە بۇ كۆرۈش ئۆچۈن يېغىلغان بارلىق خەلق، بولغان ئىشلارنى كۆرگەندىن كېسىن، كۆكەكلىرىنى سۇرۇپ، ئۆپلىرىگە قايتىپ كەتتى.
LUK 23:49	ۋە ئۇنى تونۇيدىغان بارلىق كىشىلەر ۋە گاللىيەدىن ئۇنىڭغا ئەگىشىپ كەلگەن ئاياللار بىراتقا تۇرۇپ، بۇ ۋەقەلەرگە قاراپ تۇردى.	ھەم ئۇنى تونۇيدىغان بارلىق كىشىلەر بىلەن گاللىيەدىن كېلىپ ئۇنى ئەگىشىگەن ئاياللار بىراتقا تۇرۇپ، بۇ ۋەقەلەرگە قاراپ تۇردى.
LUK 23:50-51	ۋە مانا شۇ يەرde كېڭەشمىدىكىلەردىن يوسوپ ئىسىملىك بىرى بار ئىدى. ئۇ ئۆزى ئاككۆخۈل ۋە ئادەم ئادەم بولۇپ، ئۇلارنىڭ مەسلىھەتىگە ۋە قىلغىنىغا قوشۇلمىغاندى. ئۆزى يەھۇدىيە ئۆلکىسىدىكى ئارىماتىيا دېگەن بىر شەھەردىن بولۇپ، خۇدانىڭ يادىشاھىلىقىنى تەلمۇرۇپ كۇتەتتى.	شۇ يەرde كېڭەش ئەزالىنىڭ بىرى يوسوپ بار ed. ئۇ ياخشى ۋە ئادىل كىشى بولۇپ، ئۇلارنىڭ قارارى ۋە ئىشلىرىگە قاتناشقا ئەمەس. ئۇ يەھۇدىيەردىكى ئارىماتىيا شەھەردىن كەلگەن ۋە خۇدا يادىشاھىلىقىنى كۇتۇپ تۇراتتى.
LUK 23:52	ئۇ ئۆزى يېلاتۇسنىڭ ئالدىغا بېرىپ ئەيسانىڭ جەستىنى بېرىشنى تەلەپ قىلدى;	ئۇ يېلاتۇسقا بارىپ، ئەيسا جەسىدىنى بەرگۈزۈشنى ئىستەپ سورىدى
LUK 23:53		

Reference	Before	After
LUK 23:54	ۋە ئۇنى كىپستىن چۈشۈرۈپ كاتاپ بىلەن كېپەنلەپ، قورام تاشتن ئويۇپ ياسالغان، ھېچكىم قويۇلمىغان بىر قەبرىگە دەپىنە قىلدى.	ئۇ ئۇنى سەللەكتىن ئاستىغا چۈشۈرۈپ، بىر ياراق ياراق بىلەن قايلاپ، تاشتن قېزىلغان، ھېچ كىشى قويۇلمىغان يېڭى قەبرىگە قويۇپ دەپىنە قىلدى.
LUK 23:55	ۋە ئۇنىڭ بىلەن گاللىيەدىن كەلگەن ئاياللار يۈسۈيکە ئەگىشىپ، قەبرىنى ۋە ئۇنىڭ جەسەتىنىڭ قانداق قويۇلغىنىنى كۆردى.	بۇ كۇن تەيارلىق كۇنى يولۇپ، شابات كۇنى بېقىن كېلىپ قالدى. ئۇ بىلەن گاللىيەدىن كەلگەن ئاياللار قەبرىنى ۋە جەسەتنى قانداق قويۇلغانلىقىنى كۆردى.
LUK 23:56	ئاندىن پېنىپ بېرىپ ئەتىرلەر ۋە خۇش يۇراقلقى بۇيۇملارنى تەيار قىلدى ۋە تەۋاتىكى ئەمەر بويىچە شابات كۇنى ئارام ئېلسىتى.	ئاندىن قايتىپ كەلدى، ئەتىرلەر ۋە ياقىملق بۇيۇملارنى تەيارلىدى، ۋە ئەهدىنىڭ بۇيرۇقى بويىچە شابات كۇنى ئارام قىلدى.
LUK 24:1	ئەمدى ھەپتىنىڭ بىرىنچى كۇندە تاڭ يۇرای دەپ قالغاندا، ئاياللار ئۆزلىرى تەيارلىغان ئەتىرلەرنى ئېلىپ، قەبرىگە كەلدى.	ھەپتىنىڭ بىرىنچى كۇنى، تاڭ سەھەردە، ئاياللار تەيارلىغان ئەتىرسىنى ئېلىپ، قەبرىگە باردى.
LUK 24:2	ئۇلار قەبرىنىڭ ئاغزىدىكى تاشنىڭ دومىلىتىپلىككىنى كۆردى؛	ئۇلار قەبرىنىڭ ئاغزىدىكى تاشنى يولغا چىقىپ كەتكەنلىكىنى كۆردى.
LUK 24:3	ئۇلار قەبرىگە كىرىپ قاراپ كۆردى، رەب ئەيسانىڭ جەسىدى يوق تۇراتى.	ئۇلار قەبرىگە كىرىپ قاراپ كۆردى، رەب ئەيسانىڭ جەسىدى يوق تۇراتى.
LUK 24:4	ۋە شۇنداق بولدىكى، ئۇلار بۇنىڭدىن ياتپاراق يولۇپ تۇرغاندا، مانا، نۇر چاقناب تۇرىدىغان كىيمىلەرنى كىيگەن ئىككى زات ئۇلارنىڭ پېندا تۇيۇقسىز پەيدا بولدى.	ئۇلار بۇ ھەقتە هايран يولۇپ تۇرغاندا، يارقىن نۇر سۈرەتلەك كىيمىلەر كىيگەن ئىككى كىشى، كۇتۇلمىگەندە ئۇلارنىڭ پېندا چىقىپ كەلدى.
LUK 24:5	ئاياللار قاتىق ۋەھىمگە چۈشۈپ، يۈزلىرىنى يەرگە تۆۋەنگە باستى، ئىككى زات ئۇلارغا: – نېمە ئۆچۈن تىرىك بولغۇچىنى ئولگەنلەرنىڭ ئارسىدىن ئىزدەيسىلەر؟	ئاياللار قاتىق قورقۇپ كەتتى، يۈزلىكلىرىنى يەرگە تۆۋەنگە باستى، ئىككى كىشى ئۇلارغا دېدى: ‘تىرىك كىشىنى نېمە ئۆچۈن ئولگەنلەر ئىجىدىن ئىزدەپ تۇرۇۋاتىسىز؟’
LUK 24:6-7	ئۇ بۇ يەردە ئەمەس، بەلكى ئۇ تېرىلىدى! ئۇ تېخى گاللىيەدە تۇرغان ۋاقتىدا، ئۇنىڭ سىلەرگە نېمىنى ئېتىقىنىنى، يەنى: ‘ئىنسانئوغلىنىڭ گۇناھكار تېرىلىشى مۇقەرەرددۇ’ دېگەنلىرىنى. ئادەمەرنىڭ قولىغا تاپشۇرۇلۇپ، كېپىتلىنىپ، ئۆچىنجى كۇنى قايتا تېرىلىشى مۇقەرەرددۇ’ دېگەنلىرىنى ئەسلهەپ بېقىڭلار! – دېدى.	ئۇ بۇ يەردە يوق، ئۇ تېرىپ كەتكەن! گاللىيەدە تۇرغاندا سىلەرگە دەپ بەركەنلىرىنى ئەسلهڭلار، يەنى: ‘ئىنسانئوغلى گۇناھكارلارنىڭ قولىدا تۇقۇزۇلۇپ، سەللەك چىقىپ، ئۆچىنجى كۇنى قايتا تېرىلىدۇ’ دېگەنلىرىنى.
LUK 24:8	ۋە ئۇلار ئۇنىڭ دەل شۇنداق دېگىننى ئېسگە ئېلىشتى؛	ئۇلار ئۇنىڭ سۆزلەرنى ئەسلهدى
LUK 24:9	ۋە قەبرىدىن قايتىپ، بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى ئون بىرەيلەنگە، شۇنداقلا قالغان مۇخلسلارنىڭ ھەممىسىگە يەتكۈزدى.	ئۇلار قەبرىدىن قايتىپ كەتتى فە بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى ئون بىر كىشىگە، شۇنداقلا قالغان بارلىق كىشىلەرگە خەۋەر بەردى.
LUK 24:10	روسوۇلارغا بۇ خەۋەرلەرنى سۆزلەپ بەرگەنلەر ماجىاللىق مەريهم، يوانانَا، ياقۇنىڭ ئانىسى مەريهم ۋە ئۇلار بىلەن بىلە بولغان باشقى ئاياللار ئىدى.	روسوۇلارغا بۇ خەۋەرلەرنى سۆزلەپ بەرگەنلەر ماجىاللىق مەريهم، يوانانَا، ياقۇنىڭ ئانىسى مەريهم ۋە ئۇلار بىلەن بىرگەن بولغان باشقى ئاياللار ئىدى.
LUK 24:11	لېكىن ئاياللارنىڭ بۇ ئېتقاتلىرى ئۇلارغا ئەيسانىدەك بىلىنىدى، ئۇلار ئۇلارنىڭ سۆزلىرىگە ئىشەنمدى.	لېكىن ئاياللارنىڭ بۇ دېگەنلىرى ئۇلارغا بىكار سۆز قاتارلاپ كەتتى، ئۇلار ئۇلارنىڭ سۆزلىرىگە ھېچ ئىشەنمدى.
LUK 24:12	بىراق بېتىر تۇرۇپ كەتتى، قەبرىگە يۈگۈرۈپ باردى. ئۇ باسىنى تۆۋەنلىتىپ قەبرە ئىچىگە قاربۇنىدى، يالغۇز كاتاپ كېپەنلىكىنىڭ تىلىم-تىلىم يارچىلىرىنى كۆرۈپ، يوز بەرگەن ئىشلارغا تەئەججۇزلىنىپ ئۆيگە قايتىپ كەتتى.	بىراق بېتىر تۇرۇپ كەتتى، قەبرىگە يۈگۈرۈپ باردى. ئۇ باسىنى تۆۋەنلىتىپ قاربىدى، يالغۇز كاتاپ يارچىلىرىنى كۆرۈپ، بۇ نېمە بولغانلىقىنى ئۆيلىنىپ تۇرۇپ ئۆيگە قايتىپ كەتتى.
LUK 24:13	ھەم شۇ كۇنى، ئۇلارنىڭ ئىككىسى يېرۇسالىمدىن تەخمىنەن 11 كىلومېتىر ۋە مانا، شۇ كۇندە ئۇلاردىن ئىككىلەن يېرۇسالىمدىن ئون بىر چاقرىم يېرالقىتكى ئېمايۇس دېگەن كەتكە كېتىپ باراتنى.	ھەم شۇ كۇنى، ئۇلارنىڭ ئىككىسى يېرۇسالىمدىن تەخمىنەن 11 كىلومېتىر ۋە مانا، شۇ كۇندە ئۇلاردىن ئىككىلەن يېرۇسالىمدىن ئون بىر چاقرىم يېرالقىتكى ئېمايۇس قەشتەسىگە كېتىپ باراتنى.
LUK 24:14	ئۇلار يۈز بەرگەن بارلىق ئىشلار توغرىسىدا سۆزلىشىپ كېتىۋاتاتنى.	ئۇلار بارلىق بولغان ئىشلار هەققىدە سۆھبەت قىلىپ تۇرۇۋاتاتنى
LUK 24:15	ئۇلار سۆھبەت قىلىپ تالاشقان دەم، ئەيسا ئۆزى بېقىنلىشىپ كەلدى ۋە ۋە شۇنداق بولدىكى، ئۇلار سۆزلىشىپ-مۇلاھىزلىشىپ كېتىۋاتاتنىدا، مانا	ئۇلار سۆھبەت قىلىپ تالاشقان دەم، ئەيسا ئۆزى بېقىنلىشىپ كەلدى ۋە شۇنداق بولدىكى، ئۇلار سۆزلىشىپ كېتىۋاتاتنىدا، مانا

Reference	Before	After
LUK 24:16	ئەپسا ئۆزى ئۇلارغا يېقىنىشىپ كېلىپ، ئۇلار بىلەن بىلە ماڭدى؛ لېكىن ئۇلارنىڭ كۆزلىرى ئۇنى تونۇشتىن تۇتۇلدى.	ئۇلار بىلەن بىرگە يۈرۈشنى باشلىدى؛ بىراق ئۇلارنىڭ كۆزلىرى ئۇنى تونۇشتىن چەكلنىپ قالدى.
LUK 24:17	ئۇ ئۇلاردىن: – كېتىۋېتىپ نېمە ئىشلار توغرۇلۇق مۇنازىرىه قىلىشۇۋاتىسىلەر؟ – دەپ سورىدى. ئۇلار قايغۇلۇق قىيابىتتە توختاپ،	ئۇ ئۇلارغا سورىدى: « يولدا نېمە توغرۇلۇق سۆزلەرنى بىرى-بىرىڭلار بىلەن ئالماشتۇرۇۋاتىسىلەر ۋە سىلەر قايغۇلۇق ھالدا بولۇۋاتىسىلەر؟»
LUK 24:18	ئۇلاردىن بىرى كلىيوپايس جاۋاپ بېرىپ: « بېرۇسالىمدا سەنلا بىگانە بولۇپ ئۇلاردىن كلىيوپايس ئىسلىك بىرى جاۋاپ بېرىپ: – بېرۇسالىمدا تۇرۇيمۇ، مۇشۇ كۈنلەردە شۇ يەردە يۈز بەرگەن ۋەقەلەردىن بىرىدىن بەر خەۋەر تايىغان مۇسایپىر سەن ئوخشىمىسىن؟! – دېدى.	ئۇلاردىن بىرى كلىيوپايس جاۋاپ بېرىپ: « بېرۇسالىمدا سەنلا بىگانە بولۇپ ئۇلاردىن بىرى كۈنلەردە بۇ يەردە بولغان ئىشلارنى بىلمەمسەن؟» دېدى. تۇرۇمىسىن، بۇ كۈنلەردە بۇ يەردە بولغان ئىشلارنى بىلمەمسەن؟ دېدى.
LUK 24:19	ۋە ئۇ ئۇلاردىن: – نېمە ۋەقەلەر بولىدى؟ – دەپ سورىدى. « ناسارەتلىك ئىساغا مۇناسىۋەتلىك ۋەقەلەر! » – دېدى ئۇلار، – « ئۇ ئۆزى خۇدانىڭ ئالدىنىمۇ، بارلىق خەلقنىڭ ئالدىنىمۇ ئەمەلەدە ۋە سۆزىدە قۇدرەتلىك بىر يېغەمبەر بولۇپ،	ئۇ ئۇلارغا سورىدى: « ئەتراپ قايىسى ئىشلارنى دېسىڭلار؟ ئۇلار ئۇنىڭغا جاۋاپ بېرىپ: « ناسارەتلىق ئەپسا ھەققىدىكى ئىشلار! ئۇ خۇدا ۋە ھەممە خەلق ئالدىدا قىلىشلىرى ۋە سۆزلەشلىرى بىلەن كۈچلۈك بىر يېغەمبەر بولغان ئىدى' دېدى.
LUK 24:20	باش كاھنيلار ۋە بىزنىڭ رەھبەرلەر ئۇنى ئۆلۈم جازاسىغا تاپشۇرۇپ، سوت باش كاھنيلار ۋە ھۆكۈمدارلىرىمىز ئۇنى ئۆلۈم ھۆكۈمىگە تاپشۇرۇپ، كېرىستەتلىق.	قىلغان ۋە ئۇنى سەلپقا چۈشۈرۈپ تۆلتۈرگەن.
LUK 24:21	بىز ئەسىلەدە ئۇنى ئىسرائىلغا ھەمجەمەت بولۇپ ئازاد قىلىدىغان زات ئىكەن، دەپ ئۆمىد قىلغانسىدۇق. لېكىن ئىشلار شۇنداق بولىدى، ھازىر بۇ ۋەقەلەر يۈز بەرگىنگە ئۈچىنچى كۈن بولىدى؛	بىز ئەسىلەدە ئۇنى ئىسرائىلنى قۇتقۇزاتغۇچى دەپ ئۆمىدىلىنىپ كەتتۇق، لېكىن بۇ ھەممىسىدىن باشقا، بۇ ئىشلارغا ئۆچ كۈن ئۆتۈپ كەتنى؛
LUK 24:22	يەنە كېلىپ، ئارىمىزدىكى بىرئەچە ئايال ھەم بىزنى ھالىڭ-تالڭا ئەنە كېلىپ، چۈنكى ئۇلار بۈگۈن تالڭا سەھەرde قەبرىگە بېرىپتىكەن،	يەنە بولۇپ كەتنى، بىزنىڭ ئارىدا بىر نەچە ئايال بىزنى ھەيران قالدۇردى. چۈنكى ئۇلار ئەرتە سەھەرde قەبرىگە بارغان.
LUK 24:23	ئۇنىڭ جەستىنى تاپالماي قايتىپ كېلىپ: « بىزگە بىرئەچە يەرسىتە يەرسىتە كۆرۈنۈپ كەتنى، ئۇلار « ئۇ تېرىپ قالدى! » دېدى؛ دەپ ئېتىپتۇ. غايىبانە كۆرۈنۈشتە ئايان بولۇپ، « ئۇ تېرىك! » دېدى	ئۇنىڭ جەسىدىن تاپالماي قايتىپ كەلگەنلەر: « بىزگە بىر نەچە ئۇنىڭ جەستىنى تاپالماي قايتىپ كەلگەنلەر: « بىزگە بىر نەچە ئەنە كۆرۈنۈپ كەتنى، ئۇلار « ئۇ تېرىپ قالدى! » دېدى؛ دەپ ئېتىپتۇ.
LUK 24:24	شۇ ۋاقتىتا بىز ئارىدا بەزىلەر قەبرىگە بارغان، ئاياللار دېگەندەك نەرسىلەرنى بۇنىڭ بىلەن ئارىمىزدىن بىرئەچە يەلەن قەبرىگە بېرىپ، ئەھۋالنىڭ دەل ئاياللارنىڭ ئېيتقىنىدەك ئىكەنلىكىنى بايقاپتۇ. لېكىن ئۇنى ئۇلارمۇ كۆرمەيتۇ. تولۇق تاپقان، لېكىن ئۇنى كۆرمەيتى.	شۇ ۋاقتىتا بىز ئارىدا بەزىلەر قەبرىگە بارغان، ئاياللار دېگەندەك نەرسىلەرنى بۇنىڭ بىلەن ئارىمىزدىن بىرئەچە يەلەن قەبرىگە بېرىپ، ئەھۋالنىڭ دەل ئاياللارنىڭ ئېيتقىنىدەك ئىكەنلىكىنى بايقاپتۇ. لېكىن ئۇنى ئۇلارمۇ كۆرمەيتۇ.
LUK 24:25	ئەپسا ئۇلارغا: – ئەي نادانلار، يېغەمبەرلەرنىڭ ئېيتقانلىرىنىڭ ھەممىسىگە ئىشىنىشكە قەلبىنى گالالرا	ئەپسا ئۇلارغا دېدى: « ئەي، سىلەر نادانلار، يېغەمبەرلەرنىڭ ئېيتقانلىرىنىڭ ھەممىسىگە ئىشىنىشكە قەلبىنى گالالرا بولۇشلار!
LUK 24:26	مەسىھنىڭ ئۆزىگە خاس شان-شەرپىگە كىرىشتن بۇرۇن، مۇشۇ جاپا- مۇشەققەتلەرنى بېشىدىن ئۆتكۈزۈشى مۇقەررەر ئەمەسمىدى؟ – دېدى.	مەسىھ بۇ قىينچىلىق-مەشەققەتلەرنى باشدىن keçirip، ئۆز شان- شەرپىگە كىرىشى لازىم ئەمەسمىدى؟ دېدى.
LUK 24:27	ئاندىن يۇتون تەۋرات-زەبۇردىن، مۇسا ۋە باشقۇ بازقا بارلىق يېغەمبەرلەرنىڭ يازمىلىرىدىن باشلاپ ئۇ ئۆزى ھەققىدە ئالدىن يۇتولگەنلىرىنى ئۇلارغا شەرە بېرىپ چۈشەندۈردى.	ئاندىن تەۋرات ۋە يېغەمبەرلەرنىڭ كىتاپلىرىدىن باشلاپ، ئۇ ئۆزى ھەققىدە ئاللىبۇرۇن يېزىلغان نەرسىلەرنى ئۇلارغا قولالىق چۈشەندۈردى.
LUK 24:28	ئۇلار باردىغان كەنتكە يېقىنلاشقا نادانلاردا، ئۇ يېراقراق بىر بەرگە باردىغانلىق تۇراتنى.	ئۇلار كەنتكە يېقىنلاشقا نادانلاردا، ئۇ يېراققا باردىغانلىقنى كۆرسەتى.
LUK 24:29	لېكىن ئۇلار ئۇنى تۇتۇۋېلىپ: – كەچ كېرىپ قالدى، ھېلىلا كۈن ئولتۇردىو. بىز بىلەن بىلەن قونۇپ قالغان، – دەپ ئۆتۈندى. شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۇلار بىلەن قونغىلى ئۆيگە كىرى.	بىراق ئۇلار ئۇنى تۇتۇۋېلىپ: « ئەمدى كەچ بولۇپ قالدى، كۈن ئاز قالدى. بىز بىلەن بىلەن قالا يېلىلى، دەپ ئۆرۈشۈپ سورىدى. شۇڭلاق ئۇ ئۇلار بىلەن بىرگە ئۆيگە كىرى.
LUK 24:30	ئۇ ئۇلار بىلەن ئۆستەلەدە ئولتۇرغاندا، نانى قولغا ئېلىپ، ئاللاھقا رەھمەت ۋە شۇنداق بولدىكى، ئۇ ئۇلار بىلەن داستىخاندا ئولتۇرغاندا، نانى قولغا ئېلىپ، خۇداغا تەشەكۈر ئېيتى، ئاندىن نانى ئوشتوپ ئۇلارغا تۇتى.	ئۇ ئۇلار بىلەن ئۆستەلەدە ئولتۇرغاندا، نانى قولغا ئېلىپ، ئاللاھقا رەھمەت ۋە شۇنداق بولدىكى، ئۇ ئۇلار بىلەن داستىخاندا ئولتۇرغاندا، نانى قولغا ئېلىپ، خۇداغا تەشەكۈر ئېيتى، ئاندىن نانى ئوشتوپ ئۇلارغا بهەتتى.

Reference	Before	After
LUK 24:31	ئۇلارنىڭ كۆزلىرى شۇئان ئېچىلىپ، ئۇنى تونۇدى؛ شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۇلارنىڭ ئالدىدىن غايىب بولدى.	ئۇلارنىڭ كۆزلىرى ئېچىلىپ كەتتى، ئۇنى توناشتى؛ شۇنىڭغا ئۇ ئۇلارنىڭ ئالدىدا يوقاپ كەتتى.
LUK 24:32	ئۇلار بىر-بىرىگە: – ئۇ يولدا بىز بىلەن ياراڭلىشىپ، بىزگە مۇقىددەس يازمىلارغا شەرە بەرگەندە، يۈرەك-ياغىرىمىز گويا ئوتتەك يانمىدىمۇ؟! – دېپىشتى.	ئۇلار بىر-بىرىگە: «ئۇ يولدا بىز بىلەن سۆھبەت قىلىپ، بىزگە يازمىلارنى ئېنىق ئاچقاңدا، يۈرەك-ياغىرىمىز قانداق ئوتتەك يالتاۋاتقان بولمىغانمۇ؟» دېدى.
LUK 24:33-34	ۋە ئۇلار شۇ ھامان تۇرۇپ يېرۇسالىمغا قايتىپ كەلدى. ئۇلار ئىككىسى ئون بىرەيلەن بىلەن ئۇلارنىڭ ھەماھلىرىنىڭ بىر يەرگە يېغلىپ «رەب ھەقىقەن تىرىلگەن! ئۇ سىمونغا كۆرۈنگەن!» دەپ سۆزلىشىۋاتاتى. تۇرغىنىنىڭ ئۇستىنىڭلا چۈشتى، ئۇلار: «رەب راستىن تىرىلىپتۇ. ئۇ سىمونغا كۆرۈنۈپتۇ!» دېپىشىۋاتاتى.	ئۇلار دەرھال تۇرۇپ يېرۇسالىمغا قايتىپ كەلدى. ئۇلار ئىككىسى كەلگەندە، ئۇن بىر بایقۇچى بىلەن دوستلار بىرگە توپلىنىپ تۇراتتى، ئۇلار: «رەب ھەقىقەن تىرىلگەن! ئۇ سىمونغا كۆرۈنگەن!» دەپ سۆزلىشىۋاتاتى.
LUK 24:35	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار ئىككىلەنمۇ يولدا يۈز بەرگەن ئىشلارنى ۋە ئۇ ناننى يۈشتۈۋاتقاندا ئۇنىڭ ئۆزلىرىگە قانداق تونۇلغىنىنى كۆيچىلىكە سۆزلەپ بەردى.	شۇ ۋاقتىتا ئۇلار ئىككىسى يولدا بولغان ئىشلارنى ۋە ئۇ ناننى سۆكۈپ تۇرغاندا ئۇنىڭ ئۆزلىرىگە قانداق تونۇلغانلىقىنى ھەممىسىگە سادا لاب سۆزلەپ بەردى.
LUK 24:36	ۋە ئۇلار بۇ ئىشلار ئۆستىدە سۆزلىشىۋاتقاندا، ئەيسا ئۆزى توساتتن ئۇلارنىڭ ئوتتۇرسىدا يەدا بولۇپ: – سىلەرگە ئامان-خاتىرجەملىك بولغا يى! – دېدى.	ئۇلار بۇ ئىشلار توغرلۇق سۆزلەپ تۇرغاندا، ئەيسا شۇ يەرلىك كۆرۈنۈپ قالدى ئۇلارنىڭ ئوتتۇرسىدا ۋە: «سىلەرگە تىنچلىق بولسۇن!» دېدى.
LUK 24:37	ئۇلار بىرەر روهنى ئۇچراتتۇقىمۇ نىمە، دەپ خىيال قىلىپ، ئالاقزادە بولۇشۇپ ۋەھىمىگە چۈشتى.	ئۇلار روھ كۆرگەن دەپ ئويلاپ قالدى، ھېرمان بولۇپ قورقۇپ كەتتى.
LUK 24:38	ئۇ ئۇلارغا: – نىمىگە شۇنچە ئالاقزادە بولۇپ كەتسىلدار؟ نېمىشقا قەلبىڭلاردا شەك-گۇمان چىقىپ تۇرىدۇ؟	ئۇ ئۇلارغا: «نىمىگە بۇ قەدەر تەپىشلىق بولىدىڭلار؟ قەلبىڭلاردا نېمىشقا شۇبەھە بار؟»
LUK 24:39	قوللىرىمغا ۋە يۇتلېرىمغا قاراپ بېقىڭلار! مېنىڭ ئۆزۈم ئىكەنلىكىمنى بىلىڭلار! مېنى توتۇپ كۆرۈڭلار، روهنىڭ ئەت بىلەن سۆكىكى يوق، لېكىن مەندە بارلىقىنى كۆرسىلەر، – دېدى.	قوللىرىمغا ۋە يۇتلېرىمغا قاراڭلار! مەن ئۆزۈم! مەندى تۇتۇپ كۆرۈڭلار، چۈنكى روھدا ئەت بىلەن سۆكەك يوق، بىراق مەندە ئەت بىلەن سۆكەك بار.
LUK 24:40	ۋە شۇنداق دېگەچ ئۇلارغا يۇت-قولنى كۆرسەتتى.	ئۇ شۇ دېگەندە، ئۇلارغا قولى ۋە يۇتىنى كۆرسەتتى.
LUK 24:41	ئۇلار خۇشلۇقتىن كۆزلىرىگە ئىشەنگۈسى كەلمەي ھەيران ئۆزۈمەس تۇرغىنىدا ئۇ ئۇلاردىن: – سىلەرنىڭ بۇ يەردە يېگۈدەك نەرسەڭلار بارمۇ؟ – دەپ سورىدى.	ئۇلار خۇشلۇلىق ئۇچۇن كۆزلىرىگە ئىشەنگەي ھەيران بولۇپ تۇرغاندا، ئۇ ئۇلارغا: «بۇ يەردە بېيەتىك نەرسىلەر بارمۇ؟» دەپ سورىدى.
LUK 24:42	ئۇلار بىر يارچە بېلىق كاۋىپىن ۋە بىر يارچە ھەسەل كۆنلىكىنى ئۇنىڭغا سۇنۇۋندى،	ئۇلار ئۇغا بىر تال يىشىرىگەن بېلىق بىلەن بىر تال ھەسەل توبىجا بەردى.
LUK 24:43	ئۇ ئېلىپ ئۇلارنىڭ ئالدىدا يېدى.	ئۇ ئېلىپ ئالدى ۋە ئۇلارنىڭ قارشىسىدا يېدى.
LUK 24:44	ئاندىن ئۇ ئۇلارغا: – مانا بۇ مەن سىلەر بىلەن بولغان ۋاقتىمدا سىلەرگە ئېپتىقان: «مۇسا خاتىرىلىكەن تەۋرات قافۇنى، يەرگەمەرلەرنىڭ يازمىلارى ۋە زېبۇردا مېنىڭ تۇغرامدا يۇتۇلگەننىڭ ھەممىسى چوقۇم ئەمەلگە ئاشۇرۇلماي قالمايدۇ» دېگەن سۆزلىرىم ئەمەسمۇ؟ – دېدى.	شۇندان ئۇ ئۇلارغا دېدى: «مەن سىلەر بىلەن بولغاندا سىلەرگە ئېپتىقان: «مۇسا خاتىرىلىكەن تەۋرات قافۇنى، يەرگەمەرلەرنىڭ يازمىلارىدا زېبۇردا مېنىڭ ھەقىقدە يېزىلغان بارلىق ئىشلار تولۇق ئەمەلگە ئاشۇرۇلدى».»
LUK 24:45	شۇنىڭ بىلەن ئۇ مۇقىددەس يازمىلارنى چۈشىنىشى ئۇچۇن ئۇلارنىڭ زېھىنلىرىنى ئاچتى	شۇ ۋاقتىتا ئۇ ئۇلارنىڭ ئەقلىلىرىنى ئاچتى، شۇنىڭ بىلەن مۇقىددەس يازمىلارنى ياخشى چۈشىنىدىغان بولدى
LUK 24:46	ۋە ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – مۇقىددەس يازمىلاردا شۇنداق ئالدىن يۇتۇلگەنکى ۋە شۇ ئىش مەسھىنىڭ ئۆزىگە توغرا كەلدىكى، ئۇ ئازاب چېكىپ، ئۇچىنچى كۇندە ئۆلگەنلەر ئارىسىدىن تىرىلىدۇ،	ئۇلارغا دېدى: بۇ يازمىلاردا بېزىلغانچە، مەسىھ ئازاب كۆرۈپ، ئۇچىنچى كۇنى قايتا تىرىلىدۇ،

Reference	Before	After
JHN 1:14	ئىرادىسىدىن ئەمەس، بەلكى خۇدا دىن تۆرەلگەن بولىدۇ.	بىلەن تۇغۇلاماسىنىن، بەلكى خۇدا تەرىپتىن تۇغۇلغان بولىدۇ.
JHN 1:15	كالام ئىنسان بولدى ھەم ئارىمىزدا ماڭالاشتى ۋە بىز ئۇنىڭ شان-شەرىپىگە قارىدۇق؛ ئۇ شان-شەرىپ بولسا، ئاتىنىڭ يېنىدىن كەلگەن، مېھر-شەرىقەت ۋە ھەقىقەتكە تولغان بىرىدىرىپ بىگانە ئوغلىنىڭكىدۇر.	سۆز تەن بولۇپ كەلدى ۋە بىز بىلەن بىرگە ياشاشقا باشلادى، بىز ئۇنىڭ جالالنى كۆرگەن بولدۇق؛ بۇ جالال، ئاتا تەرىپتىن كەلگەن، ېقەت بىرلا يەككە ئوغۇلنىڭكى، مېھر ۋە ھەقىقەت بىلەن تولغان.
JHN 1:16	(يەھيا ئۇنىڭغا گۇۋاھلىق بېرىپ: – مانا، مەن سىلەرگە: «مەندىن كېپىن كىشى شۇ، مەندىدىن كېپىن كەلگەن بىرى، لېكىن ئۇ مەندىن ئالدىدا بولۇپ كەلگۈچى مەندىن ئۆستۈندۇر، چۈنكى ئۇ مەن دۇنياغا كېلىشتىن بۇرۇنلا بولغانسىدى» دېگىننم دەل مۇشۇ كىشىدۇر! – دەپ جار قىلدى)	يەھيا ئۇنىڭ ئۇچۇن گۇۋاھلىق بەردى ۋە جاكارلىدى: «مەن دەپ كەتكەن كىشى شۇ، مەندىدىن كېپىن كەلگەن بىرى، لېكىن ئۇ مەندىن ئالدىدا بولۇپ كەلگۈچى مەندىن ئۆستۈندۇر، چۈنكى ئۇ مەن دۇنياغا كېلىشتىن بۇرۇنلا قالدى، چۈنكى ئۇ مەندىن بۇرۇن بار ئىدى».
JHN 1:17	چۈنكى ھەممىمىز ئۇنىڭدىكى تولۇپ تاشقانلاردىن ئىلتىپات ئۆستىگە ئىلتىپات ئالدۇق.	چۈنكى تەۋرات قانۇنى مۇسا ئارقىلىق كەلگەن؛ لېكىن مېھر-شەرىقەت بىلەن ھەقىقەت ئەيسا مەسەھ ئارقىلىق كەلدى.
JHN 1:18	ھېچ كىشى خۇدانى كۆرمەگەن؛ بىراق ئاتا ياقتىدا تۇرغان بىردىن-بىر ئوغۇل خۇدانى ھېچكىم كۆرۈپ باققان ئەمەس؛ بىراق ئاتىنىڭ قۇچىقىدا تۇرغۇچى، يەنى بىرىدىرىپ ئوغۇل ئۇنى ئابان قىلدى.	ھېچ كىشى خۇدانى كۆرمەگەن؛ بىراق ئاتا ياقتىدا تۇرغان بىردىن-بىر ئوغۇل خۇدانى ھېچكىم كۆرۈپ باققان ئەمەس؛ بىراق ئاتىنىڭ قۇچىقىدا ئۇنى توڭاڭىرا قىلدى.
JHN 1:19	پېرۇسالېمىدىكى يەھۇدىسلىرى يەھيا تە سوراپ بىلىش ئۇچۇن كاھىنلار بىلەن پېرۇسالېمىدىكى يەھۇدىيلار يەھىادىن «سەن كىم سەن؟» دەپ سۈرۈشتە لاۋىيلارنى ئۇنىڭ يېنىغا نەۋەتنى، «سەن كىم؟» دەپ. ئۇنىڭ ئۇلارغا جاۋاب قىلىشقا كاھىنلار بىلەن لاۋىيلارنى ئۇنىڭ يېنىغا نەۋەتكەندە، ئۇنىڭ ئۇلارغا جاۋابەن بەرگەن گۇۋاھلىق مۇنداق ئىدى:	پېرۇسالېمىدىكى يەھۇدىسلىرى يەھيا تە سوراپ بىلىش ئۇچۇن كاھىنلار بىلەن پېرۇسالېمىدىكى يەھۇدىيلار يەھىادىن «سەن كىم سەن؟» دەپ سۈرۈشتە لاۋىيلارنى ئۇنىڭ يېنىغا نەۋەتنى، «سەن كىم؟» دەپ. ئۇنىڭ ئۇلارغا جاۋاب قىلىشقا كاھىنلار بىلەن لاۋىيلارنى ئۇنىڭ يېنىغا نەۋەتكەندە، ئۇنىڭ ئۇلارغا بەرگەن گۇۋاھلىق شۇنداق:
JHN 1:20	ئۇ ئېتىراپ قىلىپ، ھېچ ئىككىلەنمەي: – «مەن مەسەھ ئەمەسمەن» – دەپ ئېنىق ئېتىراپ قىلدى.	ئۇ كۆتۈرگەسى كەلمەي، «مەن مەسەھ ئەمەسمەن» دەپ ئۆچۈق ئېتىراپ قىلدى.
JHN 1:21	ئۇلار ئۇنىڭدىن: – ئۇنداقتا ئۆزۈڭ كىم بولىسەن؟ ئىلياس بولۇپسىن؟ ئۇلار ئۇنىڭدىن؟ ئۇ دېدى: «ياق، مەن ئۇ ئەمەسمەن. ئۇلار يەنە سورىدى: 'سەن ئۇ ئەمەسمەن.' ئۇلار يەنە سورىدى: 'سەن يەيغەمبەر مۇسەن؟' – دەپ سورىدى. – ياق، مەن ئۇ ئەمەسمەن، – دېدى ئۇ. – ئەمسە، سەن ھېلىقى يەيغەمبەر مۇسەن؟ – دەپ سورىدى ئۇلار. ئۇ بولۇپسىن؟ ئۇ دېدى: «ياق! – يەنە: – ياق! – دېدى.	ئۇلار ئۇنى سورىدى: ئاندىن سەن كىم بولىسەن؟ ئىلياس يەيغەمبەر بولۇپسىن؟ ئۇ دېدى: «ياق، مەن ئۇ ئەمەسمەن. ئۇلار يەنە سورىدى: 'سەن ئۇ ئەمەسمەن.' ئۇلار يەنە سورىدى: 'سەن يەيغەمبەر بولۇپسىن؟' ئۇ جاۋاب بەردى: «ياق!»
JHN 1:22	شۇڭا ئۇلار ئۇنى سورىدى: 'سەن كىم بولىسەن؟ بىزنى يوللۇغانلارغا جاۋاب ئەۋەتكەنلەرگە جاۋاب پېرىشىمىز ئۇچۇن، بىزگە ئېتىقىن، ئۆزۈڭ توغرۇلۇق نېمە دەيسەن؟ – دەپ سورىدى.	شۇڭا ئۇلار ئۇنى سورىدى: 'سەن كىم بولىسەن؟ بىزنى يوللۇغانلارغا جاۋاب بېرىش ئۇچۇن، بىزگە ئېتىقىن، سەن ئۆزۈڭ ھەقىقىدە نېمە دەيسەن؟' بېرىش ئۇچۇن، بىزگە ئېتىقىن، سەن ئۆزۈڭ ھەقىقىدە نېمە دەيسەن؟
JHN 1:23	يەھيا مۇنداق جاۋاب بەردى: – يەشايا يەيغەمبەر بۇرۇن ئېتىقاندەك، چۆلەد «رەبىنىڭ يولىنى تۆز قىلىڭلار» دەپ توۋلايدىغان ئاؤازدۇرمەن!	يەھيا شۇنداق جاۋاب بەردى: مەن يەشايا يەيغەمبەر دەپ كۆرسەتكەندەك، چۆلەد «ئالاھىنىڭ يولىنى توغرا قىلىڭلار» دەپ ئاؤاز چىقارغۇچى بولىمەن!
JHN 1:24-25	هازىز پېرۇسالېمىدىن كەلگەن يەرسىيەلەر يەھىاغا سوراپتۇ: «سەن مەسەھ، ئەمدى پېرۇسالېمىدىن ئەۋەتلىگەنلەر يەرسىيەلەردىن ئىدى. ئۇلار يەنە يَا ئىلياس، يَا دا ھېلىقى يەيغەمبەر ئەمەس بولىساڭ، نېمىشقا كىشىلەرنى يەھىادىن: – سەن با مەسەھ، يَا ئىلياس ياكى ھېلىقى يەيغەمبەر بولىساڭ، نېمە دەپ كىشىلەرنى سۇغا چۆمۈلۈرۈرسەن؟ – دەپ سورىدى.	هازىز پېرۇسالېمىدىن كەلگەن يەرسىيەلەر يەھىاغا سوراپتۇ: «سەن مەسەھ، ئەمدى پېرۇسالېمىدىن ئەۋەتلىگەنلەر يەرسىيەلەردىن ئىدى. ئۇلار يەنە يَا ئىلياس، يَا دا ھېلىقى يەيغەمبەر ئەمەس بولىساڭ، نېمىشقا كىشىلەرنى يەھىادىن: – سەن با مەسەھ، يَا ئىلياس ياكى ھېلىقى يەيغەمبەر بولىساڭ، نېمە دەپ كىشىلەرنى سۇغا چۆمۈلۈرۈرسەن؟ – دەپ سورىدى.
JHN 1:26	يەھيا ئۇلارغا مۇنداق دەپ جاۋاب بەردى: – مەن كىشىلەرنى سۇغلا چۆمۈلۈرۈرمەن، لېكىن ئاراڭلاردا تۇرغۇچى سىلەر تونۇمغاڭ بىرىسى بار؛	يەھيا ئۇلارغا شۇنداق جاۋاب بەردى: «مەن كىشىلەرنى سۇغا چۆمۈلۈرۈپتۈرەم، ئەمما سىلەرنىڭ ئوتتۇرىدا بىر ئادەم تۇرۇپ كەتتى، سىلەر بۇنى تونۇلماسىلەر».
JHN 1:27	ئۇ مەندىن كېپىن كەلگۈچى بولۇپ، مەن ھەتتا ئۇنىڭ ئاياق كۆينى بوغۇچىنى بېشىشكىمۇ لايىق ئەمەسمەن!	ئۇ مەندىن كېپىنلا كەلەتتىغان بولۇپ، مەن ھەتتا ئۇنىڭ ئاياق كۆينى بوغۇچىنى بېشىشكىمۇ لايىق ئەمەسمەن!
JHN 1:28	بۇ ئىشلار ئىورдан دەرياسىنىڭ شەرقىي قېتىدىكى بەيت-ئانىيا بېزىسىدا،	بۇ ئىشلار ئىوردان دەرياسىنىڭ شەرقىي قىسىمىدىكى بەيت-ئانىيا بېردى

Reference	Before	After
JHN 1:29	يەنى يەھيا پەيغەمبەر كىشىلەرنى سۇغا چۆمۈلدۈرۈۋاتقان يەردە يۈز بەرگەندى.	بولۇپ كەتتى. يەنى، يەھيا پەيغەمبەر كىشىلەرنى سۇغا چۆمۈلدۈرۈۋاتقان ئورۇددا.
JHN 1:30	ئەتسىس، يەھيا ئەيسانىڭ ئۆزىنگە قاراپ كېلىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ مۇنداق دىدى: – مانا، يۇتكۈل دۇنیانىڭ گۇناھلىرىنى ئىلىپ تاشلايدىغان خۇدانىڭ قوزىسى!	ئەته، يەھيا ئەيسا قارىشىغا كېلىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ، مۇنداق دىدى: «بايقە، خۇدا قوغما، يۇتون دۇنیانىڭ گۇناھلىرىنى ئىلىپ تاشلايدىغان!»
JHN 1:31	مانا، مەن سىلەرگە: «مەندىن كېپىن كەلگۈچى بىرى بار، ئۇ مەندىن مەندىن كۆرە چوڭ، چۈنكى ئۇ مەن دۇنيادا بولغاندىن بۇرۇن بار بولغان» ئۇستۇندۇر، چۈنكى ئۇ مەن دۇنيادا بولۇشتىن بۇرۇنلا بولغانىدى» دېگىنىم دەل مۇشۇ كىشىدۇر!	بۇ كىشى، مەن سىلەرگە دېگەن: «مەندىن كېپىن كەلگۈچى بىرى بار، ئۇ مەندىن مەندىن كۆرە چوڭ، چۈنكى ئۇ مەن دۇنيادا بولغاندىن بۇرۇن بار بولغان» ئۇستۇندۇر، چۈنكى ئۇ مەن دۇنيادا بولۇشتىن بۇرۇنلا بولغانىدى» دېگىنىم دەل مۇشۇ كىشىدۇر!
JHN 1:32	مەن بۇرۇن ئۇنى بىلمىسەممۇ، لېكىن ئۇنى ئىسرائىلغا ئايىان بولسۇن دەپ، كىشىلەرنى سۇغا چۆمۈلدۈرگىلى كەلدىم.	مەن بۇرۇن ئۇنى بىلىپ باقىغان بولساممۇ، لېكىن ئۇنى ئىسرائىلغا ئاشكارا قىلسۇن دەپ، خەلقنى سۇغا چۆمگەندە كەلدىم.
JHN 1:33	يەھيا يەنە گۇۋاھلىق بېرىپ مۇنداق دىدى: – مەن روھنىڭ ياختكەن ئاسىماندىن تۆشۈپ كەتكەنلىكىنى ۋە ئۇنىڭ ئۇستىگە قونغالىقىنى كۆرۈم.	يەھيا قايتا گۇۋاھلىق بەردى: مەن روھنىڭ كولپەك كۆرۈنگەن شەكىلە ئاسىماندىن تۆشۈپ كەتكەنلىكىنى ۋە ئۇنىڭ ئۇستىگە تۆتۈپ تۇرغانلىقىنى كۆرۈم.
JHN 1:34	مەن ئەسلىدە ئۇنى بىلمىگەندىم؛ لېكىن مېنى كىشىلەرنى سۇغا چۆمۈشكە ئەۋەتكەن كىشى ماڭا: «سەن روھنىڭ چۈشۈپ، كىمنىڭ ئۇستىگە قونغانلىقىنى كۆرسەڭ، ئۇ كىشىلەرنى مۇقەددەس روھقا جۆمۈلدۈرگۈچى بولىدۇ!» دېگەندى.	مەن باشتا ئۇنى بىلمىگەن؛ لېكىن مېنى سۇغا چۆمۈشكە ئەۋەتكەن كىشى ماڭا دېگەن: «سەن روھ چۈشۈپ كىمنىڭ ئۇستىگە تۆتۈنغاڭلىقىنى كۆرسەڭ، شۇ كىشى مۇقەددەس روھ بىلەن چۆمگۈزۈشنى قىلغۇچى بولىدۇ!»
JHN 1:35	مەن دەرۋەقە شۇ ئىشنى كۆرۈم، شۇڭا ئۇنىڭ ھەقىقەتەن خۇدانىڭ ئوغلى ئىكەنلىكىگە گۇۋاھلىق بەردىم!	مەن بۇنى كۆرۈپ كەتتىم، شۇڭا ئۇ ھەقىقەتەن خۇدانىڭ ئوغلى ئىكەنلىكىنى ئېنىق دەپ كۆرسەتتىم!
JHN 1:36	ئەتسىس، يەھيا ئىككى مۇخلىسى بىلەن يەنە شۇ يەردە تۇراتتى.	كېپىنكى كۇن، يەھيا ئىككى تالبى بىلەن يەنە شۇ يەردە تۇردى.
JHN 1:37	ئۇ ئۇ يەردىن مېڭىپ كېتىۋاتقان ئەيسانى كۆرۈپ: – قاراڭلار! خۇدانىڭ قوزىسى! – دىدى.	ئۇ ئەيسانى شۇ جايدىن يۇرۇپ كېتىۋاتقاننى كۆرۈپ: «بايقا! خۇدانىڭ قوزى! دەپ دىدى.»
JHN 1:38	ئۇنىڭ بۇ سۆزىنى ئاكىلغان ئىككى مۇخلىسى ئەيسانىڭ كەيندىن مېڭىشتى.	ئىككى شاڭىرىد يەھيا سۆزلە ئەتىۋاتقانلىقىنى ئاكىلغاندا، ئەيسا ئارقىسىدىن يۇرۇشتى.
JHN 1:39	ئەيسا كەينىگە بۇرۇلۇپ، ئۇلارنىڭ ئەگىشىپ كېلىۋاتقىنىنى كۆرۈپ ئۇلاردىن: – نېمە ئىزدەيىسلەر؟ – دەپ سورىدى. ئۇلار: – راپىن (بۇ ئېرىانىيچە سۆز بولۇپ، «ئۇستاز» دېگەن مەندىدە)، قەپەردە تۇرسىن؟ – دىدى.	ئەيسا بۇرۇلۇپ، ئۇلارنىڭ ئەگىشىپ كېلىۋاتقىنىنى كۆرگەندە، ئۇلاردىن: «نېمە ئىزدە ئەتىۋاتىسىلەر؟» ئۇلار ئۇغا جاۋاب بەردى: «ئەيەندى (بۇ سۆز ئوقۇتقۇچى دەپ تەرجىمە قىلىنىدۇ)، سىز قايدا تۇرۇۋاتىسىز؟» دەپ سورىدى.
JHN 1:40	– بېرىپ كۆرۈڭلار، – دىدى ئۇ. شۇنىڭ بىلەن، ئۇلار بېرىپ ئۇنىڭ قەيەردە تۇردىغانلىقىنى كۆردى ۋە ئۇ كۇن ئۇنىڭ بىلەن بىلە تۇردى (بۇ ۋاقتى شۇ كۇنىنىڭ ئۇنىڭچى سائىتى ئىدى).	ئەيسا سورىدى: «نېمە ئىزدە ئەتىۋاتىسىلەر؟» ئۇلار ئۇغا جاۋاب بەردى: «ئەيەندى (بۇ سۆز ئوقۇتقۇچى دەپ تەرجىمە قىلىنىدۇ)، سىز قايدا تۇرۇۋاتىسىز؟» ئۇلارغا: «كېلىڭلەر، كۆرۈڭلەر» دىدى. ئۇلار بارىپ، ئۇنىڭ قەيەردە تۇرۇۋاتقانلىقىنى كۆردى ۋە شۇ كۇن ئۇنىڭ بىلەن بىلە قالدى. ۋاقتى ئۇن تالغا يېقىن بولۇپ قالدى.
JHN 1:41	يەھيا پەيغەمبەرنىڭ يۇقىرقى سۆزىنى ئاكىلغاب، ئەيسانىڭ كەيندىن ماڭغان ئىككىبىلەنىڭ بىرى سىمون يېتىرۇسنىڭ ئىنسى ئاندرىياس ئىدى.	ئاندرىياس سىمون يېتىرىنىڭ قېرىندىش بولۇپ، يوخانىنىن سۆزلىرىنى ئاندرىياس ئىككىبىلەنىڭ بىرى سىمون يېتىرۇسنىڭ قېرىندىش بولۇپ، يوخانىنىن سۆزلىرىنى ئاندرىياس ئىككى كىشىدىن بىرى ئىدى ۋە ئۇنىڭ ئارقىسىدىن يۇرۇشتى.
JHN 1:42	ۋە ئاكىسىنى ئەيسانىڭ ئالدىغا ئىلىپ باردى. ئەيسا ئۇنىڭغا قاراپ: سەن	ئۇ ئالدى بىلەن ئۆز قېرىندىشى سىموننى تېپىپ، ئۇغا: «بىز مەسىھىنى

Reference	Before	After
JHN 1:43	يۇنۇنىڭ ئوغلى سىمون؛ بۇنىڭدىن كېپىن «كىفاس» دەپ ئاتىلسەن، - دېدى (مەنىسى «تاش» تۇر).	تاپتۇق!» دەپ دەيدۇ، بۇ سۆز «خىستوس» دەپ تەرجىمە قىلىنىدۇ.
JHN 1:44	ئەتىسى، ئىسا گاللىيە ئۆلکىسىگە يول ئالماقچى ئىدى. ئۇ فىلىپنى تېبىپ، ئۇنىڭغا: - ماڭا ئەگىشىپ ماڭ! - دېدى	ئاندىن ئۇ ئەيسىنىڭ ئالدىغا ئايپىپ باردى. ئىسا ئۇنىڭغا قاراپ: «سەن سىمون، يواناهنىڭ ئوغلى، سەن كېباس دەپ ئاتلايسەن، بۇ يېتىر دەپ تەرجىمە قىلىنىدۇ» دېدى.
JHN 1:45	فىلىپ بەيت-سائىدالق بولۇپ، ئاندرىياس بىلەن يېتىرىنىڭ يۇرتىدىشنى ئىدى). (فىلىپ ناتانىيەلنى تېبىپ، ئۇنىڭغا: - مۇسا يەيغەمبەر تەۋراتتا ۋە باشقا يەيغەمبەرلەرمۇ يازمىلىرىدا بېشارەت قىلىپ يازغان زاتنى تاپتۇق. ئۇ بولسا يۈسۈنىڭ ئوغلى ناسارەتلەك ئىسا ئىكەن! - دېدى.	كېپىنكى كۇن، ئىسا گاللىيەگە بارماقچى بولدى ۋە فىلىپنى تېبىپ، ئۇغا: «ماڭا ئەگىشىپ كېلىڭ!» دېدى.
JHN 1:46	فىلىپ ناتانىيەل: - ناسارەت دېگەن جايدىن ياخشى بىرنىمە چىقامدۇ؟! - بىراق ناتانىيەل: - ناسارەت دېگەن جايدىن ياخشى بىرنىمە چىقامدۇ؟!	فىلىپ ناتانىيەلنى تېبىپ، ئۇغا دېدى: «بىز مۇسا تەۋراتتا ۋە يەيغەمبەتلەر يازغان كىشىنى تاپتۇق، يەنى يۈسۈنىڭ ئوغلى، ناسارەتلەك ئىسا.»
JHN 1:47	ئەيسا ناتانىيەلنىڭ ئۆزىنىڭ ئالدىغا كېلىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ، ئۇ توغرۇلۇق: - مانا، ئىچىدە قىلچە هېيلە-مىكىرسى يوق ھەققىي بىر ئىسرائىللەق! - دېدى.	ناتانىيەل ئۇغا دېدى: «نازاوهەتنى بىر نەرسە ياخشى بولالامدۇ؟» فىلىپ ئۇغا: «كېلىپ كۆرگۈسىز» دەپ جاۋاب بەردى.
JHN 1:48	ئەيسا ناتانىيەلنى كېلىۋاتقانلىقىنى كۆرگەندە، ئۇ ھەقتە: «مانا، بۇ ھەققىي ناتانىيەل: - مېنى قەپىرمەدىن بىلدىڭ؟ - دەپ سورىدى. ئىسا ئۇنىڭغا جاۋاب بېرىپ: - فىلىپ سېنى چاقىرىشتىن ئاؤۋال، سېنىڭ ئەنجۇر دەرىخىنىڭ توۋىدە ئولتۇرغانلىقىنى كۆرگەندىم، - دېدى.	ئەيسا ناتانىيەلنى كېلىۋاتقانلىقىنى كۆرگەندە، ئۇ ھەقتە: «مانا، بۇ ھەققىي بىر ئىسرائىللەق، ئىچىدە ھېچ قىلچاق ھېيلە بار بولمىغاندا!» دېدى.
JHN 1:49	ناتانىيەل جاۋابىن: - ئۆستاز، سەن خۇدانىڭ ئوغلى، ئىسرائىلنىڭ يادىشاھىسىن! - دېدى.	ناتانىيەل جاۋاب بەردى: «ئۆستاز، سەن خۇدا ئوغلى، ئىسرائىلنىڭ يادىشاھىسىن!»
JHN 1:50	ئەيسا ئۇنىڭغا جاۋابىن: - سېنى ئەنجۇر دەرىخىنىڭ توۋىدە كۆرگەنلىكىمنى ئېيتقانلىقىم ئوچۇن ئىشىۋاتامسىن؟ بۇنىڭدىنمۇ چوڭ ئىشلارنى كۆرسەن! - دېدى	ناتانىيەل جاۋاب بەرپ دەيدۇ: «ئۆستاز، سەن خۇدا ئوغلىسىسىن، سەن ئىسرائىلنىڭ يادىشاھىسىن!»
JHN 1:51	ۋە يەنە: - بەرھەق، بەرھەق سىلەرگە ئېتىپ قويايىكى، سىلەر ئاسمانلار ئېچىلىپ، خۇدانىڭ يەرشتىلىرىنىڭ ئىنسانئوغلىنىڭ ئۆستىدىن چىقىپ- چوشۇپ يۈرۈدىغانلىقىنى كۆرسىلەرا - دېدى.	ھەم يەنە دەپ قالدى: «ھەققىي، ھەققىي، سىزگە دەيمەن، سىز ئاسماننىڭ ئېچىلىپ كەتكەنلىكىن، خۇدايەر شەتىلىرى ئىنسانئوغلىنىڭ تەرىپىدىن چىقىپ-چوشۇپ تۈرگۈنىنى كۆرەسىز!»
JHN 2:1	ئۇچىنچى كۈنە گاللىيەدىكى كانا بىر توپ بولدى. ئىسا ئانسىنى شۇ يەردە ئانسىنى مەرىم ئۇ يەردە ئىدى.	ئۇچىنچى كۈنە گاللىيەدىكى كانا بىر توپ بولدى. ئىسا ئانسىنى شۇ يەردە ئىدى.
JHN 2:2	ھەم ئەيسا ۋە ئۇنىڭ مۇخلىسىلىرىمۇ تۈبىغا تەكلىپ قىلىنغاندى.	ئەيسا بىلەن ئۇنىڭ شاگىرىلىرى تۈبىغا دەۋەت قىلىنغان.
JHN 2:3	توبىدا شاراب تۆگەپ قالغاندا، ئىسا ئانسى ئۇنىڭغا: - ئۇلارنىڭ شارابى شارابلىرى تۆگەپ قاپتۇ، - دېدى.	توبىدا شاراب تۆگەپ كەتكەنە، ئىسا ئانسى ئۇنىڭغا: «ئۇلارنىڭ شارابى يوقتۇر»، دېدى.
JHN 2:4	ئەيسا ئۇنىڭغا دېدى: ئاپا، مەن سەن بىلەن نېمە ئىش بار؟ مېنىڭ ۋاقتىم ئەيسا ئۇنىڭغا: - خانىم، مېنىڭ سەن بىلەن نېمە كارىم؟ مېنىڭ ۋاقتى- سائىتمىم تېخى كەلمىدى، - دېدى.	ئەيسا ئۇنىڭغا دېدى: ئاپا، مەن سەن بىلەن نېمە ئىش بار؟ مېنىڭ ۋاقتىم ئەيسا ئۇنىڭغا: - خانىم، مېنىڭ سەن بىلەن نېمە كارىم؟ مېنىڭ ۋاقتى- تېخى كەلمىگەن.
JHN 2:5	ئانسى چاكاڭلارغا: - ئۇ سىلەرگە نېمە قىل دېسە، شۇنى قىلىڭلار، - دېدى.	ئانسى خىزمەتچىلەرگە: ئۇ سىلەرگە نېمە دېسە، شۇنى قىلىڭلار، دېدى.
JHN 2:6	هازىر شۇ جايىدا يەھۇدىسلىرىنىڭ ئادىتىنى ئوچۇن، ئالتا تاش بارجە ئەمدى شۇ يەردە يەھۇدىلارنىڭ تاھارەت ئادىتى بوبىچە ئىشلىتىلىدىغان، تۇرۇۋاتىدۇ، ھەبرىسى ئىككى ئوچ تۇڭدىن سۇ سەغىدىغان ئالتە تاش كۆپ قويۇلغاندى.	ھازىر شۇ جايىدا يەھۇدىسلىرىنىڭ ئادىتىنى ئوچۇن، ئالتا تاش بارجە ئەمدى شۇ يەردە يەھۇدىلارنىڭ تاھارەت ئادىتى بوبىچە ئىشلىتىلىدىغان، تۇرۇۋاتىدۇ، ھەبرىسى ئىككى ئوچ تۇڭدىن سۇ سەغىدىغان ئالتە تاش كۆپ سۇ ساقلىياالايدۇ.
JHN 2:7	ئەيسا چاكاڭلارغا: - كۈپلەرگە سۇ تولدو روڭلار، - دېدى. ئۇلار كۈپلەرنى	ئەيسا خىزمەتچىلەرگە دېدى: كۈپلەرنى سۇ بىلەن تولدو روڭلار، ئۇلار

Reference	Before	After
JHN 2:8	ئاغزىغىچە تولدوُرۇشتى.	كۈيەرنى تولۇق تولدوُردى.
JHN 2:9	شۇندادۇ ئۇلارغا: 'هازىر بۇنى چىقىرىپ، توى باشقۇرغۇچىغا ئېلىپ كېلىڭلار' ئاندىن ئۇ ئۇلارغا يەنە: – ئەمدى بۇنىڭدىن ئۇسۇپ توى باشقۇرغۇچىغا بېرىڭلار، – دېدى. ئۇلار ئۇنى ئايپىرىپ بەردى.	تۆر باشلىق سۇنى شاراپ قىلىپ كەتكەن نەرسىنى تېتىپ كۆرگەندە ئۇ بۇنىڭ قانداق كەلگەنسىنى بىلمىدى، بىراق سۇ ئېلىپ كەلگەن خىزمەتچىلەر بىلىپ قالدى، شۇڭا تۆر باشلىق توى قىلىۋاتقان ياشنى چاقىرىدى.
JHN 2:10	ئۇغا: «ھەر قايىسى توى ئورنىشى ياخشى شارابنى باشلىقىدا بېرىپ قويدى، ئۇنىڭغا: – ھەرىر توى قىلغۇچى ياخشى شارابنى توينىڭ بېشىدا قۇيدى، ئاندىن مېھمانلار ئىچىپ كەتسە، كېينىكىسىنى چىقىرىدى. لەكىن سەن، ياخشى سەن ياخشى شارابنى مۇشۇ چاغقىچە ساقلايسەن! – دېدى.	مېھمانلار ئىچىپ كەتسە، كېينىكىسىنى چىقىرىدى. لەكىن سەن، ياخشى شارابنى هازىرغا قەدەر ساقلاپ تۇرغانسەن!» دېدى.
JHN 2:11	بۇ بولسا، ئەيسا كۆرسەتكەن مۆجىزلىك ئالامەتلەرنىڭ دەسلىكىسى بولۇپ، گاللىيەنىڭ كانا بېزىسىدا كۆرسىتىلگەندى. بۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۆزىنىڭ شان-شەرىپنى ئایان قىلدى، ۋە ئۇنىڭ مۇخلىسىلىرى ئۇنىڭغا ئېتىقاد قىلدى.	بۇ، ئەيسا گاللىيەدىكى كانا ئالامەتلەرنىڭ دەسلىكىسىنى قىلدى ۋە ئۆزىنىڭ شان-شەرىپنى ئاشكار قىلدى، شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ شاگىرىدىرى ئۇغا تولا ئىشىنىپ قالدى.
JHN 2:12	بۇ ئىشتن كېسىن ئۇ، ئانسى، ئىنسىلىرى ۋە مۇخلىسىلىرى بىلەن كەيەرناھۇم شەھىرىگە چۈشۈپ، ئۇ يەردە بىرەنەچە كۈن تۇردى.	بۇ ئىش بولغاندىن كېسىن، ئۇ ئانسى، قېرىنداشتىرى ۋە شاگىرىدىلى بىلەن كەيەرناھۇمغا كېتىپ، ئۇ يەردە بەزى كۈنلەر قالدى.
JHN 2:13	يەھۇدىيەلرنىڭ «ئۆتۈپ كېتىش ھېپىت»غا يېقىن قالغاندا، ئەيسا يېرىۋالىمغا باردى.	يەھۇدىيەلرنىڭ ياسخا bayram ېلىپ قالغاندا، ئەيسا يېرىۋالىمگە باردى.
JHN 2:14	ئۇ ئىبادەتخانَا هوپىلىرىدا كالا، قوي ۋە كەيتەر ياختەك ساتقۇچىلارنى ھەم ئۇ يەردە ئولتۇرغان يېل تېگىشكۈچىلەرنى كۆردى.	ئۇ مەبەد دەرىزلىرىدە قوي، مال ۋە كەيتەر ساتقۇچىلارنى، شۇ يەردە يېل ئالماشتۇرغۇچىلارنى كۆردى.
JHN 2:15	ئۇ ئاندىن قامچا ياساپ، ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى قوي-كاللىرى بىلەن قوشۇپ ئىبادەتخانىدىن ھەيدەپ چىقاردى. يېل تېگىشكۈچىلەرنى يۇللەرنى چېچىپ، شىرەلەرنى ئۇرۇۋەتتى	ئۇ كېچىك ئىپپاقلار بىلەن قامچا تەيارلىدى، شۇنداقلا ھەممە كىشىلەرنى ۋە قوي-ئوكۇزلارنى بىرگە ئىبادەتخانىدىن سۈرۈپ چىقاردى. يېل ئالماشىدىغانلارنىڭ يۇللەرنى تۆكۈپ تاشلىدى ۋە ئۇلارنىڭ ئۇستەللەرنى تېز قوچۇپ ئۇرۇۋەتتى.
JHN 2:16	ئۇ يەختەك-كەيتەر ساتقۇچىلارغا: بۇ نەرسىلەرنى بۇ جايدىن ئېلىپ كېتىڭلار! ۋە ياختەك-كەيتەر ساتقۇچىلارغا: – بۇ نەرسىلەرنى بۇ يەردىن ئېلىپ كېتىش! ئاتامىنىڭ ئۇينى سودا-سبىتقى ئۆيلىشىۋالما! – دېدى.	ئاتامىنىڭ ئۇينى سودا جا قىلىپ قويمىا! دېدى.
JHN 2:17	بۇنى كۆرگەن مۇردىلىرى زەبۇر كىتابىدا بېزىلغانلىقنى ئەسلىھەشتى: «سېنىڭ بۇنى كۆرگەن مۇخلىسىلىرى زەبۇردا مۇنداق يۇتۇلگىنىنى ئېسىگە ئېلىشىتى: مۇقىددەس ئۆيۈڭگە بولغان قىزغىن غىيرەتم مېنى يات قىلىپ كەتىن!». «سېنىڭ مۇقىددەس ئۆيۈڭگە بولغان ئۆتۈلۈق مۇھەببىتىم ئۆزۈمنى چۈلگۈۋالدى!».	بۇنى كۆرگەن مۇردىلىرى زەبۇر كىتابىدا بېزىلغانلىقنى ئەسلىھەشتى: «سېنىڭ بۇنى كۆرگەن مۇخلىسىلىرى زەبۇردا مۇنداق يۇتۇلگىنىنى ئېسىگە ئېلىشىتى: مۇقىددەس ئۆيۈڭگە بولغان قىزغىن غىيرەتم مېنى يات قىلىپ كەتىن!». «سېنىڭ مۇقىددەس ئۆيۈڭگە بولغان ئۆتۈلۈق مۇھەببىتىم ئۆزۈمنى چۈلگۈۋالدى!».
JHN 2:18	شۇنىڭ بىلەن يەھۇدىيەلر ئۇ ئىشلارغا ئىنكاس بىلدۈرۈپ ئۇنىڭدىن: – بۇنداق ئىشلارنى ئىشلارغا يەھۇدىيەلر يەنە ئۇنىڭغا: – بۇ ئىبادەتخانىنى ياساۋانقىلى ھازىرغا يەھۇدىيەلر يەنە ئۇنىڭغا: – بۇ ئىبادەتخانىنى ياساۋانقىلى كۆرسىتىپ بېرسەن!؟ – دېپ سورىدى.	شۇ ۋاقت يەھۇدىيەلر بۇ ئىشلارغا جاۋاب بەردى: 'بۇنداق ئىشلارنى قىلىۋاتقىنىڭدا، بىزگە نېمە دەلىل كۆرسەتەسەن؟' دېپ سورىدى.
JHN 2:19	ئەيسا ئۇلارغا جاۋاب بېرىپ: – ئۇشىپ ئىبادەتخانىنى چۈۋۈۋەتسەڭلار، مەن ئۆچ كۈن ئىچىدە ئۇنى يېڭىۋاشتىن قۇرۇپ چىقىمەن، – دېدى.	ئەيسا ئۇلارغا جاۋاب بەردى: 'بۇ گۇرۇچخانىنى چۈشۈرۈپ تاشلاڭلار، مەن ئۆچ كۈنده ئۇنى قايتا قۇرۇپ چىقىمەن.'
JHN 2:20	شۇنىڭ بىلەن بۇ يەھۇدىيەلر يەنە ئۇنىڭغا: – بۇ ئىبادەتخانىنى ياساۋانقىلى ھازىرغا يەھۇدىيەلر يەنە ئۇنىڭغا: – بۇ ئىبادەتخانىنى ياساۋانقىلى كۆندىلا قۇرۇپ چىقايسەن!؟ – دېدى.	يەھۇدىيەلر ئۇغا دېدى: 'بۇ مەبەدلى قۇرۇشقا ھازىرغا قەدەر قىرىق ئالىنى يىل زۆر كەتىن، سەن ئۇنى ئۆچ كۈنده قانداق قايتا تۇرغۇزا لايىسەن؟'
JHN 2:21	ھالبۇكى، ئۇنىڭ، «ئىبادەتخانَا» دېگىنى ئۇنىڭ ئۆز تېنىنى كۆرسەتكەندى.	ئەمما ئۇنىڭ «ئىبادەتخانَا» دېگىنى شۇ تەننى كۆرسەتكەن بولۇپتۇ.

Reference	Before	After
JHN 2:22	شۇڭا، ئۇ ئۆلۈمدىن تىرىلىگەندىن كېيىن، مۇخلىسىلىرى ئۇنىڭ بۇ دېگىنسىنى ئېسسىگە ئالدى ۋە شۇنداقلا مۇقۇدەس يازمىلاردىكى بۇ ھەقتىك بېشارەتكە ھەمدە ئەيسانىڭ بېتقات سۆزىگە ئىشىنىدى.	شۇڭا، ئۇ قاپىتا تىرىلىگەندىن كېيىن، مۇخلىسىلىرى ئۇنىڭ دېگەن گەيلىرىنى خاتىرلاپ قالدى ۋە كىتابىتا بۇ ھەقتىكى نەرسىلەرگە ۋە ئەيسا دېگەن سۆزلەرگە تولا ئىشىنىپ كەلتى.
JHN 2:23	ئۇتوبىكىتش ھېيتىدا، تۇرغۇن كىشىلەر ئۇنىڭ بېرۇسالىبىدا كۆرسەتكەن مۇجىزىلىك ئالامەتلەرنى كۆرگەن بولۇپ، ئۇنىڭ نامىغا ئېتىقاد قىلىشتى.	ياسخا بايرامىدا، كۆپ كىشى ئۇنىڭ بېرۇسالىبىدا كۆرسەتكەن ئەجايب ئالامەتلەرنى كۆرگەنلىكتىن، ئۇنىڭ ئىسمىگە ئىشىنىپ قالدى.
JHN 2:24	لېكىن ئەيسا يۇتكۇل ئىنسانلارنىڭ قەلبىنىڭ قانداق ئىكەنلىكىنى بىلگەچكە، ئۆزىنى ئۇلارغا تايپشۇرمائىتى.	ئەممە يېسۈس بارلىق ئادەملەرنىڭ قەلبىنى بىللىپ تۇرغانلىقى ئۆچۈن، ئۆزىنى ئۇلارغا بەرمىدى.
JHN 2:25	ئادەملەر ھەقتە ھېچكىمنىڭ گۇۋاھلىق بېرىشىنى كەرەك قىلمىدى؛ چۈنكى ئىنسان توغرۇلۇق ھېچكىمنىڭ ئۇنىڭغا گۇۋاھلىق بېرىشىنىڭ ھاجىتى يوق ئىدى؛ چۈنكى ئۇ ئىنسانلارنىڭ قەلبىدە نېمە بار ئىكەنلىكىنى ئۆزى بىلەتتى.	ئادەملەر ھەقتە ھېچكىمنىڭ گۇۋاھلىق بېرىشىنى كەرەك قىلمىدى؛ چۈنكى ئىنسان توغرۇلۇق ھېچكىمنىڭ ئۇنىڭغا گۇۋاھلىق بېرىشىنىڭ ھاجىتى يوق ئۇ كىشىلەرنىڭ، قەلبىدە نېمە بارلىقىنى ئۆزى ياخشى بىللىدۇ.
JHN 3:1	يەھۇدىيىلار كېڭىشمىسىنىڭ يەرسىيەردىن بولغان نىكودىم ئىسىملىك بىر يولباشچىسى بار ئىدى.	بىر يەرسىي كىشى بار، ئاتى نىكودىم، ئۇ يەھۇدىيىلارنىڭ رەھبىرى ئىدى.
JHN 3:2	بۇ ئادەم بىر كېچىسى ئەيسانىڭ ئالدىغا كېلىپ: – ئۇستاز، سېنىڭ خۇدادىن كەلگەن تەلەم بەرگۈچى ئىكەنلىكىنى بىلمىز، چۈنكى خۇدا ئۇنىڭ بىلەن بىلەن بىرگە بولمىسا، ھېچكىمنىڭ سەن كۆرسەتكەن بۇ مۇجىزىلىك ئالامەتلەرنى كۆرسىتىشى قەتئىي مۇمكىن ئەمەس، – دېدى.	بۇ كىشى بىر كېچەدا ئەيسا ياقتۇرۇشغا بارىپ: «ئۇستاز، سىز خۇدا تەرىپىتن كەلگەن ئوقۇتقۇچى ئىكەنلىكىنى بىلمىز. چۈنكى خۇدا سىز بىلەن بىرگە بولمىسا، ھېچ كىم سىز كۆرسەتكەن بۇ ئاجايىپ ئالامەتلەرنى كۆرسىتەلمەيدۇ»، دېدى.
JHN 3:3	ئەيسا ئۇنىڭغا جاۋاب بەردى: «ھەقىقەتى، ھەقىقەتى، مەن ساڭا دەيمەن، ئەيسا ئۇنىڭغا جاۋابىن: – بەرھەق، بەرھەق، مەن ساڭا شۇنى ئېتىپ قويىايكى، ھېچكىم يۇقىرىدىن توغرۇلمىغىچە، خۇدانىڭ يادىشاھلىقىنى كۆرەلمەس! – دېدى.	ئەيسا ئۇنىڭغا جاۋاب بەردى: «ھەقىقەتى، ھەقىقەتى، مەن ساڭا دەيمەن، سەن كېڭىدىن توغرۇلمىغاندا، خۇدانىڭ يادىشاھلىقىنى كۆرەمەيدۇ!» ھېچ كىم يېڭىدىن توغرۇلمىغاندا، خۇدانىڭ يادىشاھلىقىغا كەرەلمەيدۇ!
JHN 3:4	نىكودىم دەپ: ئادەم كەشىھە بولغاندا قانداق قايتا توغرۇلاپدۇ؟ ئانسىنىڭ قورسىقىغا قايتا كىرىپ توغرۇلۇشى مۇمكىنمۇ؟! – دەپ سورىدى.	نىكودىم دەپ: ئادەم كەشىھە بولغاندا قانداق قايتا توغرۇلاپدۇ؟ ئانسىنىڭ قورسىقىغا قايتا كىرىپ توغرۇلۇش بولىدغانمۇ؟ دەپ سورىدى.
JHN 3:5	ئەيسا مۇنداق جاۋاب بەردى: – بەرھەق، بەرھەق، مەن ساڭا شۇنى ئېتىپ قويىايكى، ھەم سۇدىن، ھەم روھتنى توغرۇلمىغىچە، ھېچكىم خۇدانىڭ يادىشاھلىقىغا كەرەلمەس!	ئەيسا جاۋاب بەردى: «ھەقىقەت، ھەقىقەت، مەن ساڭا دەيمەن، سۇ بىلەن ۋە رۇھ بىلەن توغرۇلمىغاندا، ھېچ كىم خۇدا يادىشاھلىقىغا كەرەلمەيدۇ!»
JHN 3:6	ئەتتىن توغرۇلغان بولسا ئەتتۇر؛ روھتنى توغرۇلغان بولسا روھتۇر.	تەن توغرۇلغان بولسا تەن؛ روھ توغرۇلغان بولسا روھ.
JHN 3:7	ساڭا: «يۇقىرىدىن توغرۇلۇشۇڭلار كېرەك» دېگەنگە ھەيران قالما.	سىزگە: «يۇقىرىدىن توغرۇلۇشۇڭلار كېرەك» دېگەنگە ھەيران بولمىغىن.
JHN 3:8	شامال خالغان تەرەپكە سوقدۇ، سەن ئۇنىڭ ئاۋاازىنى ئاڭلايسەن، لېكىن قەيەردىن كېلىپ، قەيەرگە بارىدىغىنىنى بىلەمەيسەن. روھتنى توغرۇلغان ھەر ھەربىرىمۇ شۇنداقتۇر.	شامال ھارا سوقدۇ، سەن ئۇنىڭ ئاۋاازىنى ئاڭلايسەن، لېكىن ئۇ قانداق كېلىپ، قايدا كېتىپ كەتكەنلىكىنى بىلەمەيسەن. روھ بىلەن توغرۇلغان ھەر بىرى شۇنداق.
JHN 3:9	نىكودىم يەنە جاۋابىن ئېساغا: – بۇ ئىشلار قانداقمۇ مۇمكىن بولار؟ – دېدى.	نىكودىم يەنە ئەيساغا جاۋاب بەردى: «بۇ ئىشلار قانداق بولىدۇ؟ دېدى.
JHN 3:10	ئەيسا ئۇنىڭغا جاۋاب بەر بولۇپ دېدى: «سەن ئىسرائىلنىڭ ئوقۇتقۇچىسى تۇرۇپ، بۇنىمۇ بىلەمەمسەن؟	ئەيسا ئۇغا جاۋاب بەر بولۇپ دېدى: «سەن ئىسرائىلنىڭ ئوقۇتقۇچىسى بولۇپ تۇرۇپ، بۇلارنىمۇ بىلەمەمسەن؟»
JHN 3:11	بەرھەق، بەرھەق، مەن ساڭا شۇنى ئېتىپ قويىايكى، بىز بىلگىنىمىزنى ئېتىمىز ۋە كۆرگىنىمىزگە گۇۋاھلىق بېرىمىز، لېكىن سىلەر بىزنىڭ گۇۋاھلىقىمىزنى قوبۇل قىلمايسىلەر.	ھەقىقەتەن، ھەقىقەتەن، مەن ساڭا بۇنى دەيمەن، بىز بىللىپ تۇرغان نەرسىلەرنى سۆزلىمېز ۋە كۆرگەن نەرسىلەرگە گۇۋاھلىق قىلىمىز، لېكىن سىلەر بىزنىڭ گۇۋاھلىقىمىزنى قوبۇل قىلمايسىلەر.
JHN 3:12	سىلەرگە دۇنيادىكى ئىشلارنى دەيسەن، ئىشەنەمىزلىكىنى ئىشىنى ئەرشتىكى سىلەرگە زىمىندىكى ئىشلارنى ئېتىسام ئىشەنەمىزلىكىنى ئىشلارنى ئېتىسام قانداقمۇ ئىشىنىسىلەر؟	ئىشلارنى ئېتىسام قانداقمۇ ئىشىنى ئەرشتىكى كەپتەلەيسىلەر؟
JHN 3:13	ئۆزى ئەرشتە بولۇپ، ئەرشتىن چوشكۈچىدىن، يەنى ئىنسان ئوغلىدىن باشقا	ئەرشتىن چوشكەن كىشىدىن، يەنى ئىنسان ئوغلىدىن باشقا ھېچكىم

Reference	Before	After
JHN 3:30	كۈتسىدۇ، قولداش ئۇنىڭ ئاۋازىنى ئاڭلاپ، قەلىبىدە تولىمۇ خۇرسەن بولىدۇ. شۇنىڭغا ئوخشاش، مەندىمۇ خۇرسەنلىك تولۇپ تاشىدۇ.	كۈتسىپ تۇرۇپ، ئاڭلاشقاندا قەللىي تولۇق خۇشال بولىدۇ. مەنمۇ شۇ خۇشاللىق بىلەن تولۇپ كەتىم.
JHN 3:31	ئۇنىڭ يوكسلىشىش، مېنىڭ ئاجىزلىشىشىم مۇقەرەرددۇ.	ئۇ كۆپىھىتىپ بارسۇن، مەن كەمەيتىپ بارىمەن.
JHN 3:32	ئۇنىڭ ئەرشتە كۆرگەن ۋە ئاڭلغانلىرى بولسا، ئۇ بۇلار توغرۇلۇق گۇۋاھلىق بېرىدۇ؛ بىراق ھېچكىم ئۇنىڭ گۇۋاھلىقىنى قوبۇل قىلمايدۇ.	ئۇ ئەرشتە كۆرگەن ۋە ئاڭلغانلىرىنى دەلىل قىلىدۇ، لېكىن ھېچ كىشى ئۇنىڭ دەلىلىرىنى قوبۇل قىلمايدۇ.
JHN 3:33	هالبۇكى، كىمكى ئۇنىڭ گۇۋاھلىقىنى قوبۇل قىلغان بولسا، خۇدانىڭ ھەق ئىكەنلىكىمۇ مۆھۇرىنى باسقان بولىدۇ.	ئۇنىڭ گۇۋاھلىقىنى قوبۇل قىلغۇچى خۇدا ھەفقةتە توغرا ئىكەنلىكىنى جاكارلىدۇ.
JHN 3:34	چۈنكى خۇدا ئەۋەتكەن كىشى خۇدانىڭ سۆزلىرىنى ئېيتىپ كېتىدۇ؛ چۈنكى چۈنكى خۇدا ئەۋەتكىنى خۇدانىڭ سۆزلىرىنى سۆزلىدۇ؛ چۈنكى خۇدا روهنى ئۇنىڭغا ئولچەم بىلەن كەملەپ بەرمەس.	چۈنكى خۇدا روهنى ئۇنىڭغا تولۇق ھەدىيە قىلىدۇ.
JHN 3:35	ئاتا ئوغۇلنى سۆيىدۇ ۋە ھەممە ئىشلارنى ئۇنىڭ قولغا تايىشۇرغاندۇر.	ئاتا ئوغۇلنى ئەسىلىدەنلا سۆيىدۇ ۋە ھەممە ئىشلارنى ئۇنىڭ قولغا تايىشۇرغان.
JHN 3:36	ئوغۇلغا بېتىقاد قىلغۇچى مەڭگۈلۈك ھاياتقا ئىگىدۇر. لېكىن ئوغۇلغا ئىتائەت قىلىمغۇچى ھاياتنى ھېچ كۆرمەيدۇ، بەلكى خۇدانىڭ غەزبى شۇنداقلارنىڭ ئۇستىدە تۇرىدۇ.	ئوغۇلنى ئىشىنىپ قالغانلار مەڭگۈلۈك ھاياتنى ئېرىشىدۇ. لېكىن ئوغۇلنى ئەمەلگە ئاشۇرمادىغانلار ھاياتنى ھېچ كۆرمەيدۇ، بەلكى خۇدانىڭ غەزبى ئۇلارنىڭ ئۇستىدە قالبى تۇرىدۇ.
JHN 4:1	ئەمدى يەرسىيەلەرنىڭ «ئەيسانىڭ مۇخلىس قىلىپ چۆمۈلدۈرگەنلىرى يەھيانىڭدىن كۆپ ئىكەن» دېگەن خەۋەرنى ئاڭلغىنىنى رەب ئۇققاندىن كېيىن	هازىر ئەپسان يەرسىيەلەرنىڭ «ئەپسانىڭ مۇخلىس قىلىپ سۇغا چۆمۈگەنلىرى يەھيانىنىڭدىن كۆپ بولۇپ قالغان» دېگەن خەۋەرنى ئاڭلغانلىقىنى بلگەندىن كېيىن
JHN 4:2	(ئەمەلەتتە ئەپسا ئۆزى ئەمەس، مۇخلىسىلىرى چۆمۈلدۈرگەن)	ئەسلىدە ئەپسا ئۆزى چۆمۈلدۈرمسەن، بەلكى مۇخلىسىلىرى چۆمۈلدۈرگەن
JHN 4:3	ئۇ يەھۇدىيە ئۆلکىسىدىن چىقىپ يەنە گاللىيەگە كەتنى.	ئۇ يەھۇدىيەدىن چىقىپ كەتنى، يەنە گاللىيەگە باردى.
JHN 4:4	ئەمدى ئۇ بول ئۇستىدە سامارىيە ئۆلکىسىدىن ئۆتۈش كېرەك ئىدى.	ئۇ سامارىيەدىن ئۆتۈپ كېتىشى كېرەكتى.
JHN 4:5	شۇنىڭ، بىلەن ئۇ ياقۇپ ئۆز ئوغلى يۈسۈپكە بەرگەن يەرگە يېقىن بولغان سامارىيەنىڭ سىخار سىخار دېگەن بىر شەھىرىگە كەلدى.	ئۇ ياقۇنىنىڭ بالىسى يۈسۈپكە بەرگەن يەرگە يېقىن بولغان سامارىيەدىكى سىخار شەھىرىگە كەتنى.
JHN 4:6	شۇ يەرده «ياقۇنىڭ قۇدۇقى» بار ئىدى. ئەپسا سەپىرىدە چارچىغىنىدىن قۇدۇقىنىڭ قېشىغا كېلىپ سېتىۋېلىش ئۆچۈن شەھەرگە كىرىپ	شۇ جايىدا ياقۇنىڭ قۇدۇقى بار. ئەپسا سەپەردىن چارچاپ قالغاندا، قۇدۇقىنىڭ كېلىپ ئولتۇردى. بۇ تەخمنەن ئالىنسىچى سائەتتە بولدى.
JHN 4:7-8	سامارىيەدىن بىر ئايال سۇ تارتىپ ئېلىش ئۆچۈن كەلدى. چۈنكى ئۇنىڭ مۇخلىسىلىرى بىمەكلىك سېتىۋېلىش ئۆچۈن شەھەرگە كىرىپ بىر ئاز سۇ بەر،» دەپ دەيدۇ. چۈنكى ئۇنىڭ مۇخلىسىلىرى بىمەك ئالىش كەتكەندى. شۇ چاغدا، سامارىيەلىك بىر ئايال سۇ ئالغىلى كەلدى. ئەپسا ئۇنىڭغا: – ماڭ ئىچكىلى سۇ بەرگىن، – دېدى.	سامارىيەدىن بىر ئايال سۇ تارتىپ ئېلىش ئۆچۈن كەلدى. چۈنكى ئۇنىڭ مۇخلىسىلىرى بىمەك ئالىش كەتكەندى. شۇ چاغدا، سامارىيەلىك بىر ئاز سۇ بەر،» دەپ دەيدۇ. چۈنكى ئۇنىڭ مۇخلىسىلىرى بىمەك ئالىش بىر ئاز سۇ بەر،» دەپ دەيدۇ. چۈنكى ئۇنىڭ مۇخلىسىلىرى بىمەك ئالىش كەتكەندى. شۇ چاغدا، سامارىيەلىك بىر ئايال سۇ ئالغىلى كەلدى. ئەپسا ئۇچۇن شەھەرگە كىرىپ كەتكەن.
JHN 4:9	ئايال ئۇنىڭغا: «سىز يەھۇدىي بولۇپ تۇرۇپ، مەن كېيىن سامارىيەلىك بىر ئايال ئۇنىڭدىن: – ئۆزىگىز يەھۇدىي تۇرسىڭىن، مەندەك سامارىيەلىك بىر قىزغا قانداق سۇ ئىچىش ئۆچۈن تەلەپ قىلىپ قالدىڭىز؟» دەپ سورىدى، ئايالدىن قانداقلارچە ئىچكىلى سۇ تەلەپ قىلىپ قالدىڭىز؟ – دەپ سورىدى چۈنكى يەھۇدىيلار سامارىيەلىكلىر بىلەن ھېچقانداق باردى-كەلدى قىلماپتىن).	ئايال ئۇنىڭغا: «سىز يەھۇدىي بولۇپ تۇرۇپ، مەن كېيىن سامارىيەلىك بىر ئايال ئۇنىڭدىن: – ئۆزىگىز يەھۇدىي تۇرسىڭىن، مەندەك سامارىيەلىك بىر قىزغا قانداق سۇ ئىچىش ئۆچۈن تەلەپ قىلىپ قالدىڭىز؟» دەپ سورىدى، ئايالدىن قانداقلارچە ئىچكىلى سۇ تەلەپ قىلىپ قالدىڭىز؟ – دەپ سورىدى چۈنكى يەھۇدىيلار سامارىيەلىكلىر بىلەن ھېچقانداق باردى-كەلدى قىلماپتىن).
JHN 4:10	ئەپسا ئۇنىڭغا جاۋاب بەردى: «ئەگەر سەن خۇدا ئاتىدىغان سوۋىقاتنى ۋە سەنگە سۇ سورايدىغان كىشىنى بىلسەڭ، سەن ئۇنىڭدىن سوراپ تەلەپ ئۇنىڭدىن تىلەتتىڭ ۋە ئۇ ساڭا ھاياتلىق سۈپىنى بېرەتتى.	ئەپسا ئۇغا جاۋاب بەردى: «ئەگەر سەن خۇدا ئاتىدىغان سوۋىقاتنى ۋە سەنگە سۇ سورايدىغان كىشىنى بىلسەڭ، سەن ئۇنىڭدىن سوراپ تەلەپ ئۇنىڭدىن تىلەتتىڭ ۋە ئۇ ساڭا ھاياتلىق سۇ بېرىپ قويىدۇ.
JHN 4:11		

Reference	Before	After
JHN 4:12	ئایال ئۇنىڭدىن: – تەقسىر، سۇ تارتۇقۇدەك ھېچنەرسىڭىز بولمىسا، ئۇنىڭ ئۇستىگە قۇدۇق، چوڭقۇر تۇرسا، ھاياتلىق سۈيىنى نەدىن ئالىسىز؟	ئایال دېدى: ئاقا، سىزدا سۇ تارتۇقۇج ھېچ بولمىسا، قۇدۇق بەزەكسىكى چوڭقۇر تۇرسا، شۇ ھاياتلىق سۇنى قانداق ئالالايسىز؟
JHN 4:13	ئەجەبا، بۇ قۇدۇقنى بىزگە مىراس قالدۇرغان ئاتىمىز ياقۇپتىن ئۇلۇغۇمۇسىز؟	ھېي، سىز بىز NING ئاتا ياقۇپتىن چوڭراقمىسىز؟ ئۇ بۇ قۇدۇقنى بىزگە قالدۇرغان ۋە ئۆزى، ئوغۇللرى ۋە ھايۋانلىرى بۇدىن سۇ ئىجكەن.
JHN 4:14	بۇ قۇدۇقتىن ئۆزى، ئوغۇللرى ۋە مال-ۋارانلىرىمۇ سۇ ئىجكەن – دېدى.	ئەيسا جاۋاب بەردى: بۇ سۇنى ئىجكەن ھەركىم يەنە ئۇسسىايدۇ.
JHN 4:15	ئەپسە ئۇنىڭغا جاۋابەن: – بۇ سۇنى ئىجكەن ھەركىم يەنە ئۇسسىايدۇ.	لەكىن مەن بېرىدىغان سۇنى ئىجسە، ھەركىم ئەبەدى سۇ ئىستەمەيدۇ ۋە مەن بېرىدىغان سۇ ئۇنىڭ ئىچىدە مەڭگۈلۈك ھاياتقا يېتەكلەيدىغان بىر چىشما بولۇپ چىقىدۇ.
JHN 4:16	ئەپسە: – بېرىپ ئېرىڭىن بۇ يەرگە چاقىرىپ كەلگىن، – دېدى.	ئەيسا: «بارىپ، ئېرىڭىن بۇ جايغا چاقىرىپ كەل،» دېدى.
JHN 4:17	– ئېرىم يوق، – دەپ جاۋاب بەردى ئایال. – ئېرىم يوق دەپ، راست ئېيتتىڭ.	ئایال دېدى: «ئېرىم يوق.» ئ Isa: «سەن ئېرىم يوق دەپ راست ئېيتقانسان.»
JHN 4:18	چۈنكى بەش ئەرگە تەگدىڭ ۋە ھازىر سەندە بولغىنى سېنىڭ ئېرىڭ ئەمەس. بۇنى توغرا ئېيتتىڭ! – دېدى ئەيسا.	چۈنكى سەن بەش قېتىم تۇرمۇش كۆرگەن ۋە ئىndi سەندە بار كىش سېنىڭ ئېرىڭ ئەمەس. بۇ گاپىڭ توغرا! دېدى ئەيسا.
JHN 4:19	ئایال ئۇنىڭغا: – تەقسىر، ئەمدى كۆرۈمكى، سىز ئەسىلەدە يېغەمبەر ئىكەنسىز!	ئایال ئۇنىڭغا: ئاقا، مەن كۆرۈمكى، سىز يېغەمبەر ئىكەنسىز!
JHN 4:20	ئاتا-بۇۋىلىرىمىز بۇ تاغدا ئىبادەت قىلىپ كەلگەن، لېكىن سىلەر يەھۇدىپىلار «ئىبادەتنى بېرۇساپىلما قىلىش كېرەك!» دەۋاىسىلەرغا؟ – دېدى.	ئاتالارىمىز بۇ تاغدا ئىبادەت قىلغان، ئەمما سىلەر يەھۇدىپلار بېرۇساپىلما ئىبادەت قىلىش كېرەك دېسىلەر؟
JHN 4:21	ئەيسا ئۇنىڭغا مۇنداق دېدى: – خانىم، مَاڭا ئىشەنگىن، شۇنداق بىر ۋاقتى- ئاتانى بۇ تاغدا ئىبادەت قىلمايسىلەر ۋە بېرۇساپىلما ئىبادەت قىلمايسىلەر سائىنى كېلىدۈكى، سىلەرنىڭ ئاتىغا ئىبادەت قىلىشىڭلار ئۈچۈن نە بۇ تاغدا ياكى نە بېرۇساپىلما بولۇشۇڭلارنىڭ حاجىتى قالمايدۇ.	ئەيسا ئۇنىڭغا دېدى: خانىم، مَاڭا ئىشەنگە، بىر ۋاقتى كېلىدۈكى، سىلەر ئاتانى بۇ تاغدا ئىبادەت قىلمايسىلەر ۋە بېرۇساپىلما ئىبادەت قىلمايسىلەر سائىنى كېلىدۈكى، سىلەرنىڭ ئاتىغا ئىبادەت قىلىشىڭلار ئۈچۈن نە بۇ تاغدا ياكى نە بېرۇساپىلما بولۇشۇڭلارنىڭ حاجىتى قالمايدۇ.
JHN 4:22	سىلەر ئىبادەت قىلغىنىڭلارنى بىلمەيسىلەر؛ بىراق بىز كىمگە ئىبادەت قىلغىنىمىزنى بىلەمىز. چۈنكى نىجات-قۇتۇقۇزۇلۇش بەھۇدىپىلار ئارقىلىق بولىدۇ.	سىلەر نېمىنى ئورۇن قوشۇپ سەجدە قىلىۋاتقانلىقىڭلارنى بىلمەيسىلەر؛ بىراق بىز كىمگە سەجدە قىلىۋاتقانلىقىمىزنى بىلەمىز. چۈنكى نەجات يەھۇدىپلەر ئارقىلىق كېلىپ تۇردى.
JHN 4:23	لېكىن شۇنداق بىر ۋاقتى كېلىدۇ – ۋە شۇنداقلا ھازىر كەلدىكى، ھەقىقى ئىبادەت قىلغىنىڭلارنى بىلەن ھەقىقەتتە ئىبادەت قىلىدۇ. ئاتا ئۆزىگە ئەنە شۇنداق ھەقىقىي ئىبادەت قىلغۇچىلارنى ئىزدەمەكتە.	بىراق، شۇ ۋاقتى كېلىپ قالدى - ھەتا ھازىرلا كەلدى، راست ئىبادەت قىلغىنىڭلارنى بىلەن ھەقىقەتتە ئىبادەت قىلىدۇ. ئاتا ئۆزىگە ئەنە شۇنداق بىر ۋاقتى كېلىپ قىلغۇچىلارنى ئىزدەيدۇ.
JHN 4:24	خۇدا روھتۇر ۋە ئۇنىڭغا ئىبادەت قىلغۇچىلار روھ ۋە ھەقىقەت بىلەن ئۇنىڭغا ئىبادەت قىلىشى كېرەكتۇر.	خۇدا روھتۇر ۋە ئۇنى ئىبادەت قىلغۇچىلار روھ بىلەن ھەقىقەتتە ئىبادەت قىلىش كېرەك.
JHN 4:25	ئایال ئۇنىڭغا: – مەسھەنىڭ، يەنى «خرستوس» دېگەنسىڭ كېلىدىغانلىقىنى بىلەمەن. ئۇ كەلگەندە، بىزگە ھەممە ئىشلارنى ئېيتتىپ بېرىدۇ – دېدى.	ئایال ئۇغا: مەن مەسەھ كېلىدىغانلىقىنى بىلەمەن، يەنى خristos. ئۇ كەلگەندە، بىزگە ھەممە ئىشلارنى ئېنىق سۆزلەپ بېرىدۇ دېدى.
JHN 4:26	ئەيسا ئۇنىڭغا: – سەن بىلەن سۆزلىشىۋاتقۇچى مەن دەل شۇدۇرمەن! – دېدى.	ئەيسا ئۇنىڭغا: «سەن بىلەن سۆزلىشىۋاتقان مەنلا، مەن شۇ؟» دېدى.
JHN 4:27	شۇ چاڭدا ئۇنىڭ مۇخلۇسىلىرى قايتىپ كەلدى. ئۇلار ئۇنىڭ بىر ئایال بىلەن سۆزلىشىۋاتقانلىقىغا ھالى-تاك قىلىشتى؛ لېكىن ھېچقايسىسى ئۇنىڭدىن:	بۇ ۋاقتىتا ئۇنىڭ شاگىدلەرى قايتىپ كەلدى. ئۇلار ئۇنىڭ بىر ئایال بىلەن سۆزھېت قىلغۇچىلارنى ھايран بولدى؛ لېكىن ھېچ كەم ئۇنىڭدىن:

Reference	Before	After
JHN 4:28	«ئۇنىڭدىن نېمە ئىزدەپىسەن؟» ياكى «نىمىشقا ئۇنىڭ بىلەن سۆزلىشىسىن؟» دەيمۇ سورىمىدى.	«ئۇنىڭدىن نېمە ئىزدەپىسەن؟» ياكى «نىمىشقا ئۇ بىلەن سۆھىەت قىلىسىن؟» دەپ سورىمىدى.
JHN 4:29	ئاندىن ئايال سۇ قاچقالىنى تاشلاپ، شەھەرگە قايتىپ كەتنى ۋە خەلقكە كىشىلەرگە: شۇنىڭ بىلەن ئايال كوزىسىنى تاشلاپ قويۇپ، شەھەرگە قايتىپ بېرىپ،	ئاندىن ئايال سۇ قاچقالىنى تاشلاپ، شەھەرگە قايتىپ كەتنى ۋە خەلقكە كىشىلەرگە: كېلىڭلار، مەنمۇن ھەممە ئىشلىرىمنى بايان قىلغان بىر كىشىنى كۆرۈڭلار.
JHN 4:30	يورۇڭلار، ھاياتىمدا قىلغانلىرىمنىڭ ھەممىسىنى ماڭا ئېتىپ بەرگەن بىر كىشىنى كۆرۈپ كېلىڭلار ئەجەبا، مەسىھ شۇمىدۇ؟ – دېدى.	بۇ كىشى مەسىھ بولۇشى ئەمەسمۇ؟ شۇ ۋاقتتا، خەلق شەھەردىن چىقىپ، ئەيسىنىڭ ئالدىغا كەلدى.
JHN 4:31	بۇنىڭ بىلەن خالايىق شەھەردىن چىقىپ، ئەيسانىڭ ئالدىغا كېلىشكە باشلىدى.	شاكىرىلىرى ئۇنى ئورۇپ تۇرۇپ: ئۇقۇتقۇچى، يە! دېدى.
JHN 4:32	لېكىن ئۇ ئۇلارغا: – مېنىڭ سىلەر بىلمەيدىغان بىر بېمەكلىكىم بار، – دېدى.	لېكىن ئۇ ئۇلارغا: مەنمۇ سىلەر bilm كىمسىسى ئۇنىڭغا بېگەنلىك بىر نەرسە ئېلىپ مۇخلىسلىرى بىر-بىرىگە: ئەجەبا، بىرسى ئۇنىڭغا بېگىلى بىر نەرسە ئەكېلىپ بەرگەنمىدۇ؟ دېيشتى.
JHN 4:33	ئەيسا ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – مېنىڭ بېمەكلىكىم – مېنى ئەۋەتكۈچىنىڭ ئىرادىسىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ۋە ئۇنىڭ ماڭا تاپشۇرغان خىزمىتىنى تاماملاشتۇر.	ئەيسا ئۇلارغا مۇنداق دېدى: مېنىڭ بېمەكلىكىم بۇ: مېنى ئەۋەتكۈچىنىڭ خالىسىنى ئورۇداش ۋە ئۇنىڭ مېنغا تەقدىرىلىگەن ئىشىنى توگەتكۈزىش.
JHN 4:34	سىلەر: «ھوسۇل يېغىشقا يەنە تۆت ئاي قالدى» دەۋاتاما مىسلىر؟ مانا، سىلەرگە ئېيتايكى، بېشىڭلارنى كۆرۈپ ئېتىزلارغا قاراڭلار، زىراەتلەر سارغىيپ ئورۇشقا تەبىار بولدى!	سىلەر: «ھوسۇل تۈلاشقا يەنە تۆت ئاي قالدى» دەپسىز؟ قاراڭلار، سىلەرگە دەيمەن، كۆزلىرىڭلارنى كۆرۈپ دەرتلەرگە بېقىڭلار، زىراەتلەر سارغايفان، تۈلاب ئېلىشقا تەبىار بولدى!
JHN 4:35	ھوسۇلنى يېغىدۇ، شۇنىڭ بىلەن تېرىغۇچى بىلەن ئورمىچى تەڭ شادلىنىدۇ.	تېرىغۇچى ھەققىنى ئېلىپ كېتىدۇ ۋە مەڭگۈلۈك ھاياتقا ھوسۇل تۈلايدۇ، شۇڭ تېرىغۇچى بىلەن سېچقان كىشى بىرگە خۇساللىق قىلىدۇ.
JHN 4:36	چۈنكى بۇ ئىشتىتا «بىرى تېرىدى، يەنە بىرى يېغىدۇ» دېگەن سۆز ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇدۇ.	چۈنكى بۇ ئىشتىتا، بىرى تېرىدى، باشققا بىرى يېغىدۇ دېگەن سۆز راست ئەمەلى بولىدۇ.
JHN 4:37	مەن سىلەرنى ئۆزۈڭلار ئەمگەك سىددۇرمىگەن ھوسۇلنى يېغىشقا ئەۋەتتىم؛ باشقىلار ئەمگەك قىلىدى ۋە سىلەر ئۇلارنىڭ ئەمگىكىنىڭ مېۋسىنى ئېلىشقا نېسىپ بولدوڭلار.	مەن سىلەرنى ئۆزۈڭلار زور ئەمگەك قىلىمىغان نەرسىنى يېغىپ ئېلىشقا يوللىدىم؛ باشقىلار ئۇنىڭ ئۆچۈن كۆپ ئىش قىلىدى، سىلەر بولسا شۇ ئىشنىڭ مېۋسىگە قاتنىشىپ ئېلىشتىلار.
JHN 4:38	شۇ شەھەردىكى نۇرغۇن سامارىيەلىكىلەر ھېلىقى ئايالنىڭ: «ئۇ ھاياتىمدا قىلغانلىرىمنىڭ ھەممىسىنى ماڭا ئېتىپ بەردى» دېگەن گۇواھلىق سۆزىنى ئاڭلاب، ئەيساغا ئېتىقاد قىلىدى.	شۇ شەھەردىكى كۆپ سامارىيەلىكىلەر ئۇ ئايالنىڭ: «ئۇ مەنىڭ ھاياتىمدا قىلغان ھەممە ئىشلارنى بايان قىلىدى» دېگەن سۆزلىرىنى ئاڭلىغاندا، ئەيساغا ئېشىنىپ قالدى.
JHN 4:39	شۇڭا، ئۇلار ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ، ئۇنىڭ ئۆزلىرى بىلەن بىلە تۇرۇشىنى ئۆزۈنۈشكىلى تۇردى؛ شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۇ يەردە ئىككى كۈن تۇردى.	شۇڭا، ئۇلار ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ، ئۇنىڭ ئۆزلىرى بىلەن بىلە قالىشنى سوراپ تۇردى؛ شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۇ يەردە ئىككى كۈن قالدى.
JHN 4:40	ئۇنىڭ سۆز-كالامى ئارقىلىق تېخىمۇ كۆپ ئادەم ئۇنىڭغا بېتىقاد قىلىدى.	ئۇنىڭ سۆزلۈرى سەھبىدىن تېخى كۆپ ئادەم ئۇنىڭغا ئىشىنىپ كەتنى.
JHN 4:41	ئۇلار ئايالغا دېدى: ئەمدى بىزنىڭ ئىشەنىشىمىز سېنىڭ سۆزلىرىنى ئەمەس، چۈنكى ئۆزىمىز ئۇنى ئاڭلاب چۈشەندۈق ۋە بېلىپ	ئۇلار ئايالغا دېدى: ئەمدى بىزنىڭ ئىشەنىشىمىز سېنىڭ سۆزلىرىنى ئەمەس، چۈنكى بىزنىڭ ئۆزىمىز ئۇنى ئاڭلاب چۈشەندۈق ۋە بېلىپ
JHN 4:42	بۇ ئىككى كۈنдин كېيىن ئۇ شۇ يەردىن چىقىپ گاللىيەگە قاراپ ماڭدى	قىلىدۇقكى، بۇ كىشى شۇ دۇنيانىڭ قۇتقۇزغۇچىسى!
JHN 4:43		ئىككى كۈن ئۆتكەندىن كېيىن، ئۇ شۇ جايدىن چىقىپ گاللىيەگە قاراپ ماڭدى

Reference	Before	After
JHN 4:44	(چۈنكى ئەپسا ئۆزى: «ھېچىرى يېغەمبەر ئۆز يۇرتىدا ئىززىتى يوقتۇر» دەپ كۆۋاھلىق بەرگەندى).	چۈنكى ئەپسا ئۆزى: «ھەر بىر يەغەمبەر ئۆز يۇرتىدا ئىززىتى يوق» دەپ ئەيتىپ كەتكەن.
JHN 4:45	شۇنىڭ بىلەن ئۇ گاللىيەگە كەلگىننە، گاللىيەلىكلەر ئۇنىڭ ئۆتۈپ كېتىش هيپىتىدا يېرۇسالىمدا قىلغان ئەمەللەرىنىڭ ھەممىسىنى كۆرگەچكە، ئۇنى قارشى ئېلىشتى (چۈنكى ئۇلارمۇ ھېبىتقا چىققاندى).	ئۇ گاللىيەگە كەلگەندە، گاللىيەلىكلەر ئۇنىڭ يېرۇسالىمدا بايرام ھېپىتىدا قىلغان ھەممە ئىشلىرىنى كۆرگەن بولغاچقا، ئۇنى ياخشى قارشى ئالدى.
JHN 4:46	ئەمدى ئەپسا بۇ قېتىم گاللىيەدىكى كانا يېزىسىغا يەنە باردى (ئۇ دەل شۇ يەردە سۇنى شارابقا ئايلاندۇرغاندى). شۇ كۈنلەرde، كەپەناھۇم شەھىرىدە ئوغلى كېسەل بولۇپ ياتقان بىر ئوردا ئەمەلدارى بار ئىدى.	ئەپسا گاللىيەدىكى كانا يېزىسىغا قايتا باردى، چۈنكى ئۇ شۇ يەردە سۇنى شارابقا ئۆزگەرتىكەن. شۇ ۋاقىتتا كەپەناھۇم شەھىرىدە بىر رەھىندارنىڭ ئوغلى كېسەل ئىدى.
JHN 4:47	ئۇ ئەپسانىڭ يەھۇدىيەدىن گاللىيەگە كەلگەنلىكىنى ئاڭلاپ، ئۇنىڭ ئالدىغا بارىپ - ئۆيۈمگە چۈشۈپ، سەكرااتا ياتقان ئوغلۇمنى ساقايتىپ بەرگەپلا! - دەپ توختامىي سورىدى.	ئۇ ئەپسانىڭ يەھۇدىيەدىن گاللىيەگە كەلدى دېگەننى ئاڭلۇغاندا، ئۇنىڭ بېننغا بارىپ: «ئۆيۈمگە كەلگۈچە، بالام سەكرااتا ياتۋاتىدۇ، ساقلاپ بەرگەن!» دەپ توختامىي سورىدى.
JHN 4:48	شۇنىڭ بىلەن، ئەپسا ئۇنىڭغا: - سىلەر گاللىيەلىكلەر مۆجىزلىك ئالامەتلەر ۋە كارامەتلەرنى كۆرمەسىلەر، ھېچقانداق ئېتىقاد قىلمايسىلەر! دېدى.	ئاندىن، ئەپسا ئۇغا: 'مۇجىزلىك ئالامەتلەر ۋە كارامەتلەرنى كۆرمەسىلەر، ھېچقانداق ئېتىقاد قىلمايسىلەر!' دېدى.
JHN 4:49	ئوردا رەھىمىدار ئۇنىڭغا: ئاقا، بالام ئولۇپ كەتمەسىلىك ئۆچۈن تېزلا كېلىك! ئوردا ئەمەلدارى ئەپساغا: - تەقسىر، بالام ئۆلمەستە چۈشكەپلا! دېدى.	دەپ دېدى.
JHN 4:50	ئەپسا ئۇنىڭغا: - بارغىن، ئوغلۇڭ ھايات قالدى! - دېدى. ھېلىقى ئادەم ئەپسانىڭ ئېتىقان سۆزىگە ئىشىنىپ، ئۆيىگە قاراپ ماڭدى.	ئەپسا ئۇغا: 'بار، ئوغلۇڭ ياخشى بولدى!' دېدى. ئۇ كىشى ئەپسانىڭ سۆزىگە ئىشىنىپ، ئۆيىگە قاراپ كەتتى.
JHN 4:51	يولدا كەتۋاقاندا، ئۇنىڭ خىزمەتلەرچىلىرى ئالدىغا كېلىپ، بالىسى ھاياتتا، يولدا كېتىپ بارغىننىدا، ئۇنىڭ قوللىرى ئالدىغا چىقىپ، بالىلىرى ھايات، دەپ ئۇقۇرۇدى.	يولدا كەتۋاقاندا، ئۇنىڭ خىزمەتلەرچىلىرى ئالدىغا كېلىپ، بالىسى ھاياتتا، يولدا كېتىپ بارغىننىدا، ئۇنىڭ قوللىرى ئالدىغا چىقىپ، بالىلىرى ھايات، دەپ خەۋەر بەردى.
JHN 4:52	رەھىمىدار كىشىسى بالىسىنىڭ قايسى ۋاقىتتا ياخشىلەنلىقىنى سورىدى، ئەمەلدار ئۇلاردىن ئوغلىنىڭ قايسى سائەتنى باشلاپ ياخشىلىنىشقا يۈزىلەنگەنلىكىنى سورىۋىدى، ئۇلار: - تۈنۈگۈن يەتتىنچى سائەتتە ئېزىتىمىسى ياندى، - دېپىشتى.	رەھىمىدار كىشىسى بالىسىنىڭ قايسى ۋاقىتتا ياخشىلەنلىقىنى سورىدى، ئەمەلدار ئۇلاردىن ئوغلىنىڭ قايسى سائەتنى باشلاپ ياخشىلىنىشقا يۈزىلەنگەنلىكىنى سورىۋىدى، ئۇلار: - تۈنۈگۈن يەتتىنچى سائەتتە ئېزىتىمىسى ياندى، - دېپىشتى.
JHN 4:53	بالىنىڭ ئاتىسى بۇنىڭ دەل ئەپسانىڭ ئۆزىگە: «ئوغلۇڭ ھايات قالدى!» دېگەن ۋاقىتتا بولغانىلىقىنى بىلىپ كەتتى. شۇڭا، ئۆزى ۋە ئائىلىسى يۇتۇنلا ئېتىقاد دېگەن سائەت ئىكەنلىكىنى بىلىپ يەقىن. شۇنىڭ بىلەن بىلە ئېتىقاد قىلىشتى.	بالىنىڭ ئاتىسى بۇنىڭ دەل ئەپسانىڭ ئۆزىگە: «ئوغلۇڭ ھايات قالدى!» دېگەن ۋاقىتتا بولغانىلىقىنى بىلىپ كەتتى. شۇڭا، ئۆزى ۋە ئائىلىسى يۇتۇنلا ئېتىقاد دېگەن سائەت ئىكەنلىكىنى بىلىپ يەقىن. شۇنىڭ بىلەن بىلە ئېتىقاد قىلىشتى.
JHN 4:54	بۇ ئەپسانىڭ يەھۇدىيەدىن گاللىيەگە كەلگەندىن كېينىكى كۆرسەتكەن ئىكىنچى مۆجىزلىك ئالامىتى ئىدى.	ئەپسا يەھۇدىيەدىن گاللىيەگە كەلگەندىن كېين، بۇ ئۇنىڭ ئىكىنچى مۆجىزلىك بولدى.
JHN 5:1	بۇ ئىشلاردىن كېين، يەھۇدىيەرنىڭ بىر ھېپتىپ يېتىپ كەلدى ۋە ئەپسا يېرۇسالىمغا چىقىتى.	بۇ ئىشلاردىن كېين، يەھۇدىيەرنىڭ بىر بېرمى كەلدى ۋە ئەپسا يېرۇسالىمغا كەتتى.
JHN 5:2	يېرۇسالىمدىكى «قوىي دەرۋازىسى»نىڭ يېنندا ئىبرانىي تىللىدا «بەيت-ئەسدا» دەپ ئاتلىدىغان بىر كۆلچەك بولۇپ، ئۇنىڭ ئەتراپىدا بەش پېشاپوان بار ئىدى.	يېرۇسالىمدا قوي دەرۋازىسىنىڭ يانىدا بەيت-ئەسدا دەپ ئاتالغان بىر كۆل بار، ئۇنىڭ ئەتراپىدا بەش پېشاپوان بار ئىدى.
JHN 5:3	بۇ پېشاپوانلار ئاستىدا بىر توب بىمارلار، يەنلىقى قارىغۇ، توکۇر ۋە يالھەلەر كۆرەلمەيدىغانلار، ھالقى يېشىلىنلەر ۋە خەتىسى يەسلىگەنلەر، ئۇلار شۇ يېتىشاتىن، ئۇلار ئۇ يەردە يېتىپ كۆلچەكىنىڭ سۈينىڭ چايقلېلىشنى كۈتەتتى.	بۇ پېشاپوانلار ئاستىدا كۆپ بىمار كىشىلەر ياتىپ قالغان، يەنلىقى قارىغۇ، توکۇر ۋە يالھەلەر كۆرەلمەيدىغانلار، ھالقى يېشىلىنلەر ۋە خەتىسى يەسلىگەنلەر، ئۇلار شۇ يېتىشاتىن، ئۇلار ئۇ يەردە يېتىپ كۆلچەكىنىڭ سۈينىڭ چايقلېلىشنى كۈتەتتى.
JHN 5:4	چۈنكى بىر يەرشتە مەلۇم ۋاقىتلاردا كۆلچەككە چۈشۈپ سۇنى ئۇرغۇتىدىكەن؛ سۇ ئۇرغۇغاندا كۆلچەككە بىرېنچى بولۇپ چۈشكەن كىشى ئۆزىنى باسقان ھەرقانداق كېسەلدىن ساقىيەتكەن.	چۈنكى بىر يەرشتە بهزى ۋاقىتلarda كۆلچەك چۈشۈپ كېلىپ سۇنى قوزغايىتتۇر؛ سۇ قوزغالغاندا، كۆلچە ئالدىن كېرگەن كىشى ھەرقانداق كېسلىدىن ساقاپاپ كېتەتتۇ.

Reference	Before	After
JHN 5:5	ئۇ يەردە بىر كىشى بار، ئوتتۇز سەكىز يىلدىن بۇيىان ئاغرىق ئازاب تارتقان. ئەمدى ئۇ يەردە ئوتتۇز سەكىز يىلدىن بېرى ئاغرىق ئازابى تارتقان بىر بىمار بار ئىدى.	ئۇ يەردە بىر كىشى بار، ئوتتۇز سەكىز يىلدىن بۇيىان ئاغرىق ئازاب تارتقان. ئەمدى ئۇ يەردە ئوتتۇز سەكىز يىلدىن بېرى ئاغرىق ئازاب تارتقان بىر بىمار بار ئىدى.
JHN 5:6	ئەيسا بۇ نادەمنىڭ شۇ يەردە ياتقىنى كۆردى ۋە ئۇنىڭ ئۇزۇندىن شۇ هالەتتە ئىكەنلىكىنى بىلىپ، ئۇنىڭدىن: – ساقىبىشىن خالامسەن؟ – دەپ سۈرۈدى.	ئەيسا بۇ كىشىنى شۇ جايىدا ياتقانىنى كۆردى ۋە ئۇنىڭ بۇ هالەتتە ئۇزاق ۋاقىتىن بېرەك ئىكەنلىكىنى بىلىپ، 'ساقايماقچىمسان؟' دەپ سورىدى.
JHN 5:7	بىمار ئۇنىڭغا جاۋاب بەردى: 'رەب، سۇ قوزغاب چىققاندا مېنى سۇغا چۈشۈرۈپ بېرىدىغان كىشم يوق. مەن كېلىپ چۈشۈپ كېتىمەن دېگەندە، چۈشۈرۈدىغان ئادىممىم يوق. مەن چۈشەي دېگۈچە، باشقىلار مېنىڭ ئالدىمدا چۈشۈۋالىدۇ، – دەپ.	بىمار ئۇنىڭغا جاۋاب بەردى: 'رەب، سۇ قوزغاب چىققاندا مېنى سۇغا چۈشۈرۈپ بېرىدىغان كىشم يوق. مەن كېلىپ چۈشۈپ كېتىمەن دېگەندە، چۈشۈرۈدىغان ئادىممىم يوق. مەن چۈشەي دېگۈچە، باشقىلار مېنىڭ باشقىلار مېنىڭ ئالدىمدا زۆرۈپ كېتىپ كەتىدۇ،' دەپ.
JHN 5:8	ئەيسا ئۇنىڭغا: – ئورنۇنىڭدىن تۇر، ئورۇن-كۆرەيەڭىنى يېغىشتۇرۇپ ماڭفىن! – دەپ.	ئەيسا ئۇنىڭغا: – ئورنۇنىڭدىن تۇر، ئورۇن-كۆرەيەڭىنى يېغىشتۇرۇپ ماڭفىن!
JHN 5:9	ئۇ كىشى شۇنىڭدا ساقايىپ كەتى، تەختىسىنى ئېلىپ يۈرۈپ كەتى. شۇ ھېلىقى ئادەم شۇئان ساقايىپ، ئورۇن-كۆرەيەنى يېغىشتۇرۇپ كۆتۈرۈپ ماڭدى. شۇ كۇنى شابات كۇنى ئىدى.	ئۇ كىشى شۇنىڭدا ساقايىپ كەتى، تەختىسىنى ئېلىپ يۈرۈپ كەتى. شۇ ھېلىقى ئادەم شۇئان ساقايىپ، ئورۇن-كۆرەيەنى يېغىشتۇرۇپ كۆتۈرۈپ كۇنى شابات كۇنى بولۇپ قالدى.
JHN 5:10	شۇڭا بەزى يەھۇدىيلار ساقايىغان كىشىگە: – بۈگۈن شابات كۇنى تۇرسا، ئورۇن-كۆرەيەڭىنى كۆتۈرۈش تەۋراتتا ساڭا مەنى قىلىنغان! – دەپ.	شۇ تەرەپتە بەزى يەھۇدىيلار ساقايىغان كىشىگە: «بۈگۈن شابات كۇنى، سەن ئۇنىڭنى كۆتۈرۈپ يۈرۈش ساڭا توغرا كەمە!» دەپ.
JHN 5:11	لېكىن ئۇ ئۇلارغا جاۋابەن: – مېنى ساقايىقان كىشى ئۆزى ماڭا: «ئورۇن- كۆرەيەڭىنى يېغىشتۇرۇپ ماڭفىن» دېگەندى! – دەپ.	براق ئۇ ئۇلارغا جاۋاب بەردى: «مېنى ساقايىپ قويغان كىشى مېنىڭغا دەپ: «ئورۇن كۆرەيەڭىنى ئېلىپ ماڭفىن!».
JHN 5:12	ئۇلار ئۇنىڭدىن: – ئەمدى ساڭا: «ئورۇن-كۆرەيەڭىنى يېغىشتۇرۇپ ماڭفىن» دېگەن كىشى كىم ئىكەن؟ – دەپ سوراشتى.	ئۇلار ئۇنىڭدىن سوراشتى: «ساڭا ياتقىڭنى يېغىپ مالىڭ دېگەن كىشى كىم؟»
JHN 5:13	براق ساقايىغان ئادەم ئۇنىڭ كىم ئىكەنلىكىنى بىلمىدى. چۈنكى ئۇ يەردە ئادەم كۆپ بولغانلىقتىن، ئەيسا ئۆزىنى دالدىغا ئېلىپ، ئاستىغىنا كېتىپ قالدى.	براق، ساقايىغان كىشى ئۇنىڭ كىم ئىكەنلىكىنى بىلمىدى. چۈنكى ئۇ يەردە كۆپ ئادەم بار بولغاچقا، ئەيسا تېزلا كەتىپ كەتى.
JHN 5:14	بۇ ئىشلاردىن كېپىن ئەيسا ئۇ كىشىنى مىقتاردا تاپىپ، ئۇغا: 'كۆرەڭ، ساقايىپ كەتىڭ. ئەمدى يەنە گۇناھ قىلما، بەلكى بەشىڭگە تېخىمۇ ئېغىر كۈلپەت چۈشۈپ قالمىسۇن! – دەپ.	بۇ ئىشلاردىن كېپىن ئەيسا ئۇ كىشىنى مىقتاردا تاپىپ، ئۇغا: 'كۆرەڭ، مانا، ساقايىڭىڭ. ئەمدى قايتا گۇناھ سادر قىلما، بېشىڭغا تېخىمۇ ئېغىر نەرسە چۈشۈپ قالىدۇ!' دەپ.
JHN 5:15	ئۇ كىشى يەھۇدىيلەرگە بارىپ، ئەيسا ئۇنى ساقايىپ قويغانلىقىنى سۆزلەپ ھېلىقى ئادەم يەھۇدىيلارنىڭ قىشىغا بېرىپ، ئۆزىنى ساقايىقان ئەيسا ئىكەنلىكىنى ئۇقۇرۇدى.	ئۇ كىشى يەھۇدىيلەرگە بارىپ، ئەيسا ئۇنى ساقايىپ قويغانلىقىنى سۆزلەپ ئۇنى تەقىب قىلىپ، ئۆلتۈرۈشنى ئىزدەپ باشلىدى.
JHN 5:16	ئەيسا بۇ ئىشلارنى شابات كۇنى قىلغانلىقى ئۈچۈن، يەھۇدىيلار ئۇنىڭغا زىيانكەشلىك قىلىشقا باشلىدى.	ئەيسا شاباتتا بۇ ئىشلارنى قىلغانلىقى ئۈچۈن، يەھۇدىيلار ئۇنى تەقىب قىلىپ، ئۆلتۈرۈشنى ئىزدەپ باشلىدى.
JHN 5:17	لېكىن ئەيسا ئۇلارغا: – ئاتام تا ھازىرغىچە توختىماستىن ئىش قىلىپ كەلەكتە، مەنمۇ ئىشلەيمەن! – دەپ.	ئەيسا ئۇلارغا دەپ: 'مېنىڭ ئاتام ھازىرغىچە توختىماي ئىشلەپ كەتىپتۇ، مەنمۇ ئىشلەپ بارىمەن!'
JHN 5:18	شۇ سەۋەتتىن يەھۇدىيلار ئۇنى ئۆلتۈرۈشكە تېخىمۇ ئۇرۇناتتى؛ چۈنكى ئۇ شابات كۇنىنىڭ قائىدىسىنى بۇزۇپلا قالماستىن، يەنە خۇدانى «ئاتام» دەپ چاقرىپ، ئۆزىنى خۇداغا باراۋەر قىلغاندى.	بۇ سەۋەتتىن يەھۇدىيلار ئۇنى ئۆلتۈرگەن كەتىپ كەتى؛ چۈنكى ئۇ شابات كۇنىنى يەقەت بۇزماپلا، خۇدانى «مېنىڭ ئاتام» دەپ chaqirip، ئۆزىنى خۇدۇ بىلەن باراۋەر قىلغان.
JHN 5:19	شۇڭا ئەيسا ئۇلارغا جاۋاب بەردى: «ھەقىقى، ھەقىقى، مەن سىلەرگە ¹ سىلەرگە شۇنى ئېپتىپ قويايىكى، ئوغۇل ئۆزلىكىدىن ھېچنېمە قىلامايدۇ، بەلكى يەقەت ئاتىنىڭ نېمە قىلىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ، ئاندىن شۇ ئىشنى قىلىدۇ. ئاتا نېمە ئىش قىلىسا، ئوغۇلماو شۇ ئىشنى ئوخشاشلا قىلىدۇ. شۇنىڭغا ئوخشاش قىلىدۇ.»	ئەيسكى ئەيسا ئۇلارغا جاۋاب بەردى: «ھەقىقى، ھەقىقى، مەن سىلەرگە ¹ بۇنى دەيمەن، ئوغۇل ئۆزى ئالدىغا ھېچ نېمە قىلامايدۇ، يەقەت ئاتا نېمە قىلىۋاتقانلىقىنى كۆرگەندە، شۇنى قىلىدۇ. ئاتا نېمە قىلىسا، ئوغۇلماو شۇنىڭغا ئوخشاش قىلىدۇ.»
JHN 5:20	چۈنكى ئاتا ئوغۇلنى سۆيىدۇ ۋە ئۆزىنىڭ قىلىدىغان بارلىق ئىشلىرىنى	ئاتا ئوغۇلنى بەك سۆبىدۇ ۋە ئۆزى قىلىۋاتقان بارلىق ئىشلىرىنى ئۇنىڭغا

Reference	Before	After
JHN 5:21	ئۇنىڭغا ئايىان قىلىدۇ ھەم سىلەرنى ھەپرەن قالدۇرۇشقا بۇلاردىن تېخىمۇ زور ۋە ئۇلۇغ نىشلارنى ئۇنىڭغا ئايىان قىلىدۇ.	تولۇق ئايدىگىلىق قىلىدۇ، شۇنداقلا سىلەرگە زور تەسر قالدۇرۇش ئۇچۇن يەنە تېخى چوڭىرقۇق ۋە ياخشى ئىشلارنى كۆرسىتىپ بېرىدۇ. چۈنكى ئاتا قانداق ئولگەنلەرنى تىرىلدۈرۈپ ھايات بېرىپتۈر، ئوغۇلمۇ شۇنداق، ئۆزى ئىستەگەن كىشىلەرگە ھايات بېرىدۇ.
JHN 5:22	چۈنكى ئۈلگەنلەرنى ئاتا قانداق تىرىلدۈرۈپ، ئۇلارغا ھاياتلىق ئاتا قىلغان بولسا، ئوغۇلمۇ شۇنىڭغا ئوخشاش ئۆزى خالغان كىشىلەرگە ھاياتلىق ئاتا قىلىدۇ.	شۇنىڭدەك، ئاتا ئۆزى ھېچكىمنىڭ ئۇستىدىن ھۆكۈم چىقارمايدۇ، بەلكى بۇ ئۆزىنى ھۆكۈم قىلىمىدۇ، بەلكى ھەممە ھۆكۈم ئىشلەرنى ئوغۇلنىڭ ئەلگە بەرگەن.
JHN 5:23	شۇنىڭدەك، ئاتا ئۆزى ھېچكىمنىڭ ئۇستىدىن ھۆكۈم چىقارمايدۇ، بەلكى بۇنىڭدىن مەقسەت، – ئىنسانلارنىڭ ھەممىسى ئاتىغا ھۆرمەت قىلغاندا، ئوغۇلنى ئۆخشاشلا ھۆرمەت قىلىشى ئۆچۈندۈر. كىمكى بولىدۇ.	بۇ ئۇچۇن، ھەممە كىشى ئاتا قانداق ھۆرمەت قىلسما، ئوغۇلنىمۇ شۇنداق ھۆرمەت قىلىش كېرەك. كىم ئوغۇلنى ھۆرمەت قىلىمسا، ئۇنى بوللىغان ئاتانىمۇ ھۆرمەت قىلىش كەنەدە.
JHN 5:24	ئاكلاپ، مېنى ئەۋەتكەن گەئىشنىپ قالسا، ئۇ مەڭگۈلۈك ھاياتقا ئېرىشكەن بولىدۇ؛ ئۇ ئادەم سوراقدا تارتىلمايدۇ، بەلكى ئۆلۈمدىن ھاياتلىققا ئۆتكەن بولىدۇ.	ھەقىقەتتە، ھەقىقەتتە، مەن سىلەرگە بۇنى دەيمەن: كىم مېنىڭ سۆزۈمنى – بەرھەق، بەرھەق، مەن سىلەرگە شۇنى ئېيتىپ قويايىكى، سۆزۈمنى ئېرىشكەن بولىدۇ، ئۇ كىشى سوراقدا تارتىلمايدۇ، بەلكى ئۆلۈمدىن ھاياتقا ئۆتۈپ كەتىدۇ.
JHN 5:25	– بەرھەق، بەرھەق، مەن سىلەرگە شۇنى ئېيتىپ قويايىكى، ئۆلۈكلەرنىڭ خۇدانىڭ ئوغلىنىڭ ئاۋازىنى ئاكلايدىغان ۋاقتى-سائىتى يېتىپ كەلمەكتە، شۇنداقلا ھازىر كەلدىكى، ئاڭلىغانلار ھاياتلىققا ئىگە بولىدۇ.	ھەقىقەت، ھەقىقەت، مەن سىلەرگە دەيمەن: ئۆلۈكلەر خۇدا ئوغلىنىڭ ئاۋازىنى ئاكلايدىغان ۋاقتى كېلىپ قالدى، ھازىرلا كەلدى، ئاڭلاشقانلار ھايات تېپىدۇ.
JHN 5:26	چۈنكى ئاتا ئۆزىدە قانداق ھاياتلىققا ئىگە بولسا، ئوغۇلغا ئۆزىدە شۇنداق ھاياتلىققا ئىگە بولۇشنى ئاتا قىلدى	چۈنكى ئاتا ئۆزىدە ھاياتقا تولۇق ئىگە، شۇنداقلا ئاتا ئوغۇلنىڭمۇ ئۆزىدە ھاياتقا تولۇق ئىگە بولۇشنى بەرگەن
JHN 5:27	ۋە يەنە ئۇنىڭغا سوراقدا قىلىش ھوقۇقىنىمۇ بەردى، چۈنكى ئۇ ئىنسانئوغلىدۇ.	ھەم ئوغَا قارار قىلىش ھوقۇقى بەردى، چۈنكى ئۇ ئىنسانئوغلى.
JHN 5:28	بۇنىڭغا تەھجىجۇپ قىلاماڭلار؛ چۈنكى بارلىق گۆرددە ياتقانلار ئۇنىڭ ئاۋازىنى ئاكلايدىغان ۋاقتى كېلىدۇ	بۇغا ھەپرەن بولماڭلار؛ چۈنكى بارلىق قەبرىستاندا ياتقانلار ئۇنىڭ ئاۋازىنى ئاكلايدىغان ۋاقتى كېلىدۇ
JHN 5:29	ۋە ئۇلار شۇئان يەرلىرىدىن چىقىشىدۇ، ياخشىلىق قىلغانلار ھاياتقا تىرىلىدۇ، يامانلىق قىلغانلار سوراقدا تارتىلىشقا تىرىلىدۇ.	ئۇلار قېرلاردىن چىقىپ كېتىدۇ، ياخشى ئىش قىلغانلار ھايات ئۇچۇن كېلىدۇ، يامان ئىش قىلغانلار ھۆكۈم ئۇچۇن تىرىلىدۇ.
JHN 5:30	مەن ئۆزۈلۈمدىن ھېچنېمە قىلالمايمەن، يەقەت ئاتامدىن ئاكلىغىنىم بويىچە ھۆكۈم قىلىمەن؛ ۋە مېنىڭ ھۆكۈمۈم ھەققانىدۇر، چۈنكى مېنىڭ ئىزدىگىنىم ئۆزۈمدىنىڭ ئىرادىسى ئەمەس، بەلكى مېنى ئەۋەتكۈچىنىڭ ئىرادىسىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشتۇر.	مەن ئۆزۈم بويىچە ھېچ نەرسىنى قىلالمايمىنى، يەقەت ئاتام دېگەنلىرى بويىچە يەت قارار بېرىمەن؛ ۋە مېنىڭ قارارىم تو لا تو غرا، چۈنكى مەن ئۆزۈمدىنىڭ خاھىشىنى ئىزدىمەيمەن، بەلكى مېنى ئەۋەتكەن كىشىنىڭ خاھىشىنى تولۇق ئورنىغا كەلتۈرۈپ كەتىمەن.
JHN 5:31	– ئەگەر ئۆزۈم ئۇچۇن ئۆزۈم گۇۋاھلىق بەرسەم كۇۋاھلىقىم ھەقىقەت بېسالانمايدۇ.	ئەگەر مەن ئۆزۈم ئۇچۇن گۇۋاھلىق بېرىتىم، بۇ گۇۋاھلىق ھەقىقەت بولمايدۇ.
JHN 5:32	لېكىن مەن ئۇچۇن باشقا بىرى گۇۋاھلىق بېرىدۇ، ئۇنىڭ گۇۋاھلىقى راست بېرىدىغان گۇۋاھلىقىنىڭ راستلىقىنى بىلەمەن.	لېكىن مەن ئۇچۇن باشقا بىرى گۇۋاھلىق بېرىدۇ، ئۇنىڭ گۇۋاھلىقى راست كەنلىكىنى مەن ياقتۇرۇپ بىلەمەن.
JHN 5:33	سىلەر يەھىغا ئەلچى ئەۋەتكىنىڭلاردا، ئۇ ھەقىقەتكە گۇۋاھلىق بەرگەن	سىلەر يەھانىغا كىشىلەرنى ئەۋەتكەن، ئۇ ھەقىقەتكە گۇۋاھلىق بەرگەن
JHN 5:34	(ئەمەلىيەتتە، ماڭا ئىنساننىڭ گۇۋاھلىقىنى قوبۇل قىلىشىمىنىڭ كېرىكى يوق؛ مېنىڭ يەھىا توغرۇلۇق شۇنداق ئېيتىۋاقىنىم يەقتەلا سىلەرنىڭ قۇتقۇزۇلۇشۇڭلار ئۇچۇندۇر).	ھەقىقەتتە، مەن ئىنسانلارنىڭ گۇۋاھلىقىنى قوبۇل قىلامايمەن، بەلكى سىلەرنى قۇتقۇزۇش ئۇچۇن بۇنى ئېتىقانىم.

Reference	Before	After
JHN 5:35	يەھيا بىر بالقۇن چىrag سۈركىپ تۇرغان بولۇپ قالدى ۋە سىلەر ئۇنىڭ يورۇقىدا بىر مەزگىل خۇشالىنىشقا قالدىكىلار.	يەھيا بىر بالقۇن چىrag سۈركىپ تۇرغان بولۇپ قالدى ۋە سىلەر ئۇنىڭ يورۇقىدا بىر مەزگىل خۇشالىنىشقا قالدىكىلار.
JHN 5:36	لېكىن يەھيا مېنىڭ ئۇچۇن دەپ بەرگەن گۇۋاھلىقىدىن تېخىمۇ ياخشى بىر بار. ئۇ بولىسىم، ئاتا ماڭا ئادا قىلىشقا تايىشۇرغان ئەمەللەر، يەنى مەن گۇۋاھلىق بار، بۇ، ئاتا ماڭا بەرگەن ئىشلار، يەنى مەن ھازىر قىلىۋاتقان قىلىۋاتقان ئەمەللەر، بۇلار مېنىڭ توغرامدا ئاتا مېنى يوللىغانلىقىغا ئېنىق دەليل بېرىدۇ. گۇۋاھلىق بېرىدۇ.	لېكىن يەھيا مېنىڭ ئۇچۇن دەپ بەرگەن گۇۋاھلىقىدىن تېخىمۇ ياخشى بىر بار. ئاتا ماڭا ئادا قىلىشقا تايىشۇرغان ئەمەللەر، يەنى مەن گۇۋاھلىق بار، بۇ، ئاتا ماڭا بەرگەن ئىشلار، يەنى مەن ھازىر قىلىۋاتقان قىلىۋاتقان ئەمەللەر، بۇلار مېنىڭ توغرامدا ئاتا مېنى يوللىغانلىقىغا ئېنىق دەليل بېرىدۇ.
JHN 5:37	ۋە مېنى ئەۋەتكەن ئاتا ئۆزىمۇ مەن ئۇچۇن گۇۋاھلىق بەرگەندۇر. سىلەر ھېچقاچان ئۇنىڭ ئاۋازىنى ئاكلىمىدىكىلار، قىياپتىنى كۆرمىدىكىلار	ۋە مېنى ئەۋەتكەن ئاتا ئۆزى مېنى ئۇچۇن گۇۋاھلىق بەرگەن. سىلەر ھېچقاچىتىم ئۇنىڭ ئاۋازىنى ئاكلىمىدىكىلار، قىياپتىنى كۆرمىدىكىلار
JHN 5:38	ۋە ئۇنىڭ سۆز-كالامى سىلەرنىڭ ئىچىكىلاردىن ئۇرۇن ئالمىدى؛ چۈنكى ئۇنىڭ ئەۋەتكىنى بولسا، ئۇنىڭغا ئىشەنەمىسىلەر.	ھەمەدە ئۇنىڭ سۆزى سىلەرنىڭ ئىچىدە قالمايدۇ، چۈنكى ئۇ ئەۋەتكەن كىشىگە ئىشەنەمىسىلەر.
JHN 5:39	مۇقۇددەس يازمىلارنى قېتىرقىنىپ ئوقۇپ ئولۇرسىلە؛ چۈنكى ئۇلاردىن ھايات بار دەپ ئوپلايسىكىلار. دەل بۇ يازمىلار مەن ھەقتە گۇۋاھلىق بېرىدۇ. مەڭگۈلۈك ھاياتقا ئىگە بولۇدق، دەپ قارايسىلە. دەل بۇ يازمىلار مەن ئۇچۇن گۇۋاھلىق بەرگۈچىدۇ.	سلىلە يازمىلارنى قېزغىنچە ئوقۇۋاتسىكىلار، چۈنكى ئۇلاردا مەڭگۈلۈك ھايات بار دەپ ئوپلايسىكىلار. دەل بۇ يازمىلار مەن ھەقتە گۇۋاھلىق بېرىدۇ.
JHN 5:40	شۇنداقتىمۇ سىلەر يەنلا ھاياتلىقا ئېرىشىش ئۇچۇن مېنىڭ يېنىمغا كېلىشنى خالمايسىلە.	ئەمما سىلەر ھايات تايىماق ئۇچۇن مېنىڭ ياققا كېلىپ كۆرمەيسىلە.
JHN 5:41	مەن ئىنسانلارنىڭ ماختىشىنى قوبۇل قىلمايمەن؛	مەن ئادەملەرنىڭ مەدھىيىسىنى ئالمايمەن؛
JHN 5:42	لېكىن مەن سىلەرنى ئىچىدە خۇدانىڭ مۇھەببىتى لېكىن مەن سىلەرنى بىلمەن، سىلەرنىڭ ئىچىدە خۇدانىدا خۇدانىڭ مۇھەببىتى يوق.	لېكىن مەن سىلەرنى تولا بىلەمەن، سىلەرنىڭ ئىچىدە خۇدانىڭ مۇھەببىتى يوق.
JHN 5:43	مەن ئاتامنىڭ ئىسمى بىلەن كەلدىم، لېكىن سىلەر مېنى قوشمايسىلەر. قىلمايسىلەر. ھالبۇكى، باشقۇ بىرسى ئۆز نامى بىلەن كەلسە، سىلەر ئۇنى قوبۇل قىلىسىلەر.	مەن ئاتامنىڭ ئىسمى بىلەن كەلدىم، لېكىن سىلەر مېنى قوشمايسىلەر. باشقۇ بىرەر كىشى ئۆز ئىسمى بىلەن كەلسە، سىلەر ئۇنى قوشلايسىلەر.
JHN 5:44	سىلەر بىرىڭىلاردىن ئىززەت-شۆھەرت قوبۇل قىلىسىلەر-يۇ، يېگانە خۇدادىن كەلگەن ئىززەت-شۆھەرتىكە ئىتتىلىمسەڭلەر، ئۇنداقتا سىلەر قانداقمۇ ئېتىقاد قىلا لايسىلەر؟!	سىلەر بىرىڭىلاردىن نام-شۆھەرت ئېلىپ تۇرۇپ، يېقەت بىر خۇددان ئەلگەن نام-شۆھەرتى ئىززەمەيسىلەر، شۇنداقتا سىلەر قانداق ئىشىنىپ كېتەلەيسىلەر؟
JHN 5:45	بىراق مېنى ئۆستىمىزدىن ئانىغا شىكايدەت قىلىدۇ، دەپ ئوپلىماڭلار. ئۆسٹۈڭلاردىن شىكايدەت قىلغۇچى مەن ئەمەس، بەلكى سىلەر ئۇمىد باغلىغان مۇسا يېغەمبەر دۇر.	ئۆيلىماڭلاركى، مەن سىلەرنى ئاتا ئالدىدا ئەپلىيمەن. سىلەرنى ئۆسٹۈڭلەرىنى مۇسا بولۇپ، سىلەر ئۇنىڭغا ئۆمىد بەندەپ تۇرۇۋاتقان.
JHN 5:46	چۈنكى ئەگەر سىلەر مۇساغا ھەققىي ئىشىنىساڭلار، مەنمۇ ئىشىنىسىلەر. چۈنكى ئۇ مۇقۇددەس يازمىلاردا مەن ھەقتە يازغان.	چۈنكى ئەگەر سىلەر مۇساغا ھەققىي ئىشىنىساڭلار، مەنمۇ ئىشىنىسىلەر. چۈنكى ئۇ مۇقۇددەس يازمىلاردا مەن ھەقتە يازغان.
JHN 5:47	لېكىن ئۇنىڭ يۇتكەنلىرىگە ئىشەنەمىسەڭلار، مېنىڭ سۆزلىرىمەگە قانداقمۇ ئىشىنىسىلەر؟!	لېكىن ئۇنىڭ يېزىقلېرىغا ئىشەنەمىسىكىلار، مېنىڭ سۆزلىرىمەگە قانداق ئىشىنىپ قالسىز؟
JHN 6:1	بۇ ئىشلاردىن كېيىن، ئەيسا گاللىيە دېڭىنىڭ ئوغىر تەرىپىگە كەتنى، بۇ ئاتىلىدۇنىڭ ئۇ قېتىغا ئۆتتى.	بۇ ئىشلاردىن كېيىن، ئەيسا گاللىيە دېڭىنىڭ ئوغىر تەرىپىگە كەتنى، بۇ دېڭىز تىپرىياس دېڭىزى.
JHN 6:2	چوك گۇرۇپىا خەلق ئۇنىڭ كېسەللەنگەن ساقلاپ بەرگەن مۇجىزلىك زور بىر توب خالايق ئۇ كېسەللەرنى ساقايتقان مۇجىزلىك ئالامەتلەرنى كۆردى ۋە ئۇنىڭ كەيندىن ئەگىشىپ ماڭدى.	چوك گۇرۇپىا خەلق ئۇنىڭ كېسەللەنگەن ساقلاپ بەرگەن مۇجىزلىك زور بىر توب خالايق ئۇ كېسەللەرنى ساقايتقان مۇجىزلىك ئالامەتلەرنى ئىشلىرىنى كۆرگەنگە، ئۇنىڭ ئارقىسىدىن تەقىپ كەتنى.
JHN 6:3	ئەيسا تاغقا چىقىپ، ئۇ يەردە مۇخلسىلىرى بىلەن بىلە ئولتۇردى.	ئەيسا تاغقا چىقىپ، ئۇ يەردە شاگىدلەرى بىلەن بىرگە ئولتۇردى.
JHN 6:4	ئۇ ۋاقتىتا يەھۇدىلارنىڭ ېسحا بايرىمى كېلىپ قېلىنغان ئەرتلىكى بار ئىدى. ئۇ چاغدا يەھۇدىلارنىڭ ھېپتىن، يەنى «ئۇتۇپ كېتىش ھېپتىن»غا ئاز قالغان	ئۇ ۋاقتىتا يەھۇدىلارنىڭ ېسحا بايرىمى كېلىپ قېلىنغان ئەرتلىكى بار ئىدى. ئۇ چاغدا يەھۇدىلارنىڭ ھېپتىن، يەنى «ئۇتۇپ كېتىش ھېپتىن»غا ئاز قالغان

Reference	Before	After
JHN 6:5	ئەيسا باشنى كۆنۈرۈپ، چوڭ بىر توب خەلقنىڭ تۆزىگە كېلىۋاتقانلىقىنى ئۆزىنىڭ ئالدىغا كۆرگەندە، فىلىپتنىن: 'بۇلارغا يەيتىش ئۆچۈن نانى قانداق ئېلىپ كېلىمىز؟' – بۇلارغا يەيدىغانغا نانى نەدىن دەپ سورىدى	ئەيسا باشنى كۆنۈرۈپ، چوڭ بىر توب خەلقنىڭ تۆزىگە كېلىۋاتقانلىقىنى ئۆزىنىڭ ئالدىغا كۆرگەندە، فىلىپتنىن: 'بۇلارغا يەيتىش ئۆچۈن نانى قانداق ئېلىپ كېلىمىز؟' – بۇلارغا يەيدىغانغا نانى نەدىن دەپ سورىدى
JHN 6:6	لەممە ئۇ بۇ گەينى فىلىپنى سىناب كۆرۈش ئۆچۈن دەپ ئېيتقان. چۈنكى ئۇ ئۆزىنىمە قىلدىغاڭلىقىنى ياخشى بىلەتتى.	لەممە ئۇ بۇ گەينى فىلىپنى سىناب كۆرۈش ئۆچۈن دەپ ئېيتقان. چۈنكى ئۇ ئۆزىنىمە قىلدىغاڭلىقىنى ياخشى بىلەتتى.
JHN 6:7	لېكىن ئۇ بۇ سۆزىنى فىلىپنى سىناش ئۆچۈن ئېيتقانىدى. چۈنكى ئۇ ئۆزىنىڭ ئىمەن بىلەتتى.	فلىپ جاۋاب قىلدى: 'ئىككى يۈز دىنارغا نان ئېلىپ كەلەرمىز، لېكىن ھەبر بىر چىشلەمدىن يېيىشكەمۇ يەتمەيدۇ!' بىرگە بىر چۈشۈرۈپ يېيىشقا يەتمەيدۇ!
JHN 6:8	مۇخلىسلارىدىن بىرى، يەنى سىمون يېتىرۇسىنىڭ ئىنسىسى ئاندرىياس ئەپساغا:	ئۆزىنىڭ شاكىرتلىرىدىن بىرى، سىمون يېتىرېنىڭ ئىنسىسى ئاندرىي، ئەيسىگە دەپتۇ:
JHN 6:9	بۇ يەردە بىر كېچىك بالاق بار، ئۇنىڭدا بەش تال ئارىيا نان بىلەن ئىككى كېچىك بېلىق بار، لېكىن شۇنچە كۆپ خەلقەنە بۇ نىمە بولىدۇ؟	بۇ يەردە كېچىك بالاق بار، ئۇنىڭدا بەش تال ئارىيا نان بىلەن ئىككى كېچىك بېلىق بار، لېكىن شۇنچە كۆپ خەلقەنە بۇ نىمە بولىدۇ؟
JHN 6:10	ئەيسا دېدى: كىشىلەرنى ئولتۇرۇزۇڭلار، ئۇ يەردە چۆپ كۆپ بولۇپ، بەش ئەيسا: – كۆچىلىكىنى ئولتۇرۇزۇڭلار، – دېدى (ئۇ يەردە ئوت-چۆپ مول ئۆسکەندى). شۇنىڭ بىلەن ئەر كىشىلەر ئولتۇرۇدى؛ ئۇلارنىڭ سانى بەش مىڭچە بار ئىدى.	ئەيسا دېدى: كىشىلەرنى ئولتۇرۇزۇڭلار، ئۇ يەردە چۆپ كۆپ بولۇپ، بەش ئەيسا: – كۆچىلىكىنى ئولتۇرۇزۇڭلار، – دېدى (ئۇ يەردە ئوت-چۆپ مول ئۆسکەندى). شۇنىڭ بىلەن ئەر كىشىلەر ئولتۇرۇدى؛ ئۇلارنىڭ سانى بەش مىڭچە بار ئىدى.
JHN 6:11	ئەيسا نانلارنى قولغا ئېلىپ، خۇداغا رەھمەت دەپتى، كېيىن ئولتۇرغانلارغا ئەيسا نانلارنى قولغا ئېلىپ، خۇداغا تەشەككۈر ئېيتقاندىن كېيىن، ئولتۇرغانلارغا ئولەشتۈرۈپ بەردى. بېلىقلارنىمۇ شۇنداق قىلدى؛ كۆچىلىك خالغانچە بېدى.	تەقسىم قىلدى. بېلىقلارنىمۇ شۇنداق قىلدى؛ هەممە كىشى خالسىچە بېدى.
JHN 6:12	ھەممە بىلەن يەپ توپۇغاندا، ئۇ مۇخلىسىرىغا: – ئاشقان يارچىلارنى يىغىڭلار، ھېچ نەرسە زايى بولمىسۇن، – دېدى.	ھەممەسى يەپ توپۇغ كەتكەندە، ئۇ شاكىرتلىرىگە: «ئاشقان يارچىلارنى يىغىپ ئېلىڭلار، ھېچ نەرسە زايى بولمىسۇن» دېدى.
JHN 6:13	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار بەش ئارىيا نېنىدىن يەپ ئاشقان يارچىلىرىنى ئون ئىككى سېۋەتكە تولدۇرۇپ يىغىۋالدى.	شۇ ۋاقتىتا ئۇلار بەش تال ئارىيا نانى يەپ قالغان يارچىلىرىنى ئون ئىككى سېۋەتكە تولدۇرۇپ يىغىپ الدى.
JHN 6:14	ھەمدى خالايق ئەسانىڭ كۆرسەتكەن بۇ مۆجىزلىك ئالامىتىنى كۆرۈپ: «دۇنياغا كېلىشى مۇقەررەر بولغان يەيغەمبەر ھەقىقەتەن مۇشۇ ئىكەن!» دېيىشتى.	ھازىر خەلق ئەيسا قىلغان بۇ مۇجىزنى كۆرگەندە: «دۇنياگە كېلىدiga يەيغەمبەر ھەقىقەتەن مۇشۇ بولىدۇ!» دېدى.
JHN 6:15	شۇنىڭ بىلەن ئەيسا ئۇلارنىڭ كېلىپ ئۆزىنى يادىشاھ بولۇشقا زورلىماقچى بولغانلىقىنى بىلىپ، ئۇلاردىن ئاييرلىپ، قايىدىن تاغقا يالغۇز چىقىپ كەتتى.	ئەيسا، ئۇلارنىڭ كېلىپ ئۆزىگە زورلاپ يادىشا قىلىماقچى ئىكەنلىكىنى بىلىپ، ئۇلاردىن ئۇزاقلاب، قايىتا تاغغا يەتكە كەتتى.
JHN 6:16	كەچقۇرۇن، ئەسانىڭ مۇخلىسىلىرى دېڭىز بويىغا چۈشۈشتى.	ئاخشام بولغاندا، ئەيسا شاگىردىسى دېڭىز بويىغا كەتتى.
JHN 6:17	ئۇلار بىر كېمىگە ئولتۇرۇپ، دېڭىزنىڭ ئۇ قېتىدىكى كەپەنەھۇم شەھىرىگە قاراپ يول ئېلىشىنى (قاراڭغۇ چۈشۈپ كەتكەندى ۋە ئەيسا تېخىچە ئۇلارنىڭ يېنىغا كەلمىگەندى).	ئۇلار كېمىگە چىقىپ، دېڭىزنىڭ ئۇ تەرەپدىكى كەپەنەھۇمغا قاراپ يولغا كەتتى، قاراڭغۇ چۈشۈپ قالغان ۋە ئەيسا تېخى كەلمىگەن.
JHN 6:18	قاتىق بوران چىقىپ، دېڭىز دولقۇنلىپ كۆتۈرۈلۈۋاتاتى.	قاتىق بوران چىقىپ كەتتى، دېڭىز دولقۇنلىشىپ قوزغاپ تۇراتى.
JHN 6:19	شاكىرتلار قايىق بىلەن تەخمىنەن 5.6-4.6 كىلومبىتىر ماڭاندا، ئەيسا دېڭىز مۇخلىسلارى يالاق ئۇرۇپ ئون-ئون بىر چاقيرىمچە ماڭاندا، ئەسانىڭ دېڭىزنىڭ ئۆستىدە يۈرۈپ كېمىگە يېقىنىلىشۋاتقان بولغاندا، ئۇلار كۆپ قورقۇپ قورقۇشۇپ كەتتى.	شاكىرتلار قايىق بىلەن تەخمىنەن 5.6-4.6 كىلومبىتىر ماڭاندا، ئەيسا دېڭىز مۇخلىسلارى يالاق ئۇرۇپ ئون-ئون بىر چاقيرىمچە ماڭاندا، ئەسانىڭ دېڭىزنىڭ ئۆستىدە يۈرۈپ كېمىگە يېقىنىلىشۋاتقان بولغاندا، ئۇلار كۆپ قورقۇپ قورقۇشۇپ كەتتى.
JHN 6:20	لېكىن ئۇ ئۇلارغا: – بۇ مەن، قورقماڭلار! – دېدى.	ئۇ ئۇلارغا: «مەن بولىمەن، قورقماڭلار! دېدى.
JHN 6:21		

Reference	Before	After
JHN 6:22	شۇنى ئاڭلاپ ئۇلار ئۇنى كېمىگە چىقىرۇلۇغۇسى كەلدى؛ ئۇ كېمىگە چىقىپلا، كېمە دەرھال ئۇلار باردىغان يەرگە يېتىپ باردى.	ئۇلار ئۇنى كېمىگە ئالدى؛ دەرھال كېمە ئۇلار كەتىدىغان جايغا يېتىپ كەتلى.
JHN 6:23	ئەتسى دېڭىزنىڭ ئۇ تەرىپىدە قالغان خالاقيق ئالدىنىڭ كۇنى ئۇ يەردە ئەيسانىڭ مۇخلىسلىرى چىققان كېمىدىن باشقا كېمىنىڭ يوقلۇقنى، ئەيسانىڭ مۇخلىسلىرى شۇ كېمىگە چىققاندا، ئەيسانىڭ ئۇلار بىللە چىقىغانلىقىنى، بەلكى مۇخلىسلىرىنىڭ ئۇزلىرىلا كەتكەنلىكىنى كۆرگەندى.	كېپىنىكى كۇنى، دېڭىزنىڭ ئۇ تەرىپ قالغان خەلق كۆرگەنكى، ئالدىنىقى كەۋەندە ئۇ يەردە يەقهت بىر كېمە بار ئىدى، ئەيسا شاگىدلىرى شۇ كېمىگە چىققان، لېكىن ئەيسا ئۇلار بىلەن بىرگە چىقىمىغان، شاگىدلىرى ئۆزلىرىلا كەتكەن.
JHN 6:24	هالبۇكى، بىرنەچە كېمە-قولواق تىپرىياس شەھىرىدىن رەب تەشكەكۈر ئېيتقاندىن كېپىن خەلق نان يېگەن يەرگە يېقىن كېلىپ توختىدى.	ئەممە تىپرىياس شەھىرىدىن بەزى كېمىلەر كەلدى، بۇ جاي ئەرباب نانغا تەشكەكۈر قىلغان كېپىن، خەلقنىڭ نان يېگەن ئورنىنىڭ يېقىنغا يەتنى.
JHN 6:25	شۇنىڭ بىلەن خالاقيق ئەيسانىڭ ۋە مۇخلىسلىرىنىڭ ئۇ يەردە يوقلۇقنى كۆزۈيا، كېمىلەرگە ئولتۇرۇپ، ئەيسانى ئىزدىگىلى كەپەرناھۇم شەھىرىگە ماڭدى.	شۇ ۋاقتىتا خەلق ئەيسا بىلەن ئۇنىڭ شاگىدلىرىنىڭ يوقلىقىنى كۆرگەندە، كېمىلەرگە چىقىپ، كەپەرناھۇمغا كەتلى، ئەيسا ئىزدەپ.
JHN 6:26	ئۇلار ئۇنى دېڭىزنىڭ ئۇ تەرىپىدە تېپىپ ئۇنىڭغا: – ئۇستاز، بۇ يەرگە قاچان كەلدىك؟ – دەپ سوراشتى.	ئۇلار دېڭىزنىڭ باشقا تەرىپىدە ئۇنى تايقاندا، ئۇغا: ئۇقۇنقۇچى، سەن بۇ يەرگە قاچان كەلدىك؟ دەپ سورادى.
JHN 6:27	ئەيسا ئۇلارغا جاۋابىن: – بەرھەق، بەرھەق، مەن سىلەرگە شۇنى ئېتىپ قويايكى، سىلەر مېنى مۇجىزلىك ئالامەتلەرنى كۆرگەنلىكىڭلار ئۇچۇن ئەمەس، بەلكى نانلاردىن بەپ توپۇنفېنىڭلار ئۇچۇن ئىزدەپسىلەر.	ئەيسا ئۇلارغا جاۋاب بەردى: هەققى، هەققى، مەن سىلەرگە بۇنى دېيمەن، سىلەر مېنى بەلگەلەرنى كۆرگەنگە ئەمەس، بەلكى نانلارنى بېپ توبۇپ كەتكەنگە ئىزدەپسىلەر.
JHN 6:28	بۇزۇلۇپ كېتىدىغان يانى ئوزۇقلۇققا ئەمەس، بەلكى مەڭگۇ ھاياتلىققا باقي قالىدىغان ئوزۇقلۇققا ئىتتىلىپ ئىشلەگىلار، بۇنى ئىنسانئوغلى سىلەرگە بېرىدۇ؛ چۈنكى ئۇنى ئاتا، يەنى خۇدا ئۆزى مۆھۇرلەپ تەستىقلەغان، – دېنى.	قالماڭلار تەر توڭۇپ، بۇزۇلۇپ كېتىدىغان تاماق ئۇچۇن؛ بەلكى مەڭگۇ ھاياتلىق تاماق ئۇچۇن كۆچ سەرپ قىلىڭلار؛ بۇنى ئىنسانئوغلى سىلەرگە بېرىدۇ؛ چۈنكى ئۇنى خۇدا ئاتا ئۆزى تەستىقلەپ مۆھۇر باسقان.
JHN 6:29	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار ئۇنىڭدىن: – نېمىگە ئىتتىلىپ ئىشلىسىك ئاندىن خۇدانىڭ ئىش-خىزمىتىدە ئىشلىگەن بولىمىز؟ – دەپ سوراشتى.	شۇ ۋاقتىتا ئۇلار ئۇنى سورالدى: خۇدانىڭ ئىشلىرىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۇچۇن نېمە قىلىش كېرەك؟
JHN 6:30	ئەيسا ئۇلارغا جاۋاب بېرىپ: – خۇدانىڭ ئىش-خىزمىتى دەل شۇكى، ئۇ ئەۋەتكىنگە بېتىقاد قىلىشىڭلاردۇر، – دېنى.	ئەيسا ئۇلارغا جاۋاب بەردى: خۇدانىڭ ئىشى بۇ، ئۇ ئەۋەتكەنگە تولا ئىشنىڭلار.
JHN 6:31	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار يەنە: – ئۇنداق بولسا سەن بىزنى كۆرۈپ ئۆزۈگە ئىشەندۈرگۈدەك قانداق مۇجىزلىك ئالامەت يارتىسىن؟ زادى نېمە ئىش قىلىپ بېرسەن؟	ئۇلار يەنە دەپى: ئۇنداقتا، سەن بىزنى كۆرۈپ ئىشەندۈرۈش ئۇچۇن قانداق مۇجىزە كۆرسەتەسەن؟ سەن نېمە ئىش قىلىپ كۆرسەتەسەن؟
JHN 6:32	ئەيسا ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – بەرھەق، بەرھەق، مەن سىلەرگە شۇنى ئېتىپ قويايكى، سىلەرگە ئاسمانىدىن چۈشكەن ناننى بەرگۈچى مۇسا ئەمەس، بەلكى مېنىڭ ئاتامدۇر؛ ئۇ ھازىرمۇ سىلەرگە ئاسمانىدىن چۈشكەن ھەققىي ناننى بېرىۋاتىدى.	ئاتالارىمىز چۆلە يۈرگەندە، كىتابىتا بېزىلغانغا ئوخشاش، ئۇ ئۇلارغا ئەسماندىن چۈشورۇلگەن نان بەرگەن، شۇڭا مەھەممە دەپ ئاتالغان نەرسىنى بېگەن.
JHN 6:33	چۈنكى خۇدانىڭ ئىنى بولسا يۇتكۈل دۇنياغا ھاياتلىق ئاتا قىلىدىغان، ئەرشتىن چۈشكۈچىدۇر.	ئەيسا ئۇلارغا دەپى: هەققەتەن، هەققەتەن، مەن سىلەرگە بۇنى ئېتىمەن، سىلەرگە ئاسمانىدىن كەلگەن ناننى بەرگۈچى مۇسا ئەمەس، بەلكى مېنىڭ دادام؛ ئۇ ھازىر سىلەرگە ئاسمانىدىن كەلگەن ھەققىي ناننى بېرىۋاتىدى.
JHN 6:34	– تەقسىر، ھەمىشە بىزگە شۇ ناننى بېرىپ تۇرغايىسەن! – دېيىشتى ئۇلار.	چۈنكى خۇدا ئىنى، ئەسماندىن چۈشۈپ كەلگەن بولۇپ، دۇنيا ئۇچۇن ھايات بېرىدۇ.

ئۇلار دەپى: 'Rabbiiy، ھەمىشە بىزگە بۇ ناننى بەرھەپ تۇر!' ئۇلار دەپى:

Reference	Before	After
JHN 6:35	ئەيسا ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – ھاياتلىق نېنى ئۆزۈمدۈرمهن! مېنىڭ پىنمغا كەلگەن ھەركىم ھېچقاچان ئاچ قالمايدۇ، ماڭا ئېتىقاد قىلغان ھەركىم ھېچقاچان ئۇسىسىمايدۇ.	ئەيسا دېدى: مەن ھايات نامىھەن! مەنمۇ كەلگەن ھەرقىم ئاچ قالمايدۇ، مەنگە ئىشىنىپ قالغان ھەرقىم سۇي قالمايدۇ.
JHN 6:36	لېكىن سىلەرگە ئېتىقىنىمەك، سىلەر مېنى كۆرگەن بولساڭلارمۇ، ئېتىقاد قىلماياۋاتىسىلەر.	لېكىن سىلەرگە دېگەندەك، سىلەر مېنى كۆرگەن بولساڭلار، ئەمما ئىشەنەمەيسىلەر.
JHN 6:37	ئاتا ماڭا تاپشۇرغانلارنىڭ ھەربىرى پىنمغا كېلىدۇ ۋە مەنمۇ كەلگەنلەردىن ھېچقايسىسىنى ھەرگىز تاشلىۋەتمەيمەن.	ئاتا مەنەم تەڭشەپ بەرگەن ھەممە كىشى مەنمۇ كېلىپ قالىدۇ ۋە مەنمۇ كەلگەن ھەرقايىسى كىشىنى ھېچقانداق تاشلىمەيمەن.
JHN 6:38	چۈنكى ئۆز ئىرادەمنى ئەمەس، بەلكى مېنى ئەۋەتكۈچىنىڭ ئىرادىسىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن ئەرشتن چۈشتۈم.	چۈنكى مەن ئاسمانىدىن توشۇپ كەلدىم، ئۆز خوھمۇنى ئەمەس، بەلكى مېنى ئەۋەتكەن كىشىنىڭ ئىرادىسى بۇ: ئۇ ماڭا بەرگەن ھەرسىنى يوقاتمايمەن، بەلكى ئاخىرقى كۇنى ھەممىسىنى قايتا توغرۇزايمەن.
JHN 6:39	مېنى ئەۋەتكۈچىنىڭ ئىرادىسى بولسا دەل شۇكى، ئۇنىڭ، ماڭا تاپشۇرغانلىرىدىن ھېچىرىنى يىتتۈرمەي، بەلكى ئاخىرقى كونى ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى تىرىلدۈرۈشۈمىدىن ئىبارەت.	چۈنكى مېنىڭ ئاتامىنىڭ خالقى بۇ: ئوغۇلنى كۆز قويقان ۋە ئۇنىڭغا ئىشىنىپ قالغان ھەربىرى مەڭگۈلۈك ھاياتقا ئېرىشەلەيدۇ، ۋە مەن ئاخىرقى كۇنى ئۇلارنى قايتا توغرۇزۇپ چىسىرىمەن. يەھۇدىلار ئەيسا: «مەن ئەرشتن كەلگەن نان» دېگەنگە، ئۇنىڭغا نارازى بولۇپ، پەيتلەشكە باشلىدى
JHN 6:40	چۈنكى مېنىڭ ئاتامىنىڭ ئىرادىسى شۇكى، ئوغۇلغا كۆز تىكىپ قاراپ، ئۇنىڭغا ئېتىقاد قىلغانلارنىڭ ھەربىرىنى مەڭگۈلۈك ھاياتقا ئېرىشۈرۈشتۈر؛ ۋە مەن ئاخىرقى كۇنى ئۇلارنى تىرىلدۈرۈمەن.	چۈنكى مېنىڭ ئاتامىنىڭ خالقى بۇ: ئوغۇلنى كۆز قويقان ۋە ئۇنىڭغا ئىشىنىپ قالغان ھەربىرى مەڭگۈلۈك ھاياتقا ئېرىشەلەيدۇ، ۋە مەن ئاخىرقى كۇنى ئۇلارنى قايتا توغرۇزۇپ چىسىرىمەن. يەھۇدىلار ئەيسا: «مەن ئەرشتن كەلگەن نان» دېگەنگە، ئۇنىڭغا نارازى بولۇپ، پەيتلەشكە باشلىدى
JHN 6:41	ئەمدى يەھۇدىلار ئەيسانىڭ: «ئەرشتن چۈشكەن نان ئۆزۈمدۈرمهن!» دېگىن ئۆچۈن ئۇنىڭغا نازارى بولۇپ غۇنۇلدۇشىشا باشلىدى:	ئۇلار دېدى: «بۇ يۈسۈپنىڭ ئوغلى ئەيساما؟ بىز ئاتىسىنى ۋە ئاتىسىنى بىلىپ تۇرۇق، شۇنداق بولغاندا قانداق بولۇپ مەن ئەرشتن كەلدىم دەپ ئەرشتن چۈشتۈم! دېسۇن؟» جاكن سۆزلەيدۇ؟
JHN 6:42	ئەيسا جاۋابەن ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – مېنىڭ توغرامدا ئۆزئارا غۇنۇلداشماڭلار.	ئەيسا ئۇلارغا دېدى: مەن ھەقتە ئۆزئارا ېردىلەمەڭلار.
JHN 6:43	مېنى ئەۋەتكەن ئاتا ئۆزى كىشىلەرنىڭ قەلبىنى تارتقۇزمىسا، ھېچكىم مېنىڭ پىنمغا كېلەلمەيدۇ؛ مېنىڭ پىنمغا كەلگەن ھەربىرىنى ئاخىرقى كۇنى تىرىلدۈرۈمەن.	ئاتا مېنى يولىغان بولۇپ، كىشىلەرنى تارتقۇزغانداق بولمىسا، ھېچكىم مېنىڭ ياقىمغا كېلىپ قالمايدۇ؛ مېنىڭ ياقىمغا كەلگەن ھەربىرىنى ئاخىرقى كۇنى قايتا تىرىلتەيمەن.
JHN 6:44	يەيفەمەرلەرنىڭ يازىلىرىدا بىزىلغان: «ھەممىسى خۇدا تەرىپىدىن ئۆگەت ئۆگىتلىدۇ» دەپ يۇتۇلگەندۇر. شۇكى، ئاتىنىڭ سۆزىنى تىڭىشىغان ۋە ئۇنىڭدىن ئۆگەنگەن ھەربىرى مېنىڭ پىنمغا كېلىدۇ.	يەيفەمەرلەرنىڭ يازىلىرىدا بىزىلغان: «ھەممىسى خۇدا تەرىپىدىن ئۆگەت ئۆگىتلىدۇ» دەپ، شۇڭاڭى، ئاتا خۇدадا ئاڭلاپ ۋە ئۇنىڭنىپ كەتكەن ھەر بىرى مېنىڭ پىنمغا كېلىپ قالىدۇ.
JHN 6:45	بىراق بۇ بىرەركىم ئاتىنى كۆرگەن دېگەنلىك ئەمەس؛ يەقەت خۇدانىڭ پىندىن كەلگۈچى بولسا، ئۇ ئاتىنى كۆرگەندۇر.	ئەمەسکى، ھېچ بىر كىشى ئاتىنى كۆرمىگەن؛ يەقەت خۇدا تەرىپىدىن بولغان زاتلا ئاتىنى كۆرگەن.
JHN 6:46	بەرھەق، بەرھەق، مەن سىلەرگە شۇنى ئېتىپ قويايىكى، ماڭا ئېتىقاد قىلغۇچى مەڭگۈلۈك ھاياتقا ئىگىدرۇ.	ھەققى، ھەققى، مەن سىلەرگە دەيمەن: ماڭا ئېتىقاد قىلغۇچىلار مەڭگۈلۈك ھاياتنى ئىگە قىلغان.
JHN 6:47	ھاياتلىق نېنى ئۆزۈمدۈرمهن.	من ھاياتنىڭ نېنى.
JHN 6:48	ئاتا-بۇۋەلىرىڭلار چۈللەردە «ماننا» يېڭىنى بىلەن يەنلا ئۆلدى.	سزىلەرنىڭ ئاتا-بۇۋەلىرى چۈلە ماننا يېڭىن بولغاندا، بىراق ئۆلۈپ كەتتى.
JHN 6:49	لېكىن مانا، ئەرشتن چۈشكەن نان دەل شۇنداقلىك، بىرسى ئۇنىڭدىن يېڭىن بولسا ئۆلمەيدۇ.	ئاسمانىدىن چۈشكەن نان بۇ، بۇنى يېڭىن بولسا، ھەربىرى ئۆلمەيدۇ.
JHN 6:50	ئەرشتن چۈشكەن ھاياتلىق نېنى ئۆزۈمدۈرمهن؛ كىمەتكىم بۇ ناندىن پىسە، ئەبەدىلەبەدگىچە ياشайдىدۇ. مەن بېرىدىغان شۇ نان بولسا مېنىڭ	مەن آسمانىدىن كەلگەن ھاياتلىق نامىھەن؛ كىم بۇ ناننى يېسا، ھەمىشەگە ياشайдىدۇ. مەن بېرىدىغان شۇ نان، مېنىڭ تەنىم، بۇتۇن دۇنيا كىشىلەر
JHN 6:51		

Reference	Before	After
	ئەت-تېنىمەدۇر، يۇتكۇل دۇنيادىكىلەر ھاياتقا ئىگە بولسۇن دەپ، مەن ئۇنى ئاتىماقچىمەن.	ھاياتقا ئېرىشىسىن دەپ، مەن ئۇنى بېرىپ تۇرامەن.
JHN 6:52	بۇ سۆز بىلەن يەھۇدىيىلار ئۆزئارا تالاش-تارتىش قىلىشقا باشلاپ: – بۇ ئادەم بىزنىڭ يېبىشىمىزگە ئۆزىنىڭ ئەت-تېنىنى قانداق بېرىلسىن؟! – دېپىشەتنى.	بۇ سۆزنى ئاڭلىغاندا يەھۇدىيىلار ئۆزئارا توقۇشۇپ: 'بۇ كىشى بىزنىڭ بېيىشغا ئۆز تېنىنى قانداق بېرىدۇ؟' دېدى.
JHN 6:53	شۇڭا ئەيسا ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – بەرھەق، بەرھەق، مەن سىلەرگە شۇنى ئېيتىپ قويايىكى، سىلەر ئىنسانئوغلىنىڭ ئەت-تېنىنى يېمىگۈچە ۋە قېنىنى ئىچمىنگۈچە، سىلەرde ھاياتلىق بولمايدۇ.	شۇڭا ئەيسا ئۇلارغا دېدى: 'ھەققىي، ھەققىي، مەن سىلەرگە بۇنى دەيمەن، سىلەر ئىنسانئوغلىنىڭ تەن-ئەتنى يېمىسا ۋە قېنىنى ئىچمىسا، سىلەرنىڭ ئىچىدە ھايات بولمايدۇ.'
JHN 6:54	ئەت-تېنىمنى يېڭۈچى ۋە قېنىمنى ئىچકۈچى مەڭگۈلۈك ھاياتقا ئېرىشىكەن بولىدۇ ۋە مەن ئۇنى ئاخىرقى كۇنى تېرىلىدۈرمەن.	كىم مەنىنىڭ تېنىنى بېيەپ، قېنىمنى ئىچسە، ئۇ مەڭگۈلۈك ھاياتقا ئېرىشىپ كېتىدۇ ۋە مەن ئۇنى ئاخىرقى كۇنى قايتا توغرۇزۇپ بېرىمەن.
JHN 6:55	چۈنكى ئەت-تېنىم ھەققىي ئوزۇقلۇق، قېنىم بولسا ھەققىي ئىچىملەكتۇر.	چۈنكى تەننەم ھەققىي ئوزۇق، قېنىم ھەققىي ئىچىملەك.
JHN 6:56	ئەت-تېنىمنى يېڭۈچى ۋە قېنىمنى ئىچكۈچى مەندە ياشайдۇ ۋە مەنمۇ ئۇنىڭدا ياشایمەن.	كىم مەنمىكى تېنىنى بېيەپ ۋە قانىمنى ئىچسە، ئۇ مەندە قالىدۇ ۋە مەن ئۇدا قالىمەن.
JHN 6:57	ھايات ئاتا مېنى ئەۋەتكەن ۋە مەن ئاتىنىڭ بولغانلىقىدىن ياشاۋاتقىنىمەدەك، مېنى يېڭۈچى كىش ھەم مېنىڭ ۋاسىتەم بىلەن ياشайдۇ.	ھايات ئاتا مېنى ئەۋەتكەن، مەن ئاتا ئۈچۈن ياشاپ تۇرغاندەك، مېنى بېيدىغان كىشى ھام مېنىڭ ئارقىلىق ياشайдۇ.
JHN 6:58	مانا بۇ ئەرشنىن چۈشكەن ناندۇر. بۇ نان ئاتا-بۇۋىلىرىڭلار يېگەن «مانا»دەك ئەمەس؛ چۈنكى ئۇلار «مانا»نى يېشىش بىلەن ئۆلدى؛ بىراق بۇ ناننى ئىستېمال قىلغۇچى بولسا مەڭگۇ ياشайдۇ!	بۇ نان ئاسمانىدىن كەلگەن. سىزلەرنىڭ ئاتا-بۇۋىلىرىڭلار 'مانا' يېگەن بولۇپ، ئۇلار ئۆلۈپ كەتتى؛ بىراق بۇ ناننى يېشىش بىلەن كىشى مەڭگۈلىك ياشайдۇ!
JHN 6:59	بۇ سۆزلەرنى ئۇ كەپەزناھۇمدىكى سىناگوگدا تەلەم بەرگىندە ئېيتقانىدى.	بۇ سۆزلەرنى ئۇ كەپەزناھۇم سىناگوگىدا دەرس بېرىپ تۇرغاندا ئېيتقان.
JHN 6:60	شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ مۇخلىسىلىرىدىن نۇرغۇنلىرى بۇنى ئاڭلىغاندا: – بۇ تەلەم بهك ئېغىر ئىكەن! بۇنى كىم ئاڭلاپ كۆتۈرەلىسىن؟ – دېپىشتى.	شۇ ۋاقتىن ئۇنىڭ شاگىرىلىرىدىن كۆپلىرى بۇ سۆزنى ئاڭلىغاندا: 'بۇ تەلەم بهك قىيىن! بۇنى كىم قوبۇل قىلايدۇ؟' دېدى.
JHN 6:61	بىراق ئۆز ئىچىدە مۇخلىسىلىنىڭ بۇ توغرىسىدا غۇتۇلداشقىنىنى بىلگەن ئەيسا ئۇلارغا: – بۇ سۆزۈم سىلەرنى تايىدۇردۇمۇ؟	ئەمما ئەيسا شاگىرىلىرىنىڭ بۇ ھەقتە گۇمماب بولۇۋاتقانلىقىنى بىلىپ، ئۇلارغا: «بۇ سۆزۈم سىلەرگە ئۆتكۈزۈش قىلدۇردىم؟» دەپ سورىدى.
JHN 6:62	ئەمدى مۇبادا ئىنسانئوغلىنىڭ ئەسلى كەلگەن جايغا كۆتۈرۈلۈپ كېتىپ تۇرغاندا كۆرسەڭلار، قانداق ھالدا بولارىدۇغان؟	ھازىز، ئەگەر ئىنسانئوغلىنىڭ باشتىكى جايغا كۆتۈرۈلۈپ كېتىپ تۇرغاندا كۆرسەڭلار، قانداق ھالدا بولارىدۇغان؟
JHN 6:63	ئىنسانغا ھاياتلىق بەرگۈچى – روھتۇر. ئىنساننىڭ ئەتلەرى بولسا ھېچقانداق يايда بەرمىدۇ. مەن سىلەرگە ئېيتقان سۆزلىرىم بولسا ھەم روھتۇر ۋە ھەم ھاياتلىقىتۇر.	روھ ھايات بېرىدۇ. تەن يايىسىز. مەن سىلەرگە دېگەن سۆزلىرىم روھدۇر ۋە ھەم ھاياتدۇ.
JHN 6:64	ئەمما سىلەر ئارىسىدا بەزلىرى ئىشەنەيدۇ، دېدى، چۈنكى ئەيسا باشتىنلا لېكىن ئاڭلارىدىن ئېتىقاد قىلىمغا باشلىپ بەزبىلەر بار، – دېدى (چۈنكى ئەيسا ئېتىقاد قىلىمغا ئالىنىڭلەرنىڭ ۋە ئۆزىگە ساتقۇنلۇق قىلىدىغاننىڭ كىم ئىكەنلىكىنى باشتىلا بىلەتتى).	ئەمما سىلەر ئارىسىدا بەزلىرى ئىشەنەيدۇ، دېدى، چۈنكى ئەتام ئەھلەشتۈرمىسا، بىلىپ كەتكەن، كىملەر ئىشەنەيدۇ ۋە كىم ئۇنى سېتىۋەتىدۇ.
JHN 6:65	شۇنىڭ بىلەن ئۇ مۇنداق دېدى: – مەن شۇ سەۋەتىن سىلەرگە شۇنى ئېيتتىمكى، ئاتامدىن ئاتا قىلىنىمسا، ھېچكىم مېنىڭ يېنىمغا كېلەلمەيدۇ!	ئۇ دېدى: مەن سىلەرگە بۇنى دېتۈك، چۈنكى ئاتام ئەھلەشتۈرمىسا، ھېچكىم مېنىڭ ياقىمغا كېلىش قىلامايدۇ!
JHN 6:66	شۇ ۋاقتىن تارتىپ مۇخلىسىلىرىدىن خېلى كۆپى چېكىنىپ چىقىپ، ئۇنىڭ بىلەن يەنە ماڭمايدىغان بولدى.	شۇ ۋاقتىن كېپىن ئۇنىڭ كۆپ شاگىرىلىرى ئارقا تارتىپ كەتتى ۋە ئۇ بىلەن ئادەتتەين ئەركاپ بولمىدى.
JHN 6:67	شۇڭا ئەيسا ئۇن ئىككىلەندىن: – سىلەرمۇ، ھەم مەندىن كېتىشنى خالامسىلەر؟ – دەپ سورىدى.	شۇ تەرەپتە ئەيسا ئۇن ئىككىلەرگە: 'سىلەر يەنە كېتىپ كېتەمىسىلەر؟' دەپ شۇڭا ئەيسا ئۇن ئىككىلەندىن: – سىلەرمۇ، ھەم مەندىن كېتىشنى خالامسىلەر؟ – دەپ سورىدى.

Reference	Before	After
JHN 6:68	سمون پیترؤس ئۇنىڭغا جاۋاب قىلىپ: – ئى رەب، بىز كىمنىڭ يېنىغا كېتەتتۇق؟ مەڭگۇ ھايانلىق سۆزلىرى سەندىلدۈر!	سمون پىتىر ئۇغا جاۋاب بەردى: «ئى رەب، بىز باشقا كىمگە بارالايمىز؟ سەندە مەڭگۇ ھايانلىق سۆزلىر بار!
JHN 6:69	ۋە شۇنىڭغا ئىشەندۈق ۋە شۇنى بىلىپ يەتتۇقكى، سەن خۇدانىڭ مۇقۇھەدەس بولغۇچىسىدۇرسەن! – دېدى.	بىز ئىشىنىپ قالدۇق ۋە بىلىپ كەتتۇقكى، سەن مەسىھ، زوندا خۇدا ئوغلىسى!
JHN 6:70	ئەيسا ئۇلارغا جاۋابەن: – مەن سىلەر ئون ئىككىلارنى تاللىدىم ئەمەس mü، بىراق ئاراڭىلاردا بىرسى ئىلىستۇرا! – دېدى	ئەيسا ئۇلارغا جاۋاب قىلدى: مەن سىلەر ئون ئىككىنى تاللىدىم، لېكىن ئاراڭىلاردا بىرى شەيتان!
JHN 6:71	(ئۇنىڭ بۇ دېگىنى ئىشقا بىرلۈق سىموننىڭ ئوغلى يەھۇدانى كۆرسەتكەندى، چۈنكى يەھۇدا ئون ئىككىلەرنىڭ بىرى بولغىنى بىلەن، كېيىن ئۆزىگە ساتقۇنلۇق قىلىدۇ).	ئەممە ئۇ بۇنى ئىشقا بىرلۈق سىموننىڭ ئوغلى يەھۇدا ھەققىدە دەپ ئېتقان، چۈنكى يەھۇدا ئون ئىككىدىن بىرى بولۇپ، ئۇنى سېتىۋەتسىشكە تېيارلىنىپتۇ.
JHN 7:1	بۇ ئىشلاردىن كېيىن، ئەيسا گاللىيەدە ئايلىنىپ يۈردى. ئۇ يەھۇدىيەدە قەست قىلماقچى ئىدى.	بۇ ئىشلاردىن كېيىن، ئەيسا گاللىيەدە دولايپ يۈردى. ئۇ يەھۇدىيەدە دولاشمىسلقنى خالدى، چۈنكى يەھۇدىلار ئۇنى قات قىلىشقا تىرىشىپتۇ. ئايلىنىپ يۈرۈشنى خالمايتتى، چۈنكى شۇ يەردىكى يەھۇدىلار ئۇنىڭغا
JHN 7:2	بۇ چاغدا، يەھۇدىلارنىڭ «كېيلەر ھېيتىن»غا ئاز قالغاندى.	بۇ واقىتنا، يەھۇدىلارنىڭ تەبرەك بايرىمى يېقىنلاشتى.
JHN 7:3	شۇڭا ئەيسانىڭ ئىنىلىرى ئۇنىڭغا: – مۇشۇ يەردىن كەتسىپ يەھۇدىيەگە بارغىن، شۇنىڭ بىلەن مۇخلىسىلىرىڭمۇ كارامەت ئەمەللەرىنىڭ كۆرەلەيدۇ!	شۇڭا ئەيسانىڭ قېرىندىشلىرى ئۇغا دەپتى: «بۇ يەردىن كەتسىپ يەھۇدىيەگە بار، شۇنداق بىلەن سەنىڭ تەلىچىلىرىڭمۇ سەنىڭ كارامەتلەرىنىڭ كۆرەلەيدۇ!
JHN 7:4	چۈنكى ئۆزىنى خەلق ئالىمگە تۈنۈتماچى بولغان ھېچكىم يوشۇرۇن جايادا ئىش قىلمايدۇ. بۇ ئەمەللەرنى قىلىۋاتقانىكەنسەن، ئۆزۈڭنى دۇنياغا كۆرسەت! كۆرسەت! – دېپىشتى.	چۈنكى كىم ئالىمگە ناملىنىش ئۈچۈن ئىزدەيدىكەن، يوشۇرۇن جايادا ئىش قىلمايدۇ. بۇ ئىشلارنى قىلىۋاتقان بولساڭ، ئۆزۈڭنى دۇنياغا كۆرسەت!
JHN 7:5	چۈنكى ئۇنىڭ ئىنىلىرىمۇ ئۇنىڭغا ئېتىقاد قىلمىغاندى.	چۈنكى ئۇنىڭ قېرىنداشلىرىمۇ ئۇغا ئىشەنەپتى.
JHN 7:6	شۇڭا ئەيسا ئۇلارغا: – مېنىڭ ۋاقتى-سائىتم تېخى كەلمىدى. لېكىن سىلەرگە نىسبەتەن ھەرۋاقت مۇناسىپتۇر.	ئەيسا ئۇلارغا دېدى: «مېنىڭ ۋاقتىم تېخى كەلمىگەن، لېكىن سىلەرنىڭ ۋاقتىڭلار ھەرقانداق ۋاقتىتا تېيار بولىدۇ.
JHN 7:7	بۇ دۇنيادىكى كىشىلەر سىلەرگە ھەرگىز ئۆچ بولمايدۇ؛ لېكىن مېنى ئۆچ كۆرىدۇ. چۈنكى مەن ئۇلارنىڭ قىلىشلىرىنى رەزىل دەپ گۇۋاھلىق بېرۋاتىمەن.	بۇ دۇنيادىكى خەلق سىلەرگە ھېچقانداق ئۆزارمايدۇ؛ لېكىن مېنى ئۆزىدۇ. چۈنكى مەن ئۇلارنىڭ ئىشلىرىنى يامان دەپ ئېنىق دەلىل بېرۋاتىمەن.
JHN 7:8	سىلەر بۇ ھېيتقا بېرىۋېرىڭلار. مەن ھازىرچە بۇ ھېيتقا بارمايمەن، چۈنكى مېنىڭ ۋاقتى ۋاقتى-سائىتم تېخى يېتىپ كەلمىدى، – دېدى.	سىلەر بۇ تۆركۈمگە كېتىڭلار. مەن ھازىرچە بارمايمەن، چۈنكى مېنىڭ ۋاقتىم تېخى يېتىپ قالمىدى.
JHN 7:9	ئەيسا بۇ سۆزلەرنى قىلىپ، گاللىيەدە قالدى.	ئەيسا بۇ سۆزلەرنى دېگەندىن كېيىن، گاللىيەدە قالدى.
JHN 7:10	ئەيسانىڭ ئىنىلىرى ھېيتقا چىققاندىن كېيىن، ئۇ ئۆزىمۇ ئۇنىڭغا باردى. ئەمەس، يوشۇرۇن كەتتى.	ئەيسا قارداشلىرى بايرامغا كەتكەندىن كېيىن، ئۇمۇ كەتتى. ئەمما ئاج اتاق يەھۇدىس، يوشۇرۇن كەتتى.
JHN 7:11	ھېيتتا يەھۇدىلار ئۇنى ئىزدەپ: «ئۇ قەيەرددۇر؟» دەپ سوراۋاتىقى.	يەھۇدىلار بايرامدا ئۇنى ئىزدەپ بار، «ئۇ قەيەرددۇ؟» دەپ سورايدۇ.
JHN 7:12	كىشىلەر ئارىسىدا ئۇنىڭ توغرىسىدا كۆپ غۇلغۇلا بولدى. بەزىلەر ئۇنى: «ياخشى ئادەم!» دېسە، يەنە بەزىلەر: «ياق، ئۇ خالايقنى ئازدۇرۇۋاتىدۇ!» دېپىشتى.	خەلق ئارىسىدا ئۇ ھەقتە كۆپ گىرلىك بار ئىدى. بەزىلەر: «ئۇ ياخشى كىشى!» دېدى، باشقىلىرى: «ياق، ئۇ خەلقنى يولغا سېلىۋاتىدۇ!» دېدى.
JHN 7:13	ئەمما يەھۇدى رەبەرلەردىن قورقاندا، ھېچ كىم ئاشكارا ئۇنىڭ ھەققىدە بىراق يەھۇدى چوڭلىرىدىن قورقۇپ، ھېچكىم ئوچۇق-ئاشكاره ئۇنىڭ گېپىنى قىلمايتتى.	ئەمما يەھۇدى رەبەرلەردىن قورقاندا، ھېچ كىم ئاشكارا ئۇنىڭ ھەققىدە بىراق يەھۇدى كىرىپ، خەلکە دەرس پېرىشكە گەپ قىلمايتتى.
JHN 7:14	ھېيتىنىڭ يېرىمى ئۆتكەنە، ئەيسا ئىبادەتخانا ھولىلىرىغا كىرىپ خەلقە	بايرامنىڭ يېرىمىدا ئەيسا مەبەدگە كىرىپ، خەلکە دەرس پېرىشكە

Reference	Before	After
JHN 7:15	تەلەم بېرىشكە باشلىدى.	باشلىدى.
JHN 7:16	يەھۇدىيلار: «بۇ كىشى ھېچ نەرسە ئۆگەنمىگەن، ئۇ قانداق بۇ قەدەر كۆپ قانداقمۇ مۇنچە كۆپ بىلىم بولسۇن؟ - دەپ ھاڭ-تالڭ قېلىشتى.	يەھۇدىيلار: «بۇ كىشى ھېچ نەرسە ئۆگەنمىگەن، ئۇ قانداق بۇ قەدەر كۆپ بىلىم بىلەر ئىگە؟» دەپ ھايран قالدى.
JHN 7:17	ئەيسا ئۇلارغا دېدى: بۇ تەلەملەر مېنىڭ ئۆزۈمىنىك ئەمەس، بەلكى مېنى ئەۋەتكۈچىنىڭكىدۇر.	ئەگەر ھەرقانداق كىشى بۇنىڭ ئىرادىسىنى قىلىشقا تەييار بولسا، ئۇ بۇ ئۆگەتنىڭ خۇدا تەرەپدىن كەلگەنلىكىنى ياكى مەن ئۆزۈمىدىن ئېتقانلىقىمنى بىلدۈ.
JHN 7:18	ئۇنىڭ ئىرادىسىگە ئەمەل قىلىشقا ئۆز ئىرادىسىنى باغلەغان ھەركىم بۇ تەلەم توغرۇلۇق - ئۇنىڭ خۇدادىن كەلگەنلىكىنى ياكى ئۆزلۈكۈمىدىن ئېيتۋاتقانلىقىمنى بىلدۈ.	ئۆزى ئالدىدا سۆزلىگەن كىشى ئۆز شەرەپلىكىنى ئىزدەيدۇ، لېكىن ئۇنى ئەۋەتكەن كىشىنىڭ شەرەپلىكىنى ئىزدەيدەغان كىشى راستچىل بولىدۇ ۋە ئۇدا ھېچقانداق ئەدالەتسىزلىك يوق.
JHN 7:19	مۇسا يېغەمبەر سىلەرگە تەۋرات قانۇنىنى تاپشۇرغان ئەمەسمۇ؟ لېكىن ھېچقايسىكلار بۇ قانۇنغا ئەمەل قىلماپۇاتسىلەر! نېمىشقا مېنى ئۆلتۈرمەكچى بولسىلەر؟ - دېدى.	مۇسا سىلەرگە قانۇن بەرگەنمۇ؟ لېكىن ھېچ بىرلەر بۇ قانۇنغا ئەمەل قىلمايسىزا نېمىشقا مېنى ئۆلتۈرەمسىز؟ دېدى.
JHN 7:20	كۆپچىلىك: - ساڭا جىن چاپلىشىپتۇ؟ سېنى ئۆلتۈرمەكچى بولغان كىم ئىكەن؟ - دېپىشتى.	خەلق: 'ساڭا جىن بارا سېنى ئۆلتۈرمەكچى بولغان كىم بار؟' دېدى.
JHN 7:21	ئەيسا ئۇلارغا مۇنداق جاۋاب بەردى: - مەن بىر كارامەتنى يارتىشىم بىلەن ھەممىڭلار هاڭ-تالڭ قېلىشتىڭلار.	ئەيسا ئۇلارغا دېدى: مەن بىر ئىش قىلدىم، شۇ ئۇچۇن سىلەر ھەممىڭلار ھەيران قالدىڭلار.
JHN 7:22	- ئەمدى مۇسا يېغەمبەر سىلەرگە خەتنە قىلىش توغرۇلۇق ئەمر قالدۇرغان (ئەمەلەتتە بولسا خەتنە قىلىش مۇسا يېغەمبەردىن ئەمەس، ئاتا-بۇۋالاردىن قالغان)، شۇڭا سىلەر شابات كۈنىگە توغرا كېلىپ قالسىمۇ شۇ كۈنىدە ئادەمنىڭ خەتنىسىنى قىلىپ بولسىلەر.	مۇسا سىلەرگە خەتنە قىلىشنى بەرگەن، لېكىن بۇ خەتنە مۇسادىن كەلمەگەن، بەلكى ئاتا-بۇۋالارنىڭ بېشىدىن كەلگەن، شۇڭا شەنبە كۈنىمۇ ئىنسانغا خەتنە قىلىسىلەر.
JHN 7:23	هازىر تورات قانۇنى بۇزۇلمىسىن دەپ شەنبە كۈنى خىتنە قىلىنغاندا، مەن ئەمدى تەۋرات قانۇنغا خلایلىق قىلىنىمىسىن دەپ شابات كۈنىدە ئادەم خەتنە قىلىنغان يەردە، مەن شابات كۈنىدە بىر ئادەمنى سەللىمازا ساقايىتسام، سىلەر نېمە دەپ ماڭا ئاچقىلىنىسىلەر؟	شەنبە كۈنى بىر كىشىنى تولۇق ساقايىتسام، سىلەر نېمە دەپ مەنمۇغا ئاچقىق بولسىلەر؟
JHN 7:24	سەرتقى قىيايەتكە قاراپ ھۆكۈم قىلماڭلار، بەلكى ھەققانى ھۆكۈم قىلىڭلار!	تاشقى كۆرۈنۈشكەلا قاراپ ھەيەت چىقارماڭلار، بەلكى ھەققىي توغرا حالدا ھەيەت قىلىڭلار!
JHN 7:25	ئۇ ۋاقتىتا يېرۇسالىملىقلارنىڭ بەزلىرى: - چوڭلار ئۆلتۈرمەكچى بولغان كىشى بۇ ئەمەسمىدى؟	يېرۇسالىم خەلقىنىڭ بەزلىرى دېدى: «بۇ كىشىنى ئۆلتۈرمەكچى بولغان بولسا؟»
JHN 7:26	ئاشكارا سۆزلەۋاتىسىمۇ، ئۇنىڭغا قارشى ھېچ نەرسە دېمىدىغۇ دەرۋەقە، ئاقساقلارنىڭ ئۇنىڭ مەسەھ ئىكەنلىكىنى بىلىپ يەتكەنمۇ؟	ئۇ ئاشكارا گەپ قىلىۋاتىدۇ، بىرلەر ئۇنىڭغا قارشى گەپ دەيمەيدۇ رەھبەرلەر ئۇنىڭ مەسەھ ئىكەنلىكىنى بىلگەن تەيکىمۇ؟
JHN 7:27	ھالبۇكى، بۇ ئادەمنىڭ قېيەردىن كەلگەنلىكىنى بىز ئېنىق بىلىمىز. لېكىن مەسەھ كەلگەنده، ئۇنىڭ قانداق جايىدىن كەلگەنلىكىنى ھېچكىم بىلەلمەستىغۇ، - دېپىشتى.	بالىكى، بۇ كىشى قانداق جايىدىن كەلگەنلىكىنى بىز تولاي بىلىمىز. لېكىن بىراق مەن ئۆزۈمىدىن كەلمەيتىم، مېنى ئەۋەتكەن كىشىدىن كەلدىم، ئۇ ھەققىي، لېكىن سىلەر ئۆزى بىلمەيسىلەر.
JHN 7:28	شۇڭا ئەيسا ئىبادەتخانىدا دەرس ئوقۇۋاتقاندا، بالىلىق ئاۋاز بىلەن دېدى: «سىلەر مېنى بىلىسىلەر، مەن قانداق كەلگەنمىنىمۇ بىلىسىلەر دەيسىلەر؟ كەلگەنلىكىمنىمۇ بىلىمىز، دەۋاتىسىلەر؟! بىراق مەن ئۆزلۈكۈمىدىن ئەمەس، مەن مېنى ئەۋەتكۈچىدىن كەلدىم، ئۇ ھەققىرۇ؛ بىراق سىلەر ئۆزى دېپىشتى.	شۇڭا ئەيسا ئىبادەتخانىدا دەرس ئوقۇۋاتقاندا، بالىلىق ئاۋاز بىلەن دېدى: «سىلەر مېنى بىلىسىلەر، مەن قانداق كەلگەنمىنىمۇ بىلىسىلەر دەيسىلەر؟ بىراق مەن ئۆزۈمىدىن كەلمەيتىم، مېنى ئەۋەتكەن كىشىدىن كەلدىم، ئۇ ھەققىي، لېكىن سىلەر ئۆزى بىلمەيسىلەر.»

Reference	Before	After
JHN 7:29	مەن ئۇنى بىلەمەن. چۈنكى مەن ئۇنىڭ يېنىدىن كەلدىم، مېنى ئۇ يوللىدى. مەن ئۇنى تۇنۇيمەن. چۈنكى مەن ئۇنىڭ يېنىدىن كەلدىم، مېنى ئۇ يولھۇتتى.	تونۇمايسىلەر.
JHN 7:30	شۇ ئۇچۇن ئۇلار ئۇنى تۇتۇپ ئالماقچى بولدى، لېكىن ھېچكىم ئۇنىڭغا قول شۇڭا ئۇلار ئۇنى تۇتۇش يولىنى ئىزدەيتتى، لېكىن ھېچكىم ئۇنىڭغا قول سالىمىدى؛ چۈنكى ئۇنىڭ ۋاقتى-سائىنى تېخى يېتىپ كەلمىگەندى.	شۇ ئۇچۇن ئۇلار ئۇنى تۇتۇپ ئالماقچى بولدى، لېكىن ھېچكىم ئۇنىڭغا قول سالىمىدى؛ چۈنكى ئۇنىڭ ۋاقتى كەلمىگەندى.
JHN 7:31	لېكىن خالاپق ئارسىدىكى نۇرغۇن كىشىلەر ئۇنىڭغا ئېتىقاد قىلدى. ئۇلار: «مەسىھە كەلگەندە بۇ كىشى كۆرسەتكەن مۆجزىزلىك ئالامەتلەردىن ئارتۇق مۆجزىز يارىتالارمۇ؟!» دېيىشتى.	لېكىن خالاپق ئارسىدىكى نۇرغۇن كىشىلەر ئۇنىڭغا ئېتىقاد قىلدى. ئۇلار: «مەسىھە كەلگەندە بۇ كىشى كۆرسەتكەن مۆجزىزلىك ئالامەتلەردىن ئارتۇق مۆجزىز قىلىپ چىقسا؟» دېيىشتى.
JHN 7:32	يەرسىيلەر خەلقىنىڭ ئۇ ھەقتە يەرەتلەپ سۆزلەشكەن گىدرىلەپ تالاشقان يەرسىيلەر خالايىقنىڭ ئۇ توغرۇلۇق غۇلغۇلا بولۇۋاتقان بۇ گەپ- سۆزلىرىنى ئاكلىدى؛ شۇنىڭ بىلەن يەرسىيلەر بىلەن باش كاھىنلار تۇتۇش ئۇچۇن بىزىنچە قاراۋۇللارنى ئۇھۇتتى.	يەرسىيلەر خەلقىنىڭ ئۇ ھەقتە يەرەتلەپ سۆزلەشكەن گىدرىلەپ تالاشقان يەرسىيلەر بىلەن باش كاھىنلار ئۇنى تۇتۇپ كېتىش ئۇچۇن بەزى قاراۋۇللارنى ئۇھۇتتى.
JHN 7:33	شۇنىڭ بىلەن ئەيىسا: – يەنە بىرئاز ۋاقت سىلەر بىلەن بىلە بولىمەن، ئاندىن مېنى ئەۋەتكۈچىنىڭ يېنىغا كېتىمەن.	ئەيسا دەپ كەتتى: مەن سىلەر بىلەن يەن بىر مەزگىل بولىمەن، كېيىن مېنى ئەۋەتكۈچىنىڭ يېنىغا كېتىپ بارىمەن.
JHN 7:34	مېنى ئىزدەيسىلەر، لېكىن تاپالمايسىلەر، مەن بارىدىغان يەرگە بارالمايسىلەر، – دېدى.	سلىھەن ئىزدەيسىلەر، بىراق تاپالمايسىلەر، مەن كەتكەن يەرگە بارالمايسىلەر، – دېدى.
JHN 7:35	شۇ ۋاقتىتا، يەھۇدىيلار بىر-بىرىگە: «ئۇ قايسى جايغا كېتىپ كەتكەن؟ بىز بۇنىڭ بىلەن، يەھۇدىيلار بىر-بىرىگە: – ئۇ بىز تاپالماىغۇدەك قەيەرلەرگە بارار؟ گېكلەر ئارسىدىكى تاراقاق يەھۇدىي مۇھاجىرلارنىڭ يېنىغا بېرىپ، گېپلەرغا تەلەم بېرەمدەغاندۇ؟	تېپەلمەيتۈرغان جايىلارغا بارغاندۇ؟ گېپلەر ئارسىدا تارقالغان يەھۇدىيلەرنىڭ يېنىغا بارىپ، گېپلەرگە ئۆگەت بېرىپ تۇرۇپ قالسا بولاتتۇ؟
JHN 7:36	«مەنمۇ ئىزدەيسىز، ئەممە تاپالمايسىز، مەن كەتىدىغان جايغا بارالمايسىز» «مېنى ئىزدەيسىلەر، لېكىن تاپالمايسىلەر، مەن بارىدىغان يەرگە بارالمايسىلەر» دېگىنى نېمىسىدۇ؟ – دېيىشتى.	دېگەن سۆزنىڭ مەنسىسى نېمە؟ دېدى.
JHN 7:37	بايرامنىڭ ئاخىرقى ۋە ئەلچ چوڭ كۈندە، ئەيسا تۇرۇپ، قاتىق ئاۋااز بىلەن: هېتىنىڭ ئاخىرقى ھەم ئەلچ كاتتا كۈنى، ئەيسا ئورنىدىن تۇرۇپ، يۇقىرى ئاۋااز بىلەن: – كىمde كىم ئۇسسىسا، مېنىڭ يېنىغا كېلىپ ئىچسۇن!	كىم سۇيۇپ كەتسە، مەنمۇ كېلىپ ئىچسۇن!
JHN 7:38	ماڭا ئېتىقاد قىلغۇچى كىشىنىڭ خۇددىي مۇقەددەس يازمىلاردا ئېتىلغىنىدەك، ئىچ-باغرىدىن ھاياتلىق سۈپىنىڭ دەرىالىرى ئېقىپ چىقىدۇ! – دېپ جاكارلىدى	كىم مەنمە ئىشىنىپ قالسا، مۇقەددەس يازمىلاردا دېگەندەك، ئۇنىڭ ئىچىدىن ھايات سۇنى دەرىالىرى ئاقىپ چىقىدۇ! دەپ دېدى.
JHN 7:39	ئۇ بۇ سۆزنى ئۆزىگە ئىشىندىغانلارغا بېرىلىدىغان مۇقەددەس روھ ھەقتە قارىتا ئېتىقانسىدى. خۇدانىڭ روھى تېخى ھېچكىمگە ئاتا قىلىنىغانمىدى، چۈنكى ئەيسا تېخى شان-شەرپىگە كىرمىگەندى.	دېگەن. خۇدانىڭ روھى تېخى ھېچكىمگە بېرىلىمىگەن، چۈنكى ئەيسا تېخى شەرىپكە ئېرىشىپەگەن.
JHN 7:40	خالايىق ئېچىدە بەزىلەر بۇ سۆزنى ئاكلىپ: – كېلىش مۇقەررەر بولغان يېغەمبەر ھەققەتەن مۇشۇ ئىكەن!! – دېيىشتى.	خەلق ئىچىدىكى كۆپ كىشىلەر بۇ گەپنى ئاكلىپ: يېغەمبەر ھەققىي مۇشۇ بولۇپ كەتكەن! دېدى.
JHN 7:41	بەزىلەر: «بۇ مەسىھە! دەيتى. باشقىلىرى: ياق، مەسىھە گاللىيەدىن كېلىپ مەسىھە گاللىيەدىن كېلەتتىمۇ؟	بەزىلەر: «بۇ مەسىھە! دەيتى. باشقىلىرى: ياق، مەسىھە گاللىيەدىن كېلىپ مەسىھە گاللىيەدىن كېلەتتىمۇ؟
JHN 7:42	يازمىلاردا، مەسىھە داۋۇتنىڭ نەسىلىدىن ھەم داۋۇتنىڭ بەيت-لەھەم دېگەن مۇقەددەس يازمىلاردا، مەسىھە يادىشاھ داۋۇتنىڭ نەسىلىدىن ھەم داۋۇتنىڭ يۇرتى بەيت-لەھەم يېزىسىدىن كېلىدۇ، دېلىمىگەندى؟ – دېيىشتى.	يازمىلاردا، مەسىھە داۋۇتنىڭ نەسىلىدىن ھەم داۋۇتنىڭ بەيت-لەھەم دېگەن مۇقەددەس يازمىلاردا، مەسىھە يادىشاھ داۋۇتنىڭ نەسىلىدىن ھەم داۋۇتنىڭ يۇرتى بەيت-لەھەم يېزىسىدىن كېلىدۇ، دېلىمىگەندى؟
JHN 7:43	بۇنىڭ بىلەن، خالايىق ئۇنىڭ ۋەجىدىن ئىككىگە بۆلۈنۈپ كەتتى.	بۇ نەرسىدە، خەلق ئۇنىڭ ئۇچۇن ئىككىگە بۆلۈنگەن.
JHN 7:44	بەزىلەر ئۇنى تۇتايلى دېگەن بولسىمۇ، لېكىن ھېچكىم ئۇنىڭغا قول سالىمىدى.	بەزى كىشىلەر ئۇنى تۇتۇپ ئالماقچى بولسا، ھېچكىم ئۇنىڭغا قول كۆرسەتمىدى.

Reference	Before	After
JHN 7:45	قاراۋۇلار ئىبادەتخانىدىن باش كاھىنلار بىلەن يەرسىيەلەرگە قايىتىپ كەزكەندە، ئۇلار قاراۋۇلارغا: «سىلەر نېمىشقا ئۇنى تۇتۇپ كەلمەپسىلەر؟» قايىتىپ كەلگەندە، ئۇلار قاراۋۇلارغا: - نېمە ئۇچۇن ئۇنى تۇتۇپ كەلمىدىلار؟ - دەپ سوراشتى.	قاراۋۇلار ئىبادەتخانىدىن باش كاھىنلار بىلەن يەرسىيەلەرگە قايىتىپ كەزكەندە، ئۇلار قاراۋۇلارغا: «سىلەر نېمىشقا ئۇنى تۇتۇپ كەلمەپسىلەر؟» قايىتىپ كەلگەندە، ئۇلار قاراۋۇلارغا: - نېمە ئۇچۇن ئۇنى تۇتۇپ كەلمىدىلار؟ - دەپ سوراشتى.
JHN 7:46	قاراۋۇلار: - هېجكىم ھېچقاچان بۇ ئادەمەدەك سۆزلىگەن ئەمەس! - دەپ جاۋاب بېرىشتى.	قاراۋۇلار جاۋاب قىلىدى: 'ھېج كىم بۇ كىشىدەك سۆزلىگەن؟'
JHN 7:47	يەرسىيەلەر ئۇلارغا جاۋاب: - سىلەر رەمۇ ئازىدۇرۇلدۇكلارمۇ؟	يەرسىيەلەر ئۇلارغا جاۋاب بېرىگەن: سىلەر ھەم ئالداندىڭلارمۇ؟
JHN 7:48	ئاقساقلاردىن ياكى يەرسىيەلەردىن كىم دە ئۇنىڭغا ئىشىنىپ قالغان؟	ئاقساقلاردىن ياكى يەرسىيەلەردىن كىم دە ئۇنىڭغا ئىشىنىپ قالغان؟
JHN 7:49	لېكىن بۇ خەلق تەۋرات قانۇنىنى بىلمەيدىغان بولۇپ، شۇڭا لەنەتكە قالىدۇ! لېكىن تەۋرات قانۇنىنى بىلمەيدىغان بۇ چۈپىرەندىلەر لەنەتكە قالىدۇ! - دېپىشتى.	لېكىن بۇ خەلق تەۋرات قانۇنىنى بىلمەيدىغان بولۇپ، شۇڭا لەنەتكە قالىدۇ! لېكىن تەۋرات قانۇنىنى بىلمەيدىغان بۇ چۈپىرەندىلەر لەنەتكە قالىدۇ! - دېپىشتى.
JHN 7:50	ئۇلار ئىچىدىكى بىر كىشى، نىكودىم، بۇرۇن كەچلىك ئەيسا بىلەن كۆرۈشكە ئۇلارنىڭ ئارىسىدىن بىرى، يەنى بۇرۇن ئاخشامدا ئەيساننىڭ ئالدىغا كەلگەن نىكودىم ئۇلارغا:	ئۇلار ئىچىدىكى بىر كىشى، نىكودىم، بۇرۇن كەچلىك ئەيسا بىلەن كۆرۈشكە ئۇلارنىڭ ئارىسىدىن بىرى، يەنى بۇرۇن ئاخشامدا ئەيساننىڭ ئالدىغا كەلگەن، ئۇلارغا دەپتۇ:
JHN 7:51	- تەۋرات قانۇنىمىز ئاۋۇل كىشىنىڭ نېمە قىلغىنىنى ئۆزىدىن ئاڭلاپ بىلمەي تۇرۇپ، ئۇنىڭغا ھۆكۈم چىقرا مدۇ!	قانۇنىمىز بىلەن، كىشىنىڭ گەپلىكىنى ئالدىن ئاڭلاپ، نېمە قىلغانلىقىنى بىلمەيلا، ئۇنى ھۆكۈم قىلىشقا بولامدۇ؟
JHN 7:52	ئۇلار جاۋاب قىلىپ: - سەنەمۇ گاللىيەدىننمۇ؟ مۇقەددەس يازمىلارنى كۆر، قېتىرقىنىپ ئوقۇپ باق، گاللىيەدىن ھېققانداق يەغەمبەر چىقمايدۇ! - دېپىشتى.	ئۇلار جاۋاب قايىتى: 'سەنەمۇ گاللىيەدىننمۇ؟ مۇقەددەس كىتابلارنى تەكشۈرۈپ كۆر، بىر ئوقۇپ باق، گاللىيەدىن ھېج يەغەمبەر چىقمايدۇ!' دېپىشتى.
JHN 7:53	شۇنىڭ بىلەن ئۇلارنىڭ ھەربىرى ئۆز ئۆيىگە كەتنى.	ئاندىن ھەر كىشى ئۆز ئۆيىگە كەتنى.
JHN 8:1	ئەيسا بولسا زىيۇن تېغىغا چىقىپ كەتنى.	ئەيسا زەيتۇن تاغىغا باردى.
JHN 8:2	ئەتسى سەھەردە، ئۇ يەنە ئىبادەتخانىا ھۆيللىرىغا كىرىدى ۋە خالايقىنىڭ ھەممىسى ئۇنىڭ يېنىغا كېلىشكەندى. ئۇ ئۆلتۈرۈپ، ئۇلارغا تەلەم بېرىشكە باشلىدى.	سەھەر بولغاندا، ئۇ يەنە ئىبادەتخانىغا كىرىدى ۋە يۇتۇن خەلق كەلدى. ئۇ ئورندا ئۆلتۈرۈپ، ئۇلارغا تەلەم بەردى.
JHN 8:3	شۇ چاغدا، تەۋرات ئۇستازلىرى بىلەن يەرسىيەلەر زىنا قىلىپ تۇتۇلۇپ قالغان بىر ئايالنى ئۇنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كېلىشتى. ئۇلار ئايالنى ئۆتۈرۈغا چىقىرىپ،	ئۇ ۋاقتىتا، قانۇن ئوقۇتقۇچىلىرى بىلەن يەرسىيەلەر بىر ئايالنى زىنا قىلىپ تۇتۇپ كەلتۈرۈشتى. ئۇلار ئايالنى ئۆتۈرۈغا قويۇشتى.
JHN 8:4	ئىشىدىن: - ئۇستاز، بۇ ئايال دەل زىنا ئۇستىدە تۇتۇۋېلىنىدى.	ئۇستاز، بۇ ئايال دەل زىنا ئىشلەپ تۇتۇلدى.
JHN 8:5	مۇسا يەغەمبەر تەۋرات قانۇنىدا بىزگە مۇشۇنداق ئاياللارنى چالما-كېسەك قىلىپ ئۆلتۈرۈشنى ئەمر قىلغان. ئەمدى سەنچە، ئۇنى قانداق قىلىش كېرەك؟ - دەپ سوراشتى.	مۇسا قانۇنىدا بىزگە بۇ تەرەپتىك ئاياللارنى تاشلاپ ئۆلتۈرۈشنى بۇيرۇق قىلغان.
JHN 8:6	ئەمدى ئۇلارنىڭ بۇنداق دېپىشتىكى نىيتى، ئۇنى تۇزاققا چۈشۈرۈپ، ئۇنىڭ ئۇستىدىن ئەرز قىلغۇدەك بىرەن باھانە ئىزدەش ئىدى. ئەمما ئەيسا ئېڭىشىپ، بارمىقى بىلەن يەرگە بىر نېمىلەرنى يازغىلى تۇردى.	ئۇلار بۇلارنى دېگەندە، ئۇنى سىناب كۆرمەكچى ئىكەن، ئۇنى تۇزاققا چۈشۈرۈپ، ئۇنىڭ ئۇستىدىن بىرەن باھانە تېپىشقا تىرىشىشتى. بىراق ئەيسا چۈشۈپ كەتنى، بارمىقى بىلەن يەرگە بەزى نېمىلەر يازدى.
JHN 8:7	ئۇلار شۇ سوئالنى توختىمای سوراۋاتاتقىن، ئۇ رۇسلىنىپ ئۇلارغا: - ئاراڭلاردىكى كىم گۇناھسىز بولسا، بۇ ئايالغا بىرىنچى تاشنى ئاتسۇن! - دېپىشتى.	ئۇلار سوئال سوراۋاتاتقان بولۇپ، ئۇ ئۇلارغا: «ئاراڭلاردا كىم گۇناھسىز بولسا، بۇ قىزغا بىرىنچى بولۇپ تاش تاشلا!» دېپىشتى.
JHN 8:8	ئاندىن ئۇ يەنە ئېڭىشىپ، يەرگە يېزىشنى داۋام قىلىدى.	شۇندَا ئۇ يەنە بۇكۈلۈپ، يەرگە يېزىشنى داۋام قىلىدى.
JHN 8:9	ئۇلار بۇ گەپىنى ئاڭلۇغاندا، ئالدىن كۆپ ياشانغايلىرى، كېيىن قالغانلىرى بىر- بىردىن ئۇ جايدىن كېتىپ كەتنى. ئاخىرىدا ئەيسا ئۆتۈرۈدا بىرلەپ ھەممىسى ئۇ يەردىن چىقىپ كېتىشتى. ئاخىرىدا ئەيسا ئۆتۈرۈدا	ئۇلار بۇ گەپىنى ئاڭلۇغاندا، ئالدىن كۆپ ياشانغايلىرى، كېيىن قالغانلىرى، ئاندىن قالغانلىرى بىر- بىردىن ئۇ جايدىن كېتىپ كەتنى. ئاخىرىدا ئەيسا ئۆتۈرۈدا

Reference	Before	After
JHN 8:10	<p>ئۇرە تۇرغان ھېلىقى ئايال بىلەن بالغۇز قالدى.</p> <p>ئەيسا رۇسلىنىپ تۇرۇپ، شۇ ئايالدىن باشقا ھېچكىمنى كۆرمىگەن بولۇپ، ئۇنىڭدىن: خانىم، ساڭا ھېلىقى شىكايدەت قىلغانلار قېنى؟ سېنى گۇناھقا بېكتىدىغان ھېچكىم چىقمىدىمۇ؟ – دەپ سورىۋىدى.</p>	<p>يەككە قالدى.</p> <p>ئەيسا تۇرۇپ كەتنى ۋە ئۇغا: «خانىم، ئۇلار قايدا؟ ساڭا ھېچكىم ھۆكۈم قىلىمىدىمۇ؟» دېدى.</p>
JHN 8:11	<p>– ھەزەتلەرى، ھېچكىم چىقمىدى، – دېدى ئايال. ئەيسا: – مەنمۇ سېنى گۇناھقا بېكتىتمەيمەن. بارغۇن، بۇنىڭدىن كېيىن يەنە گۇناھ قىلىمغىن! – دېدى.</p>	<p>ئايال دېدى: «ھېچكىم چىقمىدى، رەببىم.» ئەيسا دېدى: «مەنمۇ سېنى گۇناھقا بېكتەمەيمەن. بار، بۇنىڭدىن كېيىن گۇناھ قىلما!»</p>
JHN 8:12	<p>شۇڭا ئەيسا يەنە كۆيچىلىككە سۆز قىلىپ: – دۇنيانىڭ نۇرى ئۆزۈمدۈرمەن. ماڭا ئەشكەنلەر قاراڭغۇلۇقتا ماڭمايدۇ، ئەكسىچە ھایاتلىق نۇرغا پېرىشىدۇ، – دېدى.</p>	<p>ئەيسا قايىتا خەلقىنىڭ ئالدىدا دېدى: «مەن دۇنيانىڭ نۇرمەن. مەنمۇ ئەگىشىسە، قاراڭغۇلۇقتا يۇرەلمەيسىز، بەلكى ھايات نۇرغىغا ئېرىشەسىز.»</p>
JHN 8:13	<p>يەرسىيلەر: – سەن ئۇرۇڭە ئۇرۇڭ ئۇرۇڭ گۇۋاھلىق بېرىۋاتىسىن. شۇڭا سېنىڭ گۇۋاھلىقىنىڭ راست ھېسابلانمايدۇ، – دېپىشتى.</p>	<p>يەرسىيلەر: «سەن ئۇزىنگە گۇۋاھلىق قىلىۋاتىسىن. شۇڭا سېنىڭ گۇۋاھلىقىنىڭ راست ئەمەس،» دېدى.</p>
JHN 8:14	<p>ئەيسا ئۇلارغا جاۋاب مۇنداق دېدى: – ھەتتا مەن ئۆزۈمگە گۇۋاھلىق بەرسەممۇ، گۇۋاھلىقىم ھەقتۇر، چۈنكى مەن ئۆزۈمنىڭ قەيەردەن كەلگەنلىكىمنى ۋە قەيەرگە باردىغانلىقىمنى بىلەن. لېكىن سىلەر قەيەردەن كەلگەنلىكىمنى ۋە قەيەرگە باردىغانلىقىمنى بىلەمەيسىلەر.</p>	<p>ئەيسا ئۇلارغا جاۋاب بەردى: «ھەتتا مەن ئۆزۈمگە گۇۋاھلىق قىلساممۇ، گۇۋاھلىقىم توغرا، چۈنكى مەن كەلگەن يەرنى ۋە باردىغان يەرنى بىلەن. بەرسەممۇ، گۇۋاھلىقىم ھەقتۇر، چۈنكى مەن ئۆزۈمنىڭ قەيەردەن سىلەر مېنى كەلگەن يەرنى ۋە مېنى باردىغان يەرنى بىلەمەيسىلەر.»</p>
JHN 8:15	<p>سىزلەر ئادەمىي كۆزقارىشلار بىلەن ھۆكۈم قىلىسىز، لېكىن مەن ھېچ كىمگە سىلەر ئەت ئىگلىرىنىڭ ئۆلچىمى بويچە ھۆكۈم قىلىسىلەر. بىراق مەن ھېچكىمنىڭ ئۇستىگە ھۆكۈم قىلىمايمەن.</p>	<p>سىزلەر ئادەمىي كۆزقارىشلار بىلەن ھۆكۈم قىلىسىز، لېكىن مەن ھېچ كىمگە سىلەر ئەت ئىگلىرىنىڭ ئۆلچىمى بويچە ھۆكۈم قىلىسىلەر. بىراق مەن ھۆكۈم قىلىمايمەن.</p>
JHN 8:16	<p>مەن ھۆكۈم قىلسام، مەنىڭ ھۆكۈمىم ھەققىي بولىدۇ؛ چۈنكى مەن يەككە مەن ھۆكۈم قىلساممۇ، ھۆكۈمۈم ھەققىيدۇر؛ چۈنكى مەن بالغۇز ئەمەس، بەلكى مېنى ئەۋەتكەن ئاتا بۇ ئىشتىا مەن بىلەن بىللەدۇر.</p>	<p>مەن ھۆكۈم قىلسام، مەنىڭ ھۆكۈمىم ھەققىي بولىدۇ؛ چۈنكى مەن يەككە مەن ھۆكۈم قىلساممۇ، ھۆكۈمۈم ھەققىيدۇر، چۈنكى مەن بالغۇز ئەمەس، بەلكى مېنى ئەۋەتكەن ئاتا بۇ ئىشتىا مەنەمەن بىرگە.</p>
JHN 8:17	<p>سىلەرگە تەۋە بولغان تەۋرات قانۇنىسا: «ئىككى ئادەمنىڭ گۇۋاھلىقى بولسا راست ھېسابلىنىدۇ» دەپ يۇتۇلگەندۇر.</p>	<p>سىلەرنىڭ قانۇندا يېزىلغان: «ئىككى كىشى گۇۋاھلىق قىلسىسا، بۇ راست دەپ قارىلىدۇ.»</p>
JHN 8:18	<p>ھەققىت، مەن ئۆزۈم توغرا گۇۋاھلىق قىلىمەن، ۋە مېنى يوللىغان ئاتام دا راست، مەن ئۆزۈم توغرامدا ئۆزۈم گۇۋاھلىق بېرىمەن، ۋە مېنى ئەۋەتكەن ئاتىمۇ مېنىڭ توغرامدا گۇۋاھلىق بېرىدۇ.</p>	<p>ھەققىت، مەن ئۆزۈم توغرا گۇۋاھلىق قىلىمەن، ۋە مېنى يوللىغان ئاتام دا راست، مەن ئۆزۈم توغرامدا ئۆزۈم گۇۋاھلىق بېرىمەن، ۋە مېنى ئەۋەتكەن ئاتىمۇ مېنىڭ توغرامدا گۇۋاھلىق بېرىدۇ.</p>
JHN 8:19	<p>ئۇلار ئۇنىڭدىن: – ئاتاڭ قەيەردە؟ – دەپ سوراشتى. ئەيسا ئۇلارغا جاۋاب بېرىپ: – سىلەر يا مېنى تونۇممايسىلەر، يا ئاتامنى تونۇممايسىلەر، مېنى تونۇغان بولساڭلار، ئاتامنىمۇ تونۇيتنۇڭلار، – دېدى.</p>	<p>ئۇلار ئۇنى سورالدى: «ئاتاڭ قاي يەردە؟» ئەيسا جاۋاب قى47لى: «سىلەر مېنى بىلەمەيسىز، ئاتامنىمۇ بىلەمەيسىز، مېنى بىلسىڭلار، ئاتامنىمۇ بىلسىز.»</p>
JHN 8:20	<p>ئەيسا بۇ سۆزلەرنى ئىبادەتخانىدا تەلەم بەرگىننە، سەدىقە ساندۇقنىڭ تۇرغاندا دەپتى. بىراق ھېچكىم ئۇنى تۇتالمىدى، چۈنكى ئۇنىڭ ۋاقتى تېخى ئالدىدا تۇرۇپ ئېيتقانىدى. بىراق ھېچكىم ئۇنى تۇتىمىدى، چۈنكى ئۇنىڭ ۋاقتى سائىقى تېخى يېتىپ كەلەمگەندى.</p>	<p>ئەيسا بۇ سۆزلەرنى ئىبادەتخانىدا بۇل ساندۇقنىڭ ئالدىدا ئوقۇتۇپ تۇرغاندا دەپتى. بىراق ھېچكىم ئۇنى تۇتالمىدى، چۈنكى ئۇنىڭ ۋاقتى تېخى ئالدىدا تۇرۇپ ئېيتقانىدى. بىراق ھېچكىم ئۇنى تۇتىمىدى، چۈنكى ئۇنىڭ ۋاقتى سائىقى تېخى يېتىپ كەلەمگەن.</p>
JHN 8:21	<p>شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۇلارغا يەنە: مەن بۇ يەردىن كېتىمەن؛ سىلەر مېنى ئىزدەيسىلەر، لېكىن ئۇر گۇناھىڭلار ئىچىدە ئوللىسىلەر، مەن كېتىدىغان يەرگە سىلەر بارالمايسىلەر، – دېدى.</p>	<p>ئۇ ۋاقتىتا ئۇ ئۇلارغا قايىتا: مەن بۇ جايىدىن كېتىپ كەتەمن؛ سىلەر مېنى ئىزدەپ تۇرۇپ، بىراق گۇناھىڭلارنىڭ ئىچىدە ئۇلۇپ قاللىسىلەر، مەن كېتىدىغان جايىغا سىلەر بارالمايسىلەر، دېدى.</p>
JHN 8:22	<p>بۇنىڭ بىلەن يەھۇدىيلار: – نۇ: «مەن كېتىدىغان يەرگە سىلەر بارالمايسىلەر» دەيدۇ. بۇ ئۇنىڭ ئۆزىنى ئۆلتۈرۈۋالىمەن دېگىنىمىدۇ؟ – دېپىشتى.</p>	<p>يەھۇدىيلار دېدى: «ئۇ «مەن كېتىپ كېتىدىغان جايىغا سىلەر بارالمايسىلەر» دەپ ئېيتىپتۇ. بۇ بەلكى ئۆزىنى ئۆلتۈرۈپ قويىمەن دېگىنىمىدۇ؟»</p>
JHN 8:23	<p>ئەيسا ئۇلارغا دېدى: سىلەر تۆوهن تەرەپتىن بولۇشلۇقتاسىلەر، مەن يۇقىرى ئەيسا ئۇلارغا: – سىلەر تۆوهنندۇر سىلەر، مەن يۇقىرىدىن دېرىدىن دېرىدىن دەپتىن بولىمەن. سىلەر بۇ دۇنيا تەرەپلىكى بولۇپىسىز، مەن بۇ دۇنيا تەرەپتىن بولىمەن.</p>	<p>ئەيسا ئۇلارغا دېدى: سىلەر تۆوهن تەرەپتىن بولۇشلۇقتاسىلەر، مەن يۇقىرى ئەيسا ئۇلارغا: – سىلەر تۆوهنندۇر سىلەر، مەن يۇقىرىدىن دېرىدىن دېرىدىن دەپتىن بولىمەن. سىلەر بۇ دۇنيا تەرەپلىكى بولۇپىسىز، مەن بۇ دۇنيا تەرەپتىن بولىمەن.</p>

Reference	Before	After
JHN 8:24	شۇ سەۋەپىن سىلەرگە دېدىم: «گۇناھلىرىڭلار ئىچىدە ئۆلۈپ كېتەرسىلەر». شۇنىڭ ئۆچۈن سىلەرگە: «گۇناھلىرىڭلار ئىچىدە ئۆلسىلەر» دېدىم. چۈنكى سىلەر مېنىڭ «ئەزەلدىن بار بولۇغۇچى» ئىكەنلىكىمكە ئىشەنمىسىڭلار، گۇناھلىرىڭلار ئىچىدە ئۆلۈپ كېتەرسىلەر.	تەرەپلىكى ئەممە سەمنەن.
JHN 8:25	سەن زادى كىم؟ – دەپ سوراشتى ئۇلار. ئەيسا ئۇلارغا: – باشتا سىلەرگە نېمە دېگەن بولساام، مەن شۇ.	ئۇلار سوراپ: «سەن كىمىسىن؟» دەپ ئەيتتى. ئەيسا جاۋاب بەردى: «باشتىن بېرى نېمە دېگەن بولساام، شۇنىلا سىلەرگە ئېيتىمەن.»
JHN 8:26	مەنمۇ سىلەر ھەقته كۆپ سۆز دېگىنى ۋە ھۆكۈم قىلىشىم بار؛ لېكىن مېنى ئۆزۈمىنىڭ سىلەرنىڭ توغرالىلاردا ۋە ئۆستۈڭلاردىن ھۆكۈم قىلىدىغان نۇرغۇن سۆزلىرىم بار؛ لېكىن مېنى ئەۋەتكۈچى ھەقتۈر ۋە مەن ئۇنىڭدىن نېمىنى ئاكلىغان بولسا، بۇلارنىلا دۇنيا دىكىلەرگە ئۇقتۇرۇپ ئېيتىمەن، – دېدى.	يوللىغان كىشى ھەقىقاتلىق، مەن ئۇنىڭدىن نېمە ئاكلىساام، شۇلارنىلا دۇنياغا ئېيتىمەن.
JHN 8:27	ئۇلار ئۇنىڭ ئۆزلىرىگە ئېيتقانلىرىنىڭ ئاتا توغرۇلۇق ئىكەنلىكىنى چۈشىنەلمىدى.	ئۇلار ئۇنىڭ سۆزلەرنىڭ ئاتىسى ھەقته دەپ ئىكەنلىكىنى چۈشىنەپتۇ.
JHN 8:28	شۇڭا ئەيسا دېدى: سىلەر ئىنسانئوغلىنى كۆتۈرگەندىن كېپىن، مېنىڭ كىم مېنىڭ «ئەزەلدىن بار بولۇغۇچى» ئىكەنلىكىمنى بىلىسىلەر ۋە شۇنداقلا ھېچ ئىشنى ئۆزلۈكۈمدىن قىلىمغا نىلىقىمنى، يەقىهت ئاتىنىڭ ماڭا ئۆگەتكىنىنىلا سۆزلىگەنلىكىمنىمۇ بىلىسىلەر.	شۇڭا ئەيسا دېدى: سىلەر ئىنسانئوغلىنى كۆتۈرگەندىن كېپىن، مېنىڭ كىم ئىكەن بىلىنىپ قالىدۇ ۋە مەن ھېچ نەرسىنى ئۆزلۈكۈدىن قىلىدىمەن، يەقىهت ئاتامىنىڭ ماڭا ئۆگەتكەنلىرىنىلا سۆزلەيمەن.
JHN 8:29	مېنى ئەۋەتكۈچى مەن بىلەن بىللەر دەپ، ئۇ مېنى ئەسلا يالغۇز قويىمىدى، چۈنكى مەن ھەممىشە ئۇنى خۇرسەن قىلىدىغان ئىشلارنى قىلىمەن.	مېنى يولىغان كىشى مەن بىلەن بىللەر دەپ تۈرىدۇ، ئۇ مېنى ھېچقانداق يالغۇز قالدۇرمىدى، چۈنكى مەن ھەر ۋاقت ئۇنى خۇرسەن قىلىدىغان ئىشلارنى قىلىمەن.
JHN 8:30	ئەيسا بۇ سۆزلەرنى قىلىۋاتقان چاغنىڭ ئۆزىنە، نۇرغۇن كىشىلەر ئۇنىڭغا ئېتىقاد قىلدى.	ئەيسا بۇ سۆزلەرنى ئايتنىپ تۇرغاندا، كۆپ كىشىلەر ئۇنىڭغا ئىشىنىپ كەتتى.
JHN 8:31	ئەيسا ئۆزىنگە ئېتىقاد قىلغان يەھۇدىيىلارغا: – ئەگەر مېنىڭ سۆز-كالامىدىن چىقمىي تۇرساڭلار، مېنىڭ ھەقىقىي مۇخلىسىلىرىم بولسىلىر، سۆزلەرمىدە داۋاملاشتۇرساڭلار، سىلەر ھەقىقىي تەلىپچىلىرىم بولسىلىر،	ئەيسا ئۆزىنگە ئىشىنىپ قالغان يەھۇدىلارغا دېدى: ئەگەر مېنىڭ
JHN 8:32	ۋە ھەقىقەتنى بىلىسىلەر ۋە ھەقىقەت سىلەرنى ئازادلىققا ئېرىشتۈرۈدۇ، – دېدى.	ھەقىقەتنى بىلىپ كەتكەچكە، ھەقىقەت سىلەرنى ئازادلىققا ئېرىشتۈرۈپ بېرىدۇ، دېدى.
JHN 8:33	ئۇلار جاۋاب: – بىز ئىبراھىمنىڭ نەسىمىنىز، – ھېچقاچان ھېچكىمنىڭ قۇللوقىدا بولمىدۇق. سەن قانداقسىگە: ئازادلىققا ئېرىشىسىلەر، دەيسەن؟ – دېدى.	ئۇلار جاۋاب بەردى: بىز ئىبراھىم ئەۋلادىمىز، ھېچقانداق ۋاقتتا ھېچكىمنىڭ قۇللىدا بولمىغانمىز. سەن نېمە ئۆچۈن: ئەركىن بولسۇنلار، دېسەڭ؟
JHN 8:34	ئەيسا ئۇلارغا جاۋاب بېرىپ: – بەرھەق، بەرھەق، مەن سىلەرگە شۇنى ئېتىپ قوياىكى، گۇناھ سادىر قىلغان كىشى گۇناھنىڭ قولىدۇ.	ئەيسا ئۇلارغا جاۋاب قايتۇرۇپ: توغرا، توغرا، مەن سىلەرگە بۇنى ئېتىقان: گۇناھ قىلغۇچى كىشى گۇناھقا قوللىنىپ كالا قالدۇ.
JHN 8:35	قۇل ئائىلىدە مەڭگۇ تۇرمایدۇ، لېكىن ئوغۇل مەڭگۇ تۇرىدۇ.	قۇل ئائىلىدا ھەر دەم قالمايدۇ، بىراق ئوغۇل ھەر دەم قالدۇ.
JHN 8:36	شۇنىڭ ئۆچۈن ئوغۇل سىلەرنى ئازاد قىلىسا، ھەقىقىي ئازاد بولسىلىر.	ئەگەر ئوغۇل سىلەرنى ئازاد قىلىسا، سىلەر ھەقىقىي ئازاد بولسىلىز.
JHN 8:37	سىلەرنىڭ ئىبراھىمنىڭ نەسىلى ئىكەنلىكىڭلارنى بىلىمەن. بىراق مېنى ئۆلتۈرمەكچى بولۇۋاتىسىلەر، چۈنكى مېنىڭ سۆزۈم ئىچىلاردىن ئورۇن ئالىمىدى.	مەن بىلىمەنلىكى، سىلەر ئىبراھىم نەسىلىسىلەر، لېكىن سىلەر مېنى ئۆلتۈرۈشنى خالايتىسىلەر، چۈنكى مېنىڭ سۆزۈم سىلەرنىڭ ئىچىدە جاي تۇتۇپ قالمىدى.
JHN 8:38	مەن ئاتامىنىڭ يېنىدا كۆرگەنلىرىمنى ئېتىۋاتىمەن؛ سىلەر بولساڭلار ئۆز ئاتاڭلاردىن كۆرگەنلىكىلارنى قىلىۋاتىسىلەر!	مەن ئاتامىنىڭ يېنىدا كۆرگەنگەنلىرىمنى سىزگە ئېتىپ بارىمەن؛ سىلەر ئۆز ئاتاڭلارنىڭزىدىن كۆرگەنگەنلىكىلارنى قىلىپ كېتسىز!
JHN 8:39	ئۇلار جاۋاب بېرىپ: – بىزنىڭ ئاتىمىز ئىبراھىم دەپ، ئەيسا ئۇلارغا: ئەگەر ئۇلار جاۋاب قايتۇرۇپ: بىزنىڭ ئاتا ئىبراھىم' دېدى. ئەيسا ئۇلارغا: ئەگەر	ئۇلار جاۋاب قايتۇرۇپ: بىزنىڭ ئاتا ئىبراھىم' دېدى. ئەيسا ئۇلارغا: ئەگەر

Reference	Before	After
JHN 8:40	— ئەگەر ئىبراھىمنىڭ يەزەنتلىرى بولساڭلار، ئىبراھىمنىڭ ئەمەللەرنى قىلغان بولاتتىڭلارا!	سىلەر ئىبراھىمنىڭ باللىرى بولساڭلار، ئىبراھىمنىڭ ئىشلىرىنى قىلىپ تۇرۇڭلار!
JHN 8:41	بىراق ھاىزىر ئەكسىچە مېنى، يەنى خۇدا دىن ئاڭلىغان ھەقىقەتى سىلەرگە يەتكۈزۈگەن ئادەمنى ئۆلتۈرۈشكە قەستەلىسىلەر، ئىبراھىم ئۇنداق ئىشنى قىلىغان.	ئەمدىلا سىلەر مېنى ئۆلتۈرۈشكە خالا يىلىسىلەر، مەن خۇدا دىن ئاڭلىغان ھەقىقەتى سىلەرگە بىتقان بىر ئادەم، ئىبراھىم بۇنداق ئىش قىلىغان.
JHN 8:42	سىلەر ئۆز ئاتاڭلارنىڭ قىلغىنىنى قىلىۋاتىسىلەر! — دېدى. — بىز ھارامدىن بولغان ئەمەسمىز! بىزنىڭ يەقەت بىرلا ئاتىمىز بار، ئۇ بولسا خۇدا دۇر! — دېپىشتى ئۇلار.	سىلەر ئاتاڭلارنىڭ قىلغانلىرىنى قىلىۋاتىسىلەر! دېدى. بىز ھارام تۇغۇلغان ئەمەسمىز! بىزنىڭ يەقەت بىر ئاتىمىز بار، ئۇ خۇدا! دېپىشتى ئۇلار.
JHN 8:43	ئەيسا ئۇلارغا: — ئاتاڭلار خۇدا بولغان بولسا، مېنى سوېيگەن بولاتتىڭلار؛ سوېيىسىلەر؛ چۈنكى مەن خۇدانىڭ ئىچىدىن چىقىپ، بۇ يەرگە كەلدىم، مەن ئۆزلۈكۈدىن كەلگەن ئەمەسمەن، بەلكى ئۇنىڭ تەرىپىدىن ئەۋەتلىگەنەن.	ئەيسا ئۇلارغا: ئەگەر ئاتاڭلار خۇدا بولغان بولسا، سىزلار مېنى راستا ئۆزۈم بىلەن كەلمەپتىم، بەلكى ئۇ بوللاپ يوللىغان.
JHN 8:44	سىلەر ئاتاڭلار ئىبلىسىتىن بولغانلىسىلەر ۋە ئۇنىڭ ئازىز-ھەۋەسىلىرىنى قىلىشقا خالا يىلىسىلەر، ئۇ ئالىم ئايىردىد بولغاندىن تارتىپ قاتىل ئىدى ۋە ئۇنىڭدا ھەقىقەت بولماغاچقا، ھەقىقەتتە تۇرمىغان. ئۇ بىلغان سۆزلىگەنە، ئۆز تەبىتىدىن سۆزلەيدۇ، چۈنكى ئۇ يالغانچى ۋە شۇنداقلا يالغانچىلىقنىڭ ئاتىسىدۇ.	سىلەر ئاتاڭلار ئىبلىسىتىن بولغانلىسىلەر ۋە ئۇنىڭ ئازىز-ھەۋەسىلىرىنى قىلىشقا خەۋەس قىلىسىلەر، ئۇ دۇنيا باشلىنىپ كەتكەندىن بۇرۇنلا قاتىل بولغان ۋە ئۇدا ھەقىقەت بەلگىسى يوق بولغاچقا، ھەقىقەتتە تۇرمىغان. ئۇ بىلغان سۆزلەيدۇ، سۆزلىكىنى ئەپتەن بىلەن سۆزلەيدۇ، تۇرۇپلا قالىدۇ، چۈنكى ئۇ يالغانچى ۋە يالغانچىلىقنىڭ باش كىشىسى.
JHN 8:45	ئەمما مەن ھەقىقەتنى ئېيتقانلىقىم ئۇچۇن، سىزلەر ماڭا ئىشەنەمەپسىزلىر. لېكىن مەن ھەقىقەتنى سۆزلىكىنىم ئۇچۇن، ماڭا ئىشەنەمەپسىلەر.	ئەمما مەن ھەقىقەتنى ئېيتقانلىقىم ئۇچۇن، سىزلەر ماڭا ئىشەنەمەپسىزلىر، سىلەرنىڭ كىمى مېنى گۇناھلىق دەپ ئىسپاتلاب كۆرسەتەلەپسىز، نېمىشقا ماڭا ئىشەنەمەپسىز؟
JHN 8:46	قايسىڭلار مېنى گۇناھى بار دەپ دەلىلىيەلەپسىلەر، قېنى؟ ھەقىقەتنى سۆزلىسىم، نېمە ئۇچۇن ماڭا ئىشەنەمەپسىلەر؟	خۇدا ئىگلىكىدىنى كىشىلەر خۇدانىڭ سۆزلەر! ئاڭلايدۇ؛ سىلەر ئۇلارنى خەپەپلىرىنى ئەپتەن بىلەن سۆزلىكىنى كەتكەندىدە ئەمەپسىلەر، چۈنكى سىلەر خۇدا ئىگلىكىدىنى كەتكەندىن بۇرۇنلا قاتىل بولغانچىلىقنىڭ دېپىشمەن، نېمىشقا ماڭا ئىشەنەمەپسىز؟
JHN 8:47	خۇدا دىن بولغان كىشى خۇدانىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلايدۇ؛ سىلەر ئۇلارنى ئاڭلىماپسىلەر، چۈنكى سىلەر خۇدا دىن بولغان ئەمەپسىلەر!	خۇدا ئىگلىكىدىنى كىشىلەر خۇدانىڭ سۆزلەر! ئاڭلايدۇ؛ سىلەر ئۇلارنى خەپەپلىرىنى ئەپتەن بىلەن سۆزلىكىنى كەتكەندىن بۇرۇنلا قاتىل بولغانچىلىقنىڭ دېپىشمەن، يەھۇدىيلەر ئۇغا جاۋاپ بەردى: «بىز سىزنى سامارىيەللىك ۋە جىنلىق دېپىشك، بۇ توغرار ئەمەسمۇ؟»
JHN 8:48	يەھۇدىيلار ئۇنىڭغا جاۋابەن: — ئەجەبا، بىزنىڭ سېنى: «سامارىيەللىك ھەم جىن چاپلاشقا ئادەم» سەن دېگىنلىرى توغرار ئەمەسمۇ؟ — دېپىشتى.	يەھۇدىيلەر ئۇغا جاۋاپ بەردى: «مەنمۇ جىن بار ئەمەس، بەلكى مەن ئاتامنى چوققا ئەيسا جاۋابەن: — ماڭا جىن چاپلاشقا ئىنىپ كەتكەندىن بۇرۇنلا قاتىل بولغانچىلىقنىڭ دېپىشمەن، كۆرمەت قىلىمەن؛ لېكىن سىلەر ماڭا ھۆرمەتلىك قىلىۋاتىسىلەر.» ھۆرمەت قىلىمەن؛ لېكىن سىلەر ماڭا ھۆرمەتلىك قىلىۋاتىسىلەر، مەن ئۆز شاش-شەرپىمنى ئىزدىمەيمەن؛ لېكىن بۇنى ئىزدىگۈچى ھەم ئۇنىڭ ئۆستىدىن ھۆكۈم قىلغۇچى بىرسى بار.
JHN 8:49	يەھۇدىيلار ئۇنىڭغا جاۋابەن: — ماڭا جىن چاپلاشقا ئىنىپ كەتكەندىن بۇرۇنلا قاتىل بولغانچىلىقنىڭ دېپىشمەن، كۆرمەت قىلىمەن؛ لېكىن بۇنى ئىزدىگۈچى ھەم ئۆز شاش-شەرپىمنى ئىزدىمەيمەن؛ سەن دېگىنلىرى توغرار ئەمەسمۇ؟ — دېپىشتى.	يەھۇدىيلەر ئۇغا جاۋاپ بەردى: «مەنمۇ جىن بار ئەمەس، بەلكى مەن ئاتامنى چوققا ئەيسا جاۋابەن: — ماڭا جىن چاپلاشقا ئىنىپ كەتكەندىن بۇرۇنلا قاتىل بولغانچىلىقنىڭ دېپىشمەن، كۆرمەت قىلىمەن؛ لېكىن سىلەر ماڭا ھۆرمەتلىك قىلىۋاتىسىلەر.» ھۆرمەت قىلىمەن؛ لېكىن سىلەر ماڭا ھۆرمەتلىك قىلىۋاتىسىلەر، مەن ئۆز شاش-شەرپىمنى ئىزدىمەيمەن؛ سەن دېگىنلىرى توغرار ئەمەسمۇ؟ — دېپىشك، بۇ توغرار ئەمەسمۇ؟»
JHN 8:50	شۇنىڭ بىلەن يەھۇدىيلار ئۇنىڭغا: — ساڭا دەرۋەقە جىن چاپلاشقا ئىنىپ كەتكەندىن بۇرۇنلا قاتىل بولغانچىلىقنىڭ دېپىشمەن، كۆرمەت قىلىمەن؛ لېكىن بۇنى ئىزدىگۈچى ھەم ئۆز شاش-شەرپىمنى ئىزدىمەيمەن؛ سەن دېگىنلىرى توغرار ئەمەسمۇ؟ — دېپىشتى.	يەھۇدىيلەر ئۇغا جاۋاپ بەردى: «مەنمۇ جىن بار ئەمەس، بەلكى مەن ئاتامنى چوققا ئەيسا جاۋابەن: — ماڭا جىن چاپلاشقا ئىنىپ كەتكەندىن بۇرۇنلا قاتىل بولغانچىلىقنىڭ دېپىشمەن، كۆرمەت قىلىمەن؛ لېكىن سىلەر ماڭا ھۆرمەتلىك قىلىۋاتىسىلەر.» ھۆرمەت قىلىمەن؛ لېكىن سىلەر ماڭا ھۆرمەتلىك قىلىۋاتىسىلەر، مەن ئۆز شاش-شەرپىمنى ئىزدىمەيمەن؛ سەن دېگىنلىرى توغرار ئەمەسمۇ؟ — دېپىشك، بۇ توغرار ئەمەسمۇ؟»
JHN 8:51	بەرھەق، بەرھەق، مەن سىلەرگە شۇنى ئېيتىپ قويايىك، مېنىڭ سۆز-كالامىمنى تۇتىدىغان كىشى ئەبىلەتەبەد ئۆلۈم كۆرمەيدۇ.	ھەقىقەت، ھەقىقەت، مەن سىلەرگە بۇنى ئېيتىمەن، كەتكەندىن بۇرۇنلا قاتىل بولغانچىلىقنىڭ دېپىشمەن، كۆرمەت قىلىمەن؛ لېكىن بۇنى ئىزدىگۈچى ھەم ئۆز شاش-شەرپىمنى ئىزدىمەيمەن؛ سەن دېگىنلىرى توغرار ئەمەسمۇ؟ — دېپىشك، بۇ توغرار ئەمەسمۇ؟
JHN 8:52	شۇنىڭ بىلەن يەھۇدىيلار ئۇنىڭغا: — ساڭا دەرۋەقە جىن چاپلاشقا ئىنىپ كەتكەندىن بۇرۇنلا قاتىل بولغانچىلىقنىڭ دېپىشمەن، كۆرمەت قىلىمەن؛ لېكىن بۇنى ئىزدىگۈچى ھەم ئۆز شاش-شەرپىمنى ئىزدىمەيمەن؛ سەن دېگىنلىرى توغرار ئەمەسمۇ؟ — دېپىشك، بۇ توغرار ئەمەسمۇ؟	شۇۋاقتى يەھۇدىيلار ئۇغا دېدى: «ھازىر ساڭىنىڭ جىن بارلىقنى بىلىپ قالدۇق! ئىبراھىم بىلەن يەيغەمبەرلەر بارلىق ئۆلگەن، سەن نېمىگە: «مېنىڭ سۆزۈمنى ئەمەلدار قىلغان كىشىلەر ھەرگىز ئۆلۈم تاتمايدۇ» دەپىسەن؟»
JHN 8:53	ئەجەبا، سەن ئاتىمىز ئىبراھىمدىن ئۇلۇغمۇسەن؟ ئۇ ئۆلدى، يەيغەمبەرلەر ھەم ئۆلدى!؟ سەن ئۆزۈگۈنى كەم قىلماقچىسەن؟	سەن بىزنىڭ ئاتامىز ئىبراھىمغا قارىغاندا چۈركەمۇ؟ ئۇ ئۆلۈپ كەتتى، يەيغەمبەرلەر ئۆلۈپ كەتتى! سەن ئۆزۈگۈنى نېمە قىلەتتۇرەۋاتىسەن؟
JHN 8:54	ئەيسا جاۋابەن مۇنداق دېدى: — ئەگەر مەن ئۆزۈمنى ئۇلۇغلىسما، ئۇنداقتا	ئەيسا جاۋابەن مۇنداق دېدى: «ئەگەر مەن ئۆزۈمنى نام قىلىسما، بۇ ھېچ نەرسىگە

Reference	Before	After
JHN 8:55	ئۇلۇغلىقۇم ھېچنەرسە ھېسابلانمايتى. بىراق مېنى ئۇلۇغلىقۇچى – سىلەر «ئۇ بىزنىڭ خۇدايمىز» دەپ ئاتايدىغان ئاتامىنىڭ ئۆزىدۇر.	يابىدا بولمايدۇ. بىراق، مېنى نام قىلغۇچى، سىلەرنىڭ خۇدايىكىلار دەپ ئاتايىغان ئاتام». سىلەر ئۇنى بىلمىدىكىلار، لېكىن مەن ئۇنى بىلەمەن. مەن ئۇنى بىلەمەمەن دېسەم، سىلەردەك يالغانچى بولاتتىم؛ بىراق مەن ئۇنى تونۇيمەن. ئۇنى تونۇمايمەن سۆز-كالامىنى تۇتىمەن.
JHN 8:56	سىلەر ئۇنى تونۇمىدىكىلار، لېكىن مەن ئۇنى تونۇيمەن. ئۇنى تونۇمايمەن دېسەم، سىلەردەك يالغانچى بولاتتىم؛ بىراق مەن ئۇنى تونۇيمەن ۋە ئۇنىڭ سۆز-كالامىنى تۇتىمەن.	سىلەر ئۇنى بىلەمەن. مەن ئۇنى بىلەمەن. دېسەم، سىلەر قاتارلىق يالغانلىق قىلىپ كېتىمەن؛ بىراق مەن ئۇنى بىلەمەن بىلەمەن ۋە ئۇنىڭ سۆزلەرنى ئەمەلدار قىلىمەن.
JHN 8:57	ئاتاڭلار ئىبراھىم مېنىڭ كۈنۈمنى كۆرىدىغا لىقىدىن يابىاپ-ياشنىدى ھەم دەرۋەقە ئۇنى ئالدىنالا كۆرۈپ شادلاندى.	ئاتاڭلار ئىبراھىم مېنىڭ كۈنۈمنى كۆرىۋەتلىقىدىن يابىاپ-ياشنىدى ھەم دەرۋەقە ئۇنى ئالدىنالا كۆرۈپ شادلاندى. سەن ھازىرغا قەدەر ئەللىك ياشقا كىرمىغان بولسىڭ، ئىبراھىمنى ۋە شادلىق كۆرسەتى.
JHN 8:58	ئەيسا ئۇلارغا: – بەرھەق، بەرھەق، مەن سىلەرگە شۇنى ئېتىپ قوبایكى، ئىبراھىم تۇغۇلماستىلا، مەن بار بولغۇچىدۇرمەن! – دېدى.	ئەيسا ئۇلارغا: ‘ھەققەت، ھەققەت، مەن سىلەرگە بۇنى دەيمەن، ئىبراھىم تۇغۇلماي تۇرغاندا، مەن ئەم؟’ دېدى.
JHN 8:59	بۇنىڭ بىلەن ئۇلار ئۇنى چالما-كېسەك قىلغىلى قوللىرىغا يەردىن تاش ئالدى؛ لېكىن ئەيسا ئۇلارغا كۆرۈنەمەي، ئۇلارنىڭ ئوتتۇرسىدىن ئۆتۈپ ئىصادەتخانىدىن چىقىپ كەتتى.	شۇ ۋاقتىتا ئۇلار ئۇنى تاشلاپ سوقۇش ئۈچۈن يەردىن تاش ئېلىپ قوللىرىغا ئالدى؛ لېكىن ئەيسا ئۇلارغا كۆرۈنەمەي، ئۇلارنىڭ ئارسىدىن سۈرۈپ ئۆتۈپ، ئىصادەتخانىدىن چىقىپ كەتتى.
JHN 9:1	ۋە ئۇ يولدا كېتىۋېتىپ، تۇغما قارغۇ بىر ئادەمنى كۆردى.	ئۇ يولدا بارغاندا، تۇعۇشتا كۆزى كۆرمەيدىغان بىر كىشىنى كۆردى.
JHN 9:2	مۇخلىسىلىرى ئۇنىڭدىن: – ئۇستاناز، كىم گۇناھ قىلىپ ئۇنىڭ قارغۇ تۇغۇلغا ئىنلىنىغا سەھىپ بولغان؟ ئۇ ئۆزىمۇ يَا ئاتا-ئانسىسىمۇ؟ – دەپ سوراشتى.	شاگىردىلىرى ئۇغا سورالدى: ‘ئۇستاناز، بۇ كىشى قارغۇ تۇغۇلغا لىقىغا كىم گۇناھ قىلغان؟ ئۇ ئۆزىمۇ ياكى ئاتا-ئانسىسى؟’
JHN 9:3	ئەيسا جاۋاب بەردى: ‘ئۇنىڭ ياكى ئاتا-ئانسىسى گۇناھ قىلغانلىقى ئەمەس، قىلغانلىقىدىن ئەمەس، بەلكى خۇدا ئىشلىرى ئۇنىڭدۇ ئايىان قىلىنىش ئۈچۈن شۇنداق بولدى.‘ بەلكى خۇدا ئىشلىرى ئۇنىڭدۇ ئايىان قىلىنىش ئۈچۈن شۇنداق بولدى.	ئەيسا جاۋاب بەردى: ‘ئۇنىڭ ياكى ئاتا-ئانسىسى گۇناھ قىلغانلىقى ئەمەس، قىلغانلىقىدىن ئەمەس، بەلكى خۇدا ئىشلىرى ئۇنىڭدۇ ئايىان قىلىنىش ئۈچۈن شۇنداق بولدى.’
JHN 9:4	كۇنىڭ يورۇقىدا، مېنى ئەۋەتكەن كىشىنىڭ ئىشلىرىنى قىلىش لازىم. كەچ كەچ كىرىپ كەتسە، ئۇ ۋاقتىتا هېچ كىم ئىش قىلالمائىدۇ.	كۇنىڭ يورۇقىدا، مېنى ئەۋەتكەن كىشىنىڭ ئىشلىرىنى قىلىش لازىم. كەچ كەچ كىرىپ كەتسە، ئۇ ۋاقتىتا هېچ كىم ئىش قىلالمائىدۇ.
JHN 9:5	مەن دۇنيادا تۇرغان ۋاقتىمدا، دۇنيانىڭ ئۇرى ئۆزۈمدۈرمەن.	مەن بۇ دۇنيادا تۇرۇپ تۇرغاندا، مەن دۇنيانىڭ نۇرى بولىمەن.
JHN 9:6	بۇ سۆزلەرنى ئېتىقاندىن كېپىن، ئۇ يەرگە تۈكۈرۈپ، تۈكۈرۈكتىن لاي قىلىپ، لايىن ھېلىقى ئادەمنىڭ كۆزلىرىگە سۈرۈپ قويىدى	بۇ سۆزلەرنى ئېتىقاندىن كېپىن، ئۇ يەرگە تۈكۈرۈپ، تۈكۈرۈكتىن لاي قىلىپ، شۇ خەمىزنى ئۇ ئادەمنىڭ كۆزلىرىگە سۈرۈپ قويىدى
JHN 9:7	ۋە ئۇنىڭغا: ‘سلىۋئام كۆلچىكى’ كەپپىپ يۈيۈۋەتكەن’ دېدى (‘سلىۋئام’ ئېبرانىچە سۆز بولۇپ، ‘ئەۋەتكەن’ دېگەن مەنسى بىلدۈردى). شۇنىڭ بىلەن ھېلىقى ئادەم بېرىپ يۈيۈندى، كۆزى كۆرۈدىغان بولۇپ قايتىپ كەلدى.	ۋە ئۇنىڭغا دېدى: ‘سلىۋئام كۆلچىكى بارىپ يۈيۈپ، بۇ سۆز ئەۋەتكەن’ دېپ تەرجىمە قىلىنىدۇ. شۇڭا، ئادەم بارىپ يۈيۈدى ۋە كۆزى كۆرۈپ قالدى ۋە قايتىپ كەلدى.
JHN 9:8	قوشىنىلىرى ۋە ئۇ ئىلگىرى تىلەمچىلىك قىلغىنىدا ئۇنى كۆرگەنلەر: – بۇ ئولتۇرۇپ تىلەمچىلىك قىلدىغان ھېلىقى ئادەم ئەمەسمۇ؟ – دېشىشىپ كەتتى.	قوشىنىلىرى ۋە بۇرۇن ئۇنى تىلەمچى بولغاندا كۆرگەنلەر: ‘بۇ ئادەم بۇرۇن تۇرۇپ تىلەمچىلىك قىلدىغان بولۇپ ئەمەسمۇ؟’ دېدى.
JHN 9:9	بەزىلەر: ‘ھەئ، شۇ ئىكەن’ دېسە، يەنە بەزىلەر: ‘ياق، ئۇ ئەمەس، لېكىن ئۇنىڭغا ئوخشىادىكەن’ دېشىشى. بىراق ئۇ ئۆزى: – مەن دەل شۇ كىشى بولىمەن! – دېدى.	بەزىلەر: ‘ھە، شۇ كىشى’ دېتى، باشقىلىرى: ‘ياق، ئۇ ئەمەس، لېكىن ئۇنىڭغا ئوخشىاش’ دېتى. بىراق ئۇ ئۆزى: ‘مەن ھەققەتەن شۇ كىشى؟’ دېتى.
JHN 9:10	– ئۇنداقتا كۆزلىرىڭ قانداق ئېچىلدى؟ – دەپ سوراشتى ئۇلار.	ئەھە، سېنىڭ كۆزلىڭ قانداق ئېچىلدى؟ دەپ سورالدى ئۇلار.
JHN 9:11	– ئۇنداقتا كۆزلىرىڭ قانداق ئېچىلدى؟ دەپ سوراشتى ئۇلار.	ئۇ دەب كەتتى: ‘ئەيسا دېگەن بىر كىشى تۈكۈرۈكتىن لاي قىلىپ كۆزۈمگە ئۇ جاۋاپەن مۇنداق دېدى: – ئەيسا ئىسلىك بىر كىشى تۈكۈرۈكتىن لاي

Reference	Before	After
JHN 9:12	سۈرۈپ بەرگەن، مەنە: «سلىۋاتم كۆلگە بارىپ يۇيۇنىپ كېلىۋەت» دېگەن. قىلىپ كۆزلىرىمگە سۈرۈپ قوپىۋىدى، ماڭا: «سلىۋاتم كۆلچىكىگە بېرىپ يۇيۇۋەتكىن» دېگەندى. مەن بېرىپ يۇيۇۋىدىم، كۆرەلەيدىغان بولدۇم.	سۈرۈپ بەرگەن، شۇنىڭ بىلەن كۆزۈم تۆنۈپ كەتتى. ئۇ ھەزىز قايدا؟ دەپ سورالدى ئۇلار، بىلمەيمەن دېدى ئۇ.
JHN 9:13	— ئۇ ھازىر قېيردە؟ — دەپ سوراشتى ئۇلار. — بىلمەيمەن، — دېدى ئۇ.	ئۇلار بۇ ئادەمنى، بۇرۇن قارىغۇ بولغان، يەرسىيەلەرگە ئاپىدى
JHN 9:14	خالايىق ئىلگىرى قارىغۇ بولغان بۇ ئادەمنى يەرسىيەرنىڭ ئالدىغا ئېلىپ بېرىشتى	ئەيسا لاي قىلىپ بۇ ئادەمنىڭ كۆزلىرىنى ئاچقان كۇن شابات كۇنى بولغان. (ئەسلىدە ئەيسا لاي قىلىپ بۇ ئادەمنىڭ كۆزلىرىنى ئاچقان كۇن دەل شابات كۇنى ئىدى).
JHN 9:15	شۇنىڭ بىلەن يەرسىيەلەر قايتىدىن بۇ ئادەمدىن قانداق كۆرەلەيدىغان بولغىنىنى سۈرۈپىدى، ئۇ ئۇلارغا: — ئۇ كۆزلىرىمگە لاي سۈرۈپ قويدى، مەن يۇيۇۋىدىم فە مانا، كۆرەلەيدىغان بولدۇم! — دېدى.	شۇ ۋاقتىتا يەرسىيەلەر قايتا بۇ كىشىدىن قانداق كۆرەتتىغانلىقىنى سورىدى، ئۇ ئۇلارغا: «ئۇ كۆزۈمگە لاي سوردى، مەن يۇيۇپ كەتتىم وە هازىر كۆرەلەيدىغان بولدۇم!» دېدى.
JHN 9:16	شۇنىڭ بىلەن يەرسىيەلەردىن بەزىلىرى: — ئۇ ئادەم خۇدانىڭ بېننىدىن كەلگەن ئەمەس، چۈنكى ئۇ شابات كۇنىنى توْتىمايدۇ، — دېپىشتى. يەنە بەزىلىرى: — ئۇ گۇناھكار ئادەم بولسا، قانداقلارچە بۇنداق مۆجزىلىك ئالامەتلەرنى يارتالايتتى؟ — دېپىشتى. بۇنىڭ بىلەن ئۇلارنىڭ ئارسىدا بۇلۇنۇش يېيدا بولدى.	شۇ ۋاقتىتا يەرسىيەلەرنىڭ بەزىلىرى: «ئۇ خۇدا تەرەپىدىن كەلگەن ئەمەس، چۈنكى شابات كۇنىنى يەرۋا قىلمايدۇ» دېدى. باشقىلىرى: «ئۇ گۇناھكار بولسا، قانداق بۇنداق مۇشەنسىتىنى كۆرسەتەلەيدۇ؟» دېدى. شۇڭا ئۇلار ئارسىدا ئايىرىلىش يېيدا بولدى.
JHN 9:17	ئۇلار قارىغۇ ئادەمدىن بەنە: — ئۇ كۆزلىرىڭنى ئېچپىتۇ، ئەمدى سەن ئۇ توغرۇلۇق بىمە دەيسەن؟ — دەپ سوراشتى. ئۇ: — ئۇ بىر يېغەمبەر ئىكەن، — دېدى.	ئۇلار كۆرەلەيدىغان كىشىدىن قايتا سورالدى: «ئۇ سەننىڭ كۆزىڭنى ئاچقان، سەن ئۇ ھەقتە نىمە دېسەڭ؟» ئۇ دېدى: «ئۇ يېغەمبەر،
JHN 9:18	يەھۇدىيلار، بۇ كىشىنىڭ بۇرۇن قارىغۇ بولغانلىقى ۋە هازىر كۆزى قۇتۇلۇپ كۆرەتتىغانلىقىغا، ئۇنىڭ ئاتا-ئانىسىنى چاقىرغاچى ئىشەنمىدى. شۇڭا ئۇلار كەلمىگوچە، بۇرۇن ئۇنىڭ قارىغۇ ئىكەنلىكىگە ۋە هازىر كۆرەلەيدىغان قىلىنغانلىقىغا ئىشەنمەيتى. شۇڭا ئۇلار ئۇنىڭ ئاتا-ئانىسىنى چاقىرتىپ، ئۇنىڭ ئاتا-ئانىسىنى تەلەپ قىلىدى.	يەھۇدىيلار، بۇ سىلەرنىڭ ئوغلىڭىزمۇ؟ توغما قارىغۇ دەپ ئېتىقالىققا، ئۇلاردىن: — بۇ سىلەرنىڭ ئوغلىڭىرمۇ؟ توغما قارىغۇ، دەۋاتاتىڭلار؟ ئەمدى ھازىر قانداقلارچە كۆرەلەيدىغان بولۇپ قالدى؟ — دەپ سوراشتى.
JHN 9:19	ئۇلار سورالدى: «بۇ سىلەرنىڭ ئوغلىڭىزمۇ؟ توغما قارىغۇ دەپ ئېتىقالىققا، ئۇلاردىن: — بۇ سىلەرنىڭ ئوغلىڭىرمۇ؟ توغما قارىغۇ، دەۋاتاتىڭلار؟ ئەمدى ھازىر قانداقلارچە كۆرەلەيدىغان بولۇپ قالدى؟ — دەپ سوراشتى.	ئۇلار سورالدى: «بۇ سىلەرنىڭ ئوغلىڭىرمۇ؟ توغما قارىغۇ دەپ ئېتىقالىققا، ئۇلاردىن: — بۇ سىلەرنىڭ ئوغلىڭىرمۇ؟ توغما قارىغۇ، دەۋاتاتىڭلار؟ ئەمدى ھازىر قانداقلا كۆرۈپ كەتتى؟»
JHN 9:20	ئاتا-ئانىسى ئۇلارغا: — ئۇنىڭ بىزنىڭ ئوغلىمىز ئىكەنلىكى، شۇنداقلا توغۇلۇشىدىنىلا قارىغۇ ئىكەنلىكىنى بىلىمىز؛	ئاتا-ئانىسى ئۇلارغا: بۇ بىزنىڭ ئوغلىمىز، وە ئۇ توغۇلغان ۋاقتىدا قارىغۇ بولۇپ كەلگەنلىكىنى بىلىمىز؛
JHN 9:21	لېكىن هازىر قانداقلارچە كۆرەلەيدىغان بولۇپ قالغانلىقىنى، كۆزلىرىنى كىم ئاچقانلىقىنى بىلمەيمىز. ئۇ چوڭ ئادەم تۇرسا، بۇنى ئۆزىدىن سوراڭلار، ئۇ ئۆزى دەپ بەرسۇن، — دەپ جاۋاب بەردى.	ئەمما هازىر قانداقلا كۆرەلەيدىغان بولۇپ كەتكەنلىكىنى، كۆزلىرىنى كىم ئاچقانلىقىنى بىلمەيمىز. ئۇ چوڭ بولغان، ئۆزى ئېتىپ بېرىدۇ، دەپ جاۋاب بەردى.
JHN 9:22	ئاتا-ئانىسىنىڭ شۇنداق دېپىشى يەھۇدىيلاردىن قورقانلىقى ئۆچۈن ئىدى؛ چۈنكى يەھۇدىيلار كىمەدەكم ئەيسانى مەسەھ دەپ ئېتىراپ قىلسا، ئۇ سناتاڭىڭ جامائىتىدىن قوغلاپ چىقىرىلىسۇن دەپ قارار قىلغاندى.	ئاتا-ئانىسى بۇنى شۇنداق دەپ قالدى، يەھۇدىيلەردىن قورقۇشى ئۆچۈن. چۈنكى يەھۇدىيلەر، كىم ئەيسا مەسەھ دەپ ئېتىراپ قىلسا، ئۇنى سناتاڭىڭىن چىقارىپ تاشلايدىغان قارارغا كەلگەن.
JHN 9:23	شۇ سەۋەھەت ئۇنىڭ ئاتا-ئانىسى: «ئۇ چوڭ ئادەم تۇرسا، بۇنى ئۆزىدىن سوراڭلار» دېگەندى.	شۇ سەۋەھەت ئۇنىڭ ئاتا-ئانىسى: «ئۇ چوڭ بولدى، بۇنى ئۆزىدىن سوراڭلار» دېگەندى.
JHN 9:24	يەرسىيەلەر ئەسلىدە كۆزى كۆرمەس بولغان ئادەمنى قايتا چاقىرىپ، ئۇغا: يەرسىيەلەر ئەسلىدە قارىغۇ بولغان ئادەمنى يەنە چاقىرىپ ئۇنىڭغا: — خۇداغا شان-شەرەپ بېرىپ قەسەم قىل! بىز بۇ ئادەمنىڭ گۇناھكار ئىكەنلىكىنى بىلىمىز، — دېپىشتى.	يەرسىيەلەر ئەسلىدە كۆزى كۆرمەس بولغان ئادەمنى قايتا چاقىرىپ، ئۇغا: يەرسىيەلەر ئەسلىدە كۆزى كۆرمەت كۆرسەت! بىز بۇ كىشىنىڭ گۇناھكار ئىكەنلىكىنى بىلىمىز، دېدى.
JHN 9:25	ئۇ مۇنداق جاۋاب بەردى: — ئۇ گۇناھكارمۇ، ئەمەسمۇ، بىلمەيمەن. بىراق مەن شۇ بىرلا ئىشنى بىلىمەنلىكى، قارىغۇ ئىدىم، هازىر كۆرەلەيدىغان بولدۇم.	ئۇ شۇنداق جاۋاب قىلىدى: «ئۇ گۇناھكارمۇ، بىلمەيمەن. بىر ئىش مەنمۇ بىلىمەن: مەن قارىغۇ ئىدىم، هازىر كۆرۈق تولۇق كۆرۈپ قالدى.»

Reference	Before	After
JHN 9:26	ئۇلار ئۇنىڭدىن يەنە بىر قېتىم: – ئۇ سېنى قانداق قىلدى؟ كۆزلىرىنىڭنى قانداق ئاچتى؟ – دەپ سوراشتى.	ئۇلار يەنە سورالدى: ئۇ ساڭا نېمە قىلغان؟ كۆزقا رىڭنى قانداق ئاچقان؟
JHN 9:27	ئۇ جاۋاب بەردى: «مەن سىلەرگە ئاللىقىزلا ئېيتىپ بولدۇم، لېكىن سىلەر بېشىتىپ تۇرالىدىڭلار. سىلەر قايتا نېمە ئاڭلاشنى خالايدىغان بولۇدۇڭلار؟ سىلەر نېمە دەپ قايتىدىن ئاڭلاشنى خالايدىغان بولدىڭلار؟ سىلەر مۇ ئۇنىڭ مۇخلىسىلىرى بولايى دەۋاتامسىلەر؟! – دېدى.	ئۇ جاۋاب بەردى: «مەن سىلەرگە ئاللىقىزلا ئېيتىپ بولدۇم، لېكىن سىلەر بېشىتىپ تۇرالىدىڭلار. سىلەر قايتا نېمە ئاڭلاشنى خالايدىغان بولۇدۇڭلار؟ سىلەر دە ئۇنىڭ يۇلداشلىرى بولۇشقا ئىشتەپ تۇرما سىلەر؟» دېدى.
JHN 9:28	ئۇلار ئۇنى كۈچلۈك ېھت قىلىپ: سەن بۇ كىشىنىڭ شاكىرتلىكىسىن! بىز بۇنىڭ بىلەن، ئۇلار ئۇنى قاتتىق تىللاي: – سەن ھېلىقىنىڭ مۇخلىسى! بىز بولساق مۇسا يېيغەمبەرنىڭ مۇخلىسىلىمىز.	ئۇلار ئۇنى كۈچلۈك ېھت قىلىپ: سەن بۇ كىشىنىڭ شاكىرتلىكىسىن! بىز مۇسانىڭ شاكىرتلىرىمىز!
JHN 9:29	بىز خۇدا مۇساغا سۆزلەيتۇ دەپ بىلىمىز؛ لېكىن بۇ كىشىنىڭ قانداق بولۇپ خۇدانىڭ مۇساغا سۆزلىگە ئىلىكىنى بىلىمىز؛ لېكىن بۇ نېمىنىڭ بولسا قەيدىن كەلگەنلىكىنىمۇ بىلمەيمىز، – دېشىتى.	بىز خۇدا مۇساغا سۆزلەيتۇ دەپ بىلىمىز؛ لېكىن بۇ كىشىنىڭ قانداق بولۇپ خۇدانىڭ مۇساغا سۆزلىگە ئىلىكىنى بىلىمىز؛ كەلگەنلىكىنى بىلمەيمىز.
JHN 9:30	ھېلىقى ئادەم ئۇلارغا مۇنداق جاۋاب قايتۇرىدى: – ئاجايىپ ئىشقو بۇ! گەرچە سىلەر ئۇنىڭ قەيدىن كەلگەنلىكىنى بىلىمگىنىڭلار بىلەن، ئۇ مېنىڭ كۆزلىرىمنى ئاچتى.	شۇ ئادەم ئۇلارغا جاۋاب بەردى: «بۇ چوقچۇ غايىرعادى! سىلەر ئۇنىڭ قايسى جايدىن كەلگەنلىكىنى بىلىمەيسىلەر، بىراق ئۇ مېنىڭ كۆزۈمنى ئاچتى.»
JHN 9:31	بىز بىلىپ تۇرمىزكى، خۇدا گۇناھكارلارنىڭ تەلەپلىرىنى ئاڭلىمايدۇ؛ بىراق ئۆزىگە ئۆزىگە ئىشىتىپ، ئىرادىسىنى قىلغۇچىلارنىڭ گاپلىرىنى ئاڭلىادۇ.	بىز بىلىپ تۇرمىزكى، خۇدا گۇناھكارلارنىڭ تەلەپلىرىنى ئاڭلىمايدۇ؛ بىراق ئۆزىگە ئۆزىگە ئىشىتىپ، ئىرادىسىنى قىلغۇچىلارنىڭ گاپلىرىنى ئاڭلىادۇ.
JHN 9:32	دۇنيا باشلىقىپ كەلگەندىن بۇيان، ھېچقانداق كىشى تۇغما كۆرەلمە بولغان دۇنيا ئاپىرىدە بولغاندىن تارتىپ، بىرەرسىنىڭ تۇغما قارغۇنىڭ كۆزىنى بىرىنىڭ كۆزىنى ئاچقانلىقىنى ئاڭلىمۇدۇق.	دۇنيا باشلىقىپ كەلگەندىن بۇيان، ھېچقانداق كىشى تۇغما كۆرەلمە بولغان دۇنيا ئاپىرىدە بولغاندىن تارتىپ، بىرەرسىنىڭ تۇغما قارغۇنىڭ كۆزىنى بىرىنىڭ كۆزىنى ئاچقانلىقىنى ئاڭلىمۇدۇق.
JHN 9:33	ئەگەر بۇ كىشى خۇدا تەرەپتىن كەلمىگەن بولسا، ھېچ نەرسىنى قىلامىفاندا ئەگەر بۇ ئادەم خۇدانىن كەلمىگەن بولسا، ھېچنېمە قىلامىفان بولاتنى. قالغان بولاتنى.	ئەگەر بۇ كىشى خۇدا تەرەپتىن كەلمىگەن بولسا، ھېچ نەرسىنى قىلامىفاندا ئەگەر بۇ ئادەم خۇدانىن كەلمىگەن بولسا، ھېچنېمە قىلامىفان بولاتنى.
JHN 9:34	ئۇلار ئۇنى: – سەن توپتىن گۇناھ ئىچىدە تۇغۇلغان تۇرۇقلۇق، بىزگە تەلەم بەرمە كۆچمۇسەن؟ – دېشىتىپ، ئۇنى سىناگوگىتىن قوغلاپ چىقىرىۋېتىشتى.	ئۇلار ئۇغا: «سەن توپتىن گۇناھدا تۇغۇلغانسان، بىزگە ئۆگەت بەرمە كۆچمۇ؟» ئۇلار ئۇنى: – سەن توپتىن گۇناھ ئىچىدە تۇغۇلغان تۇرۇقلۇق، بىزگە تەلەم بەرمە كۆچمۇسەن؟ – دېشىتىپ، ئۇنى سىناگوگىتىن قوغلاپ چىقىرىۋېتىشتى.
JHN 9:35	ئەيسا ئۇلارنىڭ ئۇنى سىناگوگىدىن چىقارغانلىقىنى ئاڭلىغاندا، ئۇنى ئىزدەپ ئىزدەپ تېپىي: سەن، خۇدانىڭ ئوغلىغا ئېتىقاد قىلاماسەن؟ – دەپ سورىدى. سورىدى.	ئەيسا ئۇلارنىڭ ئۇنى سىناگوگىدىن چىقارغانلىقىنى ئاڭلىغاندا، ئۇنى ئىزدەپ ئىزدەپ تېپىي: سەن خۇدانىڭ ئوغلىغا ئېتىقاد قىلاماسەن؟ دەپ سورىدى.
JHN 9:36	ئۇ جاۋاب بەردى: – تەقسىر، ئۇ كىم؟ مەن ئۇنىڭغا ئېتىقاد قىلماي، – دېدى.	ئۇ جاۋاب بەردى: «تاقا، ئۇ كىم؟ مەن ئۇنىڭغا ئېتىقاد قىلىپ كۆرمە كۆچمەن.»
JHN 9:37	سەن ئۇنى كۆرگەن، ھەم ھازىر سەن بىلەن گەپ قىلىۋاتقان شۇ كىشى، دەل شۇشىڭ ئۆزى، – دېدى ئەيسا ئۇنىڭغا.	سەن ئۇنى كۆرگەن، ھەم ھازىر سەن بىلەن گەپ قىلىۋاتقان شۇ كىشى، دېدى ئەيسا ئۆغا.
JHN 9:38	ھېلىقى ئادەم: – ئى رەب، ئېتىقاد قىلىمەن! – دەپ، ئۇنىڭغا سەجىدە قىلىدى.	ئۇ كىشى: «رەب، ئىشىنىمەن!» دەپ، ئۇنى سەجىدە قىلىدى.
JHN 9:39	ئەيسا دېدى: «مەن بۇ دۇنيا تەرەپكە ھۆكۈم قىلىش ئۆچۈن كەلدىم، شۇڭا دۇنياغا ھۆكۈم چىقىرىشقا كەلدىم، – دېدى ئەيسا.	ئەيسا دېدى: «مەن بۇ دۇنيا تەرەپكە ھۆكۈم قىلىش ئۆچۈن كەلدىم، شۇڭا كۆرلەر كۆز تەرەپ قىلىپ كۆرسۈن، كۆز تەرەپ بولغانلار كور بولۇپ قالسۇن.»
JHN 9:40	ئۇنىڭ ياقىتىدا تۇرغان بەزى يەرسىپىلەر بۇ سۆزلەرنى ئاڭلاپ ئۇنىڭدىن: – بىزمۇ كورمۇ؟ – دەپ سوراشتى.	ئۇنىڭ ياقىتىدا تۇرغان بەزى يەرسىپىلەر بۇ سۆزلەرنى ئاڭلاپ ئۇنىڭدىن: – بىزمۇ كور بولۇپ قالدۇقمۇ؟ دەپ سورالدى.
JHN 9:41	ئەيسا ئۇلارغا: – كور بولغان بولساڭلار، گۇناھىڭلار بولمايتىن، لېكىن سىلەر ھازىر كۆرۈۋاتىمىز» دېگىنىڭلار ئۆچۈن سىلەرگە گۇناھ ھېسابلىنىپىرىدۇ، – دېدى.	ئەيسا ئۇلارغا: «ئەگەر كۆزىڭلار كۆرمەس تۇرسا، گۇناھىڭلار يوق بولاتنى؛ لېكىن ھازىر بىز كۆرۈۋاتىمىز» دېپ جاكلېنىشىڭلار ئۆچۈن، گۇناھىڭلار داۋاملىشىپ كېتىدۇ، دېدى.

Reference	Before	After
JHN 10:1	بەرھەق، بەرھەق، مەن سىلەرگە شۇنى ئېتىپ قويابىكى، قوي قوتىنسغا ئىشىكتىن كىرمەي، باشقا يەردىن يامىشىپ كىرگەن كىشى ئوغرى ۋە قاراچىدۇر.	ھەقىقەتتە، ھەقىقەتتە، مەن سىلەرگە دەيمەن: قوي قوتىغا ئىشىكتىن كىرمەيدىغان كىشى باشقا يەردىن كىرىپ كەتسە، ئۇ ئوغرى ۋە قاراچى بولىدۇ.
JHN 10:2	ئىشىكتىن كىرمەي، باشقا قوبىلارنىڭ يادىجىسىدۇر.	ئىشىقتىن كىرمەغان كىشى قوي جوپانى بولىدۇ.
JHN 10:3	ئىشىك باقار ئۇنىڭغا ئىشىكتى ئېچىپ بېرىدۇ ۋە قوبىلار ئۇنىڭ ئاۋازىنى ئاڭلاپ تونۇيدۇ؛ ئۇ ئۆز قوبىلەرنىڭ ئىسىملىرىنى بىر-بىرلەپ چاقرىپ ئۇلارنى سىرتقا باشلاپ چىقىدۇ.	دارواھ ئۇغا ئىشىكتى ئېچىپ بېرىدۇ ۋە قوي-قوي ئۇنىڭ ئاۋازىنى ئاڭلاپ تونايىدۇ؛ ئۇ ئۆز قوي-قوبىنىڭ ئىسمى بىلەن چاقرىپ ئۇلارنى سىرتقا چقىرىدۇ.
JHN 10:4	ئۇ قوبىلەرنىڭ ھەممىسىنى سىرتقا چاقرىپ بولۇپ، ئۇلارنىڭ ئالدىدا ماڭىدۇ، قوبىلارمۇ ئۇنىڭ ئاۋازىنى تونۇيدۇ.	ئۇ قوبىلەرنى بارلىقنى سىرتقا چقارغاندا، ئالدىلارىدا ماڭىدۇ، قوبىلارمۇ ئۇنىڭ ئارقىسىدىن ئەگىشىپ كېتىشىدۇ؛ چۈنكى ئۇلار ئۇنىڭ ئاۋازىنى جاكسى تونۇيدۇ.
JHN 10:5	لېكىن ئۇلار يات ئادەمنىڭ كەيندىن مაڭمايدۇ، بەلكى ئۇسّىدىن قاچىدۇ؛ چۈنكى ئۇلار ياتلارنىڭ ئاۋازىنى تونۇمايدۇ.	ئەمما ئۇلار يات كىشىنىڭ ئارقىسىدىن يۈرەلمەيدۇ، بەلكى ئۇنىڭدىن قاچىپ كېتىدۇ؛ چۈنكى ئۇلار يات كىشىلەرنىڭ ئاۋازىنى تونۇمايدۇ.
JHN 10:6	ئەيسا بۇ تەمىسىلىنى ئۇلارغا سۆزلەپ بەرگىنى بىلەن، لېكىن ئۇلار ئۇنىڭ ئۆزلىرىگە نېمە دەۋاتقانلىقنى ھېچ چۈشەنمدى.	ئەيسا بۇ تەمىسىلىنى ئۇلارغا سۆزلەپ بەرگەندە، لېكىن ئۇلار ئۇنىڭ نېمە دەۋاتقانلىقنى چۈشەنمگەن.
JHN 10:7	شۇڭا ئەيسا ئۇلارغا يەنە مۇنداق دېدى: – بەرھەق، بەرھەق، مەن سىلەرگە شۇنى ئېتىپ قويابىكى، قوبىلارنىڭ ئىشىكى ئۆزۈمۈرەن.	شۇ ئۆچۈن ئەيسا ئۇلارغا يەنە دېدى: ھەقىقەتەن، ھەقىقەتەن، مەن سىلەرگە بۇنى دەيمەن، مەن قوبىلارنىڭ ئىشىكىمەن.
JHN 10:8	مەندىن ئىلگىرى كەلگەنلەرنىڭ ھەممىسى ئوغرى ۋە قاراچىدۇر، لېكىن قوبىلار ئۇلارغا قۇلاق سالىمىدى.	مەندىن ئىلگىرى كەلگەن ئالدىدا كەلگەن ھەممىسى ئوغرى ۋە قاراچى، لېكىن قوبىلار ئۇلارغا قۇلاق چايىمىدى.
JHN 10:9	مەن ئىشىكتىم. كىم مەن ئارقىلىق كىرسە، قۇتقۇزۇلۇدۇ ۋە كىرىپ چىقىپ، ئىشىك ئۆزۈمۈرەن. مەن ئارقىلىق كىرگىنى قۇتقۇزۇلۇدۇ ھەم كىرىپ-چىقىپ، ئۇت-چۆپلەرنى تېپىپ يېھەلەيدۇ.	چۆپلەرنى تايىپ يېھەلەيدۇ.
JHN 10:10	ئوغرى بولسا پەقەت ئوغىرلاش، ئۆلتۈرۈش ۋە بۇزۇش ئۆچۈنلا كېلىدۇ. مەن بولسام ئۇلارنى ھاياتلىققا ئېرىشىسۇن ۋە شۇ ھاياتلىقى مول بولسۇن دەپ كەلدىم.	ئوغرى پەقەت ئوغىرلاش، ئۆلتۈرۈش ۋە بۇزۇش ئۆچۈن كېلىدۇ. مەن كەلدىم، ئۇلار ھايات تايقۇچى بولسۇن ۋە شۇ ھايات ئەتراپلىق ۋە تولۇق بولسۇن دەپ.
JHN 10:11	ياخشى يادىچى ئۆزۈمۈرەن. ياخشى يادىچى قوبىلار ئۆچۈن ئۆز جېنىنى يىدا قىلىدۇ.	مەن ياخشى چوبان. ياخشى چوبان قوي ئۆچۈن ھاياتنى بېرىدۇ.
JHN 10:12	لېكىن مەدىكار ئۇنداق قىلمايدۇ. ئۇ بەلكى نە قوبىلارنىڭ ئىگىسى نە چۈيانى ئەمەس. بۆرە كەلگەندە، قوبىلارنى تاشلاپ قاچىدۇ ۋە بۆرە قوبىلارنى قاچىدۇ ۋە بۆرە كېلىپ قوبىلارنى تېتىپ تىرىپەن قىلىپتىدۇ.	لېكىن ئەمگە كچى شۇنداق قىلمايدۇ، چۈنكى ئۇ قوبىلارنىڭ ئىگىسى ياكى چۈيانى ئەمەس. بۆرە كەلگەندە، قوبىلارنى تاشلاپ قاچىدۇ ۋە بۆرە قوبىلارنى تېتىپ، تەركەتلەپ تاشلايدۇ.
JHN 10:13	ئەمدى مەدىكار بولسا پەقەت ھەققىنى دەپ ئىشلەپ، قوبىلارغا كۆڭۈل بوللەمەي بەدر قاچىدۇ.	ئۇ كېرىسچى بولغانلىقى ئۆچۈن، پەقەت يۇل ئۆچۈن ئىشلەپ، قويغا ھېچ كۆڭۈل بولماستىن قاچىپ كېتىدۇ.
JHN 10:14-15	ياخشى يادىچى ئۆزۈمۈرەن. ئاتا مېنى تونىغىنىدەك مەن ئاتىنى توئۇغۇنىمەدەك، مەن ئۆزۈمنىكىلەرنى توئۇيمەن ۋە ئۆزۈمنىكىلەرمۇ مېنى توئۇيدۇ؛ قوبىلار ئۆچۈن جېنىم يىدا.	مەن ياخشى چوبان. ئاتا مېنى قانداق بىلسە، مەن ئاتانى شۇنداق بىلسەمەن. مەن ئۆز قوبىلارنى بىلسەمەن ۋە ئۇلارمۇ مېنى بىلدۇ. قوبىلار ئۆچۈن جېنىم ساقلاپ قويمايمەن.
JHN 10:16	بۇ قوتاندىن بولمىغان باشقا قوبىلەرمەمۇ بار، ئۇلارنىمۇ ئېلىپ باشلىشىم شۇنداقلا ئۇلارنىڭ بىر يادىچىسى بولىدۇ.	مەندە بۇ قوتالقىتا يوق باشقا قوبىم بار. ئۇلارنىمۇ ئېلىپ باشلاپ كېتىشىم كېرەك. ئۇلارمۇ مەندىنىڭ ئاڭلايدۇ؛ شۇ تەرەپتىن بىر قوبۇق كېرەك ۋە ئۇلارمۇ ئاۋازىمنى ئاڭلايدۇ؛ شۇنىڭ بىلەن بىر يادا بولىدۇ، بولىدۇ، بىر باشقۇچ بولىدۇ.
JHN 10:17	ئاتا مېنى شۇ سەۋەھېتىن سۆيىدۇكى، مەن جېنىمنى قايتۇرۇۋېلىشىم ئۆچۈن ئۇنى يىدا قىلىمەن.	ئاتا مېنى شۇ ئەھۋالدا سۆيىدۇ، چۈنكى مەن ھاياتماڭىنى بېرىپ، كېپىن قايتىپ ئالىم.

Reference	Before	After
JHN 10:18	جېنىمنى ھېچكىم مەندىن ئالالمايدۇ، مەن ئۇنى ئۆز سختىيارىم بىلەن يېدا قىلىمەن. مەن ئۇنى يېدا قىلىشقا هوقوقلۇقەن ۋە شۇنداقلا ئۇنى قايتۇرۇۋېلىشىقىمۇ هوقوقلۇقەن؛ بۇ ئەمنى ئاتامدىن تايىشۇرۇۋالغانەن.	ھېچ كىم جېنىمنى مەن دەپ ئالالمايدۇ، مەن ئۇنى ئۆزۈم سختىيارى بىلەن جېنىمنى ھېچكىم مەندىن ئالالمايدۇ، مەن ئۇنى ئۆز سختىيارىم بىلەن يېدا قىلىمەن. مەن ئۇنى يېدا قىلىشقا هوقوقلۇقەن ۋە شۇنداقلا ئۇنى قايتۇرۇۋېلىشىقىمۇ هوقوقلۇقەن؛ بۇ ئەمنى ئاتامدىن تايىشۇرۇۋالغانەن. كېلىش هوقوقىممۇ بار؛ بۇ بۇيرۇقنى ئاتام بەرگەن.
JHN 10:19	بۇ سۆزلەر تۈيەيلدىن يەھۇدىيلار ئارسىدا يەنە بۆلۈنۈش يېدا بولدى.	بۇ سۆزلەر تۈچۈن يەھۇدىيلار ئارسىدا يەنە بۆلۈنۈش يەدا بولدى.
JHN 10:20	ئۇلاردىن كۆپ ئادەملەر: – ئۇنسىغا جىن چاپلىشىپتۇ، ئۇ جۆپلۈۋاتىدۇ، نېمە ئۇچۇن ئۇنىڭ سۆزىگە قۇلاق سالغۇدەكىسىلەر؟ – دېپىشتى.	ئۇلارنىڭ كۆپ: ئۇغا جىن چاپلىغان، ئۇ يەرىزىلاب تۇرۇۋاتىدۇ، بۇ نېمە ئۇچۇن ئۇنىڭ سۆزلىرىگە قۇلاق چاپلىيسىلەر؟ دېپىشتى.
JHN 10:21	يەنە بەزىلەر بولسا: – جىن چاپلاشقان ئادەمنىڭ سۆزلىرى بۇنداق بولمايدۇ. جىن قانداقمۇ قارىغۇلارنىڭ كۆزلىرىنى ئاچالىسىن؟! – دېپىشتى.	يەنە بەزىلەر دېدى: 'جىن باسقان كىشىنىڭ سۆزلىرى بۇنداق بولمايدۇ. جىن قانداق قارىغۇلارنىڭ كۆزلىرىنى ئاچالايدۇ؟' دېپىشتى.
JHN 10:22	قىش يەسلى بولۇپ، يېرۇسالىمدا «قايىتا بېغىشلاش ھېيتى» ئۆتكۈزۈلۈۋاتاتنى.	قىش كېلىپ قالغان ۋاقتىتا، يېرۇسالىمدا قايىتا بېغىشلاش بايرىمى ئۆتكۈزۈلۈۋاتاتنى.
JHN 10:23	ئەيسا ئىبادەتخانىدىكى «سۇلايماننىڭ يېشاپۇنى»دا ئايلىنىپ يۈرەتنى.	ئەيسا ئىبادەتخانىدا سۇلايمان يېشاپىدا يۈرۈپ بار.
JHN 10:24	يەھۇدىيلار ئۇنىڭ ئەتراپىغا ئولىشىۋېلىپ: – بىزنى قاچانغىچە تىت-تىت قىلىپ تۇتۇقلۇقتا قالدۇرماقچىسىن؟ ئەگەر مەسەھ بولساڭ، بىزگە ئۇچۇقىنى ئېيت، – دېپىشتى.	يەھۇدىيلار ئۇنىڭ ئەتراپىدا تۇرۇپ: سېنى قاچانغىچە بىزنى شوبەھىلەندۈرەسىز؟ مەسەھ بولساڭ، بىزگە ئاچىق-ئاشكارا ئېتىپ بەر، دېدى.
JHN 10:25	ئەيسا مۇنداق جاۋاب بەردى: – مەن سىلەرگە ئېيتىم، لېكىن ئەسەنەم بىننىڭ ئىشەنەمىسىلەر. ئاتامنىڭ نامى بىلەن قىلغان ئەمەللەرىنىڭ ئۆزى ماڭا گۇۋاھلىق بېرىدۇ.	ئەيسا شۇنداق جاۋاب بەردى: «مەن سىلەرگە دەيتۇ، لېكىن سىلەر ئىشەنەمىسىلەر. ئاتامنىڭ ئىسمى بىلەن قىلغان ئىشلىرىم مەنمۇ گۇۋاھلىق ئىشەنەمىنىڭ ئۆزى ماڭا بېرىۋاتىدۇ.»
JHN 10:26	بىراق مەن سىلەرگە ئېتىقىنىمەك، سىلەر ئېتىقاد قىلىمىدىڭلار، چۈنكى مېنىڭ قويلىرىدىن ئەمەسىلىر.	بىراق مەن سىلەرگە دېگەندەك، سىلەر ئىشەنەمىسىلەر، چۈنكى سىلەر مېنىڭ قويلىرىمدا يوق.
JHN 10:27	مېنىڭ قويلىرىم مېنىڭ ئاۋازىمنى ئاڭلايدۇ، مەن ئۇلارنى توپىمەن ۋە ئۇلار ماڭا ئەگىشىدۇ.	مېنىڭ قويلىرىم مېنىڭ ئاۋازىمنى ئاڭلايدۇ، مەن ئۇلارنى توپىمەن ۋە ئۇلار ماڭا ئەگىشىدۇ.
JHN 10:28	مەن ئۇلارغا مەگۈلۈك ھايات ئاتا قىلىمەن؛ ئۇلار ئەسلا ھالاڭ بولمايدۇ. ھېچكىم ئۇلارنى قولۇمدىن تارتۇفالمايدۇ.	مەن ئۇلارغا ھەمىشە قالغان ھايات بېرىمەن؛ ئۇلار ھەرگىز يوقىپ كەتمەيدۇ. ھېچ كىم ئۇلارنى قولىمدىن ئالالمايدۇ.
JHN 10:29	ئۇلارنى ماڭا تەقدىم قىلغان ئاتام ھەممىدىن ئۇستۇندۇر ۋە ھېچكىم ئۇلارنى ئاتامنىڭ قولىدىن تارتۇفالمايدۇ.	ئاتام مېنىڭغا ئۇلارنى بەرگەن، ئۇ بارلىق نەرسىلەردىن چوڭ بولۇپ، ھېچ كىم ئۇلارنى ئاتامنىڭ قولىدىن ئېلىپ كەتمەيدۇ.
JHN 10:30	مەن ۋە ئاتا ئەسلىدىنلا بىردورمىز.	مەن بىلەن ئاتا ھەممە جەھەتنى بىر مىز.
JHN 10:31	بۇنىڭ بىلەن يەھۇدىيلار يەنە ئۇنى چالما-كېسەك قىلىشماقچى بولۇپ، يەردىن قوللىرىغا تاش ئېلىشتى.	يەھۇدىيلار يەنە تاشلارنى ئېلىپ، ئۇنى تاشلاب سوقۇشقا تەيارلاندى.
JHN 10:32	ئەيسا ئۇلارغا: – ئاتامدىن كەلگەن نۇرغۇن ياخشى ئەمەللەرنى سىلەرگە كۆرسەتىم. بۇ ئەمەللەرنىڭ قايسىسى ئۇچۇن مېنى چالما-كېسەك قىلماقچىسىلەر؟ – دېدى.	ئەيسا ئۇلارغا دېدى: 'مەن سىلەرگە ئاتام تەرىيىدىن كەلگەن كۆپ ياخشى ئىشلارنى كۆرسەتىم. بۇ ئىشلارنىڭ قايسىسى ئۇچۇن مېنى تاشلاب سوقۇشقا ئىرەددەسىلەر؟'
JHN 10:33	– سېنى ياخشى بىر ئەمەل ئۇچۇن ئەمەس، بەلكى كۇيۇرلۇق قىلغىنىڭ ئۇچۇن چالما-كېسەك قىلىمىز. چۈنكى سەن بىر ئىنسان تۇرۇقلۇق، ئۆزۈڭىن خۇدا قىلىپ كۆرسەتىڭا – دېدى يەھۇدىيلار جاۋابىن.	يەھۇدىيلار جاۋاب بەردى: «بىز سەننى ياخشى ئىش ئۇچۇنلا تاشلاب قويمايمىز، بەلكى كاپىرلىق قىلغىنىڭ ئۇچۇن. چۈنكى سەن بىر كىشى بولۇپلا، ئۆزۈڭىن خۇدا قىلىپ كۆرسەتىڭا!»
JHN 10:34	ئەيسا ئۇلارغا مۇنداق جاۋاب بەردى: – سىلەرگە تەۋە مۇقەددەس قانۇnda «مەن ئېيتىم، سىلەر ئىلاھلارسىلەر» دەپ يەتولوگەن ئەمەسىمۇ؟	ئەيسا ئۇلارغا جاۋاب بەردى: سىلەرگە تەۋە قانۇnda «مەن دېگەن، سىلەر ئىلاھلار» دەپ يېزىلغان ئەمەسىمۇ؟
JHN 10:35	خۇدا ئۆز سۆز-كالامىنى يەتكۈزگەنلەرنى «ئىلاھلار» دەپ ئاتغان يەردە (ۋە	ئەگەر خۇدا ئۆلارنى «ئىلاھلار» دەپ ئاتىغان بولسا، كىملەرگە خۇدانىڭ

Reference	Before	After
JHN 10:36	مۇقەددەس يازىلاردا ئېتىلغىنى ھەرگىز كۈچتن قالمايدۇ نېمە ئۆچۈن ئاتا ئۆزىگە خاس-مۇقەددەس قىلىپ يانى دۇنياغا ئەۋەتكەن زات «مەن خۇدانىڭ ئوغلىمەن» دېسى، ئۇ توغرۇلۇق «كۈيۈرلۇق قىلدىڭ!» دەيسىلەر؟	سۆزى كەلگەن، ھەيازمى كەم بولالىمېدۇ نېمە ئۆچۈن ئاتا ئالاھىدە قىلىپ دۇنيا قا يوللاپ بەرگەن كىشىگە، مەن زات «مەن خۇدانىڭ ئوغلىمەن» دېسىم، سىلەر «بۇ كۈيۈر قىلىش!» دېسى، ئۇ توغرۇلۇق «كۈيۈرلۇق قىلدىڭ!» دەيسىلەر؟
JHN 10:37	ئەگەر ئاتامىنىڭ ئەمەللەرىنى قىلىمسام، ماڭا ئىشەنەڭلار.	ئەگەر ئاتامىنىڭ ئەمەللەرىنى قىلىمسام، ماڭا ئىشەنەڭلار.
JHN 10:38	بىراق قىلىسام، ماڭا ئىشەنەمىگەن ھالەتىمۇ، ئەمەللەرنىڭ ئۆزلىرىگە ئىشىنىڭلار، بۇنىڭ بىلەن ئاتىنىڭ مەندە ئىكەنلىكىنى، مېنىڭمۇ ئاتىدا ئىكەنلىكىنى ھەق دەپ بىلىپ ئېتقاد قىلىغان بولىسىلەر.	بۇ ئارقىلىق، ئاتا مەنمۇ بارلىقىنى، مەنمۇ ئاتادا بارلىقىمنى راست دەپ بىلىپ، ئىشىنىپ قويۇڭلار.
JHN 10:39	بۇنىڭ بىلەن ئۇلار يەنە ئۇنى تۇتىماقچى بولدى، بىراق ئۇ ئۇلارنىڭ قوللىرىدىن قوتۇلۇپ، ئۇ يەردەن كەتتى.	شۇندَا ئۇلار يەنە ئۇنى تۇتۇپ ئالماقچى بولدى، بىراق ئۇ ئۇلارنىڭ قوللىرىدىن سۈرۈشتۈرۈپ، ئۇ يەردەن كېتىپ كەتتى.
JHN 10:40	ئاندىن ئۇ قايتا ئىئورдан دەرياسىنىڭ ئۇ يەركە، يەنى يەھىبا باشتا خەلقەرنى ئاندىن دەرىياسىنىڭ ئۇ قېتىغا، يەنى يەھىبا يەغەمبەر دەسىلىپىدە ئادەملەرنى چۆمۈلدۈرگەن جايغا بېرىپ، ئۇ يەردە توُردى.	سۇدا چۆمگەن جايغا كەتتى، ئۇ يەردە قالدى.
JHN 10:41	نۇرغۇن كىشىلەر ئۇنىڭ يېنىغا كەلدى. ئۇلار: - يەھىا ھېچ قانداق مۆجىزە ئالامەت كۆرسەتمىگەن، لېكىن ئۇنىڭ بۇ ئادەم توغرىسىدا بارلىق ئېتقانلىرى راست ئىكەن! - دېيسىتى.	كۆپ كىشىلەر ئۇنىڭ ياقتىغا كەلدى. ئۇلار: - يەھىا ھېچ قانداق مۆجىزە كۆرسەتمىگەن، لېكىن ئۇنىڭ بۇ ئادەم ھەققىدە بارلىق ئېتقانلىرى راست بولغان! - دېدى.
JHN 10:42	شۇنىڭ بىلەن نۇرغۇنلىغان كىشىلەر بۇ يەردە ئۇنىڭغا ئېتقاد قىلدى.	ئۇ جايدا كۆپ كىشى ئۇنىڭغا ئىشەندى.
JHN 11:1	لازارۇس دېگەن بىر كىشى كېسەل بولۇپ كەتتى. ئۇ مەرييم بىلەن ئۇنىڭ مارتا توُرغان، بەيت-ئانىيا دېگەن كەنتتە توُراتىن	لازارۇس دېگەن بىر كىشى كېسەل بولۇپ كەتتى. ئۇ مەرييم بىلەن ئۇنىڭ قارىندىش مارتانىڭ ياشاؤاتقان بەيت-ئانىيا كەنتتىدىن بولاتقى
JHN 11:2	(بۇ مەرييم بولسا، رېگە خۇشىوی ماینى سۈرکىگەن، يۇتلىرىنى ئۆز چاچلىرى بىلەن ئېرتىپ قۇرۇتقان ھېلىقى مەرييم ئىدى؛ كېسەل بولۇپ ياتقان لازارۇس ئۇنىڭ ئىنسى ئىدى).	بۇ مەرييم بولۇپ، رەبىنى خۇشىوی بىلەن سۈرکەپ، يۇتىنى چاچى بىلەن سۈرۈپ قۇرۇتقان؛ لازارۇس ئۇنىڭ كېسەل ئىنسى ئىدى.
JHN 11:3	لازارۇسنىڭ ھەدىلىرى ئەيساغا خەۋەر يوللىدى: «ئى رەب، مانا سەن سۆيىگەن دوستۇڭ كېسەل بولۇپ قالدى» دەپ يەتكۈزدى.	لازارۇسنىڭ قارىنداشلىرى ئەيساغا خەۋەر يوللىدى: «ئى رەب، سەن سۆيىگەن دوستۇڭ كېسەل بولۇپ كەتتى» دەپ.
JHN 11:4	لېكىن ئەيسا بۇنىڭ ئاكىلاپ: - بۇ كېسەلدن ئۆلۈپ كەتتۈرمەيدۇ، بەلكى بۇ ئارقىلىق خۇدانىڭ ئوغلى ئۆلۈغلىنىپ، خۇدانىڭ شەرەپ-شەھەراتى ئېنىق قىلىنىدۇ - دېدى.	لېكىن ئەيسا بۇنىڭ ئاكىلاپ: - بۇ كېسەل ئۆلۈشكە كەتتۈرمەيدۇ، بەلكى بۇ ئارقىلىق خۇدانىڭ ئوغلى شەرەپلىنىپ، خۇدانىڭ شەرەپ-شەھەراتى ئېنىق قىلىنىدۇ - دېدى.
JHN 11:5	ئەيسا مارتا، سىڭلىسى وە لازارۇسنى تولىمۇ سۆيەتتى.	ئەيسا مارتا، ئۇنىڭ قېرىندىشى وە لازارۇسنى زور سۆيەتتى.
JHN 11:6	شۇڭا ئۇ لازارۇسنىڭ كېسەل ئىكەنلىكىنى ئاكىلاغان بولسىمۇ، ئۆزى تۇرۇۋاتقان جايدا	شۇڭا ئۇ لازارۇسنىڭ كېسەل ئىكەنلىكىنى ئاكىلاغاندا، ئۆزى تۇرۇۋاتقان جايدا يەنە ئىككى كۈن قالدى.
JHN 11:7	ئاندىن كېيىن ئۇ مۇخلىسىلىرىغا: - يەھۇدىيەگە قايتا بارايىلى! - دېدى.	شۇ ۋاقتىتا ئۇ شاكرتلىرىگە: يەھۇدىيەگە قايتا بارايىلى! دېدى.
JHN 11:8	مۇخلىسىلىرى ئۇنىڭغا: - ئۆستاستار، يېقىندىلا ئۇ يەردىكى يەھۇدىيلار سېنى چالما-كېسەك قىلىماقچى بولغان توُرسا، يەنە ئۇ يەركە قايتا بارامسىن؟ - دېيسىتى.	ئەركانلىرى ئۇغا: ئۆستاستار، يېقىندىلا شۇ يەردىكى يەھۇدىيلار سېنى تاشلاپ تاشلاپ ئۆلۈرۈشى خالايدىغان بولغاندا، يەنە شۇ يەركە قايتىپ بارامسىن؟ دېيسىتى.
JHN 11:9	ئەيسا مۇنداق دېدى: - كۈندۈزدە ئون ئىككى سائەت بار ئەمەسمۇ؟ كۈندۈزى يول ماڭغان كىشى يۇتلاشماس، چۈنكى ئۇ بۇ دۇنيانىڭ يورۇقىنى كۆرىدۇ.	ئەيسا دېدى: كۈندۈزدە ئون ئىككى سائەت بارمۇ؟ كۈندۈز يول يۈرگەندە كىشى يۇت تاشلانمايدۇ، چۈنكى بۇ دۇنيانىڭ يورۇقىنى كۆرىندۇ.
JHN 11:10	ئەمما كەچتە يۈرگەن كىشى ساقتايپ كېتىدۇ، چۈنكى ئۇنىڭدا يورۇقلۇق	ئەمما كەچتە يۈرگەن كىشى ساقتايپ كېتىدۇ، چۈنكى ئۇنىڭدا يورۇقلۇق

Reference	Before	After
JHN 11:11	بۇ سۆزلەرنى ئېيتقاندىن كېيىن، ئۇ: - دوستىمىز لازارۇس ئۇخلاپ قالدى؛ مەن ئۇنى ئۇيقوسىدىن ئويغاتقلى بارىمەن، - دەپ قوشۇپ قويدى.	بۇ سۆزلەرنى دېگەندىن كېيىن، ئۇ: 'دوستىمىز لازارۇس ئۇخلاپ كەتتى؛ مەن بارىپ ئۇنى ئويغاتقلى بارىمەن.' دەپ دېدى.
JHN 11:12	شۇڭا مۇخلىسلار ئۇنىڭغا: - ئى رەب، ئۇخلغان بولسا، ياخشى بولۇپ قالىدۇ، - دېدى.	شۇڭا شاکىرتلار ئۇنىڭغا: 'ەب، ئۇ ئۇيوق بولسا، ياخشى بولىدۇ' دېدى.
JHN 11:13	هالبۇكى، ئەيسا لازارۇسىنىڭ ئۆلۈمى توغرۇلۇق ئېيتقانىدى، لېكىن ئۇلار ئۇ دەم ئېلىشتىكى ئۇيقونى دەۋاتىدۇ، دەپ ئويلاشتى.	ئەممە، ئەيسا لازارۇسىنىڭ ئۆلۈمى ھەقتە دەپ سۆز قىلغان ئىدى، لېكىن ئۇلار بۇنى ئادەتىكى ئۇيقو دەپ ئويلاشقان.
JHN 11:14	شۇڭا ئەيسا ئۇلارغا ئوجۇقىنى ئېيتتىپ: - لازارۇس ئۆلدى، - دېدى.	شۇڭا ئەيسا ئۇلارغا ئېنىق دېدى: 'لازارۇس ئۆلدى.'
JHN 11:15	- بىراق سىلەرنى دەپ، سىلەرنىڭ ئېتقاد قىلىشىڭلار ئۇچۇن، ئۇنىڭ قېشىدا بولىغانلىقىمغا خۇشالىمەن. ئەمدى ئۇنىڭ يېننغا بارايىلى، - دېدى.	بىراق سىلەر ئۇچۇن، سىلەر ئىشىنىپ قىلىشىڭلار ئۇچۇن، ئۇنىڭ يېنندا بولىغانلىقىمغا خۇشال. ھازىر بارايىلى ئۇنىڭ يېننغا، دېدى.
JHN 11:16	«قوشكېزەك» دەپ ئاتىلىدىغان توماس باشقا مۇخلىسىداشلىرىغا: - بىزمۇ ئۇنىڭ بىلەن بىلە بارايىلى ھەم ئۇنىڭ بىلەن بىلە ئۆلھىلى، - دېدى.	توماس (قوشكېزەك دەپ ئاتالغان) باشقا شاکىرتلىرىغا: بىزمۇ ئۇ بىلەن بىلە بارايىلى، ھەم ئۇ بىلەن بىلە ئۆلھىلى، دېدى.
JHN 11:17	ئەيسا مۇخلىسىلىرى بىلەن بەيت-ئانىياغا بارغاندا، لازارۇسىنىڭ يەرلىكە قويۇلغىنغا ئاللىقاچان توت كۈن بولغانلىقى ئۇنىڭغا مەلۇم بولدى.	ئەيسا كېلىپ، لازارنىڭ قەبرىدە توت كۈن بولغانلىقىنى تاپتى.
JHN 11:18	بەيت-ئانىيا بېرۇسالىمغا يېقىن بولۇپ، ئۇنىڭدىن ئالىتە چاقىرىمچە يېرالقىقىتا ئىدى،	بەيت-ئانىيا بېرۇسالىمغا ياقىن بولۇپ، ئۇنىڭدىن تەخمنەن ئىككى كلىومۇتىر يېراقتا تۆراتنى.
JHN 11:19	شۇ ۋاقتىتا كۆپ يەھۇدى كىشىلەر مارتا بىلەن مەريھمەگە كەلدى، ئۇلارنىڭ شۇنىڭ بىلەن ئۇرۇغۇن يەھۇدىلار مارتا بىلەن مەريھمەگە ئىنسىسى توغرىسىدا تەسەللى بەرگىلى ئۇلارنىڭ يېننغا كەلگەندى.	ئىنسىسى ھەقتە ياخ اطا لى يۇراق بېرىپ تەسەلله شتۇرۇش ئۇچۇن.
JHN 11:20	مارتا ئەمدى ئەيسانىڭ كېلىۋاتقىنى ئاكلايدا، ئۇنىڭ ئالدىغا چىقى. لېكىن مەريھم بولسا ئۆيىدە ئۆلتۈرۈپ قالدى.	مارتا ئەيسا كېلىۋاتقانلىقىنى ئاكلايداندا، ئۇنى قارشىلىش ئۇچۇن چىقتى. لېكىن مەريھم ئۆيىدە قالدى.
JHN 11:21	مارتا ئەمدى ئەيساغا: - ئى رەب، بۇ يەردە بولغان بولساڭ، ئىنم ئۆلمىگەن بولاتنى.	مارتا ئەيساغا دەپتى: 'ئى رەب، سەن بۇ يەردە بار بولساڭ، مېنىڭ ئىنم ئۆلمەيتتى.'
JHN 11:22	ھېلىھەم خۇدادىن نېمىنى تىلىسەڭ، ئۇنىڭ ساڭا شۇنى بېرىدىغانلىقىنى بىلەمەن، - دېدى.	ھازىرلا خۇدا تەرەپكە ھەر نېمە تىلىساڭ، ئۇ ساڭا شۇنى بېرىدۇ، بۇنى بىلەمەن، دېدى.
JHN 11:23	- ئىنىڭ قايتا تېرىلىدۇ، - دېدى ئەيسا.	ئەيسا دېدى: 'ئىنىڭ قايتا تۇرۇپ كېتىدۇ.'
JHN 11:24	مارتا: - ئاخىرقى كۈننە، يەنە تېرىلىش كۈننە ئۇنىڭ جەزەن تېرىلىدىغانلىقىنى بىلەمەن، - دېدى.	مارتا: 'مەن بىلەمەن، ئاخىرقى كۈننە تېرىلىش ۋاقتىدا ئۇ ھەققىي تېرىلىدۇ،' دېدى.
JHN 11:25	ئەيسا ئۇنىڭغا: - تېرىلىش ۋە ھاياتلىق مەن ئۆزۈمۈدۈرمەن؛ ماڭا ئېتقاد قىلغۇچى كىشى ئۆلسىمۇ، ھايات بولىدۇ؛	ئەيسا ئۇنىڭغا دېدى: 'مەن تېرىلىش بىلەن ھايات.'
JHN 11:26	ۋە ھايات تۇرۇپ، ماڭا ئېتقاد قىلغۇچى ئەبەدىلەبەد ئۆلمەس؛ بۇنىڭغا ئىشىنەمسەن؟	ئۇ مەنمە ئىشىنىپ قالغان كىشى، ئەممە ئۆلۈپ كەتسەمۇ، ھاياتلىق قالىدۇ؛ ۋە كىم ھاياتا بولۇپ، مەنمە ئىشىنىپ تۇرسا، ئەبەدى ئۆلمەيدۇ. ئىشىنەمسەن؟ بۇنى ئىشىنسەن؟
JHN 11:27	ئۇ ئۇنىڭغا: - ئىشىنىمەن، ئى رەب؛ سېنىڭ دۇنياغا كېلىشى مۇقەررەر بولغان مەسىھ، خۇدانىڭ ئوغلى ئىكەنلىكىڭگە ئىشىنىمەن.	ئۇ ئۇنىڭغا دېدى: 'ھەئ، رەب، مەن ئىشىنىمەن، سەن دۇنيا كېلىدىغان مەسىھ بولۇپ، خۇدا ئوغلى ئىكەننىمەن.'
JHN 11:28	بۇنى دېگەندىن سونۇي، ئۇ كەتتى، سىڭلى مەريھمەن پىسىلداپ چاقرىپ: بۇنى دەپ بولۇپ، ئۇ بېرىپ سىڭلىسى مەريھمەن ئاستىغىنا چاقرىپ: - ئۇستاز كەلدى، سېنى چاقرىۋاتىدۇ، - دېدى.	بۇنى دېگەندىن سونۇي، ئۇ كەتتى، سىڭلى مەريھمەن پىسىلداپ چاقرىپ: 'بۇنى دەپ بولۇپ، ئۇ بېرىپ سىڭلىسى مەريھمەن ئاستىغىنا چاقرىپ: - ئۇستاز كەلدى، سەننى چاقرىۋاتىدۇ' دېدى.
JHN 11:29	مەريھم بۇنى ئاكلايد، دەرھال ئورنىدىن تۇرۇپ، ئۇنىڭ ئالدىغا باردى	مەريھم بۇنى ئاكلايداندا، تېزا تۇرۇپ، ئۇنىڭ يېننغا باردى
JHN 11:30		

Reference	Before	After
JHN 11:46	لېكىن ئۇلارنىڭ ئىچىدە بەزلىرى يەرسىيەلەرنىڭ يىننە پېرىپ، ئەيسانىڭ قىلغان ئىشلىرىنى مەلۇم قىلىشتى.	لېكىن ئۇلارنىڭ ئىچىدىكى بەزلىرى يەرسىيەلەرگە بارىپ، ئەيسا نېمە قىلغانلىقىنى توغرا سۆزلەپ بەردى.
JHN 11:47	شۇڭا يەرسىيەلەر بىلەن باش كاھىنلار يەھۇدىيەلارنىڭ بىر كېڭەشمىسىنى بىغىپ: – قانداق قىلىشمىز كېرەك؟ بۇ ئادەم نۇرغۇن مۆجزىلىك ئالامەتلەرنى يارتىۋاتىدۇ.	شۇنىڭا يەرسىيەلەر بىلەن باش كاھىنلار يەھۇدىيەلارنىڭ بىر يىغىنى يىغىپ: – بىز نېمە قىلىش كېرەك؟ بۇ كىشى كۆپ مۇجىزەلىك ئىشلارنى قىلىۋاتىدۇ.
JHN 11:48	ئۇنىڭغا شۇنداق يول قويۇپ بېرىۋەرسەك، ھەممە ئادەم ئۇنىڭغا ئېتىقاد قىلىپ كېتىدۇ. شۇنداق بولغاندا، رىملىقلار كېلىپ بۇ بىزنىڭ جايىمىز ۋە قوّومىمىزنى ۋەيران قىلىۋاتىدۇ – دېپىشتى.	ئەگەر ئۇنىڭغا يول قويۇپ بېرسەك، ھەممە كىشى ئۇنىڭغا ئېتىپ ئېتىدۇ. شۇنداقتا، رىملىقلار كېلىپ، بىزنىڭ جايىمىزنى ۋە قومىمىزنى يوق قىلىۋاتىدۇ!
JHN 11:49	ئۇلارنىڭ ئىچىدە بىرى، يەنى شۇ يىلى باش كاھىن قايافا: «سىلەر ھېچ ھېچنېمىنى بىلمەيدىكەنسىلەر!» نەرسىنى بىلمەيدىلە!	ئۇلار ئىچىدىكى بىر كىشى، يەنى شۇ يىلى باش كاھىن قايافا: «سىلەر ھېچ ھېچنېمىنى بىلمەيدىلە!
JHN 11:50	يۇتون خەلقنىڭ ھالاك بولۇشىنىڭ ئورۇنغا، بىرلا ئادەمنىڭ ئۇلار ئۈچۈن ئۇلۇشىنىڭ ئەۋەللەكىنى چۈشىنىپ يەتمەيدىكەنسىلەر، – دېدى	سىلەر يۇتون خەلقنىڭ يوقلىپ كېتىشىدىن كۆرە، بىر كىشىنىڭ ئۇلار ئۈچۈن ئۇلۇپ كېتىشى ياخشىلىقىنى چۈشىنىمەيدىكەنسىلەر، دېدى
JHN 11:51-52	(بۇ) سۆزىنى ئۇ تۆزۈلۈكىدىن ئېتىمىغانىدى؛ بىلكى ئۇ شۇ يىلى باش كاھىن بولغانلىقى ئۈچۈن، ئەيسانىڭ يەھۇدىي خەلقى ئۈچۈن، شۇنداقلا يەقهەت ئۇ خەلق ئۈچۈنلەمەس، بىلكى خۇدانىڭ ھەر يانغا تارقلىپ كەتكەن يەزەتلىرىنىڭ ھەممىسىنى بىر قىلىپ ئۇيۇشتۇرۇش ئۈچۈن ئۆلىغەنلىقىدىن.	ئۇ بۇ سۆزىنى ئۆزى ئېيتىمىغان؛ بىلكى شۇ يىلى باش كاھىن بولغانلىقىغا ئەگىش، ئەيسا يەھۇدىي خەلقى ئۆچۈنلەمەس، خۇدانىڭ ھەر يانغا تارقىغان يەزەتلىرىنى بىرلىكتە ئۇيۇغۇش ئۈچۈن ئۇلۇپ كەتدىغانلىقىنى ئالدىن بېشارەت قىلغان.
JHN 11:53	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار مەسلىھەتلىشىپ، شۇ كۇندىن باشلاپ ئەيسانى ئۆلتۈرۈش ئۈچۈن يىلان قىلغان.	شۇ كۇندىن باشلاپ ئۇلار ئەيسانى ئۆلتۈرۈش ئۈچۈن يىلان قىلغان.
JHN 11:54	شۇنىڭ ئۈچۈن ئەيسا ئەمدى يەھۇدىيەلار ئارسىدا ئاشكارا يۈرمەيتىن، ئۇ ئۇ يەردىن ئايىرىلىپ چۆلگە يېقىن رايوندىكى ئەفرائىم ئىسمىلىك بىر شەھىرىگە بېرىپ، مۇخلىسىلىرى بىلەن ئۇ يەرde تۇردى.	شۇ ئۈچۈن ئەيسا ھازىر يەھۇدىيەلار ئارسىدا ئاشكارا كۆرۈmەيتىن، شۇ جايىدىن كېتىپ چۆلگە يېقىن رايوندا، ئەفرائىم دېگەن شەھەرگە باردى، ئۇ يەرde شاگىرىدىلىرى بىلەن قالدى.
JHN 11:55	ئەمدى يەھۇدىيەلارنىڭ «ئۇتۇپ كېتىش ھېتىن»غا ئاز قالغانىدى. نۇرغۇن كىشىلەر تاھارەتنى ئادا قىلىش ئۈچۈن، ھېتىتىن ئىلگىرى يېزىلاردىن بېرۇسالىمغا كېلىشتى.	ھازىر يەھۇدىيەلارنىڭ يەسخا ھېتىپ كېلىپ قالدى. كۆپ كىشى تەھارەت قىلىش ئۈچۈن، ھېتىتىن بۇرۇن قىشتاغلاردىن يېرۇسالىمغا كېتىشتى.
JHN 11:56	شۇنىڭ بىلەن بىلە شۇ كىشىلەر ئەيسانى ئىزدەشتى. ئۇلار ئىبادەتخانىدا جىينىلىغاندا يېغىلغاندا بىر-بىرىگە: – قانداق ئۇلۇغا تىسىلەر؟ ئۇ ھېتى ئوتکۈزگىلى كەلەمەسىمۇ؟ – دېپىشتى.	شۇ كىشىلەر ئەيسانى ئىزدەپ تۇرۇشتى. ئۇلار ئىبادەتخانىدا جىينىلىغاندا بىر-بىرىگە: «ئىمە ئويلايىسلەر؟ ئۇ ھېتىكە كەلەمەيدۇ؟» دېدى.
JHN 11:57	باش كاھىنلار ۋە يەرسىيەلەر ئۇنى تۇتۇپ ئالماقچى بولۇپ، ھەر كىم ئۇنىڭ باش كاھىنلار بىلەن يەرسىيەلەر بولسا ئۇنى تۇتۇش ئۈچۈن، ھەركىمنىڭ ئۇنىڭ قىەردەلىكىنى بىلسە، مەلۇم قىلىشى توغۇرۇق يەرمان چىقارغانىدى.	باش كاھىنلار ۋە يەرسىيەلەر ئۇنى تۇتۇپ ئالماقچى بولۇپ، ھەر كىم ئۇنىڭ باش كاھىنلار بىلەن يەرسىيەلەر بولسا ئۇنى تۇتۇش ئۈچۈن، ھەركىمنىڭ قېيەرەت تۈرۈۋاتقانلىقىنى بىلسە، دەرھال خەۋەر بېرىشى كېرەك، دېگەن بۇرۇق چىقارغانىدى.
JHN 12:1	ئۇتۇپ كېتىش ھېتىدىن ئالتە كۈن ئىلگىرى، ئەيسا ئۆزى ئۆلۈمدىن تىرىلدۈرگەن بەيت-ئانىيا تۇرالغۇ جايىغا كەلدى.	پاسخا ھېتىدىن ئالتە كۈن بۇرۇن، ئەيسا لازارنى ئۆلۈمدىن تىرىلدۈرگەن بەيت-ئانىيا تۇرالغۇ جايىغا كەلدى.
JHN 12:2	شۇ ۋەجىدىن ئۇلار ئۇ يەرde ئۇنىڭغا زىياپەت بەردى. مارتا مېھمانلارنى كۆتۈۋاتاتنى؛ لازارۇس بولسا ئەيسا بىلەن ھەمداستخان بولغانلارنىڭ بىرى ئىدى.	شۇ ۋاقىتتا ئۇلار ئۇ يەرde ئۇنىڭ ئۈچۈن تاماق تەبىارلىدى. مارتا مېھمانلارنى ساقلاپ تۇراتنى؛ لازارۇس بولسا ئەيسا بىلەن بىرگە ئۆلتۈرغانلارنىڭ بىرى ئىدى.
JHN 12:3	مەريم ئەمدى ناھايىتى قىممەت باھالىق ساپ سۇمبۇل ئەتىرىدىن بىر قاداق ئەكلىپ، ئەيسانىڭ يۇتلىرىغا قۇيدى ئاندىن چاچلىرى بىلەن	مەريم ھازىر ئەڭ قىممەتلىك سۇمبۇل ئەتىرىنى بىر توب ئېلىپ، ئەيسا يۇتىغا سۆكۈپ قويدى، كېپىن چاچى بىلەن سۈرۈپ قۇرۇتىدۇ.

Reference	Before	After
JHN 12:4	پۇتلەرنى ئېرتىپ قۇرۇتىن. ئەتىرنىڭ خۇش يۇرۇقى ئۆيىنى بىر ئالدى.	ياققان يۇرۇقى ئۆي تولۇپ كېتسدۇ.
JHN 12:5	لېكىن ئۇنىڭ مۇخلىسىلىرىدىن بىرى، يەنى ئۇنىڭغا يات ئارىدا ساتقۇنلۇق قىلغۇچى، سىمۇننىڭ ئوغلى يەھۇدا ئىشقارىبىوت:	بىراق ئۇنىڭ شاگىرىدىن بىرى، يەنى سىمۇننىڭ ئوغلى يەھۇدا ئىشقارىبىوت، كېين ئۇنى سېتىپ بېرىدىغان كېتى:
JHN 12:6	— نېمىشقا بۇ قىممەت باھالىق ئەتىر كەمبەغەللەرگە سەرىقە قىلىپ بېرىلىشكە ئوچ يۈز دىنارغا سېتىلمىدى؟ — دېدى	ئاشۇ نېمىشقا بۇ قىممەت يارىنى fümyen ئوچ يۈز دىنارغا ساتىمىدى، يۇلنى كەمبەغەللەرگە بېرىپ ياردەملىشتە؟
JHN 12:7	ئۇ بۇ گەينى كەمبەغەللەرگە ئەلگە بەرمەيدىغانلىقى ئوچۇن دېمەگەن، بەلكى ئۇزى ئوغىرى بولغانلىقى ئوچۇن دېگەن؛ چۈنكى ئۇ مۇخلىسلارنىڭ ئورتاق يۈل قايىقىنى كۆرۈپ تۇرۇپ، ئىچىگە سېلىنغان نەرسىلەرنى داۋاملىق ئېلىپ كەتكەن.	ئەيسا دەپ كەتتى: «ئايالنى قويۇۋەتكەن، چۈنكى ئۇ بۇنى مېنىڭ دەفن كۆنم ئوچۇن تەييارلاپ ساقلىغان!»
JHN 12:8	ئەمدى ئەيسا: — ئايالنى ئۆز سختىيارىغا قويىغىن! چۈنكى ئۇ بۇنى مېنىڭ دەپىنە كۈنۈم ئوچۇن تەييارلىق قىلىپ ساقلىغاندۇر، لېكىن مەن چۈنكى كەمбەغەللەر ھەمىشە سىلەر بىلەن بىلە بار، لېكىن مەن ھەمىشە سىلەر بىلەن بار بولمايمەن، دېدى.	كۆپ يەھۇدىي كىشىلەر ئىسا شۇ جايىدا دەپ خەۋەر ئالغاندا، شۇ يەرگە كەلدى. ئۇلارنىڭ كېلىشى يەقەت ئىسا ئوچۇنگەلا ئەمەس، يەنە ئىسا تىرىلىگەن لازارىنىمۇ كۆرۈش ئوچۇن ئىدى.
JHN 12:9	زور بىر توب يەھۇدىيلار ئۇنىڭ شۇ يەردە ئىكەنلىكىدىن خەۋەر تېپىپ، شۇ يەرگە كەلدى. ئۇلارنىڭ كېلىشى يالغۇز ئەيسانى دەپلا ئەمەس، يەنە ئۇ ئۆلۈمدىن تىرىلىدۈرگەن لازارۇسىنىمۇ كۆرۈش ئوچۇن ئىدى.	ئەمما باش كاھىنلار لازارىنىمۇ ئۆلتۈرۈش ئوچۇن مەسلىھەت چىقىرىپ تۇردى.
JHN 12:10	لېكىن باش كاھىنلار بولسا لازارۇسىنىمۇ ئۆلتۈرۈشنى مەسلىھەتىلەشكەندى،	چۈنكى ئۇنىڭ ئوچۇن كۆپ يەھۇدىيلار كۆكۈل ئۆزگەرتىپ، ئەيساغا ئىشىنىپ قالدى.
JHN 12:11	چۈنكى ئۇنىڭ سەۋەبدىن نۇرغۇن يەھۇدىيلار ئۆزلىرىدىن چېكىتىپ ئەيساغا ئېتىقاد قىلىۋاتاتنى.	كېپىنكى كۇن، بابارام ئوچۇن كەلگەن زور گۇرۇھ خەلق ئەيسا يېرۇسالىمغا بارۇاتقانلىقىنى ئاڭلىدى،
JHN 12:12	ئەتسىس، «ئۆتۈپ كېتىش ھېتى»نى ئۆتكۈزۈشكە كەلگەن زور بىر توب خالايق ئەيسانىڭ يېرۇسالىمغا كېلىۋاتقانلىقىنى ئاڭلادى،	ئادەملەر خورما ياپراقلەرنى قوللىرىغا ئېلىپ، ئۇنى قارشىلاپ چىقىتى ۋە: «ھوساننا! رەبىنىڭ ئىسمى بىلەن كەلگەن كىشىگە مۇبارەك بولسۇن، ئىسرائىلنىڭ يادىشاھىغا مۇبارەك بولغاي!» دەپ ۋارقىراشتى.
JHN 12:13	قوللىرىغا خورما شاخلىرىنى تۇتۇشقان ھالدا ئۇنى قارشى ئالغىلى چىقىشتى ۋە: «تەشەككۈر-ھوساننا! يەرۋەردىگارنىڭ نامىدا كەلگۈچ، ئىسرائىلنىڭ يادىشاھىغا مۇبارەك بولغاي!» دەپ ۋارقىراشتى.	ئىسسا بىر ياش تەخە تېپىپ، ئۇنىڭغا ئۆلتۈردى؛ مۇقدەدەس كىتاپلاردا دېگەندەك.
JHN 12:14	ئەيسا بىر تەخەينى تېپىپ، ئۇنىڭغا مىندى؛ خۇددى مۇقەددەس يازىملاarda مۇنداق يۇتۇلگەندەك:	«قورقما، زىيون قىزى! كۆر، سەنىڭ يادىشاھىڭ ئېشەك بالسىدا مىنىپ كېلىۋاتىدۇ!»
JHN 12:15	ئەيسا بىر تەخەينى تېپىپ، ئۇنىڭغا مىندى؛ خۇددى مۇقەددەس يازىملاarda مۇنداق يۇتۇلگەندەك:	ئۇ واقىتنا ئۇنىڭ شاگىرلىرى بۇ ئىشلارنى ياخشى چۈشەنمىگەن، لېكىن ئەيسا ئاللا تەرىپىدىن گۈزەل-شەرەپ كېنىڭ ئېرىشكەندىن كېين، بۇ سۆزلەرنىڭ ئۇنىڭ ئۆستىگە تولۇق بولغانلىقىنى ۋە بۇ ئىشلارنىڭ ئاندا رەت قىلىنغانلىقىنى خاتىرلاپ قالدى.
JHN 12:16	ئەينى چاغدا ئۇنىڭ مۇخلىسىلىرى بۇ ئىشلارنى چۈشەنمەيتتى، لېكىن ئەيسا شان-شەرىتە ئۆلۈغانغاندىن كېين، بۇ سۆزلەرنىڭ ئۇنىڭ توغرۇلۇق يۇنۇلگەنلىكىنى، شۇنداقلا بۇ ئىشلارنىڭ دەرۋەقە ئۇنىڭدا شۇنداق يۇز بەرگەنلىكىنى ئېسىگە كەلتۈردى.	ئىسلانىنىڭ ئۆزىنىڭ شاگىرلىرى بۇ ئىشلارنى ياخشى چۈشەنمىگەن، لېكىن ئەيسا ياراتقان بۇ مۆجزىلىك ئالامەتنىمۇ ئاڭلىغاچقا، ئۇنى قارشى ئېلىشقا شۇ بىر توب ئادەملەر چىقىشقانىدى.
JHN 12:17	ئىسلا لازارنى قەبرىدىن چاقرىپ تىرىلىدۈرگەندە، ئۇ بىلەن بىلە بولغان خەلق ئەمدى ئۇ لازارۇسىنى قەبرىدىن چاقرىپ تىرىلىدۈرگەن چاغدا ئۇنىڭ بىلەن بىلە بولغان خالايق بولسا، بۇ ئىشقا گۇۋاھلىق بېرىۋاتاتنى.	بۇ ئىشنى گۇۋاھلىق قىلىپ تۇرۇۋاتىدۇ.
JHN 12:18	ئەيسا ياراتقان بۇ مۆجزىلىك ئالامەتنىمۇ ئاڭلىغاچقا، ئۇنى قارشى ئېلىشقا شۇ بىر توب ئادەملەر چىقىشقانىدى.	ئەيسا بۇ ئەيمەننى قىلغانلىقىنى ئاڭلىغاندا، شۇ خەلق ئۇنى قارشى ئېلىشقا يەرسىلەر بولسا بىر-بىرىگە: — قاراڭلار، بارلىق قىلغىنىڭلار بىكار كەتتى!
JHN 12:19		ئۇچۇن چىقتى.

Reference	Before	After
JHN 12:20	مانا ئەمدى يۇتكۇل جاھان ئۇنىڭغا ئەگەشمەكتە! – دېپىشتى.	هازىر يۇتون دۇنيا ئۇنىڭغا ئەگىشىپ كەتتى! دېدى.
JHN 12:21	ئۇتكۇپ كېتىش ھېيتىدا ئىبادەت قىلغىلى كەلگەنلەر ئارسىسا بىرنهچە گۈپكىلارمۇ بار ئىدى.	يېزلىدا ئىبادەت قىلىش ئۇچۇن كەلگەنلەرنىڭ ئارسىسا بەزى گۈپكىلار بار ئىدى.
JHN 12:22	بۇلۇر ئەمدى گاللىيەنىڭ بەيت-سائىدا يېزىسىدىن بولغان فىلىپنىڭ يېننغا كېلىپ: – ئەينىن، بىز ئېسا بىلەن كۆرۈشىسىك، – دەپ تەلەپ قىلىشتى.	بۇلار گاللىيەدىك بەيت-سائىدا تۇرۇشلىق فىلىپنىڭ يېننغا بارىپ: «ئاقا، بىز ئېسا بىلەن كۆرۈشىمىكچى،» دەپ سوراپتى.
JHN 12:23	فىلىپ بۇ مەسىلەنى ئاندېرىپا ئېتىپ تۇرىدى. كېيىن ئاندېرىپا ئاس بىلەن فىلىپ ئىككىسى ئېساغا بۇنى ئۇچۇرۇپ بەردى.	فىلىپ ئىككىسى ئېساغا بۇنى ئۇچۇرۇپ بەردى.
JHN 12:24	لېكىن ئېسا ئۇلارغا جاۋاب قىلدى: «ئىنسانئوغلىنىڭ شەھەيلىنىش ۋاقتى ھازىر كەلدى.	ھەققەت، ھەققەت، مەن سىلەرگە دېيمەن: بۇغىدai دېنى تۇپراقا چۈشۈپ ئۆلمەسکە، ئۇ يەنلا يالغۇز قالىدۇ؛ بىراق ئۆلسە، زۆر كۆپ ھوسۇل بېرىندۇ.
JHN 12:25	كىم ئۆز ھاياتىنى ياقتۇرسا، ئۇنى يوقاتىدۇ؛ لېكىن بۇ دۇنيادا ئۆز ھاياتىدىن ئىيرىنگەن بولسا، ئۇنى ئەبەدى ھاياتتا ساقلىپ قالايدۇ.	كىم ئۆز ھاياتىنى ياقتۇرسا، ئۇنى يوقاتىدۇ؛ لېكىن بۇ دۇنيادا ئۆز ھاياتىدىن ئەگەر كىم مېنى خىزمەت قىلسا، ماڭا ئەگەشىسۇن. مەن قايدا بولسام، مېنىڭ خىزمەتچىم شۇ يەرde بولىدۇ. كىم مېنى خىزمەت قىلسا، ئاتا ئۇنى ئىززەت قىلدى.
JHN 12:26	كىمدهكىم خىزمىتىمde بولۇشنى خالسا، ماڭا ئەگەشىسۇن. مەن قەيەرde بولسام، مېنىڭ خىزمەتچىم شۇ يەرde بولىدۇ. كىمدهكىم مېنىڭ خىزمىتىمde بولسا، ئاتا ئۇنىڭغا ئىززەت قىلدى.	نەمدىلا جىنم قاتقىش ئازابلىنىنىدۇ. مەن نېمە دېپىشىم كېرەك؟ «ئاتا، مېنى بۇ ۋاقتىنى ئۆتكۈزۈپ كەت!» دەپ سورايمۇ؟ بىراق مەن دەل بۇ ۋاقت ئۇچۇن كەلگەن.
JHN 12:27	ھازىر جىنم قاتقىش ئازابلىنىنىدۇ. مەن نېمە دېپىشىم كېرەك؟ «ئاتا، مېنى بۇ سائەتتىن قۇتقۇزۇغۇن!» دېمۇ؟ لېكىن مەن دەل مۇشۇ ۋاقت-سائەت ئۇچۇن كەلدىم.	ئاتا، سىزنىڭ ئىسمىكىزىنى شان قىلىڭى! شۇ دەم، ئاسمانىدىن بىر سۆز كەلدى: «مەن ئالدىنلا شان قىلىدىم ۋە يەنە شان قىلىمەن!»
JHN 12:28	ئاتا، نامىڭغا شان-شەرەپ كەلتۈرگىن!». شۇئان، ئاسمانىدىن بىر ئاۋاز ئاڭلىنىپ: – ئۇنىڭغا شان-شەرەپ كەلتۈرۈم ۋە يەنە ئۇنىڭغا شان-شەرەپ كەلتۈرەمەن!» – دېپىلدى.	ئۇنى ئاكلىغان خەلق: 'ھاوا گورلىدى' دەپ دېدى. باشقىلار: 'بىر يەرىشته ئۇنىڭغا گەپ قىلدى' دەپ دېدى.
JHN 12:29	بۇنى ئاكلىغان شۇ يەرde تۇرغان خالايىق: – ھاوا گولدۇرلىدى، – دېپىشتى.	ھازىر دۇنيا ئۇچۇن قارار ۋاقتى كەلدى؛ ھازىر بۇ دۇنيانىڭ رەھبىرى تاشقا سۆكۈلۈپ كېتىش ۋاقتى كەلدى.
JHN 12:30	يەنە بەزىلەر بولسا: – بىر يەرىشته ئۇنىڭغا گەپ قىلدى، – دېپىشتى.	ئىسماجا جاۋاب قىلدى: بۇ سەس مېنى ئۇچۇن ئەمەس، سىلەر ئۇچۇن كەلدى.
JHN 12:31	ئەمدى دۇنيانىڭ ئۇستىگە ھۆكۈم چىقىرىلىش ۋاقتى كەلدى؛ ھازىر بۇ دۇنيانىڭ ھۆكمەدارنىڭ تاشقىرىغا قوغلىنىش ۋاقتى كەلدى.	ھازىر دۇنيا ئۇچۇن قارار ۋاقتى كەلدى؛ ھازىر بۇ دۇنيانىڭ رەھبىرى تاشقا سۆكۈلۈپ كېتىش ۋاقتى كەلدى.
JHN 12:32	ۋە مەن بولسام، يەرنىڭ ئۇستىدىن كۆتۈرۈلگىنىمە، يۇتكۇل ئىنسانلارنى ئۆزۈمگە جەلپ قىلىپ تارتىمەن. – دېدى	ئەگەر مەن يەر دۇنياسىدىن يۇقىرىغا كۆتۈرۈلسىم، ھەممە ئادەملەرنى ئۆزۈمگە تارتىپ كېلىمەن
JHN 12:33	(ئۇنىڭ بۇنى دېگىنى ئۆزىنىڭ قانداق ئۆلۈم بىلەن ئۆلىدىغانلىقىنى كۆرسەتكەن).	ئۇ بۇنى دەپ، ئۆزىنىڭ قانداق ئۆلۈم بىلەن كېتىدىغانلىقىنى كۆرسەتكەن.
JHN 12:34	خالايىق بۇنىڭغا جاۋابەن ئۇنىڭدىن: – بىز مۇقەددەس قانۇنىدىن مەسھىنىڭ ئەبەدگىچە قالىدىغانلىقىنى ئاكلىغان؛ سەن قانداقسىگە «ئىنسانئوغلى كۆتۈرۈلۈش كېرەك» دېيسەن؟! بۇ قانداقمۇ «ئىنسانئوغلى» بولسۇن؟ – دەپ سورىدى.	خەلق جاۋاب بېرىپ: بىز مۇقەددەس قانۇنىڭ ئىچىدىن مەسھىنىڭ ھەمىشە قالىدىغانلىقىنى ئاكلىغانمىز؛ سەن نېمىشقا «ئادەمئوغۇل كۆتۈرۈلۈش كېرەك» دېسەڭ؟ بۇ ئادەمئوغۇل دېگەن كىم؟ دەپ سورىدى.

Reference	Before	After
JHN 12:35	شۇڭا ئەيسا ئۇلارغا: – نۇرنىڭ ئاراڭلاردا بولىدىغان ۋاقتى ئۆزۈن بولمايدۇ. شۇڭا قاراڭغۇلۇقنىڭ سىلەرنى پىسۇمالاسلىق ئۆچۈن، نۇر بار ۋاقتىدا ئۇنىڭدا مېڭىلار؛ قاراڭغۇلۇقتا ماڭغان كىشى ئۆزىنىڭ قەيەرگە كېتىۋاتقانلىقىنى بىلمەيدۇ.	ئەيسا دېدى: نۇر سىلەر بىلەن تەك قىسقا ۋاقتى بار. شۇڭا، قاراڭغۇلۇق سىلەرنى پاتلاپ كەتمەسىلىك ئۆچۈن، نۇر بار كېيىن يۈرۈڭلەر؛ قاراڭغۇلۇقتا يۈرگەن كىشى ئۆزىنىڭ قايدا كېتىۋاتقانلىقىنى بىلەلمەيدۇ.
JHN 12:36	نۇر ئاراڭلاردا بار ۋاقتىتا، ئۇنىڭغا ئىشىنىڭلار؛ بۇنىڭ بىلەن نۇرنىڭ يەرزەنتىرى بولىسىلەر، – دېدى. ئەيسا بۇ سۆزلەرنى ئېتىقاندىن كېيىن، ئۇلاردىن ئۇلاردىن ئايرىلىپ يوشۇرۇنۇۋالدى.	نۇر سىلەرنىڭ ئارسىدا بار كەچە، ئۇنىڭغا ئىشىنىڭلار؛ بۇ بىلەن نۇرنىڭ باللىرى بولۇڭلار، دېدى. ئەيسا بۇ سۆزلەرنى ئېتىقاندىن كېيىن، ئۇلاردىن ئۇزاقلاپ يوشۇرۇنۇپ كەتتى.
JHN 12:37	گەرچە ئۇ ئۇلارنىڭ كۆز ئالدىدا شۇنچە تولا مۆجىزلىك ئالامەت كۆرسەتكەن بولسىمۇ، ئۇلار تېخى ئۇنىڭغا ئېتىقاد قىلىمىدى.	گەرچە ئۇ ئۇلارنىڭ ئالدىدا شۇنچە كۆپ بەلگىلەرنى كۆرسەتسىمۇ، ئۇلار تېخى ئۇنىڭغا ئىشەنمەيتى.
JHN 12:38	شۇنىڭ بىلەن يەشايا يېغەمبەرنىڭ يازمىسىدا ئالدىنالا كۆرسىتىلگەن بېشارەت ئەمەلەلك ئاشۇرۇدى: «ئى يەرۋەردىگار، بىزنىڭ يەنكۈرگەن خەۋېرىمىزگە كىممۇ ئىشەنگەن؟ ھەم «يەرۋەردىگارنىڭ بىلىك» بولغۇچى كىمگىمۇ ئایان قىلىغان؟»	بۇ ۋاقتىتا يەشايا يېغەمبەرنىڭ سۆزى تولۇق تەمىنلەندى: «ئى رەب، بىزنىڭ خەۋېرىمىزگە كىم ئىشىنىپ قالدى؟ يەرۋەردىگارنىڭ كۆچى كىمگە كۆرۈنگەن؟»
JHN 12:39-40	خالا يېقىنىڭ ئېتىقاد قىلىمىغىنىنىڭ سەۋەبى دەل شۇكى (خۇددى يەشايا يېغەمبەر يەنە ئالدىنالا ئېتىقاندەك): «يەرۋەردىگار ئۇلارنىڭ كۆزلىرىنى كور، قەلبىنى تاش قىلدى؛ مەقسەت، ئۇلارنىڭ كۆزلىرىنىڭ كۆرۈپ، قەلبىنىڭ چۈشىنىپ، كۇناھلىرىدىن بېشىنىڭ ئالدىنى ئېلىش ئۆچۈندۇر؛ بولمىسا، مەن ئۇلارنى ساقايتقان بولاتتىم، – دەيدۇ يەرۋەردىگار».	ئادەملەر ئىيمان قىلامىغىنى سەۋەبى، يەشايا يېغەمبەر دېگەن: «ئاللاھ ئۇلارنىڭ كۆزلىرىنى قارىتىپ، قەلبىنى قاتى قىلىدى. بۇ، ئۇلار كۆزى بىلەن كۆرمەسىلىك، قەلب بىلەن چۈشەنمەسىلىك، گۇناھدىن تەۋەب قىلاماسلىق ئۆچۈندۇر. ئەگەر بۇ يوق بولسا، مەن ئۇلارنى داۋالايم» دەپ.
JHN 12:41	بۇ سۆزلەرنى يەشايا يېغەمبەر مەسىھنىڭ شان-شەرىپنى كۆرۈپ ئۇنىڭغا قارىتا ئالدىنالا سۆز قىلغىنىدا ئېتىقاندى.	بۇ سۆزلەر يەشايا مەسىھنىڭ ئەزىزلىكتىن كۆرۈپ، ئۇنىڭ ئۆچۈن ئالدىن سۆز قوشۇپ دەپتۇ.
JHN 12:42	ۋەھالەنلىك، گەرچە هەتتا يەھۇدى ئاقساقا للېرىدىنمۇ نۇرگۇنلىغان ئادەملەر ئۇنىڭغا ئېتىقاد قىلغان بولسىمۇ، ئۇلار يەرسىلەر ۋەجىدىن قورقۇپ، سىناگوگاندىن چىقىپ كېتىش دېمەسىلىك ئۆچۈن ئۇنى ئېتىراپ قىلىمىدى.	بىراق، گەرچە يەھۇدىلىرىنىڭ رەھبەرلىرى ئارسىدا كۆپ كىشى ئۇنىڭغا ئىشىنىپ قالغان بولسىمۇ، يەرسىلەرگە قورقانلىق ئۆچۈن، سىناگوگاندىن چىقىپ كېتىش دېمەسىلىك ئۆچۈن، ئۇنى ئېتىراپ قىلمايدۇ.
JHN 12:43	بۇنىڭ سەۋەبى، ئۇلار ئىنسانلاردىن كېلىدىغان ئىززەت-شۇھەرتىن خۇددادىن كېلىدىغان ئىززەت-شۇھەرتىن ياخشى كۆرەتتى.	چۈنكى ئۇلار ئادەملەردىن كەلگەن ھۆرمەتنى خۇدا تەرەپىدىن بەرگەن ھۆرمەتىن كۆپىرەك ياقتۇرغان.
JHN 12:44	بىراق ئەيسا يۇقىرى ئاۋاز بىلەن مۇنداق دېدى: – ماڭا ئېتىقاد قىلغۇچى ماڭلا ئەمەس، بەلكى مېنى ئەۋەتكۈچىگە ئېتىقاد قىلغۇچىدۇر.	ئەيسا چۈڭ ئاۋاز بىلەن دېدى: «ماڭا ئىشىنىدىغان كىشى، يەقەت ماڭا گە بولغاندا ئەمەس، بەلكى مېنى ئەۋەتكەنگە ئىشىنىدۇ». «
JHN 12:45	كىمكى مېنى كۆرگۈچى بولسا، مېنى ئەۋەتكۈچىنى كۆرگۈچى بولىدۇ.	كىم مېنى كۆرسە، مېنى ئەۋەتكەننى چوقۇم كۆرگەن بولىدۇ.
JHN 12:46	مەن ماڭا ئېتىقاد قىلغۇچىلار قاراڭغۇلۇقتا قالمىسۇن دەپ، نۇر سۈپىتىدە دۇنياغا كەلدىم.	مەن نۇر سۈپىتىدە دۇنياقا كەلدىم، شۇڭا ماڭدا ئېتىقاد قىلغۇچىلار قاراڭغۇلۇقتا قالمايدۇ.
JHN 12:47	بىرسى سۆزلىرىمنى ئاڭلاپ، ئۇلارنى تۇتىمسا، ئۇنى سوراقدا تارتىمايمەن؛ ئۇنى ھۆكۈم قىلامايمەن؛ چۈنكى مەن دۇنيا بۇ دۇنيادىكى خەلقەرنى ھۆكۈم چۈنكى مەن دۇنيادىكىلەرنى سوراقدا تارتىقلى ئەمەس، بەلكى دۇنيادىكىلەرنى قۇتۇزۇغىلى كەلدىم.	ئەگەر بىرەر كىشى سۆزلىرىمنى ئاڭلىساق، لېكىن ئۇغا ئىشەنمەسە، مەن ئۇنى ھۆكۈم قىلامايمەن؛ چۈنكى مەن دۇنيا بۇ دۇنيادىكى خەلقەرنى ھۆكۈم چۈنكى مەن دۇنيادىكى خەلقەرنى قىلىش ئۆچۈن كەلەپىتىم، بەلكى دۇنيا بۇ دۇنيادىكى خەلقەرنى قۇتۇزۇش ئۆچۈن كەلگەنەن.
JHN 12:48	بىراق مېنى چەتكە قاققۇچىنى، شۇنداقلا سۆزلىرىمنى قوبۇل قىلىغاننى بولسا، ئۇنى سوراقدا تارتىقۇچى بىرسى بار. ئۇ بولسا، مەن ئېتىتىپ كالامىمۇر. ئۇ ئاخىرقى كۇنى ئۇنى سوراقدا تارتىدۇ.	لېكىن مەننى رەت قىلغۇچىلارنى، شۇنداقلا سۆزلەر آنى قوبۇل قىلىغانلارنى، ئۇلارنى ھۆكۈم قىلغۇچى بىرەپ بار. ئۇ بولسا، مەن ئېتىتىپ كەتكەن سۆزلەر آدۇر. ئۇ ئاخىرقى كۇنى ئۇلارنى ھۆكۈم قىلىدۇ.

Reference	Before	After
JHN 12:49	چۈنكى مەن ئۆزۈمدىن گەي قالمايتىم، بەلكى مېنى يولىلغان ئاتا نېمىنى دېمەكچى بولۇشىمنى ۋە قانداق گەي قىلىشىمنى تولۇق بۇيرۇق قىلغان.	چۈنكى مەن ئۆزۈمدىن گەي قالمايتىم، بەلكى مېنى يولىلغان ئاتا نېمىنى دېمەكچى بولۇشىمنى ۋە قانداق گەي قىلىشىمنى تولۇق بۇيرۇق قىلغان.
JHN 12:50	ئۇنىڭ ئەمرىنىڭ مەڭگۈلۈك ھاياتلىق ئىكەنلىكىنى بىلەمەن. شۇڭا نېمىنى سۆزلىسىم، ئاتا ماڭا بۇيرۇغۇنىدەك سۆزلەيمەن.	ئۇنىڭ ئەمرىنىڭ مەڭگۈلۈك ھاياتلىق ئىكەنلىكىنى بىلەمەن. شۇڭا نېمىنى سۆزلىسىم، ئاتا ماڭا بۇيرۇغۇنىدەك سۆزلەيمەن.
JHN 13:1	ئۆتۈپ كېتىش ھېيتىدىن ئىلگىرى، ئېسە بۇ دۇنيادىن ئايىرلىپ، ئاتىنىڭ يېنىغا بارىدىغان ۋاقتى-سائەتنىڭ يېتىپ كەلگەنلىكىنى بىلدى ۋە شۇنىڭ ئۆچۈن بۇ دۇنيادىكى ئۆز ئادەملەرىگە كۆرسىتىپ كەلگەن مېھر- مۇھەببىتىنى ئاخىرغىچە تولۇق كۆرسىتىپ توُردى.	ياسخا ھېيتىدىن بۇرۇن، ئەيسە بىلدى: بۇ دۇنيادىن كېتىپ، ئاتىنىڭ يېنىغا بارىدىغان ۋاقتى كەلگەن. شۇڭا، بۇ دۇنيادىكى ئۆز كىشىلىرىگە كۆرسىتىپ كەلگەن مېھرنى ئاخىرغىچە تولۇق كۆرسىتىپ توُردى.
JHN 13:2	ئەمدى كەچلىك تاماق يېيلۇقاتقانىدى؛ ئىلىس ئاللىبۇرۇن سىموننىڭ ئوغلى يەھۇدا ئىشقارىيوتىنىڭ كۆچلىگە ئىساغا ساتقۇنلۇق قىلىش ۋە سۋەھىسىسىنى سالغانىدى.	هازىر كەچلىك تاماق يېيلۇقاتقان ۋاقتى؛ شەيتان ئاللىبۇرۇن سىموننىڭ ئوغلى يەھۇدا ئىشقارىيوتىنىڭ كۆچلىگە ئىساغا ساتقۇنلۇق قىلىش ۋە سۋەھىسىسىنى قويۇپ قويغان.
JHN 13:3	ئەيسا ئاتىنىڭ ھەر ئىشنى ئۇنىڭ قولغا تايشۇرغىنىنى، ۋە ئۆزىنىڭ خۇدانىڭ يېنىدىن كېلىپ، خۇدانىڭ يېنىغا قايدىغانلىقىنى بىلگەچكە، داستىخانىدىن تۇرۇپ، تون-كۆچلىكىنى يېشىپ، بىر لۆڭگە بىلەن بېلىنى باغلىدى.	ئەيسا بىلىپ توُراتنى، ئاتا ھەر نەرسىنى ئۇنىڭ قولغا ئۆتكۈزۈپ بەرگەن ۋە ئۇ خۇدا تەرىپىدىن كەلگەن بولۇپ، خۇدا تەرىپىگە قايدىدۇ. ئارام ئورنىدىن تۇرۇپ، توننى چقارىپ، بىر لۆڭگە بىلەن بەلگە باغلاپ قوبىدى.
JHN 13:5	ئاندىن جاۋۇرغا سۇ قويۇپ، مۇخلىسالارنىڭ يۇتلرىنى يۇيۇشقا ۋە بېلىگە باغلغان لۆڭگە بىلەن سورۇنپ قۇرۇنۇشقا باشلىدى.	كېپىن سۇنى چوڭ قاچقالغا قويۇپ، شاگىرلارنىڭ ئەۋنېلىرىنى يۇيۇپ، بېلىگىدىك رەقىمە بىلەن سورۇپ قۇرغاتى.
JHN 13:6	نۆھەت سىمون پېتىرۇسقا كەلگەندە، پېتىرۇس ئۇنىڭغا: ئى رەب، يۇتۇمنى سەن يۇساڭ قانداق بولغاننى؟! – دېدى.	ئەمدىلە سىمون پېتىرگە كەلگەندە، پېتىر ئۇنىڭغا: ئى رەب، سەن مەننىڭ يۇقىتىنى يۇيابىسەن؟ دېدى.
JHN 13:7	ئەيسا ئۇنىڭغا: نېمە قىلىۋاتقانلىقىمنى ھازىر بىلمەيسەن، لېكىن كېپىن بىلىسەن، – دېدى.	ئەيسا ئۇنىڭغا: ھازىر نېمە قىلىۋاتقانلىقىمنى بىلمەيسەن، لېكىن كېپىن كەۋاقتىتا چۈشىنىپ كېتەسەن، دېدى.
JHN 13:8	پېتىرۇس: – سەن مېنىڭ يۇتۇمنى يۇساڭ ھەرگىز بولمايدۇ! – دېدى. ئەيسا ئۇنىڭغا جاۋاھەن: – سېنى يۇمىسمام، مېنىڭ بىلەن تەڭ نېسۋەڭ بولمايدۇ، – دېدى.	پېتىرۇس: سەن مېنىڭ يۇتۇمنى يۇيما! بۇ ھەرگىز بولمىسىن! دېدى. ئەيسا جاۋاپ قىلىدى: سېنى يۇمىسمام، مېنىڭ بىلەن بەھەرلەك بولمايدۇ.
JHN 13:9	سىمون پېتىرۇس: – ئى رەب، ئۇنداقتا يەقەت يۇتلرىمنىلا ئەمەس، قوللىرىمنىمۇ، بېشىمنىمۇ يۇغايىسەن! – دېدى.	سىمون پېتىرۇس: – ئى رەب، شۇنداق بولغاندا، يەقەت يۇتىمنىلا ئەمەس، قولۇمنىمۇ وە بېشىمنىمۇ يۇغايىپ بەر!
JHN 13:10	ئەيسا ئۇنىڭغا: – بەدىنى يۇيۇلۇپ، تامامەن ياكىز بولغان ئادەم يەقەت يۇتلرىنى يۇسلا قايتا يۇيۇنۇشىنىڭ ھاجىتى بولمايدۇ. سىلەر ياكىز، لېكىن ھەممىڭلار ئەمەس، – دېدى.	ئەيسا ئۇغا: ئەگەر بىر ئادەم تولۇق يۇيۇپ ياكىز بولسا، يەقەت يۇتىنلا يۇسا كېرەك، قالغىننى قايتا يۇيۇمسا بولىدۇ. سىلەر ياكىز، لېكىن ھەممىڭلار ئەمەس. دېدى
JHN 13:11	ئەيسا كىمنىڭ ئۆزىنى ساتقۇنلۇق قىلىغانلىقىنى بىلىپ توُراتنى؛ شۇڭا ئۇ (چۈنكى ئۇ ئۆزىنى كىمنىڭ تۇتۇپ بېرىدىغانلىقىنى بىلەتىن؛ شۇنىڭ ئۈچۈن ئۇ «ھەممىڭلارلا ياكىز ئەمەس» دېگەندى).	ئەيسا كىمنىڭ ئۆزىنى ساتقۇنلۇق قىلىغانلىقىنى بىلىپ توُراتنى؛ شۇڭا ئۇ (چۈنكى ئۇ ئۆزىنى كىمنىڭ تۇتۇپ بېرىدىغانلىقىنى بىلەتىن؛ شۇنىڭ ئۈچۈن «ھەممىڭلار ياكىز ئەمەس» دېدى).
JHN 13:12	شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۇلارنىڭ يۇتلرىنى يۇيۇپ بولغاندىن كېپىن، تون- كۆچلىكىنى كېپىپ، يەنە داستىخانغا ئولتۇرۇپ ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – سىلەرگە نېمە قىلغىنمنى ئۇقتۇڭلارمۇ؟	شۇ ۋاقتىتا ئۇ يۇتلرىنى يۇيابىپ توُرۇپ، كېيمىنى كېپىپ، قايتا ئولتۇرۇپ، شۇنىڭ بىلەن ئۇلارغا دېدى: «مەن سىلەرگە نېمە قىلغانلىقىمنى بىلىۋاتامىسىز؟
JHN 13:13	سىلەر مېنى «ئۇستاز» ۋە «رەب» دەيسىلەر ۋە راست ئېتىسىلەر، مەن شۇنداقتۇرمەن.	سىلەر مېنى «ئۇستاز» ۋە «رەب» دەيسىلەر، راستلا، مەن شۇنداق.
JHN 13:14	مەن سىلەرنىڭ رەب ۋە ئۇستازى بولۇپ يۇتىڭلارنى يۇيىغاپ قالدىم، سىلەر ئەگەر مەن رەب ۋە ئۇستازىنگەن تۇرۇقلۇق، يۇتلرىنگەن يۇغانىكەنەن، سىلەرمۇ بىر-بىرىڭلارنىڭ يۇتلرىنى يۇيۇشۇڭلار كېرەك.	مەن سىلەرنىڭ رەب ۋە ئۇستازى بولۇپ يۇتىڭلارنى يۇيىغاپ قالدىم، سىلەر ئەگەر مەن رەب ۋە ئۇستازىنگەن تۇرۇقلۇق، يۇتلرىنگەن يۇغانىكەنەن، سىلەرمۇ بىر-بىرىڭلارغا يۇت يۇيۇشۇڭلار كېرەك.

Reference	Before	After
JHN 13:15	مهن سلهرگه قىلغاندەك سلهرنىڭمۇ ھەم شۇنداق قىلىشىڭلار ئۈچۈن بۇ ئۈلگىنى قالدۇردى.	مهن سلهرگە قىلغانلىقىمغا ئەگىشىپ، سلهرمۇ شۇنداق قىلىڭلار دەپ ئۈلگە بەردىم.
JHN 13:16	ھەقىقەت، مەن سلهرگە بۇنى دەيمەن: قۇل سەھىپىدىن كۆرە بەرھەق، مەن سلهرگە شۇنى ئېيتىپ قويايىكى، قول خوجاينىدىن ئۈستۈن تۇرمابىدۇ، ئەلچىمۇ ئۆزىنى ئەۋەتكۈچىدىن ئۈستۈن تۇرمابىدۇ.	ھەقىقەت، مەن سلهرگە بۇنى دەيمەن: قۇل سەھىپىدىن كۆرە يۇقىرى بولمايدۇ، ئەلچىمۇ ئەۋەتكۈچىسىدىن كۆرە يۇقىرى بولمايدۇ.
JHN 13:17	بۇ ئىشلارنى بىلگەن نىكەنسىلەر، شۇنداق قىلىساڭلار بەختلىكىسىلەر، مەن بۇلارنى ھەممىڭلارغا قارىتىپ ئېيتىمىدىم، مەن تاللىغانلىرىمىنى بىلەمەن، لېكىن مۇقۇدەس يازمىلاردا ئالدىن بۇتولىگەن: «مەن بىلەن كەتكەن: «مەن بىلەن بىرگە نان يېگەن كىشى ماڭا خېيلىك قىلىدى!» دېگەن ھەمداستىخان بولۇپ نېنىمنى يېگەن نەمۇ ماڭا يۇت ئاتقى!» دېگەن بۇ سۆز ئەمەلگە ئاشۇرۇلدۇ.	بۇ ئىشلارنى بىلىپ، شۇنداق قىلىساڭلار، سىز مۇبارەك بولسىسىزا! مەن بۇلارنى ھەممىڭلارغا دەپ تۇرۇپ ئېيتقان ئەمەسم، مەن تاللىغانلىرىمىنى بىلەمەن، لېكىن ئالدىن بىزىلغان سۆزلەرە ئالدىن دەپ كەتكەن: «مەن بىلەن بىرگە نان يېگەن كىشى ماڭا خېيلىك قىلىدى!» دېگەن ھەمداستىخان بولۇپ نېنىمنى يېگەن نەمۇ ماڭا يۇت ئاتقى!» دېگەن بۇ سۆز تولۇق ئەمەلگە ئاشۇرۇلدۇ.
JHN 13:18	مەن بۇ ئىشنى بولمىسىدىن بىراق سلهرگە ئالدىنلا دەيمەن، شۇ بولغاندا، ئىشلار بۇز بەرگەن نىكەنسىلەر، بەرھەق، سلهرگە شۇنى ئېيتىپ قويايىكى، كىمكى مەن ئەۋەتكەن ھەرقانداق بىرسىنى قوبۇل قىلغان بولسا، مېنى قوبۇل قىلغان بولىدۇ؛ وە مېنى قوبۇل قىلغۇچىلار مېنى ئەۋەتكۈچىنى قوبۇل قىلغان بولىدۇ.	مەن بۇ ئىشنى بولمىسىدىن بىراق سلهرگە ئالدىنلا دەيمەن، شۇ بولغاندا، ئىشلار بۇز بەرگەن نىكەنسىلەر، بەرھەق، سلهرگە شۇنى ئېيتىپ قويايىكى، كىم مەن يوللىغان كىشىنى قوبۇل قىلىسا، مېنى قوبۇل قىلىدۇ؛ وە مېنى قوبۇل قىلغۇچىلىدۇ.
JHN 13:19	ئەپەلگە ئاشۇرۇلماي قالمايدۇ. مەن بۇ ئىش يۇز بېرىشتىن ئاۋۇال ئۇنى سلهرگە ئېيتىپ قويايىكى، ئۇ ئىشلار بۇز بەرگەن دېنىڭ «بار بولغۇچى» ئىكەنلىكىمگە ئىشىنىسىلەر.	مەن بۇ ئىشنى بولمىسىدىن بىراق سلهرگە ئالدىنلا دەيمەن، شۇ بولغاندا، ئەپەلگە ئاشۇرۇلماي قالمايدۇ.
JHN 13:20	بەرھەق، سلهرگە شۇنى ئېيتىپ قويايىكى، كىمكى مەن ئەۋەتكەن ھەرقانداق بىرسىنى قوبۇل قىلغان بولسا، مېنى قوبۇل قىلغان بولىدۇ، وە مېنى قوبۇل قىلغۇچىلار مېنى ئەۋەتكۈچىنى قوبۇل قىلغان بولىدۇ.	ھەقىقەتەن، ھەقىقەتەن، سلهرگە بۇنى دەيمەن: كىم مەن يوللىغان كىشىنى قوبۇل قىلىسا، مېنى قوبۇل قىلىدۇ؛ وە مېنى قوبۇل قىلغۇچىلىدۇ.
JHN 13:21	ئەپەسا بۇ سۆزلەرنى دەپ قالغاندا، ئىچكىسىدا قاتقىق يېغان چىكىپ، مۇنداق گۇواھلىق بەردى: – بەرھەق، سلهرگە شۇنى ئېيتىپ قويايىكى، ئاراڭلاردا بىرەيلەن ماڭا ساتقۇنلۇق قىلىدۇ!	ئەپەسا بۇ سۆزلەرنى دەپ قالغاندا، ئىچكىسىدا قاتقىق يېغان چىكىپ، مۇنداق دېدى: «ھەقىقى، ھەقىقى، سلهرگە دېيمەن، سلهر ئارىسىدا بىرى ماڭا ساتقۇنلۇق قىلىدۇ!»
JHN 13:22	مۇخلىسلاр كىمنى دەۋاتقانلىقىنى بىلەمەي، بىر-بىرگە قاراشتى.	شاكتىنەر كىم ھەفتە دەۋاتقانلىقىنى بىلەمەي، بىر-بىرگە قاراپ تۇردى.
JHN 13:23	ئەمدى داستخاندا مۇخلىسلىرىدىن بىرى ئەپسانىڭ مەيدىسىگە يۆلسىپ ياتقانىدى؛ ئۇ بولسا «ئەپىسا سۆيىدىغان مۇخلىس» ئىدى.	ئەپەسا بىلەن بىرگە تاماق ئۈچۈن ياتقان جايادا، ئۇنىڭ كۆكىرەك تەرەپىدە ياتقان، ئەپىسا سۆيىدىغان بىر مۇردى بار ئىدى.
JHN 13:24	سەمۇن يېتىرۇس ئۇنىڭدىن ئەپسانىڭ كىمنى دەۋاتقىنىنى سوراپ بېشىنى ئىشارەت قىلىدى.	سەمۇن يېتىر ئۇنىڭغا ئىشارەت قىلىدى، ئەپىسا كىمنى دەۋاتقانلىقىنى سەرۋاشقا تەككىلەپ.
JHN 13:25	شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئەپسانىڭ مەيدىسىگە يۆلسىپ تۇرۇپ ئۇنىڭدىن: – ئى رەب، ئۇ كىمدۇر؟ – دەپ سورىدى.	شۇنىڭ بىلەن، ئۇ ئەپسانىڭ كۆكىرەك تەرەپىگە ئېگىلىپ، سورىدى: «ئى رەب، بۇ كىم؟»
JHN 13:26	ئەپىسا جاۋاپ بېرىپ: – بۇ بىر چىشلەم ناننى ئاشقا تۆڭۈرۈپ كىمگە سۇنسام، شۇدۇر، – دېدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇ بىر چىشلەم ناننى ئاشقا تۆڭۈرۈپ، سەمۇننىڭ ئوغلۇ يەھۇدا ئىشقا يىوتقا سۇندى.	ئەپىسا جاۋاپ بەردى: «بۇ ناننى سۇغا قوشۇپ، كىمگە بېرسەم، شۇ؟» شۇنىڭدىن كېپىن ناننى سۇغا قوشۇپ، سەمۇننىڭ بالىسى يەھۇدا ئىشقا يىوتقا بەردى.
JHN 13:27	يەھۇدا ناننى ئېلىۋىدى، شەيتان ئۇنىڭ ئىچىگە كىرىدى. – قىلىدىغىنىڭن چاپىسان قىل، – دېدى ئەپىسا ئۇنىڭغا.	نان يارچىسىدىن كېپىن، شەيتان ئۇنىڭ ئىچىگە كىرىدى. ئەپىسا ئۇغا: «ئىمە قىلىۋاتساڭ، تېز قىل!» دېدى.
JHN 13:28	(ئەمدى داستخاندا ئولتۇرغانلارنىڭ ھېچقايسىسى ئۇنىڭ يەھۇداغا بۇ سۆزلەرنى نېمە ئۈچۈن دېگىنىنى بىلمىدى.	هازىر، دېسکىدە ئولتۇرغانلارنىڭ ھېچ بىرى، ئۇنىڭ يەھۇداغا بۇ گەيلەرنى نېمە ئۈچۈن دېگەنلىكىنى بىلمىدى.
JHN 13:29	يەھۇدا ئۇلارنىڭ ئورتاق ھەميانىنى تۇتقىنى ئۈچۈن، بەزىلەر ئەپىسا ئۇنىڭغا: يەھۇدا ئۇلارنىڭ ئورتاق ھەميانىنى تۇتقىنى ئۈچۈن، بەزىلەر ئەپىسا ئۇنىڭغا:	يەھۇدا يېلۇ ساناقنى ساقلاپ تۇرغاچقا، بەزى كىشىلەر ئەپىسا ئۇنىڭغا: «بىزگە لازىملۇق ئىشلارنى ئېلىپ كەلچۇ» ياكى «كەمبەغەللەرگە بىرەر شەي» بېرىشچۇ» دەپ دەيدىغانلىقىنى ئوپىلىدى.
JHN 13:30	بىرەر نەرسە بەر» دەۋاتسا كېرەك، دەپ ئوپلاشتى.	يەھۇدا ناننى ئالىپ، تاشقىقا چىقىپ كەتنى. بۇ ۋاقت كېچە ئىدى.
JHN 13:31	يەھۇدا بۇ بىر چىشلەم ناننى ئېلىپلا تاشقىرىغا چىقىپ كەتنى (بۇ چاغ كېچە ئىدى).	يەھۇدا تاشقىقا حىققاندا، ئەپىسا دېدى: ئەمدى، ئادەمئەغلى، نامغا ئىرىشىپ

Reference	Before	After
JHN 13:32	ئەمدى ئىنسانئوغلى ئۇلۇغلىنىدىغان ۋاقت-سائەت يېتىپ كەلدى ۋە خۇدا ئۇ تارقىلىق ئۇلۇغلىنىدۇ.	قالدى ۋە خۇدا ئۇنىڭ ئارقىلىق نامغا ئېرىشىپ قالدى.
JHN 13:33	ئەگەر خۇدا ئۇدا نام قىلىسا، خۇدا ئۆزىدە ئۇنى چوقۇم نام قىلىدۇ، دەرھال نام ۋە ئەگەر خۇدا ئۇنىڭدا ئۇلۇغانلىسا، خۇدامۇ ئۆزىدە ئۇنى ئۇلۇغلايدۇ، شۇنداقلا دەرھال ئۇنى ئۇلۇغلايدۇ.	ئەگەر خۇدا ئۇدا نام قىلىسا، خۇدا ئۆزىدە ئۇنى چوقۇم نام قىلىدۇ، دەرھال نام ۋە ئەگەر خۇدا ئۇنىڭدا ئۇلۇغانلىسا، خۇدامۇ ئۆزىدە ئۇنى ئۇلۇغلايدۇ، قىلىدۇ.
JHN 13:34	باللىرىم، سىلەر بىلەن بىللە بولىدىغان يەنە ئازىغىنا ۋاقتىم قالدى. سىلەر مېنى ئۆزىدەيىسىلەر، لېكىن مېنىڭ يەھۇدىلارغا: «مەن بارىدىغان يەرگە سىلەر بارالماسىلەر» دەپ ئېيتقىنىمەدەك، بۇنى سىلەرگىمۇ ئېيتىمەن.	باللىرىم، سىلەر بىلەن بىللە بولۇشقا يەنلا ئاز ۋاقتىم قالدى. سىلەر مېنى ئۆزىدەيىسىلەر، لېكىن يەھۇدىلارغا دەپتەم: «مەن كەتىدىغان جايغا سىلەر بارالماسىلەر» دەپ، بۇنى سىلەرگەم ئېيتىمەن.
JHN 13:35	سىلەرگە بېڭى بىر ئەمر تايىشۇرمەنکى، «بىر-بىرىڭلارنى سۇيۇڭلار». سىلەرنى سۇيىگىنىمەدەك، سىلەر رمۇ بىر-بىرىڭلارنى سۇيۇڭلار.	مەن سىلەرگە بېڭى بىر بۇيرۇق بېرىمەن: «بىر-بىرىڭلارنى سەۋگىلەڭلار». مەن سىلەرنى سەۋگەنگەندەك، سىلەرلە رمۇ بىر-بىرىڭلارنى سەۋگىلەڭلار.
JHN 13:36	ئاراڭلاردا بىر-بىرىڭلارغا مېھر-مۇھەببىتىڭلار بولسا، ھەممە ئادەم سىلەرنىڭ مېنىڭ مۇخلىسىلىرىم ئىكەنلىكىڭلارنى بىلدۇ.	ئەگەر سىلەر بىر-بىرىڭلارغا گۈزەل سۇيۇشنى كۆرسەتسەلەر، ھەر كىشى سىلەرنىڭ مەننىڭ شاگىدىلىرىم ئىكەنلىكىنى بىلدۇ.
JHN 13:37	سىمون يېتىر دېدى: ئى رەب، قەيەرگە بارىسىن؟ – دەپ سوردى. ئەيىسا جاۋابەن: – مەن كېتىدىغان يەرگە ھازىرچە ئەگىشىپ بارالماىسەن، لېكىن كېيىن ماڭا ئەگىشىپ بارىسىن. – دېدى.	سىمون يېتىر دېدى: ئى رەب، سىز قايدا كەتىپ كېتىسىز؟ ئەيىسا جاۋاب بەردى: «مەن كەتىدىغان يەرگە ھازىرچە سەن بارالماىسەن، لېكىن كېيىنكى ۋاقتىتا بارالايسەن.»
JHN 13:38	يېتىرۇس ئۇنىڭغا: – ئى رەب، نېمە ئۆچۈن ھازىر سېنىڭ كېنىڭدىن ئەگىشىپ بارالمايمەن؟ سەن ئۆچۈن جىنمىنى يىدا قىلاي! – دېدى. ئەيىسا جاۋاب بەردى: «سەن مەن ئۆچۈن ھەققەتەن ھاياتىڭنى رسىك قىلامسەن؟ توغرا، توغرا، سىزگە دەيمەن، توڭۇش چىقمىي تۇرغاندا، سەن قىلامسەن؟ بەرھەق، بەرھەق، ساڭا ئېتىپ قويایىك، خوراچ چىللەغۇچە، سەن مەندىن ئۆچ قېتىم تانىسىن!	يېتىرۇس ئۇنىڭغا دېدى: ئى رەب، نېمە ئۆچۈن ھازىر سېنىڭ كېنىڭدىن كېتەلمەيمەن؟ سېن ئۆچۈن جىنمىنى سەرپ قىلىمەن! ئەيىسا جاۋاب بەردى: «سەن مەن ئۆچۈن ھەققەتەن ھاياتىڭنى رسىك دەندىم. چۈنكى مەن سىلەرگە ئورۇن تەبىيارلاپ، شۇ جايغا كېتىپ بارىمىمەن.
JHN 14:1	يۈرەكلىرىڭلارنى توقۇلۇرماڭلار! ئاللاھقا ئىشەنچىڭلار، مەنمۇ ئىشەنچىڭلار. كۆڭلۈڭلارنى ياراڭەندە قىلماڭلار خۇداغا ئىشىنىسىلەر، ماڭىمۇ ئىشىنىڭلار.	مەن سىلەرگە ئورۇن تەبىيارلاپ بارغاندا، يەك قايتىپ كېلىپ، سىلەرنى يانىمدا ئالىمەن؛ شۇ تەرەپتە، مەن قەيەرەدە بولسام، سىلەر رشۇ يەرەدە بولۇڭلار.
JHN 14:2	ئاتامنىڭ ئۆيىدە كۆپ ئورۇن بار. ئەگەر بولىمسا، مەن سىلەرگە دېگەن ئېيتقان بولاتتىم؛ چۈنكى مەن ھەربىرىڭلارغا ئورۇن تەبىارلاش ئۆچۈن شۇ يەرگە كېتىپ بارىمەن.	مەن سىلەرگە ئورۇن تەبىيارلاپ ئورۇن تەبىيارلاپ، شۇ جايغا كېتىپ بارىمىمەن.
JHN 14:3	مەن سىلەرگە ئورۇن تەبىارلايلىنى بارىدىغانكەنەن، چوقۇم قايتىپ كېلىپ، سىلەرنى شۇنداق ئېتكەن، يولنى قانداق بىلىملىرىم؟ – دېدى.	مەن سىلەرگە ئورۇن تەبىيارلاپ بارغاندا، يەك قايتىپ كېلىپ، سىلەرنى توماس ئۇنىڭغا: ئى رەب، سېنىڭ قەيەرگە كېتىدىغانلىقىڭىنى بىلەمەيمىز، بۇنداققا، يولنى قانداق بىلىپ چىقالمىز؟ دېدى.
JHN 14:4	سلىر مېنىڭ قەيەرگە كېتىدىغانلىقىمنى ۋە ئۇ يەرگە بارىدىغان يولنى بىلىسىلەر.	سلىر مەن قەيەرگە كېتىدىغانلىقىمنى ۋە ئۇ يەرگە بارىدىغان يولنى بىلىسىلەر.
JHN 14:5	توماس ئۇنىڭغا: – ئى رەب، سېنىڭ قەيەرگە كېتىدىغانلىقىڭىنى بىلەمەيمىز، شۇنداق ئېتكەن، يولنى قانداق بىلىملىرىم؟ – دېدى.	ئەيىسا ئۇنىڭغا: مەن يول، ھەققەت ۋە ھاياتىم، مېنىسىز ھېچكىم ئاتا پىنىغا بارالمااس.
JHN 14:6	ئەيىسا ئۇنىڭغا: – يول، ھەققەت ۋە ھاياتلىق ئۆزۈمدۈرمەن، مېنىڭسىز ھېچكىم ئاتىنىڭ ئېنىغا بىلەن بارالمايدۇ.	ئەگەر مەننى چوقۇم توناپ قالساڭلار، ئاتامنىمۇ تونايسىلار، ھازىرلا ئۇنى باشلاپ ئۇنى تونۇدۇڭلار ھەم ئۇنى كۆردوڭلار، – دېدى.
JHN 14:7	ئەگەر مېنى تونۇغان بولساڭلار، ئاتامنىمۇ تونۇغان بولاتتىڭلار، ھازىردىن باشلاپ ئۇنى تونۇدۇڭلار ھەم ئۇنى كۆردوڭلار، – دېدى.	فېلىپ دېدى: رەب، بىزگە ئاتا كۆرسەتسەڭ، بۇ بىزگە كېپى بولىدۇ.
JHN 14:8	– ئى رەب، ئاتىنى بىزگە كۆرسىتىپ قويساڭلا، شۇ كۇيايىه، – دېدى فېلىپ.	ئەيىسا ئۇغا دېدى: «ئى فېلىپ، مەن سىلەر بىلەن بۇ قەدەر ۋاقتىت بىرگە تۈردىم، يەنلا مېنى تونۇپ قالمىدىڭمۇ؟ مېنى كۆرگەنلەر ئاتانى كۆرگەن بولىدۇ. سەن نېمىشقا يەنە: «بىزگە
JHN 14:9	ئەيىسا ئۇنىڭغا مۇنداق دېدى: – «ئى فېلىپ، سلىر بىلەن بىرگە بولغۇنىمغا شۇنچە ۋاقت بولدى، مېنى تېخىچە تونۇمىدىڭمۇ؟ مېنى كۆرگەن كىشى ئاتىنى كۆرگەن بولىدۇ. شۇنداق تۇرۇقلۇق، سەن نېمىشقا يەنە: «بىزگە	ئەيىسا ئۇنىڭغا مۇنداق دېدى: – «ئى فېلىپ، مەن سىلەر بىلەن بۇ قەدەر ۋاقتىت بىرگە تۈردىم، يەنلا مېنى تونۇپ قالمىدىڭمۇ؟ مېنى كۆرگەنلەر ئاتانى كۆرگەن بولىدۇ. سەن نېمىشقا يەنە: «بىزگە ئاتانى كۆرسەت» دېسەڭ؟

Reference	Before	After
JHN 14:10	ئاتىنى كۆرسەتكەيسەن» دەيسەن؟ مەن ئاتىدا، ئاتا مەندە ئىكەنلىكىگە ئىشەنەمسەن؟ سىلەرگە ئېيتقان سۆزلىرىمنى ئۈزۈلۈكۈمدىن ئېيتقىنىم يوق؛ بەلكى مەندە تۇرۇۋاتقان ئاتا ئۆز ئەمەللەرىنى قىلىۋاتىدۇ.	مەن ئاتانىڭ ئىچىدە، ئاتا مېنىڭ ئىچىمەدە دەپ ئىشەنەمسىز؟ سىلەرگە ئېيتىپ كەتكەن سۆزلىرىمنى ئۆزۈم ئېيتىپ كەتمەيمەن؛ بەلكى مېنىڭ ئىجىدە تۇرۇۋاتقان ئاتا ئۆز ئىشلىرىنى قىلىۋاتىدۇ. مەن ئاتىدا وە ئاتا مەندە، ياكى هېچ بولىغاندا، مېنىڭ ئىشنىڭلار، مەن ئاتىدا بولغانلىقىمغا، ئاتىنىڭ مەندە بولغانلىقىغا ئىشنىڭلار، ياكى هېچ بولىغاندا، مېنىڭ قىلغان ئەمەللەرىدىن ماڭا ئىشنىڭلار.
JHN 14:11	مېنىڭ ئاتىدا بولغانلىقىمغا، ئاتىنىڭ مەندە بولغانلىقىغا ئىشنىڭلار، ياكى هېچ بولىغاندا، مېنىڭ قىلغان ئەمەللەرىدىن ماڭا ئىشنىڭلار.	هەققەتەن، هەققەتەن، مەن سىلەرگە بۇنى دەيمەن: مېنىڭ ئىشنىدىغان كىش مېنىڭ قىلىۋاتقان ئىشلىرىمنى قىلىدۇ؛ وە بۇلاردىن تېخىمۇ چوڭ ئىشلارنى قىلىدۇ، چۈنكى مەن ئاتىنىڭ يېنىغا قايتىپ كېتىمەن. سىلەر مېنىڭ ئىسمىم بىلەن ھەر نېمە تەلەپ قىلسالىلار، مەن شۇنى قىلىمەن، شۇ ئارقىلىق ئاتا ئوغۇلدا گۈرهەمەتلەنگەن بولىدۇ.
JHN 14:12	بەرھەق، بەرھەق، مەن سىلەرگە شۇنى ئېيتىپ قويايىكى، ماڭا ئىشەنگەن كىشى مېنىڭ قىلىۋاتقان ئەمەللەرىمنى قىلاڭىدۇ؛ وە بۇلاردىن تېخىمۇ ئولۇغ ئەمەللەرنى قىلىدۇ، چۈنكى مەن ئاتىنىڭ يېنىغا قايتىپ كېتىمەن.	ھەققەتەن، هەققەتەن، مەن سىلەرگە بۇنى دەيمەن: مېنىڭ ئىشنىدىغان كىش مېنىڭ قىلىۋاتقان ئىشلىرىمنى قىلىدۇ؛ وە بۇلاردىن تېخىمۇ چوڭ ئىشلارنى قىلىدۇ، چۈنكى مەن ئاتا ياققا قايتىپ كېتىمەن.
JHN 14:13	ۋە ئاتىنىڭ ئوغۇلدا ئۇلۇغلىنىش ئۈچۈن، ھەر ئېمىنى مېنىڭ نامىم بىلەن تىلىسەڭلار، شۇلارنى ئىجاپەت قىلىمەن.	سىلەر مېنىڭ ئىسمىم بىلەن ھەر نېمە تەلەپ قىلسالىلار، مەن شۇنى قىلىمەن، شۇ ئارقىلىق ئاتا ئوغۇلدا گۈرهەمەتلەنگەن بولىدۇ.
JHN 14:14	مېنىڭ نامىم بىلەن ھەرقانداق نەرسىنى تىلىسەڭلار، مەن سىلەرگە شۇنى ئىجاپەت قىلىمەن.	مېنىڭ ئىسمىم بىلەن ھەر نېمە سوراپ كەتسەڭلار، مەن سىلەرگە ئۇنى قىلىپ بېرىمەن.
JHN 14:15	— «مېنى سۆيىسەڭلار، ئەمەللەرىمگە ئەمەل قىلىسىلەر.	ئەگەر مېنى سۆيىسەڭلار، بۇيرۇقلەرىمنى تولۇق ئەمەل قىلىڭلار.
JHN 14:16	مەنمۇ ئاتىدىن تىلەيمەن وە ئۇ سىلەرگە باشقا بىر ياردەمچى ئاتا قىلىدۇ. ئۇ سىلەر بىلەن ئەبدىگىچە بىرگە بولىدۇ.	مەن ئاتىدىن سورايمەن وە ئۇ سىلەرگە يەنە بىر ياردەمچى بېرىپ قويىدۇ. ئۇ سىلەر بىلەن ھەرقاتاق ۋاقتىتا بىرگە قالدۇ.
JHN 14:17	ئۇ بولىسىمۇ ھەقىقەتىڭ روهىدۇر. ئۇنى بۇ دۇنيادىكىلەر قوبۇل قىلامايدۇ، چۈنكى ئۇنى نە كۆرمەيدۇ، نە توئۇمايدۇ. بىراق سىلەر ئۇنى توئۇيىسىلەر، چۈنكى ئۇ سىلەر بىلەن بىلە ئۆرۈۋاتىدۇ ھەم سىلەرەدە ماكان قىلىدۇ.	ئۇ ھەققەت روھى. بۇ دۇنيادىكىلەر ئۇنى قوبۇل قىلاماس، چۈنكى كۆرمەيدۇ وە توئۇمايدۇ. بىراق سىلەر ئۇنى توئۇيىسىلەر، چۈنكى ئۇ سىلەر بىلەن بىلە ئۆرۈۋاتىدۇ وە سىلەرەدە تۇرماقات.
JHN 14:18	مەن سىلەرنى يېتىم قالدۇرمائىمەن، يېنىڭلارغا يەنە قايتىپ كېلىمەن.	مەن سىلەرنى يەتىمەلەپ قويىمايمەن، يېنىڭلارغا تېزلا قايتىپ كېلىمەن.
JHN 14:19	ئازغىنا ۋاقىتتىن كېيىن، بۇ دۇنيا مېنى كۆرمەيدۇ، لېكىن سىلەر كۆرۈسلىلەر.	ئاز ۋاقت ئۆتۈپ كەتسە، بۇ دۇنيا مېنى كۆرمەيدۇ، لېكىن سىلەر كۆرۈلەيسىلەر. چۈنكى مەن ھايات بولىمەن، سىلەر ھام ھايات بولىسىلەر.
JHN 14:20	شۇ كۈندە مېنىڭ ئاتامدا بولغانلىقىم، سىلەرنىڭ مەندە بولغانلىقىڭلار وە مەنمۇ ھەم سىلەرەدە بولغانلىقىمنى بىلىسىلەر.	ئۇ كۈندە سىلەر تولۇق بىلىپ كېتىسىلەر: مەن ئاتامدا بار، سىلەر مەندە بار وە مەن سىلەرەدە بار.
JHN 14:21	كىم ئەمەللەرىمگە ئىگە بولۇپ ئۇلارنى تۇتسا، مېنى سۆيىگۆچى شۇ بولىدۇ. مېنى سۆيىگۆچىنى ئاتاممۇ سۆيىدۇ، مەنمۇ ئۇنى سۆيىمەن وە ئۆزۈمىنى ئۇنىڭغا ئایان قىلىمەن.	كىم مېنىڭ ئەمەللەرىمىنى ئەمەلگە ئاشۇرغاندا، شۇ مېنى سۆيىدۇ. مېنى سۆيىگۆچىلەرگە ئاتام سۆيىدۇ، مەنمۇ ئۇلارنى سۆيىمەن وە ئۆزۈمىنى كۆرسەتمەن.
JHN 14:22	يەھۇدا (يەھۇدا ئىشقارىيەت ئەمەس) ئۇنىڭدىن: — ئى رەب، سەن ئۆزۈڭنى بۇ دۇنيادىكىلەرگە ئایان قىلىمای، بىزگىلا ئایان قىلىشىڭ قانداق ئىش؟ — دەپ سورىدى.	يەھۇدا (ئىشقارىيەت ئەمەس) سورىدى: ئى رەب، سەن بىزگە لا ئۆزۈڭنى ئایان قىلىشىڭ، باشقلارغا قىلىمايسەڭ، بۇ نېمە ئۈچۈن؟
JHN 14:23	ئەيسا ئۇنىڭغا جاۋابىن مۇنداق دېدى: — «بىركىم مېنى سۆيىسە، سۆزۈمىنى تۇتۇدۇ؛ ئاتاممۇ ئۇنى سۆيىدۇ وە ئاتام بىلەن ئىكىمىز ئۇنىڭ يېنىغا بېرىپ، ئۇنىڭ بىلەن بىلە ماakan قىلىمىز.	ئەيسا جاۋاب بەردى: «كىم مېنى سۆيىسە، مېنىڭ سۆزۈمىنى ياخشى تۇتۇپ كېتىدۇ، ئاتام ئۇنى سۆيىدۇ وە بىز ئىكىلىسىمىز ئۇنىڭ يېنىغا كېلىپ، بىلە ئۆرۈپ قالىمىز.
JHN 14:24	مېنى سۆيىمەيدىغان كىشى سۆزلىرىمنى تۆتىمايدۇ؛ وە سىلەر ئاڭلۇۋاتقان بۇ سۆز بولسا مېنىڭ ئەمەس، بەلكى مېنى ئەۋەتكەن ئاتىنىڭكىدۇر.	كىم مېنى سۆيىمەس، مېنىڭ سۆزلىرىمنى ئەمەلگە ئاشۇرمائىدۇ؛ سىلەر ئاڭلۇۋاتقان بۇ سۆز مېنىڭ دېگەنلىك ئەمەس، بەلكى مېنى يولىغان ئاتامنىڭ دېگەنلىكى.
JHN 14:25	مەن سىلەر بىلەن بىلە بولۇۋاتقان چېقىمدا، بۇلارنى سىلەرگە ئېيتتىم.	مەن سىلەر بىلەن بىلە تۇرۇۋاتقان ۋاقتىقا، بۇلارنى سىلەرگە ئېيتىپ كەتتىم.

Reference	Before	After
JHN 14:26	لېكىن ئاتا مېنىڭ نامىم بىلەن ئەۋەتىدىغان ياردەمچى، يەنى مۇقەددەس روھ، روھ سىلەرگە ھەممىنى ئۆگىتىدۇ ھەم مېنىڭ سىلەرگە ئېيتقان ھەممە سۆزلىرىمنى ئېسىڭلارغا كەلتۈرىدۇ.	ئەمما ئاتا مېنىڭ نامىم بىلەن ياردەمچى ئەۋەتىدىغان ياردەمچى، يەنى مۇقەددەس روھ، سىلەرگە ھەر نەرسىنى ئۆگىتىپ بېرىپ، مېنىڭ سىلەرگە دېگەن ھەر سۆزنى ئەسلىھەتىپ تۇرىدۇ.
JHN 14:27	سىلەرگە خاتىرجەملەك قالدۇرمىھەن، ئۆز خاتىرجەملەكىمىنى سىلەرگە بېرىمەن؛ مېنىڭ سىلەرگە بېرىنەن ئەمەستۇر، كۆڭۈلۈلەرنى ئەمەستۇر، كۆڭۈلۈلەرنى يارا قىلماڭلار ۋە قورقماڭلار.	مەن سىلەرگە تەنەتكە قالدۇرام، مەنىڭى تەنەتكە كىمىنى سىلەرگە بېرىمەن؛ مېنىڭ بېرىشىم بۇ دۇنيا-اکىلەر بېرىشىدەك ئەمەس. كۆنگۈلەرنى يارا قىلماڭلار ۋە قورقماڭلار.
JHN 14:28	سىلەر مېنىڭ: «مەن سىلەردىن ئايىلىپ كېتىمەن، كېيىن بېنىڭلارغا يەنە قايتىپ كېلىمەن» دېگىنەنى ئاكىلىرىنى بولساڭلار، مېنى سۆيگەن بولساڭلار، ئاتىنىڭ يېنىغا كېتىدىغانلىقىم ئۆچۈن خۇرسەن بولاتىڭلار. چۈنكى ئاتا مەنمىن چوڭ. مەندىن ئواۇغۇدۇر.	سىلەر مەن: «مەن سىلەردىن كېتىپ كېتىمەن، كېيىن يەنە سىلەرگە قايتىپ كېلىمەن» دېگەنلىكىمىنى ئاكىلغانلىقىلەر، مەنى سۆيىسەلەر، ئاتا ياقىنغا كېتىشىمىنى ئۆچۈن سەمان بولاتىڭلار. چۈنكى ئاتا مەنمىن چوڭ.
JHN 14:29	سىلەرنىڭ بۇ ئىشلار بۇز بەرگىنەنى ئىشىنىشىڭلار ئۆچۈن بۇ ئىشلار بۇز بېرىشىن ئاؤفال سىلەرگە ئېيتىم.	بۇ ئىشلار بولغاندا ئىشىنىشىڭلار ئۆچۈن، ئالدىن سىلەرگە ئېيتىپ قالدىم.
JHN 14:30	مۇندىن كېيىن سىلەر بىلەن كۆپ سۆزلەشمەيمەن؛ چۈنكى بۇ دۇنيانىڭ ھۆكۈمدارى كېلىش ئالدىدا تۇرىدۇ ۋە مەندىن كىرگۈدەك ھېچ يوچۇق تاپالمايدۇ.	ئەمدىلا سىلەر بىلەن كۆپ سۆزلەشمەيمەن؛ چۈنكى بۇ دۇنيانىڭ ھۆكۈمدارى كېلىپ قالدى ۋە مەندە ھېچ نەرسە بار ئەمەس.
JHN 14:31	لېكىن بۇ دۇنيانىڭ ئادەملىرىنىڭ مېنىڭ ئاتىنى سۆيىدigaنلىقىمىنى بىلىشى ئۆچۈن، ئاتا ماڭا نېمە بۇيرۇق بەرگەن بولسا، مەن شۇنى ئورۇنلاشتۇرماھەن. ئۆچۈن ئاتا ماڭا نېمە ئەمر قىلغان بولسا، مەن دەل شۇنى ئەمەلگە ئاشۇرماھەن. تۇرۇڭلار، بۇ جايدىن كېتىلەيلى.	لېكىن دۇنيا بۇنى بىلسىن دەپ، مەن ئاتىنى سۆيىدigaنلىقىمىنى كۆرسىتىش تۇرۇپ كېتىلەيلى، بۇ جايدىن.
JHN 15:1	— «ھەققىي ئۆزۈم تېلى» ئۆزۈمدۇرمەن، ئاتام بولسا باغۇھەندۇر.	مەن ھەققىي ئۆزۈم تالى، ئاتام باغان.
JHN 15:2	باغۇھەن مەندىكى مېۋە بەرمەيدىغان ھەربىر شاخنى كېسىپ تاشلايدۇ. مېۋە بەرگەنلىرىنى بولسا تېخىمۇ كۆپ مېۋە بەرسۇن دەپ، ياك قىلىپ يۇتاپ تۇرىدۇ.	ئاتام مەندىدا مېۋە بەرمەيدىغان ھەر بىر شاخنى كېسىپ ئاتىدۇ. مېۋە بەرگەنلىرىنى تېخىمۇ كۆپ مېۋە بېرىشى ئۆچۈن تازىلەپ ساقلايدۇ.
JHN 15:3	هازىر سىلەر مەن سىلەرگە دەپ ئېيتقان سۆزۈم ئارقىلىق ئاللىقاچان تەمىز ئەمدى سىلەر مەن سىلەرگە يەتكۈزگەن سۆزۈم ئارقىلىق ئاللىبۇرۇن ياك بولدوڭلار.	بولدۇڭلار.
JHN 15:4	سىلەر مەندە ئىزچىل تۇرۇڭلار، مەنمۇ سىلەررەد ئىزچىل تۇرىمەن. شاخ تالدا تۇرمى، ئۆزى مېۋە بېرەلمەيدىغاننىدەك، سىلەررەمۇ مەندە ئىزچىل تۇرمىساڭلار، مېۋە بېرەلمەيسىلەر.	سلىھر مەنمۇ سىلەر بىلە داۋاملىق قالكىلار، مەنمۇ سىلەر بىلە داۋاملىق قالىمەن. شاخ تالغا تۆرمىغاندا، ئۆزى مېۋە بېرىپ كۆرەلمەيدۇ، شۇنداقلا سلىھر دە مەندە قالمىساڭلار، مېۋە بېرىپ كۆرەلمەيسىلەر.
JHN 15:5	«ئۆزۈم تېلى» ئۆزۈمدۇرمەن، سىلەر بولساڭلار شاخلىرىدۇر سىلەر، كىم مەندە ئىزچىل تۇرسا، مەنمۇ شۇنداقلا ئۇنىڭدا تۇرغىنىمدا، ئۇ كۆپ مېۋە بېرىدۇ. چۈنكى مەنسىز ھېچ نەرسىنى قىلامايسىز.	مەن ئۆزۈم تېلى، سىلەر شاخلىرى. كىم مەندە ھەرقايىس ۋاقتىنا قالسا، مەنمۇ ئۇنىڭدا تۇرغاندا، ئۇ كۆپ مېۋە بېرىدۇ. چۈنكى مەنسىز ھېچ نەرسىنى قىلامايسىز.
JHN 15:6	بىرسى مەندە تۇرمىسا، ئۇ كېرەكسىز شاختەك تاشلىنىپ، قۇرۇپ كېتىدۇ. بۇنداق شاخلار يېغىپ كېلىنىپ ئوققا تاشلىنىدۇ.	ئەگەر بىر كىشى مەنمۇدا قالمىسا، ئۇ شاخ تەك تاشلىنىپ قۇرًاپ كېتىدۇ. بۇنداق شاقلار يېغىپ ئوققا سۆكۈلۈپ كېتىدۇ.
JHN 15:7	ئەگەر سىلەر مەنمۇدە تەمىشە تۇرساڭلار ۋە سۆزلىرىم سىلەررەد ھەمىشە سىلەر مەندە ئىزچىل تۇرساڭلار ۋە سۆزلىرىم سىلەررەد ئىزچىل تۇرسا، بار بولسا، ھەر نېمىنى ئىستەسەڭلار، سىلەرگە شۇ تولۇق ئىجابەت بولىدۇ.	ئەگەر سىلەر مەنمۇدە تەمىشە تۇرساڭلار ۋە سۆزلىرىم سىلەررەد ھەمىشە سىلەر كۆپ مېۋە ئېنىپ، مەنىڭ ئەگىزلىرىڭلار ئەنلىكىنى ئېنىق كۆرسەتسىلەر، بۇ ئارقىلىق ئاتامنىڭ شەرەپلىكى ئاشلىسىدۇ.
JHN 15:8	سىلەرنىڭ كۆپ مېۋى بېرىشىڭلار، شۇنداقلا مېنىڭ مۇخلىسىلىرىم ئەنلىكىڭلارنى ئىسپاتلىشىڭلار بىلەن شان-شەرەپ ئاتامغا كەلتۈرۈلەدۇ.	ئاتام مېنى سۆيىگەندەك سۆيىدۇم سىلەرنى، مېنىڭ مۇھەببەتىمىدە ھەمىشە مۇھەببىتىمىدە ئىزچىل تۇرۇڭلار.
JHN 15:9	ئاتام مېنى سۆيىگەندەك، مەنمۇ سىلەرنى سۆيىدۇم؛ مېنىڭ مېھىر-	بۇلۇڭلار.

Reference	Before	After
JHN 15:10	ئەگەر ئەمرلىرىمنى تۇتساڭلار، خۇددى مەن ئاتامنىڭ ئەمرلىرىنى تۇتقان ۋە ھەميشە ئۇنىڭ مېھر-مۇھەببىتىدە تۇرغىنىمىدەك، سىلەرمۇ ھەميشە مېنىڭ مېھر-مۇھەببىتىمەدە تۇرسىلە.	ئەگەر مەننىڭ بۇيرۇقلرىنى ياخشى ئەمەلگە ئاشۇرسىڭلار، مەن قانداق ئاتامنىڭ بۇيرۇقلرىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇپ، ھەردايم ئۇنىڭ سۆيۈشىدە تۇرغاندەك، سىلەرنىڭمۇ ھەردايم مېنىڭ سۆيۈشىمەدە تۇرۇشكىلار.
JHN 15:11	مېنىڭ خۇشاللىقىم سىلەردە قىلىپ قالسۇن ۋە سىلەرنىڭ خۇشاللىقىڭلار تاشسۇن دەپ، مەن بۇلارنى سىلەرگە ئېيتىپ كەتتىم.	يەك تولۇق بولسۇن دەپ، مەن بۇلارنى سىلەرگە ئېيتىپ كەتتىم.
JHN 15:12	مېنىڭ ئەمرىم شۇكى، مەن سىلەرنى سۆيىسىم، سىلەرىسى بىر-بىرىڭلارنى سۆيۈشكىلار.	مەن دېگەن بۇ ئەمرىم؛ مەن سىلەرنى قانداق سۆيىسىم، سىلەرىسى بىر-بىرىڭلارنى ئونىڭدەك سۆيۈشكىلار.
JHN 15:13	ئىنسانلارنىڭ ئۆز دوستلىرى ئۆچۈن جىنىنى يىدا قىلىشتىن چوڭقۇر مېھر-مۇھەببىتى يوقتۇر.	بۇدەك چوڭ مېھر بولمايدۇ: ئۆز دوستلىرى ئۆچۈن جوننى بېرىش.
JHN 15:14	سىلەرگە بۇيرۇغان ئەمرلىرىمنى ئادا قىلىساڭلار، مېنىڭ دوستلىرىم بولىسىلەر.	ئەگەر سىلەر مەن سىلەرگە بەرگەن بۇيرۇقلرىنى ئەمەلگە ئاشۇرساڭلار، مېنىڭ دوستلىرىم بولىسىلەر.
JHN 15:15	ئەمدى مۇندىن كېين مەن سىلەرنى «قۇل» دەپ ئاتىمايمەن. چۈنكى قۇل ياتىشتىكىنىڭ ئىشلىرىنى بىلەلمىدۇ. ئورندا سىلەر دوست دەپ ئاتىمايمەن، خوجايىنىڭ نېمە قىلىۋاتقىنىنى بىلمەيدۇ. ئۇنىڭ ئورنىغا سىلەرنى «دوست» دەپ ئاتىدىم، چۈنكى ئاتامدىن ئاكلىغانلىرىمنىڭ ھەممىسىنى سىلەرگە يەتكۈزۈدۇم.	هازىر مۇنداق قىلىپ مەن سىلەرنى قۇل دەپ ئاتىمايمەن. چۈنكى قۇل ياتىشتىكىنىڭ ئىشلىرىنى بىلەلمىدۇ. ئورندا سىلەر دوست دەپ ئاتىمايمەن، چۈنكى ئاتامدىن ئاكلىغان ھەممە ئىشلارنى سىلەرگە تولۇق ئۆچۈرۈپ بەردىم.
JHN 15:16	سىلەر مېنى تاللىغىنىڭلار يوق، ئەكسىچە مەن سىلەرنى تاللىدىم ۋە سىلەرنى بېرىپ مېۋە بەرسۇن ھەمدە مېۋەلىرىڭلار دائىم ساقلانسۇن، مېنىڭ نامىم بىلەن ئاتىدىن نېمە تىلىسەڭلار، ئۇ سىلەرگە بەرسۇن دەپ سىلەرنى تىكىلىدىم.	سىلەر مېنى تاللىغىنىڭلار، بەلكى مەن سىلەرنى تاللىدىم ۋە سىلەرنى مېۋە بېرىش ئۆچۈن تەييارلاپ قويىدىم، شۇ مېۋەلىر دادلىق بولسۇن. مېنىڭ ئاتىمدا نېمە سوراپ قالساڭلار، بۇ سىلەرگە بېرىلىدۇ.
JHN 15:17	سىلەرگە شۇنى ئەمر قىلىمەنلىكى، بىر-بىرىڭلارنى سۆيۈشكىلار.	مەن سىلەرگە بۇنى بۇيرۇق قىلىمەن: بىر-بىرىڭلارنى سۆيۈشكىلار.
JHN 15:18	بۇ دۇنيادىكىلەر سىلەردىن نەپەرەتلەنسە، سىلەردىن ئاۋۇال مەندىن نەپەرەتلەنگەنلىكىنى بىلىڭلار.	ئەگەر بۇ دۇنيا سىلەرگە نەپەرەت قىلسا، بىلەرسىلەرلىكى، بۇ دۇنيا مېنى سىلەردىن ئالدىنلا نەپەرەت قىلغان.
JHN 15:19	ئەگەر سىلەر بۇ دۇنيا تەرەپلىك بولساڭلار، بۇ دۇنيا سىلەرنى ئۆزىنىكى دەپ سىلەرمۇ بۇ دۇنيادىكىلەردىن بولغان بولساڭلار، بۇ دۇنيادىكىلەر سىلەرنى ئۆزىمىزىنىكى دەپ، سۆيىگەن بولاتقىن، بىراق سىلەر بۇ دۇنيادىن بولمىغاققا، بەلكى مەن سىلەرنى بۇ دۇنيادىن ئايرىپ تاللىغانلىقىم ئۆچۈن، ئەمدى بۇ دۇنيادىكىلەر سىلەردىن نەپەرەتلەنىدۇ.	ئەگەر سىلەر بۇ دۇنيا تەرەپلىك بولساڭلار، بۇ دۇنيا سىلەرنى ئۆزىنىكى دەپ سىلەرمۇ بۇ دۇنيادىن ئەمەس، مەن سىلەرنى بۇ دۇنيادىن سۆيىسىدۇ. لېكىن سىلەر بۇ دۇنيادىن ئەمەس، مەن سىلەرنى بۇ دۇنيادىن تاللاپ ئالغانلىقىم ئۆچۈن، بۇ دۇنيا سىلەردىن نەپەرەت قىلىدۇ.
JHN 15:20	مەن سىلەرگە ئېيتقان سۆزىنى ئېسىڭلاردا تۇتۇڭلار: «قۇل خوجايىنىدىن ئۆستۈن تۇرمایدۇ». ئۇلار ماڭا زىيانكىشلىك قىلغان بولسا، سىلەرگىمۇ زىيانكىشلىك قىلىدۇ، مېنىڭ سۆزۈمنى تۇتقان بولسا، ئۇلار سىلەرنىڭكىنىمۇ تۇنىدۇ.	مەن سىلەرگە دەپ سۆز دەپ تۇرۇپ كەتتىم: «قۇل خوجايىدىن چوڭ بولمايدۇ». ئۇلار ماڭا ئازار بەرگەن بولسا، سىلەرگەم ئازار بېرىندۇ. مېنىڭ سۆزۈمنى قوشۇپ تۇتقان بولسا، سىلەرنىڭكىنىمۇ قوشۇپ تۇنىدۇ.
JHN 15:21	بىراق مېنىڭ نامىم ئۆپەيلىدىن ئۇلار سىلەرگەمۇ بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى بىراق، مېنىڭ ئىسمىم ئۆچۈن ئۇلار سىلەرگەمۇ بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى قىلىدۇ، چۈنكى ئۇلار مېنى ئەۋەتكۈچىن تۈنۈمەيدۇ.	بىراق، مېنىڭ ئىسمىم ئۆچۈن ئۇلار سىلەرگەمۇ بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى قىلىدۇ، چۈنكى ئۇلار مېنى يوللاغان كىشىنى بىلمەيدۇ.
JHN 15:22	ئەگەر مەن كەلمەسەم ۋە ئۇلارغا سۆز ئېيتىپ تۇرمىسما، ئۇلارنىڭ گۇناھى يوق دەپ بېسابلىنىاتنى. لېكىن ھازىر گۇناھى ئۆچۈن ئۇلارنىڭ ھېچ باھانىس يوقتۇر.	ئەگەر مەن كەلمەسەم ۋە ئۇلارغا سۆز ئېيتىپ تۇرمىسما، ئۇلارنىڭ گۇناھى يوق دەپ بېسابلىنىاتنى. لېكىن ھازىر، گۇناھ ئۆچۈن ئۇلارنىڭ ھېچ ئوزۇرۇ يوق.
JHN 15:23	كىمەكىم مەندىن نەپەرەتلەنسە ئاتامىنىمۇ نەپەرەتلەنگەن بولىدۇ.	مەننى نەپەرەت قىلغۇچى كىشى ئاتامىنىمۇ نەپەرەت قىلىدۇ.
JHN 15:24	مەن ئۇلارنىڭ ئارسىدا باشقا ھېچكىم قىلىپ باقىغان ئەمەللەرنى قىلىغان بولسا، ئۇلاردا گۇناھ يوق دەپ بېسابلىنىاتنى. لېكىن ئۇلار ھازىر ئەمەللەرىمنى كۆرگەن تۇرۇقلۇق، يەنلا ھەم مەندىن ھەم ئاتامدىن بىلەن ئاتامغا نەپەرەت قىلىدى.	ئەگەر مەن ئۇلارنىڭ ئارسىدا باشقا كىشى قىلىغان ئىشلارنى قىلىغان، ئۇلارنىڭ گۇناھى يوقتۇر. لېكىن ھازىر ئۇلار ئەمەللەرىمنى كۆرۈپ، مەن بىلەن ئاتامغا نەپەرەت قىلىدى.

Reference	Before	After
JHN 15:25	لېكىن بۇ ئىشلار ئۇلارغا تەۋە بولغان تەۋرات قانۇندا: «ھېچقانداق سەۋەپ سەۋەپىزلا مەندىن نەپەرەتلىنى دەپ يۈتۈلگەن سۆز ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇشى ئۈچۈن شۇنداق يۈز بەردى.	بىراق، بۇ ئىشلار ئۇلارنىڭ قانۇندا يېزلىغان گەپ: «ھېچقانداق سەۋەپ بولمىغاندا مەندىن نەپەت قىلىدى» نى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۈچۈن يۈز بەرگەن.
JHN 15:26	لېكىن مەن سىلەرگە ئاتىنىڭ يېنىدىن ئەۋەتىدىغان ياردەمچى، يەنى ئاتىنىڭ يېنىدىن چىققۇچى ھەقىقەتنىڭ روھى كەلگەندە، ئۇ ماڭا گۇۋاھلىق بېرىدۇ.	لېكىن مەن سىلەرگە ئاتا تەرەپتىن يوللايدىغان ياردەمچى كەلگەندە، بۇ ھەققەت روھ، ئاتا تەرەپتىن كەلگەن، ئۇ مەنمۇچۇن گۇۋاھلىق قىلىدۇ.
JHN 15:27	سىلەرمۇ ماڭا گۇۋاھلىق بېرىسىلەر، چۈنكى سىلەر باشتىن تارتىپ مەن بىلەن بىلە بولدوڭلار.	سىزلىر دە ماڭا گۇۋاھلىق قىلىڭلار، چۈنكى سىزلىر باشتىنلا مەن بىلەن بىرگە تۇرۇپ كەتتىڭلار.
JHN 16:1	سىلەرنىڭ يۇتۇلىشىپ كەتمەسلىكىڭلار ئۈچۈن بۇلارنى سىلەرگە ئېيتتىم.	سىزلىر يۇتۇلىشمايسىلەر دەپ، بۇلارنى سىزلىرگە ئېيتتىپ كەتتىم.
JHN 16:2	ئۇلار سىلەرنى سىناگوگلارنىڭ جامائەتلەرىدىن قوغلاپ چىقىرۇپتىدۇ؛ ھەمدە شۇنداق بىر ۋاقت-سائەت كېلىدۇكى، سىلەرنى ئۆلتۈرگۈچىن ئۆزىنى خۇداغا خىزمەت قىلىۋاتىمەن، دەپ ھېسابلايدۇ.	ئۇلار سىلەرنى سىناگوگىدىن چىقارىپ تاشلايدۇ؛ ھەم بىر ۋاقت كېلىپ قالىدۇكى، سىلەرنى ئۆلتۈرگەن كىشىلەر ئۆزلىرىنى خۇدا ئۈچۈن خىزمەت قىلىۋاتقانلىقىنى دەپ ئويلىنىدۇ.
JHN 16:3	ئۇلار بۇلارنى يا ئاتنى، يا مېنى تونۇمىغافانلىقى ئۈچۈن قىلىدۇ.	ئۇلار بۇ ئىشلارنى ئاتامىنى يا مېنى تونۇمىغافانجا قىلىدۇ
JHN 16:4	لېكىن مەن بۇ ئىشلارنى سىلەرگە ئېيتتىمكى، ۋاقت-سائىتى كەلگەندە، مەن شۇنداق ئالدىنئالا ئېيتقىنىمىنى ئېسىڭىلارغا كەلتۈرەلەيسىلەر.	لېكىن مەن بۇ ئىشلارنى سىلەرگە ئېيتتىپ بەردىمكى، ۋاقت كەلگەندە، مەن ئالدىن ئېيتقانلىقىمىنى ئېسىڭىلارغا كەلتۈرەلەيسىلەر. چۈنكى باشتى سىلەرگە بۇلارنى ئېيتتىپ بەرگەنمىدىم، چۈنكى مەن سىلەر بىلەن بىرگە تۇردىم.
JHN 16:5	هازىز، مېنى ئەۋەتكەن زاتقا كېتىپ بارىمەن، بىراق سىلەر ئارسىسا ھېچكىم – مەن باشتا بۇلارنى سىلەرگە ئېيتتىمدىم، چۈنكى مەن سىلەر بىلەن بىلە ئىدىم، لېكىن ئەمدى مېنى ئەۋەتكۈچىنىڭ يېنىغا قايىتىپ كېتىمەن. شۇنداق تۇرۇقلۇق، ئاراڭىلاردىن ھېچكىم مەندىن: «نەگە كېتىسەن؟» دەپ سورىمايۋاتىدۇ.	هازىز، مېنى ئەۋەتكەن زاتقا كېتىپ بارىمەن، بىراق سىلەر ئارسىسا ھېچكىم – مەن باشتا بۇلارنى سىلەرگە ئېيتتىپ بارىمەن، بىراق سىلەرگە ئېيتتىپ بارىمەن، مەندىن «سەن قايدا كېتىسەڭ؟» دەپ سورىمىدۇ!
JHN 16:6	ئەكسىچە، سىلەرگە بۇلارنى ئېيتقىنىم ئۈچۈن، قەلبىڭلار قايغۇغا چۆمۈپ كەتتى.	ئەممە، مەن بۇلارنى سىلەرگە ئېيتتىپ بەرگەنگە، قەلبىڭلار قايغۇ بىلەن تولۇپ كەتتى.
JHN 16:7	ئەممە مەن سىلەرگە ھەقىقەتنى ئېيتتىپ قويایكى، مېنىڭ كېتىشىم سىلەرگە يايىدىلىق. چۈنكى ئەگەر كەتمەسەم، ياردەمچى سىلەرگە كەلمەيدۇ. بىراق كەتمەسەم، ئۇنى سىلەرگە ئەۋەتىمەن.	لېكىن مەن سىلەرگە راست دەيمەن، مېنىڭ كېتىپ كېتىشىم سىلەرگە يايىدىلىق. چۈنكى ئەگەر كەتمەسەم، ياردەمچى سىلەرگە كەلمەيدۇ. بىراق كەتمەسەم، ئۇنى سىلەرگە يوللايمەن.
JHN 16:8	ئۇ كەلگەندە، بۇ دۇنيايدىكىلەرگە گۇناھ توغرىسىدا، ھەققانىلىق توغرىسىدا وە ئاخىرەت سورىقى توغرىسىدا ھەقىقەتنى بىلگۈزىدۇ.	ئۇ كەلگەندە، بۇ دۇنيايدىكى خەلقنى گۇناھ ھەقتە، ھەققانىلىق ھەقتە وە ئاخىرلىق ھۆكۈم ھەقتە ئەنسىرەپ قويىدۇ.
JHN 16:9	ئۇ ئۇلارنى گۇناھ توغرىسىدا بىلگۈزىدۇ، چۈنكى ئۇلار ماڭا ئېتىقاد قىلىمىدى.	ئۇ ئۇلارغا گۇناھ توغرىسىدا ئەنسىرەتتى، چۈنكى ئۇلار ماڭا ئىشەنەمەپتى.
JHN 16:10	ئۇلارنى ھەققانىلىق توغرىسىدا بىلگۈزىدۇ، چۈنكى ئاتامىنىڭ يېنىغا قايىتىپ بارىمەن وە سىلەر مېنى يەنە كۆرەلمەيسىلەر.	ئۇلارغا ئادىلىق ھەقتە ئەنسىرەتتى، چۈنكى مەن ئاتامىنىڭ يېنىغا كېتىپ بارىمەن وە سىلەر مېنى ئەمدىلا كۆرمەيسىز.
JHN 16:11	ئۇلارنى ئاخىرەت سورىقى توغرىسىدا بىلگۈزىدۇ، چۈنكى بۇ دۇنيانىڭ ھۆكۈمىدارى ئۇستىگە ھۆكۈم چىقىرىلدى.	ئۇلارغا ئاخىرلىق ھۆكۈم ھەققىدە بىلدۈرۈدۇ، چۈنكى بۇ دۇنيانىڭ ھەبىرى ھۆكۈم قىلىنىدى.
JHN 16:12	سىلەرگە ئېيتىدىغان يەنە كۆپ سۆزلىرىم بار ئىدى؛ لېكىن سىلەر ئۇلارنى ھازىرچە كۆتۈرەلمەيسىلەر.	مەن سىلەرگە ئېيتقان كۆپ سۆزلەر بار؛ لېكىن سىلەر ھازىرچە ئۇلارنى چىداب كۆرەلمەيسىلەر.
JHN 16:13	لېكىن ئۇ، يەنى ھەقىقەتنىڭ روھى كەلگەندە، ئۇ سىلەرنى بارلىق، كۆرسەتىدۇ. چۈنكى ئۇ ئۆزىدىن سۆزلەنەمەيدۇ، بەلكى ئاڭلىغانلىرىنى ئېيتقان ھەقىقەتكە باشلاپ بارىدۇ. چۈنكى ئۇ ئۆزلىكىدىن سۆزلىمەيدۇ، بەلكى نېمىنى ئاڭلىغان بولسا، شۇنى سۆزلەيدۇ وە كەلگۈسىدە بولىدىغان بولىدۇ وە كەلەچەتكىكى ئىشلارنى سىلەرگە خەۋەر قىلىدۇ.	لېكىن، ھەقىقەت روھى كەلگەندە، ئۇ سىلەرنى ھەممە ھەقىقەتكە يول كۆرسەتىدۇ. چۈنكى ئۇ ئۆزىدىن سۆزلەنەمەيدۇ، بەلكى ئاڭلىغانلىرىنى ئېيتقان ھەقىقەتكە باشلاپ بارىدۇ. چۈنكى ئۇ ئۆزلىكىدىن سۆزلىمەيدۇ، بەلكى نېمىنى ئاڭلىغان بولسا، شۇنى سۆزلەيدۇ وە كەلگۈسىدە بولىدىغان بولىدۇ وە كەلەچەتكىكى ئىشلارنى سىلەرگە خەۋەر قىلىدۇ.

Reference	Before	After
JHN 16:14	ئىشلاردىن سىلەرگە خەۋەر بېرىدۇ.	ئۇ مېنى چولۇڭ قىلدۇردىۇ، چۈنكى ئۇ مەنمىك بولغان نەرسىلەرنى ئىلىپ، سىلەرگە جاكارلايدۇ.
JHN 16:15	ئاتىدا بار بولغاننىڭ ھەممىسى ھەم مېنىڭكىدۇر، مانما شۇنىڭ ئۈچۈن مەن: «ئۇ مەندە بار بولغاننى تايىشۇرۇۋېلىپ، سىلەرگە جاكارلايدۇ» دەپ ئېتتىم.	ئاتانىڭ ھەر نەرسىسى مېنىڭكى. شۇ ئۈچۈن مەن دەپتىم: «ئۇ مېنىڭكىلارنى ئالىپ، سىلەرگە جاكارلايدۇ».
JHN 16:16	ئاز ۋاقتىن كېيىن، مېنى كۆرمەيسىلەر، ۋە يەنە بىرئاز ۋاقت ئۆتكەندىن كېيىن، مېنى قايتا كۆرسىلەر، چۈنكى مەن ئاتامنىڭ يېنغا كېتىمەن.	بىر ئاز ۋاقتىن كېيىن، مېنى كۆرمەيسىز؛ يەنە بىر ئاز ۋاقت ئۆتۈپ كەتسە، مېنى قايتا كۆرسىز، چۈنكى مەن ئاتامنىڭ يانغا كېتىپ بارىمەن.
JHN 16:17	شۇڭا مۇخلىسلىرىنىڭ بەزلىرى بىر-بىرىگە: – «ئاز ۋاقتىن كېيىن، مېنى كۆرمەيسىلەر، ۋە يەنە «چۈنكى مەن ئاتامنىڭ يېنغا كېتىمەن» دېگىن قايتا كۆرسىلەر» ۋە يەنە «چۈنكى مەن ئاتامنىڭ يېنغا كېتىمەن» دېگىن نېمە دېگىندۇ؟	شۇ نەرسىدىن ئۆتۈپ، ئىيىسا نىڭ بەزى شاكرىتلەرى بىر-بىرىگە دېدى: «ئۇ بىزگە: «ئاز ۋاقتىن كېيىن، سىلەر مېنى كۆرمەيسىلەر؛ يەنە بىرئاز ۋاقت بىزگە: «ئاز ۋاقتىن كېيىن، مېنى قايتا كۆرسىلەر» دەپ، ۋە «چۈنكى مەن ئاتامنىڭ يانغا كېتىمەن» دەپ ئېتىقان. بۇ نېمە ئىبارەت؟»
JHN 16:18	«ئاز ۋاقتىن كېيىن» دېگەن سۆزىنىڭ مەنسى نېمە؟ ئۇنىڭ نېمىلەرنى دەۋاتانلىرىنى بلەندۇق، – دېپىشىدۇ.	ئۇلار دېدى: «ئۇ «ئاز ۋاقتىن كېيىن» دېگەن سۆزى نېمە دەپ ئەندىشە قىلىدۇ؟ بىز بۇنى بىلمەيمىز»
JHN 16:19	ئەيسا ئۇلارنىڭ ئۇزىدىن نېمىنى سورىماقچى بولغىنىنى بىلىپ ئۇلارغا دېدى: «مېنىڭ «ئاز ۋاقتىن كېيىن، سىلەر مېنى كۆرمەيسىلەر؛ يەنە بىر ئاز مۇنداق دېدى: – «مېنىڭ «ئاز ۋاقتىن كېيىن، مېنى كۆرمەيسىلەر؛ يەنە بىرئاز ۋاقت ئۆتكەندىن كېيىن، مېنى كۆرسىلەر» دېگىنمنىڭ مەنسىنى بىر-بىرىڭلاردىن سوراۋاتامسىلەر؟»	ئەيسا ئۇلارنىڭ نېمىنى سوراپلاشنى ئويلىنىۋاتقانلىقىنى بىلىپ، ئۇلارغا ۋاقتىن كېيىن، مېنى كۆرسىلەر» دېگەن سۆزۈمىنىڭ نېمە دەپلىك بولغانلىقىنى بىر-بىرىڭلار سوراۋاتامسىلەر؟»
JHN 16:20	ھەقىقەتەن، مەن سىلەرگە دەيمەنکى، سىلەر يېغلاپ زارلاپ بەرھەق، بەرھەق، مەن سىلەرگە شۇنى ئېتىپ قويایكى، سىلەر يېغا-زار تۇرۇسىلەر، لېكىن دۇنيا خۇشاللىنىپ كېتىدۇ؛ سىلەر قايغۇرۇسىلەر، لېكىن قايغۇللىرىڭلار شادلىققا ئايلىنىدۇ.	ھەقىقەتەن، ھەقىقەتەن، مەن سىلەرگە دەيمەنکى، سىلەر يېغلاپ زارلاپ كۆتۈرۈسىلەر، لېكىن دۇنيا خۇشاللىنىپ كېتىدۇ؛ سىلەر قايغۇرۇسىلەر، لېكىن قايغۇللىرىڭلار شادلىق ئۆزگەردۇ.
JHN 16:21	ئايال كىشىن توْغۇٰتا ئازابلىنىدۇ، چۈنكى ئۇنىڭ ۋاقت-سائىتى يېتىپ كەلگەن؛ لېكىن بۇۋىقى توْغۇلۇپ بولغاندىن كېيىن، بىر يەزەنتىن دۇنياغا كەلگەنلىكىنىڭ شادلىقى بىلەن تارتاقان ئازابىنى ئۇنتۇپ كېتىدۇ.	ئايال بالى توْغۇٰقاندا ئاغرېپ كېتىدۇ، چۈنكى ۋاقتى كەلگەن؛ لېكىن بالى توْغۇلغانچە، دۇنياغا بالى كەلگەنلىكىنىڭ شادلىقى بىلەن ئازابىنى تەرك يېتىپ قالىدۇ.
JHN 16:22	شۇنىڭغا ئوخشاش، سىلەر رەزىمۇ ھازىر ئازابلىنىۋاتىسىلەر، لېكىن مەن سىلەر بىلەن قايتا كۆرۈشىمەن، قەلبىڭلار شادلىنىدۇ ۋە شادلىقىڭلارنى ھېچكىم سىلەردىن تارتۇۋاللامايدۇ.	شۇنىداقلادى، سىلەر ھازىر ئازاپ كېچۈرۈۋاتىسىلەر، لېكىن مەن سىلەر بىلەن قايتا كۆرۈشەمەدۇ، شۇ ۋاقتىتا قەلبىڭلار شاد بولىدۇ ۋە ھېچ كىم سىلەردىن شادلىقىڭلارنى ئالالمايدۇ.
JHN 16:23	شۇ كۈنده سىلەر مەندىن ھېچنەرسە سورىمايسىلەر، بەرھەق، بەرھەق، مەن سىلەرگە شۇنى ئېتىپ قويایكى، مېنىڭ نامىم بىلەن ئاتىدىن نېمىنى تىلىسەڭلار، ئۇ شۇنى سىلەرگە بېرىدۇ.	شۇ كۈنده سىلەر مەندىن ھېچ نەرسە سورىمايسىلەر، ھەقىقىي، مەن سىلەرگە دەيمەنکى، مېنىڭ ئاتىم بىلەن ئاتا قاچاندا نېمە تەلەپ قىلسائىلار، ئۇ سىلەرگە بەرگەن بولىدۇ.
JHN 16:24	ھازىرغىچە مېنىڭ نامىم بىلەن ھېچنەمە تىلىمدىڭلار، ئەمدى تىلەڭلار، ئېرىشىسىلەر، بۇنىڭ بىلەن شادلىقىڭلار تولۇپ تاشىدۇ!	ئەمدىگىچە مەنىڭ ئىسمىم بىلەن ھېچ نەرسە سورىمايسىز. ھازىر سوراڭلار، ئېرىشىپ تۇرۇڭلار، بۇ شۇنداق بولغاندا سىزلىرىڭلارنىڭ خۇشاللىقى تولۇق بولىدۇ!
JHN 16:25	سلىھرگە بۇلارنى تەمىسىلەر بىلەن ئېتىپ بەردىم. بىراق شۇنداق بىر ۋاقت كېلىدۇكىن، ئۇ چاغدا سلىھرگە يەنە تەمىسىلەر بىلەن سۆزلىمەن، ئاتا توغرۇلۇق سلىھرگە ئوچۇق ئېتىمەن.	Men sizlarga bu ishlarini misallar bilen aytip berdim. Amma bir payt kelyapki, o paytda sizlarga endi misal bilen gaplashmaymen, Atani ochuq we aniq aytimen.
JHN 16:26	شۇ كۈنى تىلەكلىرىڭلارنى مېنىڭ نامىم بىلەن ئىلتىجا قىلىسىلەر، مەن سلىھر ئۈچۈن ئاتىدىن تەلەپ قىلىمەن، دەپ ئېتىمايمەن؛	شۇ كۈنى تىلەكلىرىڭلارنى مېنىڭ نامىم بىلەن سوراپىسىلەر، مەن سلىھر ئۈچۈن ئاتىدىن سوراپىمەن دەپ ئېتىمەيمەن؛
JHN 16:27	چۈنكى ئاتا ئۆزىمۇ سىلەرنى سۆيىدۇ، چۈنكى سىلەر مېنى سۆيىسىلەر ۋە	ئاتا سىلەرنى سۆيىدۇ، چۈنكى سىلەر مېنى سۆيىسىلەر ۋە مېنى خۇدا

Reference	Before	After
JHN 17:10	مهنمىكلەر سىنىڭكى بولۇپ كەتى ۋە سىنىڭكىلەر مەنمىكى بولۇپ كەتى مېنىڭ بارلىقىم سېنىڭكىدۇر ۋە سېنىڭ بارلىقىك بولسا مېنىڭكىدۇر ۋە مەن ئۇلاردا شەرەپ تاپتىم.	ۋە مەن ئۇلار ئارقىلىق تولۇق شەرەپلىنىپ كەتتىم.
JHN 17:11	مەن ئەمدى بۇ دۇنيادا تۇرىۋەرمەيمەن؛ لېكىن ئۇلار بۇ دۇنيادا قالدى ۋە مەن سېنىڭ بىننغا كېتىۋاتىمەن. ئى مۇقەددەس ئاتا، سەن ماڭا بەرگەن نامىڭ ئارقىلىق ئۇلارنى ساقلىغىنىكى، بىز ئىككىمىز بىر بولغىنىمىزدەك، ئۇلارمۇ بىر بولغاي.	مەن هازىر بۇ دۇنيادا قالمايمەن؛ بىراق ئۇلار بۇ دۇنيادا قالدى ۋە مەن سلىنىڭ بىننغا كېتىۋاتىمەن. ئى مۇقەددەس ئاتا، سەن ماڭا بەرگەن ئىسمىڭ ئارقىلىق ئۇلارنى ساقلاشنى تەلەپ قىلىمەنكى، بىز ئىككىمىز بىر بولغاندەك، ئۇلارمۇ بىر بولسۇن.
JHN 17:12	مەن ئۇلار بىلەن بىللە بولغان ۋاقتىمدا، سەن ماڭا بەرگەن نامىڭ بىلەن ساقلاپ قوغىدىم؛ ۋە يازمىلاردا ئاللىبىرۇن دېگەنلىكى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۇلارنى ساقلىدىم ھەم قوغىدىم؛ ۋە مۇقەددەس يازمىلاردىكى بېشارەتنىڭ ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇشى يولىدا، ئۇلارنىڭ ئىچىدىن ھالاکەتكە خاس بولغان كىشىدىن باشقا بىرىمۇ يوقالمىدى.	مەن ئۇلار بىلەن بىلەن ئۇلارنى ئېلىنىڭ بىلەن ئۇلارنى ئۇچۇن، ئۇلار ئىچىدىن تەقدىر قىلىشغان كىشىدىن باشقا ھېج كم يوقالمىدى.
JHN 17:13	مانا ئەمدى سېنىڭ بىننغا بارىمەن. مېنىڭ شادلىقىم ئۇلاردا تولۇپ تاشسۇن دەپ، بۇ سۆزلەرنى دۇنيادىكى ۋاقتىمدا سۆزلىدىم.	هازىر سېنىڭ بىننغا كېلىۋاتىمەن. مېنىڭ خۇشاللىقىم ئۇلارغا تولۇق بولسۇن دەپ، بۇ سۆزلەرنى دۇنيادا سۆزلەپ باردىم.
JHN 17:14	مەن ئۇلارغا سېنىڭ سۆزۈڭنى بەرگەن. دۇنيا ئۇلارنى يامان كۆردى، چۈنكى مەن ئۇلارغا سۆز-كالامىڭنى تايشۇردوُم. مەن بۇ دۇنيادىن بولمىغىنىمىدەك، ئۇلارمۇ بۇ دۇنيادىن بولمىغىنى ئۇچۇن، بۇ دۇنيانىڭ ئادەملەرى ئۇلاردىن نەپەتلەنىدۇ.	مەن ئۇلارغا سېنىڭ سۆزۈڭنى بەرگەن. دۇنيا ئۇلارنى يامان كۆردى، چۈنكى مەن ئۇلارغا سۆز-كالامىڭنى تايشۇردوُم. مەن بۇ دۇنيادىن بولمىغىنىمىدەك، ئۇلارمۇ بۇ دۇنيادىن ئەمەس، مەنمۇ بۇ دۇنيادىن ئەمەس.
JHN 17:15	ئۇلارنى بۇ دۇنيادىن ئايروٽەتكەيىسىن دەپ تىلىمەيمەن، بەلكى رەزىل بولغۇچىدىن ساقلىغىيەن، دەپ تىلەيمەن.	مەن سورامايمەن كى، ئۇلارنى بۇ دۇنيادىن ئالماسلېقىڭىزنى، بەلكى ئۇلارنى يامانلىقتىن ساقلاشىڭىزنى.
JHN 17:16	مەن بۇ دۇنيادىن بولمىغىنىمىدەك، ئۇلارمۇ بۇ دۇنيادىن ئەمەستۇر.	مەن بۇ دۇنيادىن كەلمىگەندەك، ئۇلارمۇ بۇ دۇنيادىن ئەمەس.
JHN 17:17	ئۇلارنى ھەقىقەت ئارقىلىق قويفىن، چۈنكى ئۇلارنى ھەقىقەت ئارقىلىق ئۆزۈڭگە مۇقەددەس قىلىپ ئاتىغۇزغا يىسەن، سۆزىك ھەقىقەت.	ئۇلارنى ھەقىقەت ئارقىلىق ئۆزىكە ياقىز قىلىپ ساقلاپ قويفىن، چۈنكى ئۇلارنى ھەقىقەت ئۆزۈڭگە مۇقەددەس قىلىپ ئاتىغۇزغا يىسەن، سۆزىك ھەقىقەت.
JHN 17:18	سەن مېنى دۇنياگە يولىغانفادەك، مەنمۇ ئۇلارنى دۇنياگە يولىپ بەردىم. سەن مېنى دۇنياغا ئەۋەتكىنىڭدەك، مەنمۇ ئۇلارنى دۇنياغا ئەۋەتتىم.	سەن تەك ئۇلار ئۆچۈنلا ئەمەس، بەلكى ئۇلارنىڭ سۆزى بىلەن ماڭا ئېتىقاد مەن يالغۇر ئۇلار ئۆچۈنلا ئەمەس، يەنە ئۇلارنىڭ سۆزى ئارقىلىق ماڭا ئېتىقاد قىلىدىغانلار ئۆچۈنمۇ دۇئا قىلىمەن.
JHN 17:19	ئۇلارمۇ ھەقىقەتتە مۇقەددەس قىلىنىپ ئۆزۈڭگە ئاتالسۇن دەپ، ئۆزۈمنى ساڭا خاس ئاتايمەن.	ئۇلار ئۆچۈن مەن ئۆزۈمنى ھەقىقەتتە مۇقەددەس قىلىمەن، شۇنداقلا ئۇلارمۇ ھەقىقەتتە مۇقەددەس بولسۇن.
JHN 17:20	مەن تەك ئۇلار ئۆچۈنلا ئەمەس، بەلكى ئۇلارنىڭ سۆزى بىلەن ماڭا ئېتىقاد مەن يالغۇر ئۇلار ئۆچۈنلا ئەمەس، يەنە ئۇلارنىڭ سۆزى ئارقىلىق ماڭا ئېتىقاد قىلىدىغانلار ئۆچۈنمۇ دۇئا قىلىمەن.	قىلغانلار ئۆچۈنمۇ دۇئا قىلىمەن.
JHN 17:21	ئۇلارنىڭ ھەممىسى بىر بولغاي؛ ئى ئاتا، سەن مەندە، مەن سەندە بولغاندەك، ئۇلارمۇ بىزىدە بىر بولغاي؛ شۇنداق بولغاندا، بۇ دۇنيادىكىلەر مېنى سېنىڭ ئەۋەتكەنلىكىڭگە ئىشىنىدۇ.	ئۇلار بارلىقى بىر بولسۇن؛ ئاتا، سەن مەنمۇدا، مەن سەندە بارغانچە، ئۇلارمۇ بىزىدا بىر بولسۇن؛ بۇ تەرەيتىن، دۇنيادىكى خەلقەر مېنى سېنىڭ يولىغانلىقىڭىغا ئىشىنىپ قالسۇن.
JHN 17:22	سەن ماڭا ئاتا قىلغان شان-شەرەپنى ئۇلارغا ئاتا قىلىدىمكى، بىز ئىككىمىز بىر بولغاندەك، ئۇلارمۇ بىر بولغاي؛	سەن ماڭا بەرگەن شان-شەرەپنى ئۇلارغا بەردىمكى، بىز بىر بولغاندەك، ئۇلارمۇ بىر بولسۇن؛
JHN 17:23	دەمەك، مەن ئۇلارنىڭ ئىچىدە، سەن مەنىڭ ئىچىدە بار بولۇپ، ئۇلار بىرگە يەنى مەن ئۇلاردا، سەن مەندە بولۇپ، ئۇلار بىرلىكتە كامىل قىلىنگاي. شۇ تولۇق بولسۇن. بۇ ئارقىلىق، دۇنيا كىشىلىرى سەن مېنى يولىغانلىقىڭى ئارقىلىق بۇ دۇنيادىكىلەر مېنى ئەۋەتكەنلىكىڭى ھەم مېنى سۆيگىنىڭدەك ۋە مېنى قانداق سۆيسەم، ئۇلارنىمۇ شۇنداق سۆيگەنلىكىڭى بىلەيدۇ.	ئى ئاتا، سەن ماڭا بەرگەنلەرنىڭ ھەممىسى مەن بار يەردە مەن بىلەن بىللە ئى ئاتا، سەن ماڭا بەرگەنلەرنىڭ ھەممىسىنىڭ مەن بولغان يەردە مەن بولغاوس كەلەتتىم، مېنىڭ شەرېپىمنى كۆرۈش ئۆچۈن، چۈنكى سەن دۇنيا بىلەن بىرگە بولۇشنى، شۇنداقلا مېنىڭ شان-شەرېپىمنى، يەنى سەن ئالەم ئايرىدە بولۇشتىن بۇرۇن مېنى سۆيگەنلىكىڭ ئۆچۈن، ماڭا بەرگەن شان-شەرەپنى ئۇلارنىڭ كۆرۈشنى خالايمەن.
JHN 17:24	ئى هەق بولغان ئاتا، بۇ دۇنيادىكى خەلق سېنى تونۇمىغافان، ئەمما مەن	بەرگەن.
JHN 17:25	ئى هەققانىي ئاتا، بۇ دۇنيادىكىلەر سېنى تونۇمىغافان، ئەمما مەن سېنى	ئى هەق بولغان ئاتا، بۇ دۇنيادىكى خەلق سېنى تونۇمىغافان، ئەمما مەن

Reference	Before	After
JHN 17:26	تونویمهن ۋە بۇلارمۇ مېنى سېنىڭ ئەۋەتكەنلىكىڭنى بىلدى.	سېنى توپايمەن ۋە بۇلار سېنىڭ مېنى يولغانلىقىڭنى بىلدۇ.
JHN 18:1	ۋە مەن سېنىڭ نامىڭنى ئۇلارغا ئايان قىلدىم ۋە يەنە داۋاملىق ئايان قىلىمەن، شۇنىڭ بىلەن، سېنىڭ ماڭا كۆرسەتكەن مېھر-مۇھەببىتىڭ ئۇلاردا بولىدۇ ۋە مەنمۇ ئۇلاردا بولاي.	مەن سېنىڭ نامىڭنى ئۇلارغا ئاچقلايپ بەردىم ۋە داۋاملىق ئاچقلايپ تۇرماهن. شۇڭا، سېنىڭ ماڭا كۆرسەتكەن مېھرلە ئۇلاردا بولسۇن ۋە مەنمۇ ئۇلاردا بولاي.
JHN 18:2	ئەيسا بۇلارنى ئېيتقاندىن كېيىن، مۇخلىسىلىرى بىلەن بىلە تاشقىرىغا چىقىپ كىدرۇن جىلغىسىنىڭ ئۇ قېتىغا ئوتتى. ئۇ يەردە بىر باغچە بار ئىدى. ئەيسا بىلەن مۇخلىسىلىرى ئۇ باغچىگە كىرى.	ئەيسا بۇ سۆزلەرنى دەپ يولغاندا، مۇخلىسىلىرى بىلەن بىلە تاشقىرىغا چىقتى ۋە كىدرۇن دەرياسىنى كۆچۈپ ئوتتى. ئۇ يەردە بىر باغ بار، ئەيسا بىلەن مۇخلىسىلىرى باغقا كىرى.
JHN 18:3	ئۇنىڭغا ساتقۇنلۇق قىلىغان يەھۇدامۇ ئۇ يەرنى بىلەتتى، چۈنكى ئەيسا مۇخلىسىلىرى بىلەن يات-يات ئۇ يەردە يىغلىلىپ ئولتۇراتتى.	يەھۇدا، ئۇنى ساتقان، ئۇ جايىن بىلدۇ، چۈنكى ئەيسا شاگىدلرى بىلەن كۆپ كېسەپ ئۇ يەردە كۆرۈشۈپ تۇراتتى.
JHN 18:4	شۇنىڭ، بىلەن يەھۇدا بىر توپ رىم لەشكەرلىرى بىلەن باش كاھىنلار ھەم يەرسىيلەر ئەۋەتكەن قاراۋۇللارنى باشلاپ بۇ يەرگە كەلدى. ئۇلارنىڭ قوللىرىدا يانۇس، مەشئەل ۋە قورالار بار ئىدى.	شۇ ۋاقىتنا يەھۇدا بىر گۇرۇۋىھ رىم ئەسكەرلىرى بىلەن باش كاھىنلار ۋە يەرسىيلەر ئەۋەتكەن قاراۋۇللارنى ئالدىنلاب، بۇ جايغا كەلدى. ئۇلارنىڭ قوللىرىدا چراغ، گۆمبەت ۋە قورالار بار edi.
JHN 18:5	ئەيسا بېشىغا چۈشىدىغانلارنىڭ ھەممىسىنى بىلىپ، ئۇلارنىڭ ئالدىغا چىقىپ: - كىمنى ئىزدەيسىلەر؟ - دەپ سورىدى.	ئەيسا بۇ ھەممە ئىشنى بىلىپ تۇرۇپ، ئۇلارنىڭ ئالدىغا كېلىپ: كىمگە ئىزدەۋاتىسىلەر؟ دەپ سورىدى.
JHN 18:6	ئەيسا: «مانا مەن بولىمەن» دېۋىدى، ئۇلار ئارقىسىغا يېنىپ يەرگە يېقلىشتى.	ئەيسا: «مانا مەن بولىمەن» دەپ قالدى، ئۇلار ئارقا تارتىپ يەرگە يېقلىشتى.
JHN 18:7	شۇنىڭ بىلەن ئەيسا ئۇلاردىن يەنە بىر قېتىم: - كىمنى ئىزدەيسىلەر؟ - دەپ سورىدى. - ناسارەتلەك ئەيسانى، - دېپىشتن ئۇلار.	ئاندىن ئەيسا ئۇلارغا يەنە: «كىمنى ئىزدەۋاتىسىلەر؟» دەپ سورىدى. ئۇلار: «ناسارەتلەك ئەيسا، دېدى.
JHN 18:8	ئەيسا: - سەلەرگە ئېيتىمغۇ، مەن شۇ بولىمەن. ئەگەر ئىزدىگىنىڭلار مەن بولسام، بۇلارنى كەتكىلى قويۇڭلار، - دېدى.	ئەيسا: سەلەرگە دېپىتم، مەن شۇمەن. ئەگەر مەنتى ئىزدىھسەلەر، بۇلار كەتكەن قالدۇرۇڭلار، دېدى.
JHN 18:9	بۇنىڭ بىلەن ئۆزىنىڭ: «ئاتا، سەن ماڭا بەرگەنلەردىن ھېچقايسىسىنى يېتتۈرمىدىم» دېگەن سۆزى ئەمەلگە ئاشۇرۇلدى.	بۇ ئارقىلىق، ئۇنىڭ: «ئاتا، سەن ماڭا بەرگەنلەرنىڭ ھېچ بىرىنى يېتكۈزۈپ قويىمىدىم» دېگەن سۆزى ئەمەلگە كەتتى.
JHN 18:10	سىمون يېتىرۇسىنىڭ يېنىدا بىر قىلىچ بولغاچ، ئۇ شۇئان ئۇنى سۇغۇرۇپ، باش كاھىننىڭ چاکىرىغا بىرنى ئۇرۇپ، ئۇڭ قولۇقنى شىلىپ چۈشورۇۋەتتى. چاكارنىڭ ئىسمى مالكۇس ئىدى.	سىمون يېتىر يانىدا بىر قىلىچ بار ئىكەن، ئۇ تېزلا ئۇنى چىقارىپ، باش كاھىننىڭ خىزمەتچىسىنى بىر ئۇرۇپ، ئۇڭ قولۇقنى كېسىپ تاشىدى. خىزمەتچىنىڭ ئىسمى مالكۇس ئىدى.
JHN 18:11	ئەيسا يېتىروسقا: قىلىچنى ئورنىغا سېلىپ قوي! ئاتا ماڭا بەرگەن كاسىسىنى ئەيسا يېتىرۇسىقا: - قىلىچنى غىلايقا سال! ئاتا ماڭا تاپشۇرغان قەدەھنى ئىچمەيمە؟ دېدى.	ئەيسا يېتىروسقا: قىلىچنى ئورنىغا سېلىپ قوي! ئاتا ماڭا بەرگەن كاسىسىنى ئەيسا يېتىرۇسىسا، باشلىق ۋە يەھۇدىلارنىڭ قاراۋۇللەر ئەيسىنى توتۇپ، باغلاب قويدى.
JHN 18:12	شۇنىڭ بىلەن، لەشكەرلەر تويى بىلەن مىگېپشى ھەم يەھۇدىلارنىڭ قاراۋۇللەر ئەيسانى توتۇپ باغلاشتى.	ئەسكەرلەر گۇرۇپىسىسا، باشلىق ۋە يەھۇدىلارنىڭ قاراۋۇللەر ئەيسىنى توتۇپ، باغلاب قويدى.
JHN 18:13	ئاندىن ئۇنى ئالدى بىلەن ئانناسنىڭ ئالدىغا ئېلىپ بېرىشتى. ئانناس بولسا شۇ يېلى باش كاھىن بولۇپ تۇرغان قاياناڭ ئېلىپ بېرىشتى.	Keyin uni birdin-chi Annasning oldigha kelturduler. Annas, shu yili bash kahin bolghan Qayafaning qeyni edi.
JHN 18:14	بۇرۇن يەھۇدى كېڭەشمىسىدىكىلەرگە: «يۇتۇن خەلقنىڭ ھالاك بولۇشنىڭ ئورنىغا، بىرلا ئادەمنىڭ ئۇلار ئۇچۇن ھالاك بولۇشى ياخشى» دەپ مەسلىھەت بەرگەن كىشى دەل شۇ قايانا ئىدى.	ئالدىن يەھۇدى كېڭەشچىلەرگە: «ھەممە خەلقنىڭ ئۇلۇپ كېتىشىدىن ئەۋزەل، بىرلا كىشىنىڭ ئۇلار ئۇچۇن ئۇلۇپ كېتىشى ياخشى» دەپ ماسلىھەت بەرگەن كىشى، شۇ قايانا ئىدى.
JHN 18:15	ئەمدى سىمون يېتىرۇس بىلەن يەنە بىر مۇخلىس ئەيسانىڭ كەينىدىن	هازىر سىمون يېتىر بىلەن باشقۇا بىر شاكرىت ئەيسانىڭ ئارقىسىدىن

Reference	Before	After
JHN 18:16	ئەگىشىپ بارغانىدى. ئۇ مۇخلىس باش كاھىنغا تۈنۈش بولغاچقا، باش كاھىنىڭ سارىيغا ئېيسا بىلەن تەڭ كىرىدى.	بارىۋاتىدۇ، بۇ شاکىرت باش كاھىنغا تۈنۈش بولغاچقا، باش كاھىنىڭ ھالقىغا ئېيسا بىلەن بىرگە كىرىپ كەتتى.
JHN 18:17	لېكىن يېتىرۇس بولسا دەرۋازىنىڭ سىرتىدا قالدى. شۇڭا باش كاھىنغا تۈنۈش بولغان ھېلىقى مۇخلىس تاشقىرقا چىقىپ، دەرۋازىنەن قىز بىلەن سۆزلىشىپ، يېتىرۇسىنى ئىچكىرىگە باشلاپ كىرىدى.	بىراق يېتىر دەرۋازىنىڭ سىرتىدا تۇرۇپ كەتتى. شۇ باش كاھىن بىلەن تۈنۈشلۈق بولغان دوست تاشقا چىقىپ، دەرۋازىدا تۇرۇشچى قىزىنىڭ بىلەن سۆھبەت قىلىپ، يېتىزنى ئىچكىرىگە ئېلىپ كىرىدى.
JHN 18:18	دەرۋازىنەن بولغان شۇ دېدەك يېتىرۇستىن: – سەنمۇ بۇ ئادەمنىڭ مۇخلىسىلىدىن ئەمەسمۇ؟ – دەپ سورىدى. ياق، ئەمەس، – دېدى يېتىرۇس.	دەرۋازىنى كۆزىتىپ تۇرغان قىز يېتىغۇ: 'سەن بۇ كىشىنىڭ شاکىرتلىرىدىن بولمىسەن؟' دەپ سورىدى. يېتىز: 'ياق، ئەمەس،' دېدى.
JHN 18:19	سۇيۇق ھاۋا بولغاچقا، چاكارلار بىلەن قاراۋۇللار كۆمۈر ياققان، ئۇنىڭ يىنندا ئەمدى ھاۋا سوغۇق بولغانىلىقى ئۈچۈن، چاكارلار ۋە قاراۋۇللار شاخاردىن گۈلخان ياققان بولۇپ، ئۇنىڭ چۆرسىسىدە ئىسسىنىپ تۇرۇشتاتى.	سۇيۇق ھاۋا بولغاچقا، چاكارلار بىلەن قاراۋۇللار كۆمۈر ياققان، ئۇنىڭ يىنندا ئەمدى ھاۋا سوغۇق بولغانىلىقى ئۈچۈن، چاكارلار ۋە قاراۋۇللار شاخاردىن ئىسسىنىپ تۇراتتى. يېتىرمۇ ئۇلار بىلەن بىرگە تۇرۇپ ئىسسىنىپتۇ.
JHN 18:20	باش كاھىن شۇ ۋاقتتا ئېساغا ئۇنىڭ شاکىرتلىرى ھەققىدە ۋە ئۇنىڭ ئېسما ئۇغا جاۋاب قىلىدى: «مەن ھەممە خەلقنىڭ ئالدىدا ئاشكارا سۆزلەپ ئېيسا ئۇنىڭغا جاۋابەن مۇنداق بەردى: – مەن خەلق-ئالىم ئالدىدا ئاشكارا سۆز قىلغانمەن، بارلىق يەھۇدىيلار يېغىلىدىغان سىناگوگلاردا ۋە ئىبادەتخانىدا دائىم تەلەم بېرىپ كەلدىم، مەن يوشۇرۇن ھېچنېمە دېمىدىم.	باش كاھىن شۇ ۋاقتتا ئېساغا ئۇنىڭ شاکىرتلىرى ھەققىدە ۋە ئۇنىڭ ئۆگىتى ھەققىدە سوئال سورىشقا باشلىدى.
JHN 18:21	باش كاھىن بولسا ئېسادىن مۇخلىسىلىرى توغرۇلۇق ۋە تەلەمى توغرۇلۇق سوئال سوراشقا باشلىدى.	بۇ نېمىشقا مەندىن سورايىسەن؟ مەن دېگەن كېلىرىمىنى ئاڭلۇغانلارنى سورا؛ ئۇلار نېمە دېگەنلەكىمنى بىلدۈ.
JHN 18:22	ئېيسا بۇ سۆزلەرنى دەپ قالغاندا، يىنندا تۇرغان قاراۋۇللاردىن بىرى ئۇنى بىر كاچات ئۇرۇپ: – باش كاھىنغا مۇشۇنداق جاۋاب قايتۇرامسىن؟ – دېدى.	ئەپسەن ئۇغا جاۋاب ئەپسەن؟ باش كاھىنغا شۇنداق جاۋاب بېرسەن؟ دېدى.
JHN 18:23	– ئەگەر يامان سۆز قىلغان بولسا، ئۇنىڭ يامان ئىكەنلىكىنى كۆيچىلىكىنىڭ ئالدىدا كۆرسەتكىن. ئەمما ئېيتقانلىرىم دۇرۇس بولسا، مېنى نېمە ئۈچۈن ئۇرۇسەن؟ – دېدى ئېيسا.	ئەگەر سۆزلەر توغرا بولسا، سەن نېمىشقا مېنى ورۇيسەن؟ دېدى ئەسەن ئەپسەن ئۇغا جاۋاب ئەپسەن؟
JHN 18:24	بۇنىڭ بىلەن ئانناس ئۇنى باغلاقلقى يېتى باش كاھىن قاياقاغا يوللىدى.	ئانناس ئۇنى باغلاپ باش كاھىن قاياقاغا يوللاپ يوللىدى.
JHN 18:25	سەمون يېتىرۇس ئوتتىڭ ئالدىدا ئىسسىنىپ تۇرۇۋاتقانىدى. يىندىكىلەر: – سەنمۇ ئۇنىڭ مۇخلىسىلىدىن ئەمەسمىدىك؟ – دېپىشتى. – ياق، ئەمەسمەن، – دەپ تاندى يېتىرۇس.	سەمون يېتىرۇس ئوتتىڭ ياندا تۇرۇپ ئىسسىنىۋاتقان. يىندىكىلەر: «سەنمۇ ئۇنىڭ مۇخلىسىلىدىن بولۇممسەن؟» دېدى.
JHN 18:26	ئۇ يەردە باش كاھىنىڭ چاكارلىرىدىن، يېتىرۇس قۇلۇقنى كېسىپ تاشلىغان كىشىگە تۇغقان بىرسى بار ئىدى. ئۇ يېتىرۇسقا: – باغچىدە سېنى ئۇنىڭ بىلەن بىلە كۆرگەندىمۇ؟! – دېدى.	يېتىر يەنە ئىنكار قىلىدى ۋە: «مەنمۇ ئەمەس،» دېدى. باش كاھىنىڭ بىر خارى، يېتىر قولاق كەسەن كىشىنىڭ قاراۋاڭلىقى، دېدى: «سەن باغدا ئۇ بلەن بىلە ئىكەنلىكىن ئۆرمىگەنمۇ؟»
JHN 18:27	يېتىرۇس يەنە تاندى. دەل شۇ چاغدا خوراز چىلىدى.	يېتىر يەنە ئىنكار قىلىدى، شۇ دەمگە خوراز چىلىدى.
JHN 18:28	ئاندىن ئۇلار ئېسانى قايانانلىق يىندىن رىملق ئالىپنىڭ ئوردىسىغا ئېلىپ كەلدى (شۇ چاغدا تاڭ ئاتقانىدى). ئۇنى ئېلىپ كەلگەن يەھۇدىيلار بولسا ئۆزىمىزنى ناپاڭ قىلىپ بولغىمايلى دەپ، ئوردىغا كىرمىدى. بولمىسا ئۇتۇپ كېتىش ھېيتىنىڭ داستىخىندىن غىزانلمايتتى.	كېپىن ئۇلار ئېسلىنى قايانانلىق يىندىن رىملق ئالىپنىڭ ئوردىسىغا ئېلىپ كەلدى، تاڭ ئاتقان ۋاقتتا. يەھۇدىيلار ئۆزلىرىنى ناپاڭ قىلاماى تەمىنلەش ئۈچۈن ئوردىغا كىرمىدى، چۈنكى كىرسا ئۇتۇپ كېتىش ھېيتىنىڭ تاماقينى بېيەلمەيتتى.
JHN 18:29	شۇنىڭ يېلاتۇس سىرتىتا چىقىپ كەتتى، ئۇلارنىڭ ئالدىغا كەلگەنلىكى بىلەن: شۇڭا ۋالىي يېلاتۇس سىرتقا چىقىپ، ئۇلارنىڭ ئالدىغا بېرىپ ئۇلارغا: – بۇ ئادەمنىڭ ئۇستىدىن نېمە ئەرز قىلىسىلەر؟ – دەپ سورىدى.	شۇنىڭ يېلاتۇس سىرتىتا چىقىپ كەتتى، ئۇلارنىڭ ئالدىغا كەلگەنلىكى بىلەن: شۇڭا ۋالىي يېلاتۇس سىرتقا چىقىپ، ئۇلارنىڭ ئالدىغا بېرىپ ئۇلارغا: – بۇ ئادەمنىڭ ئۇستىدىن نېمە ئەرز قىلىسىلەر؟ دەپ سورىدى.
JHN 18:30	ئۇلار: – بۇ ئادەم جىنايەتچى بولمىسا، ئۇنى سىزگە تاپشۇرمىغان بولاتتۇق،	ئۇلار جاۋاب بېرىپ: 'بۇ كىشى جىنايەتچى بولمىسا، بىز ئۇنى سىزگە

Reference	Before	After
JHN 18:31	پلاتوُس نُولارغا: ئۇنى ئۆزلىرىڭلار ئېلىپ كېتىپ، ئۆز قانۇنگلار بويىچە قارار - ئۇنى ئۆزۈلگلار ئېلىپ كېتىپ، ئۆز قانۇنگلار بويىچە هوکوم چىقىرىڭلار! - دېدى يېلاتۇس نُولارغا، يەھۇدىيارلار: بىزنىڭ هېچكىمنى ئۆلۈمگە مەھكۇم قىلىش هوقوقىمىز يوق تۇرسا، - دېيىشتى.	تاشلاپ بەرمەيتتۇق، دەيتىن.
JHN 18:32	بۇ ئىشلار ئىسا ئۆزىنىڭ قانداق ئۆلۈپ كېتىدىغانلىقى ھەقتە ئالدىن دېگەن بۇ ئىشلار ئەيسانىڭ ئۇزى قانداق ئۆلۈم بىلەن ئۆلۈدىغىنى توغرىسىدىكى ئالدىن ئېييقان بېشارەتلەك سۆزىنىڭ ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇشى ئۆچۈن بۇز بەردى.	بۇ ئىشلار ئىسا ئۆزىنىڭ قانداق ئۆلۈپ كېتىدىغانلىقى ھەقتە ئالدىن دېگەن بۇ ئىشلار ئەيسانىڭ سۆزىنىڭ ئۆلۈمگە مەھكۇم قىلىش هوقوقىمىز يوق دېدى.
JHN 18:33	ئاندىن يېلاتۇس يەنە ئوردىسىغا كىرىپ، ئەيسانى چاقىرىپ، ئۆسگەن: 'سەن سەن يەھۇدىيارنىڭ يادىشاھىمۇ؟' - دەپ سورىدى.	ئاندىن يېلاتۇس قايىتا ئورنىغا كىرىپ، ئەيسانى چاقىرىپ، ئۆسگەن: 'سەن يەھۇدىيارنىڭ يادىشاھىمۇ؟' دەپ سورىدى.
JHN 18:34	ئەيسا ئۇغا جاۋاب بەردى: «بۇ سۆزىن سەن ئۆزۈگىن ئېييقانمىسىن، ياكى ئەيسا ئۇنىڭغا: - بۇ سوئالى ئۆزۈڭ سوراۋاتامەسەن، ياكى باشقىلار مەن توغرۇلۇق ساڭا شۇنداق ئېييقانمۇ؟» - دېدى.	باشقىلار ساڭا مەن ھەقتە ئېييقانمۇ؟ دېدى.
JHN 18:35	پلاتوُس جاۋاب بەردى: «مەن يەھۇدى بولما ئەنمۇ؟ سېنى سېنىڭ خەلقىڭ - مەن بىر يەھۇدىيمۇ؟ سېنى ماڭا تايشۇرغانلار ئۆز خەلقىڭ ۋە باش كاھىنلارغا! نېمە جىنايەت ئۆتكۈزگەندىڭ؟ - دېدى يېلاتۇس.	بىلەن باش كاھىنلار مېنغا تەحلىل قىلدى. نېمە قىلدىڭ؟
JHN 18:36	ئەيسا جاۋاب بەردى: «مېنىڭ يادىشاھلىقىم بۇ دۇنيا تەۋەپ يوق، ئەگەر بۇ ئەيسا جاۋابىن: - مېنىڭ يادىشاھلىقىم بۇ دۇنياغا تەۋە ئەمەستۇر، ئەگەر بۇ دۇنيا تەۋەپ بولسا، مەن مېنىڭ خىزمەتچىلىرىم يەھۇدىلەرگە تەۋەززو تايشۇرۇلما سلىق ئۆچۈن جەڭ قىلىپ تۇراتنى. لېكىن، مېنىڭ يادىشاھلىقىم يادىشاھلىقىم بۇ يەرگە تەۋە ئەمەستۇر، - دېدى.	قىلدۇرما سلىق ئۆچۈن جەڭ قىلىپ تۇراتنى. لېكىن، مېنىڭ يادىشاھلىقىم بۇ يەرde تەۋەپ يوق.
JHN 18:37	شۇڭا يېلاتۇس ئۇنىڭغا: - ئۇنداقتا، سەن يادىشاھىمۇ؟ ئەيسا جاۋابىن: - شۇنداق، ئېييقىنىڭدەك، يادىشاھىمەن، مەن شۇنىڭغا توغۇلغانمەن، ۋە شۇنىڭغا دۇنياغا كەلدىم: - ھەققەتكە گۇۋاھلىق بېرىشىم ئۆچۈندىن ئىبارەتتۇر، ھەققەتكە تەۋە بولغان ھەربىر كىشى بولسا مېنىڭ ئاۋازىمغا قۇلۇق سالىدۇ، - دېدى.	شۇڭا يېلاتۇس ئۇنىڭغا دېدى: 'ئۇنداقتا، سەن يادىشاھىمەن؟' ئەيسا جاۋاب بەردى: 'ھە، سەن دېگەنگە، مەن يادىشاھىمەن، مەن بۇ ئۆچۈن توغۇلغانمەن ۋە دۇنياغا كەلگەنمەن: ھەققەتكە گۇۋاھلىق قىلىش ئۆچۈن. ھەققەتكە تەرەپلىرىدىك ھەر بىر كىشى مېنىڭ سۆزىمەگە قۇلۇق سولالىدۇ.'
JHN 18:38	پلاتوُس ئۆسگەن: - «ھەققەت نېمە؟» دېدى. پلاتوُس بۇلارنى دېگەندىن كېيىن، قايىتا تاشقا چىقىپ، يەھۇدىيارغا: «مەن ئۇنىڭدا هېچ قانداق جىنايەت كۆرمىدىم» دېدى.	پلاتوُس ئۇغا سورىدى: «ھەققەت نېمە؟» دېدى. پلاتوُس بۇلارنى دېگەندىن كېيىن، قايىتا تاشقا چىقىپ، يەھۇدىيارغا: «مەن ئۇنىڭدا هېچ قانداق جىنايەت كۆرمىدىم» دېدى.
JHN 18:39	لېكىن ھەر يىل يەسها بەئىستىدا سىلەر ئۆچۈن بىر توتوڭلاغان كىشىنى ئەركىن قىلىپ بېرىش ئادەتىم بار، شۇڭا بۇ 'يەھۇدىيارنىڭ يادىشاھى'نى سىلەرگە قويۇپ بېرىشنى خالامسىلەر؟	لېكىن ھەر يىل يەسها بەئىستىدا سىلەر ئۆچۈن مەھبۇسلارىدىن بىرنى قىلىپ بېرىش ئادەتىم بار، شۇڭا بۇ 'يەھۇدىيارنىڭ يادىشاھى'نى سىلەرگە قويۇپ بېرىشنى خالامسىلەر؟
JHN 18:40	ئۇلارنىڭ ھەممىسى جاۋاب بېرىپ: - بۇ ئادەمنى ئەمەس، بارابايسنى قويۇپ بېرىپ بىر قىيىقاشتى، بارابايس بىر قاراقچى ئىدى.	ئۇلار بارالقى قايىتا جاۋاب بەردى: بۇ كىشىنى ئەمەس، بارابايسنى قويۇپ بېرىپ بىر قىيىقاشتى، بارابايس بىر قاراقچى ئىدى.
JHN 19:1	شۇنىڭ بىلەن، يېلاتۇس ئەيسانى ئېلىپ بېرىپ قامچىلاتنى.	كېيىن يېلاتۇس ئەيسانى ئېلىپ قامچىلاب تاشلىدى.
JHN 19:2	لەشكەرلەر تىكەنلىك شاخالارنى ئۆرۈپ، بىر تاج ياساپ، ئۇنىڭ بېشىغا كىيدۈرۈشتى ۋە ئۇنىڭغا شاھانە سۆسۈن دەگلىك بىر تون كىيدۈرۈپ،	لەشكەرلەر تىكەن گۆللەرنى دۆرەپ، بىر تاج قىلىپ، بېشىغا قويۇپ، سۆسۈن رەڭلىك كىيم كۆتۈرۈپ بەرگەن.
JHN 19:3	ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ: - ياشىغا يلا، ئى يەھۇدىيارنىڭ 'يادىشاھى'! - دەپ مەسىخە قىلىشىپ، ئۇنىڭ يۈزىگە قايىتا كاچات سالدى.	ئۇنىڭ ئالدىغا كېلىپ: 'ھە، يەھۇدىيارنىڭ يادىشاھى!' دەپ ئورۇقلاب، يۈزىگە قەدەم-قەدەم سۇراخلىپ تۇرى.
JHN 19:4	پلاتوُس قايىتا ئوردىدىن چىقىپ، خالقا دېدى: «بایقىسىلەر! ئۇنى سىلەرگە يېلاتۇس بولسا يەنە ئوردىسىدىن چىقىپ، خالايىققا: - مانا! ئۇنىڭدىن ھەچقانداق جىنايەت تايالماغانلىقىمنى بىلىشىڭلار ئۆچۈن، ئۇنى سىلەرنىڭ كۆرسەتىپ قويمەن، چۈنكى ئۆسگەن ھېچ كىشىنى تېپەلمىدىم، بۇنى	پلاتوُس قايىتا ئوردىدىن چىقىپ، خالقا دېدى: «بایقىسىلەر! ئۇنى سىلەرگە يېلاتۇس بولسا يەنە ئوردىسىدىن چىقىپ، خالايىققا: - مانا! ئۇنىڭدىن ھەچقانداق جىنايەت تايالماغانلىقىمنى بىلىشىڭلار ئۆچۈن، ئۇنى سىلەرنىڭ كۆرسەتىپ قويمەن، چۈنكى ئۆسگەن ھېچ كىشىنى تېپەلمىدىم، بۇنى

Reference	Before	After
JHN 19:5	ئالدىڭلارغا ئېلىپ چىقىتم، – دېدى. ئەيسا تىكەن تاج بېشىغا كۆيدۈرۈپ، سۆسۇن تون لەڭەن بولۇپ تاشقا بۇنىڭ بىلەن ئەيسا بېشىغا تىكەنلىك تاج ۋە ئۇچىسىغا سۆسۇن تون كىيگۈزۈلگەن ھالدا تاشقىرىغا ئېلىپ چىقىلىدى. يېلاتۇس ئۇلارغا: – قاراڭلار، ئۇ نادەمگە! – دېدى.	بىلىڭلار.«
JHN 19:6	باش كاهىنلار ۋە قاراۋۇللار ئۇنى كۆرۈپ: – ئۇنى كېستىلەڭ، كېستىلەڭ! – دەپ ۋارقىراشتىن. يېلاتۇس ئۇلارغا: – ئۇنى ئېلىپ بېرىپ ئۆزۈڭلار كېستىلەڭلار! چۈنكى مەن ئۇنىڭدىن ھېچقانداق جىنايەت تايالىمىدىم! – دېدى.	يېلاتۇس ئۇلارغا دېدى: «بایىقىسلەر، بۇ كىشى!» باش كاهىنلار ۋە گاردار ئۇنى كۆرگەندە، ئۇنى كېستىلەڭ، كېستىلەڭ! دەپ بالكلاشتى. يېلاتۇس ئۇلارغا: ئۇنى ئالىپ كېتىپ ئۆزۈڭلار كېستىلەڭلار، چۈنكى مەن ئۇنىڭدا هېچ گۇناھ تايالىمىدىم! دېدى.
JHN 19:7	يەھۇدىيلار جاۋاب بېرىپ: بىزنىڭ قانۇنىمىز بار. شۇ قانۇن بويىچە ئۇ ئاساسەن ئۇ ئۆلۈمگە مەھكۈم قىلىنىش كېرەك، چۈنكى ئۇ ئۆزىنى خۇدا ئوغلى دەپ خۇدانىڭ ئوغلى دەپ ئاتۋالدى.	يەھۇدىيلار جاۋاب بېرىپ: بىزنىڭ قانۇنىمىز بار. شۇ قانۇن بويىچە ئۇ ئۆلۈشكە ھوق قىلىنىش كېرەك، چۈنكى ئۇ ئۆزىنى خۇدا ئوغلى دەپ ئاتايدۇ.
JHN 19:8	يېلاتۇس بۇ سۆزىنى ئاڭلاب تېخىمۇ قورقۇپ،	يېلاتۇس بۇ گاينى ئەشتىپ، تېخىمۇ كۆپ قورقۇپ كەتقى،
JHN 19:9	يەنە ئوردىغا كېرىپ، ئەيساغا: سەن قەيەردىن كەلگەن؟ دەپ سورىدى. دەپ سورىدى. لېكىن ئەيسا جاۋاب بەرمىدى.	قايىتا ئوردىغا كېرىپ، ئەيساغا: سەن قەيەردىن كەلگەن؟ دەپ سورىدى.
JHN 19:10	شۇڭا يېلاتۇس ئۇنىڭغا: سەن ماڭا گېپ قىلمامسىن؟ سېنى قویۇپ بېرىش بېرىشكە هوقوقۇم بارلىقىنى، شۇنداقلا كېستىلەشكىمۇ هوقوقۇم بارلىقىنى بلەمەمسەن؟ – دېدى.	شۇڭا يېلاتۇس ئۇغا: سەن ماڭا گېپ قىلمامسىن؟ سېنى قویۇپ بېرىش ئۆچۈن مەنمۇ هوقوقۇم بار، شۇنداقلا سېنى چەپىشكە هوقوقۇ بارلىقىنى بلەمەيسەن؟ دېدى.
JHN 19:11	ئەيسا جاۋابەن: ساڭا ئەرشتن بېرىلمىگەن بولسا، مېنىڭ ئۇستۇمدىن ھېچقانداق هوقوقۇڭ بولمىغان بولاتقى. شۇنىڭ ئۆچۈن مېنى ساڭا تايىشۇرۇپ بەرگەن ئادەمنىڭ گۇناھى تېخىمۇ ئېغىردىر، – دېدى.	ئەيسا جاۋاب بەردى: ئەگەر يۇقىرىدىن ساڭا ھېچ قۇدۇرتى بەھرى بېرىلمىگەن بولسا، مېنىڭ ئۇستۇمدە سەنىنىڭ ھېچ هوقوقۇ بولمىسا كېرەك. شۇڭا مېنى ساڭا تەھليل قىلغان كىشىنىڭ گۇناھى تېخىمۇ كاتتا بولىدۇ.
JHN 19:12	شۇ چاغدىن تارتىپ، يېلاتۇس ئۇنى قویۇۋېتىش كەئامال ئىزدەيتتى. لېكىن يەھۇدىيلار ۋارقىرىشىپ: – بۇ ئادەمنى قویۇۋەتسىڭىز، سىز قەيىسىرنىڭ دوستى بولمىغان بولسىز! ئۆزىنى يادىشاھ دېگەن ھەرىپ كىشى قەيىسىرگە قارشى چىققان بولىدۇ! – دەپ چۈقان سېلىشتى.	شۇ ۋاقتىتا، يېلاتۇس ئۇنى قویۇۋېتىش ئۆچۈن تەرەپ تېپەلمىدى. لېكىن يەھۇدىيلار قاتىقى يەكەن چىقىرىپ: بۇ كىشىنى قویۇۋەتسىڭ، سىز قەيىسىرنىڭ دوستى ئەمەس بولسىز! ھەر كىم ئۆزىنى يادىشاھ دېسە، قەيىسىرگە قارشى تۈرگان بولىدۇ! دەپ جاڭلىدى.
JHN 19:13	يېلاتۇس بۇ سۆرلەرنى ئاڭلاب، ئەيسانى تاشقىرىغا چىفاردى ۋە «تاش تاختا تاختايلىق ھوپلا» دەپ ئاتالغان، ئىبرانىي تىلىدا «گابابات» دەپ ئاتالغان يەرde «ھۆكۈم يەرde «سۈراق تەختى» كە ئۇلتۇردى.	يېلاتۇس بۇ گەپلىرىنى ئاڭلىغاندا، ئەيسا تاشقىغا چىقارغاندى، «تاش تاختا جاي» دەپ ئاتالغان، ئىبرانىيچە «گابابات» دەپ ئاتالغان يەرde «ھۆكۈم تەختىسى»غا ئۇلتۇردى
JHN 19:14	ئۇ ۋاقت ئۆتۈپ كېتىش ھېتىنىڭ تەيارلىق كۇنىنىڭ ئالتنىچ سائىتى ئەتتىپدا ئىدى). يېلاتۇس يەھۇدىيلارغا: مانا بۇ سىلەرنىڭ يادىشاھىلاردىر! – دېدى.	ھازىر بەسحا تەيارلىق كۈن، تەخمىنى ئالتنىچ سائەت. يېلاتۇس يەھۇدىيلارغا: «باها، بۇ سىلەرنىڭ يادىشاھىلەرنىز!» دېدى.
JHN 19:15	لېكىن ئۇلار ۋارقىرىشىپ: – يوقىتىك، يوقىتىك، ئۇنى كېستىلەڭ! – دېدى. يېلاتۇس ئۇلارغا: – مېنى يادىشاھىلارنى كېستىلىگەن، دەمىسىلەر؟ – كېتىڭلار، كېستىكە چىقىرىڭلار! دېدى. يېلاتۇس ئۇلارغا: «سىلەرنىڭ يادىشاھىلارنى كېستىكە چىقارسام بولامدۇ؟» دېدى. باش كاهىنلار جاۋاب دېدى. باش كاهىنلار جاۋاب دېدى. يادىشاھىلارنى كېستىكە چىقارسام بولامدۇ؟» دېدى.	لېكىن ئۇلار ۋارتىق يەكەن چىقىرىپ: «ئۇنى ئېلىپ كېتىڭلار، ئۇنى ئېلىپ كېتىڭلار، كېستىكە چىقىرىڭلار!» دېدى. يېلاتۇس ئۇلارغا: «سىلەرنىڭ يادىشاھىلەرنىز!» دېدى.
JHN 19:16-17	يەشكەرلەر ئەيسانى ئېلىپ ماڭىدى. ئۇ ئۆز كېستىنى يۈدۈپ، «باش سۆڭەك جايى» (ئىبرانىي تىلىدا «گولگوتا») دېگەن يەركە باردى. بىلەن ئەسكەرلەر ئەيساغا ئېلىپ كەتتى ۋە ئۇ ئۆز سەلبىنى تاسىپ، «باش سۆڭەك جايى» (ئىبرانىي تىلىدا «گولگوتا») دېگەن يەركە باردى.	يېلاتۇس ئۇنى كېستىكە چىقىرىش ئۆچۈن ئۇلارغا تەھليل قىلدى. شۇنىڭ لەشكەرلەر ئەيسانى ئېلىپ ماڭىدى. ئۇ ئۆز كېستىنى يۈدۈپ، «باش

Reference

Before

After

JHN 19:18	ئۇلار ئۇنى شۇ يەردە يەنە ئىككى كىشى بىلەن تەڭ كېپستىكە تارتىنى؛ بۇ تەرىپىدە بىرسى، ئۇ تەرىپىدە بىرسى ۋە ئىسا ئۇلارنىڭ ئوتتۇرسىدا كېپستىكە تارتىلدى.	ئۇلار ئۇنى شۇ جايىدا كېپستىكە چىقاراتىنى، ۋە ئۇنىڭ بىلەن بىرگە باشقا ئىككى كىشىنى چىقاراتىنى؛ بۇ تەرىپىتە بىر نەيەر، ئۇ تەرىپىتە بىر نەفەر ۋە ئىسا ئۇلارنىڭ ئوتتۇرسىدا بولدى.
JHN 19:19	پلاتۇس تاختىغا ئېلان يېزىپ كېپستىكە بېكىتىپ قويدى. ئۇنىڭغا:- «ناسارەتلەك ئىسا - يەھۇدىيەلارنىڭ يادىشاھى» دەپ يېزىلغاندى.	پلاتۇس بىر تاختقا يازما يېزىپ، كېپستىكە چاپلاپ قويۇپتۇ، ئۇنىڭدا: «نازارەتلەك ئىسا، يەھۇدىيەلارنىڭ يادىشاھى» دەپ يېزىلغان.
JHN 19:20	ئىسا كېپستىلىنىدىغان يەر شەھەرگە يېقىن بولغاچقا، نۇرغۇن يەھۇدىيە تاختىدىكى سۆزلەرنى ئوقۇدۇ. تاختىدىكى سۆزلەر ئىبرانىيچە، لاتىنچە ۋە گېتكچە يېزىقتا يېزىلغاندى.	ئىسا چوڭقۇرانغان ئورنى شەھەرگە ياقىن بولغاچقا، كۆپ يەھۇدىيە تاختىدىكى يېزىقنى ئوقۇپ قالدى. تاختىدا ئىبرانىي، لاتىن ۋە گېتكچە يېزىلغان.
JHN 19:21	شۇڭا يەھۇدىيەلارنىڭ باش كاھىنلىرى پلاتۇسقا: - «يەھۇدىيەلارنىڭ يادىشاھى» دەپ يازماڭ، بەلكى «ئۇ ئۆزىنى مەن يەھۇدىيەلارنىڭ يادىشاھى، دېگەن» دەپ يېزىڭ، - دېبىشتى.	شۇتەرى يەھۇدىيەلارنىڭ باش كاھىنلىرى پلاتۇسقا دېدى: «يەھۇدىيەلارنىڭ يادىشاھى دەپ يازما، بەلكى ئۇ ئۆزىنى يەھۇدىيەلارنىڭ يادىشاھى دەپ دېگەن، شۇنداق يازۇھەت» دېدى.
JHN 19:22	بىراق پلاتۇس جاۋابىن: - يازىدىغاننى يېزىپ بولدۇم! - دېدى.	ئەمما پلاتۇس دەپ: «مەن يېزىپ چىققان نەرسىنى يېزىپ تامام!» دېدى.
JHN 19:23	لەشكەرلەر ئىسالى كېپستىلەنەندىن كېيىن، ئۇنىڭ كېيمىلىرىنى ئېلىپ، ئېلىپ، توڭىك بۆلۈپ، ھەر بىر ئەسكەرگە بىر تەرەپ بەرگەن؛ ئۇلار شۇنداقلا توڭىك بۆلۈپ، ھەر بىر ئەسكەرگە بىر شۇنداقلا توڭىك بۆلۈپ، ھەر بىر ئەسكەرگە بىر تەرەپ بەرگەن؛ ئۇلار ھەم ئىجىدىكى ئۇزۇن كۆڭلەكىنسمۇ ئېلىشتى؛ لېكىن بۇ كۆڭلەك تىكىلمىگەن، ئۇستىدىن ئايىغىفيچە بىر يۇتون توقۇلغاندى.	ئەسكەرلەر ئىسالى كېپستىكە چىقارغانلىقتىن كېيىن، ئۇنىڭ كېيمىلىرىنى ئېلىپ، ئېلىپ، توڭىك بۆلۈپ، ھەر بىر ئەسكەرگە بىر تەرەپ بەرگەن؛ ئۇلار شۇنداقلا توڭىك بۆلۈپ، ھەر بىر ئەسكەرگە بىر شۇنداقلا توڭىك بۆلۈپ، ھەر بىر ئەسكەرگە بىر تەرەپ بەرگەن؛ ئۇلار ھەم ئىجىدىكى ئۇزۇن كۆڭلەكىنسمۇ ئېلىپ كەتكەن؛ بۇ كۆننەك تىكىلمىگەن، ئۇستىدىن ئاسىنفيچە بىر تەرەپ توقۇلغان.
JHN 19:24	شۇنىڭ ئۇچۇن لەشكەرلەر بىر-بىرىگە: - بۇنى يېرتمايلى، بەلكى چەك تارتىشايلى، كىمگە چىقسا شۇ ئالسۇن، - دېبىشتى. بۇ ئىشلار مۇقەددەس يازىمىلاردىكى مۇنۇ سۆزلەر ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇش ئۇچۇن يۇز بەردى: - «ئۇلار مېنىڭ كېيمىلىرىمنى ئۆز ئارسىدا ئولەشتى، مېنىڭ كۆڭلىكىمگە ئېرىشىش ئۇچۇن چەك تاشلاشتى». دەرۋەقە، لەشكەرلەر شۇنداق قىلىشتى.	شۇ ئۇچۇن ئەسكەرلەر بىر-بىرىگە: 'بۇنى يېرتىپ تاشلاشتۇرۇپ قويمايلى، چەك تارتىپ كۆرەيلى، كىمگە چىققان بولسا شۇ ئالغۇ' دېدى. بۇ ئىشلار مۇقەددەس يازىمىلاردا يېزىلغان سۆزلەرنى تولۇق قىلىش ئۇچۇن بولدى: 'ئۇلار مېنىڭ كېيمىلىرىمنى ئارسىدا بۆلۈشتۈرۈپ، مېنىڭ خالايماقىمغا ئۇيغۇن قىلىپ چەك تاشلادى'. ئاندىن، ئەسكەرلەر شۇنداق قىلىدى.
JHN 19:25	ئەسالىنىڭ كېپستىنىڭ يېنيدا ئانسىسى، ئانسىنىڭ سىڭلىسى، كلوياسىنىڭ ئىيالى مەريھم ۋە ماڭداللىق مەريھملەر تۇراتىن.	ئەسكەرلەر بۇ ئىشلارنى قىلىدى. بىراق، ئەسالى ئانسىنىڭ سىڭلىسى، كلوياسىنىڭ ئانسىنىڭ سىڭلىسى، كلوياساننىڭ شاكىرت ئۇنى ئۆز ئۆيىگە ئېلىپ كەتتى.
JHN 19:26	ئىسا ئانسى بىلەن ئۆزى سۆيىدىغان مۇخلىسىنىڭ بىرگە تۇرغانلىقىنى كۆرۈپ، ئانسىغا: - ئى خانىم، مانا سېنىڭ ئوغۇلۇڭ! - دېدى.	ئىسا ئانسى بىلەن ئۆزى سۆيىدىغان شاكىرتىنى بىرگە تۇرۇپ تۇرغانلىقىنى كۆردى ۋە ئانسىغا: «خانىم، مانا سېنىڭ ئوغۇلۇڭ!» دېدى.
JHN 19:27	ئاندىن ئۇ بۇ مۇخلىسىقا: - مانا سېنىڭ ئانالى! - دېدى. شۇندىن ئېتىبارەن، ئۇ مۇخلىس ئۇنى ئۆزىنىڭ ئوغۇزدى.	ئاندىن ئۇ شاكىرتقا: 'بۇ سېنىڭ ئانالى!' دېدى. شۇ ۋاقتىدىن باشلاپ، شاكىرت ئۇنى ئۆز ئۆيىگە ئېلىپ كەتتى.
JHN 19:28	ئاندىن ئەسالى ئەممە ئىشلار تاماملاڭانلىقىنى بىلىپ، مۇقەددەس يازىمىلاردىكى بېشارەت ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇش ئۇچۇن): - ئۇسساپ كەتتىم!	ئاندىن ئەسالى ئەممە ئىشلار تاماملاڭانلىقىنى بىلىپ، مۇقەددەس يازىمىلاردىكى بېشارەت ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇش ئۇچۇن): - ئۇسساپ كەتتىم!
JHN 19:29	ئۇ يەردە سرکە شاراب بىلەن تولدو روڭلاغان بىر كۆزا بار ئىدى. ئۇلار بىر يارچە بۇلۇتىنى سرکە شارابقا چىلاپ، بىر لېپەكگۈل غولىغا باغلاب، ئەسالىنىڭ ئاغزىغا تەڭلىدى.	ئۇ يەردە بىر قاچاق سرکە بىلەن تولغان قاچاق بار edi. ئۇلار بىر يارچە سۇڭقۇچىنى سرکەگە چۈمۈرۈپ، ھىسوب بىلەن ئوراپ، ئەسالى ئاقىزىغا پېتىكلىدى.
JHN 19:30	ئىسا سرکە شاراب ئىچكەندىن كېيىن: 'ھەممە يۇتۇپ كەتتى! دەپ دە،	ئىسا سرکە شاراب ئىچكەندىن كېيىن: 'ھەممە يۇتۇپ كەتتى! دەپ دە،

Reference	Before	After
JHN 19:31	بېشىنى تۆۋەن قىلىپ، روھىنى تايىشۇرۇپ بەردى. ئۇ كۈنى ئۆتۈپ كېتىش ھېيتىنىڭ تەيىارلىق كۈنى بولغاچقا، كىرىستەنلەرنىڭ جەسەتلەرنى شابات كۈندە كېتىتە قالدۇرۇماسلىق ئۆچۈن (شابات كۈنى «ئۇلۇغ كۈن» ھېسابلانغانفاچا) يەھۇدىلار يېلاتۇستىن كىرىستەنلەرنىڭ جەسەتلەرنى كېرىستىن تېزىرەك چۈشۈرۈۋەتىشنى تەلەپ قىلدى.	بېشىنى تۆۋەنگە قوبىدى، روھىنى بەرگەن. ئۇ كۈن پاسخا تەيىارلىق كۈنى بولغاچقا، شابات كۈنى كەلەتۆگە، كىرىستەنلەرنىڭ جەسەتلەرنى كېرىستىتا قالمىسىۇن دەپ، يەھۇدىلار يېلاتۇستىن كىرىستەنلەرنىڭ يۇتلىرىنى سۇرۇپ، جەسەتلەرنى تىز چۈشۈرۈپ ئېلىشنى تەلەپ قىلدى.
JHN 19:32	شۇنىڭ بىلەن لەشكەرلەر بېرىپ ئەيسا بىلەن بىلە كىرىستەنلەرنىڭ بىرېنچى ئاندىن ئىككىنچى ئادەمنىڭ يۇتلىرىنى چاقتى.	شۇ ۋاقت لەشكەرلەر كەلدى، ئەيسا بىلەن بىرگە چوت قىلىنغان بىرېنچى كىشىنىڭ ۋە ئىككىنچى كىشىنىڭ يۇتلىرىنى چاقتى.
JHN 19:33	لېكىن ئەيساغا كەلگەندە، ئۇنىڭ ئاللىقاچان ئۆلگەنلىكىنى كۆردى، شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ يۇتنىنى چاقمىدى.	ئەمما ئەيسا بېرلىكىگە كەلگەندە، ئۇنىڭ ئاللىقاچان ئۆلگەنلىكىنى كۆردى، شۇڭا يۇتنىنى چاقمايدۇ.
JHN 19:34	ئەمما لەشكەرلەردىن بىرى ئۇنىڭ بىقىنغا نەيزىنى سانجىۋىدى، شۇئان قان ۋە سۇ ئېقىپ چىقىتى.	بىر ئەسكەر ئۇنىڭ قەۋىشىگە نەيز بىلەن سۇندى، شۇ ئاندا قان ۋە سۇ ئېقىپ كەتتى.
JHN 19:35	بۇنى كۆرگۈچى سىلەرنىڭ ئىشىنىشىڭلار ئۆچۈن گۇواهلىق بېرىدۇ؛ كۆرگۈچىنىڭ گۇواهلىقى ھەقتۇر، ئۇ ئۆزىنىڭ ئېتقانلىرىنى ھەق دەپ بىلدۇ.	بۇنى كۆرگەن كىشى سىلەر ئىشىنىشى ئۆچۈن، ئۇنىڭ بىر قىلىدۇ؛ ئۇنىڭ گۇواهلىقى ھەق، ئۇ ئۆزىنىڭ سۆزلەرنى ھەق دەپ بىلدۇ.
JHN 19:36-37	بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسى مۇقەددەس يازمىلاردا: «ئۇنىڭ بىر تال سۇڭىكىمۇ سۇندۇرۇلمائىدۇ» ۋە يەنە بىر بېشارەتتە: «ئۇلار ئۆزلىرى سانجىغان ئادەمگە قارايدۇ» دەپ ئالدىن ئېيتتەغانلارنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۆچۈن بۈز بەردى.	بۇ ئىشلار بولدى، چۈنكى يازمى تولۇق قىلىنىشى ئۆچۈن، ئۇنىڭ بىر تال سۇڭىكى سۇندۇرۇلمائىدۇ ۋە باشقا يازمىدا: «ئۇلار سۇندۇرغان كىشىگە قارايدۇ» دەپ ئالدىن دېگەن نەرسىلەرنى رەاللىقا ئايىندۇردى.
JHN 19:38	بۇ ئىشلاردىن كېيىن، ئارىماتىيالىق يۈسۈپ يېلاتۇستىن ئەيسانىڭ جەستىنى ئېلىپ كېتىشنى تەلەپ قىلدى (يۈسۈپ ئەيسانىڭ مەخچىي تۇتاتتى)، يېلاتۇس رۇخسەت بەردى، شۇنىڭ بىلەن يۈسۈپ بېرىپ ئەيسانىڭ جەستىنى ئېلىپ كەتتى.	بۇ ئىشلارنىڭ كېپىنىدا، ئارىماتىيىدىكى يۈسۈپ يېلاتۇستان ئەيسانىڭ جەسىدىن ئېلىپ كېتىشنى orat قىلدى، چۈنكى ئۇ ئەيسانىڭ قوشالقىچىسى ئىدى، لېكىن يەھۇدىلەرنى قورۇپ بۇنى ياشىرغان بولۇپ؛ يېلاتۇس بول قويۇپ بەردى، شۇڭا يۈسۈپ بارىپ ئەيسانىڭ جەسىدىنى ئالدى.
JHN 19:39	بۇرۇن بىر كېچىسى ئەيسانىڭ يېننغا كەلگەن ھېلىقى نىكودىمۇ مۇرمەككى بىلەن سەبەر ئارىلاشتۇرۇلغان خۇشىوپ دورا-دەرماندىن بۈز جىڭچە ئېلىپ، ئۇنىڭ بىلەن بىلە كەلدى.	ئالدىن بىر كېچە ئەيسانىڭ يېننغا كەلگەن نىكودىم، مۇرمەك بىلەن سەبەر قوشۇلغان ياقتۇرغۇچى دەرمەننى يۈز جىڭچە ئېلىپ، ئۇ بىلەن بىرگە كەلدى.
JHN 19:40	ئىككىلەن ئەيسانىڭ جەستىنى يەھۇدىلارنىڭ دەپە قىلىش ئادىتى بويىچە دورا-دەرمانلارنى چىچىپ، كاناپ رەختلەر بىلەن ئوراپ كېپەنلىدى.	ئۇلار ئەيسانىڭ تەننى يەھۇدىلارنىڭ دەفلىنىش ئادىتى بويىچە، داۋا دەرمانلىرىنى سۆرەپ، يەتە رەختلەر بىلەن ئوراپ تۇتۇپ كېپەنلىدى.
JHN 19:41	ئەيسا كىرىستەنلەرنىڭ يەردە بىر باغ بولۇپ، باغانىڭ ئىچىدە تېخى ھېچكىم يەرلەنمىگەن يېڭى بىر بوش يەرلىك بار ئىدى.	ئەيسا سەللەرنىڭ جايىدا بىر باغ بار، باغ ئىچىدە هازىرغا ھېچكىم ياتمىغان يېڭى بوش قېبرە بار.
JHN 19:42	يەھۇدىلارنىڭ تەيىارلىق كۈنى بولغاچقا ۋە بۇ يەرقىن بولغاڭىلىق ئۆچۈن، بۇ يەھۇدىلارنىڭ تەيىارلىق كۈنى بولغاچقا ھەم بۇ يەرلىك يېقىن جايىدا بولغاڭىلىق ئۆچۈن، ئۇلار ئەيسانى شۇ يەرلىك كەۋىدۇ.	يەھۇدىلارنىڭ تەيىارلىق كۈنى تاڭ سەھەرەدە، ماگداللىق مەرىھەم قەبرىگە باردى ۋە قەبرىنىڭ ئاغزىدىكى تاشنىڭ ئېلىپ كېتىلەرنىلىكىنى كۆردى.
JHN 20:1	ھېيتىنىڭ بىرېنچى كۈنى تاڭ سەھەر، ماگداللىق مەرىھەم قەبرىگە باردى ۋە قەبرىنىڭ ئاغزىدىكى تاشنىڭ ئېلىپ كېتىلەرنىلىكىنى كۆردى.	شۇڭا ئۇ يۈگۈرۈپ كەلدى سىمۇن يېتىپ بىلەن ئەيسا سۆيگەن ئۇ كىشىنىڭ يېننغا، ئۇلارغا: «ئۇلار رەبىنى قەبرىدىن يۆتكۈپتىپ، ئۇنى قەيەرگە قويغىنىنى بىلمىدۇق! – دېدى.
JHN 20:2	شۇڭا ئۇ يۈگۈرۈپ كېلىپ سىمۇن يېتىپ سۆيگەن ئۇ كىشىنىڭ مۇخلۇسنىڭ يېننغا كېلىپ، ئۇلارغا: «ئۇلار رەبىنى قەبرىدىن يۆتكۈپتىپ، ئۇنى قەيەرگە قويغىنىنى بىلمىدۇق! – دېدى.	پېتىپ بىلەن باشقا شاگىردد تەرەپتىن چىقىپ، قەبرىگە قاراپ يولغا چىقىتى.
JHN 20:3	يېتىپ بىلەن ھېلىقى مۇخلۇس تاشقىرىغا چىقىپ، قەبرىگە قاراپ يول	

Reference	Before	After
JHN 20:4	ئىككىلەن تەڭ يۈگۈرۈپ ماڭدى، لېكىن ھېلىقى مۇخلىس يېتىرىستىن تېز يۈگۈرۈپ، قېرىگە بىرىنچى بولۇپ يېتىپ باردى.	ئىككىسى بىرگە يۈگۈرۈپ كەتتى، لېكىن ئۇ باشقا شاکىر يېتىرىنى تېز يۈگۈرۈپ ئالدىغا سۈرۈپ، قېرىگە بىرىنچى بولۇپ يەتنى.
JHN 20:5	ئۇ بۈكىشىپ ئىچىگە قاراپ، كاناب كېپەنلەرنىڭ ئۇ يەردە يېيقلقى تۇرغانلىقىنى كۆردى، لېكىن ئىچكىرىگە كىرمىدى.	ئۇ بۈكۈلۈپ ئىچكىگە نەزەر سالدى، كاناب كېپەنلەر يەردە ياتقانلىقىنى كۆردى، لېكىن ئىچكىرىگە كىرمەپ قالدى.
JHN 20:6	ئۇنىڭغا ئەنگىشىپ كەلگەن سىمۇن يېتىرىس بېتىپ كېلىپ، قەبرىگە كىرىدى ۋە ئۇ يەردە يېيقلقى تۇرغان كاناب كېپەنلەرنى،	ئۇنىڭ ئەتسىگە كەلگەن سىمۇن يېتىرىس تېز كەلدى، قەبرىگە كىرىپ، ئۇ يەردە ياتقان كاناب كېپەنلەرنى كۆردى.
JHN 20:7	شۇنداقلا ئەيسانىڭ بېشىغا ئورالغان ياغلىقىنىمۇ كۆردى، ياغلىق كېپەنلەر بىلەن بىر يەردە ئەمەس، بەلكى ئايىرم يەردە يۈگەكلىك تۇراتنى.	شۇنداقلا ئەيسانىڭ بېشىغا قويۇلغان ياغلىقىنىمۇ كۆردى. ياغلىق كېپەنلەر بىلەن بىرگە ئەمەس، بەلكى ئايىرم جاۋادا تەرتىپ قويۇلغان تۇراتنى.
JHN 20:8	ئاندىن قەبرىگە ئاۋۇال كەلگەن ھېلىقى مۇخلىسمۇ قەبرىگە كىرىپ، ئەھۇالنى كۆرۈپ ئىشەندى	ئاندىن ئالدىنلا قەبرىگە كەلگەن ئۇ مۇرۇد، قەبرىگە كىرىپ، ئەھۇالنى كۆرگەندىن كېپىن، ئىشەندى
JHN 20:9	(چۈنكى ئۇلار ئۇنىڭ ئۇلۇمدىن قايتا تىرىلىشىنىڭ مۇقەرەرلىكى ھەققىدە مۇقەددەس يازىمىلاردىكى بېشارەتنى تېخچە چۈشەنمەيتتى).	چۈنكى ئۇلار ئۇنىڭ ئۇلۇمدىن قايتا يېزىلغان، ئۇنىڭ ئۇلۇملىك دۇنيادىن قايتا تۇرۇشىنىڭ زۆرۈرىتىنى چۈشەنمەيتتى.
JHN 20:10	شۇنىڭ بىلەن ئىككىلەن ئۆز تۇرالغۇلىرىغا قايتىشتى.	شۇ ۋاقتىتا ئۇلار ئىككىسى ئۆز ئۆبىلىرىگە قايتىپ كەتتى.
JHN 20:11	ئەمما مەريھم بولسا قەبرىنىڭ سىرتىدا تۇرۇپ يېغلاۋاتاتنى. ئۇ يېغلاپ تۇرۇپ قەبرىنىڭ ئىچىگە ئېكىشىپ قاربۇنى،	بىراق مەريھم قەبرىنىڭ سىرتىدا تۇرۇپ يېغلاۋاتىدۇ.
JHN 20:12	مانا ئاق كىيم كىيگەن ئىككى يەرسىتەت تۇراتنى؛ ئۇلارنىڭ بىرى ئەيسانىڭ جەستى قويۇلغان يەرنىڭ باش تەرىپىدە، يەنە بىرى ئاياغ تەرىپىدە ئولتۇراتنى.	شۇڭا مەريھم يېغلاپ تۇرۇپ، قەبرىگە بۈكۈلۈپ نەزەر سالدى ۋە ئاق كىيملىك ئىككى يەرسىتەنلىكى كۆردى، بىرى ئەيسا جەسىدى قويۇلغان يەرنىڭ باش تەرىپىدە ئولتۇرۇۋاتىدۇ، باشقىسى ئاياق تەرىپىدە.
JHN 20:13	ئۇلار مەريھمدىن: – خانىم، نېمىشقا يېغلايسەن؟ – دەپ سورىدى. – رەبىمنى ئېلىپ كېتىپتۇ، ئۇنى نەگە قويغانلىقىنى بىلەلمەيۋاتىمەن، – دەپ ئۇ ئۇلارغا.	ئۇلار مەريھمەگە سورىدى: ئاپا، نېمىشقا يېغلىسىڭىز؟ ئۇ ئۇلارغا دېدى: رەبىمنى ئېلىپ كەتتى، ئۇنى قايدا قويۇپ قويغانلىقىنى بىلەمەيمەن.
JHN 20:14	ئۇ شۇ سۆزلەرنى ئېيتقاندا، كېپىن بۇرۇلۇپ، ئەيسا شۇ يەردە تۇرغانلىقىنى تۇرغانلىقىنى كۆردى. لېكىن ئۇنىڭ ئەيسا ئىكەنلىكىنى تونالىمىدى.	ئۇ شۇ سۆزلەرنى ئېيتقاندا، كېپىن بۇرۇلۇپ، ئەيسا شۇ يەردە تۇرغانلىقىنى كۆردى. لېكىن ئۇنىڭ ئەيسا ئىكەنلىكىنى تونالىمىدى.
JHN 20:15	ئەيسا ئۇنىڭدىن – خانىم، نېمىشقا يېغلايسەن، كىمن ئىزدەيسەن؟ – دەپ سۈرەتلىكىنى بىلەمەيۋاتىسەن؟» مەريھم ئۇنى باغىان قىلىپ ئۆبىلىنىپ: «ئەگ، ئەگەر ئۇنى سورىدى. مەريھم ئۇنى باغۇھن شۇ، دەپ ئۆبىلاب: – تەقسىر، ئەگەر ئۇنى شۇ جايدىن ئېلىپ كەتكەن بولسىڭىز، قەيەر قويغانلىقىنىڭىزنى ئېيتىپ بەرگەيسىز. مەن ئۇنى ئېلىپ كېتىمەن، – دەپ.	ئەيسا ئۇنى سورىدى: «خانىم، نېمىشقا ئۆچۈن يېغلاۋاتىسەن؟ كىمن ئىزدەۋاتىسەن؟» مەريھم ئۇنى باغىان قىلىپ ئۆبىلىنىپ: «ئەگ، ئەگەر ئۇنى سورىدى. مەريھم ئۇنى باغۇھن شۇ، دەپ ئۆبىلاب: – تەقسىر، ئەگەر ئۇنى شۇ جايدىن ئېلىپ كەتكەن بولسىڭىز، قەيەر قويغانلىقىنىڭىزنى ئېيتىپ بەرگەيسىز. مەن ئۇنى ئېلىپ كەتىمەن.»
JHN 20:16	مەريھم! – دەپ ئەيسا ئۇنىڭغا. مەريھم بۇرۇلۇپلا، ئىرانىي تىلىدا: – راپىونى! – دەپ (بۇ سۆز «ئۆستار» دېكەن مەندە).	ئەيسا ئۇنى: «مەريھم! دەپ. مەريھم قايتىپ، «ئەرىبايم» دەپ.
JHN 20:17	ئەيسا ئۇنىڭغا – مَاڭ ئېسىلىمىغىن! چۈنكى مەن تېخ ئاتامنىڭ يېنىغا چىقىدىم. بېرىپ قېرىنداشلىرىمغا، مېنى «سەلەرنىڭمۇ ئاتاڭلارنىڭ، يەنى مېنىڭ ئاتامنىڭ، سەلەرنىڭ خۇدايىڭلارنىڭ، يەنى مېنىڭ خۇدايىمنىڭ يېنىغا چىقىمەن!» دەيدۇ، – دەپ يەتكۈزگەن، دەپ.	ئەيسا ئۇغا: «ماڭا تۇتۇنما! چۈنكى مەن تېخ ئاتامغا كەتمىگەن. بارىپ قېرىنداشلىرىمغا: مېنىڭ ئاتام، سەلەرنىڭ ئاتاڭلار، مېنىڭ خۇدايىم، سەلەرنىڭ خۇدايىڭلار يېنىغا كېتۈۋاتىمەن، دەپ جاڭ، بەر،» دەپ.
JHN 20:18	شۇنىڭ بىلەن ماڭداللىق مەريھم مۇخلىسلىرىنىڭ يېنىغا بېرىپ، ئۇلارغا: «رەبىن كۆرۈمە!» دەپ، ئەيسا ئۆزىنگە ئېيتىپ بەرگەن سۆزلەرنى ئۇلارغا تولۇق ئۇلارغا يەتكۈزدى.	شۇ ۋاقتىتا ماڭداللىق مەريھم ئەرتلەرگە باردى ۋە ئۇلارغا: «مەن رەبىن كۆرۈمە!» دەپ، ئەيسا ئۆزىنگە ئېيتىپ بەرگەن سۆزلەرنى ئۇلارغا تولۇق توياشتۇردى.
JHN 20:19	شۇ كۈنى كەچتە، يەنى ھېتىنىڭ بىرىنچى كۈنى كەچتە، يەھۇدىلەردىن قورقۇپ،	شۇ كۈن كەچتە، ھېتىنىڭ بىرىنچى كۈنى، يەھۇدىلەردىن قورقۇپ،

Reference	Before	After
JHN 20:20	شاكيرتلار يغىلغان ئويده ئىشكىلەرنى تاقىپ تۇرغانىدى. شۇ ۋاقتى ئىسا قورقانلىقى ئوچۇن مۇخلىسلىرى يغىلغان ئويده ئىشكىلەرنى ھىم تاقىۋالغانىدى، شۇ ۋاقتى، ئىسا كېلىپ ئۇلارنىڭ ئوتتۇرسىدا كۆرۈنۈپ، ئۇرە تۇرغان حالدا ئۇلارغا: – سىلەرگە ئامان-خاتىرجەملەك بولغاي! – دېدى.	شاكيرتلار يغىلغان ئويده ئىشكىلەرنى تاقىپ تۇرۇپ: 'سىلەرگە تىنچلىق بولغاي!' دېدى.
JHN 20:21	بۇنى دەپ، قوللىرىنى ۋە بىقىنى ئۇلارغا كۆرسەتى. شۇنىڭ بىلەن مۇخلىسلىرى بىن كۆرگىنلىك شادلاندى.	ئۇ بۇ سۆزى دەپ، قوللىرىنى ۋە ياننى ئۇلارغا كۆرسەتى. شۇنىڭ بىلەن شاكيرتلار رەب كۆرگەندە تولۇق خۇشال بولدى.
JHN 20:22	شۇڭا ئىسا ئۇلارغا يەنە: – سىلەرگە ئامان-خاتىرجەملەك بولغاي! ئاتا مېنى ئەۋەتكىننەدەك، مەنمۇ سىلەرنى ئەۋەتمەن، – دېدى.	ئىسا يەنە دېدى: 'سىلەرگە سەلام! ئاتا مېنى قانداق ئەۋەتسە، مەنمۇ سىلەرنى شۇنداق ئەۋەتمەن.'
JHN 20:23	بۇ سۆزى ئېتىقادىن كېپىن، ئۇ ئۇلارنىڭ ئوستىگە بىر يۈۋەلەپ: – مۇقەددەس روھنى قوبۇل قىلىڭلار.	بۇ سۆزى دېگەندىن كېپىن، ئۇ ئۇلارغا يۈۋەل سەپا قىلدى ۋە دېدى: 'مۇقەددەس روھنى ئېلىڭلار.'
JHN 20:24	كىمنىڭ گۇناھلىرىنى كەچۈرسەڭلار، ئۇنىڭ گۇناھى كەچۈرۈم قىلىنىدۇ؛ كىمنىڭ گۇناھلىرىنى تۇتۇۋالساڭلار، شۇنىڭ گۇناھى تۇتۇۋېلىنىدۇ! – دېدى.	ئەمما ئون ئىككىلەرنىڭ بىرى، يەنى «قوشكېزەك» دەپ ئاتالغان توماس ئىسا كەلگەندە ئۇلارنىڭ يېنيدا ئەممەس ئىدى.
JHN 20:25	شۇڭا باشقا مۇخلىسلىرى ئۇنىڭغا: – بىز بىنى كۆردۈق! – دېپىشتىن. لېكىن توماس ئۇلارغا: – ئۇنىڭ قوللىرىدا مىخالرنىڭ ئىزىنى كۆرمىگە، مىخالرنىڭ ئىزىغا ئۆز قولۇمنى تېقىپ باقىمىن كۆرگۈزۈپ كۆرمەسەم، هېج نەرسىگە ئىشەنەيمەن! دەپ جاۋاب بەردى.	شۇڭا باشقا شاكيرتلار ئۇغا: 'بىز بەبىمىزنى كۆردۈق!' دەپ دېدى. لېكىن توماس ئۇلارغا: 'ئۇنىڭ قوللىرىدىكى مىخ ئىزلىرىنى كۆرمەسەم، مىخ ئىزلىرىگە بارماقىمن سۇرۇپ باقالمىسام ۋە بىقىنغا قولۇمنى كۆرگۈزۈپ كۆرمەسەم، هېج نەرسىگە ئىشەنەيمەن!' دەپ جاۋاب بەردى.
JHN 20:26	سەكىز كۈندىن كېپىن، مۇخلىسلىرى يەنە شۇ ئۆي ئىجىدە جەم بولغاندا، توماسمۇ ئۇلار بىلەن بىللە ئىدى. ئىشكىلەر تاقاقيقىق تۇرسىمۇ، ئىسا كېلىپ ئۇلارنىڭ ئارسىدا تۇرۇپ: – سىلەرگە ئامان-خاتىرجەملەك بولغاي!	سەكىز كۈندىن كېپىن، شاكيرتلار يەنە ئۇ ئويده جەجىت بولۇپ تۇرغاندا، توماس ئۇلار بىلەن بىرگە بار، ئىشكىلەر قىيناق قىلىغان بولسىمۇ، ئىسا كېلىپ ئۇلارنىڭ ئوتتۇرسىدا تۇرۇپ: 'سىلەرگە تىنچلىق بولسۇن!' دېدى.
JHN 20:27	ئاندىن ئۇ توماسقا: – بارمىقىڭىنى بۇ يەرگە تەڭكۈزۈپ، قوللىرىمغا قارا. قولۇڭنى ئۆزىتىپ، بىقىنماغا تېقىپ، گۇماندا بولماي، ئىشەنگۈچى بولغان!	كېپىن ئۇ توماسقا دېدى: بارمىقىڭىنى بۇ يەرگە قويۇپ كۆر، قوللىرىمنى كۆزەت. قولۇڭنى سوزۇپ، بىلىمگە تۆتۈپ كۆر، گۇمان قىلما، ئىشەن!
JHN 20:28	توماس ئۇنىڭغا: – مېنىڭ رەبىم ھەم مېنىڭ خۇدايمىسىن! – دەپ دەپ جاۋاب بەردى.	توماس ئۇنىڭغا: 'مېنىڭ رەبىم، مېنىڭ خۇدايمىسان!' دەپ دەپ دېدى.
JHN 20:29	ئىسا ئۇنىڭغا: – مېنى كۆرگەنلىك ئوچۇن ئىشەندىك. كۆرمەي تۇرۇپ ئىشەنگۈچىلەر بەختلىكتۇرا! – دېدى.	ئىسا ئۇنىڭغا: مېنى كۆرگەنگە ئىشەندىك. كۆرمەستىن ئىشەنگەنلەر بەختلىك! دېدى.
JHN 20:30	ئىسا مۇخلىسلىرىنىڭ ئالدىدا بۇ كىتابتا خاتىرلەنەمگەن باشقان نۇرغۇن مۆجزىزلىك ئالامەتلەرنىمۇ كۆرسەتى.	ئىسا شاگىدلەرنىڭ ئالدىدا بۇ كىتابتا يېزلىمىغان باشقان كۆپ مۇجىزەلەرنىمۇ كۆرسەتى.
JHN 20:31	لېكىن مۇشۇلار سىلەرنى ئەيسانىڭ مەسىھ، شۇنداقلا خۇدانىڭ ئوغلى ئىكەنلىكىگە ئىشەنسۇن ھەم بۇ ئارقىلىق ئۇنىڭغا ئېتقاد قىلىپ، ئۇنىڭ ئىسمى نامى ئارقىلىق ھاياتلىققا ئېرىشىسۇن، دەپ يېزلىدى.	بۇلار يېزلىدى، چۈنكى سىلەر ئىسا مەسىھ بولۇپ، خۇدا ئوغلى ئىكەنلىكىگە ئىشىنىڭلار، شۇڭا ئۇنىڭغا ئېتقاد قىلىپ، ئۇنىڭ ئىسمى بىلەن ھايات تايىقلى بولىدۇ.
JHN 21:1	ئاندىن، ئىسا تېپرىياس دېڭىنىڭ يېنيدا شاگىدلەرغا قايتا كۆرۈندى. بۇ بىر قېتىم كۆرۈندى. ئۇنىڭ بۇ قېتىمىقى كۆرۈنۈشى مۇنداق بولدى:	ئاندىن، ئىسا تېپرىياس دېڭىنىڭ يېنيدا شاگىدلەرغا قايتا كۆرۈندى. بۇ قېتىم كۆرۈنۈشى شۇنداق بولدى:
JHN 21:2	سىمون يېتىپ، ئىككىلىك دەپ ئاتالغان توماس، گاللىيەدىكى كانا تەرىتىن سىمون يېتىپ، «قوشكېزەك» دەپ ئاتالغان توماس، گاللىيەدىكى ناتانىيەل، زەيدە ئىشەنگىلەرنىڭ تۇرۇپىنى. كانالىق ناتانىيەل، زەيدە ئىشەنگىلەرنىڭ تۇرۇپىنى.	سىمون يېتىپ، ئىككىلىك دەپ ئاتالغان توماس، گاللىيەدىكى كانا تەرىتىن سىمون يېتىپ، «قوشكېزەك» دەپ ئاتالغان توماس، گاللىيەدىكى ناتانىيەل، زەيدە ئىشەنگىلەرنىڭ تۇرۇپىنى.

Reference	Before	After
JHN 21:3	سمون پیتروس: مهن بېلق تۇتقلى بارىمەن، – دېدى. كۆيچىلىك: بىز سەن بىلەن بىرگە بارىمىز، دېپىشتى. ئۇلار تاشقا چىقىپ، كېمىگە چىقىپ، كېمىگە ئولتۇردى، لىكىن شۇ بىر كېچە هېجنەرسە تۇتالمىدى.	سمون پیتپر: مهن بېلق تۇتىشقا كەتىمەن، دېدى. باشقىلار: بىز سەن سەن بىلەن بىلەن بىلەن بارىمىز، – دېپىشتى. ئۇلار تاشقا چىقىپ، كېمىگە چىقىپ، كېمىگە سۇكېچە بىچ نەرسە تۇتالمىدى.
JHN 21:4	تالڭ ئاتاي دېگىندە، ئەيسا قىرغاققا تۇراتتى، بىراق مۇخلىسلار ئۇنىڭ ئەيسا ئىكەنلىكىنى بىلمىدى.	سەھەر بولغاندا، ئەيسا سوڭغا تۇرۇپ قالدى، بىراق مۇرىدىلىرى ئۇنىڭ ئەيسا ئىكەنلىكىنى تونۇشماپتۇ.
JHN 21:5	شۇڭا ئەيسا: – باللار، سىلەردە يېڭۈدەك بىر نەرسە يوققۇ؟ – دەپ سورىدى. – يوق، – دەپ جاۋاب بەردى ئۇلار.	ئەيسا سورىدى: باللار، سىلەردە بېلق بارمۇ؟ ئۇلار جاۋاب بەردى: يوق.
JHN 21:6	ئەيسا ئۇلارغا – تورنى كېمىنىڭ ئوڭ تەرەيىكە تاشلاڭلار، شۇنداق قىلسالىلار بېلق تۇتىپ ئېلىڭلار، دېدى. شۇڭا ئۇلار تورنى شۇ ياققا تاشلاپ، شۇنداق كۆپ بېلق تۇتىكى، ھەتا تورنى تارتىپ چىقىرالماي قالدى.	ئەيسا ئۇلارغا: تورنى كېمىنىڭ ئوڭ تەرەيىكە تاشلاڭلار، بۇنى قىلسالىلار
JHN 21:7	ئەيسا سوّيىگەن شاگىد پېترغا: بۇ رەب! دېدى. سمون پېتىر بۇنى ئاڭلىغاندا، ئەيسا سوّيىگەن مۇخلىس پیتروسقا: – بۇ رەبقۇ! – دېدى. سمون پیتروس ئۇنىڭ ئەيسا ئىكەنلىكىنى ئاڭلاپ، تونىنى ئۆزىگە يۈگەپ (چۈنكى بېلىنىڭ ئاستى ياللاڭ ئىدى) ئۆزىنى دېڭىزغا تاشلىدى.	ئەيسا سوّيىگەن شاگىد پېترغا: بۇ رەب! دېدى. سمون پېتىر بۇنى ئاڭلىغاندا، ئەيسا سوّيىگەن مۇخلىس پیتروسقا: – بۇ رەبقۇ! – دېدى. سمون پیتروس كېيىمنى ئۆزىگە ياساب، دېڭىزغا سەكىپ كىرىدى.
JHN 21:8	قىرغاققا يېراق ئەممەس، تەخمىنەن ئىككى يۈز گەز يېراققا تۇرۇپتۇ، شۇنىڭ قىرغاققىن ئانپە يېراق ئەممەس بولۇپ، تەخمىنەن ئىككى يۈز گەز يېراقلىقىتا بولغاچقا، قالغان مۇخلىسلار بېلق بىلەن تولغان تورنى تارتىپ كىچىك كېمىسى بىلەن قىرغاققا كەلدى.	ئۇچۇن باشقىلاشقا شاكىرتلار بېلق بىلەن تولغان تورنى تارتىپ، كىچىك كېمىسى بىلەن قىرغاققا كەلدى.
JHN 21:9	ئۇلار قىرغاققا چىققاندا، شاخاردىن يېقىلغان، ئۇستىدە بېلق قويۇقلۇق گۈلخانى ۋە ناننى كۆردى.	ئۇلار سوّاواق qa چىققاندا، تەر تاللاپ يېقىلغان گۈلخان بىلەن ئۇستىدىكى بېلق ۋە ناننى كۆردى.
JHN 21:10	ئەيسا: – ئەمدى تۇتقان بېلىقىڭلاردىن ئەكلىڭلار، – دېدى.	ئەيسا: ‘هازىر تۇتقان بېلىقىڭلارنى ئېلىپ كېلىڭلار،’ دېدى.
JHN 21:11	سمون پیتروس كېمىگە چىقىپ، تورنى قىرغاققا تارتىپ چىقاردى. تور بېلىقلار بىلەن دولاي كەتكەن، جەمئىي بىر يۈز ئەللەك ئۆچ بېلىق بار ئۆز ئەللەك ئۆچ بېلىق بار ئۆنچە كۆپ بولسىمۇ، تور يېرىلىمىغاندى.	سمون پیتپر كېمىگە كېرىپ، تورنى قىرغاققا تارتىپ كەلدى. تور چوڭ بېلىقلار بىلەن دولاي كەتكەن، جەمئىي بىر يۈز ئەللەك ئۆچ بېلىق بار، بېلىق چوڭ بېلىقلار بىلەن تولغان بولۇپ، جەمئىي بىر يۈز ئەللەك ئۆچ بېلىق بار ئۆنچە كۆپ بولسىمۇ، تور يېرىلىمىغاندى.
JHN 21:12	ئەيسا: – كېلىڭلار، ناشتا قىلسالىلار، – دېدى. مۇخلىسلارنىڭ ئىچىدىن ھېچكىم ئۇنىڭدىن ‘سەن كىم سەن؟’ دەپ سورايمىدى. چۈنكى ئۇلار بۇنىڭ رەب چۈنكى ئۇلار ئۇنىڭ رەب ئىكەنلىكىنى بىلدى.	ئەيسا دېدى: ‘كېلىڭلار، تاماق بېڭلەر،’ مۇرىدىلىرى ئىچىدىن ھېچكىم ئۇنىڭدىن ‘سەن كىم سەن؟’ دەپ سورايمىدى. چۈنكى ئۇلار بۇنىڭ رەب ئىكەنلىكىنى تولا بېلىپ قالدى.
JHN 21:13	ئەيسا ناننى ئېلىپ ئۇلارغا بەردى ۋە بېلىقلارنىمۇ ئوخشاش ئېلىپ بەردى.	ئەيسا ناننى ئېلىپ ئۇلارغا بەردى ۋە بېلىقلارنىمۇ ئوخشاش ئېلىپ بەردى.
JHN 21:14	مانا بۇ ئەيسانىڭ ئۇلگەندىن كېپىن تېرىلىپ، ئۆزىنى مۇخلىسلىرىغا ئۆچىنچى قېتىم ئايان قىلىشى ئىدى.	ما بۇ ئەيسانىڭ ئۇلگەندىن كېپىن تېرىلىپ، ئۆزىنى هەمللىرىگە ئۆچىنچى قېتىم كۆرۈنۈپ كەتلى.
JHN 21:15	ئۇلار ناشتا قىلغاندىن كېپىن، ئەيسا سمون پېتپرستىن: – يۈنۈنىڭ ئوغلى سمون، سەن مېنى بۇلاردىنمۇ چوڭقۇر سوّيەمسەن؟ – بېتر سۈردى. – شۇنداق رەب، مېنىڭ سېنى سۆيىدىغافانلىقىمىنى سەن بىلىسەن! – دېدى پیتروس. ئەيسا ئۇنىڭغا: ئۇنداقتا، قوزلىرىمنى ئوتلىتىپ باق! – دېدى.	ئۇلار تاماق قىلغان كېپىن، ئەيسا سمون پېتپرستىن: «يۈنۈنىڭ ئوغلى سمون، سەن مېنى بۇلاردىنمۇ چوڭقۇر سوّيەمسەن؟» بېتر بالسى سمون، سەن مېنى بۇلاردىنمۇ چوڭقۇر سوّيەمسەن؟ بېتر جاۋاب بەردى: «ھەئە، رەب، مەن سېنى سۆيىدىغافانلىقىمىنى سەن بىلىسەن!» ئەيسا دېدى: «شۇنداقتا، قويى باللىرىمنى قارشىلاپ تۇت!»
JHN 21:16	ئۇ قابىتا سورىدى: «سمون، يۇنۇنىڭ بالسى، مېنى سوّيەمسەن؟» بېتر ئۇ ئىككىنچى قېتىم يەنە ئۇنىڭدىن: – يۇنۇنىڭ ئوغلى سمون، مېنى سۆيەمسەن؟ – دەپ سورىدى. بېتپرستىن: – شۇنداق، رەب، مېنىڭ سېنى سۆيىدىغافانلىقىمىنى بىلىسەن، – دېدى. ئەيسا ئۇنىڭغا: ئۇنداقتا، قويى باللىرىمنى قارشىلاپ تۇت! دېدى: «ئاندا، قويىلارنى قارا.»	ئۇ قابىتا سورىدى: «سمون، يۇنۇنىڭ بالسى، مېنى سوّيەمسەن؟» بېتر جاۋاب بەردى: «ھەئە، رەب، سېنى سۆيىدىغافانلىقىمىنى بىلىسەن،» ئەيسا سېنى سۆيىدىغافانلىقىمىنى بىلىسەن، – دېدى. ئەيسا ئۇنىڭغا: ئۇنداقتا، قويىلارنى باق! – دېدى.

Reference	Before	After
JHN 21:17	<p>ئۇچىنچى قېتىم ئۇنىڭدىن يەنە: – يۇنىسىنىڭ ئوغلى سىمون، مېنى سۆيىھەسەن؟ – دەپ سورىدى. يېتىرۇس ئەيسانىڭ ئۇچىنچى قېتىم ئۇزىدىن: مېنى سۆيىھەسەن؟ دەپ سورىغانلىقىغا كۆڭلى يېرىم بولۇپ: – رەب، سەن ھەممىنى بىلىسەن، سېنى سۆيىدىغانلىقىمنىمۇ بىلىسەن، – دېدى. ئەيسا ئۇنىڭغا: ئۇنداقتا، قويمىرىمن ئوتلات.</p>	<p>ئۇچىنچى قېتىم سورىدى: «يۇنىسىنىڭ بالىسى سىمون، مېنى سۆيىھەسەن؟» يېتىرۇس ئەيسا بۇنى ئۇچىنچى قېتىم سورىغاندا كۆڭلى يەس بولۇپ: «رەب، سەن ھەنرەسىنى بىلىسەن، سېنى سۆيىدىغانلىقىمنىمۇ بىلىسەن، – قارا». چوقۇم، چوقۇم، ساڭا بۇنى دەيمەن: ياشلىقتا سەن ئۆزۈڭ بېلىڭى باغلاب، بەرھەق، ساڭا شۇنى ئېيتىپ قويايىكى، ياش ۋاقتىڭدا بېلىڭى ئۆزۈڭ باغلاب، قېيەرگە باراي دېسەڭ شۇ يەرگە ماڭاتىڭى؛ لېكىن قايدا بارغۇچى بولساڭ شۇ يەرگە باراتىڭى؛ لېكىن ياشانغاندا قوللىرىڭى تارتىپ تۇرۇپ، باشقۇ بارى سېنى باغلاب، خالىمىغان يەرگە ئېلىپ كېتىدۇ. ياشانغاندا، قوللىرىڭى ئۆزىتىسەن ۋە باشقۇ بىرسى سېنى باغلاب، سەن خالىمايدىغان يەرگە ئېلىپ كېتىدۇ، – دېدى.</p>
JHN 21:18	<p>ئەيسا بۇ سۆزى يېتىرۇنىڭ قانداق ئۆلۈم بىلەن خۇدا شەرەپ كەلتۈرىدىغانلىقىنى ئېنىق بىلدۈرۈش ئۆچۈن ئېتىتىن. ئاندىن، ئۇنىڭغا يەنە: – ماڭا ئەگەشكۈچى بولغۇن، – دېدى.</p>	<p>ئەيسا بۇ سۆزى يېتىرۇنىڭ قانداق ئۆلۈم بىلەن خۇدا شەرەپ قىلىدىغانلىقىنى ئېنىق كۆرسىتىش ئۆچۈن دېدى. كېيىن ئۇغا: «ماڭا ئەگىشچى بولغۇن، دېدى.</p>
JHN 21:19	<p>يېتىرۇس كەيىنگە بۇرۇلۇپ، ئەيسا سۆيىدىغان مۇخلىسىنىڭ ئەگىشىپ كېلىۋاتقانلىقىنى كۆردى (بۇ مۇخلىسى كەچلىك تاماقتا ئەيسانىڭ قۇچىقىغا يۆلىنىپ: «ئى رەب، سېنى تۇتۇپ بىرىدىغان كەمددۇ» دەپ سورىغان يادەم مۇخلىسى ئىدى).</p>	<p>يېتىرۇس قايتىپ بۇرۇلۇپ، ئەيسا سۆيىدىغان شاكىرىتىڭ ئۇلارنىڭ كېيىنىدە كېلىۋاتقانلىقىنى كۆردى، بۇ شاكىرت تاماق ۋاقتىدا ئەيسانىڭ يانغا ياتىپ: «ئى رەب، سېنى سەتىۋەتكەن كىم؟» دەپ سورىغان يادەم ئىدى.</p>
JHN 21:20	<p>يېتىرۇس ئەگەر مەن قايتا كەلگۈچە ئۇنىڭ تۇرۇپ قېلىشىنى خالىسام، سېنىڭ ئەگەركەن بۇلۇدۇ؟ دەپ سورىدى.</p>	<p>يېتىرۇس ئۇنى كۆرگەندە، ئەيسىگە: «ئى رەب، بۇ كىشى نېمە بولىدۇ؟» دەپ سورىدى.</p>
JHN 21:21	<p>ئەيسا ئۇنىڭغا: ئەگەر مەن قايتا كەلگۈچە ئۇنىڭ تۇرۇپ قېلىشىنى خالىساممۇ، سېنىڭ بۇنىڭ بىلەن نېمە كارىڭى؟! ماڭا ئەگەشكۈچى بولغۇن، – دېدى.</p>	<p>ئەيسا ئۇغا: ئەگەر مەن كەلگەچە ئۇ تۇرۇپ قېلىشىنى خالىسام، سېنىڭ بۇغا نېمە ئىشىڭ بار؟ سەن ماڭا ئەگىش؟ دېدى.</p>
JHN 21:22	<p>بۇنىڭ بىلەن قېرىنداشلار ئارسىدا «ھېلىقى مۇخلىسى ئۆلمەيدۇ» دېگەن كەپ تارقالدى. لېكىن ئەيسا يېتىرۇسقا: «ئۇ ئۆلمەيدۇ» دېمگەندى، بەلكى يەقەت: «ئەگەر مەن قايتا كەلگۈچە ئۇنىڭ تۇرۇپ قېلىشىنى خالىساممۇ، سېنىڭ بۇنىڭ بىلەن نېمە كارىڭى؟!» دېگەندى.</p>	<p>بۇ ئىش بىلەن، قېرىنداشلار ئارسىدا «ئۇ شاكىرت ھېچقانداق ئۆلمەيدۇ» دېگەن كەپ تەرەپلىنىپ كەتتى. لېكىن ئەيسا يېرغا: «ئۇ ئۆلمەيدۇ» دېمگەن، بەلكى: «ئەگەر مەن قايتىپ كەلگەن كەپ كە ئۇ تۇرۇپ قېلىشىنى خالىسام، سەن بۇنىڭ بىلەن نېمە ئالاقىڭ بار؟» دېگەن.</p>
JHN 21:23	<p>بۇنىڭ بىلەن قېرىنداشلار ئارسىدا «ھېلىقى مۇخلىسى ئۆلمەيدۇ» دېگەن كەپ تارقالدى. لېكىن ئەيسا يېتىرۇسقا: «ئۇ ئۆلمەيدۇ» دېمگەندى، بەلكى يەقەت: «ئەگەر مەن قايتا كەلگۈچە ئۇنىڭ تۇرۇپ قېلىشىنى خالىساممۇ، سېنىڭ بۇنىڭ بىلەن نېمە كارىڭى؟!» دېگەندى.</p>	<p>بۇ ئىشلارغا گۇواهلىق قىلغۇچى ۋە بۇ ئىشلارنى يېزىپ قالغان كىشى شۇ بولىدۇ. بىز ئۇنىڭ سۆزىنىڭ ھەقىقىي ئىكەنلىكىنى بىلىملىز.</p>
JHN 21:24	<p>ئەيسا بۇلاردىن باشقۇ نۇرغۇن ئىشلارنىنىمۇ قىلغانىدى؛ ئەگەر ئۇلارنىڭ ھەممىسى بىر-بىرلەپ يېزىلغان بولسا، مېنىڭچە يېزىلغان كىتابلار يۇتۇن ئالەمنىڭ ئۆزىگە سىغمىتتى!</p>	<p>ئەيسا بۇلاردىن باشقۇ نۇرغۇن ئىشلارنىنىمۇ قىلغان كىتابلار يۇتۇن ئاييرىم يېزىپ چىقىلاسا، مەن يېكىر قىلىمەن كىتابلارنى يۇتۇن دۇنيا سېلىلەلمەيدۇ. ئامىن.</p>
JHN 21:25	<p>ئى هۆرمەتلىك تېئوفيلوس، مەن دەسلەپ يازغان بايان ئەيسا ئۆزى تاللىغان روسوُلارغا مۇقەددەس روھ ئارقىلىق ئەمەللەرنى تاپشۇرۇپ ئاسماңغا كۆتۈرۈلگەن كۈنگۈچە بولغان ئۇنىڭ بارلىق ئەمەللەرى ھەم بارلىق تەلەم بېرىشلىرىنىڭ باشلانمىسى توغرىسىدا ئىدى.</p>	<p>ئى هۆرمەتلىك تېئوفيلوس، مەن ئالدىن يېزىپ كەتكەن كىتابىمدا ئەيسا ئۆزى تاللىغان روسوُلارغا مۇقەددەس روھ ئارقىلىق ئەمەللەر بەرگەن ۋاقتىتن باشلاپ، ئاسماڭغا كېتىپ كەتكەن كۈنگە قەدەر بولغان ئۇنىڭ ھەممە ئىشلىرى ۋە ھەممە ئۆچۈتچە كلىرىنى سۈرەتتەپ يېزىپ كەتتىم.</p>
ACT 1:1-2	<p>ئۇ نازاب-ئوقۇبەتلەرنى تارتقانىدىن كېيىن، ئۇلۇغا كۆپ ئىسپاتلار بىلەن ئۆزىنىڭ تىرىك ئىكەنلىكىنى كۆرسەتكەن؛ قىرىق كۈن بۇيى كۆرۈنگەن بولۇپ، خۇدانىڭ يادشاھلىقىغا ئاشت ئىشلار توغرۇلۇق سۆزلەپ بەرگەن؛</p>	<p>ئۇ ئازاب-قىينىچىلقلارنى يېشىگەندىن كېيىن، دوستلىرىغا كۆپ دەلىلەر بىلەن ئۆزىنىڭ تىرىپ كەتكەنلىكىنى كۆرسەتكەن؛ قىرىق كۈن بۇيى كۆرۈنگەن بولۇپ، خۇدا يادشاھلىقى توغرۇلۇق ئىشلارنى سادلاشتۇرۇپ سۆزلەپ بەرگەن؛</p>
ACT 1:3	<p>ئۇ ئازاب-ئوقۇبەتلەرنى تارتقانىدىن كېيىن، ئۇلۇغا كۆپ ئىسپاتلار بىلەن ئۆزىنىڭ تىرىك ئىكەنلىكىنى كۆرسەتكەن؛ قىرىق كۈن بۇيى كۆرۈنگەن بولۇپ، خۇدانىڭ يادشاھلىقىغا ئاشت ئىشلار توغرۇلۇق سۆزلەپ بەرگەن؛</p>	<p>ئۇ ئازاب-قىينىچىلقلارنى يېشىگەندىن كېيىن، دوستلىرىغا كۆپ دەلىلەر بىلەن ئۆزىنىڭ تىرىپ كەتكەنلىكىنى كۆرسەتكەن؛ قىرىق كۈن بۇيى كۆرۈنگەن بولۇپ، خۇدا يادشاھلىقى توغرۇلۇق ئىشلارنى سادلاشتۇرۇپ سۆزلەپ بەرگەن؛</p>

Reference	Before	After
ACT 1:4	وھ ئۇلار بىلەن جەم قىلىنغاندا مۇنداق ئەمر قىلدى: – «پېرۇسالىمدىن ئاپىرىلماي، سىلەر مەندىن ئاكلىغان، ئاتىنىڭ ۋەدىسىنى كۆتۈڭلار.	ۋە ئۇلار بىلەن بىرگە بولغاندا، مۇشۇنداق دەپ بۇيرۇق بەردى: «پېرۇسالىمدىن كەتمەڭلار، سىلەر مەندىن ئاكلىغان، ئاتا ئاتىنىڭ ۋەدىسىنى سەۋەر قىلىپ كۆتۈڭلار.»
ACT 1:5	چۈنكى يەھيا سۇدا چۆمۈلدۈرگەن، لېكىن سىلەر بولساڭلار كۆپ كۆنلەر ئۆتىمەي مۇقەددەس روھتا چۆمۈلدۈرلەسىلەر.»	چۈنكى يەھيا سۇ بىلەن چۆمۈشتۈرگەن، لېكىن سىلەر كۆپ كۆن ئۆتىمەي مۇقەددەس روھ بىلەن چۆمۈشتۈرۈلەسىلەر.
ACT 1:6	رسۇللار ئۇنىڭ بىلەن جەم قىلىنغاندا، ئۇنىڭدىن: – ئى رەب، سەن مۇشۇ ۋاقتى ئىسرايىلنىڭ يادىشاھلىقىنى ئەسلىگە كەلتۈرمە كەچىمۇسەن؟ – دەپ سوراشقا باشلىدى.	ئېرسۇللار ئۇ بىلەن يغلىپ، سوراپ باشلىدى: ئى رەب، سەن ھازىر بۇ ۋاقتى ئىسرايىلنىڭ يادىشاھلىقىنى قايىتا كەلتۈرمە مىسەن؟
ACT 1:7	ئۇ ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – ئاتا ئۆز هوقوقۇغا ئاساسەن بېكتىكەن ۋاقتى- يەيتلەرنى سىلەرنىڭ بىلىش نېسىۋەڭلەر يوق.	ئۇ ئۇلارغا دېدى: «ئاتا ئۆز هوقوقۇ بىلەن بەلگىلەن ئۆقىتىپ كەلتۈرگەن ۋاقتى- يەيتلەرنى سىلەر بىلىشكە ئېھتىياجىڭلار يوق.»
ACT 1:8	بىراق مۇقەددەس روھ ئۆستۈڭلەرغا چۈشكەندە سىلەر كۈچ-قۇدرەتكە ئىگە بولسىلەر، پېرۇسالىپ، يۇتون يەھۇدىيە ۋە سامارىيە بوبىچە ھەم جاھاننىڭ چەتلېرىگىچە ماڭا گۇۋاھچى بولسىلەر.	ئەممە، مۇقەددەس روھ سىلەرگە كەلگەندە، سىلەر كۈچ-قۇۋۇھتكە ئىگە بولسىلەر، پېرۇسالىپ، يۇتون يەھۇدىيە ۋە سامارىيە بوبىچە، شۇنداقلا دۇنيانىڭ ھەر قايسى جايلىرىغا ماڭا گۇۋاھلىق قىلىسىلەر.
ACT 1:9	ئۇ بۇ سۆزلەرنى قىلىپ بولۇپ، ئۇلار قاراپ تۇرغاندا كۆتۈرۈلدى، بىر يارچە بولۇت ئۇنى ئارىغا ئالدى-دە، ئۇ ئۇلارنىڭ نەزىرىدىن غايىب بولدى.	ئۇ بۇ سۆزلەرنى ئېيتىپ بولغاندا، ئۇلار قاراپ تۇرغاندا، ئۇ ئاسمانغا كۆتۈرۈلۈپ كەتنى، بىر يارچە بولۇت ئۇنى ئۇلارنىڭ كۆزىدىن يوشۇردى، شۇڭا ئۇ ئۇلارنىڭ كۆزىدىن غايىب بولدى.
ACT 1:10	ئۇ ئاسمانغا كۆتۈرۈلگەندە، ئۇلار كۆزلىرىنى كۆكە تىكىپ قاراشقاندا، مانا توپيۇقسىز ئۇلارنىڭ يېنىدا ئاق كىيمى كېيگەن ئىككى ئادەم يەيدا بولۇپ:	ئۇ ئاسمانغا كۆتۈرۈلگەندە، ئۇلار كۆزلىرىنى آسمانغا تىكىپ قاراشقاندا، توپيۇقسىز ئۇلارنىڭ يېنىدا ئاق كىيمىلىك ئىككى كىشى كۆرۈنۈپ قالدى.
ACT 1:11	ئەي گاللىيەلىكلەر، نېمىشقا شۇ يەردە تۈرۈپ ئاسمانغا قاراپ قالدىڭلار؟ ئەيسا – ئەي گاللىيەلىكلەر، نېمىشقا شۇ يەردە تۈرۈپ ئاسمانغا قاراپ قالدىڭلار؟ سىلەرنىڭ ئالدىدا ئاسمانغا كۆتۈرۈلۈپ كەتكەن بولغاندا، ئۇ شۇ قانداق بولسا، شۇنداق قايتىپ كېلىدۇ، دېدى.	كاللىيەلىكلەر، نېمىشقا شۇ يەردە تۈرۈپ ئاسمانغا قاراپ قالدىڭلار؟ ئەيسا – ئەي گاللىيەلىكلەر، نېمىشقا شۇ يەردە تۈرۈپ ئاسمانغا قاراپ قالدىڭلار؟ سىلەرنىڭ ئالدىدا ئاسمانغا كۆتۈرۈلۈپ كەتكەن بولغاندا، ئۇ شۇ قانداق بولسا، شۇنداق قايتىپ كېلىدۇ، دېدى.
ACT 1:12	ئاندىن ئۇلار پېرۇسالىمغا يېقىن، ئۇنىڭدىن بىر چاقىرىمچە يېرالقلىقتى كېيتۇن تېغىدىن يېرۇسالىمغا قايتىپ كەلدى.	كېىس ئۇلار زەيتۇن تېغىدىن يېرۇسالىمغا قايتىپ كەلدى، چۈنكى زەيتۇن تېغى پېرۇسالىمغا ياقىن جايىدا، يەقەت بىر چاقىرىم قەدەر بىراق.
ACT 1:13	ئۇلار شەھەرگە كېرىپ، ئۆزلىرى تۇرۇۋاتقان ئۆيىنلەن ئۆستۈنکى قەۋەتسىدىكى بىر ئۆيىگە چىقىتى. شۇ يەردە بېتىرۇس، يۇھانتا، ياقۇپ، ئاندىرىياس، فىلىپ، توماس، بارتولوماي، ماتتا، ئالفاينىڭ ئوغلى ياقۇپ، «مىللەتپەرۋەر» سىمۇن ۋە يەنە بىر ياقۇپنىڭ ئوغلى يەھۇدا بار ئىدى.	ئۇلار شەھەرگە كېرىپ، ئۆزلىرى تۇرۇۋاتقان ئۆيىنلەن ئۆستىنى قەۋەتسىگە چىقىتى. شۇ جايىدا بېتر، يوهان، ياقۇپ، ئاندىرىي، فىلىپ، توماس، بارتولوماي، ماتتا، ئالفاينىڭ ئوغلى ياقۇپ، مىللەتچى سىمۇن ۋە باشقا ياقۇپ ئوغلى يەھۇدا بار ئىدى.
ACT 1:14	بۇلار بىر جان بىر دىل بولۇپ ئۆزۈلۈرمە يېرىلىپ دۇئا-تىلاؤھەت قىلىشتى؛ بۇ ئىشتى بىر يەرگە جەم بولغانلاردىن بىرقانچە ئايال، جۈملىدىن ئېسنانىڭ ئانسىسى مەرىيەم ھەمدە ئېسنانىڭ ئىنىلىرىمۇ بار ئىدى.	ئۇلار بىرگە بىر دىل بولۇپ، ھەمىشە دۇئا قىلىپ تۇرۇشتى، بۇ يېغلىلىشتا بەزى ئاياللار، ئېسنانىڭ ئانسىسى مەرىيەم ۋە ئېسنانىڭ قارداشلىرىمۇ بار ئىدى.
ACT 1:15	بۇلۇشقاڭلار بىر يۇز يېگىرمىگە يېقىن ئىدى) مۇنداق دېدى: شۇ كۆنلەرنىڭ بىرىدە، يېرۇس قېرىنداشلار ئوتتۇرسىدا ئۆرە تۇرۇپ (جەم	ئۇ كۆنلەر دە، يېتىر قېرىنداشلار ئوتتۇرسىدا تۇرۇپ، جەم بولغان كىشىلەر بىر شۇ كۆنلەرنىڭ بىرىدە، يېرۇس قېرىنداشلار ئوتتۇرسىدا ئۆرە تۇرۇپ (جەم يېگىرمىغا يېقىن بولۇپ، مۇنداق دېدى:
ACT 1:16	– قېرىنداشلار، ئېسنان ئۇتقانلارغا يول باشلىغۇچى بولغان يەھۇدا هەقىدە مۇقەددەس روھنىڭ بۇرۇن داۋۇت ئارقىلىق ئالدىن ئېتىقان مۇقەددەس يازمىلاردىكى سۆزلىرى ئەمەلگە ئېشىشى مۇقررەر ئىدى.	قېرىنداشلار، يەھۇدا هەقىتا، ئۇ ئېسنانى ئۇتۇپ كەتكەنلەرگە يول كۆرسەتكەن بولۇپ، مۇقەددەس روھ داۋۇت ئارقىلىق ئالدىن دېگەن مۇقەددەس يازمىلارنىڭ سۆزلىرىنىڭ ئەمەلگە ئاشىشى كېرەك ئىدى.
ACT 1:17	چۈنكى يەھۇدا مۇ ئارىمىزدىن بىرى ھېسابلانغان ۋە خۇدانىڭ بۇ خىزمىتدىن نىسۇنىسى بار ئىدى	چۈنكى يەھۇدا بىزنىڭ ئارىدا سانالدى ۋە بۇ خىزمەتتە ئۇنىڭ ئۇلوشى بار ئىدى.

Reference	Before	After
ACT 1:18	ئۇنىڭ يامان ئىشىدىن كەلگەن يۇلى بىلەن بىر تەرەپ يەر ئېلىپ قويۇيتنى، ئۇ قىلغان قەبەلەكىنىڭ ئىئامىدىن ئېرىشكەن يۇلغا بىر يارچە يەر شۇ يەرde بېشى ئالدىدا ساقىلىپ يىقىلغان، ئىچى تولۇق چىداب كەتكەن؛ سېتىۋالغانىدى، ئۇ شۇ يەرde بېشىچىلاپ يېقىلىپ، ئۆچەي-قېرىنى چۇۋۇلۇپ كەتتى؛	ئۇنىڭ يامان ئىشىدىن كەلگەن يۇلى بىلەن بىر تەرەپ يەر ئېلىپ قويۇيتنى، ئۇ قىلغان قەبەلەكىنىڭ ئىئامىدىن ئېرىشكەن يۇلغا بىر يارچە يەر شۇ يەرde بېشى ئالدىدا ساقىلىپ يىقىلغان، ئىچى تولۇق چىداب كەتكەن؛ سېتىۋالغانىدى، ئۇ شۇ يەرde بېشىچىلاپ يېقىلىپ، ئۆچەي-قېرىنى چۇۋۇلۇپ كەتتى؛
ACT 1:19	بۇ ئىش بېرۇسالىمغا تەھەممە كىشىگە بىلىنسىپ كەتتى، شۇڭا ئۇلار ئۇ بىلەن «ھاقەلدەما» دەپ ئاتاپ قالدى. بۇ سۆز «قان تۆكۈلگەن يەر» دېگەنلىكتۇر.	بۇ ئىش بېرۇسالىمغا تەھەممە كىشىگە بىلىنسىپ كەتتى، شۇڭا ئۇلار ئۇ بىلەن «ھاقەلدەما» دەپ ئاتاپ قالدى. بۇ سۆز «قان تۆكۈلگەن يەر» دېگەنلىكتۇر.
ACT 1:20	چۈنكى زەبۇر كىتابىدا يېھۇدا ئۇچۇن دېگەن بۇ گەيلەر تولۇق بولدى: «ئۇنىڭ چۈنكى زەبۇردا يەھۇداغا قارتىلغان مۇنۇ سۆزلىرى يۆتۈلگەن: – ئۇنىڭ تۇرالغۇسى چۈلگە ئايلانسىۇن، ئۇنىڭدا ھېج تۇرۇغۇچى بولمىسىۇن!» ۋە «ئۇنىڭ پىتهكچىلىك ئورنىنى باشقا بىرى ئالىپ كېتىش كېرەك!»	چۈنكى زەبۇر كىتابىدا يېھۇدا ئۇچۇن دېگەن بۇ گەيلەر تولۇق بولدى: «ئۇنىڭ چۈنكى زەبۇردا يەھۇداغا قارتىلغان مۇنۇ سۆزلىرى يۆتۈلگەن: – ئۇنىڭ تۇرالغۇسى چۈلگە ئايلانسىۇن، ئۇنىڭدا ھېج تۇرۇغۇچى بولمىسىۇن!» ۋە «ئۇنىڭ پىتهكچىلىك ئورنىنى باشقا بىرى ئالىپ كېتىش كېرەك!»
ACT 1:21-22	شۇنىڭ ئۇچۇن، ئەيسا قايتا تۇرغانلىقىغا بىز بىلەن بىرگە گۇۋاھلىق قىلىش شۇنىڭ ئۇچۇن، بىر ئىسانىڭ تېرىلگەنلىكىگە بىز بىلەن تەڭ گۇۋاھلىق باشلاپ، ئەيسا ئاسماغا كۆتۈرۈلگەن كۈنگە قەدەر، تولا ۋاقت بىز بىلەن يۈرگەن كۈنلەرde، يەھيا پەيغەمبەردىن چۆمۈلدۈرۈشنى قوبۇل قىلغان كۈندىن باشلاپ تاكى ئاسماغا كۆتۈرۈلگەن كۈنگەچە بىز بىلەن باشتنى- ئاخىر بىلە بولغان كىشىلەردىن بولۇشى كېرەك، – دېدى.	شۇنىڭ ئۇچۇن، بىر كىشىنى تاللاپ ئېلىش زور. بۇ كىشى يوخانىنىڭ چۆمۈشىدىن بېرىشى ئۇچۇن، بىر ئىسانىڭ تاللىشىمىز كېرەك. بۇ كىشى ئەيسا ئارىمىزدا باشلاپ، ئەيسا ئاسماغا كۆتۈرۈلگەن كۈنگە قەدەر، تولا ۋاقت بىز بىلەن يۈرگەن كۈنلەرde، يەھيا پەيغەمبەردىن چۆمۈلدۈرۈشنى قوبۇل قىلغان بىرگە بولغان كىشى بولۇشى كېرەك.
ACT 1:23	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار يۇسۇپ (يەنە بارساپاس دەيمۇ ئازالغان، يەنە بىر ئىسمى يۇستۇس) بىلەن ماتتىياس دېگەن ئىككى كىشىنى بېكىتىپ، مۇنداق دۇئا قىلىشتى:	ئاندىن ئۇلار ئىككى كىشىنى تەكلىپ قىلدى: يۇسۇپ (بارساپاس دەپ ئازالغان، يۇستۇس دەيمۇ) بىلەن ماتتىياس.
ACT 1:24-25	– سەن، ئى ھەممە ئادەمنىڭ، قەلبىنى بىلگۈچى يەرەردىگار! يەھۇدا تېبىلىپ بۇ خىزمەت ۋە روسۇلۇقتىن يالغانغا كەتتى ۋە ئۆزىگە تەبىيالانغان جايغا باردى. هازىر، بۇ يەرگە كەتتى. ئەمدى ئۇ تاشلاپ قويغان خىزمەت ۋە روسۇلۇقتىن نېسىۋىسىگە ئىگە بولۇشقا بۇ ئىككىلەندىن قايىسىسىنى تاللىغانلىقىڭىن كۆرسەتكە يېسەن!	سىز، ھەر بىر ئادەمنىڭ قەلبىنى بىلدىغان! يەھۇدا بۇ خىزمەت ۋە روسۇلۇقتىن يالغانغا كەتتى ۋە ئۆزىگە تەبىيالانغان جايغا باردى. هازىر، بۇ ئىككىسىدىن قايىسىسىنى تاللىغانلىقىڭىزنى كۆرسەتىپ، بۇ خىزمەت ۋە روسۇلۇقتىن ئالىدىغان كىشىنى بەلگىلەڭ!
ACT 1:26	ئاندىن ئۇلار بۇ ئىككى كىشىگە چەك تاشلىۋىدى، چەك ماتتىياسقا چىقىتى. شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئون بىر روسۇل بىلەن بىر قاتاردىن ئورۇن ئالغان هېسابلاندى.	ئاندىن ئۇلار بۇ ئىككى كىشى ئۇچۇن قۇرئا تاشلىدى، قۇرئا ماتتىياسقا چىقىتى. شۇڭا ئۇ ئون بىر روسۇل بىلەن بىرگە كېرىپ كەتتى.
ACT 2:1	يېتىكىست كۈنى تولۇق كەلگەندە، بارلىق ئادەملەر بىر ھالەتە، بىر ئورنىدا ئەمدى «ئورما ھېبىت» كۆنسىڭ ۋاقتى-سائىتى توشقاندا، بۇلارنىڭ ھەممىسى يېرۇسالىمدا بىر يەرگە جەم بولغانىدى.	يېتىكىست كۈنى تولۇق كەلگەندە، بارلىق ئادەملەر بىر ھالەتە، بىر ئورنىدا ئەمدى «ئورما ھېبىت» كۆنسىڭ ۋاقتى-سائىتى توشقاندا، بۇلارنىڭ ھەممىسى يېرۇسالىمدا بىر يەرگە جەم بولغانىدى.
ACT 2:2	ئاسمانىدىن تۆيۈقسىز كۈچلۈك شامال قاقداندەك بىر ئاۋااز كەلدى، شۇ ئاۋااز ئولتۇرۇۋاتقان ئۆيىنى بىر ئالدى.	كۆكتىن كۆتۈشىسىز كۈچلۈك شامال قاقداندەك بىر ئاۋااز كەلدى، شۇ ئاۋااز ئولتۇرۇۋاتقان ئۆزىنى تولدۇرى.
ACT 2:3	ئوت يالقۇندەك تىلار ئۇلارغا كۆرۈنۈپ، ئۇلارنىڭ ھەرسىنىڭ ئۆستىگە تارقىلىپ قوندى.	ئوت يالقانلىق تىلدار ئۇلارغا كۆرۈنگەن، ھەرسىنىڭ ئۆستىگە تارقىلىپ تۆۋاشتى.
ACT 2:4	ئۇلارنىڭ ھەممىسى مۇقەددەس روھقا تولدۇرۇلۇپ، روھ ئۇلارغا سۆز ئاتا قىلىشى بىلەن ئۇلار نامەلۇم تىلداردا سۆزلىگىلى تۇردى.	ئۇلارنىڭ ھەممىسى مۇقەددەس روھ بىلەن تولۇپ كەتتى، روھ ئۇلارغا سۆز دېگەنچە، باشقا تىلدار بىلەن سۆزلەپ كەتتى.
ACT 2:5	ئۇ چاغدا، يېرۇسالىمدا ئاسمانى ئاستىدىكى بارلىق ئەللەردىن كەلگەن نۇرغۇن ئىخلاسمەن يەھۇدى ئەرلەرمۇ تۇرۇۋاتقاندى.	بۇ ۋاقتىنا، يېرۇسالىمدا، دۇنيا بويىچە ھەر قايىسى جايىلدىن كەلگەن كۆپ ئىيمانلىق يەھۇدى كىشىلەر ھام باشايۋاتىدۇ.
ACT 2:6	ئەمدى ئېتىقادچىلارنىڭ بۇ ئاۋاازى ئاڭلىنىپ، توب-توب ئادەملەر شۇ يەرگە جەم بولۇشتى ھەمدە ئېتىقادچىلارنىڭ ئۆزلىرى تۇرۇشلۇق جايىدىكى تىلداردا سۆزلىشىۋاتقانلىقىنى ئاڭلاپ، تېڭرەقاپ قېلىشتى.	بۇ ئاۋاازنى ئاڭلىغاندا، خەلق شۇ جايغا يېغلىپ كەتتى ۋە ھەر بىرى ئېتىقادچىلارنىڭ ئۆز تىلىدا سۆزلىۋاتقانلىقىنى ئاڭلاپ، ھەيران بولدى.

Reference	Before	After
ACT 2:7	ئۇلار ھەيران بولۇپ تەئەججۈلىنىپ: – قاراڭلار، سۆزلىشىۋاتقانلارنىڭ ھەممىسى گاللىيەللىكەرغا؟	ئۇلار ھەيران بولۇپ تەۋەر كەتتى: قاراڭ، سۆزلىگەنلەرنىڭ ھەممىسى گاللىيەللىكەرغا؟
ACT 2:8	قانداقلارچە ئۇلارنىڭ بىزنىڭ ئانا يۇرتىمىزدىكى تىللەرىمىزدا سۆزلىشىۋاتقانلىقىنى ئاڭلاۋاتقاندىمىز؟	ئۇلار قانداق ئىشقا كەلدى كى، بىزنىڭ ھەرىمېز ئۆز تىلىمىزدا، يەنى تولغان تىلىمىزدا ئاڭلاۋاتىشىمىز؟
ACT 2:9	ئارىمىزدا ىارتىيالار، مېدىئالار، ئېلاملار، شۇنداقلا مېسىوپوتامىيە، يەھۇدىيە، كاپادوكىيا، يونتۇس، ئاسپىا،	بىزنىڭ ئارىدا ىارتىيالق، مېدىيالق، ئېلاملىق ئادەملەر، شۇنداقلا مېسىوپوتامىيەدىكىلەر، يەھۇدىيەدىكىلەر، كاپادوكىيادىكىلەر، يونتۇستا، ئاسپىيادىكىلەر بار
ACT 2:10-11	فرىگىيە ھەم يامفلىيە، مىسر، لۇئىيەنىڭ كۇرىنىگە بېقىن جايىلىرىدىن بۇ يەردە مېيمان بولۇۋاتقان رىمىقلار – يەھۇدى بولسۇن، دىننى تەرەيتىن كەلگەنلەر، شۇنىڭدەك مۇشۇ يەردە مۇساپىر بولۇپ تۇرۇۋاتقان رىم شەھىرىدىن كەلگەنلەر – يەھۇدىيلار بولسۇن، تەۋرات ئېتقادىغا كىرگەنلەر بولسۇن، كېتىلار ۋە ئەرەبلىر بولسۇن، ھەممىز ئۇلارنىڭ خۇدانىڭ قىلغان ئۇلۇغ ئەمەللەرنى بىزنىڭ ئانا تىللەرىمىزدا سۆزلەۋاتقانلىقىنى ئاڭلاۋاتىمىز! – دېپىشتى.	كېرىپ كەتكەنلەر بولسۇن، كېتىلار ياكى ئەرەبلىر بولسۇن، بىز ھەممىز ئۇلارنىڭ خۇدا قىلغان چوڭ ئىشلىرىنى بىزنىڭ ئۆز تىلىمىزدا سۆزلەۋاتقانلىقىنى ئاڭلاۋاتىمىز!
ACT 2:12	ئۇلار ھاڭ-تاك قېلىپ ئالاقزادىلىك بىلەن بىر-بىرىگە: – بۇ زادى قانداق ئىشتۇ؟ – دېپىشتى.	ئۇلار ھەممىسى ھەيران قالدى ۋە شاھىشات بولدى، بىر-بىرىگە: 'بۇ نېمە بولۇش مۇمكىن؟' دەپ سۆزلەشتى.
ACT 2:13	ئەمما بەزىلەر: – بۇلار يېڭى شاراب بىلەن ئوبدانلا مەست بولۇپ قايتۇ! دەپ مەسخىرە قىلىشتى.	ئەمما بەزى كىشىلەر: 'بۇلار يېڭى شاراب ئىچىپ مەست بولۇپ كەتتى! دەپ ھەجۋى قىلىدى.
ACT 2:14	ئەمما يېتىرۇس قالغان ئون بىرەيلەن بىلەن ئورنىدىن تۇرۇپ، ئاۋازىنى كۆتۈرۈپ كۆچىلىككە مۇنداق دېدى: – ئەي يەھۇدىيەدىكىلەر ۋە پېرۇسالېمدا بارلىق تۇرۇۋاتقانلار! بۇ ئىش سىلەرگە مەلۇم بولغا يىكى، سۆزلىرىمكە قۇلاق سېلىڭلەر!	ئەمما يېتىپ باشقۇ ئون بىر كىشى بىلەن بىرگە تۇرۇپ، ئاۋازىنى بالدۇر قىلىپ، خەلقنىڭ ئالىدىدا دېدى: «ئەي يەھۇدىيەدىكىلەر ۋە پېرۇسالېمدا ياشَاۋاتقانلار! بۇ نەرسە سىلەرگە ئاشكارا بولسۇن، سۆزلىرىمنى قىزغىن ئەستە تۇتۇڭلار!»
ACT 2:15	بۇلار سىلەر ئۆيلىغاندەك مەست ئەمەس، چۈنكى ھازىر يەقەت ئەتىگەن سائەت توققۇز بولدى.	بۇلار سىلەر ئۆيلىغاندەك مەست ئەمەس، چۈنكى ھازىر تەك ئەتىگەن سائەت توققۇز بولدى.
ACT 2:16	ئەمەلىيەتتە بۇ دەل يوئىل يېغەمبەر ئارقىلىق ئالدىن ئېتىلغان شۇ ئىشتۇرۇ:	ئەمما بۇ، يوئىل يېغەمبەر ئارقىلىق ئالدىن دەپ كەتكەن نەرسىدۇر: خۇدا دېدى: «مەن ئاخىرقى كۈنلەرde روھىمنى ھەممە خەلق ئۇستىگە سۇيىامەن؛ سىلەرنىڭ ئوغۇل-قىزلىرىڭلار يېغەمبەرلىك قىلىپ سۆزلەيدۇ، سىلەرنىڭ يىكتىلىرىڭلار كۆزگە كەلگەن ئالامەتلەرنى كۆرۈشچە بولىدۇ؛ سىلەرنىڭ قىزلىرىڭلار ئالامەت چۈش كۆرۈشچە بولىدۇ؛
ACT 2:17	– خۇدا مۇنداق دېدى: «مەن ئاخىرقى كۈنلەرde ئۆز روھىمنى بارلىق ئەت ئىگىلىرى ئۇستىگە قۇيىمەن؛ سىلەرنىڭ ئوغۇل-قىزلىرىڭلار ۋەھىيلك بېشارەت يەتكۈزىدۇ، سىلەرنىڭ يىكتىلىرىڭلار غايىيانە ئالامەت كۆرۈنۈشلەرنى كۆردىۇ؛ سىلەرنىڭ قىزلىرىڭلار ئالامەت چۈشلەرنى كۆردىۇ؛ بەرھەق، شۇ كۈنلەرde قۇللەرىم ئۇستىگىمۇ، دېدەكلىرىم ئۇستىگىمۇ روھىمنى قۇيىمەن، ئۇلار بېشارەت يەتكۈزىدۇ.	شۇ ۋاقتىن، ئۇلار يېغەمبەرلىك قىلىدۇ. سۇيىامەن، ئۇلار يېغەمبەرلىك قىلىدۇ.
ACT 2:18	مەن يۇقىرىدا ئاسمانلاردا كارامەت ئىشلار، تۆۋەندە، زېمىندا مۆجزىزلىك ئالامەتلەرنى، قان، ئوت، ئىس-تۆتكە تۆۋرۇكلىرىنى كۆرسىتىمەن.	مەن ئاسمان ئۇستىدە ئەجەب ئىشلارنى، زېمىن تۆۋەندە ئالامەتلەرنى، قان، ئوت، تۆتكە بۇلۇتلارنى كۆرسەتەمەن.
ACT 2:20	رەبنىڭ ئۇلۇغ ھەم كارامەت-شەرەپلىك كۈنى بولىمغۇچە، قۇياش قاراڭغۇلۇققا، ئاي قانغا ئايلاندۇرۇلدى.	رەبنىڭ چوڭ ۋە ئالامەت كۈنى كەلگەچكە، قۇياش قاراڭغۇچۇ بولىدۇ، ئاي قانغا ئۆزگەردى.
ACT 2:21	ھەم شۇ چاغدا شۇنداق ئەمەلگە ئاشسۇرۇلدىۇكى، رەبنىڭ نامىنى چاقرىپ نىدا قىلغانلارنىڭ ھەممىسى قۇتقةزۇلدى.	شۇ ۋاقتىتا بۇلار ئەمەلگە ئاشىدۇ؛ رەبنىڭ ئىسمى بىلەن چاقرىنغان ھەر قانداق كىشى قۇتقةزۇلدى.
ACT 2:22	ئەي ئىسرايىللار، مۇشۇ سۆزلەرنى ئاڭلاڭلار، ناسارەتلىك ئېيسا بولسا، خۇدا	ئىسرايىللار، بۇ سۆزلەرنى ئاڭلاڭلار، ناسارەتلىق ئېيسا، خۇدا سىزلىرىگە

Reference	Before	After
ACT 2:23	كۈچلۈك ئىشلەر، كارامەتلەر ۋە مۇشەنەتلەر بىلەن ئىسپاتلىغان بىر كىشى، ئاراڭلاردا ئۇ ۋارقىلىق كۆرسەتكەن قۇدۇرەتلىك ئەمەللەر، كارامەتلەر ۋە مۇجيزىلىك ئالامەتلەر بىلەن سىلەرگە تەستىقلەغان بىر زات – بۇ ئىشلار -هەممىڭلارغا مەلۇم -	ئۇ كىشىنى خۇدا ئالدىن بەلكىلىگەن بىلان ۋە بىلەن بويىچە سىلەرگە تەسلىم ئۇ كىشى حۇدانىڭ بېكىتكەن مەقسىتى ۋە ئالدىن ئالىلا بىلىش بويىچە قىلغان، سىلەر قانۇنسىز كىشىلەر ئارقىلىق ئۇنى سەللىب ئۆلتۈرگەنلەر.
ACT 2:24	لېكىن خۇدا ئۇنى ئۆلۈمنىڭ ئازابلارنىڭ ئىلکىدىن ئازاد قىلىپ قايىتا تىرىلدۈردى. چۈنكى ئۆلۈمنىڭ ئۇنى تۇتقۇن قىلىشى ھەرگىز مۇمكىن لەمەس.	ئەمما خۇدا ئۇنى ئۆلۈم ئازابىدىن قۇتۇلدۇرۇپ، يەنە تىرىلدۈردى. چۈنكى ئۆلۈم ئۇنى ھېچقانداق تۇتۇپ تۇرالىمىدى.
ACT 2:25	داۋۇت زەبۇردا ئۇ توغرۇلۇق مۇنداق ئالدىن ئېيتقان: «مەن يەرۋەردىگارنى ھەردايىم كۆز ئالدىمدا كۆرۈپ كېلىۋاتىمەن؛ ئۇ ئوڭ يېنىمدا بولغاچقا، مەن ھەرگىز تەۋەرنەمەيمەن.	داۋۇت زەبۇردا بۇ ھەقىنە مۇنداق دەپ ئالدىن سۆزلەپ كەتكەن: «مەن يەرۋەردىگارسا ھەمىشە كۆزۈمنىڭ ئالدىدا تۇتۇپ كېلىۋاتىمەن؛ ئۇ مەنمۇنچە ئوڭ تەرەپتە تۇرغاچقا، مەن ھېچقانداق تەۋەرنەمەيمەن.»
ACT 2:26	شۇ ئۆچۈن يۇرەكىم شاد بولدى، گەيم خۇشاللىق بىلەن سۆزلەيدۇ؛ بەدىنىم شۇڭا مېنىڭ قەلبىم خۇشالاندى، مېنىڭ تىلىم شادلىنىپ يايىدى؛ مېنىڭ تېنىم ئومىد-ئازارزو ئىچىدە تۇرىدۇ؛	شۇ ئۆچۈن يۇرەكىم شاد بولدى، گەيم خۇشاللىق بىلەن سۆزلەپ كەتكەن: «مەن ئۆمىد ئىچىدە تۇرۇپ قالدى.
ACT 2:27	چۈنكى سەن جېنىمنى جەھەنەمەتتە قالدۇرمائىسەن، سېنىڭ مۇقەددەس مۇقەددەس بولغۇچۇڭغا چىرىشلەرنى كۆرگۈزمەيسەن.	چۈنكى سەن جېنىمنى جەھەنەمەتتە قالدۇرمائىسەن، سېنىڭ مۇقەددەس كىشىڭىگە چىرىشمىنى كۆرسەتمەيسەن.
ACT 2:28	سەن ماڭا ھايات يوللىرىنى كۆرسەتكەنسەن؛ ھۇزۇرۇڭ بىلەن مېنى شاد- خۇرالىققا تولۇپ تاشقۇزىسىن.«	سەن ماڭا ھايات يوللىرىنى كۆرسەتكىش؛ سىز بىلەشكەندە مېنى شادلىق ۋە خۇراماڭغا تولدۇرساڭ.
ACT 2:29	ئى قېرىنداشلار، مەن سىلەرگە داۋۇت ياترىپ ياخىن ھەققىدە ئۆچۈق ۋە قەتىي قېرىنداشلار، مەن ئاتىمىز پادىشاھ داۋۇت توغرۇلۇق ھېچ ئىككىلەنەمەي شۇنى ئېيتىمەنكى، ئۇ ئۆلدى ۋە ئۇنىڭ قەبرىسى بۇگۇنكى كۈنگىچە ئازارمىزدا بار.	سۆزلەش ئۆچۈن هووقۇم بار: ئۇ ئۆلگەن ۋە دەف قىلىنغان، ۋە ئۇنىڭ قىبىرى بۇگۇنكى كۈنگە قەدر بىزنىڭ ئىچىدە تۇرۇپتۇ.
ACT 2:30	ئەمدى ئۇ يەيفەمبەر بولۇپ، خۇدانىڭ ئۇنىڭ تەختىگە ئۆلتۈرۈشقا ئۆز يۇشتىدىن بىرىھىلەننى تۇرۇزۇشقا قەسىم بىلەن ۋەدە بەرگەنلىكىنى بىلەتتى.	ئۇ يەيفەمبەر بولۇپ، خۇدا ئۇنىڭ يۇشتىدىن كەلگەن كەرىپ بىلەن، تەن تەرەپلىك، مەسەنەن قايىتا تىرىپ ئۇنىڭ تەختىغا ئۆلتۈرۈزۈشقا قەسىم بىلەن ۋەدە بەرگەنلىكىنى تولا بىلىپتۇ.
ACT 2:31	ئۇ مەسەنەنىڭ ئۆلگەندىن كېيىن تىرىلدۈرۈلدىغىننى ئالدىن ئالىلا كۆرۈپ يەتكەن ۋە بۇ مۇناسۇھەت بىلەن مەسەنەنىڭ تەھتىسارادا قالدۇرۇلمادىغىننى ۋە تېنىنىڭ چىرىمەيدىغىننى تىلغا ئالغان.	ئۇچۇن مەسەنەنىڭ ئۆلۈك دۇنياسدا قالدۇرۇلمىغىنى ۋە تېنى چىرىمەيدىغىننى ئېيتقان.
ACT 2:32	خۇدا بۇ ئەيسا نى تىرىپ كەتتى، بىز ھەممىلىرىمىز بۇنىڭ گۇواھلىرى بولۇپ خۇدا دەل بۇ ئەيسانى ئۆلۈمدىن تىرىلدۈردى، ۋە ھەممىمىز بۇ ئىشنىڭ گۇۋاھچىلىرىمىز.	خۇدا بۇ ئەيسانى تىرىپ كەتتى، بىز ھەممىلىرىمىز بۇنىڭ گۇواھلىرى بولۇپ خۇدا دەل بۇ ئەيسانى ئۆلۈمدىن تىرىلدۈردى، ۋە ھەممىمىز بۇ ئىشنىڭ تۇرۇپ.
ACT 2:33	ئۇ خۇدانىڭ ئوڭ يېنىدا شان-شەرەپ ئىچىدە ئۆلتۈرۈزۈلۈپ، شۇنداقلا ئاتا ۋەدە قىلغان مۇقەددەس روھنى قوبۇل قىلىپ، ھازىر كۆرۈۋاچقان ھەم ئاكلاۋاچقانلىرىڭلارنى تۆكۈپ بىزەرگە چۈشۈردى.	ئۇ خۇدا تەرەپلىك ئوڭ تەرەپكە يۇقىرى كۆتۈرۈلۈپ، ئاتا تەرەپلىك ۋەدە قىلغان مۇقەددەس روھنى ئالغان ۋە شۇنىڭ بىلەن ھازىر سىلەر كۆرۈپ تۇرغان ۋە ئاكلاپ تۇرغان نەرسىلەرنى سۈيۈپ چۈشۈرگەن.
ACT 2:34-35	چۈنكى داۋۇت ئەرشكە چىققان ئەمەس؛ لېكىن ئۇ مۇنۇ سەزەلرنى زەبۇردا ئېيتقان: – بېرۋەردىگار مېنىڭ رەببىمگە ئېيتتىكى: – «مەن سېنىڭ دۇشمەنلىرىنىڭنى تەختىپەرلەر كىلىمغۇچە، مېنىڭ ئوڭ يېنىدا ئۆلتۈرۈن!».«	چۈنكى داۋۇت ئەرشكە چىققان، بەلكى ئۇ زەبۇردا دېگەن: «خۇدا مېنىڭ رەببىمگە دېدىك: «سېنىڭ دۇشمەنلىرىنىڭنى پاڭلارنىڭ ئۆچۈن ئەۋىزلىك قىلىپ قويغۇچە، مېنىڭ ئوڭ تەرەپ limd ئۆلتۈر!»
ACT 2:36	شۇنىڭ ئۆچۈن، يۇتكۈل ئىسرائىل جەمەتدىكىلەر شۇنى قەتىي بىلسۈنلىكى، خۇدا سىلەركىستىلىگەن دەل، ئۇشىو ئەسازى، ھەم رەب ھەم مەسىھ قىلغان!	شۇڭا، ھەممە ئىسرايىل ئادەملەرى، بۇنى ئېنىق بىلەڭلار: خۇدا سىلەر سەللىگەن بۇ ئەسازى، ھەم رەب ھەم مەسىھ قىلغان!

Reference	Before	After
ACT 2:37	قىلىپ تىكىلىدى!». بۇ سۆزلەرنى ئاڭلۇخاندا، ئۇلارنىڭ يۈرەكلىرى چاق نېيەس قالدى ۋە پېتىرۇس بۇ سۆزلەر ئاڭلۇغۇنلارنىڭ يۈرىكىگە سانجىلغاندەك قاتتىق تەگكەن بولۇپ بىلەن باشقا روسوُلارغا: ئى قېرىنداشلار، بىز نېمە قىلىش كېرەك؟ دەپ سوراشتى.	پېتىر ئۇلارغا: توبىا قىلىڭلار، ھەر بىرلىڭلار ئەيسا مەسھىنىڭ ئاتىدا گۇناھلىرىڭلار كەچۈرۈلۈشى ئۈچۈن سۇغلاق قىلىڭلار ۋە بۇنى قىلسائڭلار، خۇدا سەۋىغىسى بولغان مۇقەددەس روھ سىلەرگە كېلىپ قالدۇ.
ACT 2:38	پېتىرۇس ئۇلارغا: - توۋا قىلىڭلار، ھەرىرىڭلار ئەيسا مەسھىنىڭ نامىدا گۇناھلىرىڭلارنىڭ كەچۈرۈم قىلىنىشى ئۈچۈن چۆمۈلدۈرۈشنى قوبۇل قىلىڭلار ۋە شۇنداق قىلسائڭلار خۇدانىڭ ئىلتىپاتى بولغان مۇقەددەس روھ سىلەرگە ئاتا قىلىنىدۇ.	چۈنكى بۇ ۋەدە سىلەرگە ۋە سىزلەرنىڭ باللىرىڭلارغا، ئۇزاقتا تۈرۈۋاتقانلارنىڭ ھەممىسىگە، يەنى يەرۋەردىگار خۇدا يىمىز ئۆزىگە چاقىرغانلارنىڭ ھەممىسىگە ئاتا قىلىنىدۇ.
ACT 2:39	چۈنكى بۇ ۋەدە سىلەرگە ۋە سىلەرنىڭ باللىرىڭلارغا، يېراقتا تۈرۈۋاتقانلارنىڭ ھەممىسىگە، يەنى يەرۋەردىگار خۇدا يىمىز ئۆزىگە چاقىرغانلارنىڭ ھەممىسىگە ئاتا قىلىنىدۇ.	پېتىرۇس يەنە بەزى باشقا سۆزلەر بىلەن ئۇلارنى ئاڭلاتتى ۋە ئۇلارغا: «ئۆزىگلارنى بۇ چىلاپ نەسلمىدىن قۇتۇلدۇرۇڭلار» دەپ توختىدى.
ACT 2:40	پېتىرۇس يەنە نۇرغۇن باشقا سۆزلەر بىلەن ئۇلارنى ئاگاھلاندۇرۇپ ئۇلارغا: - سىلەر ئۆزىگلارنى بۇ ئىپلاس دەۋەدىن قۇتۇقۇزۇڭلارا - دەپ جېكىلىدى.	ئۇنلىك سۆزىنى قوبۇل قىلغانلار سۇغا چۆمۈلدۈرۈلدى. شۇ كۈن جامائەتكە تەخمىنەن ئۈچ مىڭ كىشى قوشۇلدى.
ACT 2:41	شۇنىڭ بىلەن ئۇنلىك سۆزىنى قوبۇل قىلغانلار چۆمۈلدۈرۈلۈشتى. شۇ كۈنى جامائەتكە قوشۇلغانلار ئۈچ منىچە كىشى ئىدى.	ئۇلار روسوُلارنىڭ ئۆگىتىگە، ئىشەنچلىكلىرىنىڭ بېرىلىك-دوستلۇقىغا، نان سۇرۇشقا ۋە دۇئا قىلىشقا تولا مەشغۇل بولدى.
ACT 2:42	ئۇلار ئۆزلىرىنى ئىزچىل حالدا روسوُلارنىڭ تەلمىگە، ئېتىقادچىلارنىڭ بېرىلىك-ھەممە مەملىكىگە، ناننى ئوشتوشقا ۋە دۇلارغا بېغىشلىدى.	ھەممە كىشى قورققان بولۇپ قالدى ۋە روسوُللار تەرىپىدىن كۆپ مۇجىزە ۋە ئالامەت كۆرۈلدى.
ACT 2:43	ۋە قورقۇنج ئۇلارنىڭ ھەرىرىنىڭ ئۆستىنگە چۈشتى ۋە روسوُلارنىڭ ۋاسىتىسى بىلەن نۇرغۇن كارامەتلەر ۋە مۆجىزىلىك ئالامەتلەر بۈز بەردى.	ھەممە ئىشىنىپ قالغانلار داۋام بىرگە تۇرۇپ، بارلىق نەرسىنى ئورتاق ئىشلەپ كەتتى.
ACT 2:44	يۇتون ئېتىقادچىلار داۋاملىق جەم بولۇپ بىلە ياشاب، بارلىقنى ئورتاق تۇنۇشتى.	ئۇلار مال-مۇلۇكلىرىنى ساتىن، يۇلنى ھەر كىشىنىڭ ئېھتىياجىغا قاراپ ھەممىگە تەقسىم قىلىدى.
ACT 2:45	ئۇلار مال-مۇلۇكلىرىنى سېتىپ، يۇلنى ھەركىمنىڭ ئېھتىياجىغا قاراپ ھەممىسىگە تەقسىم قىلىشاتتى.	ئۇلار هەر كۈنى ئىبادەتخانادا بىرگە تويلانىپ تۇرۇۋاشاتتى، ئۆپلەر دە شادىلىق ۋە چىن يۈرەك بىلەن ئورتاق تاماق بېبىپ، ناننى سۇزۇپ يېگەندە،
ACT 2:46	ئۇلار هەر كۈنى ئىبادەتخانادا بىرگە تويلانىپ تۇرۇۋاشاتتى، ئۆپلەر دە شادىلىق ۋە چىن يۈرەك بىلەن ئورتاق غىزالىنىشىپ، ناننى ئوشتوپ يېبىشىپ،	ئۇلار خۇداگە يەزەل دەپ تۇراتتى ۋە ھەر كىشى بىلەن جاھلىق بولدى.
ACT 2:47	خۇداغا مەدھىيە ئوقۇشاتتى؛ ئۇلار يۇتكۈل خالايىقنىڭ ئىززىتىگە سازاۋەر بولىدى. رەب ھەر كۈنى قۇتۇلۇۋاتقانلارنى جامائەتكە قوشاتتى.	پېرەردىگار ھەر كۈنى قۇتۇلۇۋاتقانلارنى تويلىۋقا قوشۇپ كەتتى.
ACT 3:1	بىر كۈنى ئىبادەتخانىدا دۇئا قىلىنىدەغان ۋاقتىتا، يەنى چۈشتىن كېين سائەت ئۆچتە، پېتىرۇس بىلەن يۇھانامۇ ئىبادەتخانىغا چىقىپ بارغانىدى.	چۈشتىن كېين سائەت ئۆچتە، دۇئا قىلىش ۋاقتىدا، پېتىر بىلەن يوح HHHa ئىبادەتخانىغا يۈرۈپ بارغانىدى.
ACT 3:2	شۇ يەيتتە بىر توغۇما توکۇر ئادەممۇ بۇ يەرگە ئېلىپ كېلىنىۋاتقانىدى. ھەر كۈنى، كىشىلەر رئۇنى ئىبادەتخانىغا كىرگەنلەردىن سەدىقە تىلىسۇن دەپ، ئىبادەتخانىدىكى «گۈزەل دەرۋازا» ئالدىغا ئېلىپ قوياتتى.	شۇ ۋاقتىتا بىر توغۇر كىشى بۇ جايغا ئېلىپ كېلىنىپتۇ. ھەر كۈنى، كىشىلەر رئۇنى ئىبادەتخانىغا كىرىپ كېتىدىفالاردىن يۇل تەلەپ قىلىش ئۈچۈن، ئىبادەتخانىنىڭ «گۈزەل دەرۋازا» ئالدىغا قويۇپ كېتىشتۇ.
ACT 3:3	ئۇ يېتىرۇس بىلەن يۇھانانىڭ ئىبادەتخانىغا كىرىپ كېتىۋاتقىنى كۆرۈپ، ئۇلاردىن سەدىقە تىلىدى.	ئۇ يېتىر بىلەن يۇھانىنىڭ ئىبادەتخانىغا كىرىۋاتقانلىقىنى كۆرگەندە، ئۇلارغا سەدىقە تەلەپ قىلىدى.
ACT 3:4	پېتىرۇس بىلەن يۇھانان ئۇنىڭغا نەزىرىنى سالدى. پېتىرۇس ئۇنىڭغا: - بىزگە قارا! - دېدى.	پېتىر بىلەن يۇھان ئۇنى قارىدى. پېت دېدى: 'بىزگە قارا!'
ACT 3:5	ئۇ ئۇلاردىن بىر نەرسە كۆتۈپ، كۆزلىرىنى ئۆزىمەي قاراپ تۇراتتى.	ئۇ ئۇلارنىڭدىن بىرە شەي ئۆمىدىلىك بولۇپ، كۆزلىرىنى سۇرۇشتۇرگۈزۈپ

Reference	Before	After
ACT 3:6	بىراق يېتىرۇس ئۇنىڭغا: «مەندە ئالتۇن ياكى كۆمۈش يوق، لېكىن قولۇمدا بارلىقنى سىزگە بېرىمەن. نازارەتلەك ئەيسا مەسىھىنىڭ نامى بىلەن، ئۇرۇڭدىن تۇرۇپ مالا! – دېۋىدى،	قاراپ تۇراتىنى.
ACT 3:7	ئۇنى ئوڭ قولىدىن تارتىپ، يۆلەپ تۇرغۇزۇدى. ئۇ ئادەمنىڭ يۇت ۋە ئوشۇق بېغىشلىرى شۇئان كۈچلەندۈرۈلەپ،	ئۇ ئوڭ قولى بىلەن تۇتۇپ، تۇرغۇزۇپ قويۇدۇ. شۇ ئان بىلەن ئادەمنىڭ يۇتى ۋە بېقىسى كۈچەپ كەتتى.
ACT 3:8	ئۇرۇنىدىن دەس تۇرۇپ مېڭىشقا باشلىدى. ئۇ مېڭىپ ۋە سەكەپ، خۇدا مەدھىيە ئوقۇغان حالدا ئۇلار بىلەن سىللە ئىبادەتخانا ھولىسىغا كىردى.	ئۇرۇنىدىن تۇرۇپ كەتتى ۋە يۇرۇشكە باشلىدى. ئۇ يۇرۇپ، سەكەپ، خۇدا سانا قىلىپ، ئۇلار بىلەن سىللە ئىبادەتخانا ھولىسىغا كىردى.
ACT 3:9	بارلىق خالايىق ئۇنىڭ مېڭىپ خۇداغا مەدھىيە ئوقۇغانلىقىنى كۆرۈپ	ھەممە خەلق ئۇنى يۇرۇپ، خۇداقا ھەممە قىلىۋاتقانلىقىنى كۆردى
ACT 3:10	ئۇنىڭ ئىبادەتخانىدىكى «گۈزەل دەرۋازا» ئالدىدا سەرقەت تەلەپ ئولتۇردىغان ھېلىقى ئادەم ئىكەنلىكىنى تونۇپ، ئۇنىڭدا يۈز بەرگىنگە ھەيرانوھەس بولۇپ دالى قېتىپ قىلىشتى.	ئۇلار شۇ كىشىنى تونۇپ قالدى، چۈنكى ئۇ ھەر كۇنى ئىبادەتخانانىڭ «گۈزەل دەرۋازا» ئالدىدا يۇل تەلەپ قىلىپ ئولتۇرغان بولاتتى. بۇ ئىشقا زور ھایا جانلانىپ، ھەيران قالدى.
ACT 3:11	ساقايغان كىشى يېتىرۇس بىلەن بۇھانغا چىڭ ئىسلىپ تۇرۇۋالاڭاندا، ھەيران بولۇشقان بارلىق خەلق ئۇلارنىڭ يېننە ئىبادەتخانىدىكى «سۇلايمان يېشاپىنى» دېگەن يەركە يۈگۈرۈپ كېلىشتى.	ساقلاب كەتكەن كىشى يېتىر بىلەن يوخانىنى قاتىققى تۇتۇپ تۇرغاندا، بارلىق خەلق ھەيران بولۇپ، ئۇلارنىڭ ياقىننە ئىبادەتخانىدىكى سۇلايمان يېشاپىنى دېگەن ئورنغا يۈگۈرۈپ كەلدى.
ACT 3:12	بۇ ئەھۋالنى كۆرگەن يېتىرۇس خالايىققا مۇنداق دېدى: – ئى ئىسرائىللار! بۇ ئىشقا نېمانچە ھەيران بولىسىلەر؟ بىز خۇددى ئۆز كۆچ-قۇدرىتىمىز ياكى ئىخلاسمەنلىكىمىزگە تايىنىپ بۇ ئادەمنى ماڭدۇرغاندەك بىزگە نېمانچە تىكلىپ قارايسىلەر؟	بۇ مەزالى كۆرگەن يېتىر خەلقكە شۇنداق دېدى: ئى ئىسرائىلлار! بۇ ئىشقا نېمە دېگەن ھەيرانلىق بار؟ بىز ئۆز كۆچىمىز ياكى ياخشىلىقىمىز بىلەن بۇ كىشىنى يۈرۈزگەندەك، بىزگە نېمە ئۆچۈن شۇ قەدەر كۆز تىكىپ قارايسىلەر؟
ACT 3:13	ئەسلىدە، بىزنىڭ ئاتا-بۇۋىلىرىمىزنىڭ خۇداسى، يەن ئىبراھىم، ئىسهاق ياقۇپنىڭ خۇداسى، ئەيسانى ئۆز خىزمەتچىسى قىلىپ شان-شەرەپ بىلەن ۋە ياقۇپنىڭ خۇداسى، ئەسلىدە، بىزنىڭ ئاتا-بۇۋىلىرىمىزنىڭ خۇداسى، يەن ئىبراھىم، ئىسهاق ياقۇپنىڭ خۇداسى، ئەيسانى ئۆز خىزمەتچىسى قىلىپ شان-شەرەپ بىلەن ئۆز كۆچ-قۇدرىتىمىز ياكى ئىخلاسمەنلىكىمىزگە تايىنىپ بۇ ئادەمنى ماڭدۇرغاندەك بىزگە نېمانچە تىكلىپ قارايسىلەر؟	چۈچ قىلغان، لېكىن سىلەر ئۇنى رىملىقلارغا تۇتۇپ بەردىڭلار؛ يېلاتۇس بىلەن ئۆز كۆچ-قۇدرىتىمىز ياكى ئەسلىدە، بىزنىڭ ئاتا-بۇۋىلىرىمىزنىڭ خۇداسى، يەن ئىبراھىم، ئىسهاق ياقۇپنىڭ خۇداسى، ئەيسانى ئۆز خىزمەتچىسى قىلىپ شان-شەرەپ بىلەن ئۆز كۆچ-قۇدرىتىمىز ياكى ئىخلاسمەنلىكىمىزگە تايىنىپ بۇ ئادەمنى ماڭدۇرغاندەك بىزگە نېمانچە تىكلىپ قارايسىلەر؟
ACT 3:14	مانا سىلەر مۇقەددەس ۋە ھەققانىي بولغۇچىدىن تېنىپ، ئۇنى رەت قىلىپ ۋالىي يېلاتۇستىن ئۇنىڭ ئورنغا بىر قاتىلى قويۇپ بېرىشنى تەلەپ قىلدىڭلار.	سىلەر مۇقەددەس ۋە ئادىل كىشىنى رەت قىلىپ، يېلاتۇسقا بىر قاتىلىنى ئۇنىڭ ئورنغا قويۇپ بېرىش بىلەن تەلەپ قىلدىڭلار.
ACT 3:15	شۇنداق قىلىپ، ھاياللىقنى بارلىققا كەلتۈرگۈچىنى ئۆلتۈردىڭلار! بىراق خۇدا ئۇنى ئۆلۈمدىن تىرىلدۈردى، بىز مانا بۇنىڭغا گۇۋاھچىدۇرمىز.	شۇنداقلا، ھاياللىقنى باشلىغۇچى كىشىسىنى ئۆلتۈرگەلەتلىرا لېكىن خۇدا ئۇنى ئۆلۈكتىن تىرىلدۈرۈپ قايتۇردى، بىز بۇنىڭغا گۇۋاھ بولۇۋاتىپ.
ACT 3:16	مانا ئۇنىڭ نامغا قىلغان ئېتقىقاد ئارقىلىق، ئۇنىڭ نامى سىلەر كۆرۈۋاتقان تۇرغان بۇ كىشىنى ئۇنىڭ نامى كۆچەيتتى، شۇ ئىشەنج بىلەن، ئۇ ھازىر تو لا ۋە تونۇيدىغان بۇ ئادەمگە دەرمان كىرگۈزدى؛ ئۇنىڭ ئارقىلىق بولغان ئېتقىقاد ئۇ كىشىنى كۆز ئالدىڭلاردا سەللەمازا ساق-سالامەت قىلىدى.	ئەيسا ناملىقىغا ئىشەنگەن ئارقىلىق، سىلەر كۆرۈپ تۇرغان ۋە بىلەپ تۇرۇۋاتىسىلەر.
ACT 3:17	ھازىر، قېرىنداشلار، مەن سىلەر بىلەن سىلەرنىڭ باشلىقلرىنىڭ بۇ ئىشنى باشلىقلرىنىڭلارنىڭمۇ بۇ ئىشنى غەيلەتتە قىلغانلىقىڭلارنى بىلەن.	غەيلەتتە قىلغانلىقىنى ياخشى بىلەن.
ACT 3:18	ئەمدى قېرىنداشلار، سىلەرنىڭ ۋە شۇنىڭدەك سىلەرنىڭ باشلىقلرىنىڭلارنىڭمۇ بۇ ئىشنى غەيلەتتە قىلغانلىقىڭلارنى بىلەن ئالدىنئالا جاكارلىغانلىرىنى، يەن ئۇنىڭ مەسىھىنىڭ ئازاب-ئوقۇبەت تارتىدىغانلىقىنى شۇ يول بىلەن ئەمەلگە ئاشۇردى.	ئەمما خۇدا يېغەمبەرلەرنىڭ سۆزلىرى ئارقىلىق ئالدىن سۆزلەپ بېرىپتى، يەنى ئۇنىڭ، مەسىھىنىڭ ئازاب-ئوقۇ تارتىدىغانلىقىنى، شۇ تەرەپتىن ئەمەلگە ئاشۇردى.

Reference	Before	After
ACT 3:19	شۇنىڭ ئۆچۈن گۇناھىڭلارنىڭ ئۆچۈرۈپ قىلىشى ئۆچۈن ھازىر توۋا قىلىپ يوللىرىڭلاردىن بۇرۇلۇڭلار! شۇنداق قىلغاندا، ئىنسانلارنىڭ جېنىنى پېڭىلەندۈردىغان يەسىل-كۈنلەر يەرۋەرىدىگارنىڭ ھۇزۇرىدىن چىقىپ كېلىدۇ.	شۇڭا، گۇناھىڭلار سۇرۇلۇپ كېتىدىغان بولۇشى ئۆچۈن، ھازىر تەۋىبە قىلىڭلار ۋە يوادىن ئۆزگەرتىڭلار!
ACT 3:20	ۋە ئۇ سىلەر ئۆچۈن ئالدىن تىكىلەنگەن مەسەھ، يەنى ئەسانى قېشىڭلارغا پېڭىلەيدۇ ۋە ئۇ سىلەر ئۆچۈن تەيارلانغان مەسەھ، يەنى ئەيسا، سىلەرگە قايتىدىن ئەۋەتىدۇ.	شۇڭا، يەرۋەرىدىگارنىڭ ھۇزۇرىدىن يېڭى ئەرام-كۈنلەر كېلىپ، جىنىڭلارنى پېڭىلەيدۇ ۋە ئۇ سىلەر ئۆچۈن تەيارلانغان مەسەھ، يەنى ئەيسا، سىلەرگە قايتا كېلىپ بېرىدۇ.
ACT 3:21	ئۇنى سەما قوبۇل قىلىشى كېرەك، بارلىق ئىشلارنىڭ ئەسلىگە قايتۇرۇلۇش ھازىرچە بولسا، خۇدانىڭ دەسلىكى زامانلاردىن تارتىپ مۇقەددەس ۋاقتى كەلمەگەچە، خۇدا يەيغەمبەرلىرى ئارقىلىق كۆن زامانلاردىن بۇيىان يېغەمبەرلىرىنىڭ ئاغىزى بىلەن بېتىقىنىدەك، ھەممە مەۋجۇداتلار پېڭىلىنىدىغان ۋاقتى كەلمىگۆچە، ئەرشەلەر ئۇنى قوبۇل قىلىپ، ئۇنىڭغا ماكان بولىدۇ.	ئۇنى سەما قوبۇل قىلىشى كېرەك، بارلىق ئىشلارنىڭ ئەسلىگە قايتۇرۇلۇش ھازىرچە بولسا، خۇدانىڭ دەسلىكى زامانلاردىن تارتىپ مۇقەددەس ۋاقتى كەلمەگەچە، خۇدا يەيغەمبەرلىرى ئارقىلىق كۆن زامانلاردىن بۇيىان يېغەمبەرلىرىنىڭ ئاغىزى بىلەن بېتىقىنىدەك، ھەممە مەۋجۇداتلار سۆزلەپ كەتكەنگە ئەگىش.
ACT 3:22	مۇسا دەرۋەقە مۇنداق دېڭىنى: – «يەرۋەرىگار خۇدا يېڭى ئۆز» قېرىنىداشلىرىڭلار ئارسىدىن ماڭا ئوخشاش بىر يەيغەمبەر تۇرغۇزۇندۇ. ئۇنىڭ سىلەرگە ئېتقان بارلىق سۆزلىرىنى ئاڭلاپ، ئۇنىڭغا تولۇق ئىتائەت قىلىشىڭلار كېرەك!	مۇسا دېڭەن: «ئاللاھ سىلەر قېرىنىداشلىرىڭلاردىن ماڭا ئوخشاش بىر يەيغەمبەر چىقارغان بولىدۇ. ئۇنىڭ سىلەرگە دېڭەن بارلىق سۆزلۈكلىرىنى ياخشى ئاڭلاپ، ئۇغا تولۇق ئەمەل قىلىڭلار!
ACT 3:23	چۈنكى بۇ يەيغەمبەرنىڭ سۆزلىرىگە قۇلۇق سالىغانلارنىڭ ھەربىرى خەلق قاتارىدىن ئۆزۈپ تاشلىنىدۇ.	چۈنكى بۇ يەيغەمبەرنىڭ سۆزلىرىگە قۇلۇق سالىغانلارنىڭ ھەربىرى خەلق ئىچىدىن يۇتونلەي يوق قىلىنىدۇ.
ACT 3:24	دەرۋەقە، ساموئىل يەيغەمبەر ۋە ئۇنىڭدىن كېپىن كېلىپ بېشارەتلەرنى يەتكۈزگەن يەيغەمبەرلەرنىڭ ھەممىسى بۇ كۈنلەر توغرىسىدا ئالدىن ئېتقان.	ھە، ساموئىل يەيغەمبەر بىلەن ئۇنىڭدىن كېپىن كەلگەن يەيغەمبەرلەر بارلىقى بۇ كۈنلەر ھەقتە ئالدىنلا سۆزلەپ كەتكەن.
ACT 3:25	سىلەر بۇ يەيغەمبەرلەرنىڭ يەزەنتىلىرىسىلەر ۋە خۇدا ئاتا-بۇۋاڭلار بىلەن تۈزگەن ئەھدىنىڭ يەزەنتىلىرىدۇرۇسىلەر – بۇ ئەھدە بوبىچە خۇدا ئىبراھىمغا: «سېنىڭ نەسلىك ئارقىلىق يەر يۈزىدىكى بارلىق ئائىلە-جەمەتلەرگە بەخت-بەركەت ئاتا قىلىنىدۇ» دەپ ۋەدە بەرگەن.	سىلەر بۇ يەيغەمبەرلەرنىڭ بولۇۋاتىسىلەر ۋە خۇدا سىلەرنىڭ ئاتا-بۇۋاڭلار بىلەن قىلغان كېلىشىمىنىڭ باللىرىدۇرۇسىلەر. بۇ كېلىشىم بوبىچە خۇدا ئىبراھىمغا: «سېنىڭ نەسلىك ئارقىلىق يەر يۈزىدىكى ھەممە ئائىلە-تەرەپلەرگە بەخت-ياخشىلىق كەلەتتۈرۈلدۈ» دەپ ۋەدە قىلغان.
ACT 3:26	شۇڭا خۇدا ھەربىرىڭلارنى ئۆز ھەزىللىرىڭلاردىن قايتۇرۇپ، سىلەرگە بەخت-بەركەت ئاتا قىلىش ئۆچۈن، خىزمەتكارى ئەيسانى تۇرغۇزۇپ، ئۇنى ئاۋوال سىلەرگە ئەۋەتتى.	شۇڭا خۇدا ھەربىرىڭلارنى ئۆز يامان بوللىرىڭلاردىن ئۆزگەرتىپ، سىلەرگە خەير-خوشلۇق بېرىش ئۆچۈن، ئەيسانى قوزغايىپ، ئۇنى ئالدى بولۇپ سىلەرگە يوللاپ بەردى.
ACT 4:1	پېتىؤس بىلەن يۇھانى خالايىققا گەيپ قىلىۋاتقاندا، كاھىنلار، ئىبادەتخانا قاراچۇلۇلىرىنىڭ باشلىقىن ۋە سادۇقىيەلار ئۇلارنىڭ يېنىغا كېلىپ قالدى.	ئۇلار خەلق بىلەن سۆھىھەت قىلىپ تۇرغاندا، كاھىنلار، ھەرم قارشىلىق باشلىقى ۋە سادۇقىيەلار ئۇلارنىڭ يېنىغا كېلىپ باردى.
ACT 4:2	ئۇلار روسۇلارنىڭ خالايىققا تەلەم بېرىشى، جۇملىدىن «ئەيسانىڭ ۋاسىتىسى بىلەن ئۆلگەنلەر تېرىلىدۈرۈلۈدۈ» دەپ جاكارلىغىنى ئۆچۈن ئىنتايىن ئەسەبىلەشتى.	ئۇلار روسۇلار خەلقە تەلەم بېرىپ، «ئەيسا ئارقىلىق ئۆلگەنلەر قايتا تېرىلىدۈ» دەپ جاكارلىغاندا، ئىنتايىن تويۇق بولۇپ كەتتى.
ACT 4:3	ئۇلار ئۇلارنى تۇتۇپ، كەچ بولغاندا تۈرمىگە قويۇپ قالدى، چۈنكى كۈن كەچىكىپ كەتكەندى.	ئۇلار ئۇلارنى تۇتۇپ، كەچ بولغاندا تۈرمىگە قويۇپ قالدى، چۈنكى كۈن كەچىكىپ كەتكەندى.
ACT 4:4	بىراق سۆزنى ئاڭلىغان كۆپ كىشى ئىشىنىپ كەتتى؛ شۇڭاكتىن ئىشىنىپ لېكىن جار قىلىنغان سۆز-كالامنى ئاڭلىغانلارنىڭ كۆپ بېتىقاد قىلدى؛ شۇنىڭ بىلەن بېتىقاد قىلغان ئەرلەرنىڭ سانىلا بەش مىڭغا يەتتى.	بىراق سۆزنى ئاڭلىغان كۆپ كىشى ئىشىنىپ كەتتى؛ شۇڭاكتىن ئىشىنىپ لېكىن جار قىلىنغان سۆز-كالامنى ئاڭلىغانلارنىڭ كۆپ بېتىقاد قىلدى؛
ACT 4:5	كېپىنىكى كۈنده، ئۇلارنىڭ رەھبەرلىرى، چوڭ كىشىلىرى ۋە قانۇن ئالىملىرى ئەتسىسى، يەھۇدىيلارنىڭ كېڭىشمىسىدىكى باشلىقلار، ئاقساقلالار ۋە تەۋرات ئۇستا زالىرى بېرۇساپىمدا توپلاندى.	كېپىنىكى كۈنده، ئۇلارنىڭ رەھبەرلىرى، چوڭ كىشىلىرى ۋە قانۇن ئالىملىرى ئەتسىسى، يەھۇدىيلارنىڭ كېڭىشمىسىدىكى باشلىقلار، ئاقساقلالار ۋە تەۋرات ئۇستا زالىرى بېرۇساپىمدا توپلاندى.
ACT 4:6	ئۇلارنىڭ ئارسىدا باش كاھىن ئانناس، قايافاس، يۇھانى، ئىسکەندەر ۋە ئۇلارنىڭ ئىچىدە باش كاھىن ئانناس، قايافاس، يۇھانى، ئىسکەندەر ۋە	ئۇلارنىڭ ئىچىدە باش كاھىن ئانناس، قايافاس، يۇھانى، ئىسکەندەر ۋە

Reference	Before	After
	باش کاهننیڭ باشقۇقا جەمەتىدىكىلەر بار ئىسى.	باش کاهننیڭ باشقۇقا ئادەملرى بار edi.
ACT 4:7	ئۇلار يېتىرسىس بىلەن يۇھانانى ئارسىغا تۇرۇزۇزۇپ: – سىلەر بۇ ئىشنى قايسى كۈچ قايسى كۈچ-قۇدرەتكە تايىنىپ ياكى كىمنىڭ نامى بىلەن قىلىڭلار؟ – دەپ سورىدى.	ئۇلار يېتىرسىس بىلەن يۇھاننى ئالدىغا چقارىپ: 'سىلەر بۇ ئىشنى قايسى كۈچ بىلەن قىلىڭلار ياكى كىمنىڭ ئىسمى بىلەن؟' دەپ سورىدى.
ACT 4:8	يېتىرسىس مۇقەددەس روھقا تولۇرۇلغان ھالدا ئۇلارغا مۇنداق دېدى: خەلقنىڭ رەھبەرلىرى! وە ئىسرائىلنىڭ چوڭ كىشىلىرى!	يېتىرسىس مۇقەددەس روھ بىلەن تولۇپ، ئۇلارغا دېدى: خەلقنىڭ رەھبەرلىرى! وە ئىسرائىلنىڭ چوڭ كىشىلىرى!
ACT 4:9	ئەگەر بىز بۇگون بۇ ئىقساق كىشىگە ياخشى ئىش قىلغان وە ئۇنى قانداق قانداق ساقايىتلغانلىقى سەۋەبلىك سوراقدا تارتىلغان بولساق، ساقلىنىپ كەتكەنلىكى ئۇچۇن سوراق قىلىنىۋاتقان بولساق،	ئەگەر بىز بۇگون بۇ ئىقساق كىشىگە ياخشى ئىش قىلغان وە ئۇنى قانداق قانداق ساقايىتلغانلىقى سەۋەبلىك سوراقدا تارتىلغان بولساق،
ACT 4:10	سىلەر بىلەن بارلىق ئىسرائىل خەلقى، بۇنى ياخشى بىلىڭلار: سىلەر ئەيسا مەسھەنى چېتىلدۈرگەن، لېكىن خۇدا ئۇنى ئۆلۈمدىن تېرىلىدۈرۈپ قويغان، ئەمما خۇدا ئۆلۈمدىن تېرىلىدۈرۈپ قويغان، ئۇنىڭ كۈچى بىلەن بۇ كىشى مۇشۇ يەردە ئالدىڭلاردا ناسارەتلەك ئەيسا مەسھەنىڭ نامى ئارقىلىق، ئۇنىڭ كۈچى بىلەن بۇ كىشى مۇشۇ يەردە ئالدىڭلاردا	سىلەر بىلەن بارلىق ئىسرائىل خەلقى، بۇنى ياخشى بىلىڭلار: سىلەر ئەيسا مەسھەنى چېتىلدۈرگەن، لېكىن خۇدا ئۇنى ئۆلۈمدىن تېرىلىدۈرۈپ قويغان،
ACT 4:11	بۇ ئەيسا، سىلەر قۇرۇشچىلار ئېتىبارسىز دەپ تاشلىغان تاش، بىراق ھازىر بۇ ئەيسا بولساق، مۇقەددەس يازمىلاردا يۇتۇلگەندەك، دەل سىلەر تامىچلار ئېتىبارسىز دەپ تاشلىۋەتكەن، بىراق بۇرچەك تېشى بولۇپ تىكلەنگەن تاشتۇر.	بۇ ئەيسا، سىلەر قۇرۇشچىلار ئېتىبارسىز دەپ تاشلىغان تاش، بىراق ھازىر بۇ ئەيسا بولساق، مۇقەددەس يازمىلاردا يۇتۇلگەندەك، دەل سىلەر تامىچلار ئاساس تاشى بولۇپ تىكلەنگەن.
ACT 4:12	ئۇنىڭدىن باشقۇقا ھېچ نەرسىدە ساقلىنىش يوق، چۈنكى ئاسمانىڭ ئاستىدا ئۇنىڭدىن باشقۇقا ھېچكىمە نىجاتلىق يوق، چۈنكى يۇتكۈل ئاسمانى ئاستىدا ئىنسانلارغا بەرگەن باشقۇ ئىسم يوقكى، بىز شۇ ئىسم بىلەن ساقلىنىشىمىز ئىنسانلار ئارسىغا تەقدىم قىلىنغان، ئەيسادىن باشقۇقا بىزنى قۇتۇزۇيدىغان ھېچقانداق بىر نام يوقتۇر.	ئۇنىڭدىن باشقۇقا ھېچ نەرسىدە ساقلىنىش يوق، چۈنكى ئاسمانىڭ ئاستىدا ئۇنىڭدىن باشقۇقا ھېچكىمە نىجاتلىق يوق، چۈنكى يۇتكۈل ئاسمانى ئاستىدا ئىنسانلارغا بەرگەن باشقۇ ئىسم يوقكى، بىز شۇ ئىسم بىلەن ساقلىنىشىمىز ئىنسانلار ئارسىغا تەقدىم قىلىنغان، ئەيسادىن باشقۇقا بىزنى قۇتۇزۇيدىغان كېرەك.
ACT 4:13	يېتىرسىس بىلەن يۇھانانىڭ بۇ جۈرئىتىنى كۆرگەن ھۆكۈمانلار ئۇلارنىڭ ئوقۇمۇغان ئادەتتىكى ئادەملەردىن ئىكەنلىكىنى بىلىپ، ھەيران بولۇشتى؛ ئۇلارنىڭ بۇرۇن ئەيسا بىلەن بىللە بولغانلىقىنىمۇ بىلدى.	يېتىرسىس بىلەن يۇھانانىڭ بۇ بىئەنسىزلىقىنى كۆرگەن يۈلباشقا نلار، ئۇلارنىڭ ئوقۇشىسىز، ئادەتتىكى كىشىلەر ئىكەنلىكىنى بىلىپ ھەيران بولىدۇ؛ ئۇلارنىڭ ئالدىنقا ۋاقتىتا ئەيسا بىلەن بىرگە بولغانلىقىنىمۇ تونۇشتى.
ACT 4:14	ئۇنىڭ ئۇستىگە، ساقايىغان ھېلىقى ئادەمنىڭ ئۇلارنىڭ بېندا تۇرۇۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ، ئۇلار ھېچقانداق گېپ ياندۇرالىدى.	بۇ خل، ساقايىغان ئادەم ئۇلارنىڭ ياقتىدا تۇرۇۋاتقانلىقىنى كۆرگەندىن كېپىن، ئۇلار ھېچ نەرسىگە قارشى چىقالمىدى.
ACT 4:15	شۇنىڭ، بىلەن ھۆكۈمانلار ئۇلارنى كېڭىشىدىن چىقىشقا بۇيرۇدى، ئاندىن بىر-بىرى بىلەن مەسىلەتلىشىپ:	شۇ ۋاقتىت ھۆكۈمانلار ئۇلارغا يېغىن ئورنىدىن چىقىڭ دەپ بۇيرىدۇ. كېپىن بىر-بىرى بىلەن يېكىر ئالماشتۇردى.
ACT 4:16	– بۇلارنى ئىنداق قىلىمىز؟ چۈنكى ئۇلارنىڭ ۋاسىتىسى بىلەن خېلى كۆرۈلۈپ قالدى، يېرۇسالىمدىكى ھەممىسى بۇنى ئېنىق بىلىپ قالدى ۋە بىز بۇنى ئىنكار قىلالمىسىز.	بۇلارغا نېمە قىلىشىمىز لازىم؟ چۈنكى ئۇلار ئارقىلىق بىر چوڭ مۆجىزا بۇلارنى چەلدىرۇپ، ئەيسا ئىسىمى بىلەن ھېچكىمە كەتىمەسىز دەپ بىز بۇنى ئىنكار قىلالمىسىز.
ACT 4:17	ئەمما بۇ ئىش خەلق ئارسىدا تېخىمۇ كەڭ تارقالماسىلىقى ئۇچۇن، ئۇلارغا لېكىن بۇ ئىشنىڭ خەلق ئىچىدە تېخىمۇ كەڭ يېلىلىپ كەتىمەسىلىك بۇندىن كېپىن بۇ ئادەم ئىسىمى بىلەن ھېچكىمە كەڭ تارقالماسىلىقى ئۇچۇن، ئۇلارغا بۇندىن كېپىن بۇ ئادەم ئىسىمى بىلەن ھېچكىمە كەڭ تېخىمە سلىكىكە ئاگاھ-تەھدىت سالايلى!	ئەمما بۇ ئىش خەلق ئارسىدا تېخىمۇ كەڭ تارقالماسىلىقى ئۇچۇن، ئۇلارغا لېكىن بۇ ئىشنىڭ خەلق ئىچىدە تېخىمۇ كەڭ يېلىلىپ كەتىمەسىلىك بۇندىن كېپىن بۇ ئادەم ئىسىمى بىلەن ھېچكىمە كەڭ تەھدىت سالايلى!
ACT 4:18	شۇنىڭ بىلەن ئۇلارنى چاقرتىپ، بۇندىن كېپىن ئەيسانىڭ نامىدا بىچ سۆزلىمەسلىك ياكى تەلام بەرمەسلىكى قەتئى بۇيرۇدى.	ئۇلارنى چاقرىپ كەلدۈرۈپ، ئەيسا ئىسىمى بىلەن ھېچ نەرسى دەپ سۆزلىشىشكە ياكى ئۇگەت بېرىشكە قاتىقى بۇيرۇمىدى.
ACT 4:19	لېكىن يېتىرسىس بىلەن يۇھاننا: – خۇدانىڭ ئالدىدا سىلەرگە ئەگىشىش توغرىمۇ ياكى خۇدا غىمۇ، بۇنىڭغا ئۆزۈڭلار بىر نېمە دەڭلار!	لېكىن يېتىرسىس بىلەن يۇھاننا دېدى: 'خۇدا كۆزىتىشىدە سىلەرگە ئەگىشىش توغرى بولامدۇ ياكى خۇدا غىمۇ، بۇنى ئۆزۈڭلار قارار قىلىڭلار!' ئەمما بىز بولساق، كۆرگەن ۋە ئاڭلىغان ئەھۋالارنى دېمەيدىغان تۇرالماشى!
ACT 4:20	– ئەمما بىز بولساق، كۆرگەن ۋە ئاڭلىغان ئەھۋالارنى دېمەيدىغان تۇرالماشى! دەپ جاۋاب بەردى.	ئەمما بىز، كۆرگەن ۋە ئاڭلىغان ئەھۋالارنى دېمەيدىغان تۇرالماشى! دەپ جاۋاب بەردى.
ACT 4:21	ھۆكۈمانلار بولسا خالا يقىتنى قورقۇپ، ئۇلارنى جازالاشقا لايق سەۋەب	ھۆكۈمانلار ئۇلارغا تەھدىت قىلىپ، خەلقدىن قورقانلىقى ئۇچۇن،

Reference	Before	After
ACT 4:22	تايالماي، ئولارغا تېخىمۇ تەھدىت سېلىپ، قويۇپ بەردى. چۈنكى خالا يىق بولغان وۇقە توپىيەيلدىن خۇدانى ئولۇغلىغانىدى.	ئۇلارنى جازالاش ئوچۇن ھېچ سەھەب تېپالمىدى، شۇڭا قويۇپ يوللىدى. چۈنكى بۇ وۇقە توپىيەيلدىن خەلق خۇداغا مىننەتدار بولدى.
ACT 4:23	چۈنكى بۇ ساقايىتلىش مۆجزىزلىك ئالامىتى كۆرسىتىلگەن كىشىنىڭ يېشى قىرىقىتىن ئاشقان.	چۈنكى بۇ كىشىنىڭ مۆجىزا بىلەن ساقايىغان ۋە يېشى قىرىقىتىن ئاشقان بولغانىدى.
ACT 4:24	ئۇلار قويۇپ بېرىلگەندىن كېيىن، ئۆز ھەمراھلىرىنىڭ يېنغا قايتىپ كېلىپ، باش كاهىنلار باش كاهىنلار ۋە ئاقساقاللارنىڭ دېگەن گەپلىرىنى ئۆز گۇرۇپ يېسىغا تولاي ئوچۇر قىلدى.	ئۇلار قويۇلغاندا، ئۆز ئىمانداشلىرىنىڭ يانغا قايتىپ كېلىپ، باش كاهىنلار بىلەن ئاقساقاللارنىڭ دېگەن گەپلىرىنى ئۆز گۇرۇپ يېسىغا تولاي ئوچۇر قىلدى.
ACT 4:25	ئۇلار بۇنى ئاكلىغاندا، ئاۋازىنى بىر نىيەت بىر دىل بىلەن خۇداغا كۆتۈرۈپ مۇنداق نىدا قىلدى: – ئى ئىگامىز، سەن ئاسمان-زېمىن، دېڭىز-ئوكىيالارنى ۋە ئۇلاردىكى بارلىق مەۋجۇداتلارنى ياراتقان خۇدادۇر سەن.	ئۇلار بۇنى ئاكلىغاندا، بىرگە سۆز قوشۇپ: «ئى ئىگامىز، سەن ئاسمان ۋە زېمىن، دېڭىزنى ۋە ئۇلاردا بولغان ھەر نەرسىنى يارتىتىڭ»، دەپ خۇدا تەزىرگە سۆزلەشتى.
ACT 4:26	سەن مۇقدىدەس روھ بىلەن خىزمەتكارلىڭ بولغان داؤتىنىڭ ئاغرى ئارقىلىق مۇنداق دېگەنغا: «ئەللەر نېمىشقا چۇقان سالىدۇ؟ نېمە ئوچۇن بىكاردىن بىكار سۈپىقەست ئوپلايدۇ؟	سەز داۋۇنىنىڭ ئاڭزى ئارقىلىق، سىزنىڭ قۆللىكىز دېتى: «ئەللەر نېمىشقا چاق-چاق بولىدۇ؟ نېمە ئوچۇن خەلقەر بۆسەكسىز ئوپلايدۇ؟
ACT 4:27	دۇنيادىكى يادىشاھلار سەپ تارتىپ، ئەمەلدارلار يغلىشىپ، يەرۋەدىگار ۋە ئۇنىڭ مەسھىپ بىلەن قارشىلىشقا جەم بولۇشتى.	دۇنيادىكى يادىشاھلار تۇرۇپ كېتىپ، رەھبەرلەر يغلىلېپ، دەبىم بىلەن ئۇنىڭ مەسھىسىگە قارشى تۇرۇش ئوچۇن بىرلىكتە تولىنىدى.
ACT 4:28	چۈنكى دەرۋەقە دەل بۇ شەھەردە ھېرود ھەم يوتىئۇس يېلاتۇس، يات ئەللەكلەر ھەم ئىسرايىل خەلقلىرى بىرلىشىپ، سەن مەسھىلىگەن مۇقدىدەس خىزمەتكارلىڭ ئەيساغا قارشى چىقىپ تۈلانغانىدى.	چۈنكى ھېرود بىلەن يېلاتۇس، باشقا مىللەتلەر ۋە ئىسرايىل خەلقى بىرگە كېلىپ، سەن خەرسىلەنگەن مۇقدىدەس كىشىڭ ئەيسا قارشى نۇرۇپ يغلىلىپ قالدى.
ACT 4:29	شۇنىڭ بىلەن كۆچ-قۇدرىتىڭ ۋە ئىرادەڭ بويىچە سەن بۇرۇنلا نېمىنىڭ ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇشىنى بېكىتكەن بولساڭ، ئۇلار شۇلارنى قىلغان.	شۇ تەرەپتە سىزنىڭ قۇدرىتىڭ بىلەن خالايمىڭىز بويىچە، سەز ئىلگىرى نېمىنىڭ بولۇشىنى بەلگىلىگەن، شۇلارنى ئۇلار قىلغان.
ACT 4:30	ئەمدى ئى يەرۋەدىگار، ئۇلارنىڭ سېلىۋاتقان تەھدىتلىرىنى كۆرگەيسەن، قۆللىرىنى سۆز-كالامىڭى تولۇق يۇرەكلىك بىلەن سۆزلەپ يەتكۈزۈنۈغان قىلغايىسەن:	هازىر، رەب، ئۇلارنىڭ تەھدىتلىرىنى كۆر، سىزنىڭ قۆللىرىڭىغا سىزنىڭ سۆزىڭلەرنى تولا بىلەن سۆزلەپ چىقىشقا كۆچ بەر.
ACT 4:31	تۆلۈكىنى سوزىپ، كېسەللەرنى داام قىلىش ئوچۇن، سىزنىڭ ئەيسا ئىسمى ۋە كېسەللەرنى ساقايىتشىقا قولۇڭىنى ئۇزىتىپ، مۇقدىدەس خىزمەتكارلىڭ ئارقىلىق، زور ئالامەتلەر ۋە كارامەتلەرنى قىلىپ چىقارغىن.	تۆلۈر دۇتا قىلىپ بىتىپ قالغاندا، ئۇلار تۇرغان جاي سەيلىپ كەتتى. ئۇلار بازلىقى مۇقدىدەس روھ بىلەن تولىدى، خۇدانىڭ سۆزلىرىنى ئەسلىيەتلەك بىلەن سۆزلەپ يەتكۈزۈشكە باشلىدى.
ACT 4:32	توب-توب ئېتىقادچىلار بىر جان-بىر دىل، بىر مەقسەتتە ئىدى. ھېچكىم ئۆزىگە تەئللىق يۇل-مېلىنى «ئۆزۈمنىڭ» دېمەيتتى، بەلكى ھەممىسىگە ئورتاق ئىدى.	ھەممە ئىشىنىچىلەر بىر يۇرەك بىر كۆنگۈل بىلەن، بىر نyet تۇردى. ھېچكىم ئۆز يۇل-مالنى «مەنمىك» دېمدى، بەلكى ھەممىسىنى ئورتاق قىلدى.
ACT 4:33	روسوۇلار زور كۆچ-قۇدرەت بىلەن رەب ئەيسانىڭ تېرىلگەنلىكىگە گۇۋاھلىق بېرەتتى. خۇدانىڭ زور مېھرى-شەيقتى ئۇلارنىڭ ھەممىسىنىڭ ئۆستىنگە قوندى.	ئەپىستوللار زور قۇۋۇھەت بىلەن رەب ئىسا تېرىلىپ كەتكەنلىكىنى گۇۋاھلىق بېرىشتە. خۇدا زور مېھرى بىلەن ئۇلارنىڭ ھەممىسىگە يېتىشتۈرۈپتۇ.
ACT 4:34	ئۇلارنىڭ ئارسىدىكىلەرنىڭ ھېچنېمىگە حاجتى چۈشمەيتتى. چۈنكى يەر-زېمىن، ئۆي-جاي ئىڭىدارلىرى بولغانلار ئۇلارنى سېتىپ، يۈلىنى ئېلىپ كېلىپ	ئۇلارنىڭ ئارسىدا ھېچ كىمگە حاجت چۈشمەيدۇ. چۈنكى يەر ياكى ئۆي ئىڭىدارلىرى ئۇلارنى ساتاپ، يۈلىنى ئېلىپ كېلىدۇ.
ACT 4:35	رسوسلارنىڭ ئالدىغا قويۇپ بېرىۋاتىدۇ؛ كېيىن ھەركىمنىڭ ئېھتىياجىغا قاراپ	ئەپىستوللارنىڭ ئالدىغا قويۇپ بېرىۋاتىدۇ؛ كېيىن ھەر بىر كىشىگە

Reference	Before	After
ACT 4:36	ته قىسىم قىلىناتقى.	ئېھتىياجىغا قاراپ تەقسىم قىلىنىدۇ.
ACT 4:37	ئۇلارنىڭ ئىچىدە لەۋىي قەبلىسىدىن بولغان، سىپرۇستا تۇغۇلغان يۈسۈپ توغۇلغان ۋە يۈسۈپ دەپ ئاتىلىدۇ. رۇسۇللار ئۇنى بارناپاس دەپ ئاتايدۇ، ئىسىملىك بىرسى بار ئىدى (روسوُللار ئۇنى بارناپاس، يەنى «رغىبەتلەندۈرگۈچى ئوغۇل بالا» دەپ ئاتىغان): ئۇنىڭمۇ بىر يارچە يەر بار؛ ئۇنى سېتىپ، يۇلنى روسۇللارنىڭ ئايىغۇ ئالدىغا تايشۇردى.	ئۇلار ئارسىسا لادۇيى قەبلىسىدىن كەلگەن بىر كىشى بار، سىپرۇسدا بۇ «ھەۋەسلەندۈرگۈچى بوجاجا» دەپ ئىزاهانادۇ.
ACT 5:1	بىراق ئاناپىاس دەپ بىر كىشى، ئايالى سافира بىلەن بىرچە، بىر يارچە يەر بىرچە ساتقان.	بىراق ئاناپىاس دەپ بىر كىشى، ئايالى سافира بىلەن بىرچە يەر بىرچە ساتقان.
ACT 5:2	ئاناپىاس يۇلننىڭ بىر قىسىمىنى ئۆزىنگە قالدۇردى، يەنى بىر قىسىمىنى ئىلىپ كېلىپ روسۇللارغا قويۇدى. ئايالى بۇ ھەقتە تولۇق خەۋەرلىك ئىدى.	ئاناپىاس يۇلننىڭ بەزىسىنى ئۆزىنگە ساقلىدى، باشقىسىنى ئىلىپ كېلىپ تولۇق خەۋەردار ئىدى.
ACT 5:3	بىراق يېتىرۇس ئۇنىڭغا: – ئاناپىاس، سىن نېمىشقا قەلبىڭى شەيتان تولدوُرغان، مۇقدەدس روھقا يالغان سۆزلىپ، يەر ساتقان يۇلننىڭ بىر قىسىمىنى ئۆزۈنگە قالدۇردىك؟ ئالدىڭ؟	يېتىرۇس ئۇغا: ئاناپىاس، سىن نېمىشقا قەلبىڭى شەيتان تولدوُرغان، يەر ساتقان يۇلننىڭ بىر سېتىلمىگەندە، بۇ سېنىڭكى ئەمەسمۇ؟ سېتىپ تاشلىغاندا، يېل سېنىڭ قولۇڭدا بولىدىمۇ؟ بۇ نېمىشقا قەلبىڭدە ئۆبلاپ قويى؟ سەن ئىختىيارىڭدا بولماامتى؟ شۇنداق تۇرۇقلۇق، نېمىشقا قەلبىڭدە بۇ ئىشنى نېھەت قىلدىڭ؟ سەن ئىنسانلارغا ئەمەس، بەلك خۇداغا يالغان ئېتىتىڭ! – دېدى.
ACT 5:4	يەر سېتىلمىغاندا، سېنىڭكى ئەمەسمۇ؟ سېتىپ تاشلىغاندا، يېل ئىشنى ئاشلار تۇرۇپ، جەسەتنى كېپەنلىدى ۋە سىرتقا چىقارغان ئاندا دەپنى قىلىدى.	يەر سېتىلمىگەندە، بۇ سېنىڭكى ئەمەسمۇ؟ سېتىپ تاشلىغاندا، يېل سېنىڭ قولۇڭدا بولىدىمۇ؟ بۇ نېمىشقا قەلبىڭدە ئۆبلاپ قويى؟ سەن ئىختىيارىڭدا بولماامتى؟ شۇنداق تۇرۇقلۇق، نېمىشقا قەلبىڭدە بۇ ئىشنى نېھەت قىلدىڭ؟ سەن ئىنسانلارغا ئەمەس، بەلك خۇداغا يالغان دەپتىڭ!
ACT 5:5	ئاناپىاس بۇ سۆزلەرنى ئاكلىغان ھامان يېقلىپ جان ئۆزدى. بۇ ئىشنى ئاكلىغۇچىلارنى قاتىق قورقۇنچ باستى.	ئاناپىاس بۇ سۆزلەرنى ئاكلىغاندا، يېقلىپ كەتقى ۋە جاننى يوقاتتى. بۇ ئىشنى ئاكلىغان ھەممە كىشى قاتىق قورقۇنچتا قالدى.
ACT 5:6	ئەمدى ياش يىگىتلەر ئورنىدىن تۇرۇپ جەسەتنى كېپەنلەپ، سىرتقا ئايپىرىپ دەپنە قىلىدى.	ياشلار تۇرۇپ، جەسەتنى كېپەنلىدى ۋە سىرتقا چىقارغان ئاندا دەپنى قىلىدى.
ACT 5:7	تەخمنىن ئوچ سائەتتىن كېپىن، ئاناپىاسنىڭ ئايالى كىرىپ كەلدى؛ بىراق ئۇ بولغان ۋەقەدىن خەۋەرسىز ئىدى.	ئوچ سائەت تەخمنىن ئۆتكەندىن كېپىن، ئاناپىاسنىڭ ئايالى كىرىدى؛ لېكىن ئۇ بۇ ۋەقەنىڭ خەۋېرىنى بىلەن كەتىنى.
ACT 5:8	يېتىرۇس ئۇنىڭدىن: – ماڭا ئېتىقىن، سىلەر يەرنى مۇشۇ يۇلغَا ساتىڭلارمۇ؟ – دەپ سورىدى. – شۇنداق، مۇشۇنچىلىك يۇلغَا ساتىق، – دەپ جاۋاب بەردى ئۇ.	يېتىرۇس ئۇغا: ماڭا ئېتىپ كۆرسەت، سىلەر يەرنى بۇ يۇل بىلەن ساتىق، دەپ جاۋاب بەردى.
ACT 5:9	يېتىرۇس: – سىلەر نېمە ئۈچۈن مۇقدەدس روھنى سىناشقا تىل بىرىكتۈرۈدۈلار؟ قارا، ئېرىڭىنى دەپنە قىلىپ كەلگەنلەرنىڭ يۇتلىرى ئىشىك تۇۋىدە تۇرۇدۇ، ئۇلار سېنىمۇ ئەكىتىدۇ! – دېدى.	يېتىرۇس: سىلەر نېمە ئۈچۈن مۇقدەدس روھنى سىناپ كۆرۈشكە بىرگە كېلىشىپ قالدىڭلار؟ قارا، ئېرىڭىنى دەپنە قىلغانلارنىڭ ئاياقلىرى ئىشىك ئالدىدا تۇرۇۋاتىدۇ، ئۇلار سەننمۇ ئىلىپ كېتىدۇ!
ACT 5:10	ئۇمۇ شۇئان ئۇنىڭ ئاياغلىرى ئالدىغا يېقلىپ، جان بەردى. ھېلىقى ياش يىگىتلەر كىرىپ، ئۇنىڭ ئۆلگەنلىكىنى كۆردى؛ ئۇلار ئۇنىمۇ ئىلىپ بېرىپ ئېرىنىڭ پېنغا دەپنە قىلىدى.	ئۇ شۇ يەردە ئۇنىڭ ئاياغلىرىنىڭ ئالدىغا يېقلىپ كەتقى، دەرھال ئۆلۈپ قالدى. ياش كىشىلەر كىرىپ، ئۇنىڭ ئۆلگەنلىكىنى كۆرگەندە، ئۇلار ئۇنى ئىلىپ بېرىپ، ئېرىنىڭ پېنغا گۈرۈپ قويۇپ كەتقى.
ACT 5:11	يۇتون جامائەتنى، شۇنداقلا بۇ ئىشنى ئاكلىغانلارنىڭ ھەربىرىنى قاتىق قورقۇنچ باستى.	ھەممە جامائەت ۋە بۇ ئىشنى ئاكلىغان ھەر بىر كىشىنى زور قورقۇنچ ئالدى.
ACT 5:12	روسۇللارنىڭ قول ئارقىلىق خەلق ئىچىدە نۇرغۇن مۆجبىزلىك ئالامەتلەر ۋە كارامەتلەر كۆرسىتىلىدى (باىلىق ئېتىقادچىلار بىر نىيەتتە بولۇپ ئىبادەتخانىدىكى «سۇلايمان پېشاپىۋىن»دا دائىم جەم بولاتتى.	ئەپىستوللار ئارقىلىق خەلق ئىچىدە كۆپ مۇجىزە ۋە كۆچلۈك ئىشلار كۆرۈلۈپ تۇردى، ھەممە ئىشىنىغانلار بىرگە بولۇپ سۇلايمان پېشىدە جىرىلىشىپ تۇردى.

Reference	Before	After
ACT 5:13	باشقى كىشىلەر ئۇلارغا قوشۇلماقچى بولمىدى، چۈنكى جۈرئەت بولمىدى؛ بىراق باشقى كىشىلەر ئۇلارغا قوشۇلماقچى جۈرئەت قىللامايتى؛ ئەمما خالايق ئۇلارنى ئىتتاپىن ھۆرمەتلەپتى.	باشقى كىشىلەر ئۇلارغا قوشۇلماقچى بولمىدى، چۈنكى جۈرئەت بولمىدى، ئۇلارنى چوڭ ھۆرمەت قىلدى.
ACT 5:14	شۇنداقتا، ئىشەنچى كىشىلەر بارغانلا كۆپەيىپ كەتنى، ئەزىز بىلەن ئاياللار شۇنداقتىمۇ، ئېتىقاد قىلغۇچىلار بارغانسېرى كۆپىسىپ، ھەم ئەزىز بىلەن ئەزىز توب-توب بولۇپ رەنگە قوشۇلغىلى تۇردى.	شۇنداقتا، ئىشەنچى كىشىلەر بارغانلا كۆپەيىپ كەتنى، ئەزىز بىلەن ئاياللار شۇنداقتىمۇ، ئېتىقاد قىلغۇچىلار بارغانسېرى كۆپىسىپ، ھەم ئەزىز بىلەن ئەزىز توب-توب بولۇپ رەنگە قوشۇلغىلى.
ACT 5:15	شۇنىڭ بىلەن كىشىلەر ھەتتا يېتىرۇس ئۆتۈپ كېتىۋانقا ندا ھېچبولىغاندا ئۇنىڭ سايىسى بولسىمۇ ئۇستىگە چۈشىسۇن دەپ، كېسەللەرنى كۆچىلارغا ئېلىپ چىقىپ كۆرүه ۋە زەمبىلەرگە ياتقۇزۇپ قوياتنى.	شۇ ۋاقتىتا خەلق يېتىرۇسنىڭ سايىسى كېسەللەرگە چۈشۈشنى ئومىد قىلىپ، كېسەللەرنى كۆچىغا چىقارىپ، ياتاق-تەختەرگە قوبۇغىرىدۇ.
ACT 5:16	يەنە كۆپ خەلق يېرۇساليم ئەتراپىدىكى شەھەر-يېزىلاردىن كېسەل كىشىلەر يېرۇساليم ئەتراپىدىكى شەھەر-يېزىلاردىن بىلەن يامان روھلار باسفان كىشىلەرنى ئېلىپ كەلدى. ئۇلارنىڭ ھەممىسى كېسەللەرنى ۋە ناپاڭ روھلار چاپلىشۇفالغان كىشىلەرنى ئېلىپ كەلەتتى.	يەنە كۆپ خەلق يېرۇساليم ئەتراپىدىكى شەھەر-يېزىلاردىن كېسەل كىشىلەر يېرۇساليم ئەتراپىدىكى شەھەر-يېزىلاردىن ساقايىپ بولۇپ كەتتى.
ACT 5:17	باش كاھن ۋە ئۇنىڭ بىلەن بولغانلار، يەنى سادۇقىيەلارنىڭ گروپىسى، زور باش كاھن ۋە ئۇنىڭ تەردەدارلىرى، يەنى سادۇقىي مەزھەپىدىكىلەر قوزغىلىپ بۇ ئىشلارغا غەزەپلىنىپ،	باش كاھن ۋە ئۇنىڭ بىلەن بولغانلار، قاماڭخانغا قامىتى.
ACT 5:18	رسۇللارنى تۇتقۇن قىلىپ، قاماڭخانغا قامىتى.	رسۇللارنى تۇتقۇن قىلىپ، قاماڭخانغا قامىتى.
ACT 5:19	لېكىن شۇ كېچە، خۇدائىنىڭ بىر يەرشىتىسى قاماڭ دەرۋازىسىنى ئېچىپ، ئېچىپ، رسۇللارنى ئېلىپ چىقىپ، ئۇلارغا:	لېكىن شۇ كېچە، خۇدائىنىڭ بىر يەرشىتىسى قاماڭ دەرۋازىسىنى ئېچىپ، ئېچىپ، رسۇللارنى ئېلىپ چىقىپ، ئۇلارغا:
ACT 5:20	— سىلەر ئىبادەتخانا ھوپلىسىغا كىرىپ، خالايققا بۇ ھايات توغرىسىدىكى ھەممە توغرىسىدىكى ھەممە سۆزلەرنى جاكارلاڭلار— دەپ تاپلىدى.	بارىڭلار مەبەدگە، ئۇنىدا تۇرۇپ، خەلقا بۇ ھايات توغرىسىدىكى ھەممە سۆزلەرنى جاكارىڭلار.
ACT 5:21	رسۇللار بۇ سۆزىنى ئاڭلاپ، تاڭ ئاتقاندا ئىبادەتخانا ھوپلىسىغا كىرىپ، كىشىلەرگە تەلب بېرىشكە باشلىدى. باش كاھن ۋە ئۇنىڭ تەردەدارلىرى كەلگەندە، ئۇلار ئالىي كېڭەشمىدىكىلەر ۋە ئىسراىللارنىڭ بارلىق ئاقساقلارنىنى جەم بولۇشقا چاقىرىدى. ئاندىن رسۇللارنى ئېلىپ كەلسۇن دەپ قاماڭخانغا ئادەم ئەۋەتتى.	ئېسالار بۇ ئەمەلنى ئاڭلىغاندا، تاڭ ئاتقاندا مەبەتخانىغا كىرىپ، خەلقە تەلب بېرىشتە باشلىدى. باش كاھن ۋە ئۇنىڭ قولالىپ كېلىدىغانلىرى كەلگەندە، ئۇلار ئالىي كېڭەش بىلەن ئىسراىل ئاقساقلارنىنى يىغىشقا چاقىرىدى. شۇنداقتا، رسۇللارنى قاماقتىن ئېلىپ كەلمەكچى بولۇپ، كىشىلەرنى ئەۋەتتى.
ACT 5:22	لېكىن سېپاهىيەتلەر زىندانغا بارغاندا، رسۇللار ئۇ يەردە يوق دەپ بايقياپ، لېكىن سېپاهىلار زىندانغا بېتىپ بارغاندا، رسۇللارنىڭ ئۇ يەردە يوقلۇقىنى بايقياپ قايتىپ بېرىپ، كېڭەشمىدىكىلەرگە:	لېكىن سېپاهىيەتلەر زىندانغا بارغاندا، رسۇللار ئۇ يەردە يوق دەپ بايقياپ، كېڭەشمىدىكىلەرگە خەۋەر بەردى.
ACT 5:23	— بىز بارساق، زىندان مەھكەم تاقاقلقى تۇرۇپتۇ، قاراۋۇلار دەرۋازىلاردا كۆزەت كۆزەتتە تۇرۇپتۇ. لېكىن دەرۋازىلارنى ئېچىپ كۆرگەندە، ئىجىدە بىرمو ئادەم يوق! — دەپ مەلۇمات بەردى.	— بىز بارساق، زىندان سەككىز توپلاب تۇرۇپتۇ، قاراۋۇلار دەرۋازىلاردا كۆزەت كۆزەتتە تۇرۇپتۇ. لېكىن دەرۋازىلارنى ئېچىپ كۆرگەندە، ئىجىدە بىرمو ئادەم يوق! دەپ دەلىل بەردى.
ACT 5:24	بۇ خەۋەرنى ئاڭلىغان ئىبادەتخانىدىكى مەسئۇل كاھن ھەم قاراۋۇلارنىڭ باشلىقى ۋە باش كاھنلار: «ھازىر بۇ ئىش قانداق بولۇپ كەتتى؟» دېپىپ، دېپىشىپ ئالاقدىلىككە چۆمدى.	بۇ خەۋەرنى ئاڭلىغاندا، مەبەتخانىدىكى مەسئۇل كاھن، قاراۋۇلارنىڭ باشلىقى ۋە باش كاھنلار: «ھازىر بۇ ئىش قانداق بولۇپ كەتتى؟» دېپىپ، دېپىشىپ ئالاقدىلىككە چۆمدى.
ACT 5:25	دەل شۇ چاغدا، بىر كىشى كىرىپ: — قاراڭلار، سىلەر زىندانغا قامىغان ئادەملەر ئىبادەتخانا ھوپلىسىدا تۇرۇپ خالايققا تەلب بېرىۋاتىدىغۇ! — دەپ خەۋەر قىلىدى.	هازىز، بىر كىشى كىرىپ: قاراڭلار، سىلەر زىندانغا قويغان ئادەملەر، ئىبادەتخانا ئالدىدا تۇرۇپ، خەلقە دەرس بېرىۋاتىدى دەپ دەپ خەۋەر قىلىدى.
ACT 5:26	بۇنىڭ بىلەن، ھېلىقى قاراۋۇلار باشلىقى سېپاهىلرىنى باشلاپ بېرىپ، رسۇللارنى ئېلىپ كەلدى. بىراق ئۇلار خالايق بىزنى چالما-كېسەل قىلىشى مۇمكىن دەپ قورقۇپ، ئۇلارغا زورلۇق ئىشلەتمىدى.	شۇ ۋاقتىتا قاراۋۇل باشلىقى ۋە سېپاهىلرى رسۇللارنى سەۋەر-ساراي قىلىپ كەلگۈزۈپ كەلدى. چۈنكى خەلقنىڭ قوزغاب، تاش تاشلاپ تاشلىشى مۇمكىن دەپ قورقانلىقتا، زورلۇق ئىشلەتمەيدىغان بولدى.
ACT 5:27	ئۇلار رسۇللارنى ئېلىپ كەلگەندىن كېپىن، ئۇلارنى كېڭەش ئالدىدا تۇرغۇزدى. تۇرغۇزدى. باش كاھن ئۇلارنى سوراق قىلىپ:	ئۇلار هەوارىلەرنى كەلتۈرگەندىن كېپىن، ئۇلارنى كېڭەش ئالدىدا تۇرغۇزدى. باش كاھن ئۇلارنى سوراق قىلىپ:

Reference	Before	After
ACT 5:28	بىز سىلەرگە بۇ ئىسم بىلەن خەلقكە ئۆگەتمەڭلار دەپ، قاتتىق ئاگاھلانغان – بىز ئەسىلى سىلەرنى بۇ نامدا كىشىلەرگە تەلەم بەرمەڭلار، دەپ قاتتىق ئىدۇق. لېكىن ھازىر، سىلەر شۇ ئۆكتىلىرىڭلار بىلەن بارلىق يېرۇسالىمنى تولدۇرۇۋاتىسىلەر ۋە بۇ كىشىنىڭ قانىنى بىزگە يۈكلەپ قويۇشقا خاتالىق قىلىۋاتىسىلەر! رە	بىز سىلەرگە بۇ ئىسم بىلەن خەلقكە ئۆگەتمەڭلار دەپ، قاتتىق ئاگاھلانغان ئاگاھلاندۇرغانىدۇق. لېكىن مانا، سىلەر يەنە شۇ تەلىمىڭلار بىلەن يۇتكۇل يېرۇسالىمنى تولدۇرۇۋاتىسىلەر ۋە بۇ كىشىنىڭ قانىنى بىزگە يۈكلەپ قويۇشقا خاتالىق بولۇۋاتىسىلەر! دەپ!
ACT 5:29	لېكىن يېتىرۇس ۋە باشقا روسۇللار جاۋاب بېرىپ مۇنداق دېدى: – ئىنسانغا ئەمەس، خۇداغا ئىتائەت قىلىش كېرەك!	ئەمما يېتىرۇس ۋە باشقا روسۇللار جاۋاب بەردى: «تادەملەرگە ئەمەس، خۇداغا ئىتاءەت قىلىش زۆرۈر!»
ACT 5:30	سىلەر تۇتۇپ ياغاچقا ئىسىپ ئۆلتۈرگەن ئەيسانى، ئاتا-بۇۋەمىزنىڭ خۇداسى تىرىلدۈردى.	بىزنىڭ ئاتا-بۇۋەلىرىنىڭ خۇداسى، سىلەر ئۆلتۈرۈپ دەرەخكە ئاسقان ئەيسانغا تىرىلدۈردى.
ACT 5:31	خۇدا ئىسرائىل خەلقنى توۋا قىلىشقا ۋە گۇناھلىرىنىڭ كەچۈرۈلىشكە مۇيەسىسىر قىلىش ئۆچۈن، ئۇنى ئۆلۈغلاپ يېتەكچى ھەم قۇتقۇزغۇچى سۈپىتىدە ئۆزىنىڭ ئوڭ يېنىغا كۆرتۈرۈپ ئۆلۈغۈزىدۇ.	خۇدا ئۇنى يېتەكچى ۋە قۇتقۇزغۇچى قىلىپ، ئۆزىنىڭ ئوڭ قولغا كۆتۈرۈپ، ئىسرائىل خەلقىغا توۋە قىلىش هووقۇ بىلەن گۇناھلىرىنى كەچۈرۈش بەرمەكچى بولدى.
ACT 5:32	بىز بۇ ئىشلارغا گۇۋاھچىلارنىز؛ شۇنداقلا خۇدا ئۆزىگە ئىتائەت قىلغۇچىلارغا ئاتا قىلغان مۇقىددەس روھمۇ بۇ ئىشلارغا گۇۋاھچىدۇر.	بىز بۇ ئىشلارغا گۇۋاھچىلارنىز؛ خۇدا ئىتائەت قىلغۇچىلارغا بەرگەن مۇقىددەس روھمۇ بۇ ئىشلارنى گۇۋاھ قىلىپ تۇر.
ACT 5:33	ئۇلار بۇ سۆزلەرنى ئاڭلاپ قەلبىگە سانجىلغاندەك بولۇپ روسۇللارنى ئۆلتۈرۈشكە مەسىلەھەتلىھىشتى.	ئۇلار بۇ سۆزلەرنى ئاڭلاپ، قاتتىق ئەسىلىنى كەتنى ۋە روسۇللارنى ئۆلتۈرۈش ئۆچۈن مەسىلەھەتلىھىشتى.
ACT 5:34	لېكىن كېڭىشەم ئىچىدە يۇتۇن خەلقنىڭ ھۆرمىتىگە سازاۋەر بولغان ئاندىن ئۇ كېڭىشەمىدىكىلەرگە مۇنداق دېدى: – ئەي ئىسرائىللار، سىلەر بۇ كىشىلەرنى بىر تەرەپ قىلىشتا ئۆزۈگۈلەرغا ئېھتىيات قىلىڭلار!	لېكىن كېڭىش يەغىندا ھەممە خەلق تەرەپىدىن ھۆرمەتلىنگەن يەرسىي گامالىيەل، بىر قانۇن ئوقۇتقۇچى، بار ئىدى. ئۇ تۇرۇپ، ئۇلارنى بىراز سىرتقا پەرسىي مەزھىپىدىكى گامالىيەل ئىسىملىك بىر تەۋرات ئۆلۈمىسى بار ئىدى. ئۇ ئۇرۇندىن تۇرۇپ: – ئۇلارنى بىردمە سىرتقا چىقىرىپ تۇرۇڭلار، – دەپ بۇيرۇدى.
ACT 5:35	ئاندىن ئۇ كېڭىشەمىدىكىلەرگە مۇنداق دېدى: – ئەي ئىسرائىللار، سىلەر بۇ كىشىلەرنى بىر تەرەپ قىلىنىڭ چىقىنىڭغا تەخمىنەن تۆت يۇز ئادەم قوشۇلدى. بىراق ئۇ ئۆلتۈرۈلەتلىرى ۋە قوشۇلغانلىرى تارقىلىپ كېتتى، ئۇنىڭ ئىش يوققا چىقتى.	ئاندا ئۇ كېڭىش ئەزالىغا دېدى: «ئەي ئىسرائىللار، بۇ كىشىلەرنى قانادا موئامەلە قىلىدىغانلىقىلىڭلارغا دىققەت قىلىڭلار!»
ACT 5:36	ئۆتكەن ۋاقىتلاردا، تەۋداس دەپ بىر كىشى بار ئىدى، ئۆزىنى كاتتا دەپ ئىلگىرى، ھېلىقى تەۋداس ئىسىملىك ئۆزىنى چوڭ تۇتۇپ ئوتتۇرغا كۆرسەتى ۋە خەلقنى يىغىدى. ئۇنىڭغا تەخمىنەن 400 كىشى قوشۇلدى. چىققانىدى. ئۇنىڭغا تەخمىنەن تۆت يۇز ئادەم قوشۇلدى. بىراق ئۇ ئۆلتۈرۈلەتلىرى ۋە قوشۇلغانلىرى تارقىلىپ كېتتى، ئۇنىڭ ئىش يوققا چىقتى.	ئۆتكەن ۋاقىتلاردا، تەۋداس دەپ بىر كىشى بار ئىدى، ئۆزىنى كاتتا دەپ ئىلگىرى، ھېلىقى تەۋداس ئىسىملىك ئۆزىنى چوڭ تۇتۇپ ئوتتۇرغا كۆرسەتى ۋە خەلقنى يىغىدى. ئۇنىڭغا تەخمىنەن 400 كىشى قوشۇلدى. چىققانىدى. ئۇنىڭغا تەخمىنەن تۆت يۇز ئادەم قوشۇلدى. بىراق ئۇ ئۆلتۈرۈلەتلىرى ۋە قوشۇلغانلىرى تارقىلىپ كېتتى، ئۇنىڭ ئىش يوققا چىقتى.
ACT 5:37	ئاندىن كېيىن نويۇس تىزىملاش كۈنلىرىدە، گاللىبىلەك يەھۇدامۇ باش كۆتۈرۈپ چىقىپ، بىر توب كىشىنى تىپلاپ ئۆزىگە ئەگەشتۈرگەن. ئۇمۇ يوققىلىپ، بارلىق ئەگەشكۈچىلىرىمۇ تارقىتۇپلىكەن.	كېيىن ساناب ۋاقتىدا، گاللىبىلەك يەھۇدا كۆتۈرۈلۈپ چىقىتى، بىر توب كىشىلەرنى يېغىپ ئۆزىگە قوشۇپ ئالدى. ئۇ بوق قىلىنىدى، ھەم ئۇنىڭ بارلىق ئەگەشكۈچىلىرى تارقالدى.
ACT 5:38	ئەمدى سىلەرگە نەسەھىتىم شۇكى: بۇ كىشىلەر بىلەن كارىڭلار بولمىسۇن! ئۇلارنى ئەختىيارغا قىيۇپ بېرىڭلار. چۈنكى ئەگەر بۇ ئېقىم ياكى بۇ ئىش يەقەت ئىنساندىن كەلگەن بولسا، جەزمەن يوققا چىقدۇ.	هازىر سىلەرگە تەكلىپىم بۇ: بۇ كىشىلەر بىلەن ئارلىشىماڭلار! ئۇلارنى ئۆزۈلۈگە قالدۇرۇڭلار، چۈنكى ئەگەر بۇ ئىش ياكى بۇ ھەركەت يەقەت ئادەملەردىن بولسا، ئېنلىق يوقىپ كېتىدۇ.
ACT 5:39	لېكىن ئەگەر خۇدادىن بولسا، سىلەر ئۇلارنى توختاتالمىسىلەر! ھەتتا ئۆزۈگۈلەر خۇداغا ھۇجۇم قىلغۇچىلار بولۇپ چىقىسىلەر!	ئەگەر خۇدا تەرەپىدىن بولسا، سىلەر ئۇلارنى توختاتالمىسىلەر! بۇ سىلەرنى خۇداغا قارشى كېرىپ كېتىدۇ!
ACT 5:40	ئالىي كېڭىشەمىدىكىلەر نەسەھىتى قوبۇل قىلىدى؛ ئۇلار روسۇللارنى چاقىرىتىپ كېرىپ، ئۇلارنى قامچىلىتىپ، ئۇلارغا ھەرگىز ئەيساننىڭ نامدا سۆزلىمەسىلىكى ئاگاھلاندۇردى. ئاندىن ئۇلارنى قويۇپ بەردى.	كېڭىش ئەزالىرى ماسلىحاتنى قوبۇل قىلىدار، ئۇلار روسۇللارنى چاقىرىپ كەلدۈرۈپ، ئۇلارنى قامچىلىپ، ئۇلارغا ھېچقانداق ئەيسا ئىسىمى بىلەن سۆزلىمەگىلەر دەپ ئاگاھلاندۇردى. كەين ئۇلارنى قويۇپ بەردى.
ACT 5:41	روسۇللار ئەمدى كېڭىشەمىنىڭ ئوتتۇرسىدىن چىقىپ، ئۆزلىرىنىڭ مۇبارەك نام ئۆچۈن خورلۇق ئازابى چېكىشىكە لايق كۆرۈلگەنلىكدىن شادلاندى.	روسۇللار كېڭىش مەكانىدىن شادلىق بىلەن چىقتى، چۈنكى ئەيسا مەسەھىنىڭ ئىسىمى بىلەن چىقتى، چۈنكى ئەيسا روسۇللار كېڭىش مەكانىدىن شادلىق بىلەن چىقتى، چۈنكى ئەيسا

Reference	Before	After
ACT 5:42	ئۇلار بەنلا ھەر كۈنى ئىبادەتخانا ھۆيلسىدا ۋە ئۆيۈمۈئىي بېرىپ تەام بېرىشتن ۋە ئەيسا بېرىشتن ۋە «ئەيسا – مەسەھدۇر!» دېگەن خۇش خەۋەرنى جاكارلاشتىن بېچ توختىمىدى.	ئۇلار ھەر كۈن مەقىرىيەمىزدا ۋە ئۆي-ئۆي بېرىپ تەام بېرىشتن ۋە ئەيسا مەسەھ ئەكەنلىكىنى جاكارلاشتىن ھېچقاڭداق توختىمىدى.
ACT 6:1	شۇ كۈنلەرde، مۇخلىسلارنىڭ سانى بارغانسېرى كۆپىسى، گېرچە سۆزلەيدىغان يەھۇدىيىلار يەرلىك ئېبرانى قېرىنداشلارغا: – كۈندىلىك ئوزۇق-تۇلۇك تەقسىم قىلىنىشتا ئارىمىزدىكى تۇل ئاياللار ئېتىبارغا ئېلىنىمىدى، دەپ نازارىلىق بىلدۈرۈشتى.	ئۇ كۈنلەرde، ئىشىنىدىغانلار سانى كۆپە كەتتى، گېرچە سۆزلەيدىغان يەھۇدىيىلار يەرلىك ئېبرانى قېرىنداشلارغا: كۈندە تەقسىم قىلىنىدىغان ئوزۇق-تۇلۇكتە بىزنىڭ تۇل ئاياللارنىڭ ئەھمىيەت بېرىلمەيدۇ، دەپ نازارىلىق كۆرسەتتى.
ACT 6:2	شۇڭا، ئون ئىككىلەن پۇتكۇل مۇخلىسلارنى چاقىرىپ يىغىپ، ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – بىزنىڭ خۇدۇنىڭ سۆز-كالامنى يەتكۈزۈش خىزمىتىنى تاشلاپ قويۇپ، ئوزۇق-تۇلۇك تەقسىم قىلىش بىلەن بولۇپ كېتىشمىز توغرا بولمايدۇ.	ئاندىن، ئون ئىككىسى يۇتون ئىنانچىلارنى چاقىرىپ يىغىدى، دېدى: بىز خۇدا سۆزىنى يەتكۈزۈش ئىشىنى تاشلاپ، ئوزۇق تەقسىم قىلىش بىلەن شۇغۇللىنىپ كېتەلمەيدۇ، بۇ توغرا نەمەس.
ACT 6:3	شۇنىڭ ئۆچۈن، ئى قېرىنداشلار، ئاراڭلاردىكى نام-ئابرۇيى بار، مۇقدىدەس روھقا ۋە دانالىققا تولغان يەتتە كىشىنى ئىلغاي تاللاڭلار، ۋە بىز ئۇلارنى بۇ ئىشقا مەسئۇل قىلىمىز.	شۇنىڭ ئۆچۈن، كېرىنداشلار، سىلەر ئارىدا ئەسلىھەتلىك، مۇقدىدەس روھ بىلەن دانالىق تولغان يەتتە كىشى تاللاڭلار، بىز ئۇلارنى بۇ ئىشقا جاۋابكار قىلىمىز.
ACT 6:4	بىز بولساق، ئۆزىمىزنى دۇئا قىلىش ۋە سۆز-كالامنىڭ خىزمىتىدە بولۇشقا بېفسلايمىز.	بىز دۇئا قىلىش ۋە خۇدا سۆزىنىڭ خىزمىتىغا سادىق قالىمىز.
ACT 6:5	بۇ مەسلىھەت خالايىقىنىڭ ھەممىسىنى خۇش قىلدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇلار ئىمان-ئىشەنچكە ۋە روھقا تولغان ئىستېپان ئىسىملىك بىر ئادەمنى تاللىدى، ۋە يەنە فىلىپ، يۈركۈرۈس، نىكانور، تىمون، يارمېناس ھەمدە بۇرۇن تەۋرات ئېتقادىغا كىرگەن ئانتاكىالىق نىكولاسنى تاللاپ.	بۇ تەكلىپ بارلىق خەلقنى خۇش قىلدى. شۇڭا، ئۇلار ئىمان بىلەن تولغان ۋە حالىق روھ بىلەن تولغان ئىستېپان دېگەن بىر كىشىنى، شۇنىڭدىن باشقا فىلىپ، يۈركۈرۈس، نىكانور، تىمون، يارمېناس ۋە بۇرۇن يەھۇدى دىنسىنى قوبۇل قىلغان ئانتاكىيلىك نىكولاسنى تاللىدى.
ACT 6:6	ئۇلارنى روسۇللارنىڭ ئالدىغا بېلىپ چىقىتى. روسۇللار ئۇلارنىڭ بۇ خىزمەتنى قىلىشى ئۆچۈن قوللىرىنى ئۇلارنىڭ ئۆستىگە تەڭكۈزۈپ تۇرۇپ، دۇئا قىلىشتى.	ئۇلارنى روسۇللارنىڭ ئالدىغا كەلدۈرۈشتى. روسۇللار ئۇلارنى بۇ خىزمەت ئۆچۈن قول سالدى ۋە دۇئا قىلدى.
ACT 6:7	ۋە خۇدۇنىڭ سۆز-كالامى داۋاملىق تارقالدى؛ يېرۇسالىمدىكى مۇخلىسلارنىڭ سانىمۇ بارغانسېرى زور دەرىجىدە كۆپەيدى. نۇرغۇن كاھىنلارمۇ مەسەھ ئېتقادىغا ئىتائەت قىلىشقا كىرىشۋاتاتتى.	خۇدا سۆزى كۆپەيدىپ كەتتى؛ يېرۇسالىمدا شاگىدلار سانى بارغانلا كۆپەيدى؛ كۆپ كاھىنلار بىسقادىغا ئەمەل قىلىپ قالدى.
ACT 6:8	ۋە ئىستېپان خۇدۇنىڭ مېھر-شەيقتى ۋە كۈچ-قۇدرىتىگە تولغان بولۇپ، خەلق ئىچىدە كارامەتلەر ۋە زور مۆجىزلىك ئالامەتلەرنى كۆرسەتتى.	ئىستېپان ئىشەنچ بىلەن ۋە كۈچ بىلەن تولۇپ كەتتى ۋە خەلق ئىچىدە ئەسلى چوڭ مۆجىزلىر ۋە ئالامەتلەرنى كۆرسەتتى.
ACT 6:9	بىراق «قۇللۇقتىن چىققان ھۆرلەر» دەپ ئاتالغان سىناڭوگىنىكى بەزىلەر، يەنى كۈرىن ۋە ئىسکەندەر بىرلىرى شەھەرلىرى ۋە كىلىكىيە ھەم ئاسىيا ئۆلكلەرىدىن كەلگەن بەزى يەھۇدىيىلار ئىستېپانغا قارشى چىقىپ، ئۇنىڭ بىلەن مۇنازىرە قىلىشقا باشلىدى.	بىراق، «ئەرقىن بولغانلار» دەپ ئاتالغان سىناڭوگىدىكى بەزى كىشىلەر، يەنى كۈرىن ۋە ئالىكساندرييە شەھەرلىرىدىن ۋە كىلىكىيە بىلەن ئاسىيا رايونلىرىدىن كەلگەن بەزى يەھۇدىيىلار، ئىستېپان بىلەن تالاشقا باشلىدى.
ACT 6:10	لېكىن ئۇلار ئۇ سۆز قىلغاندا ئۇنىڭدا بولغان دانالىق ۋە روھقا تاقابىل تۇرۇشقا ئامالسىز قالدى.	لېكىن ئۇلار ئۇ سۆز دەپ تۇرغاندا، ئۇنىڭ ئاقىلىقى ۋە روھىغا قارشى كۆتۈرەلمىدىلەر.
ACT 6:11	بۇنىڭ بىلەن ئۇلار بەزى ئادەملەرنىڭ ئاغزىنى مایلاپ: – بىز بۇ ئادەمنىڭ مۇسا ۋە خۇداغا قارتا كۈپۈرلۈق سۆزلىگەنلىكىنى ئاڭلىدۇق، – دېگەننى ئۇلارنىڭ ئاغزىغا سالدى.	ئۇلار بەزى كىشىلەرنى سېتىپ قويۇپ: بىز بۇ كىشىنىڭ مۇسا ۋە خۇداغا قارشى كۈپۈر سۆزلەرنى سۆزلەپ كەتكەنلىكىنى ئاڭلىدۇق، دېگەنلىكى ئېيتىشقا قوزغىدى.

Reference	Before	After
ACT 6:12	ئۇلار شۇنداق قىلىپ خەلقنى، ئاكسالارنى ۋە ئالىملارنى قوزغاپ چىقىن، ئاكسالالارنى ۋە تەۋرات ئۇستازىلىرىنى كېپىن ئىستىفانى توختاپى ئۇنى تۇنۇپ، يوقىرى كېڭىش جىلغىسىغا كېڭىشىمكە ئېلىپ باردى.	ئۇلار شۇنداق قىلىپ خەلقنى، ئاكسالارنى ۋە ئالىملارنى قوزغاپ چىقىن، ئاكسالالارنى ۋە تەۋرات ئۇستازىلىرىنى كېپىن ئىستىفانى توختاپى ئۇنى تۇنۇپ، يوقىرى كېڭىش جىلغىسىغا كېڭىشىمكە ئېلىپ باردى.
ACT 6:13	ئۇلار ساختا گۇۋاھچىلارنى ئوتتۇرۇغا چىقىرىپ مۇنداق دېگۈزدى: – بۇ ئادەم بۇ مۇقدىدەس جايغا ۋە تەۋرات قانۇنغا قارشى سۆزلەرنى قىلىشتن توختىمايدۇ.	ئۇلار يالغان گۇۋاھلارنى ئالدىغا ساقلاب، مۇنداق دېدى: «بۇ كىشى بۇ مۇقدىدەس جاي بىلەن قانۇنغا قارشى گەپ قىلىشتن توختامайдۇ.»
ACT 6:14	چۈنكى بىز ئۇنىڭ ھېلىقى ناسارەتلىك ئىيىسا توغرۇلۇق: «ئۇ بۇ جايىن ۋەيران قىلىدۇ ۋە مۇسا يېغەمبەر بىزگە تايىشۇرغان ئەنئەن ئۇنى قائىدە- يوسوپلىرىمىزنى ئۆزگەرتىدۇ!» دېگەنلىكىنى ئاڭلىغانمىز.	ئېيسكى بىز ئۇنىڭ ئېيىسا نازارەتلىك ھەقتە: «ئۇ بۇ جايىن يارچىلاب تاشلايدۇ ۋە مۇسا بىزگە بەرگەن ئادەتلەرنى ئۆزگەرتىدۇ!» دېگەنلىكىنى ئاڭلىغانمىز.
ACT 6:15	كېڭىشىمكە ئولتۇرغانلارنىڭ ھەممىسى ئىستىپانغا كۆز تىكىپ قارېغىنىدا، باش كاهىن ئىستىپاندىن: – بۇلارنىڭ ئېيتقانلىرى راستمۇ؟ – دەپ سورىدى.	كېڭىش ئورندا ئولتۇرغانلارنىڭ ھەممىسى ئىستىفانغا دىققەت بىلەن قاراپ تۇرۇپ، ئۇنىڭ چىراينىڭ يەرشتىنىكىدەك يارقىن ئەنلەرنى كۆردى. ئۇنىڭ چىراينىڭ يەرشتىنىكىدەك يارقىراق ئەنلەرنى كۆردى.
ACT 7:1	باش كاهىن ئىستىپاندىن: – بۇلارنىڭ ئېيتقانلىرى راستمۇ؟ – دەپ سورىدى.	باش كاهىن ئىستىپانغا: 'بۇلارنىڭ ئېيتقانلىرى كەتكەنلەر راستمۇ؟' دەپ سورىدى.
ACT 7:2	ئىستىپان دەپ جاۋاب بەردى: قېرىنداشلار ۋە كۆكەكلە ئاتا-ئانلار، مېنىڭ ئىستىپان مۇنداق جاۋاب بەردى: – قېرىنداشلار ۋە ئاتا-بۇئىلار، سۆزۈمگە قۇلاق سېلىڭلە! ئاتىمىز ئىبراھىم تېخى مېسىۋوتامىيە رايوندا تۇرۇۋاتقاندا، يەنى هاران شەھىرىگە كۆچۈپ ماكانلىشىشتن ئىلگىرى، شان-شەرەپنىڭ ئىگىسى خۇدا ئۇنىڭغا ئايىان بولۇپ:	سۆزۈمنى ئاڭلادىلا بىزنىڭ ئاتا ئىبراھىم ھېلىقى مېسىۋوتامىيە رايوندا تۇرۇۋاتقاندا، هارانغا كۆچۈپ كېتىشتن بۇرۇن، شەرەپلىك خۇدا ئۇنىڭغا كۆرۈنۈپتۇ:
ACT 7:3	«سەن ئۆز بۇرۇڭ ۋە ئائىلەكىدىن كەتىپ، مەن ساڭا كۆرسەتكەن جايغا كۆرسىتىدەغان زېمىنغا بارغىن» دېگەنلىنى.	«سەن ئۆز بۇرۇڭ ۋە ئائىلەكىدىن كەتىپ، مەن ساڭا كۆرسەتكەن جايغا بارغىن» دېگەن.
ACT 7:4	بۇنىڭ بىلەن ئۇ كالدىلەرنىڭ زېمىننى تاشلاپ، هاران شەھىرىگە بېرىپ ئولتۇرالاشتى. ئاتىسى ئۆلگەندىن كېپىن، خۇدا ئۇنى بۇ زېمىنغا، يەنى سىلەر ھازىر تۇرۇۋاتقان زېمىنغا يۆتكەپ كەلدى.	ئۇ كالدىيەدىن كېتىپ، هارانغا باراپ تۇرالاشتى. ئاتى ئۆلگەندىن كېپىن، خۇدا ئۇنى بۇ يەرگە، سىلەر ھازىر تۇرۇۋاتقان يەرگە ئېلىپ كەلدى.
ACT 7:5	ئۇ ۋاقتىتا، خۇدا ئۇغا بۇ يەردىن ھېچ مىراس بەرمىگەن. ھەتا يۇت قويغاندا ئۇ ۋاقتىتا، خۇدا ئۇنىڭغا بۇ زېمىندىن مىراس بەرمىدى، ھەتا ئۇنىڭقا تەۋە يۇت قويغۇدە كەمۇ بىر يەر بەرمىگەندى. گەرچە ئۇ تېخچە يەزەنت كۆرمىگەن بولسىمۇ، خۇدا بۇ زېمىننى ئۇنىڭغا ۋە ئۇنىڭ نەسلىگە ئىگىلىك بولۇش ئۆچۈن بېرىشكە ۋەددە قىلدى.	تۇرۇش ئۆچۈن بىر قىسقا يەر بەرمىگەن. بالىسى يوق بولسىمۇ، خۇدا بۇ يەرنى ئۇغا ۋە ئۇنىڭ نەسلىگە بەرەتتىفانىنى ۋەددە قىلغان.
ACT 7:6	ئاندىن خۇدا ئۇنىڭغا بۇنداق دەپتى: «سېنىڭ كېپىنلىك باشقا يەرde ئاندىن خۇدا ئۇنىڭغا مۇنداق دېدى: «سېنىڭ نەسلىرىنىڭ ياقا يۇرتا قالايماق بولىدۇ، شۇ يەرىنىڭ خەلقى ئۇلارنى قولدا تۇتۇپ، تۆت يۇز يىل مۇسايدىر بولۇپ تۇردى، شۇ يۇرۇتسىكىلەر ئۇلارنى قول قىلىپ تۆت يۇز يىل خورلايدۇ.	ئاندىن خۇدا ئۇنىڭغا بۇنداق دەپتى: «سېنىڭ كېپىنلىك باشقا يەرde ئاندىن خۇدا ئۇنىڭغا مۇنداق دېدى: «سېنىڭ نەسلىرىنىڭ ياقا يۇرتا قالايماق بولىدۇ، شۇ يەرىنىڭ خەلقى ئۇلارنى قولدا تۇتۇپ، تۆت يۇز يىل مۇسايدىر بولۇپ تۇردى، شۇ يۇرۇتسىكىلەر ئۇلارنى قول قىلىپ تۆت يۇز يىل خورلايدۇ. بويى زورلايدۇ.»
ACT 7:7	ئەممە ئۇلارغا قول سەللەگەن دۆلەتنى جازا قىلىمەن، دېدى خۇدا، ئۇنىڭدىن بىرلە ئۇلارنى قوللۇققا سالغان ئەلىنى جازايمەن»، دېدى خۇدا، «ۋە كېپىن سىزىگە قاراشلىق نەسلىڭلار ئۇ يەردىن چىقىپ كېلىپ بۇ يەرde مېنى ئۇنىڭدىن كېپىن، نەسلىرىنىڭ ئۇنى كەنگەز كۆنلىقى ئىبادەت خىزمىتىمەد بولىدۇ.	ئەممە ئۇلارغا قول سەللەگەن دۆلەتنى جازا قىلىمەن، دېدى خۇدا، ئۇنىڭدىن بىرلە ئۇلارنى قوللۇققا سالغان ئەلىنى جازايمەن»، دېدى خۇدا، «ۋە كېپىن سىزىگە قاراشلىق نەسلىڭلار ئۇ يەردىن چىقىپ كېلىپ بۇ يەرde مېنى ئۇنىڭدىن كېپىن، نەسلىرىنىڭ ئۇنى كەنگەز كۆنلىقى ئىبادەت خىزمىتىمەد بولىدۇ.
ACT 7:8	كېپىن خۇدا ئىبراھىم بىلەن بەلگىسى خەتنە بولغان ئەھدىنى تۆزگەن، شۇنىڭ بىلەن ئىسهاق ئۇنىڭدىن تۆرەلدى؛ ئىبراھىم ئۇنى سەكىرىنىچى كۈنى خەتنە قىلىدى؛ شۇنداق قىلىپ ئىسهاقتىن ياقۇپ تۆرەلدى، ياقۇپتىن ئون ئىككى «قەبلە ئاتىسى» تۆرەلدى.	كېپىن خۇدا ئىبراھىم بىلەن خەتنە بەلگىلىك ئەھدى تەركىم قىلدى، شۇ تەھەتىن ئىسهاق تۆغۇلدى؛ ئىبراھىم ئۇنى سەكىز كۆنلىقى قىلىدى؛ شۇنداقتا ئىسهاقتىن ياقۇپ تۆغۇلدى، ياقۇپتىن ئون ئىككى قەبلە باشلىقى تۆغۇلدى.
ACT 7:9	كېپىن، «قەبلە ئاتىلىرى» ئىنسىس يۈسۈپكە ھەسەت قىلىپ، ئۇنى مىسىرغا قوللۇققا سېتىۋەتتى. لېكىن خۇدا ئۇنىڭ بىلەن بىلە بولۇپ،	ئاندىن، يۈسۈپنىڭ قارا تۆچۈللىرى ئۇغا ھەسەت يەيدا قىلىپ، ئۇنى مىسىرغا سېتىپ تاشلىدى.

Reference	Before	After
ACT 7:10	ئۇنى بارلىق جەپىر-جاپالاردىن قۇتقۇزۇپ، ئۇنى مىسر يادىشاھى پېرىھەۋنىڭ نەزىرىدە ئىلتىپاتقا ئىگە قىلىپ، ئۇنىڭغا دانىشىمەنلىك ئاتا قىلىدى. يادىشاھى ئۇنى مىسىرغا باش ۋەزىر، ئوردىسىغا باش غوجدار قىلىدى.	ئۇ يوسۇپىنى بارلىق تەلەللەردىن قۇتقۇزۇپ، پېرىھەۋنىڭ كۆزىگە تولىق ياققان قىلىدى ۋە ئۇغا ئەقلىلىق بەرگەن. پېرىھەۋ ئۇنى مىسىرنىڭ ۋە پېرىھەۋنىڭ بىتتەك ئائىلىسىنىڭ باشقۇ رەھبىرى قىلىدى.
ACT 7:11	كېيىن، ئېغىر ئاچارچىلىق يۇتكۈل مىسىر ۋە قانائان يەزلىرىنى بېسىپ، زور قىينىچىلىق بولدى. ئاتا-بۇۋەلىرىمىز ئوزۇق-تولۇك تايالىمىدى.	كېيىن، قاتىق ئاقار مىسىر ۋە قانان يەزلىرىنى يۇتۇن قاپىلىدى، چوڭ قىينىچىلىق كەلدى. ئاتا-بۇۋەلىرىمىز يېمەك تايالىمىدى.
ACT 7:12	ياقۇپ ئەمدى مىسىردا ئاشلىق بارلىقنى ئاڭلىغان بولۇپ، ئوغۇللىرىنى، يەنى ئاتا-بۇۋەلىرىمىزنى ئۇ يەرگە بىرنىچى قېتىم ئەۋەتتى.	ياقۇپ دەمەك، مىسىردا دان بار دەپ ئاڭلىدى، شۇڭا ئوغۇللىرىنى، يەنى بىزنىڭ ئاتا-بۇۋەلىرىمىزنى، بىرنىچى قېتىم ئۇ يەرگە يولىدى.
ACT 7:13	ئىككىنچى قېتىم كەتكەندە، يۈسۈپ ئاكا-ئەۋلەتلەرغا ئۆزىنى تولا كۆرسەتتى. ئىككىنچى قېتىم بارغاندا، يۈسۈپ ئاڭلىرىغا ئۆزىنى ئاشكارىلىدى. شۇنىڭ بىلەن يۈسۈپنىڭ جەمەتدىكىلەر پېرەۋ يادىشاھقا مەلۇم بولدى.	ئىككىنچى قېتىم كەتكەندە، يۈسۈپ ئاكا-ئەۋلەتلەرغا ئۆزىنى يۇتۇن بىلەن بېتىپ كەتتى.
ACT 7:14	Keyin Yüsüp otisi Yoqubha habar yollap, uni butun oilasi bilen, umumi 75 kishini Misirgha öziga chaqirdi. ئاندىن يۈسۈپ ئاتىسى ياقۇنىڭ ئالدىغا خەۋەر يەتكۈزۈپ، ئۇنى يۇتون ئائىلە-جەمەتى بىلەن، جەمئى يەتمىش بەش كىشىنى مىسىرغا ئۆزىگە چاقىرىدى.	
ACT 7:15	شۇنىڭ بىلەن ياقۇپ مىسىرغا چۈشتى ۋە شۇ يەرده ئۆلۈپ كەتتى؛ كېيىن ئۇنىڭدىن بولغان ئاتا-بۇۋەلىرىمىز مۇ شۇ يەرده ئۆلۈپ كەتتى.	شۇنداقلا ياقۇپ مىسىرغا كەتتى ۋە شۇ يەرده ئۆلۈپ كەتتى؛ كېيىن ئۇنىڭدىن كەلگەن ئاتا-بۇۋەلىرىمىز مۇ شۇ يەرده ئۆلۈپ كەتتى.
ACT 7:16	ئۇلارنىڭ جەسەتلەرى كېيىن شەكەم شەھىرىگە قايتۇرۇلۇپ، ئىبراھىم بۇرۇن ھامورنىڭ ئوغۇللىرىدىن مەلۇم پۇلغَا سېتىۋالغان، شەكەمدىكى بىر يەلىكىكە قوبۇلدى.	ئۇلارنىڭ جەسەتلەرى شەكەم شەھىرىگە قايتۇرۇلۇپ كەتتى، ئىبراھىم ئالدىن ھامورنىڭ بالىلىرىدىن يۇل بىلەن سېتىپ ئېلىپ كەلگەن شەكەمدىكى يەرگە قوبۇلدى.
ACT 7:17	لېكىن خۇدا ئىبراھىمغا ئەسلى قىلغان ۋەدىنىڭ ۋاقتى يېقىنلاشقا ندا، مىسىردا مىسىردا تۇرۇۋاتقان ئىسرايىل خەلقنىڭ ئويۇسنى خېلى كۆپەيگەندى.	براق خۇدا ئىبراھىمغا بەرگەن ۋەدىسىنىڭ ۋاقتى يېقىنلاشقا ندا، مىسىردا تۇرۇۋاتقان ئىسرايىل خەلقى سانى زورلاپ كۆپەپ كەتتى.
ACT 7:18	ئۇ ۋاقتىتا، يۈسۈپنىڭ خەۋىرى بولمىغان يېڭى بىر يادىشاھ مىسىردا تەختكە چىقىتى.	بۇ ۋاقتىتا، يۈسۈپنى بىلمىگەن يېڭى بىر ھاکىم مىسىردا ئورنىغا كەتتى.
ACT 7:19	بۇ يادىشاھ قوۋەمىمىزغا ھىيلە-مىكىرلەر بىلەن مۇئامىلە قىلىپ، ئاتا-بۇۋەلىرىمىزنى ئېزىپ خورلىدى، ھەتتا ئۇلارنى ئۆز بۇۋاقلىرىنى ھايات قالدۇرماسلىقى ئۈچۈن تاشلىۋېتىشكە مەجبۇر قىلىدى.	بۇ ھاکىم بىزنىڭ خەلقىمىز بىلەن ھىيلە قىلىپ، ئاتا-بۇۋەلىرىمىزنى ئازار بەرگەن، بالىلارنى تاشلاپ قويۇشقا زورلىدى، شۇنداق بولغاندا ھايات قالمىسۇن.
ACT 7:20	مۇسا ماانا شۇ چاڭلاردا تۇغۇلغاندى. ئۇ خۇدانىڭ ئالدىدا ئالاھىدە يېقىملقىق بالا بولۇپ، ئاتىسىنىڭ ئۆيىدە ئۆچ ئاي بېقىلىدى.	مۇسا شۇ ۋاقتىتا تۇغۇلغاندى. ئۇ خۇدا كۆرۈشلۈك ئالاھىدە بىر بىلە ئىدى، ئاتا-ئانسىس ئۆيىدە ئۆچ ئاي ئەنسىرەپ ساقلىدى.
ACT 7:21	Keyin u tashlanip ketkende, Fir'avnning qizi uni suvdan olup, oghli kibi katta qilghan. كېيىن ئۇ سىرتقا قويۇپ قويۇلغاندا، پېرىھەۋنىڭ قىزى ئۇنى سۇدىن ئېلىپ، ئۆز ئوغلى قىلىپ چوڭ قىلىدى.	
ACT 7:22	مۇسا مىسىرلەقلارنىڭ بارلىق بىلەم-ھېكمىتى بىلەن تەربىيەلىنىپ، سۆزدە ۋە ئەمەلەدە ئىستايىن قابىلىيەتلىك ئادەم بولۇپ چىقتى.	مۇسا مىسىرلەقلارنىڭ ھەممە بىلەم-ھېكمىتى بىلەن ياخشىلا تەربىيەلىنىپ، سۆز-سۆز ۋە ئىشلاردا كۆچلۈك كىشى بولۇپ چىقتى.
ACT 7:23	لېكىن ئۇنىڭ تۇغۇلغىنىغا قىرىق بىل توشقا ندا، ئۆز قېرىنداشلىرى بولغان ئىسرايىلارنىڭ ھالغا يېتىش نىيتىگە كەلدى.	براق ئۇ قىرىق بىل تولغاندا، ئۆز قېرىنداشلىرى ئىسرايىلارنىڭ ھالنى كۆرۈش نىيتى كەلدى.
ACT 7:24	ئۇ ئۇلاردىن بىرىنىڭ ئۇۋال قىلىنىپ بوزەك قىلىنىۋاتقانلىقىنى كۆرۈپ، ئۇنى قوغداپ، خارلانغان كىشى ئۈچۈن ئىستىقام ئېلىپ خارلىغۇچى مىسىرلىقنى ئۆلتۈردى.	ئۇ بىر ئادەم زورلىنىپ يېس قىلىنىۋاتقانلىقىنى كۆرگەندە، ئۇنى قوغلاپ، خارلىغۇچى مىسىرلىقنى ئۆلتۈرۈپ ئىستىقام ئالدى.
ACT 7:25	چۈنكى ئۇ ئۆز قېرىنداشلىرىنى: - خۇدا مېنىڭ قولۇم ئارقىلىق بىزگە قۇتقۇزۇش بولىنى ئاچقان دەپ چۈشىندىغۇ، دەپ ئۆيلىغاندى. لېكىن	ئۇ قېرىنداشلىرى خۇدا ئۇنىڭ قولى بىلەن ئۇلارغا قۇتقۇزۇش بەرگەن دەپ چۈشىندى دەپ ئۆيلىغاندى. لېكىن ئۇلار بۇنى چۈشەنمىگەن.

Reference	Before	After
ACT 7:26	ئۇلار بۇنى چۈشەزمىدى.	كېيىنلىكى كۈن، مۇسا ئىككى كىشىنىڭ ئارسىدا جىدەل قىلىۋاتقانلىقنى كۆرۈپ كىرىپ كەتتى، ئارسىغا كىرىپ ھەل قىلماكچى بولۇپ: سىلەر قېرىندىداش تۇرۇپ، نېمىشقا بىر-بىرگەلارغا يولىسىلىق قىلىۋاتىسىلەر؟ دېدى.
ACT 7:27	ئەتمىسى، مۇسا ئۇلارنىڭ ئارسىدىكى بىر ئۇرۇش-جىدەلى كۆرۈپ، ئارسىغا كىرىپ ياراشتۇرماقچى بولۇپ: سىلەر قېرىندىداش تۇرۇپ، نېمىشقا بىر-بىرگەلارغا يولىسىلىق قىلىۋاتىسىلەر؟ دېدى.	ئەمما، ئۇ كىشى قېرىندىشىنى زورلاپ تۇرۇپ، مۇسىنى تەرىپ قىلىپ تاشلىدى: «كىم سېنى بىزگە باش بىلەن ھاكم قىلغان؟!»
ACT 7:28	براق قېرىندىشىنى يولىسىز بوزەك قىلغان كىشى ئۇنى چەتكە ئىتتىرىۋېتىپ: – كىم سېنى بىزگە باش ھەم سوراچى بولسۇن دەيتۇ؟! مېنىمۇ تونوگۇنكى مىسىرىلىقنى ئۆلتۈرگەندەك ئۆلتۈرمەكچىمۇسەن؟ – دېدى.	تونوگۇن مىسىرىلىقنى ئۆلتۈرگەندەك، مېنىمۇ ئۆلتۈرمەسەن؟ دېدى.
ACT 7:29	مۇسا بۇ سۆزى ئاكلاپ قورقۇپ، مىسىرىدىن قېچىپ مىدىيان زېمىنغا بېرىپ، ئۇ يەردە مۇساپىر بولۇپ تۇرۇپ قالدى. ئۇ شۇ يەردە ئىككى ئوغۇل يەرزەنت كۆردى.	مۇسا بۇ گەينى ئاكلىغاندا قورقۇپ كەتتى، مىسىرىدىن قاچقان تۇردا مىدىيان يېرىنگە بارىپ ياشىدى. ئۇ شۇ يەردە ئىككى ئوغۇل تۇغىدى.
ACT 7:30	قىرىق يىل توشقاندىن كېين، سىناي تېغىنىڭ يېنىدىكى چۆلەدە، كۆيۈۋاتقان بىر چاتقاللىقنىڭ ئوت يالقۇندا بىر يەرشىتە ئۇنىڭغا كۆرۈندى.	قىرىق يىل ئۆتۈپ كەتكەندىن كېين، سىناي تاغى چولدىسىدا، يانفاق بولۇپ تۇرغان بىر بوشاقنىڭ ئوتىدا، رەب يەرشىتىسى مۇساغا كۆرۈندى.
ACT 7:31	بۇ ئەجەب كۆرۈنۈشنى كۆرگەندە مۇسا ئۇنىڭغا كۆپ ھەيران بولۇپ قالدى؛ بۇنىڭ قاداق ئىش ئىكەنلىكىنى بىلەي دەپ يېقىنراق بارغاندا يەرۋەرىدىگارنىڭ ئاؤازى ئاكلىنىپ:	بۇ ئېمە ئىش دەپ يېقىنلاشتۇرۇپ بارغاندا يەرۋەرىدىگارنىڭ ئاؤازى ئاكلىنىپ:
ACT 7:32	«مەن سېنىڭ ئاتا-بۇۋەلىرىنىڭ خۇداسى، يەنى ئىبراھىم، ئىسهاق ۋە ياقۇنىڭ خۇداسىمەن» دېدى. مۇسا قورقۇشتى تىترەپ، قاراشقا جۈرئەت ياقۇنىڭ خۇداسىدۇرمەن» دېدى. مۇسا قورقۇنچتا تىترەپ، قاراشقىمۇ جۈرئەت قىلامىدى.	«مەن سېنىڭ ئاتا-بۇۋەنىڭ خۇداسى، يەنى ئىبراھىم، ئىسهاق ۋە ياقۇنىڭ خۇداسىمەن» دېدى. مۇسا قورقۇشتى تىترەپ، قاراشقا جۈرئەت ياقۇنىڭ خۇداسىدۇرمەن» دېدى.
ACT 7:33	خۇدا ئۇغا دېدى: ئايىقىڭىنى چقار؛ چۈنكى سەن تۇرۇۋاتقان جاي قۇدiss. يەرۋەرىدىگار ئۇنىڭغا يەنە: – ئايىقىڭىنى سېلىۋەت؛ چۈنكى سەن تۇرۇۋاتقان يەر مۇقەددەستۇر.	خۇدا ئۇغا دېدى: ئايىقىڭىنى چقار؛ چۈنكى سەن تۇرۇۋاتقان جاي قۇدiss. يەرۋەرىدىگار ئۇنىڭغا يەنە: – ئايىقىڭىنى سېلىۋەت؛ چۈنكى سەن تۇرۇۋاتقان يەر مۇقەددەستۇر.
ACT 7:34	مەن دەرھەقىقەت مىسىردا تۇرۇۋاتقان خەلقىمنىڭ خارلىنىۋاتقانلىقنى كۆرۈدۈم، ئۇلارنىڭ نالە-يەرىادىلىرىنى ئاكلىدىم. شۇڭا مەن ئۇلارنى ئېلىپ چىققىلى چۈشتۈم، ئەمدى بارغىن، مەن سېنى مىسىرغا يوللاپ بېرىمەن!» بولۇپ كەتىپ بارىمەن، ھازىر بار، مەن سېنى مىسىرغا يوللاپ بېرىمەن!» دېدى.	مەن مىسىردىكى خەلقىمنىڭ بەس-باسقۇچتا كېتىۋاتقانلىقنى كۆرۈدۈم، ئۇلارنىڭ نالىلىرىنى ئاكلىدىم. شۇڭا مەن ئۇلارنى قۇتقۇزۇپ چىقمارماقچى بولۇپ كەتىپ بارىمەن، ھازىر بار، مەن سېنى مىسىرغا يوللاپ بېرىمەن!» دېدى.
ACT 7:35	بۇ كىشىلەر مۇساغا: «كىم سېنى بىزگە باش ۋە ھاكم قىلغان؟» دەپ رەت مانا ھېلىقى كىشىلەر: «كىم سېنى بىزگە باش ھەم سوراچى بولسۇن قىلغان، لېكىن خۇدا يەرشىتىنىڭ ياردىمى بىلەن ئۇنى ئىسرائىللارغا باشلىق دەيتۇ؟!» دەپ رەت قىلغان دەل مۇشۇ مۇسانى، خۇدا ئۇنىڭغا چاتقاللىقتا كۆرۈنگەن يەرشىتىنىڭ قولى بىلەن ئىسرائىللارغا ھەم باش ھەم قۇتقۇزۇچۇچى بولۇشكە ئەۋەتى.	بۇ كىشىلەر مۇساغا: «كىم سېنى بىزگە باش ۋە ھاكم قىلغان؟» دەپ رەت مانا ھېلىقى كىشىلەر: «كىم سېنى بىزگە باش ھەم سوراچى بولسۇن قىلغان، لېكىن خۇدا يەرشىتىنىڭ ياردىمى بىلەن ئۇنى ئىسرائىللارغا باشلىق دەيتۇ؟!» دەپ رەت قىلغان دەل مۇشۇ مۇسانى، خۇدا ئۇنىڭغا چاتقاللىقتا كۆرۈنگەن يەرشىتىنىڭ قولى بىلەن ئىسرائىللارغا ھەم باش ھەم قۇتقۇزۇچۇچى بولۇشكە ئەۋەتى.
ACT 7:36	ئەنە شۇ مۇسا خەلقە يېتە كېلىك قىلىپ، ئۇلارنى مىسىرىدىن چقاردى ھەمەدە مىسىر زېمىندا، قىزىل دېڭىزنىڭ بويىدا ۋە قىرىق يىلىنى ئۆتكۈزگەن كۆلەدە كارامەتلەرنى ۋە مۆجىزلىك ئالامەتلەرنى كۆرسەتتى.	مۇسا خەلکە يېتە كېلىپ، ئۇلارنى مىسىرىدىن چقارغان ھەمەدە مىسىر يېرىدە، قىزىل دېڭىز بويىدا ۋە قىرىق يىل چۆلەدە مۇقىملىق سۈرئەتلەر كۆرسەتكەن.
ACT 7:37	ئەنە شۇ مۇسا ئۆزى ئىسرائىللارغا: «خۇدا قېرىندىشلىرىڭلار ئارسىدىن ماڭا ئوخشاش بىر يېغەمبەرنى تىكلەيدۇ» دېگەندى.	بۇ مۇسا، ئىسرائىللارغا: «خۇدا سىزلىرنىڭ ئاراڭلاردا ئۆز قېرىندىاشتۇرۇشلارنىڭلاردىن ماڭا ئوخشاش بىر يېغەمبەر يولغا سېلىدۇ، سىلەر ئۇنىڭغا ئەركىن ئەرگىشىڭلار» دېگەن.
ACT 7:38	چۆل-باياۋاندىكى جامائەتكە ھەمراھ بولغان، سىناي تېغىدا ئۆزىگە سۆز قىلغان يەرشتە بىلەن بىلە بولغان، ئاتا-بۇۋەلىرىمىز بىلەن بىلە بولغان ھەمراھ دەل ئەنە شۇ ئىدى؛ ھاياتلىق بەخش يەتكۈزۈنۈغان ۋەھىيەرنى سۆزلەرنى ئالغان.	بۇ كىشى چۆلەدە جامائەت ئىچىدە بولغان، سىناي تاغىدا يەرشتە بىلەن سۆزلىشىكەن ۋە ئاتا-بۇۋەلىرىمىز بىلەن بىرگە تۇرغان، ۋە ئۇ بىزگە ھاياتلىق سۆزلەرنى ئالغان.

Reference	Before	After
ACT 7:39	بىزگە يەتكۈزۈش ئۈچۈن قوبۇل قىلغۇچى بولغان دەل ئەنە شۇ ئىدى؛ شۇنداق بولسىمۇ، ئاتا-بۇۋېلىرىمىز ئۇنىڭغا ئىتائەت قىلىشنى خالىماي، ئۇنى چەتكە قېقىپ، كۆكىلەدە مىسىرغا قايتىشنى ئاززۇ قىلدى؛	شۇنداقلا، بىزنىڭ ئاتا-بۇۋېلىرىمىز ئۇنىڭغا ئىتائەت قىلماي، ئۇنى يولدىن چىقىرىپ تاشلىدى، يۈرەكتە مىسىرغا قايتىش ئاززۇسى بار بولدى؛
ACT 7:40	شۇڭا ئۇلار هارۇنغا - «بىزگە يول باشلايدىغان ئىلاھلارنى ياساپ بەرگىن! چۈنكى بىزنى مىسىر زېمىندىن ئېلىپ چىققان ھېلىق مۇسانىڭ نېمە بولۇپ كەتكەنلىكىنى بىلەلمىدۇق» دېدى.	شۇڭا ئۇلار هارۇنغا دېدى: «بىزگە يول باشلايدىغان ئىلاھلارنى ياساپ بەرگىن! چۈنكى بىزنى مىسىر زېمىندىن چىقارغان مۇسا نېمە بولۇپ كەتكەنلىكىنى بىلەلمىدۇق» دېدى.
ACT 7:41	شۇنىڭ بىلەن شۇ كۈنلەردە ئۇلار موزايى شەكىلەدە بىر بۇت ياساپ، بۇ مەبۇدقا ئاتاپ قۇربانلىق سۇندى. شۇنداق قىلىپ ئۇلار ئۆز قوللىرى بىلەن ياسىغان بىر نەرسىنى خۇشاڭ-خۇراملىق بىلەن تەبرىكەشكە كىرىشتى.	شۇ كۈنلەردە ئۇلار بىر بەتەركە ئوخشاش بۇت قۇرۇپ، بۇ بۇت قۇربانلىق تەقدىم قىلدى. شۇنداقلا، ئۆز قوللىرى بىلەن ياسىغان نەرسىگە رەتلەك ھالدا خۇشاللىنىپ تەبرىكەشتى.
ACT 7:42	لېكىن خۇدا ئۇلاردىن يۈز توپتۇرۇپ، ئۇلارنى ئاسماندىكى يۈلتۈز ئەركىن چوقۇنىشقا قويۇپ بەردى. يەغەمبەرلەر بىزنىچىلىقىدا يېزلىغانچە، قوشۇنلىرىغا چوقۇنىشقا قويۇپ بەردى. شۇنىڭ بىلەن يەغەمبەرلەرنىڭ مۇقەددەس يازمىسىدا يۇقۇلگەدەك، خۇدا ئۇلارنى مۇنداق ئېبىلدى: - «سلىھر چۆل-باياۋاندا بولغان قىرىق يىل جەرياندا قىلغان قۇربانلىق- ھەدىيەلەرنى ھەقىقەتەن ماڭا ئېلىپ كەلگەنمۇ، ئى سىرائىل جەمەت؟	لېكىن خۇدا ئۇلاردىن يۈز توپتۇرۇپ، ئۇلارنى ئاسماندىكى يۈلتۈز ئەركىن چوقۇنىشقا قويۇپ بەردى. يەغەمبەرلەر بىزنىچىلىقىدا يېزلىغانچە، خۇدا ئۇلارغا مۇنداق دەپ ئەيىپ قىلىدى: «سلىھر چۆلەدە قىرىق يىل بولغاندا، قۇربانلىق-ھەدىيەلەرنى ھەقىقەتەن ماڭا ئېلىپ كەلگەنمۇ، ئى سىرائىل خەلقى؟»
ACT 7:43	بەرھەق، سلىھر چوقۇنىش ئۈچۈن ياسىغان مەبۇدلار، يەنى «مولوق»نىڭ چىدىرى ھەم بۇتۇڭ بولغان «رەھمان»نىڭ يۇلتۇز بەلگىسىنى كۆتۈرۈپ ماڭىدىڭلار؛ ئەمدى مەن سلىھرنى ئەسىر قىلىپ باپىلدىن يېراققا سۈرگۈن قىلدۇرىمەن.»	سلىھر چوقۇنىش ئۈچۈن ياسىغان مەبۇدلارنى، يەنى مولوقنىڭ چىدىرى بىلەن رەھماننىڭ يۇلتۇز بەلگىسىنى ئېلىپ ماڭىدىڭلار؛ مەن سلىھرنى باپىلدىن يېراققا سۈرگۈن قىلىمەن.
ACT 7:44	ئاتا-بۇۋېلىرىمىز چۆلدىن كەرگەن ۋاقتىدا، «ھۆكۈم-گۇۋاھلىق» چىدىرى ئۇلارنىڭ ئوتتۇرسىدا تىكىلەنگەندى؛ ئۇ دەل مۇساغا سۆز-كالام يەتكۈزگۈچىنىڭ بۇيرۇغىنىدەك، كۆرسىتىلەرنى ئۆزىنەك بوبىچە ياسالغانىدى.	ئاتا-بۇۋېلىرىمىز چۆلەدە يۈرگەندە، گۇۋاھلىق چىدىرى ئۇلارنىڭ ئوتتۇرسىدا بار ئىدى؛ بۇ، خۇدا مۇساغا بەرگەن بۇيرۇق بوبىچە، كۆرسىتىلەرنى ئۆزىنەك بوبىچە قۇرۇلغان.
ACT 7:45	شۇ ئىبادەت چىدىرىنى ئاتا-بۇۋېلىرىمىز ئىلگىرىدىكىلەردىن ئىگدارچىلىقىغا تايۇشۇپ، يەشۇنانىڭ يېتەكچىلىكىدە، خۇدا ئۇلارنىڭ ئالدىدىلا قوغلىغان ئەللەرنىڭ زېمىنلىرىنى بېسىۋەغىنىدا، ئۇنى بۇ يەرگە ئېلىپ كەلگەن؛ ئۇ شۇنداقلا يادشاھ داۋۇتىڭ زامانىغىچە تۇرغان.	بىزنىڭ ئاتا-بۇۋېلىرىمىز بۇ چىدىرىنى ئالغاندىن كېپىن، يوشۇنَا بىلەن بىرگە خۇدا ئۇلارنىڭ ئالدىدا قوچۇرغان خەلقەرنىڭ بېرىگە ئېلىپ كەردى؛ بۇ چىدىر داۋۇتنىڭ ۋاقتىغا قەدەر بارىدىغان.
ACT 7:46	داۋۇت خۇدا ياقتۇرۇپ قوبۇلدى ۋە ياقۇنىڭ خۇداسى ئۈچۈن بىر تۇراقلۇق داۋۇت خۇدانىڭ شاپايتىگە ئېرىشىپ، ياقۇنىڭ خۇداسى ئۈچۈن بىر مۇقىم ماكان سېلىشقا ئىجازەت سورىغان.	داۋۇت خۇدا ياقتۇرۇپ قوبۇلدى ۋە ياقۇنىڭ خۇداسى ئۈچۈن بىر تۇراقلۇق داۋۇت خۇدانىڭ شاپايتىگە ئېرىشىپ، ياقۇنىڭ خۇداسى ئۈچۈن بىر جا سېلىشقا سورىدى.
ACT 7:47	بىراق كېپىن، خۇدا ئۈچۈن ئىبادەتخانا سالغان داۋۇت ئەمەس، ئەمەلىيەتتە سۇلايمان بولدى.	ئەمما، خۇدا ئۈچۈن ئىبادەتخانا سەلگەنگە، داۋۇت ئەمەس، سۇلايمان بولۇپتۇ.
ACT 7:48	هالبۇكى، ئەڭ ئالىي بولغۇچى ئىنساننىڭ قوللىرى بىلەن ياسىغان ماكانلاردا تۇرمایدۇ؛ خۇددى يەغەمبەر مۇنداق دېگىننىدەك: -	ئەڭ يۇقىرى خۇدا، ئادەمنىڭ قولى بىلەن سەپ قىلغان ئورۇنلارغا تۇرمىغۇچى. يەغەمبەر شۇنداق دەپتى:
ACT 7:49	«ئاسمانلار مېنىڭ تەختىم، زېمىن بولسا ئاياغلىرىمغا تەختىپەردو، ئەمدى ماڭا قانداق ئۆي-ئىمارەت ياسىماقچىسىلەر؟ ماڭا قانداق يەر ئارامگاھ بوللاپدۇ؟	ئاسمان مېنىڭ تەختىم، زېمىن ئاياق تەختىم، سلىھر ماڭا قانداق ئۆي قۇرامىسىلەر؟ ياكى ماڭا قانداق ئارام ئورنى بولىدۇ؟
ACT 7:50	بۇلارنىڭ ھەممىسىنى مېنىڭ قولۇم يارتاقان ئەمەسمىدى؟»	بۇلارنىڭ ھەممىسىنى مەن ياساپ تۇرغانداق ئەمەسمى؟
ACT 7:51	- ئەي، بويىنى قاتىقىق، يۈرىكى ۋە قۇلىقى خەتنىسىز بولغانلارا سلىھر مۇقەددەس روھ بىلەن دائم قارشىلىشىسىلەر؛ سلىھر ئاتا-بۇۋېلىرىڭلەر	- ئەي، بويىنى قاتىقىق، يۈرىكى ۋە قۇلىقى خەتنىسىز بولغانلارا سلىھر ھەرقايىسى ۋاقتىتا مۇقەددەس روھقا قارشى تۇرسىلەر؛ ئاتا-

Reference	Before	After
ACT 7:52	<p>نېمە قىلغان بولسا، شۇنى ئوخشاش قىلىۋاتىسىلەر!</p> <p>يېيغەمەرلەردىن زادى قايسىسىغا ئاتا-بۇۋىنگەلار زىيانكەشلىك قىلىپ باقىغان؟ شۇنداق قىلىپ ئۇلار «ھەققانى بولغۇچى»نىڭ كېلىغانلىقنى ئالدىن جاكارلىغۇچىلارنى ئۆلتۈرۈشكەن، ئەمدى ئۇ ئۆزى هازىر ئۇ كەلگەن بولغاندا، سىلەر ئۇنى خائەن قىلىپ، قىلىپ قاتىل بولۇپ چىقتىڭلار،</p>	<p>بۇۋىنگەلار نېمە قىلغان بولسا، سىلەر شۇنداق قىلىۋاتىسىلەر!</p> <p>يېيغەمەرلەر ئىچىدە قايسىسىغا ئاتا-بۇۋىنگەلار تەقىب قىلىمىغەنلىكى؟ ئۇلار ھەققىي كىشىنىڭ كېلىشىنى ئالدىن جاكارغانلارنى ئۆلتۈرۈپ تاشلىغان، هازىر ئۇ كەلگەن بولغاندا، سىلەر ئۇنى خائەن قىلىپ، قىلىپ قاتىل بولۇڭلار،</p>
ACT 7:53	<p>ئى سىلەر تەۋرات قانۇنىنى يېرىشتىلەرنىڭ ئەمرى-تايىلىغانلىرى بىلەن تاپشۇرۇۋېلىپ تۇرۇپ، ئۇنىڭغا ئەمەل قىلىمغۇچىلار!</p>	<p>ئى، سىلەر يېرىشتىلەر ئارقىلىق تەۋرات قانۇنى ئالغان بولسىڭلار، بۇ قانۇنغا ئەمەل قىلماپ قالدىڭلار!</p>
ACT 7:54	<p>ئىستىپاننىڭ بۇ سۆزلىرىنى ئاڭلىغان ئالىي كېڭىشىمىدىكىلەر يۈرىكىگە خەنچەر سانجىلغاندەك بولۇپ، ئۇنىڭغا چىشلىرىنى غۇچۇرلاتتى.</p>	<p>ئىستىپاننىڭ بۇ سۆزلىرىنى ئاڭلىغاندا، كېڭىش ئادەملرى يۈرەكلەرى ئوزاق پىچقان بولۇپ، ئۇنىڭغا چىش تاماش قىلدى.</p>
ACT 7:55	<p>لېكىن ئۇ بولسا مۇقەددەس روھقا تولغان، كۆزلىرىنى كۆككە تىكىپ، خۇدانىڭ جۇلاسىنى، شۇنداقلا ئۇنىڭ ئوڭ بىنندىا ئەپسانىڭ تۇرغانلىقنى كۆرۈپ،</p>	<p>ئەمما ئۇ مۇقەددەس روھ بىلەن تولۇپ كەتكەن، كۆزلىرىنى ئاسمانغا قاراتقان، خۇدانىڭ شەرەپلىكىنى، خۇدانىڭ ئوڭ تەرىپىدە ئەيسا تۇرۇۋاتقانلىقنى كۆردى.</p>
ACT 7:56	<p>— قاراڭلار! ئاسمانلار ئېچىلىپ، ئىنسانئوغلىنىڭ خۇدانىڭ ئوڭ بىندا تۇرغانلىقنى كۆرۈۋاتىمەن! — دېدى.</p>	<p>قاراڭلار! ئاسمانلار ئېچىلىپ كەتنى، ئىنسانئوغلى خۇدانىڭ ئوڭ ياقىدا تۇرۇۋاتقانلىقنى كۆرۈپ تۇرۇۋەن!</p>
ACT 7:57	<p>ئۇلار بۇنىڭغا قۇلۇقلۇرىنى قوللىرى بىلەن ئېتىۋېلىپ، ئاؤازىنى قاتىق كۆنورۇپ ۋارقىرىشىپ بىرلىكتە ئۇنىڭغا بويۇرۇلۇپ كېلىۋىدى،</p>	<p>ئۇلار قۇلۇقلۇرىنى قوللىرى بىلەن تۇتۇپ قويۇپ، چوڭ ئاۋاڙ بىلەن قىيىقلىشىپ، بىرگە تەرەپ قاراپ سۈرۈھەتە يۈگۈرۈپ كەلدى.</p>
ACT 7:58	<p>ئۇنى شەھەرنىڭ سىرتىغا ئىتتىرىپ چىقىرىپ، چالما-كېسەك قىلىشقا باشلىدى. ئۇنى ئەرز قىلغان گۇۋاھچىلار ئۇنى چالما-كېسەك قىلىشتن ئاۋۇال چايانلىرىنى سائۇل ئىسىملىك بىر ياشنىڭ يۇتى ئالدىدا قويۇپ قويۇشتى.</p>	<p>ئۇنى شەھەر سىرتىغا سۈرۈپ چىقىرىپ، تاشلاپ سوقۇشقا باشلىدى. گۇۋاھچىلار تاشلاشنى باشلاشتىن سلىڭىرى، چايانلىرىنى سائۇل دەپ ئاتالغان بىر ياشنىڭ ئالدىغا قويۇپ قويۇشتى.</p>
ACT 7:59	<p>ئۇلار ئىستىپاننى چالما-كېسەك قىلغىنىدا ئۇ: — ئى رەب ئەيسا، مېنىڭ روھىمنى قويۇل قىلغايىسەن! — دەپ دېدى.</p>	<p>ئۇلار ئىستىفاننى تاشقا تاشلاپ تۇرغاندا، ئۇ: 'ياخشى رەب ئەيسا، مېنىڭ روھىمنى قويۇل قىل!' دەپ دېدى.</p>
ACT 7:60	<p>ئاندىن ئۇ تىزلىنىپ تۇرۇپ قاتىق ئاۋاڙ بىلەن: — ئى رەب، بۇ گۇناھنىڭ ھېسابىنى ئۇلاردىن ئالىمغايسەن، — دېدى. ئۇ بۇ سۆزنى قىلىپ بولۇپلا جان ئورۇپ ئۇخلاپ كەتنى.</p>	<p>ئاندىن ئۇ تىزلىنىپ تۇرۇپ كۈچلۈك ئاۋاڙ بىلەن: «ئى رەب، بۇ گۇناھنى ئۇلارغا ھېساب قىلما», دېدى. بۇ سۆزنى ئېتىپ بولغاندا، جانى تاپ بولۇپ ئۇخلاپ كەتنى.</p>
ACT 8:1	<p>ئىستىپاننىڭ ئۆلتۈرۈلۈشىنى سائۇلمۇ قوللاپتتى. شۇ كۇندىن باشلاپ، يېرۇساپالىمدىكى جامائەتكە قارتىلغان دەھشەتلىك زىيانكەشلىك قوزغالدى. روسۇلاردىن باشقۇ باشقا بارلىق جامائەتتىكىلەر يەھۇدىيە ۋە سامارىيەنىڭ ھەرقايسى يۇرتلىرىغا تارقىلىپ كېتىشتى.</p>	<p>شۇ كۇندە يېرۇساپالىمدىكى جەمئەت ئۆستىدە چوڭ بىر تەقىبلەش باشلانىپ كەتنى. روسۇلارنى ئەڭگەڭ، ھەممە كىشىلەر يەھۇدىيە ۋە سامارىيەنىڭ ھەر قايسى جايلىرىغا تارقىلىپ كەتنى.</p>
ACT 8:2	<p>بەزى ئىخالسىمەن كىشىلەر ئىستىپاننى دەپنە قىلىپ، ئۇنىڭغا قاتىق يېغا-زارلارنى كۆتۈرۈشتى.</p>	<p>بەزى ئىخالسىمەن كىشىلەر ئىستىفاننى دەپنە قىلىدى ۋە ئۇنىڭ ئوچۇن قاتىق يېغلىدى.</p>
ACT 8:3	<p>لېكىن سائۇل جامائەتكە ۋەرلانلىق سېلىپ، ئۆيمىو-ئۆي ئاخતۇرۇپ، ئەر-ئايلغا قارىمای ئۇلارنى سۈرەپ چىقىپ زىندانغا تاشلىدى.</p>	<p>لېكىن سائۇل جامائەتكە قىياپلىق بىلەن بۇزۇپ تاشلىدى، ئۆي-ئۆيلەرگە كىرىپ، ئەر-ئايلارنى سۈرۈپ، زىندانغا قاماپ قويدى.</p>
ACT 8:4	<p>ئەمدى تارقىلىپ كەتكەنلەر تارقالغان يۇرتلاردا كېزىپ سۆز-كالامنىڭ خۇش خەۋىرىنى جاكارلىدى.</p>	<p>تارقالغانلار ھەرقايسى جەرلەردى سۆزنى جاكارلىپ تۇردى.</p>
ACT 8:5	<p>فىلىپ سامارىيەدىكى بىر شەھەرگە كەتىپ، يەرلىك كىشىلەرگە مەسھەننى ئۇلارنىڭ ئىچىدىن فىلىپ بولسا سامارىيەنىڭ مەلۇم بىر شەھەرىگە بېرىپ، يەرلىك كىشىلەرگە مەسھەننى جاكارلىدى.</p>	<p>جاكارلىدى.</p>

Reference	Before	After
ACT 8:6	توب-توب کىشىلەر ئۇنى ئاڭلاپ ھەمە ئۇ كۆرسەتكەن مۆجزىلىك ئالامەتلەرنى كۆرۈپ، بىر جان بىر دىلى بىلەن ئۇنىڭ سۆزلىرىگە قۇلاق سالدى.	خەلکلەر فىلىپىنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ ۋە ئۇنىڭ ئەتتۈرگەن ئەلەمەتلەرنى كۆرۈپ، بىرىكىتە دىققەت قىلىپ تۇردى.
ACT 8:7	چۈنكى ناياك روھلار بولسا، چاپلىشىۋالغان كىشىلەردىن قاتىقى ئارقىرغىنىچە چىقىپ كەتتى. نۇرغۇن يالەچ، توکۇرلارمۇ ساقايىتلىدى؛	چۈنكى كۆپ كىشىدە ناياك روھلار بار ئىدى، بۇ روھلار چوڭ ئاۋاز بىلەن قىيىقلىشىپ چىقىپ كەتتى. كۆپ يالىچ بولۇپ قالغان ۋە توکۇر كىشىلەر ساقايىپ كەتتى.
ACT 8:8	زور شاد-خۇراملىق شۇ شەھەردە بولىدى.	چوڭ شادلىق شۇ شەھەردە بولىدى.
ACT 8:9	ئۇ شەھەردە ئەسىلى جادۇگەر-سېھىرگەرلىك بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقان سىمون ئىسىمىلىك بىر ئادەم بار ئىدى؛ ئۇ شۇ يول بىلەن يوتىكۈل سامارىيەدىكىلەرنى ھاڭ-تاڭ قالدۇرۇپ، ئۇنىنى قالتسى زات كۆرسەتمەكچى بولۇپ كەلگەندى.	ئۇ شەھەردە سىمون دەپ بىر كىشى بار ئىدى. ئۇ جادۇ سېھىر بىلەن شۇغۇللىنىپ، سامارىيەدىكىلەرنى ھەممىسىنى ھاپراڭ قالدۇرۇپ، ئۆزىنى چوڭ كىشى دەپ كۆرسەتكەن.
ACT 8:10	يېقىرىدىن تارتىپ ئامىالغىچە ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئۇنىڭغا ئىخلاس قىلىپ قارايتىن ۋە «خۇدانىڭ ئۇلۇغ كۆچ-قۇدرىتى مانا شۇ!» دېپىشەتتى.	كىچىكىلەردىن چوڭلارغا قەدەر بارلىق كىشىلەر ئۇنىڭغا دىققەت بېرىپ تۇردى ۋە «ئۇ خۇدانىڭ چوڭ كۆچ!» دەپ دېپتۇ.
ACT 8:11	خەلق ئۇنىڭغا دىققەت قىلىشى، ئۇنىڭ ئۆزىنىڭ جادۇلىق ئىشلىرى بىلەن خالايدىق ئۇنىڭغا شۇنداق ئىخلاس قىلىشى ئۇنىڭ ئۇزۇننىن بېرى جادۇگەر-سېھىرگەرلىكى بىلەن ئۇلارنى ھاڭ-تاڭ قالدۇرۇپ كەلگەنلىكى تۆيەيلدىن ئىدى.	خەلق ئۇنىڭغا دىققەت قىلىشى، ئۇنىڭ ئۆزىنىڭ جادۇلىق ئىشلىرى بىلەن ئۇلارنى ئۇزاق ۋاقت بويىچە ھەپراڭ قالدۇرغانلىقى تۆيەكتىن بولغان.
ACT 8:12	لېكىن ئەمدى، فىلىپ خۇدانىڭ يادىشاھلىق ۋە ئەيسا مەسەنەنىڭ نامى توغرىسىدىكى خۇش خەۋەرنى جاكارلىغىنىدا ئۇلار ئۇنىڭ سۆزلىرىگە ئىشەندى ۋە ئەرلەر بولسۇن، ئاياللار بولسۇن چۆمۈلدۈرۈشنى قوبۇل قىلدى.	فىلىپ خۇدا يادىشاھلىق ۋە ئەيسا مەسەنە ھەققىدە خۇش خەۋەرنى جاكارلىغاندا، ئۇلار ئۇنىڭ سۆزلىرىگە ئىشىنىپ كەتتى ۋە ئەرلەر بىلەن ئاياللار چۆمۈلۈش قىلدى.
ACT 8:13	سىمون ئۆزىنمۇ ئىشىنىپ قالدى. ئۇ سۇغا چوشۇرۇلۇپ بولۇپ، ھەمىشە فىلىپ بىلەن بىرگە دولاب يۈردى ۋە فىلىپىنىڭ كۆرسىتىۋاتقان سۆھەرتلىك يېنيدا يۈردى ھەمە فىلىپ كۆرسىتىۋاتقان مۆجزىلىك ئالامەتلەر ۋە قۇدرەتلىك ئىشلارغا قاراپ، چوقان تاشلانغان حالدا قالدى.	سىمون ئۆزىنمۇ ئىشىنىپ قالدى. ئۇ سۇغا چوشۇرۇلۇپ بولۇپ، ھەمىشە فىلىپ بىلەن بىرگە دولاب يۈردى ۋە فىلىپىنىڭ كۆرسىتىۋاتقان سۆھەرتلىك يېنيدا يۈردى ھەمە فىلىپ كۆرسىتىۋاتقان مۆجزىلىك ئالامەتلەر ۋە قۇدرەتلىك ئىشلارغا قاراپ، چوقان تاشلانغان حالدا قالدى.
ACT 8:14	پېرۇسالىمدىكى روسۇللار سامارىيەلىكىلەرنىڭ خۇدانىڭ سۆزىنى قوبۇل قىلغانلىقىنى ئاڭلاپ، يېتىرۇس بىلەن يۇھاننان ئۇلارغا ئەتتى.	پېرۇسالىمدىكى ئېساللار سامارىيە خەۋىلىكلىرىنىڭ خۇدا سۆزىنى قوبۇل قىلغانلىقىنى ئاڭلىغاندا، يېتىر بىلەن يۇھاننان ئۇلارغا يولاب كەتتى؛
ACT 8:15	ئىككىلەن ئۇ يەرگە چوشۇشى بىلەنلا، ئۇلارنى مۇقەددەس روھننىڭ ئاتا قىلىنىغۇچىسى بولسۇن دەپ دۇئا قىلدى.	ئۇلار يەتكەننە، ئۇلار ئۇچۇن مۇقەددەس روھنى ئېلىشىچۇ دەپ دۇئا قىلدى.
ACT 8:16	چۈنكى مۇقەددەس روھ تېخى ئۇلارنىڭ ھېچقايسىسىغا چوشىمىگەندى؛ ئۇلار يەقەت رەب ئەيسانىڭ نامى بىلەن چۆمۈلدۈرۈلگەندى.	چۈنكى مۇقەددەس روھ تېخى ئۇلارغا كەلمىگەن edi؛ ئۇلار تەك رەب ئەيسا ئىسمى بىلەن سۇدا چۆمۈلگەن edi.
ACT 8:17	يېتىرۇس بىلەن يۇھاننا ئۇلارنىڭ ئۆستىگە قولنى تەگكۈزۈشى بىلەن، مۇقەددەس روھ ئۇلارغا ئاتا قىلىنى.	يېتىر بىلەن يۇخان ئۇلارغا قول تېكىپ، مۇقەددەس روھ ئۇلارغا كەلدى.
ACT 8:18	لېكىن سىمون مۇقەددەس روھنىڭ روسۇللارنىڭ قولنى تەگكۈزۈپ قويۇشى بىلەن ئاتا قىلىنغانلىقىنى كۆرۈپ، ئۇلارغا يۈل تەڭلەپ:	لېكىن سىمون كۆرۈپ قالدىكى، روسۇللار قولنى تەگكەننە مۇقەددەس روھ بېرىلىپ كېتەتسەن، شۇڭا ئۇلارغا يۈل تەقدىم قىلدى.
ACT 8:19	بۇ كۆچن مەنمۇ بېرىنگلار، شۇنداق بولغاندا مەن ھەر بىر كىشىگە قولۇمنى – بۇ كۆچ-قۇدرەتنىن ماڭمۇ بېرىنگلاركى، مەنمۇ ھەركىمنىڭ ئۆستىگە قوللىرىمنى تەگكۈزىمەم، ئۇنىڭغا مۇنداق جاۋاب بەردى: – خۇدانىڭ بۇ ئىلتىپاتنى.	بۇ كۆچن مەنمۇ بېرىنگلار، شۇنداق بولغاندا مەن ھەر بىر كىشىگە قولۇمنى – بۇ كۆچ-قۇدرەتنىن ماڭمۇ بېرىنگلاركى، مەنمۇ ھەركىمنىڭ ئۆستىگە قوللىرىمنى تەگكۈزىمەم، ئۇنىڭغا مۇنداق جاۋاب بەردى: – خۇدانىڭ بۇ ئىلتىپاتنى قوبۇپ، ئۇنىڭغا مۇقەددەس روھ بېرىلسۇن.
ACT 8:20	لېكىن يېتىر ئۇغا شۇنداق جاۋاب قىلدى: سېنىڭ يۈلىك سەن بىلەن بىرگە يۇلغا سېتىۋالغىلى بولىدۇ، دەپ ئويلىغىنىڭ ئۇچۇن، يۇلۇڭ سەن بىلەن تەڭ ھالاکەتكە بارسۇن!	لېكىن يېتىر ئۇغا شۇنداق جاۋاب قىلدى: سېنىڭ يۈلىك سەن بىلەن بىرگە يوق بولسۇن، چۈنكى سەن خۇدانىڭ سەۋغىسىنى يۇل بىلەن سېتىۋاللىشىنى دەپ ئويلىدىكى!

Reference	Before	After
ACT 8:21	سېنىڭ بۇ ئىشتا ھېچ ھەسىھەك ياكى نېسىۋەڭ يوقۇرۇ! چۈنكى سېنىڭ نېيىتىڭ خۇدا ئالدىدا دۇرۇس ئەمەس!	سېنىڭ بۇ ئىشتا ھېچ قاتلىشىڭ ياكى نېىستىڭ يوق! چۈنكى سېنىڭ نېيىتىڭ خۇدا ئالدىدا توغرا ئەمەس!
ACT 8:22	شۇڭا، بۇ رەزىللىكىڭدىن تۇوا قىل، خۇدا قا دۇا قىل، بەلكى يۇرەكىڭدىكى بۇ نېيىتم كەچۈرۈم قىلىنگايى، دەپ ئۆتون!	شۇڭا، بۇ يامان ئىشىڭدىن تۇوا قىل، خۇدا قا دۇا قىل، بەلكى يۇرەكىڭدىكى ئۆپىڭ كەچۈرۈلۈپ كەتە!
ACT 8:23	چۈنكى سېنى زەھەرلىك سەلە بىتلەك چۈنکى سېنىڭ ئاچقىق ھەسەتكە تولۇپ، ھەققانىسىزلىقنىڭ ئاسارتىدا ئىكەنلىكىڭ ماڭا مەلۇم.	چۈنکى سېنى زەھەرلىك سەلە بىتلەك چۈنکى سېنىڭ ئاچقىق ھەسەتكە تولۇپ، ھەققانىسىزلىقنىڭ ئاسارتىدا باغانلىغان حالدا كۆرمەكتە.
ACT 8:24	سەمۇن ئۇلارغا دېدى: «مەن ئۆچۈن خۇدا قا چاقىنىپ دۇئا قىلىڭلار، سەلەر سەمۇن ئۇلارغا: – مەن ئۆچۈن رەبدىن ئۆتۈنۈڭلەرنى، سەلەر ئېيتقان ئىشلاردىن ھېچىرى بېشىمغا كەلمىگەي! – دېدى.	دەپ كەتكەن ئىشلارنىڭ ھېچ بىر ئەسپىنىڭ بېشىمغا يوللىنىپ قالمىسىۇن!»
ACT 8:25	پېتىرۇس بىلەن يۇھانى يەنە شۇ يەردە ئاگاھ-گۇۋاھلىق بېرىپ رەبىنىڭ سۆز- كالامنى يەتكۈزۈڭندىن كېين، سامارىيەنىڭ نۇرغۇن بېزا-كەنلىرىگە بېرىپ خۇش خەۋەر بەتكۈزگەچ، بېرۇسالىمغا قايتىپ كەتى.	ئۇلار رەبىنىڭ سۆزلىرىنى سۆزلەپ گۇۋاھلىق قىلغان كېين، بېرۇسالىمغا قايتىپ كەتى ۋە سامارىيەنىڭ كۆپ كەنلىت-پېزىلىغا خۇش خەۋەر تارقىتتى.
ACT 8:26	ئۇ ۋاقتىتا، خۇدا يەرسىتىسى فىلىپقا دېدى: ئۆر، جەنۇپ تەرىكە قاراپ، شۇ ۋاقتىتا، خۇدا ئېلىنىڭ بىر يەرسىتىسى فىلىپقا: – ئورنۇڭدىن تۇرۇپ جەنۇپقا بېرۇسالىمدىن گازا شەھىرىگە ماڭىدىغان يول بىلەن ماثا – دېدى (شۇ يول چۆلدىكى يولدۇر).	بېرۇسالىمدىن گازا شەھىرىگە بارىدىغان يول بىلەن ماثا بۇ يول چوغۇزدا، قاراپ بېرۇسالىمغا قايتىپ كەتى.
ACT 8:27-28	شۇڭا فىلىپ تۇرۇپ يولغا كەتتى. ياتماقتا، يولدا بىر ئېفەئىيەللىك ئاغۇرات شۇڭا فىلىپ ئورنىدىن تۇرۇپ يولغا چىقى. ۋە مانا، يولدا ئېفەئىيە ئايال بار، كانداكى ئايال پادىشاڭنىڭ رەبەر كىشىسى، بۇ كىشى ېۇنۇن خەزىنىنى پادىشاھى كانداسىنىڭ بىر ئەمەلدارى، يۇتكۇل خەزىنىگە مەسئۇل باشقۇرۇۋاتىدۇ. ئۇ بېرۇسالىمغا خۇدا قا ئىبادەت قىلىش ئۆچۈن بارغان، قىلغىلى بارغانىدى؛ ھازىر قايتىش يولدا ئۆزىنىڭ جەڭ ھارۋىسىدا ئولتۇرۇپ، يەشىايا يەيغەمبەرنىڭ يازمىسىنى ئوقۇۋاتاتنى.	ھازىر قايتىپ كېلىۋاتىپ، ئۆزىنىڭ ئاراۋىسىدا ئولتۇرۇپ، يەشىايا يەيغەمبەرنىڭ كتابىنى ئوقۇۋاتىدۇ.
ACT 8:29	روھ فىلىپقا: – بۇ ھارۋىنىڭ يېنىغا بېرىپ ئۇنىڭغا يېقىنلاشقىن، – دېدى.	روھ فىلىپقا دېدى: بۇ ئاراۋىنىڭ يېنىغا بارىپ، ئۇ بىلەن ياققان بولۇش.
ACT 8:30	فىلىپ يۈگۈرۈپ بېرىپ، ۋەزىرنىڭ يەشىايا يەيغەمبەرنىڭ يازمىسىدىن ئوقۇۋاتقانلىقنى ئاڭلىدى، شۇڭا ئۇنىڭدىن: ئوقۇۋاتقىنىڭىزنى چوشىنىۋاتامسىز؟ – دەپ سورىدى.	فىلىپ يۈگۈرۈپ كېلىپ، ۋەزىر يەشىايا يەيغەمبەرنىڭ كتابىدىن ئوقۇۋاتقانلىقنى ئاڭلىدى، شۇڭا ئۇنىڭدىن: ئوقۇۋاتقىنىڭىزنى چوشىنىۋاتامسىز؟ دەپ سورىدى.
ACT 8:31	ۋەزىر ئۇنىڭغا: – بىرى ماڭا چوشەندۈرۈپ بەرمىسە، مەن قانداقمۇ چۈشىنەلەيمەن! – دەپ، فىلىپنى ھارۋىسىغا چىقىپ يېنىدا ئولتۇرۇشقا ئۆنۈندى.	ۋەزىر ئۇنىڭغا: «ئەڭەر بىرى مەنمۇ چوشەندۈرمىسە، مەن بۇنى قانداق چۈشىنىپ قالالەن؟» دەپ، فىلىپنى ئارابىسىغا چاقىپ، يانلىقىدا ئولتۇرۇپ سۆھبەت قىلىشقا دەۋەت قىلدى.
ACT 8:32	ئۇ ئوقۇۋاتقان يازما قىسىمى بولسا: «ئۇ گويا بوغۇزلاشقا يېتىلەپ مېڭىلىغان قويىدەك بوغۇزلاشقا ئېلىپ مېڭىلىدى، قىرقىغۇچى ئالدىدا ئۇن-تىنسىز ياتقان قوزىدەك، ئۇ زادىلا ئېغىز تاچمىدى.	ئۇ ئوقۇۋاتقان يازمىنىڭ بولەكى: «ئۇ قوي كەسکۈچىڭگە قارىتا بوغۇزلاشقا كېتسىپ كەتتى، قوز كەسکۈچىنىڭ ئالدىدا سۈزىدى، ئۇ گەپ دەنمىدى.»
ACT 8:33	ئۇ خورلىنىدۇ، ئۇ ھەق سوراقيتىن مەھرۇم بولدى، ئەمدى ئۇنىڭ ئەۋلادىنىن كىممۇ بايان قىلىلسۇن؟! چۈنكى ھاياتى يەر بۈزىدىن ئېلىپ كېتىلىدى.	ئۇ نامەرلەنگەن، ئادىللىقتن قالالى، باشقا كىم ئۇنىڭ كېينىكى نەسىلىنى سۆزلەپ بېرىدۇ؟ چۈنكى ھاياتى دۇزىيادىن ئېلىپ كېتىلىدى.
ACT 8:34	ئاغۇرات فىلىپتىن: – دەپ بەرسىڭىز، يەيغەمبەرنىڭ بۇ سۆزى كىمگە قاراشتىپ ئېتىلغان؟ ئۆزىگىمۇ ياكى باشقا بېرسىگىمۇ؟ – دەپ سورىدى.	ئاغۇرات فىلىپتىن كەتتى، قوز كەسکۈچىنىڭ ئالدىدا سۈزىدى، ئۇ گەپ دەنمىدى. ئۆزىگەمىكى ياكى باشقا كىشىگەمىكى؟
ACT 8:35	فىلىپ ئاغزىنى ئېچىپ شۇ يازمىنىڭ شۇ قىسىمىدىن باشلاپ، ئۇنىڭغا ئەيسا توغرىسىدىكى خۇش خەۋەرنى جاكارلاپ بەرى.	فىلىپ ئۆبىلىدى، شۇ يازمىدىن باشلاپ، ئۇغا ئەيسا ھەققىدە خۇش خەۋەرنى جاكارلىدى.
ACT 8:36-37	ئۇلار يولدا كېتىۋېتىپ، سۇ بار بىر جايغا كەلگەندە، ئاغۇرات: – مانا بۇ يەردە سۇ بار سۇ بار ئىكەن. مۇشۇ يەردىلا چۆمۈلۈرلۈشۈمگە قانداق توسالىغۇ بار؟ –	ئۇلار يولدا يۈرۈپ، سۇ بار بىر جايغا كەلگەندە، ئاغۇرات: با، بۇ يەردە سۇ بار. مەننى مۇشۇ يەردە چۆمۈشىۋەشكە نېمە توسالىغۇ بار؟ دېدى. فىلىپ

Reference	Before	After
ACT 8:38	دېدى: ئەگەر سىز يۇتۇن قەلىكىز بىلەن ئىشىنىپ قالسىڭىز، بۇ ئورۇندا بولىدۇ. تاغىز جاۋاب بەردى: مەن ئىشىنىمەنكى، ئېيسا خىستوس خۇدانىڭ ئوغلى.	ئۇ ھارۋىنى توختىشنى بۇيرۇدى. فىلىپ ۋە ئاغۇوات ئىككىسى بىلە سۇغا چۈشۈپ، ئۇنى چۆمۈلدۈردى.
ACT 8:39	ئۇلار سۇدىن چىققاندا، رەبنىڭ روھى فىلىپنى كۆتۈرۈپ ئېلىپ كەتتى. ئاغۇوات ئۇنى قايتا كۆرمىدى، ئەمما ئۇ شادلىنىپ يولىنى داۋاملاشتۇردى.	ئۇلار سۇدىن چىققاندا، رەبنىڭ روھى فىلىپنى تېزلا ئېلىپ كەتتى. ئاغۇوات ئۇنى قايتا كۆرمىدى، بىراق شادلىق بىلەن يولىغا كەتتى.
ACT 8:40	فىلىپ بولسا ئاشدود شەھىرىدە يەيدا بولدى؛ ئۇ شۇ يۇرتىنى كېزىپ، شۇ يەردىن قەيسەرەرىيە شەھىرىگە كەلگۈچە بولغان ھەممە شەھەرلەرde خۇش خەۋەر جاكارلىدى.	فىلىپ ئاشدود شەھىرىدە يەيدا بولدى؛ ئۇ شۇ يەرلەرنى سەيھەر قىلىپ، قەيسەرەرىيەگە كېلىپ بارغاندا ھەممە شەھەرلەرde ياخشى خەۋەرنى ئاڭلىتىپ كەتتى.
ACT 9:1	ئەمما شۇ چاغلار سائۇل ھەن يېسىدە رەبنىڭ مۇخلىسىلىرىغا تېخچە ئىزچىل قىرغىنچىلىق تەھدىتلىرى سېلىۋاتقان يېيت ئىدى. ئۇ باش كاھىننىڭ ئالدىغا بېرىپ.	ئەمما سائۇل رەبنىڭ شاکىرتلىرىگە قارشى تەھدىت ۋە قاتل ناتىلىرىنى داۋاملاشتۇرۇپ تۇرۇپ، باش كاھىنگە باردى.
ACT 9:2	دەمەشق شەھىرىدىكى سىناگوگلارغا تەكشۈرۈش خەتنى سورىدى. شۇنداق سورىدى. شۇنداق بولغاندا، ئۇ دەمەشقتە مەسەھ يۈلىدىكىلەردىن بولسۇن، تايىسا، باغلاب تۇتۇپ بېرۇسالىمغا ئېلىپ كېلىشكە رۇخسەت بار، بىرەرسىنى، مەيل ئەر بولسۇن، ئايال بولسۇن تېپۋالسىلا، باغلاب تۇتقۇن قىلىپ، بېرۇسالىمغا ئېلىپ كېلىشكە رۇخسەت بولاتتى.	دەمەشق شەھىرىدىكى سىناگوغا تەكشۈرۈش خەتنى سورىدى. شۇنداق بولغاندا، دەمەشقتا مەسەھ يۈلىدىكىلەرنى، ئەر بولسۇن ياكى ئايال بولسۇن، تايىسا، باغلاب تۇتۇپ بېرۇسالىمغا ئېلىپ كېلىشكە رۇخسەت بار، بىرەرسىنى، مەيل ئەر بولسۇن، ئايال بولسۇن تېپۋالسىلا، باغلاب تۇتقۇن قىلىپ، بېرۇسالىمغا ئېلىپ كېلىشكە رۇخسەت بولاتتى.
ACT 9:3	سائۇل يولغا چىقىپ، دەمەشق شەھىرىگە يېقىنلاشقاپاندا، تۈيۈقسىز ئاسماندىن كۈچلۈك بىر نۇر چۈشۈپ، ئۇنىڭ ئەتراپىنى يورۇتۇۋەتتى.	سائۇل يولدا بارار، دەمەشق شەھىرىگە يېقىن كەلگەندە، توختامىسىز ئاسماندىن بىر مىقدار يورۇق چۈشۈپ، ئۇنىڭ تەرەپلىرىنى تولۇق يورۇتۇۋالدى.
ACT 9:4	ئۇ يەرگە يېقىلدى ۋە ئۆزىگە: سائۇل، سائۇل! ماڭا نېمىشقا زىيانكەشلىك قىلىسەن؟ – دېگەن بىر ئاۋازنى ئاڭلىدى.	ئۇ يەرگە يېقىلدى ۋە بىر ئاۋاز: «سائۇل، سائۇل! نېمىشقا مېنى قوۋۇۋاڭ قىلىساڭ؟» دەپ ئاڭلىدى.
ACT 9:5	ئى رەب، سەن كىمسەن؟ – دەپ سورىدى ئۇ. ئاۋاز: مەن سەن زىيانكەشلىك قىلىۋاتقان ئېسادۇرمەن.	ئى رەب، سەن كىمسەن؟ دەپ سورىدى. ئېيسا جاۋاب قىلىدى: مەن ئېيسا، سەن مېنى قوۋۇۋاڭ قىلىۋاتساڭ.
ACT 9:6	ئورۇڭدىن تۇر، شەھەرگە كىر، نېمە قىلىشىڭ كېرەكلىكى ساڭا ئېيتىپ بېرىلىدۇ». – دېدى.	تۇرۇپ كەت، شەھەرگە كىر، سەن نېمە قىلىشىڭ زۆرۈلىقى ساڭا ئۇچۇر بېرىلىدۇ». دېدى.
ACT 9:7	ئۇنىڭ بىلەن بىلە ماڭفان ئادەملەر ئاۋازنى ئاڭلىسىمۇ، ھېچكىمنى كۆرەلمىگەچكە، شۇ يەرde ئۇن چىقىرالماي تۇرۇپلا قالدى.	ئۇ بىلەن بىلە يۈرگەن كىشىلەر ئاۋازنى ئاڭلىدى، لېكىن ھېچ نەرسىنى كۆرمەيدىغان بولۇپ، شۇ يەرde سۈكۈت قىلىپ تۇرۇپ قالدى.
ACT 9:8	سائۇل يەردىن تۇرۇپ، كۆزلىرىنى ئېچىپ قارىدى، لېكىن ھېچ نەرسىنى كۆرەلمىدى. ھەمراھلىرى ئۇنى قولدىن يېتلىپ دەمەشققە ئېلىپ كىرىدى.	سائۇل يەردىن تۇرۇپ كەتتى، كۆزلىرىنى ئاچىپ قارىدى، لېكىن ھېچ نەرسىنى كۆرمىدى. دوستلىرى ئۇنى قولدىن تۇتۇپ دەمەشققە ئېلىپ كىرىپ كەتتى.
ACT 9:9	ئۇ ئۆچ كۈن بويى كۆزى كۆرمەپ قالدى، ھېچ نەرسە يەمەپ، ھېچ نەرسە ئىچمەپ.	ئۇ ئۆچ كۈن بويى كۆزى كۆرمەپ قالدى، ھېچ نەرسە يەمەپ، ھېچ نەرسە ئىچمەپ.
ACT 9:10	دەمەشقتە ئانانىياس ئىسىملەك مەلۇم بىر مۇخلiss بار ئىدى. رەب ئۇنىڭغا بىر غايىبانە كۆرۈنۈشتە كۆرۈنۈپ ئۇنى: – ئانانىياس! – دەپ چاقىرىدى. – مانا مەن، ئى رەب، – دەپ جاۋاب بەردى ئۇ.	دەمەشقدا بىر شاڪىرت بار، ئاتى ئانانىياس. رەب بىر كۆرۈنۈشتە ئۇغا كۆرۈنگەن: «ئانانىياس!» دەپ چاقىرغان. ئۇ جاۋاب بەرگەن: «ئى رەب، مەن!»
ACT 9:11	رەب ئۇنىڭغا: سەن ھازىر «تۆز» دەپ ئاتالغان كۆچىغا بار، يەھۇدا ئۆيىدىن تارسۇسلۇق سائۇل دېگەن كىشىنى سورا، چۈنكى ئۇ دۇنَا قىلىۋاتىدۇ.	رەب ئۇنىڭغا: سەن ھازىر «تۆز» دەپ ئاتالغان كۆچىغا بار، يەھۇدا ئۆيىدىن تارسۇسلۇق سائۇل دېگەن كىشىنى سورا، چۈنكى ئۇ دۇنَا قىلىۋاتىدۇ.

Reference	Before	After
ACT 9:12	چۈنكى مانا، ئۇ دۇئا-تىلاۋەت قىلىۋاتىدۇ.	ئۇ دۇئا قىلىۋاتقاندا، بىر گەپلىك كۆرۈنۈشتە، ئانانىياس دېگەن بىر كىشى كېلىپ، كۆزىنى قايىتا كۆرۈش ئۈچۈن ئوستىگە قول سېلىپ بەرگەنلىكىنى كۆردى، دېدى.
ACT 9:13	ئانانىياس: ئى رەب، مەن بۇ كىشىنىڭ خەۋىرىنى كۆپ كىشىدىن ئاڭلىغان، ئانانىياس: - ئى رەب، مەن بۇ ئادەمنىڭ خەۋىرىنى نۇرغۇن كىشىلەردىن ئاڭلىدىم، ئۇ بېرۇساپىمىدىكى مۇقدىدەس بەندىلىرىڭكە شۇنچە كۆپ زيان- زەخەمەت يەتكۈزگەن!	ئۇ بېرۇساپىمىدىكى سىزگە قوشۇلغان كىشىلەرگە شۇ قەدەر كۆپ زيان سېلىپ بەرگەن!
ACT 9:14	هازىر ئۇ مۇشۇ يەردە نامىڭغا نىدا قىلغانلارنىڭ ھەممىسىنى تۇتۇپ باغلاش ئۈچۈن باش كاھىنلاردىن هوقۇق ئايتۇ - دېدى.	هازىر ئۇ بۇ يەردە، سىزنىڭ ئاتىڭىز بىلەن دىنى كۆرسەتكەنلەرنىڭ ھەممىسىنى تۇتۇپ قويۇش ئۈچۈن، باش كاھىنلار تەرەپتىن هوقۇق ئالغان.
ACT 9:15	لېكىن رەب ئۇنىڭغا: - بارىۋە! چۈنكى ئۇ نامىمىنى ئەللەرنىڭ ۋە ئۇلارنىڭ بۇنىڭ ئەنىنى باشقا خەلقەر، ئۇلارنىڭ رەببەرلىرى ۋە ئىسرائىللار ئالدىدا ئاشكارا يادشاھىلىرىنىڭ ھەم ئىسرائىللارنىڭ ئالدىدا ئايىان قىلىش ئۈچۈن ئۆزۈمگە ئالاھىدە تاللىغان بىر ئەسۋاپتۇر.	لېكىن رەب ئۇنىڭغا: 'بارا! چۈنكى ئۇ مەنمۇچۇن تاللانغان بىر كىشى، ئامىمىنى باشقا خەلقەر، ئۇلارنىڭ رەببەرلىرى ۋە ئىسرائىللار ئالدىدا ئاشكارا يادشاھىلىرىنىڭ ھەم ئىسرائىللار ئالدىدا ئايىان قىلىش ئۈچۈن ئۆزۈمگە قىلىش ئۈچۈن.'
ACT 9:16	چۈنكى مەن ئۇنىڭغا نامى ئۈچۈن قانچىلىك ئازاب-ئوقۇبەتلەرنى تارتىشىنىڭ مۇقەررەر ئىكەنلىكىنى ئايىان قىلىمەن، - دېدى.	چۈنكى مەن ئۇغا نامى ئۈچۈن قانچا ئازاپ-مەشەككەت چىدا قىلىش كېرەكلىكىنى تولاي كۆرسەتمەن، دېدى.
ACT 9:17	بۇنىڭ بىلەن ئانانىياس بېرىپ، شۇ ئۆيگە كىرىدى؛ ئۇ قوللىرىنى سائۇلننىڭ تۈزۈپ، دېدى: «قېرىنداش سائۇل، رەب ئەيسا سەن يولدا كېلىۋاتقاندا ئوستىگە تەگكۈزۈپ ئۇنىڭغا: - قېرىنداش سائۇل، رەب، يەن بۇ يەرگە بولۇشقا تۈلۈدۈسا ئاساڭ كۆرۈنگەن ئەيسا، كۆزلىرىنى كۆرەلەيدىغان شەخسەن دەپ ۋە سېنىڭ مۇقەددەس روھقا تۈلدۈرۈشۈڭ ئۈچۈن مېنى شەخسەن ئۆزى ئەۋەتنى، - دېنىدى،	ئانانىياس بارىپ، ئۇ ئۆيگە كىرىدى؛ قوللىرىنى سائۇلننىڭ ئوستىگە تەگكۈزۈپ، دېدى: «قېرىنداش سائۇل، رەب ئەيسا سەن يولدا كېلىۋاتقاندا ئوستىگە تەگكۈزۈپ ئۇنىڭغا: - قېرىنداش سائۇل، رەب، يەن بۇ يەرگە كۆرۈنگەن، سېنىڭ كۆزلىرىنى قايىتا كۆرۈدىغان قىلىش ۋە سېنى مۇقەددەس روھ بىلەن تۈلدۈرۈش ئۈچۈن مېنى ئەۋەتنى.»
ACT 9:18	سائۇلننىڭ كۆزلىرىدىن خۇددى بېلىق قاسىرىقىدەك بولغان بىر نەرسىلەر چۈشۈپ، كۆزلىرى ئېچىلىپ كۆرەلەيدىغان بولدى. ئۇ ئورنىدىن تۇرۇپ، چۆمۈلدۈرۈشنى قوبۇل قىلدى.	سائۇلننىڭ كۆزلىرىدىن بېلىق قاسىرىغا ئوخشاش بىر نەرسىلەر تۆكۈلۈپ كەتىن، شۇڭا كۆزلىرى ئېچىلىپ ياخشى كۆرەتنى. ئۇ تۇرۇپ، چۆمۈلدۈرۈشنى قوبۇل قىلدى ۋە تاماق بېپ، كۆچلەنگەن.
ACT 9:19	ئۇ غىزانغاندىن كېسىن، قۇۋۇھەتلەنىپ ماغدۇرغە كىرىدى.	سائۇل دەمەشقىدا شاكىرتلار بىلەن بىرگە بەزى كۈنلەر تۇردى.
ACT 9:20	دەرھال سىناگaoga كىرىپ، ئەيسا خۇدا ئوغلى ئىكەنلىكىنى جاكارىشقا سائۇل دەمەشقىكى مۇخلىسالارنىڭ يېنىدا بىرەنچە كۈن تۇردى ۋە ۋاقتىنى ئۆتكۈزمەي سىنაگوگلارغا كىرىپ، «ئۇ كىشى خۇدانىڭ ئوغلىدۇر» دەپ ئەيسانى جاكارالاشقا باشلىدى.	دەرھال سىناگaoga كىرىپ، ئەيسا خۇدا ئوغلى ئىكەنلىكىنى جاكارىشقا سائۇل دەمەشقىكى مۇخلىسالارنىڭ يېنىدا بىرەنچە كۈن تۇردى.
ACT 9:21	ئۇنى ئاڭلىغانلار سۆزلىرىدىن تولا ھايран بولدى: بۇ كىشى بېرۇساپىمىدا بۇ يېرىپلىمىدا بۇ نامغا نىدا قىلغۇچىلارنى فاتىق ۋەيران قىلغان ھېلىقى ئادەم ئەمەسمۇ؟ بۇ يەرگەم مۇشۇنداقلارنى باغلاپ باش كاھىنلارغا تۇتۇپ بېرىش مەقتىدە كەلگەنمىدۇ؟ - دېپىشتى.	ئۇنى ئاڭلىغانلار سۆزلىرىدىن تولا ھايран بولدى: بۇ كىشى بېرۇساپىمىدا بۇ ئىسىمى بىلەن تەڭرىنى ئاڭلىتىۋاتقانلارنى قاتىق باسقان ھېلىقى كىش ئەمەسمۇ؟ بۇ يەرگەم ئوخشاش كىشىلەرنى توختاپ باش كاھىنلارغا تەھلىل قىلىش ئۈچۈن كەلگەنمىدۇ؟
ACT 9:22	لېكىن سائۇلننىڭ قاپىل قىلىش كۆچى بارغانسىبىرى ئېشىپ، ئەپسانىڭ مەسىھ ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلاب دەمەشقىكى يەھۇدىلارنى ياراکەندىچىلىككە چۆمدۈردى.	سائۇل كۆيەيتىپ قۇۋۇھەنگەن بولۇپ، دەمەشقىدىكى يەھۇدىلارنى ئەيسا مەسىھ ئىكەنلىكىنى دەلىلەپ ھەيران قىلدى.
ACT 9:23	كۆپ ۋاقتىتىن كېسىن، يەھۇدىلار سائۇلنى ئۆلتۈرۈش ئۈچۈن يىلان قىلدى. كۆپ كۈنلەردىن كېسىن، يەھۇدىلار سائۇلنى يوقاتماقا قەست قىلماقچى بولدى.	كۆپ ۋاقتىتىن كېسىن، يەھۇدىلار سائۇلنى ئۆلتۈرۈش ئۈچۈن يىلان قىلدى. كۆپ كۈنلەردىن كېسىن، يەھۇدىلار سائۇلنى يوقاتماقا قەست قىلماقچى بولدى.
ACT 9:24	لېكىن سائۇل ئۇلارنىڭ سۇيىقەستىدىن خەۋەر تايىتى؛ ئۇنى تۇتۇپ ئۆلتۈرۈش ئۆچۈن ئۇلار ئۇلار كېچە-كۇندۇز شەھەرنىڭ قووقۇقلۇرىدا يايلاپ	ئەمما سائۇل ئۇلارنىڭ يىلاننى بىلېپ قالدى؛ ئۇنى تۇتۇپ ئۆلتۈرۈش ئۆچۈن، ئۇلار كۈن-تۇن شەھەر قووقۇقىنى كۆزەتچۇ تۇردى.

Reference	Before	After
ACT 9:25	لېكىن مۇخلislار بىر كۈنى كېچىدە ئۇنى چوڭ سېۋەتكە ئولتۇرغۇزۇپ، سېپىل كاماردىن چۈشۈردى.	ئەممە شاكارتلەر كېچە ۋاقتىتا ئۇنى چوڭ سەبەتكە قويۇپ، كاماردىن توۋەنگە چۈشۈردى.
ACT 9:26	سائۇل يېرۇسالىمغا يەتكەندە، ئۇ يەردىك مۇخلislار بىلەن بىرگە كىرىشكە سائۇل يېرۇسالىمغا بېتىپ بېرىپ، ئۇ يەردىك مۇخلislارغا قوشۇلماقچى تىرىشكەن، لېكىن ئۇلار ئۇنىڭ مۇخلiss ئىكەنلىكىگە ئىشەنەمەي، ئۇنىڭدىن بولدى، لېكىن ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئۇنىڭ مۇخلiss ئىكەنلىكىگە ئىشەنەمەي، ئۇنىڭدىن قورقتى.	سائۇل يېرۇسالىمغا يەتكەندە، ئۇ يەردىك مۇخلislار بىلەن بىرگە كىرىشكە سائۇل يېرۇسالىمغا بېتىپ بېرىپ، ئۇ يەردىك مۇخلislارغا قوشۇلماقچى تىرىشكەن، لېكىن ئۇلار ئۇنىڭ مۇخلiss ئىكەنلىكىگە ئىشەنەمەي، ئۇنىڭدىن بولدى، لېكىن ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئۇنىڭ مۇخلiss ئىكەنلىكىگە ئىشەنەمەي، ئۇنىڭدىن قورقتى.
ACT 9:27	بىراق بارناباس ئۇنى ئېلىپ بېرىپ، روسوُللار بىلەن كۆرۈشتۈردى. ئۇ ئۇلارغا سائۇلنىڭ دەمەشقىنىڭ يولىدا رەبىنى قانداق كۆرگەنلىكىنى، رەبىنىڭ ئۇغا رەبىنىڭمۇ ئۇنىڭغا گەپ قىلغانلىقىنى چۈشەندۈردى ۋە ئۇنىڭ دەمەشقىتە ئەيساننىڭ نامىدا قانداق جۈرئەتلىك بىلەن سۆز-كالام يەتكۈزگەنلىكىنى ئۇقۇرۇدى.	بارناباس ئۇنى ئېلىپ كېلىپ، ھەوارىيەتلەر بىلەن توۇششتۇردى. ئۇ ئۇلارغا ساۋىلنىڭ دەمەشق يولىدا رەبىنى قانداق كۆرگەنلىكىنى، رەبىنىڭ ئۇغا گەپ قىلغانلىقىنى چۈشەندۈردى ۋە ساۋىلنىڭ دەمەشقىتە ئەيسا ئىسمى بىلەن قانداق بەك قاتىق سۆز بېرىپ خەبەرگەنلىكىنى ئۇقۇردى.
ACT 9:28	بۇنىڭ بىلەن، سائۇل يېرۇسالىمدا روسوُللار بىلەن بىللە ئوچۇق-ئاشكارە دولاپ، بەك قەتشىي پەختى بىلەن رەبىنىڭ ئىسمىدە سۆز-سۆھبەت قىلىپ يۈرۈپ، يۈرەكلىك حالدا رەبىنىڭ نامىدا سۆز-كالام يەنكۈزەتتى.	شۇنداقتا، سائۇل يېرۇسالىمدا ھەوارىيەتلەر بىلەن بىرگە ئادەتتەكىدەك دولاپ، بەك قەتشىي پەختى بىلەن رەبىنىڭ ئىسمىدە سۆز-سۆھبەت قىلىپ يۈرۈپ، يۈرەكلىك حالدا رەبىنىڭ نامىدا سۆز-كالام يەنكۈزەتتى.
ACT 9:29	ئۇ يەنە گېڭىچە سۆزلىشىدىغان يەھۇدىلار بىلەن نمۇ سۆزلىشىپ مۇنازىرىلىشەتتى؛ نەتىجىسى، ئۇلار ئۇنىڭغا قەست قىلماقچى بولدى.	ئۇ يەنە گېڭىچە يارلايدىغان يەھۇدىلار بىلەن سۆزلىشىپ، تالاشقان؛ نەتىجىدە، ئۇلار ئۇنى قاتتا قىلىش ئۆيلىنىپ قالدى.
ACT 9:30	قېرىندىشلار بۇ ئىشتنى خەۋەر تېپىپ، ئۇنى قەيسەرييە شەھىرىگە ئېلىپ بېرىپ، ئاندىن ئۇ يەردىن تارسۇس دېگەن شەھەرگە يولغا سالدى.	ئوقۇغۇچىلار بۇ ئىشنى ئاڭلىپ، ئۇنى قەيسەرييەگە ئاپرىپ كەتتى، كېيىن تارسۇسقا يوللىدى.
ACT 9:31	ئۇ چاغدا، يۇتكۈل يەھۇدىيە، گاللىيە ۋە سامارىيەدىكى جامائەتلەر بىر ئۆزىدە، ئىماندا گۈچەنگەن بولۇپ، رەبىنى قورقان حالدا يۈرۈپ، مەزگىل تىنچلىققا ئېرىشىپ، ئېتىقاداتا قۇرۇلدى؛ رەبىنىڭ قورقۇنچىدا مېكىپ، مۇقەددەس روھنىڭ رىغبەت-تەسەللىسى بىلەن ئۇلارنىڭ سانلىرىمۇ بارغانسىپىرى كۆپىيمەكتە ئىدى.	ئۇ ۋاقتىتا، يەھۇدىيە، گاللىيە ۋە سامارىيەدىكى بارلىق گۇرۇھلار تنچلىق حالاتتە بولۇپ، ئىماندا گۈچەنگەن بولۇپ، رەبىنى قورقان حالدا يۈرۈپ، مەزگىل تىنچلىققا ئېرىشىپ، ئېتىقاداتا قۇرۇلدى؛ رەبىنىڭ قورقۇنچىدا مۇقەددەس روھنىڭ ئىلهاامى بىلەن سانى كۆپىپ بارغانىدى.
ACT 9:32	شۇ ۋاقتىلاردا شۇنداق بولدىكى، يېتىرۇس ھەرقايىسى جايالارنى ئارىلاپ يۈرگەنە، لىددا شەھىرىدىكى مۇقەددەس ئادەملەرنى زىيارەت قىلىشقا كەلدى.	ئوش ۋاقتىلarda يېتىر بارلىق جايالارنى دولاپ يۈرگەنە، لىددا شەھىرىدىكى مۇقەددەس ئادەملەرنى زىيارەت قىلىشقا كەلدى.
ACT 9:33	ئۇ يەرde بىر كىشىن تاپتى، ئاتى ئەنبىاس، بۇ پالاج بولۇپ سەككىز يىلدىن ئۇ يەرde ئۇ ئەنبىاس ئىسىملىك بىر ئادەمنى ئۇچراتتى. بۇ ئادەم پالاج بولۇپ، ئورۇن توتۇپ ياتقىلى سەككىز بىل بولغانكەن.	ئۇ ۋەرde بىر كىشىن تاپتى، ئاتى ئەنبىاس، بۇ پالاج بولۇپ سەككىز يىلدىن ئۇ يەرde ئۇ ئەنبىاس ئىسىملىك بىر ئادەمنى ئۇچراتتى. بۇ ئادەم پالاج بولۇپ، ئورۇن توتۇپ ياتقىلى سەككىز بىل بولغانكەن.
ACT 9:34	يېتىرۇس ئۇنىڭغا: – ئەنبىاس، ئەيسا، يەنى مەسىھ بولغۇچى سېنى ساقايتىدۇ. ئۇرۇنگەن تۇرۇپ، يالسىڭنى يېغىشتۇرا! – دېدى. ئۇ دەرھال ئورۇنىدىن تۇردى.	يېتىر ئۇنىڭغا: – ئەنبىاس، ئەيسا، يەنى مەسىھ ساۋاقلاب ساقايتىدۇ. هازىر تۇر، ياتقان يەرنى تەرتپىلە! دېدى. ئۇ دەرھال تۇردى.
ACT 9:35	ئەنبىاسنى كۆرگەن لىددا شەھىرىدىكى ۋە شارون رايوندىكىلەرنىڭ ھەممىسى توۋا قىلىپ رەبگە باغانىدى.	ئەنبىاسنى كۆرگەن لىددا شەھىرىدىكى خەلق بىلەن شارون رايوندىكىلەرنىڭ ھەممىسى رەبىگە يولقا سېلىپ، ئۇنىڭغا ئىشىنىپ كەتتى.
ACT 9:36	يۈپىا شەھىرىدە بولۇسا تابىتا ئىسىملىك بىر ئايال مۇخلiss بار ئىدى (ئۇنىڭ ئىسىمى گېڭىچىدە «دوركااس» ئىدى). ئۇ ھەردايىم ياخشى ئەمەللەر ۋە خەير-ساخاۋەتلىك ئىشلارغا بېرىلەتتى.	يۈپىا شەھىرىدە تابىتا دەپ ئاتالغان بىر ئايال بار ئىدى، گېڭىچە دوركاس دەيمۇ تونلۇپتۇ. ئۇ ھەرقايىسى ۋاقتىلarda ياخشى ئىشلارنى قىلىپ، خەير-ساخاۋەتلىك ئىشلارغا سەزگۈر بولۇپ تۇراتتى.
ACT 9:37	شۇ كۈنلەرde شۇنداق بولدىكى، ئۇ كېسەل بولۇپ، ئۆلۈپ كەتتى. كىشىلەر جەسەتنى يۈيۈپ، ئۇستۇنلىكى قەھەتتىكى بىر ئۆيگە ياتقۇرۇپ قويدى.	شۇ ۋاقتىلarda، ئۇ كېسەل بولۇپ ئۆلۈپ كەتتى. خەلق جەسەتنى يۈيۈپ، يوققى قەھەتتىكى ئۆيگە قويۇپ قويۇشتى.
ACT 9:38	يۈپىا شەھىرى لىددا شەھىرىگە يېقىن بولغاچقا، يۈپىادىكى مۇخلislar	يۈپىا شەھىرى لىددا شەھىرىگە يېقىن بولغاچقا، يۈپىادىكى مۇخلislar

Reference	Before	After
ACT 9:39	<p>پیترؤسنىڭ لىددادا ئىكەنلىكىنى ئاڭلاپ، ئۇنىڭ ئالدىغا ئىككى ئادەم ئەۋەتتى. ئۇلار: «هایال بولماي پېئىمىزغا كەلسەڭ!» – دەپ يېلىندى.</p> <p>پیترؤس ئورنىدىن تۇرۇپ ئۇلار بىلەن بىلە يوپىاغا باردى. يوپىاغا يېتىپ كېلىشى سەلەن ئۇلار ئۇنى ئۆستۈنکى قەھەتىسىك ئۆيگە باشلاپ چىقىتى. بارلىق تۇل ئاياللار پیترؤسنىڭ ئەتراپىغا ئولىشىپ، يىغا-زار قىلىشىپ ئۇنىڭغا دوركاسىنىڭ ئۇلار بىلەن بىلە بولغان ۋاقتىدا ئۆزلىرىگە تىكىپ بەرگەن كۆڭلەك-كىيىملىرىنى كۆرسىتىشتى.</p>	<p>پېتىرىنىڭ لىددا ئىكەنلىكىنى بىلىپ، ئۇنىڭغا ئىككى كىشى ئەۋەتتى. ئۇلار: «تېز كەلگىن، پېئىمىزغا كەت!» دەپ سورىدى.</p> <p>پېتىر تۇرۇپ كەتتى، ئۇلار بىلەن يوپىاغا باردى. يوپىاغا يېتىپ كەلگەندە، ئۇلار ئۇنى ئۆستۈنکى قەۋەتىكە ئېلىپ باردى. بارلىق تۇل ئاياللار پېتىرىنىڭ تەرىپكە جەم بولۇپ، دوركاسىنىڭ ئۆزلىرىگە تىكىكەن كىيىملىرىنى كۆرسەتتى. بارلىق تۇل ئاياللار پیترؤسنىڭ قەھەتىسىك ئۆزلىرىگە تىكىكەن كۆرسەتتى.</p>
ACT 9:40	<p>لېكىن پیترؤس ھەممە يەنەن چىقىرىۋېتىپ، تىزلىنىپ ئولتۇرۇپ دۇئا قىلىدى. ئاندىن ئۇ جەسەتكە قاراپ: – تابتا، ئورنۇڭدىن تۇرا! – دېدى. تابتا كۆزلىرىنى ئاچتى، پېتىرىنى كۆرۈپ، يېتىرىنى كۆرۈپ، ئورنىدا ئولتۇردى.</p>	<p>پېتىر ھەممىسىنى چىقارغاندىن كېيىن، تىزلىنىپ دۇئا قىلىدى. كېيىن جەسەتكە قاراپ: «تابتا، تۇرا!» دېدى. تابتا كۆزلىرىنى ئاچتى، پېتىرىنى كۆرۈپ، ئورنىدا ئولتۇردى.</p>
ACT 9:41	<p>پیترؤس ئۇنىڭغا قوللىنى ئۇزىتىپ ئۇنى يوّلەپ تۇرغۇزدى ۋە مۇقەددەس بەندىلەر بىلەن تۇل ئاياللارنى چاقىرىپ، دوركاسىنى ئۇلارغا تىرىك تايششۇرۇپ بەردى.</p>	<p>پېتىر ئۇنىڭغا قوللىنى تارتىپ، ئۇنى تۇرغۇزۇپ قويلا ۋە مۇقەددەس كىشىلەر بىلەن يالغۇز ئاياللارنى چاقىرىپ، دوركاسىنى ئۇلارغا ھاياتلىقتا كۆرسەتتى.</p>
ACT 9:42	<p>بۇ خەۋەر يوپىانىڭ ھەرقايسى جايلىرىغا تېز يايلىپ كەتتى، شۇنىڭ بىلەن بۇ خەۋەر يۇتكۇل يوپىاغا تارقىلىپ، نۇرغۇن كىشىلەر رەبگە ئېتىقاد قىلىدى.</p>	<p>كۆپ كىشىلەر رەبىگە ئىشىنىپ قالدى.</p>
ACT 9:43	<p>شۇنداق بولدىكىن، پیترؤس يوپىادا سىمۇن ئىسىملىك بىر كۆنچىنىڭ ئۆيىدە ئۇزۇن كۇنلەر تۇردى.</p>	<p>شۇنداق بولۇپ، پیترؤس يوپىدا سىمۇن دېگەن كۆنچىنىڭ ئۆيىدە ئۇزۇن ۋاقتى تۇردى.</p>
ACT 10:1	<p>قەيسەرييە شەھىرىدە كورنلىي ئىسىملىك بىر ئادەم بولۇپ، ئۇ رىم قوشۇنىنىڭ قوشۇنىدىكى «ئىتالىيەللىكەر» قىسىمىنىڭ يۈزبېشى ئىدى.</p>	<p>قەيسەرييە شەھىرىدە كورنلىي دەپ بىر كىشى بار، ئۇ رىم قوشۇنىنىڭ ئىتالىيە قىسىمدا يۈزباشى بولۇپ تۇر.</p>
ACT 10:2	<p>ئۇ ئىخلاصمەن ئادەم بولۇپ، ئۆزى ۋە يۇتكۇل ئۆيىدىكىلىرى خۇدادرىن قورقاتتى. ئۇ مەردلىك بىلەن نامراتلارغا خەير-ساخاۋەت قىلىپ، دائىم خۇداغا دۇئا-تىلاۋەت قىلاتتى.</p>	<p>ئۇ ئىيادەتچان بىر كىشى بولۇپ، ئۆزى ۋە يۇتكۇن ئائىلىسى خۇدانى قورقۇۋاتىدۇ. ئۇ كۆپ ياردەم بېرىپ، كەمبەگەللەرگە خەير قىلىپ تۇرۇۋاتىدۇ، ھەرقايسى ۋاقتىتا خۇداغا دۇئا قىلىپ كېتىپ تۇرۇۋاتىدۇ.</p>
ACT 10:3	<p>بىر كۆنچىنىڭ سائەت ئۆپتە، ئۇ بىر كۆرۈنۈشتە خۇدا يېرىشتنىڭ چۈشتىن كېيىن سائەت ئۆچلەرە، ئۇ غايىبانە بىر كۆرۈنۈشتە خۇدا خۇدانى بىر يېرىشتنىڭ كەلگەنلىكىنى ئاشكارا كۆردى. يېرىشتنە كۆرنلىي!</p>	<p>بىر كۆنچىنىڭ سائەت ئۆپتە، ئۇ بىر كۆرۈنۈشتە خۇدا يېرىشتنىڭ كەلگەنلىكىنى ئاشكارا كۆردى. يېرىشتنە كۆرنلىي!</p>
ACT 10:4	<p>كۆرنلىي ئۇنىڭغا كۆزلىرىنى تىكىپ قاتىق چوچۇپ: – تەقسىر، نېمە ئىش؟ – دەپ سورىدى. يېرىشتنە ئۇنىڭغا: – سېنىڭ دۇئالىرىڭ ۋە خەير- ساخاۋەتلىك ئىشلىرىڭ خۇدا ئالدىغا ئەسلىتمە قۇربانلىقتەك بېرىپ يەتتى.</p>	<p>كۆرنلىي ئۇنىڭغا كۆز تەرەپ قاراقان حالدا قورققان بىلەن سورىدى: «پېگىزىم، نېمە بولدى؟» يېرىشتنە ئۇنىڭغا دېدى: «سېنىڭ دۇئالىرىڭ بىلەن سەدەفەللىرىڭ خۇدانىنىڭ ئالدىغا يادىدا تۇتۇلۇپ قالدى،</p>
ACT 10:5	<p>ئەمدى سەن يوپىاغا ئادەم ئەۋەتتىپ، پیترؤس دەيمۇ ئاتىلىدىغان سىمۇن ئىسىملىك ئادەمنى چاقىرىتىپ كەل.</p>	<p>ھازىر سەن يوپىاغا كىشىلەرنى يوللا، سىمۇن دەپ ئاتالغان پېتىنى چاقىرىپ كەل.</p>
ACT 10:6	<p>ئۇ سىمۇن ئىسىملىك بىر كۆنچىنىڭ ئۆيىدە مېھمان بولۇپ تۇرۇۋاتىدۇ. سىمۇنىڭ ئۆزى دېڭىز بويىدا، – دېدى.</p>	<p>ئۇ سىمۇن دېگەن كۆنچىنىڭ ئۆيىدە قالۇۋاتىدۇ. سىمۇنىڭ ئۆزى دېڭىز كەيندا.</p>
ACT 10:7	<p>ئۇنىڭغا سۆزلىگەن يېرىشتنە كەتكەندىن كېيىن، كۆرنلىي ئۆيىدىكى خىزمەتچىلەردىن ئىككى كىشىنى ۋە دائىم يېنىدا تۇرۇپ خىزمەت قىلغۇچىلار ئىچىدىكى ئىچىدىكى ئىخلاصمەن بىر لەشكەرنى چاقىرىدى.</p>	<p>يېرىشتنە كەتكەندىن كېيىن، كۆرنلىي ئۆيىدىكى خىزمەتچىلەردىن ئىككى كىشىنى ۋە هەمىشە يېنىدا تۇرۇپ ياردەم بېرىپ تۇرۇچىلار ئىچىدىكى ئىچىدىكى بىر ئەسكەرنى چاقىرىدى.</p>
ACT 10:8	<p>بارلىق ئىشلارنى چۈشەندۈرگەندىن كېيىن، ئۇلارنى يوپىاغا ئەۋەتتى.</p>	<p>ھەممە ئىشلارنى سادىق سۆزلەپ بەرگەندىن كېيىن، ئۇلارنى يوپىاغا يوللاپ ئەۋەتتى.</p>
ACT 10:9	<p>ئەتىسى ئۇلار سەپەر قىلىپ شەھەرگە يېقىنلاشقا ئادا، چۈش ۋاقتى بولۇپ،</p>	<p>ئەۋەتتىنىڭ كۆن، ئۇلار شەھەرگە يېقىنلاشقا ئادا، چۈش ۋاقتى، پیترؤس</p>

Reference	Before	After
ACT 10:10	پیتروس دۇئا قىلىش ئۆچۈن ئۆگزىگە چىقىتى.	دۇئا قىلىش ئۆچۈن ئۆستىگە چىقىتى.
ACT 10:11	ئۇنىڭ قورسقى ئېچىپ كېتىپ، بىر نرسە يە دېدى. بىراق ئۇلار غىزما تېيىارلاۋاتقاندا، غايىبانە بىر ئالامەت پیتروسنى ئۇرۇۋالدى.	ئۇ قورۇق سەب كەتنى، بىمەك ئىستەپ قالدى. بىراق ئۇلار بىمەك تېيىارلاۋاتقاندا، بېتېرغا بىر خۇدای كۆرۈنۈش كەلدى.
ACT 10:12	ئۇ سامان ئېچىلىپ، تۆت بۇرجىكىدىن باغانلۇغۇن حالدا يەر يۈزىگە چۈشۈرۈلۈۋاتقان كەڭ داستخانىدەك بىر نەرسىنى كۆردى.	ئۇ كۆردى كى، ئاسمان ئېچىلىپ كەتنى، بىر چوڭ دەستەگە ئوخشاش يارچە ئۇنىڭ ئۆستىگە چۈشۈپ كەتىپ تۇر، بۇ يارچە تۆت بۇرجىسىدىن تۆتۈلۈپ يەرگە تۆھنگە چۈشۈرۈلگەن.
ACT 10:13	داستخاندا ھەرخىل تۆت يۇتلۇق ھايۋانلار، يەر بېغىرلەغۇچىلار، ئاسماندىكى ئۇچار-قاناتلارمۇ بار ئىدى.	ئۇنىڭ ئېچىدە بارلىق تۆت ئاياقلىق ھايۋانلار، يەر بويىدىكى ھايۋانلار، ئاسمادا ئۇچقان قۇشلار بار edi ئاۋاز ئۇنىڭغا دېدى: «تۇر، يېتىر، ئۆلتۈرۈپ يە!
ACT 10:14	— ياق، رەب، ھەرگىز بولمايدۇ! مەن ھېچقاچان ھېچقانداق ناياك ياكى ھارام نەرسىنى بېگەن ئەمەسمەن! — دېدى پیتروس.	ياق، رەب، ھېچقانداق بولمايدۇ! مەن ھېچقاچان ناياك ياكى ھارام نەرسىنى بېگەن ئەمەسمەن!
ACT 10:15	ئۇنىڭغا بىر ئاۋاز ئاڭلاندى: — «ئۇرنۇڭدىن تۇر، پیتروس، ئۇلاردىن سوپۇپ يە!	ئاۋاز ئىككىنچى قېتىم كېلىپ: خۇدا تەمىزلىگەن نەرسىنى سەن ھارام دېمە! ئاۋاز ئىككىنچى قېتىم كېلىپ ئۇنىڭغا: — خۇدا ھالال دەپ ياكىلغانى سەن ھارام دېمە! — دېپىلدى.
ACT 10:16	بۇ ئىش ئۈچ قېتىم يۈز بېرىپ، ئاندىن داستخانىدەك بولغان شۇ نەرسە دەرھال ئاسماغا ئېلىپ چىقىپ كېتلىدى.	بۇ ئىش ئۈچ قېتىم تەكارالانسا، شۇ تەخسە دەرھال ئاسماغا كەتنى.
ACT 10:17	پیتروس كۆرگەن غايىبانە ئالامەتنىڭ مەنسىسى توغرىسىدا قايىمۇقۇپ يە!	پیتروس كۆرگەن رۆيىچەنلەك مەنسىنى ئۆيلىنىپ تۇرغاندا، كورنىلى ئەۋەتكەن كىشىلەر سىموننىڭ ئۆپىنى تايقان، دەرۋازا ئالدىدا تۇرۇپ قالدى. تۇرۇزدا، مانا كورنىلى ئەۋەتكەن كىشىلەر سىموننىڭ ئۆپىنى تېپىپ، دەرۋازا ئالدىدا تۇراتنى.
ACT 10:18	ئۇلار كىشىلەرگە چاقىرىپ سورىدى: سىمۇن، يېتىر دەپ ئاتالغان كىشى، بۇ ئۇلار بىرسىنى چاقىرىپ، ئۇسگىدىن پیتروس دەيمۇ ئاتىلىدىغان سىمۇن دېگەن بىرسى بۇ يەردە تۇرامدۇ؟ — دەپ سورىدى.	ئۇلار كىشىلەرگە چاقىرىپ سورىدى: سىمۇن، يېتىر دەپ ئاتالغان كىشى، بۇ ئۇلار بىرسىنى چاقىرىپ، ئۇسگىدىن پیتروس دەيمۇ ئاتىلىدىغان سىمۇن يەردە تۇرامدۇ؟
ACT 10:19	پیتروس تېبخىچە شۇ غايىبانە ئالامەتنىڭ مەنسىسى ئۆستىدە ئۆيلىنىۋاتقاندا، روھ ئۇنىڭغا: — مانا، سېنى ئۈچ ئادەم ئىزدەپ كەلدى.	پیتروس ئۇ كۆرگەن رۆيىچەنلى ئولىاشقاندا، روھ ئۇنىڭغا: «با، سېنى ئۈچ كىشى ئىزدەۋاتىدۇ!»
ACT 10:20	ئۇرنۇڭدىن تۇر، يەسكە چوش، ھېچ ئىككىلەنمە ئۇلار بىلەن بىلە بارغىن. چۈنكى ئۇلارنى ئەۋەتكۈچى مەن! — دېدى.	تۇر، تۆھنگە چوش، ھېچ ئىككىلەنمە، ئۇلار بىلەن بىرگە بارغىن. چۈنكى ئۇلارنى مەن يوللىدىم!
ACT 10:21	يېتىر ئاستىغا چۈشۈپ، ئۇ ئادەملەرگە: «سىلەر ئىزدەۋاتقان كىشى مەن، بۇ پیتروس يەسكە چۈشۈپ، ھېلىقى ئادەملەرگە: — سىلەر ئىزدەگەن كىشى مانا مەن بولىمەن. بۇ يەرگە كېلىش سەۋېبىڭلار نېمىكىن؟ — دېدى.	يېتىر ئاستىغا چۈشۈپ، ئۇ ئادەملەرگە: «سىلەر ئىزدەۋاتقان كىشى مەن، بۇ پیتروس يەسكە چۈشۈپ، ھېلىقى ئادەملەرگە: — سىلەر ئىزدەگەن كىشى يەرگە كېلىش سەۋېبىڭلار نېمە؟» دېدى.
ACT 10:22	ئۇلار جاۋابىن: — ھەققانىي بىر ئادەم، خۇدا دەن قورقىدىغان، شۇنداقلا يۇتكۈل يەھۇدىي خەلقى تەرپىلىگەن كورنىلى ئىسىمىلىك رىملىق يۈزبېشى مۇقەددەس بىر يەرشتە تەرىپىدىن سىزنى ئۆيگە چاقىرتىپ، سىزدىن سۆز-كالام ئاڭلاشقا ئەم قىلىنغان! — دېدى.	ئۇلار جاۋاب بەردى: «كورنىلى، رىملىق يۈزباش، راستچىل ۋە خۇداغا ئىتائەتچان بىر كىشى، بارلىق يەھۇدىسلار تەرىپىدىن ياخشى باھالىنىدۇ. بىر مۇقەددەس پەرىشىتە ئۇنى سىزنى ئۆيگە چاقىرتىپ، سىزنىڭ سۆزلىرىڭلارنى ئاڭلاشقا دەپ ئەم قىلغان!» دېدى.
ACT 10:23	شۇڭا يېتىر ئۇلارنى ئۆيگە چاقىرىپ، ياخشى قىلىپ مېھمان قىلدى. كېپىن شۇڭا پیتروس ئۇلارنى ئۆيگە تەكلىپ قىلىپ، قوندۇرۇپ مېھمان قىلدى. تۇرۇپ، ئۇلار بىلەن بىلە يولغا كەتنى. يوپىدىكى قېرىنداشلارنىڭ بەزلىرى ئەتسىسى ئورنىدىن تۇرۇپ ئۇ ئۇلار بىلەن بىلە يولغا چىقىتى. يوپىادىكى قېرىنداشلاردىن بەزلىرى ئۇلارغا ئەمراه بولۇپ ماڭدى.	شۇڭا يېتىر ئۇلارنى ئۆيگە چاقىرىپ، ياخشى قىلىپ مېھمان قىلدى. كېپىن شۇڭا پیتروس ئۇلارنى ئۆيگە تەكلىپ قىلىپ، قوندۇرۇپ مېھمان قىلدى. تۇرۇپ، ئۇلار بىلەن بىلە يولغا كەتنى. يوپىدىكى قېرىنداشلارنىڭ بەزلىرى ئەتسىسى ئورنىدىن تۇرۇپ ئۇ ئۇلار بىلەن بىلە يولغا چىقىتى. يوپىادىكى قېرىنداشلاردىن بەزلىرى ئۇلارغا ئەمراه بولۇپ ماڭدى.
ACT 10:24	ئىككىنچى كۈندە، ئۇلار قەيىسەرەرەيەگە كېلىپ يېتىشتى. كورنىلى تۇغقانلىرى ئىككىنچى كۈنى، ئۇلار قەيىسەرەرەيەگە يېتىپ باردى. ئەمدى كورنىلى ۋە ياقان دوستلىرىنى ئۆيگە چاقىرغان، يەتىر بىلەن دوستلىرىنى خاس حالدا تۇغقانلىرى ۋە يېقىن يار-بۇرا دەرلەرىنى ئۆيگە چاقىرىپ، پیتروسلارنى تەققەزارلىق بىلەن كۆتۈپ تۇراتنى.	ئىككىنچى كۈندە، ئۇلار قەيىسەرەرەيەگە كېلىپ يېتىشتى. كورنىلى تۇغقانلىرى ئىككىنچى كۈنى، ئۇلار قەيىسەرەرەيەگە يېتىپ باردى. ئەمدى كورنىلى ۋە ياقان دوستلىرىنى ئۆيگە چاقىرغان، يەتىر بىلەن دوستلىرىنى خاس حالدا تۇغقانلىرى ۋە يېقىن يار-بۇرا دەرلەرىنى ئۆيگە چاقىرىپ، پیتروسلارنى كۆتۈپ تۇراتنى.
ACT 10:25	پیتروس ئۆيگە كېرىپ كەتكەندە، كورنىلى ئالدىغا چىقىپ، ئايقلارغا ساجىدە	پیتىر ئۆيگە كېرىپ كەتكەندە، كورنىلى ئالدىغا چىقىپ، ئايقلارغا ساجىدە

Reference	Before	After
ACT 10:26	لېكىن يېتىروس دەرھال ئۇنى يۆلەپ تۇرۇزۇزۇپ: – ئورۇڭدىن تۇرغىن! مەنمۇ بىر ئىنسان، خالاس! – دېدى.	يېتىروس ئۇنى تۇرۇغۇزۇپ: «تۇرا، مەنمۇ بىر كىشى!» دېدى.
ACT 10:27	ئۇ كۆرنىلىكى گەپ قىلغاج ئۆيگە كىرىۋىدى، ئۆينىڭ ئىچىگە يىغىلغان توب- توب ئادەملىرىنى كۆردى.	ئۇ كۆرنىلىي بىلەن سۆزلەشكەندىن كېيىن، ئۆيگە كىرىپ، ئىچىدە يىغىلغان ئادەملىرىنى كۆردى.
ACT 10:28	ئۇ ئۇلارغا دېدى: «سەلەرگە مەلۇمكى، بىز يەھۇدىسلەرگە، يات مىللەتلىككەر بىرسى بىلەن باردى-كەلدى قىلىشى ياكى ئۆيلىرىگە كىرىشى تەۋرات قانۇن- ئەقىدىلىرىمىزگە خلاپ. لېكىن خۇدا ماڭا ھېچقانداق ئادەمنى ناياك ياكى هارام دېمەسىلىكىم كېرەكلىكىنى ئایان قىلدى.	ئۇ ئۇلارغا دېدى: «سەلەر بىلىسىلەركى، بىز يەھۇدىسلەرگە، يات مىللەتلىككەر بىلەن ئالاققە قىلىش ياكى زىيارەت قىلىش قانۇنلارغا قارشى. لېكىن خۇدا ماڭا كۆرسەتسىكى، ھېچقانداق كىشىنى ناياك ياكى هارام دېمەسىلىك كېرەك.»
ACT 10:29	شۇنىڭ ئۇچۇن سەلەر ئادەم ئەۋەتىپ مېنى چاقىرغاندا، ھېچ رەت قىلماي ئالدىڭلارغا كەلدىم. ئەمدى سورايمى، مېنى نېمە دەپ چاقىرىدىڭلار؟ – دېدى.	شۇڭا سەلەر مېنى چاقىرغاندا، ھېچ قارشىلىق كۆرسەتماستىن كەلدىم. هازىز، سەلەر مېنى نېمىش ئۇچۇن چاقىرىدىڭلار، دېگەن سوئالىم بار؟
ACT 10:30	كۆرنىلىي مۇنداق دېدى: – تۆت كۆنلىك ئالدىدا بۈگۈنكى مۇشۇ ۋاقتىقچە كىيىمىلىرىدىن نۇر چاقناب تۇرىدىغان بىر ئادەم ئالدىمدا يەيدا بولۇپ ئۆرە تۇردى:	كۆرنىلىي دېدى: «تۆرتىنجى كۆندىن باشلاپ بۈگۈن بۇ ۋاقتىتا روزا توڭۇۋاتىمەن؛ سائىت ئۆچتە ئۆيىدە دۇئا قىلىۋاتاتىم. شۇ ۋاقتىتا كىيىمىلىرى روزا توڭۇۋاتىمەن؛ سائىت ئۆچتە ئۆيىدە دۇئا قىلىۋاتاتىم. توپۇقسىز يورۇق بولغان بىر ئادەم مەنىڭ ئالدىدا تۇرۇپ قالدى.»
ACT 10:31	«كۆرنىلىي! دۇئاپىڭ ئىجابەت قىلىنى ۋە خەير-ساخاۋەتلىك ئىشلىرىڭ خۇدا ئالدىغا ھەلسەتىمە قۇربانلىقتەك يەتنى.	«كۆرنىلىي! سىنىڭ دۇاگىنى خۇدا ئاڭلاپ قويۇپتۇ ۋە سىنىڭ ياخشى ئىشلىرىڭ خۇدا ئالدىغا خاتىرە سۈپىتىنە يەتكەن.»
ACT 10:32	شۇڭا يوپىاغا ئادەم ئەۋەتىپ، يېتىروس دەپمۇ ئاتىلىدىغان سىمون ئىسىملىك ئادەمنى چاقىرىتىپ كەل. ئۇ دېڭىز بويىدا ئولتۇراقلۇق سىمون ئىسىملىك بىر كۆنچىنىڭ ئۆيىدە مېھمان بولۇپ تۇرۇۋاتىدۇ» دېدى.	شۇڭا يوپىاغا كىشى ئەۋەتىپ، يېتىر دەپ تۈنۈلغان سىموننى چاقىرىتىپ كەلگەن. ئۇ دېڭىز كەينىسىدە تۇراتغان سىموننىڭ ئۆيىدە قالۇتىدۇ، ئۇ كەلگەندە سىز بىلەن سۆزلىشىدۇ.
ACT 10:33	شۇنىڭ ئۇچۇن، دەرھال ئۆزلىرىنى چاقىرىپ كېلىشىكە ئادەم ئەۋەتكەندىم. ئۆزلىرى كۈلبەمگە كېلىپ ياخشى قىلدىلا! ئەمدى بىز ھەممە يەن خۇدا ئۆزلىرىگە ئەم قىلغان بارلىق سۆزلەرنى ئاڭلاش ئۇچۇن خۇدانىڭ ئالدىدا ھازىز تۇرۇۋاتىمىز.	شۇ ئۇچۇن، دەرھال ئادەملىرىنى چاقىرىپ كەلگۈزۈپ قويغانەن. سىز كېلىپ ياخشى قىلىشقا رازى بولدىڭىز؛ هازىز بىز ھەممىسىمىز خۇدانىڭ ئالدىدا تۇرۇپ، ئۇ سىزگە بەرگەن بارلىق سۆزلەرنى ئاڭلاشقا تەبىار تۇرۇۋاتىمىز.
ACT 10:34-35	يېتىروس ئاغزىنى ئېچىپ مۇنداق دېدى: – بەرھەق، مەن خۇدانى ھېچقانداق ئادەمگە يۈز-خاتىرە قىلمايدۇ، دەپ چۈشىنىپ يەتىم؛ بەلكى ھەر ئەلدىن بولغانلار ئىچىدە ئۇنىڭدىن قورقىدىغان ۋە ھەققانىيەت يۈرگۈزىدىغان كىشى بولسلا، ئۇنىڭ ئالدىدا مەقىۇلدور.	يېتىر سۆز ئېچىپ دېدى: «ھەققى، مەن چۈشەندىمكى، ئەلا ھېچكىمگە يېزلى قىلمايدۇ؛ بەلكى ھەر قايسىس جەدۇھلىدىن كىشىلەر ئارسىدا ئۇنى سوقۇيدىغان ۋە توغرا ياشايدىغانلار ئۇنىڭ تەرەپدىن قوبۇل قىلىنىدۇ.»
ACT 10:36	خۇدا ئىسرائىل خەلقىگە يەتكۈزگەن سۆز-كالام، يەنى ئەيىسا مەسىھ ئارقىلىق (ئۇ یۇتكۈل مەھجۇدارغا رەبىدۇر) ئىناق-جاڭىرچەملىك جاڭارلانغان خۇش خەۋەر سەلەرگە مەلۇمغۇ.	خۇدا ئىسرائىل ئوغۇللىرىغا يوللىغان سۆزنى، ئەيىسا مەسىھ ئارقىلىق ئىسىسالىقنى ياراق قىلىپ، چۈنكى ئۇ ھەممە ئىشلارنىڭ رەبى بولۇپ تۇرۇدۇ.
ACT 10:37-38	سەلەرنىڭمۇ يەھىيا يېغەمبەر چۆمۈلدۈرۈش چاقىرىقىنى يەتكۈزگەندىن تارتىپ، گاللىيەدىن باشلاپ يۇتكۈل يەھۇدىيە زېمىنلىرىدا ناسارەتلىك ئەيىسا توغرۇلۇق گۇۋاھلىقتىن – يەنى خۇدانىڭ قانداق قىلىپ ئۇنى مۇقۇھىدىس روھ ۋە كۈچ بىلەن مەسىھ قىلغان، شۇڭا ئۇ ھەر قايداپ ياخشى ئىشلار قىلىپ، ناسارېت ھەققىدە نېمە بولغانلىق. خۇدا ئۇنى مۇقۇھىدىس روھ ۋە كۈچ شەيتان تەرەپدىن زىيان كۆرگەن كىشىلەرنىڭ ھەممىسىنى ساقلاپ كەتكەن. چۈنكى خۇدا ئۇنىڭ بىلەن بىرگە ئىدى.	سەلەر بىلىسىلەركى، يەھىيا يېغەمبەر سۇغۇرۇش چاقىرىقى قىلغان ۋاقتىتىن باشلاپ، گاللىيەدىن يۇتون يەھۇدىيە كەرقالغان ئەيىسا ناسارېت ھەققىدە نېمە بولغانلىق. خۇدا ئۇنى مۇقۇھىدىس روھ ۋە كۈچ بىلەن مەسىھ قىلغان، شۇڭا ئۇ ھەر قايداپ ياخشى ئىشلار قىلىپ، شەيتان تەرەپدىن زىيان كۆرگەن كىشىلەرنىڭ ھەممىسىنى ساقلاپ كەتكەن. چۈنكى خۇدا ئۇنىڭ بىلەن بىرگە ئىدى.

Reference	Before	After
ACT 10:39	بىزمو ئۇنىڭ هەم يەھۇدىلارنىڭ زېمىندا ھەم بېرۇسالىمدا قىلغان يۇتون ئەمەللەرىنىڭ گۇۋاھچىلىرى. ئۇلار ئۇنى ياغاچقا ئېسىشى بىلەنمۇ ئۆلتۈردى.	بىز ئۇنىڭ يەھۇدىلەر دۆلسىدە ۋە بېرۇسالىمدا قىلغان ھەر شەپىرىنى گۇۋاھلىدۇق. ئۇلار ئۇنى دەرەختىگە ئېسىپ ئۆلتۈردى.
ACT 10:40-41	بىراق ئۆچىنچى كۇنى، خۇدا ئۇنى قايىتا تىرىلدۈرۈپ نامايان قىلىدى. بىراق ھەممە كىشىلەرگە ئەمەس، يەقەت خۇدا ئۆزى ئالدى بىلەن تاللىغان گۇۋاھچىلار، يەنى ئۇ ئۆلۈمدىن تىرىلگەندىن كېيىن ئۇنىڭ بىلەن ھەماستىخان بولغان بىزلەرنىڭ ئارىمىزدا نامايان قىلىدى.	بىراق، ئۆچىنچى كۇنى، خۇدا ئۇنى قايىتا ھايات قىلىدى ۋە كۆرسەتنى. بۇ، ھەممە كىشىگە ئەمەس، يەقەت خۇدا تەرپىدىن ئالدىن تاللىغان گۇۋاھلارغا، يەنى بىزنىگە، كۆرسەتنى، چۈنكى بىز ئۇ تىرىلگەندىن كېيىن ئۇ بىلەن بىرگە تاماق يېسىپ ۋە ئىچتىك.
ACT 10:42	ئۇ بىزگە خەلقە خۇش خەۋەر يەتكۈزۈشنى ۋە ئۆزىنىڭ خۇدا تەرپىدىن تىرىكىلەر ۋە ئۆلگەنلەرنىڭ سوراچىسى قىلىنىپ تەينلەنگۈچى ئىكەنلىكىنى جاكارلاشنى ئەمر قىلىدى.	ئۇ بىزگە خەلقە ياخشى خەۋەر تەقدىم قىلىشنى بۇيرۇدى ۋە گۇۋاھلىق قىلىشىمىزنى: ئەيسا خۇدا تەرپىدىن تىرىكىلەر بىلەن ئۆلگەنلەرنىڭ ھاكىمى بولۇپ تەينلەنگەنلىكىنى ئېنىق دەپ ئېيتىشىمىزنى.
ACT 10:43	بارلىق يەغەمبەرلەر ئۇنىڭغا گۇۋاھلىق بېرىدۇك، ھەركىم ئۇنىڭغا ئېتىقاد قىلغان بولسا ئۇنىڭ نامى ئارقىلىق گۇناھلىرى كەچۈرۈم قىلىنىدۇ.	ھەممە يەغەمبەرلەر ئۇنىڭغا گۇۋاھلىق بېرىپ تۇرۇتۇ، ھەر كىم ئۇنىڭغا ئىشىنىپ قالسا، ئۇنىڭ ئىسمى ئارقىلىق گۇناھلىرى كەچۈرۈلۈپ كېتىدۇ.
ACT 10:44	پىترۇس تېخى بۇ سۆزلەرنى قىلىۋاتقاندا، مۇقەددەس روھ سۆز-كالامنى ئاڭلۇاتقان ھەممە كىشىلەرگە كەلدى.	پىترۇس بۇ سۆزلەرنى ئېيتىۋاتقاندا، مۇقەددەس روھ سۆزنى ئاڭلۇاتقان ھەر بىلەن بىرگە كەلگەن ئىشەنگۈچىلەر ھەر بىرى، مۇقەددەس روھنىڭ غەير يەھودىلەرگەم سۇيۇپ توڭولگەنلىكىنى كۆرگەندە، كۆپ ھەيران بولدى.
ACT 10:45	پىترۇس بىلەن بىلەلە كەلگەن خەتىلىك بولغان ئىشەنگۈچىلەرنىڭ ھەربىرى مۇقەددەس روھنىڭ يات ئەلەردىكىلەر كىمۇ ئاتا قىلىنىپ توڭولگەنلىكىنى كۆرۈپ بەك ھەيران بولۇشتى.	پىتىپ بىلەن بىرگە كەلگەن ئىشەنگۈچىلەر ھەر بىرى، مۇقەددەس روھنىڭ غەير يەھودىلەرگەم سۇيۇپ توڭولگەنلىكىنى كۆرگەندە، كۆپ ھەiran بولدى.
ACT 10:46	چۈنكى ئۇلارنىڭ كارامەت نامەلۇم تىللاarda سۆزلىشىپ خۇدانى ئۇلۇغلىغانلىقىنى ئاڭلىدى. شۇڭا پىترۇس:	چۈنكى ئۇلار نامالۇم تىللار بىلەن سۆزلەشىپ، خۇدانى چوڭ كۆرسەتلىپ تۇرۇشنى ئاڭلىدى.
ACT 10:47	بۇ كىشىلەر بىزگە ئوخشاش مۇقەددەس روھنى ئالغان بولسا، كىم ئۇلارنى - مۇشۇ كىشىلەر بىزگە ئوخشاش مۇقەددەس روھنى قوبۇل قىلىشنى بولغان بولسا، كىم ئۇلارنىڭ سۇغا چۆمۈلدۈرۈشنى قوبۇل قىلىشنى توسالىسىن؟! – دېدى.	شۇ ۋاقتىتا ئۇ ئۇلارغا رەبىنىڭ ئىسمى بىلەن چۆمۈش دەپ بۇيرىدۇ. كېيىن شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۇلارنىڭ رەبىنىڭ نامىدا چۆمۈلدۈرۈلۈشنى بۇيرۇدى. ئاندىن ئۇلار پىترۇسنىڭ ئۇلار بىلەن بىزىنەچە كۈن تۇرۇشنى ئۆتۈندى.
ACT 11:1	روسوۇللار ۋە يېھۇدىيەدىكى باشقا قېرىنداشلار يات ئەللىكەرنىڭمۇ خۇدانىڭ سۆز-كالامنى قوبۇل قىلغانلىقىنى ئاڭلىدى.	روسوۇللار ۋە يېھۇدىيەدىكى بازلىق قېرىنداشلار، يات خەلقەرنىڭ خۇدا سۆزىنى قوبۇل قىلغانلىقىنى ئاڭلىدى.
ACT 11:2	شۇڭا، پىترۇس بېرۇسالىمغا قايتقاندا، خەتىلىك بولغان ئىشەنگۈچىلەر ئۇنى ئېبىكە بۇيرۇپ:	شۇ ۋاقتىتا، پىتىپ بېرۇسالىمغا بارغاندا، خاتنا قىلغان ئىشەنگۈچىلەر ئۇ بىلەن مۇنازانىرە قىلىدى:
ACT 11:3	سەن خەتنە قىلىنىغان ئادەملەرنىڭ ئۆيىدە مېھمان بولۇپ، ئۇلار بىلەن ھەماستىخان بولۇڭ؟! – دېدى.	سەن خەتنە قىلىنىغان كىشىلەرنىڭ ئۆيىگە كىرىپ، ئۇلار بىلەن بىرگە تاماق يېپ كەتتىمۇ؟!
ACT 11:4	بىراق پىترۇس يۇتون ئىشنى باشىتىن-ئاخىرغا ئۇلارغا بىر-بىرلەپ چۈشكەندۈرۈپ	ئەمما پىتىپ بازلىق ئىشلەرنى باشىدىن ئاخىرغا قەدر ئۇلارغا يېراق-يېراق ئېنىق چۈشكەندۈردى.
ACT 11:5	مۇنداق دېدى: – يوپىيا شەھىرىدە دۇئا قىلىۋاتقىنىمدا، غايىبانە كۆرۈنۈش مېنى ئورىۋېلىپ، بىر ئالامەتنى كۆرۈم. كەڭ داستىخانەك بىر نەرسە تۆت بۇرجىدىن باغانلىغان حالدا ئاسماناندىن چۈشۈپ، مېنىڭ يېنىمدا توختىدى.	مۇنداق دېدى: يوپىيا شەھىرىدە دۇئا قىلىۋاتقىناندا، مەن روھى يېزىدە بىر كۆرۈنۈشنى كۆرۈم، بىر چوڭ ئۇthon تۆت بۇلۇق بىلەن باغانلىغان حالدا ئاسماناندىن چۈشكەندۈرۈپ كەلدى ۋە مەن نەنمۇ يېنىدا توختىدى.
ACT 11:6	ئۇنىڭغا كۆز تىكىپ قارسىام، ئىچىدە ھەرخىل تۆت يۇتلۇق ھايۋانلار، ياؤابى ھايۋاناتلار، يەر بېغىرلىغۇچىلار، ئاسماناندىكى ئۇچار-قاناتلارمۇ بار ئىكەن.	مەن ئۇنىڭغا ئىزلىتىپ قارىدىم، ئىچىدە ھەر خىل تۆت ئاياقلىق ھايۋانلار، يەر بويىدا يالپۇز ھايۋانلار ۋە جىنجىلار، ئاسماناندىكى قۇشلار بار ئىكەن.
ACT 11:7	ئاندىن: «ئۇرۇنۇڭدىن تۇر پىترۇس، ئۇلاردىن سوپۇپ يە!» دېگەن بىر ئاۋازنى ئاڭلىدىم.	كېيىن: «تۇر، پىتىپ، ئۇلدۇر ۋە يە!» دېگەن بىر ئاۋازنى ئاڭلىدىم.

Reference	Before	After
ACT 11:8	مهن: «يا رهب، هه رگز بولمايدو! مهن هبچاقاجان هه قانداق نايالك ياكى هارام نهارسلىنى ئاغزىمغا ئالغان ئەممە سەمن!» دېدىم.	مهن: «يا رهب، بۇ هه رگز بولمايدو! مهن هبچاقاجان نايالك ياكى هارام نه رسىلەرنى ئاغزىمغا ئالمىغان!» دېدىم.
ACT 11:9	براق ماڭا يەنە: «خۇدا ھالال دەپ ياكىلغان نهرسىنى سەن ھارام دېمە!» دېگەن ئاۋااز ئاڭلادىنى.	ئەممە ماڭا قايتا: «خۇدا تەمىزلىپ قويغان نه رسىلەرنى سەن ھارام دەپ ئاتامە!» دېگەن ئاۋااز ئاڭلادىشىم.
ACT 11:10	بۇ ئىش ئۆچ قېتىم شۇنداق تەكارلىنىپ، ئاخىر بۇلارىنىڭ ھەممىسى ئاسماغا قايتىدىن تارتىپ كېتىلىدى.	بۇ ئىش ئۆچ قېتىم بولدى، ئاخىردا ھەممە ئەشىيا آسمانغا قايتۇرۇلدى.
ACT 11:11	شۇ دەرجەدە، قەيسەرييەدىن مېنى چاقىرىشقا ئەۋەتكەن ئۆچ كىشى، مەن مانا دەل شۇ چاغدا، قەيسەرييەدىن مېنى چاقىرىشقا ئەۋەتلەگەن ئۆچ كىشى من تۇرغان ئۆپىنىڭ ئالدىغا كەلدى.	تۇرغان ئۆيگە كەلدى.
ACT 11:12	مۇقەددەس روھ مېنى ھېچ گەپ قالدۇرماي، ئۇلار بىلەن بىلە كېتىشكە دەپ بۇيرىدى. مۇشۇ ئالىتە قېرىنداشمۇ مەن بىلەن بىلە باردى. قەيسەرييەگە پېتىپ كېلىپ، ھېلىقى ئادەمنىڭ ئۆيگە كىردۇق.	مۇقەددەس روھ مېنى ھېچ گەپ قالدۇرماي، ئۇلار بىلەن بىلە كېتىشكە ئۇ كىشىنىڭ ئۆيگە كىردۇق.
ACT 11:13	بۇ كىشى بىزگە ئۆزىنىڭ ئۆيىدە ېيدا بولۇپ تۇرغان بىر پەرشتىنى قانداق كۆرگەنلىكىنى ئېيتتى. يەرشتە ئۇنىڭغا: «سەن يوپىغا ئادەم ئەۋەتىپ، پېتۇس دەيمۇ ئانلىدىغان سىمۇن ئىسىملەك بىر ئادەمنى چاقىرىتىپ كەل،	بۇ كىشى بىزگە، ئۆيىدە كۆرۈنۈپ تۇرغان بىر پەرشتىنى قانداق كۆرگەنلىكىنى سۆزلەپ بەردى. يەرشتە ئۇغا: «سەن يوپىغا كىشىلەر ئەۋەتىپ، پېتىپ دەپ ئاتالغان سىمۇننى چاقىرىتىپ كەلگەن،»
ACT 11:14	ئۇ ساڭى سىنى ۋە يۇتكۈل ئائىلەڭگە نىجانلىق يەتكۈزىدىغان بىر خەۋەرنى ئېيتىپ بېرىدۇ» دېگەنکەن.	ئۇ سىزگە سىز بىلەن يۇتون ئانلىڭلارغا ساقلاپ قالغۇچى بىر خەۋەرنى ئېيتىپ بېرىدۇ
ACT 11:15	مەن گەينى باشلىغىنەمدا، مۇقەددەس روھ خۇددى باشتا بىزنىڭ ئۇستىمىزگە چۈشكىنىدەك، ئۇلارغىمۇ چۈشتى.	مەن گەپ باشلىغاندا، مۇقەددەس روھ بىزنىڭ ئۇستىمىزگە باستا چۈشكەنەدەك، ئۇلارغا ئوخشاش چۈشتى.
ACT 11:16	شۇ چاغدا، رېبىنىڭ سۆز-كالامنى، يەنە: «يەھيا كىشىلەرنى سۆغا چۈمۈلۈرگەن، لېكىن سىلەر بولساڭلار مۇقەددەس روھقا چۈمۈلۈرلۈسىلەر» دېگىننى ئېسىمگە ئالدىم.	ئۇ ۋاقىتتا، مەن رېبىنىڭ سۆزىنى خەتىرىلىدىم: «يەھيا كىشىلەرنى چۈمۈلۈرگەن، لېكىن سىلەر مۇقەددەس روھ بىلەن چۈمۈلۈرلۈسىلەر» دەپ.
ACT 11:17	شۇڭا، ئەگەر خۇدا ئەمدى مۇشۇلارغا بىز رەب ئەيسا مەسھەكە ئېتىقاد قىلىنىمىزدىن كېيىن بىزگە بەرگەن ئىلتىاقا ئوخشاش ئىلتىپات ئاتا قىلغان بولسا، خۇدانى توصالغۇدەك مەن زادى كىم ئىدىم؟	شۇڭا، ئەگەر خۇدا ئەمدى مۇشۇلارغا بىز رەب ئەيسا مەسھەكە ئېتىقاد ئەقلىنىمىزدىن كېيىن بىزگە بەرگەن ئىلتىاقا ئوخشاش ئىلتىپات ئاتا قىلغان بولسا، خۇدانى توصالغۇدەك مەن زادى كىم ئىدىم؟
ACT 11:18	ئۇلار بۇ سۆزلەرنى ئاڭلۇغاندا، ئەبىلەشتىن توختاپ، خۇداغا مەدھىيە ئوقۇپ: – بەرھەق، خۇدا ئەللەرگىمۇ ھاياتلىققا ئېلىپ بارىدىغان توۋا قىلىشنى نېسىپ قىلىپتۇ! – دېپىشتى.	ئۇلار بۇ سۆزلەرنى ئاڭلۇغاندا، ئەبىلەشتىن توختاپ، خۇدانى گورۇرلاپ: «ھەققەت، خۇدا باشقا خەلقەرگەم ھاياتقا ئېلىپ بارىدىغان توۋا قىلىشنى نېسىپ قىلغان!» دېدى.
ACT 11:19	ئۇ چاغدا، ئىستېپاننىڭ ئىش بىلەن زىيانكەشلىككە ئۇچراپ ھەرقايىس جايلارغى تارقلىپ كەتكەنلەر فەنكىيە رايونى، سېپرۇس ئارىلى ۋە ئاتاكىيا شەھىرىگە بارغاندا، رەب ئەيساننىڭ خۇش خۇرىنى گېڭىلەرگىمۇ يەتكۈزدى.	ئۇ ۋاقىتta، ئىستېفان ئىشى بىلەن تەقىيپاتتا قالغانلار، فېنىكىيە، سېپرۇس ئارىلى ۋە ئانتاكىيا قاتارلىق جايلارغى يېتىپ باردى، بۇ جايلاردا سۆز- سۆھىبەتنى يەقەت يەھۇدىلارغا ئېتىپ تۇردى.
ACT 11:20	لېكىن ئۇلاردىن سېپرۇس ئارىلى ۋە كۇرىنى شەھىرىدىن كەلگەن بەزىلەر ئاتاكىيا شەھىرىگە بارغاندا، رەب ئەيساننىڭ خۇش خۇرىنى گېڭىلەرگىمۇ يەتكۈزدى.	براق ئۇلارنىڭ ئارىسىدا سېپرۇس ئارىلى ۋە كۇرىنىدىن كەلگەن بەزى كىشىلەر ئاتاكىياغا بارغاندا، ئىسسا مەسەنەنىڭ ياخشى خەۋەرلىكىنى گېڭىلەرگەمۇ تەكشىلەپ بەردى.
ACT 11:21	رەبىنىڭ قولى ئۇلار بىلەن بىرگە بولۇپ، كۆپ كىشى ئىشىنىپ، رەبگە تولۇق رەبىنىڭ قولى ئۇلار بىلەن بىلە بولۇپ، تولىمۇ نۇرغۇن كىشىلەر ئىشىنىپ توۋا قىلىپ رەبگە باغانلىنى.	رەبىنىڭ قولى ئۇلار بىلەن بىرگە بولۇپ، كۆپ كىشى ئىشىنىپ، رەبگە تولۇق رەبىنىڭ قولى ئۇلار بىلەن ئۇلار باغانلىنىپ كەتتى.
ACT 11:22	بۇ خەۋەر پېرۇسالېمىدىكى جەمئىيەتكە يېتىپ كەتتى. شۇنىڭ بىلەن ئۇلار بارناياسنى ئاتاكىياغىچە ئارىلاپ ئۇتۇشكە ئەۋەتتى.	بۇ خەۋەر پېرۇسالېمىدىكى جەمئىيەتكە يېتىپ كەتتى. شۇنىڭ بىلەن ئۇلار بارناياسنى ئاتاكىياغا بوللاپ ئەۋەتتى.

Reference	Before	After
ACT 11:23	بارناباس يېتىپ بېرىپ، خۇدانىڭ مېھر-شەقىتىنى كۆرۈپ، خۇشال بولدى. ئۇ ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى چوقۇم ئىنچىقە بىلەن رەب بىلەن سابىت توپلاشقا باغانلىشقا رىغبەتلەندۈردى.	بارناباس كەلگەندە، خۇدا نىڭ ياخشىلىقىنى كۆرۈپ خۇشال بولدى. ئۇ ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى چوقۇم ئىنچىقە بىلەن رەب بىلەن سابىت توپلاشقا باغانلىشقا رىغبەتلەندۈردى. تەشەيىش قىلدى.
ACT 11:24	جۇنكى ئۇ مۇقەددەس روھقا ۋە ئىمان-ئىشەنجىكە تولدۇرۇلغان بولۇپ، ياخشى بىر ئادەم ئىدى. شۇنىڭ بىلەن زور بىر توب ئادەملەر رەبگە قوشۇلدى.	ئۇ مۇقەددەس روھ ۋە ئىمان بىلەن تولغان ياخشى بىر كىشى ئىدى. شۇ تەرىپتە كۆپ ئادەم رەبگە قوشۇلدى.
ACT 11:25	شۇنىڭ بىلەن بارناباس تارسۇس شەھىرىگە سائۇلنى ئىزدەپ باردى.	بارناباس سائۇلنى ئىزدەش ئۈچۈن تارسۇسقا باردى ۋە تېپكەندە، ئۇنى ئاتاكىياغا ئېلىپ كەلدى.
ACT 11:26	ئۇنى تېپىپ ئاتاكىياغا ئېلىپ كەلدى؛ شۇنداق بولدىكى، ئىككىلەن ئادەمنى تەلەم بەردى ۋە مۇخلىسلار ئاتاكىيادا تۇنجى قېتىم «خىستەنانلار» جامائەت بىلەن ساق بىر يېلىپ، نۇرغۇن ئادەمگە تەلەم بەردى. مۇخلىسلارنىڭ «خىستەنانلار» دەپ تۇنجى ئاتلىشى ئاتاكىيادىن باشلاندى.	شۇ ۋاقتىتا، ئۇلار جامائەت بىلەن بىرگە بىر يېلىپ بويىن يېنىلىپ، كۆپ ئادەمنى تەلەم بەردى ۋە مۇخلىسلار ئاتاكىيادا تۇنجى قېتىم «خىستەنانلار» جامائەت بىلەن ساق بىر يېلىپ، نۇرغۇن ئادەمگە تەلەم بەردى. دەپ ئاتالدى.
ACT 11:27	ئۇ كۈنلەرەدە بەزى يېغەمبەرلەر يېرۇسالسىمدىن ئاتاكىياغا چۈشۈپ كەلدى.	ئۇ ۋاقتىلarda بەزى يېغەمبەرلەر يېرۇسالسىمدىن ئاتاكىيىگە كەلدى.
ACT 11:28	بۇلاردىن ئاگابۇس ئىسمىلىك بىرەيلەن ئوتتۇرۇغا چىقىپ، روهنىڭ ئاقارلىقىنىڭ بارلىق دۇنيا بويىچە كېلىپ تەسىر كۆرسەتىدىغانلىقىنى ئالدىن ۋەھىيىنى يەتكۈزۈپ، قاتىق بىر ئاچارچىلىقىنىڭ يۇتكۈل دۇنيانى باسىدىغانلىقىنى ئالدىن ئېيتىن (بۇ ئاچارچىلىق دەرۋەقە «كلاۋىدیووس قەيسەر») ھۆكۈم سۈرگەن ۋاقتىتا يۇز بەردى.	ئۇلار ئىچىدىن ئاگابۇس دەپ بىر ئادەم چىقىپ، روه ئارقىلىق، چوڭ بىر ئاقارلىقىنىڭ بارلىق دۇنيا بويىچە كېلىپ تەسىر كۆرسەتىدىغانلىقىنى ئالدىن ۋەھىيىنى يەتكۈزۈپ، ياردەم توپلىقىنى بارناباس بىلەن ئېيتقان بولدى.
ACT 11:29	بۇنىڭ بىلەن ئاتاكىيادىكى مۇخلىسلارنىڭ ھەربىرى ئۆز قۇرۇسغا قاراپ يۇل يېغىپ، يەھۇدىيەدە تۇرۇۋاتقان قېرىنداشلىرىمىزگە ياردەم بېرىشنى يەرۋا قىلدى.	ئاتاكىيادىكى مۇئىمنىلەر ھەربىرى ئۆز كۈچىگە قاراپ يۇل جىيىپ، يەھۇدىيەدە تۇرۇۋاتقان قېرىنداشلىرىمىزگە ياردەم بېرىشنى يەرۋا قىلدى.
ACT 11:30	ئۇلار بۇ قارارنى ئادا قىلىپ، ئىئانىنى بارناباس ۋە سائۇلنىڭ قولى ئارقىلىق يەھۇدىيەدىكى جامائەت ئاقساقااللىرىغا يەتكۈزۈپ بەردى.	ئۇلار بۇ قارارنى ئادا قىلىپ، ئىئانىنى بارناباس ۋە سائۇلنىڭ قولى ئارقىلىق يەھۇدىيەدىكى جامائەت ئاقساقااللىرىغا يەتكۈزۈپ بەردى. سائۇل ئارقىلىق يەھۇدىيەدىكى ئاقساقااللارغا يوللاپ بەردى.
ACT 12:1	شۇ چاغلاردا، ھېرود يادىشاھ جامائەتىكىلەردىن بەزىلىرىگە زىيانكەشلىك قىلماقچى بولۇپ ئۇلارغا قول سالدى.	ئۇ ۋاقتىلarda، ھېرود يادىشاھ كېرىستىيانلارنىڭ بەزىلىرىگە ئازار بېرىش ئۈچۈن، ئۇلارغا قول كۆتۈردى.
ACT 12:2	ئۇ يۇھانانىڭ ئاكسىسى ياقۇنىنى قىلىچلاب ئۆلتۈردى.	ئۇ ياقۇنىنى قىلىچ بىلەن ئۆلتۈرۈپ تاشلىدى، ياقۇپ يۇھانانىڭ ئاكسىسى.
ACT 12:3	ئۇ بۇ ئىشىنىڭ يەھۇدىيەلارغا ياققانلىقىنى كۆرۈپ، بېتىرىنىمۇ تۇتۇپ قالدى؛ ئۆزىنىڭ بۇ قىلغان ئىشىنىڭ يەھۇدىيەلارغا ياققانلىقىنى كۆرۈپ، ئۇ پېتىرىنىمۇ تۇتقۇن قىلدۇرۇدى (شۇ چاغادا «پىتىر نان ھېبىتى» مەزگىلى ئىدى).	ئۇ بۇ ئىشىنىڭ يەھۇدىيەلارغا ياققانلىقىنى كۆرۈپ، بېتىرىنىمۇ تۇتۇپ قالدى؛ بۇ ۋاقتىتا ئازىملىق كۈنلىرى ئىدى.
ACT 12:4	بېتىرىنى تۇتۇپ، قاماققا سۇندۇرۇپ، تۆت گۇرۇپىبا قاراۋۇللاڭغا تايىشۇردى. گۇرۇپىبا قىلسىغان تۆت قاراۋۇۇل توبىغا تاپشۇردى. ياسخا ھېيتىن كېيىن، ھېرود ئۇنى خالاچىق ئالدىدا سوراق قىلماقچى ئىدى.	بېتىرىنى تۇتۇپ، قاماققا سۇندۇرۇپ، تۆت گۇرۇپىبا قاراۋۇللاڭغا تايىشۇردى. يەسحا تەكلىپدىن كېيىن، ھېرود ئۇنى خەلق ئالدىدا سوراق قىلىشقا ئۆبىلاپ قالدى.
ACT 12:5	شۇڭا بېتىرىس زىندانىدا تۇتۇپ قېلىنىدى. لېكىن جامائەت خۇداغا جان-دل بىلەن ئۇنىڭ ئۆچۈن دۇنَا قىلىپ تۇرۇۋاتىدۇ.	شۇڭا بېتىرىس زىندانىغا قاماقتا تۇرۇۋاتىدۇ. لېكىن جامائەت خۇدا تەلپىچە ئۇ ئۆچۈن دۇنَا قىلىپ تۇرۇۋاتىدۇ.
ACT 12:6	ئەمدى ھېرود ئۇنى ئېلىپ چىقىپ سوت قىلىشنىڭ ئالدىنلىق كېچىسى، بېتىرىس ئىككى زەنجر بىلەن باڭلاقلق بېتى، ئىككى قاراۋۇلننىڭ ئوتتۇرىسىدا ئوخلاۋاتاتى؛ ئىشىكىنىڭ سىرتىدىمۇ بىزىنەچە قاراۋۇل زىندانى كۆزەت قىلىۋاتاتى.	ئۇ كەچەتە ھېرود بېتىنى سوتقا چىقىرىش ئالدىدا، بېتى ئىككى زەنجر بىلەن باغانلىغان حالدا ئىككى قاراۋۇلننىڭ ئارىسىدا ئۇخلاشتى، زىندان ئېشىقىنىڭ سىرتىدا بەزى قاراۋۇللار ساقلاپ تۇراتى.
ACT 12:7	ۋە تۇبۇقسىز رەبىنىڭ بىر يەرىشىسى كۆرۈنۈپ كەتتى، ئۇda نۇر تولۇپ كەتتى. يەرىشىتە بېتىرىنىڭ ياقىغا تەككۈرۈپ: «بېزلا تۇر!» دەپ ئاڭلاپ قالدى. يەرىشىتە بېتىرىنىڭ بىقىننiga نوقۇپ: – تېز تۇر! – دەپ ئويغاتلىق. ئۇنىڭ كۆتۈلمەي رەبىنىڭ يەرىشىسى كۆرۈنۈپ كەتتى، ئۇda نۇر تولۇپ كەتتى. يەرىشىتە بېتىرىنىڭ ياقىغا تەككۈرۈپ: «بېزلا تۇر!» دەپ ئاڭلاپ قالدى. يەرىشىتە بېتىرىنىڭ بىقىننiga نوقۇپ: – تېز تۇر! – دەپ ئويغاتلىق. ئۇنىڭ	كۆتۈلمەي رەبىنىڭ يەرىشىسى كۆرۈنۈپ كەتتى، ئۇda نۇر تولۇپ كەتتى. يەرىشىتە بېتىرىنىڭ ياقىغا تەككۈرۈپ: «بېزلا تۇر!» دەپ ئاڭلاپ قالدى. يەرىشىتە بېتىرىنىڭ بىقىننiga نوقۇپ: – تېز تۇر! – دەپ ئويغاتلىق. ئۇنىڭ

Reference	Before	After
ACT 12:8	قولليريدىكى زەنجر شۇ ھامان بوشاب چۈشۈپ كەتى.	قولليريدىكى زەنجرلەر شۇ دەم بوشاب كەتى.
ACT 12:9	يېرىشتە ئۇنىڭغا: - بىلگىن باغلىوال! كەشىنىمۇ كىي! - دېدى. يېتىرسۇز ئۇنىڭ دېكىنىنى قىلدى. ئاندىن ئۇ: - چاپىنىڭنى يېپىنچاقلاپ كەينىدىن ماڭ! - دېدى.	يېتىرسۇز ئۇنىڭغا: 'بەل سەپىڭنى باغلا! ئاپاق كەشىڭنى كىي!' دېدى. يېتىرسۇز ئۇنىڭ قىلدى. ئاندىن ئۇ: 'كېيىمىڭنى ياخشىلەپ كەمبەگە ئېلىپ، مەنىڭ كەينىدىن ماڭ!' دېدى.
ACT 12:10	يېتىرسۇز ئۇنىڭغا ئەگىشىپ كامېرىدىن چىقىتى. براق ئۇ يېرىشتىنىڭ ۋاسىتىسى بىلەن بولۇۋاتقان بۇ ئىشلارنىڭ راستلىقىنى بىلمەي، بەلكى بىر غايىبانە كۆرۈنۈش كۆرۈپىتىمەن، دەپ ئۇيلاۋاتاتنى.	يېتىرسۇز ئۇنىڭ ئارقىسىدىن كېلىپ تۈرمىدىن چىقتى. براق ئۇ يېرىشتىنىڭ ياردىمى بىلەن بولۇۋاتقان بۇ ئىشلارنىڭ ھەقىقىي دېگەنلىكىنى بىلمەي، بۇنى بىر يارا گەپ-سۆز يامان كۆرۈنۈش قىلىپ كۆرگەن، دەپ ئويلىنىپ يۇرگەن.
ACT 12:11	ئۇلار بىرىنچى ۋە ئىككىنچى كۆزەتنى ئۆتۈپ كەتى، زىندانىنىڭ شەھەرگە چىقىدىغان تۆمۈر دەرۋازىسىغا بارغاندا، دەرۋازا ئۇلار ئۆچۈن ئۆزلۈكىدىن چىقىپ، بىر كۆچەدىن كەتى، شۇنىڭدا يېرىشتە تېزا ئۇنىڭ يېنىدىن كەتى، شۇ ؤاقىت يېتىرسۇز ئويغىنىپ، ئۆزىگە: «ھازىر رەب يېرىشتىنى ئەۋەتىپ، شۇ چاغادا، يېتىرسۇز ئىسىگە كېلىپ، ئۆز-ئۆزىگە: «دەرۋەقە ئەمدى رەب ئۆز مېنى ھېرودىنىڭ قولسىدىن ۋە يەھۇدىلارنىڭ كۆتۈشلىرىدىن تولۇق قۇتۇقۇزىدى، يېرىشتىسىنى ئەۋەتىپ، مېنى ھېرودىنىڭ قولىدىن ۋە يەھۇدىي خەلقىنىڭ كۆتكەنلىرىنىڭ ھەممىسىدىن قۇتۇرۇپ، دەپ بىلدىم» - دېدى.	شۇ ؤاقىت يېتىرسۇز ئويغىنىپ، ئۆزىگە: «ھازىر رەب يېرىشتىنى ئەۋەتىپ، شۇ چاغادا، يېتىرسۇز ئىسىگە كېلىپ، ئۆز-ئۆزىگە: «دەرۋەقە ئەمدى رەب ئۆز مېنى ھېرودىنىڭ قولسىدىن ۋە يەھۇدىلارنىڭ كۆتۈشلىرىدىن تولۇق قۇتۇقۇزىدى، يېرىشتىسىنى ئەۋەتىپ، مېنى ھېرودىنىڭ قولىدىن ۋە يەھۇدىي خەلقىنىڭ كۆتكەنلىرىنىڭ ھەممىسىدىن قۇتۇرۇپ، دەپ بىلدىم» - دېدى.
ACT 12:12	ھەھۋالنى چۈشىنىپ قالغاندا، ئۇ مارکۇس دەپ تە ئاتىلىدىغان يۇھاننانىڭ يۇھاننانىڭ ئائىسى مەرىيەنىڭ ئۆبىگە كەتى. ئۇ يەردە كۆپ كىشىلەر توپلىنىپ دۇئا قىلىۋاتاتنى.	ھەھۋالنى چۈشىنىپ قالغاندا، ئۇ مارکۇس دەپ تە ئاتىلىدىغان يۇھاننانىڭ يۇھاننانىڭ ئائىسى مەرىيەنىڭ ئۆبىگە كەتى. ئۇ يەردە كۆپ كىشىلەر توپلىنىپ دۇئا قىلىۋاتاتنى.
ACT 12:13	ئۇ دەرۋازىنىڭ ئىشىكىنى قاقداندا، رودا ئىسىملىك بىر دېدەك ئاؤازنى ئاكلاپ چىقتى.	ئۇ دەرۋازىنىنى قوققاندا، رودا دېگەن قىز تېزا چىقىپ كەلدى.
ACT 12:14	ئۇ يېتىرسۇز ئۇلارنى تونۇپ، خۇشاللىقتىن ئىشىكىنى ئېچىشىقىمۇ ئۆلگۈرمەي يۈگۈرۈپ كېلىپ، ھەممە يەلەنگە: - يېتىرسۇز دەرۋازا ئالدىدا تۇردىۇ! - دەپ خەۋەر يەردى!	ئۇ يېتىرسۇز ئۇلارنى تونۇپ چىققان، خۇشاللىقتىن ئىشىقىنى ئېچالىمسلا يۈگۈرۈپ كىرىپ، ھەممىگە: 'يېتىرسۇز دەرۋازا ئالدىدا تۇرۇۋاتىدۇ!' دەپ خەۋەر يەردى!
ACT 12:15	لېكىن ئۇلار: 'سەن چاچقا بولۇڭ!' دەپ دەردى. براق ئۇ قاتىق تۇرۇپ: لېكىن ئۇلار: - ساراڭ بولۇپ قالدىڭىغا! - دېپىشتى. براق ئۇ: - راست شۇنداق، دەپ تۇرۇۋالدى. ئۇلار: - ئۇ ئۇنىڭ يېرىشتىسى بولسا كېرەك! - دېپىشتى.	لېكىن ئۇلار: 'سەن چاچقا بولۇڭ!' دەپ دەردى. براق ئۇ قاتىق تۇرۇپ: لېكىن ئۇلار: 'بۇ يېتىرسۇز ئۇنىڭ يېرىشتىسىدۇ!' دەپ دەردى.
ACT 12:16	براق يېتىرسۇز دەرۋازىنى قېقىۋەردى. ئۇلار چىقىپ دەرۋازىنى ئېچىپ، ئۇنىڭ ئۆزىنى كۆرگەنندە ھەممە يەلەن ھاڭ-تاڭ بولۇشتى.	براق يېتىرسۇز دەرۋازىنى قاچتى. ئۇلار چىقىپ دەرۋازىنى ئاچقاندا، يېتىرسۇز دەرۋازىنى كۆرگەنندە، ھەممىسى ھايран قالدى.
ACT 12:17	يېتىرسۇز ئۇلارغا ئۇن چىقارما سلىققا قول ئىشاراتى قىلىپ، ئۇلارغا رەبنىڭ يەبىياتنىڭ ئۆزىنى زىنداندىن قانداق ئېلىپ چىقارما لىقىنى سادىق ئېيتىپ بەردى. ئۆزىنى زىنداندىن قانداق ئېلىپ چىقارما لىقىنى ئېيتىپ بەردى. ئاندىن كېپىن، بۇ خەۋەرنى ياقۇيقا ۋە قېرىنىدا شالارغا ئۆچۈرۈپ قويۇڭلار، - دەپ، ئۆزى ئۇ يەردىن باشقىا يەرگە كەتى.	يېتىرسۇز قولى بىلەن بىر ھەركەت قىلىپ سوز ساقلاپ تۇرۇڭ دەپ، رەبىياتنىڭ ئۆزىنى زىنداندىن قانداق چىقارما لىقىنى سادىق ئېيتىپ بەردى. ئۆزىنى زىنداندىن قانداق ئېلىپ چىقارما لىقىنى ئېيتىپ بەردى. ئاندىن كېپىن، بۇ خەۋەرنى ياقۇيقا ۋە قېرىنىدا شالارغا ئۆچۈرۈپ قويۇڭلار، - ئورنىدىن تۇرۇپ باشقا يەرگە كەتى.
ACT 12:18	تاڭ، ئاتقاندا، قاراۋۇللار يېتىرسۇز زادى نېمە بولدى دەپ سارىسىمىگە چۈشتى.	قۇتۇق چىققاندا، قاراۋۇللار يېتىرسۇز نېمە بولغانلىقىنى بىلەلمەي، قاتىق يېيداش بولدى.
ACT 12:19	ھېرود يەتسىنى ئىزدەپ، ئۇنى تېبەلمىسگە جىكە، قاراۋۇللارنى سوراپ، ئۇلارنى قىلىپ، ئۇلارنى ئۆلۈمگە مەھكۇم قىلىشنى بۇيرۇدۇ. بۇ ئىشتنى كېپىن، ئۇ يەھۇدىيەدىن يەھۇدىيەدىن چۈشۈپ قەيسەرييە شەھىرىگە بېرىپ شۇ يەردە تۇردى.	ھېرود يەتسىنى ئىزدەپ، ئۇنى تېبەلمىسگە جىكە، قاراۋۇللارنى سوراپ، ئۇلارنى ئۆلۈمگە ھۆكۈم قىلىشنى بۇيرۇدۇ. بۇ ئىشتنى كېپىن، ئۇ يەھۇدىيەدىن يەھۇدىيەرىيە شەھىرىگە كېتىپ، شۇ يەردە قالدى.
ACT 12:20	ئەسىلەدە ھېرود خان بىلەن تۇر ۋە زىدوندىكىلەر ئارسىدا قاتىق جىدەل بار	ھېرود تۇر ۋە زىدون خەلقى بىلەن كاتتا غەپلىك ئىچىدى. لېكىن، تۇر ۋە

Reference	Before	After
	زىدون خەلقى بىرگە كېلىپ، بەسىقىنىڭ بىلاستۇس دەپ ئاتالغان ياققان ئىدى. ھالبۇكى، تۇر ۋە زىدوندىكىلەر بىرىلىشىپ، ھېرودنىڭ ئالدىغا كەلدى. ئۇنىڭ بىلەن يارىشىۋېلىش ئۇچۇن ئۇلار ئالدى بىلەن خاننىڭ بىلاستۇس ئىسىملىك شەخسىي غوجدارىنى ئۆزلىرىگە يار-يۈلەك بولۇشقا قاپىل قىلغانىسى. چۈنكى بۇ يۈرتىكىلەر ئاشلىقنى خاننىڭ ئىلىكىدىكى جايىلاردىن ئالاتنى.	كىشىسىنى ھەل قىلىپ، سەلامەتلىك تەلەپ قىلدى، چۈنكى ئۇلارنىڭ دېگەن جايىننىڭ ئاشلىقى يادىشاھلىق دۆلەتدىن كېلىپ تۇرۇش كېرەك.
ACT 12:21	بەلگىلەنگەن كۆرۈشۈش كۈندە ھېرود شاھانە تونلىرىنى كىيىپ، سوراچ تەختىدە ئولتۇرۇپ، ئۇلارغا نۇتۇق سۆزلىدى.	بەلگىلەنگەن كۈندە ھېرود زېبەھ كىيىملەر كىيىپ، تەختتە ئولتۇرۇپ، خەلقە گەپ قىلدى.
ACT 12:22	ئاڭلىغان خەلق: – بۇ ئادەمنىڭ ئاۋازى ئەمەس، بەلكى بىر ئىلاھىنىڭ ئاۋازىدۇر! – دەپ ۋارقىراشتى.	خەلق چاقىرىپ: 'بۇ ئادەم ئاۋازى ئەمەس، بەلكى ئىلاھ ئاۋازى!' دەپ ئالقىشلاشتى.
ACT 12:23	شۇئان پەرۋەردىگارنىڭ بىر يەرىشىسى خانى ئۇردى؛ چۈنكى ئۇ شان- شەرەپنى خۇداغا بېغىشلىمىدى. نەتجىدە، ئۇ قۇرتفا يەم بولۇپ ئۆلدى.	خۇدانىڭ بىر يەرىشىسى خانى سوقۇپ قويغان، چۈنكى ئۇ ئۆزئۇنلۇقنى خۇداغا بەرمىكەن. نەتسىجىدە، قۇرتلار ياقتورۇپ ئۆلۈپ كەتكەن.
ACT 12:24	ئەمما خۇدانىڭ سۆز-كالامى داۋاملىق بەرق ئۇرۇپ كېڭىدە.	ئەمما خۇدانىڭ سۆزى داۋامچە كېڭىيىپ، ھەر قايىسى جەرگە يايلىپ كېتىۋاندۇ.
ACT 12:25	بارناباس بىلەن سائۇل يېرۇساลېمدا ئىئانلىرىنى تاپشۇرۇش خىزمىتىنى ئادا قىلغاندىن كېپىن، ئانتاكىاغا قايتىپ كەتتى. ئۇلار مارکۇس دەيمۇ ئاتىلىدىغان يۇھاننانى بىلەل ئېلىپ باردى.	بارناباس بىلەن سائۇل يېرۇسالېمدىن قايتىپ كەتتى، چۈنكى ئۇلار مىنسىتىرىلىقىنى تولدۇرغان edi. ئۇلار مارکۇس دەپ تونۇلغان يۇھاننانى بىلە ئېلىپ باردى.
ACT 13:1	ئانتاكىادىكى جامائەت ئىچىدە بەزى يېغەمبەرلەر ۋە تەلەم بەرگۈچىلەر بار ئۇلار بارناباس، «قارا» دەيمۇ ئاتىلىدىغان شىمپئون، كۆرنىلىك لۇكىئۇس، تەتاراخ ئۇلار رەبىنىڭ ئىبادىتىدە بولۇپ روزا تۇتۇۋاتقان بىر مەزگىلەدە، مۇقەددەس روھ ئۇلارغا: – بارناباس بىلەن سائۇلنى مەن ئۇلارنى قىلىشقا چاقىرغان خىزمەت ئۇچۇن ماڭا ئايىرىپ قويۇڭلار، – دېدى.	ئانتاكىادىكى جەركەس بەزى يېغەمبەرلەر ۋە ئۆگەيتچىلەر بار edi. ئۇلار رەبىنى ئورۇنلاشتۇرۇپ، روزا تۇتۇۋاتقان ۋاقتىتا، مۇقەددەس روھ ئۇلارغا دېدى: 'بارناباس بىلەن سائۇلنى مەن چاقىرغان خىزمەت ئۇچۇن ماڭا ئايىرىپ قويۇڭلار.'
ACT 13:2	ئۇلار رەبىنىڭ ئىبادىتىدە بولۇپ روزا تۇتۇۋاتقان بىر مەزگىلەدە، مۇقەددەس روھ ئۇلارغا: – بارناباس بىلەن سائۇلنى مەن ئۇلارنى قىلىشقا چاقىرغان خىزمەت ئۇچۇن ماڭا ئايىرىپ قويۇڭلار، – دېدى.	ئۇلار رەبىنى ئورۇنلاشتۇرۇپ، روزا تۇتۇۋاتقان ۋاقتىتا، مۇقەددەس روھ ئۇلارغا دېدى: 'بارناباس بىلەن سائۇلنى مەن چاقىرغان خىزمەت ئۇچۇن ماڭا ئايىرىپ قويۇڭلار.'
ACT 13:3	ئاندىن ئۇلار روزا تۇتۇپ، دۇئا قىلغان ئاخىردا، ئىككىيەننىڭ ئۇستىگە قول شۇنىڭ، بىلەن، ئۇلار يەنە روزا تۇتۇپ دۇئا قىلغاندىن كېپىن، ئىككىيەننىڭ ئۇستىگە قوللىرىنى تەگۈزۈپ ئۇزىتىپ قويدى.	ئاندىن ئۇلار روزا تۇتۇپ، دۇئا قىلغان ئاخىردا، ئىككىيەننىڭ ئۇستىگە قول شۇنىڭ، بىلەن، ئۇلار يەنە روزا تۇتۇپ دۇئا قىلغان ئاخىردا، ئىككىيەننىڭ ئۇستىگە قوللىرىنى تەگۈزۈپ ئۇزىتىپ قويدى.
ACT 13:4	ئۇلار مۇقەددەس روھ تەرىپىدىن ئەۋەتلىگەن بولۇپ، سەلىيۈكىيە شەھەرىگە بېرىپ، ئۇ يەردىن كېمگە چىقىپ سېپرۇس ئارلىغا قاراپ يولغا چىقىتى.	ئۇلار مۇقەددەس روھ تەرىپىدىن ئەۋەتلىگەن بولۇپ، سەلىيۈكىيە شەھەرىگە كەمى بىلەن سېپرۇسقا يول تاشلىدى.
ACT 13:5	سالامىس شەھەرىگە يېتىپ كېلىپ، ئۇلار يەھۇدىلارنىڭ سىناگوگلىرىدا خۇدا سۆزىنى تولۇق تەلىپ قىلدى. يۇھاننا ئۇلارنىڭ ياردەمچىسى ئىدى.	سالامىس شەھەرىگە كېلىپ يېتىپ، ئۇلار يەھۇدىلار سىناگوگلىرىدا خۇدا سۆزىنى تولۇق تەلىپ قىلدى. يۇھاننا ئۇلارغا ياردەمچى بولۇپ قاتتى.
ACT 13:6	ئۇلار يۇتون ئارالنى ئارىلاب چىقىپ، يافوس شەھەرىگە كەلدى. ئۇلار ئۇ يەردى بارىيەشۇنى ئىسىملىك بىر كىشى بىلەن ئۇچرىشىپ قالدى. ئۇ سېھىرگەر بولۇپ، ساختا يېغەمبەر بولغان بىر يەھۇدى ئىدى.	ئۇلار ئارالنى يافوسقا قەدەر سەپەر قىلىپ كەتكەنده، بارىيەشۇنى ئىسىملىكى بىر يەھۇدى سېھىرچى ۋە يالغان يېغەمبەر بىلەن ئۇچراپ قالدى.
ACT 13:7	ئۇ كىشى بۇ ئارالنىڭ رىملىق ۋالىيىسى سېرگىيۇس ياۋۇلسىنىڭ ھەمراھى ئىدى. ۋالىي ئۇقۇمۇشلۇق بىر كىشى بولۇپ، بارناباس بىلەن سائۇلنى چاقىرتىپ، خۇدانىڭ سۆز-كالامىنى بەتكۈزۈشكە باشلىدى. يۇھاننا ئۇلارنىڭ ياردەمچىسى ئىدى.	ئۇ كىشى بۇ ئارالدىكى رىملىق باشلىق سېرگىيۇس ياۋۇلسىنىڭ ياقانلىقى ئىدى. باشلىق ئەقلىلىق بىر كىشى بولۇپ، بارناباس بىلەن سائۇلنى چاقىرىپ، خۇدا سۆزىنى ئاڭلاپ بىلىش قىلدى.
ACT 13:8	لېكىن ھېلىقى سېھىرگەر (ئۇنىڭ گېڭىچە ئىسمى ئەلىماس بولۇپ، «سېھىرگەر» دېگەن مەندە) ئۇلارغا قارشى چىقىپ، ۋالىيىنىڭ رايىنى ئېتىقادتىن قايتۇرۇشنى ئۇرۇنماقتا ئىدى.	لېكىن سېھىرچى ئەلىماس ئۇلارغا قارشى تۇرۇپ، - چۈنكى بۇ ئاتالغۇسسىنىڭ تەرجىمىسى بۇنداق - ۋالىي ئىماندىن يېرالقىشتۇرۇش ئۇچۇن ئاكتىپ تەسىر كۆرسەتتى.

Reference	Before	After
ACT 13:9	بىراق مۇقەددەس روھقا تولدوڭلۇغان سائۇل (يەنە «ياۋۇس» دەيمۇ ئاتىلىدۇ) ھېلىقى سېھىرگەرگە تىكلىپ قاراپ	ئەمما سائۇل، ياۋۇس دەپ ئاتالغان، مۇقەددەس روھ بىلەن تولغان بولۇپ، سېھىرچىگە تىك قارايدۇ.
ACT 13:10	ئۇنىڭغا: – ئەي، قەلبىڭ ھەرخىل ھېلىگەرلىك ۋە ئالدامچىلىق بىلەن تولغان ئىلىسنىڭ ئوغلى، ھەممە ھەققانىلىقنىڭ دۇشمنى! يەرۋەرىگارنىڭ تۈز يوللىرىنى بۇرمىلاشنى زادى توختاتماسىن؟!	ئەي، سىزنىڭ قەلبىڭ ھەرخىل ھېلىك ۋە ئالدام بىلەن تولغان، شەيتاننىڭ بالىسى، ھەر قانداق ئادىللىقنىڭ دۇشمنى! يەرۋەرىگارنىڭ توغرا يوللىرىنى بۇرمالاشنى ئاندىن توختاتماسىن؟
ACT 13:11	ئەمدى رەبىنىڭ قولى ئۇستوتىڭگە چۈشتى! كۆزلىرىڭ كور بولۇپ، بىر مەزگىل كۈن نۇرنىن كۆرمەيسەن! دېدى. شۇ ئورۇندا، تۇمان ۋە قاراڭغۇلۇق كۈنىنىڭ يورۇقىنى كۆرەلمەيسەن! – دېدى. شۇ ئان، بىر خىل تۇمان ۋە قاراڭغۇلۇق ئۇنى باستى. ئۇ يولنى سىلاشتۇرۇپ، كىشىلەردىن مېنى قولۇمدىن بېتىلەڭلار، دەپ ئىلتىجا قىلاتنى.	ھازىر رەبىنىڭ قولى سىزنى باسىپ قالدى! كۆزلىرىڭ كۆرمەس بولىدۇ، بىر مەزگىل كۈن نۇرنىن كۆرمەيسەن! دېدى. شۇ ئورۇندا، تۇمان ۋە قاراڭغۇلۇق كۈنىنىڭ يورۇقىنى كۆرەلمەيسەن! دېدى. شۇ ئان، بىر خىل تۇمان ۋە قاراڭغۇلۇق ئۇنى باستى. ئۇ يولنى سىلاشتۇرۇپ، كىشىلەردىن مېنى قولۇمدىن بېتىلەڭلار، دەپ سورايتتى.
ACT 13:12	يۇز بەرگەن ئىشنى كۆرگەن ۋالىي رەبىنىڭ تەلىمكە قاتىقى ھەيران بولۇپ، ئۇنىڭغا ئېتقاد قىلدى.	ۋالىي بۇ ئەھۋالنى كۆرگەندا، رەبىنىڭ تەلىمى تەسىرىلگەن بولۇپ، ئۇنىڭغا يۇقۇنلهي ئىشەندى.
ACT 13:13	ياۋۇس بىلەن ئۇنىڭ ھەمراھلىرى كېمىگە چىقىپ، يافوستىن يامفiliyه ئۆلکىسىدىكى پەرگە شەھىرگە باردى. ئۇ يەردە يۇھانىن ئۇلاردىن ئايىرىلىپ يېرۇسالىمغا قايتتى.	ياۋۇس بىلەن ئۇنىڭ دوستلىرى كېمى بىلەن يافوستىن يامفiliyه دىيارىدىكى پەرگە شەھىرگە باردى. ئاندا يۇھانىن ئۇلاردىن بەرپ يېرۇسالىمغا قايتتى.
ACT 13:14	ياۋۇسلاр بولسا يەرگە شەھىرىدىن چىقىپ، داۋاملىق مېڭىپ يىسىدىيە رايونىدىكى ئانتاكىيا شەھىرگە بېرىپ، شابات كۇنى سىناگوگقا كىرىدى.	ياۋۇس ۋە گۈرۈھېپسى يەرگەدىن چىقىپ، تولاي بارپ يىسىدىيەنىڭ ئانتاكىيىسىغا كەتتى، شابات كۇنى سىناگوگكا كىرىپ ئولتۇردى.
ACT 13:15	تەۋرات قىسىملرىرىدىن ۋە ېيغەمبەرلەرنىڭ يازمىلىرىدىن ئوقۇلغاندىن كېيىن، سىناگوگنىڭ چوڭلىرى ئۇلارنى چاقىرتىپ: – قېرىنداشلار، ئەگەر خالايققا بىرەر نەسەھەت سۆزۈڭلار بولسا، بېتىڭلار، – دېدى.	تەۋرات بۆلەكلىرى ۋە ېيغەمبەرلەر يېزىقى ئوقۇلغاندىن كېيىن، سىناگوگانىڭ رەبەرلەرى ئۇلارغا دېدى: قېرىنداشلار، ئەگەر خالق ئۇچۇن بىرەر نەسەھەت سۆزۈڭلار بولسا، بېتىڭلار،
ACT 13:16	ياۋۇس ئورنىدىن تۇرۇپ، قول ئىشىرىتىن قىلىپ، خالايققا مۇنداق دېدى: – ئەي ئىسرائىللار ۋە خۇدادىن قورقانلار، قۇلاق سېلىڭلار!	ياۋۇس تۇرۇپ، قولى بىلەن ئىشارە قىلىپ، خالقى دېدى: – ئەي ئىسرائىللار ۋە خۇدا قورقىدىغانلار، دىققەت بىلەن ئەستەيەلەڭلار!
ACT 13:17	بۇ ئىسرائىل خەلقىنىڭ خۇداسى ئاتا-بۇۋەلىرىمىزنى تاللىدى: ئۇلار مىسىردا مۇسایپر بولۇپ ياشىغان ۋاقتىلاردا ئۇلارنى ئۆلۈغ قىلدى، ئۆزىنىڭ ئېڭىز كۆتۈرگەن بىلىك بىلەن ئۇلارنى مىسىردىن قۇتفقۇزۇپ چىقىتى.	ئىسرائىل خەلقىنىڭ خۇدايى بىزنىڭ ئاتا-بۇۋەلىرىمىزنى تاللىغان. ئۇلار مىسىردا قوناق بولۇپ تۇرغاندا، ئۇلارنى چوڭ قىلغان ۋە كۆچلۈك قولى بىلەن ئۇلارنى مىسىردىن چىقارغان.
ACT 13:18	ئۇ چۆلەد ئۇلارغا تەخمنىن قىرىق يىل غەمخورلۇق قىلدى	ئۇ چۆلەد ئۇلارغا قىرىق يىل چىدال بىلەن سەۋىرلەپ تۇردى
ACT 13:19	ئاندىن قاناثان زېمىنلىكى يەتتە ئەلنى يوقىتىپ، ئۇلارنىڭ زېمىنلىرىنى ئۇلارغا مىراس قىلىپ بەردى.	كېيىن قاناثان زېمىنلىكى يەتتە خەلقى يوقىتىپ، ئۇلارنىڭ زېمىنلىرىنى ئۇلارغا مىراس قىلىپ بەردى.
ACT 13:20	بۇ ئىشلارغا ئالدى-كەينى بولۇپ تەخمنىن تۆت يۇز ئەللىك يىل كەتتى. كېيىن، تاكى سامۇئىل ېيغەمبەر ئوتتۇرىغا چىقىچە، ئۇ ئۇلارغا باتۇر ھاكىملارنى تىكىلەپ بەردى.	بۇ ئىشلار تەخمنىن تۆرت يۇز ئەللىك يىل زامان ئالتۇرۇپ كەتتى. كېيىن، سامۇئىل ېيغەمبەر كەلگەچكە، ئۇ ئۇلارغا قەۋى ھاكىملارنى تاللاپ بەرگەن.
ACT 13:21	ئاندىن ئۇلار بىزگە بىر يادىشاھنى بەرسىكەن، دەپ سامۇئىل ېيغەمبەردىن تىلىدى. شۇنىڭ بىلەن خۇدا ئۇلارغا بىنiamin قەبلىسىدىن كىش ئىسىمىلىنىڭ ئوغلى سائۇلنى تىكىلەپ بەردى. ئۇ قىرىق يىل ھۆكۈم سۈردى.	ئاندىن ئۇلار بىر يادىشا تەلەپ قىلدى. شۇ ۋاقتتا خۇدا بىنiamin قەبلىسىدىكى كىش ئىسىمىلىنىڭ ئوغلى سائۇلنى تاللاپ قىرىق يىل بويى يادىشاھلىق قىلدى.
ACT 13:22	بىراق خۇدا سائۇلنى سەلەتەنتىدىن چۈشۈرۈپ، ئۇلارغا داۋۇتنى يادىشاھ قىلىپ تۇرۇغۇزۇپ بەردى. خۇدا ئۇنىڭ ھەققىدە گۇۋاھلىق بېرىپ: «كۆڭلۈمىدىكىدەك بىر ئادەمنى، يەنى يەسسىننىڭ ئوغلى داۋۇتنى تاپتىم. ئۇ مېنىڭ تولۇق ئىرادەمگە ئەمەل قىلىدۇ»، – دېدى.	بىراق خۇدا سائۇلنى يادىشاھلىقىن ئۆچۈرۈپ تاشلىدى، داۋۇتنى ئۇلارغا يادىشا قىلدى. خۇدا دېدى: «مەنمۇڭ قالايدىغان بىر كىشى تېتىم، يەنى يەسسىننىڭ ئوغلى داۋۇت، ئۇ ھەر نەرسىدە مېنىڭ، خالقىمنى ئەمەلگە ئاشۇرىدۇ».

Reference	Before	After
ACT 13:23	ئۆزى ۋەدە قىلغاندەك خۇدا بۇ ئادەمنىڭ نەسلىدىن ئىسرائىل خەلقىگە بىر قۇتۇزغۇچى تىكلاھىپ بەردى – ئۇ بولسا ئىيisanىڭ ئۆزىدۇر!	خۇدا ۋەدە قىلغانچە، بۇ كىشىنىڭ ئەۋلادلىرىدىن ئىسرائىل خەلقى ئۇچۇن بىر قۇتۇزغۇچى تېبىارلىدى، ئۇ بولسا ئىيisa ئۆزى.
ACT 13:24	ئۇ خەلقىنىڭ ئوتتۇرسىغا چىقىشتن ئالۋاڭ، يەھيا پەيغەمبەر چىقىپ، بارلىق ئىسرائىل خەلقىنى توۋا قىلىشنى بىلدۈردىغان چۆمۈلدۈرۈشنى قوبۇل قىلىڭلار، دەپ جاكارلىدى.	ئۇ خەلق ئارسىغا كەلگەندىن بۇرۇن، يەھيا چىقىپ، بارلىق ئىسرائىل خەلقى تەۋەبە قىلىش ئۇچۇن چۆمۈش قوبۇل قىلىڭلار دەپ ئاڭلىتىپ تۈردى.
ACT 13:25	يەھيا پەيغەمبەر ۋەزىپىسىنى تاماملىغاندا، خەلقكە مۇنداق دېدى: «سىلەر مېنى كىم دەپ ئوپلىسىلەر؟ مەن سىلەر كۆتكەن زات ئەمەسمەن. سىلەرنى كېپىن بىرسى كېلىدۇ، مەن هەتتا ئۇنىڭ ئاياغ كەشلىرىنى يېشىشكىمۇ لايق ئەمەسمەن!»	يەھيا پەيغەمبەر ۋەزىپىسىنى تاماملىغاندا، خەلقكە مۇنداق دېدى: «سىلەر ئەھىم ئەمەسمەن؟ مەن سىلەر كۆتكەن زات ئەمەسمەن. سىلەرنى كېپىن بىرسى كېلىدۇ، مەن هەتتا ئۇنىڭ ئاياق بىراق، مەن ئەنمىن كېپىن بىر كىشى كېلىدۇ، مەن هەتتا ئۇنىڭ ئاياق كەشلىرىنى يېشىشقا لايق بولمايمەن!»
ACT 13:26	ئەي قېرىنداشلار، ئېراھىمنىڭ جەمەتىنىڭ نەسلىلىرى ۋە ئاراڭلاردىكى خۇدادىن قورقانلار، بۇ نىجاتلىقنىڭ سۆز-كالامى سىلەرگە ئەۋەتلەدى!	ئەي قېرىنداشلار، ئېراھىمنىڭ نەسلى ۋە سىلەر ئىچىدىكى خۇدادا قورقانلار، بۇ نىجات سوئالى سىلەرگە يوللاندى!
ACT 13:27	بېرۇسالىپىدا تۇرۇۋاتقانلار ۋە ئۇلارنىڭ ھاكىملىرى ئېسانى توۇرمىي، ئۇنىڭ ئۇستىدىن كۆناھكار دەپ ھۆكۈم چىقارغىنى بىلەن، ھەر شابات كۇنى ئوقۇلدىغان يەيغەمبەرلەرنىڭ ئالدىن ئېيتقان سۆزلىرىنى ئەمەلگە ئاشۇردى.	بېرۇسالىپىدىكى خەلق ۋە ئۇلارنىڭ باشلىقلرى ئېسانى توۇرمىي قالمىغاندا، ئۇنى گۆناھكار دەپ ھاللاپ قويىپ، يەيغەمبەرلەرنىڭ ھەر شەبىت كۇنى ئوقۇلدىغان يەيللىرىنى ئۆز ئەمەل بىلەن تولدوُردى.
ACT 13:28	گەرچە ئۇلار ئۇنىڭدىن ئۆلۈم جازاسىغا ھۆكۈم قىلىشقا تېگىشلىك بىرەر كۇناھ تاپالىغان بولسىمۇ، ۋالىي يېلاتۇستىن يەنلا ئۇنى ئۆلۈمگە مەھكۈم قىلىشنى ئۆتۈندى.	گەرچە ئۇلار ئۇنىڭدىن ئۆلۈمگە قارار چىقىرىش ئۇچۇن ھېچ نەرسە تېبەلمىگەن بولسا، يېلاتۇستىن ئۇنى ئۆلتۈرۈشنى تەلەپ قىلدى.
ACT 13:29	ئۇلار بۇ ئىشلارنى قىلىپ مۇقەددەس يازمىلاردا ئۇنىڭ ھەققىدە ئالدىن يۇتۇلگەنلەرنىڭ ھەممىسىنى ئۆزلىرى بىلمىگەن ھالدا ئەمەلگە ئاشۇرغاندىن كېپىن، ئۇنىڭ جەستىنى كېپىتىن چۈشۈرۈپ، بىر قەبرىگە قويىدى.	ئۇلار مۇقەددەس كىتاباتا ئۇنىڭ ھەققىدە يېزلىغان ھەممە نەرسىنى ئەمەلگە ئاشۇرغاندىن كېپىن، ئۇنى سەللەبتىن چۈشۈرۈپ، بىر قەبرىگە قويۇشتى.
ACT 13:30	لېكىن خۇدا ئۇنى ئۆلۈمدىن تېرىلدۈردى!	بىراق خۇدا ئۇنى ئۆلۈمدىن يەنلا تېرىپ كەلگەن!
ACT 13:31	تېرىلىگەندىن كېپىن، ئۇ بۇرۇن ئۆزى بىلەن گاللىيەدىن بېرۇسالىمغىچە ئەگىشىپ كەلگەنلەرگە كۆپ كۇنلەر ئەنچىدە نەچە قېپىن كۆرۈنۈپ تۇردى. بۇ كىشىلەر ھازىر ئىسرائىل خەلقىگە ئۇنىڭ كۆۋاھچىلىرى بولۇۋاتىدۇ.	تېرىلىپ كېپىن، ئۇ گاللىيەدىن بېرۇسالىمغىچە بىلەن كەلگەن كىشىلەرگە كۆپ كۇنلەر بويىچە بارلىق قېتىمەل arda كۆرۈنگەن. بۇلار ھازىر ئىسرائىل خەلقىنىڭ ئالدىدا ئۇنىڭ گۆۋاھلىقچىلىرى بولۇۋاتىدۇ.
ACT 13:32-33	بىزمو ئاتا-بۇۋەلىرىمىزغا قىلىنغان ۋەدىنىڭ خۇش خەۋىرىنى سىلەرگە ھازىر جاكارلايمىز - خۇدا ئېسانى ئارىمىزدا تىكلاھىپ، بۇ ۋەدىنى ئۇلارنىڭ ئەۋلادلىرى بولغان بىزلەرگە ئەمەلگە ئاشۇردى. بۇ ھەقتە زەبۇرنىڭ ئىككىنچى كۆيىدە ئالدىن ئالما مۇنداق يۇتۇلگەن: «سەن مېنىڭ ئوغلۇم، ئۆزۈم سېنى بۈگۈنكى كۆنىدە توغۇدۇردىم».	بىز سىلەرگە ئاتا-بۇۋەلىرىمىزغا بەرگەن ۋەدىنىڭ ياخشى خەۋىرىنى ھازىر ئېيتقان بولىمىز - خۇدا ئېسانغا ئارىمىزدا تۇرغۇزۇپ، بۇ ۋەدىنى بىزلەرگە ئۇلارنىڭ باللىرى بولغانلىرىمىزغا، تولۇق ئورنىغا كەلتۈردى. بۇ ھەقتە زەبۇرنىڭ ئىككىنچى قىسىمىدا مۇشۇنداق دەپ يېزلىغان: «سەن مېنىڭ بالامسان، مەن سېنى بۈگۈن توغۇدۇردىم».
ACT 13:34	ئەمدىلىكتە خۇدانىڭ ئېيisanغا چىرىشنى قايتا كۆرگۈزمەي ئۆلۈمدىن ئەپتىقان: «داۋۇتقا ۋەدە قىلغان مېھر-شەپقەتلەرنى سىلەرگە ئاتا قىلىمەن!»	خۇدا ئۇنى ئۆلۈكلەردىن قايتا تۇرغۇزۇپ، ئۇنىڭ قايتا چىرىپ كېتىشىنىڭ ئالدىن ئالغان بولۇپ، مۇنداق دەپ بىلدۈرگەن: «سىلەرگە داۋۇتقا بەرگەن تېرىلىدۈردىغانلىقى ھەققىدە ئۇ مۇقەددەس يازمىلاردا مۇنداق ئالدىن مۇقەددەس ۋە ئىشەنچلىك بەركەتلەرنى بېرىمەن».«
ACT 13:35	شۇڭاڭى، بۇ ھەقتە باشقۇا بىر ئايەتتە دەيدۇ: «ئى خۇدا، سېنىڭ مۇقەددەس شۇڭا يەنە بۇ ھەقتە يەنە بىر ئايەتتە: «ئى خۇدا، سېنىڭ مۇقەددەس بولغۇچۇڭغا تېنىنىڭ چىرىشنى كۆرگۈزەپسەن».	شۇڭاڭى، بۇ ھەقتە باشقۇا بىر ئايەتتە دەيدۇ: «ئى خۇدا، سېنىڭ مۇقەددەس شۇڭا يەنە بۇ ھەقتە يەنە بىر ئايەتتە: «ئى خۇدا، سېنىڭ مۇقەددەس كىشىڭىگە تېنىڭ چىرىپ كېتىشىنى كۆرسەتمەيسەن».
ACT 13:36	چۈنكى داۋۇت دەرۋەقە خۇدانىڭ ئىرادىسى بويىچە ئۆز دەۋرى ئۇچۇن	چۈنكى داۋۇت خۇدانىڭ خالقى بويىچە ئۆز ۋاقىندا ئىش قىلىپ، ئاتا-

Reference	Before	After
	خىزمهت قىلىپ، ئۆز ئاتا-بۇۋىلىرىغا قوشۇلۇپ ئۆلۈمە ئۇخلاپ ئۇنىڭ تېنى چىرىپ كەزكەندى.	بۇۋىلىرى بىلەن بىرگە ئۆلۈپ كەتكەن، تېنى يارچىلىپ كەتكەن.
ACT 13:37	لېكىن خۇدا ئۆلۈمدىن تىرىلىدۈرگۈچى بولسا چىرىشنى ھېج كۆرمىدى.	ئەممە خۇدا ئۆلۈكتىن قايىتا توْرۇغۇزان كىشى، چىرىش كۆرمەيتىن.
ACT 13:38	ئەمدى شۇڭا سىلەر شۇنى بىلىشىڭىلار كېرەككى، ئى قېرىندىاشلار، ھازىر گۇناھلاردىن كەچۈرۈم قىلىنىش يولى دەل شۇ كىشى ئارقىلىق سىلەرگە جاكارلىنىۋاتىندۇ.	ھازىر شۇنى بىلىڭىلار، قېرىندىاشلار، گۇناھلارنىڭ كەچۈرۈمى شۇ كىشى ئارقىلىق سىلەرگە تولا جاكارنىۋاتىندۇ.
ACT 13:39	مۇسا يېيغەمبەرگە چۈشۈرۈلگەن تەۋرات قانۇنى بىلەن سىلەر خالاس بولالمايۋاتقان ئىشلاردىن ئۇنىڭىغا ئېتىقاد قىلغۇچىلار ئۇ ئارقىلىق خالاس قىلىنىپ ھەققانى قىلىنىدۇ!	مۇسا قانۇنى بىلەن سىلەر ئادىل قىلامىغاندا، ئۇغا ئىشىنىپ قالغان ھەممە كىشى ئۇ ئارقىلىق ئادىل قىلىنىدۇ!
ACT 13:40	شۇڭا، يېيغەمبەرلەر ئالدىن ئېتىقان شۇ بالا يىتايەت بېشىڭىلارغا چۈشمەسلىكى ئۈچۈن ئېتەتىيات قىلىڭلار!	شۇڭا، يېيغەمبەرلەر ئالدىن ئېتىپ كەتكەن شۇ يامان بەلا سىلەرگە چۈشمەسلىكى ئۈچۈن، دىققەت قىلىڭلار!
ACT 13:41	«قاراڭلار، ئى مازاق قىلغۇچىلار، ھەيران ئۇھەس بولۇپ ھالاك بولۇڭلار! چۈنكى سىلەرنىڭ كۇنلۇرىڭلاردا بىر ئىش قىلىمەنى، ئۇنى بىرسى سىلەرگە ئىلان قىلسىمۇ سىلەر شۇ ئىشقا ھەرگىز ئىشەنەيسىلەر!»	«قاراڭلار، ئى كولوكچىلار، ھەيران بولۇڭلار ۋە يوقاپ كېتىڭلار! چۈنكى سىلەرنىڭ ۋاقتىدا بىر ئىش قىلىمەن، بۇنى بىرسى سىلەرگە ئېتىپ قالساقىمۇ، سىلەر ھېچقانداق ئىشەنەيسىز!»
ACT 13:42	ياۋلۇس بىلەن بارناباس سىناگوگدىن چىقۇۋاتقاندا، جامائەت ئۆلۈغا كېلەركى شابات كۈنى بۇ ئىشلار ھەققىدە يەنە سۆزلەشنى يېلىنىدى.	ياۋلۇس بىلەن بارناباس سىناگوگدىن كېتىۋاتقاندا، ئەللەر ئۆلۈغا كېلەركى شاباتتا بۇ ئىشلار ھەققىدە قايىتا گەپ قىلىشنى تەلەپ قىلدى.
ACT 13:43	سىناگوگىتىكى جامائەت تارقالغاندا، نۇرغۇن يەھۇدىلار ۋە خۇدانىڭ قورققان تەۋراتقا ئېتىقاد قىلغان يەھۇدى ئەممە سىلەر رەمۇ ياۋلۇس بىلەن بارناباسقا ئەگەشتى. ئىككىسى ئۆلۈرگە سۆز قىلىپ، ئۆلۈرنى خۇدانىڭ مېھر-شەقىتسە چىڭ تۇرۇشقا دەۋەت قىلدى.	سىناگوگىتىكى خەلق تارقالغاندا، كۆپ يەھۇدىلار ۋە خۇدا ئالغۇرلۇق قىلغۇچى كىشىلەر رەمۇ ياۋلۇس بىلەن بارناباس بىلەن بىرگە كەتنى. ئىككىسى ئۆلۈرگە گەپ قىلىپ، ئۆلۈرنى خۇدانىڭ ئەرزىمۇسىز مېھربانلىقىدا چىڭ تۇرۇشقا چاقىرىدى.
ACT 13:44	كېيىنكى شابات كۈنىدە، شەھەرنىڭ كۆپ قىسىم خەلقى خۇدا سۆزلىرىنى كالامىنى ئاڭلىغىلى كېلىشتى.	كېيىنكى شابات كۈنىدە، شەھەرنىڭ كۆپ قىسىم خەلقى خۇدا سۆزلىرىنى ئاڭلاش ئۈچۈن كەلدى.
ACT 13:45	بىراق يەھۇدىلار شۇ قەدەر كۆپ ئادەم كەلگەن in كۆرگەندە، ھەسەت قىلىپ كەتتى، ياۋلۇسنىڭ سۆزلەرگە قارشى سۆز ئېتىپ، ئۇنى توھەمت ياۋلۇسنىڭ سۆزلىرىگە قارشى تەتۈر كەپ قىلىپ، ئۇنىڭىغا توھەمت قىلدى.	بىراق يەھۇدىلار شۇ قەدەر كۆپ ئادەم كەلگەن in كۆرگەندە، ھەسەت قىلىپ كەتتى، ياۋلۇسنىڭ سۆزلەرگە قارشى سۆز ئېتىپ، ئۇنى توھەمت ياۋلۇسنىڭ سۆزلىرىگە قارشى تەتۈر كەپ قىلىپ، ئۇنىڭىغا توھەمت قىلدى.
ACT 13:46	ئەمدى ياۋلۇس بىلەن بارناباس تېخىمۇ يۈرەكلىك ھالدا مۇنداق دېدى: – سۆزىنى ئالدى بىلەن سىلەر يەھۇدىلارغا ئېتىقان زۆرۈر ئىدى. لېكىن سىلەر خۇدانىڭ سۆز-كالامىنى ئالدى بىلەن سىلەر يەھۇدى خەلقىگە يەتكۈزۈش كېرەك ئىدى. لېكىن سىلەر ئۇنى چەتكە قېقىپ ئۆزۈڭلەرنى مەڭگۈلۈك كۆرسەتىڭلار، دەم بىز سىلەردىن ئۆتۈپ غەيرى يەھۇدى يەھۇدىنى دۈرۈلۈپ ئەللەرگە يۈزلىنىمىز!	ھازىر ياۋلۇس بىلەن بارناباس بەك قاتىق بىلەن مۇنداق دېدى: خۇدا چۈنکى ئەللەر كەلگەن ئۆزۈڭلەرنى ئەبەدىي ھاياتقا لايق ئەمەس دەپ ئۇنى رەت قىلىپ، ئۆزۈڭلەرنى ئەبەدىي ھاياتقا لايق ئەمەس دەپ كۆرسەتىڭلار، دەم بىز سىلەردىن ئۆتۈپ غەيرى يەھۇدى يەھۇدىنى دۈرۈلۈپ ئەللەرگە كەتتىق!
ACT 13:47	چۈنكى يەرۋەدىگار مۇقدىدەس يازمىلاردا بىزگە مۇنداق بۇيرۇغان: – «مەن سېنى يات ئەللەرگە نۇر بولۇشقا، يەر يۈزىنىڭ چەت-باقلىرىغىچە نىجاللىق بولۇشۇڭ ئۈچۈن سېنى ئاندىم».	چۈنکى رەب ماقۇل يازمىلاردا بىزگە بۇنى دەپ بۇيرۇغان: 'مەن سېنى باشقا خەلقەرگە نۇر قىلىدىم، يەر يۈزىنىڭ ھەر قايىسى جايىغا قۇتقۇزۇش ئېلىپ كېلىش ئۈچۈن.'
ACT 13:48	ئەللەر بۇ سۆزنى ئاڭلىغاندا، خۇشال بولۇپ قالدى، رەبنىڭ سۆزلىرىنى چوڭ ئەللەردىكىلەر بۇ سۆزنى ئاڭلاپ، خۇشال بولۇشۇپ رەبنىڭ سۆز-كالامىنى قىلدى؛ مەڭگۈلۈك ھاياتقا بەلگىلەنگەنلەرنىڭ ھەممىسى ئىشىنىپ كەتتى. ئۇلۇغلاشتى؛ مەڭگۈلۈك ھاياتقا ئېرىشىشكە بېكىتىلەرنىڭ ھەممىسى ئېتىقاد قىلدى.	ئەللەر بۇ سۆزنى ئاڭلىغاندا، خۇشال بولۇپ قالدى، رەبنىڭ سۆزلىرىنى چوڭ ئەللەردىكىلەر بۇ سۆزنى ئاڭلاپ، خۇشال بولۇشۇپ رەبنىڭ سۆز-كالامىنى قىلدى؛ مەڭگۈلۈك ھاياتقا بەلگىلەنگەنلەرنىڭ ھەممىسى ئىشىنىپ كەتتى. ئۇلۇغلاشتى؛ مەڭگۈلۈك ھاياتقا ئېرىشىشكە بېكىتىلەرنىڭ ھەممىسى ئېتىقاد قىلدى.
ACT 13:49	شۇنداق قىلىپ، رەبنىڭ سۆز-كالامى پۇتکۈل زېمىنغا تارقالدى.	شۇنداق بولغاندا، رەبنىڭ سۆزى تولا رايونغا يايىلىدى.
ACT 13:50	بىراق يەھۇدىلار، خۇدا ئالغۇرلۇق يۇقىرى كىشىلەر قاتارىدىكى ئاياللارنى ھەم	بىراق يەھۇدىلار، خۇدا ئالغۇرلۇق يۇقىرى كىشىلەر قاتارىدىكى ئاياللارنى ھەم

Reference	Before	After
ACT 13:51	شەھەر مۆتىۋەرلىرىنى قۇرتىتىپ، يäuلۇس بىلەن بارناباسقا زىيان يەتكۈزۈپ، قىلغۇزۇپ، ئۇلار ئىككىسىنى ئۆز يۈرۈتلىرىدىن قوغلاپ چىقادى.	شەھەر باشلىقلېرىنى قوزغاپ، يäuلۇس بىلەن بارناباسقا زىيان يەتكۈزۈپ، ئۇلارنى ئۆز يېرىدىن قىلىپ چىقادى.
ACT 13:52	ئەمما يäuلۇس بىلەن بارناباس ئۇلارغا قاراپ ئاياغلىرىدىكى توينى قېقىشتۇرۇۋېتىپ، كونيا شەھىرىگە قاراپ ماڭدى.	بىراق يäuلۇس بىلەن بارناباس ئۇلارغا قارشى ئاياقلىرىدىكى توينى قېقىشتۇردى، كونيا شەھىرىگە باردى.
ACT 14:1	ئانتاكىياداڭدا شاڪىرتلار خۇشاللىق بىلەن تولدى ۋە مۇقدەدەس روھ بىلەن تولدى.	كۈنبا شەھىردا، يäuلۇس بىلەن بارناباس يەھۇدىلىرى سىناگوگىغا كىرىپ كەتكەندە، خەلقگە ياخشى سۆزلەپ، شۇڭا كۆپ يەھۇدىي ۋە گىركلەر ئىشىنىپ قالدى.
ACT 14:2	(هالبۇكى، ئىشەنمىگەن يەھۇدىلىرى يات ئەللىكەرنىڭ كۆنگۈللەرنى) زەھەرلەپ، ئۇلارنى قېرىنداشلارغا قارشى تۇرۇشقا قۇرتاتىن).	ئەمما، ئىشەنمەگەن يەھۇدىلىر باشقۇ خەلقەرنى قوزغاپ، ئۇلارنىڭ كۆنگۈللەرنى زەھەرلەپ، قېرىنداشلارغا قارشى تۇرۇشقا سۇراق قىلدى.
ACT 14:3	شۇڭا يäuلۇس بىلەن بارناباس ئۇ يەردە خېلى ئۆزۈن تۇرۇپ، رەبگە تايىنسىپ يۈرۈشكەنلەر ئەلدا خۇش خەۋەرنى جاكارلىدى؛ رەب ئۇلارنىڭ قوللىرى بىلەن مۆجىزلىك ئالامەتلەر ۋە كارامەتلەرنى كۆرسىتىپ ئۆز مېھرى-شەيقىتىنىڭ سۆز-كالامىغا گۇۋاھلىق بەردى.	شۇڭا يäuلۇس بىلەن بارناباس ئۇ خەۋەرنى جاكارلاپ تۇردى؛ رەب ئۇلارنىڭ قوللىرى بىلەن مۆجىزلىرەرنى كۆرسىتىپ، ئۆز مېھرى-شەيقىتىنىڭ سۆزلەرگە گۇۋاھلىق قىلدى.
ACT 14:4	بۇنىڭ بىلەن شەھەر خەلقى ئىككىگە بۇلۇنۇپ كېتىپ، بەزلىرى يەھۇدىلىار تەرەپتە، بەزلىرى بولسا روسۇللار تەرەپتە تۇردى.	شەھەر ئادەملەرى ئىككى تەرەپكە بۇلۇنگەن، بەزلىرى يەھۇدىلىر بىلەن بىرگە، بەزلىرى روسۇللار بىلەن بىرگە تۇردى.
ACT 14:5	ئاخىردا، بىر قىسىم يات ئەللىكەر بىلەن يەھۇدىلىار ئارىسىدا (ئۆز باشلىقلېرى بىلەن بىرلىكتە) روسۇللارنى قىيىناب، چالما-كېسەك قىلىش قۇرتاڭلۇقى باش كۆتۈردى.	ئاخىردا، غەير يەھۇدىي خەلقەر بىلەن يەھۇدىلىار ۋە ئۇلارنىڭ رەببەرلىرى بىرگە، روسۇللارغا زورلىق قىلىپ تاشقا تالاش قىلىش يىلانى باشلىدى.
ACT 14:6-7	لېكىن ئۇلار بۇ ئىشىنى خەۋەر تېپىپ، شۇ يەردىن قېچىپ لىكاۋۇنىيا رايونىدىكى لىسترا ۋە دەربە شەھەرلىرىگە ۋە ئەتراپقا. ئۇلار ئۇ يەردە خۇش ماڭدى. ئۇلار شۇ يەرلەرde خۇش خەۋەرنى داۋاملىق جاكارلاۋەردى.	ئۇلار بۇ ئىشىنى بىلىپ قالدى، شۇ جايىدىن قاچىپ كەتنى لىكاۋۇنىيا رايونىدىكى لىسترا ۋە دەربە شەھەرلىرىگە ۋە ئەتراپقا. ئۇلار ئۇ يەردە خۇش خەۋەرنى داۋاملىق جاكارلاپ تۇردى.
ACT 14:8	بۇ ۋاقتىتا، لىسترا شەھىردا، توغما يالەج بىر كىشى ئولتۇرۇنى، ھېچقانچە شۇ چاغدا، لىسترا شەھىردا يۇتلىرىدا ماغدۇرى يوق، ھېچ مېڭىپ باقىغان بىر تۇغما يالەج ئولتۇراتى.	بۇ ۋاقتىتا، لىسترا شەھىردا، توغما يالەج بىر كىشى ئولتۇرۇنى، ھېچقانچە شۇ چاغدا، لىسترا شەھىردا يۇتلىرىدا ماغدۇرى يوق، ھېچ مېڭىپ يۇرەلمىگەن.
ACT 14:9	يäuلۇس سۆز قىلۇۋاتقاندا، بۇ نادەم ئۆزىغا قۇلاق سېلىپ ئولتۇراتى. يäuلۇس ئۇنىڭغا كۆز تىكىپ ئۇنىڭ ساقايىتلىشىغا ئىشەنچ بارلىقنى كۆرۈپ يېتىپ،	يäuلۇس گەپ قىلۇۋاتقاندا، بۇ كىشى ئۇنىڭ سۆزلىرىگە قۇلاق سالاپ ئولتۇراتى. يäuلۇس ئۇنىڭغا كۆز تاشلاپ، ئۇنىڭ ساقايىتلىشىغا ئىشەنچ بارلىقنى ئېنىق كۆردى.
ACT 14:10	يۇقىرى ئاۋاز بىلەن: – ئورنۇڭدىن دەس تۇر! – دېدى. ھېلىقى ئادەم شۇئان ئورنىدىن دەس تۇرۇپ مېڭىشقا باشلىدى.	قاتقى ئاۋاز بىلەن: «ئورنۇڭدىن تۇر!» دېدى. ئادەم دەرھال تۇرۇپ يۈرۈشقا باشلىدى.
ACT 14:11	لېكىن يäuلۇسنىڭ بۇ ئىشىنى كۆرگەن توب-توب ئادەملەر لىكاۋۇنىيا تىلى بىلەن: «ئلاھلار ئىنسان قىيىدا بىزگە كەلدى!» دەپ قاتقىق چاپىرىدى.	لېكىن يäuلۇسنىڭ بۇ ئىشىنى كۆرگەن خەلق لىكاۋۇنىيا تىلى بىلەن: «ئلاھلار ئىنسان قىيىدا بىزگە كەلدى!» دەپ قاتقىق چاپىرىدى.
ACT 14:12	ئۇلار بارناباسنى «ئلاھ زېئۇس» دەپ ئاتاشتى ۋە يäuلۇسنى سۆزلەشتە باشلامىچ بولغاچقا ئۇنى «ئلاھ ھېرمىس» دەپ ئاتاشتى.	ئۇلار بارناباسنى «زېئۇس ئلاھ» دەپ ئاتاشتى ۋە يäuلۇس سۆزلەشتە باشلامىچ كەتكەنلىكى ئوجۇن 'ھېرمىس ئلاھ' دەپ ئاتاشتى.
ACT 14:13	شەھەرنىڭ سىرتىدا «زېئۇس ئلاھ»نىڭ بۇتخانىسى بار ئىدى. شۇ بۇتخانىدىكى كاھىن شەھەر دەرۋازىسىغا ئۆكۈز ۋە گۈل چەمبىرەكلەرنى ئېلىپ كېلىپ، خەلق بىلەن بىلە يäuلۇس ۋە بارناباسقا قوربان قىلىشقا ئىستەپتۇ.	شەھەر سىرتىدا زېئۇس ئلاھنىڭ كاھىن ئۆكۈز ۋە گۈل تەجەككەرنى شەھەر كېرىش ئورنىغا ئېلىپ كېلىپ، خەلق بىلەن بىلە يäuلۇس ۋە بارناباسقا قوربان قىلىشقا ئىستەپتۇ.

Reference	Before	After
ACT 14:14	لېكىن روسۇللار بارناباس بىلەن ياۋلۇس بۇنى ئاڭلاپ، كىيمىم- كېچەكلەرنى يىرتقان حالدا، كۆچىلىكىنىڭ ئارسىسغا يۈگۈرۈپ كىرىپ، ۋارقىاراپ مۇنداق دىدى:	لېكىن بارناباس بىلەن ياۋلۇس بۇنى ئاڭلاپ، كىيمىلەرنى يىرتىپ، خەلق ئارسىسغا يۈگۈرۈپ كىرىپ، قاتقىق قالاپ مۇنداق دىدى:
ACT 14:15	— خالايقى، بۇ ئىشلارنى نېمە دەپ قىلىۋاتىسىلەر؟ بىز سىلەرگە ئوخشاش ئادەتىكى ئادەملەرمىز! بىز سىلەرگە بۇ يايда بولمىغان نەرسىلەرنى تاشلاپ، ھېسىسىياتتىكى ئىنسانلارمىز! بىز سىلەرگە بۇ ئەرزىمەس نەرسىلەرنى تاشلاپ، ئاسمان-زېمن، دېڭىز-ئوکيان ۋە ئۇلاردىكى بارلىق مەخلۇقلارنى ياراتقۇچ ھايات خۇدداغىلا ئىبادەت قىلىشىڭلار كېرەك دەپ جاكارلاۋاتىمىز!	خەلق، بۇ ئىشلارنى نېمە دەپ قىلىۋاتىسىلەر؟ بىز سىلەرگە ئوخشاش ئادەتىكى ئادەملەرمىز! بىز سىلەرگە بۇ يايدا بولمىغان نەرسىلەرنى تاشلاپ، ھېسىسىياتتىكى ئىنسانلارمىز! بىز سىلەرگە بۇ ئەرزىمەس نەرسىلەرنى ئاسمان، زېمن، دېڭىز ۋە ئۇلارنىڭ ھەممىسىنى ياراتقان ھاياتى خۇددارلىكتە ئىبادەت قىلىشىڭلار كېرەك دەپ جاكارلاۋاتىمىز!
ACT 14:16	بۇرۇنقى دەۋرلەرde، ئۇ ھەرقايىسى ئەللەرنى ئۆز يوللىرىدا مېڭىشقا يول قويغان.	ئۆتكەن يىللاردا، ئۇ ھەرقانداق خەلقنى ئۆز يوللىرىدا يۈرۈشكە قويۇپ قويغان.
ACT 14:17	شۇنداق بولسىمۇ، ئۇ ئۆزىنى ئىسپاتلادىغان گۇۋاھلىقنى قالدۇرمىغان ئەمەس. چۈنكى ئۇ ھەمسە سىلەرگە شايائىت كۆرسىتىپ، يامغۇزنى ئۆز ۋاقتىدا ئەرشتنى ياغدۇرۇپ مول هوسۇل ئاتا قىلىپ، ئاش-تاماق بىلەن سىلەرنى تويفۇزۇپ، قەلبىڭلارنى خۇشالىققا چۆمدۈرۈپ كەلدى.	شۇنداق بولسىمۇ، ئۇ ئۆزىنى گۇۋاھسىز قالدۇرمىغان. چۈنكى ئۇ ھەمسە سىلەرگە ياقتۇرۇپ، ۋاقتىدا يامغۇز ياغدۇرۇپ، مول هوسۇل بەرگەن، تاماق بىلەن سىلەرنى تويفۇزۇپ، قەلبىڭلارنى شادلىق بىلەن تولدۇرۇپ كەلدى.
ACT 14:18	ھەتتا ئۇلار بۇ سۆزلەرنى قىلغان بولسىمۇ، خالايقىنىڭ ئۇلارغا ئاتاپ قۇربانلىق قىلىشىنى ئازارلا توسۇۋالدى.	ئۇلار بۇ سۆزلەرنى دېگەندە، خەلقنىڭ ئۇلارغا قۇربانلىق قىلىشىنى زورلا توسالدى.
ACT 14:19	لېكىن ئانتاكىيا ۋە كونيا شەھەرلىرىدىن بەزى يەھۇدىيىلار كېلىپ، كىشىلەرنى ئۆزلىرىگە قايىل قىلىش بىلەن، خەلق ياۋلۇسنى چالما-كېسەك قىلدى، ئاندىن ئۇنى ئۆلدى دەپ قاراپ، شەھەر سىرتىغا سۆرەپ ئاچقىپ تاشلىۋەتتى.	لېكىن ئانتاكىيە ۋە كونىيە شەھەرلىرىدىن بەزى يەھۇدىن كەلدى، خەلقنى ئۆز تەرەپكە ئېلىپ، ياۋلۇسنى تاشقا تالاشتى، ئۇنى ئۆلگەن دەپ ساندى، شەھەر سىرتىغا سۆرەپ تاشلىدى.
ACT 14:20	لېكىن مۇخلىسىلار ئۇنىڭ ئەتراپىغا ئولاشقاندا، ياۋلۇس ئورنىدىن تۇرۇپ، شەھەرگە قايتىپ كىردى. ئەتىسى، ئۇ بارناباس بىلەن بىلە دەرى شەھرىگە كەتتى.	بىراق، شاڭىدلار ئۇنىڭ ئەتراپىدا توېلىنىپ قالغاندا، ياۋلۇس تۇرۇپ شەھەرگە قايتىپ كىردى. كېيىن، ئۇ بارناباس بىلەن دەرىگە كەتتى.
ACT 14:21	ئەمدى ئۇلار دەرىبە شەھىرىدە خۇش خەۋەر جاكارلاپ، نۇرغۇن ئادەملەرنى مەسىھەگە مۇخلىس بولۇشقا كىرگۈزگەندىن كېيىن، ئىككىلەن لىسترا، كونيا ۋە ئانتاكىيا شەھەرلىرىگە قايتىپ باردى.	شۇ ۋاقتىتا ئۇلار دەرىبە شەھىرىدە ياخاڭلا خەۋەرنى جاكارلاپ، كۆپ ئادەملەرنى مەسىھەگە ئىشىنىپ قالشقا ياردىم بېرىپ، كېيىن لىسترا، كونيا ۋە ئانتاكىيا شەھەرلىرىگە قايتا كەتتى.
ACT 14:22	ئۇلار ئۇ يەرلەرde مۇخلىسىلارنىڭ قەلبىلىرىنى كۆچەيتىپ، ئۇلارنى ئېتقاداتا چىڭ تۇرۇشقا رىغبەتلەندۈرۈپ، شۇنداقلا: — بىز خۇدانىڭ پادىشاھلىقىغا كىرىشتە نۇرغۇن جایا-مۇشەقەقەتلەرنى ئۆتكۈزۈشىمىز مۇقەرر بولىدۇ، — دەپ نەسەھەت قىلدى.	ئۇلار ئۇ يەرلەرde شاڭىدلارنىڭ يەنجهنلىرىنى كۆچەيتىپ، ئىماندا چىڭ ئۇلار ئۇ يەرلەرde شاڭىدلارنىڭ يەنجهنلىرىنى كۆچەيتىپ، ئىماندا چىڭ تۇرۇشقا تەشەنىك بەرگەن، شۇنداقلا: 'خۇدانىڭ پادىشاھلىقىغا كىرىشتە كۆپ مەشەككەت ئارقىلىق كىرىشى كېرەك،' دەپ دېگەن.
ACT 14:23	ئۇلار يەنە ھەرقايىسى ئەگلىكەت ئىچىدە ئاقساقلارنى تاللاپ قويۇپ، دۇئا ئۇلار يەنە ھەرقايىسى جامائەت ئىچىدە ئاقساقلارنى تاللاپ بەلگىلەپ، قىلىپ ۋە روزا تۇتۇپ، ئۆزلىرى ئىشىنىپ كەلگەن رەبگە ئۆتكۈزۈپ بەردى. دۇئا قىلىش ۋە روزا تۇتۇش ئارقىلىق ئۇلارنى ئۆزلىرى ئېتقاد باغلەغان رەبگە تايشۇردى.	ئۇلار يەنە ھەرقايىسى ئەگلىكەت ئىچىدە ئاقساقلارنى تاللاپ قويۇپ، دۇئا ئۇلار يەنە ھەرقايىسى ئەگلىكەن رەبگە ئۆتكۈزۈپ بەردى. دۇئا قىلىش ۋە روزا تۇتۇش ئارقىلىق ئۇلارنى ئۆزلىرى ئېتقاد باغلەغان رەبگە تايشۇردى.
ACT 14:24	ئىككىلەن يېسىدىيە رايونىدىن ئۆتۈپ كەتتى، يامفiliيە ئۆلکىسىگە ھەرىكەت قىلدى.	ئۇلار يېرىگە شەھەرde سۆزنى تەڭشەپ بولغاندىن كېيىن، ئانتالىيا شەھىرىگە كەتتى.
ACT 14:25	ئۇلار يېرگە شەھىرىدە سۆز-كالامنى يەتكۈزگەندىن كېيىن، ئانتالىيا شەھىرىگە باردى.	ئۇلار يېرىگە شەھەرde سۆزنى تەڭشەپ بولغاندىن كېيىن، ئانتالىيا شەھىرىگە كەتتى.

Reference	Before	After
ACT 14:26	ئاندىن ئۇ يەردىن كېمىگە چىقىپ، سۇرىيەدىكى ئانتاكىياغا قاراپ كەتتى. ئۇلار ئەسىلەدە شۇ يەرده ئۆزلىرى ھازىر تاماملىغان بۇ ۋەزپىنى ئادا قىلىشقا جامائەتتىكىلەر تەرىپىدىن خۇدانىڭ مېھرى-شەپقىتىگە تايىشۇرۇلغانىدى.	ئاندىن ئۇ يەردىن كېمىگە چىقىپ، سۇرىيەدىكى ئانتاكىياغا قاراپ كەتتى. ئۇلار بۇ يەرده جامائەت تەھرىلىكىن بولۇپ، خۇدا مېھرىگە تايىشۇرۇلۇپ، ھازىر بۇ ۋەزپىنى تولۇق ئەمەلگە ئاشۇردى.
ACT 14:27	قايىسى كەلگەندە، ئۇلار جامائەتنى بىر يەرگە جەم قىلغاندا، ئۇلارغا قانداق قىلىپ باشقۇ خەلقەرگە ئېتىقاد خۇدانىڭ ئۆزلىرى ئارقىلىق قىلغان ھەممە ئىشلىرىنى ۋە خۇدا قانداق قىلىپ باشقۇ خەلقەرگە ئېتىقاد خۇدانىڭ قانداق قىلىپ ئەللەر كەئېتىقادنىڭ بىر ئىشىكىنى ئاچقانلىقنى سۆزلەپ بەردى.	ئۇلار قايىسى كەلگەندە، جامائەتنى بىرگە چاقىرىپ، ئۇلارغا خۇدا ئارقىلىق قىلغان ھەممە ئىشلىرىنى ۋە خۇدا قانداق قىلىپ باشقۇ خەلقەرگە ئېتىقاد خۇدانىڭ ئەمەللەرنى، شۇنداقلا خۇدانىڭ ئېچىكىنى ئاچقانلىقنى سۆزلەپ بەردى.
ACT 14:28	ئۇلار ئۇ يەرده مۇخلىسلىرى بىلەن بىلە ئۆزۈن مەزگىل تۇردى.	ئۇلار ئۇ يەرده ئىشىنچىلەر بىلەن بىرگە كۆپ ۋاقت ئۆتكۈزدى.
ACT 15:1	ئۇ ۋاقتتا بەزى كىشىلەر يەھۇدىيەدىن كېلىپ، ئانتاكىيادىكى قېرىنداشلارغا: شۇ چاڭلاردا بەزىلەر يەھۇدىيە ئۆلکىسىدىن كېلىپ، ئانتاكىيادىكى قېرىنداشلارغا: – سىلەر مۇسا پەيغەمبەرگە تايىشۇرۇلغان يوسوں بويىچە خەقىنە قىلىشنى قوبۇل قىلىمىسىڭلار، قۇقۇرۇلمايسىلەر! – دەپ تەلم بېرىشكە باشلىدى.	ئۇ ۋاقتتا بەزى كىشىلەر يەھۇدىيەدىن كېلىپ، ئانتاكىيادىكى قېرىنداشلارغا: شۇ چاڭلاردا بەزىلەر يەھۇدىيە ئۆلکىسىدىن كېلىپ، ئانتاكىيادىكى 'مۇسا بويىچە خەقىنە قىلدۇرمىسىڭلار، سىلەر قۇقۇرۇلمايسىلەر!' دەپ ئېيتقان.
ACT 15:2	بۇ ئىش توغرىسىدا چوڭ ماجира چىققان بولۇپ، ياقۇلۇس بىلەن بارناباس شۇڭا، ياقۇلۇس بىلەن بارناباس بۇ مەسىلە توغرىسىدا ئۇ كىشىلەر بىلەن كۆپ يەراقلىق ۋە تالاش قىلغاندىن كېپىن، جامائەت ياقۇلۇس، بارناباس ۋە ئىككىلەن شۇ كىشىلەر بىلەن كەسکىن مۇنازىرە قىلىشقا ئاندىن كېپىن، قېرىنداشلارپا ئۆلۈسىنى، بارناباسنى، شۇنداقلا ئۇلارنىڭ ئارسىدىن بارنەچەيەننى بۇ مەسىلە توغرىسىدا روسۇللار ۋە ئاقساقلالار بىلەن كۆرۈشۈشكە يېرۇسالىمغا بارسۇن دەپ بېكىتگەن.	شۇڭا، ياقۇلۇس بىلەن بارناباس بۇ مەسىلە توغرىسىدا ئۇ كىشىلەر بىلەن باشقۇ خەلقەرنى روسۇللار ۋە ئاقساقلالار بىلەن كۆرۈشۈشكە ئۆچۈن بېرىشىمغا بارشىنى قارار قىلدى.
ACT 15:3	شۇنداق بولغاندا، ئۇلار جامائەت تەھرىلىكىن بولغا چىقىتى، فەنكىيە رايونى شۇنداق قىلىپ ئۇلار جامائەت تەرىپىدىن يولغا سېلىنىپ، سەپىرىدە ۋە سامارىيە ئۆلکىسىدىن ئۆتۈپ كەتتى، ھەر جايىدا غەيرى يەھۇدىيەرنىڭ فەنكىيە رايونى ۋە سامارىيە ئۆلکىسىنى بېسىپ ئۆتۈپ، بارغانلا بېرىدە ئەللەرنىڭمۇ توۋا قىلىپ ئېتىقاد يولغا كىرگەنلىكىنى تەپسىلى سۆزلىدى. بۇ خەقىنە بارلىق قېرىنداشلارنى زور شادلىققا چۆمگۈزدى.	شۇنداق بولغاندا، ئۇلار جامائەت تەھرىلىكىن بولغا چىقىتى، فەنكىيە رايونى شۇنداق قىلىپ ئۇلار جامائەت تەھرىلىكىن بولغا چىقىتى، فەنكىيە رايونى ۋە سامارىيە ئۆلکىسىدىن ئۆتۈپ كەتكەنلىكىنى تولا سۆزلەپ بەردى. بۇ خەقىنە ئېھىمە قېرىنداشلارنى چوڭ شادلىققا سوقلاپ كەتتى.
ACT 15:4	ياۋلۇسلىرى بېرۇسالىمغا كەلگىننە، ئۇلار جامائەتتىكىلەر، روسۇللار ۋە ئاقساقلالار تەرىپىدىن قارشى ئېلىنىپ، كۆچىلىككە خۇدانىڭ ئۆزلىرى ئارقىلىق بارلىق قىلغان ئەمەللەرنى بايان قىلىپ بەردى.	ياۋلۇس ۋە ئۇنىڭ ھەمراھلىرى بېرۇسالىمغا كەلگەندە، ئۇلارنى جامائەت، روسۇللار ۋە ئاقساقلالار قارشى ئالدى ۋە ھەممە ھەمەگە خۇدا ئۇلار ئارقىلىق قىلغان بارلىق ئىشلارنى، بىلەن بىرگە غەيرى يەھۇدىيەرگە ئېتىقاد ئېچىكىنى ئاچقانلىقنى سادالق بىلەن بايان قىلدى.
ACT 15:5	لېكىن يەرسىي مەزھىپدىكىلەردىن ئېتىقاد يولغا كىرگەن بەزىلەر ئورنىدىن تۇرۇشۇپ: – مۇشۇ يات ئەللىكەرنى خەقىنە قىلىش كېرەك، شۇنداقلا ئۇلارغا مۇساغا چۈشۈرۈلگەن تەۋرات قانۇنغا ئەمەل قىلىش كېرەكلىكىنى جېكىلەش كېرەك! – دېدى.	لېكىن يەرسىي مەزھىپدىكىلەردىن ئېتىقاد يولغا كىرگەن بەزىلەر ئورنىدىن تۇرۇشۇپ: بۇ يات ئەللىكەرنى خەقىنە قىلىش كېرەك، شۇنداقلا مۇسَا ئانۇنى تەتقى قىلىپ ئەمەل قىلىش لازىم! دېدى.
ACT 15:6	شۇ سەۋەبتىن، روسۇللار بىلەن ئاقساقلالار بۇ مەسىلەنى سۆھىبەت قىلىش شۇڭا روسۇللار بىلەن ئاقساقلالار بۇ مەسىلەنى مۇزاکىرە قىلىش ئۆچۈن جەم بولۇشتى.	شۇ سەۋەبتىن، روسۇللار بىلەن ئاقساقلالار بۇ مەسىلەنى سۆھىبەت قىلىش شۇڭا روسۇللار بىلەن ئاقساقلالار بۇ مەسىلەنى سۆھىبەت قىلىش ئۆچۈن توپلاشتى.
ACT 15:7	ئۆزۈن سۆھىبەت قىلغانلىقتىن كېپىن، يېتىۋىس تۇرۇپ دېدى: 'قېرىنداشلار، ئۆزۈن سۆھىبەتلىشىشتىن كېپىن، يېتىۋىس ئورنىدىن تۇرۇپ مۇنداق دېدى: – قېرىنداشلار، دەسىلەپتىكى كۈنلەرde خۇدانىڭ ئىچىڭلاردىن مېنى تالاپ مېنىڭ ئاغزىم ئارقىلىق خۇش خەقىردىكى سۆز-كالامنى يات ئەللىكەرگە ئاڭلىتىپ ئۇلارنىڭ ئېتىقاد قىلىشىدا ۋاسىته قىلىشقا بېكىتىكەنلىكىدىن خەقىرىڭلار بار.	باشلىغان كۈنلەرde، خۇدا بىز ئىجىدىن مېنى تالاپ، مېنىڭ ئاغزىم بىلەن غەيرى يەھۇدىيەرگە خۇش خەقىرەلەرنى ئاڭلىتىپ، ئۇلارنىڭ ئىشىنىشىگە يول قويغانلىقنى بىلىسىلەر.
ACT 15:8	ۋە ئىنسانلارنىڭ قەلبىنى بىلگۈچى خۇدا مۇقەددەس روھنى بىزگە ئاتا قىلغىنىدەك، ئۇلارغىمۇ ئاتا قىلدى.	ئىنسانلارنىڭ قەلبىنى بىلىدىغان خۇدا، مۇقەددەس روھنى بىزگە بەرگەندەك، ئۇلارغا دا بەردى.

Reference	Before	After
ACT 15:9	شۇنداق قىلىپ، خۇدا ئۇلارنى بىز بىلەن ھېچقانداق يېرقلەندۈرمەي، ئۇلارنىڭ قەلبىرىنى ئېتىقاد ئارقىلىق ياك قىلدى.	شۇنداقتا، خۇدا بىز بىلەن ئۇلارنى ھېچقانداق يېرقىلىنىڭ، ئۇلارنىڭ قەلبىرىنى ئېتىقاد بىلەن تازىلدى.
ACT 15:10	هازىر، سىلەر نېمە ئۆچۈن خۇداغا سىنىپ، بىزنىڭ ئاتا-بۇۋەلىرىمىز بارمىسى، ئەھۋال مانا شۇنداق ئىكەن، ئەمدى سىلەر نېمە ئۆچۈن ئۆزىمىز ۋە ئاتا-بىز دە كۆتۈرەلمىگەن جوزقاننى ئىشىنجىلەرنىڭ بوبىنغا قوشۇۋاتىسىلە؟ ئارتماقچى بولۇپ، خۇدانى سىنىماقچى بولىسىلە؟	هازىر، سىلەر نېمە ئۆچۈن خۇداغا سىنىپ، بىزنىڭ ئاتا-بۇۋەلىرىمىز بارمىسى، ئەھۋال مانا شۇنداق ئىكەن، ئەمدى سىلەر نېمە ئۆچۈن ئۆزىمىز ۋە ئاتا-بىز دە كۆتۈرەلمىگەن جوزقاننى ئىشىنجىلەرنىڭ بوبىنغا قوشۇۋاتىسىلە؟
ACT 15:11	ئەمدىلىكتە، بىز بولىساق رەب ئەيسانىڭ مېھر-شەققىتىگە تايىنىپ ئۇلارغا ئوخشاش قۇتقۇزۇلىمىز، دەپ ئىشىنىمىز.	بىزمۇ رەب ئەيسانىڭ ھەۋس-مېھرى بىلەن، ئۇلارغا ئوخشاش قۇتقۇزۇلىشىمىزغا ئىشىنىمىز.
ACT 15:12	شۇنداقتا يۇتون خەلق سوکوت قىلىدى ۋە بارناباس بىلەن ياخۇلۇسنىڭ خۇدا بۇ سۆزدىن كېپىن، بارناباس بىلەن ياخۇلۇس چىقىپ، خۇدا ئۆزلىرى ئارقىلىق يات ئەللەكلەرنىڭ، ئارسىدا كۆرسەتكەن بارلىق مۆجىزلىك ئالامەتلەرنى ۋە كارامەتلەرنى بايان قىلىپ بەردى؛ كۆچىلىك ئۇلارغا قۇلاق سېلىپ سوکوتته تۈرىدى.	شۇنداقتا يۇتون خەلق سوکوت قىلىدى ۋە بارناباس بىلەن ياخۇلۇسنىڭ خۇدا ئۆزلىرى ئارقىلىق غەيرى يەھۇدىلەر ئارسىدا كۆرسەتكەن بارلىق مۆجىزەلەرنى ۋە ئەجەببەلەرنى بايان قىلىشىنى ئەرگىشىلدى.
ACT 15:13	ئۇلارنىڭ سۆزى توگىگەندىن كېپىن، ياقۇپ مۇنداق دېدى: – قېرىنداشلار، ماڭا قۇلاق سېلىڭلار!	ئۇلار سۆزىنى ئاخىرلاشتۇرغاندىن كېپىن، ياقۇپ دېدى: قېرىنداشلار، ماڭا قۇلاق ئاساپ تۇرۇڭ!
ACT 15:14	باياتىن شىمبئۇن خۇدانىڭ يات ئەللەكلەرنىمۇ باشتىنلا شاپائەت بىلەن يوقلاپ، ئۇلارنىڭ ئارسىدىن ئۆز نامى ئۆچۈن بىر خەلق چىقىرىدىغانلىقىنى چۈشەندۈرۈپ ئۆتتى.	شىمبئۇن خۇدا يات مىللەتلەرگە ئالدىنلا كېلىپ، شاپا بەرگەنلىكىنى، شۇ يول بىلەن ئۇلارنىڭ ئىچىدىن ئۆز نامى ئۆچۈن بىر خەلق قۇرغانلىقىنى ئەيتتى.
ACT 15:15	پېيغەمبەرلەرنىڭ ئېتىقالىرىمۇ بۇنىڭغا ئۆيغۇن كېلىدۇ، خۇددى مۇقەددەس يازىلاردا مۇنۇ سۆزلەر يۇتولگەندەك: –	پېيغەمبەرلەرنىڭ سۆزلەرى بۇنىڭ بىلەن توغرًا كېلىدۇ، مەخسۇس مۇقەددەس كىتايتا بېزلىغانچە:
ACT 15:16	بۇ ئىشلاردىن كېپىن، مەن يەنە كېلىپ، داۋۇتنىڭ يىلىنىپ كەتكەن تېگىنى – «مۇشۇ ئىشلاردىن كېپىن، مەن قايىتىپ كېلىپ، داۋۇتنىڭ يىقىلغان يېكىدىن قۇرۇپ تۇرۇپ، بۇزۇق بەتتىنى قايىتا سازلاپ، ئەسلىگە قايىتۇرۇپ تىكىلەيمەن، ئۇنىڭ خارابلىكلىرىنى قايىتا بىنا كېلىپ، ئەسلىگە كەلتۈرەمەن.	شۇنداقتا، دۇنيادىكى قالغان ئادەملەر رەبىنى ئىزدەيدۇ، ۋە بارلىق مىللەتلەر، كىمكى مېنىڭ ئىسمىم بىلەن چاقىرىلغانلار، دەپ دەيدۇ خۇدا، بۇ ئىشلارنى ئەمەلگە ئاشۇرغۇچى ۋە شۇنداقلا ئۇلارنى ئەزەلدىن ئايىان قىلىپ كەلگەن يەرۋەردىگار!»
ACT 15:17-18	شۇنداق قىلىپ، جاھاندىكى باشقۇ ئىنسانلارمۇ، يەن مېنىڭ نامى بىلەن شۇنداقتىكىنى قىلغۇچى. چۈنكى خۇدا ئەبىدىن بارلىق ئىشلەرنى بىلەن بولغاندا، دۇنيادىكى قالغان ئادەملەر رەبىنى ئىزدەيدۇ، ۋە بارلىق ئاشۇرغۇچى ۋە شۇنداقلا ئۇلارنى ئەزەلدىن ئايىان قىلىپ كەلگەن يەرۋەردىگار!	شۇنداقتىكىنى قىلغۇچى. چۈنكى خۇدا ئەبىدىن بارلىق ئىشلەرنى بىلەن تۇرۇپ كەتكەن.
ACT 15:19	شۇنىڭ ئۆچۈن خۇلا سەم شۇكۇ، يات ئەللەكلەر ئارسىدىن توۋا قىلىپ خۇداغا ئېتىقاد باغلىغانلارغا ئاۋارە-ئېغىرچىلىك سېلىپ قويىماسىلىقىمىز كېرەك؛	شۇڭا، مەن شۇ خۇلا سەقىلىمەن: خۇدا تەرىكە قايىتىپ كېلىۋاتقان ياتىكىلەرگە قوشۇمچە ئېغىرچىلىق سېلىپ قويمايل.
ACT 15:20	ئۇلارغا: «ئىدوللارغا ئاتالغان پېمەكەرنى بېمەكتىن، جىنسىي بۇرۇقلاۇقتىن، يەقهت ئۇلارغا: «بۇتلارغا ئاتىلىپ بۇلغانغان نەرسىلەرنى بېيىشىتن، قانلىق گۆشىلەردىن ۋە بوغۇلغان ھايۋان گۆشىدىن ساقلىنىڭلار» دەپ خەت جىنسىي بۇرۇقلاۇقتىن، قاننى ۋە بوغۇپ سوپۇلغان ھايۋانلارنىڭ گۆشىلەرنىمۇ بېيىشىتن نېرى بولۇڭلار» دەپ تايىلادى، بىر يارچە خەت يازدىق.	ئۇلارغا: «ئىدوللارغا ئاتالغان پېمەكەرنى بېمەكتىن، جىنسىي بۇرۇقلاۇقتىن، يەقهت ئۇلارغا: «بۇتلارغا ئاتىلىپ بۇلغانغان نەرسىلەرنى بېيىشىتن، قانلىق گۆشىلەردىن ۋە بوغۇلغان ھايۋان گۆشىدىن ساقلىنىڭلار» دەپ خەت جىنسىي بۇرۇقلاۇقتىن، قاننى ۋە بوغۇپ سوپۇلغان ھايۋانلارنىڭ گۆشىلەرنىمۇ بېيىشىتن نېرى بولۇڭلار» دەپ تايىلادى، بىر يارچە خەت يازدىق.
ACT 15:21	چۈنكى قەدىمكى دەۋۇرلەردىن تارتىپ ھەر شەھەردە شابات كۈندە سىناگوگلاردا مۇسا پېيغەمبەرنىڭ ئېتىقالىلىرى ئوقۇلۇپ، ئۇنىڭ كۆرسەتمىلىرى كۆرسەتمىلىرى ئۆگىتىلىپ كەلگەن.	چۈنكى بۇرۇنقى ۋاقىتلار ardan يۇيان ھەر بىر شەھەردە شابات كۈندە سىناگوگىدا مۇسا ئېتىقالىلىرى ئوقۇلۇپ تۇرۇپ، ئۇنىڭ كۆرسەتمىلىرى ئۆگىتىلىپ كەتىدۇ.
ACT 15:22	شۇنىڭ بىلەن روسۇللار، ئاقساقاللار، شۇنداقلا يېرۇسالىمدىكى يۇتكۇل ئاندىن رەسۇللار، جەمئەت ئاقساقاللىرى ۋە يۇتون جەمئەت قارار قىلىدى: ئاربىلاردىن بەزى كىشىلەرنى تاللاپ، ئۇلارنى ياخۇلۇس بىلەن بارناباس بىلەن جامائەتتىكىلەر ئۆز ئارسىدىن بىرەنەچە ئادەمنى تاللاپ، ئۇلارنى ياخۇلۇس ۋە بارناباس بىلەن بىلە ئانتاكىياغا ئەۋەتىشنى لايق كۆردى. ئەسلىدە بىرگە ئانتاكىياغا يوللاپ قويۇش. بۇ كىشىلەر يەھۇدا (بارسایاس دەپ	شۇنىڭ بىلەن روسۇللار، ئاقساقاللار، شۇنداقلا يېرۇسالىمدىكى يۇتكۇل ئاندىن رەسۇللار، جەمئەت ئاقساقاللىرى ۋە يۇتون جەمئەت قارار قىلىدى: ئاربىلاردىن بەزى كىشىلەرنى تاللاپ، ئۇلارنى ياخۇلۇس بىلەن بارناباس بىلەن جامائەتتىكىلەر ئۆز ئارسىدىن بىرەنەچە ئادەمنى تاللاپ، ئۇلارنى ياخۇلۇس ۋە بارناباس بىلەن بىلە ئانتاكىياغا ئەۋەتىشنى لايق كۆردى. ئەسلىدە بىرگە ئانتاكىياغا يوللاپ قويۇش. بۇ كىشىلەر يەھۇدا (بارسایاس دەپ

Reference	Before	After
	قېرىنداشلار ئىچىدە باشلامىچى بولغان يەھۇدا (بارساباس دەيمۇ ئاتلىدىو) بىلەن سلاسلار بۇنىڭغا تاللاندى.	ئاتالغان) بىلەن سلاس بولۇپ، قېرىنداشلار ئىچىدە نۇرغۇن بولغانلار.
ACT 15:23	خەت بولسا ئۇلارغا تاپشۇرۇلدى، ئۇنىڭدا مۇنداق يېزىلغانىدى: – «ئى ئانتاكىبا، سۇرېبىه ۋە كىلىكىبىه دە تۇرۇۋاتقان يات ئەللىك قېرىنداشلار، – پېرۇسالېمىدىكى قېرىنداشلىرىڭلاردىن، روسوُلار بىلەن ئاقساقلالاردىن سىلەرگە سالام!	خەتنى ئۇلارغا بەرگەنلىك، ئۇنىڭدا بۇلار يېزىلغان: «ئاتاكىبىه، سۇرېبىه ۋە كىلىكىبىه دە تۇرۇۋاتقان يەنەپ قېرىنداشلار، سىلەرگە پېرۇسالېمىدىكى قېرىنداشلىن، روسوُلار بىلەن ئاقساقلالاردىن سالام!
ACT 15:24	ئارىمىزدىن بەزى كىشىلەر چىقىپ يېنىڭلارغا بېرىپ، سۆزلىرى بىلەن سىلەرنى بىئاراملىققا سېلىپ كۆڭلۈڭلارنى ياراڭەندە قىلىپ قويغانلىقىنى ئاڭلىدۇق. لېكىن بىز ئۇلارغا ھېچقانداق سۆز-ئەمر قىلىمدىدۇق.	بىز ئاڭلىدۇقكى، بىزنىڭ ئارىدىكى بەزى كىشىلەر سىلەرگە بارىپ، سىلەرگە «يەس تەكشىتىش ۋە ئەھكاملارنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش كېرەك» دەپ سۆزلىپ، سىلەرنى توپۇقلاب، كۆڭلۈڭلارنى چاتقاتۇرۇپ قويغان، بىراق بىز ئۇلارغا بۇنىڭغا ئوخشاش ھېچ نەرسە ئەمەر قىلىمدىدۇق.
ACT 15:25	شۇ سەۋەتى، بىز بۇ مەسىلەنى بىرگە ئوبىلاب چىققاندىن كېيىن، ئارىمىزدىن شۇ سەۋەتىن، بىز بۇ ئىشتىتا ئوبىلرىمىز بىرىدەن چىققاندىن كېيىن، ئارىمىزدىن تالانغان بىرنهنچەيلەننى سۆيۈملۈك بارناباس ۋە ياؤلۇسسىمىز بىلەن بىلەن يېنىڭلارغا ئەۋەتىشنى قرار قىلىدۇق.	تالانغان بەزى كىشىلەرنى سۆيۈملۈك بارناباس ۋە ياؤلۇس بىلەن بىلەن سىلەرگە يوللاپ قويۇشنى قارار قىلىدۇق.
ACT 15:26	بۇ ئىككى كىشى رەببىمىز ئەيسا مەسەھ ئۈچۈن ھاياتىنى خەتكەرگە توقۇنىپ بۇ ئىككىبىلەن رەببىمىز ئەيسا مەسەھنىڭ نامى ئۈچۈن ھاياتىنى خەتكەرگە تەۋەھكۈل قىلغان كىشىلەردۇر.	كەتكەنلەر.
ACT 15:27	شۇڭا بىز يەھۇدا بىلەن سلاسنى سىلەرگە يوللىدۇق، ئۇلار بىز بازغان بىلەنمۇ سۆزلىپ بەرسۇن دەپ، يېنىڭلارغا ئەۋەتتۇق.	شۇڭا بىز يەھۇدا بىلەن سلاسنى سىلەرگە يوللىدۇق، ئۇلار بىز بازغان ئىشلارنى ئۆز ئاغزى بىلەن سىلەرگە تولا سۆزلىپ بېرىدۇ.
ACT 15:28	بۇ گەپ ھەققىدە، مۇقەددەس روھ بىز بىلەن بىرگە بۇلارنىڭلا كېرەكلىكىنى گەينىڭ يۈسكاللىسىغا كەلسەك، مۇقەددەس روھقا، شۇنداقلا بىزلهرگەمۇ شۇ لايىق كۆرۈنگەنكى، تۆۋەندىكى زۆرۈر بولغان ئىشلاردىن سىرت، سىلەرگە ھېچقانداق باشقۇ ئىشنى يۈكلىمەسلىكىمىز كېرەك:	كۆرۈپ، سىلەرگە باشقۇ ھېچ نەرسىنى يۈكلىمەسلىكىمىز كېرەك:
ACT 15:29	ئىدىللارغا قورىان قىلىنغان ئىشلەردىن، قان ئىچىشتىن، بوغۇپ سوقۇلغان – بۇتلارغا ئاتالغان نەرسىلەردىن، قاننى ۋە بوغۇپ سويۇلغان ھايۋانلارنىڭ شۇ ئەپلىرىنىڭ گۆشىنى يېمەشتىن ۋە جىنسىي بۇزۇقلۇقلارنى ساقلىنىڭ. گۆشىلىرىدىن بېيىشتىن ۋە جىنسىي بۇزۇقلۇقتىن نېرى بولۇش – سىلەر بۇلارنى تەرك قىلىساڭلار، ياخشى بولىسىلەر، ساغلىق تەلەپ قىلىمىز! مۇشۇ بىرنهنچە ئىشتىن ساقلانساڭلار، ياخشى قىلغان بولىسىلەر، ئامان-خاتىرىجەم بولۇڭلار!	ھايۋانلارنىڭ گۆشىنى يېمەشتىن ۋە جىنسىي بۇزۇقلۇقلارنى ساقلىنىڭ. گۆشىلىرىدىن بېيىشتىن ۋە جىنسىي بۇزۇقلۇقتىن نېرى بولۇش – سىلەر بۇلارنى تەرك قىلىساڭلار، ياخشى بولىسىلەر، ساغلىق تەلەپ قىلىمىز!
ACT 15:30	شۇ واقىتتا ئۇلار قېرىنداشلار تەرىپتىن بولغا چىقىپ، ئانتاكىياغا كەتتى. ئۇ شۇنداق قىلىپ، ئۇلار قېرىنداشلار تەرىپىدىن بولغا سېلىنىپ، ئانتاكىياغا باردى. ئۇ يەردە يېنۇن جامائەتىكىلەرنى يېغىپ، خەتنى ئۇلارغا تاپشۇردى.	شۇ واقىتتا ئۇلار قېرىنداشلار تەرىپتىن بولغا چىقىپ، ئانتاكىياغا كەتتى. ئۇ يەردە ھەممە كىشىلەرنى يېغىپ، خەتنى ئۇلارغا بەردى.
ACT 15:31	ئۇلار خەتنى ئوقۇپ، ئۇنىڭدىن بولغان رىغبەت-تەسەللەردىن زور شادلاندى.	ئۇلار خەت ئوقۇغاندا، ئۇنىڭدىكى ياخشى ئەسىلىمەردىن زور خۇشال بولدى.
ACT 15:32	يەھۇدا ۋە سلاسلار ئۆزلىرىمۇ يېغەمبەرلەردىن بولۇپ، ئۇلار قېرىنداشلارنى نۇرغۇن سۆز-نەسەھەتلىر بىلەن رىغبەت-تەسەللەردىن، ئۇلارنى قۇۋۇھەتلىنەندۈردى.	يەھۇدا ۋە سلاس يېغەمبەر بولۇپ تۇرۇپ، قېرىنداشلارنى كۆپ سۆز بىلەن رەھبەرلىك قىلىپ، ئۇلارنى كۆچەيتتى.
ACT 15:33	يەھۇدا ۋە سلاسلار ئۆزلىرىمۇ يېغەمبەرلەردىن بولۇپ، ئانتاكىيادا قالىپ، لېكىن ياۋلۇس ۋە بارناباس ئانتاكىيادا قالىپ، باشقۇ ئۇرۇغۇن ئانتاكىيادىكى قېرىنداشلارنىڭ سەپىرىگە ئامانلىق تىلىگەن حالدا ئۆزىتىشى بىلەن، ئۇلار ئۆزلىرىنى ئەۋەتكەن بېرۇسالېمىدىكىلەرنىڭ قېشىغا قايتتى.	يەھۇدا بىلەن سلاس ئۇ يەردە بىرازە ۋاقتى ئۆتكۈزگەندىن كېيىن، ئانتاكىيادىكى قېرىنداشلىرىنىڭ دەپ ئۇرالقلىشتۇرۇپ، ئەۋەتكەن بېرۇسالې ئادەملىرىگە قايتتىپ كەتتى.
ACT 15:34-35	سلاس ئانتاكىيادا قالدى. ئەمما ياۋلۇس بىلەن بارناباس ئانتاكىيادا قالىپ، لېكىن ياۋلۇس ۋە بارناباس ئانتاكىيادا قالىپ، باشقۇ ئۇرۇغۇن قېرىنداشلارنىڭ ھەمكارلىقىدا تەلىم بېرىپ رەبىنىڭ سۆز-كالامىدىكى خۇش خەۋرىنى جاكارلاپ تۇردى.	سلاس ئانتاكىيادا قالدى. ئەمما ياۋلۇس بىلەن بارناباس ئانتاكىيادا قالىپ، باشقۇ كۆپ قېرىنداشلار بىلەن بىرگە رەبىنىڭ سۆزلىرىنى ئۆتۈپ، باشقۇ كۆپ قېرىنداشلار بىلەن بىرگە رەبىنىڭ سۆزلىرىنى ئۆتۈپ، خەۋەرلەپ تۇردى.
ACT 15:36	لېكىن يەنە بىرنهنچە كۈنلەردىن كېيىن ياۋلۇس بارناباسقا: بىز بۇرۇن	يەنە بىر نەچە كۈن كېيىن، ياۋلۇس بارناباسقا: بىز بۇرۇن رەبىنىڭ

Reference	Before	After
ACT 15:37	رەبىنڭ سۆز-كالامنى يەتكۈزگەن ھەممە شەھەر-پېزىلارغا بېرىپ، قېرىنداشلارنىڭ يېنىغا بېرىپ، ھالىنى سوراپ كېلەيلى، – دېدى.	سۆزلىرىنى ئېيتىپ كەتكەن ھەر قايىسى شەھەرلەرگە قايىتىپ بېرىپ، قېرىنداشلارنىڭ ھالىنى سورايىلى، دېدى.
ACT 15:38	بارناباس بولسا يۇھانىنا (ماركۇسمۇ دېلىدۇ)نى بىللە ئېلىپ بارماقچى بولغانسىدى.	بارناباس يۇھانىنى (مارك دەپ ئاتالغان) بىللە ئېلىپ بارغۇچە بولۇپ قالدى.
ACT 15:39	بىراق ياؤلۇس ئالدىنىقى قېتىم يامفلىيە ئۆلکىسىدە ئۇلاردىن ئايىرىلىپ كەتكەن، رەبىنڭ خىزمىتىدە ئۇلار بىلەن بىللە داۋاملىق سەپەر قىلمىغان ماركۇسنى يەنە ئېلىپ بېرىشنى ئاقىلانلىك ئەمەس دەپ قارىدى.	بىراق ياؤلۇس ماركۇسنى قايىتا ئېلىپ بېرىشنى ئەقلىلىق ئەمەس دەپ قارىدى، چۈنكى ئۇ يامفلىيەدا ئالدىنىقى قېتىم ئۇلارنى تاشلاپ كەتكەن ۋە رەبىنڭ ئىشىدە بىللە داۋام قىلمىغان.
ACT 15:40	شۇ ۋاقتىتا ياول بىلەن بارناباس ئارسىسىدا قاتىق تالاش بولۇپ، نەتىجىدە ئۇلار بىر-بىرىدىن ئايىرىلىپ كەتكەن. بارناباس ماركۇسنى ئېلىپ، كەمگە چىقىپ سېپرۇسقا باردى.	ياول سىلاسنى تاللىدى ۋە قېرىنداشلار ئۇلارنى خۇدا شاپائىتىگە تاپشۇردى، ياؤلۇس بولسا سىلاسنى تاللىدى؛ قېرىنداشلارنىڭ ئىككىلەنى خۇدانىڭ شاپائىتىگە ئامانەت قىلىشى بىلەن ئۇ ئىككىسى يولغا چىقىتى.
ACT 15:41	ئۇ سۇرۇبىه ۋە كىلىكىيە رايونلىرى بويچە يۇرۇپ كەتكەن، ھەر قايىسى جايىلاردا ئۇ ئەمدى سۇرۇبىه ۋە كىلىكىيە ئۆلکىلىرىنى ئارىلاپ ئۆتۈپ، ھەرقايىسى جايىلاردا جامائەتلەرنى قۇۋۇتلهنەندۇردى.	كېپىن ياؤلۇس دەرىبىگە ۋە لىسترا شەھەرلەرگە كىرىدى. شۇ جايىدا، تىمۇتىپ نامىلىق بىر شاکىرت بار edi، ئۇ بىر ئىشىنىپ تۇرۇشلۇق يەھۇدىي ئاپالىنىڭ ئېتىقادچى يەھۇدىي بىر ئاپالىنىڭ ئوغلى، تىمۇتى ئىسىملىك بىر مۇخلسس بار ئىدى. ئۆزىنىڭ ئاتىسى بولسا گېڭىك ئىدى.
ACT 16:1	لىسترا ۋە كونيا شەھەرلەرىنىڭ ھەممە قېرىنداشلار ئۇنىڭ توغرۇلۇق ياخشى گۇۋاھلىق بەردى.	كېپىن ياؤلۇس دەرىبىگە ۋە لىسترا شەھەرلەرگە كىرىدى. شۇ جايىدا، تىمۇتىپ لىسترا ۋە كونيا شەھەرلەرىنىڭ ھەممە قېرىنداشلار ئۇنىڭ توغرۇلۇق ياخشى گۇۋاھلىق بەردى.
ACT 16:2	لۇغۇلۇق باخشى گۇۋاھلىق بېرەتتى.	ياؤلۇس تىمۇتىپ نى بىللە ئېلىپ كېتىشنى خالدى ۋە، بۇ جايىدىكى يەھۇدىيلار تىمۇتىپ نىڭ ئاتىسى گېڭىك ئەكەنلىكىنى بىلگەنلىكى ئۇپۇن، ئۇنى خەتتە قىلدۇردى.
ACT 16:3	ياؤلۇس ئۇنى ئۆزى بىلەن بىللە ئېلىپ ماڭماقچى بولدى. بىراق بۇ يەردىكى يەھۇدىيلارنىڭ ھەممىسى تىمۇتىنىڭ ئاتىسىنىڭ گېڭىك ئەكەنلىكىنى بىلگەچكە، ياؤلۇس ئۇنى ئېلىپ خەتنە قىلدۇردى.	ياؤلۇس تىمۇتىپ نى بىللە ئېلىپ كېتىشنى خالدى ۋە، بۇ جايىدىكى يەھۇدىيلار تىمۇتىپ نىڭ ئاتىسى گېڭىك ئەكەنلىكىنى بىلگەنلىكى ئۇپۇن، ئۇنى خەتتە قىلدۇردى.
ACT 16:4	ئۇلار شەھەر-پېزىلاردىن ئۆتكەچ، بېرۇساپىمىدىكى روسوُلار بىلەن ئاقساقلالار قارار قىلغان قارارلارنى ئۇلارغا بېرىپ، ئەمەلىي قىلىپ ساقلاپ ئاقساقلالار يات ئەللەرگە بېكىتكەن بەلگىلىمەرلىرىنى ئۇلارنىڭ رىئايە قىلىشى ئۆچۈن تاپشۇردى.	ئۇلار شەھەرلەرنى ئۆتۈپ بارغانچە، بېرۇساپىمىدىكى روسوُلار بىلەن ئاقساقلالار قارار قىلغان قارارلارنى ئۇلارغا بېرىپ، ئەمەلىي قىلىپ ساقلاپ ئاقساقلالار يات ئەللەرگە بېكىتكەن بەلگىلىمەرلىرىنى ئۇلارنىڭ رىئايە قىلىشى تۇرۇشنى تەلەپ قىلدى.
ACT 16:5	شۇنداقتا، جامائەتلەر ئىماندا كۈچەيىپ كەتكەن، سانى ھەر كۈن كۆيەيدى. كۈنگە كۆيەيدى.	شۇنداقتا، جامائەتلەر ئىماندا كۈچەيىپ كەتكەن، سانى ھەر كۈن كۆيەيدى.
ACT 16:6	ياؤلۇس ۋە ئادەملرى فرىگىيە ۋە گالاتيا جايىلرىدىن كېچىپ كەتكەندىن كېپىن، مۇقەددەس روھ ئۇلارنىڭ ئاسىيا ئۆلکىسىدە سۆز-كالامنى جاكارلىشىغا مۇقەددەس روھ ئۇلارغا ئاسىيا يېرىدە سۆز-كالامنى تارقاتقۇزىمىدى. يول قويمىغان بولۇپ، ياؤلۇسلار ئەمدى فرىگىيە ۋە گالاتيا رايونلىرىدىن ئۆتۈپ،	ياؤلۇس ۋە ئادەملرى فرىگىيە ۋە گالاتيا جايىلرىدىن كېچىپ كەتكەندىن كېپىن، مۇقەددەس روھ ئۇلارغا ئاسىيا يېرىدە سۆز-كالامنى جاكارلىشىغا مۇقەددەس روھ ئۇلارغا ئاسىيا يېرىدە سۆز-كالامنى تارقاتقۇزىمىدى. يول قويمىغان بولۇپ، ياؤلۇسلار ئەمدى فرىگىيە ۋە گالاتيا رايونلىرىدىن
ACT 16:7	مسىيە رايونغا كەلگەندىن كېپىن، بىتىنىيە ئۆلکىسىگە كىرمەكچى بولدى. بىراق ئەيسانىڭ روھى ئۇلارغا بۇنداق قىلىشىقىمۇ يول قويمىدى.	مسىيەگە كەتكەندىن كېپىن، بىتىنىيەگە كىرىپ كەتكەشكە ھەۋەسىلىنىپ قالدى. بىراق مۇقەددەس روھ بۇنى يول قويمىاتى.
ACT 16:8	شۇنىڭ بىلەن ئۇلار مىسىيەدىن ئۆتۈپ، دېڭىز بويىدىكى تروئاس شەھەرگە چۈشتى.	شۇ تەرەپتە ئۇلار مىسىيەدىن ئۆتۈپ كەتكەن، دېڭىز كېنرىدىكى تروئاس شەھەرگە باردى.
ACT 16:9	ئۇ كۈنده كەچتە، ياؤلۇس بىر كۆرۈنۈش كۆردى، ماكىپدونىيەلىك بىر كىشى شۇ كۈنى كەچتە، ياؤلۇسقا بىر غايىبانە كۆرۈنۈش كۆرۈنۈپ، ماكىپدونىيەلىك ئۆزىنىڭ ئالدىدا تۇرۇپ: دېڭىزنى كەچىپ، ماكىپدونىيەگە كېلىپ، بىزگە ياردەم بىر كىشى ئۆزىنىڭ ئالدىدا ئۆرە تۇرۇپ: – دېڭىزدىن ئۆتۈپ، ماكىپدونىيەگە كېلىپ، بىزگە ياردەم بەرگەيسەن! – دېپ ئۆتۈندى.	ئۇ كۆرۈنۈشنى كۆرگەندىن كېپىن، بىز رەب بىزنى شۇ كىشىلەرگە بارىپ، بەر! دېدى.
ACT 16:10	ئۇ بۇ كۆرۈنۈشنى كۆرگەندىن كېپىن، رەب بىزنى جەزەمن ئۇ كىشىلەرنىڭ	ئۇ كۆرۈنۈشنى كۆرگەندىن كېپىن، بىز رەب بىزنى شۇ كىشىلەرگە بارىپ،

Reference	Before	After
ACT 16:11	قېشىغا بېرىپ، ئۇلارغا خۇش خەۋەر جاكارلاشقا چاقىرغان، دېگەن خۇلاسىگە كېلىپ، دەرھال ماكىدونىيەگە بېرىشقا تەيپارلاندۇق.	ئۇلارغا ياخاتىلا خەۋەرنى ئېيتىشقا چاقىرغان دەپ تولۇق يۇت قىلدۇق، شۇڭى دەرھال ماكىدونىيەگە بارىشقا تەيپار بولۇق.
ACT 16:12	بىز كېمىگە چىقىپ، تروئاستىن يولغا چىقىپ، سامودراك ئارىلىغا قاراپ بول ئالدۇق ھە ئەتسىسى ماكىدونىيەدىكى نىئايپولىس شەھىرىگە يېتىپ باردۇق.	بىز كېمىگە چىقىپ، تروئاستىن توغرا سامودراك تەرىپىكە يول ئالدۇق ھە كېپىنىكى كۈنى ماكىدونىيەدىكى نىئايپولىس شەھىرىگە يەتىك.
ACT 16:13	ئۇ يەردىن ماكىدونىيەنىڭ شۇ رايونىدىكى فىلىپپىن دېگەن مۇھىم شەھىرىگە ئۆتتۇق، بۇمۇ رىمدىكى بىر مۇستەملىكە شەھەر ئىدى. بىز بۇ يەردى بىزەچە كۈن تۇردۇق.	ئۇ جايدىن ماكىدونىيەنىڭ شۇ رايونىدا فىلىپپىن دېگەن چوڭ شەھەرگە كېتتۇق. بۇ شەھەر رىمغا تەۋە بىر بۆلەك شەھەر، بىز ئورنىغا بىر نەچە كۈن قالدۇق.
ACT 16:14	شابات كۈنى، شەھەر دەرۋازىسىدىن چىقىپ دەريا ساھىلىگە باردۇق؛ چۈنكى بىز ئۇ يەردى دۇئا قىلىش ئۆچۈن جاۋاب بار دەپ ئويلىدۇق؛ دەرۋەقە چۈنكى بىز ئۇ يەردى دۇئا-تلاۋەت قىلىدىغان بىر جاي بار دەپ ئويلىدۇق؛ دەرۋەقە شۇنداق بولدى. بىز ئولتۇرۇپ، ئۇ بەرگە يىغىلغان ئايالارغا سۆز باشلاپ كەتتۇق.	شابات كۈنى، شەھەر دەرۋازىسىدىن چىقىپ، دەريا ساھىلىگە باردۇق؛ چۈنكى بىز ئۇ يەردى دۇئا قىلىش ئۆچۈن جاۋاب بار دەپ ئويلىدۇق؛ دەرۋەقە چۈنكى بىز ئۇ يەردى دۇئا-تلاۋەت قىلىدىغان بىر جاي بار دەپ ئويلىدۇق؛ دەرۋەقە شۇنداق بولدى. بىز ئولتۇرۇپ، يىغىلغان ئايالارغا سۆز باشلاپ كەتتۇق.
ACT 16:15	ئۇلارنىڭ ئىچىدە سۆسۈن رەخت سودىسى قىلىدىغان، تىياترا شەھىرىلىك، خۇدادىن قورقىدىغان لىديا ئىسىملىك بىر ئايال بار ئىدى. رەب ئۇنىڭ قەلبىنى ياؤلۇسنىڭ ئېتقانلىرىنى قوبۇل قىلىشقا ئاچتى.	ئۇلار ئارىسىدا بىر ئايال بار، ئائى لىديا، تىياترا شەھىرىدىن كەلگەن، يېۈرۈپ رەڭلىك ماتپىريال سېتىۋاتىدۇ ھە ئاللاھقا ئىشەنگەن. رەب ئۇنىڭ قەلبىنى ياؤلۇسنىڭ سۆزلىرىنى قوبۇل قىلىشقا ئاچتى.
ACT 16:16	ئۇ ئائىسىدىكىلەر بىلەن چۆمۈلۈرلۈگەن بولۇپ بىزدىن ئۆتۈنۈپ: – ئەگەر سىلەر مېنى ھەقىقەتەن رەبگە ئېتقاد قىلغۇچى دەپ بىلسەڭلەر، مېنىڭ ئۆيۈمگە بېرىپ تۇرۇڭلار! – دەپ چىڭ تۇرۇپ بىزنى ماقۇلاتى.	ئۇ ۋە ئائىلىسىن چۆمۈش قىلىپ، بىزدىن بەك ئىسراىللىق بىلەن سوراپ: «ئەگەر سىلەر مېنى رەبگە ئىشەنگەن دەپ قارساڭلار، مېنىڭ ئۆيۈمگە كېلىپ تۇرۇڭلار!» دەپ، بىزنى قاتتىق تەلەپ قىلدى.
ACT 16:17	بىر كۈنى بىز شۇ دۇئا قىلىدىغان جايغا كېتىپ بارغىنىمىزدا، بىر دېدەك بىزگە يولۇقنى؛ بۇ قىزغا يال سالغۇچى بىر جىن چاپلىشىۋالغانىدى؛ دېدەك خوجاينلىرىغا يال سېلىش يولى بىلەن نۇرغۇن يايدا تېپىپ بەرگەنىدى.	بىز دۇئا قىلىش ئورنىغا بارغاندا، بىر قول قىز بىلەن ئۆچۈشتى؛ بۇ قىزنىڭ ئۇستىدە شەيتانى يەتھىچىلىك جىنى بار، ئۇ ئارقىلىق ئىگلىرىگە كۆپ يۇل قازاندۇرۇۋاتاتنى.
ACT 16:18	ئۇ بۇ ئىشنى كۆپ كۈن سۈرۈشتۈرۈپ تۇردى. بۇ ياؤلۇسنى چاقتۇرۇپ، ئۇ ئۇ ئۇدا كۆپ كۈنلەر شۇنداق ۋارقىرىدى. بۇ ئىش ياؤلۇسنىڭ قەلبىنى ئازابلاپ، ئۇ قىزغا بۇرۇلۇپ، جىنغا: – ئېيسا مەسھىنىڭ نام بىلەن بۇيرۇمەنكى، ئۇنىڭدىن چىق! – دېپشىڭلا، جىن شۇئان چىقىپ كەتتى.	ئۇ بۇ ئىشنى كۆپ كۈن سۈرۈشتۈرۈپ تۇردى. بۇ ياؤلۇسنى چاقتۇرۇپ، ئۇ ئۇ ئۇدا كۆپ كۈنلەر شۇنداق ۋارقىرىدى. بۇ ئىش ياؤلۇسنىڭ قەلبىنى ئازابلاپ، ئۇ قىزغا باراپ، جىنغا: ئېيسا مەسھىنىڭ ئىسمى بىلەن سىزنى بۇيرايىمەن، بۇيرۇمەنكى، ئۇنىڭدىن چىقىپ كەتتى!
ACT 16:19	دېدەكىنىڭ خوجاينلىرى ئۇنىڭغا باىلغىغان يۇل تېپىش ئومىدىنىڭ يوققا چىققانلىقىنى كۆرۈپ، ياؤلۇس بىلەن سىلاسقا قول سېلىپ، ئۇلارنى بازار مەيدانغا سۆرەپ، ھۆكۈمدارلارنىڭ ئالدىغا ئېلىپ باردى.	ئۇ قىزنىڭ ئىگلىرى يۇل تېپىش ئومىدى يوقاپ كەتكەنلىكىنى كۆرگەنده، ياؤلۇس بىلەن سىلاسنى تۆتۈپ، بازار مەيدانغا سۆرەپ، ھۆكۈمدارلارنىڭ ئالدىغا ئېلىپ باردى.
ACT 16:20	ئۇلار ئىككىلەننى سوراچى ئەمەلدارلارنىڭ ئالدىغا چىقىرىپ: – بۇ ئادەملەر يەھۇدىيىلار بولۇپ، شەھىرىمىزنى قالايمىقاتلىشتۇرۇۋەتمەكتە.	ئۇلار ئىككىلەننى سوراچى ئەمەلدارلارنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەلدى: ‘بۇلار يەھۇدىي كىشىلەر بولۇپ، شەھىرىمىزنى تولا بەلگە تاشلاپ تۇرۇۋاتىشاتتۇ.’
ACT 16:21	بىز بولساق رىملىقلارمىز، ئۇلار قانۇنیمىزغا خىلاب بولغان ھە قوبۇل قىلىشقا ياكى يۈرگۈزۈشكە بولمايدىغان قائدە-يوسۇنلارنى تەرغىب قىلىۋاتىدۇ! – دەپ شىكايدەت قىلدى.	بىز بولساق رىملىقلارمىز، ئۇلار قانۇنیمىزغا خىلاب بولغان ھە قوبۇل قىلىشقا ياكى يۈرگۈزۈشكە بولمايدىغان قائدە-يوسۇنلارنى تەرغىب قىلىۋاتىدۇ، بۇلارنى قوبۇل قىلىمالسلىق ياكى ئىشلەتمەسلىك كەلپە كەتتى.
ACT 16:22	تۈپلەنغان خالايقىمۇ ئۇلارغا ھۇجۇم قىلىشقا قوزغالىدى؛ سوراچى ئەمەلدارلار ئۇلارنىڭ كېىملىرىنى يېرىتىپ يالڭاچىلاب، كالتەك بىلەن دۇمبىلاشقا ئەمر چۈشوردى.	خەلق ئۇلارغا قارشى جەملىنىپ تۇردى؛ ئەمەلدارلار ئۇلارنىڭ كېىملىنى يېرىتىپ، كالتەك بىلەن سوق قىلىشقا بۇيرۇق بەردى.

Reference	Before	After
ACT 16:23	ئىككىلەننى كالتك بىلەن كۆپ دۇمبىلغاندىن كېيىن، ئۇلارنى زىندانغا تاشلىدى وە شۇنداقلا گۇندىپايىن قاتىقى كۆزىتىشكە بۇيرۇدى.	ئىككى كىشىنى قاتىقى سوقۇپ تاشلىغانلىقىدىن كېيىن، ئۇلارنى تۈرمىگە سولاب تاشلىدى ۋە گۇندىپايىن ساقچە كۆزەت قىلىشقا بۇيرۇدى.
ACT 16:24	ئۇ بۇيرۇقنى تاپشۇرۇۋېلىش بىلەن ئۇلارنى زىنداننىڭ ئىچكىرىدىكى كامېرىغا سولاب، يۇتلېرىغا ئىشكەل سالدى.	ئۇ بۇ بۇيرۇقنى ئالغاندا، ئۇلارنى زىنداننىڭ ئىچكىسىگە سولاب، يەتلېرىنى زىنجىر بىلەن بەلگەب قوييغا.
ACT 16:25	تون يېرىمدا، ياؤلۇس بىلەن سىلاس دۇئا قىلىپ، خۇداغا مەدھىيە كۈلىرىنى ئېيتىۋاتىن. باشقۇ ماھبۇسالار بولسا قۇلاق سېلىپ ئاكلاۋاتىن.	تون يېرىمدا، ياؤلۇس بىلەن سىلاس دۇئا نوقۇپ، خۇدَا ئۇچۇن گۇررى سۆزلەرنى ئېيتىۋاتىن. باشقۇ ماھبۇسالار ئونىكىلارنى قۇلاق سېلىپ ئاكلاۋاتىن.
ACT 16:26	بىر دەپ كاتتا زەلزىلە كەلدى؛ زىنداننىڭ تەمىرى سەس كۆتۈرۈپ تەۋرىلىپ تۇيۇقسىز قاتىقى يەر تەۋەش بۇز بەردى؛ زىنداننىڭ ئۇللىرىمۇ تەۋرىنىپ كەتنى ۋە زىنداننىڭ بارلىق ئىشىكلىرى ئوچۇق ئېچلىپ، ھەر بىر تۇتۇلغان كەتنى ئۇللىرىمۇ تەۋرىنىپ كەتنى.	بىر دەپ كاتتا زەلزىلە كەلدى؛ زىنداننىڭ تەمىرى سەس كۆتۈرۈپ تەۋرىلىپ ئوچۇق ئېچلىپ، ھەر بىر تۇتۇلغان كەتنى ۋە زىنداننىڭ بارلىق ئىشىكلىرى ئوچۇق ئېچلىپ، ھەر بىر كىشىنىڭ كىشەنلىرى سەس بىلەن چۈشۈپ كەتنى.
ACT 16:27	گۇندىپاي ئۇيقوۇدىن ئويفىنىپ، زىنداننىڭ ئىشىكلىرىنىڭ ئوچۇق تۇرغانلىقىنى كۆرۈپ، مەھبۇسالار قېچىپ كېتىپتۇ دەپ ئوبلاپ، قىلىچىنى سۇغۇرۇپ ئېلىپ، ئۆزىنى ئولۇرۇۋەالماقچى بولدى.	زىندان باشلىقى ئويفانغاندا، ئىشىكلىر ئاچىق تۇرغانلىقىنى كۆرۈپ، مەھبۇسالار قېچىپ كەتنى دەپ ئوبلىنىپ، قىلىچىنى چقارىپ، ئۆزىنى ئولۇرۇپ تاشلاشقا تولغۇز بولدى.
ACT 16:28	لېكىن ياؤلۇس قاتىقى ئاۋازدا: – ئۆزۈگە زەرەر يەتكۈزمە، ھەممىمىز بار! – دەپ ۋارقىرىدى.	ئەمما ياؤلۇس باللىق ئاۋاز بىلەن: «ئۆزۈگە ھېچ نەرسە ئەسىر بەرمە، چۈنكى ھەممىمىز بۇ يەردە بار!» دېدى.
ACT 16:29	گۇندىپاي: چىراقلارنى كەلتۈرۈڭلەر دەپ توۋلاپ ئىچكىرىگە ئېتىلىپ كىرىپ، تىتىرىگەن حالدا ياؤلۇس بىلەن سىلاسنىڭ ئايىغىغا يېقىلدى.	گاردىبان: چىراقلارنى كەلتۈرۈڭ دەپ چاقرىپ، ئىچكىگە تېز كىرىپ، تىتىپ تۇرۇپ ياؤلۇس بىلەن سىلاسنىڭ ئايىغا يېقىلدى.
ACT 16:30	ئاندىن ئۇلارنى تاشقىرىغا ئېلىپ چىقىپ: – قۇتقۇزۇلۇشۇم ئۇچۇن نېمە قىلىش قىلىشىم كىرەك؟ – دەپ سورىدى.	ئاندىن ئۇ ئۇلارنى تەرەپ چىقىرىپ: «قۇتقۇزۇلۇش ئۇچۇن نېمە قىلىش كىرەك؟» دەپ سورىدى.
ACT 16:31	رەب ئەيساغا ئېتىقاد قىلغىن، ۋە شۇنداق قىلساڭ، ئۆزۈڭ ھەم ئائىلەن ئۆزۈڭ دىكىلەرمۇ قۇتقۇزۇلۇدۇ! – دېدى ئۆزۈڭ.	ئىسما مەسىيە رەبىيگە ئىشىنىڭ، شۇنداق قىلساڭ، سىز بىلەن ئائىلەن قۇتقۇزۇسرا!
ACT 16:32	شۇنىڭ بىلەن، ئىككىلەن ئۇنىڭغا ۋە ئۇنىڭ بارلىق ئائىلسىدىكىلەرگە رەبنىڭ سۆز-كالامىنى يەتكۈزدى.	ئاندىن ئۇلار ئۇغا ۋە ئائىلسىنىڭ ھەممىسىگە رەبنىڭ سۆزىنى ئېنىق ئېيتقان.
ACT 16:33	كېچە شۇ سائەتنىڭ ئۆزىدىلا گۇندىپاي ئۇلارنى باشلاپ چىقىپ، يارىلىرىنى يۇيۇپ تازىلىدى؛ ئاندىن ئۇ دەرھال ئائىلسىدىكىلەر بىلەن چۆمۈلدۈرۈشنى قوبۇل قىلدى؛	ئۇ كېچە شۇ ۋاقتىتا ئۇلارنى ئېلىپ كەتنى، يارىلىرىنى يۇيۇپ تازىلىدى؛ ئاندىن ئۇ ۋە ئائىلسىسى تېزلا چۆمۈلدۈرۈلدى؛
ACT 16:34	ئىككىلەننى ئۆز ئۆيىگە باشلاپ كېلىپ، ئۇلارنىڭ ئالدىغا داستىخان سالدى. ئۇ يۇتكۈل ئائىلسىدىكىلەر بىلەن خۇداغا ئېتىقاد قىلغانلىقىتن زور شادلاندى.	ئۇ ئىككىلەننى ئۆز ئۆيىگە ئېلىپ كېلىپ، ئۇلارغا تاماق تەيىارلىدى. ئۇ بىلەن بارلىق ئائىلسىسى خۇداغا ئىشىنىپ، كۆپ خۇشالىق ھېس قىلدى.
ACT 16:35	ئەتسى ئەتىگەندە، سوراچى ئەمەلدارلار ياساۋۇللارنى زىندانغا ئەۋەتىپ: – ئۇ ئىككىلەننى قويۇۋېتىڭلار! – دەپ بۇيرۇدى.	سەھەر دە، ھاكىملەر ئەمەلدارلارنى يولاپ، زىندانغا: «ئۇ ئىككى كىشىنى قويۇۋېتىڭلار!» دەپ بۇيرۇدى.
ACT 16:36	گۇندىپاي بۇ خەۋەرنى ياؤلۇسقا ئېتىتىپ: «ئەمەلدارلار سىلەرنى قويۇۋېتىش گۇندىپاي بۇ سۆزى ياؤلۇسقا يەتكۈزۈپ: – سوراچى ئەمەلدارلار ئىككىلەرنى قويۇۋېتىش يارلىقنى چۈشۈردى. سىلەر ئەمدى زىنداندىن چىقىپ، تىنچ-ئامان يولۇڭلارغا چىكىلار. – دېدى.	گۇندىپاي بۇ خەۋەرنى ياؤلۇسقا ئېتىتىپ: «ئەمەلدارلار سىلەرنى قويۇۋېتىش گۇندىپاي بۇ سۆزى ياؤلۇسقا يەتكۈزۈپ: – سوراچى ئەمەلدارلار دەپ بۇيرۇق بەردى. ھازىر زىنداندىن چىقىپ، خاتىرچەم يولغا كېتىڭلار» دېدى.
ACT 16:37	بىراق ياؤلۇس ياساۋۇللارغا: – بىز رىم يۇقىرالرى بولساقىمۇ، ئەمەلدارلار بىزنى سوراچ قىلىمايلا خالايقىنىڭ ئالدىدا كالتك بىلەن دۇمبىلاپ، زىندانغا تاشلىدى. ئەمدى ئۇلار ھازىر بىزنى يوشۇرۇنچە قوغلىماقاچىمۇ؟ ياق، بۇنداق قىلىسا بولمايدۇ! ئەمەلدارلار ئۆزلىرى كېلىپ بىزنى چىقارسۇن! – دېدى.	بىراق ياؤلۇس ياساۋۇللارغا: ‘بىز رىملىق يۇقىرا بولساقىمۇ، ئەمەلدارلار بىزنى سوراشمىدى، خەلقنىڭ ئالدىدا كالتك بىلەن سوقۇپ، زىندانغا قويۇپ تاشلىدى. ھازىر ئۇلار بىزنى يوشۇرۇن قىلىپ چىقارماقاچىمۇ؟ يوق، بۇ بولمايدۇ! ئەمەلدارلار ئۆزلىرى كېلىپ بىزنى چىقارسۇن!» دېدى.

Reference	Before	After
ACT 16:38	ياساۋۇللار بۇ سۆزلەرنى سوراقچى ئەمەلدارلارغا يەتكۈزدى. ئۇلار ئىككىيەنىڭ رىم يۇقراسى ئىكەنلىكىنى ئاكلاپ قورقۇپ كەتتى؛	ئەمەلدارلار بۇ سۆزلەرنى ھاكىملەرگە ئۈچۈراتتى. ھاكىملەر ئۇلارنىڭ روم يۇقراسى ئىكەنلىكىنى ئاكلاپ ئەندىماس قىلدى، ئۇلارنى چىقارغاندىن كېيىن،
ACT 16:39	ئۇلارنىڭ كۆڭلىنى ئېلىشقا زىندانغا بېرىپ، ئۇلارنى زىنداندىن ئېلىپ جىققاندىن كېيىن، شەھەردىن چىقىشى كېتىشنى قايتا ئۆتۈندى.	ئۇلار كەلدى، ئۇلارغا ئەندىماس قىلدى، ئۇلارنى چىقارغاندىن كېيىن، شەھەردىن كېتىشنى سورىدى.
ACT 16:40	ئۇلار زىنداندىن چىققاندا، لىدىانىڭ ئۆيگە كىرىدى؛ ئاندا قېرىنداشلىرى بىلەن ئىككىيەن زىنداندىن چىقىشى بىلەن لىدىانىڭ ئۆيگە باردى؛ ئاندىن ئۇ يەردە قېرىنداشلىرى بىلەن كۆرۈشۈپ، ئۇلارنى رىغبەتلەندۈرگەندىن كېيىن، يولغا چىقىپ كەتتى.	ئۇلار زىنداندىن چىققاندا، لىدىانىڭ ئۆيگە كىرىدى؛ ئاندا قېرىنداشلىرى بىلەن ئىككىيەن زىنداندىن چىقىشى بىلەن لىدىانىڭ ئۆيگە باردى؛ ئاندىن ئۇ كۆرۈشۈپ، ئۇلارنى ياخشى ئىلگىرى سۈرۈپ، كېيىن يولغا چىققى.
ACT 17:1	ئۇلار يولدا داۋام قىلدى، ئامفيپولىس ۋە ئايوللونىيا شەھەرلىرىدىن ئۆتۈپ، ئۇلار سەپىرىنى داۋام قىلىپ ئامفيپولىس ۋە ئايوللونىيا شەھەرلىرىدىن ئۆتۈپ، تېسالونىكا شەھىرىگە كەلدى. ئۇ يەردە يەھۇدىسلارنىڭ سىناگوگىسى بار، بار ئىدى.	ئۇلار يولدا داۋام قىلدى، ئامفيپولىس ۋە ئايوللونىيا شەھەرلىرىدىن ئۆتۈپ، ئۇلارنىكا شەھىرىگە كەلدى. ئۇ يەردە يەھۇدىسلارنىڭ سىناگوگىسى بار.
ACT 17:2	ياؤلۇس ئادىتى بويچە ئۇلارنىڭ ئارسىغا كىرىپ، ئاندا ئۆج شابات كۈنى ئۇ جەم بولغانلار بىلەن مۇقەددەس يازمىلارنى شەرھەلەپ مۇنازىرلىشىپ،	ياؤلۇس ئادەت بويچە ئۇلارنىڭ ئارسىغا كىرىپ، ئاندا ئۆج شابات كۈنى، ياؤلۇس ئادىتى بويچە ئۇلارنىڭ ئارسىغا كىرىپ، ئۇدا ئۆج شابات كۈنى ئۇ جەم بولغانلار بىلەن مۇقەددەس يازمىلارنى شەرھەلەپ مۇنازىرلىشىپ،
ACT 17:3	ئۇلارغا مەسەنەنىڭ ئازاب-ئوقۇبەتلەر تارتقانىدىن كېيىن ئۆلۈمدىن تىرىلىشى مۇقۇر دەپ چۈشەندۈردى ھەم ئىسپاپىلىدى ۋە: - مەن سىلەرگە جاكارلىغان مۇشۇ ئىسما دەل مەسەنەنىڭ ئۆزى شۇ! - دېدى.	ئۇلارغا مەسەنەنىڭ ئازاب-ئاق تارتقانىدىن كېيىن ئۆلۈمدىن قايتا تىرىلىپ كېلىشىنى ئېنىق دەپ ئېنىشتىردى ھەم دەلللىدى ۋە: مەن سىلەرگە ئېتىۋاتقان بۇ ئەيسا دېخى مەسەنەنىڭ ئۆزى! دېدى.
ACT 17:4	يەھۇدىيىلارنىڭ ئىچىدىن بەزىلەر قايىل بولۇپ ئىشىنىپ، ياؤلۇس بىلەن سلاسقا قوشۇلدى؛ شۇنداقلا خۇدادرىن قورقىدەن گۈركەلەردىن زور بىر توپ ئادەملەر ۋە ئاز بولىغان يۇقىرى تەبىقىدىكى گۈركە ئاپالارمۇ شۇنداق ئىشەندى.	يەھۇدىيىلار ئىچىدىن بەزىلەر ئېنىشىنىپ كەتتى، ياؤلۇس بىلەن سلاسقا قوشۇلدى؛ شۇنداقلا خۇدادرىن گۈركەلەرنىڭ چوڭ توپى ۋە تۈنۈلغان گۈركە ئاياللىرىمۇ ئىشەندى.
ACT 17:5	بىراق يەھۇدىيىلار بۇنىڭغا ھەسەت قىلىپ، بىرنهچە قەبىھ ئادەملەرنى يىغىپ، بىر توپ كىشىلەرنى توپلاپ، شەھەرنى ئاستىن-ئۆستۈن قىلىۋەتتى. يەھۇدىيىلار ياؤلۇس بىلەن سلاسنى شەھەر خەلق كېڭەشمىسىگە تايىشۇرۇپ بېرىش ئۈچۈن ئۇلارنى تۇتۇش مەقسىتىدە ياسون ئىسىملىك بىرسىنىڭ ئۆيگە باستۇرۇپ باردى.	ئىمانسىز يەھۇدىيىل ئېرسىي بولۇپ، بازارلىقتىن بەزى يامان كىشىلەرنى يىغىپ، گۈرۈھ قىلىپ شەھەرنى تەلپىكە سالدى ۋە ياسوننىڭ ئۆيگە بارىپ، ياؤلۇس بىلەن سلاسنى شەھەر خەلق جەمئىيەتىگە ئەتكۈزۈشنى تەلەپ قىلدى.
ACT 17:6	لېكىن، ئۇلار ئۇلارنى تايالىغاندا، ياسون بىلەن باشقۇا بىر نەچە ئىمانداش قېرىنداشلىرىنى شەھەر باشلىقلېرىنىڭ ئالدىغا تارتىپ كەلدى: «بۇ كىشىلەر قېرىشداشنى شەھەر ئەمەلدارلىرىنىڭ ئالدىغا تارتىپ ئايىرىپ: - ھەممە جايىلاردا ئالىمنى ئاستىن-ئۆستۈن قىلىۋەتتەن ئاشۇ ئادەملەر مۇشۇ يەرگىمۇ يېتىپ كەلدى؛	لېكىن، ئۇلار ئۇلارنى تايالىغاندا، ياسون بىلەن باشقۇا بىر نەچە ئىمانداش قېرىنداشلىرىنى شەھەر باشلىقلېرىنىڭ ئالدىغا تارتىپ كەلدى: «بۇ كىشىلەر قېرىشداشنى شەھەر ئەمەلدارلىرىنىڭ ئالدىغا تارتىپ ئايىرىپ: - ھەممە جايىلاردا ئالىمنى ئاستىن-ئۆستۈن قىلىۋەتتەن ئاشۇ ئادەملەر مۇشۇ يەرگىمۇ يېتىپ كەلدى؛ دۇيىيان بۇزۇپ تاشلىدى، بۇ يەرگەم كەلدى!»
ACT 17:7	ياسون ئۇلارنى ئۆبىدە قوبۇل قىلدى. ئۇلار ئەيسا ئىسىملىك باشقۇا بىر يادىشاھ بار دەپ جاكارلاپ، قەيىسەرنىڭ يەرمانلىرىغا قارشى چىقۇۋاتىدۇ! - دەپ چۇقان سېلىشتى.	ياسون ئۇلارنى ئۆز ئۆيگە كىرگۈزۈپ قويغان. ئۇلار ئەيسا دەپ بىر باشقۇا يادىشاھ بار دەپ جاكارىپ، قەيىسەرنىڭ يەرمانلىرىغا قارشى كېلىۋاتىدۇ!
ACT 17:8	ئۇلار بۇ سۆزلەر بىلەن خالايقىنى ۋە شەھەر ئەمەلدارلىرىنى دەككە-دۈككە سېلىپ قويدى.	ئۇلار بۇ گەلەرنى ئاكلاۋاتقان خەلق بىلەن شەھەر رەھبەرلىرىنى چاتاق قىلدى.
ACT 17:9	ئەمەلدارلار ياسون ۋە باشقۇا تۇتۇپ كېلىنگەنلەردىن كاپالەت يۇلى ئالغاندىن كېيىن، ئۇلارنى قويۇۋەتتى.	ئەمەلدارلار ياسون بىلەن باشقۇا كىشىلەردىن كاپالەت يۇل ئېلىپ، ئاندىن ئۇلارنى قويۇۋەتتى.
ACT 17:10	قېرىنداشلار هايال بولماي ياؤلۇس بىلەن سلاسنى شۇ كۈنى كېچىدە بېرىيا شەھىرىگە ئەۋەتۈھەتتى. ئۇلار ئۇ يەرگە يېتىپ بارغاندا، يەھۇدىيىلارنىڭ يەھىرىگە يوللاپ تاشلىدى.	قېرىنداشلار دەرھال ياؤلۇس بىلەن سلاسنى شۇ كۈنى كېچىس بېرىيا شەھىرىگە يوللاپ تاشلىدى. ئۇلار ئۇ يەرگە بارغاندا، يەھۇدىيىلارنىڭ

Reference	Before	After
ACT 17:11	سناگوگفا كردى.	سناگوگسغا كىرىپ كەتتى.
ACT 17:12	ئۇ يەردىكى سناگوگدىكىلەر تېسالونىكادىكىلەرگە قارىغاندا ئېسىل خىسىل بولۇپ كەتتى، سۆزنى زور قىزغىنچاق ئاڭلاپ توُرۇيپۇ ۋە يائۇلىڭ دېگەنلىرىنىڭ توغرى-خاتا بولۇشنى سىلىش ئۈچۈن ھەركۈنى مۇقەددەس كىتابلارنى تەكسىرۈپ كۆرۈپتە.	ئۇ يەردىكى سناگوگا كىشىلەر تېسالونىكادىكىلەرگە قارىغاندا ياخشى خىسىل بولۇپ كەتتى، سۆزنى زور قىزغىنچاق ئاڭلاپ توُرۇيپۇ ۋە يائۇلىڭ دېگەنلىرىنىڭ توغرى-خاتا بولۇشنى سىلىش ئۈچۈن ھەركۈنى مۇقەددەس كىتابلارنى تەكسىرۈپ كۆرۈپتە.
ACT 17:13	شۇ نەتىجىدە، ئۇلارنىڭ ئارىسىدا كۆپ كىشى ئىشىنىپ كەتتى، سۈپەتلىك قىسىمى ۋە شۇنداقلا خېلى كۆپ گربك ئەرلەرنىڭ كۆپ كىشىنىپ كەتتى.	گربك ئاياللىرىنىڭ كۆپ ۋە گربك ئەرلەرنىڭ كۆپ كىشىنىپ كەتتى.
ACT 17:14	لېكىن تېسالونىكادىكى يەھۇدىيىلار خۇدا سۆزىنى ياۋلۇس ئارقىلىق بېرىيىدا ئارقىلىق بېرىيادىمۇ جاكارلىنىۋاتقىنىنى ئاڭلاپ، ئۇ يەركىمۇ بېرىپ توپلاڭ كۆتۈرمەكچى بولۇپ، ئاممىنى قۇترااتى.	لېكىن تېسالونىكادىكى يەھۇدىيىلار خۇدا سۆزىنى ياۋلۇس ئارقىلىق بېرىيىدا دەپ ئاڭلاتكالىقىنى ئاڭلىدى، شۇڭا ئۇ يەركەم بارىپ خەلقنى قوزغاپ، گۇرۇھلۇق قىلدى.
ACT 17:15	شۇنىڭ بىلەن قېرىنداشلار ياۋلۇسنى دەرھال دېڭىز بويىغا ئەۋەتتى. سلاس بىلەن ئەنلىكىنى بىلەن تىموتىي بولسا بېرىيادا قالدى.	ئاندىن، قېرىنداشلار ياۋلۇسنى تېزلا دېڭىز بويىغا ئەۋەتتى. سلاس بىلەن تىموتىي بېرىيادا قالدى.
ACT 17:16	ياۋلۇسنى ئۇزىتىپ ماڭغانلار ئۇنى ئافينا شەھىرىگە ئېلىپ باردى. ئاندىن يۇتكۈل شەھەردىكىلەرنىڭ بۇتىپەرسلىككە بېرىلىپ كەتكەنلىكىنى كۆرۈپ، روھى قاتتىق ئازابلاندى.	ياۋلۇس ئافينا شەھىرىدە سلاس بىلەن تىموتىيەن، كۇتوۋاتقاندا، شەھەرنىڭ بارلىقى يۇتچىلىق بىلەن تولغانلىقىنى كۆرگەنە، ئۇنىڭ روھى قاتتىق ئەنسىرەپ كەتتى.
ACT 17:17	شۇڭا ئۇ سناگوگدا يەھۇدىيىلار بىلەن ۋە خۇدا قورقىدىغانلار بىلەن، ھەم ھەر شۇڭا ئۇ سناگوگدا يەھۇدىيىلار ۋە خۇدا دەن قورقىدىغانلار بىلەن ھەم شۇنىڭدەك ھەركۈنى بازاردا ئۇچرىغانلا كىشىلەر بىلەن مۇنازىرلىشەتتى.	شۇڭا ئۇ سناگوگدا يەھۇدىيىلار بىلەن سۆھەت «ئېپىكۈرلەر» ۋە «ستوئىكلار» دەپ ئاتالغان بەزى يەيلاسوپلارمۇ ئۇنىڭ قىلىشقا كىرىشتى. ئۇلارنىڭ بەزىلىرى: «بۇ كىشى نېمە دەپ سۆزلەپ تۇر؟» دېدى. باشقىلار ياۋلۇسنىڭ ئىسيا ۋە ئادەملەرنىڭ قايتا تىرىلىپ كېلىدىغانلىقى ھەقتە خەۋەر بەرگەنلىكى ئۈچۈن: «ئۇ يېڭى ئىلاھلارنى ئاڭلىنىۋاتىدۇ؟» دېدى.
ACT 17:18	ئېپىكۈرلەر ۋە ستوئىكلار دېگەن بەزى يەلسەيچىلار ياۋلۇس بىلەن سۆھەت «ئېپىكۈرلەر» ۋە «ستوئىكلار» دەپ ئاتالغان بەزى يەيلاسوپلارمۇ ئۇنىڭ بىلەن مۇنازىرلىشىشكە باشلىدى. ئۇلاردىن بەزىلەر: – بۇ بىلەر مەن پۇچى نېمە دەپ جۆيلۈۋاتىدۇ؟ – دېپىشتى. يەنە بەزىلەر ياۋلۇسنىڭ ئىسيا ۋە ئادەملەرنىڭ ئۆلۈمدىن تىرىلدۈرۈلدىغانلىقى ھەقىدىكى خۇش خەۋەرنى جاكارلىغانلىقىدىن: – ئۇ يات ئىلاھلارنىڭ تەرغىبانچىسى ئوخشايدۇ؟ – دېپىشتى.	شۇڭا، ئۇلار ياۋلۇسنى ئالدىغا ئېلىپ كەتتى، ئارېئىياڭوُس ' دېگەن يەركەن قىلىشقا كىرىشتى. ئۇلارنىڭ بەزىلىرى: «بۇ كىشى نېمە دەپ سۆزلەپ كەلگەن سەن، شۇڭا بىز بۇلارنىڭ نېمە ئىكەنلىكىنى بىلېپ چىقىشىمىز كېرەك.
ACT 17:19	شۇڭا، ئۇلار ياۋلۇسنى ئېلىپ «ئارېئىياڭوُس» دېگەن كېڭىش مەيدانغا ئايپىرىپ: – سەن تارقىتىۋاتقان يېڭى تەلىمكىنىڭ نېمە ئىكەنلىكىنى بىزمۇ بىلسەك قاناداق؟	شۇڭا، ئۇلار ياۋلۇسنى ئالدىغا ئېلىپ كەتتى، ئارېئىياڭوُس ' دېگەن يەركەن تارقاب تۇرghan يېڭى تەلىمكى نېمە؟ بىزگەم بۇنى بىلېپ كۆرسەك قاناداق؟
ACT 17:20	چۈنكى سەن بەزى غەيرى ئىشلارنى قوللىقىمىزغا يەتكۈزۈۋاتىسىن، بىز ئۇلارنىڭ مەنىسى زادى نېمە ئىكەنلىكىنى بىلگۈمۈز بار، – دېپىشتى	چۈنكى سەن بىزنىڭ قوللىقىمىزغا بەزى يېڭىلىق ئىشلارنى ئېلىپ كەلگەن سەن، شۇڭا بىز بۇلارنىڭ نېمە ئىكەنلىكىنى بىلېپ چىقىشىمىز كېرەك.
ACT 17:21	(ئەمدى ئافىنالىقلار ۋە ئۇ يەرde تۇرۇۋاتقان چەتەللەككەرنىڭ ھەممىسى ۋاقتىنى بىرەر بېڭىلىقنى يەتكۈزۈش ياكى ئاڭلاشتىن باشقا ئىشقا سەرپ قىلىمايتى).	ئافينا خەلقى ۋە شەھەردىكى چەتەللەككەر بارلىق ۋاقتىنى يېڭى ئىدبىئا تەرەپلەرنى تالداش ياكى ئاڭلاپلا ئۆتكۈزۈپ كېتىدۇ.
ACT 17:22	شۇڭا ياۋلۇس ئارېئىياڭوُس مەيداننىڭ ئوتتۇرسىدا تۇرۇپ بۇنداق دېدى: شۇڭا ياۋلۇس ئارېئىياڭوُس مەيداننىڭ ئوتتۇرسىغا چىقىپ مۇنداق دېدى: ئەي ئافينا خەلقى! مەن سىلەرنىڭ ھەرقايسى جەھەتتە جىن-ئلاھلارغا	شۇڭا ياۋلۇس ئارېئىياڭوُس مەيداننىڭ ئوتتۇرسىدا تۇرۇپ بۇنداق دېدى: شۇڭا ياۋلۇس ئارېئىياڭوُس مەيداننىڭ ئوتتۇرسىغا چىقىپ مۇنداق دېدى: ئەي ئافينا خەلقى! مەن سىلەرنىڭ ھەرقايسى جەھەتتە جىن-ئلاھلارغا

Reference	Before	After
ACT 17:23	چو قولۇشقا قاتاق بېرىلگەنلىكىڭلارنى كۆرдۈم. چۈنكى ھەممە يەرنى ئارىلاپ، سىلەرنىڭ تاۋايگاھلىرىڭلارنى كۆزدىن كەچۈرگىنىمە، ئۆستىگە «نامەلۇم بىر خۇداغا ئاتالغان» دەپ يۇتۇلگەن بېغشىلىمىسى يارىنه بىر قۇربانگاھنى كۆرдۈم. ئەمدى مەن سىلەر توںۇماي تۇرۇپ ئىبادەت قىلىۋاتقان شۇ خۇدانى مانا ھازىر سىلەرگە توںۇشتۇرۇپ جاكارلاي.	قاتاق ئىشىنىپ كېتىشىڭلارنى كۆرۈپ تۇرۇم. چۈنكى مەن ھەر قايىسى جايىلارنى دولاب، سىزلىرىڭ ئىبادەت ئۈزىلارنى كۆزەتىم، شۇ ۋاقتىتا بىر قۇربانلىق ئورنى باركىنى كۆرдۈم، ئۆستىدە «بىلەنەH بىر خۇدا» دەپ بېزىلغان، ئەمدى سىز توںۇماي تۇرۇپ ئىبادەت قىلىۋاتقان شۇ خۇدانى ھازىر سىزگە تولۇق توںۇشتۇرۇپ بىلدۈرەمەن.
ACT 17:24	يۇتكۈل ئالەمنى ۋە ئۇنىڭدىكى بارلىق مەجۇداتلارنى ياراتقان خۇدا ئاسمان-زېمىننىڭ ئىگىسى بولۇپ، ئىنسانلارنىڭ قولى بىلەن ياسالغان ئىبادەتخانىلاردا تۇرمایدۇ.	خۇدا بۇ دۇنيا ۋە ئۇنىڭدىكى ھەر شەي نى ياساپقان، ئاسمان-زېمىننىڭ سارىبىن، ئادەم قولى بىلەن قۇرۇلغان ئىبادەت يېرىدە ياشامайдۇ.
ACT 17:25	ياكى بىرەر نەرسىگە حاجتى چۈشكەندەك ئىنسانلارنىڭ قوللىرىنىڭ ئەرزىمەيدىغان، چۈنكى ئۇ ھەممە ئادەمگە ھايات، نەفس ۋە بارلىق زۆرۈر ئەجريگە موھتاج ئەمەستۇر، چۈنكى ئۇ ئۆزى ھەممە جانۇارغا ھاياتلىق، نېيەس، شۇنداقلا ئېھتىياجلىق بولغان ھەممە نەرسىنى ئاتا قىلىدۇ.	ئۇ ھېچ نەرسىگە كەمچىلىكى يوق، كىشىلەرنىڭ قولى بىلەن ئەرزىمەيدىغان، چۈنكى ئۇ ھەممە ئادەمگە ھايات، نەفس ۋە بارلىق زۆرۈر ئەمەستۇر، چۈنكى ئۇ ئۆزى ھەممە جانۇارغا ھاياتلىق، نەرسىلەرنى بېرىدۇ.
ACT 17:26	ئۇ بىرلا ئادەمدىن ئىنسانىيەتىكى بارلىق مىللەتلەرنى بارلىققا كەلتۈردى، ئۇلارنى يۇتون يەر يۈزىنگە ئورۇنلاشتۇرۇپ، ئۇلارغا خاس بولغان يەيت-پەسىلەر ھەمە تۇردىغان جايلىرىنىڭ پاسلىلىرىنى ئالدىن بەلگىلەپ بەردى.	ئۇ بىر ئادەم ئارقىلىق ھەر قانداق مىللەتلەرنى ياسىدى، ئۇلارنى يۇتون يەر بويىچە تارقىتىپ قويىدى، ۋە ئۇلارغا خاس ۋاقتىلىرىنى ۋە تۇرۇش رايونلىرىنى ئالدىن بەلگىلەدى.
ACT 17:27	بۇلارنىڭ مەقسىدى ئۇنى ئىزدەش بولۇپ، بەلكىم سۇرۇپ تايىساق بولىدۇ، تايىسۇن» دېگەنلىكتۇر. ئەمەلىيەتتە، ئۇ ھېچقا ياسىمىزدىن يىراق ئەمەس.	ئۇلارنىڭ مەقسىدى ئۇنى ئىزدەش بولۇپ، بەلكىم سۇرۇپ تايىساق بولىدۇ، چۈنكى ئۇ ھەر بىرىمىزدىن يىراق ئەمەس.
ACT 17:28	چۈنكى بىز ئۇنىڭدا ياشايىمىز، ھەركەت قىلىمىز ۋە ئۇنىڭدا ۋۇجۇدۇمىز باردۇر؛ ئاراڭلاردىكى بەزى شائىلار ئېيتقىنىدەك: «بىز ئۇنىڭ نەسىدۇرمىز!».	چۈنكى بىز ئۇدا ياشايىمىز، ھەركەت قىلىمىز ۋە بارمىز؛ سىلەرنىڭ بەزى شائىللىرىڭلار دەپتى: «بىز ئۇنىڭ باللىرىمىز!».
ACT 17:29	شۇڭا، خۇدانىڭ نەسىلى بولغاچقا، بىز تەڭرى بولغۇچىنى ئالتۇن-كۈمۈش ياكى تاشنىشىن ياسالغان، ھۇنرەۋەننىڭ ماھارىتى ۋە تەسەۋۋۇرى بىلەن ئوبۇلغان بىرەر نەرسىگە ئوخشاپىدۇ، دەپ ئويلىما سلىقىمىز كېرەك.	شۇنگا، بىز خۇدا نەسىلى بولغانىقتا، تەڭرىنى ئالتۇن، كۈمۈش ياكى تاش بىلەن ھۇنرەۋەننى قىلىغان نەرسىگە ئوخشاش دەپ ئويلاشنى توققۇز قىلىش كېرەك.
ACT 17:30	شۇڭا خۇدا بۇرۇنقى زامانلاردىكىلەرنىڭ شۇنداق غەييلەتلىك ۋاقتىلىرىنى نەزىرىدىن ساقىت قىلغىنى بىلەن، لېكىن بۈگۈنكى كۈندە ئۇ ھەممىلا يەرde يۇتون ئىنسانلارنى گۇناھلىرىغا توۋا قىلىشقا ئەمە قىلماقتا!	شۇڭا خۇدا ئوتىكەن زامانلarda ئادەملەرنىڭ بىلەش بىلمەسلىكىنى كۆرمەيدىغان بولۇپتۇ، بىراق ھازىر خۇدا ھەر جايدا ھەممە كىشىگە تەۋبا قىلىشقا دېپىدۇ!
ACT 17:31	چۈنكى ئۇ ئۆزى تىكلىگەن ئىنسان ئارقىلىق يۇتكۈل دۇنيانى ھەققانىلىق بىلەن سوراق قىلىدىغان بىر كۈنىنى بەلگىلىدى؛ ئۇ ئۇنى ئۆلۈمدىن تىرىلەرگەنلىكى بىلەن بۇ ئىشنىڭ مۇقەرر ئىكەنلىكىگە ئىسپات بەرگەندى.	ئەيسىكى خۇدا بىر كۇن بەلگىلىگەن، شۇ كۈندە يۇتون دۇنيانى توغرا ھەق قارار بىلەن ھېسپاب قىلىدىغان بىر كىشىنى تالاب بەرگەن؛ بۇنى ھەممىگە دەلىل بەرگەنلىكى ئۈچۈن، ئۇنى ئۆلۈمدىن قايتا تىرىلەرگەن.
ACT 17:32	ياؤلۇسنىڭ «ئۆلگەنلەر قايتا تۇرۇپ كېتىدۇ» دېگەنلىرىنى ئاڭلۇغاندا، بەزىلەر ياؤلۇسنىڭ «ئۆلگەنلەرنىڭ تىرىلىشى» ھەققىدە ئېيتقانلىرىنى ئاڭلۇغاندا ئۇنى مىسخەرە قىلىدى. باشقىلار: «بۇ ھەقتە سەندىن يەنە ئاڭلاب باقايىلى» بەزىلەر ئۇنى مەسخىرە قىلىدى. يەنە بەزىلەر: – بۇ ئىش ھەققىدە سەندىن يەنە ئاڭلابىلى، – دېدى.	ياؤلۇسنىڭ «ئۆلگەنلەر قايتا تۇرۇپ كېتىدۇ» دېگەنلىرىنى ئاڭلۇغاندا، بەزىلەر ياؤلۇسنىڭ تىرىلىشى ھەققىدە ئېيتقانلىرىنى ئاڭلۇغاندا ئۇنى مىسخەرە قىلىدى. باشقىلار: «بۇ ھەقتە سەندىن يەنە ئاڭلاب باقايىلى» بەزىلەر ئۇنى مەسخىرە قىلىدى. يەنە بەزىلەر: – بۇ ئىش ھەققىدە سەندىن يەنە ئاڭلابىلى، – دېدى.
ACT 17:33	بۇنىڭ بىلەن، ياؤلۇس مەيداندىن چىقىپ كەتتى.	ئاندىن ياؤلۇس مەيداندىن چىقىپ كەتتى.
ACT 17:34	بىراق بەزىلەر ئۇنىڭغا قوشۇلۇپ، ئېتىقاد قىلىدى. بۇلارنىڭ ئىچىدە ئاربىيَاگۇس كۆمىتېتىدىن دىيونىسىيۇس بىلەن دامارىس دېگەن بىر ئايال، «ئاربىيَاگۇس» كېڭىشىمە ھېئەتلىرىدىن بىرلىغان دىيونىسىيۇس ۋە دامارىس ئىسمىلىك بىر ئايال، شۇنىڭدىكە باشقا بىرقانچە كىشىمۇ بار شۇنداقلا باشقا بەزى كىشىلەر بار.	بەزى كىشىلەر ئۇنىڭغا قوشۇلدى، تولا ئىشىنىپ كەتتى. بۇلار ئىچىدە ئاربىيَاگۇس كۆمىتېتىدىن دىيونىسىيۇس بىلەن دامارىس دېگەن بىر ئايال، «ئاربىيَاگۇس» كېڭىشىمە ھېئەتلىرىدىن بىرلىغان دىيونىسىيۇس ۋە دامارىس ئىسمىلىك بىر ئايال، شۇنىڭدىكە باشقا بىرقانچە كىشىمۇ بار شۇنداقلا باشقا بەزى كىشىلەر بار.

Reference

Before

After

		ئىدى.
ACT 18:1	بۇ ئىشلارنىڭ ئاخىردا يাঊلوس ئافنادىن كېتىپ كورىتىغا باردى.	ئۇ ئۇ يەردە يۇنتۇس جايىدا تۇغۇلغان ئاكفلا دېگەن بىر يەھۇدى بىلەن ئۇنىڭ ئايلىقى يېرىسىكلىلانى ئۇچراتىن. ئۇلار رىم ئىمپېراتورى كلاۋدىيىسىنىڭ بارلىق يەھۇدىيىلار رىم شەھىرىدىن چىقىپ كېتىشى كېرەك دېگەن بۇيرۇقى ئۇچۇن يېقىن زاماندا ئىتالىيەدىن كەلگەن ئىدى. يাঊلوس ئۇلار بىلەن دوستتۇرۇشۇپ،
ACT 18:2	ئۇ ئۇ يەردە يۇنتۇس ئۆلکىسىدە تۇغۇلغان ئاكفلا ئىسىملىك بىر يەھۇدىي بىلەن ئۇنىڭ ئايدىلىقى يېرىسىكلىلانى ئۇچراتىن. ئۇلار رىم ئىمپېراتورى كلاۋدىيىسىنىڭ بارلىق يەھۇدىيىلار رىم شەھىرىدىن چىقىپ كېتىشى كېرەك دېگەن يارلىقى سەھەبلىك يېقىندا ئىتالىيەدىن كەلگەن ئىدى. يাঊلوس ئۇلار بىلەن تونوشۇپ،	ئۇ ئۇ يەردە يۇنتۇس جايىدا تۇغۇلغان ئاكفلا دېگەن بىر يەھۇدى بىلەن ئۇنىڭ ئايلىقى يېرىسىكلىلانى ئۇچراتىن. ئۇلار كلاۋدىيىسۇ ئىمپېراتورىنىڭ بارلىق يەھۇدىيىلار رىمدىن كېتىپ كېتىشى كېرەك دېگەن بۇيرۇقى ئۇچۇن يېقىن زاماندا ئىتالىيەدىن كەلگەن ئىدى. يাঊلوس ئۇلار بىلەن دوستتۇرۇشۇپ،
ACT 18:3	ئۇلار بىلەن كەسىپداش بولغاچقا، بىلە تۇرۇپ ئىشلەپ كېتىدۇ. چېدىرچىلىق بىلەن شۇغۇللىتاتنى.	ئۇلار بىلەن ئوخشاش كەسىپ بار بولغاچقا، بىلە تۇرۇپ ئىشلەپ كېتىدۇ. چۈنكى ئۇلار چېدىرچىلىق بىلەن شۇغۇللىتىندۇ.
ACT 18:4	ھەربىر شابات كۇنىدە ئۇ يەھۇدىيىلارغا سىناگوگىغا كىرىپ، يەھۇدىيىلار ۋە گېپكىلار بىلەن مۇنازىرىلىشىپ ئۇلارنى خۇدانىڭ سۆز-كالامىغا قايمىلىشقا تىرىشاتنى.	ھەربىر شابات كۇنىدە ئۇ يەھۇدىيىلار سىناگوگىسىغا كىرىپ، يەھۇدىيىلار ۋە گېپكىلار بىلەن مۇنازىرىھە قىلىپ، ئۇلارنى خۇدا سۆزىگە ئىشەندۈرۈشكە تىرىشاتنى.
ACT 18:5	براق سلاس بىلەن تىموتىي ماكىپدونىيەدىن كەلگەن ئىدىن كېپىن، يাঊلوس مۇقۇددەس رۇھ يাঊلوسنى تەرىغىب قىلغان بولۇپ، ئۇ يەھۇدىيىلارغا ئىسا سۆز-كالامنى يەتكۈزۈشكە ئالدىرىدى، جان كۆيىدۇرۇپ يەھۇدىيىلارغا:- ئەپسَا - مەسىھەنىڭ ئۆزىنۇر، دەپ گۇواھلىق بەردى.	ئەمما سلاس بىلەن تىموتىي ماكىپدونىيەدىن كەلگەن ئىدىن كېپىن، مۇقۇددەس رۇھ يাঊلوسنى تەرىغىب قىلغان بولۇپ، ئۇ يەھۇدىيىلارغا ئىسا سۆز-كالامنى يەتكۈزۈشكە ئالدىرىدى، جان كۆيىدۇرۇپ يەھۇدىيىلارغا:- شۇ مەسىھە' دەپ گۇواھلىق بەردى.
ACT 18:6	لېكىن، ئۇلار ئۇنىڭڭا قارشى چىقىپ ئۇنى ھاقارەتلىدى. بۇنىڭ بىلەن يাঊلوس يېشىنى قېقىپ، ئۇلارغا:- ئۆز قېنىڭلار ئۆز بېشىڭلارغا چۈشۈسۇن! مەن بۇنىڭغا جاۋاپكار ئەممەسمەن! بۇگۈندىن باشلاپ، مەن سىلەردىن بۇرۇلۇپ يات ئەللىكەرگە بارىمەن، - دېدى.	ئۇلار ئۇنى قارشى چىقتى ۋە ھەقاھەت قىلدى. يাঊلوس ئەركىنى سەل قىلىپ، ئۇلارغا: «سىلەرنىڭ قېنى سىلەرنىڭ بەشىڭلارغا چۈشۈپ كەتسۈن! مەن ياك! بۇگۈندىن باشلاپ، مەن باشقىا خەلقەرگە بارىمەن» دېدى.
ACT 18:7	بۇنىڭ بىلەن يাঊلوس ئۇلاردىن ئايرىلىپ، تىتىيۇس يۇستۇس ئىسىملىك، خۇدادىن قورقىدىغان بىر كىشىنىڭ ئۆيىگە بېرىپ تۇردى. ئۇنىڭ ئۆيى سىناگوگىنىڭ پېندىدا ئىدى.	يाऊلوس ئۇ يەردىن كېتىپ، يۇستۇس دېگەن بىر كىشىنىڭ ئۆيىگە كەردى. ئۇ كىشى خۇدا تەۋۋادار بولۇپ، ئۆيى سىناگوگانىڭ پېندىدا ئورنىشىپتۇ.
ACT 18:8	ئەمدى سىناگوگىنىڭ چوڭى كىرسىپۇس يۇتون ئائىلىسىدىكىلەر بىلەن رەبگە ئېتىقاد قىلىدى. نۇرغۇن كورىتلىقلارمۇ بۇ خەۋەرنى ئاڭلاپ، ئېتىقاد قىلىپ چۆمۈلۈرۈشنى قوبۇل قىلدى.	سىناگوگانىڭ باشلىقى كىرسىپۇس ۋە ئۇنىڭ يۇتون ئائىلىسى رەبگە ئىشىنىپ كەتتى. كۆپ كورىتلىقلار بۇ خەۋەرنى ئاڭلاپ ئېتىقاد، چۆمۈش قىلىدى.
ACT 18:9	رەب كېچىدە يাঊلوسقا بىر غايىبانە كۆرۈنۈش ئارقىلىق ۋەھىي يەتكۈزۈپ ئۇنىڭغا:- قورقما، سۈكۈت قىلماي سۆزلە،	بىر كېچىدە يەرەدىگار يাঊلوسقا بىر كۆرۈنۈش ئارقىلىق دەيتۇر: قورقما، سۈكۈت قىلما، داۋام قىل سۆزلە.
ACT 18:10	چۈنكى مەن سەن بىلەن بىلە. ھېچكىم ساڭا قول سېلىپ زەرەر يەتكۈزمەيدۇ، چۈنكى مېنىڭ بۇ شەھەرە نۇرغۇن كىشىلىرىم بار، - دېدى.	مەن سەن بىلەن بىرگە تۇرام، ھېچ كىم ساڭا قول سېلىپ زىيان چەكدىرمهيدۇ، چۈنكى بۇ شەھەرە مەنمىك كۆپ ئادەم بار.
ACT 18:11	شۇنىڭ بىلەن يাঊلوس ئۇ يەردە بىر بىل ئالىت ئاي تۇرۇپ، ئۇ يەردىكى كىشىلەر ئارسىسا خۇدانىڭ سۆز-كالامىنى ئۆگەتتى.	شۇ ۋاقتىتا يাঊلوس ئۇ يەردە بىر بىل ئالىت ئاي قالدى، ئۇ يەردىكى خەلق ئارسىسا خۇدانىڭ سۆزلىرىنى ئۆجۈرۈپ بەردى.
ACT 18:12-13	ئەمما گاللىيو ئاخىيا رايوننىڭ باشلىقى بولغان ۋاقتىتا، يەھۇدىيىلار يাঊلوسنى ئەمما گاللىيو ئاخىيا ئۆلکىسىنىڭ ۋالىيىس بولغان ۋاقتىدا، يەھۇدىيىلار بىرگە تۇنۇپ، گاللىيوننىڭ سوراق تەختىسىگە ئاپرىپ، بۇ كىشى خەلقنى بىرلىشىپ يাঊلوسنى تۆتۈپ گاللىيوننىڭ «سوراق تەختى»نىڭ ئالدىغا ئاپرىپ، ئۇنىڭ ئۆستىدىن: بۇ ئادەم كىشىلەرنى قانۇنغا خىلاب ھالدا خۇداغا ئىبادەت قىلىشقا قايمىلىتىدۇ! - دەپ شىكايات قانۇنغا قارشى خۇدا ئىبادەت قىلاشقا ھەيدەۋاتىدۇ! دەپ شىكايات قىلىدى.	ئەمما گاللىيو ئاخىيا رايوننىڭ باشلىقى بولغان ۋاقتىتا، يەھۇدىيىلار يাঊلوسنى ئەمما گاللىيو ئاخىيا ئۆلکىسىنىڭ ۋالىيىس بولغان ۋاقتىدا، يەھۇدىيىلار بىرگە تۇنۇپ، گاللىيوننىڭ سوراق تەختىسىگە ئاپرىپ، بۇ كىشى خەلقنى بىرلىشىپ يাঊلوسنى تۆتۈپ گاللىيوننىڭ «سوراق تەختى»نىڭ ئالدىغا ئاپرىپ، ئۇنىڭ ئۆستىدىن: بۇ ئادەم كىشىلەرنى قانۇنغا خىلاب ھالدا خۇداغا ئىبادەت قىلىشقا قايمىلىتىدۇ! - دەپ شىكايات قانۇنغا قارشى خۇدا ئىبادەت قىلاشقا ھەيدەۋاتىدۇ! دەپ شىكايات قىلىدى.
ACT 18:14	يাঊلوس ئاغىزنى ئاچايمى دەپ تۇرۇشىغا، ۋالىي گاللىيو يەھۇدىيىلارغا:- دەرۋەقە، ئى يەھۇدىيىلار، بۇ شىكاياتلىڭلار بىرەر ناھەقلىق ياكى ئېغىر	يাঊلوس گاپ ئېچىمەكچى بولۇپ تۇرۇپتۇ، گاللىيو يەھۇدىيىلار دەپى: ئەگەر بۇ شىكاياتلىرىڭلار قايسى بىر ئازار ياكى چوڭ جىنaiەت توغرۇلۇق

Reference	Before	After
	بولسا، ئى يەھۇدىسلار، مەن سەۋۇر قىلىپ سىلەرنى ئاڭلاب قالسام ياخشى جىنايەت توغرىسىدا بولغان بولسا، سەۋەچانلىق بىلەن سىلەرگە قۇلاق سالسام ئورۇنلۇق بولاتنى.	بولسا، ئى يەھۇدىسلار، مەن سەۋۇر قىلىپ سىلەرنى ئاڭلاب قالسام ياخشى جىنايەت توغرىسىدا بولغان بولسا، سەۋەچانلىق بىلەن سىلەرگە قۇلاق بولدۇ.
ACT 18:15	بىراق بۇ ئىش يەقەت بەزى ئات-ئىسىمىن، سۆز-سۆھەت ۋە سىلەرنىڭ بىراق بۇ ئىش يەقەت بەزى نام-ئىسىملار، سۆزلەر ۋە ئۆزۈڭلارنىڭ تەۋرات قانۇنلارغا ئائىت تالاش بولۇپ قالدى، ئۆزۈڭلەر ئۇنى ھەل قىلىڭلار! مەن قانۇنلار ئۇنىتىدە تالاش-تارتىشلارغا چېتىشلىق ئىكەن، ئۇنى ئۆزۈڭلەر بىر تەرىپ قىلىڭلار! مەن بۇنداق ئىشلارغا سوراچى بولمايمەن! – دېدى.	بىراق بۇ مەسىلە يەقەت بەزى ئات-ئىسىمىن، سۆز-سۆھەت ۋە سىلەرنىڭ بىراق بۇ ئىش يەقەت بەزى نام-ئىسىملار، سۆزلەر ۋە ئۆزۈڭلارنىڭ تەۋرات بۇنداق ئىشلارنىڭ ھالىسىنى سوراپ باقمايمەن.
ACT 18:16	شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۇلارنى سوراچ تەختى ئالدىن ھەيدەپ چىقاردى.	ئاندىن ئۇ ئۇلارنى سوراچ تەختىسىدىن ھەيدەپ كەتكۈزۈپ چىقاردى.
ACT 18:17	خالايىق سىناگوگىنىڭ چوڭى سوتىپىسىنى تۇتۇۋېلىپ، سوراچ تەختىنىڭ ئالدىدا قاتىقى ئۇرغىلى تۇردى. بىراق ۋالىي گاللىبى يۇ ئىشلارنىڭ ھېچقايسىسىغا قىلچە يېسەنت قىلمىدى.	گىرېكلەر سىناگوگانىڭ باشلىقى سوتىپىسىنى تۇتۇپ، ھاكمى تەختىنىڭ ئالدىدا زەرىبە بەردى. بىراق ۋالىي گاللىبى يۇ ئىشلارغا ھېچ قانداق يېرۋا قىلمىدى.
ACT 18:18	ياۋلۇس كورىنت شەھىرىدە يەنە كۆپ كۈنلەرنى ئۆتكۈزگەندىن كېيىن، قېرىنىداشلار بىلەن خوشلىشىپ، يېرسكىللا ۋە ئاكۇللا رنىڭ ھەمراھلىقىدا كېمىگە ئولتۇرۇپ، سۇرىبىھە قاراپ كەتتى. يولغا چىقىشتن ئىلگىرى ئۇ كەنرىيَا شەھىرىدە خۇداغا ئىچكەن بىر قەسمىدىن چاچلىرىنى چۈشۈرۈۋەتكەندى.	ياۋلۇس كورىنتتە يەنە كۆپ كۈن قالدى، كېيىن بىرازاڭلار بىلەن خەيرخۇ خالىدى، يېرسكىللا ۋە ئاكۇللا بىلەن بىرگە كېمىگە چىقىپ سۇرىبىھە كەتتى. يولغا چىقىشتن بۇرۇن، كەنرىيادا قەسەم ئىچكەنگە، چاچلىرىنى قىيىپ تاشلىدى.
ACT 18:19	ئۇلار ئەفەسۇس شەھىرىگە بارغاندىن كېيىن، ئۇ يېرسكىللا ۋە ئاكۇللانى قالدۇرۇپ، قالدۇرۇپ قويۇپ ئۆزى شۇ يەردىكى سىناگوگقا كىرىپ، يەھۇدىيلار بىلەن مۇنازىرىلەشتى.	ئۇلار ئۇنى ئۇزۇنراق تۇرۇشقا تەلەپ قىلىۋىدى، ئۇ قوشۇلمامى قالدى، ئۆزى شۇ يەرنىڭ سىناگوگىغا كىرىپ، يەھۇدىيلار بىلەن سۆھەت قىلدى.
ACT 18:20	ئۇلار ئۇنى ئۇزۇنراق تۇرۇشقا تەلەپ قىلىۋىدى، ئۇ قوشۇلمامى،	ئۇلار ئۇنى ئۇزاق تۇرۇشقا ئىستەپ تەلەپ قىلدى، ئۇ قوشۇلمامى قالدى،
ACT 18:21	«مەن قانداقلا بولمىسىۇن كېلەر ھېپتىنى يېرۇسالىبىمدا ئۆتكۈزىمەن؛ ئاندىن خۇدا بۇيرۇسا، سىلەرنىڭ يېنىڭلارغا يەنە كېلىمەن»، – دەپ ئۇلار بىلەن خوشلىشىپ، ئەفەسۇستىن كېمە بىلەن يولغا چىقتى.	«مەن ھەر قانداق بولسىمۇ، كېلەر ئېپىتىنى يېرۇسالىبىمدا ئۆتكۈزۈپ كەتىمەن؛ ئاندىن خۇدا ئىجازە بەرە، سىلەرنىڭ يانلىرىلارغا يەنە كېلىمەن»، دەپ ئۇلار بىلەن خەتكۈچ بولۇپ، ئەفەسۇستىن كېمە بىلەن يولغا سەللەنىپ كەتتى.
ACT 18:22	ئۇ قەيىسەرىيە شەھىرىدە كېمىدىن چۈشۈپ، يېرۇسالىمغا چىقىپ جامائەت بىلەن ھال سوراشقاندىن كېيىن، ئانتاكىيا شەھىرىگە چۈشۈپ كەتتى.	ئۇ قەيىسەرىيە كەتتى، ئاندىن يۇقىرىغا بارىپ، ئەككىلەسىيەنى (خەتى تىيەتەلەپ) سالام بەردى ۋە كېيىن ئانتاكىيا تەرىپىكە يول تارتىتى.
ACT 18:23	ئانتاكىادا بىر مىقدار ۋاقت قالىپ تۇرغاندىن كېيىن، ئۇ قايتا يولغا سېھەر قىلىدى، گالاتىبا ۋە فرىگىيە رايونلىرىنى تەرىپ بىلەن دولاپ كەتتى، بارغان فرىگىيە يۇرۇتلىرىنى بىر-بىرلەپ ئارىلاب، بارغانلا يېرىدە بارلىق مۇخلىسلىرنىڭ ئېتىقادىنى قۇۋۇھتلەدى.	ئانتاكىادا بىر مىقدار ۋاقت قالىپ تۇرغاندىن كېيىن، ئۇ قايتا يولغا سېھەر جايلاрадا ھەممە ئىيماندارلارنىڭ ئېتىقادىنى كۈچەيتىپ بەردى.
ACT 18:24	بۇ ئارىدا، ئىسکەندەرىيە شەھىرىدە تۇغۇلغان ئايوللوس ئىسىملىك بىر يەھۇدىي ئەفەسۇس شەھىرىگە كەلدى. ئۇ ناتىق ئادەم بولۇپ، مۇقەددەس يازمىلاردىن خېلىلا چوڭقۇر ساۋاۋاتى بار ئادەم ئىدى.	شۇ ۋاقتىدا، ئىسکەندەرىيە دە تۇغۇلغان ئايوللوس دېگەن بىر يەھۇدىي ئەفەسۇسغا كەلدى. ئۇ سۆزلىگەندە بەك ئەھلى، مۇقەددەس كىتاپلارنى چوڭقۇر بىلىپ قالغان ئادەم ئىدى.
ACT 18:25	ئۇ رەب يولىنى تولاي توغرا ئۆگىنىپ كەتكەن، گۇر يەيدا قىلغان ھالدا ئېيسا ئۇ رەبىنىڭ يولى توغرۇلۇق تەلەم ئالغان بولۇپ، ئوتالۇق روھ بىلەن ئېيسا ھەقىقىدە ئەينەن سۆزلەپ تەلەم بېرىپ تۇراتىن. بىراق ئۇنىڭ خەۋرىي يەقەت يەھىيا يەيغەمبەرنىڭ سۇغۇرۇشى بىلەنلا چەكلەنىپ قالغان.	ئۇ رەب يولىنى تولاي توغرا ئۆگىنىپ كەتكەن، گۇر يەيدا قىلغان ھالدا ئېيسا ئۇ رەبىنىڭ يولى توغرۇلۇق تەلەم ئالغان بولۇپ، ئوتالۇق روھ بىلەن ئېيسا ھەقىقىدە ئەينەن سۆزلەپ تەلەم بېرىپ تۇراتىن. بىراق ئۇنىڭ خەۋرىي يەقەت يەھىيا يەيغەمبەرنىڭ سۇغۇرۇشى بىلەنلا چەكلەنىپ قالغان.
ACT 18:26	ئۇ سىناگوگدا بەك قەتىي سۆزلەپ باشلىدى. يېرسكىللا بىلەن ئاكۇللا ئۇنى ئۇ سىناگوگدا يۈرەكلىك سۆزلەشكە باشلىدى. ئۇنى ئاڭلۇغان يېرسكىللا بىلەن ئاكۇللا ئۇنى ئۆيىگە ئېلىپ بېرىپ، ئۇنىڭغا خۇدانىڭ يولىنى تېخىمۇ تېسىلىي چۈشەندۈردى.	ئۇ سىناگوگدا بەك قەتىي سۆزلەپ باشلىدى. يېرسكىللا بىلەن ئاكۇللا ئۇنى ئۇ سىناگوگدا يۈرەكلىك سۆزلەشكە باشلىدى. ئۇنى ئاڭلۇغان يېرسكىللا بىلەن ئاكۇللا ئۇنى ئۆيىگە ئېلىپ بېرىپ، ئۇنىڭغا خۇدانىڭ يولىنى تېخىمۇ ياخشى ئاڭلۇغاندا، ئۇلار ئۇنى ئۆيىگە چاقىرىپ، خۇدا يولىنى تېخىمۇ ياخشى چۈشەندۈردى.
ACT 18:27	ئايوللوس ئاخايىا قىزغاندا، ئەفەسۇس قېرىنداشتىرى ئاخايىدىكىلەرگە خەت كېيىن، ئايوللوس ئاخايىا ئۆلکىسىگە بارماقچى بولغاندا، ئەفەسۇسلىق يېزىپ، ئۇنى ياخشى قارشى ئېلىڭلار دېپ ئەسلىھەشتۈرۈپ، تەلەپ قىلدى. قېرىنداشلار ئاخايىدىكى مۇخلىسلىرغە خەت يېزىپ، ئۇلاردىن ئايوللوسنى	ئايوللوس ئاخايىا قىزغاندا، ئەفەسۇس قېرىنداشتىرى ئاخايىدىكىلەرگە خەت كېيىن، ئايوللوس ئاخايىا ئۆلکىسىگە بارماقچى بولغاندا، ئەفەسۇسلىق يېزىپ، ئۇنى ياخشى قارشى ئېلىڭلار دېپ ئەسلىھەشتۈرۈپ، تەلەپ قىلدى. قېرىنداشلار ئاخايىدىكى مۇخلىسلىرغە خەت يېزىپ، ئۇلاردىن ئايوللوسنى

Reference	Before	After
	قارشى ئېلىشنى بەكمۇ تەلەپ قىلدى. ئۇ شۇ يەرگە بېرىپ، خۇدانىڭ مېھىر-شەيقتى ئارقىلىق ئېتىقاد قىلغانلارغا قوشۇلۇپ، ئۇلارغا زور ياردەم باردەمە بولدى.	ئۇ بارغاندا، خۇدانىڭ مېھرى بىلەن ئىشىنىپ كەتكەنلەرگە زور ياردەم بەردى.
ACT 18:28	چۈنكى ئۇ خەلق-ئالىم ئالدىدا يەھۇدىيىلار بىلەن مۇنازىرىلىشىپ، ئۇلارغا كۈچلۈك رەددىيە بېرىپ، مۇقەددەس يازمىلارنى شەرھلىشى بىلەن مەسىھىنىڭ ئېسما ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلاب بەردى.	چۈنكى ئۇ يەھۇدىيىلارغا قاتىق جاۋاب بەرگەن، ئومۇمۇمىي حايىدا يازمىلار ئارقىلىق ئېسما مەسىھ ئىكەنلىكىنى دەللىلەپ بەردى.
ACT 19:1	ئاپوللوس كورىنت شەھىرىدىكى ۋاقىتدا، ياؤلۇس سەپەر قىلىپ، ئىچكى قۇرۇقلۇق ئارقىلىق ئەفسوس شەھىرىگە كەلدى. ئۇ يەرده بەزى مۇخلىسلار بىلەن ئۇچرىشىپ،	ئاپوللوس كورىنتتا بولغاندا، ياؤلۇس ئىچكى يولاردىن ئۆتۈپ ئەفەسوسقا كەلدى ۋە بەزى شاگىردىلارنى تېپتى.
ACT 19:2	ئۇلاردىن: – سىلەر ئېتىقاد قىلغىنىڭلاردا، مۇقەددەس روھ سىلەرگە ئاتا قىلىغانمۇ؟ – دەپ سورىدى. – ياق، بىز ھەتا مۇقەددەس روھ بار دېگەننى زادى ئاڭلىماپتىكەنمىز، – دەپ جاۋاب بەردى ئۇلار.	ئۇلارغا سورىدى: 'سىلەر ئىشىنىپ قالغاندا، مۇقەددەس روھ سىلەرگە كەلگەنمۇ؟' ياق، بىز ھازىرغا قەدەر مۇقەددەس روھ بارلىقنى ئاڭلىمىغانمۇز، دەپ جاۋاب بەردى.
ACT 19:3	ياؤلۇس يەنە: – ئۇنداقتا، سىلەر قانداق چۆمۈلدۈرۈلۈشى چۆمۈلدۈرۈلگەنسىلەر؟ – دەپ سورىدى. – بىز يەھىا پەيغەمبەر يەتكۈزۈگەن چۆمۈلدۈرۈلۈشنى قوبۇل قىلۇق، – دېدى ئۇلار.	ياؤلۇس يەنە سورىدى: 'سىلەر قانداق چۆمۈلگەن؟' ئۇلار دېدى: 'بىز يوحىنا يەيغەمبەرنىڭ چۆمۈلۈشنى قوبۇل قىلۇق.'
ACT 19:4	ياؤلۇس: – يەھىا پەيغەمبەر خەلقى يەتكۈزۈگەن چۆمۈلدۈرۈش بولسا گۇناھلارغا توۋا قىلىشنى بىلدۈرۈدەغان چۆمۈلدۈرۈلۈش بولۇپ، ئۇلارغا ئۆزىدىن كېپىن كەلگۈچىگە، يەنى ئەيساغا ئېتىقاد قىلىش كېرەكلىكىنى تاپىلغاندى، – دېدى.	ياؤلۇس دېدى: يەھىا پەيغەمبەر خەلقى يەتكۈزۈگەن چۆمۈش گۇناھلارغا توۋا قىلىش ئۈچۈن بولۇپتۇ، ئۇلارغا كېپىن كەلگۈچى، يەنى ئېسما مەسىھە ئېتىقاد قىلىڭلار دەپ ئاڭلىقان.
ACT 19:5	ئۇلار بۇنى ئاڭلاپ، رەب ئەيسانىڭ نامىدا چۆمۈلدۈرۈلۈشنى قوبۇل قىلدى.	ئۇلار بۇنى ئاڭلاپاندا، ئېسما ئىسمى بىلەن چۆمۈلدۈرۈلدى.
ACT 19:6	ياؤلۇس قولىنى ئۇلارنىڭ ئۈستىگە تەككۈزۈپ تۇرۇشى بىلەن، مۇقەددەس روھ ئۇلارغا چۈشتى. بۇنىڭ بىلەن ئۇلار نامەلۇم تىللاردا سۆزلەشكە ھەم پەيغەمبەرلەرچە ۋەھىي-بېشارەتلەرنى يەتكۈزۈشكە باشلىدى.	ياؤلۇس قولىنى ئۇلارغا قوياغاندا، مۇقەددەس روھ ئۇلارغا كەلدى. ئۇلار تىللار بىلەن سۆزلەپ تۇردى ۋە پەيغەمبەرلىك قىلدى.
ACT 19:7	ئۇلار تەخمنەن ئون ئىككى ئەركەك كىشى ئىدى.	ئۇلار تەخمنەن ئون ئىككى ئەرلەر بولغان.
ACT 19:8	ياؤلۇس ئۆچ ئاي داۋامىدا ئەفەسوس شەھىرىدىكى سىناگوگقا كېرىپ، يۈرەكلىك بىلەن سۆز قىلىپ، ئۇلار بىلەن خۇدانىڭ يادىشاھلىقىدىكى ئىشلار تۈغرىسىدا مۇنازىرىلىشىپ قايىل قىلىشقا تىرىشتى.	ياؤلۇس ئەفەسوسدىكى سىناگوگغا كېرىپ، ئۆچ ئاي بويى بىلەن قەتىپ سۆز ئېلىپ بېرىپ، خۇدا يادىشاھلىقىدىكى ئىشلار ھەققىدە ئۇلار بىلەن تالاشقان ۋە ئويلاشتۇرۇشقا تىرىشتى.
ACT 19:9	لېكىن بەزى كىشىلەر قەتىپ توسوپ، ئىشىنىنى رەت قىلىپ، خەلق ئالدىدا رەبنىڭ يۈلغا ھاقارەت كەلتۈرگەندە، ياؤلۇس ئۇلاردىن چىقىپ، مۇخلىسلارنىمۇ ئايپىپ چىقىنى. ئۇ ھەر كۈنى تىراننۇس ئىسىملىك ئادەمنىڭ لېكىسيخانىسىدا مۇنازىرىھە-مۇزاکىرە ئۆتكۈزدى.	لېكىن بەزى كىشىلەر قەتىپ توسوپ، ئىشىنىنى رەت قىلىپ، خەلق ئالدىدا رەبنىڭ يۈلنى ھورلاپ تاشلىدى، ياؤلۇس ئۇلاردىن ئۇزاقلىشىپ، ئىشىنىپ قالغانلارنى ئايپىپ كەتتى. ئۇ ھەر كۈنى تىراننۇسنىڭ سۆھبەت ئورنندا مۇزاکىرە سۆھىيەتلىرى ئۆتكۈزدى.
ACT 19:10	بۇ ئىش ئىككى ييل بويى داۋاملاشتى. نەتىجىدە، ئاسىيا ئۆلکىسىدىكى يۇقۇن خەلق، يەھۇدىيىلار بولسا ياكى گېكلەر بولسا، ھەممىسى رەبنىڭ سۆزلەرە خەلق، كەتكەنلەر بىلەن ھەممە يەلەن رەبنىڭ سۆز-كالامنى ئاڭلىدى.	بۇ ئىش ئىككى ييل بويى داۋاملاشتى. نەتىجىدە، ئاسىيا رايونىدىكى يارلىق كەتكەنلەر بىلەن ھەممە يەلەن رەبنىڭ سۆز-كالامنى ئاڭلىدى.
ACT 19:11	خۇدا ياؤلۇسنىڭ قولى بىلەن ئاجايىپ مۆجزىلەرنى ئورۇنداتتى.	خۇدا ياؤلۇسنىڭ قولى بىلەن ئاجايىپ مۆجزىلەرنى ئورۇنداتتى.
ACT 19:12	كىشىلەر ياؤلۇسنىڭ قولىنىڭ قوللىرى ئارقىلىق كارامەت مۆجزىلەرنى ياراتتى. ئاندىن كېسەلەر زەنلىك بىننغا ئاپىرىپ، ئۇلارنىڭ ئۈستىگە ياپاتتى. نەتىجىدە، كېسەلەر ساقايىپ كېلىپ، كېسەلەرگە قويۇشتى. شۇنىڭغا ئەگىشىپ، كېسەلەر ساقايىپ كەتتى، يامان روھلار ئۇلاردىن چىقىپ كېتتى.	كىشىلەر ياؤلۇسنىڭ تېننغا تەگەن ئەچاقلار ۋە ئالدى قايلاقلارنى ئېلىپ كېلىپ، كېسەلەرگە قويۇشتى. شۇنىڭغا ئەگىشىپ، كېسەلەر ساقايىپ كەتتى، يامان روھلار ئۇلاردىن چىقىپ كېتتى.

Reference	Before	After
ACT 19:13	لېكىن شۇ ئەتراپىتا يۈرۈدىغان، «جىنكەش» يەھۇدىلارنىن بەزلىرىمۇ رەب ئەيسانىڭ نامىنى ئىشلىتىپ باققۇسى كېلىپ، جىن چاپلاشقانلار ئۆستىدە تۇرۇپ جىنلارغا: «ياۋلۇس جاكارلاۋاتقان ئەيسانىڭ نامىدىن ساڭا قاتىق بۇيرۇق بېرىمەن!» دەيدىغان بولدى.	لېكىن دولاب يۈرگەن بەزى يەھۇدىي جىنكەشلار، رەب ئەيسا ئىسمىنى ئىشلەزكۈسى كېلىپ، جىنلىق كىشىلەرنىڭ ئالدىدا تۇرۇپ: «ياۋلۇس جاكارلەغان ئەيسا مەسىھ ئاتىدا سىلەرگە قاسىم قىلىمەن!» دېدى.
ACT 19:14	بۇ ئىشنى قىلىدىغانلارنىڭ ئارىسىدا سكېۋا ئىسىمىلىك بىر يەھۇدىي باش كاھىننىڭ يەتتە ئوغلىمۇ بار ئىدى.	بۇ ئىشنى قىلىۋاتقانلارنىڭ ئىچىدە، سكېۋا دېگەن بىر يەھۇدىي باش كاھىننىڭ يەتتە ئوغلى بار ئىدى.
ACT 19:15	لېكىن ئۇلار قوغلىۋەتمەكچى بولغان يامان روھ ئۇلارغا جاۋابەن: – ئەيسانى توئۇيمەن، ياۋلۇستىن خەۋىرىم بار، بىراق ئۆزۈگۈلەر كىم بولىسىلەر؟! – دېۋىدى،	لېكىن ئۇلار يامان روھنى قوغلاپ چىقىرۇۋەتمەكچى بولغاندا، ئۇ روھ ئۇلارغا جاۋاب بەردى: «ئەيسا مەن بىلىمەن، ياۋلۇسنى توئۇيمەن، بىراق سىلەر كىم بولىسىلەر؟!
ACT 19:16	يامان روھ چاپلىشىۋالغان كىشى ئۇلارغا ئىتلىك چىقىپ، ئۇلارنى ئۇرۇپ شاما قىلىپ، ئۇلارنىڭ ئۆستىدىن غالىب كەلدى. ئۇلار باللەڭ ۋە يارىلغان حالدا ئۆيىدىن قېچىپ چىقىپ كەتتى.	يامان روھ بولغان كىشى ئۇلارغا سەۋەرەپ سېلىنىپ، ئۇلارنى تەكشەپ، ئۆستۈن كەلدى. ئۇلار يالاڭاخ ھەم جىرالىغان ھالدا ئۆيىدىن قاچماچى بولدى.
ACT 19:17	بۇ ئىش ئەفەسسوں شەھىرىدە ياشايدىغان بارلىق يەھۇدىلار ۋە بىلىنىپ قالدى، ھەممىسى قورقان بولۇپ قالدى ۋە رەب ئەيسا ئىسمى گېڭىلەرگە كىشىلەرنىڭ نامى ئۇلۇغلاندى.	بۇ ئىش ئەفەسسوں شەھىرىدە ياشايدىغان بارلىق يەھۇدىلار ۋە چوڭىيىپ كەتتى.
ACT 19:18	نەتىجىدە، نۇرغۇن ئېتىقادچىلار بۇرۇنقى قىلغانلىرىنى ئىقرار قىلىپ، ئالدىغا جىقىتى.	شۇنداقلا، كۆپ ئىشنىپ قالغانلار ئالدىغا كېلىپ، ئۆتكەن قىلغانلىرىنى ئاشكارا ئىقرار قىلدى.
ACT 19:19	سېھىرگەرلىك قىلغانلاردىن نۇرغۇن ئادەملەر ئۆزلىرىنىڭ سېھىرگەرلىك كىتاب-يالنانىلىرىنى ئەكېلىپ بىر يەرگە دۆۋەلەپ، كۆچىلىكىنىڭ ئالدىدا كۆيدۈرۈشتى. بۇ كىتابلارنىڭ قىممىتى جەمئى ئەللىك مىڭ كۆمۈش تەڭگىگە پېتەتتى.	كۆپ جادو قىلغان كىشىلەر ئۆز كىتابلىرىنى يىغىپ، خەلقنىڭ كۆز ئالدىدا ياقتى. بۇ كىتابلارنىڭ قىممىتى جەمئى 50 مىڭ كۆمۈش يۈلنى تەشكىل قىلدى.
ACT 19:20	شۇنداق قىلىپ، رەبنىڭ سۆز-كالامى كۈچگە ئىگە بولۇپ، بەرق ئۇرۇپ ئۆستۈنلۈككە ئۆتتى.	شۇنداقلا، رەبنىڭ سۆزى كۈچلۈك بولۇپ، تېز تارقالغان ۋە غەلبە قىلدى.
ACT 19:21	بۇ ئىشلار بولغاندىن كېيىن، ياۋلۇس ئويلاپ، ماكىپدونىيە ۋە ئاخايى ئارقىلىق بۇ ئىشلار يۇز بەرگەندىن كېيىن، ياۋلۇس كۆڭلىدە، ماكىپدونىيە ۋە ئاخايى يېرۇسالىمغا كېتىشىكە قارار قىلدى. ئۇ دېدى: «ئۇ يەرگە بارغاندىن كېيىن، بىم ئۆلکىسىدىن ئۆتۈپ بېرۇسالىمغا بېرىشقا نىيەت باغلىدى. ئۇ: – ئۇ يەرگە بارغاندىن كېيىن، رىم شەھىرنى كۆرۈپ كېلىشىم كېرەك، – دېدى.	بۇ ئىشلار بولغاندىن كېيىن، ياۋلۇس ئويلاپ، ماكىپدونىيە ۋە ئاخايى يېرۇسالىمغا كېتىشىكە قارار قىلدى. ئۇ دېدى: «ئۇ يەرگە بارغاندىن كېيىن، ئۇ تىموتىي بىلەن ئېراستۇسنى ماكىپدونىيەگە يولىدى، ئۆزى ئاسىيا ئۆلکىسىدە بەزى ۋاقت تۇردى.
ACT 19:22	شۇنىڭ بىلەن، ئۇ ئۆزىگە ياردەمde بولۇۋاتقانلاردىن تىموتىي بىلەن ئېراستۇس ئىككىيەننى ماكىپدونىيەگە ئەۋەتىۋېتىپ، ئۆزى يەنە بىر مەزگىل ئاسىيا ئۆلکىسىدە تۇردى.	ئۇ تىموتىي بىلەن ئېراستۇسنى ماكىپدونىيەگە يولىدى، ئۆزى ئاسىيا ئۆلکىسىدە بەزى ۋاقت تۇردى.
ACT 19:23	دەل شۇ چاغادۇ، ئەفەسسوں شەھىرىدە رەبنىڭ يولى توغرۇلۇق ئېغىر مالماچىلىق كۆتۈرۈلدى.	ئۇ ۋاقتىتا، ئەفەسسوں شەھىرىدە، رەبنىڭ يولىغا ئالاقىدار بول ghan و چوڭ بىر يەرقلقى يەيدا بولدى.
ACT 19:24	ئايال ئىلاھ ئارتىپمىسىنى سۈرەتلەپ كۆمۈش تەكچە-ھەيکەللەرنى ياسىغۇچى دىمىتري ئىسىمىلىك بىر زەرگەر بار ئىدى. ئۇنىڭ بۇ ئىشنى هۇنەرەنلەرگە كۆپ يابدا تايقۇراتتى.	ئارتىپمىسىنىڭ كۆمۈش ھەيکەللەرنى ياسايدىغان دىمىتري دېگەن بىر زەرگەر بار edi. ئۇنىڭ بۇ ئىشنى هۇنەرخاكانلارغا كۆپ يۇل تايقۇزۇپ كەتتى.
ACT 19:25	دىمىتري هۇنەرەنلەرنى ۋە شۇنىڭغا ئوخشاش ئىشلار بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقان باشقا ئۇستىلارنى يىغىپ، ئۇلارغا: – بۇرادەرلەر، بىزنىڭ گۆللىنىشمىزنىڭ بۇ ئىش بىلەن باغلق ئىكەنلىكىنى بىلىسىلەر؛	دىمىتري هۇنەرخاكانلارنى ۋە شۇنداق ئىش بىلەن شۇغۇللىنىۋاتقان باشقا قىزماتاشلارنى يىغىدى، ئۇلارغا: ئۇلارغا؛ ئاكا، بىزنىڭ ھاياتىمىز بۇ ئىشقا باغلىق، بۇنى بىلىسىلەر.
ACT 19:26	هازىر ھېلىقى ياۋلۇسنىڭ نېمە ئىشلارنى قىلىپ يۈرگەنلىكىنى ئاكىلغان ھەم سىلەر ھازىر ياۋلۇسنىڭ نېمە ئىشلار قىلىۋاتقانلىقىنى ئاكىلغان ۋە كۆرگەن	سىلەر ھازىر ياۋلۇسنىڭ نېمە ئىشلار قىلىۋاتقانلىقىنى ئاكىلغان ۋە كۆرگەن

Reference	Before	After
	کۆرگەن بولۇشۇڭلار كېرەك. ئۇ دەپ كەتىپ: «قول بىلەن ياسالغان نەرسىلەر ئلاھلار ئەمەس» دېپىش بىلەن، يەقەت ئەفەسۇستا ئەمەس، بەلكى يۇتكۈل ئاسىيا ئۆلکىسىدە دېگۈدەك نۇرغۇنلىغان كىشىلەرنى قايىل قىلىپ، ئازدۇرۇپ بۇراۋاتىدۇ.	بولۇشىڭلار كېرەك. ئۇ دەپ كەتىپ: «قول بىلەن ياسالغان نەرسىلەر ئلاھلار ئەمەس» دېپىپ، يەقەت ئەفەسۇستا ئەمەس، بەلكى بارلىق ئاسىيا رايوندا كۆپ كىشىلەرنى قايىل قىلىپ، يولدىن ئازدۇرۇۋاتىدۇ.
ACT 19:27	ئەمدى ھازىر بىزنىڭ بۇ سودىمىزغا بەتقام چاپلاش خەۋىپ بولۇلا قالماي، بەلكى بۇيۇك ئايال ئلاھ ئارتىمىسىنىڭ بۇتخانىسىمۇ ئەزىزىمەس دەپ قارىلىپ، ھەتتا ئاسىيا ئۆلکىسى ۋە يۇتكۈل جاھان ئىبادەت قىلىدىغان بۇ ئايال ئلاھىمىزنىڭ شان-شەرىپىمۇ يوقلىش خەۋىگە دۇچ كېلىۋاتىدۇ! – دېدى.	هازىر بىزنىڭ بۇ سودىنىڭ ناملىقى خەۋىتە، شۇنىڭغا قوشۇپ بۇيۇك ئارتىمىسى ئلاھنىڭ مەبەدى ھېچ نەرسىگە سانالىمۇ دەپ قارىلىپ قالىدۇ، ھەتتا بۇتون ئاسىيا ۋە دۇنيا ئىبادەت قىلىدىغان بۇ ئلاھنىڭ ئەركى يوقاپ كېتىش خەۋىپ بار!
ACT 19:28	بۇ سۆزلەرنى ئاڭلىغان كۆيچىلىك غەزەكە چۆمۈپ، قايتا-قايتا: – ئەفەسۇسلۇقلارنىڭ ئارتىمىسىمىز بۇيۇكتۇرا! – دەپ چۇقان كۆتۈرۈشكە باشلىدى.	بۇ سۆزلەرنى ئاڭلىغاندا، كۆپ كىشى ئاچچىقلاب كېتىپ، قايتا-قايتا: ئەفەسۇسلۇقلارنىڭ ئارتىمىسى بۇيۇك! دەپ قىيقىشقا باشلىدى.
ACT 19:29	بۇنىڭ بىلەن يۇتكۈل شەھەرمالىماتاڭ بولۇپ كەتتى. خەلق بىر تالاپ تېئاتىغا يۇرۇشۇپ كىردى، ياؤلۇسىنىڭ مەكىدونىيەلىك ھەمېپىرىلىشچانلىرى گايىوس سەپەداشلىرىدىن ماكىپدونىيەلىك گايىس ۋە ئارىستارخۇسلارنى توْتۇپ سۆرەپ، سېرك مەيدانىغا تەڭلا بۇيۇرۇلۇپ ماڭدى.	بۇ بىلەن شەھەر تولا قالايمىقان بولۇپ كەتتى. خەلق بىر تالاپ تېئاتىغا يۇرۇشۇپ كىردى، ياؤلۇسىنىڭ مەكىدونىيەلىك ھەمېپىرىلىشچانلىرى گايىوس سەپەداشلىرىدىن ماكىپدونىيەلىك گايىس ۋە ئارىستارخۇسلارنى توْتۇپ سۆرەپ كەتتى.
ACT 19:30	ياؤلۇس خالايىق ئارىسىغا كىرمەكچى بولغانىدى، لېكىن مۇخلissalar ئۇنىڭ كىرىشىگە يول قويىدى.	ياؤلۇس خەلق ئارىسىغا كىرمە دەپ خالغان، لېكىن شاكىرتلار ئۇنىڭ كىرىشىگە يول قويۇشمايتۇ.
ACT 19:31	ھەتتا ياؤلۇسىنىڭ دوستلىرى بولغان ئۆلکە ئەمەلدارلىرىدىن بەزىلىرىمۇ ئۇنىڭغا خەۋىر يەتكۈزۈپ، ئۇنى سېرك مەيدانىغا بېرىشقا تەۋەكۈل قىلماسلىققا جېكلىدى.	ھەتتا ياؤلۇسىنىڭ دوستلىرى بولغان يەزلىك ئەمەلدارلارنىڭ بەزىلىرى ئۇنىڭغا ئۇچۇر بولالاپ، سېرك مەيدانىغا بېرىش خەۋىر قالدۇرما سلىقنى تەكلىپ قىلدى.
ACT 19:32	ئەمدى بەزىلەر بۇنى دەپ ۋارقىرسا، بەزىلەر ئۇنى دەپ ۋارقىرسىپ، يۇنۇن سورۇن ۋاراڭ-چۇرۇڭغا تولدى؛ كىشىلەرنىڭ كۆپىنچىسى ئۆزلىرىنىڭ نېمىگە يىغىلغانلىقىنىمۇ بىلمەيتى.	ھازىر بەزىلىرى بۇنى قىققان، باشقىلىرى ئۇنى قىققان، بارلىق يەغىن ھەيران بولدى؛ كۆپ كىشىلەر نېمە ئۇچۇن يىغىلغانلىقىنى بىلمىگەن.
ACT 19:33	يەھۇدىلار ئىسکەندەر دېگەن بىر كىشىنى ئالدىغا سۈرۈپ چقتى، چۈنكى ئۇلار ئۇنى تەكلىپ قىلغان. ئىسکەندەر قولى بىلەن خەلقە ئىشارە قىلىپ، كۆيچىلىك ئۇنى ئالدىغا تۇرگۇزۇدى. ئىسکەندەر كۆيچىلىكە قول ئىشاراتى قىلىپ، يەھۇدىلارنى ئاقلىماقچى بولدى.	يەھۇدىلار ئىسکەندەر دېگەن بىر كىشىنى ئالدىغا سۈرۈپ چقتى، چۈنكى ئۇلار ئۇنى تەكلىپ قىلغان. ئىسکەندەر قولى بىلەن خەلقە ئىشارە قىلىپ، كۆيچىلىك ئۇنى ئالدىغا تۇرگۇزۇدى. ئىسکەندەر كۆيچىلىكە قول ئىشاراتى خەلقنىڭ قارشىسىدا سۆز ئېچىپ ئاقلىماقچى بولدى.
ACT 19:34	ئەمما، كۆيخەلاق ئۇنىڭ يەھۇدىي ئىكەنلىكىنى تېزا بىلىپ كەتتى، شۇنىڭغا بىراق كۆيچىلىك ئۇنىڭ يەھۇدىي ئىكەنلىكىنى بىلىپ قىلىپ، ھەممىسى تەڭلا: – ئەفەسۇسلۇقلارنىڭ ئارتىمىسىمىز بۇيۇكتۇرا! – دەپ ئىكەنلىكىنى بىلىپ قىلىپ، يەھۇدىلارنى ئاقلىماقچى بولدى.	ئەمما، كۆيخەلاق ئۇنىڭ يەھۇدىي ئىكەنلىكىنى تېزا بىلىپ كەتتى، شۇنىڭغا بىراق كۆيچىلىك ئۇنىڭ يەھۇدىي ئىكەنلىكىنى بىلىپ قىلىپ، ھەممىسى تەڭلا: – ئەفەسۇسلۇقلارنىڭ ئارتىمىسىمىز بۇيۇكتۇرا! – دەپ ئىكەنلىكىنى بىلىپ قىلىپ، يەھۇدىلارنى ئاقلىماقچى بولدى.
ACT 19:35	ئاخىردا، شەھەرنىڭ باش مىرىزىسى خالايىقنى تىنچلەندۈرۈپ مۇنداق دېدى: – ئەمە ئەفەسۇسلۇقلار! بىز ئەفەسۇسلۇقلارنىڭ شەھىرىنىڭ بۇيۇك ئارتىمىسىنىڭ بۇتخانىسىنىڭ ۋە ئۇنىڭ ئاسمانىدىن چۈشكەن سۈرەتنىڭ قوغىدۇغۇچىسى ئىكەنلىكىنى بىلمەيدىغان كىم بارا!	ئەمە ئەفەسۇس خەلقى! كىم بۇنى بىلمەيدۇ؟ بىز ئەفەسۇس شەھىرى بۇيۇك ئارتىمىسىنىڭ مەبەدىسىنى ۋە ئاسمانىدىن چۈشكەن سۈرەتنى قوغداشتى!
ACT 19:36	بۇ ئىشلارنى ئىنكار قىلامىغانىكەن، ئۆزۈگەرنى بېسىۋىلىشىڭلار، باشباشتا قىلىق قىلماسلىقىڭلار.	بۇ ئىشلار رەت قىلامىغان بولغاندا، سىلەر ساكن بولۇش كېرەك ۋە ھەرقانداق تېز قىلىپ ئىش قىلماڭلار.
ACT 19:37	چۈنكى سىلەر بۇ كىشىلەرنى ئېلىپ كەلدىڭلار؛ لېكىن ئۇلار مەبەد سارىقلق چۈنكى سىلەر بۇ كىشىلەرنى بۇ يەرگە سوراققا تارىشقا ئېلىپ كەلدىڭلار؛ لېكىن ئۇلار با بۇتخانىلارنى بۇلغۇچىلار يَا بىزنىڭ ئايال ئلاھىمىزغا كۆيۈرلۈق قىلغۇچىلاردىن ئەمەس.	چۈنكى سىلەر بۇ كىشىلەرنى ئېلىپ كەلدىڭلار؛ لېكىن ئۇلار مەبەد سارىقلق چۈنكى سىلەر بۇ كىشىلەرنى بۇ يەرگە سوراققا تارىشقا ئېلىپ كەلدىڭلار؛ لېكىن ئۇلار با بۇتخانىلارنى بۇلغۇچىلار يَا بىزنىڭ ئايال ئلاھىمىزغا كۆيۈرلۈق قىلغۇچىلار يَا كىشىلەرنىڭ ئلاھەسىنى تەھقىر قىلغۇچىلەر ئەمەس.

Reference	Before	After
ACT 19:38	ئەگەر دىمىتىرى بىلەن ئۇنىڭ ئەتراپىدىكى ھۇنەر يەزلىرى بىر كىشىگە قارشى شىكايدىت قىلىشقا سەھەب بار بولسا، مەھكەمەلەر ئېچىلغان ۋە ئاتىپاتلار ئۆستىدىن شىكايتىنى بولسا، سوراچانىلار ئۈچۈق، تۇرماقتا ۋە سوراچى ۋالىلارمۇ بار. ئۇلار شۇ يەرلەردى بىر-بىرى بىلەن دەۋلاشىسۇن؛	ئەگەر دىمىتىرى بىلەن ئۇنىڭ ھۇنەر يەزلىرى بىر كىشىگە قارشى شىكايدىت قىلىشقا سەھەب بار بولسا، مەھكەمەلەر ئېچىلغان ۋە ئاتىپاتلار ئۆستىدىن شىكايتىنى بولسا، سوراچانىلار ئۈچۈق، تۇرماقتا ۋە سوراچى ۋالىلارمۇ بار. ئۇلار شۇ يەرلەردى بىر-بىرى بىلەن دەۋلاشىسۇن؛ ئەگەر باشقا بىرەر ئىش بار بولسا، رەسمىي بېغىندا ھەل قىلىنىش لازىم. ۋە باشقا بىرەر مەسىلىلىرىڭلەر بولسا، رەسمىي سورۇندا بىر تەرىپ قىلىنىش لازىم.
ACT 19:40	بىز ئەمدى يەنە بۈگۈنكى ۋەقەنى توپىلاڭ دەپ ئەرز قىلىنىش خەۋىيدە تو روۋاتىمىز؛ چۈنكى بۇ مالىمانچىلىقنىڭ ھېج سەۋەبىن كۆرسىتىلمىگەچە، ھېسابىنىمۇ بېرەلمەيمىز-دە!	بىز ھازىر بۈگۈنكى بۇ ۋەقە ئۈچۈن توپىلىنىپ تو روۋاتىلىقىمىز ئۈچۈن ئەرز قىلىنىش خەۋىيدە تو روۋاتىمىز؛ چۈنكى بۇ مالايماقنىڭ ھېج سەۋەبىن بار دەپ كۆرسىتىلمىگەن، شۇڭا ھېساب بېرىپ چىقىمالاسلىقىمىز. بۇ سۆزلەرنى ئېتىقاندىن كېيىن، ئۇ يېغىننى ئازاد قىلدى.
ACT 20:1	توپىلاڭ بېسىققاندىن كېيىن، ياؤلۇس مۇخلىسىلارنى چاقرىپ، ئۇلارنى رىغبەتلەندۈردى ۋە ئۇلار بىلەن خوشلىشىپ، ماكىدونىيەگە قاراپ كەتتى.	تارىلاشلىق توختىغاندىن كېيىن، ياؤلۇس شاكىرتەرنى چاقرىپ، ئۇلار بىلەن خوشلىشىپ، ماكىدونىيەگە كەتتى.
ACT 20:2	ئۇ شۇ ئەتراپىتىكى يۇرۇتلارنى ئارىلاپ، ئېتىقادچىلارنى نۇرغۇن سۆز-تەلىملەر بىلەن رىغبەتلەندۈرگەندىن كېيىن، يۇنانغا بېرىپ.	ئۇ شۇ جايىلارنى دولاپ، ئىماندارلارنى كۆپ سۆزلەر بىلەن ياخشىلاپ، كېيىن يۇنانغا كەتتى.
ACT 20:3	ئۇ يەرده ئۆچ ئاي تۇردى. ياؤلۇس كېمىگە ئولتۇرۇپ سۇرىيەگە ماڭاي دەپ تو روغاندا، يەھۇدىيلارنىڭ ئۇنى ئۆلتۈرۈش سۇپىقەستى بىلىنىپ قىلىپ، ماكىدونىيە ئارقىلىق قۇرۇقلۇق بىلەن قايتىپ كېتىش قارارىغا كەلدى.	ئۇ جايىدا ئۆچ ئاي قالدى. ياؤلۇس كېمىگە چىقىپ سۇرىيەگە بارمىز دەپ تو روغاندا، يەھۇدىيلار ئۇنى ئۆلتۈرۈش ئۈچۈن يىلان تەبىارلاپ قويۇپ، ئۇ ئاندىن ماكىدونىيە يولى بىلەن قۇرۇق يولدىن قايتىشقا قارار بەردى.
ACT 20:4	ئۇنىڭغا ھەمراھ بولغانلار بېرىيالق پېرىيالق سۈپەتلىرىنىڭ ئوغلى سوپاپىر، تېسالونكىالقالىرىدىن ئارسىتارخۇس بىلەن سېكۈندۈس، دەرىلەك گايىوس، تىمۇتى ۋە ئاسىيا ئۆلکىسىدىن تىكىكۈس بىلەن تروفىمۇسلار ئىدى.	ئۇ بىلەن بەلگە بارغانلار بېرىيالقتن سوپاپىر، تېسالونكىادىن ئارسىتارخۇس بىلەن سېكۈندۈس، دەرىدىن گايىوس، تىمۇتى، ۋە ئاسىيادىن تىكىكۈس بىلەن تروفىمۇس.
ACT 20:5	ئۇلار ئاؤۋال تروئاس شەھىرىگە بېرىپ، بىزنىڭ يېتىپ بېرىشىمىزنى كۆتۈپ تۇردى.	ئۇلار تروئاسقا ئالدىن بارىپ، بىزنى كۆتۈپ تۇردى.
ACT 20:6	بىز بولساق «پېتىر نان ھېپتى» كۇنلىرىدىن كېيىن، فىلىپپى شەھىرىدىن بهش كۇندا تروئاسقا بارىپ، ئۇلار بىلەن كۆرۈشتۈك ۋە ئۇ يەرده يەتتە كۇن تۆرۈدۈق، ئۇچراشتۇق ۋە ئۇ يەرده يەتتە كۇن تۆرۈدۈق.	بىز ئازىملىق نانلارنىڭ ھېتىدىن كېيىن، فىلىپپىدىن كېمە بىلەن كېتىپ، يەپتەنىڭ بىرىنچى كۇنى، شاكىرتەر ناننى ئۆزۈپ جەم بولغان ۋاقتىتا، ياؤلۇس ئەرته كەتىشكە نېيەت قىلغاندا، شاكىرتەر بىلەن سۆز باشلىدى؛ ئۇ ئەتسىسى كەتمەكچى بولغاچقا، جامائەتكە سۆز قىلىشقا باشلىدى؛ ئۇ سۆزىنى تۇن پېرىمگىچە ئۇزارتىن.
ACT 20:7	ھېتىنىڭ بىرىنچى كۇنى، بىز نان ئوشتوشقا جەم بولغاندا، ياؤلۇس سۆزلىنىڭ بىرىنچى كەتمەكچى بولغاچقا، جامائەتكە سۆز باشلىدى؛ ئۇ سۆزىنى تۇن پېرىمگىچە ئۇزارتىن.	ھېتىنىڭ بىرىنچى كۇنى، شاكىرتەر ناننى ئۆزۈپ جەم بولغان ۋاقتىتا، ياؤلۇس ئەرته كەتىشكە نېيەت قىلغاندا، شاكىرتەر بىلەن سۆز باشلىدى؛ ئۇ ئەتسىسى كەتمەكچى بولغاچقا، جامائەتكە سۆز باشلىدى؛ ئۇ سۆزىنى مەسکۇننىقىغا قەدەر داۋاملاشتۇردى.
ACT 20:8	بىز جەم بولغان يۇقىرىقى قەۋەتتىكى ئۆيىدە نۇرغۇن قارا چىراغلار يېنىپ تۇراتىن.	بىز يېغىلىپ تۇرغان ئۆستى قەۋەت ئۆيىدە كۆپ لامپا يېنىپ تۇراتىن.
ACT 20:9	ئەۋتىكۈس دېگەن بىر ياش يىگىت يەنچىرىدا ئولتۇرۇپتۇ. ياؤلۇس سۆزلەپ ئەۋتىكۈس ئىسىملىك بىر يىگىت دېرىزىنە ئۆلتۈرۈغاندى. ياؤلۇس سۆزلەپ خېلى بىر يەرگە بارغاندا، ئۇنى مۇگىدەك بېسىۋاتقانىدى. ئاندىن ئۇ غەرقى ئۇيۇغۇغا كېتىپ، ئۇ ئۇچىنچى قەۋەتتىن بەرگە يېقلىپ چۈشتى. كۆچىلىك ئۇنى يەردىن كۆتۈرۈپ قارىسا، ئۇ ئۇلۇپ بولغاندى.	ئەۋتىكۈس دېگەن بىر ياش يىگىت يەنچىرىدا ئۆلتۈرۈپتۇ. ياؤلۇس سۆزلەپ ئەۋتىكۈس ئىسىملىك بىر يىگىت دېرىزىنە ئۆلتۈرۈغاندى. ياؤلۇس سۆزلەپ يەرگە چۈشتۈپ كەتكەن. خەلق ئۇنى ئالغان ۋاقتىتا، ئۇلۇپ كەتكەن.
ACT 20:10	ياؤلۇس تۆۋەنگە چۈشۈپ، بالىنىڭ ئۆستىگە ياقتۇرۇپ قۇچاقلاپ تۇرۇپ: ياؤلۇس يەسكە چۈشۈپ، ئۇنىڭ ئۆستىگە ئېتىلىپ، قۇچاقلاپ تۇرۇپ: ئازابلۇماڭلار، ئۇ تىرىككەن! – دېدى.	ياؤلۇس تۆۋەنگە چۈشۈپ، بالىنىڭ ئۆستىگە ياقتۇرۇپ قۇچاقلاپ تۇرۇپ: ياؤلۇس يەسكە چۈشۈپ، ئۇنىڭ ئۆستىگە ئېتىلىپ، قۇچاقلاپ تۇرۇپ: ئازابلۇماڭلار، ئۇ تىرىككەن! – دېدى.
ACT 20:11	قايىتىدىن ئۆيگە چىقىپ، ناننى ئوشتوپ يېگەندىن كېيىن، ياؤلۇس ئۇلار بىلەن تاڭ ئانقۇچە ئۆزۈن سۆزلەشتى ۋە ئۇ بۇ يەردىن يولغا چىقىتى.	ياؤل يەنە ئۆستىگە قايىتىپ كېلىپ، ناننى ئۆزۈپ، ئۇلار بىلەن بىرگە ئىچىپ، كۇن چىقىمىغۇچە سۆھبەت قىلىپ تۇرۇپ، شۇ جايىدىن كەتتى.
ACT 20:12	تروئاستىكىلەر بولسا ھېلىقى يېگىتىنى ئۆيگە ھيات ئايىرىپ قويدى. ئۇلار	ئۇلار ئۇ يېگىتىنى ئۆيگە قايىتۇرۇپ كەتكەن، ئۇ ساغلام. بۇدەك بولغاندا ئۇلار

Reference	Before	After
	بۇنىڭدىن چەكسىز تەسەللى تاپتى.	چوڭ دەرىجىدە خۇشال بولدى.
ACT 20:13	بىز ياخۇستىن يۇرۇن كېمىگە چىقىپ ئاسىسوسقا كەتتۇق، چۈنكى ياخۇلس بىز بولساق ياخۇستىن يۇرۇن ئاسىسوس شەھىرىگە كېمە بىلەن باردۇق. چۈنكى ياخۇلس شۇ يەرگە پىيادە باراي، سىلەر مەندىن ئاۋۇال بېتىپ بېرىپ، ئۇ يەردە مېنى كېمىگە ئىلىۋېلىشنى كۆتۈڭلەر، دەپ ئورۇنلاشتۇرغاندى.	شۇ يەرگە قۇرۇق يول بىلەن بارماقچى بولۇپ، بىزگە شۇنداق ئورنىتىپ قوبىغانسىدى.
ACT 20:14	ئاسىسوستا ئۇ بىز بىلەن ئۇچراشقاندىن كېپىن بىز ئۇنى كېمىگە ئېلىپ متۇلىن شەھىرىگە كەلدۇق.	ئاسىسوستا ئۇ بىز بىلەن كۆرۈشۈپ قالغاندىن كېپىن، بىز ئۇنى كەمىگە ئالدۇق ۋە متۇلىنغا كەتتۇق.
ACT 20:15	شۇ يەردىن كېتىپ، ئەۋەتن كۇندە خىئوس ئارلىنىڭ قارشىسىغا يەتتىك. ئاندىن شۇ يەردىن چىقىپ، ئەتسىسى خىيىس ئارلىنىڭ ئۇدۇلىغا كېلىپ تۇردىق. ئۇچىنچى كۇنى ساموس ئارلىغا بېتىپ كەلدۇق ۋە تروگىلىسىمۇم شەھىرىدە قوندۇق؛ ئۇنىڭ ئەتسىسى مىلىتۇس شەھىرىگە باردۇق.	كېپىن باشقا بىر كۇندە ساموس ئارلىغا باردۇق، تروگىلىيۇمدا قالغاندىن كېپىن، كېپىنلىكى كۇنى مىلىتۇسغا كەتتىك.
ACT 20:16	ياخۇلس ئاسىيا تەرەپلىرىدە كۆپ ۋاقتىنى سەۋەپ قىلماسلىق ئۇچۇن، دېڭىز يولدا ئەفسۇسنى توختامى ئۆتۈپ كېتىشنى ئويلىغانسىدى. چۈنكى، ئۇچۇن، دېڭىز سەپىرىدە ئەفسۇستا توختىمای ئۆتۈپ كېتىشنى قارار ئۇ ېتىكىوست كۇنىنى مۇمكىن بولغاندا يېرۇسالىمدا ئۆتكۈزۈپ قويۇشنى قىلغاندى. سەۋەپى، ئۇ «ئۇرما ھېپتىن» كۇنىنى مۇمكىنقة دەر يېرۇسالىمدا ئۆتكۈزۈش ئۇچۇن ئالدىرىاتنى.	ياخۇلس ئاسىيا تەرەپلىرىدە كۆپ ۋاقتىنى سەۋەپ قىلماسلىق ئۇچۇن، دېڭىز يولدا ئەفسۇسنى توختامى ئۆتۈپ كېتىشنى ئويلىغانسىدى. چۈنكى، ئۇچۇن، دېڭىز سەپىرىدە ئەفسۇستا توختىمای ئۆتۈپ كېتىشنى قارار ئۇ ېتىكىوست كۇنىنى مۇمكىن بولغاندا يېرۇسالىمدا ئۆتكۈزۈپ قويۇشنى قىلغاندى. سەۋەپى، ئۇ «ئۇرما ھېپتىن» كۇنىنى مۇمكىنقة دەر يېرۇسالىمدا ئۆتكۈزۈش ئۇچۇن ئالدىرىاتنى.
ACT 20:17	ئەمدى مىلىتۇس شەھىرىدىن ئەفسۇسقا ئادەم ئەۋەتن، جامائەتتىكى ئاقساقالارنى چاقىرىدى.	مىلىتۇس شەھىرىدىن ئەفسۇسقا كىشى يوللاپ، ئەككىلىسىيەنىڭ يېرسىلەرنى چاقىرىدى.
ACT 20:18	ئۇلار كەلگەندىن كېپىن، ئۇ ئۇلارغا مۇنداق دېدى: – مەن ئاسىيا ئۆلکىسىگە ئاياغ باسقان بىرىنچى كۇندىن تارتىپ، سىلەر بىلەن قانداق ئۆتكەنلىكىم ھەربىرگەلارغا مەلۇم.	ئۇلار كەلگەندىن كېپىن، ئۇ ئۇلارغا دېدى: سىلەر بىلىسىلەر، مەن ئاسىيا تەرەپكە كەلگەن بىرىنچى كۇندىن باشلاپ، سىلەر بىلەن قانداق ئۆتكەنلىكىمنى.
ACT 20:19	رەبىنىڭ خىزمىتىدە ھەر تەرەپتە كەمەر بولۇپ، كۆز ياشلىرىم تۆكۈلگەنلىكىنى، شۇنداقلا يەھۇدىيالارنىڭ سۇيىقەستلىرى تۈۋەيلىدىن بېشىمدىن ئۆتكەن سىناقلاردا چىدىغانلىقىمنى بىلىسىلەر،	رەبىگە خىزمەت قىلىشتا، ھەر تەرەپتە تەۋاازۇ بىلەن، كۆپ كۆز ياشلىرى ۋە يەھۇدىيالارنىڭ يەلانلىرى سەۋەبدىن كەلگەن سىناقلار بىلەن.
ACT 20:20	ۋە يەنە مەيلى ئاممىئى سورۇنلاردا بولسۇن ياكى ئۆي-ئۆيەرەدە بولسۇن، سىلەرگە تەلەم بەرگىنمىدە، سىلەرگە پايدىلىق بولسلا ھېچنېمىنى ئايىماي جاكارلاپ،	ھەم ئاممىئى جايالارغا بولسىمۇ ياكى ئۆيەرەدە بولسىمۇ، سىلەرگە تەلەم بەرگىنە، پايدىلىق بارلىق ئىشلارنى تولا سۆزلەپ بەردىم،
ACT 20:21	يەھۇدىلار بىلەن گىركەلەرگە خۇدا ئالدىدا تەۋبە قىلىش ۋە رەبىمىز ئەيسا مەسىھەكە ئىشىنىش توغرۇلۇق گۇۋاھلىق قىلغانلىقىم سىلەرگە تولا مەلۇم. ھەممىڭلارغا مەلۇم.	يەھۇدىلار بىلەن گىركەلەرگە خۇدا ئالدىدا تەۋبە قىلىش ۋە رەبىمىز ئەيسا مەسىھەكە ئىشىنىش توغرۇلۇق گۇۋاھلىق قىلغانلىقىم سىلەرگە تەلەم بەرگىنە، پايدىلىق بارلىق ئىشلارنى تولا سۆزلەپ بەردىم،
ACT 20:22	هازىز مەن روھ بىلەن باغلانغان حالدا يېرۇسالىمغا كېتىۋاتىمەن. ئۇ يەردە نېمە ئىشلارنىڭ بېشىمغا چۈشىدىغانلىقىنى ئۇقمايمەن؛	هازىز مەن روھ بىلەن باغلانغان حالدا يېرۇسالىمغا كەتىۋاتىمەن. ئۇ يەردە نېنىڭ بېشىمغا نېمە چۈشىدىغانلىقىنى بىلمەيمەن.
ACT 20:23	پەقەت شۇنى بىلەمەنلىكى، مۇقەددەس روھ مەن بارغانلا شەھەرەرەدە زىندان كىشەنلىرى ھە ئازاب-ئوقۇبەتلەرنىڭ مېنى كۆتۈپ تۇرىدىغانلىقىنى ئالدىن ئېنىق ئېتىپ كەلمەكتە.	پەقەت بۇنى ياخشى بىلەمەنلىكى، مۇقەددەس روھ ھە قايسى شەھەرەرەدە زىندان ئازاب-ئوقۇبەتلەرنىڭ كۆتۈپ تۇرىدىغانلىقىنى ئالدىن ئېنىق دېگەن.
ACT 20:24	لېكىن مەن ئۆز مۇسایپەمنى تاماملىشىم، رەب ئەيسادىن تايىش رۇۋالغان خىزمەتتى ئادا قىلىشىم، يەنى خۇدانىڭ مېھىر-شەيقىتى توغرىسىدىكى خۇش خەۋەرنىڭ تولۇق گۇۋاھچىسى خۇش خەۋەرنىڭ تولۇق گۇۋاھچىسى بولۇشۇم ئۇچۇن، ئۆز ھایاتىمنى قىلچە ئايىمايمەن.	لېكىن مەن ھېچ نەرسىنى ھېسالىمایمەن ۋە ھایاتىمنى ئۆزرم ئۇچۇن خىزمەتتىلەك دەپ ھېس قىلىمايمەن، بەلكى رەب ئىيىسا بەرگەن يولۇمنى قىممەتلىك دەپ ھېس قىلىمايمەن، بەلكى رەب ئىيىسا بەرگەن يولۇمنى خۇشاللىق بىلەن يۇتۇرۇپ، خۇدانىڭ مېھىر-شەيقىتى توغرىسىدىكى خۇش خەۋەرنىڭ تولۇق گۇۋاھچىسى بولۇشۇم ئۇچۇن، ئۆز ھایاتىمنى خەۋەرگە گۇۋاھچى بولۇش ئۇچۇن كۆچۈمنى سەرپ قىلىمايمەن.
ACT 20:25	مەن سىلەر بىلەن ئارلىشىپ، ھەممىڭلار ئارسىدا يۇرۇپ خۇدانىڭ ئەمدى، مەن بىلەمەنلىكى، سىلەر ھەممىڭلەر، مەن سىلەرنىڭ ئارسىدا	مەن سىلەر بىلەن ئارلىشىپ، ھەممىڭلار ئارسىدا يۇرۇپ خۇدانىڭ ئەمدى، مەن بىلەمەنلىكى، سىلەر ھەممىڭلەر، مەن سىلەرنىڭ ئارسىدا

Reference	Before	After
ACT 20:26	پادشاھلیقىنى جاكارلىدىم؛ ئەمدى مانا ماڭا مەلۇمكى، بۇنىڭدىن كېيىن سىلەردىن ھېچكىم يۈزۈمنى قايتا كۆرەلمەيسىلەر.	خۇدا پادشاھلیقىنى جاكارغان، مېنىڭ يۈزۈمنى ئەمدىلا كۆرمەيسىز.
ACT 20:27	شۇنىڭ ئۆچۈن، بۇگۇن سىلەرگە گۇۋاھلىق قىلىپ ئېتىپ قويایىكى، مەن ھېچبىرىنىڭ قىنغا قىلغان ئەمىسىمەن.	شۇ تەرەپتىن، بۇگۇن سىلەرگە ئېتىپ قويۇپ كەتەمەن، مەن ھېج چۈنكى مەن خۇدانىڭ تولۇق ئۆي-يىكىرنى سىلەرگە تولۇق ئېتىپ بەرمەشتىن ھېج قانداق قورقان ياكى توسقۇنچ قىلىمىدىم.
ACT 20:28	چۈنكى مەن خۇدانىڭ تولۇق مەقسەت-ئىرادىسىنى قىلچە ئېلىپ قالماي سىلەرگە بايان قىلىپ يەتكۈزۈشتىن باش تارتىمىدىم.	ئەھمىيەت بېرىڭلار ئۆزۈڭلارغا ۋە يۈنۈن قوينىغا، چۈنكى مۇقدەدس روھ سىلەرنى چوبانلىق قىلىش ئۆچۈن يېتەكچى قىلغان؛ رەب ۋە خۇدا بولغان كىشىنىڭ ئۆز قىزق قېنى بىلەن سېتىۋالغان بۇ ئەھلىنى چوبانلىق قىلىڭلار! ئوغلىنىڭ قېنى بىلەن سېتىۋالغان بارلىق پادىسىغا سەگەك بولۇڭلار!
ACT 20:29	چۈنكى ماڭا ئاپانكى، مەن كەتكەندىن كېيىن، چىلپۇرلەر ئاراڭلارغا كىرىپ، يادىنى ھېج ئايىمابۇ.	چۈنكى مەن بىلەمەن، مەن كەتكەندىن كېيىن، چىلپۇرلەر سىلەرگە كىرىپ، قوينىنى ھېج قوغلاپ قالمايدۇ،
ACT 20:30	ھەتتا سىلەر ئارىدىن بەزىلىرى چىقىپ كەتسە، ھەمدە ھەتتا ئاراڭلاردىن بەزىلەر مۇخلىسلىرىنى ئۆزلىرىگە تارتىۋېلىش ئۆچۈن ھەققەتنى بۇرمىلىغان تۈرلۈك ئىشلارنى سۆزلەيدۇ.	مۇخلىسلىرىنى ئۆزىگە تارتىش ئۆچۈن، توراڭقۇ سۆزلىرىنى ئېتىقان بولىدۇ.
ACT 20:31	شۇڭا، سەگەك بولۇڭلار، مېنىڭ ئۆچە-كۈندۈز دېمەي، ھەربىرىڭلارغا كۆز ياشلىرىم بىلەن توختىماي نەسەھەت بېرىپ تۇرغانلىقىمنى ئېسىڭلاردا تۇتۇڭلار.	شۇڭا، ئەھوالىڭلارنى كۆزەتچۈڭلار، مەن ئۆچ يىل بويى كېچە-كۈندۈز دېمەي، ھەربىرىڭلارغا كۆز ياشلىرىم بىلەن توختىماي نەسەھەت بەرگەنلىكىمنى ئەسەلەڭلار.
ACT 20:32	ئەمدى مەن سىلەرنى خۇداغا ۋە ئۇنىڭ مېھىر-شەپقەت يەتكۈزۈدىغان سۆز-كالامغا تاپشۇرىمەن. بۇ سۆز-كالام ئېتىقادىڭلارنى قۇرۇشقا ھەم ياك-مۇقۇھەددەس قىلىنغان بارلىق خەلق ئارسىدا ئىلتىپات قىلىنىدىغان مىراسىن سىلەرنى نېسىپ قىلىشقا قادىرددۇر.	هازىر مەن سىلەرنى، ئەخلىر، خۇدا ۋە ئۇنىڭ مېھىر-شەپقەت سۆزىگە تاپشۇرماھەن، بۇ سۆز سىلەرنى كۆچەيتىپ، ياك قىلغان ھەممە خەلقەر ئارسىدا مىراس ئېلىشىڭلارغا يېتەرلىك.
ACT 20:33	مەن ھېچقاچان ھېچكىمگە يۇل-يۇمش ياكى كىيم-كېچەك ئۆچۈن ئارزو قىلىپ باقىغانمەن.	مەن ھېچقاچان ھېچكىمگە يۇل-يۇمش ياكى كىيم-كېچەك ئۆچۈن ئارزو قىلىمىغانمەن.
ACT 20:34	سىلەرگە مەلۇمكى، مەن ئىككى سلىكىمگە تايىنسىپ، ئۆزۈمنىڭ ۋە ھەمراھلىرىمنىڭ ھاجىتىدىن چىقىتىم.	سىلەر بىلىسىلەر، مەن قولۇملارىم بىلەن ئىشلەپ، ئۆزۈمنىڭ ۋە دوستلىرىمنىڭ ھاجەتلىرىنى قاپىلدىم.
ACT 20:35	بۇنداق قىلىپ ھەربىر ئىشلاردا مەن سىلەرگە مۇشۇنداق ئەجىر-ئەمگەك ئارقىلىق ئاجىز-ھاجەتمەنلەرگە ياردەم بېرىش لازىمىلىقىنى، شۇنداقلا رەب ئەيسا ئۆزى ئېتىقان: «بەرمەك ئالماقتىنىمۇ بەختلىكتۇر» دېگىنىنى ئېسىڭلاردىن چىقارماسلىقىڭلار كېرەكلىكىنى كۆرسەتتىم.	مەن ھەممە ئىشتا سىلەرگە كۆرسەتتىمىكى، قاتىنى ئەمگەك قىلىپ مۇختاجلارغا ياردەم بېرىش زۆر، شۇنداقلا رەب ئەيسا دېگەن: «بەرمەك ئالماقتىن بەختلىك» دېگەن سۆزىنى ھەرقاچان ئېسىڭلاردا تۇتۇڭلار.
ACT 20:36	بۇ سۆزلەرنى قىلىپ بولۇپ، ئۇ ھەممە يەلەن بىلەن بىرىلىكتە تىزلىنىپ ئولتۇرۇپ دۇئا قىلدى.	بۇ سۆزلەرنى ئېتىقاندىن كېيىن، ئۇ ھەممە بىلەن بىرگە تىز چۈشۈپ دۇئا قىلدى.
ACT 20:37	ھەممە يەلەن قاتىقى يېلىشىپ كەتتى؛ ياؤلۇسنىڭ بويىنغا ئېسىلىپ قۇچاقلاپ، قىرغىن سۆيۈشتى.	ھەممە كىشى چوڭ دەرىجىدە ئېغلىدى؛ ياؤلۇسنى بويىنغا ياقلىپ، ئۇنى گۈزەل سەۋىيىپ ئۆپۈشتۈرۈشتى.
ACT 20:38	ئۇلارنى ئەڭ كۆپ ئاڭىرىتىكان نەرسە ياؤلۇسنىڭ، «بۇنىڭدىن كېيىن يۈزۈمنى قايتا كۆرەلمەيسىلەر» دېگەن سۆزى بولدى. كېيىن، ئۇلار ئۇنى كېمىگە چىقىرىپ، خەيرلىشىپ قويىدى.	ئۇلارنى ئەڭ كۆپ ئاڭىرىتىكان نەرسە ياؤلۇسنىڭ: «بۇنىڭدىن كېيىن يۈزۈمنى قايتا كۆرەلمەيسىلەر» دېگەن سۆزى بولدى. كېيىن، ئۇلار ئۇنى كېمىگە چىقىرىپ، خەيرلىشىپ قويىدى.
ACT 21:1	ئاندىن بىز ئۇلاردىن ئاچرىلىپ چىققاندىن كېيىن، كېمە بىلەن ئۇدۇل قوس شەھىرىگە باردوقۇ.	بىز ئۇلار بىلەن یارق بولغاندىن كېيىن، كەمى بىلەن دىڭىزغا چىقتۇق ۋە كوس ئارلىغا تىزلا يول ئالدۇق. كېيىن رودوس ئارلىغا قاراپ يول ئالدۇق. ئەتىسى، رودوس ئارلىغا، ئۇ يەردىن ياتارا شەھىرىگە باردوقۇ.

Reference	Before	After
ACT 21:2	پاتارادا فەنكىيە رايونغا باردىغان بىر كېمىنى تېپىپ، ئۇنىڭغا ئولتۇرۇپ يولغا چىقتوق.	پاتارادا فەنكىيە رايونغا باردىغان بىر كېمىنى تاپىپ، ئۇنىڭغا ئولتۇرۇپ، يولغا چىقتوق.
ACT 21:3	سېپرۇس ئارىلى كۆرۈنگەندىن كېين، ئۇنى سول تەرىپتە قالدۇرۇپ ئۆتۈپ سېپرۇس ئارىلى كۆرۈنگەندىن كېين، ئۇنى سول تەرىپتە قالدۇرۇپ ئۆتۈپ، سۇرىپىيەگە قاراپ مېككىي، تۇر شەھىرىدە قۇرۇقلۇققا چىقتوق.	سېپرۇس ئارىلى كۆرۈنگەندىن كېين، ئۇنى سول تەرىپتە قالدۇرۇپ ئۆتۈپ كەتتىق، سۇرىپىيەگە قاراپ بول ئالدۇق ۋە تۇر شەھىرىدە قۇرۇقلۇققا چىقتوق.
ACT 21:4	چۈنكى كېمە بۇ يەردە يۈك چۈشۈرمەكچى ئىدى. ئۇ يەردە مۇخلىسىلارنى تېپىپ، ئۇلارنىڭ يېنىدا يەتتە كۇن تۇردىق. ئۇلارغا مۇقەددەس روھنىڭ ۋەھىيىسى كېلىپ، ئۇلار ياؤلۇسقا ئايغىڭ يېرۇسالىمغا باسمىسۇن، دەپ نەسەھەت قىلدى.	چۈنكى كېمە بۇ يەردە يۈك چۈشۈرمەكچى ئىدى. ئۇ جايدا ئىماندارلارنى تېپىپ، ئۇلار بىلەن يەتتە كۇن بىرگە ئوتکۈزدۇق. مۇقەددەس روھ ئۇلارغا خەۋەر بەرگەندە، ئۇلار ياؤلۇسقا يېرۇسالىمغا بارماسلىقىنى ئاللاشتۇردى.
ACT 21:5	بىز ئۇ يەردە تۇرۇش ۋاقىتمىز يۇتۇپ كەتكەندە، يولىمىزنى داۋام قىلدۇق. بىراق بىز ئۇ يەردە تۇرۇش ۋاقىتمىز توشقاندا، سەپېرىمىزنى ئۇلارنىڭ ھەممىسى، شۇنىڭدىن ئايال-بالىلىرى بىزنى شەھەر دىشىغا ئۆزاق داۋاملاشتۇرۇدۇق. ئۇلارنىڭ ھەممىسى، جۇملىدىن خوتۇن-بالىلىرى بىزنى شەھەرنىڭ سىرتىغىچە ئۇزىشىپ چىقتى. ھەممىمىز دېڭىز بويىدا تىزلىنىپ ئولتۇرۇپ بىلە دۇئاً قىلدۇق.	بىز ئۇ يەردە تۇرۇش ۋاقىتمىز يۇتۇپ كەتكەندە، يولىمىزنى داۋام قىلدۇق. ئۇلارنىڭ ھەممىسى، شۇنىڭدىن ئايال-بالىلىرى بىزنى شەھەر دىشىغا ئۆزاق داۋاملاشتۇرۇدۇق. بىز كەمىگە چىقتوق، ئۇلار بىزدىپ كەلدى. بىز ھەممىمىز دېڭىز بويىدا تىزلىنىپ تۇرۇپ، بىر-بىرەمىز بىلەن دۇئاً قىلدۇق.
ACT 21:6	قۇچاقلىشىپ خوشلاشقاندىن كېين، بىز كېمەكە چىقتوق، ئۇلار قايتىشتى.	قۇچاقلىشىپ ياخشى خوشلاشقاندىن كېين، بىز كەمىگە چىقتوق، ئۇلار ئۆيلىرىگە قايتىپ كەتتى.
ACT 21:7	تۇر شەھىرىدىن دېڭىز سەپېرىمىزنى داۋاملاشتۇرۇپ، ئاخىردا يېتولمايس شەھىرىگە باردۇق. تۇر شەھىرىدىن دېڭىز سەپېرىمىزنى داۋاملاشتۇرۇپ، ئاخىردا يېتولمايس شەھىرىگە كەلدوق. ئۇ يەردىكى قېرىنداشلار بىلەن كۆرۈشۈپ، ئۇلارنىڭ يېنىدا بىر كۇن تۇردىق.	تۇر شەھەردىن دېڭىز يولدا داۋام قىلىپ، يېتولمايس شەھىرىگە باردۇق.
ACT 21:8	شۇ كۈنە، شۇ جايىدىن كەتتىق، قەيسەرييە شەھىرىگە كەلدىق. بىز بۇرۇن يېرۇسالىمدا «يەتتە خىزمەتكار» دىن بىرى بولغان فىلىپنىڭ ئۆيىگە كېرىپ، يېرۇسالىمدىكى «يەتتە خىزمەتكار» دىن بىرى بولغان، خۇش خەۋەرجى فىلىپنىڭ ئۆيىگە بېرىپ قۇندۇق.	شۇ كۈنە، شۇ جايىدىن كەتتىق، قەيسەرييە شەھىرىگە كەلدىق. بىز بۇرۇن يېرۇسالىمدا ئۆرۈپ قالدۇق، ئۇ خۇش خەۋەرجى ئىدى.
ACT 21:9	بۇ كىشىنىڭ تېخى ياتلىق قىلىنىغان، بېشارەت-ۋەھىيلەرنى يەتكۈزىدىغان تۆت قىزى بار ئىدى.	بۇ كىشىنىڭ تېخى ياتلىق قىلىنىغان، بۇ كىشىنىڭ تېخى ياتلىق قىلىنىغان، بېشارەت-ۋەھىيلەرنى يەتكۈزىدىغان تۆت قىزى بار ئىدى.
ACT 21:10	بىز ئۇ يەردە بىرەنەجە كۇن تۇرغاندىن كېين، ئاكابۇس ئىسىملىك بىر يېغەمبەر يەھۇدىيە ئۆلکىسىدىن چۈشتى.	بىز ئۇ يەردە بىزنىڭ ئالدىمىزغا كەلدى، ياؤلۇسنىڭ بەل بەندىنى ئېلىپ، ئۇز بىز ئۇ يەردە بىزنىڭ ئالدىمىزغا كەلدى، ياؤلۇسنىڭ بەل بەندىنى ئېلىپ، ئۇز يېغەمبەر يەھۇدىيە ئۆلکىسىدىن چۈشتى.
ACT 21:11	بۇ كىشى بىزنىڭ ئالدىمىزغا كېلىپ، ياؤلۇسنىڭ بەلۋېغىنى قولغا ئېلىپ، ئۆزىنىڭ يۇت-قولىنى باغلاب: - مۇقەددەس روھ مۇنداق دەيدۇ: - يەھۇدىيەلار بۇ بەلۋاغىنىڭ ئىگىسىنى يېرۇسالىمدا مۇشۇنداق باغلاب، يات ئەللىكلەرنىڭ قولغا تايىشۇردى! - دېدى.	بۇ كىشى بىزنىڭ ئالدىمىزغا كەلدى، ياؤلۇسنىڭ بەل بەندىنى ئېلىپ، ئۇز يۇت-قوللىرىنى باغلاب: - مۇقەددەس روھ دەيتۇ، يەھۇدىيەلار بۇ بەل بەندىنىڭ ئىگىسىنى يېرۇسالىمدا شۇنداق باغلاب، باشقا مىللەتلەرگە تەھۋىل قىلىدۇ! دېدى.
ACT 21:12	بۇلارنى ئاكلاپ، ھەم بىز ھەم شۇ يەرلىك كىشىلەر بىلەن بىرلىكتە ياؤلۇستىن يېرۇسالىمغا بارمىغىن دەپ ئۆتۈندۇق.	بۇلارنى ئاكلاپ، ھەم بىز ھەم شۇ يەرلىك كىشىلەر بىلەن شۇ يەرلىك كىشىلەر ياؤلۇغا يېرۇسالىمغا بارمىغاندا دەپ ئۇرۇن تۇردىق.
ACT 21:13	ياؤلۇس جاۋاب بەردى: 'سلىر نېمە ئۇچۇن بۇنداق يېغلاپ تۇرۇۋاتىسىلەر، لېكىن ياؤلۇس جاۋابەن: - سىلەر نېمىشقا بۇنچۇلا يېغلاپ، يۇركىمنى يۈرەتكىمنى ئاگىرىۋاتىسىلەر؟ مەن يېرۇسالىمدا رەب ئەيسا ئىسمى ئۇچۇن بىزىسىلەر؟ مەن يېرۇسالىمدا رەب ئەيسانىڭ نامى ئۇچۇن تۇتقۇن بولۇشلا ئەمەس، شۇ يەردە ئۆلۈشكىمۇ تەييارمەن، - دېدى.	ياؤلۇس جاۋاب بەردى: 'سلىر نېمە ئۇچۇن بۇنداق يېغلاپ تۇرۇۋاتىسىلەر، لېكىن ياؤلۇس جاۋابەن: - سىلەر نېمىشقا بۇنچۇلا يېغلاپ، يۇركىمنى يۈرەتكىمنى ئاگىرىۋاتىسىلەر؟ مەن يېرۇسالىمدا رەب ئەيسا ئىسمى ئۇچۇن بىزىسىلەر؟ مەن يېرۇسالىمدا رەب ئەيسانىڭ نامى ئۇچۇن تۇتقۇن بولۇشلا ئەمەس، شۇ يەردە ئۆلۈشكىمۇ تەييارمەن، - دېدى.
ACT 21:14	بىز ئۇنى قانات قىلامىدۇق، ئاخىردا سۈكۈت قىلىپ: 'رەبىنىڭ ئىرادىسى قىلىنىسۇن! - دېدۇق.	بىز ئۇنى قانات قىلامىدۇق، ئاخىردا سۈكۈت قىلىپ: 'رەبىنىڭ ئىرادىسى بولسۇن! دېدۇق.
ACT 21:15	بۇ كۈنلەر ئاخىردا، بىز يۈك-تاقىمىزنى توپلاپ، يېرۇسالىمغا كېتىپ باردۇق. بۇ كۈنلەردىن كېين، يۈك-تاقىمىزنى يېغىشتۇرۇپ، يېرۇسالىمغا چىقىپ باردۇق.	بۇ كۈنلەر ئاخىردا، بىز يۈك-تاقىمىزنى توپلاپ، يېرۇسالىمغا كېتىپ باردۇق. بۇ كۈنلەردىن كېين، يۈك-تاقىمىزنى يېغىشتۇرۇپ، يېرۇسالىمغا چىقىپ باردۇق.
ACT 21:16	قەيسەرييەلىك مۇخلىسىلاردىن بىرەنەچىسى بىز بىلەن سەپەرداش بولدى!	قەيسەرييەلىك شاگىرلار بىز بىلەن بىرگە باردى، بىزنى سېپرۇس

Reference	Before	After
	ئۇلار مناسون ئىسىملىك بىر كىشىنىڭ ئۆيىدە قونىمىز دەپ ئۇنى بىرگە ئېلىپ ماڭدى؛ بۇ كىشى سېپرۇسلۇق، قېرى مۇخلسى ئىدى.	تەۋەھىسىدىكى مناسون ناملىق بىر ئەسلى شاگىرىنىڭ ئۆيىگە ئېلىپ بېرىپ، ئۇ يەردە قالدۇرۇشتى.
ACT 21:17	بىز بېرۇسالىمغا بارغاندا، قېرىنداشلار بىزنى خۇشالچان بىلەن قارشى ئالدى. بېرۇسالىمغا يەتكەنەدە قېرىنداشلار بىزنى خۇشاللىق بىلەن قارشى ئالدى.	
ACT 21:18	كېيىنكى كۇنى، ياؤلۇس بىز بىلەن بىلەن ياقۇنىنى كۆرۈشكە كەتتىك. ياقۇپ بىلەن ئاقساقلالارنىڭ ھەممىسى ئۇ يەرگە يىغىلغاندى.	كېيىنكى كۇنى، ياؤلۇس بىز بىلەن بىلەن ياقۇنىنى كۆرۈشكە كەتتىك. ياقۇپ بىلەن ئاقساقلالارنىڭ ھەممىسى ئۇ يەرگە يىغىلغاندى.
ACT 21:19	ياؤلۇس ئۇلار بىلەن سالاملىشقانىدىن كېيىن، خۇدا ئارقىلىق باشقا خەلقەر ياؤلۇس ئۇلار بىلەن سالاملاشقانىدىن كېيىن، خۇدا ئارقىلىق باشقا خەلقەر ئارقىلىق ئەللەر ئارسىدا قىلغان ئىشلىرىنى بىر-بىرلەپ ئۇلارغا تەپسىلات بەرگەن.	ياؤلۇس ئۇلار بىلەن سالاملىشقانىدىن كېيىن، خۇدا ئارقىلىق باشقا خەلقەر ياؤلۇس ئۇلارغا تولۇق تەپسىلات بەرگەن.
ACT 21:20	بۇلارنى ئاكلىغاندا، ئۇلار خۇداغا مەدھىيە ئوقۇدى، ئاندىن ياؤلۇسقا: — كۆرۈۋاتىسىن، ئى قېرىندىشم، يەھۇدىيلار ئىچىدە قانچە مىكلىغان ئېتسىدە قىلغۇچىلار بارا ئۇلارنىڭ ھەممىسى تەۋرات قانۇنغا ئەمەل قىلىشقا ئىستايىن قىزغۇن ئىكەن.	بۇلارنى ئاكلىغاندا، ئۇلار رەببىنى گۈرەلەشتۈردى، كېيىن ياؤلۇسقا دېدى: «كۆرۈسەت، قېرىندىش، يەھۇدىيلار ئىچىدە قانچە مىكلىغان ئىشەنگەنلەر بارا ئۇلار ھەممىسى تەۋرات قانۇننى زېھەنلىك بىلەن ئەگىشىپ توરۇۋاتىشىپتۇ.»
ACT 21:21	ئۇلار سېنىڭ توغرادا: «ئۇ ئەللەرنىڭ ئارسىدا ياشغان يۇتون يەھۇدىيلارغا مۇسا یەرىغەمەرگە تاپشۇرۇلغىنىدىن يېنىشنى، يەنى بالىلىرىنى خەتنە قىلدۇرماسلىقنى، يەھۇدىيلارنىڭ ئەنەنلىرىگە رىتايە قىلماسلىقنى ئۆگىتىدۇ» دەپ ئاكلىغاندا.	ئۇلار سەن ھەقتە: «سەن باشقا جايىلاردا ياشايدىغان بارلىق يەھۇدىيلارغا مۇسا نىڭ بۇيرۇقىنى تەرك قىلىش، بالىلارنى خەتنە قىلدۇرماسىدۇغان، يەھۇدىيلارنىڭ ئەنەنلىرىگە ئەمەل قىلمادىغان ئۆگىت بېرسەڭ» دەپ ئاكلىغان.
ACT 21:22	ئەمدى قانداق قىلىش كېرەك؟ چۈنكى خالايق چوقۇم سېنىڭ بۇ يەرگە كەلگەنلىكىنى ئاكلىپ قالىدۇ.	ئۇلار سېنى كەلگەنلىكىنى ئاكلىدۇ.
ACT 21:23	شۇنىڭ ئۇچۇن، بىزنىڭ دېگەنلىرىمىزنى قىلغىن: ئارىمىزدا قەسەم ئىچكەن توت ئادەم بار، ئۇلار ئۆزلىرى ئۇچۇن قەسەم بەرگەن.	
ACT 21:24	سەن ئۇلارنى ئېلىپ كەت، ئۇلار بىلەن بىرگە تەۋراتىكى تازىلىنىش ئىشلىرىنى قىلىپ كۆتۈرگەن، ئۇلارنىڭ قۇربانلىق يۇزىنىڭ تولۇقلاب قائىدىسىدىن ئۆتۈپ، ئۇلارنىڭ قۇربانلىق چىقىمىلىرىنى ئۆزۈڭ كۆتۈرگەن، ئاندىن ئۇلار چاچلىرىنى چۈشۈرەلەيدۇ. بۇنىڭ بىلەن، ھەممە بىلەن سەن توغرۇلۇق ئاكلىغانلىرىنىڭ ھەممىسىنىڭ راست ئەمەسلىكىنى ۋە سېنىڭ ئۆزۈڭ تەۋراتقا تەرتىپ بويىچە رىتايە قىلىۋاتلىقىكىنى بىلىپ يېتىدۇ.	سەن ئۇلارنى ئېلىپ كەت، ئۇلار بىلەن بىرگە تەۋراتىكى تازىلىنىش كۆتۈرگەن، ئۇلارنىڭ قۇربانلىق يۇزىنىڭ تولۇقلاب قائىدىسىدىن ئۆتۈپ، ئۇلارنىڭ قۇربانلىق چىقىمىلىرىنى ئۆزۈڭ كۆتۈرگەن، بەرگەن، كېيىن ئۇلار سەرلىرىنى كېسەلەيدۇ. بۇ بىلەن ھەممە كىشى سەن ھەقتە ئاكلىغان گەپلىرىنىڭ ھېچقايسى راست ئەمەسلىكى ۋە سېنىڭ تەۋراتقا ئەگىشىپ ياشايدىغانلىقىكىنى ياخشى بىلىپ قالىدۇ.
ACT 21:25	ئەمما ئەللەردىن بولغان ئېتىقادچىلارغا كەلسەك، بىز ئۇلارغا ھەقتە بۇتلارغا بۇتلارغا ئاتالغان نەرسىلەرنى يېمەسلىك، قاننى ۋە بوغۇپ سوپۇلغان هايواننىڭ گۈشىنىمۇ يېيىشىن ۋە جىنسى بۇزۇقلىقىنى ئۆزلىرىنى ساقلاش توغرۇلۇق قارارىمىزنى ئۆتكەنلىكى خەت ئارقىلىق ئۆقتورۇدق.	ئەمما غەيرى يەھۇدىيليق ئىشەنگەنلەرگە كەلسەك، بىز ئۇلارغا ھەقتە بۇتلارغا بۇتلارغا ئاتالغان نەرسىلەرنى يېمەككەلار، قاننى يېمەڭلەر، بوغۇلغان بوغۇلغان بۇتلارنى ئۆزۈچىلىقىنى ساقلاڭلار دېگەن قارارىمىزنى ئالدىن خەت ئارقىلىق خەۋەر قىلدۇق.
ACT 21:26	بۇنىڭ بىلەن، ياؤلۇس ئۇ كىشىلەرنى ئېلىپ، ئەتتىنى ئۆزى ئۇلار بىلەن بىلەن ئەتتىنىش قائىدىسىنى ئۆتكۈزۈشتى؛ ئاندىن ئۇ ئىبادەتخانىغا كېرىپ، كاھىنلارغا ئۆزلىرىنىڭ ياكلىنىش مۇددىتىنىڭ قاچان توشۇدۇغانلىقى، يەنى ھەرقايسىسى ئۇچۇن قۇربانلىق قىلىنىشنىڭ قايسى كۇنى بولىدىغانلىقىنى ئۆقتورۇپ قويدى.	ياؤلۇس ئۇ كىشىلەرنى ئېلىپ، ئۆزىمۇ ئۇلار بىلەن بىلەن ئەتتىنىش قائىدىسىنى قىلىدى؛ كېيىن ئىبادەتخانىغا كېرىپ، كاھىنلارغا ئۇلارنىڭ ياكلىنىش ۋاقتى قاچان يۇتۇشىنى ۋە ھەرقايسىسى ئۇچۇن قۇربانلىق قىلىنىدۇغان كۇنىنى ئۆقتوردى.
ACT 21:27	يەتتە كۇنلۇك مۇددەت توشۇشقا ئاز قالغاندا، ئاسىيا ئۆلکىسىدىن كەلگەن بەزى يەھۇدىيلار ياؤلۇسنى ئىبادەتخانىدا كۆرۈپ، خالايقنى قۇرتىتىپ، ئۇنىڭغا قول سېلىپ:	يەتتە كۇن تولوۇشقا ئاز قالغاندا، ئاسىيا تەرەپلىك بەزى يەھۇدىيلار ياؤلۇسنى مەبەتخانىدا كۆرۈپ، خەلقنى قوزغاب، ئۇنى تۇتۇپ:
ACT 21:28	— ئە ئىسرائىللار، ياردەم بولۇڭلار! ھەممە يەردىلا، ھەممە ئادەمگە	ئىسرائىللار، ياردەم بېرىڭلار! ھەر جايىدا ھەر كىشىگە بىزنىڭ خەلقىمىز،

Reference	Before	After
ACT 22:1	سۆزلەشكە باشلاپ: – قېرىنداشلار ۋە ئاتا-ئانلار! ھازىر مەنىڭ ئاقلاش سۆزلىرىمنى قۇلاق ئاساب – قېرىنداشلار ۋە ئاتا-بۈشىلار! ئەمدى ئۆزۈمىنى ئاقلاش سۆزلىرىمگە قۇلاق سالغايسىلەر، – دېدى.	باشلىدى: – تۇرۇڭلار، دېدى.
ACT 22:2	ئۇلار ياؤلۇسىنىڭ ئېراني تىلدا سۆزلىگىنىن ئاڭلاب، تېخىمۇ جىم بولۇپ بولۇشتى. ئۇ سۆزىنى داۋام قىلدى:	ئۇلار ياؤلۇس ئېراني تىلدا سۆزلەپ تۇرغاندا ئاڭلاب، تېخىمۇ جىم بولۇپ قالدى. ئۇ سۆزىنى داۋام قىلدى:
ACT 22:3	– مەن بىر يەھۇدىي، كىلىكىيەدىكى تارسۇس شەھىرىدە توغۇلدۇم؛ لېكىن بۇ شەھەردە بېقىي چوڭ قىلىنىم، گامالىيەلننىڭ قول ئاستىدا ئاتا-بۈشىلىرىمىزغا تايشىرۇلغان تەۋرات قانۇنىنىڭ زىز-زەھەرلىرىنى قويىماي ئۆگىنىپ تەلەم-تەربىيە ئالدىم، مەن سىلەرنىڭ بۇگۇن بولغىنىڭلارغا ئوخشاش، خۇدا يولغا ئىتتايىن قىزغىن ئىدىم.	مەن بىر يەھۇدىي، تارسۇس شەھىرىدە توغۇلغانىم، بىراق بۇ شەھەردە چوڭاپ كەتتىم، گامالىيەلننىڭ يېنىدا ئاتا-ئانامىزنىڭ قانۇنلىرىنى تولۇق ئۆگەندىم ۋە قىزغىن تەربىيە ئالدىم. مەن سىلەر ھازىر قانداق بولسا، شۇنداق خۇدا يولىدا يۇرسەت بەرمەيدىغان قىزغىنىلىق كۆرسەتكەن.
ACT 22:4	مەن بۇ يولدىكىلەرنى ھەتتا ئۆلتۈرۈشكىچە زىيانكەشلىك قىلىپ، ئۇلارنى ئەر-ئايال دېمەي تۇتقۇن قىلىپ زىندانغا سالدۇردىم.	مەن بۇ يولدىكىلەرگە ھەتتا ئۆلتۈرگەچە زىيان بېرىپ، ئەر-ئايال دېمەي تۇتقۇپ قاماقيقا سالدۇم.
ACT 22:5	بۇ توغرۇلۇق باش كاھىن ۋە ئالىي كېڭىشىدىكى بارلىق ئاقساقلالارمۇ ماڭا گۇواھىچىدۇر، مەن ئۇلاردىن دەمەشقىتىكى يەھۇدىي قېرىنداشلارغا يېزىلغان خەتلەرنى تايشىرۇۋېلىپ، شۇ يەردە توغۇۋاتقان بۇ يولدىكىلەرنى جازالاش ئۇچۇن، ئۇلارنى تۇتقۇن قىلىپ يېرۇسالىمغا ئايپىرىمەن دەپ يولغا جىققاندىم.	بۇ ئىش توغرۇلۇق باش كاھىن بىلەن كېڭىشىنىڭ بارلىق ئاقساقلاللىرى ماڭا گۇواھىلۇق قىلىدۇ. مەن ئۇلاردىن دەمەشقىتىكى يەھۇدىي قېرىنداشلارمىزگە خەتلەر تايشىرۇۋېپ، شۇ يەردە بۇ يولدىكىلەرنى جازالاش ئۇچۇن، ئۇلارنى تۇتۇپ يېرۇسالىمغا كەلتۈرۈشنى ئويلىغانلىقىمدا يولغا جىققىتمىم.
ACT 22:6	ئەمدى شۇنداق يولدىكى، سەھىر قىلىپ دەمەشقىكە يېقىنلاشقاندى، چۈشكە يېقىن، تۇيۇقسىز ئاسمانىدىن كۈچلۈك بىر نۇر چۈشۈپ، ئەتراپىمنى يورۇتۇۋەتتى.	شۇ ۋاقتىتا، مەن دەمەشقىكە يول قويۇپ كەتكەندە، چۈشكە يېقىن، كۆتۈگەندە ئاسمانىدىن كۈچلۈك بىر نۇر چۈشۈپ كەتتى، مېنىڭ تەرەپلىرىمىنى تولۇق يورۇتۇپ قالدى.
ACT 22:7	مەن يەرگە يېقىلىپ كەتتىم، ئاندىن ماڭا: «سائۇل، سائۇل، ماڭا نېمىشقا زىيانكەشلىك قىلىسەن؟» دېگەن ئاۋاازنى ئاڭلىدىم.	مەن يەرگە يېقىلدىم، كېيىن بىر ئاۋااز: «سائۇل، سائۇل، نېمىشقا مەننى زىيان قىلىسەن؟» دەپ ئاڭلىدىم.
ACT 22:8	«ئى رەب، سەن كىمسەن؟» دەپ سورىسام، ئۇ ماڭا: – «مەن سەن زىيانكەشلىك قىلىۋاتقان ناسارەتلىك ئىيىسادۇرمەن!» دېدى.	«ئى رەب، سەن كىمسەن؟» دەپ سورىسام، ئۇ جاۋاب بەردى: «مەن سەن تەقىپلەۋاتقان نازارەتلىك ئىيىسا بولىمەن!»
ACT 22:9	مەن بىلەن بىلە كۈچىۋاتقانلار ئۇ نۇرنى كۆرگەن بولسىمۇ، لېكىن ماڭا قىلغان سۆزلەرنى چۈشەنمدى.	مەن بىلەن بىلە يۈرگەنلەر ئۇ نۇرنى كۆردى ۋە قورقۇپ كەتتى، لېكىن ماڭا سۆزلەپ تۇرغان ئاۋاازنى ئاڭلىمىدى.
ACT 22:10	مەن يەنە، «ئى رەب، نېمە قىلىشىم كېرەك؟» دەپ سورىسام، رەب ماڭا، «ئۇرۇنۇڭدىن تۇر، دەمەشقىقە كىر، شۇ يەردە سەن ئادا قىلىش بېكىتىلەن ئىشلارنىڭ ھەممىسى توغرۇلۇق ساڭا ئېيتىپ بېرىلىدۇ!» دېدى.	مەن سورىدىم: «ئى رەب، نېمە قىلىش كېرەك؟» دېدىم، رەب ماڭا دېدى: «تۇر، دەمەشقىقا كىر، شۇ يەردە سەن ئۇچۇن تەبىارلانغان ھەممە ئىشلار توغرۇلۇق ساڭا تولۇق ئېيتىپ بېرىلىدۇ!»
ACT 22:11	ھېلىقى نۇرنىڭ جۇلالىقىدىن كۆزلىرىم كۆرمەس بولۇپ قالدى. يېنىدىكىلەر قولۇمدىن بېتەكلىپ، دەمەشقىقە ئېلىپ كىرىدى.	شۇ نۇرنىڭ يورۇقىدىن كۆزۈم قارا قالدى. يېنىدىكىلەر قولۇمدىن تۇتۇپ، دەمەشقىقا ئاپىرىدى.
ACT 22:12	ئۇ يەردە تەۋرات قانۇنغا ئىخلاس باغلىغان، دەمەشقىتىكى بارلىق يەھۇدىلارنىڭ ھۆرمىتىگە سازاۋەر بولغان ئانانىياس ئىسمىلىك بىر كىشى بار ئىدى.	دەمەشقىدا قانۇنغا ساداق بولغان ۋە بارلىق يەھۇدىلەر تەرەپتىن تولۇق ھۆرمەتلىك زىگەن بىر كىشى بار: ئانانىياس.
ACT 22:13	ئۇ كېلىپ، يېنىمغا تۇرۇپ: «قېرىنداش سائۇل، بېشىڭىنى كۆتۈرۈپ باق!» دېدى. مەن شۇئان بېشىمنى كۆتۈرۈپ قاراپ ئۇنى كۆردىم.	ئۇ كەلدى، يېنىمغا تۇرۇپ: «قېرىنداش سائۇل، بېشىڭىنى كۆتۈرۈپ باق!» دېدى. مەن دەرھال بېشىمنى كۆتۈرۈپ باققاندا ئۇنى كۆردىم.
ACT 22:14	ئۇ ماڭا: «ئاتا-بۈشىلىرىمىزنىڭ خۇداسى سېنى ئىرادىسىنى بىلىشىڭ، ھەققانى بولغۇچىنى كۆرۈشۈڭ ۋە ئۇنىڭ ئاغزىدىن چىققان ئاۋاازنى	ئۇ ماڭا دېدى: «بىزنىڭ ئاتا-انسالار خۇداسى سېنى تالالىپ قوېدى، ئۇنىڭ ئىرادىسىنى بىلىپ قالىشىڭ، ھەق سانلىق كىشىنى كۆرۈشىڭ ۋە ئۇنىڭ

Reference	Before	After
ACT 22:15	ئاڭلىشىڭ ئوچۇن ئاللەقاچان تاللىدى. چۈنكى سەن يۇتون ئىنسانلار ئالدىدا كۆرگەن-ئاڭلىغانلىرىڭغا ئۇنىڭ گۇۋاھچىسى بولىسەن!	ئاغزىدىن چىققان سۆزى ئاڭلاب قېلىشىڭ كېرەك.« چۈنكى سەن ھەممە كىشىلەر ئالدىدا كۆرگەن ۋە ئاڭلىغانلىرىڭنى گۇۋاھ قىلىسەن!
ACT 22:16	شۇنداق ئىكىن، سەن يەنە نېمىگە ھايال بولىسەن؟ ئورنۇڭدىن تۇرۇپ، ئۇنىڭ نامىغا نىدا قىلىپ چۆمۈلدۈرۈلپ، گۇناھلىرىڭنى يوغۇزغۇن!» دېدى.	هابر بېمىنى كۇتۇۋاتىسىن؟ تۇر، چۆمۈلۈرگە ۋە گۇناھلىرىڭنى يۇغۇر، رەبىنڭ ئىسمىنى چاقىرىپ!
ACT 22:17	شۇنداق بولدىكى، يېرۇساลېمغا قايتىپ كەلگىنمدىن كېيىن، ئىيادەتخانىدا دۇئا قىلىۋاتقىنىمدا، بىر غايىبانە كۆرۈنۈش مېنى ئورۋۇالدى	يېرۇسالېمغا قايتىپ كەلگەندىن كېيىن، ئىيادەتخانىدا دۇئا قىلىۋاتقان ۋاقتىمدا، بىر غەرب ھالەتتە كىرىپ كەتتىم ۋە ئۇنى كۆرۈم، ئۇ مېنىڭغا سۆزلەپ تۇراتنى.
ACT 22:18	ۋە رەب مېنىڭغا: «تېز قىل، يېرۇسالېمدىن دەرھال تەركەت. چۈنكى ئۇلار ۋە رەبىنڭ ماڭا: «چايسان بول، يېرۇسالېمدىن دەرھال كەت. چۈنكى ئۇلار سېنىڭ ماڭا قىلغان گۇۋاھلىقىڭنى قويۇل قىلمايدۇ!» دەپ دەپ كۆرۈم.	ۋە رەب مېنىڭ ھەققىدىكى گۇۋاھلىقىڭنى قويۇل قىلمايدۇ!» دەپ دەپ تۇرۇۋاتقانلىقىنى كۆرۈم.
ACT 22:19	مەن، ئى رەب، ئۇلار مېنىڭ ساڭا ئېتتىقاد قىلغانلارنى زىنداڭا سولاب، ھەربىر سىناگوگلارغا كىرىپ ئۇلارنى ئۇرغانلىقىمنى بىلىدۇ.	مەن دېدىم: «ئى رەب، ئۇلار بىلىدۇكى، مەن سەنگە ئىمان كەلگەنلەرنى زىنداڭا سۇرۇپ، سىناگوگلاردا ئۇلارنى ئۇرغانلىقىمنى.»
ACT 22:20	سېنىڭ گۇۋاھچىڭ بولغان ئىستېپاننىڭ قېنى توکۇلگىنىدە، مەنمۇ يېنىدا تۇرۇپ ئۇنى ئۆلۈرگەنلەرنىڭ قىلمىشلىرىغا قوشۇلۇپ، ئۇلارنىڭ كېيمىلىرىگە قاراپ بەردىم! – دېدىم.	سېنىڭ گۇۋاھچى ئىستېپاننىڭ قېنى توکۇلگەندە، مەن ياقتا تۇرۇپ، ئۇنى ئۆلتۈرگەنلەرگە قوشۇلدىم ۋە ئۇلارنىڭ كېيمىلىرىنى قاراپ تۇردىم!
ACT 22:21	بىراق ئۇ ماڭا: «كەتكىن! سېنى بىراقتىكى ئەللەرگە ئەۋەتىمەن!» – دېدى.	ئۇ ماڭا دېدى: «كەتكىن! چۈنكى مەن سېنى ئەللەرگە ئەۋەتىمەن!»
ACT 22:22	ياڭلۇس مۇشۇ سۆزى بىرلىك خالا يىق ئۇنىڭغا قۇلاق سېلىۋاتاتى. لېكىن بۇنى ئاڭلاب ئۇلار ئاۋازىنى كۆتۈرۈپ: – ئۇنداق بىر كىش يەر يۈزىدىن يوقىتىلسۇن! ئۇ تىرىك تۇرۇشقا لايق ئەمەس! – دەپ چۇقان سېلىشتى.	ياڭلۇس بۇ سۆزى ئېتىقاندا، خەلق ئۇنى ئەستەپ تۇردى. لېكىن بۇنى ئاڭلۇغاندا، ئۇلار ئاۋازىنى كۆتۈرۈپ: «ئۇنداق كىشىنى يەردىن ئۆچۈرۈڭ! اۇ ھايات قىلىشقا لايق ئەمەس!» دەپ قالدى.
ACT 22:23	ئۇلار جاڭ-جاڭ قىلىپ چىرقىرىپ، كېيمىلىرىنى يۈرکەپ تاشلاپ، گۆملەپ ئۇلار چىرقىرىشىپ، چايان-يېپىنچىلىرىنى سېلىپ تاشلاپ، توپا-چاڭ سۇرۇۋاتقاندا،	ئۇلار جاڭ-جاڭ قىلىپ چىرقىرىپ، كېيمىلىرىنى يۈرکەپ تاشلاپ، گۆملەپ ئۇلار چىرقىرىشىپ، چايان-يېپىنچىلىرىنى سېلىپ تاشلاپ، توپا-چاڭ تۇراك سۇرۇۋاتقاندا،
ACT 22:24	مېڭبېشى ياڭلۇسنى ئەسكەرخانىغا ئېلىپ كىرىپ كېتىشكە ئەمەر قىلىۋىدى، خالا يىقىنىڭ ئۇنىڭغا نېمە ئوچۇن بۇنداق چۇقان سالىدىغانلىقىنى ئېنىقلاش ئوچۇن لەشكەرلىرىگە ئۇنى قامچىلاپ سوراق قىلىشنى بۇيرۇدۇ.	مېڭبېشى ياڭلۇسنى ئەسكەرخانىغا ئېلىپ كىرىپ كېتىشكە دېدى، خەلق نېمە ئوچۇن ئۇنى شۇنداق قىزىقما سېلىۋاتقانلىقىنى بىلىش ئوچۇن، ئەسكەرلىرىگە ئۇنى قامچى بىلەن تالاپ سوراق قىلىشقا بۇيرۇدۇ.
ACT 22:25	لېكىن ئۇلار ياڭلۇسنى قامچىلاش ئوچۇن گۇلۇچلىتىپ باغلىغاندا، ئۇ يېنىدا تۇرغان يۈزىشىغا: – بىر رىم يۇقراسىنى ئىناق قىلىغاندا قامچىلاش سىلەرگە ^{يۈزىشىغا:} قامچىلىشىڭلار قانۇنغا ئوچۇن ئېيىغۇنۇمۇ؟ – دېدى.	لېكىن ئۇلار ياڭلۇسنى قامچىلاش ئوچۇن باغلىپ تۇرغاندا، ئۇ يېنىدا تۇرغان يۈزىشىغا: «بىر رىم يۇقراسىنى ئىناق قىلىغاندا قامچىلاش سىلەرگە ^{يۈزىشىغا:} قانۇن بويىچە توغرامۇ؟» دېدى.
ACT 22:26	بۇ سۆزى ئاڭلىغان يۈزىشى مېڭبېشىنىڭ ئالدىغا بېرىپ: – سىز نېمە ئىش قىلماي دەواتىسىز؟ چۈنكى ئۇ كىش رىم يۇقراسى ئىكەن! – دېدى.	بۇ سۆزى ئاڭلىغاندا، يۈزىشى مېڭئەرشىنىڭ ياقتا كەتتى: «سىز نېمە قىلىدىغاننىز؟ چۈنكى بۇ كىشى رىم يۇقراسى!»
ACT 22:27	مېڭبېشى ياڭلۇسنىڭ ئالدىغا كەلدى، ئۇنىڭدىن: «ماڭا دە، سەن ھەقىقىي راستىنىلا رىم يۇقراسىمۇ؟ – دەپ سورىدى. – راست، دېدى ئۇ.	مېڭبېشى ياڭلۇسنىڭ ئالدىغا كەلدى، ئۇنىڭدىن: «ماڭا دە، سەن ھەقىقىي رىم يۇقراسىمۇسەن؟» دەپ سورىدى. «ھەئە،» دېدى ئۇ.
ACT 22:28	— مەن بۇ يۇقرالىقىنى زور قىممەتتە سېتىپ ئېلىپ كەلدىم، — دېدى – مەن ناھايىتى يۇقىرى باھادا مۇشۇ يۇقرالىققا ئىگە بولۇم، – دېدى مېڭبېشى. ياڭلۇس: ئەمما مەن تۇغۇلۇشۇمدا ئاندىنلا شۇنداق! – دېدى.	— مەن بۇ يۇقرالىقىنى زور قىممەتتە سېتىپ ئېلىپ كەلدىم، — دېدى – مەن ناھايىتى يۇقىرى باھادا مۇشۇ يۇقرالىققا ئىگە بولۇم، – دېدى مېڭبېشى. ياڭلۇس: لەكتىن مەن تۇغۇلۇشۇمدا ئاندىنلا شۇنداق بولۇپ قالدىم! — دېدى.
ACT 22:29	شۇنىڭ بىلەن، ئۇنى سوراققا تارتىماقچى بولغان لەشكەر دەرھال ئۇنىڭدىن ئۇنىڭدىن ئۆزىنى چەتكە ئالدى. مېڭبېشىمۇ ئۇنىڭ ئەمەر يۇقراسى ئىشكەنلىكىنى بىلىپ، ئۇنى باغلاقانلىقى تۆيەيلدىن قورقۇپ كەتتى.	شۇ ۋاقتىتا، ئۇنى سوراق قىلماقچى بولغان لەشكەر دەرھال ئۇنىڭدىن يېراقلاپ كەتتى. مېڭبېشى ئۇنىڭ ئەمەر يۇقراسى ئىشكەنلىكىنى بىلىپ، ئۇنى باغلاقانلىقى تۆيەيلدىن قورقۇپ قالدى.

Reference	Before	After
ACT 22:30	مىڭىشى يەھۇدىلارنىڭ ياۋۇسىنىڭ ئۆستىدىن قىلغان شىكايتىنىڭ ھەققىي سەۋەبىنى بىلىش ئۈچۈن، ئەتتىسى ئۇنى يېشىپ، باش كاھىنلار ۋە يۇتون ئاللى كېڭەشمىدىكىلەرنىڭ بىر يەرگە يىغلىشىنى بۇيرۇدى. ئاندىن ياۋۇسىنى ئېلىپ كېلىپ، ئۇلارنىڭ ئالدىغا تۇرغۇزدى.	قۇماندان يەھۇدىلارنىڭ ياۋۇسىقا قارشى شىكايت قىلغان نەرسىنىڭ ھەققىي سەۋەبىنى بىلىش ئۈچۈن، باش كاھىنلار بىلەن يۇتون كېڭەش ئەزالىرىنى بىرگە يېغىش بەلگىلىدى. كېپىن ياۋۇسنى ئېلىپ كەلدى ۋە ئۇلارنىڭ ئالدىغا قويۇدى.
ACT 23:1	ياۋۇس سانھېدىرنىغا قاراپ تۇرۇپ: قېرىنداشلار، مەن بۇگۇنگە قەدەر خۇدا ياۋۇس ئاللى كېڭەشمە ھەئەتلەرنىڭ تىكىلىپ تۇرۇپ: قېرىنداشلار، مەن بۇگۇنگە خۇدانىڭ ئالدىدا ياك ۋىجداندا مېڭىپ كەلدىم، - دېدى.	ياۋۇس سانھېدىرنىغا قاراپ تۇرۇپ: قېرىنداشلار، ئالدىدا تازا ۋىجدان بىلەن ياشاپ كەلدىم، دېدى.
ACT 23:2	بۇنى ئاڭلىغان باش كاھىن ئانانىياس ياۋۇسىنىڭ يېنىدا تۇرغانلارغا ئۇنىڭ ئاغزىغا ئۇرۇشنى بۇيرۇدى.	بۇنى ئاڭلىغاندا، باش كاھىن ئانانىياس ياۋۇسىنىڭ يېنىدا تۇرغان كىشىلەرگە بۇيرۇدى: ئۇنىڭ ئاغزىغا تەككىڭلار.
ACT 23:3	ياۋۇس ئۇغا: خۇدا سېنى سوقۇپ تاشلايدۇ، ئىي قاپلاب قوبىلغان توماق! ياۋۇس ئۇنىڭغا: - خۇدا سېنى ئۇرۇدۇ، ئەي ئاقارتىلغان تام! سەن ئۇ يەردە سەن شۇ يەردە مېنى قانۇن بويچە سوراپ تۇرۇۋاتىسىن، لېكىن قانۇنغا قانۇنغا خىلاب ھالدا مېنى ئۇرۇڭلار دەپ بۇيرۇدۇغۇ؟! - دېدى.	ياۋۇس ئۇغا: خۇدا سېنى سوقۇپ تاشلايدۇ، ئەي قاپلاب قوبىلغان توماق! ياۋۇس ئۇنىڭغا: - خۇدا سېنى ئۇرۇدۇ، ئەي ئاقارتىلغان تام! سەن ئۇ يەردە سەن شۇ يەردە مېنى قانۇن بويچە سوراپ تۇرۇۋاتىسىن، لېكىن قانۇنغا قارشى مېنى ئۇرغاندا بۇيرىدىڭ؟ دېدى.
ACT 23:4	- سەن خۇدانىڭ باش كاھىنغا ئاشۇنداق ھاقارەت كەلتۈرەمسەن؟! - دېيىشتى يېنىدا تۇرغانلار.	- سەن خۇدا باش كاھىنغا شۇنداق ھەقارەت قىلىڭىمۇ؟ دەپ، يېنىدا تۇرغانلار دېدى.
ACT 23:5	ياۋۇس: - ئى قېرىنداشلار، مەن ئۇنىڭ باش كاھىن ئىكەنلىكىنى بىلمىگەن، بىلمەيتىمەن. چۈنكى تەۋراتا: «خەلقىنى ئىدارە قىلغۇچىنىڭ يامان گېپىن قىلما!» دېلىگەن، - دېدى.	ياۋۇس: ئى قېرىنداشلار، مەن ئۇنىڭ باش كاھىن ئىكەنلىكىنى بىلمىگەن، چۈنكى تەۋراتا: «خەلقىنى باشقۇرغۇچىغا يامان گەپ قىلما!» دەپ بەلگىلەنگەن.
ACT 23:6	لېكىن ياۋۇس ئۇلارنىڭ بىر قىسىمىنىڭ سادۇقى، يەزە بىر قىسىمىنىڭ يەرسىلەر ئىكەنلىكىنى بىلىپ، ئاللى كېڭەشمەد يۇقىرى ئاۋااز بىلەن: - قېرىنداشلار، مەن بولساام يەرسىلەردىن بولىمەن ۋە يەرسىلەر قىلىمدا. مەن ئۆلگەنلەر قايىتا تېرىلىشقا ئومىد توغرۇلۇق بۇ يەردە سوراقدا تارىتلۇۋاتىمەن! - دەپ ۋارقىرىدى.	لېكىن ياۋۇس، ئۇلارنىڭ بىر قىسىمى سادۇقىسالار بولۇپ، باشقىسى يەرسىلەر ئىكەنلىكىنى بىلىپ، ئاللى كېڭەش جەمئىيەتىدە كۈچلۈك ئاۋااز بىلەن: قېرىنداشلار، مەن يەرسىلەردىن كېلىپ، يەرسىلەر قىياپىتىمدا. مەن ئۆلگەنلەر قايىتا تېرىلىشقا ئومىد توغرۇلۇق بۇ يەردە سوراقتا تۇرۇپتۇم؟ يەزەتىمەن. مەن ئۆلگەنلەر قايىتا تېرىلىشقا باغلغان ئومىد توغرۇلۇق بۇ دېدى.
ACT 23:7	ئۇ بۇ سۆزنى دېپىشى بىلەنلا، يەرسىلەر بىلەن سادۇقىيلار ئارىسىدا تالاش باشلانىپ، كېڭەش ئەزىزلىرى ئىككى تەرەپ كەلۈنگەن.	ئۇ بۇ گەپنى دېگەندە، يەرسىلەر بىلەن سادۇقىيلار ئارىسىدا تالاش باشلانىپ، كېڭەش ئەزىزلىرى ئىككى تەرەپ كەلۈنگەن.
ACT 23:8	(چۈنكى سادۇقىيلار ئۆلگەنلەرنىڭ قايىتا تېرىلىشى، ياكى يەرشتە ياكى روھلار مەۋجۇت ئەمەس، دىدۇ. لېكىن يەرسىلەر ھەممىسىنى ئېتىراپ قىلىدۇ). يوق. بىراق يەرسىلەر ئۆلگەنلەرنىڭ قايىتا تېرىلىشىنى، يەرشتەلەرنى ۋە روھلارنى قوبۇل قىلىدۇ.	(چۈنكى سادۇقىيلار دىدۇكى، ئۆلگەنلەر قايىتا تۇرمایدۇ، يەرشتە ياكى روھ ياكى يەرشتە ئۇ بىلەن سۆزلەنگەن بولسا، بىز ئەللاھقا قارشى تۇرۇپ ھېچقانداق ئېب تاپالمىدۇق! بىر روھ ياكى يەرشتە ئۇنىڭغا سۆز قىلغان بولسا نىمە بويتۇا - دەپ، قاتتىق مۇنازىرلەشتى.
ACT 23:9	بۇنىڭ بىلەن قاتتىق بىر چۇقان-سۈرەن كۆتۈرۈلۈپ، يەرسىي تەرمىدارى چۇقان-سۈرەن تېخىمۇ كۆچىيپ كەتكەچكە، مىڭىشى يەھۇدىلارنىڭ ياۋۇسىنى تارتىشتۇرۇپ تىتما-تىتما قىلىۋېتىشىدىن قورقۇپ، قىسىمغا زالغا چۈشۈپ ئۇنى ئۇلارنىڭ ئارىسىدىن زورلۇق بىلەن تارتىپ چىقىپ، قەلئەگە ئەكىرىپ كېتىشىنى بۇيرۇدى.	ئاندىن قاتتىق بىراز كۆتۈرۈلۈپ كەتنى، يەرسىلەرنى قولالىدىغان بەزى تەۋرات ئالىمىسى تۇرۇپ: بۇ كىشىدە بېچ قانداق يامانلىق يوق! ئەگەر بىر بولغان بەزى تەۋرات ئۆسزاتلىرى ئۇرىنىدىن تۇرۇپ: - بىز بۇ ئادەمدەن روھ ياكى يەرشتە ئۇ بىلەن سۆزلەنگەن بولسا، بىز ئەللاھقا قارشى تۇرۇپ ھېچقانداق ئېب تاپالمىدۇق! بىر روھ ياكى يەرشتە ئۇنىڭغا سۆز قىلغان كۆرۈشىمىز كېرەكمۇ؟ دەپ، قاتتىق تالىشىپ كەتنى.
ACT 23:10	شۇ كۈنى كېچىسى، رەب ياۋۇسىنىڭ يېنىدا تۇرۇپ: - جاسارەتلىك بول!	ئۇلارنىڭ تالاشقۇچىلىق تېبىخۇ قاتتىقلاب كەتكەنلىكىدىن، مىڭىشى ياۋۇسنى تارتىپ بارچا قىلىپ تاشلىشىدىن ئەندىشە قىلىپ، قىسىمەتلەرگە بۇيرۇق بەردى، ئۇلار ياۋۇسنى كۈچ بىلەن ئۇلارنىڭ ئارىسىدىن چىقاراپ، قەلئەگە ئەكىپ كېتىشتى.
ACT 23:11	چۈنكى يېرۇسالىمدا مەن توغرا مەدىك ئىشلارغا تولۇق گۇۋاھلىق بەرگىنگەدەك، رىم شەھرىدىمۇ شۇنداق گۇۋاھلىق قىلىشىك مۇقەرر بولىدۇ! - دېدى.	ئۇ كۈنى كېچتە، رەب ياۋۇنىڭ ياقتىدا تۇرۇپ: «جاسارەت قوش! يېرۇسالىمدا مەن ھەققىدە گۇۋاھلىق قىلغانغاندەك، رىمدا ئوشانداق گۇۋاھلىق قىلىشىك كېرەك!» دېدى.

Reference	Before	After
ACT 23:12	ئەتىسى ئەتىگەندە، يەھۇدىيىلار يأۋلۇسنى ئۆلتۈرۈشىن قەستلەپ، ئۇنى ئۆلتۈرمىڭۈچە ھېچنەرسە يېمەيمىز، ئىچمەيمىز، دەپ ئۆزلىرىگە لەنتى بىر قەسەمنى قىلىشتى.	ئەتەكچە، بەزى يەھۇدىيىلار يأۋلۇسنى ئۆلتۈرۈش ئۆچۈن بىرلىك تەشكىل قىلىپ، ئۇنى ئۆلتۈرگەچ كە توشماي ھېچ نەرسە يەمەيدىغان وە ئىچمەيدىغانلىقىغا قەسەم قىلدى.
ACT 23:13	بۇ سۈيىقەست قەسمىنى ئىجكەنلەر قىرىق نەچجە كىشى ئىدى.	بۇ ئىتتىقانلىقنى تەشكىل قىلغانلار قىرىقدىن كۆپ كىشى ئىدى.
ACT 23:14	ئۇلار باش كاھىنلار ۋە ئاقساقاالارنىڭ ئالدىغا بېرىپ: – بىز يأۋلۇسنى ئۆلتۈرمىڭۈچە ھېچنەرسە تېتىما سلىققا قاتقىق قەسەم ئىچتۇق.	ئۇلار باش كاھىنلار بىلەن ئاقساقاالارنىڭ ئالدىغا كەلدى: 'بىز يأۋلۇسنى ئۆلتۈرگەندىن بۇرۇن ھېچ نەرسە يەتمەسلىككە قەسەم قىلدۇق.'
ACT 23:15	هازىر سىلەر ۋە ئالىي كېڭىشەم ئۇنىڭ ئىشلىرىنى تېخىمۇ تېسىلىي تەكشۈرۈشىن باهانە قىلىپ، وەكىل ئەۋەتىپ ئۇنى كېڭىشەمىگە ئېلىپ جايلىۋېتىشكە تەييىار تۇرمىز، – دېدى.	هازىر سىلەر بىلەن يۇقىرى كېڭەش، ئۇنىڭ ئىشلىرىنى يەنلا تولۇق تەكشۈرۈرمىز دەپ باهانە قىلسىلەر، بىز ئۇنى كېنىشىدىن ئۇنى كېڭىش ئورنىغا ئېلىپ كېلىشكە تەلەپ قىلسىلەر، ئۇ بۇ جەركە يېقىن كەلمەس تە، بىز ئۇنى كېلىشىنى مىگېشىدىن تەلەپ قىلىڭىر. ئۇ بۇ يەركە يېقىن كەلمەيلا ئۇنى جايلىۋېتىشكە هازىر تۇرۇۋاتىمىز.
ACT 23:16	لېكىن يأۋلۇسنىڭ سىيرىنىڭ بالىسى، ئۆلارنىڭ دەسلىك يىلاننى خەۋەر لېكىن يأۋلۇسنىڭ سىكلىسىنىڭ ئوغلى بۇكتۈرمىدىن خەۋەر تېپىپ قەلەنگە كىرىپ، يأۋلۇسقا مەلۇم قىلىپ قويدى.	لېكىپ، قەلەنگە كىرىپ، يأۋلۇسقا مەلۇم قىلغان.
ACT 23:17	ئاندىن يأۋلۇس بىر يۇزبەشىنى چاقىرىپ، دېدى: بۇ ئەرنى مىگەش بىلەن بالىنى مىگېشى بىلەن كۆرۈشتۈرۈپ قويىسىڭىز، چۈنكى ئۇنىڭغا مەلۇم قىلىدىغان ئىشى بار ئىكەن، – دېدى.	ئاندىن يأۋلۇس بىر يۇزبەشىنى چاقىرىپ، دېدى: بۇ ئەرنى مىگەش بىلەن كۆرۈشتۈرۈپ بېرىشى ئىستەپ قالدى. چۈنكى ئۇنىڭغا بىر نەرسىنى ئۆچۈرۈپ بېرىشى بار.
ACT 23:18	يۇزبېشى ئۇنى ئېلىپ مىگېشىنىڭ ئالدىغا باشلاپ كىرىپ: – مەھبۇس يأۋلۇس مېنى چاقىرىپ، بۇ بالىنى سىز بىلەن كۆرۈشتۈرۈپ قويۇشۇمنى تەلەپ قىلدى. چۈنكى ئۇنىڭ سىزگە مەلۇم قىلىدىغان ئىشى بار ئىكەن، – دېدى.	يۇزبېشى بالىنى ئېلىپ مىگېشىنىڭ ئالدىغا كەلدۈرۈپ كىرىدى: «يأۋلۇس مېنى چاقىرىپ، بۇ بالىنى سىز بىلەن كۆرۈشتۈرۈپ بېرىشى ئىستەپ قالدى. چۈنكى ئۇنىڭ سىزگە ئېتىدىغان گەيلرى بار» دېدى.
ACT 23:19	مىگېشى ئۇنى قولىدىن تۆتۈپ، بىر چەتكە تارتىپ: – ماڭا مەلۇم قىلىدىغان نېمە ئىشىڭ بار؟ – دەپ سورىدى.	قوماندان ئۇنى قولىدىن تۆتۈپ، يانقا ئېلىپ كەتتى: 'ماڭا نېمە دېمەكچىسىن؟' دەپ سورىدى.
ACT 23:20	ئۇ جاۋاھەن مۇنداق دېدى: – يەھۇدىيىلار يأۋلۇسنىڭ ئىشلىرىنى تېسىلىي تەكشۈرەپلى دەپ سەھۇب كۆرسىتىپ ئۆزلىرىدىن ئەتە ئۇنى ئالىي كېڭىشەمگە ئېلىپ بېرىشنى تەلەپ قىلىش ئۆچۈن تىل بىرىكتۈرۈشتى.	ئۇ دېدى: يەھۇدىيىلار يأۋلۇسنىڭ ئىشلىرىنى تېسىلاتلىق سوراپ بىلىش ئۆچۈن، بىر ھىلىيە يىلان قىلىپ، ئەتە كېڭەش يېغىنغا ئۇنى ئېلىپ كېلىشكە تەلەپ قىلىشتا قارار قىلغان.
ACT 23:21	ئۇلارغا قاپىل بولمىغايدا، چۈنكى قىرقىتن ئارتۇق ئادەم ئۇنى يايلاپ تۇردى. ئۇلار يأۋلۇسنى ئۆلتۈرمىڭۈچە ھېچنەرسە يېمەيمىز، ئىچمەيمىز، دېگەن قاراغىش قەسىمىگە باغلېنىپتۇ. ئۇلار هازىر ئۆزلىرىنىڭ ئۆلارنىڭ تەلپىگە ماقۇل بولۇشلىرىنى كۆتۈپ تۇردى.	ئۇلارغا قوشۇلمىغا، چۈنكى قىرقىتن ئۆنۈنى ئۆلۈرۈش ئۆچۈن ھالالپ تۇرۇۋاتىدۇ. ئۇلار يأۋلۇسنى ئۆلتۈرگەچ كە ھېچ نەرسە يەمەيدىغان، ئىچمەيدىغان دېگەن قەسەم قىلغان. هازىر سىز ئۆلارنىڭ تەلپىگە رازى بولۇشنى كۆتۈۋاتىدۇ.
ACT 23:22	مىگېشى ئۇنىڭغا: – بۇ ئىشنى ماڭا مەلۇم قىلغانلىقىڭىنى ھېچكىمگە ئېتىما! – دەپ تايلاپ، بالىنى قايتوُردى.	مىگېشى ئۇنىڭغا: بۇ ئىشنى ماڭا خەۋەر قىلغانلىكىڭىنى ھېچكىمگە ئېتىما! دەپ، بالىنى قايتوُردى.
ACT 23:23	مىگېشى يۇزبېشىدىن ئىككىنى چاقىرىپ: – ئىككى يۇز بېياپدە لەشكەر، يەتمىش ئاتلىق لەشكەر ۋە ئىككى يۇز نەيزىۋاز لەشكەر نىن بوغۇن كېچە سائەت توققۇزدا قىيسەرەريھ شەھىرىگە قاراپ يولغا چىقىشقا ھازىرلاڭلار! ا!	قوماندان ئىككى يۇزبېشىنى چاقىرىپ دېدىكى: 'ئىككى يۇز بېياپدە، يەتتەلەپ ئاتلىق ئەر، ۋە ئىككى يۇز نەيزىدارنى بوغۇن كېچە سائەت 9 دا قەپسەرەريھ كە يوللىنىشقا تەيىارلىنىڭلار!' شۇنىڭغا قوشۇپ، يأۋلۇسنى فېلىكس ۋالىينىڭ يېنىغا ئامان-سالامەت يەتكۈزۈش ئۆچۈن، ئۇنىڭ منىشىگە ئۇلاغلارنى تەيىارلاڭلار! دەپ بۇيرىدۇ.
ACT 23:24	شۇنىڭ بىلەن بىلە، يأۋلۇسنى ۋالىي فېلىكسنىڭ يېنىغا ساق-سالامەت يەتكۈزۈش ئۆچۈن، ئۇنىڭ منىشىگە ئۇلاغلارنى تەيىارلاڭلار! دەپ بۇيرۇدى.	قوماندان فېلىكسغا بۇنداق خەت يېزىپ قويدى:
ACT 23:25	مىگېشى فېلىكسكە مۇنداق بىر خەت يازدى: –	«ھۆرمەتلەك ۋالىي فېلىكس جانابىلىرىغا كلاۋدىيۇس لىسياسىتىن سالام!»
ACT 23:26	«ھۆرمەتلەك ۋالىي فېلىكس جانابىلىرىغا كلاۋدىيۇس لىسياسىتىن سالام!»	

Reference	Before	After
ACT 23:27	ئۇشبو ئادەمنى يەھۇدىيىلار تۇتۇپ، ئۆلتۈرگەلەك بولغاندا، ئۇنىڭ روم يۇقراسى ئۇنىڭ رىم يۇقراسى ئىكەنلىكىنى بىلىپ يېتىپ، قىسىمىنى باشلاپ بېرىپ ئۇنى قۇتقۇزۇدۇم.	بۇ كىشىنى يەھۇدىيىلار تۇتۇپ، ئۆلتۈرگەلەك بولغاندا، ئۇنىڭ روم يۇقراسى ئىكەنلىكىنى بىلىپ، قوشۇن بىلەن بارىپ ئۇنى قۇتقۇزۇدۇم.
ACT 23:28	مەن ئۇلارنىڭ بۇ كىشى ئۇستىدىن قىلغان شىكايدىنىڭ نېمە ئىكەنلىكىنى ئېنىقلىماقچى بولۇپ، ئۇنى يەھۇدىيىلارنىڭ ئالىي كېڭەشمىسىگە ئېلىپ باردىم.	مەن ئۇلارنىڭ بۇ كىشىگە قارشى نېمە شىكايدىلىرى بارلىقىنى بىلىپ ئېلىش ئۈچۈن، ئۇنى يەھۇدىيىلارنىڭ كېڭەش كۆمىتېتىغا ئېلىپ باردىم.
ACT 23:29	مەن بايدىدىم كى، ئۇلارنىڭ ئۇنىڭغا قارشى شىكايدىلىرى تەۋرات قانۇنغا ئەمەلىيەتتە ئۇلارنىڭ ئۇنىڭ ئۇستىدىن قىلغان شىكايدىنىڭ ئۆزلىرىنىڭ تەۋرات قانۇنغا دائىر سۆز-سۆز بولۇپ كەتكەن. بىراق، ئۇنىڭ ئۈچۈن ئۆلۈم جازاسى ياكى بايدىدىم، بىراق ئۇنىڭدىن ئۆلۈم جازاسى بېرىشكە ياكى زىندانغا تاشلاشقا لايق بىرەر شىكايدىت قىلغۇدەك ئىشنى تاپالمىدىم.	دائىر سۆز-سۆز بولۇپ كەتكەن. بىراق، ئۇنىڭ ئۈچۈن ئۆلۈم جازاسى ياكى زىندانغا تاشلاشقا بىتەرلىك ھېج نەرسە تاپالمىدىم.
ACT 23:30	كېپىن، يەھۇدىيىلارنىڭ ئۇنى ئۆلتۈرۈش بىلەن بارلىقىنى ئاڭلىغاندا، دەرھال ھەقىدىكى ئاخبارات ماڭا مەلۇم قىلىنغاندا، دەرھال ئۇنى سىلىگە يولالىتىم ۋە شۇنىڭ بىلەن بىلە، ئۇنىڭغا ئەرز قىلغۇچىلارنىڭ ئۆزلىرىنىڭ ئالدىدا شىكايدىلىرىنى ئېيتىشىنى بۇيرۇددۇم، خەير!	ئۇنى سىزگە يولالىپ قويدۇم ۋە ئەرز قىلغۇچىلارنىڭ سىز ئالدىدا شىكايدىلىرىنى ئېيتىپ بېرىشىنى بۇيرىدۇم، خەير!
ACT 23:31	لەشكەرلەر ئەمدى بۇيرۇق بويىچە ياۋلۇسىنى ئېلىپ، كېچە بويىچە ئانتىپاترس شەھىرىگە يەتكۈزدى.	لەشكەرلەر بۇ بۇيرۇق بويىچە ياۋلۇسىنى ئېلىپ، كېچە بويىچە ئانتىپاترس شەھىرىگە ئايپىدى.
ACT 23:32	ئەتسىسى، ئاتلىق ئەرلەرگە ياۋلۇس بىلەن بىرگە يولغا كەتىشىگە يول قولۇپ، ئەتسىسى، ئاتلىق لەشكەرلەر ياۋلۇسىنى ئېلىپ مېڭىشقا قالدۇرۇلۇپ، قالغان لەشكەرلەر يېرۇسالسالىمىدىكى قەلئەگە قايتىپ كەلدى.	قالغان قوشۇن باراكتىسىغا قايتىپ كەتتى.
ACT 23:33	ئاتلىقلار قەيسەرىيەگە كىرىپ، خەتنى ۋالىيغا بەرگەنلىك، ياۋلۇسىنى ئۇنىڭ ئۇنىڭ ئالدىدا ھازىر قىلدى.	ئاتلىقلار قەيسەرىيەگە كىرىپ، خەتنى ۋالىيغا بەرگەنلىك، ياۋلۇسىنى ئۇنىڭ ئالدىغا كەلتۈرگەن.
ACT 23:34	ۋالىي خەتنى ئوقۇغاندىن كېپىن، ياۋلۇسىنىڭ قايسى ئۆلکىدىن ئىكەنلىكىنى سوراپ، ئۇنىڭ كىلىكىيەدىن كەلگەنلىكىنى بىلىپ،	يولباشقىقا خەت ئوقۇغاندىن كېپىن، ياۋلۇسىنىڭ قايسى يەردىن كەلگەنلىكىنى سوراپ، ئۇنىڭ كىلىكىيەدىن دېگەنلىكىنى بىلىپ،
ACT 23:35	ئۇنىڭغا: – ئۆستۈڭدىن ئەرز قىلغۇچىلار كەلگەنە ئىشلىرىنى تولۇق ئاڭلايمەن، – دېدى ۋە ئۇنى ھېرود خانىڭ ئوردىسىدا نەزەرەند قىلىپ قويۇشنى بۇيرۇدى.	ئۇغا: سەننىڭ قارشى تەرەپلەر كەلگەنە، ئىشلىرىنىڭنى تولۇق ئاڭلاپ چىقاهمەن، دېدى ۋە ئۇنى ھېرودنىڭ يالىتاقىسىدا قوغىدالغان حالدا تۇتۇپ ئاڭلايمەن، بىز بىز ھەر تەرىپتىن تۈرۈشنى بۇيرىدى.
ACT 24:1	بەش كۈزدىن كېپىن، باش كاھىن ئانانىياس ئاقساقاللاردىن بىزەچچەيلەن تەرتوّللوس دەپ ئاتالغان بىر ئادۇوکات بىلەن قەيسەرىيەگە باردى، ياۋلۇس ۋە تەرتوّللوس ئىسىملەك بىر ئادۇوکات بىلەن قەيسەرىيەگە چۈشۈپ، ياۋلۇس توغرىسىدىكى رەسمى شىكايدىلىرىنى ۋالىيغا سۇندى.	بەش كۈن ئۆتۈپ، باش كاھىن ئانانىياس بىر نەچە ئاقساقال ۋە ھەققىدە شىكايدىتەرنى ۋالىيگە ئېيتىپ بەردى.
ACT 24:2-3	ياۋلۇس چاقىرتىلىپ، تەرتوّللوس ئۇنىڭ ئۇستىدىن شىكايدىت قىلىپ مۇنداق دېدى: – ھۆرمەتلىك فېلىكس جانابىلىرى! بىز ئۆزلىرىنىڭ قول تىنج ياشاپ كەتتۈق ۋە سىزنىڭ ئالدىن يىكىر قىلىشىڭىز بىلەن خەلقىمىزدا ياخشى ئۆزگەرتىشلەر بولدى، بىز بۇلارغا ھەر ۋاقتىت ھەر جايدا چوڭ مىننەتدارلىق بىلدۈرۈپ تۇرام،	ياۋلۇس چاقىرتىلىپ كەلگەنە، تەرتوّللوس ئۇنىڭغا قارشى سۆز باشلاپ دېدى: ئەزىز فېلىكس، سىزنىڭ باشقۇرۇشىڭىز بىلەن بىز ھەر تەرىپتىن ياخشى ئۆزگەرتىشلەر بولدى، بىز بۇلارغا ھەر ۋاقتىت ھەر جايدا چوڭ مىننەتدارلىق بىلدۈرۈپ تۇرام،
ACT 24:4	بىراق ئۆز ۋاقتىلىرىنى كۆپ ئېلىپ قويىماللىقىم ئۈچۈن، شەرقەتلىرى بىلەن سۆزىمىزنى قىسىقلا ئاڭلاشلىرىنى ئۆتۈنۈپ سورايمەن.	بىراق ۋاقتىلىزنى كۆپ سەربى قىلىمايمەن دەپ، سىز سەۋىر بىلەن سۆزىمىزنى قىسىقچە ئاڭلاپ بېرىڭلەر، دېگەن سورايمەن.
ACT 24:5	چۈنكى بىز شۇنى تونۇپ يەتتۇقكى، بۇ ئادەم بالاخور بولۇپ، يۇتكۈل جاھاندىكى يەھۇدىيىلار ئارسىدا ماجира-توبىلاڭ يېدا قىلىشنى	چۈنكى بىز بۇ كىشىنى تېپ قالدۇق، ئۇ بەك ئوزوچى بولۇپ، بۇتون دۇنيادىكى يەھۇدىيىلار ئارسىدا قوزغاب قويغۇچى ۋە ناسارەلەر

Reference	Before	After
	كۈشكۈرتكۈچى، شۇنداقلا «ناسارەتلىكلەر» دەپ ئاتالغان مەزھەپىنىڭ كانتىۋاشلىرىدىن بىرىدۇر.	گۇرۇپپىسىنىڭ باشلىقى.
ACT 24:6-7	ئۇ بىزنىڭ ئىبادەتخانىمىزنىمۇ بولغىماقچى بولغانىدى. شۇڭا، بىز ئۇنى تۇتۇۋالدۇق ۋە ئۇنى ئۆز قانۇنىمىز بويىچە سوتلارىتتۇق. لېكىن مىڭبىشى لىسىپاس ئەشەددىي زورلۇق بىلەن ئۇنى قوللىرىمىزدىن تارتىۋالدى ۋە ئۇنىڭغا ئەرز قىلغۇچىلارنى ئۆزلىرىنىڭ ئالدىغا كېلىشىكە بۇيرۇغانىدى.	ئۇ مەبەتنى بۇزغۇچىلىق قىلىشقا تەۋەشىشە بولدى. شۇڭا بىز ئۇنى تۇتۇپ، قانۇنىمىز بويىچە سوتلاشنى خالدۇق. لېكىن مىڭبىشى لىسىپاس كۆپ كۈچ بىلەن ئۇنى بىزنىڭ قولىمدىن تارتىپ كەتتى.
ACT 24:8	ئۇنى سوراق قىلىپ كۆرسىلە، بىزنىڭ ئۇنىڭغا قىلغان ئەرزلەرىمىزنىڭ توغىرىلىقىنى بىلىپ يېتىدىلا!	ئۇ بۇيرۇق بەرگەنكى، ياؤلۇسنىڭ قارشى تەرەپلىرى سىزگە كېلىڭلەر دەپ، سىز ئۆزىگىز ئۇنى تەكسۈرۈپ بىلىپ، بىزنىڭ ئۇنىڭغا قوشقان ئەرزلەرىمىزنىڭ ھەقىقەتىنى ئېنقالاپ چىقلە!
ACT 24:9	سورۇندا بولغان يەھۇدىيلارمۇ ئۇنىڭ ئېتقانلىرىغا قوشۇلۇپ: راست، راست، دەپ شكايدەتى كۈچەيتتى.	ئورۇندا تۇرغان يەھۇدىيلارمۇ ئۇنىڭ سۆزلەرگە قوشۇلۇپ، توغرا دەپ، شكايدەتى كۈچەيتتى.
ACT 24:10	ۋالىي ياؤلۇسقا سۆز قىلغىن دەپ قول ئىشارىتتى قىلغاندا، ئۇ مۇنداق دېدى: – مەن سىلىنىڭ ئۆزۈن يىللاردىن بېرى بۇ خەلقنى سوراب كەلگەنلىكىرىنى بىلگەچكە، خاتىرجەملەك بىلەن ئالدىلىرىدا ئۆزۈم توغرامدا جاۋاب پېرىمەن.	هاكىم ياؤلۇسقا سۆز دەپ قولىنى سەللەگەندە، ياؤلۇس دېدى: «سىزنىڭ بۇ خەلقنى كۆپ يىللاردىن بېرى ھاكىمچىلىك قىلىپ كەلگەنلىكىنى بىلىپ تۇرغاج، مەن ياخشى كۆرۈپ جاۋاب پېرىمەن.»
ACT 24:11	ئاسانلا بىلەلەيدىلىكى، مەن يېرۇساลېمغا ئىبادەت قىلىشقا بارغىنىمىدىن هازىرغىچە يەقەت ئون ئىككى كۈنلا ئۆتتى.	سىز زادا بىلىپ تۇرالايسىز، مەن يېرۇسالېمغا ئىبادەت قىلىش ئۆچۈن كەتكەندىن بۇ ۋاقتتا يەقەت ئون ئىككى كۈنلا ئۆتتۈپ كەتتى.
ACT 24:12	ئۇلار مېنىڭ ئىبادەتخانىدا بىرەر ئادەم بىلەن مۇنازىرەلەشكىنىمنى كۆرمىگەن، ياكى سىناگوگلاردا ياكى شەھەردە ئاممىن تۈپلەڭغا قۇرتاقلالقىمنىمۇ ھېچ كۆرمىدى.	ئۇلار مېنىڭ سىراپا ھەر قانداق بىر كىشى بىلەن تالاشقانلىقىمنى كۆرمىگەن، ياكى سىناگوگا ياكى شەھەردە خەلقنى قوزغاب قويفانلىقىمنىمۇ ھېچ كۆرمىگەن.
ACT 24:13	ئۇلار يەنە ھازىر جانابىلىرىغا مېنىڭ ئۆستۈمىدىن قىلغان شكايدەتلىرىگە ھېچ ئىسپاتمۇ كەلتۈرەلمەيدۇ.	ئۇلار سىرگە مېنىڭ قارشىدىكى شكايدەتلىرنى ھازىر ھېچ ئىسپات بىلەن ئىسپاتلىكىمايدۇ.
ACT 24:14	بىراق سىلىگە شۇنى ئېتىراپ قىلىمەنكى، مەن ئۇلار «مەزھەپ» دەپ ئاتىغان يول بىلەن مېڭىپ، تەۋراتا ۋە يەيغەمبەرلەرنىڭ يازمىلىرىدا يۇتۇلگەنلەرنىڭمۇ ھەممىسىگە ئىشىنىپ، ئاتا-بۇۋەلىرىمىنىڭ خۇدا سىغا ئىبادەت قىلىمەن.	بىراق سىزگە بۇنى ئېتىپ قويامەن، مەن ئۇلارنىڭ «گۇرۇپىا» دەپ ئاتايىدىغان يول بىلەن يۈرۈپ، تەۋرات ۋە يەيغەمبەرلەر بېزغان ھەممە نەرسىلەرگە ئىشىنىپ، ئاتا-بۇۋەمىزنىڭ خۇدا سىغا ئىبادەت قىلىمەن.
ACT 24:15	مېنىڭ خۇداغا باغلىغان ئۆمىدىم باركى (بۇ كىشىلەر رمۇ بۇ ئۆمىدىنى تۇتىدۇ)، كەلگۆسىدە ھەم ھەققانىيەرنىڭ ھەم ھەققانىيەسىزلازنىڭ ئۆلۈمىدىن تىرىلىشى بولىدۇ.	مەن خۇدا بىلەن ئۆمىد تولۇق (بۇ كىشىلەر ئوجۇق تۇتىدۇ)، كېلەچەكتە ھەقدارلار بىلەن ھەقلقى بولمىغانلار ئۆلۈكتىن كېپىن تىرىلىدۇ.
ACT 24:16	شۇ سەۋەپتىن، ئۆزۈم ھەمىشە خۇدا ئالدىدىمۇ، ئىنسانلار ئالدىدىمۇ ياك ۋىجىانلىق بولۇشقا ئىتلىمەن.	شۇ ئۆچۈن، مەن ھەردايم خۇدا ئالدىدا ۋە ئادەملەر ئالدىدا تازا ۋىجىانغا ئىتلىمەن.
ACT 24:17	مەن يېرۇساالېمدىن ئايىرىلىقلى خېلى يىللار بولغان بولۇپ، بۇ قىپتىم ئۇ يەرگە ئۆز خەلقىمگە خەير-سەدەقە يەتكۈزۈپ بەرگىلى ۋە خۇدا ئالدىغا ھەدىيە سۇنگىلى بارغانىدىم.	كۆپ يىللاردىن كېپىن، مەن خەلقىمغا ياردەمچى بولۇش ئۆچۈن خەبر بەرمەك ۋە خۇدا ئۆچۈن سەرپ قىلىش ئۆچۈن كەلدىم.
ACT 24:18	مەن بۇ ئىشلاردا بولۇۋاتاتىم، بۇلار مېنى تازىلىنىش قائىدىسىنى ئادا قىلىپ بولغان چاغدا ئىبادەتخانا هوپلىسىدا ئۆچۈراتنى؛ لېكىن مەن ئەترايىمغا ئادەم توپلىغىنىمۇ يوق، مالماچىلىق چىقارغىنىمۇ يوق. ئەمەلىيەتتە مېنى ئۆچرأتانلار بولسا ئاسىيا ئۆلکىسىدىن كەلگەن بەزى	مەن بۇ ئىشلار بىلەن شۇغۇللىنىپ تۇرغاندا، بەزى ئاسىيا يەھۇدىيلرى مېنى مىرابدا تازىلانغان حالدا تايقان، بىراق خەلق توپلىشى يوق ۋە پەزەنچىلىك چىقىمىغان.
ACT 24:19		ئەسلىدە مېنى ئەيلگەنلەر ئاسىيادىن كەلگەن بەزى يەھۇدىسلار بولۇپ

Reference	Before	After
ACT 24:20	يەھۇدىپلار ئىدى؛ ئۇلارنىڭ ئۆستۈمىدىن شىكاىيەتلرى بار بولسا، ئەسىلى ئۇلار ئۆزلىرى كېلىپ، سىلىنىڭ ئالدىلىرىدا ئەرز قىلىشقا توغرا كېلەتتى.	كەتنى، ئۇلارنىڭ مېنىڭ ئۆستۈمىدىن شىكاىيەتى بار بولسا، ئۇلار ئۆزلىرى كېلىپ، سىز بىلەن گۈرۈپ قىلىشقا كېرەكتى.
ACT 24:21	بولمىسا، مۇشۇ سورۇندىكىلەر ئالىي كېڭىشەمە ئالدىدا تۇرغىنىمدا، مېنىڭدىن قانداق جىنايەت تايقاتلىقنى ئېتىپ باقسۇن!	ئەگەر بولما، بۇلار مەن يۇقىرى قېيت ئالدىدا تۇرغان ۋاقتىتا، مەندە قانداق خاتالقى بارلىقنى ئېتىپ كۆرسۈن!
ACT 24:22	يەقەت مۇنداق بىر ئىش بولغانىدى: – مەن ئۇلارنىڭ ئالدىدا، «بوگۇنكى كۈندە ئۆلگەنلەرنىڭ قايتا تىرىلىشى توغرۇلۇق سىلەرنىڭ سورىقىڭىلارغا تارتىلغانىمەن!» دەپ ۋارقىرغانىدىم.	يەقەت بۇلا: مەن ئۇلارنىڭ ئالدىدا تۇرۇپ، «ئۆلگەنلەرنىڭ قايتا تىرىلىشى هەققىدە بۇگۇن سىلەر تەرىپىدىن ھۆكۈم قىلىنىپ تۇرام!» دەپ ئېيتقانىدىم.
ACT 24:23	رەبىنىڭ يولى توغرۇلۇق تەپسىلىي خەۋىرى بار بولغان فېلىكس سوراقنى توختىتىپ، ئۇلارغا: – مىڭىپشى لىسىپاس كەلگەندە دەۋايىڭلار توغرىسىدىكى ھۆكۈمنى چىقىرىمەن، – دېدى.	فېلىكس ئۇ يولنى ياخشى بىلىپ تۇرۇپ، سوراقنى توختاتنى، ئۇلارغا: ئۇ يۈزبىشىغا يأۋلۇسنى قوغداش ناستىدا ساقلاپ تۇرۇش، بىراق ئۇغا ئەركىنلىك بەرگەنلىك، ھېچ كەمنىڭ ئۇنىڭ ئۆز كىشىلەرنىڭ ئۇنى ئەنسىرەت قىلىشىغا ياكى زىيارەت قىلىشىغا توسقۇن ھاجەتلىرىدىن چىقىشىنى توسمىغۇن، دەپ بۇيرۇدى.
ACT 24:24	بەزى كۇنلەردىن كېپىن، فېلىكس ۋالىي ئايالى درۇسلا بىلەن بىرگە كەلدى، بىرنهچە كۈندىن كېپىن، ۋالىي فېلىكس ئايالى درۇسلا بىلەن بىلە كەلدى (درۇسلا يەھۇدى ئىدى). ئۇ يأۋلۇسنى چاقىرتىپ، ئۇنىڭدىن مەسە ئەساغا ئېتىقاد قىلىش يولى توغرۇلۇق ئاڭلىدى.	بەزى كۇنلەردىن كېپىن، فېلىكس ۋالىي ئايالى درۇسلا بىلەن بىرگە كەلدى، ئۇ يأۋلۇسنى چاقىرتىپ، مەسە ئەپسا ئۆچۈن ئېتىقاد قىلىش توغرۇلۇق ئاڭلىدى.
ACT 24:25	يأۋلۇس ھەققانى ياشاش، ئۆزىنى تۇتۇۋېلىش، قىيامەت كۈندىكى سوئال-سوراق قىلىنىشلار توغرىسىدا سۆزلەۋاتقانادا، فېلىكس ۋەھىمىگە چۈشۈپ ئۇنىڭغا: – ھازىرچە قايتىپ تۇرساڭ بولىدۇ. كېپىن ماڭا يەيت كەلگەندە، يەنە چاقىرىتىمەن، – دېدى.	يأۋلۇس توغرا ياشاش، ئۆزىنى كونتىرول قىلىش ۋە قىيامەت كۈندىكى ھۆكۈم ھەققىدە سۆزلەپ تۇرغاندا، فېلىكس قورقۇپ كەتنى ۋە ئۇغا: ‘هازىرچە كېتىپ تۇر، كېپىن ۋاقىتم بار بولغاندا سىزنى يەنە چاقىرىمەن’ دېدى.
ACT 24:26	ئۇ شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقتىتا يأۋلۇسنىڭ يارا بېرىشىنى ئۆمىد قىلاتتى. شۇنىڭ ئۆچۈن، ئۇنى ئىمكانقەدەر يات-يات چاقىرتىپ، ئۇنىڭ بىلەن سۆزلىشىتتى.	ئۇ يأۋلۇستان يۇل كەلگۈسى بار دەپ ئويلاپ، بۇ يۇل بىلەن ئۇنى قوبۇشتۇرۇش ئۆچۈن ئۆمىت قىلىپ تۇراتنى؛ شۇڭا، داۋاملىق چاقىرتىپ، ئۇ بىلەن گەپ قىلدى.
ACT 24:27	لېكىن ئىككى بىل توشقاندا، فېلىكسنىڭ ئورنىغا يۈرکىيۇس فېستۇس ۋالىي بولدى. فېلىكس يەھۇدىپلارغا ئىلتىپات كۆرسىتىپ ئۇلارنىڭ كۆڭلىنى ئېلىش ئۆچۈن يأۋلۇسنى سولاقتا قالدۇردى.	ئەممە ئىككى يىل ئۆتۈپ كەتكەندە، فېلىكسنىڭ ئورنىغا يۈرکىيۇس فېستۇس ۋالىي بولدى. فېلىكس يەھۇدىپلارنى رازى قىلىش ئۆچۈن يأۋلۇسنى قاماقتا قويدى.
ACT 25:1	فېستۇس يەھۇدىيە كېرىپ، ئۆچ كۈندىن كېپىن قەيسەرىيەدىن چىقىپ يېرۇسالىمغا بارغانىدى.	فېستۇس يەھۇدىيە كېرىپ، ئۆچ كۈندىن كېپىن قەيسەرىيەدىن چىقىپ يېرۇسالىمغا كەتتى.
ACT 25:2	باش كاھىنلار بىلەن يەھۇدىپلارنىڭ مۆتتۇھەرلىرى ئۇنىڭ ئالدىدا يأۋلۇسنىڭ ئۆسىدىن رەسمىي شىكاىيەت قىلىپ، ئۇنىڭدىن ئىلتىپات سوراپ، ئادەم ئەۋىتىپ يأۋلۇسنى	ئەڭ يۇقىرى كاھىنلار بىلەن يەھۇدىپلارنىڭ رەبەرلىرى يأۋلۇسنىڭ ئۆسىدىن شىكاىيەت قىلدى ۋە فېستۇسنى ئورگەندى.
ACT 25:3	يېرۇسالىمغا ئېلىپ كېلىشنى تەلەپ قىلدى. مەقسىتى، ئۇلار يول ئۆستىدە بۆكتۈرمە تەپىارلاپ يأۋلۇسنى ئۆلتۈرۈش ئىدى.	يېرۇسالىمغا ئېلىپ كېلىشنى تەلەپ قىلدى. مەقسىتى، ئۇلار يولدا تەپىارلاپ كۆرۈپ يأۋلۇسنى ئۆلتۈرۈشنى ئۆلىشقا.
ACT 25:4	فېستۇس بۇنى ئاڭلاپ ئۇلارغا: – يأۋلۇس ھازىر قەيسەرىيەدە سولاقتا تۇرۇرەرسۇن. مەن بېقىندا ئۇ يەرگە قايتىپ كەتمەكچىمەن.	فېستۇس بۇنى ئاڭلاپ، ئۇلارغا دېدى: يأۋلۇس ھازىر قەيسەرىيەدە ساقلىنىپ تۇرسۇن. مەن تېزلا ئۇ يەرگە قايتىپ كېتىمەن.
ACT 25:5	سىزلەردىن قۇدۇرەتلىك كىشىلەر مەن بىلەن بىلە كېلىڭلار. ئەگەر بۇ كىشىدە ئاراڭلاردىن هوقۇقدار بولغانلار مەن بىلەن بىلە چۈشىسۇن. ئەگەر ئۇنىڭ بىرەر ئېبى بار بولسا، ئۇلار شۇ يەرde شىكاىيەت قىلسا بولىدۇ، – دەپ جاۋاب	سىزلەردىن قۇدۇرەتلىك كىشىلەر مەن بىلەن بىلە كېلىڭلار. ئەگەر بۇ كىشىدە ئاراڭلاردىن هوقۇقدار بولغانلار مەن بىلەن بىلە چۈشىسۇن. ئەگەر ئۇنىڭ بىرەر ئېبى بار بولسا، ئۇلار ئۇنى ئېبىلىسۇن.

Reference	Before	After
ACT 25:6	فېستۇس ئۇلار بىلەن ئون كۈندىن كۆپەك كۈن تۇرۇپ، قەيىسىرىيەگە يەردى.	فېستۇس ئۇلار بىلەن ئون كۈندىن كۆپەك كۈن تۇرۇپ، قەيىسىرىيەگە قايتىپ كەتىن. كېپىن سوراق تەختىگە ئولتۇرۇپ، ياؤلۇسىنى كەلتۈرۈشنى بۇيرىدى.
ACT 25:7	ياؤلۇس كەلگەندە، بېرۇسالىمدىن جوشكەن يەھۇدىيلار ئۇنىڭ ئەتراپىغا ئۇلشىپ، ئۇنىڭغا نۇرغۇن ئېغىر جىنايەتلەر بىلەن قارىلاپ شىكايدەرنى قىلدى. بىراق بۇلارنىڭ ھېچقايسىسغا ئىسپات كۆرسىتىپ بېرەلمىدى.	ياؤلۇس كەلگەندە، بېرۇسالىمدىن كەلگەن يەھۇدىيلار ئۇنى قورشاپ تۇرۇشتى، ئۇنىڭغا كۆپ ئېغىر جىنايەتلەر بىلەن شىكايدەتنى قىلدى. بىراق بۇلارنىڭ ھېچ بىرىگە ئىسپات تەمىنلىيالىدى.
ACT 25:8	ياؤلۇس ئۆزىنى ئاقلاپ: – مەن ھېچقايسى ئىشتى يەھۇدىيلارنىڭ قانۇنغا، ئىبادەتخانىسىغا ياكى ئىمپېراتور قەيىسىرىگە قارشى بىرەر جىنايەتمۇ سادر قىلىمىدىم، – دېدى.	ياؤلۇس ئۆزىنى قوغداشتا: «مەن يەھۇدىيلار قانۇنغا، مەسجىتتا ياكى قەيىسىرىگە قارشى ھېچ نەرسە خاتالىق قىلىمىدىم», دېدى.
ACT 25:9	لېكىن، فېستۇس يەھۇدىيلارنىڭ كۆللىنى ئېلىشقا، ئۇلارغا ئىلتىپات كۆرسەتمەكچى بولۇپ ياؤلۇستىن: – بېرۇسالىمغا بېرىپ، ئۇ يەردە مېنىڭ ئالدىمدا بۇ شىكايدەتلەرگە ئاساسەن سوتلىنىشقا رازى بولامسىن؟ – دەپ سورىدى.	ئەمما، فېستۇس يەھۇدىيلارنى خۇشال قىلىش ئۈچۈن، ئۇلارغا ياقتۇرۇپ قويۇشقا ئۆيلىنىپ، ياؤلۇسقا: «بېرۇسالىمغا بارىپ، شۇ يەردە بۇ ئەزىزلىرى بويىچە مېنىڭ باشقۇرۇشىمدا سوتلىنىشقا رازىمسان؟» دەپ سورىدى.
ACT 25:10	ياؤلۇس دېدى: «مەن هاizer قەيىسىنىڭ سوت تەختىدە تۇرۇپتۇرمەن، مېنى لېكىن ياؤلۇس جاۋاب بېرىپ مۇنداق دېدى: – مەن هاizer قەيىسىنىڭ سوراق تەختى ئالدىدا تۇرمەن. مېنى سوراق قىلىشقا تېگىشلىك يەرمانا موشۇ. ئۆزىلىرىگە ئېنىق مەلۇم بولغاندەك، مەن يەھۇدىيلارغا ھېچقانداق ناھەقلىق قىلىمىدىم.	ياؤلۇس دېدى: «مەن هاizer قەيىسىنىڭ سوت تەختىدە تۇرۇپتۇرمەن، سىز ئۆزىڭىز ياخشى بىلدىغانچە، مەن بۇ ئەزىزلىرى قارار قىلىنىش كېرەك. سىز ئۆزىنىڭ ياخشى بىلدىغانچە، مەن يەھۇدىيلارغا ھېچ نەرسە يامان قىلىمىدىم.»
ACT 25:11	ئەگەر جىنايىتىم بولسا، شۇنداقلا ئۆلۈمگە لايىق بىرەر ئىش قىلغان بولسا، مەن مەن ئۆزۈمنى ئۆلۈمدىن قاچۇرمایمەن. بىراق ئۇلارنىڭ مېنىڭ ئۆستۈمىدىن قىلغان شىكايدەتلەرنىڭ ئاساسى بولمسا، ھېچكىمنىڭ مېنى ئۇلارغا تاپشۇرۇپ بېرىشكە ھەققى يوق. مەن قەيىسىرىگە مۇراجىتەت قىلىمەن!	ئەگەر مەن گۇناھ قىلغان بولسا، ئۆلۈشكە دەسلەپ بولسا، مەن ئۆلۈشتىن قاچمايمەن. بىراق ئۇلارنىڭ مېنىڭ ئۆستۈمىدىكى شىكايدەتلەرى راست ئەمەس بولسا، ھېچكىم مېنى ئۇلارغا بەرمەيدۇ. مەن قەيىسىنى سورايمەن!
ACT 25:12	ئاندىن فېستۇس مەسىلەتەتچىلىرى بىلەن سۆزلەشكەندىن كېپىن، ياؤلۇسقا: – سەن قەيىسىرىگە مۇراجىتەت قىلىدیڭ – ئۇنىڭ ئالدىغا ئەمدى بارسىن! – دېدى.	ئاندا فېستۇس شورا بىلەن سۆھبەت قىلغانغا كېپىن، ياؤلۇسقا: «سەن قەيىسىرىگە مۇراجاھەت قىلىدیڭ، شۇڭا قەيىسىرىگە كېتىدۇ! دېدى.
ACT 25:13	بىرەتكىكى كۈن ئۆتكەندە، ئاگىپىبا بىلەن بەرنىكە فېستۇسقا سەلام بېرىش تەرىنگىچە كۈنلىرى كەلدى.	بىرەتكىكى كۈن ئۆتكەندە، ئاگىپىبا بىلەن بەرنىكە فېستۇسقا سەلام بېرىش ئۈچۈن قەيىسىرىيەگە كەلدى.
ACT 25:14	ئۇ يەردە ئۇزۇن كۈنلەر تۇرغاندىن كېپىن، فېستۇس ياؤلۇسىنىڭ ئىشنى خانغا مەلۇم قىلىپ: – بۇ يەردە فېلىكس قالدۇرۇپ كەتكەن بىر بار.	ئۇ يەردە بەزى كۈنلەر ئۆتۈپ كەتكەندىن كېپىن، فېستۇس ياؤلۇسىنىڭ ئىشنى خانغا سۆزلەپ بېرىپ: «بۇ يەردە فېلىكس قالدۇرۇپ كەتكەن بىر مەھبۇس بار.»
ACT 25:15	مەن بېرۇسالىمغا بارغاندا، يەھۇدىي باش كاھىنلىرى بىلەن ئاقساقلارى ئۇنىڭ ئۆستىدىن شىكايدەت قىلىپ، مەندىن ئۇنى جازاغا مەھكۇم قىلىشىمنى تەلەپ قىلىشتى.	مەن بېرۇسالىمغا بارغاندا، يەھۇدىيلارنىڭ باش كاھىنلىرى ۋە قەرىيەلەرى ئۇنىڭ ئۆستىدىن شىكايدەت قىلدى، مەندىن ئۇنى جازاغا چۈشۈرۈپ، جازالاشنى تەلەپ قىلدى.
ACT 25:16	مەن ئۇلارغا، دادا قىلغۇچى بىلەن دادا قىلغان كىشى يۈزلەشكەندە، ئۇنىڭغا مەن ئۇلارغا، ئەر ز قىلىنぐۇچى ئەر ز قىلغۇچىلار بىلەن يۈزلەشتۈرۈپ، ئۇنىڭغا ئۆزىنى ئاقلاش يۈرسىتى بېرىلىمكىچە، ئۇنى جازاغا تاپشۇرۇش رىملىقلارنىڭ ئادىتى ئەمەستۇر، دەپ ئېيتىم.	مەن ئۇلارغا، دادا قىلغۇچى بىلەن دادا قىلغان كىشى يۈزلەشكەندە، ئۇنىڭغا مەن ئۇلارغا، ئەر ز قىلىنぐۇچى ئەر ز قىلغۇچىلار بىلەن يۈزلەشتۈرۈپ، ئۆزىنى قوغداش ئۈچۈن يۈرسەت بېرىلىمكىچە، ئۇنى جازا قىلىشقا تاپشۇرۇش رىملىقلارنىڭ ئادىتى ئەمەس دەپ دېيتىم.
ACT 25:17	شۇڭا ئۇلار مەن بىلەن بىلەن بۇ يەرگە كەلگەندىن كېپىن، مەن ۋاقىتىنى كەچكە كەينىگە سوزماي، ئەتسىلا سوراق تەختىگە ئولتۇرۇپ ئۇ كىشىنى سوزماي، دەرھال سوراق ئورنىغا ئولتۇرۇپ، ئۇ كىشىنى كەلتۈرۈپ	شۇڭا ئۇلار مەن بىلەن بۇ يەرگە كەلگەندىن كېپىن، مەن ۋاقىتىنى كەچكە كەينىگە سوزماي، ئەتسىلا سوراق تەختىگە ئولتۇرۇپ، ئۇ كىشىنى كەلتۈرۈپ

Reference	Before	After
ACT 25:18	ئەكلىشنى بۇيرۇدۇم.	كەلگەندە بۇيرىدۇم.
ACT 25:19	ئەزز قىلغۇچىلار ئورۇنلىرىدىن تۇرغاندا، ئۇلارنىڭ ئۇنىڭ ئۇستىدىن شىكايدەت قىلغانلىرى مېنىڭ ئوپلىغىنىمىدەك رەزىل ئىشلار ئەمەس ئىدى، بەلكى ئۇلارنىڭ ئۆز ئىبادەت تۆزۈمىن توغرۇلۇق ۋە ئۆيسيسا ئىسىمىلىك بىر بەزى تالاش بار، ئۇ كىشى ئۆلۈپ كەتكەن، ئەمما ياۋلۇس ئۇ تىرىلىدى دەپ كىشى ئۆلگەن بولۇپ، ياۋلۇس بولسا ئۇ تىرىلىدى دەپىدىكەن.	شىكايدەتچىلەر تۇرغاندا، ئۇلارنىڭ ئۇنىڭ ئۇستىدىن قىلغان شىكايدەتلىرى، مەن ئوپلىگەندەك يامان ئىشلار ئەمەس ئىكتەن، ئۇلارنىڭ ئۆز دىن توغرۇلۇق ۋە ئۆيسيسا ئىسىمىدىك بىر كىشى هەققىدە بەزى تالاش بار، ئۇ كىشى ئۆلۈپ كەتكەن، ئەمما ياۋلۇس ئۇ تىرىلىدى دەپ كىشى ئىشىنىدۇ.
ACT 25:20	بۇ مەسىلىلەرنى ياخشى چۈشەنمەي قالاچى، مەن ياۋلۇسىنىڭ بېرۇسالىمغا بۇ مەسىلىلەرنى زادى قانداق ئېنىقلاشنى بىلەلمەي، مەن ياۋلۇسىنى بېرۇسالىمغا بېرىپ، ئۇ يەردە بۇ ئىشلار توغرۇلۇق سوراقتا تۇرۇشقا رازى بولۇش- بولۇش-بولماسلىقىنى سوراپ كۆردىم.	بۇ مەسىلىلەرنى ياخشى چۈشەنمەي قالاچى، مەن ياۋلۇسىنىڭ بېرۇسالىمغا بۇ مەسىلىلەرنى زادى قانداق ئېنىقلاشنى بىلەلمەي، مەن ياۋلۇسىنى بارىپ، ئۇ يەردە بۇ ئىشلار توغرۇلۇق سوراقتا تۇرۇشقا رازى بولۇش- بولماسلىقىنى سوراپ كۆردىم.
ACT 25:21	ياۋلۇس سولاقتا تۇرۇپ ئىمپېراتور جانابىلىرىنىڭ سوراقدا قارارنىنى ئېرىشىنى مۇراجىھەت قىلغاندىن كېپىن، مەن ئۇنى قەيسەرنىڭ ئالدىغا ئەۋەتكۈچە، سولاقتا تۇتۇپ تۇرۇشنى بۇيرۇدۇم.	ياۋلۇس سولاقتا تۇرۇپ ئىمپېراتور جانابىلىرىنىڭ سوراقدا قارارنىنى ئۇنى قەيسەرگە يوللاشقا قەدەر، قاماقتا ساقلاپ تۇرۇشنى بۇيرىدۇم.
ACT 25:22	ئاگرپىبا فېستۇسقا: - مېنىڭمۇ بۇ كىشىنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ باققۇم بار، - دېدى. - ئەتە ئاڭلايسىز، - دېدى ئۇ.	ئاگرپىبا فېستۇسقا دېدى: 'مەنمۇ بۇ كىشىنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاپ كۆرمەكچىمەن،' فېستۇس ئەيلىدى: 'ئەتەر ئاڭلايسىز،'
ACT 25:23	شۇنىڭ بىلەن ئەتسىسى، ئاگرپىبا بىلەن بەرنىك ھېۋەت بىلەن ئاممىمۇنى يىغىن زالغا كىرىپ كەلدى، مىڭبىشلار ۋە شەھەر كاتىۋاشلىرىمۇ ئۇلار بىلەن بىلە كىرىپ كېلىشتى. فېستۇس ئەمر قىلىۋىدى، ياۋلۇس ئېلىپ كىرىلدى.	ئەتەر ئەتىنى، ئاگرپىبا ۋە بەرنىك چوڭ كۆرۈش بىلەن كەلگەندە، ئۇلار بىلەن بىلە مىڭبىشلار ۋە شەھەرنىڭ مۇھىملىرى يىغىن زالسىغا كىرىدى. فېستۇس بۇيرۇق بەردى، ياۋلۇسىنى ئېلىپ كەلدى.
ACT 25:24	فېستۇس دېدى: 'ئاگرپىبا يادشاھ، سىز بىلەن بارلىق كىشىلەر! بۇ كىشىنى يىغىغان جانابلار! بۇ كىشىنى كۆرۈۋاتىسىز. بېرۇسالىمدا ۋە يەردە بارلىق يەھۇدىسلاپ ئۇنىڭ ھەققىدە شىكايدەت قىلىپ ماڭا كەلدى، ئۇ تىرىك قالمايدۇ دەپ چاچلاپ، يەردە يۇتون يەھۇدى ئاھالىسى ئۇنىڭ توغرۇلۇق ئەزز قىلىپ ماڭا مۇراجىھەت قىلىپ، ئۇ تىرىك قالدۇرۇشقا بولمايدۇ! - دەپ چۇرقىراشقاندى.	فېستۇس دېدى: 'ئاگرپىبا يادشاھ، سىز بىلەن بارلىق كىشىلەر! بۇ كىشىنى يىغىغان جانابلار! بۇ كىشىنى كۆرۈۋاتىسىز. بېرۇسالىمدا ۋە يەردە بارلىق يەھۇدىسلاپ ئۇنىڭ ھەققىدە شىكايدەت قىلىپ ماڭا كەلدى، ئۇ تىرىك قالمايدۇ دەپ چاچلاپ، يەردە يۇتون يەھۇدى ئاھالىسى ئۇنىڭ توغرۇلۇق ئەزز قىلىپ ماڭا مۇراجىھەت قىلىپ، ئۇ تىرىك قالدۇرۇشقا بولمايدۇ! - دەپ چۇرقىراشقاندى.
ACT 25:25	لېكىن مەن ئۇنىڭدىن ئۆلۈم جازاسى بېرىشكە تېڭىشلىك بىرەر جىنaiەت تايالمىدىم، ھاizer بۇ كىشى ئىمپېراتور جانابىلىرىغا مۇراجىھەت قىلدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇنى رىمغا ئەۋەتكىشنى قارار قىلدىم.	لېكىن مەن ئۇنىڭدا ئۆلۈم جازاسى بېرىلىدىغان ھېچقانداق جىنaiەت تايالمىدىم، ھاizer بۇ كىشى ئىمپېراتورغا يازىدىغان دەلىل بوق، شۇڭا، ئەمما، ئۇنىڭ ھەقتە مەنىڭ ئىمپېراتورغا يازىدىغان دەلىل بوق، شۇڭا، ئەھۋالنى توغراتەكشۈرۈپ، يازىدىغان بىر نەرسە تېپىش ئۆچۈن، ئۇنى سىزلەرنىڭ ئالدىغا، خاستىلا ئاپرپىبا يادشاھ ئالدىغا كەلتۈردىم.
ACT 25:26	براق ئۇنىڭ ھەققىدە غوجامغا مەلۇم قىلىپ يازغۇدەك ئىش يوق. شۇنىڭ بىلەن ئەھۋالنى ھەسمىي تەكشۈرۈپ بىرەر يازغۇدەك مەلۇماتقا ئىگە بولۇش مەقسىتىدە ئۇنى ھەربىلىرىنىڭ ئالدىغا، بولۇيمۇ سىلى، ئاگرپىبا يادشاھ ئاللىلىرىنىڭ ئالدىغا ئېلىپ كەلدىم.	ئەمما، ئۇنىڭ ھەقتە مەنىڭ ئىمپېراتورغا يازىدىغان دەلىل بوق، شۇڭا، ئەھۋالنى توغراتەكشۈرۈپ، يازىدىغان بىر نەرسە تېپىش ئۆچۈن، ئۇنى سىزلەرنىڭ ئالدىغا، خاستىلا ئاپرپىبا يادشاھ ئالدىغا كەلتۈردىم.
ACT 25:27	چۈنكى مەھبۇسىنى سوتقا ئەۋەتكەندە، ئۇنىڭ ئۇستىدىن قىلىنغان شىكايدەتلىرنى ئېنىق كۆرسەتەتەمەسىلىك ماڭا نىسبەتەن ئورۇنلۇق ئەمەستەك بىلىنىدۇ.	چۈنكى مەھبۇسىنى سوتقا يوللاشتى، ئۇنىڭ ئۇستىدىنىكى شىكايدەتلىرنى ئېنىق ئېيتىپ بەرمەسىلىك، مەن ئۆچۈن ئورۇنلۇق ئەمەس.
ACT 26:1	شۇنىڭ بىلەن، ئاگرپىبا ياۋلۇسقا: - ئۆزۈڭنىڭ گېپىڭنى قىلىشىڭغا روخسەت، - دېدى. ياۋلۇس قولىنى سوزۇپ ئۆزىنى ئاقلاشقا باشلىدى:	ئاندىن، ئاگرپىبا ياۋلۇسقا دېدى: 'ئۆز گېپىڭنى ئېيتقانغا روخسەت بار.' ياۋلۇس قولىنى سوزۇپ، ئۆز ئاقلاشتۇرۇشنى باشلىدى.
ACT 26:2-3	- ئى ئاگرپىبا خان، بوغۇن ئالدىلىرىدا يەھۇدىيلىار مېنىڭ ئۇستىمىدىن شىكايدەت قىلغان يۇتون ئىشلار توغرۇلۇق جاۋاب بېرىش يۇرسىتىگە نېسىپ بولغانلىق ئۆچۈن، بولۇيمۇ ئۆزلىرىنىڭ يەھۇدىلارنىڭ ئادەتلرى	ئى ئاگرپىبا، بوغۇن سىزگە كېلىپ، يەھۇدىسلارنىڭ مېنىڭ ئۇستىدىنىكى شىكايدەتلىرىن جاۋاب بېرىش يۇرسىتى بولغاچقا، خاستىلا سىز يەھۇدىسلارنىڭ ئادەتلرى ۋە تالاش-تارتىشلىرىنى ياخشى بىلىسىز دەپ

Reference	Before	After
	خۇشال ھېس قىلەمەن! شۇڭا، سۆزلىرىمنى سەۋر بىلەن ئاڭلاپ قارايىسىز. ۋە ئۇلارنىڭ ئارسىدىكى تالاش-تارتىشلىرىدىن خەۋەرلىرى بولغانلىقى ئۈچۈن ئۆزۈمنى بەختلىك ھېساپلايمەن! شۇنىڭ ئۈچۈن دېگەنلىرىمنى سەۋرچانلىق بىلەن ئاڭلاپ بېقىشلىرىنى ئۆتۈنەمەن.	خۇشال ھېس قىلەمەن! شۇڭا، سۆزلىرىمنى سەۋر بىلەن ئاڭلاپ قارايىسىز. ۋە ئۇلارنىڭ ئارسىدىكى تالاش-تارتىشلىرىدىن خەۋەرلىرى بولغانلىقى مەن كىچىكمىدىن باشلاپ، ئۆز بېرىمدا ۋە بېرۇسالېمدا قانداق ھايات كەتكەنمن، يەھۇدىيەلارنىڭ ھەممىسىگە ئاچىق-رايق بىلىنغان.
ACT 26:4	مېنىڭ دەسلەيکى ۋاقتىلىرىمدا، يەنى كىچىكمىدىن تارتىپ ئۆز ئىلەمە، بېرۇسالېمدا يۈرۈش-تۇرۇشۇمنىڭ قانداق ئىكەنلىكى يەھۇدىيەلارنىڭ ھەممىسىگە ئايىان.	مەن كىچىكمىدىن باشلاپ، ئۆز بېرىمدا ۋە بېرۇسالېمدا قانداق ھايات ئۇلار مېنى ئۆزۈمنىڭ باشلىنىشىدىن بېرى توپايدۇ، ئەگەر خالسائىدى، بېرىدۇ، مەن دىنىمىزدا ئەڭ تەلەچان گۇرۇپىبا بويىچە، يەرسىي سۈپىتىدە شۇنىڭغا گۇواھلىق بېرىتىن، مېنىڭ ئىبادەت تۆزۈمىدىكى ئەڭ تەلەچان مەزھەپنىڭ شەرتلىرى بويىچە ياشاپ، يەنى پەرسىي بولۇپ ئۆرمۈمنى ئۆتكۈزگىنىنى بىلدۇ.
ACT 26:5	ئۇلار شۇ دەسلەيکى ۋاقتىلىق ئۇلار شۇ دەسلەيکى ۋاقتىمىدىن بېرى مېنى توپۇغاچقا (ئەگەر خالسائىدى، تۆپەيلىدىن ھازىر سوراق قىلىنىۋاتىمەن).	ھازىر مەن خۇدا بىزنىڭ ئاتا-بۇۋېلىرىمىزكە بەرگەن ۋەدىسىنى ئۆمىد قىلغانلىقىم ئۈچۈن، مەنمۇ سوراقتا تۇرۇپتۇرمەن.
ACT 26:6	ئەمدى مەن خۇدا ئاتا-بۇۋېلىرىمىزغا قىلغان ۋەدىگە باغلىغان ئۆمىدىم تۆپەيلىدىن ھازىر سوراق قىلىنىۋاتىمەن.	بۇ ۋەدىنىڭ مەقسىدىگە يېتىش ئۈچۈن، بىزنىڭ ېتۇن ئون ئىككى قەبلىمىز كۈن-تۇن توختاماي خۇدا بىلەن ئىبادەت قىلىپ، ئۆمىت قىلىۋاتىمىز، ئاگرپىا، يەھۇدىيەلار مېنىڭ ئۆستۈمىدىن قوشقان شىكاپەتلىرى دەل شۇ ئۆمىدكە باغلىقىتۇرا!
ACT 26:7	شۇ ۋەدىنىڭ نېسقۇسىگە يېتىشنى بىزنىڭ ېتكۈول ئون ئىككى قەبلىمىز كېچە-كۈندۈز توختاۋىسىز خۇداغا ئىبادەت قىلىپ ئۆمىد قىلماقتا. ئى	تەك شۇ ئۆمىدىنىڭ ئۈچۈن!
ACT 26:8	خالابىق، خۇدا ئۆلگەنلەرنى تېرىلەۋىرسە، نېمە ئۈچۈن ئىشىنىشىكە بولمايدۇ، دەپ قارايىسلەر؟	قارىنداشلار، خۇدا ئۆلگەنلەرنى يەنە تۇرغۇزاندا، بۇ نېمىشقا ئىشەنەمەيسىلەر؟
ACT 26:9	دەرۋەق، ئۆزۈممۇ ئەسلىدە ناسارەتلىك ئەيisanىڭ نامىغا قارشى نۇرغۇن ئىشلارنى قىلىشىم كېرەك دەپ قايىل ئىدىم	ھەققەتەن، مەنمۇ باشتا نازارەتلىق ئەيisa دېگەن نامغا قارشى كۆپ نەرسىلەرنى قىلىپ تۇرۇش كېرەك دەپ ئوپلىنىپ كەتكەن ئىدىم
ACT 26:10	ۋە بېرۇسالېمدا ئەنە شۇنداق ئىشلارنى قىلغانىدىم، باش كاهىنلاردىن هوقۇق ئېلىپ، ئۆزۈم خۇدانىڭ نۇرغۇن مۇقەددەس بەندىلىرىنى زىنداغا تۇتۇپ بەرگەن، ئۇلار ئۆلۈمگە ھۆكۈم قىلىغانىدىمۇ، ھۆكۈمگە ئاۋاژار قوشقانىدىم.	مەن بېرۇسالېمدا شۇنداق ئىشلارنى قىلىدىم، باش كاهىنلارنىڭ هوقۇقىنى ئېلىپ، خۇدانىڭ كۆپ مۇقەددەس بەندىلىرىنى زىنداغا سۇندىم، ئۇلار ئۆلۈمگە ھۆكۈم قىلىغاندا، مەنمۇ ئاۋاژار قوشۇم.
ACT 26:11	مەن ھەممە سىناگوگلاردا كۆپ قېتىم ئۇلارنى ئىزدەپ تېپىپ جازالاپ، كۇپۇرلۇق گەپ قىلىشقا زورلىغانىدىم. مەن ئۇلارغا تەلۋەرچە ئۆچ بولۇپ، هەتتا ياقا يۇرتىتىكى شەھەرلەرگە بېرىپ، ئۇلارغا زىيانكەشلىك قىلغانىدىم.	مەن ھەر بىر سىناگوگدا كۆپ قېتىم ئۇلارنى ئىزدەپ تېپىپ جازالاپ، كۇپۇرلۇق گەپ قىلىشقا زورلاپتىم. مەن ئۇلارغا بەك كۆپ ئۆچ بولۇپ، يىراق شەھەرلەرگە بارىپ، ئۇلارغا زىيانكەشلىك قىلغانىدىم.
ACT 26:12	بۇ ئىشلاردا بولۇپ باش كاهىنلار بەرگەن تۇلۇق ۋە كىللەك هوقۇقى بىلەن دەمەشق شەھىرىگە قاراپ سەپەر قىلىۋاتاتىم.	بۇ ئىشلارنىڭ بىردى، باش كاهىنلارنىڭ بەرگەن ېتۇن هوقۇقىم بىلەن، دەمەشقىغا بارشاتىم.
ACT 26:13	تۈركۈن ۋاقىتىدا يولدا بارغاندا، ئاسمانىدىن چۈشۈپ كەلگەن بىر نۇر، قۇياش چۈش ۋاقىتىدا يولدا كېتىۋېتىپ، ئاسمانىدىن چۈشىكەن، قۇياش نۇرىدىنمۇ كۈچلۈك بىر نۇرنىڭ ئەتراپىمنى ۋە بىلە كېتىۋاتقانلارنى يورۇتۇۋەتكەنلىكىنى كۆردىم.	تۈركۈن ۋاقىتىدا يولدا بارغاندا، ئاسمانىدىن چۈشۈپ كەلگەن بىر نۇر، قۇياش نۇرىدىنمۇ كۈچلۈك بولۇپ، مەنىڭ ئەتراپىمنى ۋە بىلە بارغانلارنى يورۇتۇپ تۇرغانلىقىنى كۆردىم.
ACT 26:14	بىز ھەممىمىز يەرگە يېقىلىپ قالدۇق، مەن ئېبرانىي تىلدا بۇ دېگەن ئاۋاژنى ھەممىمىز يەرگە يېقىلغان بولۇپ مەن ئېبرانىي تىلدا ئېتىلغان: «ئەي سائۇل، سائۇل! ماڭا نېمىشقا زىيانكەشلىك قىلىسەن؟ سېنى زىخالىلارغا قارشى تەيمىكىڭ سەن ئۈچۈن تەس كېلىدۇ!» دېگەن بىر ئاۋاژنى ئاكلىسىم.	بىز ھەممىمىز يەرگە يېقىلىپ قالدۇق، مەن ئېبرانىي تىلدا بۇ دېگەن ئاۋاژنى ھەممىمىز يەرگە يېقىلغان بولۇپ مەن ئېبرانىي تىلدا ئېتىلغان: «ئەي سائۇل، سائۇل! سەن ماڭا نېمىشقا زىيان ئېرىۋاتىسەن؟ سېنى زىخ قارشى تەيمەك سەن ئۈچۈن قولاي بولمايدۇ!»
ACT 26:15	مەن: «ئى رەب، سەن كىمسەن؟» دەپ سورىسام، رەب ماڭا: «مەن ئەيسا، سەن زىيانكەشلىك قىلىۋاتقان ئېسادۇرمەن!	مەن: «ئى رەب، سەن كىمسەن؟» دەپ سورىسام، رەب ماڭا: «مەن ئەيسا، سەن زىيان قىلىۋاتقان كىشى بولىمەن!»
ACT 26:16	ھازىر تۇر، ئورنىڭدىن چىقىپ تۇر! جۈنكى مەن سېنى خىزمەتچى ۋە گۇواھ ئەمدى ئورنىڭدىن تۇر؛ جۈنكى مەن سېنى سەن كۆرگەن ئىشلارغا ھەمە	ھازىر تۇر، ئورنىڭدىن چىقىپ تۇر! جۈنكى مەن سېنى خىزمەتچى ۋە گۇواھ ئەمدى ئورنىڭدىن تۇر؛ جۈنكى مەن سېنى سەن كۆرگەن ئىشلارغا ھەمە

Reference	Before	After
ACT 26:17-18	<p>ئۆزۈم ساڭى ئايىان قىلىنىمىدا كۆردىغان ئىشلارغا خەزىشچى غوجىدار ۋە گۇۋاھلىق بەرگۈچى بولۇشقا تىكىلەش ئۈچۈن، ساڭى ئايىان بولدۇم.</p> <p>مەن سېنى ئۆز خەلقىنىڭ ھەممە ئەللەرنىڭ قولىدىن قۇتقۇزمەن – چۈنكى مەن سېنى يات ئەللەكلەرنىڭ كۆزلىرىنى ئىجىب، ئۇلارنىڭ قاراڭغۇلۇقتىن يورۇقلۇققا، شەيتاننىڭ ئىلکىدىن خۇداغا باغانلىشقا بۇرۇلۇشى ئۈچۈن ئۇلارنىڭ ئارسىغا ئەمەتتىمەن. شۇنىڭ بىلەن ئۇلار گۇناھلىرىنىڭ ھەچۈرمىگە، شۇنداقلا ماڭا ئېتىقاد قىلىش ئارقىلىق ٻالك-مۇقەددەس قىلىنغانلارنىڭ ئارسىدا مىراسقا مۇيەسىسىر بولىدۇ» – دېدى.</p>	<p>قىلىپ تەبىارلاپ، ساڭى كۆرسەتكەن ۋە كۆرسەتمەكچى بولغان ئىشلارغا گۇۋاھ بولۇش ئۈچۈن كەلدىم.</p> <p>مەن سېنى ئۆز خەلقىڭ بىلەن باشقا خەلقەرنىڭ قولىدىن قۇتلایمەن. چۈنكى مەن سېنى يوللاپ، يات خەلقەرنىڭ كۆزلىرىنى ئىجىب، ئۇلارنى قاراڭغۇلۇقتىن يورۇقلۇققا ئۆزگەرتىپ، شەيتاننىڭ كۆچىدىن خۇدا بىلەن باغانلىشقا يېتەكلىمەن. بۇ ئارقىلىق ئۇلار گۇناھلىرىنى كەچۈرۈلۈپ، مەنمۇ ئېتىقاد قىلىش ئارقىلىق تازىلانغانلار قاتارىدا ياخشى مىراسقا ئېرىشىلەيدۇ.</p>
ACT 26:19	<p>شۇڭا، ئى ئاگرپىپا ئالىلىرى، مەن ئەرشتن كەلگەن بۇ غايىبانە كۆرۈنۈشكە ئىتائىتسىزلىك قىلىمدىم.</p>	<p>شۇڭا، ئى ئاگرپىپا ئالىلىرى، مەن ئاسماندىن كەلگەن بۇ كۆرۈنۈشنى ئېتىشىپ تۇرۇپ قويمايتىم.</p>
ACT 26:20	<p>بەلكى ئالدى بىلەن دەمەشق خەلقىگە، ئاندىن بېرۇساپىم شەھىرىدىكىلەرگە، شەھىرىدىكىلەرگە، يۇتون يەھۇدىيە ئۆلکىسىدىكىلەرگە ھەممە يات ئەللەكلەرگىمۇ، «تۇۋا قىلىپ، خۇداغا باغانلىڭلار، شۇنداقلا تۇۋا قىلىشقا ئۇيىغۇن ئەمەللەرنى كۆرسىتىڭلار» دەپ جاكارلاپ خەۋەر يەتكۈزۈپ كەلدىم.</p>	<p>مەنمۇ بېرىنچى دەمەشق خەلقىگە، كېپىن بېرۇساپىم شەھىرىدىكىلەرگە، يۇتون يەھۇدىيە بېرىنچىلەرگە ۋە باشقا مەملەتكەنلەرگە، «تۇۋا بولۇڭلار، خۇدا بىلەن بىرگە تۇرۇڭلار، تۇۋا قىلىشقا لاق ئىشلارنى قىلىڭلار» دەپ جاكارلاپ خەۋەر بەردىم.</p>
ACT 26:21	<p>بۇ ئىشلار تۇپھىيلەن يەھۇدىيلار مېنى ئىبادەتخانا ھوپىسىدا تۇتۇپ، مۇشتىلاب ئۆلتۈرۈۋەتتىمەكچى بولۇشتى.</p>	<p>بۇ ئىشلار ئۈچۈن يەھۇدىيلار مېنى ئىبادەتخانا ھوپىدا تۇتۇپ، زورلاپ ئۆلتۈرگۈسى كەلدى.</p>
ACT 26:22	<p>لېكىن بۇگۈنگىچە خۇدانىڭ ياردەم-مەدىتىسگە مۇيەسىسىر بولۇپ مەن جىڭ تۇرۇپتۇ، تۆۋەندىكىلەر بولسۇن يۇقىرىدىكىلەر بولسۇن ھەممە يەنگە گۇۋاھلىق بېرىپ كەلدىم. گۇۋاھلىق دەل يەغەمبەرلەر ھەم مۇسا ئۆزى بېشارەت قىلىپ ئېيتقانلىرىدىن باشقا نەرسە ئەمەس –</p>	<p>لېكىن بۇگۈنگە قەدر خۇدا مەنگە ياردەم بەرگەن، شۇڭا مەن جىڭ تۇرۇپتۇ، كچىك-چوڭ ھەممىسىگە گۇۋاھلىق بېرىپ كەلدىم. مەن دېگەrimon يەغەمبەرلەر ۋە مۇسا ئالدىن بېشارەت قىلغان نەرسىلەردىن باشقا ئەمەس.</p>
ACT 26:23	<p>دېمەك، مەسەھە زەزەن ئازاب-ئوقۇبەت چىكىپ، تۇنجى بولۇپ ئۇلۇمدىن تىرىلگۈچى بولۇپ يەھۇدى خەلقىگە ھەم يۇتكۈل ئەللەرگىمۇ يورۇقلۇق جاكارلايدۇ.</p>	<p>مەسەھە قىققەتتە ئازاب-ئوقۇ كۆرۈپ، تۇنجى بولۇپ ئۇلۇمدىن قايتا كەلگەن بولۇپ، يەھۇدىلارغا ۋە بارلىق ئەللەرگە يورۇق تولۇقلادۇ.</p>
ACT 26:24	<p>يَاۋلۇس بۇ ئىشلارنى سۆزلەپ، ئۆزىنى شۇنداق قوغداشتى، فېستۇس چوڭ يَاۋلۇس بۇ ئىشلارنى ئېتىپ ئۆزىنى شۇنداق ئاقلاش جاۋابىنى بەرگەندە، ئاۋااز بىلەن: «يَاۋلۇس، سەن چىچە بولۇپسىن! بىلىملىڭ كۆپ بولغاچقا بىلىمكىنىڭ كۆپلىك ئەقلەنگى ئازادۇرۇپتۇ!» دېدى.</p>	<p>يَاۋلۇس بۇ ئىشلارنى سۆزلەپ، ئۆزىنى شۇنداق قوغداشتى، فېستۇس چوڭ يَاۋلۇس بۇ ئىشلارنى سۆزلەرنى ئېتىقانمىن! ئەقلەنگى ساقىتلاپ كەتكەن!» دېدى.</p>
ACT 26:25	<p>لېكىن يَاۋلۇس: – ساراڭ ئەمەسمەن، ئى فېستۇس جانابىلىرى، مەن بەلكى ھەققەتكە ئۇيىغۇن ھەم سالىقى بار سۆزلەرنى جار قىلىمەن.</p>	<p>يَاۋلۇس دېدى: «مەن ساراپ بولۇپ كەتمەيمەن، ئەي نۇنگىلىك فېستۇس، بەلكى ھەققەت بىلەن ساقلىقى بار سۆزلەرنى ئېتىقانمىن!»</p>
ACT 26:26	<p>چۈنكى ئاگرپىپا ئالىلىرىنىڭ بۇ ئىشلاردىن خەۋىرى بار، مەن ئۇنىڭغا يۈرەكلىك بىلەن ئوجۇق سۆزلەۋاتىمەن، چۈنكى بۇ ئىشلارنىڭ ھېچقايسىسىنىڭ ئۇنىڭدىن يوشۇرۇن ئەمەسلىكىگە ئىشىنىمەن. چۈنكى بۇ ئىش بۇلۇڭ-يۇچقاclarدا قىلىنغان ئەمەس!</p>	<p>ئاگرپىپا، بۇ ئىشلار سىزگە جاھان-جاھان بىلىنغان. مەن سىزگە تولا ئاچىق سۆزلەپ تۇرۇمەن، چۈنكى بۇلۇنىڭ ھېچ بىرى سىزدىن يوشۇرۇن ئەمەسلىكىگە ئىشىنىمەن. چۈنكى بۇ ئىش ئاشكارا قىلىنغان، يوشۇرۇن جايدا ئەمەس!</p>
ACT 26:27	<p>– ئەي ئاگرپىپا ئالىلىرى، ئۆزلىرى يەغەمبەرلەرنىڭ ئېيتقانلىرىغا ئىشىنىمەدلا؟ مەن ئىشىنىدىغانلىقلەرىنى بىلەمەن! – دېدى.</p>	<p>ئەي ئاگرپىپا، يەغەمبەرلەرنىڭ سۆزلىرىگە ئىشىنىسىڭ ؟ مەن سەن ئىشىنىدىغانلىقلەنى ئەقىتتا!</p>
ACT 26:28	<p>ئاگرپىپا يَاۋلۇسقا: – سەن مېنى مۇشۇنچىلىك قىسىقىغىنا ۋاقتىتا خىستىنان بولۇشقا قايىل قىلماقچىمۇسىن؟ – دېدى.</p>	<p>ئاگرپىپا يَاۋلۇسقا: «سەن مېنى بۇ قىسىقا ۋاقتىتا خىستىيان قىلىپ كۆتۈرەمسەن؟» دېدى.</p>
ACT 26:29	<p>يَاۋلۇس: – مەيل قىسىقا ۋاقتى ئىچىدە ياكى ئۇرۇن ۋاقتىتا بولسۇن، يەقهت ئۆزلىرىنىڭ ئەمەس، بەلكى بۇگۇن سۆزۈمنى ئاڭلىغۇچىلارنىڭ</p>	<p>يَاۋلۇس: خۇدا تەرەپتىن تىلەيمەنلىكى، قىسىقا ۋاقتىتا ياكى ئۇرۇن ۋاقتىتا، سىلەر بىلەن بۇگۇن مەنمىزنى ئاڭلاۋاتقان ھەممىسى مەنمۇشۇنداق</p>

Reference	Before	After
	هەممىسى ماڭا ئوخشاش بولغا ياي (يەقەت مەندىكى زەنجلەر سىلەرەدە بولمىسۇن!) دەپ خۇددادىن تىلەيمەن، – دېدى.	بۈلۈّلار (بىراق مەندىكى زەنجلەر سىلەرگە يوق بولسىۇن!), دېدى.
ACT 26:30	شۇنىڭ بىلەن ئاڭرىپپا خان، شۇنداقلا ۋالىي، بەرنىكى ۋە ئۇلار بىلەن بىلە ئولتۇرغانلار ئورۇنىلىرىدىن تۇرۇپ،	ئاندىن ئاڭرىپپا خان، ھاكىم، بەرنىكى ۋە ئۇلار بىلەن بىلە ئولتۇرغانلار ئۇنىدىن تۇرۇپ كەتى.
ACT 26:31	زالدىن چىقىپ، بىر-بىرىگە: بۇ كىشىنىڭ ئۆلۈمگە ياكى تۈرمىگە سولاشقا تېگىشلىك ھېچىر جىنaiيەتى يوق ئىكەن! – دېپىشتى.	ھېچ خاتالىقى يوق! دەپ دېدى.
ACT 26:32	ئاڭرىپپا فېستۇسقا: – بۇ ئادەم قەيسەرگە مۇراجىئەت قىلىنغان بولسا، قويۇپ بېرىلسە بولىدىكەن تۇق! – دېدى.	ئاغرىپپا فېستۇسقا: بۇ كىشى قەيسەرگە تەلەپ قىلىنغاندا، قويۇپ بەرگەنده بولاتنى! دېدى.
ACT 27:1	بىزنىڭ ئىتالىيەگە دېڭىز يولى بىلەن بېرىشىمىز قارار قىلىنغاندىن كېپىن، ئەمەلدارلار يأۋلۇس بىلەن باشقما بىرنهچە مەھبۇسىنى «ئاۋغۇستۇس قىسىنى» دىكى يۈلىيۇس ئىسىملەك بىر يۈزبېشىغا تايشۇردى.	بىز ئىتالىيەگە دېڭىز بىلەن كېتىش قارار قىلىنغاندا، ئەمەلدارلار يأۋلۇس بىلەن باشقما مەھبۇسلىرىنى يۈلىيۇس دەپ ئاتالغان بىر يۈزبېشىغا تايشۇردى، ئۇ ئاۋغۇستۇس قىسىدىن.
ACT 27:2	بىز ئادارامتتئۇمنىڭ بىر كېمىسىگە چىقتۇق. كېمە ئاسىيا ئۆلکىسىنىڭ دېڭىز بويلىرىدىكى شەھەرلەرگە باراتىنى. تېسالونىكا شەھىرىدىن بولغان ماڭىدونىيەلىك، ئارىستارخۇس ئىسىملەك بىر كىشى بىز بىلەن ھەمسەر بولدى.	بىز ئادارامتتئۇم دىن كەلگەن بىر كېمىسىگە ئۆستىگە چىقتۇق. كېمە ئاسىيا رايوننىڭ دېڭىز بويىدىكى شەھەرلەرگە بارىپ كەتتى. تېسالونىكا شەھىرىدىن بولغان بىر ماڭىدونىيەلىك، ئارىستارخۇس دېڭەن كىشى بىز بىلەن بىرگە سەپەر قىلدى.
ACT 27:3	بىز ئەزىز زىدونغا يېتىپ باردۇق. يۈلىيۇس يأۋلۇسقا ياقتۇرۇپ، شۇ يەردىكى ئەتسىسى بىز زىدون شەھىرىگە يېتىپ كەلدۇق. يۈلىيۇس يأۋلۇسقا كەڭچىلىك قىلىپ، شۇ يەردىكى دوست-بۇرادەرلىرىنىڭ يېنىغا بېرىپ ئۇلارنىڭ غەمخورلىقىنى قوبۇل قىلىشىغا رۇخسەت قىلىدى.	ئەتە بىز زىدونغا يېتىپ باردۇق. يۈلىيۇس يأۋلۇسقا ياقتۇرۇپ، شۇ يەردىكى دوستلىرىنى كۆرۈپ، ئۇلارنىڭ قوللىقىنى قوبۇل قىلىشىغا رۇخسەت بهرىدى.
ACT 27:4	بىز ئۇ يەردىن بەن دېڭىزغا چىقتۇق. شاماللار قېرىشقا نادەك قارشى تەرىپىمىزدىن چىققانلىقى ئۆچۈن، سىپرۇس ئارىلىنىڭ شامالغا دالدا تەرىپى بىلەن ماڭدۇق.	بىز ئۇ جايىدىن قايتا دېڭىزگە كەتتۇق. شاماللار بىزگە قارشى كېلىپ تۈرگەچقىقا، سىپرۇسنىڭ شامال يانداق تەرىپىنى يۈرۈپ باردۇق.
ACT 27:5	كىلىكىيە ۋە يامفلىيە ئۆلكلەرىنىڭ ئۆدۈللىكى دېڭىزدىن ئۆتۈپ، لىكىيە ئۆلكلەسىدىكى مىرا شەھىرىگە كەلدۇق.	بىز كىلىكىيە ۋە يامفلىيە ئۆلكلەرىنىڭ ياقتىكى دېڭىزنى كەچىپ كەتتىق، لىكىيە ئۆلكلەسىدىكى مىرا شەھىرىگە بارا!
ACT 27:6	شۇ يەرde يۈزبېشى ئىسکەنەرەرىيە شەھىرىدىكى ئىتالىيەگە بارىدىغان باشقما بىر كېمىنى تېپىپ، بىزنى ئۇنىڭغا چىقىرىپ قويدى.	شۇ جايىدا يۈزبېشى ئىسکەنەرەرىيە كېمىنى تاپقان، ئۇ كېمە ئىتالىيەگە كېتىۋاتقان، بىزنى ئۇ كېمىگە چىقارغان.
ACT 27:7	دېڭىزدا كۆپ كۈنلەر بىز ئاستا سەپەر قىلىپ، كىندوس شەھىرىنىڭ دېڭىزدا كۆپ كۈنلەر بىز ئاستا سەپەر قىلىپ، كىندوس شەھىرىنىڭ يېقىنىغا كەلدۇق. شامال بىزنىڭ يولىمىزنى توسقاندا، كېرت ئارىلىنىڭ كېرت ئارىلىنىڭ شامالدىن قوغىدالغان تەرىپىدىن يۈرۈپ، سالمونىي جايىدىن ئۆتۈپ كەتتۇق.	دېڭىزدا كۆپ كۈنلەر بىز ئاستا سەپەر قىلىپ، كىندوس شەھىرىنىڭ يېقىنىغا كەلدۇق. شامال بىزنىڭ يولىمىزنى توسقاندا، كېرت ئارىلىنىڭ شامالدىن قوغىدالغان تەرىپىدىن يۈرۈپ، سالمونىي جايىدىن ئۆتۈپ كەتتۇق.
ACT 27:8	دېڭىزدا تەسىكتە ئىلگىرلەپ قىرغاقنى بويلاپ، لاسپىا شەھىرىگە يېقىن بولغان «گۈزەل ئارامگاھ» دەپ ئاتىلىدىغان بىر يەرگە كەلدۇق.	دېڭىز بوي بويلاپ كۆچ بىلەن ئالغا كەتتۇق، لاسپىا شەھىرىگە يېقىن بولغان «گۈزەل ئارامجاھ» دەپ ئاتالغان بىر جايغا بارا!
ACT 27:9	سەپەر بىلەن خېلى ۋاقىتلار ئۆتۈپ، روزا كۇنى ئاللىقاچان ئۆتكەن بولغاچقا، دېڭىزدا سەپەر قىلىش خەتلەرلىك ئىدى. شۇڭا يأۋلۇس كۆيچىلىككە نەسەھەت قىلىپ:	سەپەر كۆپ ۋاقىت ئۆتۈپ كەتتى، كەششۈرۈش كۇنى ئاللىقاچان ئۆتۈپ كەتكەن بولغاچقا، دېڭىزدا يۈرۈش خەتلەرلىك. يأۋلۇس شۇڭا خەلقە تەكلىپ بهرىدى:
ACT 27:10	– بۇرادەرلەر، بۇ سەپەرنىڭ بالا يىتائىيەت ۋە ئېغىر زىيان بىلەن تۈگەيدىغانلىقىنى كۆرۈۋاتىمەن؛ مال ۋە كېمىدىن مەھرۇم بولۇيلا قالماي، سەپەر ئۆز جېنىمىزغىمۇ زامىن بولىدۇ! – دەپ ئاڭاھلاندۇردى.	ئەرلەر، بۇ سەپەر زور ئەيەت بىلەن چوڭ زىيان بىلەن ئاخىرىلىشىدۇ دەپ كۆرۈپ تۇرۇيتمىم؛ مال ۋە كېمىنى يوقاپىلا قالماي، بىزنىڭ ھاياتىمىزغا خەۋىپ بار!
ACT 27:11	بىراق يۈزبېشى بولسا يأۋلۇسنىڭ سۆزىگە ئىشەنمەيتى، كېمە باشلىقى بىلەن	ئەمما يۈزبېشى يأۋلۇنىڭ دېڭەنلىرىگە ئىشەنمەيتى، كېمە باشچىسى بىلەن

Reference	Before	After
ACT 27:12	<p>کېمە ئىگىسىنىڭ سۆزىگە ئىشەندى.</p> <p>ئۇنىڭ ئۇستىگە، بۇ يۈرتەمۇ قىشلاشقا مۇۋايىق جاي بولمىغاچقا، كۆچىلىك يەنە دېڭىزغا چىقىپ، مۇمكىنچەدەر فېنىكس شەھىرىگە يېتىپ بېرىپ، شۇ يەردە قىشلاشنى يەردە قىشلاشنى قوّوۋەتلىدى. فېنىكس بولسا كېت ئارىلىدىكى بىر دېڭىز يورتى بولۇپ، بىر تەرىپى غەربىي جەنۇبقا ۋە بىر تەرىپى غەربىي شىمالغا قارايتتى.</p>	<p>بۇ يۈرت قىشلاشقا ياقۇرمائىتتى، شۇڭا كۆپ كىشىلەر دېڭىزغا قايتا چىقىپ، مۇمكىن بولسا فېنىكس شەھىرىگە يارىپ، شۇ يەردە قىشلاشنى ئوبىلىدى. فېنىكس كېت ئارىلىدىكى بىر دېڭىز يورتى بولۇپ، بىر تەرىپ غەربىي جەنۇبقا ۋە باشقا تەرىپ غەربىي شىمالغا قارايدۇ.</p>
ACT 27:13	<p>جەنۇبىتىن يىلىمماق شامال چىقتى، كۆچىلىك نىشانىمىزغا يېتىدىغان بولدوق دەپ، لەڭگەرنى ئېلىۋېتىپ، كېمىنى كېت ئارىلىنىڭ قىرغىقىنى بويلاپ ھەيدەپ ماڭدى.</p>	<p>لېكىن ئۆزۈن ئۆزۈن ئۆتىمەي، شەرقىي شىمالدىن كەلگەن كاتتا بوران چىقىپ كەتتى.</p>
ACT 27:14	<p>لېكىن ئۆزۈن ئۆتىمەي، ئارالدىن قاتىقى «شەرقىي شىمالدىن كەلگۈچى» دەپ ئاتىلىدەغان ئەشەددىي قارا بوران چىقىپ كەتتى.</p>	<p>لېكىن ئۆزۈن ئۆزۈن ئۆتىمەي، شەرقىي شىمالدىن كەلگەن كاتتا بوران چىقىپ كەتتى.</p>
ACT 27:15	<p>كېمە بۇرانىنىڭ قاماللىقىدا قالاچقا، ئۇنى شامالغا يۈزىلەندۈرەلمەي، بورانىنىڭ مەيلچە مېڭىشىغا قويۇپ بەردىق.</p>	<p>كېمە بۇرانغا تۈگەنگە، شامالغا يۈز قويالىمدۇق، شۇڭا بۇرانىنىڭ مېڭىش بويىچە ئالغا سۈرۈلدۈك.</p>
ACT 27:16-17	<p>كلاۋدا دېگەن كىچىك بىر ئارالنىڭ شامالغا دالدا تەرىپىگە ئۆتۈپلىپ، قولواقنى كېمىگە چىقىرىپلىپ، ئارالا ئۇنى ساقلاپ قالالىدۇق. ئاندىن كېمىچىلەر كېمىنى ئار GAM چىقلار بىلەن سىرىتىدىن ئوراپ باغلىۋالدى. كېمىنىنى سىرىتىس دەپ ئاتالغان دېڭىز ئاستىدىكى تاش-قۇم دۆۋىلىرىگە قېقلىپ يېتىپ قېلىشىدىن قورقۇپ، تورمۇز لەڭگەرلىرىنى چۈشۈرۈپ، كېمىنى شامالنىڭ ھەيدىشىگە قويۇپ بەردى.</p>	<p>كلاۋدا ئارالنىڭ شامال تەرىپىدىن قوغلانغان جايىدىن ئۆتۈپ كەتتۈق، كىچىك قايىقنى كېمىگە سوارتۇق ھەمە مۇقۇملاشتۇرۇدۇق. كېپىن كېمىچىلەر كېمىنى تەرىپ-تەرىتىن ئېپەتلەر بىلەن تۇنۇشتۇردى، سىرىتىس دېڭىز دۆۋىلىرىنىڭ تاش-قۇملىرىغا چەكتىپ قېلىشىتىن ئەنسىرەپ، ئەسلىكەرنى چۈشۈردى ھەمە كېمىنى شامال بىلەن ئالغا ئەتكەزدى.</p>
ACT 27:18	<p>بوران ئۇستىمىزگە شىدەتلىك سوققاچقا، ئەتتىسى مالىنى دېڭىزغا تاشلاشقا باشلىدى.</p>	<p>بوران بىزنى قاتىقى زورلاپ كەلگەندا، كېىنلىك كۇنى مالالارنى دېڭىزگە تاشلاشقا باشلىدى.</p>
ACT 27:19	<p>ئۇچىنچى كۇندە ئۇلار ئۆز قوللىرى بىلەن كېمىدىكى قورال-جابدۇقلرىنى دېڭىزغا تاشلىۋەتتى.</p>	<p>ئۇچىنچى كۇندە بىز ئۆز قوللىرىمىز بىلەن كېمىنىڭ جازدۇقلارنى دېڭىزگە سۇنۇپ تاشلىدۇق.</p>
ACT 27:20	<p>كۆپ كۇنلەرگىچە يا كۇن يا يۈلتۈزلەر كۆرۈنەمەي، بوران-چايقۇن يەنلا شىدەتلىك ئۇستىمىزگە توختىماي سوقۇۋەرگەچە، ئاخىردا قۇتۇلۇپ قېلىش ئۇمىدىمىزىمۇ يوققا چىققاندى.</p>	<p>كۆپ كۇن بوبى كۇن يا يۈلتۈزلەر كۆرۈنەمەن، بوران شىدەتلىك بىزگە سوقۇپ تۇرغاندا، ئاخىردا قۇتۇلۇش ئۇمىدىمىز ياتما يوق بولدى.</p>
ACT 27:21	<p>كېمىدىكى دوستلار بىر نەرسە يەمەپ كۆپ كۇن ئۆتكەندىن كېپىن، ياۋۇس ئۇلارنىڭ ئارسىسا تۇرۇپ دىدى: ئەركەملەر، سىلەر مېنىڭ سۆزىمنى قۇلۇق سېلىپ كېتتىن دېڭىزغا چىقماسلىقىڭىلار كېرەك ئىدى. شۇنداق قىلغان بولساڭلار بۇ بالايسىيەت ۋە زىيان-زەخەمەتلەرگە ئۇچرىمىغان بولاتىڭىلار.</p>	<p>ئۇلارنىڭ ئارسىسا تۇرۇپ دىدى: ئەركەملەر، سىلەر مېنىڭ سۆزىمنى كۆپ كۆپ قۇلۇق تۇرۇپ تۇرساڭلار، كېتتىن دېڭىزغا چىقماسىڭلار ياخشى ئىدى. شۇنداق قىلساڭلار، بۇ قېينىچىلىق ۋە زىيانلارغا يۈلۈقماڭلار ئىدى.</p>
ACT 27:22	<p>لېكىن ئەمدى سىلەرنى غەيرەتلىك بولۇشقا دەۋەت قىلىمەن. چۈنكى ئاراڭىلاردا ھېچقايسىڭىلار جېنىدىن ئايىلغىنى يوق، يەقەت كېمىدىنلا مەھرۇم قالىسىلەر.</p>	<p>ئەمدى سىلەرگە دەپ بېرىمەن: جۈرەت قىلىڭىلار، چۈنكى سىلەر ئارسىسا هېچ كىم جېنىدىن ئايىلمىدۇ، يەقەت كېملا مەھرۇم بولىدۇ.</p>
ACT 27:23	<p>چۈنكى مەن تەۋە بولغان ۋە ئىبادەت-خىزمىتىنى قىلىپ كەلگەن خۇدانىڭ بىر پەرشىتىسى تۇنۇگۇن كېچە يېنىمغا كېلىپ</p>	<p>چۈنكى خۇدانىڭ بىر پەرشىتىسى كەچە يېنىمغا كەلدى، مەن ئۇنىڭ تەۋەسسى، ئۇنىڭغا دائم ئىبادەت قىلىمەن</p>
ACT 27:24	<p>ماڭا دېدى: «ياۋۇس، قورقما! سەن قەيىسەرنىڭ ئالدىغا بارشىڭ لازىم؛ ۋە ماڭا: «ياۋۇس، قورقما! سەن قەيىسەرنىڭ ئالدىغا بېرىپ تۇرۇشۇڭ كېرەك؛ ۋە مان، خۇدا شايائەت قىلىپ سەن بىلەن بىلە سەپەر</p>	<p>ماڭا دېدى: «ياۋۇس، قورقما! سەن قەيىسەرنىڭ ئالدىغا بارشىڭ لازىم؛ ۋە ماڭا: «ياۋۇس، قورقما! سەن قەيىسەرنىڭ ئالدىغا بېرىپ تۇرۇشۇڭ كۆر، خۇدا سەن بىلەن بىلە سەپەر قىلغانلارنىڭ ھەممىسىنى ساڭا</p>

Reference	Before	After
	قىلغانلارنىڭ ھەممىسىنىڭ جېنىلى تىلىگىنىڭنى ساڭا ئىجاپتە قىلىدى!» دېدى.	سەلامەن قالدۇرۇپ بەردى!»
ACT 27:25	شۇنىڭ ئۆچۈن ئەي ئەپەندىلەر، غەيرەتلىك بولۇڭلار؛ چۈنكى خۇداغا ئىشىنىمەن، ئىشىنىمەننى، ماڭا قانداق ئېيتىلغان بولسا شۇنداق ئەمە لگە ئاشۇرۇلدۇ.	شۇڭا، ئەي دوستلار، كۈچلۈك تۇرۇڭلار! چۈنكى مەن خۇداغا ئىشىنىمەن، بىلەن ئۇ ماڭا قانداق دەپ بەرگەن بولسا، شۇنداق بولىدۇ.
ACT 27:26	بىراق بىز مەلۇم ئارالنىڭ قىرغىنقا ئۇرۇلۇپ كېتىشىمىز مۇقەرر بولىدۇ.	بىراق، بىز بەلگىلىك بىر ئارالغا چاقنىب قېلىشىمىز كېرەك.
ACT 27:27	سەيرىمىزنىڭ ئون تۆتىنجى كۇنى كېچىسى، كېمە ئادىئاتىك دېڭىزدا	ئون تۆت كۇن كېچىسى، كېمە بىز ئادىئاتىك دېڭىزدا سوقۇلاب يۈرگەنە، تۆن ئوتتۇرسىدا كېمىچىلەر قۇرۇقلۇققا يېقىن بولغانلىقىمىزنى ئويلىدى.
	لەلەپ يۈرۈۋاتقان بولۇپ، تۆن نىسپىدە، كېمىچىلەر قۇرۇقلۇققا يېقىنلاب قېلىپتۇق، دەپ ئوپىلىدى.	
ACT 27:28	ئۇلار چوڭقۇرۇقنى ئۆلچەش ئارغامچىسىنى دېڭىزغا چۈشۈرۈپ، سۇنىڭ چوڭقۇرۇقنى ئۆلچەپ كۆرگەندى، يىڭىرمە غۇلاج چىقىتى. سەل ئالدىغا مېكّىپ يەنە ئۆلچىۋىدى، ئۆن بەش غۇلاج چىقىتى.	ئۇلار دېڭىزنىڭ چوڭقۇرۇقنى ئۆلچەش ئۆچۈن سۇغا چۈشۈرۈپ كۆردى، يىڭىرمە تەخمنى بولدى. بىراز ئالدىغا كېتىپ يەنە ئۆلچۈپ كۆردى، ئۆن بەش تەخمنى بولدى.
ACT 27:29	ئۇلار كېمىنىڭ خادا تاشلارغا ئۇرۇلۇپ كېتىشىدىن قورقۇپ، كېمىنىڭ كەينىدىن تۆت لەڭەرنى تاشلىۋېتىپ، تالڭ ئېتىشىنى تەلمۇرۇپ كۆتۈپ تۇردى.	ئۇلار كېمە تاشلارغا چارىلىپ كېتىدىغانلىقىدىن قورقۇپ، كېمىنىڭ ئارقىسىدىن تۆرت ئانكىر تاشلاب، تالڭ كېلىپ قېلىشىنى كۆتۈپ تۇردى.
ACT 27:30	كېمىچىلەر كېمىدىن قاچماقچى بولۇپ، كېمىنىڭ ئالدىدىن لەڭگەر تاشلاش لېكىن كېمىچىلەر كېمىدىن قاچماقچى بولۇپ كېمىنىڭ بېشىدىنمۇ دەپ باهانە قىلىپ، قولقۇن دېڭىزگە چۈشۈردى.	
ACT 27:31	ياڭىن ئۆلۈس يۈزبېشى ۋە لەشكەرلەرگە: «بۇ كېمىچىلەر كېمىدا قالىمسا، سىلەر قۇتۇلمايسىلە!» دېدى.	ياڭىن ئۆلۈس يۈزبېشى ۋە سەكەرلەرگە: «لەڭگەر بۇ كېمىچىلەر كېمىدا قالىمسا، سىلەر قۇتۇلمايسىلە!» دېدى.
ACT 27:32	بۇنىڭ بىلەن لەشكەرلەر كېمىدىكى قولۋاقدىن ئارغامچىلىرىنى كېسىپ، ئۇنى ئۇنى لەلىتىپ قويىدى.	شۇ ۋاقتىتا سەكەرلەر كېمىنىڭ قايقىنىڭ ئېپاكلىرىنى كەسىپ، ئۇنى تاشلاب قويغان.
ACT 27:33	تالڭ ئاتاي دېڭەندە، ياڭىن ئۆلۈس ھەممەيلەننى بىرئاز غىزالىنىۋېلىشقا دەۋەت قىلىدى. ئۇ: «سىلەر ئون تۆرت كۇن بويىچە كۆتۈپ تۇرۇپ هېچ نەرسە بېمىدىلەر، بۇنى داۋاملاشتۇرۇپ كېلىۋاتىسىلە.»	قوش چىققاندا، ياڭىن ئۆلۈس ھەممىسىنى بىراز بېمەك بېتىشقا چاقىرىدى. ئۇ: «سىلەر ئون تۆرت كۇن بويىچە كۆتۈپ تۇرۇپ هېچ نەرسە بېمىدىلەر، بۇنى داۋاملاشتۇرۇپ كېلىۋاتىسىلە.»
ACT 27:34	ئەمدى بىرئاز غىزالىنىشىڭلارنى ئۆتۈنەمەن. چۈنكى ھايات قېلىشىڭلار ئۆچۈن مۇشۇنداق قىلىشقا توغرا كېلىدۇ؛ چۈنكى ھېچقايسىڭلارنىڭ بېشىدىكى بىر تال موي تۇرغىنىڭلارغا ئۆن تۆت كۇن بولدى.	هازىر بىر چاتما يېنىق تاماق بېڭىلەڭلار. چۈنكى بۇ سىلەرنىڭ ھايات قېلىشىغا زور يايىدىلەق، چۈنكى هېچ بىر ئەنلىك بېشىدىكى بىر تال موي زىيان كۆرمەيدۇ! دېدى.
ACT 27:35	بۇ سۆزىنى قىلىپ بولۇپ، ئۇ قولغا بىر يارچە ناننى ئېلىپ، كۆچىلىكىنىڭ ئالدىدا خۇداغا تەشەككۈر ئېتىپ ئوشۇپ يېدى.	بۇ سۆزىنى ئېتىپ بولغاندا، ئۇ بىر يارچە ناننى قولغا ئالدى، بارلىقلارنىڭ قوشالغاندا تەڭرگە رەھمەت ئېتىپ، ئۇنى سۆكۈپ يېدى.
ACT 27:36	شۇنىڭ بىلەن ھەممەيلەن غەيرەتلەنلىپ غىزالىنىشقا باشلىدى	شۇ ۋاقتىتا ھەممەس گۇرولەپ تاماق يېتىشقا كېرىشىپ قالدى
ACT 27:37	(كېمىدى بىز جەمئى ئىككى يۈز يەتمىش ئالتە كىشى ئىدۇق).	كېمىدا بىز تال 276 كىشى بار ئىدىق.
ACT 27:38	ھەممەيلەن قورساقلرىنى توقلىغاندىن كېيىن، كېمىنى يېنىكلىتىش ئۆچۈن، كېمىدىكى بۇغدا يېلىرىنى دېڭىزغا تاشلىۋەتتى.	ئۇلار يېتەرلىك تاماق بېگاندىن كېيىن، كېمىنى يېنىك قىلىش ئۆچۈن، كېمىدىكى بۇغداي دېڭىزگە تاشلاب تاشلىدى.
ACT 27:39	تالڭ ئاتقاندا، كېمىچىلەر قۇرۇقلۇقنىڭ نەشكەنلىكىنى تونۇمىدى. لېكىن ئۇنىڭدىكى بىر قۇملۇق قولتۇقنى بايقاپ، كېمىنى بىر ئامال قىلىپ شۇ يەرde ئۇرۇلدۇرۇپ قۇرۇقلۇققا چىقارماقچى بولدى.	تالڭ چىققاندا، كېمىچىلەر قۇرۇقلۇقنى باشلىق سوۋغۇقنى كۆرۈپ، كېمىنى شۇ يەرde تاشلاشتۇرۇپ، قۇرۇقلۇققا چىقىشقا ھەركەت قىلىدى.
ACT 27:40	ئۇلار ئالدى بىلەن لەڭگەرلەرنى يوشۇپتىپ، ئۇلارنى دېڭىزغا تاشلىۋەتتى. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقتىتا، كېمىنىڭ ئىككى يۆنلىش يالقىنىڭ باغلىرىنى	ئۇلار ئالدى بىلەن لەڭگەرلەرنى بىرىپ تاشلاب، ئۇلارنى دېڭىزگە سۈپۈپ كەتتى. شۇ ۋاقتىتا كېمىنىڭ يالقىنىڭ باغلىرىنى يوشىتىپ، ئۇلارنى

Reference	Before	After
	چوشۇرۇپ تاشلىدى. كېيىن كېمىنىڭ يەلکەننى شامالغا كۆتۈرۈپ، كېمىنى بوشىتىپ، ئۇلارنى چوشۇرۇۋەتتى. ئاندىن كېمىنىڭ بىشىدىكى يەلکەننى شامالغا چىقىرىپ، كېمىنى قۇمۇقىنىڭ قىرغىقىغا قارىتىپ ماڭدۇرى.	قۇمۇق قىرغاققا قاراپ يورگۇزۇپ كەتتى.
ACT 27:41	هازىر ئىككى سۇ ئېقىمى قوشۇلغان جايغا كىرىپ كەتتى، كېمەنى ساحلىققا ئەمدى ئىككى ئېقىم بىر-بىرىگە ئۇچراشقان يەرگە كىرىپ قېلىپ، ئۇلار كېمىنى قىراققا سوقتۇرۇۋالدى؛ كېمىنىڭ بىشى دېڭىز تېگىگە ئۇرۇلۇپ يېتىپ، مىدىرىلىماي قالدى، لېكىن كېمىنىڭ ئارقا تەربىي دولقۇنلارنىڭ زەرىسى بىلەن چۇۋۇلۇپ كېتىشكە باشلىدى.	تەكشەپ تاشلىدى؛ كېمىنىڭ بىشى دېڭىز تەرىكە چاقىنىپ تۇرۇپ قالدى، هەرنىڭ تىسىز بولۇپ قالدى، بىراق ئارقا قىسىمى دولقۇنلارنىڭ كۆچلىك زەرىسى بىلەن يارچىلىنىپ كەتىشكە باشلىدى.
ACT 27:42	لەشكەرلەر مەھبۇسلار سۇغا چوشۇپ قېچىپ كېتىشتىن قاچۇرۇش ئۈچۈن، ھەممىسىنى ئۆلتۈرۈپ تاشلاشنى ئېلىدى.	لەشكەرلەر مەھبۇسلار سۇغا چوشۇپ قېچىپ كېتىشتىن قاچۇرۇش
ACT 27:43	لەشكەرلەر مەھبۇسلارنىڭ سۇغا سەكەپ قېچىپ كېتىشتىن ئالدىنى لېلىش ئۈچۈن، ھەممىسىنى ئۆلتۈرۈۋەتمەكچى بولدى.	ئەمما يۈزبەشى ياؤلۇزنى قۇتقۇزۇغۇچى بولۇپ، لەشكەرلەرنىڭ بۇنداق قىلىشىغا يول قويىدى. ئۇ ئالدى بىلەن سۇ ئۆزۈشنى قىرغاققا چىقىپ كېلىشىنى ئەمەنلىدى.
ACT 27:44	لېكىن يۈزبەشى ياؤلۇزنى قۇتقۇزۇشنى خالىغان بولۇپ، لەشكەرلەرنىڭ قالغانلارنىڭ بەزىلىرىنى تاختا ئارقىلىق، بەزىلىرىنى كېمىنىڭ چۇۋۇلۇپ كەتكەن تۇنۇسپى، قىرغاققا چىقتى. شۇنداق بولۇپ، ھەممىسى ساق-سالامەت ھەممە بىلەن قۇوتۇلۇپ ساق-سالامەت قۇرۇقلۇققا چىقتى.	قالغانلارنىڭ بەزىسى تاختا ئارقىلىق، بەزىلىرىنى كېمىنىڭ چۇۋۇلۇپ كەتكەن قۇرۇقلۇققا چىقىپ كەتتى.
ACT 28:1	بىز قۇوتۇلۇپ ساق-سالامەت قىرغاققا چىققاندا، ئۇ ئارال مالتا دەپ دەپ ئاتلىدىغانلىقىنى بىللىپ قالدۇق.	بىز قۇوتۇلۇپ ساق-سالامەت قىرغاققا چىققاندا، ئۇ ئارال مالتا دەپ ئاتلىدىغانلىقىنى بىللىپ قالدۇق.
ACT 28:2	يەرلىك خەلق بىزگە زۆرمېھربىان بولۇپ كۆرسەتتى؛ چۈنكى يامغۇر ياغىپ يەرلىك خەلق بىزگە ئىتتىين مېھربانلىق، بىلەن مۇئامىلە قىلىدى؛ چۈنكى ئۇ چاغدا يامغۇر يېغىپ، ھاۋا سوغۇق بولغاچقا، ئۇلار گۈلخان يېقىپ بىزنى كۆتۈۋالدى.	تاشلىنىۋاتقان ۋاقتىتا ھاۋا سوغۇق بولغاچقا، ئۇلار ئوج يېقىپ بىزنى ياخاڭلا كۆتۈۋالدى.
ACT 28:3	ياؤلۇس بىر تۈپ يالغان تۈلەپ ئوتقا قويۇپ تاشلىدى، ئىسىسىق ئېتىپ ئېتلىپ چىققان بىر زەھەرلىك يىلان ئۇنىڭ قولىنى چىشلىگىنچە چاپلىشىۋالدى.	ياؤلۇس بىر تۈپ يالغان تۈلەپ ئوتقا قويۇپ تاشلىدى، ئىسىسىق ئېتىپ چىققان بىر زەھەرلىك يىلان ئۇنىڭ قولىغا چاپلىشىپ قالدى.
ACT 28:4	ئۇ يەرلىكلەر ياؤلۇسنىڭ قولىدا يىلان تۇنۇۋاتقاننى كۆرۈپ، بىر-بىرىگە: «بۇ شۇ يەرلىكلەر ياؤلۇسنىڭ قولىغا يېپىشىپ تۇرغان يىلاننى كۆرۈپ، بىر- بىرىگە: - بۇ ئادەم چوقۇم بىر قاتىل ئىكەن! دېڭىزدىن قۇنۇلۇپ چىققان بولسىمۇ، «أەدىلىق» ئۇنىڭ تىرىك قىلىشىغا يول قويىدى، - دېپىشتى.	كىشى چوقۇم قاتىل بولۇش كىشى چوقۇم بىر قاتىل ئىكەن! دېڭىزدىن قۇنۇلۇپ چىققان ئادىلىق ئۇنى تىرىك قالدۇرمایدۇ» دېدى.
ACT 28:5	لېكىن ياؤلۇس يىلاننى ئوت ئىچىگە سىلىكىپ تاشلىدى، ئۆزىگە ھېچ ھەرسە لېكىن ياؤلۇس يىلاننى ئوت ئىچىگە سىلىكىپ ئاتقىن، ئۆزى بولسا ھېچقانداق زەخم يېمىدى.	لېكىن ياؤلۇس يىلاننى ئوت ئىچىگە سىلىكىپ تاشلىدى، ئۆزىگە ھېچ ھەرسە بولمىغاندا، ېكىر تەۋەرەنگە ئۆزگەرتىپ: «ئۇ بىر خۇدا بولۇش كېرەك!» دېدى.
ACT 28:6	خەلق ئۇنىڭغا بەدىنى ئىشىشىپ كېتىدۇ ياكى تۇيۇقسىز يېقلىپ ئۆلىدۇ دەپ قاراپ تۇراتى. لېكىن ئۆزۈن ۋاقت قاراپ تۇرۇپ، ئۇنىڭدا ھېچقانداق بىنورمال ھالەتنىڭ بولمىغانلىقىنى كۆرۈپ، ئۆيلىغىنىدىن بىنىپ: - بۇ بىر ئىلاھا بولسا كېرەك! - دېپىشتى.	خەلق ئۇنىڭغا بەدىنى ئىشىشىپ كېتىدۇ ياكى تۇيۇقسىز يېقلىپ ئۆلىدۇ دەپ كۆتۈپ تۇراتى. لېكىن بەزى ۋاقت كۆتۈپ كۆرگەندىن كېيىن، ئۇنىڭغا ھېچ ھەرسە بولمىغاندا، ېكىر تەۋەرەنگە ئۆزگەرتىپ: «ئۇ بىر خۇدا بولۇش كېرەك!» دېدى.
ACT 28:7	ئۇ جاي تەرەپلىرىدىكى يەرده، ئارال باشلىقى (يۇبىلىيۇس دەپ ئاتالغان)نىڭ ئۇ يەزىنىڭ ئەتراپىدىكى يۇرۇتta، ئارال باشلىقى (يۇبىلىيۇس دەپ ئاتالغان)نىڭ بىر نەچە يائىلى بار ئىدى. ئۇ بىزنى ئۆيگە ئېلىپ كەتتى ۋە ئۆچ كۇن بويىچە بىزەچە يەر-ئېنىزلىرى بار ئىدى. ئۇ بىزنى ئۆيىگە باشلاپ، ئۆچ كۇن قىرغىن مېھمان قىلىپ كۆتتى.	ئۇ ۋاقتىتا، يۇبىلىيۇسنىڭ ئاتىسى قىزىتما ۋە تولغاچ بىلەن ياتقان، ياؤلۇس بىر ئۆچ كۇن بويىچە بىزەچە يەر-ئېنىزلىرى بار ئىدى. ئۇ بىزنى ئۆيىگە باشلاپ، دۇئا قىلىپ ئۆسستىگە قولىنى تەگكۈزۈپ، ئۇنى ساقايتىپ قويىدى.
ACT 28:8	ئۇ چاغدا شۇنداق بولدىكى، يۇبىلىيۇسنىڭ ئاتىسىنىڭ قىزىتمىسى ئۆرلەپ، تولغاچ بولۇپ يېتىپ قالغانىكەن. ياؤلۇس ئۇنىڭ يېننiga كىرىپ، دۇئا قىلىپ ئۆسستىگە قولىنى تەگكۈزۈپ، ئۇنى ساقايتىپ قويىدى.	ئۇ ۋاقتىتا، يۇبىلىيۇسنىڭ ئاتىسى قىزىتما ۋە تولغاچ بىلەن ياتقان، ياؤلۇس كىرىپ، دۇئا قىلىپ قولىنى قويۇپ، ئۇنى ساقالاقاپ قالدى.
ACT 28:9	شۇنىڭدىن كېيىن ئارالدىكى قالغان كېسەللەرنىڭ ھەممىسى ئۇنىڭ ئالدىغا	شۇدىن كېيىن، ئارالدىكى قالغان كېسەللەرنىڭ ھەممىسى ئۇنىڭ ئالدىغا

Reference	Before	After
ACT 28:10	كېلىپ، ساقايىتلدى.	كېلىپ، ساقايىپ كەتى.
ACT 28:11	ئۇلار بىزنى قەدىرلەپ كۆپ سەۋەپلىكلەر بەرگەن، بۇ جايدىن يولغا چىققان ئۇلار بىزنىڭ ھۆرمىتىمىزىڭ نۇرغۇن سوۋاتالارنى بېغىشلىغان بولۇپ، ئاخىردا بۇ يەردەن يەنە يولغا چىققان ۋاقتىمىزدا، بىزنى يولغا لازىملىق نەرسە-كېرىكەلەر بىلەن تەمسىلىدى.	ئۇلار بىزنى قەدىرلەپ كۆپ سەۋەپلىكلەر بەرگەن، بۇ جايدىن يولغا چىققان ئۇلار بىزنىڭ ھۆرمىتىمىزىڭ نۇرغۇن زۆرۈر كېرەكلىكلەر بىلەن تولۇقلاشتۇرغان.
ACT 28:12	مالتا ئارلىدا ئىسکەندەرىيەدەن كەلگەن، بېشىغا «ساماۋىي قوشكىزەك» ئىلاھلىرىنىڭ نەقىشلىرى ئويۇلغان بىر كېمە قىشلىغانىدى. ئارالدا ئۆچ ئاي تۇرغاندىن كېيىن، بىز بۇ كېمە بىلەن يولغا چىقتۇق.	مالتا تەرىپىتە قىشلىغان بىر كېمە بىلەن، بىز ئۆچ ئايىدىن كېيىن يولغا سەل چىقتۇق. بۇ كېمە ئىسکەندەرىيەدەن كەلگەن ۋە بېشىدا قوش قوشقان ئىلاھلارنىڭ رەسمىلىرى بار.
ACT 28:13	ئاندىن ئايلىنىپ مېڭىپ، ئىتالىيەدىكى رېگىيۇم شەھىرىگە كەلدۈق. ئەتسى شامال يۆنلىشى ئۆزگەرىپ جەنۇبىتىن چىقىش بىلەن، ئىككىنچى كۇنى يۇتۇئولى شەھىرىگە يېتىپ كەلدۈق.	كەيىن يەلکەن بىلەن كەتىپ، رېگىيۇم شەھىرىگە باردۇق. كەيىن جەنۇب شامال چىققاندا، ئىككىنچى كۇنى يۇتۇئولى شەھىرىگە يېتىپ كەلدۈق.
ACT 28:14	ئۇ يەردە بىرەنەچە قېرىنداشلارنى تايىتۇق، ئۇلارنىڭ ئۆتۈنۈشلىرى بىلەن بىز سراکوزا شەھىرىگە كېلىپ، ئۇ يەردە ئۆچ كۈن تۇرۇدۇق.	ئۇ جايادا بەزى قېرىنداشلارنى تېپتۇق، ئۇلار بىزگە بىر ھەپتە قېلىشىمىزنى ئۇزىنگەنلىكى ئۆچۈن، بىز ئۇلار بىلەن بىر ھەپتە قالدۇق. شۇنداقا بىز رىمغا ئۇلاردا بىر ھەپتە تۇرۇدۇق. شۇنداقا قىلىپ بىز رىم شەھىرىگە يېتىپ كەلدۈق.
ACT 28:15	كېلىۋاتقانلىقىمىزدىن خەۋەر تايىقان شۇ يەردىكى قېرىنداشلار بىزنى قارشى ئېلىش ئۆچۈن شەھەردىن چىقىپ ھەتتا «ئايبييۇس بازىرى» غىچە، بازىلىرى «ئۆچ ساراي» غىچە كەلگەنسىدى. ياؤلۇس ئۇلارنى كۆرگەندە، خۇداغا رەھمەت يېتىپ، غەيرەتلەندى.	بىزنىڭ كېلىپ قالغانلىقىمىزنى ئاكلىغان شۇ يەرلىك قېرىنداشلار، بىزنى قارشى ئېلىش ئۆچۈن شەھەردىن چىقىپ كەتى، بازىلىرى «ئايبييۇس بازىرى» غىچە كەلدى. ياؤلۇس ئۇلارنى كۆرگەندە، خۇداغا رەھمەت دەپ، كۈچلەنگەن.
ACT 28:16	رىم شەھىرىگە كېرىگىنىمىزدە، يۈزىشى مەھبۇسالارنى ئوردا قاراۋۇل بېگىگە تايىشۇردى؛ لېكىن ياؤلۇسنىڭ بىرلا كۆزەتكۈچى لەشكەر بىلەن بىر ئۆيىدە ئايىرم تۇرۇشغا رۇخسەت قىلىndى.	بىز رىمغا كېرگەندە، يۈزىشى مەھبۇسالارنى قاراۋۇل باشلىقىغا تايىشۇردى؛ بىراق ياؤلۇس ېھقىت بىر ئەسکەر بىلەن بىر ئۆيىدە ئۆزى ئايىرم تۇرۇشقا ئىجازەت بېرىلدى.
ACT 28:17	ئۆچ كۇندىن كېيىن، ئۇ يەردىكى يەھۇدىيەلارنىڭ كاتتۇۋاشلىرىنى ئۆزى بىلەن كۆرۈشۈشكە چاقىرىدى. ئۇلار جەم بولغاندا، ئۇ مۇنداق دېدى:- قېرىنداشلار! مەن خەلقىمىزگە ياكى ئاتا-بۇۋەلىرىمىزدىن قالدۇرۇلغان ئۆرپ- ئادەتلەرگە قارشى ھېچقانداق ئىش قىلىغان بولسا مامۇ، بېرۇسالىمدا تۇرۇنىمىدا تۇتقۇن قىلىنىپ رىملەقلارنىڭ قولىغا تايىشۇرلۇدۇم.	ئۆچ كۇن ئوتكەندىن كېيىن، ئۇ يەردىكى يەھۇدىسalar باشلىقلرىنى كۆرۈشكە چاقىرىدى. ئۇلار توپلىنىپ كەلگەندە، ئۇ دېدى: «قېرىنداشلار، مەن خەلقىمىزگە ياكى ئاتا-بۇۋا ئادەتلەرىگە قارشى ھېچ نەرسە قىلىغان بولسا مامۇ، بېرۇسالىمدا تۇرۇلۇپ، رىملەقلارغا بېرىپ تاشلاندىم.»
ACT 28:18	رىملەقلار مېنى سوراقيقا تارتىپ، مەندە ئۆلۈم جازاسىغا مەھكۈم قىلغۇدەك بىرەر جىنaiيەت بولماغاچقا، مېنى قوبۇۋەتمەكچى بولدى.	رىملەقلار مېنى تەكشۈرگەندىن كېيىن، مەنمۇ ئۆلۈم جازاسى ئۆچۈن ھېچقانداق جىنaiيەت يوق دەپ بېلىپ، مېنى قوبۇۋەپتىش نەتىيە قىلىدى.
ACT 28:19	لېكىن يەھۇدىيەلار بۇنىڭغا قارشلىق بىلدۈرگەچكە، قەيسەرگە مۇراجىئەت قىلىشقا مەجبۇر بولدۇم، بۇلارنى دېگىنلىك بىلەن، بۇ مېنىڭ ئۆز خەلقى ئۆستىدىن شىكايىتىم بار دېگەنلىك ئەمەس.	لېكىن يەھۇدىيەلار بۇنى قارشى ھېچقانداق مەجبۇر بولدۇم، بۇنى دەپ، مېنىڭ ئۆز خەلقىمىغا قارشى ھېچقانداق شىكايىت بار ئەمەس.
ACT 28:20	ئۇ سەۋەپ بولغاچقا، مەن سىلەر بىلەن كۆرۈشۈپ، بۇ ھەقتە گەپ قىلىش شۇ سەۋەتتىن مەن سىلەر بىلەن يۈز كۆرۈشۈش ۋە بۇ ھەقتە سىلەرگە ئۆچۈن سىلەرنى بۇ يەرگە چاقىرىدىم، چۈنكى بۇ زەنجىر بىلەن باغانلىقىم، ئېتىش ئۆچۈن سىلەرنى بۇ يەرگە چاقىرىدىم. چۈنكى بۇ زەنجىر بىلەن باغانلىقىم سەن ئىسراىئىلنىڭ سەۋەبى دەل ئىسراىئىلنىڭ كۆتكەن ئومىدىدۇر.	ئۇلار ياؤلۇسقا دېدى: «بىز يەھۇدىيەدەن سەن ھەققىدە ھېچ خەت ئالغان ئەمەس، شۇ جەرلىكتىن كەلگەن قېرىنداشلارنىڭ ھېچ بىرى سەن توغرۇلۇق يامان خەۋەر ئېتىپ ياكى يامان گەپ قىلىغان.»
ACT 28:21	ئۇلار ياؤلۇسقا:- بىز بولساق يەھۇدىيەدەن سەن توغرۇلۇق خەت ئالمىدىدۇق، ياكى ئۇ يەردەن كەلگەن قېرىنداشلارنىڭ ھېچقايسىسىمۇ سەن توغرۇلۇق بىرەر يامان خەۋەر ئەلمىدى ياكى يامان گېپىڭنى قىلىمىدى.	ئۇلار ياؤلۇسقا دېدى: «بىز يەھۇدىيەدەن سەن توغرۇلۇق خەت ئالغان ئەمەس، شۇ جەرلىكتىن كەلگەن قېرىنداشلارنىڭ ھېچ بىرى سەن توغرۇلۇق يامان خەۋەر ئېتىپ ياكى يامان گەپ قىلىغان.»
ACT 28:22	لېكىن سېنىڭ قاراشلىرىكىن ئاكلاپ كۆرمە كېمىز. چۈنكى بۇ گۇرۇپپا ھەر	لېكىن سېنىڭ قاراشلىرىكىن ئاكلاپ كۆرمە كېمىز. چۈنكى بۇ گۇرۇپپا ھەر

Reference	Before	After
	کىشىلەرنىڭ سەن تەۋە بولغان بۇ مەزھەبىكە فارشى سۆزلەۋاتقانلىقىدىن خەۋىرىمىز بارا – دېپىشتى.	تەرەپتە كىشىلەر تەرەپ قالماپ، فارشى تۇرۇۋاتقانلىقىنى بىلەمىز!
ACT 28:23	شۇ تەرەپتىن ئۇلار ياؤلۇس بىلەن كۆرۈشۈش ئۆچۈن بىر كۈن بەلگىلەشتى. شۇنىڭ بىلەن ئۇلار ياؤلۇس بىلەن كۆرۈشۈشكە بىر كۈنى بېكىتتى. ئۇ كۈنى نۇرغۇن كىشىلەر ئۇنىڭ تۇرالغۇسىغا كەلگەندى؛ ئۇ تاڭ ئاتقاندىن ئۇلارغا سۆزىنى سادىل تەپسىلەپ، خۇدا يادىشاھلىقى ھەقتە مۇكەممەل كەچكىچە ئۇلارغا سۆز-كالامنى شەرھلەپ، خۇدانىڭ يادىشاھلىقى ھەققىدە گۇواھلىق بەردى، تەۋرات ۋە يېغەمبەرلەر يازمىلىرىدىن سېلىپ، ئۇلارنى تولۇق گۇواھلىق بېرىپ، تەۋرات ھەم يېغەمبەرلەرنىڭ يازمىلىرىدىن نەقبل كەلتۈرۈپ، ئۇلارنى ئېيسا توغرۇلۇق قايىل قىلىشقا كۈچىدى.	شۇ تەرەپتىن ئۇلار ياؤلۇس بىلەن كۆرۈشۈش ئۆچۈن بىر كۈن بەلگىلەشتى. شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ بېرىگە كەلدى؛ ئۇ تاڭدىن كەچتە قەدەر ئۇ كۈنى كۆپ كىشىلەر ئۇنىڭ بېرىگە كەلدى؛ ئۇ تاڭدىن كەچتە قەدەر ئۇلارغا سۆزىنى سادىل تەپسىلەپ، خۇدا يادىشاھلىقى ھەقتە مۇكەممەل كەچكىچە ئۇلارغا سۆز-كالامنى شەرھلەپ، خۇدانىڭ يادىشاھلىقى ھەققىدە گۇواھلىق بەردى، تەۋرات ۋە يېغەمبەرلەر يازمىلىرىدىن سېلىپ، ئۇلارنى تولۇق گۇواھلىق بېرىپ، تەۋرات ھەم يېغەمبەرلەرنىڭ يازمىلىرىدىن نەقبل ئېيسا ھەقتە قوشۇلدۇردى.
ACT 28:24	ئۇنىڭ سۆزلىرىنى بەزىلەر ئىشىنىپ قالدى، بەزىلەر ئىشەنەمەيدىغان بولدى. ئۇنىڭ سۆزلىرىگە بەزىلەر ئىشەندۈرۈلدى، بەزىلەر ئىشىنىشنى رەت قىلدى.	
ACT 28:25	ئۇلار ياؤلۇسنىڭ بۇ سۆزىنى دېگەندە، بىر-بىرىگە يەزە قىلىپ كېتىپ كەتتى. ئۇلار ياؤلۇسنىڭ مۇنداق بىر سۆزىنى قىلىش بىلەن ئۆزىارا كېلىشەلمىي قايتىپ كەتتى. ئۇ مۇنداق دېدى: – مۇقەددەس روھ يەشايا يېغەمبەر ئارقىلىق ئاتابوۋۇلىرىمىزگە مۇشۇ سۆزىنى دەل جايىدا ئېيتقان:	ئۇلار ياؤلۇسنىڭ بۇ سۆزىنى دېگەندە، بىر-بىرىگە يەزە قىلىپ كېتىپ كەتتى. ئۇلار ياؤلۇسنىڭ مۇنداق بىر سۆزىنى قىلىش بىلەن ئۆزىارا كېلىشەلمىي قايتىپ كەتتى. ئۇ دېدى: مۇقەددەس روھ يەشايا يېغەمبەر ئارقىلىق ئاتابوۋۇلىرىمىزگە مۇشۇ سۆزىنى تولاپىق ئېيتپىتو:
ACT 28:26	بار، بۇ خەلقنىڭ ئالدىغا كېلىپ، مۇنداق دە: «سەلەر ئاكلاپ تۇرۇلار، لېكىن – «بارغىن، مۇشۇ خەلققە مۇنداق دەپ ئېيتقىن: – «سەلەر ئاكلاشنى ئاكلايسىلەر، بىراق چۈشەنەمەيسىلەر، كۆرۈشنى كۆرسىلەر، بىراق بىلىپ يەتمەيسىلەر.	چۈنكى بۇ خەلقنىڭ يۈرەكلىرى قاتىلاب كەتكەن، ئۇلار ئاكلاشقا نادا قۇلاقلىرىنى ئېغىرلاشتۇرغان، كۆزلىرىنى يومۇپ تۇرغان؛ بۇ خىل بولمىسا، ئۇلار كۆز سەلەن كۆرۈپ، قۇلاق بىلەن ئاكلاپ، كۆڭۈل بىلەن چۈشىنىي، يولدىن قايتىپ كېلىپ، مەن ئۇلارنى ساقلاپ قوياتىم.
ACT 28:27	چۈنكى مۇشۇ خەلقنىڭ يۈرۈكىنى ماي قاپلاپ كەتكەن، ئۇلار ئاكلاغاندا قۇلاقلىرىنى ئېغىر قىلىۋالغان، ئۇلار كۆزلىرىنى يۇمۇۋالغان؛ ئۇنداق بولمىسىدى، ئۇلار كۆزلىرى سەلەن كۆرۈپ، قۇلۇق بىلەن ئاكلاپ، كۆڭلى بىلەن چۈشىنىپ، ئۆز بولىدىن ياندۇرۇلۇشى بىلەن، مەن ئۇلارنى ساقايىقان بولاتتىم».	چۈنكى بۇ خەلقنىڭ يۈرەكلىرى قاتىلاب كەتكەن، ئۇلار ئاكلاشقا نادا قۇلاقلىرىنى ئېغىرلاشتۇرغان، كۆزلىرىنى يومۇپ تۇرغان؛ بۇ خىل بولمىسا، ئۇلار كۆز سەلەن كۆرۈپ، قۇلاق بىلەن ئاكلاپ، كۆڭۈل بىلەن چۈشىنىي، يولدىن قايتىپ كېلىپ، مەن ئۇلارنى ساقلاپ قوياتىم.
ACT 28:28-29	شۇڭا بىلىشىڭلار كېرەككىن، خۇدانىڭ بۇ نىجاتلىقى يات ئەللىكەرگە ئەۋەتلىۋاتىدۇ. ئۇلار بولسا ئۇنىڭغا قۇلاق سالماي قالمايدۇ! – دېدى. ئۇ بۇ سۆزلەرنى ئېيتقاندا يەھۇدىلار ئۆز-ئارا قاتىققى تالاش-تارتىش قىلىشىپ كەتتى.	شۇڭا سەلەر بۇنى جاكنىلىق سىلگەن چاقتا، خۇدانىڭ قۇتۇلۇشى باشقا ئادەملەرگە يوللىنىپ كەتتى. ئۇلار بۇنى تولا ئاكلاپ تۇردىۇ! دېدى. سۆزلەرنى دەپ چىققاندا يەھۇدىلار ئارسىسا قاتىققى تالاش باشلاندى.
ACT 28:30	ياؤلۇس ئۆزى ئىجارىگە ئالغان ئۆيىدە تولۇق ئىككى يىل تۇردى ۋە بۇ يەردە ئۇنىڭ بىلەن كۆرۈشۈشكە كەلگەن ھەممە كىشىلەرنى قوبۇل قىلىپ،	ياؤلۇس ئۆز ئىجارا ئۆيىدە ئىككى يىل بوبى تۇردى ۋە كەلگەن ھەممە كىشىلەرنى قارشى ئالدى.
ACT 28:31	نولىمۇ يۈرەكلىك بىلەن ھەم ھېچ توسالغۇغا ئۇچرىمای، خۇدانىڭ يادىشاھلىقىنى جار قىلىپ، رەب ئېيسا مەسھەكە دائىر ھەققىتەلەرنى يەتكۈزۈپ تەلەم بەردى.	ئۇ بەك ئەركىن بولۇپ، ھېچ نەرسە توسماي، خۇدانىڭ دۆلەتنى جاڭ قىلىپ، رەب ئېيسا ھەققىدە ھەققىتەلەرنى بالاداق تەلەم بەردى.
ROM 1:1	مەن ياؤلۇس، ئېيسا مەسھەننىڭ قۇلۇپ بولۇپ، خۇدا خۇش خەۋىرى ئۆچۈن روسۇللوۇققا تالالىپ چاقىرىلغان، خۇدانىڭ خۇش خەۋىرىنى جاكارلاشقا ئايرىپ تەينلەنگەن، مەسەھ ئېسائىنىڭ قولى بولغان مەنكى ياؤلۇستىن سالام!	مەن ياؤلۇس، ئېيسا مەسھەننىڭ قۇلۇپ بولۇپ، خۇدا خۇش خەۋىرى ئۆچۈن روسۇللوۇققا تالالىپ چاقىرىلغان، خۇدانىڭ خۇش خەۋىرىنى جاكارلاشقا ئايرىپ تەينلەنگەن، مەسەھ ئېسائىنىڭ قولى بولغان مەنكى ياؤلۇستىن سالام!
ROM 1:2	خۇدا بۇ خۇش خەۋەرنىڭ كېلىشىنى خېلى بۇرۇنلا يېغەمبەرلىرى ئارقىلىق مۇقەددەس يازمىلاردا ۋەدە قىلغانىدى.	خۇدا بۇ ياخاتلا خەۋەرنىڭ كەلگىننى ئالدىنلا يېغەمبەرلىرى ئارقىلىق مۇقەددەس كىتابلاردا ۋەدە قىلغان.
ROM 1:3-4	بۇ خۇش خەۋەر ئۆز ئوغلى، يەنى رەبىيمىز ئېيسا مەسەھ توغرىسىدىدۇر؛ جىسمانىي جەھەتتىن ئۇ داۋۇتنىڭ نەسىلىدىن تۇغۇلغان؛ بىردىن بىر ياك- مۇقەددەس روھ تەرىپىدىن ئۆلۈمدىن تىرىلدىرۇلۇش ئارقىلىق «كۈچ- قۇدرەت ئىگىسى خۇدانىڭ ئوغلى» دەپ كۆرسىتىلىپ بېكىتىلگەن؛	بۇ ياخاتلا خەۋەر خۇدانىنىڭ بالىسى، يەنى بىز رەبىي ئېيسا مەسەھ ھەقتە؛ دۇنيالىق جەھەتتىن ئۇ داۋۇتنىڭ نەسىلىدىن كەلگەن؛ ياك روھ ئارقىلىق ئۆلۈمدىن تىرىلگەن، كۆچلۈك خۇدا بالىسى دەپ ئېنىق كۆرسىتىپ بېكىتىلگەن؛
ROM 1:5	ئۇ ئارقىلىق، شۇنداقلا ئۇنىڭ نامى ئۆچۈن بارلىق ئەللەر ئارسىدا خۇدا	ئۇ ئارقىلىق بىز خۇدانىڭ مېھر-مەرھەمتىنى ۋە روسۇللوۇقنى ئېلىپ

Reference	Before	After
ROM 1:6	ئېتىقادىن بولغان ئىتائەتمەنلىك ۋوجۇدقا كەلتۈرۈلۈشكە بىز مېھر-شەپەتكە ۋە روسۇللووققا مۇيەسىسەر بولدۇق؛ سىلەر ئۇلار ئارىسىدا، ئېيسا مەسەھە تەرىپىدىن چاقىرىلغانسىلەر.	بولدۇق، بۇ ئۇنىڭ ئىسمى ئۆچۈن بارلىق خەلقەر ئارىسىدا ئىمانغا ئىتائەت قىلىش ئۆچۈن. سىلەر ئۇلار قاتارىدا، ئېيسا مەسەھە چاقىرغانسىز.
ROM 1:7	شۇڭى، خۇدا سوپىگەن ۋە ئۇ «مۇقەددەس بەندىلىرىم» دەپ چاقىرغان رىم شەھىرىدىكى ھەممە كىشىگە، بىزنىڭ خۇدا ئاتا ۋە رەببىمىز ئېيسا مەسەھەت مېھر-شەپەت ۋە ئامان-خاتىرجەملەك بولغا!	خۇدا ياخشى كۆركەن ۋە ئۇلارنى «مۇقەددەس كىشىلەر» دەپ چاقىرغان رىم شەھىرىدىكى ھەممە كىشىگە، بىزنىڭ خۇدا ئاتا ۋە رەببىمىز ئېيسا مەسەھەت ئاتالغان مېھر ۋە تنجلق بولسۇن! باشتا، مەن ئېيسا مەسەھە ئارقىلىق سىزلاز ئۆچۈن خۇدامغا رەھەمەت دەيمەن؛ چۈنكى سىزلازنىڭ ئىشەنسىش بۇتون دۇيىغا تارقالدى.
ROM 1:8	ئالدى بىلەن مەن ئېيسا مەسەھە ئارقىلىق ھەممىڭلەر ئۆچۈن خۇدا يىمغا تەشەكىر ئېتىمەن؛ چۈنكى سىلەرنىڭ ئېتىقادىنلار يۇتكۈل ئالىمگە يۇر كەتنى.	خۇدا مېنىڭ گۇۋاھىم، مەن ئوغلى توغرىسىدىكى ياخشى خەۋەرەد روھىم بىلەن خىزمەت قىلىۋاتىمەن، مېنىڭ دۇئالىرىمدا سىلەرنى ھەمىشە دەم-دەم ئەسلىھەپ تۇرام.
ROM 1:9	ئۆز ئوغلى توغرىسىدىكى خۇش خەۋەرەد چىن روھ-قەلبىم بىلەن مەن خىزمىتىنى قىلىۋاتىقان خۇدا ئۆزى مېنىڭ دۇئالىرىمدا سىلەرنى شۇنچە ئۇزلىكىسىز ئەسلىھەپ تۇرغانلىقىمغا گۇۋاھتۇر.	مەن دۇئالىرىمدا ھەمىشە دەپ سورايمەن، بىلەن خازىر ئاخىرى خۇدا ئىرادىسى بىلەن سىلەرگە بارالمن.
ROM 1:10	مەن دۇئالىرىمدا، مۇمكىن قەدەر خۇدانىڭ ئىرادىسى بىلەن سىلەرنىڭ بېننىڭلارغا بېرىشقا ئاخىر مۇيەسىسەر بولۇشقا ھەمىشە ئۆتۈنمىمەن.	چۈنكى مەن سىلەرنى بىرەر روھى ئىلتىپاتقا ئىگە قىلىش ئارقىلىق مۇستەھەمەلەش ئۆچۈن سىلەر بىلەن كۆرۈشۈشكە ئىتايىن تەقەزىماھەن؛
ROM 1:11	يەنى، مەن ئاراڭلاردا بولساام، بىر-بىرىمىزنىڭ ئېتىقادىدىن ئۆزئارا تەسەللى ۋە ئىلھام ئالالايمىز دېمەكچىمەن.	يەنى، مەن سىلەر بىلەن بولغاندا، بىزنىڭ ئېتىقادىمىز بىلەن بىر-بىرىمىزگە ئۆزئارا تەسەللى بىرىپ، قۇۋەت ئېلىشىمىز كىرەك.
ROM 1:12	قېرىنداشلار، مەن سىلەرنىڭ شۇنى بىلىشىڭلارنى خالايمەنلىكى، باشقى يەرىدىكى ئەللىكەرنىڭ ئارىسىدا خىزمىتىم مېۋە بەرگەندەك، سىلەرنىڭ ئاراڭلاردىمۇ خىزمىتىمنىڭ مېۋە بېرىش ئۆچۈن يېننىڭلارغا بېرىشنى كۆپ قېتىم نىيەت قىلىدىم، لېكىن بۇگۈنگىچە توسالغۇغا ئۆچۈرەپ كېلىۋاتىمەن.	تاؤۋۇلار، مەن سىلەرگە بۇنى بىلىپ قېلىڭلار: باشقى جايىلارغا بارغاندا خىزمىتىم مېۋە بەرگەندەك، سىلەرگە كېلىپ، ئىشىنىڭ سىلەردەم ياخشى نەتىجە بېرىش ئۆچۈن كۆپ قېتىم ئويلاپ كەتىم، لېكىن هازىرغا قەدەر توسىقۇنلۇق كۆرۈپ كەتىم.
ROM 1:13	مەن ھەرقانداق ئادەملەرگە، مەيلى يۇنانلىقلار ۋە يات تائىپلەرگە، دانىشىمەن ۋە نادانلارغا بولسۇن، ھەممىسىگە قەزدارمەن.	مەن يۇنانلىقلار بىلەن باشقى خەلقەرگە، ئاقلىلىقلار بىلەن ئاقلىسىز شۇنىڭا، مەن رىم شەھىرىدىكى سىلەرگە ياخشى خەۋەرەن ئېتىپ بېرىشىكە ئىتايىن ئاززو قىلىمەن.
ROM 1:14	شۇنىڭ ئۆچۈن ئىمکانىيەت ماڭا يار بەرسلا مەن رىمدىكى سىلەرگىمۇ خۇش خەرەرنى يەتكۈزۈپ بايان قىلىشقا قىرغىنەن.	چۈنكى مەن مەسەھە توغرۇلاشتىكى بۇ ياخشى خەۋەرەن ھېچقەختە خىجاللىق قىلىمايمەن! چۈنكى بۇ خۇدانىڭ كۆچى بولۇپ، ئىشىنىپ توۇرغۇچىلارنىڭ ھەممىسىنى، بىرىنچىدە يەھۇدىيلارنى، كېپىن گېپكەرنى نىجاتىقى ئەرىشىۋىدىغان خۇدانىڭ كۆچ-قۇدرىتسىدۇر!
ROM 1:15	چۈنكى مەن مەسەھە توغرىسىدىكى بۇ خۇش خەۋەرەن ھەرگىز خېجىل بولمايمەن! چۈنكى ئۇ ئۇنىڭغا ئىشەنگۈچىلىرىنىڭ ھەممىسىنى، ئالدى بىلەن يەھۇدىيلارنى، ئاندىن كېپىن گېپكەرنى نىجاتىقى ئەرىشىۋىدىغان خۇدانىڭ كۆچ-قۇدرىتسىدۇر!	چۈنكى ياخشى خەۋەرەد خۇدانىڭ ئادىللىقى ئېتىقاد ئارقىلىق ئېنىق كۆرۈنىدۇ، ئېتىقادىدىن ئېتىقادغا، دەپ يېزلىغانچە: ئادىل كىشى ئېتىقاد بىلەن ياشايدۇ!
ROM 1:16	چۈنكى خۇش خەۋەرەد ئېتىقادقا ئاساسلانغان، خۇدانىڭ بىرخىل ھەققانىلىقى ئېتىقاد قىلغۇچىلارغا ۋەھىي قىلىغانداور، مۇقەددەس يازمىلاردا يېزىلغىنىدەك: – «ھەققانى ئادەم ئىشەنچ-ئېتىقادى بىلەن ھايات بولىدۇ.»	چۈنكى ياخشى خەۋەرەد خۇدانىڭ ئادىللىقى ئېتىقاد ئارقىلىق ئېنىق كۆرۈنىدۇ، ئېتىقادىدىن ئېتىقادغا، دەپ يېزلىغانچە: ئادىل كىشى ئېتىقاد بىلەن ياشايدۇ،
ROM 1:17	چۈنكى ھەققانىيەتلىك بىلەن ھەققەتنى باسىدiga ئىنسانلارنىڭ بارلىق ئىپلاسلىقىغا ۋە ھەققانىيەتلىكىگە نىسبەتەن خۇدانىڭ قاراتقان غەزىز، ئەرىشىن ئۆحۈق ۋەھىر، قىلىنماقتا.	چۈنلە، ھەققەتنى باسىپ تۇرغان ئادەملەرنىڭ بارلىق يامانلىقى ۋە ئادىل بولماسلىقىغا قارشى، خۇدانىڭ غەزىبى ئاسمانىدىن تولاي ئاشكارا كۆرۈنىپ تۇر.

Reference	Before	After
ROM 1:19	چۈنكى ئىنسانلار خۇدا توغرىسىدا بىلەلەيدىغان ئىشلار ئۇلارنىڭ كۆز ئالدىدا تۇرىدۇ؛ چۈنكى خۇدا ھەممىنى ئۇلارغا ئوچۇق، كۆرسىتىپ بەرگەن	ئادەملەر خۇدا ھەقتە بىلىشكە بولىدىغان نەرسىلەر ئۇلارنىڭ كۆز ئالدىدا ئاشكارا تۇر، چۈنكى خۇدا بارلىق ئىشلارنى ئۇلارغا تولۇق كۆرسەتتى.
ROM 1:20	چۈنكى دۇنيا ئاپىرىدە بولغاندىن بېرى خۇدانىڭ كۆزگە كۆرۈنەس خاسلىقلرى، (چۈنكى دۇنيا ئاپىرىدە بولغاندىن بېرى خۇدانىڭ كۆزگە كۆرۈنەس ئۆزىگىلىكلىرى، يەنى مەگگۇلۇك قۇدرىتى ۋە بىردىنىپ خۇدا ئەكلەنلىكى ئۆزى ياراتقان مەھجۇداتلار ئارقىلىق ئوچۇق كۆرۈلمەكتە، شۇنداقلا بۇنى چۈشىنىپ يەتكىلى بولىدۇ. شۇ سەۋەبتىن ئىنسانلار ھېچ باهانە ئىنسانلار ھېچ باهانە تايالمايدۇ.)	يەنى ئۇنىڭ مەگگۇلۇك قۇدرىتى ۋە خۇدا ئەكلەنلىكى، ئۇ ياراتقان مەھجۇداتلار ئارقىلىق ئوچۇق كۆرۈندۇ. بۇنى چۈشىنىش مۇمكىن، شۇڭا كۆرسىتەلمەيدۇ)
ROM 1:21	چۈنكى ئۇلار خۇدانى بىلىپ تۇرۇپ، ئۇنى خۇدا دەپ ھۆرمەت قىلمىدى، – چۈنكى ئىنسانلار خۇدانى بىلىسىمۇ، ئۇنى خۇدا دەپ ئۇلۇغلىمىدى، رەھمەت ئېيتىشقا توختىمىدى؛ بەلكى، ئۇلارنىڭ ئوي-فکرى بىمەنە بولۇپ، ئۇنىڭغا تەشەكۈر ئېيتىمىدى؛ ئەكسىچە، ئۇلارنىڭ ئوي-پىكىرىلىرى بىمەنە بولۇپ، نادان قەلىپ فاراڭ ئۇلۇشىشىپ كەتتى.	قەلب قاراڭغۇ بولدى.
ROM 1:22	ئۆزلىرىنى ئەقلىلىق دەپ ئېيتىقان بولغاندا، لېكىن سەرگۈسىز بولۇپ كەتتى؛ ئۆزلىرىنى دانىشەن قىلىپ كۆرسەتسىمۇ، لېكىن ئەقلىسىز بولۇپ چىقىتى؛	
ROM 1:23	خۇدانىڭ ئەملىيەتتە چىرەپ كەتتى ئۆزلىرىنى گۈزەللىكىنى، ئۆلۈپ چىرىماس خۇدانىڭ ئۇلۇغلىقىنىڭ ئورنىغا چىرىپ ئولىدىغان ئادەمزاتقا، ئۇچار-قاناتلارغا، توت ئاياغلىق ھايۋانلارغا ۋە يەر بېغىرلىغۇچىلارغا ئوخشىدىغان بۇتلارنى ئالماشتۇرۇپ قويغاندى. جەرهەتلەرگە ئوخشاش بۇتلار بىلەن ئالماشتۇرۇپ قويغان.	كېتىدىغان كىشىلەر، قۇشلار، توت ئاياغلىق ھايۋانلار ۋە يەر بويىدا يۈرگەن
ROM 1:24	شۇنىڭا خۇدا ئۇلارنى ئۆز قەلبىدىكى شەھەوت ھەۋەسىلىرىگە قويۇپ بەردى، شۇنى خۇدا ئۇلارنى قەلبىدىكى شەھەۋانىي ھەۋەسىلىرى بىلەن ئېپلاسلىق قىلىشقا، شۇنداقلا بىر-بىرىنىڭ تەنلىرىنى نومۇسقا قالدۇرۇشقا قويۇپ بەردى.	شۇنىڭ نەتىجىسىدە ئۇلار بىر-بىرىنىڭ تەنلىرىنى نامۇسىز قىلىشقا يول قويدى.
ROM 1:25	ئۇلار خۇدا توغرىسىدىكى ھەقىقەتنى يالغانغا ئايالندۇردى، ياراتقۇچىنىڭ ئورنىغا يارتىلغان نەرسىلەرگە چوقۇنۇپ، تاۋاپ-تاۋەت قىلغانىدى. ھالبۇكى، ياراتقۇچىغا تەشەكۈر-مەدھىيە مەگگۇگە ئوقۇلماقتا! ئامىن!	ئۇلار خۇدا ھەقىدىكى ھەقىقەتنى يالغانغا ئالماشتۇردى، ياراتقۇچى ئوكۇشقا ئورنىغا يارتىلغان نەرسىلەرگە سەجدە قىلىپ، ئىبادەت قىلدى. بىراق، ياراتقۇچىغا ھەمىشە تەشەكۈر-مەدھىيە بار! ئامىن!
ROM 1:26	شۇ ئۆچۈن، خۇدا ئۇلارنى نامۇقىم شەھەۋەلىك ھەۋەسىلىرىگە تاشلاپ بەردى. مانا شۇنىڭ ئۆچۈن، خۇدا ئۇلارنى يەسكەش شەھەۋانىي ھەۋەسىلىرى قويۇپ بەردى. ھەتتا ئاياللارمۇ تەبىئىي جىنسىي مۇناسىۋەتنى غەيرىي مۇناسىۋەتكە ئايالندۇردى؛	شۇ ئۆچۈن، خۇدا ئۇلارنى نامۇقىم شەھەۋەلىك ھەۋەسىلىرىگە تاشلاپ بەردى. مانا شۇنىڭ ئۆچۈن، خۇدا ئۇلارنى يەسكەش شەھەۋانىي ھەۋەسىلىرى ھەتتا ئاياللارمۇ ئادەتتىكى جىنسىي مۇناسىۋەتنى غەيرىي ئادەتتىكىگە ئۆزگەرتتى؛
ROM 1:27	شۇنىڭدەك، ئەرلەر ئاياللار بىلەن بولىدىغان ئادەتتىكى جىنسىي ھەلەتلىرىنى تاشلاپ، باشقا ئەرلەرگە ئەنۋەتەن بىلەن قىزىقىپ كەتتى. ئەرلەر ئەرلەر بىلەن نامەۋەقۇۋ ئىشلار قىلىپ، نەتىجىدە ئۇلارنىڭ خاتالىقلرى ئۆزلىرىگە نەتىجىدە ئۇلارنىڭ مۇخالىپ قىلىمىشلىرى ئۆز بېشىغا چىقىتى.	شۇنداقلا، ئەرلەر ئاياللار بىلەن بولىدىغان ئادەتتىكى جىنسىي ھەلەتلىرىنى تاشلاپ، باشقا ئەرلەرگە ئەنۋەتەن بىلەن قىزىقىپ كەتتى. ئەرلەر ئەرلەر بىلەن نامەۋەقۇۋ ئىشلار قىلىپ، نەتىجىدە ئۇلارنىڭ خاتالىقلرى ئۆزلىرىگە تۆۋەپ كەلدى.
ROM 1:28	ئۇلار خۇدانى تونۇشتا ئۇنى قوبۇل قىلىمىغاندىن كېپىن، خۇدا ئۇلارنى سەپ ئۇلار خۇدانى بىلىشىن ۋاز كېچىشنى لاپقى كۆرگەنلىكى تاللىغانلىقى سىزلىغان ئەقلىغە قويۇپ بەردى، شۇنىڭ ئۆچۈن توغرا بولىمىغان ئىشلارنى ئۆچۈن، خۇدا ئۇلارنى بۇزۇق نىيەتلىرى ۋە نالايىق ئىشلارنى قىلىشقا قويۇپ بەردى.	ئۇلار خۇدانى تونۇشتا ئۇنى قوبۇل قىلىمىغاندىن كېپىن، خۇدا ئۇلارنى سەپ ئۇلار خۇدانى بىلىشىن ۋاز كېچىشنى لاپقى كۆرگەنلىكى تاللىغانلىقى سىزلىغان ئەقلىغە قويۇپ بەردى، شۇنىڭ ئۆچۈن توغرا بولىمىغان ئىشلارنى ئۆچۈن، خۇدا ئۇلارنى بۇزۇق نىيەتلىرى ۋە نالايىق ئىشلارنى قىلىشقا قويۇپ بەردى.
ROM 1:29	ئۇلار ھەرخىل ھەققانىيەتسىزلىك، رەزىللەك، نەيسانىيەتچىلىك، ئۆچەنلىككە چۆمۈپ، ھەسەتخورلۇق، قاتلىق، چىدەلخورلۇق، مەككارلىق ۋە ھەرخىل بەتنىيەتلىر بىلەن تولدى. ئۇلار ئىغۋاڭىر،	ئۇلار ھەرخىل ئادالەتسىزلىك، جىنسىي نامۇقىملىق، يامانلىق، مالغا ھارسىلىق ۋە قاتىلىق بىلەن تولدى. ئۇلار ھەسەت، قاتلىق، مۇناقىشە، ھېيلە ۋە يامانخۇسسوں بىلەن تولغان.
ROM 1:30	تۆھىمەتھىر، خۇداغا نەپەتلىنىدىغان، كېپىرىلىك، ماختانچاپ، چوڭچىن، يۈزلىغۇچىلار، ئۆز-ئۆزىنى چوڭ كۆرسىتىپ يۈزلىغۇچىلار، ھەر قانداق يامان ھەرخىل رەزىللەككەرنى ئويلاپ چىقىرىدىغان، ئاتا-ئانسىسىنىڭ سۆزىنى ئىشلارنى ئويلاپ تېپىدىغانلار، ئاتا-ئانسىسىنىڭ سۆزىگە قۇلاق	ئەرەپچىلەر، خاتىرجە ياماچىلار، خۇداغا يىلىمایدىغانلار، چاچۇقلار، يۈزلىغۇچىلار، ئۆز-ئۆزىنى چوڭ كۆرسىتىپ يۈزلىغۇچىلار، ھەر قانداق يامان ھەرخىل رەزىللەككەرنى ئويلاپ چىقىرىدىغان، ئاتا-ئانسىسىنىڭ سۆزىنى ئىشلارنى ئويلاپ تېپىدىغانلار، ئاتا-ئانسىسىنىڭ سۆزىگە قۇلاق سېلىمایدىغانلار
ROM 1:31	يورۇتۇلمىغان، ۋەدىسىدە تۇرمایدىغان، كۆيۈمىسىز ۋە رەھىمىسىز	ئەقلىلىقىسىز، ۋەدە تۇرمایدىغان، سۆيگۈچىسىز، باغىشلىمىغۇچى ۋە

Reference	Before	After
ROM 1:32	ئىنسانلاردۇر.	رەھىمىسىز ئادەملەر.
ROM 2:1	ئۇلار خۇدانىڭ شۇلارغا بولغان ئادىل ھۆكۈمىنى، يەنى شۇنداق ئىشلارنى قىلغۇچىلارنىڭ ئۇلۇمگە لايق ئىكەنلىكىنى ئېنىق بىلسىمۇ، بۇ ئىشلارنى ئۆزلىرى قىلىپا قالماي، بەلكى شۇنداق قىلىدىغان باشقىلاردىن سۆنۈنۈپ ئۇلارنى ئالقىشلайдۇ.	ئۇلار خۇدانىڭ شۇ ئىشلارغا قارشى توغرا قارارنى، يەنى بۇ خىل ئىشلارنى قىلغۇچىلارنىڭ ئۇلۇمگە تەۋە ئىكەنلىكىنى تولا بىلگەن بولسىمۇ، بۇ ئىشلارنى ئۆزلىرى قىلىپا قالماي، بەلكى شۇنداق قىلغۇچى باشقىلارنى ياقتۇرۇپ ئۇلارنى قوللایدۇ.
ROM 2:2	ئەمدى ئەي باشقىلارنىڭ ئۇستىدىن ھۆكۈم قىلىدىغان ئىنسان، كىم سەن باشقىلارغا قانداق ھۆكۈم قىلىساڭ، شۇ نارقىلىق ئۆزىنى كۆرسىتىپ بولۇشۇڭدىن قەتىئىنه زور باهانە كۆرسىتەلمەيسەن؛ چۈنكى باشقىلار ئۇستىدىن قايىسى ئىشتا ھۆكۈم قىلىساڭ، شۇ ئىشتا ئۆز گۇناھىڭنى قوبىسەن، چۈنكى ئەي ھۆكۈمچى، سەن ئۆزۈڭمۇ ئۇلارغا ئوخشاش ئىشلارنى قىلىۋاتىسىن.	شۇنگا، سەن، ھەر قايىسى ھۆكۈم قىلغۇچى ئادەم، ئوزارلىقسىز؛ چۈنكى سەن باشقىلارغا قانداق ھۆكۈم قىلىساڭ، شۇ نارقىلىق ئۆزىنى كۆرسىتىپ بولۇشۇڭدىن قەتىئىنه زور باهانە كۆرسىتەلمەيسەن؛ چۈنكى باشقىلار ئۇستىدىن قايىسى ئىشتا ھۆكۈم قىلىساڭ، شۇ ئىشتا ئۆز گۇناھىڭنى قوبىسەن، چۈنكى ھۆكۈم قىلغۇچى سەن ئۇلارغا ئوخشاش ئىشلارنى قىلىسەن.
ROM 2:3	بىز بىلمىزكى، خۇدا بۇنداق ئىشلارنى قىلغۇچىلارغا ھەققىي ھەققەت بويىچە ھۆكۈم چىقارىدۇ.	شۇڭا، سىز بۇنداق ئىشلارنى قىلغانلارغا ھۆكۈم چىقارغان بولسىڭىز، ئۆزىنىڭ شۇنداق قىلغانلاردا، خۇدانىڭ ھۆكۈمىدىن قاچالاپسىز دەپ ئۆيلىسىز دەپ ئۆزۈلە ئۆزۈلە ئوخشاش ئىشلارنى قىلىۋاتىسىن.
ROM 2:4	يا، خۇدانىڭ ياخشىلىقىنىڭ بايلىقى ۋە ئۆنلىك چىدامى ۋە سەۋىرىنى سەھ باشلابىغانلىقىنى ھېچ بىلەمەي، ئۇنىڭ مېھرىبانلىقى، كەڭ قورساقلقى ۋە سەۋىر-تاقىتىنىڭ موللۇقىغا سەل قاراۋاتامسىن؟	قاрайىسىز، بۇنى بىلەمەسىڭىز، چۈنكى خۇدانىڭ ياخشىلىقى سىزىنى توبا قىلىشقا يۈرگۈزۈپ كەتىدۇ؟
ROM 2:5	سەھنىڭ قاتىقى يۈرەكىڭ ۋە تۆۋە قىلمايدىغان كەينەكىڭ ئۈچۈن، خۇدانىڭ ئەكسىچە، تۆۋا قىلمايدىغان جاھلىلىقىڭ ۋە تاش بۈرەكلىكىڭدىن، خۇدا غەزەپ كۇنى ۋە ئادىل ھۆكۈمىنى ئاشكار قىلىش كۆنگە، ئۆزۈڭگە غەزەپ ئادىل ھۆكۈمىنى ئازىيەن قىلىدىغان غەزەپلىك كۇنى ئۈچۈن سەن ئۆز بېشىڭغا چۈشىدىغان غەزىپىنى توپلاۋاتىسىن.	سەھنىڭ قاتىقى يۈرەكىڭ ۋە تۆۋە قىلمايدىغان كەينەكىڭ ئۈچۈن، خۇدانىڭ ئەكسىچە، تۆۋا قىلمايدىغان جاھلىلىقىڭ ۋە تاش بۈرەكلىكىڭدىن، خۇدا غەزەپ كۇنى ۋە ئادىل ھۆكۈمىنى ئاشكار قىلىش كۆنگە، ئۆزۈڭگە غەزەپ ئادىل ھۆكۈمىنى ئازىيەن قىلىدىغان غەزەپلىك كۇنى ئۈچۈن سەن ئۆز بېشىڭغا چۈشىۋاتىسىن.
ROM 2:6	خۇدا ھەر كىشىگە ئۆز ئەمەللەرىگە يارشا ئىش كۆرىدۇ.	خۇدا ھەر بىر كىشىگە ئۆز قىلغان ئىشلەرى بويىچە توغرا جاۋاب بېرىدۇ.
ROM 2:7	ياخشى ئىشلارنى سەۋىرچانلىقى بلەن قىلىپ، شان-شەزەپ، ھۆرمەت-ئەھترام ۋە باقىلىقنى ئىزدىگەنلەرگە ئۆ مەڭگۈلۈك ھايات ئانا قىلدۇ؛	ياخشى ئىشلارنى سەۋىر بلەن قىلىپ، شان-شەزەپ، ھۆرمەت ۋە ئامەتسىزلىق ئىزدىيەدىغانلارغا ئۇ مەڭگۈلۈك ھايات بېرىدۇ؛
ROM 2:8	لېكىن شەخسىيەتچىلەرگە، ھەققەتكە تەن بەرمەي، ئەكسىچە ھەققانىيەتسىزلىككە ئەشكەنلەرگە غەزەپ-قەھر باغدۇرۇلدۇ؛	لېكىن تەك ئۆز مەقسىدىنى كۆزلىگەن يەزەچىلارغا، ھەققەتكە ئەمەل قىلمايدىغانلارغا، بەلكى ئەدالەتسىزلىككە ئەشكەنلەرگە فاهر-غەزەپ چۈشۈپ تۇرىدۇ؛
ROM 2:9	يامانلىق قىلىدىغان بارلىق جان ئىگىسىگە، ئالدى بلەن يەھۇدىيەلارغا، ئاندىن باشقا يامان قىلغۇچى ھەر كىشىگە، ئالدى بلەن يەھۇدىيەلارغا، ئاندىن باشقا خەلقەرگە، كۈلپەت ۋە ئەلەم چۈشۈپ كەتىدۇ.	يامان قىلغۇچى ھەر كىشىگە، ئالدى بلەن يەھۇدىيەلارغا، ئاندىن باشقا بىراق، ياخشى قىلغۇچىلارغا، يەھۇدىيەلارغا ئالدى بلەن، كېسىن بىراق، بارلىق ياخشىلىق قىلغۇچىلارغا، ئالدى بلەن يەھۇدىيەلارغا، ئاندىن يەھۇدىي ئەمەسلەرگە شان-شەزەپ، ھۆرمەت-ئەھترام ۋە ئامان-خاتىرچەملىك تەقىدمىلىنىدۇ.
ROM 2:10	چۈنكى خۇدا ئادەمنىڭ يۈز-خاتىرسىنى قىلىش يوقتۇر.	چۈنكى خۇدا ھەر قايىسى ئادەمنىڭ يۈز-خاتىرسىنى قىلمايدۇ.
ROM 2:11	- چۈنكى تەۋرات قانۇنىنى بىلەمەي گۇناھ سادىر قىلغانلارنىڭ ھەربىرى تەۋرات قانۇنىنىڭ ھۆكۈمىگە ئۈچرىمىسىمۇ، ئېبىكە ئۆچرەپ ھالاڭ بولىدۇ؛ تەۋرات قانۇنىنى بىلەپ تۇرۇپ گۇناھ سادىر قىلغانلارنىڭ ھەرسىرى	چۈنكى، قانۇن بىلەمەگەنلەر گۇناھ قىلسا، قانۇن يوقتىدا ھالاق بولىدۇ؛ قانۇن بىلىپ گۇناھ قىلسا، بۇ قانۇن بويىچە جاۋاب بېرىپ تەكشۈرۈلەدۇ.
ROM 2:12	بۇ قانۇن بويىچە سوراقدا تارتىلىدۇ.	چۈنكى خۇدا ئالدىدا قانۇنى ئاكلىغانلار ئەمەس، بەلكى قانۇنغا ئەمەل
ROM 2:13	(چۈنكى خۇدانىڭ ئالدىدا قانۇنى ئاكلىغانلار ئەمەس، بەلكى قانۇنغا ئەمەل	(چۈنكى خۇدا ئالدىدا قانۇنى ئاكلىغانلار ئەمەس، بەلكى قانۇنغا ئەمەل

Reference	Before	After
ROM 2:14	قىلغۇچىلار ھەققانىي ھېسابلىنىدۇ.	قىلغۇچىلار ھەققىي راست بولىدۇ.
ROM 2:15	چۈنكى تەۋرات قانۇنىي بلەمەيدىغان خەلقىلەر، تەبئىي جەھەتتە قانۇنغا ئۇيغۇن ئىشلارنى قىلسا، گەرچە بۇ قانۇندىن خەۋەرسىز بولسىمۇ، تەۋرات قانۇنى ئۇلاردا كۆرۈنگەن بولىدۇ.	چۈنكى قانۇنىي بلەمەيدىغان خەلقىلەر، تەبئىي جەھەتتە قانۇنغا ئۇيغۇن ئىشلارنى قىلسا، گەرچە قانۇنغا ئىگە بولمىسا، ئۇلار ئۆزلىرىگە ئۆزى قانۇن بولۇپ قالىدۇ.
ROM 2:16	ئۇلارنىڭ بۇ قىلغانلىرى ئۆز قەلبلىرىگە قانۇن تەلەپلىرىنىڭ يۇقۇكلىك ئىكەنلىكىنى كۆرسىتىدۇ؛ شۇنىڭدەك، ئۇلارنىڭ ۋىجادانلىرىمۇ ئۆزلىرىگە ھەققەتنىڭ گۇۋاھلىق قىلىپ تۇردى، ۋە ئوي-يىكىرىلىرى ئۆزىنى ئېبىلەيدۇ ياكى ئۆزىنى ئاقلادىدۇ.	ئۇلارنىڭ بۇ ئىشلار ئۆز كۆنگۈللەرىگە قانۇن ئەكاملىرىنىڭ يېزلىپ قالغانلىقىنى كۆرسىتىدۇ؛ بۇ ۋاقتىتا ئۇلارنىڭ ۋىجادانى ھەققەتنى گۇۋاھلىق قىلىپ تۇردى، ۋە ئوي-يىكىرىلىرى ئۆزىنى گۇناھلىق دەپ ئاچقىلايدۇ ياكى قوغدادىدۇ.
ROM 2:17	— مەن يەتكۈزۈپ كېلىۋاتقان بۇ خۇش خەۋەرگە ئاساسەن خۇدانىڭ ئېسما مەسەھە ئارقىلىق ئادەملەرنىڭ قىلبىدەكى يوشۇرۇن ئىشلارنى ھۆكۈم قىلىدىغان كۈندە، بۇ ئىشلار تولۇق يۈز بېرىدۇ.	مەن جاكارغان خۇش خەۋەر بويچە، خۇدا ئېسما مەسەھە ئارقىلىق با، سەن ئۆزۈڭى بەھۇدىي دەپ ئاتايىسەن، قانۇنغا ئىتكانسەن ۋە خۇدا بىلەن ماختانسەن.
ROM 2:18	سەز قانۇن بىلەن ئۆكىننىپ، ئۇنىڭ ئىرادىسىنى بىلىپ، ياخشى نەرسىلەرنى قانۇندىن ئۆكىننى ئۇنىڭ ئىرادىسىنى بىلىپ، ئېسىل بىلەن يەسنى يەرق ئەتكەن بولساڭ،	سەز قانۇن بىلەن ئۆكىننىپ، ئۇنىڭ ئىرادىسىنى بىلىپ، ياخشى نەرسىلەرنى قانۇندىن ئۆكىننى ئۇنىڭ ئىرادىسىنى بىلىپ، ئېنىق يەرق قىلىسىز،
ROM 2:19-20	تەۋرات قانۇندىن بىلىم ۋە ھەققەتنىڭ جەۋەرىگە ئىگە بولۇمۇم دەپ قاراپ، ئۆزۈڭى كورلارغا يول باشلىغۇچى، قاراڭغۇدۇ كالغانلارغا مىايك، نادانلارغا ئۆزۈڭى كورلارغا يول كۆرسەتكۈچ، قاراڭغۇدىكىلەرگە يورۇق، نادانلارغا ئۆزگەنجى، باللارغا ئوقۇتقۇچى دەپ ئوپلاپ تۇراساڭ.	سەن قانۇن بىلەن بىلىم ۋە ھەققەتكە ئىگە بولغانلىقىڭغا ئىشىنىپ، ئۆزۈڭى كورلارغا يول ئۆزۈڭى كورلارغا يول كۆرسەتكۈچ، قاراڭغۇدىكىلەرگە يورۇق، نادانلارغا ئۆزگەنجى، باللارغا ئوقۇتقۇچى دەپ ئوپلاپ تۇراساڭ.
ROM 2:21	ئەمدى سەن باشقىلارغا تەلەم بېرىسىھەنۇ، ئۆزۈڭگە بەرمەمسەن؟ ئوغىرىلىق قىلماڭلار دەپ ۋەز ئېيتىسىھەنۇ، ئۆزۈڭ ئوغىرىلىق قىلامسەن؟	ھازىر سەن باشقىلارغا ئۇجۇر بېرىسىھەن، ئۆزۈڭگە بەرمەيسەن؟ ئۆزۈڭ ئوغىرىلىق قىلما دەپ دەيسەن، ئۆزۈڭ ئوغىرىلىق قىلىسىن؟
ROM 2:22	«زىنا قىلماڭلار» — دەپ ۋەز ئېيتىسىھەنۇ، ئۆزۈڭ بۇتخانىلاردىكى نەرسىلەرنى بۇللاڭ-تالاڭ قىلامسەن؟	«زىنا قىلماڭ» دەپ دېسەڭ، ئۆزۈڭ زىنا قىلىپ كەتەمسەن؟ بۇتلارنى يامان كۆرسەڭ، ئۆزۈڭ بۇتخانىلارنىڭ نەرسىلەرنى بۇزۇپ تۇرامسەن؟
ROM 2:23	تەۋرات قانۇنى بىلەن ماختىنىسىھەنۇ، ئۆزۈڭ شۇ قانۇنغا خىلايلىق قىلىپ، خۇداغا خۇدا داغ كەلتۈرەمسەن؟!	قانۇن بىلەن يوقتاۋاتقان سەن، ئۆزۈڭ ئۇ قانۇنغا خىلايلىق قىلىپ، خۇداغا ئاۋارە قىلامامساڭ؟
ROM 2:24	خۇددى مۇقەددەس يازمىلاردا يېزلىغىنىدەك: «سەلەرنىڭ قىلىمىشلىرىڭلار تۈپەيلىدىن خۇدانىڭ نامى تائىپلىر ئارسىدا كۆپۈرلۈقفا ئۇچرمىقا».	مۇقەددەس يازمىلاردا يېزلىغانغا ئوخشاش: «سەلەرنىڭ قىلىمىشلىرىڭلار ئۈچۈن خۇدا نامى باشقۇ خەلقىلەر ئارسىدا كۆپۈرلۈق قىلىنىپ كەتتى».
ROM 2:25	تەۋرات قانۇنغا ئەمەل قىلساش، خەتنە قىلىنغانىنىڭ ئەھمىيەت بولىدۇ، لېكىن ئۆنۈڭغا خىلايلىق قىلساش، خەتنە قىلىنغانىنىڭ خەتنە قىلىنغانىداك ھېسابلىنىدۇ.	ئەگەر قانۇنغا سەۋىر قىلساش، خەتنە قىلىنىشىڭ گەپ بولىدۇ، لېكىن خىلايلىق قىلساش، خەتنە قىلىنغانلارغا ئوخشاش ھېسابلىنىسەن.
ROM 2:26	ئەمدى خەتنىسىزلەر قانۇنىڭ تەلەپلىگە ئەمەل قىلسسا، گەرچە خەتنىسىز بولسىمۇ، خۇدا تەرىپىدىن خەتنىلىك ھېسابلانما مادۇ؟	ھازىر، خەتنىسىز كىشىلەر قانۇنىنىڭ تەلەپلىرىنى جاكنلاپ قىلسسا، گەرچە خەتنىسىز بولسا، خۇدا تەرىپىنى خەتنىلىك دەپ ھېسابلانما مادۇ؟
ROM 2:27	تەۋرات قانۇن دەستتۈرىدىن خەۋەدار ۋە خەتنىلىك تۇرۇقلۇق قانۇنغا خىلايلىق قىلغۇچى، ئى يەھۇدىي، قانۇنغا ئەمەل قىلىدىغان جىسمانى خەتنىسىزلەر تەرىپىدىن سېنىڭ گۇناھنىڭ ئۇستىدىن ھۆكۈم چىقىرىلىۋاتىما مادۇ؟	خەتنىسىز كىشىلەر، قانۇنى ياخشى ئەمەلگە ئاشۇرغان بولۇپ، سېنى - قانۇنىنىڭ ھەرىن ۋە خەتنە بىلەن قانۇنغا قارشى كىشىنى ھۆكۈم قىلىدۇ.
ROM 2:28	چۈنكى سىرتقى كۆرۈشى يەھۇدىي بولسىلا ئۆزى ھەققىي يەھۇدىي دېگىلى بولمايدۇ، سىرتقى جەھەتنىكى جىسمانى خەتنىنىمۇ ھەققىي	چۈنكى بىرەر كىشى سىرتقىن يەھۇدىي بولسىمۇ، ئۇ ھەققىي يەھۇدىي دەپ ئاتالما سلىق، سىرتقى جەھەتنىتە جىسمانى خەتنە قىلىنىشىمۇ

Reference	Before	After
ROM 2:29	خەتنە دېگىلى بولمايدۇ، روهىدا يەھۇدىي بولغانى ھەققىي يەھۇدىي؛ ئۇنىڭ خەتنەسى خەتنە قانۇن ئارقىلىق ئەمەس، بەلكى قەلبىدە ۋە روھىدا بولىدۇ. بۇنداق كىشىنىڭ تەلپىنى ئادەملەر تەرىپتىن ئەمەس، بەلكى خۇدا تەرىپدىن كېلىدۇ. بۇنداق كىشىنىڭ تەلپىنى ئادەملەر تەرىپتىن ئەمەس، بەلكى خۇدا تەرىپدىن بولىدۇ.	ھەققىي خەتنا دەپ ئاتالماسلقى. ئچكىلىكتە يەھۇدىي بولغان كىشى ھەققىي يەھۇدىي؛ ئۇنىڭ خەتنەسى قانۇن ئارقىلىق ئەمەس، بەلكى قەلبىدە ۋە روھىدا بولىدۇ. بۇنداق كىشىنىڭ تەلپىنى ئادەملەر تەرىپتىن ئەمەس، بەلكى خۇدا تەرىپدىن بولىدۇ.
ROM 3:1	ئۇنداقتا، يەھۇدىي بولغاننىڭ يەھۇدىي ئەمەستىن نېمە ئارتۇقچىلىقى بار؟ خەتنىلىك بولغاننىڭ نېمە پايدىسى بار؟	شۇنداق بولغاندا، يەھۇدىي بولغان كىشىنىڭ يەھۇدىي بولمىغاندىن نېمە پايدىسى بار؟ خەتنىلىك بولغاننىڭ نېمە ئۇنۇمى بار؟
ROM 3:2	ھەققەتتە، ئۇلارنىڭ ھەر قايىسى جەھەتتە كۆپ ئۇستۇنلۇكى بار. ئالدىنلىق ئەمەلىيەتتە، ئۇلارنىڭ ھەر جەھەتتىن كۆپ ئارتۇقچىلىقى بار. بىرىنچىدىن، نەرسىدە، خۇدانىڭ مۇقەددەس سۆزلىرى يەھۇدىيلارغا ئىتتىپاڭ قىلىنغان. خۇدانىڭ بېشارەتلىك سۆزلىرى يەھۇدىيلارغا ئامانەت قىلىنغان.	ھەققەتتە، ئۇلارنىڭ ھەر قايىسى جەھەتتە كۆپ ئۇستۇنلۇكى بار. ئالدىنلىق ئەمەلىيەتتە، ئۇلارنىڭ ھەر جەھەتتىن كۆپ ئارتۇقچىلىقى بار. بىرىنچىدىن، ئەگەر ئۇلارنىڭ بەزلىرى ئىشەنەمەپ قالساق، بۇ نېمە دەپ ؟ ئۇلارنىڭ ئىشەنەمەسلىك خۇدانىڭ ساداقىتىنى ئۆزگەرتەممۇ؟
ROM 3:3	ئەمدى گەرچە ئۇلاردىن بەزلىرى ئىشەنچسىز چىققان بولسىمۇ، بۇنىڭغا نېمە بولاتنى؟ ئۇلارنىڭ ئىشەنچسىزلىكى خۇدانىڭ ئىشەنچلىكىنى يوققا چىقىرىۋىتەرمۇ؟	ھەرخىل ئۇنداق بولماسى! خۇدا ھەر ۋاقت راست بولسىن، ھەممە كىشى ھەرگىز ئۇنداق قىلمايدۇ! خۇدا راستچىل ھېسابلىنىپ، ھەممە ئادەم يالغانچى بولسىن! يېزىلغانچە: «سۆز بەرگەنە سەن ھەق دەپ كۆرۈنسەن، يالغانچى ھېسابلانسۇن! خۇدى مۇقەددەس يازملاarda خۇدا ھەققەدە بېزلىغىنىدەك: – «سۆزلىكىنگىدە ئادىل دەپ ئىسپاتلانغا ياسىسەن، شىكاياتكە ئۇچرىغىنىڭدا غەللىبە قىلغايىسەن». يېرۋىش قىلغاندا غەللىبە قىلساش.
ROM 3:4	لېكىن بېزلىك ھەققانىسىزلىقىمىز ئارقىلىق خۇدانىڭ ھەققانىلىقى تېخىمۇ ئېنىق كۆرۈنسەن، بۇنىڭغا نېمە دەيمىز؟ ھەققانىسىزلىق ئۇستىنگە غەزەپ تۆكىدىغان خۇدانى ھەققانى ئەمەس دەيمىزمۇ (مەن ئىنسانچە سۆزلەيمەن؟)	ئەمما بېزلىك نامەۋلىكىمىز ئارقىلىق خۇدانىڭ ھەقلىق تېخىمۇ ئېنىق كۆرۈنسە، بۇغا نېمە دەيمىز؟ نامەۋلىكلەرگە غەپ توکكەن خۇدا نامەۋلىكمۇ؟
ROM 3:5	بۇنداق دېمەڭ! ئەگەر شۇنداق بولسا، خۇدا دۇيانى قانداق جاۋابغا تارتىپ مۇنداق دېيشىكە ھەرگىز بولمايدۇ! ئەگەر ئۇنداق بولسا، خۇدا ئالەمنى قانداق سوراققا تارتىدۇ؟	تۇرالايدۇ؟
ROM 3:7	بەزلىر يەنە: «مېنىڭ يالغانچىلىقىدىن خۇدانىڭ ھەققەتلىكى تېخىمۇ ئۆچۈق قىلىنسا، شۇنداقلا ئۆلۈغۈلىقى تېخىمۇ يورۇنۇسا، ئەمدى مەن يەنە نېمە ئۈچۈن گۇناھكار دەپ قارىلىپ سوراققا تارتىلمەن؟» دېيشى مۇمكىن.	ئەگەر خۇدانىڭ ھەقىقتى مېنىڭ يالغانىمدا ئۇنىڭ شەرپىگە كۆپەيسە، مەن ھازىر نېمە ئۈچۈن گۇناھكار دەپ قارىلىمەن؟
ROM 3:8	ئۇنداق بولغاندا نېمىشقا (بەزلىر بىزگە تۆھەمەت چاپىلماقچى بولۇپ، گەپلىرىمىزنى بۇرۇۋەتكەندەك) «يامانلىق قىللايىل، بۇنىڭدىن ياخشىلىق چىقىپ قالار» – دېيشىكە بولمايدۇ؟ بۇنداق دېگۈچىلەرنىڭ جازالىنىشى ھەقلقىتۇر!	شۇنداق بولغاندا، نېمە ئۈچۈن يامان ئىش قىلساق، ئۇنىڭدىن ياخاتاش نەتىجە كېلىپ چىقىدۇ؟ دېلەلمىز؟ بەزلىر بىز بۇنداق دېگەنلىك تۆھەپە قويۇپ كەتپىتۇ، بۇنداق ئادەملەرنىڭ جاھانەتكە ئۇچرىشى ھەقلقى.
ROM 3:9	ئەمدى نېمە دېپىش كېرەك؟ بىز يەھۇدىيلار يەھۇدىي ئەمەسلەردىن ئۇستۇن تۇرامدۇق؟ ياق، ھەرگىزا چۈنكى بىز يۇقۇرۇدا يەھۇدىيلار بولسىن، گېپكەلەر بولسۇن ھەممىسىنىڭ گۇناھنىڭ ئىلകىدە ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلاپ ئەپىلىدۇق.	ھازىر نېمە دېسەك؟ بىز يەھۇدىيلار باشقىلارغا قارغىاندا ياخشىمۇ؟ ياق، ھېچقانداق ئەمەس! چۈنكى بىز ئىسپاتلاپ كۆرسەتتۇقى، يەھۇدىيلار بىلەن گېپكەلەر ھەممىسى گۇناھ ئاستىدا تۇرۇشتات.
ROM 3:10	دەرۋەق، مۇقەددەس يازملاarda يېزىلغىنىدەك: – «ھەققانى ئادەم يوق، ھەتنا بىرىمۇ يوقتۇر،	يېزىلغانچە: «تۇغرا ئادەم يوق، ھەتنا بىرىمۇ يوق.»
ROM 3:11	يورۇتۇلغان كىشى يوقتۇر، خۇدانى ئىزدىگىننمۇ يوقتۇر.	ھېچ كىم چۈشەنەيدۇ، ھېچ كىم خۇدانى ئىزدەنەيدۇ.
ROM 3:12	ھەممە ئادەم يولدىن چەتىدى، ئۇلارنىڭ بارلىقى ئەزىزىمەس بولۇپ چىقىتى.	ھەممە كىشى يولدىن ئوزىنى ئۆزگەرتى، ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئەزىزىمەس

Reference	Before	After
ROM 3:13	مېھربانلىق قىلغۇچى يوق، ھەتتا بىرىمۇ يوقتۇر. ئۇلارنىڭ گېلى ئېچىلغان قىبرىدەك سېسىقتۇر، تىللرى كاززاپلىق قىلماقتا؛ كوبرا يىلاننىڭ زەھرى لەۋلرى ئاستىدا تۇردى؛	بولۇپ قالدى. ياخشىلىق قىلغۇچى يوق، ھەتتا بىرىمۇ يوق. ئۇلارنىڭ گۈررىكى ئېچىلگەن قەبرىگە ئوخشاش، تىللرى يالغان سۆزلەر سۆزلەشmekte؛ ئاسىپ يىلاننىڭ زەھرى ئۇلارنىڭ دەھلىزى ئاستىدا تۇرماقتا.
ROM 3:14	ئۇلارنىڭ زۇۋانى قارغاش ھەم زەردىگە تولغان.	ئۇلارنىڭ ئاغىزى لەنەت ۋە ئەچرىمگە تولغان.
ROM 3:15	يۇتلىرى قان توکوشكە ئالدىرىادۇ؛	يۇتلىرى قان توکوشكە تېز تەرەپ قىلىدۇ؛
ROM 3:16	بارغانلا بىرىدە ۋېرانچىلىق ۋە ياجىئەلىك ئىشلار باردۇر.	ئۇلارنىڭ يوللىرىدا ۋېرانچىلىق ۋە قىيىنچىلىق بار.
ROM 3:17	تىنچلىق-ئاراملىق يولىنى ئۇلار هېچ تونۇغان ئەمەس.	ئۇلار تىنچلىق يولىنى هېچ تونۇپ كەتمىگەن.
ROM 3:18	«ئۇلارنىڭ نەزىرىدە خۇدادىن قورقىدىغان ئىش يوقتۇر».	ئۇلارنىڭ كۆزىدە خۇدا قورقۇش بىلەن هېچ نېمە يوق
ROM 3:19	تەۋاتىتىكى بارلىق سۆزلەرنىڭ تەۋرات قانۇنى ئاستىدا ياشايىدىغانلارغا قارىتا ئېيتىلغانلىقى بىزگە ئايىن. بۇلارنىڭ مەقسىتى، ھەر ئىنساننىڭ ئاغىزى باھانە كۆرسىتەلمەي تۇۋاقلىنىپ، يۇتكۇل دۇنيادىكىلەر خۇدانىڭ سورقىدا ئىبىكار ئىكەن دەپ ئايىان قىلىنسۇن، دېگەنلىكتۇر.	بىز بىلىملىزكى، قانۇن نېمە دېسە، ئۇ قانۇن ئاستىدا تۇرغۇچىلارغا قارتىا دەپ سۆزلەيدۇ، بۇنىڭ ئوچۇن ھەر بىر ئادەمنىڭ ئاغىزى تاغىلىدىغان بولسۇن دەپ، بارلىق دۇنيا خۇدا ئالدىدا جاۋابكار بولسۇن.
ROM 3:20	شۇڭا، ھېچ كىم قانۇنغا ئەمەل قىلىش بىلەن خۇدا ئالدىدا ھەق قىلىنىمىدۇ؛ شۇنىڭ ئىنتىلىشلىرى بىلەن خۇدانىڭ ئالدىدا ھەق قانىيەتلىك بىلەن ئەمەل قىلىشقا تەۋرات قانۇنى ئارقىلىق ئىنسان ئۆز گۇناھنى تونۇپ يېتىدۇ.	شۇڭا، ھېچ كىم قانۇنغا ئەمەل قىلىش بىلەن خۇدا ئالدىدا ھەق قىلىنىمىدۇ. چۈنكى قانۇن ئارقىلىق گۇناھىمىزنى تونۇپ بولىمىز.
ROM 3:21	بىراق، ھازىر قانۇن يولى بىلەن ئەمەس، بەلكى خۇدانىڭ ئۆزىدىن كەلگەن بىرخىل ھەق قانىيلىق ئاشكارىلندى! بۇ خىل ھەق قانىيلىققا قانۇننىڭ ئۆزى ۋە يېغەمبەرلەرنىڭ يازمىلىرىمۇ گۇۋاھلىق بەرگەندۇر؛	بىراق، ھازىر قانۇن بىلەن ئېھتىياج بولمىغاندا، خۇدانىڭ ئۆزىدىن كەلگەن ھەق قانىيلىق ئاشكارلاشتى! بۇ ھەق قانىيلىققا قانۇن ۋە يېغەمبەرلەر گۇۋاھلىق قىلغان.
ROM 3:22	يەنى، خۇدانىڭ ئەيسا مەسەنەتى ئىشەنگەن ئارقىلىق، ھەر بىر ئىشىنىپ تىنچلىقىلىق ئەمەسىنىڭ ئىچىگە ھەم ئۆستىگە يەتكۈزىدىغان ھەق قانىيلىقىدۇر! بۇ ئىشتىتا ئايىرمىچىلىق يوقتۇر	يەنى، خۇدا ئەيسا مەسەنەتى ئىشەنگەن ئارقىلىق، ھەر بىر ئىشىنىپ تۈرگۈچىغا تولۇق يەتكۈزۈلىدىغان ھەق بار! بۇ جەھەتتە ھېچ قانداق يېرق يوق
ROM 3:23	چۈنكى بارلىق ئىنسانلار گۇناھ سادىر قىلىپ، خۇدانىڭ شان-شەرىپىگە پېتەلمەي، ئۇنىڭدىن مەھرۇم بولدى)	چۈنكى ھەممە ئادەملەر گۇناھ قىلىدى ۋە خۇدانىڭ ئەزىزلىكىگە پېتەلمەيدۇ
ROM 3:24	چۈنكى ئېتىقادچىلارنىڭ ھەممىسى مەسىھ ئەيسادا بولغان نىجات- ھۆرلۈك ئارقىلىق، خۇدانىڭ مېھر-شەيقتى بىلەن بەدللىرىنى قىلىنىدۇ.	ئۇلار خۇدانىڭ رەھمىتى بىلەن بەدل تۆلەمەستىن، مەسىھ ئەيسا ئارقىلىق قۇتقۇرۇش بىلەن تولۇق ھەقلىق قىلىنىدۇ.
ROM 3:25	خۇدا ئۇنى گۇناھلارنىڭ جازاسىنى كۆنۈرگۈچى كافارەت قۇربانلىقى سۈپىتىدە تېلىنىدى؛ ئىنسانلارنىڭ ئۇنىڭ قۇربانلىق قىنغا ئىشەنچ باغلىشى بىلەن قۇربانلىق ئىساۋەتلىكتۇر. خۇدا بۇ ئارقىلىق بۇرۇنى زاماندىكىلەرنىڭ سادىر قىلغان گۇناھلىرىغا سەۋ-تاقەتلىك بولۇپ، جازالىمای ئۆتكۈزۈۋېتىشنىڭ ئادىللىق ئىكەنلىكىنى كۆرسەتتى.	خۇدا ئۇنى ئۆز قېنى بىلەن ئىشەنچ ئارقىلىق قۇربانلىق سۈپىتىدە تەبىارلىسى، بۇ بىلەن ئۆتكەن گۇناھلارنى كەچۈرۈش ئارقىلىق ئۆز ھەق قانىيلىقىنى كۆرسەتتى.
ROM 3:26	بۇنىڭغا ئوخشاش بۇ قۇربانلىق ئارقىلىق ئۇ ھازىرقى زاماندا بولغان ھەق قانىيلىقىنىمۇ كۆرسەتكەن. شۇنداق قىلىپ ئۇ ئۆزىنىڭ ھەم ھەق قانىي ئىكەنلىكىنى ھەم ئەيساننىڭ ئېتىقادىدا بولغۇچىنى ھەق قانىي قىلغۇچى ئىكەنلىكىنىمۇ نامايان قىلىدى.	بۇ شۇنداق، خۇدانىڭ چىداملىقىدا، ھازىرقى ۋاقتىتا ئۆز ھەق قانىيلىقىنى كۆرسەتتى. شۇڭا ئۇ ئۆزىنىڭ ئادىل بولۇشى بىلەن، ئەيساغا ئىشىنىدىغانلارنى ئادىل قىلغۇچى ئىكەنلىكىنى ئاشكار قىلىدى.
ROM 3:27	ئۇنداق بولسا، ئىنساننىڭ نېمە ماختانغۇچىلىكى بار؟ ماختىنىش يوق قىلىنىدى! - نېمە يېرىنسىپقا ئاساسەن؟ قانۇنغا ئىنتىلىش يېرىنسىپى	شۇنداقتا، ئادەم نېمىشقا ماخایلاتتۇ؟ ماخایلاش تولۇقلا توخىتىدۇ! نېمە يېرىنسىپ بىلەن؟ قانۇنغا ئەگىشىش يېرىنسىپى بىلەنمۇ؟ ياق، ئېتىقاد

Reference	Before	After
ROM 3:28	بـلـهـنـمـوـ؟ – يـاقـ! «ـيـتـيـقـادـ» يـرـنـسـپـيـ بـلـهـنـ!	پـرـنـسـپـيـ بـلـهـنـ!
ROM 3:29	چـونـکـيـ «ـئـىـسـانـ تـهـؤـرـاتـ قـاـنـونـغاـ ئـمـهـلـ قـىـلىـشـقاـ ئـىـتـقـادـلـىـلـىـرىـ بـلـهـنـ ئـمـهـسـ، بـلـكـيـ ئـىـتـيـقـادـ بـلـهـنـ هـقـقـانـيـ قـىـلىـنـدـوـ» دـهـ يـهـسـابـلـىـمـزـ!	چـونـکـيـ بـزـ «ـكـىـشـيـ تـهـؤـرـاتـ قـاـنـونـلـىـرىـ ئـمـهـلـ قـىـلىـشـتـىـنـ كـەـتـكـنـ، بـلـكـيـ ئـىـتـيـقـادـ بـلـهـنـ هـقـقـادـ» دـهـ يـهـلـىـمـزـ!
ROM 3:30	خـوـدـاـ يـهـجـبـاـ، خـوـدـاـ يـهـقـهـتـلاـ يـهـهـوـدـيـلـارـنىـكـلـاـ خـوـدـاسـمـوـ؟ ئـوـ ئـدـلـلـهـرـنـىـكـمـوـ خـوـدـاسـ	خـوـدـاـ يـهـقـهـتـ يـهـهـوـدـيـلـارـنىـكـلـاـ خـوـدـاسـمـوـ؟ ئـوـ باـشـقاـ خـلـقـلـهـرـنـىـكـمـوـ خـوـدـاسـ
ROM 3:31	ئـمـهـسـمـوـ؟ شـوـنـدـاـقـ، ئـوـ ئـدـلـلـهـرـنـىـكـمـوـ خـوـدـاسـدـوـرـ.	ئـمـهـسـمـوـ؟ هـئـئـهـ، ئـوـ باـشـقاـ خـلـقـلـهـرـنـىـكـ خـوـدـاسـ.
ROM 4:1	خـوـدـاـ بـولـسـاـ بـرـدـوـرـ، ئـوـ خـتـنـهـ قـىـلىـغـانـلـارـنـىـ خـيـرـىـ ئـىـتـيـقـادـ بـلـهـنـ هـمـدـهـ خـتـنـهـ قـىـلىـمـغـانـلـارـنـىـمـوـ ئـىـتـيـقـادـ بـلـهـنـ هـقـقـانـيـ قـىـلىـدـوـ.	خـوـدـاـ يـالـغـزـ بـرـ، ئـوـ خـتـنـهـ قـىـلىـغـانـلـارـنـىـ ئـىـشـنـجـ بـلـهـنـ توـغـراـ قـىـلىـبـ، خـتـ قـىـلىـمـغـانـلـارـنـىـمـوـ شـوـ ئـىـشـنـجـ بـلـهـنـ توـغـراـ قـىـلىـدـوـ.
ROM 4:2	ئـمـدـىـ ئـىـتـيـقـادـ يـرـنـسـپـيـ بـلـهـنـ تـهـؤـرـاتـ قـاـنـونـىـ بـىـكـارـ قـىـلىـءـىـتـىـمـزـمـوـ؟ يـاقـ، دـهـ بـوـنـىـكـ ئـهـكـسـچـهـ، ئـوـنـىـ كـۈـچـكـهـ ئـئـگـهـ قـىـلىـمـىـزـ.	هـازـبـرـ ئـىـشـنـجـ بـلـهـنـ قـاـنـونـىـ بـىـكـارـ قـىـلىـبـ تـاشـلـاـيمـزـ دـهـمـوـ؟ يـوقـ، ئـهـكـسـچـهـ، ئـوـنـىـ يـاخـاـلـلـاـيـ كـۈـچـلـهـنـدـوـرـوـيـ تـوـرـوـۋـاـتـىـمـىـزـ.
ROM 4:3	ئـوـنـدـاـقـتاـ، بـزـ يـهـهـوـدـيـلـارـنىـكـ جـىـسـماـنـىـ جـهـهـتـىـكـ ئـاتـىـمـىـزـ ئـىـبراـهـىـمـنـىـكـ پـىـرـشـكـىـنـىـ توـغـرـىـسـىـداـ ئـىـمـهـ دـهـمـىـزـ؟	شـوـ يـهـرـدـهـ، بـزـ يـهـهـوـدـيـلـارـنىـكـ تـهـنـلـىـكـ ئـاتـىـمـىـزـ ئـىـبراـهـىـمـ نـىـمـهـ تـېـپـىـقـالـدىـ دـهـ دـيـمـىـزـ؟
ROM 4:4	ئـهـگـهـرـ ئـىـبراـهـىـمـ ئـمـهـلـلـىـرىـ بـلـهـنـ هـقـقـانـيـ دـهـ بـجاـكـارـلـانـغـانـ بـولـسـاـ، ئـوـنـىـكـداـ مـاـخـتـنـىـشـ	ئـهـگـهـرـ ئـىـبراـهـىـمـ ئـىـشـلـىـرىـ بـلـهـنـ تـوـلـۇـقـ كـۆـرـنـوـپـ قـالـساـ، ئـوـنـىـكـداـ نـامـ خـارـلـاـيدـغـانـ جـايـ بـارـ، لـىـكـنـ خـوـدـاـ ئـالـدـىـداـ ئـوـنـىـكـ بـوـنـدـاـقـ هوـقـوـقـىـ يـوقـ.
ROM 4:5	چـونـكـىـ مـوـقـهـدـدـهـسـ يـاـزـمـلـارـداـ ئـىـمـهـ دـېـيـلـگـهـنـ؟ – «ـئـىـبراـهـىـمـ خـوـدـاغـاـ ئـىـتـيـقـادـ قـىـلـدـىـ؛ بـوـ ئـوـنـىـكـ هـقـقـانـىـلـىـقـىـ هـېـسـابـلـانـدـىـ» دـېـيـلـدـوـ.	ياـزـمـلـارـداـ ئـىـمـهـ دـهـ بـارـ؟ «ـئـىـبراـهـىـمـ ئـالـاـھـقـاـ ئـىـشـنـىـبـ قـوـيـوـپـ كـەـتـنـىـ؛ بـوـ ئـوـنـىـكـ هـقـ سـاـنـاـشـتـىـنـ بـولـۇـپـ قـالـدىـ» دـهـ يـېـزـلـغـانـ.
ROM 4:6	ئـىـشـلـىـكـىـچـكـهـ بـېـرـلـىـدـغـانـ هـقـقـ «ـمـېـھـىـرـ-شـېـقـهـتـ» هـېـسـابـلـانـمـاـيدـىـ، بـلـكـيـ بـىـرـخـلـ «ـقـهـرـ قـاـيـتـوـرـوـشـ» هـېـسـابـلـىـنـدـوـ.	ئـىـشـچـىـغاـ بـېـرـلـىـدـغـانـ مـىـڭـ، مـېـھـىـرـ دـهـ يـېـسـابـلـانـمـاـيدـىـ، بـلـكـيـ قـهـرـ قـاـيـتـوـرـوـشـ دـهـ كـۆـرـلـىـدـوـ.
ROM 4:7	بـرـاقـ، ھـېـجـ ئـىـشـ-ئـمـهـلـ قـىـلـمـاـيـ، يـهـقـهـتـ نـومـمـىـسـىـزـ گـۇـنـاـھـكـارـلـارـنىـ هـقـقـانـىـقـىـلـغـۇـچـىـ خـوـدـاغـاـ ئـىـتـيـقـادـ قـىـلـدـغـانـ كـىـشـىـنـىـكـ بـولـسـاـ، ئـوـنـىـكـ ئـىـتـيـقـادـىـ هـقـقـانـىـلـىـقـىـ دـهـ يـېـسـابـلـىـنـدـوـ!	بـرـاقـ، ھـېـجـ نـهـرـسـهـ قـىـلـمـاـيـ، يـهـقـهـتـ يـاـمـانـ كـىـشـلـهـرـنىـ توـغـراـ قـىـلغـۇـچـىـ خـوـدـاغـاـ ئـىـشـىـنـدـغـانـ كـىـشـىـگـهـ، ئـوـنـىـكـ ئـىـشـنـجـىـسـ توـغـراـ دـهـ يـېـسـابـلـىـنـدـوـ!
ROM 4:8	خـوـدـاـ قـىـلـغـانـ ئـمـهـلـلـىـرىـ قـارـىـمـاـيـ، هـقـقـانـىـ دـهـ يـېـسـابـلـغـانـ كـىـشـىـنـىـكـ بـهـخـتـنـ توـغـرـوـلـۇـقـ دـاـۋـوـتـ یـيـغـمـبـهـرـمـوـ مـوـنـدـاـقـ دـېـگـهـنـ: –	خـوـدـاـ كـىـشـىـنـىـكـ ئـمـهـلـلـىـرىـ قـارـىـمـاـيـ، ئـوـنـىـ هـقـقـانـىـ دـهـ يـېـسـابـلـغـانـ كـىـشـىـنـىـكـ بـهـخـتـنـ دـاـۋـوـتـ شـوـنـدـاـقـ دـېـگـهـنـ: –
ROM 4:9	«ـئـتـائـهـتـسـىـزـلـىـكـلـىـرىـ كـەـچـرـوـفـمـ قـىـلـنـغـانـ، گـۇـنـاـھـلـىـرىـ يـېـپـلـغـانـ كـىـشـىـ	«ـگـۇـنـاـھـلـىـرىـ كـەـچـرـوـلـگـهـنـ، خـاتـالـقـلـىـرىـ يـېـپـلـغـانـ كـىـشـلـهـرـ ئـىـمـىـگـهـ بـهـخـتـلـىـكـ!»
ROM 4:10	نـىـمـىـدـېـگـهـنـ بـهـخـتـلـىـكـتـۇـرـاـ! يـرـۋـهـرـدـىـگـارـ گـۇـنـاـھـلـىـرىـ بـلـهـنـ ھـېـجـ ھـېـسـابـلـاشـمـاـيدـغـانـلـارـ نـىـمـىـدـېـگـهـنـ بـهـخـتـلـىـكـتـۇـرـاـ!	يـرـۋـهـرـدـىـگـارـ گـۇـنـاـھـلـىـرىـنـىـ ھـېـجـ سـاـنـاـمـاـيدـغـانـ كـىـشـلـهـرـ قـەـدـەـرـ بـهـخـتـلـىـكـ!
ROM 4:11	ئـوـنـىـكـ خـتـنـىـ قـوبـۇـلـ قـىـلـغـىـنـ بـولـسـاـ، ئـوـنـىـ خـتـنـهـ قـىـلىـشـتـىـنـ بـوـرـۇـنـلاـ ئـىـتـيـقـادـىـ ئـارـقـىـلـقـ ئـىـسـگـهـ بـولـغـانـ هـقـقـانـىـلـىـقـقـاـ مـوـھـورـ بـهـلـگـىـسـ سـوـپـىـتـىـدـهـ بـولـغـانـىـدـىـ. دـېـمـهـكـ، ئـوـ خـتـنـىـسـىـزـ تـوـرـۇـپـ خـوـدـاغـاـ ئـىـتـيـقـادـ قـىـلغـۇـچـلـارـنىـكـ ھـمـمـىـسـىـنـىـكـ ئـاتـ بـولـدىـ – ئـوـلـارـمـوـ ئـىـتـيـقـادـىـ بـلـهـنـ هـقـقـانـىـ ھـېـسـابـلـىـنـدـوـ!	ئـوـ خـتـنـهـ قـوبـۇـلـ قـىـلـغـانـ ۋـاقـقـتاـ، بـوـ خـتـنـهـ قـىـلمـغـانـداـ ئـىـتـيـقـادـ بـلـهـنـ تـاـپـقـانـ ئـادـالـهـتـلـىـكـ ئـىـلـكـىـنـ ئـەـلـگـىـسـ بـولـدىـ. دـېـمـهـكـ، ئـوـ خـتـنـىـسـىـزـ خـوـدـاغـاـ ئـىـتـيـقـادـ قـىـلغـۇـچـلـارـنىـكـ ھـمـمـىـسـىـنـىـكـ ئـاتـ بـولـدىـ، شـوـگـاـ ئـوـلـارـمـوـ ئـىـتـيـقـادـ بـلـهـنـ ئـادـالـهـتـكـهـ ئـېـرـشـلـهـلـىـدـوـ!

Reference	Before	After
ROM 4:12	ئۇ يەنە خەتنە قىلىنغانلارنىڭمۇ ئاتىسىدۇر؛ دېمەك، خەتنە قىلىنغان بولۇشى بىلەن تەڭلا خەتنە قىلىنغان ۋاقتىدىمۇ ئېتىقادلىق يول ماڭغان ئاتىمىز ئىبراھىمنىڭ ئىزلىرىنى بىسپىي ماڭغانلارنىڭمۇ ئاتىسى بولغاندۇر.	ئۇ يەنە خەتنە قىلىنغانلارنىڭ ئاتى بولۇيلا قالماي، خەتنە قىلىنغان ۋاقتا ئاتىمىز ئىبراھىمغا ئوخشاش ئېتىقاد بىلەن يول تۇتۇپ كەتكەنلەرنىڭمۇ ئاتىن.
ROM 4:13	چۈنكى خۇدانىڭ ئىبراھىمغا ۋە نەسلىگە دۇنياغا مىراسخور بولۇش توغرىسىدىكى ۋەدە بېرىش ئىبراھىمنىڭ تەۋرات قانۇنغا ئەمەل قىلىشقا ئىتتىلگىنىدىن ئەمەس، بەلكى ئېتىقادىن بولغان ھەققانىلىقتىن كەلگەن.	چۈنكى خۇدا ئىبراھىم بىلەن ئۇنىڭ نەسلىگە دۇنيا مىراسچىلىقىنى ۋەدە قىلغانلىقى، قانۇنغا ئەمەل قىلىماق بىلەن ئەمەس، يەقهت ئېتىقاد بىلەن كېلىپ چىققان ھەقلق بولۇش ئارقىلىق بولغان.
ROM 4:14	چۈنكى خۇدانىڭ ئىبراھىمغا ۋە نەسلىگە دۇنياغا مىراسخور بولىدىغان بولسا ئېتىقاد بىكار نەرسە بولۇپ قالاتى، خۇدانىڭ ۋەدىسىمۇ يوققا چىقىرىلغان بولاتتى.	چۈنكى ئەگەر قانۇنغا تەينەنلەر مىراسچى بولسا، ئېتىقاد يارامسىز بولۇپ چۈنكى ئەگەر قانۇنغا ئىتتىلىدىغانلار مىراسخور بولىدىغان بولسا ئېتىقاد قالىدۇ، خۇدانىڭ ۋەدىسىمۇ ئەمەلدە بولمايدۇ.
ROM 4:15	چۈنكى تەۋرات قانۇنى خۇدانىڭ غەزىپىنى ئېلىپ كېلىدۇ؛ چۈنكى قانۇن بولمسا، ئىتائەتسىزلىك دېگەن ئىشىمۇ بولمايدۇ.	چۈنكى قانۇن ئاللاھنىڭ غەزىپىنى كەلتۈرۈپ چىقىدۇ؛ چۈنكى قانۇن يوق بولسا، ئىتائەتسىزلىك دېگەن نەرسىمۇ بارمۇ.
ROM 4:16-17	شۇنىڭ ئۆچۈن، خۇدانىڭ ۋەدىسىنىڭ يەقهت ئۆز مېھر-شەپقىنى ئارقىلىق ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇش ئۆچۈن، ئۇ ئېتىقادقىلا ئاساسلىنىدۇ، بۇنىڭ بىلەن ئۇ ۋەدە ئىبراھىمنىڭ بارلىق ئەۋلادلىرىغا، يەقهت تەۋرات قانۇنى ئاستىدا تۇرىدىغانلارغا ئەمەس، بەلكى ئىبراھىمچە ئېتىقاد قىلغۇچىلارنىڭ ھەممىسىگىمۇ كاپالەتلىك قىلىنغان. چۈنكى مۇقۇدەس يازمىلاردا: «سېنى نۇرغۇن قۇۋۇنىڭ ئاتىسى قىلىدىم» دەپ بىزلىغىنىدەك، ئىبراھىم ھەممىمىزنىڭ ئاتىسىدۇر. دەرھەقىقەت، ئۇ ئۆلۈكەرنى تېرىلىدۈردىغان، مەۋجۇت بولمىغاننى بار دەپ مەۋجۇت قىلىدىغان، ئۆزى ئېتىفاد باغلىغان خۇدا ئالدىدا ھەممىمىزنىڭ ئاتىسى بولدى.	شۇڭا، خۇدانىڭ ۋەدىسى يەقهت مېھر-مەرھەمت ئارقىلىق ئەمەلگە كېلىپ، تەك ئىشەنگەندەلا توتۇلىدۇ. بۇ بىلەن، بۇ ۋەدە ئىبراھىمغا تەۋە بارلىق كىشىلەرگە، تەك قانۇن بوبىچە ياشايىدىغانلارغا ئەمەس، بەلكى ئىبراھىم كېيىن ئىشىنىدىغانلارنىڭ ھەممىسىگە كاپالەت بېرىدۇ. چۈنكى بېزلىغانچە: «سەننى كۆپ خەلقنىڭ ئاتىسى قىلىدىم» دەپ، ئىبراھىم بارلىقىمىزنىڭ ئاتىسى بولىدۇ. شۇنداقلا، ئۇ ئۆلۈكەرنى تېرىلىدۈردىغان، يوق نەرسىلەرنى بار قىلىدىغان خۇدا ئالدىدا ئىشىنىپ، بارلىقىمىزنىڭ ئاتىسى بولدى.
ROM 4:18	ئۇمىد يوق دەپ ئويلاپ تۇرسىمۇ، ئۇ ئۇمىد بىلەن قاتىق ئىشىنىپ قالدى ھېچقانداق ئۇمىد قالمىسىمۇ ئۇ يەنلا ئۇمىدته ئېتىقاد قىلىدى ۋە شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭغا: «سېنىڭ نەسلىك سان-ساناقسىز بولىدۇ» دەپ ئالدىن ئېتىلغاندەك نۇرغۇن قۇۋۇنىڭ ئاتىسى بولدى.	ئۇمىد يوق دەپ ئويلاپ تۇرسىمۇ، ئۇ ئۇمىد بىلەن قاتىق ئىشىنىپ قالدى ھېچقانداق ئۇمىد قالمىسىمۇ ئۇ يەنلا ئۇمىدته ئېتىقاد قىلىدى ۋە شۇنىڭ وە، «سېنىڭ نەسلىك سان-ساناقسىز بولىدۇ» دېگەن سۆزنى ئەمەلگە ئاشۇرۇدى، شۇڭا كۆپ خەلقنىڭ ئاتىسى بولدى.
ROM 4:19	ئۇ يۈز ياشقا يېقىنلەپ، تېنىنى ئۆلگەن ھېسابلىسىمۇ، شۇنداقلا ئايالى ساراھنىڭمۇ بالىاتقۇسنى ئۆلدى دەپ قارىسىمۇ، يەنلا ئېتىقادتا ئاجىزلاشىمىدى.	ئۇ يۈز ياشقا يېقىنلەپ، تېنىنى ئۆلگەن ھېسابلىسىمۇ، شۇنداقلا ئايالى ساراھنىڭ بالياتقۇسنى ئۆلدى دەپ كۆرگەندە، ئېتىقاددا كۈچۈكەنمىگەن؛
ROM 4:20	خۇدانىڭ ۋەدىسىگە نىسبەتەن ئېتىقادسىزلىق قىلىپ ھېچ ئىككىلەنمىدى، ئەكسىچە ئۇ ئېتىقادى ئارقىلىق كۈچەيتلىدى ھە خۇدان ئۆلۈغىلىدى،	خۇدا ۋەدىسىگە ئەمەل قىلىپ، ھېچ شۇبىھە قىلىمىدى، بەلكى ئېتىقادى بىلەن كۈچەپ كەتى ۋە خۇدان تاھماتلىدى،
ROM 4:21	«ئۇ نېمىنى ۋەدە قىلغان بولسا شۇنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش قۇدرىتىگە ئىگىدۇر» دەپ تولۇق ئىشەندۈرۈلدى.	ئۇ ۋەدە قىلغان نېمىنى بولسا، شۇنى تولۇق ئورۇنداش ئۆچۈن كۈچى بار دەپ، توپاپ ئىشەندى.
ROM 4:22	شۇنىڭ بىلەن بۇ «ئۇنىڭ ھەققانىلىقى ھېسابلاندى».	شۇ ئۆچۈن، بۇ ئۇنىڭ ئادىللىقى ھېسابىقا ئېلىنىدى.
ROM 4:23-25	بۇ، «ئۇنىڭ ھەققانىلىقى ھېسابلاندى» دېگەن سۆز يالغۇز ئۇنىڭ ئۆچۈنلا ئەمەس، بەلكى رەبىمىز ئەيسانى ئۆلۈمدىن تېرىلىدۈرگەن خۇداغا ئېتىقاد قىلىشىمىز بىلەن ھەققانى ھېققانى ھېسابلىنىدىغان بىزلىر ئۆچۈنمۇ بىزلىغان؛ مەسەھ بولسا ئىتائەتسىزلىكلىرىمىز ئۆچۈن بىدا يولغا تاپشۇرۇلدى ۋە ھەققانى قىلىنىشىمىز ئۆچۈن تېرىلىدۈرۈلدى.	بۇ سۆز يەقهت ئۇ ئۆچۈن ئەمەس، بەلكى بىز، يەرۋەردىگار ئەپسىن ئۆلۈمدىن قايتۇرغان خۇداغا ئىشىنىپ، ھەق قىلىنىشىمىز بىلەن بىزلىدى؛ مەسەھ بولسا، بىزنىڭ خاتالقىمىز ئۆچۈن قوربان قىلىنغان ۋە ھەق قىلىنىشىمىز ئۆچۈن قايتا تۇرۇپ كەتى.
ROM 5:1	شۇڭا ئېتىقاد بىلەن ھەققانى قىلىنغان ئەنلىك، رەبىمىز ئەيسا مەسەھ ئارقىلىق خۇدا بىلەن ئىناق مۇناسىۋەتتە بولىمىز.	شۇڭا، بىز ئىمان بىلەن ھەقلق بولغان، رەبىمىز ئىسا مەسەھ ئارقىلىق خۇدا بىلەن تولۇق تىنچلىقتا تۇرمۇز.

Reference	Before	After
ROM 5:2	ئۇ ئارقىلىق ئېتىقاد يولىدا بىزنى چىڭ تۇرگۇزىدىغان بۇ مېھىر-شەيقتىنىڭ سىچىگە كىرىش هووقۇغا مۇيەسىسەر بولۇق، شۇنىڭدەك خۇدانىڭ شان-شەرپىگە باغلىغان ئومىدىمىزدىن شاد-خۇرام بولىمىز.	ئۇ ئارقىلىق ئىمان بىلەن بۇ نېمەتكە ئېرىشىپ كەتتۇق، بۇ نېمەتتە مۇسۇستە حكىم تۇرۇپ كەلدىك، خۇدانىڭ شەرپىگە ئومىد قىلىپ كەۋەھەر قىلىپ تۇرۇۋاتىمىز.
ROM 5:3-4	شۇنداق بولۇپلا قالماي، مۇشكۈل ئەھۋالار ئىجىدە شادلىنىمىز؛ چۈنكى ئەمما شۇنىڭدىن باشقا، بىز قىينىقلېقلاردا رۇحىي شەرەب بىلەن گۇر قىلىپ تۇرۇمىز؛ چۈنكى قىينىقلېقلە سەۋر قىلىشقا ئۆگىتىپ، سەۋر قىلىش مۇشكۈللىك سەۋرچانلىقنى، چىداملىق ئۇمىدىنى ئىسپاتلانغان خاسلىقنى يارىتىپ، بۇ خاسلىق ئۇمىتىنى كۆچەيتىپ بېرىدۇ. ئېلىپ كېلىدۇ، دەپ بىلىمىز.	ئەمما شۇنىڭدىن باشقا، بىز قىينىقلېقلاردا رۇحىي شەرەب بىلەن گۇر قىلىپ تۇرۇمىز؛ چۈنكى قىينىقلېقلە سەۋر قىلىشقا ئۆگىتىپ، سەۋر قىلىش مۇشكۈللىك سەۋرچانلىقنى، چىداملىق ئۇمىدىنى ئىسپاتلانغان خاسلىقنى يارىتىپ، بۇ خاسلىق ئۇمىتىنى كۆچەيتىپ بېرىدۇ. ئېلىپ كېلىدۇ، دەپ بىلىمىز.
ROM 5:5	ۋە بۇ ئۇمىد بىزنى يەرگە قارىتىپ قويىمايدۇ، چۈنكى بىزگە ئاتا قىلىغان مۇقۇھەدەس روھ ئارقىلىق، خۇدانىڭ سەۋگىسى ئاللىبۇرۇن قەلىبىمىزگە تولۇپ كەتتى.	ۋە بۇ ئۇمىد بىزنى يولغا سالمايدۇ، چۈنكى بىزگە بەرگەن مۇقۇھەدەس روھ ئارقىلىق، خۇدانىڭ سەۋگىسى ئاللىبۇرۇن قەلىبىمىزگە تولۇپ كەتتى.
ROM 5:6	چۈنكى بىز ھازىرلا كۈچسىز قالغاندا، مەسەھ بىز ئىخلاسسىزلار ئۇچۇن خۇدا چۈنكى بىز يەقهت ئامالسىز قالغاننىمىزدا، مەسەھ بىز ئىخلاسسىزلار ئۇچۇن خۇدا بېكىتىكەن ۋاقتىتا ئۆزىنى يىدا قىلدى.	چۈنكى بىز ھازىرلا كۈچسىز قالغاندا، مەسەھ بىز ئىخلاسسىزلار ئۇچۇن خۇدا چۈنكى بىز يەقهت ئامالسىز قالغاننىمىزدا، مەسەھ بىز ئىخلاسسىزلار ئۇچۇن خۇدا بېكىتىكەن ۋاقتىتا ئۆزىنى يىدا قىلدى.
ROM 5:7	بىرىنىڭ ئەققانى ئادەم ئۇچۇن جېنىنى يىدا قىلىش ناھايىتى ئاز ئۇچرايدىغان ئىش؛ بەزىدە ياخشى ئادەم ئۇچۇن بىرسى يىدا بولۇشقا جۈرئەت قىلىشىمۇ مۇمكىن؛	بىرىنىڭ ئەققانى ئادەم ئۇچۇن ھاياتنى سەھەر قىلىش بەك ئاز كۆرۈلدىغان ئىش؛ بەزى ۋاقتىتا ناھايىتى ياخشى بىر ئادەم ئۇچۇن، بىرەفەر جۈرئەت قىلىپ ئۆلۈپ كېتىشى مۇمكىن.
ROM 5:8	لېكىن خۇدا ئۆز مېھىر-مۇھەبىتىنى بىزگە شۇنىڭدا كۆرسىتىدۇكى، بىز تېخى گۇناھكار ۋاقتىمىزدا، مەسەھ بىز ئۇچۇن جېنىنى يىدا قىلدى.	ئەمما خۇدا بىزگە ئۆز مۇھەبىتىنى شۇ جەھەتتە كۆرسەتتى، بىز تېخى گۇناھكار بولغاندا، مەسەھ بىز ئۇچۇن ئۆلۈپ كەتتى.
ROM 5:9	ھازىر بىز ئۇنىڭ قېنى بىلەن ھەققانى قىلىغان ئىكەنملىرىنىڭ ئەمدى ئۇ ئارقىلىق كېلىدىغان غەزەيتىن قۇوتۇلۇشىمىز تېخىمۇ جەزەندۈر.	ھازىر بىز ئۇنىڭ قېنى بىلەن ھەققانى قىلىغان، شۇڭا ئۇ ئارقىلىق كېلىدىغان غەزەيتىن قۇوتۇلۇشىمىز تېخىمۇ بەلگىلىك.
ROM 5:10	چۈنكى بۇرۇن خۇدا بىلەن دۇشمەن بولغان بولساقىمۇ، ئۇغلىنىڭ ئۆلۈمىن ئارقىلىق بىزنى ئۇنىڭ بىلەن ئىنالاشتۇرۇغان يەردە، ئۇنىڭ بىلەن ئىنالاشتۇرۇلغاندىن كېپىن، ئەمدى ئۇغلىنىڭ ھاياتى ئارقىلىق بىز تېخىمۇ قۇوتۇلۇرۇلما مەدۇق؟!	چۈنكى بىز ئالدىن خۇدا بىلەن دۇشمەن بولغان بولساقىمۇ، ئۇنىڭ ئوغلىنىڭ ئۆلۈمىن ئارقىلىق بىز ئۇنىڭ بىلەن تەرەپلىشىپ كەتتۇق، شۇڭلاشقا، بىز تەرەپلىشكەندىن كېپىن، ئەمدى ئۇنىڭ ئوغلىنىڭ ھاياتى ئارقىلىق بىز يەنмиۇ قۇوتۇلۇرۇلما مەدۇق؟!
ROM 5:11	بۇنىڭ بىلەنلا قالماي، ھازىر بىز رەببىمىز ئىيىسا مەسەھ ئارقىلىق خۇدا بىلەن ئىنالاشتۇرۇلۇق، ئۇ ئارقىلىق مۇ خۇدانىڭ ئۆزىدىن شادلىنىمىز.	بۇنىڭغا قوشۇپ، بىز رەببىمىز ئىسما مەسەھ ئارقىلىق خۇدا بىلەن تەرەپلىنىپ، مۇناسىۋەتتى بەرپا قىلغان، شۇ ئارقىلىق خۇدا ئىچىدە يۇتون كۆچ بىلەن خۇشالىنىپ تۇرماز.
ROM 5:12	شۇنىڭدەك، گۇناھنىڭ دۇنياغا كىرىشى بىرلا ئادەم ئارقىلىق بولدى، ئۆلۈمىنىڭ دۇنياغا كىرىشى گۇناھ ئارقىلىق بولدى؛ شۇنىڭ بىلەن گۇناھ ئارقىلىق ئۆلۈم ھەممە ئادەمگە تارقالدى؛ چۈنكى ھەممە ئادەم گۇناھ سادىر قىلدى	شۇنداق، گۇناھ بىر ئادەم ئارقىلىق دۇنياغا كىرىدى، ئۆلۈم گۇناھ ئارقىلىق كەلدى؛ شۇ بىلەن گۇناھ ئارقىلىق ئۆلۈم ھەممە كىشىگە يەتىپ كەتتى؛ چۈنكى ھەبرى گۇناھ قىلغان.
ROM 5:13	چۈنكى تەۋرات قانۇسىدىن ئىلگىرىمۇ گۇناھ دۇنيادا بار ئىدى، ئەلەھەتتە؛ ھالبۇكى، قانۇن بولىمسا گۇناھنىڭ ھېسائى ئېلىنىمايدۇ.	چۈنكى قانۇن كەلگەندىن بۇرۇن، گۇناھ دۇنيادا بار ئىدى، بىراق قانۇن يوق بولسا، گۇناھ ئۇچۇن ھېساب چىقمايدۇ.
ROM 5:14	شۇنداقتىمۇ، ئۆلۈم ئادەمئاتا ۋاقتىدىن مۇسا يەيغەمەر ۋاقتىغىچە ئىنسانلارغىمۇ ھۆكۈم سۈردى؛ ئۇلار گەرچە ئادەمئاتىنىڭ سادىر قىلغان ئىتائەتسىزلىكىدەك گۇناھ سادىر قىلىغان بولىسىمۇ، بۇ ئىنسانلارمۇ ئۆلۈم ھۆكۈمىدىن خالىي بولىمىدى). ئادەمئاتىنىڭ ئۆزى - كېپىن كېلىدىغان مەسەھنىڭ بىر ياخشى ئەمۇنىسى بولۇپ تۇردى؛	شۇنداق بولغاندا، ئۆلۈم ئادەم دەۋرىدىن مۇسا زامىنغا قەدەر بارلىق ئادەمەلرگە ھۆكۈمران بولدى؛ ئۇلار گەرچە ئادەمغا ئوخشاش گۇناھ قىلىغان بولىسىمۇ، ئۆلۈم ئۇلارنىمۇ تەتىئل قىلدى. ئادەم كېپىن كېلىدىغان مەسەھنىڭ بىر ياخشى ئەمۇنىسى بولۇپ تۇردى؛
ROM 5:15	ئەمما، خۇدا سوۇغاتى ئادەمئاتىنىڭ خاتالىقىغا ئەكسى كېلىدۇ. بىر ئادەم ھالبۇكى، خۇدانىڭ شاپائەتلەك سوۇغۇتى ئادەمئاتىنىڭ ئىتائەتسىزلىكىنىڭ يۇتونلەي ئەكسىدۇر. چۈنكى بىرلا ئادەمئاتىنىڭ ئىتائەتسىزلىكى بىلەن نۇرغۇن خاتالىق قىلغان بولسا، كۆپ ئادەم ئۆلۈپ كەتتى، ئەمما خۇدا رەھمەتى ۋە يۇتونلەي ئەكسىدۇر. چۈنكى بىرلا ئادەمئاتىنىڭ ئىتائەتسىزلىكى بىلەن نۇرغۇن	ئەمما، خۇدا سوۇغاتى ئادەمئاتىنىڭ خاتالىقىغا ئەكسى كېلىدۇ. بىر ئادەم ھالبۇكى، خۇدانىڭ شاپائەتلەك سوۇغۇتى ئادەمئاتىنىڭ ئىتائەتسىزلىكىنىڭ يۇتونلەي ئەكسىدۇر. چۈنكى بىرلا ئادەمئاتىنىڭ ئىتائەتسىزلىكى بىلەن نۇرغۇن

Reference	Before	After
ROM 6:5	چۈنكى مەسىھ بىلەن ئۇنىڭ ئۆلۈمىنىڭ ئوخشاشلىقىدا بېرىكىكەن بولغانداق، چۈنكى مەسەھىنىڭ ئۆلۈمىگە ئوخشاش بىر ئۆلۈمە ئۇنىڭ بىلەن بىرگە شۇنداقلا ئۇنىڭ تىرىلىشىنىڭ ئوخشاشلىقىدا بىز بىلەن بىرگە تىرىلىپ، باغانغانكەنمىز، ئەمدى بىز چوقۇم ئۇنىڭ تىرىلىشىگە ئوخشاش بىرگە بولمىز.	چۈنكى مەسىھ بىلەن ئۇنىڭ ئۆلۈمىنىڭ ئوخشاشلىقىدا بېرىكىكەن بولغانداق، چۈنكى مەسەھىنىڭ ئۆلۈمىگە ئوخشاش بىر ئۆلۈمە ئۇنىڭ بىلەن بىرگە شۇنداقلا ئۇنىڭ تىرىلىشىنىڭ ئوخشاشلىقىدا بىز بىلەن بىرگە تىرىلىپ، باغانغانكەنمىز، ئەمدى بىز چوقۇم ئۇنىڭ تىرىلىشىگە ئوخشاش بىرگە بولمىز. بېڭى ھاياتتا ياشاييمىز.
ROM 6:6	بىز بۇنى ياخشى بىلىمىز: كونا كىشىلىكىمىز مەسىھ بىلەن بىرگە سەللەنىپ، شۇنى بىلىمىزكى، گۇناھنىڭ ماكانى بولغان تېنىمىز كاردىن چىقىرىلىپ، ئۇلگەن، شۇڭا گۇناھ بىلەن تولغان تېنىمىز كۈچسىز قىلىنىپ كەتكەن، بۇ بىزنى گۇناھغا يەنلا قۇل بولماسىلىقىمىز ئوچۇن.	بىز بۇنى ياخشى بىلىمىز: كونا كىشىلىكىمىز مەسىھ بىلەن بىرگە سەللەنىپ، شۇنى بىلىمىزكى، گۇناھنىڭ ماكانى بولغان تېنىمىز كاردىن چىقىرىلىپ، ئۇلگەن، شۇڭا گۇناھ بىلەن تولغان تېنىمىز كۈچسىز قىلىنىپ كەتكەن، بۇ بىزنى گۇناھغا يەنلا قۇل بولماسىلىقىمىز ئوچۇن.
ROM 6:7	(چۈنكى ئۆلگەن كىشى گۇناھتن خالاس بولغان بولىدۇ).	چۈنكى ئۆلگەن كىشى گۇناھتن ئەركىن يولىپ كەتىدۇ
ROM 6:8	مەسىھ بىلەن بىلە ئۆلگەن بولساق، ئۇنىڭ بىلەن تەڭ ياشايدىغانلىقىمىزغۇمۇ ئىشىنىمىز.	ئەگەر مەسىھ بىلەن بىلە ئۆلۈپ قالساق، ئۇ بىلەن بىلە ياشاييمىز دەپ ئىشىنىپ تو روپ كېتىمىز.
ROM 6:9	چۈنكى مەسىھ ئۆلۈمدىن تىرىلىپ كەتكەندىن كېيىن قايتا ئۆلمەيدۇ، ئۆلۈم ئۆلۈمنىڭ ئەمدى ئۇنىڭ ئۆستىدىن يەنە هوکۈمرانلىق قىلامايدىن بىزگە مەلۇم.	چۈنكى مەسىھ ئۆلۈمدىن تىرىلىپ كەتكەندىن كېيىن قايتا ئۆلمەيدۇ، ئۆلۈم ئۆلۈمنىڭ ئەمدى ئۇنىڭ ئۆستىدىن يەنە هوکۈمرانلىق قىلامايدۇ.
ROM 6:10	چۈنكى ئۇنىڭ ئۆلۈمى، ئۇ گۇناھنى بىر تەرەپ قىلىش ئوچۇن يەقەت بىر قېتىملق ئۆلدى؛ ئۇنىڭ ھازىر ياشاۋاتقان ھاياتى بولسا، ئۇ خۇداغا يۈزىنىپ ياشاۋاتقان ھاياتتۇر.	چۈنكى ئۇ گۇناھ ئوچۇن بىر قېتىملقلا ئۆلدى؛ ھازىر بولسا، تولا خۇدا ئوچۇن ياشاييدۇ.
ROM 6:11	شۇنداقلا، سىلەر گۇناھقا ئالاقا ساقلىماي ئۆلگەن، بىراق مەسىھ ئەيسادا شۇنىڭغا ئوخشاش، سىلەرمۇ ئۆزۈڭلەرنى گۇناھقا نىسبەتەن ئۆلگەن، ئەمما مەسىھ ئەيسادا بولۇپ خۇداغا يۈزلىنىپ تىرىك دەپ ئېيلاڭلار.	شۇنداقلا، سىلەر گۇناھقا ئالاقا ساقلىماي ئۆلگەن، بىراق مەسىھ ئەيسادا شۇنىڭغا ئوخشاش، سىلەرمۇ ئۆزۈڭلەرنى گۇناھقا نىسبەتەن ئۆلگەن، ئەمما مەسىھ ئەيسادا بولۇپ خۇداغا يۈزلىنىپ تىرىك دەپ ئېيلاڭلار.
ROM 6:12	شۇڭا گۇناھنىڭ تېنىڭلەردا ھاكىم بولۇشىغا يول قويماڭلار، ئۇنىڭ ئۇنىڭ رەزىل ئارزو-ھەۋەسىلىرىكى بويىسۇنماڭلار، يامان ئارزوُلىرىغا بويىسۇنماڭلار.	شۇنداقلا، سىلەر گۇناھقا ئالاقا ساقلىماي ئۆلگەن، بىراق مەسىھ ئەيسادا شۇنىڭغا ئوخشاش، سىلەرمۇ ئۆزۈڭلەرنى گۇناھقا نىسبەتەن ئۆلگەن، ئەمما مەسىھ ئەيسادا بولۇپ خۇداغا يۈزلىنىپ تىرىك دەپ ئېيلاڭلار.
ROM 6:13	شۇنىڭدەك تېنىڭلەرنىڭ ھېچ ئەزاسىنى ھەققانىيەتسىزلىققا قورال قىلىپ گۇناھقا گۇناھقا تۆتۈپ بەرمەڭلار، ئەكسىچە، ئۆلۈمدىن تىرىلدۈرۈلگەنلەردەك، بېرىڭلەر ۋە تەنگىزدىكى بۆلەكلەرنى ئادالەت قورالى قىلىپ خۇداغا ئاتاڭلار بېرىڭلەر، ئۆزۈڭلەرنى خۇداغا بېرىڭلەر، ئۆزۈڭلەرنى خۇداغا ئاتاڭلار.	شۇنداقلا، تەنگىزدىكى ھېچ بىر بۆلەكىن يامانلىققا قورال قىلىپ گۇناھقا گۇناھقا تۆتۈپ بەرمەڭلار، بەلكى، ئۆلۈمدىن تىرىلگەنلەر غەر كىن، ئۆزۈڭلەرنى خۇداغا ئۆلاشىمەڭلار، بەلكى، ئۆلۈمدىن تىرىلگەنلەر غەر كىن، ئۆزۈڭلەرنى خۇداغا بېرىڭلەر ۋە تەنگىزدىكى بۆلەكلەرنى ئادالەت قورالى قىلىپ خۇداغا ئاتاڭلار بېرىڭلەر، ئۆزۈڭلەرنى خۇداغا ئاتاڭلار.
ROM 6:14	گۇناھ سىلەرنىڭ ئۆستۈڭلەرغا ھېچ هوکۈمران بولمايدۇ، چۈنكى سىلەر قانۇن ئاستىدا تەھىمەس، بەلكى خۇدانىڭ مېھىر-شەيقىتى ئاستىدا ياشاۋاتسىلىر.	گۇناھ سىلەرگە ھېچ هوکۈمران بولمايدۇ، چۈنكى سىلەر قانۇن ئاستىدا تەھىمەس، بەلكى خۇدانىڭ مېھىر-شەيقىتى بەھىمەس، بەلكى خۇدانىڭ مېھىر-شەيقىتى ئاستىدا ياشاۋاتسىلىر.
ROM 6:15	ئۇنداقتا، قانداق قىلىش كېرەك؟ قانۇنىڭ ئاستىدا ئەمەس، مېھىر-شەيقىتى ئەمەس، بەلكى خۇدانىڭ مېھىر-شەيقىتى ئاستىدا بولغانلىقىمىز ئوچۇن گۇناھ سادىر قىلىۋەرسەك بولامدۇ؟ شەيقىتى ئاستىدا بولغانلىقىمىز ئوچۇن گۇناھ قىلساق بولامدۇ؟ تولاي يوق! شەيقەت ئاستىدا بولغانلىقىمىز ئوچۇن گۇناھ سادىر قىلىۋەرسەك بولامدۇ؟ ياق، ھەرگىز!	شۇنداقتا، نېمە دەپ قالدۇق؟ قانۇن ئاستىدا ئەمەس، خۇدانىڭ مېھىر-شەيقىتى ئەمەس، بەلكى خۇدانىڭ مېھىر-شەيقىتى ئاستىدا بولغانلىقىمىز ئوچۇن گۇناھ قىلساق بولامدۇ؟ تولاي يوق! شەيقەت ئاستىدا بولغانلىقىمىز ئوچۇن گۇناھ سادىر قىلىۋەرسەك بولامدۇ؟ ياق، ھەرگىز!
ROM 6:16	ئۆزۈنىڭلەرنى ئىتائەتمەن قۇللاردەك بىرىگە تۇتۇپ بەرسەڭلەر، شۇ كىشىنىڭ قۇل بولغانلىقىڭلەرنى بىلەمەمسىز - گۇناھقا قۇل بولۇپ ئۆلۈمگە يۈرگۈزۈپ، ياكى ئۆلۈمگە ئېلىپ بارىدىغان گۇناھنىڭ قۇللرى، ياكى خۇدا ئالدىدا ھەققانىيەلىققا ئېلىپ بارىدىغان ئىتائەتمەنلىكىنىڭ قۇللرى بولۇشۇڭلار مۇخەررەر.	سىلەر ئۆزۈنىڭلەرنى كىمگە ئىتائەت قىلسىڭلەر، ئۇنىڭ قۇل بولۇپ قالىدىغانلىقىڭلەرنى بىلەمەمسىز - گۇناھقا قۇل بولۇپ ئۆلۈمگە يۈرگۈزۈپ، ياكى ئۆلۈمگە ئېلىپ ياكى ئىتائەت قىلىپ خۇدا ئالدىدا ھەققانىيەلىققا ئېلىپ.
ROM 6:17	خۇداغا تەشكۈر! بۇرۇن گۇناھنىڭ قۇل بولغانسىلىر، بىراق مەسەھىنىڭ تەلىمكىگە باشلىنىپ، بۇ تەلەم كۆرسەتكەن نەمۇنگە چىن دىلىڭلەرنى ئىتائەت قىلىدىڭلەر.	خۇدا تەھمىت، چۈنكى سىلەر بۇرۇن گۇناھنىڭ قۇل بولغان بولسا قمۇ، ھازىر دىلىڭلەرنى ئۆكتەتكەن ئۆسۈللەرغا تولۇق ئىتائەت قىلىدىڭلەر.
ROM 6:18	سىلەر گۇناھنىڭ كۈچىدىن قۇتۇلدۇڭلار، ھەققانىيەلىقنىڭ قۇللرى بولدۇڭلار.	سىلەر گۇناھنىڭ كۈچىدىن قۇتۇلدۇڭلار، ھەققانىيەلىقنىڭ قۇل بولدۇڭلار.

Reference	Before	After
ROM 6:19	<p>ئەتلېرىڭلار ئاجىز بولغاچقا، سىلەرگە ئىنسانچە سۆزلەۋاتىمەن: – ئىلىگىرى سىلەر تەن ئەزايىڭلارنى ناپاڭ ئىشلارغا ۋە ئەخلاقسىزلىققا قۇللاردەك تۇتۇپ بېرىشىڭلار بىلەن تېخىمۇ ئەخلاقسىزلىقلارنى قىلغاندەك، ئەمدى ھازىر تەن-ئەزالېرىڭلارنى ياك-مۇقەددەسلىككە باشلايدىغان ھەققانىيەققا قۇللاردەك تۇتۇپ بېرىڭلار.</p>	<p>تەنلىرىڭلار كۈچسز بولغاچقا، سىلەرگە كونا ئادەمچە سۆزلەپ تۇراھەن: بۇرۇن سىلەر تەن ئەزالېرىڭلارنى نەيسىز ئىشلارغا ۋە يامان بولغا قول قىلغىنىڭلار بىلەن يەنلا يامانلىق كۆپ بولغانغا ئوخشاش، ھازىر ئۇلارنى ياكلىققا يېتىپ بارىدىغان ئادىللىققا قول قىلىپ بېرىڭلار.</p>
ROM 6:20	<p>سىلەر گۇناھنىڭ قۇللەرى بولغان ۋاقتىڭلاردا، ھەققانىيەقنىڭ ئىلىكىدە ئەمەس ئىدىڭلار.</p>	<p>سىلەر گۇناھقا قول بولغان ۋاقتىتا، توغرا يولنىڭ تەسىرىدە ئەمەس ئىدىڭلار.</p>
ROM 6:21	<p>ھازىر نومۇس دەپ قارىغان بۇرۇنقى ئىشلاردىن شۇ چاغدا سىلەر زادى قانداق مېۋە كۆردوڭلار؟ ئۇ ئىشلارنىڭ ئاققۇتى ئۆلۈمدور.</p>	<p>ھازىر ھايا قىلىپ كۆرۈۋاتقان ئۆتكەن ئىشلەردىن، ئۇ ۋاقتىتا سىلەر قانداق يايда تۇتۇپ قالغانلىقىڭلارنى سوراىلى؟ بۇلارنىڭ ئاخىرى ئۆلۈم بولىدۇ.</p>
ROM 6:22	<p>بىراق، ھازىر سىلەر گۇناھتنىن ئەركىن قىلىنىپ، خۇدانىڭ قۇللەرى بولغان ئىكەنسىلەر، سىلەر رەد ئۆرۈڭلەرنى ياك-مۇقەددەسلىككە ئېلىپ بارىدىغان مېۋە بار، ئۇنىڭ نەتىجىسى مەڭگۈلۈك ھاياتتۇر.</p>	<p>بىراق، ھازىر سىلەر گۇناھدىن ئەركىن بولۇپ، خۇدا ئۇچۇن خىزمەتچى بولغان ۋاقتىتا، سىلەر دە تازىلىق a يېتەقلقى مېۋە بار، بۇنىڭ ئاخىرى مەڭگۈلۈك ھايات.</p>
ROM 6:23	<p>چۈنكى گۇناھنىڭ ئىش ھەققى يەنلا ئۆلۈمدور، بىراق خۇدانىڭ رەبىمىز مەسىھ ئەيسادا بولغان سوۋەغىتى بولسا مەڭگۈلۈك ھاياتتۇر.</p>	<p>گۇناھنىڭ تايشۇرۇقى ئۆلۈم، ئەمما خۇدا سوۋەغىتى بولسا مەڭگۈلۈك تۇرۇش ھاياتى، بۇ بىزنىڭ رەبىمىز ئەيسا مەسىھ ئارقىلىق كېلىدۇ.</p>
ROM 7:1	<p>ئى قېرىنداشلار، مەن ھازىر تەۋرات قانۇنىنى بىلگەنلەرگە سۆزلەۋاتىمەن؛ سىلەر قانۇنىنىڭ يېقهت ھايات ۋاقتىدلا ئىنسان ئۆستىگە ھۆكۈمەن بولىغانلىقنى بىلمەمىسىلەر؟</p>	<p>قېرىنداشلار، مەن قانۇن بىلغۇچىلارغا سۆزلەپ تۇرۇپتۇر؛ سىلەر قانۇنىنى ئادەم ھاياتا بولغاندا لەھۆكۈم قىلىدىغانلىقنى بىلمەمىسىلەر؟</p>
ROM 7:2	<p>مەسىلەن، ئېرى بار ئايال، ئېرى ھاياتلا بولسىدەكەن، قانۇن بويىچە ئېرىگە باغانلىغان؛ لېكىن ئېرى ئۆلۈپ كەتسە، ئۆزىنى ئېرىگە باغانلىغان نىكاھ قانۇندىن ئازاد قىلىنىدۇ.</p>	<p>مەسىلەن، ئېرى بار ئايال، ئېرى ھاياتتا بولغاندا، قانۇن بويىچە ئېرىگە باغانلىغان؛ لېكىن ئېرى ئۆلۈپ كەتكەنە، ئۇ نىكاھ قانۇندىن ئازاد بولىدۇ.</p>
ROM 7:3	<p>شۇنىڭ ئۆچۈن، بۇ ئايال ئېرى ھايات ۋاقتىدا باشقا بىر ئەرگە باغانلىسا، زىناخور ئايال دەپ ئاتىلىدۇ. لېكىن ئېرى ئۆلۈپ كەتسە، ئۇ نىكاھ قانۇندىن ئەركىن بولىدۇ؛ شۇ چاغدا باشقا بىر ئەرگە تەگىسە، زىنا قىلغان بولمايدۇ.</p>	<p>شۇڭا، ئايال ئېرى تېرىك بولغاندا باشقا بىر كىشىگە توي قىلسسا، زىناچى دەپ ئاتالىدۇ. لېكىن ئېرى ئۆلۈپ كەتسە، ئۇ نىكاھ قائىسىسىدىن قۇتۇلۇپ كېتىدۇ؛ شۇ ۋاقتىتا باشقا بىر كىشىگە توي قىلسسا، زىنا قىلىمدى.</p>
ROM 7:4	<p>خۇدى شۇنىڭدەك، قېرىنداشلار، سىلەر ئەيسا مەسەنەنىڭ قۇربانلىق تېنى ئارقىلىق تەۋرات قانۇنغا نىسبەتەن ئۆلۈڭلار، بۇنىڭ مەقسىتى سىلەرنىڭ باشقا بىرسىگە، يەنى ئۆلۈمدىن تېرىلگۈچىكە باغانلىشىڭلار ۋە شۇنىڭ بىلەن خۇداغا مېۋە بېرىشىڭلاردىن ئىيارەتتۇر.</p>	<p>شۇنداق، قېرىنداشلار، سىلەر ئەيسا مەسەنەنىڭ قۇربان تېنى ئارقىلىق قانۇنغا ئۆلۈپ كەتكىلەر. بۇ، سىلەرنىڭ باشقا بىرەگە، يەنى ئۆلۈمدىن تېرىلگەنگە باغانلىنىپ، خۇدا ئۇچۇن مېۋە بېرىشىڭلار ئۇچۇن.</p>
ROM 7:5	<p>چۈنكى بىز «ئەت»نىڭ ئىلىكىدە ۋاقتىمىزدا، تەۋرات قانۇنى گۇناھنىڭ ئاززو-ھەھەسىلىرىنى تېخىمۇ قوزغاپ، تېنىمىزدىكى ئەزالاردا ئۆلۈمگە ئېلىپ بارىدىغان مېۋىنى چىقارغانىدى؛</p>	<p>چۈنكى بىز ئەتتە بولغاندا، قانۇن گۇناھ ئاززولىرىنى قوزغاپ، تەنىمىزدا ئۆلۈمگە يول قويىدىغان نەتىجە بېرىپ كەتتى؛</p>
ROM 7:6	<p>لېكىن، ھازىر بىز تەۋرات قانۇنىنىڭ ئىلىكىدىن ئەركىن بولدۇق. چۈنكى ئۆزىمىزنى بوغۇپ تۇرىدىغان بۇ قانۇنغا نىسبەتەن ئۆلگەن بولۇپ، قانۇنىنىڭ دەستتۈرىنىڭ كونا يولىدا ئەمەس، بەلكى روھنىڭ يېڭى يولىدا خۇدانىڭ قۇللوقيدا بولىمىز.</p>	<p>لېكىن ھازىر بىز قانۇنىنىڭ كونى بەغىقىدىن ئەركىن بولدۇق. چۈنكى بىز ئۆزۈملەرنى بوغاب تۇرغان نەرسىلەرگە ئۆلگەن بولۇپ، قانۇنىنىڭ كونا يولىدا ئەمەس، بەلكى روھنىڭ يېڭى يولىدا خۇدا ئۇچۇن خىزمەت قىلىشىمىز.</p>
ROM 7:7	<p>ئۇنداقتا نېمە دېگۈلۈك؟ تەۋرات قانۇنىنىڭ ئۆزى گۇناھمۇ؟ ھەرگىز ئۇنداق قانۇنىنىڭ سۆزلىرى بولمىسا، گۇناھنىڭ نېمە ئىكەنلىكىنى بىلمەيتىم. قانۇن ئەمەس! دەرۋەقە، قانۇنىڭ كۆرسەتمىلىرى بولمىسا، گۇناھنىڭ نېمە ئىكەنلىكىنى بىلمەيتىم. قانۇن «نەيسانىيەتچىلىك قىلما» دېمىگەن بولسا، نەيسانىيەتچىلىكىنىڭ نېمە ئىكەنلىكىنى بىلمىگەن بولاتىم.</p>	<p>ھازىر نېمە دېسەك؟ قانۇن ئۆزى گۇناھمۇ؟ ھەرخىل ئۇنداق بولىمدى! قانۇنىنىڭ سۆزلىرى بولمىسا، گۇناھنىڭ نېمە ئىكەنلىكىنى بىلمەيتىم. قانۇن ئەمەس، ئارزو قىلما» دېسە، ئارزو قىلغاندا نېمە ئىكەنلىكىنى ئانىق بىلىپ قالدىم.</p>

Reference	Before	After
ROM 7:8	لېكىن گۇناھ قانۇنىڭ ئەمرى ئارقىلىق يۈرسەت تېپىپ، ئىچىمەدە ھەرخىل نېس نېسانىيەتچىلىكلىرىنى قوزغىدى. تەۋرات قانۇنى بولمىسا، گۇناھمۇ ئۆلۈكە ئوخشاش ئۆلۈكتەك جانسىز بولاتنى.	لېكىن گۇناھ قانۇنىڭ بۇيرۇقىدىن يايىدىلىنىپ، مەنىدا بارلىق خىل نېس ئارزوڭانى قوزغايدۇ. قانۇن يوق بولسا، گۇناھمۇ ئۆلۈكە ئوخشاشا شەيۋاتىسىز بولىدۇ.
ROM 7:9	بىر ۋاقىتنا قانۇن ئەرىتەن ئۇزاقتا ياشاپ تۇرغاندا، مەن تولۇق ھاباتجان ئەمرىنى بىلىشىم بىلەنلا، گۇناھمۇ جانلىنىپ، مېنى ئۆلۈمگە ئېلىپ باردى.	بىر ۋاقىتنا قانۇن ئەرمى كەلگىنە، گۇناھمۇ تېز جانلىنىپ كەتتى.
ROM 7:10	ئەسىلەدە ھابات بېرىش ئۇچۇن بولغان قانۇن، ئەكسىچە مەنگە ئۆلۈم ئېلىپ كەلسۈن دەپ بۇيرۇلغان قانۇنىڭ ئەمرى ئەكسىچە ماڭا ئۆلۈم ئېلىپ كەلدى.	ئەسىلەدە ھابات بېرىش ئۇچۇن بولغان قانۇن، ئەكسىچە ئۆلۈم ئېلىپ كەلدى.
ROM 7:11	چۈنكى گۇناھ قانۇنىڭ بۇيرۇقى بىلەن چانس تېپىپ، مېنى ئالدای كەتتى چۈنكى گۇناھ قانۇنىڭ ئەمرى بىلەن ھۇجۇم يۇرسىتىنى تېپىپ، مېنى ئازدۇردى ۋە ئەمر ئارقىلىق مېنى ئۆلتۈردى.	چۈنكى گۇناھ قانۇنىڭ بۇيرۇقى بىلەن چانس تېپىپ، مېنى ئالدای كەتتى چۈنكى گۇناھ قانۇنىڭ ئەرمى كەلگىنە، گۇناھمۇ ئۆلۈكە ئوخشاشا شەيۋاتىنىپ ئۆلۈردى.
ROM 7:12	بۇ تەرىتىن قارىغاندا، قانۇن ھەققىي ياك، ئۇنىڭ بۇيرۇقىمۇ ياك، توغرا ۋە بۇنىڭدىن قارىغاندا قانۇن ھەققىتەن پاڭ-مۇقەددەستۇر، ئۇنىڭ ئەرمىمۇ مۇقەددەس، توغرا-ئادەتلىك ۋە ياخشىدۇر.	ياخشى بولۇپ كەتىدۇ.
ROM 7:13	شۇنداقتا، ياخشى ئىشلار مەنمۇ ئۆلۈم بولدى؟ ھېچقانداق ئەمەس! بەلكى، ئۇنداقتا، ياخشى بولغىنى ماڭا ئۆلۈم بولدىمۇ؟ ھەرگىز ئۇنداقت ئەمەس! گۇناھنىڭ قەبھەلىكىنى ئەمر ئارقىلىق ئېنىڭ كۆرسىتىش ئۇچۇن، بۇ ياخشى بىلەنلا، گۇناھنىڭ قەھەتلا قەببە ئىكەنلىكى ئەمر ئارقىلىق ئۇچۇق ئەمەر بىلەن گۇناھ مەنمىدىكى ئۆلۈمنى يارتىپ، ئۇنى يەكلا يامان قىلدى.	شۇنداقتا، ياخشى ئىشلار مەنمۇ ئۆلۈم بولدى؟ ھېچقانداق ئەمەس! بەلكى، ئۇنداقتا، ياخشى بولغىنى ماڭا ئۆلۈم بولدىمۇ؟ ھەرگىز ئۇنداقت ئەمەس! گۇناھنىڭ قەبھەلىكىنى ئەمر ئارقىلىق ئېنىڭ كۆرسىتىش ئۇچۇن، بۇ ياخشى بىلەنلا، گۇناھنىڭ قەھەتلا قەببە ئىكەنلىكى ئەمر ئارقىلىق ئۇچۇق ئەمەر بىلەن گۇناھ مەنمىدىكى ئۆلۈمنى يارتىپ، ئۇنى يەكلا يامان قىلدى.
ROM 7:14	تەۋرات قانۇنىڭ «روحقا تەۋە» ئىكەنلىكىنى بىلىمىز، بىراق مەن بولسام «ئەزكە تەۋە» دۇرمەن، دېمەك گۇناھقا قۇلدەك سېتىلغانمەن.	بىز بىلىپ تۇرۇپ، قانۇن رۇھىي. لېكىن مەن تەنلىك، گۇناھقا قاپلىنىپ كەزكەن.
ROM 7:15	چۈنكى نېمە قىلىۋاتقىنىنى ئۆزۈممۇ بىلمەيمەن. چۈنكى ئۆزۈم نېيەت قىلغان ئىشلارنى قىلمايمەن؛ ئەكسىچە، نېرەتلىنىدىغىنىنى قىلىمەن.	چۈنكى نېمە قىلىۋاتقان بولغىنىمن ئۆزۈممۇ بىلەلمەيمەن. چۈنكى ئۆزۈم ئۆزۈمنىڭ خالايدىغان ئىشلارنى قىلمايمەن، بەلكى نېرەت قىلىدىغان ئىشلارنى قىلىۋاتىمەن.
ROM 7:16	لېكىن ئەگەر ئۆزۈم خالىمىغان ئىشلارنى قىلىسام، ئۆزۈم قانۇنىڭ ياخشى ئىكەنلىكىنى ئېتىراپ قىلغان بولىمەن.	لېكىن، ئەگەر ئۆزۈم خالىمىغان ئىشلارنى قىلىسام، مەن قانۇنىڭ ياخشى ئىكەنلىكىنى ئېتىراپ قىلىمەن.
ROM 7:17	شۇنداق ئىكەن، بۇ ئىشلارنى مەن ئەمەس، بەلكى ئىچىمەدە مەۋجۇت بولغان گۇناھ قىلدۇردى.	شۇنداق، بۇ ئىشلارنى مەن قىلمايمەن، بەلكى ئىچىمەدە ئۇناھ ئۆلۈرنى قىلدۇرۇۋاتىدۇ.
ROM 7:18	ئىچىمەدە، يەنى مېنىڭ ئەتلېرىمەدە ھېچ ياخشىلىقنىڭ مەۋجۇت ئەمەسىلىكىنى بىلىمەن؛ چۈنكى ياخشىلىق قىلىش نىيتىم بار بولسىمۇ، ئۇنى قىلالمايمەن.	ئىچىمەدە، يەنى مېنىڭ ئەتلېرىمەدە ھېچ ياخشىلىقنىڭ مەۋجۇت ئۆزۈمىدىكى ئۆزۈمىنى بىلىمەن؛ چۈنكى ياخشى قىلىش ئۆزۈمى بار بولسىمۇ، ئۇنى قىلالمايمەن.
ROM 7:19	چۈنكى، مەن خالايدىغان ياخشى ئىشلارنى قىلمايمەن، بەلكى خالايدىغان شۇنىڭ، ئۇچۇن ئۆزۈم خالىغان ياخشىلىقنى قىلماي، ئەكسىچە خالىمىغان يامانلىقنى قىلىمەن.	چۈنكى، مەن خالايدىغان ياخشى ئىشلارنى قىلمايمەن.
ROM 7:20	ئۆزۈم نېيەت قىلىغان ئىشلىقنى قىلىسام، بۇنى قىلىدىغان مەن ئەمەس، بەلكى ئىچىمەدە ماكان قىلغان گۇناھتۇر.	ئەگەر مەن خالىمىغان ئىشلىقنى قىلىسام، بۇنى قىلىۋاتقان كىشى مەن ئەمەس، بەلكى ئىچىمەدە ئۇناھ ئىش قىلىپ تۇرۇۋاتىدۇ.
ROM 7:21	بۇنىڭدىن ئۆزۈمىدىكى شۇنداق بىر قانۇنىيەتنى بايقايمەن، ياخشىلىقنى قىلماقچى بولغىنىمەدا، يامانلىق هامان ئىچىمەدە ماڭا ھەمراھ بولىدۇ.	بۇنىڭدىن كۆرگەنە، مەن ياخشى ئىش قىلماقچى بولغاندا، بىر قانۇن بار، چۈنكى يامانلىق ھەمىشە مەنمۇ ياقىن تۇرماقتا.
ROM 7:22	قەلىمىدە خۇدانىڭ قانۇننى سۆپۈنىمەن؛	مەن يۈرەك ئەم خۇدا قانۇنى خۇشالىق بىلەن قوبۇل قىلىمەن؛
ROM 7:23	بىراق تېنىمىدىكى ئەزالىرىمدا باشقا بىر قانۇنىيەتنى سېزىمەن. بۇ قانۇنىيەت قەلىمىدە ئۇچۇن بىلەن جەڭ قىلىپ، مېنى تېنىمىدىكى ئەزالىرىمدىكى گۇناھ سادىر قىلدۇرۇغۇچى قانۇنىيەتكە ئەسر قىلىدۇ.	ئەمما جىسم تەرەپلىرىمەدە باشقا بىر قائىدىنى ھېس قىلىمەن. بۇ قائىدە ئۆيلىغۇچىلىقىمىدىكى قانۇن بىلەن سەۋەش قىلىپ، مېنى جىسم تەرەپلىرىمدىكى گۇناھنىڭ قولغا ئالدۇرۇۋاتىدۇ.
ROM 7:24	نېمىدىگەن دەرمەن ئادەمەن-ھە! ئۆلۈمگە ئېلىپ بارىدىغان بۇ تېنىمىدىن	تەسکەر ئادەمەن! بۇ ئۆلۈم تېنىمىدىن كىم مېنى قۇتقۇزالايدۇ؟

Reference	Before	After
ROM 7:25	خُوداغا ردهمهت، رهبيمىز ئيسا مەسەھ ئارقىلىق! شۇنداق قىلىپ، يۈرەك رهبيمىز ئيسا مەسەھ نارقىلىق خُوداغا تەشەكۈر بولسۇن! شۇنداق بىلەن خُودانىڭ قانۇنغا ئېگىشىپ توْمەن، لېكىن تەن بىلەن گۇناھنىڭ قىلىپ، قەلبىم بىلەن خُودانىڭ قانۇنغا ئىتائەت قىلىمەن، لېكىن ئەتلرىمەدە گۇناھ سادىر قىلدۇرگۇچى قانۇنىيەتكە ئىتائەت قىلىمەن.	خُوداغا ردهمهت، رهبيمىز ئيسا مەسەھ ئارقىلىق! شۇنداق قىلىپ، يۈرەك رهبيمىز ئيسا مەسەھ نارقىلىق خُوداغا تەشەكۈر بولسۇن! شۇنداق بىلەن خُودانىڭ قانۇنغا ئېگىشىپ توْمەن، لېكىن تەن بىلەن گۇناھنىڭ قىلىپ، قەلبىم بىلەن خُودانىڭ قانۇنغا ئىتائەت قىلىمەن، لېكىن ئەتلرىمەدە گۇناھ سادىر قىلدۇرگۇچى قانۇنىيەتكە ئىتائەت قىلىمەن.
ROM 8:1	شۇنىڭ ئۈچۈن، ئيسا مەسەھتە بولغان، تەن بىلەن يۈرەتمەيدىغان، بەلكى خۇلاسىلاق، مەسەھ ئيسادا بولغانلار گۇناھنىڭ جازاسىغا مەھكۇم رۇھ بىلەن يۈرۈۋاتقان كىشىلەر، گۇناھ جازاسىغا مەھكۇم بولمايدۇ.	شۇنىڭ ئۈچۈن، ئيسا مەسەھتە بولغان، تەن بىلەن يۈرەتمەيدىغان، بەلكى خۇلاسىلاق، مەسەھ ئيسادا بولغانلار گۇناھنىڭ جازاسىغا مەھكۇم رۇھ بىلەن يۈرۈۋاتقان كىشىلەر، گۇناھ جازاسىغا مەھكۇم بولمايدۇ.
ROM 8:2	چۈنكى ھاياتلىق روھنىڭ قانۇنى، مەسەھ ئيسا ئارقىلىق، مەسەھ ئيسادا بولغان ھاياتلىقنى بەخش ئېتىدىغان روھنىڭ قانۇنىيەتنى ئادەمنى گۇناھقا ۋە ئۆلۈمگە ئېلىپ باردىغان قانۇنىيەتنى سلەرنى خالاس قىلدى.	چۈنكى ھاياتلىق روھنىڭ قانۇنى، مەسەھ ئيسا ئارقىلىق، مەسەھ ئيسادا بولغان ھاياتلىقنى بەخش ئېتىدىغان روھنىڭ ئۆلۈم قانۇنىدىن تولۇق قۇتلاپ تاشلىدى.
ROM 8:3	چۈنكى گۇناھلىق ئەت ئېلىپ كېلىدىغان ئاجىزلىق تۈپەيلىدىن تەۋرات قانۇنى قىلامىغاننى خُودانىڭ ئۆزى قىلدى؛ ئۇ ئۆز ئوغلىنى گۇناھكار ئەتلەك قىياپەتتە گۇناھنى بىر تەرەپ قىلىشقا ئەۋەتىپ، ئەتتىكى مەۋجۇت گۇناھنى ئۆلۈمگە مەھكۇم قىلىۋەتتى؛	چۈنكى قانۇن گۇناھ تۈپەيلىدىن كۈچىسىز بولغاچجا، خُودا ئۆز ئوغلىنى گۇناھچىلارنىڭ ئەت شەكلىدە كەلگەن قىلىپ، گۇناھنى ئەتتە ئۆلۈمگە ئۆتكۈزۈپ تاشلىدى؛
ROM 8:4	بۇنىڭ بىلەن مۇقەددەس قانۇنىڭ ھەققانىي تەلىپى ئەتكە ئەگەشمەيدىغان، بەلكى روھقا ئېگىشىپ ماڭىدىغان بىزەرەد ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇدۇ.	بۇ ئارقىلىق، قانۇنىڭ ھەق تەلىپى، تەنەپچە ھەركەت قىلمايدىغان، بەلكى رۇھ بىلەن ياشايدىغان بىزىنگەدا تولۇق ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇدۇ.
ROM 8:5	چۈنكى ئەتكە بويىچە ياشايدىغانلار ئەتكە خىلىنىڭ ئىشلىرىنى ئۆبىلاب مۇقەددەس روھقا بويىسۇندىغانلار بولسا، شۇ روھقا ئائىت ئىشلارنىڭ ئۆبىدا يۈرۈدۇ.	چۈنكى ئەتكە بويىچە ياشايدىغانلار ئەتكە خىلىنىڭ ئىشلىرىنى ئۆبىلاب يۈرۈدۇ؛ مۇقەددەس روھ بويىچە ياشايدىغانلار بولسا، روھنىڭ ئىشلىرىنى ئۆبىلاب يۈرۈدۇ.
ROM 8:6	جەسەن ئوي-نييەتلەر ئىنساننى ئۆلۈمگە ئايىكەشلەيدۇ؛ روھى ئوي-نييەتلەر ئادەمنى ئۆلۈمگە ئېلىپ بارىدۇ؛ مۇقەددەس روھقا ھاياتلىق ۋە ئامان-خاتىرجم ھالەتنى بېرىدۇ؛ چۈنكى جەسەننىڭ ئۆبىلىرى خُوداغا قارشى دۈسمەنلىك قىلىدۇ.	جەسەن ئوي-نييەتلەر ئىنساننى ئۆلۈمگە ئايىكەشلەيدۇ؛ روھى ئوي-نييەتلەر ئادەمنى ئۆلۈمگە ئېلىپ بارىدۇ؛ مۇقەددەس روھقا ھاياتلىق ۋە ئامان-خاتىرجم ھالەتنى بېرىدۇ؛ چۈنكى جەسەننىڭ ئۆبىلىرى خُوداغا قارشى دۈسمەنلىك قىلىدۇ.
ROM 8:7	چۈنكى ئەتتىكى ئوي-نييەتلەر خُوداغا دۈشمەنلىكتۇر؛ چۈنكى ئەت خُودانىڭ قانۇنغا بويىسۇنمايدۇ ۋە ھەتتا ئۇنىڭغا بويىسۇنۇشى مۇمكىن ئەمەس؛	چۈنكى جەسەننىڭ ئۆبىلىرى خُوداغا قارشى دۈشمەنلىك قىلىدۇ؛ چۈنكى جەسەن خُودانىڭ قانۇنغا بويىسۇنمايدۇ ۋە بۇ بويىسۇنۇش ئېنىق مۇمكىن ئەمەس.
ROM 8:8	ئەتتە بولغانلار خُودانى خُورسەن قىلالمايدۇ.	جەسەتتە بولغان ئادەملەر خُودانى خُوش قىلالمايدۇ.
ROM 8:9	ئەمما سلەرگە كەلسەك، يەقەت خُودانىڭ روھى دەرۋەقە ئىچىڭلاردا ياشاۋاتقان بولسا، سلەر ئەتتە ئەمەس، بەلكى روھتا ياشايسىلەر، ئەمما مەسەننىڭ روھىغا ئىگە بولمىغان ئادەم بولسا، ئۇ مەسەھكە مەنسۇپلاردىن ئەمەس.	ئەمما سلەرگە كەلسە، خُودانىڭ روھى سلەرنىڭ ئىچىدە ياشاپ تۇرسا، سلەر تەن تەرىتىتە ئەمەس، روھ تەرىتىتە ياشايسىلەر، مەسەننىڭ روھى بولمىغان كىشى، ئۇ مەسەھقა ئەنلىق ئۇلانمىغان بولىدۇ.
ROM 8:10	لېكىن مەسەھ قەلبىڭلاردا بولسا، تېنىڭلار گۇناھ تۈپەيلىدىن ئۆلۈمنىڭ ئىلىكىدە بولسىمۇ، ھەققانىلىق تۈپەيلىدىن روھىڭلار ھاياتتۇر.	ئەگەر مەسەھ سىزلەرنىڭ ئىچىدە بار بولسا، تەنلىرىڭلار گۇناھ ئۈچۈن ئۆلۈمگە قالغاندا، ئادىللىق ئۈچۈن روھىڭلار ھاياتلىق بولىدۇ.
ROM 8:11	ئەگەر ئىسانى ئۆلۈمدىن قابىتا تۇرغۇزغان زاتنىڭ روھى سىزلەردە بار بولسا، ھالبۇكى، ئۆلگەن ئەيسانى ئۆلۈمدىن تىرىلدۈرگۈچىنىڭ ئۆزىدىكى روھ سىلەردى ياشىسا، مەسەننى ئۆلۈمدىن تىرىلدۈرگۈچى قەلبىڭلاردا ياشاۋاتقان روھى ئارقىلىق ئۆلىدىغان تېنىڭلارنىمۇ ھاياتى كۈچكە ئىگە قىلىدۇ.	ئەگەر ئىسانى ئۆلۈمدىن قابىتا تۇرغۇزغان زاتنىڭ روھى ئارقىلىق سىزلەرنىڭ ئۇ زات سىزلەرنىڭ ئىچىدە ياشاۋاتقان روھى ئارقىلىق سىزلەرنىڭ ئۆلىدىغان تەنلىرىڭلارنىمۇ جان قىلىپ، كۈچ بېرىپ تۇرۇۋالىدۇ.
ROM 8:12	شۇنىڭ ئۈچۈن، قېرىنداشلار، بىزنىڭ قەرزىمىز تەنكەگە ئەمەس، يەنى ئۇنىڭغا ئەگىشىپ ياشاشقا قەرزىدار ئەمەس. شۇ ئۈچۈن، قېرىنداشلار، بىزنىڭ قەرزىمىز تەنكەگە ئەمەس، يەنى ئۇنىڭغا ئەگىشىپ ياشاشقا قەرزىدار ئەمەس.	شۇ ئۈچۈن، قېرىنداشلار، بىزنىڭ قەرزىمىز تەنكەگە ئەمەس، يەنى ئۇنىڭغا ئەگىشىپ ياشاشقا قەرزىدار ئەمەس.

Reference	Before	After
ROM 8:13	چۈنکى ئەتكە ئەگىشىپ ياشىسائىلار، ھالاڭ بولىسلەر؛ لېكىن مۇقەددەس روھقا تايىنىپ ئەتتىكى قىلمىشلارنى ئولۇمگە مەھكۈم قىلىساڭلار، ياشايىسلەر.	چۈنکى گۆشلۈك يول بىلەن ياشىسائىلار، ئولىسىلەر؛ لېكىن مۇقەددەس روھقا تەينىپ، بەندىڭ يامان ئىشلىرىنى ئۆلتۈرۈپ تاشلاساڭلار، ياشايىسلەر.
ROM 8:14	چۈنکى كىملەركى خۇدانىڭ روھىنىڭ يېتەچىلىكىدە ياشىسا، شۇلارنىڭ ھەممىسى خۇدانىڭ يەرزەتلىرىدۇر.	چۈنکى، خۇدانىڭ روھى بىلەن يېتەكەنگەنلەر، شۇلارنىڭ ھەممىسى خۇدانىڭ باللىرى.
ROM 8:15	چۈنکى سىلەر قوبۇل قىلغان روھ قۇلۇققا ئائىت ئەمەس، شۇنداقلا سىلەرنى قايتا قورقۇنچا سالغۇچى بىرخىل روھ ئەمەس، بەلكى سىلەر بەھرىمىگە بىرگۈزۈپ بېرىدىغان روھنى ئالغانسىلەر؛ شۇ تارقىلىق بىز «ئابىا، ئوغۇلۇققا ئىلىپ بارىدىغان روھنى قوبۇل قىلغانسىلەر؛ ئۇ تارقىلىق «ئابىا، ئاتا!» دەپ نىدا قىلىمىز.	ئەمما سىلەر قوبۇل قىلغان روھ قۇلۇق بىلەن باغلۇق ئەمەس، يەنە سىلەرنى قورقۇنچۇپ تۈرگۈچى باشقا روھ ئەمەس، بەلكى سىلەرنى ئائىلە بەھرىمىگە بىرگۈزۈپ بېرىدىغان روھنى ئالغانسىلەر؛ شۇ تارقىلىق بىز «ئابىا، ئاتا!» دەپ ئاۋاژ چىقىرىمىز.
ROM 8:16	روھ بىزنىڭ ئۆز روھىمىز بىلەن بىلە بىزنىڭ خۇدانىڭ باللىرى ئىكەنلىكىمىزىگە گۇۋاھلىق بېرىدۇ.	روھ بىزنىڭ خۇدا بالىسى ئىكەنلىكىمىزىنى خۇدا باللىرى بىرگە، بىزنىڭ خۇدا باللىرى قىلىدۇ.
ROM 8:17	خۇدانىڭ باللىرى ئىكەنمىز، ئەمدى مىراسخورلارمۇ بولىمىز – خۇدانىڭ مىراسخور بولىمىز. بىز ئۇ بىلەن بىرگە ئازاپ تارتىساق، ئۇ بىلەن بىرگە شان- شەھىمەن بولىمىز.	خۇدا باللىرى بولغاندا، خۇدا مىراسخورلىرى ۋە مەسىھ بىلەن تەڭ ئەتتىلە ئازاپ تارتىساق، ئۇ بىلەن تەڭ مىراسخور بولىمىز – يەقەتلا ئۇنىڭ بىلەن تەڭ ئازاپ-ئوقۇبەت تارتىساقلە، ئۇنىڭ بىلەن شان-شەھىمەن بولىمىز.
ROM 8:18	چۈنکى مەن ھازىرقى ئازاپ-قىيىنچىلىقلارنىڭ كەلگۈسىدىكى بىرگە ئاشكارا ئاشكارلىنىدىغان شان-شەھىلەرگە ھېچ سېلىشتۇرۇغۇچىلىقى يوق دەپ ھېسابلايمەن.	چۈنکى مەن ھازىرقى ئازاپ-قىيىنچىلىقلارنىڭ كەلگۈسىدىكى بىرگە ئاشكارا ئاشكارلىنىدىغان كاتتا شان-شەھىلەن ھېچلا سېلىشتۇرالماسلىقىنى ئوپلايمەن.
ROM 8:19	چۈنکى يۇتكۇل كائىنات خۇدانىڭ ئوغۇللىرىنىڭ ئايام قىلىنىشىنى ئىنتىزازلىق بىلەن كۆتمەكتە.	چۈنکى بارلىق كائىنات خۇدانىڭ باللىرىنىڭ كۆزۈنىپ چىقىشىنى ئومىت بىلەن كۆتۈپ تۇر.
ROM 8:20-21	چۈنکى يارىتلغان كائىنات خۇدانىڭ لهنلىق ئائىتىدا قېلىپ، بىمەنلىككە چۆكتۈرۈلدى. بۇ، كائىناتنىڭ ئۆز ئىختىيارى بىلەن ئەمەس، بەلكى ئۇنى چۆكتۈرگۈچىنىڭ قارارى بىلەن بولدىكى، كائىنات ئۆزىمۇ چىرىشتن بولغان قۇلۇقتىن قۇتقۇرۇلۇپ، خۇدانىڭ يەرزەتلىرىگە بېغىشلىنىدىغان شان-شەھىلەك تەۋە بولغان ھۆرلۈككە ئېرىشتۇرۇلۇشتىن ئىبارەت ئىدى.	چۈنکى بارلىق يارىتلغان ئىشلار بىمەنلىككە خۇدا تەرىپىدىن چۈشورۇلدى، ئۆز ئىرادىسى بىلەن ئەمەس، بەلكى ئۇنى چۈشورگۈچىنىڭ قارارى بىلەن بولدى ۋە بۇ ئومىد بىلەن: كائىنات ئۆزىمۇ چىرىشتن كېلىپ جىققان قوللىنىشىنىن قۇتۇلۇپ، خۇدا يەرزەتلىرىنىڭ شەھىلەك ئەركىنلىكىگە پېتىشتۇرۇلۇلدۇ.
ROM 8:22	چۈنکى يۇتكۇل كائىناتنىڭ ھازىرغىچە نالە-يەرياد كۆتۈرۈپ، توغۇت تولغىقىنىڭ ئازاپىنى بىرلىكتە تارتىۋاتقانلىقىنى بىلىمىز.	چۈنکى بىلىمىزكى، يۇتون كائىنات ھازىرغىچە بىرگە نالغا چىقىپ، توغۇت ئازاپىنى ئورتاق تارتىۋاتىدۇ.
ROM 8:23	ئەمما يەقەت كائىناتلا ئەمەس، بىز ئۆزۈملەرمىز، يەنە مۇقەددەس روھنىڭ يالغۇز كائىنات ئەمەس، ھەتا بىزمۇ، يەنى مۇقەددەس روھنىڭ تۈنجى چىقارغان مېۋسىدىن بەھرىمەن بولغان بىزلەر رمۇ دىلىمىزدا نالە-يەرياد كۆتۈرمەكتىمىز ھەمە خۇدانىڭ ئوغۇللىرى سۈپىتىدە قوبۇل قىلىنىشىمىزىنى، يەنى تېنىمىزىنىڭ نىجاتنىڭ ھۆرلۈككە چىقىرىلىشىنى ئىنتىزازلىق بىلەن كۆتمەكتىمىز.	ئەمما يەقەت كائىناتلا ئەمەس، بىز ئۆزۈملەرمىز، يەنە مۇقەددەس روھنىڭ يالغۇز كائىنات ئەمەس، ھەتا بىزمۇ، يەنى مۇقەددەس روھنىڭ تۈنجى چىقارغان مېۋسىدىن ئالغان بىزلەر، ئىچىمدا ناچارلىق بىلەن يەرياد قىلىپ، خۇدا باللىرى بولۇشىمىزىنى، يەنە تەن تەھىتىن قۇتقۇزۇلۇشىمىزىنى سەۋىر بىلەن كۆتۈپ تۇرۇۋاتىمىز.
ROM 8:24	بىز ئۆمىد بىلەن بەریا بولغاچقا، قۇتقۇزۇلغان بولۇپ قالدۇق. لېكىن كۆزۈپ بىز ئۆمىدكە باغانغاچقا، قۇتقۇزۇلغانكەنمىز. لېكىن ئۆمىد قىلىنغان نەرسە كۆرۈلگەن بولسا، ئۇ يەنە ئۆمىد بولامدۇ؟ كىممۇ كۆز ئالدىدىكى نەرسىنى ئۆمىد قىلىسۇن؟	بىز ئۆمىد بىلەن بەریا بولغاچقا، قۇتقۇزۇلغان بولۇپ قالدۇق. لېكىن كۆزۈپ قىلىنغان نەرسە تۆرغان نەرسىگە ئۆمىد قىلىساق، ئۇ ئۆمىد دەپ ئاتالىمىدۇ؟ كىممە كۆز ئالدىدا تۆرغان نەرسىنى ئۆمىد قىلىدۇ؟
ROM 8:25	براق، تېخ كۆرمىگىنىمىزىگە ئۆمىد باغانغاچقا، ئۇنى سەۋچانلىق بىلەن كۆتۈشىمىز كېرەكتۈر.	براق، تېخ كۆرمەپ قالغان نەرسىگە ئۆمىد قوشۇپ تۇرساق، ئۇنى سەۋچانلىق سەبرىنى ساقلاپ كۆتەيلى.

Reference	Before	After
ROM 8:26	شۇنىڭدەك، ئىنسانىي ئاجىزلىقىمىزدا مۇقەددەس روھ كېلىپ بىزگە ياردەم قىلىدۇ؛ چۈنكى قانداق دۇئا قىلىشىمىز كېرەكلىكىنى بىلەمەيمىز. لېكىن روھنىڭ ئۆزى ئىپادىلگۈسىز نالىھ-يەرياد بىلەن بىز ئۈچۈن خۇدانىڭ ئالدىدا تۇرۇپ دۇئا-تىلاۋەت قىلماقتا.	شۇنداق، بىز ئاجىز بولغان ۋاقتىتا مۇقەددەس روھ كېلىپ بىزگە ياردەم قىلىدۇ؛ چۈنكى دۇئا قىلىش نېمە دەپ قىلىش كېرەكلىكىنى بىلەمەيمىز. لېكىن روھ ئۆزى بىز ئۈچۈن سۆزىسىز نالىھ بىلەن خۇدا ئالدىدا دۇئا قىلىپ تۈرمىقا.
ROM 8:27	ئىنسانلارنىڭ قەلبىنى ئىچىكىلەپ كۆرتىپ قارىغۇچى بولسا، مۇقەددەس نېمە ئىكەنلىكىنى بىلىدۇ؛ چۈنكى ئۇ خۇدانىڭ ئاززۇسى بوبىچە، مۇقەددەس روھنىڭ ئوي-نېيەتلەرىنىڭ نېمە ئىكەنلىكىنى بىلىدۇ؛ چۈنكى ئۇ خۇدانىڭ ئىرادىسى بوبىچە مۇقەددەس بەندىلىرى ئۈچۈن خۇدانىڭ ئالدىدا دۇئا قىلىپ ئۆتۈنمەكتە.	قەلبىمىزنى تەكشۈرگۈچى بولسا، مۇقەددەس روھنىڭ ئوي-بىكىرلىرىنى ئەللىق ئۆزى بىز ئۈچۈن خۇدا ئالدىدا دۇئا قىلىپ سورايدۇ.
ROM 8:28	شۇنداقلا شۇنى بىلىمكى، يۇتكۇل ئىشلار خۇدانى سۆيىدىغانلارنىڭ، يەنى ئۇنىڭ مەقسەت-مۇددىئاسى بوبىچە چاقىرىلغانلارنىڭ بەخت-بەرىنگىگە بىرلىكتە خزمەت قىلماقتا.	بىز بىلىپ تۇرمىزكى، ھەممە ئىشلار خۇدانى سۆيىدىغانلارنىڭ، ئۇنىڭ ماڭىدى بوبىچە چاقىرىلغانلارنىڭ ياخشىلىقى ئۈچۈن بىرگە خزمەت قىلىدۇ.
ROM 8:29	چۈنكى خۇدا ئالدىن كۆكىلگە يۈككەنىشلەرنى، ئۇلارنىڭ كەلگۈسىدە ئۆز ئوغلىنىڭ ئۈبرازغا ئوخشاش بولىدىغىنىنى، ئوغلىنىڭ نۇرغۇن قېرىنداشلىرى ئارىسىدىكى تۈنجى ئوغلى بولىدىغىنىنى ئالدىن بەلگىلەنەن.	چۈنكى خۇدا ئالدىن بىلگەن كىشىلەرنى، ئۇلارنى كەلەچەكتە ئۆز ئوغلىنىڭ كۆرۈنۈشكە ئوخشاش قىلىشقا، ئوغلىنى كۆپ قېرىنداشلىرى ئارىسىدا ئالدىنچى بولۇشقا بەلگىلەنەن.
ROM 8:30	ئالدىن پېكتىكەن كىشىلەرنى ئۇ چاقىرىدى، چاقىرغان كىشىلەرنى ئۇ ھەققانىي قىلدى؛ ھەققانىي قىلغانلارغا ئۇ شان-شەرەپ ئاتا قىلىدى.	ئۇ ئالدىن تاللىغان كىشىلەرنى چاقىرغان، چاقىرغان كىشىلەرنى ئادالەت قىلغان؛ ئادالەت قىلغانلارغا غەۋەت بەرگەن.
ROM 8:31	شۇ نېمىلەرگە نېمە دېساق؟ خۇدا بىزگە ياقتۇرۇپ تۇرسا، كم بىزگە قارشى ئۇنداقتا، بۇ ئىشلارغا يەن نېمە دەيلى؟ خۇدا بىز تەرىپتە تۇرغانىكەن، كىممۇ بىزگە قارشى چىقالسىۇن؟!	خۇدا ئۆز بالىسىنى ساقلىمай، بىز ھەممىسى ئۈچۈن ئۆزى بەرگەن. ئەمدىلا، ئۆز ئوغلىنىمۇ ئايىمای، ئۆزى ھەممىمىز ئۈچۈن بىدا يولغا تاپشۇرغان خۇدا، ئۇنىڭغا قوشۇپ ھەممىنى بىزگە شەرتىسىز ئاتا قىلمامىي قالارمۇ؟
ROM 8:32	كىممۇ خۇدانىڭ تاللىغانلىرى ئۆستىدىن شىكاىيەت قىلالسۇن؟! خۇدا ھەققانىي قىلغان يەرde،	ئۇنىڭ بىلەن بىرگە ھەر نەرسىنى بىزگە تولۇق بەرمەيمۇ؟
ROM 8:33	كىممۇ گۇناھ ئۈچۈن مەھكۈم قىلالسۇن؟ ئۆلگەن، شۇنداقلا تىرىلگەن ۋە خۇدانىڭ ئوڭ يېنندا تۇرۇۋاتقان، ھەمە بىز ئۈچۈن خۇدانىڭ ئالدىدا تۇرۇپ دۇئا-تىلاۋەت قىلىۋاتقان مەسەھ شۇنداق قىلارمۇ؟!	كىم خۇدانىڭ تاللىغان كىشىلەرگە قارشى شىكاىيەت قىلىپ تۇرغۇسان؟ خۇدا ئۇلارنى ئۆزى ھەق قىلىپ بەرمەكتە.
ROM 8:34	كىممۇ گۇناھقا مەھكۈم قىلالسۇن؟ ئۆلگەن، شۇنداقلا تىرىلگەن ۋە خۇدانىڭ ئوڭ يېنندا تۇرۇۋاتقان، ھەمە بىز ئۈچۈن خۇدانىڭ ئالدىدا تۇرۇپ دۇئا-تىلاۋەت قىلىۋاتقان مەسەھ شۇنداق قىلارمۇ؟	كىم بىزنى گۇناھ ئۈچۈن مەھكۈم قىلالайдۇ؟ مەسەھ ئۆلۈپ كەتكەن، شۇنداقلا تىرىپ كەتكەن ۋە خۇدانىڭ ئوڭ تەرىپىدە تۇرۇپ، بىز ئۈچۈن خۇدا ئالدىدا دۇئا قىلىپ تۇرۇۋاتىدۇ؟!
ROM 8:35	كىممۇ مەسەھنىڭ مېھر-مۇھەببىتىدىن ئايىرۇپتەلسۇن؟ جاپا- تەقبىلەش، ئاچارلىق، يالىڭاچىلىق، خەتەر ياكى قىلىچ؟	كىم بىزنى مەسەھنىڭ سۆيگۈسىدىن ئايىرۇپ قوبالايدۇ؟ قىيىنچىلىق، دەر، قوبالا ئوخشاش ھېسابلانىپ كەتتۇق؟
ROM 8:36	مۇقەددەس يازىلاردا ئېيتىلغىنىدەك: «سېنى دەپ كۈن بوبى قىرىلماقتىمىز، بوغۇزلىنىشنى كوتۇپ تۇرغان قويىلاردىكەن، ھېسابلانماقتىمىز».	يېزىلغانچە: «سېنى ئۈچۈن ھەر كۈنى ئۆلۈپ كەتىشىمىز، بوغۇزلىنىغان قويىلارغا ئوخشاش ھېسابلانىپ كەتتۇق».
ROM 8:37	بىراق بىزنى سۆيگۈچىگە تايىنىپ بۇلارنىڭ ھەممىسىدە غالپىلارنىڭ غالپى بولماقتىمىز؛	ئەمما بۇ ھەممە ئىشلاردا، بىزنى سۆيگەن كىشىگە ئىشىنىپ، غالپىلارنىڭ ئۆستىدىن كۆپەك غالپى بولىمىز؛
ROM 8:38	شۇنىڭغا قەتىي قايدىل قىلىنىدىمكى، مەيلى ئۆلۈم بولسۇن ھاياتلىق بولسۇن، يەرىشتىلەر بولسۇن جىن-شەيتان ھۆكۈمرانلار بولسۇن، ھازىرقى ئىشلار ياكى كەلگۈسىدىكى ئىشلار بولسۇن، ھەرقانداق روھى كۈچلەر بولسۇن،	مەن يۇتونلەي ئىشىنىپ قالدىمكى، مەيلى ئۆلۈم بولسۇن ياكى ھايات بولسۇن، مەيلى يەرىشتىلەر بولسۇن ياكى جىن-شەيتان ھۆكۈمرانلار بولسۇن، مەيلى ھازىرقى ئىشلار بولسۇن ياكى كەلگۈسىدىكى ئىشلار بولسۇن، مەيلى ھەرقايىسى روھى كۈچلەر بولسۇن،
ROM 8:39	يەلەك بولسۇن ھاڭ بولسۇن، شۇنداقلا يۇتكۇل كائىناتتا يارتىلغان يۇقىرى ياكى تۆۋەن، ياكى بارلىق يارتىلغان باشقۇ ئىشلار، بىزنى خۇدانىڭ	يۇقىرى ياكى تۆۋەن، ياكى بارلىق يارتىلغان باشقۇ ئىشلار، بىزنى خۇدانىڭ

Reference	Before	After
ROM 9:16	دېمەك، بۇ ئىش ئىنساننىڭ ئىرادىسىگە ياكى ئۇلارنىڭ تىرىشچانلىقىغا ئەمەس، بىلكى رەھىمدىللىق كۆرسەتكۈچى خۇداغا باغلىقتۇر.	دېمەك، بۇ ئىش ئىنساننىڭ خالمىزى بىلەن ياكى تىرىشچانلىقى بىلەن ئەمەس، بىلكى خۇدانىڭ مەرھەمتى بىلەن باغلقى.
ROM 9:17	چۈنكى خۇدا مۇقۇددەس يازمىلاردا پىرئەۋنەگە مۇنداق دېگەن: – «مېنىڭ سېنى تىكلىشىمىدىكى مەقسەت دەل شۇكى، قۇدرىتىمنى ئۇستۇڭدە كۆرسىتىش ھەمدە نامىمىنىڭ يۇتكۈل جاھانغا جاكارلىنىشى».	چۈنكى خۇدا كىتابىتا پىرئەۋنەغا بۇنداق دەيتىن: «سېنى ھەركەنکە كەلتۈرگەندە، ماڭا تېخى شۇ ئۈچۈن، قۇدرىتىمنى سەنگا كۆرسەتىپ، ئاتىمنى يۇتون دۇيانىڭ ھەممىسىگە تونوُتۇش ئۈچۈن».
ROM 9:18	ROM 9:18 دېمەك، خۇدا خالغىنىغا رەھىم قىلىدۇ، خالغىنىنى تاش يۇرهەك قىلىدۇ.	هازىر بالكى سەن بۇ توغرۇلۇق دەيسەن: «خۇدا ھېلىقىم نېمە ئۈچۈن گۇناھ ئەمدى بەلكىم سەن ماڭا: «خۇدانىڭ ئىرادىسىگە ھېچكىم قارشى چىقالمايدىغان تۇرسا، ئۇنداقتا خۇدا نېمە ئۈچۈن ئىنساننى ئېبىلەيدۇ؟» تالالىدۇ؟ چۈنكى ئۇنىڭ ئازرۇسىغا كىم قارشى تۇرالايدۇ؟» ئۇنىڭ ئۈچۈن، خۇدا كىمگە ئۆزى خالسا رەھىم قىلىدۇ، كىمگە خالسا رەھىم قىلىدۇ، كىمگە خالسا رەھىم قىلىدۇ.
ROM 9:19	هارىز بالكى سەن بۇ توغرۇلۇق دەيسەن: «خۇدا ھېلىقىم نېمە ئۈچۈن گۇناھ ئەمدى بەلكىم سەن ماڭا: «خۇدانىڭ ئىرادىسىگە ھېچكىم قارشى چىقالمايدىغان تۇرسا، ئۇنداقتا خۇدا نېمە ئۈچۈن ئىنساننى ئېبىلەيدۇ؟» دېيىشىڭ مۇمكىن.	هارىز بالكى سەن بۇ توغرۇلۇق دەيسەن: «خۇدا ھېلىقىم نېمە ئۈچۈن گۇناھ ئەمدى بەلكىم سەن ماڭا: «خۇدانىڭ ئىرادىسىگە ھېچكىم قارشى چىقالمايدىغان تۇرسا، ئۇنداقتا خۇدا نېمە ئۈچۈن ئىنساننى ئېبىلەيدۇ؟»
ROM 9:20	براق، ئەي ئىنسان، خۇدا بىلەن تاڭاللاشقۇدەك كىمسەن؟ قېلىپتا شەككىلەندۈرۈلۈۋەقان نەرسە ئۆزىنى شەككىلەندۈرگۈچىكە: – «مېنى نېمە ئۈچۈن بۇنداق ياسىدىڭ؟» – دېيەلەمەدۇ؟	براق، ئەي ئادەم، خۇدا بىلەن داۋاملاشقۇچى كىم بولىسىن؟ قېلىپتا سەپ قېلىپتا سەپ قېلىغۇچىغا: «مېنى نېمە ئۈچۈن بۇنداق قېلىدىڭ؟ دېمەيدۇمۇ؟
ROM 9:21	خۇمدانچىنىڭ ئوخشاش بىر كاللەك لايىدىن ئېسىل ئورۇنغا ئىشلىتىدىغان قاچىمۇ، شۇنداقلا ئادەتتىكى ئورۇنغا ئىشلىتىدىغان قاچىمۇ ياساش هووقۇق يوقۇمۇ؟	خۇدا لاي قاچاقچىسى بولۇپ، ئوخشاش بىر توب لايىدىن بىر قاچاقنى شەرىپ ئۈچۈن، بىر قاچاقنى نامەۋرى ئۈچۈن قىلىش هووقۇقىغا ئىگەمۇ؟
ROM 9:22	خۇدا ئۆز غەزىپىنى كۆرسەتىشنى ۋە كۈچ-قۇدرىتىنى تونوُتۇشنى نىيەت قىلغان بولسا، غەزىپىگە لايىق بولغان، ھالا كەتكە تەيارلانغان «قاچىلار»غا ئادەتتىن تاشقىرى سەرچانلىق بىلەن كۆكىسى-قارنىنى كەڭ قېلىپ كەلگەن بولسا، ئۇنىڭكىغا نېمە بويتۇ؟	ئەگەر خۇدا غەزىپىنى كۆرسەتىپ، قۇدرىتىنى كۆرسەتىش ئۈچۈن، غەزىپ تارتقاڭلارغا كۆپ سەۋەر قېلىپ چىدىم تۇتۇپ كەلگەن بولسا، بۇغا نېمە دەيمىز؟
ROM 9:23-24	ۋە شۇنىڭ بىلەن ئۆزىنىڭ رەھىم-شەيقتىنىڭ نىشان قىلغان ۋە شان-شەرەپكە مۇيەسسىر بولۇشقا ئالدىنئالا تەيارلىغان «قاچىلار»دا، يەنى ئۆزى يەھۇدىيلار ئارسىدىنلا ئەمەس، بىلكى ئەللەر ئارسىدىنمۇ چاقىرغان بىزىلەردە شان-شەرپىنىڭ چەكسىزلىكىنى نامايان قىلىش ئۈچۈن شۇنداق قىلىشنى خالغان بولسا، بۇنىڭكىغا نېمە بويتۇ؟	ھەم بۇ ئارقىلىق ئۆزىنىڭ شان-شەرىپ بایلىقىنى رەھىم قىلغۇچى كىشىلەرە ئاچىقلاب، ئالدىن تەيارلىغان كىشىلەرنى شان-شەرىپكە بېرىشتۈرۈش؛ بىزنى چاقىرغان، يەقەت يەھۇدىيلار تەك ئەمەس، مىللەتلەردىنمۇ.
ROM 9:25	بۇ خۇدى خۇدانىڭ هوشىيا يېغەمبەر ئارقىلىق ئېتىقىننەك: – «ئەسلى خەلقىم ھېسپايانمىغان خەلقنى خەلقىم، ئەسلى سۆيىمگەنلەرنى سۆيىگەنلەرنى دېرىم دەيمەن!»	بۇ خۇدا هوشىيا يېغەمبەر ئارقىلىق دېگەنەك: «بۇرۇن خەلقىم دېمىگەنلەرنى خەلقىم دەيمەن، بۇرۇن سۆيىمگەنلەرنى سۆيىگەنلەرنى دەيمەن!»
ROM 9:26	ۋە يەنە: – «بۇرۇن ئۇلارغا: «سلىھر مېنىڭ خەلقىم ئەمەسسىلىھر» دېپىلگەن جايادا، كەلگۈسىدە دەل شۇ جايادا ئۇلارغا «تىرىك خۇدانىڭ ئوغۇللەرى!» دېگەن نام بېرىلىدۇ.	ۋە يەنە: «ئۇتكەن كۇنلەرە ئۇلارغا «سلىھر مېنىڭ خەلقىم ئەمەس» دېپىلگەن جايادا، كېپىن شۇ جايادا ئۇلارغا «تىرىك خۇدانىڭ باللىرى» دېپىلىدۇ.
ROM 9:27	يەشايا يېغەمبەر ئىسرائىل ھەقتە بۇنداق دەپ ئاڭلىتىش قىلغان: «ئىسرائىلارنىڭ سانى دېڭىز ساھىلىدىكى قۇمەك كۆپ بولسىمۇ، لېكىن يەقەت بىرلا «قالدى» قۇوتقۇزۇلىدۇ:	يەشايا يېغەمبەر ئىسرائىل ھەقتە بۇنداق دەپ ئاڭلىتىش قىلغان: «ئىسرائىلار سانى دېڭىز بوجىسىدىكى قۇمغا ئوخشاش كۆپ بولسىمۇ، يەقەت بىرلا قالدى قۇوتقۇزۇلىدۇ:
ROM 9:28	چۈنكى، يەرۋەدىگار ئۆز ئىشىنى توگتۇپتىپ، ھەققانىلىق بىلەن تېزدىن ئۇنى ئىجرا قىلىدۇ؛ چۈنكى ئۇ يەر يۈزىدە ھۆكۈمىنى تەلتۆكۈس ۋە تېز ئىجرا قىلىدۇ.	چۈنكى، خۇدا ئادىللىق بىلەن سۆزىنى تەماملاپ ۋە تېز قىسقارتىپ ئەمەلگە ئاشۇرۇۋۋاتىدۇ؛ چۈنكى ئۇ دۇنيا ئۆستىدە قىسقا سۆزىنى تەماملاپ ئۇرۇندادىدۇ.

Reference	Before	After
ROM 9:29	يەشایا یەیغەمبەر يەنە ئالدىن ئېتىقىندەك: – «ئەگەر سامائى قوشۇنلارنىڭ سەردارى بولغان يەرۋەردىگار بىزگە بىز نەسىل قالدۇرمىغان بولسا، سودوم شەھرىدەك، گومورا شەھرىدەك يوقالغان بولاتتۇق».«	يەشایا دېگەندەك: «ئەگەر ئاسمان قوشۇنلىرىنىڭ باشلىقى بولغان خۇدا بىزگە بىز گۈرۈپ قالدۇرمىغان بولسا، بىز سودومغا ئوخشاش، گوموراغا ئوخشاش يوقاب كەتىپ قالمايتىق».«
ROM 9:30	ئۇنداقتا، بۇلارغا نېمە دېيىشىمىز كېرەك؟ ھەققانىلىققا ئىنتىلىكىن ئەللىكىلەر ھەققانىلىققا، يەنى ئېتىقادقا ئاساسلانغان بىرخىل ھەققانىلىققا پېرىشتى.	ئۇنداقتا، بۇلار تۈغىسىدا نېمە دېيىلەك؟ غەيرى يەھەدىيلار ھەققانىلىققا قوشۇلمىغان بولسىلارمۇ، بىراق ئېتىقادغا تەۋە ھەققانىلىققا ئېرىشىپ كەتىن.
ROM 9:31	لېكىن ئىسرائىل ھەققانىلىقنى كۆرسەتكەن تەۋرات قانۇنغا ئىنتىلىكىن بىلەن قانۇنىڭ تەلىپىگە پېتەلمىدى.	بىراق ئىسرائىل ھەق قىلىش ئۈچۈن قانۇننى ئىزدەپ تۇردى، ئەمما قانۇنىڭ تەلىپىگە بهتمىدى.
ROM 9:32	نېمە ئۈچۈن؟ چۈنكى ئۇلارنىڭ ھەققانىلىققا ئىنتىلىش ئېتىقاد بىلەن ئەمەس، بەلكى «ساۋاپلىق ئىشلار» بىلەن ئىدى. ئۇلار «يۇتلۇكاشالىڭ تاش»قا يۇتلىشىپ يېقلىپ چۈشتى؛	قانۇنىڭ ئىشلەرى بىلەن تەلەپ قىلىدى. ئۇلار سوقۇش تاشقا سوقۇلۇپ يېقلىپ چۈشتى؛
ROM 9:33	خۇددى مۇقەددەس يازمىلاردا يېزىلغىنىدەك: «خەلقنى يۇتلۇشىدىغان يۇتلۇكاشالىڭ تاشنى، ئادەمنى يېقىتىدىغان قورام تاشنى زىئونغا قويدۇم. ئۇنىڭغا ئېتىقاد قىلغۇچى ھەرگىز يەرگە قارتىلىپ قالماسى».«	يېزىلغانچە: «مەن زىئونغا بىر تاش قويۇپ كەتىم، بۇ تاش بەزىلەرنى سوقۇپ تاشلايدۇ ۋە ئېغىر خەته قىلغۇچ تاش بولۇپ تۇر، بىراق ئۇنىڭغا ئىشىنىپ تۇرغاچىلار ھەرگىز شەرمەنەك قالمايدۇ».«
ROM 10:1	قېرىنداشلار، يۈرەك ئىنتىزارىم، شۇنداقلا خۇداغا يېلىنىشىم ئىسرائىلارنىڭ قۇتۇزۇلۇشى ئۈچۈندۇر.	قېرىنداشلار، مەننىڭ يۈرەكتىك ئازارۇم ۋە خۇداغا قىلغان دۇئامىم، ئىسرائىلنىڭ قۇتۇلۇشى ئۈچۈن.
ROM 10:2	چۈنكى شۇنىڭغا گۇۋاھلىق بېرىمەنلىكى، ئۇلارنىڭ خۇداغا ھەققەتەنمۇ قىزىغىن ئىنتىلىش بار، بىراق ئۇلارنىڭ ئىنتىلىشى ھەققىي بىلەم ئۈستىگە قۇرۇلغان ئەمەس.	ئۈچۈن مەن دەيمەنلىكى، ئۇلار خۇدا ئۈچۈن كۆڭۈلداش، لېكىن بۇ كۆڭۈلداشلىق ھەققىي بىلەن قۇرۇلمىغان.
ROM 10:3	چۈنكى ئۇلار خۇدانىڭ ھەققانىلىقنى بىلەنگەچكە، ئۇنىڭ ئورنىغا ئۆزلىرىنىڭ ھەققانىلىقنى تىكىلەشكە تىرىشىپ، خۇدانىڭ ھەققانىلىقفا بويىسۇنمىدى.	ئۇلار خۇدا توغرا يولىنى بىلەنگەن بولغاچقا، ئۆز توغرا يولىنى قۇرۇشقا تىرىشىپ، خۇدا توغرا يولىغا بويىسۇنمايتى.
ROM 10:4	چۈنكى قانۇنىڭ تاماملىق مەسەھ بولۇپ قالدى؛ شۇڭا ھەر بىر ئىشىنىپ بىلەن ئېتىقاد قىلغۇچىلارنىڭ ھەققانىلىق بار بولىدۇ.	تۇرغاچى ئۈچۈن ھەقلقى بار بولىدۇ.
ROM 10:5	چۈنكى تەۋرات قانۇنغا ئەمەل قىلىشتىن كەلگەن ھەققانىلىق ھەققىدە مۇسا یەيغەمبەر مۇنداق يازغان؛ «قانۇنىڭ ئەمەل قىلىشتىن كەلگەن ھەققانىلىق ھەققىدە شۇ ئىشلەرىدىن ھاياتلىق تايدۇ».«	«قانۇنىڭ بۇيرۇقلەرنى قىلغۇچىلار، شۇ بىلەن ياشайдۇ».«
ROM 10:6	لېكىن ئىمانغا ئەساسلىق توغرا يول شۇنداق دەيدۇ؛ «كۆنگۈلدە دەمە: «كىم لېكىن ئېتىقادتن بولغان ھەققانىلىق مۇنداق دەيدۇ: – «كۆڭۈلۈدە: – «كىم ئاسمانغا چىقار؟» يەنى «كىم مەسەھنى ئاسماندىن ئېلىپ چۈشۈرەر؟») يەنى، مەسەھنى تۆۋەنگە چۈشۈرۈش دېگەنلىك»	لېكىن ئىمانغا ئەساسلىق توغرا يول شۇنداق دەيدۇ؛ «كۆنگۈلدە دەمە: «كىم ئاسمانغا چىقار؟» يەنى، مەسەھنى تۆۋەنگە چۈشۈرۈش دېگەنلىك»
ROM 10:7	ۋە ياكى «ھالىڭ تېگىگە كىم چۈشەر؟» (يەنى «مەسەھنى ئۆلۈمدىن كىم قايتۇرار؟») – دېمىگىن.	ياكى «ئابىسقا كىم چۈشۈپ كېتىدۇ؟» بۇ، مەسەھنى ئۆلۈكلەردىن قايتۇرۇش دېگەنلىك.
ROM 10:8	بۇ يەرde سۆز نېمە دەيتۇ؟ «سۆز ساڭا يېقىن، تىلىڭدا ۋە قەلىرىنىڭ تۇر!» بۇ ئەمدى شۇ ھەققانىلىق نېمە دەيدۇ؟ – «سۆز-كالام ساڭا يېقىندۇر، تىلىڭدا ۋە دىلىڭدىدۇر!» – بۇ سۆز-كالام دەل بىز جاكارلايدىغان ئېتىقادنىڭ سۆزىدۇر.	بۇ يەرde سۆز نېمە دەيتۇ؟ «سۆز ساڭا يېقىن، تىلىڭدا ۋە قەلىرىنىڭ تۇر!» بۇ ئەمدى شۇ ھەققانىلىق نېمە دەيدۇ؟ – «سۆز-كالام ساڭا يېقىندۇر، تىلىڭدا بىز ئېتىقاد سۆزىنى ئىلان قىلىۋانقان سۆزىدۇ.
ROM 10:9	دېمەك، «ئەيسانىڭ رەب ئىكەنلىكىنى ئاغزىڭ بىلەن ئېتساپ قىلسالىڭ ۋە قەلىرىنىڭ خۇدانىڭ ئۇنى ئۆلۈكلەر ئارىسىدىن تىرىلدۈرگەنلىكىگە ^{ئىشەنسەڭ، قۇتۇزۇلۇسىنى!}	ئەگەر سىز ئاغزىنىڭز بىلەن ئەيسا رەب دېسىڭىز ۋە قەلىرىنىڭزە خۇدا ئۇنى ئۆلۈملۈكتىن قايتا تىرىلدۈرگەنلىكىگە ئىشىنىپ قالساڭىز، قۇتۇزۇلۇپ كىتەسىز!

Reference	Before	After
ROM 10:10	چۈنكى ئىنسان قەلپىدە ئېتىقاد قىلىش بىلەن ھەققانى قىلىنىدۇ، ئېغىزىدا ئېتىراپ قىلىش بىلەن نىجاتقا ئېرىشىدۇ.	چۈنكى يire ئىشىنىپ ھەقلق بولىدۇ، ئاغىز بىلەن ئېتىراف قىلىپ قۇنۇلۇپ كەتىدۇ.
ROM 10:11	مۇقەددەس يازمىلاردا دېپىلگەندەك؛ «ئۇنىڭغا ئېتىقاد قىلغۇچىنىڭ ھەرسىرى ھەرگىز يەرگە قارتىلماس».«	يازمىلاردا دېگەندەك: «ھەر بىر ئۇنىڭغا ئىشىنىپ تۇرغۇچى ئۇتۇلمайдۇ»
ROM 10:12	چۈنكى بۇ جەھەتتە يەھۇدىيىلار بىلەن گۈپكىلارنىڭ يەرقى يوق؛ ھەر ئىككىسىنىڭ رەبىن ھەممىنىڭ رەبىدۇر ۋە ئۆزىگە نىدا قىلغانلارنىڭ ھەممىسىگە مول بايلىقلەرنى ئايىمادۇ.	چۈنكى يەھۇدى بىلەن گۈپكىلار ئارىسىدا يەرق يوق. ھەممىنىڭ رەبىن بولۇپ، كىم كىم ئۇنى schaqirs، شۇلارغا مول بايلىق بېرىدۇ.
ROM 10:13	چۈنكى: «كىمدىكىم رەبىنىڭ نامىنى چاقىرىپ نىدا قىلسا قۇتقۇزۇلۇدۇ».	چۈنكى: «كىم رەبىنىڭ ئىسمىنى chaqirsa، قۇتقۇزۇلۇدۇ».
ROM 10:14	لېكىن رەبىگە ئىشەنمىگەن كىشى قانداقمۇ ئۇنىڭغا نىدا قىلالسۇن؟ ئۇ توغرۇلۇق ئاڭلىمىغان كىشى قانداقمۇ ئۇنىڭغا ئىشەنسۇن؟ خۇش خەۋەر جاكارلىغۇچىسى يوق جاكارلىغۇچى بولمىسا، ئۇلار ئۇنى قانداقمۇ ئاڭلىمالسۇن؟	لېكىن رەبىگە ئىشەنمىگەن كىشى، ئۇنىڭغا قانداق نىدا قىلالايدۇ؟ توغرَا ئاڭلىمىغان كىشى قانداق ئىشىنىدۇ؟ خۇش خەۋەر جاكارلىغۇچىسى يوق بولسا، ئۇلار قانداق ئاڭلادۇ؟
ROM 10:15	شۇ جاكارلىغۇچىلار ئەۋەتلەمىگەن بولسا، خۇش خەۋەرنى قانداقمۇ يەتكۈزەلسۇن؟ مۇقەددەس يازمىلاردا يېزىلغىنىدەك: «ئامان-خاتىرجەملەك توغرۇلۇق خۇش خەۋەرنى، بەخت-سائادەت توغرۇلۇق خۇش خەۋەرنى يەتكۈزگەنلەرنىڭ ئاپاڭلىرى نېمىدىگەن گۈزەل-ھە!».	ئەگەر شۇ جاكارلىغۇچىلار ئەۋەتلەمىگەن بولسا، خۇش خەۋەرنى قانداق يەتكۈزەلەيدۇ؟ يازمىلاردا يېزىلغانچە: «ياخشى خەۋەرنى كەلتۈرگەنلەرنىڭ ئاياقلىرى قانداق گۈزەل! بۇ ياخشى خەۋەر ئېتى بارلىق ۋە ياخشى ئىشلارنى ئۆز ئىچىگە ئالىدۇ!»
ROM 10:16	بىراق، خۇددى يەشايا يەيغەمبەرنىڭ «ئى يەرۋەدىگار، بىزنىڭ خەۋېرىمىزگە كىممۇ ئىشەندى؟» دېگىنىدەك ھەممە ئادەم خۇش خەۋەرگە ئىتائەت قىلغان ئەمەس.	بىراق، ھەممە كىشى خۇش خەۋەرگە ئەمەل قىلمىغان. چۈنكى يەشايا دېگەن: «ئى رەب، بىزنىڭ خەۋېرىمىزگە كىم ئىشىنىپ قالدى؟»
ROM 10:17	شۇڭا ئېتىقاد خەۋەرنى ئاڭلاشتىن كېلىدۇ ۋە شۇ خەۋەرمەسە توغرۇلۇق سۆزدە ئاڭلىكتىلىدۇ.	شۇڭا ئىيمان خەۋەرنى ئاڭلاش ئارقىلىق كېلىدۇ ۋە بۇ خەۋەر خۇدانىڭ سۆزى ئارقىلىق ئاڭلىنىدۇ.
ROM 10:18	لېكىن شۇنى سورايمەنلىكى، ئۇلار شۇ خەۋەرنى ئاڭلىمىغانمىدۇ؟ ئەلۋەتتە ئاڭلىدى: «ئۇلارنىڭ ساداسى يۇتكۈل دۇنياغا، سۆزلىرى يەرىزىنىڭ قەرلىرىگە يەتتى».«	مەن سورايمەن: ئۇلار بۇ خەۋەرنى ئاڭلىمىغانمىدۇ؟ ھەن، ئاڭلىغان، «ئۇلارنىڭ ئاۋاژى ھەممە دۇنيا بوبىچە يايلىدى، سۆزلىرى يەرىنەن بېرىلىكىنگە يەتتى».
ROM 10:19	يەنە شۇنى سورايمەنلىكى، ئىسرائىللار شۇ خەۋەردىن ۋاقىپ بولمىغانمىدۇ؟ ئالدى بىلەن، مۇسا ئىسرائىلغا مۇنداق بېشارەت بەرگەن: «ھېچ خەلق ئەمەس» بولغان بىر خەلق ئارقىلىق سىلەردە ھەسەت قوزغايمەن، نادان بىر خەلق ئارقىلىق غەزىپىڭلارنى قوزغايمەن».«	مەن بۇنى سورايمەن: ئىسرائىل بۇ خەۋەرنى بىلەپ قالمىغانمۇ؟ مۇسا ئالدى بىلەن دېگەن: «مەن سىلەرنى ھېچ كىم بولمىغان بىر خەلق ئارقىلىق يەخت قىلىمەن، نادان بىر خەلق ئارقىلىق غەپ قىلىمەن».«
ROM 10:20	كېيىن، يەشايا يەيغەمبەر ئىتتايىن يۇرەكلىك ھالدا شۇ بېشارەتتى بېرىپ: «ئۆزۈمگە ئىتتىلىمكەنلەرگە ئۆزۈمەن تايقۇزۇدۇم، مېنى سورىمىغانلارغا ئۆزۈم كۆرۈندۈم» – دېدى.	يەشايا يەيغەمبەر كېيىن بەك بويۇق ھالدا: «مەن ئىزدەپ كۆرمىگەنلەرگە تېپىلىدىم، سوراپ كۆرمىگەنلارغا كۆرۈندىم» دېدى.
ROM 10:21	لېكىن، ئۇ ئىسرائىللار ھەقىدە: – «مەن كۈن بويى بۇ ئىتائەتسىز ۋە تەرسا خەلقە قوللىرىمىنى ئۆزىتىپ ئىتتىلىپ كەلدىم!» – دەيدى.	ئەمما، ئۇ ئىسرائىللار ھەقتە دەپ كەتتى: «مەن كۈنلەر بويى بۇ ئېتىلىمە يىسز خەلقە قولۇم سوقۇپ تۇرغاندىم!»
ROM 11:1	ئۇنداقتا، شۇنى سورايمەنلىكى: – خۇدا ئۆز خەلقىدىن ۋاز كەچتىمۇ؟ ھەرگىز ئۇنداق ئەمەس! مەنمۇ ئىبراھىم ئەۋلادىدىن، بىニامىن قەبلىسىدىن بولغان بىر ئىسرائىلغا!	شۇنداقتا، سورايمەن: خۇدا ئۆز خەلقىنى تەكشەپ تاشلىدىمۇ؟ ھەرخىل ئەمەس! مەنمۇ ئىبراھىم ئەۋلادىدىن، بىニامىن قەبلىسىدىن كەلگەن بىر ئىسرائىلىكىم!
ROM 11:2	خۇدا ئالدىن كۆڭلىگە يۈككەن ئۆز خەلقىدىن ۋاز كەچكىنى يوق. مۇقەددەس يازمىلاردا ئىليايس يەيغەمبەر ھەقىدە نېمە دېپىلگەنلىكى سىلەرگە ئايان ئەمەسمۇ؟ ئۇ ئىسرائىللاردىن ئازار چېكىپ خۇداغا بېلىنىپ: –	خۇدا ئالدىن كۆرۈپ تۇرغان خەلقىدىن يان كەچمەيدۇ. يا سىلەر بۇنى بىلمەيىسىلەرمۇ، يازمىلاردا ئىليايس ھەقتە نېمە دېپىلگەن؟ ئۇ خۇدا بىلەن تەلىپىچە قىلىپ، ئىسرائىلگە قارشى دەپ.

Reference	Before	After
ROM 11:3	ئى يەرۋەردىگار، ئۇلار سېنىڭ يەيغەمبەرلىرىڭنى ئۆلتۈرۈشتى، قۇربانگاھلىرىڭنى چىقىشتى. يەقەت ئۆزۈم يالغۇرلا قالدىم، ئۇلار يەنە مېنىڭمۇ جېنىمنى ئالماقچى بولۇشۇۋاتىدۇ»، دېگەن.	ئى رەب، ئۇلار سېنىڭ يەيغەمبەرلىرىڭنى ئۆلتۈرگەن، قۇربانخانلىرىڭنى بۇرغان. مەن يالغۇز قالدىم، ئۇلار مېنىمۇ جېنىمنى ئالماقچى بولۇۋاتىدۇ.
ROM 11:4	Xudaning ugha javab bergenini nima? U: ‘Baalgha tizini bukalmagan yette ming adamni men özümge saqlap يۈكمىگەن يەتتە مىڭ ئادەمنى ئۆزۈمگە ئىلىپ قالدىم’ – دېگەن.	خۇدانىڭ ئۇنىڭغا قايتۇرغان كالامى قانداق بولدى؟ ئۇ: «باڭالغا تىز شۇنداقلا، ھازىرقى كۈننە، خۇدا نىڭ مەۋھىبىسى بويىچە تاللانغان بىر قالتوۋ بار.
ROM 11:5	خۇددى شۇنىڭدەك، بۈگۈنكى كۈندىمۇ خۇدانىڭ شايائىتى بىلەن ئىسرائىلدىن ئۆزى تاللىغان بىر «قالدى» بار.	شۇنداقلا، ھازىرقى كۈننە، خۇدا نىڭ مەۋھىبىسى بويىچە تاللانغان بىر ئەگەر بۇ مەۋھىبە ئارقىلىق بولسا، ئاندىن ئىشلار ئارقىلىق ئەمەس؛ چۈنكى ئۇلارنىڭ تاللىنىش شايائىتى بىلەن بولغان بولسا، ئۇنداقتا ئۆزلىرىنىڭ ئەجىر-ئەمىلى بىلەن بولغان ئەمەس. ئەمەللەردىن بولغان بولسا، شايائىتى ئىشلار ئارقىلىق بولسا، ئاندىن مەۋھىبە ئەمەس؛ چۈنكى ئىش بۇ بولسا، شايائىت بولماي قالاتنى.
ROM 11:6	نەتىجىدە قانداق بولدى؟ ئىسرائىللار ئىزدىگىنگە ئېرىشەلمىدى، لېكىن خۇددىشتۇرۇلدى.	شۇ ئۇرۇندا نېمە بولدى؟ ئىسرائىللار ئىزدەپ تۇرغان نەرسىگە ئېرىشەلمىدى، بىراق ئۇلارنىڭ تاللانغانلىرى ئېرىشتى. قالغانلىرىنىڭ كۆنگلى ئۇلاردىن تاللانغانلار ئېرىشتى. قالغانلىرىنىڭ بولسا، كۆڭوللىرى قاتىلاشتى.
ROM 11:7	خۇددى مۇقەددەس يازىلاردا ئېتىلىغاننىدەك: – «خۇدا ئۇلارنىڭ روھ- قەلبىنى غەيلەتكە سالدى، بۈگۈنگە قەدەر كۆزلىرىنى كۆرمەس، قۇڭقىلىرىنى ئاڭلىماس قىلدى».	دەپگەندەك: «خۇدا ئۇلارغا غەپلەت روھى بەردى، بۈگۈنگە قەدەر كۆزلىرى بىلەن كۆرمەسلەك، قۇڭقىلىرى بىلەن ئاڭلىماسلېق ھالەتتە قالدى».
ROM 11:8	تۇنەنگۈچ بولسۇن وە ئۆزلىرىگە جا zabl بولسۇن!»	داۋۇت دەيدۇ: «ئۇلارنىڭ سۆرەپ تاماقي تۇزاق بولسۇن، قايقاق بولسۇن، ئۆزلىرىگە قایقان وە تۇزاق بولۇپ، ئۇلارنى يۇتلاشتۇرۇپ، قىلىمىشلىرىنى ئۆز بېشىغا چۈشۈرسۇن!
ROM 11:9	كۆزلىرى قاراڭقۇلىشىپ، كۆرەلمىسۇن؛ بەللەرنى مەڭگۇ رۇسلاتماي بۈكۈلدۈرگەيسەن!»	ئۇلارنىڭ كۆزلىرى قارا قالسۇن، كۆرمەسلەك؛ بەللەرنى ھەمىشە بۈكۈلدۈرۈپ تۇرسۇن!
ROM 11:10	دېمەك، سورايىل: ئىسرائىللار يېقىلىپ قالدىمۇ، قايىتا تۇرالمىمۇ؟ ھەرخىل تۇنەنگۈچ بولسۇن وە ئۆزلىرىگە جا zabl بولسۇن!	كۆزلىرى قاراڭقۇلىشىپ، كۆرەلمىسۇن؛ بەللەرنى مەڭگۇ رۇسلاتماي بۈكۈلدۈرگەيسەن!
ROM 11:11	تۇنەنگۈچ بولسۇن وە ئۆزلىرىگە جا zabl بولسۇن!	دېمەك، سورايىل: ئىسرائىللار يېقىلىپ قالدىمۇ، قايىتا تۇرالمىمۇ؟ ھەرخىل تۇنەنگۈچ بولسۇن وە ئۆزلىرىگە جا zabl بولسۇن!
ROM 11:12	ئەمدى ئۇلارنىڭ تېبىلىپ ئىتائەتسىزلىك قىلىشى دۇنياغا ئاسايسىشلىق بەخش ئەتكەن بولسا، شۇنداقلا ئۇلارنىڭ زىيان تارتىقىنى ئەللەرنى بېيتقان بولسا، ئۇنداقتا كەلگۈسىدە ئۇلارنىڭ ھەممىسىنىڭ تولۇق نىجاتلىققا ئېرىشىشى دۇنياغا تېبىخىمۇ زور بەخت ئىلىپ كەلمەمدۇ؟!	ئەمدى، ئۇلارنىڭ خاتالقى دۇنياغا يابىدىلىق بولغاندا، وە ئۇلارنىڭ سەل قىلىنىشى باشقا خەلقەرگە بەخت بەرگەندە، شۇنداقتا ئۇلارنىڭ تولۇق ئەمەس! لېكىن ئۇلارنىڭ تېبىلىپ ئىتائەتسىزلىك قىلغانلىقىدىن نىجات يات ئەللەرگە يەتكىزۈلدى. بۇنىڭدىن مەقسەت ئىسرائىللارنى ھەستتەكە قوزغاشتىن ئېبارەتتۈر.
ROM 11:13	تۇنەنگۈچ بولسۇن وە ئۆزلىرىگە سۆرەپ تۇرام؛ مەن سىلەرگە ئەپسەتول بولغان، شۇڭا ۋەزپەمنى ئۇلۇغلايمەن.	ئەمدى سىلەر كەيرەتلەكلەرگە سۆرەپ تۇرام؛ مەن سىلەرگە ئەپسەتول
ROM 11:14	مەن ئەسلى قەۋەملەرىمنى كىرى قىلدۇرۇپ، ئۇلارنىڭ بەزىسىنى ساقلايا مامايمۇ دەپ ئۆمىد قىلىمەن.	جانجىگەرلىرىم بولغانلارنىڭ ھەستىنى قوزغاپ، ئۇلارنىڭ بەزىلىرىنى قۇڭقۇلدۇرا ماھەنمىكىن دېگەن ئومىدته بولىمەن.
ROM 11:15	ئەگەر ئۇلارنى ئاشلاپ كېتىشى دۇنيادىكى خەلقەرنى خۇدا بىلەن سۇلەلاتشۇرۇپ قوبۇل قىلىنىشى نىمە بولىدۇ؟	چۈنكى ئۇلارنىڭ تاشلىپتىلىگەنلىكىنىڭ نەتىجىسى دۇنيادىكى ئەللەرنى خۇدا بىلەن ئەنقاڭلاشتۇرۇش بولسا، ئۇنداقتا ئۇلارنىڭ قوبۇل قىلىنىشى

Reference	Before	After
ROM 11:16	ئۆلۈمدىن تېرىلىش بولماي نىمە؟ هوسۇلدىن تۇنجى بولۇپ چىققان خېمىردىن بىر كاللىكى مۇقەددەس خېمىر مۇقەددەس بولىدۇ. دەرەختىڭ بىرىقى مۇقەددەس بولسا، يۇتۇن خېمىر مۇقەددەس دەپ ھېسابلىنىدۇ. دەرەختىڭ مۇقەددەس بولىدۇ.	ئۆلۈمدىن تېرىلىپ كېتىش دېگەنلىكتە! ئەگەر ئالدىنلىقى ھوسۇلدىن بىر يارچە خېمىر مۇقەددەس بولسا، يۇتۇن زەيتۇن دەرەختىڭ بىرنه چەشىخى دەرۋەقە سۇندۇرۇۋېتىلگەندى، وە سەن ياۋا زەيتۇن كۆچتى بولۇپ، ئۇلارنىڭ ئورنىغا ئۇلاندىك، مانا ئەمدى دەرەخ بىلتىزىدىن ئوزۇقلۇق ئېلىپ، مول شىرىنسىدىن بەھىمەن بولغۇچى بولغانىكەنسەن..
ROM 11:17	زەيتۇن دەرەختىڭ بىرنه چەشىخى دەرۋەقە سۇندۇرۇۋېتىلگەندى، وە سەن ياۋا زەيتۇن كۆچتى بولۇپ، ئۇلارنىڭ ئورنىغا ئۇلاندىك، مانا ئەمدى دەرەخ بىلتىزىدىن ئوزۇقلۇق ئېلىپ، مول شىرىنسىدىن بەھىمەن بولغۇچى بولغانىكەنسەن..	زەيتۇن دەرەختىڭ بەزى شاھى سۇكىپ كەتكەن، سەن ياۋا زەيتۇن كۆچك بولۇپ، ئۇلارنىڭ ئورنىدا ئۇلانغانسىن. ھازىر دەرەختىڭ بىلتىزىدىن ئوزۇقلۇق ئېلىپ، مول شىرىنسى بىلەن یايدىلىنىۋاتېتۈرسەن.
ROM 11:18	ئەمدى سۇندۇرۇلغان بۇ شاخلارغا قارشى ئۆزۈگىنى ياخشى دەپ ماختانما. ئەمدى سۇندۇرۇۋېتىلگەن ئاشۇ شاخلاردىن ئۆزۈگىنى ئۆستۈن قىلىپ ماختانما. ماختانساڭ، شۇنى ئۆنتۈمىغىنىكى، سەن بىلتىزىنى ئەمەس، بىلتىز سېنى كۆتۈرۈپ قۇۋۇڭتەلەۋاتىدۇ.	ئەمدى سۇندۇرۇلغان بۇ شاخلارغا قارشى ئۆزۈگىنى ياخشى دەپ ماختانما. ئەمدى سۇندۇرۇۋېتىلگەن ئاشۇ شاخلاردىن ئۆزۈگىنى ئۆستۈن قىلىپ ماختانما. ماختانساڭ، بۇنى ئۇنما، سەن بىلتىزىنى ئەمەس، بىلتىز سېنى قوللاپ تۇرۇۋاتىدۇ.
ROM 11:19	سەن ئەمدى: «شاخلارمىنىڭ ئۆلۈنىشىم ئۆچۈن سۇندۇرۇپ كەتقى». سەن دەيسەن: «شاخلارمىنىڭ قوشۇلۇشىم ئۆچۈن سۇندۇرۇپ كەتقى».	سەن دەيسەن: «شاخلارمىنىڭ قوشۇلۇشىم ئۆچۈن سۇندۇرۇپ كەتقى».
ROM 11:20	تۇغرا، ئۇلار ئېتىقادىسىزلىقتىن سۇندۇرۇلدى؛ سەن بولساڭ، ئېتىقاداڭ بىلەن تىك تۇرسەن؛ بىراق ئۇنگىدىن مەغرۇلانما، ئەكسىچە خۇدادىن قورقا!	ھەممە دۆرۈت، ئۇلار ئىشەنسىزلىكتىن سۇندۇرۇپ تاشلاندى؛ سەن بولساڭ، ئىشىنىشىڭ بىلەن قاتىققى تۇرساڭ، يۇز بولما، بەلكى خۇدا قورقا!
ROM 11:21	چۈنكى خۇدا ئېينى ۋاقىتىدا بۇ دەرەختى ئۆز شاخلارىنى ئايىمىغانىكەن، سېنىمۇ ئايىماللىقى مۇمكىن.	چۈنكى، خۇدا ئاسلى شاخلارىغا رەھىم قىلىمغا بولغاچقا، سېنىمۇ رەھىم قىلىمايدۇ.
ROM 11:22	مانا، بۇ ئىشلاردا خۇدانىڭ مېھربانلىقىغا ھەمە قاتىققى قول ئىكەنلىكىگە ¹ قارا. ئۇ ئۆز يولىدىن يېقىلىپ چۈشكەنلەرگە قاتىققى قول ئىدى، لېكىن ساڭا (مېھربانلىقىدا داۋاملىق تۇرساڭلا) مېھربانلىق كۆرسەتمەكتە. ئۇنداق بولىغاندا، سەنمۇ كېسىپ تاشلىنىسىن.	كۆرۈڭلەر، خۇدانىڭ مېھربانلىقى ۋە قاتىقلىقىنى. چۈشۈپ كەتكەنلەرگە ² قاتىققى بولغان بولسا، سەنگە بولسا مېھربانلىق كۆرسەتىپ تۇر، بۇ مېھربانلىققا داۋاملاشتۇرساڭ. ئەگەر بۇ دەۋاملانمىسا، سەنمۇ كېسىپ تاشلىنىسىن.
ROM 11:23	يەھۇدىيەلارمۇ ئېتىقادىسىزلىقتا چىڭ تۇرۇمالىسا، ئەسلىدىكى دەرەخكە ³ ئۆلۈنىدۇ. چۈنكى خۇدا ئۇلارنى قايىتا ئۇلانشقا قادردۇر.	ئەگەر يەھۇدىيەلار ئېتىقادىسىزلىقتا قالماۋاتىسا، ئەسلى دەرەخكە قايىتا ئۇلاندۇ. چۈنكى خۇدا ئۇلارنى قايىتا قوشۇشقا قادر.
ROM 11:24	چۈنكى ئەگەر سەن ياۋا زەيتۇن دەرەختىن كېسىپ ئېلىنىپ، تەبىئى قانۇنىيەتكە خلاب ھالدا باگدىكى ياخشى زەيتۇن دەرەختىگە ئۇلانغان يەردى، ئەسلىدىكى بۇ تەبىئى شاخلارنىڭ ئۆز دەرەختىكە ئۆلۈنىشى تېخىمۇ مۇمكىنengu؟!	چۈنكى، سەن ياۋا زەيتۇن دەرەختىن كېسىپ چىقىپ، تەبىئەت قائىدىسىغا قارشى بولسىمۇ باعدىكى ياخشى زەيتۇن دەرەختىگە قوشۇلغان بولساڭ، بۇ ئەسلى شاخلارنىڭ ئۆز دەرەختىگە قوشۇلۇش يەنەمۇ ئاسان بولىدۇ!
ROM 11:25	قېرىنداشلار، ئۆزۈڭلەرنى ئۆستۈن ۋە ئەقلىلىق چاغلاشتىن ساقلىنىشىڭلار ئۆچۈن، ۋەھىنى قىلىنغان شۇ سىردىن خەۋەرسىز قېلىشىڭلەرنى خالمايمەن، تا خۇدا تاللىغان يەھۇدى ئەمەسلىرنىڭ سانى تولۇقلانغۇچە، ئىسراىلنىڭ بىر قىسىمى تاش يۈرەكلىككە قالدۇرۇلدۇ؛	قېرىنداشلار، سىلەر ئۆزۈڭلەرنى چوڭ كۆرمەسىلىك ئۆچۈن، بۇ سېرىنى بىلىشىڭلەرنى خالمايمەن، خۇدا تاللىغان باشقىا خەلقەر تولۇق بولغاندا، ئىسراىلنىڭ بەزىسى قاتىققى يۈرەك بولۇپ قالدۇ؛
ROM 11:26	ئاندىن يۇتكۈل ئىسراىل قۇنقولۇلدۇ. بۇ توغرۇلۇق مۇقەددەس يازمىلاردا مۇنداق يېزىلغان: – «قۇتقۇزغۇچى زئوندىن كېلىپ، ئېپلاسلىقنى ياقۇيتن يوق قىلىدۇ.	ئاندىن بارلىق ئىسراىل قۇنقولۇپ كېتىدۇ. بۇ ھەقتە مۇقەددەس كىتابتا مۇنداق يېزىلغان: «قۇتقۇزغۇچى زئوندىن كېلىپ، ياقۇيتنكى يامان ئىشلارنى يوق قىلىدۇ.»
ROM 11:27	مەن ئۇلارنىڭ گۇناھلىرىنى ئېلىپ تاشلىۋەتكىنىمە، مانا بۇ ئۇلار بىلەن تۆزۈدىغان ئەهدەم بولىدۇ».	مەن ئۇلارنىڭ گۇناھلىرىنى ئۆچۈرۈپ كەتكەنده، بۇ ئۇلار بىلەن قىلىدىغان ئەهدەمە.
ROM 11:28	ئەمدى خۇش خەۋەر جەھەتنى قارىغاندا، سىلەرنىڭ بەختىڭلار ئۆچۈن ھازىر، ئىنجليل تەرىپىدىن قارىغاندا، سىلەر ئۆچۈن يەھۇدى خەلق ئىنجلىغا	ھازىر، ئىنجليل تەرىپىدىن قارىغاندا، سىلەر ئۆچۈن يەھۇدى خەلق ئىنجلىغا

Reference	Before	After
	يەھۇدىي خەلقى خۇش خەۋەرگە دۇشمەن قىلىپ بېكىتىلگەن؛ بىراق خۇدانىڭ تاللىشى جەھەتسىن قارىغاندا، ئاتا-بۇۋەلىرىمىز سەۋەبىدىن سۆپىلگەندۇر.	قارشى بولۇپ كەتنى؛ بىراق خۇدا تاللاشى بويىچە، ئاتا-بۇۋا سەۋەبىدىن سۆپىلۇپ كەتنى.
ROM 11:29	جۈنكى خۇدا ئۆزى بەرگەن نەرسىلىرى ۋە چاقىرىقىنى قايتۇرۇۋالمايدۇ.	جۈنكى خۇدا ئۆز بەرگەن نەرسىلىرى ۋە چاقىرىقىنى قايتۇرمايدۇ.
ROM 11:30	سىلەر ئەللكلەرمۇ بىر چاغلاردا خۇداغا ئىتائەت قىلمىغان بولساڭلارمۇ، يەھۇدىيلارنىڭ ئىتائەتسىزلىكىنىڭ نەتىجىسىدە ھازىر رەھىم-شەپەتكە ئېرىشتىڭلار.	جۈنكى، سىلەر ھام بۇرۇن خۇدا تەناقلقى قىلغان بولۇپ، ھازىر يەھۇدىيلارنىڭ تەناقلقى سەۋەبىدىن رەھىمەتكە ئېرىشتىڭلار.
ROM 11:31	يەھۇدىيلار ھازىرغىچە ئىتائەت قىل Ma ئەتىۋاتىدۇ؛ خۇدا سىلەرگە رەھىم-شەپەتكە مەقسىتى، سىلەرگە كۆرسەتكەن رەھىم-شەپەتكە ئارقىلىق ئۇلارنىمۇ رەھىم-شەپەتكە ئېرىشتۇرۇشتىن ئىبارەتتۇر.	يەھۇدىيلار ھازىرغىچە ئىتائەت قىل Ma كەتىۋاتىدۇ؛ خۇدا سىلەرگە رەھىم-شەپەتكە شەپەتكەت كۆرسەتكەن بولغاچقا، ئۇلارنىمۇ شۇ رەھىم-شەپەتكە ئېرىشتۇرۇشنى مەقسەت قىلغان.
ROM 11:32	چۈنكى خۇدا يۇتكۈل ئىنسانغا رەھىم-شەپەتكەت كۆرسىتىش ئۆچۈن، ھەممە يەننى ئىتائەتسىزلىككە سولاب قويىدى.	خۇدا بارلىق كىشىلەرنى ئىتائەتسىزلىككە قاماقلىدى، بۇنىڭ ئۆچۈن بارلىق كىشىلەرگە رەھىمەت كۆرسەتىش ئۆچۈن.
ROM 11:33	ئاھا! خۇدانىڭ دانالقى ۋە ئىلىم-ھېكىمىتىنىڭ بىباها بايلقلەرى ھەم ھېباسىز چوڭقۇرلۇقى! ئۇنىڭ ھۆكۈمىلىرىنىڭ تېڭگە يەتكىلى بولماسى! ئۇنىڭ يوللىرى ئىزدەپ تېپىشىش شۇنچە يېراقتۇر!	ئەھا! خۇدانىڭ بايلقى ۋە ئەقىل-بىلىملىنىڭ چەكسىز چوڭقۇرلۇقى! ئۇنىڭ قارارلىرىنىڭ تېڭگە يەتكۈزەلمەسىڭ ئۇنىڭ يوللىرى ئىزدەپ تېپىشىن بەك بىراق!
ROM 11:34	«كىممۇ يەرۋەدىگارنىڭ ئوي-مۇددىئالىرىنى چۈشىنىپ يەتتى؟ كىممۇ ئۇنىڭغا مەسىلەتچى بولالىدى؟»	«كىم يەرۋەرىدىگارنىڭ ئوي-بىكىرىنى تەكشىپ چۈشىنىپ كەتكەن؟ كىم ئۇنىڭغا كۆمەكچى بوللايدۇ؟»
ROM 11:35	«ئۇنىڭغا كەن ئاۋۇڭال بىر نەرسە بېرىپ، كېپىن ئۇنى قايتۇرۇپ بەر دېپەلدى؟»	«كىم ئوغَا ئالدىن بىر نەرسە بەرگەن، كېپىن قايتۇرۇپ بېرىش بولىدۇ؟»
ROM 11:36	چۈنكى بارلىق مەۋجۇداتلار ئۇنىڭدىن كەلگەن، ئۇ ئارقىلىق مەۋجۇت بولۇپ تۇرىدۇ، ھەم ئۇنىڭ ئۆچۈن مەۋجۇت بولۇپ تۇرىدۇ. بارلىق شان-شەرەپ ئەبدىگەچە ئۇنىڭغا بولغاى! ئامىن.	ئۇنىڭدىن ھەممە نەرسە كەلگەن، ئۇ ئارقىلىق بار، ۋە ئۇنىڭ ئۆچۈن بار. ھەممە شەرەپ ئەبەدى ئۇنىڭغا بولسۇن! ئامىن.
ROM 12:1	شۇڭا، ئەي قېرىنداشلار، خۇدانىڭ رەھىمدىلىقى بىلەن سىلەردىن شۇنى ئۆتونىمىھەنلىكى، تېنگىلارنى مۇقەددەس، خۇدانى خۇرسەن قىلىدىغان، تىرىك قۇرۇبان سۇپىتىدە ئۇنىڭغا بېغىشلاڭلار. مانا بۇ سىلەرنىڭ خۇداغا قىلىدىغان ھەققىي ئىبادىتىنىڭلاردۇ.	شۇڭا، قېرىنداشلار، خۇدانىڭ رەھىمى بىلەن، سىلەرگە بۇنى ئەيتىمەن: تەنگىلارنى مۇقەددەس قىلىپ، خۇدا خۇرسەن بولىدىغان تىرىك قۇرۇبان قىلىڭلار، بۇ - سىلەرنىڭ خۇداغا قىلىدىغان ھەققىي ئىبادەت.
ROM 12:2	بۇ دۇنيانىڭ قېلىپىغا كىرىپ قالماڭلار، بەلكى ئوي-بىكىرىڭلارنىڭ يېڭىلىنىش بىلەن ئۆزگەرتىلىڭلار، ئۇنداق قىلغاندا خۇدانىڭ ياخشى، قوبۇل قىلارلىق ۋە مۇكەممەل ئىرادىسىنىڭ نېمە ئىكەنلىكىنى ئىسپاتلایپ بىلەلەيسىلەر.	بۇ دۇنيا ئوزىنىڭ يولىغا قوشۇلماڭلار، بەلكى ئۆيلىنىش-بىكىرىڭلارنى يېڭىلاب ئۆزگەرتىڭلار؛ شۇنداقتا، خۇدا ئىرادىسىنىڭ ياخشى، قوبۇل قىلىنىدىغان ۋە تولۇق بول han قىلىقىنى ئاشكارا بىلىپ چىقىپ كېتەلەيسىلەر.
ROM 12:3	ماڭا ئاتا قىلىنىغان شايائەتكە ئاساسەن ھەربىرىڭلارغا شۇنى ئېيتىمەنلىكى، ئۆزۈڭلار توغرۇلۇق ئۆزۈڭلاردا بار بولغىنىدىن ئارتۇق ئۆپلىمای، بەلكى خۇدا بىرىڭلارغا بەرگەن ئىشەنچنىڭ مىقدارى بويىچە، ئاقىلىق بىلەن ئۆزۈڭلارنى بەلەن ئۆزۈڭلارنى دەڭسەپ كۆروڭلار.	مەنغا بېرىلگەن نېمەت بويىچە، ھەر بېرىڭلارغا بۇنى دەيمەن: ئۆزۈڭلار توغرۇلۇق ئۆزۈڭلارنىڭ ھالىتىدىن كۆپرەك ئۆيلىمەڭلار، بەلكى خۇدا ھەر بىرىڭلارغا بەرگەن ئىشەنچنىڭ مىقدارى بويىچە، ئاقىلىق بىلەن ئۆزۈڭلارنى باها قىلىڭلار.
ROM 12:4	چۈنكى تېنىمىز كۆپلىگەن ئەزالاردىن تەركىب بولۇپ تۇرۇپ، ھەم ھەر ئەزايمىزنىڭ ئوخشاش بولمىغان رولى بولغانداك،	چۈنكى بىزنىڭ تەننىمىز كۆپ ئەزالاردىن تەركىب بولۇپ تۇرۇپ، ھەم ھەر بىر ئەزايمىزنىڭ ئوخشاش ئىش قىلىمسىلا،
ROM 12:5	بىز كۆپ بولساقىمۇ، مەسىختا بىر بەدەن قىلىپ، بىر-بىرىمىز بىلەن ئۆلانغان بىزمۇ كۆپ بولغىنىمىز بىلەن مەسىھەتە بىر تەن بولۇپ بىر-بىرىمىزگە باغلانىشلىق ئەزا بولىمىز.	بىز كۆپ بولساقىمۇ، مەسىختا بىر بەدەن قىلىپ، بىر-بىرىمىز بىلەن ئۆلانغان بىزمۇ كۆپ بولغىنىمىز بىلەن مەسىھەتە بىر تەن بولۇپ بىر-بىرىمىزگە ئەزالار بولىمىز.

Reference	Before	After
ROM 12:6	شۇنىڭ ئۆچۈن بىزگە ئاتا قىلىنغان مېھر-شەقەت بويىچە، ھەرخىل روھىي ئىلتىپاتلىرىمىزىمۇ بار بولدى. بىرسىگە ئاتا قىلىنغان ئىلتىپات ۋەھىينى يەتكۈزۈسۈن؛	شۇڭلۇق، بىزگە بېرىلگەن نېمەت بىلەن، ئوخشاش بولمىغان روھىي سوۋاتىلار بار. پەيغەمبەرلىك ئىش قىلىش بولسا، ئىشىنىشىڭلارنىڭ دەرجىسىگە قاراپ قىلىڭلار؛
ROM 12:7	باشقىلارنىڭ خىزمىتىنى قىلىش بولسا، خىزمەت قىلىسۇن؛ تەلەم بېرىش بولسا، تەلەم بەرسۇن؛	ئەگەر باشقىلارغا ياردەم بېرىش بولسا، ياردەم بېرىڭىز؛ تەلەم بېرىش بولسا، تەلەم بەرسۇن بولۇڭ.
ROM 12:8	رېبىھەتلەندۈرۈش بولسا، رېبىھەتلەندۈرۈسۇن؛ سەدىقە بېرىش بولسا، مەردىلىك بىلەن سەدىقە بەرسۇن؛ يېتەكەلەش بولسا، ئەستايىدىلىق بىلەن يېتەكلىسىنۇن؛ خەيرخالقى كۆرسىتىش بولسا، خۇشاڭ-خۇراملق بىلەن قىلىسۇن.	تەشەۋىق قىلغۇچى بولسا، تەشەۋىق بىلەن قىلىسۇن؛ ئۆلەش قىلغاندا، گەرنىڭ بىلەن ئۆلەسۇن؛ يېتەكلىڭوچى بولسا، ئەستايىدىلى بىلەن يېتەكلىسىنۇن؛ ياخشىلىق قىلغاندا، خۇشاڭلاچق بىلەن قىلىسۇن.
ROM 12:9	مېھر-مۇھەببىتىڭلار ساختا بولمىسىنۇن؛ رەزىللىكتىن نېرەتلەنىڭلار، ياخشىلىققا چىڭ باغانلىنىڭلار؛	مۇھەببەتىڭلار چىنجاااق بولسىن؛ يامانلىقتىن نېرەت قىلىڭلار، ياخشىلىققا چىن كۆڭۈل بېرىپ تۇتۇننىڭلار؛
ROM 12:10	بىر-بىرىڭلارنى ئائىلدەك ياخشى سۆيۈڭلار؛ بىر-بىرىڭلارنى ھۆرمەت قىلىپ بىر-بىرىڭلارنى ھۆرمەتلىپ يۇقىرى ئۇرۇنغا قوئۇڭلار.	بىر-بىرىڭلارنى ئائىلدەك ياخشى سۆيۈڭلار؛ بىر-بىرىڭلارنى ھۆرمەت قىلىپ ئالدىغا چىقىرىنىڭلار.
ROM 12:11	ئىنتىلىشىڭلاردا ئېرىنەمەڭلار، روه-قەلبىڭلار يالقۇنلاب كۆيۈپ تۇرۇپ، رەبکە قۇللارچە خىزمەت قىلىڭلار.	ئىشلەرده ئازماڭلار، روھىڭلار يالقۇن تۇتۇپ، رەبکە قۇللاق قىلىڭلار.
ROM 12:12	ئۇمىدته بولۇپ شادلىنىپ يۈرۈڭلار؛ مۇشەققەت-قىيىنچىلىقلارغا سەۋر-ناقة تلىك بولۇڭلار؛ دۇئاپىنىڭلارنى ھەرقانداق ۋاقتىتا توختاتماڭلار.	ئۇمىد بىلەن خۇشاڭ بولۇڭلار؛ قىيىنچىلىقلارغا سەۋر-داۋاملاشتۇرۇڭلار؛ دۇئا قىلىشىڭلارنى ھەرقانداق ۋاقتىتا داۋاملاشتۇرۇڭلار.
ROM 12:13	مۇقۇددەس بەندىلەرنىڭ ئېھتىياجىدىن چىقىڭلار؛ مېھماندوسلىققا سىتىلىڭلار؛	ئىماندارلارنىڭ ئېھتىياجىنى قوللاڭلار؛ مېھماندوسىت بولۇڭلار؛
ROM 12:14	سەلەرگە زىيانكەشلىك قىلغۇچىلارغا بەخت تىلەڭلار، يەقەت بەخت تىلەڭلاركى، ئۇلارنى قارغىماڭلار.	سەلەرگە زارار بەرگۈچىلەرگە ياخشى تىلەك بەرىنگلار، يەقەت ياخشى تىلەك بەرىنگلار ۋە ئۇلارنى لەنت قىلماڭلار.
ROM 12:15	شادلىق كىشىلەر بىلەن بىلە شاد بولۇڭلار؛ قايغۇرۇپ يىلغىغانلار بىلەن بىلە قايغۇرۇپ يىغلاڭلار.	شادلىق كىشىلەر بىلەن بىلە شاد بولۇڭلار؛ قايغۇرۇپ كەچۈرگەن كىشىلەر بىلەن شاد لانغانلار بىلەن بىلە شادلىنىڭلار، تۆرۈڭلەر بىلەن بىلە قايغۇرۇپ بىلەڭلار.
ROM 12:16	بىر-بىرىڭلار بىلەن ئىناق ئۆتۈپ ئوخشاش ئۆي-پىكىرde بولۇڭلار؛ نەزىرىڭلارنى ئوستۇن قىلمائىڭلار، بەلكى تۆۋەن تەبىقىدىكى كىشىلەر بىلەن بېرىش-كېلىش قىلىڭلار، ئۆزۈڭلارنى دانشىمەن دەپ چاغلىماڭلار.	ئاراڭلار بىلەن تولۇق ئوراپ كېتىڭلار ۋە ئوخشاش ئۆي-پىكىر قالدۇرۇڭلار؛ ئۆز نەزەرلىرىڭلارنى چوڭ كۆرمەمەڭلار، بەلكى كەم-كەم كىشىلەر بىلەن ئارلىشىپ تۇرۇڭلار، ئۆزۈڭلارنى ئەقلىق دەپ ئوبىلاب چىقىماڭلار.
ROM 12:17	كىشىنىڭ ئالدىدا ئىشلىرىڭلار يەزىلەتلىك بولۇشقا كۆڭۈل قويۇڭلار. بارلىق ھېچكىمگە يامانلىق بىلەن جاۋاب bermanglar. بارلىق كىشىلەرگە ئالدىدا ھېچكىمنىڭ يامانلىقىغا يامانلىق بىلەن جاۋاب قايتۇرمائىڭلار.	ھېچكىمگە يامانلىق بىلەن جاۋاب ئىشلىقنى ياخشى قىلىشقا تېرىشىڭلار.
ROM 12:18	ئىمكانييەتنىڭ، بارىچە كۆيچىلىك بىلەن ئىناق ئۆتۈڭلار؛	ئەگەرمەتاكىن بولسا، سىزگە ئىشلەپ كەتسە، ھەممە بىلەن تىنچلىق بىلەن ياشائىڭلار؛
ROM 12:19	ئىنتىقام ئالماڭلار، ئى سۆيۈملۈكلىرىم؛ ئۇنى خۇداغا تايشۇرۇپ ئۇنىڭ غەزىپىگە يول قويۇڭلار، چۈنكى مۇقۇددەس يازمىلاردا مۇنداق يېزلىغان؛ «يەرۋەردىگار دەيدۇك، ئىنتىقام مېنىڭكىدۇر، يامانلىق مەن قايتۇرمەن».	ئىنتىقام ئالماڭلار، ئەزىز دوستلارىم؛ بۇنى خۇداغا تايشۇرۇپ، ئۇنىڭ غەزىپىگە جاي قويۇڭلار، چۈنكى يازمىلاردا يېزلىغان: «يەرۋەردىگار دەيدۇ، ئىنتىقام مېنىڭكى، مەن قايتۇرمام». شۇڭا، ئەكسىجە، دۈشىمىنىڭ ئاش بولسا، ئۇنى تاماق بەر، ئۇسسىق بولسا، ئىچىملىك بەر، بۇنى قىلىش بىلەن، ئۇنىڭ بېشىغا كۆمۈر چوغۇغۇ تۈپلاپ سالىسەن.
ROM 12:20	شۇڭا نەكسىجە دۈشىمىنىڭ ئاج بولسا، ئۇنى تويدۇر، ئۇسسىغان بولسا، قاندۇر، بۇنداق قىلىش بىلەن «ئۇنىڭ بېشىغا كۆمۈر چوغۇنى توپلاپ سالغان بولسىسەن».	يامانلىق ئالدىدا باش ئەگمەڭلار، بەلكى يامانلىقنى ياخشىلىق بىلەن يېڭىڭلار.
ROM 12:21	يامانلىق ئالدىدا باش ئەگمەڭلار، بەلكى يامانلىقنى ياخشىلىق بىلەن يېڭىڭلار.	يامانلىققا بېرىپ كەتمەڭلار، بەلكى يامانلىقنى ياخشىلىق بىلەن ئۇسۇنلاشتۇرۇڭلار.

Reference	Before	After
ROM 13:1	هەممە ئادەم ئۆزلىرىنى ئىدارە قىلغۇچى ھوقۇق ئىگلىرىگە بويسىۇسۇن. چۈنكى خۇدا تىكلىمىگەن ھۆكمەت يوق، قايىسى ھوقۇق-ھۆكمەت مەۋجۇت بولىسلا خۇدا تەرىپىدىن تىكلاڭەندۇر.	ھەر بىر كىشى ھۆكمەت رەھبەرلىرىگە ئەگىشىپ تۇرسۇن. چۈنكى خۇدا بەرمەگەن ھەقانداق ئىدارە يوق، بار بولغان ھەممىسى خۇدا تەرىپىتىن شەيىرلەنغان.
ROM 13:2	شۇنىڭ ئۆچۈن، ھوقۇق-ھۆكمەتكە قارشىلىق قىلغۇچى كىشى خۇدانىڭ ئورۇنلاشتۇرۇشىغا قارشىلىق قىلغان بولىدۇ. قارشىلىق قىلغۇچىلار سوراقدا تارتىلىدۇ.	شۇ ئۆچۈن، ھۆكمەتكە قارشى تۇرغانلار، خۇدا تەرىپىدىن شەيىرلەنغان ئىشلارغا قارشى تۇرغان بولىدۇ. قارشى تۇرغانلار سوراقدا چاقىرىلىدۇ.
ROM 13:3	چۈنكى ھاكىملار ياخشى ئىش قىلغۇچىلارغا ئۆچۈن قورقۇنج بولمايدۇ، بىلكى (چۈنكى ھۆكمەرانلار ياخشىلىق قىلغۇچىلارغا ئەمەس، بىلكى يامانلىق يامان ئىش قىلغۇچىلارغا قورقۇنج بېرىدۇ). ھاكىمەتتىن قورقۇشنى خالمايمەن دېسەڭ، ئۇنداقتا ياخشى ئەمەل قىل. ئۇ چاغدا ھۆكمەت تەرىپىدىن تەرىپلىسىنى.	چۈنكى ھاكىملار ياخشى ئىش قىلغۇچىلارغا ئۆچۈن قورقۇنج بولمايدۇ، بىلكى (چۈنكى ھۆكمەرانلار ياخشىلىق قىلغۇچىلارغا ئۆچۈن قورقۇنج كەلتۈرىدۇ). ھاكىمەتتىن قورقۇشنى خالمايمەن خالسالاڭ، ياخشى ئىش قىل، شۇ چاغدا ھۆكمەت سىزنى ئەرتەيدۇ.
ROM 13:4	چۈنكى ھۆكمەرانلار سېنىڭ مەنپەستىڭ ئۆچۈن خۇدانىڭ خىزمەتچىسىدۇر. لېكىن يامانلىق قىلىساڭ، ئۇنىڭدىن قورقۇشۇڭ كېرەك! ھۆكمەران قىلىچىنى بىكارغا ئىسىۋالمايدۇ، ئۇ يامانلىق قىلغۇچىغا خۇدانىڭ خىزمەتچىسىدۇر. كۆرسىتىدەن جازا بەرگۈچى سۈپىتىدە خۇدانىڭ خىزمەتچىسىدۇر.	چۈنكى ھۆكمەت سىزگە ياخشىلىق قىلىش ئۆچۈن خۇدانىڭ خىزمەتچىسى بولۇپ تۇر. يامانلىق قىلىسىڭىز، ئۇنى قورقۇڭ! ھۆكمەت قىلىچىنى بىكارلا ساقلهنمەيدۇ، چۈنكى ئۇ يامان قىلغۇچىلارغا خۇدانىڭ ئادالەت ھالقىنى بېرىدىغان خىزمەتچى بولۇپ تۇرىدۇ.
ROM 13:5	شۇنىڭ ئۆچۈن، ھۆكمەرانلارغا بويىسۇنىش كېرەك، بۇ، يەقەت جازالىنىنىش ساقلىنىش ئۆچۈنلە ئەمەس، بىلكى ياك ۋىجدانلىق بولۇش ئۆچۈندۇر.	شۇ ئۆچۈن، ھۆكمەتلەرگە بويىسۇنىش زۆرۈر، بۇ، يەقەت جازا قاچقانىلىق ئۆچۈنلە ئەمەس، بىلكى ئىچكى ۋىجدانىڭ ياك بولۇشنى ئۆچۈن.
ROM 13:6	مۇشۇ سەۋەبىتىنمۇ باج تايشۇرۇڭلار؛ ھۆكمەرانلار بولسا، خۇدانىڭ مەخسۇس بۇ ئىشلارنى باشقۇرۇشقا بېكىتكەن خىزمەتكارلىرىدۇر.	بۇ سەۋەبىتە باج تۆلەڭلار؛ چۈنكى ھاكىمدارلار خۇدانىڭ خىزمەتچىلىرى بولۇپ، بۇ ئىشلارنى باشقۇرۇشقا شەيىرلەنغان.
ROM 13:7	ھەركىمگە ئۆز تېكىشلىك ھەققىنى تۆلەڭلار؛ غەللە-ياراتق تايشۇرۇغۇچىغا غەللە-ياراتق، باج يېغقۇچىلارغا باجىنى تايشۇرۇغۇڭلار، ئېھترامغا تېكىشلىك بولغانلارغا ئېھترام قىلىڭلار، ھۆرمەت قىلىشقا تېكىشلىك بولغانلىق ھۆرمەت قىلىڭلار.	ھەر بىرگە ئۆز تەۋەلىك ھەققىنى بەرگىلى؛ باجلىق بەرگۈچىلەرگە باج بەرگىلى، يۇل-مەبەلەغەلەرگە ئۇ سىمدا بەرگىلى؛ ئەرتەشكە تېكىشلىكلىرى ئەرتەلەش كۆرسەتكەنلىك قىلىڭلار، ھۆرمەت كىلىدىغانلارغا ھۆرمەت كۆرسەتكەنلىك قىلىڭلار.
ROM 13:8	بىر-بىرگەلەرنى سۆيۈشتنى باشقا، ھېچكىمگە ھېچنەرسىدىن قەرزىدار بولماڭلار، چۈنكى باشقىلارنى سۆيىگەن كىشى تەۋرات قانۇنىنىڭ تەلىپىنى ئەمەلگە ئاشۇرغان بولىدۇ.	ھەچكىمگە ھەج نەرسىنى قەرز قالدۇرمائىڭلار، يەقەت بىر-بىرگەلەرنى سۆيۈڭلار، چۈنكى باشقىلارنى سۆيىسەنگ، قانۇنىنى تولۇق تولدۇرغان بولسىدە.
ROM 13:9	چۈنكى «زىنا قىلما، قاتلىق قىلما، ئوغىلىق قىلما، نەيسانىيەتچىلىك قىلما» دېگەن يەھىزلىر ۋە بۇلاردىن باشقا ھەقانداق يەزلىرەمۇ، «قوشاناكىنى ئۆزۈگۈنى سۆيىگەندەك سۆيىگەن» دېگەن بۇ ئەمرگە يېغىنچاقلانغان.	چۈنكى، 'زىنا قىلما، قاتلىق قىلما، ئوغىلىق قىلما، نەيسانىيەتچىلىك باشقىلارنىڭىكىدەك كۆرمە' دېگەن ئەمەلەر بىلەن باشقا بارلىق ئەمەلەر، 'قوشاناكىنى ئۆزۈگۈگە ئوخشاش سۆيە' دېگەن بۇ گەيتە توپلىنىپ كەتىدۇ.
ROM 13:10	مېھر-مۇھەببەتكە بېرىلگەن كىشى ئۆز بېقىننiga ھېچقانداق يامانلىق يۈرگۈزۈمەيدۇ؛ شۇنىڭ ئۆچۈن، مېھر-مۇھەببەت تەۋرات قانۇنىنىڭ تەلىپىنى ئەمەلگە ئاشۇرغۇچىدۇر.	مۇھەببەت قوشىنغا ھېچ قانداق يامانلىق قىلمايدۇ؛ شۇڭا، مۇھەببەت قانۇنىنىڭ تولۇق تولدۇرۇش بولىدۇ.
ROM 13:11	ھازىرقى ۋاقتىنى بىلىپ تۇرۇڭلار، چۈنكى بىز ئۆچۈن ئاللىقاچان ئۇيىقۇدىن ئۆيغىنىش ۋاقتىنى كەلگەن. چۈنكى باشلىغاندا ئېتىقاد قىلغان ۋاقتىمىزغا قارىغاندا، نىجاتىمىز ھازىر تېخىمۇ بېقىن.	ھازىرقى ۋاقتىنى بىلىپ تۇرۇڭلار، چۈنكى بىز ئۆچۈن ئاللىقاچان ئۇيىقۇدىن ئۆيغىنىش ۋاقتىنى كەلگەن. چۈنكى باشلىغاندا ئېتىقاد قىلغان ۋاقتىمىزغا قارىغاندا، نىجاتىمىز ھازىر تېخىمۇ بېقىن.
ROM 13:12	كېچە ئۆتۈپ كەتى، كۈندۈز بېقىن. شۇڭا، قاراڭغۇلۇق ئىشلىرىنى تاشلاپ، كېچە ئۆتۈشكە ئاز قالدى، كۈندۈز بېقىنلاشتى. شۇڭا، قاراڭغۇلۇقنىڭ	كېچە ئۆتۈپ كەتى، كۈندۈز بېقىن. شۇڭا، قاراڭغۇلۇق ئىشلىرىنى تاشلاپ، كېچە ئۆتۈشكە ئاز قالدى، كۈندۈز بېقىنلاشتى. شۇڭا، قاراڭغۇلۇقنىڭ

Reference	Before	After
ROM 13:13	ئىشلىرىنى تاشلاپ، يورۇقلۇقنىڭ قورال-باراقلرىنى كېيەپلى.	يورۇقلۇق قوراللىرىنى كېيىپ باراپلى.
ROM 13:14	كۈندۈزگە مۇۋايىق دىيانەتلىك ھايات كەچۈرەبلى، ئېيش-ئىشەت ۋە يارتى كۆرۈش ۋە ئىچكەنلىكتەن، زىنا ۋە كەيىپ-خۇراللىقتىن، جەدەل-ماجىرا شارابخورلۇققا، زىنا ۋە كەيىپ-سایاغا، جېدەل-ماجىرا ۋە ھەسەت خورلۇققا بېرىلمەبلى؛	كۈندۈز كېيىنلىق تەرەپ قىلىپ، يۇقۇنلىي ياخشى ھايات كەچۈرەبلى، ۋە ھەسەتتن ساقلىنىپ تۇرالاپلى؛
ROM 13:14	بەلكى ئەيسا مەسەھىنى رەب قىلىپ ئۆزۈڭلارغا كېيىپ ئالىڭلار ۋە گۇناھچى ئەكسىجە ئۆزۈڭلارغا رەب ئەيسا مەسەھىنى كېيىپلىڭلار ۋە گۇناھكار ھەۋەسلەرنى قاندۇرۇشقا ھېچ ئويلانماڭلار.	بەلكى ئەيسا مەسەھىنى رەب قىلىپ ئۆزۈڭلارغا كېيىپ ئالىڭلار ۋە گۇناھچى ئەكسىجە ئۆزۈڭلارغا رەب ئەيسا مەسەھىنى كېيىپلىڭلار ۋە گۇناھكار ھەۋەسلەرنى قاندۇرۇشقا ھېچ ئويلانماڭلار.
ROM 14:1	ئىمان ئاجىز بولغانلارنى قوشۇپ ئېلىڭلار، لېكىن ئۇلار بىلەن ېكىر تالاشقا ئېتىقادى ئاجىزلارنى قوبۇل قىلىڭلار، لېكىن ئۇلار بىلەن ېكىر دە تالاش- تارىش قىلماڭلار.	ئىمان ئاجىز بولغانلارنى قوشۇپ ئېلىڭلار، لېكىن ئۇلار بىلەن ېكىر تالاشقا ئېتىقادى ئاجىز بىرسى یەقهت كۆكتاتالارنىلا يەيدۇ. كىرىشتىمەڭلار.
ROM 14:2	بىر كىشى ھەر نەرسىنى يېبىلەيدۇ دەپ ئويلايدۇ؛ بەلكى باشقا بىر كىش ئېتىقادى ئاجىز بىرسى یەقهت كۆكتاتالارنىلا يەيدۇ.	بىر كىشى ھەر نەرسىنى يېبىلەيدۇ دەپ ئويلايدۇ؛ بەلكى باشقا بىر كىش ئىمانى قاتىق بولمىغاندا يەقهت گۈل-چېچ يەيدۇ.
ROM 14:3	ھەر نەرسىنى يېبىدىغان كىشى، يېمەيدىغان كىشىنى كۆنگۈل قىلما؛ بەلكى ھەرقانداق يېمەكلىكەرنى يەيدىغان كىشى يېمەيدىغان كىشىنى يېمەيدىغان كىشىنى كەمسىتىسىن ئەمە بەزى نەرسىنى يېمەيدىغان كىشى ھەرقانداق يېمەكلىكەرنى يەيدىغان كىشى ئۆستىدىن ھۆكۈم قىلىمسىن. چۈنكى خۇدا ئۇنى قوبۇل قىلغان.	ھەر نەرسىنى يېبىدىغان كىشى، يېمەيدىغان كىشىنى كۆنگۈل قىلما؛ بەلكى ھەرقانداق يېمەكلىكەرنى يەيدىغان كىشى يېمەيدىغان كىشىنى كەمسىتىسىن ئەمە بەزى نەرسىنى يېمەيدىغان كىشى ھۆكۈم قىلما. چۈنكى خۇدا ئۇنى قوبۇل قىلغان.
ROM 14:4	باشقا بىرسىنىڭ خىزمەتچىسى ئۆستىدىن ھۆكۈم قىلساش، سەن كىم بولىساڭ؟ خىزمەتچىنىڭ تۇرۇش ياكى يېقلىشى، يەقهت ئۆز خارىدارنىڭ ئىدىك؟ خىزمەتكارنىڭ تىك تۇرۇش ياكى يېقلىپ كېتىشىگە يەقهتلا ئۆز خوجايىنى مەسئۇلدۇر، ھەمدە شۇ خىزمەتكارمۇ تىك تۇرۇدىغان قىلىنىدۇ – چۈنكى خۇجاينى رەب ئۇنى تىك تۇرۇزۇشقا قادر دەرددۇ.	باشقا كىشىنىڭ خىزمەتچىسى ئۆستىدىن ھۆكۈم قىلساش، سەن كىم بولىساڭ؟ خىزمەتچىنىڭ تۇرۇش ياكى يېقلىشى، يەقهت ئۆز خارىدارنىڭ ئىدىك؟ خىزمەتكارنىڭ تىك تۇرۇش ياكى يېقلىپ كېتىشىگە يەقهتلا ئۆز خوجايىنى مەسئۇلدۇر، ھەمدە شۇ خىزمەتكارمۇ تىك تۇرۇدىغان قىلىنىدۇ – چۈنكى خۇجاينى رەب ئۇنى تىك تۇرۇزۇشقا قادر دەرددۇ.
ROM 14:5	بەزى بىرى بىر كۈنىنى باشقا كۈندىن ياخشى دەپ قارايدۇ، باشقىسى بارلىق مەلۇم بىرسى مەلۇم بىر كۈنى يەن بىر كۈندىن ئۆستىون كۆرۈدۇ، يەن كۈنلەرنى ئوخشاش كۆرۈۋالدۇ. ھەرقايىسىنى ئۆز كۆز قارىشىغا يۇقۇنلا بىرسى ھەممە كۈنىنى ئوخشاش دەپ قارايدۇ. ھەركىم ئۆزىنىڭ كۆزقارىشىغا تولۇق ئىشەنچى بولسۇن.	بەزى بىرى بىر كۈنىنى باشقا كۈندىن ياخشى دەپ قارايدۇ، باشقىسى بارلىق مەلۇم بىرسى مەلۇم بىر كۈنى يەن بىر كۈندىن ئۆستىون كۆرۈدۇ، يەن كۈنلەرنى ئوخشاش كۆرۈۋالدۇ. ھەرقايىسىنى ئۆز كۆز قارىشىغا يۇقۇنلا بىرسى ھەممە كۈنىنى ئوخشاش دەپ قارايدۇ. ھەركىم ئۆزىنىڭ كۆزقارىشىغا تولۇق ئىشەنچى بولسۇن.
ROM 14:6	ئەگەر بىر كۈنىنى دادىم قىلىپ تۇرسا، بۇنى رەببىگە ھۆرمەت قىلىش ئۆچۈن مەلۇم كۈنى قەدىرلەيدىغان كىشى بۇنىڭ بىلەن رەببىنىڭ ھۆرمىتىدە ئۇنى قىلىدۇ. تاماق يېتىپ تۇرغانلار رەببىنى كۆتۈرۈپ يېبىدۇ، چۈنكى تاماق چۈنكى ئۇ ئۆز رىزقى ئۆچۈن خۇداغا تەشكۈر ئېتىدۇ. مەلۇم نەرسىنى يېمەيدىغان كىشى يېمەيدىغانلارنى بىلەن ئۆزىنىڭ رەببىنىڭ ھۆرمىتىدە يېمەيدۇ، ئۆمۈ شۇنداقلا خۇداغا تەشكۈر ئېتىدۇ.	ئەگەر بىر كۈنىنى دادىم قىلىپ تۇرسا، بۇنى رەببىگە ھۆرمەت قىلىش ئۆچۈن مەلۇم كۈنى قەدىرلەيدىغان كىشى بۇنىڭ بىلەن رەببىنىڭ ھۆرمىتىدە ئۇنى قىلىدۇ. تاماق يېتىپ تۇرغانلار رەببىنى كۆتۈرۈپ يېبىدۇ، چۈنكى تاماق چۈنكى ئۇ ئۆز رىزقى ئۆچۈن خۇداغا تەشكۈر ئېتىدۇ. تاماق يېمەيدىغانلارمۇ يېمەسلىك بىلەن ئۆچۈن خۇداغا رەھمەت دەيدۇ. تاماق يېمەيدىغانلارمۇ يېمەسلىك بىلەن رەببىگە ھۆرمەت قىلىدۇ ۋە خۇداغا تەشكۈر دەيدۇ.
ROM 14:7	چۈنكى ھېچقايسىمىز ئۆزىمىز ئۆچۈن ياشمايمىز ۋە ھېچقايسىمىز ئۆزىمىز ئۆچۈن ئۆلمەيمىز؛	چۈنكى بىزنىڭ ھېچ بىر بىر ئۆزىمىز ئۆزۈمىز ئۆچۈن ياشمايدۇك ۋە ھېچ بىر بىر ئۆزۈمىز ئۆچۈن ئۆلمەيدۇك.
ROM 14:8	بەلكى ئەگەر ياشىساق، رەببىمىز ئۆچۈن ياشمايمىز ئۆلسەك، رەببىمىز ئۆچۈن ئۆلەمىز. شۇنىڭ ئۆچۈن ياشىساقامۇ، ئۆلسەكمۇ رەببىمىزگە مەنسۇپتۇرمىز.	ئەگەر ھاياتتا بار بولساق، رەببىمىزنىڭ ئۆچۈن ياشمايمىز ئۆلسەك، رەببىمىزنىڭ ئۆچۈن ئۆلەمىز. شۇڭا ھاياتتا بار بولساقامۇ، ئۆلسەكمۇ، رەببىمىزنىڭ ئۆچۈن ئۆلەمىز. شۇڭا ھاياتتا بار بولساقامۇ، ئۆلسەكمۇ، رەببىمىزنىڭ تەۋەسى.
ROM 14:9	چۈنكى مەسەھىنىڭ ئۆلۈشى ۋە تىرىلىشىدەل شۇ مەقسەت بىلەن بولىدىكى، ئۇنىڭ ئۆلۈكلەرنىڭ ھەم تىرىكىلەرنىڭ رەببىن ئۆلۈشى ئۆچۈندۇر.	مەسەھ ئۆلۈپ قايتا تىرىلىپ كەتكەن، شۇ ئۆچۈن ئۇ ئۆلۈكلەرگە ۋە تىرىكىلەرگە رەب بولۇپ قالدى.
ROM 14:10	ئۇنداقتا، سەن نېمە ئۆچۈن قېرىندىشىڭ ئۆستىدىن ھۆكۈم قىلىسەن؟ ياكى سوراق تەختى ئالدىدا تۇرۇشىمىز كېرەك بولىدۇ.	سەن، نېمە ئۆچۈن قېرىندىشىڭنى كەمسىتساڭ؟ چۈنكى ھەممىلىرىمىز خىستەتلىك ئۆچۈن قېرىندىشىڭنى مەنسىتمەيسەن؟ چۈنكى ھەممىمىز خۇدانىڭ ھۆكۈم تەختىسىنىڭ ئالدىدا تۇرۇشىمىز كېرەك.
ROM 14:11	چۈنكى مۇقەددەس يازىلاردا ئېتىلىغىنىدەك: – يەرۋەردىگار دەپ ئېتىدۇ، مەن تىرىۋاتىمەن، ئۆز ھاياتم بىلەن قەسم ئىچىمەنلىكى، ماڭا بارلىق تىزلىرى يۇكۈلدۇ، بارلىق	چۈنكى يېزىلغانلىقى بار: «يەرۋەردىگار دەپ ئېتىدۇ، مەن تىرىۋاتىمەن، چۈنكى بارلىق تىزلىكلىار مېنى بوكۇلاتتى، ۋە بارلىق تىللار خۇداها ئېتىرىپ

Reference	Before	After
ROM 14:12	تىلار مېنى ئېتىراپ قىلىپ مەدھىيە ئوقۇيدۇ.	بېرىدىو».
ROM 14:13	شۇڭا، ھەرىپىمىز خۇدا ئالدىدا ئۆزىمىز توغرۇلۇق ھېساب بېرىمىز.	شۇڭا، ھەر بېرىمىز خۇدا ئالدىدا ئۆز ھېسابىمىزنى بېرىپ تۇرامىز.
ROM 14:14	شۇنىڭ ئۈچۈن، بىر-بېرىمىزنىڭ ئۆزىتىدىن ھۆكۈم قىلغۇچى ئىككىنچى سىرى بولمايلىك، بۇنىڭ ئورنىغا شۇنداق ھۆكۈم-قارارغا كېلىڭىزلىك، ھەرقانداق قېرىنداشقا گۇناھقا يېقىتىدىغان بىر نەرسىنى ياكى تۇزاقنى قويىماسلىق كېرەك.	شۇنىڭ ئۈچۈن، بىز بىر-بېرىمىزنى ھۆكۈم قىلمايلىك، ئورنىدا، بۇ ھەقتە قارار قىلىپ، قېرىندىشىمىزنىڭ ئالدىغا تۇنۇق قويىمايلى ياكى ئوزار قىلمايلى.
ROM 14:15	رەببىمىز ئەيسادا بولغانلىقىمدىن شۇنىڭغا قەئىي ئىشەندۈرۈلۈپ بىلەننىكى، ھەرقانداق نەرسە ئۆزلىكىدىن ھارام ئەمەستۇر؛ لېكىن بىر نەرسىنى ھارام دەپ قارىغان كىشى ئۈچۈن، ئۇ ئۇنىڭغا ھارامدۇر.	مەن رەب بېسىۇدا بىلەن ۋە یۆتۈن ئىشەنگەندەك ئىشىنىمەنكى، ھەرقانداق نەرسە ئۆزىدىن ياكىسىز ئەمەس؛ لېكىن بىر نەرسىنى ياكىسىز دەپ قارىغان كىشكە، ئۇ ئۇنىڭ ئۈچۈن ياكىسىزدۇر.
ROM 14:16	ئەمدى سىلەر ياخشى دەپ قارىغان ئىشلارنىڭ يامان دېلىلىشىگە سەۋەبچى بولۇپ قالماڭلار.	شۇڭا سىلەر ياخشى دەپ ئويلاشقان ئىشلارنى يامان دەپ ئېيتقانلارغا سەۋەبچى بولماڭلار.
ROM 14:17	چۈنكى خۇدا ئادىشاھلىقى بىمەك-ئىچىش بىلەن بولماستىن، بەلكى مۇقۇدەس روھتا بولغان ھەققانىيلىق، ئىناقلىق-خاتىرجەملەك ۋە شادىلىقىتىدۇر.	چۈنكى خۇدا ئادىشاھلىقى بىمەك-ئىچىش بىلەن بولماستىن، بەلكى ھەقلقىلىق، تىنچلىق، ۋە خۇشالىق بىلەن، مۇقۇددەس روھدا باز.
ROM 14:18	قىلىدۇ ۋە ئىنسانلارنىڭ تەرىپلىشىگە سازاۋەر بولىدۇ.	چۈنكى بۇ ئىشلار تەرىپتە بولىدۇ.
ROM 14:19	شۇنىڭ ئۈچۈن ئۆزىمىزنى ئىناقلىقىنى ئىلگىرى سۈرىدىغان ۋە بىر-بېرىمىزنىڭ ئېتقادىنى قۇرۇپ چىقىدىغان ئىشلارغا ئاتايلى.	شۇڭا، بىز تىنچلىقنى ئۆستۈرۈپ ۋە بىر-بېرىمىزنى قۇرۇپ چىقىدىغان ئىشلارغا كۈچ سەل قىلىشىمىز كېرەك.
ROM 14:20	بىمەكلىكىنى دەپ خۇدانىڭ ئەجىرىنى نابۇت قىلماڭلار، ھەممە نەرسە دەرۋەقە ھالالدۇر؛ بىراق بىرسى يېڭىنى بىلەن ئېتقادىدا پۇتلاشىسا، ئۇ ئۇنىڭغا يامان ھېسابلىنىدۇ.	بىمەك ئۈچۈن خۇدانىڭ ئىشلىنى بۇزماڭلار، ھەممە نەرسە تازا؛ لېكىن بىر كىشى تۇرۇق قويۇش سەۋەبىدىن يېڭەن بولسا، بۇ ئۆغا يامان بولىدۇ.
ROM 14:21	شۇنىڭ ئۈچۈن گۆش يېشىش، شاراب ئىچىش، شۇنداقلا باشقا ھەرقانداق ئىشلارنى قىلىشىڭ قېرىندىشىگىنى گۇناھقا تېبىلدۈردىغان، ئازابقا قويىدىغان ياكى ئۇنى ئاجىلاشتۇرىدىغان بولسا، بۇلارنى قىلمىغىنىڭ تۈزۈك.	گۆش بىمەش، شاراب ئىچمەش ۋە قېرىندىشىڭ تۇنۇق قىلىدىغان ياكى گۇناھقا سوقلىدىغان ياكى كۈچسۈزلىگەپ قالىدىغان ھەرسىدىن قالساق ياخشى.
ROM 14:22	سېنىڭ ئىمانلىك بارمۇ؟ بۇنى خۇدا ئۆزىگىدا ساقلادى. بەختلىك بولىدۇ، سېنىڭ مەلۇم بىر ئىشنى قىلىشقا ئىشەنچلىك بارمۇ؟ ئەمدى بۇ ئىشەنچ خۇدا بىلەن سېنىڭ ئاراڭىدىكى ئىشتۇر، ئۆزى قىلىۋانقان ئىشنى توغرا دەپ قارىغان، شۇنىڭدىن ۋىجدانمۇ ئەبىبکە بۇيرۇلمىغان كىشى نىمىدېگەن بەختلىك-ھە!	ئۆزىنى سىناب كۆرگەندە ئەبىپلەنمىگەن كىشى.
ROM 14:23	بىراق بىمەك توغرۇلۇق شۇبىھەنگەن بولماڭلار، شۇنى يېڭەن بولسا، بۇ سىرگە گۇناھ بولىدۇ، چۈنكى ئۇنى ئىمان بىلەن يەلمەگەنسىز، ئىمانسىز ھەر بۇيرۇلدى، چۈنكى بۇنى ئىشەنچ سەلەن يېمىگەن. ئىشەنچتىن بولمىغان ھەرقانداق ئىش گۇناھتۇر.	بىراق بىمەك توغرۇلۇق شۇبىھەنگەن بولماڭلار، ئىمانى ئاجىز كىشىلەرنىڭ كەمسىتىشلىرىنى چىدا بىز كۈچلۈك بولغانلار، ئىمانى ئاجىز كىشىلەرنىڭ كەمسىتىشلىرىنى چىدا قىلىپ ياردەم بېرىشىمىز كېرەك، ۋە ئۆزۈمىزنى يۇرسەت قىلماي.
ROM 15:1	ئەمدى ئېتقادىمىز كۈچلۈك بولغان بىزلەر ئۆزىمىزنى قانائەتلەندۈرۈشنىلا ئويلىماي، بەلكى ئېتقادى ئاجىلارنىڭمۇ ئاجىزلىقلەرىنى كۆتۈرىشىمىز	

Reference	Before	After
ROM 15:2	هەربىرمىز ئۆز يېقىنىمىزنىڭ ئېتىقادىنى قۇرۇپ چىقىشى ئۈچۈن، ئۇنىڭ كېرىكە.	ھەر بىرمىز باشقۇا كىشىلەرنى خۇرسەن قىلىش ئۈچۈن، ئۇلارنىڭ ياخشىلىقى ئۈچۈن كۈچ قوشۇپ، ئۇلارنى قۇرۇپ چىقىشقا تىرىشەيل.
ROM 15:3	چۈنكى هەتتا مەسەمە ئۆزىنى قاندۇرۇشنى ئوپلىمىغانىدى. بۇ توغرىسىدا مۇقەددەس يازمىلاردا مۇنداق يۇتولگەن: «سەن خۇدانى ھاقارت قىلغانلارنىڭ ھاقارتىلىرى مېنىڭ ئۇستۇمگە چۈشتى».	چۈنكى مەسە ئۆزىنى رەھەت قىلىمايىت، يازمىلاردا يېزىلغانچە: «سىزگە ھاقارت قىلغۇچىلارنىڭ ھاقارتىلىرى مېنىڭ ئۇستۇمگە كەتقى».
ROM 15:4	چۈنكى بۇرۇندا ۋەھىي بىلەن يۇتولگەن يازمىلاردىكى ھەرقايىس سۆزلەر بىزگە ئۆتكىش ئۈچۈن يېزىلغان بولۇپ، مەقسىتى مۇقەددەس كتابلاردىن كەلگەن سەۋەر-تاقەت ۋە ئىلهامبەخش ئارقىلىق بىزدە ئازىز-ئۇمىدىنىڭ بولۇشى ئۈچۈندۇر.	چۈنكى ئالدىنىقى يازمىلار بىزگە ئۆگىنىش ئۈچۈن يېزىلغان، شۇڭا مۇقەددەس كتابلارنىڭ سەۋەر-تاقەت ۋە كۈچلۈك ئىلهامى بىلەن بىزنىڭ ئۇمىنىمىز كۈچەينىدۇ.
ROM 15:5	ئەمدى سەۋەر-تاقەت ۋە ئىلهامبەخشنىڭ ئىگىسى خۇدا سىلەرنى مەسە ئەيسانى ئولگە قىلىپ، ئۆزىارا بىر ئوي-نىيەتكە كەلتۈرگەي؛	خۇدا، سەبى خۇداسى ۋە ياخشى ئىلهاام بەرگۈچى، سىلەرگە مەسە ئەيسا بويچە بىر-بىرىڭلەر بىلەن بىر ئوي قىلىپ، بىرلىكتە بولۇشىڭىدرغا ياردەم بەرگۈچى.
ROM 15:6	بۇنىڭ بىلەن سىلەر خۇدانى، يەنى رەببىمىز ئەيسا مەسەنىڭ ئاتىسىنى بىر جان بىر دىل بىلەن بىر ئىغىزدىن ئۇلۇغلىغايىسىلە.	بۇ ئارقىلىق، سىلەر خۇدا، يەنى رەببىمىز ئەيسا مەسەنىڭ ئاتىسىنى بىر يۈرەك بىلەن بىر تىل بىلەن بىرگە ئۇلۇغلىپ تۇرۇڭلار.
ROM 15:7	شۇڭا، مەسە سىلەرنى قوبۇل قىلىپ، خۇداغا شان-شەرەپ كەلتۈرگىنىدەك، سىلەرمۇ بىر-بىرىڭلەرنى قوبۇل قىلىڭلار.	شۇڭا، مەسە سىلەرنى قارشى ئالغانلىقىدەك، خۇدا ئۈچۈن نام-شەرەپ بەرگۈندەك، سىلەر ھم بىر-بىرىڭلەرنى قارشى ئالىڭلار.
ROM 15:8-9	چۈنكى سىلەرگە شۇنى ئېيتىمەنكى، ئەيسا مەسە خۇدانىڭ ئاتا-بۇلارغا بەرگەن ۋەدىلىرىنى ئىسپاتلاش ئۈچۈن، شۇ ئارقىلىق ئەللەر مۇ خۇدانىڭ شەپقىتنى كۆرۈپ ئۇنى ئۇلۇغلىپ مەدھىيە ئېيتىشى ئۈچۈن، رەبنىڭ خىزمەتچىسى بولۇپ تاللانغان. بۇ يازما ئىشلەردە يېزىلغان: «شۇڭا سەننى خۇدانىڭ ھەقىقىتنى يەتكۈرگۈچى خىزمەتكار سۈپىتىدە تەينلەندى. بۇ خۇددى مۇقەددەس يازمىلاردا: – «شۇڭا ساڭا ئەللەر ئارسىدا مەدھىيە ئوقۇيمەن، ۋە سېنىڭ نامىڭىنى كۈيەيمەن» – دەپ يېزىلغاندى.	ھازىر مەنمۇ دەيمەن: ئەيسا مەسە خۇدا ئاتا-بۇلارغا بەرگەن ۋەدىلىرىنى تەكشىلەپ بەلگىلەش ئۈچۈن، شۇ بىلەن باشقا خەلقەر خۇدانىڭ رەھىم-شەپقىتنى كۆرۈپ ئۇنى ئۇلۇغلىپ مەدھىيە ئېيتىشى ئۈچۈن، رەبنىڭ خەلقەر ئارسىدا تەشكۈر قىلىمەن، ئەي رەب، ۋە سېنىڭ ئىسمىڭىدە مەدھىيە ئېيتىمەن.»
ROM 15:10	ۋە ئۇ يەنە: – «ئەي ئەللەر، خۇدانىڭ خەلقى بىلەن بىلە شاد-خۇرام بولۇڭلار!» – دەيدۇ.	ئۇ قايتا دەيتۇ: «ئەي خەلقەر، خۇدا خەلقى بىلەن بىلە شادلىنىپ خۇراڭلار!
ROM 15:11	ۋە يەنە ئۇ: – «ئەي بارلىق ئەللەر، يەرۋەردىگارنى مەدھىيەلەڭلار، ئەي يۇنكۈل قۇوملەر، ئۇنى ئۇلۇغلاڭلار!» – دەيدۇ.	ھەم يەنە، بۇ دەپ كەندۇ: «ئەي ھەممە خەلقەر، يەرۋەردىگەرنى ئالقىشلاڭلار، ئەي بارلىق قۇوملار، ئۇنى چوڭ قىلىڭلار!»
ROM 15:12	يەنە، يەشايا پەيغەمبەر مۇنداق دەيدۇ: – «يەسسىنىڭ يىلتىزى بولغان كىشى مەيدانغا چىقىدۇ، ئەللەرگە ھاكىملق قىلىدىغان زات ئورنىدىن تۇرىدۇ؛ ئەللەر دەرۋەقە ئۇنىڭغا ئۇمىد باغانىدۇ.»	يەنە، يەشايا دەيتۇ: «يەسسىنىڭ يىلتىزىدىن كەلگەن كىشى چىقى كېتىدۇ، ئەللەرگە رەببەرلىك قىلىدۇ؛ خەلقەر ئۇنىڭغا تولا ئۇمىد بەرەمدۇ.»
ROM 15:13	ئەمدى ئۇمىدىنىڭ ئىگىسى خۇدا ئۆزىنگە ئىشىنىۋاتقانلىقىڭلاردىن قەلىڭلارنى تولۇق شاد-خۇراملىق ۋە سىنج-خاتىرجەملىككە تولۇرغا يى، شۇنىڭ بىلەن مۇقەددەس روھنىڭ كۆچ-قۇدرىتى بىلەن ئۇمىدكە تولۇپ تاشقايسىلەر.	ئۇمىد خۇداسى سىلەرگە ئىشىنىۋاتقانلىقىڭلاردىن تولۇر سۇنۇن، مۇقەددەس روھنىڭ كۆچى بىلەن ئۇمىدگە تولۇپ تاشلانسىلەر.
ROM 15:14	قېرىنىداشلىرىم، سىلەر تولۇق ياخشىلىق بىلەن، ھەم بارلىق بىلىملىر بىلەن بىلىملىر بىلەن تولۇق بىزەلگەنلىكىگە، شۇنداقلا بىر-بىرىڭلارغا ئۆزىارا جېكىلەپ بېرەلەيدىغانلىقىڭلارغىمۇ قايلىمەن.	قېرىنىداشلىرىم، سىلەر تولۇق ياخشىلىق بىلەن، ھەم بارلىق بىلىملىر بىلەن تولۇرۇلغان بولۇپ، بىر-بىرىگە ئۇن بېرىپ تۇرۇشقا قادىر.
ROM 15:15	شۇنداق بولىسىمۇ، خۇدا ماڭا ئاتا قىلغان شاپائەت تۈپەيلىدىن مەن	شۇنداق بولغاندا، خۇدا مېنىغا بەرگەن رەھىمەت ئۈچۈن، مەن سىلەرگە

Reference	Before	After
	سله‌رگه بىر قىسىم تەرەپلەردىن نەچە ئىشلارنى ئەسلىتىپ قويۇشقا سەل جۇرەتلىك بولۇپ ئوشۇ خەتنى يازماقتىمەن.	بەزى ئىشلارنى ئەسلىتىپ قويۇشقا جۇرەت قىلىپ، بۇ خەتكە يېزىپ كەتتىم.
ROM 15:16	مەن مەسىھ ئەيىسا ئوچۇن غەيرى يەھۇدى خەلقەرگە خىزمەتچى بولۇپ، شۇ شاپاڭەت بىلەن مەن خۇدانىڭ خۇش خەۋىرىنى يەتكۈزۈپ كاھىندەك ئۇنىڭ ئىبادىتىنى ھەممە يەردە ۋۇجۇدقا كەلتۈرۈش خىزمىتىدە يەھۇدى ئەمەس ئەللەرگە مەسىھ ئىسانىڭ خىزمەتكارى بولۇپ تەينلەندىم، بۇ خىزمىتىمنىڭ مەقسىتى ئەللەرنىڭ خۇداغا سۇندىغان ئىبادىتى مۇقۇھىدەس روھ ئارقىلىق ياك-مۇقۇھىدەس قىلىنىپ، خۇدان خۇرسەن قىلىدىغان قۇربانلىقتەك ئۇنىڭ قوبۇل قىلىشىغا لايق بولۇشى ئوچۇندۇر.	مەن مەسىھ ئەيىسا ئوچۇن غەيرى يەھۇدى خەلقەرگە خىزمەتچى بولۇپ، خۇدانىڭ ياخشى خەۋىرىنى ئورۇنلاشتۇرۇپ كەتتىم، بۇ بىلەن خەلقەرنىڭ تەقدىم قىلىشى مۇقەددەس روھ بىلەن پاکىزلىنىپ، خۇدا تەرەپدىن خۇشالچە قوبۇل قىلىنىدىغان بولسۇن.
ROM 15:17	شۇنىڭ ئوچۇن مەسىھ ئىسادا بولغانلىقىمدىن خۇدانىڭ ماڭا تايىشۇرغانلىرىدىن يەخىلىنىمەن.	شۇڭا، مەسىھ ئىسادا، خۇدا ئىشلارنى يەخ قىلىمەن.
ROM 15:18-19	چۈنكى ئەللەرنىڭ خۇداغا ئىتائەت قىلىشى ئوچۇن مەسھىنىڭ ماڭا قىلدۇرغانلىرىدىن باشقاقا ھېچنېمىنى تىلغا ئېلىشقا ھەددىم ئەمەس. سۆز ۋە ئەمەللەر ئارقىلىق، ئالامەتلىك مۆجزىزىلەر ۋە كارامەتلەر ئارقىلىق، مۇقۇھىدەس روھنىڭ ئۆلکىسىگە ئايلىنىپ ھەممە يەردە مەسھىنىڭ خۇش خەۋىرىنى تولۇق جاكارلىدىم.	چۈنكى، ئەللەرنىڭ خۇداغا ئىتائەت قىلىشى ئوچۇن، مەسھىنىڭ مەنمۇ قىلدۇرغانلىرىدىن باشقاقا ھېچ نەرسىنى دېمەيدىغان بولدۇم، گېپ-سۆز ۋە ئىشلار ئارقىلىق، مۆجزىزىلەر ۋە كارامەتلەر ئارقىلىق، مۇقۇھىدەس روھنىڭ كۈچ بىلەن بېرۇساپىمىدىن باشلاپ ئىللەرىكۈنفەچە بارلىق جايىلارنى ئايلىنىپ، مەسھىنىڭ ياخاتىلا خەۋىرىنى تولۇق تارقىتتىم.
ROM 15:20	شۇنداق قىلىپ باشقىلار سالغان ئۇلىنىڭ ئوستىگە بىنا سالماسىلىق ئوچۇن، ئەزەلدىن مەسھىنىڭ نامى ئاڭلۇنىمىغان يەرلەردى بۇ خۇش خەۋەرنى جاكارلاشقا جاكارلاشقا ئىتتىلىپ كەلدىم.	شۇنداقلا، باشقىلار قۇرغان يەنتىگە قوشۇلماسلىق ئوچۇن، مەسھىنىڭ ئىسىمى ئەسلىدىنلا ئاڭلىنىمىغان جايىلارغا، بۇ ياخشى خەۋەرنى جاكارلاشقا تولا كۈچ بىلەن كەلدىم.
ROM 15:21	بۇ توغرىسىدا مۇقۇھىدەس يازمىلاردا ئېيتىلغىنىدەك: «ئۇنىڭدىن خەۋەرسىز بولغانلار ئۇنى كۆردى، ئاڭلىمىغانلار ئاڭلاب چۈشىنىدۇ».	بۇ توغرىسىدا كىتابىتا يېزىلغانچە: «ئۇنى بىلمىگەنلەر كۆرۈپ قالىدۇ، ئاڭلىمىغانلار ئاڭلاب چۈشىنىدۇ».
ROM 15:22	هازىر، شۇ خىزمەتلەرىم سەۋەبىدىن، سلەرگە يارىشقا كۆپ قېتىم ئويلىغان بولساڭما، لېكىن توسوڭلۇغۇلارغا ئوچراپ بارالىدىم.	هازىر، شۇ خىزمەتلەرىم سەۋەبىدىن، سلەرگە يارىشقا كۆپ قېتىم ئويلىغان كەتتىم، لېكىن توساقلارغا دۇچ كېلىپ بارالىدىم.
ROM 15:23-24	لېكىن هازىر مۇشۇ ئەترىپلاردا خۇش خەۋەر يەتكۈزۈلەنگەن يەرلەر ماڭا قالماغانلىقتىن، ھەمە كۆپ يىللەردىن بېرى سلەرنى يوقلاپ بېرىش ئارزویوم بولغانلىقتىن، ئىسپانىيەگە بېرىشىمدا سلەرنىمۇ يوقلاپ تۆتمەكچىمەن. سەپىرمىدە ئالدى بىلەن سلەر بىلەن كۆرۈشۈپ، سلەر بىلەن بىرگە ئەرام ئېلىپ خۇشاللىققا يېتىپ، كېيىن سلەرنىڭ ياردىمىدا سەپىرمىنى داۋام قىلىشنى ئومىد قىلىمەن.	هازىر بۇ يەرلەرەدە خۇش خەۋەر يەتكۈزۈش ئورنى قالىدى، ۋە كۆپ يىللەردىن بېرى سلەرگە بارغۇسى كەلگەنلىك، شۇڭا ئىسپانىيەگە بارغاندا سلەرنى زىيارەت قىلىپ كېتىمەسىز. سەپىرمىدە ئالدى بىلەن سلەر بىلەن كۆرۈشۈپ، سلەر بىلەن بىرگە ئەرام ئېلىپ خۇشاللىققا يېتىپ، كېيىن سلەرنىڭ ياردىمىدا سەپىرمىنى داۋام قىلىشنى ئومىد قىلىمەن.
ROM 15:25	بىراق هازىر بولسا يېرۇساپىمغا بېرىپ، ئۇ يەردىكى مۇقۇھىدەس بەندىلەرنىڭ خىزمىتىدە بولۇشقا كېتىۋاتىمەن.	هازىر بېرۇساپىمغا باربۇاتىمەن، ئۇ يەردىكى ئىماندارلارغا ياردەم بېرىش ئوچۇن.
ROM 15:26	چۈنكى ماكىدونىيە ۋە ئاقاييا ئۆلکىلىرىدىكى جامائەتلەر يېرۇساپىمىدىكى مۇقۇھىدەس بەندىلەر ئارسىسىدىكى يوقسۇلارغا ئىئانە توپلاپ ياردەم بېرىشنى لايق كۆردى.	چۈنكى ماكىدونىيە ۋە ئاقاييا جايىسىدىكى ئىماندارلار يېرۇساپىمىدىكى مۇقۇھىدەس بەندىلەر ئارسىسىدىكى كەمبەغەللەرگە يۈل توپلاپ ياردەم قىلىشقا خۇشال بولدى.
ROM 15:27	بۇ ئىشنى ئۇلار بەرھەق لايق كۆردى؛ ئەمەلىيەتتە بولسا ئۇلار يەھۇدىي قېرىنداشلارنىڭ روھى ياخشىلىقىدىن يايىدىلەنغان بولسا، ماددىي يېرۇساپىمىدىكى روهىي بەختلىرىدىن بەھرىمەن بولغان بولسا، ماددىي جەھەتنىن ئۇلارغا ياردەم بېرىشكە توغرا كېلىدۇ.	ئۇلار بۇ ئىشنى خۇشال قىلىدى؛ بەلكى قەرز بار، چۈنكى باشقاقا خەلقەر يەھۇدىي قېرىنداشلارنىڭ روھى ياخشىلىقىدىن يايىدىلەنغان بولسا، ماددىي جەھەتنىن ياردەم بېرىشكە توغرا كېرەك.

Reference	Before	After
ROM 15:28	مهن بۇ ئىشنى يۇتۇرگەندىن كېيىن، يەنى يېرۇسالىمدىكى قېرىنداشلارنىڭ جامائەتلەرنىڭ ئېتىقادىنىڭ بۇ مېۋسىسىنى قوبۇل قىلىشنى جەزەمەنلەشتۈرگەندىن كېيىن، سلەرنى يوقلاپ ئۆتۈپ ئىسپانىيەگە بارىمەن.	مهن بۇ ئىشنى يۇتۇپ چىققاندىن كېيىن، يەنى يېرۇسالىمدىكى قېرىنداشلارغا جامائەتلەرنىڭ بۇ يېڭى يايىدىلىقنى جەزەلەشتۈرگەندىن كېيىن، سلەرنى يوقلاپ كېتىپ ئىسپانىيەگە كەتمەن.
ROM 15:29	پېنىڭلارغا يارغىنىمدا، مەسىھىنىڭ تولۇق بەخت-بەرىكتىنى سلەرگە ئېلىپ بارىدىغانلىقىمنى بىلەمەن.	سلەرگە بارغاندا، مەسىھىنىڭ يۇتۇن ياخشىلىق-بەركىتىنى ئېلىپ كەلەرمەن، بۇنى مەنمۇ ياخشى بىلەمەن.
ROM 15:30	قېرىنداشلار، رەببىمىز ئەيسا مەسىھ ۋە مۇقەددەس روھنىڭ مېھر-مۇھەببىتى بىلەن سلەردىن ئۆتۈنەمەنكى، مەن ئۇچۇن خۇداغا دۇئا قىلىپ مەن بىلەن بىرلىكتە كۈرەش قىلغايىسلەر -	قېرىنداشلار، رەببىمىز ئەيسا مەسىھ ۋە مۇقەددەس روھنىڭ سۆيۈش بىلەن سلەرگە سورايىمەن، مەن ئۇچۇن ئەللاھغا دۇئا قىلىپ، مەن بىلەن بىرگە كۈرەش قىلغايىلار.
ROM 15:31	مېنىڭ يەھۇدىيە ئۆلکىسىدىكى ئېتىقاد قىلىمغانلارنىڭ يامان نىيەتلىرىدىن ساقلىنىشىم، شۇنىڭدەك يېرۇسالىمدا ئىناتمانى بەتكۈزۈش خىزمىتىنىڭ شۇ يەردىكى مۇقەددەس بەندىلەرنىڭ قوبۇل قىلىشىغا ئېرىشىشى ئۇچۇن	مەن يەھۇدىيە ئىمان يوقلارنىڭ يامان نىيەتلىرىدىن قۇتۇلۇپ، يېرۇسالىمدا قىلغان ياردىمىمىنى شۇ يەردىكى ئىماندارلار قوبۇل قىلىسا، ياخشى بولىدۇ.
ROM 15:32	ھەمدە ئاخىردا خۇدا بۇيرۇسا، يېقىرنىڭ شاد-خۇراملىق بىلەن پېنىڭلارغا بېرىپ، سلەر بىلەن ئورتاق ئىستىراھەت قىلىشىمىز ئۇچۇنما دۇئا قىلغايىسلەر.	ئەمدىلە خۇدا خالسسا، شادلىق بىلەن سلەرگە كېلىپ، بىللەپ ئەرام ئېلىشىمىزنىڭ ئۇچۇن، دۇئا قىلغايىسلەر.
ROM 15:33	ئامانلىق-خاتىرجەملىك ئىگىسى بولغان خۇدا ھەممىڭلار بىلەن بىلە بولغاى! ئامىن!	تىنچلىق خۇداسى ھەممە سىزلەر بىلەن بىرگە بولسۇن! ئامىن!
ROM 16:1	كەنقرىيا شەھىرىدىكى جامائەتنىڭ خىزمەتچىسى سىڭلىمىز فېنى	بىزنىڭ سىڭلىم فېنى، كەنقرىيا شەھىرىدىكى جامائەت خىزمەتچىسى،
ROM 16:2	سلىھرگە تەۋسىيە قىلىپ توڭۇشتۇرىمەن؛ ئۇنى مۇقەددەس بەندىلەرگە لايىق قوبۇل قىلىڭلار كۆتۈڭلەر، ئۇنىڭ ھەرقانداق ئىشتا سلىھرگە حاجتى چۈشسە، ئۇنىڭغا ياردەم قىلغايىسلەر، چۈنكى ئۇ ئۆزىمۇ نۇرغۇن كىشىلەرگە، جۇملىدىن ماڭىمۇ چوڭ ياردەمچى بولغان.	سلىھرگە تەكلىپ قىلىپ توڭۇشتۇرۇپ توڭۇپ كەتمەن؛ ئۇنى رەببىنىڭ مۇھەببىتىدە، مۇقەددەس كىشىلەرگە لايىق قوبۇل قىلىڭلار ۋە كۆتۈڭلەر، ئۇنىڭ ھەرقانداق ئىشتىدا سلىھرگە كېرەك بولسا، ياردەم بېرىڭلەر، چۈنكى ئۇ كۆپ كىشىگە، شۇ جۇملىدىن مەنمۇ چوڭ ياردەمچى بولغان.
ROM 16:3	پېرسىكىلە ۋە ئاققۇئلانى سالام قىلىڭلار، مەنمۇ خىزمەت قىلغۇچىلار بولۇپ، مەن بىلەن بىرگە ئىشلىگەن، مەسىھ ئىسادا بولغان خىزمەتداشلىرىم پېرسىكا بىلەن ئاكۇبلاغا سالام ئېيتقايسىلەر مەسىھ ئىسيا ئىچىدە.	پېرسىكىلە ۋە ئاققۇئلانى سالام قىلىڭلار، مەنمۇ خىزمەت قىلغۇچىلار بولۇپ، مەن بىلەن بىرگە ئىشلىگەن، مەسىھ ئىسادا بولغان خىزمەتداشلىرىم پېرسىكا بىلەن ئاكۇبلاغا سالام ئېيتقايسىلەر مەسىھ ئىسيا ئىچىدە.
ROM 16:4	تۇلار مېنى دەپ ئۆز ھاياتنىڭ خېيم-خەترىگە قارىمىدى. ھەم يالعۇز مەنلا ئەمەس، بەلكى ئەللىردىكى بارلىق جامائەتلەرمۇ ئۇلاردىن مىننەتداردۇ.	تۇلار مېنىڭ ھاياتىن ئۆچۈن ئۆزلاتىن بېسىق قىلىپ خەتەرگە سالدى. يېقەت مەنلا ئەمەس، بەلكى بارلىق غىيرى يەھۇدىي جامائەتەرمۇ ئۇلاردىن رەھمەت قىلىدۇ، شۇنداقلا ئۇلارنىڭ ئۆيدىكى جاماعىتى.
ROM 16:5	ئۇلارنىڭ ئائىلىسىدە جەم بولىدىغان جامائەتكىمۇ سالام ئېيتقايسىلەر. ئاسىيا ئۆلکىسىدىن مەسىھە كەن ئېتىقادتا ئەڭ دەسلىھېكى مېۋە بولۇپ چىققان، سۆيۈملۈكۈم ئېپەنتىكە سالام ئېيتقايسىلەر.	ئۇلارنىڭ ئائىلىسىدە جەم بولىدىغان جامائەتكىمۇ سالام ئېيتقايسىلەر. ئاسىيا ئۆلکىسىدىن مەسىھە كەن ئېتىقادتا ئەڭ دەسلىھېكى مېۋە بولۇپ چىققان، سۆيۈملۈكۈم ئېپەنتىكە سالام ئېيتقايسىلەر.
ROM 16:6	سلىھر ئۇچۇن كۆپ ئەجىر سىڭدۇرگەن مەرىھەمگە سالام ئېيتقايسىلەر.	مەرىھەمگە سالام بېرىڭلەر، كىم كۆپ مەھەنەت قىلغان بىزنىڭ ئۇچۇن.
ROM 16:7	مەن بىلەن زىندانىش بولغان، يەھۇدىي قېرىنداشلىرىم ئاندرۇنىكۇس ۋە يۇنياغا سالام ئېيتقايسىلەر. تۇلار مەندىن ئاۋۇال مەسىھتە بولغان بولۇپ، روسۇللار ئارسىسىدىمۇ ئابرۇيلۇقتۇر.	مەنمەن بىلە زىندانىدا توڭۇلغان قېرىنداشلىرىم ئاندرۇنىكۇس ۋە يۇنياغا سالام ئېيتىڭلەر. تۇلار مەنمىن ئالدىن ئىسا مەسىينى قوبۇل قىلغان بولۇپ، روسۇللار ئارسىسا ئەھمىيەتلىك كىشىلەر.
ROM 16:8	رەببىمىزدە بولغان سۆيۈملۈكۈم ئامېلىياتقا سالام ئېيتقايسىلەر.	ئامېلىياتقا، رەببىدە مەنمۇ سۆيۈملۈك دوستۇمغا سالام ئايىتىڭلەر.
ROM 16:9	بىز بىرگە ئىشلىگەن مەسىھتە بولغان خىزمەتدىشىمىز ئۇربانۇس ۋە سۆيۈملۈكۈم ستاخۇسلىرغا سالام ئېيتقايسىلەر.	ئۇربانۇسنى سالام قىلىڭلار، ئۇ بىز بىلەن بىرگە مەسىيدە خىزمەت قىلغۇچى، ۋە ستاخۇسنى سالام قىلىڭلار، ئۇ مەنمۇ سۆيۈملۈك كىشى.

Reference	Before	After
ROM 16:10	سیناقارдин ئۆتكەن، مەسھەته سادىق ئىسپاتلىنىپ كەلگەن ئاپىلسقا سالام ئېيتقايسىلەر. ئارىستوۋۇلۇسنىڭ ئائىلىسىدىكىلەرگە سالام ئېيتقايسىلەر.	ئاپىلسنى سالام قىلىڭ، ئۇ مەسھەته ئىسپاتلانغان. ئارىستوۋۇلۇسنىڭ ئائىلىسىدىكىلەرگە سالام قىلىڭ.
ROM 16:11	مەنلىڭ قېرىندىشىم ھېرودىيونغا سالام بەرگلەر، ناركىسىنىڭ ئائىلىسىدىكى يەھۇدىي قېرىندىشىم ھېرودىيونغا، ناركىسىنىڭ ئائىلىسىدىكىلەردىن رەبىدە بولغانلارغا سالام ئېيتقايسىلەر.	مەنلىڭ قېرىندىشىم ھېرودىيونغا سالام بەرگلەر، ناركىسىنىڭ ئائىلىسىدىكى يەھۇدىي قېرىندىشىم ھېرودىيونغا، ناركىسىنىڭ ئائىلىسىدىكىلەرگە سالام ئېيتقايسىلەر.
ROM 16:12	تېرىفپىنا ۋە تېرىفوساغا سالام ئېيتىڭلەر، ئۇلار رەبىننىڭ ئىشىدە كۆپ جايا رەبىنىڭ خىزمىتىدە جايا تارتۇۋاتقان تېرىفپىنا ۋە تېرىفوسا خانىمغا سالام چىكىۋاتقان. رەبىسىدە سۆيۈملۈك يەرسىسقا سالام ئېيتىڭلەر، ئۇمۇ رەبىننىڭ ئېيتقايسىلەر. رەبىنىڭ خىزمىتىدە نۇرغۇن جايا تارتقان سۆيۈملۈك سىڭلىم يەرسىسقا سالام ئېيتقايسىلەر.	تېرىفپىنا ۋە تېرىفوساغا سالام ئېيتىڭلەر، ئۇلار رەبىننىڭ ئىشىدە كۆپ جايا رەبىنىڭ خىزمىتىدە جايا تارتۇۋاتقان تېرىفپىنا ۋە تېرىفوسا خانىمغا سالام چىكىۋاتقان. رەبىسىدە سۆيۈملۈك يەرسىسقا سالام ئېيتىڭلەر، ئۇمۇ رەبىننىڭ ئېيتقايسىلەر. رەبىنىڭ خىزمىتىدە نۇرغۇن جايا تارتقان سۆيۈملۈك سىڭلىم ئىشىدە كۆپ مەھنەت قىلغان.
ROM 16:13	رەبىدە تاللانغان روْفوْسقا ۋە ئۇنىڭ ماڭىمۇ ئانا بولغان ئانسىسغا سالام ئېيتقايسىلەر.	روْفوْسقا سەلام بېرىڭ، خۇدا تاللاپ قويغان بولۇپ، ئۇنىڭ ئانسىسنىمۇ ئۇنۇتماك، شۇ ئانى مېنىڭمۇ ئانىم.
ROM 16:14	ئاسىنكرىتۇس، فىلىگۈن، ھەرمىس، پاتروپاس، ھېرماس ۋە ئۇلارنىڭ يېنىدىكى قېرىندىاشلارغا سالام ئېيتقايسىلەر.	ئاسىنكرىتۇس، فىلىگۈن، ھەرمىس، پاتروپاس، ھېرماس ۋە ئۇلار بىلەن بولغان قېرىندىاشلارغا سالام ئاتالشىشىڭلەر.
ROM 16:15	فىلولوگۇس ۋە يۈلىغا، نېرىئۇس ۋە سىڭلىسىغا، ئولىمپاس ۋە ئۇلارنىڭ يېنىدىكى بارلىق ئىماندارلارغا سېلىم بېرىڭلەر.	فىلولوگۇس بىلەن يۈلىغا، نېرىئۇس بىلەن ئۇنىڭ سىڭلىسى، ئولىمپاس ۋە ئۇلارنىڭ يېنىدىكى بارلىق ئىماندارلارغا سېلىم بېرىڭلەر.
ROM 16:16	بىر-بىرئىڭلەر بىلەن ياك سۆيۈشلەر بىلەن سالاملىشىڭلەر. مەسھەنىڭ ھەممە جامائەتلەردىن سىلەرگە سالام!	ئاراڭلەرنى مۇقەدس كىس بىلەن سالام بېرىڭلەر. مەسھەنىڭ ھەممە جەمئىيەتلەرى سىلەرگە سالام ئايىتىدۇ!
ROM 16:17	قېرىندىاشلار، مەن سىلەرگە بۇنى دەيمەن: سىلەر ئۆگەنگەن تەلىمگە قارشى قېرىندىاشلار، سىلەردىن شۇنى ئۆتۈنۈمەنکى، سىلەر ئۆگەنگەن تەلىمگە قارشى چىققان، ئاراڭلاردا ئىختىلايلىرنى يەيدا قىلىدىغان ۋە ئادەمنى ئېتقىقاد يولىدىن تېبىلدۈرۈدىغان كىشىلەردىن يەخەس بولۇڭلار، ئۇلاردىن نېرى يولۇڭلار.	قېرىندىاشلارنى ساقلىنىڭلەر، ئۇلار سىلەر ئارىسىدا ئىختىلايپ قوغايىدۇ ۋە خەلكنى ئېتقىقاد يولىدىن ئازدۇرۇپ تاشلaidۇ، ئۇلاردىن نېرى يولۇڭلار.
ROM 16:18	بۇنداق كىشىلەر رەبىمىز مەسھەكە ئەمەس، بەلكى ئۆز قارنىغا قۇل بولىدۇ؛ سادىق ئادەملەرنىڭ قەلبىنى ئالادايدۇ.	بۇ كىشىلەر مەسھەنىڭ قوشۇشچىسى ئەمەس، بەلكى ئۆز ئاززوُ- هەۋەسىلىرىگە قۇل بولىدۇ. ئۇلار يولاي گەيلەر ۋە ياقتۇرۇش سۆزلىرى بىلەن ئۇلار سىلەر ئەزىزلىرى بىلەن سادىلارنىڭ قەلبىنى ئازدۇردى.
ROM 16:19	سىلەرنىڭ رەبکە بولغان ئىئائەتمەنلىكىلەردىن ھەممە بىلەن خەۋەر تاپتى. شۇڭا ئەھۋاللەردىن شادلىنىمەن؛ شۇنداقتىمۇ، ياخشى ئىشلار جەھەتتە ئاقىل بولۇشۇڭلارنى، يامان ئىشلارغا نىسبەتەن نادان بولۇشۇڭلارنى خالايمەن.	سىلەرنىڭ ئاللاھغا بولغان ئىئائەتىڭلەر ھەر قايىسى جايدا تونۇلدى. شۇڭا سىلەر ئۈچۈن خۇشالىنىمەن؛ بىراق، ياخشى ئىشلارغا ئەقىللەق بولۇشۇڭلارنى، يامان ئىشلارغا سادىلەق بىلەن يۈز توتوشۇڭلارنى خالايمەن.
ROM 16:20	ئامانلىق-خاتىرجەملىك ئىنگىسى بولغان خۇدا ئۆزۈن ئۆتەمەي شەيتاننى ئاياغ ئاستىڭلاردا يەنجىدۇ. رەبىمىز ئەيسانىڭ مېھر-شەيقىتى سىلەرگە يار بولغا!	تىنچلىق ئورنىنى بەرگەن ئاللاھ تېرلاشتۇرۇپ شەيتاننى سىلەرنىڭ ئاياقلىرىڭلەردا گۇرۇپتۇرگە يىدۇ. بىزنىڭ رەب يېسۈس مەسھەنىڭ مېھربابانلىق سىلەر بىلەن بولسۇن!
ROM 16:21	تىمۇتى، مەننىڭ ھەمكارىم، سىلەرگە سالام بېرىدۇ، لۇكىيۇس بىلەن ياسون خىزمەتدىشىم تىمۇتى، يەھۇدىي قېرىندىاشلىرىم لۇكىيۇس، ياسون ۋە سوسپاتىلاردىن سىلەرگە سالام.	تىمۇتى، مەننىڭ ھەمكارىم، سىلەرگە سالام بېرىدۇ، لۇكىيۇس بىلەن ياسون خىزمەتدىشىم تىمۇتى، يەھۇدىي قېرىندىاشلىرىم لۇكىيۇس، ياسون ۋە سوسپاتىلار، بۇلارمۇ مەننىڭ قېرىنداشقانلىرىم.
ROM 16:22	مەن تېرىتىيۇس، رەبىدا بۇ خەتنى يېزىپ بەرگەن، سىلەرگە سالام يولاييمەن. (ئۇشىپ خەتكە قەلەم تەۋەرەتكۈچى مەنكى تەرتىيمۇ رەبىدە سىلەرگە سالام يولاييمەن).	مەن تېرىتىيۇس، رەبىدا بۇ خەتنى يېزىپ بەرگەن، سىلەرگە سالام يولاييمەن. (ئۇشىپ خەتكە قەلەم تەۋەرەتكۈچى مەنكى تەرتىيمۇ رەبىدە سىلەرگە سالام يولاييمەن).
ROM 16:23	ماڭا ۋە ئۆيىدە دائم بېغلىدىغان يۇتون جامائەتكە ساھىباخانلىق قىلىدىغان سالام. شەھەر خەزىنچىسى ئېراستۇس سىلەرگە سالام، بىزنىڭ قېرىندىش گایيۇستىن سىلەرگە سالام. شەھەر خەزىنچىسى ئېراستۇس سىلەرگە سالام يولاييدۇ، قېرىندىشىمىز كۇۋارتۇسمۇ شۇنداق.	گايىۇس، مەن بىلەن ھەممە گۇرۇھنى ئۆيىدە قوبۇل قىلغۇچى، سىلەرگە سالام. شەھەر خەزىنچىسى ئېراستۇس سىلەرگە سالام، بىزنىڭ قېرىندىش گایيۇستىن سىلەرگە سالام. شەھەر خەزىنچىسى ئېراستۇس سىلەرگە سالام يولاييدۇ، قېرىندىشىمىز كۇۋارتۇسمۇ شۇنداق.
ROM 16:24	ئېيسا مەسھەنىڭ رەبىمىز مېھربابانلىق ھەممىڭلار بىلەن بولسۇن! ئامىن! رەبىمىز ئەيسا مەسھەنىڭ مېھر-شەيقىتى ھەممىڭلارغا يار بولغا!	ئېيسا مەسھەنىڭ رەبىمىز مېھربابانلىق ھەممىڭلار بىلەن بولسۇن! ئامىن! رەبىمىز ئەيسا مەسھەنىڭ مېھر-شەيقىتى ھەممىڭلارغا يار بولغا!

Reference

Before

After

ئامن!

ROM 16:25	<p>خۇدا سىلەرنى چىڭ تۇرغۇزغۇچىدۇر، بۇ ئۇزۇن ۋاقت يوشۇرۇن تۇتۇلغان سىرىنىڭ ۋەھىي سىرىنى ئاشكارلاپ بەرگەن نەرسىگە ئاساسەن، مېنىڭ ئارقىلىق يەتكۈزۈلگەن بۇ خۇش خەۋەر، يەنى بىلەن ۋە ئەيسا مەسەھىنىڭ يەرفامى ئارقىلىق. ئۇنىڭ ئارقىلىق خۇداغا ھەر ئەيسا مەسەھىنىڭ حاكارلىنىشى بىلەن سىلەرنى مۇستەھكەمەشكە قادر بولغۇچىغا شان-شەرەپ بولغا!</p>	<p>خۇدا سىلەرنى چىڭ تۇرغۇزغۇچىدۇر، بۇ ئۇزۇن ۋاقت يوشۇرۇن تۇتۇلغان سىرىنىڭ ۋەھىي سىرىنى ئاشكارلاپ بەرگەن نەرسىگە ئاساسەن، مېنىڭ ياخشى خەۋېرىم قىلىنىشى بويىچە، مېنىڭ ئارقىلىق يەتكۈزۈلگەن بۇ خۇش خەۋەر، يەنى بىلەن ۋە ئەيسا مەسەھىنىڭ يەرفامى ئارقىلىق. ئۇنىڭ ئارقىلىق خۇداغا ھەر ئەيسا مەسەھىنىڭ حاكارلىنىشى بىلەن سىلەرنى مۇستەھكەمەشكە قادر كۇنى شان-شەرەپ بولساۇن!</p>
ROM 16:26	<p>بۇ سىر ھازىر ئاشكارا كەتتى، ئادەمەلەرنى ئىيمانغا ئاساسلىق ئېتىقادىنى ئىتائەتمەنلىك يولغا ئېلىپ بېرىش ئۆچۈن، مەڭگۈلىك خۇدا بۇيرۇقى بويىچە، يېغەمبەرلەر بېزىپ بۇرۇنقى يېغەمبەرلەرنىڭ بېزىپ قالدۇرغانلىرى ئارقىلىق، ھازىر بارلىق ئەللەرگە ۋەھىي قىلىنىدى؛</p>	<p>بۇ سىر ھازىر ئاشكارا كەتتى، ئادەمەلەرنى ئىيمانغا ئاساسلىق ئېتىقادىنى ئىتائەتمەنلىك يولغا ئېلىپ بېرىش ئېتىۋۇش ئۆچۈن، مەڭگۈلىك خۇدا بۇيرۇقى بويىچە، يېغەمبەرلەر بېزىپ بۇرۇنقى يېغەمبەرلەرنىڭ بېزىپ قالدۇرغانلىرى ئارقىلىق، ھازىر بارلىق ئەللەرگە ۋەھىي قىلىنىدى؛</p>
ROM 16:27	<p>بىردىن-بىر ئەقىلىق خۇدا، ئەيسا مەسەھ ئارقىلىق، ھەر كۇنى شان-شەرەپ شۇنداق قىلغان بىرىنىپ دانا بولغۇچى خۇداغا ئەيسا مەسەھ ئارقىلىق شان-شەرەپ ئەپەدىلەب بولغا!</p>	<p>بىردىن-بىر ئەقىلىق خۇدا، ئەيسا مەسەھ ئارقىلىق، ھەر كۇنى شان-شەرەپ شۇنداق قىلغان بىرىنىپ دانا بولغۇچى خۇداغا ئەيسا مەسەھ ئارقىلىق شان-شەرەپ ئەپەدىلەب بولغا!</p>
1CO 1:1-2	<p>خۇدا ئىرادىسى بىلەن مەسەھ ئەيسانىڭ روسۇلى دەپ چاقىرلەغان مەنكى ياؤلۇستىن ۋە قېرىندىشىمىز سوستېنىستىن كۆرنىت شەھىرىدىكى جامائەتكە، مەسەھ ئەيسادا ياك-مۇقەددەس قىلىنىپ، «مۇقەددەس بەندىلىرىم» دەپ چاقىرلەغانلارغا ۋە شۇنىڭدەك ھەر يەرلەرەدە رەب ئەيسا مەسەھىنىڭ (ئۇ ئۇلارغا ۋە بىزگە مەنسۇپ!) نامىغا نىدا قىلغۇچىلارنىڭ ھەممىسىگە سالام!</p>	<p>خۇدا ئىرادىسى بويىچە مەسەھ ئەيسا روسۇلى بولغان ياؤلۇس بىلەن قېرىندىشىمىز سوستېنىپس، كۆرنىت شەھىرىدىكى جامائەتكە ۋە مەسەھ ئەيسا تەرىتىن ياكلىنىپ مۇقەددەس بەندىلىرى دەپ چاقىرلەغانلارغا، شۇنداقلا ھەر قايىسى جايىلاردا رەب ئەيسا مەسەھىنىڭ ئىسمىنى ئېغىزلىغۇچىلارنىڭ ھەممىسىگە سالام بېرىمىز!</p>
1CO 1:3	<p>ئاتىمىز خۇدا ھەب ئەيسا مەسەھىتىن سىلەرگە مېھر-شەيقەت ۋە خاتىرجەملەك بولغا!</p>	<p>ئاتا خۇدا ۋە رەب ئەيسا مەسەھىتىدىن سىلەرگە مېھرېبانلىق ۋە تىنچلىق بولساۇن!</p>
1CO 1:4	<p>خۇدا مەسەھ ئەيسادا ئارقىلىق سىلەرگە بەرگەن مېھرى-مەخسۇس ئۆچۈن، خۇدا ئىرادىسى ئەيسادا سىلەرگە ئاتا قىلىنغان مېھر-شەيقەت توپەيلىدىن خۇدايىمغا ھەردايىم تەشكۈر ئېتىمەن؛</p>	<p>خۇدايىمغا ھەر داۋام رەھمەت ئېتىمەن؛</p>
1CO 1:5	<p>بۇ ئارقىلىق سىلەر ئۆنىڭدا ھەر جەھەتتە، ھەر قانداق سۆزدە، ھەر تەرىتىكى بىلىمەرەدە باي قىلىنغانلىرى،</p>	<p>بۇ ئارقىلىق سىلەر ئۆنىڭدا ھەر جەھەتتە، ھەر قانداق سۆزدە، ھەر تەرىتىكى بىلىمە تولۇق بايتلىدىڭلار،</p>
1CO 1:6	<p>خۇدى مەسەھىنىڭ گۇۋاھلىقى سىلەرەدە تەستىقلانغا نەدەك.</p>	<p>يەنى ئىسا مەسەھىنىڭ گۇۋاھلىقى سىلەر ئارسىدا تولۇق ئىسپاتلىنىپ كەتكەن.</p>
1CO 1:7	<p>شۇنىڭ بىلەن سىلەرەدە ھەرقانداق روھى ئىلتىپات كەملىك قىلاماستان، رەببىمىز ئەيسا مەسەھىنىڭ ئايان قىلىنىشىنى كۆتىسىلىر؛</p>	<p>شۇ تەرىتىن، سىلەرگە ھەر قايىسى روھى ئىقتىدارلار كەملىپ كەتبى، رەببىمىز ئەيسا مەسەھىنىڭ كۆرۈنۈشىنى ئاللىقۇم كۆتۈۋاتىسىلىر.</p>
1CO 1:8	<p>ئۇ يەنە سىلەرنى مۇستەھكەمەيدۈكى، رەب ئەيسا مەسەھىنىڭ كۇنى كەلگەندە، كەلگۈچە ئەپىسىز ساقلىنىسىلىر؛</p>	<p>ئۇ سىلەرنى كۆچەيتىپ تۈرۈپ، ئەيسا مەسەھ رەببىنىڭ كۇنى كەلگەندە، ئەپىسىز ساقلىپ قوبىدۇ؛</p>
1CO 1:9	<p>خۇدا سۆزىدە تۇرغۇچىدۇر- سىلەرنى ئۆز ئوغلى رەب ئەيسا مەسەھىنىڭ سىرداش-ھەمدەملىكىگە چاقىرغۇچى دەل ئۇنىڭ ئۆزىندۇر.</p>	<p>خۇدا سادىق كەلەيدۇ، ئۇ ئارقىلىق سىلەر ئۆز ئوغلى رەب ئەيسا مەسەھ بىلەن روھى يەنجەش قىلىشقا چاقىرلەدىڭلار.</p>
1CO 1:10	<p>ئەمدى مەن سىلەردىن رەببىمىز ئەيسا مەسەھىنىڭ نامى بىلەن شۇنى ئۆتونىمەنلىكى، ئى قېرىنداشلار، گېپىڭلار بىر يەردىن چىقسۇن، ئاراڭلاردا بۇلگۈچىلىك بولمىسىن، بىر پىكىردا، بىر نىيەتتە كامىل بىرلەشتۈرۈلۈڭلار؛</p>	<p>ھازىر مەن سىلەرگە، بىزنىڭ يەرۋەردىگارىمىز ئىسا مەسەھىنىڭ ئىسى بىلەن، بۇنى چاقىرىمەن: ئى قېرىنداشلار، گەپىرىڭلار بىر تەرىتىن چىقسۇن، ئاراڭلاردا بۇلگۈون بولمىسىن، بىر پىكىردا، بىر نىيەتتە تەمام بىرىلىكتە بولۇڭلار.</p>
1CO 1:11	<p>چۈنكى كلوۋىنىڭ ئادەملىرى ماڭا سىلەر توغرىسىدا دېگەنلىك، قېرىنداشلار، چۈنكى كلوۋىنىڭ ئائىلىسىدىكىلەرنىڭ ماڭا سىلەر توغرالاڭلاردا ئېتىشىچە، ئى قېرىنداشلىرىم، ئاراڭلاردا تالاش-تارتىشلار بار ئىكەن.</p>	<p>سىلەر ئارسىدا تالاش-تارتىش بار.</p>
1CO 1:12	<p>دېمەكچى بولغىننىم شۇڭى، ھەربىرلەر: «مەن ياؤلۇسنىڭ تەرەيدارى»،</p>	<p>دېمەكچى بولسام، ھەربىرلەر: «مەن ياؤلۇزنى ئەگىشىمەن»، «مەن</p>

Reference	Before	After
ICO 1:13	«مەن ئاپوللوسنىڭ تەرەيدارى»، «مەن كېفاسىنىڭ تەرەيدارى» ۋە «مەن مەسەننىڭ تەرەيدارى» دەۋاتىسىلەر.	ئاپوللوسنى ئەگىشىمەن»، «مەن كېفاسىنى ئەگىشىمەن» ۋە «مەن مەسەننى ئەگىشىمەن» دەيسىلەر.
ICO 1:14	ئەجىبا، مەسەھ بۇلۇنگەنمىكەن؟ سىلەر ئۈچۈن كېپىتىلەنگەن ئادەم يائۇلۇسىدى؟ سىلەر يائۇلۇسىنىڭ نامىغا چۆمۈلدۈرۈلۈدۈلۈرمۇ؟	مەن خۇدا بىلەن رەھمەت بېرىمەن، سىزلارىن كىرسىپۇس بىلەن گايىۇسنىلا مەن خۇداغا تەشەككۈر ئېتىمەنلىكى، ئاراڭىلاردىن كىرسىپۇس بىلەن چۆمۈلدۈرگەن، باشقا ھېچقانداق بىرسىنى چۆمۈلدۈرمىگەن.
ICO 1:15	شۇنىڭ بىلەن ھېچكىم مېنى ئۆزىنىڭ نامىدا ئادەملەرنى چۆمۈلدۈردى، دېبىلەمەيدۇ.	شۇ سەھەبتىن ھېچ كىم مېنىڭ ئاتىم بىلەن كىشىلەرنى چۆمۈشتۈرگەن دەپ ئېيتەلمەيسەن.
ICO 1:16	دۇرۇس، مەن يەنە ئىستىفاناسىنىڭ ئۆيىدىكىلەرنىمۇ چۆمۈلدۈردىم؛ باشقا بىراۇنى چۆمۈلدۈرگىنمنى ئەسلىيەلمەيمەن.	ھەئە، مەن ئىستىفاناس ئائىلىسىنىمۇ چۆمۈلدۈردىم؛ باشقا كىشىلەرگە چۈنكى مەسەھ مېنى خەلق چۆمۈشتۈرۈشكە ئەمەس، بەلكى ئىنجىلىنى جاكارلاشقا يوللىدى؛ بۇنى جاكارلاشتى ئادەمنىڭ ئاكىلىق سۆزلەرىنىڭ ئىشلەتنەمىسىلىك كېرەك؛ شۇنداق بولساق، مەسەننىڭ كېپىتىكى قۇربانلىقىنىڭ كۈچى يوقىتلەغان بولىدۇ.
ICO 1:17	چۈنكى مەسەھ مېنى ئادەملەرنى چۆمۈلدۈرۈشكە ئەمەس، بەلكى خۇش خەۋەرنى جاكارلاشقا ئەۋەتى؛ ئۇنى جاكارلاش بولسا ئىنساننىڭ ھېكىمەتلىك سۆزلىرى بىلەن بولماسلىقى كېرەك؛ ئۇنداق بولغاندا مەسەننىڭ كېپىتىكى قۇربانلىقىنىڭ كۈچى يوقىتلەغان بولىدۇ.	چۈنكى ئىسا مەسەننىڭ سەلپىن توغرۇلۇق خەۋەر يوقاپ كېتىۋاتقانلارغا احتماللىق، ئەمما قۇتۇلۇۋاتقان بىزگە خۇدانىڭ زور كۈچىدۇر.
ICO 1:18	چۈنكى كېپىتىكى قۇربانلىقى توغرۇلۇق سۆز-كالام ھالاکەتكە كېتىۋاتقانلارغا ئەخىمەقلقى، ئەمما قۇتۇلۇۋاتقان بىزلەرگە خۇدانىڭ كۈچ-قۇدرىتىدۇر.	چۈنكى يازىلغاندا: «مەن دانىش كىشىلەرنىڭ دانىشىنى يوقىتىمەن، ئاقىل يوقىتىمەن، ئاقىلارنىڭ ئاقىللىقىنى چەتكە قاقيمەن». كىشىلەرنىڭ ئاقىللىنى چەتكە سېلىپ تاشلايمەن.
ICO 1:19	ئۇنداقتا، دانىشىمەنلەر قېنى؟ تەۋرات ئۆلەمالىرى قېنى؟ بۇ دۇنيادىكى بەس-مۇنازىرە قىلغۇچىلار قېنى؟ خۇدا بۇ دۇنيادىكى دانالىقنى ئەخىمەقلقى دەپ كۆرسەتكەن ئەمەسمۇ؟	ھازىز، ئەقىلىق كىشىلەر قېيدە؟ بىلىمچانلار قېيدە؟ بۇ دۇنيادىكى سۆھىبەتچىلەر قېيدە؟ خۇدا بۇ دۇنيادىكى دانالىقنى احويا دەپ كۆرسەتكەن ئەمەسمۇ؟
ICO 1:20	چۈنكى خۇدا ئۆز دانالىقى بىلەن بەلگىلەرنىڭ، دۇنيا ئۆز داناسى ئارقىلىق شۇڭا خۇدا شۇ ئەخىمەق، دۇنيا ئۆز دانالىقى ئارقىلىق سۆز-خۇدانى بىلەلمىگەن، شۇڭا خۇدا شۇ ئەخىمەق، دەپ كۆرۈندىغان سۆز-خەۋەر ئارقىلىق ئىشىنى كەلگەنلەرگە قۇتۇرۇش بەرمەكچى بولغان.	چۈنكى خۇدا ئۆز دانالىقى بىلەن بەلگىلەرنىڭ، دۇنيا ئۆز دانالىقى ئارقىلىق شۇڭا خۇدا شۇ ئەخىمەق، دەپ كۆرۈندىغان سۆز-خۇدانى بىلەلمىگەن، شۇڭا خۇدا شۇ ئەخىمەق، دەپ كۆرۈندىغان سۆز-خەۋەر ئارقىلىق ئىشىنى كەلگەنلەرگە قۇتۇرۇش بەرمەكچى بولغان.
ICO 1:21	ئەمما بىز مەسەننى سەللەگەن قىلىپ جاكارلىغىدا تۆشەك، بۇ يەھۇدىيىلارغا تۆشەك، يەنى كېپىتىلەنگەن مەسەننى جاكارلايمىز؛ بۇ دەپ قارىلىدۇ؛	ئەمما بىز مەسەننى سەللەگەن قىلىپ جاكارلىغىدا تۆشەك، بۇ يەھۇدىيىلارغا تۆشەك، يەنى كېپىتىلەنگەن مەسەننى جاكارلايمىز؛ بۇ گېكىلەرگە ساقااش دەپ ئويلايدۇ.
ICO 1:22	چۈنكى يەھۇدىيىلار مۆجبىزلىك ئالامەتلەرنى، گېكىلار بولسا «دانالىق»نى تەلەپ قىلىدۇ؛	ئۆچۈن يەھۇدىيىلار مۆجبىزە ئالامەتلەرنى تەلەپ قىلىدۇ، گېكىلار بولسا دانالىقنى ئىزدەيدۇ.
ICO 1:23	ئەمما بىز بولساق مەسەننى، يەنى كېپىتىلەنگەن مەسەننى جاكارلايمىز؛ بۇ يەھۇدىيىلارغا نىسيتەن بىزازلىق ئىش، ئەللەرگە نىسيتەن ئەخىمەقانلىك دەپ قارىلىدۇ؛	ئەمما بىز مەسەننى سەللەگەن قىلىپ جاكارلىغىدا تۆشەك، بۇ يەھۇدىيىلارغا تۆشەك، يەنى كېپىتىلەنگەن مەسەننى جاكارلايمىز؛ بۇ گېكىلەرگە ساقااش دەپ ئويلايدۇ.
ICO 1:24	ئەمما چاقىرىلغانلار ئۈچۈن ئېتىقاندا، مەيل يەھۇدىيىلار بولسۇن ياكى گېكىلەر بولسۇن، مەسەھ خۇدانىڭ كۈچ-قۇدرىتى ۋە خۇدانىڭ دانالىقىدىر.	لېكىن چاقىرىلغانلار ئۈچۈن، يەھۇدىيىلار بولسىمۇ ياكى گېكىلەر بولسىمۇ، مەسەھ خۇدانىڭ كۈچى ۋە ئەقىل-زىكىرى.
ICO 1:25	چۈنكى خۇدانىڭ ئەخىمەقانلىكى ئىنسانلارنىڭ دانالىقىدىن ئۆستۈندۈر، خۇدانىڭ ئاجىزلىقى ئىنسانلارنىڭ كۈچىدىن ئۆستۈندۈر.	چۈنكى ئەللاھنىڭ ئەخىمەقچىلىق ئادەملەرنىڭ دانالىقىدىن ئۆستۈن، ئەللاھنىڭ ئاجىزلىق ئادەملەرنىڭ كۈچىدىن كۈچلۈك.
ICO 1:26	چۈنكى، قېرىنداشلار، سىلەرنىڭ چاقىرىلغان ۋاقىتىكى ھالىتىڭلارنى ئويلاپ چۈنكى، ئى قېرىنداشلار، سىلەرنىڭ چاقىرىلغان ۋاقىتىكى ھالىتى ئۆستىدە ئويلىنىپ بېقىڭىلار؛ چاقىرىلغانلار ئارسىدا ئىنسانىي تەرەپتىن دانا قارالغانلار ئانچە كۆپ ئەمەس، كۈچ-هۆقۇققا ئىگە بولغانلار ئانچە كۆپ	چۈنكى، قېرىنداشلار، سىلەرنىڭ چاقىرىلغان ۋاقىتىكى ھالىتىڭلارنى ئۆستىدە ئۆپپەتىن ئەقىلىق دەپ كۆرۈڭلەر؛ چاقىرىلغانلار ئارسىدا دۇنيالىق تەرەپتىن ئەقىلىق دەپ قارالغانلار سانى كۆپ ئەمەس، كۈچ-قۇقۇۋەتكە ئىگە بولغانلار سانى كۆپ

Reference	Before	After
ICO 1:27	ئەمەس، ئاقسوڭەكلەر ئانچە كۆپ ئەمەس ئىدى؛ بەلكى خۇدا دانالارنى خىجالەتكە قالدۇرۇش ئۈچۈن بۇ دۇنيادىكى ئەمەق قىلىدى؛ دۇنيادىكى ئاجىز دەپ ئاتالغانلارنى تاللاپ، دانلارنى خىجالەت دۇنيادىكى ئاجىز سانالغانلارنى تاللىۋالدى؛	ئەمەس، بالالق كىشىلەر سانى كۆپ ئەمەس ئىدى؛ خۇدا دۇنيادىكى ئەمەق دەپ ئاتالغانلارنى تاللاپ، دانلارنى خىجالەت قىلىدى؛ دۇنيادىكى ئاجىز دەپ ئاتالغانلارنى تاللاپ، كۈچلۈكەرنى خىجالەتكە قالدۇرۇش ئۈچۈن بۇ دۇنيادىكى ئاجىز سانالغانلارنى تاللىۋالدى؛
ICO 1:28	ئۇ يەن بۇ دۇنيادىكى قەدرىسىزلەرنى، يەس كۆرۈلگەنلەرنى تاللاپ، يوق بولغان نەرسىلەر»نى مەۋجۇت شەپىلەرنى يوققا چىقىرىۋېتىش ئۈچۈن تاللىۋالدى.	ئۇ بۇ دۇنيادىكى قىممەتسىز بولغانلارنى، يەس كۆرۈلگەنلەرنى تاللاپ ئالدى، يوق دېگەن نەرسىلەر بىلەن بار نەرسىلەرنى يوق قىلىش ئۈچۈن.
ICO 1:29	ئۇنىڭ مەقسىتى خۇدا ئالدىدا ھېچ ئەت ئىگىسى ماختانماسلىق ئۈچۈندۇر.	ئۇنىڭ نىyat شۇكى، خۇدا ئالدىدا ھېچ كىشى ماختانماسلىق ئۈچۈن.
ICO 1:30	ئەمما ئۇنىڭ تەرىپىدىن سىلەر مەسىھ ئىسادا تۇرسىلەر؛ ئۇ بىزگە خۇدادىن كەلگەن دانالىق، ھەققانىلىق، ياك-مۇقدىدەسلىك ۋە ھۆرلۈك- ئازادلىق قىلىنغاندۇر؛	ئەمما ئۇ تەرىپىدىن سىلەر مەسىھ ئىسادا بىلەن بىرگە بارسىلەر؛ ئۇ بىزگە خۇدا تەرىپىدىن كەلگەن ئەقلى، توغرا ئىشلەش، ياكلىق ۋە ئازاد قىلىش بولۇپ تۇرماق.
ICO 1:31	شۇنىڭدەك تەۋراتتا يۇتۇلگەندەك: «يەخىرىنىپ ماختىغۇچى بولسا رەبدىن يەخىرىنىپ ماختىسىن!».	شۇنداق يېزىلغان: «يەخىرىنىپ ماختىغۇچى بولغاندا، رەبىدە يەخىرىنىپ ماختانسىن!»
ICO 2:1	مەن بولسانم، ئى قېرىنداشلار، يېنىڭلارغا بارغىنىمدا، خۇدانىڭ گۇۋاھلىقىنى جاكارلاش ئۈچۈن ھېچ گەيدانلىق ياكى ئەقلى-دانالىق ئىشلىتىپ كەلگەن ئەمەسمەن؛	مەن، قېرىنداشلار، سىلەرگە كەلگەندا، خۇدانىڭ گۇۋاھلىقىنى ئاڭلاتقان ئۈچۈن ھېچ زور گەپ ياكى ئەقلى ئىشلىتىپ كەلمەيتىم؛
ICO 2:2	چۈنكى مەن ئاراڭلاردا ئەپسە ماھىسىدەن باشقىا، يەنى كېپستەنگەن ماھىسىدەن باشقىا ھېچىنېمىنى بىلەمەسلىككە بەل باغلىغانىدىم؛	چۈنكى مەن سىلەرنىڭ ئارسىدا ئەپسە ماھىسىدەن باشقىا، يەنى ئۇنىڭ كېپستەنگەنلىكىدىن باشقىا ھېچ نەرسىنى بىلەمەسلىكىنى قارار قىلىدىم.
ICO 2:3	مەن سىزلەرنىڭ ئارسىدا بولغاندا، كۈچىسىز، قورققان ۋە تاللىشىپ تۇرغاندا تەتتىرىگەن ھالەتتە بولاتتىم؛	مەن سىزلەرنىڭ ئارسىدا بولغاندا، كۈچىسىز، قورققان ۋە تاللىشىپ تۇرغاندا تەتتىرىگەن ھالەتتە ئىدىم.
ICO 2:4	مېنىڭ سۆزلىرىم ھەم جاكارلىشىم بولسا ئادەمنى قابىل قىلغۇدەك ئادەمچە ئەقلىلىق سۆزلەر بىلەن ئەمەس، بەلكى روھنىڭ دەلىلى ۋە كۆچى كۆرسىتىشلىرى ۋە كۆچ-قۇدرەت بىلەن بولغان ئىدى.	مېنىڭ سۆزلىر بىلەن جاكارلىشىم، كىشىلەرنى قايىل قىلىش ئۈچۈن ئادەمچە ئەقلىلىق سۆزلەر بىلەن ئەمەس، بەلكى روھنىڭ دەلىلى ۋە كۆچى بىلەن بولغان.
ICO 2:5	بۇنىڭدىن مەقسەت سىلەرنىڭ ئېتىقادىگەر ئىنسانىي دانالىققا ئەمەس، بەلكى خۇدانىڭ كۆچ-قۇدرىتىگە باغانلىسۇن دېگەندىن ئىبارەت ئىدى.	ئۇنىڭ ئۈچۈن، سىلەرنىڭ ئىمانىڭلار ئادەمچى ئەقلىلىقىغا ئەمەس، بەلكى خۇدانىڭ كۆچىگە تەۋە بولسۇن.
ICO 2:6	ھالبۇّكى، كامالەتكە يەتكەنلەر ئارسىدا بىز دانالىقنى بايان قىلىمىز؛ بۇ دانالىق بۇ دەۋرىدىكى دانالىق ئەمەس، ياكى بۇ دەۋرىدىكى ھۆكۈمرانلارنىڭ دانالىقى ئەمەس (ئۇلار زاۋالىققا يۇز تۇنغاندۇ)؛	بالكى، كامالەتكە يەتكەنلەر ئارسىدا بىز دانالىقنى سۆزلەپ بېرىمىز؛ بۇ دانالىق بۇ ۋاقتىتىكى دانالىق ئەمەس، بۇ ۋاقتىتىكى ھۆكۈمرانلارنىڭ دانالىقى ئەمەس، چۈنكى ئۇلار زاۋالىغا باربىاتىدۇ.
ICO 2:7	لېكىن بىز خۇدانىڭ يوشۇرۇن دانالىقىنى ئاشكارا بىلەپ دەيمىز؛ بۇ دانالىق ئەمما بىز بىر سىرنى ئاشكارا بىلەپ دانالىقنى بايان قىلىمىز؛ خۇدا بارلىق دەۋرلەردىن بۇرۇن، بىزنىڭ شان-شەرەپكە ئېرىشىمىز ئۈچۈن بۇرۇن بىزنىڭ شان-شەرەپكە ئېرىشىمىز ئۈچۈن بېكىتكەندى.	لېكىن بىز خۇدانىڭ يوشۇرۇن دانالىقىنى ئاشكارا بىلەپ دەيمىز؛ بۇ دانالىق خۇدا بارلىق دەۋرلەردىن بۇرۇن، بىزنىڭ شان-شەرەپكە ئېرىشىمىز ئۈچۈن بۇرۇن تەبىارلىغان.
ICO 2:8	بۇ دانالىقنى بۇ دەۋرىدىكى ھۆكۈمرانلارنىڭ ھېچقايسىسى چۈشىنىپ پىتەلمىگەن؛ ئەگەر چۈشىنىپ يېتسە، شەرەپلىك رەبىنى كېپست قىلىمغا بولغان رەبىنى كېپستلىمىگەن بولاتتى.	بۇ ئەقلىنى بۇ ۋاقتىتىكى باشقۇرغاچىلارنىڭ ھېچ بىرى چۈشىنىپ پىتەلمىگەن؛ ئەگەر چۈشىنىپ يېتسە، شەرەپلىك رەبىنى كېپست قىلىمغا بولغان رەبىنى كېپستلىمىگەن بولاتتى.
ICO 2:9	ئەمما، يېزىلغانلىقىدەك: «خۇدانى سۆيگەنلەر ئۈچۈن ئۇ تەبىارلىغان كەيلىك ھالبۇّكى، تەۋراتتا يۇتۇلگەندەك: - «ئۆزىنى سۆيگەنلەرگە خۇدانىڭ تەبىارلىغانلىرى - دەل ھېچقانداق كۆز كۆرمىگەن، ھېچقانداق قۇلاق ئاڭلىمىغان، ھېچقانداق كۆڭۈل ئويلاپ باقمىغان نەرسىلەر دەرۇر». كۆرمىگەن نەرسىلەر».	ئەمما، كۆز بىلەن كۆرمىگەن، قۇلاق بىلەن ئاڭلىمىغان، كۆڭۈلگە نەرسىلەر، كۆز بىلەن كۆرمىگەن، قۇلاق بىلەن ئاڭلىمىغان، كۆڭۈلگە ئاڭلىمىغان، ھېچقانداق كۆڭۈل ئويلاپ باقمىغان نەرسىلەر دەرۇر».
ICO 2:10	ئەمما بۇ نەرسىلەرنى خۇدا روهى ئارقىلىق ئاشكارلىدى؛ چۈنكى روه بارلىق	ئەمما بۇ ئىشلارنى خۇدا روهى ئارقىلىق ئاشكارلىدى؛ چۈنكى روه بارلىق

Reference

Before

After

	ئىشلارنى، ھەتتا خۇدانىڭ چوڭقۇر سىرلىرىنى تولۇق تەكشۈرۈپ بايقايدۇ؛ ھەممە ئىشلارنى، ھەتتا خۇدانىڭ چوڭقۇر تەگلىرىنى ئىنچىكىلەپ ئېزلىگۈچىدۇر؛	ئىشلارنى، ھەتتا خۇدانىڭ چوڭقۇر سىرلىرىنى تولۇق تەكشۈرۈپ بايقايدۇ؛ ھەممە ئىشلارنى، ھەتتا خۇدانىڭ چوڭقۇر تەگلىرىنى ئىنچىكىلەپ ئېزلىگۈچىدۇر؛ چۈنكى، بىر ئادەمنىڭ ئۆزى ئوي-قوراللىقىنى باشقا كىم بىلىدۇ؟ يەقهت ئۆزىنىڭ روھى بىلىدۇ! شۇنداق بولغاندا، خۇدانىڭ ئوي-قوراللىقىنى يەقهت روھدىن باشقان نەرسە بارمۇ؟ شۇنىڭغا ئوخشاش، خۇدانىڭ روھدىن باشقان، خۇدانىڭ كۆكلىدىكىلىرىنى بىلگۈچى يوقتۇر.
1CO 2:11	چۈنكى ئىنسانلاردا، ئىنساننىڭ كۆكلىدىكىنى بىلگۈچى شۇ ئىنساننىڭ ئۆزىنىڭ روھى بىلىدۇ، باشقان نەرسە بارمۇ؟ شۇنىڭغا ئوخشاش، خۇدانىڭ روھدىن باشقان، خۇدانىڭ كۆكلىدىكىلىرىنى بىلگۈچى يوقتۇر.	چۈنكى، بىر ئادەمنىڭ ئۆزى ئوي-قوراللىقىنى باشقان كىم بىلىدۇ؟ يەقهت ئۆزىنىڭ روھى بىلىدۇ! شۇنداق بولغاندا، خۇدانىڭ ئوي-قوراللىقىنى يەقهت روھدىن باشقان نەرسە بارمۇ؟ شۇنىڭغا ئوخشاش، خۇدانىڭ روھدىن باشقان، خۇدانىڭ كۆكلىدىكىلىرىنى بىلگۈچى يوقتۇر.
1CO 2:12	ئەمما بىزنىڭ قوبۇل قىلغىنىمىز بولسا بۇ دۇنيادىكى روھ ئەمەس، بەلكى خۇدانىن كەلگەن روھتۇر؛ دەل شۇنداق بولغاچقا بىز خۇدا تەرىپىدىن بىزگە سېخىلىق بىلەن ئاتا قىلىنغان نەرسىلەرنى بىللىپ يېتەلەيمىز.	بىز ئالغان نەرسە بۇ دۇنيا روھى ئەمەس، بەلكى خۇدا تەرمەتن كەلگەن روھتۇر؛ شۇڭا خۇدا بىزگە بەرگەن ياخشى ئىشلارنى تولا چوشىنىپ تۈرالايمىز.
1CO 2:13	بۇ ئىش-شەيىلەرنى ئىنسانىي دانالىقتىن ئۆگىتىلگەن سۆزلەر بىلەن ئەمەس، بەلكى مۇقەددەس روھتىن ئۆگىتىلگەن سۆزلەر بىلەن، روھى ئىشلارنى روھى سۆزلەر بىلەن ياخشى چوشەندۈرۈپ سۆزلەيمىز.	بۇ مەسىلەلەرنى ئادەمئىزلىك ئەقل بىلەن ئۆگىتىلگەن سۆزلەر بىلەن ئەمەس، بەلكى مۇقەددەس روھ ئۆگەتكەن سۆزلەر بىلەن، روھى ئىشلارنى روھى سۆزلەر بىلەن ياخشى چوشەندۈرۈپ سۆزلەيمىز.
1CO 2:14	ئەمما «جانغا تەۋە» كىشى خۇدانىڭ روھنىڭ ئىشلارنى قوبۇل قىلمائىدۇ، چۈنكى بۇ ئىشلار ئۇنىڭغا نىسبەتەن ئەخمىقاتلىكتۇر؛ ئۇ ئۇلارنى ھېچ چوشىنىپ يېتەلمەيدۇ، چۈنكى ئۇلار روھ بىلەن يەرق ئېتلىپ باھالىنىشى كېرەكتۈر.	ئەمما، ئادەتىسىكى كىشى خۇدا روھنىڭ ئەرسىلەرنى قوبۇل قىلمىدۇ؛ چۈنكى بۇلار ئۇغا نادانلىق قىلىدۇ، ۋە ئۇ بۇلارنى چوشىنىپ بولالىمىدۇ، چۈنكى بۇلار روھى ئالدا باھالىنىشى كېرەك.
1CO 2:15	روھ بىلەن بولغان كىشى بارلىق ئىشلارغا قاراپ چوشىنىدۇ؛ لېكىن ئۇنىڭغا روھقا تەۋە كىشى ھەممە ئىشلارغا باها بېرەلەيدۇ؛ ئەمما ئۇنىڭغا بولسا ھېچ كىم قاراپ چوشەلمەيدۇ.	روھ بىلەن بولغان كىشى بارلىق ئىشلارغا قاراپ چوشىنىدۇ؛ ھېچ كىم قاراپ چوشەلمەيدۇ.
1CO 2:16	چۈنكى كىم رەبىنىڭ ئوي-فەرىنى چوشىنىپ كېتىپ، ئۇغا كۆرسەتمە بېرىپ چۈنكى كىم رەبىنىڭ ئوي-كۆكلىنى چوشىنىپ كېتىپ، ئۇنىڭغا مەسىلەھەتچى بولالىسۇن؟ ئەمما بىز بولساق مەسھەنىڭ ئوي-كۆكلىگە ئىگىمىز.	چۈنكى كىم رەبىنىڭ ئوي-فەرىنى چوشىنىپ كېتىپ، ئۇغا كۆرسەتمە بېرىپ چۈنكى كىم رەبىنىڭ ئوي-كۆكلىگە ئىگىمىز.
1CO 3:1	لېكىن مەن، ئى قېرىنداشلار، روھقا تەۋە كىشىلەرگە سۆز قىلغاندەك كىشىلەر، مەسھەد بولغان بۇۋاق ھېسابلاپ سىلەرگە سۆزلەشكە مەجبۇر بولدۇم.	لېكىن مەن، ئى قېرىنداشلار، سىلەرگە روھى كىشىلەر قاتارىدا سۆزلەشكە مەسھەتتە باللار قىلىپ سىلەرگە سۆز قىلاماي كېلىۋاتىمەن؛ ئەكسىچە سىلەرنى ئەتكە تەۋە كىشىلەر، مەسھەد بولغان بۇۋاق ھېسابلاپ سىلەرگە سۆزلەشكە مەجبۇر بولدۇم.
1CO 3:2	مەن سىلەرگە سوت ئىچىشكە بەرگەن تۈرۈم، گۆشى يېڭىزمىدىم؛ چۈنكى سىلەر گۆشىنى ھەزىم قىلامايتىتىڭلار، شۇنداقلا ھازىرمۇ تېخى ھەزىم قىلامايسىلەر؛	مەن سىلەرگە سوت ئىچىشكە بەرگەن تۈرۈم، گۆشىنى تاماق قىلمىدىم؛ چۈنكى سىلەر گۆشىنى ھەزىم قىلامايتىتىڭلار، ھازىرغەچە تېخىمۇ ھەزىم قىلامايسىلەر؛
1CO 3:3	چۈنكى سىلەر يەنلا ئەتكە تەۋەدۇر سىلەر، ئاراڭلارنىڭ ئىچىدە ھەۋەس تالاش-تارتىشلار بار بولغاچقا، سىلەر ئەتكە تەۋە ئەمەسمۇ؟ مېڭىۋاتىماسلىر؟	چۈنكى سىلەر ھازىرغەچە ئادەمچە ئىشلەپسىز، ئاراڭلارنىڭ ئىچىدە ھەۋەس تالاش-تارتىشلار بار بولغاچقا، سىلەر ئەتكە تەۋە ئەمەسمۇ؟ مېڭىۋاتىماسلىر؟
1CO 3:4	چۈنكى بىرسى «مەن يأولۇس تەرەپدارى»، باشقان بىرسى «مەن ئايوللوس تەرەپدارى» دېسە، سىلەر يەقهت ئىنسانلارنىڭ يولىدا ماڭفان بولۇپ قالماسلىر؟	چۈنكى بىر كىشى «مەن يأولۇسنى ئەگىشىمەن» دەپ، باشقان بىر كىشى «مەن ئايوللوسنى ئەگىشىمەن» دەپ، سىلەر يەقهت ئادەمچىلىك يولىدا يۈرۈۋاتىمسىز؟
1CO 3:5	ئايوللوس دېگەن كىم؟ يأولۇس كىم ئىدى؟ بىز يەقهت سىلەرنىڭ ئېتقىادىڭلارغا ۋاسىتىچى بولدۇق، خالاس؛ ھەرىرىمىز يەقهت رەب بىزگە تەقسىم قىلغىنى يوېچە ۋەزىپە ئادا قىلىنغان خىزمەتكارلار، خالاس، شۇنداق ئەمەسمۇ؟	ئايوللوس نېمە؟ يأولۇس نېمە؟ بىز يەقهت خىزمەتچىلەر، سىلەر ئۇلار ئارقىلىق ئىشنىپ قالدىڭلار، ھەر بىرى رەب بەرگەن ئىش بويىچە خىزمەت قىلىۋاتىمىز.
1CO 3:6	مەن تىكتىم، ئايوللوس سۇغاردى؛ ئەمما ئۆستۈرگۈچى بولسا خۇدادۇر.	مەن تىكتىم، ئايوللوس سۇغاردى؛ ئەمما ئۆستۈرگۈچى بولسا خۇدا بولىدۇ.

Reference	Before	After
1CO 3:7	شۇڭا تىككۈچى ھېچ نېمىگە دېگەنلىكى يوق، سۇغارغۇچىمۇ ھېچ نېمىگە ھېساب ئەمەس، يەقەت ئۆستۈرگۈچى خۇدا ئۆزى ھەممىدۇر.	شۇڭا تىككۈچى ھېچ نېمىگە دېگەنلىكى يوق، يەقەت خۇدا ئۆستۈرگۈچى بولۇپ ھەممىدۇر.
1CO 3:8	بىراق، تىككۈچى بىلەن سۇ قويغۇچى بىر بولۇشۇپ؛ ھەر بىرى ئۆز ئەمگىكى ئەمما تىككۈچى ۋە ئۇسا قىلغۇچى بولسا بىر مەقسەتىدۇر؛ شۇنداقتىمۇ ھەرسىرى ئۆز ئەحرى بويچە ئىئامىنى قوبۇل قىلىدۇ.	بىراق، تىككۈچى بىلەن سۇ قويغۇچى بىر بولۇشۇپ؛ ھەر بىرى ئۆز ئەمگىكى ئەمما تىككۈچى ۋە ئۇسا قىلغۇچى بولسا بىر مەقسەتىدۇر؛ شۇنداقتىمۇ بويچە ئەجرىنى ئالىدۇ
1CO 3:9	چۈنكى بىز خۇداغا تەۋە مېھنەتداشتۇرمىز؛ سىلەر بولساڭلار خۇدانىڭ باغ-ئېتىزى، خۇدانىڭ قۇرۇلۇشىسىلەر.	ھەممە، بىز خۇدا بىلەن بىرگە ئىشلەپ تۇرۇۋاتىمىز؛ سىلەر خۇدانىڭ دەرەخلىكى، خۇدانىڭ ئىمارتى.
1CO 3:10	خۇدانىڭ ماڭا تەقسىم قىلغان مېھر-شەيقىتى بويچە، خۇددى ئۆستە مېماردەك ئۇل سالدىم، ئاندىن باشقا بىرسى ئۇنىڭ ئۆستىگە قۇرۇۋاتىدۇ. ئەمما ھەربىر قۇرغۇچى قانداق قۇرۇۋاتقانلىقىغا ئېھتىيات قىلسۇن.	خۇدا مېنىغا بەرگەن نېمىتى بويچە، مەن ئاقىللىق بىنابەچى قاتاردا ئاساس سالدىم، باشقا بىرى ئۇنىڭ ئۆستىگە قۇرۇۋاتىدۇ. بىراق ھەر بىر قۇرغۇچى قانداق قۇرۇۋاتقانلىقىغا سەل قارىماسلىق كېرەك.
1CO 3:11	چۈنكى سېلىنغان ئۇلنى، يەنى ئېيسا مەسھىدىن باشقا ھېچقانداق ئۇلنى سېلىشقا بولمايدۇ.	چۈنكى قويۇلغان ئاساس، يەنى ئېيسا مەسھىدىن باشقا ھېچ كىم باشقا ئاساس قوبالىندۇ
1CO 3:12	ئەمدى بىرسى بۇ ئۇل ئۆستىگە ئالتۇن، كۆمۈش، قىممەتلىك تاشلار، ياغاچ، چۈپلەر، سامان سالسا،	هازىر بىر كىشى بۇ يەنتىگە ئالتۇن، كۆمۈش، قىممەتلىك تاشلار، ياغاچ، چۆپ، سامان قوشۇپ قۇرغاندا،
1CO 3:13	ھەربىرىنىڭ سىڭدۇرگەن ئەجىرىنىڭ قانداقلىقى كۆرۈندۇ؛ چۈنكى شۇ كۈنى ئۇنى ئاشكارە قىلىدۇ، چۈنكى ئۇنىڭ ماھىيىتى ئوتتا كۆرۈلەدۇ؛ ئوت ھەربىرىنىڭ ئەجىرىنى، قانداق ماھىيەتىن بولغانلىقىنى سىنايىدۇ.	ھەر بىر كىشىنىڭ قىلغان ئىشىنىڭ قانداق ئىكەنلىكى ئېنىق كۆرۈندۇ؛ چۈنكى شۇ كۈنى تولۇق ئاشكارە قىلىدۇ، چۈنكى ئۇنىڭ ھالىتى ئوتتا كۆرۈندۇ؛ ئوت ھەر بىر كىشىنىڭ قىلغان ئىشىنى، قانداق بولغانلىقىنى سىنايىدۇ.
1CO 3:14	بىرسىنىڭ ئۇل ئۆستىگە قۇرغان ئىشى يۇختا ساقلىنىپ قالسا، ئۇ ئىئامغا ئېرىشىدۇ؛	ئەگەر بىر كىشىنىڭ قۇرغان ئىشى چىداملىق بولۇپ تۇرۇپ قالسا، ئۇ مۇكافاتقا ئېرىشىدۇ.
1CO 3:15	بىرسىنىڭ قۇرغىنى كۆپ كەتسە، ئۇ زىيان تارىسىدۇ، ئۇ ئۆزى قۇتۇلدۇ، ئەمما گويا ئوتتىن ئۆتۈپ قۇتۇلغان بىرسىگە ئوخشاپ قالىدۇ.	ئەگەر بىرە ئۆزى قۇتۇلدۇ، ئەمما ئوتتىن ئۆتۈپ قۇتۇلغانغا ئوخشاش بولىدۇ.
1CO 3:16	ئەجەبا، ئۆزۈڭلەرنىڭ خۇدانىڭ ئىبادەتخانىسى ئىكەنلىكىڭلەرنى ۋە خۇدانىڭ روھىنىڭ سىلەرde تۇرغانلىقىنى بىلمەمسىلەر؟	سىزلەر خۇدانىڭ ئىبادەتخانىسى ئىكەنلىكىڭلەرنى ۋە خۇدانىڭ روھى سىزلەرde تۇرۇپتۇ، بۇنى بىلمەمسىلەرى؟
1CO 3:17	بىرسى خۇدانىڭ ئىبادەتخانىسىنى خاراب قىلسا، خۇدا ئۇنى خاراب قىلىدۇ؛ چۈنكى خۇدانىڭ ئىبادەتخانىسى یاك-مۇقەددەستۇر، سىلەر دەل شۇنداقسىلەر.	ئەگەر بىرەر كىشى خۇدانىڭ ئىبادەتخانىسىنى بۇزسا، خۇدا ئۇنى بۇزىندۇ؛ چۈنكى خۇدانىڭ ئىبادەتخانىسى یاك ۋە مۇقەددەس، سىلەر شۇنداق.
1CO 3:18	ھېچكىم ئۆز-ئۆزىنى ئالدىمىسۇن؛ بىرسى ئۆزىنى بۇ دەۋىرە دانا دەپ سانسا، نادان بولۇپ قالسۇن، شۇنىڭ بىلەن ئۇ دانا بولىدۇ.	ھېچ كىم ئۆزىنى ھەلە قىلغۇ بولمىسۇن؛ بىرسى بۇ زاماندا ئاقىللىق دەپ ئۆپلەپ قالسا، نادان بولۇپ كۆرۈگەر، شۇنداقتى ھەقىقىي ئاقىللىققا ئېرىشىلەيدۇ.
1CO 3:19-20	چۈنكى بۇ دۇنيادىكى دانالىق خۇداغا نىسبەتەن ئەخەمقلەقىنۇر، چۈنكى:- «ئۇ دانىشىمەنلەرنى ئۆز ھېيلىگەرلىكىنىڭ تۇزىقىغا ئالىدۇ»، دەپ ۋە يەنە: «رەب دانىشىمەنلەرنىڭ ئۆي-خىياللىرىنىڭ تۇمانى يوقلۇقىنى بىلىدۇ» دەپ يۇتۇكلىكتۇر.	چۈنكى بۇ دۇنيابىڭ ئەقلىلىقى خۇدا ئالدىدا ساداق، چۈنكى: «ئۇ ئەقلىلىق چۈنكى بىشىلەرنى ئۆز خىياللىرىنىڭ تالىشىغا جوشۇرۇدۇ» دەپ، يەنە: «خۇدا ئەقلىلىق، كىشىلەرنىڭ ئۆي-خىياللىرىنىڭ يابىدىسىزلىكىنى بىلىدۇ» دەپ.
1CO 3:21	شۇڭا ھېچكىم ئىنسان دېگەنلەرنى يەخىلىنىپ داڭلىمىسۇن؛ چۈنكى ھەممە مەۋجۇداتلار سىلەرگە تەۋەدۇر؛	شۇڭا ھېچ كىم ئادەملەر توغرۇلۇق بەخر قىلما؛ چۈنكى ھەممە ئىشلەر سىلەرگە تەۋە.
1CO 3:22	ياؤلۇس بولسۇن، ئايولۇس بولسۇن، كېفاس بولسۇن، دۇنيا-جاھان بولسۇن، هایات بولسۇن، ئۆلۈم بولسۇن، ھازىرقى ئىشلار بولسۇن، كەلگۈسى ئىشلار بولسۇن، ھەممىسى سىلەرگە مەنسۇپىتۇر؛	ياؤلۇس، ئايولۇس، كېفاس، دۇنيا، هایات، ئۆلۈم، ھازىرقى ئىشلار، كەلگۈسى ئىشلار - ھەممىسى سىلەرگە تەۋە، سىلەرنىكى بولۇپ قالدى؛

Reference	Before	After
1CO 3:23	سله‌ر بولساڭلار مەسھىنىڭ، مەسھى بولسا خۇدانىڭىدۇر.	سله‌ر مەسھىنىڭى، مەسھى خۇدانىنىڭى.
1CO 4:1	بىرسى بىز توغرۇلۇق بىرىمە دېمەكچى بولسا، بىزنى مەسھىنىڭ خىزمەتكارلىرى ۋە خۇدانىڭ سىرلىرى ئامانەت قىلىنغان غوجىدارلار دەپ بىلسۇن.	ئەگەر كىم بىز ھەقتە بىر نەرسە دەپ ئويلاپ قالسا، بىزنى مەسھىنىڭ خىزمەتكىلىرى ۋە خۇدانىڭ سېرىلىرىنى باشقۇرغۇچىلار دەپ كۆرسۈن.
1CO 4:2	هازىر غوجىدارلاردىن تەلەپ قىلىنىدىغانى شۇ: ئۇلار سادىق بولۇپ تو روشى ئەمدى غوجىدار دېگەنلەردىن تەلەپ قىلىنىدىغىنى شۇكى، ئۇلار ۋايادار- لازىم.	
1CO 4:3	لېكىن مەن سىلەرنىڭ يېكىرىڭلار باكى باشقۇقا كىشىلەرنىڭ ھۆكۈم قىلىشىغا ئەمما مەن سىلەر تەرىپىڭلاردىن ياكى باشقۇقا ھەرقانداق ئىنسانىي سوت تەرىپىدىن سۈرۈشتۈرۈپ باھالانسام، بۇ مەن ئۆچۈن زىغىرچىلىك ئىش؛ مەن هەتتا ئۆزۈم توغرۇلۇق سۈرۈشتۈرۈپ ئولتۇرمائىمەن. كۆپ يەرۋا قىلىمايمەن، بۇ مەنمۇجۇن كىچىك دەرجىدىكى ئىش؛ مەن ھەتتا ئۆزۈمنى ئۆزۈم ھاككا باها بەرمەيمەن.	
1CO 4:4	چۈنكى ۋىجدانىم ئېبىلەيدىغان ھېچقانداق ئىشلىرىمىدىن خەۋىرىم يوق؛ ئەمما بۇ ئىشنىڭ ئۆزى مېنى ھەققانى دەپ ئاقلىمایدۇ؛ مېنى سۈرۈشتۈرۈپ باھالىغۇچى بولسا رەبىدۇر.	چۈنكى مەنمۇ ئۆزۈمنىڭ ھېچقانداق خاتالقىنى بىلمەيمەن؛ لېكىن بۇ بىلە مېنى ئاقلىمایدۇ؛ مېنى باها قىلغۇچى رەبىمەدۇر.
1CO 4:5	شۇڭا ۋاقتى كەلمەي تو روپ، رەب كەلمەي تو روپ ھېچ نەرسىنى ھۆكۈم توغرۇلۇق ھۆكۈم چىقارماڭلار؛ رەب كەلگەندە ئۇ قاراڭۇلۇقتىكى يوشۇرۇن ئىشلارنى ئاشكارىلادىدۇ، قەلب-دىللاردىكى بارلىق ئۆي-نېھەتلەرنى ئايىن قىلدۇرۇپ بېرىدۇ؛ شۇ ۋاقتىدا ھەركىشى خۇدا تەرىپىدىن تەرىپىلىنىدۇ.	شۇڭا ۋاقتى كەلمەي تو روپ، رەب كەلمەي تو روپ ھېچ نەرسىنى ھۆكۈم قىلىماڭلار؛ رەب كەلگەندە، ئۇ قاراڭۇلۇقتا يوشۇرۇن بولغان ئىشلارنى ئاشكارايدۇ، قەلب-دىللاردىكى بارلىق ئۆي-نېھەتلەرنى تولا ئىنىق قىلدۇرۇپ بېرىدۇ؛ شۇ ۋاقتىدا ھەركىشى خۇدا تەرىپىدىن ئالقىش ئالدۇ.
1CO 4:6	ئەمما، ئى قېرىنداشلار، بۇ مەسىلەلەرنى سىلەرنىڭ مەنھە ئېتىڭلارنى دەپ ئۆزۈمگە ۋە ئاپوللوسقا تەقىلىدىم؛ مەقسەت سىلەر بىز ئارقىلىق ئۆزۈمگە ۋە ئاپوللوسقا تەقىلىدىم؛ مەقسەت بىز ئارقىلىق 'بېزلىغان نەرسىلەردىن ئاشقىماڭلار' دېگەن ساۋااقنى ئۆگىنىشىڭلار، ھېچ بېرىڭلار بىر كىشىنى باشقۇقا «بىتۈلگەننىڭ دائىرسىدىن ھالقىپ كەتمەڭلار» دېگەن ساۋااقنى ئۆگىنىشىڭلار، شۇنداقلا ھېچقايىسىڭلارنىڭ مەلۇم بىرسىنى باشقۇقا كىشىدىن ئۆستۈن دەپ يەخىلىنىپ تەكەببۇر قىلاماسلىقىڭلار ئۆچۈن.	ئەمما، قېرىنداشلار، بۇ مەسىلەلەرنى سىلەرنىڭ مەنھە ئېتىڭلارنى دەپ قوللىنىپ كۆرسەتتىم؛ مەقسەت بىز ئارقىلىق 'بېزلىغان نەرسىلەردىن ئاشقىماڭلار' دېگەن ساۋااقنى ئۆگىنىشىڭلار، ھېچ بېرىڭلار بىر كىشىنى باشقۇقا «بىتۈلگەننىڭ دائىرسىدىن ھالقىپ كەتمەڭلار» دېگەن ساۋااقنى ئۆگىنىشىڭلار، شۇنداقلا ھېچقايىسىڭلارنىڭ مەلۇم بىرسىنى باشقۇقا كىشىدىن ئۆستۈن دەپ يەخىلىنىپ تەكەببۇر قىلاماسلىقىڭلار ئۆچۈن.
1CO 4:7	چۈنكى كىم سېنى باشقۇقا بىرسىدىن ئۆستۈن قىلدۇ؟ ساڭا ئاتا قىلىنغان نەرسىدىن باشقۇسا سەندە يەنە ئېمە بار؟ ھەممە ساڭا بېرىلگەن تۇرسا، نېمىشقا نېمىشقا «مەندە ئەسلى بار ئىدى» دەپ يەخىلىنىپ كۆرەڭلەپ كېتىسىن؟	ئاندا ساڭى باشقۇقا كىشىلەردىن ئېمە قىلىپ ئالا قىلدۇ؟ ساڭا بېرىلگەن نەرسىدىن باشقۇسا سەندە ئېمە بار؟ بارلىقى ساڭا بېرىلگەن بولسا، نېمىشقا «مەنمۇ ئۆزۈمدىن بار» دەپ يەخىلىنىپ چىكىنىپ كېتىسىن؟
1CO 4:8	سلىھ ئاللىقاچان توئۇنۇپ كەتىڭلارا ئاللىقاچان بېسىپ كەتىڭلارا سلىھ بىزسىز يادىشاھلار بولۇپ ھۆكۈم سۈرددۈڭلار! كاشكى سلىھر ھەققەتەن سۈرگەن بولغان بولساڭلارنى - ئۆزداقتى بىز سلىھر بىلەن بىرگە ھۆكۈم ھۆكۈم سۈرگەن بولساڭلارنى - ئۆزداقتى بىز سلىھر بىلەن بىلە ھۆكۈم سۈرگەن بولاتتۇق!	سلىھ ئاللىقاچان ھەممىنى ئېسىپ كەتىڭلارا ئاللىقاچان بەھەت قىلىپ كەتىڭلارا! بىز بىلەن بولمىغاندا يادىشاھ بولۇپ ھۆكۈم چىقارايدىلار! كاشكى سلىھر ھەققىي ھۆكۈم چىقارساڭلار، بىز سلىھر بىلەن بىرگە ھۆكۈم ھۆكۈم سۈرگەن بولساڭلارنى - ئۆزداقتى بىز سلىھر بىلەن بىلە ھۆكۈم سۈرگەن بولاتتۇق!
1CO 4:9	چۈنكى خۇدا روسۇلار بولغان بىزلەرنى ئۆلۈمگە مەھكۈم بولغان ئادەملەر دەك ئەڭ ئاخىرغا قويۇپ سازايى قىلىپ ئوتتۇرۇغا چىقارغان، دەپ ئويلايمەن؛ چۈنكى بىز يۇتىكۈل ئالله مەگە، يەنى ھەم يەرسىتىلەرگە ھەم ئىنسانلارغا بىر خىل تاماشا بولدۇق.	چۈنكى مەنمۇ بۇنداق ئويلايمەن: خۇدا بىز روسۇلارنى، ئۆلۈمگە ھۆكۈم قىلىنغانلارغا ئوخشاش، ئەڭ ئاخىرلى ئورۇندا كۆرسەتكەن. چۈنكى بىز يۇتۇن دۇنيا ئۆچۈن، يەرسىتىلەر بىلەن ئىنسانلارغا بىر خىل كۆرۈنۈش بولدۇق.
1CO 4:10	بىز مەسھى ئۆچۈن ئەخەق سانالغانلارمىز، ئەمما سلىھر مەسھىدە داناسىلەر! بىز ئاجىز، ئەمما سلىھر كۈچلۈك سىلەر؛ سلىھر ئىززەتلىك، ئەمما بىز خار؛	بىز مەسھى ئۆچۈن ئەخەق بولۇپ قالدۇق، ئەمما سلىھر مەسھىدا ئەقلىلىق سىلەر! بىز ئاجىز، ئەمما سلىھر كۈچلۈك سىلەر؛ سلىھر ئىززەتلىك، ئەمما بىز خار.
1CO 4:11	هازىر قىچاچە ئاچلاپ-سوپىسىز، كېيىملىكىمىز يوق، زورلانغان ۋە ئورنى يوق سەرگەردا، ماكانسىز بولۇپ يۈرمەكتىمىز؛ بولۇپ يۈرمەكتىمىز؛	هازىر قىچاچە ئاچلاپ-سوپىسىز، كېيىملىكىمىز يوق، زورلانغان ۋە ئورنى يوق سەرگەردا، ماكانسىز بولۇپ يۈرمەكتىمىز؛ بولۇپ يۈرمەكتىمىز؛

Reference	Before	After
1CO 4:12	ئۆز قولمۇز بىلەن ئىشلەپ جایا تارىتماقىمىز؛ ئاھانەتكە قالغاندا ياخشىلىق تىلەۋاتىمىز؛ زىيانكەشلىككە ئۇچرىغاندا، چىداۋاتىمىز؛	ئۆز قولمۇز بىلەن ئىشلەپ، جایا تارىتۇاتىمىز؛ ئاھانەت قالغاندا، ياخشىلىق سۆزلەپ كېتىۋاتىمىز؛ زىيانكەشلىككە ئۇچرىغاندا، چىدا قىلىۋاتىمىز؛
1CO 4:13	تۆھەمەتكە ئۇچرىغاندا، بىز ئۇلارنى چىراپلىقچە تۆۋىغا ئۇندەيمىز؛ بىز جاھانىڭ داشقىلى، ئىنسانلارنىڭ سۈيۈرۈندىسى دەپ قاربلىۋاتىمىز، تا هازىرغىچە شۇنداق.	تۆھەمەتكە ئۇچرىغاندا، بىز دۇنيانىڭ قالدۇقىجىسى، ھەممە خەلقنىڭ زىبىنى دەپ كۆرۈلۈپ كەتتۇق، هازىرغا قەدەر شۇنداق.
1CO 4:14	بۇ ئىشلارنى بېزىشىم، سىلەرنى خىجالەتكە قالدۇرۇش ئۈچۈن ئەمەس، بەلكى سۆيۈملۈك باللىرىم سۈپىتىدە سىلەرگە نەسەھەت قىلىۋاتىمىنەن؛	بۇ ئىشلارنى بېزىۋاتىقانەن، سىلەرنى خىجالەتكە سالماسلۇق ئۈچۈن، بەلكى سۆيۈملۈك باللىرىم سۈپىتىدە سىلەرگە نەسەھەت قىلىۋاتىمىنەن.
1CO 4:15	چۈنكى سىلەرنىڭ مەسەھەد تۆمەنلىگەن تەرسىلىگۈچلىرىڭلەر بولسىمۇ، سىلەرنىڭ ئاتاڭلار كۆپ ئەمەستۇر؛ چۈنكى مەن مەسەھە ئېسادا بولۇپ سىلەرنى خۇش خەۋەر ئارقىلىق تۆرەلدۈرۈپ ئاتا بولدۇم.	چۈنكى سىلەرنىڭ مەسەھەتە كۆپ ئۇگەتچىلىرى بار بولسا، سىلەرنىڭ ھەققىي ئاتاڭلار كۆپ ئەمەس. چۈنكى مەن مەسەھە ئېسادا ئارقىلىق سىلەرنى خەۋەر بىلەن تۇغۇدۇرغان ئاتا بولدۇم.
1CO 4:16	شۇڭا مەن سىلەردىن ئۆتۈنەمەن، مېنى ئولگە قىلىڭلار.	شۇڭا، مېنى ئولگە ئالىڭلار.
1CO 4:17	شۇ سەۋەپتە مەن سۆيۈملۈك ۋە ئىشەنچلىك ئوغلۇم تىموتى尼 سىلەرگە دەل بۇ سەۋەپتەن مەن رەبde بولغان ئۆز سۆيۈملۈك ۋە ئىشەنچلىك ئوغلۇم تىموتىنىي بېنىڭلارغا ئەۋەتىم؛ ئۇ سىلەرگە ھەقايسى جايالاردىكى جامائەتتە ئۆگەتكەنلىرىمەگە ئەگىشىپ، مەسەھە بولغان يوللىرىم توغرۇلۇق ئەسلىتىدۇ.	شۇ سەۋەپتە مەن سۆيۈملۈك ۋە ئىشەنچلىك ئوغلۇم تىموتى尼 سىلەرگە ھەر جايىدىكى ھەر بىر جامائەتتە ئۆگەتكەن يوللىرىمنى ئەسلىپ بېرىپ، مەسەھەتەكى يوللىرىمنى سۈركىس قىلىپ قوبىدۇ.
1CO 4:18	ئەمما مەن سىلەرگە كەلمەيمەن دەپ ئويلاپ، بەزلىرى يەخلىنىپ كەتتى. ئەمما بەزلىرىڭلار، «ياڭلۇسىنى بېنىمىزغا كەلمەيدۇ»، دەپ كۆرەڭلەپ كەتتىڭلار؛	ئەمما مەن سىلەرگە كەلمەيمەن دەپ ئويلاپ، بەزلىرى يەخلىنىپ كەتتى. ئەمما بەزلىرىڭلار، «ياڭلۇسىنى بېنىمىزغا كەلمەيدۇ»، دەپ كۆرەڭلەپ كەتتىڭلار؛
1CO 4:19	ئەمما رەب ئىجازە بەر، مەن تېزلا سىلەرنىڭ بېنىغا كېلىپ كېتەمدو؛ شۇ بىراق رەب بۇيرۇسا مەن يات ئارىدا بېنىڭلارغا بارىمەن؛ شۇ چاغدا مەن كۆرەڭلەپ كەتكەنلەرنىڭ سۆزلىرىنى ئەمەس، بەلكى ئۇلاردا بولغان كۆچ-قۇدرەتنى كۆرۈپ باقاي.	ئەمما رەب ئىجازە بەر، مەن تېزلا سىلەرنىڭ بېنىغا كېلىپ كېتەمدو؛ شۇ ۋاقتىتا، مەن كۆز بوياب قويغانلارنىڭ گەپلىرىگە ئەگىشىپ قالماستىن، ئۇلارنىڭ ھەققىي كۆچ-قۇدرەتنى كۆرۈپ چىقام.
1CO 4:20	چۈنكى خۇدانىڭ پادىشاھلىقى سۆزدە ئەمەس، بەلكى كۆچ-قۇدرەتتە ئىسپاتلىنىدۇ.	چۈنكى ئەلاھىنىڭ ياتشالقى سۆز بىلەنلا بولماستىن، كۆچ سىلەن كۆرسىتىلىدۇ.
1CO 4:21	هازىز نېمىنى خالايسىلەر؟ سىلەرگە تاياق بىلەن كېلىپ تۇرۇشىمنىمۇ، ياكى ئەمدى نېمىنى خالايسىلەر؟ بېنىڭلارغا تاياق كۆتۈرۈپ بېرىشىمنىمۇ، ياكى مېھربان ۋە گۆزەل روھ بىلەن كېلىپ تۇرۇشىمنىمۇ؟	هازىز نېمىنى خالايسىلەر؟ سىلەرگە تاياق بىلەن كېلىپ تۇرۇشىمنىمۇ، ياكى مېھربان ۋە گۆزەل روھ بىلەن كېلىپ تۇرۇشىمنىمۇ؟
1CO 5:1	ھەرتەرىتىن شۇ ئاڭلىنىۋاتىدۇكى، ئاراڭلاردا بۇزۇقچىلىق بار ئىكەن – بۇنداق بىرىسىنىڭ ئۆز ئاتىسىنىڭ ئاپالىغا چېقلىشىتن ئىبارەت.	ھەرتەرىتىن شۇ ئاڭلىنىۋاتىدۇكى، ئاراڭلاردا بۇزۇقچىلىق بار دەپ ئۆز ئاتىسىنىڭ ئۆز ئاتىسىنىڭ ئاپالىنى ئالغانلىقى.
1CO 5:2	ئەمما سىلەر يوغىنلەپ كۆرەڭلەپ كەتتىڭلار! بۇ رەزىل ئىشنى سادرى قىلغان كىشى ئارىمىزدىن قوغلىۋېتلىسۇن دەپ ئۆكۈنۈشۈڭلارغا توغرا كەلمەمدۇ؟	ئەمما سىلەر يەخ بولۇپ كەتتىڭلار! بۇ يامان ئىشنى قىلغان كىشى ئاراڭلاردىن چىقىپ كېتىشى ئۈچۈن، كۆپەك ئەنسىرەپ يېغلىشىڭلار كېپەك ئەمەسمۇ؟
1CO 5:3	چۈنكى گەرچە تەندە سىلەر بىلەن بىلە بولمىسالما، ئەمما روھتى سىلەر بىلەن بولۇش سۈپىتىدە ئاللىقاچان شۇنداق مەن شۇ ھۆكۈمنى چقاردىمكى،	چۈنكى گەرچە جەسمىي سىلەر بىلەن بىلە بولمىسالما، ئەمما روھتى سىلەر بىلەن بىلە بولۇش سۈپىتىدە ئاللىقاچان شۇ قارارنى چىقارغانەنەن،
1CO 5:4	(ھەممىڭلار رەب ئېيسا مەسەھەنىڭ نامىدا جەم بولغاندا، ئۆزۈمنىڭ روھىم سىلەر بىلەن بولۇپ، بىزنىڭ رەب بەرۋەردىگارىمىز مەنمىنىڭ روھىم سىلەر بىلەن بىلە بولۇپ، رەبىمېز ئېيسا مەسەھەنىڭ كۆچ-قۇدرەتتىگە تايىنىپ) ئېيسا مەسەھەنىڭ كۆچ ئارقىلىق.	(ھەممىڭلار رەب ئېيسا مەسەھەنىڭ ئىسمى بىلەن بىلە تۆيلىنىپ تۇرغاندا، سىلەر ئېيسا مەسەھەنىڭ كۆننەتىپ بىلەن بىلە بولۇپ، بىزنىڭ رەب بەرۋەردىگارىمىز مەنمىنىڭ روھىم سىلەر بىلەن بىلە بولۇپ، رەبىمېز ئېيسا مەسەھەنىڭ كۆچ-قۇدرەتتىگە تايىنىپ) ئېيسا مەسەھەنىڭ كۆچ ئارقىلىق.
1CO 5:5	شۇنداق قىلغان كىشىنىڭ ئەتلرى ھالاڭ قىلىنسۇن، شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ روھى رەب ئېسانىڭ كۆننەتىپ قۇتقۇرۇلۇشى ئۈچۈن شەيتاننىڭ ئىلکىگە بىلەن ئۇنىڭ روھى رەب ئېيسا مەسەھەنىڭ كۆننەتىپ قۇتقۇرۇلۇپ قالسىسۇن.	شۇنىڭنى شەيتانغا تەسىلىم قىلىڭلار، تەلىكتىنىڭ يوقلىشى ئۈچۈن، شۇ بىلەن ئۇنىڭ روھى رەب ئېيسا مەسەھەنىڭ كۆننەتىپ قۇتقۇرۇلۇپ قالسىسۇن.

Reference	Before	After
1CO 5:6		سلهرنىڭ چۈچىلىق قىلغىنىڭلار ياخشى ئەمەس. «كىچىككىنه خېمىرتۇرۇج يۇتكۈل خېمىرنى بولدو روپ يوغىنىتىدۇ» دەپ بىلمەمسىز؟
1CO 5:7	كونا خېمىرتۇرۇچىن چىقىرىۋېتىنىڭلار؛ شۇنىڭ بىلەن سلهن ئەسىلى خېمىرتۇرۇچىسىز خېمىردەك يېڭى بىر زۇفۇلا بولىسىلەر؛ چۈنكى «ئۆتۈپ كېتىش ھېپىتى» دىكى قوزىمىز بولغان مەسىھ قۇربانلىق قىلىنىدى؛	سلهرنىڭ يوقتا قىلىشىڭلار ياخشى ئەمەس. «كىچىك بىر يارچە خەمىر يۇتون خەمىرنى تولۇق بوزۇق قىلىدۇ» دەپ بىلمەمسىز؟ كونا خېمىرنى تەمىزىنەپ چىقارىۋەتىنىڭلار؛ شۇ تەرەپتىن سلهن تازى خېمىرسىز يېڭى خەمىر بولۇڭلار؛ چۈنكى مەسىھ بىزگە ئۆتۈش ھېبىتى قوزۇسى سۈپىتىدە قوربانلىق قىلىنىدى.
1CO 5:8	شۇڭا ھېپىتىن يامان نېيەتلىك ۋە رەزىلىك بولغان خېمىرتۇرۇج بىلەن ئەمەس، بەلكى سەممىيلىك ۋە ھەقىقەت بولغان يېتىر نان بىلەن تەنتەنە قىلىپ ئۆتكۈزۈھىلى.	شۇڭا ھېپىتىن يامان نېيەتلىك ۋە رەزىلىك بولغان خېمىرتۇرۇج بىلەن ئەمەس، بەلكى سەممىيەت ۋە ھەقىقەت بىلەن خەمىرى بىلەن ئەمەس، بەلكى سەممىيەت ۋە ھەقىقەت بىلەن خەمىرسىز نان بىلەن تەنتەنە قىلىپ ئۆتكۈزۈھىلى.
1CO 5:9	مەن ئالدىنچى خەتتە سلهرگە بۇزۇقچىلىق قىلغۇچىلار بىلەن ئارىلاشماڭلار دەپ يارغانىدىم؛	مەن ئالدىن يازغان خەتتە سلهرگە بۇزۇقچىلىق قىلغۇچىلار بىلەن ئارىلاشماڭلار دەپ يارغانىدىم؛
1CO 5:10	بىلەتىن، مەن بۇ دۇنيادىكى سەكس بوزۇقلۇق قىلغۇچىلار، ياكى يۇلخۇلار، ئەمما بۇ دېگىننىم بۇ دۇنيادىكى بۇزۇقچىلىق قىلغۇچىلار، ياكى ياكى تاشقۇچىلار ياكى بۇت يەرسىلەر بىلەن ئارىلاشماڭلار دەپ دېگەنگەم نەسپانىيەتچىلەر، ياكى كازىايلار ياكى بۇتىپەرسەلەر بىلەن ئارىلاشماڭلار دېگىننىم ئەمەس؛ ئۇنداق بولغاندا دۇنيادىن ئايىرىلىشقا مەجبۇر بولاتىنىڭلار ئەمەس؟ چۈنكى بۇنداق بولسا، دۇنيادىن چىقىپ كېتىشىڭلار تاقانىشىۋاتىدۇ.	بىلەتىن، مەن بۇ خەتتە دەيمىكى، كىمسە ئۆزىنى قېرىنداش دەپ ئاتاپ، لېكىن سەكسىي بوزۇقلۇق قىلغاندا ياكى يۇلخۇر، بۇتىپەرسەت، گۆرۈشچى، ئاتىۋالغان ئەمما شۇنداقلا بۇزۇقلۇق قىلغۇچى، نەسپانىيەتچى، بۇتىپەرسەن، هاراڭەش ياكى كازىاي بولسا، ئۇنداق بىر كىشى بىلەن ئارىلاشماڭلار، هەتتا ئۇنىڭ بىلەن ھەمداستخانمۇ بولماڭلار.
1CO 5:11	ئەمما ھازىرقى بۇ خېتىمەدە يازغىننىم شۇڭى، ئۆزىنى «قېرىنداش» دەپ سىراقۇچى بولسا، بۇنداق كىشى بىلەن ئارىلاشماڭلار، ھەتتا ئۇ بىلەن تاماڭمۇ يەمەڭلار.	براق، مەن بۇ خەتتە دەيمىكى، كىمسە ئۆزىنى قېرىنداش دەپ ئاتاپ، لېكىن سەكسىي بوزۇقلۇق قىلغاندا ياكى يۇلخۇر، بۇتىپەرسەت، گۆرۈشچى، ئاتىۋالغان ئەمما شۇنداقلا بۇزۇقلۇق قىلغۇچى، نەسپانىيەتچى، بۇتىپەرسەن، ساراقۇچى بولسا، بۇنداق كىشى بىلەن ئارىلاشماڭلار، ھەتتا ئۇ بىلەن تاماڭمۇ يەمەڭلار.
1CO 5:12	سەرتىكىلەرنى ھۆكۈم چىقىرىپ بىر تەرەپ قىلىشنىڭ مەن بىلەن نىمە مۇناسىۋىتىن؟ لېكىن ئىچىڭلاردىكىلەرنى ئۆزۈڭلار ھۆكۈم چىقىرىپ بىر تەرەپ قىلىش سلهرنىڭ ئىشىڭلار ئەمەسمۇ؟	سەرتىكىلەرنى ھۆكۈم قىلىڭلار، شۇنداق توغرى ئەمەسمۇ؟
1CO 5:13	لېكىن سەرتىكىلەرنى ھۆزى قارار بېرىدۇ. شۇڭا بۇ ياخشىسىز ئادەمنى بۇ رەزىل ئادەمنى ئاراڭىلاردىن چىقىرىۋېتىڭلار.	لېكىن سەرتىكىلەرگە خۇدا ئۆزى قارار بېرىدۇ. شۇڭا بۇ ياخشىسىز ئادەمنى ئاراڭىلاردىن چىقىرىپ تاشلاڭلار.
1CO 6:1	سلهرنىڭ ئاراڭىلاردا ئۆزىنارا ئاراڭىلىق ئىش بولسا، ئۇنى مۇقەددەس بەندىلەرنىڭ بىر مەسىلە بار بولسا، نېمىشقا ئىماندارلار بەرمەيسىلەر، بەلكى ئەدالەتسىز كىشىلەر تەرىلىمىدىن ھۆكۈم قىلىشقا جۈرەلىيلىك ئالىدا دەۋالىشىقا پېتىنالامسىلەر؟	سلهن ئارىدا بىر مەسىلە بار بولسا، نېمىشقا ئىماندارلار بەرمەيسىلەر، بەلكى ئەدالەتسىز كىشىلەر تەرىلىمىدىن ھۆكۈم قىلىشقا جۈرەلىيلىك ئالىدا دەۋالىشىقا پېتىنالامسىلەر؟
1CO 6:2	بۇنى بىلمەمسىز؟ مۇقەددەس ئادەملەر دۇنيانى ھۆكۈم قىلىدۇ. ئەگەر دۇنيا مۇقەددەس بەندىلەرنىڭ دۇنيانى سوراق قىلىدىغانلىقىنى بىلمەمسىلەر؟ ئەگەر دۇنيانى سلهن سوراق قىلىدىغان ئىش بولسا، ئەمدى زىغىرچىلىك ئىشلارنى ھەل قىلىشقا پارىمامسىلەر؟	سلهن تەرەپتىن ھۆكۈم قىلىنىپ قالسا، كىچىك ئىشلارنى ھەل قىلىشقا قوللىڭلار بارمۇدۇ؟
1CO 6:3	پەرشىتىلەرنى ھۆكۈم قىلىدىغانلىقىمىزىن بىلمەمسىز؟ بۇ ھاياتىكى شۇنداق بولغانكىن، بۇ ھاياتىكى ئىشلارنى ھەل قىلىش قانچىلىك ئىش ئىدى؟	پەرشىتىلەرنى ھۆكۈم قىلىدىغانلىقىمىزىن بىلمەمسىز؟ بۇ ھاياتىكى ئىشلارنىلا قانداق قىلىپ ھۆكۈم قىلىمايمىز؟
1CO 6:4	سلهرەد مۇشۇ ھاياتىكى ئىشلار ئۆستىدىن ھۆكۈم قىلىش زۆرۈر سالمامىسىلەر؟	ئەگەر سلهن بۇ ھاياتىكى ئادەتتىكى ھۆكۈملەرگە دۇچ كەلسەڭلار، جامائەتتە كەم ھالقىغانلارنى بۇ مەسىلىلەرنى ھۆكۈم قىلىش ئۆچۈن تالالاپ تېپلىغاندا، جامائەت ئارسىدا تۆۋەن دەپ قارالغانلارنى ئۇنى ھەل قىلىشقا قويۇڭلار.
1CO 6:5	مەن بۇلارنى سلهرنى خەجىلتىپ قويۇش ئۆچۈن دەيمەن. سلهرنىڭ مۇشۇلارنى سلهرنى خەجىلتىكە قالدۇرۇش ئۆچۈن دەۋاتىمەن. ئەجەبا، ئاراڭىلاردا ئۆز قېرىنداشلىرى ئۆتتۈرىسىدا ھۆكۈم چىقارغۇدەك دانا كىشى ئارىدا، قېرىنداشلىرىنىڭلار بىلەن مەسىلىنى ھەل قىلغۇچى دانا كىشى بارمۇ.	مەن بۇلارنى سلهرنى خەجىلتىپ قويۇش ئۆچۈن دەيمەن. سلهرنىڭ ئاراڭىلاردا ئۆز قېرىنداشلىرى ئۆتتۈرىسىدا ھۆكۈم چىقارغۇدەك دانا كىشى بارمۇ.

Reference	Before	After
1CO 6:6	يوقمۇ، ھەتا بىرىمۇ يوقمۇ؟ ئۇنىڭ ئورندا، قېرىنداش بىلەن قېرىنداش دەۋالىشىۋاتىدۇ، – ۋە كاپىلار ئالدىدا شۇنداق قىلىدۇ!	ھەتا بىرى يوقمۇ؟ ئۇرندادا، قېرىنداش قېرىنداش بىلەن دەۋالىشىۋاتىدۇ، ۋە يوقاچىلار ئالدىدا شۇنداق قىلىدۇ!
1CO 6:7	ئەمەلەتتە ئۆز ئاراڭىدا دەۋالىقىنىڭ ئۆزى سىلەرگە نىسبەتەن بىر ئەيتتۈر، نېمىشقا ئۇۋالچىلىققا چىدىمايسىلەر؟ نېمىشقا ناھەقچىلىككە يول قويىمايسىلەر؟	ئەسلىدىنلا سىلەرنىڭ ئاراڭىدا دەۋالار بولۇشى بىر ھەتا سىلەرگە ئوزار، نېمىشقا زورلۇققا چىدىمايسىلەر؟ نېمىشقا نامەۋۇقۇقلۇققا يول قويىمايسىلەر؟
1CO 6:8	ئەكسىچە، سىلەر ناھەقچىلىك قىلىۋاتىسىلەر، خىيانەت قىلىۋاتىسىلەر، يەنە كېلىپ قېرىنداشلىرىڭلارغا شۇنداق قىلىسىلەر!	ئەكسىچە، سىلەر ھەقسىز قىلىۋاتىسىز، ئالداۋاتىسىز، يەنە قېرىنداشلىرىڭلارغا شۇنداق قىلىسىز!
1CO 6:9	ھەققانىسىزلارنىڭ خۇدانىڭ يادىشاھلىقىغا ۋارسىلىق قىلاممايدىغانلىقىنى سىلەر خۇدانىڭ دۆلەتنىگە ئادالەتسىز كىشىلەر مىراس قالدۇرالىمسى دەب بىلمەمىسىلەر؟ قالدۇرۇپ قويىماڭلارا سەكس بۇزۇقچىلىق قىلغۇچىلار، بۇت بىلمەمىسىلەر ئالدىنىپ كەتمەڭلارا بۇزۇقچىلىق قىلغۇچىلار، بۇتپەرسىلەر، ياراستۇرغۇچىلار، زىنا قىلغۇچىلار، بەچچۈزارلار، باشقۇ ئەرلەر بىلەن بۇزۇلۇق قىلغۇچىلار، سەكس قىلغۇچىلار،	سەلەر خۇدانىڭ دۆلەتنىگە ئادالەتسىز كىشىلەر مىراس قالدۇرالىمسى دەب سەلەر بۇزۇن شۇنداق ئىدىڭلەر؛ لەكىن ھازىر سىلەر ئىسما مەسەھەنىڭ بەزسىلىر بۇزۇن شۇنداق ئىدىڭلەر؛ لەكىن ھازىر سىلەر ئىسما مەسەھەنىڭ ئىسمى بىلەن ۋە بىزنىڭ خۇدانىڭ روھى بىلەن تازىلاندىڭلار، ياكلىققا پېرىشىپ قويۇلدۇڭلار، توغرا سېلىنغانلىقىسىلەر.
1CO 6:10	ئوغىلار، نېيسانىيەتچىلەر، ھاراڭەشىلەر، تۆھەمەتخۇرلار ياكى ئالدامچى- كازاپىلار خۇدانىڭ يادىشاھلىقىغا ۋارسىلىق قىلاممايدۇ؛	ئوغىلار، يېلۇشچىلەر، ھاراچ ئىچقۇچىلەر، گۆرۈش سۆزلەشچىلەر ياكى ئالداندۇرغۇچىلەر خۇدانىڭ دۆلەتنىگە ۋارسىلىق ئاللاماس؛
1CO 6:11	بەزىڭلار دەرۋەقە شۇنداق بولغانلىقىسىلەر؛ ئەمما سىلەر رەب ئەيسا مەسەھەنىڭ نامىدا ۋە خۇدايمىزنىڭ روھى بىلەن يۈيۈلدۈڭلار، ياكى مۇقەددەس قىلىنىڭلار، ھەققانى قىلىنىڭلار.	بەزىڭلار بۇزۇن شۇنداق ئىدىڭلەر؛ لەكىن ھازىر سىلەر ئىسما مەسەھەنىڭ ئىسمى بىلەن ۋە بىزنىڭ خۇدانىڭ روھى بىلەن تازىلاندىڭلار، ياكلىققا پېرىشىپ قويۇلدۇڭلار، توغرا سېلىنغانلىقىسىلەر.
1CO 6:12	«ھەممە نەرسە ماڭا ھالالدۇر»، ئەمما ھەممە نەرسە يايىدىلىق بولۇۋەرمەيدۇ؛ «ھەممە نەرسە ماڭا ھالالدۇر»، ئەمما مەن ھېچقانداق نەرسىنىڭ خۇماراتقا قۇل بولمايمەن.	ھەر نەرسە مەن ئۆچۈن رەتىن، لېكىن ھەر نەرسە يايىدىلىق بولمايدۇ؛ ھەر نەرسە مەن ئۆچۈن رەتىن، لېكىن مەن ھېچ نەرسىنىڭ قولىدا بولمايمەن.
1CO 6:13	«پىمەكلىكلەر ئاشقازان ئۆچۈن، ئاشقازان بولسا پىمەكلىكلەر ئۆچۈندۇر»؛ لېكىن خۇدا بۇلارنى ۋە قورۇقنى ئۆچۈرۈپ تاشلادۇ؛ تەن بۇزۇقلۇق ئۆچۈن ئەمما خۇدا ئۇ ۋە بۇ ھەر ئىككىسىنى يوققا چىقىرىدۇ؛ تەن بولسا بۇزۇقچىلىق ئۆچۈن ئەمەس، بەلكى رەب ئۆچۈندۇر؛ رەب تەن ئۆچۈندۇر.	پىمەكلىكلەر قورۇق ئۆچۈن بولىدۇ، قورۇق بولسا پىمەكلىكلەر ئۆچۈن؛ لېكىن خۇدا بۇلارنى ۋە قورۇقنى ئۆچۈرۈپ تاشلادۇ؛ تەن بۇزۇقلۇق ئۆچۈن ئەمما خۇدا ئۇ ۋە بۇ ھەر ئىككىسىنى يوققا چىقىرىدۇ؛ تەن بولسا بۇزۇقچىلىق ئۆچۈن ئەمەس، بەلكى رەب ئۆچۈن بولىدۇ؛ رەب تەن ئۆچۈن بولىدۇ.
1CO 6:14	خۇدا رەبىنى تىرىلدۈردى، شۇنىڭدەك بىزنىمۇ ئۆز قۇدرىتى بىلەن ئۆلۈمدىن تىرىلدۈردى.	خۇدا رەبىنى تۈرگۈزدى، شۇنىڭدەك بىزنىمۇ ئۆز كۈچى بىلەن ئۆلۈمدىن تۈرگۈزۈپ چىقىرىدۇ.
1CO 6:15	تېنىڭلارنىڭ مەسەھەنىڭ ئەزىزلىرى ئىكەنلىكىنى بىلمەمىسىلەر؟ ئۇنداقتا، مەسەھەنىڭ ئەزىزلىرى ئېلىپ، ياهىشە ئايالنىڭ ئەزىزلىرى قىلىسام بولامدۇ؟	سەلەرنىڭ تېنىڭلار مەسەھەنىڭ بولەكلىرى ئىكەنلىكىنى بىلمەمىسىلىرى؟ ئاندىن، مەسەھەنىڭ بولەكلىرىنى ئېلىپ، ياهىشە ئايال بىلەن بىرىلىشىپ قويۇلسام بولامدۇ؟ ھەرگىز بولمايدۇ؟
1CO 6:16	كىم ياهىشە ئايال بىلەن باغانلىغان بولسا ئۇنىڭ بىلەن بىر تەن بولىدۇ، دەب بىلمەمىسىلەر؟ چۈنكى «ئەر-ئايال ئىككىسى بىر تەن بولىدۇ» – دېلىگەندى.	كىم ياهىشە بىلەن بىرىكىكەن بولسا، ئۇ بىلەن بىر تەن بولىدۇ، بۇنى بىلمەمىسىلەرمۇ؟ چۈنكى «ئەر-ئايال ئىككىسى بىر تەن بولىدۇ» دەب دەڭلىتىلگەن.
1CO 6:17	ئەمما رەبگە باغانلىغۇچى بولسا ئۇنىڭ بىلەن بىر روھتۇر.	ئەمما رەب بىلەن قوشۇلغان بولسا، ئۇ بىلەن بىر روھتى.
1CO 6:18	بۇزۇقلۇقتىن قېچىلار. «ئىنسانلارنىڭ ھەربىر سادىر قىلغان گۇناھى ئۆز سىرىتىدا بولىدۇ!» – ئەمما بۇزۇقلۇق سادىر قىلغۇچى ئۆز تېنىڭە قارشى گۇناھ قىلىدۇ.	بۇزۇقلۇقتىن قېچىپ كېتىڭلار. ئادەمەرنىڭ ھەربىر گۇناھى تەنىڭ سىرىتىدا بولىدۇ! لېكىن بۇزۇقلۇق قىلغۇچى ئۆز تەنگە قارشى گۇناھ قىلىدۇ.
1CO 6:19	سەلەرنىڭ تېنىڭلار سىلەرنى تۇرالغۇ قىلغان، خۇدا تەرىپىدىن سىلەرگە ئىلتىپات قىلىنغان مۇقەددەس روھنىڭ ئىبادەتخانىسى، سىلەر ئۆزۈلەرنى ئۆزۈمنىڭكى ئەمەس دەب بىلمەمىسىلەر؟	سەلەر بىلەپ تۈرمەنلەرلەرمۇ، تەنلىرىڭلار خۇدا بەرگەن مۇقەددەس روھنىڭ جايى بولۇپ قالدى، سىلەر ئۆزۈلەرنى ئەمەس!

Reference	Before	After
1CO 7:29	جىسمانى جەھەتتە جاياغا ئۇچرايدۇ؛ مېنىڭ سىلەرنى ئۇنىڭدىن خالىي قىلغۇم بار.	تۇختىلىدۇ؛ مەن سىلەرنى بۇدىن قۇتۇلدۇرغۇم كەلەيدۇ. لېكىن مەن بۇنى دەيمەن، قېرىنداشلار، ۋاقتى قىسقا. شۇڭاكي، ئايال بارلار ئايال يوقتاي بولۇڭلار.
1CO 7:30	ئەمما شۇنى دېگۈم باركى، ئى قېرىنداشلار- ۋاقتى قىسىقىدۇر. شۇڭا ئاياللىق بولغانلار ئايالسىزلازىدەك بولسۇن؛	ئېغىز تۇتقانلار ئېغىز تۇتماگاندەك بولۇڭلار؛ خۇشال بولغانلار خۇشال بولمىغاندەك بولۇڭلار؛ مال سېتىۋالغانلار مالى يوقتالاردىك بولۇڭلار؛
1CO 7:31	ماھمۇم تۇتقانلار ماھمۇم تۇتمىغانلاردىك بولسۇن؛ بەخت-خۇشاللىقتا بولمىغانلاردىك بولسۇن؛ مال-مۇلۇك سېتىۋالغانلار مال-مۇلۇكسىزلىرىدەك بولسۇن؛	بۇ دۇنيادىكى باىلىقلارنى ئىشلەتكەنلەر، ئۇنىڭغا يەقهت ۋاقتىنجاق، قوللىسىڭلار، دۇنيانى ئۆزىنلارنىڭ دائىمىي تەرىپ دەپ ئويلىمەڭلار؛ چۈنكى دەپ بىلمىسىن؛ چۈنكى بۇ دۇنيادىكى ھازىرقى ھالەت ئۆتۈپ كېتىدۇ. بۇ دۇنيانىڭ ھازىرقى كۆرۈنۈشى ئۆتۈپ كېتىپتۇ.
1CO 7:32	ئەمما سىلەرنىڭ غەمسىز بولۇشۇڭلارنى خالايمەن. ئايالسىز كىشى بولسا خالايمەن. ئايال يوق كىشى رەبىنىڭ ئىشلەرنى ئويلىنىپ، رەبىگە قانداق رەبىنىڭ ئىشلەرنى ئويلىدۇ، قانداق قىلىپ رەبى خۇرسەن قىلىشنىڭ غېمىدە بولىدۇ.	براق، مەن سىلەرنىڭ گەن نەرسىدىن گەم-تەسىر بوق بولۇشۇڭلارنى خۇش كەلگەن قىلىشقا ھەرس بولىدۇ.
1CO 7:33	ئەمما ئاياللىق كىشى قانداق قىلىپ ئايالنى خۇرسەن قىلىش ئۆچۈن بۇ دۇنيادىكى ئىشلارنىڭ غېمىدە بولىدۇ؛	ئەمما تۇرمۇش قۇرغان كىشى ئايالنى خۇرسەن قىلىش ئۆچۈن، دۇنيا ئىشلەرنىڭ گۆمىدا بولىدۇ.
1CO 7:34	ئەمما ئايال بىلەن تۇتقان قىزنىڭ ئارسىدا پەرقىلىق بار. تۇتقان يەنە كېلىپ ئايال ۋە نىكاھلەنمىغان قىزنىڭ ئوتتۇرسىدا پەرقى بار؛ قىز رەبىنىڭ ئىشلەرغا كۆڭۈل بولۇپ، تەن ۋە روھ جەھەتلەرە تازا بولۇشقا نىكاھلەنمىغان قىز بولسا رەبىنىڭ ئىشلەرنىڭ، قانداق قىلىپ ھەم تەندە ھەم روھتا ياك-مۇقۇھدەس بولۇشنىڭ غېمىدە بولىدۇ؛ ئەمما ياتلىق بولغان ئايال قانداق قىلىپ ئېرىنى خۇرسەن قىلىش ئۆچۈن، بۇ دۇنيادىكى ئىشلارنىڭ غېمىدە بولىدۇ.	ئەمما زاماندا، ئايال بىلەن تۇتقان قىزنىڭ ئارسىدا پەرقىلىق بار. تۇتقان يەنە كېلىپ ئايال ۋە نىكاھلەنمىغان قىز بولسا رەبىنىڭ ئىشلەرنىڭ، قانداق قىلىپ ھەم تەندە ھەم روھتا ياك-مۇقۇھدەس بولۇشنىڭ غېمىدە بولىدۇ؛ ئەمما ياتلىق بولغان ئايال قانداق قىلىپ ئېرىنى خۇرسەن قىلىش ئۆچۈن، دۇنيا ئىشلەرنىڭ گۆماللىقىدا تۇرماقتا.
1CO 7:35	ئەمما مەن بۇ سۆزنى سىلەرنىڭ مەنپەئەتلىگەرنى كۆزدە تۇتۇپ دەۋاتىمەن؛ بۇينۇڭلارغا سىرتىماق سېلىش ئۆچۈن ئەمەس، بەلكى ئىشلەرىڭلارنىڭ گۆزەل بولۇشى، كۆڭۈلۈلار بولۇنمىگەن حالدا رەبىگە بېرىلىپ ئۇنى كۆتۈشۈڭلار ئۆچۈن دەۋاتىمەن.	ئەمما مەن بۇ سۆزنى سىلەرنىڭ يابىلىرىڭلارنى كۆزدە تۇتۇپ دەيمەن؛ سىلەرگە بەندە قويۇش ئۆچۈن ئەمەس، بەلكى رەبىگە قارشى توغرا ۋە ئەھمىيەت بېرىدۇ. بىراق، نىكاھلىق ئايال بولسا، ئېرىنى خوش قىلىش ئۆچۈن، دۇنيا ئىشلەرنىڭ گۆماللىقىدا تۇرماقتا.
1CO 7:36	ئەمما ئەگەر بىرسى نىيەت قىلغان قىزغا نىسبەتەن مۇئامىلەمنىڭ دۇرۇس بولمىغان يېرى بار دەپ قارسا، ئۇ قىز ياشلىق باھاردىن ئۆتۈپ كەتكەن بولسا، ئىككىسى ئۆزىنى تۇتۇۋالامىسا، ئۇ خالغىنىنى قىلىسۇن، ئۇ گۇناھ قىلىمادۇ، ئۇلار بولمايدۇ؛ ئۇلار نىكاھ قىلسۇن.	ئەگەر بىر كىشى ئۆز تۇرۇمغانىغا قارشى ناماڭۇل ھەركەت قىلىشنى توغرا ئەمەس دەپ ئويلىسا، قىز ياش چوڭ بولۇپ كەتسە ۋە شۇنداق بولۇش كېرەك بولسا، ئۇ خالغانلىقىنى قىلىدۇ؛ بۇدا گۇناھ قىلىمادۇ، ئۇلار ئۆيلەنسۇن.
1CO 7:37	بىراق، بىرسى ئۆز كۆڭلىدە مۇقۇم تۇرۇپ، ھېچقانداق ئىشق بېسىمى ئاستىدا بولماي، بەلكى ئۆز ئىرادىسىنى باشقۇرۇپ، كۆڭلىدە نىيەت قىلغان قىزنى ئەمرىگە ئالماسلىقىنى قارار قىلغان بولسا، ياخشى قىلغان بولىدۇ.	بىراق، بىر كىشى ئۆز كۆڭلىدە بەك قاتىق تۇرۇپ، ھېچقانداق بېسىم ئاستىدا قالمائى، ئۆز ئىرادىسىنى ئۆزى باشقۇرۇپ، قىزنى ئەرگە ئالماسلىقىنى قارار قىلسا، بۇ حالدا ناھايىتى ياخشى قىلىدۇ.
1CO 7:38	فىسىقىسى، ئۆيلەنگەننىڭ ئۆيلەنگىنىمۇ ياخشى ئىش، ئۆيلەنگىنىڭنىڭ ئۆيلەنگىنىمۇ تېخىمۇ ياخشى ئىش.	شۇنداق بولغاندا، قىزنى تۇرمۇشقا بەرگەن كىشى ياخشى ئىش قىلغان بولىدۇ، بەرگەنەمەيس كىشى تېخىمۇ ياخشى قىلغان بولىدۇ.
1CO 7:39	ئېرى ھيات چاغدا ئايال ئۇنىڭغا باغانغا نادۇرۇدۇ؛ ئەمما ئېرى ئۆلۈمە ئۆخلىغان بولسا، ئۇ خالغان كىشىسىگە ئىكاھلىنىشقا ئەركىن بولىدۇ.	ئېرى ھيات بولغاندا، ئايال قانۇن بويچە ئۇنىڭغا باغانلىنىپ تۇرىدۇ؛ ئەمما ئېرى ئۆلۈپ كەتسە، ئۇ يەقهت رەبىدا بولغان كىشىسى، خالغان كىشىسىگە ئەرلىنىشقا ئەركىن بولىدۇ.
1CO 7:40	لىكىن مېنىڭ يېرىم بويچە، ئۇ يەكه قالسا، تېخىمۇ خۇشال بولىدۇ؛ مەندىمۇ ئۆخدىنىڭ روهى بار، دەپ ئىشىنىمەن!	لىكىن مېنىڭ يېرىم بويچە، ئۇ يەكه قالسا، تېخىمۇ خۇشال بولىدۇ؛ مەندىمۇ خۇدۇنىڭ روهى بار، دەپ ئىشىنىمەن!

Reference	Before	After
1CO 8:1	ئەمدى «بۇتلارغا ئاتاپ نەزىر قىلىنغان تائاملار» مەسىلىسىگە كېلەيلى.	بۇ بۇتلارغا قوربانلىق قىلىنغان تاماقلار توغرۇلۇق، بىز بىلىپ تۇرامىز كى،
	«ھەممىمىزدە بىلىم بار» دەپ بىلىمىز. خوش، بىراق بىلىم بولسا ئادەمنى كۆرەكلىتىدۇ؛ مېھىر-مۇھەببەت بولسا ئادەمنى قۇرىدۇ.	ھەممىمىز بىلىم بار.
1CO 8:2	«مېنىڭ بىلىم بار» دەپ ھېسابلىغان كىشى، ئەمەلىيەته بېچىنمىنى تېخ بىلىشكە تېگىشلىك دەرىجىدە بىلمىگەن بولىدۇ.	بىلىم كىشىنى بويىتىپ قويدۇ، بىراق مېھىر كىشىنى قۇرۇپ تۇرۇۋاتىدۇ.
1CO 8:3	ئەمما خۇدانى سۆيگەن كىشى بولسا، ئۇ ئۇنىڭ تەرىپىدىن تونۇلدى.	ئەگەر بىر كىشى «مەنمۇ بىلىم بار» دەپ ئويلاۋاتقان بولسا، ھازىرچە ھېچ نەرسىنى توپۇق ۋە توغرا بىلىش كېرەكتەك دەرىجىگە يەتىپ قالماغان.
1CO 8:4	خوش، ئەمدى «بۇتلارغا ئاتاپ نەزىر قىلىنغان تائاملار» توغرۇلۇق – بىزگە مەلۇمكى، «جاھاندا بۇت دېگەن ھېچىنمه ھېسابلانمايدۇ»، ۋە «بىرلا خۇدانى باشقا ھېچ ئالاھ يوقتۇر».	ئەمدى، بۇتلارغا ئاتالغان بىمەكلەر توغرۇلۇق، بىز بىلىپ تو Rams تۈنۈدا بۇت دېگەن ھېچ نەرسە يوق، ۋە بىرلا خۇدا باشقا ھېچ كىم يوق.
1CO 8:5	گەرچە نۇرغۇن ئاتالمىش ئىلاھلار بار بولسىمۇ – مەيلى ئۇلار زىمىندا ياكى ئاسماندا تۇرىدۇ دەپ قارىلىشىدىن قەتىنەزەر (درەۋەقە ئىلاھلار» كۆپ، ۋە «رەب» لەر كۆپتۈر).	چۈنكى، ھەتا ئىلاھ' دەپ ئاتالغانلار بار بولسا، ئۇلار كۆكتە ياكى يەردە تۈرسا، دېگەندەك، ئىلاھلار' سان-ساناق ۋە 'رەبلەر' كۆپ.
1CO 8:6	بىراق بىز ئۇچۇن يەقەلتى بىر خۇدا، يەنى ئاتا باردۇ، ئۇنىڭدىن بارلىق ھەممە مەۋجۇداتلار ئايپىرىدە بولغان، بىزمۇ ئۇنىڭ ئۇچۇن مەۋجۇت بولغانمىز؛ شۇنىڭدەك، بىرلا رەب، يەنى ئەپسە مەسىھ باردۇر. بۇتكۈل مەۋجۇداتلار ئۇ ئارقىلىق مەۋجۇت، بىزمۇ ئۇ ئارقىلىق ھاياتىمىز.	بىز ئۇچۇن يەقەلت بىر خۇدا بار، يەنى ئاتا. ھەممە ئىشلەر ئۇدىن كەلگەن، بىزمۇ ئۇ ئۇچۇن بار. شۇنداق، يەقەلت بىر رەب بار، يەنى ئەپسە مەسىھ.
1CO 8:7	ئەمما بۇنداق بىلىم ھەممىمىزدە تېخى يوقتۇر؛ تېخى بۇتلارغا ئەمما بۇنداق ئەملىكىنى ئۆزلىرى بىزنى خۇدا بىلەن ياراشتۇرمايدۇ؛ تائاملارنى «بۇتقا ئاتاپ نەزىر قىلىنغان» دەپ بىلىپ يەيدۇ؛ شۇنداق ئۇلارنىڭ ۋىجدانى ئاجىز بولغاچقا، بولغاچغان بولىدۇ.	ئەمما بۇ بىلىم ھەممىدە يوق؛ بەزىلەر بۇتلار بىلەن ئالدىنلا ئالاقدىار بولغاچقا، ھالبۇكى ئەمدىگىچە بۇ تاماقلارنى 'بۇت ئۇچۇن تەقىدمى قىلىنغان' كۆندۈرۈلگىنىدىن خالاس بولماغان بەزى ئىشەنگۈچىلەر بولسا مۇشۇنداق دەپ ئويلاپ يەيدۇ، شۇڭا ئۇلارنىڭ ۋىجدانى ئاجىز بولغاچقا قورالىنىڭ كېتىدۇ.
1CO 8:8	ئەمەلىيەته تائاملارنىڭ ئۆزلىرى بىزنى خۇدا بىلەن ياراشتۇرمايدۇ؛ يېڭەن بولساق ئارتۇقچىلىقىمۇ ھېسابلانمايدۇ.	ھەققەتتە، تاماقلار بىزنى خۇدا بىلەن يېقىنىلىشتۇرمايدۇ؛ يەمەساق بىزنىڭ كەمچىلىكىمىز ھېسابلانمايدۇ، يېڭەن بولساق ئارتۇقچىلىقىمۇ ھېسابلانمايدۇ.
1CO 8:9	بىراق ھەرالدا يېپىش ئەركىنلىككىلارنىڭ ئاجىزلارغا يۇتلىكاشاڭ بولماسىلىقىغا كۆڭكۈل قويۇڭلار.	بىراق، سىلەرنىڭ بۇ ھوقۇقىڭلارنىڭ ئاجىز كىشىلەرگە توشىقۇن بولماسىلىقى ئۇچۇن يەرۋەلەپ تۇرۇڭلار.
1CO 8:10	چۈنكى ئاجىز بىر بەندە بىلىم بار بولغان سېنىڭ بۇتخانىدىكى داستخاندا ئولتۇرۇپ يېڭەنلىككىن كۆرسە، ئۇنداقتۇ ئۇ ئۆز ئاجىز ۋىجدانىغا قارشى حالدا بۇتلارغا ئاتاپ نەزىر قىلىنغان تائاملارنى يېپىشكە «قۇرۇلۇپ كۆچەيتىلىدىغان» بولمامادۇ؟	چۈنكى، بىر ئاجىز قېرىنداش سېنى، بىلىم بار دەپ بىلىپ، بۇتخاندا تاماق يېپىشىڭىن كۆرسە، ئۇنىڭ ئاجىز ۋىجدانى بۇتلار ئۇچۇن تەيارلانغان تاماقلارنى يېپىشكە قوشۇنىپ كۆچەيمەيدۇمۇ؟
1CO 8:11	شۇنىڭ بىلەن مەسىھ ئۇنىڭ نىجاتى ئۇچۇن ئۆلگەن، سېنىڭ قېرىندىشىڭ بولغان بۇ ئاجىز بەندە سېنىڭ بىلىمك ۋە جىدىن حالاڭ بولىدۇ.	ئاجىز قېرىندىشىڭ سېنىڭ بىلىمك ئۇچۇن حالاڭ بولىدۇ، چۈنكى مەسىھ ئۇ ئۇچۇن ئۆلگەن.
1CO 8:12	شۇ يول بىلەن قېرىنداشلارغا زىيان يەتكۈزۈپ گۇناھ قىلىپ، ئۇلارنىڭ ئاجىز ۋىجدانىنى زەخىملەندۈرۈپ، مەسەھەكە قارشى گۇناھ قىلىۋاتىسىلە.	بۇ يول بىلەن قېرىنداشلارغا زىيان بېرىپ گۇناھ قىلىپ، ئۇلارنىڭ ئاجىز ۋىجدانىنى جىرىلدەتىپ، مەسەھەكە قارشى گۇناھ قىلىۋاتىسىز.
1CO 8:13	شۇڭا، ئەگەر بىرەر تائام ئۆز قېرىندىشىمنى يېقىتىدىغان قىلتاق بولسا، قېرىندىشىمنى يېقىتماسلىقىم ئۇچۇن مەن مەڭگۈچە گۆشىنى قەتئى يېمەيمەن.	شۇ ئۇچۇن، ئەگەر بىرەر تاماق مېنىڭ قېرىندىشىمنى ساقىت قىلار بولسا، مەن گۆشىنى مەڭگۈ يەمەيمەن، بۇنىڭ بىلەن قېرىندىشىمنى ساقىت قىلىمايمەن.

Reference	Before	After
1CO 9:1	مهن روسلۇل بولمىغانىمىدىم؟ مهن ئەركىن بولمىغانىمىدىم؟ مهن بىزنىڭ رەب مەن ئەركىن ئەمەسمۇ؟ مەن روسلۇل ئەمەسمۇ؟ مەن رەبىمىز ئەيسا ئەيسا مەسەھەن كۆرمەگەن بولمىغانىمىدىم؟ سىلەر رەبدا مېنىڭ ئىشىمىنىڭ مەسەھەن كۆرمەگەن ئەمەسمۇ؟ سىلەر ئۆزۈڭلەر مېنىڭ رەبde بولغان ئەجىرىم ئەمەسمۇ؟ ئەتقىسى ئەمەسمىسىز؟	
1CO 9:2	ئەگەر باشقىلار مېنى روسلۇل دەپ ئويلىمسا، مەن كەم دېگەندە سىلەرگە بولمىغاندا سىلەرگە روسلۇل بولدۇم؛ چۈنكى ئۆزۈڭلەر مېنىڭ روسلۇل بولغانلىقىمنى تەستىقلەغان مۆھۇردۇرسىلەر.	روسلۇل بولدۇم؛ چۈنكى سىلەر ئۆزۈڭلەر بىلەن رەب قا مېنىڭ روسلۇل بولغانلىقىمنى دەلىل قىلىپ تۇرۇۋاتىسىلەر.
1CO 9:3	مېنى سۈرۈشتە قىلماقچى بولغانلارغا بولغان جاۋابىم مۇنداق:-	مەننى تەكشۈرگۈچىلەرگە جاۋابىم بۇ دېگەن:
1CO 9:4	بىزلەرنىڭ يەپ-ئىچىشكە هوقۇقىمىز بار ئەمەسمۇ؟	بىزنىڭ يېپىش-ئىچىش هوقۇقىمىز بارمۇ؟
1CO 9:5	بىزنىڭ باشقا روسلۇلار، رەبىنىڭ ئۆز ئىنسىلىرى ۋە كېفاسنىڭ قىلغىنىدەك، ئېتىقادچى بىر سىكىلىنى ئەمرىمىزىگە ئىلىپ سەبەرەدە هەمراھ قىلىپ يۈرۈش ھەققىمىز يوقمۇ؟	بىزنىڭ باشقا ئەيوستوللار، رەبىنىڭ قېرىنىدىشلىرى ۋە كېفاس قىلغانچە، ئىشىنىدىغان بىر ئايال بىلەن ئىلىپ، بولدا ھەمراھ بولۇپ سەبەر قىلىش ھەققىمىز بارمۇ؟
1CO 9:6	ئەجەبا، يەقهەت بارناباس بىلەن مېنىڭلا ئەمگەك قىلماسىلىققا هوقۇقىمىز يوقمۇ؟	بارناباس بىلەن مەنمۇ ئەمگەك قىلمايدىغان هوقۇقىمىز بارمۇ يوق؟
1CO 9:7	كىم خىراجەتنى ئۆزى تۆلەپ ئەسکەر بولۇپ جەڭگە چىقىدۇ؟ كىم ئۆزۈمىزاز بىنا قىلىپ ئۇنىڭ مېنىسىدىن يېمەيدۇ؟ قايسى یادا باققۇچى يادىنىڭ سۇتىدىن سۇتىدىن ئىچىمەيدۇ؟	كىم ئۆز يېلى بىلەن ئەسکەر بولۇپ جەڭگە كەتىدۇ؟ كىم ئۆزۈم باغچىسى قۇرۇپ، ئۇنىڭ مېنىسىنى يەمەيدۇ؟ قايسى چويان قوينىڭ سۇتىدىن ئىچىمەيدۇ؟
1CO 9:8	بۇ دېگەنلىرىم يەقهەت ئىنسانىي كۆزقاراش بويىچە ئېتىقلەغانمۇ؟ تەۋرات- قانۇنىڭ ئۆزىدىمۇ ئوخشاش دېلىگەن ئەمەسمۇ؟	بۇلارنى مەن يەقهەت ئادەمچىلىك كۆز قاراشى بىلەن دەيمۇ؟ ياكى قانۇن بۇلارنى دېمەيدۇمۇ؟
1CO 9:9	چۈنكى مۇساغا چۈشۈرۈلگەن قانۇندا: «خامان تېيىكەن ئۆكۈزنىڭ ئاغزىغا كۆشەك سالما» دەپ يۇتۇلگەندۇر، خۇدا ئۆكۈزلەرگىلا كۆپۈنگەن نمۇ.	چۈنكى مۇسا قانۇندا يېزىلغان: «تۆكۈز دان تېيىكەن ئۆكۈزنى باستۇرما، خۇدا بۇنى ئۆكۈزلەر ئۆچۈنمۇ؟
1CO 9:10	ياكى بۇنى يەقهەت بىزلەرنى دەپ ئېتىقانمۇ؟ شۇنەسىزكى، بۇ سۆزلەر بىزلەر ئۆچۈن يۇتۇلگەندۇر؛ شۇنىڭ ئۆچۈن يەر ھەيدىگۈچى ئۆمىدته ھەيدىشىگە تېكىشلىك، شۇنداقلا خامان تەكۈچىمۇ ھوسۇلدىن بەھىمەن بولۇش ئۆمىدىدە ئىشلەشكە تېكىشلىكتۇر.	ياكى، بۇنى يەقهەت بىزلەر ئۆچۈن دەپ ئېتىقانمۇ؟ توغرا، بۇ سۆزلەر بىزلەر ئۆچۈن يېزىلغان: يەر تېرىگۈچى ئۆمىد بىلەن تېرىشى كېرەك، شۇنداقلا خامان تەكۈچى ھوسۇلدىن بەھىلەش ئۆمىدى بىلەن ئىشلەش كېرەك.
1CO 9:11	بىز سىلەرگە روهىي بەخت-بەرىكەتلەرنى تېرىپ، سىلەردىن ماددىي جەھەتنى يېغۇتساقي بۇ چەكتىن ئېشىپ كەتكەنلىك بولامدۇ؟	ئەگەر بىز سىلەرگە روهىي نەرسىلەرنى تۆكۈپ بەرگەن بولساق، بىز سىلەردىن ماددىي نەرسىلەرنى ئىلىپ قالساق، بۇ كاتتا بولامدۇ؟
1CO 9:12	باشقا خىزمەتچىلەر سىلەردىن مۇشۇ هوقۇقنى ئىشلەتكەن يەرە، بىز شۇنداق قىلساق تېخىمۇ بولىدىغۇ؟ ئەمما مەسەھەننىڭ خۇش خەۋىرىگە ھېچ توسالغا بولمىسۇن دەپ، بىز بۇ هوقۇقنى ھېچقاچان ئىشلىتىپ باقىمدىقۇ؛ ئەكسىچە، ھەرقانداق ئىشلارغا چىداپ كېلىۋاتىمىز.	باشقا خىزمەتچىلەر سىلەرنىڭ يېرىدە بۇ هوقۇقنى قوللىنىپ كەتسە، بىز بۇنى تېخىمۇ ياخشى قىلایمىز بىگەن نېمە؟ ئەمما مەسەھەننىڭ ياخاتا خەۋىرىگە ھېچ توسقۇن بولمىسۇن دەپ، بىز بۇ هوقۇقنى ھېچقېتىم ئىشلىتەلمىدۇق؛ بەلكى، ھەنررسىگە چىداپ بارۇۋاتىمىز.
1CO 9:13	ئىبادەتخانىدىكى مۇقەددەس ئىشلار ئۆچۈن ئىشلىگۈچىلەرنىڭ ئىبادەتخانىغا ئاتالغان ھەدبىلەردىن يەيدىغانلىقنى، قۇربانگاھتا خىزمەت قىلىۋاتقانلارنىڭ قۇربانلىقلاردىن ئۆلۈشىنى ئالدىنغانلىقىنى بىلمەمىسىلەر؟	بىلمەمىسىلەر، ئىبادەتخانىدا خىزمەت قىلغۇچىلار ئىبادەتخانىنىڭ ھەدىپلىرىدىن يېدۇ، قۇربانگاھتا ئىشلەيدىغانلار قۇربانلىقلاردىن بۆلەك ئالدىۇ؟
1CO 9:14	شۇنىڭغا ئوخشاش، رەب خۇش خەۋەرنى جاكارلىغۇچىلارنىڭ جىنى خۇش خەۋەردىن بېقىلسۇن دەپ بېكىتكەندۇر.	شۇنداقلا، رەب خۇش خەۋەرنى جاكارلىغۇچىلارنىڭ جىنى خۇش خەۋەردىن ئايلىنىپ تۇرۇشىنى بۇيرۇق قىلغان.
1CO 9:15	بىراق مەن بۇ هوقۇقلارنىڭ ھېچ بىرىنى ئىشلەتمىدىم. مەن بۇلارنى يېزىپ، ئەمما مەن بولساق بۇ هوقۇقلارنىڭ ھېچقايسىسىنى ئىشلىتىپ باقىمىدىم. شۇنداق بولۇشىنى خالىمەyment، چۈنكى باشقىلار مېنىڭ يەخىمنى بىكار ھەم ھازىرمۇ مۇشۇ هوقۇقتىن يادىلىنى دەپ مۇشۇلارنى بېزئۇاقتىنىم يوق! چۈنكى مەن باشقىلارنىڭ مېنى بۇ يەخىلىنىدىغانلىرىمىدىن مەھرۇم	بىراق مەن بۇ هوقۇقلارنىڭ ھېچ بىرىنى ئىشلەتمىدىم. مەن بۇلارنى يېزىپ، چۈنكى باشقىلار مېنىڭ يەخىمنى بىكار ھەم ھازىرمۇ مۇشۇ هوقۇقتىن يادىلىنى دەپ مۇشۇلارنى بېزئۇاقتىنىم يوق! چۈنكى مەن باشقىلارنىڭ مېنى بۇ يەخىلىنىدىغانلىرىمىدىن مەھرۇم قىلغاندىن كۆرە، ئۆلۈش تېخى ياخشى!

Reference	Before	After
ICO 9:16	قىلغىنىدىن كۆرە ئۆلگىنىم تۈزۈك! چۈنكى مېنىڭ خۇش خۇش خەۋەرنى جاكارلىشىمدا يەخىرلەنگۈدەك ئىش يوق؛ چۈنكى ئۇنىڭ مەجبۇرىيىت مېنى بىسىپ تۇرىدۇ؛ خۇش خەۋەرنى جاكارلىمىسما، جاكارلىمىسما ئالىغا ئاي!	چۈنكى خۇش خەۋەرنى جاكارلىشىمدا يەخىرلىنىش ئۆچۈن هېچ نەرسە يوق؛ چۈنكى بۇ زورۇق مېنى باستۇۋانىدۇ؛ خۇش خەۋەرنى جاكارلىمىسما، مېنىڭ ئالىغا ئاي!
ICO 9:17	چۈنكى ئەگەر ئۇنى خالس قىلسام، بۇنىڭدىن ماڭا ئىئنام بولىدۇ؛ ئەمما ئۆز ئىختىيارىم بىلەن بولمىسا، بۇ يەقەت مېنىڭ غوجدارلىق بۇرچىنى ئادا قىلغىنىم بولىدۇ، خالاس.	چۈنكى ئەگەر مەن بۇنى ئۆزۈم خالسىدا قىلسام، ماڭا سى آاتالقى بولىدۇ؛ ئەمما ئۆز ئىختىيارىم بىلەن قىلمىسما، بۇ شۇنداقلا مېنىڭ ۋەزىپەمنى ئادا قىلىش.
ICO 9:18	شۇنداق ئىكەن، مېنىڭ ئىئنامىم زادى نېمە بولىدۇ؟ مېنىڭ ئىئنامىم دەل شۇكى، خۇش خەۋەر جاكارلىغىنىمدا مەن خۇش خەۋەرگە كىشىلەرنى ھەقسىز بېرىشتۈرىمەن - دېمەك، ئىئنامىم خۇش خەۋەر يەتكۈزۈشتىكى تېگىشلىق ھەق ئېلىش هوڭۇقلۇرىمىنى ھېچ ئىشلەتمەسىلىكىدىن ئىبارەتتۇر.	شۇ بولۇيىتو، مېنىڭ سى آاتالقىم نېمە؟ سى آاتالقىم شۇ، خۇش خەۋەرنى جاكارلىغاندا يۈلسىز تەقدىم قىلىشىم - يەنى، خۇش خەۋەر يەتكۈزۈش ھوقۇقىمدا يۈل ئېلىش هوڭۇقىمىنى ئىشلەتمەسىلىكىم.
ICO 9:19	چۈنكى ھەممە ئادەمدىن ئىلکىدىن ئەركىن بولۇپ، ئۆزۈمنى كۆيچىلىككە قۇل قىلىدىم؛ شۇ يول بىلەن تېخىمۇ كۆپەرگە ئادەملىرنى قايدىل قىلىپ قۇتقۇزۇسام دېيمەن.	چۈنكى مەن ھەممە كىشىدىن ئەركىن بولۇپ تۇرغاندا، ئۆزۈمنى كۆپ كىشىگە قۇل قىلىدىم؛ بۇ يول بىلەن تېخىمۇ كۆپ كىشىنى قايدىل قىلىپ ساقلاپ قالغۇسمۇ كېلىدۇ.
ICO 9:20	يەھۇدىيىلارنى رازى قىلىپ قۇتقۇزۇش ئۆچۈن، يەھۇدىيىلارغا يەھۇدىيىلارغا نىسبەتەن قانۇن ئاستىدا تۇرغانلارنى رازى قىلىپ قۇتقۇزۇش ئۆچۈن، قانۇن بولۇدۇم؛ قانۇن ئاستىدا تۇرغانلارنى قانۇن ئاستىدا تۇرغان بولمىسамمۇ قانۇن ئاستىدا تۇرغانلارغا قانۇن ئاستىدا تۇرغان كىبىن بولۇدۇم؛ تەۋرات قانۇنى ئاستىدا تۇرغانلارغا نىسبەتەن تەۋرات قانۇنى ئاستىدا تۇرغانغا ئوخشاش بولۇدۇم؛	قانۇن يوقلارنى قۇتقۇزۇش ئۆچۈن، مەن ئۇلارغا ئوخشاش قانۇن بوقلۇق تەرز بىلەن تۇردۇم، بىراق خۇدا ئالدىدا قانۇنسىز ئەمەس، مەسىھەنىڭ قانۇنغا ئەگىشىپ تۇرۇپ؛
ICO 9:21	تەۋرات قانۇندا بولمىغانلارنى قايدىل قىلىپ قۇتقۇزۇش ئۆچۈن تەۋرات قانۇندا بولمىغانلارغا نىسبەتەن (خۇدا ئالدىدا قانۇنسىز بولماي، بەلكى مەسىھەنىڭ قانۇنغا بويىسۇنۇشۇم سەلن) مەن تەۋرات قانۇندا بولمىغانلارغا ئوخشاش بولۇدۇم؛	قانۇن يوقلارنى قۇتقۇزۇش ئۆچۈن، مەن ئۇلارغا ئوخشاش قانۇن بوقلۇق تەرز بىلەن تۇردۇم، بىراق خۇدا ئالدىدا قانۇنسىز ئەمەس، مەسىھەنىڭ قانۇنغا ئەگىشىپ تۇرۇپ؛
ICO 9:22	ئاجىزلارنى قايدىل قىلىپ قۇتقۇزۇش ئۆچۈن ئاجىزلارغا ئۆزۈم ئاجىزدەك ئوخشاش بولۇدۇم؛ بارلىق يوللار بىلەن كۆپەرگە كىشىنى قۇتقۇزۇش ئۆچۈن، بولۇدۇم؛ مۇمكىن قەدەر كۆپەرگە ئادەمنى قۇتقۇزۇش ئۆچۈن مەن ھەرقانداق ئادەمگە قارتىتا شۇنداق ئادەم بولۇدۇم.	ئاجىزلارغا ياردەم بېرىش ئۆزۈمنى ئاجىز قىلىپ، ئۇلارغا ئوخشاش بولۇدۇم؛ بارلىق يوللار بىلەن كۆپەرگە كىشىنى قۇتقۇزۇش ئۆچۈن مەن ھەرقانداق ئادەمگە ئونىڭغا ماس بولۇدۇم.
ICO 9:23	مەن ھەممە ئىشنى خۇش خەۋەر ئۆچۈن قىلىمەن، شۇڭا ئۇنىڭ ئولۇتىگە ئۆزۈمنىڭ خۇش خەۋەردىن بىسىمۇم بولۇشى ئۆچۈن ئۇنى دەپ ھەممە ئىشنى قىلىمەن.	مەن ھەممە ئىشنى خۇش خەۋەر ئۆچۈن قىلىمەن، شۇڭا ئۇنىڭ ئولۇتىگە ئورتاق بولغۇم كەلەتى.
ICO 9:24	يارىشقا چۈشكەنلەرنىڭ ھەممىسى يۈگۈرۈپ كېتىدۇ، ئەمما يەقەت بىرلا مۇكابىاتقا ئېرىشىدىغىنىنى بىلمەمىسىلەر؟ غەلبە قازىنىش ئۆچۈن يۈگۈرۈڭلار.	يارىشقا چۈشكەنلەرنىڭ ھەممىسى يۈگۈرۈپ كېتىدۇ، ئەمما يەقەت بىرلا مۇكابىات ئالىدۇ. بۇنى بىلمەيسىز؟ غەلبە ئۆچۈن يۈگۈرۈڭلار.
ICO 9:25	مۇسابىقىدە ئېلىشىقۇچىلارنىڭ ھەممىسى ئۆزىلىنى ھەر تەرەپتە چەكلەيدۇ؛ ئۇلار تىزگىنلەيدۇ؛ ئۇلار يەقەت بىر چىرىپ كېتىدىغان تاجغا ئېرىشىش ئۆچۈن شۇنداق قىلىدۇ، ئەمما بىز بولساق چىرىماس تاج ئۆچۈن شۇنداق قىلىمىز.	يارىشلاردا قاتناشقاڭلار ھەممىسى ئۆزىلىنى ھەر تەرەپتە چەكلەيدۇ؛ ئۇلار يەقەت ۋاقتى كېتىپ كېتىدىغان تاج ئۆچۈن بۇنداق قىلىدۇ، لېكىن بىز چىرىھەمسىز تاج ئۆچۈن بۇنداق قىلىمىز.
ICO 9:26	شۇڭا مەن نىشانسىز ئادەمەدەك يۈگۈرۈۋاتىمايمەن؛ مۇشت ئاتسام ھاۋاغا ئاتسىدىغان ئادەمەدەك بولمايمەن.	شۇڭا مەن ھېچ نىشانسىز يۈگۈرمەيمەن؛ مۇشت تەلەپ قىلسام ھاۋاغا بىلەك قىلىمايمەن.
ICO 9:27	ئۇنىڭ ئورنىغا مەن ئۆز تېنىمى ئۇرۇپ ئۆزۈمگە كۆندۈرۈپ، ئۇنى ئۆزۈمگە	مەن ئۆز بەدىنىنى قاتىق ساقلاپ، ئۇنى ئۆزۈمگە بويۇن سۇندۇرۇپ

Reference	Before	After
ICO 10:1	قۇل قىلىمەن؛ ئۇنداق قىلمىغاندا، باشقىلارغا تەلەم جاكارلاپ تۇرۇپ ئۆزۈم لياقەتلىك بولماي، قېلىشىم مۇمكىن.	تۇرۇمەن؛ بۇنى قىلىمسام، باشقىلارغا ئۆگەت بەرگەندىن كېيىن ئۆزۈم ياقتۇرۇشىسىز قېلىپ كېتىشىم مۇمكىن.
ICO 10:2	چۈنكى، ئى قېرىنداشلار، مەن سىلەرنىڭ ئاتا-بۇۋىلېرىمىزنىڭ ھەممىسىنىڭ بۇلۇت ئاسىتىدا يۈرگەنلىكىدىن ۋە ھەممىسىنىڭ دېڭىزدىن ئۆتۈپ ماڭعالىقىدىن خەۋەرسىز يۈرۈشۈڭلارنى خالمايمەن؛	چۈنكى، قېرىنداشلار، مەن سىلەرنىڭ بىز ئاتا-بۇۋىلېرىمىزنىڭ ھەممىسى بىلۇت ئاسىتىدا يۈرگەن ۋە دېڭىزدىن ئۆتۈپ كەتكەنلىكىنى بىلەمەسىلىكىڭلارنى خالمايمەن؛ ئۇلارنىڭ ھەممىسى بۇلۇتتا ۋە دېڭىزدا مۇسىغا چۆمۈلگەن؛
ICO 10:3	ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئوخشاش روهىي تائامىنى بېگەن؛	ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئوخشاش روهىي تاماقنى تەر تەر بېگەن،
ICO 10:4	ھەممىسى ئوخشاش روهىي ئىچىملەك بىلەن ئىچكەن؛ چۈنكى ئۇلار ئۆزلىرىگە يېنىدا روهىي تاش ئېگىشىپ بارغان، شۇ تاشتىن ئىچىپ كەتكەن؛ بۇ تاش ھەمراھ بولۇپ ئەگىشىپ يۈرگەن روهىي ئۇيۇلتاشتىن ئىچەتى ئەمەلەتتە، مۇشۇ ئۇيۇلتاش مەسھىنىڭ ئۆزى ئىدى؛	ھەممىسى ئوخشاش روهىي ئىچىملەك بىلەن ئىچكەن؛ چۈنكى ئۇلارنىڭ يېنىدا روهىي تاش ئېگىشىپ بارغان، شۇ تاشتىن ئىچىپ كەتكەن؛ بۇ تاش ھەمراھ بولۇپ ئەگىشىپ يۈرگەن روهىي ئۇيۇلتاشتىن ئىچەتى مەسەھ ئىدى.
ICO 10:5	شۇنداقتىمۇ، خۇدا ئۇلارنىڭ كۆپىنچىسىدىن رازى بولىغاندا؛ چۈنكى ئۇلارنىڭ ئۇلارنىڭ جەسەتلەرى چۆل-بایاۋاندا چېچىلىپ قالغان.»	شۇنداقتىمۇ، خۇدا ئۇلارنىڭ كۆپىنچىسىدىن رازى بولىمىدى؛ چۈنكى ئۇلارنىڭ بەدەتلەرى چۆلەدە چېچىلىپ كەتكەن.
ICO 10:6	ئەمما بۇ ئىشلار ئۇلارنىڭ بېسىغا بىزلەرگە ساۋااق-بېشارەت بولسۇن ئۇچۇن چۈشكەندى؛ بۇنىڭدىن مەقسەت، بىزنىڭ ئۇلارنىڭ يامان ئىشلارغا ھەۋەس قىلغىنىدەك ھەۋەس قىلماسلقىمىز ئۇچۇندۇر.	بۇ ئىشلار ئۇلارغا بىزگە ئۆگەنگۈ بولۇش ئۇچۇن بولدى؛ شۇڭا، بىزنىڭ ئۇلار قىلغان يامان نەرسىلەرگە ھەۋەس قىلماي تۇرۇشىمىز لازىم.
ICO 10:7	سىلەر يەنە ئۇلارنىڭ بەزىلىرىگە ئوخشاش بۇتقا چوقۇنىدىغانلاردىن بولماڭلار؛ بۇلار توغرۇلۇق: «خەلق يەپ-ئىچىشىكە ئولتۇردى، ئاندىن كەيپ-سياغا تۇردى» دەپ يۇتۇلگەن.	سىلەر ئۇلارنىڭ بەزىلىرىگە ئوخشاش بۇت پەرەست بولماڭلار؛ دەپ بېزىلغان: «خەلق يەپ-ئىچىپ ئولتۇردى، كەينىسىدا كەيف قىلىش ئۇچۇن تۇردى».
ICO 10:8	بىز بەنە ئۇلارنىڭ بەزىلىرىنىڭ بۇزۇقچىلىق قىلغىنىدەك بۇزۇقچىلىق قىلمايلى؛ چۈنكى شۇ تۈپەكتىن بىز بەنە ئۇلارنىڭ بەزىلىرىنىڭ بۇزۇقچىلىق قىلمايلى بىر كۈنده يىگىرمە ئۆچ مىڭ كىشى ئۇلۇپ كەتنى.	بىز ئۇلارنىڭ بەزىلىرى قىلغان زىنا قىلىشنى قىلمايلى؛ چۈنكى شۇ تۈپەكتىن بىز بەنە ئۇلارنىڭ بەزىلىرىنىڭ بۇزۇقچىلىق قىلغىنىدەك بىر كۈنلا ئۆلدى.
ICO 10:9	يەنە ئۇلارنىڭ بەزىلىرىنىڭ مەسھىنى سىننىغىنىدەك مەسھىنى سىنمايلى؛ سىناب باقىمىساق بولايلى؛ چۈنكى شۇ سەۋەھپىتىن ئۇلار يىلانلار چېقىشى بىلەن ھالاك بولدى.	يەنە ئۇلارنىڭ بەزىلىرى مەسھىنى سىناب باققاندەك، بىز مەسھىنى سىنمايلى؛ سىناب باقىمىساق بولايلى؛ چۈنكى شۇ سەۋەھپىتىن ئۇلار يىلانلار چېقىشى بىلەن ھالاك بولدى. بولغاچقا يوقاپ كەتنى.
ICO 10:10	يەنە ئۇلارنىڭ بەزىلىرى ئاغرىغىاندەك ئاغرىنىپ قاقيشماڭلار – نەتجىدە، ئۇلار جان ئالғۇچى يەرسىتە تەرپىدىن ئۆلتۈرۈلدى.	ئۇلارنىڭ بەزىسى شىكايدەت قىلماڭلار، شۇڭا ئۇلار ئۆلتۈرۈلدى.
ICO 10:11	ئەمدى بۇ ۋەقەلەرنىڭ ھەممىسى ئۇلارنىڭ بېسىغا بېشارەتلىك مىسالالار سۈپىتىدە چۈشكەن ۋە ئاخىرقى زامانلار بېشىمىزغا كېلىۋاتقان بىزلەرنىڭ ئۇلاردىن ساۋااق-ئىبرىت ئېلىشىمىز ئۇچۇن خاتىرىلەنگەندى.	بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسى ئۇلارغا ئۆرەنەك بولۇپ تۆتلىپ قالغان ۋە ئاخىرقى زامان بىرگە كېلىپ قالغان، بىزنىڭ ئۇلاردىن ساۋااق ئېلىپ ئۆگىنىشىمىز ئۇچۇن يېزىپ قويۇلغان.
ICO 10:12	شۇنىڭ بىلەن «مەن ئېتىقادتا چىڭ تىرىھپ تۇرماقىتمەن» دېگەن كىشى ئۆزىنىڭ يېقلىپ كېتىشىدىن ھېزى بولسۇن!	شۇڭا، كىم ئۆزىنى تۇرۇپ قالغان دەپ ئوپلىسا، يېقلىپ كېتىشىگە دىققەت قىلىش كېرەك!
ICO 10:13	سىلەر دۇج كەلگەن سىناقلارنىڭ ھەممىسىگە باشقا ئادەمەرەمۇ ئوخشاش دۇج كەلگەن. ۋە خۇدا بولسا ۋەدىسىدە تۇرۇغۇچىدۇر، ئۇ سىلەرنى كۆتۈرەلمىگۈدەك سىناقلارغا ئۇچراتمايدۇ، بەلكى سىناق بېشىڭلارغا چۈشكەندە، شۇنىڭ بىلەن تەڭ ئۇنىڭدىن ئۆتۈپ قۇتۇلۇش يولىنى يارتىپ بېرىدۇ؛ سىلەر شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭغا بەرداشلىق بېرىدىغان بولىسىلەر.	سىلەرگە كەلگەن سىناقلارنىڭ ھەممىسى باشقا ئادەمەرەگەم ئوخشاشدا كۆرۈلگەن. خۇدا ھەمىشە ئىشەنچلىك، ئۇ سىلەرگە چىداپ تۇرالىغان سىناقلارنى يولغا قويىمايدۇ، بەلكى سىناق كەلگەندە، شۇ ۋاقىتتا چىقىپ كېتىش يولىنى تەمىنلەپ بېرىدۇ، شۇڭا سىلەر شۇ سىناققا چىدا بېرىپ تۇرالايسىلەر.
ICO 10:14	شۇ سەۋەھپىتىن، سۆيۈملۈكلىرىم، بۇتپەرسىلىكتىن قېچىڭلار!	شۇ سەۋەھپىتىن، ئەزىز دوستلارىم، بۇت پەرەستلىكتىن قاچىڭلار!

Reference	Before	After
1CO 10:15	سلهرنى ئەقلىق-هوشى جايىدا كىشىلەر دەپ قاراپ شۇنى ئېيتتۈتمەن؛ سۆزلىگەنلىرىمنى باحالاپ بېقىڭلار.-	سلهرنى ئەقلىق كىشىلەر دەپ كۆرۈپ، بۇنى دەيمەن؛ مەنمۇ دەپ كەنگەن سۆزلىرىمنى ئۆزىڭلار باحالاپ كۆرۈڭلار.
1CO 10:16	بىز بەركەتلەك بولسۇن دەپ تىلىگەن، بەركەتلەك جامدىكى شارابىنى ئىچىمىز، مەسەھىنىڭ قىنسىدىن ئورتاق بەھىرلەنگىنىمىز ئەمەسمۇ؟ بىزنىڭ سوقۇلغان ناننى بېزنىڭ ئوشۇتقان ناننى پېگىننىمىز، مەسەھىنىڭ ئىنسىدىن ئورتاق بەھىرلەنگىنىمىز ئەمەسمۇ؟	بىز رەھمەت دەپ ئېيتقان جامدىكى شەھىپىنى ئىچىمىز، بۇ مەسەھىنىڭ قىنسىدا ئورتاقلىشىپ تۇرۇۋاتىشىمىز ئەمەسمۇ؟ بىزنىڭ سوقۇلغان ناننى پېيمىز، بۇ مەسەھىنىڭ تېندىدا ئورتاقلىشىپ تۇرۇۋاتىشىمىز ئەمەسمۇ؟
1CO 10:17	بىز كۆپ بولساقامۇ، بىر نانغا ئوخشاش، بىر بەدەن بولۇپ تۇرۇپتۇر؛ چۈنكى بىز نۇرغۇن بولساقامۇ بىر نان، بىر تەندۇرمىز؛ چۈنكى ھەممىمىز شۇ بىر ناندىن نېسىۋە ئالىمىز.	بىز كۆپ بولساقامۇ، بىر نانغا ئوخشاش، بىر بەدەن بولۇپ تۇرۇپ ئېلىمىز. ھەممىمىز شۇ بىر ناندا ھەمچەك بولۇپ ئېلىمىز.
1CO 10:18	جىسمانى ئىسرائىلغا قاراڭلار؛ قۇربانلىقلارنى يېڭىنلەر قۇربانگاھقا نېسىپداشلار ئەمەسمۇ؟	ئىسرائىل خەلقىغا قاراپ كۆرۈڭلار؛ قۇربانلىق يېڭىنلەر قۇربانگاھدا ئورتاقچى بولۇپ كەتكەنەمۇ؟
1CO 10:19	ئەمدى نېمە دېمەكچى؟ بۇتقا ئاتاپ سۇنوڭلاغان قۇربانلىقنىڭ بىرەر ئەھمىيىتى بارمۇ؟ بۇنىڭ بىرەر ئەھمىيىتى بارمۇ؟	ھازىر نېمە دېمەكچى؟ بۇتقا بېرىلگەن قۇربانلىقنىڭ ھەرقانداق ئەھمىيىتى بارمۇ؟ بۇنىڭ ھەرقانداق ئەھمىيىتى بارمۇ؟
1CO 10:20	ياق، بىراق كاپىلار بۇتلارغا سۇنغان قۇربانلىقلارنى خۇداغا ئەمەس، بەلكى جىنلارغا ئاتايدۇ. مەن سلەرنىڭ جىنلار بىلەن ئورتاقچى بولۇشۇڭلارنى بولۇشۇڭلارنى خالمايمەن.	ئىي، بىراق، خەلقەر بۇتلارغا سۇنغان قۇربانلىقلار خۇدَا ئۈچۈن ئەمەس، شەيتانلار ئۈچۈن. مەن سلەرنىڭ شەيتانلار بىلەن ئورتاقچى بولۇشۇڭلارنى خالمايمەن.
1CO 10:21	رەبىنىڭ جامىدىن ۋە جىنلارنىڭ جامىدىن تەڭ ئىچكۈچى بولساڭلار بولمايدۇ؛ رەبىنىڭ داستىخىنغا ۋە جىنلارنىڭ داستىخىنغا تەڭ داخل بولساڭلار بولمايدۇ.	رەبىنىڭ جامىدىن ۋە جىنلار جامىدىن بىرگە ئىچىش مۇمكىنەمۇ؟ خەير، رەبىنىڭ دەستىخىغا ۋە جىنلار دەستىخىغا بىرگە قاتىشمالىسىز.
1CO 10:22	رەبىنىڭ ھەسەت-غەزپىنى قوزغاشقا خالمايز؛ بىز ئۇنىڭدىن كۈچلۈكتىرىتىز-يا؟	رەبىنىڭ ھەسەت-غەزپىنى قوزغاشقا خالمايز؛ بىز ئۇنىڭدىن كۈچلۈكتىرىتىز-يا؟
1CO 10:23	ھەممە ئىش رەتتەنگە، لېكىن ھەممىسى يابىدىلىق ئەمەس؛ ھەممە ئىش «ھەممە نەرسە هالالدۇر»، ئەمما ھەممە نەرسە يابىدىلىق بولۇۋەرمەيدۇ؛ «ھەممە نەرسە هالالدۇر»، ئەمما ھەممە نەرسە ئادەمنىڭ ئېتىقادىنى قۇرالمايدۇ.	ھەممە ئىش رەتتەنگە، لېكىن ھەممىسى كىشىنى ئۆستۈرمەيدۇ. رەتتەنگە، لېكىن ھەممىسى كىشىنى ئۆستۈرمەيدۇ.
1CO 10:24	ئەمدى ھېچكىم ئۆز مەنپەئەتنى ئىزدىمىسۇن، بەلكى ئۆزگىلەرنىڭكىنى ئىزدىسىۇن.	ھازىر ھېچ كىم ئۆزىگە يابىدىلىق ئىشلارنى كۆزلىمەسلىك كېرەك، بەلكى باشقىلارنىڭ يابىدىسىنى ئىزدەسۇن.
1CO 10:25	گوش بازارىدا سېتىلىپ تۇرغان ھەر نەرسىنى ۋىجدانىڭىز ئۈچۈن سۈرەشكە گۆش بازىردا سېتىلغان ھەربىزنى رەسىنى ۋىجدانىڭلارنى دەپ ئولتۇرماي، ھېچنېمىنى سۈرۈشتە قىلامى يەۋېرىڭلار.	قوىۇپ، ھېچ نەرسىنى تەكسۈرگەن دېمەي بېسىڭلار.
1CO 10:26	چۈنكى، 'دۇنيا ۋە ئۇنىڭ ئىچىدىكى ھەممە ئىشلار يەرۋەردىگارغا تەۋە' دەپ چۈنكى «جاھان ۋە ئۇنىڭغا تولغان ھەممە مەۋجۇداتلار يەرۋەردىگارغا مەنسۇپتۇر» دەپ يەنۈلگەن.	چۈنكى، 'دۇنيا ۋە ئۇنىڭ ئىچىدىكى ھەممە ئىشلار يەرۋەردىگارغا تەۋە' دەپ يەنۈلگەن.
1CO 10:27	ئەمما ئېتىقاد قىلمىغانلارنىڭ بىرەرسى سېنى زىياپەتكە تەكلىپ قىلسا ۋە كۆڭلۈك تارتىسا، ئالدىڭغا قويۇلغان ھەممىنى ۋىجدانىڭىنى دەپ ئولتۇرماي يەۋەر؛	ئەگەر ئىمانسىز بىر ئادەم سېنى تاماققا چاقىرسا ۋە سەن بارغۇ كەلسە، ئالدىڭغا قويۇلغان ھەر نەرسىنى ۋىجدانىڭغا ئويلاپ قالما يە.
1CO 10:28	ئەمما بىرسى ساڭا: «بۇ بۇتلارغا ئاتالغان قۇربانلىق تائامى» دېسە، ئۇنداقتا ئۇنى يېمە؛ نېمىشقا دېسەك، بۇ ئىشنى ساڭا ئېيتقان ئادەمنىڭ سەۋەبى ئۈچۈن، شۇنداقلا ۋىجدان ئۈچۈن؛ چۈنكى، دۇنيا ۋە ئۇنىڭ ئىچىدىكى ھەممە ئىشلار يەرۋەردىگارغا تەۋە.	ئەمما بىرەرسە سىزگە: 'بۇ بۇتقا سۇنغان تاماق' دېسە، ئاندىن ئۇنى يېمەك؛ چۈنكى، بۇنى سىزگە ئېتىپ بەرگەن كىشى ئۈچۈن، شۇنداقلا ۋىجدان ئۈچۈن؛ چۈنكى، دۇنيا ۋە ئۇنىڭ ئىچىدىكى ھەممە ئىشلار يەرۋەردىگارغا تەۋە.
1CO 10:29	مەن دېگەن ۋىجدان سېنىڭكى ئەمەس، بەلكى ھېلىقى كىشىنىڭ ۋىجدانى؛ مېنىڭ ئەركىنلىكىمە باشقىلارنىڭ ۋىجدانى تەرىپىدىن يامان دەپ باها پېرىلىشىنىڭ حاجىتى بارمۇ؟	مەن دېگەن ۋىجدان ئۆزىنىڭكى ئەمەس، بەلكى باشقىا كىشىنىڭكى؛ ئېمە ئۆچۈن مېنىڭ ئەركىنلىكىم باشقىا كىشىنىڭ ۋىجدانى بىلەن يامان دەپ قارالدىۇ؟

Reference	Before	After
1CO 10:30	مهن تهشەككۈر ئېتىپ بىسەم، تەشەككۈر ئېتقان نەرسىنى دۇرۇس پېگىنىم توپەيلدىن يامان دەپ قارلىشىمنىڭ ئېمە حاجتى؟	ئەگەر مەن شۇكۈر بىلەن قاتنىشىسام، مەن شۇكۈر قىلىدىغان ئىش ئۆچۈن ئېمە ئۆچۈن گۆھەرىلىنىپ قالاي؟
1CO 10:31	شۇڭا سىلەر نېمىنى پىسەڭلار، نېمىنى ئىچسەڭلار ياكى ھەرقانداق باشقا ئىشلارنى قىلساڭلار، ھەممە ئىشلارنى خۇداغا شان-شەرەپ كەلتۈرۈلسىۇن دەپ قىلىڭلار.	شۇڭا، سىلەر نېمە پىيساڭلار، نېمە ئىچسەڭلار ياكى ھەرقانداق ئىش قىلساڭلار، ھەممىسىنى خۇدا ئۆچۈن قىلسىلار، شان-شەرەپ بەرمەك ئۆچۈن.
1CO 10:32-33	مەن ئۆزۈم ھەممە يەلەنى ھەممە ئىشتا مەمنۇن قىلىشقا ئىنتىلىگىنىمەك، ئۆز مەنپەئەتم ئۆچۈن ئەمەس، بەلكى كۆيچىلىكىڭ مەنپەئەتى، ئۇلارنىڭ قۇتقۇزۇلۇش ئۆچۈن ئىنتىلىگىنىمەك، ھېچكىنىڭ ئالدىغا – يەھۇدىيىلار بولسۇن، گۈبكىلار بولسۇن، خۇدانىڭ جامائىتىدىكىلەر بولسۇن ئالدىغا يۇتلىكاشالق بولماڭلار. مەن مەسىھىنى ئۈلگە قىلغىنىمەك، سىلەرمۇ مېنى ئۈلگە قىلىڭلار.	ھېچكىمگە خاتالىق يارتىش قويىماڭلار، يەھۇدىيىلار بولسا، گۈبكىلار بولسا ياكى خۇدا جامائىتى بولسا. مەن ھەممە كىشىنى ھەر تەرىتىتە خۇشال قىلىشقا تىرىشىپ كەلگەن، ئۆز يادام ئۆچۈن ئەمەس، بەلكى كۆپ كىشىنىڭ ياخشىلىق ۋە قۇتقۇزۇلۇشى ئۆچۈن تىرىشىپ كەلگەن.
1CO 11:1-2	ئەمدى سىلەرنى شۇنىڭ ئۆچۈن تەربىلەيمەنكى، ئى قېرىنداشلار، ھەممە ئىشلاردا سىلەر مېنى ئەسلىپ تۇرۇۋاتىسىلەر، مەن سىلەرگە تاپشۇرغىنىمەك، كۆرسەتمىلەرنى تۇتۇپ كېلىۋاتىسىلەر.	مەننى نەمۇنە قىلىپ ئەگىشىڭلار، چۈنكى مەن مەسىھىنى نەمۇنە قىلىپ كەلگەن. ھازىر سىلەرنى بۇ ئۆچۈن قوشلاپ تۇرامەن، قېرىنداشلار، ھەرقانداق ئىشلاردا مېنى ئەسلىپ تۇرۇشىڭلار، مەن سىلەرگە بەرگەن كۆرسەتمىلەرنى ياخشى تۇتۇپ كېلىۋاتىشىڭلار.
1CO 11:3	ئەمما مەن سىلەرنىڭ ھەر ئەرنىڭ بېشى مەسىھدۇر، ئايالنىڭ بېشى ئەردۇر ۋە مەسىھىنىڭ بېشى خۇددادۇر دەپ بىلىشىڭلارنى خالايمەن.	بىراق، مەن سىلەرگە شۇنى ئېتىسمەن: ھەر بىر ئەرنىڭ بېشى مەسىھ، ئايالنىڭ بېشى ئەر ۋە مەسىھىنىڭ بېشى خۇدا.
1CO 11:4	شۇڭا، ئىبادەتكە قاتناشقاندا، ھەرقانداق ئەر بېشىغا بىرنهرسە ئارتاقان ھالدا دۇنَا قىلسا ياكى بېشارەت بەرسە، ئۇ ئۆز بېشىغا ھۆرمەتسىزلىك قىلغان بولىدۇ.	شۇڭا، ئىبادەت قىلغاندا، ھەر بىر ئەر بېشىنى قايداپ تۇرۇپ دۇئا ئوقۇسا ياكى ېيغەمبەرلىك قىلسا، بۇ ئۇنىڭ بېشىنى ھۆرمەتسىز قىلدۇ.
1CO 11:5	ئەمما ئىبادەتكە قاتناشقاندا، ھەرقانداق ئايال بېشىغا بىرەر نەرسە ئارتىغان ھالدا دۇئا قىلسا ياكى بېشارەت بەرسە، ئۇ ئۆز بېشىغا ھۆرمەتسىزلىك قىلغان رەسۋا قىلىغان ئايالدىن ېرلىق يوقتۇر.	ئەمما ھەرقانداق ئايال ئىبادەت قىلغاندا بېش ئاچقى دۇئا قىلسا ياكى ېيغەمبەرلىك قىلسا، بۇ ئۆز بېشىغا ھۆرمەت يوقاتقان بولىدۇ؛ بۇ، چېچى ئارتىغان ھالدا دۇئا قىلسا ياكى بېشارەت بەرسە، ئۇ ئۆز بېشىغا ھۆرمەتسىز قىلدۇ. تۈرۈلگەن ئايالغا تولا ئوخشاش.
1CO 11:6	ئايال كىشىنىڭ بېشىغا ئارتىقنى يوق بولسا، چاچلىرى چۈشۈرۈۋېتىلىسۇن؛ ئۆپاتلىق ئىش بولسا، ئەمدى ئۇنىڭ بېشىغا بىرەر ئارتىقنى بولسۇن.	ئايال بېشىنى ئوراملى، چاچلىرىنى كېسىپ تاشلاشقا بار؛ ئايال ئۆچۈن چاج كېسىش ياكى تۇرۇق تۇرۇش ئاسىر بولسا، بېرىپ بېشىغا ئورام ئايالغا نىسىتەن چاچلىرىنىڭ كېسىۋېتلىشى ياكى چۈشۈرۈۋېتلىشى قويۇش كەپكەن.
1CO 11:7	چۈنكى ئەركىشى بولسا بېشىنى يەپماسىلىقى كېرەك؛ چۈنكى ئۇ خۇدانىڭ سۈرەت-شەكل ئەرپىدۇر؛ ئەمما ئايال كىشى بولسا ئەرنىڭ شان-شەرەپىدۇر.	ئەر كىشى بېشىنى ياقمايدۇ، چۈنكى ئۇ خۇدانىڭ سۈرەت-شەكل ئەرپىدۇر؛ ئەمما ئايال كىشى ئەر كىشىنىڭ شەرپىدۇر.
1CO 11:8	چۈنكى ئەر بولسا ئايالدىن ئەمەس، بەلكى ئايال ئەردىندۇر.	چۈنكى ئەر كىشى ئايالدىن ېيىشان بولمىغان، بەلكى ئايال ئەر كىشىدىن يارالماقتا.
1CO 11:9	شۇنداقتا، ئەركىشى ئايال ئۆچۈن يوق، بەلكى ئايال ئەر ئۆچۈن يارتىلغان. شۇنىڭدەك ئەر كىشى ئايال ئۆچۈن ئەمەس، ئايال كىشى ئەر ئۆچۈن يارتىلغاندۇر.	شۇنداقتا، ئەركىشى ئايال ئۆچۈن يوق، بەلكى ئايال ئەر ئۆچۈن يارتىلغان. شۇنىڭدەك ئەر كىشى ئايال ئۆچۈن ئەمەس، ئايال كىشى ئەر ئۆچۈن يوق.
1CO 11:10	بۇ سەۋەبتىن، ھەم يەرسىتىلەرنىڭ سەۋەبدىن ئايال كىشى بېشىدا هوقوقىنىڭ بەلگىسىگە ئىگە بولۇش كېرەك.	بۇ ئۆچۈن يەرسىتىلەر سەۋەبدىن، ئايال بېشىدا هوقوق نىشانى بولۇش لازىم.
1CO 11:11	ھالبۇڭى، رەبde ئايال ئەرسىز بولماس ۋە ئەر ئايالسىز بولماس؛	ئەمما، رەببىدا ئايال ئەرسىز تۇرالماس ۋە ئەر ئايالسىز تۇرالماس؛
1CO 11:12	چۈنكى ئايال ئەردىن چىقىرلەغىنىدەك، ئەر ئايال ئارقىلىق تۇغۇلۇدۇ؛ لېكىن	ئايال ئەردىن چىققانادەك، ئەر ئايال ئارقىلىق تۇغۇلۇپ كېلىدۇ؛ بىراق

Reference	Before	After
1CO 11:13	ھەممە ئىش خۇدادىندۇر.	ھەممە نەرسە خۇدا تەرىتىن بولىدۇ.
1CO 11:14	ئۆز كۆڭلۈگىدردا باها بېرىڭلار، ئاياللارنىڭ بېشىغا بىرنەرسە ئارتىماي تو روپ خۇداغا دۇئا قىلىشى مۇۋاپىقىمۇ؟	ئۆزۈلەر ئۆپلەپ كۆرۈگلار، ئاياللار بېشى ئاچقىك هالدا خۇدا بىلەن دۇئا قىلىش توغرا بولامدۇ؟
1CO 11:15	تەبىئەت ئۆزى سىلەرگە دەپ كۆرسەتمىگەنەمۇ، ئەر كىشىنىڭ چاچى ئۆزۈن چاچلىرى بولسا ئۇنىڭغا ئۇپات ئىكەنلىكىن ئۆگە تمدىمۇ؟	بولسا، بۇ ئۇنىڭ ئۆچۈن ئۇپاتلىق ئىكەن؟
1CO 11:16	ئەمما ئايال كىشىنىڭ ئۆزۈن چاچلىرى بولسا، بۇ ئۇنىڭغا شان-شەرەپ بولىدۇ؛ چۈنكى ئۇنىڭ ئۆزۈن چاچلىرى ئۇنىڭغا بېزەك-بېپىنچا بولسۇن دەپ تەقدىم قىلىنغان.	لېكىن، ئايالنىڭ چاچلىرى ئۆزۈن بولسا، بۇ ئۇنىڭ شەربىن؛ چۈنكى ئۇنىڭ چاچلىرى ئۇنىڭ ئۆچۈن ئورۇق قاپلامىسى قىلىپ بېرىلگەن.
1CO 11:17	بىرىسىنىڭ بۇ ئىشلار توغرۇلۇق تالاش-تارىش قىلغۇسى بولسا، شۇنى بىلسۇننى، بىزلەر دەھم خۇدانىڭ جاماڭەتلەرىدىمۇ شۇلاردىن باشقىا ھېچ قائىدلەر يوقتۇر.	ئەمما، ھازىر دەپ كەتكەن ئىشىنىڭ توغرۇسىدا، سىلەرنىڭ يىغىلىشىنىز توغرۇلۇق، سىلەرنى قوللاب قولىمالىي: چۈنكى بۇ يىغىنىڭلار يايда ئېيتىغانلىقىنى، بىلكى زىيانلىق بولۇپ كېتتىپتۇر.
1CO 11:18	ئەمما ھاىزىر دېمەچىن بولغان ئىش، يەنى سىلەر يىغىلغان سورۇنلارغا كەلسەك، ئۇنىڭدا سىلەرنى تەرىپلىمەيمەن؛ چۈنكى يىغىلىنىڭلارنىڭ نەتىجىسى يادىلىق ئەمەس، بىلكى زىيانلىق بولۇۋاتىدۇ.	بىرىنچىدە، چۈنكى سىلەر ئەگىزلىكتە يىغىلىپ قالساڭلار، ئاراڭلاردا گۇرۇپ بولۇنىشلىرى بارلىقىنى ئاڭلاپ كەتتىم؛ بۇ گەينى بەھرىمىدا ئىشىنىپ قالدىم.
1CO 11:19	ئاراڭلاردا بۇلۇنۇشلەر يەيدا بولماي قالمايدۇ، ئۇنداق بولمىغاندا ئاراڭلاردا كىمنىڭ لاباقەتلىك بولغانلىقىنى كۆرۈفالىلى بولمايتى.	سىلەر ئارىسىدا بۇلۇنۇش يەيدا بولۇشى توغرا. بۇ يول بىلەن، سىلەر ئارىسىدا كىم ھەققىي بولغانلىقىنى ئېنىق كۆرۈپ بایقايسىز.
1CO 11:20	سىلەر بىر يەرگە جەم بولغانلىقىنى ئاڭلىدىم؛ بۇ گەيكە قىسىمن ئىشەندىم. زىياپىتىن» دىن بېمەيسىلەر.	سىلەر بىرگە كەلسەڭلار، راستىنلا رەبىنىڭ زىيافتىنى بېمەيسىلەر.
1CO 11:21	چۈنكى يېگىنىڭلاردا ھەرىرىڭلار باشقا لارنىڭ يېپىشىنى كۆتمەيلا ئۆزۈلەر ئېلىپ كەلگەن غىزانى يەۋېرىسىلەر-دە، بىرسى ئاج قالىدۇ، يەنە بىرسى مەست بولۇپ كېتىدۇ.	چۈنكى يېغىنلارغا بارغاندا، ھەرىرىڭلار باشقا لارنى كۆتمەي، ئۆز تاماققا يېيدىغان بولۇپسىلەر، شۇڭا بىرى ئاج قالىدۇ، باشقىسى مەست بولۇپ كېتىدۇ.
1CO 11:22	يەپ-ئىچىشكە ئۆز ئۆيلىرىڭلار يوقمۇ؟ خۇدانىڭ جاماڭىتىنى كۆزگە ئىلمامىي، يوقسۇلارنى خجالەتكە قويماقچىمۇسىلەر؟ سىلەرگە يەنە دېسەم بولار؟ سىلەرنى تەرىپلەمدىمەن؟ ياق، سىلەرنى تەرىپلىمەيمەن.	ئەخى-ئاپا، يېتىش-ئىچىش ئۆچۈن ئۆز ئۆيلىرىڭلار يوقمۇ؟ خۇدا جەمئىتىنى كۆرمەي، يوقاقلارنى ئا قىلىشقا ئىشلىنىپتۇرساڭلار؟ سىلەرگە يەنە دېسەم بولىدۇ؟ سىلەرنى تەلىپ قىلمايمەن، ياق، ھەرگىز تەلىپ قىلمايمەن.
1CO 11:23	چۈنكى مەن رەبتن ئالغان نەرسىلەرنى سىلەرگە تولۇق ئوتکۈزۈپ بەردىم؛ رەبدىن تايشۇرۇۋالغانمەن؛ دېمەك، رەب ئىساغا ساتقۇنلۇق قىلىنغان كېچىدە ئۆ قولىغا ئان ئېلىپ،	چۈنكى مەن رەبتن ئالغان نەرسىلەرنى سىلەرگە تولۇق ئوتکۈزۈپ بەردىم؛ يەنى، رەب ئەيسا ساتقۇنلۇق قىلىنغان كېچىدە ئان ئېلىپ،
1CO 11:24	تەشەككۈر ئېتىقادىن كېيىن ئۇنى ئوشتۇپ: «مانا، سىلەرگە ئاتالغان مېنىڭ تېبىم؛ بۇنى مېنى ئەسلىپ تو روپش ئۆچۈن مۇشۇنداق قىلىڭلار» - دېدى.	رەھمەت دەپتىن كېيىن ئۇنى ئوزۇپ: «ئېلىڭلار ھەپپىڭلار، بۇ مېنىڭ تەنیم، سىلەر ئۆچۈن ئۆزۈلگەن؛ بۇنى قىلىڭلار، مېنى خاتىرلاپ تو روپش ئۆچۈن» دېدى.
1CO 11:25	شۇنىڭدەك، غىزادىن كېيىن ئۇ جامىنى قولىغا ئېلىپ: «مانا، بۇ جامىدىكى شاراب قېنىمدا بولغان «يېڭى ئەھدە» دۇر؛ ھەر قېتىم بۇنىڭدىن ئىچىنىڭلاردا، مېنى ئەسلىپ تو روپش ئۆچۈن شۇنداق قىلىڭلار» - دېدى.	شۇنداق بولۇپ، تاماق ئاندىن كېيىن، ئۇ جامىنى قولىغا ئالدى: «بۇ جامىدىكى ئىچىملىك مەننىڭ قېنىدا يېڭى كېلىشىم؛ ھەر قېتىم بۇنى ئىچىسىلەر، مېنى خاتىرلاپ تو روپش ئۆچۈن شۇنداق قىلىڭلار» دېدى.
1CO 11:26	ئۇنىڭ ئۆچۈن، سىلەر ھەر قېتىم بۇ ناندىن يېگەن، بۇ جامىدىن ئىچىكەن بولساڭلار،	ئۇنىڭ ئۆچۈن، سىلەر ھەر قېتىم بۇ ناننى يېسىلەر، بۇ جامىنى ئىچىسىلەر، بۇ جامىنى ئىچىكەن بولساڭلار،

Reference	Before	After
ICO 11:27	تاکی ئۇنىڭ قايتىپ كېلىشىگىچە سىلەر رەبىنىڭ ئۆلۈمىنى جاكارلىغان بولىسىلەر.	كېلىپ كەتكەنگە قەدەر، رەبىنىڭ ئۆلۈمىنى ئاكلىتىپ تۇرسىلەر.
ICO 11:28	شۇنىڭ ئۆچۈن، كىمكى لاياقەتسىز حالدا بۇ نانى پىسە ياكى رەبىنىڭ جامدىن ئىچسە، رەبىنىڭ تېنى ھەم قىننغا نىسبەتەن گۇناھكار بولىدۇ.	شۇنىڭ ئۆچۈن، كىمچە لاياقەتسىز حالدا بۇ نانى پىسَا ياكى رەبىنىڭ شۇگا ھەر بىرى ئۆزىنى تەكشۈرۈپ كۆرسۈن، كېيىن نان پىيىپ جام ئىچسۈن.
ICO 11:29	شۇنىڭ ئۆچۈن ھەربىرسى بۇ ئىشلار ئۆستىدە ئۆز-ئۆزىنى تەكشۈرۈپ، ئاندىن ناندىن پېسۈن، جامدىن ئىچسۈن.	چۈنكى رەبىمىزنىڭ تەنەسىنى دىققەت قىلى ماڭ تۇرۇپ يېيىپ ئىچكەن ھەر بىرى كىشى ئۆزىگە جازانى كەلتۈرۈپ يېيىپ ئىچىدۇ.
ICO 11:30	بۇ سەۋەتىن ئاراڭلاردىكى نۇرغۇن ئادەملەر زەئىلىشىپ كېسەل بولدى، ھەتا خېلى بىر قىسىمى ئۆلۈمde ئۆخلاپ قالدى.	بۇ سەۋەتىن سىلەر ئارىسىدا كۆپ ئادەم چاقچاق بولۇپ كېسەلگە توختىدى، ھەتا بەزىلىرى دۇنيادىن كەتقى.
ICO 11:31	لېكىن ئەگەر ئۆز ئۆستىمىزنى تەكشۈرۈپ ھۆكۈم چىقارغان بولساق، پېشىمىزغا رەبىنىڭ ھۆكۈم-جازاسى چۈشۈرۈلەيدىغان بولىدۇ.	لېكىن ئەگەر بىز ئۆزۈملىك ھۆكۈم قىلىساق، رەبىنىڭ ھۆكۈمى بىزگە چۈشىمەيدۇ.
ICO 11:32	ئەمما رەب تەرىپىدىن ھۆكۈم قىلىنىپ تەرىپىيەلەنگەن، بۇ بىزنى دۇنيا بىلەن ئەمما گەرچە ئۆستىمىزگە رەب تەرىپىدىن ھۆكۈم-جازار چۈشۈرۈلگەن بولسىمۇ، ئەمەلىيەتتە بۇ ئۇنىڭ بىزگە چۈشۈرگەن «تەرىپىيە جازاس» دۇر؛ بۇنىڭدىن مەقسەت، بىزنىڭ بۇ دۇنيا بىلەن بىرىلىكتە ھالا كەتكە ھۆكۈم قىلىنىما سلىقىمىز ئۆچۈندۇر.	ئەمما رەب تەرىپىدىن ھۆكۈم قىلىنىپ تەرىپىيەلەنگەن، بۇ بىزنى دۇنيا بىلەن ئەمما گەرچە ئۆستىمىزگە رەب تەرىپىدىن ھۆكۈم-جازار چۈشۈرۈلگەن بىرگە جا قىلىنىشتىن ساقلاپ قىلىش ئۆچۈن.
ICO 11:33	شۇڭا، ئى قېرىنداشلار، رەبىنىڭ زىباتىتىدە پېيىشىكە جەم بولغىنىڭلاردا، ھەممە يەلن تولۇق كەلگەچە بىر-بىرىڭلارنى كۆتۈڭلار.	شۇنىڭ ئۆچۈن، قېرىنداشلار، رەبىنىڭ تاماقدا بېرىلاشقا جەم بولغاندا، ھەممىسى تولۇق كەلگەچە بىر-بىرىڭلارنى كۆتۈڭلار.
ICO 11:34	برىس ئاج قورساق بولسا ئاۋۇال ئۆيىدە يې كەلسۈن؛ شۇنداق قىلىپ سىلەرنىڭ جەم بولۇشۇڭلار ئۆزۈڭلارغا ھۆكۈم-جازا يەتكۈزمەيدىغان بولىدۇ. قالغان باشقىا مەسىلەرنى بولسا، مەن بارغىنىمدا تەرتىپكە سالىمەن.	ئەگەر كىم ئاج قالسا، ئالدى بىلەن ئۆيىدە يې بېلىپ قويىن؛ بۇنداق قىلىساڭلار، جەم بولغاندا ئۆزۈنگە جازا كەلتۈرمەيسىز. قالغان ئىشلارنى مەن كەلگەندە تەرتىپلەپ بېرىمەن.
ICO 12:1	ئەمما ئى قېرىنداشلار، روھى ئىلتىپاتارغا كەلسەك، سىلەرنىڭ ئۆلار توغرۇلۇق بىلمەي قېلىشىڭلارنى خالمايمەن.	بۇ ھەقتە، قېرىنداشلار، روھى سوۋەغاتلار توغرۇلۇق، سىلەر بۇنى بىلمەسلىكىڭلارنى خالمايمەن.
ICO 12:2	سىلەر تائىپلەرنىڭ ئارىسىدا بولغان ۋاقتىڭلاردا ھەرخىل يولارغا باشلىنىپ، گاس-كاچا بۇتلارغا چوقۇنۇشقا ئازدۇرۇلۇپ كەتكىنىڭلارنى بىلىسىلەر.	سىلەر بىلىسىلەركى، سىلەر گېنلىكلار بولغاندا، سۆزسىز بۇتلارغا ئايپىرىپ كەتكەنلىكىڭلار.
ICO 12:3	شۇڭا مەن سىلەرگە ئۇقتۇرمەنلىك، ھېچكىم خۇدانىڭ روھىدا تۇرۇپ؛ «ئەيساغا لهەت!» دېمەيدۇ ۋە ھەرقانداق بىرى مۇقەددەس روھتا بولماي تۇرۇپ «ئەيسا رەبدۇر!» دەپ ئېتىمالايدۇ.	شۇڭا مەن سىلەرگە دەيمەن، ھېچ كىم خۇدانىڭ روھى بىلەن سۆزلەپ تۇرۇپ «ئەيسا گە لهەت!» دەپ بولمايدۇ ۋە ھەر كىشى مۇقەددەس روھىسىز «ئەيسا رەب!» دەپ ئېتىقۇچى بولمايدۇ.
ICO 12:4	ئەمما ئىلتىپاتلار خىلمۇخىل، لېكىن روھ بولسا بىردىر.	ئەمما ئىلتىپاتلار خىلمۇخىل بولىدۇ، لېكىن روھ بىرلا.
ICO 12:5	خىزىمەتلەر بولسا ھەرخىل، ئەمما بىز خىزىمەتتىنى قىلىدىغان رەب بىردىر.	تۈرىلىك خىزىمەتلەر بار، لېكىن رەب خىزىمەت قىلغۇچى بىرلا.
ICO 12:6	ئىشلەرنىڭ تۈرىلىرى بار، لېكىن بۇلارنى ھەممە ئىشتىا ھەر كىشىدە قىلغۇچى ئىشلەش يۈلىرى ھەرخىل، ئەمما ھەممە يەلنندە ھەممە ئىشنى ۋوجۇدقىا چىقارغۇچى خۇدا بىردىر.	ئىشلەرنىڭ تۈرىلىرى بار، لېكىن بۇلارنى ھەممە ئىشتىا ھەر كىشىدە قىلغۇچى ئىشلەش يۈلىرى ھەممە ئىشنى ۋوجۇدقىا خۇدا بىرلا.
ICO 12:7	ئەمما ھەممە يەلننىڭ مەپھەئەتى ئۆچۈن ھەربىرىگە روھنىڭ زامايان بولۇشى بېغىشلىنىدۇ.	ئەمما ھەممىگە يېدىلىق بولۇش ئۆچۈن، ھەربىرىگە روھنىڭ كۆرۈنۈشى بېرىلىدۇ.
ICO 12:8	رۇھ ئارقىلىق بىرىگە دانالىق سۆز بېرىلىدۇ، باشقىا كىشىگە شۇ رۇھ ئوخشاش روھ ئارقىلىق خەۋەر يەتكۈزگۈچى سۆز، يەنە بىرىگە شۇ ئارقىلىق بىلىم سۆز بېرىلىدۇ؛	رۇھ ئارقىلىق، بىر كىشىگە دانالىق سۆز بېرىلىدۇ، باشقىا كىشىگە شۇ رۇھ ئوخشاش روھ ئارقىلىق خەۋەر يەتكۈزگۈچى سۆز تەقسىم قىلىنىدۇ؛
ICO 12:9		

Reference	Before	After
ICO 12:10	يەنە ئوخشاش روھ ئارقىلىق باشقا بىرىگە ئالاھىدە ئىشەنچ، يەنە بىرىگە ئوخشاش روھ ئارقىلىق كېسەللەرنى ساقايىتش ئىلتپاتلىرى، بىراۋغا مۇجىزىلەرنى يارتىش تەقسىم قىلىنىدۇ؛ بىراۋغا ۋەھىي-بىشارەت بىرىش؛ بىراۋغا هەرخىل روھلارنى يەرق ئېتىش، بىراۋغا نامەلۇم تىلداردا سۆزلەش، يەنە بىراۋغا نامەلۇم تىلدارنى تەرجىمە قىلىش ئىلتپاتى تەقسىم قىلىنىدۇ.	يەنە شۇ روھ ئارقىلىق باشقا بىرىگە ئالاھىدە ئىمان، يەنە بىرىگە شۇ روھ كىشىلەركە مۇجىزە ياساش ئىقتىدارى تاپعاتىشالىدۇ؛ باشقىلارغا يەغەمبەرلىك ۋە خەۋەرلەر بىرىش؛ باشقىلارغا روھلارنى ئايىش؛ باشقىلارغا باشقا تىلدار بىلەن سۆزلەش؛ يەنە باشقىلارغا بۇ تىلدارنى تەرجىمە قىلىش قابلىيىتى تاپعاتىشالىدۇ.
ICO 12:11	ئەمما بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى يۈرگۈزگۈچ ئوخشاش شۇ بىر روهتۇر، ئۇ ھەربىرىگە ئۆزى لايق كۆرۈپ، ئايىرمى-ئايىرم تەقسىم قىلىپ بىرىدۇ.	بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىنى بىر مۇقەددەس روھ باشقۇرۇدۇ، ھەر بىرىشىگە ئۆزى خالغانچە تەقسىم قىلىپ بىرىدۇ.
ICO 12:12	چۈنكى ئىنسانىي تەن بىر بولسىمۇ نۇرغۇن ئەزالىرى بولغىنىدەك، شۇنداقلا ئەزالىرى نۇرغۇن بولسىمۇ ئۆزئارا قوشۇلۇپ بىر تەن بولغاندەك، مەسە ئۆزىمۇ ھەم شۇنداقتۇر.	چۈنكى بىر تەن بار بولسىمۇ كۆپ ئەزالىرى بار، شۇنداقلا ئەزالىرى كۆپ بولسىمۇ، ئۇلار بىر تەن قىلىپ تۇرىدۇ، شۇنداقلا مەسە بولۇپ تۇرىدۇ.
ICO 12:13	چۈنكى ھەممىمىز، يەھۇدىسىز باكى گىرىكمىز، قۇلمىز باكى ھۆرمىز، بىر روھ چۈنكى ھەممىمىز، مەيل يەھۇدىيىلار بولساقىمۇ، گىرىكلەر بولساقىمۇ، قۇلدار بولساقىمۇ، ھۆرلەر بولساقىمۇ، بىر روھتا بىر تەنگە كىرىشكە چۆمۈلدۈرۈلۈق ۋە بىر روھتىن ئىچىشكە نېسىپ قىلىنىدۇ.	چۈنكى تەن بىر ئازادىن ئەمەس، بەلكى كۆپ ئەزالار بىلەن قۇرۇلغان. ئەگەر يۇت دېسە: «مەن قول بولمىغىنىم ئۆچۈن مەن تەنگە تەۋە ئەمەسمەن» دېسلا، ئۇنداقتا ئۇ ھەقىقەتەن تەنگە تەۋە ئەمەسمەن بولامدۇ؟
ICO 12:14	چۈنكى تەن بىرلا ئەزادىن ئەمەس، بەلكى كۆپ ئەزالاردىن تەركىب تايدۇ.	چۈنكى تەن بىر ئازادىن ئەمەس، بەلكى كۆپ ئەزالار بىلەن قۇرۇلغان.
ICO 12:15	ئەگەر يۇت: «مەن قول بولمىغىنىم ئۆچۈن مەن تەنگە تەۋە ئەمەسمەن» دېسلا، ئۇنداقتا ئۇ ھەقىقەتەن تەنگە تەۋە ئەمەسمەن بولامدۇ؟	ئەگەر يۇت دېسە: «مەن قول ئەمەسلىكىمدىن بەدەنگە قوشۇلمىغۇ بولامدۇ؟ ئۆچۈن»، ئۇ شۇ ئۆچۈن بەدەنگە قوشۇلمىغۇ بولامدۇ؟
ICO 12:16	قۇلاق: «مەن كۆز ئەمەس، شۇڭا مەن تەنگە تەۋە ئەمەسمەن» دېسلا، ئۇنداقتا ئۇ ھەقىقەتەن تەنگە تەۋە ئەمەس بولامدۇ؟	قۇلاق دېسە: «مەن كۆز ئەمەسمىكەن، شۇڭا مەن بەدەنگە قوشۇلمىغان، ئۇ بۇ نەرسىدە راستلا بەدەنگە تەۋە ئەمەس بولۇواتامدۇ؟
ICO 12:17	يۇتون تەن كۆزلا بولسا، ئۇنداقتا ئاڭلاش سېزىمىمىز نەدىن بولىدۇ؟ يۇتون تەن قۇلاقلا بولسا، ئۇنداقتا يۇراش سېزىمىمىز نەدىن بولىدۇ؟	ئەگەر بارلىق تەن كۆز بولۇپ كەتسە، بىز نېمە بىلەن ئاڭلاپ تۇرۇۋاتامىز؟ ئەگەر بارلىق تەن قۇلاق بولۇپ كەتسە، بىز نېمە بىلەن يۇراش قىلىپ تۇرۇۋاتامىز؟
ICO 12:18	هالبۇكى، خۇدا ئۆزىنگە لايق كۆرگەن تەن ئەزالىرىنىڭ ھەربىرىنى ئايىرم- ئايىرم ئۆز جايىغا ئۇرۇنلاشتۇرغان؛	بىراق، خۇدا ھەر بىر تەن ئەزاسىنى ئۆزى خالغانچە ئايىرم جايىغا قويۇيتنۇ؛
ICO 12:19	ئەگەر ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئوخشاش ئەزا بولسا، بۇنى قانداق تەن دەپ ئاتايلىمىز؟ تەن دېگىلى بولاتنى؟	ئەگەر ھەممىسى ئوخشاش ئەزا بولسا، بۇنى قانداق تەن دەپ ئاتايلىمىز؟
ICO 12:20	ئەمدىلىكتە ئەزالار كۆپ، تەن بولسا بىردىر.	ھازىر، ئەزالار كۆپ، تەن بىرلا.
ICO 12:21	كۆر قولغا: «مەن ساڭا ئېھتىياج قىلىڭىم!» دېمەيدۇ؛ باش يۇتلارغا: «مېنىڭ ساڭا ئېھتىياجم چۈشمەيدۇ!» دېمەيدۇ؛ ياكى باش بولسا يۇتلارغا: «مېنىڭ سىلەرگە ئېھتىياجم چۈشمەيدۇ!» دېمەيدۇ.	كۆر قولغا: «مەن ساڭا ئېھتىياج قىلىڭىم!» دېمەيدۇ؛ سىلەرگە ئېھتىياج قىلىڭىم! دېمەيدۇ.
ICO 12:22	دەل ئەكسىچە، تەندىكى ئاجىز-ئەزىمەس دەپ كۆرۈنگەن ئەزالار كەم بولسا بولمايدۇ؛	ئەكسىچە، تەنمىزنىڭ كۆرۈنگەنلىكى ئاجىز ئەزالارنى ئېھتىياج قىلىنىدۇ؛
ICO 12:23	ۋە ھەم تەندىكى بىز ئېتىۋارسىز دەپ ھېسابلىغان ئەزالارغا بولسا، تېخىمۇ ھۆرمەت بېرىپ قوراپ تۇرۇمىز؛ ھەمە بىننىڭ غايىرى-ئالاھىدە ئەزالىرىمىز كۆپەرەك ئېتىۋار قىلىمىز؛ شۇنداقلا ئىسکەتسىز دەپ قارالغان ئەزالىرىمىز تېخىمۇ ئىسکەتلەك قىلىنىدۇ؛	تەنمىزنىڭ بىز نامرات دەپ كۆرۈش كېلىدىغان ئەزالارغا تېخى كۆپەرەك ھۆرمەت بېرىپ قوراپ تۇرۇمىز؛ ھەمە بىننىڭ غايىرى-ئالاھىدە ئەزالىرىمىز سانايىدەغان ئەزالارغا تېخىمۇ كۆپ قىممەت بېرىپتۇ.
ICO 12:24	ئەسىلە يارىشىملىق بولغان ئەزالىرىمىزغا بولسا شۇنداق قىلىشنىڭ حاجىتى يوق. ئەمما خۇدا يۇتون تەننى شۇنداق بىرلەشتۈرگەنلىكى، ئۇ ئېتىۋارسىز دەپ ھېسابلىغان ئەزالارغا تېخىمۇ كۆپ ئېتىۋار بىرىدۇ.	ئەمىنلىك ياخشى كۆرۈنۈشلۈك ئەزالىرىمىزگە بۇنداق قىلىش يۇرسەت يوق. ئەمما خۇدا تەننى شۇنداق ياخشى بىرلەشتۈرگەنلىكى، قىممەتسىز دەپ سانايىدەغان ئەزالارغا تېخىمۇ كۆپ قىممەت بېرىپتۇ.
ICO 12:25	بۇنىڭدىن مەقسەت تەندە ھېچ بۆلۈنۈشلەر بولماسىلىقى، بەلكى بارلىق	بۇنىڭدىن مەقسەتى: تەندە ھېچ بۆلۈنۈش يوق بولۇشى، بەلكى ھەممە ئەزا

Reference	Before	After
1CO 12:26	<p>ئەزالار ئۆزئارا ئوخشاش كۆيۈمچانلىقتا بولۇشى ئۆچۈندۇر.</p> <p>بىر ئەزا جايىدەر تارتسا، بارلىق ئەزالار ئۇنىڭ بىلەن تەڭ جايىدەر تارتىدۇ؛ بىر ئەزاغا شەرەپ كەلسە، بارلىق ئەزالار ئۇنىڭ بىلەن تەڭ شادلىنىدۇ.</p>	<p>بىر-بىرىگە ئوخشاش قايغۇ قىلىشى.</p> <p>ئەگەر بىر ئەزا ئازاب كەچسە، ھەممە ئەزالار بىلە ئازاب چەكىدۇ؛ ئەگەر بىر ئەزاغا غۇرۇر كەلسە، ھەممە ئەزالار بىلە خۇشالىنىدۇ.</p>
1CO 12:27	<p>ئەمدى سىلەر مەسىھىنىڭ تېندىدۇرسىلەر، ھەرىرىڭلار ئۇنىڭ ئايىرم-ئايىرم ئەزاسىدۇرسىلەر.</p>	<p>هازىز سىلەر مەسىھىنىڭ تەنى، ھەر بىرىڭلار ئۇنىڭ ئايىرم قىسىمىلىرى.</p>
1CO 12:28	<p>خۇدا جامائەتتە مۇشۇنداقلارنى ئورۇنلاشتۇرغان: – ئاۋۇال روسۇلارنى، ئاندىن يېغەمبەرلەرنى، ئۇچىنچى بولۇپ تەلەم بەرگۈچىلەرنى؛ ئاندىن مۆجىزە كۆرسەتكۈچىلەرنى، ئاندىن تۈرلۈك كېسەللەرنى ساقايىتىش ئىلتىپاتلىرىغا ئىگە بولغانلارنى، ياردەم بەرگۈچىلەرنى، يېتەكچىلىك قىلغۇچىلارنى، ھەرخىل نامەلۇم تىللاردا سۆزلىيدىغانلارنى تېينلەب ئورۇنلاشتۇرغاندۇر.</p>	<p>خۇدا ئەركەن ئىچىدە بۇلارنى تېيارلىغان؛ بىرىنجىدە روسۇلار، ئىككىنجىدە يېغەمبەرلەر، ئۇچىنچىدە ئوقۇتقۇچىلەر؛ كېپىنگە مۇجىزە قىلغۇچىلەر، كېپىنگە كېسەل ساقاچىلىر، ياردەمچىلىر، باشقۇرغۇچىلەر، تۈرلۈق نامالۇم تىللار بىلەن سۆزلىيدىغانلار.</p>
1CO 12:29	<p>ھەممە يەلن روسۇلەمۇ؟ ھەممە يەلن يېغەمبەرمۇ؟ ھەممە يەلن تەلەم بەرگۈچىمۇ؟ ھەممە يەلن مۆجىزە كۆرسەتكۈچىمۇ؟</p>	<p>ھەممىسى روسۇلەلارمۇ؟ ھەممىسى يېغەمبەرلەرمۇ؟ ھەممىسى ئۆگەتچىلەرمۇ؟ ھەممىسى مۇجىزە قىلغۇچىلارمۇ؟</p>
1CO 12:30	<p>ھەممە يەلنندە ساقايىتىش ئىلتىپاتلىرى بارمۇ؟ ھەممە يەلن نامەلۇم تىللاردا سۆزلەمدۇ؟ ھەممە يەلن نامەلۇم تىللاردا ئۆزىلەمدۇ؟</p>	<p>ھەر كىشىدە داۋالاش قوللىقى بارمۇ؟ ھەر كىشى نامەلۇم تىللار بىلەن سۆزلەيدۇ؟ ھەر كىشى نامەلۇم تىللار بىلەن سۆزلەيدىغانلارنى تەرجىمە قىلاладىدۇ؟</p>
1CO 12:31	<p>ئەمما سىلەر چوڭراق ئىلتىپاتلارنى تەقەزى بولۇپ قوغلاڭلار؛ ھالبۇك، مەن هازىز سىلەرگە ھەممەدىن ئەۋەزلى بىر بولۇنى كۆرسىتىپ بېرى.</p>	<p>ئەمما سىلەر چوڭراق ئاتالغۇلارنى قاتىن ئىزدەڭلەئلار؛ ھەم، مەن هازىز سىلەرگە بارلىق نەرسىدىن ياخشى بولغان بىر يول كۆرسەتىپ بېرىدۇ. ئەگەر مەن خەلقىلارنىڭ ھەرخىل تىللەرىنى، ھەتتا يەرىشىلەر تىلىنىمۇ سۆزلەب تۇرسام، لېكىن مېھر-مۇھەببەتىسىز بولسام، ئاندىن مەن يېقەت سۆزلەب تۇرسام، لېكىن مېھر-مۇھەببەتىسىز بولسام، ھەممە يەلنندە ئۆزىلەيدىغان دەرىجىدە زور ئىشەنچكە ئىگە بولسام، لېكىن مېھر-مۇھەببەتىسىز بولسام، مەن ھېچ نەرسە بولمىغان.</p>
1CO 13:1	<p>مەن ئەگەر بۇ دۇنيايدىكى كىشىلەر سۆزلەۋاتقان ھەرخىل تىللار ھەتتا يەرىشىلەرنىڭ تىللەرى بىلەنمۇ سۆزلىيەلەيدىغان بولسا مامۇ، بىراق مەن قىلىدىغان مىس داڭ، بىر «چاڭ-چاڭ» قىلىدىغان چاڭ بولۇپ قالىمەن، خالاس.</p>	<p>مەن ئەگەر بۇ دۇنيايدىكى كىشىلەر سۆزلەۋاتقان ھەرخىل تىللار ھەتتا يەرىشىلەرنىڭ تىللەرى بىلەنمۇ سۆزلىيەلەيدىغان بولسا مامۇ، بىراق مەن يېقەت بىر «داڭ-داڭ» بىر مىس داڭغا ئوخشاش 'داڭ-داڭ' قىلىپ، بىر چاڭغا ئوخشاش 'چاڭ-چاڭ' قىلىپ قالىمەن.</p>
1CO 13:2	<p>ئەگەر مەن يېغەمبەرلىك ئەۋەتتۈرۈشكە ئىگە بولسام ۋە ھەممە سىرلارنى چۈشىنىپ بولغان بولسا مامۇ، ھەم شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقتىتا تاغلارنى يۈنكىيەلگۈدەك تۈلۈق ئىشەچتە بولسا مامۇ، ئەمما مەنندە مۇھەببەت بولمسا، ئۇنداققا مەن ھېچنەرسە بولمىغان بولىمەن.</p>	<p>ئەگەر مەن يېغەمبەرلىك ئەۋەتتۈرۈشكە ئىگە بولسام ۋە ھەممە سىرلارنى ۋە ھەممە بىلىملىرىنى تۈلۈق بىلەلەسەم، ھەم تاغلارنى ھەركەت قىلدۇرالايدىغان دەرىجىدە زور ئىشەنچكە ئىگە بولسام، لېكىن مېھر-مۇھەببەتىسىز بولسام، مەن ھېچ نەرسە بولمىغان.</p>
1CO 13:3	<p>ئەگەر بارلىق مال-مۇلۇكىمنى خەلقكە تەقدىم قىلىسام، ۋە تەنسىمىنى يېقىپ ئەگەر بارلىق مال-مۇلۇكىمنى سەدىقىگە ئاتاپ ھەم تېىمنى خۇدانىڭ يۈلىدا شەھىد بولۇش ئۆچۈن تەسلىم قىلىسام، لېكىن مېھر-مۇھەببەتىسىز بولسام، قۇربانلىق سۈپىتىدە كۆيدۈرۈلۈشكە سۇنغان تەغىرىدىمۇ، ئەمما مەنندە يەنلا مېھر-مۇھەببەت بولمسا، ئۇنداققا مېنىڭ ھېچقانداق يابىدام يوق بولغان بولىدۇ.</p>	<p>ئەگەر بارلىق مال-مۇلۇكىمنى خەلقكە تەقدىم قىلىسام، ۋە تەنسىمىنى يېقىپ ئەگەر بارلىق مال-مۇلۇكىمنى سەدىقىگە ئاتاپ ھەم تېىمنى خۇدانىڭ يۈلىدا شەھىد بولۇش ئۆچۈن تەسلىم قىلىسام، لېكىن مېھر-مۇھەببەتىسىز بولسام، ئۆزىننى مەن ئەنلا مېھر-مۇھەببەت بولمسا، ئۇنداققا مېنىڭ ھېچقانداق يابىدام يوق بولغان بولىدۇ.</p>
1CO 13:4	<p>مۇھەببەت سەۋىر-تاقة تىلىك بولۇش ھەم مېھر بىانلىق تۇرۇ؛ ھەۋس قىلىمايدۇ؛ ھەسەتخورلۇق قىلىمايدۇ؛ مۇھەببەت ئۆزىنى ماختىمايدۇ، تەكەببۇرلۇق قىلىمايدۇ.</p>	<p>مۇھەببەت چىداملىق بولۇپ، مېھر بىانلىق كۆرسىتىدۇ؛ ھەۋس قىلىمايدۇ؛ ئۆزىنى چوڭ كۆرسەتمەيدۇ، تەكەببۇر قىلىمايدۇ.</p>
1CO 13:5	<p>نومۇسسىزلىق قىلىمايدۇ، ئۆز مەنپە ئاتىنى كۆزلەب يۈرمەيدۇ، تېرىكتۈرۈلمەيدۇ، كۆڭلەدە ئۆچمەنلىك ساقلىمايدۇ؛</p>	<p>ئەخلاقسىز ئىش قىلىمايدۇ، يېقەت ئۆز يۈل-مەنپە ئاتىنى كۆزلىمەيدۇ، سەللەمەيدۇ، يۈرەكتە ئۆچ ئالمايدۇ؛</p>
1CO 13:6	<p>ھەقانىسىزلىق تىلىن خۇشال بولمايدۇ، بەلكى ئەمەلەتتىن، ھەققەتتىن خۇشال بولىدۇ؛</p>	<p>يامانلىقلارغا خۇشال بولمايدۇ، بەلكى ھەققەت بىلەن خۇشالىنىدۇ؛</p>

Reference	Before	After
1CO 13:7	هەممە ئىشتا قورسىقى كەڭلىك قىلىدۇ، ھەممىگە يۈزلىنىپ خۇداغا ئىشىنىدۇ، ھەممە ئىشقا ئومىد باقلادىدۇ، ھەممىگە چىدايدۇ.	ھەر نەرسىنى قوغدادىدۇ، ھەر نەرسىگە ئىشىنىدۇ، ھەر نەرسىگە ئومىد بەلگىلەيدۇ، ھەر نەرسىگە چىدا قىلىدۇ.
1CO 13:8	مېھر-مۇھەببەت ھەرگىز ئاخىرلاشمايدۇ، بېشارەتلەر بولسا، كارغا كەلمەيدۇ: «نامەلۇم تىلار» بولسا، توگەيدۇ: مۆجىزلىك بىلەملىرىمۇ كارغا كەلمەيدۇ.	مۇھەببەت ھەرگىز توختامايدۇ، باشەرتلەر يوق بولىدۇ: نامەلۇم تىلار توختايىدۇ؛ بىلەملىر يوق بولىدۇ.
1CO 13:9	چۈنكى بىز قىسمەن بىلىمىز، بەلكى قىسمەن يېغەمبەرلىك قىلىمىز؛ قىسمەن:	چۈنكى بىز قىسمەن بىلىمىز، بەلكى قىسمەن يېغەمبەرلىك قىلىمىز؛ ئەمما، مۇكەممەللەك كەلگەندە، قىسمەنلىك ئەھۋالار ئېتىپ كېتىدۇ.
1CO 13:10	لېكىن مۇكەممەللەك كەلگەندە، قىسمەنلىك يوقلىدى.	مەن باللاردا باللارچە گەپ قىلىپ، باللارچە ئۆيلىنىپ، باللارچە يېكىر قىلىپ كەتقىم؛ چوڭ بولغاندا باللىقنى تاشلىدىم.
1CO 13:11	مەن كىچىكىمە باللارچە سۆزلىدىم، باللارچە ئۆيلىدىم، باللارچە ھېسابلىدىم؛ چوڭ بولغىنىمدا، مەن باللىقنى تاشلىدىم.	چۈنكى هازىز بىز بىر ئەينەدىن سىرلىق ھالدا كۆرمىز، بىراق شۇ ۋاقتتا يۈز- چۈنكى بىز هازىز بىر تۇتۇق دېرىزىدىن مۇجمەل ھالدا كۆرمىز، لېكىن شۇ چاغدا يۈز كۆرۈش يۈرسىتىمىز: هازىز مەن يەقەت بىر قىسمىنى بىلىمەن، شۇ ۋاقتتا خۇدا مېنى تونۇپ كېلىۋاتقاندەك تونۇيمەن، ھۇدا مەن چۈشكەنچە تۈرۈتىپ، ھۆزلىنىپ كەنەن ئۆزۈش كۆرۈشىنى ئەتكەن ئىتتىلىپ ئۇنى قوغلىشىڭىلار ۋە ھەممىيەت بولۇيمۇ بېشارەت بېرىشكە ئىنتىزار بولۇڭلار.
1CO 13:12	چۈنكى بىز هازىز بىر تۇتۇق دېرىزىدىن مۇجمەل ھالدا كۆرمىز، لېكىن شۇ چاغدا يۈز كۆرۈش يۈرسىتىمىز: هازىز مەن يەقەت بىر قىسمىنى بىلىمەن، شۇ ۋاقتتا خۇدا مېنى تونۇپ كېلىۋاتقاندەك تونۇيمەن، ھۆزلىنىپ كەنەن ئۆزۈش كۆرۈشىنى ئەتكەن ئىتتىلىپ ئۇنى قوغلىشىڭىلار ۋە ھەممىيەت بولۇيمۇ بېشارەت بېرىشكە ئىنتىزار بولۇڭلار.	ھازىز بۇ ئۆز نەرسە تۇرماقتا: ئىشەنچ، ئۆمىد ۋە سۆيگۈ؛ بۇلارنىڭ ئەڭ گۈزلى سۆيگۈ.
1CO 13:13	ھازىز ئىشەنچ، ئۆمىد، مېھر-مۇھەببەتتىن ئىشارەت بۇ ئۆز نەرسە تۇرۇتىپ، بۇلاردىن ئەڭ ئۆستۈن تۇرىدىغىنى مېھر-مۇھەببەتتۈر.	مۇھەببەتتىن تەقىيپ قىلىڭلار ۋە روهى ئالىتۇنۇقلارغا بەك ئەھمىيەت بېرىڭلار، خاس-خۇسۇس يەرهنگ قىلىڭلار.
1CO 14:1	مېھر-مۇھەببەتتەكە ئىتتىلىپ ئۇنى قوغلىشىڭىلار ۋە ھەممىيەت بولۇيمۇ بېشارەت بېرىشكە ئىنتىزار بولۇڭلار.	ئۆچۈن، بېكەت تىلدا سۆزلىيدىغان كىشى كىشىلەرگە ئەمەس، خۇدا بىلەن چۈنكى نامەلۇم تىلدا سۆزلىيدىغان كىشى ئادەملەرگە ئەمەس، بەلكى گەپلىشىدۇ؛ ھېچكىم ئۇنى چۈشكەنمييەدۇ، بەلكى ئۇ روھتا سىرلىق ئىشلارنى خۇداغا سۆزلىدۇ؛ ئاڭلىغۇچىلاردىن ھېچكىم ئۇنى چۈشكەنمييەدۇ، ئەمما ئۇ روھتا سىرلىق ئىشلارنى ئېتىپ بېرىدۇ.
1CO 14:2	لېكىن بېشارەت بېرىدىغان كىشى بولسا ئادەملەرنىڭ ئېتىقادىنى قۇرۇشقا، ئۇلارنى رىغبەتلەندۈرۈشكە ۋە تەسەللى بېرىشكە سۆزلىدۇ.	ئەمما يېغەمبەر قىلغۇچى كىشى، ئادەملەرنى كۈچلەندۈرۈش، ئۆزدۈرۈش، ئۆزدۈرۈشكە ۋە تەسەللى بېرىشكە سۆزلىدۇ.
1CO 14:3	بىلىنەيدىغان تىلدا ئېتىقان كىشى ئۆزىنىڭ روھىنى كۈچلەندۈرۈپ قالىدۇ؛ نامەلۇم تىلدا سۆزلىكۈچى ئۆز روھىنى قۇرىدۇ؛ ئەمما بېشارەت بەرگۈچى جامائەتنىڭ ئېتىقادىنى قۇرىدۇ.	لېكىن يېغەمبەر قىلغۇچى جەمئىيەتتىن كۈچلەندۈرۈپ قالىدۇ.
1CO 14:4	ئەمدىلىكتە مەن سىلەرنىڭ ھەممىڭلەرنىڭ نامەلۇم تىلاردا بولۇشىڭلارنى ئۆمىد قىلىمەن، لېكىن يەرهنگ قىلىشىڭلارنى تېخىمۇ ئۆمىد قىلىمەن. نامەلۇم تىلدا سۆزلىكۈچى سۆزىنى تەرجىمە قىلىمسا، جامائەتنىڭ ئېتىقاد قۇرۇلۇشدا بېشارەت بەرگۈچى ئۇنىڭدىن ئۇلۇغ بولىدۇ.	مەن سىلەر ھەممىسىڭلار نامەلۇم تىلار بىلەن سۆزلىشكەندەك بولۇشىڭلارنى ئۆمىد قىلىمەن. چۈنكى يەرهنگ قىلغۇچى كىشى، نامەلۇم تىلدا ئۆمىد قىلىمەن. سۆزلىيدىغان كىشىن چوڭ بولىدۇ، ئەگەر ئۇ سۆزىنى تەرجىمە قىلىمسا، بىراق، ئەگەر تەرجىمە قىلسا، جامائەت ئۆچۈن يەيدىلى بولۇپ، ئۇلارنى كۈچلەندۈرۈپ قالىدۇ.
1CO 14:5	قېرىنىداشلار، مەن يېنىڭلەرغا كېلىپ، نامەلۇم تىلاردىلا سۆزلىگىنىم بىلەن مەلۇم ۋەھى، بىلەن بېشارەت ياكى تەلىمنى يەتكۈزۈمىسىم، مەن سىلەرگە نېمە يەيدا تەڭگۈزۈمەن؟	ئەركەپەر، مەن سىلەرگە كېلىپ، بېكەت تىلار بىلەن گەپ قىلغاندا، ھېچ ھەيەت، بىلەن يېغەمبەرلىك ياكى تەلىم بەرمەسەم، سىلەرگە نېمە يەيدا بولىدۇ؟
1CO 14:6	ھەتتا ئاۋااز چىقاراڭىچى جانى يوق ئەشپىلار، مەسىلەن نەي ياكى چىلتار، بولسۇن شۇنداق، ئۇلارنىڭ ئاھاڭلەرنىڭ بىر-بىرىدىن يەرقى بولمىسا، ئۇلاردا چېلىنغان يەده قانداقمۇ يەرق ئېتىلسۇن؟	ئەگەر ئۇلارنىڭ ئاھەڭلىرى بىر-بىرىگە ئوخشاش بولمىسا، ئۇلاردا چېلىنىپ چىققان نەرسىنى قانداق ئايىرىپ بىلىشكە بولىدۇ؟
1CO 14:7	جەڭ كانىيىمۇ بەلگىلىك بىر ئاھاڭدا چېلىنمسا، كىم جەڭكە تەييارلىنىدۇ؟	ئەگەر جەڭ كانىيىمۇ بەلگىلىك ئاھاڭدا چېلىنمسا، كىم جەڭكە ھازىرلاسۇن؟
1CO 14:8	شۇنداق بولسا، سىلەر تىلدا ئېنىق سۆزلىمەسىلەر، نېمە دەپ ئىرادە شۇنىڭدەك سىلەر تىلدا ئېنىق چۈشىنەلگۈدەك سۆز قىلىمساڭلار، نېمە	شۇنداق بولسا، سىلەر تىلدا ئېنىق سۆزلىمەسىلەر، نېمە دەپ ئىرادە شۇنىڭدەك سىلەر تىلدا ئېنىق چۈشىنەلگۈدەك سۆز قىلىمساڭلار، نېمە
1CO 14:9		

Reference	Before	After
ICO 14:10	دېمەكچى بولغىنىڭلارنى كىم چۈشىنەلەيدۇ؟ سىلەر ھاۋاغا گەپ قىلغاندەك بولىسىلەر.	قىلغىنىڭلارنى كىم چۈشىنەدۇ؟ سىلەر يۈرانغا گەپ قىلىپ تۈرغاندەك بولىسىلەر.
ICO 14:11	جاھاندا، شۇبىھىسىزكى، خىلمۇخىل تىل-ئاؤازلار بار ۋە ئۇلارنىڭ ھېچقايسىسى مەنسىز ئەمەس؛ ئەگەر ئەمدى مەن مەلۇم ئاؤاز-تىلىنىڭ مەنسىنى بىلمسەم، مەن سۆزلىگۈچىگە نىسبەتەن يات ۋە ئۇ ماڭا نىسبەتەن يات بولىدۇ.	دۇيىادا، چوقۇم، كۆپ خىل تىللار بار ۋە ھەرقايىسىنىڭ مەنسى بار؛ ئەگەر مەن بەلگىلەك تىلىنىڭ مەنسىنى چۈشىنەسەم، سۆزلەيدىغان كىشىگە نىسبەتەن يابانچى بولىمەن ۋە ئۇمۇ مەنگە يابانچى بولىدۇ.
ICO 14:12	ئەھۋال سىلەردىمۇ شۇنداق. شۇڭا، سىلەر روھىي ئىلتىپاتلارغا قىزغىنىلىق بىلەن ئىنتىلگەن نىكەنسىلەر، جامائەتنىڭ ئېتقادىنى قۇرۇدىغان ئىلتىپاتلارغا باي بولۇشقا ئىنتىلگەلار.	ھالەت سىلەرگەم شۇنداق. سىلەر روھىي قىلىملارغا قىزغىن بولۇپ تۈرسىڭلار، جامائەتنى كۈچەيتىپ ئالغا سۇرەيدىغان قىلىملارغا تولۇق ئىنتايىن بولۇڭلار.
ICO 14:13	شۇڭا، بېكەت تىلدا سۆزلەيدىغان كىشى، سۆزلەنگەنلىرىنى تەرجىمە قىلىپ شۇڭا، نامەلۇم تىلدا سۆزلەيدىغان كىشى سۆزلىگەنلىرىنى تەرجىمە قىلىپ بېرەلەيدىغان بولساام دەپ دۇتا قىلسۇن.	شۇڭا، بېكەت تىلدا سۆزلەيدىغان كىشى، سۆزلەنگەنلىرىنى تەرجىمە قىلىپ شۇڭا، نامەلۇم تىلدا دۇئا قىلىدى، روھىم دۇئا قىلىدى، لېكىن ئەقىل-ئىدراكمىدىن بولسا مېۋە چىقمايدۇ. بېچ مېۋە بەرمىدۇ.
ICO 14:14	چۈنكى نامەلۇم تىل بىلەن دۇئا قىلغاندا، روھىم دۇئا قىلىدى، لېكىن ئەقىل-ئىدراكمىدىن بولسا مېۋە چىقمايدۇ.	چۈنكى نامەلۇم تىل بىلەن دۇئا قىلغاندا، روھىم دۇئا قىلىدى، لېكىن ئەقىل-ئىدراكمىدىن بولسا مېۋە چىقمايدۇ.
ICO 14:15	ئۇنداقتا قانداق قىلىش كېرەك؟ مەن بەزىنە روھىم بىلەن دۇئا قىلىمەن، ھەم بەزىنە ئەقىل-ئىدراكمىدىن بولسا نەنم دۇئا قىلىمىدۇ؛ مەن بەزىنە روھىم بىلەن مەدھىيە ناخشىلىرىنى ئېيتىمەن، ھەم بەزىنە ئەقىل-ئىدراكمىدىن بولسا نەنم دەھىيە ناخشىلىرىنى ئېيتىمەن؛	ھازىر قانداق قىلىسام بولىدۇ؟ مەن روھىم بىلەن دۇئا قىلىمەن، شۇنداقلا ئاقىل-يەھىم بىلەن نەنم دۇئا قىلىمىدۇ؛ مەن روھىم بىلەن مەدھىيە گۈرلەيمەن، ھەم ئاقىل-يەھىم بىلەن نەنم مەدھىيە گۈرلەيمەن؛
ICO 14:16	بولمىسا، يەقهت روھىڭ بىلەنلا مەدھىيە ئوقۇسالا، ئىشلەتكەن تىلىڭىنى بىلمىگەنلەرنىڭ قاتارىدا ئولتۇرغۇچى تەشكۈرۈڭگە قانداقمۇ «ئامىن» دېيىلىسىنۇ؟ چۈنكى ئۇ ئېيتقىنىڭنى چۈشەنەيدۇ.	ئەگەر سەن يەقهت روھىڭ بىلەن تەشكۈرۈڭگە قانداق، بىلىشىز كىشىلەرنىڭ يېنىدا تۇرسا، ئۇلار سۆزلىنىڭ تەشكۈرۈڭگە رەقانداق «ئامىن» دېيەلەيدۇ؟ چۈنكى ئۇلار سەن نېمە دەپ سۆزلەپ تۈرگانلىقىنى چۈشەنەيدۇ.
ICO 14:17	سەن دەرھەقىقەت تەشكۈرۈنى ياخشى ئېيتىسەن، ئەمما يېنىڭدىكى ئاڭلىغۇچىنىڭ ئېتقادى قۇرۇلغىنى يوق.	سەن تولۇق تەشكۈرۈنى ئېيتىسەن، لېكىن يېنىڭدىكى كىشىنىڭ ئىمانى قۇرۇلمايدۇ.
ICO 14:18	مەن بۇنداق نامەلۇم تىللاarda شەخسەن ھەممىڭلاردىن كۆپ سۆزلەيدىغانلىقىم ئۆچۈن خۇداغا تەشكۈرۈنى ئېيتىمەن؛	مەن خۇدامغا تەشكۈرۈنى ئېيتىمەن، چۈنكى مەن سىزلەردىن كۆپ نامەلۇم تىللار بىلەن سۆزلەيمەن.
ICO 14:19	ھالبۇكى، جامائەتتە بولغاندا، نامەلۇم تىلدا تۇمەن بېغىن سۆزلىگىنىمىدىن چۈشىنىشلىك سۆز سۆزلەشكەن كۆرە، نامەلۇم تىلدا تۇمەن سۆز دېگەندىن كۆرە، باشقىلارغا تەلىم-تەربىيە بېرەلگۈدەك چۈشىنىشلىك سۆزدىن بەش ياخشى دەيمەن.	ئەمما جامائەتتە بولغاندا، باشقىلارغا ئۆگەت بېرىش ئۆچۈن بەش قېرىنداشلار، ئويلاشتى باللار قاتارغا كىرمەڭلار؛ يامانلىقتا كىچىك بولۇڭلار، ئەمما ئويلاشتى چوڭ بولۇڭلار.
ICO 14:20	قېرىنداشلار، ئەقىل-ھوشۇڭلاردا بالا بولماڭلار؛ يامانلىق جەھەتىدە بۇۋاق بولۇڭلار، ئەمما ئەقىل-ھوشۇڭلاردا پىشىقەددەم بولۇڭلار.	تەۋراتىتا: «چەت تىلىقلارنىڭ سۆزلىرى ۋە يات كىشىلەرنىڭ ئاغزى ئارقىلىق مەن بۇ خەلققە گەپ قىلىمەن؛ لېكىن شۇنداق بولسىمۇ ئۇلار يەنىلا ماڭا قۇلاق سالمايدۇ - دەيدۇ يەرۋەردىگار» دەپ يۈتۈلگەندۇر.
ICO 14:21	تەۋراتىتا: «چەت تىلىقلارنىڭ سۆزلىرى ۋە يات ئادەملەرنىڭ لەۋلىرى ئارقىلىق مەن مۇشۇ خەلققە گەپ قىلىمەن؛ لېكىن شۇنداق بولسىمۇ ئۇلار يەنىلا ماڭا قۇلاق سالمايدۇ - دەيدۇ يەرۋەردىگار» دەپ يۈتۈلگەندۇر.	دەدل قۇلاق سېلىپ ئەمەس» دەپ دەيدۇ.
ICO 14:22	شۇڭا «نامەلۇم تىللار» بولسا بىر ئالامەت بەلگىدۇر؛ ئېتقادچىلارغا ئەمەس، بەلكى ئېتقادسىزلارغا ئالامەت بەلگىدۇر؛ ۋەھىي-بېشارەتلەر بولسا، ئېتقادسىزلار ئۆچۈن ئەمەس، بەلكى ئېتقادچىلار ئۆچۈن بولىدۇ.	شۇڭا، نامەلۇم تىللار بىر ئىشان بولىدۇ؛ ئىشىنىدىغانلارغا ئەمەس، بەلكى ئىشىنىم <i>ay</i> غا ئىشانلارغا نىشان. بېشارەتلەر بولسا، ئىشىنىم <i>ay</i> غا ئىشانلار ئۆچۈن ئەمەس، بەلكى ئىشىنىدىغانلار ئۆچۈن.
ICO 14:23	شۇنىڭ ئۆچۈن يۇتكۈل جامائەت بىر يەردە جەم بولغاندا، ھەممىسى ئۆز ئالدىغا بۇنداق نامەلۇم تىللاarda سۆزلەھەرسە ۋە ساددا ياكى ئېتقادسىز	شۇ سەۋەبەتە، بارلىق ئەزالار بىر ئورنىدا يېغىلغان بولسا ۋە ھەممىسى نامەلۇم تىللار بىلەن سۆزلەپ تۇرسا ۋە بىلىشىز ياكى ئىشەنەيدىغان

Reference	Before	After
	کىشىلەر كىرىپ قالسا، ئۇلار ھەممىڭلارنى ساراڭ بولۇپ قايسىلەر دېيىشىمەندۇ؟	كىشىلەر كىرىپ كەتسە، ئۇلار سىزلەرنى ساراڭ دېيىشەمدو؟
ICO 14:24	ئەمما ھەممىڭلار ۋەھىي-بېشارەت يەتكۈزىسەڭلار، ئېتىقادىسىز ياكى ساددا كىشى ئاراڭلارغا كىرىپ قالسا، ھەممىڭلار تەرىپىدىن ئۇنىڭ گۇناھلىرىغا تەنبىھ بېرىلىدۇ، ھەممىڭلار تەرىپىدىن ئۇنىڭ گۇناھكار ئىكەنلىكى كۆرسىتىلىدىۇ؛	ئەمما ھەممىڭلار يەۋقۇلەت قىلىساڭلار، بىر ئىشەنەيدىغان ياكى بېقىم كىشى ئاراڭلارغا كىرسە، ھەممىڭلار بىلەن ئۇنى تەكسۈرۈپ كۆرسىتىدۇ، ھەممىڭلار بىلەن ئۇنى ئېنىقلاب تەھلىل قىلىدۇ؛
ICO 14:25	قەلبىدىكى سىرلار ئاشكارە قىلىنغاندا، ئۇ ئۆزىنى يەرگە تاشلاپ: – «خۇدا ھەقىقەتەن ئاراڭلاردىرۇ» دەپ خۇداغا سەجدە قىلىدۇ.	يۈرەتكىسى سىرلىرى ئاشكار بولغاندا، ئۇ ئۆزىنى يەرگە چۈشۈپ: «خۇدا ھەققەنلا سىلەرنىڭ ئارىسىدا بار» دەپ خۇدا تەكئىبەر قىلىدۇ.
ICO 14:26	هازىز قېرىنداشلار، بىز نېمە قىلىساق بولىدۇ؟ سىلەر بىرگە جەم بولغاندا، ھەر ئەمدى قېرىنداشلار، قانداق قىلىشىمىز كېرەك؟ سىلەر بىر يەرگە جەم بولغىنىڭلاردا، ھەربىرىڭلاردا بىر ئىلتىپات بولىدۇ؛ بىرسىدە مەدھىيە ناخشىسى، بىرسىدە تەلام، بىرسىدە نامەلۇم تىل، بىرسىدە ۋەھىي، بىرسىدە نامەلۇم تىلىنىڭ يېشىمى بولىدۇ. ھەممە ئىشلار ئېتىقادىنىڭ قۇرۇلۇشى ئۈچۈن بولسۇن.	هازىز قېرىنداشلار، بىز نېمە قىلىساق بولىدۇ؟ سىلەر بىرگە جەم بولغاندا، ھەر ئەمدى قېرىنداشلار، قانداق قىلىشىمىز كېرەك؟ سىلەر بىر يەرگە جەم بولغىنىڭلاردا، ھەربىرىڭلاردا بىر ئىلتىپات بولىدۇ؛ بىرسىدە ئۆگەنگى، بىرسىدە نامەلۇم تىل، بىرسىدە يېغام، بىرسىدە نامەلۇم تىلىنى تەرجىمە قىلىش. ھەممە ئىشلار ئىماننى گۈرلەتىش ئۈچۈن بولسۇن.
ICO 14:27	نامەلۇم تىلدا سۆزلىگۈچىلەر بولۇپ قالسا، ئىككىسى ياكى ئەڭ كۆپ ئۆزىنى سۆزلەشىسىن، نۆۋەتلىك ئىشلەب، ۋە بىرى ئۇلارنى تەرجىمە قىلىپ بولغاندا ئۇچىنى نۆۋەت بىلەن سۆزلىسىن وە بىرىنى ئۇلارنىڭ ئېتىقاڭلارنى ئۆزىسىن.	ئەگەر بەزىلەر نامەلۇم تىلدا سۆزلەپ قالسا، ئىككى ياكى ئەڭ كۆپ ئۆز ئۆزىنى سۆزلەشىسىن، نۆۋەتلىك ئىشلەب، ۋە بىرى ئۇلارنى تەرجىمە قىلىپ بولغاندا ئۇچىنى نۆۋەت بىلەن سۆزلىسىن وە بىرىنى ئۇلارنىڭ ئېتىقاڭلارنى ئۆزىسىن.
ICO 14:28	ئەمما جامائەتتە ئۆرۈگۈچى بولمىسا، ئۇ سۈكۈت قىلىسىن؛ ئۆز-ئۆزىگە ۋە خۇداغا ئېتىسىن.	ئەمما يېغىندا تەرجىمان بولمىسا، ئۇ خاتىرجاي تۇرسۇن؛ ئۆزىگە ۋە خۇدا بىلەن گەپ قىلىسىن.
ICO 14:29	ۋەھىي-بېشارەت يەتكۈزۈچىلەر بولسا، ئىككى-ئۆچى سۆزلىسىن؛ قالغانلار گەپلىرىنىڭ ۋەزىنى دىتلاپ تۇرسۇن؛	ئىككى ياكى ئۆز يېغىمەر سۆزلەپ بېرىدۇ؛ باشقىلار گەپلىرىنى ياخشى تەكسۈرۈپ كۆرسۇن.
ICO 14:30	ئەمما ئولتۇرۇۋاتقانلار ئىچىدىكى باشقا بىر كىشىگە مەلۇم بىر ۋەھىي بېرىلىسە، سۆزلەۋاتقان كىشى سۆزىنى توختاتىپ نۆۋەتنى ئۆزىنگە باشقا بىر كىشىگە بىر ۋەھىي كەلسە، سۆزلەۋاتقان كىشى سۆزىنى توختاتىپ، نۆۋەتنى ئۆزىنگە بېرىپ قويىدۇ.	ئەگەر ئولتۇرۇۋاتقانلار ئىچىدىكى باشقا بىر كىشىگە بىر ۋەھىي كەلسە، سۆزلەۋاتقان كىشى سۆزىنى توختاتىپ، نۆۋەتنى ئۆزىنگە بېرىپ قويىدۇ.
ICO 14:31	چۈنكى ھەممىڭلار بىر-بىرلەپ ۋەھىي-بېشارەت يەتكۈزىسەڭلار بولىدۇ؛ شۇنىڭ بىلەن ھەممە يەلەن ئۆگىنىدۇ، ھەممە يەلەن رىغبەتلىنىدۇ.	چۈنكى، ھەممىڭلار يەۋقۇلەت قىلايايسىز، نۆۋەتلىك ھەر بىرى، شۇ بىلەن ھەممىسى بىلىپ ئۆگىنىدۇ ۋە ھەممىسى تەشۇق تايىدۇ.
ICO 14:32	يېغىمەرلەرنىڭ ئۆز روھلىرى يېغىمەرلەرنىڭ ئۆزلىرىگە ئىتائەت قىلىدۇ.	يېغىمەرلەرنىڭ روھلىرى ئۆزلىرىگە بويىسۇناتنى.
ICO 14:33	چۈنكى خۇدا قالايمىقانچىلىق تۇغۇرغۇچى ئەمەس، بەلكى تىنچ-خاتىرجەملىك بەرگۈچىدۇ. بارلىق مۇقەددەس بەندىلەرنىڭ جامائەتلىرىدە شۇنداق تەرتىپ بار.	چۈنكى خۇدا قالايمىقانچىلىق تۇغۇرغۇچى ئەمەس، بەلكى تىنچ-بەرگۈچىدۇ.
ICO 14:34	ئاراڭلارنىڭ ئاياللار جامائەتلەردە سۈكۈتتە ئولتۇرسۇن؛ ئۇلارنىڭ سۆزلىرىدە سۈكۈتتە ئۆزلىشىنىڭ بەرگەنگەندەك، ئۇلار تەرتىپكە بويىسۇنسۇن.	ئاراڭلارنىڭ ئاياللار جامائەتلەردە سۈكۈتتا بولسۇن؛ ئۇلارغا سۆزلەشكە سۆزلىشىنىڭ بەرگەنگەندەك، ئۇلار ئىجازەت بېرىلمەيدۇ؛ تەۋرات قانۇنغا ئاساسەن، ئۇلار ئىتتاعەت قىلىسىن.
ICO 14:35	ئەمما ئۇلار مەلۇم ئىشنى بىلمەكچى بولسا، ئۆبىدە ئۆز ئەرلىرىدىن سورىسىن؛ ئايالنىڭ جامائەتتە سۆزلىشى ئۇيىاتلىق ئىشتۇر.	ئەمما ئۇلار ھەرقايىس ئىشنى بىلىپ چىقماقچى بولسا، ئۆبىدە ئۆز كۇنىنىڭدىن سوراپ بېقىڭى، ئايالنىڭ جەمئىيەتتە گەپ قىلىشى يۇتونلۇق ئىش.
ICO 14:36	خۇدانىڭ سۆز-كالامى سىلەردىن باشلانغانىمۇ؟! ياكى يالغۇز سىلەرگەلەپتىپ كەلگەنمۇ؟!	خۇدانىڭ سۆزى سىزلەرگە باشلانغانىمۇ؟ ياكى يېقەت سىزلەرگەلەپتىپ كەلگەنمۇ؟
ICO 14:37	بىرىسى ئۆزىنى ۋەھىي-بېشارەتچى ياكى روھىي كىشى دەپ سانسا، ئۇ سىلەرگە ھازىز يازغان بۇ سۆزۈمنىڭ ھەقىقەتەن رەبىنىڭ ئەمرى مەن سىلەرگە يېزىۋاتقان سۆزلىرىم رەبىنىڭ بۇيرۇقى ئىكەنلىكىنى ئېنىق	ئەگەر بىرە كىشى ئۆزىنى يېغىمەر ياكى روھىي كىشى دەپ سانسا، ئۇ سىلەرگە ھازىز يازغان بۇ سۆزۈمنىڭ ھەقىقەتەن رەبىنىڭ ئەمرى مەن سىلەرگە يېزىۋاتقان سۆزلىرىم رەبىنىڭ بۇيرۇقى ئىكەنلىكىنى ئېنىق

Reference	Before	After
1CO 14:38	ئىكەنلىكىنى ئېتىراپ قىلسۇن.	ئېتىراپ قىلسۇن.
1CO 14:39	بىرسى بۇنى ئېتىراپ قىلىشنى خالىمىسا، ئۇ ئېتىراپ قىلىنمايدۇ.	ئەگەر بىرەر كىشى بۇنى ئېتىراپ قىلمايدىغان بولسا، ئۇمۇ ئېتىراپ قىلىنمايدۇ.
1CO 14:40	شۇنىڭ ئۆچۈن، ئى قېرىنداشلار، ۋەھىي-بېشارەتلەرنى يەتكۈزۈشكە تەلمۇرۇپ ئىتىلىڭلار، شۇنداقلا نامەلۇم سىللاردا سۆزلەشنى چەكلەمەڭلار.	شۇڭقا، قېرىنداشلار، بېشارەتلەرنى ئېيتىمەكچە تەلپۈشۈڭلار، شۇنداقلا نامەلۇم تىللار بىلەن سۆزلەشنى چەكلەمەڭلار.
1CO 15:1	خۇلاسە قىلىپ ئېيتقاندا، ھەربىر ئىش چىرايلىق، تەرتىپلىك قىلىنىسۇن.	ھەرقانداق ئىشنى چىرايلىق ۋە تەرتىپلىك قىلىك.
1CO 15:2	بىراق، قېرىنداشلار، مەن سىلەرگە بۇرۇن سۆزلەپ بەرگەن خۇش خەۋەرنى ئەمما، ئى قېرىنداشلار، مەن سىلەرگە ئەسىلىدە يەتكۈزۈگەن خۇش خەۋەرنى قايانا ئەسلىه تەكەلمەن؛ سىلەر بۇ خۇش خەۋەرنى قوبۇل قىلغان ۋە ئۇنىڭدا چىڭ ئۇرۇۋاتىسىلەر؛	بىراق، قېرىنداشلار، مەن سىلەرگە بۇرۇن سۆزلەپ بەرگەن خۇش خەۋەرنى چىڭ ئۇرۇۋاتىسىز؛
1CO 15:3	مەن سىلەرگە يەتكۈزۈگەن خۇش خەۋەر بولغان كالامدا چىڭ ئۇرۇغان بولساڭلار، – (ئىشەنگىنىڭلار بىكارغا كەتمىگەن بولسا) – سىلەر ئۇنىڭ ئارقىلىق قۇتقۇزۇلۇۋاتىسىلەر.	مەن سىلەرگە يەتكۈزۈگەن ياخشى خەۋەرنى چىڭ ئۇرۇۋاتىسىلەر، ئەگەر بۇنى بىكار ھالدا ئىشىنىپ قويغان بولمىسىڭلار.
1CO 15:4	چۈنكى مەن ئۆزۈمگە ئاماھانەت قىلىغانلىرىنى ئەڭ زۆرۈر ئىش سۈپىتىدە ئۇ دەپىنە قىلىنىدى؛ ۋە ئۆچىنچى كۆنۈ يەنە تەۋرات-زەبۇردا ئالدىن ئېتىلىغىنىدەك،	چۈنكى مەن ئۆزۈمگە ئاماھانەت قىلىغانلىرىنى ئەڭ زۆرۈر ئىش سۈپىتىدە ئۇ دەفن بولدى؛ ۋە ئۆچىنچى كۆنۈ nde قايانا تېرىبلدى، كىتاپلاردا بويچە.
1CO 15:5	ئۇ كېفاسقا كۆرۈنۈپ قالدى، كېپىن ئون ئىككىلەنگە كۆرۈنۈپ قالدى؛	ئۇ كېفاسقا كۆرۈنۈپ قالدى، كېپىن ئون ئىككىلەنگە كۆرۈنۈپ قالدى؛
1CO 15:6	ئاندىن ئۇ بىر سورۇنىدا بەش يۈزدىن ئارتۇق قېرىنداشقا كۆرۈندى؛ ئۇلارنىڭ كۆپىسى ھازىر ياشاب تۇرۇپ كەتىش، بەزلىرى ئەسىلىدىن ئۆلۈپ كەتكەن؛	ئاندىن ئۇ بىر ۋاقتىتا بەش يۈزدىن ئاشقان قېرىنداشقا كۆرۈنگەن؛ ئۇلارنىڭ كۆپىسى ھازىر ياشاب تۇرۇپ كەتىش، بەزلىرى ئەسىلىدىن ئۆلۈپ كەتكەن؛
1CO 15:7	ئۇ ياقۇيقا، ئاندىن روسۇللارىنىڭ ھەممىسىگە كۆرۈندى؛	ئۇ ياقۇيقا كۆرۈنۈتۈ، كېپىن بارلىق روسۇللارغا كۆرۈنۈتۈ.
1CO 15:8	ھەممىسىدىن كېپىن، ئۇ ماڭدا خۇددى ۋاقتى كەتىپ قالغان بىر بۇواقتەك بولغان ماڭىمۇ كۆرۈندى.	ھەممىسىدىن كېپىن، ئۇ ماڭدا خۇددى ۋاقتى كەتىپ قالغان بىر بۇواقتەك بولغان ئوخشاش كۆرۈنگەن.
1CO 15:9	چۈنكى مەن روسۇللار ئارىسىدا ئەڭ كىچىكتىمەن، روسۇل دەپ ئاتالماقتا لايىق ئەمەسمەن، چۈنكى مەن خۇدا جەمئىتىگە زىيان سېلىپ قالغانامەن. ئاتىلىشقا لايىق ئەمەسمەن؛ چۈنكى مەن خۇدانىڭ جامائىتىگە زىيانكەشلىك قىلغانامەن.	چۈنكى مەن روسۇللار ئارىسىدا ئەڭ كىچىكتىمەن، روسۇل دەپ ئاتالماقتا لايىق ئەمەسمەن، چۈنكى مەن خۇدا جەمئىتىگە زىيان سېلىپ قالغانامەن. ئاتىلىشقا لايىق ئەمەسمەن؛ چۈنكى مەن خۇدانىڭ جامائىتىگە زىيانكەشلىك قىلغانامەن.
1CO 15:10	لېكىن ھازىر نېملا بولسان خۇدانىڭ مېھر-شەپقىتى ئارقىلىق بولدۇم؛ ئۇنىڭ ماڭا كۆرسەتكەن شۇ مېھر-شەپقىتى بىكارغا كەتمىدى؛ چۈنكى مەن خۇدانىڭ خىزمىتىدە بارلىق روسۇللارىدىن بەركەك جاپالىق ئىشلىگەنەن؛ ئەمەلىيەتتە ئىشلىگۈچى مەن ئەمەس، بەلكى مەن بىلەن بىلە بولغان خۇدانىڭ مېھر-شەپقىتىدۇر.	لېكىن ھازىر مەنمۇ نېمە بولۇپ كەتىم، بۇ خۇدانىڭ مېھرى بىلەن كەتنى؛ ئۇنىڭ ماڭا بەرگەن مېھرى بىكار قالىمىدى؛ چۈنكى مەن خۇدانىڭ ئىشىدا باشقا ئەنلىرىنىڭ ھەممىسىدىن كۆپىركەزىمەت كۆردۇم؛ ھالبۇك، ھەقىقەتتە، ئىشلەپ چىققانى مەن ئەمەس، بەلكى مەنمۇ بىلەن بىلە بارغان خۇدانىڭ مېھرىدۇر.
1CO 15:11	دېمەك، مەيلى مەن ياكى باشقۇ روسۇللار بولسۇن، ھەممىمىزنىڭ دېمەككى، مەن ياكى باشقۇ روسۇللار بولسۇن، ھەممىمىزنىڭ	دېمەككى، مەن ياكى باشقۇ روسۇللار، ھەممىمىزنىڭ، ئاڭلىتىپ بەرگەنلىرىمىز بىر خىل بولۇپ، بۇ سىلەر شۇنداق ئىشىنىپ قوبۇل قىلغان. يەتكۈزۈگەنلىرى ئوخشاش بولۇپ، ئۇ دەل سىلەر ئىشىنىپ قوبۇل قىلغان خۇش خەۋەردۇر.
1CO 15:12	ئەمما مەسىھ ئۆلگەنلەر ئارىدىن تېرىلىگەن دەپ جاكارلىنىپ تۇرسا، سىلەر قانداقمۇ ئاراڭلاردىكى بەزلىر ئۆلگەنلەرنىڭ تېرىلىشى دېگەن يوق ئىش، دەيدۇ؟	ئەمما مەسىھ ئۆلگەنلەر ئارىدىن تېرىلىگەن دەپ جاكارلىنىپ تۇرسا، سىلەر ئىچىدىكى بەزلىرى نېمىشقا ئۆلگەنلەرنىڭ تېرىلىشى يوق دەپ دەپ تۇرۇۋاتىسىلەر؟

Reference	Before	After
1CO 15:13	ئەمما ئۆلگەنلەرنىڭ تىرىلىشى دېگەن يوق ئىش بولسا، مەسەنىڭ تىرىلىشىمۇ يوق ئىش بولغان بولاتنى.	ئەمما ئۆلگەنلەر قايتا تىرىلىمسا، مەسەنە ئەمدى تىرىلمەيتۇ.
1CO 15:14	شۇنىڭدەك ئەگەر مەسەنە ئۆلۈمدىن تىرىلگەن بولمىسا، جاكارلىغان خەۋىرىمىز بىھۇدە بولغان، سىلەرنىڭ ئېتىقادىكىلارمۇ بىھۇدە بولغان بولاتنى.	ئەگەر مەسەنە ئۆلۈملەكىن قايتىپ كەلمىگەن بولسا، بىزنىڭ خەۋىرىمىز بىكار، سىلەرنىڭ ئېتىقادىكىلارمۇ بىكار بولىدۇ.
1CO 15:15	هەتتا بىز خۇدا ھەفتە يالغان گۇۋاھ بولۇپ قالدۇق، چۈنكى خۇدا مەسەنەن ھەتتا بىزمو خۇدا توغرىسىدىكى يالغان گۇۋاھچىلار بولغان بولاتۇق – ئۆلۈمدىن قايتۇرغانلىقنى دەپ گۇۋاھلىق بەردۇق، ئەگەر ئۆلۈكلەر راستلا چۈنكى بىز خۇدانىڭ مەسەنەن ئۆلۈمدىن تىرىلدۈرگەنلىكىگە گۇۋاھلىق بەردۇق. ئەگەر ھەقىقەتەن ئۆلۈمدىن تىرىلىش بولمىسا، خۇدا مەسەنەنمۇ ئۆلۈمدىن تىرىلدۈرمىگەن بولاتنى.	ھەتتا بىز خۇدا ھەفتە يالغان گۇۋاھ بولۇپ قالدۇق، چۈنكى خۇدا مەسەنەن ھەتتا بىزمو خۇدا توغرىسىدىكى يالغان گۇۋاھچىلار بولغان بولاتۇق – ئۆلۈمدىن قايتۇرغانلىقنى دەپ گۇۋاھلىق بەردۇق، ئەگەر ئۆلۈكلەر راستلا چۈنكى بىز خۇدانىڭ مەسەنەن ئۆلۈمدىن تىرىلىش بولمىسا، خۇدا مەسەنەنمۇ تىرىلمەس بولسا، خۇدا مەسەنەنمۇ قايتۇرمائىتى.
1CO 15:16	چۈنكى ئۆلگەنلەر قايتا تىرىلدۈرۈلمىسە، مەسەنەن تىرىلىمىگەن بولاتنى.	ئەگەر ئۆلگەن كىشىلەر قايتا تۇرۇپ كەتمىسە، مەسەنەن ئۇنداقلا تۇرۇپ كەتمىسەن بولىدۇ.
1CO 15:17	مۇبادا مەسەنە تىرىلىمىگەن بولسا، ئېتىقادىكىلار كېرەكسىز بولغان، سىلەر تېخچە گۇناھلىرىڭلاردا يۈرۈۋاتقان بولاتىڭلار.	ئەگەر مەسەنە تىرىلىمىگەن بولسا، ئىشىنىشىڭلار پايدا بەرمەيدۇ، سىلەر ئەمدىلا گۇناھلارنىڭ ئىچىدە يۈرۈۋاتىسىلەر.
1CO 15:18	شۇنداقلا مەسەنەتە ئۆلۈمە ئۆخلۈۋاتقانلارمۇ ھالاکەتكە يۈز تۇقان بولاتنى.	شۇڭما مەسەدا ئۆلگەنلەر تامامەن ھەلەك بولغان.
1CO 15:19	ئەگەر ئۆمىدىمىزنى يەقەت بۇ دۇنيادىكى ھاياتىمىز ئۆپۈنلا مەسەنە باغلىغان بولساق، بىز ئىنسانلار ئارىسىدىكى ئەڭ بىچارە ئادەملەردىن بولغان بولىمىز.	ئەگەر بىز مەسەھقا يەقەت بۇ ھايات ئۈچۈن ئۆمىد قىلساق، بىز بارلىق ئادەملەر ئارىسىدا ئەڭ بىچارە بولىمىز.
1CO 15:20	ئەمما ئەمەلىيەتتە، مەسەنە ئۆلۈمە ئۆخلىغانلار ئىچىدە «ھوسۇنىڭ تۇنجى مېۋسى» بولۇپ، ئۆلۈمدىن تىرىلگەندۇر؛	ئەمما ھەقىقىي، مەسەنە ئۆلگەنلەر ئارىسىدا تۇنجىسى بولۇپ، ئۆلۈمدىن قايتتا تىرىلدى.
1CO 15:21	چۈنكى بىر ئىنسان ئارقىلىق ئۆلۈم ئالىمە يەيدا بولغىنىدەك، ئۆلۈمدىن تىرىلىشىمۇ بىر ئىنسان ئارقىلىق ئالىمە يەيدا بولدى.	چۈنكى، بىر كىشى ئارقىلىق ئۆلۈم كەلگەن بولسا، بىر كىشى ئارقىلىق ئۆلگەنلەرنىڭ تىرىلىشىمۇ كەلدى.
1CO 15:22	ئادامئاتىمىزدىن بولغانلارنىڭ ھەممىسى ئۇنىڭ تۆپەيلىدىن ئۆلۈمگە مەھكۇم بولغانلىقىغا ئوخشاش، مەسەنە بولغانلارنىڭ ھەممىسى ئۇنىڭ تۆپەيلىدىن ئۆلۈمدىن ھایاتقا ئېرىشىدۇ.	ھەممە كىشى ئادام سەۋەپدىن ئۆلۈپ كېتىدۇ، شۇنداقلا مەسەنە سەۋەپدىن ھەممە كىشى ھایاتقا كەلەيدۇ.
1CO 15:23	ئەمما ھەر بىرھۇ ئۆز تەرتىپىدە قايتا تۇرۇپ كېتىدۇ؛ مەسەنە يەيدى بولۇپ ئەمما ھەممە يەيدىن ئۆز نۆۋەت-قاتارىدا تىرىلىدۇ؛ تۇنجى ھوسۇنىڭ بىرىنچى تىرىلدى، كېيىن مەسەنە كەلگەندا ئۇنىڭ تەرىدارلىرى قايتا تۇرۇپ مېۋسى بولغان مەسەنە بىرىنچى؛ ئىككىنچىلەر بولسا مەسەنەنىڭ دۇنياغا قايتىپ كەلگىنىدە ئۆزىنگە تەۋە بولغانلار.	ئەمما ھەر بىرھۇ ئۆز تەرتىپىدە قايتا تۇرۇپ كېتىدۇ؛ مەسەنە يەيدى بولۇپ ئەمما ھەممە يەيدىن ئۆز نۆۋەت-قاتارىدا تىرىلىدۇ؛ تۇنجى ھوسۇنىڭ بىرىنچى تىرىلدى، كېيىن مەسەنە كەلگەندا ئۇنىڭ تەرىدارلىرى قايتا تۇرۇپ مېۋسى بولغان مەسەنە بىرىنچى؛ ئىككىنچىلەر بولسا مەسەنەنىڭ دۇنياغا قايتىپ كېتىدۇ.
1CO 15:24	ئاندىن ئاخىرەت بولىدۇ؛ شۇ چاغدا ئۇ بارلىق ھۆكۈمەنلىقنى، بارلىق ھوقۇق ۋە ھەرخىل كۈچلەرنى ئەمەلدىن قالدۇرۇپ، يادىشاھلىقنى خۇدا-ئاتىغا تاپشۇردى.	ئاندىن ئاخىرقى ۋاقت كېلىپ قالدۇ؛ شۇ چاغدا ئۇ بارلىق ھۆكۈمەت، ھەممە ھوق ۋە كۈچلەرنى يوقلاپ، يادىشاھلىقنى ئاتا خۇداكە بېرىپ قوپىدۇ.
1CO 15:25	چۈنكى ئۇ بارلىق دوشىمنەرنى مەغلۇپ قىلىپ ئايىغى ئاستىدا قىلغۇچە ھۆكۈم سۈرۈشى كېرەكتۈر؛	چۈنكى ئۇ بارلىق دوشىمنەرنى يېڭىپ ئايىق ئاستىدا قالدۇرغۇچە ھۆكۈم سۈرۈشى زۆرۈر.
1CO 15:26	ئەڭ ئاخىرقى يوقتىلىدىغان دوشىمنەن بولسا ئۆلۈم ئۆزىندر.	ئەڭ ئاخىرقى يوقتىلىدىغان دوشىمنەن شۇ ئۆلۈم.
1CO 15:27	چۈنكى زەبۇردا «خۇدا یۇتكۇل مەجۇدداتنى ئۇنىڭ ئايىغى ئاستىغا قويقار»، دەپ بار، ئەمما «ھەممە ئىشلارنى ئۇنىڭ ئايىقى ئاستىغا بويىسۇندۇرغان» دەپ يۇتكۇلوكتۇر. ئەمما «يۇتكۇل مەجۇددات ئۇنىڭغا بويىسۇندۇرغان» دېلىگىنىدە، روۋەنىكى، شۇ «يۇتكۇل» دېگەن سۆز ئاشكارا، بۇ «ھەممە» دېگەن سۆز، شۇ بۇلارنى بويىسۇندۇرغۇچىنى ئۆزىنگە ئەمەستۇر.	چۈنكى زەبۇر كىتابىدا «خۇدا ھەممە ئىشلارنى ئۇنىڭ ئايىقى ئاستىغا قويقار»، دەپ بار، ئەمما «ھەممە نەرسىلەر ئۇنىڭغا بويىسۇنغان» دېلىسە، بويىسۇندۇرغان» دېلىگىنىدە، روۋەنىكى، شۇ «يۇتكۇل» دېگەن سۆز ئاشكارا، بۇ «ھەممە» دېگەن سۆز، شۇ بۇلارنى بويىسۇندۇرغۇچىنى ئۆزىنگە ئالمايدۇ.
1CO 15:28	ئەمما ھەممە ئۇنىڭغا بويىسۇندۇرۇلغاندىن كېيىن، ئوغۇل ھەممىنى ئۆزىنگە	ئەمما ھەممە ئىشلار ئۇنىڭغا بويىسۇنگاندىن كېيىن، ئوغۇل ھەممىنى

Reference	Before	After
	بويسيونغۇچى خۇداغا تولۇق بويسيونىدۇ؛ شۇنىڭ بىلەن خۇدا ھەرسىدە بويسيوندۇرغاچىغا بويسيونىدۇ؛ شۇنىڭ بىلەن خۇدا ھەممىنىڭ ھەممىسى ھەرسىنى تولۇق ھاكىمىيەت قىلىپ، بارلىق ئىشلارنى ئۆز كونتولىغا بولىدۇ.	بويسيونغۇچى خۇداغا تولۇق بويسيونىدۇ؛ شۇنىڭ بىلەن خۇدا ھەرسىدە بويسيوندۇرغاچىغا بويسيونىدۇ؛ شۇنىڭ بىلەن خۇدا ھەممىنىڭ ھەممىسى ھەرسىنى تولۇق ھاكىمىيەت قىلىپ، بارلىق ئىشلارنى ئۆز كونتولىغا بولىدۇ. ئالىدۇ.
1CO 15:29	ئۆلۈمدىن تىرىلىش بولمىسا، بېزلىرىنىڭ ئۆلگەنلەر ئۆچۈن چۆمۈلدۈرۈلۈشىنى قانداق چۈشىنىش كېرەك ؟ ئۆلگەنلەر زادى تىرىلىمسى، كىشىلەر ئۇلار ئۆچۈن نېمە دەپ چۆمۈلدۈرۈلدىۇ؟	ئەگەر ئۆلۈپ كەتكەنلەر تىرىلىمسا، بەزى كىشىلەر نېمىشقا ئۆلگەنلەر ئۆچۈن چۆمۈلدۈردىۇ ؟ ئۆلگەنلەر ھېچقانداق تىرىلىمسا، ئادەملەر ئۇلار ئۆچۈن نېمىشقا چۆمۈلدۈردىۇ؟
1CO 15:30	بېزلىرىنىڭ نېمە دەپ ھەر كۈنى ھەر سائەتتە خەۋىپ-خەتەرگە دۇچ كېلىپ يۈرىمىز؟	بىز نېمە ئۆچۈن ھەر كۈن ھەر سائەت خەتەرگە توقۇنىپ تۇرۇۋاتىپ؟
1CO 15:31	رەببىمىز مەسەھ ئەپسادا سىلەردىن ېھىرىلىنىشىم راست بولغاندەك، ئى قېرىنداشلىرىم، مەن ھەركۈنى ئۆلۈمگە دۇچ كېلىمەن.	مەن ھەر كۈن ئۆلۈپ كېتىمەن، بۇنى سىلەرنىڭ خۇدىدا ېھىرى بىلەن قاسام قىلىپ ئەيتىمەن، رەببىمىز ئىيسا مەسەھەتە.
1CO 15:32	ئەگەر ئىنسانلارنىڭ نۇقتىئىزەزىرىدىن ئېتىقاندا ئەھەسۋۇس شەھىرىدە ۋەھشىي ھايۋانلار بىلەن ئېلىشتىم» دېسەم، ئۆلگەنلەر ئۆلۈمدىن تىرىلىمسى، بۇنىڭ ماڭىن نېمە يايىدىسى؟ «ئەنە بەربىر ئۆلۈپ كېتىدىغان بولغاندىن كېيىن، يەپ-ئىچىپ يۈرۈۋالايلى» دېگەن سۆز يوللۇق بولماستى؟	ئەگەر باشقۇ كىشىلەرنىڭ كۆز قارااشى بىلەن ئېتىقاندا، مەن ئەفەسۇسدا ۋەھشىي ھايۋانلار بىلەن جەڭلىگەن بولسام، ئۆلگەن بوللىمىسا، بۇنىڭ مەنمۇچۇن نېمە يايىدىسى بار؟ بىز ئەمدىلا ئۆلۈپ كېتىمىز، شۇنگا ھازىر يېنىپ-ئىچىپ يۈرۈپ كۆتۈپ كېلىشكە بارايىلى' دېگەن سۆز توغرا بولىدۇ. ئالدانماڭلار، چۈنكى يامان دوستلار ياخشى ئەخلاقنى بۇزىندۇ.
1CO 15:33	ئالدانماڭلار؛ چۈنكى «يامان ھەمراھلار ئەخلاقنى بۇزىندۇ».	ھەققىي بولۇش ئۆچۈن ئويغانىڭلار، گۇناھدىن كۆتۈرۈڭلەر؛ چۈنكى بەزلىرىڭلاردا خۇدا تۈرگۈلۈق خەۋەر يوقۇر - بۇنى پېتىسام سىلەر ئۆچۈن ئۇيات ئەمەسمۇ؟
1CO 15:34	ھەققانىي بولۇش ئۆچۈن ئويغىنىڭلار، گۇناھدىن قول ئوزۇڭلار؛ چۈنكى بەزلىرىڭلاردا خۇدا تۈرگۈلۈق خەۋەر يوقۇر - بۇنى پېتىسام سىلەر ئۆچۈن ئۇيات ئەمەسمۇ؟	بر كىشى دېسە: «ئۆلۈكلەر قانداق تىرىلىدۇ؟ ئۇلار قانداق تەن بىلەن كېلىدۇ؟»
1CO 15:35	بەلكىم بىرسى: «ئۆلۈكلەر قانداق تىرىلىدۇرلەر؟ ئۇلار قانداق تەن بىلەن تىرىلەر؟ - دەپ سورىشى مۇمكىن.	ئەخى، سەن ئەخەمەقسان! سېنىڭ تېرىغان نەرسىڭ ئۆلگەندىن كېنىلا تېكىدىن تىرىلىسىدۇ.
1CO 15:36	ئى ئەخەمەق كىشىن، سېنىڭ تېرىغىنىڭ، ئۆلۈمكىنىڭ تېنى ئەمەس، بەلكى ئۆنىڭ ئەخەمەق كىشىن، سېنىڭ تېرىغىنىڭ، ئۆلۈمكىنىڭ قايتىدىن تىرىلەردى.	ھەم سېنىڭ تېرىغىنىڭ، كېيىن يەيدا بولىدىغان تەن ئەمەس، بەلكى يالتا تاغ بىر دانە، مەسىلەن بۇغىدai ياكى باشقۇ دانە.
1CO 15:37	ھەم سېنىڭ تېرىغىنىڭ، ئۆسۈملۈكىنىڭ تېنى ئەمەس، بەلكى ئۆنىڭ ياللَاچ دېنى - مەسىلەن، بۇغدا يېنىڭىز بىرەر زىرائەتنىڭ دېنى، خالاس.	ھەم سېنىڭ تېرىغىنىڭ، كېيىن يەيدا بولىدىغان تەن ئەمەس، بەلكى يالتا تاغ بىر دانە، مەسىلەن بۇغىدai ياكى باشقۇ دانە.
1CO 15:38	ۋە كېيىن خۇدا ئۆز خاھىشى بويىچە ئۇنىڭغا مەلۇم بىر تەننى بېرىدىۇ؛ شۇنداقلا ئۇرۇق دانلىرىنىڭ ھەرسىرگە ئۆزىنىڭ ئۆزىنى ئاتا قىلىدۇ.	ئەمما خۇدا ئۆزى ھوهەلەگەنچە ئۇغا بىر تەن بېرىدىۇ؛ ھەم ھەر بىر ئۇرۇق ئۆز تەن in بېرىدىۇ.
1CO 15:39	جانۋارلارنىڭ ئەتلەرى بولسا بىر-بىرىگە ئوخشىمايدۇ؛ ئىنسانلارنىڭ ئۆزىگە خاس ئەتلەرى بار، ھايۋانلارنىڭ ئۆزىگە خاس ئەتلەرى بار، ئۆچار-قاناتلارنىڭمۇ بار، بېلىقلارنىڭمۇ بار.	جانۋانلارنىڭ ئەتلەرى بىرگە ئوخشىمايدۇ؛ ئىنسانلارنىڭ ئۆز ئەتنى بار، ھايۋانلارنىڭ ئۆز ئەتنى بار، قۇشلارنىڭ بار، باتاڭلارنىڭ بار.
1CO 15:40	ئاسماندا جىسىملار بار، يەر يۈزىندىمۇ جىسىملار بار؛ ئەمما ئاسماندىكىسىنىڭ جۇلا-شەرپىن باشقىچە، يەر يۈزىدىكىسىنىڭمۇ باشقىچە بولىدۇ؛	ئاسماندا جىسىملار بار، يەر ئۆستىدە جىسىملار بار؛ براق ئاسماندىكىلىارنىڭ شەرەپ-جۇلالى باشقىچە، يەر ئۆستىدىكىلىارنىڭمۇ باشقىچە.
1CO 15:41	قۇياشنىڭ شان-شەرپىن بىر خىل، ئايىنىڭ شەرپىن يەنە بىر خىل، يۇلتۇزلارنىڭ شان-شەرپىن يەنە بىر خىلدۇر؛ چۈنكى يۇلتۇزلارنىڭ شان-شەرپىن يەرقلىنىدۇ.	قۇياشنىڭ شانى بىر خىل بولۇپ كەتتى، ئايىنىڭ شانى باشقۇ خىل بولۇپ كەتتى، يۇلتۇزلارنىڭ شانلىرى ھەرى بىرى بىر-بىرىدىن ئوخشاش ئەمەس.
1CO 15:42	ئۆلۈمدىن تىرىلىش ھەم شۇنداقتۇر. تەن چىرىپ كېتىدىغان ھالەتتە تىرىلىدۇ، چىرىماس ھالەتتە تىرىلىدۇرۇلدىۇ؛	ئۆلگەن بىلەرنىڭ تىرىلىشى شۇنداق. تەن چىرىپ كېتىدىغان ھالەتتە تىرىلىدۇ، چىرىماس ھالەتتە تىرىلىدۇ؛ چىرىماس ھالەتتە تىرىلىدۇ.
1CO 15:43	ئۇياڭلىق ھالەتتە تىرىلىدۇ، شان-شەرەپ بىلەن تىرىلىدۇرۇلدىۇ؛ ئاجىز ھالەتتە	ئويغۇرسىز ھالەتتە قوييۇلدۇ، شەرەپ-ئالقىش بىلەن قايتۇرۇلدىۇ؛ قوييۇق

Reference	Before	After
ICO 15:44	تېرىلىدۇ، ئەمما كۈچ-قۇدرەت بىلەن تېرىلىرۇلۇدۇ. ئۇ ئادەتكى تەن سۈپىتىدە سېچىلىدۇ؛ روھىي تەن بولۇپ تېرىلىدۇ؛ ئەگەر ئۇ تەبئەتكە تەۋە بىر تەن سۈپىتىدە تېرىلىدۇ؛ روھقا تەۋە بىر تەن بولۇپ تېرىلىرۇلۇدۇ؛ ئەسلىدە تەبئەتكە تەۋە بىر «جانلىق» تەن بولغان بولسا، ئەمدى روھىي بىر تەن بولىدۇ.	هالەتتە قويۇلدۇ، كۈچ-ئېگىزلىك بىلەن قايتۇرۇلۇدۇ. ئۇ ئادەتكى تەن سۈپىتىدە سېچىلىدۇ؛ روھىي تەن بولۇپ تېرىلىدۇ؛ ئەگەر ئۇ تەبئەتكە تەۋە بىر تەن سۈپىتىدە تېرىلىدۇ؛ روھقا تەۋە بىر تەن بولۇپ باشلغاندا جىسمانىي تەن بار بولسا، ھازىر روھىي تەن بار.
ICO 15:45	شۇڭا تەۋراتتا مۇنداق يۇغۇلگەنكى: «تۇنجى ئىنسان ئادەمئاتىمىز تېرىك بىر جان قىلىپ يارىتىلىدى»؛ ئەمما «ئاخىرقى ئادەمئاتا» بولسا ھاياللىق بەرگۈچى روھ بولىدۇ.	شۇ تەرەپتە يېزىلغان: «ئالدىننى ئادەم تېرىك جان بولدى»؛ بىراق ئاخىرقى ئادەم ھايات بەرگۈچى روھ بولۇپ قالدى.
ICO 15:46	ئەمما بۇرۇنقىسى رۇھىي ئەمەس، بەلكى تەبئەتچە، كېيىن رۇھىي كەلدى. ئەمما ئاۋۇال كەلگىنى روھىي كەلدى. ئەمما ئادەم ئەمەس، بەلكى «تەبئەتكە تەۋە بولغۇچى» ئادەم ئىدى، كېيىن «روھىي ئادەم» كەلدى.	
ICO 15:47	دەسلەپىكى ئىنسان بولسا يەردىن، تۇپراقتىن ئاپىرىدە قىلىنغان؛ ئىككىنچى ئىنسان بولسا ئاسماندىن كەلگەندۇر؛	بىرىنچى ئادەم يەر توقۇمىدىن پاسالغان؛ ئىككىنچى ئادەم ئاسماندىن كەلگەن.
ICO 15:48	تۇپراقتىن يارتىلغان كىشى قانداق بولسا، ئۇنىڭدىن كەلگەن تەرەپلىكەرمۇ تۇپراقتىن ئاپىرىدە قىلىنغانى قانداق بولغان بولسا، ئۇنىڭدىن بولغان شۇنداق بولىدۇ؛ آسمانىدىن كەلگەن كىشى قانداق بولسا، ئۇنىڭدىن كەلگەن «تۇپراقلقىق» لارمۇ شۇنداق بولىدۇ؛ ئاسمانىدىن كەلگىنى قانداق بولسا، ئۇنىڭدىن بولغان «ئاسمانانلىقلار» مۇ شۇنداق بولىدۇ.	يۇقىرىدىكىلەرمۇ شۇنداق بولىدۇ.
ICO 15:49	بىزلىك ئادەم سۈرەتىدە بولغانلىقىمىزدەك، ئاسمانانلىق ئادەم سۈرەتىدە سۈرەتىدىمۇ بوللايمىز.	بىز يېرلىك ئادەم سۈرەتىدە بولغانلىقىمىزدەك، ئاسمانانلىق ئادەم سۈرەتىدە بوللىمىز.
ICO 15:50	ئەمما شۇنى ئېتىمەنكى، ئى قېرىنداشلار، ئەت ۋە قاندىن تۆرەلگەنلەر خۇدانىڭ يادىشاھىلىقىغا ۋارىسىلىق قىلامايدۇ؛ چىرىنگۈچى چىرىمايدىغانغا ۋارىسىلىق قىلامايدۇ.	ئەمەلىيەتە، قېرىنداشلار، تەن ۋە قان بىلەن تۇغۇلغانلار ئالاھىنىڭ دۆلەتنىڭ ۋارىسىلىق قىلامايدۇ؛ چىرىپ كېتىدىغان نەرسىلەر چىرىپ كەتمەپدىغان نەرسىلەرگە ئورۇن تۇتالمايدۇ.
ICO 15:51	مانا، مەن سىلەرگە بىر سىرنى ئېتىپ بېرىمەن؛ بىز ھەممىمىزلا ئۆلۈمە ئۇخلايدىغانلاردىن بولمايمىز؛ بىراق ھەممىمىز ئۆزگەرتىلىمىز!	قارا، مەن سىلەرگە بىر سىرنى ئاڭلماھەن؛ بىز ھەممىمىز ئۆلۈپ كەتمەپىمىز؛ بىراق ھەممىمىز تولاي ئۆزگەرەپ كېتىمىز!
ICO 15:52	بىر دەقىقىدىلا، كۆزى بىر يۇمۇپ ئاچقۇچە، ئەڭ ئاخىرقى كاناي چېلىنغاندا تېرىلىرۇلۇدۇ، شۇنداقلا ئۆزگەرتىلىمىز؛	هازىرلا، كۆزى بىر يۇمۇپ ئاچقاندا، ئەڭ ئاخىرقى كاناي چېلىنغاندا بىز ئۆزگەرتىلىمىز؛ چۈنكى كاناي چېلىنسىلا ئۆلگەنلەر چىرماس ھايالقا تېرىلىرۇلۇدۇ، شۇنداقلا ئۆزگەرتىلىمىز؛
ICO 15:53	چۈنكى بۇ چىرىپ كەتكۈچى چىرىماس ھايالنى كېيىۋېلىشى، بۇ ئۆلگۈچى ئۆلەمەسىلىكى كېيىۋېلىشى كېرەك؛	چۈنكى، بۇ چىرىپ كېتىكەن نەرسىلەر چىرىماس ھالەت بىلەن كېيىنىپ ئۆلەمە، بۇ ئۆلگۈچى نەرسىلەر ئۆلەمەسىلىك بىلەن كېيىنىپ ئۆزگەرتىشى كېرەك؛
ICO 15:54	ئەمما چىرىپ كەتكۈچى چىرىماس ھايالنى كېيىكەندا، بۇ ئۆلگۈچى نەرسە ئۆلەمەسىلىك بىلەن كېيىنىپ قالغاندا، شۇ ۋاقتىتا بۇ سۆز ھەقىقەتەن ئۆلەمەسىلىكى كېيىگەندا، شۇ چاغدا بۇ سۆز ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇدۇ؛ «ئۆلۈم غەلبە بىلەن يوق قىلىنىدۇ!»	ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇدۇ؛ «ئۆلۈم غەلبە بىلەن يوق قىلىنىدۇ!»
ICO 15:55	ئاھ، ئۆلۈم، سېنىڭ نەشتىرىڭ قېنى؟! ئاھ، ئۆلۈم، سېنىڭ غەلبەڭ قېنى؟!	ئىي، ئۆلۈم، سېنىڭ سوقۇشىڭ قايدا! ئەي، قېرىلىك، سېنىڭ غەلبەڭ قايدا!
ICO 15:56	ئۆلۈمدىكى نەشتەر – گۇناھتۇر، گۇناھنىڭ كۈچى بولسا، تەۋرات قانۇنى ئارقىلىق نامایان بولىدۇ.	ئۆلۈم سوقۇشى گۇناھ، گۇناھنىڭ كۈچى قانۇن.
ICO 15:57	لېكىن بىزنى رەبىيمىز ئەيسا مەسەھ ئارقىلىق بىزگە غەلبە بەرگەن خۇدايغا ئېرىشىتۈرگۈچى خۇداغا تەشكۈر!	لېكىن، بىزنى رەبىيمىز ئەيسا مەسەھ ئارقىلىق بىزگە غەلبە بەرگەن خۇدايغا تەشكۈر!
ICO 15:58	شۇنىڭ ئۆچۈن، سۆيىملىك قېرىنداشلىرىم، چىڭ تۇرۇپ تەۋەنەمەس بولۇڭلار، رەبىنىڭ خىزمىتىدىكى ئىشلىرىڭلار ھەمسە كەڭ زىيادىلەشىسۇن؛	شۇڭا، سۆيىلەك قېرىنداشلار، قەتىئى تۇرۇڭ، ھەر تەرەپكە سەل قالماڭ، خۇدا ئىشىدا ھەمسە كۆپ يۇرسەت بېرىنگ؛ چۈنكى خۇدا ئىچىدە

Reference	Before	After
ICO 16:1	چۈنكى رەبde بولغان ئەجىر-جاپايىڭلار ھەرگىز بىھۇدە كەتمەيدىغانلىقىنى بىلىسىلەر.	سىلەرنىڭ زەھمىتىڭلار بىكار بولمايدىغانلىقىنى ئېنىق سىلىڭلار.
ICO 16:2	ئەمدى مۇقەددەس بەندىلەر ئۇچۇن ئىئانە توپلاش توغرۇلۇق، سىلەرمۇ گالاتىيا ئۆلکىسىدىكى جامائەتلەرگە تايلىغىنىمەدەك قىلىڭلار.	هازىر، مۇقەددەس كىشىلەر ئۇچۇن يۇل توپلاش ھەقتە، سىلەر گالاتىيا رايوندىكى جەمئىيەتلەرگە ئوخشاش قىلىڭلار.
ICO 16:3	ھەر ھەپتىنگى بىرىنچى كۈندە ھەربىرىڭلار تايياۋەتلىكلىرىنىڭ بەرىكتى بوبىچە ئۇنىڭدىن بىر ئۆلۈشىنى ئاچرىتىپ ئۆز پېنىڭلاردا ساقلاپ قويۇڭلار؛ شۇنداق قىلساڭلار، كەلگەن ۋاقتىمدا ئىئانە توپلاش ھاجەت بولمايدۇ.	ھەر ھەپتىنگى بەكىشەنبە كۈندە، سىزلارنىڭ ھەر بىرى يۇللىكلىرىنىڭ كېلىپ كەتكەن مىقدارى بوبىچە بىر قىسىمىنى ئايىرىپ، ئۆز يانلىرىڭلاردا ساقلاپ يۇل قويۇڭلار؛ بۇنى قىلساڭلار، مەن كەلگەندە يۇل توپلاش ئېھتىياجى بولمايدۇ.
ICO 16:4	مەن كەلگىنىمەدە، سىلەر قايىسى ئادەملەرنى لايىق كۆرۈپ تاللىساڭلار، مەن شۇلارغا توۇشتۇرۇش خەتلەرنى يېزىپ بېرىپ مۇشۇ ئىئانە- شەقىقىڭلارنى يېرۇسالىمغا ئايىرىپ بېرىشكە ئەۋەتىمەن.	مەن كەلسەم، سىلەر قايىسى كىشىلەرنى ياقتۇرۇپ تاللايسىلەر، مەن ئۇلارغا كىرىپ تۇرۇش خەتلەرى يېزىپ بېرىپ، بۇ ياردەم-يۇللىرىڭلارنى يېرۇسالىمغا ئېلىپ بېرىشكە ئەۋەتىمەن.
ICO 16:5	مېنىڭمۇ بېرىشىم مۇۋاپىق كۆرۈلە، ئۇلار ماڭا ھەمراھ بولۇپ بارىدۇ.	ئەگەر مېنىڭلەپ بارىشىم توغرا بولسا، ئۇلار مەن بىلەن بىرگە بارىدۇ.
ICO 16:6	ئەمما مەن ماڭىدونىيە ئۆلکىسىدىن ئۆتكەندىن كېيىن يېنىڭلارغا كېلىمەن - چۈنكى مەن ماڭىدونىيە دىن ئۆتكەن كېچىمەن -	براق مەن ماڭىدونىيە دىن ئۆتكۈشچە بىلان قىلدىم -
ICO 16:7	بەلكى مەن سىلەر بىلەن بىرزا ۋاقت قالايمەن، ياكى قىشنى سىلەر بىلەن بەلكىم مەن سىلەر بىلەن بىلەل بىر مەزگىل تۇرۇشۇم مۇمكىن، ھەتا ئۆتكۈزۈمەن، شۇنداقتا قەيدەرگە بارغۇچى بولساق، سىلەر ياردەم بېرىپ، بارماقچى بولسام، سىلەر ياردەم قىلىپ، مېنى يولغا سېلىپ قويارىسلەر.	چۈنكى بۇ قېتىم سىلەرگە يولدا تېزلاپ كۆرۈپ كېتىش خالىمايمەن، بەلكى رەب ئىجازەت بەرگەندە، سىلەر بىلەن بىلە ئۇزۇن ۋاقت قالغۇم بار.
ICO 16:8	ئەمما مەن ئەفهسۇس شەھىرىدە ئورما ھېيتىغىچە تۇرماقچىمەن.	براق مەن ئەفهسۇس شەھىرىدە يەنتېكۈست كۈنگە قەدر بۇ يەردە قالايمەن.
ICO 16:9	چۈنكى مۇشۇ يەردە ماڭا ئاجايىپ چوڭ، ئۇتۇق-مبۇھ بېرىۋاتقان بىر ئىشىك كەڭ ئېچىلدى، شۇنىڭدەك قارشى چىققۇچىلارمۇ كۆپ.	چۈنكى بۇ يەردە ماڭا بىر چوڭ ئىشىك ئاشىلدى، بۇ ئىشىك ئۇنۇمۇلۇك بولۇپ، لېكىن قارشى تۇرگۇچىلار كۆپ.
ICO 16:10	تىمۇتىي يېنىڭلارغا بېرىپ تۇرسا، ئۆنىڭ ئاراڭلاردا قورقماي ئەركىن-ئازادە يۈرۈشىگە كۆڭۈل بولۇڭلار، چۈنكى ئۇمۇ مَاڭا ئوخشاش رەبىنىڭ خىزمىتىنى ئىشلەۋاتىدۇ.	ئەگەر تىمۇتىي سىلەرگە كەلسە، ئۇ سىلەرنىڭ ئارىسىدا قورقۇماسلىقى ۋە تولۇق ئەركىن يۈرۈشى ئۇچۇن كۆڭۈل بولۇڭلار؛ چۈنكى ئۇ رەبىنىڭ ئىشىنى مەن كېيىن ئىشلەۋاتىدۇ، شۇڭا بېچ كىم ئۇنى گەۋەدەم سۇن.
ICO 16:11	شۇڭا ھېچكىم ئۇنى تۆۋەن كۆرمىسىۇن؛ بەلكى ئۇنى مېنىڭ يېنىمغا كېلىشى ئۆچۈن نامان-ئىسەن ئۇزىتىپ يولغا سېلىپ قويۇڭلار؛ چۈنكى ئۆنىڭ قېرىنداشلار بىلەن بىلە كېلىشىنى كۆتمەن.	ئۇنى ھالال بىلەن يولغا ساپاقي قويۇڭلار، شۇنداق قىلساڭلار ئۇ مېنىڭ يانلىشىغا كېلىدۇ؛ چۈنكى مەن ئۇنى قېرىنداشلار بىلەن بىرگە كۆتۈپ تۇرۇپتىمەن.
ICO 16:12	ئەمما بىزنىڭ قېرىندىش ئاپوللوسقا كەلسەم، ئۇنىڭدىن قېرىنداشلار بىلەن بىلە سىلەرنىڭ يېنىڭلارغا بېرىشنى كۆپ ئۆنۈندۈم، لېكىن ئۇ ھازىرچە بارغۇس يوق، كېيىن يۇرسەت يېشىپ يېتىلگەندە بارىدۇ.	سەلەرگە بارىشىنى زور تەلەپ قىلدىم، لېكىن ئۇ ھازىر بارماسلق قىلدى، يۇرسەت چىققاندا بارىدۇ.
ICO 16:13	ھوشيار بولۇڭلار، ئېتىقادتا چىڭ تۇرۇڭلار؛ مەرداňە ئەرددەك بولۇڭلار!	دېقەھەت قىلىڭلار، ئىيمانىڭلارنى بەك چىڭ تۇرۇڭلار؛ مەردىلەك بىلە ھەركەت قىلىڭلار! قۇۋەتلىنىڭلار!
ICO 16:14	سىلەرنىڭ قىلغان ھەممە ئىشىڭلار مېھر-مۇھەببەت بىلەن قىلىنىسۇن.	ھەر شەھىي سىزلارنىڭ قىلىشىڭلار مۇھەببەت بىلەن بولسۇن.
ICO 16:15-16	ئەمدى، ئى قېرىنداشلار، ئاخايا ئۆلکىسىدىكى ئەڭ دەسلىك يېنىقاد مېۋسى بولغان ستىفاناس ۋە ئۇنىڭ ئائىلىسىدىكىلەرنى، شۇنداقلا	ئاندىن، قېرىنداشلار، سىلەر بىلىپ تۇرۇڭلار، ئاخايا ئۆلکىسىدىكى ئەڭ ئالدىنلىقى ئىشىنى كەتكەنلەر ستىفاناس بىلەن ئۇنىڭ ئائىلىسى، ۋە ئۇلار

Reference	Before	After
	ئۇلارنىڭ خۇدانىڭ مۇقەددەس بەندىلىرىنىڭ خىزمىتىدە بولۇشقا قانداق ئۆزلىرىنى ئاتقانلىقىنى ئوبدان بىلىسىلەر؛ مەن سىلەردىن ئۆتۈنەزكى، مۇشۇنداق كىشىلەرنىڭ ۋە ئۇلار بىلەن بىرىكىتە خىزمەتتە ھەرىپ جاپا تارتىۋاتقانلارنىڭ سۆزلىرىگە كېرىگلار.	خۇدا بەندىلىرىگە ياردەم بېرىش ئۇچۇن كۈچ-قۇۋۇھەت بەرىپتۇ؛ مەن سىلەردىن تەلەپ قىلىمەزكى، بۇنداق كىشىلەرگە ۋە ئۇلار بىلەن بىرىكىتە خىزمەتتە ھەرىپ جاپا تارتىۋاتقان ھەممىسىگە ئەگىشىڭلار.
1CO 16:17	لېكىن سىلەر ئارىسىدىكى ستېفاناس، فورتۇناتۇس ۋە ئاقايىكۇسنىڭ بۇ يەرگە ئەمما يېنىڭلەرىنى شادلانىدۇم؛ چۈنكى ئۇلار سىلەر تەرىپتن كەم بېنى يوقلاپ كەلگەنلىكىدىن شادلانىدۇم؛ چۈنكى ئۇلار سىلەر تەرىپتن كەم بولغانلىرىنى تولۇقلاپ بەردى.	لېكىن سىلەر ئارىسىدىكى ستېفاناس، فورتۇناتۇس ۋە ئاقايىكۇسنىڭ بۇ يەرگە كېلىپ مېنى زىيارەت قىلغانلىقىغا خاتىرجەم بولۇمۇ؛ چۈنكى ئۇلار سىلەر ئەنلىك يوقلىقىنى تولۇرۇپ بەردى.
1CO 16:18	چۈنكى ئۇلار مېنىڭ روهىمنى ۋە ھەم سىلەرنىڭكىنىمۇ يېڭىلەندۈردى؛ شۇڭا شۇنداق ئادەملەرنى ئەتتۈارلاپ ھۆرمەتلەڭلار.	چۈنكى ئۇلار مېنىڭ روهىمنى ۋە سىلەرنىڭ روهىمەنلىك قىلىدى؛ شۇڭا بۇنداق كىشىلەرگە قەدىر-قىممەت بېرىپ ئەرعاب قىلىڭلار.
1CO 16:19	ئاسىيادىكى جامائەتلەرىدىن سىلەرگە سالام، ئاكۇلا ۋە پىرسىكىلا ھەم ئۇلارنىڭ ئۆيىدە جەم بولىدەغان جامائەتتىنمۇ رەبde سىلەرگە قىزغىن سالام يولالىدۇ.	ئاسىيادىكى جامائەتلەرىدىن سىلەرگە سالام ئەتتۈرۈپ تۇرىدۇ. ئاكۇلا ۋە پىرسىكىلا، ۋە ئۇلارنىڭ ئۆيىدا يەغلىدىغان گۈرۈپىيمۇ، رەب بىلەن سىلەرگە ئىپەتتە سەلام ئەتنى.
1CO 16:20	قېرىنداشلارنىڭ ھەممىسى سىلەرگە سالام يولالىدۇ، بىر-بىرىڭلار بىلەن ياك سۆپۈشلەر بىلەن سالاملىشىڭلار.	بارلىق قېرىنداشلار سىلەرگە سالام ئەتتۈرۈپ تۇرىدۇ. بىر-بىرىگە ھالال ئۆيىكە بىلەن سالاملىشىڭلار.
1CO 16:21	مانا، مەنكى ياخۇلۇس ئۆز قولۇم بىلەن سالام يېزىۋاتىمەن!	مەن ياخۇلۇس، ئۆز قولۇم بىلەن بۇ سالامنى يېزىۋاتىمەن!
1CO 16:22	ھەر كىم رەب ئەيسا مەسھەننى سۆيگۈچ بولمىسا، ئۇنىڭغا لهنەت بولسۇن! رەببىمىز، كەلگەيىسىن!	ئەگەر ھەرقايسى كىشى رەب ئەيسا مەسھەننى سۆيىمەس، ئۇنىڭغا لهنەت بولسۇن! رەببىمىز، كېلىڭ!
1CO 16:23	رەب ئەيسا مەسھەننىڭ مېھىر-شەيقتى ھەممىڭلارغا يار بولغا!	ئەيسا مەسھەننىڭ مېھىر-شەيقتى ھەممىڭلار بىلەن تولۇق بولسۇن!
1CO 16:24	مېنىڭ مەسەم ئەيسادا بولغان مۇھەببىتىم ھەممىڭلار بىلەن بىللە بولغاي. ئامىن!	مەنمۇ ئەيسا مەسھەدا ھەممىڭلار بىلەن مۇھەببەت بار، ئامىن!
2CO 1:1	خۇدانىڭ ئىرادىسى بىلەن بېكىتىلگەن، مەسەھ ئەيسانىڭ روسۇلى مەنكى تىموتىي، كورىنت شەھىرىدىكى خۇدا جامامىتى ۋە يۇتۇن ئاخايا رايونىدىكى ياخۇلۇس ۋە قېرىنداش بولغان تىموتىيدىن كورىنت شەھىرىدە تۇرۇۋاتقان، خۇدانىڭ جامائىتىگە ۋە شۇنىڭدەك يۇتكۈل ئاخايا ئۆلکىسىدىكى بارلىق مۇقەددەس بەندىلەرگە سالام!	خۇدا ئىرادىسى بويىچە مەسەھ ئەيسا رۇسۇلى ياخۇلۇس ۋە قېرىنداش تىموتىي، كورىنت شەھىرىدىكى خۇدا جامامىتى ۋە يۇتۇن ئاخايا رايونىدىكى ياخۇلۇس ۋە قېرىنداش بولغان تىموتىيدىن كورىنت شەھىرىدە تۇرۇۋاتقان، خۇدانىڭ جامائىتىگە ۋە شۇنىڭدەك يۇتكۈل ئاخايا ئۆلکىسىدىكى بارلىق مۇمكىنلەرگە.
2CO 1:2	ئاتا خۇدامىز بىلەن رەب ئەيسا مەسھەتىدىن سىلەرگە مېھىر-مۇھەببەت ۋە ئاتىمىز خۇدا ھەم رەب ئەيسا مەسھەتىنى سىلەرگە مېھىر-شەيقتەت ۋە خاتىرجەملەك بولغا!	ئاتا خۇدامىز بىلەن رەب ئەيسا مەسھەتىدىن سىلەرگە مېھىر-مۇھەببەت ۋە ئاتىمىز خۇدا ھەم رەب ئەيسا مەسھەتىنى سىلەرگە مېھىر-شەيقتەت ۋە خاتىرجەملەك بولسۇن!
2CO 1:3	رەببىمىز ئەيسا مەسھەننىڭ ئاتىسى، رەھىمدىللىقلارنىڭ ئىگىسى ئاتا، بارلىق رىبەت-تەسەللىنىڭ ئىگىسى بولغان خۇداغا تەشكىر كۈرۈمەت-مەدھىيە ئوقۇلغا!	ئەيسا مەسھەننىڭ ئاتىسى خۇدا، رەھىملىك ئاتا ۋە ھەرقايسى تەسەللىنىڭ ئىگىسى بولغان خۇدا بەختلىك بولسۇن!
2CO 1:4	بىز ھەرقانداق قىيىنچىلىقى ئۇ بىزگە تەسەللى بېرىۋاتىدۇ، شۇنىڭ بىلەن بىز بىز ئۇچىرغان ھەرقانداق جاپا-مۇشەققەتتە ئۇ بىزگە رىغبەت-تەسەللى بېرىۋاتىدۇ، شۇنىڭ بىلەن بىز خۇدا تەرىپىدىن رىغبەتتەن دۇرۇلگەن بولۇپ ئۇ بىزگە يەتكۈزگەن رىغبەت-تەسەللى بىلەن ھەرقانداق باشقاجا- مۇشەققەتتە ئۇچىرغانلارغا رىغبەت-تەسەللى بېرىۋاتىدۇ.	بىز ھەرقانداق قىيىنچىلىقى ئۇ بىزگە تەسەللى بېرىۋاتىدۇ، شۇنىڭ بىلەن بىز بىز ئۇچىرغان ھەرقانداق جاپا-مۇشەققەتتە ئۇ بىزگە رىغبەت-تەسەللى بېرىۋاتىدۇ، شۇنىڭ بىلەن بىز خۇدا تەرىپىدىن رىغبەتتەن دۇرۇلگەن بولۇپ ئۇ بىزگە يەتكۈزگەن رىغبەت-تەسەللى بىلەن ھەرقانداق باشقاجا- مۇشەققەتتە ئۇچىرغانلارغا رىغبەت-تەسەللى بېرىۋاتىدۇ.
2CO 1:5	چۈنكى، مەسھەننىڭ ئازاب-ئوقۇبەتلىرى بىز تەرىپىكە ئېشىپ تاشقاندەك، مەسەھ ئارقىلىق بولغان رىغبەت-تەسەللىلىمۇمۇ ئېشىپ تاشىدۇ.	چۈنكى، مەسھەننىڭ ئازاب-ئوقۇبەتلىرى بىز تەرىپىكە كۆپ كەلگەندەك، مەسەھ ئارقىلىق بولغان ياقتۇرۇش-تەسەللىلىمۇمۇ كۆپ بولىدۇ.
2CO 1:6-7	ئەمما بىز جاپا-مۇشەققەتتە قالساقىمۇ بۇ سىلەرنىڭ رىغبەت-تەسەللى ۋە ئەگەر بىز قىيىنچىلىققا توشقا بولساقامۇ، بۇ سىلەرنى تەسەللىپ، شۇ نىجات تېپىشىڭلار ئۇچۇن بولىدۇ؛ بىزنىڭ قىيىنچىلىقلارنىڭ چىدام قىلىش ئارقىلىق قۇتۇرۇلۇش تايقىزىدۇ؛ بىزنىڭ سىلەرگە ئۆمىدىمىز مۇقىم بولۇپ تۇرىدۇ. ئەگەر بىز تەسەللى تېپىساق،	ئەگەر بىز قىيىنچىلىققا توشقا بولساقامۇ، بۇ سىلەرنى تەسەللىپ، شۇ نىجات تېپىشىڭلار ئۇچۇن بولىدۇ؛ بىزنىڭ قىيىنچىلىقلارنىڭ چىدام قىلىش ئارقىلىق قۇتۇرۇلۇش تايقىزىدۇ؛ بىزنىڭ سىلەرگە ئۆمىدىمىز مۇقىم بولۇپ تۇرىدۇ. ئەگەر بىز تەسەللى تېپىساق،

Reference**Before**

	هاسیل قىلىنىدۇ؛ بىز رىغېھەت-تەسەلللىق تاپساقا مۇ ئۇ سلەرنىڭ رىغېھەت-تەسەللرىڭلار ۋە نىجاتىڭلار ئۈچۈن بولىدۇ؛ شۇڭا بىزنىڭ سلەرگە باقلغان ئۆمىدىمىز مۇستەھەكەمەدۇر؛ چۈنكى سلەر ئازاب-ئوقۇبەتلەردىن ئورتاق نېسۋىلىك بولسىلەر دەپ بىلمىز.	بۇمۇ سلەرنى تەسەلللىق، قۇتقۇزۇلۇش بېرىش ئۈچۈن؛ چۈنكى بىزنىڭ ئازاپلىرىمىزنى سىلەر بىلەن ئورتاقلىشىپ، تەسەلللىنىمىزنىمۇ ئورتاقلىشىسىلەر.
2CO 1:8	چۈنكى، ئى قېرىنداشلار، سلەرنىڭ ئاسىيادا بىزنىڭ يۈزلىگەن قىيىنچىلىقنى بىلمەسىلىكىڭلارنى خالمايمىز؛ ئۇ ۋاقتىتا بىز كۈچمىزنىدىن ئاشقان بېسىمغا مۇشەققەتنىن خەۋەرسىز يۈرۈشۈڭلارنى خالمايمىز؛ ئۇ ۋاقتىلاردا بىز چىنغا سىز ئېغىر بېسىمغا دۇچ كەلدۇق، ھەتتا ھاياتنىڭ ئۆزىدىن ئۆمىد ئۈرگۈدەك بولغاندۇق؛	چۈنكى، قېرىنداشلار، سلەرنىڭ ئاسىيادا بىزنىڭ يۈزلىگەن قىيىنچىلىقنى دۇچ كەلدۇق، ھەتتا ھايات ئۆزىدىن ئۆمىدىسىلىنىپ قالدۇق؛
2CO 1:9	ئەمما مۇ ئۆزىمىزگە ئەمەس، بەلكى ئۆلگەنلەرنى تىرىلىدۈرگۈچى خۇداغا تايىنىشىمىز ئۈچۈن قەلبىمىزدە ئۆلۈمگە مەھکۈم قىلىنغاندەك يۈرەتتۇق.	ئەمما بىز ئۆزىمىزدا ئۆلۈم يەرمانىنى ئەھساس قىلغان بولۇپ، بۇ بىلەن ئۆزۈمىزگە ئىشىنىپ قېلىشىمىزنى ئەمەس، بەلكى ئۆلگەنلەك قايتا تىرىلىتۈرگۈچى خۇداغا تەينج بولۇشىمىزنى ئۆمىد قىلدۇق.
2CO 1:10	ئۇ بىزنى بۇنداق دەھشەتلىك بىر ئۆلۈمدىن قۇتقۇزغان ۋە ھازىر قۇتقۇزماقتا، ۋە بىزنى يەنلا قۇتقۇزىدۇ، دەپ ئۇنىڭغا ئۆمىد باقلىدۇق؛	ئۇ بىزنى شۇ قاتىقى ئۆلۈم خەتىرىدىن قۇتۇلدۇرغان ۋە ھازىرلا قۇتۇلدۇرۇۋاتىدۇ، كېيىنلەردىم يەنە قۇتۇلدۇرۇۋالىدۇ، شۇڭا ئۇغا ئۆمىد قىلدۇق.
2CO 1:11	سلەر بىزنىڭ ئۈچۈن دۇئا قىلىپ ياردەم بېرىشىڭلار بىلەن؛ شۇنىڭ بىلەن، بىزگە بېرىلگەن خۇدانىڭ نېمىتى ئۈچۈن كۆپ كىشى شۈكۈر قىلىپ تەشەككۈر ئېيتىدۇ.	سلەر بىزنىڭ ئۈچۈن دۇئا قىلىپ ياردەم بېرىشىڭلار بىلەن؛ شۇنىڭ بىلەن، ساپ نېيەتلەر ۋە سەممىيلىك بىلەن (ئىنسانىي ياراسەت بىلەن ئەمەس، بىزگە كۆرسىتىلگەن ئىلتىپات توپىيەلىدىن تالاي ئادەملەر خۇداغا رەھمەتلەر ئېيتىدەغان بولىدۇ.
2CO 1:12	چۈنكى يەخىمىز، يەنى ۋىجدانىمىزنىڭ گۇۋاھلىقى شۇكى، خۇدانىڭ ئالدىدا ساپ نېيەتلەر ۋە سەممىيلىك بىلەن (ئىنسانىي ياراسەت بىلەن ئەمەس، خۇدانىڭ مېھرى بىلەن) بىز بۇ دۇنيا ۋە ئالاھىدە سلەر بىلەن ئالاقە قىلغان بولۇيمۇ سلەرگە نىسبەتەن ئۆزىمىزنى تۆتۈۋالىدىغان بولىدۇق.	چۈجۈن بىزنىڭ يەخى بۇ؛ ۋىجدانىمىز گۇۋاھلىق قىلىدۇ، خۇدا ئالدىدا تەمىز نېيەت ۋە چىن يۈرەك بىلەن (ئادەم يەلسەپىسى بىلەن ئەمەس، بەلكى قىلىمەن كى، سلەر بۇنى ئاخىرغا قەدەر تولۇق چۈشىنىسىلەر؛ شۇنداق بولغاندا، سلەر بىزنى قىسىمەن تونۇپ تۇرۇشىڭلارغا قاراپ، رەب ئەيىسا مەسھىنىڭ كۈنەدە بىز بىر-بىر ئۆزىمىزنىڭ يەخى بولۇپ قالىمىز، سلەر بىزنىكى، بىز سلەرنىكى.
2CO 1:13-14	چۈنكى سلەرگە يازغىنىمىز ئوقۇيالايدىغان ۋە تونۇپ يېتەلەيدىغاندىن باشقا ھېچ نەرسە ئەمەس؛ لېكىن مەن سلەرنىڭ بىزنى قىسىمەن تونۇپ يەتكىنىڭلار بويىچە رەب ئەيسانىڭ كۈنەدە سلەر بىزنىڭ يەخىمىز بولىدىغىنىڭلارداك بىزلەرنىمۇ سلەرنىڭ يەخىلەر بولىدۇ دەپ بىزنى تولۇق تونۇپ يېتىشىڭلارنى ئۆمىد قىلىمەن.	چۈنكى بىز سلەرگە يېزىپ ئاتالغان نەرسىلەرنى ئوقۇپ تونۇپ چۈشىنىۋاتقان بولۇشىڭلار ئۈچۈن، باشقا ھېچ نەرسە يوق. مەن ئۆمىد قىلىمەن كى، سلەر بۇنى ئاخىرغا قەدەر تولۇق چۈشىنىسىلەر؛ شۇنداق بولغاندا، سلەر بىزنى قىسىمەن تونۇپ تۇرۇشىڭلارغا قاراپ، رەب ئەيىسا بىزنىكى كۈنەدە بىز بىر-بىر ئۆزىمىزنىڭ يەخى بولۇپ قالىمىز، سلەر بىزنىكى، بىز سلەرنىكى.
2CO 1:15	شۇنىڭ بىلەن مۇشۇنداق ئىشەنچتە بولۇپ مەن ئەسلىدە ئىككىنچى قېتىم سلەرگە مېھىر-شەيقەتنى يەتكۈزۈشكە ئاۋۇال سلەرنىڭ قېشىڭلارغا بارماقچىدىم؛	بۇ ئىشەنچ بىلەن، مەن ئەسلىدە سلەرگە ئالدىن بارماقچى ئىدىم، شۇنىڭ بىلەن سلەر ئىككىنچى قېتىم خۇدانىڭ نېمىتىگە بېرىشەلەيسىلەر.
2CO 1:16	يەنى، سلەر بېنىڭلاردا ماكپۇنۇيىھەگە ئۆتۈپ كېتىش، كېيىن ماكپۇنۇيىھەگە ئۆتۈپ، ئاندىن ماكپۇنۇيىھەدىن يەنە قايتا سلەرگە كېلىش، شۇنىڭ بىلەن سلەر ياقتنى يەھۇدىيەگە يۈلاشنى قېشىڭلارغا كېلىشنى، شۇنداقلا سلەر تەرىپىڭلاردىن يەھۇدىيە ئۆلکىسىگە ئۇزۇنىلىشىمنى ئۆمىد قىلغاندىم.	يەنى، سلەر بېنىڭلاردا ماكپۇنۇيىھەگە ئۆتۈپ كېتىش، كېيىن ماكپۇنۇيىھەدىن يەنە، قېشىڭلارغا كېلىشنى، شۇنىڭ بىلەن سلەر ياقتنى يەھۇدىيەگە يۈلاشنى قېشىڭلارغا كېلىشنى، شۇنىڭغا ئاساسەن بىر قېتىم ئۆمىت قىلغاندىم.
2CO 1:17	مەندە شۇنداق نېيەت بولغاندا، مەن ئۇنى بېنىكلىك بىلەن قارار قىلغانمۇ؟ مەن نېيەت قىلغاندا، مەندە «ئەتلەك» كىشىلەردىكىدەك: بىرەم «بەرھەق، بەرھەق» ۋە بىرەم «ياق، ياق» دېپىش بارمۇ؟	مەن شۇ نېيەت بار بولسا، بۇنى ئۆزگەرتىپ قويغانمۇ؟ ياكى مەن يېكى قىلغاندا، ئەتكى جەھەتە يېكى قىلىمەن، شۇنىڭغا ئاساسەن بىر قېتىم «ھەئ، ھەئ» دېسەم، بىر قېتىم «ياق، ياق» دېپىش بولىدىغانمۇ؟
2CO 1:18		

Reference	Before	After
2CO 1:19	ئەمما خۇدا ئۆز سۆزىدە تۇرغىنىدەك، بىزنىڭ سىلەرگە ئېيتقان سۆزىمىز بىردىم «بەرھەق» وە بىردىم «ياق» بولمايدۇ:	ئەمما خۇدا ساداق بولغاندەك، بىزنىڭ سىلەرگە دەلىلگەن سۆزىمىز تولاي چۈنكى بىز (مەن، سىلۋانوْس ۋە تىموتىي) ئاڭلاردا جاكارلىغىنىمىز- خۇدانىڭ ئوغلى، ئىسا مەسىھ، بىردىم «بەرھەق» وە بىردىم «ياق» ئەمەستۇر؛ بەلكى ئۇنىڭدا «بەرھەق» لَا باردۇر.
2CO 1:20	چۈنكى خۇدانىڭ قازچىلىك ۋە دىلىرى بولۇشىدىن قەتىئىنەزەر، ئۇلار ئۇنىڭدا «بەرھەق» تۇر، وە بىز ئارقىلىق ئۇنىڭدىمۇ خۇداغا شان-شەرەپ كەلتۈردىغان ئامىن» باردۇر.	چۈنكى خۇدا ئېمە قەدەر ۋە دە بەرگەن بولسا، ئۇلار مەسىختا 'ھەئ' دەپ توْرۇدۇ، وە بىز ئارقىلىق ئامىن' دەپ جاڭرىپ، خۇدانىڭ شەرەپلىكىنى كۆرسىتىمىز.
2CO 1:21	ئەمدى بىزىلەرنى سىلەر بىلەن بىلە مەسىھەدە چىڭ تۇرغۇزغۇچى بولغىنى ھەم بىزنى مەسھىلىگىنى بولسا خۇدادۇر.	خۇدا بىزنى سىزلىر بىلەن بىرگە مەسىھەدا مۇستەھكەم قىلىدۇ وە بىزنى مەسىھ قىلغان.
2CO 1:22	ئۇ يەنە ئۇستىمىزگە مۆھۇر بېسىپ، قەلبىمىزگە ئۆز روھىنى «كایالەت» بولۇشقا ئاتا قىلدى.	ئۇ بىزگە مۆھۇر باسىپ، قەلبىمىزدە ئۆز روھىنى كایالەت قىلىپ بەرگەن.
2CO 1:23	ئەمما خۇدانى ئۆز جېنىمغا گۇۋاھچى بولۇشقا چاقرىمەن، كورىتقا تېخى بارمۇغانلىقىنىڭ سەۋەبى كۆڭلۈلەرنى ئاياش ئۇچۇن ئىدى.	خۇدا مېنىڭ جەنمىگە گۇۋاھ بولسۇن، كورىتقا بارمۇغانلىقىم، سىلەرنى ئازارلاشتۇرۇش ئۇچۇن بولدى.
2CO 1:24	ھەرگىز ئۆزىمىزنى ئىمان-ئېتىقادىڭلار ئۇستىگە ھۆكۈم سۈرگۈچىلەرنىز، دېمەك، بەلكى سىلەرنىڭ شاد-خۇراملىقىڭلارنى ئاشۇرۇشقا سىلەرگە ھەمكارلاشقۇچىلارمىز؛ چۈنكى سىلەر ئېتىقاد ئارقىلىقلا مەزمۇت توْرسىلەر.	بىز ھەرگىز سىلەرنىڭ ئىمانىڭلارغا ھاكىمەت قىلمايدىغانمىز، بەلكى سىلەرنى خۇشال قىلىشقا ھەمكار بولۇۋاتقانمىز؛ چۈنكى سىلەر ئىمان ئارقىلىقلار كۆچلۈك توْرۇۋاتسىلەر.
2CO 2:1	لېكىن مەن ئىچىمەدە، قېشىڭلارغا بارسام يە ئازار ئېلىپ بارمايمەن دېگەن قارارغا كەلدىم.	ئەمما مەن ئۆزۈمەدە قارار قىلدىم، سىزلارغا يە ئازار ئېلىپ بەرمىمەن.
2CO 2:2	چۈنكى ئەگەر مەن سىلەرگە ئازار بەرسەم، مېنى ھەققىي خۇشال قىلىدىغان كىم پېگەنلەردىن باشقا قايسىبىرى مېنى شادلاندۇرالىسىۇن؟	ئەگەر مەن سىلەرگە ئازار بەرسەم، مېنى ھەققىي خۇشال قىلىدىغان كىم بار؟ بۇ، مېنىڭ سەۋەبىمدىن ئۆزازلىق كۆرگەنگە باشقا ئەمەس.
2CO 2:3	مەن ئەسلى مېنى شادلاندۇرۇش ئېگىشلىك بولغانلاردىن ئەكسىچە ئازار بېقىالماي دېگەن مەقسەتتە شۇ خەتنى بازىدمىم؛ چۈنكى مېنىڭ شادلىقىم ھەممىسىڭلارنىڭ شادلىقىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇدۇ دەپ، سىلەرگە ئىشىنىپ سىلەر ھەممىڭلارنىڭمۇ شادلىقىدۇر دەپ سىلەر ھەممىڭلارغا ئىشەنج باغلىدىم.	مەن بۇ خەتنى بازىدمىم، چۈنكى كەلگەندە سىزلەرنىڭ مېنى شاد قىلىش كېرەك بولسىمۇ، ئازارلىمسىۇن دەپ، مېنىڭ شادلىقىم سىزلەر قالدىم.
2CO 2:4	چۈنكى مەن كۆپ ئازاب ئىچىدە، قەلبىدىكى دەردىن ياش توکۇپ تو روپ چۈنكى ئەسىلدە ئۆزۈم ئېغىر ئازاب ئىچىدە قەلبىدىكى دەر-ئەلمەدىن كۆپ كۆز ياشلىرىمنى توکۇزۇپ تو روپ سىلەرگە شۇ خەتنى يازغاندىم؛ مەقسىتىم سىلەرگە ئازار بېرىش ئەمەس، بەلكى سىلەرگە چوڭقۇر باغانلار، ئېشىپ تاشقان مۇھەببىتىمنى بىلىشىڭلار ئۇچۇن ئىدى.	سلىرگە بۇ خەتنى بازىدمىم؛ مەقسىتىم سىلەرگە ئازار بەرمەسىلىك، بەلكى مەن سىلەرگە قانداق چوڭقۇر مۇھەببەت بلەرگەنلىكىمنى تو لا بىلىپ چىقىشىڭلار ئۇچۇن.
2CO 2:5	ئەمما بىرەرسى ئازار بەتكۈزگەن بولسا، ئۇنىڭ ئازار يەتكۈزگىن مەن ئەمەس دەيمەن، ئۇ بەلكى مەلۇم دەرىجىدە (بۇ ئىشنى زىيادە ئېغىر قىلغۇم يوق) ھەممىڭلارغا ئازار يەتكۈزدى.	ئەگەر بىر كىش ئازار قىلغان بولسا، بۇ ئازار يۇتونلەي مەنمە كەلگەن بۇ كىشىگە كۆپ كىشىلەر تەرىپىدىن بەرگەن جازا تولۇق بېتەرلىك بولدى؛ ئەمەس، بەلكى سىزلەرنىڭ ھەممىسىگە تەسر كۆرسەتكەن بولۇپ، بۇنى ئەگىرلىمەسىلىك ئۇچۇن.
2CO 2:6	بۇنداق ئادەمنىڭ كۆپىنچىڭلار تەرىپىدىن تەنبىھەنگىنى بېتەرىكتۇر؛	بۇ كىشىگە كۆپ كىشىلەر تەرىپىدىن بەرگەن جازا تولۇق بېتەرلىك بولدى؛
2CO 2:7	شۇڭا ھازىر ئەكسىچە، سىلەر ئۇنىڭغا مېھر-شەيقەت كۆرسىتىپ رىغبەت- تەسەللى بېرىشىڭلارغا توغرا كېلىدۇ؛ بولمىسا بۇنداق بىر كىش بەلکى غایيەت زور دەر-ئەلمەدىن ئۇزىنى يوقتىشىمۇ مۇمكىن.	شۇڭا ھازىر ئەكسىچە، سىلەر ئۇنىڭغا مۇھەببىتىلىق كۆرسەتىپ، تەسەللى بېرىشىڭلار ئەگەر بولمىسا، بۇ كىش بەلکىم چۈڭ دەر دە غەلە قىلىنىپ كېتىشى مۇمكىن.
2CO 2:8	شۇڭا مەن سىلەرگە ئۇنىڭغا مۇھەببىتىڭلارنى ئىسىاتلىشىڭلارنى	شۇڭا مەن سىلەرگە ئۇزۇندا بۇرايمەن: ئۇنىڭغا مۇھەببىتىڭلارنى

Reference	Before	After
2CO 2:9	شۇ خېتىمنى يەنە بىر مەقسەتتە، يەنى سىلەرنىڭ ھەممە ئىشلاردا ئىتائەتچانلىقلىكارنى يازدىم.	مەن شۇ خەتنى بىزىپ، سىلەرنىڭ ھەممە ئىشلاردا ئىتائەتچانلىقلىكارنى سىناب بىلىش ئوچۇن.
2CO 2:10	لېكىن سىلەر قايىسىرىنى مەلۇم ئىش ئوچۇن كەچۈرۈم قىلغان بولساڭلار، مەنمۇ ھەم ئۇنى شۇنداق قىلغان بولىمەن؛ مەنمۇ بۇرۇن كەچۈرۈم قىلغىنىمدا (بىرەر ئىشنى كەچۈرۈم قىلغان بولسام)، مەن سىلەرنى دەپ مەسھەنىڭ ھۇزۇردا شۇنداق قىلدىم.	ئەگەر سىلەر كىم دېگەن كىشىنى بىلگىلىك بىر ئىش ئوچۇن كەچۈرۈپ قويغان بولساڭلار، بىرەر ئىشنى كەچۈرۈپ قويغان بولسام، بۇنى سىلەر ئوچۇن مەسھەنىڭ ئالدىدا قىلدىم.
2CO 2:11	شۇنىڭ بىلەن شەيتان بىزدىن ھېچ ئۆستۈنلۈكە ئېرىشەلمىدۇ، چۈنكى بىز ئۇنىڭ ھىلە-مىكىرىدىن بىخەۋەر ئەمەسمىز.	دەمەك، شەيتان بىزگە ھېچ قانداق ئۆستۈنلۈك قازانالمايدۇ؛ چۈنكى بىز ئۇنىڭ ھىلە-سازلىرىنى ياخشى ئەنسىرىپ تۇرىمىز.
2CO 2:12	ئەمدى مەسھەنىڭ خۇش خەۋىرىنى جاكارلاشقا تروئاس شەھىرىگە كەلگىنىمە ۋە شۇنداقلا رەب تەرىپىدىن يۇرسەت ئىشىكى ماڭا ئېچىلىغىنى بىلەن،	شۇ ۋاقتى مەن تروئاس قالاسغا بارغاندا، مەسھەنىڭ ياخاتىلا خەۋىرىنى تەشۇق قىلىش ئوچۇن، رەب ماڭا يۇرسەت ئېچىپ بەردى.
2CO 2:13	قېرىندىشىم تىتۇسىنى تايمالىغىنىم تۈپەلمىگەنلىكىم ئوچۇن، روھىم ئارام تۇتۇلمىدى؛ شۇڭا مەن شۇ يەدىكىلەر بىلەن خەير-خاير ئېتىپ، ماكىدۇنىيەگە سەپەر سەپەر ئالدىم.	قېرىندىشىم تىتۇسىنى تېپەلمىگەنلىكىم ئوچۇن، روھىم ئارام تۇتۇلمىدى؛ شۇنىڭ بىلەن مەن شۇ يەدىكىلەر بىلەن خەير-خاير ئېتىپ، ماكىدۇنىيەگە سەپەر سەپەر ئالدىم.
2CO 2:14	ئەمما بىزنى مەسىھەدە ھەمىشە تەنھەنە بىلەن غالبايانا باشلايدىغان، بىز تۇرۇپ، بىز ئارقىلىق ھەر يەرde ئۆزىنىڭ بىلىملىك خۇشىبىيىنى ئاشكارالاپ ئارقىلىق ھەر يەرde ئۆزىنگە دوست تارتقۇچى خۇشپۇراقنى چاچقۇچى خۇداغا تەشكۈرە!	ئەمما خۇداغا رەھمەت! ئۇ ھەمىشە مەسىھەدا بىزنى غالىب قىلدۇرۇپ تۇرۇپ، بىز ئارقىلىق ھەر يەرde ئۆزىنىڭ بىلىملىك خۇشىبىيىنى ئاشكارالاپ ئارقىلىق ھەر يەرde ئۆزىنگە دوست تارتقۇچى خۇشپۇراقنى چاچقۇچى خۇداغا تەشكۈرە!
2CO 2:15	چۈنكى بىز خۇدا ئوچۇن مەسھەنىڭ ياقشى خۇشىبىيىز، قۇتۇلۇۋاتقانلارنىڭ قۇتۇرۇلۇۋاتقانلار ئارىسىدا ھەم ھالاكەتكە كېتۇراتقانلار ئارىسىدا شۇنداقمىز؛	چۈنكى بىز خۇدا ئوچۇن مەسھەنىڭ ياقشى خۇشىبىيىز، قۇتۇلۇۋاتقانلارنىڭ ئارىسىدا ۋە ھالاكەتكە باراتقانلارنىڭ ئارىسىدا شۇنداق.
2CO 2:16	كېينىكىلەرگە ئۆلۈمگە بولغان ئۆلۈمنىڭ يۇرۇقى، ئالدىنلىقلارغا ھاياتلىققا بولغان ھاياتلىقنىڭ يۇرۇقىدۇرمىز؛ ئەمدى مۇشۇنداق ئىشلارنىڭ ھۆددىسىدىن كىم چىقاالىدۇ؟	بىز بەزى كىشىلەرگە ئۆلۈمگە ئالاقدىار يۇرۇقى، بەزى كىشىلەرگە ھاياتقا ئالاقدىار يۇرۇقىمىز؛ بۇنداق ئىشلارنىڭ مىقدارىغا كىم يېتىشەلەيدۇ؟
2CO 2:17	چۈنكى بىز كۆپ كىشىلەر قىلىپ، خۇدانىڭ سۆزىنى ساتمايمىز؛ بىلەن سېتىق ئىش قىلمايمىز؛ ئەكسىچە بىز سەممىلىك بىلەن خۇدا ئالدىدا خۇدادىن ئەۋەتلىكەنلەر سۈپىتىدە مەسىھەدە سۆزلەيمىز.	چۈنكى بىز كۆپ كىشىلەر قىلىپ، خۇدانىڭ سۆزىنى ساتمايمىز؛ بىلەن سېتىق سەممىلىك بىلەن، خۇدا تەرەپتىن كەلگەن بولۇپ، خۇدا ئالدىدا مەسىھەتە گېپ قىلىمىز.
2CO 3:1	بىز يەنە ئۆزۈمىزىنى ئالاھىدە دەپ كۆرسىتىپ تۇرۇۋاتامدۇق؟ ياكى باشقىلار بىز يەنە ئۆزۈمىزىنى تەۋسىيە قىلغىلى تۇرۇۋاتامدۇق؟ ياكى باشقىا بەزىلەرگە كېرەك بولغانداك، سىلەرگە بېزىلغان ياكى سىلەر يازغان تەۋسىيەنامىلەر بىزگە كېرەكمۇ؟	قاتارلىق، سىلەرگە بېزىلغان ياكى سىلەر يازغان تەۋسىيە خەتلەرى بىزگە كېرەكمۇ؟
2CO 3:2	سلىھر بىزنىڭ خەتنى، قەلىمىزىدە بېزىلغان، ھەر قانداق كىشىگە تونۇشلۇق ھەر ئىنسانغا تونۇش بولغان ۋە ئوقۇلۇدىغان.	سلىھر بىزنىڭ خەتنى، قەلىمىزىدە بېزىلغان، ھەر قانداق كىشىگە تونۇشلۇق ۋە ئوقۇغاندا ئاشكارا بولدىغان.
2CO 3:3	سلىھرنىڭ بىز تەرىپىمىزدىن يەرۋىش قىلىنغان، مەسھەنىڭ مەكتۇپ ئىكەنلىكىڭلار ئايان بولدى (بۇ مەكتۇپ سىياغ بىلەن ئەمەس، بەلکى تىرىك خودانىڭ رۇھى بىلەن بېزىلغان، تاش تاختايلىرىنىڭ خۇدانىڭ رۇھى بىلەن بېزىلغان، تاش تاختايلىرىغا ئەمەس، بەلکى قەلىنىڭ ئەتلىك تاختايلىرىغا يۇتكۈلۈكتۇر).	سىزلىھر بىزنىڭ ئارقىلىقىمىزدىن كېلىپ قالغان، مەسھەنىڭ خەتن ئىكەنلىكىڭلار ئېنىق. بۇ خەت سېيە بىلەن بېزىلمىغەن، بەلکى تىرىك خودانىڭ رۇھى بىلەن بېزىلغان، تاش تاختا بولمىغەن، بەلکى قەلىڭلارنىڭ ئەتلىك تاختالرىغا.
2CO 3:4	ئەمدى بىزنىڭ مەسەنە ئارقىلىق خۇداغا قارايدىغان شۇنچە زور ئىشەنچىمىز بىزنىڭ مەسەنە ئارقىلىق خۇدا ئالدىدا شۇنداق زور ئىشەنچىمىز بار.	

Reference	Before	After
2CO 3:5	بىز ئۆزۈمىزدە هېچ نەرسىنى قىلغاندا كۈچ بار دەپ ئېتىشىمىز يوق؛ بەلكى ئۆزىمىزنى بىرەرنەرسىنى قىلغۇدەك ئىقتىدارىمىز بار دەپ چاغلىغىنىمىز يوقتۇر؛ ئىقتىدارلىقىمىز بولسا بەلكى خۇدادىندۇر.	بار؛ بىز ئۆزۈمىزدە هېچ نەرسىنى قىلغاندا كۈچ بار دەپ ئېتىشىمىز يوق؛ بەلكى ئۆزىمىزنى بىرەرنەرسىنى قىلغۇدەك ئىقتىدارىمىز بار دەپ چاغلىغىنىمىز بار كۈپىمىز تولىق خۇدا تەرەپتىن.
2CO 3:6	ئۇ بىزنى يېڭى ئەددىنىڭ خىزمەتكارلىرى بولۇشقا ئىقتىدارلىق، قىلىدى، بۇ ئەددە يۇتوكلۇك سۆز-جۈملەلەرگە ئەمەس، بەلكى روھقا ئاساسلانغان. چۈنكى يۇتوكلۇك سۆز-جۈملەلەر ئادەمنى ئۆلتۈرۈدۇ؛ لېكىن روھ بولسا ئادەمگە ھايات كەلتۈرۈدۇ.	ئۇ بىزنى يېڭى ئەددىنىڭ خىزمەتكارلىرى بولۇشقا ئىقتىدارلىق، قىلىشقا كۈچ بەرگەن، بۇ كېلىشىم يېزىق-قائىدىلەرگە ئەمەس، بەلكى روھغا تەۋە. چۈنكى يېزىق-قائىدىلەر ئادەمنى ئۆلتۈرۈپ تاشلايدۇ، لېكىن روھ ھايات بەرەپدۇ.
2CO 3:7	ئەمما سۆز-جۈملەلەر بىلەن تاشلارغا ئويۇلغان، ئۆلۈم كەلتۈردىغان خىزمەت شان-شەرەپ بىلەن بولغان ۋە شۇۇنداقلا ئىسرائىللار مۇسانىڭ يۇزىنە جۇلالانغان شان-شەرەپتىن ئۇنىڭ يۇزىنگە كۆزلىرىنى تىكىپ قارىيالىغان يەردە گەرجە شۇ شان-شەرەپ ھازىر ئەمەلدىن قالدۇرۇلغان بولسىمۇ.	ئەگەر ئۆلۈمگە ئالاقدىار خىزمەت، تاشقا يېزىلغان ھەرپ-سۆزلەر بىلەن، جۇلال بىلەن كەلگەن بولسا، شۇۇنداقلا ئىسرائىل يەسلەرى مۇسا يۇزىندىكى جۇلالدىن كۆز تاللاپ قارايالىغان، چۈنكى بۇ جۇلال يېشىپ كەتىپ كەتكەن.
2CO 3:8	روھ بىلەن يۇرگۈزۈلدۈغان خىزمەت تېخىمۇ شان-شەرەپلىك بولما مادۇ؟	روھ بىلەن ئېلىپ بېرىلىدىغان خىزمەت تېخىمۇ تولۇق شەرەپلىك دەپ ئەمەسمۇ؟
2CO 3:9	چۈنكى ئادەمنىڭ گۇناھىنى يېكتىدىغان خىزمەت شەرەپلىك بولغان يەردە، ئىنسانىنى ھەققانىي قىلىدىغان خىزمەتنىڭ شەرەپپى تېخىمۇ ئېشىپ تاشمامادۇ؟	چۈنكى كىشىلەرنى گۇناھ ئۆچۈن قارار بېرىدىغان خىزمەت شەرەپلىك بولسا، كىشىلەرنى تولۇق ئادىل قىلىدىغان خىزمەتنىڭ شەرەپپى تېخىمۇ كۆپ بولىدۇ!
2CO 3:10	چۈنكى ئەسلىدە شان-شەرەپلىك بولغان ئىشنىڭ ھازىرقى غايىت زور شان-شەرەپلىك ئىشنىڭ ئالدىدا ھېچقانداق شان-شەرەپلىكلىكى يوقتۇر؛	چۈنكى ئالدىن شەرەپلىك بولغان ئىش، ھازىرقى زور شەرەپلىك ئىشنىڭ ئالدىدا هېچ شەرەپلىكى يوق؛
2CO 3:11	چۈنكى ئەمەلدىن قالدۇرۇلغان ئىش ئەسلىدە شان-شەرەپ بىلەن كەلتۈرۈلگەن يەردە، ھازىر ئورنىنى باسقان ئىش تېخىمۇ شان-شەرەپلىك بولىدۇ.	چۈنكى ئۆتۈپ كەتكەن ئىش شان بىلەن كەلگەن بولسا، ھازىرقى ئىش تېخىمۇ كۆپ شانلىق بولىدۇ.
2CO 3:12	بىزدا بۇنداق زور ئومىد بار، شۇڭا بىز كۆپ جۈرەت بىلەن ھەركەت قىلىمىز. بىزدە شۇنچە زور شۇنداق بىر ئومىد بولغانىكەن، بىز تولىمۇ يۇرەكلىك بولىمىز.	بىزدا بۇنداق زور ئومىد بار، شۇڭا بىز كۆپ جۈرەت بىلەن ھەركەت قىلىمىز. بىزدە شۇنچە زور شۇنداق بىر ئومىد بولغانىكەن، بىز تولىمۇ يۇرەكلىك بولىمىز.
2CO 3:13	بىز ئىسرائىللارنى ئەمەلدىن قالدۇرۇلدۇدىغان ئەهدىنىڭ يارلاق نۇرۇغا كۆزىنى تىكىپ قاراشنىڭ ئاقۇۋىتىشكە ئۇچاراپ كەتمىسۇن دەپ يۇزىنگە چۈمپەر دە تارتىۋالغان مۇساغا ئوخشىمايمىز.	بىز مۇساغا ئوخشىمايمىز، ئۇ يۇزىنگە يەردە تارتىپ، ئىسرائىل يەسلەرى مۇسا يۇزىندىكى جۇلالنىڭ ئاخىرلىقىغا كۆز تاللاپ قارايالىمسۇن دەپ.
2CO 3:14	ئەمما ئۇلارنىڭ ئوي-كۆڭۈللەرى قاداقلاشقانىدى؛ چۈنكى بۇگۈنگە قىدەر كونا ئەھدىنى ئوقۇغىنىدا مۇشۇ چۈمپەر دە ئېلىۋېتىلمەي كەلدى؛ چۈنكى يېقەت مەسھە بىلەن بىرگە بولغاندا ئۇ يوقاپ كېتسدۇ.	ئەمما ئۇلارنىڭ ئوي-كۆڭۈل قاتىققان؛ چۈنكى بۇگۈنگەچە كونا ئەھدىنى ئوقۇغاندا، بۇ چۈمپە ئېلىنمىدۇ؛ چۈنكى يېقەت مەسھە بىلەن بىرگە بولغاندا ئۇ يوقاپ كېتسدۇ.
2CO 3:15	ئەمما بۇگۈنگە قەدەر، مۇسانىڭ يازمىلىرى ئوقۇلغىنىدا شۇ چۈمپەر دە يەنىلا قەلىنى بېپۇالماقتا.	لېكىن بۇگۈنگە قەدەر، مۇسا يېزىقلەرى ئوقۇلسما، شۇ چۈمپەر قەلىنى يايقان بولىدۇ.
2CO 3:16	ئەمما ھەركىم رەبگە قاراپ بۇرۇلسما، چۈمپەر دە ئېلىپ تاشلىنىدۇ.	ئەمما ھەركىم رەبگە قاراپ بۇرۇلسما، چۈمپەر ئېچىلىپ كېتىدۇ.
2CO 3:17	ئەمما رەب شۇ روهەتتۇر؛ ۋە رەبنىڭ روھى قىيەر دە بولسا، شۇ يەردە ھۆرلۈك بولىدۇ.	رەب شۇ روهەدۇر، ۋە رەبنىڭ روھى بار بولغان جايىدا، ھەر شەكل ئەركىنلىك بار.
2CO 3:18	ۋە بىز ھەممىمىزنىڭ يۇزىمىز ئۆزىمىزنى ئاشكارلاپ، رەبنىڭ شان-شەرېپىگە قاراپ قارىغىنىدا، ئۇنىڭ ئوخشاش سۈرىتىدە بولۇشقا روھ بولغان رەب تەرپىدىن شان-شەرەپ ئۆستىگە شان-شەرەپ قوشۇلۇپ ئۆزگەرتىلمەكتىمىز.	بىز ھەممىلىكىمىز يۇزىمىزنى ئاشكارلاپ، رەبنىڭ شان-شەرېپىگە قاراپ تۇرغاندا، روھى بىلەن رەب تەرەپتىن شان-شەرەپ ئۆستىگە شان-شەرەپ ئۆستىگە شان-شەرەپ قوشۇپ، ئۇنىڭ كىملىكىگە ئۆزگەرتىلىپ كېتىۋاتىپتۇر.

Reference	Before	After
2CO 4:1	شۇڭا خۇدا بىزگە رەھىم-شەپقەت كۆرسەتكەندەك، بۇ خىزمەت بىزگە ئامانەت قىلىنغانىكەن، بىز بەل قويۇتمەيمىز؛	شۇڭا خۇدا بىزگە رەھىم قىلغانلىقى بىلەن، بۇ ئىش بىزگە ئامانەت قىلىنغان، بىز بەل قويىمايمىز.
2CO 4:2	ئەمدىلىكتە شەرمەندىلىككە ئائىت يوشۇرۇن ئىشلارنى تاشلاپ، نە ئەينەن ئايىان قىلىش بىلەن خۇدا ئالدىدا دۇرۇسلۇقىمىزنى ھەر ئادەمنىڭ ۋېجدانىغا كۆرسىتىمىز.	ھازىر ئازارلىق يوشۇرۇن ئىشلارنى تاشلىدۇق، ھېچقانداق ئالدامچىلىقتا يۈرەلمەي، خۇدانىڭ سۆزىنى بۇرمىسماي، بىلکى ھەقىقەتنى تولا ئاشكارالب، ئالدامچىلىقتا ماڭماي، نە خۇدانىڭ سۆزىنى بۇرمىسماي، بىلکى ھەقىقەتنى خۇدا ئالدىدا ئۆز دۇرۇسلۇقىمىزنى ھەر بىر كىشىنىڭ ئىچكى يەختىگە كۆرسىتىپ تۈرەمىز.
2CO 4:3	ئەمما خۇش خەۋېرىمىز چۈمكەلگەن بولسىمۇ، ئۇ ھالاك بولۇۋاتقانلارغا نىسبەتەن چۈمكەلدى؛	بىراق بىزنىڭ ياخاڭلا خەۋېرىمىز قاپلانغان بولسا، بۇ قاپلانغانلىق ھالاك بولۇۋاتقانلار ئوچۇن.
2CO 4:4	چۈنكى خۇدانىڭ سۈرەت-ئوبرازى بولغان مەسھىنىڭ شان-شەرپى توغرىسىدىكى خۇش خەۋەرنىڭ نۇرى ئۇلارنىڭ ئۆستىتە يورۇمىسىن دەپ، بۇ زاماننىڭ ئىلاھى ئېتقادىسىزلا رنىڭ ئوي-زېھىنلىرىنى كور قىلدى.	چۈنكى بۇ دەم دەۋىرنىڭ شەپتەن ئېتقادىسىزلا رنىڭ ئوي-پىكىرىنى كۆز قاپلىدى، شۇنىڭ بىلەن مەسھىنىڭ شەرەپى توغرۇلۇق ئۇنچىلىنىڭ يۈرۈقلۈق ئۇلارغا يەتسىپ كەتمەسلىكى ئوچۇن. مەسە خۇدانىڭ سۈرەتىدۇر.
2CO 4:5	چۈنكى بىز ئۆزىمىزنى ئەمەس، بىلکى مەسە ئەيسانى رەب، شۇنىڭدەك ئۆزىمىزنى ئەيسا ئوچۇن سىلەرنىڭ خىزمەتكارىڭلار دەپ ئېلان قىلىمىز.	بىز ئۆزۈملەرنى ئاڭلىتىماي، بىلکى مەسە ئەيسا رېبىن ئاڭلىتىمىز ۋە ئۆزۈملەرنى سىلەرگە ئەيسا ئارقىلىق خىزمەتچىلەر قىلىپ تۇۇرىنى.
2CO 4:6	چۈنكى «قاڭلۇقۇقىنى نۇر يورۇسۇن» دەپ بۇيرۇغان خۇدا، مەسھىنىڭ دىدارىدىن ئۆزىنىڭ شان-شەرپىنى تونۇنۇشقا بولغان يورۇقلۇقىنى بىز ئارقىلىق چېجىلىشى ئوچۇن، بىزنىڭ قەلىمىزنى يورۇۋقاندۇر.	خۇدا «قاڭلۇقۇقىنى نۇر يورۇسۇن» دەپ بۇيرۇق بەرگەن، ئۇ بىزنىڭ قەلىمىزدە يورۇق يايقاب، خۇدانىڭ شان-شەرپىنى بىلىش ئوچۇن، مەسە ئەيسا تەرەپتىن كۆرسىتىپ بەردى.
2CO 4:7	ئەمما قۇدرەتتىڭ غايىت زورلۇقى بىزدىن ئەمەس، بىلکى خۇدادىن بولغانلىقى كۆرۈنۈسۈن دەپ بۇ گۆھەرگە ساپاڭ ئىشلاردا قاچلاقلقىق ھالدا ئىگىدارلىق قىلىمىز.	بىز بۇ قىممەت گەنچلىكىن گىلىن قاچلار ئىچىدە ئىگە قىلىپ تۇرۇپ، خۇدا تەرەپتىن كەلگەن زور قۇدرەتتىڭ بىزنىكىدىن ئەمەس، يەقەت خۇدا تەرەپتىن بولۇشى ئوچۇن.
2CO 4:8	مانا بىز ھەرەپتە قىستىلىپ قالدۇق، ئەمما يەنجلەمىدۇق؛ تەمتىرەپ قالدۇق، ئەمما ئۆمىدىسىزلەنمىدۇق؛	بىز ھەر تەرەپتە باسقۇچتا قالدۇق، ئەمما يۇتۇپ كەتمىدۇق؛ چاتاقلىنىپ قالدۇق، ئەمما ئۆمىدىسىزلىككە ۋاقتىلاشتۇرۇپ كەتمىدۇق؛
2CO 4:9	زىيانكەشلىككە ئۇچراۋاتىمىز، ئەمما ھەمدەمىسىز قالمىدۇق؛ يېقىتىلدۇق، ئەمما ھالاك بولمىدۇق؛	بىز قىيىنچىلىقلار ئۇچرىشىپ تۇرۇپ، لېكىن تەك قالمايتۇق؛ يېقىتىپ كەتسەكمۇ، ھالاك بولمايتۇق؛
2CO 4:10	ئەيسانىڭ ھاياتى ئېنىمىزدە ئايىان قىلىنسۇن دەپ، ھەردائىم ئېنىمىزدە ئەيسانىڭ ئۆلۈمنى ئۆسٹىگە ئېلىپ ئەيسانىڭ ئۆلۈمنى ئۆسٹىگە ئېلىپ، ھەردائىم ئېنىمىزدە ھەرقايسى ۋاقتىتا بىزنىڭ بەدىنىمىزدە ئەيسانىڭ ئۆلۈمنى ئۆسٹىگە ئېلىپ چىقىشى ئوچۇن،	ئەيسانىڭ ھاياتى بىزنىڭ تەنلىرىمىزدە كۆرۈنىپ چىقىشى ئوچۇن، ھەرقايسى ۋاقتىتا بىزنىڭ بەدىنىمىزدە ئەيسانىڭ ئۆلۈمنى ئۆسٹىگە ئېلىپ تەنلىرىمىزدە كۆرۈنىپ تۇرۇشىمىز.
2CO 4:11	چۈنكى ئەيسانىڭ ھاياتى ئۆلۈدەن ئەنلىرىمىزدە ئايىان قىلىنسۇن ئوچۇن، تىرىك قالغان بىزلىر ھەردائىم ئۆلۈمگە تايششۇرۇلماقتىمىز.	چۈنكى ئەيسا مەسھىنىڭ ھاياتى بىزنىڭ ئۆلۈمچاڭ تەنلىرىمىزدە ئېنىق كۆرۈنىپ چىقىشى ئوچۇن، بىز ھاياتتا تۇرغانلار ھەمىشە ئۆلۈمگە تىسىرىلىنىپ تۇرۇشىمىز.
2CO 4:12	شۇنىڭ بىلەن بىزدە ئۆلۈم ئىشلەپ تۇرغات، بىراق سىلەردە ھايات ئىشلەپ ئىشلەۋاتىدۇ.	شۇ تەرەپتە بىزدە ئۆلۈم ئىشلەپ تۇرغات، بىراق سىلەردە ھايات ئىشلەپ ئىشلەۋاتىدۇ.
2CO 4:13	ۋە «مەن ئىشەندىم، شۇڭا سۆز قىلدىم» دەپ بېزىلغاندىكىدەك ئىمان-ئىشەنچتىكى روهقا ئىگە بولۇپ، بىزمۇ ئىشەندۇق ۋە شۇنىڭ بىلەن سۆز قىلىمىز؛	ھەم «مەن ئىشىنىپ كەتىم، شۇڭا سۆزلەپ قالدىم» دەپ بېزىلغانغا ئۆخشاشش، بىزنىڭمۇ ئىمان روهى بار، شۇڭا بىزنىڭمۇ ئىشىنىپ سۆزلەيمىز؛
2CO 4:14	چۈنكى رەب ئەيسانى تىرىلدۈرگەن خۇدا بىزنى ئەيسا بىلەن بىرگە تىرىلدۈردى، شۇنداقلا بىزنى سىلەر بىلەن بىرگە ئۆز ئالدىغا ھازىر قىلىدۇ، دەپ بىلىمىز.	بىلىمىزكى، خۇدا ئەيسا تىرىلدۈرگەن، شۇ خۇدا بىزنىمۇ ئەيسا بىلەن بىرگە تىرىلدۈردى، سىلەر بىلەن بىرگە ئۆزگە كۆرسىتۈردى.

Reference	Before	After
2CO 4:15	چۈنكى بۇ ھەممە ئىشلار سىلەر ئۆچۈن، شۇڭا كۆپ كىشىلەرنىڭ ۋۇجۇددا ئېشىپ تاشقۇچە بېغىشلەنغان مېھىر-شەقەت سەھىبىدىن كۆپ كىشىلەرنىڭمۇ خۇدانى ئولۇغلاپ ئېيتقان تەشەككۈرىلىرى ئېشىپ تاشىدۇ.	چۈنكى بۇ ھەممە ئىشلار سىلەر ئۆچۈن، شۇڭا كۆپ كىشىلەرگە بېرىلگەن زور مېھىر-شەقەت ئارقىلىق، كۆپ كىشىلەر خۇداغا تەشەككۈر ئېيتىپ، ئۇنى چوخ ئولۇغلايدۇ.
2CO 4:16	شۇڭا بىز بەل قويۇۋەتمەيمىز؛ گەرچە تاشقى ئىنسانلىقىمىز سولاشسىمۇ، دەرەقىقەت ئىچكى ئىنسانلىقىمىز كۈندىن-كۈنگە يېڭىلەنماقتا.	شۇڭا بىز ھېچقا ناداق چاقالماپ كەتمەيتۇق؛ تاشقى تەرەپتىن سولاشماقتا بولساقىمۇ، ئىچكى تەرەپتىن ھەر كۈنى يېڭىلەنماقتا.
2CO 4:17	چۈنكى بىزنىڭ بىر دەقىقلەك ۋە يېنىك جايـا-مۇـشـقـقـەـتـلـىـرـىـمـىـزـ بـىـزـ ئۆـچـۈـنـ ئېـشـىـپـ تـاشـقـانـ، مـەـگـۇـلـوـكـ، زـورـ ۋـەـزـنـلىـكـ شـانـ-شـەـرـەـپـ قـىـلـىـدـۇـ.	چۈنكى بىزنىڭ قىسقا ۋە ئاز قىيىنچىلىقىمىز بىرگە ئېشىپ تاشقىلىدىغان، مەگىن، زور شان-شەرەپ قالدۇرۇپ كەتىدۇ.
2CO 4:18	شۇڭا بىز كۆرۈنگەن ئىشلارغا ئەمەس، بەلكى كۆرۈنەس ئىشلارغا كۆز يىتىز توْتۇپ توْرىمىز؛ چۈنكى كۆرۈنگەن ئىشلار ۋاقتىلىق، ئەمما كۆرۈنەس ئىشلار مەگىلوكتۇر.	شۇڭا بىز كۆرۈنگەن ئىشلارغا ئەمەس، بەلكى كۆرۈنەس ئىشلارغا كۆز يىتىز توْتۇپ توْرىمىز؛ چۈنكى كۆرۈنگەن ئىشلار ۋاقتىلىق، كۆرۈنەس ئىشلار تىكىمىز؛ چۈنكى كۆرۈنگەن ئىشلار ۋاقتىلىق، ئەمما كۆرۈنەس ئىشلار بولسا مەگىن.
2CO 5:1	چۈنكى بىزنىڭ بۇ دۇنيادىكى تەن تەكلىپ يوقاپ كەتسەمۇ، خۇدا بەرگەن، تەرىپىدىن بولغان، ئىنسان قولى بىلەن ياسالىغان بىر ئۆي، يەنى ئاسمانلاردا ئەبىدى بىر ماكانىمىز باردۇر دەپ بىلىمىز.	چۈنكى بىزنىڭ بۇ دۇنيادىكى تەن تەكلىپ يوقاپ كەتسەمۇ، خۇدا بەرگەن، ئادەم قولى بىلەن ياسالىغان بىر ئورنىمىز بار، ئۇ ئاسمانلاردا ئەبىدى داۋاملىشىدۇ، بۇنى بىلىمىز.
2CO 5:2	ئەمدى بۇ كونا ئۆيىمىزىدە تۇرغىنىمىزدا ئاسماندىكى ئۆيىمىزنى كېيىپلىشقا زور ئىتىزاز بىلەن ئاھ ئۇرماقتىمىز	هازىر بۇ كۆنە ئۆيىمىزىدە توْرۇپ توْرۇندا، ئاسماندىكى يېڭى ئۆيىمىزنى كېيىپ ئېلىشقا زور ئىتىزاز بىلەن ئاھ سېلىپ توْرۇۋاتىمىز
2CO 5:3	(بەرەق، ئاسماندىكى ئۆيىمىزنى كېيىپلىشقا يالىچاڭ قالمايمىز).	ھەققەتەن، بىزنىڭ ئاسمانلىق، ئۆيىمىزنى كېيىپ ئېلىپ بارغاندا، يالتا قالمايمىز
2CO 5:4	چۈنكى بۇ تەرەپداشتا توْرۇندا، زور قىيىنچىلىقتا ئاھ دەپ ئېيىشىمىز بار؛ بۇ چۈنكى مۇشۇ چېدىرىدا تۇرغىنىمىزدا، يېغىرچىلىقتا ئاھ ئۇرماقتىمىز؛ بۇ بىزنىڭ يالىچىلىق ئىستەمىز، بەلكى ياخشى كېيىنپى توْرۇشنى، يەنى بىزنىڭ يالىچىلىشنى خالغىنىمىز ئەمەس، بەلكى كېيىندۈرۈلۈشنى، يەنى بىزدە ئۆلۈمچان نېمە بار، ئۇنى ھايات بىلەن قاپلاشنى ئىستەمىز.	چۈنكى بۇ تەرەپداشتا توْرۇندا، زور قىيىنچىلىقتا ئاھ دەپ ئېيىشىمىز بار؛ بۇ چۈنكى مۇشۇ چېدىرىدا تۇرغىنىمىزدا، يېغىرچىلىقتا ئاھ ئۇرماقتىمىز؛ بۇ بىزنىڭ يالىچىلىق ئىستەمىز، بەلكى ياخشى كېيىنپى توْرۇشنى، يەنى بىزنىڭ يالىچىلىشنى خالغىنىمىز ئەمەس، بەلكى كېيىندۈرۈلۈشنى، يەنى بىزدە ئۆلۈمچان نېمە بار، ئۇنى ھايات بىلەن قاپلاشنى ئىستەمىز.
2CO 5:5	هازىر بىزنى بۇ ئىشقا تەييار قىلغۇچى خۇدا بولۇپ قالدى؛ ئۇ بىزگە كاپاھەت ئەمدى بىزنى دەل مۇشۇ ئىشقا تەييارلىغۇچى بولسا خۇدادۇر؛ ئۇ بىزگە «كاپاھەت» بولغان ئۆز روھىنىمۇ ئاتا قىلدى.	هازىر بىزنى بۇ ئىشقا تەييار قىلغۇچى خۇدا بولۇپ قالدى؛ ئۇ بىزگە كاپاھەت ئەمدى بىزنى دەل مۇشۇ ئىشقا تەييارلىغۇچى بولسا خۇدادۇر؛ ئۇ بىزگە سۈپىتىدە ئۆز روھىنى بەرگەن.
2CO 5:6	شۇنىڭ بىلەن، بىز ھەمىشە ئىشەنچلىق بولۇپ تۇرامىز ۋە تېنىمىزدا توْرۇپ شۇنىڭ بىلەن بىز ھەمشىھ يۇرەكلىك بولىمىز؛ ھەمە تېنىمىزىدە ماكان تۇرقىنىمىزدا رەببىدىن ئۆزاقتا دەپ بىلىمىز	شۇنىڭ بىلەن، بىز ھەمىشە ئىشەنچلىق بولۇپ تۇرامىز ۋە تېنىمىزدا توْرۇپ شۇنىڭ بىلەن بىز ھەمشىھ يۇرەكلىك بولىمىز؛ ھەمە تېنىمىزىدە ماكان تۇرقىنىمىزدا رەببىدىن ئۆزاقتا دەپ بىلىمىز
2CO 5:7	(چۈنكى بىز كۆرۈش سېزىمى بىلەن ئەمەس، ئېتىقاد بىلەن ماڭىمىز)؛	چۈنكى بىز كۆرگەنلىكىمىز بىلەن ئەمەس، ئىشەنگەن بىلەن يۇرۇمىز
2CO 5:8	بىز يۇرەكلىك بولۇپ، شۇنىڭدەك تەندىن نېرى بولۇپ رەب بىلەن بىلە بىر ماكاندا بولۇشقا تېخىمۇ خۇرسەنمىز.	بىز ئىشەنچ بولۇپ، تەندىن ئاشقا، رەب بىلەن بىرگە بولۇشقا تېخىمۇ ياقشى كۆرۈشىمىز.
2CO 5:9	شۇنىڭ بىلەن، مەيلى تەندىن بولالىلى، مەيلى تەندىن نېرى بولالىلى، ئۇنى خۇرسەن قىلىشنى ئىستەك-نىشان قىلىپ ئىتتىلىمىز.	شۇنىڭ بىلەن، بىز تەندە بولساقىمۇ ياكى تەندىن يراق بولساقىمۇ، ئۇنى خۇرسەنەندە تۇرۇش ئۆچۈن ھەممە ئۇسۇل بىلەن كۆچ سەرب قىلىمىز.
2CO 5:10	چۈنكى تەندە قىلغان ئەمەللەرىمىزنى، ياخشىلىق بولسۇن، يامانلىق بولسۇن، ھەرسىزىمۇڭە قايتۇرۇلۇشنى ئۆچۈن مەسەنەنىڭ سوراق تەختى ئالدىدا هازىر بولۇشىمىز لازىم بولىدۇ.	چۈنكى بىز ھەممىمىز مەسەنەنىڭ ھۆكۈم تەختىسى ئالدىدا كۆرۈنىشىمىز زۆر، چۈنكى تەندە قىلغان ياخشى ياكى يامان ئىشلىرىمىزنى ھەر بىرىمىزگە قايتۇرۇپ بىرىش ئۆچۈن.
2CO 5:11	شۇنىڭ بىلەن رەبىنىڭ دەھىشىتىنى بىلگەنلىكىمىز ئۆچۈن، ئىنسانلارنى ئىشەنۈرۈشكە تېرىشىمىز؛ لېكىن بىز خۇداغا ئۆچۈق-ئاشكارىمىز، شۇنىڭدەك سىلەرنىڭ ۋىجدانىڭلاردىمۇ ئاشكارە تۈنۈلساق دەپ ئۆمىد قىلىمەن.	شۇڭا، رەبىنىڭ قورقۇشىنى بىلگەنلىكىمىز ئۆچۈن، بىز باشقا كىشىلەرنى ئىشەنۈرۈشكە تېرىشىمىز؛ بىراق بىز خۇدا ئالدىدا ئاشكارا، سىلەرنىڭ ئۆز ئوي-قالايمىقلەرلەرلەردا بىزنى تۈنۈغاندەك بولساق دەپ ئۆمىد قىلىمەن.

Reference	Before	After
2CO 5:12	بىز ھا زىر ئۆزۈمىزنى قايىتىدىن سىلەرگە تەۋسىيە قىلغىنىمىز يوق، بەلكى پەققەت سىلەر دە قەلەرىكى ئىشلاردىن ئەمەس، تاشقى قىياپەتتىن یە خېرلىنىشدا فانلارغا بەرگۇدەك جاۋاب بولسۇن دەپ، سىلەرگە بىزەردىن یە خېرلىنىش ئىمكانىيەتتىن يارتىپ بېرىۋاتىمىز.	بىز ئۆزۈمىزنى سىلەرگە قايىتا تەكسىرىلىمەيمىز، بەلكى سىلەرگە بىزنى پەخېرلىنىش ئۆچۈن گەۋدە بەرەرلىك قىلىپ، تاشقى كۆرۈنۈشنى یە خېرلىنىشدا فانلارغا جاۋاب بەرەلەيدىغان بولۇشىڭلار ئۆچۈن.
2CO 5:13	چۈنكى ئىچ-ئىچىمىزگە سىغماي قالغان بولسا قامۇ خۇدا ئالدىدا شۇنداق بولدۇق، سالماق بولسا قامۇ سىلەر ئۆچۈن شۇنداق بولىمىز.	چۈنكى ئەگەر بىز يەرۋا قىلىپ كېتىپ قالساق، بۇ خۇدا ئۆچۈن بولىدۇ؛ ئەگەر ئاقىل-پۇرسەت بىلەن بولساق، بۇ سىلەر ئۆچۈن بولىدۇ.
2CO 5:14	چۈنكى مەسەنەنڭ مۇھەببىتى بىزنى شۇنداق قىلىشقا ئوندەيدۇ؛ چۈنكى بىز بىرسى ھەممە يەلن ئۆچۈن ئۆلدى، شۇڭا ھەممە يەلننىمۇ ئۆلدى، دەپ ھېسابلايمىز.	چۈنكى مەسەنەنڭ سوپۇشى بىزنى زورلاپ تۇرۇۋاتىدۇ.
2CO 5:15	ۋە ئۇ ھەممە يەلننى دەپ ئۆلدى، بۇنىڭدىن مەقسەت، ھايات بولغانلار ئۆزلىرى ئۆچۈن ئەمەس، بەلكى ئۇلۇرنى دەپ ئۆلۈپ تىرىلگۈچى ئۆچۈن ياشىش ئۆچۈندۇر.	بۇنى ئېنىققا بىلىپ، دېمکى، بىر كىشى ھەممە ئادەم ئۆچۈن ئۆلدى، شۇنىڭ بىلەن ھەممە ئادەم ئۆلدى؛ بۇ سەۋەبىتە، ھاياتا تۇرۇۋاتقانلار ئۆزلىرى ئۆچۈن ئەمەس، بەلكى ئۇلار ئۆچۈن ئۆلۈپ كېيىن تىرىلگەن ئۇنىڭ ياشىش ئۆچۈندۇر.
2CO 5:16	شۇنىڭ بىلەن بىز بۇنىڭدىن كېيىن ھېچكىمنى ئىنسانلارچە تونۇمایمىز؛ ھەتا بىز ئەتكى بىز مەسەنەن ئىنسانلارچە تونۇغان بولساق، بۇنىڭدىن كېيىن ئۇنى يەنە شۇنداق تونۇمایمىز.	شۇدىن كېيىن، بىز ھېچكىمنى دۇنيالىق كۆز بىلەن كۆرمەيمىز؛ ھەتا بىز مەسەنەن ئىلگىرى شۇنداق كۆرگەن بولسا قامۇ، ئەمدىلا ئۇنى شۇنداق كۆرمەيمىز.
2CO 5:17	شۇڭا ئەمدى بىرسى مەسەدە بولسا، ئۇ بېڭى بىر يارتىلغا جىدۇرا كونا ئىشلار ئۆتۈپ، مانا، ھەممە ئىش بېڭى بولدى!	شۇنىڭ بىلەن، ھا زىر بىرى مەسەھ بىلەن بولسا، ئۇ بېڭى بىر ئادەم! كونا ئىشلار ئۆتۈپ كەتتى، قارا، ھەممە ئىشلار بېڭى!
2CO 5:18	ۋە بارلىق ئىشلار خۇدا دىندۇرۇ؛ ئۇ بىزنى مەسەھ ئارقىلىق ئۆزىگە ئىناقلاشتۇردى، شۇنداقلا بىزگە ئىناقلاشتۇرۇش خىزمىتتىن تاپشۇردى:-	ھەم بارلىق ئىشلار خۇدا تەرەپتىن كەلگەن؛ ئۇ بىزنى مەسەھ ئارقىلىق ئۆزىگە بارشىتۇردى، شۇنداق بىزگە بارشىتۇرۇش خىزمىتتىن تاپشۇردى.
2CO 5:19	دېمەك، خۇدا مەسەدە ئادەملەرنىڭ ئىتائەتسىزلىكلىرىنى ئۇلارنىڭ ئەيىپى بىلەن ھېسابلاشماي، ئالەمنى ئۆزىگە ئىناقلاشتۇردى؛ شۇنىڭدەك بىزگە ئىناقلاشتۇرۇش خەۋىرىنى ئامانەت قىلىپ تاپشۇردى.	دە، خۇدا مەسەھتە ئادەملەرنىڭ خاتالىقلارنى ئۇلارغا قارشى ھېسابلاماي، دۇنيانى ئۆزىگە ياقشىلاشتۇردى؛ شۇنىڭدا بىزگە ياقشىلاشتۇرۇش خەۋىرىنى ئىشلەن بىلەن بەرگەن.
2CO 5:20	شۇڭا خۇدى خۇدا بىز ئارقىلىق ئادەملەردىن ئىناقلققا كېلىشنى ئۆتونىڭىسىدەك، بىز مەسەھكە ۋاكالىتەن ئەلچىلەر دۇرمىز؛ مەسەنەن ئۇرنىدا «خۇداغا ئىناقلاشتۇرۇغا يىلىسلەر!» دەپ ئۆتۈنمىز.	شۇڭا، خۇدا بىز ئارقىلىق سىلەرنى ئۇنىڭغا قايىتۇرۇشقا چاقىرىپ تۇرغاندەك، بىز مەسەنەن ئەلچىسى بولۇپ قالدۇق؛ مەسەنەن ئۇرنىدا سىلەرگە دېمىز؛ خۇداغا تەڭلىشىڭلار!
2CO 5:21	خۇدا گۇناھ بىلەن ھېچ تونۇش بولمىغان كىشىنى خۇدا بىزنى دەپ گۇناھنىڭ ئۆزى قىلىدى؛ مەقسىتى شۇڭى، بىزنىڭ ئۇنىڭدا خۇدانىڭ ھەققانىلىقى بولۇشىمىز ئۆچۈندۇر.	بۇنىڭ بىلەن بىزنى ئۇنىڭدا خۇدانىڭ ھەققىي ئادىللىقى بولۇشىمىزنى تەمنلىدى.
2CO 6:1	ئەمدى خۇدانىڭ ھەمكارلىرى سوپىتىدە سىلەردىن ئۇنىڭ مېھىر- شەيقىتىنى قوبۇل قىلىپ تۇرۇپ ئۇنى بىكارغا كەتكۈزۈمەڭلار دەپ ئۆتۈنمىز	بىز خۇدانىڭ ھەمكارلىرى بولۇپ، سىلەرنى ئۆزىدەيمىز؛ خۇدانىڭ ئاتمىغان مېھىرىنى بىكار قىلىپ قوبۇل قىلماكلار
2CO 6:2	(چۈنكى ئۇ: «شاپائەت كۆرسىتىلىدىغان بىر يەيتتە دۇئايىگىنى ئىجابەت قىلىشنى بېكتىكەنەن، نجات-قۇتۇلۇش يەتكۈزۈلدىغان بىر كۈننەدە مەن ساڭى ياردەمە بولۇشۇمنى بېكتىكەنەن» – دېدى. مانا، ھا زىر بولسا «شاپائەت كۆرسىتىلىدىغان ياخشى يەيت!»؛ مانا، ھا زىر «نجات-قۇتۇلۇش كۈنى» دۇر!).	چۈنكى ئۇ دېگەن: «مەن سىزگە ياقتۇرغۇچى ۋاقتىتا جاۋاب بەرگەنەن، نجات كەلگەن كۈننە سىرگە ياردەم قىلغانمەن» دېدى. بايقسىڭلار، ھا زىر بۇ «نجات بۇ «ياقتۇرغۇچى ۋاقتى» بولۇپ قالدى؛ بايقسىڭلار، ھا زىر بۇ «نجات كۈنى!»
2CO 6:3	رەبىنىڭ خىزمىتىگە داغ كەلتۈرۈلمىسىن دەپ ھېچقانداق ئىشتا	ھېچ نەرسىدە ھېچكىمنى تو ساقلاشتۇرمائىمىز، بۇ بىلەن خىزمەتمىز

Reference	Before	After
2CO 6:4	هېچكىمنىڭ ئىمانىغا توسالغۇلۇق قىلىمايمىز؛ بىلكى ھەربىر ئىشتىتا ئۆزۈمىزنى خۇدانىڭ خىزمەتكارلىرى سۈپىتىدە نەمۇنە قىلىپ يۈرىمىز؛ زور چىداملىق بىلەن، جەپىر-زۇلۇملاردا، جاپا- مۇشەققەتلەرde، بىسىم-قىستاقلاردا،	گاۋاڭلاشتۇرۇلماقلىق ئۈچۈن. بىلكى بىز خۇدانىڭ خىزمەتكىلىرى بولۇپ، ھەر قانداق ئىشتىتا ئۆزۈمىزنى ياخشى كۆرسەتەمىز؛ چوڭ چىداملىق بىلەن، جەپىر-زۇلۇملاردا، كۇنىسىپرى جاپا-مۇشەققەتلەرde، بىسىم-قىستاقلاردا توغرا كېتىپ بارىمىز.
2CO 6:5	قامچا يارىلىرىدا، زىندانلاردا، قوزغىلاك-توبىلاڭلار ئىچىدە، ئېغىر مېھنەتلەرde، تۈنەشلەرde، روزا توڭوشلاردا،	تەلەم-تا قاقلاشلارنىڭ ئىچىدە، قاماclarدا، خەلکەنىڭ قوزغىلىشى ۋە توبىلانغان ۋاقتىلarda، فاتىق ئەمگەكىلەرde، تۈنەيىسىز كۈنلەرde، روزا توڭوشلاردا،
2CO 6:6	تەمىزلىك بىلەن، بىلەم بىلەن، سەبر بىلەن، مېھرىبانلىق بىلەن، مۇقەددەس ياكلىق بىلەن، بىلىملىر بىلەن، سەۋر-تاقەتلەك بىلەن، مېھرىبانلىقلار بىلەن، مۇقەددەس روھ بىلەن، ساختلىقسىز مېھىر-مۇھەببەت بىلەن،	روھ بىلەن، چاقچاق مېھىر-مۇھەببەت بىلەن، ھەققەتىنىڭ سۆزى بىلەن، خۇدانىڭ كۈچى بىلەن، ھەقدارلىقنىڭ ئوڭ-
2CO 6:7	ھەققەتىنىڭ سۆز-كالامنى بىلەن، خۇدانىڭ كۈچ-قۇدرىتى بىلەن، ھەققانىلىقنىڭ ئوڭ-سوول قوللاردىكى قوراللىرى بىلەن،	چەپ قوللىرىدىكى قوراللىرى بىلەن،
2CO 6:8	ھەم ئىززەت-شۆھەرتەنە ھەم ھاقارەت ئىچىدە، توھەمت ھەم تەرىپلىنىشلەر ئىچىدە ئۆزۈمىزنى خۇدانىڭ خىزمەتكارلىرى سۈپىتىدە نامايىان قىلدۇق؛ يالغانچىلار دەپ قارالغان بولساقا مۇسەممىي سادىق بولۇپ،	ھەم ئىززەت بىلەن ھەم ھاقارەت ئارسىدا، توھەم سۆزلىرى بىلەن ھەم ياخشى بايانلار ئارسىدا، يالغانچى دەپ قارىلىپ، لېكىن ھەققىي سادىق بولدۇق.
2CO 6:9	نامىسىز بولدۇق-يۇ، ئەمما مەشھورمىز؛ ئۆلھىي دەپ قالدۇق-يۇ، ئەمما مانا، ھایاتتۇرمىز؛ تەرىپىدە جازالاندۇق-يۇ، ئەمما ئۆلۈمگە مەھكۈم قىلىنىمىدۇق؛	بىلىنەر-ئەمە بولدۇق، لېكىن ھەممىسى بىلىدۇ؛ ئۆلۈپ كەتنى دەپ قالدۇق، لېكىن ھەي، بىز ھاياتنا؛ جازالاندۇق، لېكىن ئۆلۈمگە ئۆچۈپ قالمىدۇق؛
2CO 6:10	بىز قايغۇ شەرقىن كىشىلەر بولساقا مۇ، ھەمىشە خۇشاللىق بىلەن ياشابىمىز؛ دەرد-ئەلم تارتۇق-يۇ، ئەمما دائم شاد-خۇراملىقتا تۇرىمىز؛ نامرات بولغىنىمىز بىلەن، ئەمما كۆپ ئادەملەرنى باي قىلغۇچىمىز؛ ھېچنېمىز يوق بولغىنى بىلەن، ئەمما ھەممىگە ئىگىدارمىز.	كەمبەغەل بولغاندا، كۆپ كىشىلەرگە بايىق قىلىپ يېرىمىز؛ ھېچ نېمىنى ئېگىلىگەنمىكەن، لېكىن ھەممىنى ئىگىلىپ تۇرماق.
2CO 6:11	سەلەرگە ئوچۇق-يۇرۇق سۆزلىدۇق، ئەي كورىتلىقلار، بىزنىڭ باغرىمىز سەلەرگە كەڭ ئېچىلدى!	سەلەرگە ئاشكارا سۆزلەپ بارىمىز، كورىتلىقلار، بىزنىڭ يۇرەكلىرىنىڭلارنىڭ سەلەرگە كەڭ ئېچىلدى!
2CO 6:12	سەلەر بىز تەرەپتىن قىسىلغان ئەمەس، لېكىن ئۆز ئىچ-باغرىڭلارنىڭ تارلىقىدىن قىسىلىسىلەر؛	سەلەر بىز تەرەپتىن چەكلەننىپ قالىمىدى، لېكىن ئۆز يۇرەكلىرىنىڭلارنىڭ تورسىقىدىن چەكلەننىپ كېتۈۋاتىسىز؛
2CO 6:13	ئەمدى ئادىل ئالماشتۇرۇششا بولۇپ – (ئۆز يەزەتلىرىمگە سۆزلىگەندەك سۆزلەيمەن) – باغرىڭلارنى بىزگىمۇ كەڭ ئېچىڭلار.	ئوخشاش جاۋاپ قىلىڭلار، باللارىمغا دېگەندەك دېيمەن، سەلەر ھەم يۇرەكلىرىنىڭلارنى كەڭرەك ئېچىڭلار.
2CO 6:14	ئېتىقادىسىزلار بىلەن بىر بىوپتۇرۇققا چېتلىپ تەگىسىزلىكتە بولماڭلار؛ چۈنكى ھەققانىلىق ۋە قەبەللىك ئوتتۇرسىدا قانداقمۇ ئورتاقلىق بولسۇن؟ يورۇقلۇقنىڭ قاراڭخۇلۇق بىلەن قانداق ھەمراھلىقى بولسۇن؟	ئىمانسىز كىشىلەر بىلەن تەرەزلىكىسىز قوشۇلۇش قالماڭلار، چۈنكى ھەقلىق بىلەن يامانلىق ئوتتۇرسىدا قانداق ئورتاقلىق بار؟ يورۇق بىلەن قاراراڭخۇلۇق قانداق بىرلىشەلەيدۇ؟
2CO 6:15	مەسەنەنىڭ بېلىئال بىلەن نېمە ئىتاقلىقى بولسۇن؟ ئىشەنگۈچىنىڭ ئىشەنگۈچى بىلەن قانداق ئورتاق ئىتىۋىسى بولسۇن؟	مەسەنە بىلەن بېلىئال قانداق ئۇلاشتۇرۇشكى بار؟ ئىشەنگەن كىشى بىلەن ئىشەنگۈچى ئەنماڭان ئەنماڭان بىلەن كىشىنىڭ بىلەن بىلەن maydanhagan كىشىنىڭ قانداق بىرلىكى بار؟
2CO 6:16	خۇدانىڭ مېھرىمى بۇتلار بىلەن قانداقلا ماش كەلەر؟ چۈنكى سەلەر تىرىك خۇدانىڭ ئىبادەت خانىسىنىڭ بۇتلار بىلەن قانداق بىرلىكى بولسۇن؟ چۈنكى سەلەر تىرىك خۇدانىڭ ئىبادەت خانىسىدۇر سەلەر، خۇدا: «مەن ئۇلارنىڭ ئارسىدا تۇرما، ئۇلار بىلەن بىرگە يۈرەم، ئۇلارغا خۇدا بولام ۋە ئۇلار مېنىڭ خەلقىم بولىدۇ» دەپ مېنىڭ خەلقىم بولىدۇ» دېگىنندەك سەلەر ئۇنىڭ ئىبادەت خانىسىدۇر سەلەر؛ جاكارغانچە، سەلەر ئۇنىڭ مېھرىمىسىلەر سەلەر،	خۇدانىڭ ئىبادەت خانىسىنىڭ بۇتلار بىلەن قانداقلا ماش كەلەر؟ چۈنكى سەلەر تىرىك خۇدانىڭ ئىبادەت خانىسىنىڭ بۇتلار بىلەن قانداقلا ماش كەلەر؟ چۈنكى سەلەر تىرىك خۇدانىڭ ئىبادەت خانىسىدۇر سەلەر، خۇدا: «مەن ئۇلارنىڭ ئارسىدا تۇرما، ئۇلار بىلەن بىرگە يۈرەم، ئۇلارغا خۇدا بولام ۋە ئۇلار مېنىڭ خەلقىم بولىدۇ» دەپ تۇرما، ئۇلارنىڭ ئارسىدا يۈرەمەن؛ ئۇلارنىڭ خۇداس بولىمەن ۋە ئۇلار مېنىڭ خەلقىم بولىدۇ» دېگىنندەك سەلەر ئۇنىڭ ئىبادەت خانىسىدۇر سەلەر؛ شۇنقا «ئۇلارنىڭ ئارسىدىن چىقىپ كېتىڭلار ۋە ئاييرلىڭلار» دەيدۇ رەب،
2CO 6:17	شۇنىڭ ئۆچۈن «ئۇلارنىڭ ئارسىدىن چىقىپ كېتىڭلار ۋە ئاييرلىڭلار» دەيدۇ رەب، دەيدۇ رەب، – «ھېچ ناپاڭ نەرسىگە تەگۈچى بولماڭلار،» «شۇندىلا مەن	«ناپاڭ نەرسىگە تاتىشماڭلار، شۇنىڭ بىلەن مەن سەلەرنى قارشى

Reference	Before	After
2CO 6:18	سلهرنى قوبۇل قىلىمەن، ۋە: «مەن سلهرگە ئاتا بولىمەن، سلهر ماڭا ئوغۇل-قىزلىرىم بولسىلەر» - دەيدۇ ھەممىگە قادر بولغان رەب.	ئالىمەن».« ۋە: «مەن سلهرگە ئاتا بولىمەن، سلهر ماڭا ئوغۇل-قىزلىرىم بولۇڭلار» دەپ ئېيتقان رەب ھەممىگە قادر بولغان.
2CO 7:1	هازىر بۇ ۋەدىلەرنى ئالغانلىقىمىنىڭ ئۆستىگە، سۆپۈك دوستلار، ئۆزۈمىزنى ئەمدى بۇ ۋەدىلەرگە مۇيەسسىر بولغاندىن كېيىن، ئى سۆپۈمۈلۈكلەر، ئۆزۈمىزنى ئەتلەرىكى ھەم روهىتىكى ھەرخىل ياسكىنلىقتىن تازىلاب، خۇداغا ھۆرمەت بىلەن ياكلىقنى مۇكەدەسىلىكىن كامالەتكە يەتكۈزەيلى.	هۆرمەت بىلەن ياكلىقنى مۇكەدەسىلىكىن كامالەتكە يەتكۈزەيلى.
2CO 7:2	بىزنى قوبۇل قىلىڭلار! بىز ھېچكىمگە زىيان بەرمىدۇق، ھېچكىمنى بۇزۇماپتۇق، ھېچكىمدىن يايда ئالىمىدۇق.	بىزنى قوبۇل قىلىڭلار! بىز ھېچكىمگە زىيان بەرمىدۇق، ھېچكىمنى بۇزۇماپتۇق، ھېچكىمدىن يايدا ئالىمىدۇق.
2CO 7:3	مەن بۇلارنى دەپ سلهرنى كۆرسەتمەكچى ئەمەس؛ چۈنكى، دەسلەپتە دەپ كەتكەندەك، سلهر قەلبىمىزىدە، بىز سلهر بىلەن ياشاشقا تەييارمىز.	مەن بۇلارنى دەپ سلهرنى كۆرسەتمەكچى ئەمەس؛ چۈنكى، دەسلەپتە يۇقىرىدا ئېتقىنىمەك، سلهر قەلبىمىزىدۇرسىلەركى، بىز سلهر بىلەن بىلە ئۆلۈشكە، سلهر بىلەن بىلە ياشاشقا تەييارمىز.
2CO 7:4	مەن سلهرگە كاتتا ئىشەنەن، سلهر توغرۇلۇق يەخريم كۆپ؛ شۇ ئۆچۈن سلهرگە باغلىغان ئىشەنچىم زور، سلهردىن بولغان يەخريم زور؛ شۇنىڭ ئۆچۈن رىغبەت-تەسەللەك تولدۇرۇلدۇم، بارلىق قىيناب-مەشەكە مۇشكۇلچىلىكلىرىمىزدە خۇشالقىم ئېشىپ تاشتى.	تولۇق تەسەللەك بىلەن تولدۇرۇلدۇم، بارلىق قىيناب-مەشەكە خۇشالقىم زور بولدى.
2CO 7:5	چۈنكى بەرھەق، ماكىپونىيەگە كىرگىنىمىزدىمۇ ئەتلەرىمىز ھېچ ئارام تاپالماي، ھەر تەرىپتەن قىسىلىپ قالدۇق؛ سىرتىمىزدا چىدەل-كۈرەشلەر، ئىچىمىزدە قورقۇنچىلار بار ئىدى.	ھەزەقەتە، ماكىپونىيەگە كىرىپ كەتكەندە، بىزگە ھېچ ئارام بولمىدى، ھەممە جەھەتنىن بىز زىيانلىق ئەھەلدارغا يولۇقلالپ قالدۇق؛ سىرتىجا چىدەل-كۈرەشلەر، ئىچىسىدە قورقۇنچىلار بار.
2CO 7:6	ئەمما چوشكۈنلەرگە رىغبەت-تەسەللى بەرگۈچى خۇدا بىزگە تىتۇسىنىڭ كېلىشى ئارقىلىق رىغبەت-تەسەللى بەردى؛	ئەمما خۇدا، چوشكۈن كىشىلەرگە ياردەم بەرگۈچى، تىتۇسىنىڭ كېلىپ قېلىشى بىلەن بىزگە ياردەم بەردى؛
2CO 7:7	تايىقان رىغبەت-تەسەللەيمىز يەقهەت ئۇنىڭ كېلىشى ئارقىلىقلا ئەمەس، بەلكى ئۇنىڭ سلهردىن تايىقان رىغبەت-تەسەللەسى ئارقىلىقمو بولدى؛ چۈنكى ئۇ سلهرنىڭ بىزگە زارىقىپ تەلمۇرگىنىڭلارنى، سلهرنىڭ تايىقان رىغبەت-تەسەللەت بەرگەنلىرىڭلارنى دەپ بەردى. شۇ بولغاندا مەن تېخىمۇ كۆپ خۇشالاندىم. ھەسرتىڭلارنى، سلهرنىڭ ماڭا قىرغىنلىقىڭلارنى دەپ بەردى.	بىزنىڭ تەسەللەكىمىز يەقهەت تىتۇس كېلىپلا ئەمەس، بەلكى سلهرنىڭ ئۇنى تەسەللەت بەرگەنلىرىڭلار بىلەن بولدى. چۈنكى ئۇ سلهرنىڭ ماڭا سادىق زارقىشىڭلارنى، سلهرنىڭ ناداشالقىڭلارنى، سلهرنىڭ ماڭا قىرغىنلىقىڭلارنى دەپ بەردى. شۇ بولغاندا مەن تېخىمۇ كۆپ خۇشالاندىم. ھەسرتىڭلارنى، سلهرنىڭ ماڭا قىرغىنلىقىڭلارنى دەپ بەردى.
2CO 7:8	چۈنكى گۈرچە مەن سلهرنى خېتىم بىلەن ئازابلىغان بولسااممۇ، مەن هازىر ئۇنىڭدىن يۇشايمان قىلامايمەن؛ لېكىن ئەسلىدە مەن شۇ خېتىمنىڭ سلهرنى ئازابلىغىنىنى كۆرۈپ يۇشايمان قىلغاندىم (ئەمەلەتتە)، سلهرنىڭ ئازابلىنىشىڭلار قىسىقىغىنى بىر مەزگىللا بولغان).	چۈنكى مەن خەت بىلەن سلهرگە قايرىپ بەرگەنمۇ، هازىر يۇشايمان بولمايمەن؛ بىراق، بۇ خەت سلهرنى قايغۇلاشتۇرغانلىقىنى كۆرگەندە، بىر مەزگىل يۇشايمان بولغانىدەم، چۈنكى بۇ خەت سلهرنى قىسقا ۋاقت ئۆچۈن قايغۇلاشتۇرغان.
2CO 7:9	ئەمما هازىر شادىلىنىمەن - ئازابلىغىنىڭلاردىن ئەمەس، بەلكى شۇ ئازابلىنىڭ سلهرنى ئۆچۈن تۈۋا قىلدۇرغانلىقىدىن شادىلىنىمەن؛ چۈنكى سلهرنىڭ ئازابلىنىشىڭلار خۇدانىڭ يولىدا ئىدى؛ شۇنىڭ بىلەن سلهر بىزدىن ھېچ زىيان تارتىمىدىڭلار.	ئەمما هازىر شادىلىنىمەن، سلهرنىڭ قايغۇلاشىڭلار ئۆچۈن ئەمەس، بەلكى قايغۇ سلهرنى تۈۋا قىلدۇرغانلىقى ئۆچۈن. چۈنكى سلهرنىڭ قايغۇلاشىڭلار خۇداچە بولدى، شۇنىڭ بىلەن بىز سلهرگە ھېچ نەرسىدە زىيان بەرمىدۇق.
2CO 7:10	چۈنكى خۇدا يولىدىكى قايغۇ، يۇشايمان بولمايدىغان تۆۋا قىلىپ، نىجاتقا قىلمابىدىغان نىجاتقا باشلايدىغان تۆۋىغا ئېلىپ بارىدۇ؛ ئەمما بۇ دۇنيادىكى ئازاب-قايغۇ ئادەمنى ئۆلۈمگە ئېلىپ بارىدۇ.	چۈنكى خۇدا يولىدىكى قايغۇ، يۇشايمان بولمايدىغان تۆۋا قىلىپ، نىجاتقا پىتهكەيدۇ؛ بىراق دۇنيالىق قايغۇ كىشىلەرنى ئۆلۈمگە ئايەردى.
2CO 7:11	چۈنكى مانا، دەل مۇشۇ ئىش، يەنى خۇدانىڭ يولىدا ئازابلىنىشىڭلار، سلهرگە قانداق زور ئىتتايىن تېرىشمە، مۇدابىيە قىلىش، گەپلىك، قورقۇش، ئاززو، تېرىشمە ۋە سلهرگە شۇنچە كۆپ ئەستايىدىلىق، ئۆزلىرىڭلارنى ئەبىتىن نەفەدر	چۈنكى كۆرۈڭلار، مۇشۇ خۇدا يولىدا قايغۇلاشىڭلار، سلهرگە قانداق زور ئىتتايىن تېرىشمە، مۇدابىيە قىلىش، گەپلىك، قورقۇش، ئاززو، تېرىشمە ۋە سلهرگە شۇنچە كۆپ ئەستايىدىلىق، ئۆزلىرىڭلارنى ئەبىتىن نەفەدر

Reference	Before	After
	خالاس قىلىش، شۇنچە كۆپ غەزىپ، شۇنچە كۆپ قورقۇنج، شۇنچە كۆپ تەقەززارلىق، شۇنچە كۆپ قىرغىنلىق ۋە جازالاشقا شۇنچە تېيار بولۇشنى ئېلىپ كەلدى! سىلەر بۇ ئىشنىڭ ھەر تەرىپىدە ئۆزۈگۈلارنىڭ ئېبىتن خالاس بولۇشۇگۈلارنى ئىسپاتلىدىڭلار.	جاڭا زالاش كەلتۈرگەن! سىلەر بۇ ئىشتا ھەرخىل جەھەتتە ئۆزۈنىڭ ياكلىقىنى تولۇق كۆرسەتىڭلار.
2CO 7:12	ئەمدى سىلەرگە شۇ خەتنى يېزىپ قويغاندا، ئۇ خەتنى زيان بەرگەن كىشى قىلغۇچى كىشى ئۆچۈن ئەمەس، زيان كۆرگەن كىشى ئۆچۈنمۇ ئەمەس، بەلكى خۇدا هوزۇردا سىلەرنىڭ بىز ئۆچۈن كۆرسەتكەن ئىساڭلارنى ئاشكارا قىلىش ئۆچۈن ئەمەس، بەلكى خۇدا ئالدىدا بىزگە بولغان كۆگۈلگۈلەرىنى قىرغىنلىقنىڭ ئاراڭىلاردا ئايام بولۇشى ئۆچۈن يازدىم.	هازىر سىلەرگە شۇ خەتنى يېزىپ قويغاندا، ئۇ خەتنى زيان بەرگەن كىشى ئۆچۈن ئەمەس، زيان كۆرگەن كىشى ئۆچۈنمۇ ئەمەس، بەلكى خۇدا هوزۇردا سىلەرنىڭ بىز ئۆچۈن كۆرسەتكەن ئىساڭلارنى ئاشكارا قىلىش ئۆچۈن ئەمەس، بەلكى خۇدا بولغان كۆگۈلگۈلەرىنى قىرغىنلىقنىڭ ئاراڭىلاردا ئايام بولۇشى ئۆچۈن يازدىم.
2CO 7:13	بۇ سەھەپتىن بىز رغبەت-تەسەللەك تېپتۇق. ۋە تېپتۇق تەسەللەكىمىزگە قوشۇپ، تىتۇسنىڭ خۇشالىقى بىزگە تېخىمۇ كۆپ شادلىق وە يېڭىلانلىق بەرەپ ئۆستىگە بىز تىتۇسنىڭ خۇشالىقى تۈھىلىدىن تېخىمۇ زور شادلاندۇق؛ چۈنكى ئۆنىڭ روھى سىلەر تەرىپىڭلاردىن يېڭىلاندى.	قالدى؛ چۈنكى ئۆنىڭ روھى سىلەر تەرىپىدىن يېڭىلانغان.
2CO 7:14	چۈنكى مەن سىلەر توغرائىلاردا بىرەر ئىشتا پەخىلىنىپ ماختىغان بولسام، ئۇ ئىشتا ھېچ خىجىل قالدۇرۇلمىدىم؛ بەلكى سىلەرگە ئېتىقانلىرىمىزنىڭ ھەممىسى ھەقىقەت بولغىنىدەك، بىزنىڭ تىتۇسقا سىلەرنى پەخىلىنىپ ماختىشىمىزىمۇ ھەقىقەت بولۇپ ئىسپاتلاندى.	چۈنكى مەن سىلەر ھەقتە بىر ئىشتا پەخىلىنىپ ماختىغان بولسام، ئۇ ئىشتا ھېچ خەجەل قالمىدىم؛ بەلكى سىلەرگە دەپ بەرگەنلىرىمىزنىڭ ھەممىسى راست بولغاندەك، تىتۇسقا سىلەر توغرۇلۇق پەخىرىمىزىڭمۇ راست بولۇپ ئىسپاتلاندى.
2CO 7:15	ئۇ سىلەرنىڭ ئىتائەتمەنلىكىلارنى، سىلەرنىڭ ئۇنىڭدىن قانداق ئەيمەنگەن ۋە تىرىگەن حالدا ئۇنى قارشى ئالغىنىڭلارنى ئەسلىگىنىدە، ئۆنىڭ سىلەرگە باغلىغان ئىچ-باغىدىكى مۇھەببەتلىرى تېخىمۇ ئېشىپ تاشىدۇ.	تىتۇس سىلەرنىڭ ھەممىزلىكىلارنىڭ ئېتىتەچانلىقنى خاتىرلاپ، ئۇنى قورقۇش بىلەن تەرىپىۋش قىلىپ قارشى ئالغىنىڭلارنى ئەسلىگەندە، ئۆنىڭ سىلەرگە قىلغان مەھرىبانلىقى تېخىمۇ كۆيىدۇ.
2CO 7:16	مەن خۇشال، چۈنكى سىلەرگە ھەر تەرىپتە تولا ئىشەنەمن.	مەن خۇشال، چۈنكى سىلەرگە ھەر تەرىپتە تولا ئىشەنەمن.
2CO 8:1	قېرىنداشلار، مەن سىلەرگە خۇدانىڭ ماڭىدونىيەدىكى جامائەتلەرگە بەرگەن ئەمما، ئى قېرىنداشلار، بىز سىلەرگە خۇدانىڭ ماڭىدونىيەدىكى مېھىر-شەيقتىنى ئايام قىلاماقچىمىز؛	قېرىنداشلار، مەن سىلەرگە خۇدانىڭ ماڭىدونىيەدىكى جامائەتلەرگە بەرگەن ئەمما، ئى قېرىنداشلار، بىز سىلەرگە خۇدانىڭ ماڭىدونىيەدىكى مېھىر-شەيقتىنى ئايام قىلاماقچىمىز؛
2CO 8:2	ئۇلار زور ئېغىر جاپا-مۇشەققەتتە سىنالىنىدا، قاتىق نامرات ئەھۋالدا ئېشىپ تاشقان شادلىقى بىلەن ئۇلارنىڭ ئۆچۈق قوللوقىنىڭ بايلقى ئۇرغۇپ چقتى؛	ئۇلار زور قىيىنچىلىقلardar سىنىنىپ كەتكەنلىكتە، قاتىق يېتەرسىز حالاتتە، ئېشىپ كېتكەن شادلىقى بىلەن ئۇلارنىڭ ئۆچۈق ياردەم بېرىش بايلقى ئاشۇپ كېتىپ چقتى؛
2CO 8:3	چۈنكى ئۇلارنىڭ كۈچىنىڭ بارىچە، ھەتتا كۈچىدىن ئارتۇق خەير-ساخاۋەت قىلغانلىقىغا ئۇزۇم گۇۋاھ. ئۇلار ئىختىيارى بىلەن شۇنداق قىلىپ،	چۈنكى مەن گۇۋاھلىق قىلىمەن، ئۇلار كۈچى بارىچە خەير قىلغان، ھەتتا كۈچىدىن كۆپ ساخاۋەت كۆرسەتكەن، ئۇلار بۇنى ئۆز ئىختىيارى بىلەن قىلغان.
2CO 8:4	بىزدىن مۇقەددەس بەندىلەرگە شۇ ياردەمە بولۇشنىڭ بەختىگە ۋە شېرىكلىكىگە مۇيەسىسىر بولۇشنى قاتىق ئۆتۈندى؛	زور قىرغىنلىق بىلەن بىزنى يالباراپ، مۇقەددەس ئادەملەرگە ياردەم بېرىشىتىكى خۇدانىڭ مېھىر-شەيقتىگە ۋە ئورتاق خىزمەت يۈرسىتىغا قوشۇلۇش ئۆچۈن،
2CO 8:5	شۇنداق قىلىپ، ئۇلار كۆتكىنىمىزدەك ئەمەس، ئۇمىد قىلغىنىمىزدىن ئېشىپ ئۆزلىرىنى ئاؤفال رېگە، ئاندىن خۇدانىڭ ئىرادىسى بىلەن بىزگىمۇ پەغىشلىدى؛	ئۇلار بىز كۆتكەنگەن سەۋەپ بىلەن ئەمەس، بىز ئۇمىد قىلغانلىقنى كۆپرەك، ئالدىن رەبگە ئۆزلىرىنى بېرىپ، كېپىن خۇدا ئىرادىسى بويچە بىزگىم ياردەم بەردى.
2CO 8:6	شۇڭا، تىتۇس سىلەرددە بۇ مېھرىبانلىقنى باشلىغانكەن، بىز تىتۇسنى سىلەرنى بۇنىڭغا نېسىپداش قىلىپ ئۇنى ئادا قىلىشقا ئۆتۈندۇق.	شۇ سەھەپتە، بىز تىتۇسنى تەرگىب قىلدۇق، بۇ مېھرىبانلىقنى سىلەرگە باشلىغان بولغاندەك، ئۇنى تاماملاش ئۆچۈن.
2CO 8:7	ئەمما سىلەر ھەر تەرىپتە، يەنى ئىشەنچتە، سۆزدە، بىلەمە، تولۇق ئەستايىدىلىقىتا ھەم بىزگە بولغان مېھىر-مۇھەببەتىڭلاردا ئەۋەزلى بولغىنىڭلاردا، مۇشۇ مېھىرلەك ئىشىتىمۇ ئۆزۈگۈلارنى ئەۋەزلى	لېكىن سىلەر ھەر تەرىپتە ئالدىنلا ئۆتۈپ كېتىپتۇر، يەنى ئىماندا، سۆزدە، بىلەمە، تولۇق جىددىلىقىتا ھەم بىزگە بولغان سەۋەگىلىرىڭلاردا. شۇڭا بۇ مېھىر-شەيقتەتە دا تېخىمۇ كۆپ بولۇڭلار.

Reference	Before	After
2CO 8:8	مهن بۇ گەپ بىلەن سىلەرگە بۇيرۇق قىلماقچى ئەمەسمەن، بەلكى باشقىلارنىڭ كۆرسىتىگىلار.	مهن بۇ گەپ بىلەن سىلەرگە بۇيرۇق بەرمەيمەن، بەلكى باشقىلارنىڭ قىزغىنلىقى ئارقىلىق سىلەرنىڭ مۇھەببىتىنىڭ ھەققىيلىكىنى ئوبىدان كۆرسەتمە كچىمەن.
2CO 8:9	چۈنكى سىلەر رەببىمىز ئەيسا مەسەھەنىڭ مېھىر-شەپقتىنى بىلىسىلەر - كەرچە ئۇ باي بولسىمۇ، سىلەرنى دەپ يوقسوۇل بولدىكى، سىلەر ئۇنىڭ يوقسوۇللوقى ئارقىلىق بېيتىلىسىلەر.	سىلەر بىلىسىلەر كى، بىزنىڭ رەببىمىز ئەيسا مەسەھەنىڭ مېھىر-شەپقتى بار، ئۇ بايىل بولۇپ، سىلەر ئۇچۇن يوقسوۇل بولدى، شۇغا سىلەر ئۇنىڭ يوقسوۇللوقى ئارقىلىق بېيپ كېتىلىسىلەر.
2CO 8:10	مهن بۇ ھەقتە پىكىر بېرىمەن - بۇ سىلەرگە يাইدىلىق، چۈنكى سىلەر ئۆتكەن مەن بۇ توغرۇلۇق يېكىرىمن ئوتتۇرۇغا قويمەن - بۇ سىلەرگە يাইدىلىق، چۈنكى سىلەر ئالدىنىقى يىلىلا ئىئانە قىلىشتا ۋە شۇنىڭغا ئىرادە باغلاشتا ياخشى باشلىدىگىلار.	مهن بۇ ھەقتە پىكىر بېرىمەن - بۇ سىلەرگە يাইدىلىق، چۈنكى سىلەر ئۆتكەن مەن بۇ توغرۇلۇق يېكىرىمن ئوتتۇرۇغا قويمەن - بۇ سىلەرگە يাইدىلىق، يىلى ئىئانە قىلىشا ۋە ئارزو قىلىشا ياخشى باشلىدىگىلار.
2CO 8:11	ئەمدى ھازىر ئۇنى ئادا قىلىڭىلار؛ قىزغىن ئىرادە باغلۇغىنىڭلاردەك، بار دۇنيا يىڭىلار بىلەن شۇ ئىشقا ئەمەل قىلىڭىلار.	ھازىر ئۇنى تاماملاپ بېرىڭىلار؛ سىلەر قىزغىن ئىرادە بىلەن ئويلىنىپ قالغانفاندەك، بار ئورنىڭىلار بىلەن بۇنى ئەمەلگە ئاشۇرۇڭلار.
2CO 8:12	چۈنكى خەير-ساخاۋەتكە بەل باغلۇغۇچىغا نىسبەتەن، سوۇغۇنىڭ خۇداغا يارغۇدەك بولۇشى قولىدا يوققا ئەمەس، بەلكى قولىدا بارغا باغلۇقىتۇر.	چۈنكى، ئەگەر ياخشى نىيەت بار بولسا، سوۇغاتى خۇدا تەرەپتن قوبۇل قىلىنىدۇ، سىز بار نەرسىزنىڭ بوبىچە، ئەمەس، سىز بوق نەرسىزنىڭ بوبىچە.
2CO 8:13	چۈنكى بۇ، باشقىلار ئۇچۇن ئەراملىق بولۇش، سىلەر ئۇچۇن قىيناق بولۇش چۈنكى بۇ باشقىلارنىڭ يۈكىنى يېنىكلىتىمەن دەپ، ئۆزۈڭلارنى قىيناكىلار ئۇچۇن ئەمەس، بەلكى تەڭلىك ئارقىلىق، ھازىرقى ۋاقتىتا سىلەرنىڭ كۆپ دېگىنئم ئەمەس، مەبەلغىنى ئۇلارنىڭ كەمچىلىكىگە سەپەر قىلدۇرۇش.	ھازىر سىلەرنىڭ كۆپ مال-تۇتۇمىڭىلار ئۇلارنىڭ كەمچىلىكىنى تولدۇرۇسۇن، سىلەردە ئارتۇق بولغىنى ھازىرچە ئۇلارنىڭ كەم يېرىنى تولدۇرۇغىنىدەك، كۈنلەرنىڭ بىرىدە ئۇلاردا ئارتۇق بولغىنى سىلەرنىڭ كەم يېرىڭىلارنى كەمچىلىكىڭلارنى تولدۇرۇسۇن؛ شۇنىڭ بىلەن ھەرقايسى تەرەپ تەڭلىنىپ تولدۇرۇدۇ؛ شۇنىڭ بىلەن تەڭلىشىدۇ.
2CO 8:14	خۇددى مۇقەددەس يازمىلاردا: «كۆپ يېغقانلارنىڭكىدىن ئېشىپ قالىدى، ئاز يېغقانلارنىڭمۇ كەملىك قىلىمدى» دەپ يېزىلغاندەك بولغا يى.	ھازىر سىلەرنىڭ كۆپ مال-تۇتۇمى سىلەرنىڭ ئۇلارنىڭ كۆپ مال-تۇتۇمى سىلەرنىڭ كېپىنكى ۋاقتىل arda تولدۇرۇسۇن؛ شۇنىڭ بىلەن ھەرقايسى تەرەپ تەڭلىنىپ تولدۇرۇدۇ؛ شۇنىڭ بىلەن تەڭلىشىدۇ.
2CO 8:15	ئەممە بىز ئۇنىڭغا بارلىق جاماڭەتلەر ئارسىدا خۇش خەۋەر خىزمىتىدە ئەممە بىز ئۇنىڭغا بارلىق جاماڭەتلەر ئارسىدا خۇش خەۋەر خىزمىتىدە	كتابىتا يېزىلغانچە: «كۆپ تېزىلغانلارنىڭ قولىدا ئارتۇق بولمىدى، ئاز تېزىلغانلارمۇ يېتەرىلىك بولدى». تېزىلغانلارنىڭ قىلىپ قويغان؛
2CO 8:16	ئەممە تىتۇسنىڭ قەلبىگە سىلەرگە بولغان كۆيۈمۈمگە ئوخشاش كۆيۈمنى سالغان خۇداغا تەشكۈرلەر بولغا يى.	براق خۇداگە تەھنەت، چۈنكى ئۇ تىتۇسنىڭ يۈزەركە سىلەرگە قارشى ئۆگۈشلۈق قىزغىنلىق سېلىپ قويغان؛
2CO 8:17	چۈنكى ئۇ دەرھەقىقەت بىزنىڭ ئىلتىماسىمىزنى قوبۇل قىلغىنى بىلەن، ئۆزىنىڭ سىلەرگە كۈچلۈك كۆيۈمى بولغاچقا، ئۇ ئۆزۈلۈكىدىن يېنىڭلارغا باردى؛	چۈنكى ئۇ بىزنىڭ سوراڭىمىزنى قوشماپلا قوبۇل قىلدى، بەلكى ئۇزى قىزغىن ۋە ئەۋەزەل بولغاچقا، سىلەرگە ئۆزۈلۈكىدىن باردى؛
2CO 8:18	ئەممە بىز ئۇنىڭغا بارلىق جاماڭەتلەر ئارسىدا خۇش خەۋەر خىزمىتىدە تەرپلەنگەن قېرىنداشنى ھەمراھ قىلىپ ئەۋەتتۇق؛	ئەممە بىز ئۇنىڭغا بارلىق جەمئىيەتلەر ئارسىدا ئىنجىل خىزمىتىدە تەرپلەنگەن قېرىنداشنى يولىدۇق؛
2CO 8:19	شۇنىڭدەك ئۇ يېقەت شۇ تەرەپتىلا ئەمەس، بەلكى جاماڭەتلەر تەرىپىدىن بۇ خەيرلىك ئىشتىتا بىزگە ھەمسەپەر بولۇشقا تاللىقلىنىغاندى. ئەمدى بىز بۇ خەير-ساخاۋەتنى بولسا، رېبىنىڭ شان-شەرىپىنى ھەم ياردەمدىكى قىزغىنلىقىمىزنى كۆرسىتىش ئۇچۇن ئۇنى يەتكۈزۈش خىزمىتىدە بولىمىز؛	ئۇ يېقەت بۇغاچە كەللىنىپ قالماي، جاماڭەتلەر تاللىغان بولۇپ، بىز بىلەن ھەمسەپەر بولىدۇ. بىز بۇ ياردەم ئىشىنى، رېبىنىڭ شان-شەرىپىنى ۋە ئۆزىمىزنىڭ قىزغىنلىقىنى كۆرسىتىش ئۇچۇن، ئالدىن تەپىارلاپ، يولغا قوبۇپ بېرىمىز.
2CO 8:20	شۇنداق قىلىپ، بىز بۇ سوۇغاتنى جاۋابكارلىق بىلەن تەركىب قىلغاندا، ھەر شۇنداق قىلىپ بىز بۇ مول سوۇغىنى مەسئۇل بولۇپ يەتكۈزۈشتە ھەرقانداق ئادەمنىڭ بىزنىڭ ئۆستىمىزدىن تۆھمەت قىلاماسلىقى ئۇچۇن كىشىنىڭ بىزنى تۆھمەت قىلىمىزmasلىقى ئۇچۇن كۆزەت قىلىمىز.	شۇنداق قىلىپ، بىز بۇ سوۇغاتنى جاۋابكارلىق بىلەن تەركىب قىلغاندا، ھەر شۇنداق قىلىپ بىز بۇ مول سوۇغىنى مەسئۇل بولۇپ يەتكۈزۈشتە ھەرقانداق ئادەمنىڭ بىزنىڭ ئۆستىمىزدىن تۆھمەت قىلاماسلىقى ئۇچۇن كىشىنىڭ بىزنى تۆھمەت قىلىمىز.

Reference	Before	After
2CO 8:21	چۈنكى بىز يەقەت رەبىنىڭ ئالدىدا ئەمەس، بەلكى ئىنسانلارنىڭ كۆز ئالدىمۇ ئىشىمىزنى دۇرۇس قىلىشقا كۆكۈل بولۇپ كېلىۋاتىمىز.	چۈنكى بىز يەقەت رەبىنىڭ ئالدىدا ئەمەس، بەلكى ئادەملەرنىڭ كۆزىتىپ تۇرغاندا دا ئىشلارىمىزنى دۇرۇس قىلىشقا كۆنگۈل بېرىپ كېلىۋاتىمىز.
2CO 8:22	بىز يەنە ئۇلار بىلەن بىللە كۆپ ئىشلاردا ئىستايىن ئەستايىدىللىقى نۇرغۇن قېتىم ئىسىلاتانغان قېرىندىاشنى ئەۋەتمە كېمىز؛ ھازىر ئۇ سىلەرگە باغلىغان زور ئىشەنچى تۈپەيلىدىن ئۇنىڭ ئىستايىن ئەستايىدىللىقى تېخىمۇ كۈچەيتىلىدى.	بىز يەنە ئۇلار بىلەن بىرگە كۆپ ئىشتىتا زۆر ئەستايىدىللىكىنى ئۆچۈق كۆرسەتكەن قېرىندىاشنى يوللاۋاتامىز؛ ھازىر ئۇ سىلەرگە زور ئىشەنچ بەرگەنلىك ئۈچۈن، ئۇنىڭ ئەستايىدىللىكى تېخىمۇ كۈچەيتىلىدى.
2CO 8:23	تىتۇس توغرۇلۇق سوئالار بولسا ئۇ مېنىڭ ھەمراھىم ۋە خىزمىتىڭلاردا بولغان ھەمكارىمدور؛ باشقا ئىككى قېرىندىشىمىز بولسا، ئۇلار جامائەتلەرنىڭ ئەلچىلىرى، مەسھەنىڭ شان-شەرىپىدۇر.	ئۇ مېنىڭ يولداشىم ۋە سىلەر ئۈچۈن خىزمەت قىلغۇچى ھەمكارىمدور؛ باشقا قېرىندىشىلىرىمىز، جەمئىيەتلەرنىڭ ئەلچىلىرى، مەسھەنىڭ شەرىپىدۇر.
2CO 8:24	شۇڭا، جامائەتلەرنىڭ كۆز ئالدىدا مۇھەببىتىڭلارنىڭ ئىسپاتىنى، شۇنداقلا بىزنىڭ سىلەردىن يەخىلىنىشلىرىمىزنىڭ بىكار ئەمەسلىكىنى ئۇلارغا كۆرسىتىڭلار.	شۇتاق، جەمئىيەتلەر كۆزىتىپ تۇرغاندا، سىزلەرنىڭ سەۋگىسىنىڭ رەلالقىنى ۋە بىزنىڭ سىزلەرگە يەخىلىنىڭ بىكار ئەمەسلىكىنى ئۇلارغا كۆرسەتىڭلار.
2CO 9:1	چۈنكى مۇقەددەس بەندىلەرنىڭ بۇ ياردەم خىزمىتى توغرۇلۇق سىلەرگە يەنە يېزىشىمنىڭ حاجىتى يوق.	چۈنكى مۇقەددەس بەندىلەر ئۈچۈن بۇ ياردەم ئىشى ھەقتە سىلەرگە قايتا يېزىشىمنىڭ حاجىتى يوق.
2CO 9:2	چۈنكى مەن سىلەرنىڭ بۇ ئىشقا قاتقىق بەل باغلىغىنىڭلارنى بىلەمەن؛ مەن بۇ توغرۇلۇق: ئاخىادىكىلەر ئۆتكەن بىلدىن پېرى خەير-سەدىقە يەخىلىنىپ ئېيتقانىم: دەپ، سىلەرنىڭ قىزغىنلىقىڭلار ئۇلارنىڭ كۆپىنى بۇ ئىشقا تۇرتكەندۇر.	چۈنكى مەن سىلەرنىڭ بۇ ئىشقا قەتتىق باغلىنىپ تۇرغانلىقىڭلارنى بىلەمەن؛ مەن ماكىپدونىيەدىكى قېرىندىاشلارغا بۇنى يەخىلىنىپ ئېيتقانىم: ئاخىادىكىلەر ئۆتكەن بىلدىن بېرى خەير-سەدىقە بېرىشكە تەبىyar تۇرۇۋاتىدۇ، بېرىشكە تەبىyar تۇرۇۋاتىدۇ، دەپ ماكىپدونىيەدىكى قېرىندىاشلارغا دەپ، سىلەرنىڭ قىزغىنلىقىڭلار ئۇلارنىڭ كۆپىنى بۇ ئىشقا تۇرتكەندۇر.
2CO 9:3	لېكىن، مەن قېرىندىاشلارنى ئەۋەتىشىتىكى مەقسىتىم سىلەرنىڭ توغرالاڭلاردا يەخىلىنىپ ماختىشىمنىڭ بۇ ئىشلاردا بەھۇدە ئىش بولۇپ قالماسىلىقى، سىلەرنىڭ دېگىنىمەدەك تەبىyar بولۇپ تۇرۇشۇڭلار ئۈچۈندۇر.	لېكىن، مەن قېرىندىاشلارنى يوللىدىم، شۇنىڭ ئۈچۈن بىزنىڭ سىلەر ھەقتە بۇ ئىشتىتا مەختالىقىمىز بوش چىقىمىسۇن دەپ، مەن دېگەنگەندەك، سىلەر تەبىyar بولۇڭلار.
2CO 9:4	مۇبادا ماكىپدونىيەدىكىلەر مەن بىلەن بىللە بارغىندا، سىلەر تەبىارلىقىسىز بولساڭلار، بۇ ئىشەنچىمىز ۋە جىدىن بىز خىجالەتكە قالدۇرۇلىمىز، سىلەر سۆزىسىز شۇنداق بولىسىلەر.	ئەگەر ماكىپدونىيەدىكىلەر مەن بىلەن كەلسە ۋە سىلەر تەبىارلىقىسىز بولۇپ قالغان بولسا، بىز بۇ يەخىمىزنىڭ ئاساسىدا خىجالەت كۆرۈپ قالشىمىزنى ئەنسىرەپ تۇرۇپ، شۇ سەۋەپەتە بۇنىڭغا تەبىyar بولۇڭلار.
2CO 9:5	شۇ سەۋەپەتىن مەن قېرىندىاشلاردىن بېننڭلارغا بېرىپ سىلەردىن بۇ ۋەدە قىلغان خەربىلىك ئىشنى ئالدىنالا تەبىارلاپ يۇتتۇرۇشنى ئۆتۈنۈشنى زۇرۇر دەپ ھېسابلىدىم؛ شۇنداقلا بۇ سىلەردىن بېرەن نەرسە ئۇندۇرۇپلىش بولىمىسۇن، بەلكى مېھرىبانلىقىڭلاردىن بولسۇن.	شۇ سەۋەپەتە مەن قېرىندىاشلارنى سىلەرگە ئەۋەتىپ، سىلەر ۋەدە قىلغان ياقۇرۇشلۇق ياردەملىكى ئالدىن تەبىارلاپ تۆگەتكەندە، بۇنى سوراشنى زۇرۇر دەپ ئۆيلىدىم؛ شۇڭا بۇ سىلەرگە بىر نەرسىنى زورلاپ ئالىش بولىمىسۇن، بەلكى سىلەرنىڭ مېھرىبانلىقى بولسۇن.
2CO 9:6	ئەمما بۇنى ئەسەلەڭلار؛ بېخىلىق بىلەن ئاز تېرىغان ئاز ئالدى، ئۈچۈق قوللۇق بىلەن تېرىغىنى مول ئالدى.	ئەگەر ئادەم ئاز ئۇرۇق سەپلىسى، ئاز ھوسۇل ئېلىدۇ؛ ئەگەر كۆپ ئۇرۇق بىلەن سەپلىسى، كۆپ ھوسۇل بىلەن ئېلىدۇ.
2CO 9:7	ھەر ئادەم ھېچ قىينلىپ قالمای ياكى مەجبۇرەن ئەمەس، بەلكى ئۆز كۆڭىدە يۈكىنچە بەرسۇن؛ چۈنكى خۇدا خۇشالىق بىلەن بەرگۈچىنى ياخشى كۆردى.	ھەر بېرىڭلار ئۆز كۆڭۈلىڭلار بويىچە قانداق بولسا شۇنداق بەرگەن بولۇڭلار، ناچارلىنىپ قالمىسىن ياكى زورلىنىپ قالمىسىن؛ چۈنكى ئاللاھ شادلىق بىلەن بەرگۈچىنى ياخشى كۆردى.
2CO 9:8	ئەمما خۇدا ھەربىر ئىلتىپات-شاپاڭەتنى سىلەرگە ئېشىپ تاشتۇرۇشقا قادىرۇر؛ شۇڭا قادىرۇرلايدۇ، شۇڭا سىلەر ھەر دادىم ھەرتەرىتە ھەر ئېھنەياجقا تەبىار سىلەر ھەممە ۋاقتىتا ھەممە جەھەتە ئۆزقىرىمىسىز بولۇشىڭلار بىلەن ھەر قۇۇقەتلىنىسىلەر، كەڭىچىلىكتە تۇرۇپ قوللىرىڭلار ھەرخىل گۈزەل ئىشقا لېكىن خۇدا قۇدۇرەتلىك بولۇپ، سىلەرگە ھەر قايىسى ئاتايىشلارنى (ئاتايىشلار يەنە ئېمەتلەر ۋە مېھرىبانلىق) كۆپ بەرىپ تويدۇرلايدۇ، شۇڭا سىلەر ھەر دادىم ھەرتەرىتە ھەر ئېھنەياجقا تەبىار	لېكىن خۇدا قۇدۇرەتلىك بولۇپ، سىلەرگە ھەر قايىسى ئاتايىشلارنى

Reference	Before	After
2CO 9:9	قايسى ياخشى ئىشلارغا كۆپ يېتىشىپ، يايىلىنىشىڭلارغا يول قوبىدۇ. يېتىدۇ.	قايسى ياخشى ئىشلارغا كۆپ يېتىشىپ، يايىلىنىشىڭلارغا يول قوبىدۇ. مۇقىددەس كىتابتا بېزىلغانچە: «ئۇ ئۆزىنىڭ مال-هالنى تارقاب بەرگەن، ئۇ مۇقىددەس يازمىلاردا يۇتۇلگىنىدەك: - «ئۇ ئۆزىنىڭىنى تارقاتقان، ئۇ يوقسىللارغا سەدىقە بەرگەن؛ ئۇنىڭ ھەققانىلىقى مەڭگۈگە تۇرىدۇ».
2CO 9:10	ئەمدى تېرىغۇچىغا تېرىغىلى ئۇرۇق، بېكىلى نان ئاتا قىلغۇچى سىلەرنىڭ تېرىدىغان ئۇرۇقلۇرىڭلارنى تەمىنلىپ مول قىلىدۇ، ھەققانىلىقىڭلارنىڭ ھوسۇل-مېۋەلىرىنى كۆيەيتىدۇ.	هازىر، تېرىغۇچىغا ئۇرۇق بەرگۈچى بولۇپ، سىلەرگە نان تەمىنلىيدۇ. تېرىش ئۇرۇقلۇرىنى مول قىلىپ كۆيەيتىدۇ، سىلەرنىڭ ھەق سۆزلۈك ئىشلەرىنىڭلارنىڭ ھوسۇل-مېۋەلىسىنى كۆيەيتىدۇ.
2CO 9:11	شۇنىڭ بىلەن سىلەر ھەرقانداق ئەھۋالدا قولى ئوچۇق بولۇشقا ھەر تەرىتە بېيتىلىسىلەر، شۇنىڭدەك بۇ ئىش بىز ئارقىلىق خۇداغا كۆپ تەشەكۈرلەرنى ئېلىپ بارىدۇ؛	شۇ بىلەن سىلەر ھەر نەرسىدە قولىڭلارنى ئاچقاق بولۇش ئوچۇن بارلىق جەھەتتە كۆيەيتىلىسىلەر، بۇ ئىش بىز ئارقىلىق خۇداغا كۆپ تەشەكۈرلەرنى كەلتۈرۈپ چىقدۇ؛
2CO 9:12	چۈنكى بۇ خەيرلىك خىزمەتنى ئادا قىلىش يەقەت مۇقىددەس بەندىلەرنىڭ ھاجەتلەرنى قاندۇرۇپلا قالماي، كۆپ كىشىلەرنىڭ خۇداغا يەتكۈزگەن تەشەكۈرلەرنى ئېشىپ تاشتۇرىدۇ.	چۈنكى بۇ ياخشى ئىش يەقەت مۇقىددەس ئادەملەرنىڭ كېرەكلەرنى تولدۇرۇپلا قالماي، بەلكى كۆپ كىشىلەر خۇداغا تەشەكۈر بېرىشنى ئېشىپ تاششاق قىلدۇ.
2CO 9:13	بۇ ياردەم خىزمىتى ئۆزلىرىنىڭلارنىڭ مەسەنەنىڭ خۇش خەۋەرنى ئېتىراپ قىلىشىڭلاردىكى مېۋە بولغان ئىتائەتمەنلىكلىرىنىڭلارغا دەلىل-ئىسپات بولىدۇ، ئادەملەرگە كۆرسەتكەن ئوچۇق قوللۇق سېخىلىقىڭلاردىن ئۇلار خۇدانى ئۇلۇغلايدۇ.	بۇ ياردەم ئىشىنىڭ ئېنىق دەلىلى ئارقىلىق، سىلەرنىڭ مەسە خۇش خەۋېرىگە ئىتائەت قىلىشى ۋە ئېنىق ئېتىراپ قىلىشىڭلارغا ئاساسەن خۇداغا گۈرەم قىلىدۇ، شۇنداقلا سىلەرنىڭ بىزگە ۋە ھەممە كىشىگە بەرگەن شۇنداقلا سىلەرنىڭ مۇشۇ ھاجەتمەن بەندىلەرگە، شۇنداقلا بارلىق ئوچۇق ۋە ئادىل ياردەمىڭلار ئارقىلىق.
2CO 9:14	ۋە خۇدانىڭ سىلەردە تاشقىلاتقان ئاجايىپ مېھىر-شەپقىتى تۈپەيلىدىن، ئۇلار سىلەر ئوچۇن دۇئا-تىلاۋەت قىلغىندا، ئۇلار سىلەرگە تەلپۈنۈپ قاتىق سېغىنىپ ئەسلىدۇ.	ئۇلار سىزلەرنى سوختا سۆپۈپ، سىزلەر ئوچۇن دۇئا قىلىدۇ، چۈنكى خۇدا سىزلەردا بەھرىگەن ئەجايىپ ئاتايىسى سەۋەبدىن.
2CO 9:15	ئۇنىڭ تىل بىلەن ئىپادىلىكىسىز ئاجايىپ سۆۋەغىسى ئوچۇن خۇداغا تەشەكۈر بولغا!	ئۇنىڭ سۆز بىلەن ئىپادىلىكىچە بولمىغان ئەزىز سۆۋەغىسى ئوچۇن خۇدا تەشەكۈر!
2CO 10:1	ئەمما ئۆزۈم، سىلەر بىلەن بىلە بولغاندا مۇتامىلىسى يۇمشاق، لېكىن سىلەردىن ئايىلغاندا سىلەرگە قارتىا قاتىق قوللۇق دەپ قارالغان مەنكى يازلۇس مەسەنەنىڭ يۇۋاش-مۇمىنلىكى ۋە مۇلایىمىلىقى بىلەن سىلەردىن ئۆتۈنۈمەن،	مەن يازلۇس، مەسەنەنىڭ يۇمشاقلقى ۋە گۈزەل مۇلایىمىلىقى بىلەن سىلەردىن ئۈرۈن قىلىمەن، كىشىلىك حالدا سىلەر بىلەن بىلە تەۋازۇنلۇق بولىمەن، لېكىن يېراقتا ئۈرغاندا سىلەرگە قاتىق بولىمەن.
2CO 10:2	- شۇنى تەلەپ قىلىمەنلىكى، يېنىڭلارغا بارغىنىمدا، بىزنى «ئەتلەر بويچە ماڭغانلار!» دەپ گۈمان بىلەن قارايدىغان بەزىلەرگە قارتىا ئۆيلىغىنىمەدەك قاتىق قوللۇق قىلىشقا مېنى مەجبۇر قىلماڭلار؛	مەن سىلەردىن ئۈرۈن قىلىمەن: يېراقتا تۇرغاندا، بىزنى «دۇنیالىق حالدا يۈرگۈچىلەر» دەپ ئويلايدىغان بەزى كىشىلەرگە قارشى قاتىق تۇرۇشقا زۆرۈر بولماسىلىقىمىزنى.
2CO 10:3	گەرچىك بىز بۇ دۇنيادا ئادەمچىلىك حالدا يۈرگەندا، بىز ئەتلەر بويچە جەڭ گەرچە بىز ئىنسانى ئەتلەردە يۈرسەكمۇ، بىز ئەتلەر بويچە جەڭ قىلمايمىز.	قىلمايمىز.
2CO 10:4	چۈنكى جەڭ قوراللىرىمىز ئەتكە تەۋە قورالار ئەمەس، بەلكى خۇدا تەرىپىدىن قورغان-ئىستەھىكامالارنى گۇمран قىلىش كۈچىگە ئىگە قىلىغان قورالاردۇر؛	چۈنكى بىزنىڭ جەڭ قوراللىرىمىز دۇنیالىق قورالار ئەمەس، بەلكى خۇدا تەرىپىنى كۈچلەنگەن، قورغان-ئىستەھىكامالارنى گۇمran قىلىش ئوچۇن بېرىلگەن.
2CO 10:5	بىز ئۇلار بىلەن بەس-مۇنازىرەرنى ۋە خۇدانى تونۇشقا قارشىلىشىشقا يېكىرلەرنى تولۇق يوق قىلىمىز، شۇنداقلا ھەر بىر ئوي-خىالالارنى مەسەھەكە تۇرغان ھەرقانداق ھاكاۋۇر توسلالغۇنى گۇمran قىلىمىز، شۇنداقلا ھەرىپ ئوي-خىالالارنى مەسەھەكە بېقىندۇرۇپ ئىتائەت قىلىشقا كەلتۈرمىز؛	بىز تالاشقۇلارنى ۋە خۇدا بىلىمكە قارشى تۇرۇشقا تىرىشىدىغان ئەگىشىپ ئىتائەت قىلىشقا ئېلىپ كېلىمىز؛

Reference	Before	After
2CO 10:6	سلهր تولۇق ئىتائەت قىلغاندىن كېيىن، ئاراڭلاردا قانداق ئىتائەتسىزلىك قالغان بولسا بۇلارنى جازالاشقا تەبىارمىز.	سىزلەر تولۇق ئىتائەت قىلغاندا، ئاراڭلاردا قالغان ئىتائەتسىزلىكلەرنى جازالاشقا تەبىار تۇرۇپتۇز.
2CO 10:7	سلهր پەقەت كۆز ئالدىڭلاردىكى ئىشلارغىلا قارايدىكەنسىلەر. ئەگەر بىرسى ئۆزىنى مەسھەكە تەۋەھەن دەپ قارسا، ئۇ يەنە شۇنىڭ ئۇستىگە ئويلانسۇنکى، ئۇ مەسھەكە تەۋە بولغىنىغا ئوخشاش، بىزمۇ ئۇنىڭغا تەۋەدۇرمىز.	سلهր پەقەت كۆز ئالدىرىكى ئىشلارغا قارايتۇرسىلەر. بىرەۋرى ئۆزىنى مەسھەنلەك كىشىسى دەپ قارسا، بۇنى قابىتا ئويلاپ كۆرسۇن: ئۇ مەسھەگە تەۋە بولغاندا، بىزمۇ شۇنداق تەۋە.
2CO 10:8	چۈنكى، رەب تەرىپىدىن سىلەرنى نابۇت قىلىش ئۆچۈن ئەمەس، بەلكى ئېتىقادىڭلارنى قۇرغۇزۇش ئۆچۈن هوقۇق بەرگەن، مەن بۇ ھەقتە كۆپرەك توغرۇلۇق تېخىمۇ كۆپ زىيادىرەك ماختانساممۇ، بۇنىڭدا ھېچ يەرگە قاراپ قالمايمەن:	چۈنكى، رەب بىزگە سىلەرنى گۇمරان قىلىش ئۆچۈن ئەمەس، بەلكى ئېتىقادىڭلارنى قۇرغۇزۇش ئۆچۈن هوقۇق بەرگەن، مەن بۇ ھەقتە كۆپرەك مەقتەيسەممۇ، ئۆزۈمنى خەجلىمەيمەن.
2CO 10:9	ئەمدى مەن يەقەت خەتلەردىلا سىلەرنى قورقاتماقچى ئەمەسمەن؛	مەن يەقەت خەتلەر بىلەن سىلەرنى قورقاتىپ قوېغۇچى ئەمەسمەن؛
2CO 10:10	چۈنكى بەزىلەر: «ئۇنىڭ خەتلەرى دەرۋەقە ۋەزىلىك ھەم كۈچلۈك؛ لېكىن ئۇ يېتىپ كەلگەندە سالاپەتسىز، گېپىنىڭ تۇنامى يوق بولىدۇ» دېيشىدۇ.	ئۇچۇن بەزىلەر دەپ تۇرۇپتۇ: «ئۇنىڭ خەتلەرى قاتىق زور بولىدۇ، لېكىن كەلگەندە يەسکەش، سۆزلىرى يۇرسەتسىز».
2CO 10:11	ئەمدى بۇنداق خىال قىلغۇچىلار شۇنى بىلىپ قويىسۇنکى، بىز يەراقتا بولغىنىمىزدا خەتلەردىكى سۆزلىمىز قانداق بولغان بولسا بىز يېتىپ بارغىنىمىزدا ئەمەلىيتمىزمۇ شۇنداق بولىدۇ.	بۇنداق ئويلايدىغانلار بۇنى جاكنلا بىلگەچكە: بىز يەراقتا تۇرغاندا خەتنىك سۆزلىرىمىز قانداق بولسا، كەلگەندە ئىشلىرىمىزدە شۇنداق بولىدۇ.
2CO 10:12	چۈنكى بىز ئۆزىمىزنى ئۆزىنى قالتىس چاغالىدىغانلار بىلەن بىر قاتارغا قويۇشقا ياكى ئۇلار بىلەن سېلىشتۈرۈشقا يېتىنمايمىز؛ شۇنداق كىشىلەر ئۆزلىرىنى ئۆزلىرىنىڭ ئۆلچىمى بىلەن ئۆلچەپ، ئۆزلىرىنى ئۆزلىرى بىلەن سېلىشتۈرۈدىغان بولۇپ، ھەقىقەتەن ئەقىلسىزلارىدىنۇر.	چۈنكى بىز ئۆزلىرىنى يەخىلىگەنلەر بىلەن ئۆزۈملۈكىن مۇقايسە قىلىش ياكى سېلىشتۈرۈشقا جۈرئەت قىلامايمىز؛ بەلكى ئۇلار ئۆزلىرىنى ئۆز دەرېجىلىرى بىلەن ئۆلچەپ، ئۆزلىرى بىلەنلا سېلىشتۈرۈپ تۇرۇپ، ھەقىقى ئەقىللەقنى تونۇپ بولالمىغان.
2CO 10:13	بىز ھازىر ئۆز چەكىمىزدىن ئاشقىپ مەقتە قىلmayمىز، بەلكى خۇدا بىزگە بىز ئەمدى ئۆزىمىزگە بېكىتىلگەن ئۆلچەمەن ئۆلچەمىنى ئۆلچىڭىچى خۇدا بىزگە بېكىتكەن خىزمەت دائىرسىسىدىكى ئۆلچەم، يەنى سىلەرنىڭ خىزمىتىڭلارغىمۇ يېتىدىغان ئۆلچەم بىلەن يەخىلىنىمىز.	بىز ھازىر ئۆز چەكىمىزدىن ئاشقىپ مەقتە قىلmayمىز، بۇ سىلەرگەم يېتىپ كېتىدىغان. يۈرگىننىمىز يوق. بىز بەلكى ھەممىنى ئۆلچىڭىچى خۇدا بىزگە بېكىتكەن خىزمەت دائىرسىسىدىكى ئۆلچەم، يەنى سىلەرنىڭ خىزمىتىڭلارغىمۇ بىز ھازىر ئۆز چەكىمىزدىن ئاشقىپ مەقتە قىلmayمىز، بۇ سىلەرگە يېتىپ كېتىدىغان كېتىلەرنىڭ ئۆز ئۆزىمىزنى كەڭيەلمەيمىز؛ چۈنكى بىز مەسھەنلەك خۇش خەۋىرىنى سىلەرگە ئالدىنلا ئېتتۈرۈدۈك.
2CO 10:14	چۈنكى ئۆلچىمى سىلەرنىڭ خىزمىتىڭلارغا يەتمەيدىغان كىشىلەردىكى، خىزمىتىڭلاردا بولغىنىمىزدا دائىرىمىزدىن ھالقىپ كەنمەيمىز، چۈنكى بىز مەسھەنلەك خۇش خەۋىرىنى يەتكۈزۈشتە بىرىنچى بولۇپ يېنىڭلارغىمۇ كەلدوق.	چۈنكى بىز سىلەرگە يېتەلمىگەن كىشىلەر قاتارىدا بولمىغانداق، ئۆز دائىرىمىزنى كەڭيەلمەيمىز؛ چۈنكى بىز مەسھەنلەك خۇش خەۋىرىنى سىلەرگە ئالدىنلا ئېتتۈرۈدۈك.
2CO 10:15	بىز خىزمەت دائىرىمىزدىن ھالقىپ، باشقىلارنىڭ سىڭدۇرگەن جايا- ئەجىلىرى بىلەن ماختانغىنىمىز يوق؛ لېكىن بىز سىلەرنىڭ ئىمان-	بىز ئۆز ئىش دائىرىمىزنىدىن ئاشقىپ، باشقىلارنىڭ تەۋسىقلەرى بىلەن يەخىلىنىمىز؛ لېكىن سىلەرنىڭ ئىمانىڭلار كۆنەيسە، بىز سىلەر بىلەن بىزگە بەلگىلەنگەن دائىرىدا خىزمەتىمىزنى تېخىمۇ زور كېڭىتىشنى ئۆمىد قىلىمىز؛
2CO 10:16	ئېتىقادىڭلار ئۆسکەنسىپى ئاراڭلاردىكى خىزمەتىمىز بىرگە بېكىتىلگەن دائىرىمىز ئىچىدە تېخىمۇ زىيادە كېڭىتىلىسۇن دەپ ئۆمىد قىلىمىز؛	بىز سىلەردىن تېخىمۇ يېراق جايىلارغا خۇش خەۋەرنى تارقاتقان بولىمىز؛ باشقىلارنىڭ دائىرسىسىدىكى تەبىار ئىشلارغا يەخىلىنىمىز، يەقەت ئۆزىمىزگە تەۋە مەقتە بىلەن قانلىنىشىمىز.
2CO 10:17	شۇنداق بولغاندا، بىز سىلەردىن تېخىمۇ يېراق يەرلەرگە خۇش خەۋەرنى يەتكۈزۈپ جاكارلايدىغان بولىمىز؛ تەبىارغا ھەبىار بولۇپ، باشقىلارنىڭ دائىرسىسىدىكى خىزمەت ئەجري بىلەن ماختىنىش بىزگە يات.	لېكىن، كىم يەخىلىنىدىغان بولسا، يەقەت رەببىدا يەخىلىنىسىن!
2CO 10:18	ئەمما يەخىلىنىپ ماختىغۇچى بولسا رەبدىن يەخىلىنىپ ماختىنىش كېرەك!».	چۈنكى كىشى ئۆزىنى ئالا قىلىمسا، بەلكى رەب ئالا قىلغان كىشى ھەقىقى چۈنكى ئۆزىنى تەربىلگۈچى ئەمەس، بەلكى رەب تەربىلىگەن كىشى

Reference	Before	After
2CO 11:1	هەقىقەتەن لاياقەتلىكتۇر.	لاياقەتلىك بولىدۇ.
2CO 11:2	ماختانغان بۇ ئازغىنە ئەخەمەقلىكىمغا سەۋىرچان بولغايسىلە؛ ئەمدى سىلەر ماڭا سەۋىرچانلىق قىلىپ كېلىۋاتىسىلەر.	ماڭا بۇ كېچىك ئەخەمەقچىلىكىمنى سەۋىر قىلغۇسىلىە؛ هازىر سىلەر ماڭا سەۋىر قىلىپ تۈرۈۋاتىسىلەر.
2CO 11:3	چۈنكى مەن خۇداين كەلگەن ئوتلۇق مۇھەببەت بىلەن سىلەرنى ئازدۇرۇشلاردىن ھەسەت قىلىمەن؛ چۈنكى قىزنى بىر ئەرگلا ياتلىق قىلغاندەك، مەن سىلەرنى مەسھىكلا ياك قىز سۈپىتىدە هازىر بولۇشقا ۋەدىلەشتۈرگەنەمەن.	چۈنكى مەن سىلەرگە خۇداي قاراشى ئېھتىياج بىلەن قىزلىنىپ تۈرۈمەن؛ چۈنكى مەن سىلەرنى بىرلا كىشى بىلەن ئەيلەپ، مەسەھەكە ياك بىر قىز دەپ ئالدۇرۇۋاتىمەن.
2CO 11:4	ئەمما، مەن ئەنسىرەپ قالىمەن، يىلان ھەۋانىنى ھىيەلى بىلەن ئەمما يىلان ھاۋائىنىمىزنى ھىيلىگەرلىكى بىلەن ئازدۇرغاندەك، ئوي-	ئەمما، مەن ئەنسىرەپ قالىمەن، يىلان ھەۋانىنى ھىيەلى بىلەن ئالدىغانلىقىدەك، سىلەرنىڭ ئوي-كۆڭلۈرلۈگەر مەسەھەكە قاراشى راستچىل كۆڭلۈگەر مەسەھەكە باغانغان سەممىي، ساپ ۋايالقىتنى ئېزىپ بۇلغىنىشى مۇمكىن دەپ ئەنسىرەيمەن.
2CO 11:5	ئەنگەر بىر كىشى كېلىپ، بىز سىلەرگە جاكارلاپ باشقا بىر ئەيىسا چۈنكى بىرسى كېلىپ بىز سىلەرگە ھېچ جاكارلاپ باقىغان باشقا بىر توغرۇلۇق جاكارلىسا، ياكى سىلەرگە بېرلەگەن روهنىڭ ئورنىغا ئېسانى جاكارلىسا، ياكى قەلىسگەردىن ئورۇن بەرگەن روهنىڭ ئورنىغا ئورۇن بەرسەڭلەر، ۋە سىلەر قوبۇل قىلغان خۇش خەۋەردىن باشقا خۇش باشقا بىر روهقا ئورۇن بەرسەڭلەر ۋە سىلەر قوبۇل قىلغان خۇش خەۋەردىن خەۋەر قوبۇل قىلسىڭلار، سىلەر بۇ ئىشلارغا ئاجايىپ سەۋىر-تاقەت بىلەن ئۆتۈپرىشىڭلار مۇمكىن!	ئەنگەر بىر كىشى كېلىپ، بىز سىلەرگە جاكارلاپ باشقا بىر ئەيىسا ھالبۇكى، مەن ئۆزۈمنى ھەرقانداق ئىشتا ئاشۇ «قالىتسى ئۆلۈغ روسوُلارغا قاراشى كەم سانىمايمەن!
2CO 11:6	گەرچە مېنىڭ گەپ-سۆزلىرىم ئادىي بولسىمۇ، بىلەن جەھەتتە مەن ئۇنداق ئەمەس؛ بىز قىلىۋاتقان ھەربىر ئەمەللەرىمىزدە بۇنى سىلەرگە ھەر جەھەتتىن ئىسپاتلاپ روشهن قىلدۇق.	گەرچى سۆزلىرىم سادىي بولسىمۇ، بىلەن تەرەپتە مەن شۇنداق ئەمەس؛ بىز بارلىق ئىشلاردا سىلەرگە بۇنى تولا ئېنىق قىلىپ كۆرسەتتۆق.
2CO 11:7	ئەمدى مەن سىلەرنى كۆتۈرۈلسۈن دەپ ئۆزۈمنى تۆۋەن تۆتۈپ، خۇدانىڭ خۇش خەۋىرىنى ھەق تەلەپ قىلاماي جاكارلاپ گۇناھ قىلدىممۇ؟	سىلەر يۇقىرى كۆتۈرۈش ئۆچۈن مەن ئۆزۈمنى تۆۋەن تۆتۈپ، خۇدانىڭ خەۋىرىنى يۇل تەلەپ قىلاماي جاكارلاپ، گۇناھ قىلدىممۇ؟
2CO 11:8	مەن سىلەرنىڭ خىزمىتىڭلاردا بولۇشقا باشقا جامائەتلەردىن بۇلاپ-تالاپ، ئۇلۇرنىڭ ياردىمىنى قوبۇل قىلىدىم.	مەن باشقا جەمئىيەتلەردىن تالان قىلىپ، سىزلەرگە خىزمەت قىلىش ئۆچۈن ئۆلچەملەك يۇل ئالدىم، بىلكى سىلەرنىڭ يېنىڭلەردا بولۇپ، ھاجەتچەن بولغاندا ھېچكىمگە ئېغىرلىق سالىمىدىم.
2CO 11:9	سىلەر بىلەن بىلە بولغان ۋاقتىلىرىمدا، ھاجەتمەن بولغان بولسايمۇ، مەن ھېچكىمگە ئېغىرىمىنى سالغان ئەمەس (چۈنكى ماكىدونىيەدىن كەلگەن قېرىداشلار مېنىڭ كەمەس؛ كەم كۆتەمنى تولۇقلاپ بەردى)؛ ھەرقانداق ئىشتا ئۆزۈمنى سىلەرگە يۈك بولۇپ قېلىشتىن ساقلاپ كەلدىم ۋە بۇنىڭدىن كېيىنمۇ شۇنداق قىلىمەن.	مەن سىلەر بىلەن بىرگە بولغاندا، ئەگەر ھاجەتمى بار بولسا، ھېچكىمگە ئېغىرلىق سالىمىغانىم (چۈنكى ماكىدونىيەدىن كەلگەن قېرىداشلار مېنىڭ كەمچىلىكىمنى تولدۇرۇپ بەردى)؛ ھەرقانداق ئىشتا ئۆزۈمنى سىلەرگە يۈك قىلىشتىن ساقلىنىپ كەلدىم ۋە بۇنىڭدىن كېيىنمۇ شۇنداق قىلىمەن.
2CO 11:10	مەسەھىنىڭ ھەقىقتى مەندە راست بولغاندەك، ئاقايى رايونلىridا ھېچكىم مېنى بۇ ماختىنىشىمىدىن توسالمايدۇ!	نېمە ئۆچۈن؟ سىلەرگە ياخشى كۆرمەيمەن دەپ ئولىايىسىلەر؟ خۇدا بىلدۇ؟ خۇدا بىلدۇ!
2CO 11:11	نېمە ئۆچۈن؟ سىلەرنى ياخشى كۆرمىگەنلىكىم ئۆچۈنمۇ؟ خۇدا بىلدۇ!	ئەمما مەن ھازىر قىلىۋاتقان ئىشلارنى داۋاملاشتۇرۇپ، بىزگە ئوخشاشا
2CO 11:12	لېكىن بىزگە ئوخشاشا ھېسابلىنىش يۇرسىتىنى ئىزدىگۈچىلەرنىڭ يۇرسىتىنى مەھرۇم قىلىش ئۆچۈن، شۇنىڭدەك ئۇلار ماختىنىغان بولۇش يۇرسىتىنى ئىزدەيدىغانلارنىڭ يۇرسىتىنى بۇزۇپ تاشلاپ، ئۇلار ماختىنىغان ماختىنىدىغان ئىشلاردا ھەققىي بىزگە ئوخشاش بولسۇن دەپ قىلىمەن. ئىشلاردا ھەققەتەن بىزگە ئوخشاش بولسۇن دەپ، مەن نېمە قىلىۋاتقان بولساام شۇنى قىلىۋېرىمەن.	بۇزۇپ تاشلاپ، ئۇلار
2CO 11:13	چۈنكى بۇ كىشىلەر يۇتونلەي يالغان روسوُلار، ئالداندۇرغۇچى خىزمەتچىلەر، چۈنكى بۇنداق كىشىلەر ساختا روسوُلار، ئالدامچى خىزمەتكارلار،	

Reference	Before	After
2CO 11:14	مەسەھىنىڭ روسوُللەرىنىڭ قىيابىتىگە كىرىۋالغانلاردۇر.	مەسەھىنىڭ روسوُللەرى دەپ كۆرۈنگەنلەر.
2CO 11:15	بۇ ئىش ئەجەبلىنەرلىك ئەمەس، چۈنكى شەيتان ئۆزىمۇ نۇرلۇق بىر ېرىشتىنىڭ قىيابىتىگە كىرىۋالدۇ.	بۇ ئىشنىڭ ئەجەبلىكى يوق، چۈنكى شەيتان ئۆزىمۇ نۇرلۇق يېرىشتە سۈرەتتە كۆرۈندىدۇ.
2CO 11:16	شۇڭا ئۇنىڭ خىزمەتچىلىرىنىڭمۇ ئۆزلىرىنى ھەققانىلىقنىڭ خىزمەتچىلىرى قىيابىتىگە كىرگۈزۈۋېلىشى ئەجەبلىنەرلىك ئىش ئەمەس؛ لېكىن ئۇلارنىڭ ئاققۇتىن ئۆزلىرىنىڭ ئىشلىگەنلىرىگە لايق بولىدۇ.	شۇڭا ئۇنىڭ خىزمەتچىلىرىنىڭمۇ ئۆزلىرىنى ھەق ئادىللىق، خىزمەتچىلىرى قىلىپ كۆرسەتسە، بۇ زور بىر ئەسىليھت ئەمەس؛ لېكىن ئۇلارنىڭ ئاخىرقى نەتىجىسىن ئۆزلىرىنىڭ قىلغانلىرىغا تەۋە بولىدۇ.
2CO 11:17	يەنە شۇنى ئېيتىمەنلىكى، ھېچكىم مېنى ئەخىمەق دەپ ئېسالىمىسىنۇن؛ هەتتا ئەگەر مېنى شۇنداق دەپ قارساڭلارمۇ، ئەمدى مەندەك ئەخىمەقنى سەۋىر قىلىپ قوبۇل قىلغايىسىلەر، شۇنىڭ بىلەن ئۆزۈمەمۇ ئازغىنە ماختىنىۋالا.	تەكراار دەپ قويۇيتنۇ، ھېچكىم مېنى ئەخىمەق دەپ ئېيليمەڭلار؛ ئەگەر شۇنداق قارساڭلارمۇ، مەندەك ئەخىمەقنى سەۋىر قىلىپ قوشۇڭلار، شۇ بىلەن مەنمۇ بەسلا ئازلاپ ماختىلىنىپ كېتىدۇ.
2CO 11:18	مېنىڭ ھازىر بۇلارنى سۆزلىشىم رەب تەرىپىدىن ئەمەس، بەلكى ئۆزۈمنىڭ ئەخىمەقلەرچە يۈرەكلىك يو ئېتىپ ماختىنىشىم، خالاس.	مەقتەتلەنىپ تۇرۇپ سۆزلىمەن.
2CO 11:19	نۇرغۇن ئادەملەر ئىنسانلارچە يو ئېتىپ ماختانغاندىكىن، مەنمۇ ماختىنىپ باقاي.	كۆپ ئادەمچە يولدا ماۋتۇر بولۇۋاتقانغا، مەنمۇ ئۇنىڭغا ئەگىنىشىپ ماۋتۇر بولاي.
2CO 11:20	چۈنكى ئۆزۈڭلار شۇنچە دانا بولغاندىن كېيىن، سىلەر ئەخىمەقلەرگە سەۋىر- تاقھەت قىلىشقا راىز بولىسىلەر!	چۈنكى سىلەر شۇنداق دانا بولغان بولساق، ئەخىمەقلەرگە تو لا سەۋىر قىلىپ كۆتۈرۈشكە رازىلارىڭلار!
2CO 11:21	مەسىلەن بىرسى سىلەرنى قول قىلىپ ئالغاندا، بىرە سىلەرنى تامچىلىپ بىرسى سىلەردىن نەپ ئالسا، بىرسى ئالدىڭلاردا چوڭچىلىق قىلىسا ياكى يۈزۈڭلارغا كاچات سالسا، سىلەر ئۇنىڭغا چىدىڭلار.	مەسىلەن، بىرە سىلەرنى قول قىلىپ ئالغاندا، بىرە سىلەرنى تامچىلىپ يېتىپ كەتكەندە، بىرە سىلەردىن سىقىپ ئالغاندا، بىرە ئالدىڭلارغا ئۆزىنى چۈڭ كۆرسەتكەندە ياكى يۈزۈڭلارغا تەككىزگەندە، سىلەر ئۇنىڭغا چىدىڭلار. ئەيسۈس، ئاچىق-تايىتا ئېيتقان، بىز شۇنداق ئىشلارغا قووقۇھەتسىز قالدۇق! ئەيسۈس، نومۇس قىلىپ ئېيتىمەنلىكى، بىز ئۇنداق ئىشلارغا ئاجىزلىق قىلدۇق! ئەممە ئۇلار بىرەر ئىشتىماختىنىشقا يېتىنغان يەردە (ئەخىمەقلەرچە سۆزلەۋاتىمەن!) مەنمۇ شۇ ئىشتىماختىنىشقا يېتىنەمەن.
2CO 11:22	ئۇلار ئېبرانىلارمۇ؟ مەنمۇ شۇنداقلا. ئۇلار ئىسراىللارمۇ؟ مەنمۇ شۇنداقلا.	ئۇلار ئېبرانىلارمۇ؟ مەنمۇ شۇنداقلا. ئۇلار ئېبرانىلارمۇ؟ مەنمۇ شۇنداقلا.
2CO 11:23	ئۇلار ئېراھىمنىڭ، نەسلامىمۇ؟ مەنمۇ شۇنداق.	ئۇلار مەسەھىنىڭ خىزمەتكارلىرىمۇ؟ مەن تېخىمۇ ئۇلار ئېراھىمنىڭ، نەسلامىمۇ؟ مەنمۇ شۇنداق.
2CO 11:24	يەھۇدىلارنىڭ «بىر كەم قىرىق قامىچا» جازاسىغا بەش قېتىم تارتىلدىم،	يەھۇدىلار مېنى بەش قېتىم 39 قامىچا جازالىغان.
2CO 11:25	ئۇچ قېتىم تىكىنلىك قامىچا جازاسىنى بېدىم، بىر قېتىم چالما-كېسىك قىلىنىدىم، ئۇچ قېتىم كېمە ھادىسىسىگە ئۆچرىدىم، بىر كېچە-كۈندۈزىنى دېڭىزدا دېڭىزدا ئۆتكۈزۈدۈم.	ئۇچ قېتىم قامىچا بىلەن ھەرخەل قىلىپ كەتىم، بىر قېتىم تاشقا تەلب قىلىنىدىم، ئۇچ قېتىم كەمە گە يوقلىپ كەتىم، بىر كېچە-كۈندۈزىنى دېڭىزدا دېڭىزدا ئۆتكۈزۈدۈم.
2CO 11:26	دائىم سەپەرلەر دەپ بولىمەن؛ دەريالارنىڭ خەۋىلىرىنى، قاراچىلارنىڭ خەۋىلىرىنى، يۈرتداشلىرىمنىڭ خەۋىلىرىنى، يات ئەللىكەرنىڭ خەۋىلىرىنى، شەھەرلەردىكى خەۋىلىرىنى، باياۋاننىڭ خەۋىلىرىنى، دېڭىزنىڭ خەۋىلىرىنى، ساختا قېرىنىداشلار ئارسىسىدىكى خەۋىلىرىنى باشتىن كەچۈردىم؛	مەن ھەمىشە سەپەرلە بولۇپ كەتىم؛ دەريالارنىڭ خەۋىلىرىنى، قاراچىلارنىڭ خەۋىلىرىنى، يۈرتداشلىرىمنىڭ خەۋىلىرىنى، غەير يەھۇدىلەرنىڭ خەۋىلىرىنى، شەھەرلەردىكى خەۋىلىرىنى، باياۋانلارنىڭ خەۋىلىرىنى، دېڭىزدىكى خەۋىلىرىنى، دېڭىزدىكى خەۋىلىرىنى، باشتىن كەچۈردىم؛
2CO 11:27	مەن كۆپ ئەمگەك ۋە قىينىق ئىشلاردا تالماپ كەتىم، كۆپ قېتىم ئۆختا ئەمگەكلەر ۋە جايا ئىشلاردا زورۇقۇپ، يات-يات تۇنەكلەر دە، ئاچلىقتا ۋە	مەن كۆپ ئەمگەك ۋە قىينىق ئىشلاردا تالماپ كەتىم، كۆپ قېتىم ئۆختا ئەمگەكلەر ۋە جايا ئىشلاردا زورۇقۇپ، يات-يات تۇنەكلەر دە، ئاچلىقتا ۋە

Reference	Before	After
	ئۇسسىزلۇقتا، دائم روزا تۇتۇشلاردا، سوغۇقلاردا ۋە بېلىك-يالىچىقتا يۈرۈپ كەلدىم.	قالغان، ئاچلىق ۋە سۇ يوقلىقتا، داۋاملىق روزا تۇتۇپ، سوغۇق ساردا ۋە يالاڭاق كىيىنىپ يۈرۈپ كەلدىم.
2CO 11:28	بۇ سىرتىكى ئىشلاردىن باشقما، ئىج-باغرىمدا بارلىق جامائەتلەر ئۈچۈن ھەر كۇنى ئۆستۈمنى بىسىپ كېلىۋاتقان غەملەرنى يەۋاتىمەن.	باشقما ئىشلاردىن باشقما، ھەر كۇنى مېنىڭ كوندىلىك زور بېسىمىم بولۇپ تۇرىدۇ، يەنى ھەممە جامائەتلەر ئۈچۈن ئەنسىرەپ كېتىشىم.
2CO 11:29	ھەركىم ئاجىزلىسا، مەن ئاجىزلىمىدىمۇ؟ ھەركىم ئېزىپ يۇتلاشقان بولسا، مەن ئۆرتەنمدىمۇ؟!	ھەركىم كۈچىز بولسا، مەن كۈچىز بولمايمەنمۇ؟ ھەر كىم ئىمانى تەرىتىلىنىپ قالسا، مەن ئىچىم يېنىپ كەتىمەنمۇ؟
2CO 11:30	ئەمدى ئەگەر ماختىنىشىم زۆرۈر بولسا، ئۆز ئاجىزلىقىنى كۆرسىتىدىغان ئىشلار بىلەن ماختىنىمەن.	هازىر ئەگەر مەنمۇ ماختىلايپ كېتىش زۆرۈر بولسا، ئۆز ئاجىزلىقىنى كۆرسەتكەن ئىشلارنى بىلەن ماختالىمەن.
2CO 11:31	ئەرەبىمىز ئىسا مەسەنەن ئەيسانىڭ خۇدا ئاتاسى، ھەمىشە مىرسىيەتلەنگەن، بۇنى رەب ئەيسانىڭ خۇدا-ئاتاسى، مەڭگۇ تەشكۈر-مەدھىيلەرگە لايق بولغۇچىغا ئاپانكى، مەن يالغان ئېتىمىدىم.	ئەرەبىمىز ئىسا مەسەنەن ئەيسانىڭ خۇدا ئاتاسى، ھەمىشە مىرسىيەتلەنگەن، بۇنى رەب ئەيسانىڭ خۇدا-ئاتاسى، مەڭگۇ تەشكۈر-مەدھىيلەرگە لايق بىلىدۇ، چۈنكى مەن يالغان دەپ سۆزلەمەيمەن.
2CO 11:32	دەمەشق شەھىرىدە پادشاھ ئارپاتىنىڭ قول ئاستىدىكى ۋالىي مېنى تۇتۇش ئۈچۈن، يۇتون دەمەشق شەھىرىنى قاتتىق تەقىب ئاستىغا ئالغانىدى.	دەمەشقدا، ئارپاتىنىڭ ھاكىمى، مېنى تۇتۇش ئۈچۈن، بۇتون شەھەرنى قاتتىق ساقلاپ تۇرغان ئىدى.
2CO 11:33	لېكىن مەن شەھەردىكى يەنچىرەدىن سېۋەت بىلەن تۆۋەنگە چۈشۈرۈلدۈم، ئۇنىڭ قولىدىن قۇتۇلۇپ قاچتىم.	لېكىن مەن شەھەردىكى يەنچىرەدىن سېۋەت بىلەن تۆۋەنگە چۈشۈرۈلدۈم، شۇڭا ئۇنىڭ قولىدىن قاچتىم.
2CO 12:1	ئەپسۇس، ماختىنىپرىشنىڭ زۆرۈپىتى بار. گەرچە ئۇنىڭ يাইدىسى بولمىسىمۇ، مەن رەبدىن كەلگەن ئالامەت كۆرۈنۈشلەر ۋە ۋەھىيلەر ئۆستىدە توختىلاي.	ماختىلاب تۇرۇش مەنمۇ يাইدىلىق ئەمەس، چۈنكى مەن رەبىنىڭ كۆرفۇشلىرى ۋە ۋەھىيلەر ھەقىقىدە سۆزلەپ كەتىمەن.
2CO 12:2	مەسەدە بولغان بىر ئادەمنى تۇنۇمەن؛ ئۇ ئون تۆت يېل ئىلگىرى (تەندە بولغان ھالدىمۇ، ياكى تەندىن تاشقىرىمۇ بىلمەيمەن، خۇدا بىلىدۇ) ئۆچىنچى قات ئاسماңغا كۆتۈرۈلدى.	مەن مەسەدە بىر كىشىنى بىلىمەن، ئۇ ئون تۆت يېل بۇرۇن، تەندە بولسىمۇ ياكى تەندىن تاشقىرى بولسىمۇ، بۇنى مەن بىلمەيمەن، خۇدا ئەمەلىيەتتە بىلىدۇ؛ شۇ كىشى ئۆچىنچى قات ئاسماڭغا كۆتۈرۈلگەن.
2CO 12:3	مەن شۇنداق بىر كىشىنى بىلىمەن (تەندە بولغان ھالدىمۇ، ياكى تەندىن تاشقىرىمۇ بىلمەيمەن، خۇدا بىلىدۇ) –	مەن بۇ كىشىنى بىلىمەن، تەندە بولسا ياكى تەندىن تاشقىرى بولسا، بىلمەيمەن، خۇدا بىلىدۇ.
2CO 12:4	ئۇ جەنەتكە كۆتۈرۈلۈپ، شۇ يەردە تىل بىلەن ئىپادىلىگىلى بولمايدىغان، ئىنسانلارنىڭ دېيشى مەنى ئىلىغان ئاجايىپ ئىشلارنى ئاڭلىدى.	ئۇ جەنەتكە ئېلىنىپ كەتكەن، شۇ جايىدا سۆز بىلەن ئېيتىپ بولمايدىغان، ئىنسانلارنىڭ ئېيتىشى چەكلەنىپ قالغان ئاجايىپ ئىشلارنى ئاڭلىدى.
2CO 12:5	مەن شۇ كىشىنى يەخىلەيمەن، لېكىن ئۆزۈم ئۆچۈن يەقەت ئاجىزلىقىمدا شۇنداق بىر ئادەم بىلەن ماختىنىمەن، ئۆزۈم ھەقىقىدە بولسا ئاجىزلىقىمدىن باشقا بىرەر ئىش بىلەن ماختانمايمەن.	مەن شۇ كىشىنى يەخىلەيمەن، لېكىن ئۆزۈم ئۆچۈن يەقەت ئاجىزلىقىمدا شۇنداق بىر ئادەم بىلەن ماختىنىمەن، باشقا هېچ نەرسىنى ئەمەس.
2CO 12:6-7	ھەتا ماختىناي دېسەممۇ ئەمەق ھېسابلانمايمەن؛ چۈنكى مەن ھەقىقەتنى ئېتىقان بولاتىم؛ ئەمما بىرسى مەندە كۆرگىنىدىن ياكى مەن تۈغىلۇق ئاللىغىنىدىن مېنى (ماڭا ئاشكارىلماق ئەھىيەرنىڭ غايەت زور ئۇلۇغلوقۇ تۇپەيلىدىن) يۇقىرى ئويلاپ قالمىسۇن دەپ ئۆزۈمنى ماختىنىشىن يېغىدىم. مۇشۇ ۋەھىيەرنىڭ زور ئۇلۇغلوقۇ تۇپەيلىدىن كۆرەڭلەپ كەتمەسلىكىم ئۆچۈن ئەتلىرىمەنگە سانجلەغان بىر تىكەن، يەنى مېنى ئۇرۇپ تۇرسۇن دەپ شەيتاننىڭ بىر ئەلچىس ماڭا تەقسىم قىلىغان؛ بۇنىڭ مەقسىتى، مېنىڭ كۆرەڭلەپ كەتمەسلىكىم ئۆچۈندۇر.	ھەتا ماختاناسام، ئاقلىسىز بولمايمەن؛ چۈنكى راست گەپ ئېيتىمەن؛ لېكىن كىشىلەر مېنى كۆرگەن ياكى ئاڭلىغان نەرسىدىن يۇقىرى يەرەز قىلىق ئۆچۈن، ماختاشىن ۋاز كەچتۇم. بۇ زور ۋەھىيەر توبىيەيلەر توبىيەيلەر كۆرەڭلەپ كەتمەسلىك ئۆچۈن، تەندىمە بىر تىكەن بېرىلىدى، يەنى شەيتاننىڭ بىر ئەلچىس مېنى ھەزىپ قىلىش ئۆچۈن.
2CO 12:8	بۇنىڭ توغرىسىدا ئۇ مەندىن كەتسۇن دەپ رەبگە ئۆچ قېتىم بېلىنىدىم؛	بۇ ھەقتە رەبىيىمە ئۆچ قېتىم سورىدىم، ئۇنى مەندىن ئېلىپ كەتسۇن دەپ.
2CO 12:9	لېكىن ئۇ ماڭا: «مېنىڭ مېھىر-شەيقتىم ساڭا يېتەرلىك؛ چۈنكى مېنىڭ	لېكىن ئۇ ماڭا دېدى: «مېنىڭ مېھىر سەنگە يېتەرلىك، چۈنكى كۈچۈم

Reference	Before	After
2CO 12:10	كۈچ-قۇدرىتىم ئىنساننىڭ ئاجىزلىقىدا تولۇق ئەمەلگە ئاشۇرۇلدۇ» – دېدى. شۇڭا مەن مەسىھىنىڭ كۈچ-قۇدرىتى ۋوْجۇدۇمدا تۇرسۇن دەپ ئاجىزلىقلرىمدىن ماختىنىشنى تېخىمۇ خۇشلۇق بىلەن تاللىۋالىمەن؛ شۇڭاکى، مەن مەسىھە ئوچۇن ئاجىزلىقلار، هاقارەتلەر، قىيىنجلىقلار، زىيانلار ۋە ئازابلارنى خۇرسەن دەپ ئويلايمەن، چۈنكى قاچان ئاجىز بولسام، زىيانكەشلىكەرنى ۋە ئازاب-ئوقۇبەتلەرنى خۇرسەنلىك دەپ بىلەن. شۇ چاغدا كۆچلۈك بولىمەن.	سەننىڭ ئاجىزلىقىڭدا يۇتون دەرىجىدە كۆرۈنىدۇ». شۇڭا مەن مەسىھىنىڭ كۈچى بەدىنىمەدە قالىشى ئوچۇن، ئاجىزلىقلرىم بىلەن تېخىمۇ خۇشالىق بىلەن مەقتەيەلەيمەن.
2CO 12:11	مەن ماختىنىپ دەرۋەقە ئەخەمەق بولۇپ قالدىم! لېكىن ئۆزۈڭلەر مېنى قويدىڭلار، راستىلا، سىلەر مېنى قوللاب قويۇشىڭلار كېرەك، چۈنكى مەن تەرىپلىنىشىم كېرەك بولاتنى؛ چۈنكى ھېچ ئەزىمەس بولساممۇ، مەن ھېلىقى «قالىتسى ئۇلۇغ روسۇللار» دىن ھېچ تەرىپتە ھېچ ئىشتاكەم ئەمەسمەن.	مەن مەقتەتلەپ ساقىز بولۇپ قالدىم! سىلەر مېنى بۇنى قلاشقا زورلاپ بۇنىڭغا مەجبۇر قىلىدىڭلار، ئەمەلىيەتنە ئەسلىدە مەن سىلەر تەرىپىڭلاردىن ئۇ كاتتا رەسۇلۇلارغا ھېچ تەرىپتە كەم ئەمەسمەن، ھالبۇكى مەن ھېچ نەرسە.
2CO 12:12	دەرۋەقە مەن ئاراڭلاردا بولغان چاغدا روسۇلنىڭ بېشارەتلەك ئالامەتلەرى، ھەرتەرىلىك چىدام-سەۋەرچانلىق ئىچىدە مۆجزىزلىك ئالامەتلەر، كارامەتلەر ھەم قۇدرەتلەك مۆجزىزلىر بىلەن ئەمەلەدە كۆرسىتىلگەن.	ھەققەتە، مەن سىلەرنىڭ ئارىسىدا بولغاندا، روسۇلۇرنىڭ ئالامەتلەرىنى، بارلىق چىدام بىلەن، مۆجزىزلىر، كارامەتلەر ۋە كۆچلۈك مۆجزىزلىر بىلەن كۆرسىتىپ كەتتىم.
2CO 12:13	سىلەرنى باشقا جامائەتلەردىن قايىسى تەرىپتە تۆۋەن ئورۇنغا قويدۇم؟ – يېقەتلا ئۆزۈمنى سىلەرنىڭ ئۇستوڭلۇرگە يۈك قىلىپ ئارتىپ قويىمىغىنىم بىلەنمۇ؟! مېنىڭ بۇ ئادالەتسىزلىكىمنى ئېڭ قىلغايىسلەر!	سىلەر باشقا گۇرۇھلارغا قاروغاندا قانداقلا كەم بولدىڭلار؟ يەقەت مەن ئۆزۈم سىلەرگە يۈك بولمىغىنىم بىلەنمۇ؟ بۇ خاتالىقىمنى كەچۈرۈڭلار!
2CO 12:14	مانا، ھازىر بىننگلارغا ئوچىنچى قېتىم بېرىشقا تەيارمەن، شۇنىڭ بىلەن سىلەرگە ھېچ يۈك ئېغىرىمىنى سالغۇم يوق. چۈنكى ئىزدىگىنىم ئىگلىككىڭلار ئەمەس، بەلكى ئۆزۈڭلەردۇر؛ يەزەنتلىرى ئاتا-ئانىلار ئوچۇن ئەمەس، بەلكى ئاتا-ئانىلار پەزەنتلىرى ئوچۇن مال-مۇلۇك يېغىشى كېرەك.	ھەي، ھازىر سىلەرگە ئوچىنچى قېتىم كېلىشكە تەيارمەن، بۇ بىلەن سىلەرگە ھېچ قانداق يۈك بولىمەن، چۈنكى مەن سىلەرنىڭ مال- مۇلۇكىنى ئەمەس، بەلكى سىلەرنى ئۆزۈنى ئىزدەيمەن؛ بالىلار ئاتا-ئانىلار ئوچۇن يۈل يېغىشىش كېرەك دەپ ئويلانمىسىن، بەلكى ئاتا-ئانىلار بالىلار ئوچۇن مال يېغىشى كېرەك.
2CO 12:15	ئەمدى جېنىڭلەر ئوچۇن ئىگلىكىمىدىن خۇشلۇق بىلەن سەرپ قىلىمەن ھەمدە ئۆزۈمنى سەرپ قىلىمەن – گەرچە مەن سىلەرنى قانچە سۆيىگەنسىرى مەن شۇنچە ئاز سۆيۈلسەممۇ.	مەن خۇشال بىلەن ئۆزۈمنى سەرپ قىلىپ، ھەتتا تۈگەتتۈرۈپ كەتىپمۇ سىلەرنىڭ ئەرۋاھلىرى ئوچۇن بېرىپ كەتەمەن، گەرچە سىلەرنى كۆپ سۆيىسەممۇ، مەنمۇ ئازلا سۆيۈلۈپ قالسام.
2CO 12:16	ئەمدى شۇنداق بولغىنى بىلەن، مەن سىلەرگە ھېچ يۈك بولغان ئەمەسمەن؛ بىراق ھېلىگەرلىك قىلىپ، مەن سىلەرنى بايلاب قويدۇم!	بۇ شۇنداق بولغاندا، مەن سىلەرگە ھېچ ھېپ يۈك بولمىدىم؛ لېكىن ھېلىلىق بىلەن سىلەرنى ئالدىم!
2CO 12:17	ئەجىب، مەن سىلەرگە يولىغان كىشىلەرنىڭ بىرى ئارقىلىق سىلەردىن يۇل ئەجىبا، مەن سىلەرگە ئەۋەتكەن ئادەملەرنىڭ بىرەرسى ئارقىلىق سىلەردىن نېپ ئالدىمۇ؟!	ئەجىب، مەن سىلەرگە يولىغان كىشىلەرنىڭ بىرى ئارقىلىق سىلەردىن يۇل ئەجىبا، مەن سىلەرگە ئەۋەتكەن ئادەملەرنىڭ بىرەرسى ئارقىلىق سىلەردىن ياكى نەرسە ئالغانىمۇ؟
2CO 12:18	مەن تىتۇسنى سىلەرنىڭ بىننگلارغا بېرىشقا ئۇندىدىم ۋە يەنە ھېلىلىقى قوشۇپ ئەۋەتكىم، تىتۇس سىلەردىن يۇل ئېلىپ يايىدىلەنغان بولغۇمۇ؟ بىز قېرىنداشنىمۇ ئۇنىڭ بىلەن بىلە ئەۋەتكىم، تىتۇسنىڭ سىلەردىن نېپ ئىككىمىز ئوخشاش روه بىلەن يۈرۈپ كەتتۈقىمىز؟ بىزنىڭ بارلىق ئىزلىرىمىز ئېلىپ باققان يېرى بارمۇ؟ بىز ئىككىيەن ئوخشاش بىر روهتا يۈرۈۋاتىمادۇق؟ بىزنىڭ باسقان ئىزلىرىمىز ئوخشاش ئەمەسمىكەن؟	مەن تىتۇسنى سىلەرگە يولىلدىم ۋە بىر قېرىنداشنىمۇ ئۇ بىلەن قوشۇپ ئەۋەتكىم، تىتۇس سىلەردىن يۇل ئېلىپ يايىدىلەنغان بولغۇمۇ؟ بىز ئىككىمىز ئوخشاش روه بىلەن يۈرۈپ كەتتۈقىمىز؟ بىزنىڭ بارلىق ئىزلىرىمىز ئېلىپ باققان يېرى بارمۇ؟ بىز ئىككىيەن ئوخشاش بىر روهتا يۈرۈۋاتىمادۇق؟ بىزنىڭ باسقان ئىزلىرىمىز ئوخشاش ئەمەسمىكەن؟
2CO 12:19	دەمەك، سىزلەر بىزنى «بىز ئۆزۈملۈك سىزلەر ئالدىدا ئاقلاپ كېتىۋاتىمىز» ياكى سىلەر ئەزەلدىن بىزنى «ئۇلار ئالدىمىزدا ئۆزۈلىرىنى ئاقلاپ كېلۋاتىدۇ» دەپ ئويلاپ تۇرۇۋاتىمىز؟ بۇلار توغرى ئەمەس. بىز يەقەت مەسىھدا خۇدا دەپ ئويلاۋاتىمىسلىر؟ ئىش ئۇنداق ئەمەس. بىز يەقەت مەسىھە بولۇپ خۇدا ئالدىدا سۆزلەۋاتىمىز؛ قىلىۋاتقان ھەممە ئىشلار، ئى سۆيۈملۈكلىرىم، سىلەرنىڭ ئېتىقادىڭلارنى قۇرۇش ئوچۇندۇر.	دەمەك، سىزلەر بىزنى «بىز ئۆزۈملۈك سىزلەر ئالدىدا ئاقلاپ كېتىۋاتىمىز» ياكى سىلەر ئەزەلدىن بىزنى «ئۇلار ئالدىمىزدا ئۆزۈلىرىنى ئاقلاپ كېلۋاتىدۇ» دەپ ئويلاپ تۇرۇۋاتىمىز؛ قىلىۋاتقان بارلىق ئىشلىرىمىز، ھەي سۆيۈملۈكلىر، سىزلەرنىڭ ئېتىقادىنى كۆچلەندۈرۈش ئوچۇندۇر.
2CO 12:20	چۈنكى مەن يېنىڭلارغا بارغىنىمدا، سىلەرنىڭ ئۇمىد قىلغان ئېرىمىدىن	چۈنكى مەن سىلەرگە كېلىپ كەتسەم، سىلەر مەن ئۇمىد قىلغانلىقىڭلارغا

Reference	Before	After
	چىقماي قېلىشىڭلاردىن، ئۆزۈمىنگەمۇ سىلەرنىڭ ئۇمىد قىلغان يېرىنگلاردىن چىقماي قېلىشىمىدىن، يەنى ئاراڭلاردا غۇغۇغا-جىدەل، ھەسەت، غەزىپ، مەنەنچىلىك، تۆھپە، غەيۋەت، تەكىببۇر ۋە ياراڭەندىچىلىك يەيدا غەزىپ-نېرىتەت، تۆھەمەت خورلۇق، تەكىببۇرلۇق ۋە ياراڭەندىچىلىكلىرى بولارمىكىن دەپ ئەنسىرەيمەن؛ بولۇپ قالماسىلىقى ئۈچۈن؛	يەتتۈرگەن بولماستىر دەپ ئەنسىرەيمەن، مەنمۇ سىلەر ئۇمىد قىلغانلىقىڭلارغا يەتتۈرگەن بولماستىر، يەنى ئاراڭلاردا تالاشقۇ، ھەسەت، غەزىپ، مەنەنچىلىك، تۆھپە، غەيۋەت، تەكىببۇر ۋە ياراڭەندىچىلىك يەيدا غەزىپ-نېرىتەت، تۆھەمەت خورلۇق، تەكىببۇرلۇق ۋە ياراڭەندىچىلىكلىرى بولارمىكىن دەپ ئەنسىرەيمەن؛ ئەگەر مەن قايتا كېلىپ كەتسەم، خۇدا مېنى سىلەر ئالدىدا تۆۋەنلەتىپ قويدۇ، ۋە مەن، بوغۇنگە قەدەر گۇناھ قىلغان كۆپ كىشىلەرنىڭ ناياكلق، بۇزۇقلۇق ۋە شەھۋانى ئىشلاردىن تېخى توۋا قىلمىغان نۇرغۇن ئادەملەرنىڭ سەۋىبدىن خۇدايمى مېنى ئالدىڭلاردا تۆۋەن قىلىپ قويارمىكىن، شۇلارنىڭ قىلمىشلىرى تۈيەيلىدىن ماتەم تۇتىماي تۇرالمايمەنمىكىن، دەپ ئەنسىرەيمەن.
2CO 12:21	— بۇ قېتىم سىلەرنىڭ يېنىڭلارغا بارغىنىمدا، ئاراڭلاردىكى گۇناھ سادىر قىلىپ، تاكى بوغۇنگە قەدەر ئۆتكۈزگەن ناياكلق، بۇزۇقلۇق ۋە شەھۋانى ئىشلاردىن تېخى توۋا قىلمىغان نۇرغۇن ئادەملەرنىڭ سەۋىبدىن خۇدايمى تۈيەيلىدىن ماتەم تۇتىماي تۇرالمايمەنمىكىن، دەپ ئەنسىرەيمەن.	زىنا ۋە شەھۋەتچىلىك ئىشلىرى ئۈچۈن تەۋبە قىلمىغانلىقىغا ئۈچۈن يېغلىنىپ كەتمەن.
2CO 13:1	بۇ يېنىڭلارغا ئۈچىنجى قېتىم بېرىشىم بولىدۇ. «ھەر بىر ھۆكۈم ئىككى-ئۈچ گۇۋاھىنىڭ ئازىزىدا ئىسپاتلىنىشى كېرەك».	بۇ مەن سىزلارغا ئۈچىنجى قېتىم كېلىشىمدا. «ھەر بىر ئىش ئىككى ياكى ئۈچ گۇۋاھىنىڭ سۆزى بىلەن تەكشۈرۈپ چىقىسا بولىدۇ».
2CO 13:2-3	مەن ئالىگىرى ئىككىنچى قېتىم يېنىڭلاردا بولغىنىمدا بۇرۇن گۇناھ سادىر قىلغانلارغا ھەم قالغان ھەممىڭلارغا شۇنداق ئېتىقان، ھازىرمۇ سىلەردىن نېرى بولساممۇ قاينىدىن ئالدىنئالا ئاگاھلاندۇرۇپ ئېتىمەن (سىلەر مەسەنەنىڭ من ئارقىلىق سۆزلىگەنلىكىگە ئىسپات تەلەپ قىلىپ كېلىۋاتقىنىڭلار تۈيەيلىدىن)، مەن بارغىنىمدا ھېچكىمنى ئايىمايمەن؛ دەرۋەقە مەن ئارقىلىق سۆزلەۋاتقان مەسەھ سىلەرگە نىسبەتەن ئاجىز ئەمەس، بەلكى ئالدىڭلاردا ئىتايىن قۇدرەتلىكتۇر؛	مەن ئالدىن ئىككىنچى قېتىم سىلەرنىڭ يېنىدا بولغاندا، بۇرۇن گۇناھ قىلغانلارغا ۋە ھەممە سىلەرگە شۇنداق دېتىم، ھازىر سىلەر دە بولسام ياكى كەلسەم، قايتا ئاگاھلاندۇرۇپ ئېتىمەن (سىلەر مەسەنەنىڭ مەن ئارقىلىق سۆزلەشىگە دەلىل تەلەپ قىلىۋاتقان بولغاچقا)، مەن كەلگەندە ھېچكىمنى ئەيمەيمەن. چۈتىk ھەن ئارقىلىق سۆزلەۋاتقان مەسەھ سىلەر ئۈچۈن قۇدرەتلىك.
2CO 13:4	ئۇ دەرۋەقە ئاجىزلىقتا كېرىستەنگەن بولسىمۇ، لېكىن خۇدانىڭ قۇدرىتى بىلەن بىلەن يەنلا ھايات. بىزمۇ ئۇنىڭدىأ ئاجىز بولساقىمۇ، خۇدانىڭ سىلەرگە قاراتقان قۇدرىتى بىلەن، ئۇنىڭغا باغلىنىپ ھايات ياشايىمىز.	ئۇ ئاللىبۇرۇن ئاجىز بولۇپ سەلەب قىلىنسا، ئەمما خۇدا قۇدرىتى بىلەن ھازىر ھاياتا. بىز يەقەت ئۇدا ئاجىز بولساقىمۇ، خۇدا سىلەرگە قاراتقان قۇدرىتى بىلەن ئۇنىڭغا ئۇلانيپ ھايات ياشايىمىز.
2CO 13:5	ئەمدى ئۆزۈڭلارنى ئېتىقادتا بارمۇ-يوق دەپ تەكشۈرۈپ كۆرۈڭلار؛ ئۆزۈڭلارنى سىناب بېقىڭلار! سىلەر ئېيسا مەسەنەنىڭ ئۆزۈڭلاردا بولغانلىقىنى (سناقتىن شاللىنىپ قالماسىڭلار) بىلىپ يەتمەمسىلە؟	ھازىر ئۆزۈڭلارنى ئىشەندا بارمى-يوق قىلىپ تەكشۈرۈڭلار؛ ئۆزۈڭلارنى سىنڭلار! ياكى سىلەر ئېيسا مەسەنەنىڭ ئىچىڭلاردا بولغانلىقىنى بىلمەمسىز؟ ئەگەر ئەكسىچە، سىلەر سناقتا يوقاپ قالساڭلار.
2CO 13:6	ئەمدى سىلەرنىڭ بىزنىڭ سناقتىن شاللىنىپ قالماغانلىقىمىزنى بىلىپ قېلىشىڭلارنى ئۇمىد قىلىمەن.	سىلەر، بىزنىڭ سناقتا يوقالمىغانلىقىمىزنى تولا بىلىپ كەتسىلەر، دەپ ئۇمىد قىلىمەن.
2CO 13:7	سىلەرنىڭ ھېچقانداق رەزىللىك قىلاماسلىقىڭلار ئۈچۈن خۇداغا دۇئا قىلىمىز؛ بۇ، بىزنىڭ سناقتىن ئۆتى دەپ قاربىلىشىمىز ئۈچۈن ئەمەس- ئۈچۈن ئەمەس، بەلكى سىلەر توغرا ئىشلارنى قىلىشىڭلار ئۈچۈن، ھەتتا بىز ھەتتا سناقتىن ئۆتىمىدى، دەپ قارالساقىمۇ، مەبىلى - مۇھىمنى سىلەرنىڭ دوરۇس بولغاننى قىلىشىڭلار.	بىز سىلەرنىڭ ھېچقانداق يامان ئىش قىلمايالاپ تۇرۇشىڭلار ئۈچۈن ئالدەقا دۇئا قىلىمىز؛ بۇ، بىزنىڭ تەكشۈردىن ئۆتكەن دەپ كۆرۈنىشىمىز ئۈچۈن ئەمەس، بەلكى سىلەر توغرا ئىشلارنى قىلىشىڭلار ئۈچۈن، ھەتتا سناقتىن ئۆتىمىدى، دەپ كۆرۈلە كەمەن. چۈنكى بىز ھەققەتكە قارشى ھېچ نەرسىنى قىلامايمىز، نېمە قىلساق ئۇ شۇ ھەققەتنى ئاشكارالاپ كۆرسىتىدۇ.
2CO 13:8	چۈنكى بىز ئاجىز بولساقىمۇ، سىلەر كۆچلۈك بولساڭلار، بىز خۇشال بولسىمۇز، بەر بىر ھەققەتنى ئایيان قىلىدۇ، خالاس.	چۈنكى بىز ئاجىز بولساقىمۇ، سىلەر كۆچلۈك بولغاچىلارنى بىزىمەن، بۇنىڭ ئۈچۈن شۇڭا بىز سىلەرنىڭ تولۇق بولۇشىغا دۇئا قىلىپ تلايمىز.
2CO 13:9	چۈنكى بىز ئاجىز بولساقىمۇ، سىلەر كۆچلۈك بولساڭلار، بىز خۇشال بولسىمۇز، شۇنىڭدەك بىز يەنە شۇنىڭغا دۇئا قىلىمىزكى، سىلەر كامالەتكە يەتكۈزۈلگەيىسىلەر.	شۇڭا مەن ھازىر يېراقتا بولۇپ بۇ ئىشلارنى بىزىمەن، بۇنىڭ ئۈچۈن كەلگەندە رەب بەرگەن ھوقۇقىمىنى فاتىق ئىشلەتمەسىلىكىم ئۈچۈن، بۇ ھوقۇق جامائەتنى قۇرۇلدۇرۇش ئۈچۈن بولۇپ، بۇزۇش ئۈچۈن ئەمەس.
2CO 13:10	سىلەرنىڭ يېنىڭلارغا بارغىنىمدا رەب ماڭا غۇلتىش ئۈچۈن ئەمەس، بەلكى ئېتىقادنى قۇرۇش ئۈچۈن ئامانەت قىلغان ھوقۇقىمىنى ئىشلىتىپ سىلەرگە قاتىق قوللۇقنى كۆرسەتمەسىلىكىم ئۈچۈن، مەن سىلەردىن	شۇڭا مەن ھازىر يېراقتا بولۇپ بۇ ئىشلارنى بىزىمەن، بۇنىڭ ئۈچۈن كەلگەندە رەب بەرگەن ھوقۇقىمىنى فاتىق ئىشلەتمەسىلىكىم ئۈچۈن، بۇ ھوقۇق جامائەتنى قۇرۇلدۇرۇش ئۈچۈن بولۇپ، بۇزۇش ئۈچۈن ئەمەس.

Reference	Before	After
2CO 13:11	بیراقتا بولغىنىمدا مۇشۇلارنى يازدىم. ئەڭ ئاخىردا، قېرىنداشلار، خۇشال بولۇڭلار؛ ھەر نەرسىنى تولۇق قىلىڭلار، ئەڭ ئاخىردا، قېرىنداشلار، شادلىنىڭلار؛ كامالەتكە يەتكۈزۈلۈڭلار، رېبىتە-بىر-بىرىڭلارغا ئىلھام بەرىڭلار؛ بىر قاراشتا بىرلىكتە بولۇڭلار؛ تىنچلىق بىلەن تەسەللەدە كۈچەيتلىڭلار؛ بىر ئوي، بىر يېكىردى بولۇڭلار؛ ئىناق-خاتىرجەملەتكە ئۆتۈنگلار؛ ۋە مېھىر-مۇھەببەت ۋە ئىناق-خاتىرجەملەتكە ئىنگىسى خۇدا سىلەر بىلەن بىلە بولىدۇ.	ئەڭ ئاخىردا، قېرىنداشلار، خۇشال بولۇڭلار؛ ھەر نەرسىنى تولۇق قىلىڭلار، ئەڭ ئاخىردا، قېرىنداشلار، شادلىنىڭلار؛ كامالەتكە يەتكۈزۈلۈڭلار، رېبىتە-بىر-بىرىڭلارغا ئىلھام بەرىڭلار؛ بىر قاراشتا بىرلىكتە بولۇڭلار؛ تىنچلىق بىلەن تەسەللەدە كۈچەيتلىڭلار؛ بىر ئوي، بىر يېكىردى بولۇڭلار؛ ئىناق-خاتىرجەملەتكە ئاشاڭلار؛ ۋە سۆپۈش ۋە تىنچلىق خۇدا سىلەر بىلەن بىلە بار.
2CO 13:12	بىر-بىرىڭلار بىلەن ياك سۆپۈشلەر بىلەن سالاملىشىڭلار.	بىر-بىرىڭلار بىلەن مۇقەددىس ئۆپۈش بىلەن سالاملىشىڭلار. ھەممە مۇقەددىس كىشىلەر سىلەرگە سالام.
2CO 13:13	بارلىق مۇقەددەس بەندىلەردىن سىلەرگە سالام.	ئەرەب پىپسۇس مەسەنەتكە مېھىر-شەيقەتى، خۇدانىڭ سۆپۈشى ۋە مۇقەددىس روحنىڭ ئورتاقلىقى ھەممە سىلەر بىلەن بىلە بولسۇن. ئامىن.
GAL 1:1	مەنكى ياؤلۇس، رو سۇل بولغان (ئىنسانلار تەرىپىدىن ئەمەس ياكى ئىنسانلارنىڭ ۋاستىسى بىلەن ئەمەس، بەلكى ئەيسا مەسەھە ۋە ئۇنى ئۆلگەنلەردىن تىرىلدۈرگۈچى خۇدا ئاتا تەرىپىدىن تېينلەنگەن)	مەن ياؤلۇس، رو سۇل بولۇپ تۇۋىپ تۇرۇۋاتقان ھەممە قېرىنداشلارنىڭ گالاتىبا رايوندىكى جامائەتلەرگە سالام.
GAL 1:2	ۋە مەن بىلەن بىلە تۇرۇۋاتقان بارلىق قېرىنداشلاردىن گالاتىبا ئۆلکىسىدىكى جامائەتلەرگە سالام.	بىزنىڭ ئاتا خۇدا ۋە رەببىمىز ئەيسا مەسەتىن سىلەرگە مېھىر-شەيقەت ۋە خاتىرجەملەك بولغا!
GAL 1:3	ئۇ خۇدا مىزىنىڭ خالقى بويچە، گۇناھلىرىمىز ئۆچۈن ئۆزىنى بەرگەن، بىزنى قۇنتۇزۇشقا ئۆزىنى گۇناھلىرىمىز ئۆچۈن يېدا قىلدى؛	تىنچلىق بار بولسۇن!
GAL 1:4	خۇداغا بارلىق شان-شەھىپ ئەبەدىل-ئەبەدىلچە بولغا، ئامىن!	خۇدا زامان دەۋىرىدىن قۇتلاب چىقىش ئۆچۈن، بۇ ھازىرقى يامان دەۋىرىدىن قۇتلاب چىقىش ئۆچۈن،
GAL 1:5	سىزلىر ئۆزۈڭلارنى مەسەنەتكە مېھىر-شەيقتى ئارقىلىق چاقىرغۇچىنىڭ يېنىدىن شۇنچە تېز كېتىپ،	خۇداغا بارلىق، شان-شەھىپ مەڭگۈلۈك بولسۇن، ئامىن!
GAL 1:6	لېكىن ھەتتا بىز ئۆزىمىز بولايلى ياكى ئاسمانىدىن چۈشكەن يەرسىتە بولساق، كىشى بىزنىڭ سىلەرگە ئېيتقان خۇش خەۋەر، مەسەنەتكە ئۆزگەرتسىكە بۇرمىلىماقچى بولغان، خالاس.	باشقۇا بىر ياخشى خەۋەرگە ئۆتۈپ كېتىۋاتقىنىڭلارغا مەن ھەيران قالدى!
GAL 1:7	لېكىن ھەتتە ئۇ ھېچقانداق باشقۇا «خۇش خەۋەر» ئەمەس! يەقەت بەزى بەزى كىشىلەر سىلەرنى قايماقتۇرۇپ، مەسەنەتكە خۇش خەۋېرىنى بۇرمىلىماقچى بولغان، خالاس.	ھەققەتتە، بۇ باشقۇا ھېچقانداق «خۇش خەۋەر» ئەمەس! يەقەت بەزى كىشىلەر سىلەرنى تەسىرلەپ، مەسەنەتكە خۇش خەۋېرىنى ئۆزگەرتسىكە ھەرس قىلىۋاتىدۇ.
GAL 1:8	بىز بۇرۇن ئېيتقىنىمىزدەك، ھازىرمۇ مەن شۇنى ئېيتىمەنلىكى، بىرسى سىلەر سىلەرنىڭ قوبۇل قىلغىنىڭلارغا ئوخشىمايدىغان باشقۇا بىر خۇش خەۋەرنى جاكارلىسا، بېشىغا لهنەت ياغسۇن!	لېكىن، ھەتتا بىز ئۆزۈملەر بولساق ياكى ئاسمانىدىن كەلگەن يەرسىتە بولساق، كىشى بىزنىڭ سىلەرگە ئېيتقان خۇش خەۋەردىن باشقۇا بىر خۇش خەۋېرىنى كەتسىن!
GAL 1:9	ھازىر، مەن ئادەملىرنى رازى قىلىشقا تىرىشىپ تۇرامدۇ ياكى خۇدانى؟ ياكى ئادەملىرنى رازى قىلىشقا تىرىشىپ تۇرامدۇ؟ جۇنكى ئەگەر مەن ئادەملىرنى رازى قىلىشقا تىرىشىپ تۇرسام، مەن مەسەنەتكە قۇل بولماسام.	بىز ئالدىن دەپلىگەندەك، ھازىرلا مەن شۇنى دەيمەنلىكى، بىرسى سىلەر قوبۇل قىلغان خەۋەرگە ئوخشىمايدىغان باشقۇا بىر خەۋەرنى جاكارسا، بېشىغا لهنەت يەسىپ كېلىپ چىقسۇن!
GAL 1:10	چۈنكى مەن بۇنى ھېچقانداق كىشىدىن ئېلىپ قالمىدىم، ھېچ كىم مېنىغا چۈنكى مەن بۇنى ئەمەس.	ھازىر، مەن ئادەملىرنى رازى قىلىشقا تىرىشىپ تۇرامدۇ ياكى خۇدانى؟ ياكى ئادەملىرنى رازى قىلىشقا تىرىشىپ تۇرامدۇ؟ جۇنكى ئەگەر مەن ئادەملىرنى رازى قىلىشقا تىرىشىپ تۇرسام، مەن مەسەنەتكە قۇل بولماسام.
GAL 1:11	چۈنكى مەن بۇنى ئەمەس.	ھازىر، قېرىنداشلار، سىلەرگە بۇنى ئېنىق بىلدۈرەمەنلىكى، مەن جاكارلايدىغان ئەمدى، ئى قېرىنداشلار، سىلەرگە شۇنى ئۆقتورمەنلىكى، مەن جاكارلايدىغان خۇش خەۋەر ئىنسانلاردىن كەلگەن ئەمەس.
GAL 1:12	چۈنكى مەن بۇنى ئەمەس.	چۈنكى مەن بۇنى ئەمەس.

Reference	Before	After
GAL 1:13	ماڭ ئۆگىتىپ بەرمىگەن، بەلكى ئەيسا مەسىھ ئارقىلىق ۋەھىي سەن تولۇق يەتكۈزگەن.	ئۆگىتىپ بەرمىگەن، بەلكى ئەيسا مەسىھ ئارقىلىق ۋەھىي سەن تولۇق يول كۆرسەتتى.
GAL 1:14	چۈنكى سىلەر مېنىڭ يەھۇدىيىلارنىڭ دىننى يولىدا قانداق ھايات كەچۈرگەنلىكىم توغرۇلۇق – مېنىڭ خۇدانىڭ جامائىتىگە ئەشەددىي زىيانكەشلىك قىلىپ ئۇنىڭىغا بۇزغۇنچىلىق قىلغانلىقىمنى ئاڭلىغانلىقلەر.	چۈنكى سىلەر مېنىڭ يەھۇدىيىلارنىڭ دىندا قانداق ياشاشلىقىمنى بىلىسلىر، خۇدا جەمئىتىگە قاتىي زىيان سېلىپ بۇزۇشقا تېرىشىكەنمى ئاڭلىغانلىقلەر.
GAL 1:15-16	ھەممە مەن يەھۇدىيىلارنىڭ دىننى يولىدا ئېلىمىزدىكى نۇرغۇن تەڭدەشلەر مەدىن خېلى ئالدىدا ئىلغار تۇراتىم تەڭدەشلەر مەدىن خېلى ئالدىدا تۇراتىم ۋە ئاتا-بۇۋەلىرىمەنىڭ ئەنەنلىرىنى ساقلاشقا چوڭ قىزغىنىلىق بىلەن تۇراتىم.	ھەممە خۇدا مېنى ئانامىنىڭ قورسىقىدىن تارتىپ مېنى ئۆزى ئۆچۈن ئايىرىپ، مېھر-شەپقىنى ئارقىلىق مېنى چاقىرغان خۇدا ئۆز ئوغلىنى ئەللەر ئارسىدا جاكارلاش ئۆچۈن مەندە ئۇنى ئاشكارلاشنى لايق كۆرگىنەدە، مەن ھېچقانداق قان-ئەت ئىگىسى بىلەن مەسلىھەتلەشمەي،
GAL 1:17	مەن بېرۇسالىمغا بارالىدىم، مەندىن بۇزۇنقى روسوُلار بىلەن كۆرۈشۈش ياكى بېرۇسالىمغا مەندىن ئىلگىرى روسوُل بولغاclar بىلەن كۆرۈشۈش بارماي، بەلكى ئۇدۇل ئەربىستانغا ئاتلاندىم. كېيىن دەمەشقە قايتىپ كەلدىم.	مەن بېرۇسالىمغا بارالىدىم، مەندىن بۇزۇنقى روسوُلار بىلەن كۆرۈشۈش ئۆچۈن، ئۆگاپ، ئەربىستانغا كەتتىم. كېيىن دەمەشقە قايتىپ كەلدىم.
GAL 1:18	ئاندىن ئۆج يىل ئۆتكەندىن كېيىن، بېرۇسالىمغا بارىپ بېتىر بىلەن تونۇشۇپ ئاندىن ئۆج يىلدىن كېيىن بېرۇسالىمغا بېتىر بىلەن تونۇشۇشقا باردىم ۋە ئۇنىڭ قېشىدا ئون بەش كۈن قادىم.	ئاندىن ئۆج يىل ئۆتكەندىن كېيىن، بېرۇسالىمغا بارىپ بېتىر بىلەن تونۇشۇشقا باردىم ۋە جىقىم ۋە ئۇنىڭ بىندا ئون بەش كۈن قادىم.
GAL 1:19	ئەممە شۇ چاغدا رەبىنىڭ ئىنسىي ياقۇيىتىن باشقا روسوُلارنىڭ ھېچقايىسىسى بىلەن كۆرۈشىدىم.	ئەممە باشقا روسوُلاردىن ھېچ كىمنى كۆرمىدىم، يەقەت رەبىنىڭ قارىندىشى ياقۇيىن.
GAL 1:20	مانا، مېنىڭ سىلەرگە ھازىر يازرىنىم خۇدا ئالدىدا ھېچ يالغان ئەمەس!	خۇدا ئالدىدا، مەن سىلەرگە بېزىۋاتقان نەرسىلەر يالغان ئەمەس، تولا! ھەققى!
GAL 1:21	كېيىن، مەن سۇرېيە ۋە كىلىكىيە ئۆلكلەرنىڭ باردىم.	كېيىن، مەن سۇرېيە ۋە كىلىكىيە ئۇرنىلارغا باردىم.
GAL 1:22	ئەممە يەھۇدىيەدىكى مەسىھ جامائەتلەر مېنى چىرايمىدىن تونۇمايتتى.	ئەممە يەھۇدىيەدىكى مەسىھ جامائەتلەر رى مېنى كۆز قارشىسىدا بىلمەيتتى.
GAL 1:23	ئۇلار يەقەت بۇرۇن بىزگە زىيانكەشلىك قىلغان ئادەمنىڭ ئۆزى شۇ چاغدا يوقاتماقچى بولغانى ئېتىقادانى ھازىر خۇش خەۋەر دەپ جاكارلىماقتا، دەپ ئاڭلىغانىدى؛	ئۇلار يەقەت ئاڭلىغانىكى، بۇرۇندا بىزگە زىيان بەرگەن كىشى ھازىر ئۆزى ئالدىن يوق قىلماقچى بولغانى ئېماننى خۇش خەۋەر قىلىپ جاكارلۇتىدۇ؛
GAL 1:24	شۇسىڭدەك ئۇلار مېنىڭ سەۋەبىدىن خۇدانى ئۆلۈغلىدى.	ئۇلار خۇدانى مېنى ئارقىلىق تەقدىرلەشتى.
GAL 2:1	يەنە بۇنىڭدىن ئون تۆت يىل كېيىن، مەن بارناباش بىلەن بېرۇسالىمغا چىقىتمىم؛ تىنۇسنىمۇ ھەمراھ قىلىپ باردىم.	ئاندىن ئون تۆت يىل ئۆتكەندىن كېيىن، مەن بارناباش بىلەن بىرگە بېرۇسالىمغا كەتتىم؛ تىنۇسنىمۇ بىلەم ئېلىپ باردىم.
GAL 2:2	مەن بىر ۋەھىيگە بىنائەن شۇ يەرگە بارغانىدىم؛ ۋە مەن بىكار چايمىغىنىمىنى ياكى بىكار چايمىغىۋاتقىنىمىنى جەزمەلەشتۈرۈش ئۆچۈن بېرۇسالىمدىكىلەرنىڭ ئالدىدا (ئەمەلىيەتتە يەقەت «جامائەتنىڭ تۈۋۈرۈكلىرى» دەكەرگە ئابىرمەن ئەللەر ئارسىدا جاكارلاردا خۇش خەۋەرنى بايان قىلدىم.	مەن بىر ۋەھىيگە بىلەن بېرۇسالىمغا باردىم؛ ۋە مەن بىكار قىلغانلىقىمنى جەزمەلەشتۈرۈش ئۆچۈن بېرۇسالىمدىكىلەرنىڭ ئەللەر بويىچە جاكارلاردا خۇش خەۋەرنى ئالدىغا قوي dum، ئەممە يەقەت مۇھىمەلەر بىلەن ئۆز-ئوزىدا.
GAL 2:3	ئەممە تىتۇس، مەنەن بىلەن كەلگەن، يۇنانلىق بولسىمۇ، خەت قىلىنىشقا نەتىجىدە، ھەتتا ماڭا ھەمراھ بولغانى تىتۇس يۇنانلىق بولسىمۇ، خەتنىنى قوبۇل قىلىشقا مەجبۇرلۇنىمىدى؛	ئەممە تىتۇس، مەنەن بىلەن كەلگەن، يۇنانلىق بولسىمۇ، خەت قىلىنىشقا نەتىجىدە، ھەتتا ماڭا ھەمراھ بولغانى تىتۇس يۇنانلىق بولسىمۇ، خەتنىنى زورلىنىمېتى؛
GAL 2:4	شۇ چاغدىكى «خەتنە» مەسىلىسى» بولسا، بىزنىڭ مەسىھ ئەيسادا	چۈنكى بەزى يالغان قېرىنداشلار بىزنىڭ مەسىھ ئەيسادا بەرگەن

Reference	Before	After
GAL 2:5	مۇيەسىسىر بولغان ھۆرلۈكۈمىزىنى نازارەت قىلىش ئۈچۈن ئارىمىزغا سۈرپىرىپ كىرىپ كەتكەن، بىزنى سوقۇنۇپ كېرىۋالغان، بىزنى قوللۇققا چۈشۈرۈشىمەكچى بولۇپ، يالغانچىلىق قىلغان ساختا قېرىنداشلار تۇپىيەلىدىن بولغاندى.	ئەركىنلىكىمىزىنى كۆزەتىش ئۈچۈن ئارىمىزغا سۈرپىرىپ كىرىپ كەتكەن، بىزنى قول قىلىش ئۈچۈن تېرىشىۋاتىدۇ.
GAL 2:6	لېكىن بىز خۇش خەۋەرنىڭ ھەققىتى سىلەرده ساقلىنىپ قالسۇن دەپ، دەپ ئۇلارغا ھەتتا بىر سائەتچىمۇ يول قويغىنىمىز يوق؛ لېكىن ئابرۇيۇلۇق ھېسابلانغان ئادەملەردىن بولسا (مېنىڭ ئۇلارنىڭ نېمەتىسىز، ئىكەنلىكى بىلەن كارىم يوق؛ خۇدا ھېچقانداق ئىنساننىڭ يۈز خاتىرسىنى قىلىمايدۇ) – مۇشۇ ئابرۇيۇلۇق ئەربابلار دەپ سانالغانلارنىڭ مەندىكى خۇش خەۋەرگە قوشقىنى يوق ئىدى.	لېكىن بىز خۇش خەۋەرنىڭ ھەققىتى سىلەرده ساقلىنىپ قالسۇن دەپ، ئۇلارغا ھەتتا بىر مىنۇتچىقىمۇ بوبىسىنەغانمىز؛ بىراق، ئۇلارنىڭ قانداق كۆرۈنۈپ تۇرۇش مېنىڭ ئۈچۈن ئەھمىيەتسىز، چۈنكى خۇدا ئادەملەرنى ېزلى قىلىمايدۇ، شۇڭا بۇ كىشىلەر مېنىڭ خۇش خەۋەرلىمگە ھېچ نەرسە قوشمىدى.
GAL 2:7	دەل ئەكسىچە، خۇش خەۋەرنى خەتنە قىلىنغانلارغا يەتكۈزۈش ۋەزبىسىنى يېتىرۇسقا تايشۇرۇلغاندەك، خەنسىزلەرگە يەتكۈزۈش ۋەزبىسى ماڭا تايشۇرۇلغان دەپ تونۇپ يېتىپ	ئەكسىچە، خۇش خەۋەرنى سەۋەغەتلەنگەنلەرگە يەتكۈزۈش ۋەزبىسى يېتىرغا بېرلىگەنندەك، سەۋەغەتلەنگەنلەرگە يەتكۈزۈش ۋەزبىسى مەنە بېرلىگەن دەپ ئۇلار چۈشىنىپ كەتتى.
GAL 2:8	(چۈنكى يېتىرۇسىنى خەتنىلىكىلەرگە روسۇللۇققا كۈچلەندۈرگۈچى بولسا، مېنىمۇ ئەللەرگە روسۇل بولۇشقا كۈچلەندۈرگەندى)،	چۈنكى ئەللاھ يېتىرغا خەتنىلىكىلەرگە روسۇل بولۇش ئۈچۈن كۈچ بەرگەن بولسا، مېنىڭغا باشقا خەلقەرگە روسۇل بولۇش ئۈچۈن كۈچ بەرگەن.
GAL 2:9	ماڭا ئاتا قىلىنغان شۇ مېھر-شەيقەتنى تونۇپ يەتكەن «جامائەتنىڭ تۈۋۈرۈلىرى» ھېسابلانغان ياقۇپ، كېفاس ۋە يۇھانىلار بولسا، سىلەر ئەللەرگە بېرىڭلەر، بىز خەتنىلىكىلەرگە بارايىل دەپ بارناباس بىلەن ئىكىمىزگە ھەمدەملەك ئوڭ قولىنى بېرىشتى.	ياقۇپ، كېفاس ۋە يۇھانىنا مەنمۇدىكى مېھر-شەيقەتنى تونۇپ چىقىپ، جامائەتنىڭ سۇپىپالرى دەپ ھېسپاپلایپ، بارناباس بىلەن مەنگە ھەمكارلىق ئوڭ قولىنى بەردى، بۇنىڭ بىلەن بىز غەبر-يەھۇدىلەرگە بارالايمىز، ئۇلار يەھۇدىلەرگە بارالايدۇ.
GAL 2:10	ئۇلارنىڭ بىزگە يەقەت كەمبەغەللەرنى ئۇنتۇپ قويماڭ دەپلا دېدى؛ مەن بۇ ئىدى؛ مەن دەل بۇ ئىشقا قىزغىن بولۇپ كېلىۋاتاتتىم.	ئۇلار بىزگە يەقەت كەمبەغەللەرنى ئۇنتۇپ قويماڭ دەپلا دېدى؛ مەن بۇ ئىشقا ئەسلىدىنلا قىزغىن بولۇپ كېلىۋاتاتىمەن.
GAL 2:11	بىراق، كېيىن يېتىرۇس ئانتاكىيا شەھىرىگە كەلگەندە، ئۇنىڭ ئەيىبلىك ئىكەنلىكى ئېنىق بولغاچقا، مەن ئۇنى يۈزتۈرانە ئەيىبلىدىم.	ئەمما، يېتىر ئانتاكىياغا كەلگەندە، ئۇنىڭ خاتالىق ئېنىق بولغاچقا، مەن ئۇنى يۈزگە قارشى تەنقىد قىلىدىم.
GAL 2:12	چۈنكى ياقۇپنىڭ يېنىدىن بەزى ئادەملەر كېلىشتىن ئىلگىرى ئۇ يات ئەللەكىلەر بىلەن ھەمداستخان بولغاندى؛ بىراق ئۇلار كەلگەندە، خەتنىلىكەردىن قورقۇپ شۇ قېرىنداشلاردىن ئۆزىنى تارتىتى.	چۈنكى ياقۇپنىڭ يېنىدىن بەزى ئادەملەر كېلىشتىن بۇرۇن، ئۇ يابانسلىار بىلەن بىرگە تاماق يەپ تۇرغاندى؛ لېكىن ئۇلار كەلگەندە، خەتنىلىكەردىن قورقۇپ، شۇلارنىڭ ئارىسىدىن ئۆزىنى ئايرىپ تۇردى.
GAL 2:13	ھەتتا باشقا يەھۇدىي قېرىنداشلار ئۇنىڭ بۇ ساختىلىقىغا قوشۇلۇپ كەتتى؛ ھەتتا بارناباسمۇ ئازدۇرۇلۇپ ئۇلارنىڭ ساختىپەزلىكىگە شېرىك بولدى.	ھەتتا باشقا يەھۇدىي قېرىنداشلار ئۇنىڭ بۇ نومۇرلىق ئىشلىرىگە قوشۇلۇدى؛ ھەتتا بارناباسمۇ ئازدېرىپ كەتتى ۋە ئۇلارنىڭ نومۇرلىق ئىشلىرىگە شېرىك بولدى.
GAL 2:14	ئەمما مەن ئۇلارنىڭ خۇش خەۋەرنىڭ ھەققىتى بوبىچە دۇرۇس ماڭىغانلىقىنى كۆرۈپ، ھەممە يەنلىك ئادەبدىلا يېتىرۇسقا: «سەن يەھۇدىي تۇرۇپ، يەھۇدىي تۇرۇپ، يەھۇدىي ئادەتلىرى سەن ياشامىي، بەلكى يات ئەللەكىلەردا ياشاۋاتىسىن؛ شۇنداق تۇرۇقلۇق، نېمىشقا سەن يات ئەللەكىلەرنى يەھۇدىلاردىك ياشاشقا زورلىماقچىمۇسەن؟» – دېدىم،	لېكىن مەن كۆرۈپ قالدىم كى، ئۇلار خۇش خەۋەرنىڭ ھەققىتىغا ئەمەل قىلىمغاندىن كېيىن، بارلىق كىشىلەرنىڭ قوشۇلۇشىدا يېتىرسقا: «سەن يەھۇدىي بولۇپ تۇرۇپ، يەھۇدىي ئادەتلىرى سەن ياشامىي، بەلكى ياتلىقلارغا ئوخشاش ياشاۋاتىسىن. شۇنداق بولغاندا، سەن نېمىشقا ياتلىقلارنى يەھۇدىي ئادەتلىرى بىلەن ياشاشقا majbur قىلىۋاتىسىن؟» دېدىم.
GAL 2:15	ۋە يەنە: «بىز ئىكىمىز تۇغۇلۇشىمىزدىنلا يەھۇدىمىز، «گۇناھكارلار دەپ قارالغان يات ئەللەكىلەر» دىن ئەمەسمىز،	بىز تۇغۇلغان ۋاقتىتىن بىرى يەھۇدى، ياتىكى گۇناھكارلار دەپ ئاتالغانلارنىڭ قاتارىدا ئەمەسمىز،
GAL 2:16	لېكىن ئىنسان تەۋرات قانۇنىغا ئەمەل قىلىشقا ئىتتىلىشلىرى بىلەن ئەمەس، بەلكى ئەيسا مەسھىنىڭ ئېتىقاد-ساداقەتلىكى بىلەن ھەققانى	لېكىن بىلىملىكى، ئادەم تەۋرات قانۇنىنى ئەمەل قىلىش بىلەن ئەمەس، بەلكى ئەيسا مەسھىقا ئېتىقاد قىلىش بىلەن ھەقلىق بولىدۇ. شۇڭا بىز

Reference	Before	After
GAL 2:17	قىلىنىدۇ دەپ بىلەمىز، شۇڭا تەۋرات قانۇنغا ئەمەل قىلىشقا ئىتتىلىش بىلەن ئەمەس، بەلكى مەسىھەگە بىلەن ئەققانى قىلىنىشىمىز ئۆچۈن بىزمو مەسىھە ئەيساغا ئېتىقاد قىلدۇق – چۈنكى ھېج ئەت ئىگىسى تەۋرات قانۇنغا ئەمەل قىلىشقا ئىتتىلىشلىرى بىلەن ھەققانىي قىلىنمايدۇ» – دېدىم.	يەقەت مەسىھەگە ئېتىقاد قىلىپ، تەۋرات قانۇنغا ئەمەل قىلىماي توغرا بولۇش ئۆچۈن ئەيسا مەسىھەغا ئىشىنىپ كەتتۈق، چۈنكى ھېج كىشى تەۋرات قانۇنى بىلەن ھەقلق بولالىمدى.
GAL 2:18	ئەمما مەسىحتە ئادىل بولۇشقا تىرىشقانىدا، بىزمۇ گۇناھكار دەپ كۆرۈلۈپ دەپ ئىسپاتلانغان بولساقىمۇ، مەسىھ ئەمدى گۇناھنىڭ خىزمىتىدە بولغۇچىمۇ؟! ياق، ھەرگىز!	ئەمما مەسىحتە ئادىل بولۇشقا تىرىشقانىدا، بىزمۇ گۇناھكار دەپ كۆرۈلۈپ ئەمما مەسىھتە ھەققانىي قىلىنىشقا ئىزدەنگىنىشىمىزدە، بىزمۇ «گۇناھكار» قالساق، مەسىح گۇناھغا قولسوز بولامدۇ؟ خەيران، ھەرگىز يوق!
GAL 2:19	ئەمما مەن ئەسلىدە غۇلاتقان نەرسىلەرنى قايتىدىن قۇرسام، ئۆزۈمنى تەۋرات قانۇنغا خىلايلىق قىلغۇچى دەپ ئىسپاتلاب كۆرسەتكەن بولىمەن.	براق مەن ئالدىن بۇزغان نەرسىلەرنى قايتا قۇرۇپ چىقسام، ئۆزۈمنى قانۇنغا قارشى كىشى دەپ كۆرسەتكەن بولىمەن.
GAL 2:20	چۈنكى مەن تەۋرات قانۇنى بىلەن تەۋرات قانۇنغا نىسبەتەن ئۆلۈپ كەتىم، شۇڭا نەتىجىدە، مەن خۇداغا يۈزلىنىپ ياشاؤاتىمەن!	مەن مەسىھ بىلەن بىرگە ئۆلۈپ كەتىم، لېكىن ھازىر ياشاپ تۇرام! بۇ ياشاش مېنىڭكى ئەمەس، بەلكى مەنمۇدا مەسىھ ياشايدۇ. مېنىڭ بۇ جەسمىدە كەچۈرگەن ھاياتىم، مېنى سۆيىگەن وە مەن ئۆچۈن ئۆزىنى سەرپ قىلغان خۇدا ئوغلىنىڭ ئىمانى بىلەن كەتىپ تۇرام.
GAL 2:21	مەن خۇدانىڭ مېھىر-شەيقىتىنى بىكار قىلىۋەتمەيمەن؛ چۈنكى ھەققانىلىق تەۋرات قانۇنى ئارقىلىق كېلىدىغان بولسا، مەسىھنىڭ ئۆلۈشى بىكاردىن-بىكار بولۇپ قالاتنى.	مەن خۇدانىڭ ئاتالغۇسسىز ھەيدەتنى بىكار قىلىمايمەن؛ چۈنكى ئەگەر ھەققانىيەت تەۋرات قانۇنى ئارقىلىق كەلەتكەن بولسا، مەسىھنىڭ ئۆلۈش يۈتون بەكەت بولۇپ قالادۇ.
GAL 3:1	ئى ئەقىلىسىز گالاتىيالىقلار، كۆز ئالدىڭلاردا ئەيسا مەسىھ ئېنىق سۈرەتلەنگەن، ئاراڭلاردا كېرىستەنگەندەك كۆزۈنگەنلىكەن، كىم سىلەرنى ھەققەتكە ئىتائەت قىلىشتىن ئازدۇرۇپ سېھىلىدى؟	ئى، گالاتىيالىق ئاناقلار! سىلەرنى كىم سېھىلىدى، ھەققەتكە ئەمەل قىلىمايدىغان بولۇشىڭلار؟ چۈنكى سىلەرنىڭ كۆزىڭلار ئالدىدا ئەيسا مەسىھ ئېنىق كۆرسىتىلىدى، ئۇ سىلەر ئارىسىدا چاتاقلىنىپ كۆرسىتىلگەن!
GAL 3:2	مەن يەقەت شۇنىلا سىلەردىن سوراپ بىلەيىكى: – سىلەر روهنى تەۋرات قانۇنغا ئىتتىلىش ئارقىلىق قوبۇل قىلىدىڭلارمۇ، ياكى خۇش خەۋەرنى ئاڭلاب، ئېتىقاد ئارقىلىق قوبۇل قىلىدىڭلارمۇ؟	مەن سىلەردىن يەقەت بۇنى سورايمەن: سىلەر روهنى قانۇنغا ئەمەل قىلىش بىلەن قوبۇل قىلىدىڭلارمۇ، ياكى خۇش خەۋەرنى ئاڭلاب ئېشىنىپ قوبۇل قىلىدىڭلارمۇ؟
GAL 3:3	سىلەر بۇنداق احماقىتىمۇ؟ روھغا ئىشىنىپ باشلىغانىڭلار، ھازىر تەن بىلەن سىلەر شۇنچە ئەقىلىسىزىمۇ؟ روھقا تايىنىپ ھاياتنى باشلىغانىكەنىسىلەر، ئەمدىلىكتە ئەت ئارقىلىق كامالەتكە يەتەمە كېچىمۇ؟	يۇتۇكلىپ كەتەمىسىلەر؟
GAL 3:4	سىلەر شۇ قەدەر كۆپ قىينىچىلىق-ئازاپ تارتىنىڭلارمۇ؟ بەلكى يارلىقى بىكار سىلەر ئېتىقاد يولدا بولغان شۇنچە كۆپ ئازاپ-ئوقۇبەتلەرنى بىكارغا تارتىنىڭلارمۇ؟ دەرۋەقە بىكارغا كەتتىغۇ؟!	سىلەر كۆپ قىينىچىلىق-ئازاپ تارتىنىڭلارمۇ؟ بەلكى يارلىقى بىكار سىلەر ئەت ئارقىلىق قوبۇل قىلىدىڭلارمۇ؟
GAL 3:5	سىزلەرگە روه بېرىپ تۇرغۇچى، ئاراڭلارغا مۆجىزە قىلىپ تۇرغۇچى، بۇ كارامەتلەرنى سىلەرنىڭ تەۋرات قانۇنغا ئىتتىلىپ تايانغىنىڭلاردىن قىلىنىۋاتامدۇ، ياكى ئاڭلىغان خەۋەرگە باغلىغان ئىشەنج-ئېتىقادىنىڭلاردىن قىلامدۇ؟	سىزلەرگە روه بېرىپ تۇرغۇچى، ئاراڭلارغا مۆجىزە قىلىپ تۇرغۇچى، بۇ ئىشلار سىزلەرنىڭ تەۋرات قانۇنغا باغلىنىپ تۇرۇشىڭلاردىن قىلىنىۋاتامدۇ، ياكى ئاڭلىغان خەۋەرگە ئىشەنگەنىلىكىڭلاردىن قىلامدۇ؟
GAL 3:6	يازىمىلاردا دېلىگەندەك: «ئىبراھىم خۇداغا ئىشىنىپ قالدى؛ بۇ ئۇنىڭ توغرا مۇقەددەس يازىمىلاردا دېلىگەندەك: «ئىبراھىم خۇداغا ئېتىقاد قىلدى؛ بۇ ئۇنىڭ ھەققانىلىق ھېسابلاندى».	يازىمىلاردا دېلىگەندەك: «ئىبراھىم خۇداغا ئىشىنىپ قالدى؛ بۇ ئۇنىڭ توغرا مۇقەددەس يازىمىلاردا دېلىگەندەك: «ئىبراھىم خۇداغا ئېتىقاد قىلدى؛ بۇ يولدا بولۇشى دەپ ھېسابلاندى».
GAL 3:7	شۇڭا، بۇنى بىلىڭلار ئېتىقاد قىلغۇچىلار ئىبراھىمنىڭ ھەققىي يەزەنتلىرى. شۇنىڭ ئۆچۈن، شۇنى چۈشىنىشىڭلار كېرەككى، ئېتىقادتىن تۇغۇلغانلارلا ئىبراھىمنىڭ ھەققىي يەزەنتلىرىدۇر.	شۇڭا، بۇنى بىلىڭلار ئېتىقاد قىلغۇچىلار ئىبراھىمنىڭ ھەققىي يەزەنتلىرى. شۇنىڭ ئۆچۈن، شۇنى چۈشىنىشىڭلار كېرەككى، ئېتىقادتىن تۇغۇلغانلارلا يازىمىلار ئالدىن كۆرگەنلىكىنىڭ ئۆزىگەنلىكەرنى ئۆزىگە ئېتىقاد قىلىشى
GAL 3:8	مۇقەددەس يازىمىلاردا خۇدانىڭ يات ئەللەكەرنى ئۆزىگە ئېتىقاد قىلىشى	مۇقەددەس يازىمىلاردا خۇدانىڭ يات ئەللەكەرنى ئۆزىگە ئېتىقاد قىلىشى

Reference	Before	After
	هەق قىلىدۇ، ئېبراهىمغا: «سەنەد بارلىق مىللەتلەر بەختلىك بولىدۇ» دەپ ئارقىلىق ئۇلارنى ھەققانىي قىلىدىغانلىقى ئالدىنلا كۆرۈلۈپ، خۇدانىڭ ئېبراهىمغا: «سەنەد بارلىق ئەل-مەللەتلەرگە بەخت ئاتا قىلىنىدۇ» دەپ خۇش خەۋەرنى ئالدىن ئېتقانلىقى خاتىرىلەنگەندى.	هەق قىلىدۇ، ئېبراهىمغا: «سەنەد بارلىق مىللەتلەر بەختلىك بولىدۇ» دەپ ياخشى خەۋەرنى ئالدىن ئېتقان.
GAL 3:9	شۇنىڭ بىلەن، ئېتقادىن بولغانلار ئېتقاد قىلغۇچى ئېبراهىم بىلەن تەڭ بەخت تاپىدۇ.	شۇڭا كۆرە، ئىشەنگەنلەر ئېبراهىم بىلەن سىرگە بەختلىك بولىدۇ.
GAL 3:10	بىراق قانۇننىڭ ئەمەللەرىگە تەينىگەنلەر بارلىقى ھەممىسى لەنەت ئاستىدا لېكىن تەۋرات قانۇنغا ئەمەل قىلىمىز دەپ يۈرگەنلەر بولسا ھەممىسى لەنەتكە قالىدۇ. چۈنكى مۇقەددەس يازمىلاردا مۇنداق پېزىلغان: «تەۋرات قانۇندا يېزىلغان ھەممە ئەمرلەرگە ئۆزلۈكىسىز ئەمەل قىلمامىۋاتقان ھەرسى قىلىغان ھەر قانداق كىشى لەنەتكە قالىدۇ».	بىراق قانۇننىڭ ئەمەللەرىگە تەينىگەنلەر بارلىقى ھەممىسى لەنەت ئاستىدا لېكىن تەۋرات قانۇنغا ئەمەل قىلىمىز دەپ يۈرگەنلەر بولسا ھەممىسى لەنەتكە قالىدۇ. چۈنكى يېزىلغانچە: 'قانۇندا يېزىلغان ھەر نەرسىنى داۋاملىق قىلىغان ھەر قانداق كىشى لەنەتكە كېلىپ چىقىدۇ'.
GAL 3:11	ئېنىق دېساق، ھېچكىم خۇدا ئالدىدا قانۇن ئارقىلىق ئادىل بولمايدۇ؛ چۈنكى يەنە روۋەنىكى، ھېچكىم خۇدانىڭ ئالدىدا قانۇنغا ئىنتىلىش ئارقىلىق ھەققانىي قىلىنىمايدۇ؛ چۈنكى مۇقەددەس كىتابتا يېزىلغىنىدەك: - «ھەققانىي ئادەم ئىشەنج-ئېتقادى بىلەن ھايات بولىدۇ».	ئېنىق دېساق، ھېچكىم خۇدا ئالدىدا قانۇن ئارقىلىق ئادىل بولمايدۇ؛ چۈنكى يەنە روۋەنىكى، ھېچكىم خۇدانىڭ ئالدىدا قانۇنغا ئىنتىلىش ئارقىلىق كىتابتا دېگەندەك: 'ئادىل ئادەم ئىشەنج بىلەن باشايدۇ'.
GAL 3:12	ئەمما قانۇن يولى ئېتقاد يولغا ئاساسلانغان ئەمەس، بەلكى مۇقەددەس كىتابتا: - «قانۇننىڭ ئەمەللەرىگە ئەمەل قىلغۇچى شۇ ئىشلار بىلەن ھايات بولىدۇ» دېلىگەندەكتۇر.	ئەمما قانۇن يولى ئېتقاد يولدا ئەمەس، بەلكى بۇنداق دەيدۇ: 'قانۇننى ئەمەل قىلغۇچى كىشى شۇ ئىشلار بىلەن تولۇق ھايات تاماڭلايدۇ'.
GAL 3:13	چۈنكى، مەسەھ بىزنى قانۇن لەنەتنىن ھەقلقىق قۇٗتۇلدۇرۇش ئۈچۈن بىزنىڭ ھالبۇكى، مەسەھ بىزنى تەۋرات قانۇننىدەكى لەنەتنىن ھۆر قىلىش ئۈچۈن ئورنىدا لەنەت بولۇپ تەن سېلىپ بەرگەن. يېزىلغان كىم: 'باغاچتا ئاسقان ئورنىمىزدا لەنەت بولۇپ بەدەل تۆلدى. بۇ ھەقتە مۇقەددەس يازمىلاردا: «ياغاچقا ئېسلىغان ھەربىر كىشى لەنەتكە قالغان ھېسابلانسۇن» دەپ يېزىلغان.	چۈنكى، مەسەھ بىزنى قانۇن لەنەتنىن ھەقلقىق قۇٗتۇلدۇرۇش ئۈچۈن بىزنىڭ ھالبۇكى، مەسەھ بىزنى تەۋرات قانۇننىدەكى لەنەتنىن ھۆر قىلىش ئۈچۈن ئورنىدا لەنەت بولۇپ تەن سېلىپ بەرگەن. يېزىلغان كىم: 'باغاچتا ئاسقان ئورنىمىزدا لەنەت بولۇپ بەدەل تۆلدى. بۇ ھەقتە مۇقەددەس يازمىلاردا: 'ھەرقانىشى لەنەتكە دەپ ھېسابلىنىدۇ'.
GAL 3:14	شۇنىڭ بىلەن مەسەھ ئەيسا ئارقىلىق ئېبراهىمغا ئاتا قىلىنغان بەخت يات ئەللىكلەرگەمۇ كەلتۈرۈلۈپ، بىز ۋەدە قىلىنغان روهنى ئېتقاد ئارقىلىق قوبۇل قىلىپ ئېلىپ كەلەلمىز.	ئەيسا مەسەھ ئارقىلىق ئېبراهىمغا بەرگەن بەخت باشقا خەلقەرگەم يەتسىپ كەلدى، شۇڭا بىز ۋەدە قىلىنغان روهنى ئىشىنىش ئارقىلىق قوبۇل قىلىپ ئېلىپ كەلەلمىز.
GAL 3:15	ئۆكىلەر، مەن ئادەتتىكى سۆزلەر بىلەن سۆزلەپ كېتىمەن؛ ھەتا ئادەملەر قېرىنداشلار، مەن ئىنسانلارچە سۆزلەيمەن؛ ھەتا ئىنسانلار ئارىسىدا ئۆزىارا ئەددە تۈزۈلسىمۇ، باشقا ھېچكىم ئۇنى يوققا چىقىرۇۋەلەمەيدۇ ياكى ئۇنىڭغا بىرەن نەرسە قوشالمايدۇ.	ئۆكىلەر، مەن ئادەتتىكى سۆزلەر بىلەن سۆزلەپ كېتىمەن؛ ھەتا ئادەملەر قېرىنداشلار، مەن ئىنسانلارچە سۆزلەيمەن؛ ھەتا ئىنسانلار ئارىسىدا ئۆزىارا ئەددە تۈزۈلسىمۇ، باشقا ھېچكىم ئۇنى يوققا چىقىرۇۋەلەمەيدۇ ياكى قوشۇپ قوشالمايدۇ.
GAL 3:16	شۇنىڭدەك، خۇدانىڭ ئەددىسىدىكى ۋەدىلەر ئېبراهىم ۋە ئۇنىڭ نەسلىكە ئېيتىلغان. مۇقەددەس كىتابتا ئۇ: «ۋە سېنىڭ ئەسلىلىرىڭگە»، (يەنى، كۆپ كىشىلەرگە) دېمەيدۇ، بەلكى «سېنىڭ ئەسلىلىرىڭگە»، (يەنى يالغۇز بىر كىشىگىلا)، دەيدۇ - بۇ «نەسىل» مەسەھدۇر.	شۇنداق، خۇدا ئېبراهىم بىلەن ئۇنىڭ نەسلىكە ۋەدىلەر بەرگەن. كىتابتا: «سېنىڭ ئەسلىلىرىڭگە» دېمەيدۇ، بەلكى «سېنىڭ ئەسلىلىرىڭگە» دەپ ئېيتىپتۇ، بۇ نەسىل مەسەھ.
GAL 3:17	مەن شۇنى دېمەن: خۇدا مەسەھ ئۈچۈن ئالدىن تەستىقەلەنگەن ۋەدىنى، ئەددىسىنى تۆت يۈز ئوتتۇز يىلدىن كېيىن چۈشۈرۈلگەن تەۋرات قانۇنى ئەمەلدىن قالدۇرالمايدۇ، خۇدانىڭ بۇ ۋەدىسىنى ھېچ بىكار قىلامايدۇ.	مەن بۇنى دېمەن: خۇدا مەسەھ ئۈچۈن ئالدىن تەستىقەلەنگەن ۋەدىنى، 430 يىلدىن كېيىن كەلگەن قانۇن ئۈچۈرەلمەيدۇ، بۇ ۋەدىنى بىكار قىلاماسلىق ئۈچۈن.
GAL 3:18	چۈنكى ۋەدە قىلىنغان مىراس قانۇنغا ئاساسلانغان بولسا، مانا ئۇ خۇدانىڭ ئېبراهىمغا ۋەدە ئارقىلىق ئاتا قىلغان.	چۈنكى، ئەگەر مىراس قانۇن ئارقىلىق بولسا، ئەمدى ۋەدە ئارقىلىق بولمايدۇ؛ بەلكى خۇدا ئېبراهىمغا مېھرىبانلىق بىلەن ۋەدە ئارقىلىق بەرگەن.
GAL 3:19	ئۇنداقتا، تەۋرات قانۇننى چۈشۈرۈشتىكى مەقسەت نېمە؟ ئۇ بولسا، ئىنسانلارنىڭ ئىتائىتىسىلىكلىرى تۈپەيلىدىن، خۇدانىڭ مىراسى ۋەدە قىلىنぐۇچى، يەنى ئېبراهىمنىڭ نەسلى دۇنياغا كەلگۈچە قوشۇمچە قىلىپ	ئۇنداقتا، قانۇن نېمىش ئۈچۈن بەردى؟ ئۇ، گۇناھلار سەۋەبىدىن قوشۇپ بېرىلدى، خۇدا ئېبراهىم نەسلى كەلگەچە ۋەدە قىلغان مىراسقا قەدەر؛ يەرسىتىلەر ئارقىلىق بىر ۋاسىتىچ ئارقىلىق تەقدىرلەنگەن.

Reference	Before	After
	بېرلگەن؛ ئۇ يەرسىتلەر ئارقىلىق بىر ۋاسىتىچىنىڭ قولى بىلەن بېكتىلىپ يولغا قويۇلغان.	
GAL 3:20	ئەمما «ۋاسىتىچى» بىر تەرەپنىڭلا ۋاسىتىچىسى ئەمەس (بەلكى ئىككى تەرەپنىڭدىر)، لېكىن خۇدا ئۆزى يەقتە بىردىر.	ئەمما ۋاسىتىچى ئىككى تەرەپكە تەۋە، خۇدا بىردىك.
GAL 3:21	ئۇنداقتا، تەۋرات قانۇنى خۇدانىڭ ۋەدىلىرىگە زىتمۇ؟ ياق، ھەرگىز ئەگەر بىرەن قانۇن ئىنسانلارنى ھاياتلىققا ئېرىشتۈرەلەيدىغان بولسا، ئۇنداقتا ھەققانىلىق جەزمهن شۇ قانۇنغا ئاساسلانغان بولاتقى.	ئۇنداقتا، قانۇن خۇدا ۋەدىلىرىگە قارشىمۇ؟ يوق، ھېچقانداق ئەمەس! ئەگەر بىر قانۇن بار بولساكى، ئادەملەرگە ھايات بەرلەيدىغان، ئاندىن ھەقدارلىق تولا شۇ قانۇنغا تەۋە بولاتقى.
GAL 3:22	ھالبۇكى، مۇقەددەس يازمىلار يۇتكۈل ئالەمنى گۇناھنىڭ ئىلکىگە قاماب ئارقىلىق ۋەدىنىڭ ئېتقىقاد قىلغۇچىلارغا بېرىلىشى ئۆچۈندۇر.	بىراق، مۇقەددەس كىتاب بارلىق خەلقنى گۇناھقا باغلاپ قالدى؛ بۇ، ئىيىسا مەسەنەنىڭ ئېتقىقادى ئارقىلىق ۋەدىنى ئىشىنىپ تۇرغانلارغا بەرمەك قويغان؛ بۇنىڭدىكى مەقسەت، ئىيىسا مەسەنەنىڭ ساداقەت-ئېتقىادى ئۆچۈندۇر.
GAL 3:23	لېكىن ئېتقىقاد يولى كېلىپ ئاشكارە بولغۇچە، بىز تەۋرات قانۇنى تەرىپىدىن قوغدىلىپ، ئاشكارە بولىدىغان ئېتقىادنى كۇتۇشكە قاماب قويۇلغانسىدۇق.	ئەمما ئىمان كەلگەنچە، بىز قانۇن بىلەن چەكلەنگەن، كېلىدىغان ئىماننى كۇتۇپ تۇرغانىق.
GAL 3:24	شۇ تەرقىدە، بىزنىڭ ئېتقىقاد ئارقىلىق ھەققانى قىلىنىشىمىز ئۆچۈن تەۋرات قانۇنى بىزگە «تەربىيلىكۈچ» بولۇپ، بىزنى مەسەھەكە يېتەكلىدى.	شۇڭقا قانۇن بىزگە مەسەھەقا يېتەكلىكۈچى بولۇپ قالدى، بىز ئىمان ئارقىلىق توغرا بولۇشىمىز ئۆچۈن.
GAL 3:25	لېكىن ئېتقىقاد يولى ئاشكارا بولۇپ، بىز ئەمدى يەنە «تەربىيلىكۈچ»نىڭ نازارىتسىدە ئەمەسمىنى.	لېكىن ئىيمان كەلگەن بولۇپ، بىز ھازىر «بەلەمچى» نىڭ كۆزتىشىدە ئەمەس.
GAL 3:26	چۈنكى ھەممىڭلار مەسەھە ئىساغا ئېتقىقاد قىلىش ئارقىلىق خۇدانىڭ ئوغۇللرى بولدوڭلار.	چۈنكى ھەممە سىزلىر مەسەھە ئىساغا ئېتقىقاد قىلىش ئارقىلىق خۇدانىڭ باللىرى بولدوڭسىز.
GAL 3:27	چۈنكى ھەرقايىسىڭلار مەسەھە كىرىشكە چۆمۈلدۈرۈلگەن بولساڭلار، مەسەھەن مەسەھەتە يەھۇدىي ئەمەس، گىرلە ئەمەس، قۇل ئەمەس، ھۆر ئەمەس،	چۈنكى سىلەر مەسەھە بىلەن بىرگە سۇغا چۆمۈلگەن بولساڭلار، مەسەھەن كۆپىن ئالدىڭلار.
GAL 3:28	بولمايدۇ، نە ئەر بولمايدۇ نە ئايال بولمايدۇ، ھەممىڭلار مەسەھە ئىسادا بىر بولىسىلەر.	ئەر ئەمەس، ئايال ئەمەس، چۈنكى ھەممىسىڭلار مەسەھە ئىسادا بىر بولۇيىسىز.
GAL 3:29	سىلەر مەسەھەكە مەنسۇپ بولغانىكەنىسىلەر، سىلەر رمۇ ئىبراھىمنىڭ نەسلى بولىسىلەر ۋە ئۇنىڭغا ۋەددە قىلىنغان بەخت-سانادەتكە مىراسخوردۇرلىرىلەر.	ئەگەر سىلەر مەسەھە بىلەن بىر تەرەپتە تۇرساڭلار، سىلەر ئىبراھىم ئۇرۇقىدەك بولۇپ، ئۇغا بەرگەن ۋەدىنىڭ توغۇلغان مىراسچىلىرى بولۇساڭلار.
GAL 4:1-2	يەنە شۇنى ئېيتىمەنلىكى: گەرچە بىر بالا يۇتون مۇلۇكىنىڭ ئىگىسى بولسىمۇ، بولسىمۇ، مىراسچى بولغان ۋاقتىدا ئائىسى بەلگىلىگەن ۋاقتى كەلگەچە، مىراسخور گودەك ۋاقتىلىرىدا تاكى ئائىسى بەلگىلىگەن ۋاقتى ئۇ ئۆبىدىكى قۇلدىن ھېچ يېرقى يوق. چۈنكى ئۇ ھازىرغىچە باشقۇرغۇچىلار توشمىغۇچە، ئۇ ئۆز ئۆبىدىكى قۇلدىن يەرقى بولمايدۇ. چۈنكى ئۇ يەنلا خوجدارلار ۋە بالا باققۇچىلارنىڭ باشقۇرۇشىدا بولىدۇ.	مەن بۇنى دىيمەن: گەرچە بىر بالا يۇتون مال-مۇلۇكىنىڭ ئىگىسى بولسىمۇ، ۋاقتى تولۇق كەتكەندە، خۇدا ئۆز ئوغلىنى بۇ دۇنياغا يوللاپ ئە قاراولاز تەرەپتىن باشقۇرۇلۇپ تۇرىدۇ.
GAL 4:3	شۇنداقلا، بىز باللىقىمىزدا، بۇ دۇنيانىڭ ئاساسىي قائىدىلىرى ئاستىدا قۇل شۇنىڭغا ئوخشاش، بىزمۇ گۆدەك ۋاقتىمىزدا، بۇ دۇنيادىكى «ئاساسىي قائىدە-قانۇنیيەتلەر» ئاستىدا قۇل بولغانسىدۇق.	لېكىن، ۋاقتى تولۇق كەتكەندە، خۇدا ئۆز ئوغلىنى بۇ دۇنياغا يوللاپ كەتلى، ئۇ بىر ئايالدىن توغۇلغان، تەۋرات قانۇنى ئاستىدا كەلگەن.
GAL 4:4	لېكىن، ۋاقتى-سائىتى تولۇق توشقاندا، خۇدا ئۆز ئوغلىنى بۇ دۇنياغا ئەۋەتلى، ئۇ بىر ئايال كىشىدىن توغۇلغان، شۇنىڭدىكە تەۋرات قانۇنى ئاستىدا توغۇلغاندى.	لېكىن، ۋاقتى تولۇق كەتكەندە، خۇدا ئۆز ئوغلىنى بۇ دۇنياغا يوللاپ كەتلى، ئۇ بىر ئايالدىن توغۇلغان، تەۋرات قانۇنى ئاستىدا كەلگەن.
GAL 4:5	بۇنىڭدىكى مەقسەت، خۇدا تەۋرات قانۇنى ئاستىدا ياشىغان بىزلىرنى بەدەل تۆلەپ ھۆرلۈككە چىقىرىپ، بىزنىڭ ئوغۇللوۇققا قوبۇل قىلىنىشىمىز ئۆچۈندۇر.	بۇنىڭ ئەمەل، خۇدا قانۇنى ئاستىدا توغۇغان بىزنى سېتىپ ئازات قىلىپ، بىزنى ئوغۇل قىلىپ قوبۇل قىلماق.

Reference	Before	After
GAL 4:6	چۈنكى سلەر ئوغۇل بولۇۋاتسىڭلار، خۇدا ئۆز ئوغۇللرى بولغانلىقىڭلار ئوچۇن، خۇدا ئۆز ئوغلىنىڭ «ئابا! ئاتام!» دەپ ھەم سلەر ئۆز ئوغۇللرى بولغانلىقىڭلار ئوچۇن، خۇدا ئۆز ئوغلىنىڭ «ئابا! ئاتام!» دەپ چاقىرغۇچى روهىنى ئەۋەتىپ قىلىمىزگە سالدى.	چاقىرغۇاچان روھىنى سلەرنىڭ كۆڭلۈرلۈلەرغا يوللاپ سالدى.
GAL 4:7	شۇنىڭ ئوچۇن، سلەر ھازىر قۇل ئەمەس، بەلكى ئوغۇللرىدۇر سلەر؛ ئوغۇللرى بولغانىكەنسىلەر، خۇدا ئارقىلىق ئۆزىگە مەرساخور بولسىلەر.	شۇڭى، سلەر قۇل ئەمەس، بەلكى خۇدا ئوغلىسى؛ بولغاندا، خۇدا مەرساچىسى بولۇۋاتسىلەر، مەسەھ ئارقىلىق ئالدىن، خۇدىنى بىلمىگەن ۋاقتىلarda، ئەمەلىي ئلاھ بولمىغانلارغا قۇل بولۇپ كەتكەنسىلەر.
GAL 4:8	بۇرۇن، خۇدانى تونۇمىغان ۋاقتىڭلاردا دەرۋەقە يالغان ئلاھلارنىڭ قۇللوۇقىغا تۇنۇلغانلىكى.	هازىر خۇدانى تونۇپ قالغانلىكى، ياكى خۇدا سلەرنى تونۇپ تۇرسا، سلەر نېمىشقا بۇ دۇنيا ئىشلىرىدىكى كۆچسز ۋە يەرەڭىلەنگەن ئاساسىي قىلىپ ئېيتقاندا، خۇدا تەرىپىدىن تونۇلغانىكەنسىلەر، ئەمدى سلەر نېمە دەپ بۇ دۇنيادىكى كۆچسز، ئەبجەق ئەزىمەس «ئاساسىي قائىدە-قانۇنىيەتلەر» گە قاراپ يانىسىلەر؟ ئۇلارنىڭ قۇللوۇقىغا يېڭىۋاشتن قايتىشنى خالامسىلەر؟
GAL 4:9	ئەمدىلىكتە، ھازىر ھەقىقى خۇدانى تونۇغانىكەنسىلەر، – ياكى ئېنىقراق سلەر ئېمىشقا بۇ دۇنيا ئىشلىرىدىكى كۆچسز ۋە يەرەڭىلەنگەن ئاساسىي قىلىپ ئېيتقاندا، خۇدا تەرىپىدىن تونۇلغانىكەنسىلەر، ئەمدى سلەر نېمە دەپ بۇ دۇنيادىكى كۆچسز، ئەبجەق ئەزىمەس «ئاساسىي قائىدە-قانۇنىيەتلەر» گە قاراپ يانىسىلەر؟ ئۇلارنىڭ قۇللوۇقىغا يېڭىۋاشتن قايتىشنى خالامسىلەر؟	ھازىر خۇدانى تونۇپ قالغانلىكى، ياكى خۇدا سلەرنى تونۇپ تۇرسا، سلەر ئەندىشىپ كېتىسىلەر؟ قايتا قۇل بولۇشقا خالايسىلەر؟
GAL 4:10	سلەر ئالاهىدە كۇن، ئاي، يەسىل ۋە يىللارنى ئېتىوارغا ئېلىپ خاتىرلەشكە باشلىرىڭلار!	سلەر كۈنلەرنى، ئايلارنى، يەسىلەرنى ۋە يىللارنى كۆزەتىۋاتسىزا!
GAL 4:11	مەن ئىلگىرى سلەرگە سىڭدۇرگەن ئەجريم بىكار كېتەرمىكىن، دەپ سلەر ئوچۇن ئەنسىرەۋاتىمەن.	مەن سلەرگە قىلغان كارىم بىكار بولۇپ قالسا، دەپ ئەندىشە قىلىپ تۇرۇپتىم.
GAL 4:12	قېرىنداشلار، مەن شۇنى سلەردىن ئۆتونىمەنلىكى، ماڭا ئوخشاش بولۇڭلار؛ چۈنكى مەن سلەرگە ئوخشاش بولدۇم، سلەر ئەسىلەدە ماڭا ھېچ ئازار يەتكۈزىمەنگەندىلەر.	قېرىنداشلار، مەن سلەردىن ئۆتونىسەم؛ ماڭا ئوخشاش بولۇڭلار، چۈنكى مەن سلەرگە ئوخشاش بولغانمەن. سلەر ماڭا ھېچ ئازار يەتمىگەن.
GAL 4:13	ئەمما سلەرگە مەلۇمكى، ئەتلېرىمدىكى بىر زەئىلىك تۈزۈلەدىن، مەن خۇش خەۋەرنى سلەرگە بىرېنچى قېتىم يەتكۈزگەندىم.	ئەمما بىلىسىلەركى، تەن مەنمىنىڭ داۋاملىق ئاسخەنلىكى سەۋەپىدىن، مەن سلەرگە ياخاڭلا خەۋەرلەرنى ئالدىنلىق قېتىم سۆزلەپ بەرگەن.
GAL 4:14	ئۇ چاغدا، ئەتلېرىمدىكى بۇ زەئىلىك سلەرگە نىسبەتەن سىناقتەك بولسىمۇ، لېكىن سلەر مېنى كەسىچە، مېنى خۇدا ئەۋەتكەن بىر پەرىشتىنى، ھەتا مەسەھ ئىسيا ئۆزىنى كۆتكەندەك كۆتۈۋالدىلەر.	ئۇ ۋاقتىتىنا، مېنىڭ بۇ زەئىلىكىم سلەرگە سىناق بولسىمۇ، لېكىن سلەر مېنى ھېچ كەمسىتىپ قالمىدىلەر ياكى چەتكە تاشلىمىدىلەر، ئەكسىچە، مېنى خۇدا ئەۋەتكەن يەرىشتە سىيىپ، ھەتا ئەيسا مەسەھ ئۆزى كەلگەندەك قارشى ئالدىلەر.
GAL 4:15	ئۇ چاغدىكى بەخت-بەرىكتىڭلار ئەمدى نەگە كەتتى؟! مەن سلەرگە گۇۋاھچى بولۇپ ئېيتالايمەنلىكى، ئۇ چاغدا سلەر مۇمكىن بولسا، ماڭا كۆزلىرىڭلارنى ئويۇپ بېرىشىكىمۇ رازى ئىدىلەر!	ئۇ ۋاقتىتىكى سلەرنىڭ خۇساللىقى ھازىر قايدا كەتتى؟ مەن سلەرگە گۇۋاھ بولۇپ ئېيتەمەنلىكى، ئۇ چاغدا سلەر، بولۇش مۇمكىن بولسا، كۆزلىرىڭلارنى چىقىرىپ ماڭا بېرىشىكە تەييار ئىدىلەر!
GAL 4:16	ئەمدىلىكتە، سلەرگە ھەقىقەتنى سۆزلىگەنلىكىم ئوچۇن دۇشمنىڭلارغا ئايلىنىپ قالدىمۇ؟	ھازىر سلەرگە ھەقىقەت دەپ بەرگەندىگە، دۇشمەن بولۇپ قالدىمۇ؟
GAL 4:17	ئۇلار سلەرگە قىزىقىپ تۇرۇپ كۆرسىتىدۇ، لېكىن نېيتى ياخشى ئەمەس؛ مەن ئېتىپ ئۆتكەن ھېلىقى ئادەملەر سلەرگە قىزغىنلىق كۆرسىتىدۇ، ئەمما نېيتى دۇرۇس ئەمەس؛ ئۇلار يەقەت سلەرنى نىجاتنىڭ سىرتىغا چىقىرىپ، قىزغىنلىقىڭلارنى ئۆزلىرىگە قارىتىۋالماقچى.	ئۇلار سلەرنى يولدىن چىقارغاندا، سلەرنى ئۆزلىرىگە قىزىقىش قىلدۇرسا دەپ، ياخشى ئىشلارغا قىزغىنلىق بىلەن ئىزدەنلىش ھەمىشە ياخشى، ۋە يەقەت مەن سلەرنىڭ يانىدا بولغاندا ئەمەس.
GAL 4:18	ئەمما مەن سلەر بىلەن بىرگە بولغان ۋاقتىلاردىلەمەس، بەلكى دائم ياخشى ئىشقا قىزغىنلىق قىلىشنىڭ ئۆزى ياخشىدۇر، ئەلۋەتتە.	ئازىز باللارىم! مەسەھ سلەر دەپ يېختىلىپ قالغۇچە، مەن سلەر ئوچۇن يەقەت مەن سلەرنىڭ يانىدا بولغاندا ئەمەس.
GAL 4:19	سۆيۈملۈك باللىرىم! مەسەھ سلەر دەپ تۆرەلەرلەكۈچە مەن سلەر ئوچۇن تولغاق ئازابلىرىنى يەنە بىر قېتىم تارتىۋاتىمەن!	ئازىز باللارىم! مەسەھ سلەر دەپ يېختىلىپ قالغۇچە، مەن سلەر ئوچۇن يەنە بىر قېتىم تولۇق ئاغرىش يەسىلىنى تارتىۋاتىمەن!
GAL 4:20	مېنىڭ ھازىرلا يېنىڭلارغا بېرىپ، سلەرگە باشقىچە تەلەپىۋ بىلەن سۆزلىگەم كېلىۋاتىدۇ؛ چۈنكى بۇ ئەھۋالىڭلار توغرۇلۇق نېمە قىلىشنى زادىلە	مەن ھازىر سلەرگە بارغۇم كېلىۋاتىدۇ، باشقىقا تەرز بىلەن سۆزلەشكۈم بار؛ چۈنكى سلەرنىڭ ھالىتى توغرۇلۇق نېمە قىلىشقا بەلگىلىمەپتىم

Reference	Before	After
GAL 4:21	ئى تەۋرات قانۇنىڭ ئىلکىدە ياشاشنى خالايدىغانلار، سىلەردىن شۇنى سوراپ باقاي، سىلەر تەۋراتنىڭ ئۆزىنە بېمە دېيىلگەنلىكىگە قۇلاق سالمامىسىلەر؟	ھەي، قانۇن ئاستىدا ياشاشنى ئىزدەپ تۇرغانلار، سىلەر قانۇنىڭ بېمە دەپ سۆزلەپ تۇرغانلىقىنى ئاكلاپ كۆرمىگەنمىسىلەر؟
GAL 4:22	تەۋراتتا، ئىبراھىمنىڭ ئىككى ئوغلى بولۇپ، بىرى دېدەكتىن، يەنە بىرى ھۆر ئايالدىن بولغان، دەپ خاتىرلەنگەن.	تەۋراتتا بىزىلغانچە، ئىبراھىم ning ئىككى ئوغلى بار: بىرى قول ئايالدىن، بىرى ئەركىن ئايالدىن تۇغۇلغان.
GAL 4:23	دېدەكتىن بولغان ئوغۇل «ئەت بىلەن» تۇغۇلغان؛ ھۆر ئايالدىن بولغان ئوغۇل بولسا خۇدانىڭ ۋەدىسى ئارقىلىق تۇغۇلغاندۇر.	قول ئايالنىڭ بالىسى تەبىئى تۇغۇلغان؛ ھۆر ئايالنىڭ بالىسى خۇدانىڭ ۋەدىسى بويىچە كەلگەن.
GAL 4:24	بۇ ئىككى ئىشنى بىر ئوخشتىش دېگلى بولىدۇ. بۇ ئىككى ئايال خۇدانىڭ ئىنسانلار بىلەن تۈزگەن ئىككى ئەدىسىنىڭ ۋەكىلىدۇر، بىرىنچى ئەددە سنای تېغىدىن كېلىپ، دەرھەقىقەت باللىرىنى قوللۇقتا بولۇشقا تۇغىدۇ؛ مانا ھەجەر ئۇنىڭغا ۋەكىلىدۇ؛	بۇ ئىشلار ئەللىكىرىيە سۈپىتىدە كۆرسىتىلىپتۇر. چۈنكى بۇلار ئىككى كېلىشىم: بىرى سنای تاغىدىن كەلگەن بولۇپ، قوللۇقا ئېگىلىپ بالدۇرغان، بۇ ھەجەر بولۇپ تۇرىدۇ.
GAL 4:25	دېمەك، ھەجەر بولسا ئەرەبىستاندىكى سنای تېغىغا سىمۇول قىلىنىپ، يەنى بۈگۈنكى يېرۇسالىمغا ئوخشتىلىدۇ؛ چۈنكى ئۇ شەھەر ۋە ئۇنىڭ باللىرى قوللۇقتا تۇرماقتا.	ئەمدىلار، ھەجەر ئەرەبىستاننىڭ سنای تاغىغا ئوخشاش بولۇپ كەتنى، يەنى ھازىرقى يېرۇسالىم بىلەن ئوخشاش، چۈنكى بۇ شەھەر ۋە ئۇنىڭ باللىرى قوللۇقتا تۇرماقتا.
GAL 4:26	ئەمما يۇقىرىدىن بولغان يېرۇسالىم ھۆردۇر، ئۇ ھەممىمىزنىڭ ئانسىسىدۇر؛	لېكىن يۇقىرىدىكى يېرۇسالىم ئەركىن بولۇپ، ئۇ بىزنىڭ ھەممىمىزنىڭ ئانسىسى.
GAL 4:27	چۈنكى، مۇقەددەس يازمىلاردا مۇنداق بىزىلغان: – «خۇشال بول، ئى يەزەنت كۆرمىگەن تۇغماس ئايال! تەنەتەنە قىلىپ ياكىرات، توۋلا، ئى تولغاڭ تۇتۇپ باقىمىغان! – چۈنكى غېرىپ ئايالنىڭ باللىرى بىرى بار ئايالنىڭكىدىن كۆپتۈر!	چۈنكى، يازما ئىچىدە مۇنداق دېگەن: «شادلىن، بالى تۇغماغان ئايال! جاڭىراپ كەت، تولغاڭ تۇتۇپ بولمىغان كىشى! چۈنكى يالغۇز ئايالنىڭ باللىرى باشقى ئايالنىڭكىدىن كۆپ!
GAL 4:28	ھازىر، قېرىنداشلار، ئىسهاقتەك خۇدا ۋەدىسى بويىچە كەلگەن، بىزمۇ خۇدا ئەمدى ئى قېرىنداشلار، ئىسهاق خۇدانىڭ ۋەدىسىدىن تۇغۇلغاندەك بىزمۇ خۇدانىڭ ۋەدىسى بويىچە تۇغۇلغان يەزەنلەرمنز.	ھازىر، قېرىنداشلار، ئەتتىن تۇغۇلغان بالىنىڭ «روهتنى تۇغۇلغان» بالغا بىراق ئۇ ۋاقتىتا، زىيان قىلغانلىقىدەك، ھازىر شۇنداق بولۇپ كەتنى.
GAL 4:29	لېكىن ئۇ چاغدا «ئەتلەردىن تۇغۇلغان» بالا «روهتنى تۇغۇلغان» بالغا زىيانكەشلىك قىلغىنىدەك، ھازىر شۇنداق بولىدۇ.	لېكىن يازمىلاردا بېمە دەپ ئېيتقان؟ ئۇنىڭدا! «سەن بۇ دېدىكىنى ئوغلىنى ھېيدەپ چىقارا! چۈنكى دېدەكتىن كەلگەن ئوغۇل ھەرگىز ھۆر ئايالنىڭدىن بولغان ئوغۇل بىلەن مىراسنى ئورتاق بۆلۈشەلمەيدۇ!»
GAL 4:30	لېكىن مۇقەددەس يازمىلاردا نېمە دېيىلگەن؟ ئۇنىڭدا: «سەن بۇ دېدىكىنى ئوغلى بىلەن قوشۇپ ھەيدىۋەت! چۈنكى دېدەكتىن تايقان ئوغۇل ھەرگىز ھۆر ئايالنىڭدىن بولغان ئوغۇل بىلەن مىراسقا ئورتاق بولمايدۇ!» دەپ يۇتۇلگەن.	لېكىن يازمىلاردا بېمە دەپ ئېيتقان؟ ئۇنىڭدا! «سەن بۇ كىشىنى ۋە ئۇنىڭ ئوغلىنى ھېيدەپ چىقارا! چۈنكى دېدەكتىن كەلگەن ئوغۇل ھەرگىز ھۆر ئايالنىڭدىن بولغان ئوغۇل بىلەن مىراسنى ئورتاق بۆلۈشەلمەيدۇ!»
GAL 4:31	ئەمدى، قېرىنداشلار، بىز دېدەكىنىڭ ئەمەس، بەلكى ھۆر ئايالنىڭ يەزەنلىرىدۇرمىز. مەسەھ بىزنى ھۆرلۈكە ياشىسىن دەپ ھۆر قىلىدى. شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭدا تاييان تىرىپ تۇرۇڭلار ۋە قوللۇقنىڭ بىوۇن تۇرۇقىغا قايتىدىن قىسىلىپ قالماڭلار.	شۇڭا، قېرىنداشلار، بىز قول ئايالنىڭ باللىرى دەپ ئەمەس، بەلكى ھۆر ئايالنىڭ باللىرىمиз.
GAL 5:1-2	مەسەھ بىزنى ھۆر قىلغان بولغاچقا، شۇ ھۆرلۈكە تۇرۇڭ ۋە قوللۇققا قايىنا مانا، مەنكى ياؤلۇس سىلەرگە شۇنى ئېيتىپ قويىايكى، ئەگەر سىلەر خەتنە قوبۇل قىلسائىلار، ئۇ چاغدا مەسىھنىڭ سىلەرگە ھېچقانداق يايىدىسى قالمايدۇ.	تۇختىماڭلار. مەن، ياؤلۇس، سىلەرگە دەيمەن: ئەگەر سىلەر خەتنە قىلسائىلار، مەسەھ سىلەرگە ھېچ نەرسىدە يەيدا بەرمەيدۇ.
GAL 5:3	مەن خەتنىنى قوبۇل قىلغان ھەربىر كىشىگە يەنە ئاگاھلاندۇرۇپ ھەقىقەتنى ئېيتىپ قويىايكى، ئۇلارنىڭ تەۋراتتىكى بارلىق ئەمر-	مەن ھەر بىر كىشىگە قايىتا دېمەن، خەتن قوبۇل قىلغانلار تەۋراتتىكى بارلىق ئەمەلرگە تولۇق ئەمەل قىلىشى زۆرر.

Reference	Before	After
GAL 5:4	بەلگىلىمەلەرگە تولۇق ئەمەل قىلىش مەجبۇرىيىتى باردۇر.	ئەي، تەۋرات قانۇنى بىلەن ئۆزۈڭلەرنى ھەققىي ئادىل قىلىپ كۆرسەتكۈچىلەر، سىلەر مەسھىتىن ئايىلىپ كەتىڭلار، خۇدانىڭ رەھمىتىدىن بىراقلىشىپ قالدىڭلار.
GAL 5:5	ئەي تەۋرات قانۇنى ئارقىلىق ئۆزۈمنى ھەققانى ئادەم قىلاي دېگەنلەر، ھەربىرىڭلار مەسھىدىن ئايىلىپ، مەھرۇم بولۇپ، خۇدانىڭ شاپائىتىدىن جىقسى، يېقلىپ ئۇنىڭدىن قالدىڭلار.	چۈنكى روهقا تايىنىپ ھەققانىلىققا باغانغافان ئازىز-ئارماننى ئېتىقاد بىلەن تەلپۈنۈپ كۆتمەكتىمىز.
GAL 5:6	چۈنكى مەسەھ ئەيسادا خەتنىلىك كۈچكە ئىگە ئەمەس، خەتنىسىزلىكمۇ كۈچكە ئىگە ئەمەس، كۈچكە ئىگە بولغىنى يەقەت مۇھەببەت ئارقىلىق ئىش قىلىدىغان ئېتىقادتۇر.	چۈنكى مەسەھ ئەيسادا، خەتنىلىك ھېچ قىممىتى يوق، خەتنىسىزلىكمۇ يوق. يەقەت مۇھەببەت ئارقىلىق ئەمەل قىلىنىپ كەتكەن ئېتىقادلا مۇھىم بولىدۇ.
GAL 5:7	سىلەر ئوبىدان چىپىپ مېڭۇۋاتقانىدىڭلار؛ بىراق كىم سىلەرنى ھەققەتكە ئىتائەت قىلىشتىن توسوۋالدى؟	سىلەر ياخشى يولدا كېتىۋاتقانىدىڭلار؛ كىم سىلەرنى ھەققەتكە ئەمەل قىلىشتىن چەكلەپ قالدى؟
GAL 5:8	بۇنداق قايدىل قىلىش ئامىلى سىلەرنى چاقىرغۇچىدىن بولغان ئەمەس!	بۇنداق ئويلىنىشلار سىزلەرنى چاقىرغان كىشىدىن بولمايدۇ!
GAL 5:9	«كىچىكىنە خېمىرتۇرۇج يۇتكۈل خېمىرنى بولۇرۇپ يوغىنىتىدۇ!»	«ئاز بىر خېمىر بىلەن يۇتون خېمىر يوغانلىشىدۇ!»
GAL 5:10	ئۆزۈرمىز بىگە قاراپ قايدىل بولۇمۇكى، سىلەرمۇ بۇ ئىشتىا ھېچ باشقىچە ئويدا بولمايسىلەر، ئەمما سىلەرنى قايمۇقۇرۇۋاتقان كىم بولۇشىدىن قەئىينەزەر، ئۇ چوقۇم تېڭىشلىك جازاسىنى تارتىدۇ.	مەن رەبگە ئىشىنىپ تۇرامەن، سىلەر بۇ مەسىلىدە باشقا ئوي قىلىمايسىلەر، بىلكى سىلەرگە بۇرۇقچۇلۇق قىلغۇچى كىم بولسا، ئۇ ئۆنىڭ ھۆكۈمىنى ئۆزىگە ئالىدۇ.
GAL 5:11	قېرىنداشلار، ئەگەر مەن «خەتنە قىلىش كېرەك» دېپ جاكارلاپ يورگەن بولسام، ئۇنداقتا مەن بۈگۈنكى كۈنگىچە يەنە نېمە ئۆجۈن يەھۇدىيلاردىن زىياناكەشلىكە ئۇچراپ كېلىمەن؟ ئەگەر شۇنداق قىلغان بولسام، «كېپست بىزارلىقى» يوق قىلىناتى!	قېرىنداشلار، ئەگەر مەن ھېلىمۇ خەتنەنى تەلەش قىلىپ تۇرسام، بۇ نېمە ئۆجۈن ھازىرغىچە زىياناكەشلىكە ئۇچراپ كېلىپ تۇرام؟ شۇنداق بولسا، چاۋۇشنىڭ توشاقلقى يوق قىلىنىدۇ!
GAL 5:12	سىلەرنى قۇترىتۋاتقان بۇ ئادەملەر ئۆزلىرىنى ئاختا قىلىۋەتسۇن دەيمەن!	ئۇمىد قىلىمەن، سىلەرنى خلاب قىلغۇچىلار ئۆزلىرىنى يۇتونلەي كېسىپ تاشلاپ كېتىشىنى!
GAL 5:13	چۈنكى قېرىنداشلار، سىلەر ئەركىنلىككە چاقىرلىدىڭلار، لېكىن ئەركىنلىكىڭلەرنى ئەركىنلىكىڭلەرنى ئەتلەرنىڭ ئازىز-ھەۋەسىلىرىگە قاندۇرۇشنىڭ باهانىسى قىلىماڭلار، بىلكى مېھر-مۇھەببەت بىلەن بىر-بىرىڭلارنىڭ قوللۇقىدا بولۇڭلار.	قېرىنداشلار، سىلەر ئەركىنلىككە چاقىرلىدىڭلار، لېكىن ئەركىنلىكىڭلەرنى ئەتلەرنىڭ ھەۋەسىلىرىگە ئىشلەتكۈزۈپ قويماڭلار، بىلكى سۆيگۈ ئارقىلىق تەلەرنىڭ تۈشكۈزۈپ قويماڭلار، بىر-بىرىڭلارغا خەمت قىلىڭلار.
GAL 5:14	چۈنكى يۇتون قانۇن بۇ بىر ئەمېر بىلەن تولۇق ئەمەل قىلىنىدۇ؛ «قوشناڭنى ئۆزۈنى سۆيگەندەك سۆيگەن» دېگەن بىرلا ئەمرەدە ئەمەل قىلىنىدۇ.	چۈنكى يۇتون قانۇن ئۆزۈنى سۆيگەن سۆيگەن سۆيگەن سۆيگەن.
GAL 5:15	لېكىن يەخەس بولۇڭلارنى، بىر-بىرىڭلارنى چىشلەپ تارتىپ يالماپ يۈرۈپ، بىر-بىرىڭلاردىن يۇتۇلۇپ كەتمەڭلار يەنە!	ئەگەر بىر-بىرىڭلارنى تەرتىپ تاماڭ قىلىپ يوقلاپ تۇرساق، ئەھەوال قىلىڭلار، كېپىن بىر-بىرىڭلار تەرىپىدىن تولۇق يوقلىنىپ كېتىشىڭلار!
GAL 5:16	ئەمما شۇنى دەيمەنكى - مۇقەددەس روھتا مېڭىڭلار، ۋە شۇ چاغدا سىلەر ئەتلەرنىڭ ئازىز-ھەۋەسىلىرىگە يول قىمايسىلەر.	ئەمما مەن دەيمەن: مۇقەددەس روھ بىلەن يۇرۇڭلار، شۇڭا تەن تەلەپلىرىگە توسيق بەرمەيسىلەر.
GAL 5:17	چۈنكى ئەت روھقا زىت بولغان ئىشلارنى ئازىز قىلىدۇ، ۋە روھ ئەتكە زىت بولغان ئىشلارنى ئازىز قىلىدۇ. ئۇلار ئىككىسى بىر-سېرىگە قارىمۇقا رىشىدۇر؛ نەتىجىدە، ئۆزۈڭلار ئازىز قىلغان ئىشلارنى قىلامايسىلەر.	چۈنكى تەن روھقا قارشى كېلىدىغان ئىشلارنى خالايدۇ، ۋە روھ تەنگە قارشى كېلىدىغان ئىشلارنى خالايدۇ. بۇ ئىككىسى بىر-سېرىگە قارشى تۈرۈۋاتقاندا، سىلەر خالاۋاتقان نەرسىلەرنى قىلامايسىلەر.
GAL 5:18	ۋەھالەنلىكى، سىلەر روھنىڭ بېتەكچىلىكىدە بولساڭلار، ئۇ چاغدا تەۋرات قانۇنىنىڭ ئىلکىدە بولمايسىلەر.	ئەگەر روھ سىلەرنى بېتەكەلەپ بارسا، قانۇن ئاستىدا بولمايسىلەر.
GAL 5:19	ئەمدى ئەتنىڭ ئەمەللەرى روۋەنلىكى - زىناخورلۇق، بۇزۇقلۇق، ناياكلقى،	هازىر تەنلىك ئىشلىرى ئاشكارا؛ جىنسىي بۇزۇقلۇق، ناياكلقى،

Reference	Before	After
GAL 5:20	بۇت يەرسىلەش، سېھىرچىلىق، دۈسمەنىك، جىدەل قىلىش، قىزغانچۇق بۇتىپەرسىلىك، سېھىرگەرسىلىك، ئۆچمەنلىكەر، جىدەلەر، قىزغانچۇقلۇقلار، غەزىلەر، رىقاپەتلىشىشلەر، بۇلگۇنچىلىكەر، گۇرۇھەۋازلىقلار، بۇلوڭش، قەھرىنى، رىقاپەت قىلىش، بۇلگۇنچىلىك قىلىش، ئىتىقاد يەرقىلىرى.	شەھۋانىلىق، بۇت يەرسىلەش، سېھىرچىلىق، دۈسمەنىك، جىدەل قىلىش، قىزغانچۇق بۇتىپەرسىلىك، سېھىرگەرسىلىك، ئۆچمەنلىكەر، جىدەلەر، قىزغانچۇقلۇقلار، غەزىلەر، رىقاپەتلىشىشلەر، بۇلگۇنچىلىكەر، گۇرۇھەۋازلىقلار، بۇلوڭش، قەھرىنى، رىقاپەت قىلىش، بۇلگۇنچىلىك قىلىش، ئىتىقاد يەرقىلىرى.
GAL 5:21	ھەسەتخورلۇقلار، قاتىلىقلار، ھاراڭىشلىكەر، ئېيش-ئىشەتلەر قاتارلىق ئىشلاردۇر؛ بۇ ئىشلار توغرۇلۇق بۇرۇنىقى ئېتىقىنىمەدەك ھازىر يەنە بىر قېتىم ئاڭاڭلەندۈرمەنلىكى، بۇنداق ئىشلارنى قىلغۇچىلار خۇدانىڭ يادىشاھلىقىغا مېراسلىق قىلمابىدۇ.	ھەيزە قىلغۇچىلىكەر، قاتىلىقلار، سارايلىق، ئېيش-ئىشەتلەر قاتارلىق ئىشلار بار؛ بۇلار توغرۇلۇق، ئالدىن دەپ بەرگەندەك، يەنە بىر قېتىم ئاڭاڭلەشتۈرمەنلىكى، بۇنداق ئىشلارنى قىلغۇچىلار خۇدانىڭ يادىشاھلىقىغا كىرىپ كەتمەيدۇ.
GAL 5:22	ھەھالەنكى، روھنىڭ مېۋسى بولسا سۆيگە-مېھەرىبانلىق، خۇشالىق، خاتىرجەم، سەۋەر-چىدام، ياخشىلىق، گۆزەل بەسلەر، ساداق ئىشەنچ. خاتىرجەملەك، سەۋەر-تاقەت، مېھەرىبانلىق، ياخشىلىق، ئىشەنچ-سادىقلق،	براق، روھنىڭ مېۋسى بولسا سۆيگە-مېھەرىبانلىق، خۇشالىق، خاتىرجەم، سەۋەر-چىدام، ياخشىلىق، گۆزەل بەسلەر، ساداق ئىشەنچ. مۇمن-مۇلايىملق ۋە ئۆزىنى تۆتۈپلىشىتن ئىبارەت. مۇشۇنداق ئىشلارنى تۈسىدىغان ھېچقانداق قانۇن يوقتۇر.
GAL 5:23	لېكىن مەسەھەكە مەنسۇپ بولغانلار ئەتلىرىنى، شۇنداقلا ئۇنىڭدىكى ئىشلار ۋە ھەم ھەۋەسلىرنى تەڭ كېستىلگەن بولىدۇ.	لېكىن مەسەھەننىڭ ئەھلى بولغانلار ئەت-تەننى ۋە ئۇنىڭدىكى ھەر قايىسى ھەۋەس-ئىشقىنى چاتاق قىلغان.
GAL 5:24	روھتا ياشاؤاتقان بولساق، روھقا ئەگىشىپ ماڭايلى.	بىز روھ بىلەن ياشاپ تۇرساق، روھغا ئەگىشىپ، قادام-قادام بىلەن ماڭايلى.
GAL 5:25	بىر-بىرىمىزنى رەنجىتىپ، بىر-بىرىمىزگە ھەسەت قىلىپ، ھاكاۋۇر شۇھەرەتپەرسەلەردىن بولمايلى.	شۇھەرەتاخ بولمىغىن، بىر-بىرىمىزنى قوزغاب، بىر-بىرىمىزگە ھەسەت قىلىمغىن.
GAL 5:26	قېرىندىشلار، ئاراڭلاردىن بىرىسىنىڭ ھازىرمۇ بىر گۇناھ-سەۋەنلىك سادر قىلىۋاتقانلىقى يايقالغان بولسا، ئاراڭلاردىكى روھى كىشىلەر يۈۋااش- مۇلايىملق، روھى بىلەن ئۆزى يۈلىدىن قايتوڑۇپ كېلىڭلەر. شۇنىڭ بىلەن بىر ۋاقتىتا، ئۆزۈڭلەرنىڭمۇ ئازىدۇرلۇپ كەتمەسلىكىڭلەرغا دىققەت قىلىڭلەر.	ئاۋۇللار، بىر ئادەم گۇناھ قىلىپ تۆتۈلغان بولسا، سىلەر روھى كىشىلەر، ئۆزى ئوراملىق رۇھ بىلەن يولغا سالىڭلار، ئۆزۈڭلەرنى كۆزەت قىلىڭلەر، چۈنكى سىز دە يەچە بولۇشىشكىلار مۇمكىن.
GAL 6:1	لېكىن ھەركىم ئۆز ئەمەلىيىتىگە قاراپ تەكشۈرۈپ باقسۇن؛ شۇنىڭ بىلەن باشقىلارنىڭدىن ئەمەس، بەلكى ئۆز ئەمەللەرىنىڭلەنلە يەخىرلەنگۈدەك ئىش	ئارىڭلارنىڭ قىيانقلقىنى بىرگە كەشكەندە تۇرۇڭ. بۇنى قىلىساڭلار، مەسەھەننىڭ ئاساسلىرىغا توغرا كېلىپ، ئەمەل قىلغان بولسىسىز.
GAL 6:2	لېكىن ھەر كىشى ئۆز ئەمەلىيىتىگە قاراپ تەكشۈرۈپ كۆرسۈن؛ شۇنداق بولغاندا، باشقىلارنىڭ ئەمەس، بەلكى ئۆز ئەمەللەرىنىڭلەنلە يەخىرلەنگۈدەك ئىش	چۈنكى بىر كىشى ئۆز ئۆز ئەمەس، ئۆز ئۆزى ئالدایدۇ. ھېچ نېمە ئەمەس، ئۆز ئۆزى ئالدایدۇ.
GAL 6:3	تارازىغا توختىغۇدەك دەپ چاغلىسا، ئۆز ئۆز ئۆزى ئالدىغانلىق، خالاس.	لېكىن ھەر كىشى ئۆز ئىشىنى تەكشۈرۈپ كۆرسۈن؛ شۇنداق بولغاندا، باشقىلارنىڭ ئەمەس، بەلكى ئۆز ئەمەللەرىنىڭلەنلە يەخىرلەنگۈدەك ئىش
GAL 6:4	لېكىن ھەر كىشى ئۆز ئەمەلىيىتىگە قاراپ تەكشۈرۈپ باقسۇن؛ شۇنىڭ بىلەن باشقىلارنىڭ ئەمەس، بەلكى ئۆز ئەمەللەرىنىڭلەنلە يەخىرلەنگۈدەك ئىش	تارازىغا توختىغۇدەك دەپ ئۆز ئۆز ئەمەلىيىتىگە قاراپ تەكشۈرۈپ باقسۇن؛ شۇنىڭ بىلەن باشقىلارنىڭ ئەمەس، بەلكى ئۆز ئەمەللەرىنىڭلەنلە يەخىرلەنگۈدەك ئىش
GAL 6:5	چۈنكى بىر ئادەم ئۆز يۈكىنى كۆتۈرۈشى كېرەك.	ھەر بىر كىشى ئۆز يۈكىنى ئۆزى كۆتۈرۈشى كېرەك.
GAL 6:6	خۇدانىڭ سۆز-كالامدىن تەلەم ئالغۇچى ئۆزىگە تەلەم بەرگۈچىنى ئۆزىدە بار بولغان ياخشى نەرسىلەردىن ئورتاق بەھەرىمەن قىلىسۇن.	ئاللاھ سۆزىدىن ئۆگىنىپ تۇرغان كىشى، ئۆگەتكۈچىسىگە ياخشى ئىشلارنى ئورتاقلىشىپ بەھەرىمەن قىلىسۇن.
GAL 6:7	ئۆز-ئۆزۈڭلەرنى ئالدىماڭلار- خۇدانى ئالداب ئەخەق قىلغىلى بولمايدۇ؛ چۈنكى كىم نېمە تېرسا، شۇنى ئالدۇ.	ئالدىماڭلار! خۇدا سىلىنەيدۇ؛ چۈنكى كىم نېمە توڭسە، شۇنى ھوسۇل قىلىدۇ.
GAL 6:8	ئۆز ئەتلىرىنىڭ ئارزو-ھەۋەسلىرىنى قاندۇرۇشقا ئۇرۇق چاچقان كىشى ئۆز ئەتلىرىدىن چىرىكلىك ھوسۇلىنى ئالدى. لېكىن روھنى خۇرسەن قىلىش ئۆچۈن ئۇرۇق چاچقان كىشى بولسا روھتنى مەگۈلۈك ھايات ئالدى.	ئۆز ئەتلىرىنىڭ ئارزو-ھەۋەسلىرىنى قاندۇرۇشقا تەكشەپ تۇرغان كىشى، شۇ ئەتلىرىدىن چىرىكلىك ھوسۇل ئالدى. لېكىن روھنى خۇرسەن قىلىش ئۆچۈن تەكشەپ تۇرغان كىشى بولسا، روھتنى مەگۈلۈك ھايات ئالدى.
GAL 6:9	شۇڭا، ياخشى ئىشلارنى قىلىشىتن ھارمايلى. ئۇنىڭغا ئېرىنىمىسىك ۋاقتى-	شۇڭا، ياخشى ئىشلار قىلىشىتا چارشىمايلق بولمىغىنى، ۋاقتى كەلگەندە

Reference	Before	After
GAL 6:10	سائى توشقاندا چوقۇم هوسۇل ئالالايمىز. شۇ سەۋەپىن، بىزدە يۇرسەت بولسلا، ھەممە يەنگە، بولۇيمۇ ئېتقادتىكى ئائىلگە مەنسۇپ بولغانلارغا ياخشى ئىشلارنى قىلىپ بېرىلى.	چوقۇم هوسۇل ئېلىپ كەلەرمىز، ئەگەر توختىمىسىقى. شۇ سەۋەپىن، يۇرسەت بولسلا، ھەرقىدا يىكىشىگە، ئالاھىدە ئىماندارلارنىڭ گۈرۈھىغا ياخشى ئىشلارنى قىلىپ ياردەم بېرىپ تۇراالايمىز.
GAL 6:11	مانا، ئۆز قولۇم بىلەن شۇنچە چوڭ ھەريلەر بىلەن يازغىنىمغا قاراڭلار! سەلەرگە خەتنىنى قوبۇل قىلىشنى مەجۇرلىماقچى بولغانلار، ئۇلارنىڭ ھەربىرى يەقهت ئۆزلىرىنىڭ تاشقى قىياپىتىنى يەردەزلاپ گۈرەتەمەكچى بولغان، خالاس؛ ئۇلارنىڭ بۇ مەقسىتى يەقهت «مەسەھنىڭ كېپتى» تۈپەيلىدىن بولغان زىيانكەشلىكتىن قېچىشتىن ئىبارەت، خالاس.	كۆرۈڭلەر، مەن ئۆز قولۇم بىلەن بۇ قەدەر چوڭ ھەرېپ بىلەن يازغان! ئۇلار يەقهت تەن تەرىتىه ياخشى كۆرۈنىش ئۈچۈن سەلەرنى خەتن قىلدۇرۇشقا زورلايدۇ، بۇ بىلەن مەسەھنىڭ سەللەقى ئۈچۈن بىسىم تارتىماپ قېلىش ئۈچۈن.
GAL 6:12	چۈنكى ئۇلار ئۆزلىرىمۇ خەتنە قىلىنگىنى بىلەن تەۋرات قانۇنغا ئەمەل قىلىمایدۇ؛ بىلەن ئۇلار ئۆزلىرىڭلەردىن ماختىنىش ئۈچۈن بەرپىر سەلەرنى خەتنىنى قوبۇل قىلدۇرۇماقچى بولىدۇ.	ئۇلار خەتنە قىلغان بولسىمۇ قانۇنغا ئەمەل قىلىمایدۇ؛ بىراق سەلەرنى خەتنە قىلدۇرۇپ، سەلەرنىڭ ساركىسىدا گۈرۈر قىلىپ ماختىنىش ئۈچۈن تەلەپ قىلىدۇ.
GAL 6:13	ئۆزۈمنى ئېلىپ ئېيتىسام، رەببىمىز ئەيسا مەسەھنىڭ كېپستىكى ئۇلۇمىدىن باشقا ھېچ ئىش بىلەن ماختانمىغايىمەن! چۈنكى ئۇننىڭ كېپستى ۋاستىسىدىن بۇ دۇنيا مაڭا نىسبەتەن كېپستەنگەن ۋە مەنمۇ بۇ دۇنياغا نىسبەتەن كېپستەنگەنەمەن.	مەن ھەرگىز باشقا رەسىدە يەخلىنىمەن، يەقهت رەببىمىز ئەيسا مەسەھنىڭ سەلبىدەلا! چۈنكى، بۇ سەلەپ ئارقىلىق، بۇ دۇنيا مەنمۇ خەچلەنگەن، ۋە مەن بۇ دۇنياغا خەچلەنگەن.
GAL 6:14	چۈنكى مەسەھ ئەيسادا نە خەتنىلىك نە خەتنىسىلىك دېگەنلەر كۈچكە ئىگە ئەمەستۇر؛ بىردىنېر كۈچكە ئىگە بولىدۇغىنى يەقهت پېڭى بىر يارالغۇچىدۇ!	چۈنكى مەسەھ ئەيسادا ئۈچۈن، خەتن قىلماق ياكى قىلماق ھېچ نېمە ئەمەس؛ يەقهت پېڭى يارتىشا كۈچكە ئىگە!
GAL 6:15	بۇ قائىدە بويىچە ماڭىدىغانلارغا، ئۇلارنىڭ ھەممىسىگە ۋە خۇدانىڭ ئىسرائىلىغا خاتىرجەملىك ۋە رەھىم-شەيەقەت بولغا!	بۇ قائىدەنى ئەگىشىپ يۈرگەنلەرگە، ئۇلارنىڭ ھەممىسىگە ۋە خۇدانىڭ ئىسرائىلىغا تىنچلىق بولغا! ۋە رەھىملەك بولغا!
GAL 6:16	بۇنۇڭدىن كېپىن ھېچكىم بۇ ئىشلار بىلەن يەنە مېنى ئاۋارە قىلىمۇن! چۈنكى مەن ئۆز بەدىنەمە ئەيسانىڭ يارا ئۆزلىرىنى كۆتۈرۈمەن!	بۇدىن كېپىن ھېچكىم بۇ ئىشلار بىلەن مېنى يەنە بەزەپ قويمىي! چۈنكى مەن تەن تەرلەپتە ئەيسا نىڭ يارا ئۆزلىرىنى كۆتۈرۈپ كەتىمەن!
GAL 6:17	قېرىنداشلار، رەببىمىز ئەيسا مەسەھنىڭ مېھر-شەيەقىتى روھىڭلارغا يار بولغا! ئامىن!	قېرىنداشلار، بىزنىڭ ئەيسا مەسەھ رەببىمىزنىڭ مېھرى سەلەرنىڭ روھىڭلارغا ياققان بولسۇن! ئامىن!
GAL 6:18	خۇدا خالايدىغانچە، مەسەھ ئەيسانىڭ ئەۋەتكىچىسى ياۋلۇس، ئەفەسۇستا خۇدانىڭ روھى بولغان مەنکى ياشاؤاقنان مۇقەددەس كىشىلەرگە، يەنى مەسەھ ئەيساغا ساداقەت بىلەن ياۋلۇستىن ئەفەسۇستا تۇرۇۋاتقان مۇقەددەس بەندىلەرگە، يەنى مەسەھ ئىسادا ئىخلاسمەن بولغانلارغا سالام!	خۇدا خالايدىغانچە، مەسەھ ئەيسانىڭ ئەۋەتكىچىسى ياۋلۇس، ئەفەسۇستا خۇدانىڭ روھى بولغان مەنکى ياشاؤاقنان مۇقەددەس كىشىلەرگە، يەنى مەسەھ ئەيساغا ساداقەت بىلەن ياۋلۇستىن ئەفەسۇستا تۇرۇۋاتقان مۇقەددەس بەندىلەرگە، يەنى مەسەھ ئىشىنىدىغانلارغا سالام!
EPH 1:1	ئاتىمىز خۇدا ۋە رەب ئەيسا مەسەھتىن سەلەرگە مېھر-شەيەقەت ۋە خاتىرجەملىك بولغا!	ئاتا خۇدا ۋە رەب ئەيسا مەسەھتىدىن سەلەرگە مېھر-شەيەقەت ۋە تىنچلىق بولسۇن!
EPH 1:2	بىزنى مەسەھتە، ئەرشەلەر بارلىق روھى بەخت-بەرىكەتلەر بىلەن مەسەھتە كۆكتە بارلىق روھى ياخاتىلىق-سەلامەتلىر بىلەن بەھرىمەدەپتۇ! بۇلغاي!	ئەيسا مەسەھنىڭ ئاتى ۋە خۇداسى مۇبارەك بولسۇن، چۈنكى ئۇ بىزنى مەسەھتە كۆكتە بارلىق روھى ياخاتىلىق-سەلامەتلىر بىلەن بەھرىمەدەپتۇ! بۇلغاي!
EPH 1:3	چۈنكى ئۇ بىزنى، مۇھەببەت ئىچىدە بولۇپ ئۆزىنىڭ ئالدىدا ياك-	ئەيچە، دۇنيا يارتىلىشىتىن بۇرۇن، بىزنى مەسەھتە تالالاپ قويفان، بىز
EPH 1:4	مۇقەددەس، داغىسىز تۇرۇشىمىز ئۈچۈن ئالىم ئايپىرىدە قىلىنىماي تۇرۇپلا تاللىۋالغاندى!	ئۆزىنىڭ كۆزى ئالدىدا ياك ۋە گۇناھىسىز بولۇپ، مۇھەببەت ئىچىدە بۇلۇشىمىزنى ئۈچۈن؛
EPH 1:5	ئۇ ئۆز ئىرادىسىگە ياققىنى بويىچە بىزنى ئالدىنلا ئەيسا مەسەھ ئارقىلىق ئۆز بالسى ئۆزىنگە ئوغۇللوققا قوبۇل قىلىشقا بېكتىكەندى!	ئۇ ئۆز خاھىشى بويىچە بىزنى ئالدىنلا ئەيسا مەسەھ ئارقىلىق ئۆز بالسى قىلىشقا قارار قىلغان؛

Reference	Before	After
EPH 1:6	بۇ ئىشتا ئۇنىڭ مېھر-شەيقتىنىڭ ئۇلۇغلىقىغا مەدھىيە ئوقۇلدۇ؛ چۈنكى ئۇ مېھر-شەيقتى بىلەن بىزنى ئۆز سۈيگىنىدە شاپائەتتەندۈرگەندى.	بۇ ئارقىلىق ئۇنىڭ مېھر-شەيقتىنىڭ ئۇلۇغلىقىغا مەدھىيە ئېتىلىدۇ؛ چۈنكى ئۇ بىزنى مەسىھ ئەيسادا ئۆز مېھر-شەيقتى بىلەن بەھرىمەدىلىدە.
EPH 1:7	بىز ئۇنىڭدا ئاتىنىڭ مېھر-شەيقتىنىڭ موللۇقى بىلەن ئۇنىڭ قىبى ئارقىلىق قۇلۇقىنىن ھۆر قىلىنىشقا، ئىتائەتسىزلىكلىرىمىزگە قارتىا كەچۈرۈمگە مۇيەسىسىر بولادۇق؛	بىز ئۇنىڭدا، ئاللاھنىڭ كۆپ مېھرىبانلىقى بىلەن، ئۇنىڭ قىبى ئارقىلىق قۇلۇقىنى قۇتۇلدۇق ۋە گۇناھلىرىمىزنى كەچۈرۈپ بېرىلدى؛
EPH 1:8	ئۇ بۇ مېھر-شەيقتىنى بارلىق دانالىق ھەم يەم-ياراتەت بىلەن بىزگە زور تارتۇقلىدىكى،	ئۇ بۇ مېھر-شەيقتىنى بارلىق ئەقلى-يەھىم بىلەن بىزگە كۆپ تەقدىم قىلغان،
EPH 1:9-10	- ئۇ ئۆز كۆكىگە يۈككەن گۈزەل خاھىشى بويىچە ئىرادىسىدىكى سىرنى، يەنى ۋاقت-زامانلارنىڭ يىشىپ يېتىلىشىنى ئىدارە قىلىش بىلەن بارلىق مەجۇدالاتلارغا، يەنى ئەرشەلەرەدە بولغاننىڭ ھەممىسىگە، زىمنىدا بولغاننىڭ ھەممىسىگە مەسىھىنى باش قىلىپ ئۇلارنى مەسىھىتە جەم قىلىش مەقسىتىنى بىزگە ئايىان قىلدى؛	ئۇ كۆكۈلدەن كەلگەن ياخشى خاھىش بويىچە، ئۆز يىلانىدىكى سىرنى بىزنىڭگە ئېنىق كۆرسەتىنى، يەنە ۋاقتىنىڭ تولۇق بولغاندا بارلىق ئىشلارنى، دېمەك سەماۋاتىشكى ھەممە نەرسىلەرنى ۋە پەر يۈزىدىكى ھەممە نەرسىلەرنى، مەسىھىنى باش قىلىپ، مەسىھىتە بىرلەشتۈرۈش ئۆچۈن.
EPH 1:11	ئۇنىڭدا بىزمۇ خۇداغا مىراس قىلىنغان؛ بىز شۇ مەقسەتتە بارلىق ئىشلارنى ئەقلى-ئىرادىسى بويىچە ئىدارە قىلغۇچىنىڭ نىشانى بىلەن شۇ ئىشقا ئالدىنالا بېكتىسلەرنىدۇق؛	ئەيسا مەسىھەتە، بىز خۇدا ئۆچۈن مىراس قىلىنغان بولۇپ، ئۇنىڭ يىلانى بويىچە ئالدىن بەلگەن ئەلگەن، چۈنكى ئۇ بارلىق ئىشلارنى ئۆز ئەقلى-ئىرادىسى بويىچە باشقۇرغۇچىدۇر.
EPH 1:12	شۇنىڭ بىلەن مەسىھىنى ئاۋۇال تايانچ قىلغان بىزلەر ئۇنىڭ شان-شەرىنىڭ ئۇلۇغلىقىنى نامايان قىلغۇچى بولادۇق؛	ئۆچۈن، بىز مەسىھىنى ئالدىنلا ئۇمىد قىلغانلىقىمىز بىلەن، ئۇنىڭ شان-شەرىنى كۆرسەتكۈچى بولۇپ كەتتۈق؛
EPH 1:13	ھەقىقەتنىڭ كالام-سۆزىنى، يەنى نىجانىڭلاردىكى خۇش خەۋەرنى ئاڭلاب سىلەرمۇ ئۇنىڭغا تاياندىڭلار - ۋە ئۇنىڭغا ئىشەنگىنلاردا، سىلەر ۋە دە قىلىنغان مۇقدىدەس روھ بىلەن مۆھۇرلەندىڭلار.	ھەقىقەت سۆزىنى، يەنى سىلەرنى قۇتۇلدۇرغۇچى ياخاتلا خەۋەرنى ئاڭلاب، سىلەر ئۇنىڭغا ئىشىنىپ تەرەپ قىلىڭلار، شۇ تەرەپ قىلغان ۋاقتىتا ۋە دە قىلىنغان مۇقدىدەس روھ بىلەن مۆھۇر بېسىلىدى.
EPH 1:14	خۇدانىڭ شان-شەرىپىنىڭ ئۇلۇغلىقى نامايان قىلىنىپ، ئىگلىكى ئۆزۈل-كېسىل ھۆر-نجات قىلىنғۇچە، مۇقدىدەس روھ مىراسىمىزنىڭ «كایالەت»ى بولىدۇ.	مۇقدىدەس روھ بىزنىڭ مىراسىمىزنىڭ كایالەتى بولۇپ، خۇدا ئىگەلىكىدەن كەلەرنى قۇتۇلدۇرۇش ئۆچۈن، ئۇنىڭ شەرىپلىكىگە مەدھىيە ئېپتىش ئۆچۈن.
EPH 1:15	شۇنىڭ بىلەن، سىلەرنىڭ رەب ئىساچا ئىشىنىشىڭلار ۋە ھەممە مۇقدىدەس مۇقەددەس بەندىلەرگە بولغان مۇھەببىتىڭلار توغرۇلۇق ئاڭلاغاندىن تارتىپ،	شۇ ئۆچۈن، سىلەرنىڭ رەب ئىساچا ئىشىنىشىڭلار ۋە ھەممە مۇقدىدەس ئادەملىرىنىڭ بولغان سۈيکۆڭلەرنى ئاڭلاب،
EPH 1:16	دۇئالىرىمدا سىلەرنى ئەسلىپ، سىلەر ئۆچۈن رەھمەت ئېتىشنى توختاتىمىدىم؛	مەن دۇئامدا سىلەرنى ھەمىشە ئەسلىپ، سىلەر ئۆچۈن رەھمەت ئېتىشنى توختاتىمىمان؛
EPH 1:17	تىلەيدىغىنىم شۇكى، رەببىمىز ئەيسا مەسىھىنىڭ خۇداسى، شان-شەرىپنىڭ سىگىسى بولغان ئاتا سىلەرنىڭ ئۇنى توولۇق بىلىشىڭلارغا دانالىق ھەم ۋەھىين ئۆزلەشتۈرگۈچى روھىنى ئاتا قىلغاي،	تىلەيدىغىنىم كى، بىزنىڭ رەب يېسۇ مەسىھىنىڭ خۇدايى، پەخىلىك ئاتا، سىلەرگە ئۇنى ياخشى بىلىش ئۆچۈن يەنە-ئەقلى ۋە ئېنىق كۆرسەتمە روھىنى بەرگەي.
EPH 1:18	شۇنىڭ بىلەن سىلەرنىڭ قەلبىتىكى كۆزلىرىڭلار روشەنلىشىپ، ئۇنىڭ چاققىرقىغا باغلانغان ئومىدىنىڭ نېمىلىكىن، ئۇنىڭ مۇقدىدەس بەندىلەردا بولغان شەرىپلىك مىراسىنىڭ، قىممەتلىكلىكىنى	بۇ ئارقىلىق سىلەرنىڭ يۈرەكتىكى كۆزلىرىڭلار يورۇق بولۇپ، ئۇ چاققىرقى قىلغان ئۇمىتىنىڭ ئېمىشىنى، ئۇنىڭ شەرىپلىك مىراسىنىڭ قىممەتىنى مۇقدىدەس ئەھلىدە بىلىپ تۇرۇڭ.
EPH 1:19	ۋە ئۇنىڭ ئىشەنگۈچى بىزلەرگە زور كۈچى بىلەن قاراتقان قۇدرىتىنىڭ ھېسابىسىز بۇيۇكلىكىنى بىلىپ يەتكەيىسىلەر؛	ۋە ئۇنىڭ بىز ئىشەنگەنلەرگە قاراتقان كۈچى ۋە قۇدرىتىنىڭ سەپلىگۈچ بۇيۇكلىكىنى تولا بىلىپ چۈشىنىڭلار؛
EPH 1:20	دەل شۇ قۇدرەتتىنى ئۇ مەسىھىنى ئۆلۈمدىن تىرىلدۈرۈپ، ئەرشەلەرە ئۆزىنىڭ	بۇ زور قۇدرەت بىلەن خۇدا مەسىھىنى ئۆلۈمدىن تىرىلدۈرۈپ،

Reference	Before	After
EPH 1:21	<p>ئوڭ يېنىدا ئولتۇرغا زىغىندا ئۇنىڭدا يۈرگۈزگەندى؛</p> <p>يەقەت بۇ زاماندىلا ئەمەس، بەلكى كەلگۈسى زاماندىمۇ ئۇنى بارلىق</p> <p>ھۆكۈمرانلىقتىن، هوقوقىن، كۈچ-قۇدرەتىن، خوجاينلىقتىن ۋە بارلىق</p> <p>تىلغا ئېلىنىدىغان ھەرقانداق نام-شەرەپتن كۆپ ئۆستۈن قويىغان؛</p>	<p>ئەسامانلىقلاردا ئۆزىنىڭ ئوڭ ياقىدا ئورۇنلاشتۇرغان.</p> <p>ئۇ بارلىق ھاكىمىيەت، هوقوق، كۈچ-قۇدرەت، باشقۇرۇشتىن ۋە بارلىق</p> <p>ئاتالغان ئىسمىلەردىن نە تەنها بۇ دەۋرەدە، بەلكى كەلگۈسىدىكى دەۋرەم</p> <p>ئۆستۈن تۇرىدۇ؛</p>
EPH 1:22	<p>بارلىق مەۋجۇداتلارنى ئۇنىڭ يۇتلرى ئاستىغا قويۇپ، جامائەت ئۆچۈن ئۇنى</p> <p>ئۇنى ھەممىگە باش بولۇشقا ئاتا قىلغان.</p>	<p>ھەممە مەۋجۇداتلارنى ئۇنىڭ ئاستىغا قويۇپ، جامائەت ئۆچۈن ئۇنى</p> <p>ھەممىگە باش قىلغان.</p>
EPH 1:23	<p>جامائەت بولسا ئۇنىڭ تېنى، يەنى ھەممىن ھەممە جەھەتنى</p> <p>تولدۇرغا زىجىنىڭ مۇكەممەل جەۋھىرىدۇر.</p>	<p>جامائەت ئۇنىڭ تېنى بولۇپ، ھەممە ئىشلارنى ھەر جەھەتىن</p> <p>تولدۇرغا زىجىنىڭ تولۇقلقىن.</p>
EPH 2:1	<p>ۋە سىلەر بولساڭلار، قېبەلىكلىرىڭلار ھەم گۇناھلىرىڭلاردا ئۆلگەن بولۇپ،</p>	<p>ۋە سىز لار، خاتالىرىڭلار بىلەن گۇناھلىرىڭلاردا ئۆلگەن بولۇپ،</p>
EPH 2:2	<p>بۇ دۇنيانىڭ دەۋرىگە ئەگىشىپ، ھاۋانىڭ هوقوقىنى تۇتقان ھۆكۈمدارغا،</p> <p>يەنى بۈگۈنكى كۈندە ئىتائەتسىزلىكتىن بولغان پەرزەتىلەرنى قۇترىتىۋاتقان</p> <p>روھقا ئەگىشىپ، بۇ ئىشلاردا ئىلگىرى ماڭفانىسلەر؛</p>	<p>بۇ دۇنيانىڭ يولىغا ئەگىنىپ، ھاۋانىڭ كۆچىنى باشقۇرغا زىجى باشلىققا،</p> <p>يەنى ھازىرقى كۈندە ئىتائەتسىزلىكتىن بولغان پەرزەتىلەرنى قۇرۇسەتىپ تۇرغان</p> <p>روھقا ئەگىشىپ، بۇ ئىشلارنى داۋاملاشتۇرغان تۇرسىڭلار؛</p>
EPH 2:3	<p>بىز ھەرىرىمىز مۇمۇنلارنى شۇلۇراننىڭ ئەسسىدا ئەتلىرىمىزدىكى شەھۋەت-</p> <p>ھەۋەسلىرەدە ھاپات ئۆتكۈزگەنمىز، ئەتلىرىمىز ھەم ئۆز ئوي-خىيالىمىزنىڭ</p> <p>خاھىشلىرىغا ئەمەل قىلىپ، باشقىلارغا ئوخشاش، ماھىيەتتە «غەزەپتىكى</p> <p>پەرزەتىلەر» بولغانمىز؛</p>	<p>بىز ھەممىمىز ئالدىن شۇلۇر بىلەن بىرگە، تەنلىك ئارزو-ھەۋەسلىرەدە</p> <p>ياشاۋانقانمىز، تەنلىكىمىز بىلەن ئوي-خىيالىمىزنىڭ خاھىشلىرىنى</p> <p>ئورۇندۇرۇپ كەتتۈك، باشقىلارغا ئوخشاش، تۇغما خۇدانىڭ ئەگىزى</p> <p>باللارى بولغانمىز؛</p>
EPH 2:4	<p>بىراق خۇدا، مول رەھىم-شەپقەتى كۆرسەتكۈچى بولۇپ، بىزنى سۆيگەندە</p> <p>بىزگە كۆرسەتكەن ئالەمبەخش مېھىر-مۇھەببىتى تۇپەيلىدىن، -</p>	<p>بىراق خۇدا، رەھىم-شەپقەتى مول بولۇپ، بىزنى سۆيگەنلىكتىن، بىزگە</p> <p>ئالەمبەخش مېھىر-مۇھەببەت كۆرسەتىن،</p>
EPH 2:5	<p>ھەتتا ئىتائەتسىزلىكىلەرەدە ئۆلگەن ۋاقتىمىزدىمۇ، بىزگە مەسىھ بىلەن بىلە</p> <p>جان كىرگۈزۈپ (مېھىر-شەپقەت بىلەن قۇتقۇزۇلدۇڭلار)،</p>	<p>ھەتتا گۇناھلىرىمىزدا ئۆلۈپ ياتقان ۋاقتىمىزدىمۇ، مەسىھ بىلەن بىلە</p> <p>ھاپات بەرگەن، مېھىر-شەپقەت بىلەن سىلەرنى قۇتقۇزۇلدۇرۇق!</p>
EPH 2:6	<p>بىزنى ئۇنىڭ بىلەن بىلە تېرىبلەرۇپ، ئەرشەلەرەدە مەسىھ ئەيسا بىلەن بىلە</p> <p>ئولتۇرغا زىغان؛</p>	<p>ئۇ بىزنى ئۇ بىلەن بىلە تېرىبلەتىپ، گۆھەرلىك ئورۇنلاردا مەسىھ ئەيسا</p> <p>بىلەن بىلە ئورنىشىتىپ قويىغان؛</p>
EPH 2:7	<p>مەقسىتى كەلگۈسى زامانلاردا ئۇنىڭ مەسىھ ئەيسادا بىزگە قارتىلغان</p> <p>مېھرىبانلىقى بىلەن ئىپادىلەنگەن شايائىتىنىڭ شۇنچە غايىت زور</p> <p>ئىكەنلىكىنى كۆسلىشىتىن ئىبارەتتۈر؛</p>	<p>كەلگۈسىدىكى ئەبدىي دەۋرلەرەدە، خۇدا مەسىھ ئەيسا ئارقىلىق بىزگە</p> <p>كۆرسەتكەن بەھەرمەنلىكىنىڭ ئەزمى زور بايرىقىنى ۋە مېھرىبانلىقىدا</p> <p>ئاشكارا قىلىش ئۆچۈن.</p>
EPH 2:8	<p>چۈنكى سىلەر شەپقەت بىلەنلا ئىشەنج ئارقىلىق قۇتقۇزۇلدۇڭلار، بۇ ئىش</p> <p>ئۆزۈڭلەردىن كەلگەن ئىش ئەمەس، بەلكى خۇدادىن كەلگەن ئىلىپات،</p>	<p>چۈنكى سىلەر شەپقەت بىلەنلا ئىشەنگەن ئارقىلىق قۇتقۇزۇلدۇڭلار، بۇ</p> <p>ئىش سىلەردىن كەلمەيدۇ، بەلكى خۇدا تەرەپتىن بەھەرمەنلىك.</p>
EPH 2:9	<p>ئۇ زادىل ئادەمەرلەرنىڭ ئەمەل-ئەجرىدىن كەلەمەيدۇ، بۇ ھەم ھېچكىمىنىڭ</p> <p>ماختانماسىلىقى ئۆچۈندۇر.</p>	<p>ئۇ زادەمەرلەرنىڭ ئەمەللىرىدىن كەلەمەيدۇ، شۇڭا ھېچ كىمگە ماختانماق</p> <p>ئورۇن قالدۇرمابۇدۇ.</p>
EPH 2:10	<p>چۈنكى بىز خۇدانىڭ ئىشلىگەن ھۇنرىدۇرمىز، خەيرخاھ ئىشلار ئۆچۈن</p> <p>مەسىھ ئەيسادا يارتىلغانمىز؛ خۇدا ئەسلى بىزنىڭ ئۇلاردا مېكىشىمىز</p> <p>ئۆچۈن بۇ ئىشلارنى ئالدىنلا تەبىارلىغانىدى.</p>	<p>چۈنكى بىز خۇدانىڭ ئىشلىگەن ئەمەلى، ياخاڭلا ئىشلار ئۆچۈن مەسىھ</p> <p>ئەيسادا يارتىلدۇق؛ خۇدا بىزنىڭ ئۇلاردا يۈرۈشۈمىز ئۆچۈن بۇ ئىشلارنى</p> <p>ئالدىن تەبىارلىدى.</p>
EPH 2:11	<p>شۇڭا سىلەر ئەسلىدە ئەتلىرىڭلارغا ئاساسەن «يات ئەللەر» دەپ</p> <p>ھېسالانغىنىڭلارنى، - ئىنساننىڭ قولى بىلەن ئەتلىرىدە «خەتتە</p> <p>قىلىنغانلار» دەپ ئاتالغانلار تەرپىدىن «خەتتىسىز» دەپ</p> <p>ئاتالغانلىقىڭلارنى،</p>	<p>شۇڭا سىلەر بۇرۇندا غەيرى يەھۇدىيىلار بولۇشىڭلارنى ئەسلىگەن، يەنى</p> <p>خەتتىسىز دەپ ئاتالغانلار، بۇ ئاتىنى 'خەتتە قىلىنغان' يەھۇدىسلىر سىلەرگە</p> <p>بەرگەن، بۇ ئادەم قولى بىلەن قىلىنغان.</p>
EPH 2:12	<p>شۇنداقلا شۇ چاغدا مەسىھسىز بولۇپ، ئىسرائىلنىڭ يۇقراالقىنىڭ سىرتىدا</p> <p>تۇرۇپ، ۋەدىلەرنى ئېلىپ كەلگۈچى ئەھدىلەرنى يات بىلىپ، بۇ دۇنيادا</p>	<p>ئۇ ۋاقتىتا مەسىھ يوق بولۇپ، ئىسرائىل يۇقراالقىدىن سىرتتا تۇرۇپ،</p> <p>ۋەدىلەر ئەھدىلىرىگە يات، بۇ دۇنيادا ئومىدىسىز ۋە خۇدا يوق</p>

Reference	Before	After
EPH 2:13	ئۇمىدىسىز ھەم خۇداسىز ياشىغىنىڭلارنى ئېسلىگەردا تۇتۇڭلار؛ لېكىن ئەسلى يېراقىلداردا بولغان سىلەر ھازىر مەسھىنىڭ قېنى ئارقىلىق پېقىن قىلىنىدىڭلار؛	ياشىغىنىڭلارنى ئېسلىگەردا تۇتۇڭلار. لېكىن سىلەر بۇرۇن يېراقتا تۇرغان بولساقاڭمۇ، ھازىر مەسھىنىڭ قېنى ئارقىلىق پېقىنلىدىڭلار؛
EPH 2:14	چۈنكى ئۇ بىزنىڭ ئىناقلقىمىزدۇر، ئۇ ئىككى تەرىپىنى بىر قىلىپ ئوتتۇرىدىك ئارا تامنى چېقىۋەتتى؛	چۈنكى ئۇ بىزنىڭ ئىناقلقىلىق، ئۇ ئىككى تەرىپىنى بىر قىلىدى ۋە ئاربىداق توساقنى يوققا چىقاردى؛
EPH 2:15	يەنى، ئۆز ئەتلەرى ئارقىلىق ئۆچمەنلىكى تۈگىتىپ، بەلگىلىمەرنى كۆرسەتكەن، ئەمەرلەرنى يەتكۈزگەن قانۇنى بىكار قىلىپ، ئىككى تەرىپىنى ئۆزىزىدە بېڭى بىر ئادەم قىلىپ ياراتتى، شۇنىڭ بىلەن ئىناقلقىنى ئايپىرىدە قىلىدى؛	يەنى، ئۆز تەنى بىلەن دۇشمەنچىلىكى تۈگىتىپ، قانۇندا بولغان بەلگىلەر ۋە بۇيرۇقلارنى يوق قىلىپ، ئىككى تەرىپىنى ئۆزىزىدە بېڭى بىر ئادەم قىلىپ ياسىدى، شۇ بىلەن تىنچلىق قۇرۇپ چىقتى؛
EPH 2:16	كىپىستەكە مىخلىنىپ مۇشۇنىڭ ۋاستىسى بىلەن ئۆچمەنلىكى قەتل قىلىپ، ئىككىسىنى بىر تەندە خۇدا بىلەن ئەيلەشتۈردى؛	ئىسا مەسە خاج ئارقىلىق، ئۆچمەنلىكى يوق قىلىپ، ئىككىسىنى بىر تەندە خۇدا بىلەن ئەيلەشتۈردى.
EPH 2:17	ئاندىن ئۇ ېڭىلىپ، يېراقىلداردا تۇرغان سىلەرگىمۇ ئىناقلقى خۇش خەۋىرىنى جاكارلىدى، يېقىنىدىكىلەرگىمۇ ئىناقلقىنى جاكارلىدى.	ئۇ كەلگەندە، سىلەرگە يېراقتا تۇرغانلارغا ۋە پېقىنلىقتا تۇرغانلارغا تىنچلىقنىڭ ياخشى خەۋىرىنى ئاڭلاتتى.
EPH 2:18	چۈنكى ھەر ئىككىمىزنىڭ ئۇنىڭ ئارقىلىق بىر روهتا ئاتا ئالدىغا كىرىش ھوقۇقىمىز باردۇر.	چۈنكى بىز ئىككىلىكىمىز ئۇ ئارقىلىق بىر روه بىلەن ئاتا بىلەن يېقىنلىشمالمىز. چۈنكى ھەر ئىككىمىزنىڭ ئۇنىڭ ئارقىلىق بىر روهتا ئاتا ئالدىغا كىرىش
EPH 2:19	شۇڭا شۇنىڭدىن باشلاپ سىلەر مۇسائىپلار، ياقا يۇرتىكىلەر ئەمەس، ئەمەس، بەلكى مۇقەددەس بىلەن ئورتاق يۇقرالىق ئېگىسى ۋە خۇدانىڭ بەلكى مۇقەددەس بەندىلەرگە ۋە تەنداش بولىسىلەر، خۇدانىڭ ئۆيىدىكىلىرىدىن بولىسىلەر؛	شۇڭا، ئەمدىلا سىلەر غەریب ۋە يەقەت يەرلىك يۇقرالىق ئېگىسى دەپ ئەمەس، بەلكى مۇقەددەس بىلەن ئورتاق يۇقرالىق ئېگىسى ۋە خۇدانىڭ بەلكى مۇقەددەس بەندىلەرگە ۋە تەنداش بولىسىلەر، خۇدانىڭ ئائىلىسىنىڭ ئەزاسى.
EPH 2:20	سىلەر روسۇلار ۋە يېغەمبەرلەر بولغان ئۇنىڭ ئۇستىگە قۇرۇلغانسىلەر؛ بۇ بىنانىڭ قۇرۇلماقنىسىلەر؛ بىنانىڭ «بۇرچەك تېشى» بولسا ئەيسا مەسە ئۆزىزدۇر؛	سىلەر روسۇلار ۋە يېغەمبەرلەر ئۇستىدە قۇرۇلغانسىلەر؛ بۇ بىنانىڭ ئاساس تاشى ئەيسا مەسە ئۆزىزدۇر؛
EPH 2:21	ئۇدا پۇتۇن بىنا سەل بىرلەشتۈرۈلۈپ، مۇقەددەس بىر مىنا قىلىپ ئۆسۈپ ئۇنىڭدا پۇتكۇل بىنا يۇختا جىپىسلاشتۇرۇلۇپ، رەبde مۇقەددەس بىر ئىبادەتخانا بولۇشقا ئۆسۈپ بارماقتا.	ئۇدا پۇتۇن بىنا سەل بىرلەشتۈرۈلۈپ، مۇقەددەس بىر ئۇنىڭدا خۇدانىڭ بىر تۇرالغۇسى بولۇشقا روهتا بارىدۇ، رەبda.
EPH 2:22	سىلەر قوشۇلۇپ، ئۇنىڭ ئىچىدە خۇدانىڭ بىر ئۇرنى بولۇشقا روهدا بىرگە بىرلەشتۈرۈلۈپ قۇرۇلماقنىسىلەر.	سىلەر قوشۇلۇپ، ئۇنىڭ ئىچىدە خۇدانىڭ بىر ئۇرنى بولۇشقا روهدا بىرگە بىرلەشتۈرۈلۈپ قۇرۇلماقنىسىلەر.
EPH 3:1	بۇ سەۋەپىتە، مەن يأۋلۇس، مەسە ئەيسا نىڭ قاماقلقىدا بولۇپ، سىلەر شۇ سەۋەپىتەن سىلەر «يات ئەلدىكىلەر» ئۆچۈن مەسە ئەيسانىڭ مەھبۇسى بولغان مەنکى يأۋلۇس -	بۇ سەۋەپىتە، مەن يأۋلۇس، مەسە ئەيسا نىڭ قاماقلقىدا بولۇپ، سىلەر شۇ سەۋەپىتەن سىلەر «يات ئەلدىكىلەر» ئۆچۈن مەسە ئەيسانىڭ ياتلار ئۆچۈن.
EPH 3:2	ئەگەر سىلەر خۇدانىڭ رەھمەتىنىڭ باشقۇرۇشىنى، يەنى ماڭا سىلەر ئۆچۈن (سىلەر بەلكىم ماڭا تايشۇرۇلغان، سىلەرگە خۇدانىڭ شەپقىتىنى ئېلىپ بارىدەغان غوجىدارلىقىم توغرۇلۇق،	ئەگەر سىلەر خۇدانىڭ رەھمەتىنىڭ باشقۇرۇشىنى، يەنى ماڭا سىلەر ئۆچۈن (سىلەر بەلكىم ماڭا تايشۇرۇلغان، سىلەرگە خۇدانىڭ شەپقىتىنى ئېلىپ بېرىلگەن ۋەزپىنى ئاڭلەغان بولساڭلار،
EPH 3:3	چۈنكى، ئۇ مېنىڭغا ئاشكار قىلىش ئارقىلىق سىرنى بىلدۈرگەن، مەن ئالدىن يەنى ئۇنىڭ ماڭا ۋەھى بىلەن سىرنى ئايىان قىلغانلىق توغرۇلۇق خەۋەردار بولۇشۇڭلار مۇمكىن (مەن بۇ توغرىسىدا ئىلگىرى ئاز-ياز يازغانندىم؛	چۈنكى، ئۇ مېنىڭغا ئاشكار قىلىش ئارقىلىق سىرنى بىلدۈرگەن، مەن ئالدىن يەنى ئۇنىڭ ماڭا ۋەھى بىلەن سىرنى ئايىان قىلغانلىق توغرۇلۇق خەۋەردار قىسىقا يېزىپ كۆرسەتكەندەك.
EPH 3:4	سىلەر ئۇنى ئوقۇغىنىڭلاردا، مەسەھىنىڭ سىرى توغرۇلۇق يورۇتۇلغانلىقىمنى بىلىپ يېتىسىلەر	سىلەر بۇنى ئوقۇغاندا، مەسەھىنىڭ سىرى ھەققىدە مەنىڭ چۈشەنچەمنى ياخشى چۈشىنىپ قالسىلەر
EPH 3:5	ئىلگىرىكى دەۋرلەرde بۇ سىر ئىنسان باللىرىغا ئۇنىڭ مۇقەددەس روسوّللەرى ۋە يېغەمبەرلىرىگە روه ئارقىلىق ھازىرقىدەك ئېنىق ۋەھى قىلىنغاندەك، ئايىان قىلغان ئەمەس.	ئۆتكەن زامانلarda بۇ سىر ئادەملەرگە ئاشكارا قىلىنىغان، بىراق ھازىرقى يېيتتە ئۇنىڭ مۇقەددەس روسوّللەرى ۋە يېغەمبەرلىرىگە روه ئارقىلىق ئاشكار قىلىنىپتۇ.
EPH 3:6	دېمەك، خۇش خەۋەر ئارقىلىق «يات ئەلدىكىلەر» دىن بولغانلارمۇ ئورتاق میراسخورلار، تەندىك ئورتاق ئەزا، مەسە ئەيسادا بولغان ۋەددىن ئورتاق بەھرىمەن بولغۇچىلار بولىدۇ؛	دەمەك، خۇش خەۋەر ئارقىلىق يات دۆلەتلىكەر زىمۇ بىز بىلەن ئورتاق میراسخورلار، تەندىك ئورتاق ئەزا بولۇشى ۋە مەسە ئەيسادا بولغان ۋەددىن ئورتاق يايىلىغانغۇچىلار بولىدۇ.

Reference	Before	After
EPH 3:7	خُودانىڭ شەيقتى ماڭا ئېلىپ كەلگەن ئىلتىپات بىلەن، ئۇنىڭ كۈچ- قۇدرىتىنىڭ يورگۇزۇلۇشى بىلەن، مەن بۇ ئىشقا خىزمەتكار قىلىپ تەينلەندىم:	خۇدا مېنغا بەرگەن رەھمەت بىلەن، ئۇنىڭ كۈچى بىلەن، مەن بۇ ئىشقا خىزمەت قىلغۇچى قىلىپ تاللاندىم.
EPH 3:8	ماڭا – مۇقەددەس بەندىلىرى ئىجىدىكى ئەڭ توۋىنىسىنەمۇ توۋەن بولغان ماڭا مۇشۇ ئىلتىپات، يەنى ئەللەر ئارىسىدا مەسەنەنىڭ مۆلچەرلىگۈسىز باىلىقلرى توغرۇلۇق خۇش خەۋەر جاكارلاش	مەنمۇ بۇ مۇقەددەس كىشىلەر ئارىسىدا ئەڭ كىچىك بولۇپ قالدىم، بۇ رەھمەت مەنمۇ بېرىلدى، يەنى بارلىق خەلقەر ئارىسىدا مەسەنەنىڭ چەكسىز باىلىقلرىنى جاكارلاپ خەۋەر قىلىش.
EPH 3:9	ۋە شۇنداقلا ھەممىنى ياراتقان خۇدا دا يوشۇرۇن بولۇپ كەلگەن بۇ سىرىنىڭ قانداق ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇشى توغرۇلۇق ھەممە يەنى يورۇتۇش خىزمىتى ئامانەت قىلىنى.	ھەممىگە بۇ سىرىنىڭ باشقۇرۇشىنى نېمە ئىكەنلىكىنى ئاشكار قىلىش ئۇچۇن، يەنى ئەبەدىيەتنى خۇدا ئىچىدە يوشۇرۇن بولغان نەرسىنى، خۇدا، سىرىنىڭ قانداق ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇشى توغرۇلۇق ھەممە يەنى يورۇتۇش كىملەكى ئىيسا مىسەنە ئارقىلىق ھەر نەرسىنى يارتىپ كەتكەن.
EPH 3:10	بۇنىڭ مەقسىتى ئەرشەلدە بولغان ھۆكمۇرالارغا ھەم ھوقۇقلارغا خۇدانىڭ كۆپ تەرىپلىمىلىك دانالىقى جامائەت ئارقىلىق ھازىر ئاشكارە قىلىنىشتىن ئىبارەتتۇر.	بۇنىڭ مەقسىتى شۆكى، ھازىرقى ۋاقتىتا، جامائەت ئارقىلىق، خۇدانىڭ كۆپ چەھەتلەك دانالىقىنى ئەرشەلدە بولغان ھۆكمۇدارلار ۋە ھوقۇقلارغا ئاشكار قىلىش.
EPH 3:11	بۇ ئىش بولسا، ئۇنىڭ مەسەنە ئىيسا رەببىمىزدە ئىجرا قىلىنغان مەڭگۈلۈك مۇددىئاسى بويىچىدۇر:	بۇ ئىش، ئۇنىڭ مەڭگۈلۈك يىلانى بويىچە، مەسەنە ئىيسا رەببىمىزدە ئەمەلگە ئاشۇرۇلدى.
EPH 3:12	ئۇنىڭ ئىشەنج-سادىقلىقى ئارقىلىق بىز جاسارەتكە ھەم خۇدانىڭ ئالدىغا خاتىرجەملەك بىلەن كىرىش ھوقۇقىغا ئىگە بولدۇق؛	ئۇنىڭ ئىشەنجلىكى ئارقىلىق، بىز خۇدا ئالدىغا جاسارەت بىلەن ۋە خاتىرجەم كىرىپ كېتەلەيمىز.
EPH 3:13	شۇنىڭ ئۆچۈن سىلەردىن ئۆتۈنەمەنكى، مېنىڭ سىلەر ئۆچۈن تارتقان جاپا- جەپىرىلىرىم تۆيەيلىدىن يەرىشان بولماڭلار؛ چۈنكى بۇ ئىش سىلەرنىڭ شان- شەرىپىڭلار بولىدۇ.	شۇ سەھەپىتە، سىلەرگە ئېيتىمەن، مېنىڭ سىلەر ئۆچۈن تارتقان ئېغىرىلىقىدىن يەرىشان بولماڭلار؛ چۈنكى بۇ سىلەرگە شەھەپ بولىدۇ.
EPH 3:14	مەن شۇ سەھەپتىن تىزلىرىمنى ئاتىغا يۈكىمەنكى،	مەن بۇ سەھەپتىن تىزلىرىمن أ بوغۇپ، بىزنىڭ يەرەدىگارى يېسۈس مىسەنەنىڭ ئاتاسىغا دۇئا قىلىمەن.
EPH 3:15	(ئاسمان-زېمىندىكى بارلىق ئارقىلىق مۇناسىۋەتلىر ئۇنىڭدىن «ئاتا» نامىنى ئالىدۇ)	ئاسماندا ۋە زېمىندىدا ھەر بىر ئائىلى ئۇنىڭدىن «ئاتا» دېگەن نام ئېلىپ كېلىدۇ ئۇ ئۆز گۈزەل باىلىقلرى بىلەن، روھى ئارقىلىق سىلەرنى ئىچى كۆڭۈللىرىڭلاردا كۈچەيتىپ بېرىدۇ:
EPH 3:16	تۇ ئۆز شان-شەرىپىدىكى باىلىقلار بىلەن، روھى ئارقىلىق سىلەرنى ئىچى دۇنىيايڭىلاردا كۈچەندۈرگە:	شۇ بىلەن مەسەنە سىلەرنىڭ قەلبىدە ئىشەنج بىلەن ياشايدۇ.
EPH 3:17	شۇنىڭ بىلەن مەسەنە قەلبىڭلاردا ئىشەنج ئارقىلىق تۇرۇپ، سىلەر مېھىر- مۇھەببەت ئىچىدە يەلتىز تارتغان، ئۇل سېلىنغان،	ئەنگىشچە سوپۇش بىلەن يېرىق-ئاقاراق بولۇپ تۇرۇپ، بارلىق مۇقەددەس بارلىق مۇقەددەس بەندىلەر بىلەن بىلە مەسەنەنىڭ مۇھەببىتىنىڭ كەڭلىك، ئۆزۈنلۈق، چوڭقۇرالۇقى ۋە ئېڭىزلىكىنى چۈشىنىپ دۇنىيايڭىلاردا كۈچەندۈرگە:
EPH 3:18-19	ئەمدى ئىچىمىزدە يورگۇزىدىغان قۇدرىتى بويىچە بارلىق تىلىكىمىز ياكى ئوپلىغانلىرىمىزدىنەمۇ ھەدى-ھېسابىسىز ئارتۇق ۋۇجۇدقا چىقىرىشقا قادر بولغۇچىغا،	چۈشىدىغان ئۇنىڭ مۇھەببىتىنى بىلېپ يەتكەيىسلەر، شۇنىڭدەك خۇدانىڭ مۇكەممەل جەۋەھىرى بىلەن تولۇرۇلغایىسلەر. بىلېپ بولماڭىلاردا كۈچەنى ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇق بىلەن تولۇرۇلغایىسلەر.
EPH 3:20	ئەمدى ئىچىمىزدە يورگۇزىدىغان قۇدرىتى بويىچە بارلىق تىلىكىمىز ياكى ئوپلىغانلىرىمىزدىنەمۇ ھەدى-ھېسابىسىز ئارتۇق ۋۇجۇدقا چىقىرىشقا قادر بولغۇچىغا،	بىزنىڭ ئىچىدە ئىشلەپ تۇرغان كۈچىگە ئاساسەن، بىز سوراپ تەلەپ قىلغان ياكى ئوپلىنىپ كۈرگەن نەرسىلەرگە قارىغاندا، ئەنگىشچە كۆپ ۋە زۆر كۆپ ئىشلارنى ئەمەلگە ئاشۇرالايدۇ.
EPH 3:21	ئۇغا ھەمىشە-ھەمىشە، مەڭگۈچە جامائەتتە مەسەنە ئىسە ئارقىلىق شان- ئۇنىڭغا دەۋردىن دەۋرگە، ئەبەدىلەبەدگە جامائەتتە مەسەنە ئىسە ئارقىلىق شان-شەھەپ بولغاي! ئامىن!	شەھەپ بولغاي! ئامىن!
EPH 4:1	ئەمدى شۇ سەھەپبەلەردىن، رەبىنىڭ مەھبۇسى بولغان مەنكى، خۇدانىڭ شۇ ئۆچۈن، مەن رەبىنىڭ قاماقچىسى بولۇپ، سىلەرگە خۇدا چاقىرغان	

Reference	Before	After
	سلهرنى چاقىرغان بويوك چاقىرقىغا لايق هالدا مېڭىشلىرىڭلارنى ئوتۇنمىمەن.	چاقىرقىغا لايق هالدا ياشاڭلار دەپ سورايمەن.
EPH 4:2	ھەممە ئىشتا خەلەتچانلىق ۋە يوماق بىلەن، سەبىرى قىلىپ، بىر-بىرىمىزگە ھەممە ئىشتا كەمەرىلىك ۋە يۇۋاش-مۇلايمىلىق بىلەن، سەۋەرچانلىق بىلەن، بىر-بىرىڭلارغا مۇھەببەت ئىچىدە كەڭ قورساق بولۇپ،	ھەممە ئىشتا خەلەتچانلىق ۋە يوماق بىلەن، سەبىرى قىلىپ، بىر-بىرىمىزگە ھەممە ئىشتا كەمەرىلىك ۋە يۇۋاش-مۇلايمىلىق بىلەن، سەۋەرچانلىق بىلەن، سۆپۈش بىلەن چىدا قىلىڭلار، روھىتكى بىرلىكى تىنچلىقنىڭ باغىدا ساقلاش ئۈچۈن تەنتىپ بىلەن تو لا كۈچكىلارنى قوشۇڭلار.
EPH 4:3	ئىناق-خاتىرجەملەكىنىڭ رىشتىسى بىلەن، روھتا بولغان بىرلىكى تۇتۇشقا ئىنتىلىشىڭلارنى ئوتۇنمىمەن.	ئىناق-خاتىرجەملەكىنىڭ رىشتىسى بىلەن، روھتا بولغان بىرلىكى تۇتۇشقا بىر تەن بار، بىر روھ بار، سىلەر چاقىرلەغانچە، بىر ئۆمىدىگە چاقىرلەدىڭلار.
EPH 4:4	تەن بىردوُر، روھ بىردوُر، - خۇددى چاقىرلەغىنىڭلاردا، ئوخشاش بىر ئارزوُ- ئۆمىدىكە چاقىرلەغىنىڭلاردەك، -	بىر رەب بار، بىر ئىمان بار، بىر چۆمۈلدۈرۈش بار
EPH 4:5	رەب بىردوُر، ئىمان-ئېتىقاد بىردوُر، چۆمۈلدۈرۈلۈش بىردوُر،	بارلىق كىشىلەرنىڭ خۇداي بىر؛ ئۇ ھەممىنىڭ ئۆستىدە، ھەممىنى پېتەكلىپ ۋە ھەممىمىزنىڭ ئىچىدە بار.
EPH 4:6	ھەممىنىڭ خۇدا ئائىسى بىردوُر؛ ئۇ بولسا ھەممىدىن ئۆستۈن تۇرۇغۇچى، ھەممىنى يۈرگۈزگۈچى ۋە ھەممىمىزنىڭ ئىچىدە بولغۇچىدۇر.	ئەمما ھەر بىرىمىزگە مەسەھىنىڭ ئاتاقى بېرىلىدى، بۇ ئاتاق مەسەھىنىڭ سەۋاغاتىنىڭ تۈلچەمى بويچە.
EPH 4:7	شۇنداقتىمۇ ھازىر ھەرىرىمىزگە مەسەھىنىڭ ئىلتىپاتىنىڭ ئۆلچىمى بويچە شەيقەت تەقديم قىلىنغاندۇر؛	شۇگاکى، كىتابتا دېگەندەك: «ئۇ يۇقىرغا كۆتۈرۈلدى، تۇتقۇنچىلارنى ئۆزى ئىنسانلارنى تۇتقۇن قىلغۇچىلارنى ئۇ ئۆزى ئەسر قىلىپ ئېلىپ كەتنى، ھەن ئىنسانلارغا ئىلتىپاتىلارنى تەقديم قىلىدى». ئەمدى، كۆتۈرۈلگەن' دېگەن نېمە بولىدۇ؟ ئەگەر ئۇ ئالدىلا يەرنىڭ تۆۋەندىكى قىسىمغا چۈشۈپ كەتمىگەن بولسا بولامدۇ؟
EPH 4:8	شۇڭا، مۇقەددەس كىتابىنا خۇدا ئېتىقىندەك: – ئۇ يۇقىرغا كۆتۈرۈلدى، ئىنسانلارنى تۇتقۇن قىلغۇچىلارنى ئۇ ئۆزى ئەسر قىلىپ ئېلىپ كەتنى، ھەن ئىنسانلارغا ئىلتىپاتىلارنى تەقديم قىلىدى.	ئاستىغا چۈشكەن كىشى ئۆزى شۇ، بارلىق ئاسمانانلارنىڭ ئۆستىدىدىن كۆتۈرۈلگەن؛ بۇ بىلەن ھەممە ئىشلارنى تولدۇرۇش ئۈچۈن.
EPH 4:9	ئەمدى «كۆتۈرۈلگەن» زات بولسا، ئاثۇوال يەرنىڭ تېگىگە چۈشكەن زاتنىڭ ئۆزى ئەمە سمۇ؟	شۇڭا، مەسەھ ئۆزى بەزى كىشىلەرنى روسوُل قىلىپ، بەزىلەرنى يەيغەمبەر شۇڭا، بەزىلەرنى يەيغەمبەرلەر، بەزىلەرنى خۇش قىلىپ، بەزىلەرنى خۇش خەۋەرچى قىلىپ، بەزىلەرنى چوپان ۋە ئۆگەيتىچى خەۋەرچىلەر، بەزىلەرنى باققۇچى ۋە ياكى تەلەم بەرگۈچىلەر قىلىپ تەينلىگەن دەل ئۆزىدۇر.
EPH 4:10	چۈشكەن زات بولسا بارلىق ئەرشىلەردىن يۇقىرغا كۆتۈرۈلگەننىڭ دەل ئۆزىدۇر؛ كۆتۈرۈلۈشنىڭ مەقسىتى، ئالەمنىڭ بارلىقنى تولدۇرۇشتن ئىبارەت؛	بۇلارنىڭ ئاساسىي مەقسىتى: مۇقەددەس ئادەملەرنى خىزمەت ئۆچۈن ياخاڭلا تەيارلاپ، مەسەھىنىڭ جەسەدىنى قۇرۇپ چىقىشقا قاتنىشىش؛ جۇملىدىن مەسەھىنىڭ تېنىنى قۇرۇپ چىقىشقا قورالاندۇرۇپ كامالەتكە يەتكۈزۈشتن ئىبارەت؛
EPH 4:11		ھەممىمىز ئىماننىڭ بىرىكتۈرۈشىگە ۋە خۇدا ئوغلىنى تولۇق بىلىشكە يەتكەنگەچە، كامىل كىشى بولۇشىغا قەدەر، مەسەھىنىڭ تولۇق كۈچى ۋە دەرىجىسىنىڭ ئۆلچىمىگە يەتكەنگەچە داۋاملاشتۇرۇش.
EPH 4:12	بۇلارنىڭ ئاساسىي مەقسىتى: مۇقەددەس ئادەملەرنى خىزمەت ئۆچۈن ياخاڭلا تەيارلاپ، مەسەھىنىڭ جەسەدىنى قۇرۇپ چىقىشقا قاتنىشىش؛ جۇملىدىن مەسەھىنىڭ تېنىنى قۇرۇپ چىقىشقا قورالاندۇرۇپ كامالەتكە يەتكۈزۈشتن ئىبارەت؛	شۇنداق بولسا، بالىلار قاتارىدا قالماي، ھەر قابىسى تەللىمەرنىڭ شاماللىرىدا سوقۇلۇپ ېتىپ، تالا-تالا يېڭىلىقلار بىلەن ھەر تەرىپە ئۆچۈرۈلۈپ كەتمەيمىز؛ ئادەملەرنىڭ ھىلىلىقى ۋە ئالادامچى پىلانلىرىدا.
EPH 4:13	ۋەزىپە ھەممىمىزنىڭ ئېتىقادتا ھەم خۇدانىڭ ئوغلىنى تولۇق تۇنۇشتا بىرىلىككە كېلىشىمىزگەچە، كامىل ئادەم بولۇپ يېتىشىپ چىقىشىمىزغە، - يەنى مەسەھىنىڭ مۇكەممەل جەۋھەرى گەۋدەنگەن قەددى-قامەت ئۆلچىمىگە يېتىشىمىزگەچە داۋاملاشتۇرۇلماقتا؛	ئەممە، سۆيگۈ بىلەن ھەقىقەت ئېتىپ، ھەر جەھەتتە ئۆلىڭغا قەدەر ئۆسۈپ كېتىشىمىز، چۈنكى ئۇ كەيە بولۇپ تۇرۇدۇغان مەسەھ.
EPH 4:14	شۇنداق بولفاندا، يەنە گەدەك باللاردىن بولماي، ئادەملەرنىڭ قۇۇلۇقىدىن ئۆلىپ چىققان ئالادامچى نىيەت-پىلانلىرى بىلەن، ئۇلارنىڭ ھىلەلەنەرلەن ئەرىنىڭدىن چىققان تەلماشنىڭ دولقۇنلىرىدىن ئۇرۇلۇپ، ئۇنىڭ ھەرخىل شامىلىدا ئۇياق-بۇياققا ئۇچۇرۇلۇپ كەتمەيمىز؛	ئەممە، سۆيگۈ بىلەن ھەقىقەت ئېتىپ، ھەر جەھەتتە ئۆلىڭغا قەدەر ئۆسۈپ كېتىشىمىز، چۈنكى ئۇ كەيە بولۇپ تۇرۇدۇغان مەسەھ.
EPH 4:15	ئەكسىچە، مېھر-مۇھەببەت ئىچىدە تۇرۇپ ھەقىقەتكە بېرىلىپ ئىش كۆرۈپ، بېشىمىز بولغان مەسەھەكە باغانلىشتا ھەر جەھەتتىن ئۆسۈپ پېتىلىدىغان بولىمىز؛	

Reference	Before	After
EPH 4:16	ئۇدىن يۇتون بەدەن، ئەزالىرى بىر-بىرىگە ياخشى باغانغافان، ھەر بىر بۆلەك ئۇنىڭدىن يۇتكۈل تەن، ئەزالىرى بىر-بىرىگە جىپىسلاشتۇرۇلۇپ، ئوزۇقلۇق بىلەن قوشۇلۇپ تۇرۇپ، ھەر بىر ئەزا ئۆزىنىڭ ۋەزپىسىنى ياخشى ئېتىپ، تەمنلىكىچى ھەر بىر ئۆگە ئارقىلىق بىر-بىرىگە تۇشاشتۇرۇلۇپ، ھەر بىر داۋاملىق ئۆسۈپ كەتىپ، مۇھەببەت ئىچىدە كۈچەپ كەتسىكە تېرىشىپ ئەزانىڭ ئۆزىنگە خاس ئۆلچەنگەن ۋەزپىنى ئۆتىشى بىلەن بارغانچە تۇرىدۇ.	ئۇدىن يۇتون بەدەن، ئەزالىرى بىر-بىرىگە ياخشى باغانغافان، ھەر بىر بۆلەك ئۇنىڭدىن يۇتكۈل تەن، ئەزالىرى بىر-بىرىگە جىپىسلاشتۇرۇلۇپ، ئوزۇقلۇق بىلەن قوشۇلۇپ تۇرۇپ، ھەر بىر ئەزا ئۆزىنىڭ ۋەزپىسىنى ياخشى ئېتىپ، تەمنلىكىچى ھەر بىر ئۆگە ئارقىلىق بىر-بىرىگە تۇشاشتۇرۇلۇپ، ھەر بىر داۋاملىق ئۆسۈپ كەتىپ، مۇھەببەت ئىچىدە كۈچەپ كەتسىكە تېرىشىپ ئەزانىڭ ئۆزىنگە خاس ئۆلچەنگەن ۋەزپىنى ئۆتىشى بىلەن بارغانچە تۇرىدۇ.
EPH 4:17	شۇڭا شۇنى ئېيتىمەنكى، رەبته ئۇنى تايىلايمەنكى، يات ئەللەرنىڭكىدەك، يەنى ئۇلارنىڭ ئۆز ئوي-يىكىرلىرىنىڭ بىمەنلىكىدە ماڭىنىدەك مېڭىۋەرمەسلەنلىڭلار كېرەك؛	شۇڭا مەن بۇنى دەيمەن، رەببىدە تەكتىلەيمەن، باشقا خەلقەر قاتاردا ياشامسىلار، يەنى ئۇلارنىڭ بىمەن ئوي-يىكىرلىرى بىلەن ياشامسىلار.
EPH 4:18	ئۇلار قەلبىنىڭ قاتىقلىقىدىن كېلىپ چىققان بىلىملىك تۈپەيلدىن، خۇدانىڭ ھاياتىدىن ئادا-جۇدا قىلىنىپ، چۈشەنچىسى قاراڭۇلۇشىپ كەتكەن،	ئۇلار قەلبى قاتىق بولغاچقا بىلىمسىزلىكتە بولۇپ، خۇدانىڭ ھاياتىدىن يېراقلىشىپ كەتكەن، چۈشەنچىسى قاراڭۇلۇپ بولۇپ قالغان.
EPH 4:19	ئۇلار قەلبى ئۆتۈنلا قاتىق بولۇپ، ھېسسىياتىنى يوقاب قالغان، ئۆزلىرىنى ئار-نومۇسىنى تاشلىۋېتىپ، نەيسانىيەتچىلىك ئاؤفۇپ ھەرخىل ئېپلاسلىقلارنى يۈرگۈزۈشكە، كەيىپ-ساياغا بېرىلگەن.	ئۇلار قەلبى ئۆتۈنلا قاتىق بولۇپ، ھېسسىياتىنى يوقاب قالغان، ئۆزلىرىنى ئار-نومۇسىنى تاشلىۋېتىپ، نەيسانىيەتچىلىك ئاؤفۇپ ھەرخىل ھەرخىل ئەخلاقىسىزلىققا بېرىپ قويۇپ، ھەرخىل قىرلىق ئىشلارنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۆچۈن يۇل-مالغا تامعالىق بىلەن ياشاۋاتىدۇ.
EPH 4:20	ئەمما سىلەر بولساڭلار، مەسەنەن شۇنداق يولدا ئۆگىنىپ تونۇغان ئەمەسسىلەر -	ئەمما سىلەر، مەسەنەن شۇنداق يول بىلەن ئۆگەنەمېسىز
EPH 4:21	(ھەقىقەتنىڭ ئەيسادا بولغىنىدەك، ئۇنى ھەقىقەتەن ئاكلىغان، ئۇنىڭدا ئۆگىنىپ ئۆگىتىلگەن بولساڭلار -	ئەگەر سىلەر ھەقىقەتىنى ئەيسادىن ئاكلىغان بولساڭلار ۋە ئۇنىڭدا ئۆگىنىپ كەتكەن بولساڭلار، چۈنكى ھەقىقەت ئەيسادا بار.
EPH 4:22	دېمەك، ئىلگىرىكى تۇرمۇشۇڭلارغا خاس بولغان، ئالدامچى ئازۇ-ھەۋەسلەرگە ئەگىشىپ، ھەۋەسلەرگە ئەگىشىپ ئۆزىنى بۇزۇۋاتقان «كونا ئۆز»نى سۈرۈپ تاشلاڭلار،	شۇڭا، ئالدىنىقى ھاياتىڭىزدىكى، يالغان ئازۇ-ھەۋەسلەرگە ئەگىشىپ، ئۆزىنى بۇزۇۋاتقان «كونا ئۆز»نى سۈرۈپ تاشلاڭلار،
EPH 4:23	ئوي-زېھنىڭلارنىڭ روھىدا يېڭىلىنىپ،	ئۆز بېكىرلەرنىڭ روھىدا يېڭىلانىپ كېتىڭلار،
EPH 4:24	خۇدانىڭ ئوخشاشلىقىغا ئاساسەن، ھەقىقەتىن چىققان ھەققانىلىقتا ۋە ياك-مۇقىددەسلەكتە يارىتىلغان «يېڭى ئادەم»نى كېيۈپلىشىڭلار كېرەكتۈر،	خۇدا بوبىچە، ھەقىقى ئادىللىق ۋە ياكلىقتا يارىتىلغان يېڭى ئادەمنى كېيىپ ئېلىڭلار،
EPH 4:25	شۇنىڭ، بىلەن يالغانچىلىقنى سېلىۋېتىپ، ھەربىرىمىز ئۆز يېقىنلىرىمىز بىلەن ھەقىقەتىنى سۆزلىشىيلى؛ چۈنكى بىز بىر-بىرىمىزگە نىسبەتەن بىر تەننىڭ ھەزىرىدۇرمىز.	شۇنىڭ بىلەن يالغانچىلىقنى تاشلاپ قويۇڭ، ھەر بىرىڭلار ئۆز قوشنىشلىرىنىڭلار بىلەن راست سۆزلەشىڭلار؛ چۈنكى بىز بىر-بىرىمىز بىلەن بىر جەسەدنىڭ بوللىكلىرى بولۇپ قالدۇق.
EPH 4:26	«ئاچقىلىنىڭلار، ئەمما گۇناھ قىلماڭلار»؛ غەزپىڭلار كۈن ياتقۇچە داۋام ئېتىۋەرمىسۇن؛	«غەزپىڭلار، بىراق گۇناھ قىلماڭلار»؛ غەزپىڭلار كۈن باتقاندا داۋام بولمىسۇن؛
EPH 4:27	ياكى ئېلىسقا ھېچ ئورۇن قويۇپ بەرمەڭلار.	ئېلىسقا ھېچ ئورۇن بەرمەڭ.
EPH 4:28	ئوغىرى ئىككىنچى ئوغىرىلىق قىلىمىسۇن؛ ئەكسىچە ئۇ مېھىنت قىلىپ ئىككى قولغا تايىنىپ ھالال ئىش قىلسۇنلىكى، ھاجىت بولغانلارغىمۇ بۆلۈپ بەرگۈدەك ئۆز تايىقنى بولسۇن.	ئوغىرى بولساڭ، ئەمدىلا ئوغىرىلىق قىلما؛ ئورنىغا، قولىڭ بىلەن گۈرۈلەپ ئىش قىلىپ، ھالال تەر تۆكۈڭ، شۇنداق بولغاندا، مۇھتاچلارغا ياردەم بېرىپ تۇرالايسىز.
EPH 4:29	ئاغىزىڭلاردىن ھېچقانداق ئېلىس سۆز چىقىمىسۇن، يەقەت ئاكلىغۇچىلارغا شەقەت يەتسۇن ئۆچۈن، ئېھتىياجقا ئۇيغۇن ۋە ئادەمنى قۇرۇپ چىقىدىغان سۆزلەرنى ئېتىڭلار.	ئاغىزىڭلارنىڭ ھېچقانداق يامان سۆز چىقمايدا، يەقەت ئاكلىغۇچىلارغا پايدا بېرىش ئۆچۈن، ۋاقتى-ئەھەلغا ماس ۋە ئادەملەرنى ئالغا سۈرۈشچە سۆزلەرنى ئېتىڭلار.
EPH 4:30	خۇدانىڭ مۇقىددەس روھىغا ئازاب بەرمەڭلەر؛ چۈنكى سىلەر ئۇنىڭ بىلەن ھۆر-نجات كۈنى ئۆچۈن مۆھۇرلەنگەنسىلەر؛	خۇدانىڭ مۇقىددەس روھىغا ئازاب بەرمەڭلەر؛ چۈنكى سىلەر ئۇنىڭ بىلەن نىجات كۈنى ئۆچۈن بەلگىلەنگەنسىلەر؛
EPH 4:31	ئۆزۈڭلەرنىڭ ئىچىدىن بارلىق ئۆچ، ئاداۋەت، غەزىپ، جىدەل، ئاھانەت	ئۆزۈڭلەرنىڭ ئىچىدىن بارلىق ئۆچ، ئاداۋەت، غەزىپ، جىدەل، ئاھانەت

Reference	Before	After
EPH 4:32	ماجرالار، تل-ئاهانهت ھەمدە ھەرخىل قارا نىيەتلەرنى نېرى قىلىڭلار؛ بىر-بىرىڭلارغا مېھربىان، يۇمشاق دىللق بولۇپ، خۇدا مەسىھەتە سىلەرنى كەچۈرۈم قىلغىنىدەك بىر-بىرىنىڭلارنى كەچۈرۈم قىلىڭلار.	سۆزلەر ۋە ھەرخىل قارا نىيەتلەرنى سۈرۈپ تاشلاڭلار؛ بىر-بىرىڭلارغا مېھربىان بولۇڭلار، يۇمشاق كۆڭۈل بىلەن، خۇدا مەسىختا سىلەرنى كەچۈرگەندەك، بىر-بىرىنىڭلارنى كەچۈرۈڭلار.
EPH 5:1-2	شۇڭا خۇدانىڭ سۆيۈملۈك ېھزەنتلىرىدىن بولۇپ، ئۇنى ئولگە قىلىڭلار؛ شۇمە مەسىھە بىزنى سۆيۈپ، ئۆزىنى بىز ئۈچۈن خۇداغا خۇشپۇرۇش سۈپىتىدە ھەدىيە-قۇربانلىق بولۇشقا ئاتاپ بىدا قىلغاندەك سىلەرمۇ مۇھەببەت ئىچىدە مېڭىڭلار.	شۇڭا خۇدانىڭ سۆيۈلگەن باللارغا ئوخشاش بولۇپ، ئۇنى نەمۇنە قىلىڭلار؛ مەسىھە بىزنى سۆيۈپ، ئۆزىنى بىز ئۈچۈن خۇدا ئالدىدا ياقتۇروش ھەدىيە قىلغانغандەك، سىلەر مۇھەببەت ئىچىدە يېرۈڭلار.
EPH 5:3	ئەمما مۇقەددەس بەندىلەرگە لايىق حالدا، بۇزۇقلۇق، ھەرقانداق ياسىكىنىلىق ياكى نەيسانىيە-تىچىلىك ئاراڭلاردا ھەتتا تىلغىمۇ ئېلىنىمىسۇن؛	ئەمما سىلەر مۇقەددەس ئادەملەر بولغاچقا، بۇزۇقلۇق، ھەرقانداق قورامىسىزلىق ياكى نەيسانىيە ئىتتايىنىلىق سىلەرنىڭ ئارسىدا ھەتتا بىر يارالاشمىسىۇن؛
EPH 5:4	شۇنداقلا ئېلاسلق، ئەخمىقاتە ياراڭلار ياكى چاكتىن چاقچاقلارمۇ تىلىڭلارغا ئېلىنىمىسۇن - بۇلارمۇ مۇۋاپىق ئەمەستۇر - بەلكى ئاغزىڭلاردىن نەشەكۈرلەر چىقسۇن.	شۇنداقلا ئېلاسلق، ئازارلىق گەپلىرى، ئەخمىقاتە ياراڭلار ياكى چاكتىن چاقچاقلىرى بۇلار سىزگە ماس كەلمەيدۇ - بەلكى ئاغزىڭلاردا تەشكىر سۆزلىرى بار بولسۇن.
EPH 5:5	چۈنكى شۇنىڭدىن خەۋەردارسىلەركى، ھەرقانداق بۇزۇقلۇق قىلغۇچى، ناياك ناياك بولغۇچى ياكى نەيسانىيە-تىچى كىشى (بۇنداق كىشى ئەمەلىيەتتە بىر بۇتىپەرسىكە باراۋەر) مەسىھە ۋە خۇدانىڭ يادىشاھلىقىغا مىراسخور بولالمايدۇ.	ھالبۇكى، بۇنى ياخشى چۈشىنىڭلار؛ ھەرقانداق بۇزۇقلۇق قىلغۇچى، ناياك ياكى هەۋەسچى كىشى، شۇ كىشى بۇتىپەرسىكە ئوخشاش بولۇپ، مەسىھە بىلەن خۇدا يادىشاھلىقىغا مىراس ئالالمايدۇ.
EPH 5:6	ھېچكىم سىزلەرنى بوش سۆزلەر بىلەن ئالدىاپ قويىماڭ؛ چۈنكى بۇ ئىشلار تۈپەيلىدىن خۇدانىڭ غەزبىنى ئىتائەتسىزلىكتىن بولغان ېھزەنتلىرەرنىڭ بېشىغا چۈشىدۇ.	ھېچكىم سىزلەرنى بوش سۆزلەر بىلەن ئالدىاپ قويىماڭ؛ چۈنكى بۇ ئىشلار ئۆچۈن خۇدا گەپچىلىكى ئېتىشمەيدىغان كىشىلەرگە كېلىپ تاشلانىدۇ.
EPH 5:7	شۇڭا ئۇلارغا مۇشۇ ئىشلاردا شېرىك بولماڭلار؛	شۇڭا، ئۇلار بىلەن بۇ ئىشلارغا قاتىشىماڭلار.
EPH 5:8	چۈنكى سىلەر ئەسلى قاراڭغۇلۇق ئىدىڭلار، لېكىن ھازىر رەب بىلەن يورۇقلۇقلىرى؛ يورۇقلۇقنىڭ ېھزەنتلىرىگە لايىق مېڭىڭلار	چۈنكى سىلەر بۇرۇن قاراڭغۇلۇقتا ئىدىڭلار، لېكىن ھازىر رەب بىلەن يورۇقلۇقلىرى؛ يورۇقلۇق ېھزەنتلىرىدەك ھەرىكەت قىلىڭلار
EPH 5:9	(چۈنكى يورۇقلۇقنىڭ مېۋسىس تولۇق مېھربانلىق، ھەققانىلىق ۋە ھەققەتىن تەركىب تايقادنۇر)،	چۈنكى مۇقەددەس روھنىڭ مېۋسىس يۇقۇن ياخشىلىق، ئادالەت ۋە ھەققەتتە تەركىب تايپىدۇ.
EPH 5:10	نېمە ئىشلارنىڭ رېبىنى خۇرسەن قىلىدىغانلىقىنى ئۆگىنىپ ئىسپاتالاڭلار.	نېمە ئىشلار رەببىمىزگە ياقتۇرۇشچى ئىكەنلىكىنى بىلىپ، ئېنىق كۆرسەتتۈرۈڭلەر.
EPH 5:11	قاراڭغۇلۇقنىكى مېۋسىز ئىشلار بىلەن چېتىلىپ قالماڭلار؛ ئەكسىچە، ئۇلارنى ئېچىپ ئەبىلەڭلار؛	قاراڭغۇلۇقتا بولغان يادىسىز ئىشلارغا قاتىشىقانغا يول قويىماڭلار؛ بەلكى ئۇلارنى ئاشكارلاپ، تەنقىد قىلىڭلار؛
EPH 5:12	چۈنكى ئۇلارنىڭ يوشۇرۇنچە ئىشلىگەنلىرىنى ھەتتا تىغا ئېلىشىمۇ نومۇس ئىشتۇر.	ئۇلارنىڭ يوشۇرۇن ئىشلىرىنى ھەتتا ئېتىپ كۆرسەتىشىن ئەيداش بولىدۇ.
EPH 5:13	ئەمما يورۇقلۇق بىلەن ئەبىلەپ ئاشكارلىغان ھەرقانداق نەرسە ئۇچۇق كۆرۈنىدۇ؛ يورۇقلۇق ئاشكارىلانغان ھەممە نەرسە يورۇقلۇققا ئايلىنىدۇ.	لېكىن يورۇق بىلەن كۆرسەتكەن ھەر بىر ئىش ئاشكارا كۆزىتىپ تۇرىدۇ؛ يورۇق بىلەن ئاشكار قىلىنغان ھەر نەرسە ئەنلىق كۆرۈنىدۇ.
EPH 5:14	شۇنىڭ ئۆچۈن ئۇ مۇنداق دەيدۇ: - «ئۆيغان، ئې ئۇيقوچى! تىرىل ئۆلۈكلەر ئارسىدىن! ۋە مەسىھە سېنى يارلاپ يورنىتىدۇ».	شۇنىڭ ئۆچۈن دېلىدە ئۆيغان، ئۇيقوچى! تۇرۇپ كېتىي، ئۆلۈكلەر ئارسىدىن! مەسىھە ساڭا يورۇق سۈرۈپ بېرىدۇ»
EPH 5:15	شۇنىڭ ئۆچۈن سىلەرنىڭ مېڭىۋاتقان بولۇڭلارغا ئەھتىيات بىلەن دىققەت قىلىڭلار؛ يولۇڭلار نادانلارنىڭكىدەك ئەمەس، دانا لارنىڭكىدەك بولسۇن؛	شۇڭا سىلەرنىڭ بارغان يوللىرىڭلارغا سەزگەندە دىققەت قىلىڭلار؛ يولۇڭلار احىماقلارنىڭكىدەك ئەمەس، بەلكى ئا قىلىشلىق ئادەملەرنىڭكىدەك بولسۇن؛

Reference	Before	After
EPH 5:16	زامانىڭ يۇرسەتلېرىنى ياخشى قوللىنىڭلار؛ چۈنكى ھازىرقى ۋاقت يامان. ۋاقت-يۇرسەتنى غەنئىمەت بىلىپ تۇتۇۋېلىڭلار؛ چۈنكى مۇشۇ دەور رەزىلدۇر.	بۇ سەھەپتىن نادان بولماڭلار، بىلكى رەبىنىڭ ئەرمىزىنى نېمە ئىكەنلىكىنى ياخشى چۈشىنىي بولۇڭلار؛
EPH 5:17	بۇ سەھەپتىن نادان بولماڭلار، بىلكى رەبىنىڭ ئەرمىزىنى نېمە ئىكەنلىكىنى جۈشەنگۈچى بولۇڭلار؛	شەراب ئىچىپ مەست بولماڭلار؛ بۇ سىزىنى ئەخلاقىسىلىق ۋە زايى قىلىشقا سېلىدۇ؛ ئۇنىدا، روھ بىلەن تولدۇرۇپ كېتىڭلار.
EPH 5:18	هاراق-شاراب ئىچىپ مەست بولماڭلار؛ شۇنداق قىلىق ئادەمنى شالالاڭاشتۇرىدۇ؛ بۇنىڭ ئۇرنىغا روھقا تولدۇرۇلغۇچى بولۇڭلار.	بىر-بىرىڭلار بىلەن زېبۇر، مەدھىيە كۆيلىرى ۋە روھىي ناخشا سۆزلەشىپ تۇرۇڭ، قەلبىڭلاردا ناخشا چەكىپ رەبىنى مەدھىيەلەڭلار؛
EPH 5:19	بىر-بىرىڭلارغا زەبۇر-نەغىملەر، مەدھىيە كۆيلىرى ۋە روھىي ناخشىلار ئېيتىشىپ، قەلبىڭلاردا ناخشا-نەغىملەر ياكىرىشىپ رەبىنى مەدھىيەلەڭلار؛	ھەمشەھەر نەرسىگە رەب ئەيسا مەسەھىنىڭ ئىسمى بىلەن خۇدا ئاتا رەھىمەت ئېيتىڭلار.
EPH 5:20	ھەر دائىم ھەممە ئىشلار ئۈچۈن رەب ئەيسا مەسەھىنىڭ نامىدا خۇدا ھەم ئاتا بولغۇچىغا تەشكىر-رەھىمەت ئېيتىڭلار،	مەسەھىنى ھۆرمەت قىلىپ، بىر-بىرىڭلارغا بويىسۇنۇڭلار.
EPH 5:21	مەسەھىتىن ئەيمىنىپ، بىر-بىرىڭلارغا بويىسۇنۇڭلار.	ئاياللار، رەبىكە بويىساقچە، ئەرلىرىڭلارغا بويىسۇنۇڭلار؛
EPH 5:22	سىلەر ئاياللار، رەبکە بويىسۇنغاندەك ئۆز ئەرلىرىڭلارغا بويىسۇنۇڭلار؛	بىلكى مەسەھە جامائەتنى باشقۇرغاندەك، ئەر كىشى ئايالنىڭ باشقۇرغۇچىسىدۇر؛ مەسەھە شۇنداقلا تەننى قۇتقۇزغۇچىسىدۇر.
EPH 5:23	چۈنكى مەسەھە جامائەت ئېپشىن بولغاندەك، ئەر كىشى ئايالنىڭ بېشىدۇر؛ مەسەھە يەنە تەنگە قۇتقۇزغۇچىدۇر.	دەپ، جامائەت مەسەھە بويىسۇنغانلىقىدەك، ئاياللار ئەرلىرىگە ھەر نەرسىدە بويىسۇن.
EPH 5:24	ئەمدىلىكتە جامائەت مەسەھە بويىسۇنغاندەك، ئاياللار ئەرلىرىگە ھەممە ئىشتا بويىسۇنسۇن.	ئەرلەر، ئاياللىرىڭلارنى سۆيۈڭلار، مەسەھە جامائەتنى قانداق سۆيگەن بولسا، ئەرلەر ئاياللىرىڭلارنى سۆيۈڭلەر، خۇددى مەسەھىنگىمۇ جامائەتنى سۆيۈپ، ئۇنىڭ ئۈچۈن ئۆزىنى يېدا قىلغىنىدەك سۆيۈڭلار؛
EPH 5:25	مەسەھىنىڭ ئامائەت ئۈچۈن شۇنداق قىلىشى جامائەتنى مۇقەددەس قىلىپ، «داسىنىڭ سۆپى» بولغان سۆز-كالام بىلەن يۇيۇپ ياكلاندۇرۇش ئۆچۈندۇر،	شۇنداق سۆيۈڭلار، چۈنكى ئۇ ئۈچۈن ئۆزىنى تولۇق بەرگەن. ئۇنى قۇددەسلەش ئۈچۈن، سۇ يۇيۇشى بىلەن تازىلەپ، سۆز ئارقىلىق.
EPH 5:26	شۇنىڭدەك جامائەتنى شەھىلىك ھالدا ئۆزىگە ھازىر قىلىپ، ئۇنى ھېچ داغ، قورۇق ياكى بۇلارغا ئوخشاش ھەرقانداق نەرسىلەردىن خالىق قىلىپ، تولۇق مۇقەددەس ۋە ئەيپىسىز قىلىشتىن ئىبارەتتۇر.	شۇنداقلا جامائەتنى ئۆزىگە ياخشى يەردەلىك بىلەن تەقدىم قىلىپ، ئۇنى ھېچ داغ، قوشۇق ياكى شۇنداق نەرسىلەردىن ئازات قىلىپ، يۇتونلا مۇقەددەس ۋە خاتالىقىسىز قىلىش.
EPH 5:27	شۇنىڭغا ئوخشاش، ئەرلەر ئۆز ئاياللىرىنى ئۆز تېنىنى سۆيگەنەتكە سۆيۈشى كېرەكتۇر؛ ئۆز ئايالنى سۆيگەن كىشى ئۆزىنى سۆيگەن بىلەن باراۋەر.	شۇنداقلا، ئەرلەر ئۆز ئاياللىرىنى كۆكۈل قوبۇپ ياخشى كۆرۈشى لازىم، تەكشە، ئۆز تەننى ياخشى كۆرگەندەك، ئايالنى ياخشى كۆرگەن بولسا، ئۆزىنى ياخشى كۆرگەن بىلەن ئوخشاش.
EPH 5:28	چۈنكى ھېچكىم ئەسلا ئۆزىنىڭ ئېتىدىن نەيرەتلەنگەن ئەمەس، ئەكسىچە ئۇنى ئوزۇقلاندۇرۇدۇ ھەم ئاسرايدۇ؛ بۇ خۇددى مەسەھىنىڭ جامائەتنى ئوزۇقلاندۇردىغىنىغا ھەم ئۇنى ئاسرايدىغىنىغا ئوخشايدۇ.	چۈنكى ھېچ كىم ئۆز تېنىنى ھېچقانداق ۋاقتىتا يامان كۆرمەيدۇ، بىلكى ئۇنى ياخشىلەپ تاماق بېرىپ ۋە ساقلايدۇ؛ بۇ مەسەھىنىڭ جەمئەتتە قىلغاندەك، ئۇلارغا گۈرۈپ بېرىپ ۋە گۈزەل ساقلايۇقاتقانلىقىدەك، چۈنكى بىز ئۇنىڭ تېنىنىڭ بولەكلەرىمىز، ئۇنىڭ تەلىپىسىدىن ۋە ئۆسمۈكلىرىدىن.
EPH 5:29	چۈنكى بىز ئۇنىڭ تېنىنىڭ ئەزالىرىدۇرمىز:-	بۇ سەھەپتىن، ئەر كىشى ئاتا-ئانسىسىدىن ئۆزاقلىشىپ، ئايالغا باغانلىپ كەتەتى؛ ئىككىسى بىر تەن بولىدۇ.
EPH 5:30	بۇ سەھەپتىن ئەر ئاتا-ئانسىسىنىڭ يېنىدىن ئايىلىپ، ئۆز ئايالغا باغانلىپ تۈغرۇلۇق سۆزلەۋاتىسىمەن.	بۇ سەھەپتىن، لېكىن مەن مەسەھە بىلەن جامائەت ھەققىدە سۆزلەۋاتىسىمەن. بۇ سەھەپتىن ئەر ئاتا-ئانسىسىنىڭ يېنىدىن ئايىلىپ، ئۆز ئايالغا باغانلىپ تۈغرۇلۇق سۆزلەۋاتىسىمەن.
EPH 5:31	«شۇ سەھەپتىن ئەر ئاتا-ئانسىسىنىڭ يېنىدىن ئايىلىپ، ئۆز ئايالغا باغانلىپ ئىككىسى بىر تەن بولىدۇ.»	ھەر بىرىڭلار ئۆز ئاياللىرىڭلارنى ئۆزۈنىڭلارغا ئوخشاش سۆيۈڭلار؛ ئاياللار
EPH 5:32	ئەمما سىلەرمۇ ھەرسىرىڭلار ئۆز ئاياللىرىڭلارنى سۆيگەنەتكە	
EPH 5:33		

Reference	Before	After
EPH 6:1	سۆپۈگلار؛ ئايال بولسا، ئېرىدىن ئەيمىنىپ، ئۇنى ھۆرمەتلىسىۇن.	بولسا، ئېرىگلارنى ئىشىنىپ، ھۆرمەت قىلىڭلار.
EPH 6:2	باللار، رەبde ئاتا-ئانلىرىنگلارغا ئىتائەت قىلىڭلار؛ چۈنكى بۇ دۇرۇسدىر.	باللار، رەبde ئاتا-ئانڭىزنى ھۆرمەت قىلىڭلار، چۈنكى بۇ توغرا.
EPH 6:3	«ئاتاڭنى ۋە ئاناڭنى ھۆرمەتلە» – بۇ بولسا ئىچىگە ۋەدىنى ئالغان بىرىنچى ئەمەردوُر –	«ئاتاڭىزنى ۋە ئاناڭىزنى ھۆرمەت قىلىڭلەك» – بۇ، ۋەدىسى بار بىرىنچى بۇيۇق.
EPH 6:4	شۇنىڭ بىلەن سېنىڭ ئىشلىرىنىڭ قۇتلوُق بولىدۇ، زېمىندا ئۇزۇن ئۆمۈر كۆرسىھەن» – دەپ ۋەدە قىلىنغان.	شۇ بىلەن سېنىڭغا ياخشى بولىدۇ ۋە زېمىندا ئۇزۇن مۇددەت ياشايسىھەن، دەپ ۋەدە قىلىنغان.
EPH 6:5	سلەر ئاتىلار، باللىرىنگلارنى خاپا قىلماڭلار، بىلگى ئۇلارنى رەبىنىڭ تەرىبىسىس	ئاتىلار، باللىرىنگلارنى خەپە قىلماڭلار، بىلگى ئۇلارنى رەبىنىڭ تەرىبىسىس ۋە كۆرسەتمىسى بىلەن بېقىڭلار.
EPH 6:6	سلەر قۇللار، ئەتىن بولغان خوجايىنگلارغا مەسىھەكە ئىتائەت قىلغىنىڭلاردەك چىن كۆڭلۈگلاردىن ئەيمىنىش ۋە تىترەش بىلەن ئىتائەت قىلىڭلار؛	سلەر قۇللار، دۇنيادىكى خوجايىنگلارغا مەسىھەكە ئىتائەت قىلغىنىڭلاردەك، قورقۇش ۋە تالانقى بىلەن، چىن يۈرەكتىن ئىتائەت قىلىڭلار؛
EPH 6:7	يەقىت كۆز ئالدىنلا خىزمەت قىلىپ، ئادەمنى خۇش قىلغۇچى قۇللارىدىن ئادەملەرگە ئەمەس، بىلگى رەبگە چىن دىلىڭلاردىن خىزمەت قىلىڭلار؛	يەمما يەقىت كۆز ئالدىدا ئىشلەپلا بولماڭلار، ئادەمنى خاتىرجالدۇرۇش ئۈچۈن ئەمەس، بىلگى مەسىھە، بىلگى ئەمگەك قىلىڭلار؛
EPH 6:8	شۇنى بىلگەنلىكى، ھەرقانداق ئادەم بىرەر ياخشىلىق قىلسا، مەيل ئۇ قۇل بولسىمۇ يۈزىن ياكى ھۆر بولسۇن، شۇ ئىش رەبىدىن ئۇنىڭغا ياندۇ.	بىلگى تۈرۈڭلەر كى، ھەر بىرىشى ياخشى ئىش قىلسا، قۇل بولسىمۇ ياكى ئەركىن بولسىمۇ، رەبمىزدىن شۇ ئىشنىڭ مۇكافاتىنى ئالدى.
EPH 6:9	سلەر خوجايىنلار، قۇللىرىنگلارغا ئۇخشاش ئىشلارنى قىلىڭلار، ئۇلارغا ئۇلارغا ھېيە قىلىشىن قول ئۇزۇڭلار؛ چۈنكى ئۇلارنىڭمۇ ۋە سىلەرنىڭمۇ خوجايىنگلار ئەرشىتىدۇر، ئۇنىڭدا ھەرقانداق ئادەمنىڭ يۈز-خاتىرسىنى قىلىش دېگەننىڭ يوقلىقىنى بىلىسىلەر.	سلەر، خوجايىنلار، قۇللىرىنگلارغا شۇ ئۇخشاش ئىشلارنى قىلىڭلار، ئۇلارغا ھەپران قىلىماڭلار؛ چۈنكى سىلەرنىڭمۇ قۇللىرىنگىمۇ رەبىسى آسماندا بولۇپ، ئۇ ھەرقانداق كىشىنى ئۇخشاش ئەھۋالدا كۆرۈپ كەتىدۇ.
EPH 6:10	ئاخىردا، قېرىنداشلار، رەبde ۋە ئۇنىڭ كۈچ-قۇدرىتىدە كۈچلەندۈرلۈڭلار؛	ئاخىر، قېرىنداشلار، رەبىسىدە كۈچلەنگەن بولۇڭلار ۋە ئۇنىڭ قۇدرىتىنى ئىشلەتكەچلىك قىلىڭلار؛
EPH 6:11	ئېلىسىنىڭ ھىليل-نەيرەگىلرىگە تاقابىل تۇرۇشۇڭلار ئۈچۈن خۇدانىڭ يۇتكۈل ساۋۇت-بارىغىنى كېيىۋېلىڭلار؛	ئېلىسىنىڭ ھىليللىرىگە قارشى تۇرۇش ئۈچۈن، خۇدانىڭ يۇتون قورال-ھەيدەشلىكىنى كېيىپ ئالىڭلار؛
EPH 6:12	چۈنكى بىزنىڭ جەڭلىشىمىز تەن ۋە قان ئادەملەرگە قارشى ئەمەس، بىلگى چۈنكى ئېلىشىدىغىنىمىز ئەت ۋە قان ئىگلىرى ئەمەس، بىلگى ھۆكۈمەنلار، ھۆقۇقدارلار، بۇ دۇنيادىكى قاراڭغۇلۇقنى باشقۇرغۇچى دۇنياۋى ئەمىرلەر، يەنى ئەرشەردە تۇرۇۋاتقان رەزىل روھى كۈچلەردۇر.	چۈنكى بىزنىڭ جەڭلىشىمىز تەن ۋە قان ئادەملەرگە قارشى ئەمەس، بىلگى چۈنكى ئېلىشىدىغىنىمىز ئەت ۋە قان ئىگلىرى ئەمەس، بىلگى ھۆكۈمەنلار، ھۆقۇقدارلار، كۈچلۈكلەرگە، بۇ دۇنيادىكى قاراڭغۇلۇقنى باشقۇرغان دۇنيالىق رەھبەرلەرگە، يەنى آسمانلاردا تۇرۇۋاتقان يامان روھ كۈچلىرىگە قارشى.
EPH 6:13	مۇشۇ ۋە جىدىن ئۇزۇڭلارغا خۇدانىڭ يۇتون ساۋۇت-بارىقىنى ئېلىپ ئارتىڭلاركى، رەزىللىك كۈندە بەرداشلىق بىلەن قاتىققى تۇرۇدىغان، ئاخىر ھەممە ئىشنى ئادا قىلىپ، يەرنى چىڭ دەسىسىپ تۇرۇدىغان بولسىلەر.	شۇڭا خۇدانىڭ ھەممە قوراللىرىنى ئالىڭلار، يامان كۈندە چىدام بىلەن تۇرالايسىلەر، ھەرقانداق ئىشنى قىلغاندىن كېيىن، چىڭ يۇزتىسىدە تۇرۇڭلار.
EPH 6:14-15	ئەمدى چىڭ تۇرۇڭلار - ھەقىقەت بەلۇغىنى بېلىڭلارغا باغلاب، مەيدەڭلەرگە ھەقانىلىق ساۋۇتىنى كېيىپ، يۇرۇڭلارغا خاتىرجم-ئىناقلق خۇش خەۋرىنى يەتكۈزۈشكە تەبىيارلىق چۈرۈقىنى كېيىپ، يەرنى چىڭ دەسىسىپ تۇرۇڭلار.	ھازىر قەتىك تۇرۇڭ - ھەقىقەت بەللىكىنى بەلگە باغلاب، ئادىللىق زىرىنى كېيىپ، تىنچلىق خۇش خەۋرىنى تەربىي قىلىشقا تەبىيار يۇت كوكىنى كېيىپ، ئورنى بەك تۇرۇڭ.
EPH 6:16	بۇ ئىشلارنىڭ ھەممىسىدە ئىمان-ئىشەنچنىڭ قالقىنىنى قولغا ئېلىڭلار؛ ئۇنىڭ بىلەن سىلەر بولغۇچىنىڭ بارلىق ئوت ئوقلىرىنى سۆندۈرۈپ تاشلىسىلەر.	بۇ بارلىق ئىشلاردا ئىمما ئالقانىنى قوللىڭلارغا ئېلىڭلار؛ بۇ بىلەن سىلەر يامانچىنىڭ بارلىق ئوت ئوقلىرىنى سۆندۈرۈپ تاشلىسىلەر.

Reference	Before	After
EPH 6:17	ئۆچۈرۈپتەلەيدىغان بولىسىلەر. ھەمدە بېشىڭىلارغا نىجاتىڭ دۇبۇلخىسىنى كىيىپ، خۇدا ئىلەت سۆز- كالامىن، يەن روھنىڭ قىلىچىنى ئېلىڭىلار؛	ھەم بېشىڭىلارغا نىجات تامغاسىنى كۆپۈپ، خۇدا سۆزىنى، يەن روھ قىلىچىسىنى ئېلىپ بارىڭىلار؛
EPH 6:18	ھەممە ۋاقتىپەسىلەدە روهتا ھەرخىل دۇئا-تىلاۋەت ھەم ئىلتىجا بىلەن دۇئا قىلىڭىلار؛ دەل بۇ ئىشتا قەتىئى هوشىيار تۇرۇپ بارلىق مۇقەددەس بەندىلەر ئۆچۈن ھەر تەرىپىلمە دۇئا-ئىلتىجا لار قىلىڭىلار؛	ھەر ۋاقتىتا روھدا ھەرخىل دۇئا ۋە سوراشلار بىلەن دۇئا قىلىڭىلار؛ بۇ ئىشتا ساقلانىپ تۇرۇپ، بارلىق ئىماندارلار ئۆچۈن ھەر قايىسى تەرىپ دۇئا قىلىڭىلار؛
EPH 6:19	مەن ئۆچۈنمۇ دۇئا قىلىڭىلاركى، – ئېغىز ئاچقىنىمدا ماڭا سۆزلەر كەلسۇن، خۇش خەۋەرنىڭ سىرىنى دادىلىق بىلەن ئاشكارە قىلماي.	مەنمۇ ئۆچۈن دۇئا قىلىڭىلار، شۇڭا سۆز ئېيتقاندا مەنمۇ سۆزلەر كېلىپ تۇرسۇن، خۇش خەۋەرنىڭ سىرىنى قەتتى بىلەن ئاكلىتىپ تۇرۇمەن. مەن بۇ ئىش ئۆچۈن زەنجىر بىلەن باغان ئەلچىمەن؛ شۇڭا، خۇش خەۋەرنى قورقۇنمای سۆزلەشكە تەيىار بولۇشىمغا دۇئا قىلىڭىلار.
EPH 6:20	مەن دەل شۇ ئىشقا زەنجىرلەر بىلەن باغان ئەلچىمەن؛ شۇڭا قىلىشقا تېگىشلىكىم بويىچە، خۇش خەۋەر يەتكۈزۈشتە دادىلىق بىلەن سۆز قىلىشىمغا دۇئا قىلىڭىلار.	ھازىر مەن توغرۇلۇق ئىشلارنى ۋە مەن قانداق ئەھۋالدا دەپ بىلىش ئۆچۈن، ياقان قېرىنداش تىكىكۇس سىلەرگە ھەممە ئىشلارنى تولۇق خەۋەر قىلىدۇ، ئۇ رېبىدە ساداق خىزمەتچى بولۇپ قالدى.
EPH 6:21	ئەمدى مېنىڭ توغرامدىكى ئىشلاردىن، مېنىڭ قانداق ئۆتۈۋاتقانلىقىمىدىن خەۋەرلىنىشىڭىلار ئۆچۈن، سۆيۈملۈك قېرىنداش ھەممە سادىق خىزمەتكار بولغان تىكىكۇس سىلەرگە ھەممە ئىشلارنى مەلۇم قىلىدۇ.	مەن ئۇنى تەككە بۇ مەقسەت ئۆچۈن سىلەرگە يوللاپ بېرىپتۇ، سىلەر بىزلىرىڭ خەتىرىپەختىنى بىلىپ تۇرۇشىڭىلار ۋە ئۇ سىلەرنىڭ كۆنگۆللەرىگە ياخا طەلا هالقى بېرىپ، يۇرسەت قىلىش ئۆچۈن.
EPH 6:22	مېنىڭ ئۇنى دەل مۇشۇ ئىش ئۆچۈن يېنىڭىلارغا ئەۋەتىشىم، سىلەرنىڭ ئىشلىرىمىزدىن خەۋەردار بولۇشىڭىلار ۋە ئۇنىڭ كۆڭۈلگۈلارغا تەسەللى ۋە ئىلھام بېرىش ئۆچۈندۇر.	مەھىمەت ئەن ئۆچۈن سىلەرگە بىلەن سۆيۈچىلەرگە ئۆچۈن سىلەرنىڭ كۆنگۆللەرىگە ياخا طەلا هالقى بېرىپ، يۇرسەت قىلىش ئۆچۈن!
EPH 6:23	قېرىنداشلارغا خاتىرجەملەك، مۇھەببەت ھەم ئىمان-ئىشەنچ خۇدا ئىلەت ھەب ئەيسا رەب ئەيسا مەسەهدىن بولغاى!	قېرىنداشلارغا تىنچلىق، مۇھەببەت ۋە ئىمان خۇدا ئاتا ۋە رەب ئەيسا مەسەھەتن كېلىپ تۇرسۇن!
EPH 6:24	مېھىر-شەيقەت يار بولغاى! ئەيسا مەسەھەنى ئۆلەمەس-چىرىماس سۆيگۈ بىلەن سۆيگۈچەلەرگە	يەسۇ مەسەھەنى چىن قەللى بىلەن سۆيىدىغانلارغا، ئۆلەمەس سۆيگۈ بىلەن سۆيگۈچەلەرگە مېھىر-شەيقەت بولسۇن!
PHP 1:1	ئەيسا مەسەھەنىڭ قۇللىرى بولغان ياؤلۇس ۋە تىمۇتىدىن، فىلىپپىدا تۇرۇۋاتقان، مەسەھ ئەيسادا بولغان بارلىق مۇقەددەس بەندىلەرگە، يېتەكچىلەر ۋە خىزمەتچىلەرگە سالام!	ياؤلۇس ۋە تىمۇتى، ئەيسا مەسەھەنىڭ قۇللىرى، فىلىپپىدىكى بارلىق مۇقەددەس كىشىلەرگە ۋە رەھبەرلەرگە، خىزمەتچىلەرگە سالام!
PHP 1:2	سىلەرگە خۇدا ئاتىمىز ۋە رەب ئەيسا مەسەھەتن مېھىر-شەيقەت ۋە خاتىرجەملەك ئاتا قىلىنغا!	سىلەرگە بىزنىڭ خۇدا ۋە ئەيسا مەسەھەتن مېھىر ۋە تىنچلىق تەقدىرىلىنىپ تۇرسۇن!
PHP 1:3	ھەرقىتىم سىلەرنى ئەسلىگىنىمەدە مەن خۇدا يېتىمغا تەشەكۈر ئېتىمەن؛	ھەر قىتىم سىلەرنى ئەسلىگىنىمەن، خۇدا يېتىمغا تەھەنە قىلامەن؛
PHP 1:4-5	ھەرقىتىم دۇئا قىلغىنىمدا، سىلەرنىڭ بىرىنچى كۈندىن تارىپ بىلەن بىلەرگە، قەدەر سىلەرنىڭ خۇش خەۋەر خىزمىتىگە بولغان ھەمكارلىقىڭىلار تۈپەيلىدىن توختىمای شاد-حۇراملىق بىلەن سىلەرگە دۇئا-تىلاۋەت قىلىۋاتىمەن؛	ھەر ۋاقتى دۇئا قىلغاندا، سىلەرنىڭ بىرىنچى كۈندىن بىلەن بىلەرگە قەدەر خۇش خەۋەر ئىشىدە بىلە ھەمكارلىق قىلغانلىقىڭىلار ئۆچۈن، شادلىق بىلەن سىلەرگە دۇئا قىلىمەن؛
PHP 1:6	چۈنكى مېنىڭ دەل شۇنىڭغا ئىشەنچيم كامىلىكى، سىلەردا ياخشى ئىشنى باشلىغۇچى بۇ ئىشنى تاكى ئەيسا مەسەھەنىڭ كۈنىگىچە كامالاتكە يەتكۈزۈپ تاماڭلايدۇ؛	چۈنكى مەن بۇنىڭغا تولاي ئىشىنىمەن، سىلەردا ياخشى ئىشنى باشلىغان، بۇ ئىشنى ئەيسا مەسەھەنىڭ كۈنىگە قەدەر تولۇق يۇرۇپ تاماڭلايدۇ؛
PHP 1:7	مېنىڭ ھەممىڭلار توغرۇلۇق شۇنداق ئوپىلىشىم توغرىدۇر؛ چۈنكى مەن قەلبىڭلاردىدۇرمەن؛ مەن زىندا ئەن زەنجىلەنگىنىمدىمۇ ۋە خۇش خەۋەرنى ئاقلىغىنىمدىمۇ، دەلىلىگىنىمدىمۇ خۇدا ماڭا يەتكۈزگەن مېھىر-شەيقەتنى سىلەرمۇ ئورتاق بەھرمەن بولىسىلەر.	مەن سىلەر ھەر بىرى توغرۇلۇق بۇنداق ئوپىلىشىم توغرى توغرى؛ چۈنكى سىلەر مېنىڭ قەلبىمەدە تۇرۇۋاتىسىلەر؛ مەن زىندا ئەن زەنجىلەنگىنىمدىمۇ ۋە خۇش خەۋەرنى قوغداش ۋە دەلىلەشتە، خۇدا مېنغا بەرگەن مېھىر- شەيقەتنى سىلەرمۇ بىرگە ئولۇش تۇتۇپ تۇرۇۋاتىسىلەر.

Reference	Before	After
PHP 1:8	مېنىڭ مەسەھ ئەيسانىڭ ئىچ-باغردا بولۇپ سىلەرنى شۇنچىلىك تەلپۈزۈپ سېغىنغانلىقىمغا خۇدا ئۆزى گۇۋاھچىدۇر.	خۇدا گۇۋاھ بولۇپ، مەن مەسەھ ئەيسا نىڭ ئىچكى ساخىنىش ۋە مېھرىبانلىقىدا سىلەرگە قانداق چوڭ ساخىنىپ تۇرغىنىمىنى بىلدۇ.
PHP 1:9	مېنىڭ دۇئا-تىلاۇتىم بولسا، سىلەرنىڭ مۇھەببىتىڭلارنىڭ ھەزەرەيلىمە بىلەم ۋە ئەتزاپلىق ساۋات بىلەن يورۇتۇلۇپ تېخىمۇ ئېشىپ تاشقاكى، سىلەر نېمە ئىشلارنىڭ ئەۋزەل ئىكەنلىكىنى يەرق ئېتەلەيدىغان بولۇپ، مەسەھنىڭ كۇنىدە ياك-دىيانەتلىك، ئەيپىسىز بولىسىلەر	مەن دۇئا قىلىمەن: سىلەرنىڭ سەۋگىسى بىلەم ۋە تولۇق سەزگۇ بىلەن تېخىمۇ كۆپيەيدىغان بولۇسۇن.
PHP 1:10	هەمدە ئەيسا مەسەھ ئارقىلىق بولغان، خۇدانىڭ شان-شەرپىن ھەم مەدھىيىسىنى ئېلىپ كېلىدىغان ھەققانىلىقىنىڭ مېۋسى بىلەن تولدو رۇلسىلەر.	سىلەر نېمە ئىشلارنىڭ ئەۋزەل ئىكەنلىكىنى ئېنىق كۆرۈپ بىلەلەيىسىلەر، مەسەھ كۇنىگە تەمىز-ساب بولۇڭلار ئەيسا مەسەھ ئارقىلىق كەلگەن ھەقلقىلىق مېۋلىرى بىلەن تولدو رۇلسالاڭلار، بۇ خۇدانىڭ نام-شەرپىنى چاققان ۋە مەدھىيىسىنى ئېلىپ كېلىدۇ.
PHP 1:11	بىراق سىلەرگە شۇنى خەۋەرلەندۈرمە كچىمەنكى، ئى قېرىنداشلار، مېنىڭ بۇ ئەھۋالىم ئەمەلەتتە خۇش خەۋەرنىڭ تېخىمۇ كەڭ تارقىلىشى ئۇچۇن تۈرتكە بولدى؛	لېكىن قېرىنداشلار، سىلەرگە بۇنى ئېتىپ بېرگىلى كېلىپتۈر: مېنىڭ بۇ چۈنكى مەنىڭ قاماقيقا تاشلىنىشىم مەسەھ ئۇچۇن ئىكەنلىك، ئىمپېراتورنىڭ قوراللىرىدا تۇرۇشلۇق قاراۋۇللارغا ۋە باشقا ھەممە كىشلەرگە تولا ئېنىق بولدى.
PHP 1:12	چۈنكى مېنىڭ قامىلىشىم مەسەھ ئۇچۇن ئىكەنلىكى ئىمپېراتور ئوردىسىدىكى قاراۋۇلخاندىكىلەرگە ۋە باشقا ھەممە يەنگىز بولدى.	شۇ سەۋەبىتن قېرىنداشلارنىڭ كۆپى مېنىڭ قاماقتا بولۇشىم تۈرىپ يەنگىز بولىنىڭ، خۇدانىڭ سۆزىن قورقماي تېخىمۇ جوشقۇن سۆزلەپ كەتىن؛
PHP 1:13	شۇنىڭ بىلەن قېرىنداشلارنىڭ كۆپىنچىسى مېنىڭ قامىلىشىم تۈرىپ يەنگىز بىلەن قاراۋۇلخاندىكىلەرگە ۋە باشقا ھەممە يەنگىز بولدى.	بەزىلىرى ھەسەت بىلەن ياكى رىقاپەت بىلەن، بەزىلىرى ياخشى قەللىي بىلەن مەسەھنى جاكارلادىدۇ.
PHP 1:14	دەرۋەقە، بەزىلىرى ھەسەت قىلىپ ياكى رىقاپەتلىشىپ، بەزىلىرى ئاق كۆڭلۈك بىلەن مەسەھنى جاكارلادىدۇ؛	ئۇلار بولسا، رىقاپەتچىلىك بىلەن ئۆز يەيدىسىنى كۆزلەپ مەسەھنى جاكارلادىدۇ، راستچە ئەمەس، مېنىڭ قاماڭ ئەھۋالىمنى كۆپيەيتىپ ئازار بېرىشنى ئويلايدۇ؛
PHP 1:15	كېيىنلىرى بولسا بەرھەق مۇھەببەتىن، مېنىڭ خۇش خەۋەرنى ئاقلاب ئىسپاتلىشىم ئۇچۇن مۇشۇ يەرگە قويۇلغانلىقىمۇنى بىلگەنلىكىدىن شۇنداق قىلماقاتا؛	ئۇلار بولسا، گۆزەل سەۋگەتىن، مەن خۇش خەۋەرنى قوغداش ئۇچۇن بۇ يەرde تۇرغانلىقىمنى بىلىپ، مەسەھنى جاكارلادىدۇ.
PHP 1:16	ئالدىنلىرى بولسا چىن كۆڭلىدىن ئەمەس، بەلكى شەخسىيەتچىلىكىدىن، مېنىڭ زەنجىرلەنگەن دەرىدىمگە دەرد قوشماقچى بولۇپ شۇنداق قىلماقتا.	ئۇلار بولسا، گۆزەل سەۋگەتىن، مەن خۇش خەۋەرنى قوغداش ئۇچۇن بۇ يەرde تۇرغانلىقىمنى بىلىپ، مەسەھنى جاكارلادىدۇ.
PHP 1:17	ئەمدى بۇلار توغرىسىدا نېمە دېسەك؟ قانداقلا بولسا، راست نېيەت بولسا چىن كۆڭلىدىن ئەمەس، بەلكى شەخسىيەتچىلىكىدىن، مېنىڭ زەنجىرلەنگەن دەرىدىمگە دەرد قوشماقچى بولۇپ شۇنداق قىلماقتا.	ئۇلار بولسا، گۆزەل سەۋگەتىن، مەن خۇش خەۋەرنى قوغداش ئۇچۇن بۇ يەرde تۇرغانلىقىمنى بىلىپ، مەسەھنى جاكارلادىدۇ.
PHP 1:18	بۇ ئىشلار نىجات-قۇتۇزۇلۇشۇمۇغا مەدەت بولىدۇ دەپ بىلەن، شادلىنىمەن؛ بەرھەق، داۋاملىق شادلىنىۋېرىمەن.	ئەردى بۇلسا، مەسەھ تونۇلۇۋاتىدۇ؛ مەن بۇغا شاد بولىمەن؛ ھەم ساختىلىق بولسا، مەسەھ تونۇلۇۋاتىدۇ؛ مەن بۇغا شاد بولىمەن؛ ھەم ھەر قايىسى ۋاقتىتا شادلىنىمەن.
PHP 1:19	چۈنكى سىلەرنىڭ دۇئالىرىڭلار ۋە مەسەھ ئەيسا نىڭ روھىنىڭ قوللاپ كەچ چۈنكى دۇئالىرىڭلار ۋە مەسەھ ئەيسانىڭ روھىنىڭ قۇۋۇھتلىشى ئارقىلىق بۇ ئىشلار نىجات-قۇتۇزۇلۇشۇمۇغا مەدەت بولىدۇ دەپ بىلەن، بېرىش ئارقىلىق، بۇ ئىشلار مېنى نىجات قىلىشقا ياردەم بېرىدۇ دەپ بىلەن،	چۈنكى سىلەرنىڭ دۇئالىرىڭلار ۋە مەسەھ ئەيسا نىڭ روھىنىڭ قوللاپ كەچ چۈنكى دۇئالىرىڭلار ۋە مەسەھ ئەيسانىڭ روھىنىڭ قۇۋۇھتلىشى ئارقىلىق بېرىش ئارقىلىق، بۇ ئىشلار مېنى نىجات قىلىشقا ياردەم بېرىدۇ دەپ بىلەن،
PHP 1:20	ئۇمىدىم بىلەن كۇۋوشۇمدا، مەن ھېچ نەرسىدىن خىجالەت قالدۇرماسىتىن، - دېمەك، تەقەززىلىقىم ۋە ئۇمىدى-ئىستىكىم بويىچە ھېچ ئىشتا خىجالەتچىلىكتە قالماستىن، تىرىك ياكى ئۆلۈك بولاي، ھەردايىم بولغىنىدەك ھازىرمۇ تولۇق جاسارەت بىلەن مەسەھ تېنىمەدە ئۆلۈغانلىسىنۇ!	بەلكى بارلىق جەھەتلەرde تولۇق بەككەش بىلەن، ھەمىشەدەك ھازىر، مەسەھ بەدىنىمەدە چوڭايدۇ، ياكى ھايات ئارقىلىق ياكى ئۆلۈم ئارقىلىق.
PHP 1:21	چۈنكى ماڭا نىسبەتەن ھاياتىمنىڭ ئۆزى مەسەھدۇر، ئۆلۈش بولسا تېخىمۇ يېيدىلىقىتۇر.	چۈنكى مەن ئۇچۇن ھايات مەسەھدۇر، ئۆلۈش بولسا تېخىمۇ يایدا.
PHP 1:22	جېنىم تېنىمەدە قالسا، ئەمدى نېسۋۇم يەنە مېۋلىلىك خىزمەت بولىدۇ؛ لېكىن قايىسىسىنى ئەۋزەل بىلىپ تاللىۋېلىشىمنى بىلمەيۋاتىمەن؛	ئەگەر تەننىمىدا ياشاشقا بولسا، بۇ مېنىڭ ئىشلىرىمنىڭ مېۋسى بولىدۇ؛ لېكىن قايىسىسىنى تاللاپ ئالىشىمنى بىلمەيۋاتىمەن؛

Reference	Before	After
PHP 1:23	مهن هايات بلهن مامات ئوتتۇرىسىدا قىسىلىپ قالدىم؛ چۈنكى بۇ دۇنيادىن ئايىرىلىپ، مەسەھ بلهن بىلەن بولۇشقا ئىتىزىارمەن – بۇ ئىش زىيادە ئەۋەزىدۇر؛	مهن هايات بلهن ئۆلۈم ئارىسىدا تالايماقتا قالدىم؛ چۈنكى بۇ دۇنيادىن كېتىپ، مەسەھ بلهن بىرگە بولۇشقا كۈچلۈك ئاززوْ قىلىپ تۇرۇم – بۇ ئەرسە ئەڭ ياخشىدۇر؛
PHP 1:24	ئەمما سىلەر ئۆچۈن جىنىمنىڭ تېبىندە قىلىشى تېخىمۇ زۆرۈرغۇ دەيمەن.	ئەمما سىلەر ئۆچۈن، مېنىڭ بەدىندە قىلىشىم تېخىمۇ زۆرۈر دەب ئويلايمەن.
PHP 1:25	ئەمدى بۇنىڭغا ئىشەنچىم كامىل بولۇپ، سىلەرنىڭ ئېتىقادتا ئالغا ئىلگىرىلىشىلار ھەم شاد-خۇرۇم بولۇشۇڭلار ئۆچۈن مەن سىلەر بىلەن بىلەن قېلىپ داۋاملىق تۇرىمەن دەپ بىلەمەن؛	مەن بۇنى تولۇق ئىشىنىمەن، سىلەر ئىماندا ئالغا ئىلگىرىلىپ، شادلىق ھېس قىلىشىلار ئۆچۈن، مەن سىلەر بىلەن بىرگە قالىپ داۋاملاشتۇرۇۋاتقانلىقىمىنى بىلەمەن؛
PHP 1:26	شۇ بىلەن مەن سىلەرگە قايتا كېلىپ قالغاندا، مەن ئارقىلىق مەسەھ ئەيسا شۇنىڭ بىلەرنىڭ سىلەرگە يەنە ھەمراھ بولغىنىم ۋە جىدىن مەن ئارقىلىق مەسەھ ئەيسادا ېخىرىنىپ تەننەن قىلىشىلار تېخىمۇ زىيادلىشىدۇ!	شۇ بىلەن مەن سىلەرگە قايتا كېلىپ قالغاندا، مەن ئارقىلىق مەسەھ ئەيسا شۇنىڭ بىلەرنىڭ سىلەرگە يەنە ھەمراھ بولغىنىم ۋە جىدىن بىلەن ېخلىنىشىلار يەنسىمۇ كۆپىھىدۇ!
PHP 1:27	يەقەت ئۆزۈڭلارنى مەسەھنىڭ خۇش خەۋىرىگە لايق تۇتۇڭلاركى، مەن يېنىڭلەرغا بېرىپ سىلەر بىلەن دىدارلاشقاندىمۇ، سىلەردىن ئايىرىغا ئەشكەنلىق ئىشلىرىڭلاردىن ئاكلايدىغىنىم سىلەرنىڭ بىر روه بىر جاندا بولۇپ چىلىق دەسىسىپ تۇرۇپ، خۇش خەۋەرىكى ئېتىقادنىڭ يولىدا كۈرەشكە ئىنتىلىۋاتقىنىڭلار،	يەقەت مەسەھ خەۋىرىگە لايق حالدا ياشاڭلار، مەن كېلىپ سىلەرنىڭ كۆرسەم ياكى كەنمەسەممۇ، سىلەرنىڭ بىر رۇھدا چىڭ تۇرۇپ، بىر نىيەت يېنىڭلەرغا ئۆزۈڭلارنى كۈرەش قىلىۋاتقىنىڭلارنى ئاكلايمەن.
PHP 1:28	شۇنداقلا، قارشى چىققانلارنىڭ ھېج نېمىسىدىن قورقماڭلار؛ بۇ، ئۇلارغا بولۇپ كەتمىگىنىڭلار بولسۇن؛ سىلەردىكى بۇ غەيرەت، ئۇلارغا ھالاکەتنىڭ بەلگىسى، سىلەرگە بولسا قۇتقۇزۇلۇشۇڭلارنىڭ ئالامىتى، شۇنىڭدەك ئالايىتهن خۇدادىن كەلگەن بىر ئالامەتتۇر؛	شۇنداقلا، قارشى چىققانلارنىڭ ھېج نېمىسىدىن قورقماڭلار؛ بۇ، ئۇلارغا بەلگىسى، سىلەرگە قۇتقۇزۇلۇش ئالامىتى بولۇپ، بۇ خۇدا تەرەپىدىن كەلگەن.
PHP 1:29	چۈنكى مەسەھنىڭ يولىدا سىلەرگە يەقەت ئۇنىڭغا ئىشىنىشىلا ئەمەس، يەنە ئۇنىڭ ئۆچۈن خورلۇققا ئۇچراشمۇ نېسىۋە قىلىغىنىڭدۇر.	چۈنكى مەسەھ ئۆچۈن سىلەرگە بۇ نېسىپ بولدى: يەقەت ئۇنىڭغا ئىشىنىشلا دەپ قالماي، ئۇنىڭ ئۆچۈن قىينچىلىقلارنى يۈزلىشىش.
PHP 1:30	چۈنكى سىلەر ئىلگىرى مەندە كۆرگىنىڭلاردەك ۋە شۇنىڭدەك ھازىر ئاكلايدىغىنىڭلاردەك مەن يولۇققان كۈرەشكە سىلەرمۇ يولۇقماقتىسىلەر.	چۈنكى سىلەر شۇ ئوخشاش كۈرەشنى ئۆزىنلارغا ئېلىپ تۇرۇۋاتسىلەر، شۇ كۈرەشنى مەنىڭ ئالدىن كۆرگەن ۋە ھازىر ئاكلاۋاتقان.
PHP 2:1	ئەگەر ئەمدى مەسەھتە رىغبەت بار دېپىلسە، مۇھەببەتنىڭ تەسەللەسى بار دېپىلسە، روھنىڭ سىرداشلىقى بار دېپىلسە، قەلبە ئىچ ناغرىنىشلار ھەم رەھىمدىلىق بار دېپىلسە،	ئەگەر مەسەھتە ھەر قانداق ئىلتىپات بار بولسا، سوېگۈنىڭ تەسىلى بار بولسا، روھ بىلەن دوستلۇق بار بولسا، يۈرەكتە كۆزەل ھىسلىر ۋە رەھم بار بولسا،
PHP 2:2-3	– ئەمدى ئوخشاش بىر ئوي يېكىرده بولۇپ، بىر-بىرىڭلارغا ئوخشاش مۇھەببەتتە باغلىنىپ، بىر جان بىر نىيەتتە بولۇپ، ئاراڭلاردا ھېج ئىش رىقايەتىن ياكى قۇرۇق شۆھەرەتپەرەسلىكتىن بولمىسىۇن؛ ئەكسىچە، ئوي-خىيالىڭلاردا كېچىك يېئىلىق بولۇپ ھەرىرىڭلار باشقىلارنى ئۆزۈڭلاردىن يۇقىرى دەپ بىلىڭلار؛ شۇنداق بولغاندا شاد-خۇرۇملقىمىنى كامىل قىلىسىلەر.	ھازىر بارلىقىنلار بىر حالدا ئوي يېكىر قىلىڭلار، بىر-بىرىڭلارغا ئوخشاش مۇھەببەت بىلەن بەل بەندىشىڭلار، بىر ڙان بىر نىيەتتە تۇرۇڭلار، ئاراڭلاردا ھېج نەرسە رىقايەت ياكى بوش شۆھەرت ئۆچۈن بولمىسىۇن؛ ئەمما كېچىك يېئىلىق بىلەن ھەر قايسىڭلار باشقىلارنى ئۆزۈڭلارغا قارىغاندا يۇقىرى دەپ كۆرۈڭلار، بۇنى قىلسا مەنىڭ شادلىقىم تولۇق بولىدۇ.
PHP 2:4	ھەرىرىڭلەر يەقەت ئۆز ئىشلىرىڭلارغا كۆڭۈل بولۇپ قالماي، بەلكى باشقىلارنىڭكىمۇ كۆڭۈل بولۇڭلار.	ھەر بىرىڭلەر يەقەت ئۆز نەرسىلىرىڭلارغا كۆز تاشلىمەي، باشقىلارنىڭ نەرسىلىرىگەمۇ كۆز تاشلاڭلار.
PHP 2:5	مەسەھ ئەيسادا بولغان ئوي-يۇزىتىسىيە سىلەردىمۇ بولسۇن: –	ئەيسا مەسەھنىڭ ئوي-فېكىرى سىلەرگەم بولسۇن
PHP 2:6	ئۇ خۇدانىڭ تىپ-شەكلىدە بولسىمۇ، ئۆزىنى خۇدا بىلەن تەڭ قىلىشنى ئولجا قىلىپ تۇتۇۋالدى؛	ئۇ خۇدا شەكلىدە بولۇپ تۇرۇپ، خۇدا بىلەن تەڭ بولۇش ئوبىنى ئېيتىمىدى؛

Reference	Before	After
PHP 2:7	<p>ئەكسىچە، ئۇ ئۆزىدىن ھەممىنى قۇرۇقدىدى، ئۆزىگە قولنىڭ شەكلنى پىلىپ، ئىنسانلارنىڭ سىياقىغا كىرىپ، ئىنساننى تەبىئەتىن ئورتاقداש بولۇپ،</p>	<p>ئەكسىچە، ئۇ ئۆزىنى ھېچقىلىپ قوبۇپ، قول بولۇش شەكلنى ئالدى، ئادەملىك ھەممىنى قەدەر ئەمەلدار ئۆزىنى تەبىئەتىن ئورتاقلىشىپ.</p>
PHP 2:8	<p>ئۇ ئۆزىنى كەمەك قىلىپ، ئادەم شەكلىدە تايقادا، ئۆلۈشكە قەدەر ئەمەلدار ئۆزىنى تۆۋەن قىلىپ، ھەتتا ئۆلۈمگىچە، يەنى كېرسىتىكى ئۆلۈمگىچە ئىتائەتمەن بولدى؛</p>	<p>ئۇ ئۆزىنى كەمەك قىلىپ، ئادەم شەكلىدە تايقادا، ئۆلۈشكە قەدەر ئەمەلدار ئۆزىنى تەبىئەتىن ئورتاقلىشىپ، بولدى، ھەتتا كېرسىتىتا ئۆلۈشكە قەدەر.</p>
PHP 2:9	<p>شۇڭا خۇدا ئۇنى ئىنتايىن يۇقىرى كۆتۈرۈپ مەرتۈپلىك قىلدى، ئۇنىڭغا ھرقانداق نامدىن ئۆستۈن بولغان نامنى بېغىشلىدىكى،</p>	<p>شۇڭا خۇدا ئۇنى ئەڭ يۇقىرىغا كۆتۈردى، ئۇنىڭغا ھرقانداق نامدىن ئۆستۈن نام بەردى.</p>
PHP 2:10	<p>ئەيساننىڭ نامىغا ئاسمانانلاردا، يەر يۈزىدە ھەم يەر ئاستىدا بارلىق تىزلار يۈكۈلۈپ،</p>	<p>ئىسا ئاتىدا، ئاسماناندا، يەر يۈزىتىدە ۋە يەر ئاستىدا بارلىق تىز يۈكۈننىي قالىدۇ،</p>
PHP 2:11	<p>خۇدا ئاتىغا شان-شەرەپ كەلتۈرۈپ ھەربىر تىل ئەيسا مەسھىنىڭ رەب ئىكەنلىكىنى ئېتىراپ قىلدۇ.</p>	<p>ھەم ھەر بىر تىل بىلەن خۇدا ئاتانىڭ شەرەپ ئۈچۈن، ئەيسا مەسھىرەب ئىكەنلىكىنى ئېتىراپ قىلدۇ.</p>
PHP 2:12	<p>شۇنىڭ بىلەن، ئەي سۆيۈملۈكلىرىم، سىلەر ھەمىشە ئىتائەت قىلغىنىڭلاردەك، ېقەت مەن بېنىڭلاردا بولغىنىمىدىلا ئەمەس، بەلكى ھازىرقىدەك مەن سىلەردىن نېرى بولغاندا تېخىمۇ شۇنداق ئىتائەت بىلەن ئەيمىنىشته، تىرىگەن ھالدا ئۆز سىجاتىڭلارنى ھەر زەيدە تەبىقلاشقا ئىتىلىڭلار.</p>	<p>شۇڭا، ئەي مەنىنىڭ ياخشى دوستلىرىم، سىلەر ھەر ۋاقتىتا ئىتائەت قىلغانغاندەك، ېقەت مەن ياندا بولغاندا لا ئەمەس، ھازىر مەن باقتاتا بولغاندا تېخىمۇ كۆپ ئىتائەت بىلەن، قورقۇش ھالدا، ئۆز نىجاتىڭلارنى تولۇق ئورنۇغا ئېلىپ كېلىڭلار.</p>
PHP 2:13	<p>چۈنكى خۇدا ئۆزى سىلەرنىڭ ئىچىدە ئىشلەپ، سىلەرگە خۇدانىڭ ياخشى ۋە شۇنىڭدەك ئۇنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشۇڭلاردا ئىچىڭلاردا ئىشلىگۈچى ئۇنىڭ ئۆزىندۇر.</p>	<p>چۈنكى، خۇدا ئۆزى سىلەرنىڭ ئىچىدە ئىشلەپ، سىلەرگە خۇدانىڭ ياخشى خالقى بويىچە قارار قىلىشقا ۋە ئۇنى ئەمەلگە ئاشۇرۇشقا كۈچ بېرىپتۇ.</p>
PHP 2:14	<p>ھەممە ئىشلارنى غۇدۇڭشىمای ياكى تالاش-تارتىش قىلماي قىلىڭلار؛</p>	<p>ھەممە ئىشلارنى شىكايدەتسىز ۋە تالاشسىز قىلىڭلار؛</p>
PHP 2:15	<p>شۇڭا سىلەر خاتالىق يوق، تاز تۇرۇپ، بۇ ۋاقتىسىكى قالتاڭ خەلق ئارسىدا شۇنىڭ بىلەن سىلەر ئەيپىسىز، ساپ دىلىق بولۇپ، بۇ دەۋرىدىكى تەتۈر، ياشاڭلار، ئۇلار ئوتتۇرسىدا دۇنيا ئۈچۈن يورۇقچۇق سىيىلارغاندەك يارلاپ ئەسەبىي ئادەملىر ئوتتۇرسىدا ياشاپ، ئۇلارنىڭ ئارسىدا دۇنيغا تۈرۈڭلار، خۇدا يەرزەتلىرى بولۇڭلار؛</p>	<p>شۇڭا سىلەر خاتالىق يوق، تاز تۇرۇپ، بۇ ۋاقتىسىكى قالتاڭ خەلق ئارسىدا شۇنىڭ بىلەن سىلەر ئەيپىسىز، ساپ دىلىق بولۇپ، بۇ دەۋرىدىكى تەتۈر، ياشاڭلار، ئۇلار ئوتتۇرسىدا دۇنيا ئۈچۈن يورۇقچۇق سىيىلارغاندەك يارلاپ ئەسەبىي ئادەملىر ئوتتۇرسىدا ياشاپ، ئۇلارنىڭ ئارسىدا دۇنيغا تۈرۈڭلار، خۇدا يەرزەتلىرى بولۇڭلار؛</p>
PHP 2:16	<p>ھاييات سۆزنى ساقلاپ تۇرۇڭلار، شۇڭا مەن سىلەر ئۈچۈن مەسھە كۈندە شۇنىڭدەك ھاياتنىڭ سۆز-كالامىنى سۇنۇپ بەرگۈچى بولغىنىڭلار تۈپەيلىدىن، مەن سىلەردىن مەسھىنىڭ كۈندە بىكار بۈگۈرمەپتىمەن، بىكار جاپا تارتىماپتىمەن دەپ ېخىلىنىپ تەنەنە قىلایلارىغان بولىمەن.</p>	<p>ھاييات سۆزنى ساقلاپ تۇرۇڭلار، شۇڭا مەن سىلەر ئۈچۈن مەسھە كۈندە بىكار بۈگۈرمەپتىمەن، بىكار كۆرۈشۈمەپتىمەن، بىكار كۆرۈشۈم بولمايىتى دەپ ېخىلىنىپ خۇشالىنىنىپ تۇرالايمەن.</p>
PHP 2:17	<p>ھەتتا مەن «شاراب ھەدىيە» سۈپىتىدە ئېتىقادىڭلاردىكى قۇربانلىق ھەم سۇي كۆيدۈرۈپ تەقديم قىلساممۇ، مەن خۇشال بولىمەن ۋە سىلەر بىلەن خىزمەت-ئىبادەتنىڭ ئۆستىگە قۇيۇلساممۇ، مەن شادلىنىمەن، شۇنداقلا سىلەر بىلەن بىللە ئورتاق شادلىنىمەن.</p>	<p>ھەتتا مەن ئۆزۈمنى سىلەرنىڭ ئېتىقادىڭلارنىڭ قۇربانلىق ۋە خىزمەتىگە سۇي كۆيدۈرۈپ تەقديم قىلساممۇ، مەن خۇشال بولىمەن ۋە سىلەر بىلەن خىزمەت-ئىبادەتنىڭ ئۆستىگە قۇيۇلساممۇ، مەن شادلىنىمەن، شۇنداقلا سىلەر بىلەن بىللە ئورتاق شادلىنىمەن.</p>
PHP 2:18	<p>سىلەرەمۇ ئوخشاش يولدا شادلىنىسىلەر ۋە مەن بىلەن بىللە ئورتاق شادلىنىشىڭلار كېرەك.</p>	<p>سىلەر دا ئوخشاش يولدا خۇشال بولۇڭلار ۋە مەن بىلەن بىرگە بېرىلىكتە شادلىنىڭلار.</p>
PHP 2:19	<p>لېكىن مەن رەبىدە يات ئارىدا تىموتىينى بېنىڭلارغا ئەۋەتىشنى ئۆمىد قىلىمەنکى، ئەھۋالىڭلارنى تاڭلاپ مەنمۇ خۇش بولسام؛</p>	<p>لېكىن مەن ئىسا مەسھە بىلەن ئۆمىد قىلىمەنکى، تېزلا تىموتىي نى سىلەر ئەھۋالىڭلارنى بىلەپ، مەنمۇ خۇشال بولالىمەن.</p>
PHP 2:20	<p>چۈنكى بېنىمدا ئۇنىڭغا ئوخشاش، دىلىمىز بىر بولغان، ئىشلىرىڭلارغا چىن دىلىدىن كۆكۈل بۆلگۈچى باشقۇ ئادەم يوقتۇر.</p>	<p>چۈنكى بېنىمدا ئۇغا ئوخشاش، دىلىمىز بىر بولۇپ، سىلەرنىڭ ئىشلىرىڭلارغا چىن دىلىدىن كۆكۈل بېرىپ تۇرغۇچى باشقۇ كىشى يوق.</p>
PHP 2:21	<p>چۈنكى ھەممە ئادەم ئەيسا مەسھىنىڭ ئىشلىرىغا ئەمەس، بەلكى ئۆزىنىڭ</p>	<p>چۈنكى ھەرمە ئادەم ئەيسا مەسھىنىڭ ئىشلىرىنى ئىزدەيدۇ، ئەيسا مەسھىنىڭ</p>

Reference	Before	After
PHP 2:22	ئىشلىرى بىلەن شۇغۇللۇنىشقا ئىتتىلەدۇ؛ ئەمما سىلەر ئۇنىڭ سالاھىيىتنى، ئۇنىڭ خۇش خەۋەرنىڭ خىزمىتىدە خۇددى ئاتىسىغا ھەمراھ بولۇپ ئىشلەيدىغان بالىدەك مەن بىلەن بىرگە بېھەت سىڭدۇرگەنلىكتى بىلىسلىر.	ئەمما سىلەر بىلىسلىر كى، تىمۇتى ئۆزىنى دەللىلگەن، ئۇ خۇش خەۋەر خىزمىتىدە ئاتا-بالىسىدەك مەن بىلەن بىرگە زور مېھەت سىڭدۇرگەن.
PHP 2:23	ئەمدى ئاقىۋىتىمىنىڭ قانداق بولىدىغانلىقىنى ئېنىق سىلگەن ھامان، ئۇنى دەرھال ماڭدۇرۇۋېتىشنى ئۈمىد قىلىمەن؛ ئەمما ئۆزۈمىنىڭ يېنىڭلارغا يات ئارىدا بارىدىغانلىقىمغا رەب ئارقىلىق ئىشەنجىم بار.	مەن ھازىر ئەھۋالىمنىڭ قانداق بولىدىغانلىقىنى بىلىپ، ئۇنى تېزلا يوللاب بەرمەكچى، بۇنى ئۈمىد قىلىمەن؛ لېكىن مەن رەبگە ئىشىنىپ، تېزلا سىزلەرنى زىيارەت قىلىمەن.
PHP 2:24	ئەمما ئۆزۈمىنىڭ يېنىڭلارغا يات ئارىدا بارىدىغانلىقىمغا رەب ئارقىلىق ئىشەنجىم بار.	لېكىن مەن رەبگە ئىشىنىپ، تېزلا سىزلەرنى زىيارەت قىلىمەن.
PHP 2:25	ئەمما بۇنىڭدىن ئاۋۇال مېنىڭ قېرىندىشىم، خىزمەتدىشىم ھەم سەيدىشىم بولغان، سىلەرنىڭ ئەلچىڭلار ھەم ھاجىتمىدىن چىققان قۇرۇبانلىق ياردىمىڭلارنى يەتكۈزگۈچى ئېپاپرودىتىن يېنىڭلارغا ئەۋەتىشنى زۆرۈز تايىتىم،	لېكىن، مېنىڭ قېرىندىشىم، خىزمەتداشىم ۋە ھەمكار قوشۇنچىم بولغان ئېپاپرودىتىن سىلەرگە يەسلىت قىلىش كېرەك دەپ ھېساپلىدىم، چۈنكى ئۇ سىلەرنىڭ ئەلچىسى بولۇپ، مېنىڭ ئېھتىياجىمغا خىزمەت قىلغۇچى.
PHP 2:26	چۈنكى ئۇ ھەممىڭلارغا سېغىنىپ تەلپۈنگەندى ھەم سىلەرنىڭ ئۇنىڭ كېسەل ھالىدىن خەۋەر تايىنلىشىپ قالدى؛ لېكىن خۇدا ئۇنىڭغا رەھىم دەپ يالغۇر ئۇنىڭخەلا ئەمەس، بەلكى ماڭمۇ رەھىم قىلىدى.	ئۇ سىزلەرنىڭ ھەممىسىگە سەكىنىپ تۇرۇپ، سىزلەر ئۇنىڭ كېسەل بولغانلىقىنى ئېشىتىپ قالغانلىقىڭلار ئۇچۇن ئۆزۈلۈپ كەتلى.
PHP 2:27	ئۇ دەرۋەقە كېسەل بولۇپ ئەجەلگە يېقىنلىشىپ قالدى؛ لېكىن خۇدا ئۇنىڭغا رەھىم دەپ يالغۇر ئۇنىڭخەلا ئەمەس، بەلكى ماڭمۇ رەھىم قىلىدى؛ ھەم مېنىڭ دەرىدىنىڭ ئۆستىگە دەرد بولمىسۇن دەپ يالغۇر ئۇنىڭخەلا ئەمەس، بەلكى ماڭمۇ رەھىم قىلىدى.	ئۇ كېسەل بولۇپ، ئەجەلگە ياقتۇرۇپ قالدى؛ لېكىن خۇدا ئۇنىڭغا رەھىم قىلىدى؛ بۇ، يەقەت ئۇغىدا ئەمەس، مەن بەلگەم، مېنىڭ دەرىدى كۆپەرمەسلىكى ئۇچۇن.
PHP 2:28	شۇنىڭدەك ئۇنىڭ بىلەن يەنە كۆرۈشۈپ شادلىنىشىڭلار ۋە شۇنداقلا ئۆزۈمگە نىسبەتەن دەرىلىرىمەن ئازايىتش ئۈچۈن ئۇنى تېخىمۇ جىددىي يولغا سالماقچىمەن.	شۇڭاڭا، سىلەر ئۇنى يەنە كۆرۈپ خۇشال بولۇڭلار دەپ ۋە مەنمۇ ئەنسىزلىكىمەن كەمەيتىش ئۇچۇن، ئۇنى تېخىمۇ ئىزدەشلىك بىلەن يوللىدىم.
PHP 2:29	ئەمدى ئۇنى شاد-خۇراملىق بىلەن رەبىدە قوبۇل قىلىڭلار ھەم ئۇنىڭدەك ئادەملەرگە ھۆرمەت قىلىڭلار؛	ھازىر ئۇنى رەب بىلەن چوققا شادلىق بىلەن قارشى ئالىڭلار ۋە ئۇنىڭدەكەرگە تولۇق ھۆرمەت قىلىڭلار؛
PHP 2:30	چۈنكى ئۇ مەسەنەنىڭ خىزمىتىنى دەپ، سىلەرنىڭ ماڭا قىلماقچى بولغان ياردىمىڭلارنى بېجىرىشتە يولۇققان بوشلۇقنى تولدۇرۇپ ئەجەلگە يۈزلىنىپ، ئۆز جېنىنى تەۋەككۈل قىلىدى.	ئۇ ئىسا مەسەھ ئۈچۈن ئىشلەپ، سىلەرنىڭ ماڭا ياردەم بېرىشىڭلارنى تولدۇرۇپ، ھاياتىنى رسىك قىلىپ ئۆلۈمگە ياقتۇرۇپ قالدى.
PHP 3:1	ئاخىردا، ئەي قېرىنداشلىرىم، رەب بىلەن شادلىنىپ تۇرۇڭلارا بۇلارنى سىلەرگە قايتا بېزىش مەن ئۈچۈن ئاۋارىچىلىك ئەمەس، بەلكى سىلەرگە ئامانلىق ئېلىپ كېلىدۇ.	ئاخىردا، قېرىنداشلىرىم، رەب بىلەن شادلىنىپ تۇرۇڭلارا بۇلارنى سىلەرگە قايتا بېزىش مەن ئۈچۈن مەسىلە ئەمەس، بەلكى سىلەرنىڭ ئامانلىقىغا ياردەم بېرىدۇ.
PHP 3:2	ئىتلاردىن ھېزى بولۇڭلار، يامانلىق قىلغۇچىلاردىن ھېزى بولۇڭلار، «تىلىم-تىلىم كەسکۈچىلەر» دىن ھېزى بولۇڭلار!	ئەيتىلەردىن ساقلىنىڭلار، يامان ئىشچىلەردىن ساقلىنىڭلار، يالغان سۇننەتەنگەنلەردىن ساقلىنىڭلار!
PHP 3:3	چۈنكى ھەققىنى سۇننەتلىكلەر بولسا خۇدانىڭ روھى ئارقىلىق ئىبادەت قىلغۇچى، مەسەھ ئەيسادىن يەخىلىنىپ تەنتەنە قىلغۇچى، ئەتكە تىيانمايدىغان بىزلەر دۇرمىز.	چۈنكى بىز ھەققىنى سۇننەتلىك، خۇدا روھى بىلەن ئىبادەت قىلغۇچى، مەسەھ ئەيسا تەرىپىدىن شادلىنىپ يەخىلىنىپ تۇرۇشچى، ئەتكە ئىشىنىپ قالمايدىغانلارمىز.
PHP 3:4	مېنىڭمۇ ئەتكە تىيانغۇچىلىكىم بارا باشقىلار «ئۆز ئەتلىرىمگە تاياسام بولىدۇ» دېسە، مەن تېخىمۇ شۇنداق؛	مەنمۇ بۇ نەرسىگە تايىنىشقا سەۋەپلىرم بارا باشقىلار ئۆز ئەتلىرىنگە تايىنىشقا ئىشىنىپ قالاسا، مەن تېخىمۇ كۆپ سەۋەپ بار.
PHP 3:5	سۇننەتكە كەلسەك، مەن تۇغۇلۇپ سەككىزىنچى كۇنى سۇننەت قىلىنىدەم؛ ئىسرايىل مىللەتدىن، بىنایىمنىڭ قەبلىسىدىنەم، «ئېرانىيالارنىڭ ئېرانىيىسى» مەن؛ تەۋرات-قانۇنى تەرىپتىن ئېتقاندا، «پەرسىسى»	ندەگەر سۇننەت ھەققە دەسەك، مەن تۇغۇلۇپ سەككىزىنچى كۆپ سۇننەتكەن، بىنایامن ئەلچىلىقىنى، ئېرانىيالارنىڭ يۇتون ئېرانىيىسى بولۇپ قالدىم؛ قانۇن تەرىپە، پەرسىسى

Reference	Before	After
PHP 3:6	مه‌زه‌پیدیمۇ بولغانمەن؛ قىرغىنلىق بىلەن چېرکاۋىنى تەقىب قىلغۇچى، قانۇنغا ئاساسلىق خۇداغا بولغان قىرغىنلىقىمغا كەلسەك، جامائەتكە زىيانكەشلىك قىلغۇچى ئىدىم؛ تەۋرات قانۇنى تەلەپ قىلغان ھەققانىلىققا كەلسەك، ئېبىسىز ئىدىم؛	بولۇپ تۇرغىنىم.
PHP 3:7	ئەمما ماماڭا نېمە ئىش «يايدىلىق» بولسا، بۇلارنى مەسەھ سەۋەپىدىن زىيانلىق دەپ ھېسابلىدىم؛	خاتالىقسىز بولغانىمدا.
PHP 3:8	مەسەھ ئېيسا رەبىمىنى توئۇشنىڭ ئەۋەللەكى ۋەجىدىن، مەن باشقۇ ھەممە ئىشنى زىيانلىق دەپ ھېسابلىيمەن؛ مەن دەرۋەقە ئۇنىڭ ئۈچۈنمۇ ھەممىدىن مەھرۇم بولغان؛ بەرھەق، مەسەھكە ئېرىشىشىم ئۈچۈن بۇلارنى نىجاھەت دەپ ھېسابلىيمەنكى،	مەسەھ ئېيسا رەبىمىنى بىلىش بارلىق ئىشلاردىن كۆپ قەدرلىك، شۇڭا مەن باشقۇ ھەممە ئىشلارنى زىيان دەپ كۆرۈپ كەتتىم؛ مەن ئۇ ئۈچۈن ھەممىسىدىن ۋاز كەچتىم؛ بۇلارنى قاچقال سىياغىدەك ھالدا كۆرۈپ، مەسەھگە ئېرىشىش ئۈچۈن تاشلاپ كەتتىم.
PHP 3:9	مەسەته بولۇپ، ئۆزۈمدىكى قانداقتۇر ھەققانىلىق (تەۋرات قانۇنىدىن چىققان ھەققانىلىق) تىن ۋاز كېچىپ، مەسەھنىڭ ئېتىقاد-سادىقلق ئارقىلىق بولغان ھەققانىلىق، يەنى ئېتىقاد ئارقىلىق خۇدادىن بولغان ھەققانىلىققا ئېرىشەلەيمەن؛	مەسختا تۇرۇپ، ئۆزۈمنىڭ قانۇنغا ئاساسلىق ھەق دېگەن نەرسىسىدىن ۋاز كېتىپ، مەسەھقا ئىشىنىش ئارقىلىق خۇدا بەرگەن ھەق دېگەن نەرسىگە ئېرىشەمەن؛
PHP 3:10	ئۇنى توئۇپ بىلىش ئۈچۈن، ئۇنىڭ قايىتا تىرىلىش كۈچىنى يورتىپ، ئۇنىڭ مۇددىئايم ئۇنى توئۇشتۇر، – يەنى ئۇنىڭ ئۆلۈپ تىرىلىشنىڭ كۈچ- قۇدرىتىدە ياشاپ، ئۇنىڭ ئازابىلىرىغا سىراش-ھەمدەملىكتە بولۇپ، ئۇنىڭ ئۆلۈمىنى ئۆلگە قىلىي ئۆزگەرتىلىپ،	ئازابىلىرىغا يورتاق بولۇپ، روھىي جەھەتسىن ئۇنىڭ ئۆلۈمىگە ئوخشاش شەككەنگەن بولۇش.
PHP 3:11	شۇنداقلا مۇمكىن قەدەر ئۆلۈمدىن تىرىلىشكە پېتىشنى مۇددىئا قىلىمەن.	شۇنداق بولسا بەلكى ئۆلۈمدىن قايىتۇرۇپ تىرىلىشكە پېتىپ كەتەمدو.
PHP 3:12	ئۇلارغا ئېرىشىتم ياكى كامالەتكە يەتتىم دېمەكچى ئەمەسمەن؛ لېكىن مەسەھ ئېسانىڭ مېنى توئۇپلىشىدا بولغان مۇددىئا-نىشانىنى ئۆزۈم توئۇۋالسام دەپ چېپپى يۈرمەكتىمەن.	مەن بۇلارغا يەتكەن ياكى مەقسىدىمغا يەتتىم دېمەكچى ئەمەسمەن؛ بەلكى يۇتون كۈچۈم بىلەن يۈزلىنىپ، ئېيسا مەسەھ مېنى ئۈچۈن توئۇپ ئالغان نەرسىگە پېتىش ئۈچۈن ئالغا ئىلگىرىلەيمەن.
PHP 3:13	قېرىنىداشلار، مەن ئۆزۈمنى ئۇنى توئۇۋالدىم دەپ قارىمايمەن. يەقهت شۇ بىر ئىشنىلا قىلىمەنكى، ئۆتۈپ كەتكەن ئىشلارنى ئۆتۈپ، ئالدىمىدىكى ئىشلارغا ئىتتىلىپ،	ئەركەم، مەن ئۆزۈمنى ھازىرچە بۇنى ئېلىپ قالغان دەپ ئۆبلەمەيمەن.
PHP 3:14	نىشانى قولغاپ، خۇدانىڭ مەسەھ ئېسادا بولغان بۇيۈك چاقرقدىدىكى	مەن بۇ نەرسىنى ھەدەپ قىلىپ يۈرۈپ كەتىمەن، ئۆتكەندەكىلەرنى ئۆنۈپ، ئالدىنىكىلەرگە تەۋەر قىلىپ سوقۇپ كەتىش ئۈچۈن، خۇدا مېنى ئىئامىغا قاراپ چېپپى يۈرمەكتىمەن.
PHP 3:15	ئەمدى ئارىمىزدىن كىمكى يېشىپ يېتىلگەن بولسا شۇ ئوي-مەقسەتە بولالىل، ئەگەر باشقىچە ئوي-مەقسەتە بولساڭلار، خۇدا بۇنۇمۇ سىلەرگە كۆرسىتىپ بېرىدۇ.	ھازىر، بىزنىڭ ئارىدا كىم يېتىلگەن بولسا، شۇ مەقسەتە ئۆيلەلىي. ئەگەر باشقۇ ئويدا بولساڭلار، خۇدا بۇنى سىلەرگە كۆرسىتىپ بېرىدۇ.
PHP 3:16	قانداق دەرىجىگە يەتتىك، شۇ دەرىجى بويىچە ئوخشاش قائىدلارغا ئەمەل قانداقلا بولمىسىۇن، قانداق ئۆلچەمگە يەتكەن بولساق، شۇ ئۆلچەم بويىچە قەدەم بىسۋېرىلى.	قانداق دەرىجىگە يەتتىك، شۇ دەرىجى بويىچە ئوخشاش قائىدلارغا ئەمەل قانداقلا بولمىسىۇن، قانداق ئۆلچەمگە يەتكەن بولساق، شۇ ئۆلچەم بويىچە قىلىپ، بىر يېكىر بىلەن ئالغا ئىلگىرىلەيلى.
PHP 3:17	قېرىنىداشلار، مەنمۇ نەمۇنە قىلىپ ئەگىشىڭلار، ئەي قېرىنىداشلار، شۇنداقلا بىز سىلەرگە تىكلەپ بەرگەن نەمۇنە بويىچە ئوخشاش يولدا ماڭعالارغىمۇ كۆزۈڭلارنى تىكىپ، ئۇلاردىن ئۆگىنىڭلار.	قېرىنىداشلار، مەنمۇ نەمۇنە قىلىپ ئەگىشىڭلار، ئەي قېرىنىداشلار، شۇنداقلا بىز سىلەرگە يۈرگەنلەرگە كۆز قۆڭلەشىڭلار، ئۇلاردىن ئۆگىنىڭلار.
PHP 3:18	چۈنكى سىلەرگە بۇرۇن كۆپ قېتىم دەيتۇر، ھازىرلا كۆز ياشىم بىلەن قايىتا قايىتا ئېتىمەنكى، نۇرغۇن كىشىلەر مەسەھنىڭ كېپستىغا دۇشمەن بولۇپ ماڭماقاتا.	چۈنكى سىلەرگە بۇرۇن كۆپ قېتىم دەيتۇر، ھازىرلا كۆز ياشىم بىلەن قايىتا دەيمەنكى، كۆپ كىشىلەر مەسەھنىڭ كېپستىسىغا قارشى بولۇپ mekteپ يۈرۈش.

Reference	Before	After
PHP 3:19	ئۇلارنىڭ ئاقىۋىتى هالاکەتتۇر، خۇداسى ئۆزىنىڭ قارندۇر، شەرپىن قىلىپ ماختانقىنى ئۆز نومۇسسىزلىقىدىۇر، ئېيلغانىلىرى يېقىت بۇ دۇنيادىكى ئىشلاردۇر.	ئۇلارنىڭ ئاخىرى هالاق، خۇدابىن ئۆز قارنى، ۋە شەھرىتى ئۆز ئەيىسىدە، يېقىت بۇ دۇنيا ئىشلەرنى ئېيلسىنديغانلار.
PHP 3:20	چۈنكى بىزنىڭ فوقارولىغىمىز ئاسمانىدرا، بىز ئۇ يەردىن نىجاتچى - رەب ھالبۇكى، بىزنىڭ يۇقىرىقىمىز بولسا ئەرشىتىدۇر، بىز دەل شۇ يەردىن نىجاتكارنىڭ چۈشۈشىنى ئىنتىزارلىق بىلەن كۆتمەكتىمىز - ئۇ بولسا رەبىمىز ئىسا مەسىھەدۇر.	چۈنكى بىزنىڭ فوقارولىغىمىز ئاسمانىدرا، بىز ئۇ يەردىن نىجاتچى - رەب ھالبۇكى، بىزنىڭ يۇقىرىقىمىز بولسا ئەرشىتىدۇر، بىز دەل شۇ يەردىن جېزۇس مەسىھەنى ئۆمىت بىلەن كۆتۈواتىمىز.
PHP 3:21	ئۇ بارلىق مەجۇداتلارنى ئۆزىگە بويسۇندۇرلايدىغان قۇدرىتى بويىچە بىزنىڭ ئەبىگار بۇ تېبىمىزنى ئۆزگەرتىپ، ئۆزىنىڭ شان-شەرەبلىك تېبىنىگە ئوخشاش حالغا كەلتۈرىدۇ.	ئۇ بارلىق ئىشلارنى ئۆزىگە بويسۇندۇرلايدىغان كۆچى بىلەن، بىزنىڭ بۇ كۆرۈنەرلىك تېبىمىزنى ئۆزگەرتىپ، ئۆزىنىڭ چاقچاق تېبىغا ئوخشاش قىلىپ، يېڭى قىلىدۇ.
PHP 4:1	ھازىر، قېرىنداشلارىم، مەن سۆيىپ تۈرگان ۋە ئوزاتقانلار، مېنىڭ شادلىقىم ئەمدى، ئەي قېرىنداشلەرىم، سۆيىگەنلىرىم ۋە تەلپۈنگەنلىرىم، مېنىڭ شاد-خۇرماللىقىم، مېنىڭ بېشىمنىڭ تاجى بولغۇچىلار، رەبde چىڭ تۇرۇڭلار، ئى سۆيىگەنلىرىم!	ھازىر، قېرىنداشلارىم، مەن سۆيىپ تۈرگان ۋە ئوزاتقانلار، مېنىڭ شادلىقىم ئەمدى، ئەي قېرىنداشلەرىم، سۆيىگەنلىرىم ۋە تەلپۈنگەنلىرىم، مېنىڭ شاد-خۇرماللىقىم، مېنىڭ بېشىمنىڭ تاجى بولغۇچىلار، رەبde چىڭ تۇرۇڭلار، ئى سۆيىگەنلىرىم!
PHP 4:2	ئۇغۇدىيادىن ئۆتۈنىمەن، ۋە سۇۇتىخەدىن ئۆتۈنىمەنلىكى، رەبde بىر ئوي، بىر يېكىرde بولۇڭلار!	ئۇغۇدىيادىن ئۆتۈنىمەن، ۋە سۇۇتىخەدىن ئۆتۈنىمەنلىكى، رەبde بىر ئوي، بىر يېكىرde بولۇڭلار!
PHP 4:3	دۇرۇس، مەن سەندىنىمۇ تەلەپ قىلىمەنلىكى، ئى ھەققىي دەرىجىم بەرگەن؛ چۈنكى ئۇلار مەن بىلەن كەلەپىت ۋە باشقىدا دوستلار بىلەن ياردىم بەرگەن؛ دۇرۇس خۇش خەۋەر ئۈچۈن كۈرەش قىلغان ۋە ئۇلارنىڭ ئاتلىرى ھايات دەپتىرى «گە خاتىرلەنگەن باشقىا خىزمەتداشلەرىم بىلەن بىلە خۇش خەۋەر خىزمەتنى ئىلگىرى سۈرۈشتە بىرگە كۈرەش قىلغان.	ھەئە، مەن سەندىن سورايىمەن، راست خىزمەت دوستۇم، بۇ ئاياللارغا ياردىم بەرگەن؛ چۈنكى ئۇلار مەن بىلەن كەلەپىت ۋە باشقىدا دوستلار بىلەن بىرگە خۇش خەۋەر ئۈچۈن كۈرەش قىلغان ۋە ئۇلارنىڭ ئاتلىرى ھايات كىتابىدا بېزىلغان.
PHP 4:4	رەبde شادلىنىڭلار؛ مەن يەنە ئېيتىمەنلىكى، شادلىنىڭلار!	ھەمىشە رەب بىلەن شادلىق كۆرسەتىڭلار؛ مەن يەنە دەيمەن، شادلىق كۆرسەتىڭلار!
PHP 4:5	سەلەرنىڭ مۇلایىملقىڭلار يۇتكۈل ئىنسانغا ئايىان بولسۇن؛ رەب يېقىندۇر!	سەلەرنىڭ ئۇرۇقچىلىقىڭلار ھەممە ئىنسانلارغا ئاشكارا بولسۇن. رەب ياقىندا.
PHP 4:6	ھېچ ئىش توغرۇلۇق ئەندىشە قىلماڭلار؛ بەلكى ھەربىر ئىشتىتا تەشەككۈر ئېيتىپ تىلىكىڭلارنى خۇداغا دۇئا ھەم ئىلتىجا ئارقىلىق مەلۇم قىلىڭلار؛	ھېچ نەرسىدىن ئەندىشە يېيدا قىلماڭلار؛ بەلكى ھەر قايىس ئەھەالدا تەشەككۈر بىلەن، دۇئا ۋە ئىلتىجا ئارقىلىق تەلەپلىرىڭلارنى خۇداغا ئېيتىپ كۆرسەتكەچكە:
PHP 4:7	شۇ چاغدا ئادەمنىڭ ئېيلغانىدىن ئېشىپ چۈشىدىغان، خۇدا ئىگە بولغان شۇ چاغدا ئادەمنىڭ ئېيلغانىدىن ئېشىپ چۈشىدىغان، خۇدا ئىگە بولغان ئەيسادا ئارقىلىق سەلەرنىڭ قەلىكىڭلارنى ۋە ئوي-يېكىرىلىكىڭلارنى قوغدايدۇ. خاتىرچەملەك قەلىكىڭلارنى ۋە ئوي-يېكىرىلىكىڭلارنى مەسىھ ئەيسادا قوغدايدۇ.	خۇدا ئادەمنىڭ تىنچلىقى، ھەر قانداق ئوي-يېكىرىدىن ئۇستۇن كېلىپ، مەسىھ ئەيسادا ئارقىلىق سەلەرنىڭ قەلىكىڭلارنى ۋە ئوي-يېكىرىلىكىڭلارنى قوغدايدۇ. خاتىرچەملەك قەلىكىڭلارنى ۋە ئوي-يېكىرىلىكىڭلارنى مەسىھ ئەيسادا قوغدايدۇ.
PHP 4:8	ئاخىربىدا، قېرىنداشلەرىم، ھەر نەرسىنىڭ ھەققىي بولسا، توغرى ئاخىربىدا، ئەي قېرىنداشلەرىم، نېمە ئىشلار ھەققىت، نېمە ئىشلار ئالىيجاناب، نېمە ئىشلار ھەققانى، نېمە ئىشلار ياك، نېمە ئىشلار خۇش-ېقىمىلىق، نېمە ئىشلار شان-شۆھەرەتلىك بولسا، قىسىقسى ھەرقانداق ئىشلاردا ئەخلاق-يېزىلەت ياكى ماختاشقا لايق تەرەپلەر بار بولسا، شۇ ئىشلارغا كۆڭۈل قويۇپ ئويلىنىڭلار.	ئاخىربىدا، قېرىنداشلەرىم، ھەر نەرسىنىڭ ھەققىي بولسا، ئالى بولسا، توغرى ئاخىربىدا، ئەي قېرىنداشلەرىم، نېمە ئىشلار ھەققىت، نېمە ئىشلار بولسا، ياك بولسا، خۇشالىق بېرىش بولسا، ماھىيىتى ياخشى بولسا، قىسىقچە، ھەر قانداق ئىشتىا يېزىلەت ياكى ماخا بار بولسا، شۇلارغا كۆڭۈل قويۇپ ئويلىنىڭلى بولىدۇ.
PHP 4:9	مەندىن ئۆگەنگەن، قوبۇل قىلغان، ئاڭلىغان، ئاڭلىغان ئەمەن كۆرگەنلەرنىڭ ھەرقاندىقى بولسا، سەلەر شۇلارغا ئەمەل قىلىڭلار؛ شۇنداق قىلغاندا خاتىرچەملەك ئىگىسى بولغان خۇدا سەلەرگە يار بولىدۇ.	سەلەر مەندىن ئۆگىنىپ، ئالىغان، ئاڭلاپ ۋە كۆرگەن نەرسىلەرنى ھەممىسىنى ئىشلەتسەڭلار، تىنچلىق خۇدا سەلەر بىلەن بولىدۇ.
PHP 4:10	ئەمدى مەن رەبde زىيادە شادلاندىمكى، سەلەر ھازىر ئاخىربىدا ماڭا بولغان كۆيۈمچانلىقىڭلارنى قايتىدىن كۆرسەتىڭلار (بىلەمەنلىكى، ماڭا دائىم	مەن رەبde زور خۇشال بولدۇم، چۈنكى سەلەر ئاخىربىدا مەنمۇنى كۆيۈشىڭلارنى قايتا كۆرسەتىڭلار، بىلىپ تۇرمەنلىكى، سەلەر ھەمىشە

Reference	Before	After
PHP 4:11	کۆپۈپ كەلدىڭلار، ئەمما يەقەتلا كۆرسىتىش يۇرسىتى چىقىمىدى).	كۆپۈپ كەلدىڭلار، لېكىن كۆرسىتىش ئۈچۈن يۇرسەت چىقىمىدى.
PHP 4:12	مەن بۇنى، ھېچقانداق كەم-كۆيچۈلۈكتە دېمەيمىش؛ چۈنكى قالقىم قانداق مەن بۇ گېسىمنى، بىرەر موھتاجلىقتىن ئېتىۋانلىقىنىم يوق؛ چۈنكى ئەھۋالىم قانداقلا بولۇشىدىن قەئىينەزەر، بارغا قانائەت قىلىشنى ئۈگىنىۋالدىم.	مەن بۇنى، شۇغا رازى بولۇشنى ياخشى ئۈگىنىپ كەتتىم. بولسا، شۇغا رازى بولۇشنى ياخشى ئۈگىنىپ كەتتىم.
PHP 4:13	مەن ئوسال ئەھۋالدا ياشاشنى بىلەمەن، كەم كەرىچىلىكتە ياشاشنىمۇ بىلەمەن. ھەر ئىشتىتا، ھەر ئەھۋالدا، كەم توقولۇقتا ھەم ئاچلىقتا، ھەم باياشاتچىلىقتا ھەم موھتاجلىقتا ياشاشنىڭ سىرىنى ئۈگىنىۋالدىم. ماڭا قۇدرەت بەرگۈچىگە تايىنىپ ھەممە ئىشنى قىلايدىغان بولدۇم.	مەن تەۋارۇنە قىلىشنى بىلەمەن، كەم كۆپ بولۇشنى بىلەمەن. ھەر نەرسىدە ۋە ھەر ھالەتنە، تو قولۇش، ئاچ قىلىش، كۆيچۈلۈك ۋە كەمچۈلۈكنى ئۈگىنىپ كەتتىم. مەن ھەممە ئىشنى قىلايدىغان، چۈنكى مەننى كۈچلەندۈرگۈچىسىگە تېيەنەنەن.
PHP 4:14	ھالبۇكى، مېنىڭ قىيىنچىلىقىمغا ئورتاق بولۇشۇڭلار بىلەن ياخشى قىلدىڭلار.	ئەمما، سىلەر مېنىڭ قىيىنچىلىقىمدا قاتلىشىپ، ياخشى قىلدىڭلار.
PHP 4:15	سىلەرگىمۇ مەلۇمكى، ئەي فىلىپپىلىقلار، مەن ماكىپدونىيە ئۆلکىسىدىن ئايىرىلىپ چىقىنىمدا، خۇش خەۋەرنى باشقۇ يەرلەرگە يەتكۈزگەن دەسلىكىنى ۋاقتىلاردا، سىلەردىن باشقۇ ھېچقانداق جامائەت بېرىش ۋە قوبۇل قىلىش ئىشلىرىدا مەن بىلەن ھەمكارلاشمىغان.	سىلەر بىلىسىلەر، ئەي فىلىپپىلىق دوستلار، مەن ماكىپدونىيە دىن كېتىپ كەتكەنگە كەين، ياخشى خەۋەرنى باشقۇ يەرلەرگە تاراققان باشلاشتا، سىلەردىن باشقۇ ھېچ كىم مېنىڭ بېرىش-ئېلىش ئىشلىرىدا پاردهم بەرمىگەن.
PHP 4:16	چۈنكى تېسالونىكا شەھىرىدىكى ۋاقىتمىدىمۇ ئېھتىياجم چۈشكەندە سىلەر ماڭا بىرنهچە قېتىم ياردەم ئەۋەتسىڭلار.	چۈنكى تېسالونىكا بولغاندا، مېنىڭ ئېھتىياجم بار بولسا، سىلەر ماڭا كۆپ قېتىم ياردەم يوللاپ تۇردىڭلار.
PHP 4:17	مېنىڭ بۇنداق دېپىشىم، سىلەردىن بىرەر سوۋۇغاتنى ئىزدەپ سورىغىنىم ئەمەستۇر، ئىزدىكىنىم بولسا ھېساۋاتىڭلارغا روھىي مېۋىنىڭ كۆپ تۈپلىنىشىدىن ئىبارەتتۇر.	مەن بۇنى دېگەنگە، سىلەردىن سوۋۇغات ئىزدەپ سورىغىمان، مەن خالايىغۇسىم - سىلەرنىڭ ھېسابىڭلارغا روھىي مېۋى كۆپ تولۇپ كېتىشى.
PHP 4:18	لېكىن مەندە ھەممە نەرسە بار، ھەتتا بېتىپ ئاشقۇدەك بار؛ سىلەر ئەۋەتلەرنى ئېپاپرۇدىتتىن ئېلىپ، بېتىپ قالدىم ۋە كۆپ بولۇپ كەتتى. بۇ ۋە مولچىلىققا چۆمۈمۇم. بۇ ئەۋەتكىننىڭلار ئىتايىن خۇشىيۇي، خۇداغا قوبۇل بولغۇدەك، شۇنداقلا ئۇنى خۇرسەن قىلىدىغان بىر قۇراللىقتەك ئىدى.	ئەمما مەندە ھەممىسى بار، يېتىپ توشۇپ كەتتى؛ سىلەر بوللۇغان نەرسىلەر ناھايىتى ياخشى ئۈچۈر بولۇپ، خۇدا قوبۇل قىلغۇ ۋە ئۇنى خۇرسەن قىلىدىغان قۇراللىق.
PHP 4:19	ھەم مېنىڭ خۇدايمىم سىلەرنىڭ ھەممە كېرەكچىلىكتىنى مەسىھ ئېيىسىدىم ۋە مېنىڭ خۇدايمىم سىلەر بولغان ھەممە نەرسىنى مەسىھ ئېيىسادا بولغان شان-شەرپىدىكى باىلىقلارغا ئاساسەن مول تەمىنلىيدۇ.	ھەم مېنىڭ خۇدايمىم سىلەرنىڭ ھەممە كېرەكچىلىكتىنى مەسىھ ئېيىسىدىم ۋە ئەمدى خۇدايمىز ھەم ئاتىمىزغا ئەبىدەلەبەدگىچە شان-شەرەپ بولغا!
PHP 4:20	ھاizer بىزنىڭ خۇدايمىزكە ۋە ئاتىمىزغا مەڭگۈلۈك شان-شەرەپ بولسۇن! ئامىن.	ھاizer بىزنىڭ خۇدايمىزكە ۋە ئاتىمىزغا مەڭگۈلۈك شان-شەرەپ بولسۇن! ئامىن.
PHP 4:21	مەسىھ ئېيىسادا بولغان بارلىق مۇقەددەس بەندىلەرگە سالام يەتكۈزۈڭلار. يېنىمدىكى قېرىنداشلارنىمۇ سىلەرگە سالام!	ئىسما مەسيختا بارلىق ئىماندارلارغا سالام ئاتىڭلار. يېنىمدىكى قېرىنداشلار سىلەرگە سالام دەبىدۇ!
PHP 4:22	بارلىق مۇقەددەس بەندىلەردىن، بولۇيمۇ قەيسەر ئىمپېراتورنىڭ ئوردىسىدا بولغانلاردىن سىلەرگە سالام!	ھەممە مۇقەددەس كىشىلەر سىلەرگە سالام، بىراق قەيسەر ئائىلىسىدىكىلەرنىڭ سالام ئالاھىدە!
PHP 4:23	رەبىبىمىز ئېيىسا مەسىھنىڭ مېھىر-شەيقىتى روھىڭلارغا يار بولغا!	ئۇرراپ ئېيىسا مەسىھنىڭ مېھىرى ھەممە سىلەر بىلەن بولسۇن! ئامىن.
COL 1:1-2	خۇدانىڭ ئىرادىسى بىلەن مەسىھ ئېيىسانىڭ روسوں بولغان مەنلىك ياۋلۇستىن ۋە قېرىنداش تىمۇتىدىن، كولوسسى شەھىرىدە تۇرۇۋاتقان مۇقەددەس بەندىلەرگە، يەنى سادىق قېرىنداشلارغا سالام! خۇدا ئاتىمىز ۋە رەبىبىمىز ئېيىسا مەسىھتىدىن سىلەرگە مېھىر ۋە تىنچلىق بولغا!	خۇدانىڭ ئىرادىسى بويچە مەسىھ ئېيىسا ئاپوستلىقىنى ئېلىپ بارغان ياۋلۇس ۋە قېرىنداش تىمۇتەيدىن، كولوسسى شەھىرىدىكى مۇقەددەس كىشىلەرگە ۋە سادىق قېرىنداشلارغا سالام! خۇدا ئاتىمىز ۋە رەبىبىمىز ئېيىسا مەسىھتىدىن سىلەرگە مېھىر ۋە تىنچلىق بولغا!
COL 1:3-4	بىز سىلەرنىڭ ئېيىسا مەسىھقا ئىشنىشىڭلارنى ۋە بارلىق مۇقەددەس بەندىلەرگە باىلىغان مۇھەببىتىڭلار توغرۇلۇق ئاڭلىغاندىن كېپىن، سىلەر ئۈچۈن دۇئا سەۋەتلىكلىرىنى ئاڭلىغاندىن كېپىن، سىلەر ئۈچۈن دۇئا قىلغاندا،	بىز مەسىھ ئېيىسا مەسىھقا ئىشنىشىڭلارنى ۋە بارلىق مۇقەددەس بەندىلەرگە باىلىغان مۇھەببىتىڭلار توغرۇلۇق ئاڭلىغاندىن كېپىن، سىلەر ئۈچۈن دۇئا قىلغاندا،

Reference	Before	After
COL 1:5	قىلغىنىمىزدا سىلەر ئۈچۈن ئەرشىلەردىن رەب ئېسا مەسھىنىڭ خۇدا-ئاتىسىغا ئۆزلۈكىسىز رەھمەت ئېتىمىز؛ سىلەر ئىلگىرى بۇ ئۆمىد توغرىسىدا خۇش خەۋەرىدىكى ھەقىقەت سۆزلىرى ئارقىلىق ئاڭلىغانسىلەر؛	مەسىھ ئېسانىڭ خۇدا-ئاتىسىغا ئۆزلۈكىسىز رەھمەت ئېتىمىز؛ سىلەر ئۈچۈن ئاسماندا ساقلانغان ئۆمىد ئۈچۈن، بۇ ئۆمىد ھەقتە ياخشى خەۋەرنىڭ ھەققىي سۆزلەر ئارقىلىق ئاللىبۇرۇن ئېشىتىپ بىلىپ كەتكەنسىلەر؛
COL 1:6	بۇ خۇش خەۋەر يۇتكۈل جاھانغا يېتىپ كېلىپ مېۋە بېرىپ ئاۋۇماقتا، شۇنداقلا سىلەرگىمۇ يېتىپ كېلىپ، سىلەر ئۇنى ئاڭلاپ خۇدانىڭ مېھر-شەقىتىنى ھەقىقەتەن بىلىپ يەتكەن بىرنىچى كۈندىن باشلاپ ئۇ سىلەردىمۇ مېۋە بېرىپ ئاۋۇپ بارماقتا؛	بۇ ياخشى خەۋەر سىلەرگە يەتىپ كەتى، بارلىق دۇنيادا قانداقلا مېۋە بېرىپ تەرەققىي قىلسا، سىلەردىم شۇنداق بولۇپ كېتىش mekte. سىلەر شەقىتىنى ھەقىقەتەن بىلىپ يەتكەن بىرنىچى كۈندىن باشلاپ ئۇ كېپىن، بۇ خەۋەر سىلەردىم داۋاملىق ئۆسۈپ كېتىش mekte.
COL 1:7	سىلەر خۇش خەۋەرنى سۆيۈملۈك ئىشدىشىمىز ئېافراستىن ئۆگەنگەنسىلەر؛ ئۇ ياردىمىزدە مەسھىنىڭ سادىق خىزمەتچىسىدۇر؛	سىلەر خۇش خەۋەرنى بىزنىڭ ياخشى ئەمەداشىمىز ئېافراستىن ئۆگىنىپ ئالمىشلىرىڭلەر؛ ئۇ سىلەر ئۈچۈن مەسھىنىڭ سادىق خىزمەتچىسى.
COL 1:8	ئۇ بىزگە سىلەرنىڭ روھى مۇھەببەتىڭلارنى ئېنىق سۆزلەپ بەردى.	ئۇ بىزگە سىلەرنىڭ روھى مۇھەببەتىڭلارنى ئېنىق سۆزلەپ بەردى.
COL 1:9	بۇ سەھەپتىن بىزمۇ بۇنىڭ توغرىسىدا ئاڭلىغان كۈندىن باشلاپ سىلەر خۇدانىڭ ئەرادىسىن ھەر تەرەپلىك دانالىق بىلەن روھى ئۈچۈن دۇئا قىلىپ ئىلتىجا قىلىشنى توختامىدۇق؛ تىلەيدىغىنىمىز شۇكى، خۇدانىڭ ئەرادىسىن ھەر تەرەپلىك دانالىق ۋە روھى يورۇتولۇش بىلەن سىلەردى تولۇق بىلدۈرۈلسىن.	بۇ سەھەپتىن بىز بۇنى ئاڭلىغاندىن باشلاپ، سىلەر ئۈچۈن دۇئا قىلىشنى توختامىدۇق؛ خۇدا سىلەرگە ئەرادىسىنى ھەر تەرەپلىك دانالىق بىلەن روھى ئۈچۈن دۇئا قىلىپ ئىلتىجا قىلىشنى توختامىدۇق؛ تىلەيدىغىنىمىز شۇكى، خۇشەنگەنلىك بىلەن تولۇق ئاڭلاپ تۇرۇش بەرگەي.
COL 1:10	شۇنداق بولغاندا سىلەر رەبگە لايىق حالدا ھەر تەرەپتە خۇدانى خۇرسەن قىلىپ، ھەرقانداق گۈزەل ئىشلاردا مېۋە بەرگەنده، خۇدانى ھەققىي بىلىشىلار ئارقىلىق ئۆسۈپ يېتىلىسىلەر؛	ئېسا مەسىھ بىلەن ئەرزىدەرلىك ياشائىلار، ھەر جەھەتتە خۇدا رازى بولۇڭلار، ھەر قايىسى ياخشى ئىشلاردا مېۋە بېرىڭلەر ۋە خۇدانىڭ بىلىمىگە كۈن بىلەن ئۆسۈپ كېتىڭلار.
COL 1:11-12	بىزنى مۇقدىدەس بەندىلەرنىڭ يورۇقلۇقتا بولغان مىراسىغا مۇيەسىسىر بولۇشقا لايىق قىلغان ئاتىغا تەشكۈر ئېتىپ، ئۇنىڭ شان-شەپەلىك قۇدرىش بويىچە ھەر تەرەپلىك كۈچ بىلەن ھەر ئىشلاردا شادىلققا تولۇپ چىداملىق ۋە سەۋەر-تاقة تلىك بولۇشقا كۈچلەندۈرۈللىسىلەر.	ئۇنىڭ كۈچلۈك قۇدرىتى بىلەن ھەر تەرەپلىك كۈچ بىلەن تولۇپ، ھەر نەرسىدە چىدا قىلىش ۋە سەۋەر تۇتۇشقا قۇۋەتلىك كۈن بىلەن بولۇڭلار، بۇنى خۇشاللىق بىلەن رەھمەت ئېتىپ، بىزنى مۇقدىدەس كىشىلەرنىڭ يورۇق جايدا مىراسىغا قوشۇلۇشقا تەيار قىلغان ئاتىغا رەھمەت ئېتىڭلار.
COL 1:13	ئۇ بىزنى قاراڭغۇلۇقنىڭ ھۆكۈمرانلىقىدىن ئازاد قىلىپ، سۆيگەن ئوغلىنىڭ يادىشاھلىقىغا يۆنكەپ قويدى؛	ئۇ بىزنى قاراڭغۇلۇقنىڭ ئىدارىسىدىن قۇتۇلدۇرۇپ، سەۋەگەن ئوغلىنىڭ يادىشاھلىقىغا يېلىپ كەتى؛
COL 1:14	ئۇنىڭدا ھۆرلۈك-ئازادلىققا، يەنى گۇناھلىرىمىزدىن كەچۈرۈمگە مۇيەسىسىر بولۇق.	ئۇدا بىز قۇتۇزۇلۇپ، گۇناھلىرىمىزنى كەچۈرۈشكە ئېرىشىمىز.
COL 1:15	ئۇ كۆرۈننمەيدىغان خۇدانىڭ سۈرەتى، بارلىق يارا تىلغانلارنىڭ تۇنجىسى ۋە ئۇ بولسا كۆرۈننمەس خۇدانىڭ سۈرەت-ئوبرازىدۇر، يۇتكۈل كائىناتنىكى تۇنجىدۇر؛	ئۇلاھىدە ئەڭ يۇقىرىسى.
COL 1:16	چۈنكى بارلىق ئىشلەر ئۇ تەرەپتىن يارتىلغان، ئاسمانداگىلىرىدىن باشلاپ، بولسۇن، كۆرۈنديغان بولسۇن، كۆرۈننمەس بولسۇن، مەيلى تەختلەر، خوجايىنلار، ھۆكۈمرانلىقلار، ھوقۇقدارلار بولسۇن، بارلىق ھەممە ئۇنىڭ تەرىپىدىن ۋە ئۇنىڭ ئۈچۈن يارتىلغاندۇر.	چۈنكى بارلىق ئىشلەر ئۇ تەرەپتىن يارتىلغان، ئاسمانداگىلىرىدىن باشلاپ، زىمىنداگىلىرىكىچە، كۆرۈنەتىغانلىرى ۋە كۆرۈننمەيدىغانلىرى، مەسىلەن تەختلەر، رەھبەرلەر، ھۆكۈمەتلەر، قۇۋۇھتلەر، ھەممىسى ئۇنىڭ ئۈچۈن ۋە ئۇ تەرەپتىن يارتىلغان.
COL 1:17	ئۇ ھەممىدىن بۇرۇندۇر، ۋە ھەممە مەجۇدداتلار ئۇنىڭدا بىر-بىرىگە باغلىنىپ تۇرماقتا؛	ئۇ ھەممىسىنىڭ ئالدىدا بار، ۋە بارلىق نەرسىلەر ئۇدا بېرىلىشىپ تۇرۇۋاتندۇ؛
COL 1:18	ئۇ ئەككىلەسىيەنىڭ بېشى بولۇپ، باشلاپچى ۋە ئۆلگە 55 ئارىسىدا تۇنجى ئۇ يەنە تەنىڭ، يەنى جامائەتنىڭ بېشىدۇر؛ ئۇ باشلىنىشتۇر، ئۆلگەنەردىن تۇنجى بولۇپ تېرىلگۈچىدۇر؛ بۇنىڭدىكى مەقسەت، ئۇنىڭ يۇتكۈل تېرىلىپ كەتكەن؛ بۇ، ئۇنىڭ ھەر نەرسىدە ئەڭ يۇقىرى ئۇرۇنغا كېلىش	ئۇ ئەككىلەسىيەنىڭ بېشى بولۇپ، باشلاپچى ۋە ئۆلگە 55 ئارىسىدا تۇنجى ئۇ يەنە تەنىڭ، يەنى جامائەتنىڭ بېشىدۇر؛ ئۇ باشلىنىشتۇر، ئۆلگەنەردىن تېرىلىپ كەتكەن؛ بۇ، ئۇنىڭ ھەر نەرسىدە ئەڭ يۇقىرى ئۇرۇنغا كېلىش

Reference	Before	After
	مەۋجۇداتلار ئىچىدە ھەر جەھەتنىن ئەڭ ئۈستۈن ئورۇندا تۇرۇشى ئۆچۈن.	ئۆچۈن.
COL 1:19	چۈنكى خۇدا ئۆزىنىڭ ھەممە تولۇقلۇقىنى ئۇنىڭ ئىچىدە تۇرغۇزۇشقا قارار چۈنكى خۇدا ئۆزىنىڭ مۇكەممەل جەۋەھېرىنى ئۇنىڭدا تۇرغۇزۇشقا، قىلىدە،	چۈنكى خۇدا ئۆزىنىڭ ھەممە تولۇقلۇقىنى ئۇنىڭ ئىچىدە تۇرغۇزۇشقا قارار چۈنكى خۇدا ئۆزىنىڭ مۇكەممەل جەۋەھېرىنى ئۇنىڭدا تۇرغۇزۇشقا،
COL 1:20	ۋە ئۇنىڭ ئارقىلىق بارلىق مەۋجۇداتلارنى ئۆزى بىلەن ئەپلەشتۈرۈشكە لايىق كۆرگەندى، يەنى، ئۇنىڭ كېسىتىتە تۆكۈلگەن قېنى ئارقىلىق ئىنالقىق ئېلىپ كەلگەندىن كېپىن، - ئۇ ئارقىلىق مەيلى زىمنىدا بولسۇن، ئەرشىلدە بولسۇن بارلىق مەۋجۇداتلارنى ئۆزى بىلەن ئەپلەشتۈرۈشكە لايىق كۆرگەندى؛	ئۇ ئارقىلىق بارلىق ئىشلارنى - زىمنىداڭىلىرى ۋە كۆكتەگىلىرىنى - مەسەنەنىڭ كېسىتىدىكى قېنى بىلەن ئامانلىق قىلىپ، ئۆزىگە تولۇق ئەندىزە قىلىش.
COL 1:21-22	ۋە سىلدە رەزىل ئەمەللەرىڭلار تۈيەيلىدىن ئۆزىگە يات قىلىنغان، كۆكۈلگەردا دۇشمەنلىك بولغان سىلەرنىمۇ، ئۇ ئۆز ئەتلىك تېنىدە ئۆلۈم ئارقىلىق ئۆزىگە ياك-مۇقەددەس، ئەيپىسىز ۋە داغسىز ھاizer قىلىش ئۆچۈن ئۆزى بىلەن ئەپ قىلغان	سىلە بۇرۇن يامان ئىشلارىڭلار ئۆچۈن ئاللاھتنى ييراق بولۇپ قالغان، ئەقلىلىرىڭلەردا دۇشمەنلىك بار بولغان كىشىلەر ئىدىڭلار، ئەمما ئۇ ئۆز تەنلىك بەدىنى ئارقىلىق ئۆلۈم بىلەن سىلەرنى تازا، كۇناھىسىز ۋە قاماقسىز قىلىپ، ئاللاھنىڭ ئالدىغا چىقىرىش ئۆچۈن سىلەرنى ئەۋەلەلەشتۈردى.
COL 1:23	(ئەگەر سىلەر ئېتىقادتا ئۆل سېلىنىپ مۇستەھكەم تۇرۇپ، خۇش ئۆمىدىدىن يالغانمايسىلەر، بۇ خۇش خەۋەر يۇتون دۇنيا بويىچە جاكارلىنىپ خەۋەردىكى ئۆمىدىتنى نېرى قىلىنمساڭلار)؛ بۇ خۇش خەۋەر يۇتكۇ ئاسمان ئاستىدىكى كائىناتتا جاكارلانغان؛ مەنكى ياۋلۇس ئۇنىڭغا خىزمەت قىلغان بولدۇم. خىزمەتچى قىلىنىدەم.	ئەگەر سىلەر ئېيماندا سابىتقا كېتىپ، فاتتىق تۇرۇپ، خۇش خەۋەرنىڭ ئۆمىدىدىن يالغانمايسىلەر، بۇ خۇش خەۋەر يۇتون دۇنيا بويىچە جاكارلىنىپ خەۋەردىكى ئۆمىدىتنى نېرى قىلىنمساڭلار)؛ بۇ خۇش خەۋەر يۇتكۇ ئەگەر سىلەر ئېتىقادتا ئۆل سېلىنىپ مۇستەھكەم تۇرۇپ، خۇش خىزمەت قىلغان بولدۇم.
COL 1:24	مەن سىلەر ئۆچۈن تارتقان جاپالىرىم ئۆچۈن خۇشاللىنىمەن، ۋە مەسەنەنىڭ ئەمدى مەن سىلەر ئۆچۈن تارتقان جاپالىرىم ئۆچۈن شادلىنىمەن، ۋە جاپالىرىدا قالغان نەرسىلەرنى ئۆز تەن ئۇنىڭ بەدىنى، يەنى گۇرۇھ شۇنىڭدەك مەسەنەنىڭ جاپالىرىدا كەم بولغانلىرىنى ئۆز ئەتلەرمە ئۇنىڭ تېنى، يەنى جامائەت ئۆچۈن تولۇقلایمەن؛	مەن گۇرۇھ ئۆچۈن خۇدا سۆزىنى تولۇق قىلىش ئۆچۈن، ئۇ ماڭا سىلەرگە بەرگەن ۋەزىپە بويىچە، خىزمەتچى بولدۇم؛ ئۆچۈن تولۇقلایمەن؛
COL 1:25	مەن جامائەت ئۆچۈن خۇدا سۆز-كالامىغا ئەمەل قىلىش ئۆچۈن ئۇنىڭ ماڭا سىلەرنى دەپ تاپشۇرغان غوجىدارلىقى بويىچە خىزمەتچى قىلىنىدەم؛	مەن گۇرۇھ ئۆچۈن خۇدا سۆزىنى تولۇق قىلىش ئۆچۈن، ئۇ ماڭا سىلەرگە بەرگەن ۋەزىپە بويىچە، خىزمەتچى بولدۇم؛
COL 1:26	بۇ سۆز-كالامىدىكى سىر بارلىق ئەسىرلەردىن ۋە دەۋەرلەردىن يوشۇرۇن تۇنۇلغان، ئەمما ھازىر مۇقەددەس بەندىلىرىگە ئاشكارلاندى؛	بۇ سىر، بارلىق چاغلار ۋە دەۋەرلەرنىڭ ئالدىدا يوشۇرۇن تۇتۇلغان، لېكىن ھازىر ئۇنىڭ مۇقەددەسلىرىگە ئاشكارا قىلىنىدە.
COL 1:27	چۈنكى خۇدا ئۇلارغا ئەللەر ئارسىدا ئەمەلگە ئاشۇرۇلۇۋاتقان بۇ سىرنىڭ شەرەپلىك بایلىقلەرنى بىلدۈرۈشىن خالدى؛ بۇ سىر بولسا شان-شەرەپىكە ئېلىپ بارغۇچى ئۆمىد بولغان، سىلەرde تۇرۇۋاتقان مەسەنەنىڭ ئۆزىدىر. بىز ئۇنى جاكارلايمىز، ھەربىر ئادەمنى مەسىھەدە كامالەتكە يەتكەن ھالدا خۇدا ئالدىدا ھازىر قىلىش ئۆچۈن بارلىق دانالىق بىلەن ھەربىر ئادەمگە جىكىلەيمىز، ھەربىر ئادەمگە تەلەم بېرىمىز.	چۈنكى خۇدا ئۇلارغا بۇ سىرنىڭ شەرەپلىك بایلىقنى ئېنىق كۆرسىتىشنى خالايدۇ، بۇ سىر بولسا، سىلەرنى شان-شەرەپىكە يۈرۈگۈچى ئۆمىت بولۇپ، مەسىھە سىلەرde تۇرۇۋاتىدۇ.
COL 1:28	مەن شۇنىڭغا ئىتتىلىپ، ئۇنىڭ ۋۇجۇدۇمدا ئىشلىگىنى بويىچە كۈرەش قىلىپ جايا تارتىمەن؛ ئۇنىڭ ۋۇجۇدۇمدا ئىشلىگىنى دەرۋەقە تولىمۇ زوردۇر.	بىز ئۇنى جاكارلايپ تۇرۇپ، ھەر بىر كىشىنى بارلىق دانالىق بىلەن خۇدا ئالىاندۇرۇپ ۋە تەلەم بېرىپ، مەسىھ ئىيىسادا تولۇق بولغان ھالدا ھازىر قىلىشقا تېرىشىمىز.
COL 1:29	چۈنكى مەندە سىلەر ئۆچۈن، لائۇدىكىيەدىكىلەر ئۆچۈن ۋە مەندى ئۈزىنى كۆرمەگەن ھەممە كىشىلەر ئۆچۈن نە قەدەر چوڭ كۈرەش قىلىۋاتقانلىقىنى دىدارىمنى كۆرمىگەنلەرنىڭ ھەممىسى ئۆچۈن نەقەدەر زور كۈرەشنىڭ سىلەرگە بىلدۈرگۈچى بولىمەن؛	مەن بۇ ئۆچۈن تولا كۈچ بىلەن كۈرەش قىلىپ جايا تارتىمەن، چۈنكى ئۇنىڭ كۈچ ھەنمۇدا زور ئىشلەپ تۇر.
COL 2:1	چۈنكى مەندە سىلەر ئۆچۈن، لائۇدىكىيەدىكىلەر ئۆچۈن ۋە مەندى ئۈزىنى كۆرمەگەن ھەممە كىشىلەر ئۆچۈن نە قەدەر چوڭ كۈرەش قىلىۋاتقانلىقىنى دىدارىمنى كۆرمىگەنلەرنىڭ ھەممىسى ئۆچۈن نەقەدەر زور كۈرەشنىڭ سىلەرگە بىلدۈرگۈچى بولىمەن؛	چۈنكى مەندە سىلەر ئۆچۈن، لائۇدىكىيەدىكىلەر ئۆچۈن ۋە مەندى ئۈزىنى كۆرمەگەن ھەممە كىشىلەر ئۆچۈن نە قەدەر چوڭ كۈرەش قىلىۋاتقانلىقىنى دىدارىمنى كۆرمىگەنلەرنىڭ ھەممىسى ئۆچۈن نەقەدەر زور كۈرەشنىڭ سىلەرگە بىلدۈرگۈچى بولىمەن؛
COL 2:2	ئۇلارنىڭ قەلبلىرى تەھلىلىنىپ كۈچلەنسۇن، مېھر-مۇھەببەتتە بېرىلىشىپ كۈرېشىنىڭ نىشانى، ھەممە يەننىڭ مېھر-مۇھەببەتتە بېرى-بېرىگە باغلىنىپ، قەلبلىرىنىڭ رىغبەتلىدۇرۇلۇشى، خۇدا ئۆرۈپ، چۈشەندۈرۈش ئىشەنچىنىڭ ھەممە بايلىقىغا ئېرىشىپ، خۇدا	ئۇلارنىڭ قەلبلىرى تەھلىلىنىپ كۈچلەنسۇن، مېھر-مۇھەببەتتە بېرىلىشىپ كۈرېشىنىڭ نىشانى، ھەممە يەننىڭ مېھر-مۇھەببەتتە بېرى-بېرىگە باغلىنىپ، قەلبلىرىنىڭ رىغبەتلىدۇرۇلۇشى، خۇدا ئۆرۈپ، چۈشەندۈرۈش ئىشەنچىنىڭ ھەممە بايلىقىغا ئېرىشىپ، خۇدا

Reference	Before	After
	مەسەنەن چۈشىنىشىتە ۋە تولۇق بىلىشىتە بولغان ئىشەنچ-خاتىرچە مىلکىكە پېرىشىشى ئۆچۈندۇر؛	بىلەن ئاتا ۋە مەسەنەنڭ سىرىنى بىلىشكە ئېرىشىسۇن.
COL 2:3	چۈنكى ئۇنىڭدا دانالىقنىڭ ۋە بىلىمنىڭ بارلىق بايلىقلرى يوشۇرۇنغاندۇر.	ئۇنىڭدا ئەقىلىق ۋە بىلىمنىڭ بارلىق گانالىرى يوشۇرۇلغان.
COL 2:4	مەن بۇنى دەيمەن، ھېچكىم سىلەرنىڭ ئىقتىدارلىق ۋە ئالدامچى مېنلىرىنىڭ سىلەرنى قايىل قىلارلىق سىلىق-	مەن بۇنى دەيمەن، ھېچكىم سىلەرنىڭ ئىقتىدارلىق ۋە ئالدامچى مېنلىرىنىڭ سىلەرنى قايىل قىلارلىق سىلىق- بىلەن ئالداب قويىمايدۇ.
COL 2:5	چۈنكى گەرچە تەن جەھەتىدىن سىلەردىن نېرى بولسا مامۇ، روھ جەھەتىدىن مەن سىلەر بىلەن بىللىمەن، سىلەرنىڭ سەپتە تۇرۇۋاتقىنىڭلارغا ۋە مەسەنگە باغلىغان ئېتىقادىڭلارنىڭ چىلىقىغا قاراپ شادلىنىمەن.	چۈنكى مەن جەسم بىلەن سىلەردىن يېراق بولسا مامۇ، روھ بىلەن سىلەر بىلەن بىرگە، سىلەرنىڭ تەرتىپلىك ھالىتىڭلار ۋە مەسەھقا چىن كۆڭۈل بېرىپ تۇرۇۋاشىلارغا قاراپ خۇشال بولىمەن.
COL 2:6	مەسەن، رەب ئەيسانى قانداق قوبۇل قىلغان بولساڭلار، شۇ ھالدا ئۇنىڭدا مېڭىڭلار،	ئەيسانى مەسەنەن قانداق قوبۇل قىلغان بولساڭلار، شۇنداق ئۇنىڭدا يۇرۇڭلار
COL 2:7	سىلەر تەلەم بېرىلگەندەك ئۇنىڭدا يېلتىز تارتىپ، ئېتىقادىڭلار قۇرۇلۇۋاتقان ھالدا، ئېتىقادتا خاتىرچەم قىلىنىپ، رەھمەت ئېتىشلار بىلەن تاشقىنىاب تۇرغۇچى بولۇڭلار؛	سىلەر ئۆگەنگەنچە، ئۇنىڭدا يېلتىز ساپاڭىپ، ئېتىقادىڭلارنى كۆچەيتىپ، ئېتىقادتا كۆچەنگەن ھالدا، رەھمەت ئېتىش بىلەن تولۇپ تۇرۇڭلار؛
COL 2:8	ھېچ كىم سىلەرنى يېلسەپە ياكى بوش ئالدامچىلىق بىلەن، ئادەم تەلىپلىرى ھېچكىمنىڭ مەسەن بويىچە بولمىغان، يېلاسوپىلۇق ياكى بىمەنە ئالدامچىلىق بىلەن، ئىنسانلاردىن كەلگەن تەلىملەر، يەنى بۇ دۇنيا دىكى «ئاساسىي قائىدە-قانۇنىيەتەر» بويىچە سىلەرنى ئۆز ئولجىسى قىلىپ ئازدۇرماسلىقى ئۆچۈن ھېزى بولۇڭلار؛	ھېچ كىم سىلەرنى يېلسەپە ياكى بوش ئالدامچىلىق بىلەن، ئادەم تەلىپلىرى ھېچكىمنىڭ مەسەن بويىچە بولمىغان، يېلاسوپىلۇق ياكى بىمەنە ۋە بۇ دۇنيانىڭ ئاساسىي قائىدىلىرى بويىچە، مەسەن بويىچە ئەمەس، قاپاڭىپ كەتكۈزۈشىنىڭ قولىغا توشۇرمەسىلىك ئۆچۈن ساق بولۇڭلار؛
COL 2:9	چۈنكى ئۇنىڭدا، يەنى مەسەنەدە، خۇدانىڭ بارلىق مۇكەممەل جەۋھەرى تەن شەكلىدە تۇرىدۇ؛	چۈنكى مەسەھتە، خۇدانىڭ ھەممە تولۇقلۇقى تەن شەكلىدە تولۇق بار.
COL 2:10	ۋە سىلەر ئۇنىڭدا، يەنى بارلىق ھۆكۈمدارلارنىڭ ھەم ھوقۇقدارلارنىڭ بېشى بولغۇچىدا مۇكەممەل دەرۇرسىلەر؛	سىلەر ئۇنىڭدا تەلەپلىرى ھۆكۈمدارلارنىڭ ۋە ھوقۇقدارلارنىڭ بېشى؛
COL 2:11	سىلەر ئۇنىڭدا ئادەمنىڭ قولىسىز بولغان سۈننەت بىلەن سۈننەت قىلىنغانلىرى؛ دېمەك، مەسەنەننىڭ سۈننەتى بىلەن گۇناھلىق ئەتكە باغانغان تەندىن خالاس قىلىنغانلىرى؛	سىلەر ئۇنىڭدا ئادەم قولى بىلەن قىلىنغان سۈننەت بىلەن سۈننەت قىلىنغانلىرى؛ يەنى، مەسەنەننىڭ سۈننەت ئارقىلىق گۇناھلارغا باغانغان تەندىن قۇتۇلغانلىرى؛
COL 2:12	ئۇنىڭ بىلەن تەڭ چۆمۈلۈرلۈشتە دەپىنە قىلىنغانلىرى؛ سىلەر يەنە ئۇنى ئۆلۈمدىن تىرىلىدۈرگەن خۇدانىڭ ۋۇجۇدۇڭلاردا ئىشلەيدىغانلىقىغا ئىشەنچ باغانش بىلەن ئۇنىڭ بىلەن تەڭ تىرىلىگەنسىلەر.	سىلەر ئۇ بىلەن بىرگە بېتىزمدا چۆمەنگەن ۋە دەپىنە قىلىنغانلىرى؛ سىلەر خۇدانىڭ كۆچى ۋە ئەمەلىياتغا ئىشىنىپ، ئۇنى ئۆلۈكەردىن تىرىلىنۈرگەنلىك ئارقىلىق، ئۇ بىلەن بىرگە تىرىلىپ كەتسىڭلار.
COL 2:13	ئەمدى گەرچە ئىتائەتسىزلىكىڭلار ۋە ئەتلىرىڭلاردىكى سۈننەتسىزلىكىڭلار تۈپەيلىدىن ئۆلگەن بولساڭلارمۇ، ئۇ سىلەرنى مەسەن بىلەن بىلە جانلاندۇرىدى؛ ھەممە ئىتائەتسىزلىكلىرىمىزنى كەچۈرۈم قىلىپ،	سىلەر گۇناھلىق ھالىتىڭلار ۋە تەنلىرىڭلاردا سۈننەت يوق بولغانلىقىڭلار ئۆچۈن ئۆلۈك بولساڭلارمۇ، ئۇ سىلەرنى مەسەن بىلەن بىلە هايات قىلدۇرىدى ۋە بارلىق گۇناھلىرىڭلارنى تولۇق كەچۈرۈپ تاشلىدى؛
COL 2:14	بەلگىلىمەرەدە ئۆز ئىچىگە ئېلىنغان ئۆستىمىزدىن ئەرز قىلىدىغان، بىزنى ئەپىلەيدىغان يۇتۇكلىرىنى ئۆچۈرۈپ تاشلىدى؛ ئۇ ئۇلارنى بىزدىن نېرى قىلىدى، كېستىكە مىخالاتقۇزدى.	ئۇ بىزنىڭ تولۇق ئۆچۈرۈپ تاشلىدى؛ ئۇلارنى بىزدىن ئۇراق قىلىپ، مەسەنەننىڭ چوچقاقا مىخ تېخىۋەتى.
COL 2:15	ئۇ ھۆكۈمدارلاردىن ۋە ھوقۇقدارلاردىن ئولجا ئېلىپ، كېستىتە ئۇلارنى رەسۋا قىلىپ ئۇلارنىڭ ئۆستىدىن تەنتەنە بىلەن غەلبە قىلىدى.	ئۇ ھۆكۈمدارلار بىلەن ھوقۇقدارلارنى قوراللىقتىن ئازات قىلىدى، مەسەھتە ئۇلارنى ئاشكارا رەسپە قىلىپ، ئۇلارغا قارشى تەنتەنەلىك غەلبە قىلىدى.
COL 2:16	هازىرلا، ھېچ كىم سىلەرنى بىمەك-ئىچمەك، بايرام-ھېبتىلار، يېڭى ئاي ياكى ئەمدى ھېچكىمنىڭ بىمەك-ئىچمەك، ھېبىت-بايراملار، «يېڭى ئاي» ياكى شابات كۈنلەر جەھەتلىرىدە سىلەرنىڭ ئۆستۈڭلەردىن ھۆكۈم چىقىرىشىغا	هازىرلا، ھېچ كىم سىلەرنى بىمەك-ئىچمەك، بايرام-ھېبتىلار، يېڭى ئاي ياكى ئەمدى ھېچكىمنىڭ بىمەك-ئىچمەك، ھېبىت-بايراملار، «يېڭى ئاي» ياكى شابات كۈنلەر جەھەتلىرىدە سىلەرنىڭ ئۆستۈڭلەردىن ھۆكۈم چىقىرىشىغا

Reference	Before	After
COL 2:17	بۇ ئىشلار بولسا بىر كۆلەڭگە، خالاس؛ ئۇنىڭ جىسمى بولسا مەسەنەنگىدۇر!	بۇ ئىشلار كېلەچەك نەرسىلەرنىڭ كۆلەڭگىسىدۇر، بىراق ھەقىقىي جەسمى مەسەتە تۈردىر.
COL 2:18	ھېچكىمنىڭ سىلەرنى «كىچىك بېئىللەق» ۋە يەرىشتلەرگە ئىبادەت قىلىشقا دەۋەت قىلىپ ئىئامىڭلاردىن مەھرۇم قىلىشىغا يول قويماڭلار؛ مۇشۇنداق كىشىلەر گۇناھلىق ئەتلېرىدىكى ئوي-پىكىرىلىرى بىلەن هاكاۋۇرلىشىپ، كۆرگەن كۆرۈنۈشلەرگە ئېسلىلۇماقىتىدۇر؛	ھېچ كىم سىلەرنى تەۋاڑۇ بىلەن يەرىشتلەرگە ئىبادەت قىلىش ۋە كۆرمەگەن نەرسىلەرگە كېتىش ئارقىلىق سىلەرنى ئوزار قىلىپ تاشلاشنى خالىسا، بۇنى ساق بولۇڭلار، چۈنكى بۇ كىشىلەر تەنلىك ئوي- پىكىرىلىرى بىلەن بەك شىشىپ كېتىدۇ.
COL 2:19	ئۇلار «باش»نى چىڭ تۇتقىنى يوقتۇر؛ لېكىن باشتىن ئوگە ۋە سىڭىلار ئارقىلىق يۇتكۇل تەن قۇۋۇھتلەندى ۋە بىر-بىرىگە باغانلىق، خۇدا كەلگەن ئاۋۇش بىلەن ئاشماقتا.	ئۇلار باشنى قەتىق تۇتمايىدۇ؛ بىراق باشتىن ئوگە ۋە سىڭىلار ئارقىلىق بارلىق تەن كۆچ-قۇۋۇھت ئېلىپ، بىر-بىرىگە ياخشى باغانلىق ھالدا، خۇدا بەرگەن ئاشماق بىلەن ئۆسۈپ كېتىدۇ.
COL 2:20-21	ئەگەر مەسە بىلەن بۇ دۇيىادىكى قائىدە-قانۇنىيەتەرگە نىسبەتەن ئۆلگەن بولساڭلار، نېمىشقا (بۇ دۇيىادا ياشىغانلاردەك) «تۇتىما!» «تېتىما!» «تەگمە!» دېگەندەك بەلگىلىمىلەرگە رىتايە قىلىسىلەر	ئەگەر مەسە بىلەن بۇ دۇيىانىڭ قائىدەلىرىگە ئۆلۈپ كەتسەڭلار، نېمىشقا يەنلا دۇنيا كىشىلەردىكى «تۇتىما» «تېتىما» تەگمە دېگەندەك قائىدەلارغا ئەمەل قىلىسىلەر
COL 2:22	بۇ قائىدەلەرنىڭ ھەممىسى ئىشلەتكەنە يوقاپ كېتىدۇ؛ بۇلار يەقهت ئادەم (بۇنداق بەلگىلىمىلەر ئىلکىدىكى نەرسىلەرنىڭ ھەممىسى ئىستېمال قىلىنىش بىلەن يوقلىدى؟) مۇشۇنداق بەلگىلىمىلەر يەقهت ئىنسانلاردىن چىققان كۆرسەتمىلەر ۋە تەلىمەردىن ئىبارەت، خالاس؛	بۇلار قىيىن بىر تۈرلۈك ئىبادەت، يالغان تەۋاڑۇ ۋە تەننېمىزگە قاتىق چەكلەمە تەلەپ قىلغاچقا، دانالىق دەپ كۆرۈندۇ؛ لېكىن راستىنلا پايدىسى يوق، يەقهت ئەتتۈرۈش ھەۋەسىلىرىگە يول قويۇۋاتىدۇ.
COL 2:23	ئۇلاردا دەرۋەقە بېرخىل يېدائىلارچە ئىبادەت، كىچىك بېئىللەق ۋە ئۆز تېنىگە قارتىقا قاتىق قوللۇق بولۇشنى دەۋەت قىلىش بولغاچقا، ئۇلاردا دانالىقنىڭ كۆرۈنۈش بار؛ ئەمەلەتتە بۇنداق دانالىقنىڭ پايدىسى يوقتۇر - ئۇلار يەقهت ئەتتىكى ھەۋەسىلەرگە يول قويىدۇلا، خالاس.	بۇلار قىيىن بىر تۈرلۈك ئىبادەت، يالغان تەۋاڑۇ ۋە تەننېمىزگە قاتىق چەكلەمە تەلەپ قىلغاچقا، دانالىق دەپ كۆرۈندۇ؛ لېكىن راستىنلا پايدىسى يوق، يەقهت ئەتتۈرۈش ھەۋەسىلىرىگە يول قويۇۋاتىدۇ.
COL 3:1	سىلەر مەسە بىلەن تەڭ تېرىلەرلۈگەن بولساڭلار، ئەمدى يۇقىرىدىكى ئىشلارغا ئىستىلىپ ئىزدىنىڭلار؛ مەسە شۇ يەردە خۇدانىڭ ئوڭ يېنىدا ئولتۇردى.	ئەگەر سىلەر مەسە بىلەن بىرگە تېرىلىپ كەتسەڭلار، دەرت قىلىپ يۇقىرىدىكى ئىشلارنى ئىزدىنىڭلار؛ مەسە شۇ يەردە خۇدانىڭ ئوڭ تەرەپىدە ئولتۇرۇۋاتىدۇ.
COL 3:2	كۆڭۈل-زېتىنگۈلەرنى يەرىدىكى ئىشلارغا ئەمەس، بەلكى يۇقىرىقى ئىشلارغا قوىيۇڭلار؛	ئۆز كۆڭۈلەرنىڭلارنى يەرىدىكى ئىشلارغا قويما، بەلكى يۇقىرىقى ئىشلارغا قوىيۇڭلار.
COL 3:3	چۈنكى سىلەر ئۆلگەنىسىلەر، ۋە ھاياتىڭلار مەسە بىلەن بىلە خۇدا يوشۇرۇن تۇردى.	چۈنكى سىلەر ئۆلۈپ كەتسىلەر، ۋە ھاياتىڭلار مەسە بىلەن بىرگە خۇدا ئىچىدە يوشۇرۇن تۇر.
COL 3:4	ئەمما ھاياتىمىز بولغان مەسە ئاشكارىلەنغان چاغدا، شۇئان سىلەر ئۇنىڭ بىلەن بىلە شان-شەرەپتە ئاشكارىلىنىدەغان بولسىلەر.	مەسە، بىزگە ھايات بولغان، كۆرۈنگەنە، سىلەر دە ئۇ بىلەن بىلە شەرەپتە كۆرۈنۈپ قالىسىلەر.
COL 3:5	شۇئا يەركە تەۋە ئىشلارنى قىلغۇچى ھەرقانداق ئەزالىرىڭلارنى، يەنى بۇزۇقلۇق، ناپاكلىك، ئىپلاس ھېسسىياتلار، رەزىل خاھىشلار ۋە نېسانىيەتچىلىك (ئۇ بۇتەپەرسلىكى باراۋەرەردىوانى ئۆلۈمگە مەھكۈم قىلىڭلار؛	شۇئا دۇنيالىق ئىشلارغا تەۋە ھەرقانداق ئەزالىرىڭلارنى، يەنى بۇزۇقلۇق، ناپاكلىق، ئىپلاس ھېسسىياتلار، رەزىل خاھىشلار ۋە نېسانىيەتچىلىكى ئۆلتۈرۈپ تاشلاڭلار؛
COL 3:6	چۈنكى بۇ ئىشلار سەۋەبىدىن، خۇدانىڭ غەزىپ ئېتىياتىسىز كىشىلەرگە چۈشىدۇ.	چۈنكى بۇ ئىشلار سەۋەبىدىن، خۇدانىڭ غەزىپ ئېتىياتىسىز كىشىلەرگە كەلەيدۇ.
COL 3:7	سىلەر بۇلار ئارىسىدا ياشىغان ۋاقتىڭلاردا، بۇنداق ئىشلارنى قىلىپ ماڭغانلىسر.	سىلەر بۇلارنىڭ ئىچىدە ياشاب تۇرغان ۋاقتىڭلار، بۇنداق ئىشلارنى قىلىپ ماڭغانلىسر.
COL 3:8	ئەمما ھازىر سىلەر مۇشۇلارنىڭمۇ ھەممىسىنى ئۆزۈڭلاردىن سېلىۋېتىڭلار -	ئەمما ھازىر سىلەر بۇلارنىمۇ ھەممىسىنى ئۆزۈڭلاردا تاشلاڭلار - يەنى

Reference	Before	After
	يەنى غەزىپ، قەھر-سەپەرا، يامان نىيەتلەر، تۆھمەت، ئاغزىڭلاردىن چىقىدىغان ئېپلاس سۆزلەرنىمۇ سىلىۋېتىڭلار.	غەزىپ، قەھر، يامان قىياپ، تۆھمەت، ۋە ئاغزىڭلارنىڭ چىقىدىغان پەس سۆزلەرنى تاشلاڭلار.
COL 3:9	بىر-بىرىڭلارغا يالغان سۆزلىمەڭلار؛ چۈنكى سىلەر كونا ئادەمنى قىلىمىشلىرى بىلەن سېلىۋەتكەنسىلەر.	ئاراڭلارغا يالغان دېمەڭلار؛ چۈنكى سىلەر كونا كىشىنى ئۆز ئىشلىرى بىلەن سېلىۋەتكەنسىلەر.
COL 3:10	ۋە يېڭى ئادەمنى كىيگەنسىلەر؛ يېڭى ئادەم بولسا ئۆزىزنى يارتاقۇچىنىڭ سۈرەت-ئوبرازى بويىچە تولۇق بىلىشىدە دائم يېڭىلىماقتا؛	ھەم يېڭى كىشىنى كىيپ ئالدىڭلار؛ بۇ يېڭى كىشى ئۆز يارتاقۇچىسىنىڭ سۈرەتى بويىچە بىلەن تولۇقلاب، دەم دەم يېڭىلىنىپ تۈرماقتا؛
COL 3:11	ئۇنىڭدا ھېچقانداق يۇنانلىق ياكى يەھۇدىي، سۈننەتلىك ياكى سۈننەتسىز، يات مەدىنىيەتلىك، سكت، قول ياكى ھۆرلەر مەۋجۇت ئەمەستتۈر؛ بەلكى مەسەھەممىدۇر، ۋە ھەممىدۇر.	ئۇ جايدا يۇنانلىق ياكى يەھۇدىي، سۈننەتلىك ياكى سۈننەتسىز، يابانىي، سكت، قول ياكى ئازاد كىشىلەرنىڭ ھېچ يەرقى يوق؛ بەلكى مەسەھە مەممىدۇر، ھەممىدە بار.
COL 3:12	شۇڭا، خۇدانىڭ تاللىق-غالانلىرىغا، ياك-مۇقەددەس ۋە سۆيۈنگەنلەرگە لايق، ئادەمگە ئىچ ئاغزىدىغان باغىرلارنى، مېھربانلىق، كېچىك بىئىللەق، مۆمنلىك ۋە سەۋەر-تاقةتلىكىن كىيۈپلىڭلار؛	شۇڭا، خۇدا تاللىغان ياك ئادەملەر بولۇپ سۆيۈپ كېتىش بولغاچقا، مېھربانلىق، ياخشى نiyat، كېچىك بىئىللەق، يۇماقلق ۋە سەۋەرنى كىيپ ئالىڭلار؛
COL 3:13	بىر-بىرىڭلارغا يول قويۇڭلار، نارازىلىق ئىش بولسا بىر-بىرىڭلارنى كەچۈرۈم قىلىڭلار؛ مەسەھە سىلەرنى قانداق كەچۈرۈم قىلغان بولسا سىلەرمۇ شۇنداق قىلىڭلار.	بىر-بىرىڭلار بىلەن سەۋەر قىلىڭلار، نارازىلىق بار بولسا كەچۈرۈپ تاشلاڭلار؛ مەسەھە سىلەرگە قانداق كەچۈرگەن بولسا، سىلەرمۇ شۇنداق قىلىڭلار.
COL 3:14	مۇشۇ ئىشلارنىڭ ئۆستىگە كامىل بىرلىكىنىڭ رىشتىسى بولغان مېھر- مۇھەببەتنى قوشۇپ بېرىڭلار.	بۇ ئىشلارنىڭ ئۆستىگە مېھر-مۇھەببەت قوشۇڭلار، چۈنكى ئۇ ھەممىن مۇھەممەل بېرىلىكتە بېرلەشتۈرۈپ تۈرىدىغان رىشتە.
COL 3:15	مەسەھەنىڭ خاتىرجەملەنلىكى قەلبىڭلاردا ھۆكۈم سۈرسۇن (سىلەر بىر تەن بولۇپ بۇ خاتىرجەملەنلىكتە بولۇشقا چاقىرىلغان ئىكەنسىلەر) ۋە شۇنداقلا رەھمەت ئېتىشلاردا بولۇڭلار.	خۇدا تىنچلىقى سىزلىرىنىڭ يۈرەكلىرىدە باشقۇرۇپ تۈرسۇن. چۈنكى سىلەر بىر جەسەت بولۇپ، بۇ تىنچلىققا چاقىرىلغانسىلەر، ۋە ھەممە ۋاقتىتا رەھمەت ئېتىڭلار.
COL 3:16	مەسەھەنىڭ سۆز-كالامىنى ئۆزۈڭلاردا بایلىق ھاسىل قىلىپ تۇرغۇزۇڭلار، بارلىق دانالىق بىلەن بىر-بىرىڭلارغا ئۆتكىتىڭلار، جېكىلەڭلار، چىن قەلبىڭلاردا راستى يۈرەكتە زېبۇر، نەغمە ۋە روھىي ناخشىلارنى جاڭرىتىپ، خۇدا بىلەن چىرايلىق مەدھىيەلەڭلار؛	مەسەھەنىڭ سۆزلەرنى ئۆزۈڭلارنىڭ ئىچىدە كۆپ ساقلای تۇرۇڭلار، ھەر قايسى ئەقىل بىلەن بىر-بىرىڭلارغا ئۆگىت بېرىڭلار ۋە ئەسلىه شتۈرۈۋەلەر، راستى يۈرەكتە زېبۇر، نەغمە ۋە روھىي ناخشىلارنى جاڭرىتىپ، خۇدا بىلەن شۇكۈرلەپ مەدھىيەلەڭلار.
COL 3:17	بارلىق ئىشلارنى قىلسائىلار، سۆز دەپ ياكى قىلمىش دەپ، ھەممىسىنى رەب ئىسا مەسەھەنىڭ ئىسمى بىلەن قىلىڭلار، ئۇ ئارقىلىق خۇدا ئاتاغا رەھمەت ئېتىڭلار.	بارلىق ئىشلاردا، سۆز بولسۇن، ئەمەل بولسۇن، ھەممىسىنى رەب ئىسا مەسەھەنىڭ ئىسمى بىلەن قىلىڭلار، ئۇ ئارقىلىق خۇدا ئاتاغا رەھمەت ئېتىڭلار.
COL 3:18	ئايالدار، ئۆز ئەلىرىنىڭلارغا بويىسۇنۇڭلار، بۇ سىلەر ئۆچۈن رەب ئىچىدە لايىق. سىلەر ئاياللار، رەبde بولغان سۈپىتىڭلارغا لايىق ئۆز ئەلىرىنىڭلارغا بويىسۇنۇڭلار؛	ئايالدار، ئۆز ئەلىرىنىڭلارغا ئۆزلىكىدىن سۆيۈڭلار ۋە ئۇلارغا ئاچىچق قىلماڭلار. سىلەر ئەرلەر، ئاياللارغا ئۆزلىكىدىن سۆيۈڭلار ۋە ئۇلارغا ئاچىچق قىلماڭلار.
COL 3:19	سىلەر ئەرلەر، ئۆز ئاياللىرىنىڭلارغا مۇھەببەت كۆرسىتىڭلار؛ ئۇلارغا ئاچىچق قىلماڭلار.	بالىلار، ئاتا-ئاتاڭلارغا هەر نەرسىدە بويىسۇنۇڭلار؛ چۈنكى بۇ رېبىگە ياققان بۇنداق قىلىش رەبde بولغان گۈزەل ئىشتۇر.
COL 3:20	سىلەر بالىلار، ئاتا-ئاتاڭلارغا ھەممە ئىشلاردا ئىتائەت قىلىڭلار؛ چۈنكى بۇنداق قىلىش رەبde بولغان گۈزەل ئىشتۇر.	ئاتا-ئاتاڭلارغا هەر نەرسىدە بويىسۇنۇڭلار؛ چۈنكى بۇ رېبىگە ياققان بۇنداق قىلىش رەبde بولغان گۈزەل ئىشتۇر.
COL 3:21	ئاتىلار، بالىلىرىنىڭلارنى كۆڭۈلگە ئازار بەرمەڭلار؛ بۇنداق قىلسائىلار، بالىلىرىنىڭلارنى كۆڭۈلگە ئازار بەرمەڭلار؛ ئۇنداق قىلسائىلار كۆڭلى يارا بولىدۇ.	ئاتىلار، بالىلىرىنىڭلارنى كۆڭۈلگە ئازار بەرمەڭلار؛ بۇنداق قىلسائىلار، بالىلىرىنىڭلارنى كۆڭۈلگە ئازار بەرمەڭلار؛ ئۇنداق قىلسائىلار كۆڭلى يارا بولىدۇ.
COL 3:22	سىلەر قۇللار، ئەتتىن بولغان خوجايىنىڭلارغا ھەممە ئىشىتا ئىتائەت قىلىپ ئەگىشىڭلار؛ يەقەت كۆز كۆرۈشتە ئەمەس، بەلكى ھەقىقىي كۆڭۈل قىلىڭلار؛ يەقەت كۆز ئالدىن دىلا خىزمەت قىلىپ، ئىنسانلارنى خۇش بىلەن، رەبىنىڭ ئالدىدا ھۆرمەت بىلەن ئىشلەڭلار.	سىلەر قۇللار، دۇنالىق مۇدىرىلىرىنىڭلارغا ھەر نەرسىدە چاقچاق كۆيۈملۈك قىلىپ ئەگىشىڭلار؛ يەقەت كۆز كۆرۈشتە ئەمەس، بەلكى ھەقىقىي كۆڭۈل قىلىڭلار؛ يەقەت كۆز ئالدىن دىلا خىزمەت قىلىپ، ئىنسانلارنى خۇش بىلەن، رەبىنىڭ ئالدىدا ھۆرمەت بىلەن ئىشلەڭلار.

Reference	Before	After
COL 3:23	نېمە ئىشنى قىلىۋاتقان بولساڭلار، ئۇنىڭدا ئىنسانلار ئالدىدا ئەمەس، بىلكى رەب ئالدىدا قىلغاندەك جان-دىل بىلەن ئۇنىڭغا ئىشلەڭلار؛	ھەر نەرسىنى قىلساڭلار، رەب ئۈچۈن قىلغاندەك، ئادەملەرگە ئەمەس، بىلكى رەبگە، تولۇق قالبىڭلار بىلەن ئىشلەڭلار.
COL 3:24	چۈنكى مىراسىنىڭ ئىئامىغا رەبدىن مۇيەسىسىر قىلىغانلىقىڭلارنى بىلىسلىر؛ چۈنكى سىلەر رەب مەسھىنىڭ ئىبادەت-قۇللۇقىدىرۇسىلەر.	چۈنكى بىلىسلىر، رەب سىلەرگە مىراس ئارقىلىق ئىئام بىرىدۇ؛ شۇڭا سىلەر رەب مەسھىنىڭ ئۈچۈن خزمەت قىلىڭلار.
COL 3:25	ئەمما كىم ھەرقانىيىسىزلىق قىلسا قىلغان ھەرقانىيىسىزلىقنى ئۆز بېشىغا چۈشىدۇ؛ بۇ ئىشتا ھېچقانداق يۈز-خاتىرە قىلىنىش يوقتۇر.	كىم نامەۋۇقۇقلۇق قىلسا، ئۇنىڭ قىلغان نامەۋۇقۇقلۇق ئۆزىگە قايتىپ كېلىدۇ؛ بۇ يەردە ھېچ نەرسىگە يەرق قىلىمايدۇ.
COL 4:1	سىلەر خوجايىنلار، قۇللۇرىڭلارغا ئادىل ۋە توغرى مۇئامىلە قىلىڭلار؛ چۈنكى ئەرشتە ئۆز خوجايىنلىكنىڭ بارلىقىنى بىلىسلىر.	سىلەر مۇئىرلەر، خزمەتچىلىرىڭلارغا ھەمىشە ئادىل ۋە توغرى مۇئامىلە قىلىڭلار؛ چۈنكى ئاسماندا ئۆز مۇئىرلەر بارلىقىنى بىلىسلىر.
COL 4:2	دۇئا-تلاۋەتكە ھەرقانداق ۋاقتىتا بېرىلىڭلار، بۇنىڭدا رەھمەتلەر ئېيتىشىپ هوشىيار تۇرۇڭلار؛	دۇئا قىلىشقا ھەرقەندە بېرىڭلار، شۇكۈر ئېيتىپ هوشىيار تۇرۇڭلار.
COL 4:3	شۇنىڭ بىلەن بىز ئۈچۈنمۇ دۇئا قىلغايىسىلەرگى، خۇدا بىزگە مەسھىنىڭ سىرىنى جاكارلاش ئۈچۈن ئۆز سۆزىگە ئىشىك ئاچسۇن؛ مەن دەل سر ئۈچۈن زەنجىرلەر بىلەن باغانغا نەمەن؛	شۇنىڭغا قوشۇپ، بىز ئۈچۈنمۇ دۇئا قىلىڭلارگى، خۇدا بىزگە مەسھىنىڭ سىرىنى جاكارلاش ئۈچۈن سۆز دەرسىنى ئېچىپ بېرىپ قالسۇن؛ مەن بۇ سىر ئۈچۈن زەنجىر بىلەن باغانغا نەمەن.
COL 4:4	شۇڭا قىلىشقا تېگىشلىكىم بويىچە، سىرىنى ئاشكارلىشىمىغا دۇئا قىلىڭلار.	ئۇنى ئاشكارلاش ئۈچۈن، مەن قانداق سۆزلەش كېرەكلىكى بويىچە سۆزلەيمەن.
COL 4:5	سۇرتىكىلەرگە نىسبەتەن دانالىق بىلەن مېڭىلەر، يۇرسەتلەر چىقاندا كۆڭۈل قويۇپ قولدىن بەرمەڭلار.	سۇرتىكىلەرگە ئۇقۇمۇق بىلەن يورۇڭلار، ۋاقتىنى قۇتقۇزۇپ يايىدلانغۇن.
COL 4:6	سىلەرنىڭ كېپ-سۇزلىرىڭلار ھەردائىم مېھىر-شەيقەت بىلەن بولسۇن، تۆز بىلەن تېتىتسۇن؛ شۇنىڭ بىلەن سىلەر ھەربىر ئادەمگە قانداق جاۋاب بېرىشنى بىلىسلىر.	سىلەرنىڭ سۇزلىرىڭلار ھەرقانداق ۋاقتىتا مېھرىبان ۋە گۆزىم بولسۇن، تۆز بىلەن تەۋەرەتلەنگەن قاتارلىق بولۇڭلار؛ شۇڭا، ھەبر كىشىگە قانداق جاۋاب بېرىش كېرەكلىكىنى تولۇق بىلىپ تۇرۇڭلار.
COL 4:7	سۆپۈملۈك قېرىنداش ھەم رەبde سادىق خزمەتكار، ئىشدىشىمىز بولغان تىكىكۈس سىلەرگە مەن توغرۇلۇق ھەممە ئىشلارنى مەلۇم قىلىدۇ.	تىكىكۈس، سۆپۈلگەن قېرىنداش ۋە سادىق خزمەتچى، بىز بىلەن بىرگە ئىشلەيدۇ، سىلەرگە مەن توغرۇلۇق ھەممە ئىشلارنى يېڭىدىن ئۈچۈرۈپ بېرىدۇ.
COL 4:8	مەن ئۇنى تولاي شۇ مەقسەت بىلەن سىزلىرگە يوللاپ بەردىم، سىزلىرنىڭ مەن ئۇنى دەل مۇشۇ ئىش ئۈچۈن يېنىڭلارغا ئەۋەتىشىم، سىلەرنىڭ ئەھۋالىڭلارنى بىلىۋېلىشى ۋە شۇنداقلا كۆڭۈلەرغا ئىلهاام-رېبەت بېرىشنى ئۈچۈندۇر.	مەن ئۇنى تولاي شۇ مەقسەت بىلەن سىزلىرگە يوللاپ بەردىم، سىزلىرگە يوللاپ بەردىم، سىزلىرگە ئەھۋالىنى بىلىپ قويۇش ۋە كۆڭۈلەرگە زۆھەر بېرىش ئۈچۈن.
COL 4:9	مەن ئۆزى سىلەردىن بولغان، سادىق ۋە سۆپۈملۈك قېرىندىشىمىز ئۇنىسىمۇسىنى ئۇنىڭ بىلەن ئەۋەتىم؛ ئۇلار سىلەرگە مۇشۇ بەردىكى بارلىق ئىشلارنى مەلۇم قىلىدۇ.	مەن سىلەر دىن بولغان سادىق ۋە ياخشى كۆرۈلگەن قېرىندىشىمىز ئۇنىسىمۇسىنى ئۇ بىلەن يوللىدىم؛ ئۇلار سىلەرگە بۇ يەردىكى بارلىق ئىشلارنى تولۇق ئۈچۈر قىلىدۇ.
COL 4:10	تۈرمىدىشىم بولغان ئارىستارخۇس سىلەرگە سالام يوللايدۇ؛ بارناباسنىڭ نەۋرى ئىنسىسى ماركۇسمۇ شۇنداق (سىلەر ئۇنىڭ تۇغرۇلۇق تاپشۇرۇقلارنى تاپشۇرۇۋالدىكىلار؛ ئۇ يېنىڭلارغا كەلسە، ئۇنى قوبۇل قىلىڭلار؛	ئارىستارخۇس، مەن بىلەن بىرگە تۈرمىدە تۇرۇۋاتقان، سىلەرگە سالام يوللايدۇ؛ بارناباسنىڭ قارىندىشى ماركۇس شۇنداق، سىلەرگە ئۇ ھەقتە تاپشۇرۇۋالدىكىلەن، ئۇ كەلسە، ئۇنى ياخشى قارشى ئېلىڭلار.
COL 4:11	يۇسٹۇس دەپ ئاتالغان يەشۇئامۇ سالام يوللايدۇ. خۇدانىڭ يادىشاھلىقى ئۈچۈن ماڭا خزمەتداش بولغان سۈننەت قىلىغانلاردىن يەقەت مۇشۇلار باردۇر؛ ئۇلار ماڭا تەسەللى بولغان.	يۇسٹۇس دەپ تونالغان يەشۇئامۇ ۋە باشقۇ سۈننەت قىلغان كىشىلەر، بۇلار يەقەتلا خۇدا نىڭ يادىشاھلىقى ئۈچۈن ماڭا ياردەمچى بولغانلار بولۇپ، مەنمۇ كۆڭۈل ئارامى بەرگەنلەر.
COL 4:12	سىلەردىن بولغان، مەسىھ ئەيسانىڭ قولۇ ئېيافراس سىلەرگە سالام يوللايدۇ؛ ئۇ سىلەرنىڭ خۇدانىڭ يوتکۈل ئىرادىسىدە مۇكەممەل، كامالەتكە	سىلەر دىگەندىن بولغان ئەيافراس، ئەيسا مەسھىنىڭ خزمەتچىسى، سىلەرگە سالام ئاتايدۇ؛ ئۇ ھەرقايىسى ۋاقتىتا سىلەر ئۈچۈن دۇئا قىلىپ

Reference	Before	After
	کوړهش قلیدو، شوګا سلهر خودا نئرادیسنېټ هه ممښدہ تولوқ، چې یېتیپ چېلک تؤروشوګلار ئوچون هه ردائیم سلهر ئوچون دوئالاردا کوړهش قلیدو.	کوړهش قلیدو، شوګا سلهر خودا نئرادیسنېټ هه ممښدہ تولوڅ، چې یېتیپ چېلک تؤروشوګلار ئوچون هه ردائیم سلهر ئوچون دوئالاردا کوړهش تؤروشوګلار.
COL 4:13	چونکي مهن ئۇنىڭغا گۇۋاھچىمهنى، ئۇ سلهر ئوچون، لائۇدىكىئادىكىلەر ئوچون ۋە خېرىپاپلىستېكىلەر ئوچونمۇ كۆپ جايا تارتىدو.	چونکى مهن ئۇنىڭ ئوچون دېيمەنکى، ئۇ سلهر، لائۇدىكىيە ۋە خېرىپاپلىستېكىلەر ئوچون چوڭ قىزغىنىلىق سلهن ئەمەك سەرىپ قلیدو.
COL 4:14	سۇبۈملۈك تېۋىپ بولغان ئوقادىن سلهرگە سالام، دېماستىنەمۇ شۇنداق.	ياخشى كۆرۈلگەن دوختۇر لۇقا ۋە دېماس سلهرگە سالام ئاتايدۇ.
COL 4:15	لائۇدىكىئادىكى قېرىنداشلارغا بىزدىن سالام، نىماغا ھەم ئۇنىڭ ئوپىدە يېغىلىدىغان جامائەتكىمۇ سالام ئېتىشكىلار.	لائۇدىكىيەدىكى قېرىنداشلارغا بىزنىڭ سالاممىمنى يەتكۈزۈڭ، نىميا ۋە ئۇنىڭ ئوپىدەكى توپلانغان جامائەتكە سلىق سالام ئېتىشكىلار.
COL 4:16	بۇ خەت ئاراڭلاردا ئوقۇلغاندىن كېيىن، سلهر ئۇنى لائۇدىكىيەدىكى جامائەتسىمۇ ئوقۇتۇڭلار، ۋە لائۇدىكىيەدىكىلەرگە يازغان خەتنى سلهرمۇ ئوقۇڭلار؛	بۇ مەكتۇپ سىزلەر ئوقۇپ بولغاندا، لائۇكەيىدىكى جامائەتتەمۇ ئوقۇش قىلىڭلار، ۋە لائۇكەيىگە يېزىلغان مەكتۇنى سىزلەررمۇ ئوقۇڭلار؛
COL 4:17	تاركىپۇسقا بۇلارنى دەڭ: «سەن رەبىدىن تاپشۇرۇپ بەرگەن خىزمىتىڭىنى ۋە ئاركىپۇسقا: «سەن رەبىدە تاپشۇرۇغان خىزمىتىڭىگە، تولۇق ئەمەل قىلىشىڭ ئوچون كۆڭۈل قويغىن» – دەڭلار.	تولۇق قىلىپ چىقىشىڭ ئوچون كۆزتىپ تۇر».
COL 4:18	مەنكى ياولۇستىن ئۆز قۇلۇم سلهن يازغان سالام، مېنىڭ كىشەنلىشىپ قامامىپ قويۇلغانلىقىمنى ئەسلهڭلار. سلهرگە مېھىر-شەيقەت بولغاي!	مەن ياولۇس، بۇ سالامنى ئۆز قولىم سلهن يازدىم. مېنىڭ قامامىپ قويۇلغانلىقىمنى ئەسلهڭلار. سلهرگە ئاتىر بولسۇن!
1TH 1:1	ياؤلۇس، سلاس ھەمدە تىموتىدىن خۇدا ئاتىمىز ۋە رەبىمىز ئەيسا مەسەنەنڭ ئىچىدىكى تېسالونىكا شەھىرىدىكى جامائەتكە سالام. سلهرگە مېھىر-شەيقەت ۋە خاتىرجەملىك بولغاي!	ياؤلۇس، سلاس ھە تىموتىي تەرىتىن، خۇدا ئاتامىز بىلەن رەبىي يېسۈس مەنكى ياولۇس، سلاس ھەمدە تىموتىدىن خۇدا ئاتىمىز ۋە رەبىمىز ئەيسا مەسەنەنڭ ئىچىدىكى تېسالونىكا شەھىرىدىكى جامائەتكە سالام. سلهرگە مېھىر-شەيقەت ۋە خاتىرجەملىك بولغاي!
1TH 1:2	بىز دۇئالىرىمىزدا سلهرنى ياد ئېتىپ تۈرۈپ، خۇداغا سلهر ئوچون ھەدائىم تەشەكۈر ئېتىمىز؛	بىز دۇئا قىلىشتا سلهرنى خاتىرلاب تۈرۈپ، خۇدا بىلەن سلهر ئوچون ھەمائىشە تەشەكۈر ئېتىمىز؛
1TH 1:3	خۇدا ئاتىمىزنىڭ ئالدىدا ئېتىقادىڭلاردىن بولغان ئەمەللەرىڭلارنى، مېھىر-مۇھەببەتتىن چىققان جاپالىق ئەجىڭلارنى، رەبىمىز ئەيسا مەسەكە باقلان ئومىدته بولغان چىداملىقىڭلارنى ئىزچىل ئەسلهپ تۇرۇۋاتىمىز.	بىزنىڭ خۇدا يېمىزنىڭ قوشتا، سلهرنىڭ ئېتىقادىڭلاردىن كەلگەن ئىشلەرنى، مېھىر-سۆيگۈدىن كەلگەن جاپاقلەرىڭلارنى، رەبىمىز ئەيسا مەسەكە باغلۇق ئومىدىڭلار بىلەن چىداملىقىڭلارنى، ھەرقايسى ۋاقتىتا ئەسلهپ تۇرۇۋاتىمىز.
1TH 1:4	چۈنكى ئەي قېرىنداشلار، خۇدا سۆيگەنلەر، بىز بىلەمىزكى، ئۇنىڭ سلهرنى تاللىغانلىقى بىزگە ئایان.	چۈنكى، قېرىنداشلار، خۇدا سۆيگەنلەر، بىز بىلەمىزكى، ئۇنىڭ سلهرنى تاللىغانلىقى بىزگە ئایان.
1TH 1:5	چۈنكى خۇش خەۋرىمىز سلهرگە يەتكۈزۈلگىنىدە سۆزلەر بىلەنلا ئەمەس، بەلكى كۆچ-قۇدرەت بىلەن، مۇقەددەس روھ بىلەن، مۇتلەق جەزملەشتۈرۈلگەن حالدا سلهرگە يەتكۈزۈلگەن؛ ئۇنىڭ ئۆستىگە، بىزنىڭ سلهرنىڭ ئاراڭلاردا بولغاننىمىزدا سلهرنى دەپ ئۆزىمىزنى قانداق تۇتقانلىقىمىزنى ئوبىدان بىلسىلەر.	چۈنكى بىزنىڭ خەۋرىمىز سلهرگە يەتكەننە، سۆزلەردىن باشقىا، كۆچ بىلەن، مۇقەددەس روھ بىلەن، تولا ئىشەنج بىلەن كەلگەن؛ بەركىم، بىز سلهرنىڭ ئارسىدا بولغاندا قانداق تۇتقانلىقىمىزنى سلهر ياخشى بىلسىلەر.
1TH 1:6	سلهر كۆپ ئازاب-قىيىناب ئىچىدە تۇرۇيمۇ، مۇقەددەس روھنىڭ شادلىقى شۇنىڭ بىلەن سلهر ئېغىر ئازاب-ئوقۇبەت ئىچىدە تۇرۇقلۇقۇمۇ، بىلەن سۆزىنى قويۇل قىلدىڭلار، بىزنى ۋە رەبىنى ئولگە ئالدىڭلار.	سلهر كۆپ ئازاب-قىيىناب ئىچىدە تۇرۇيمۇ، مۇقەددەس روھنىڭ شادلىقى شۇنىڭ بىلەن سلهر ئېغىر ئازاب-ئوقۇبەت ئىچىدە تۇرۇقلۇقۇمۇ، بىلەن سۆزىنى قويۇل قىلدىڭلار، بىزنى ۋە رەبىنى ئولگە ئالدىڭلار.
1TH 1:7	شۇنىڭ بىلەن سلهر ماكىدونىيە ۋە ئاقا يائى ئۆلگە بولۇپ چىقتىڭلار؛	شۇ تەرىتىه سلهر ماكىدونىيە ۋە ئاقا يائى جايلىرىدىكى بارلىق ئىماندارلارغا ئولگە ئايلىنىپ قالدىڭلار؛
1TH 1:8	چۈنكى رەبىنىڭ سۆزى سلهردىن پەقەت ماكىدونىيە ۋە ئاقا يائى چەكلەنىپ قالمىغىنى، بەلكى ھەر قايدىغان جايغا خۇدا ئىشىنىشىڭلار ھەققىدە خەۋەر ياڭراپ قالماستىن، بەلكى ھەممە يەرگە خۇداغا باقلانغان ئېتىقادىڭلار توغرۇلۇق ھەممە يەرگە خەۋەر تارقىلىپتۇ؛ نەتىجىدە، بىزنىڭ شۇ يەرلەردە يايلىغان؛ شوگا بىزنىڭ شۇ جايلىاردა خۇش خەۋەر توغرۇلۇق ھېچ نېمە	چۈنكى رەبىنىڭ سۆزى سلهردىن پەقەت ماكىدونىيە ۋە ئاقا يائى چەكلەنىپ قالمىغىنى، بەلكى ھەر قايدىغان جايغا خۇدا ئىشىنىشىڭلار ھەققىدە خەۋەر ياڭراپ قالماستىن، بەلكى ھەممە يەرگە خۇداغا باقلانغان ئېتىقادىڭلار توغرۇلۇق ھەممە يەرگە خەۋەر تارقىلىپتۇ؛ نەتىجىدە، بىزنىڭ شۇ يەرلەردە يايلىغان؛ شوگا بىزنىڭ شۇ جايلىاردა خۇش خەۋەر توغرۇلۇق ھېچ نېمە

Reference	Before	After
1TH 1:9-10	<p>خۇش خەۋەر توغرۇلۇق ھېچنپە دېيىشمىزنىڭ حاجىتى قالىدى.</p> <p>چۈنكى بىز بارغانلىكى جايىدىكى كىشىلەر سىلەرنىڭ بىزنى قانداق قارشى ئالغانلىقىڭلارنى، سىلەرنىڭ بۇتلاردىن قانداق ۋاز كېچىپ تىرىك ۋە ھەققىي خۇدانىڭ خىزمىتىسى بولۇشقا، شۇنداقلا ئۇنىڭ ئوغلىنىڭ، يەنى ئۇ ئۆلۈمدىن تىرىلدۈرگەن، كەلگۈسىدە كېلىدىغان غەزىتىن بىزنى قۇتۇغۇزۇچى ئەيساننىڭ ئەرشتن كېلىشىنى كۇتۇشكە خۇداغا باقانلىقىڭلارنى بايان قىلىشىدۇ.</p>	<p>دېمەشىمىزنىڭ ئىشلىرى قالمايدۇ.</p> <p>چۈنكى، بىز بارغان جايىدىكى خەلقەر سىلەرنىڭ بىزنى ياخشى قارشى ئالغانلىقىڭلارنى، سىلەرنىڭ بۇتلاردىن ۋاز كېچىپ، تىرىك ۋە ھەققىي خۇدا ئالغانلىقىڭلارنى، سىلەرنىڭ بۇتلاردىن قانداق ۋاز كېچىپ تىرىك ۋە ھەققىي خۇدانىڭ خىزمىتىسى بولۇشقا، شۇنداقلا ئۇنىڭ ئوغلىنىڭ، يەنى ئۇ ئۆلۈمدىن تىرىلدۈرگەن، كەلگۈسىدە كېلىدىغان غەزىتىن بىزنى قۇتۇغۇزۇچى ئەيساننىڭ ئەرشتن كېلىشىنى كۇتۇشكە خۇداغا باقانلىقىڭلارنى سۆزلىپ بېرىدۇ.</p>
1TH 2:1	<p>چۈنكى، ئى قېرىنداشلار، بىزنىڭ ئاراڭلارغا كىرگىنىمىز توغرۇلۇق بىلىسىلەرکى، ئۇ بىكارغا كەتمىدى.</p>	<p>چۈنكى، قېرىنداشلار، بىز سىلەرگە كېلىپ كىرىشىمىزنى ئۆزىڭلار بىلىسىلەر، سىلەرنىڭ ئاراڭلارغا كىرگىنىمىز توغرۇلۇق بۇ بىكار بولمىدى.</p>
1TH 2:2	<p>سلىھرگە يەنە شۇمۇ مەلۇمكى، گەرچە ئىلگىرى فىلىپپىن شەھىرىدە قىيىن-قسستاق ۋە خارلىققا تۈچرىغان بولساقما، زور قاتىققاقارشىلىققا قارشىلىققا قارشىلىققا قارشىمىزى ئۆزىنىڭ خۇش خەۋېرىنى سىلەرگە يەتكۈزۈشكە خۇدايمىزنىڭ مەددەت پېرىشى بىلەن يۈرەكلىك بولدوق.</p>	<p>سلىھر بىلىسىلەر، بىز ئالدىن فىلىپپىدە قىيىنچىلىق ۋە ئازارغا تۈچرىغان بولساقما، خۇدايمىزنىڭ ياردىمى بىلەن، چوڭ قارشىلىققا قورقماي، ئۇنىڭ خۇش خەۋېرىنى سىلەرگە جاكىدىغان بولدوق.</p>
1TH 2:3	<p>چۈنكى بىزنىڭ ئۆتونۇش-جېكىلەشلىرىمىزدە ھېچقانداق ئالدامچىلىق، ناياك نېيەت ياكى هيلىكەرلىك يوقتۇر.</p>	<p>چۈنكى بىزنىڭ سۆزلىرىمىزدە ھېچقانداق ئالدامچىلىق ئەتىش، تەمىز بولمىغان نېيەت ياكى هيلىا بار ئەممەس.</p>
1TH 2:4	<p>ئەكسىچە، بىز خۇدا تەرىپىدىن خۇش خەۋەرنىڭ ئامانەت قىلىنىشقا لايىق كۆرۈلگەن ئادەملەر سۈپىتىدە بىز شۇنىڭغا مۇناسىب ھالدا ئادەمەرنى ئەمەس، بەلكى قەلبىمىزنى سىنىغۇچى خۇدانى خۇرسەن قىلىش ئۆچۈن خۇش خەۋەرنى جاكارلایمىز.</p>	<p>ئەمما، بىز خۇدا تەرىپىدىن خۇش خەۋەرنىڭ ئەسەنگەن دېگەن بەلگە تايقات بولۇپ، ئادەملەرنى رازى قىلماي، بەلكى قەلبىمىزنى سىناب كۆرگۈچى خۇدانى رازى قىلىش ئۆچۈن خۇش خەۋەرنى سۆزلەيمىز.</p>
1TH 2:5	<p>چۈنكى بىلىسىز، بىز ھېچ قېتىم سىلەرگە يالغان گۈزەل سۆز بىلەن ياكى مال چۈنكى سىلەر بىلگەندەك بىز ھېچقايسى ۋاقتىتا ئاراڭلارغا خۇشامەتچىلىك بىلەن ۋە ياكى تاماخورلۇققا نىقاب تاقاپ كەلمىدۇق – (بۇ ئىشتىتا خۇدا بىزگە گۇواھچىدۇر –</p>	<p>ئۆچۈن يەختىلەپ كەلمىگەن، خۇدا بۇنى گۇواھلىغۇچى.</p>
1TH 2:6	<p>گەرچە بىز مەسىھىنىڭ روسۇللەرىنىڭ سۈپىتىدە تەلەپ يۈكلىيەلەيدىغان بولساقما، مەيلى سىلەر بولۇڭلار ياكى باشقىلىار بولسۇن، ھېچىر ئىنساندىن بىرەر ئىززەت-شۇھەرت ئىزدىگەن ئەمەس ئىدۇق.</p>	<p>بىز كىشىلەردىن نام-شۆھەرت ئىزدەپ يۈرگەنمىز يوق، سىلەردىن ياكى باشقىا كىشىلەردىن ھېچ نەرسە تەلەپ قىلىمدىق، مەسىھىنىڭ روسۇللەرى بولۇشمىز بىلەن زورلاش هوقۇقىمىز بار بولسىمۇ.</p>
1TH 2:7	<p>ئەكسىچە بىز ئاراڭلاردا خۇددى بالا ئىمىتىدىغان ئانا ئۆز بۇۋاقلىرىنى كۆيۈنۈپ ئاسىرغاندەك سىلەرگە مۇلايمىم مۇئامىلسە بولدوق.</p>	<p>ئەمما بىز سىلەرنىڭ ئارىدا يۈمىلاق بولدوق، بىر بالىنى كۆتۈرۈپ ئۇرۇغۇچى ئانا قاتارغا ئوخشاش، ئۆز بالىلىرىغا گەۋدىلىك ئەنسىرىگەندەك.</p>
1TH 2:8	<p>شۇ چاغدا، سىلەرگە شۇنداق تەلىپونگەندىدۇق، سىلەرگە يېقەت خۇدانىڭ خۇش خەۋەرنى تاپشۇرۇشنىلا ئەمەس، ھەتتا ئۆز چېنىمىزنى تاپشۇرۇشقا را زىمىز؛ چۈنكى سىلەر بىزگە ئىتتايىن قەدىرىلىك ئىدىڭلار.</p>	<p>بىز سىلەرنى چوقۇم ياقۇتۇرۇپ كەتتۇق، سىلەرگە يېقەت خۇدا ئەپسۇسنىلا ئەمەس، ھەتتا ئۆز ھاياتىمىزنىمۇ ئورتاقلىشىشقا تەبىار بولدوق، چۈنكى سىلەر بىز ئۆچۈن كۆپ قەدىرىلىكتۇر.</p>
1TH 2:9	<p>چۈنكى، ئى قېرىنداشلار، بىزنىڭ قانداق جايالىق ئەمگەك قىلغىنىمىز ئېسىڭلاردا باردۇر؛ ھېچقايسىڭلارغا ئېغىرىمىزنى سالماسىلىق ئۆچۈن كېچە-كۇندۇزلەپ مېھنەت قىلدۇق، خۇدانىڭ خۇش خەۋېرىنى سىلەرگە يەتكۈزۈدۇق.</p>	<p>چۈنكى، قېرىنداشلار، بىزنىڭ قانداق قاتىقق ئەمگەك قىلغانلىقىمىزنى ئېسىڭلاردا بار، ھېچقايسىڭلارغا يۈك بولماسىلىق ئۆچۈن، كېچە-كۇندۇزلەپ مېھنەت قىلدۇق، خۇدانىڭ خۇش خەۋېرىنى سىلەرگە يەتكۈزۈدۇق.</p>
1TH 2:10	<p>ئېتىقادچىلاردىن بولغان سىلەرنىڭ ئاراڭىرىدىكى ئەملىيەتلىرىمىزنىڭ قانداق ئىخلاصەن، ھەققانى ۋە ئەيپىسىز ئىكەنلىكىگە ئۆزۈڭلار ۋە خۇدانىڭ ئۆزىمۇ گۇواھچىدۇق.</p>	<p>سلىھر ۋە خۇدا گۇواھلىق بېرىدۇكى، بىز سىلەر، ئىماندارلار، ئارىدا قانداق مۇقدىدەس، ئادىل ۋە خاتاللىقسىز ھالدا ھەركەت قىلغانلىقىمىزنى.</p>
1TH 2:11-12	<p>ۋە يەنە سىلەر بىلگىنىڭلاردهك، ئاتىنىڭ ئۆز يەرزەتلىرىگە نەسەھەت</p>	<p>سلىھر بىلىدىغاندەك، بىز ھەر بىرگەلارغا بىر ئاتا ئۆز بالىلىرىغا قاتارغا</p>

Reference	Before	After
1TH 2:13	<p>ئوخشاش، چاقىرىپ، رەھمەتلەپ ۋە گۇۋاھلىق بەرەپ، خۇدا سلەرنى ئۆز بەرگىندهك بىز ھەربىرگلارغا شۇنداق چېكىلەپ، رىغبەت-تەسەللى پادىشەھلىق ۋە نامىغا چاقىرىۋاتقانلىقىغا لايق ھالدا ياشاشقا تەكتىلەپ خۇداغا لايق ھالدا مېڭىشقا دەۋەت قىلدۇق.</p>	<p>بىز خۇداجە بۇ سەۋەپتىن داۋاملىق تەشەكۈر قىلىمىز، چۈنكى سلەر بىزنىڭ ئېپتىپ بەرگەن خۇدانىڭ سۆزىنى قولاق سالىپ، ئۆزى ئادەملىرىنىڭ سۆزى دەپ ئالىدىنلار، بەلكى ھەققىي خۇدا سۆزى دەپ قوبۇل قىلىنىڭلار؛ بۇ سۆز ھازىر سلەر ئىشىنىپ تۇر ghan ۋاقتىتا توپلى سلەردە ئىشلەپ كەتۋاتىدۇ.</p>
1TH 2:14	<p>خۇداغا يەنە شۇ سەۋەپتىن توختاۋسىز تەشەكۈر بېتىمىزىكى، سلەرنىڭ بىزدىن ئاڭلىغان خۇدانىڭ سۆز-كالامىغا قولاق سالغىنىڭلاردا، ئۆزى ئىنسانلاردىن كەلگەن سۆز سۈپىتىدە ئەمەس، بەلكى ئۇنىڭ ئەمەلىي سۈپىتىدە، يەنى خۇدادىن كەلگەن سۆز-كالام دەپ ئۆزى قوبۇل قىلىنىڭلار؛ ئۇ سۆز-كالام ھازىر ئىشەنگۈچى سلەر دە ئىشلىمەكتە.</p>	<p>چۈنكى سلەر، قېرىنداشلار، يەھۇدىيەدىكى مەسەھ ئېسانىڭ جەمئىتىدىن ئولگە ئالدىنلار؛ ئۇلار شۇ جايدا يەھۇدىيلار تەرىپىدىن قانداق بولغان جامائەتلەردىن ئولگە ئالدىنلار؛ ئۇلار شۇ يەھۇدىيلار تەرىپىدىن قىيىنچىلىقلارغا ئۇچرىغان بولسا، سلەر رمۇ ئۆز يۇرتىداشلىرىنىڭلار ئۇلار، شۇ يەھۇدىيلار، رەب ئېسانى ۋە يەغەمەرلەرنى ئۆلتۈرگەن ۋە بىزنى زىيان قىلىپ قوغلىغان. ئۇلار خۇدانى نازارى قىلىپ، ھەممە ئادەم نازارى قىلىپ، ۋە ھەممە ئىنسان بىلەن قېرىشىپ، ئۇلار بىلەن سۆزلىشىشتىن توساب قويۇۋاتىدۇ، شۇنداق «يات ئەللەكلەر»نىڭ نجاتلىققا ئېرىشىش ئۇچۇن ئۇلارغا سۆزلىشىمىزگە توسىقۇنلۇق قىلىۋاتىدۇ. شۇنىڭ بىلەن ئۇلار گۇناھلىرىنى ئۆزلۈكسىز چېكىگە يەتكۈزمەكتە؛ لېكىن غەزەپ ئۇلارنىڭ بېشىغا تولۇقى بىلەن چۈشۈرۈلۈش ئالدىدا تۇرىدۇ.</p>
1TH 2:15	<p>ئۇلار، يەنى شۇ يەھۇدىيلار، ئەسلىدە رب ئېسانى ۋە يەغەمەرلەرنى ئۆلتۈرگەن ۋە بىزنىمۇ زىيانكەشلىك قىلىپ قوغلىۋەتكەندى. ئۇلار خۇدانى نازارى قىلىپ، ۋە ھەممە ئادەم بىلەن قارشى تۇرۇۋاتىتى.</p>	<p>ئۇلار، شۇ يەھۇدىيلار، رەب ئېسانى ۋە يەغەمەرلەرنى ئۆلتۈرگەن ۋە بىزنى زىيان قىلىپ قوغلىغان. ئۇلار خۇدانى نازارى قىلىپ، ھەممە ئادەم بىلەن قارشى تۇرۇۋاتىتى.</p>
1TH 2:16	<p>ئۇلار بىزنى يەت ئەللەر بىلەن سۆزلىشىشتىن توساب قويۇۋاتىدۇ، شۇنداق «يات ئەللەكلەر»نىڭ نجاتلىققا ئېرىشىش ئۇچۇن ئۇلارغا سۆزلىشىمىزگە بولغاندا يەت ئەللەر نىجات تېپىدۇ. بۇ بىلەن ئۇلار گۇناھلىرىنى داۋاملىق تولدۇرۇۋاتىدۇ؛ ئەلبىتە غەزەپ ئۇلارغا تولۇق كەلدى.</p>	<p>لېكىن بىز، ئى قېرىنداشلار، ئامالسىز سلەر دەن ئىنتايىن قىسقا ۋاقتى جۇدا اشقا بولسا قەمۇ (تەندە بولسىمۇ، قەلبدە ئەمەس)، سلەر بىلەن يەنە يەندە دىدار كۆرۈشۈشكە قەۋەتلا ئىنتىزاللىقىمىزدىن يېنىڭلارغا بېرىشقا تېخىمۇ بەك ئىنتىلدۇق!</p>
1TH 2:17	<p>شۇنىڭدەك، بىز سلەرگە بارماقچى بولۇق؛ مەن ياخلوس ھەر قېتىم تېرىشىپ كۆrdüm، بىراق شەيتان بۇنى توسىقۇنلۇق قىلدى.</p>	<p>چۈنكى بىزنىڭ ئومىدىمىز، شادلىقىمىز ۋە ئىسا رەبىنى كەلگەندە يەخلىنىدىغان تاجىمىز نېمە بولىدۇ؟ بۇ دەل سلەر ئەمەسمۇ؟</p>
1TH 2:18	<p>قایتا-قایتا تېرىشىپ باقتىم؛ بىراق بۇنىڭغا شەيتان توسىقۇنلۇق قىلدى.</p>	<p>چۈنكى سلەر بىزنىڭ غۇرۇرۇ، بىزنىڭ خۇشاللىقى!</p>
1TH 2:19	<p>چۈنكى بىزنىڭ ئىستەك-ئاززوپىمىز، شادلىقىمىز ۋە رەبىمىز ئىسا قايىتى كەلگەندە يەخلىنىدىغان تاجىمىز نېمە بولىدۇ؟ بۇ دەل سلەر ئۆزۈڭلەر ئەمەسمۇ؟</p>	<p>شۇ سەۋەپتە، بىز ئەتراپىنى سەۋىرەلمەي قالغاندا، ئافىنا شەھىرىدە يەككە قالىشقا قارار قىلدۇق.</p>
1TH 2:20	<p>چۈنكى سلەر بىزنىڭ يەخلىنىڭ شادلىقىمىز!</p>	<p>بىز تەمۇتىسىن، بىزلىكى قېرىنداش ۋە خۇدا يولىدا مەسەھ خۇش خەۋىرىدە ئالدىنلارغا قېرىنداشلىقىمىز ھەم خۇدا يولىدا مەسەھ خۇش خەۋىرىدە بولۇۋاتقان خىزمەتدىشىمىز تەمۇتىسىن سلەرنى ئېتىقادتا خىزمەتپى بولۇپ، سلەرنى ئېتىقاددا كۆچەيتىش ۋە رەھمەتلەشتۈرۈش ئۆچۈن يولىدۇق؛</p>
1TH 3:1	<p>شۇنىڭ بىلەن بىز سلەر دەن خەۋەرسىز تاقلىقىمىز تاق بولۇپ، ئۆزىمىز ئافىنا شەھىرىدە يالغۇز قىلىپ،</p>	<p>بىز بۇ ئۆچۈن تەقدىرلەنگەن.</p>
1TH 3:2	<p>مۇستەھكەملەش-كۇچەيتىش ۋە رىغبەتلەندۈرۈش ئۆچۈن ئەۋەتىشنى قارار قىلدۇق؛</p>	<p>بىزنىڭ ئۇنى ئەۋەتىشنىكى مەقسىتىمىز، ھېچكىمنىڭ بېشىڭلارغا چۈشىكەن مۇشۇ زەخەمەت-قىيىنچىلىقلار سەۋەپىدىن ئېتىقادتا تەۋرىنىپ قالماسىلىقى ئۆچۈندۇر. چۈنكى ئۆزۈڭلار بۇنداق ئىشلارغا ئۇچراشقا ئالدىنلار بېكىتلەنگەن،</p>
1TH 3:3	<p>بىزنىڭ ئۇنى ئەۋەتىشنىكى مەقسىتىمىز، ھېچكىمنىڭ بېشىڭلارغا چۈشىكەن</p>	<p>ھېچكىم بۇ زەخەمەتلەر دە تەۋرىنىپ قالمايدۇ، چۈنكى سلەر بىلىسىلەركى، بىز بۇ ئۆچۈن تەقدىرلەنگەن.</p>

Reference	Before	After	
1TH 3:4		چۈنكى بىز سىلەر بىلەن بىلە بولغاندا، سىلەرگە بىز ئازاب-قىيىنچىلىققا دەپ بىلىسىلەر.	
	چۈنكى بىز سىلەر بىلەن بىلە بولغان ۋاقتىمىزدا، سىلەرگە ھەممىمىز ئازاب- يولۇق بولىمىز دەپ ئالدىن ئېتىپ كەتكەندۇق، ھەم شۇنداق بولدى، دەپ قىيىنچىلىققا ئۇچرىماي قالمايمىز دەپ ئالدىنئالا ئېتقانىدۇق، ئەمەلەتتە هازىر دېگىنىمىزدەك بولدى، دەپ بىلىسىلەر.	چۈنكى بىز سىلەر بىلەن بىلە بولغاندا، سىلەرگە بىز ئازاب-قىيىنچىلىققا يولۇق بولىمىز دەپ ئالدىن ئېتىپ كەتكەندۇق، ھەم شۇنداق بولدى، دەپ قىيىنچىلىققا ئۇچرىماي قالمايمىز دەپ ئالدىنئالا ئېتقانىدۇق، ئەمەلەتتە سىلەر بىلىسىلەر.	
1TH 3:5		شۇ سەۋەپىتە، سەۋەرلەمەي قالدىم، سىلەرنىڭ ئېتقادىگلار نېمە ھالدا دەپ شۇ سەۋەپىن تاقىتىم تاق بولۇپ، ئېتقادىگلارنىڭ زادى قانداق بىلىش ئۆچۈن، تەجىرىپ سىلەرنى تەجىرىپ قىلسا، بىزنىڭ سىلەرگە سىككۈرگەن ئەجىمىز بىكارغا كەتتىكىن دەپ ئەنسىرەپ، تىموتىينى سىلەرگە يوللاپ بەردىم.	
1TH 3:6		لېكىن تىموتىي يايى يېنىڭلاردىن قايتىپ كەلگەندە، ئېتقادىگلار ۋە مېھر- سەۋەگىسى ھەققىدە ياخشى خەۋەر ئېلىپ كەلدى، سىزلەر بىزنى ھەمىشە سېغىننىپ تۇرۇۋاتقانلىقىگلارنى ۋە بىز سىزلەر بىلەن كۆرۈشكە ئىشتەپ تۇرغاندەك، سىزلەرنىڭمۇ بىزنى كۆرگۈڭلار كەلگەنلىكىنى ئېتتى.	لېكىن تىموتىي سىزلەردىن قايتىپ كەلدى، ئۇ سىزلەرنىڭ ئىمانى ۋە سەۋەگىسى ھەققىدە ياخشى خەۋەر ئېلىپ كەلدى، سىزلەر بىزنى ھەمىشە سېغىننىپ تۇرۇۋاتقانلىقىگلارنى ۋە بىز سىزلەر بىلەن كۆرۈشكە ئىشتەپ تۇرغاندەك، سىزلەرنىڭمۇ بىزنى كۆرگۈچە كەلگەنلىكىڭلارنى ئېتقان.
1TH 3:7		شۇڭى، قېرىنداشلار، بېشىمىزغا چۈشكەن بارلىق ئازاي-ئوقۇ ۋە قىيىنچىلىق شۇنىڭدەك، ئەي قېرىنداشلار، بېشىمىزغا چۈشكەن مۇشۇنداق بارلىق ئىچىدە تۇرۇۋاتقاندا سىلەردىن، يەن سىلەرنىڭ چىڭ ئېتقادىگلاردىن كۈچ - ئازاب-ئوقۇبەت ۋە ئېغىرچىلىق ئىچىدە تۇرۇۋاتقىنىمىزدا سىلەردىن، يەن سىلەهام تايىتۇق؛	شۇڭى، قېرىنداشلار، بېشىمىزغا چۈشكەن بارلىق ئازاي-ئوقۇ ۋە قىيىنچىلىق شۇنىڭدەك، ئەي قېرىنداشلار، بېشىمىزغا چۈشكەن مۇشۇنداق بارلىق ئىچىدە تۇرۇۋاتقاندا سىلەردىن، يەن سىلەرنىڭ چىڭ ئېتقادىگلاردىن كۈچ - ئازاب-ئوقۇبەت ۋە ئېغىرچىلىق ئىچىدە تۇرۇۋاتقىنىمىزدا سىلەردىن، يەن سىلەهام تايىتۇق؛
1TH 3:8		چۈنكى رەبىدە چىڭ تۇرغان بولساڭلار، بىز ئۆلەمەي، ھايات قالمىزى؛	چۈنكى سىلەر رەب بىلەن چىڭ تۇرۇپ قالساڭلار، بىز تولا ھايات بىلەن ياشايىمىزى!
1TH 3:9		هازىر سىلەر ئۆچۈن، خۇدايمىز ئالدىدا سىلەرگە بولغان زور شادلىقىمىزنىڭ ئەمدى سىلەر ئۆچۈن، خۇدايمىز ئالدىدا سىلەرنىڭ ۋە جىڭلاردىن تولىمۇ شادلاندۇق، بۇ زور شادلىقىمىزدىن سىلەر ئۆچۈن خۇداغا قانچىلىك دەرىجىدە تەشەككۈر ئېتىساق بولار؟!	سەۋەبىدىن، خۇداغا قانداق تەشەككۈر ئېتىشىمىز مۇمكىن؟
1TH 3:10		سىلەر بىلەن دىدار كۆرۈشۈش ۋە ئېتقادىگلاردىكى يېتەرسىزلىكەرنى مۇكەممەل قىلىشقا مۇيەسىسىر بولۇش ئىمكانيتى ئۆچۈن، كېچە-كۇندۇز ۋە دەرىجىدە تەشەككۈر ئېتىساق بولار؟!	سىلەر بىلەن يۈز-يۈز كۆرۈش ۋە ئىشەنچىڭلاردا قالغان گەپ-گەپلىكەرنى تولدۇرۇش ئۆچۈن، كېچە-كۇندۇز گابرىپ دۇئا قىلىپ تۇرۇۋاتىمىز.
1TH 3:11		ئەمدى بىزنىڭ خۇدا ئاتىمىزنىڭ ئۆزى ھەم رەببىمىز ئەيسا بىزنىڭ يولىمىزنى يېنىڭلارغا باشلىغا؛	خۇدا ئۆزى ۋە بىزنىڭ ئاتاسى ۋە رەببىمىز ئەيسا مەسىھ بىزنىڭ سىلەرگە يولىمىزنى يېتەكەلپ بېرىپ قالسۇن.
1TH 3:12		ئەمدى مېھر-مۇھەببەتىمىز سىلەرگە تولغاندەك، رەب سىلەرنىڭ بىر- بىرىڭلارغا ۋە ھەممە ئادەملەرگە بولغان مېھر-مۇھەببەتىڭلارنى ئاشۇرۇپ، تولۇپ تاشتۇرغاي؛	رەب سىلەرنىڭ بىر-بىرىڭلارغا ۋە ھەممە كىشىلەرگە بولغان مۇھەببەتىڭلارنى كۆيەيىتىپ، تاللاپ تۇرۇپ بېرىپ قالسۇن، بىزنىڭ سىلەرگە بولغان مۇھەببەتىمىزگە ئوخشاش.
1TH 3:13		ھەم شۇنداق بولغاندا، رەببىمىز ئەيسا ئۆزىنىڭ بارلىق مۇقەددەس بەندىلىرى بىلەن بىلە قايتىپ كەلگەندە قەلبىڭلار بىزنىڭ خۇدا ئاتىمىز ئالدىدا ياك-مۇقەددەسلەكتە نۇقسانىسىز بولۇشقا مۇستەھەملەنىدۇ!	ھەم بۇنداق بولغاندا، رەب يەسۈس بارلىق مۇقەددەس دوستلىرى بىلەن قايتىپ كەلگەندە، سىزلەرنىڭ قەلبىڭلار بىزنىڭ خۇدا ئالدىدا تەممەم تازا ۋە گۇناھىسىز بولۇشقا كۈچلەنگەن بولسۇن!
1TH 4:1		ئاخىربىدا، قېرىنداشلار، بىز رەب ئەيسا ئارقىلىق سىلەردىن بۇنى سورايمىز ۋە ئاخىربىدا، ئى قېرىنداشلار، بىز رەب ئەيسادا تۇرۇپ سىلەردىن شۇنى ئۆتونىمىز ھەم جېكلىيەمىزكى، سىلەر بىزدىن خۇدانى خۇرۇسەن قىلىشقا يۈرۈش توغرۇلۇق ئۆگەنگەن بولۇڭلار، ھازىر قىلىۋاتقانلىۇقىگلارغا ئاساسەن، قانداق مېڭىشىڭلار كېرەكلىكىنى تاپشۇرۇۋالغىنىڭلاردىك ھەم ھازىر شۇ يۈرۈش تۆخىمۇ كۆپ قىلىڭلار.	تەلەپ قىلىمىز: سىلەر بىزدىن خۇدا قانداق ياقتۇرۇشقا بولىدىغان يۇلدا بۇنى تېخىمۇ كۆپ قىلىڭلار.
1TH 4:2		چۈنكى سىلەر بىزنىڭ رەب ئەيسا ئارقىلىق سىلەرگە قايسى ئەمرلەرنى تاپلىغانلىقىمىزنى بىلىسىلەر.	سىلەر بىلىسىلەركى، بىز رەب ئەيسا ئارقىلىق سىلەرگە قايسى ئەمرلەرنى بەرگەنمىز.

Reference	Before	After
1TH 4:17	ئاندىن تىرىك قالغان بىزلەر ئۇلار بىلەن بىرگە رەب بىلەن ھاۋادا كۆرۈشۈش ئۈچۈن، بۇلۇنلار ئارىسىغا ئېلىنىپ كۆتۈرۈلمىز؛ شۇنىڭ بىلەن بىز رەب بىلەن مەڭگۇ بىرگە بولىمىز.	ئاندىن بىز يەنلا تىرىك قالغانلار، ئۇلار بىلەن بىرگە، رەب بىلەن ھاۋادا كۆرۈشۈش ئۈچۈن، بۇلۇنلارغا ئېلىنىپ كۆتۈرۈلۈپ كېتەملىپتۇز؛ شۇنداقلا بىز رەب بىلەن مەڭگۇ بىرگە بولىمىز.
1TH 4:18	شۇڭا، بىر-بىرىڭلارغا بۇ سۆزلەر بىلەن رىغبەت-تەسەللى بىرىڭلار.	شۇنگا، بۇ سۆزلەر بىلەن بىر-بىرىڭلارنى ئەرزىمەك قىلىڭلار.
1TH 5:1	لېكىن ئى قېرىنداشلار، سىلەرگە شۇ ئىشلارنىڭ ۋاقتىلىرى ۋە زامانلىرى توغرىسىدا يېرىشىمنىڭ حاجىتى يوق.	لېكىن، قېرىنداشلار، سىلەرگە بۇ ئىشلارنىڭ ۋاقتى ۋە زامانى توغرۇلۇق يېرىپ يېرىشىمنىڭ حاجىتى يوق.
1TH 5:2	چۈنكى سىلەر جاھان بىلىسىلەر، رەب كۈنى كېچىدە كىرىپ كەتكەن ئوغرغىغا چۈنكى ئۆزۈڭلار ئوبىدان بىلىسىلەر، رەبىنىڭ كۈنى خۇددى كېچىدە كىرگەن ئوغرغىنىڭ كېلىشىگە ئوخشاش تۇيۇقسىز كېلىدۇ.	چۈنكى سىلەر جاھان بىلىسىلەر، رەب كۈنى كېچىدە كىرىپ كەتكەن ئوغرغىغا چۈنكى ئۆزۈڭلار ئوبىدان بىلىسىلەر، رەب كۈنى خۇددى كېچىدە كىرگەن ئوخشاش، تەيەككۈرسىز كېلىدۇ.
1TH 5:3	ئەمدى كىشىلەر «دۇنيا سىنج-ئامان بولۇۋاتىدۇ» دەپ تۇرغاندا، خۇددى ھامىلىدار ئايالنىڭ تولغىنى ئۇشتۇمۇتۇ تۇتقىنىدەك، ھالاكەت ئۇلارنىڭ بېشىغا تۇيۇقسىز چۈشىدۇ؛ شۇنىڭ بىلەن ئۇلار ئۇنىڭدىن قېچىپ قۇتۇلامىدۇ.	ھازىر كىشىلەر «دۇنيا سىنج-ئامان بولۇۋاتىدۇ» دەپ تۇرغاندا، ھامىلىدار ئايالنىڭ بالى تۇغۇلۇش ئاغرىقى كېلىپ قالغىنىدەك، ھالاكەت ئۇلارغا ناچارلا چۈشىدۇ؛ شۇڭا ئۇلار ئۇنىڭدىن قۇتۇلامىدۇ.
1TH 5:4	لېكىن سىلەر، ئى قېرىنداشلار، قاراڭغۇلۇقتا تۇرغۇچىلار ئەمەسىلىر؛ شۇنىڭ بىلەن ئۇ كۈن سىلەرنى ئوغىرىدەك چۆچۈتۈپ كەلەمەيدۇ.	ئەممە سىلەر، قېرىنداشلار، قاراڭغۇلۇقتا ئەمەسىلىر، شۇ كۈن سىلەرنى ئوغىرىدەك ناچارلا تەسر قىلمايدۇ.
1TH 5:5	چۈنكى سىلەر ھەممىڭلار يورۇقلۇقنىڭ يەرزەنلىرى، كۇندۇزنىڭ يەرزەنلىرى؛ بىز كېچىگە تەۋە ياكى قاراڭغۇلۇققا مەنسۇب ئەمەسىمىز.	چۈنكى سىلەر ھەممىڭلار يورۇقلۇقنىڭ باللارى، كۇندۇزنىڭ باللارنىدە، بىز كېچىگە ياكى قاراڭغۇلۇققا قوشۇلمىغان.
1TH 5:6	شۇنىڭ ئۈچۈن باشقا ھەممىسىدەك ئۇخلىمايلى، بەلكى سەگەك ۋە سالماق بولالى.	شۇڭا، باشقىلارغا ئوخشاش ئۇخلىمىغىلى، بەلكى ئويغاق بولۇپ يۈرسەتچان تۇرۇشىمىز كېرەك.
1TH 5:7	چۈنكى ئۇخلىيدىغانلار كېچىسى ئۇخلىيدۇ، مەست بولىدىغانلارمۇ كېچىسى مەست بولىدۇ.	چۈنكى ئۇخلىيدىغانلار كېچىسى ئۇخلىيدۇ، مەست بولىدىغانلارمۇ كېچىسى مەست بولىدۇ.
1TH 5:8	بىراق ئۆزىمىز كۇندۇزگە مەنسۇب بولغاندىن كېيىن، سالماق بولالى، كۆكىرىمىزگە بېتىقاد ۋە مېھر-مۇھەببەتنى ساۋۇت قىلىپ، بېشىمىزغا نىجاتقا باغانغان ئومىدىنى دۇپۇلغا قىلىپ كېيۇلايلى؛	بىراق سىلەر كۇندۇز تەرىپتە بولغاچقا، هوشىار بولالى، كۆكىرىڭلارغا بېتىقاد بىلەن مېھر-مۇھەببەتنى كېيۇلايلى، بېشىڭلارغا قۇتۇلۇش ئۆمىدىنى قولقا قىلىپ كېيۇلايلى.
1TH 5:9	چۈنكى خۇدا بىزنى ئۆز غەزىپىگە ئۇچرىتىش ئۈچۈن ئەمەس، بەلكى رەببىمىز ئىيسا مەسەھە ئارقىلىق نىجاتقا يېرىشتۈرۈش ئۈچۈن تاللاپ بېكتىكەن.	چۈنكى ئەللاھ بىزنى ئۆز غەزىپىگە قارىتىش ئۈچۈن تاللامىدى، بەلكى رەببىمىز ئىيسا مەسەھە ئارقىلىق قۇتۇلۇشقا بىتەكەلەش ئۈچۈن تاللاسى.
1TH 5:10	ئۇ بىز ئۈچۈن ئۆلدى - مەقسىتى، ھايات قىلىپ ئويغاق تۇرساقمۇ ياكى ئۇلۇمده ئۇخلىغان بولساقا، بىزنىڭ ئۇنىڭ بىلەن بىلە ھاياتتا بولۇشىمىز ئۇچۇندۇر.	ئۇ بىز ئۈچۈن ئۆلۈپ كەتتى، شۇنىڭ بىلەن بىز ھايات قالساقا مۇ ياكى ئۆلۈپ كەتسەكمۇ، ئۇ بىلەن بىلە ھايات ياشاش ئۈچۈن.
1TH 5:11	شۇنىڭ ئۈچۈن، ھازىر قىلىۋاتقانلىرىڭلارغا ئوخشاش، بىر-بىرىڭلارنى داۋاملىق رىغبەتلەندۈرۈپ، بىر-بىرىڭلارنىڭ ئېتىقادىنى قۇرۇڭلار.	شۇ ئۈچۈن، ھازىر قىلىۋاتقانلىرىڭلارغا ئوخشاش، بىر-بىرىڭلارنى هەمىشە تەشەۋەنلىق قىلىپ، بىر-بىرىڭلارنىڭ ئىشەنچلىكىنى كۆچەيتىپ تۇرۇڭ.
1TH 5:12	ئەمدى ئى قېرىنداشلار، ئاراڭلاردا جاپالق ئىشلەۋاتقان ۋە رەبde سىلەرگە يېتەكچىلىك قىلىپ، نەسەھەت بىرىۋاتقانلارنى قەدىرىلىشىڭلارنى ئۆتۈنمىز.	ئەمدى قېرىنداشلار، سىلەرنىڭ ئارىدا زەھەمەت كۆرۈپ، رەببىدە سىلەرگە يول كۆرسەتىپ نەسەھەت بىرىۋاتقانلارنى قەدىرىلەڭلار.
1TH 5:13	بۇ خىزمەتللىرى ئۈچۈن ئۇلارنى چوڭقۇر ھۆرمەت ۋە ياخشى مېھر بىلەن قەدىرلەڭلار. بىر-بىرىڭلار بىلەن ئىنراققى ئۆتۈنلىك.	ئۇلارنىڭ خىزمەتى ئۈچۈن، ئۇلارغا كۆپ ھۆرمەت قىلىڭ ۋە ياخشى مېھر بىلەن قوللاڭلار. بىر-بىرىڭلار بىلەن تىنج ياشاشلىرى.
1TH 5:14	ئەممە، ئى قېرىنداشلار، سىلەردىن شۇنىمۇ ئۆتۈنمىزىكى، تەرتىپسىز يۈرگەنلەرگە نەسەھەت بىرىڭلار، يۈرەكسىزلەرنى رىغبەتلەندۈرۈڭلار.	قېرىنداشلار، بىز سىلەرگە بۇنى ئەسلىتىمىز؛ تەرتىپسىز كىشىلەرگە ئاگاھلاندۇرۇڭلار، يۈرەكسىزلىرىنى رىغبەتلەندۈرۈڭلار، ئاجىزلارغا ياردەم

Reference	Before	After
1TH 5:15	ئاجىزلارغا يار-بۆلەك بولۇڭلار ۋە ھەممە ئادەمگە سەۋىرچان بولۇڭلار. ھېچ بىرىڭلار يامانلىققا يامانلىق بىلەن جاۋاب قىلماڭلار، بىر-بىرىڭلار بىلەن ھېچقايىسىڭلار يامانلىققا يامانلىق قىلماسىلىققا كۆڭۈل بولۇڭلار، بىر-بىرىڭلارغا ۋە بارلىق كىشىلەرگە ھەممىشە ياخشىلىق قىلىشقا ئىتتىلىڭلار.	قىلىڭلار ۋە ھەممە كىشىگە سەبر قىلىڭلار. ھېچ بىرىڭلار يامانلىققا يامانلىق بىلەن جاۋاب قىلماڭلار، بىر-بىرىڭلار بىلەن ھەممە كىشىگە ھەممىشە ياخشى ئىش قىلىشقا كۆچ يۈلىڭلار.
1TH 5:16	ھەردايىم شادلىنىڭلار.	ھەممىشە خۇشال بولۇڭلار
1TH 5:17	توختىماي دۇئا قىلىڭلار.	ھەر ۋاقىت دۇئا قىلىڭلار.
1TH 5:18	ھەرقانداق ئىشتا تەشكىر كۆپ ئېتىتىڭلار. چۈنكى مانا بۇلار خۇدانىڭ مەسىھ ئەيسا ئەيسادا سىلەرگە قاراتقان ئىرادىسىدۇر.	ھەر ئەرسىدە تەھنەت ئېتىتىڭلار. چۈنكى بۇ خۇدانىڭ مەسىھ ئەيسا ئارقىلىق سىلەر ئۆچۈن ئىرادىسى.
1TH 5:19	روهنىڭ ئوتىنى ئۆچۈرمەڭلار.	ئەرواننى سۆندۈرمەڭ
1TH 5:20	ئاراڭلاردا يېغەمبەرلەرچە يەتكۈزۈلگەن بېشارەتلىك سۆزلەرنى كەمىستەتەڭلەر؛	ئاراڭلاردا يېغەمبەرلەر ئارقىلىق كەلگەن خەبەرلەرنى كۆرسەتەتەڭلەر؛
1TH 5:21	ھەممە گەپنى تەكشۈرۈپ سىنائىلار؛ ياخشى بولسا، ئۇنى مۇستەھكم تۇتۇپ قولدىن بەرمەڭلار.	ھەممە ئىشلارنى تەكشۈرۈپ سىنائىلار؛ ياخشى بولسا، ئۇنى مۇستەھكم تۇتۇپلار.
1TH 5:22	يامانلىقنىڭ ھەرقانداق شەكلىدىن ئۆزۈلگەرنى بىراق تۇتۇڭلار.	يامانلىقنىڭ ھەرخىل شەكلىدىن ئالاکە قىلماڭلار.
1TH 5:23	خاتىرجەملەكىنىڭ ئىگىسى بولغان خۇدا ئۆزى سىلەرنى ئۆزۈل-كېسىل ياك-مۇقەددەس قىلغاي، رەببىمىز ئەيسا مەسىھ قايتا كەلگۈچە يۇتكۈل روھىڭلار، جېنىڭلار ۋە تېنىڭلارنى ئەيپىسىز ساقلىغاي.	خۇدا سىلەرنى تولۇق ياك قىلغاي، ئەيسا مەسىھ كەلگەندە سىلەرنىڭ روھى، جېنى ۋە تېنى يۇتونلا ئەيپىسىز بولۇپ قالغاي.
1TH 5:24	سىلەرنى چاقىرغۇچى بولسا سادىق-ۋايدۇر، ئۇ ئۇنى جەزمنەن ئادا قىلماي قالمايدۇ.	سىزلەرنى چاقىرغان كىشى سادىق، ئۇ بۇنى مۇكەن بىرىدۇ.
1TH 5:25	قېرىنداشلار، بىز ئۆچۈن دۇئا قىلىڭلار.	قېرىنداشلار، بىز ئۆچۈن دۇئا قىلىڭلار.
1TH 5:26	ھەممە قېرىنداشلار بىلەن ياك سۆيۈشلەر بىلەن سالاملىشىڭلار.	ھەممە قېرىنداشلار بىلەن ياك ئۆپۈش بىلەن سالام بېرىڭلار.
1TH 5:27	مەن رەبىدە سىلەرگە شۇنى جىددىي تايىلىمەنلىكى، بۇ خەتنى شۇ يەردىكى ھەممە مۇقەددەس قېرىنداشلارغا ئۆقۇپ بېرىڭلار!	مەن سىلەرگە رەببىم بىلەن قەسەم قىلىپ تەلەپ قىلىمەن: بۇ خەتنى ھەممە مۇقەددەس قېرىنداشلارغا ئۆقۇپ بېرىڭلار!
1TH 5:28	رەببىمىز ئەيسا مەسىھنىڭ مېھرى-شەپقىتى سىلەرگە يار بولغا!	رەب ئەيسا مەسىھنىڭ مېھرى سىلەر بىلەن بار بولسۇن! ئامىن.
2TH 1:1	مەنلىكى ياؤلۇس، سىلاس ھەمدە تىموتىدىن خۇدانىتىمىز ۋە رەببىمىز ئەيسا مەسىھ بولغان، تېسالونىكا شەھىرىدىك جامائەتكە سالام.	ياؤلۇس، سىلاس ۋە تىموتىي تېسالونىكا ئەھلىسىگە، بىزنىڭ خۇدا ئاتا ۋە رەببىمىز ئەيسا مەسىھ بىلەن.
2TH 1:2	خۇدانىتىمىز ۋە رەب ئەيسا مەسىھتىن سىلەرگە مېھرى-شەپقەت ۋە خاتىرجەملەك ئاتا قىلىنغا!	بىزنىڭ خۇدانىتىمىز ۋە رەب ئەيسا مەسىھ تەرەپدىن سىلەرگە مېھرى ۋە تىنچلىق بولسۇن!
2TH 1:3	ئى قېرىنداشلار، سىلەر ئۆچۈن خۇداغا ھەر ۋاقىت رەھمەت ئېتىتىش توغرا، سىلەر ئۆچۈن خۇداغا ھەر دائىم تەشكىر كۆپ ئېتىتىشىمىزغا توغرا كېلىدۇ (ھەمدە شۇنداق قىلىش تولىمۇ لايقىتۇر)، ئى قېرىنداشلار، - چۈنكى ئېتىقادىڭلار كۆچلۈك ئۆسمەكتە ھەمدە بىر-بىرىڭلارغا بولغان مېھرى-مۇھەببەتىنىڭلارمۇ ئېشىپ تاشماقتا.	ئى قېرىنداشلار، سىلەر ئۆچۈن خۇداغا ھەر ۋاقىت رەھمەت ئېتىتىش توغرا، سىلەر ئۆچۈن خۇداغا ھەر دائىم تەشكىر كۆپ ئېتىتىشىمىزغا توغرا كېلىدۇ (ھەمدە شۇنداق قىلىش تولىمۇ لايقىتۇر)، ئى قېرىنداشلار، - چۈنكى ئېتىقادىڭلار كۆچلۈك ئۆسمەكتە ھەمدە بىر-بىرىڭلارغا بولغان مېھرى-مۇھەببەتىنىڭلار كۆپ ئېشىپ بارىدۇ.
2TH 1:4	شۇنىڭ بىلەن بىز ئۆزىمىز سىلەرنىڭ بېشىڭلارغا چۈشكەن، شۇنداقلا كۆرسەتكەن چىداملىقىڭلار ۋە ئىمانلىڭلار ئۆچۈن، بىز سىلەردىن يەخىلىنىپ بەرداشلىق بېرىۋاتقان بارلىق زىيانكەشلىك ۋە جاي-مۇشەقەقەتلەر ئىجىدە كۆرسەتكەن سەۋ-چىداملىق ۋە ئېتىقادىڭلار ئۆچۈن، خۇدانىڭ ھەرقايسى جامائەتلەردى سىلەردىن يەخىلىنىمىز؛	شۇڭا، خۇدا جەمئىتىدە سىلەرنىڭ بارلىق تەقىبلەر ۋە قىيىنچىلىقلاردا كۆرسەتكەن چىداملىقىڭلار ۋە ئىمانلىڭلار ئۆچۈن، بىز سىلەردىن يەخىلىنىپ بەرداشلىق بېرىۋاتقان بارلىق زىيانكەشلىك ۋە جاي-مۇشەقەقەتلەر ئىجىدە كۆرسەتكەن سەۋ-چىداملىق ۋە ئېتىقادىڭلار ئۆچۈن، خۇدانىڭ ھەرقايسى جامائەتلەردى سىلەردىن يەخىلىنىمىز.
2TH 1:5	بۇ ئىشلار خۇدانىڭ كېلىدىغان ئادىل ھۆكۈمنى كۆرسىتىدىغان روشەن بىر ئالامەتتۈر ۋە شۇنداقلا، بۇ ئىشلار سىلەرنىڭ خۇدانىڭ يادىشاھىلىقىغا لايىق دۆلىتىگە لايىق كۆرۈلۈشىڭلار ئۆچۈن، شۇ دۆلەت ئۆچۈن ھازىر قىيناب-	بۇ ئىشلار خۇدانىڭ ھەق قاراىنىڭ دەلىلى بولۇپ تۇرىدۇ ۋە سىلەر خۇدا دۆلىتىگە لايىق كۆرۈلۈشىڭلار ئۆچۈن، شۇ دۆلەت ئۆچۈن ھازىر قىيناب-

Reference	Before	After
	هېسابلىنىشىڭلار ئۈچۈن بولىدۇ؛ سىلەر مانا شۇ يادىشاھلىق ئۈچۈن زۇلۇم-زەممەت چېكىۋاتىسىلەر؛	زورلۇق كۆتۈرۈۋاتىسىلەر.
2TH 1:6-7	شۇنداق ئىكەن، سىلەرگە ئېغىرچىلىق سالغۇچىلارغا خۇدا ئېغىرچىلىق سالسا، ھەم شۇنداقلا رەب ئەيسا قۇردەتلىك يەرىشتلەرى بىلەن ئەرشتن قايىتا كۆرۈنگەن چاغدا، ئېغىرچىلىققا ئۈچۈرگان سىلەرگە بىز بىلەن تەڭ ئاراملىق بەرسە دۇرۇس ئىش بولما مادۇ؟	شۇنداقتا، سىلەرگە قىيىنچىلىق سەۋەپ بولغۇچىلارغا خۇدا قىيىنچىلىق قايتا بىردى، رەب ئەيسا قۇۋەتلىك يەرىشتلەرى بىلەن آسماندىن كېلىپ كۆرۈنگەندە، سىلەرگە بىز بىلەن بىرگە ئازام بېرىلىدۇ
2TH 1:8	شۇ چاغدا ئۇ خۇدانى تونۇمайдىغانلاردىن، شۇنداقلا رەبىمىز ئەيسا مەسەنئىڭ مەسەنئىڭ خۇش خەۋىرىگە ئىتائەت قىلمايدىغانلاردىن يالقۇنلۇق ئوت بىلەن ئىنتىقام ئالىدۇ.	ئۇ ۋاقتىنا ئۇ، خۇدانى بىلمەيدىغانلار بىلەن، رەبىمىز ئەيسا مەسەنئىڭ خەۋىرىگە ئەمەل قىلمايدىغانلارغا، يالقان ئوت ئارقىلىق قايتۇرۇم بېلىدۇ.
2TH 1:9	بۇنداق كىشىلەر رەبىنىڭ ھۇزۇرىدىن ۋە كۆچ-قۇدرىتىنىڭ شان-شەرپىدىن مەھرۇم قىلىنىپ، مەڭگۈلۈك ھالاڭەت جازاسىنى تارتىدۇ.	بۇ كىشىلەر خۇدا يىنىڭ يېنىدىن ۋە كۆچىنىڭ گۈزەللىكىدىن يىراق قېلىپ، ھەمىشە بۇرۇلۇش جازاسىنى چىدىلىدۇ.
2TH 1:10	ئۇ ۋاقتىنا ئۇ ئۆزىنىڭ بارلىق مۇقەددەس بەندىلىرىدە ئاڭلۇغلىنىپ، شۇ كۇندە بارلىق ئىشەنگەنلەرde (سىلەر دەرۋەقە بىزنىڭ كۆۋاھلىقىمىزغا ئىشەنگەندۇرىسىلەر) ئۆزىنىڭ كارامەتلىكىنى كۆرسىتىپ، مەھىيەتلىكىنىڭلى كېلىدۇ.	ئۇ ۋاقتىنا ئۇ كېلىپ، ئۆز مۇقەددەس كىشىلەر ئارىسىدا شەرەپلىنىپ، بارلىق ئىمان كەلۈرگەنلەر ئارىسىدا ھەيران قالدۇرۇپ ماھان بولىدۇ، چۈنكى بىزنىڭ گاپىمىز سىلەرگە ئىشىنىلەن، شۇ كۇندە.
2TH 1:11	شۇنىڭ ئۈچۈن، بىز سىلەر ئۈچۈن دائىم شۇنداق دۇئا قىلىمىزكى، سىلەرنى جاقىرغان بىزنىڭ خۇدا يىنى ئۆز ئولۇغ چاقىرىقىغا لابىق ھېسابلاپ، ياخشىلىققا ئىتلىكىن بارلىق گۈزەل مەقسەت- مۇددىتالىرىڭلارنى ۋە ئېتىقادىنگەنلەردىن چىققان بارلىق خىزمەتلىرىڭلارنى كۆچ-قۇدرىتى بىلەن ئەمەلگە ئاشۇرغاي.	شۇ ئۈچۈن، بىز سىلەر ئۈچۈن ھەر دەم دۇئا قىلىپ تۈرىامى: خۇدا سىلەرنى ئۆز قاپرىرىقىغا لابىق قىلىپ، سىلەرنىڭ بارلىق ياخا شەقىقىنى ئۆزىنىڭلارنى ۋە ئېتىقادىنگەنلەردىن كېلىپ چىققان بارلىق ئىشلىرىڭلارنى ئۇنىڭ كۆچ بىلەن ئەمەلگە ئاشۇرسۇن.
2TH 1:12	شۇنىڭ بىلەن، خۇدا يىنىڭ ۋە رەبىمىز ئەيسا مەسەنئىڭ مېھر- شەقىقىنى ئارقىلىق، ئەيسا مەسەنئىڭ ئىسمى سىلەردا شەرەپلىنىپ يورىتىدۇ ۋە بولۇپ ئولۇغلىنىدۇ ۋە سىلەر رەمۇ ئۇنىڭدا شان-شەرىكە ئېرىشىسىلەر.	شۇ بىلەن، خۇدا يىنىڭ ۋە رەبىمىز ئەيسا مەسەنئىڭ مېھر-شەقىقى ئارقىلىق، ئەيسا مەسەنئىڭ ئىسمى سىلەردا شەرەپلىنىپ يورىتىدۇ ۋە سىلەر رەمۇ ئۇنىڭدا شەرىكە ئېرىشىسىلەر.
2TH 2:1	ئى قېرىنداشلار، رەبىمىز ئەيسا مەسەنئىڭ قايىتا كېلىشى، شۇنداقلا بىزنىڭ ئۇنىڭ بىلەن بىر يەركە جەم قىلىنىشىمىز توغرىسىدا سىلەردىن شۇنى ئۇتۇنۇمىزكى،	قېرىنداشلار، رەبىمىز ئەيسا مەسەنئىڭ قايىتا كېلىشى ۋە بىزنىڭ ئۇ بىلەن بىرگە يېغىلىشىمىز ھەقتە، سىلەرگە بۇنى سورايمىزكى،
2TH 2:2	ئەگەر سىلەر «مەلۇم روھتىن كەلگەن ۋەھىي» دىن بولسۇن، بىرسىنىڭ سۆز-تەلىمدىن بولسۇن ياكى «بىزنىڭ نامىمىزدا» يېزىلغان مەلۇم خەتەردىن بولسۇن «رەبىنىڭ كۇنى يېتىپ كەلدى» دېگەن سۆزنى ئاڭلىساڭلار، جىددىلىشىپ ھودۇقۇپ كەتمەڭلار ياكى دەككە-دۇككىگە چۈشمەڭلار!	قېرىنداشلار، سىلەر رۇختان كەلگەن خەۋەر، ياكى بىرەر كىشىنىڭ گاين، ياكى بىزنىڭ ئاتىمىز بىلەن يېزىلغان خەتىن، «يەرۋەردىگار كۇنى كەلدى» دېگەنلەرنى ئاڭلىساڭلار، تېزلا شەتكە چىقىپ ھەيران بولمىغىن، يانكقا توپلانمىغىن!
2TH 2:3	بۇ ئىشلاردا ھەر كىمنىڭ ھەرقانداق يول بىلەن سىلەرنى ھېپىه قىلىشىغا رەت قوبۇڭلار؛ چۈنكى ئالدىن ئىماندىن يوللىنىش، بولۇپ، كېيىن گۇناھكار ئالدىشىغا يول قويماڭلار؛ چۈنكى ئاۋۇال «چوڭ بىنىش» بولۇپ، ئاندىن «گۇناھىي ئادەم»، يەنى «ھالاڭەتكە مەھكۇم قىلىنぐۇچى ئادەم» ئاشكارىلانمىغۇچە، ئاشۇ كۇن كەلەيدۇ.	بۇ ئىشلاردا ھەر كىمنىڭ ھەرقانداق يول بىلەن سىلەرنى ھېپىه قىلىشىغا رەت قوبۇڭلار؛ چۈنكى ئالدىن ئىماندىن يوللىنىش، بولۇپ، كېيىن گۇناھكار ئالدىشىغا يول قويماڭلار؛ چۈنكى ئاۋۇال «چوڭ بىنىش» بولۇپ، ئاندىن ئادەم، يەنى 'ھالاڭەتكە بارغان كىشى' كۆرۈنگەندىن كېىنلا، ئۇ كۇن كەلەيدۇ.
2TH 2:4	شۇ ئادەم خۇدا دەپ ئاتالغانغا ياكى كىشىلەر چوقۇنىدىغان ھەرقانداق نەرسىلەرگە قارشى چىقىپ، ئۆزىنى ھەممىدىن ئۇستۇن قىلىپ كۆرسىتىدۇ؛ شۇ ئادەم خۇدا دەپ ئاتالغانغا ياكى كىشىلەر چوقۇنىدىغان ھەرقانداق كۆرسىتىدۇ؛ شۇ تەھىيەت خۇدانىڭ ئىبادەت ئورنىدا ئولتۇرۇپ، ئۆزىنى خۇدا	ئۇ كىشى خۇدا دەپ ئاتالغان نەرسىلەرگە ياكى ئادەملىر چوقۇنىدىغان ھەرقانداق نەرسىلەرگە قارشى چىقىپ، ئۆزىنى ھەممىدىن ئۇستۇن قىلىپ كۆرسىتىدۇ؛ شۇ تەھىيەت خۇدانىڭ ئىبادەت ئورنىدا ئولتۇرۇپ، ئۆزىنى خۇدا

Reference	Before	After
2TH 2:5	ئۆزىنى خۇدا دەپ كۆرسىتىپ جاكارلайдۇ. مەن سىلەر بىلەن بىللە بولغان ۋاقىتمادا بۇلۇنى سىلەرگە ئېيتقىنىم ئېسىڭلاردا باردۇ؟	دەپ جاكارلайдۇ. مەن سىلەر بىلەن بولغاندا، بۇلارنى سىلەرگە دەپلىگەنلىكىمنى ئېسىلەي تۈرۈساكلار؟
2TH 2:6	ۋە ئۆشك بەلگىلەنگەن ۋاقتىن-سائىن كەلمىگۈچ ئاشكارىلماسلىق ئۈچۈن، نېمىنىڭ ئۇنى توسوُپ تۇرۇۋاتقانلىقى سىلەرگە مەلۇم.	ھەم سىلەر بىلەن بىلەركى، نېمە ئۇنى توسقان بولۇپ تۇرۇۋاتقان، شۇڭا ئۇنىڭ بەلگىلەنگەن ۋاقتى كەلگەچ كە ئاشكارى بولىدۇ.
2TH 2:7	چۈنكى «قانۇنى يوقاتقۇچى سىرلىق كۈچ» ئاللىقاچان ياشىرىلىپ ھەركەت قىلىپتۇ؛ لېكىن بۇ ئىشلارنى ھازىر توستاپ تۇرۇۋاتقان بىرى بار؛ ئۇ ئوتتۇردا قىلماقا؛ لېكىن بۇ ئىشلارنى ھازىرچە توسوُپ كېلىۋاتقان بىرسى باردۇر؛ ئۇ ئوتتۇردىن چىققۇچە شۇنداق توسوُقلۇق يېتى تۇرىدۇ؛	چۈنكى 'قانۇنى يوقاتقۇچى سىر كۈچ' ئاللىقاچان ياشىرىلىپ ھەركەت قىلىپتۇ؛ لېكىن بۇ ئىشلارنى ھازىر توستاپ تۇرۇۋاتقان بىرى بار؛ ئۇ ئوتتۇردا قىلماقا؛ لېكىن بۇ ئىشلارنى ھازىرچە توسوُپ كېلىۋاتقان بىرسى باردۇر؛ ئۇ چىقىپ كەتسە، توسقۇنج توختايدۇ؛
2TH 2:8	ئاندىن ئۇ كانۇن يوقاتقۇچى كىشى ئاشكارا كۆرۈندىدۇ؛ لېكىن رەب ئەيسا ئۆز ئاندىن ئاشۇ «قانۇنى يوقاتقۇچى» ئاشكارىلىنىدۇ؛ بىراق رەب ئەيسا ئاغزىنىڭ سوپۇقى بىلەن ئۇنى توختاپ تاشلايدۇ، كەلگەن يارلاقلىقى بىلەن ئۇنى يوق قىلىپتىدۇ.	ئاندىن ئۇ كانۇن يوقاتقۇچى كىشى ئاشكارا كۆرۈندىدۇ؛ لېكىن رەب ئەيسا ئۆز ئاندىن ئاشۇ «قانۇنى يوقاتقۇچى» ئاشكارىلىنىدۇ؛ بىراق رەب ئەيسا ئاغزىنىڭ سوپۇقى بىلەن ئۇنى توختاپ تاشلايدۇ، كەلگەن يارلاقلىقى بىلەن ئۇنى تولۇق يوق قىلىدۇ.
2TH 2:9	«قانۇنى يوقاتقۇچى»نىڭ مەدانغا چىقىشى شەيتانىڭ يەنتلىرى بىلەن بولىدۇ، ئۇ ھەر تۈرلۈك كۈچ-قۇدرەت، مۆجىزە ۋە يالغان كارامەتلەرنى كۆرسىتىپ،	ئۇنىڭ يېيدا بولۇشى شەيتانىڭ يەنتلىرى ئارقىلىق بولىدۇ، بۇ كىشى ھەر خىل كۈچ كۇدرەت، راست بولمىغان مۆجىزەلەر ۋە يالغان كارامەتلەرنى كۆرسەتىپ.
2TH 2:10	ھالاكتىكە يۈزەنگەنلەرنى ئازدۇرىدىغان ھەرخىل قېبىھە ھىيلە-مىكىرلەرنى ئىشلىتىدۇ، ئۇلارنىڭ ھالاكتە ئالدىدا تۇرۇۋاتقانلىقىنىڭ سەۋەبى ئۆزلىرىنى نجاتقا يېتەكەلەيدىغان ھەقىقەتنى سۆيىمەي، ئۇنىڭغا قەلبىدىن ئورۇن بەرمەسىلىكىدىندور.	ھالاچ بولۇۋاتقانلارغا بارلىق يامان ھىيەللەرنى ئىشلەتىپ ئالداب قويىدۇ. بۇنىڭ سەۋەبى، ئۇلار نىجاتلىق ھەقىقەتنى ياخشى كۆرمەي، يۈرەكتىن قوبۇل قىلىمىغىنى ئۈچۈن.
2TH 2:11	شۇ سەھەپتىن، خۇدا ئۇلارغا يالغانغا تولۇق ئىشىنىپ قويىش ئۆچۈن، بىر شۇ سەھەپتىن، خۇدا ئۇلارغا يالغانچىلىققا ئىشەنسۇن دەپ ھەقىقەتنى چەتىسىدىغان بىر كۈچ ئەۋەتىدۇ.	شۇ سەھەپتىن، خۇدا ئۇلارغا يالغانچىلىققا ئىشەنسۇن دەپ ھەقىقەتنى يالغانچى كۈچ قۇۋات ئەۋەتىدۇ.
2TH 2:12	نەتىجىدە، ھەقىقەتكە ئىشەنمەي، بەلكى قېبەلىكىنى خۇرسەنلىك دەپ بىلگەنلەرنىڭ ھەممىسى جازاغا مەھكۇم قىلىنىدۇ.	ئاقىبىستا، ھەقىقەتكە ئىشەنمەسلىپ، بەلكى يامان ئىشلارنى خۇش كۆرگەنلەرنىڭ ھەممىسى جازالىنىپ كەتىدۇ.
2TH 2:13	لېكىن، ئەي، رەب سۆيىگەن قېرىنداشلار، بىز سىلەر ئۆچۈن ھەمشە خۇداغا لېكىن، ئەي، رەب سۆيىگەن قېرىنداشلار، بىز سىلەر ئۆچۈن ھەردائىم خۇداغا رەھىمەت دەپ تەڭىشەپ تۇرۇۋاتىمىز، چۈنكى خۇدا سىلەرنى روھ ئارقىلىق تەشەكۈر ئېتىشىمىزغا توغرا كېلىدۇكى، خۇدا روھنىڭ، ۋاسىتىسىدە ياك- مۇقدەدس قىلىنىشىڭلار ۋە ھەقىقەتكە ئىشىنىشىڭلار ئارقىلىق سىلەرنى نجاتقا يېرىشىشكە مۇقدەددەمە دىلا تاللىۋالدى.	لېكىن، ئەي، رەب سۆيىگەن قېرىنداشلار، بىز سىلەر ئۆچۈن ھەمشە خۇداغا لېكىن، ئەي، رەب سۆيىگەن قېرىنداشلار، بىز سىلەر ئۆچۈن ھەردائىم خۇداغا رەھىمەت دەپ تەڭىشەپ تۇرۇۋاتىمىز، چۈنكى خۇدا سىلەرنى روھ ئارقىلىق تەشەكۈر ئېتىشىمىزغا توغرا كېلىدۇكى، خۇدا روھنىڭ، ۋاسىتىسىدە ياك- ياكلاپ، ھەقىقەتكە ئىشىنىش بىلەن نىجاتقا يېرىشىشكە تاللىغان.
2TH 2:14	ئۇ بىز يەتكۈزگەن خۇش خەۋەر ئارقىلىق سىلەرنى شۇ نىجاتقا، يەنى رەببىمىز ئەيسا مەسەنەن ئاشقان-شەرىپىگە يېرىشىشكە چاقىرىدى.	ئۇ بىز ئارقىلىق سىلەرگە يەتكۈزگەن ياخشى خەۋەر بىلەن سىلەرنى شۇ قۇتقۇزۇشقا چاقىرىدى، يەنى رەببىمىز ئەيسا مەسەنەن گۈرەلىكىگە يېرىشىشكە.
2TH 2:15	شۇنىڭ ئۆچۈن، ئەي قېرىنداشلار، تايىان تىرەپ تۇرۇڭلار، بىز سىلەرگە ئېغىزچە ياكى خەت ئارقىلىق يەتكۈزگەن تەلەمنى چىڭ ئۆتۈڭلار!	شۇڭا، قېرىنداشلار، قاتقىق تۇرۇڭ، بىز سىلەرگە سۆز بىلەن ياكى خەت ئارقىلىق بەرگەن ئۆقۇملارنى ياخشى خەۋەر بىلەن سىلەرنى يەتكۈزگەن ياخشى تۇتۇپ تۇرۇڭ!
2TH 2:16-17	ئەمدى رەببىمىز ئەيسا مەسەنەن ئۆزى ۋە بىزنى سۆيىگەن، مېھىر- شەقىھەت بىلەن مەڭگۈلۈك رىغىھەت-تەسەللى ھەم گۈزەل ئۆمىد ئاتا قىلغان خۇدا ئاتىمىز قەلبىڭلارنى رىغىھەتلىدەن دۇرگەي ھەمدە سىلەرنى ھەربىر گۈزەل ئىش قىلىشتا، ھەربىر ياخشى سۆزلەرنى يەتكۈزۈشىتە كۈچلەندۈرگەي!	ئەيسا مەسەنە رەببىمىز بىلەن بىزنى سۆيىگەن خۇدا ياتىرىمىز، بىزگە مەڭگۈلۈك تەسەللى ۋە ياخشى ئۆمىد بەرگەن، بۇنى ئۆز مېھرىبانلىقىدا. سىلەرنىڭ قەلبىنى ياراۋەر قىلىپ، ھەربىر ياخشى سۆز ۋە ئىشلاردا سىلەرنى كۈچلەندۈرۈپ تۇرسۇن!
2TH 3:1	ئاخىرىدا، ئى قېرىنداشلار، بىز ئۆچۈن دۇئا قىلىڭلاركى، رەبىنىڭ سۆزى سىلەرگە خۇددى سىلەرگە يەتكەن چاغدىكىگە ئوخشاش، ھەرقانداق يەردە تېز تارقالسۇن ۋە شان-شەرىلىك دەپ ئۆلۈغانلىسۇن؛	ئاخىرىدا، قېرىنداشلار، بىز ئۆچۈن دۇئا قىلىڭلاركى، رەبىنىڭ سۆزى سىلەرگە يەتكەنگە ئوخشاش، ھەرجايىدا تېز تارقاپ كېتىپ، شەرىلىك بىلەن ئالقىشلانغۇسۇن؛

Reference	Before	After
2TH 3:2	شۇنداق قىلىپ، بىزنى يامان ۋە يەسکەش ئادەملەردىن قۇتۇلۇشىمىز ئۈچۈنمۇ دۇئا قىلىڭلار. چۈنكى ھەممىلا ئادەم ئىشىنجى-ئىتىقادلىق بولۇۋەرمەيدۇ.	شۇنداق قىلىپ، بىزنى يامان ۋە يەسکەش ئادەملەردىن قۇتۇلۇرۇشىمىز ئۈچۈن، دۇئا قىلىڭلار. چۈنكى ھەر كىشى ئىشەنچلىق بولمايدۇ.
2TH 3:3	ئەمما رەب ئۆزى ئىشەنچلىكتۇر؛ ئۇ سىلەرنى مۇستەھكەم قىلىدۇ ھە رەزىل بولغۇچىدىن ساقلابىدۇ.	ئەمما رەب ئىشەنچلىك، ئۇ سىلەرنى كۈچلەندۈرۈپ، يامانلىق ساقايدىدۇ.
2TH 3:4	ئەمما رەبde، سىلەرگە تايىلىغىنىمىزنى قىلىۋاتىسىلەر، شۇنداقلا داۋاملىق قىلىۋېرىدۇ، دەپ خاتىرجەمىز.	لېكىن بىز تولا ئىشىنىپ قالدۇق، سىلەر بىزنىڭ ئەيتىگەنلىرىنى ھازىر قىلىۋاتىسىلەر، شۇنداقلا داۋاملاشتۇرۇۋاتىسىلەر.
2TH 3:5	ئەمدى رەب قەلبىڭلارنى خۇدانىڭ مېھر-مۇھەببىتىگە ھەم مەسەنەڭ سەۋ-چىداملىقىغا چۆمكەشكە پىتەكلىگەي.	رەب سىزلارنىڭ قەلبىنى خۇدا مۇھەببىتىگە ۋە مەسىھ چىدامغا تولۇق پىتەكلىدۇ.
2TH 3:6	ئەمدى قېرىنداشلار، رەببىمىز ئەيسا مەسەنەڭ ئىسمى بىلەن، بۇنى قىلىڭى: بىزدىن ئالغان تەلىملىرگە رئايە قىلماي، تەرتىپسىز يۈرگەنلەردىن ئۇرۇڭلارنى نېرى تۇنۇڭلار.	ھازىر قېرىنداشلار، رەببىمىز ئەيسا مەسەنەڭ ئىسمى بىلەن، بۇنى قىلىڭى: بىزدىن ئالغان كۆرسەتمىلەرگە ئەگىشىپ يۈرگەنمهس، تەرتىپسىز ياشىدەغان ھەر بىر قېرىنداسىدىن ئۇرۇڭلارنى ئۇراق توتۇڭ.
2TH 3:7	بىزدىن قانداق ئولگە ئېلىشىڭلار كېرەكلىكىنى ئۆزۈڭلار بىلىسىلەر؛ چۈنكى بىز سىلەر بىلەن بىلە بولغاندا تەرتىپسىز يۈرمىگەندۇق.	سىزلار ئۆزۈڭلار بىلىسىلەر، بىزنى قانداق ئورنەك قىلىپ ئەمەل قىلىش كېرەك؛ چۈنكى بىز سىلەر بىلەن بىرگە بولغاندا تەرتىپلىك يۈرگەن ئىدۇق.
2TH 3:8	ھېچكىمىنىڭ نېنىنى بىكارغا يېمەيتتۇق؛ بەلكى بىز ھېچقاپىسىڭلارغا ئېغىرىمىزنى سالماسلىق ئۆچۈن، كېچە-كۈندۈزلەپ تىرىشىپ-تىرىمىشىپ جاپالق ئىشلەيتتۇق.	ھېچكىمىزنىڭ نېنىنى بىراقتىزىپ يەتمىدۇق؛ بەلكى بىز سىلەرگە يۈك بولماسلىق ئۆچۈن، كۈن-تۈن تولاب تىرىشىپ جایا چىقىۋاتتۇق.
2TH 3:9	بۇنى شۇنداق قىلغانلىقىمىز، سىلەرنىڭ ياردىمىنى كۆتۈشنى هوقۇقىمىز بار بۇنداق قىلىشىمىز، سىلەردىن ياردەم كۆتۈشكە ھەقلىق بولمىغانلىقىمىزدىن ئەمەس، بەلكى ئۆزىمىزنى سىلەرگە بىزدىن ياخشى ئولگە قالدۇرۇپ، سىلەرنىڭ بىزگە ئەگىشىشىڭلار ئۆچۈن ئىدى.	دەپ ئەمەس، بەلكى ئۆزىمىزنى سىلەرگە ياخشى مىسال قويۇپ، سىلەرنىڭ بىزگە ئەگىشىشىڭلار ئۆچۈن.
2TH 3:10	چۈنكى بىز سىلەرنىڭ يېنىڭلاردا بولغىنىمىزدا سىلەرگە: «بېرسى ئىشلىمەيمەن دېسە، ئۇ يېمىسىۇن!» دەپ تايىلىغاندۇق.	چۈنكى بىز سىلەر بىلەن بولغاندا، سىلەرگە بۇنى دەپتۇق: «ئەگەر بىرەر كىشى ئىشلەمەسىلىك بولسا، ئۇ يېمىنەمە!»
2TH 3:11	چۈنكى بىز ئاراڭلاردا بەزىلەرنىڭ تەرتىپسىز لاغايالاپ، ھېچ ئىشلىمەي باشقىلارنىڭ ئىشلىرىغا ئارالىشىپ يۈرۈدەغانلىقىنى ئاكلىدىدۇق.	چۈنكى بىز سىلەر ئارسىدا بەزى كىشىلەر تەرتىپسىز ياشاب، ھېچ ئىش قىلىمەي، باشقىلارنىڭ ئىشلىرىغا ئارالىشىپ تۇرۇشنى ئاكلىدىدۇق.
2TH 3:12	بىز مۇشۇنداقلارغا رەب ئەيسا مەسەدە شۇنداق بۇيرۇيمىز ۋە ئۇلاردىن ئۆتۈنۈپ سورايمىزكى، تىنچ ياشاب، ئەمگىڭلار بىلەن ئۆز نېنىڭلارنى تېپىپ يەڭلار.	بىز مۇشۇ كىشىلەرگە رەب ئەيسا مەسەتە دەپ بۇيرۇق بېرىپ، ئۆزدەپ سورايمىز: تىنچ ياشاب، ئەمگەك قىلىپ، ئۆز نېنىڭلارنى تېپىڭلار.
2TH 3:13	لېكىن سىلەر، ئى قېرىنداشلار، ياخشى ئىشلارنى قىلىشتىن ئېرىنەڭلار.	لېكىن سىلەر، قېرىنداشلار، ياخشى ئىشلارنى قىلىشتا چاپىرىپ كەتمەڭلار.
2TH 3:14	ئەمما بۇ خەتنىكى سۆزلەرگە ئېتىپ تۇرمىسا، بىرەر كىشى بولسا، ئۇنى كۆزلىتىپ تۇرۇڭلار ۋە ئۇنى ھاپالانقلىتىش ئۆچۈن ئۇ بىلەن ئارلاشماڭلار.	ئەمما بۇ خەتنىكى سۆزلەرگە ئېتىپ تۇرمىسا، بىرەر كىشى بولسا، ئۇنى كۆزلىتىپ تۇرۇڭلار ۋە ئۇنى ھاپالانقلىتىش ئۆچۈن ئۇ بىلەن ئارلاشماڭلار.
2TH 3:15	براق، ئۇنى دۇشمەن قاتارىدا كۆرمەي، ئەكسىجە ئۇنىڭغا بىر قېرىنداش سۈپىتىدە نەسەت قىلىڭلار.	ئەمما، ئۇنى دۇشمەن دەپ كۆرمە، بەلكى قېرىنداشچە ئاگاھلاندۇرۇڭلار.
2TH 3:16	تىنچلىق رەب ئۆزى ھەر ۋاقتىت ھەر بولدا سىلەرگە تىنچلىق بەرسۇن. رەب خاتىرجەملەك ئىگىسى بولغان رەب ھەر ۋاقتىت ھەر يولدا شەخسەن سىلەرگە خاتىرجەملەك ئاتا قىلغاي. رەب ھەممىڭلار بىلەن بولغان!	ھەممىڭلار بىلەن بولسۇن!
2TH 3:17	مەن ياؤلۇس، بۇ ئاخىرقى سالامىنى ئۆز قولۇم بىلەن بېزىپ قويum. بۇ، ھەممە خەتلەرىمنىڭ ئۆزىنگە خاس بەلگىسىدۇر. مانا بۇ مېنىڭ ئۆز قەللىمەدۇر.	مېنىڭ ھەر خەتكە خاس بەلگىم. مانا بۇ - مېنىڭ ئۆز قەللىمەم.
2TH 3:18	بىزنىڭ رەب ئەيسا مەسەنەڭ ئاتالغان مېھرى ھەممىڭلار بىلەن بولسۇن! رەببىمىز ئەيسا مەسەنەڭ مېھر-شەيقىتى ھەممىڭلارغا يار بولغا!	

Reference	Before	After
1TI 1:1	قۇتقۇزغۇچىمىز خۇدانىڭ ۋە ئۇمىدىمىز مەسىھ ئېسالنىڭ ئەمرى بىلەن ئېسا مەسھىنىڭ روسولى قىلىپ تەينىلەنگەن مەنكى ياۋلۇستىن	ياؤلۇس، بىزنى قۇتقۇزغۇچى خۇدا ۋە بىزنىڭ ئۇمىدىمىز رەب ئېسا مەسھىنىڭ بۇيرۇق بويىچە ئېسا مەسھىنىڭ روسولى.
1TI 1:2	ئېتىقاد يولىدىك ئۆزۈمنىڭ سادىق ئوغلۇم بولغان تىمۇتىغا سالام، ۋە رەببىمىز ئېسا مەسىھ ساڭا مېھر-شەيقەت، رەھىم ۋە تىنچلىق بېرىپ خۇدانىز تىمۇتى، مەننىڭ ئىشەنگەن يولدا راست بالىمغا سالام، بىزنىڭ خۇدامىز تۈرسۇن!	رەھىمدىللەك ۋە خاتىرجەملەك بولغا ياي!
1TI 1:3	ماكىدونىيە ئۆلکىسىگە بارغاندا، سەندىن ئۆتونگىنىمەدەك شۇنى يەنە ئۆتونمەنكى، شۇ يەردىكى بەزى كىشىلەرگە بىدئەت تەلىمەرنى ئۆگەتمەڭلار دەپ تايلىشىڭ ئۈچۈن سەن داۋاملىق ئەفەسۇس شەھىرىدە قالغان؛	ماكىدونىيەگە سەفەر قىلغاندا، سەنگە ئۇندىگەن بولاتىم؛ ئەفەسۇستا قېلىپ تۇرۇشىڭىزنى تەلەپ قىلىپ، بەزى كىشىلەرگە باشقۇ تەلىمەرنى ئۆگەنمەسلىك دەپ بۇيرۇق بېرىشىڭلار.
1TI 1:4	ئۇلار ئەفسانىلەرگە ۋە چەكسىز نەبامىلەرگە بەنىپ قالماسىلىقى لازىم؛ تايلىغىن؛ بۇلار خۇدانىڭ ئېتىقاد ئارقىلىق ئالغا سۈرۈلۈۋاتقان يىلاننى ئالغا ساقىلەنمەيدۇ، بەلكى يەقەت بىمەنە تالاش-	تايلىغىن ئۆزۈلۈدىغان ئەمەلگە ئاشۇرۇلدۇغا ئالىش- تارتىشلارنى كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ، خالاس.
1TI 1:5	ئەمدىلىكتە بىزگە تايلىغان تەلىمنىڭ مۇددىئاسى ساپ قەلب، ياك ۋىجدان ۋە مۇھەببەتنى ئىسارەتتۇر.	بۇ تەلىمنىڭ ئەسىلى مەقسىتى ساپ قەلب، باخشى ۋىجدان ۋە راستچىلىق ئېتىقاددىن كېلىپ چىققان سۆيگىدە.
1TI 1:6	بۇ ئىشلاردا بەزى كىشىلەر چەتىنەپ، بىمەنە گەيلەرنى قىلىشقا بۇرۇلۇپ كەتتى.	بۇ ئىشلاردا بەزى كىشىلەر يولدىن چىقىپ، يابدایىسىز گەيلەرگە بۇرۇلۇپ كەتتى.
1TI 1:7	ئۇلارنىڭ تەۋرات قانۇنىنىڭ ئۆلەماسى بولغۇسى بار؛ بىراق ئۇلار ئۆزلىرىنىڭ نېمە دەۋاتقانلىقىنى ياكى ئۆزلىرىنىڭ ھەدەپ قەيت قىلىۋاتقان سۆزلىرىنىڭ نېمە ئىكەنلىكىنى چۈشەنمەيدۇ.	ئۇلار قانۇن ئوقۇتقۇچى بولغۇسى كەلەتتۈر؛ لېكىن ئۆزلىرى نېمە دەپ سۆزلەپ كەتكەنلىكىنى ياكى نېمە دەپ توختىمای بايان قىلىۋاتقانلىقىنى جاكنلا چۈشىنەلمەيدۇ.
1TI 1:8	ئەمدى بىزگە مەلۇمكى، ئەگەر كىشىلەر تەۋرات قانۇنىنى ئەينى مۇددىئاسىدا قولانىسا، ئۇ يابىدىلىقتۇر.	بىز بىلىپ تۇرۇپ، ئەگەر قانۇنى توغرا ئىشلەتسە، ئۇ يابىدىلىق.
1TI 1:9	بۇنى بىلىپ تۇرۇڭ: قانۇن ھەقلقى كىشىلەر ئۈچۈن تەييارلەنمىغان، بەلكى چۈنكى بىز يەنە شۇنى بىلىملىكىن، تەۋرات قانۇنى ھەققانىي ئادەملەر ئۈچۈن تۈزۈلگەن ئەمەس، بەلكى قانۇنغا خىلابىلىق قىلغۇچىلار ۋە بونى قاتىقلار ئۈچۈن، ئىخلاسسىزلار ۋە گۇناھكارلار ئۈچۈن، ئىپلاسلىرى ۋە كۈيۈرلۈق قىلغۇچىلار ئۈچۈن، ئاتىسىنى ئۆلتۈرگۈچىلەر ۋە ئانىسىنى ئۆلتۈرگۈچىلەر ئۈچۈن، قاتىللار،	بۇنى بىلىپ تۇرۇڭ: قانۇن ھەقلقى كىشىلەر ئۈچۈن تەييارلەنمىغان، بەلكى قانۇنغا قارشى چىققانلار ۋە بونى قاتىقى كىشىلەر، ئىمانسىزلار ۋە گۇناھكارلار، ياك-ياقىز بولمىغانلار ۋە كۈيۈرچى كىشىلەر، ئاتىنى ئۆلتۈرگەنلەر ۋە ئانىسىنى ئۆلتۈرگەنلەر، قاتىللار ئۈچۈن.
1TI 1:10	ئەخلاق بۇزغۇچىلار، جىنسىيەت خاتالىقچىلار، قۇل ساتقۇچىلار، يالغانچىلار، بۇزۇقلۇق قىلغۇچىلار، ئادەملەرنى قۇللاۋقا بولغۇچىلار، يالغانچىلار، قەسەم مۇچۇرگۈچىلار ئۈچۈن ۋە ساغلام ئۆگەنگە زىت كېلىدىغان ھەر باشقۇ ھەرقانداق قىلىمىشلاردا بولغانلار ئۈچۈن تۈزۈلگەن.	ئەخلاق بۇزغۇچىلار، جىنسىيەت خاتالىقچىلار، قۇل ساتقۇچىلار، يالغانچىلار، بۇزۇقلۇق قىلغۇچىلار، ئادەملەرنى قۇللاۋقا بولغۇچىلار، يالغانچىلار، قەسەم مۇچۇرگۈچىلار ئۈچۈن ۋە ساغلام ئۆگەنگە زىت كېلىدىغان ھەر قانداق باشقۇ ئىشلار ئۈچۈن تۈزۈلگەن.
1TI 1:11	خۇدانىڭ مەبارك بولغان شان-شەربىلىك خەۋىرىگە كاتا، بۇ مېنىغا ئەمانەت بۇ تەلىمەر تەشەككۈر-مۇبارەككە لايىق بولغۇچى خۇدانىڭ ماڭا ئامانەت قىلغان شان-شەربىنى ئايىان قىلغان خۇش خەۋىرگە ئاساسلەنغان.	قىلىنغان.
1TI 1:12	ماڭا كۈچ-قۇدرەت بەرگەن، مېنى ئىشەنچلىك دەپ قاراپ، ئۆز خىزمىتىگە تەينلىگەن رەببىمىز مەسىھ ئېسالغا تەشەككۈر ئېتىمەنى،	مەن رەببىمىز ئېسا مەسىھەكە تەشەككۈر قىلىمەن، چۈنكى ئۇ مەنگە كۈچ بەرگەن، مېنى ئىشەنچلىك دەپ قاراپ، ئۆز ئىشىغا تالىپلاشقا.
1TI 1:13	ئۇ مېنى تەينلىدى! - بۇرۇن كۈيۈرلۈق ۋە زىيانكەشلىك قىلغۇچى، زالىم بىر رەھىم قىلىدى؛ چۈنكى مەن بۇ ئىشلارنى بىلىمەسلىك ۋە ئىشەنەمەسلىكتىن ئادەم بولساممۇ، ماڭا رەھىم كۆرسىتىلدى؛ چۈنكى مەن بۇ ئىشلارنى	بۇرۇن كۈيۈرچى، زىيان سېلىۋاتقۇچى ۋە قاتىقى بىر كىشى بولسالام، ماڭا

Reference	Before	After
1TI 1:14	نادانلىق ۋە ئېتىقادىسىلىقتىن قىلغانىدىم.	قىلغانىدىمەن.
1TI 1:15-16	هالبۇكى، رېبىمىزنىڭ ماڭا كۆرسەتكەن مېھىر-شەپقىتى زىيادىلىشىپ، مەسىھ ئېسادا بولغان ئېتىقاد ۋە مېھىر-مۇھەببەت ۋۇجۇدۇمغا ئېلىپ كىرىلىشى سىلەن ئېشىپ تاشتى.	رەبىمىزنىڭ ئاتىمەسى زور دەرجىدە كۆپ بولۇپ، مەسىھ ئېسادىكى ئىيمان ۋە مېھىر بىلەن بىرگە كەلدى.
1TI 1:17	مۇشۇ سۆز ئىشەنچلىك ۋە ھەر ئادەم ئۇنى قوبۇل قىلىش تېڭىشلىكتۇر- «مەسىھ ئېسما گۇناھكارلارنى قۇتقۇرۇش ئۈچۈن دۇنياگە كەلگەن!». مەن گۇناھكارلار ئىچىدىكى ئەڭ ئەشەددىسىدۇرمەن! لېكىن دەل شۇ سەۋەتىن مەسىھ ئېسانىڭ ئەڭ ئەشەددىي گۇناھكار بولغان مېنى، كېيىن ئۆزىگە ئېتىقاد قىلىپ، مەڭگۈلۈك ھاياتقا ئېرىشىدىغانلارغا مىسال قىلىپ مەندە ئۆزىنىڭ بارلىق سەۋەر-تاقىتىنى ئايام قىلىشى ئۈچۈن، ماڭا رەھىم-شەپقەت كۆرسىتىلگەندۇر.	بۇ سۆز ھەققىي بولۇپ، ھەركىش ئۇنى قوبۇل قىلىشى كېرەك: «ئېسما گۇناھكارلارنى قۇتقۇرۇش ئۈچۈن دۇنياگە كەلگەن!». مەن گۇناھكارلار ئارسىدا ئەڭ يامانىمەن! ئەمما دەل شۇ ئۈچۈن ئېسما مەسىھ سەۋەر-پىكىرىنى كۆرسىتىش ئۈچۈن، ماڭا رەھىم قىلىدى.
1TI 1:18-19	ئەمدى مەڭگۈلۈك یادىشاھقا، يەنى ئۆلمەيدىغان ۋە كۆز بىلەن كۆرگىلى بولمايدىغان، بىردىن بىر خۇداغا ئەبدەلئەبەد كىچە ھۆرمەت-ئىززەت ۋە شان- شەرەپ بولغا يى! ئامىن!	هازىر مەڭگۈلۈك ھاكىمگە، يەنى ئۆلمەيدىغان ۋە كۆز بىلەن كۆرگۈسىز بولغان، بىرلا خۇداغا، ھەرقانداق ۋاقتىتا ھۆرمەت ۋە شان پېرىلسۇن! ئامىن!
1TI 1:20	ئەي، ئوغالۇم تەمۇتى، بۇرۇن سەن توغرۇلۇق ئېتىلغان بېشارەتلىك ۋەھىيلەرگە ئاساسەن بۇ بۇيرۇقنى ساڭا تايىشۇرەمەن. بۇ ۋەھىيلەرنى قورال قىلىپ، ئېتىقادتا ۋە ياك ۋىجدانىڭدا چىڭ تۇرۇپ، گۈزەل ئۇرۇش قىلغايىسىن. بەزىلەر ۋىجدانىدا ياك تۇرۇشتىن چەتنىپ كەتنى، نەتىجىدە ئۇلارنىڭ ئېتىقادى خۇددى خادا تاشقا ئۇرۇلۇپ غەرق بولغان كېمىدەك ۋەيران بولدى.	تمۇتى، مەن بۇ بۇيرۇقنى ساڭا بېرىمەن، چۈنكى بۇ سەن ھەققىدە بۇرۇقنى يېغەمبەتلەرگە ئاساسلىنىپ، بۇلارنى ئەسلىپ تۇرۇپ، ئېتىقادىكىدا ۋە ياك ۋىجدانىڭدا قاتىق تۇرۇپ، ياخشى جەڭ قىلغايىسىن. بەزىلەر ۋىجدانىنى تەشەلىك قىلغانلىقتىن، ئۇلارنىڭ ئېتىقادى كېمىنىڭ غەرق بولغاندای بۇزۇلدى.
1TI 2:1	خۇمېنىڭىز ۋە ئىسىكەندەرلەر مانا شۇنداق كىشىلەردىندۇر. ئۇلارنى كۇيۇرلۇق قىلاماسلىقىنى ئۆگەنسۇن دەپ، شەيتاننىڭ ئىلکىگە تايىشۇردو.	خۇمېنىڭىز ۋە ئىلىكسېنىدەر، شۇ كىشىلەر، مەن ئۇلارنى شەيتانغا تايىشۇردىم، كۇفۇر قىلاماسلىقىنى ئۆگىنىدىغان بولسۇن دەپ.
1TI 2:2	كەن ھەممىدىن ئاۋۇال، ئېتىقادچىلارغا يۇتكۈل ئىنسانلار ئۈچۈن خۇدادىن تىلەكلەر تىلىشنى، دۇئا-تىلەۋەت قىلىشنى، باشقىلار ئۈچۈن مۇراجىئەت قىلىشنى ۋە تەشەكۈرلەر ئېتىشنى،	شۇڭاق، مەن بۇنىڭدىن ئالدىن، بارلىق ئادەملەر ئۈچۈن تىلەك سوراشر، دۇئا قىلىش، باشقىلار ئۈچۈن ياردەم سوراشر ۋە شوڭور ئېتىشنى تەلەپ قىلىمەن.
1TI 2:3	بۇلۇيمۇ يادىشاھلار ۋە بارلىق ئەمەلدارلار ئۈچۈن دۇئا-تىلەۋەت قىلىشنى بىلەن تىنج ۋە ئامان-ئىسەن ھايات كەچۈرلەيمىز، يېتۇن خۇدايەرەرلىك ۋە سۈرکەتلىك جېكىلەيمەن. شۇنداق قىلغاندا، بىز تولۇق ئىخلاسمەنلىك ۋە سالماقلقىق بىلەن تىنج ۋە ئامان-ئىسەن ھايات كەچۈرلەيمىز.	ھاكىمەر ۋە بارلىق رەھىھەرلەر ئۈچۈن دۇئا قىلىڭلار، شۇنداق قىلىساق، بىز تىنج ۋە ئامان ھايات كەچۈرلەيمىز، يېتۇن خۇدايەرەرلىك ۋە سۈرکەتلىك جېكىلەيمەن. بىلەن تىنج ۋە ئامان-ئىسەن ياخشى، بىزنىڭ قۇتقۇزغۇچى خۇدا بۇنى ياقشى كۆرۈۋاتىدۇ.
1TI 2:4	بۇنداق دۇئا-تىلەۋەت قىلىش گۈزەل ئىشتۇر، قۇتقۇزغۇچىمۇز خۇدانى خۇرسەن قىلىدۇ.	بۇ دۇئا قىلىش ياخشى، بىزنىڭ قۇتقۇزغۇچى خۇدا بۇنى ياقشى كۆرۈۋاتىدۇ.
1TI 2:5	چۈنكى ئۇ ۋەتكۈل ئىنساننىڭ قۇتقۇزلۇشى ۋە ئۇلارنىڭ ھەققەتنى تونۇپ بىتىشنى خالايدۇ.	چۈنكى ئۇ ھەممە ئادەمنى قۇتقۇزلۇدۇرۇپ، ھەققەتنى تولۇق بىلىپ بىتىشنى ئەسلىدىن خالايدۇ.
1TI 2:6	چۈنكى بىرلا خۇدا بار، خۇدا بىلەن ئادەملەر ئارسىدا بىر كېلىشتۈرگۈچىمۇ بار، ئۇ بولسىمۇ ئۆزى ئىنسان بولۇپ كەلگەن مەسىھ ئېسادۇر.	چۈنكى بىرلا خۇدا بار، خۇدا بىلەن ئادەملەر ئارسىدا بىرلا ئارا كېلىشچۈسى بار، ئۇ مەسىھ ئېسما بولۇپ، ئۆزى ئادەم بولۇپ كەلگەن.
	ئۇ بارلىق ئىنسانلارنى ھۆر قىلىش ئۈچۈن ئۆزىنى قۇربان قىلىپ بەدەل توڭىلىدۇ؛ شۇنداق قىلىپ بېكىتىلگەن ۋاقتىتە سائىتىدە خۇدانىڭ نىجاتىغا گۇۋاھلىق پېرىلىدۇ.	ئۇ ئۆزىنى ھەممە ئادەملەر ئۈچۈن بەدەل قىلىپ تەقدىر قىلىدى؛ بۇ گۇۋاھلىق توغرا ۋاقتىتا پېرىلىدۇ.

Reference	Before	After
1TI 2:7	مهن بۇ گۇۋاھلىقنى يەتكۈزۈش ئۆچۈن جاكارچى ۋە رسول بولۇشقا سۆزلىرىم تولا راست، يالغان دېمە، يات خەلقەرگە ئىيمان ۋە ھەقىقەت قىلىدىم، يات ئەللىكەرگە ئېتىقاد ۋە ھەقىقەت يولدا ئۆگەتكۈچى بولۇپ تىكىلەندىم.	مهن بۇ گۇۋاھلىق ئۆچۈن جاكارچۇچى ۋە ھەوارى قىلىپ تالالنغان، سۆزلىرىم تولا راست، يالغان دېمە، يات خەلقەرگە ئىيمان ۋە ھەقىقەت ئۆگەتكۈچى بولۇپ تۇرام.
1TI 2:8	شۇڭا، مەن شۇنى خالايىمەنكى، ئەرلەر قەيەردە بولسۇن، دۇئاغا جەم بولغاندا غەزىسىز ۋە دەتالاشسىز حالدا، حالال ئەمەللەك قوللىرىنى كۆتۈرۈپ دۇئا قىلىسۇن.	شۇڭاڭ، مەن خالايىمەن، ئەرلەر ھەر قايداق، دۇئا قىلغاندا غەزەپسىز ۋە تالاشقۇچسىز حالدا، ساپ قوللىرىنى كۆتۈرۈپ دۇئا قىلىسۇن.
1TI 2:9	ئوخشاش يولدا ئاياللارمۇ مۇۋاپىق كىينىپ، ئۆزلىرىنى ئار-نومۇس ۋە ساپىلىق بىلەن ئۆزلىرىنى كۆرسەتسۇن. ئۇلار ئۆزلىرىنى چاچ قوشۇپ سەكىل سالماقلقى بىلەن ېەرداز قىلىسۇن. ئۆزلىرىنى چاچلىرىنى ئالاھىد ياساش ۋە ئالتون، ئۆنچە-مەرۋاپىت ۋە ئېسىل قىممەت كىيم-كىچەكەر بىلەن ئەمەنس،	ئوخشاش دەمەكچى، ئاياللارمۇ ئەر-ئامال كىيىملەرده، ئار-نومۇس ۋە ساپىلىق بىلەن ئۆزلىرىنى كۆرسەتسۇن. ئۇلار ئۆزلىرىنى چاچ قوشۇپ سەكىل سالماقلقى بىلەن ېەرداز قىلىسۇن. ئۆزلىرىنى چاچلىرىنى ئالاھىد ياساش ۋە ئالتون، ئۆنچە-مەرۋاپىت ۋە ئېسىل بەلكى ياخشى ئىشلار بىلەن كۆرۈنۈپ تۇرسۇن.
1TI 2:10	بەلكى گۈزەل ئەمەللەرى بىلەن ېەردازلىشىنى خالايىمەن، بۇ، خۇدا يولدا تەقۋادار بولىي دېگەن ئاياللارغا يارىشىدۇ.	ئەمما ياخشى ئىشلار بىلەن گۈزەلەشىسىن. بۇ، خۇدانىڭ يولدا ئىماندار بولغان ئاياللارغا ماس كېلىدۇ.
1TI 2:11	جامائەت سورۇنلىرىدا، ئاياللار تىنچ ئولتۇرۇپ، تولۇق ئىتائەتمەنلىك بىلەن تەلەن ئالسىن.	ئايال ساۋىغىن بولۇپ، تولىي ئەمەل بىلەن ئۆگىنىپ بارسۇن.
1TI 2:12	مهن ئاياللارنىڭ ئەرلەرگە ئۆگەتكۈچى بېرىپ ياكى ئۇلارغا بۇيرۇق قىلىشىغا يول لېكىن ئاياللارنىڭ ئەرلەرگە تەلەم بېرىشى ياكى ئۇلار ئۆستىدىن ھۆكۈم سۈرۈشىگە يول قويمىمەن، ئەكسىجە، ئۇلار تىنچ بولسۇن.	قويمىمەن، بەلكى، ئۇلار سۈكۈت تۇرۇپ تەمن بولسۇن.
1TI 2:13	چۈنكى ئاۋۇال ئادەمئاتا، كېپىن ھاۋائانا يارتىلغان.	چۈنكى ئالدىن ئادەم ياسالغان، كېپىن ھاۋا.
1TI 2:14	ئاۋۇال ئالدىنىپ ئازىدۇرۇلغانمۇ ئادەمئاتا ئەمەنس، بەلكى ھاۋائانا ئىدى. ئۇ تولىمۇ ئالدانغانلىقىدىن ئۇلارنىڭ ئىتائەتسىزلىكىگە چۈشۈپ قالغاندى.	ئادەم ئالدىنماقان، بەلكى ھەۋا ئالدالنغان بولۇپ، ياراپەستلىككە كېرىپ كەتى.
1TI 2:15	لېكىن ئاياللار ئېتىقاداتا، مېھر-مۇھەببەت ۋە ياك-مۇقەددەسلەكتە سالماقلقى بىلەن تۇرىدىغانلا بولسا، ئۇلار تۇغۇرتىتا ساق-سالامەت قۇتۇلدۇ.	ئەمما ئاياللار بالدۇرۇش ئارقىلىق، ئىمان، سۆيگۈ ۋە ياكىزلىق بىلەن ساپىلىق ئارقىلىق داۋاملاشتۇرۇپ تۇرسا، روھى قۇتۇلۇشقا ئېرىشەلەيدۇ.
1TI 3:1	«ئەگەر بىرسى جامائەتكە بېتەكچى بولۇشقا ئىتتىلسە، ئۇ گۈزەل بىر ۋەزىپىنى ئازىزۇ قىلغان يولىدۇ» دېگەن بۇ سۆز ھەقىقەت: ئەگەر بىرەر كىشى جەمەت يېتەكچىسى بولۇشقا ئىتتىپ بولسا، ئۇ ياخشى بىر ئىشنى خالايدۇ.	بۇ سۆز ھەقىقەت: ئەگەر بىرەر كىشى جەمەت يېتەكچىسى بولۇشقا ئىتتىپ بولسا، ئۇ ياخشى بىر ئىشنى خالايدۇ.
1TI 3:2	ئەمدى يېتەكچى بولسا ئەيپىسىز، بىر خوتۇنلۇق، سالماق، ېەملىك، ئەدەبىلىك، مېھماندۇست، خۇدا توغرىسىدا تەلەم بېرەلەيدىغان بولۇشنى،	يېتەكچى بولۇشى كېرەككى، بېچ خاتالقى يوق، بىر ئايالغا گەپىك، ساپ ۋە باشقۇراالايدىغان، گۈزەل حالدا، مېھمانلارغا دوستانە، خۇدا ھەقتە دەرس بەرەلەيدىغان.
1TI 3:3	شۇنداقلا ھاراقكەش ۋە زوراۋان بولماسلقى، مۇلايم بولۇشى، سەپىرا، نەپسانىيەتچى بولماسلقى،	شۇنداقلا ئىچىمچاڭ بولمىسىن ۋە زورلاپ تۇرمىسىن، نەرمىلىك بىلەن قىلىسۇن، تالاشقۇچى بولمىسىن، يۇل سۆيگۈچى بولمىسىن،
1TI 3:4	ئۆز ئائىلىسىنى ياخشى باشقۇراالايدىغان بولۇشنى، تولىمۇ سالاپەتلىك بىلەن يەزەنلىرىنى ئاتا-ئانىسىغا بويىسۇنىدىغان قىلىپ تەرىبىيلەيدىغان كىشى بولۇش كېرەك.	ئائىلىسىنى ياخشى باشقۇراالايدۇ، يەزەنلىرىنى ئاتا-ئانىسىغا توغرا بويىسۇنىغۇچ قىلىپ، ئىززەتلىك بىلەن تەرىبىيەلەيدىغان كىشى بولۇش كېرەك.
1TI 3:5	چۈنكى بىرسى ئۆز ئائىلىسىنى باشقۇرۇشنى بىلمىسە، ئۇ خۇدانىڭ جامائىدىن قانداقمۇ خەۋەر ئالالسىن؟	ئەگەر بىر كىشى ئۆز ئائىلىسىنى ياخشى باشقۇرالمايسا، ئۇ خۇدانىڭ جامائىتنىنى قانداق باشقۇرالايدۇ؟
1TI 3:6	يېتەكچى يېڭى ئېتىقادچىلاردىن بولمىسىن، ئۇنداق بولسا، ئۇ تەكەببۈرلىشىپ كېتىشى مۇمكىن، شۇنىڭدەك شەيتانىڭ ئەيپىگە كېرىپ، ئۇ ئۇچىرىغان ھۆكۈمگە چۈشىدۇ.	يېتەكچى يېڭى ئىشەنگەنلەردىن بولمىسىن؛ ئەگەر شۇنداق بولسا، ئۇ غاۋاغالنىنىپ كېتىپ، شەيتانىڭ ھۆكۈمگە چۈشۈپ قالدى.
1TI 3:7	ئۇ جامائەتنىڭ سىرتىدىكىلەر تەرىپىدىنمۇ ئوبىدان تەرىپلىنىدىغان بولۇشى	ئۇ باشقۇرەللىكەر ئىچىدە ياخاتا ئاتالغۇ بولۇشى كېرەك؛ بۇنداقتا،

Reference	Before	After
	کېرەك؛ شۇنداق بولغاندا، ئۇ باشقىلارنىڭ قارىلىشىغا ئۈچرىمايدۇ، شەيتاننىڭ قىلتىقىغا چۈشمەيدۇ.	سوختلىنىپ قالمايدۇ ۋە شەيتاننىڭ قايدالىقىغا توقۇنمday.
1TI 3:8	خۇددى يېتەكچىلەرگە ئوخشاش، جامائەت خىزمەتكارلىرىمۇ ئىززەتلەك، ئىككى سىكى خىل گەپ قىلمايدىغان، هاراق-شارابقا بېرىلمەيدىغان، نەپسانىيەتچى بولمىغان كىشىلەردىن بولۇشى.	يېتەكچىلەرگە ئوخشاش، جامائەت خىزمەتكىلىرىمۇ ئىززەتلەك، ئىككى تالالىپ گەپ قىلمايدىغان، بەك كۆپ ئىجىمىلىكە بەندىا بولمىغان، يېل ئۈچۈن يەس بولمىغان كىشىلەردىن بولۇشى كېرەك.
1TI 3:9	ياڭ ۋىجدانى بىلەن ئېتىقادنىڭ سىرىنى چىڭ تۇندىغان بولۇشى لازىم، بۇنداق ئادەملەرنىمۇ ئالدى بىلەن سىناب كۆرۈپ، ئېب تەرەپلىرى بولمىسا، ئاندىن خىزمەت ۋەزىپىسىگە قويۇشقا بولىدۇ.	تازا ۋىجدان بىلەن ئىشەنچنىڭ سىرىنى كۈچلۈك تۇنۇپ تۇرۇشى كېرەك.
1TI 3:10	شۇنداق، بۇ خىزمەتكارلارنىڭ ئاياللىرىمۇ ئىززەتلەك، گاپ-گۇشتىا قاتناشقا شۇنىڭدەك، بۇ خىزمەتكارلارنىڭ ئاياللىرىمۇ تەمكىن، يېتە-ياسات قىلمايدىغان، سالماق ۋە ھەرقانداق ئىشتىا ئىشەنچلىك بولغانلاردىن بولۇشى لازىم.	بۇ خىل ئادەملەرنى ئالدى بىلەن تەكشۈرۈپ باقىڭ، ئەگەر ئېپپى يوق بولسا، ئاندىن خىزمەت ۋەزىپىسىگە قويۇڭ.
1TI 3:11	خىزمەتكارلار بىر خوتۇنلۇق، ئۆز يەرزەنتىلىرى ۋە ئائىلىسىنى ياخشى باشقۇرۇدىغان كىشىلەردىن بولۇسۇن.	شۇنداق، بۇ خىزمەتكارلارنىڭ ئاياللىرىمۇ ئىززەتلەك، گاپ-گۇشتىا قاتناشقا شۇنىڭدەك، بۇ خىزمەتكارلارنىڭ ئاياللىرىمۇ تەمكىن، يېتە-ياسات بولماستىن، ئەقلىلىق ۋە ھەر نەرسىدە ئىشەنچلىك بولۇشى كېرەك.
1TI 3:12	خىزمەتكارلار بىر خوتۇنلۇق، ئۆز يەرزەنتىلىرى ۋە ئائىلىسىنى ياخشى باشقۇرۇش كېرەك.	خىزمەتكەچىلەر بىرلا خۇتۇن بىلەن بولۇپ، باللىرى ۋە ئائىلىسىنى ياخشى باشقۇرۇش كېرەك.
1TI 3:13	خىزمەتكارنىڭ ۋەزىپىسىنى ئوبدان ئورۇنغانلار ئۆزى ئۈچۈن ياخشى نامغا ئېرىشىپ، مەسىھ ئىسادا بولغان ئېتىقادتا زور جۈرئەت-ئىشەنگە كەلەيدۇ. ئاتاققا سازاھەر بولىدۇ ۋە مەسىھ ئىسادا بولغان ئېتىقادتا زور جۈرئەت-ئىشەنچكە ئېرىشىدۇ.	خىزمەتكارلار ۋەزىپىسىنى ياخشى قىلغاندا، ئۆزلىرى ئۈچۈن ياخشى نامغا ئەگەر مەن كېچىك قالسام، سەن خۇدا ئائىلىسىدا قانداق تۇتۇش كېرەكلىكىنى بىلسەك. بۇ ئائىلە تېرىك خۇدا جەمئىتى، ھەقىقەتنىڭ توۋرۇكى ۋە تەگلىكىدۇر.
1TI 3:14	مەن گەرچە پات ئارىدا يىنگىغا يېتىپ بېرىشنى ئارزوُ قىلىساممۇ، يەنلا بۇ خەتنى يازىدۇ؛	مەن بۇلارنى سىزگە يېزىۋاتىمەن، سىزگە تېزلا كېلىپ قېلىش ئۈچۈن ئۈمىت قىلىپ.
1TI 3:15	مۇبادا مەن ھايال بولۇپ قالسام، خەتنىن خۇدانىڭ ئائىلىسى ئارسىدا ئۆزۈڭنى قانداق تۇتۇش كېرەكلىكىنى بىلسەن. بۇ ئائىلە بولسا تېرىك خۇدانىڭ جامائىتى، ھەقىقەتنىڭ توۋرۇكى ۋە تەگلىكىدۇر.	ئەگەر مەن كېچىك قالسام، سەن خۇدا ئائىلىسىدا قانداق تۇتۇش كېرەكلىكىنى بىلسەك. بۇ ئائىلە تېرىك خۇدا جەمئىتى، ھەقىقەتنىڭ توۋرۇكى ۋە تەگلىكىدۇر.
1TI 3:16	ھەممە يەلن ئېتىراپ قىلماي تۇرالمايدۇكى، ئىخلامىنلىكىنى سىرى بۇيۇكتۇر: - «ئۆزى ئىنسان ئىنلىدە ئايان بولدى، روھ ئۇنىڭ ھەقانىلىقىنى ئىسپاتلىغان، يەرىشىلەرگە ئۇ كۆرۈندى، ئۇنىڭ خەۋىرى يۇتكۈل ئەللەرگە جاكارلاندى، جاھاندا ئۇنىڭغا ئىمان كەلتۈرۈلدى، ئۇ شان-شەرەپ ئىچىدە ئەرشىك كۆتۈرۈلدى». رەنمە ئىشىنىپ كەتكەن، شەرەپ ئىچىدە آسمانغا كۆتۈرۈلگەن».	ئۆمۈمىي قوبۇل قىلىنىپ تۇرىدىغان زور سىر بولۇپ توۋىدىكى، ئىخلاس سىرى بۇ: «خۇدا تەن تەرىپىدىن كۆرۈنگەن، روھ بىلەن ئەمەلدە ھەق دەپ ئىسپاتلىغان، يەرىشىلەرگە كۆرسىتىلگەن، بارلىق دۆلەتلەرگە جاكارلاندى، ئۇنىڭ خەۋىرى يۇتكۈل ئەللەرگە جاكارلاندى، جاھاندا ئۇنىڭغا ئىمان كەلتۈرۈلدى، ئۇ شان-شەرەپ ئىچىدە ئەرشىك كۆتۈرۈلدى». رەنمە ئىشىنىپ كەتكەن، شەرەپ ئىچىدە آسمانغا كۆتۈرۈلگەن».
1TI 4:1	ئەمدى روھ شۇنى ئالاھىدە ئېتىدىكى، ئاخىر زامانلاردا بەزىلەر ئېتىقادتنى يېتىپ، ئالادامچى روھلارغا ۋە جىنلارنىڭ تەلىملىرىگە بېرىلىپ ئەگىشىدۇ.	روھ بۇنى تولاي دەپ ئۈچۈر: كېپىنكى زامانلاردا بەزىلەر ئىماننى تاشلاپ، يالغان روھلار بىلەن جىنلارنىڭ ئۆگەيتىلىرىگە ئۇنىپ كېتىدۇ.
1TI 4:2	بۇنداق تەلەم بەرگۈچىلەر ساختىلىقتا يالغانچىلىق قىلىپ، خۇددى داغمالالىپ كۆيدۈرۈۋەتكەندەك ئۆز ۋىجدانىنى يوقتىپ قویغان؛	يالغان دېسەكچەرنىڭ رىالىشىدا، ئۆز ۋىجدانىنى سوزۇپ قاتىقلاب قوباغانلار؛
1TI 4:3	ئۇلار نىكاھلىنىشنى ۋە بەزى يېمەكلىكەرنى ئىستېمال قىلىشنى مەنى قىلىدۇ. ئەمما ئۇلار مەنى قىلىدىغان يېمەكلىكەرنى خۇدا ئۆزىگە ئېتىقاد قىلغان ھەقىقەتنى بىلگەنلەرنىڭ تەشكۈر ئېتىپ قوبۇل قىلىش ئۈچۈن ياراتقانسى.	ئۇلار نىكاھ قىلىشنى چەكلەيدۇ ۋە بەزى يېمەكلىكەرنى يېمەشتىن ۋاز كېچىشكە بۇيۇيدۇ. بىراق، خۇدا ئۇلارنى ئىشىنىدىغانلار ۋە ھەقىقەتنى بىلغۇچىلار ئۈچۈن شۇكۈر بىلەن قوبۇل قىلىش ئۈچۈن ياراتقان.
1TI 4:4	چۈنكى خۇدا ياراتقان ھەممە نەرسە ياخشىدۇر، ئۇلار تەشكۈر بىلەن قوبۇل قىلىنسا، ئۇلارنىڭ ھېچقايسىسىنى چەكلەپ رەت قىلىشقا بولمايدۇ.	چۈنكى خۇدا ياسىغان ھەر نەرسە تولا ياخشى، تەھشىي بىلەن ئالساق، ھېچ نەرسىنى چەكلەپ تاشلىمەيدۇ.
1TI 4:5	چۈنكى ئۇلار خۇدانىڭ سۆزى ۋە ئادەملەرنىڭ دۇئاسى بىلەن ياقىزلىپ	چۈنكى، ئۇلار خۇدانىڭ سۆزى ۋە ئادەملەرنىڭ دۇئاسى بىلەن ياقىزلىپ

Reference	Before	After
1TI 4:6	ئەگەر بۇ ئىشلارنى قېرىنداشلارغا تەكشىلەپ تۇرساڭ، مەسىھ ئەيىسا نىڭ بۇ نەسەھەتلەرنى قېرىنداشلارنىڭ سەمىگە سالساڭ، مەسىھ ئەيىسانىڭ ياخشى خىزمەتكارى بولغان بولسىن. شۇنداقلا، ئۆزۈڭنىڭ ئەستايىدىل ئەگەشكەن ئېتىقادىتىكى ۋە ساغلام تەلىمەردىكى سۆزلەر بلهن قۇۋۇھتلەندۈرۈلگەنلىكىڭ ئایان بولىدۇ.	كېتسىدۇ. ئەگەر بۇ ئىشلارنى قېرىنداشلارغا تەكشىلەپ تۇرساڭ، مەسىھ ئەيىسا نىڭ ياخشى خىزمەتكارى بولغان بولسىن. شۇنداقلا، ئۆزۈڭنىڭ ئەستايىدىل قۇۋۇھتلەندۈرۈلگەنلىكىڭ ئایان بولىدۇ.
1TI 4:7	بىراق، بەھىرماڭلىق ۋە قارىيەلىق ئەفسانىلەرنى رەت قىل، ئۆزۈڭنى ئىخلاس ئەمما ئىخلاسىسىزلازنىڭ ۋە مومايلارنىڭ ئەپسانلىرىنى چەتكە قېقىپ، ئۆزۈڭنى ئىخلاسمەنىلىك يولدا چېنىقتوۇرۇپ يېتىشتۈرگەن.	ئۆچۈن تەرىپىلەلەپ كەتەرسەن.
1TI 4:8	چۈنكى «بەدەننى چېنىقتۇرۇشنىڭ ئازاراق يايىدىسى بار، لېكىن ئىخلاسمەنىلىكتە ئىنتىلىشنىڭ ھەرتەرىلىك يايىدىسى بار؛ ئۇ ھازىرقى ۋە كەلگۈسى ھايات ئۆچۈن بەخت ئېلىپ كېلىدۇ»	چۈنكى بەدەن تەرىپ يايىدىسى بار، ئۇ بۇ ھايات ۋە كەلگۈسى ھايات ئىخلاسىنىڭ ھەر تەرىپ يايىدىسى بار؛ ئۇ بۇ ھايات ۋە كەلگۈسى ھايات ئۆچۈن ۋەدە ئېلىپ كېلىدۇ.
1TI 4:9	— بۇ سۆز ھەقىئۇر ۋە ئۇنى قوبۇل قىلىشقا يۇتونلەي ئەرزىيدۇ.	بۇ سۆز ھەقىئۇر ۋە ئۇنى قوبۇل قىلىشقا يۇتونلەي ئەرزىيدۇ. بۇ قىلىنىشقا تولا لا يېق.
1TI 4:10	ئەملىيەتتە بىز بۇنىڭ ئۆچۈن جاپالىق ئەجىر سىڭىدۇرۇۋاتىمىز ۋە خار قىلىنىۋاتىمىز. چۈنكى ئۆمىدىمىزنى يۇتكۈل ئىنسانلارنىڭ، بولۇيمۇ ئېتىقاد قىلغۇچىلارنىڭ قۇتقۇزۇغۇچىسى – مەڭگۇ ھايات خۇداغا باىلدۇق.	بىز بۇ ئۆچۈن كۆپ كۆچ سەرپ قىلىپ، ھەرخىل قىيىاتقا توغۇرۇپ RAM. چۈنكى بىز يۇتون نادەملەرنىڭ، بولۇيمۇ ئىشىنىپ قالغانلارنىڭ قۇتقۇزۇغۇچىسى بولغان ھەمىشە ھايات خۇداغا ئۇمىد قىلىپ تۇمۇ. بۇ ئىشلارنى خەلققە داۋاملىق ئەسلىه تېپ تۇرۇڭ ۋە ئۆگەتلىك.
1TI 4:11	بۇ ئىشلارنى جامائەتكە توختىماي تاپىلغىن ۋە ئۆگەتكىن.	ھېچ كەم سىزىنى ياشلىقىنىز ئۆچۈن كەم قارىمىسىۇن؛ بەلكى سۆزىڭىزدە، ھەركەتلەرىنىڭدە، مۇھەببەتتە، روھدا، ئىماندا ۋە پاكلېلىقتا ئىماندارلارغا ئۆلگە بولۇڭ.
1TI 4:12	بېچىكمىنىڭ سېنىڭ ياشلىقىڭىغا سەل قارشىغا يول قويىما؛ بەلكى سۆزلىرىنىڭدە، ئەمەللەرىنىڭدە، مېھر-مۇھەببەت، ئېتىقاد ۋە پاكلېلىق تېتىقادچىلارغا نەمۇنە بول.	ھېچ كەم سىزىنى ياشلىقىنىز ئۆچۈن كەم قارىمىسىۇن؛ بەلكى سۆزىڭىزدە، ھەركەتلەرىنىڭدە، مۇھەببەتتە، روھدا، ئىماندا ۋە پاكلېلىقتا ئىماندارلارغا ئۆلگە بولۇڭ.
1TI 4:13	مەن بىنىڭىغا بارغۇچە، ئۆزۈڭنى جامائەتكە مۇقەددەس يازمىلارنى ئوقۇپ بېرىش، جېكىلەش ۋە تەلەم بېرىشىكە بېغىشلىغىن.	مەن كەلگۈچە، ئوقۇشقا، ئەسلىه تىشكە ۋە ئۆگەتكە بېغىشلا.
1TI 4:14	جامائىتىڭىنىڭ ئاقساقاللىرى قوللىرىنى ئۆچاڭغا قويغاندا، خۇدانىڭ ۋەھىيىسى ئارقىلىق ساڭا ئاتا قىلىنىش بلهن سەننەد بولغان ئىلتىپاتقا بېپەرۋالق قىلما.	ئاقساقاللار قوللىرىنى سەنگە قويغاندا، يەراشت ئارقىلىق بەرگەن رۇھىي ھەدىيىنى ئەملىەتمە.
1TI 4:15	بۇ ئىشلارغا بېرىلىپ، ئۆزۈڭنى ئۇلارغا تولۇق ئاتىغىن. شۇنىڭ بلهن سېنىڭ ئالغا باسقانلىقىڭ ھەممەيلەنگە ئایان بولىدۇ.	بۇ ئىشلارغا تولۇق بېرىلىپ، ئۆزۈڭنى يۇتونلا ئۇلارغا قويغان. بۇنىڭ بلهن سېنىڭ ئالغا كېتىشىڭ ھەممىگە ئېنىق كۆرۈنۈپ قالىدۇ.
1TI 4:16	ئۆزۈڭگە ۋە بەرگەن تەلىمىڭگە ئىزچىل كۆڭۈل قويغان. چۈنكى شۇنداق قىلغاندا ئۆزۈڭىنمۇ ۋە ساڭا قۇللاق سالغانلارنىنمۇ قۇتقۇزىسىن.	ئۆزۈڭ بلهن تەلىمىڭگە ھەمىشە ئەھمىيەت بەرگەن. چۈنكى بۇنداق ياشانغان ئەرلەرنى ئەپلىگەندە قاتتىق سۆزلىمىگىن، بەلكى ئۇلارغا ئاتاڭ بەرگەن. شۇنداقلا، يېگىنلەرگە قېرىنداش قاتار مۇلایم سۆزلە.
1TI 5:1	ياشانغان ئەرلەرنى ئەپلىگەندە قاتتىق سۆزلىمىگىن، بەلكى ئۇلارغا ئاتاڭ سۆپىتىدە نەسەھەت بەرگەن. شۇنىڭدەك، يېگىنلەرگە قېرىنداشلىرىڭ سۆپىتىدە سۆزلىگىن.	ياشانغان ئەرلەرنى ئەپلىگەندە قاتتىق ئېپ قىلما، بەلكى ئۇلارغا ئاتا قاتار ئەسلىت دېگەندەك قارىش، ھەر قايىسى ئىشتىتا تازا قەلب بلهن ئالاقە قىلىك.
1TI 5:2	ئەۋ قارىغان ئایاللارغا ئانا دېگەندەك مۇئامىلە قىلىڭ، ياش ئایاللارغا سىڭىلى ياشانغان ئایاللارغا ئانالىش سۆپىتىدە، ياش ئایاللارغا ئاچا-سىڭىللىرىڭ سۆپىتىدە هەر ئىشتىا ياك قەلب بلهن مۇئامىلە قىلغىن.	دېگەندەك قارىش، ھەر قايىسى ئىشتىتا تازا قەلب بلهن ئالاقە قىلىك.
1TI 5:3	ھەققىي تۈل ئایاللارنى ھۆرمەتلىپ، ئۇلارنىڭ ھالىدىن خەۋەر ئال.	ھەققىي يالغۇز قالغان ئایاللارغا ھۆرمەت كۆرسەت، ئۇلارنىڭ ھالىنى داۋاملىق بىلىپ تۇرۇڭ.
1TI 5:4	لېكىن، تۈل ئایاللارنىڭ يەزىھەنلىرى ياكى نەۋىلىرى بولسا، ئۇلار ئالدى بىلەن ئۆز ئائىلىسىگە نىسبەتەن ئىخلاسمەنىلىكى ئۆگىنىپ، ئۆز ئاتا- ئائىسىنىڭ ئەحرىنى ياندۇرسۇن؛ چۈنكى بۇ ئىش خۇدانى خۇرسەن قىلىدۇ.	لېكىن، بىر تۈل ئایاللارنىڭ يەزىھەنلىرى ياكى نەۋىلىرى بار بولسا، ئۇلار ئالدى بىلەن ئۆز ئائىلىسىگە قارشى يۇختالىق كۆرسەتىشىگە ئۆگىنىپ، ئاتا- ئائىسىنىڭ قارىغان-قورقۇشىنى قايتۇرۇشقا تېرىشىسۇن؛ چۈنكى بۇ ئىش

Reference	Before	After
1TI 5:5	ئەمدى ھەققىي تۇل ئۆتۈۋاتقان، يالغۇز قالغان ئاياللار بولسا، ئۆمىدىنى خۇداغا باقلانغان بولۇپ، كېچە-كۇندۇز دۇئا-تلاۋەتە بولىدۇ.	خۇدا ئالدىدا ياخشى ۋە قوبۇل قىلىنىدۇ. هازىرچە ھەققىي كەم-كېمەك بولغان، يەككە قالغان ئاياللار، ئۆمىدىنى خۇداغا قويۇپ، كۈن-تۇن دۇئا قىلىپ تۇرۇۋاتىدۇ.
1TI 5:6	لېكىن ھۆزۈر-ھالاۋەتكە بېرىلگەن تۇل خوتۇن ھيات بولسىمۇ، ئۆلگەزگە باراۋەرددۇ.	لېكىن بۇل-زېبىرلەققا بېرىلىپ كەتكەن تۇل ئايال ھيات تۇرسىمۇ، ئۆلپ باراۋەرددۇ. كەتكەزگە ئوخشاش بولىدۇ.
1TI 5:7	ئەمدى باشقىلار تەرىپىدىن ئەپىلىنىغان ئەھۋالغا جوشۇپ قالماسلىقى ئۆچۈن سەن ئۇلارغا بۇ ئىشلارنى جېكىلەپ تايىلىغىن.	باشقىلار تەرىپىدىن ئەپىلەنمەسلىك ئۆچۈن، سېنىڭ ئۇلارغا بۇ ئىشلارنى ئاچىقلاپ دېگەن.
1TI 5:8	لېكىن بىرسى ئۆز ئوغقانلىرىدىن، بولۇيمۇ ئۆز ئائىلىسىدىكىلەردىن خەۋەر ئالمىسا، ئۇ ئېتىقادتن تانغان دەپ قارىلىپ، كاپىرلاردىن بەتتەر بولىدۇ.	ئەگەر بىرەۋ ئۆز قېرىنداشلىرىنى، خاس تە ئۆز ئائىلىسىنى تەمىنلەمسە، ئۇ ئىماننى رەت قىلغان بولىدۇ ۋە كاپىرلاردىن يامان بولىدۇ.
1TI 5:9	تۇل ئايال تىزىمغا ئېلىنسا، يېشى ئاتمىشتن تۆۋەن بولماسلىقى، بىرلا ئەرنىڭ ئايالى بولغان بولۇشى كېرەك.	تۇل ئايال تىزىمغا ئالىنسا، يېشى 60 دىن ئوستۇن بولۇشى ۋە يەقهت بىر ئەر بلەن نىكاھلىق تەرەپ قالغان بولۇشى زۆرۈر.
1TI 5:10	يەنە گۈزەل ئەمەللەرى بلەن تەرىپلەنگەن بولۇشى، باللىرىنى ياخشى تەرىپىلەپ چوڭ قىلغان، مۇساپىرلارغا مېھماندوستلۇق كۆرسەتكەن، مۇقۇددەس بەندىلەرنىڭ يۇتلەرىنى يۇيۇپ قويغان، قىيىنچىلىقتا قالغانلارغا ياردەم قولنى ئۆزازتقان، ئۆزىنى ھەرخىل خەير-سَاخاۋەت ئىشلارغا بېغىشلىغانلار بولۇشى كېرەك.	ئۇ ياخشى ئىشلەرى بلەن نامى بار بولۇشى، باللىرىنى ياخشى تەرىپىلەپ چوڭ قىلغان، مۇساپىرلارغا مېھماندوستلۇق كۆرسەتكەن، مۇقۇددەس ئادەملەرنىڭ ئەتكىلەرنى يۇيۇپ تازىلەپ بەرگەن، قىيىنچىلىقتا قالغانلارغا ياردەم بەرگەن، ھەرخىل خەيرخاھلىق ئىشلارغا ئۆزىنى بەھرمە قىلغان بولۇش لازىم.
1TI 5:11	لېكىن ياش تۇل ئاياللارنى تىزىمغا قوشما. چۈنكى ئۇلارنىڭ ھەۋەسلىرى يات ھەۋەسلىرى قوزغىلىپ مەسھەدىن تېنىپ، قايىتا نىكاھلىنىشنى ئاززو قىلىدۇ؛	لېكىن ياش ئاياللارنى ئۇ تىزىمغا قوشما. چۈنكى ئۇلارنىڭ ھەۋەسلىرى يات ھەۋەسلىرى قوزغىلىپ مەسھەدىن تېنىپ، قايىتا نىكاھ قىلىشقا ئاززو قىلىدۇ. قالدۇرۇپ، مەسەھەت ئۇزاقلېلىشىپ، قايىتا نىكاھ قىلىشقا ئاززو قىلىدۇ.
1TI 5:12	شۇنىڭ بلەن، ئۇلار دەسلەپ بەرگەن ۋەدىسىگە خلابىلىق قىلىش سەۋەبلىك ئېبىلىك بولىدۇ.	ئۇلارغا ئېپ بار، چۈنكى ئالدىنچ ئىماننى رەت قىلغان.
1TI 5:13	ئۇنىڭ ئۇستىگە ئۇلار ھۇرۇنلۇقنى ئادەت قىلىۋېلىپ، ئۆييمۇ-ئۆي دوقۇرۇپ يۈرۈشنى ئۆگىنىدۇ؛ شۇنداقلا ھۇرۇن بولۇپلا قالماي، ئۇلار غەيۋەت قىلىپ، باشقىلارنىڭ ئىشلەرىغا چېپىلغاق بولۇپ نالايق ئىشلارغا ۋالقلالىدىغانلاردىن بولۇپ قېلىش مۇمكىن.	ئۇنىڭ ئۇستىگە، ئۇلار يۈرۈسەتچى بولۇپ كەتىپ، بىر ئۆپىدىن بىر ئۆيگە يۈرۈشنى ئۆگىنىدۇ؛ شۇنىڭغا يەقهت يۈرۈسەتچىلا قالماي، گەچە قىلىپ، باشقىلارنىڭ ئىشلەرىغا كېرىپ، قىلىش كېرەك بولمىغان ئىشلارنى قىلىدۇ.
1TI 5:14	شۇنىڭ ئۆچۈن، بۇنداق ياش تۇل ئاياللارنىڭ نىكاھلىنىپ، يەرزەنت كۆرۈپ، ئۆي ئىشلەرى بىلەن شۇغۇللىنىشنى خالايمەن. شۇنداق قىلغاندا، بىرگە قارشى تۇرغۇچىغا بىزنى ھەرقانداق ئېبىلەپ-ھاقارەتلەش يېرستى چىقمايدۇ.	شۇ ئۆچۈن، بۇ ياش ئاياللار نىكاھ قىلىپ، بالا تۇغۇرۇپ، ئۆي ئىشلەرى بىلەن شۇغۇللىنىشنى خالايمەن. بۇنداق قىلغاندا، دۇشман بىزنى ھېچ نەرسىدە تەنقىد قىلىش يۇرسىتى چىقمايدۇ.
1TI 5:15	چۈنكى شۇنداق بەزى تۇل ئاياللار ئىللەقاچان ئېتىقادتن تېنىپ شەيتاننىڭ كېنىڭى كېرىپ كەتىن.	چۈنكى بەزى ئاياللار ئىللەقاچان ئىماندىن چىقىپ، شەيتاننىڭ كېنىڭى كېرىپ كەتىن.
1TI 5:16	ئەگەر ئېتىقادى بار بىر ئەر ياك ئايال كىشىنىڭ تۇل قالغان تۇغقانلىرى بولسا، ئۇ ئۆزى ئۇلارغا ياردەم بەرسۇن، يۈكى جامائەتكە چۈشىسىن. شۇنداق بولغاندا، جامائەت ھەققىي ئىگ-چاقىسىز تۇل ئاياللارغا ياردەم قىلاладۇ.	ئەگەر بىر ئىماندار ئەر ياك ئايالنىڭ يالغۇز قالغان ئاياللارى بار بولسا، ئۇلارنى ئۆزى ياردەم قىلىسۇن، جامائەتكە گاراۋات چۈشۈرمەس، شۇنداقتا جامائەت ھەققىي يالغۇز قالغان ئاياللارغا ياردەم بېرەلەيدۇ.
1TI 5:17	جامائەتنى ياخشى باشقۇرغان ئەۋەتلەر، بىراق خۇدا سۆزىنى تەلەم بېرىپ، كالامىنى يەتكۈزۈش ۋە تەلەم بېرىشتە ئەجىر سىڭىدۇرگەنلەر ئىككى ھەسسىه ھۆرمەتكە سازاۋەر قىلىنسۇن.	جەمەتنى ياخشى باشقۇرغان ئەۋەتلەر، بىراق خۇدا سۆزىنى تەلەم بېرىپ، كالامىنى يەتكۈزۈش ۋە تەلەم بېرىشتە ئەجىر سىڭىدۇرگەنلەر ئىككى ھەسسىه ھۆرمەتكە سازاۋەر قىلىنسۇن.

Reference	Before	After
1TI 5:18	چۈنكى مۇقەددەس يازمىلاردا: «خامان تەيکەن ئۆكۈزنىڭ ئاغزىنى بوغما» وە وە: «مەدىكار ئۆز ھەققىنى ئېلىشقا ھەقلقىتۇر» دېلىگەن.	چۈنكى يازمىلاردا دەيدۇ: «دەرمە تەيکەن نە ئۆكۈزنىڭ ئاغزىنى بوغما» وە «ئەمگە كچى ئۆز ھەققىنى ئېلىشقا ھەقلقىق.».
1TI 5:19	ئاقساقال ئۇستىدىن ئەرز قىلىشقا كىرىشمە، ئەگەر ئىككى ياكى ئۆج گۇۋاھ ئىككى ياكى ئۆج گۇۋاھ ھازىر بولمىغۇچە، ئاقساقال ئۇستىدىن قىلىنغان ئەرزى قوبۇل قىلما.	ئاقساقال ئۇستىدىن ئەرز قىلىشقا كىرىشمە، ئەگەر ئىككى ياكى ئۆج گۇۋاھ ھازىر بولمىغۇچە، ئاقساقال ئۇستىدىن قىلىنغان بار بولمسا.
1TI 5:20	ئەگەر ئاقسافالاردىن بىرسى گۇناھ سادىر قىلغان بولسا، باشقىلارنىڭمۇ بۇنىڭدىن ئېرىت ئېلىپ قورقۇشى ئۆچۈن، جامائەت ئالدىدا تەنبىھ پېرىپ ئەيپىلىگەن.	گۇناھ قىلغانلارنى ھەممە كىشى ئالدىدا ئاچىق تەنبىھ قىلىڭ، بۇنىڭ بلەن باشقا كىشىلەر قورققان بولىدۇ.
1TI 5:21	خۇدا، ئىسا مەسىھ ۋە تاللانغان يەرىشىلەرنىڭ قوشۇلۇشىدا ساڭا بۇنى شۇنى ساڭا ئاڭاھ قىلىپ تايىلايمەنلىكى، سەن بۇ ئەمرلەرگە ھېچ ئايىمىچىلىق قىلىماي، ھېچقانداق ئىشتىا بىر تەرىكە يان باسمىي قەئىي ئەمەل قىلغىن.	خۇدا، ئىسا مەسىھ ۋە تاللانغان يەرىشىلەرنىڭ قوشۇلۇشىدا ساڭا بۇنى ئېنىق دەيمەنلىكى، سەن بۇ ئەمرلەرگە ھېچ كىشىنى يەرقەندەرمە، ھېچ نەرسىدە تەرىپىدار بولماستا تولۇق ئەمەل قىلغىن.
1TI 5:22	بىراۇنىڭ ئۇچىسىغا قولۇڭنى قولۇشقا ئالدىراپ كەتمە؛ باشقىلارنىڭ گۇناھلىرىغا شېرىك بولما. ئۆزۈڭنى ياك تۇتقىن	ئادەمنىڭ ئۇستىگە قول قولۇشقا تېز يۈرۈشكە بارمە؛ باشقىلارنىڭ گۇناھلىرىغا قاتىشىما. ئۆزۈڭنى تاز تۇت.
1TI 5:23	(ئاشقا زىنىڭ ياخشى بولمىغانلىقى، شۇنداقلا سەن دائىم ئاغرىيدىغان بولغاچقا، سۇلا ئىچىۋەرمەي، بىرئاز شارابمۇ ئىچىپ بەرگىن).	ئادەتتە يەقهت سۇ ئىچمە، بەلكى بىرازى شاراب ئىچىپ تۇر، چۈنكى سەننىڭ قارىنىغا ۋە داۋاملىق ئاغرىقىنگىغا ياردىم بېرىدۇ.
1TI 5:24	بەزى كىشىلەرنىڭ گۇناھلىرى بۇرۇنلا ئېنىق، شۇنداقلا سوراق كۇنىڭچە ساقلىنىدۇ؛ لېكىن بەزىلەرنىڭكى ئۆلەرنىڭ كەينىدىن ئەگىشىپ بارىدۇ، كېيىن ئاشكارا بولىدۇ.	بەزى كىشىلەرنىڭ گۇناھلىرى ھازىرلا ئاشكارا كۆرۈنۈپ قالىدۇ، شۇنداقلا ھۆكۈم كۈنىگە قەدەر ساقلىنىپ تۇرىدۇ؛ لېكىن باشقىلارنىڭكى ئۆلەرنىڭ كەينىدىن كېلىپ چىقىپ، كېيىن توڭا بولۇق بولىدۇ.
1TI 5:25	شۇنداق بولۇپ، بەزى ئادەملەرنىڭ ياخاتلا ئىشلىرىنى ئاسانلا كۆرەلەپسىز؛ خۇددى شۇنىڭغا ئوخشاش، بەزى كىشىلەرنىڭ گۆزەل ئەمەللەرىنى ئاسانلا كۆرۈۋەللىك بولىدۇ؛ ھازىر ئاشكارا بولمىسا كېيىن ئاشكارالانماي قالمايدۇ.	شۇنداق بولۇپ، بەزى ئادەملەرنىڭ ياخاتلا ئىشلىرىنى ئاسانلا كۆرەلەپسىز؛ ھازىر كۆرۈنۈمىسى، كېيىن زور يېيدا بولىدۇ.
1TI 6:1	قۇلۇق بويۇنتۇرۇق ئاستىدا بولغانلارنىڭ ھەممىسى ئۆز خوجايىنلىرىنى ھەر تەرىپتە ھۆرمەتلىسىن. شۇنداق قىلغاندا، خۇدانىڭ نامى ۋە ئۇنىڭ تەلىمنىڭ ھاقارەتكە ئۇچىرىشىدىن ساقلانغىلى بولىدۇ.	ھەممە قۇلۇلار ئۆز ئىگلىرىنى ھەر تەرىپتەن توپ تۇرۇپ ھۆرمەت قىلسۇن. بۇنىڭ ئۇستىگە، خۇدا ئىسىمى ۋە ئۇنىڭ ئۆچۈرى ھەقىرەتلەنەنمەيدىغان بولىدۇ.
1TI 6:2	خوجايىنلىرى ئېتىقادچى بولسا، قۇللىرى: «بىز ھەممىمىز ئوخشاشلا قېرىنىداشلارغا» دەپ، ئۇلارغا ھۆرمەتلىك قىلىمىسىن. ئەكسىچە، ئۇلارغا تېخىمۇ ئەستايىدىل خزمەت قىلسۇن. چۈنكى ئۇلارنىڭ ياخشى خىزمىتىدىن بەھرىمەن بولىدىغانلار دەل سادىق ئېتىقادچىلار ھەم سۆيۈملۈك بەندىلەردۇ. سەن بۇ تەلىملەرنى ئۆگەتكىن ۋە جىكلىگەن.	پىستە يەنگەن مالدارلىرى بولغان قۇللار، ئۇلارغا ھۆرمەت قالدۇرمىسىن، چۈنكى ئۇلار قېرىنىداشلاردۇ. بەلكى تېخىمۇ ياخشى خىزمەت قىلسۇن، چۈنكى بۇ مالدارلار پىستە يەنگەن ۋە سۆيۈملۈك بولۇپ، خىزمەت پايدىلىنىپ تۇرۇۋاتقانلار.
1TI 6:3	ئوخشىمىغان تەلىملەرنى تەرگىب قىلغان ۋە ساغلام سۆزلەرنى (يەنى رەبىمىز ئىسا مەسىھىنىڭ ھەق سۆزلىرىنى)، شۇنداقلا ئىخلاسمەنلىككە پىتە كەلەيدىغان تەلىمنى قوبۇل قىلىمىغان كىشى بولسا،	بۇلارنى ئۆگەت ۋە تەلکىپ قىلىڭ. ئەگەر كىمىسىه باشقا ئۆگەت بەرىپ، بىزنىڭ رەبىمىز ئىسا مەسىھىنىڭ ساغلام سۆزلەرنىگە ۋە پىيادىلىق بويىچە تەلىمنى قوبۇل قىلىمىسا،
1TI 6:4	ئۇنداقلار دەۋەقە كۆرەڭلەپ كەتكەن، ھېچقىمە چۈشەنەمەيدىغان كىشىلەردىندۇر. ئۇلار نىزا-مۇنازىرە يەيدا قىلىشقا ۋە گېپ تالىشىشقا ھېرىمىسىن؛ بۇنداق ئىشلاردىن ھەسەتخورلۇق، جىدەل-ماجرىا، تۆھەت، رەزىل گۇمانخورلۇق ھاسىل بولىدۇ.	بۇ كىشىلەر ھەمىشە غۇرۇلىنىپ كەتكەن، ھېچ نېمە چۈشەنەمەيدىغان. ئۇلار نىزا-مۇنازىرە ۋە سۆز تالىشىشقا ئىستايىل خۇشال؛ بۇلاردىن ھەسەت، جىدەل، تۆھەت ۋە يامان گۇمان يېيدا بولىدۇ.
1TI 6:5	ھەمە نىيتىن چىرىكىلەشكەن، ھەققەتتىن مەھرۇم بولغان كىشىلەر ھەمىشە تالاشقۇ بار. بۇلار دىنى ئەمەل قىلىشنى يۇل قازاقانغا بىر ئۆسۈل ئارىسىدا دائىملىق سۈركىلىش كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ. بۇنداق كىشىلەر ئىخلاسمەنلىككىن يابا-تاياؤتىنىڭ بىر يولى دەپ قارايدۇ.	ھەمە فېكىرى بۇزۇلغان، ھەققەتتىن يوقاپ قالغان كىشىلەر ئارىسىدا ھەمىشە تالاشقۇ بار. بۇلار دىنى ئەمەل قىلىشنى يۇل قازاقانغا بىر ئۆسۈل ئارىسىدا دائىملىق سۈركىلىش كەلتۈرۈپ چىقىرىدۇ. بۇنداق كىشىلەر دەپ كۆرسەتىدۇ. بۇنداق كىشىلەردىن ئۇزاق تۇر.

Reference	Before	After
1TI 6:6	دەرۋەقە، خۇداغا ئىخلاسمەن ۋە رازىمەن بولۇش غايەت زور يائىدىرۇر.	ئەمما، خۇدا ئىشىگە سادىق بولۇش ۋە قېنىچاقلىق بىلەن چوڭ يابدا بار.
1TI 6:7	چۈنكى بىز بۇ دۇنيغا ھېچنېمە ئېلىپ كەلمىدۇق، شۇنىڭدەك ئۇنىڭدىن ھېچنېمىنىمۇ ئېلىپ كېتەلمەيمىز.	چۈنكى بىز بۇ دۇنيا كېلىپ كىرگەندە ھېچ نەرسىنى ئېلىپ كەلمەيتۇق، شۇنىڭدەك ئۇنىڭدىن ھېچ نەرسىنى ئېلىپ كېتەلمەيمىز.
1TI 6:8	شۇڭا، يېمەك-ئىچمەك ۋە كېيم-كېچىك يېتەرىلىك بولسىلا بۇلاردىن قانائەت قىلىمىز.	شۇڭا، يېمەك-ئىچمەك ۋە كېيم يېتىش بولسا، بۇلار بىلەن قانائەت قىلىپ تۇرايىمىز.
1TI 6:9	لېكىن باي بولۇشنى ئوبىلايدىغانلار بولسا ھامان ئازدۇرۇلۇشلارغا ئۈچرەب، تۇراقا ۋە شۇنداقلا ئىنسانلارنى ۋەيرانچىلىققا ۋە ھالاكەتكە چۆكتۈرىدىغان نۇرغۇن ئەخسقانە ھەم زىيانلىق ئاززو-ھەۋەسلەرنىڭ ئىلکىگە تېپىلىپ كېتىدۇ.	لېكىن يۇل بولۇش ئوبىلايدىغانلار، تەكشۈرۈشلەرگە ۋە تۇراقا چۈشۈپ كېتىدۇ، بۇلار كۆپ ئەخمەق ۋە زىباندا قالدۇردىغان ئاززو-ھەۋەسلەرگە تېپىلىپ، ئادەملەرنى ھالاكەت ۋە يەرقانلىققا چۆكتۈرۈپ تاشلايدۇ.
1TI 6:10	چۈنكى يۈلپەرەسىلىك ھەرخىل رەزىلىككەرنىڭ يىلتىزىدۇر. بەزىلەر بۇنىڭغا ئىنتىلىش بىلەن ئېتقادتنىن چەتىپ، ئۆزلىرىنى نۇرغۇن دەرد-قايغۇلار بىلەن سانجىدى.	چۈنكى يۇلنى ئاشقانلىق ھەرخىل رەزىلىككەرنىڭ يىلتىزى. بەزىلەر بۇغا ئىنتىلىپ، ئېتقاد تەركىدىن ئۇراقلىشىپ، ئۆزلىرىگە نۇرغۇن دەرد-قايغۇلارنى چاقدى.
1TI 6:11	ئەممە سەن، ئەي خۇدانىڭ ئادىمىن، بۇنداق ئىشلاردىن يېراق قاج؛ ھەققانىلىق، ئىخلاسمەنلىك، ئىشەنج-ئېتقاد، مېھر-مۇھەببەت، سەۋەر-تاقھەت ۋە مۆممن مۇلايىمىلىقنى ئىنتىلىپ قوغلا.	ئەممە سەن، ئاللاھنىڭ كىشىسى، بۇ ئىشلاردىن قاچىپ كەت؛ ئادەتلەك، ئەي خۇدانىڭ ئادىمىن، بۇنداق ئىشلاردىن يېراق قاج؛ تاقۋا، ئىمان، سۆيىگە، چىدا ۋە يومىشاقلقىنى ئىزدەپ بار.
1TI 6:12	ئېتقادنىكى گۈزەل كۈرەشتە كۈچەپ كۈرەش قىل. مەڭگۈلۈك ھاياتنى چىك تۇتقىن. سەن دەل بۇنىڭغا چاقىرىلدىك ھەمەدە ئۇنىڭ يولىدا نۇرغۇنلىغان گۇۋاھچىلار ئالدىدا بۇ ئېتقادنىكى گۈزەل شاھىتلقىنى قىلىدىك.	ئىيماننىڭ ياخشى كۈرەشىدە قاتىق تالاش قىل. مەڭگۈلۈك ھاياتنى قولىڭدىن قويىما. سەن بۇغا چاقىرىلغانسان ۋە كۆپ گۇۋاھچىلار ئالدىدا ياخشى ئېتقادنىڭ ئېتىپ كەتكەنسان.
1TI 6:13	ھەممە نەرسىگە ھايات بەرگەن خۇدا بىلەن بىرگە، يېلاتۇس ئالدىدا ياخشى ھەممىگە ھاياتلىق بېرىۋاتقان خۇدانىڭ ئالدىدا، شۇنداقلا يۇنىتىۋۇس گۇۋاھلىق قىلغان ئەيسا مەسەھەنىڭ ئالدىدا سەنگە بۇنى ئېتىپ تۇرامەن: يېلاتۇسقا گۈزەل شاھىتلقىنى قىلىپ گۇۋاھلىق بەرگەن مەسەھ ئەيسانىڭ ئالدىدا ساڭا شۇنى تاپلايمەنكى.	ھەممە نەرسىگە ھايات بەرگەن خۇدا بىلەن بىرگە، يېلاتۇس ئالدىدا سەنگە بۇنى ئېتىپ تۇرامەن: يېلاتۇسقا گۈزەل شاھىتلقىنى قىلىپ گۇۋاھلىق بەرگەن مەسەھ ئەيسانىڭ ئالدىدا ساڭا شۇنى تاپلايمەنكى.
1TI 6:14	رەببىمىز ئەيسا مەسەھ قايتا ئايان بولغۇچە، خۇدانىڭ بۇ ئەمرىگە ھېچ قۇسۇرسىز ۋە داغسىز ئەمەل قىلغىن.	ئەيسا مەسەھ بىزنىڭ رەببىمىز قايتا كېلىپ كۆرۈنگەنگەچ، خۇدانىڭ بۇ بۇيرۇقنى ھېچ قاتالاشسىز ۋە تولۇق توغرا ئەمەل قىل.
1TI 6:15-16	ئۇنىڭ ئايان بولۇشنى ۋاقتى-سائىتى كەلگەندە بىردىنبىر مەڭگۈلەمگۈچى، ئىنسان يېقىنىشالمايدىغان نۇر ئىچىدە ياشайдىغان، ھېچكىم كۆرمىگەن ۋە كۆرەلمەيدىغان مۇبارەككەشكە لايىق بولغان بىردىنبىر ھۆكۈمەن، يەنى يادشاھەلرنىڭ يادشاھى، رەبلىرنىڭ رەبىنى ئەمەلگە ئاشۇردى. ئۇنىڭغا ئىززەت-ھۆرمەت ۋە ئەبىدەتە بدە كۈچ قۇدرەت بولغا يى ئامىن!	ئۇنىڭ ۋاقتى كەلگەندە كۆرسىتىدۇ، بۇ بىرلاي مەڭگۈچى، نۇرنىڭ ئىچىدە ياشاپ تۇرىدىغان، ئادەم يېقىنىشالمايسىز ۋە ھېچكىم كۆرمەيدىغان مۇبارەك ھاكم، يەنى يادشاھەلرنىڭ يادشاھى، رەبلىرنىڭ رەبىنى. ئۇغا ئىززەت ۋە ھەمىشە كۈچ بولسۇن، ئامىن!
1TI 6:17	بۇ زاماندا بایلارغا، مەغۇرۇر بولمىغىن، ئەرزىپەرەز بایلىققا تەيەنمەڭلار، بەلكى بۇ زاماندا باي بولغانلارغا مەغۇرۇلۇنماسلقىنى، تايanguوسىز ئۆتكۈنچى باىلىققا ئەمەس، بەلكى بىز بەھىمەن بولۇشقا ھەممىنى بىزگە سېخىلىق بىلەن تولۇپ تاشقان ھالدا تەملىلىگۈچى خۇداغا تايىنىپ ئۆمىد باغلاشنى تاپلىغىن:	بۇ زاماندا بایلارغا، مەغۇرۇر بولمىغىن، ئەرزىپەرەز بایلىققا تەيەنمەڭلار، بەلكى بۇ زاماندا باي بولغانلارغا مەغۇرۇلۇنماسلقىنى، تايanguوسىز ئۆتكۈنچى باىلىققا ئەمەس، بەلكى بىز بەھىمەن بولۇشقا ھەممىنى بىزگە سېخىلىق بىلەن تولۇپ تاشقان ھالدا تەملىلىگۈچى خۇداغا تايىنىپ ئۆمىد باغلاشنى تاپلىغىن:
1TI 6:18	ئۇلارغا ياخشى ئەمەللەرنى قىلىشتا ھەققىي باي بولۇڭلار، خەيرلىك ئىشلارغا ساخاۋەتلىك ئىشلاردا مەرد، باشقىلار بىلەن ئورتاق بەھەلىنىشكە قول ئوچۇق بولۇڭلار دەپ تاپلىغىن.	ئۇلارغا ياخشى ئىشلار قىلىپ ھەققىي باي بولۇڭلار، خەيرلىك ئىشلارغا مەشغۇل بولۇڭلار، باشقىلار بىلەن ئورتاقلىشىشقا ھەمىشە ئوجۇق بولۇڭلار.
1TI 6:19	ئۇلار بۇنى قىلسا، كېلەچەكە ئۆزلىرىگە يۇختا بىر ئاساس قۇرۇپ، ھەققىي ھاياتنى توتۇش ئوچۇن كېلەچەكتە ئۆزلىرىگە يۇختا بىر ئاساس-ئۇل بولىدىغان بىر خەزىنە توپلىيالايدۇ. ھاياتنى ئېلىپ كېتىش ئوچۇن خەزىنە توپلىيالايدۇ.	ئۇلار بۇنى قىلسا، كېلەچەكە ئۆزلىرىگە يۇختا بىر ئاساس قۇرۇپ، ھەققىي ھاياتنى توتۇش ئوچۇن كېلەچەكتە ئۆزلىرىگە يۇختا بىر ئاساس-ئۇل بولىدىغان بىر خەزىنە توپلىيالايدۇ. ھاياتنى ئېلىپ كېتىش ئوچۇن خەزىنە توپلىيالايدۇ.

Reference	Before	After
1TI 6:20	ئەي تىموتىي، ساڭا ئامانهت قىلىغان ھەقىقەتلەرنى قوغدا. ئۆزۈڭنى ئەي تىموتىي، ساڭا ئىشەنچ قىلىغان ھەقىقەتلەرنى ساقله. ئۆزۈڭنى يوج سۆزىرەدىن ۋە يالغان بىلەملىرىنىڭ تالاش-تارتىشلىرىدىن ئۇراق تۇپ تۇر.	
1TI 6:21	بەزىلەر مۇشۇنداق بىمەنە ئىلىمگە ئېگىمەن دەپ جاكارلاپ، ئېتىقادىن چەتنىدى. مېھر-شەيقەت سىلەرگە يار بولغا!	بەزىلەر بۇنداق يالغان بىلەمىنى ئېگىز دەپ ئېتىپ، ئىيماندىن ئۇراقلىپ كەتكەن. مېھر سىلەرگە ياققان بولسۇن!
2TI 1:1-2	مەسەھ ئەيسادا ۋەدە قىلىغان ھاياتنى ئىلىپ بېرىش ئۆچۈن، خۇدانىڭ ئىرادىسى بىلەن ئەيسا مەسەھنىڭ روسۇلى بولغان مەنكى ياؤلۇستىن سۇيۇملۇك بالىم تىموتىيگە: ئەيسا مەسەھتا ۋەدە قىلىغان ھايات ئۆچۈن سالام، خۇداناتىمىزدىن ۋە رەبىمىز مەسەھ ئەيسادىن ساڭا مېھر-شەيقەت، رەhimىدىللەك ۋە خاتىرجەملەك بولغا!	خۇدا ئىرادىسى بىلەن ئەيسا مەسەھنىڭ روسۇلى ياؤلۇستىن، مەننىڭ سۇيۇملۇك بالىم تىموتىيگە: ئەيسا مەسەھتا ۋەدە قىلىغان ھايات ئۆچۈن رەھىم ۋە خاتىرجەم بولسۇن!
2TI 1:3	مەن ئاتا-بوۇلىرىمىنىڭ ئىزىنى بېسىپ ساپ ۋېجدانىم بىلەن خىزمىتىنى قىلىۋاتقان خۇداغا تەشەككۈر ئېتىمەن، چۈنكى كېچە-كۈندۈز دۇئالرىمدا سېنى توختاۋىسىز ئەسلىپ تۇرىمەن؛	مەن ئاتا-بوۇلىرىمىنىڭ يولىدا تەمن ئوي بىلەن خۇدا ئۆچۈن ئىشلەپ كېلىۋاتقانلىقىم ئۆچۈن، ئۇنىڭغا رەھىمەت ئېتىمەن، چۈنكى ھەر كۈنى كۈچدىن كۈنگە سېنى داۋاملىق ئەسلىپ دۇئا قىلىمەن؛
2TI 1:4	كۆز ياشلىرىنىڭ ئەسلىگىنىمەدە، شادىلقا چۆمۈشۈم ئۆچۈن سەن بىلەن يەنە دىدارلىشىشقا قاتىققى ئېتىقاد ئېتىق ئۆچۈن ئۆرۈمەن؛	سەننىڭ كۆز ياشقىنى ئەسلىپ تۇرغاندا، شادىلق بولۇش ئۆچۈن سەن بىلەن قايتا كۆرۈشىشكە زور ئازىز قىلىپ تۇرۇۋاتىمەن؛
2TI 1:5	چۈنكى سېنىڭدە بولغان ساختىلىقسىز ئېتىقاد ئېتىمەدەن چىقمايدۇ. بۇ ئېتىقاد ئەڭ ئاۋاڭلۇمماڭ لۆئىستا، ئاندىن ئانانڭ ئەۋىنىكىدە بار بولغان، نەمدى ھاىزىر سەندىمۇ بار ئىكەن دەپ خاتىرجەمەرمەن.	چۈنكى سەندىركى راست ئىشەنچ مەنمۇ ئۇنىۋاقيمايدۇ. بۇ ئىشەنچ تۇنجى قېتىم روزاڭ لۆئىسدا باشلانغان، كېپىن ئانانڭ ئەۋىنىكىدا بار بولغان، ھاىزىر سەندىم بار دەپ مەن تولۇق ئىشىنىمەن. بۇ سەۋەھېتىن مەن ساڭا ئەسلىتىمەن: خۇدا ساڭا مەن قولۇم بىلەن قويۇپ شۇنىڭ ئۆچۈن مەن شۇنى قايتىدىن ساڭا ئەسلىتىمەنلىكى، قوللىرىمىنى
2TI 1:6	ئۇچاڭغا قويۇشۇم بىلەن سەnde بولغان، خۇدا ساڭا تەقدم قىلغان ئىلتىپاتنى قايتىدىن يالقۇنلىتىپ جارى قىلغىن.	بەرگەن روھىي سوۇغانى قايتا يېقىپ، جارى قىل.
2TI 1:7	چۈنكى خۇدا بىزگە قورقۇش رۇھىنى بەرمىگەن، بەلكى كۈچ گۈزەل مېھر قۇدرەتىڭ، مېھرى-مۇھەببەتىڭ ۋە سالماقلقىنىڭ رۇھىنى تەقدىم قىلدى.	چۈنكى ئاللاھ بىزگە قورقۇش رۇھىنى بەرمىگەن، بەلكى كۈچ گۈزەل مېھر ۋە تولۇق ئەقلى رۇھىنى بەرگەن.
2TI 1:8	شۇڭا رەبىمىز ھەقىدىكى خەۋەر-گۇۋاھلىقتىن، ياكى ئۇنىڭ مەھبۇسى بولغان مەندىن نومۇس قىلما. ئەكسىچە، خۇدانىڭ كۈچ-قۇدرىتى بىلەن خۇش خەۋەرنى جاكارلاش يولىدىكى خارلىق-مۇشەققەتنى ئۆز ھەسسىدە بويىچە ئورتاق تارتقىن؛	شۇنىڭا، رەببىن ھەقىدىكى گۇۋاھلىق 9a ۋە مەن، ئۇنىڭ قاماقلقى كىشىسىگە ئوزار قىلما. بەلكى، خۇدانىڭ كۈچى بىلەن خۇش خەۋەر ئۆچۈن خۇش خەۋەرنى جاكارلاش يولىدىكى خارلىق-مۇشەققەتنى ئۆز ھەسسىدە كەچۈرگەن قىينىچىلىقلارغا ئورتاق تارتقىن.
2TI 1:9	خۇدا بىزنى ئۆز ئەمەللەرىمىزگە ئاساسەن ئەمەس، بەلكى ئۆز مۇددىئاسى ۋە مېھر-شەيقتىگە ئاساسەن قۇتقۇزۇپ، ياك-مۇقەددەس چاقرىرقى بىلەن چاقىرىدى؛ ئۇنىڭ بۇ مېھر-شەيقتى ھەممە دەۋ-زامانلاردىن ئىلگىرلا مەسەھ ئەيسادا بىزگە بېغىشلانغاندۇر؛	خۇدا بىزنى ئۆز ئىشلىرىمىز بويىچە ئەمەس، بەلكى ئۆز ھەدەپ ۋە مېھر بويىچە قۇتقۇزۇپ، مۇقەددەس چاقىرىق بىلەن چاقىرىدى؛ بۇ مېھر ئەبەدېلىكتىن بۇرۇن ئەيسا مەسەھتىغا بىزگە بەرگەن.
2TI 1:10	لېكىن بۇ مېھر-شەيقتى قۇتقۇزۇغۇچىمىز ئەيسا مەسەھنىڭ كېلىش بىلەن ھاىزىر ئايان بولدى؛ ئۇ ئۆلۈمنى بىكار قىلىۋېتىپ، خۇش خەۋەر ئارقىلىق ھاياتلىق ۋە چىرىماللىقنى يورۇقلۇقتا ئايان قىلدى.	لېكىن بۇ مېھر-شەيقتى قۇتقۇزۇغۇچىمىز ئەيسا مەسەھ كەلگەندىن كېپىن، ھاىزىر ئاشاكارا چىقىتى؛ ئۇ ئۆلۈمنى بىكار قىلىدى ۋە خۇش خەۋەر ئارقىلىق ھايات بىلەن ئۆلمەسىلىكىن يورۇققا كۆرسەتتى.
2TI 1:11	مەن بولسام ئەللەرگە بۇ خۇش خەۋەرنىڭ جاكارچىسى، روسۇلى ۋە تەلەم بەرگۈچىسى بولۇپ تەينلەنگەن.	مەن بۇ ياخشى خەۋەرنىڭ خەلقەرنىڭ جاكارغۇچىسى، روسۇلى ۋە ئۆگەتچىسى بولۇپ تەينلەنگەن.
2TI 1:12	مەن شۇ سەۋەھېتىن ھاىزىر بۇ خارلىق-مۇشەققەتنى تارتىماقتىمەن. لېكىن بۇنىڭدىن نومۇس قىلمايمەن، چۈنكى مەن كىمگە ئېتىقاد	مەن شۇ سەۋەھېتى بۇ مەشەقلىرگەن چىدا قىلىپ بارىمەن. لېكىن بۇدەك ئۆزار قىلمايمەن، چۈنكى مەن كىمگە ئىشىنىپ قالدىم، دەپ بىلەمەن ۋە

Reference	Before	After
2TI 1:13	قىلغانلىقىمنى بىلەن ھەمەن ھەمەن ھۇنىڭ ماڭ تاپىشۇرغان ئامانىتىنى شۇ كۈنگىچە ساقلىيالايدىغانلىقىغا قادر ئىكەنلىكىگە ئىشەندۈرۈلۈم.	مەن ئۇنىڭغا تاپىشۇرغان نەرسىنى شۇ كۈنگە قەدەر ساقلاپ تۇرالايدىغانلىقىغا پۇنۇنلەي ئىشىنىمەن.
2TI 1:14	مەنمۇدىن ئاڭلغان ساغلام تەلەم سۆزلىرىنىڭ ئورنىنى ياخشى ساقلاپ تۇر، مەندىن ئاڭلغان ساغلام تەلەم سۆزلىرىنىڭ نەمۇنلىك بىر ئۇزۇندىسىنى ساقلاپ، مەسەھ ئېسادا بولغان مۇھەببەت ۋە ئېتقاد بىلەن چىڭ تۇتقىن؛	مەسەھ ئېسادا بولغان مۇھەببەت ۋە ئېتقاد بىلەن چىڭ تۇرۇڭ؛ تاپىشۇرۇلغان ياقشىمى ئەمانەتنى ساقلەڭ.
2TI 1:15	بىزدە ماكانلاشقان مۇقەددەس روھقا تايىنىپ ساڭا تاپىشۇرۇلغان شۇ گۈزەل ئامانەتنى ساقلا.	سىز بىلېپ تۇرۇپتىڭىز، ئاسىيا تەھەيلىك ئىمانلىقلارنىڭ بارلىقى مەنمۇ يۈز سەن بىلگىنىڭدەك، ئاسىيا ئۆلکىسىدىكى ئېتقادچىلارنىڭ ھەممىسى دېگۈدەك مەندىن يۈز ئورىدى. ئۇلارنىڭ ئارسىدا فىنگلۇس ۋە خېرمۇگېنىسمۇ بار.
2TI 1:16	رەب ئۇنىسىفورنىڭ ئائىلىسىدىكىلىرىگە رەھىم-شەيقەت كۆرسەتكەي. چۈنكى ئۇ مېنىڭ قاماقتا بولغانلىقىمدا ھېچ ئازغىنماي، كۆپ قېتىم كېلىپ مېنى خاتىرجەملەپ سەمەرت قىلغان.	رەب ئۇنىسىفورنىڭ ئائىلىسىگە رەھىم بەرگەي. چۈنكى ئۇ مېنىڭ قاماقتا بولغانلىقىمدا ھېچ ئازغىنماي، كۆپ قېتىم كېلىپ مېنى خاتىرجەملەپ سەمەرت قىلغان.
2TI 1:17	ئۇ رىم شەھرىگە كەلگىننەدە مېنى تايىقچە كۆپ ئىزدەپ ئاۋارە بولۇپتۇ.	ئۇ رىمغا كەلگەندە، مېنى تايىقچە، يەك كۆپ ئىزدەپ تەلەشكەن.
2TI 1:18	رەب شۇ كۈندە ئۇنى ئۆزىدىن رەھىم-شەيقەتكە مۇيەسىسىر قىلغاي؛ ئۇنىڭ ئەفسۇس شەھرىدە ماڭ كۆرسەتكەن خىزمەتلەرنىڭ قانچىلىك ئىكەنلىكىنى ئوبدان بىلىسەن.	رەب شۇ كۈندە ئۇغا رەھىم بەرگەي؛ ئۇنىڭ ئەفسۇس تاقاقتا ماڭا قانداق خىزمەت كۆرسەتكەنلىكىنى سىز ياخشى بىلىسىز.
2TI 2:1	شۇڭا ئىي ئوغلۇم، سەن مەسەھ ئېسادا بولغان مېھىر-شەيقەتكە تايىنىپ كۈچلۈك بول؛	شۇڭا، ئوغلۇم، سەن ئىسا مەسەھنىڭ مېھرى بىلەن كۈچلەنگە؛
2TI 2:2	سەن كۆپ گۇۋاھلار ئالدىدا مەندىن ئاڭلغانلىرىڭىنى ئىشەنچلىك ھەم ئىشەنچلىك تايىشۇر، بۇلار باشقىلارغا تەلەم بېرىشكە ئىگە بولسۇن.	سەن كۆپ گۇۋاھلار ئالدىدا مەندىن ئاڭلغانلىرىڭىنى ئىشەنچلىك ھەم ئىشەنچلىك تايىشۇر، بۇلار باشقىلارغا تەلەم بېرىشكە ئىگە بولسۇن.
2TI 2:3	ئىسا مەسەھنىڭ ياخشى جەڭچىسى بولۇپ سۈپىتىدە، خارلىق-مۇشەققەتنى ئۆز ھەسەڭ بويىچە ئورتاق تارتقىن.	ئىسا مەسەھنىڭ ياخشى جەڭچىسى بولۇپ، قىيىنچىلىقلارنى ئورتاق چىدىڭ.
2TI 2:4	ئەسکەر بولغان كىشى قوماندانىنى خۇش قىلىش ئۈچۈن كۈندەلىك ھايات جەڭچى بولغان كىشى ئۆزىنى ئەسکەرلىككە تىزىمىلغان سەردارنى رازى قىلىش ئۈچۈن ئادەتىسى تۇرمۇش ئىشلىرىنى ئۆزىگە ھەلەك قىلىۋالماسىلىقى كېرەك.	ئەسکەر بولغان كىشى قوماندانىنى خۇش قىلىش ئۈچۈن كۈندەلىك ھايات جەڭچى بولغان كىشى ئۆزىنى ئەسکەرلىككە تىزىمىلغان سەردارنى رازى ئىشلىرىغا ئۆزىنى قوشۇپ قويىمايدۇ.
2TI 2:5	ئەگەر بىرەر ئادەم يەرمىلىككە قاتىشىسا، قائىدىلەرگە سەل قويۇپ ئەمەل مۇسابىقىگە قاتاشقان تەنھەر كەتچىمۇ مۇسابىقە قائىدىلەرگە رىئايدى قىلىمىسا، غەلبە تاجىغا ئېرىشەلمەيدۇ.	ئەگەر بىرەر ئادەم يەرمىلىككە قاتىشىسا، قائىدىلەرگە سەل قويۇپ ئەمەل مۇسابىقىگە قاتاشقان تەنھەر كەتچىمۇ مۇسابىقە قائىدىلەرگە رىئايدى قىلىمىسا، غەلبە تاجىغا ئېرىشەلمەيدۇ.
2TI 2:6	ئەجىر سىڭدۇرگەن دېھقان ھوسۇلىدىن بىرىنچى بولۇپ بەھرىمەن بولۇشى تېڭىشلىكتۇر.	ئەمگەكچان دېھقان ھوسۇلىنىڭ بەھرىمەنى بىرىنچى بولۇپ ئېلىشى كەپكەن،
2TI 2:7	بۇ سۆزلەرنى ياخشى ئوپلىسىڭ، رەب ساڭا ھەممە ئىشتا چۈشەندۈرۈپ بۇ سۆزلىرىم ئۆستىدە ياخشى ئويلا، شۇنىڭ بىلەن رەب ساڭا ھەممە ئىشتا بېرىتىدۇ.	بۇ سۆزلەرنى ياخشى ئوپلىسىڭ، رەب ساڭا ھەممە ئىشتا چۈشەندۈرۈپ بۇ سۆزلىرىم ئۆستىدە ياخشى ئويلا، شۇنىڭ بىلەن رەب ساڭا ھەممە ئىشتا بېرىتىدۇ.
2TI 2:8	سەن داۋۇتنىڭ نەسىلى بولغان، ئۆلۈمدىن تېرىلگەن ئىسا مەسەھنى مەن يەتكۈزۈۋاتقان خۇش خەۋەر بويىچە ئىسىڭدە چىڭ تۇت.	ئىسا مەسەھنى ئەسلە، ئۇ داۋۇتنىڭ نەسىلىدىن كەلگەن ۋە ئۆلۈكتىن تېرىلگەن، مەننىڭ خۇش خەۋەر بويىچە.
2TI 2:9	بۇ خۇش خەۋەرنى دەپ كۆپ خارلىق-مۇشەققەت چىكىپ، ھەتتا جىنايەتچى دەپ كىشەنلەنگەن بولۇپ قالدىم لېكىن، خۇدانىڭ سۆزى ھېچ جىنايەتچى ھېچ جىنايەتچى كىشەنلەنگىپ ياتىمەن. ھالبۇكى، خۇدانىڭ سۆز-كالامنى ھېچ كىشەنلەنەمەيدۇ!	مەن بۇ ياخشى خەۋەرنى جاكارغاندا كۆپ قىيىنچىلىق كۆرۈپ، ھەتتا جىنايەتچى دەپ كىشەنلەنگەن بولۇپ قالدىم لېكىن، خۇدانىڭ سۆزى ھېچ جىنايەتچى كىشەنلەنگەن بولۇپ قالدىم لېكىن، خۇدانىڭ سۆز-كالامنى ھېچ كىشەنلەنەمەيدۇ!
2TI 2:10	ئەمدى مەن دەل شۇ سەۋەھېتىن، خۇدا تاللىغان بەندىلەرنىڭ مەسەھ	مەن بۇ ئۇچۇن ھەممە ئىشنى سەۋەر قىلىمەن، چۈنكى خۇدا تاللىغان

Reference	Before	After
	ئەيسادا بولغان نجاتقا مەگۈلۈك شان-شەرەپ بىلەن ئېرىشىش ئۈچۈن ھەممە ئىشقا بەرداشلىق بېرىمەن.	كىشىلەر مەسىھ ئەيسادا ئارقىلىق قۇتقۇزۇلۇشقا يېتىپ كېلىپ، مەگۈ سەمابىلىق بىلەن ئەزىمەن بولسۇن.
2TI 2:11	تۆۋەندىكى بۇ سۆزلەر ئىشەنچلىكتۇر: «ئۇنىڭ بىلەن بىلە ئۆلگەنەنمز، ئۇنىڭ بىلەن ھاياتتا بىلە باشaimiz.	بۇ سۆزلەر تولۇق ئىشەنچلىك: بىز ئۇ بىلەن بىرگە ئۆلگەندە، ئۇ بىلەن بىرگە ھاياتنى ياشaimiz.
2TI 2:12	قىيىنچىلىقلارغا بەرداشلىق بەرسەك، ئۇنىڭ بىلەن بىلە ھۆكۈم سۈرمىز. بىز ئۇنىڭدىن تانساق، ئۇمۇ بىزدىن تاندۇ.	ئەگەر قىيىنچىلىقلارغا تاب درساق، ئۇ بىلەن بىلە ھۆكۈمەن بولۇپ كېتىمىز. بىز ئۇنى ئىنكار قىلساق، ئۇمۇ بىزنى ئىنكار قىلىدۇ.
2TI 2:13	بىز ئۇنىڭغا ساداقەتسىزلىك قىلساقمۇ، ئۇ يەنلا ساداقەتلەكتۇر؛ چۈنكى ئۇ ئۆزىدىن ھېچ تانالمايدۇ».	بىز ئۇغا ساديق بولمىساقامۇ، ئۇ ھەر ۋاقتى ساديق قالىدۇ؛ چۈنكى ئۇ ئۆزىنى ئىنكار قىلامايدۇ.
2TI 2:14	بۇ ئىشلارنى داۋاملىق قېرىنىداشلارنىڭ سەمىگە سېلىپ، ئۇلارنى رەب ئالدىدا بىمەنە سۆزلەر ئۇستىدە تالاش-تارتىش قىلماسلىقنى ئەستايىدىلىق بىلەن ئاكاھلاندۇرغىن. بۇنداق تالاش-تارتىشلارنىڭ ھېچقانداق ېيدىسى بولمايلا قالماي، بەلكى ئاڭلىغۇچىلارنى نابۇت قىلىدۇ.	بۇ ئىشلارنى قېرىنىداشلارغا داۋاملىق ئەسلەتتۈر، ئۇلارنى رەب ئالدىدا بىمەنە سۆزلەر ئۇچۇن تالاشقانغا بارماسلىقنى چوقۇم ئەسلەت. بۇ تالاشقانلار ھېچ يابىلىق بولمايدۇ، بەلكى ئاڭلاپ تۇرغانلارنى خراب قىلىدۇ.
2TI 2:15	ئۇستا تىكىمچى رەختىن توغرى يېچقاندەك ھەققەت سۆزىنى دۇرۇس چۈشەندۈرۈپ، ئۆزۈڭنى خۇدا ئالدىدا تەستىقلانغۇدەك، يەرگە قاراپ قالمايدىغان ماھىر بىر خىزمەتكار قىلىپ كۆرسىتىشكە ئىنتىلىپ كۆچۈل قويىغىن:	ھەممە كۈچۈڭ بىلەن تىرىشىپ، خۇدا ئالدىدا جاكلانغىنىڭ بولغىن، ئازاپ ھېچقانداق بولمىغىلى خىزمەتچى سۈپىتىدە، ھەققەت سۆزى تولۇق تونۇشتۇرغىنىڭ بولغىن.
2TI 2:16	لېكىن ئىپلاس، قۇرۇق گەپلەردىن نېرى تۇر، چۈنكى بۇنداق گەپلەرنى قىلغۇچىلار بەربر تېخىمۇ ئىخلاسىزلىققا چۆمۈپ كېتىدۇ.	لېكىن، بوش ۋە پەزەنسىز گەپلەردىن ئۇزاق تۇر، چۈنكى بۇنداق گەپلەر بىلەن شۇغۇللۇنىش سىزگە تېخىمۇ كۆپىرەك كۇناھقا يول قوibidۇ.
2TI 2:17	مۇسۇنداقلارنىڭ گەپلىرى خۇددى مەھزىدەك تېزلا يامراپ كېتىدۇ. خىمبېنیيۇس ۋە فىلېپتوسلاр ماانا شۇنداقلارنىڭ ئىچىدىكى ئىككىسىدۇر؛	بۇلارنىڭ گەپلىرى مەھز كىنى تېز تارقىلىپ كېتىدۇ، خىمبېنیيۇس بىلەن فىلېپتوس شۇنداق كىشىلەرنىڭ ئىچىدىكىلەر.
2TI 2:18	ئۇلار ھەققەتتىن چەتىھىپ، ئۆلگەنلەرنىڭ تېرىلىشى دېگەن بۇ ئىش ئاللىقاچان يۇز بېرىپ بولدى، دەيدۇ، شۇنداقلا بەزىلەرنىڭ ئېتىقادىنى غۇلىتىدۇ.	ئۇلار ھەققەتتىن ئۇزاق بولۇپ، ئۆلگەنلەر تېرىلىپ كەتكەن دەپ ئېتىقان، بۇ بەزىلەرنىڭ ئېتىقادىنى چاتلاق قىلىپ تۇر.
2TI 2:19	ھالبۇكى، خۇدانىڭ مەزمۇت ئۇلى چىڭ تۇرماقتا. ئۇنىڭ ئۇستىگە مۆھۇر بىلەن: «رەب ئۆزىنگە تەۋە بولغانلارنى تونۇيدۇ» ۋە «رەبىنىڭ مۇبارەك نامىنى لەزىزگە ئالدىغانلارنىڭ ھەممىسى رەزبلىكتىن قول ئۆزسۇن» دەپ مۆھۇرلەنگەندۇر.	ئەمما، خۇدا نىڭ ساپ بەرياق تەرەپلىكى چىڭ تۇرماقتا. ئۇستىگە بۇ دېگەن بەلگە بار: «رەب ئۆزىنىكى بولغانلارنى بىلىدۇ» ۋە «رەبىنىڭ ئاتىنى ئېتىپ تۇرغۇچىلار ھەممىسى ياماللىقتىن ۋاز كېچسۇن».
2TI 2:20	بای-بایاشات ئادەمنىڭ ئۆيىدە يەقىت ئالىقۇن ۋە كۆمۈش قاچا-قۇچىلارلا ئەمەس، ياغاج، ساپاڭلار مۇ بولىدۇ. قاچا-قۇچىلارنىڭ بەزىلىرى ئەتىۋارلىنىدۇ، بەزىلىرى يەس كۆرۈلىدۇ.	بىر چوڭ ئۆيىدە، يەقىت ئالىقۇن ۋە كۆمۈش قاچىلارلا ئەمەس، ياغاج ۋە ساپاڭلار مۇ بار. بۇلارنىڭ بەزىلىرى شەرەپ ۋە قىممەتلىك ئىشلەرگە ئىشلەتىلدى، بەزىلىرى ئەز-ئىتىبار سۈپىپ قالغان ياكى پەزەنسىز ئىشلەرگە ئىشلەتىلدى.
2TI 2:21	ئەگەر بىر كىشى ئۆزىنى ئۇنداقلارنىڭ كىرىدىن تازىلاب خالىي قىلسا، ئۇ مۇقەددەس قىلىنغان، خوجايىنىمىزغا يارايدىغان قاچىدەك، ھەرقانداق گۈزەل ئىشلارغا تەيىار بولىدۇ.	ئەگەر بىر كىشى ئۆزىنى بۇ نەرسىلەرنىڭ قېرىدىن تازىلەپ چىقىپ تازىلارلىسا، ئۇ مۇقەددەس بولۇپ، ئۇستا زىنغا ياقشى قاچىغا ئوخشاش يابىلىق، ھەرقانداق ياخاڭلا ئىشلارغا تەيىار بولىدۇ.
2TI 2:22	شۇڭى، ياشلىق دەۋرىنىڭ ئارزو-ھەۋەسىلىرىدىن ئۆزۈڭنى تېز قاچ، ياك قەلب شۇڭلاشقا، ياشلىقنىڭ ئارزو-ھەۋەسىلىرىدىن ئۆزۈڭنى قاچۇرغىن، ياك قەلب بىلەن رەبگە نىدا قىلغۇچى بىلەن بىلە ھەققانىلىق، ئىشەنج، مېھر ۋە ئېتىقاد، مېھر-مۇھەببەت ۋە تىنچ-خاتىرجەملىكى قوغلىشىپ ئىزدە.	بىلەن رەبگە دۇئا قىلغۇچىلار بىلەن بىرگە ھەققانىلىق، ئىشەنج، مېھر ۋە تىنچلىقى قوغلاپ تەقىيپ قىل.
2TI 2:23	لېكىن ئەخمىقاھ، بىلىمسىزلىكتىن چىققان تالاش-تارتىشلارغا لېكىن ئەخمىقاھ، بىلىمسىزلىكتىن چىققان تالاش-تارتىشلارغا	لېكىن ئەخمىق ۋە بىلىمسىز تالاشلارغا قاتىشىما، چۈنكى بۇلار جىدەل

Reference	Before	After
	ئاربىلىشىنى رەت قىل، چۈنكى بۇنداق ئىشلارنىڭ جىدەل تېرىپىدىغانلىقىنى بىلىسەن.	تۈيگۈزىدۇ دەپ بىلىسەن.
2TI 2:24	رەبىنىڭ قۇل جەدەللەشمەسىلىكى، بەلكى ھەر كىشىگە نەزۆك ۋە مېھرىبان ئەمدىلىكتە رەبىنىڭ قۇل جىدەللەشمەسىلىكى، بەلكى ھەممە كىشىلەرگە مۇلايم-مېھرىبان، تەلەم بېرىشكە ماھىر، سەۋەر-تاقەتلەك بولۇشى كېرەك؛ ئىنالقىق بىلەن، قارشى تۇرغۇچىلارغا ئۆگەت قىلىپ تەربىيە قىلسۇن، خۇدا شۇنىڭ بىلەن ئۆز-ئۆزىگە قارشى بولغانلارغا ئۇ خۇدا بەلكىم ئۇلارغا بەلكىم ئۇلارغا ھەقىقەتنى تونۇپ بىتىشىگە توۋا قىلىدىغان قىلىنى بېرەر دەپ، مۆمن-مۇلايملىق بىلەن نەسەھەت قىلسۇن؛	رەبىنىڭ قۇل جەدەللەشمەسىلىكى، بەلكى ھەر كىشىگە نەزۆك ۋە مېھرىبان، سەۋەرلىك كۆرسەتىش كېرەك. بولۇپ، تەلەم بېرىشكە ماھىر، سەۋەرلىك كۆرسەتىش كېرەك. ئىنالقىق بىلەن، ھەقىقەتنى تونۇش ئۆچۈن تەۋىبە قىلىش ئېتىيماللىقىنى بەرەر دەپ، مۆمن-مۇلايملىق بىلەن نەسەھەت قىلسۇن؛
2TI 2:25	ئۇلار شەيتاننىڭ تۇزاقىدىن قۇتۇلۇپ ھوشقا كېلىدۇ، چۈنكى ئۇلارنى ئۇنىڭ بۇنداق بولغاندا ئۇلار ئۇيىقۇسىنى ئېچىپ، ئۆزلىرىنى ئۆز مۇددىئاسغا ئەمەل قىلىشقا تۇتقۇن قىلغان ئېلىسىنىڭ تۇزىقىدىن قۇتۇللايدۇ.	ئىرادىسىغا ئەمەل قىلدۇرۇش ئۇچۇن تۇتۇپ تۇرغان.
2TI 3:1	ئەمما شۇنىمۇ بىلگىنىكى، ئاخىر زامانلarda ئېغىر كۈنلەر بولىدۇ.	ئەمما بۇنى بىلىڭ، ئاخىر زامانلarda ئېغىر كۈنلەر كېلىدۇ.
2TI 3:2	ئۇ چاغدىكى ئىنسانلار ئۆزىنىلا ئويلايدىغان، يۈلەرەس، مەنمەنچى، ھاكاۋۇر، كۈپۈرلۈق قىلىدىغان، ئاتا-ئانسىنىڭ سۆزىنى تىڭىشمىايدىغان، تۇزىكور، ئېپلاس،	ئۇ ۋاقتىدا كىشىلەر ئۆزلىرىنى ئالدىغا قويدىدۇ، يۈلنى سۆيىدۇ، مەنچىلىك قىلىدۇ، مەنگىلىك، خۇداغا قارشى تەكسىرلىگۈچى، ئاتا-ئانسىنىڭ سۆزلىرىنى تىنىشمايدۇ، ئەھواسىز، غەيرى ياقىز.
2TI 3:3	كۆيۈمىسىز، كەچۈرۈمىسىز، تۆھىمەتىخور، ئۆزىنى تۇتالمابىدىغان، ۋەھىشى، ھىرىر-ساخاۋەتلەككە دۇشىمەن،	سۆيىمەيدىغان، كەچۈرۈمچان بولمىغان، تۆھىمەتچى، ئۆزىنى كونترول قىلالمايدىغان، ۋەھىشى، ياخشىلىقنى ياقتۇرمابىدىغان،
2TI 3:4	ساتقۇن، تەلۋە، شۇھەرتەپەرەس، ھۇزۇر-ھالاۋەتنى خۇدادىن ياخشى كۆردىغان،	خائىن، توقۇممىسىز، بەغلەك، زاۋاق-ئامالارنى خۇداندىن كۆپەك سۆيىگۈچىلەر
2TI 3:5	پەرقەتتە دىنى كۆرۈنۈش بولۇپ قالىدۇ، لېكىن دىنى كۈچنى رەت قىلىدۇ. سىرتقى قىيايەتتە ئىخلاسمەن بولۇۋېلىپ، ئەمەلەتتە ئىخلاسمەنلىكىنىڭ قۇدرىتىنى ئىنكار قىلىدىغان بولىدۇ. بۇنداقلاردىن يېراق تۇر.	پەرشۇنداقلارنىڭ يېنىدىن يېراق تۇرۇڭ.
2TI 3:6	چۈنكى ئۇلارنىڭ ئارسىسىدىكى بەزىلەر ئۆيىمۇ-ئۆي سوقۇنۇپ كېرىپ، گۇناھلار گۇناھلار بىلەن بېسىلغان، ھەرخىل شەھەۋەت-ھەۋەسلەرگە ئاقساق بولغان نادان قالغان نادان ئاياللارنى ئازىدۇرۇپ ئۆزىگە ئەسر قىلىدۇ.	چۈنكى ئۇلارنىڭ ئارسىسىدا بەزىلەر ئۆي-ئۆيگە سىلىنىپ كېرىپ، گۇناھلار بىلەن باسىلغان، ھەرخىل شەھەۋەت-ھەۋەسلەرگە ئاقساق بولغان نادان ئاياللارنى ئالدام قىلىپ، ئۆزىگە قول قوشۇرۇپ قويدىدۇ.
2TI 3:7	بۇنداق ئاياللار ھەر كۈنى بىلىم ئېلىۋاتقان بولسا، ھەقىقەتنى ھەرگىز تونۇپ بۇنداق ئاياللار دائىم تەلەم ئالسىمۇ، ھەرگىز ھەقىقەتنى تونۇپ بىتەلمەيدۇ. كەتەلمەيدۇ.	بۇنداق ئاياللار ھەر كۈنى بىلىم ئېلىۋاتقان بولسا، ھەقىقەتنى ھەرگىز تونۇپ بۇنداق ئاياللار دائىم تەلەم ئالسىمۇ، ھەرگىز ھەقىقەتنى تونۇپ بىتەلمەيدۇ.
2TI 3:8	يانسىس بىلەن يامېرىس مۇساغا قانداق قارشى چىققان بولسا، شۇنداق بۇ ئەمدى يانسىس بىلەن يامېرىس مۇسا يېغەمبەرگە قانداق قارشى چىققان كىشىلەر ھەم ھەقىقەتكە قارشى تۇردى. ئۇلارنىڭ ئەقىل-كۈگۈلى چىرىگەن، بولسا، بۇ ئازىدۇرغۇچىلارمۇ ھەقىقەتكە شۇنداق قارشى چىقىدۇ. ئۇلار زېھىن-كۆكۈللەرى چىرىگەن، بىتىقاداجەھەتتە داشقال دەپ ئىسپاتلانغان كىشىلەردىر.	يانسىس بىلەن يامېرىس مۇساغا قانداق قارشى چىققان بولسا، شۇنداق بۇ ئەمدى يانسىس بىلەن يامېرىس مۇسا يېغەمبەرگە قانداق قارشى چىققان كىشىلەر ھەم ھەقىقەتكە قارشى تۇردى. ئۇلارنىڭ ئەقىل-كۈگۈلى چىرىگەن، بولسا، بۇ ئازىدۇرغۇچىلارمۇ ھەقىقەتكە شۇنداق قارشى چىقىدۇ. ئۇلار زېھىن-كۆكۈللەرى چىرىگەن، بىتىقاداجەھەتتە داشقال دەپ ئىسپاتلانغان كىشىلەردىر.
2TI 3:9	لېكىن ئەمدى ئۇلار بۇ يولدا ئالغا ئىلگىرىلىيەلمەيدۇ؛ چۈنكى يانسىس بىلەن احىماقىلىق قانداق ئاشكارا بولغان بولسا، بۇلارنىڭمۇ ھەممە كىشىگە ئېنىق يامېرىسىنىڭ ھاماقەتلەك ئۆچۈق كۆرۈنگەندەك، بۇلارنىڭمۇ ھەممىگە كۆرۈنىدۇ.	لېكىن ئەمدى ئۇلار بۇ يولدا ئالغا ئىلگىرىلىيەلمەيدۇ؛ چۈنكى يانسىس بىلەن احىماقىلىق قانداق ئاشكارا بولغان بولسا، بۇلارنىڭمۇ ھەممە كىشىگە ئېنىق يامېرىسىنىڭ ھاماقەتلەك ئۆچۈق كۆرۈنگەندەك، بۇلارنىڭمۇ ھەممىگە كۆرۈنىدۇ.
2TI 3:10-11	لېكىن سەن بولساڭ مېنىڭ، تەلىمىم، يۈرۈش-تۇرۇشۇم، مەقسەت-ئىرادىلىرىم، ئىشەنج-ئېتىقادىم، سەۋەر-تاقىتىم، مېھرى-مۇھەببىتىم، چىداملىقىم، مەن ئۇچىرغان زيانكەشلىكەر ۋە ئازاب-ئوقۇۋەتلەرگە، جۇملىدىن ئاتاكىيا، كونىيا ۋە لىسترا شەھەرلىرىدە يۈز بەرگەنلەرگە تولىمۇ كۆڭۈل بولۇپ كەلدىڭ، شۇنداقلا مەن بەرداشلىق بەرگەن شۇنچە زيانكەشلىكەردىن تولۇق خەۋىرىڭ بار؛ رەب ئۇلارنىڭ ھەممىسىدىن مېنى قۇتۇزۇزدى.	ئەمما سەن مېنىڭ تەلىمىمنى، ھاياتىمنى، مەقسەتىمنى، ئىمانىمنى، سەبرىمنى، سۆيىگۈمىمنى، چىدامىمنى ئەگىشىپ كەتتىك. مەن ئاتاكىيا، چىداملىقىم، مەن ئۇچىرغان زيانكەشلىكەر ۋە ئازاب-ئوقۇۋەتلەرگە، كۆنەيە ۋە لىسترا شەھەرلىرىدە كۆرگەن قۇغۇنچىلىق ۋە ئازاپلارنى چىداپ كەچۈرگەن، رەب بەلگىلىمەن مېنى ھەممىسىدىن قۇتقان.

Reference	Before	After
2TI 3:12	دەرۋەقە، مەسەھ ئېسادا ئىخلاسمەن ھاپات كەچۈرۈشكە ئىرادە تىكلىگەنلەرنىڭ ھەممىسى زيانكەشلىككە ئۇچرايدۇ.	ھەقىقەتتە، مەسەھ ئېسادا بىلەن خۇدا تەلپىگە ئەگىشىپ ياشاشنى خالايدىغانلارنىڭ ھەممىسى پاراڭلىشىپ تۇرىدۇ.
2TI 3:13	لېكىن رەزىل ئادەملەر ۋە ئېزىتىقۇ-كازاپىلار بەرپىر باشقىلارنىمۇ ئالداب، ئۆزلىرىمۇ ئالدىنىپ، بارغانسىپىرى ئەسەبىلىشىدۇ.	لېكىن يامان كىشىلەر ۋە ئالدابچىلار، داۋاملىق باشقىلارنى ئالداب، ئۆزلىرىمۇ ئالدىنىپ كېتىپ، كۈندىن كۈنگە يامانلىشىپ بارىدۇ.
2TI 3:14	لېكىن سەن بولساڭ، ئۆگەنگەن ۋە تولۇق ئىشەندۈرۈلگەن ھەقىقتەلەر دە چىڭ تۇرۇ؛ چۈنكى بۇلارنى كىمدىن ئۆگەنگەنلىكىڭنى بىلسەن،	لېكىن سەن، ئۆگەنگەن ۋە ئىشەندۈرۈلگەن ھەقىقتەلەر دە داۋاملاشتۇرۇ؛ چۈنكى بۇلارنى كىمدىن ئۆگەنگەنلىكىڭنى جاكىن بىلسەن،
2TI 3:15	ھەمە بالىق چاغلىرىڭدىن تارتىپلا مۇقەددەس يازمىلارنى بىلىپ كەلدىك، بۇلارنىڭ ساڭا مەسەھ ئېساغا باغانغا ئېتىقاد ئارقىلىق بولغان نجات توغرۇلۇق سېنى دانا قىلا لايىدەغانلىقىنى بىلسەن.	سىز بالىقىڭىزدىنلا قۇتۇق يازمىلارنى بىلىپ كەلدىكىز؛ بۇلار سىزگە ئېسادا مەسەھقا ئىشىنىش ئارقىلىق نجات تېپىش ئۆچۈن دانا قىلىپ بېرىدۇ.
2TI 3:16	يۇنكۈل مۇقەددەس يازمىلارنىڭ ھەممىسى خۇدانىڭ روھىنىڭ يولبورۇق- خاتالىقلارنى تۈزۈتىش ۋە كىشىلەرنى ھەقانىيەت يولغا باشلاشقا يايىدىلىقىتۇر.	ھەممە يازمىلار خۇدا روھى بىلەن يېزىلغان بولۇپ، بۇلار تەلەم بېرىش، تەنبىھ قىلىش، خاتالىقلارنى تۈزۈتىش ۋە خەلقنى ھەق يولغا باشلاشقا زور ئىلهامى بىلەن يېزىلغان بولۇپ، ئۇ تەلەم بېرىش، تەنبىھ بېرىش، ياردەم بېرىدۇ.
2TI 3:17	بۇلار ئارقىلىق خۇدانىڭ ئادىمى تولۇق قوراللىنىپ، بارلىق ياخشى ئەمەللەرنى قىلىشقا تېيار بوللايدۇ.	بۇلار ئارقىلىق خۇدانىڭ ئادىمى تولۇق قوراللىنىپ، بارلىق ياخشى ئىشلارنى قىلىشقا تېيار بولىدۇ.
2TI 4:1	مەن خۇدا ھەمە تىرىكىلەر بىلەن ئۆلۈكەرگەن سوراق قىلىشقا تېيار تۇرىدىغان مەسەھ ئېسانىڭ ئالدىدا، شۇنداقلا ئۇنىڭ قايتا ئايىان بولۇشى ۋە ئۇنىڭ ئۆز يادىشاھلىقى بىلەن ساڭا شۇنداق ئاگاھ قىلىپ تايىلايمەنكى،	مەن خۇدا ۋە رەب ئىسا مەسەھنىڭ ئالدىدا سىزگە قەئىي ئەسلى قىلىمەن، چۈنكى ئۇ تىرىكىلەرگە ۋە ئۆلۈكەرگە ھەق قارار بېرىدۇ، شۇنداقلا ئۇنىڭ كېلىشى ۋە يادىشاھلىقى بىلەن.
2TI 4:2	خۇدانىڭ سۆز-كالامىنى جاكارلا؛ ۋاقتى-پۇرسەت يار بەرسۇن-بەرسۇن، ئۇنىڭغا جىددىي قارا. تولۇق سەۋەر-تاقفەت ۋە تەلەم-ئەقىدە بىلەن نەسەھەت قىلغىن، تەنبىھ بەرگىن، رىغبەتەندۈرگىن.	خۇدا سۆزلىرىنى جاكارغىن؛ ۋاقتى بار يَا يوق، ھەر ۋاقتىتا جىددىي تۇرۇڭ. تولۇق سەۋەر تەلەن نەسەھەت قىلغىن، تەنبىھ بەرگىن، رىغبەتەندۈرگىن.
2TI 4:3	چۈنكى شۇنداق بىر زامان كېلىدۈكى، ئىنسانلار ساغلام تەلمنى ئاڭلاشقا چىدىماي، بەلكى قۇلۇقلۇرىغا خۇش ياقىدىغان سۆزلىرەرنى ئاڭلاش ئۆچۈن ئەتراپىغا ئۆز شەھۋەت-ھەۋەسىلىرىگە ئۆيغۇن تەلەم بەرگۈچىلەرنى توپلايدۇ.	چۈنكى بىر ۋاقتى كەلەر، كىشىلەر ساغلام تەلمنى چىدىمايدۇ، بەلكى قۇلۇقلۇرىنى خارلىغان ئۆچۈن، ئۆزلىرىنىڭ، ئارزوւلىرىغا ئۆيغۇن ئوقۇنقوچىلارنى توپلايدۇ.
2TI 4:4	ئۇلار ھەقىقتەكە قۇلۇق سالماي، ئېسانىلەرنى تىڭشاشقا بۇرمىلىنىپ كېتىدۇ.	ئۇلار ھەقىقتەنى ئېنىق تەرك قىلىپ، ئەفسانىلەرگە قاراپ كېتىدۇ.
2TI 4:5	لېكىن سەن ھەرقانداق ئەھۋالدا ئويغاق تۇر، خارلىق-مۇشەققەتەرگە ساقلا، خۇش خەۋەر تارقىتىش ئىشنى قىل، بېرلەگەن خىزمىتىڭىن ھەممە بەداشلىق بەر، خۇش خەۋەرچىنىڭ ۋەزىپىسىنى ئورۇندا، تايشۇرۇلغان خىزمىتىڭىن ھەر تەرىتن تولۇق ئادا قىلغىن.	لېكىن سەن ھەرقانداق ۋەزىيەتتە ئويغاق بول، قىيىنچىلىقلارغا سەۋىرە ساقلا، خۇش خەۋەر تارقىتىش ئىشنى قىل، بېرلەگەن خىزمىتىڭىن ھەممە بەداشلىق بەر، خۇش خەۋەرچىنىڭ ۋەزىپىسىنى ئورۇندا، تايشۇرۇلغان خىزمىتىڭىن ھەر تەرىتن تولۇق ئادا قىلغىن.
2TI 4:6	چۈنكى مەن ھازىرقى ۋاقتىتا ڙانىم قۇربانلىق شەرابىدەك تۆكۈلۈۋاتېتىپ، بۇ چۈنكى ئۆزۈمگە كەلسەم، جېنم قۇربانلىقنىڭ «شاراب ھەدىيە» سىدەك توکۇلدىغان ۋاقتى يېتىپ كەلدى، مېنىڭ بۇ دۇنيادىن كېتىش ۋاقتىمۇ يېقىلاشتى.	چۈنكى مەن ھازىرقى ۋاقتىتا ڙانىم قۇربانلىق شەرابىدەك تۆكۈلۈۋاتېتىپ، بۇ چۈنكى ئۆزۈمگە كەلسەم، جېنم قۇربانلىقنىڭ «شاراب ھەدىيە» سىدەك توکۇلدىغان ۋاقتى يېتىپ كەلدى، مېنىڭ بۇ دۇنيادىن كېتىش ۋاقتىمۇ يېقىلاشتى.
2TI 4:7	گۈزەل كۈرهشىنى مەن قىلىپ بولدۇم، يۈگۈرۈش مۇسابقىسىنىڭ مەنزىلىنى يېسپىپ بولدۇم، بىردىنېر ئېتىقادنى چىڭ ساقلاپ كەلدىم.	مەن گۈزەل كۈرهشىنى تاماملىدىم، يۈگۈرۈش يarisiنى ئاخىرلاشتۇردىم، بىردىنېر ئېتىقادنى چىڭ تۆتۈپ كەلدىم.
2TI 4:8	هازىز ھەقانىلىقنىڭ غەلبە تاجى مەن ئۆچۈن ساقلىنىپ تۇرماقتا. ئۇنى، ھەقانىي سوراچى بولغان رەب شۇ كۈندە ماڭا، شۇنداقلا يالغۇز ماڭلا ئەمەس، ئۇنىڭ كېلىپ ئايىان بولۇشىغا تەلپۈنۈپ تۇرغانلارنىڭ ھەممىسىگە ئىئنام قىلىپ كىيگۈزىدۇ.	هازىز مەنمۇچۇن ھەقلىق تاج ساقلىنىپ تۇر، رەب شۇ كۈنى بۇ تاجنى مەنگە ۋە بارلىق ئۇنىڭ كېلىشىنى ياخشى كۆرگەن كىشىلەرگە بېرىدۇ.

Reference	Before	After
2TI 4:9	ئىمكانييەتنىڭ بارىچە يېنىمغا تېزدىن يېتىپ كەل.	تېزدىن مېنىڭ يانىمغا كېلىپ كەت.
2TI 4:10	چۈنكى دېماس بۇ دۇنيادىكى ياقتوۇرۇشچە ئىشلارنى تالاپ قىلغاچقا، مېنى چۈنكى دېماس بۇ ھازىرقى دۇنيانى تاما قىلغانلىقى ئۆچۈن مېنى تاشلاپ تېسالونىكا قالاۋاتىغا كەتتى. كرسىكىس گالاتىيا تەرىپكە، تىتۇس دالماتىيا ئۆلکىسىگە، تىتۇس دالماتىيا تەرىپكە كەتتى.	چۈنكى دېماس بۇ دۇنيادىكى ياقتوۇرۇشچە ئىشلارنى تالاپ قىلغاچقا، مېنى چۈنكى دېماس بۇ ھازىرقى دۇنيانى تاما قىلغانلىقى ئۆچۈن مېنى تاشلاپ تېسالونىكا قالاۋاتىغا كەتتى. كرسىكىس گالاتىيا تەرىپكە، تىتۇس دالماتىيا ئۆلکىسىگە، تىتۇس دالماتىيا تەرىپكە كەتتى.
2TI 4:11	يېنىمدا يەقەت لۇقا قالدى. ماركۇسىنى سەن بىلەن بىرگە كەلتۈر، چۈنكى ئۇ يېنىمدا يالغۇز لۇقا قالدى. ماركۇسىنى ئۆزۈڭ بىلەن بىرگە ئېلىپ كەل، چۈنكى ئۇ خىزمەتلەرىمەدە ماڭا كۆپ ئەسقاتىدۇ.	يېنىمچە خىزمەتلەرەدە زۆر پاردەمچىن.
2TI 4:12	تىكىكۇسىنى بولسا ئەفسوُس شەھىرىگە ئەۋەتتۈھەتتىم.	تىكىكۇسىنى ئەفسوُسقا يولاب كەتتۈرۈتتۈم.
2TI 4:13	كېلىپتە تروئاسدا كارىيۇسىنىڭ يېنىدا قالدۇرغان يېپىنچامنى، بىلە كىتابلارنى، كېلىشىڭىدە تروئاس شەھىرىدە كارىيۇسىنىڭ يېنىغا قالدۇرۇپ قويغان كەلگەنچام بىلەن كىتابلارنى، بولۇيمۇ ئورام تېرى يازمىلارنى بىلە ئالفاج.	كېلىپتە تروئاسدا كارىيۇسىنىڭ يېنىدا قالدۇرغان يېپىنچامنى، بىلە كىتابلارنى، كېلىشىڭىدە تروئاس شەھىرىدە كارىيۇسىنىڭ يېنىغا قالدۇرۇپ قويغان ئالاهىدە تېرى يازمىلارنى بىرگە ئېلىپ كېلىڭ.
2TI 4:14	مسىكەر ئىسکەندەر ماڭا تولا ئەسکىلىك قىلدى. رەب ئۇنىڭغا قىلمىشلىرىغا لايىق ياندۇرماي قالمايدۇ.	ئالىكسەندەر دەمىرچى بولۇپ، مەنمۇ ئۇنىڭدىن كۆپ زىيان كۆرۈدم، رەب ئۇنىڭ قىلغان ئىشلەرىغا ئاساسەن جاۋاب بېرىپ قويىدۇ.
2TI 4:15	سەن ھەم ئۇنىڭدىن ھوشىار بول؛ چۈنكى ئۇ بىز يەتكۈزگەن سۆزلىرىمىزگە فاتىق قارشىلىق كۆرسەتتى.	سەن ھەم ئۇنىڭدىن ساقلىنىپ قال؛ چۈنكى ئۇ بىز ئېتىپ كەتكەن سۆزلەرگە بەك قارشى تۇردى.
2TI 4:16	ئالدىنىقى سۇرتا، مېنى قوشۇلۇپ قۇتقۇرۇغۇچ ھېچ كىم بولمىدى، بارلىقى تۇنجى قېتىملق سوراقتا مېنىڭ ئاقلىنىشىمغا ياردەم قىلىدىغان ھېچكىم چىقمىدى، ھەممىسى مېنى تاشلاپ كەتتى. بۇ ئىش ئۇلارغا يەرۋا قىلىنىمىسۇن.	مېنى تاشلىدى، بۇ ئىش ئۇلارغا يەرۋا قىلىنىمىسۇن.
2TI 4:17	لېكىن رەب مېنىڭ بىلەن بىلە تۇرۇپ، مەن ئارقىلىق ئىنجليلەرىنى تۈلاي تولۇق قىلىنىپ، بۇ يەردىكى بارلىق يات ئەللىكەردىن بولغانلارنىڭ ئاڭلىشى ئۆچۈن مېنى كۈچلەندۈردى؛ شۇنىڭ بىلەن مەن شىرىنىڭ ئاغزىدىن قۇتقۇزۇپلىنىدىم.	براق رەب مەن بىلەن بىرگە تۇرۇپ، مەن ئارقىلىق ئىنجلىنى تۈلاي جاكارابىن چىقىش ئۆچۈن مېنى قۇۋاتلاندۇردى، بۇ يەردىكى بارلىق باشقادىلەر ئاڭلاب بولۇشتىكىدەك بولدى؛ شۇڭا مەن شىرىنىڭ ئاغزىدىن قۇتۇلدەم.
2TI 4:18	رەب مېنى بارلىق رەزىل ئىشتنى قۇتقۇزۇپ، ئەرشتىكى يادىشاھلىقىغا ساق يەتكۈزىدۇ! شان-شەرەپ ئۇنىڭغا ئەدىلەتە بدەگىچە مەنسۇپ بولغا يى!	رەب مېنى هەر قايىس يامان ئىشلاردىن قۇتلاپ، ئاسمان يادىشاھلىقىغا بىخەتەر يەتكۈزىدۇ! ئۇنىڭغا ھەمىشە شان-شەرەپ بولسۇن! ئامىن!
2TI 4:19	پېرسىكا بىلەن ئاكۇلاغا ۋە ئۇنىسىفورنىڭ ئائىلىسىدىكىلەرگە مەندىن سالام ئېيت.	پېرسىكا ۋە ئاكۇلاغا بىلەن، ئۇنىسىفورنىڭ ئائىلىسىگە مەندىن سالام ئاتال.
2TI 4:20	ئېراستۇس كورىنتتا قالدى. تروفىمۇس كېسەل بولۇپ قالغاندا، مەن ئۇنى قالغانلىقتىن، ئۇنى مىلىتۇس شەھىرىدە قالدۇرۇپ قويىدۇم.	ئېراستۇس كورىنتتا قالدى. تروفىمۇس كېسەل بولۇپ قالغاندا، مەن ئۇنى قىش كېلىپ قالغاندا، ئېنىق كېلىپ بارەيسەن. يۇپۇلۇس، يۇدسىن، لىنوس، كلاۋدىيا ۋە ھەممە قېرىنداشلار ساڭا سالام.
2TI 4:21	قىش چۈشۈپ كەتكۈچە ئىمكانييەتنىڭ بارىچە بۇ يەرگە كەلگەن. يۇپۇلۇس، يۇدسىن، لىنوس، كلاۋدىيا ۋە بارلىق قېرىنداشلاردىن ساڭا سالام.	ئېسما مەسىھ سىزنىڭ روھىڭ بىلەن بىلە بولسۇن! مېھر-شەيقەت سىلەر بىلەن بىلە بولغا يى!
2TI 4:22	ئېسما مەسىھ سىزنىڭ روھىڭ بىلەن بىلە بولسۇن! مېھر-شەيقەت سىلەر بىلەن بىلە بولغا يى!	ئېسما مەسىھ سىزنىڭ روھىڭ بىلەن بىلە بولسۇن! مېھر-شەيقەت سىلەر بىلەن كېلىپ تۇرسۇن!
TIT 1:1	خۇدانىڭ تاللىغانلىرىغا ئامانەت بولغان ئېتىقاد ۋە ئىخلاسمەنلىككە ئېلىپ بارىدىغان ھەقىقەتنىڭ بىلدۈرۈلۈش ئۆچۈن، ئېسما مەسىھنىڭ روسۇلى قىلىپ تەينلەنگەن، خۇدانىڭ قۇل بولغان مەنكى ياڭلۇستىن ساڭا سالام	يَاڭلۇس، خۇدا قولى ۋە ئېسما مەسىھ روسۇلى، خۇدانىڭ تاللىغان كىشىلەرنىڭ ئىيمان ھەقىقەت بىلەمىگە يېتىپ بارىدىغان ئىشلار ئۆچۈن تەينلەنگەن
TIT 1:2	بۇ ئېتىقاد ۋە ھەقىقەت مەڭگۈلۈك ھاياتقا باغان ئۆمىدىنى ئېلىپ كېلىدۇ؛ بۇ مەڭگۈلۈك ھاياتنى مۇتەلق يالغان ئېتىمايدىغان خۇدا ھەممە سۆزلىمەيدىغان خۇدا، ھەممە دەۋرلەردىن بۇرۇن ۋە دە قىلغان.	ئۆمىتىمىز مەڭگۈلۈك ھاياتقا تەكتىلەنگەن؛ بۇ مەڭگۈلۈك ھاياتنى، يالغان كېلىدۇ؛ بۇ مەڭگۈلۈك ھاياتنى مۇتەلق يالغان ئېتىمايدىغان خۇدا ھەممە سۆزلىمەيدىغان خۇدا، ھەممە دەۋرلەردىن بۇرۇن ۋە دە قىلغان.

Reference	Before	After
TIT 1:3	دەۋر-زامانلاردىن ئىلگىرلا ۋەدە قىلغاندى!	لېكىن هازىر، خۇدا ئۆز ۋاقتىدا ئۆز سۆزىنى جاكارىش ئارقىلىق ئاشكارلاپ تۇرىدى، بۇ سۆزى مەنگە بىزنى قۇتۇزغۇچى خۇدا بۇيرۇقى بىلەن تايىسۇرغان.
TIT 1:4	لېكىن ھازىر ۋەدىسىنىڭ ۋاقتى كېلىپ قۇتۇزغۇچىمىز خۇدا بۇنىڭ كالام خەۋىرىنى ئۆز ئەمرى بىلەن ماڭا تايىشۇرغان جاكار ئارقىلىق ئاشكارلىدى)	تىتوُس، بىزنىڭ ئورتاق ئىمانىدا مەنىڭ راست ئوغلىم، ساڭا سالام! خۇدا ئاتا ۋە نىجاتكار مەسىھ ئەيسادىن ساڭا مېھر-شەيقەت ۋە خاتىرچەملەك بولغا!
TIT 1:5	سېنى كېرت ئاربىلدا قالدۇرۇشتىكى سەۋەب، ئورۇندىلىپ بولمىغان ئىشلارنى بىر تەرەپ قىلىشىڭ ئۈچۈن ۋە ھەر شەھەردە ساڭا تايىلىغىنىمەدەك جامائەتكە ئاقساقاالارنى تەينلىشىڭ ئۈچۈن ئىدى.	مەن سەننى كېرت ئاربىلقدا قالدۇرۇدۇم، چۈنكى تاماملانمىغان ئىشلارنى جاكسى تەربىلىشىڭ ۋە ھەر بىر شەھەردە مەن سەنگە دەپ بەلگىلەنگەندەك، جامائەتلەرگە ئاقساقاالار تالالىپ بېرىشىڭ ئۈچۈن.
TIT 1:6	ئاقساقااللىققا تەينلىنىدىغان كىشى ئەبىسىز بولۇشى، بىر ئاياللۇق، يەزەنتلىرى بولسا ئېتىقاد قىلغۇچى بولۇشى ۋە ئىشلىرىدا شالالقلق قىلىدىغان ياكى ئاتا-ئائىسىغا بويىسۇنمايدىغان ئېبىلىرى بولمىغان بولۇشى كېرەك.	كىشى ئەپپەنسە بولمايدۇ، بىرلا ئايالنىڭ ئەرلىك قىلغۇچىسى بولۇپ، باللىرى ئىمانغا ئىشىنىپ تۇرۇپ، ئازغىنىش قىلمайдىغان ۋە بويىسۇنمايدىغان بولۇشى لازىم.
TIT 1:7	چۈنكى جامائەتنىڭ يېتەكچىسى خۇدانىڭ ئائىلىسىگە غوجدار بولۇش سۈپىتىدە، ئەبىسىز بولۇشى كېرەك؛ باشباشتاق ئەمەس، تېرىكەك ئىزلاشماقىچى ئەمەس، شەراغا بەنىپ كەتكەن ئەمەس، زوراۋاڭ ئەمەس، مال يەرۋىشچىلىك قىلمىغان بولۇشى كېرەك.	چۈنكى جامائەتنىڭ يېتەكچىسى، خۇدانىڭ ئائىلىسىنى باشقۇرغۇچى سۈپىتىدە، ھەرخىل ئەپپەن ياك بولۇشى لازىم؛ بۇواچاق ئەمەس، تېز ئىزلاشماقىچى ئەمەس، شەراغا بەنىپ كەتكەن ئەمەس، زوراۋاڭ ئەمەس، مال يەرۋىشچىلىك قىلمىغان بولۇشى كېرەك.
TIT 1:8	ئۇ بولۇشى كېرەك: قوناقلارغا ئۈچۈق، ياخشى ئىشلارنى ياخشى كۆرگۈچى، بەلكى مېھماندۇست، ساخاۋەتلىك، ياخشىلىقنى سۆيىدىغان، سالماق، ئادىل، ئىخلاسمەن ۋە ئۆزىنى توْتۇفالغان بولۇشى لازىم.	ئۆزىنى باشقۇرالايدىغان، راستچى، ياكىز ۋە توغرا توْرۇغۇچى.
TIT 1:9	ئۇ ساغلام تەلەمگە ئاساسلىق يىس بولغان، ئىشەنگەن گەيكە مۇستەحکەم ئۇ يەنە ساغلام تەلەم بىلەن رىغبەت-تەسەللى بېرىش ئۈچۈن ۋە قارشى توْتۇنىپ تۇرۇشى لازىم، بۇ نەرسە ئارقىلىق ساغلام تەلەم بىلەن كىشىلەرنى چىققۇچىلارغا رەددىيە بېرىش ئۈچۈن، تايىشۇرۇلغان تەلەمدىكى ئىشەنچلىك ياخشى كۆرسەتمە بېرىپ، قارشى چىققانلارنى قاتىق تەنبەت قىلايادۇ. كالم-سۆزدە چىك تۇرۇشى كېرەك.	ئۇ ساغلام تەلەمگە ئاساسلىق يىس بولغان، ئىشەنگەن گەيكە مۇستەحکەم ئۇ يەنە ساغلام تەلەم بىلەن رىغبەت-تەسەللى بېرىش ئۈچۈن ۋە قارشى توْتۇنىپ تۇرۇشى لازىم، بۇ نەرسە ئارقىلىق ساغلام تەلەم بىلەن كىشىلەرنى چىققۇچىلارغا رەددىيە بېرىش ئۈچۈن، تايىشۇرۇلغان تەلەمدىكى ئىشەنچلىك ياخشى كۆرسەتمە بېرىپ، قارشى چىققانلارنى قاتىق تەنبەت قىلايادۇ.
TIT 1:10	چۈنكى ھازىر بىمەنە سۆز قىلىدىغان، كىشىلەرنىڭ كۆڭلىنى ئۇۋلاپ ئېزتەقۇلۇق قىلىدىغان، ئۆز بېشىمچىلىق قىلىدىغان كۆلىگەن كىشىلەر بار، بولۇيمۇ خەتىلىكەردىن چىققانلار بار.	چۈنكى كۆپ كىشىلەر بار، قۇلاق سەلمەيدىغان، بوش سۆزلەرنى سۆزلەيدىغان ۋە كىشىلەرنى ئەيدىغانلار.
TIT 1:11	ئۇلارنىڭ ئاغىزىنى ئېتىش كېرەك؛ چۈنكى ئۇلار ھaram دۇنيانى دەپ ئۆگتىشىكە تېگىشلىك بولمىغان تەلەمەرنى ئۆگتىپ، ھەتا يۇقۇن ئائىلىلەرنى نابۇت قىلماقتا.	ئۇلارنىڭ سۆزلىرىنى توختىتىپ قويۇش كېرەك؛ چۈنكى ئۇلار يېل ئۈچۈن توغرا بولمىغان ئۆگتىشىن بېرىپ، بارلىق ئائىلىلەرنى بۇرۇۋاتىدۇ.
TIT 1:12	شۇلاردىن بىرى، يەنى كېرت ئاربىلدىكىلەرنىڭ ئۆزىنىڭ بىر پەيغەمبىرى: «كېرتلار كېرتلار ھەمىشە يالغان سۆزلەيدىغانلار، ۋەھىشى ھايۋانلار ۋە ھۇرۇن تويماسلاردۇ» دېگەن.	ئۇلارنىڭ بىرى، كېرت ئاربىلدىكىلەرنىڭ ئۆز پەيغەمبىرى دېگەن: «كېرتلار ھەر دەم يالغانچى، ۋەھىشى ھايۋانلار ۋە ئارامچى تاماڭچىلار» دېپ.
TIT 1:13-14	بۇ گۇواھلىق ھەقىقەتتۇر؛ شۇڭا ئۇلارنىڭ ئېتىقاداتا ساغلام توْرۇشى ئۈچۈن، شۇنداقلا يەھۇدىي ئەپسانلەرگە ۋە ھەقىقەتتىن چەتىسگەنلەر توْتۇفالغان ئىنسانىي قائىدە-بەلگىلىمەرگە قۇلاق سالماسلىقى ئۈچۈن ئۇلارنى قاتىق ئېبىلەپ ئاگاھلەندۈرغىن.	بۇ گاپ ھەقىقەت. شۇڭا، ئۇلارنى قاتىق تەنبەت قىلغىن، بۇنىڭ ئۈچۈن، ئۇلارنىڭ ئېتىقاداتى ساغلام بولىدىغان قىلىپ، يەھۇدىي ئەفسانلىرىگە ۋە ھەقىقەتتىن كەچىپ كەتكەنلەرنىڭ ئادەمىي قائىدىلىرىگە قۇلۇقسالماسلىقى ئۈچۈن.
TIT 1:15	ياڭ كىشىلەر ئۈچۈن ھەممە نەرسە ياك؛ لېكىن بۇلغانغان ناپاكلار ۋە ئېتىقادىسىزلار ئۈچۈن ھېچقانداق نەرسە ياك ئەمەستۇر. چۈنكى ئۇلارنىڭ تازا كىشىلەر ئۆزىنىش تازا؛ لېكىن بۇلغان كىشىلەر بىلەن ئىشەنەيدىغانلار ئۈچۈن ھېچقانداق نەرسە تازا ئەمەس. چۈنكى ئۇلارنىڭ ئوي-	تازا كىشىلەر ئۆزىنىش تازا؛ لېكىن بۇلغان كىشىلەر بىلەن ئىشەنەيدىغانلار ئۈچۈن ھېچقانداق نەرسە تازا ئەمەس. چۈنكى ئۇلارنىڭ ئوي-

Reference	Before	After
TIT 1:16	ئوي-پىكىلىرىمۇ، ئىجدانىمۇ بولۇغىنىپ كەتكەن.	پىكىرى بىلەن ئىجدانى تولۇق بولۇغىنىپ كەتكەن.
TIT 2:1	ئۇلار خۇدانى توپۇيمىز دەپ داۋراڭ قىلىسىمۇ، لېكىن ئەممەللەرىدە ئۇنىڭدىن تانىدۇ؛ چۈنكى ئۇلار بىرگىنچىلىكەر، ھېچگەپ ئاكلىمايدىغانلار، ھېچقانداق ياخشى ئىشلارنى قىلىشقا يارىمايدىغانلاردۇر.	ئۇلار خۇدا بىلدىك دەپ جاكارىدۇ، لېكىن ھەركەتلىرى بىلەن ئۇنى رەت قىلىدۇ؛ چۈنكى ئۇلار نەپسىز، قۇلاقق سەلمەيدىغان ۋە ياخشى ئىشلارغا يارىماسالار.
TIT 2:2	لېكىن سەن بولساڭ ساغلام تەلەمگە قانداق ئۇيىغۇن ياشاشنى ئۆگىتىشىڭ كېرەك.	ئەممە سەن، ساغلام تەلەم بىلەن ماس كەلگەن ئىشلارنى ئۆگەتىشىڭ كېرەك.
TIT 2:3	ياشانغان ئەرلەرگە، هوشيار، سالماق، تەمكىن، ئېتىقادتا، مېھر-مۇھەببەتتە ۋە سەۋەر-تاقەتتە ساغلام بولۇشنى تايىلىغىن.	قارىغان ئەرلەر، هوش-هوشاق بولۇپ، ھۆرمەتلەك، ساغلام، ئىيماندا، مېھر-مۇھەببەتتە ۋە چىدامدا كۆچلۈك بولسۇن.
TIT 2:4-5	شۇنىڭدەك، ياشانغان ئاياللارغا يۈرۈش-تۈرۈشتى ئىخلاس-مۇقەددەسلىككە لايىق بولۇشنى، چېقىمچىلىق قىلىمالاسلىقنى، ھاراق-شارابقا پېرىلەمەيدىغان بولۇشنى، گۈزەل ئىشلارنى ئۆگەتكۈچىلەر بولۇشنى تايىلىغىن.	شۇنداقلا، ياشانغان ئاياللار، ھاياتتا ھۆرمەتلەك ۋە ئالاھىدە ئەھۋالدا بولۇڭ، باشقىلارغا گاپ قىلىماڭ، ئىچىملىكى كۆپ ئىچمەڭ، ياخشى ئىشلارنى ئۆگەتكۈچى بولۇڭ.
TIT 2:6	شۇنىڭدەك ياش ئەرلەرنىمۇ سالماق بولۇشقا جېكىلىگىن.	شۇنداقلا ياش يېگىتىلەرنى ئۆزىنى سەلەپت قىلىشقا تەھرىك قىلىڭ.
TIT 2:7	ئۆزۈڭمۇ ھەممە ئىشتىتا گۈزەل ئەممەللەرىڭ بىلەن ئۇلارغا ئۆلگە بولغىن؛ تەلەم بەرگىنىڭدە ياك-دىيانەتلەك، ئېغىر-بىسىق بولۇپ،	ئۆزۈڭ ھەر نەرسىدە ياخشى ئىشلار بىلەن ئۇلارغا ئۆلگە بولغىن؛ تەلەم بەرگىنىدە سەممىيەت بىلەن، ھۆرمەتلەك ۋە ياكىز بولۇشىڭ كېرەك.
TIT 2:8	ساغلام قۇشۇر تەپەتلىقنى قىلىڭ بىلەن قارشى تەرەپ ھېچكىم قۇسۇر تايالمايدىغان، ساغلام سۆزەلەرنى يەتكۈزگىن؛ بۇنىڭ بىلەن، قارشى چىققۇچىلار بىز توغرۇلۇق يامان گەپ قىلىدىغان يەرنى تايالماي خىجىل بولىدۇ.	ساغلام قۇشۇر تەپەتلىقنى قىلىڭ بىلەن قارشى تەرەپ نەرسە تېپەلمىسىن، خىجالىق بىز ھەقىدە يامان گەپ قىلىشقا هېچ نەرسە تېپەلمىسىن، خىجالىق ھېس قىلىپ قالسىن.
TIT 2:9	قۇلارغا ئۆز خوجايىنلىرىنى ھەممە ئىشتىتا قانائەتلەندۈرۈپ ئۇلارغا بويىسۇنىشنى ئۆگەتكىن. ئۇلار گەپ ياندۇرمای،	قۇلalar ئۆز خوجايىنلىرىغا بويىسۇنىشنى، ھەممە جەھەتتە ياققان بولۇپ تۇرۇڭ، گەپ چىقارمىسىن.
TIT 2:10	ئوغىرىلىق قىلىماي، ئۆزلىرىنىڭ ھەر جەھەتتە ئىشەنچلىك ئىكەنلىكىنى كۆرسەتسۇن. ئۇلار بۇنىڭ بىلەن قۇتۇقۇزۇچىمىز خۇدانىڭ تەلەماتىغا ھەر جەھەتنى زىننەت بولىدۇ.	ئوغىرىلىق قىلىما، بەلكى ھەر جەھەتتە ياخشى ئىشەنچلىك بولۇپ كۆرسەتسۇن. بۇ بىلەن قۇتۇقۇزۇچى خۇدا سۆزىنى بارلىق تەرەپتە زىننەتەندۈرۈپ قويۇشقا يېتىشىشنى.
TIT 2:11	چۈنكى خۇدانىڭ نىجاتى بارلىق ئىنسانلارغا ئېلىپ كېلىدىغان مېھر-شەپقىتى ئايان بولدى؛	چۈنكى ئالاھىنەن ئىجات ئېلىپ كەلگۈچى مېھربانلىقى ھەممە ئادەمگە ئاشكارا كۆرۈنگەن؛
TIT 2:12	ئۇ بىزگە ئىخلاسىسىزلىق ۋە بۇ دۇيىانىڭ ئاززوُھەمەسىلىرىنى رەت قىلىپ، ھازىرقى ۋاقتىتا ئۆزىنى سەل باشقۇرۇش، توغرا ۋە ئەتىھەتلەك ھايات كۆرگۈزۈشنى ئۆگىتىدۇ	ئۇ بىزگە ئالاھىسىزلىق ۋە دۇيىا ئاززوُھەمەنى رەت قىلىپ، ھازىرقى ۋاقتىتا ئۆزىنى سەل باشقۇرۇش، توغرا ۋە ئەتىھەتلەك ھايات كۆرگۈزۈشنى ئۆگىتىدۇ
TIT 2:13	بىز مۇبارەك ئۆمىدىنى ۋە ئۇلۇغ خۇدا بولغان نىجاتچىمىز ئىسما مەسىھىنىڭ ئۇلۇغ خۇدا، نىجاتكارىمىز ئەيسا مەسىھىنىڭ شان-شەرەپ بىلەن كېلىدىغانلىقىغا بولغان مۇبارەك ئۆمىدىمىزنىڭ ئەمەلگە ئېشىشىنى سىنتىزلىق بىلەن كۆتۈشنى ئۆگىتىدۇ.	بىز مۇبارەك ئۆمىدىنى ۋە ئۇلۇغ خۇدا بولغان نىجاتچىمىز ئەيسا مەسىھىنىڭ ئۇلۇغ خۇدا، نىجاتكارىمىز ئەيسا مەسىھىنىڭ شان-شەرەپ بىلەن كۆتۈپ تۇرمىز.
TIT 2:14	ئۇ بەدەل تۆلەپ بىزنى ھەممە ئىتائەتسىزلىكەردىن ئازاد قىلىش ھەمە بىزنى ئۆزى ئۆچۈن ياك قىلىپ، ئۆزىگە مەنسۇپ بولغان، ياخشى ئەممەللەرگە قىزغىن ئىتتىلىدىغان خەلق قىلىشقا بىز ئۇچۇن قۇربان بولدى.	ئۇ بىز ئۇچۇن ئۆزىنى قۇربان قىلىدى، بىزنى ھەر قانداق قانۇنغا ئېتىائەتسىزلىق ئەھۋاللىرىدىن قۇتۇلۇردى ۋە ئۆزى ئۇچۇن تازىلاشتۇردى، شۇنداقلا ئۆز كىشىلىرىنى قىلىپ، ياخشى ئىشلارغا ئىزتىراب بىلەن تىرىشىدىغان خەلق قىلىدى.

Reference	Before	After
TIT 2:15	بارلىق هوقوقۇڭنى ئىشلىتىپ بۇ ئىشلارنى جاكارلاپ ئېيتقىن، نەسھەت بېرىپ چېكىلىگىن ۋە ئاكاھلاندۇرغىن. ھېچكىم سېنى كەمىستىمىسۇن.	ھەممە هوقوقىڭنى ئىشلەتىپ، بۇ ئىشلارنى قاتىق جاكارلاپ ئېيتقىن، نەسھەت بېرىپ چېكىنىپ ۋە ئاكاھلاندۇرغىن. ھېچكىم ساۋاقدىگە قارىمىسىسۇن.
TIT 3:1	جامائەتتىكىلەرگە شۇنى ئەسلىتىپ تۇرغىنىكى، ئۇلار ھۆكۈمانلارغا ۋە هوقدارلارغا بويىسۇنۇپ، شۇلارنىڭ سۆزىنى ئاڭلىسىن، ھەرقانداق ياخشى ئەمەللەرنى قىلىشقا تەييار تۇرسۇن،	قىبرىندەشلەرگە بۇنى خاتىرلەت، ئۇلار ھۆكۈمەت ۋە رەھىيەتلەرگە بويىسانسىن، سۆزلىرىنى ئەقلەپ تۇرسۇن، ھەرقانداق ياخشى ئىشلارنى قىلىشقا ھەمىشە تەييار بولسۇن.
TIT 3:2	ھېچكىمنىڭ يامان گېپىنى قىلىمىسىن، چىدەلخور بولمىسىن، مۇلايم بولسۇن، ھەممە ئادەمگە ھەر جەھەتتە مۆملىكىك كۆرسەتسۇن.	ھېچ كىمگە يامان گەپ دەمە، چىدەلەشكە بارمە، يوملاق بول، ھەممە كىشىگە ھەر تەرىپتىن ياخشى مۇئامىلە قىل.
TIT 3:3	چۈنكى بىز ئۆزىمىزىمۇ ئەسلىدە نادان بولۇپ، ئىتائەتسىز، ئازدۇرۇلغان، ھەۋەسلەرگە ۋە لەززەتلەرگە قول بولغان. بىز ھەزىللىك ۋە ھەسەت ئىچىدە ھەزىللىك ۋە ھەسەت ھەززەتلەرگە قول بولغان، نېرەتلىك بولغان ھەم بىز-ياشىدىق، نېرەت قىلىنىپ، بىر-بىرىمىزگە نېرەت قىلىدۇق.	چۈنكى بىز ئالدىن نادان، ئېتىئاتسىز، ئالدىانغان، ھەرخىل شەھۋەت-هەۋەسلەرنىڭ ھەم لەززەتلەرنىڭ قول بولغان، ھەزىللىك ۋە ھەسەت ھەززەتلەرگە قول بولغان، بىز ھەزىللىك ۋە ھەسەت ئىچىدە ھەززەتلەرگە قول بولغان. بىز ھەززەتلەرگە قول بولغان، بىز ھەززەتلەرگە قول بولغان، نېرەتلىك بولغان ھەم بىز-ياشىدىق، نېرەت قىلىنىپ، بىر-بىرىمىزگە نېرەت قىلىدۇق.
TIT 3:4	بىراق قۇتقۇزغۇچىمىز خۇدانىڭ ئىنسانلارغا بولغان مېھربانلىقى ۋە مېھىر-مۇھەببىتى ئايىان بولۇشى بىلەن،	ئەممە خۇدا قۇتقۇزغۇچىمىزنىڭ ئادەملەرگە بولغان ياخشىلىقى ۋە سۆيىگۈسى ئاشكارا بولغاندا،
TIT 3:5	(ئۆزىمىزىنەت قانداققۇر ھەققانىي ئەمەللەرىمىز بىلەن ئەمەس، بەلكى ئۇنىڭ رەھىم-شەپقىتى بىلەن) پېڭىدىن توغۇلۇشتى يۈيۈشلىرى ۋە مۇقەددەس رەھىم-شەپقىتى بىلەن پېڭىلەش ئارقىلىق ئۇ بىزنى قۇتقۇزدى؛	بىزنىڭ ئەمەللەرىمىز بىلەن ئەمەس، بەلكى ئۇنىڭ رەھىم بىلەن، پېڭى توغۇلۇشتى تازىلاش ۋە مۇقەددەس روھ بىلەن پېڭىلەش ئارقىلىق ئۇ بىزنى قۇتقۇزدى.
TIT 3:6	بۇ روهنى خۇدا نىجاتكارىمىز ئەيسا مەسەھ ئارقىلىق ۋۇجۇدىمىزغا مول بۇ ئارقىلىق بۇ روهنى بىزگە تولا قۇيدى.	خۇدا بىزنىڭ قۇتقۇزغۇچىسى ئەيسا مەسەھ ئارقىلىق بۇ روهنى بىزگە تولا قۇيدى.
TIT 3:7	بۇ ئارقىلىق، خۇدانىڭ مېھىر-شەپقىتى بىلەن ھەققانىي قىلىنىپ، مەڭگۈلۈك ھاياتقا ئېرىشىش ئۇمىدىنى توۇقان مىراسخورلار بولدۇق.	بۇ ئارقىلىق، خۇدانىڭ مېھىر-شەپقىتى بىلەن ھەققانىي قىلىنىپ، مەڭگۈلۈك ھاياتقا ئومىد قوشۇپ، مىراسچىلار بولدۇق.
TIT 3:8	بۇ سۆزلەر ئىشەنچلىك ۋە توغرا. مەن سىزدىن بۇ ھەققەتلەرنى داۋاملىق تەكتىلەشىڭلارنى ئۆمىت قىلىمەن، شۇنداق بولغاندا ئاللاھغا ئىشىنىپ ياخشى ئەمەللەرنى قىلىشقا كۆچەلەپ تىرىشىدۇ، بۇ ئىشلار ئۆزۈنى ئۆزچۈن ياخشى ۋە يايىدىلىق.	بۇ سۆزلەر ئىشەنچلىك ۋە توغرا. مەن سىزدىن بۇ ھەققەتلەرنى داۋاملىق تەكتىلەشىڭلارنى ئۆمىت قىلىمەن، شۇنداق بولغاندا ئاللاھغا ئىشىنىپ كەتكەنلەر ياخشى ئىشلارنى قىلىشقا كۆچەلەپ تىرىشىدۇ، بۇ ئىشلار ئادەملەر ئۆزچۈن ياخشى ۋە يايىدىلىق.
TIT 3:9	بىراق ئەخمىقانە مۇنازىرلەر، نەسەبنامىلەردىكى قۇرۇق گەلەر، جىدەل-ماجرالار، تەۋرات قانۇنىغا مۇناسىۋەتلىك تالاش-تارتىشلاردىن ئۆزۈنى نېرى توۇقىن؛ چۈنكى بۇلار يابىسىز ۋە بىمەنلىكتۇر.	ئەممە احماق مۇنازىرلار، نەسەبلىر ھەققىدە قۇرۇق سۆھىبەتلەر، جىدەل-ماجرالار، تەۋرات قانۇنىغا دەل مۇناسىۋەتلىك تالاشتۇرۇشلاردىن ئۆزۈنى ييراق تۇت؛ چۈنكى بۇلار يابىدا بەرمەيدۇ ۋە بەلگىسىز.
TIT 3:10	بۆلگۈچىلىك قىلغۇچى كىشىگە بىر-ئىككى قېتىم ئەسلىشىۋەتكەن ئەسلىشىۋەتكەن بىلەن ئۆزىنى توختىتىپ قىيۇڭى.	بۆلگۈچىلىك قىلغۇچى كىشىگە بىر-ئىككى قېتىم ئەسلىشىۋەتكەن بىلەن ئۆزىنى توختىتىپ قىيۇڭى.
TIT 3:11	چۈنكى بۇنداق ئادەمنى ھەققەتتىن يېراقلىپ كەتكەن بولۇپ، گۇناھ قىلىپ شۇنداقلار ئۆزىنى ئۆزى جازاغا مەھكۈم قىلغان دەپ بىلەن.	چۈنكى بۇنداق كىشى ھەققەتتىن يېراقلىپ كەتكەن بولۇپ، گۇناھ قىلىپ تۇرۇۋاتىدۇ، شۇڭى ئۆزىنى ئۆزى جازاغا تاشىلغان دەپ بىلەن.
TIT 3:12	ئارقىپاماسنى ياكى تىكىكۇسىنى ساڭا ماڭدۇرغاندا، مۇمكىن قەدەر تېززەك نىكويولسىن شەھىرىگە مېنىڭ يېنىمغا كەلگىن، چۈنكى ئۇ يەرده قىشلىماقچى بولۇۋاتىمەن.	ئارقىپاماس ياكى تىكىكۇسىنى سىزگە يوللاپ قويغاندا، تېز يەرۋىز قىلىپ نىكويولسىغا كېلىپ مېنىڭ ياقىمغا كېلىڭ، چۈنكى مەن ئۇ يەرده قىشلاشقا ئاتىمىش زىناتىنى قىلىدىم.
TIT 3:13	نىڭ يول سەپىرىگە دىققەت Apollos بىلەن (هوقوق يائىلىقچى) Zenas ئادۇۋات زىناس بىلەن ئاپوللوسنىڭ سەپىرىگە كۆكۈل بولۇپ قىلىپ، سىزگە مۇمكىن بولغان بارلىق كۆچۈڭلە ياردەم بەرگىن؛ ئەگەر ھىممىتىڭىنىڭ بارچە ئۆزاتقىن؛ كەم-كۇتىلىرى بولسا، ئۇلارنىڭ حاجىتىدىن ئۇلارنىڭ نېمىشىش كەم بولسا، ھەممە ئەھتىياجلىرىنى تولدۇرۇپ قويغىن چىققىن.	نىڭ يول سەپىرىگە دىققەت Apollos بىلەن (هوقوق يائىلىقچى) Zenas ئادۇۋات زىناس بىلەن ئاپوللوسنىڭ سەپىرىگە كۆكۈل بولۇپ قىلىپ، سىزگە مۇمكىن بولغان بارلىق كۆچۈڭلە ياردەم بەرگىن؛ ئەگەر ھىممىتىڭىنىڭ بارچە ئۆزاتقىن؛ كەم-كۇتىلىرى بولسا، ئۇلارنىڭ حاجىتىدىن ئۇلارنىڭ نېمىشىش كەم بولسا، ھەممە ئەھتىياجلىرىنى تولدۇرۇپ قويغىن چىققىن.

Reference	Before	After
TIT 3:14	بىزنىڭ خەلقىمىز، ياخشى ئىشلارنى قىلىشقا كۈچەلەپ تىرىشىپ، زۆرۈر قىلىپ، ئۆزلىرىنى گۈزەل ئەمەللەرنى قىلىشقا بېغىشلاشنى ئۆگەنسۇن.	بىزنىڭ خەلقىمىز، ياخشى ئىشلارنى قىلىشقا كۈچەلەپ تىرىشىپ، زۆرۈر كېرەكلىكلەرگە جەپ بېرىپ، مېۋسىز قالماسلىقىنى كۆزلەيدۇ.
TIT 3:15	پىنمنىدىكىلەرنىڭ ھەممىسىدىن ساڭى سالام. ئېتىقادتا بىزنى سۆيىدىغانلارغا سۆيىدىغانلارغا سالام ئاتىڭ. مېھر-شەيقەت ھەممىڭلارنىڭ ياقتۇرۇشلۇق سالام ئېيت. مېھر-شەيقەت ھەممىڭلارغا يار بولغا ي!	ياندىمىزدىكىلەر ھەممىسى سىزگە سالام دەيدۇ. ئىماندا بىزنى سۆيىدىغانلارغا بولسۇن!
PHM 1:1	ئىيسا مەسەنەنىڭ قاماچىسى پاڭلۇس بىلەن قېرىندىشىمىز تموتىي، بىز مەسىھ ئەيساننىڭ مەھبۇس مەنكى ياڭلۇس ۋە قېرىندىشىمىز تىمۇتىيدىن سۆيىدىغان ياخشى دوستىمىز ۋە بىرگە خىزمەت قىلىدىغان فىلېمۇنغا	ئىيسا مەسەنەنىڭ قاماچىسى پاڭلۇس بىلەن قېرىندىشىمىز تموتىي، بىز سۆيىملۈكىمىز ۋە خىزمەتدىشىمىز فىلېمۇنغا
PHM 1:2	ۋە سۆيىلگەن ئافىيا، بىزنىڭ قوشۇن قېرىندىشىمىز ئاركىپېيۇس ۋە سىزنىڭ ۋە سىكلىمىز ئافىياغا، سەپدىشىمىز ئاركىپېيۇسقا ۋە ئۆيۈگەدە يىغلىدىغان جامائەتكە سالام!	ۋە سۆيىلگەن ئافىيا، بىزنىڭ قوشۇن قېرىندىشىمىز ئاركىپېيۇس ۋە سىزنىڭ ۋە سىكلىمىز ئافىياغا، سەپدىشىمىز ئاركىپېيۇسقا ۋە ئۆيۈگەدە يىغلىدىغان ئۆيىڭىزدە يىغلىدىغان جەمئەتكە
PHM 1:3	خۇدا ئاتىمىز ۋە رەبىمىز ئىيسا مەسەنەدىن سىلەرگە مېھر-شەرقەت ۋە خاتىرجەملەك بولغا ي!	بىزنىڭ خۇدا ۋە رەبىمىز ئىيسا مەسىھ دەن، سىلەرگە مېھرەبانلىق ۋە تنچلىق بولسۇن!
PHM 1:4-5	رەبىمىز ئىساغا ۋە بارلىق مۇقەددەس بەندىلەرگە بولغان مېھر- مۇھەببىتىڭ ۋە ئىشەنج-ئېتىقادىڭى ئاڭلاب، مەن دۇنالىرىمدا ھەمىشە سېنى ياد ئېتىپ تۇرۇۋاتىمەن، سەن ئۆچۈن تەشكۈر ئېتىمەن؛	مەن دۇئامدا سېنى ھەر ۋاقتتا ئەسلىك تۇرۇپ، خۇداغا تەھنۇت كېتىتمەن، چۈنكى سېنىڭ رەب ئىيسا مەسىھكە ۋە بارلىق مۇقەددەس كىشىلەرگە بولغان مۇھەببىتىڭ بىلەن ئىشىنىشىنى ئاكلىغانلىقىم ئۆچۈن؛
PHM 1:6	بىزگە نېسىپ بولغان، مەسەنە ئۆلۈغلىدىغان بارلىق ياخشى ئىلتىپاتنى تولۇق تونۇپ بىتىشىڭ بىلەن، سېنىڭ ئېتىقادىنىڭ ئەمەللەرىدە مەردىلەرچە ئورتاقلىشىشىڭ كۈچەيتىلسۇن دەپ دۇنَا قىلىمەن.	سىزنىڭ ئىمانىڭىزنى ئورتاقلىشىش تەسىرلىك بولۇشى ئۆچۈن، بىزنىڭ ئىچىدىكى مەسىھ ئىيسا ئۆچۈن ھەر قايىسى ياخشى نەرسىلەرنى تولۇق بىلىش ئارقىلىق.
PHM 1:7	چۈنكى سېنىڭ مۇھەببىتىڭ بىرگە كۆپ مېھر-مەرھەمەت ۋە تەكەللىكلىك لەدى؛ چۈنكى ئى قېرىندىشىم، مۇقەددەسلىرىنىڭ بىلەن ئارقىلىق سېنىڭ ئارقىلىق كۆپ سۆيىندۈرۈلدى.	چۈنكى سېنىڭ مۇھەببىتىڭ بىرگە كۆپ مېھر-مەرھەمەت ۋە تەكەللىكلىك لەدى؛ چۈنكى ئى قېرىندىشىم، مۇقەددەس بەندىلەرنىڭ سىچ-باغلىرى تەزەلەنگەن.
PHM 1:8	شۇڭا، مەسەتە كۆپ جۈرەت بىلەن، سېنى توغرى ئىشنى قىلىشقا بۇيرۇق شۇڭا، گەرچە سېنى لايىق ئىشنى قىلىشقا بۇيرۇشقا مەسەتە جۈرەتلىك بولالىساممۇ،	قىلىشقا ئىگە بولۇپ تۇرۇپ،
PHM 1:9	لېكىن يەنلا مۇھەببەتىنىڭ تۈرتكىسى بىلەن مەنكى قېرى ياڭلۇس ھەمە حازىرمۇ ئىيسا مەسەنەنىڭ مەھبۇس بولۇش سۆپىتىدە ساڭى ئىلتىماس قىلىپ ئۆتۈنۈشنى لايىق كۆرۈم-	لېكىن مەن قېرى ياڭلۇس، ھەم ھازىر ئەيسا مەسەنەنىڭ قاماچىسى بولۇپ تۇرۇپ، سىزگە مۇھەببەت ئارقىلىق ئىلتىماس قىلىمەن.
PHM 1:10	مەن سىزدىن ئۆز تېكىنم، مەنىڭ زنجىلار ئىجىدە توغۇلغان ئۇنىسىمۇس كىشەنلەردە تۇرۇپ تۇغقان بالام، يەنى ئۇنىسىمۇس توغرۇلۇق ئىلتىماسىم بار.	تۇغرۇلۇق ئىلتىماس قىلىمەن.
PHM 1:11	ئۇ بۇرۇندا سىزگە يايىسىز بولسىمۇ، بىراق ھازىر سىزگەم، مەنگەم يايىلىق ئۇ بۇرۇن ساڭى يايىسىز بولغان بولسىمۇ، ئەمما ھازىر ساڭىمۇ، ماڭمۇ يايىلىقتۇر.	ئۇنى قوبۇل قىل، يانى ئۇ مەنىڭ قەلبىم.
PHM 1:12	مەن ھازىر ئۇنى - جانجىگەرمىنى سېنىڭ سېنىڭ ئېنىڭغا قايتورۇپ ئەۋەتىمەن.	خۇش خەۋەر ئۆچۈن كىشەنگە بولغاندا، ئۇنى سېنىڭ ئورنىدا يېنىمدا قالدۇرۇپ، مېنىڭ خىزمىتىمدا ياردىم بېرىشىنى خالىغان ئىدىم.
PHM 1:13	خۇش خەۋەرنى دەپ كىشەنلەردە تۇرغىننىدا ئۇنى سېنىڭ ئورنىڭدا مېنىڭ خىزمىتىمەدە بولۇشقا يېنىمدا قالدۇرۇپ قالقۇم بار ئىدى؛	بىراق سېنىڭ رازىلىقىنى ئالماي، ھېچ نېمە قىلىمدىم؛ شۇ ئۆچۈن سېنىڭ رازىلىقىنى ئالماي ھېچنېمىنى قىلغۇم يوق؛ شۇنداق ياخشىلىقىڭ زورلاپ قىلىنغان ئەمەس، بەلكى ئۆز رازىلىقىنى بىلەن بولىدۇ.
PHM 1:14	بىراق سېنىڭ رازىلىقىنى ئالماي، ھېچ نېمە قىلىمدىم؛ شۇ ئۆچۈن سېنىڭ رازىلىقىنى ئالماي ھېچنېمىنى قىلغۇم يوق؛ شۇنداق ياخشىلىقىڭ زورلاپ قىلىنغان ئەمەس، بەلكى ئۆز رازىلىقىنى بىلەن بولىدۇ.	بىراق سېنىڭ رازىلىقىنى ئالماي، ھېچ نېمە قىلىمدىم؛ شۇ ئۆچۈن سېنىڭ رازىلىقىنى ئالماي ھېچنېمىنى قىلغۇم يوق؛ شۇنداق ياخشىلىقىڭ زورلاپ قىلىنغان ئەمەس، بەلكى ئۆز رازىلىقىنى بىلەن بولىدۇ.
PHM 1:15	چۈنكى، بەلكى ئۇنىسىمۇس ۋاقتىلىق ئايىلىغانلىقى، سېنىڭ ئۇنى ئەبىدى چۈنكى سېنىڭ ئۇنى ئەبىدى بەلکىم دەل سېنىڭ ئۇنىڭغا ئەبىدىلەبەدگىچە نېسىۋە بولۇشۇڭ ئۆچۈن ئىدى.	چۈنكى، بەلكى ئۇنىسىمۇس ۋاقتىلىق ئايىلىغانلىقى، سېنىڭ ئۇنى ئەبىدى بەلکىم دەل سېنىڭ ئۇنىڭغا ئەبىدىلەبەدگىچە نېسىۋە بولۇشۇڭ ئۆچۈن بولغان.

Reference	Before	After
PHM 1:16	مېنىڭ شۇنداق دېگىنیم، ئۇنىڭغا قول قاتارىدا ئەمەس، بەلكى قولدىن كۆپ ئوستۇن – ماڭا نەقەدەر سۆيۈملۈك، شۇنداقلا ساڭا تېخىمۇ شۇنداق بولىغان (ائنسانىي مۇناسىۋەتلەر بىلەن ھەم رەبde بولغان مۇناسىۋەت بىلەن)، سۆيۈملۈك قېرىنداش قاتارىدا ئىگە بولسىن؛	ئۇ قول قاتارلىق ئەمەس، بەلكى قولدىن كۆپ نەرسىلىك، ماڭا قانداق سۆيۈملۈك قېرىنداش بولسا، سەن تېخىمۇ كۆپ سۆيۈملۈك بولىدۇ، ھاياتتا ۋە ئىسا مەسىخا.
PHM 1:17	شۇنىڭ، ئۆچۈن، ئەگەر سەن مېنى ھەمداش قاتارىدا كۆرسەڭ، ئۇنى مېنى قوبۇل قىلغاندەك قوبۇل قىلغىن.	ئەگەر سىز مېنى ئەركاپ قاتارىدا كۆرسەنگىز، ئۇنى مېنى قانداق قارشى ئالسىڭىز، شۇنداق قارشى ئالىڭ.
PHM 1:18	ئەگەر بۇرۇن ئۇ ساڭا بىرەر يولسىزلىق قىلغان بولسا ياكى ساڭا قەرزىدار بولغان بولسا، بۇنى مېنىڭ ھېسابىمغا يازغىن.	ئەگەر ئۇ سىزگە زىيان بەرگەن بولسا ياكى قەرزىدار بولسا، بۇنى مېنىڭ ھېسابىمغا كۆچۈرۈڭ.
PHM 1:19	مەن ياللۇس بۇنى ئۆز قولۇم بىلەن يېزىۋاتىمەن: قەرز بار بولسا، مەن ئۆزۈم مانا مەنكى ياللۇس بۇ سۆزلەرنى ئۆز قولۇم بىلەن يېزىۋاتىمەن: قەرزى يولسا ئۆزۈم قايتۇرمەن؛ لېكىن مەن ساڭا ئۆزۈڭنىڭ جېنىڭ بىلەن ماڭا قەرزىدار بولغىنگىن تىلغا ئالمايمەن.	مەن ياللۇس بۇنى ئۆز قولۇم بىلەن يېزىۋاتىمەن؛ لېكىن سىز مېنىڭغا ئۆزۈڭنىڭ قەرزىلىق بولۇشنى ئېيتىرۇپ بېرىمەن.
PHM 1:20	شۇڭا، ئەي قېرىندىشىم، مەن رەبde سەندىن مەنپەتكە ئېرىشىمەكچىمەن؛ ئىچ-باغرىلىرىمنى مەسھەدە سۆيۈندۈرگىن.	ھەئە، قېرىندىشىم، مەن رەببىدا سەندىن يايда تارتقۇچى بولغىن؛ مەنمۇ قېلىمدا رەبda سەل بېرىڭ.
PHM 1:21	ئىشەنچىم سۆزۈمنى ئاڭلادىغانلىقىڭىغا كامىل بولۇپ ۋە سورىغانلىرىمىدىن ئارتۇق ئۇرۇنلاردىغانلىقىنى بىلىپ، ساڭا مۇشۇنداق يازدىم.	مەن سىز سۆزۈمگە ئەمەل قىلىدىغانلىقىڭىنى تولۇق ئىشەنگەن، سورىغانلىرىمىدىن كۆپ قىلىپ تۈرۈپ، بۇنداق يازدىم.
PHM 1:22	بۇلاردىن باشقما، ماڭا تۇرالغۇ جاي تەيارلاپ قويغىن. چۈنكى دۇئالرىڭلار ئارقىلىق، مېنىڭ سىلەرگە قايتۇرۇپ بېرىلىشىمنى ئومىد قىلىمەن.	ھەم، ماڭا بىر جاي تەيارلاپ قويوڭى. چۈنكى سىلەرنىڭ دۇئالرىڭلار ئارقىلىق، مېنى سىلەرگە قايتۇرۇپ بېرىلىشىمنى ئومىد قىلىمەن.
PHM 1:23	ئەيسا مەسھەكە خىزمەت قىلغانلىق ئۆچۈن زىنداندىشىم بولغان ئەيافاراس،	ئەيافراس سىزگە سەلام بېرىدۇ، مەن بىلەن بىرگە ئەيسا مەسەھ ئۆچۈن قاماقتا بولغان.
PHM 1:24	خىزمەتداشلىرىم ماركۇس، ئارىستارخۇس، دېماس ۋە لۇقا لاردىن ساڭا سالام.	مەننىڭ ھەمكارلىرىم ماركۇس، ئارىستارخۇس، دېماس ۋە لۇقا سىزگە سالام.
PHM 1:25	رەببىمىز ئەيسا مەسھەنگىز مېھىر-شەپقىتى روھىڭلارغا يار بولغاي!	ئەيسا مەسەھ رەببىمىزنىڭ مېھىر-شەپقىتى سىزلىرىنىڭ روھى بىلەن بولسۇن. ئامىن!
HEB 1:1	خۇدا بۇرۇنلىقى زامانلاردا ئاتا-بۇۋىلارغا يېغەمبەرلەر ئارقىلىق تۈرکۈم-تۈرکۈم بويىچە ۋە نۇرغۇن يولار بىلەن سۆز قىلغان بولۇپ،	خۇدا ئالدىنىڭ زامانلاردا ئاتا-بۇۋىلارغا يېغەمبەرلەر ئارقىلىق ھەر قايىسى جەھەتلەرde ۋە كۆپ يوللار بىلەن سۆزلەپ بولغان،
HEB 1:2	بۇ ئاخىرقى كۈنلەرde بىزگە ئوغۇل ئارقىلىق گەپ قىلىدى. ئۇ ئوغۇلنى ھەممە مۇشۇ ئاخىرقى كۈنلەرde بولسا بىزگە ئوغلى ئارقىلىق سۆزلىدى. ئۇ ئوغلىنى نەرسىنىڭ ۋارسى قىلغان، ئۇنىڭ ئارقىلىق كائنانىتى يارىتىپ چىققان. يۇتكۈل مەوجۇداتنىڭ مىراسخورى قىلىپ بېكەتكەن، ئۇنىڭ ئارقىلىق كائنانلىرىنى ياراتقان.	بۇ ئاخىرقى كۈنلەرde بىزگە ئوغۇل ئارقىلىق گەپ قىلىدى. ئۇ ئوغۇلنى ھەممە مۇشۇ ئاخىرقى كۈنلەرde بولسا بىزگە ئوغلى ئارقىلىق سۆزلىدى. ئۇ ئوغلىنى نەرسىنىڭ ۋارسى قىلغان، ئۇنىڭ ئارقىلىق كائنانىتى يارىتىپ چىققان.
HEB 1:3	ئۇ خۇدانىڭ يورۇقلۇق نۇرى بولۇپ يارىلدایدۇ، خۇدانىڭ ئەسلى يەرىدىسىنى ئۇ خۇدانىڭ شان-شەرىپىدىن يارلىغان نۇر، ئۇنىڭ ئەينىيەتنىڭ ئىپادىسىدۇر، ئۇ قۇدرەتلىك سۆز-كالامى بىلەن يۇتكۈل كائناناتىسىكى مەوجۇداتنى ئۇز ئورنىدا تۇرغۇزۇۋاتقان بولۇپ، ئۇ گۇناھلارنى تازىلگاندىن خىزمەتىنى ئادا قىلغاندىن كېپىن، ئەرشتىكى شانۇ-شەۋەكەت ئىگىسىنىڭ ئوڭ يېنىدا ئولتۇرۇپ قالدى.	تولۇق كۆرسەتىپ تۇرۇۋاتىدۇ، ئۇ كۆچلۈك سۆزلۈرى بىلەن يۇقۇن كائناناتىسىكى ھەممىسىنى بارچاڭلاپ تۇرۇۋاتىدۇ، گۇناھلارنى تازىلگاندىن كېپىن، ئاسمانىدىك ئالىمنىڭ ئالدىدارنىڭ ئوڭ تەرىبىدە ئولتۇرۇپ قالدى.
HEB 1:4	شۇنداق، ئۇ پەرىشتىلەرگە نىسبەتەن كۆپ يۇقىرى بولۇپ، مىراس بولغان شۇنىڭدەك، ئۇ پەرىشتىلەردىن كۆپ ئوستۇن نام-مەرتىيىگە مىراس بولۇپ، ئۇلاردىن شۇنچە يۈكسەك تۇردى.	شۇنداق، ئۇ پەرىشتىلەرگە نىسبەتەن كۆپ يۇقىرى بولۇپ، مىراس بولغان شۇنىڭدەك، ئۇ پەرىشتىلەرگە نىسبەتەن كۆپ يۇقىرى تۇرماقتا.
HEB 1:5	چۈنكى خۇدا يەرىشتىلەرنىڭ ھېچ قايىسىسىغا: «سەن مېنىڭ ئوغلىمىسان، بۇگۇن مەن سېنى توغۇدۇرۇم» دېمەيتى، ۋە يەنە: «مەن ئۇغا ئاتا بولىمەن، مېنىڭ ئوغلۇمۇرۇسەن، بۇگۇن مەن سېنى توغۇدۇرۇم»، ۋە يەنە: «مەن ئۇنىڭغا ئاتا بولىمەن، ئۇمۇ ماڭا ئوغۇل بولىدۇ» دېگەندى؟ ئۇ ماڭا ئوغۇل بولىدۇ» دېگەن.	چۈنكى خۇدا يەرىشتىلەرنىڭ ھېچ قايىسىسىغا: «سەن مېنىڭ ئوغلىمىسان، بۇگۇن مەن سېنى توغۇدۇرۇم» دېمەيتى، ۋە يەنە: «مەن ئۇغا ئاتا بولىمەن، مېنىڭ ئوغلۇمۇرۇسەن، بۇگۇن مەن سېنى توغۇدۇرۇم»، ۋە يەنە: «مەن ئۇنىڭغا ئاتا بولىمەن، ئۇمۇ ماڭا ئوغۇل بولىدۇ» دېگەندى؟ ئۇ ماڭا ئوغۇل بولىدۇ» دېگەن.

Reference	Before	After
HEB 1:6	ئۇنىڭ ئۇستىگە، ئۇ ئۆزىنىڭ تۇنجىسىنى يەر يۈزىگە ئەۋەتكەندە، «بارلىق پەرىشتىلەر ئۇنىڭغا سەجىدە قىلىسۇن» دېگەن.	ئۇ تۇنجى بالىسىنى قايتا دۇنياغا كەلتۈرگەندە، «ھەممە يەرشتە ئۇنى سەجىدە قىلىسۇن» دەپ دەيدۇ.
HEB 1:7	ئۇ پەرىشتىلەر توغرۇلۇق: – «ئۇ پەرىشتىلەرنى شامال قىلىپ، خىزمەتكارلىرىنى ئوت بالقۇنى قىلىدۇ»، دېگەندى؛	ئۇ پەرىشتىلەر ھەقتە: «ئۇ پەرىشتىلەرنى شامال قىلىپ، خىزمەتكارلىرىنى ئوت بالقۇنى قىلىدۇ» دەپ دەيدۇ.
HEB 1:8	لېكىن ئوغلى ھەققىدە بولسا ئۇنىڭغا مۇنداق دېگەن: – «سېنىڭ تەختىڭ، ئى خۇدا، ئەبەدىلەپەدىلىكتۇر؛ سېنىڭ يادىشاھلىقىڭىكى شاھانە ھاساڭ ئادالەتنىڭ ھاسىسىدۇر.	لېكىن ئوغۇل ھەققىدە، ئۇغا شۇنداق دەيتۇ: «سېنىڭ تەختىڭ، خۇدا، ھەمىشە داۋاملىنىدۇ؛ سېنىڭ دۇلەتنىڭىكى شاھانە سەپەر ئادالەتنىڭ سەپىرىدۇ.»
HEB 1:9	سەن ئادالەتنى ياخشى كۆرگەن، يامانلىقنى زور نەيرەت قىلغانسىن؛ شۇڭا سەن ھەققانىيەتنى سۆپۈپ، رەزىلىككە نەپەتلىنىپ كەلگەنسەن؛ شۇڭا خۇدا، يەنى سېنىڭ خۇدا يەنى ھەمراھلىرىنىڭدىن ئۇستۇن قىلىپ شادىلق مېيى بىلەن مەسىھ قىلدى.	سەن ئادالەتنى ياخشى كۆرگەن، يامانلىقنى زور نەيرەت قىلغانسىن؛ شۇڭا خۇدا، سېنىڭ خۇداڭ، سېنى دوستلىرىنىڭدىن يۇقىرى قويۇپ، شادىلق تېلىقى بىلەن سېنى مەس سېلىپ قالدى.
HEB 1:10	خۇدا ئوغلىغا يەنە مۇنداق دېگەن: – «سەن، ئى رەب، ھەممىدىن بۇرۇن زېمىننىڭ ئۇلىنى سالدىڭ، ئاسمانانلىرىنى بولسا قوللىرىڭ ياسغاندۇر؛	خۇدا ئوغلىغا قايتا بۇلارنى دەيتۇ: «سەن، رەب، باشتىن بۇيان زېمىننى قۇرغانسان، ئاسمانانلىرىنى قوللىڭ بىلەن باسالغان.»
HEB 1:11	ئۇلار يوق بولۇپ كېتىدۇ، لېكىن سەن مەڭگۇ توڑىسىن؛ ئۇلارنىڭ ھەممىسى كىيمىدەك كونراپ كېتىدۇ؛	ئۇلار يوق بولىدۇ، بىراق سەن مەڭگۈلىك توڑۇۋاتىسىن؛ ئۇلار ھەممىسى كىيمىغا ئوخشاش قاراپ كېتىدۇ؛
HEB 1:12	سەن ئۇلارنى تون كەبى يۈگۈپ قويىسىن، شۇندَا ئۇلار كىيم-كېچەك يەڭىۋەلەنگەندەك يەڭىۋەلەنگەندۇ. بىراق سەن مەڭگۇ ئۆزگەرمىغۇچىدۇرسەن، پىللەرىنىڭ تامامىن يوقتۇر.	سەن ئۇلارنى كىيم كەبى توڭەپ ئورۇۋەرسەن، ۋە ئۇلار ئۆزگەرەر. بىراق سەن ئوخشاش قالىدۇ، سېنىڭ يىللەرىڭ ئېنىمىسىز.
HEB 1:13	يەنە، ئۇ قايسىپ بەرىشتىگە: – «مەن سېنىڭ دۇشمەتلەرىڭىنى تەختىپەرلىڭ قىلمىغۇچە، مېنىڭ ئوك پىنمندا ئولتۇرسەن» – دېگەندى؟	يەنە، ئۇ قايسىپ بەرىشتىگە: «مېنىڭ ئوك تەرىپىمە ئولتۇر، مەن سېنىڭ دۇشمەنلىرىڭىنى سېنىڭ يۇتىكىڭ ئاستىدا تەراش قىلغاندا» دېدى؟
HEB 1:14	شۇنداق ئىكەن، بەرىشتىلەرنىڭ ھەممىسى يەقەت نىجاتقا مىراسلىق قىلىدىغانلار ئۇچۇن خىزمەت قىلىشقا خۇدا تەرىپىدىن ئەۋەتكەن خىزمەتچى روھلار ئەمەسمۇ؟	شۇنداق ئىكەن، بەرىشتىلەرنىڭ ھەممىسى يەقەت نىجاتقا مىراسلىق نىجاتقا ئېرىشىدىغان كىشىلەرگە ياردەم بېرىش ئۇچۇن، دېمە؟
HEB 2:1	بۇ سەۋەتىن، ئاللىقانداق يول بىلەن ھەقىقىي يولدىن تېپىلىپ كەتمەسىلىكىمىز ئۇچۇن، ئاكلىغان ھەققەتلەرگە تېخىمۇ ئېتىبار قىلىشىمىز لازىم.	شۇڭا، ھەر تەرىتىن توغرا يولدىن ئازايلاپ كەتمەسىلىك ئۇچۇن، ئاكلىغان گەپلىرىمىزگە تېخىمۇ كۆپەرەك ئەھمىيەت بېرىشىمىز كېرەك.
HEB 2:2	چۈنكى بەرىشتىلەر ئارقىلىق يەتكۈزۈلگەن سۆز-كالامنىڭ تۇرالقىق ئىكەنلىكى ئىسپاتلانغان ھەمە ئۇنىڭغا ھەرىپ بويىسۇنماسلىق ۋە ئىتاھەتسىزلىك قىلىش تېڭىشلىك جازاغا تارتىلىدىغان يەردە،	چۈنكى بەرىشتىلەر ئارقىلىق كەلگەن سۆزنىڭ كۆچلۈك بولۇشى ئىسپاتلانغان بولۇپ، ھەرقانداق بويىسۇنماسلىق ياكى ئېتىماپ قىلىش ئۇچۇن ئادىل جاھال بېرىلىدۇ.
HEB 2:3	شۇنچە ئۇلۇغ قۇتۇقۇزۇش-نىجاتقا ئېتىبار بەرمىسەك، بىز قانادا قەمۇ جازادىن ئارقىلىق ئۇقۇرۇلۇلغان، ھەم ئۇنىڭ ھەقلىقىنى بىۋاسىتە ئاكلىغانلارمۇ بىزگە تەستىقلەغان؛	ئەگەر بۇ چۈڭ قۇتۇقۇزۇشقا يەرۋا قىلمىساق، بىز قاناداق جازادىن قۇتۇللايمىز؟ چۈنكى بۇ نىجات خەۋىرى باشتا رەب تەرىپىدىن سۆزلەنگەن، ۋە ئۇنىڭ توغرۇلىقىنى بىۋاسىتە ئاكلىغانلار بىزگە دەللىلەپ بەرگەن.
HEB 2:4	ئۇنىڭ ئۇستىگە خۇدا بېشارەتلىك ئالامەتلەر، كارامەتلىر ۋە ھەرخىل قۇدرەتلىك مۇجبىزلىك ئارقىلىق، شۇنداقلا ئۆز ئىرادىسى بويىچە مۇقەددەس روهەنلىڭ ئاتا قىلغان ئىلتىپاتلىرى بىلەن تەڭ بۇنىڭغا گۇۋاھلىق بەرگەن.	خۇدا بۇغا ئالامەتلەر، خارقۇلۇق ئىشلار ۋە ھەرخىل كۆچلۈك ئەھۇالار ئارقىلىق، شۇنداقلا مۇقەددەس روهەنلىڭ ئۆز خاھىشى بويىچە بەرگەن سوۋغاتلىرى بىلەن گۇۋاھلىق بەرگەن.
HEB 2:5	بىز دەۋاتقان كەلگۈسى دۇنيا، خۇدا بەرىشتىلەرنىڭ باشقۇرۇشغا ئۆتكۈزۈپ بەرگىنى يوق؛	بىز ئېتىقان كەلگۈسى دۇنيا، خۇدا بەرىشتىلەرگە باشقۇرۇپ بەرمىگەن؛
HEB 2:6	بۇ ھەقتە، كىتابنىڭ بىر جايىدا بىرەۋەر بۇنداق دەپ شاھىتلىق قىلغان: ئى بەلكى بۇ ھەقتە مۇقدىدەس يازمىلارنىڭ بىر بېرىدە بىرەيلەن مۇنداق	بۇ ھەقتە، كىتابنىڭ بىر جايىدا بىرەۋەر بۇنداق دەپ شاھىتلىق قىلغان: ئى بەلكى بۇ ھەقتە مۇقدىدەس يازمىلارنىڭ بىر بېرىدە بىرەيلەن مۇنداق

Reference	Before	After
HEB 2:7	گۇۋاھلىق بەرگەندۇر:— «ئى خۇدا، ئىنسان دېگەن نېمىدى، سەن ئۇنى سېغىنىدىكەنسەن؟ ئادەم بالىسى نېمىدى، سەن ئۇنىڭ يېنىغا كېلىپ يوقلايدىكەنسەن؟	خۇدا، ئىنسان نېمىدۇر، سەن ئۇنى كۆڭۈل قويۇپ تۇرۇۋاتىسىن؟ ئادەم بالىسى نېمىدۇر، سەن ئۇنىڭ يېنىغا بارىپ كۆرۈپ تۇرۇۋاتىسىن؟
HEB 2:8	چۈنكى سەن ئۇنىڭ ئورنىنى يەرىشتىلەرنىڭكىدىن ئازغىنە تۆۋەن بېكىتكەنسەن، سەن ئۇنىڭغا شان-شەرەپ ۋە شۆھەرەتلەرنى تاج قىلىپ كىيدۈرۈدۈڭسەن؛ ئۇنى قولۇڭ ياسغانلارنى ئدارە قىلىشقا تىكىلىدى:	چۈنكى سەن ئۇنى يەرىشتىلەر دەرىجىسىدىن يەس تۆيەنگە قويفانسان، سەن ئۇغا شەرەپ ۋە ئىززەت تاجى بەرگەنسان؛
HEB 2:9	سەن ھەممە ئىشلارنى ئۇنىڭ يۇقى ئاستىدا بويىسۇندۇرغانسىن. بۇ دېگەن، سەن بارلىق مەۋجۇداتلارنى ئۇنىڭ يۇقى ئاستىدا بويىسۇندۇرغانسىن». ئەمدى «بارلىق مەۋجۇداتلارنى ئۇنىڭ يۇقى ئاستىدا بويىسۇندۇرغانسىن» دېگىن، ھېچقانداق نەرسە ئۇنىڭغا بويىسۇنماسلىققا قالدۇرۇلمىغان، دېگەنلىكتۇر، بىراق، ھازىرچە مەۋجۇداتلارنىڭ ھەممىسىنىڭلە ئۇنىڭغا بويىسۇنغانلىقنى تېخى كۆرمەيىمىز.	ھېچ نەرسە ئۇنىڭغا بويىسۇنمایدىغان قالمايتۇ. لېكىن، ھازىرچە ھەممە نەرسىلەر ئۇنىڭغا بويىسۇنغانلىقنى تېخى كۆرمەيىمىز.
HEB 2:10	لېكىن بىز ئۇچۇن يەرىشتىلەردىن «ئازغىنە ۋاقت تۆۋەن قىلىنغان»، ئۆلۈم ئازابلىرىنى تارتقالىقى ئۇچۇن ھازىر شان-شەرەپ ۋە ھۆرمەت تاجى كىيدۈرۈلگەن ئەيسانى كۆرگۈچى بولۇدقۇ؛ چۈنكى ئۇ خۇدانىڭ مېھرى-شەرقىتى بىلەن ھەممە بىلەن ئۇچۇن ئۆلۈمنىڭ تەمىنى تېتىدى.	لېكىن بىز كۆرۈپ تۇرمىز، بىز ئۇچۇن يەرىشتىلەردىن بىراز تۆۋەن بولغان ئەيسا، ئۆلۈم ئازابىنى تارتقالىقى ئۇچۇن ھازىر شان-شەرەپ ۋە ھۆرمەت تاجىغا ئېرىشتى؛ چۈنكى ئۇ خۇدانىڭ مېھرى بىلەن ھەرقانداق كىشى ئۇچۇن ئۆلۈمنى تېتىدى.
HEB 2:11	چۈنكى ياك-مۇقەددەس قىلغۇچى بىلەن پاڭ-مۇقەددەس قىلىنغانلارنىڭ ھەممىسى دەرۋەقە ئوخشاش بىرىسىدىن كەلگەندۇر؛ شۇنىڭ بىلەن ئۇ ئۇلارنى «قېرىنداش» دېپىشتن نومۇس قىلىمайдۇ.	چۈنكى، تازا قىلغۇچى بىلەن تازا قىلىنغانلار بارلىقى بىر مەنبەدىن كەلگەن؛ شۇڭا ئۇ ئۇلارغا قېرىنداش دەپ ئاتاشتا ئازابىنىمайдۇ.
HEB 2:12	خۇددى ئۇ خۇdagى (مۇقەددەس يازىملاarda يېزىلغاندەك): «نامىڭىنى قېرىنداشلىرىمغا جاكارلايمەن، جامائەت ئىچىدە سېنى ناخشىلاردا كۈيلەيمەن» دېگەن.	ئۇ دېگەن: «نامىڭىنى قېرىنداشلىرىمغا جاكارلايمەن، جامائەتتە سېنى ئۇچۇرۇپ ئېتىمەن».
HEB 2:13	ئۇ قايتا: «مەن ئۇغا ئىشەنج قويۇپ تۇرامەن» ۋە «كۆرۈڭلەر، مەن بۇ يەردە، ئۇ يەنە: «مەن ساڭا تايىسىمەن» ۋە «قاڭاڭلار، مانا مەن بۇ يەردە خۇدا ماڭا ئاتا قىلغان يەرزەنتلەر بىلەن بىللە» دېگەن.	خۇدا مېنىغا بەرگەن باللارىم بىلەن تۇرامەن» دەپ دەۋاىندۇ.
HEB 2:14	چۈنكى باللار ساركا ۋە قان بىلەن تەنلىك بولغانىلىقى ئۇچۇن، ئەيسا ئۇلارغا يەرزەنتلەر بولسا ئەت بىلەن قاندىن تەنلىك بولغاچقا، ئوغۇلۇمۇ شۇ ئوخشاش ساركا ۋە قان بىلەن تەنلىك بولدى، بۇ ئۇچۇن ئۇ ئۆلۈم ئارقىلىق ئى بلاسنىڭ، يەنى ئۆلۈم هووقۇقىنى سگەلىگەن زاتىنىڭ كۆچىن ئەمەلدىن چىقىرىش.	چۈنكى باللار ساركا ۋە قان بىلەن تەنلىك بولغانىلىقى ئۇچۇن، ئەيسا ئۇلارغا يەرزەنتلەر بولسا ئەت بىلەن قاندىن تەنلىك بولغاچقا، ئوغۇلۇمۇ شۇ ئوخشاش ساركا ۋە قان بىلەن تەنلىك بولدى، بۇ ئۇچۇن ئۇ ئۆلۈم ئارقىلىق ئى بلاسنىڭ، يەنى ئۆلۈم هووقۇقىنى سگەلىگەن زاتىنىڭ كۆچىن ئەمەلدىن چىقىرىش.
HEB 2:15	ئۆمۈر بوبى ئۆلۈم قورقۇنچىدىن قۇلۇققا تۇنۇلغانلارنىڭ ھەممىسىنى ئازادلىققا چىقىرىش ئۇچۇن ئىدى.	هایات بوبى ئۆلۈم قورقۇسغا بەھرىم بولۇپ قۇل قالغان كىشىلەرنىڭ ھەممىسىنى ئازاد قىلىش ئۇچۇن.
HEB 2:16	چۈنكى ئۇ دەرۋەقە يەرىشتىلەرگە ئەمەس، بەلكى ئىبراھىمنىڭ ئەۋالدىرىغا تۇنىشىدۇ؛	چۈنكى ئۇ يەرىشتىلەرگە ياردەم بەرمەيدۇ، بەلكى ئىبراھىمنىڭ باللارغا ئەسىلىدىنلا ياردەم قىلدۇ؛
HEB 2:17	شۇنىڭ ئۇچۇن، ئۇ خۇdagى ئائىت ئىشلاردا رەھىمدىل ۋە سادىق باش كاھىن بولۇشى ئۇچۇن، خەلقنىڭ گۇناھلىرىنىڭ كەچۈرۈم قۇربانلىقنى بېرەلىشى ئۇچۇن، ئۇ ھەر جەھەتسىن قېرىنداشلىرىغا ئوخشاش قىلىنىشى	شۇ ئۇچۇن، ئۇ ھەر تەرەپتەن قېرىنداشلىرىغا ئوخشاش بولۇش لازىم، بۇنىڭ بىلەن خۇدا ئىشلىرىدا رەھىملىك ۋە سادىق باش كاھىن بولۇپ، خەلقنىڭ گۇناھلىرىنى كەچۈرۈش ئۇچۇن.

Reference	Before	After
HEB 2:18	چۈنكى ئۆزى سيناقلارنى ئۆز بېشىدىن كەچۈرۈپ، ئازاب-ئوقۇبەت چەكەن بولغاچقا، ئۇ سيناقلارغا دۇچ كەلگەنلەرگىمۇ ياردەم بېرەلەيدۇ.	چۈنكى ئۇ ئۆزى يىشىلىق-سيناقلارنى كۆچۈرگەن ۋە ئازاب-ئوقۇ تارتقاڭ بولغاچقا، سيناقتا بولغانلارغا ياردەم بېرىپ توڑالايدۇ.
HEB 3:1	شۇنداق ئىكەن، ئەي مۇقدىدەس قېرىنداشلار، ئەرشىن بولغان چاقرىققا ئورتاڭ نېسىپ بولغانلار، ئۆزىمىز ئېتىراپ قىلغان روسۇل ۋە باش كاهىن، يەنى ئىساغا كۆكۈل قويۇپ قاراڭلار.	شۇڭا، مۇقدىدەس قېرىنداشلار، آسماندىكى چاقرىقنى ئورتاڭ ئېلىپ بارغانلار، بىزنىڭ روسوْلىمىز ۋە باش كاهىنمىز ئىساغا كۆكۈل توپلاپ قاراڭلار.
HEB 3:2	خۇددى مۇسا يېغەمبەر خۇدانىڭ يۇتون ئائىلىسىدە خىزمەت قىلغاندا خۇداغا سادىق بولغاندا، ئۇمۇ خۇداغا سادىق بولغانداك، ئۇمۇ خۇدا ئەينلىگەن بولۇپ، خۇداغا سادىق توُردى.	مۇسا خۇدا ئائىلىسىدە خىزمەت قىلغاندا خۇداغا سادىق بولغانداك، ئۇمۇ خۇدا ئەينلىگەن بولۇپ، خۇداغا سادىق توُردى.
HEB 3:3	لېكىن ئۆپىن بەریا قىلغۇچى ئۆزى بەریا قىلغان ئۆيدىنمۇ ئارتۇق شۆھەرتكە سازاۋەر بولغىنىدەك، ئۇمۇ مۇسادىن ئارتۇق شان-شەرىكە لايقتۇر.	چۈنكى، بۇ كىشى مۇسادىن كۆپىرەك نامغا ئىگە بولغان، چۈنكى ئۆي قۇرغۇچىسى ئۆز قۇرغان ئۆيدىن كۆپىرەك نامغا ئىگە.
HEB 3:4	چۈنكى ھەممە ئۆپىنىڭ بەریا قىلغۇچىسى باردۇر؛ لېكىن يۇتون مەجۇدانىڭ بەریا قىلغۇچىسى بولسا خۇدادۇر.	چۈنكى ھەر بىر ئۆپىنى قۇرغۇچى بار؛ لېكىن بارلىق نەرسىلەرنى قۇرغۇچى خۇدا بولىدۇ.
HEB 3:5	مۇسا بولسا خىزمەتكار سالاھىيىتى بىلەن خۇدانىڭ يۇتون ئائىلىسىدە سادىقلق بىلەن كېىنلى ئاشكارلىنىدىغان ئىشلارغا كۆۋاھلىق بېرىش خىزمىتىنى قىلغان.	مۇسا خۇدا ئائىلىسىدە سادىق خىزمەتچى سۈپىتىدە، كېىنلى ئىشلارغا كۆۋاھلىق بېرىش ئۆچۈن خىزمەت قىلغان.
HEB 3:6	لېكىن مەسەھ خۇدانىڭ ئائىلىسىنى ئوغۇل سەپىتىدە باشقۇرۇۋاتىدۇ؛ ۋە بىز لېكىن مەسەھ بولسا خۇدانىڭ ئائىلىسىگە ئوغۇل سالاھىيىتى بىلەن ھۆكۈم سۈرۈدۇ؛ ۋە ئەگەر بىز جاسارتىمىز ۋە ئۆمىدىمىزدىن بولغان ئېتىخارلىقنى ئاخىرغىچە چىڭ تۇتساڭ، دەرۋەقە خۇدانىڭ ئاشۇ ئائىلىسىگە تەۋە بوللىمىز.	ئەگەر جاسارتلىكىمىزنى ۋە ئۆمىدىمىزنىڭ قۇتۇلۇش خۇشالىقنى ئاخىرغىچە چىڭ تۇتساڭ، شۇنداقلا خۇدانىڭ ئائىلىسىگە تەۋە بوللىمىز.
HEB 3:7	شۇڭا، مۇقدىدەس يازىملىarda مۇقدىدەس روهنىڭ دېگىنىدەك، بۇگۇن، ئەگەر سىلەر خۇدا ها زىر بۇ ۋاقتىتا، چۆلە سىننەغان كۈندەك، يۈرەكلىرىڭلارنى قاتىنى قىلماڭلار!	شۇنىڭ ئۆچۈن، مۇقدىدەس روه دېگەندەك، بۇگۇن، ئەگەر سىلەر خۇدا ئاۋازىنى ئاڭلىساڭلار،
HEB 3:8	كۈنىدىكىدەك، يۈرەكلىرىنى قاتىق قىلماڭلار!	ها زىر بۇ ۋاقتىتا، چۆلە سىننەغان كۈندەك، يۈرەكلىرىڭلارنى قاتىنى قىلماڭلار!
HEB 3:9	ما نا شۇ يەردە ئاتا-بۇۋىلىرىڭلار مېنى سىنди، ئىسپاتلىدى ھەم مېنىڭ قىلغانلىرىمنى قىرىق يىل كۆرۈپ كەلگەندى.	ئۇ يەردە سىزنىڭ ئاتا-بۇۋىلىرىڭلار مېنى سىناب كۆچەن، تەكشۈرۈپ بەلگىلەن ۋە مېنىڭ ئىشلەرنى قىرىق يىل بويى كۆرۈپ كەلگەن.
HEB 3:10	مەن شۇ دەۋەردىن بىزار بولۇپ: – «بۇلار كۆڭلىدە دائىم ئاداشقانلار، مېنىڭ يوللىرىمنى ھېچ بىلىپ يەتمىگەن.	مەن شۇ دەۋەردىن ئوزار بولۇمۇ: «ئۇلار ھەر ۋاقتى كۆنگۈللەرىدە يولدىن سەپىر بولۇپ كېتىشەتتەك، مېنىڭ يوللىرىمنى ھېچ بىلىپ ئەمەس.
HEB 3:11	شۇڭا مەن غەزەپلىنىپ قەسەم ئىچىي: – «ئۇلار مېنىڭ ئاراملىقىمغا قەتىئى كىرمەيدۇ» بىدمە.	شۇڭا مەن ئۇرۇپ كەتتىم، قەسەم قىلدىم: «ئۇلار مېنىڭ ئاراممىغا ھېچ كىرمەيدۇ» بىدمە.
HEB 3:12	ئەمدى قېرىنداشلار، ھېقايسىڭلاردا يامان نىيەتلىك ۋە ئېتىقادىسىز قەلب بولمىسىن، شۇنداقلا ئۇنىڭ مەڭكۈھايات خۇدانىن يۇز ئۇرۇمەسلىكىگە كۆكۈل بۆلۈڭلار!	قېرىنداشلار، ھېچ بىرلىكلىرىدا يامان ۋە ئېتىقادىسىز قەلب بار بولمىسىن، شۇنداقلا ھاياتلىق خۇدا تەركىدىن ساقلىنىپ، ئۇنىڭدىن ئايپىلىپ كەتمەسلىكىگە ئەمەت بېرىڭلار.
HEB 3:13	يەقەت «بۇگۇن» لا بولىدىكەن، ھېقايسىڭلار گۇناھنىڭ ئازدۇرۇشلىرى بىلەن كۆڭلۈڭلارنىڭ قاتىقلاشما سالىقى ئۆچۈن ھەر كۈنى بىر-بىرلىگەنلىرى.	ئەمما بۇگۇن دەپ ئاتالسا، ھېچ بىرلىكلىار گۇناھنىڭ ئالدامىچىلىقى بىلەن كۆڭلۈل قاتىقىما سالىق ئۆچۈن، ھەر كۈنى بىر-بىرلىگەنلىنى تولا ئوزارلاپ ئەسکەرتىڭلار.
HEB 3:14	دەسلىپەتىكى خاتىرجەملەكىمىزنى ئاخىرغىچە چىڭ تۇتساڭ، دەرۋەقە مەسەھ بىلەن شېرىپك بولغان بوللىمىز.	ئەگەر باشتىكى ئىشەنەملىكىمىزنى ئاخىرغىچە چىڭ تۇتساڭ، مەسەھ بىلەن بىرگە شېرىپك بولۇپ قالمامىز.

Reference	Before	After
HEB 3:15	يۇقىرىدا ئېتىلىغىنىدەك: – «بۈگۈن، ئەگەر سىلەر خۇدانىڭ ئاۋازىنى ئاڭلىساڭلار، ئەينى چاغلاردا ئۇنى غەزەلەندۈرگەن كۈندىكىدەك، يۈركىڭلارنى قاتىق قىلماكىلار!»	ئالدىن دەپ بولغاندا: «بۈگۈن، ئەگەر خۇدا ئاۋازىنى ئاڭلەسەڭلار، ئۇ ۋاقىتىكىدەك يۈرەكلەرلەرنى قاتىق قىلمائىلا!
HEB 3:16	(ئەمدى ئۇنىڭ ئاڭلاب تۇرۇپ، ئۇنى غەزەلەندۈرگەنلەر كىملەر ئىدى؟ مۇسا يەيغەمبەرنىڭ پىتەكچىلىكىدە مىسىرىدىن قۇئۇلۇپ چىققان ئاشۇ ئىسرائىلارنىڭ ھەممىسى ئەمەسمۇ؟	سوْزىنى ئاڭلاب تۇرۇپ، نېمە ئۆچۈن غەب قىلغانلار كىمىلەر؟ مۇسا باشلىغاندا مىسىرىدىن چىققان ئىسرائىلارنىڭ ھەممىسى دەپ قالدى؟
HEB 3:17	ئۇ قىرقى يىل كىملەرگە غەزەلەندى؟ يەنلا شۇ گۇناھ ئوتکۈزۈپ، يېقلىپ جەسەتلەرى چۆلەدە قالغانلارغا ئەمەسمۇ؟	ئۇ قىرقى يىل كىمنىڭ ئۆستىدىن ئاچچىق بولدى؟ شۇ گۇناھ قىلغانلارنىڭ چۆلەدە يېقلىپ قالغانلارغا دەپ ئەمەسمۇ؟
HEB 3:18	شۇنداقلا ئۇ كىملەرگە ئۆز ئاراملىقىمغا قەتئى كىرمەيسىلەر دەپ قەسەم ئىتائەت قىلمىغانلارنى ئەمەسمۇ؟	ئۇ كىملەرگە ئۇنىڭ ئارامىغا كىرەلمەيسىلەر دەپ قەسەم قىلغان؟ ئەسلىھە، شۇنداقلا ئۇ كىملەرگە ئۆز ئاراملىقىمغا قەتئى كىرمەيسىلەر دەپ قەسەم ئىتائەت قىلمىغانلارغا ئەمەسمۇ؟
HEB 3:19	شۇڭا بۇلاردىن كۆرۈپلا يىمىزكى، ئۇلارنىڭ ئاراملىققا كىرمەسلەكى ئېتىقادىسىزلىقى تۈۋېيلىدىن ئىدى).	شۇڭا بۇلاردىن كۆرۈپ باقىپ تۇرىمىزكى، ئۇلار ئارامىغا كىرىپ كەتەلمىكەنلىك ئىشەنسىمەسلەك تۈۋېيلىكى.
HEB 4:1	ئەمدى ئۇنىڭ ئاراملىقىغا كىرىپ بەھەرمەن بولۇش توغرىسىدىكى ۋەدىسى بىزگە قالدۇرۇلغاندىن كېسىن، ئاراڭلاردىكى بىرەرسىنىڭمۇ ئۇنىڭ نېسىۋىسىدىن چۈشۈپ قېلىشىدىن قورقۇنچىتا ئېھىيات قلابىلى.	شۇڭا، خۇدانىڭ ئاراملىقىغا كىرىش ۋەدىسى بىزگە قالغان بولغاچقا، سىزلەردا ھەر كىم بۇ ۋەدىدىن قېلىپ قالمىغايى دەپ قورقۇپ تۇرالايمى.
HEB 4:2	چۈنكى خۇش خەۋەر خۇددى چۆلدىكى ئىسرائىلارغا ئاڭلىغانلارنىڭ بىزلەرگەمۇ ئاڭلىتىلىدى. لېكىن ئۇلارنىڭ ئاڭلىغانلىرى ئېتىقاد بىلەن يۇغۇرۇلمىغانلىقتىن، سۆز-كالامنىڭ ئۇلارغا ھېچقانداق يাইدىسى بولىغاندى.	چۈنكى باخشى خەۋەر چۆلدىكى ئىسرائىلارغا قانداق ئاڭلىغان بولسا، بىزگەم شۇنداق ئاڭلىغان. لېكىن ئۇلار ئېتىقاد قىلمىغاجا، سۆز كالام ئۇلارغا ھېچ يايда بولمىدى.
HEB 4:3	چۈنكى بۇ ئاراملىققا كىرگەنلەر بولسا – ئېتىقاد قىلغان بىزلەرمىز. خۇددى غەزەپ قېلىپ قەسەم قىلدىم: ئۇلار مېنىڭ ئاراملىقىمغا ھەرگىز كىرمەيدۇ، خۇدانىڭ ئېتىقىنداكى: «شۇڭا مەن غەزەلىنىپ قەسەم ئىچىپ: – ئۇلار مېنىڭ ئاراملىقىمغا قەتئى كىرمەيدۇ – دېگەن». خۇدانىڭ ئەمەللەرى بولسا دۇنيا ئاپىرىدە بولغاندىلا ھەممىسى تاماملا ئەندا!	چۈنكى بىز ئىشىنىپ قالغانلار ئاراملىققا كىرىمىز. خۇدا دېگەنداكى: 'مەن غەزەپ قېلىپ قەسەم قىلدىم: ئۇلار مېنىڭ ئاراملىقىمغا ھەرگىز كىرمەيدۇ، خۇدانىڭ ئېتىقاد قىلغان بولغان.
HEB 4:4	چۈنكى يارتىلىشىنىڭ يەتتىنچى كۇنى ھەقىقىدە مۇقدەس يازمىلارنىڭ بىر يېرىدە مۇنداق دېلىلگەن: «يەتتىنچى كۇنى كەلگەنده، خۇدا ھەممە ئەمەللەرىدىن ئارام ئالدى».	چۈنكى يەتتىنچى كۇن ھەقتە مۇقەددەس كىتايتا بىر جايدا مۇنداق دەپ ئېنلىقلەپ بېرىلگەن: «يەتتىنچى كۇندا، خۇدا بارلىق ئەمەللەرىدىن ئارام ئالدى».
HEB 4:5	يەنە كېلىپ يۇقىرىدا ئېتىلىغاندەك خۇدا: «ئۇلار مېنىڭ ئاراملىقىمغا قەتئى كىرمەيدۇ» دېگەننى.	يەنە، ئالدىن دەپ كەتكەنداكى، خۇدا: «ئۇلار مېنىڭ ئارامىغا كىرمەيدۇ» دەپ بولدى.
HEB 4:6	بۇنىڭدىن كۆرۈنەلىككى، خۇدانىڭ ئاراملىقىغا كىرەلەيدىغانلار بار، ئەمما ئۇنىڭ توغرىسىدىكى خۇش خەۋەرنى ئاۋۇل ئاڭلىغانلار ئىتائەتتسىزلىك قىلغانلىقى ئۆچۈن، ئۇنىڭغا كىرەلمىدى.	بۇدىن ئېنىقلا، خۇدانىڭ ئاراملىقىغا كىرىدىغانلار بار، لېكىن بۇ خەۋەرنى ئالدىن ئاڭلىغانلار ئىتائەت قىلمىغاجا، ئۇ يەرگە كىرەلمىدى.
HEB 4:7	شۇنىڭ ئۆچۈن، خۇدا ئەنەنە شۇ ئاراملىق توغرىسىدا ئۇزاق ۋاقىتىن كېسىنلىكى مەلۇم بىر كۇنى «بۈگۈن» دەپ بېكتىپ، داۋۇت يەيغەمبەر ئارقىلىق يەنە شۇنداق ئېتقان: – «بۈگۈن ئۇنىڭ ئاۋازىنى ئاڭلىساڭلار، يۈركىڭلارنى قاتىق قىلماكىلار!»	شۇغا، خۇدا بۇ ئەمەلنى ئۇزاق ۋاقىت كېسىن بىر كۇنى 'بۈگۈن' دەپ بەلگىلىگەن، داۋۇت ئارقىلىق تەكار دەپتۇ: 'بۈگۈن ئۇنىڭ ئاۋازىنى ئاڭلىساڭلار، يۈركىڭلارنى قاتىق قىلماكى!' ئەگەر يەشۇنى ئىسرائىلارنى ئارامىغا كىرگۈزۈپ بەرگەن بولسا، خۇدا كېسىن باشقۇ بىر كۇن توغرۇلۇق دەيمەيتى.
HEB 4:8	ئەگەر يەشۇ ئەيغەمبەر ئىسرائىلارنى ئاراملىققا كىرگۈزگەن بولسا ئىدى، خۇدا كېسىن يەنە بىر ئاراملىق كۇنى توغرۇلۇق دېمىگەن بولاتنى.	ئەگەر يەشۇ ئىسرائىلارنى ئارامىغا كىرگۈزۈپ بەرگەن بولسا، خۇدا كېسىن دەمەك، خۇدانىڭ خەلقى ئۆچۈن سانتا ئارامى قالدى.
HEB 4:9	قسقىسى، شابات كۈندىكى بىر ئاراملىق خۇدانىڭ خەلقىنى كۇتمەكتە.	

Reference	Before	After
HEB 4:10	چۈنكى خۇدا ئاراملىقىغا كىرىپ كەتكەنلەر، خۇدا ئۆز ئىشلىرىدىن ئارام ئالغانداق، ئۆز ئىشلىرىدىن ئارام ئالدۇ.	چۈنكى خۇدا ئاراملىقىغا كىرىپ كەتكەنلەر، خۇدا ئۆز ئىشلىرىدىن ئارام ئالغانداق، ئۆز ئىشلىرىدىن ئارام ئالدۇ.
HEB 4:11	شۇڭا ھېچقايسىمىزنىڭ ئەنه شۇ ئىسرايىللاردەك ئىتائەتسىزلىك قىلغان ھالسىدە يېقىلىپ چۈشمەسىلىكى ئۆچۈن، ھەرىرىمىز بۇ ئاراملىققا كىرىشكە ئىتتىلەيلى.	شۇڭا كىرىشكە ئىتتىلەيلى، ھېچقايسىمىزنىڭ سەپىگەن ئوننۇغۇچىلىقىدەك ئىتائەتسىزلىك قىلىپ يولدىن چۈشۈپ كەتمەسىلىك ئۆچۈن، ھەرىرىمىز بۇ ئارامغا كىرىشكە تولۇق كۈچ بېرىپ ھەرىكەت قىلايلى.
HEB 4:12	چۈنكى خۇدا سۆزى ھاياتلىق ۋە كۈچلۈك، جان بىلەن روھنى، يىلىك بىلەن بىلەن روھنى، يىلىك بىلەن بوغۇملارنى بىر-بىرىدىن ئايىرۇپتەلگۈدەك دەرىجىدە، ھەرقانداق قوش بىسىلىق قىلىچتىن ئىتتىكىتۇر، قەلبىدىكى ئوي- پىكىر ۋە ئازىز-نېيەتلەرنىڭ ئۆستىدىن ھۆكۈم چىقارغۇچىدۇر.	چۈنكى خۇدا سۆزى ھاياتلىق ۋە كۈچلۈك، جان بىلەن روھنى، يىلىك بىلەن بوغۇملارنى ئايىرۇپلەغۇچى، ھەر قايىسى قوش تەرەپلىك قىلىچتىن ئوزاق، قەلبىدىكى ئوي-پىكىرلار بىلەن ئارزوچۇلارنى توئۇشتۇرغۇچى.
HEB 4:13	ئۇنىڭ ئالدىدا ھېچقانداق مەۋجۇدات غايىپ ئەمەستۇر؛ بەلكى بىزدىن ھېساب ئالغۇچىنىڭ كۆزلىرى ئالدىدا ھەممە ئىش ئۆچۈق-ئاشكارىدۇر.	ئۇنىڭ ئالدىدا ھېچقانداق مەۋجۇدات غايىپ ئەمەستۇر؛ بەلكى بارلىق ئىشلار بىزنىڭ ھېساب بېرىدىغان كىشىنىڭ كۆزىنەك تولۇق ئاشكارا كۆرۈندۇ.
HEB 4:14	شۇنداق بولغانىكەن، شۇنداقلا ئەرس-ئاسمانلاردىن ئۆتۈپ چىققان ئۇلۇغ باش كاھىنمىز، يەنى خۇدانىڭ ئوغلى ئەيىسا بولغانىكەن، بىز ئېتىراب قىلغان ئېتىقادىمىزدا چىڭ تۇرايىل.	شۇڭا، بىزنىڭ چوڭ باش كاھىنمىز ئېيىسا، خۇدانىڭ ئوغلى بولۇپ، ئاسمانلارغا كىرىپ كەتكەن، شۇڭا بىزنىڭ ئېتىقادىمىزنى چىڭ تۆتۈپ تۇرالايمىز.
HEB 4:15	چۈنكى بىزگە تەپىنلەنگەن باش كاھىنمىز ئاجىزلىقليرىمىزغا ھېسىداشلىق قىلىمغا دەپ ئەمەس، بەلكى بىزگە ئوخشاش ھەرخىل ئازدۇرۇش-	چۈنكى بىزگە تاللانغان باش كاھىنمىز ساۋاقدا ئاجىزلىقمىزغا ھېس قىلالىمغا دەپ ئەمەس، بەلكى بىز كىشلەرگە ئوخشاش ھەممە تۈرلۈك تەكشىك-سەنایقا بولۇق بولغان، بىراق گۇناھ قىلىمغا.
HEB 4:16	شۇڭا يۈركىمىز توق ھالدا رەھىم-شەيقەت كەتكەن ئېرىشىش ۋە ياردەمگە بولغاندا شاپاڭەت تېپىش ئۆچۈن، مېھىر-شەيقەت بېرىلگەن تەختىكە يېقىن قىلىنگۇچى تەختىكە يېقىنلىشايلى.	شۇڭا، چوقۇم ئىشەنج بىلەن، رەھىم-شەيقەت ئېلىپ، ياردەم كېرەك بولغاندا شاپاڭەت تېپىش ئۆچۈن، مېھىر-شەيقەت بېرىلگەن تەختىكە يېقىن قىلىشايلى.
HEB 5:1	ھەر قېتىملق باش كاھىن ئىنسانلار ئارىسىدىن تاللىنىپ، خەلقە ۋاكالىتەن خۇداغا خىزمەت قىلىشقا، يەنى خەلقنىڭ ئاتىغان ھەدىيەلىرىنى ۋە گۇناھلار ئۆچۈن قىلغان قۇربانلىقلەرىنى خۇداغا سۇنۇشقا تەينىلىنىدۇ.	ھەر بىر باش كاھىن ئادەملەر ئارىسىدىن تاللانغان بولۇپ، خەلق ئۆچۈن خۇدا ئىشىگە قاتناشقا، يەنى خەلقنىڭ ھەدىيەلىرىنى ۋە گۇناھلار ئۆچۈن قۇربانلىقلەرىنى خۇداغا تەقدىم قىلىشقا تەينىلەنگەن.
HEB 5:2	ئۇنىڭ ئاجىزلىقى بار بولغاچقا، بىلىمسىزلەر ۋە يولدىن چىقىپ كەتكەنلەرگە چەتنىڭەنلەرگە مۇلايمىلىق بىلەن مۇئامىلە قىلايدۇ.	ئۇنىڭ ئاجىزلىقى ئۆچۈن، ئۇ خەلقنىڭ گۇناھلەرى ئۆچۈن قۇربانلىق قىلغاندەك، گۆللەنگەن دىل بىلەن يېتەكەلەيدۇ.
HEB 5:3	شۇ ئاجىزلىقى ئۆچۈن ئۇ خەلقنىڭ گۇناھلەرى ھېسبىغا قۇربانلىق سۇنۇغандەك، ئۆز گۇناھلەرى ئۆچۈنمۇ قۇربانلىق سۇنۇشقا توغرا كېلىدۇ.	ئۆز گۇناھلەرى ئۆچۈنمۇ قۇربانلىق قىلىش كېرەك.
HEB 5:4	ھېچبىر كىش بۇ شەرەپلىك مەرتۇنى ئۆزلۈكىدىن ئالمايدۇ، يەقەت ھارۇنغا ئوخشاش، خۇدا تەرپىدىن چاقىرلاغاندila ئۇنى ئالدۇ.	ھېچ كىم بۇ يۇقىرى جايىن ئۆزى ئالمايدۇ، يەقەت خۇدا چاقىرىپ بەرگەندە، ھارۇنغا ئوخشاش ئېلىدۇ.
HEB 5:5	خۇددى شۇنىڭدەك مەسھەمۇ باش كاھىن مەرتۇسسىگە ئۆزىنى ئۇلۇغابا ئۆزلۈكىدىن ئېرىشكەن ئەمەس، بەلكى ئۇنى ئۇلۇغلىغۇچى خۇدا ئۆزى ئىدى؛ ئۇ ئۇنىڭغا - «سەن مېنىڭ ئوغۇلمۇرسەن، بۈگۈن مەن سېنى تۇغىدۇرۇم» دېگەن.	شۇنداقلا مەسھە باش كاھىن بولۇش ئۆچۈن ئۆزى يېكىر قوشۇپ ئالىغان، بەلكى خۇدا ئۇنى چوڭ قىلغان؛ خۇدا ئۇغا: «سەن مېنىڭ بالمىسىن، بۈگۈن سېنى تۇغىدۇرۇپ چىقىتىم» دېگەن.
HEB 5:6	ئۇ مۇقەددەس يازملارنىڭ يەنە بىر بېرىدە ئۇنىڭغا - «سەن ئەبەدىلە بەدگىچە مەلکىزەدەكىنىڭ تېپىدىكى بىر كاھىندۇرسەن» دېگەن.	ئۇ يازمىلاردا باشقا بىر جايىدا دەيدۇكى: «سەن مەلکىزەدەكىنىڭ قاتارىدا كاھىن بولۇۋاتىسىن، ھەم ئەبەدى داۋاملاشتۇرۇۋاتىسىن».
HEB 5:7	ئەيسا دۇنيادىكى كۈنلىرىدە، ئۆزىنى ئۆلۈمدىن قۇتقۇزلايدىغان زاتقا قارشى، مەسىھ يەر يۈزىدىكى كۈنلەردا، ئۆزىنى ئۆلۈمدىن قۇتقۇزۇۋېلىشقا قادر بولغاچىغا قاتتىق نىدالار ۋە كۆز ياشلىرى بىلەن دۇئا-تىلاؤەتلەر ۋە يىلىنىشلارنى كۆتۈردى. ئۇنىڭ ئىخلاسمەنلىكىدىن دۇئالىرى ئىجابەت	قاتتىق ھەيران بىلەن گىريۋە قىلىپ ۋە كۆز ياشلىر سۆكۈپ، دۇئا-تىلەتىجا قىلىدى. ئۇنىڭ ئىخلاسلىقى ئۆچۈن، دۇئالىرى تولىق جاۋاب بېرىپتۇ.

Reference	Before	After
HEB 5:8	گەرچە ئۇ خۇدا ئوغلى بولسىمۇ، كۆپ ئازاپ چېكىپ ئىتائەتچان بولۇشنى گەرچە ئۇ خۇدانىڭ ئوغلى بولسىمۇ، ئازاب چېكىشلىرى ئارقىلىق ئىتائەتمەن بولۇشنى ئۆزگەندى.	گەرچە ئۇ خۇدا ئوغلى بولسىمۇ، كۆپ ئازاپ چېكىپ ئىتائەتچان بولۇشنى گەرچە ئۇ خۇدانىڭ ئوغلى بولۇشنى ئۆزگەندى.
HEB 5:9	ئۇ مانا مۇشۇنداق مۇكەممەل قىلىنغان بولغاچقا، بارلىق ئۆزگە ئىتائەت قىلغۇچىلارغا مەڭگۈلۈك نجات بەرگۈچى بولۇپ،	ئۇ مۇكەممەل بولغاندا، ھەممە ئۆزگە ئىتائەت قىلغۇچىلارغا مەڭگۈلۈك نجات بەرگۈچى بولدى.
HEB 5:10	خۇدا تەرىپىدىن «مەلکىزىدەكىنىڭ كاھىنلىق تۇزۇمى تەرىپىدە باش كاھىن» دەپ جاكارلاندى.	خۇدا تەرىپىدىن مەلکىزىدەكىنىڭ تەرىپى بويىچە باش كاھىن دەپ بەلگىلەندى.
HEB 5:11	بۇ ئىش ھەقتە بىزنىڭ كۆپ گەپ بار، لېكىن سىلەرنىڭ قۇلاقلىرىڭلار سوق بۇ ئىش توغرۇلۇق ئېتىدىغان نۇرغۇن سۆزلىرىمىز بار، لېكىن قۇلاقلىرىڭلار يال بولۇپ كەتكەچكە، بۇلارنى سىلەرگە ئېنىق چۈشەندۈرۈش تەس.	بۇ ئىش ھەقتە بىزنىڭ كۆپ گەپ بار، لېكىن سىلەرنىڭ قۇلاقلىرىڭلار سوق بۇ ئىش توغرۇلۇق ئېتىدىغان نۇرغۇن سۆزلىرىمىز بار، لېكىن قۇلاقلىرىڭلار يال بولۇپ كەتكەچكە، بۇلارنى سىلەرگە ئېنىق چۈشەندۈرۈش قىيىن.
HEB 5:12	چۈنكى سىلەر ئاللىبۇرۇن تەلەم بەرگۈچى بولۇشقا ئېتىشلىك بولغان چاغىدۇمۇ، ئەمە لىيەتتە سىلەر يەنلا خۇدانىڭ سۆز-كالامىنىڭ ئاساسىي ھەقىقەتلېرىنىڭ ئېمە ئىكەنلىكىنى باشقىلارنىڭ يېڭىۋاشتىن ئۆزگىشىگە موھاتاجىسىلەر؛ سىلەرگە يېرىك يېمەكلىك ئەمەس، بەلكى يەنلا سوت كېرەكتۈر.	چۈنكى سىلەر ئاللىبۇرۇن تەلەم بەرگۈچى بولۇشقا ئېتىشلىك بولغان چاغىدۇمۇ، ئەمە لىيەتتە سىلەر يەنلا خۇدانىڭ سۆز-كالامىنىڭ ئاساسىي ھەقىقەتلېرىنىڭ ئېمە ئىكەنلىكىنى باشقىلارنىڭ يېڭىۋاشتىن ئۆزگىشىگە سىلەرگە قاتىق تاماق ئەمەس، بەلكى ھازىرغىچە سوت كېرەك.
HEB 5:13	چۈنكى یەقتە سوت بىلەنلا تاماقلىنىدىغانلار، بۇواقلارغا ئوخشاش بولىدۇ، چۈنكى یەقتە سوت بىلەنلا ئۇزۇقلۇنىدىغانلارنىڭ بۇۋاقتنى يەرقى يوقتۇر، ئۇلار ھەققانىيەت كالامىغا پىشىشىق بولمىغان غورىدۇر، خالاس.	چۈنكى یەقتە سوت بىلەنلا تاماقلىنىدىغانلار، بۇواقلارغا ئوخشاش بولىدۇ، چۈنكى یەقتە سوت بىلەنلا ئۇزۇقلۇنىدىغانلارنىڭ بۇۋاقتنى يەرقى يوقتۇر، ئۇلار ھەققانىيەت سۆزىنى ياخشى ئۆگەنەيدىغان.
HEB 5:14	بىراق يېمەكلىك بولسا يېتىلگەنلەر، يەنى ئۆز ئالڭ-زېھىنلىرىنى ياخشى داۋاملىق ئۆزگىنىپ كەتكەن ئالڭ-زېھىنلىرى ئارقىلىق ياخشى بىلەن ياماننى ياماننى يەرق ئېتىشكە يېتىلدوُرگەنلەر ئۇچۇندۇر.	بىراق قاتىق تاماق يېتىلگەن كىشىلەر ئۇچۇن بولۇپ، بۇ، ئۇلارنىڭ داۋاملىق ئۆزگىنىپ كەتكەن ئالڭ-زېھىنلىرى ئارقىلىق ياخشى بىلەن ياماننى ياماننى يەرق ئېتىشكە يېتىلدوُرگەنلەر ئۇچۇندۇر.
HEB 6:1-2	شۇنىڭ ئۇچۇن، مەسىھ توغرىسىدىكى دەسلىھېكى ئاساسىي تەلىمەدە توختاپ قالماي، - يەنى قايىتدىن «ئۆلۈك ئىشلار» دىن تۇۋا قىلىش ۋە خۇداغا ئېتىقاد باغلاش، چۆمۈلدۈرۈلۈشلەر، «قول تەكۈزۈش»، ئۆلگەنلەرنىڭ تىرىلدىرۈلۈش ۋە مەڭگۈلۈك ھۆكۈم-سواراق توغرىسىدىكى تەلەمەردىن ئۇل سالايلى دەپ ئولتۇرماي، مۇكەممەللەككە قاراپ مাকىلە.	شۇ ئۇچۇن، مەسىھ ھەقتە باشلاڭفۇچ تەلىملەرگە توختاپ قالماسىق، يەنى قايىتا «ئۆلۈك ئىشلار» دىن ۋاز كېچىپ، ئەلاھقا ئىشىنىش، چۆمۈلدۈرۈش، قول تەكىش، ئۆلۈكەرنى تىرىلتوش ۋە مەڭگۈ ھۆكۈم توغرۇلۇق نەرسىلەرنى قايىتا قۇرۇپ چىقىمىساق، مۇكەممەللەككە قاراپ يېقىنلىشىاپىل.
HEB 6:3	خۇدا خالغانىكەن، بىز شۇنداق قىلىمىز.	خۇدا خالسسا، بىز شۇنداق قىلىمىز.
HEB 6:4-6	چۈنكى ئەسلىدە يورۇتۇلۇپ، ئەرشتىكى ئىلتىپاتتنى تېتىغان، مۇقەددەس روھتىن نېسىپ بولغان، خۇدانىڭ سۆز-كالامىنىڭ ياخشىلىقىنى ھەم كەلگۈسى زاماندا ئايىان قىلىنىدىغان قۇدرەتلىه رىنى ھېس قىلىپ باققانلار ئەگەر يولدىن چەتنىگەن بولسا، ئۇلارنى قايىتدىن تۇۋا قىلدۇرۇش ھەرگىز مۇمكىن ئەمەس. چۈنكى ئۇلار ئۆز-ئۆزگە قىلىپ خۇدانىڭ ئوغلىنى قايىتدىن كېرىستەلەپ رەسۋا قىلاماقتا.	چۈنكى بۇلار بىرىنچى قېتىم يورۇتۇلغان، ئەسمانى سەۋەغەنى تەجريبە قىلىپ، مۇقەددەس روھ بىلەن بەركەت چەككەن، ئاللاھ سۆزلىرىنىڭ گۈزەللىكى ۋە كەلگۈسى كۈنلەردىكى قۇدرەتلىه رىنى ھېس قىلغانلار بولسا، ئەگەر يولدىن ساقىۋېلىپ كەتسە، ئۇلارنى قايىتا توغرا يولغا سالدۇرۇش مۇمكىن ئەمەس. چۈنكى ئۇلار ئۆزلىرى ئاللاھنىڭ ئوغلىنى قايىتا سەللەككە چىقىرىپ ئاسىيانەت قىلىشتا.
HEB 6:7	چۈنكى كۆپ قېتىملاپ ئۆز ئۆستىگە ياغقان يامغۇر سۈپىنى ئىچكەن، ئۆزىدە تېرىغۇچىلارغا مەنپەئەتلىك زىرائەتلىرىنى ئۆستۈرۈپ بەرگەن يەر بولسا خۇدادىن بەركەت ئالماقتا.	چۈنكى يەر كۆپ قېتىم يامغۇر ئىچىپ، تېرىغۇچىلار ئۇچۇن ياخشى زىرائەتلىرىنى ئۆستۈرۈپ بېرىپ، خۇدا تەرىپىنى بەركەتكە ئېرىشىدۇ.
HEB 6:8	ئەمما تىكەن بىلەن قامغاڭ چىقارغاندا، قىممەتسىز بولۇپ، لەنەتكە بىراق تىكەن ۋە قامغاڭ ئۆستۈرگەن بولسا، ئۇ ئەزىزىمەس بولۇپ، لەنەتكە بېقىن بولۇپ، ئاقۇنى كۆيدۈرۈلۈشتنى ئىبارەت بولىدۇ.	ئەمما تىكەن بىلەن قامغاڭ چىقارغاندا، قىممەتسىز بولۇپ، لەنەتكە بىراق تىكەن ۋە قامغاڭ ئۆستۈرگەن بولسا، ئۇ ئەزىزىمەس بولۇپ، لەنەتكە بېقىن بولۇپ، ئاقۇنى كۆيدۈرۈلۈشتنى ئىبارەت بولىدۇ.
HEB 6:9	لېكىن ئەي سۆيۈملۈكلىرىم، گەرچە يۇقىرىقى ئىشلارنى تىلغا ئالغان سىلەرگە ياخشىرقۇ ئىشلار بولۇپ، نجات بىلەن ئاللاھ ئىشلار ئىشلار، شۇنداقلا نجاتلىقىنىڭ	لېكىن ئەي سۆيۈملۈكلىرىم، گەرچە يۇقىرىقى ئىشلارنى تىلغا ئالغان سىلەرگە ياخشىرقۇ ئىشلار بولۇپ، نجات بىلەن ئاللاھ ئىشلار ئىشلار، شۇنداقلا نجاتلىقىنىڭ

Reference	Before	After
HEB 6:10	ئېلىپ باردىغان ئىشلىرى بار دەپ قايىل بولدوق.	ئىشنىپ قالدۇق.
HEB 6:11	چۈنكى خۇدا قىلغان ئەمەللەرىڭلارنى ۋە ئۇنىڭ مۇقەددەس بەندىلىرىگە قىلغان ۋە ھازىرمۇ قىلىۋاتقان خىزمىتىڭلار ئارقىلىق ئۇنىڭ نامى ئوچۇن كۆرسەتكەن مېھر-مۇھەببىتىڭلارنى ئۇنىتۇپ قالدىغان ئادالەتسىزلەردىن ئەمەس.	خۇدا سىلەرنىڭ قىلغان ئىشلىرىنىڭلارنى ۋە ئۇنىڭ ئىسمى ئوچۇن مۇقەددەس كىشىلەرگە كۆرسەتكەن مېھرلەرىنى ئۇنىتۇمايدۇ، چۈنكى ئۇ ئادالەتسىز ئەمەس، سىلەر ھازىر BAMI قىلىۋاتىسىلەر.
HEB 6:12	ئەمما سىلەرنىڭ ئومىدىڭلارنىڭ تولۇق جەزم-خاتىرجەملەك بىلەن بولۇشى ئوچۇن، ھەربىرىڭلارنىڭ ئاخىرغىچە شۇنداق غەيرەت قىلىشىڭلارغا ئىنتىزازمىز؛	بىز ھەر بىرىڭلارنىڭ ئومىدىڭلارنىڭ يۇتون ئىشەنچىنى ئاخىرغىچە كۆرسىتىپ تۈرۈش ئوچۇن، شۇنداق تىرىشچانلىق كۆرسىتىشىڭلارنى خالايمىز؛
HEB 6:13	شۇنداقلا سۆرەلمىلەردىن بولماي، بەلكى ئېتىقاد ۋە سەۋەرچانلىق ئارقىلىق خۇدانىڭ ۋەدىلىرىگە ۋارسىلىق قىلغانلارنى ئولگە قىلدىغانلاردىن بولغايسىلەر.	شۇنداقلا، يەسلەپ قالماڭ، بەلكى ئىمان بىلەن سەبر قىلىپ خۇدانىڭ ۋەدىلىرىگە ۋارسى بولغانلارنى ئولگە ئىلىك.
HEB 6:14	بولىغاچقا، ئۆزى بىلەن قەسەم قىلىپ:	خۇدا ئېبراھىمغا ۋەدە قىلغاندا، ئۆزىدىن چوڭرۇق بەك كىشى يوق بولغاچقا، چۈنكى خۇدا ئېبراھىمغا ۋەدە قىلغاندا، ئۆزىدىن ئۆستۈن تۇرىدىغان ھېچكىم «ھەققەتەن، ساڭا بەرەكەت بېرىپ بەرەكەت قىلىمەن، سېنى كۆپەيتىپ بېرىمەن» – دېدى.
HEB 6:15	شۇنىڭ بىلەن، ئېبراھىم ئۇرۇن ۋاقت سەۋەر-تاقھەت بىلەن كۆتۈپ، خۇدانىڭ ۋەدىسىگە ئېرىشتى.	كۆپ قىلىمەن» دېدى. شۇڭا، ئېبراھىم سەبر بىلەن كۆتۈپ، خۇدا ۋەدىسىنى ئالدى.
HEB 6:16	چۈنكى ئادەملەر ئۆزلىرىدىن كۆپ بولغان بېرىگە قەسەم قىلىدۇ؛ بۇ قەسەم قىلىدۇ؛ ئۆلارنىڭ بارلىق توقۇش-سوغۇشلارغا يۇتونلىي خاتىمە قوبىدۇ.	چۈنكى ئادەملەر ئۆزلىرىدىن كۆپ بولغان بېرىگە قەسەم قىلىدۇ؛ بۇ قەسەم قىلىدۇ؛ ئۆلارنىڭ ئەنلىقنى تېخىمۇ ئوچۇقراق بىلدۈرۈش ئوچۇن، خىل تالاش-تارتىشلارغا خاتىمە بېرىدۇ.
HEB 6:17	شۇنىڭدەك خۇدا، ئۆز ۋەدىسىگە ۋارسىلىق قىلغانلارغا ئۆز نىشان-	خۇدا، ئۆز ۋەدىسىنىڭ ۋارسىلىرغا، ئۆز نىشان-مەقسىتىنىڭ ئۆزگەرمەيدىغانلىقىنى تېخىمۇ ئەنلىق كۆرسەتمەك ئوچۇن، قەسەم قىلىپ قەسەم قىلىپ ۋەدە بەردى.
HEB 6:18	مەقسىتىنىڭ ئۆزگەرمەيدىغانلىقىنى تېخىمۇ ئۆزگەرمەس ئىش بىلەن قەتىئى ئۆزگەرمەس ئىش ئارقىلىق، كۆز ئالدىمىزدا قويۇلغان ئومىدىنى چىڭ تۇتۇش ئوچۇن ھالاكەتتىن ئۆزىمىزنى قاچۇرۇپ ئۇنى باشپاňاھ قىلغان بىزلىك كۈچلۈك رىبغەت-ئىلهاڭما ئېرىشەلەيمىز (بۇ ئىشكى ئىشتىخ خۇدانىڭ يالغان ئېتىشى قەتىئى مۇمكىن ئەمەس، ئەلۋەتتە).	شۇڭا بىزنىڭ ئومىدىمىزنى چىڭ تۇتۇش ئوچۇن، ھالاكەتتىن قاچقان بىز باشپاňا تېپىپ، كۈچلۈك ياردەمگە ئېرىشەلەمىز.
HEB 6:19	بۇ ئۈمىد جېنىمىزغا چىڭ باغانلۇغان كېمە لەڭگىرىدەك چىڭ بەھرى تۇتۇپ تۇرىپ، مۇستەھکەم بولۇپ، ئەرشىتىكى ئىيادەتھانىنىڭ ئىچكى يەردىسىدىن ئۇنىتۇپ بىزنى شۇ يەرگە تۇتاشتۇردى.	بۇ ئۈمىد بىزنىڭ جېنىمىزغا كېمە لەڭگىرىدەك چىڭ بەھرى تۇتۇپ تۇرىپ، يۇتونلا ئىشەنچلىك ھەم كۈچلۈك بولۇپ، مەبدىتكى ئىچكى يەردىدىن كېچىپ بىزنى شۇ جايغا تۇتاشتۇردى.
HEB 6:20	ئۇ يەرگە بىز ئوچۇن يول ئاچىپ كىرىپ كەتتى، بىزدىن ئالدىنلا كىرىپ كەتتى، بىزنى شۇ يەرگە تۇتاشتۇردى.	ئەپىسا بىز ئوچۇن يول ئاچىپ كىرىپ كەتتى، بىزدىن ئالدىنلا كىرىپ كەتتى، بىزنى شۇ يەرگە تۇتاشتۇردى.
HEB 7:1	چۈنكى بۇ مەلكىزەدەك سالىم شەھىرىنىڭ يادىشاھى، شۇنداقلا ئەڭ ئالى بولغۇچى خۇدانىڭ كاھىنى بولۇپ، ئېبراھىم يادىشاھلارنى بېڭىپ جەڭدىن قايتقاندا، ئۇنىڭ ئالدىغا چىققان ۋە ئۇنىڭغا بهخت تىلىگەندى.	چۈنكى بۇ مەلكىزەدەك، سالىم شەھىرىنىڭ ھاكىمى ۋە ئەڭ يۇقىرى خۇدانىڭ كاھىنى، ئېبراھىم يادىشاھلارغا قارشى جەڭدىن قايتىپ كەلگەندە، ئۇنىڭ ئالدىغا چىقىپ، ئۇغا بهخت تىلىدى.
HEB 7:2	ئېبراھىم بولسا ئېرىشكەن بارلىق ئولجىسىنىڭ ئوندىن بىر ئولۇشىنى ئۇنىڭغا	ئېبراھىم بارلىق ئېرىشكەن گەلىك تەلەپلىرىنىڭ ئون يارتىدىن بىرنى ئۇغا

Reference	Before	After
HEB 7:3	ئاتغاندى. مەلكىزەدەك دېگەن ئىسىمنىڭ بىرنىچى مەنسى «ھەققانىيەت يادىشاھى» دېگەنلىكتۇر؛ ئۇنىڭ يەنە بىر نامى «سالېمىنىڭ يادىشاھى» بولۇپ، بۇنىڭ مەنسى يادىشاھى» دېگەنلىكتۇر؛	بەرگەن. مەلكىزەدەك ئىسىمنىڭ ئالدىنلىق مەنسى ئادالەت يادىشاھى' بولۇپ كېتىدۇ؛ ئۇنىڭ يەنە بىر ئىسى 'سالېم يادىشاھى' بولۇپ، بۇنىڭ مەنسى 'تىنچلىق يادىشاھى' دېگەن.
HEB 7:4	ئۇنىڭ ئاتىسى يوق، ئانسىسى يوق، نەسەنىنى يوق، كۈنى باشلىنىپ كەتسى باشلىنىشى ۋە ھاياتنىڭ ئاخىرىلىشىنى يوقتۇر، بەلكى ئۇ خۇدانىڭ ئوغلىغا ئوخشاش قىلىنىپ، مەڭگۈلۈك كاھىن بولۇپ تۇرىدۇ.	بۇنى كۆزەت قىلىڭلار، مەلكىزەدەك نېمىگە ئۈلۈغ بىر كىشى! ھەتتا بىزنىڭ ئەمدى قاراڭلار، بۇ مەلكىزەدەك نېمىدىگەن ئۈلۈغ ئادەم-ھە! ھەتتا ئاتا-چوڭ ئاتا ئىبراھىممۇ، ئولجا قىلغان ماللىرىنىڭ بىر يارتىنى ئۇنىڭغا بەرگەن. بۇ ئىلىرىمىزنىڭ چوڭى ئىبراھىممۇ ئولجىسىنىڭ ئۇندىن بىرىنى ئۇنىڭغا ئاتغان.
HEB 7:5	لاۋىنى نەسلىدىكى كاھىنلار قانۇن بويىچە، قېرىنداشلىرىدىن، يەن ئىبراھىم دەرۋەقە لاؤينىڭ ئەۋلادلىرىدىن كاھىنلىقنى زىممىسىگە ئالغانلار تەۋرات قانۇنى بويىچە خەلقتنى، يەن ئۆز قېرىنداشلىرىدىن ئىبراھىمنىڭ يۇشتىدىن بولۇنىغا قارىماي تايقىننىڭ ئۇندىن بىر ئۈلۈشىنى بېشىش ئەمر قىلىنغان.	يۇشتىدىكىلەردىن، ھېچ نەرسىگە يەرۋا قىلماي، تايقانلىرىنىڭ ئۇنىڭ بىرىنى يېغىپ ئېلىشى كېرەك.
HEB 7:6	لېكىن مەلكىزەدەك بىر كىشى، ئىبراھىم قەبلىسىدىن بولمىسىمۇ، ئىبراھىم لېكىن بۇلارنىڭ قەبلىلە ئۇرۇقىدىن بولمىغان مەلكىزەدەك بولسا ئىبراھىمىدىن «ئۇندىن بىر ئۈلۈش»نى قوبۇل قىلغان ئاندىن خۇدانىڭ ۋەدىلىرىگە ئىگە بولۇچۇنى ئىبراھىمغا بەخت تىلىگەن.	تەر تۆلەپ بەرگەن ۋە خۇدا ۋەدىلىرىنى ئالغانلىقى ئۆچۈن، ئۇنى بەختلىك دەپ تەبرىكلىگەن.
HEB 7:7	شۇبەسىزكى، بەخت تىلىگۆچى بەختكە ئېرىش��ۈچىدىن ئۇستۇندۇر.	ھەققەتەن، بەخت بەرگۆچى بەخت ئالغۇچىدىن چوڭ.
HEB 7:8	بۇ يەردىكى «ئۇندىن بىر ئۈلۈش»نى قوبۇل قىلغۇچىلار ئۆلدىغان توغرىسىدا مۇقەددەس يازمىلاردا «ئۇ ئادەملەرىدىدۇر؛ ئۇ يەردىكى «ئۇندىن بىر ئۈلۈش»نى قوبۇل قىلغۇچى بۇ يەردە «ئۇنلىق يۇل»نى ئېلىدىغان گۇۋاھلىق بېرىلگەن كىشى، يازمىلاردا «ئۇ ئادەملەرىدىدۇر؛ ئۇ يەردىكى «ئۇندىن بىر ئۈلۈش»نى قوبۇل قىلغۇچى ھەمىشە تۇرۇپ تۇرۇدۇ» دەپ گۇۋاھلىق بېرىلگەن.	باشقا يەردە ئۇنلىق يۇل»نى ئېلىدىغانلار تۇلۇپ كېتىدىغان ئادەملەر؛ باشقا يەردە ئۇنلىق يۇل»نى ئېلىدىغان گۇۋاھلىق بېرىلگەن كىشى، يازمىلاردا «ئۇ ئادەملەرىدىدۇر؛ ئۇ يەردىكى «ئۇندىن بىر ئۈلۈش»نى قوبۇل قىلغۇچى بېرىلگەندۇر.
HEB 7:9	ھەتتا مۇنداق دېپىشكە بولىدۇكى، ئۇندىن بىر ئۈلۈشنى ئالدىغان لاؤيمۇ ئەجدادى ئىبراھىم ئارقىلىق مەلكىزەدەككە ئۇندىن بىر ئۈلۈشنى بەرگەن.	ھەتتا دېسەك، لاؤى ئۇندىن بىر ئۈلۈش ئالغۇچى بولۇپ، ئىبراھىم ئارقىلىق مەلكىزەدەككە ئۇندىن بىر ئۈلۈش بەرگەن.
HEB 7:10	چۈنكى مەلكىزەدەك ئىبراھىمنى قارشى ئالغاندا، لاؤينى كەلگۈسىدىكى يۇشتى بولۇش سۈپىتىدە يەنلا ئىبراھىمنىڭ تېندە ئىدى، دەپ ھېسابلاشقا بولىدۇ.	چۈنكى مەلكىزەدەك ئىبراھىم سەلەن بەلگە بولغاندا، لاؤى ئىبراھىم نىڭ يۇشتىدا بولۇپ تۇرۇيتى.
HEB 7:11	ئەمدى لاؤى قەبلىسىنىڭ كاھىنلىق تۈزۈمى ئارقىلىق تۈزۈمى كەممەل ھەققانىلىق كېلەلەيدىغان بولسا (چۈنكى شۇ تۈزۈمگە ئاساسلىنىپ تەۋرات قانۇنى ئىسرائىل خەلقىگە چۈشۈرۈلگەندى)، كېىنلىك ۋاقتىلاردا ھارۇنىڭ كاھىنلىق تۈزۈمى بويىچە ئەمەس، بەلكى مەلكىزەدەككىڭ كاھىنلىق تۈزۈمى بويىچە باشقا بىر كاھىننىڭ چىقىشنىڭ نىمە بولاتنى؟	ئەگەر لاؤى قەبلىسىنىڭ كاھىنلىق تەرتىپ ئارقىلىق تۈلۈق ئادالەتلەك كەلەتكەن بولسا (ئۇ تەرتىپگە ئاساسەن تەۋرات قانۇنى ئىسرائىل خەلقىگە بېرىلگەن)، كېىنلىك ۋاقتىل arda ھارۇن تەرتىپ بويىچە ئەمەس، بەلكى مەلكىزەدەك تەرتىپ بويىچە باشقا بىر كاھىن چىقىپ كەلگەنىڭ نېمە يابىدىسى بار؟
HEB 7:12	ئەمدى كاھىنلىق تۈزۈمى ئۆزگەرتىلىگەن بولسا، ئۇنىڭغا مۇناسىۋەتلىك قانۇن-تۈزۈممۇ ئۆزگەرتىلىشكە توغرا كېلىدۇ.	چۈنكى كاھىنلىق سىستېمىسى ئۆزگەرسە، زورۇرلىق بىلەن قانۇنلارمۇ ئۆزگەرتىلىدۇ.
HEB 7:13	چۈنكى بۇ دېگەن گەپلىرىنىڭ قارىتىلغان كىشىسى باشقا قەبلىدىن بولۇپ، چۈنكى بۇ ئېتىلىۋاتقان سۆزلەر قارىتىلغان زات بولسا باشقا بىر قەبلىدىن بولۇپ، بۇ قەبلىدىن ھېچ كىم قۇربانلىق ئورنىدا خىزمەت قىلىمىغان.	چۈنكى بۇ قەبلىدىن ھېچ كىم قۇربانلىق ئورنىدا خىزمەت قىلىمىغان.
HEB 7:14	چۈنكى رەبىمىزنىڭ يەھۇدا قېبلىسىدىن چىققانلىقى ئېنىق؛ مۇسا بۇ قەبلىلە توغرىسىدا كاھىنلىققا مۇناسىۋەتلىك ھېچپىر نەرسە دېمىگەندى.	چۈنكى، رەبىمىزنىڭ يەھۇدا قېبلىسىدىن چىققانلىقى ئېنىق؛ مۇسا بۇ قەبلىلە توغرىسىدا كاھىنلىققا مۇناسىۋەتلىك ھېچ نەرسە دەپ كەتمىگەن.
HEB 7:15	ئەمدى مەلكىزەدەككە باشقا بىر كاھىن چىققان بولۇپ، بۇ ئۆزگەرىش	ھازىر مەلكىزەدەك باشقا بىر كاھىن چىققىتى، بۇ ئۆزگەرنىلىك بۇلارنىڭ

Reference	Before	After
HEB 7:16	مۇنۇلاردىن تېخىمۇ روشەن بولىدۇ؛ ئۇنىڭ كاھىنلىققا تېينلىنىشى ئەت ئىگلىرىگە باغلق ئەمر بىلەن ئەمەس، بىلەن بولغاندۇر.	ئۇ كاھىن بولۇشى ئائىلە تولۇقى بىلەن ئەمەس، بەلكى ئۆلمەس ھاياتنىڭ كۈچى بىلەن بولغاندۇر.
HEB 7:17	چۈنكى بۇ ھەقتە مۇقۇددەس يازمىلاردا: «سەن ئەبەدىلەبەدگىچە مەلکىزەدەكىنىڭ تىپىدىكى بىر كاھىندۇرسەن» دەپ گۇواھلىق بېرىلگەن.	چۈنكى يازىد: «سەن مەڭكۈلىك مەلکىزەدەكىنىڭ تەرتىپ بويچە كاھىن بولىسىن» دەپ گۇواھلىق بېرىلگەن.
HEB 7:18	چۈنكى ئالدىنىقى ئەم-تۈزۈم ئاجىزلىقى ۋە ئۇنۇمىسىلىكى تۈپەيلىدىن كۈچىدىن قالدۇرۇلغان	چۈنكى بۇرۇنقى بۇيرۇقىنىڭ كۈچىسىز بولۇشى ۋە پايدىسىز بولۇشى ئۈچۈن، ئۇنىڭ ئالدىنىقى ئەم-تۈزۈم ئاجىزلىقى ۋە ئۇنۇمىسىلىكى تۈپەيلىدىن ئۇ ئەمەلدىن چىقىرىلدى.
HEB 7:19	— چۈنكى تەۋرات قانۇنى ھېچ ئىشنى كامالەتكە يەتكۈزەلمىدى). ئۇنىڭ ئورنىغا بىزنى خۇداغا بېقىنلاشتۇرىدىغان، ئۇنىڭدىن ئەۋزەل ئۆمىد ئېلىپ كېلىنىدى.	چۈنكى تەۋرات قانۇنى ھېچ نەرسىنى كامال قىلامىدى. ئۇنىڭ ئورنىغا، بىزنى خۇداگە يېقىنلاشتۇرغۇچى، ئۇنىڭدىن ئەۋزەل ئۆمىد كەلگەن.
HEB 7:20-21	ئۇنىڭ ئۆستىدە بۇ نەرسە خۇدا قەسىم بىلەن قوغىغان. ئالدىنىقى كاھىنلار ئۇنىڭ ئۆستىگە، بۇ ئىش خۇدانىڭ قەسىمى بىلەن كاپالەتكە ئىگە بولماي قالىمىدى (ئىلگىرى ئۆتكەن كاھىنلار خۇدانىڭ قەسىمىسىز كاھىن سىمسىز بولغان؛ بىراق ئېيسا شۇ قەسىم بىلەن كاھىن بولدى؛ «بەرۋەردىگار قەسەم قىلدى، ھەم ھەرگىز ئۆزگەرتەلمەيدۇ؛ سەن ھەرگىزغا بولغانىدى؛ لېكىن، ئېيسا بولسا ئۆزگە: — «سەن ئەبەدىلەبەدگىچە كاھىندۇرسەن»» دېگۈچىنىڭ قەسىمى بىلەن كاھىن بولدى).	ئۇنىڭ ئۆستىدە بۇ نەرسە خۇدا قەسىم بىلەن قوغىغان. ئالدىنىقى كاھىنلار ئۇنىڭ ئۆستىگە، بۇ ئىش خۇدانىڭ قەسىمى بىلەن كاپالەتكە ئىگە بولماي قالىمىدى (ئىلگىرى ئۆتكەن كاھىنلار خۇدانىڭ قەسىمىسىز كاھىن سىمسىز بولغان؛ بىراق ئېيسا شۇ قەسىم بىلەن كاھىن بولدى؛ «بەرۋەردىگار قەسەم قىلدى، ھەم ھەرگىز ئۆزگەرتەلمەيدۇ؛ سەن ھەرگىزغا بولغانىدى؛ لېكىن، ئېيسا بولسا ئۆزگە: — «سەن ئەبەدىلەبەدگىچە كاھىندۇرسەن»» دېگۈچىنىڭ قەسىمى بىلەن كاھىن بولدى).
HEB 7:22	ئەمدى ئېيسا شۇنداق ئۇلۇغ ئىش بىلەن ئەۋزەل بىر ئەھدىنىڭ كېلىلى قىلىنىدى.	ئېيسا بۇ ئىشتىتا ياخشى بىر ئەھدىنىڭ كاپالەتچىسى بولدى.
HEB 7:23	يەنە كېلىپ، ئىلگىرى ئۆتكەن كاھىنلار كۆپ بولۇشى كېرەك ئىدى؛ چۈنكى ئۇلارنىڭ ھەرىرى ئۆلۈم تۈپەيلىدىن ۋەزبىسىنى داۋاملاشتۇرالماي قالغان.	شۇنىڭ ئۈچۈن، ئالدىنىقى كاھىنلار سانى كۆپ بولغان؛ چۈنكى ھەر بىرى ئۆلۈپ كەتكەنلىكى ئۈچۈن ۋەزبىسىنى داۋام قىلامىغان.
HEB 7:24	لېكىن ئېيسا مەڭگۈگە تۇرغاچقا، ئۇنىڭ كاھىنلىقى ھەرگىز ئۆزگەرتىلمەستۇر.	بىراق ئېيسا ھەمىشە بار، شۇغا ئۇنىڭ كاھىنلىقى ھېچقانداق ۋاقتىتا ئۆزگەرمەيدۇ.
HEB 7:25	شۇ سەۋەپىتە، ئۇ ئارقىلىق خۇدا ئالدىغا كەلگەنلەرنى تولۇقلا قۇتقۇزالايدۇ؛ چۈنكى ئۇ ئۇلار ئۆلۈم خۇدا بىلەن سوراڭىز قىلىپ تۇرۇپ، مەڭگۈ ھاياتتا. قىلىشقا مەڭگۈ ھاياتتۇر.	شۇ سەۋەپىتە، ئۇ ئارقىلىق خۇدا ئالدىغا كەلگەنلەرنى تولۇقلا قۇتقۇزالايدۇ؛ چۈنكى ئۇ ئۇلار ئۆلۈم خۇدا بىلەن سوراڭىز قىلىپ تۇرۇپ، مەڭگۈ ھاياتتا. قىلىشقا مەڭگۈ ھاياتتۇر.
HEB 7:26	مۇشۇنداق بىر باش كاھىن دەل بىزنىڭ حاجىتىمىزدىن چىقىدىغان – ئەرleshىردىن يۇقىرى ئېلىپ كۆتۈرۈلگەن كاھىندۇر.	بۇنداق بىر باش كاھىن بىزنىڭ تەلەپپىۋىمىزغا تولۇق ماس – ياخىز، خاتالقىسىز، تەمىز، گۇناھكارلاردىن ئۇزاق، ئاسمانلارغا يۇقىرى كۆتۈرۈلگەن. مۇقۇددەس، ئېبىسىز، غۇبارىسىز، گۇناھكارلاردىن نېرى قىلىنغان، ئەرleshىردىن يۇقىرى ئېلىپ كۆتۈرۈلگەن كاھىندۇر.
HEB 7:27	ئۇ باش كاھىنلارغا ئوخشاش ھەر كۇنى ئالدى بىلەن ئۆز گۇناھلىرى ئۆلۈم، ئاندىن خەلقنىڭ گۇناھلىرى ئۆلۈم قۇربانلىق سۇرۇشتىتا كۆپ كۆرۈنمهيدۇ. چۈنكى ئۇ ئۆزىنى بىر قېتىملق قۇربانلىق قىلغان ۋاقتىتا، ھەممە ئادەم بىر يوللا ئادا قىلدى.	ئۇ باش كاھىنلارغا ئوخشاش ھەر كۇنى ئالدى بىلەن ئۆز گۇناھلىرى ئۆلۈم، كېپىن خەلقنىڭ گۇناھلىرى ئۆلۈم قۇربانلىق سۇرۇشتىتا كۆپ كۆرۈنمهيدۇ. چۈنكى ئۇ ئۆزىنى بىر قېتىملق قۇربانلىق قىلغان ۋاقتىتا، ھەممە ئادەم بىر يوللا ئادا قىلدى.
HEB 7:28	چۈنكى تەۋرات قانۇن كۈچىسىز ئادەملىرىنى باش كاھىن قىلىپ تەينلەيدۇ، چۈنكى تەۋرات قانۇن ئاجىز بەندە بولغان ئىنسانلارنى باش كاھىن قىلىپ لېكىن تەۋراتدىن كېپىن كەلگەن خۇدا قەسىمى ئارقىلىق مەڭگۈ كامالەتكە تەينلەيدۇ، لېكىن تەۋرات قانۇنىدىن كېپىن كەلگەن خۇدانىڭ قەسەم-كالام مەڭگۈگە كامالەتكە يەتكۈزۈلگەن ئوغۇللىنى باش كاھىن قىلىپ تەينلىدى.	چۈنكى تەۋرات قانۇن كەلگەن خۇدا قەسىمى ئارقىلىق مەڭگۈ كامالەتكە تەينلەيدۇ، لېكىن تەۋرات قانۇنىدىن كېپىن كەلگەن خۇدا ئۆلۈغ بولغۇچىنىڭ تەختىنىڭ ئوغۇللىنى باش كاھىن قىلىپ تەينلىدى.
HEB 8:1	بىزنىڭ ئېيتقانلىرىمىزنىڭ باش نۇقتىسى بۇ: بىزنىڭ بىر باش كاھىنلىرى بار، ئېيتقانلىرىمىزنىڭ باش نۇقتىسى شۇكى: ئەرشىتىكى ئۇلۇغ بولغۇچىنىڭ تەختىنىڭ ئوغۇللىنى باش كاھىنلىرى بار.	ئۇ آسماندىكى ئۇلۇغ بولغۇچىنىڭ تەختىنىڭ ئوغۇللىنى باش كاھىنلىرى بار، تۇرۇۋاتىدۇ.

Reference	Before	After
HEB 8:2	ئۇ مۇقەددەس جايىلاردا، شۇنداقلا ئىنسان ئەمەس، بەلكى يەرۋەرىدىگار تىككەن ھەقىقىي ئىبادەت چېدىرىنىڭ ھەممىسىدە كاھىنلىق خىزمىتىنى قىلغۇچىدۇر.	ئۇ مۇقەددەس ئورۇنلاردا، ئادەم قۇرغان ئەمەس، بەلكى خۇدا قۇرغان ھەقىقىي ئىبادەت ئورنىدا كاھىنلىق ئىشلەرنى ئېلىپ باردۇر.
HEB 8:3	ھەر بىر باش كاھىن ھەدىيە ھەم قۇربانلىقلار سۇنوش ئۈچۈن تەستىنىدۇ. شۇنىڭ ئۈچۈن، بىزنىڭ بۇ باش كاھىنلىقنىڭمۇ بىرەر سۇنىدىغان بولۇش كېرەك ئىدى.	ھەر بىر يۇقىرى كاھىن ھەدىيە ۋە قۇربانلىق سۇناش ئۈچۈن تاللانغان. شۇڭى، بىزنىڭ بۇ كاھىنلىقنىڭمۇ سۇناب بېرىدىغان بىر نەرسىسى بار بولۇش كېرەك.
HEB 8:4	دەرۋەقە ئەگەر ئۇ يەر يۈزىدە بولسىدى، ھەرگىز كاھىن بولمايتى؛ چۈنكى بۇ يەردە تەۋرات قانۇن-تۇزۇمى بويىچە ھەدىيە سۇنىدىغان كاھىنلار ئاللىبۇرۇنلا باردۇر	ئەگەر ئۇ بۇ دۇنيادا بولسا، كاھىن بولمىغۇ دەپ ئېيتىمىز؛ چۈنكى بۇ يەر دەرۋەقە ئەگەر ئۇ يەر يۈزىدە بولسىدى، ھەرگىز كاھىن بولمايتى؛ چۈنكى بۇ قانۇن بويىچە قۇربانلار تەقدىم قىلغۇچى كاھىنلار بار.
HEB 8:5	(بۇ) كاھىنلار خىزمەت قىلىدىغان ئىبادەت چېدىرى يەقەتلا ئەرشتىكى ئىشلارنىڭ كۆچۈرۈلمىسى ۋە كۆلەڭىسىدۇر. مۇسا دەل بۇ ئىبادەت چېدىرىنى قۇرۇشقا باشلىغاندا، خۇدانىڭ ۋەھىيىسى ئۇنىڭغا كېلىپ: «ئەتىيات قىلغىنىكى، يۇلارنىڭ ھەممىسىنى ساڭا تاغدا كۆرسىتىلگەن ئۆرنەك بويىچە ياسىغىن» دەپ ئاكاھىلندۇرغان).	بۇ كاھىنلارنىڭ خىزمەت قىلىدىغان چېدىرى، يەقەت ئاسماندىكى ئىشلارنىڭ كۆچۈرۈشى ۋە كۆلەڭىسى. مۇسا چېدىرىنى قۇرۇشقا باشلىغاندا، خۇدا ئۆغا: «دەقەت قىلغىن، بۇلارنى تاغدا كۆرسەتكەن ئۆرنەك بويىچە قىلغىن» دېدى.
HEB 8:6	لېكىن ھازىر ئۇ (كونا ئەهدىگە ئائىت ۋە دىلەردىن ئەۋەزلى ۋە دىللەر ئۆستىگە پېكتىلگەچ) تېخىمۇ ياخشى بىر ئەھدىنىڭ ۋاستىچىسى بولغاچقا، ئۇنىڭغا بېرىلگەن كاھىنلىق خىزمىتى باشقما كاھىنلارنىڭدىن شۇنچە ئەۋەزلى تۇردى.	بىراق ھازىر ئۇ تېخىمۇ ياخشى بىر ئەھدىنىڭ ئارا باسقۇچىسى بولۇپ كەتىن، شۇڭا ئۇنىڭ كاھىنلىق خىزمىتى باشقما كاھىنلارنىڭدىن كۆپ ئەۋەزلى بولۇپ كەتىن.
HEB 8:7	ئەگەر شۇ دەسلەپىكى ئەھدە كەم-كۇتسىز بولسا ئىدى، كېيىنكىسى ئۈچۈن ئورۇن ئىزدەشنىڭ ھېچقانداق حاجىتى بولمىغان بولاتنى.	ئەگەر بۇ بىرىنچى كېلىشىم كامىل بولغان بولسا، ئىككىنچىسىنى ئىزدەشكە ئەھىمەن، خۇدا كونا ئەھدىنى ياققان بولمىغاندا، ئىسرائىللارغا دېدى: «با، شۇ لېكىن، خۇدا كونا ئەھدىنى يېتەرسىز دەپ قاراپ، ئىسرائىللارغا مۇنداق كۇنلەر كېلىپ قالىدۇ، دەيدۇ رەب، مەن ئىسرائىل خەلقى ۋە يەھۇدا خەلقى دېگەن: «مانا، شۇ كۇنلەر كېلىدۈگى، – دەيدۇ يەرۋەرىدىگار، – مەن ئىسرائىل جەمەتى ۋە يەھۇدا جەمەتى ئۈچۈن يېڭى بىر ئەھدىنى ئەمەلگە ئاشۇرمەن.
HEB 8:8	بۇ ئەھد بۇنىڭغا ئوخشىمايدۇ، مەن ئۇلارنىڭ ئاتا-بۇۋەلىرى بىلەن تۈزگەن ئەھدىگە ئوخشىمايدۇ؛ شۇ تۈزگەنگە، مىسرە دەلدا قولىدىن تۇتۇپ قۇقۇزۇپ يېتەكلىگەنگە؛ چۈنكى ئەھدىنى مەن ئاتا-بۇۋەلىرىنى قولىدىن تۇتۇپ مىسرەدىن قۇقۇزۇپ ئۇلار مەن بىلەن تۈزۈلگەن ئەھدىنى ئەمەل قىلىمىدى، مەن ئۇلاردىن كۆز يۈز يېتەكلىگىنىمەدە ئۇلار بىلەن تۈزگەننىم؛ چۈنكى ئۇلار مەن بىلەن تۈزۈشىكەن ئەھدەمە تۈرمىدى، مەن ئۇلاردىن نەزىرىمەن يۆتكىدىم، – دەيدۇ يەرۋەرىدىگار.	شۇ كۇنلەردىن كېيىن، مەن ئىسرائىل خەلقى بىلەن بۇ ئەھدىنى تۈزەيدىغانمان: مەن ئۆز قانۇنلىرىمنى ئۇلارنىڭ ئەقىل-زېھىنگە ساۋاپ سالىمەن، ھەمدە قەلىكىھە تولۇق بىزىپ قويىمەن؛ مەن ئۇلارنىڭ تازىرسى بولىمەن، ئۇلارمۇ مېنىڭ خەلقىم بولىدۇ.
HEB 8:9	چۈنكى شۇ كۇنلەردىن كېيىن، مېنىڭ ئىسرائىل جەمەتى بىلەن تۈزىدىغان ئەھدەم مانا شۇكى: – «مەن ئۆز تەۋرات-قانۇنلىرىمنى ئۇلارنىڭ زېھىن-ئەقلىگە سالىمەن، ھەمە ئۇلارنىڭ قەلىگىمۇ يۇتىمەن؛ مەن ئۇلارنىڭ خۇداسى بولىمەن، ئۇلارمۇ مېنىڭ خەلقىم بولىدۇ.	شۇ كۇنلەردىن كېيىن، مەن ئىسرائىل خەلقى بىلەن بۇ ئەھدىنى تۈزەيدىغانمان: مەن ئۆز قانۇنلىرىمنى ئۇلارنىڭ ئەقىل-زېھىنگە ساۋاپ سالىمەن، ھەمە قەلىكىھە تولۇق بىزىپ قويىمەن؛ مەن ئۇلارنىڭ تازىرسى بولىمەن، ئۇلارمۇ مېنىڭ خەلقىم بولىدۇ.
HEB 8:10	شۇندىن باشلاپ ھېچكىم ئۆز يۇرتىدىشىغا، ياكى ئۆز قېرىندىشىغا: – «يەرۋەرىدىگارنى تۈنۈغىن» دەپ ئۆگىتىشنىڭ حاجىتى قالمايدۇ؛ چۈنكى ئۇلارنىڭ ھەممىسى، ئەڭ كېچىكىدىن چوڭىغىچە مېنى بىلىپ بولغان بولىدۇ؛	شۇ ۋاقتىقا كەلگەندە ھېچكىم باشقما كىشىگە ياكى قېرىندىشىغا «ئالالەنى تۈنۈغىن» دېمەيدۇ؛ چۈنكى ئۇلارنىڭ ھەممىسى، كېچىكلىرىدىن چوڭىلارغا قەدر مېنى بىلىپ كېتىپ بولغان بولىدۇ.
HEB 8:11	چۈنكى مەن ئۇلارنىڭ قەبەللىكلىرىگە رەھىم قىلىمەن ھەمە ئۇلارنىڭ	چۈنكى مەن ئۇلارنىڭ يامانلىقىغا رەھىم قىلىمەن ۋە ئۇلارنىڭ گۇناھلىرى

Reference	Before	After
HEB 8:13	<p>گۇناھلىرى ۋە ئىتائەتسىزلىكىرىنى مەڭگۈچە ئېسىدىن چىقىرۇپتىمىھەن.</p> <p>ئەمدى خۇدانىڭ بۇ ئەھدىنى «يېڭى» دېپىشى يۇرۇنلىقىسىنى «کونا» دېگەنلىكىدۇر؛ ئەمدى ۋاقتى ئۆتكەن، كونىرىغان ئىش بولسا ئۇزۇن ئۆتمەي يوقىلىدۇ.</p>	<p>بىلەن ئىتائەتسىزلىكىنى مەڭگۈچە ئېسىدىن ئۆچۈرۈپ تاشلايمەن.</p> <p>هازىر خۇدا بۇ يەمانى «يېڭى» دەپ ئاتقان، شۇنىڭ ئۆچۈن ئالدىنلىقىسى «کونا» بولۇپ قالدى؛ ۋاقتى ئۆتكەن بارغان، كونا نەرسىلەر تېزلا ئېتىپ كېسىدۇ.</p>
HEB 9:1	<p>بىرىنچى ئەھدىدە مۇناسىۋەتلەك ئىبادەت بەلگىلىملىرى ۋە يەر يۈزىگە تەۋە بولغان بىر مۇقەددەس ئىبادەت جايى بار ئىدى.</p>	<p>ئەسلىدىكى بىرىنچى چىدىرىدا ئىبادەت تەرتىپلىرى بار بولۇپ، دۇنيالىق بىر مۇقەددەس جايى بار edi.</p>
HEB 9:2	<p>بۇنىڭغا بىر ئىبادەت چىدىرى تىكىلگەندى؛ ئۇنىڭ مۇقەددەس جاي دەپ ئاتالغان بىرىنچى بولۇمدىھە چىragadan، شىرەھەم شىرە ئۆستىدە رەتلەنگەن نانلار بولاتتى.</p>	<p>چۈنكى بۇ بىرىنچى چىدىرى قۇرۇلغان بولۇپ، ئۇنىڭ ئىچىدە مۇقەددەس دەپ ئاتالغان جايىدا چىragاغ، تۆلەك ۋە تۆلەك ئۆستىدىكى نانلار بار.</p>
HEB 9:3	<p>ئۇنىڭ ئىككىنچى، يەنى ئىچكى يەردىسىنىڭ كەينىدە ئەڭ، مۇقەددەس جاي دەپ ئاتالغان يەنە بىر چىدىرى بولۇمى بار ئىدى.</p>	<p>ئۇنىڭ ئىككىنچى بولۇمدىھە، ئىچكى يەردىنىڭ كەينىدە، ئەڭ مۇقەددەس جاي دەپ ئاتالغان باشقابىرىسىنى بار edi.</p>
HEB 9:4	<p>شۇ جايىدا ئالتۇن خۇشبو قويۇنچاق ۋە يۇتون ئالتۇن بىلەن قاپىلىنىپ تۈرغان ئالتۇن شۇ يەرگە تەۋە بولغان ئالتۇن خۇشبو قويۇنچاك ۋە يۇتون ئالتۇن بىلەن ساندۇق بار edi. ساندۇق ئىچىدە ئالتۇن قوشۇقچاقتا ماننا سېلىنغان، هارۇنىڭ گۈل چىقان چوبتى ۋە ئىككى تاش تاختا بار edi.</p> <p>ساندۇق ئەھىدە ئەھىدە ساندۇق بار ئىدى. ساندۇق ئىچىدە ئالتۇن قوشۇقچاقتا ماننا سېلىنغان، هارۇنىڭ گۈل چىقان چوبتى ۋە ئىككى تاش تاختا بار edi.</p>	<p>شۇ جايىدا ئالتۇن خۇشبو قويۇنچاق ۋە يۇتون ئالتۇن بىلەن قاپىلىنىپ تۈرغان ئالتۇن شۇ يەرگە تەۋە بولغان ئالتۇن خۇشبو قويۇنچاك ۋە يۇتون ئالتۇن بىلەن ساندۇق بار edi. ساندۇق ئىچىدە ئالتۇن قوشۇقچاقتا ماننا سېلىنغان، هارۇنىڭ گۈل چىقان چوبتى ۋە ئىككى تاش تاختا بار edi.</p>
HEB 9:5	<p>ساندۇق ئۆستىدىكى «كافارەت تەختى»نىڭ ئۆستىگە شان-شەرەپلىك كېرۇبلار «كېرۇب» لاز ئورنىتىلغان بولۇپ، قاناتلىرى بىلەن ئۇنى يېپىپ تۇراتى.</p> <p>ئەمدى بۇلار توغرۇلۇق تەيسىلىي توختىلىشنىڭ هازىر ۋاقتى ئەمەس.</p>	<p>ساندۇق ئۆستىدىكى كافارەت تەختىنىڭ ئۆستىگە شەرەپلىك كېرۇبلار قويۇلغان بولۇپ، قاناتلىرى بىلەن ئۇنى قاپلایپ تۇراتى. هازىر بۇلار توغرۇلۇق تەيسىلاتلىق توختىلىشنىڭ ۋاقتى ئەمەس.</p>
HEB 9:6	<p>بۇ نەرسىلەر مانا شۇنداق ئورۇنلاشتۇرۇلغاندىن كېپىنلا، كاهىنلار چىدىرىنىڭ بىرىنچى بولۇمكىھ (يەنى «مۇقەددەس جاي»غا) ھەردائىم كېرىپ، ئىبادەت خىزمىتىنى قىلىدۇ.</p>	<p>بۇ نەرسىلەر شۇنداق تەييارلىنىپ بولغاندىن كېپىنلا، كاهىنلار چىدىرىنىڭ بىرىنچى قىسىمغا ھەممە كۈنى كېرىپ، ئىبادەت ئىشلىرىنى قىلىدۇ.</p>
HEB 9:7	<p>بىراق، «ئەڭ مۇقەددەس جاي» دەپ ئاتالغان ئىككىنچى بولۇمكىھ يەقهت باش كاهىن يىلدا بىر قېتىملا كېرىدۇ. كاهىن ئۇ يەرگە ئۆز گۇناھلىرى ۋە قېنىنى ئەللىقنىڭ نادانلىقنىن ئوتكۈزگەن گۇناھلىرى ئۆچۈن ئاتالغان قۇربانلىق قېنىنى ئالماي كېرمەيدۇ.</p>	<p>بىراق، «ئەڭ قۇقۇق قىلىنغان جاي» دەپ ئاتالغان ئىككىنچى بولۇمكىھ يەقهت باش كاهىن يىلدا بىر قېتىملا كېرىدۇ. باش كاهىن شۇ جايغا ئۆز گۇناھلىرى ۋە خەلقنىڭ بىلىنچە قىلغان گۇناھلىرى ئۆچۈن قۇربانلىق قېنىنى خەلقنىڭ نادانلىقنىن ئوتكۈزگەن گۇناھلىرى ئۆچۈن ئاتالغان قۇربانلىق قېنىنى ئالماي كېرمەيدۇ.</p>
HEB 9:8	<p>بۇ ئىشلار ئارقىلىق مۇقەددەس روھ شۇنى كۆرسىتىپ بەرمەكتىكى، بۇ بىرىنچى ئىبادەت چىدىرىدىكى تۆزۈم ئىناۋەتلەك بولۇپ تۇرسىلا، ئەڭ مۇقەددەس جايغا باردىغان يول يەنلا ئېچلىمايدۇ.</p>	<p>بۇ ئىشلار ئارقىلىق مۇقەددەس روھ بۇنى ھازىر بىلدۈرۈپتۇ: بىرىنچى ئىبادەت ئورنىنىڭ تەرتىپ بار بولسا، ئەڭ قۇدسىي جايغا كېرىش يولى ھازىرغا قەدر ئېچلىمكەن.</p>
HEB 9:9	<p>манا بۇلار رەسمىدەك ھازىرقى زامانىنى روشهنىش تۈردىغان بىر خىل ئوبراز، خالاس، بۇنىڭدىن شۇنى كۆرۈپلىشقا بولىدۇك، بۇ چىدىرىدا سۇنۇلدىغان</p> <p>ھەدىيە ۋە قۇربانلىقلار ئىبادەت قىلغۇچىنى ۋىجدانسا یاڭ-كامىل قىلامايدۇ.</p>	<p>بۇلار ھازىرقى زامانىنىڭ بىر خىل سۇرەتىدەك ئوبراز، شۇنىڭدىن، بۇ چىدىرىدا سۇنۇلدىغان ھەدىيەلەر ۋە قۇربانلىقلار ئىبادەتچىنى ئىچكىلىكتىن ېاڭ ساپ قىلامايدۇ.</p>
HEB 9:10	<p>ئۇلار يەقهت يېمەك-ئىچمەكلەر ۋە بويىنى سۇغا سېلىشنىڭ تۈرلۈك رەسمىيەتلەرنىڭ باغلىق بولۇپ، قانۇن-تۆزۈم تۆزۈتۈلۈش ۋاقتى كەلگۈچىلىك كۈچكە ئىگە قىلغان ئەلگىلىمە-نىزاملاردۇر.</p>	<p>ئۇلار يەقهت يېمەك-ئىچمەكلەر ۋە تەر تازىلاش ئادەتلەرى بىلەن باغلىق بولۇپ، قانۇن تەرتىپلىنىش ۋاقتى كېلىپ قالغاندا كۈچكە ئىگە بولغان، ئادەم بەدىنىڭ لە چەكلىنىپ قالغان قائىدىلەر.</p>
HEB 9:11	<p>لېكىن مەسە بولسا كەلگۈسىدىكى كارامەت ياخشى ئىشلارنى ئېلىپ بارغۇچى باش كاهىن بولۇپ، ئادەم قولى بىلەن باسالىمىغان، بۇ دۇنياغا ئادەم قولى بىلەن باسالىمىغان، بۇ دۇنياغا</p>	<p>ئەمما مەسە كەلدى، ياخشى ئىشلارنى باش كاهىن بولۇپ ئاكېتىدىغان، بارغۇچى باش كاهىن بولۇپ، ئادەم قولى بىلەن باسالىمىغان، تېخىمۇ ئۆلۈغ ۋە بارغۇچى باش كاهىن بولۇپ، ئادەم قولى بىلەن باسالىمىغان، بۇ دۇنياغا</p>

Reference	Before	After
	مهنسوپ بولمیغان، تېخىمۇ ئۇلۇغ ۋە تېخىمۇ مۇكەممەل ئىبادەت چىدىرىغا كىردى.	مۇكەممەل ئىبادەت جايىغا كىردى.
HEB 9:12	ئۆچكە ياكى موزايىلارنىڭ قۇربانلىق قېنى ئەمەس، بىلكى ئۆزىنىڭ قۇربانلىق قېنى ئۆزلا مەگۈلۈك ھۆرلۈك-نجاتنى ئىگىلىگەن بولۇپ) بىر بوللا مەگۈگە ئەڭ مۇقەددەس جايىغا كىردى. شۇنداق قىلىپ، ئۇ ئۆزلا مەگۈلۈك ھۆرلۈك-نجاتنى ئىگىلىدى.	قوى ۋە بوزاقلارنىڭ قېنى بىلەن ئەمەس، بىلكى ئۆز قېنى بىلەن ئۇ بىر قېتىملق ئەڭ قۇدسىي جايىغا كىردى ۋە مەگۈلۈك قۇتقۇزۇشنى ئالدى.
HEB 9:13	كۇنا ئەھدە دەورىدە ئۆچكە ۋە بۇقىلارنىڭ قېنى ھەم ئىنەكىنىڭ كۆللەرى ناياك بولغانلارنىڭ ئۆستىگە سېپىلسە، ئۇلارنى ئەت جەھەندىن تازىلاب ياك قىلغان يەردە،	ئەۋۋەلکى ۋاقتىل arda، ئۆچكە ۋە بۇقىلارنىڭ قېنى ۋە ئىنەكىنىڭ كۆللەرى، ناياك بولغانلارغا سېپىلناسا، ئۇلارنى تەن تەرەيتىن تازىلاب ياك قىلىدۇ.
HEB 9:14	ئۇنداقتا، مەگۈلۈك روھ ئارقىلىق ئۆزىنى غۇبارسىز قۇربانلىق سۈپىتىدە خۇدا ئۆچۈن توپلاب بەرگەن مەسەنەنىڭ قېنى، بىزنىڭ ۋىجدانمىزنى ئۆلۈك خۇداغا ئاتىغان مەسەنەنىڭ قېنى ۋىجدانىڭلارنى ئۆلۈك ئىشلاردىن ياك قىلىپ، بىزنى مەگۈھايات خۇداغا ئىبادەت قىلىشقا تېخىمۇ يېتەكلىمەمدو؟!	شۇنداقتا، مەگۈلۈك روھ ئارقىلىق ئۆزىنى تەمىززەكسىز قۇربان قىلىپ خۇدا ئۆچۈن توپلاب بەرگەن مەسەنەنىڭ قېنى، بىزنىڭ ۋىجدانمىزنى ئۆلۈك خۇداغا ئاتىغان مەسەنەنىڭ قېنى ۋىجدانىڭلارنى ئۆلۈك ئىشلاردىن تازىلاشتۇرۇپ، بىزنى مەگۈھايات خۇداغا ئىبادەت قىلىشقا ياخشى يول كۆرسەتىدۇ.
HEB 9:15	شۇ ئۆچۈن ئۇ يېڭى كېلىشىمنىڭ ئارا كىرىپىچىسى. بۇ ئارقىلىق (ئادەمەرنىڭ شۇنىڭ ئۆچۈن ئۇ يېڭى ئەھدىنىڭ ۋاسىتىچىسىدۇ، بۇنىڭ بىلەن ئىنسانلارنىڭ ناۋۇقالىق ئەھدە ئاستىدا سادىر قىلغان ئىتاھەتسىزلىكلىرى ئۆچۈن ئازارلىق بەدىلى سۈپىتىدە شۇنداق بىر ئۆلۈم بولغانكەن) خۇدا ئازاد قىلىش يۇلۇ بولغان)، خۇدا تەرىپىدىن چاقىرلەغانلار مەگۈھ مىراسقا تەرىپىدىن چاقىرلەغانلار ۋە دەقلىغىغان مەگۈلۈك مىراسقا ئېرىشەلەيدۇ.	ئەگەر بىرەر ۋەسىيەت قوييۇلسا، ئۇنى يېزغان كىشى ئۆلگەندىن كېيىنلا، ۋەسىيەت ئەمەلگە ئاشىدۇ.
HEB 9:16	ئەگەر ۋەسىيەت قالدۇرۇلسا، ۋەسىيەت قالدۇرغۇچىنىڭ ئۆلۈشى تەستقلانغۇچە، ۋەسىيەت كۈچكە ئىگە بولمايدۇ.	چۈنكى ۋەسىيەت يەقەت ئادەم ئۆلگەندىن كېيىنلا كۈچكە ئىگە بولمايدۇ.
HEB 9:17	چۈنكى ۋەسىيەت يەقەت ئۆلۈمدىن كېيىن كۈچكە ئىگە بولمايدۇ. ۋەسىيەت قالدۇرغۇچى هاياتلا بولسا، ۋەسىيەتنىڭ ھېچقانداق كۈچى بولمايدۇ.	ۋەسىيەت قالدۇرغۇچى هاياتتا بولسا، ئۇنىڭ ۋەسىيەتىن ھېچ نەرسىگە يائىدىلىمەيدۇ.
HEB 9:18	شۇغا ئوخشاش، بىرنىچى ئەھد قان تۆكۈلمىسى، ئاندىن ئەمەدار بولمايدۇ. شۇنىڭغا ئوخشاش، دەسلەپكى ئەھدىمۇ قان ئېقتىلغاندىلا، ئاندىن كۈچكە ئىگە بولغان.	چۈنكى مۇسا تەۋرات قانۇنى بويىچە ھەر بىر بۇيرۇقنى بارلىق خەلقە ئېتىپ بولغاندىن كېيىن، بوزاقلار ۋە ئۆچكىلەر قېنىنى سۇ بىلەن قوشۇپ، ئۆققۇرغاندىن كېيىن، موزايى ۋە ئۆچكىلەرنىڭ سۇغا ئارلاشتۇرۇلغان قېنىنى قىزىل يېپ بىلەن باغانغان زوفا ئارقىلىق قانۇن كىتابىغا ۋە بارلىق خەلقە قىزىل يۇڭ يېپتا باغانغان زوفا بىلەن قانۇن دەستتۈرغا ۋە يۇتۇن خەلقە سېپىپ، ئۇلارغا:
HEB 9:19	«مانا، بۇ خۇدا سىلەرنىڭ ئەمەل قىلىشىڭلارغا ئەمەر قىلغان ئەھدىنىڭ قېنىدۇر» – دېدى.	چۈنكى مۇسا تەۋرات قانۇنى بويىچە ھەر بىر بۇيرۇقنى بارلىق خەلقە دەرۋەققەتە، تەۋرات قانۇنى بويىچە، ھەممە ئىش قان بىلەن ياكىزلىنىدۇ؛ ياكلىنىدۇ؛ قۇربانلىق قېنى تۆكۈلمىگەچكە، گۇناھلار كەچۈرۈلۈشكە بولمايدۇ.
HEB 9:20	ئۇ يەنە ئوخشاش يولدا ئىبادەت چىدىرىغا ۋە چىدىرىدىكى ئىبادەتكە مۇناسىۋەتلىك يۇتكۈل سایمانلارنىڭ ئۆستىگە قان سەپتى.	شۇگا ئوخشاش تەرزگە ئىبادەت ئورنىنى ۋە بارلىق ئىبادەت ئەينەكلىرىنى قان بىلەن سېپىلىدى.
HEB 9:21	دەرۋەققە، تەۋرات قانۇنى بويىچە ھەممە نەرسە دېگۈدەك قان بىلەن ياكلىنىدۇ؛ قۇربانلىق قېنى تۆكۈلمىگەچكە، گۇناھلار كەچۈرۈلۈشكە بولمايدۇ.	ئەھقەتە، تەۋرات قانۇنى بويىچە، ھەممە ئىش قان بىلەن ياكىزلىنىدۇ؛ ياكلىنىدۇ؛ قۇربانلىق قېنى تۆكۈلمىگەچكە، گۇناھلار كەچۈرۈلۈشكە بولمايدۇ.
HEB 9:22	شۇگا كى، ئاسمانىقلارنى ئوخشاش قىلىپ ياسالغان بۇ ئىشلار مۇشۇنداق خوش، ئەرشىتىكىگە تەقلىد قىلىپ ياسالغان بۇ بۇيۇملار مۇشۇنداق قۇربانلىق قېنى تۆكۈلمىگەچكە، گۇناھلار كەچۈرۈم قىلىنىمايدۇ.	شۇگا كى، ئاسمانىقلارنى ئوخشاش قىلىپ ياسالغان بۇ ئىشلار مۇشۇنداق خوش، ئەرشىتىكىگە تەقلىد قىلىپ ياسالغان بۇ بۇيۇملار مۇشۇنداق قۇربانلىق قېنى تۆكۈلمىگەچكە، گۇناھلار كەچۈرۈلۈشكە بولمايدۇ.
HEB 9:23	ئۆزى بۇلاردىن ئېسىل قۇربانلىقلار بىلەن ياكلىنىشى كېرەك ئىدى. بىراق ئەرشىتىكى نەرسىلەرنىڭ ياخشى قۇربانلىقلار بىلەن تازىلانسا بولمايدۇ. بىراق ئاسمانىقلار ئۆزلىرى بۇلاردىن	ئۆزى بۇلاردىن ئېسىل قۇربانلىقلار بىلەن ياكلىنىشى كېرەك.
HEB 9:24	چۈنكى مەسەھەقىقىي ئىبادەت ئورنىنىڭ تەقلىدىنى، ئادەم قولى بىلەن	چۈنكى مەسەھەقىقىي ئىبادەت ئورنىنىڭ تەقلىدىنى، ئادەم قولى بىلەن

Reference	Before	After
	ياسالغان مۇقەددەس جايغا كىرمىگەن، بىكىرىپ بىلەن ياسالغان مۇقەددەس جايغا ئەمەس، بىلكى خۇدانىڭ ھۇزۇردا بىزگە ۋەكىللەك قىلىپ ھازىر بولۇش ئوچۇن ئەرسنىڭ ئۆزىگە كىرىپ بولدى.	ياسالغان مۇقەددەس جايغا كىرمىگەن، بىكىرىپ بىلەن ياسالغان مۇقەددەس جايغا ئەمەس، بىكىرىپ بىلەن ئوچۇن ۋەكىلى بولۇش ئوچۇن ئاسماڭا كىرىپتۇ.
HEB 9:25	بەر بۈزىدىكى باش كاھىنىڭ يىلمۇپىل ئۆز قېنىنى ئەمەس، بىكىرىپ قۇربانلىقلارنىڭ قېنىنى ئېلىپ، ئەڭ مۇقەددەس جايغا قايىتا-قايىتا كىرىپ تۈرغاندەك، ئۇ ئۆزىنى قايىتا-قايىتا قۇربان قىلىش ئوچۇن كىرمىگەن.	باشقما باش كاھىنىڭ ھەر بىلى ئۆز قېنىنى ئىشلەتمەي، بىكىرىپ قۇربانلىق ھايوانلارنىڭ قېنىنى ئېلىپ، ئەڭ مۇقەددەس جايغا قايىتا-قايىتا كىرىپ تۈرغاندەك، ئۇ ئۆزىنى قايىتا-قايىتا قۇربان قىلىش ئوچۇن كىرمىگەن.
HEB 9:26	ئەگەر شۇنداق قىلىشنىڭ زۆرۈپىتى بولغان بولسا، دۇنيا ئاپىرىدە بولغاندىن بىرى ئۇنىڭ قايىتا-قايىتا ئازاب چېكىشىگە توغرا كېلەتىن، لېكىن ئۇ ماذا زامانلارنىڭ ئاخىرىدا گۇناھنى يوق قىلىش ئوچۇن، بىر بوللا ئۆزىنى قۇربان قىلىشقا ئوتتۇرۇغا چقتى.	ئەگەر شۇنداق قىلىش زۆرۈپىتى بولسا، دۇنيا باشلانغاندىن بىرى ئۇ قاتا-قايىتا ئازاب كېچۈرۈش كېرەك، لېكىن ھازىر، زامانلارنىڭ ئاخىرىدا، گۇناھنى تازىلاش ئوچۇن، بىر قېتىملىق ئۆزىنى قۇربان قىلىپ كەلدى.
HEB 9:27	ھەممە ئادەمنىڭ بىر قېتىم ئۆلۈش ۋە ئۆلگەندىن كېپىن سوراقا تارتىلىشى بېكتىلگەنگە ئوخشاش،	ھەر بىر كىشى بىر قېتىملا ئۆلۈپ كېتىدۇ ۋە ئۆلگەندىن كېپىن ھۆكۈمغا تۇرىدۇ،
HEB 9:28	مەسىھمۇ نۇرغۇن كىشىلەرنىڭ گۇناھلىرىنى ئۆزگە ئېلىش ئوچۇن بىر قېتىملا سۇنۇلدى، كېپىن ئۆزىنى سەل كۆتكەنلەرگە گۇناھنى تەركى قىلىپ نىجات بېرىشكە قايىتا كۆرۈنەدۇ.	مەسىھمۇ نۇرغۇن كىشىلەرنىڭ گۇناھلىرىنى ئۆزگە ئېلىش ئوچۇن بىر قېتىملا سۇنۇلدى، كېپىن ئۆزىنى سەل كۆتكەنلەرگە گۇناھنى تەركى قىلىپ نىجات بېرىشكە قايىتا كۆرۈنەدۇ.
HEB 10:1	تەۋرات قانۇنى كەلگۈسىدە ئېلىپ كېلىنىدىغان گۈزەل ئىشلارنىڭ ئۆز ئەينىنى ئەمەس، بىكىرىپ ئۇلارنىڭ كۆلەڭگىسىنىلا سۈرەتلىپ بەرگەچكە، ئۇ تەلەپ قىلىنغان، يىلمۇپىل سۇنۇلۇپ كېلىۋاتقان ئوخشاش قۇربانلىقلار ئارقىلىق خۇداغا يېقىنلاشماقچى بولغانلارنى ھەرگىزمۇ مۇكەممەل قىلامايدۇ.	تەۋرات قانۇنى كېپىن كەلەتسىغان ياخاڭلا ئىشلارنىڭ ھەقىقىي كۆرۈنۈشىنى ئەمەس، بىكىرىپ يەقەت سايىسىنىلا كۆرسىتىپ بېرىپتۇ، شۇڭا، ھەر بىلى قايىتا سۇنۇلۇۋاتقان ئوخشاش قۇربانلىقلار بىلەن، خۇدا يېقىنغا كېلىپ تۇرغۇچىلارنى ھېچقانداق مۇكەممەل قىلامايدۇ.
HEB 10:2	بولمىسا، مۇشۇ قۇربانلىقلارنىڭ سۇنۇلۇشى ئاخىرىلىشاتىن، چۈنكى ئىبادەت قىلغۇچىلار پاك قىلىنىپ، ۋىجدانى يەنە ئۆز گۇناھلىرى تۈپەيلىدىن ئازابلانيايتتى.	ئەگەر بولمىسا، بۇ قۇربانلىقلارنى سۇنۇشنى توختاتاتىن، چۈنكى بىرادەتچىلەر بىر قېتىملىق ېاكلانسا، ئۇلارنىڭ ۋىجدانىدا گۇناھلارغا ئائىت ھېچقانداق ئازاب ياكى خاتىرە قالمايتتى.
HEB 10:3	ھالبىكى، مۇشۇ قۇربانلىقلار يىلمۇپىل ئۆز گۇناھلىرىنى ئۆزلىرىگە ئەسلىتىپ تۇرىدۇ.	براق، بۇ قۇربانلىقلار ھەر بىلى گۇناھلىرىنى ئۆزلىرىگە خاتىرلاشتۇرۇپ تۇرىدۇ.
HEB 10:4	چۈنكى بۇقا ھە ئۆچكىلەرنىڭ قېنى گۇناھلارنى ھەرگىز ئېلىپ تاشلىيالمايدۇ.	چۈنكى بۇقا بىلەن ئۆچكىلەرنىڭ قېنى گۇناھلارنى ھېچقانداق يول بىلەن تاشلىيالمايدۇ.
HEB 10:5	شۇنىڭ ئوچۇن، ئۇ دۇنياغا كەلگەندە مۇنداق دېگەن: «نە قۇربانلىق، نە بىراق سەن مەن ئوچۇن بىر تەن تەييارلاپ بەردىڭ؛	شۇ سەھەبتىن، ئۇ دۇنياگە كەلگەندە، شۇنداق دېدى: «قۇربانلىق ياكى ئاشلىق ھەدىيەلىرى سىزگە لازىم بولمىدى، بىكىرىپ سىز مەن ئوچۇن بىر تەن ئاشلىق ھەدىيەلىرى بولسا سېنىڭ تەلەپ-ئارزوئۇڭ ئەمەس، تەييارلاپ بەردىڭ!»
HEB 10:6	نە كۆيدۈرمە قۇربانلىقلار، نە گۇناھ قۇربانلىقىدىنمۇ سۆپۈنمىدىڭ؛	سىز سوزۇق قۇربانلىقلار ۋە گۇناھ قۇربانلىقلارنى خۇشال قىلىمىدى.
HEB 10:7	شۇڭا جاۋاب بەرىدىمكى - «مانا مەن كەلدىم! - قانۇن دەستۇرۇۋىدا مەن توغرۇلۇق يۇتولگەندەك - ئى خۇدا، ئىراادەگىنى ئەمەلگە ئاشسۇرۇش ئوچۇن كەلدىم».	شۇڭا جاۋاب قىلىدىم: «ھەي، مەن كەلدىم! قانۇندا يېزىلغانچە، خۇدا، سىزنىڭ ئەرادىڭىزنى ئەمەلگە ئاشسۇرۇش ئوچۇن كەلدىم.»
HEB 10:8	ئۇ يۇقىرىدا: «نە قۇربانلىق، نە ئاشلىق ھەدىيەلىرى، نە كۆيدۈرمە قۇربانلىقلار نە گۇناھنى تىلىگۈچى قۇربانلىقلار سېنىڭ تەلەپ-ئارزوئۇڭ	ئۇ ئالدىن: «قۇربانلىق، ئاشلىق ھەدىيە، كۆيدۈرمە قۇربانلىق ۋە گۇناھ قۇربانلىق سېنىڭ خاھىشىڭ ئەمەس، سەن ئۇلارنى خۇشال بولمىدى»

Reference	Before	After
HEB 10:9	ئەمەس، سەن ئۇلاردىنمۇ سۆزىونمىدىك» (بۇ قۇربانلىقلار تەۋرات قاۇنۇنىڭ تەلپى بويىچە سۇنۇلۇشى كېرەك ئىدى) دېگىندىن كېيىن يەنە: «سېنىڭ ئىرادە ئىنى ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئوچۇن كەلدىم» دېگەن. دېمەك، خۇدا كېينىكىسىنى كۈچكە ئىگە قىلىش ئوچۇن، ئالدىنىقىسىنى ئەمەلدىن قالۇرىدۇ.	دېدى.
HEB 10:10	خۇدانىڭ بۇ ئىراداسى بويىچە ئەيسا مەسھىنىڭ تېنىنىڭ بىر يوللا قۇربان قىلىنىشى ئارقىلىق بىز گۇناھتنىن ياكلىنىپ، خۇداغا ئاتالدۇق.	خۇدا ئۇنىڭ، خالغىچە، ئەيسا مەسھى تەننى بىر قېتىملىق قوربان قىلىشى ئارقىلىق بىز گۇناھدىن ياكىز يولۇپ، خۇداغا يېقىلىنىپ كەتتۇق.
HEB 10:11	ھەر كاھنەن ھەر كۇنى ئىبادەت خىزمىتىدە تورىدۇ، شۇنداقلا گۇناھلارنى ھەرگىز ساقىت قىلالمايدىغان ئوخشاش خىلدىكى قۇربانلىقلارنى خۇداغا قايتا-قايتا سۇندۇ.	ھەر بىر كاھنەن ھەر كۇنى ئىشلاردا تۇرۇپ، گۇناھلارنى ھېچقانداق ئۆچۈرۈپ تاشلىيالىغان ئوخشاش قۇربانلىقلارنى خۇدا ئوچۇن قايتا-قايتا تەقدىم قىلىدۇ.
HEB 10:12	بىراق، بۇ كاھنەن بولسا گۇناھلار ئوچۇن بىرلا قېتىملىق مەڭگۇ ئىناؤەتلىك بىر قۇربانلىقنى سۇنغاندىن كېيىن، خۇدانىڭ ئواڭ يېنىدا ئولتۇردى.	بىراق، بۇ كاھنەن گۇناھلار ئوچۇن بىر قېتىملا ھەمسە قۇربانلىق ئەتنى، كېيىن خۇدانىڭ ئواڭ يېنىغا كېتىپ ئولتۇردى.
HEB 10:13	ئۇ شۇ يەردە «دۇشمەنلىرى ئۆز ئايىغى ئاستىدا تەختىپەر قىلىنىپ قالاندا» كۆتىدۇ.	ئۇ شۇ يەردە «دۇشمەنلىرى ئۆز ئايى ئاستىدا تەرەپ قىلىنىپ قالاندا» سەل كۆتۈپ تۇرۇۋاتىدۇ.
HEB 10:14	ئۇ بۇ قۇربانلىق ئارقىلىق، خۇدا ئۆچۈن ياك بولغانلارنى ھەمسە مۇكەممەل ئۇ مۇشۇ بىرلا قۇربانلىق بىلەن خۇداغا ئاتاپ ياك-مۇقەددەس قىلىنغانلارنى مەڭگۇگە مۇكەممەل قىلدى.	ئۇ بۇ قۇربانلىق ئارقىلىق، خۇدا ئۆچۈن ياك بولغانلارنى ھەمسە مۇكەممەل ئۇ مۇشۇ بىرلا قۇربانلىق بىلەن خۇداغا ئاتاپ ياك-مۇقەددەس قىلدى.
HEB 10:15	مۇقەددەس يازمىلاردا يۇرتۇلگەندەك، مۇقەددەس روھمۇ بۇ ھەقتە بىزگە گۇۋاھلىق بىرىدۇ. چۈنكى ئۇ ئاۋۇفال: –	قۇدۇس روھى بىزگە گۇۋاھ بىرىدۇ؛ چۈنكى ئۇ ئالدىن:
HEB 10:16	«ئۇ كۇنلاردىن كېيىن، مېنىڭ ئۇلار بىلەن تۈزۈدىغان ئەھدەم مانا شۇكى، دېيدۇ يەرۋەردىگار؛ مەن ئۆز تەۋرات-قاۇنۇلىرىمنى ئۇلارنىڭ زېھىن- ئەقلىگىمۇ سالىمەن، ھەمە ئۇلارنىڭ قەلبىگىمۇ يۇتسىمەن» دېگەندىن كېيىن، ئۇ يەنە: –	ئۇ ۋاقىتلardan كېيىن، مەن ئۇلار بىلەن قىلىدىغان ئەھدەم شۇ: خۇدا دېيدۇ، مەن ئۆز قانۇنلىرىمنى ئۇلارنىڭ قەلبىگە قويۇپ، ئەقلىرىغا يېزىپ قويمەن.
HEB 10:17	«ئۇلارنىڭ گۇناھلىرى ۋە ئىتائەتسىزلىكىرىنى مەڭگۇگە ئېسىمدىن چىقىرىۋېتىمەن» – دېگەن.	«ئۇلارنىڭ گۇناھلىرى ۋە يامان ئىشلىرىنى مەڭگۇگە ئۇنۋامىدا چىقىرىۋېتىمەن» دېگەن.
HEB 10:18	ئەمدى شۇ يولدا گۇناھلار كەچۈرۈم قىلىنغانىكەن، گۇناھلار ئوچۇن قۇربانلىق قىلىشنىڭ ھاجىتىمۇ قالمايدۇ.	هازىر گۇناھلار كەچۈرۈلۈپ قالغان، شۇڭا گۇناھلار ئوچۇن قۇربانلىق قىلىشنىڭ ھاجىتى يوق.
HEB 10:19	شۇنىڭ ئوچۇن، ئەي قېرىنداشلار، ئەيسانىڭ قىنى ئارقىلىق ئەڭ مۇقەددەس جايغا كىرىشكە جۈرەتلىك يولۇپ،	شۇڭا، قېرىنداشلار، ئەيسا قىنى ئارقىسىدا ئەڭ قۇدسىي جايغا كىرىشكە بەك ئىشەنچلىك بولۇڭلار،
HEB 10:20	(ئۇ بىزگە يېڭى ۋە ھەرگەن، ئىبادەتخانىنىڭ يەرسىدىن (يەنى، ئۇنىڭ ئەت- تېنىدىن) ئوتىدىغان شۇ يېپىڭى، ھایاتلىق يول بىلەن)	ئۇ بىزگە يېڭى ۋە ھەياتلىق يول ئاچقان، بۇ يول ئىبادەت ئورنىنىڭ يەرسىدىن ئۆتۈپ كېتىدۇ، يەنى ئۇنىڭ تېنىدىن.
HEB 10:21	شۇنداقلا خۇدانىڭ ئائىلىسىنى باشقۇرىدىغان بىزنىڭ ئۇلۇغ كاھىنمىز بولغانلىقى بىلەن.	ئەمما بىزنىڭ بەك چىڭ كاھىنمىز بار، خۇدا ئۆيى ئۆستىدە.
HEB 10:22	دىلىرىمىز ۋىجداندىكى بۇلغۇنۇشلاردىن سېپىلىش بىلەن ياكلانغان ۋە دەنسىمىز ساب سۇ بىلەن يۈپۈلغاندەك تازىلاغان حالدا ئېتقادنىڭ تولۇق چەزم-خاتىرجەملىكى ۋە سەممىي قەلب بىلەن خۇداغا يېقىلىشايلى!	ئېنىق ۋە سەممىي قەلب بىلەن، ئېتقادىمىزنىڭ تولۇق ئىشەنچسىدە، قەلبىمىزنى گۇناھ بۇلغانلىق ۋىجدانمىدىن تازىلاب يەسلەشتۈرۈلگەن حالدا خۇداغا يېقىلىشايلى!
HEB 10:23	ئەمدى ئېتىراپ قىلغان ئومىدىمىزدە تەۋرەنەمەي چىڭ تۇرالىلى (چۈنكى ۋەدە بەرگۈچى بولسا سۆزىدە تۇرۇغۇچىدۇر)	بەدەنىمىزنى ساب سۇ بىلەن يۈپۈپ تاز قىلغان حالدا، ئومىدىمىزنى سەل قالدۇرمای چىڭ تۇتالايمىز، چۈنكى ۋەدە بەرگەن كىشى سۆزىگە تولۇق ئەمەل قىلىدۇ.

Reference	Before	After
HEB 10:24	بىز بىر-بىرىمىزنى مېھرى-مۇھەببەت ۋە ياخشى ئىشلارغا قانداق تەشەھەفۇر ۋە مېھىر-مۇھەببەت كۆرسىتىش ۋە گۈزەل ئىش قىلىشقا بىر-بىرىمىزنى قانداق قوزغاش ۋە رىغبەتلەندۈرۈشنى ئويلايلى.	قىلىپ ۋە تەشۇق قىلىپ تۇرۇشنى ئوپلىنىپ كۆرەيلى.
HEB 10:25	بەزىلەر ئادەت قىلىۋالغاندەك، جامائەته جەم بولۇشتىن باش تارتىمايلى، بەلكى بىر-بىرىمىزنى جىكىلەپ-ئىلها مالندۇرایلى؛ بولۇپيمۇ شۇ كۈنىشىڭ يېقىنلاشقانلىقىنى يايقىغىنىڭلاردا، تېخىمۇ شۇنداق قىلايلى.	هەر خىل كىشىلەر ئادەتتە قىلغاندەك، جامائەت جەم بولۇشتىن باش تارتىمايلى، بەلكى بىرىڭلار بىرىڭلەرنى قوزغايپ ئىلها م بىرىپ تۇرایلى؛ بولۇپيمۇ شۇ كۈن يېقىنلىنىپ كەتسە، تېخىمۇ كۆپ قىلىشىمىز لازىم. هەققەتنى بىلىپ الغاندىن كېيىن، قەستەن گۇناھ قىلساق، ئۇ ۋاقتىدا گۇناھلار ئۈچۈن باشقا قۇربانلىق ئەمەس بولىدۇ.
HEB 10:26	ھەققەتنى تونۇشقا نېسىپ بولغاندىن كېيىن، يەنلا قەستەن گۇناھ ئۆتكۈزۈۋەرسەك، ئۇ چاغدا گۇناھلار ئۈچۈن سۇنۇلدۇغان باشقا بىر قۇربانلىق بولماس،	بىزگە قالىدىغىنى يەقەت قورقۇنجى بىلەن كۇتۇش، خۇدا بىلەن قارشى تۈرگۈچىلارنى يېلىپ تۈگەتكەن يالقۇن ئۆتىڭ ئانتظارىلا.
HEB 10:27	بەلكى بىزگە قالىدىغىنى يەقەت سوراقي، شۇنداقلا خۇدا بىلەن قارشىلىشىدىغانلارنى يېپ تۈگىتىشكە تەيار تۇرىدىغان يالقۇنلۇق ئوتىنى قورقۇنجىچىدە كۆتۈشلا، خالاس.	ھەر كىم مۇسا قانۇنىنى سەۋەتمەسە، ئىككى ياكى ئۈچ گۇۋاھچىنىڭ دەلىلى بىلەن، رەھىمىسىز ئۆلتۈرۈلە.
HEB 10:28	ئەمدى مۇساغا چۈشۈرۈلگەن تەۋرات قانۇنىنى كۆزگە ئىلمىغان ھەرقانداق كىشى ئىككى ياكى ئۈچ گۇۋاھچىنىڭ ئىسپانى بولسا، كەڭچىلىك قىلىنىمايلا ئۆلتۈرۈلەتتى.	ئەگەر بىر كىشى خۇدا ئوغلىنى ئازارلىسا، خۇدانىڭ ياقلىقىنى ئايىك دەپ كۆرسە، بۇ قىنى ئارقىلىق ئۆزى تازىلەنغان بولسىمۇ، رەھىملىك رەھىن ھەقىرەلەسە، بۇ كىشىگە تېخىمۇ بېغىر جازا بېرىلىشى كېرەك، دەپ ئىپلەپ كۆرمەمىسىلەر؟
HEB 10:29	ئۇنداقتا، بىر كىشى خۇدانىڭ ئوغلىنى دەيسەندە قىلسا، خۇدانىڭ ئەھدىسىنىڭ قېنىغا، يەنى ئۆزىنى پاك قىلغان قانغا نايىك دەپ قارسا، شەيەقت قىلغۇچى روھىنى ھاقارەت قىلسا، بۇنىڭدىن تېخىمۇ بېغىر جازاغا لايىق ھېسابلىنىدۇ، دەپ ئوپلىمامىسىلەر؟	چۈنكى تەۋراتا «ئىنتىقام مېنىڭكىدۇر، كىشىنىڭ قىلىمىشلىرىنى ئۆز بېشىغا ئۆزۈم ياندۇريمەن، دەيدۇ پەرۋەردىگار» ۋە «پەرۋەردىگار ئۆز خەلقىنى سوراقدا تارتىدۇ» دېگۈچىنى بىلىمىز.
HEB 10:30	چۈنكى تەۋراتا «ئىنتىقام مېنىڭكىدۇر، كىشىنىڭ قىلىمىشلىرىنى ئۆز بېشىغا ئۆزۈم ياندۇريمەن، دەيدۇ پەرۋەردىگار» ۋە «پەرۋەردىگار ئۆز خەلقىنى سوراقدا تارتىدۇ» دېگۈچىنى بىلىمىز.	چۈنكى تەۋراتا «ئىنتىقام مەنمەك، كىشىلەرنىڭ قىلىمىشلىرىنى ئۆز بېشىغا قايتۇرۇپ بېرىمەن،» دەپ ئېيتىدۇ رەب، وە «رەب ئۆز خەلقىنى ھېسابىغا چىكىپ تۇرۇۋاتىدۇ» دەپ بېزىلەنغان.
HEB 10:31	ھەكىڭى ھەيات خۇدانىڭ قوللىرىغا چۈشۈپ جازالىنىش نەقەدەر دەھىشەتلىك ئىش-ھە!	ھاياللىق خۇدانىڭ قولىغا چۈشۈپ كېتىش، بۇ نەقەدەر قورقۇنچىلۇق ئىش! مەكىڭى ھەيات خۇدانىڭ قوللىرىغا چۈشۈپ جازالىنىش نەقەدەر
HEB 10:32	ئەمدى سىلەر ئاشۇ يورۇن ئۇنۇشتىن كېيىن، ئازاب-ئوقۇلار بىلەن قاتىق كۈرەشلەرگە كۈرەشلەرگە بەراداشلىق بەرگەن بۇرۇنقى كۈنلەرنى ئىسىڭلاردا تۇتۇڭلار.	سىلەر، ئۇ يورۇن ئۇنۇشتىن كېيىن، ئازاب-ئوقۇلار بىلەن قاتىق كۈرەشلەرگە چىدىلەنغان بۇرۇنقى كۈنلەردىن خاتىرلاڭلار.
HEB 10:33	بەزى ۋاقتىلاردا رەسۋا قىلىنىپ ھاقارەتلهش ۋە خارلىنىشلارغا ئۆچرىدىڭلار ۋە بەزى ۋاقتىلاردا مۇشۇنداق مۇئامىلىلەرگە ئۆچرىغانلارغا دەردداش بولدوڭلار.	بەزى ۋاقتىل arda ئاشكارا ھەقىرەتلهنگەن ۋە كۆپگۈچلۈكەرگە دۈچ كەتىڭلار، بەزى ۋاقتىل arda بۇلارغا ئۆچرىغانلارغا ئەگىش بولدوڭلار.
HEB 10:34	چۈنكى سىلەر ھەم مەھبۇسلىرىنىڭ دەرىدىگە ئورتاق بولدوڭلار ھەم مال-مۇلکۈلەر بۇلۇنغاندەمۇ، كەلگۈسىدە تېخىمۇ بېسىل ھەم يوقاپ كەتمەيدىغان باقى تەئەللۇقا تىكە بولىغانلىقىڭلارنى بىلگەچكە، خۇشاللىق بىلەن بۇ ئىشنى قوبۇل قىلىڭلار.	چۈنكى سىلەر تۈرمىدىكىلەرنىڭ قىينچىلىقىغا قوشۇلدۇڭلار ھەم مال-مۇلکۈلەر تالانلىنىپ كەتساقتا، كەلەچەكتە تېخىمۇ ياخشى ۋە ئەبەدى ئەسىلى ماللىڭلار بارلىقىنى بىلىپ، شادلىق بىلەن بۇنى قوبۇل قىلىڭلار.
HEB 10:35	شۇنىڭ ئۆچۈن، جاسارتىڭلارنى يوقاتماڭلار، ئۇنىڭدىن ئىنتايىن زور ئىئنام بولىدۇ.	شۇڭى، ئىشەنچلىكىڭلارنى تاشلىمىغاي، بۇنىڭ ئۆچۈن زور ساڭاللىق بولىدۇ.
HEB 10:36	چۈنكى خۇدانىڭ ئىرادىسىگە ئەمەل قىلىپ، ئۇنىڭ ۋەده قىلغىنىغا مۇيەسىسىر بولۇش ئۆچۈن، سەۋر-چىدام قىلىشىڭلارغا توغرا كېلىدۇ.	چۈنكى، خۇدا ئىرادىسىنى ئورۇنداشتۇرۇپ، ئۇنىڭ ۋەدىسىنى ئېرىشىش ئۆچۈن، سەبر قىلىشىمىز لازىم.
HEB 10:37	چۈنكى مۇقەددەس يازىلاردا خۇدا مۇنداق دېگەن: – «يەقەت ئازغىنى ۋاقتىتن كېسىلا»، كەلگۈچى دەرۋەقە يېتىپ كېلىدۇ، ئۇ كېچىكمەيدۇ.	ئەممە خۇدا دېگەن: «ئاز ۋاقت ئۆتۈپ كەتسە، كەلگۈچى كەلەر، ئۇ كېچىكمەيدۇ.»

Reference	Before	After
HEB 10:38	بِرَاق هَقْقَانِي بُولْغُوْچِي ئېتىقاد بىلەن ياشايدۇ؛ لېكىن ئۇ كەينىگە چېكىنسە، جېنىم ئۇنىڭدىن سۆپۈنەمەيدۇ.	بِرَاق هَقْقَانِي كىشى ئىيمان بىلەن ياشايدۇ؛ لېكىن ئۇ كېيىن چېكىنسىپ كەتسە، مەن ئۇنىڭدىن سۆپۈنەمەيمەن.
HEB 10:39	هالبۇّكى، بىز بولساق كەينىگە چېكىنسىپ هالاڭ بولىدىغانلاردىن ئەمەس، بەلكى ئېتىقاد بىلەن ئۆز جىنىمىزنى ئىنگىلەرنە دىن دۇرمىز.	بىز كەينىگە چېكىنسىپ هالاڭ بولغۇچىلەرنىڭ تەرەپلىرىدە ئەمەس، بەلكى ئېتىقاد بىلەن ئۆز جىنىمىزنى ساقلايپ تۇرغۇچىلارنىڭ ئارىسىدا تۇرمىز.
HEB 11:1	ئېتىقاد بولسا ئومىد قىلغان ئىشلارنىڭ رېئاللىقتىكى ئىپادىسى ۋە كۆرۈنمەيدىغان شەيىلەرنىڭ دەلىلىدۇ.	ئىشەنج، ئومىد قىلغان ئىشلارنىڭ راستىلىقىنى ئىسپاتلایدۇ ۋە كۆزگە كۆرۈنمەيدىغان ئىشلارغا دەلىل بولىدۇ.
HEB 11:2	چۈنكى بۇرۇنقى مۇتتۇرلىرىمىز قەدىمە ماذا شۇ ئېتىقاد بىلەن خۇددادىن كەلگەن ياخشى گۇۋاھلىقنى ئالغان.	چۈنكى، ئالدىنلىق نەسلىلەر شۇ ئېتىقاد بىلەن خۇددادىن ياخشى گۇۋاھلىقكە چۈنكى، ئالدىنلىق نەسلىلەر شۇ ئېتىقاد بىلەن خۇددادىن ياخشى گۇۋاھلىقنى ئالغان.
HEB 11:3	بىز ئىشەنج بىلەن بىلەملىپ، كائىناتنىڭ خۇدا سۆزى بىلەن قۇرۇلغانلىقىنى بىز ئېتىقاد ئارقىلىق كائىناتنىڭ خۇدانىڭ سۆز-كالامى بىلەن ئورنىتىلغانلىقىنى، شۇنداقلا بىز كۆرۈۋاتلارنىڭ كۆرگىلى بولىدىغان شەيىلەردىن چىققان ئەمەسلىكىنى چۈشىنەلەيمىز.	بىز ئىشەنج بىلەن بىلەملىپ، كائىناتنىڭ خۇدا سۆزى بىلەن قۇرۇلغانلىقىنى بىز ئېتىقاد ئارقىلىق كائىناتنىڭ خۇدانىڭ سۆز-كالامى بىلەن ئورنىتىلغانلىقىنى، شۇنداقلا بىز كۆرۈۋاتلارنىڭ كۆرگىلى بولىدىغان شەيىلەردىن چىققان ئەمەسلىكىنى چۈشىنەلەيمىز.
HEB 11:4	ئېتىقادى بولغاچقا ھابىل قابلىنىڭكىدىسىمۇ ئەۋەزلىپ بىر قۇربانلىقىنى خۇداغا ئائىغان؛ ئېتىقادى بولغاچقا خۇدا ئۇنىڭ ئاتىغانلىرىنى تەرىپلەپ، ئۇنىڭغا ھەققانىي دەپ گۇۋاھلىق بەردى. گەرچە ئۆلگەن بولسىمۇ، ئېتىقادى بىلەن ئۇ يەنلا بىزگە گەپ قىلماقتا.	ئىيمان بولغاندا ھابىل قابلىنىڭ قۇربانلىقىدىن ياخشى تەقدىم قىلغان؛ ئىيمان بولغاندا خۇدا ئۇنىڭ ئاتىغانلىرىنى قوللاپ، ئۇنى راستچىل دەپ جاكارغان. گەرچە ئۆلۈپ كەتسەمۇ، ئىيمان بىلەن ئۇ ھازىرلا بىزگە سۆز ئېلىشىپ تۇرۇۋاتىدۇ.
HEB 11:5	ئىيمان بىلەن، ھانوخ ئۆلۈم كۆرمەي ئاسماڭغا كۆتۈرۈلدى؛ خۇدا ئۇنى ئېلىپ ئېتىقادى بولغاچقا، ھانوخ ئۆلۈمنى كۆرمە يلا ئەرشكە كۆتۈرۈلدى؛ خۇدا كەزكەندىن كېيىن، ئۇ دۇنيادا ھېچ تېپىلمىدى. چۈنكى ئۇ ئېلىپ كېتلىشتىن ئۇنى كۆتۈرۈپ ئېلىپ كەتكەچكە، ئۇ يەر يۈزىدە ھېچ تېپىلمىدى. سەۋەپىن ئۇ ئېلىپ كېتلىشتىن ئىلگىرى، خۇدانى خۇرسەن قىلغان ئادەم دەپ تەرىپلەنگەندى.	ئىيمان بىلەن، ھانوخ ئۆلۈم كۆرمەي ئاسماڭغا كۆتۈرۈلدى؛ خۇدا ئۇنى ئېلىپ ئېتىقادى بولغاچقا، ھانوخ ئۆلۈمنى كۆرمە يلا ئەرشكە كۆتۈرۈلدى؛ خۇدا كەزكەندىن كېيىن، ئۇ دۇنيادا ھېچ تېپىلمىدى. چۈنكى ئۇ ئېلىپ كېتلىشتىن ئۇنى كۆتۈرۈپ كەتكەچكە، ئۇ يەر يۈزىدە ھېچ تېپىلمىدى. سەۋەپىن ئۇ ئېلىپ كېتلىشتىن ئىلگىرى، خۇدانى خۇرسەن قىلغان ئادەم دەپ ئېنىقلاب پېرلىگەن.
HEB 11:6	ئەمدىلىكتە ئېتىقاد بولماي تۇرۇپ، خۇدانى خۇرسەن قىلىش مۇمكىن ئەمەس؛ چۈنكى خۇدانىڭ ئالدىغا بارىدىغان كىشى ئۇنىڭ بارلىقىغا، شۇنداقلا ئۇنىڭ ئۇزىنى ئىزدىكەنلەرگە ئەجىنى قايتوڭۇچى ئىكەنلىكىگە ئىشىنىش كېرەك.	ئىشەنج يوق بولغاندا، خۇداغا خۇرسەن قىلالمايسەن؛ چۈنكى خۇداغا بارغان كىشى ئۇنىڭ بارلىقىنى ۋە ئۇنىڭ ئۇزىدەپ تۇرغانلارغا مۇكايات قايتوڭۇچىنى ئىشىنىش كېرەك.
HEB 11:7	ئېتىقادى بولغاچقا، نۇھ تېخى كۆرۈلۈپ باقمىغان ۋە قەلەر ھەققىدە خۇدا تەرىپىدىن ئاكاھاندۇرۇلغاندا، ئىخلاسمەنلىك قورقۇنچى بىلەن ئائىلىسىدىكىلەرنى قۇتفۇزۇش ئۇچۇن يوغان بىر كېمە ياسىدى؛ ھەمە ئېتىقادى ئارقىلىق شۇنداق قىلىپ يۇتكۇل دۇنيادىكەنلەرنىڭ كۇناھلىرى ئۇستىدىن ھۆكۈم چىقاردى، شۇنداقلا ئېتىقادىتن بولغان ھەققانىلىققا مىراسخور بولدى.	ئىشىنىپ كەتكەنلىكى ئۇچۇن، نۇھ خۇدا تەرىپىدىن كۆرۈلمەگەن ئىشلار ھەققىدە خەۋەر بېرىلىگەن ۋاقتىتا، ھۆرمەت بىلەن ئائىلىسىنى ساقلاپ قېلىش ئۇچۇن بىر كېمە قۇرۇپ چىققى؛ بۇ ئىشەنگەلىك بىلەن يۈنۈن دۇنيانىڭ كۇناھلىرىغا ھۆكۈم چىقارغان بولدى، شۇغا ئىشەنج بىلەن ھەققى راستىلىقنى ئېرىشكەن بولدى.
HEB 11:8	ئېتىقادى بولغاچقا، خۇدا ئىبراھىمەنى ئۇنىڭغا مىراس سۆپىتىدە بەرمەكچى بولغان زېمىنغا بېرىشقا چاقىرغاندا، ئۇ ئىتائەت قىلىدى؛ ئۇ ۋەرگە بارىدىغانلىقىنى بىلەمەي تۇرۇپ يولغا چىقى.	ئىيمان ئۇچۇن، خۇدا ئىبراھىمغا مىراس يەرگە بارىشقا چاقىرغاندا، ئۇ ئېتىشىپ كەتتى؛ قايدا كەتىدىغانلىقىنى بىلەمەي تۇرۇپ، يولغا چىقى.
HEB 11:9	ئېتىقادى بولغاچقا ئۇ ۋەدە قىلىنغان زېمىندا، خۇددى ياقا يۈرتىتا تۇرغاندەك مۇسايىر بولۇپ چىدىرلارنى ماكان قىلىپ ياشىدى. خۇدانىڭ ئۇنىڭغا قىلغان ۋەدىسىنىڭ ئۇرتاق مىراسخورلىرى بولغان ئىسهاق ۋە ياقۇپلارمۇ ئۇنىڭ بىلەن بىرگە شۇنىڭغا ئوخشاش ياشىدى.	ئىمان بار بولغاچقا، ئۇ ۋەدە قىلىنغان جايىدا، باشقا يەرde تۇرغاندەك، سەۋەرچى بولۇپ چىدىرلارنى ئۆي قىلىپ تۇرۇپ ياشىدى. خۇدا ئۇغا بەرگەن ۋەدىسىنىڭ ئۇرتاق مىراسچىلىرى بولغان ئىسهاق بىلەن ياقۇپىمۇ، ئۇ بىلەن بىرگە شۇنداق ياشاپ كەتتى.
HEB 11:10	ئىبراھىمەنىڭ شۇنداق قىلىشىدىكى سەۋەب، ئۇ ئۆللەرى مۇستەھكەم بولغان شەھەرنى كۆتكەندى؛ شەھەرنىڭ لايھەلىكۈچى ھەم قۇرغۇچىسى سەلەكەنگەن؛ شەھەرنىڭ ساپىلغاڭچىسى ۋە قۇرغۇچىسى خۇدا ئۆزى.	ئىبراھىم شۇنداق قىلغان سەۋەب، ئۇ ۋاقتىق ئاساسلىق شەھەرنى سەلەكەنگەن؛ شەھەرنىڭ ساپىلغاڭچىسى ۋە قۇرغۇچىسى خۇدا ئۆزى.

Reference	Before	After
HEB 11:11	<p>ئېتىقادى بولغاچقا ساراھ گەرچە ياشىنىپ قالغان، تۇغۇت يېشىدىن ئۆتكەن بولسىمۇ، ھامىلىلىك قىلىش كۈچىگە ئېرىشتى؛ چۈنكى ۋەدە بەرگەن خۇدانىڭ ئىشەنگىلىكىنى بىلىپ قالدى.</p>	<p>ئىيمان بولغاچقا، ساراھ ياشى چۈڭ بولغان بولسىمۇ، بالى تۇغۇش ۋاقىتىدىن ئۆتكەن بولسىمۇ، ھامىلىلىك قىلىش كۈچىگە ئېرىشتى؛ چۈنكى ۋەدە بەرگەن خۇدانىڭ ئىشەنگىلىكىنى بىلىپ قالدى.</p>
HEB 11:12	<p>بۇ بىر كىشىدىن، يەنى قارىياب قالغان بىر كىشىدىن، ئاسمانىدىكى يۇلۇزلار بۇنىڭ بىلەن بىرلا ئادەمدىن، يەنى ئۆلگەن ئادەمدەك بولۇپ قالغان بىر قەدر كۆپ، دېكىز بوغچىسىدىكى قۇم قەدر سانى بەلگىسىز باللار سانسز ئەۋلادلار بارلىققا كەلدى.</p>	
HEB 11:13	<p>بۇ كىشىلەر بارلىقى خۇدا ۋەدە قىلغان نەرسىلەرگە ئېرىشەلمەي، ئېتىقادى بىلەن دۇنيايدىن كېتىپ كەتتى. ئۇلار هاياتدا بۇ نەرسىلەرنىڭ كەلگۈسىدە تۇرۇيلا ئېتىقادى بولغان حالدا ئالەمدىن ئۆتتى. بىراق ئۇلار هايات ۋاقتىدا بۇلارنىڭ كەلگۈسىدە ئەمەلگە ئاشۇرۇلدۇغانلىقىنى يېراقتنى كۆرۈپ، قۇچاق ئېچىپ خۇرسەنلىك بىلەن كۆتكەن ۋە ئۆزلىرىنى يەر يۈزىدە مۇساپىر ۋە يۈلۈچى دەپ ئاشكارە ئېيتقانىدى.</p>	<p>بۇ كىشىلەر بارلىقى خۇدا ۋەدە قىلغان نەرسىلەرگە ئېرىشەلمەي، ئېتىقادى بىلەن دۇنيايدىن كېتىپ كەتتى. ئۇلار هاياتدا بۇ نەرسىلەرنىڭ كەلگۈسىدە بولىدىغانلىقىنى يېراقتنى كۆرۈپ، شادلىق بىلەن قارشى ئالغان ۋە ئۆزلىرىنى يەر شارىدا سەيەرچى ۋە يولسوز دەپ ئاج اتاق دەپلىگەن.</p>
HEB 11:14	<p>بۇنداق گەپ قىلغۇچىلار بىر ۋەتەن تەلەپ قىلىپ ئىزدەۋاتقانلىقىنى ئاشكارا بۇ بۇنداق سۆزلەرنى قىلغان كىشىلەرنىڭ بىر ۋەتەننى تەشنا بولۇپ ئىزدەۋاتقانلىقىنى ئېنىق ئىپادىلەيدۇ.</p>	<p>كۆرسىتىپتۇ.</p>
HEB 11:15	<p>دەرەقە، ئۇلار ئۆز يۈرүتنى سېفىنغان بولسا، قايىتىپ كېتىش يۇرسىتى چىققان بولاتتى.</p>	<p>ئەگەر ئۇلار ئۆز يۈرۈتنى ئويلاپ قالسا، قايىتىپ كېتىش مۇمكىنىيەتى چىقىپ قالىدۇ.</p>
HEB 11:16	<p>لېكىن ئۇلار ئۇنىڭدىن ياخشى بىر جاي، يەنى سەيدىكى بىر ئورنى ئىزدەپ ئىزدىمەكتە. شۇنىڭ ئۆچۈن، خۇدانىڭ ئۆزلىرىنىڭ خۇداسى دەپ ئاتالغانلىقىدىن ھاياللىق بولمايدۇ؛ چۈنكى ئۇ ئۇلار ئۆچۈن بىر شەھەر تېيارلاپ بەرمەكتە.</p>	
HEB 11:17-18	<p>ئىبراھىم خۇدا تەرىپىدىن سىنالغىندا، ئېتىقادى بولغاچقا ئوغلى ئىسهاقنى قۇرۇبان سۈپىتىدە خۇداغا ئاتىدى؛ گەرچە ئۇ خۇدانىڭ ۋەدىلىرىنى، جۇملىدىن «سېنىڭ نامىڭىنى داۋاملاشتۇرىدىغان نەسلىك بولسا ئىسهاقتىن كېلىپ چىقىدۇ» دېكىنىنى تايىشۇرۇۋالغان بولسىمۇ، ئۇ يەنلا بىردىنىپ ئوغلىنىن قۇربان قىلىشقا تېيار تۇردى.</p>	<p>ئىبراھىم خۇدا تەرىپىنى سىناب كۆرگەندە، ئىمان سەۋەبىدىن ئوغلى ئىسهاقنى قۇرۇبان قىلىشقا تېيار تۇردى؛ خۇدا ۋەدە قىلغان: «سېنىڭ نەسلىك ئىسهاقتىن كېلىپ داۋاملاشىدۇ» دېكەن بولسىمۇ، ئۇ يەنلا بۇنى قىلىشقا قارىدى.</p>
HEB 11:19	<p>چۈنكى ئۇ ئىسهاق ئۆلۈپ كەتسەمۇ، خۇدا ئۇنى تىرىلدۈرەلەيدىغان قۇدۇرتى چۈنكى ئۇ ھەتتا ئىسهاق ئۆلگەن تەقدىرىدىمۇ، خۇدانىڭ ئۇنى تىرىلدۈرۈشكە قادىر ئىكەنلىكىگە ئىشەندى. مۇنداقچە ئېيتقاندا، ئىسهاقنى ئۆلۈمىدىن تىرىلدۈرۈلگەندەك قاپىتىدىن تايىشۇرۇۋالدى.</p>	<p>بارلىقىغا تولا ئىشەندى. شۇنداق دېكەندە، ئىسهاقنى قايتا تىرىلگەندەك قاپىتىدىن ئېلىپ كەلگەن بولدى.</p>
HEB 11:20	<p>ئىيمان بىلەن، ئىسهاق ياقۇپ بىلەن ئەساؤنىڭ كەلەچەك كۈنلىرى ئۆچۈن ئېتىقادى بولغاچقا، ئىسهاق ئوغۇللىرى ياقۇپ بىلەن ئەساؤنىڭ كەلگۈسى ئىشلىرىغا خەيرلىك تىلەپ دۇئا قىلدى.</p>	<p>ياخشى دۇئا قىلدى.</p>
HEB 11:21	<p>ئىيمان بىلەن، ياقۇپ ئۆلگەن ۋاقىtta، يۈسۈپنىڭ ئىككى بالسىنىڭ ھەربىرىگە دۇئا قىلىپ، قولتۇقىغا تەينىگەن حالدا خۇدايىگە سەجدە قىلدى. ئوغلىنىڭ ھەربىرى ئۆچۈن خەيرلىك دۇئا قىلىپ، ھاسىسىغا تايىنپ تۇرۇپ خۇdagى سەجدە قىلدى.</p>	<p>ئىيمان بىلەن، ياقۇپ ئۆلگەن ۋاقىtta، يۈسۈپنىڭ ئىككى بالسىنىڭ ھەربىرىگە دۇئا قىلىپ، قولتۇقىغا تەينىگەن حالدا خۇدايىگە سەجدە قىلدى.</p>
HEB 11:22	<p>ئېتىقادى بولغاچقا، يۈسۈپ سەكراتقا چۈشۈپ قالغاندا، يەنى ئىسرائىلنىڭ مىسىرىدىن كېتىپ كېتىدىغانلىقىنى سۆزلەپ ئۆتتى ۋە ئۆزلىنىڭ سۆكلىرىگە ئۇستىخانلىرى توغرۇلۇقۇمۇ ئەمر قىلدى.</p>	<p>ئىشەنج بولغاچقا، يۈسۈپ ئۆلۈپ كېتكەندە، ئىسرائىل باللىرىنىڭ مىسىرىدىن كېتىپ كېتىدىغانلىقىنى سۆزلەپ ئۆتتى ۋە ئۆزلىنىڭ سۆكلىرىگە دېكەن بۇبىرۇق بەردى.</p>
HEB 11:23	<p>ئىمان بولغاچقا، مۇسا تۇغۇلغان ۋاقتىتا، ئۇنىڭ ئاتا-ئانىسى ئۇنى ئوج ئاي ئېتىقادى بولغاچقا، مۇسا تۇغۇلغاندا، ئۇنىڭ ئاتا-ئانىسى ئۇنى ئوج ئاي يوشۇردى؛ چۈنكى ئۇلار مۇسانىڭ يېقىملق بىر بالا ئىكەنلىكىنى كۆردى،</p>	<p>يوشۇرۇپ ساقلىدى؛ چۈنكى ئۇلار مۇسانىڭ ياخشى بىر بالا</p>

Reference	Before	After
HEB 11:24	ياديشاهنلک يه رماندینمۇ قورقمىدى.	ئىكەنلىكىنى كۆردى، ياديشاهنلک بۇيرۇقىدىن قورقماب قالدى.
HEB 11:25	ئېتىقادى بولغاچقا، مۇسا چوڭ بولۇپ ئۇلۇغ زات بولغاندىن كېپىن، «پىرەۋىنىڭ قىزىنىڭ ئوغلى» دېگەن ئاتاقتا تۇرۇپېرىشنى رەت قىلىپ، گۇناھتىك ۋاقتىلىق لەزەتەلەرنى ئاساس قىلىشتىن ئورنىغا، خۇدا خەلق بىلەن بىرگە ئازاب چېكىشنى ياخشى كۆردى.	ئىيمان بولغاچقا، مۇسا چوڭ بولغاندا، پىرەۋىنىڭ قىزىنىڭ ئوغلى دەپ ئاتالغۇسىنى يۇتونلەي رەت قىلىدى، گۇناھتىك ۋاقتىلىق لەزەتەلەرنى ئاساس قىلىشتىن ئورنىغا، خۇدا خەلق ئۇ مەسەھ ئۈچۈن كۆرگەن ناماراتلىقنى مىسىرىنىڭ بایلىقلىرىدىن كۆپەك قەدرلىدى. چۈنكى كەلگۈسىدىكى ساۋاپىنى كۆزدە تۇتۇپ تۇردى.
HEB 11:26	گۇناھ ئىچىدىكى لەزەتەلەرنى ۋاقتىلىق بەھەرەمەن بولۇشنىڭ ئورنىغا، خۇدانلۇك خەلقى بىلەن بىلە ئازاب چېكىشنى ئەۋەل كۆردى.	بىلەن بىرگە ئازاب چېكىشنى ياخشى كۆردى.
HEB 11:27	ئۇ مەسەھكە قارىتلغان ھاقارەتكە ئۇچراشنى مىسىرىنىڭ خەزىنسىدىكى باىلىقلارغا ئىگە بولۇشتىنىمۇ ئەۋەل بىلدى. چۈنكى كۆزلىرىنى ئەرشتىكى ئىئامغا تىكىۋاتاتنى.	ئىيمان بىلەن، ئۇ مىسىرىنى تاشلاپ كەتتى، ياديشاهنلک غەزىپىدىن قورقماي. جاپاپ-مۇشەققەتكە چىدىدى، چۈنكى كۆزگە كۆرۈنەيدىغان نەرسىنى كۆرگەندەك تۇردى.
HEB 11:28	ئېتىقادى بولغاچقا، ئۇ «تۇنجى ئوغلىنىڭ جېنىنى ئالغۇچى» يەرىشتىنىڭ ئىسراىللارغا تەگەمىسىلىك ئۈچۈن تۇنجى «تۇتۇپ كېتىش» ھېيتىنى ئۆتكۈزۈپ، شۇنىڭغا مۇناسىۋەتلىك قانىنى بۇيرۇلغىنى بويچە سېپىپ-سۈركىدى.	ئىمان بولغاچقا، مۇسا يەسحانى ئۆتكۈزۈپ ۋە قانىنى سۈركەپ قويدى، شۇنداق قىلىپ تۇنجى باللارنى ئۆلتۈرگۈچى يەرىشتىنىڭ ئىسراىللارغا زىيان يەتمەسىلىكىنى قوغىدى.
HEB 11:29	ئېتىقادى بولغاچقا، ئىسراىللار قىزىل دېكىزىنى خۇددى قۇرۇقلۇقتا كەتتى. ماڭاندەك مېڭىپ ئوتتى. بىراق ئۇلارنى قوغالاپ كەلگەن مىسىرىلقلار ئۆتىمەكچى بولغاندا سۇغا غەرق بولدى.	ئىمان بولغاچقا، ئىسراىللار قىزىل دېكىزىنى قۇرۇق يەر تەلىكىدەك ئۆتۈپ كەتتى. بىراق مىسىرىلقلار ئۆتۈشكە قاچان تېگىشىسا، سۇغا چۆكۈپ كەتتى. ماڭاندەك مېڭىپ ئوتتى. بىراق ئۇلارنى قوغالاپ كەلگەن مىسىرىلقلار ئۆتىمەكچى بولغاندا سۇغا غەرق بولدى.
HEB 11:30	ئېتىقادى بولغاچقا، خەلق يەتتە كۈن بىرىخو شەھىرىنىڭ سورلىرىنى ئايلانغандىن كېپىن سېپىل ئۆرۈلدى.	ئىيمان سەھەبىدىن، خەلق يەتتە كۈن بىرىخو شەھىرىنىڭ سورلىرىنى ئايلىنىپ تۇرۇپ، ئاخىردا سورلار يېمىرىپ كەتتى.
HEB 11:31	ئېتىقادى بولغاچقا، يەھىشە ئايال راھاب ئىسراىل چارلىغۇچىلىرىنى قارشى ئالغانلىقى ئۈچۈن، ئىتائەتسىز كىشىلەر بىلەن بىرگە ھالاك بولمىدى. دوستلارچە كۆتۈۋالغاچقا، ئىتائەتسىزلەر بولغان ئۆز شەھىرىدىكىلەر بىلەن بىرىكتە ھالاك بولمىدى.	ئىمان بولغاچ، راھاب يۈرنى ئايال ئىسراىلنىڭ كۆزەتچىلىرىنى ياخشى
HEB 11:32	مەن يەنە نېمىشقا سۆزلەپ ئولتۇرای؟ گىدېئون، باراق، شىمىشون، يەفتاھ، داۋۇت، سامۇئىل ۋە قالغان باشقا يېغەمبەرلەر توغرىسىدا ئېتىپ كەلسەم ۋاقتى يەتمەيدۇ.	مەن يەنە نېمىش دەپ سۆزلەپ تۇرام؟ گىدېئون، باراق، شىمىشون، يەفتاھ، داۋۇت، سامۇئىل ۋە باشقۇا يېغەمبەرلەر ھەققىدە ئېتىپ كەتسەم ۋاقتىم يەتمەيدۇ.
HEB 11:33	ئۇلار ئېتىقادى بىلەن ئەللەرنىڭ ئۆستىدىن غالىب كەلدى، ئادالەت يۈرگۈزدى، خۇدا ۋەدە قىلغانلارغا ئېرىشتى، شىرلارنىڭ ئاعزىزلىرىنى ئېتىپ قويدى،	ئۇلار ئىمان بىلەن دۆلەتەرنى يەڭىپ، توغرا ئىش قىلىپ، خۇدا ۋەدە قىلغانلىرىغا ئېرىپ، شەرلەرنىڭ ئاغىزنى تۇتۇپ قويدى،
HEB 11:34	دەھشەتلىك ئۇتنىڭ يالقۇنىنى ئۆچۈردى، قىلىچنىڭ تەفدىدىن قېچىپ قۇتۇلدى، ئاجىزلىقتىن كۆچەيدى، جەڭگەر دە باتۇرلۇق كۆرۈسەتتى، يات ئەللەرنىڭ قوشۇنلىرىنى تېرى-پېرەڭ قىلىدى.	ئۇتنىڭ يالقانىنى سۆندۈرۈپ تاشلىدى، قىلىچ تەفدىدىن سوراپ كەتتى، كۆچىسىزلىكتە كۆچەپ كەتتى، جەڭگەر دە كۆچلۈك بولۇپ قالدى، يات دۆلەتەر قوشۇنلىرىنى قورقۇتۇپ قاچقانلىققا سالدى.
HEB 11:35	ئېتىقادى بولغاچقا، ئاياللار ئۆلگەن ئۇرۇق-تۇغقانلىرىنى ئۆلۈمدىن تىرىلەرگۈزۈپ قايتۇرۇۋالدى؛ بىراق باشقىلار كەلگۈسىدە تېخىمۇ ياخشى ھالدا ئۆلۈمدىن تىرىلەيلى دەپ، قۇتۇلۇش يولىنى رەت قىلىپ قىينلىشقا بەرداشلىق بەردى.	ئىيمان سەھەبىدىن، بەزى ئاياللار خۇدا تەرىپىدىن ئۆلگەن قارىنداشلىرىنى تىرىلەنەن ھالدا قايىنا ئالدى؛ بەزلىرى بولسا، تېخىمۇ ياخشى تىرىلىشنى ئۆچۈن، ئازاب قىلىنىپ، دەرھال قۇتۇلۇشنى رەت قىلىپ چىدىدى.
HEB 11:36	يەنە بەزىلەر ئازاب كۆرۈپ، خار-مەسخىرلىكەرگە دۇچ كېلىپ قامچىلاشتى، يەنە بەزىلەر سىنلىپ خار-مەسخىرلىكەرگە ئۇچراپ قامچىلاندى، بەزىلەر هەتتا كىشەنلىنىپ زىندانغا تاشلاندى؛	يەنە بەزىلەر ئازاب كۆرۈپ، خار-مەسخىرلىكەرگە دۇچ كېلىپ قامچىلاشتى، يەنە بەزىلەر سىنلىپ خار-مەسخىرلىكەرگە ئۇچراپ قامچىلاندى، بەزىلەر بولسا كىشەن بىلەن تۇرمىگە سۇرۇشتى؛

Reference	Before	After
HEB 11:37	ئۇلار چالما-كىسىك قىلىپ ئۆلتۈرۈلدى، ھەزە بىلەن ھەربىنىپ پارچىلاندى، سىناقلارنى پېشىدىن ئۆتكۈزدى، قىلىچلىنىپ ئۆلتۈرۈلدى؛ ئۇلار قوي-ئۆچكە تېرىلىرىنى بىپىنچا قىلغان ھالدا سەرسان بولۇپ يۈردى، نامراتلىقتا ياشىدى، قىين-قسستاققا ئۇچرىدى، خورلاندى	ئۇلار تاشق تاشلانغان، كەسکى بىلەن يارچا قىلىنغان، ساناق-ساقاشقا توختىمای دۇچ كەلگەن، قىلىچ بىلەن ئۆلتۈرۈلگەن؛ ئۇلار قوي-ئۆچكە تېرىسى بىلەن كىيىنىپ سەرسەم يۈرۈپ، نامراتلىقتا ياشاب، قىينچىلىق ۋە مەزالىق كۆرگەن.
HEB 11:38	ئۇلار بۇ دۇنياغا زايە كەتكەندى)، چۆللەرەدە، تاغلاردا، گۇرۇچەلەرەدە ۋە تۆرەكلەرەدە (ئۇلار بۇ دۇنياغا زايە كەتكەندى)، چۆللەرەدە، تاغلاردا، ئۆڭكۈرلەرەدە ۋە گەملەرەدە سەرگەردا بولۇپ يۈردى.	ئۇلار دۇنيا قەدرلىمەگەن، چۆللەرەدە، تاغلاردا، گۇرۇچەلەرەدە ۋە تۆرەكلەرەدە (ئۇلار بۇ دۇنياغا زايە كەتكەندى)، چۆللەرەدە، تاغلاردا، ئۆڭكۈرلەرەدە ۋە سەبىر قىلىپ يۈرگەن.
HEB 11:39	بۇلارنىڭ ھەممىسى ئېتىقادى بىلەن خۇدانىڭ ئۆز گۇۋاھى بىلەن تەرىپەنگەن بولسىمۇ، خۇدانىڭ ۋەدە قىلغىنغا ئېينى بويىچە ئېرىشكىنى يوق.	بۇلارنىڭ ھەممىسى ئىشەنج بىلەن خۇدا گۇۋاھلىق بەرگەن بولسىمۇ، خۇدانىڭ ۋەدە قىلغان نەرسىسىگە تىك تۆرۈپ ئېرىشەلمىگەن.
HEB 11:40	ئەمدىلىكتە خۇدا بىزلەر ئۆچۈن تېخىمۇ ئەۋەزەل بىر نىشان-مەقسەتنى بېكتىكەن بولۇپ، ئۇلار بىزىز كامالەتكە يەتكۈزۈلمەيدۇ.	خۇدا بىز ئۆچۈن ياخشىراق بىر نەرسەنى ئالدىنلا يېكىر قىلغان، شۇڭا ئۆلار بىزىز تولۇق بولالىمۇ.
HEB 12:1-2	ئەمدى ئەتىرىيمىزدا گۇۋاھچىلار شۇنچە چوڭ بۇلۇتەتكى بىزنى ئورۇۋالعاچقا، ھەرخىل ئېغىر يۈك ھەم بىزگە ئاسانلا چىرىمىشىۋالدىغان گۇناھنى چۆرۈپ تاشلایپ، ئالدىمىزغا قويۇلغان يوگۇرۇش يولىنى چىداملىق بىلەن پېسىپ يوگۇرەيلى؛ بۇنىڭدا كۆزىمىزنى ئېتقادىمىزنىڭ يول قاراتقىلى. ئۇ ئۆزى كۆتۈپ تۆرغان خۇشالىق ئۆچۈن كېرىستىكى ئازابنى چىدا قىلىدى ۋە ئۇنىڭ ھاقارەتكى يەرۋا قىلمىاتا، خۇدانىڭ تەختىنىڭ ئواڭ تەرىپىگە ئولتۇردى.	هازىز بىزنى شۇنداق كۆپ گۇۋاھچىلار قورشاپ تۆرغاندا، بارلىق ئېغىر بەلەتلەرنى ۋە بىزگە ئاسانلا تۆتۈپ تۆرغۇچى گۇناھلارنى تاشلاب كېتىيەيل، ئالدىمىزدىكى يولنى چىدا بىلەن يوگۇرەيلى. بۇدا كۆزلىرىمىزنى ئىشىنىشىمىزنىڭ باشلىغۇچى ۋە زاماملاشتۇرغۇچى بولغان ئىيساغا قاراتقىلى. ئۇ ئۆزى كۆتۈپ تۆرغان خۇشالىق ئۆچۈن كېرىستىكى ئازابنى چىدا قىلىدى ۋە ئۇنىڭ ھاقارەتكى يەرۋا قىلمىاتا، خۇدانىڭ تەختىنىڭ ئواڭ تەرىپىگە ئولتۇردى.
HEB 12:3	چۈنكى گۇناھچىلارنىڭ ئۇنىڭغا قارشى قىلغان شۇ قاتىق قارشى تۇرۇشىغا كۆڭلۈكەرنىڭ ھېرىپ سوۋۇپ كەتمەسلىكى ئۆچۈن، گۇناھكارلارنىڭ چىدام قىلغان ئېساغا پۇڭقۇر ئوبىلەپ تەسۈرلەكلىر، بۇ بىلەن ئىشەنچىلار شۇنچە قاتىق خورلاشلىرىغا بەرداشلىق بەرگۈچىنى كۆڭلۈپ قويۇپ ئوبىلەكلىر.	چايقىپ كەتمەسلىكى ئۆچۈن.
HEB 12:4	گۇناھقا قارشى كۈرەشلەرەدە تېخى قان ئاققۇرۇش دەرجىسىگە بېرىپ يەتمىدىڭلار.	گۇناھ بىلەن جەڭلىشىشتا، تېخى قان تۆكۈش يەللىسىگە يەتەلمىدىڭلار.
HEB 12:5	خۇدانىڭ سلەرگە ئۆز پەرزەنتلىرىم دەپ چېكىلەيدىغان مۇقەددەس يازىملارىدىكى مۇنۇ سۆزلىرىنى ئۇنىدۇغۇلار.- «ئى ئوغلوُم، يەرۋەدگارنىڭ تەرىپىسىنىڭ سەل قارىما، ئېپىلەنگىنىڭدە كۆڭلۈڭ سوۋۇپ كەتمىسۇن،	خۇدا سلەرگە ئۆز باللىرى دەپ قارايدىغان مۇقەددەس كىتاپتىكى بۇ سۆزلەرنى ئۇنىتۇپ كەتسىڭلار. «ئى بالام، يەرۋەدگارنىڭ تەرىپىسىنى كەم قىمەت قىلما، سەن ئەپىلەنگەندە كۆڭلۈڭ چايقىپ كەتمەسۇن.»
HEB 12:6	چۈنكى پەرۋەدگار سۆيىگىنگە تەرىپىيە بېرىدۇ، مېنىڭ ئوغلۇم دەپ قوبۇل قىلغانلارنىڭ ھەممىسىنى دەررەلەيدۇ».	چۈنكى رەب سۆيىگەنلەرنى تەرىپىيە قىلىدۇ، ۋە ئالىغان ھەبر ئوغلىنى قاتىق بىلەن تەرىپىيە قىلىدۇ.
HEB 12:7	ئازاب چەككىنگەلەرنى خۇدانىڭ تەرىپىسى دەپ بىلىپ، ئۇنىڭغا بەرداشلىق بېرىڭلار. چۈنكى سلەرنىڭ تەرىپىيە ئېلىشىڭەلەرنىڭ ئۆزى مۇئامىلە قىلىشىنى كۆرسىتىدۇ. قايىسى بالا ئاتا تەرەپتىن تەرىپىيە لەنمەيدۇ؟ خۇدانىڭ سلەرنى ئوغلۇم دەپ مۇئامىلە قىلغانلىقىنى كۆرسىتىدۇ. قايىسى يەرزەنت ئاتىسى تەرىپىدىن تەرىپىلەنەمەيدۇ؟	سلىھ مەشەككەت تارتقاندا، بۇنى خۇدا تەرىپىسى دەپ بېلىڭلار، چىدا قىلىڭلار. چۈنكى تەرىپىيە ئېلىشىڭەلەرنى خۇدا سلەرگە ئۆز بالسى دەپ مۇئامىلە قىلىشىنى كۆرسىتىدۇ. قايىسى بالا ئاتا تەرەپتىن تەرىپىيە لەنمەيدۇ؟ خۇدانىڭ سلەرنى ئوغلۇم دەپ مۇئامىلە قىلىشىنى كۆرسىتىدۇ. قايىسى بالا ئاتا تەرەپتىن تەرىپىيە قىلىدۇ.
HEB 12:8	ئەمدى خۇدانىڭ تەرىپىلىشىدە ھەربىر يەرزەنتلىدىن ئۆز ئۆلۈشى بار؛ لېكىن بۇ ئىش سلەرەدە كەم بولسا ھەققىي ئوغۇللىرىدىن ئەمەس، بەلكى هارامدىن بولغان يەرزەنتى بولۇپ چىقىسىلەر.	خۇدا تەرىپىلىشىدە ھەر بالىنىڭ ئۆز ئۆلۈشى بار؛ ئەگەر بۇ سلەرگە يوق بولسا، سلىھ راست بالىلار ئەمەس، بەلكى نامۇقىم بالىلار بولۇپ قالىسىلەر.
HEB 12:9	ئۇنىڭ ئۆسستىگە ھەممىزنىڭ ئۆزىمىزگە تەرىپىيە بەرگەن ئەت جەھەتىكى ئاتىلىرىمىز بار، بىز ئۇلارنىمۇ ھۆرمەتلىپ كەلدۇق. شۇنداق چوڭ جەھەتىن ھۆرمەتلىپ كەلدۇق. شۇڭا، روھلارنىڭ ئاتىسىغا تېخىمۇ چوڭ	ھەممىزنىڭ تەرىپىيە بەرگەن ئاتىلىرى بار، بىز ئۇلارنى ئۆز ئۆلۈشى بار؛ ئەگەر بۇ سلەرگە يوق جەھەتىن ھۆرمەتلىپ كەلدۇق. شۇڭا، روھلارنىڭ ئاتىسىغا تېخىمۇ چوڭ

Reference	Before	After
	روهlarنىڭ ئاتىسىغا تېخىمۇ ئىتائەت قىلما مادۇق؟ شۇنداقتا هايياتمىز ياشنىما مادۇ؟	ئىتائەت قىلساق، ھەققىي ھايات قىلىپ كېتەيلىمىز؟
HEB 12:10	بىزنىڭ دۇنيادىكى ئاتالىرىمىز كىشىلەرچە ئاز ۋاقت بىزنى تەربىيەپ كەتىن. ئەت جەھەتتىكى ئاتلىرىمىز بەرھەق يەقەت ئۆزى مۇۋاپىق كۆرگەن يول نەممىا ئۇ بىزنىڭ ياخشىلىقىمىز ئۆچۈن، ئۇنىڭ ياكلىقىغا ئېرىشەلمىز دەپ بولسۇن دەپ، ياك-مۇقىددە سلىكىدىن مۇيەسىسىر بولۇشىمىز ئۆچۈن تەربىيەلەيدۇ.	بىزنىڭ دۇنيادىكى ئاتالىرىمىز كىشىلەرچە ئاز ۋاقت بىزنى تەربىيەپ كەتىن. ئەت جەھەتتىكى ئاتلىرىمىز بەرھەق يەقەت ئۆزى مۇۋاپىق كۆرگەن يول نەممىا ئۇ بىزنىڭ ياخشىلىقىمىز ئۆچۈن، ئۇنىڭ ياكلىقىغا ئېرىشەلمىز دەپ بولسۇن دەپ، ياك-مۇقىددە سلىكىدىن مۇيەسىسىر بولۇشىمىز ئۆچۈن بىزنى تەربىيەلەيدۇ.
HEB 12:11	ئەمدى قاتىق تەربىيە بېرلىگەن ۋاقتىدا ئادەمنى خۇش قىلمايدۇ، ئەكسىچە ئادەمنى قايغۇغا چۆمۈرۈدۇ؛ بىراق بۇنىڭ بىلەن تۆزەلگەنلەرگە ئۇ كېپىن ھەققانىلىقتىن چىققان تىنج-خاتىرجە ملىكتىڭ مېۋسىنى بېرىدۇ.	ھازىر قاتىق تەربىيە بېرلىپ تۇرغاندا، كىشىلەرگە خۇش كەلمەيدۇ، بەلك ئازاپلىق بولىدۇ؛ لېكىن بۇ بىلەن تۆزەنگەنلەرگە كېپىن ھەق راستچىلىقتىن كەلگەن تىنچلىق بىلەن خاتىرجەم مېۋسىنى بېرىدۇ.
HEB 12:12	شۇنىڭ ئۆچۈن، «تېلىپ ساڭگىلغان قولۇڭلارنى، زەئىلىشىپ كەتكەن تىزىڭلارنى رۇسلاڭلار»	شۇڭا، ساق قوللىرىڭلارنى كۆچلەندۈرۈشك، زوراق تىزلىرىڭلارنى تەر تەر قىلىڭ.
HEB 12:13	وھ «ئاقساق» لارنىڭ يۈكۈلۈپ قالماي، بەلكى شىپا تېپىشى ئۆچۈن يۈتلەرگەن تۆز بول تاللاپ ماڭىڭلار، شۇنداقلا شىفا تاپقۇزۇڭلار.	ھەم ئاقساقلار يۈكۈلمە سلىكى ئۆچۈن، يۈتلەرگە تۆز بول تاللاپ ماڭىڭلار، شۇنداقلا شىفا تاپقۇزۇڭلار.
HEB 12:14	بارلىق كىشىلەر بىلەن ئىناق ئۆتۈشكە ۋە ياك-مۇقىددەس ياشاشقا ئىنتىلىڭلار، مۇقىددەس بولىمغاڭ كىشى ھەرگىز زەين كۆرەلمەيدۇ.	ھەممە كىشى بىلەن تەڭ-تەكشە بولۇپ ياشاڭلار ۋە ساپ-ياك بولۇڭلار، ياك بولىمغاڭدا، ھېچقانداق كىشى زەين كۆرمەيدۇ.
HEB 12:15	ئويغاق تۇرۇڭلاركى، ھېچكىم خۇدانىڭ مېھر-شەيقتىدىن مەھرۇم قالماسىن؛ ئاراڭلاردا سىلەرگە ئىش تاپقۇزۇپ سىلەرنى كۆيدۈرۈدىغان، شۇنداقلا كۆپ ئادەملەرنى بولۇغاب نايالك بولۇشقا سەھەب بولىدىغان بىرەر ئۆچ-ئاداوهەت يىلتىزى ئونمىسىنۇن.	دېققەت بېرىڭلار، ھېچ كىم ئاللاھنىڭ مېھرى-شەيقتىدىن قالمايسۇن؛ سىلەر ئارىسىدا ئاداوهەت يىلتىزى چىقىپ سىلەرگە گاچلاپ، كۆپ كىشىنى گۇناھقا چۆتكەپ قويمىاسۇن.
HEB 12:16	ئاراڭلاردا ھېچبىر بۇزۇقلۇق قىلغۇچى ياكى ئۆزىنىڭ تۈنجى ئوغۇللاۇق هوقوقىنى بىر ۋاخ تاماقدا سېتىۋەتكەن ئەساؤدەك ئىخلاسسىز كىشى بولماسىنۇ.	ئاراڭلاردا ھېچ كىم زىنا قىلغۇچى بولماسىنۇ ياكى ئەساؤدەك بىر تاماق ئۆچۈن ئۆز تۇغقان هوقوقىنى ساتقانچە ئىمانسىز كىشى بولماسىنۇ.
HEB 12:17	چۈنكى سىلەرگە مەلۇمكى، ئەساۋ كېپىن ئاتىسىنىڭ خەيرلىك دۇئاسىنى ئېلىشنى ئوبىلغان بولسىمۇ، شۇنداقلا ئۇنىڭغا ئىستىلىپ كۆز ياشىلىرىنى ئېقىتىپ يالۇرغان بولسىمۇ، ئۇ بۇ ئىشلارنى ئورنىغا كەلتۈردىغان توۋا قىلىش يولىنى تاپالماي، رەت قىلىنى.	چۈنكى سىلەر بىلىسىلەركى، ئەساۋ كېپىن ئاتىسىنىڭ ياخشى دۇعادىنى ئېلىشنى خالغان بولسىمۇ، شۇنداقلا ئۇ كۆز ياشقا تولۇپ يالۋارغان بولسىمۇ، ئۇ تەۋەبە قىلىش ئۆچۈن ھېچ يول تېپالماسبى، رەت قىلىنى.
HEB 12:18	چۈنكى سىلەر قول بىلەن تۇتقىلى بولدىغان، ئوت يالقۇنلاپ ئوت يېنىپ تۇرۇۋاتقان ھەمە سۈرۈك بولۇت، قاراڭغۇلۇق ۋە قارا قۇيۇن قايلىغان ئاشۇ تاغقا كەلمىدىڭلار -	چۈنكى سىلەر ئۇ تاغغا كەلمىدىڭلار، بۇ تاغ قول بىلەن تۇنۇلايدىغان، ئوت يالقۇنلاپ تۇرۇۋىپ، قاراڭغۇلۇق ۋە قارا بولۇت بىلەن قايلىنىپ تۇرۇۋاتقان تۇرۇۋاتقان ھەمە سۈرۈك بولۇت، قاراڭغۇلۇق ۋە قارا قۇيۇن قايلىغان بىر تاغ.
HEB 12:19	ئۇ جايدا سېيەر تالىۋىنىڭ ئاۋازى ۋە خۇدانىڭ ساداسى بىلەن سۆزلىگەن ئاۋاز يەتكۈزۈلگەنندە، بۇلارنى ئاڭلىغانلار: «بىزگە يەنە سۆز بېيتىپ قالما!» دەپ خۇدا قا يالۋارلىدى.	ئۇ جايدا سېيەر تالىۋىنىڭ ئاۋازى ۋە خۇدانىڭ ساداسى بىلەن سۆزلىگەن ئاۋاز يەتكۈزۈلگەنندە، بۇلارنى ئاڭلىغانلار: «بىزگە يەنە سۆز بېيتىپ قالما!» دەپ خۇدا قا يالۋارلىدى.
HEB 12:20	چۈنكى ئۇلار بۇ بۇيرۇوقنى چىدا قىلالىمىدى. «ئەگەر بۇ تاغقا ھەتتا بىر ھايوان چۈنكى ئۇلار قىلىنغان ئەمنى كۆتۈرەلمىدى. «ئەگەر بۇ تاغقا ھەتتا بىرەر ھايۋاننىڭ ئايىغى تەگىسىمۇ، چالما-كېسەك قىلىپ ئۆلتۈرۈلسىن» دەپ تولغۇزسا، تاشلاپ ئۆلتۈرۈڭ» دېگەن قائىدە باردى.	چۈنكى ئۇلار بۇ بۇيرۇوقنى چىدا قىلالىمىدى. «ئەگەر بۇ تاغقا ھەتتا بىر ھايوان چۈنكى ئۇلار قىلىنغان ئەمنى كۆتۈرەلمىدى. «ئەگەر بۇ تاغقا ھەتتا بىرەر ھايۋاننىڭ ئايىغى تەگىسىمۇ، چالما-كېسەك قىلىپ ئۆلتۈرۈلسىن» دەپ تاپىلانغاندى؛
HEB 12:21	ئۇ كۆرۈنۈش شۇنداق قورقۇنچلۇق ئىدىكى، مۇسامۇ: «بەك قاتىق قورقۇپ غال-غال تىتەپ كەتىم» دېگەننىدى).	ئۇ كۆرۈنۈش شۇنچە قورقۇنچ بولغانكى، مۇسامۇ: «مەن بەك قورقان، تىتەپ كەتىم» دەپ دە
HEB 12:22	- سىلەر بەلكى زىئون تېغىغا، يەنى مەڭگۇ ھايات خۇدانىڭ شەھرى- ئەرشىتىكى يېرۇسالىمغا، تومەنلىگەن يەرشتىلەرگە،	سىلەر زىئون تېغىغا كەلدىڭلار، يەنى تىرىك خۇدا شەھرى، ئاسمانىلىق يېرۇسالىمغا، مىڭىلغان يېرشتىلەرگە،

Reference	Before	After
HEB 12:23	ئىسىمىلىرى ئەرشتە يۇتۇلگەن تۇنجى تۇغۇلغانلارنىڭ ھېيت-مەرىكە خۇشالىقىدا جەم قىلىنغان جامائىتىگە، ھەممە يەننىڭ سوراچىسى خۇداغا، تاكا مۇلاشتۇرۇلغان ھەققانى كىشىلەرنىڭ روھلىرىغا.	ئاسماندا تەكشۈرۈلگەن تۇنجى باللارنىڭ بىرلىكتە توپلانغان خەلقىگە، بارلىق ئادەملەرنىڭ ھاqqىنى سورايدىغان خۇداگە، توپقلاب بولغان ياخشى كىشىلەرنىڭ روھلىرىغا.
HEB 12:24	ھەم بېڭى ئەهدىنىڭ ۋاستىجىسى ئەساغا، شۇنداقلا ھەم ئۇنىڭ سېپىلگەن قېنىغا ۋە بېڭى ئەهدىنىڭ ۋاستىجىسى ئەساغا، شۇنداقلا ھەم ئۇنىڭ سېپىلگەن قېنىغا كەلدىگلار. بۇ قان ھابىلىنىڭدىن ئەۋزەل سۆز قىلىدۇ.	ھەم بېڭى كېلىشىم ئاراجىسى ئەساغا، شۇ بەرە ئۇنىڭ سۇيۇلغان قېنىغا پېتىپ كەتىگلار، بۇ قان ھابىلىنىڭدىن ئەۋزەل سۆزلىرىنى پېتىپ توُر.
HEB 12:25	دېققەت قىلىگلار، بۇ گايىنى ئايىتۇقاتقان كىشىنى رەت قىلماڭلار، چۈنكى يەر بۇ سۆزنى قىلغۇچىنى رەت قىلما سلىقىڭلار ئۇچۇن دېققەت قىلىگلار، چۈنكى يەر يۈزىدە ئۆزلىرىگە ۋە هي يەتكۈزۈپ ئاگاھلاندۇرغۇچىنى رەت قىلغانلار جازادىن قېچىپ قۇتۇلما لىغان يەردە، ئەرشتە بىزنى ئاگاھلاندۇرغۇچىدىن يۇز ئۆرۈسەك، ھالىمىز تېخىمۇ شۇنداق بولما مادۇ؟	يۈزىدە ئاگاھلانغانلار جازادىن قۇتۇلمىغان بولغاندا، ئەرشتە بىزنى ئاگاھلاندۇرغاندا يۇز ئۆرۈشىساق، بىزنىڭ ھالىتىمىز تېخىمۇ يامان بولىدۇ.
HEB 12:26	ئەمدى شۇ چاغدا خۇدانىڭ ئاۋاازى زىمنىنى تەۋرىتىۋەتكەندى؛ لېكىن ئەمدى ئۇ: «ئۆزۈم يەن بىر قېتىم زىمنىنىلا ئەمەس، ئاسماننىمۇ تەۋرىتىمىن» دەپ ۋەدە قىلىدى.	ئۇ ۋاقىتنا خۇدانىڭ ئاۋاازى يەرنى تەرىپپۇر قىلغان؛ بىراق ھازىر ئۇ: «مەن يەنە بىر قېتىم بەنىلا ئەمەس، آسماننىمۇ تەرىپپۇر قىلىمەن» دەپ ۋەدە قىلغان.
HEB 12:27	«يەنە بىر قېتىم» دېگەن بۇ سۆز تەۋرىتىلىدىغانلارنىڭ، يەنە يارىتىلغان نەرسىلەرنىڭ تەۋرىتىلىشى بىلەن يوقىتىلىدىغانلىقىنى، تەۋرەتكىلى بولمايدىغان نەرسىلەرنىڭ مەڭگۇ مۇقۇم بولىدىغانلىقىدىن ئىبارەت مەننى بىلدۈردى.	بۇ سۆز يەنە بىر قېتىم' دېپ، يارىتىلغان ئىشلارنى سەيلەپ ئۆچۈرۈپ، سەيلەنەيدىغان ئىشلارنى دايىمى فالدۇرۇش بىلدۈردى.
HEB 12:28	شۇنىڭ ئۇچۇن، تەۋرەتكىلى بولمايدىغان بىر يادىشاھلىققا مۇيەسىر بولۇپ، مېھر-شەيىھەتنى چىڭ تۇتۇپ بۇ ئارقىلىق ئىخلاصىمەنلىك ۋە ئەيمىنىش-قورقۇنچى بىلەن خۇدانى خۇرسەن قىلىدىغان ئىبارەت تەلەرنى قىلایلى.	شۇڭا، تەرىپلىنىپ كەتمەيدىغان بىر يادىشاھلىقنى ئېرىشكەن بولۇپ، شۈكۈرلەپ، راستچە ۋە قورقۇش بىلەن خۇدانى خۇرسەن قىلىدىغان ئىبادەت قىلىپ كېتەيلى.
HEB 12:29	چۈنكى خۇدا يەممىنى يەۋەتكۈچى بىر ئوتتۇر.	چۈنكى بىزگە خۇدا يەممىنى يېقىپ كېتىدىغان بىر ئوت.
HEB 13:1	ئاراڭلاردا قېرىنداشلىق مېھر-مۇھەببەت توختىمىسىۇن.	قېرىنداشلىق مۇھەببەتنى داۋاملاشتۇرۇڭ، ۋە قوناقخوشلىقنى ئۇنا ماڭلار؛
HEB 13:2	ياقان كىشىلەرگە مېھماندوست بولۇشنى ئۆتۈمماڭلار، چۈنكى بەزىلەر شۇ يول بىلەن بىلمەستىن يەرشتىلەرنى مېھمان قىلغان.	ياقان كىشىلەرگە مېھمانچىلىق كۆرسەتىشكە ئۆتۈلمامالىلار، چۈنكى بەزىلەر بۇ ئارقىلىق يەرشتىلەرنى بىلەمەيلا مېھمان قىلغان.
HEB 13:3	زىندانغا تاشلانغانلارنى ئۇلار بىلەن بىلە زىنداندا زەنجىرلەنگەندەك ياد ئېتىگلار. خورلانغانلارنى ئۆزۈگلەرمۇ تەندە تۇرۇۋاتقان بەندە سۈپىتىدە ياد ئېتىپ تۇرۇڭلار.	زىنداندا تۇتۇلغانلارنى سىزلارمۇ ئۇلار بىلەن بىرگە تۇتۇپ تۇرۇلغان دېگەندەك ئەسەلەڭلار، ئازاپ كېچۈرۈپ تۇرۇۋاتقانلارنى، سىزلارمۇ ئۆز تېنگلارغا ئوخشاش بولغان دېگەندەك خاتىرلەپ تۇرۇڭلار.
HEB 13:4	ھەممە ئادەم نىكاھقا ھۆرمەت قىلسۇن، ئەر-خوتۇنلارنى ياتىدىغان يېرى داغسىز بولسۇن؛ چۈنكى خۇدا بۇزۇقچىلىق قىلغۇچىلار ۋە زىنا قىلغۇچىلاردىن ھېساب ئالىدۇ.	ھەر بىر كىشى نىكاھنى قەدرلەڭ، ئەر-خوتۇنلارنى ياتاق ئورنى تازا تۇرۇڭ؛ چۈنكى خۇدا بۇزۇقچىلىق قىلغۇچىلار ۋە زىنا قىلغۇچىلارنى جاھىدىدۇ.
HEB 13:5	ھاياتىڭلار يۇلن ياخشى كۆرمەسلىك، بارىڭلار بىلەن قېنىغانلىق قىلىگلار. مېڭىش-تۇرۇشۇڭلار يۇلپەرەسلىكتىن خالىي بولسۇن، بارىغا قانائەت چۈنكى خۇدا دېگەن: «سەننى ھېچقانداق تاشلىمايمەن، سېنى ھېچقانداق قىلىگلار. چۈنكى خۇدا مۇنداق دېگەن: «سەندىن ئەسلا ئايىلىمايمەن، سېنى ئەسلا تاشلىمايمەن».	ھاياتىڭلار يۇلن ياخشى كۆرمەسلىك، بارىڭلار بىلەن قېنىغانلىق قىلىگلار. چۈنكى خۇدا دېگەن: «سەننى ھېچقانداق تاشلىمايمەن، سېنى ھېچقانداق قىلىگلار. چۈنكى خۇدا مۇنداق دېگەن: «سەندىن ئەسلا ئايىلىمايمەن، سېنى ئەسلا تاشلىمايمەن».
HEB 13:6	شۇڭا، بىز تولا ئىشەنېپ دەيمىزكى، «يەرۋەدىگار مېنى ياردەم قىلىدۇ، ھېچ شۇڭا، يەرۋەدىگار بىلەن ئېتالايمىزكى، «يەرۋەدىگار مېنى ياردەم قىلىدۇ؟» ھېچ قورقمايمەن، كىشىلەر مېنى نېمە قىلالىسۇن؟»	شۇڭا، بىز تولا ئىشەنېپ دەيمىزكى، «يەرۋەدىگار مېنى ياردەم قىلىدۇ، ھېچ شۇڭا، يەرۋەدىگار بىلەن ئېتالايمىزكى، «يەرۋەدىگار مېنى ياردەم قىلىدۇ؟» نەرسىدىن قورقمايمەن، كىشىلەر مېنى نېمە قىلالايدۇ؟»
HEB 13:7	سەلەرگە خۇدانىڭ سۆز-كالامىنى يەتكۈزگەن، سەلەرنىڭ يېتەكچىلىرىنى ئېسىڭلاردا تۇتۇڭلار، ئۇلارنىڭ مېڭىش-تۇرۇشىنىڭ مېۋە-نەتىجىسىگە كۆڭۈل قويۇپ قاراپ، ئۇلارنىڭ يېتىقادىنى ئولگە قىلىگلار -	رەھبەرلىكىلارنى ئەسەلەڭلار، ئۇلار سەلەرگە خۇدا سۆزىنى دەپ بەرگەنلەر، ئۇلارنىڭ ھاياتىنىڭ نەتىجىسىگە كۆز تاشلاڭلار ۋە ئۇلارنىڭ ئىماننى ئورۇنلاشتۇرۇڭلار.

Reference	Before	After
HEB 13:8	ئەيسا مەسەھ توۇنگۈندىن بۇگۈنگە ۋە ھەر قاچانغا قەدەر ئوخشاش قالىدۇ! ئەيسا مەسەھ توۇنگۈن، بۇگۈن ۋە ئەبەدىلەبەدگىچە ئۆزگەرمەيدۇ!	
HEB 13:9	شۇ سەھەپتىن، ھەر قىسىم بالغان ئۆگەيىلەرگە ئېلىنىپ كەتمەڭلار؛ چۈنكى شۇنىڭ ئۆچۈن، ھەر خىل غەيرى تەلمىلەر بىلەن ئېزىقتوۇرۇلۇپ كەتمەڭلار؛ چۈنكى ئىنساننىڭ قەللىبى قۇربانلىققا خاس يېمەكلىكلەر بىلەن ئەمەس، مېھرىبانلىق بىلەن قۇۋەتلىخ باخشى. چۈنكى بۇلارغا بەرىمەن بولغانلار بىلەن قۇۋەتلىخندۇرۇلگىنى ئەۋزەل.	شۇ سەھەپتىن، ھەر قىسىم بالغان ئۆگەيىلەرگە ئېلىنىپ كەتمەڭلار؛ چۈنكى خۇدانىڭ ئاتالغۇسىز قەللىمىزنى يېمەكلىكلەر بىلەن ئەمەس، بەلكى خۇدانىڭ ئاتالغۇسىز مېھرىبانلىق بىلەن قۇۋەتلىخ باخشى. چۈنكى بۇلارغا بەرىمەن بولغانلار بىلەن قۇۋەتلىخندۇرۇلگىنى ئەۋزەل.
HEB 13:10	بىزلەرنىڭ شۇنداق بىر قۇربانگاھىمىز باركى، ئىبادەت چىدىرىدا خىزمەتتە بولغانلارنىڭ ئۇنىڭدىن بېيىش هووقۇنى يوقتۇر.	بىزنىڭ بىر ئاتالىمىز بار، جى adirada خىزمەت قىلغۇچىلار ئۇنىڭدىن يېھەيدۇ.
HEB 13:11	چۈنكى گۇناھ تىلەش سۈپىتىدە سویۇلغان، قېنى باش كاهىن تەرىپىدىن ئەڭ مۇقەددەس جايغا ئېلىپ كىرىلگەن قۇربانلىق ھايۋانلارنىڭ تېنى بولسا قاراگاھنىڭ سىرتىغا ئېلىپ چىقلىپ كۆپدۈرۈلەتىن.	ئۆچۈن، گۇناھ ئۆچۈن قوربان قىلىنغان ھەيۋانلارنىڭ قېنى باش كاهىن تەرىپىدىن ئەڭ مۇقەددەس جايغا ئېلىپ كىرىلسە، ئۇلارنىڭ تېنى قالايماقنىڭ سىرتىغا ئېلىپ چىقىپ يوق قىلىنىدۇ.
HEB 13:12	شۇڭا ئەيسامۇ ئۆز قېنى بىلەن خەلقنى ياكلاپ خۇداغا ئاتاش ئۆچۈن، شەھەر دەرۋازىسىنىڭ سىرتىدا ئازاب چىكىپ ئۆلدى.	شۇڭا ئەيسامۇ ئۆز قانى بىلەن خەلقنى توزا قىلىپ خۇدا تەرەپكە يېتكۈزۈش ئۆچۈن، شەھەر دەرۋازىسىنىڭ سىرتىدا ئازاب چىكىپ ئۆلدى.
HEB 13:13	شۇنداق ئىكەن، بىزمۇ قاراڭاھنىڭ سىرتىغا چىقىپ، ئۇنىڭ يېننە بېرىپ، ئۇنىڭغا قارىتلەغان ھاقارەتكە ئورتاق بەرداشلىق بېرىپلى.	شۇنداقتا، بىزمۇ قالايماق سىرتىغا چىقىپ، ئەيساغا قارىتا بارالايمىز ۋە ئۇنىڭ شەرمىنى بىرگە كۆتۈرەلەيمىز.
HEB 13:14	چۈنكى يەر يۈزىدە مەڭگۇ مەۋجۇت تۇرىدىغان شەھىرىمىز يوق، بەلكى كەلگۈسىدىكى شەھەرگە ئىنتىلەكتىمىز.	چۈنكى بۇ دۇنيادا مەڭگىلىك شەھىرىمىز يوق، بەلكى كەلەچەك شەھەرنى كەزدەپ تۇرۇۋاتىمىز.
HEB 13:15	شۇڭا، مەسەھ ئارقىلىق خۇداغا سەل قىلىپ، مەدھىيلىرىمىزنى ھەميشە تۇخاؤسىز ئاتايلى، يەنى ئۆز لەلىرىمىزنىڭ مېۋسى سۈپىتىدە ئۇنىڭ نامىنى ئېتىراپ قىلایلى.	شۇڭا، مەسەھ ئارقىلىق خۇداغا سەل قىلىپ، مەدھىيلىرىمىزنى ھەميشە ئاتايلى، يەنە تىللەرىمىزنىڭ مېۋسى بولۇپ، ئۇنىڭ ئاتىنى ئاشكارا ئېيتىپ تۈرگۈسىن.
HEB 13:16	ئەمدى خېر-ساخاۋەت قىلىشنى ۋە بارىڭلاردىن ئورتاق تەقسىملەشنى ئۇنۇماڭلار. چۈنكى خۇدا بۇنداق قۇربانلىقلاردىن خۇرسەن بولىدۇ.	هازىر ياخشى ئىشلار قىلىپ ۋە مال-مۇلۇكىڭلارنى باشقىلار بىلەن ئورتاقلىشىڭلار، چۈنكى خۇدا بۇنداق ئىشلارنى ياقتۇرۇپ قالىدۇ.
HEB 13:17	يېتەكچىلەرگە ئەمەل قىلىڭلار، ئۇلارغا بويىسۇنۇڭلار. چۈنكى ئۇلار سىلەرنىڭ يېتەكچىلىرىنىڭلارغا ئىتائەت قىلىپ، ئۇلارغا بويىسۇنۇڭلار. چۈنكى ئۇلار ئۆز ئۇلار بۇ ئىشنى خۇشاللىق بىلەن قىلسۇن، قايغۇ بىلەن ئەمەس، چۈنكى ئەمەس (چۈنكى ئۇنداق بولسا سىلەرگە ھېچ يايда يەتكۈزۈلمەيدۇ) بەلكى خۇشال-خۇراملىق بىلەن ئېلىپ بېرىلسۇن.	يېتەكچىلەرگە ئەمەل قىلىڭلار، ئۇلارغا بويىسۇنۇڭلار. چۈنكى ئۇلار سىلەرنىڭ يېتەكچىلىرىنىڭلارغا ئىتائەت قىلىپ، خىزمىتىدىن خۇداغا ھېساب بېرىدىغان بولۇش كەpek. خەۋەر ئېلىشقا ئويغاق تۇرىدۇ. ئۇلارنىڭ بۇ ئىشنى قايغۇ-ئەلەم بىلەن ئۇلار بۇ ئىشنى خۇشاللىق بىلەن قىلسۇن، قايغۇ بىلەن ئەمەس، چۈنكى قايغۇ سىلەرگە ھېچ يايدا بەرمەيدۇ.
HEB 13:18	بىز ئۆچۈن دۇئا قىلىڭلار؛ چۈنكى بىزنىڭ ۋىجدانىمىز تازا، ھەر نەرسىدە توغرا بىز ئۆچۈن دۇئا قىلىپ تۇرۇڭلار؛ چۈنكى ۋىجدانىمىزنىڭ ياك ئىكەنلىكىگە، ھەربىر ئىشلاردا توغرا يولدۇ مېڭىشنى خالايدىغانلىقىمىزغا قايدىل قىلىنىدۇق.	بىز ئۆچۈن دۇئا قىلىڭلار؛ چۈنكى بىزنىڭ ۋىجدانىمىز تازا، ھەر نەرسىدە توغرا بىز ئۆچۈن دۇئا قىلىپ تۇرۇڭلار؛ چۈنكى ۋىجدانىمىزنىڭ ياك ئىكەنلىكىگە، ھەربىر ئىشلاردا توغرا يولدۇ مېڭىشنى خالايدىغانلىقىمىزغا قايدىل قىلىنىدۇق.
HEB 13:19	سىزىلەرگە تېز قايتىپ كېلىشىم ئۆچۈن، دۇئا قىلىشىڭلارنى خاس خالايمەن. يېنىڭلارغا ياتراق قايتىپ بېرىشىم ئۆچۈن، دۇئا قىلىشىڭلارنى ئالاھىدە ئۇنۇنىمەن.	سىزىلەرگە تېز قايتىپ كېلىشىم ئۆچۈن، دۇئا قىلىشىڭلارنى خاس خالايمەن. يېنىڭلارغا ياتراق قايتىپ بېرىشىم ئۆچۈن، دۇئا قىلىشىڭلارنى ئالاھىدە ئۇنۇنىمەن.
HEB 13:20	ئەمدى مەڭگۇلۇك ئەهدىنىڭ قېنى بىلەن قوي يادىسىنىڭ كاتتا يادىچىسى بولغان رەبىمىز ئەيسانى ئۆلۈمدىن تىرىلىدۈرگۈچى، خاتىرچەملەكىنىڭ ئىگىسى بولغان خۇدا	ئامانلىق خۇداسى، مەڭگۇتلىك ئەهد نامىسىنىڭ قېنى ئارقىلىق، قوي باشقۇچىسىنىڭ چوڭ رەھىرى بولغان بىزنىڭ رەبىمىز ئەيسا مەسەھىنى ئۆلۈملىكەردىن قايتا تىرىلىتىپ كەلتۈرگەن.
HEB 13:21	ئەيسا مەسەھ ئارقىلىق سىلەرگە ئۆزىنى خۇرسەن قىلىدىغان ئىشلارنى قىلدۇرۇپ، سىلەرنى ھەربىر ياخشى ئەمەلەدە تاكا مۇلاشۇرۇرۇپ ئىرادىسىنىڭ ئىجراچىلىرى قىلغاي! مەسەھەكە ئەبەدىلەبەدگىچە شان-شەرەپ بولغا يايى! ئامىن!	خۇدا سىلەرنى بارلىق ياخشى ئىشلاردا تولۇقلاب، ئۇنىڭ ئىرادىسىنى ئورۇنداش ئۆچۈن، سىلەرگە ئۇنىڭ ئالدىدا خۇرساندۇرۇغۇچى ئىشلارنى قىلدۇرۇپ بېرىشى كېرەك، بۇنى ئەيسا مەسەھ ئارقىلىق. مەسەھەكە هەمسەھەم مەشانگە شان-شەرەپ بولسۇن! ئامىن!

Reference	Before	After
HEB 13:22	ئى قېرىنداشلىرىم، بۇ نەسەھەت گەپلىرىمنى سەل قىلماستىن قۇلاق-كۆز كۆرمەي قۇلاق سالغايسىلەر؛ سىلەرگە مۇشۇنچىلىكلا سۆزلەرنى يازدىم، خالاس.	ئى قېرىنداشلىرىم، بۇ نەسەھەت گەپلىرىمنى سەل قىلماستىن قۇلاق-كۆز كۆرمەي قۇلاق سالغايسىلەر؛ سىلەرگە مۇشۇ قەدەرلا يېزىپ قويى dum، بۇلا.
HEB 13:23	قېرىندىشىمىز تىمۇتەي زىنداندىن قوبۇپ بېرىتى، بۇنى بىلىڭلار، ئەگەر تېزلا قېرىندىشىمىز تىمۇتىنىڭ زىنداندىن قوبۇپ بېرىلگەنلىكىدىن خەۋەدار بولغايسىلەر، يېقىندا يېنىمغا كېلىپ قالسا، مەن سىلەرنى يوقلاپ بارغىنىمدا ئۇ مەن بىلەن بىلە بارىدۇ.	قېرىندىشىمىز تىمۇتەي زىنداندىن قوبۇپ بېرىتى، بۇنى بىلىڭلار، ئەگەر تېزلا قېرىندىشىمىز تىمۇتىنىڭ زىنداندىن قوبۇپ بېرىلگەنلىكىدىن خەۋەدار كېلىپ قالسا، مەن سىلەرگە بارغاندا ئۇ بىلەنەن بىرگە بارىمىز.
HEB 13:24	بارلىق بېتەكچىلىڭلار ۋە بارلىق مۇقەددەس بەندەرگە سالام ئېتىقايسىلەر، ئىتالىيەدىن كەلگەنلەر سىلەرگە سالام يوللىدى.	ھەممە رەھبەرلىرىڭلار بىلەن ھەممە مۇقەددەس كىشىلەرگە سالام ئېتىڭلار، ئىتالىيەدىن كەلگەنلەر سىلەرگە سالام يوللاپتۇ.
HEB 13:25	مېھىر-شەپقەت ھەممىڭلارغا يار بولغاي! ئامىن! روسوُل ياقۇپ يازغان مەكتۇپ	ھەممىڭلارغا مېھرىبانلىق بار بولغاي! ئامىن!
JAS 1:1	خۇدانىڭ ۋە رەببىمىز ئەيسا مەسەھەنىڭ قولى بولغان مەنكى ياقۇپىن تاراقاق تۇرۇۋاتقان مۇھاجىر ئون ئىككى قەبلىگە سالام!	مەن ياقۇپ، خۇدا ۋە رەببىمىز ئەيسا مەسەھەنىڭ قولى، دۇنيا بويچە يايىرلەغان ئۇن ئىككى قەبلىگە سالام!
JAS 1:2	ئى قېرىنداشلىرىم، ھەرقانداق سىناقلارغا دۇچ كەلسەڭلار، بۇنى زور خۇشاللىق دەپ بىلىڭلار.	قېرىنداشلار، ھەرقايسىسى سىنابىلىقلار دۇچ كەلسەك، بۇنى زور خۇشاللىق دەپ بىلىپ قوبۇڭلار.
JAS 1:3	چۈنكى سىلەر بىلىسىلەركى، ئىمانىڭلارنىڭ سىنىقى سىلەرده سەۋ-چىدام سەۋ-چىداملىق شەكىللەندۈرۈدۇ؛	چۈنكى سىلەر بىلىسىلەركى، ئىمانىڭلارنىڭ سىنىقى سىلەرده سەۋ-چىدام سەۋ-چىداملىق شەكىللەندۈرۈدۇ.
JAS 1:4	سەۋىرىلىك تولۇق ئىشلەپ چىقىلىسۇن، شۇڭا سىلەر يۇتۇك، مۇكەممەل ۋە سەۋ-چىداملىقنىڭ خىسىلىتى قەلېيىلاردا تۇرۇپ شۇنداق يىشىپ يېتلىسۇنکى، شۇنىڭ بىلەن سىلەر يېشقان، مۇكەممەل ۋە كەم-كۆتسىز بولىسىلەر.	سەۋىرىلىك تولۇق ئىشلەپ چىقىلىسۇن، شۇڭا سىلەر يۇتۇك، مۇكەممەل ۋە سەۋ-چىداملىقنىڭ خىسىلىتى قەلېيىلاردا تۇرۇپ شۇنداق يىشىپ هېچ كەمچىلىكى يوق بولۇڭلار.
JAS 1:5	بىراق ئەگەر ئاراڭلاردىكى بىرسى دانالىققا موھتاج بولسا، ھەممىگە سېنىيىسىز بېرىپ، ھېچ نەرسىنى سانامdayغان بولغاچقا، دەرھال سېخىلىق بىلەن بېرىدىغان شۇنداقلا ئەپىلىمەيدىغان خۇدادىن تىلىسۇن. شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭغا چوقۇم ئاتا قىلىسندۇ.	ئەگەر سىزلەردىن بىرى ئەقىل-يوقاقيققا ئەھتىياجلىق بولسا، خۇدا ھەر كىمگە سېنىيىسىز بېرىپ، ھېچ نەرسىنى سانامdayغان بولغاچقا، دەرھال سېخىلىق بىلەن سەۋىرىلىك شۇنىڭغا چوقۇم ئاتا قىلىسندۇ.
JAS 1:6	بىراق ئۇ ھېچ دېلىغۇل بولماي ئىشەنج بىلەن تەلەپ قىلىسۇن؛ چۈنكى شۇبەھ كىشى خۇددى شامالدا ئۇرۇلۇپ ئۇيان-بۇيان يەلپۈنگەن دېكىز دولقۇنىغا ئوخشайдۇ.	ئەمما ئۇ ھېچ شۇبەھسىز، ئىشەنج بىلەن تەلەپ قىلىسۇن؛ چۈنكى شۇبەھ قىلغۇچى كىشى، شامال بىلەن ئۇرۇلۇپ يەلپۈنگەن دېكىز دولقۇنىغا ئوخشاش.
JAS 1:7	ئۇنداق كىشى رەبدىن بىرەر نەرسىگە ئېرىشىمەن، دەپ ھېچ خىال قىلىسۇن؛	ئۇ كىشى ھېچ ئويلاپ كۆرمەسلىكى كېرەك، چۈنكى رەببىدىن ھېچ نەرسە ئېلىپ قالالايدىغانلىقىنى.
JAS 1:8	ئۇنداقلار ئوچىمە كۆڭۈل بولۇپ، بارلىق يوللىرىدا تۇنامى يوق ئادەمدۇر.	ئۇنداق كىشىلەر كۆڭلى ئەزگىر بولۇپ، بارلىق ئىشلىرىدا سەل قالىپ كەندۇ.
JAS 1:9-10	نامرات بولغان قېرىنداش ئۆزىنىڭ يۇقىرىغا كۆتۈرۈلگەنلىكىگە تەنەنە قىلىسۇن؛ باي بولغان قېرىنداش بولسا، ئۆزىنىڭ تۆۋەن قىلىنغانلىقىغا تەنەنەزه قىلىسۇن، چۈنكى ئۇ ئوت-چۆپلەرنىڭ چېچكلىرىدەك تۆزۈپ كېتىدۇ.	كەمەر قېرىنداش ئۆز يۇقىرىلىقىدا ئالاھىدە يوقتا قىلغۇسۇن؛ باي قېرىنداش ئۆز تۆۋەنلىكىدە يوقتا قىلغۇسۇن، چۈنكى بۇ ئوت-چۆپ كۆلىدەك تېزلا كېتىپ كالىدۇ.
JAS 1:11	قۇياش چىققاندا ھارارات كەلگەندە، ئوت-چۆپلەر قۇرۇپ كېتىدۇ، گۆللىرى تاشلانىپ كېتىدۇ، شۇڭا گۆزەللىكى يوقلىدۇ؛ باي كىشىلەر شۇنداقلا، ئۆز ئوخشاش، ئۆز ھەلەكچىلىكىدە يوقلىدۇ.	قۇياش چىققاندا ھارارات كەلگەندە، ئوت-چۆپلەر قۇرۇپ كېتىدۇ، گۆللىرى تاشلانىپ كېتىدۇ، شۇڭا گۆزەللىكى يوقلىدۇ؛ باي كىشىلەر شۇنداقلا، ئۆز يولىدا يوقلىپ كېتىدۇ.
JAS 1:12	ئىمتىھانلارغا چىدا قىلغان كىشى قانداق بەختلىك! چۈنكى سىناقنى ئۆتۈپ سىناقلارغا سەۋرجانلىق بىلەن بەداشلىق بەرگەن كىشى نەقەدەر بەختلىك-ھە! چۈنكى ئۇ سىناقتىن ئۆتكەندىن كېپىن، خۇدا ئۆزىنى كەتسە، خۇدا سۆيىگۈچىلەرگە ۋە دە قىلغان ھايات تاجىنى ئالىدۇ.	ئىمتىھانلارغا چىدا قىلغان كىشى قانداق بەختلىك! چۈنكى سىناقنى ئۆتۈپ سىناقلارغا سەۋرجانلىق بىلەن بەداشلىق بەرگەن كىشى نەقەدەر بەختلىك-ھە! چۈنكى ئۇ سىناقتىن ئۆتكەندىن كېپىن، خۇدا ئۆزىنى كەتسە، خۇدا سۆيىگۈچىلەرگە ۋە دە قىلغان ھايات تاجىنى ئالىدۇ.

Reference	Before	After
JAS 1:13	سوپىگەنلەرگە ۋەدە قىلغان ھايات تاجىغا مۇيىھىسىر بولىدۇ.	ئادەم تەلەپكە توشقاندا «خۇدا مېنى تەلەپ قىلماقتا» دېمە. چۈنكى خۇدا ئادەم ئازدۇرۇلۇشقا دۇچ كەلگەندە «خۇدا مېنى ئازدۇرۇۋاتىدۇ» دېمىسۇن.
JAS 1:14	يامان ئىشلار بىلەن تەلەپلىنىشى مۇمكىن ئەمەس ھەم باشقىلارنى تەلەپ چۈنكى خۇدا يامان ئىشلار بىلەن ئازدۇرۇلۇشى مۇمكىن ئەمەس ھەم باشقىلارنى ئازدۇرمادۇ.	ئەممە ھەر بىر كىشى ئۆز ھەۋەس-نەيسى تەرىدىن تارتىپ كېتىپ، ئالدۇرۇۋېتلىپ تەلەپكە توشىدۇ.
JAS 1:15	بەلكى بىرسى ئازدۇرۇلغاندا، ئۆز ھەۋەس-نەيسى قوزغىلىپ، ئۇلارنىڭ كەينىگە كىرگەن بولىدۇ؛ ئاندىن ھەۋەس-نەيس ھامىلىدار بولۇپ گۇناھنى تۇغىدۇ؛ گۇناھ ئۆسۈپ بېتلىپ، ئۆلۈمگە ئېلىپ بارىدۇ.	ئاندىن، ئاززو ھامىل بولۇپ، گۇناھ تۇغۇلدۇرۇپ چىقىدۇ؛ گۇناھ ئۆسۈپ كەتسە، ئۆلۈمگە يېتەكچى بولىدۇ.
JAS 1:16	شۇڭا سوپىمۇلۇك قېرىنداشلىرىم، ئالدىنىپ قالماڭلارا	ئالدابى قالما، ياقتۇرغان قېرىنداشلىرىم!
JAS 1:17	بارلىق يۈكسەك سېخىلىق ۋە ھەربىر مۇكەممەل ئىلتىپات يۇقىرىدىن، يەنى ئاسماندىكى بارلىق يۈرۈقلۈقلەرنىڭ ئاتىسىدىن چۈشۈپ كېلىدۇ؛ ئۇنىڭدا ھېچقانداق ئۆزگۈرش بولمايدۇ ياكى ئۇنىڭدا «ئايلىنىش» بىلەن ھاسىل بولىدىغان كۆلەڭىلەر رەمۇ بولمايدۇ.	ھەر بىر ياخاتىلا ۋە تولۇق ئاتالغۇ يۇقىرىدىن كېلىدۇ، يەنى ئاسماندىكى يورۇقلۇقلارنىڭ ئاتىسىدىن چۈشۈپ كېلىدۇ؛ ئۇنىڭدا ھېچ نەرسە ئۆزگەرمەيدۇ ياكى كۆلەڭىلەر ھاسىل بولمايدۇ.
JAS 1:18	ئۇ ئۆز خالقى بويچە بىزنى راست سۆز بىلەن تۇغۇردى، بىز ئۇنىڭ بارلىق ئۇ بىزنى ئۆزى ياراتقان بارلىق مەجۇداتلارنىڭ ئىچىدە ئۆزىگە دەسلەپ يېشقان مېنۇدەك بولساۇن دەپ، ئۆز ئىرادىسى بويچە بىزنى ھەققەتىنىڭ سۆز-كالامنى ئارقىلىق تۇغۇردى.	مەجۇداتلىرى ئىچىدە ئالدىنىقى مېۋەلەرگە ئوخشاش بولساق دەپ.
JAS 1:19	شۇنىڭ بىلەن، ئى سوپىمۇلۇك قېرىنداشلىرىم، ھەر ئادەم ئاڭلاشقا تېز تەيىار تۇرسۇن، سۆزلەشكە ئالدىرىمىسىن، غەزەپلەشكە ئاستا قالسۇن.	شۇنى ئەسلە، سۆپۈك قېرىنداشلىرىم، ھەر كىشى ئاڭلاشقا تېز تەيىار بولساۇن، سۆزلەشكە ئاستا قالسۇن، غەزەپلەشكە ئاستا قالسۇن.
JAS 1:20	چۈنكى ئىنساننىڭ غەزىپ خۇدانىڭ ھەققانىلىقنى ئېلىپ كەلەيدۇ.	چۈنكى ئىنسانلارنىڭ غەزىپ خۇدانىڭ ھەققانىلىقنى ئېلىپ كەلەيدۇ.
JAS 1:21	شۇنىڭ ئۆچۈن، بارلىق ئىپلاسلىقلارنى ۋە قىنگىلارغا ياتمايۋاتقان قۇرتۇزلايدىغان سۆز-كالامنى كەمەرلىك-مۆمنىلىك بىلەن قوبۇل قىلىڭلار.	شۇگا، ھەممە كىرى كۆرۈنۈشلەرنى ۋە يامانلىقنى تاشلاڭلار، قەلبىڭلاردا تۇرۇپ كەتىكەن سۆزىنى ئاز-ھالال بىلەن قوبۇل قىلىڭلار، چۈنكى ئۇ سەلەرنى زەنلىكىنى تاشلاڭلار، ھەققانىلىقنى ئېلىپ كەلەيدۇ.
JAS 1:22	ئەممە ئۆز-ئۆزگۈلەرنى ئالدابى يەقهت سۆز-كالامنى ئاڭلۇغۇچىلاردىن بولماڭلار، بەلكى ئۇنى ئىجرا قىلغۇچىلاردىن بولۇڭلار.	ئەممە یەقهت سۆزىنى ئاڭلایلا ئۆزگۈلەرگە ئالدابى قالماڭلار، بەلكى ئۇنى راستلا ئىجرا قىلىڭلار.
JAS 1:23-24	چۈنكى بىرسى سۆز-كالامنى ئاڭلاب قويۇپلا، ئۇنى ئىجرا قىلىمسا، ئۇ خۇدى ئەينەكتە ئۆزىنىڭ ئەينى قىياپتىگە قاراپ قويۇپ، كېتىپ قالغان كىشىگە ئوخشىدۇ؛ چۈنكى ئۇ ئۆز تۇرۇقىغا قاراپ بولۇپ، چىقىلا، شۇ ھامان ئۆزىنىڭ قانداق ئىكەنلىكىنى ئۇنىتۇيدۇ.	چۈنكى بىر كىشى سۆزىنى ئاڭلایلا، ئۇنى ئىشلەتمىسى، ئۇ خۇدى ئەينەكتە ئۆز قىياپسىنى كۆرۈپ قويۇپ، كېتىپ بارغاندا ئۇنىتۇپ قالغاندەك بولىدۇ؛ چۈنكى قاراپ چىققاندىن كېپىن، شۇ دەم ئۆزىنىڭ قانداق ئىكەنلىكىنى ئېسىدىن چىقىرىدۇ.
JAS 1:25	لېكىن ئاشۇ كىشىلەرنى ئەركىنلىكە ئېرىشتۈرۈدىغان مۇكەممەل قانۇنغا ئەستايىدىللىق بىلەن داۋاملىق قاراپ، ئۇنىغاغ ئاڭلۇغۇچى بولماي، بەلكى ئۇنىڭ ئىچىدە ياشاپ ئىجرا قىلغۇچى بولغان كىشى ئىشلىرىدا بەختلىك قىلىنىدۇ.	لېكىن كىشىلەرنى ئەركىنلىك بېرىدىغان تولۇق قانۇنغا ياخشى قاراپ تۇرۇپ، ئۇنى ئۇنىتۇماي، بەلكى ئۇنى ياشاپ ئىجرا قىلغاندا، ئىشلىرىدا بەختلىك بولىدۇ.
JAS 1:26	بىرسى ئۆزىنى ئىخلاصمەن ئادەمەن دەپ ھېسابلىغان، لېكىن تىلىنى تىزگىنلىمىگەن بولسا، ئۆزىنى ئۆزى ئالدابىدۇ؛ بۇنداق كىشىنىڭ ئىخلاصمەنلىك بىھۇدىلىكتۇر.	ئەگەر بىرەر كىشى ئۆزىنى دىنى كىشى دەپ ئويلىسا، لېكىن تىلىنى كونتۇرۇل قىلامىسا، ئۆزىنى ئالدابى قالمايدۇ، بۇ كىشىنىڭ دىنى بىكار.
JAS 1:27	خۇدا تامىزنىڭ كۆزىدە ياك ۋە تازا دىن بۇ: قىيىنچىلىقتا قالغان بېتىمالار ۋە قىيىنچىلىقتا قالغان بېتىم-بېسىر، تۇل خوتۇنلارنى يوقلاپ، ئۇلارغا غەمخورلۇق قىلىش ۋە ئۆزىنى بۇ دۇييانىڭ بۇلغىشىدىن داغسىز	خۇدا تامىزنىڭ كۆزىدە ياك ۋە تازا دىن بۇ: قىيىنچىلىقتا قالغان بېتىمالار ۋە بېسىرلارنى ياردەم قىلىش ۋە ئۆزۈنى دۇييانىڭ يامانلىقىدىن ساقلاش.

Reference	Before	After
JAS 2:1	قېرىنداشلىرىم، شان-شەرەپ ئىگىسى بولغان رەبىمىز ئىسما مەسەنەنىڭ ئېتىقاد يولنى تۇقانىكەنسىلەر، ئادەمنىڭ تاشقى قىياپتىكە قاراپ مۇئامىلە قىلدىغانلاردىن بولماڭلار.	قېرىنداشلىرىم، رەبىمىز ئىسما مەسەنەنىڭ ئەزىز ئىشىنىش يولدا تۇرۇپ، كىشىلەرنىڭ تاشقى قىياپتىكە قاراپ ئالاقە قىلماڭلار.
JAS 2:2	چۈنكى سىنაگوگىڭلارغا ئالتۇن ئۆزۈك تاقىغان، ئېسىل كىيىنگەن بىر باي بىلەن تەڭ جۇل-جۇل كىيىنگەن بىر كەمبەغەل كىرسە،	ئەگەر سىلەرنىڭ يىغىننىڭلارغا بىر باي كىشى كىرىپ كەلسە، ئۇ بالقىچاق ئالتۇن تاقاپ، ياخشى كىيم گىيرەپ، بىر كەمبەغەل كىشىمۇ جۇل-جۇل كىيم كىيىنگەن بولسا،
JAS 2:3	سىلەر ئېسىل كىيىنگەننى ئەتىۋارلاپ «تۆرگە چىقىپ ئولتۇرسلا!» دېسەڭلار، كەمبەغەلگە، «ئۇ يەردە تۇرا!» ياكى «ئاياغ تەرىپىمەدە ئولتۇرا!» دېسەڭلار،	ئەگەر سىلەر چىرايلىق كىيىنگەن كىشىنى ئالاھىدە ھۆرمەت قىلىپ «ياخشى ئورنىڭا كېلىپ ئولتۇرا!» دېسەڭلار، كەمبەغەل كىشىگە، «شۇ تەرىپتە تۇر قال!» ياكى «يۇتىم يېنىدا ئولتۇرا!» دېسەڭلار،
JAS 2:4	ئۇرتۇرا ئايرىمىچىلىق قىلغان ۋە ئىسانلار ئۇستىدىن يامان نىيەت ھۆكۈم چىقارغۇچىلاردىن بولغان بولماسىلەر؟!	سىزلار ئۆزلىرىكىلار ئايرىمىچى قىلىپ، ئادەملەرگە يامان ئويغۇ بىلەن ھۆكۈم چىفارساڭلار، بۇلارنىڭ بىرى بولۇپ قالدىڭلارمۇ؟
JAS 2:5	قۇلاق سېلىڭلار، ئى سۆيۈملۈك قېرىنداشلىرىم – خۇدا بۇ دۇنيادىكى كەمبەغەللەرنى ئېتىقادتا باي بولۇش ھەمدە ئۇلارنى ئۆزىنى سۆبىگەنلەرگە بېرىشكە ۋە دە قىلغان يادىشاھلىقىغا مىراسخور بولۇشقا تاللىغان ئەمەسمۇ؟	ئەستىهيلەپ قارايلار، كۆيۈك قېرىنداشلىرىم، خۇدا بۇ دۇنيا قارشىدا كەمبەغەللەرنى ئىشەنگە باي قىلىشقا ۋە ئۆزىنى سۆبىگۈچىلەرگە ۋە دە قىلغان يادىشاھلىقىنى مىراسخور قىلىشقا تاللىغان ئەمەسمۇ؟
JAS 2:6	بىراق سىلەر كەمبەغەللەرنى كۆزگە ئىلمىدىڭلار! بايدار سىلەرنى ئەزگەن ۋە سوت-سوراقلارغا سۆرىگەن ئەمەسمۇ؟	بىراق سىلەر كەمبەغەللەرگە قەدیر بەرمىدىڭلار! بايدار سىلەرنى بېسىپ، مەكەملەرگە سوكۇپ تۇرمایدىكەن؟
JAS 2:7	ئۇستۇڭلەرگە قويۇلغان ئاشۇ مۇبارەك نامغا كۈيۈرلۈق قىلىۋاتقانلار يەنە شۇ بايدار ئەمەسمۇ؟	سىلەرگە بېرىلگەن ياخشى نامنى سوكۇپ تاشلاۋاتقانلار، شۇ بىندۇر بايدار ئەمەسمۇ؟
JAS 2:8	مۇقەددەس يازىملىرىدىكى «قوشناڭنى ئۆزۈڭنى سۆيىگەندەك سۆي» دېگەن شاھانە قانۇنغا ھەقىقى ئەمەل قىلىساڭلار، ياخشى قىلغان بولسىلەر.	ئەگەر سىز مۇقەددەس كىتابىتا بەلگىلەنگەن 'قوشنىنى ئۆزۈك قانداق سۆيىسە، شۇنداق سۆيىسىز' دېگەن ئالاھىدە قائىدىنى ھەقىقى ئەمەل قىلىساڭلار، سىز ياخشى ئىش قىلىسىلەر.
JAS 2:9	لېكىن كىشىلەرگە ئىككى خىل كۆز بىلەن قارسالاڭلار، گۇناھ قىلغان بولسىلەر، تەۋرات قانۇنى تەرىپىدىن خىلايلىق قىلغۇچىلار دەپ بېكتىلىسىلەر.	لېكىن كىشىلەرگە ئىككى خىل كۆز بىلەن قارسىلەر، گۇناھ قىلغان بولسىلەر، قانۇن بويىچە خىلايچىلار دەپ ئېتقىلاب بېرىلىسىلەر.
JAS 2:10	چۈنكى بىر كىشى يۇتون تەۋرات قانۇنغا ئەمەل قىلىدىم دەپ تۇرۇپ، هەتتا ئۇنىڭدىكى بىرلا ئەمەلگە خىلايلىق قىلىسا، ئۇ يۇتون قانۇنغا خىلايلىق قىلغۇچى ھېسابلىنىدۇ.	چۈنكى بىر كىشى يۇتون قانۇننى يۇتونلىي ئەمەل قىلىدىم دەپ ئېتىقاندا، هەتتا بىرلا بىر قائىدىنى بۇزسا، ئۇ يۇتون قانۇننى بۇزغان حالدا قالدۇ.
JAS 2:11	چۈنكى: «زىنا قىلما» دېگۈچى ھەم «قاتلىق قىلما»مۇ دېگەن. شۇڭا، زىنا قىلىمساڭلارمۇ، لېكىن قاتلىق قىلغان بولساڭلار، يەنلا يۇتون تەۋرات قانۇنغا خىلايلىق قىلغان بىلەن باراۋەر بولسىلەر.	چۈنكى، «زىنا قىلما» دەپ بەلگىلەنگەن، شۇنىڭغا ئوخشاش «قاتلىق قىلما» دەيمۇ بەلگىلەنگەن. شۇڭا، زىنا قىلىمساڭلارمۇ، لېكىن قاتلىق قىلىساڭلار، يۇتون قانۇننى خىلاب قىلغانغا باراۋەر بولسىلەر.
JAS 2:12	شۇڭا سۆز-ئەمەللەرلەرلەر ئادەمنى ئەركىنلىككە ئېرىشىتۈرىدىغان قانۇن ئالدىدا سوراق قىلىنىدىغانلارنىڭ سالاھىيىتىكە ئۇيىغۇن بولسۇن.	شۇنداق سۆزلەڭلار ۋە شۇنداق ئىش قىلىڭلار، چۈنكى سىلەر ئەركىنلىك قانۇنى بويىچە ھۆكۈم قىلىنىدىغان بولۇشىڭلار كېرەك.
JAS 2:13	چۈنكى باشقىلارغا رەھىم قىلىمغۇانلارنىڭ ئۇستىدىن چىقىرىدىغان ھۆكۈم رەھىمىسىز بولىدۇ. ئەمدى «رەھىم قىلىش» «ھۆكۈم چىقىرىش»نىڭ ئۇستىدىن غەلبە قىلىپ تەنەنە قىلىدۇ.	چۈنكى رەھىم قىلىمغۇانلارغا ھۆكۈم رەھىمىسىز بولىدۇ. رەھىم قىلىش ھۆكۈم قىلىنىنىن غەلبە قىلىپ، نامايان بولىدۇ. چىقىرىشىنىن غەلبە قىلىپ، نامايان بولىدۇ.
JAS 2:14	ئى قېرىنداشلىرىم بىرسى ئاغزىدا، «مەندە ئېتىقاد بار» دەپ تۇرۇپ، ئەمما	ئەي قېرىنداشلارا بىر كىشى 'مەندە ئېتىقاد بار' دەپ ئېتىقاندا، لېكىن

Reference	Before	After
JAS 2:15-16	<p>ئۇنىڭدا مۇناسىپ ئەمەللەرى بولمىسا، ئۇنىڭ نېمە يايىسى؟ بۇنداق ئېتىقاد ئۇنى ئېتىقاد ئۇنى قۇنقۇرالامدۇ؟</p> <p>ئەمدى ئەگەر ئاكا-ئۇكا ياكى ئاچا-سىكىلاردىن بىرى يالىڭاج قالسا ياكى كۈنديلىك بىمەكلىكى كەم بولسا، سىلەردىن بىرى ئۇلارغا: «خۇداغا ئامانەت، كىيمىڭلار يۇتون، قورسىقىڭلار توق قىلىنگاي!» دەپ قويۇيلا، تېنىڭىچىنىڭ حاجىتىدىن چىقىمسا، بۇنىڭ نېمە يايىسى؟</p>	<p>ئۇنىڭدا ياخشى ئىشلار يوق بولسا، بۇ نېمە يايىدا؟ بۇنداق ئېتىقاد ئۇنى قۇنقۇرالامدۇ؟</p> <p>ئەگەر بىر ئاكا ياكى ئۇكا يالىڭاج قالسا ياكى كۈنديلىك تاماقى كەم بولسا، بىرگەلەر ئۇلارغا: «خۇدا ياخشى قىلسۇن، كىيىنېپ ئىسىقلانغىن، تاماق يېغىپ توق بولغان!» دېپلا قالساق، هېچ نەرسە قىلىمىساق، بۇنىڭ نېمە يايىسى بار؟</p>
JAS 2:17	<p>شۇنىڭغا ئوخشاش يالغۇز ئېتىقادلا بولۇپ، ئۇنىڭغا مۇناسىپ ئەمەللەرى بولمىسا، بۇنداق ئېتىقاد ئۆلۈك ئېتىقادتۇر.</p>	<p>شۇنداق بولغاندا، ئېتىقاد ئەمەل بىلەن ئەمەس، يالغۇز بولسا، ئۇ ئۆلۈك دەپ ئاتالىدۇ.</p>
JAS 2:18	<p>لېكىن بەزىرى ئادەملەر: «سەنەد ئىمان بار، مەنەد بولسا ئەمەل بار» دەپ مەن دەيمەن: «ئىمانىڭىنى ئىشلىرىڭ بىلەن ماڭا كۆرسەت!»، «مەن بولسام تالىشىدۇ. لېكىن مەن: «ئەمەلسىز بولغان ئېتىقادىڭىنى ماڭا كۆرسىتە قېنى؟!»، «مەن ئېتىقادىمنى ئەمەللەر بىلەن كۆرسىتىمەن» دەيمەن.</p>	<p>لېكىن بەزىرى ئادەملەر: «سەنەد ئىمان بار، مەنەد بولسا ئىش بار». مەن دەيمەن: «ئىمانىڭىنى ئىشلىرىڭ بىلەن ماڭا كۆرسەت!»، «مەن بولسام تالىشىدۇ. سەن خۇدا بىر دەپ ئىشىنىسىنگ، ياخشى! لېكىن جىنلارمۇ شۇنى ئىشىنىدۇ، شۇنداقلا قورقۇپ دىر-دىر تىترەيدۇ.</p>
JAS 2:19	<p>سەن «خۇدا بىر» دەپ ئىشىنىسىن - بارىكالا! لېكىن ھەتتا جىنلارمۇ شۇنىڭغا ئىشىنىدۇ، شۇنداقلا قورقۇپ دىر-دىر تىترەيدۇغۇ؟</p>	<p>سەن خۇدا بىر دەپ ئىشىنىسىنگ، ياخشى! لېكىن جىنلارمۇ شۇنى ئىشىنىدۇ، شۇنداقلا قورقۇپ دىر-دىر تىترەيدۇ.</p>
JAS 2:20	<p>ئەي، قۇرۇق خىيال ئادەم! ئەمەللەرى يوق ئېتىقادىنىڭ ئۆلۈك ئېتىقاد ئىكەنلىكىنى قاچانمۇ بىلەرسەن؟</p>	<p>ئەي، بىئاقيل ئادەم! سىز بۇنى بىلەمە كېپىمۇ؟ چۈنكى ئېتىقاد ئەمەللەر يوق بولغاندا ئۆلۈك بولىدۇ.</p>
JAS 2:21	<p>ئاتىمىز ئىبراھىم ئۆز ئوغلى ئىسهاقنى قۇربانگاھ ئۇستىگە سۇنغاندا ئۆز ئەملىل ئارقىلىق ھەققانى دەپ جاكارلانغان ئەمەسمۇ؟</p>	<p>ئاتىمىز ئىبراھىم ئۆز بالىسى ئىسهاقنى قۇربانلىق ئۇرنىدا تەقدىم قىلغان ۋاقىتتا، ئىشلىرى ئارقىلىق ھەققىي تەرەپ قىلىنغان، بۇ توغرا دەپ ئېتىقان، ئەمەسمۇ؟</p>
JAS 2:22	<p>ئەمدى شۇنى كۆرۈپلىشقا بولىدۇكى، ئۇنىڭ ئېتىقادى مۇناسىپ ئەمەللەرنى قىلدى ۋە ئېتىقادى ئەمەللەر ئارقىلىق مۇكەممەل قىلىنىدى.</p>	<p>بۇنى كۆرسەڭ، ئۇنىڭ ئېتىقادى ئەمەللەر بىلەن بىرگە كەتىپ، ئېتىقادى ئەمەللەر ئارقىلىق یۇتۇكلىنىپ كەتكەن.</p>
JAS 2:23	<p>مانا بۇ ئىش تەۋراتىسىكى: «ئىبراھىم خۇداغا ئېتىقاد قىلدى. بۇ ئۇنىڭ ھەققانىلىقى ھېسبابلاندى» دېگەن يازىمىنى ئىسپاتلайдۇ، شۇنداقلا ئۇ «خۇدانىڭ دوستى» دەپ ئاتالدى.</p>	<p>بۇ ئىش كىتابتا يېزىلغان نەرسىنى تولدۇرۇپ بەرەتى: «ئىبراھىم ئەللاھغا ئىشنىپ قالدى، بۇ ئۇنىڭ توغرا يولدا بولۇشى ھېسبابلاندى» دەپ، شۇڭا ئۇ «ئەللاھنىڭ دوستى» دەپ تونۇلدى.</p>
JAS 2:24	<p>بۇدىن بىلىپ تۈرۈڭكى، كىشىلەر ئېتىقاد بىلەنلا ئەمەس، بەلكى ئەمەللەرى بەلكى ئەمەللەرى بىلەن ھەققانى دەپ جاكارلىنىدۇ.</p>	<p>بۇدىن بىلىپ تۈرۈڭكى، كىشىلەر ئېتىقاد بىلەنلا ئەمەس، بەلكى ئەمەللەرى بىلەن ھەق دەپ جاكارلىنىدۇ.</p>
JAS 2:25	<p>مۇشۇنىڭغا ئوخشاش، ياھىشە ئايال راھاب ئىسراييل چارلىغۇچىلىرىنى ئۆز باشقا يولدىن چىقارغانلىقى ئۈچۈن، ئۇمۇ ئىش-ئەمەللەرى بىلەن ھەققىي ئۆيىدە كۆتۈپ، ئۆلۈرنى باشقا يول بىلەن ھەچۈرۈۋەتكەنلىكى ئۈچۈن، ئۇ ئوخشاشلا ئىش-ئەملى بىلەن ھەققانى دەپ جاكارلانغان بولما مادۇ؟</p>	<p>شۇنداقلا، راھاب يۈرسەتچىسى جاسۇسلارنى قوبۇل قىلىپ ۋە ئۆلۈرنى باشقا يولدىن چىقارغانلىقى ئۈچۈن، ئۇمۇ ئىش-ئەمەللەرى بىلەن ھەققىي تەرەپ قىلىنغان.</p>
JAS 2:26	<p>تەن روھ بولمىسا ئۆلۈك بولغاندەك، ئەمەللەرى يوق ئېتىقادمۇ ئۆلۈكتۈر.</p>	<p>بەدەن رۇھسىز بولغاندا ئۆلۈپ كېتىدۇ، شۇنداقلا ئەمەل يوق ئىيمانمۇ ئۆلۈپ كېتىدۇ.</p>
JAS 3:1	<p>قېرىنداشلىرىم، ئاراڭلاردىن كۆپ كىشى تەلەم بەرگۈچى بولۇمالماڭلار! چۈنكى سىلەرگە مەلۇمكى، بىز تەلەم بەرگۈچىلەر باشقىلاردىن تېخىمۇ قاتىقى سوراققا تارتىلىمىز.</p>	<p>قېرىنداشلىرىم، سىلەرنىڭ ئارسىسا كۆپ كىشى ئوقۇقۇچى بولۇپ كەتمەڭلار! چۈنكى بىلىسىلەركى، بىز ئوقۇقۇچىلار باشقىلاردىن تېخىمۇ قاتىقى تەكسۈرۈشكە دۇج كېلىپ قالىمىز.</p>
JAS 3:2	<p>ھەممىلىرىمىز كۆپ ئىشلاردا خاتالىق قىلىپ كېتىشىمىز. بىراق، ئەگەر بىرەر چۈنكى ھەممىلىرىمىز كۆپ ئىشلاردا خاتالىشىپ يۇتلىشىمىز. ھالبۇڭى، ئەگەر برىسى تىلدا خاتالاشمىسا، ئۇ كامالەتكە يەتكەن، يۇتكۈل تېنىنى تىزگىنلىيەلگەن ئادەم بولىدۇ.</p>	<p>ھەممىلىرىمىز كۆپ ئىشلاردا خاتالىق قىلىپ كېتىشىمىز. بىراق، ئەگەر بىرەر چۈنكى ھەممىلىرىمىز كۆپ ئىشلاردا خاتالىشىپ يۇتلىشىمىز. ھالبۇڭى، ئەگەر ئادەم سۆزىنە خاتالىق قىلىمىسا، ئۇ مۇكەمەل بولىدۇ، يۇتون تەننى باشقۇرالايدۇ.</p>
JAS 3:3	<p>مانا، بىز ئاتلارنى ئۆزىمىزگە بېقىندۇرۇش ئۈچۈن ئاغزىغا يۈگەن سالىمىز؛ بۇنىڭ بىلەن يۇتكۈل تەنلىرىنى خالىغان تەرەپكە بۇرپىلايمىز.</p>	<p>ھەي، بىز ئاتلارنى باشقۇرۇش ئۈچۈن ئاغزىغا يۈگەن قويۇپ، يۇتون تەنلىرىنى خالىغان تەرەپكە يۇتكەپ كېتەلەيمىز.</p>

Reference	Before	After
JAS 3:4	مانا، كېمىلەرگىمۇ قاراڭلار؛ شۇنچىلىك يوغان بولسىمۇ، يەنە كېلىپ دەھىشەتلىك شاماللار تەرىپىدىن ئۇرۇلۇپ ھەيدىلىرىغان بولسىمۇ، لېكىن رولچى قەيەرگە ئۇلارنى ھەيدەي دېسە، ئۇ كىچىككىنە بىر رول ئارقىلىق ئۇنى خالىغان تەرىپىكە بۇرايدۇ.	باھ، گەملەر قانداق چوڭ بولسا، كۆچلۈك شاماللار تەرىپىدىن سوقۇلۇپ كېتىشكە تەۋە، بىر كىچىك رول بىلەن رولچى خالىغان يەرگە يۆتكەپ كېتىدۇ.
JAS 3:5	شۇنىڭغا ئوخشاش، گەرچە تىل تېنىمىزنىڭ كىچىك بىر ئەزا بولسىمۇ، لېكىن تولىمۇ يوغان سۆزلەيدۇ. كىچىككىنە بىر ئوت ئۇچقۇنىنىڭ چوڭ ئورماڭغا ئوت تۇتاشتۇرالايدىغانلىقىنى ئويلاپ بېقىڭلار!	شۇنداقلا، تىلىمىز كىچىك بىر ئەزا بولسىمۇ، بىك چوڭ ئىشلارنى سۆزلەپ تۈرىدۇ. كىچىك بىر ئوت شاھىزىش چوڭ ئورماڭغا ئوت چىقىرىپ تۇرۇشنى ئويلاش!
JAS 3:6	تىل – دەرۋەقە بىر ئوتتۇر؛ ئۇ ئەزالىمىز ئارسىدىن ئۇرۇن ئېلىپ قەبىھلىككە تولغان بىر ئالەم بولىدۇ. ئۇ يۇتكۇل تەننى بولغۇچىدۇر؛ ئۇ دوزاخ ئوتىدىن تۇتاشتۇرلۇپ، يۇتكۇل تەبئەتنىڭ چاقىغا ئوت تۇتاشتۇردى!	تىل بىر ئوت سىيىپتۇ؛ ئۇ بىزنىڭ ئەزالىمىز ئىچىدە قارا ئىشلار بىلەن تولۇقلاب، بارلىق تەننى قورۇقلاب، جەھەممۇ ئوتى بىلەن يېنىپ، ھاياتىمىزنىڭ ھەممە تەرىپىلىرىنى ئوتقا بېرىدۇ!
JAS 3:7	چۈنكى ھەممە تۈرلۈك ھايۋانلار ھەم ئۇچار-قاناتلار، ئۆمىلىگۈچى ھايۋانلار ھەم دېڭىزدىكى مەخلۇقلار ئىنسانىيەت تەرىپىدىن كۆندۈرۈلمەكتە ھەمە كۆندۈرۈلگەندى.	چۈنكى ھەممە تۈرلۈك ھايۋانلار، قۇشلار، سۈرۈشكەنلەر ۋە دېڭىزدا ياشايدىغانلار ئادەملەر تەرىپىدىن كۆندۈرۈپ بولىدۇ ۋە كۆندۈرۈپ كەتكەن. دېڭىزدىكى مەخلۇقلار ئىنسانىيەت تەرىپىدىن كۆندۈرۈلمەكتە ھەمە كۆندۈرۈلگەندى.
JAS 3:8	ئەمما تىلىنى ھېچكىم كۆندۈرەلمەيدۇ، ئۇ تىننەمسىز رەزىل بىر نەرسە بولۇپ، جانغا زامىن بولىدىغان زەھەرگە تولغاندۇر.	ئەمما تىلىنى ھېچكىم كۆنترول قىلامىدۇ، بۇ بىر كۆنترول قىلامىغان يامانلىق، ھەرخىل خەتلەرلىك زەھەرگە تولغان.
JAS 3:9	بىز تىلىمىز بىلەن يەرۋەدىگار ئاتىمىزغا شانۇ-تەشەكۈر قايتۇرمىز، ۋە يەنە ئۇنىڭ بىلەن خۇدانىڭ ئوبرازىدا يارتىلغان ئىنسانلارنى قارغايىمىز.	بىز تىلىمىز بىلەن يەرۋەدىگار ئاتىمىزنى تەرىپىلەب، خۇدا سۈرەتىدە يارتىلغان ئىنسانلارغا قارغايىمىز.
JAS 3:10	دېمەك، ئوخشاش بىر ئېغىزدىن ھەم تەشەكۈر-مۇبارەك ھەم لەنەت-قاراغاش چىقىدۇ. ئى قېرىنداشلىرىم، بۇنداق بولماسىلىقى كېرەك!	دېمە، ئوخشاش بىر ئاغىزدىن ھەم تەھپۈس ھەم لەنەت چىقىدۇ. قېرىنداشلىرىم، بۇنداق ئەمەس بولسۇن!
JAS 3:11	بىر بۇلاق ئوخشاش بىر كۆزدىن بىرلا ۋاقتىتا تاتلىق ھەم قىرتاق سۇ چىقىرامدۇ؟	بىر چىشما بىر جايىدىن تەر ۋە توخۇ سۇ چىقىرامدۇ؟
JAS 3:12	ئى قېرىنداشلىرىم، ئەنجۇر دەرىخى زەيتۇن مېۋسى بەرمەيدۇ، ياكى ئۇرۇم ئۇرۇم تېلى ئەنجۇرنىڭ مېۋسىنى بېرەلەمەدۇ؟ ھەم تۆزلۇق بۇلاق تاتلىق سۇنىمۇ چىقىرالمايدۇ.	قېرىنداشلىرىم، ئەنجۇر دەرىخى زەيتۇن مېۋسى بەرمەيدۇ، ياكى ئۇرۇم دەرىخى ئەنجۇر بېرىپ كۆرمەدۇ؟ تۆزلۇق چىشما تاتلىق سۇ چىقىزالمىدۇ.
JAS 3:13	ئاراڭلاردا كىم دانا ۋە يەملىك؟ يەزىلەتلىك يۈرۈش-تۇرۇشىدىن ئۇ دانالىققا خاس بولغان مۇمن-كەمەتەرلىك بىلەن ئەمەللەرىنى كۆرسەتسۇن!	سىللەرde كىم ئەقلىق ۋە يەھىملىك؟ ئۇنى ياخشى ھالقىنىش بىلەن، دانالىقنىڭ كەمەتەرلىك بىلەن ئىشلەرنى كۆرسەتسۇن!
JAS 3:14	لېكىن ئەگەر قەبىڭلاردا ئاچقىق ھەستخورلۇق ۋە جىدەل-ماجира بولسا، يايىدىلىق ئامال بار بولسا، ھەقىقەتنى يالغان سۆز بىلەن بوغماڭلار، مەغرۇر ئەمدى يالغان سۆزلەر بىلەن ھەقىقەتنى يوققا چىقارماڭلار، ماختانماڭلار. بولمىغلى.	لېكىن ئەگەر سىزلەرنىڭ يۈرەكلىرىدە كاچا قىرغىن ھەسەت ۋە شەخسىي يايىدىلىق ئامال بار بولسا، ھەقىقەتنى يالغان سۆز بىلەن بوغماڭلار، مەغرۇر ئەمدى يالغان سۆزلەر بىلەن ھەقىقەتنى يوققا چىقارماڭلار، ماختانماڭلار. بولمىغلى.
JAS 3:15	بۇنداق «دانالىق» ئەرىشىن ئەمەس، بەلكى دۇنياغا، ئىنسان تەبىئىتىگە خاس بولۇپ، جىن-شەيتانىدىن كەلگەن دانالىق	بۇ دانالىق ئاسمانىدىن ئەمەس، دۇنيا تەرىپىلىك، ئادەم تەبىئىتىدىن كەلگەن بولۇپ، جىن-شەيتانلارنىڭ تەسىرى بار.
JAS 3:16	چۈنكى ھەستخورلۇق ۋە جىدەل-ماجира بولغانلا يەردە قالايمىقانچىلىق ۋە ھەرخىل رەزلىلىكلىرى بولىدۇ.	چۈنكى ھەسەت ۋە جىدەل بار بولغان يەردە، قالايمىقانچىلىق ۋە ھەرخىل رەزلىلىكلىرى بار بولىدۇ.
JAS 3:17	لېكىن ئەرىشىن كەلگەن دانالىق بولسا، ئۇ ئالدى بىلەن ياكىتۇر، ئۇ يەنە تىنچلىقپەرۋەر، خۇش يېشىل، باشقىلارنىڭ يېكىرگە قۇللىق ئۇچۇق، رەھىمدىل بولۇپ، ياخشى مېۋىلەر بىلەن تولغان، ئۇنىڭدا تەرىپىازلىق ياكى ساختىپەزلىك يوقتۇر.	لېكىن ئاسمانىدىن كەلگەن دانالىق تۈنچىدە تازا، شۇنداقلا تىنچلىق ئىستەپ، ياخشى مېھرىبان، باشقىلارنىڭ سۆزىنگە ئاچق قۇلاق بولۇپ، رەھىملىك بىلەن تۆلۈق، ياخشى نەتىجىلەرگە ئىگە، تەرىپچاسىز ۋە دەلىلىك.

Reference	Before	After
JAS 3:18	هەققانىلىق ئۇرۇقلىرى تىنچلىقپەرۋەلەر ئارىسىدا چېچىلىپ، تىنچلىق ئىچىدە مېۋە بېرىدۇ.	ھەق راستلىق مېۋسى تىنچلىق ئىچىدە تىنچلىق قىلغانلار تەرىپىدىن سىزلەرنىڭ ئارىسىدىكى ئۇرۇشلار ۋە جەنچەللەر نەدىن كېلىپ چىقىدۇ؟ بۇ دەل تەن سىزلەرنىڭ ئىچىدىكى ئاززو-ھەۋەسلەر جەڭ قىلىۋاتقان ئاززو-ھەۋەسلەرنىڭلاردىن ئەمەسمۇ؟
JAS 4:1	ئاراڭلاردىكى ئۇرۇش ۋە ماجىرار نەدىن كېلىپ چىقىدۇ؟ بۇ دەل تەن سىزلەرنىڭ ئىچىدىكى ئاززو-ھەۋەسلەر جەڭ قىلىۋاتقانلىقىدىن ئەمەسمۇ؟	سلىھر ئەۋەس قىلىسلىھر، لېكىن ئاززو-ھەۋەسلەرنىڭلارغا ئېرىشەلمەيسىلە؛ كىشىلەرنى ئۆلتۈرۈپ تاشلايىسلىھر، ھەسەت قىلىسلىھر، لېكىن ئېرىشەلمەيسىلە؛ جەڭ قىلىپ تۇرۇسلىھر، بۇنىڭ ئوچۇن، سلىھر تەلەپ قىلمايىسلىھر.
JAS 4:2	سلىھر ئاززو-ھەۋەس قىلىسلىھر، لېكىن ئاززو-ھەۋەسلەرنىڭلارغا ئېرىشەمەيسىلە؛ ئادەم ئولتۇرۇسلىھر، ھەسەت قىلىسلىھر، لېكىن ئېرىشەلمەيسىلە؛ جىدەل-ماجىرا چىقىرىپ جەڭ قىلىسلىھر، ئېرىشەمەيسىلە، چۈنكى تىلىمەيسىلە.	سلىھر ئەۋەس قىلىسلىھر، لېكىن ھەۋەسلەرنىڭلارغا ئېرىشەلمەيسىلە؛ كىشىلەرنى ئۆلتۈرۈپ تاشلايىسلىھر، ھەسەت قىلىسلىھر، لېكىن ئېرىشەلمەيسىلە؛ جەڭ قىلىپ تۇرۇسلىھر، بۇنىڭ ئوچۇن، سلىھر تەلەپ قىلمايىسلىھر.
JAS 4:3	تىلىسەڭلارمۇ ئېرىشەلمەيسىلە، چۈنكى ئۆز ئاززو-ھەۋەسلەرنىڭلارنى قاندۇرۇش ئوچۇن رەزىل نىيەتلەر بىلەن تىلىمەيسىلە.	سىز دۇا قىلسائڭلارمۇ ئېرىشەمەيسىز، چۈنكى ئۆز ئىستاكىلىرىڭلارنى قاندۇرۇش ئوچۇن يامان نىيەت بىلەن سورايىسىز.
JAS 4:4	ئەي زىناخورلار! بۇ دۇنيا بىلەن دوستلىشىشنىڭ ئەمەلىيەتتە خۇدا بىلەن دوشىمەنلىشىشكە ئېنىق دەپ بىلەن مىزىلەر؟ كىم بۇ دۇنيانى دوست تۇنماقچى بولسا، ئۆزىنى خۇدانىڭ دۇشمىنى قىلىدۇ.	ئەي، زىنا قىلغۇچىلار! بۇ دۇنيا بىلەن دوست بولۇش، چاققان خۇدا بىلەن دوشىمەنلىشىشكە ئېنىق دەپ بىلەن مىزىلەر؟ كىم بۇ دۇنيانى دوست تۇنماقچى بولسا، ئۆزى خۇدا دۇشمىنى قىلىدۇ.
JAS 4:5	مۇقەددەس يازمىلاردا: «خۇدا قەلبىمىزگە ماكان قىلدۇرغان روھ ناچار ئاززو-ھەۋەسلەرنى قىلامدۇ؟» دېگەن سۆز سىلەرچە بىكار دېلىگەنمۇ؟	ياكى سلىھر يېكىر قىلىسلىھرکى، يازمىلار بىكار گەپ قىلىدۇمۇ؟ «بىزنىڭ ئىچىدە تۇرۇغان روھ، غىررەت بىلەن ئاززو-قىلىدۇ» دەپ كۆرسىتىلگەن.
JAS 4:6	لېكىن خۇدا بەرگەن مېھىر-شەيقەت بۇنىڭدىن ئۈستۈن تۇرىدۇ. شۇنىڭ تۈھىيلىدىن مۇقدەدەس يازمىلاردا: «خۇدا تەك بېئۇلارغا قارشىسىدۇر، لېكىن مۆمنىن-كەمەرلەرگە شەيقەت قىلىدۇ» دەپ يېزلىغاندۇر.	لېكىن خۇدا بىزگە كۆيەرەك رەھمەت بېرىدۇ، شۇڭا مۇقەددەس يازمىلاردا: «خۇدا تەك بېئۇلارغا قارشى تۇرىدۇ، بىراق كەمەرلەرگە رەھمەت قىلىدۇ» دەپ كۆرسىتىلگەن.
JAS 4:7	شۇنىڭ ئوچۇن، خۇداغا بويىسۇنىڭلار، شەيتانغا قارشى تۇرۇڭلار؛ شۇنداق قىلسائڭلار ئۇ سىلەردىن قاچىدۇ.	بۇ سەھەپتىن، خۇداغا بويىسۇنىڭ. شەيتانغا قارشى تۇرۇڭ، شۇنداق قىلسائڭلار ئۇ سىلەرنىڭ يېنىڭدىن قاچىپ كېتىدۇ.
JAS 4:8	خۇداغا يېقىنىلىشىڭلار، خۇدامۇ سىلەرگە يېقىنىلىشىدۇ. ئەي گۇناھكارلار، گۇناھتنىن قولۇڭلارنى يۇيۇڭلار؛ ئەي ئۆجمە كۆڭلەر، قەلبىڭلارنى ياك قىلىڭلار.	خۇداغا يېقىن كېلىڭلار، خۇدا سىلەرگەم يېقىن بولىدۇ. گۇناھ قىلغۇچىلار، قوللىرىڭلارنى تازىلەڭلار؛ كۆڭلۈل تويۇقچىلار، قەلبىڭلارنى ياكلاڭلار.
JAS 4:9	گۇناھلىرىڭلارغا قايغۇ-ھەسەرت چېكىڭلار، هازا تۇتۇپ يېغلاڭلار، كۈلەڭلارنى ماتەمگە، خۇشاللىقىڭلارنى قايغۇغا نايلاندۇرۇڭلار.	ئۇزارىپ كەتىڭلار، كۆرۈلەڭلار ۋە يېغلاڭلار، كۈلەڭلارنى يەنتىزىگە ئۆزگەرتىڭلار ۋە خۇشاللىقىڭلارنى كەسکىنە چۈشۈشكە ئۆزگەرتىڭلار.
JAS 4:10	خۇدانىڭ ئالدىدا ئۆزۈڭلارنى تۆۋەن تۆتۈڭلار ۋە شۇنداق قىلغاندا ئۇ سىلەرنى ئۈستۈن قىلىدۇ.	خۇدانىڭ ئالدىدا ئۆزۈڭلارنى كېچكەتتۈرۈڭلار، شۇنداق بولغاندا ئۇ سىلەرنى بالاند قىلىدۇ.
JAS 4:11	ئەي قېرىنداشلار، بىر-بىرىڭلارنى يامان گەپ قىلماڭلار، كىم بىر قېرىندىشنى سۆكسە يامانلاب سۆزلىپ ياكى ئۇنى ھۆكۈم قىلسا، قانۇنىسىمۇ يامانلاب سۆزلىپ، ياكى ئۇنىڭ ئۈستىدىن ھۆكۈم قىلغان بولىدۇ. شۇنداق قىلىپ قانۇن ئۈستىدىن ئۇنىڭ ئۈستىدىن ھۆكۈم قىلغان بولىدۇ. شۇنداق بولغاندا، قانۇنغا ئەگىشىپ ئىش توغرا-ناتوغرا دەپ ھۆكۈم قىلساك، قانۇنغا ئەمەل قىلغۇچى ئەمەس، بهلكى ئۆزۈڭىنى ئۇنىڭ ئۈستىدىن ھۆكۈم قىلغۇچى قىلغۇفالغان بولىسەن.	ئەي، «بۇگۈن ياكى ئەتە يالانى-يۇكۇنى شەھەرگە بارىمىز، ئۇ يەردە بىر يىل ئۆزۈنى ھۆكۈم قىلغان بولۇپ قالىسىز، بەلكى ئۆزۈڭلۈك قانۇنىنى ھۆكۈم قىلغۇچى بولىسىز.
JAS 4:12	قۇوتقۇزۇشقا ۋە ھالاك قىلىشقا قادر بولغان، قانۇن تۈزگۈچى ۋە ھۆكۈم قىلغۇچى يەقەت بىردىر! شۇنداق ئىكەن، سەن باشقىلار ئۈستىدىن ھۆكۈم قىلغۇدەك زادى كىمسەن؟	ئەمما، قۇوتقۇزالايدىغان ۋە يارچا قىلا لايدىغان كۈچكە ئىگە، قانۇن ياسايدىغان ۋە ھۆكۈم بېرىدىغان يەقەت بىر ئادەم بارا سەن باشقىلارغا ھۆكۈم قىلىشقا كىم بولىسەن؟
JAS 4:13	ھەي، «بۇگۈن ياكى ئەتە يالانى-يۇكۇنى شەھەرگە بارىمىز، ئۇ يەردە بىر يىل تۇرۇپ، سودا تۇرۇپ، تىجارەت قىلىپ يايدا تايىمىز» دېگۈچىلەر بۇنىڭغا قۇلاق سېلىڭلار!	ئەي، «بۇگۈن ياكى ئەتە بەزى بىر شەھەرگە بارىپ، بىر يىل تۇرۇپ، سودا قىلىپ يۇل تايىمىز» دېگەڭەر، بۇنىڭغا قىلىق سېلىڭلار!
JAS 4:14	ئەي ئەتە نېمە بولىدىغانلىقىنى بىلمەيدىغانلار، ھاياتىڭلار نېمىگە ئوخشايدۇ؟	ئەي دوستلار، سلىھر ئەتە نېمە بولىدىغانلىقىنى بىلمەيسىلەر، ھاياتىڭلار

Reference	Before	After
	نېمىگە ئوخشاش؟ ئۇ بىر يارچە تۇمانغا ئوخشايىدۇ، قىسقا ۋاقتى كۆرۈنىپ ئۇ خۇددى غىل-يال يېيدا بولۇپ يوقاپ كېتىدىغان بىر يارچە تۇمان، خالاس.	كېتىپ كەتىدۇ.
JAS 4:15	بۇنىڭ ئورنىغا، «رەب بۇيرۇسا، ھايات بولساق، ئۇنى قىلىمىز، بۇنى قىلىمىز» دېپىشىڭلار كېرەك.	ئورنىدا، «ئەگەر رەب ئىسىلەپ بەرگەن بولساق، بىز ھايات تۇرۇپ، بۇنى قىلىپ كۆرمەك، شۇنى قىلىپ كۆرمەك» دېسلىر.
JAS 4:16	لېكىن ئەمدى سىلەر ھازىر ئۇنداق يوغان گەپلىرىڭلار بىلەن ماختىنىسىلەر.	لېكىن ھازىر سىلەر بۇنداق كېرىلىك گەپ بىلەن ماختلايسىز. بۇنداق ماختىلىنىشلارنىڭ ھەممىسى يامان ئىش.
JAS 4:17	شۇنىڭدەك كىمىدىكىم مەلۇم ياخشى ئىشنى قىلىشقا تېگىشلىك دەپ بىلىپ تۇرۇپ قىلمىغان بولسا، گۇناھ قىلغان بولىدۇ.	ئەگەر بىر كىشى ياخاتلا ئىشنى قىلىش كېرەكلىكىنى بىلىپ تۇرۇپ، قىلىمسا، ئۇ گۇناھ بولىدۇ.
JAS 5:1	ئەي بايلار، قۇلاق سېلىڭلار! بېشىڭلارغا چۈشىدىغان كۈلپەتلەر ئۈچۈن داد-پەرياد كۆتۈرۈپ يىغلاڭلار.	ئەي بايلار، سىزگە چۈشىدىغان مەشەككەتلەر ئۈچۈن داد كۆتۈرۈپ يىغلاڭلار!
JAS 5:2	بايلىقىڭلار چىربىپ كەتنى، كىيمى-كېچىكىڭلارنى كۇپىه يەپ كەتنى،	بايلىقىڭلار چىرباب كەتنى، كىيمىلىرىڭلار كۇپىه تۇنۇپ كەتنى،
JAS 5:3	ئالتۇن-كۈمۈشلىرىڭلارنى بولسا دات باستى، بۇ دات قىيامەتتە ئۆزۈڭلارغا قارشى گۇواھلىق بېرىپ، گوشۇڭلارنى ئوتتا كۆيدۈرۈلگەندەك يەۋىتىدۇ.	ئالتۇن-كۈمۈشلىرىڭلار زىگلاب بار، بۇ زىگ ئاخىرقى كۇندە سىلەرگە قارشى گۇواھ بولۇپ، گوشۇڭلارنى ئوتتا يوقلىپ كەتكەندەك پىندۇ. سىلەر بايلق توپلاب تۇرۇۋاتقانلىقىڭلار ئاخىرقى كۇنلەردە بولۇپ قالدى!
JAS 5:4	سەرەرنىڭ بايلىقلارنى توپلىشىڭلار ئاخىرقى كۇنلەردە بولدى!	كۆرۈڭلار، سىزلارنىڭ زېمىنلىرىدە ئېمگەك قىلغان ئەمە كېچىلەرگە ئىش ھەقلىرىنى بەرمەپىتىڭلار. بۇ ھەقلىر يەرياد قىلىپ تۇرۇپتۇ، شۇنداقلا ئېمگە كېچىلەرنىڭ ئالقى يەرۋەردىگار ئاللاھنىڭ قۇلىقىفا يەتكەن.
JAS 5:5	مانا، ئېنلىقىڭلاردا ئىشلەپ ھوسۇل يەققاندارغا خىيانەت قىلىپ ئىش ھەقلىرىنى بەرمەي كەلدىڭلار. بۇ تۇتۇۋېلىنىغان ھەق ئۆستۈڭلەردىن يەرياد كۆتۈرمەكتە، شۇنىڭدەك ئۇرمىچىلارنىڭ نالىھ-يەريادلىرى ساماۋىي قوشۇنۇدۇنىڭ سەردارى بولغان يەرۋەردىگارنىڭ قۇلىقىغا يەتتى.	سەلەر بۇ دۇنيادا ئىچىدە يېل-مال بىلەن ئەيش-يېيش قىلىپ ياشاب كېلىۋاتىسىلەر. قويilar بوغۇزلاش كۇنىڭكە تەيار بولغاندا، سەلەر ھما بوغۇزلىنىش كۇنىڭكە ئوزىڭلارنى تەيارلاپ كېلىۋاتىسىلەر.
JAS 5:6	سەلەر ھەققانىي بولغۇچىنى گۇناھقا مەھكۇم قىلىپ، ئۆلتۈرۈپ كەلدىڭلار؛ ئۇ سەلەرگە قارشىلىق كۆرسەتمەيدۇ.	سەلەر ئادالەتچان كىشىنى گۇناھلىق دەپ ھۆكۈم قىلىپ، ئۆلتۈرۈپ كەتىڭلار؛ ئۇ سەلەرگە قارشى تۇرمایدۇ.
JAS 5:7-8	شۇڭا، قېرىنداشلار، رەب قايتىپ كېلىدىغان ۋاقتىتا سەبر قىلىڭلار. كۆرۈڭلار، شۇڭا، قېرىنداشلار، رەبىنىڭ قايتا كېلىدىغان كۇنىڭچە سەۋر-تاقھەت قىلىپ تۇرۇڭلار. مانا، دېھقان كىشى يەرنىڭ ئىسىل مېۋسىنى كۆتىدۇ؛ يەرگە دېھقانلار يەرنىڭ كۆزەل مېۋسىنى سەبر بىلەن كۆتۈپ تۇرۇشتاتۇ؛ يەرگە دەسلىكى ۋە كېپىنكى يامغۇرلارغا مۇيەسىسى بولغۇچە ئۇنى ئىنتىزازلىق بىلەن سەۋر-تاقھەت ئىچىدە كۆتىدۇ. سەلەر رەبىنىڭ كېلىشى ياقتۇرۇپ سەبر قىلىپ، قەلبىڭلارنى كۆچەپتىڭلار. چۈنكى رەبىنىڭ كېلىشى ياقتۇرۇپ بارىدۇ.	دېھقانلار يەرنىڭ كۆزەل مېۋسىنى سەبر بىلەن كۆتۈپ تۇرۇشتاتۇ؛ يەرگە بەزەت ۋە كېپىنكى يامغۇرلار يەققاندا، ئۇ كۆتۈشى داۋاملىق. سەلەر دې بىلەن سەۋر-تاقھەت ئىچىدە كۆتىدۇ. سەلەر رەبىنىڭ كېلىشى ياقتۇرۇپ قەلبىڭلارنى مۇستەھكم قىلىڭلار. چۈنكى رەبىنىڭ قايتا كېلىش يېقىنلاب قالدى.
JAS 5:9	ئاغرىنىماڭلار؛ مانا، سوراقدا قىلغۇچى ئىشك ئالدىدا تۇرۇۋاتىدۇ.	قېرىنداشلار، بىر-بىرىڭلارغا ئېتىكلىمەڭلار، سوراقدا تارتىلىشىن قاچىنىڭلار؛ قېرىنداشلار، ئۆزۈڭلار سوراقدا تارتىلىما سلىقىڭلار ئۈچۈن بىر-بىرىڭلاردىن مانا، قەزاغاج ئىشك ئالدىدا تۇرۇۋاتىدۇ.
JAS 5:10	ئاللاھ ئىسمى بىلەن سۆزلەگەن يېغەمبەرلەرنىڭ قانداق ئازاپ تارتىقانلىق يەرۋەردىگارنىڭ نامىدا سۆزلىگەن بۇرۇنقى يېغەمبەرلەرنىڭ قانداق ئازاب-ئوقۇبەت تارتىقانلىقى، شۇنداقلا سەۋر-تاقھەت قىلغانلىقىنى ئۆلگە قىلىڭلار.	ئاللاھ ئىسمى بىلەن سۆزلەگەن يېغەمبەرلەرنىڭ قانداق ئازاپ تارتىقانلىق يەرۋەردىگارنىڭ نامىدا سۆزلىگەن بۇرۇنقى يېغەمبەرلەرنىڭ قانداق ئازاب-ئوقۇبەت تارتىقانلىقى، شۇنداقلا سەۋر-تاقھەت قىلغانلىقىنى ئۆلگە قىلىڭلار.
JAS 5:11	بىز مانا مۇشۇنداق سەۋر-تاقھەت بىلەن بەرداشلىق بەرگەنلەرنى بەختلىك سەلەر ئايپىنىڭ قىيىقا قارشى قانداق چىدام قىلغانلىقىنى ئاكلىغانلىقىنى دەپ ھېسابلايمىز. ئايپىنىڭ ئازاب-ئوقۇبەتكە قانداق سەۋر-تاقھەت بىلەن بەرداشلىق بەرگەنلىكىنى ئاكلىغانلىقىنى ئۆننەكىغا ئاخىرقى قىلغىنىنى، شۇنداقلا بەرۋەردىگارنىڭ ئاخىردا ئۇنى قانداق ياخشى قىلغانلىقىنى، شۇنداقلا بەرۋەردىگارنىڭ يۈرەكلىكى شەيقەت ۋە رەھىم بىلەن تولۇق ئىكەنلىكىنى كۆرگەنسىلەر.	بىز بۇنداق سەۋرلىق بىلەن چىداملاشقا ئەنلىكىنى ھەققىي بەختلىك دەيمىز. سەلەر ئايپىنىڭ قىيىقا قارشى قانداق چىدام قىلغانلىقىنى ئاكلىغانلىقىنى دەپ ھېسابلايمىز. ئايپىنىڭ ئازاب-ئوقۇبەتكە قانداق سەۋر-تاقھەت بىلەن بەرداشلىق بەرگەنلىكىنى ئاكلىغانلىقىنى ئۆننەكىغا ئاخىرقى قىلغىنىنى، شۇنداقلا بەرۋەردىگارنىڭ يۈرەكلىكى شەيقەت ۋە رەھىم بىلەن تولۇق ئىكەنلىكىنى كۆرگەنسىلەر.

Reference	Before	After
JAS 5:12	قېرىنداشلىرىم، بۇنى ئەسلىگە ئىلىڭلار، قەسەم قىلماڭلار - نە ئاسمان نە زېمىن نە باشقا ھېچ نەرسىنىڭ ئاتى بىلەن قەسەم بەرمەڭلار، بەلكى 'ھەئ' زېمىن نە بېچقانداق باشقا نەرسىلەرنىڭ نامى بىلەن قەسەم قىلغۇچى بولماڭلار، بەلكى «بۈلدۈر» دېسەڭلار، ھەققىي «بۈلدۈر» بولسىۇن، «ياق» دېسەڭلار، راست 'ھەئ' بولسىۇن، «ياق» دېسەڭلار، راست 'ياق' بولسىۇن. شۇنداق قىلغاندا، خۇدانىڭ جازاسىغا دېسەڭلار ھەققىي «ياق» بولسىۇن. شۇنداق قىلغاندا، خۇدانىڭ جازاسىغا چۈشمەيسىلەر.	قېرىنداشلىرىم، بۇنى ئەسلىگە ئىلىڭلار، قەسەم قىلماڭلار - نە ئاسمان نە زېمىن نە باشقا ھېچ نەرسىنىڭ ئاتى بىلەن قەسەم بەرمەڭلار، بەلكى 'ھەئ' زېمىن نە بېچقانداق باشقا نەرسىلەرنىڭ نامى بىلەن قەسەم قىلغۇچى بولماڭلار، بەلكى «بۈلدۈر» دېسەڭلار، ھەققىي «بۈلدۈر» بولسىۇن، «ياق» دېسەڭلار، راست 'ھەئ' بولسىۇن، «ياق» دېسەڭلار، راست 'ياق' بولسىۇن. شۇنداق قىلسائىڭلار، ئېپقىرىسىيگە توقۇنمایسلەر.
JAS 5:13	ئاراڭلاردا ئازاب تارتقۇچى كىشى بارمۇ؟ ئۇ دۇئا قىلسۇن. خۇشال يۈرۈۋاتقانلار بارمۇ؟ ئۇ كۆي-مەدھىيە ناخشىلىرىنى ئېيتىسۇن.	ئاراڭلاردا ئازاب تارتقۇچى كىشى بارمۇ؟ ئۇ دۇئا قىلسۇن. كىم خۇشال؟ ئۇ مەدھىيە ناخشىلارنى ئېيتىسۇن.
JAS 5:14	ئاراڭلاردا ئاغرىقى-سلاقلار بارمۇ؟ ئۇلار جامائەتنىڭ ئاقساقلارنىنى چاقىرتىپ كەلسۇن؛ ئۇلار رەبىنىڭ نامىدا ئۇنىڭ بېشىغا ماي سۈرۈپ مەسەھ قىلىپ دۇئا قىلسۇن.	ئاراڭلاردا كىم كېسەل بولۇپ قالدى؟ ئۇ جامائەتنىڭ ئاقساقلارنىنى چاقىرىپ كەلسۇن؛ ئۇلار رەبىنىڭ ئىسمىدا بېشىغا ماي سۈرۈپ دۇئا قىلسۇن.
JAS 5:15	شۇنداق قىلىپ ئىمان-ئىشەنج بىلەن قىلغان دۇئا بىمارنى ساقايىتىدۇ، رەب ئۇنى ئورنىدىن تۇرغۇزىدۇ. ئەگەر بىمار گۇناھلارنى قىلغان بولسا، بۇلار كەچۈرۈم قىلسىدۇ.	شۇنداق بولغاندا، ئىمان بىلەن دۇئا قىلساق، بىمارنى ساقلاپ قويىدۇ، رەب ئۇنى تۇرغۇزۇپ يولغا سالىدۇ. ئەگەر بىمار گۇناھ قىلغان بولسا، بۇلار تولۇق كەچۈرۈلۈپ كېسىدۇ.
JAS 5:16	شۇنىڭ ئۆچۈن ئوتتۇرۇزگەن گۇناھلىرىڭلارنى بىر-بىرىڭلارغا ئىقرار قىلىڭلار ۋە شىپالقىق تېپىشىڭلار ئۆچۈن بىر-بىرىڭلارغا دۇئا قىلىڭلار، ھەققانى ئادەمنىڭ دۇئاسى زور كۈچ ۋە چوڭ ئۇنۇمگە ئىگىدۇ.	شۇ سەھەپتىن گۇناھلىرىڭلارنى بىر-بىرىڭلارغا ئېپتىپ ئىقرار قىلىڭلار ۋە شىفالىنىش ئۆچۈن بىر-بىرىڭلار ئۆچۈن دۇئا قىلىڭلار، ھەقسىز ئادەم دۇئاسى كۈچلۈك ۋە ئۇنۇملىك.
JAS 5:17	ئىلىاس يەريغەمبەر مۇ بىزگە ئوخشاشلا ئىنسانىي تەبىئەتلىك ئىدى. ئۇ يامغۇر ياغمىسىۇن دەپ ئىخلاص بىلەن دۇئا قىلدى؛ نەتىجىدە، زېمىنغا ئوچ يىل ئالىتە ئاي ھېچ يامغۇر ياغمىدى.	ئىلىاس بىزگە ئوخشاشلا ئادەم بولۇپ تۇراتنى. ئۇ يامغۇر ياغمايدىغان بولسىۇن دەپ ئىشچاق دۇئا قىلدى، شۇنىڭغا ئەگىشىپ زېمىنغا ئوچ يىل ئالىتە ئاي ھېچ يامغۇر ياغمىدى.
JAS 5:18	ئۇ يەنە دۇئا قىلدى، شۇڭا يامغۇر قايىتا ياغدى ۋە يەر مېۋە-ھوسۇلارنى يەنە ئاندىن ئۇ يەنە دۇئا قىلدى ۋە يامغۇر قايىتا ياغدى، يەرمۇ ھوسۇل- مېۋىسىنى يەنە بەردى.	ئۇ يەنە دۇئا قىلدى، شۇڭا يامغۇر قايىتا ياغدى ۋە يەر مېۋە-ھوسۇلارنى يەنە ئاندىن ئۇ يەنە دۇئا قىلدى ۋە يامغۇر قايىتا ياغدى، يەرمۇ ھوسۇل- بەردى.
JAS 5:19	قېرىنداشلىرىم، ئاراڭلاردا بىرسى ھەققەتتىن چەتنىگەن بولسا، ۋە يەنە بىرسى ئۇنى ھەققەتكە قايتۇرسا،	ئىنیم-ئېيمىلەر، سىلەرنىڭ ئارىسىدا بىرەۋرى ھەققەتتىن يولدىن چىقسا، باشقا بىرەۋرى ئۇنى قايىتا ھەققەتكە ئەۋەتسە،
JAS 5:20	مۇشۇنداق كىشى شۇنى بىلسۇنىكى، گۇناھكار كىشىنى ئارغان يولدىن قايتۇرۇپ ئەلگۈچى شۇ كىشىنىڭ ئۆلۈمدىن قۇتۇلۇشغا ۋە نۇرغۇن گۇناھلارنىڭ بېپىپ قويۇلۇشىغا سەۋەبچى بولىدۇ.	بۇ كىشى بۇنى بىلسۇن: گۇناھكار كىشىنى ئەمەلدار يولغا قايتۇرۇپ كەلگۈچى، ئۇنى ئۆلۈمدىن قۇتۇزلايدۇ ۋە كۆپ گۇناھلارنى يايقان بۈلدۈ.
1PE 1:1	ئەيسا مەسەھنىڭ روسولى بولغان مەنكى يېتىرىستىن يونتۇس، گالاتىيا، كاپادوكىيا، ئاسىيا ۋە بىتنىيە ئۆلکىلىرىدە تارقاق ياشاۋاتقان مۇساپىر بەندىلەرگە سالام.	پىتر، ئەيسا مەسەھنىڭ ئەپستىلى، يونتۇس، گالاتىيا، كاپادوكىيە، ئاسىيە ۋە بىتنىيە ئۆلکىلىرىدە تارقالغان سەپەرخور قېرىندىشلارغا سالام.
1PE 1:2	سلىھر خۇدانىڭ ئالدىن بىلىپ تاللىغانچە تاللانغان، روھ بىلەن ياكلاپ توراق قىلىنغانلىرىدە بۇ، ئەيسا مەسەھنىڭ ئەپستىلى بولۇشۇڭلار ۋە ئۇنىڭ مۇقدەدەس قىلىنىڭلار، بۇنىڭدىن مەقسەت، سىلەرنىڭ ئەيسا مەسەھنىڭ ئەپستىلى بولۇشۇڭلار ۋە قېنى سىزلىرغا سېپىلىنىش ئۆچۈن، مېھر-شەپقەت ۋە خاتىرجەملىكى سىزلىرگە كۆپەيتەيلەيدۇ!	سىزلىر خۇدانىڭ ئالدىن بىلىپ تاللىغانچە تاللانغان، روھ بىلەن ياكلاپ توراق قىلىنغانلىرىدە بۇ، ئەيسا مەسەھنىڭ ئەپستىلى بولۇشۇڭلار ۋە ئۇنىڭ مۇقدەدەس قىلىنىڭلار، بۇنىڭدىن مەقسەت، سىلەرنىڭ ئەيسا مەسەھنىڭ ئەپستىلى بولۇشۇڭلار ۋە قېنى سىزلىرغا سېپىلىنىش ئۆچۈن، مېھر-شەپقەت ۋە خاتىرجەملىكى سىزلىرگە كۆپەيتەيلەيدۇ!
1PE 1:3	ئۆزىنىڭ زور رەھىمدىللەكى بىلەن، ئەيسا مەسەھنىڭ ئۆلۈمدىن تىرىلىشى ئارقىلىق بىزنى يېڭىدىن تۇغۇرۇپ، ئۆلمەس ئۆمىدىكە نېسىۋە قىلغان رەبىبىمىز ئەيسا مەسەھنىڭ خۇدانىنىڭ مۇباھەك-مەدھىيەلەر ئوقۇلغاي!	خۇدا، بىزنىڭ رەبىبىمىز ئەيسا مەسەھنىڭ ئاتىسىن، مەدھىيە قالسىۇن! چۈنكى ئۇ زور رەھىم بىلەن، ئىسا مەسەھنىڭ ئۆلۈمدىن قايتا تۇرۇشى ئارقىلىق بىزنى يېڭىدىن تۇغۇرۇپ، ئەمىشە بار ئۆمىد بەردى.
1PE 1:4	دېمەك، سىلەر ئۆچۈن چىرىمەس، داغىسىز ۋە سولماس مىراس ئەرشىلەردە	ئەممە سىلەر ئۆچۈن چىرىمەيدىغان، تازا ۋە سولماق مىراس بار، بۇ

Reference	Before	After
1PE 1:5	ئاخىرىنىڭ ئاقىتتا كۆرۈنۈشكە تېيار نەجات ئۈچۈن، سىلەر ئىشەنسىش بىلەن ئاشكارلىنىشقا تەبىارلانغان نىجات ئۈچۈن، سىلەر خۇدانىڭ كۈچى ئارقىلىق قوغىدىسىلەر.	ساقلانماقتا. میراس ئاسمانلاردا ساقلانماقتا.
1PE 1:6	سەزىلەر بۇ قۇتقۇرۇشتا جۇدا شادىلىق قىلىسىلەر، گەرچە ھازىرق زامان بىر سەزىلەر بۇ نىجاتىن زور شادلىنىسىلەر - گەرچە ھازىرق زۆرۈر تېپلىغاندا ئاز ۋاقتىتا ھەرخىل سىناقلار تۇيەيلدىن قىسقا ۋاقت ئازاب-ئوقۇبەت چېكىشىڭلارغا توغرا كەلسىمۇ.	ئاخىرىنىڭ ئاقىتتا كۆرۈنۈشكە تېيار نەجات ئۈچۈن، سىلەر ئىشەنسىش بىلەن خۇدانىڭ كۈچى ئارقىلىق قوغىدىسىلەر.
1PE 1:7	ئالتۇن بىراقلۇ ۋاقتىدا يوقاپ كېتىدۇ، ئۇنىڭ سايلىقى ئوت بىلەن سىنىلىدۇ. ئالتۇن ھامان يوقىلىپ كېتىدىغان نەرسە بولسىمۇ، سايلىقى ئوت بىلەن سىنىلىدۇ. شۇنىڭغا ئوخشاش ئالتۇندىن تولىمۇ قىممەتلىك بولغان ئېتىقادىڭلار سىنىلىپ ئىسپاتلىنىدۇ. بۇنىڭ بىلەن ئۇ ئىسا مەسىھ قايتا ئاشكارلانغان ۋاقتىدا مەدىيە، شان-شەرەپ ۋە ئىززەت-ھۆرمەت كەلتۈردى.	ئالتۇن بىراقلۇ ۋاقتىدا يوقاپ كېتىدۇ، ئۇنىڭ سايلىقى ئوت بىلەن سىنىلىدۇ، شۇنىڭغا ئوخشاش، ئالتۇنگە قارغاندا تولايلا قىممەتلىك بولغان ئىشىنىشىڭلارمۇ سىنىلىپ، ئىسپاتلىنىدۇ. بۇ بىلەن، ئىسا مەسىھ كەلگەندە، مەدىيە، شان-شەرەپ ۋە ھۆرمەت ئېلىپ كېلىدۇ.
1PE 1:8	ئىسا مەسىھىنى ئالدىن كۆرمەپتۇ، بەرمىلا ئۇنى سوّيىپ كەتسىڭلار؛ ھازىرلا ئۇنى كۆرمەيسىلەر، لېكىن ئۇنىڭغا تولا ئىشەندەنىكىڭلار بىلەن، قەلبىڭلار كەلدىڭلار؛ ۋە ھازىرمۇ ئۇنى كۆرمەيسىلەر، لېكىن ئۇنىڭغا يەنلا ئېتقات سۆزلەنسە بولمايدىغان گۈزەل شەرەپلىك خۇشاللىق بىلەن تولۇپ كېتىدۇ. قىلىپ قەلبىڭلار ئىپادىلىكىسىز شان-شەرەپ كەلتۈردى.	ئىسا مەسىھىنى ئالدىن كۆرمەپتۇ، بەرمىلا ئۇنى سوّيىپ كەتسىڭلار؛ ھازىرلا ئۇنى كۆرمەيسىلەر، لېكىن ئۇنىڭغا تولا ئىشەندەنىكىڭلار بىلەن، قەلبىڭلار كەلدىڭلار؛ ۋە ھازىرمۇ ئۇنى كۆرمەيسىلەر، لېكىن ئۇنىڭغا يەنلا ئېتقات سۆزلەنسە بولمايدىغان گۈزەل شەرەپلىك خۇشاللىق بىلەن تولۇپ كېتىدۇ. يابىرادۇ.
1PE 1:9	شۇنىڭ بىلەن سىلەر ئېتىقادىڭلارنىڭ نىشانى، يەنى جېنىڭلارنىڭ نىجاتىغا مۇيەسىسىر بولۇۋاتىسىلەر.	شۇنىڭ بىلەن، سىلەر ئىمانىڭلارنىڭ نەتىجىسىنى، يەنى جەنلىرىڭلارنى قۇتقۇزۇشقا بېتىشىۋاتىسىلەر.
1PE 1:10	سەلەرگە ئاتا قىلىنغان بۇ مېھر-شەيھەتنى ئالدىن ئېتىقان ئىلگىرىنى يەيغەمبەرلەر بۇ نىجات-قۇتقۇزۇلۇش تۆغرىسىدا تەپسىلىي ئىزدەنگەن، ئۇنى چۈشىنىشىكە تىرىشقاىدى.	سەلەرگە بېرىلگەن بۇ مېھرنى ئالدىن سۆزلەپ بەرگەن يەيغەمبەرلەر بۇ قۇتقۇزۇش تۆغرۇلۇق ياخشى ئىزدەپ تەپتىش قىلغان ۋە ئۇنى تولۇق چۈشىنىش ئۈچۈن تېرىشچان بولغان.
1PE 1:11	ئۇلاردا بولغان مەسىھىنىڭ روهى ئۇلارغا مەسىھ كەلگۈسىدە تارتىدىغان ئازاب-ئوقۇبەتلەر ۋە بۇلاردىن كېيىنكى كېلىدىغان شان-شەرەپلەر تۆغرىسىدا ئالدىنالا مەلۇمات بېرىپ بېشارەت كەلتۈرگىنىدە، ئۇلار بۇ ئىشلارنىڭ قانداق يول بىلەن ۋە قايىسى زاماندا يۈز بېرىدىغانلىقى ئۆستىدە ئىزدەنگەن.	مەسىھ روھى ئۇلارنىڭ ئىچىدە بولۇپ، مەسىھ كەلگەندىكى ئازاب-مەشەكەتلىر ۋە كېيىنكى شان-شەرەپلەر ھەققىدە ئالدىن خەۋەر بەرگەن شۇڭا ئۇلار بۇ ئىشلار قانداق يول بىلەن ۋە قايىسى ۋاقتىتا يۈز بېرىدۇ دەپ ئىزدەپ تەپتىش قىلغان.
1PE 1:12	شۇنىڭ بىلەن ئۇلارغا بۇ ئىشلارنى ئالدىن ئېتىشى ئۇلار ئۆزلىرى ئۈچۈن ئەمەس، بەلكى سەلەرنىڭ خىزمىتىڭلاردا بولغان، دەپ ئايىان قىلىنغان. ئەمدى بۈگۈنكى كۈندە بۇ ئىشلار ئەرشنىن ئەۋەتلىگەن مۇقەددەس روھنىڭ كۈچى بىلەن سەلەرگە خۇش خەۋەرنى يەتكۈزگۈچىلەر ئارقىلىق سەلەرگە جاكارلاندى. ھەتتا يەرشىتىلەر رەپ بۇ ئىشلارنىڭ تېگى-تەكتىنى سەپىلىپ چۈشىنىۋېلىشقا تەلپۈنەكتە.	ئۇلارغا بۇ ئىشلارنى ئالدىن دەپ بېرىش، بۇلار ئۇلار ئۆزلىرى ئۈچۈن ئەمەس، بەلكى سەلەر ئۆچۈن دەپ ئېنىق بولدى. ھازىر، بۇ ئىشلار ئاسمانىدىن كەلگەن مۇقەددەس روھنىڭ كۈچى بىلەن سەلەرگە خۇش خەۋەرنى سەلەرگە جاكارلىنىپ بەردا! يەراشتىلەر بۇنىڭ ھەممىسىنى سەپىلىپ چۈشىنىشىكە تەلپۈنچاڭ بولۇپ تۇرىدۇ.
1PE 1:13	شۇڭا، زېھىنلىرىڭلارنىڭ بېلىنى باغلاپ، ئۆزۈڭلارنى سەگەك-سالماق تۇتۇڭلار، ئومىدىڭلارنى ئىسا مەسىھ قايتا كۆرۈنگەن كۈندە سەلەرگە ئېلىپ كېلىدىغان بەخت-شاپائەتكە يۇتۇنلەي باغلاڭلار.	شۇتە، ئەقىللەرىڭلارنى تېيارلاب، ئۆزۈڭلارنى ساقلىنىپ تۆتۈڭلار، ئۆمىدىڭلارنى ئىسا مەسىھ كۆرۈنگەن كۈندە سەلەرگە كېلىدىغان مېھربانلىققا تولۇق قويۇڭلار.
1PE 1:14	خۇدانىڭ ئىتائەتمەن يەرزەنتلىرى سوپىتىدە، ئىلگىرىنى غايىلىق چاغلىرىڭىدىكىدەك ھاۋاين-ھەۋەسلىرى بېرىلمەڭلار.	خۇدانىڭ ئىتائەتچان باللىرى بولۇڭلار، ئالدىننى بىلگۈچىسىز چاغلارنىڭلاردا قىلغان ھەۋەس-ھاۋايلارغا بېرىلمەڭلار.
1PE 1:15	ئەكسىچە، سەلەرنى چاقىرغۇچى ياك-مۇقەددەس بولغانغا ئوخشاش بارلىق يۈرۈش-تۇرۇشنىڭلاردا ئۆزۈڭلارنى ياك-مۇقەددەس تۇتۇڭلار.	ئەممە، سەلەرگە چاقىرغىپ كەلگەن ياقىزغا ئوخشاش، بارلىق ھالىتىڭلاردا ئۆزۈڭلارنى ياقىز تۇتۇڭلار.
1PE 1:16	چۈنكى مۇقەددەس يازىلاردا: «ياك-مۇقەددەس بولۇڭلار، چۈنكى مەن	چۈنكى كىتابىتا دەيدۇ: «ياك بولۇڭلار، چۈنكى مەن ياكتىم».

Reference	Before	After
1PE 1:17	پاک-مۇقەددەستۇرمەن» دەپ خاتىرلەنگەن.	ئەگەر سىلەر ئاتا دەپ چاقرىپ تۇرساڭلار، ئۇ كىشىلەرنىڭ ھەربىرىنىڭ ئەتكىتىگە قاراپ سىلەر دۇئا قىلغىنىڭلاردا كىشىلەرنىڭ ھەربىرىنىڭ ئىش-ھەربىرىنىڭ ئەتكىتىگە قاراپ سىلەر ئاتا-بۇۋېلىرىنىڭلاردىن باها بېرىدۇ، شۇڭا بۇ دۇنيادا يۈز-خاتىرە قىلغۇچىنى «ئاتا» دەپ چاقرىپ ئەتكىتىگە كەنسىلەر، ئۇنداقتا بۇ دۇنيادا مۇساپىر بولۇپ ياشاؤاقان ۋاقتىڭلارنى ئۇنىڭ قورقۇنچىدا ئۆتكۈزۈگەلار.
1PE 1:18	چۈنكى سىلەرگە مەلۇمكى، سىلەر ئاتا-بۇۋېلىرىنىڭلار تەرىپىدىن سىلەرگە قالدۇرۇلغان ئەھمىيەتسىز تۇرمۇشنىڭ قۇللۇقىدىن ئازاد بولۇڭلار، بۇ، قىممىتىنى ھامان يوقتىدىغان ئالتۇن ياكى كۆمۈشتەك نەرسىلەرنىڭ تۆلىمى بىلەن بولغان ئەمەس،	سىلەر بىلىسىلەركى، سىلەر ئاتا-بۇۋېلىرىنىڭلاردىن كەلگەن بوش هاياتلىرىدىن قۇتۇلدۇڭلار، بۇ، ئالتۇن ياكى كۆمۈش كىمىدەك يوقىپ كېتىدىغان شەيلەر بىلەن ئەمەس،
1PE 1:19	بەلكى قىممەتلەك قېنى بىلەن، يەنى كەم-كۆتىسىز ۋە داغىسىز قوزا كەبى مەسەھەنىڭ قىممەتلەك قېنىنىڭ بەدىلگە كەلدى.	ئەمما مەسەھەنىڭ قىممەتلەك قانى بىلەن، كەم-كۆتىسىز ۋە داغىسىز قوي ئۇ دۇنيا قۇرۇلغانغا قەدەر خۇدا تەرىپىدىن ئالدىن توپۇلغان بولۇپ، ھازىر بۇ ئۇ دەرۋەقە دۇنيا ئايپىرىدە قىلىنىشتن ئىلىگىرلا خۇدا تەرىپىدىن شۇ سۈپىتىدە توپۇلغان، ھازىر ئۇ زامانلارنىڭ مۇشۇ ئاخىرقى ۋاقتىلىرىدا سىلەر ئۆچۈن بۇ دۇنياغا ئەۋەتلىپ ئاشكارا قىلىنى.
1PE 1:20	سىلەر ئۇنىڭ ئارقىلىق ئۇنى ئۆلۈمدىن تېرىلدۈرۈپ، ئۇنىڭغا شان-شەرەپ ئۆلۈكتىن توپۇرغۇزۇپ، نام-شۇھەرت بەرگەن. بۇ، سىلەرنىڭ ئىشەنچىڭلار ۋە ئۆمىدىڭلارنى تولىق ئۇنىڭغا باغلاردىپ قويۇش ئۆچۈن.	سىلەر ئۇنىڭ ئارقىلىق خۇداغا ئىشىنىۋاتىسىلە، چۈنكى خۇدا ئۇنى ئۆلۈكتىن توپۇرغۇزۇپ، نام-شۇھەرت بەرگەن. بۇ، سىلەرنىڭ ئىشەنچىڭلار ۋە ئۆمىدىڭلارنى تولىق ئۇنىڭغا باغلاردىپ قويۇش ئۆچۈن.
1PE 1:21	سىلەر ھەقىقەتكە ئىتائەت قىلغانلىقىڭلاردىن قەلبىڭلارنى ياكلاپ، قېرىنداشلارنى سۆيىدىغان ساختىسىز مېھر-مۇھەببەتكە كىرىشىنىڭلار؛ شۇڭا، بىر-بىرگەلەرنى چىن قەلبىڭلاردىن قىزغىن سۆيۈڭلەر.	سىلەر ھەقىقەتكە ئىتائەت قىلىپ، مۇقەددەس روھ ئارقىلىق جانلىرىنىڭلار تازىلانغان بولۇپ، ئىخلاسلىق قېرىنداشلىق سۆيۈشىگە ئېرىشىپتۇرىسىلە؛ شۇڭا، ياقىز يۈرەك بىلەن بىر-بىرگەلەرنى قىرغىن سۆيۈڭلەر.
1PE 1:22	چۈنكى سىلەر بېڭۈۋاشتىن توپۇلدۇڭلار - بۇ چىرىپ كېتىدىغان ئۇرۇق ئەمەس، بەلكى چىرىماس ئۇرۇق بىلەن، يەنى خۇدانىڭ ھاييات بەرگەن وە ئارقىلىق ئەمەس، بەلكى چىرىماس ئۇرۇق، يەنى خۇدانىڭ ھايياتى كۆچكە ئىگە ۋە مەڭگۈ توپۇدىغان سۆز-كالامنى ئارقىلىق بولدى.	چۈنكى سىلەر بېڭىن توپۇلدۇڭلار، بۇ چىرىپ كېتىدىغان ئۇرۇق بىلەن ئەمەس، بەلكى چىرىماس ئۇرۇق بىلەن، يەنى خۇدانىڭ ھاييات بەرگەن وە مەڭگۈچە توپۇرىدىغان سۆزى ئارقىلىق.
1PE 1:23	چۈنكى سىلەر بېڭۈۋاشتىن توپۇلدۇڭلار - بۇ چىرىپ كېتىدىغان ئۇرۇق بولىدۇ، ئۇلارنىڭ بارلىق شان-شەرەپ ئۆلتۈرۈپ دالا گۈلىگە ئوخشاش؛ ئۆلتۈرۈپ كېتىدىن، گۈل خازان بولىدۇ.	چۈنكى سىلەر بېڭىن توپۇلدۇڭلار، بۇ چىرىپ كېتىدىغان ئۇرۇق بىلەن بولىدۇ، ئۇلارنىڭ بارلىق شان-شەرەپ ئۆلتۈرۈپ دالا گۈلىگە ئوخشاش؛ ئۆلتۈرۈپ كېتىدىن، گۈل خازان بولىدۇ.
1PE 1:24	چۈنكى خۇددى مۇقەددەس يازىلاردا يېزىلغىنىدەك: «بارلىق ئەت سىگلىرى ئۆت-چۈپتۈر، خالاس، ئۇلارنىڭ بارلىق شان-شەرەپ ئەلدىكى گۈلگە ئوخشاش؛ ئۆت-چۈپ سولىشىدۇ، گۈل خازان بولىدۇ،	چۈنكى، مۇقەددەس كىتابتا يېزىلغانچە: «ھەممە ئادەم ئوت-چۈپ كېبى بولىدۇ، ئۇلارنىڭ بارلىق شان-شەرەپ ئۆخشاش؛ ئۆت-چۈپ سولىپ كېتىدىن، گۈل خازان بولىدۇ.
1PE 1:25	براق رەبىنىڭ سۆز-كالامى مەڭگۈگە تۇرىدۇ!» سىلەرگە يەتكۈزۈلگەن خۇش خەۋەرەدە جاكارلاغان سۆز-كالام دەل شۇدۇر.	Lekin Rabbining sözü mäңgülük turolaydu! Silerge yetküzülgەn xush xewerde aytilghan söz däs hem shu.
1PE 2:1	شۇنىڭ ئۆچۈن سىلەر بارلىق رەزىلىك، بارلىق مەككالىق، ساختىپەزلىك، ھەسەتىنى ۋە بارلىق تۆھپەتلىرىنى تاشلاڭلار!	شۇ تەرەپتىن، سىلەر ھەممە يامانلىق، ھەممە ھېياناقلقىق، ئۇيغۇچىلىق، ھەسەتىنى ۋە بارلىق تۆھپەتلىرىنى تاشلاڭلار!
1PE 2:2-3	رەبىنىڭ مېھر بانلىقىنى تېتىپ بىلگەننىكەن سىلەر، خۇددى بېڭىن توپۇلغان بوۋاقداردەك بولۇپ خۇدانىڭ سۆز-كالامدىكى ساپ سوتىكە تەشنا بولۇڭلار. بۇنىڭ بىلەن، سىلەر نىجاتنىڭ كامالىتىگە يېتىپ ئۆسىسىلەر.	سىلەر رەبىنىڭ ياخشىلىقىنى تېتىپ بىلگەنگە، بېڭىن توپۇلغان باللارغا ئوخشاش، خۇدانىڭ سۆزلۈك ساپ سوتىگە تەشنا بولۇڭلار. بۇ بىلەن، سىلەر نىجاتنى توپۇق ئۆسۈپ چىقىڭلار.
1PE 2:4	ئەمدى سىلەر ئۇنىڭغا، يەنى ئادەملەر تەرىپىدىن ئەزىزىمەس دەپ تاشلىنىپ، لېكىن خۇدا تەرىپىدىن تاللانغان ۋە قەدىرلەنگەن تېرىك تاش بولغۇچىنىڭ يېنىغا كېلىپ	سىلەر ھازىر ئۇنىڭغا كېلىپ، ئادەملەر تەرەپتىن قىممەتسىز دەپ تاشلىغان، لېكىن خۇدا تەرەپتىن تاللانغان ۋە قىممەتلەك تېرىك تاشنى كېلىپ توپۇڭلار.
1PE 2:5	سىلەر ئۆزۈگەلارمۇ تېرىك تاشلار سۈپىتىدە بىر روھى ئېبادەتخانا قىلىنىشا، ئەيسا مەسەھە ئارقىلىق خۇدا خوشاللىشىدىغان روھى قۇرۇبالىنلىقلارنى	سىلەر تېرىك تاشلار سۈپىتىدە، روھى بىر ئۆي قۇرۇلۇپ كېتىش ئۆچۈن، ئەيسا مەسەھە ئارقىلىق خۇدا خوشاللىشىدىغان روھى قۇرۇبالىنلىقلارنى تەقدىم

Reference	Before	After
1PE 2:6	سۇنىدىغان مۇقىددەس كاھىن قاتارىدىكىلەر بولۇشقا قۇرۇلۇۋاتىسىلەر؛ چۈنكى مۇقىددەس يازىلاردا مۇنداق دېلىگەن: «مانا، مەن زىئونغا بىر قەدىرلەنگەن بۇرچەك ئۇل تېشىنى زىئونغا قويىدۇم، ئۇنىڭغا ئېتىقاد قىلغۇچى ھەركىم ھەرگىز يەرگە قاراپ قالمىادۇ».	قىلىش ئۆچۈن ياك كاھىنلىق بولۇپ قۇرۇلۇۋاتىسىلەر؛ چۈنكى مۇقىددەس كىتابىنا بۇنداق دەپ كېتىلگەن: «مانا، مەن زىئونغا بىر تالالانغان ۋە قىممەتلەك بۇرچەك تاش قويمەن، ئۇنىڭغا ئېشىنىپ قالغۇچى ھەرىكىش ھاياق-ھەسەرت كۆرمەيدۇ».
1PE 2:7-8	ئەمدى ئېتىقاد قىلغۇچى بولغان سىلەرگە نىسبەتەن تاشنىڭ قەدىرى بولىدۇ، لېكىن ئۇنىڭغا ئېتىقاد قىلمايدىغانلارغا نىسبەتەن ئۇ مۇقىددەس بۇندىن، يازىلاردا دېلىگىنىدەك بولدى: «تامچىلار ئەرزىمەس دەپ تاشلىۋەتكەن بۇ تاش، بۇرچەك ئۇل تېشى بولۇپ تىكىلەندى!»، ۋە: «بۇ تاش كىشىلەرگە يۇتلىكاشاث تاش، ئادەمنى يېقىتىدىغان قورام تاش بولىدۇ». چۈنكى مۇشۇنداق كىشىلەر خۇدانىڭ سۆز-كالامىغا ئىتائەت قىلماسلىقى تۈپەيلىدىن يۇتلىشىپ يېقىلىدۇ؛ ئۇلارنىڭ بۇنداق بولۇشى ئالدىن بېكىتىلگەندۇر.	ئىشەنگۈچى سىلەر ئۆچۈن بۇ تاش قىممەتلەك بولۇپ تۇر. ئەمما ئىتائەتسىز كىشىلەر ئۆچۈن، كىشىلەر تاشلىغان بۇ تاش بۇرچەك تاش بولۇپ كەتكەن، ۋە يەخت تاش بولۇپ، ئۇلارنى سوقۇپ يولدىن چىقىرىدى. سۇلار خۇدا سۆزىگە ئىتائەت قىلىمىغەچقا يېختىلىنىپ كېتىدۇ، بۇ خۇدا تەرىپتن بەلگىلەنگەن.
1PE 2:9	سىلەر خۇدا تەرىپتىن تالالانغان خەلق، شاھلىق كاھىنلىق، ياك مىللەت، ۋە لېكىن سىلەر بولساڭلار خۇدا تالالانغان بىر جەمەت، شاھانە بىر كاھىنلىق، ياك-مۇقىددەس بىر ئەل، شۇنداقلا ئۆزىنگە ئالاھىدە خاس بولغان بىر خەلقىسىلەر؛ بۇنىڭ مەقسىتى، سىلەرنى قاراڭغۇلۇققىن ئۆزىنىڭ تىلىسىمەت بۇرۇقلۇقىغا چاقىرغۇچىنىڭ يەزىلەتلىرىنى نامايان قىلىشىڭلاردىن ئىبارەت.	سىلەر خۇدا تەرىپتىن تالالانغان خەلق، شاھلىق كاھىنلىق، ياك مىللەت، ۋە ئالاھىدە خاس بولغان خەلقىسىلەر؛ بۇ، سىلەرنى قاراڭغۇلۇققىن ئۆزىنىڭ بۇرۇق يولىغا چاقىرغان زاتنىڭ يەزىللىرىنى جاكارلىشىڭلار ئۆچۈن.
1PE 2:10	بۇرۇن سىلەر بىر خەلق ھېسابلانمايتىنىڭلار، لېكىن ھازىر خۇدانىڭ خەلقىسىلەر؛ بۇرۇن خۇدانىڭ رەھىم-شەقىتىگە ئېرىشىمىگەندىنىڭلار، لېكىن ھازىر ئېرىشىنىڭلار.	بۇرۇن سىلەر خەلق دەپ ھېسابلانمىغان تۇرۇپتىنىڭلار، لېكىن ھازىر خۇدا خەلقى بولۇپ قالدىڭلار؛ بۇرۇن خۇدانىڭ رەھىم-شەقىتىگە ئېرىشەلمىگەن، لېكىن ھازىر تولۇق ئېرىشىنىڭلار.
1PE 2:11	ئى سۆيۈملۈكلىرىم، سىلەر بۇ دۇنياغا مۇساپىر ۋە مېھماندۇرسىلەر، سىلەردىن ئۆتۈنۈمەنلىكى، روھ-قەلبىڭلار بىلەن قارشىلىشىدىغان ئەتلەرىنىڭلاردىكى نەيس-شەھۋەتلەردىن ئۆزۈڭلارنى يىراق تۇتۇڭلار.	دوستلارىم، سىلەر بۇ دۇنيادا ۋاقتىلىق قالغۇچىلار بولۇپ تۇرۇۋاتىسىلەر، مەن سىلەردىن ئۆتۈنۈمەنلىكى، ئەتلەك نەپس-شەھۋەتلەردىن ئۇزاق تۇتۇڭلار، چۈنكى ئۇلار سىلەرنىڭ روھىي جەھەتنىن قارشى تاشقىنىق قىلىدۇ.
1PE 2:12	يۇرۇش-تۇرۇشۇڭلار ئېتىقادسىزلار ئارىسىدا ئېسىل-يەزىلەتلىك بولسۇن. مۇشۇنداق قىلغاندا، گەرچە ئۇلار سىلەرگە يامانلىق قىلغۇچىلار دەپ تۆھىمەت قىلسىمۇ، دەل تۆھىمەت قىلغان ئىشلاردا سىلەرنىڭ ياخشى ئەمەللەرىنىڭلارغا قاراپ، خۇدانىڭ ئۇلارنى ئۆيغىتىپ يوقايدىغان كۈنەدە ئۇنى ئۇلۇغلىشى مۇمكىن.	ھاياتىڭلارنى ئىشەنەمەيدىغانلار ئارىسىدا ناھايىتى ياخشى ۋە نەخلافى قىلىڭ، بۇنداق بولغاندا، گەرچە ئۇلار سىلەرنى يامان ئادەملەر دەپ تۆھەپ قۇرسا، سىلەرنىڭ ياخشى ئىشلەرىنىڭلارنى كۆرگەندە، خۇدا ئۇلارغا ئۆزىنى كۆرسەتكەن كۈنە ئۇنى ھۆرمەت قىلىشى مۇمكىن.
1PE 2:13-14	شۇ ئۆچۈن، رەب ئۆچۈن، ھەربىر ھاكىمەتىگە بويسۇنىڭلار، مەسىلەن ئەڭ شۇڭا رەبىنىڭ ھۆرمىتىدە ئىنسانلار ئارىسىدىكى ھەربىر ھاكىمەتىنىڭ يۇقىرى رەھبەرگە ياكى ئۇ تەرىپتىن ئەۋەتلىگەن رەھبەرلەرگە. بۇلار يامان ئىش قىلغۇچىلارنى جازالاش ۋە ياخشى ئىش قىلغۇچىلارنى ئاتالماق ئۆچۈن ئەۋەتلىگەن.	شۇ ئۆچۈن، رەب ئۆچۈن، ھەربىر ھاكىمەتىگە بويسۇنىڭلار، مەسىلەن ئەڭ شۇڭا رەبىنىڭ ھۆرمىتىدە ئىنسانلار ئارىسىدىكى ھەربىر ھاكىمەتىنىڭ تۆزۈمىگە، مەيىل ئەڭ يۇقىرى مەنسىھېتىكى يادىشاھەقا بولسۇن ياكى ئۇ تەينلىگەن هوقۇقدارلارغا بولسۇن بويسۇنىڭلار. چۈنكى بۇ هوقۇقدارلار يادىشاھەتەرىپىدىن يامان ئىش قىلغۇچىلارنى جازاغا تارتىش، ياخشى ئىش قىلغۇچىلارنى ھۆرمەتكە سازاۋەر قىلىش ئۆچۈن تەينلەنگەندۇر.
1PE 2:15	چۈنكى خۇدانىڭ ئىرادىسى شۇنداقكى، ياخشى ئەمەللەرىنىڭلار بىلەن نادان ئادەملەرنىڭ ئورۇنىسىز شىكايدەتلىرىنى تۇۋاقلاشتۇر.	چۈنكى خۇدا خالايدۇكى، سىلەرنىڭ ياخشى ئىشلەرى بىلەن بىلىمسىز ئادەملەرنىڭ ھەرقەتلىك شىكايدەتلىرىنى توختاتقلى بولىسىز.
1PE 2:16	سىلەر ئەركىن-ئازاد بولغىنىڭلار بىلەن، بۇ ئەركىنىلىكىڭلارنى يامانلىق قىلىشنىڭ باھانىسى قىلىۋالماڭلار، بەلكى خۇدانىڭ قولى سوبىتىدە بولۇپ.	سىزلەر ئەركىن بولۇپ تۇرۇڭلار، بۇ ئەركىنىلىكىڭلارنى يامان ئىش قىلىش ئۆچۈن ئىشلىتماڭلار، بەلكى خۇدانىڭ قولى بولۇپ ياشالىلار.
1PE 2:17		

Reference	Before	After
	بارلىق ئىنسانلارنى ھۆرمەتلەگلار، ئېتىقادچى قېرىنداشلىرىگلارغا گۈزەل مۇھىم بىھەت كۆرسەتسىڭلار، خۇداغا ئەھىتىيات بىلەن قورققان بولۇڭلار، رەھىبەرنى مۇھىم بىھەت كۆرسەتسىڭلار، خۇدا دىن قورقۇڭلار، پادىشاھنى ھۆرمەتلەگلار.	ھەممە كىشىنى ھۆرمەت قىلىڭلار، ئىشەنج قېرىنداشلىرىگلارغا گۈزەل سوپىگو كۆرسەتسىڭلار، خۇداغا ئەھىتىيات بىلەن قورققان بولۇڭلار، رەھىبەرنى ھۆرمەت قىلىڭلار.
1PE 2:18	قۇلalar، خوجايىنلىرىگلارغا تولۇق قورقۇنجى بىلەن بويىسۇنۇڭلار – يالغۇز مېھرىبان ۋە خۇش بىئىل خوجايىنلارغا ئەمەس، بىلکى تېرىكەك خوجايىنلارغىمۇ بويىسۇنۇڭلار.	قۇلalar، سىلەرنىڭ خاس ساھىبلىرىگلارغا تولايىمچاق ئىززەت بىلەن ئەمەلدار بولۇڭلار – يەقەت ياخشى ۋە گۈزەل ساھىبلىرىغا ئەمەس، قاتتىق ساھىبلىرىغا مۇ.
1PE 2:19	چۈنكى ئەگەر بىرسى خۇدا ئالدىدا ياك ۋىجدانلىق بولۇش ئۈچۈن ناھەق ئازاب-ئوقۇبەت چەكىسە ھەمدە بۇلارغا سەۋەر-تاقةت قىلىسا، بۇ خۇدانى خۇرسەن قىلىدۇ.	چۈنكى، بىرەنسى خۇدا ئالدىدا تەمىنلىك ۋىجدان بىلەن ناھەقلق ئازاب-ئوقۇچەكەن بولسا ۋە سەۋەر قىلىسا، بۇ خۇدانى خۇش قىلىدۇ.
1PE 2:20	چۈنكى ئەگەر سىلەر گۇناھ ئۆتكۈزۈپ، تېڭىشلىك ئۇرۇلغىنىڭلاردا، ئۇنىڭغا بەرداشلىق بەرسەگلار، بۇنىڭ ماختانغۇدەك نېمىسى بارا! لېكىن ياخشى ئىشلارنى قىلىپ ئازاب-ئوقۇبەت چەكىسەگلار ھەمدە ئۇنىڭغا بەرداشلىق بەرسەگلار، ئۇ خۇدانى خۇرسەن قىلىدۇ.	ئەگەر سىلەر گۇناھ قىلىساڭلار ۋە جازالانساڭلار، سابىر قىلىساڭلار، بۇنىڭدا نېمە مەغلىب بار! لېكىن ياخشى ئىشلار قىلىساڭلار ۋە ئازاب كۆرسەتسەسەگلار، سابىر قىلىساڭلار، بۇ خۇدا خۇرسەن قىلىدۇ.
1PE 2:21	چۈنكى سىلەر دەل شۇنىڭغا چاقىرىلدىڭلار. چۈنكى مەسھەمۇ سىلەر ئۈچۈن ئازاب-ئوقۇبەت چېكىپ، سىلەرنى ئۆزىنىڭ ئىزىدىن ماڭسۇن دەپ، سىلەرگە ئۆلگە ئۆلگە قالدۇردى؛	چۈنكى سىلەر دەل بۇغا چاقىرىلدىڭلار. چۈنكى مەسھەمۇ سىلەر ئۈچۈن ئازاب-ئەخلىكتە كۆرگەن، سىلەرگە ئۆزىنىڭ يولدا يۈرۈشۈڭلار دېگەن ئۆلگە قويۇپ قالدى؛
1PE 2:22	ئۇ گۇناھ سادىر قىلىپ باقىغان، ئۇنىڭ ئاغىزىدىن ھېچقانداق ئالدامچىلىق-يالغانچىلىقمۇ تېپىلماس».	ئۇ ھېچ گۇناھ قىلىغان، ئۇنىڭ ئاغىزدا ھېچ قانداق بالغان ياكى ئالدامچىلىق بوق.
1PE 2:23	ئۇ ھاقارەتلەنگىنىدە، تىل قايتۇرمائىتى. ئازاب-ئوقۇبەت چەكىهندە، ئۇ ھېچ تەھدىت سالمايىتى؛ ئەكسىچە، ئۆزىنى ئادىل ھۆكۈم چىقارغۇچىنىڭ قوللىرىغا تايشۇراتنى.	ئۇ ھەر قانداق ھاقارەت ئاچقاندا، جاۋاب بەرمەيتىن. ئازاب كېچۈرگەندە، ھېچ تەھدىت سالمايىتى؛ بىلکى، ئادىل ھۆكۈم قىلغۇچىنىڭ قوللىرىغا ئۆزىنى تەپەككۈر قىلىدە.
1PE 2:24	ئۇ ئۆزى بىزنىڭ گۇناھقا نىسبەتەن ئۆلۈپ، ھەققانىيىلققا نىسبەتەن ئۆزى بىزنىڭ گۇناھلارنى ئۆز تەنلىكىدە دەرەخ ئۆستىدە ئۆستىگە ئالدى، بىز گۇناھلاردىن ئالاكا تەرك قىلىپ ھەق راست ياشاش ئۈچۈن؛ سىلەر ئۇنىڭ ياشىشىمىز ئۈچۈن ياغاج تۇۋۇرۇتەن گۇناھلىرىمىزنى زەممىسىگە ئالدى؛ سىلەر ئۇنىڭ يارلىرى بىلەن شىپا تاپتىڭلار.	ئۇ بىزنىڭ گۇناھلارنى ئۆز تەنلىكىدە دەرەخ ئۆستىدە ئۆستىگە ئالدى، بىز گۇناھلاردىن ئالاكا تەرك قىلىپ ھەق راست ياشاش ئۈچۈن؛ سىلەر ئۇنىڭ ياشىشىمىز ئۈچۈن ياغاج تۇۋۇرۇتەن گۇناھلىرىمىزنى زەممىسىگە ئالدى؛ يارالارى بىلەن شەفالىنىپ كەتتىڭلار.
1PE 2:25	چۈنكى بۇرۇن سىلەر قوي سوپۇپ بولدىن ساپ كەتكەنسىلەر، لېكىن ھازىر چۈنكى بۇرۇن سىلەر قوبىلاردەك يولدىن بېزىپ كەتكەنسىلەر، لېكىن ھازىر جېنىڭلارنىڭ چوپىنى ۋە يېتەكچىسىنىڭ يېنىغا قاينىپ كەلدىڭلار.	چۈنكى بۇرۇن سىلەر قوي سوپۇپ بولدىن ساپ كەتكەنسىلەر، لېكىن ھازىر جەنلىرىنىڭلارنىڭ چوپىنى ۋە يېتەكچىسىنىڭ يېنىغا قاينىپ كەلدىڭلار.
1PE 3:1-2	شۇنىڭغا ئوخشاش، ئى ئاياللار، سىلەر ئەرلىرىگلارغا بويىسۇنۇڭلار. شۇنداق قىلىساڭلار، ھەتتا سۆزىنى ئېھىتىيات قىلمايدىغان ئەرلەر، سىلەرنىڭ ياك ۋە ئەخلاسلىق ئالقىتىڭلارنى كۆرگەندە، گەپ قوشماستانا، ئۆزىدىن قاپىل بولىدۇ.	ئۇشۇنداق، ئاياللار، ئەرلەرگە ئىتائەت قىلىڭلار. شۇنداق قىلىساڭلار، ھەتتا سۆزىنى ئېھىتىيات قىلمايدىغان ئەرلەر، سىلەرنىڭ ياك ۋە ئەخلاسلىق ئالقىتىڭلارنى كۆرگەندە، گەپ قوشماستانا، ئۆزىدىن قاپىل بولىدۇ.
1PE 3:3	گۆزەللىكىڭلار سىرتقى كۆرۈنۈشتىن، يەنى ئالاھىدە ئۆرۈۋالغان چېچىڭلار ۋە تاقىغان ئالتۇن زېبۈ-زېننەتلەردىن ياكى ئېسىل كېيمىلەردىن بولمىسۇن،	گۆزەللىكىڭلار سىرتقى كۆرۈنۈشتىن بولمىسۇن، يەنى سەكىرىلگەن چېچىڭلار، ئالتۇن زېبۈلار تاقاشاش ياكى ياخشى كېيمىلەر كېيىشتىن.
1PE 3:4	بەلکى «قەلبىڭلاردىكى ئۆزۈڭلار»، يەنى مۇمن ۋە تىنچ روھتىن بولغان چىرىماس گۆزەللىكتىن بولسىۇن؛ بۇنداق گۆزەللىك خۇدانىڭ ئالدىدا ئىتتايىن قىممەتلىكتۇر.	ئەممە قەلبىڭلاردا يوشۇرۇن گۆزەللىك بولسىۇن، يەنى ئىشەنچلىك ۋە تىنچ روھ بىلەن سەل قالمايدىغان نەرسە بولسىۇن؛ بۇ گۆزەللىك خۇدا كۆزىدە ئەڭ قىممەتلىكتۇر.
1PE 3:5	چۈنكى بۇرۇنقى چاغلاردا، خۇدا دىن ئۇمىدىنى باغلىغان ئىخلاصمەن ئاياللار دەل مۇشۇنداق گۆزەللىك بىلەن ئۆزلىرىنى زىننەتلەپ، ئەرلىرىگە ئىتائەت قىلاتتى.	چۈنكى ئۆتكەن كۇنلەردا، خۇدا بىلەن ئۆمىدىلىنىپ تۇرغان ساپ ئاياللار، دەل بۇنداق گۆزەللىك بىلەن ئۆزىنى ئەملىي قىلىپ، ئەرلىرىگە ئەگىشىپ تۇراتنى.

Reference	Before	After
1PE 3:6	ساراھ شۇنداق قىلغان: ئېراھىمنى 'غوجام' دەپ ئاتاپ، ئۇنىڭ سۆزلىرىگە دەل مۇشۇنداق يولدا ساراھ ئېراھىمنى «غوجام» دەپ ئاتاپ، ئۇنىڭ بويىسۇنغان. سىلەر ھېچ نەرسىدىن قورقماي، توغرى ئىشلارنى قىلساڭلار، سۆزلىرىگە بويىسۇناتتى. سىلەر ھېچقانداق ۋەسۋەسىلەردىن قورقماي ئىشلارنى دۇرۇس قىلساڭلار، سىلەرمۇ ساراھنىڭ يەرزەنتلىرى بولغان بولىسىلەر.	ساراھ شۇنداق قىلغان: ئېراھىمنى 'غوجام' دەپ ئاتاپ، ئۇنىڭ سۆزلىرىگە دەل مۇشۇنداق يولدا ساراھ ئېراھىمنى «غوجام» دەپ ئاتاپ، ئۇنىڭ بويىسۇنغان. سىلەر ھېچ نەرسىدىن قورقماي، توغرى ئىشلارنى قىلساڭلار، سۆزلىرىگە بويىسۇناتتى. سىلەر ھېچقانداق ۋەسۋەسىلەردىن قورقماي ئىشلارنى دۇرۇس قىلساڭلار، سىلەرمۇ ساراھنىڭ يەرزەنتلىرى بولغان بولىسىلەر.
1PE 3:7	شۇنداق ئەرلەر، سىلەر ئاپاللىرىڭلار بىلەن بىرگە ياشاشتا، ئۇلارنى كۈچى كەم شۇنىڭغا ئوخشاش، ئەي ئەرلەر، سىلەرمۇ ئاياللىرىڭلار بىلەن توْرۇشتى، بولغان دەپ بىلىپ، ياخشى چۈشەندۈرۈڭلار؛ سىلەر خۇدا بەرگەن ھاياتقا ئۇلارنى ئايال كىشىلەر بىزدىن تاجىز بەندىلەر دەپ بىلىپ ئۇلارنى ئورتاق ئىگى بولۇپ، ئۇلارغا تولۇق ھۆرمەت كۆرسەتكەن بولۇڭلار، بۇنداق چۈشىنىپ يېتىڭلار؛ سىلەر ئۇلار بىلەن خۇدا شاپائەت قىلغان ھاياتقا ئورتاق مىراسخور بولۇپ، ئۇلارنى ھۆرمەت قىلسىڭلار، شۇنداق قىلساڭلار، دۇئالىرىڭلار توسالغۇغا ئۈچرىمايدۇ.	شۇنداق ئەرلەر، سىلەر ئاپاللىرىڭلار بىلەن بىرگە ياشاشتا، ئۇلارنى كۈچى كەم شۇنىڭغا ئوخشاش، ئەي ئەرلەر، سىلەرمۇ ئاياللىرىڭلار بىلەن توْرۇشتى، بولغان دەپ بىلىپ، ياخشى چۈشەندۈرۈڭلار؛ سىلەر خۇدا بەرگەن ھاياتقا ئۇلارنى ئايال كىشىلەر بىزدىن تاجىز بەندىلەر دەپ بىلىپ ئۇلارنى ئورتاق ئىگى بولۇپ، ئۇلارغا تولۇق ھۆرمەت كۆرسەتكەن بولۇڭلار، بۇنداق چۈشىنىپ يېتىڭلار؛ سىلەر ئۇلار بىلەن خۇدا شاپائەت قىلغان ھاياتقا ئورتاق مىراسخور بولۇپ، ئۇلارنى ھۆرمەت قىلسىڭلار، شۇنداق قىلساڭلار، دۇئالىرىڭلار توسالغۇغا ئۈچرىمايدۇ.
1PE 3:8	ئەخىرىدە، ھەممىسىڭلار بىر قاراشتا بولۇڭلار، بىر-بىرىگە ئەھۋاللىق قىلسىڭلار، ئاخىرىدا، ھەممىڭلار بىر نىيەت بىر مەفسەتتە، بىر-بىرىڭلارغا ھەمدەرد قېرىنداشلارغا ئوخشاش سۆيۈڭلار، يۈرەكىڭلار نەرم بولسۇن ۋە تەۋاازۇنلۇق بولۇپ، بىر-بىرىڭلارنى قېرىنداشلارچە سۆيۈڭلار، ئىچ باغرى يۈمىشاق ۋە كەمتهر بولۇڭلار.	ئەخىرىدە، ھەممىسىڭلار بىر قاراشتا بولۇڭلار، بىر-بىرىگە ئەھۋاللىق قىلسىڭلار، ئاخىرىدا، ھەممىڭلار بىر نىيەت بىر مەفسەتتە، بىر-بىرىڭلارغا ھەمدەرد قېرىنداشلارغا ئوخشاش سۆيۈڭلار، يۈرەكىڭلار نەرم بولسۇن ۋە تەۋاازۇنلۇق بولۇپ، بىر-بىرىڭلارنى قېرىنداشلارچە سۆيۈڭلار، ئىچ باغرى يۈمىشاق ۋە كەمتهر بولۇڭلار.
1PE 3:9	يامانلىققا يامانلىق، ئاھانەتكە ئاھانەت بىلەن ئەمەس، ئەكسىچە، بەخت تىلەش بىلەن جاۋاب قايتۇرۇڭلار. چۈنكى سىلەر دەل بۇ ئىشقا چاقىرىلغانسىلەر؛ شۇنىڭ بىلەن ئۆزۈڭلار بەختكە مىراسخور بولىسىلەر.	يامانلىققا يامان بىلەن جاۋاب بەرمەڭلار، ئاھانەتكە ئاھانەت بىلەن ئەمەس، بەلكى بەھەر تەلەش بىلەن جاۋاب قىلسىڭلار. چۈنكى سىلەر بۇ ئىشقا چاقىرىپ قويۇلغانسىلەر، شۇ بىلەن ئۆزۈڭلار بەھەرگە ئېرىشىپ كېتىسىلەر.
1PE 3:10	چۈنكى مۇقەددەس يازىلاردا يېزىلغىنىدەك: «كىمكى ھاياتنى سۆيۈپ، ياخشى كۈن كۈن كۆرگۈچى بولاي دېسە، تىلىنى يامانلىقتىن تارتىسۇن، لەۋلىرى مەكارلىقتىن نېرى بولسۇن؛	چۈنكى كىمكى ھاياتنى سۆيىسە ۋە ياخشى كۈنلەرنى كۆرمەكچى بولسا، تىلىنى يامانلىقتىن توختىتىپ، ئارلىرىنى دەپسەندىچىلىك ئېتىشىن ساقلانسۇن؛
1PE 3:11	يامانلىقتىن ئۆزىنى تارتىپ، گۈزەل ئەمەللەرنى قىلىپ يۈرسۇن؛ ئامان-خاتىرجەملەكىنى ئىزدەپ، ئۇنى قوغلاپ يۈرسۇن.	يامان ئىشلاردىن قاچۇرۇپ، ياخشى ئىشلارنى قىلىپ يۈرۈڭ؛ تىنچلىقنى ئىزدەپ، ئۇنى دەۋاملاشتۇرۇڭ.
1PE 3:12	چۈنكى يەرۋەردىگارنىڭ كۆزى ھەققانىلارنىڭ ئۆستىدە تۇرىدۇ، ئۇنىڭ قۇلقى ئۇلارنىڭ ئىتلىجاللىرىغا ئوچۇق تۇرىدۇ؛ لېكىن يەرۋەردىگارنىڭ يۈزى رەزىللىك يۈرۈڭ كۆچلەرگە قارشى تۇرىدۇ.	چۈنكى رەبىنىڭ كۆزى ئادىللىق ئىگىلىرىنى كۆزىتىپ تۇرغۇچ، ئۇنىڭ قۇلاقى ئۇلارنىڭ دۇئالىرىغا ئېنىق ئاچقى تۇرغۇچ؛ لېكىن رەبىنىڭ يۈزى يامان ئىشلار قىلغۇچىلارغا قارشى تۇرغۇچ.
1PE 3:13	ئەگەر سىلەر دائم ياخشى ئىشلارنى قىلىشقا ئىنتىلسەڭلار، كىم سىلەرگە يامانلىق قىلىپ قىلار؟	ئەگەر سىلەر دائم ياخشى ئىشلارنى قىلىشقا ئىنتىلسەڭلار، كىم سىلەرگە يامانلىق قىلىپ قالىدۇ؟
1PE 3:14	لېكىن هەتتا ھەققانىلىق يولدا ئازاب-ئوقۇبەت چەكىسەڭلارمۇ، ئوخشاشلا بەختلىكلىرىرا لېكىن ئۇلارنىڭ ۋەھىمىسىدىن قورقماڭلار ۋە ئالاقزادە بولماڭلار؛	لېكىن هەتتا توغرى يولدا ئازاب چەكىسەڭلارمۇ، بەختلىك بولۇڭلارا ئۇلارنىڭ قورقۇشىدىن قورقماڭلار ۋە توختەلمەڭلار؛
1PE 3:15	بەلكى قەلىڭلاردا رەب مەسىھىنى ھەممىدىن ئۆستۈن دەپ بىلىڭلار؛ سىلەر دەل بولغان ئۆمىدىنىڭ سەۋەبىنى سورىغانلارغا مۆمن-مۇلایىملىق ۋە ئىخلاصلىق بىلەن جاۋاب بېرىشكە ھەمىشە تەيىار تۇرۇڭلار.	قالىبا مەسىھىنى رەب دەپ بىلىڭلار؛ سىلەرنىڭ ئۆمىدىنى سورىغاندا، نازۇكلىق ۋە ھۆرمەت بىلەن جاۋاب بېرىشكە ھەمىشە تەيىار بولۇڭلار.
1PE 3:16	ھەمىشە ۋىجدانىڭلارنى ساپ تۇتۇڭلار؛ شۇڭا سىلەرنىڭ مەسىھىنى ھەممىدىن ئۆتۈڭلەر، شۇنىڭ بىلەن سىلەرگە «يامانلىق دەپ تۆھپە قويغانلار سىلەرنىڭ مەسىھى بىلەن بولغان ياخشى ھالىتىڭلارنى قىلغۇچىلار» دەپ تۆھەمەت قىلغانلار سىلەرنىڭ مەسىھە بولغان يەزىلەتلىك يۈرۈش-تۇرۇش-شۇڭلارنى كۆرۈپ، ئۆزلىرى قىلغان تۆھەمەتلەردىن خىجىل بولسۇن.	ھەمىشە ۋىجدانىڭلارنى ساپ تۇتۇڭلار؛ شۇڭا سىلەرنىڭ مەسىھىنى ھەممىدىن ئۆتۈڭلەر، شۇنىڭ بىلەن سىلەرگە «يامانلىق دەپ تۆھپە قويغانلار سىلەرنىڭ مەسىھى بىلەن بولغان ياخشى ھالىتىڭلارنى قىلغۇچىلار» دەپ تۆھەمەت قىلغانلار سىلەرنىڭ مەسىھە بولغان يەزىلەتلىك يۈرۈش-شۇڭلارنى كۆرۈپ، ئۆزلىرى قىلغان تۆھەمەتلەردىن خىجىل بولسۇن.
1PE 3:17	چۈنكى خۇدانىڭ ئىرادىسى شۇنداق بولسا، ياخشىلىق قىلغىنىڭلار ئۆچۈن ئازاب-ئوقۇبەت چەكىسەڭلار، بۇ يامان ئىش قىلغىنىڭلار تۆپەيلىدىن ئازاب-	چۈنكى خۇدانىڭ ئىرادىسى بولسا، ياخشى ئىش قىلغاندا ئازاب-چەكىسەڭلار، يامان ئىش قىلغاندا چەكىزگە قارىغاندا تولۇق ياخشى.

Reference	Before	After
1PE 3:18	<p>ئوقۇبەت چەكىنىڭلاردىن ئەۋەزەل، ئەلۋەتتە.</p> <p>چۈنكى مەسەھىزنى خۇدا بىلەن ياراشتۇرۇش ئۇچۇن، يەنى ھەققانىي بولغۇچى ھەققانىي ئەمەسلەرنى دەپ، بىرلا قېتىملق ئازاب-ئوقۇبەت جەكتى؛ گەرجە ئۇ تەن جەھەتنە ئۆلتۈرۈلگەن بولسىمۇ، لېكىن روھتا جانلاندۇرۇلدى؛</p>	<p>ئەمما مەسەھىزنى خۇدا بىلەن ياخشى قىلىش ئۇچۇن، يەنى تولۇق ھەقلىق بولغان كىشى، ھەقلىق ئەمەسلەر ئۇچۇن، بىر قېتىملق قىيىناب تارتىسى؛ ئۇ جەسەتتە ئۆلدى، لېكىن روھتا قايتا ھاياتلىنىپ كەتتى.</p>
1PE 3:19	<p>شۇنىڭ بىلەن ئۇ سولايپ قويۇلغان روھلارنىڭ يېنىغا مۇشۇ روھىي ھاياتلىقى بىلەن بېرىپ، ئۆزىنىڭ بۇ غەلبىسىنى جاكارلىدى.</p>	<p>ئۇ شۇ ئارقىلىق قاماقتا تۇرۇۋاتقان روھلارغا بارىپ، ئېلان قىلدى.</p>
1PE 3:20	<p>سولايپ قويۇلغان بۇ روھلار بۇرۇنقى زاماندا، يەنى نۇھ يېغەمبەرنىڭ كىشىلەرنىڭ توۋا قىلىشىنى كۆتكىنندە، ئۇنىڭغا ئىتائەتسىزلىك قىلدى. يەفەت شۇ كېمىنگە كىرگەن بىر قانچىسى، يەنى جەمئىي سەكىز جان سۇ ئارقىلىق قۇتقۇزۇلدى.</p>	<p>ئۇلار نۇھ زامانىدا، خۇدانىڭ سەبىرى بىلەن كۆتۈپ تۇرغاندا ۋە كېمە قۇرۇۋاتقان ۋاقتىتا ئىتائەت قىلىغان بولۇپ، يەفەت ئاز سانلىق كىشىلەر، كۇنلىرىدە، كېمە ياسىلىۋاتقان مەزگىلە خۇدا سەۋچانلىق بىلەن يەنى جەمئىي سەكىز ئادەم، سۇ ئارقىلىق قۇتۇلدى.</p>
1PE 3:21	<p>مانا بۇ «سۇغا چۆمۇلدۇرۇش»نىڭ بېشارىنى بولغان. ئەمدى چۆمۇلدۇرۇش كىردىن تازىلاش ئەمەس، بەلكى تازا ۋېجдан بىلەن خۇداغا قىلغان ئېھلگە، – بەدەنىڭ كىردىن تازىلاشنى ئەمەس، بەلكى ئادەمنىڭ ياك ۋېجدان بىلەن ئىيىسا مەسەنەنىڭ تىرىلدۈرۈلۈشى ئارقىلىق خۇدارىن تىلىگەن تەلپىن – بىزنى ھازىر قۇتقۇزۇۋاتىدۇ</p>	<p>بۇ سۇنىڭ ئەكسى بولۇپ، ھازىر چۆمۇش بىزنى قۇتقۇزىدۇ، بۇ تەندى كىرىدىن تازىلاش ئەمەس، بەلكى تازا ۋېجدان بىلەن خۇداغا قىلغان ئېھلگە، ئىيىسا مەسەنەنىڭ تىرىلىپ كېتىشى ئارقىلىق.</p>
1PE 3:22	<p>(مەسەھى تىرىلىپ ئەرسەك چىقىپ، يەرىشتىلەر، بارلىق روھىي ھوقۇقدارلار ۋە كۈچلۈكلەر ئۇنىڭغا بوسۇندۇرۇلدى ۋە ئۇ خۇدانىڭ ئوڭ يېنىدا تۇرماقتا).</p>	<p>مەسەھى تىرىلىپ ئاسماڭغا كېتىپ باردى، يەرىشتىلەر، بارلىق روھىي كۈچلۈكلەر ۋە باشلىقلار ئۇنىڭغا بويىسۇنۇپ قالدى ۋە ئۇ خۇدانىڭ ئوڭ تەرىپىلەك تۇرۇۋاتىدۇ</p>
1PE 4:1	<p>ئەمدى مەسەھى تېنىدە ئازاب-ئوقۇبەت چەككەنکەن، سىلەر رمۇ شۇنداق ئىرادە بىلەن ئۆزۈڭلەرنى قورالاندۇرۇڭلار. (چۈنكى خۇدا يولدا ئۆز تېنىدە ئازاب-ئوقۇبەت چەككەن كىشى گۇناھتىن قول ئۆزگەن بولىدۇ؛</p>	<p>مەسەھى بىزنىڭ ئۆچۈن تەندىدە ئازاپ چەككەنگە، سىلەر شۇنداق ئىرادە بىلەن ئۆزلىرىڭلەرنى تەبىيارلاڭلار. چۈنكى تەندىدە ئازاپ تارقان كىشى گۇناھنى تاشلایدۇ.</p>
1PE 4:2	<p>ئۇنداق كىشى تېنىدە قالغان ھاياتىنى يەنە ئىنسانىي نەپىس-ھەۋەسلىرىنى بېرىلىش بىلەن ئەمەس، بەلكى خۇدانىڭ ئىرادىسىگە مۇۋاپىق ئۆتكۈزۈدۇ.</p>	<p>بۇ كىشى قالغان ھاياتىنى تەنلىكتە ئادەم ئىستېقلېرىغا بېرىلمەي، بەلكى خۇدا ئىرادىسىغا تولۇق ئەگىشىپ ياشايدۇ</p>
1PE 4:3	<p>ئەمدى سىلەر ئۆچۈن ئۆتكەن ھايات ۋاقتىتا غەبىرى قىلىش بىلەن، يەنى ھەرنورلۇك بۇرۇقچىلىق-شەھۋانىلىق، نەپىس-ھەۋەسلىر، ھاراھەشلىك، ئەيش-ئىشىرەت، مەيخورلۇق ۋە يېرىگىنچىلىك بۇپەرەسلىكلەر ئىچىدە ئۆتكۈزۈگىنىمىز ئەمدى كۇپايدا قىلارا!</p>	<p>ئەمدى سىلەر ئۆچۈن ئۆتكەن ھايات ۋاقتىتا غەبىرى قىلىش بىلەن، يەنى ھەرنورلۇك بۇرۇقچىلىق-شەھۋانىلىق، نەپىس-ھەۋەسلىك، ھەۋەس-شەھۋەت، سارغىمانلىق، يارجا-ئەيش، ئىچىكلىك ئىچمەك ۋە قانۇنىسىز يەقىشە يەرۇمەرشلىكتە.</p>
1PE 4:4	<p>بۇ ئىشلاردا ئۇلار سىلەرنىڭ ئۇلارغا ھەمراھ بولۇپ شۇنداق ئېپلاسلىقا يۈگۈرمىگەنلىكىلارغا ئەجەلىنىپ، سىلەرنى ھاقارەتلىمەكتە.</p>	<p>بۇ ئىشلاردا ئۇلار سىلەرنىڭ ئۇلارغا ھەمراھ بولۇپ شۇنداق يامان ئىشلارغا قوشۇلمىغىنىڭلارغا ئاجايىپ كۆرۈپ، سىلەرنى تەكەللەشتۈرۈۋاتىدۇ.</p>
1PE 4:5	<p>ئۇلار ھامان ھەم تىرىكىلەرنى ۋە ئۆلگەنلەرنى سوراق قىلىشقا تەبىيار تۇرغۇچىغا ھېساب بەرمەي قالمايدۇ.</p>	<p>ئۇلار تىرىكىلەر بىلەن ئۆلگەنلەرنى ھۆكۈم قىلىشقا تەبىيار كىشىگە ھېساب بېرىپ قالىدۇ.</p>
1PE 4:6	<p>شۇڭا دەل شۇ سەۋەھېتىن، ئۆلگەنلەر ئەتنە ياشاۋاتقان ئىنسانلار سوراق قىلىنىدىغاندەك سوراق قىلىنىپ، خۇداغا نىسبەتەن روھتا ياشىسىن دەپ، ئۇلارغىمۇ خۇش خەۋەر يەتكۈزۈلگەن.</p>	<p>شۇ ئۆچۈن، ئۆلگەنلەرگەم خۇش خەۋەر يەتكۈزۈلگەن بولدى، چۈنكى ئۇلار جەسەتتە ئادەملەر قاتارلىق ھۆكۈمەنگەن بولۇپ، بىراق روھدا خۇدا قاتارلىق ياشايدىغان بولسۇن.</p>
1PE 4:7	<p>ئەمدى بارلىق ئىشلارنىڭ ئاخىرىلىشىدىغان كۇنى يېقىنلاشماقتا؛ شۇڭا، سالماق بولۇڭلار ۋە دۇتا قىلىشقا سەگەك تۇرۇڭلار.</p>	<p>ھازىر بارلىق ئىشلارنىڭ ئاخىرى يېقىن كېلىپ قالدى؛ شۇڭا، ئەقىل بولۇپ ۋە هوشىyar تۇرۇڭلار، دۇتا قىلىش ئۇچۇن.</p>
1PE 4:8	<p>لېكىن ھەممىدىن مۇھىمى، بىر-بىرىڭلارغا قىزغىن مېھىر-مۇھەببەتتە</p>	<p>ئالدىنىقى ئورۇندا، بىر-بىرىڭە ئىتتايىن سۆيىش بىلەن تۇرۇڭلار، چۈنكى</p>

Reference	Before	After
1PE 4:9	تۇرۇۋېرىڭلار. چۈنكى «مېھر-مۇھەببەت نۇرغۇنلۇغان گۇناھلارنى يايپار». بىرى-بىرىڭلاردىن ئاغىرنىماي ئۆزئارا مېھماندۇست بولۇڭلار.	سۆيۈش كۆپ گۇناھلارنى قايلايدۇ. بىرى-بىرىڭلارغا مېھمانخاھ بولۇڭلار، ئاغىرنىماي.
1PE 4:10	خۇدا تەرىپىدىن ھەرىرىڭلارغا ئاتا قىلىنغان ئىلتىپاتقا بىنائەن، ئۇنىڭ ھەر بىرىڭلار خۇدا بەرگەن ئىلتىپاتنى، ئۇنىڭ ھەرتەرىلىك مېھرى- شەپقىتىنى باشقىلارغا يەتكۈزۈش كۆرۈشىدە، ياخشى ئەھلى بولۇپ، بىرى-غوجدارلار سۈپىتىدە، بۇ ئىلتىپات بىلەن بىرى-بىرىڭلارغا خىزمەت قىلىڭلار.	ھەر بىرىڭلار خۇدا بەرگەن ئىلتىپاتنى، ئۇنىڭ ھەرتەرىلىك مېھرى- شەپقىتىنى باشقىلارغا يەتكۈزۈش كۆرۈشىدە، ياخشى ئەھلى بولۇپ، بىرى-غوجدارلار سۈپىتىدە، بۇ ئىلتىپات بىلەن بىرى-بىرىڭلارغا خىزمەت قىلىڭلار.
1PE 4:11	كىم سۆز ئېتىقاندا، خۇدانىڭ سۆزلىرىنى تولۇق ئېتىقۇ بېرىش كېرەك. كىم سۆز قىلسا، ئۇ خۇدانىڭ كالام-بىشارەتلەرنى يەتكۈزۈچى سۈپىتىدە باشقىلارغا ياردەم بېرىپ قالسا، خۇدا بەرگەن كۈچ بىلەن قىلىسۇن. بۇ تەرىپىتە، خۇدا ھەممە ئىشتا ئىسما مەسىھ ئارقىلىق چوڭ كۆرۈننې قالىدۇ. قۇدرىتى بىلەن خىزمەت قىلىسۇن. شۇنداق بولغاناندا، خۇدا ھەممە ئىشتا بارلىق ئورن-شەرەپ ۋە قۇدرەت خۇدانىڭغا ھەمىشە تەۋە بولسۇن، ئامىن! ئىسما مەسىھ ئارقىلىق ئۇلۇغلىنىدۇ. بارلىق شان-شەرەپ ۋە كۈچ-قۇدرەت ئۇنىڭغا ئەبەرلىئەبەرگىچە مەنسۇپىتۇر، ئامىن!	كىم سۆز ئېتىقاندا، خۇدانىڭ سۆزلىرىنى تولۇق ئېتىقۇ بېرىش كېرەك. كىم سۆزلىسۇن. كىم باشقىلارغا خىزمەت قىلىسا، ئۇ خۇدا ئاتا قىلغان كۈچ- باشقىلارغا ياردەم بېرىپ قالسا، خۇدا بەرگەن كۈچ بىلەن قىلىسۇن. بۇ تەرىپىتە، خۇدا ھەممە ئىشتا ئىسما مەسىھ ئارقىلىق چوڭ كۆرۈننې قالىدۇ. قۇدرىتى بىلەن خىزمەت قىلىسۇن. شۇنداق بولغاناندا، خۇدا ھەممە ئىشتا بارلىق ئورن-شەرەپ ۋە قۇدرەت خۇدانىڭغا ھەمىشە تەۋە بولسۇن، ئامىن! ئىسما مەسىھ ئارقىلىق ئۇلۇغلىنىدۇ. بارلىق شان-شەرەپ ۋە كۈچ-قۇدرەت ئۇنىڭغا ئەبەرلىئەبەرگىچە مەنسۇپىتۇر، ئامىن!
1PE 4:12	سۆيۈملۈكلىرىم، ئوتلۇق سىناقنىڭ بېسىك்லارغا چوشكەنلىكىگە قاراپ، ئاجايىپ ئىشقا يولۇقۇپ قالدىم، دەپ ھەيران قالماڭلار.	ئەزىز دوستلار، سىلەرگە كەلگەن قاتىق سىناققا ھەيران بولىمىغىن، بۇ نەرسە گەپ قىلىشقا ئەجەبلىنىش كېرەك ئەمەس، دەپ ئوپىلىمەڭلار.
1PE 4:13	بىلكى، مەسەنەنىڭ ئازاب-ئوقۇۋەتلىرىگە قانداق ئۇرتاق بولغان بولساڭلار، سىلەر شۇنداق شادلىنىڭلار، شۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ شان-شەرپى ئايىان قىلىنگىنىدا، سىلەرمۇ يايىاپ شادلىنىسىلەر.	بالكى، مەسەنەنىڭ ئازاب-مەشەككەتلىرىگە قانسىساڭلار، شۇنداق خۇشاللىنىڭلار، ئۇنىڭ شەرپى كۆرۈنگەندە، سىلەر تولا شاد بولسىلەر.
1PE 4:14	سىلەر مەسەنەنىڭ نامى توپىيەلىدىن ھاقارەتكە ئۇچرىسالاڭلار، بەختلىك بولىسىلەر را چۈنكى شان-شەرپىنىڭ روھى، يەنى خۇدانىڭ روھى ۋۇجۇدۇڭلارغا چوشكەن بولىدۇ.	ئەگەر سىلەر مەسەنەنىڭ ئىسمى ئۈچۈن ھورلانساڭلار، خەتپى بولىسىلەر! چۈنكى شەرەپ ۋە قۇدرەت روھى، يەنى خۇدا روھى سىلەرگە تاشقاق بولىدۇ؛ بۇ ئىسمى باشقىلار تەرىپىدىن تەكەللەنىپ كەتسەمۇ، سىلەر تەرىپىدىن چوڭ كۆرۈنندۇ.
1PE 4:15	ئاراڭلاردىن بىرىنىڭ ئازاب-ئوقۇۋەت چىكىشى ھەرگىزمۇ قاتىل، ئوغىرى، رەزىل ياكى چېپىلغاق بولۇش سەۋەبىدىن بولمىسۇن.	سىلەرنىڭ ھېچ بىرى قاتىل، ئوغىرى، يامان ئادەم ياكى باشقاقا كىشىلەرنىڭ ئىشلىرىغا ھەرخەلکەر بولغانلىقى ئۈچۈن ئازاب كۆرمەسىلىك كېرەك.
1PE 4:16	بىراق چەككەن ئازاب-ئوقۇپتى «مەسەھىي» دەپ ئاتالغانلىقى سەۋەبىدىن بولسا، ئۇ بۇنىڭدىن نومۇس قىلىمىسىۇن؛ ئەكسىچە، مۇشۇ نام بىلەن ئاتالغانلىقى ئۈچۈن خۇدا ھازىز ھۆكۈم باشلىنىپ كەتنى؛ بۇ ھۆكۈم ئالدى بىلەن خۇدا ئائىلىسىدىن باشلىنىدۇ؛ ۋە ئەگەر بىز بىلەن باشلانسا، خۇدا ئىنجىلىگە ئەگەر مەسەھىي دەپ ئاتالسىنىز ۋە ئازاب چىكىسە، ئازابىنىزنىڭدىن ئۈچۈنماڭ؛ بىلكى، بۇ نام بىلەن خۇدا ئىسمىنى چوڭ كۆرسەتىڭ.	بىراق چەككەن ئازاب-ئوقۇپتى «مەسەھىي» دەپ ئاتالغانلىقى سەۋەبىدىن بولسا، ئۇ بۇنىڭدىن نومۇس قىلىمىسىۇن؛ ئەكسىچە، مۇشۇ نام بىلەن ئاتالغانلىقى ئۈچۈن خۇدا ھازىز ھۆكۈم باشلىنىپ كەتنى؛ بۇ ھۆكۈم ئالدى بىلەن خۇدا ئائىلىسىدىن باشلىنىدۇ؛ ۋە ئەگەر بىز بىلەن باشلانسا، خۇدا ئىنجىلىگە ئەگەر قىلىمايدىغانلارنىڭ ئاخىرقى نەتىجىسى نېمە بولىدۇ؟
1PE 4:17	چۈنكى سوراقنىڭ باشلىنىدىغان ۋاقتىنى سائىتى كەلدى؛ سوراق ئالدى بىلەن خۇدانىڭ ئۆيىدىكىلىرىدىن باشلىنىدۇ؛ ۋە ئەگەر بىز بىلەن باشلانسا، ئۇ ھالدا خۇدانىڭ خۇش خەۋېرىگە قۇلاق سالىغانلارنىڭ ئاققۇتىنى نېمە بولار؟ دەل مۇقدىدەس يازىلاردا يېزلىغىنىدىكەك: «ئەگەر ھەققانىيەرنىڭ قۇتقۇزۇلۇشى تەس بولسا، ئىخلاسىسىزلار ھەم گۇناھكارلارنىڭ ئاققۇشى قانداق بولار؟»	چۈنكى ھازىز ھۆكۈم باشلىنىپ كەتنى؛ بۇ ھۆكۈم ئالدى بىلەن خۇدا ئائىلىسىدىن باشلىنىدۇ؛ ۋە ئەگەر بىز بىلەن باشلانسا، خۇدا ئىنجىلىگە ئېتىبار قىلىمايدىغانلارنىڭ ئاخىرقى نەتىجىسى نېمە بولىدۇ؟ ئەگەر ئادىل كىشى قىلىنىق بىلەن قۇتۇلۇسا، ئىمانسىز ۋە گۇناھكار قايدا كۆرۈنندۇ؟
1PE 4:18	شۇنىڭ ئۆچۈن، خۇدانىڭ ئىرادىسى بىلەن ئازاب-ئوقۇۋەت چەككەنلەر ياخشى ئەمەللەرنى داۋام قىلىپ، جىنىنى ۋەدىسىدە تۇردىغان ياراققۇچىغا ئامانەت قىلىپ تاپشۇرسۇن.	شۇ ئۆچۈن، خۇدانىڭ ئىرادىسى بويىچە ئازاب كېچۈرگەنلەر ياخشى ئىشلارنى داۋام قىلىپ، ئىشەنچلىك ياراچىغا جىنىنى ئەمانەت قىلىپ تۇرسۇن.
1PE 4:19	مەن ھازىز سىلەرنىڭ ئارسىدا بولغان قەرىيەتلەرگە دەپ تەكلىپ بېرىمەن، ئەمدى مەن ئاراڭلاردىكى ئاقساقلالاردىن (مەسەنەنىڭ ئازاب-	مەن مەسەنەنىڭ قىينچىلىقلەرىغا گۇۋاھ بولغان بىر كىشى بولۇپ، كېلىپ ئوقۇۋەتلىرىنىڭ گۇۋاھچىسى، نامايان قىلىنىدىغان شان-شەرەيکە نېسىپ بولغۇچى ۋە سىلەرگە ئوخشاش بىر ئاقساقل سۈپىتىدە) شۇنىڭ ئۆنۈنۈمەنلىكى،
1PE 5:1	خۇدانىڭ سىلەرنىڭ ئىچىدىكى قوي تەركىبىنى ياخشى باشقۇرۇڭلار؛ ئۇلارغا - خۇدانىڭ سىلەرنىڭ ئاراڭلاردىكى يادىسىنى ئوبدان بېقىڭلار؛ ئۇلارغا	چىقىدىغان شەرەيکە ئۇرتاقچى بولغان ۋە سىلەر بىلەن ئوخشاش بىر قەرىيەت كىشىسى.
1PE 5:2		

Reference	Before	After
	رەبەرلىك قىلىپ تۇرۇڭ، زورلاپ ئەمەس، بەلكى ئۆز سختىيارىڭلار بىلەن؛ يېتەكچىلىك خىزمىتىدە بولۇپ، ئۇنى مەجبوۇرن ئەمەس، بەلكى سختىيارەن يۇل ئۈچۈن دېگەنگەن ئەمەس، بەلكى يۈرەكتەن خۇشاللىق بىلەن قىلىڭلار.	رەبەرلىك قىلىپ تۇرۇڭ، زورلاپ ئەمەس، بەلكى ئۆز سختىيارىڭلار بىلەن؛ يېتەكچىلىك خىزمىتىدە بولۇپ، ئۇنى مەجبوۇرن ئەمەس، بەلكى خۇشاللىق بىلەن قىلىڭلار.
1PE 5:3	خۇدانىڭ يادىسىغا غوجىنىڭ ئۆز تەئەللۇقا تىلىرىغا بولغىنىدەك بولماي، بەلكى ئۇلارغا ئولگە بولۇڭلار.	خۇدا سەۋەپىدىن ئەمانەت قىلىنغانلارغا بۇيرۇق بەرمە، بەلكى ئۇلارغا ياخشى ئولگە بولۇڭ.
1PE 5:4	شۇنداق قىلىساڭلار، باش چوپان كۆرۈنگەنە، ھەمىشە بارلىق شان-شەرەپ شۇنداق قىلىساڭلار، باش يادىچى ئاشكارە بولغاندا، مەڭگۇ توزۇماس شان-شەرەپ تاجىغا ئېرىشىسىلەر.	شۇنداق قىلىساڭلار، باش چوپان كۆرۈنگەنە، ھەمىشە بارلىق شان-شەرەپ شۇنداق قىلىساڭلار، باش يادىچى ئاشكارە بولغاندا، مەڭگۇ توزۇماس شان-شەرەپ تاجىغا ئېرىشىسىلەر.
1PE 5:5	ئەي ياشلار، چوڭلارغا بوسۇنۇڭلار، شۇنىڭدەك، ھەممىڭلار بىر-بىرىڭلارغا نىسبەتەن كىچىك يېئىللەقنى ئۇستۇڭلارغا ئوربۇلىڭلار. چۈنكى: «خۇدا تەكەببۇرلارغا قارشىدۇر، لېكىن مۆمن-كەمتهرلەرگە شەيقەت قىلدۇ». ئۇزۇڭلارنى خۇدانىڭ قۇدۇرەتلىك قولى ئاستىدا توۋەن توۇنۇڭلار. شۇنداق قىلىساڭلار، ۋاقتى-سائىنى كەلگەنە خۇدا سىلەرنى يۇقىرى كۆتۈردىۇ؛	ياشلار، چوڭلارغا بوسۇنۇڭلار، ھەممىڭلار بىر-بىرىڭلارغا يەخىلىكتىن ساقلىنىپ، كىچىك يېئىللەق بىلەن مۇئامىلە قىلىڭلار. چۈنكى: «خۇدا تەكەببۇرلۇقلارغا قارشى تۇردىۇ، لېكىن كەمتهرلەرگە شەيقەت قىلدۇ». ئۇزۇڭلارنى خۇدانىڭ كۆچلۈك قولى ئاستىدا توۋەن قىلىڭلار، بۇنى قىلىساڭلار، توغرا ۋاقتىتا خۇدا سىلەرنى يۇقىرى كۆتۈرۈپ بېرىدىۇ.
1PE 5:6	بارلىق غەم-قايغۇلىرىڭلارنى ئۇنىڭ ئۇستىگە تاشلاپ قويۇڭلار. چۈنكى ئۇ سىلەرنىڭ غېمىڭلارنى قىلىدۇ.	ھەممە غەم-قايغۇڭلارنى ئۇنىڭ ئۇستىگە تاشلاپ سالىڭلار، چۈنكى ئۇ سىلەرگە قىلىق بولىدۇ.
1PE 5:7	ئۇزۇڭلارنى ھوشىyar ۋە سەگەك تۇتۇڭلار، چۈنكى دۇشمەنلەر بولغان ئېلىس خۇددى ھۆركەرەۋاتقان شىرەدەك، يۇتقۇدەك بىرسىنى ئىزدەپ قاتاراپ يۈرمەكتە؛	ئۇزۇڭلارنى دەققەت قىلىپ تۇتۇڭلار ۋە ئەقلىلىق بولۇڭلار، چۈنكى دۇشمەنلەر بىلسىلەر، خۇددى ھۆركەپ تۇرغان شەر بىگە ئوخشاش، كىشىلەرنى يېتىپ تۇرۇش ئۈچۈن دولاب يۈرمەكتە.
1PE 5:8	سىلەر ئېتىقادىيڭلاردا چىڭ تۇرۇپ ئۇنىڭغا قارشى تۇرۇڭلار. چۈنكى بىلىس خۇددى ھۆركەرەۋاتقان شىرەدەك، يۇتقۇدەك بىرسىنى ئىزدەپ قاتاراپ يۈرمەكتە؛	ئىيمانلىكلەرنى سابىت تۇتۇپ ئۇنى قارشى تۇرۇڭلار. چۈنكى بىلىسلىر، دۇنيانىڭ ئېلىس خۇددى ھەرىجىدىكى قېرىنداشلىرىڭلارمۇ ئوخشاش قىينچىلىقلارنى چىداۋاتىدۇ.
1PE 5:9	سىلەر ئەتىقادىيڭلارنى دۇنىادىكى قېرىنداشلىرىڭلارمۇ ئوخشاش ئازاب-ئۆقۇبەرلىكى، يۇتون دۇنىادىكى قېرىنداشلىرىڭلارمۇ ئوخشاش ئازاب-ئۆقۇبەرلىكى، دەس تۇرغۇزۇپ، مۇستەھکەم ۋە ئۇلغا بېكىتىلەرنە دەنەنەس قىلىدۇ.	بىراق سىلەرنى مەسىھ ئەيسا ئارقىلىق ئۆزىنىڭ مەڭگۈلۈك شان-شەرپىگە ئەمما سىلەرنى مەسىھ ئەيسا ئارقىلىق ئۆزىنىڭ مەڭگۈلۈك شان-شەرپىگە چاقىرغان، يۇتكۈل مېھر-شەيقەتنىڭ ئىگىسى بولغان خۇدا ئازاراققىنە ۋاقتى ئازاب-ئۆقۇبەت چەكىنىڭلاردىن كېپىن، ئۆزى سىلەرنى قايتا ساپ كەلتۈرۈپ، دەس تۇرغۇزۇپ، مۇستەھکەم ۋە ئۇلغا بېكىتىلەرنە دەنەنەس قىلىدۇ.
1PE 5:10	ئۇنىڭغا بارلىق شان-شەرەپ ۋە كۈچ-قۇدرەت ئەبەدىلەبەد مەنسۇپ بولغاي، ئامىن!	مەن بۇ قىسقا خەتنى يېزىپ، سىلۇانوپس دەپ بىلدىغان سادىق قېرىندىشىم دەپ قېرىندىشىمنىڭ ياردىمى بىلەن سىلەرگە يوللىدىم. بۇ خەت بىلەن سىلەرگە بىلدىغان سلۇانوپسنىڭ ۋاسىتىسى بىلەن سىلەرگە يوللىدىم. ئۇشبو تەكشىلەپ، ئىلگىرى تۇرۇشقا تەرغىب قىلىپ، خۇدانىڭ ھەقىقى مېھرى - خەتنى يېزىشىمنىڭ مەقتىسى، سىلەرگە جېكىلەش ۋە سىلەرنى شەيقەتنىڭ گۇۋاھلىق بېرىمەن. بۇ مېھرى-شەيقەتتە چىڭ تۇرۇڭلار.
1PE 5:11	مەن بۇ قىسقىغىنا خەتنى يېزىپ، ئۇزۇم سادىق قېرىندىشىم دەپ	ئۇنىڭغا شەرەپ ۋە كۈچ ئەبەدىي ۋە ئەبەدىي بولغاي، ئامىن!
1PE 5:12	سلىھر بىلەن بىلەن تاللانغان باپىلدا تۇرۇۋاتقان جامائەت ۋە ئوغلۇم ماركۇستىن سىلەرگە سالام.	مەن بۇ قىسقا خەتنى يېزىپ، سىلۇانوپس دەپ بىلدىغان سادىق قېرىندىشىم دەپ قېرىندىشىمنىڭ ياردىمى بىلەن سىلەرگە يوللىدىم. بۇ خەت بىلەن سىلەرگە بىلدىغان سلۇانوپسنىڭ ۋاسىتىسى بىلەن سىلەرگە يوللىدىم. ئۇشبو تەكشىلەپ، ئىلگىرى تۇرۇشقا تەرغىب قىلىپ، خۇدانىڭ ھەقىقى مېھرى - خەتنى يېزىشىمنىڭ مەقتىسى، سىلەرگە جېكىلەش ۋە سىلەرنى شەيقەتنىڭ گۇۋاھلىق بېرىمەن. بۇ مېھرى-شەيقەتتە چىڭ تۇرۇڭلار.
1PE 5:13	سلىھر بىلەن بىلەن تاللانغان باپىلدا تۇرۇۋاتقان جامائەت ۋە ئوغلۇم ماركۇستىن سىلەرگە سالام.	باپىلدىكى جامائەت سلىھر بىلەن بىرگە تاللانغان ۋە مەنىڭ ئوغلىم ماركۇس سىلەرگە سالام بېرىدى.
1PE 5:14	بىر-بىرىڭلار بىلەن مېھربانلىق سۆيۈشۈپ سالاملىشىڭلار، سىلەرگە، يەنى مەسىھە بولغان ھەممىڭلارغا ئاماڭلىق-خاتىرجەملەك يار بولغاي!	بىر-بىرىڭلار بىلەن مېھربانلىق ئەركىنى بىلەن سالاملىشىڭلار، سىلەرگە، مەسىھ ئىچىدە بولغان ھەممىڭلارغا تولا تنچلىق بولسۇن!
2PE 1:1	ئەيسا مەسەنەنىڭ قۇلۇ ۋە روسۇلى بولغان مەنكى سىمپئون پېتىروستىن	مەن سىمپئون پېتىر، ئەيسا مەسەنەنىڭ قۇلۇ ۋە روسۇلى. سىلەرگە، خۇدا

Reference	Before	After
2PE 1:2	خۇدايمىز ۋە قۇتقۇزغۇچىمىز ئىيىسا مەسەنەت ئەققانىلىقى ئارقىلىق بىز بلەن ئوخشاش قىممەتلىك بىر ئېتقادقا مۇيەسىر قىلىنغانلارغا سالام!	ۋە قۇتقۇزغۇچى ئىيىسا مەسىينىڭ ئادىللىق ئارقىلىق بىزنىڭغا ئوخشاش قىممەتلىك ئېتقادغا ئېرىشكەنلەرگە سالام!
2PE 1:3	سەلەر خۇدانى ۋە رەبىمىز ئىيىسانى چوڭقۇر تونۇغانسىپىرى، مېھر-شەرقەت ۋە خاتىرجەملەك سەلەرگە ھەسسەلەپ ئاشقايى! بۇ دۇئىمەنىڭ ئاساسى - بىز بىزنى ئۆزىنىڭ شان-شەربىپ ۋە ئېسىل چاپىرىنىڭ تەسىرى ئارقىلىق چاقىرغۇچىنى چوڭقۇر تونۇغانلىقىمىز ھاياتىمىزغا ۋە ئىمانىمىزدا توغرا يۈرۈشكە لازىلىق ھەممە ئىشلارنى تولۇق ئۈچۈن، ئۇنىڭ ئىلاھى كۈچ-قۇدرىتى ھاياتىمىزغا ۋە ئىخلاصەنلىكتە بېكىشىمىزغا كېرەكلىك بولغان ھەممىنى ئاتا قىلدى.	بىز ئاللاھ بىلەن رەبىمىز پىسۈسىنى ياخشى بىلىپ تۇرۇشىڭلار بىلەن، مېھر-شەرقەت ۋە تىنجلقى سەلەرگە كۆيەيىپ كەتىشىسۇن! بىز ئاللاھنىڭ ئۆزىنىڭ شان-شەربىپ ۋە ياخشى يېزلىتى ئارقىلىق چاقىرغانلىقىنى ياخشى بىلىپ قالغانلىقىمىز ئۈچۈن، ئۇنىڭ كۈچ-قۇدرىتى ھاياتىمىزغا ۋە ئىمانىمىزدا توغرا يۈرۈشكە لازىلىق ھەممە ئىشلارنى تولۇق ئۈچۈن، ئۇنىڭ ئىلاھى كۈچ-قۇدرىتى ھاياتىمىزغا ۋە ئىخلاصەنلىكتە بېرىن.
2PE 1:4	ئۇ مۇشۇ يېزلىتلىرى ئارقىلىق بىزگە قىممەتلىك، ئەڭ ئۇلۇغ ۋە دىلەرنى بەردى، بۇلار بىلەن سەلەر بۇ دۇنيادىكى ھاۋاىي-ھەۋەس سەلەردىن بولغان ئېپلاسلېقتىن قۇتۇلۇپ، خۇدالىق تېئەتكە ئورتاق ئېسىپ بوللاپ سەلەر.	ئۇ بۇ يېزلىلەك ئىشلار ئارقىلىق بىزگە قىممەتلىك ۋە چوڭ ۋە دىلەرنى بەردى، بۇلار سەلەرگە ياردەم بېرىپ، دۇنيادىكى ھەۋەس-ھاۋاىلاردىن كېلىپ چىققان ئېپلاسلېقتىن قۇتۇلۇشىڭلارنى ۋە خۇدا بىشىنى ئورتاق بىلەن كېتىشىڭلارنى ئەمەلگە ئاشۇرۇدۇ.
2PE 1:5	بۇ سەھىتە، سەلەر يېتۈن كۈچ-تېرىشىشىڭلار بىلەن ئىيمانىڭلارغا غەيرەتنى دەل مۇشۇ سەھەبتىن، سەلەر يېتۈن كۈچۈڭلار بىلەن ئېتقادىڭلارغا ئېسىل يېزلىتىنى، ئېسىل يېزلىتىنىڭلارغا بىلەننى،	بۇ سەھىتە، سەلەر يېتۈن كۈچ-تېرىشىشىڭلار، ئۆز-ئۆزىنى قوشۇڭلار، قوشۇڭلار، غەيرەتكە بىلەننى قوشۇڭلار،
2PE 1:6	بىلىملىڭلارغا تەمكىنلىكىنى، تەمكىنلىكىڭلارغا چىداملىقنى، چىداملىقنىڭلارغا ئىخلاصەنلىكىنى،	بىلىملىڭلارغا ئۆز-ئۆزىنى كونترول قىلىش قوشۇڭلار، ئۆز-ئۆزىنى كونترول قىلىشقا چىداملىق قوشۇڭلار، چىداملىققا ئەمەنلىك قوشۇڭلار،
2PE 1:7	ئىخلاصەنلىكىڭلارغا چىرىنداشلىق مېھر بايانلىقنى، چىرىنداشلىق مېھر بايانلىقىڭلارغا مېھر-مۇھەببەتنى كۆرسىتىشنى قوشۇشقا ئىنتىلىڭلار.	ئىجادەتچانلىقىڭلارغا قىرىنداشلىق مېھر بايانلىقنى قوشۇڭلار، چىرىنداشلىق مېھر بايانلىقىڭلارغا توتۇقۇچلۇق سۆبۈشىنى كۆرسەتىڭلار.
2PE 1:8	چۈنكى بۇ خۇسۇسیيەتلەر سەلەر رەبىمىز ئەيىسا مەسەنەت چوڭقۇر تونۇشقا ئىنتىلىشتە ئىش-ئەمەلسىز ۋە مېۋسىز قالدۇرمادۇ.	ئەگەر بۇ ئىشلار سەلەر رەبىمىز بار بولۇپ، كۆيەيىپ كەتسە، بۇلار سەلەرنى ئەيىسا مەسەنەت یاخشى بىلىشىتە بىكار ۋە يايدىسىز قالدۇرمادۇ.
2PE 1:9	ئەگەر بىر كىشىدە بۇلار كەم بولسا، ئۇ كۆزى ياماق بولىدۇ - يەقەت ئالدىغا ئەممە ئەگەر بىرسىدە بۇلار كەم بولسا، ئۇ كور ئادەمدۇر - ئۇ بۇرۇنىڭ تۈرەلەيدىغان، ئىلگىرىكى گۇناھلىرىدىن ياك قىلىنغانىنى ئۇنىتۇپ بولىدۇ.	ئەگەر بىر كىشىدە بۇلار كەم بولسا، ئۇ كۆزى ياماق بولىدۇ - يەقەت ئالدىغا ئەممە ئەگەر بىرسىدە بۇلار كەم بولسا، ئۇ كور ئادەمدۇر - ئۇ بۇرۇنىڭ تۈرەلەيدىغان، ئۆتكەن گۇناھلىرى تازىلانغانلىقىنى ئۇنىتۇپ قالىدۇ.
2PE 1:10	شۇنىڭ ئۈچۈن، ئى قىرىنداشلار، سەلەر خۇدا تەرىپىدىن چاپىرىپ تاللىنىپ چاقىرلەنلىقىڭلارنى، شۇنداقلا تاللانغانلىقىڭلارنى جەزمەلەشتۈرۈشكە ئىنتىلىڭلار، شۇنداق قىلسائىلار، ھېچقاچان تېپلىپ كەتمەپ سەلەر.	شۇ ئۈچۈن، قىرىنداشلار، خۇدا تەرىپىنى چاپىرىپ تاللىنىپ قالغانلىقىڭلارنى بەلگىلەپ قويۇش ئۈچۈن كۈچلەنگەن تېرىشىڭلار، بۇلارنى چاقىرلەنلىقىڭلارنى، شۇنداقلا تاللانغانلىقىڭلارنى جەزمەلەشتۈرۈشكە ئىنتىلىڭلار، شۇنداق قىلسائىلار، ھېچقاچان تېپلىپ كەتمەپ سەلەر.
2PE 1:11	شۇنداق بولغاندا رەبىمىز ۋە قۇتقۇزغۇچىمىز ئىيىسا مەسەنەت ئەگۈلۈك يادىشاھلىقىدىمۇ قىزغىن قارشى ئېلىنىپ سەلەر.	شۇنداق بولغاندا، بىزنىڭ رەبىمىز ۋە قۇتقۇزغۇچى ئىيىسا مەسەنەت ھەمىشە بار يادىشاھلىقىغا سۈيۈملۈك قارشى ئېلىنىپ سەلەر.
2PE 1:12	شۇڭا، گەرچە سەلەر بۇ ئىشلارنى بىلگەن بولساڭلارمۇ، شۇنداقلا بىزگە ئىگە قىلىنغان ھەققەتتە مۇستەھەكەملەنگەن بولساڭلارمۇ، مەن يەنلا هەدائىم بۇ ئىشلارنى ئېسىڭلارغا سالماقچىمەن.	شۇڭا، سەلەر بۇ ئىشلارنى بىلىپ تۇرساڭلارمۇ، ۋە ھەققەتتە كۈچلۈك بولساڭلارمۇ، مەن ھەرقايىس ۋاقتىتا بۇ ئىشلارنى ئېسىڭلارغا ئەسەلەتكەن خالايمەن.
2PE 1:13	مەن بۇ جەسىدىمدا تۇرۇپ تۇرغان ۋاقتىتا، سەلەرنى ئوبىغاتقان بولۇش ۋە دەرۋەقە، مەن مۇشۇ چىدىرىمدا بولساما، بۇلارنى سەمىڭلارغا سېلىپ، سەلەرنى ئويغىتىپ تۇرۇشنى لايىق كۆرىمەن.	مەن بۇ جەسىدىمدا تۇرۇپ تۇرغان ۋاقتىتا، سەلەرنى ئوبىغاتقان بولۇش ۋە ئېسىلىكتە تۇتۇش ئۈچۈن كۈچ سەربىپ قىلىش توغرا دەپ ئويلايمەن.
2PE 1:14	چۈنكى رەبىمىز ئىيىسا مەسەنەت بۇرۇن ماڭا ئايىان قىلغىنىدەك، مېنىڭ بۇ چىدىرىم يات ئارىدا ئۇچامدىن سېلىۋېتلىنغانلىقىنى بىلىپ تۇرۇيتنىمەن.	چۈنكى ئىيىسا مەسەنەت رەبىمىز بۇرۇن ماڭا ئېنىق دەپ بەلگىلەنچە، مېنىڭ بۇ تېزلا كېتىپ كەتىدۇ، شۇڭا مەن بۇنى ياخشى بىلىپ تۇرۇيتنىمەن.
2PE 1:15	ھەققەتتە، مەن سەلەر بۇ ئىشلارنى مەن دۇنيادىن كەتكەندىن كېيىنمۇ ھەر بەرھەق، مەن سەلەرنىڭ بۇ ئىشلارنى مەن بۇ دۇنيادىن كەتكىنىمەن	ھەققەتتە، مەن سەلەر بۇ ئىشلارنى مەن دۇنيادىن كەتكەندىن كېيىنمۇ ھەر بەرھەق، مەن سەلەرنىڭ بۇ ئىشلارنى مەن بۇ دۇنيادىن كەتكىنىمەن

Reference	Before	After
	كېيىنمۇ ھەرۋاقت ئېسىڭلارغا كەلتۈرۈشۈگۈلار ئۈچۈن كۈچۈمنىڭ بارىچە ئىتلىمەن.	ۋاقت ئېسىڭلارغا كەلتۈرۈپ تۇرۇشۇگۈلار ئۈچۈن، بار كۈچۈمن بىلەن تىرىشىمەن.
2PE 1:16	چۈنكى بىز سىلەرگە رەبىمىز ئىسا مەسەھىنىڭ كۈچ ۋە كېلىپ قالىشنى بولۇشىنى ئۇقتۇرغىنىمىزدا ھەرگىزمۇ ھېلىگەرلىكتىن ئۆيدۈرۈپ چىقىلغان يوق، بەلكى بىز ئۇنىڭ ھەۋەتلىك شان-شۆھرتىگە ئۆز كۆزىمىز بىلەن گۇواھچىمىز.	چۈنكى بىز سىلەرگە رەبىمىز ئىسا مەسەھىنىڭ كۈچ ۋە كېلىپ قالىشنى بولۇشىنى ئۇقتۇرغىنىمىزدا ھەرگىزمۇ ھېلىگەرلىكتىن ئۆز كۆزىمىز بىلەن كۆرگەنلىكىمىز.
2PE 1:17	چۈنكى ئۇ مۇقەددەس تاغدا خۇدائاتىدىن شان-شۆھرەت ۋە ئۇلۇغلىققا ئېرىشىكەندە، ئاشۇ ئۇلۇغ شان-شەرەپلىك يەردىن: «بۇ مېنىڭ سۆيۈملۈك ئوغالۇم، مەن ئۇنىڭدىن خۇرسەنەمەن» دېگەن شۇنداق زور بىر ئاۋاز ئۇنىڭقا يەتكۈزۈلۈپ ئاڭلاندى.	چۈنكى ئۇ مۇقەددەس تاغدا ئاللاھتنى ئىززەت-ئالامەتكە ئېرىشىكەندە، شۇ ئۇلۇغ ئىززەت جايىدىن: «بۇ مېنىڭ سۆيۈملۈك ئوغلىم، مەن ئۇنىڭدىن خۇشالىققا تولدۇم» دېگەن زور بىر ئاۋاز ئۇنىڭقا كەلدى.
2PE 1:18	مۇقەددەس تاغدا بىز ئۇنىڭغا ھەمراھ بولۇپ بىلە تۈرغان بولغاچا، ئەرشىتىن بۇ ئاۋاز ئاڭلانغىنىدا بىزمۇ ئۆز قۇلۇقىمىز بىلەن ئۇنى ئاڭلۇدۇق.	مۇقەددەس تاغدا بىز ئۇنىڭ بىلەن بىرگە بولغاچا، ئەرشىتىن بۇ ئاۋاز كەلگەندە، بىزمۇ ئۆز قۇلۇقىمىز بىلەن ئۇنى ئاڭلۇدۇق.
2PE 1:19	ئۇنىڭ ئۇستىگە ھەممىمىزىدە ېيغەمبەرلەرنىڭ تولىمۇ ئىشەنچلىك سۆزلەرى بار، سىلەر كۈن چىقىپ كەتكەچە، يىڭى يۈلتۈز قەلبىسگەرلەرغا يەتكۈزۈگەن تولىمۇ ئىشەنچلىك سۆزلەرنى تولۇق، يورۇتقۇچە بۇ سۆز-كالامغا قۇلاق سالساڭلار، ياخشى پېرىي كەتكەچە، بۇ سۆزلەرگە قىلىق سېلىڭلەر، بۇ سىزگە راستىنلا ياخشى. قەلبىڭلارنى بولىسىلەر (بۇ سۆز-كالام خۇدى قاراڭغۇدا چاقانىپ تۈرىدىغان چىراڭقا ئوخشاش.	ئۇنىڭ ئۇستىگە بىزنىڭ قولىمىزدا ېيغەمبەرلەرنىڭ ئېيتقان ئىشەنچلىك سۆزلەرى بار، سىلەر كۈن چىقىپ كەتكەچە، يىڭى يۈلتۈز قەلبىسگەرلەرغا يەتكۈزۈگەن تولىمۇ ئىشەنچلىك سۆزلەرنى تولۇق، يورۇتقۇچە بۇ سۆز-كالامغا قۇلاق سالساڭلار، ياخشى بۇ سۆزلەر قاراڭغۇ يەرde چاقانغان چىراققا ئوخشاش.
2PE 1:20	شۇنى ھەممىدىن مۇھىم دەپ بىلىشىڭلار كېرەككى، مۇقەددەس يازىلاردىكى ھېچقايسىس ۋەھىي ېيغەمبەرلەرنىڭ ئۆز چۈشەنچسىس بوبىچە يەتكۈزۈلگەن ئەمەس.	بۇنى ئالدىن بىلىپ تۇرۇڭلار، چۈنكى ھەر قايىسى ېيغەمبەرلەك يازىننىڭ تەپسىرىلىش ئادەمنىڭ ئۆز يېكى بىلەن بولمىغان.
2PE 1:21	چۈنكى ھېچقانداق ۋەھىي-بېشارەت ئىنسانلارنىڭ ئىرادىسىدىن كەلگەن ئەمەس، ئۇ بەلكى خۇدانىڭ مۇقەددەس ئادەملەرى مۇقەددەس روھ تەرىپىدىن يېتەن ئۆز تۈركىسى بىلەن ئېيتقان سۆز-كالامدۇر.	چۈنكى ھېچقانداق ېيغەمبەرلەك ئادەملەرنىڭ خاھىشىدىن كەلمىگەن، بەلكى خۇدانىڭ كىشىلىرى مۇقەددەس روھ بىلەن يېتەنگەن ھالدا سۆزلەپ كەتكەن سۆزلەردو.
2PE 2:1	لېكىن بۇرۇن خەلق ئىچىدە يالغان ېيغەمبەرلەر چىققان، شۇنداقلا سىللەر ئىچىدە يالغان ئۇقۇتقۇچىلار كەلتىن. ئۇلار يوشۇرۇن يول بىلەن زەيانلىق يېكىرلەرنى سىللەرگە كىرگۈزۈپ، ئۆزلىرىنى قۇتقان رەبىسى رەت قىلىپ، بۇ كىرىپ، ھالاكەتكە ئېلىپ بارىدىغان بىدئەت تەللىمەرنى ئاڭلارغا ئاسىتىرىتىن كىرگۈزۈپ، ھەتتا ئۆزلىرىنى ھۆر قىلىشقا سېتىۋالغان بىلەن تېزلا ئۆز بەدلەرىگە ھالاقەت چۈشۈرۈدۇ.	لېكىن بۇرۇن خەلق ئىچىدە يالغان ېيغەمبەرلەر چىققان، شۇنداقلا سىللەر ئاراڭلاردىمۇ ساختا تەلەم بەرگۈچىلەر مەيدانغا چىقدۇ، ئۇلار سوقۇنۇپ يېكىرلەرنى سىللەرگە كىرگۈزۈپ، ئۆزلىرىنى قۇتقان رەبىسى رەت قىلىپ، بۇ كىرىپ، ھالاكەتكە ئېلىپ بارىدىغان بىدئەت تەللىمەرنى ئاڭلارغا ئاسىتىرىتىن كىرگۈزۈپ، ھەتتا ئۆزلىرىنى ھۆر قىلىشقا سېتىۋالغان بىلەن تېزلا ئۆز بەدلەرىگە ھالاقەت چۈشۈرۈدۇ.
2PE 2:2	نۇرغۇن كىشىلەر ئۇلارنىڭ شەرمەندىلىكىنە ئەگىشىپ كېتىدۇ، شۇنىڭدەك ئۇلارنىڭ سەۋەبىدىن ھەققەت يولى ھاقارەتكە ئۇچرىادۇ.	نۇرغۇن كىشىلەر ئۇلارنىڭ يامان ھەركەتلەرىگە ئەگىشىپ كېتىدۇ، شۇ نۇجۇن ھەققەت يولى ھەقىرلەنگەن بولىدۇ.
2PE 2:3	ئۇلار ئاچكۆزلۈكىدىن ئۆيدۈرۈما سۆزلەر بىلەن سىلەرنى ساتىدىغان مېلى قىلىدۇ. ئەمدى ئۇلارنىڭ بېشىغا خېلى بۇرۇنلا بېكىتىلگەن جازا بىكار ئولتۇرمابىدۇ، ئۇلارنىڭ ھالاكتى بولسا ئۇخلاپ ياتمايدۇ.	ئۇلار يېل ئەلەپ قىلىپ يالغان سۆزلەر بىلەن سىلەرنى يابدا قىلىپ ساتىدۇ. بىراق ئۇلارغا بەك ئەيەك بولغان جازا كېچەكمەيدۇ، ئۇلارنىڭ ھالاك بولۇشى ئۇخلىمايدۇ.
2PE 2:4	چۈنكى خۇدا گۇناھ سادىر قىلغان يەرسىتىلەرنى ئایاپ ئولتۇرماي، بەلكى ئۇلارنى تەھتىسaranنىڭ ھاڭىغا تاشلاپ، سوراققا تارتۇقۇچە زۇلمەتلىك قاراڭغۇلۇقنىكى زەنجىرلەر بىلەن سولاي قويغان يەرde.	چۈنكى خۇدا گۇناھ قىلغان يەرسىتىلەرگە رەھم قىلىمغات، بەلكى ئۇلارنى جەھەنگىز مەگ سۇرالاپ، قاراڭغۇلۇق زەنجىرلەر بىلەن باغلاب، ھۆكۈم كۇنىڭە قەدەر ساقلاپ تۇرغات.
2PE 2:5	شۇنداقلا قەدىمكى دۇنيايدىكىلەرنىمۇ ئایاپ قويمىي، خۇداسىزلىققا بېرىلگەن دۇنيايان توپان بىلەن غەرق قىلىپ، يەقەت ھەققانىلىققا دەۋەت	شۇنداقلا بۇرۇنقى دۇنيانى سەل قىلماي، خۇدا يۈلىدىن چىققانلارنىڭ دۇنياسىنى توپان بىلەن غەرق قىلىدى، يەقەت نۇھنى، ئۇ ھەق دەپ

Reference	Before	After
2PE 2:6	قىلغۇچى نۇھنى باشقا يەتتىسى بىلەن ساقلاپ قالغان يەرde - ھەمەدە كېيىن سودوم ۋە گۆمۈررا شەھەرلىرىنى كېيىنكى دەۋەردىكى خۇداسىزلىققا بېرىلگەنلەرگە ئېرىتەت بولسۇن دەپ بېكىتىپ، بېشغا كۈلپەتلىك جازانى چۈشۈرۈپ كۈل قىلغان،	جاكارغان بولۇپ، باشقا يەتتە كىشى بىلەن قۇتقۇزۇپ قالدى. ھەم سودوم ۋە گۆمۈررا شەھەرلىرىنى كېيىنكى كىشىلەرگە ئۆنۈم بولسۇن دەپ، خۇدا تەرك قىلغانلارغا جازا چۈشۈرۈپ، كۈلگە ئايلاندۇرغان.
2PE 2:7	شۇنىڭ بىلەن بىرگە مۇشۇ ئەخلاقىزىلنىڭ بۇزۇقچىلىقلەرىدىن يېرىگىنىپ ئازابلانغان، ھەققانىي بولغان لۇتنى ئۇلار ئارسىدىن قۇتۇلدۇرغان يەرde - (ئەنە شۇنداق كىشىلەرنىڭ ئىچىدە ياشغان ھەققانىي لۇتنىك ھەققانىي قەلبىي ھەر كۈرگەن ۋە ئاڭلۇغان ۋە كۈرگەن ئىتائەتسىزلىكلەر تۈۋەيلىدىن ئازابلىناتىنى)	شۇ ۋاقتىتا، ئەخلاقىسىز كىشىلەرنىڭ بۇزۇقچىلىقلەرىدىن ھەبىان بولغان ئادىل لوتنى ئۇلار ئارسىدىن قۇتۇلدۇرغان.
2PE 2:8	رەب ئىماندارلارنى سىناقلاردىن قانداق قۇتقۇزۇنىنى ۋە ئەدالەتسىز ئەمدى شۇنى كۆرۈفلا لايمىزكى، رەب ئەخلاسمەنلەرنى دۇچ كەلگەن سىناقلاردىن قانداق قۇتقۇزۇنى ۋە شۇسىدەك ھەققانىيسىزلارانى سوراچ كۈنىڭچە جازالىنىشاقا ساقلاپ قويۇشنى بىلدى.	ئەنە شۇ كىشىلەرنىڭ ئىچىدە ياشاب تۇرغان ھەقدار لۇتنىك قەلبىي ھەر كۈن كۆرگەن ۋە ئاڭلۇغان بۇ ئىتائەتسىزلىكلەر ئۆچۈن دايىم ئازايلىنىپ كەتى
2PE 2:9	بۇلۇرنىڭ ئارسىدىكى ئۆز ئەتلىرىگە ئىگىشىپ ياسقىن ھەۋەسلەرگە بېرىلگەن، شۇنداقلا هووققۇ ئىگىلىرىگە سەل قارغانلارنىڭ جازاسى تېخىمۇ شۇنداق بولىدۇ، مۇشۇنداق كىشىلەر ھالى چوڭ، مەنمەنچىلەر دۇر، ئۇلار «روھى ئۆلۈغلار»غا ھاقارت قىلىشتىن ھېچ قورقمايدىغانلاردۇر.	ئەڭ كۆپ دەرىجىدە، تەنلىك ھەۋەسلەرگە ئىگىشىپ، قالپاقلقى بىلەن يۈرۈنلەرگە ۋە ھۆكۈمەتچىلىككە سەل كۆرۈشچىلەرگە ئائىت. بۇلار تولدو روۇشچان، مەنمەنچىلەر بولۇپ، شەرپىلىككەرگە ھورلاپ سۆزلەشتىن ھېچ قورقمايدۇ.
2PE 2:10	ھەتتا ئۇلاردىن كۆچ-قۇدۇرتەت ئۆستۈن تۈرىدىغان يەرىشتلەررمۇ يەرۋەردىگارنىڭ ئالدىدا بۇ «ئۆلۈغلار»نى ھاقارتەت بىلەن ئەرز قىلىمайдۇ.	ھەتتا كۆچ-قىممەتلىك يەرىشتلەر، ئۇلارغا قاربعاندا ئۆستۈن بولسا، يەرۋەردىگارنىڭ ئالدىدا بۇ ئالاھىدەلەرنى ھورلاشتۇرۇپ سۆزلەشمайдۇ.
2PE 2:11	ئەمما بۇلار خۇددى ئۆۋلىنىش بوغۇزلىنىش ئۆچۈن تۇغۇلغان ياخاين ئەقلىسىز ھاپقانلاردەك كېلىپ، ئۆزلىرى چۈشەنەمەيدىغان ئىشلار ئۆستىدە ھاقارتەتلىك سۆز قىلىدۇ ۋە شۇنداقلا ئۆزلىرىنىڭ ھالاکەت ئىشلىرى بىلەن تولۇق ھالاڭ بولىدۇ،	بۇلار، ئەقلى-يۇختىزاق يوق ھاپقانلارغا ئوخشاش، يەقەت باسقۇچ ۋە ئەھۇاللىق ئۆچۈن تۇغۇلغان بولۇپ، چۈشەنەمەيدىغان ئىشلارغا قارشى ھەققەتسىز سۆزلىرى بىلەن يارا-يۇر كېتىپ، ئاخىرى ئۆزىنىڭ ھەلەك بولىشغا بېتىپ كېتىدۇ.
2PE 2:12	شۇنداقلا ئۆز ھەققانىيسىزلىقنىغا تۇشلۇق جازانىڭ مېۋسىنى يەيدۇ. ئۇلار ھەققانىيسىزلىقنى ئالبؤاتىدۇ، كۈندۈزىدە تەرىپ- تەزەننەتەرلىنەزەت دەپ ھېسپاپىلەيدۇ؛ سۈرەتلىنگەن بەتىلىكەر ۋە داۋاalar ھەتتا كۆندۈزى ئۆچۈق-ئاشكارا ئەيش-ئىشەرەت قىلىشىنىمۇ لەزەت دەپ بولۇپ، ئۆز ئالدامچىلىقلەرىدا خۇشالىنىپ، سىلەر بىلەن بىرگە تاماق قىلىدۇ.	ئۇلار ھەققانىيسىزلىقنى ئالبؤاتىدۇ، كۈندۈزىدە تەرىپ- تەزەننەتەرلىنەزەت دەپ ھېسپاپىلەيدۇ؛ سۈرەتلىنگەن بەتىلىكەر ۋە داۋاalar ھەتتا كۆندۈزى ئۆچۈق-ئاشكارا ئەيش-ئىشەرەت قىلىشىنىمۇ لەزەت دەپ بولۇپ، ئۆز ئالدامچىلىقلەرىدا خۇشالىنىپ، سىلەر بىلەن بىرگە تاماق قىلىدۇ.
2PE 2:13	ئۆز ئەقلىنىڭ زىناخورلۇق بىلەن تولغان كۆزلىرى گۇناھ سادىر قىلىشتىن ئۆزۈلمەيدۇ؛ ئۇلار تۇتامى يوق كىشىلەرنى ئېزقتۇرىدۇ؛ ئۇلار قەلبىنى ئاچكۆزلۈككە كۆندۈرگەن، لەنەتكە يېقىن باللاردۇ!	ئۇلار تۈغرا يولدىن ئاشقىپ كەتكەن، گۇناھ قىلىشتىن توختىمайдۇ، ئۇلارنىڭ زىناخورلۇق بىلەن تولغان كۆزلىرى گۇناھ سادىر قىلىشتىن ئۆزۈلمەيدۇ؛ ئۇلار تۇتامى يوق كىشىلەرنى ئېزقتۇرىدۇ؛ ئۇلار قەلبىنى ئاچكۆزلۈككە كۆندۈرگەن، لەنەتكە يېقىن باللاردۇ!
2PE 2:14	ئۇلارنىڭ كۆزلىرى زىنابىلەن تولۇپ كەتكەن، گۇناھ قىلىشتىن توختىمайдۇ، ئۇلارنىڭ زىناخورلۇق بىلەن تولغان كۆزلىرى گۇناھ سادىر قىلىشتىن ئۆزۈلمەيدۇ؛ ئۇلار تۇتامى يوق كىشىلەرنى ئېزقتۇرىدۇ؛ ئۇلار قەلبىنى ئاچكۆزلۈككە كۆندۈرگەن، لەنەتكە يېقىن باللاردۇ!	ئۇلار تۈغرا يولدىن ئاشقىپ كەتكەن، گۇناھ قىلىشتىن توختىمайдۇ، ئۇلار ئەيمالسىز جانلىنى سوقۇيدۇ؛ قەلبى يۈل-يۈلۈق بىلەن تولغان، لەنەتلەنگەنلەر.
2PE 2:15	كەتىنى. ئۆكىشى ھارام يولدا تايقان ھەقنى ياخشى كۆرگۈچى سىدى،	ئۇلار تۈغرا يولدىن چەتىپ، بوسورنىڭ ئوغلى بالازامنىڭ يولغا ئەگىشىپ بوشۇرنىڭ بالىسى، ھارام يولدا تايقان يۈلنى ياقتۇرغان ئادەم ئىدى.
2PE 2:16	لېكىن ئۇ قىلغان قەبەلىكى تۆيەيلىدىن تەنبىھىنى بىدى (زۇۋانسىز ئېشەك ئىنساننىڭ ئاۋاازى بىلەن سۆزلەپ يېغەمبەرنىڭ ئەخمىقانە ئىشىنى توستى).	ئۇ قىلغان قانۇنسىز يامانلىق ئۆچۈن جاۋاب بەرگەن، چۈنكى بىر سۆزسۈز ئېشەك كىشى تىلى بىلەن سۆزلەپ، يېغەمبەرنىڭ ئەخمىقەقچىلىكىنى توختاتقان.
2PE 2:17	مانا مۇشۇنداق كىشىلەر قۇرۇپ كەتكەن بۇلاقلار، بوراندىن ھەيدىلىپ يۈرگەن تۇمانلارغا ئوخشاشىدۇ؛ ئۇلارغا مەگگۈلۈك زۇلمەتنىڭ قاپقاڭغۇلۇقدا جاي ھازىرلاپ قويۇلغان.	بۇ كىشىلەر قۇرایپ قالغان بۇلاقلارغا ئوخشاش، بوران بىلەن ھەيدىلىپ يۈرگەن تۇمانلارغا ئوخشاش كەتس كېتىدۇ، ئۇلار ئۆچۈن مەگگۈلۈك قاراڭغۇلۇقتا رۇلمىتن بىر جاي تەيىارلanguan.
2PE 2:18	چۈنكى ئۇلار يالغان بوهىي سۆزلەر بىلەن مىاجا قىلىپ، تەنلىك ئارزۇلىرىنى چۈنكى ئۇلار يالغان ياۋىداق يوغان سۆزلەر بىلەن ماختىنىپ، ئادەمنىڭ	

Reference	Before	After
2PE 2:19	ئەتلەك ھەۋەسلىرىنى قوزغىتىپ ئېيش-ئىشەت ئىشلىرى بىلەن ئېزىتقةلۇق يولىدا مېڭىۋاتقانلاردىن ئۆزلىرىنى بېكىلا قاچۇرغانلارنى ئازدۇرىدۇ.	قۇزغاپ، كۆپ ئېيش-ئىشەت بىلەن خاتالىق يولدا يۈرۈۋاتقانلاردىن ئۆلەر بۇ كىشىلەرگە 'سەلەرنى ئەركىن قىلىپ بېرىمىز' دېپ ۋەدە قىلىدۇ، لېكىن ئۆزلىرى ئەمەلەتتە بۇزۇقلۇقنىڭ قۇللەرىدۇر. چۈنكى ئادەم نېمە تەرىپىدىن بويىسىنۇدۇرۇلغان بولسا، شۇنىڭ قولۇ بولىدۇ.
2PE 2:20	ئۇلار مۇشۇ كىشىلەرگە «سەلەرنى ئەركىنلىككە ئېرىشتۈرمىز» دېپ ۋەدە قىلىدۇ، لېكىن ئۆزلىرى ئەمەلەتتە بۇزۇقلۇقنىڭ قۇللەرىدۇر. چۈنكى ئادەم نېمە تەرىپىدىن بويىسىنۇدۇرۇلغان بولسا، شۇنىڭ قولۇ بولىدۇ.	ئۇلار بۇ كىشىلەرگە 'سەلەرنى ئەركىن قىلىپ بېرىمىز' دېپ ۋەدە قىلىدۇ، لېكىن ئۆزلىرى راستىنلا يامانلىققا قايقاق بولغان قۇللار. چۈنكى كىشى نېمەگە بويىسىنۇغاندا، شۇنىڭ قولۇ بولىپ قالىدۇ.
2PE 2:21	چۈنكى ئەگەر ئۇلار رېبىمىز ۋە قۇتقۇزغۇچىمىز ئېيسا مەسھەنى توۇش ئارقىلىق بۇ دۇيىانىڭ ياسىقلىقلەرىدىن قۇتۇلۇپ، كېسىن شۇلارغا يەن باغلىنىپ، بويىسىنۇدۇرۇلغان بولسا، ئۇلارنىڭ كېيىنكى ھالى دەسلىكىسىدىننمۇ بەتتەر بولىدۇ.	چۈنكى توغرا يولىنى بىلىپ تۇرۇپ، بەرگەن مۇقەدس ئەمرىدىن يۈز چىكىپ چۈنكى ھەقانىلىق بولسىن بىلىپ تۇرۇپ، ئۆزىگە يەتكۈزۈلگەن كەتكەندىن كۆرە، بۇ يولنى ئەسلىدىنلا بىلمەگەنلىكى ئەۋەل بولىدۇ.
2PE 2:22	مۇشۇ ئىشەنچلىك ھېكمەتلىك سۆزلەر ئۇلاردا ئەمەلگە ئاشۇرۇلدى:— «ئىت ئايىلىنىپ ئۆز قۇسۇقىنى يەر» ۋە يەنە «چوشقا يۈيۈنۈپ چىقىپلا قايتىدىن ياتقاقتا ئېغىنار».	بۇ مىسالالار ئۇلارغا تولۇق توغرا كېلىدۇ: «ئىت قايتىپ كېلىپ ئۆز قۇسۇقىنى يېيدىدۇ» ۋە «چوشقا يۈيۈنۈپ چىقاندىن كېسىن ياتقاقتا يولغا كېتىپ كېتىدۇ».
2PE 3:1	ئى سۆپۈملۈكلىرىم، ھازىر سەلەرگە بۇ يېزىۋاتقىنىم ئىككىنچى خېتىمدو، ھەر ئىككى خېتىمدو سەلەرنىڭ ساپ كۆڭلۈڭلەرنى ئېيغىتىپ، شۇ ئىشلارنى ئەسلىتىشكە ئىنسىلىدىمكى،	ئەزىز دوستلارىم، مەن ھازىر سەلەرگە ئىككىنچى خېتىپ يېزىۋاتىمەن. بۇ ئىككى خېتىپتە سەلەرنىڭ ساپ يۈرەكلىرىڭلارنى قوزغاپ، شۇ ئىشلارنى ئەسلىتىكۈچى بولۇپ تۇرمەن.
2PE 3:2	مۇقەددەس يەيغەمبەرلەر بۇرۇن ئېيتقان سۆزلەرگە ۋە رېبىمىز ھەم قۇتقۇزغۇچىمىزنىڭ روسلەرلەرلەر ئارقىلىق يەتكۈزگەن ئەمرىگە كۆڭۈل بولۇشۇڭلارنى ئۆتۈنەمەن.	مۇقەددەس يەيغەمبەرلەر ئالدىن دېپ كەتكەن سۆزلەرگە ۋە رېبىمىزنىڭ قۇتقۇزغۇچى سۈپىتىدە روسلەرلار ئارقىلىق بەرگەن بۇرۇققا ئەمەمەت بېرىپ ئەسلىتىكۈچى بولۇپ تۇرمەن.
2PE 3:3	ئەڭ مۇھىمى شۇنى باشىشىڭلار كېرەكى، كۈنلەرنىڭ ئاخىridا ئۆزىنىڭ هاۋاىي-ھەۋەسلىرىنىڭ كەينىگە كىرىدىغان، مەسخىرە قىلىدىغان مازاقچىلار چىقىپ:	ئەڭ مۇھىمى، بۇنى تولا بىلىڭلار، كۈنلەرنىڭ ئاخىrida ئۆز ھەۋەسلىرىنى كۆيۈشتۈرۈپ، مەزاق قىلىدىغان كىشىلەر چىقىپ كەتىكەن:
2PE 3:4	«قېنى، ئۇنىڭ قايتىپ كېلىشىنىڭ ۋەدىسى؟ ئاتا-انلارىمىز ئۆلۈمە كەتكەندىن بۇ كۈنگە قەدەر، ھەممە ئىشلار دۇنيا باشلىنىپ قالغاندا قانداق ئۇخلاپ قالغاندىن تاكى ھازىرغەچە ھەممە ئىشلار دۇنيا ئايىرىدە بولغان ۋاقىتتىكى بىلەن ئوخشاشش ھالەتتە كېتىۋاندۇ» دېپ مەسخىرە قىلىشىدۇ.	«قەيدە، ئۇنىڭ قايتىپ كېلىشىنىڭ ۋەدىسى؟ ئاتا-انلارىمىز ئۆلۈمە كەتكەندىن بۇ كۈنگە قەدەر، ھەممە ئىشلار دۇنيا باشلىنىپ قالغاندا قانداق ئۇخلاپ قالغاندا خۇدانىڭ سۆزى بىلەن بولسا، شۇنىڭ قالپى تۇرماقتا» دېپ مەسخىرە قىلىشىدۇ.
2PE 3:5	ھالبۇڭى، ئۇلار ئەڭ قەدىمكى زاماندا خۇدانىڭ سۆزى بىلەن ئاسماناندىنىڭ يارتىلغانلىقىنى ۋە شۇنىڭدەك يەرنىڭ سۆدەن چىققان ھەم سۇنىڭ ۋاسىتىسى بىلەن بارلىققا كەلگەنلىكىنى ئەتتى ئۆتۈنۈدۇ.	ئۇلار بۇنى ئەمەللى ئۆتۈپياپتۇ، دەمەك، باشلىقىدا خۇدانىڭ سۆزى بىلەن ئاسماناندىغان ۋە يەر سۇدەن چىقىپ، شۇ سۇ بىلەن شەكىلىنىپ كەلگەنلىكىنى.
2PE 3:6	شۇ ئامىللارنىڭ ۋاسىتىلىرى بىلەن شۇ زاماندىكى دۇنيا كەلگۈندىن غەرق بولۇپ يوقالدى.	ئۇ ۋاقىتتىكى دۇنيا ئۇ ئامىللار ئارقىلىق سۇغا غەرق بولۇپ كەتتى.
2PE 3:7	ئەمما ھارىرقى ئاسماناندىغان بىلەن زېمن ئوخشاشلا شۇ سۆز بىلەن ئىخلاسىسىز ئادەمەر سوراقدا تارتىلىپ ھالاڭ قىلىدىغان ئاشۇ كۈنەدە ئوتقا كۆيدۈرۈلۈشكە ساقلىنىپ، تا شۇ كۈنگىچە ھالىدىن خەۋەر ئېلىنىپ تۇرۇدۇ.	لېكىن ھارىرقى ئاسماناندىغان بىلەن دۇنيا، شۇ سۆزنىڭ ھەممىسى بىلەن، ئاسمانسىز ئادەمەرنىڭ ھۆكۈم كۈنەدە سوراقدا قىلىنىپ ھالاڭ بولۇش ئۈچۈن، ئوتقا ساقلىنىپ تۇرۇۋاتىدۇ.
2PE 3:8	ئەمدى، سۆپۈملۈك دوستلارىم، بۇ ئىشنى ئۇنۇماڭلار، رەب ئۆجۈن بىر كۈن ئەمدى ئى سۆپۈملۈكلىرىم، شۇ ئىش نەزىرىڭلاردىن قاجىمىسۇنىكى، رەكى	ئەمدى، سۆپۈملۈك دوستلارىم، بۇ ئىشنى ئۇنۇماڭلار، رەب ئۆجۈن بىر كۈن ئەمدى ئى سۆپۈملۈكلىرىم، شۇ ئىش نەزىرىڭلارنى يولدى.

Reference	Before	After
2PE 3:9	نیسبەتەن بىر كۈن مىڭ يىلدهك ۋە مىڭ يىل بىر كۈندەكتۇر.	مىڭ يىلغا ئوخشاش بولىدۇ ۋە مىڭ يىل بىر كۈنگە ئوخشاش.
	رەب ئۆز ۋەدىسىنى ئورۇنداشنى (بەزىلەرنىڭ «كېچىكتۇردى» دەپ ئۆيلىغىنىدەك) كېچىكتۇرگىنى يوق، بەلكى ھېچكىمنىڭ ھالاڭ بولۇشىنى خالمايى، ھەممە ئىنساننىڭ توۋا قىلىشىغا كىرىشىنى ئارزوُلاب، سىلەرگە كەڭچىلىك قىلىپ ۋاقتىنى سوزماقتا.	رەب ۋەدىسىنى كېچەكلەمەيدۇ، بەزىلەرنىڭ دەپ ئۆيلىغاندەك ئەمەس. ئۆرەپ ئۆز ۋەدىسىنى ئورۇنداشنى (بەزىلەرنىڭ «كېچىكتۇردى» دەپ ھېچكىمنىڭ ئەندىن قالىشىنى خالمايدۇ، ھەرقانداق ئادەمنىڭ تەۋەپ قىلىشىنى ئارزوُقىلىپ، سىلەرگە ۋاقتى سەۋەر قىلماقتا.
2PE 3:10	لېكىن رەبىنىڭ كۈنى خۇددى ئوغىرنىڭ كېلىشىدەك كۆتۈلمىگەن ۋاقتىتا بولىدۇ. ئۇ كۈنى ئاسمانلار شىدەتلىك گۈلدۈرلىگەن ئاۋااز بلەن غايىب قاتىق ئوتتا ئېرىپ توگىيەيدۇ؛ زېمىن ۋە ئۆنسىڭىدىكى يۇتكۇل نەرسىلەرمۇ كۆيۈپ كېتىدۇ.	رەب كۈنى، ئوغرى كەلگەندەك، كۆتۈلمەيدىغان ۋاقتىتا كەلەر. ئۇ كۈنى، ئاسمانلار چوڭ گۈرلىگەن ئاۋااز بلەن يوقاپ كېتىپ، بارلىق نەرسىلەر كەتىدۇ.
2PE 3:11	ھەممە نەرسە مانا شۇنداق ئېرىپ يوقلىدىغان يەردە، سىلەر قانداق ئادەملەردىن بولۇشۇڭلار كېرەك؟ - ھایاتىڭلارنى ياك-مۇقەددەسلىكتە ۋە ئىخلاسمەنلىكتە ئۆتكۈزۈپ،	ھەممە نەرسە شۇنداق يوقلىپ كەتسە، سىلەر قانداق ئادەملەر بولۇشۇڭلار كېرەك؟ ھایاتىڭلارنى ياك-تازا ۋە ئىماندارلىق بلەن ئۆتكۈزۈڭلەر،
2PE 3:12	خۇدانىڭ كۈنىنى تەلمۇرۇپ كۆتۈپ، ئۇ كۈنىنىڭ تېزىرەك كېلىشى ئۆچۈن ئىنتىلىشىڭلار كېرەك ئەمەسمۇ؟ ئۇ كۈنىنىڭ كېلىشى بلەن يۇقۇن ئاسمانلار ئوتتا يوقاپ تۆگەيدۇ ۋە كائنانىنىڭ بارلىق قۇرۇملىرى شىدەتلىك ئوتتا ئېرىپ توگىيەيدۇ.	خۇدا كۈنىنى ئۆمىد بلەن كۆتكۈڭلەر ۋە تېز كېلىپ قېلىشى ئۆچۈن تەلەپ قىلىڭلار، چۈنكى بۇ كۈن كەلگەندە يۇقۇن ئاسمانلار ئوت بلەن يوقاپ كېتىدۇ ۋە دۇيىا نەرسىلىرى قاتىق ئوتتا ھەيدىپ توگىيەيدۇ.
2PE 3:13	لېكىن بىز بولساق ئۇنىڭ ۋەدىسى بويىچە، بېڭى ئاسمان-زېمىننى ئۆمىت سىلەن ئىنتىزازلىق بلەن كۆتمەكتىمىز. ئۇ يەر ھەققانىلىقنىڭ ماكانىدۇر.	بىز ئۇنىڭ ۋەدىسى بويىچە، بېڭى ئاسمان-زېمىننى ئۆمىت سىلەن كۆتۈۋاتىمىز. ئۇ يەر ھەق دۇنياسىدۇر.
2PE 3:14	شۇنىڭ ئۆچۈن، ئەي سۆيۈملۈكلىرىم، بۇ ئىشلارنى كۆتۈۋاتقانىكەنسىلەر، شۇ تاپتا خۇدانىڭ ئالدىدا نۇقسانىسىز ۋە داغسىز، ئىناقلقى-خاتىرجەملەك ئىچىدە ھازىر بولۇپ چىقىشىڭلار ئۆچۈن ئىنتىلىڭلار.	شۇڭى، سۆيۈكلەر، بۇ ئىشلارنى كۆتۈپ تۇرغاندا، خۇدا ئالدىدا قالايمىقان ۋە تاز بولۇپ، تەر تۇرۇش ئۆچۈن، تولا كۈج بلەن تىرىشىڭلار.
2PE 3:15	ۋە رەبىمىزنىڭ سەۋەر-تاقتىنى نىجات دەپ بىلىڭلار، دەل سۆيۈملۈك قېرىندىشىمىز ياخلىۋۇسىمۇ ئۆزىگە ئاتا قىلىنغان دانالىق بلەن بۇ ئىشلار توغرۇلۇق ئۆزىگە يازغان؛	رەبىمىزنىڭ سەۋەرنى نىجات دەپ ئۆيلاڭلار، دېگەندەك، سۆيۈملۈك قېرىندىشىمىز ياخلىۋۇس ئۆزىگە بەرگەن دانالىق بلەن بۇ ئىشلار توغرۇلۇق سىلەرگە يازغان.
2PE 3:16	بارلىق خەتلېرىدىمۇ ئۇ بۇ ئىشلار ھەققىدە توختىلىدۇ. ئۇنىڭ خەتلېرىدە چۈشىنىش تەس بولغان بەزى ئىشلار بار؛ بۇ ئىشلارنى تەلەم ئالىمغاڭ ۋە تۇتامى يوق كىشىلەر مۇقەددەس يازمىلارنىڭ باشققا قىسىمىلىرىنى بۇرمىلىغاندەك، بۇرمىلاپ چۈشەندۈردى ۋە شۇنىڭ بلەن ئۆز بېشىغا ھالاڭتە ئېلىپ كېلىدۇ.	ئۇنىڭ بارلىق خېتلېرىدا بۇ مەسىلەر ھەققىدە سۆزلەندىدۇ. خېتلېرىدا چۈشىنىش قىيىن بەزى ئىشلار بار؛ تەلەم ئالىمغاڭ ۋە مۇقىملىقى يوق كىشىلەر، باشققا مۇقەددەس يازمىلارنى قانداق بۇرمىلسىسا، شۇنداق بۇرمىلاپ چۈشەندۈردى ۋە ئۆزلىرىگە ھالاڭتە ئېلىپ كېلىدۇ.
2PE 3:17	شۇنىڭ بلەن، ئى سۆيۈملۈكلىرىم، مەن ئېتىقان بۇ ئىشلارنى ئالدىئالا بىلگەنکەنسىلەر، بۇ ئەخلافسىزلارنىڭ سەپسەتلىرى بلەن ئازىدۇرۇلۇپ، مۇستەھكمەن تۇرۇشۇڭلارنى يوقتىپ قويۇشتىن هوشىيار بولۇڭلار.	شۇنىڭ بلەن، ئەزىز دوستلار، بۇ ئىشلارنى ئالدىن بىلىپ تۇرساقدا، بۇ يامانلارنىڭ قالقانلىرى بلەن چاتقانمىسىپ، مۇقىملىقىڭلارنى بۇزۇپ تاشلىمسىلاك ھوش قاراڭلار.
2PE 3:18	ئەكسىچە، خۇدانىڭ مېھر-شەقىتىدە ھەم رەبىمىز ۋە قۇتقوزغۇچىمىز ئەيسا مەسەھىگە بولغان بىلىشىتە داۋاملىق ئۆسۈڭلار. ئۇنىڭغا ھەم ھازىر ھەم ئاشۇ ئەبەد كۈنىگىچە بارلىق شان-شەرەپ مەنسۇپ بولغاپ! ئامىن!	ئەمما، ئاللاھنىڭ مېھرى بلەن ۋە رەبىمىز ئەيسا مەسەھىنى بىلىشىتا داۋاملىق ئۆسۈڭلار. ئۇغا ھازىر بلەن ئەبەدى قەدەر بارلىق شان-شەرەپ بولسۇن! ئامىن!
1JN 1:1	باشلاشقا بار بولغان، بىز ئاڭلىغان، ئۆزىمىز ئاڭلىغان، ئۆز كۆزلىرىمىز تىكىلىپ قارىغان ۋە قوللىرىمىز بلەن تۇتۇپ سىلغان ھاياتلىق كالامى توغرىسىدا سىلەرگە بايان قىلىمىز	باشلاشقا بار بولغان، بىز ئاڭلىغان، كۆزىمىز بلەن كۆرگەن ۋە قوللىرىمىز بلەن ئۆز كۆزلىرىمىز تىكىلىپ قارىغان ۋە تۇتقان ھايات سۆزى ھەفتە سىلەرگە ئېتىپ بېرىمىز

Reference	Before	After
1JN 1:2	(بۇ ھاياتلىق بىزگە ئايان بولۇپ، بىز ئۇنى كۆردىق. شۇنىڭ بىلەن بۇ ھەقتە گۇواھلىق پېرىمىز ھەمدە ئاتا بىلەن بىللە بولۇپ، كېپىن بىزگە ئايان بولغان شۇ مەڭگۈلۈك ھاياتنى سلەرگە بايان قىلىمىز)	بۇ ھايات بىزگە ئاشكارا كەتى، بىز ئۇنى كۆردىق. شۇڭا، بۇ ھەقتە گۇواھلىق پېرىپ، ئاتا بىلەن بىرگە بولغان مەڭگۈلۈك ھاياتنى سلەرگە سادلاشتۇرۇپ ئېتىمىز
1JN 1:3	- سلەرنىمۇ بىز بىلەن سىرداش-ھەمدەملىكتە بولسۇن دەپ بىز سىرداش-ھەمدەملىكمىز ئاتا ۋە ئۇنىڭ ئوغلى ئەيسا مەسىھ بىلەندۈر.	بىز كۆرگەنلىرىمىزنى ۋە ئاڭلىغانلىرىمىزنى سلەرگە تولۇق ئېتىپ پېرىمىز، شۇڭا سلەر بىز بىلەن ئورتاقلىقتا بولۇڭلار، بىزنىڭ ئورتاقلىقىمىز ئاتا بىلەن ۋە ئۇنىڭ ئوغلى ئەيسا مەسىھ بىلەن بولىدۇ.
1JN 1:4	سلەرنىڭ خۇشاللىقىڭلار تولۇپ تاشىسۇن دەپ، بۇلارنى سلەرگە يېزىپ ئېتىمىز، بىزنىڭ خۇشاللىقىمىز تولۇق بولۇشى يېزىۋاتىمىز.	بۇلارنى سلەرگە يېزىپ پېرىۋاتىمىز، بىزنىڭ خۇشاللىقىمىز تولۇق بولۇشى يېزىۋاتىمىز.
1JN 1:5	بىز ئۇنىڭدىن ئاڭلىغان نەرسىنى سلەرگە ئېتىپ تۇرىمىز؛ خۇدا نور بولۇپ، ۋە بىز ئۇنىڭدىن ئاڭلىغان ھەم سلەرگە بايان قىلىدىغان خەۋېرىمىز مانا شۇدۇركى، خۇدا نۇردۇر ۋە ئۇنىڭدا ھېچقانداق قاراڭخۇلۇق بولمايدۇ.	ئۇنىڭدا ھېج قاراڭغۇ يوق.
1JN 1:6	ئەگەر بىز ئۇنىڭ بىلەن سىرداش-ھەمدەملىكمىز بار دەپ تۇرۇپ، يەنلا قاراڭخۇلۇقتا يۈرۈپ كەتسەك، يالغان ئېتىقان ۋە ھەققىھەتكە ئەمەل قىلمىغان بولىمىز.	ئەگەر بىز ئۇ بىلەن بىرگە بولۇشىمىز بار دەپ ئېتىقان بولساق، لېكىن قاراڭخۇلۇقتا يۈرۈپ كەتسەك، يالغان ئېتىپ، ھەققەتىن بىراق بولۇپ قالىمىز.
1JN 1:7	لېكىن ئۇ ئۆزى نۇردا بولغىنىدەك بىزمۇ نۇردا ماڭساق، ئۇنداقتا بىزنىڭ بىر-پېرىمىز بىلەن سىرداش-ھەمدەملىكمىز بولۇپ، ئۇنىڭ ئوغلى ئەيسا مەسىھنىڭ قېنى بىزنى ھەممە مەسىھنىڭ قېنى بىزنى بارلىق گۇناھتنى ياكلايدۇ.	لېكىن، بىز نۇردا يۈرۈپ بارساق، دەپ ئۇ نۇردا تۇرغاندەك، بىز بىر-پېرىمىز بىلەن سوختۇق بولۇپ تۇرىپ، ئەيسا مەسىھنىڭ قېنى بىزنى ھەممە گۇناھدىن تازلايدۇ.
1JN 1:8	ئەگەر گۇناھىمىز يوق دېسەك، ئۆز ئۆزىمىزنى ئالدىغان بولىمىز ھەمە بىزدە ھەققىھەت تۇرمایدۇ.	ئەگەر گۇناھىمىز يوق دەپ ئېتىقاندا، ئۆزىمىزنى ئالدامىچىلىققا چەلىپ قويىمىز ۋە ھەققىھەت بىزدە بار بولمايدۇ.
1JN 1:9	گۇناھلىرىمىزنى ئىقرا قىلىساق، ئۇ بىزنىڭ گۇناھلىرىمىزنى كەچۈرۈم قىلىپ، بىزنىڭ گۇناھلىرىمىزنى كەچۈرۈپ، ھەر قانداق ئەدالەتسىزلىكتىن تازلايدۇ.	ئەگەر گۇناھلىرىمىزنى ئېتىرىپ قىلىساق، ئۇ ئىشەنچلىك ۋە ئادىل بولۇپ، بىزنىڭ گۇناھلىرىمىزنى كەچۈرۈپ، ھەر قانداق ئەدالەتسىزلىكتىن تازلايدۇ.
1JN 1:10	ئەگەر گۇناھ قىلىمىدۇق دېسەك، ئۇنى يالغانچى قىلىپ قويغان بولىمىز ۋە ئۇنىڭ سۆز-كالامى بىزدىن ئورۇن ئالمىغان بولىدۇ.	ئەگەر گۇناھ قىلىمىدۇق دېسەك، ئۇنى يالغانچى قىلىپ قالىمىز ۋە ئۇنىڭ سۆزى بىزدە ئورنى يوق.
1JN 2:1	ئى ئەزىز باللىرىم، مەن بۇ ئىشلارنى يېزىپ سلەرگە ئەسلىتىپ تۇرۇپ، گۇناھ قىلماسىلىقىڭلار ئۆچۈن. ئەگەر كىم گۇناھ قىلىسا، بىزنىڭ ئاتا ياقتى بىر سۆزلەرنى يېزىۋاتىمىھەن. مۇبادا بىرسى گۇناھ سادىر قىلىسا، ئاتىنىڭ يېنىدا بىر ياردەمچى ۋە كىلىمىز، يەنى ھەققانىي بولغۇچى ئەيسا مەسىھ باردۇر.	ئى ئەزىز باللىرىم، مەن بۇ ئىشلارنى يېزىپ سلەرگە ئەسلىتىپ تۇرۇپ، گۇناھ قىلماسىلىقىڭلار ئۆچۈن. ئەگەر كىم گۇناھ قىلىسا، بىزنىڭ ئاتا ياقتى بىر سۆزلەرنى يېزىۋاتىمىھەن. مۇبادا بىرسى گۇناھ سادىر قىلىسا، ئاتىنىڭ يېنىدا ياردەمچى بار، يەنى ھەققانىي ئەيسا مەسىھ.
1JN 2:2	ئۇ ئۆزى گۇناھلىرىمىز ئۆچۈن جازانى كۆتۈرگۈچى كافارەتتۇر؛ مۇشۇ كافارەت يەققەت بىزنىڭ گۇناھلىرىمىز ئۆچۈنلە ئەمەس، بەلكى يۇتكۈل دۇنيادىكەرنىڭ گۇناھلىرى ئۆچۈندۇر.	ئۇ بىزنىڭ گۇناھلىرىمىزنى قاپلاپ، خۇدانىڭ ھۆظەبىنى توختاتقۇچى قوربانلىق بولۇپ قالىدى؛ بۇ قوربانلىق يەققەت بىزنىڭ ئەمەس، بەلكى ھەممە دۇنيا ئادەملەرنىڭ گۇناھلىرى ئۆچۈنگە.
1JN 2:3	بىزنىڭ ئۇنى تونۇغا ئاللىقىمىزنى بىلەلىشىمىز - ئۇنىڭ ئەمەلرگە ئەمەل قىلىشىمىزدىن دىندۇر.	ئۇنى تونغا ئاللىقىمىزنى بىلىش، ئۇنىڭ بۇيرۇقلېرىغا ئەمەل قىلىشىمىزدىن كېلىپ چىقىدۇ.
1JN 2:4	«ئۇنى تونۇيمەن» دەپ تۇرۇپ، ئۇنىڭ ئەمەلرگە ئەمەل قىلىمغۇچى كىشى يالغانچىدۇر، ئۇنىڭدا ھەققىھەت يوقتۇر.	ئۇنى بىلىمەن دەپ جاكارغان كىشى، ئۇنىڭ بۇيرۇقلېرىنى قىلىمسا، يالغانچىدۇر، ئۇنىڭدا ھەققىھەت يوق.
1JN 2:5	لېكىن كىمك ئۇنىڭ سۆزىگە ئەمەل قىلىسا، ئەمدى ئۇنىڭدا خۇدانىڭ مېھر-مۇھەببىتى ھەققەتەن كامالەتكە يەنكەن بولىدۇ. بىز ئۆزىمىزنىڭ ئۇنىڭدا بولغانلىقىمىزنى ئەنە شۇنىڭدىن بىلىمىز.	لېكىن كىم ئۇنىڭ سۆزلەرىگە ئەمەل قىلىسا، ئاندا خۇدانىڭ سۆيگۈسى ھەققىي تامام بولىدۇ. بۇ ئارقىلىق بىز ئۆزۈمەلەرنىڭ ئۇنىڭدا بولۇشىمىزنى بىلىپ قالىمىز.
1JN 2:6	ئەگەر ئۇدا قالىمەن دەپ ئېتىقان بولسا، ئۇ قانداق «خۇدا تۇرۇپ ياشايىمەن» دېگۈچى بولسا ئەيسانىڭ ماڭنىدەك ئوخشاش مېڭىشى كېرەك.	ئەگەر ئۇدا قالىمەن دەپ ئېتىقان بولسا، ئۇ قانداق يۈرگەن بولسا، شۇنىدا ئەيسانىڭ ماڭنىدەك ئوخشاش مېڭىشى كېرەك.
1JN 2:7	ئى سۆيۈملۈكلىرىم، سلەرگە بۇرۇن ئاڭلاپ باقمىغان بېڭى بىر ئەمرىنى	ئەۋەتىشكەر، مەنمۇ سلەرگە بېڭى بۇيرۇق يوللاپ تۇرمایمەن، بەلكى يۈرۈش كېرەك.

Reference	Before	After
	<p>ئەمەس، بەلكى دەسلەپەتن تارتىپ سىلەر تاپشۇرۇۋالغان كونا ئەمرىنى پېزۇاتىمەن. ئۆشۈ ئەمر سىلەر بۇرۇندىنلا ئاڭلاپ كېلىۋاتقان سۆز كالامدۇر.</p>	<p>باشتىن بېرى بار كونا بۇيرۇقنى يېزۇاتىمەن. بۇ بۇيرۇق سىلەر ئالدىنلا ئاڭلۇغان سۆز.</p>
1JN 2:8	<p>بىراق يەنە مەن سىلەرگە يېزۇاتقان نەرسىمىز يېڭى بۇيرۇق بولۇپ قالدى؛ لېكىن يەنە كېلىپ مەن سىلەرگە يېزۇاتقىنىمىنى يېڭى ئەمر دېسىكەمۇ بۇ بۇيرۇق مەسىھەتە ۋە سىلەرەدە راست بولۇپ كەتى، چۈنكى قاراڭغۇلۇق بولىدۇ؛ بۇ ئەمر مەسىھەدە ھەم سىلەردىمۇ ئەمەل قىلىنماقتا، چۈنكى قاراڭغۇلۇق ئۆتۈپ كەتمەكتە، ۋە ھەققىي نۇر ئاللىقاچان چېچىلىشقا باشلىدى.</p>	<p>بىراق يەنە مەن سىلەرگە يېزۇاتقان نەرسىمىز يېڭى بۇيرۇق بولۇپ قالدى؛ كېتىپ بارپىتۇ، ۋە ھەققىي يالقان ھازىرلا سەپەرىلىنىپ كەتى.</p>
1JN 2:9	<p>كىمدىكىم ئۆزىنى «نۇردا ياشاؤاتىمەن» دەپ تۇرۇپ، قېرىندىشىنى ئۆچ كۆرسە، ئۇ بۇگۈنگە قاراڭغۇلۇقنا تۇرۇۋاتقان بولىدۇ.</p>	<p>ئەگەر بىرەر كىشى «مەن نۇردا تۇرماھەن» دەپ ئېيتقان بولسا، ئەمما قېرىندىشىغا نېھەرت قىلىسا، ئۇ ھازىرچە قاراڭغۇلۇقنا قالدى.</p>
1JN 2:10	<p>قېرىندىشىغا مېھر-مۇھەببەت كۆرسەتكەن كىشى يورۇقلۇقتا تۇرماقتا، ئۇنىڭدا گۇناھقا پۇتلاشۇردىغان ھېچنېمە قالمابىدۇ.</p>	<p>قېرىندىشىنى سۆيگەن كىشى يورۇقدا تۇرۇپ قالماقتا، ۋە ئۇنىڭدا تۆتەن قالمايدۇ.</p>
1JN 2:11	<p>بىراق، قېرىندىشىغا يامانلىق قىلغۇچى كىشى قاراڭغۇلۇقتا بولۇپ كەتكەن؛ لېكىن قېرىندىشىنى ئۆچ كۆرگەن كىشى قاراڭغۇلۇقتىدۇر؛ ئۇ قاراڭغۇلۇقتا ئۇ قاراڭغۇلۇقتا يورۇپ كېتىپ، قايدا كېتىۋاتقانلىقنى بىلەلمەيدۇ، چۈنكى ماڭىدۇ ۋە قەيەرگە كېتىۋاتقانلىقنى بىلەلمەيدۇ، چۈنكى قاراڭغۇلۇق ئۇنىڭ كۆزلىرىنى قارغۇ قىلىۋەتكەن.</p>	<p>مەن بۇلارنى سىلەرگە يېزۇاتىمەن، قېنىچاق باللار، چۈنكى گۇناھلىرىڭلار ئۇنىڭ ئىسمى ئۇچۇن كەچۈرۈلدى.</p>
1JN 2:12	<p>مەن بۇلارنى سىلەرگە يېزۇاتىمەن، ئى ئەزىز باللىرىم، چۈنكى گۇناھلىرىڭلار ئۇنىڭ نامى ئۇچۇن كەچۈرۈم قىلىنىدى.</p>	<p>مەن بۇنى سىلەرگە يېزۇاتىمەن، ئى ئاتىلار، چۈنكى سىلەر باشلىنىشتا بار بولغاننى بىلىسىز. مەن بۇنى سىلەرگە يېزۇاتىمەن، ئى يىگىتلەر، چۈنكى سىلەر ئۇ يامان كىشىنى يەڭەنلىكىڭلار.</p>
1JN 2:13	<p>مەن بۇنى سىلەرگە يېزۇاتىمەن، ئى ئاتىلار، چۈنكى سىلەر ئەزىزدىن بار بولغۇچىنى تۇنۇدۇڭلار. مەن بۇنى سىلەرگە يېزۇاتىمەن، ئى يىگىتلەر، چۈنكى سىلەر ئۇ رەزىل ئۇستىدىن غەلبە قىلىدىڭلار.</p>	<p>مەن بۇنى سىلەرگە يېزىپ بېرىمەن، ئى سۇيۇملۇك باللار، چۈنكى سىلەر ئاتا بىلەلىسىلەر. مەن بۇنى سىلەرگە يېزىپ بېرىمەن، ئى كەشەكلەر، چۈنكى سىلەر باشتىن بار بولغان كىشىنى بىلەلىسىلەر. مەن بۇنى سىلەرگە يېزىپ بېرىمەن، ئى يىگىتلەر، چۈنكى سىلەر كۈچلۈكلىرى، خۇدانىنىڭ سۆزى سىلەردا تۇرۇۋاتىدۇ ۋە سىلەر يامان كىشىگە قارشى غەلبە قىلىدىڭلار.</p>
1JN 2:14	<p>مەن بۇنى سىلەرگە يېزۇاتىمەن، ئى ئەزىز باللىرىم، چۈنكى سىلەر ئاتىنى تۇنۇدۇڭلار. مەن بۇنى سىلەرگە يېزۇاتىمەن، ئى ئاتىلار، چۈنكى سىلەر ئەزىزدىن بار بولغۇچىنى تۇنۇدۇڭلار. مەن بۇنى سىلەرگە يېزۇاتىمەن، ئى يىگىتلەر، چۈنكى سىلەر كۈچلۈكلىرى، خۇدانىنىڭ سۆز-كالامى سىلەردا تۇرۇدۇ ۋە سىلەر ئۇ رەزىل ئۇستىدىننمۇ غەلبە قىلىدىڭلار.</p>	<p>دۇيا بىلەن دۇنيادىكى ئىشلارنى سۆلەمەڭلار، ھەرقانداق كىش بۇ دۇنيانى سۆلسە، ئاتانىڭ سۆيگۈسى ئۇنىڭدا يوق.</p>
1JN 2:15	<p>بۇ دۇنيانى ۋە بۇ دۇنيادىكى ئىشلارنى سۆيەمەڭلار. ھەركىم بۇ دۇنيانى سۆپىسە، ئاتانىڭ سۆيگۈسى ئۇنىڭدا يوق.</p>	<p>چۈنكى بۇ دۇنيادىكى ھەممە ئىشلار، يەنى تەنىڭ ھەۋەسىلىرى، كۆزلىڭ ھەۋەسىلىرى ۋە ھاياتغا يوز كۆرسەتىش، ئاتا تەرىپىدىن كەلەمەيدۇ، بەلكى تەك دۇنيادىن كەلگەن.</p>
1JN 2:16	<p>چۈنكى بۇ دۇنيادىكى بارلىق ئىشلار، يەنى تەتكى ھەۋەس، كۆزلەردىكى ھەۋەس ۋە ھاياتغا بولغان مەغرۇرلۇقنىڭ ھەممىسى ئاندىن كەلگەن ئەمەس، بەلكى بۇ دۇنيادىن بولغاندۇر، خالاس؛</p>	<p>بۇ دۇنيا بىلەن ئۇنىڭدىكى بارلىق ھەۋەسىلىر ئۆتۈپ كەتىدۇ. بىراق، خۇدانىڭ ۋە بۇ دۇنيا ۋە ئۇنىڭدىكى ھەۋەسىلىرنىڭ ھەممىسى ئۆتۈپ كېتىدۇ. لېكىن ئىرادىسىنى قىلغۇچى كىشىلىرى مەڭگۈلۈك ياشايدۇ.</p>
1JN 2:17	<p>ئەزىز باللىرىم، زاماننىڭ ئاخىرقى سائىتى بېتىپ كەلدى؛ ۋە سىلەر دەجىالنىڭ ئاخىر زاماندا كېلىدىغانلىقنى ئاڭلىغىنىڭلاردەك، ئەمەلەتتە بولسا ھازىرنىڭ ئۆزىدىلا نۇرغۇن دەجىاللار مەيدانغا چىقىتى؛ بۇنىڭدىن زاماننىڭ ئاخىرقى سائىتى بولۇپ قالغانلىقنى بىزگە مەلۇم.</p>	<p>ئەزىز بەلكىمەلەر، بۇ ھازىر ۋاقتىنىڭ ئاخىرقى ۋاقتى بولۇپ قالدى؛ سىلەر دەجىال كېلىدىغانلىقنى ئاڭلىغىانلارغاندەك، ھازىرلا كۆپ دەجىاللار يەيدا بولدى؛ بۇ شۇنداق بىزگە ۋاقتىنىڭ ئاخىرقى ۋاقتى كەلگەنلىكىنى ئىسپاتلاب بېرىدۇ.</p>
1JN 2:18	<p>ئۇلار ئارىمىزدىن چىقىتى، لېكىن ئۇلار ئەسىلىدە بىزەردىن ئەمەس ئىدى. چۈنكى ئەگەر بىزلەردىن بولغان بولسا، ئارىمىزدا تۇرۇۋەرگەن بولاتى. لېكىن</p>	<p>ئۇلار بىزنىڭ ئارىلىرىمدا بولۇپ تۇرۇپ كەتىپ كەتى، لېكىن ئەسىلىدە بىز بىرگە ئەمەسلىر. چۈنكى ئەگەر بىزنىڭ قىسىمىدا بولغان بولسا،</p>
1JN 2:19		

Reference	Before	After
1JN 2:20	ئۇلارنىڭ ھېچقايسىسىنىڭ ئەسلىدە بىزدىكىلەردىن بولمىغانلىقى ياش قىلىنغانلىقى ئۈچۈن ئۇلار ئارىمىزدىن چىقىپ كەتتى.	يەنلا بىز بىلەن قالغان بولاتقى. بىراق، ئۇلارنىڭ ھېچ بىرى بىزنىكى ئەمە سلىكىنى كۆرسىتىپ، كەتىپ كەتتى.
1JN 2:21	ھالبۇنى، سىلەر بولساڭلار مۇقىددەس بولغۇچىدىن كەلگەن مەسھىلىگۈچى روھتنى نىسىپ بولدوڭلار ۋە شۇنىڭ ئۈچۈن سىلەر ھەممە ئىشنى بىلسىلەر.	بىراق سىلەر، مۇقىددەس زاتنىڭ رۇھى بىلەن نېسىپ بولدوڭلار، شۇڭا ھەممە ئىشنى بىلسىلەر.
1JN 2:22	سىلەرگە بۇ خەتنى يىزشىمىدىكى سەۋەب، سىلەرنىڭ ھەقىقەتتى بىلmeslikten emas، balki heqqaetni bilepsiz we yolgunning heqqaetdەn kelmeydiganini jaan bilen bildingiz.	Men sizinga bu xat yazghan sabab, siz heqqaetni kilmekten emas, balki heqqaetni bilepsiz we yolgunning heqqaetdەn kelmeydiganini jaan bilen bildingiz.
1JN 2:23	يالغانچىلىقنىڭ ھەقىقەتتىن كېلىپ چىقمايدىغانلىقنى بىلگەنلىكىلار ئۈچۈندۇر.	كىم يالغانچى؟ ئىيىسا مەسىھ دەپ ئىنكار قىلغۇچى كىشى، ئۇ يالغانچى.
1JN 2:24	ئەمىسى، كىم يالغانچى؟ ئىيىسانىڭ مەسىھ ئىكەنلىكىنى ئىنكار قىلغۇچى كىشى بۇلسا، ئۇ يالغانچىدۇر. ئاتا ۋە ئوغۇلنى ئىنكار قىلغۇچى كىشى ئۆزى بىر دەجىالدۇر.	ئاتا ۋە ئوغۇلنى ئىنكار قىلغۇچى كىشى، دەجىالدۇر.
1JN 2:25	كىمەدە كىم ئوغۇلنى رەت قىلىسا ئۇنىڭدا ئاتا بولمايدۇ. لېكىن ئوغۇلنى ئېتىراپ قىلىسا، ئۇنىڭدا ئاتا بولىدۇ.	ھەر بىر كىشى ئوغۇلنى رەت قىلىسا، ئاتا بىلەن ئېگىزلىكى يوق.
1JN 2:26	سىلەر بولساڭلار، بۇرۇندىن ئاڭلاپ كېلىۋاتقىنىڭلارنى ئۆزۈڭلاردا داۋاملىق تۇرغاپ بىرگەنلار، بۇرۇندىن ئاڭلاپ كېلىۋاتقىنىڭلار سىلەردىن داۋاملىق تۇردا ئەرىۋەرسە، سىلەر رەمۇ داۋاملىق ئوغۇل ۋە ئاتىدا ياشاؤاتقان بولسىلەر؛	سىلەر، باشتىكى ئاڭلىغانلىرىڭلارنى ئۆزۈڭلەردىن داۋاملاشتۇرۇڭلار، بۇلار سىلەردىن ساقلىنىپ قالسا، سىلەر ئوغۇل بىلەن ئاتا بىلەن بىرگە داۋاملىق ياشابىسلەر؛
1JN 2:27	ۋە ئۇنىڭ بىزگە قىلغان ۋەدىسى بولسا دەل شۇ – مەڭگۇ ھاياتلىقتۇر.	ئۇ بىرگە ۋە دە قىلغان نەرسىسى، شۇ مەڭگۇ ھايات.
1JN 2:28	سلىھرنى ئازدۇرماقچى بولغانلارنى نەزەردە تۆتۈپ، بۇلارنى سلىھرگە يازدىم؛ سىلەر ئۇنىڭدىن قوبۇل قىلغان مەسھىلىگۈچى روھ ئەمىسىلەر، سىلەر ئۇنىڭدىن ئېتىجاپىڭلار يوق؛ بىلگەن مەسىھەت روھى سىلەردىن قالۋاتىندۇ، سىلەر ھېچ كىمگە ئۆگەت ئېتىجاپىڭلار يوق؛ بىلگەن ئۇ روھ سىلەرگە ھەر نەرسىنى ھەقىقى ئۆگەت بېرىۋاتىندۇ، شۇ سەۋەتتىن، سىلەر ئەمىسىلەر؛ بىلگەن ئۇنىڭدا داۋاملاشتۇرۇڭلار.	سلىھر ئۇنىڭدىن ئېتىجاپىڭلار يوق؛ بىلگەن مەسىھەت روھى سىلەردىن قالۋاتىندۇ، سىلەر ھېچ كىمگە ئۆگەت ئېتىجاپىڭلار يوق؛ بىلگەن ئۇ روھ سىلەرگە ھەر نەرسىنى ھەقىقى ئۆگەت بېرىۋاتىندۇ، شۇ سەۋەتتىن، سىلەر ئەمىسىلەر؛ بىلگەن ئۇنىڭدا داۋاملاشتۇرۇڭلار.
1JN 2:29	ئەمىسى، ئى ئەزىز باللىرىم، ئۇنىڭدا داۋاملىق تۇرۇپ ياشاؤپرىڭلار، شۇنداق قىلىساڭلار، ئۇ ھەرقاچان قايتىدىن ئايان بولغاندا قورقماس بولىمىز ھەم ئۇ كەلگىننە ئۇنىڭ ئالدىدا ھېچ خىجالەت بولۇپ قالمايمىز.	ئەمىدى، ئەزىز باللىرىم، ئۇنىڭدا داۋاملىق تۇرۇڭلار، شۇنداق بولسا، ئۇ كەلگەننە، بىز قورقمايدىغان بولىمىز ۋە ئۇنىڭ ئالدىدا ھېچ خىجالەت بولمايدىغان بولىمىز.
1JN 3:1	خۇدانىڭ ھەققانى ئىكەنلىكىنى بىلگەنلىكىنى بىلسەڭلەر، ھەققانىلىققا ئەمەل قىلغۇچىلارنىڭ ھەربىرىش ئۇنىڭ تەرىپىدىن تۇغۇلغۇچى ئىكەنلىكىنىمۇ بىلسەڭلار كېرەك.	ئەگەر خۇدا ھەقچە ئىكەنلىكىنى بىلسەڭلەر، ئالدىن ھەقچە ئىش قىلغۇچى ھەر كىشىنىڭ ئۇنىڭدىن تۇغۇلغانلىقىنىمۇ بىلسەڭلار.
1JN 3:2	قاراڭلار، ئاتا بىزگە شۇنداق چوڭقۇر مېھر-مۇھەببەت كۆرسەتكەنلىك، بىز «خۇدانىڭ ئەزىز باللىرى» دەپ ئاتالدۇق – ۋە بىز ھەقىقەتكەنمۇ شۇنداق. بۇ دۇنيا شۇ سەۋەتتىن بىزنى تونۇپ يەتمەيدۈكى، چۈنكى بۇ دۇنيا ئۇنى توئۇمىدى.	قاراڭ، ئاتا بىزگە شۇنداق كۆپ مېھر بەرگەنلىك، بىز خۇدانىڭ باللىرى دەپ ئاتالدۇق ۋە ھەقىقى شۇنداق. دۇنيا بىزنى بىلمەيدۇ، چۈنكى دۇنيا ئۇنى بىلمىگەن.
	سۆپۈملۈكلىرىم، بىز ھازىر خۇدانىڭ ئەزىز باللىرىدۇرمىز؛ كەلگۈسىدە قانداق بولىدىغانلىقىمىزنى تېخى ئۈچۈق ئايان قىلىنىماغان. بىراق ئۇ قايتىدىن ئايان قىلىنغاندا، ئۇنىڭغا ئوخشاش بولىدىغانلىقىمىزنى بىلمىز؛ چۈنكى شۇ چاغدا بىز ئۇنىڭ ئەينەن ئۆزىنى كۆرىمىز.	ئەزىز دوستلار، بىز ھازىر خۇدانىڭ باللىرىمىز؛ كەلگۈسىدە قانداق بولىدىغانلىقىمىزنى تېخى ئېنىق بىلمەيدىغان. بىراق ئۇ كەلگەننە، بىز ئۇنىڭغا ئوخشاش بولىمىز؛ چۈنكى شۇ ۋاقتىتا بىز ئۇنى ھەقىقى كۆرىمىز.

Reference	Before	After
1JN 3:3	ۋە ھەر بىر كىشى كىمكى بۇ ئۆمىدى ئۇدا ئېگان بولسا، ئۇ ياك بولغاندەك ۋە مەسەھە ئۆمىد باغلىغان ھەربىر كىشى ئۇ ياك بولغاندەك ئۆزىنى ياكلايدۇ.	ئۆزىنى ياكلايدۇ.
1JN 3:4	گۇناھ قىلغان ئادەم خۇدانىڭ قائىدىلىرىنى بوزۇپ كەتتىرۇر. چۈنكى گۇناھ گۇناھ سادىر قىلغان كىشى خۇدانىڭ قانۇنغا خىلايىق قىلغان بولىدۇ. چۈنكى گۇناھ سادىر قىلغانلىق خۇدانىڭ قانۇنغا خىلايىق قىلغانلىقتۇر.	ئەسىلىدە خۇدانىڭ قائىدىلىرىغا قارشى بولۇش.
1JN 3:5	ھالبۇكى، سىلەر ئۇنى گۇناھلارنى ئېلىپ تاشلاش ئۈچۈن دۇنياغا كەلدى ۋە ئۇدا ئىيان قىلىنغان ۋە شۇنداقلا ئۇنىڭكىدا ھېچقانداق گۇناھ يوقتۇر، دەپ بىلىسىلەر.	بىلىسىڭلار، ئۇ گۇناھلارنى ئېلىپ تاشلاش ئۈچۈن دۇنياغا كەلدى ۋە ئۇدا ھېچ گۇناھ يوق.
1JN 3:6	ئۇنىڭكىدا ياشاؤاتقان ھەربىر كىشى گۇناھ سادىر قىلمابىدۇ؛ كىمەكىم گۇناھ سادىر قىلىسا، ئۇنى كۆرمىگەن ۋە ئۇنى تونۇمىغان بولىدۇ.	ئۇدا ياشايدىغان ھەر بىر كىشى گۇناھ قىلمابىدۇ؛ گۇناھ قىلىسا، ئۇنى كۆرمىگەن ۋە بىلەلمىگەن.
1JN 3:7	ئەزىز باللىرىم، ھېچكىمنىڭ سىلەرنى ئالدىشىغا يول قويماڭلار. ھەققانىلىققا ئەمەل قىلغۇچى كىشى ئۇ ھەققانى بولغىنىدەك ھەققانىيدۇر.	باللار، ھېچكىم سىلەرنى ئالدىپ قويماڭلار. توغرا ئىش قىلغۇچى كىشى، ئىسا مەسەھ كىبى توغرا بولىدۇ، چۈنكى ئۇ توڭۇق توغرا.
1JN 3:8	لېكىن گۇناھ سادىر قىلغۇچى ئېلىسىنىدۇر. چۈنكى ئېلىسى ئەلمىساقتنى باشلىنىشتىن گۇناھ قىلىپ كەتپىتۇ. خۇدا ئوغلى دۇنياغا كۆرۈنۈپ قالغاندا، تارتىپ گۇناھ سادىر قىلىپ كەلمەكتە. خۇدانىڭ ئوغلىنىڭ دۇنيادا ئىيان قىلىنىدىكى مەقسەت ئېلىسىنىڭ ئەمەللەرىنى يوقتىشتۇر.	لېكىن گۇناھ قىلغۇچى كىشىلەر ئېلىسىنىن كەلگەن. چۈنكى ئېلىسى خۇدا تەرەپتىن تۇغۇلغان كىشىلەر گۇناھ قىلمابىدۇ؛ خۇدانىڭ ئۇرۇقى ئۇلارنىڭ ئىچىدە قالدىغانلىق ئۆچۈن، گۇناھ قىلىشى مۇمكىن ئەمەس، چۈنكى ئۇلار خۇدا تەرەپتىن تۇغۇلغان.
1JN 3:9	خۇدادىن تۇغۇللغۇچى گۇناھ سادىر قىلمابىدۇ؛ خۇدانىڭ ئۇرۇقى ئۇنىڭدا ئورۇن ئالغاچقا، ئۇ گۇناھ سادىر قىلىش مۇمكىن ئەمەس، چۈنكى ئۇ خۇدادىن تۇغۇلغاندۇر.	خۇدا تەرەپتىن تۇغۇلغان كىشىلەر گۇناھ قىلمابىدۇ؛ خۇدانىڭ ئۇرۇقى ئۇلارنىڭ ئۆچۈن، گۇناھ قىلىشى مۇمكىن ئەمەس، چۈنكى ئۇلار خۇدا تەرەپتىن تۇغۇلغان.
1JN 3:10	خۇدانىڭ باللىرى بىلەن شەيتان باللىرىنى بۇ نەرسىدىنلا تونۇشتۇرالىدۇ؛ كىم ئادالت ياشامىسا ياكى قېرىندىشىغا سۆيگۈ بهرمىسا، ئۇ خۇدا تەرەپتە ئەمەس. مۇھەببەت كۆرسەتمىسە خۇدادىن ئەمەستۇر.	خۇدا باللىرى بىلەن شەيتان باللىرىنى بۇ نەرسىدىنلا تونۇشتۇرالىدۇ؛ كىم ئادالت ياشامىسا ياكى قېرىندىشىغا سۆيگۈ بهرمىسا، ئۇ خۇدا تەرەپتە ئەمەس.
1JN 3:11	چۈنكى سىلەر باشتا ئاڭلىغان خەۋەر مۇشۇ: بىز بىر-بىرىمىزگە گۈزەل مېھىر- بىر-بىرىمىزگە مېھىر-مۇھەببەت كۆرسىتىشىمىز تولا كېرەك. مۇھەببەت كۆرسىتىشىمىز تولا كېرەك.	چۈنكى سىلەر باشتا ئاڭلىغان خەۋەر مۇشۇ: بىز بىر-بىرىمىزگە گۈزەل مېھىر- بىر-بىرىمىزگە مېھىر-مۇھەببەت كۆرسىتىشىمىز تولا كېرەك.
1JN 3:12	بىز قابىلغا ئوخشاش بولماسىلىقىمىز كېرەك، ئۇ يامانلىقنىڭ تەرەپلىرىدىن ئۇ ئۇ رەزىلدىن بولغان، ئىنسىسىنى ئۆلتۈرگەن قابىلغا ئوخشاش بولۇپ، ئىنسىسىنى ئۆلتۈرگەن؛ نېمىشقا ئۇنى قىلىپ تاشىلىدى؟ چۈنكى قىلغانلىرى رەزىل، ئىنسىسىنىڭ قىلغانلىرى ھەققانى بولغانلىقى ئۆچۈن شۇنداق قىلغان.	بىز قابىلغا ئوخشاش بولماسىلىقىمىز كېرەك، ئۇ يامانلىقنىڭ تەرەپلىرىدىن ئۇ ئۇ رەزىلدىن بولغان، ئىنسىسىنى ئۆلتۈرگەن؛ نېمىشقا ئۇنى قىلىپ تاشىلىدى؟ چۈنكى ئۇنىڭ ئۆز ئىشلىرى يامان، ئىنسىسىنىڭ ئىشلىرى تولۇق راست بولغانلىقى ئۆچۈن.
1JN 3:13	شۇڭا، ئى قېرىندىشلار، بۇ دۇنيا سىلەرنى ئۆچ كۆرسە، بۇنىڭغا ھەيران قالماڭلار.	قېرىندىشلار، بۇ دۇنيا سىلەرگە يامان كۆرسە، بۇغا ھەيران بولمىغىن.
1JN 3:14	بىز قېرىندىشلارنى سۆيگەنلىكىمىزدىن، ئۆلۈمدىن ھاياتلىققا ئۆتكىمىزنى ياخشى بىلىپ تۇرۇپتۇر. كىم قېرىندىشىنى سۆيگەسلەك كەزكەنلىكىمىزنى ياخشى بىلىپ تۇرۇپتۇر. كىم قېرىندىشىنى سۆيگەسلەك بىلەن، تېخى ئۆلۈمدىن تۇرۇۋاتىدۇ.	بىز قېرىندىشلارنى راست سۆيىسەك، ئۆلۈمدىن ھاياتقا ئۆتۈپ كەزكەنلىكىمىزنى ياخشى بىلىپ تۇرۇپتۇر. كىم قېرىندىشىنى سۆيگەسلەك بىلەن، تېخى ئۆلۈمدىن تۇرۇۋاتىدۇ.
1JN 3:15	ھەر كىم قېرىندىشىنى يامان كۆرسە، ئۇ قاتىل بولىدۇ، ۋە بىلىڭلاركى، ھەر قانداق قاتىلدا مەڭگۈلۈك ھايات بار بولمايدۇ.	ھەر كىم قېرىندىشىنى يامان كۆرسە، ئۇ قاتىل بولىدۇ، ۋە بىلىڭلاركى، ھەر قانداق قاتىلدا مەڭگۈلۈك ھايات بار بولمايدۇ.
1JN 3:16	بىز شۇنىڭ بىلەن مېھىر-مۇھەببەتىنىڭ نېمە ئىكەنلىكىنى بىلىمىزكى، ئۇ بىز ئۆچۈن ئۆز جېنىنى يدا قىلىدى؛ شۇنىڭدەك بىزمۇ قېرىندىشلىرىمىز ئۆچۈن ئۆز جېنىمىزنى يدا قىلىشقا قەرزداردۇرمىز.	بىز بۇ ئارقىلىق سۆيگۈنىڭ ئېمە ئىكەنلىكىنى تولا بىلىمىز، چۈنكى ئۇ بىز ئۆچۈن ھاياتنى سەھەر قىلىدى؛ شۇڭلاشقا بىزمۇ قېرىندىشلىرىمىز ئۆچۈن ھاياتىمىزنى سەھەر قىلىشىمىز كېرەك.
1JN 3:17	ئەمما كىمكى بۇ دۇنيادا مال-مۇلکى تۇرۇپ، قېرىندىشىنىڭ موھتاجلىقىنى	ئەگەر بىرەر كىشى بۇ يەردە مال-مۇلکى بار بولۇپ، قېرىندىشىنىڭ

Reference	Before	After
	مۇھتاجلىقىنى كۆرۈپ، ياردەملەمسە، بۇ كىشىدە خۇدانىڭ مېھرى قانداق كۆرۈپ تۇرۇپ، ئۇنىڭغا كۆكسى-قارىنى ئاچمىسا، بۇنداق كىشىدە نەدىمۇ خۇدانىڭ مېھر-مۇھەببىتى بولسۇن؟ بولىدۇ؟	
1JN 3:18	ئەزىز باللار، سۆز بىلەن توختالىمساقدا، بەلكى ئىش بىلەن ۋە راستلا مېھرى-ئەزىز باللىرىم، سۆز بىلەن ۋە تىل بىلەن ئەمەس، بەلكى ئەمەلە ۋە ھەقىقەتتە مېھر-مۇھەببەت كۆرسىتەبىلى.	ئەزىز باللار، سۆز بىلەن توختالىمساقدا، بەلكى ئىش بىلەن ۋە راستلا مېھرى-ئەزىز باللىرىم، سۆز بىلەن ۋە تىل بىلەن ئەمەس، بەلكى ئەمەلە ۋە ھەقىقەتتە مېھر-مۇھەببەت كۆرسىتەبىلى.
1JN 3:19	بىز بۇلار بىلەن ئۆزۈمىزنىڭ ھەقىقەتتىن بولۇشنى بىلىپ كەتەمىز ۋە ئاللاھ بىز شۇنداق ئىشلار بىلەن ئۆزۈمىزنىڭ ھەقىقەتتىن بولغانلىقىمىزنى ئالدىدا يەتكىمىزنى خاتىرچەم قىلا لايمىز.	بىز بىلەيمىز ۋە خۇدانىڭ ئالدىدا قەلبىمىزنى خاتىرچەم قىلا لايمىز.
1JN 3:20	شۇنداقتىمۇ، مۇبادا قەلبىمىز بىزنى يەنلا ئېبىلىسە، خۇدا يەنلا قەلبىمىزدىن ئۆستۈن ۋە ھەممىنى بىلگۈچىدۇر.	ئەگەر قەلبىمىز بىزنى ئېپپەپ تۇرساقدا، خۇدا قەلبىمىزدىن چوڭ ھەمە بارلىق ئىشلارنى تولۇق بىلىدۇ.
1JN 3:21	سۆپۈملۈكلىرىم، ئەگەر قەلبىمىز بىزنى ئېبىلىسە، خۇدانىڭ ئالدىدا يۈرەكلىك تۇرمىز	ئەزىز دوستلار، ئەگەر قەلبىمىز بىزنى ئېپپەپ تۇرساقدا، خۇدا ئالدىدا تولۇق ئىشەنج بىلەن تۇرمىز
1JN 3:22	ۋە شۇنداقلا ئۇنىڭدىن نېمىنى تىلىسەك شۇنىڭغا ئېرىشەلەيمىز؛ چۈنكى بىز ئۇنىڭ ئەملىرىگە ئەمەل قىلىپ، ئۇنى خۇرسەن قىلدىغان ئىشلارنى قىلىمىز.	ھەم شۇنداقلا ئۇنىڭدىن نېمىنى تىلىسەك شۇنىڭغا ئېرىشەلەيمىز؛ چۈنكى بىز ئۇنىڭ بۇيرۇقىنى قىلىپ، ئۇنى خۇش قىلدىغان ئىشلارنى قىلىمىز.
1JN 3:23	ۋە ئۇنىڭ ئەمرى شۇكى، ئۇنىڭ ئوغلى ئېسما مەسىھىنىڭ نامىغا ئېتىقاد قىلىشىمىز ھەمە ئۇنىڭ بىزگە تايىلغىنىدەك بىر-بىرىمىزگە مېھرى-مۇھەببەت كۆرسىتىشىمىزدىن ئىبارەتتۇر.	ئۇنىڭ بۇيرۇقى بۇ: ئېسما مەسىھىنىڭ ئىسمىگە ئىيمان كەلتۈرۈش ۋە ئۇ بىزگە دېگەندەك، بىر-بىرىمىزگە سۆپۈش ۋە ياقتۇرۇش.
1JN 3:24	ئۇنىڭ ئەملىرىگە ئەمەل قىلدىغان كىشى خۇدادا ياشايدىغان ۋە خۇدامۇ ئۇنىڭدا ياشايدىغان بولىدۇ. ئەمدى خۇدانىڭ بىزىدە ياشايدىغانلىقىنى بىلگىنىمىز بولسا، ئۇ بىزگە ئاتا قىلغان روھتىندۇر.	ئەگەر كىم خۇدانىڭ بۇيرۇقىغا ئەمەل قىلسا، ئۇ خۇدادا تۇرۇپ كەتىدۇ ۋە خۇدا ئۇنىڭدا تۇرۇپ كەتىدۇ. خۇدانىڭ بىزىدە تۇرۇپ كەتكەنلىكىنى بىلىش ئۆچۈن، ئۇ بىزگە بەرگەن روھى بار.
1JN 4:1	سۆپۈملۈكلىرىم، ھەربىر «ۋەھىي قىلغۇچى» روھلارنىڭ ھەممىسىگلا ئىشىنۈھەرمەڭلار، بەلكى بۇ روھلارنىڭ خۇدادىن كەلگەن-كەلمىگەنلىكىنى يەرقىلەندۈرۈش ئۇچۇن ئۇلارنى سىناڭلار، چۈنكى نۇرغۇن ساختا يېغەمبەرلەر دۇنيادىكى جاي-جاپلارغا يېيدا بولدى.	دوستلار، ھەر قانداق روھغا ئىشەنەمەڭلار، بەلكى روھلارنى تەكشۈرۈپ كۆرۈڭلار، ئۇلار خۇدا تەرىپتىنمۇ كەلگەنلىكىنى ئېنىقلاب، چۈنكى كۆپ يالغان يېغەمبەرلەر دۇنيا بويىچە يېيدا بولدى.
1JN 4:2	خۇدانىڭ روھىنى مۇنداق يەرقىلەندۈرەلەيسىلەر: ئېسانى، يەنى دۇنياغا ئىنسانى ئەندە كەلگەن مەسىھىنى ئېتىراپ قىلغۇچى ھەربىر روھ خۇدادىن بولىدۇ.	خۇدانىڭ روھىنى مۇشۇنداق تونۇيىسىز: ئېسما مەسىھ دۇنياگە ئادەمچە كەلگەننى ئېتىراپ قىلغۇچى ھەر روھ خۇدانى بولىدۇ.
1JN 4:3	ھەر خىل روھ ئەگەر ئېسما مەسىھى ئادەم سۈرەتىدە كەلگەن دەپ ئېتىراپ ۋە دۇنياغا ئىنسانى ئەندە كەلگەن ئېسما مەسىھىنى ئېتىراپ قىلمايدىغان روھ خۇدادىن كەلگەن ئەمەس. بۇنداقلاردا ئەكسىچە دەجىالنىڭ روھى ئىشلەيدۇ؛ سىلەر بۇ روھنىڭ كېلىدىغانلىقى توغرۇلۇق ئاڭلىغانلىدىلار ۋە دەرۋەقە ئۇ ھازىر دۇنيادا يېيدا بولدى.	ھەر خىل روھ ئەگەر ئېسما مەسىھى ئادەم سۈرەتىدە كەلگەن دەپ ئېتىراپ ۋە دۇنياغا ئىنسانى ئەندە كەلگەن ئېسما مەسىھىنى ئېتىراپ قىلمايدىغان روھ خۇدادىن كەلگەن ئەمەس. بۇنداقلاردا ئەكسىچە دەجىالنىڭ روھى ئىشلەيدۇ؛ سىلەر بۇنىڭ كېلىپ چىقىشى توغرۇلۇق ئاڭلىغانلىرىڭلار ۋە ھازىرلا بولۇپ، سىلەر بۇنىڭ كېلىپ چىقىشى توغرۇلۇق ئاڭلىغانلىرىڭلار ۋە ھازىرلا دۇنيادا يېيدا بولغان.
1JN 4:4	ئې ئەزىز باللىرىم، سىلەر بولساڭلار خۇدادىن بولغانسىلەر ۋە ئۇلارنىڭ ئۇستىدىن غالىپ كەلدىلار؛ چۈنكى سىلەر دە تۇرغۇچى بۇ دۇنيادا تۇرغۇچىدىن ئۆسٹۈندۇر.	ئې ئەزىز باللىرىم، سىلەر خۇدا تەرىپدىن بولۇپ كەتسىڭلار ۋە ئۇلارغا غالىك كەلدىلار، چۈنكى سىلەر دە تۇرغۇشىجى بۇ دۇنيا تۇرغۇشىسىدىن كۆچلۈك.
1JN 4:5	ئۇلار بۇ دۇنيادىن كەلگەن؛ ئۇلار دۇنيانىڭ سۆزلىرىنى دەيدۇ ۋە دۇنيا ئۇلارنى بۇ دۇنيا مەنسۇپ؛ شۇڭا ئۇلار بۇ دۇنيانىڭ سۆزلىرىنى قىلىدۇ ۋە بۇ دۇنيادىكىلەر ئۇلارغا قۇلاق سالىدۇ.	ئۇلار بۇ دۇنيادىن كەلگەن؛ ئۇلار دۇنيانىڭ سۆزلىرىنى دەيدۇ ۋە دۇنيا ئۇلارنى بۇ دۇنيا مەنسۇپ؛ شۇڭا ئۇلار بۇ دۇنيانىڭ سۆزلىرىنى قىلىدۇ ۋە بۇ دۇنيادىكىلەر ئۇلارغا قۇلاق سالىدۇ.
1JN 4:6	بىز بولساقدا خۇدادىن بولغانلىقىنى ئەتكىمىز؛ خۇدانى تونۇغان كىشى بىزنىڭ ئاكلايدۇ. خۇدادىن كەلمىگەن كىشى بولسا بىزنىڭ گەپلىرىمىزنى سۆزلىرىنى ئاكلايدۇ. مانا بۇنىڭدىن ھەقىقەتنىڭ روھى بىلەن بۇ ئارقىلىق، ھەقىقەتنىڭ روھى بىلەن يالغان روھىنى ئايىپ بىلىپ	بىز خۇدادىن كەلگەننىمىز؛ خۇدانى بىلگەن كىشى بىزنىڭ گەپلىرىمىزنى ئاكلايدۇ. خۇدادىن كەلمىگەن كىشى بولسا بىزنىڭ گەپلىرىمىزنى ئاكلايدۇ. سۆزلىرىمىزنى ئاكلايدۇ. خۇدادىن بولمىغان كىشى بولسا بىزنىڭ سۆزلىرىمىزنى ئاكلايدۇ. مانا بۇنىڭدىن ھەقىقەتنىڭ روھى بىلەن بۇ ئارقىلىق، ھەقىقەتنىڭ روھى بىلەن يالغان روھىنى ئايىپ بىلىپ

Reference	Before	After
1JN 4:7	ئېزىتقوۇلۇقنىڭ روهىنى يەرق ئېتەلەيمىز.	چىقالمىز.
1JN 4:8	ئى سۆيۈملۈكلىرىم، بىر-بىرىمىزگە مېھىر-مۇھەببەت كۆرسەتەيلى؛ چۈنكى مېھىر-مۇھەببەتنىڭ ئۆزى خۇدادرندۇر ۋە مېھىر-مۇھەببەت كۆرسەتكۈچىنىڭ ھەربىرى خۇدادىن تۇغۇلغان بولىدۇ ۋە خۇدانى تونويدۇ.	ئەزىزلىر، بىز بىر-بىرىمىزگە سۆيۈش كۆرسەتلەيمىز، چۈنكى سۆيۈش خۇدandan كەلگەن ۋە سۆيۈش قىلغۇچى ھەربىرى خۇدandan تۇغۇلغان بولۇپ، خۇدانى بىلدۇ.
1JN 4:9	مېھىر-مۇھەببەت كۆرسەتمىگۈچى كىشى خۇدانى تونومىغان بولىدۇ؛ چۈنكى خۇدا ئۆزى مېھىر-مۇھەببەتتۇر.	سۆيىمەيدىغان كىشى خۇدانى سلمەيدۇ، چۈنكى خۇدا سۆيۈشتۈر.
1JN 4:10	خۇدانىڭ مېھىر-مۇھەببىتى بىزدە شۇنىڭ بىلەن ئاشكارا بولدىكى، خۇدا بىزنى ئۇنىڭ ئارقىلىق ھاياتقا بىرىشىسۇن دەپ بىرىدىن بىر يېگانە ئوغلىنى دۇنياگە دۇنياغا ئەۋەتتى.	خۇدانىڭ سۆيگۈسى بىزدە بۇ يول بىلەن ئاج اطاق-ئاشكار بولۇپ چىقتى: خۇدا بىزنى ئۇنىڭ ئارقىلىق ياشاش ئۈچۈن، ئۇنىڭ يەككە ئوغلىنى دۇنياگە دۇھەتتى.
1JN 4:11	مېھىر-مۇھەببەت دەل شۇنىڭدىن ئاپانكى، بىزلەرنىڭ خۇدانى سۆيگىننىمىز بىلەن ئەمەس، بەلكى ئۇ ئۆزى بىزنى سۆيۈپ گۇناھلىرىمىزنىڭ جازاسىنى كۆتۈرگۈچى كافارەت بولۇشقا ئۆز ئوغلىنى ئەۋەتكىنى بىلەن ئاپاندۇر.	ئەزىز دوستلار، خۇدا بىزگە شۇنچە كۆپ سۆيۈش كۆرسەتكەندە، بىزمۇ بىر- بىرىمىزگە سۆيۈش كۆرسىتىشىمىز كېرەك.
1JN 4:12	ھېچكىم ھېچقاچان خۇدانى كۆرگەن ئەمەس؛ لېكىن بىر-بىرىمىزگە مېھىر- مۇھەببەت كۆرسەتسەك، خۇدا بىزدە ياشايدۇ ۋە ئۇنىڭ مېھىر-مۇھەببىتى بىزدە كامالەتكە يەتكەن بولىدۇ.	ھېچ كىشى خۇدانى كۆرمىگەن؛ ئەمما بىز بىر-بىرىمىزگە سۆيىمساق، خۇدا بىزنىڭ ئىچىدە بولۇپ قالىدۇ ۋە ئۇنىڭ سۆيگۈسى بىزدە تولۇقلادىدۇ.
1JN 4:13	بىز بىزنىڭ ئۇنىڭدا ياشاؤا-اتقانلىقىمىزنى ۋە ئۇنىڭ بىزدە ياشاؤا-اتقانلىقىنى شۇنىڭدىن بىلىملىكى، ئۇ ئۆز روهىنى بىزگە ئاتا قىلغان.	بىز ئۇنىڭ ئىچىدە ياشايتۇرۇشىمىزنى ۋە ئۇنىڭ بىز ئىچىدە ياشايتۇرۇشىنى شۇنداق دەپ بىلىملىز، چۈنكى ئۇ ئۆز روهىنى بىرگە بەرگەن.
1JN 4:14	بىز شۇنى كۆرگەن ۋە شۇنداقلا شۇنىڭغا گۇواھلىق بىرىمىزكى، ئاتا ئوغۇلنى دۇنياغا قۇتقۇرغۇچى بولۇشقا ئەۋەتتى.	بىز بۇنى كۆرگەن بولۇپ، گۇواھلىق قىلىمىز؛ ئاتا ئوغۇلنى دۇنيا قۇتقۇرغۇچىسى بولۇش ئۈچۈن يوللىغان.
1JN 4:15	ئەگەر كىمدەكىم ئەيسانى خۇدانىڭ ئوغلى دەپ ئېتىراپ قىلسا، خۇدا ئۇنىڭدا، ئۇمۇ خۇددادا ياشايدۇ.	ئەگەر ھەر كىم ئەيسا خۇدانىڭ ئوغلى ئەكەن دەپ ئېتىپ چىقسا، خۇدا ئۇنىڭدا تۇرۇپ كەتسدۇ، ئۇمۇ خۇدا بىلەن بىرگە ياشايدۇ.
1JN 4:16	بىز بولساق خۇدانىڭ بىزگە بولغان مېھىر-مۇھەببىتىنى تونۇپ يەتتۇق، شۇنداقلا ئۇنىڭغا تولىمۇ ئىشەندۇق. خۇدا ئۆزى مېھىر-مۇھەببەتتۇر ۋە مېھىر-مۇھەببەتتە ياشايدۇ.	بىز خۇدانىڭ بىزگە بولغان مېھىرىنى تولاي بىلىپ قالدۇق، شۇڭ ئۇنىڭغا يېك گۇۋەنسىز. خۇدا ئۆزى مېھىر-مۇھەببەتتۇر، مېھىر-مۇھەببەتتە تۇرۇشلۇق بولغاندا خۇدا بىلەن بىرگە تۇرۇيىسىز، خۇدا سىز بىلەن بىرگە تۇرۇپدۇ.
1JN 4:17	مۇشۇنداق بولغاندا، مېھىر-مۇھەببەت بىزدە مۇڭەممەللەشىدۇ؛ شۇنىڭ بىلەن بىز سوراق كۈندە خاتىرجەم-قورقماس بولالايمىز. چۈنكى ئەيسا قانداق بولۇۋاتقان بولسا بىزمۇ ھازىر بۇ دۇنيادا شۇنداق بولۇۋاتمىز.	شۇنداق بولغاندا، مۇھەببەت بىزدە تولۇق بولىدۇ؛ شۇ بىلەن بىز ھۆكۈم كۈندە ئەركىن-قورقمايدىغان بولىملىز، چۈنكى ئەيسا قانداق تۇرۇۋاتقان بولسا، بىزمۇ ھازىر بۇ دۇنيادا شۇنداق تۇرۇۋاتمىز.
1JN 4:18	مېھىر-مۇھەببەتتە قورقۇنج يوقتۇر؛ كامىل مېھىر-مۇھەببەت قورقۇنچى باغانلىشلىقىتۇر؛ قورقۇنچى بار كىشى مېھىر-مۇھەببەتتە كامالەتكە يەتكۈزۈلگەن ئەمەستتۇر.	مۇھەببەتتە قورقۇ يوق؛ تولۇق خۇدانىڭ جازاسى بىلەن ئۇلاڭان، قورقۇ بار بولسا، ھېيدەپ يوققا چىقىرىدۇ. چۈنكى قورقۇنج خۇدانىڭ جازاس بىلەن تاشالىدۇ، چۈنكى قورقۇنچى بار كىشى مېھىر-مۇھەببەتتە كامالەتكە مۇھەببەتتە يۇتون بولمايدۇ.
1JN 4:19	بىز مېھىر-مۇھەببەت كۆرسىتىمىز، چۈنكى خۇدا ئالدى بىلەن بىزگە سەۋىگە مۇھەببەت كۆرسەتتى.	بىز سەۋىگە كۆرسەتەمىز، چۈنكى خۇدا ئالدى بىلەن بىزگە سەۋىگە كۆرسەتتى.
1JN 4:20	ئەگەر بىرسى «خۇدانى سۆيىمەن» دەپ تۇرۇپ، قېرىندىشىغا ئۆچمەنلىك قىلسا، ئۇ يالغانچىدۇر. چۈنكى كۆز ئالدىدىكى قېرىندىشىنى سۆيىمەن،	ئەگەر بىرە «خۇدانى سۆيىمەن» دەپ دەسلەيتە، قېرىندىشىغا يامانلىق قىلسا، ئۇ يالغانچى. چۈنكى كۆزگە كۆرۈنگەن قېرىندىشىنى سۆيىمەسەن،

Reference	Before	After
1JN 4:21	يەرده، كۆرۈپ باقىغان خۇدانى قانداقمۇ سۆپىسۇن؟ شۇ ئۆچۈن، خۇدانى سۆيدىغان كىشىلەر قېرىندىشلىرىنىمۇ سۆپۈشى لازىم، شۇڭا بىزدە ئۇنىڭدىن: «خۇدانى سۆپىگەن كىشى قېرىندىشنىمۇ سۆپىسۇن» دېگەن ئەمر باردۇر.	كۆرمەيدىغان خۇدانى قانداقلا سۆيەلەيسەن؟ شۇ ئۆچۈن، خۇدانى سۆيدىغان كىشىلەر قېرىندىشلىرىنىمۇ سۆپۈشى لازىم، شۇڭا بىزدە ئۇنىڭدىن: «خۇدانى سۆپىگەن كىشى قېرىندىشنىمۇ سۆپىسۇن» بۇ بىزگە بېرىلگەن بۇيرۇق.
1JN 5:1	ئىسانىڭ مەسىھ ئىكىگە ئىشەنگەن ھەربىر كىشى خۇدانىن تۇغۇلغان بولىدۇ؛ ۋە تۇغۇرغۇچى ئاتىنى سۆيدىغان ھەربىر كىشى ئۇنىڭدىن تۇغۇلغۇچىنىمۇ سۆپىدۇ.	ھەر بىر كىشى ئەيىسا مەسىھ دەپ ئىشىنىپ كەتسە، خۇدا تەرىپتىن تۇغۇلغان بولىدۇ؛ ۋە ئاتىنى ياخشى كۆرگەن ھەر بىر كىشى، ئۇنىڭ بالىسىنىمۇ ياخشى كۆردى.
1JN 5:2	بىز ئۆزىمىزنىڭ خۇدانىڭ بالىلىرىنى سۆيدىغانلىقىمىزنى شۇنىڭدىن بىلىملىكى، خۇدانى سۆپىپ، ئۇنىڭ ئەمرلىرىنگە ئەمەل قىلىشمىزدىن دۇر.	بىز خۇدا بالىلىرىنى سۆيدىغانلىقىمىزنى، خۇدانى سۆپىپ ۋە ئۇنىڭ بۇيرۇقلۇرغا ئەگىشىپ تۇرۇشمىزدىن بىلىپ قالىمىز.
1JN 5:3	خۇدانى سۆپۈش ئۇنىڭ ئەمرلىرىنگە ئەمەل قىلىش دېمەكتۇر؛ ۋە ئۇنىڭ ئەمرلىرىنە تۇرماق ئېغىر ئىش ئەمەستۇر.	خۇدانى سۆپۈش دېگەنلىك، ئۇنىڭ بۇيرۇقىنى قوشۇش؛ ۋە بۇ بۇيرۇقلار قىيىن ئەمەس.
1JN 5:4	چۈنكى خۇدانىن تۇغۇلغانلارنىڭ ھەممە كىشى بۇ دۇنيا ئۇستىدىن غەلبە قىلىدۇ؛ ۋە دۇنيانىڭ ئۇستىدىن غەلبە قىلغۇچى كۈچ - دەل بىزنىڭ ئېتقادىمىزدۇر.	شۇنىڭ ئۆچۈن خۇدا تەرىپتەن تۇغۇلغان ھەممە كىشى بۇ دۇنيا ئۇستىدىن چۈنكى خۇدانىن تۇغۇلغانلارنىڭ ھەممە كىشى بۇ دۇنيا ئۇستىدىن غەلبە قىلىدۇ؛ ۋە دۇنيانىڭ ئۇستىدىن غەلبە قىلغۇچى كۈچ - دەل بىزنىڭ ئېتقادىمىزدۇر.
1JN 5:5	بۇ دۇنيانىڭ ئۇستىدىن غەلبە قىلغۇچى زادى كىملەر؟ يەقەت ئىسانى خۇدانىڭ ئوغلى دەپ ئېتقاد قىلغۇچىلار ئەمەسمۇ؟	بۇ دۇنيا ئۇستىدىن يېڭىپ كەتكەن كىشىلەر كېمىلەر؟ يەقەت ئىسا خۇدا ئوغلى دەپ ئىشىنىدىغانلار ئەمەسمۇ؟
1JN 5:6	ئۇ بولسا سۇ ۋە قان ئارقىلىق كەلگەن زات، يەنى ئەيىسا مەسھەدۇر؛ ئۇنىڭ كېلىشى يەقەت سۇ بىلەنلا ئەنەن، بىلەن بىلەن ئەمەس، بەلكى قان بىلەن نەمۇ ئىدى. ۋە بۇ ئىشلارغا گۇۋاھلىق بەرگۈچى بولسا روھتۇر، چۈنكى روھ ئۆزى ھەقىقەتتۇر.	ئۇ سۇ ۋە قان ئارقىلىق كەلگەن، بۇ ئەيىسا مەسىھ. ئۇ يەقەت سۇ بىلەنلا كەلمەگەن، قان بىلەن نەمۇ كەلگەن. بۇنى گۇۋاھلىق قىلغۇچى روھ، چۈنكى روھ ھەقىقتە.
1JN 5:7	چۈنكى ئۆچ گۇۋاھلىق بەرگۈچى بار؛ گۆيىدە ئاتا، سۆز ۋە مۇقەدس رۇھ، ۋە چۈنكى ئۇنىڭ توغرۇلۇق ئۆچ گۇۋاھلىق بەرگۈچى بار: - بۇ ئۆچ بىر بولۇپ قالدى؛ شۇنداقلا يەر بۈزىدە ئۆچ گۇۋاھلىق بەرگۈچى بار.	چۈنكى ئۆچ گۇۋاھلىق بەرگۈچى بار؛ گۆيىدە ئاتا، سۆز ۋە مۇقەدس رۇھ، ۋە چۈنكى ئۇنىڭ توغرۇلۇق ئۆچ گۇۋاھلىق بەرگۈچى بار: - بۇ ئۆچ بىر بولۇپ قالدى؛ شۇنداقلا يەر بۈزىدە ئۆچ گۇۋاھلىق بەرگۈچى بار.
1JN 5:8	بۇلار روھ، سۇ ۋە قاندىن ئىبارەتتۇر. بۇ ئۆچىنىڭ گۇۋاھلىقى بىردى.	روھ، سۇ ۋە قان بۇلار، ۋە بۇ ئۆچ بىرلىكتە گۇۋاھلىق قىلىدۇ.
1JN 5:9	ئەگەر بىز ئىنسانلارنىڭ گۇۋاھلىقىنى قوبۇل قىلساق، خۇدانىڭ گۇۋاھلىق بۇلارنىڭكىدىن ئۇستۇندۇر. خۇدا ئۆز ئوغلى توغرىسىدا شۇنداق گۇۋاھلىق بەرگەن -	ئەگەر بىز ئادەملەرنىڭ گۇۋاھلىقىنى قوبۇل قىلساق، خۇدانىڭ گۇۋاھلىق بۇلارنىڭكىدىن ئالاھىدە ئۇستۇن. خۇدا ئۆز ئوغلى ھەقەتە شۇنداق دەپ گۇۋاھلىق بەرگەن.
1JN 5:10	(خۇدانىڭ ئوغلىغا ئېتقاد قىلغان كىشىنىڭ ئىچىدە شۇ گۇۋاھلىق باردۇر؛ بىراق خۇدانى ئىشەنەنگەن كىشى ئۇنى يالغانچى قىلغان بولىدۇ، چۈنكى ئۇ خۇدانىڭ ئۆز ئوغلىنى تەستىقلىغان گۇۋاھلىقىغا ئىشەنەنگەن)	خۇدا ئوغلىغا ئىشىنىپ قالغان كىشىنىڭ ئىچىدە شۇ گۇۋاھلىق بار؛ بىراق خۇدانى ئىشەنەنگەن كىشى ئۇنى يالغانچى قىلىپ كۆرسەتىپ قالدى، چۈنكى خۇدانىڭ ئۆز ئوغلىنى دەلىلىكەن گۇۋاھلىقىغا ئىشەنەيدۇ.
1JN 5:11	گۇۋاھلىق شۇ، خۇدا بىزگە ھەمسە بارلىق ھايات بەرگەن ۋە بۇ ھايات ئۇنىڭ ئوغلىدى.	گۇۋاھلىق شۇ، خۇدا بىزگە ھەمسە بارلىق ھايات بەرگەن ۋە بۇ ھايات ئۇنىڭ ئوغلىدا بار.
1JN 5:12	ئوغۇنى ئىگە بولغان كىشى ھاياتلىق بولىدۇ؛ خۇدا ئوغلىنى ئىگە بولغان بولىدۇ؛ خۇدانىڭ ئوغلىغا ئىگە بولمىغان كىشى ھاياتلىققا ئىگە بولمىغان بولىدۇ.	ئوغۇنى ئىگە بولغان كىشى ھاياتلىق بولىدۇ؛ خۇدا ئوغلىنى ئىگە بولغان بولىدۇ؛ كىشى ھاياتلىق بولمىدۇ.
1JN 5:13	مەن بۇ نەرسىلەرنى خۇدا ئوغلىنىڭ نامىغا ئىشىنىدىغان سىزلەرگە يازدىم، مەن بۇلارنى خۇدانىڭ ئوغلىنىڭ نامىغا ئېتقاد قىلغان سىلەرگە سىلەرنىڭ شۇنىڭ ئۆچۈن سىزلەر مەگگۈلۈك ھاياتقا ئىگە بولغانلىقىڭلارنى بىلىشىڭلار ئۆچۈن يازدىم.	مەن بۇ نەرسىلەرنى خۇدا ئوغلىنىڭ نامىغا ئىشىنىدىغان سىزلەرگە يازدىم، مەن بۇلارنى خۇدانىڭ ئوغلىنىڭ نامىغا ئېتقاد قىلغان سىلەرگە سىلەرنىڭ ۋە خۇدا ئوغلىنىڭ نامىغا ئىشىنىشىڭلار ئۆچۈن.
1JN 5:14	ۋە بىزنىڭ ئۇنىڭغا بولغان تولۇق ئىشەنج-خاتىرجەملەكىمىز شۇنداقى، ئۇنىڭ ئىرادىسىگە مۇۋايىق ھەرقانداق بىر ئىشنى تىلىسەك، ئۇ بىزنى ئاكلايدۇ.	بىزنىڭ ئۇنىڭغا بولغان كۆچلۈك ئىشەنچىمىز بۇ ئۇنىڭ ئىرادىسىگە ماس كەلگەن ھەرسىنى سوراساق، ئۇ بىزنى ئاكلايدۇ.
1JN 5:15	بىز بىلىمىز، ئۇ بىز سورىغان ھەرسىنى ئاكلايدۇ، شۇڭا سورىغانلىرىمىزنى ئۇنى ھەرنىمە تىلىگىننىمىزنى ئاكلايدۇ دەپ بىلگەنکەنمىز، دۇئايىمىزدا	بىز بىلىمىز، ئۇ بىز سورىغان ھەرسىنى ئاكلايدۇ، شۇڭا سورىغانلىرىمىزنى ئۇنى ھەرنىمە تىلىگىننىمىزنى ئاكلايدۇ دەپ بىلگەنکەنمىز، دۇئايىمىزدا

Reference	Before	After
1JN 5:16	ئۇنىڭدىن تىلىگىنىمىزگە ئېرىشتۇق، دەپ بىلىمىز.	ئېرىشىپ كەتتۇق.
1JN 5:17	بىرسى قېرىندىشىنىڭ ئۆلۈمگە مەھكۈم قىلمايدىغان بىر گۇناھ سادىر قىلغانلىقىنى كۆرسە، ئۇنىڭ ئۈچۈن دۇغا قىلىسۇن؛ وە خۇدا ئۆلۈمگە مەھكۈم قىلمايدىغان گۇناھ سادىر قىلغانلار ئۈچۈن ئۇنىڭغا ھابىاتلىق ئاتا قىلىدۇ، ئۆلۈمگە مەھكۈم گۇناھمۇ باردۇ، ئۇنىڭ توغرىسىدىن تىلىسۇن، دېمەيمەن.	ئەگەر بىر كىشى قېرىندىشىنىڭ ئۆلۈمگە كەتتۈرمەيدىغان گۇناھ قىلىۋاتقانلىقىنى كۆرسە، دۇئا قىلىسۇن؛ خۇدا شۇ گۇناھ قىلغۇچىلارغا ھابىات بەرە، بىراق ئۆلۈمگە كەتكەن گۇناھ بار، شۇ ئۈچۈن بۇ ھەقتە دۇئا قىلىش توغرۇلىق دەمەيمەن.
1JN 5:18	ھەممە ھەقلقىق بولمىغان ئىشلار گۇناھدۇر؛ بىراق ئۆلۈمگە كەتتۈرمەيدىغان گۇناھتۇر؛ وە ئۆلۈمگە مەھكۈم قىلمايدىغان گۇناھمۇ بار.	بىلىمىزكى، خۇدادىن تۇغۇلۇلغان كىشىلەر گۇناھ قىلمايدۇ، چۈنكى خۇدا تۇغۇلۇغان زات ئۆزىنى قولداپ تۇرۇپ، ئەر رەتسىكى ئۇنىڭغا تەسلىرى كۆرسەتىمەيدۇ.
1JN 5:19	خۇدادىن تۇغۇلۇغۇچىنىڭ گۇناھ سادىر قىلمايدىغانلىقىنى بىلىمىز؛ چۈنكى ئەسىلىدە خۇدادىن تۇغۇلۇغان زات بۇنداق كىشىنى قولداپ قالىدۇ ۋە ئاشۇ رەزىل ئۇنىڭغا تېكەلمەيدۇ.	بىز بىلىمىزكى، بىز خۇدا تەرەپىدىن بولۇپ كەتتۇق؛ ئەمما يۇتون دۇنيا شەيناتنىڭ ئەدارىسىدە تۇرماقىتا.
1JN 5:20	يەنە بىزگە مەلۇمكى، خۇدانىڭ ئوغلى دۇنياغا كەلدى ۋە ھەقىقىي بولغۇچىنى تونۇشىمىز ئۈچۈن كۆللىمىزنى يورۇتتى؛ وە بىز ھەقىقىي بولغۇچىنىڭ ئۆزىنى بەردى، يەنى ئۇنىڭ ئوغلى ئەيسا مەسھىدە ياشاؤاتىمىز. ئۇ بولسا ھەقىقىي خۇدا ۋە مەڭگۈلۈك ھابىاتلىقتۇرا!	بىز بىلىمىزكى، خۇدا ئوغلى دۇنياگە كەلدى ۋە ھەقىقىي نەرسىنى توناش ئۈچۈن بىزگە ئالڭ بەردى؛ وە بىز ھەقىقىي بولغۇچىدا، يەنى ئۇنىڭ ئوغلى ئەيسا مەسھىدە ياشایىمىز. ئۇ شۇ ھەقىقىي خۇدا ۋە مەڭگۈلۈك ھابىات!
1JN 5:21	ئەزىز باللىرىم، ئۆزۈڭلەرنى ھەرقانداق بۇتلاردىن ساقلاڭلار.	ئەزىز باللىرىم، ئۆزۈڭلەرنى ھەرقانداق بۇتلاردىن ياخشى ساقلاپ تۇرۇڭ.
2JN 1:1-2	مەنكى ئاقساقالدىن خۇدا تەرەپىدىن تاللانغان خانىمغا ۋە ئۇنىڭ ئەزىز باللىرىغا سالام! مەن سىلەرنى ھەقىقەتتە سۆپىمەن ۋە يالغۇز مەنلا ئەمەس، يەنە ھەقىقەتنى تونۇغانلارنىڭ ھەممىسى بىزدە ياشاؤاتقان ۋە شۇنداقلا ئەبەردىگىچە بىزگە يار بولىدىغان ھەقىقەتنى دەپ سىلەرنى سۆپىدۇ.	ئەۋەت، خۇدا تەرەپىدىن تاللانغان خانىمغا ۋە ئۇنىڭ باللىرىغا سالام! مەن سىلەرنى ھەقىقەت بىلەن سۆپىمەن، وە بۇ سۆپىوش يەقەت مەنمەلا چەكلىنىپ قالماي، ھەقىقەتنى بىلدىغان ھەممە كىشى بىلەن ئورتاق بولىدۇ؛ چۈنكى بىزنىڭ ئىچىدە تۇرۇپ، ھەمىشە بىز بىلەن قالىدىغان ھەقىقەت ئۈچۈن.
2JN 1:3	خۇدا ئاتا ۋە ئۇنىڭ ئوغلى رەب ئەيسا مەسھىدەن شاپائەت، رەھىم- رەھىم ۋە تىنچلىق سىلەر بىلەن بولۇپ تۇرسۇن، ھەقىقەت ۋە مېھىر بىلەن! شەيىقەت ۋە خاتىرچەملىك سىلەرگە ھەقىقەت ۋە مېھىر-مۇھەببەت ئىچىدە بولاعى!	خۇدا ئاتا ۋە ئۇنىڭ ئوغلى رەب ئەيسا مەسھىد دىن كەلگەن شاپائەت،
2JN 1:4	سىزلىق باللىرىڭىنىڭ ئىچىدە، بىزنىڭ ئاتىدىن بەرگەن بۇيرۇققا ئاساسەن ماڭغانلارنى كۆرگىنىم ئۈچۈن ئىنتايىن خۇرسەن بولدۇم.	باللىرىڭىنىڭ ئارسىدا بىز ئاتىدىن ئەم تايىشۇرۇۋالغاندەك ھەقىقەتتە ھەقىقەتتە يول تۇتۇپ كەتكەنلەرنى كۆرگەندىن كېسىن، مەن چوققا خۇرسەن بولدۇم.
2JN 1:5	ھازىر، ئەزىز ئايال، مەن سىزدىن بىز بىر-بىرىمىزگە سۆپىشىمىز كېرەك، دەپ ئەمدى، ھۆرمەتلىك خانىم، مەن سەندىن بىر-بىرىمىزگە مېھىر-مۇھەببەت سورايمەن. مەن سىزگە يېزىۋاتقان بۇ ئەم پېڭى ئەمەس، بەلكى باشتىن كۆرسەتىلەپ، دەپ ئۆتۈنسمەن. مېنىڭ ساڭا يېزىپ ئۆتۈنگىنىم بېڭى بىر ئەمەس، بەلكى دەسلىھەتتىن تارتىپ بىزدە بار ئەمردۇر.	ھازىر، ئەزىز ئايال، مەن سىزدىن بىز بىر-بىرىمىزگە سۆپىشىمىز كېرەك، دەپ ئەمدى، ھۆرمەتلىك خانىم، مەن سەندىن بىر-بىرىمىزگە مېھىر-مۇھەببەت سورايمەن. مەن سىزگە يېزىۋاتقان بۇ ئەم پېڭى ئەمەس، بەلكى باشتىن كۆرسەتىلەپ، دەپ ئۆتۈنسمەن. مېنىڭ ساڭا يېزىپ ئۆتۈنگىنىم بېڭى بىر ئەمەس، بەلكى دەسلىھەتتىن تارتىپ بىزدە بار ئەمردۇر.
2JN 1:6	(مېھىر-مۇھەببەت شۇكى، ئۇنىڭ ئەملىرىگە ئەمەل قىلىپ مېڭىشىتۇر.) مانا بۇ ئەم سىلەر بۇرۇندىن تارتىپ ئاكلاپ كېلىۋاتقاندەك، ئۇنىڭدا مېڭىشىڭلار ئۈچۈن سىلەرگە تايىلانغاندۇر.	مۇھەببەت دەپ بۇنى دەيمىز، يەنى ئۇنىڭ بۇيرۇققا ئەگىشىپ يۇرۇش. بۇ بۇيرۇق سىلەر باشتىن بىرى ئاكلاپ كېلىۋاتقان، شۇنىڭ ئۈچۈن سىلەر شۇ يولدا يۇرۇڭلەر.
2JN 1:7	چۈنكى كۆپ ئالدامچى دۇنيا بويىچە چىقىتى. ئۇلار ئەيسا مەسيحنىڭ ئادەم چۈنكى نۇرغۇن ئالدامچىلار دۇنيانىڭ جاي-جايلرىدا چىقىتى. ئۇلار ئەيسانىڭ دۇنياغا ئىنسانىي تەندە كەلگەن مەسھى ئىكەنلىكىنى ئېتىرىپ قىلىمەيدۇ. بۇنداقلار دەل ئالدامچى ۋە دەججالدۇ.	تەننتىدە كەلگەنلىكىنى ئېتىرىپ قىلىمەيدۇ. بۇلار دەل ئالدامچى ۋە دەججال. دۇنياغا ئىنسانىي تەندە كەلگەن مەسھى ئىكەنلىكىنى ئېتىرىپ قىلىمەيدۇ.

Reference	Before	After
2JN 1:8	بىز ۋە ئۆزۈڭلار سىڭدۇرگەن ئەجىزنى يوقتىپ قويىماي، بەلكى تولۇق ئىنمائىغا ئىگە بولۇشۇڭلار ئۈچۈن، ئۆزۈڭلارغا ئاڭاھا بولۇڭلار.	ئۆزۈڭلارنى كۆزىتىپ تۇرۇڭ، بىز نېمە ئىشلەپ چىققان بولساق ئۇنى يوقاپ سەلمەيمىز، بەلكى تولۇق مۇڭافات تېرىشىشىمىز ئۈچۈن.
2JN 1:9	كىمكى مەسەنەنىڭ تەلىمدىن ھالقىپ چىقىپ، ئۇنىڭدا چىڭ تۇرمىسا، خۇدا ئۇنىڭ بىلەن بولمايدۇ. لېكىن ئۇنىڭ تەلىمدىن چىڭ تۇرغۇچى بولسا، ئاتا ھەم ئوغۇل ئۇنىڭغا ئىگە بولىدۇ.	ھەر كىم مەسەنەنىڭ ئۆگەيتىنى تاشلاپ كېتىپ، ئۇنى داۋاملاشتۇرمىسا، خۇدا ئۇنىڭ بىلەن بولمايدۇ. لېكىن ئۇنىڭ ئۆگەيتىدە قالغۇچى بولسا، ئوغۇل ئۇنىڭ بىلەن بولىدۇ.
2JN 1:10	ئەگەر بىرسى ئۇنىڭ تەلىمنى ئېلىپ كەلمەي سىلەرنىڭ يېنىڭلارغا كەلسە، ئۇنى ئۆيۈڭلارغا باشلىماڭلار ھەم ئۇنىڭغا سالاممۇ بەرمەڭلار.	ئەگەر بىر كىشى بۇ تەلىمنى ئېلىپ كەلمەي سىلەرگە كەلسە، ئۇنى ئۆيگە باشلىمىغىن ۋە سالام بەرمىغىن.
2JN 1:11	چۈنكى ئۇنداق ئادەمگە سالام بەرگەن كىشى ئۇنىڭ رەزىل ئەمەللەرگە شېرىك بولغۇچىدۇر.	چۈنكى بۇنداق كىشىگە سالام بەرگەن بولساڭ، ئۇنىڭ يامان ئىشلىرىغا قوشۇلۇپ كېتىسىن.
2JN 1:12	سىلەرگە يېنىدىغان يەنە كۆپ سۆزلىرىم بار ئىدى؛ لېكىن قەغەز بىلەن خۇدا تەرىپىدىن تاللانغان ھەدەڭىنىڭ باللىرىدىن ساڭا سالام!	سىلەرگە يەنە كۆپ سۆزلەر بار، لېكىن قەغەز قالەم بىلەن بېزىش ئورنىدا، ساڭىنىڭ تاللانغان ئایاقنىنىڭ باللىرى ساڭا سالام! نامىن.
3JN 1:1	مەننى ئاقساقاڭ ئۆزۈم ھەقىقەتتە سۆيىگەن سۆيۈملۈك گايوسقا سالام!	مەن ئاقساقاڭ، ھەقىقەتتە سۆيىگەن ياخشى دوستۇم گايوسقا سالام!
3JN 1:2	ئى سۆيۈمكۈك دوستۇم، جېنىڭ گۈللەنگەندەك، ھەممە ئىشلىرىڭىنىڭ گۈللەنسىگە ۋە تېنىڭنىڭ سالامەت بولۇشىغا تىلەكداشەن.	ئەزىز دوستۇم، جېنىڭ گۈللەننىپ كەتكەندەك، ھەرقايسى ئىشلىرى ياخشى بولسوۇن ۋە تەنىڭ ساق بولسوۇن، دەپ ئۆمىت قىلىمەن.
3JN 1:3	قېرىنداشلار كېلىپ، سەندە بولغان ھەقىقەت توغرۇلۇق گۇۋاھلىق بەرگەندە، مەن سەنتايىن بەك خۇشالاندىم؛ چۈنكى سەن ھەقىقەتتە داۋاملىق مېڭۋاتىسىن.	قېرىنداشلار كەلگەندە، سەندە ھەقىقەت بارلىقى توغرۇلۇق گۇۋاھلىق بەرگەندە، مەن چوقۇم خۇشالاندىم؛ چۈنكى سەن ھەقىقەتتە داۋاملىق يۈرۈۋاتىسىن.
3JN 1:4	مَاڭا نىسبەتەن، ئەزىز باللىرىمنىڭ ھەقىقەتتە مېڭۋاتىقانلىقىنى ئاڭلاشتىنىمۇ چوڭ خۇشاللىق يوقىنۇر.	مەن ئۆچۈن، مەننىڭ باللىرىمنىڭ ھەقىقەتتە يۈرۈۋاتقانلىقىنى ئاڭلاشتىن چوڭراخ خۇشاللىق يوق.
3JN 1:5	سۆيۈملۈك دوستۇم، يېنىڭغا بارغان قېرىنداشلارغا (گەرجە ئۇلار ساڭا ناتۇنۇش بولسىمۇ) قىلغانلىرىنىڭنىڭ ھەممىسىدە ئىخلاسمەنلىكلىك ئىسپاتلىنىدۇ.	ئەزىز دوست، سەن قېرىنداشلار ۋە يابانلارغا قىلغان ئىشلىرىنىڭدا ئىمانلىق بولۇپ كەتتىڭ.
3JN 1:6	ئۇلار گۇرۇپىيا ئالدىدا سېنىڭ مېھرىڭ توغرىسىدا گۇۋاھلىق بەردى. ئۇلارنى بەردى. ئۇلارنى يەنە خۇدانىڭ يولغا لايق سەپرىگە ئۆزىتىپ قويىساڭ، ياخشى قىلغان بولسىن.	خۇدا يولغا لايق سەپەرگە ئۆزاتقاندا، ياخشى قىلغان بولسىن. ئۇلار گۇرۇپىيا ئالدىدا سېنىڭ مېھرىڭ توغرىسىدا گۇۋاھلىق بەردى. ئۇلارنى
3JN 1:7	چۈنكى ئۇلار سەپەردى يات ئەللىك ئېتتقادىسىزلاردىن ھېچ نېمە ئالماي، شۇ مۇبارەك نام ئۆچۈن يولغا چىقىتى.	ئۇلار بۇ نام ئۆچۈن سەپەرگە چىقتى، يات دۆلەتلەك ئىمانسىزardان ھېچ نېمە ئالمايدى.
3JN 1:8	شۇڭا، ھەقىقەت بىلەن خىزمەتداش بولۇپ تەڭ ئىشلىگۈچى بولۇش ئۆچۈن بىز شۇنداقلارنى قوللاپ-قۇۋۇق تىلىشىمىزگە توغرى كېلىدۇ.	شۇڭاکى، ھەقىقەت ئۆچۈن تەڭ ئىشلەيدىغانلار بىلەن بىرگە قوشۇلۇش ئۆچۈن، بىز شۇنداق كىشىلەرگە ياردەم بېرىپ، قوللاپ تۇرۇشىمىز لازىم.
3JN 1:9	بۇ توغرۇلۇق جامائەتكە مەكتۇپ يازدىم. لېكىن ئۇلارنىڭ ئارسىدا ئۆزىنى چوڭ تۇتۇپ، جامائەتكە باش بولۇش تەمەسىدە بولغان دىئورەپەس بىزنى قوپۇل قىلمايدۇ.	مەن بۇ ھەقەت جامائەتكە خەت يېزىپ تاشلىدىم، لېكىن ئۇلارنىڭ ئىچىدە ئۆزىنى چوڭ تۇتۇپ، جامائەتنى باشلاپ كېتىش تەلەپچىسى بولغان دىئورەفەس بىزنى قارشى ئالمايدۇ.
3JN 1:10	شۇنىڭ ئۆچۈن مەن بارغاندا، ئۇنىڭ قىلغان ئەسکىلىكلىرىنى، يەنى ئۇنىڭ بىزنىڭ ئۇستىمىزدىن قىلغان رەزىل سۆزلىرى بىلەن غەيۋەتىنى يۈزىگە قېرىنداشلارنى، قوبۇل، قىلغانلاپ قالماي، قوبۇل قىلاماچى سالىمەن؛ ئۇ ئۇنىڭلىق بىلەنلا توختاپ قالمايدۇ، يەنە سەپەردىكى بولغانلارنى، توسمۇت، ھەتتا ئۇلارنى جەمئىيەتتىن حىقىرىۋاتىدۇ.	شۇنىڭ ئۆچۈن مەن كەلگەندە، ئۇنىڭ قىلغان يامان ئىشلىرىنى، يەنى بىزنىڭ ھەقىقە زەھەنلىك سۆز سۆزلەشنى يۈزگە سۆزلەيمەن؛ ئۇ بۇنلا قالدۇرمائىدۇ، سەپەردىكى قېرىنداشلارنى قارشى ئالمايدۇ، قارشى ئالمايدۇ، قارشى ئالمايدۇ، يەنە سەپەردىكى بولغانلارنى، توسمۇت، ھەتتا ئۇلارنى جەمئىيەتتىن حىقىرىۋاتىدۇ.

Reference	Before	After
3JN 1:11	توسىدۇ ۋە ھەتتا ئۇلارنى جامائەتنىن قوغلاپ چىقىرۇاتىدۇ. ئى سۆيۈملۈك دوستۇم، يامانلىقتىن ئەمەس، ياخشىلىقتىن ئۈلگە ئالفىن. ياخشىلىق قىلغۇچى خۇداينىدۇر. يامانلىق قىلغۇچى خۇدانى ھېچ كۆرمىگەندۇر.	ئەزىز دوستۇم، يامان ئىشلارنى ئوراپ قالما، بەلكى ياخشى ئىشلارنى ئوراپ ئېلىشىڭ. ياخشى ئىش قىلغۇچى خۇدا تەرىپتىن كېلىپتۇر. يامان ئىش قىلغۇچى خۇدانى ھېچ كۆرمىگەن.
3JN 1:12	دېمىترئۇسىنى بولسا ھەممە يەلن، ھەتتا ھەقىقەتىڭ ئۆزى ياخشى گۇواھلىق بېرىپ تەرىپلەيدۇ. بىزمۇ ئۇنىڭغا گۇواھلىق بېرىمىز ۋە گۇواھلىقىمىزنىڭ ھەقىقەت ئىكەنلىكتىن سەنمۇ بىلسەن.	دېمىترئۇسىنى ھەممە كىشى ياخشى گۇواھلىق بېرىدۇ، ھەتتا ھەقىقەت ئۆزى قوللايدۇ، بىزمۇ ئۇغا گۇواھلىق بېرىمىز ۋە سەن بىلسەنكى، گۇواھلىقىمىز ھەقىقەتتە.
3JN 1:13	مەن ساڭغا يېزىپ بېرىشكە كۆپ نەرسىلەر بار، لېكىن قەلەم بىلەن سىياھى ئىشلەتكەندىن كۆرە،	مەن ساڭغا يېزىمەيدىغان بولدىم. ئىشلەتكەپ يېزىمەيدىغان بولدىم.
3JN 1:14	سەن بىلەن يات ئارىدا دىدار كۆرۈشۈشىنى ئازىزۇ قىلىمەن؛ شۇ چاغدا دەرقەمە سۆزلىشىمىز.	سەن بىلەن تېزا كۆرۈشۈشىنى ئۆمىت قىلامەن؛ شۇ ۋاقتىتا يۈز-بۈزە گەپلىشەيلىك.
3JN 1:15	ساڭا خاتىرجەملەك يار بولغاي! دوستلاردىن ساڭا سالام. سەنمۇ ئۇ يەرىدىك دوستلارغا ئىسىم-فامىلىلىرى بويچە مەندىن سالام بىتىقايسەن.	ساڭا تەسەللە بولغاي! دوستلار ساڭغا سلام دەيمىز. سەن دوستلارغا ئىسىمى بىلەن سلام بىتىقاڭ بول.
JUD 1:1	ئىيىسا مەسەھىنىڭ خىزمەتچىسى يەھۇدا، ياقۇنىنىڭ ئىنسىسى، خۇدا تەرىپدىن ئىيىسا مەسەھەت چاقىرىلغانلارغا، يەنى خۇدا ئاتىمىز تەرىپدىن سۆيۈلگەن، ئىيىسا مەسەھەت تەرىپدىن قوغدىلىپ كەلگەنلەرگە سالام.	ئىيىسا مەسەھىنىڭ خىزمەتچىسى يەھۇدا، ياقۇنىنىڭ ئىنسىسى، خۇدا تەرىپدىن تەقىرلەنگەن كلىتولارغا ھالال قىلىنغان ۋە ئىيىسا مەسەھەت تەرىپدىن تەقىرلەنگەن كلىتولارغا.
JUD 1:2	سىلەرگە رەھىمدىللىك، ئامانلىق-خاتىرجەملەك ۋە مېھىر-مۇھەببەت ھەسىسىلەپ ئاتا قىلىنغا!	سىلەرگە رەھىم، تىنچلىق ۋە سۆيگۈ كۆپ كۆپ بولغاي!
JUD 1:3	ئى سۆيۈملۈكلىرىم، مەن ئەسلى سىلەرگە ئورتاق بەھرىمەن بولۇۋاتقان نじاتىمىز توغرىسىدا خەت يېزىشقا زور ئىشتىياقىم بولسىمۇ، لېكىن ھازىز بۇنىڭ ئورنۇغا سىلەرگەن مۇقەددەس بەندىلەرگە بىر يوللا ئامانەت قىلىنغان بىتىقادىنى قولۇڭلاردىن بەرمەسىلىكى كەنەن كۈرەش قىلىشقا جېكىلەپ ئۇشىپ خەتنى يازمىسمام بولمىدى.	ئەزىز دوستلار، مەن باشتا سىلەرگە بىزنىڭ ئورتاق قۇتقۇزۇلۇشىمىز تۇغرىسىدا خەت يېزىشكە زور ئىشتەپ قالاساممۇ، بىراق ھازىز سىلەرگە مۇقەددەس كىشىلەرگە بەرگەن بىر قېتىملىق بىتىقادىنى ساقلاپ تۇرۇش ئۇچۇن قاتىق كۈرەش قىلىشقا چاقىرىپ، بۇ خەتنى يېزىش زۆر بولدى.
JUD 1:4	چۈنكى مەلۇم كىشىلەر— ئىخلاسىسى ئادەملەر، ئالدىنلا جاۋاب بېرىشكە قارار تارتىلىشقا يۇتولگەنلەر ئاراكلارغا سۇقۇنۇپ كىرىۋالغان. ئۇلار خۇدا ئەنلەرنى مېھىر-شەپقىتىنى بۇرۇقلۇق قىلىشنىڭ باهانىسىغا ئايلىندۇرۇۋالغان، بىردىن بىر ئىگىمىز ۋە رەببىمىز ئىيىسا مەسەھەت ئانغان ئادەملەر دۇر.	چۈنكى بەزى كىشىلەر، ئىمانسىز ئادەملەر، ئالدىنلا جاۋاب بېرىشكە قارار قويۇلغانلىقى ئۇچۇن، سىلەرنىڭ ئارىڭلارغا يوشۇرۇن كېرىپ كەتكەن. ئۇلار خۇدا ئەنلەرنى كىشىلەرگە بەرگەن بىر قېتىملىق بىتىقادىنى ساقلاپ تۇرۇش بىزنىڭ يەكەن كەنەن كۈرەش قىلىشقا چاقىرىپ، بۇ خەتنى يېزىش زۆر بولدى.
JUD 1:5	شۇنىڭ ئۇچۇن مەن سىلەرگە شۇنى ئېسکلارغا قايىتىدىن سېلىشىنى خالايمەنلىكى (گەرجە سىلەر بۇرۇن ھەممە ئىشلاردىن خەۋەرلەندۈرۈلگەن بولساڭلارمۇ، بۇرۇن رەب ئۆزى ئۇچۇن بىر خەلقنى مىسىرىدىن قۇتۇرۇغان بولسىمۇ، ئۇلارنىڭ ئىچىدىكى ئۆزىنگە ئىشەنمىگەنلەرنى كېيىن ھالال قىلدى.	شۇنىڭ ئۇچۇن مەن سىلەرگە بۇنى قايىتى ئەسلىتىكۈچۈ، سىلەر بۇنى بۇرۇن بىلىپ تۇرساقمۇ، رەب خەلقنى مىسىرىدىن قۇتۇلدۇرغان بولسىمۇ، كېيىن ئىشەنەگەنلەرنى ھالاق، قىلغان.
JUD 1:6	ۋە سىلەر شۇنىمۇ بىلىسىلەركى، ئەسلىدىكى ئورنىدا تۇرمای، ئۆز ماكائىنى تاشلاپ كەتكەن يەرىشىلەرنى رەب ئۇلۇغ قىيامەت كۈنىنىڭ سورىقىنچە مەڭگۇ كىشەنلەپ مۇدھىش قاراڭىلۇقتا سولالاپ ساقلىماقتا.	يەرىشىلەر ئۆز ئالاھىدە ئورنىنى تاشلاپ كەتكەن بولغاچقا، خۇدا ئۇلارنى چوڭ كۈنگە قەدەر قاراڭىغۇلۇقتا زىنجر بىلەن ھەمىشە تۇتۇۋاتىدۇ.
JUD 1:7	سودوم ۋە گومورا ۋە ئۇلارنىڭ ئەتراپىدىكى شەھەرلەردىكىلەرمۇ شۇ ئوخشاش يولدا، يەنى شۇ يەرىشىلەرگە ئوخشاش ئۇچىغا چىققان بۇرۇقچىلىققا ۋە غەيرى شەھەرلەرگە بېرىلىپ كەتكەن، كېيىنكى دەۋولەر	سودوم بىلەن گومورا ۋە ئۇلارنىڭ تەۋەرەك شەھەرلىرىمۇ، شۇ يەرىشىلەرگە ئوخشاش بۇرۇقچىلىققا ۋە غەيرى شەھەرلەرگە چۆكۈپ كەتكەن، شۇنىڭ ئۇچۇن كېيىنكى كىشىلەر ئىبرەت ئالسۇن دەپ.

Reference	Before	After
JUD 1:8	ئۇلارنىڭ ئاقىۋىتسىدىن ئېرىتەت ئالسۇن ئۈچۈن مەگىلۇك ئوت جازاسىغا ئۆرنەك قىلىنىپ كۆيدۈرۈلگەن.	مەگىلۇك ئوت جاھلى بىلەن جازالانغان مىسال بولدى.
JUD 1:9	لېكىن مۇشۇ «چۈش كۆرگۈچىلەر ئوشبۇ يول بىلەن ئادەملەرنىڭ تەنلىرىنى بولغانىلىق قىلىۋاتىدۇ، ئۇلار هوقۇق ئىگىلىرىنى يەرۋا قىلىمايدۇ ۋە ئەرشىتىك تەنلىرىنىمۇ بولغىماقتا، ئۇلار هوقۇق ئىگىلىرىنىڭ سەل قارىغۇچىلاردىن بولۇپ، ئەرشىتىك ئۇلۇغۇلارغىمۇ ھاقارەت قىلىشماقتا.	لېكىن بۇ چۈش كۆرگۈچىلەر ئوشبۇ يول بىلەن ئادەملەرنىڭ تەنلىرىنى بولغانىلىق قىلىۋاتىدۇ، ئۇلار هوقۇق ئىگىلىرىنى يەرۋا قىلىمايدۇ ۋە ئەرشىتىك تەنلىرىنىمۇ بولغىماقتا، ئۇلۇغۇلارغىمۇ ھاقارەت قىلىدۇ.
JUD 1:10	لېكىن ھەتتا باش يەرسىتەت مىكاىئىل مۇسانىڭ جەستى توغرىسىدا ئېبلىس بىلەن مۇزاكىرە قىلىپ تالاش-تارتىش قىلغاندا، ئۇنى ھاقارەتلەك سۆزلەر بىلەن ئەيىبەشكە پېتىنالىمىغان، يەقەت «ساڭا يەرۋەدىگارنىڭ ئۆزى تەنبىھ بەرسۇن» دەپلا قويغان.	ھەتتا مىكاىئىل باش يەرسىتەت بولسىمۇ، مۇسا جەسىدى توغرۇلۇق ئېبلىس بىلەن سۆھبەت قىلىپ تالاشقاندا، ئۇنى قاتىن قاچلاش بىلەن ئەيىبلىمەپتۇ، يەقەت «ساڭا رەبىسم ئۆزى تەنبىھ بېرسىۇن» دېگەنلە.
JUD 1:11	لېكىن بۇ كىشىلەر ئۆزلىرى چۈشەنەدېيغان ئىشلار ئۇستىدە كۆپۈرلۈق قىلىدۇ. بىراق ئۇلار ھەتتا ئەقلىسىز ھايۋانلاردەك ئۆز تەبىشنىڭ ئىنكاىلىرى بويىچە چۈشەنگىنچە ياشاب، شۇ ئارقىلىق ئۆزلىرىنى ھالاڭ قىلىدۇ.	لېكىن بۇ كىشىلەر بىلمەيدىغان ئىشلارغا قارشى كۆفۈر قىلىدۇ. ئۇلار ھايۋانلارغا ئوخشاش يەيتلىق ھەركەتلەردە ئەگىشىپ، شۇ ئىشلاردا ئۆزلىرىنى بۇزۇپ تاشلaidۇ.
JUD 1:12	ئۇلار مېھر-مۇھەببەتنى تەبرىكلەش زىيابەتلىرىڭلارغا ھېچ تارتىنمای سىلەر بىلەن بىلەن داخل بولىدىغان، ئۆزلىرىنىلا باقىدىغان خەتلەك خادا تاشلاردۇر. ئۇلار شاماللاردىن ھېدىلىپ كەلگەن يامغۇرسىز بۇلۇت، قېتىم ئۆلگەنلە!	ئۇلار سىلەرنىڭ مۇھەببەت تەبىكلىرىدا يوشۇرۇن خەتلەر بولۇپ، قورقماي سىلەر بىلەن بىلەن قاتىشىپ، ئۆزلىرىنىلا ئويلاشماقتا. ئۇلار شاماللار تارتىپ كەتكەن يامغۇرسىز بۇلۇتلىر، كېچىك كۆزدە مېھسىز قالغان دەرەخلەر، ئىككى قېتىم ئۆلگەن ۋە يىلتىزىدىن يۇتۇنلىي تاشلانغانلارا يىلتىزىدىن قومۇرۇپ تاشلانغان، كەچ كۆزدىكى مېھسىز دەرەخلەر، ئىككى قېتىم ئۆلگەنلە!
JUD 1:13	ئۇلار دېڭىنىڭ داۋالغۇۋاچان، بۇزغۇلۇق دولقۇنلىرى، ئۇلار ئۆز شەرمەندىچىلىكىنى قۇسماقتا؛ ئۇلار ئېزىپ كەتكەن يۇلتۇزلار بولۇپ، ئۇلارغا مەگىلۇك قاپقا راڭغۇلۇقنىڭ زۇلمىتى ھازىرلاپ قويۇلغاندۇر.	ئۇلار دېڭىنىڭ ئاغرىق دولقۇنلىرىغا ئوخشاش، شەرمىنى ياششىپ تۇرۇۋاتىدۇ؛ يۈلدىن چىققان يۇلتۇزلار بولۇپ، ئۇلار ئۈچۈن مەگىلۇك قاراڭغۇلىق تەھىيار.
JUD 1:14	ئادەم ئائىنىڭ يەتسىنچى ئەۋلادى بولغان ھانوخ بۇ كىشىلەر توغرىسىدا مۇنداق بېشارەت بەرگەن: «مانا، رەب تۇمەن مىڭلىغان مۇقەددەسىرى بىلەن كېلىپ قىلىدۇ.	ئادەم بىلەن بولغان يەتسىنچى نەسل ھانوخ بۇ كىشىلەر ھەققەت مۇنداق دېگەن: «ياھ، رەب كۆپ مىڭلىغان مۇقەددەسى يەرسىتىلىرى بىلەن كېلىپ قىلىدۇ.
JUD 1:15	ئۇ يۇتكۈل ئىنسانلارنى سوراق قىلىپ، بارلىق ئىخلاسسىزلارىنىڭ ئىخلاسسىزلارچە يۈرۈزگەن بارلىق ئىخلاسسىزلىقلېرىغا ئاساسەن، شۇنداقلا ئىخلاسسىز گۇناھكارلارنىڭ ئۆزىنى ھاقارەتلەگەن بارلىق ئەسەبى سۆزلىرىگە ئاساسەن ئۇلارنى ئېبىكە بۇيرۇيدۇ».	ئۇ ھەممە كىشىنى سوراپ تەكىشورۇپ، يامان كىشىلەرنىڭ بارلىق يامان ئىشلىرى ۋە گۇناھكارلىرى ئۆچۈن، شۇنداقلا يامان گۇناھكارلارنىڭ ئۆزىنىڭ قارشى دەپ سۆزلەپ كەتكەن بارلىق ئەسەبى سۆزلەر ئۆچۈن ئۇلارنى ئېبىلەيدۇ.
JUD 1:16	بۇ كىشىلەر ھامان غۇتۇلداب، ئاغرىنىپ يۈرىدۇ، ئۆز ھەۋەسىلىرىنىڭ كەينىگە كېرىدۇ؛ ئاغىزدا يوغانچىلىق قىلىدۇ، ئۆز مەنپەئىتىنى كۆزلەپ باشقىلارغا خۇشامەتچىلىك قىلىدۇ.	بۇ كىشىلەر ھەمە قىلىپ شىكايدەتچان بولۇپ يۈرىدۇ، ئۆز ھەۋەسىلىرىگە ئەگىشىپ كېتىدۇ؛ ئاغىزى بىلەن چوڭ سۆزلەر ئېتىپ، باشقىلارنى يالتا تەلىپچىلىك قىلىپ ئۆز يايىدىسىنى ئالاقا قىلىدۇ.
JUD 1:17	لېكىن، سۆيۈملۈكىلەر، رەبىمىز ئىسما مەسەنەنىڭ روسوُللەرىنىڭ ئاللىقاچان لېكىن، ئى سۆيۈملۈكىلەر، رەبىمىز ئىسما مەسەنەنىڭ روسوُللەرىنىڭ ئالدىن ئېتىقان سۆزلىرىنى ئېسکىلاردا تۇتۇڭلاركى،	لېكىن، سۆيۈملۈكىلەر، رەبىمىز ئىسما مەسەنەنىڭ روسوُللەرىنىڭ ئەسەنلىك كېتىپ كەتكەن سۆزلەرنى ئەسەنلىك كېتىڭلار،
JUD 1:18	ئۇلار سىلەرگە: «ئاخىر زاماندا، ئۆزىنىڭ ئىخلاسسىز ھەۋەسىلىرىنىڭ كېرىپ، مازاق قىلغۇچىلار مەيدانغا چىقىدۇ» دېگەندى.	ئۇلار سىلەرگە: «ئاخىر زاماندا، ئۆز ھەۋەسىلىرىنىڭ كېنىڭ كېرىپ، مازاق قىلغۇچىلار مەيدانغا چىقىدۇ» دېگەن.

Reference	Before	After
JUD 1:19	مۇشۇنداق كىشىلەر بولگۇنچىلىك يەيدا قىلىدىغان، ئۆز تەبىئىتىگە ئەگەشكەن، روھقا ئىگە بولمىغان ئادەملەر دۇر.	بۇلار سىزلارىنى بولۇپ تاشلاپ تۇرغۇچىلار، يەقەت ئۆز تەبىئىتىگە ئەگىشىپ يۈرۈپ، روھقا ئىگىز بولمىغان كىشىلەر.
JUD 1:20	لېكىن سىلەر، ئى سوپۇملۇكلىرىم، ئەڭ مۇقەددەس بولغان ئېتىقادىڭلارنى ئۇل قىلىپ، ئۆزۈڭلارنى قۇرۇپ چىقىلىڭلار، مۇقەددەس روھتا دۇئا قىلىپ، ئەيسا مەسەنەنىڭ رەھىمى بىلەن مەگگۈلۈك ھاياتقا يېتىش ئۆچۈن كۆتۈپ ئادەمنى مەگگۈلۈك ھاياتقا ئېلىپ بارىدىغان رەبىسىمىز ئەيسا مەسەنەنىڭ تۇرۇڭلار، خۇدانىڭ مېھرى ئىچىدە قالىڭلار.	لېكىن سىلەر، سوپۇملۇكلىر، ئەڭ مۇقەددەس ئېمانىڭلارنى كۆچەيتىپ، ئۆزۈڭلارنى قۇرۇچى بولۇڭلار، مۇقەددەس روھ بىلەن دۇئا قىلىڭلار، ئەيسا مەسەنەنىڭ رەھىمى بىلەن مەگگۈلۈك ھاياتقا يېتىش ئۆچۈن كۆتۈپ ئادەملەرگە بىلەن بولۇڭلار؛
JUD 1:21	رەھىمدىلىكىنى تەلمۇرۇپ كۆتۈپ، ئۆزۈڭلارنى خۇدانىڭ مېھرى-مۇھەببىتى ئىچىدە تۇتۇڭلار.	شوبەھ قىلغان ئادەملەرگە رەھىملىك بولۇڭلار؛
JUD 1:22	ئىككىلىنىپ قالغانلارغا رەھىم قىلىڭلار؛	ئۇلارنى ئوتىن چىقىرىپ قۇتقۇزۇڭلار؛ باشقا بەزىلەرگە قورقۇش بىلەن رەھىم قىلىڭلار، ھەتتا ئەت تەننىڭ نىجاسىتى بىلەن بولغان كىيمىلەرگەمۇ هايدا قورقۇنج ئىچىدە رەھىم قىلىڭلار.
JUD 1:23	بەزىلەرنى ئوت ئىچىدىن يۇلۇۋېلىپ قۇتۇلدۇرۇۋېلىڭلار؛ بەزىلەرگە ھەتتا ئەتلەرىدىن نىجاسەت چۈشۈپ بۇلغانغان كىيىم-كېچىكىگىمۇ نەپەرەتەنگەن ھالدا قورقۇنج ئىچىدە رەھىم قىلىڭلار .	ئۇ سىلەرنى يولدىن ساقلاپ تۇرالايدۇ، شەرەپلىك ئالدىدا خاتالقىسىز قويۇپ تۇرۇشقا قادر، بەھەرمەنلىك بىلەن. بىرەكلا خۇدانىنىڭ قۇتقۇزغۇچىسىغا، رەبىسىمىز ئەيسا مەسەھ ئارقىلىق شان-شەرەپ، چۈلگۈق، كۈچ ۋە هووقۇق بولسۇن! بۇ ھازىز، ئەزەلدىن باشلاپ ھەممە ۋاقتى! ئامىن!
JUD 1:24-25	ئەمما سىلەرنى يولدا تېپىلىپ كېتىشتىن ساقلاپ، ئېچىلىپ-يېپىلىپ ئۆزىنىڭ شەرەپلىك ھۇرۇرىدا ئېبىسىز تۇرغۇزۇشقا قادر بولۇچىغا، يەنى قۇتقۇزغۇچىمىز بىرىدىن بىر خۇداغا رەبىسىمىز ئەيسا مەسەھ ئارقىلىق شان-شەرەپ، ھەزىزىمۇ تا بارلىق زامانلارغىچە بولغاي! ئامىن!	ئۇ سىلەرنى يولدىن ساقلاپ تۇرالايدۇ، شەرەپلىك ئالدىدا خاتالقىسىز قويۇپ تۇرۇشقا قادر، بەھەرمەنلىك بىلەن. بىرەكلا خۇدانىنىڭ قۇتقۇزغۇچىسىغا، رەبىسىمىز ئەيسا مەسەھ ئارقىلىق شان-شەرەپ، چۈلگۈق، كۈچ ۋە هووقۇق بولسۇن! بۇ ھازىز، ئەزەلدىن باشلاپ ھەممە ۋاقتى! ئامىن!
REV 1:1	بۇ كتاب ئەيسا مەسەنەنىڭ ۋەھىيىس، يەنى خۇدا ئۇنىڭغا ئۆز قول - خىزمەتكارلىرىغا يېقىن كەلگۈسىدە يۇز بېرىشى مۇقەررەر بولغان ئىشلارنى كۆرسىتىشنى ئۆچۈن تايىشۇرغان ۋەھىيدۇر. مەسەھ بۇنى ئۆز يەرىشىتىسىنى ئەۋەتىپ قۇلۇ يۇھانىغا ئالامەتلىر بىلەن ئايىان قىلىدى.	ئەيسا مەسەنەنىڭ ۋەھىيىس، كىم خۇدا ئۇغا بەرگەن بولۇپ، بۇنىڭ بىلەن ئۇنىڭ قۇللەرىغا يېقىن ۋاقتىتا بولىدىغان ئىشلارنى كۆرسىتىش ئۆچۈن، ۋە مەسەھ يەرىشىتىسى ئارقىلىق بۇ ۋەھىي يۇھانىنا قۇلغىغا ئاچىقلاب بەردى.
REV 1:2	يۇھانىنا بولسا خۇدانىڭ سۆز-كالامى ھەمەدە ئەيسا مەسەھ توغرىسىدىكى گۇۋاھلىققا كۆرگەنلىرىنىڭ ھەممىسىگە گۇۋاھلىق بەردى.	يۇھانىنا خۇدانىڭ سۆزلىرى ۋە ئەيسا مەسەھ ھەققىدىكى گۇۋاھلىق q9 كۆرگەن بارلىق ئىشلارغا گۇۋاھلىق بەردى.
REV 1:3	بۇ بېشارەتنى ئوقۇپ بەرگۈچ ۋە ئۇنىڭ سۆزلىرىنى ئاڭلاب، ئۇنىڭدا بېزىلغانلارغا ئىتائەت قىلغۇچى بەختلىكتۇر! چۈنكى ۋەھىينىڭ ۋاقتى يېقىندۇر.	بۇ ئىشلارنى ئوقۇپ بەرگۈچ ۋە سۆزلىرنى ئاڭلاب، ئۇنىڭدا بېزىلغانلارغا ئەمەل قىلغۇچى بەختلىك! چۈنكى ۋاقتى يېقىن كېلىپ قالدى.
REV 1:4	مەنكى يۇھانىدا ئاسىيا ئۆلکىسىدىكى يەتتە جامائەتكە سالام! ھازىز بار بولغان، ئۆتكەندىمۇ بولغان ھەم كەلگۈسىدە كەلگۈچىدىن، ئۇنىڭ تەختىنىڭ ئالدىدىكى يەتتە روھىنى	يۇھانىدا ئاسىيادىكى يەتتە جەمئەتەرگە: سىلەرگە مېھربانلىق بىلەن تەقىيلەتىش بولسۇن، خۇدا تەرىپىدىن، ئۇ بار بولغان، ئۆتكەن ۋاقتىتا بار بولغان ۋە كەلگۈچ، ۋە ئۇنىڭ تەختىنىڭ ئالدىدا تۇرغان يەتتە روھلاردىن ئەيسا مەسەھ سادىق گۇۋاھ بولۇپ، ئۆلۈكەرنىڭ تۇنجىسى سۈپىتىدە تەرىلىپ كەنگەن ۋە دۇنيادىكى يادىشاھلارنى باشقۇرغۇچى. ئۇ بىزنى سۆيۈپ، ئۆز قېنى بىلەن گۇناھلىرىمىزنى تازلاشتۇردى.
REV 1:5	ۋە سادىق گۇۋاھچى، ئۆلۈمدىن تۇنجى تەرىلىگۈچ، جاھاندىكى يادىشاھلارنىڭ ھۆكمۇرانى بولغان ئەيسا مەسەتىن سىلەرگە مېھرى- شەيقەت ۋە خاتىرجەملەك بولغاي، ئەمدى بىزنى سۆبىگۈچى، يەنى ئۆز قېنى بىلەن بىزنى گۇناھلىرىمىزدىن يۇغان	ۋە بىزنى بىر يادىشاھلىق قىلىپ تەشكىللەشتۈردى، ئۆز ئاتىسى خۇدا ئۆچۈن كاھىنلار قىلدى، ئۇنىڭغا بارلىق شان شەرەپ ۋە كۈچ-قۇدرەت ھەمشە داۋاملىشىپ كەتسۇن، ئامىن!
REV 1:6	ۋە بىزنى بىر يادىشاھلىق تۇيۇشتۇرۇپ، ئۆز ئاتىسى خۇداغا كاھىنلار قىلغانغا بارلىق شان-شەرەپ ۋە كۈچ-قۇدرەت ئەبەدلىئەبەدگىچە بولغاي، ئامىن!	ۋە بىزنى بىر يادىشاھلىق قىلىپ تەشكىللەشتۈردى، ئۆز ئاتىسى خۇدا ئۆچۈن كاھىنلار قىلدى، ئۇنىڭغا بارلىق شان شەرەپ ۋە كۈچ-قۇدرەت ھەمشە داۋاملىشىپ كەتسۇن، ئامىن!
REV 1:7	مانا، ئۇ بولۇتلىار بىلەن كېلىدۇ، شۇنداقلا ھەر بىر كۆز، ھەتتا ئۇنى چاقىماق قىلغانلارمۇ ئۇنى كۆردى. يەر يۈزىدىكى بارلىق خەلق ئۇ سەۋەبدىن ئاھ- زار كۆتۈردى. شۇنداق بولىدۇ، ئامىن!	ئۇ بولۇتلىار بىلەن كېلىپ قالىدۇ، ھەر بىر كۆز ئۇنى كۆردى، ھەتتا ئۇنى چاقىماق قىلغانلارمۇ كۆردى. يەر يۈزىدىكى بارلىق خەلق ئۇ سەۋەبدىن ئاھ- زار قىلىدۇ. ھەئ، ئامىن!

Reference	Before	After
REV 1:8	مهن ئالفا ۋە ئومېگا، باش ۋە ئاخىر، دەيمەن. ھازىر بار، ئالدىن بار بولغان ۋە مەن «ئالفا» ۋە «ئومېگا»، مۇقەددىمە ۋە خاتىمە ئۆزۈمدۈرمەن، ھازىر بار بولغان، بۇرۇنمۇ بار بولغان ھەم كەلگۈسىدىمۇ بار بولغۇچىدۇرمەن، شۇنداقلا ھەممىگە قادردۇرمەن، دەيدۇ يەرۋەدىگار خۇدا.	مهن ئالفا ۋە ئومېگا، باش ۋە ئاخىر، دەيمەن. ھازىر بار، ئالدىن بار بولغان ۋە مەن «ئالفا» ۋە «ئومېگا»، مۇقەددىمە ۋە خاتىمە ئۆزۈمدۈرمەن، ھازىر بار بولغان، بۇرۇنمۇ بار بولغان ھەم كەلگۈسىدىمۇ بار بولغۇچىدۇرمەن، كەلگۈچى بار، ھەممەگە قۇدیرەت ئەڭىز خۇدا.
REV 1:9	سلەرنىڭ قېرىندىشىڭلار ھەم سلىر بىلەن بىرگە ئەپسادا بولغان ئازاب-ئوقۇبەت، يادىشاھلىق ۋە سەۋر-تاقەتنىن ئورتاق نېسپىدىشىڭلار بولغان مەنكى يۇھانىدا خۇدانىڭ سۆز-كالامى ۋە ئېسانىڭ گۇۋاھلىقى ۋە جىدىن ياتموس دېگەن ئارالدا مەھبۇس بولۇپ تۇرۇپ قالغاندىم.	مهن يۇھانىدا، سىلەرنىڭ قېرىندىشىڭلار بولۇپ، ئەپسادا بولغان ئازاب-بىرگە كەچۈرگەن ئەزاب-قېينىچىلىق، يادىشاھلىق ۋە چىدامنى ئورتاقلاپ تۈرمامىز. خۇدانىڭ سۆزى ۋە ئېسانىنىڭ گۇۋاھلىقى ئۈچۈن ياتموس ئارالىقىدا قاماقتا قالدىم.
REV 1:10	«رەب كۈنى» دە مەن روھدا بولغاندا، كەينىمدىن كانايغا ئوخشاش قاتىق ئاۋازىدەك كۈچلۈك بىر ئاۋازىنى ئاڭلىدىم.	بۇ ئاۋاز دېدى: «سەن كۆرگەن نەرسىلەرنى كىتابقا يېزىپ، ئۇنى يەتتە جەمئىيەتكە يولىد، يەنى ئەفه سۇس، سىمنىدا، يەرگامۇم، تىياترا، ساردىس، فىلادېلفييە ۋە لائىدىكىيادىكى جامائەتلەرگە ئەۋەت» دېدى.
REV 1:11	بۇ ئاۋاز: «كۆردىغانلىرىڭىن كىتاب قىلىپ ياز ۋە ئۇنى يەتتە جامائەتكە، يەنى ئەفه سۇس، سىمنىدا، يەرگامۇم، تىياترا، ساردىس، فىلادېلفييە ۋە لائىدىكىيادىكى جامائەتلەرگە ئەۋەت» دېدى.	بۇ ئاۋاز دېدى: «سەن كۆرگەن نەرسىلەرنى كىتابقا يېزىپ، ئۇنى يەتتە جەمئىيەتكە يولىد، يەنى ئەفه سۇس، سىمنىدا، يەرگامۇم، تىياترا، ساردىس، فىلادېلفييە ۋە لائىدىكىيادىكى جامائەتلەرگە ئەۋەت» دېدى.
REV 1:12	ماڭا سۆز قىلغان ئاۋازنىڭ كىمنىڭ ئىكەنلىكىنى كۆرۈش ئۈچۈن كەينىمگە بۇرۇلۇم، بۇرۇلغىنىدا، كۆزۈمگە يەتتە ئالتۇن چىراغدان	پارلاپ تۇرغان ئاۋازنىڭ كىمنىڭ ئىكەنلىكىنى كۆرۈش كەچى بولۇپ، كەينىمگە قاراپ كەتتىم. قاراپ باققاندا، يەتتە ئالتۇن چىراغ كۆزۈمگە تۈشتى.
REV 1:13	ۋە ئۇلارنىڭ ئوتتۇرسىدا ئۇچىسىغا يۇتلىرىغىچە چۈشۈپ تۇردىغان تون كىيىگەن، كۆكىسىگە ئالتۇن كەمەر باغلىغان ئىنسانئوغىلىغا ئوخشايدىغان بىرى كۆرۈندى.	ئۇلارنىڭ ئوتتۇرسىدا، ئاياققا تۇتۇلغان تون كىيىگەن، كۆكەنگە ئالتۇن بهلىك باغلىغان بىرى كۆرۈنگەن، ئادەمبالىغا ئوخشاش.
REV 1:14	ئۇنىڭ باش ۋە چېچى ئاق يۇددەك، ھەتتا قاردهك ئايىاق ئىدى ۋە كۆزلىرى گويا يالقۇنلاپ تۇرغان ئوتتەك ئىدى.	ئۇنىڭ باش ۋە چېچى يۇقدەك ئاق، قارغا ئوخشاش ئاق ئىدى ۋە كۆزلىرى يالقان ئوتتەك قاتار ئىدى.
REV 1:15	يۇتلىرى خۇمداندا تاۋلىنىپ يارقىرغان تۇچقا ئوخشايتى، ئاۋازى شارقىراپ ئېقۇياتقان نۇرغۇن سۇلارنىڭ ئاۋازىدەك ئىدى.	ئۇنىڭ يەيللىرى ئوتتا يېشقان تۇچقا ئوخشاش پارقىراپ تۇراتنى، ئاۋازى كۆپ سۇلارنىڭ شارشارلاپ ئېقىشىنىڭ ئاۋازىغا ئوخشاش edi.
REV 1:16	ئۇ ئوڭ قولىدا يەتتە يۇلتۇز تۇتقان بولۇپ، ئاغزىدىن ئىككى بىسىق ئۆتكۈر چىقىپ كېتىپتۇ، چىرايى قۇياش تولۇق يارلاق بولغاندەك يارقىن كۆرۈنۈتى. قىلىچ چىقىپ تۇراتنى. چىرايى خۇددى قۇيَاشنىڭ تولۇق كۆچىدە يارلىغاندەك يارقىن ئىدى.	ئۇ ئوڭ قولىدا يەتتە يۇلتۇزنى تۇتۇپ تۇرۇپ، ئاغزىدىن ئۆتكۈر قىلىچ چىقىپ كېتىپتۇ، چىرايى قۇياش تولۇق يارلاق بولغاندەك يارقىن كۆرۈنۈتى. قىلىچ چىقىپ تۇراتنى. چىرايى خۇددى قۇيَاشنىڭ تولۇق كۆچىدە يارلىغاندەك يارقىن ئىدى.
REV 1:17	ئۇنى كۆرگەندە، ئاياقلىرىنىڭ ئالدىغا يېقىلىپ كەتتىم، ئۆلۈپ قالغانچە. ئۇ مەننىڭ ئۆستىكە ئوڭ قولىنى قويۇپ، دېدى: قورقما، مەن باش ۋە ئاخىرىم.	ئۇنى كۆرگەندە، ئاياقلىرىنىڭ ئالدىغا يېقىلىپ كەتتىم، ئۆلۈپ قالغانچە. ئۇ مەننىڭ ئۆستىكە ئوڭ قولىنى قويۇپ، دېدى: قورقما، مەن باش ۋە ئاخىرىم.
REV 1:18	ھەممە ھايات بولغۇچى ئۆزۈمدۈرمەن. مەن ئۆلگەندىم، ئەمما مانا، مەن ئەبىدلىئەبىدگەچە ھاياتتۇرمەن، ئۆلۈم ۋە تەھتىسaranنىڭ ئاچقۇچلىرى قولۇمدىدۇ!	مەن تىرىك كىشىمەن. ئۆلۈپ كەتكەنەن، ئەمما ھازىر، مەن ھەمىشە ھاياتتا قالامەن، ئۆلۈم ۋە جەھەنەنىڭ ئاچقۇچلىرى قولۇمدا!
REV 1:19	شۇنىڭ ئۆچۈن، كۆرگەن ئىشلارنى، ھازىر بولۇۋاتقان ئىشلارنى ۋە بۇلاردىن كېپىن بولىدىغان ئىشلارنى يېزىپ قالدۇ.	شۇ سەۋەبەتەن، كۆرگەن ئىشلارنى، ھازىرقى نەرسىلەرنى ۋە كېپىنگى ئىشلارنى يېزىپ قالدۇ.
REV 1:20	سەن ئوڭ قولۇمدا كۆرگەن يەتتە يۇلتۇزنىڭ ۋە يەتتە ئالتۇن چىراغداننىڭ سىرى مانا مۇنداق - يەتتە يۇلتۇز يەتتە جامائەتنىڭ ئەلچىلىرى ۋە يەتتە چىراغدان بولسا يەتتە جامائەتتۇر.	سىز ئوڭ قولۇمدا كۆرگەن يەتتە يۇلتۇز بىلەن يەتتە ئالتۇن چىراغداننىڭ گەپىسىن بۇ: يەتتە يۇلتۇز يەتتە جامائەتنىڭ ئەلچىلىرى، يەتتە چىراغدان بولسا يەتتە جامائەت.
REV 2:1	- ئەفەسۇستىكى جامائەتنىڭ ئەلچىسىگە مۇنداق يازغىن: «ئوڭ قولىدا يەتتە يۇلتۇزنى تۇتۇپ، يەتتە ئالتۇن چىراغداننىڭ ئوتتۇرسىدا ماڭغۇچى مۇنداق دەيدۇ:	ئەفەسۇستىكى جامائەتنىڭ ئەلچىسىگە بىزىلەت: «ئوڭ قولىدا يەتتە يۇلتۇزنى تۇتۇپ، يەتتە ئالتۇن چىراغداننىڭ ئوتتۇرسىدا يۈرگەن زات بۇنداق دەيتۇ:

Reference	Before	After
REV 2:2	<p>— سېنىڭ ئەجىر-ئەمەللەرىڭىن، تارتقان جايالىرىڭىن ھەم سەۋ-تاقىتىنى، رەزىل ئادەمەلەرنىڭ قىلمىشلىرىغا چىداپ تۇرالمايدىغانلىقىڭىن، شۇنداقلا روسۇل بولمىسىمۇ ئۆزلىرىنى روسۇل دەپ ئاتۇلغانلارنى سناب، ئۆلارنىڭ يالغانچى ئىكەنلىكىنى تونۇپ، چىققانلىقىڭىن.</p>	<p>مەن سېنىڭ ئىشلىرىڭىن، كۆتۈرگەن زۆرەتلەرىڭىن ۋە چىدامىنىن بىلەن، يامان ئادەمەلەرنىڭ ئىشلىرىغا چىدا قىلامىغانلىقىڭىن، شۇنداقلا روسۇل دەپ ئاتۇلغانلارنى سناب، ئۆلارنىڭ يالغانچى ئىكەنلىكىنى تونۇپ، چىققانلىقىڭىن.</p>
REV 2:3	<p>شۇنداق، سېنىڭ سەۋ-تاقىت قىلىۋاتقانلىقىڭىن، مېنىڭ نامىم ۋە جىدىن جايـا-مۇـشـەقـقـەـتـكـەـ بـەـرـدـاشـلـقـ بـەـرـگـەـنـلىـكـىـنـ ئـەـمـامـاـ ئـېـرـنـمـىـگـەـنـلىـكـىـنـ بـىـلـمـەـنـ.</p>	<p>سېنىڭ سەبىڭ بىلەن چىدام قىلىۋاتقانلىقىڭىن، مېنىڭ ئاتىم ئۈچۈن زور كېسىپ-مەشەققەت چىدام قىلغانلىقىڭىن، لېكىن ھېچقانداق چارشاق بولمىغانلىقىڭىن بىلەن.</p>
REV 2:4	<p>لېكىن ساڭا شۇ بىر ئېتىرازىم باركى، سەن ئۆزۈگىنى دەسلەپىكى مېھر-مۇھەببەتنىن ۋاز كەچتىك.</p>	<p>لېكىن ساڭغا بىر مەسىلىم بار، سەن ئالدىنىقى سوپىگۈگىن ۋاز كەتتىك.</p>
REV 2:5	<p>شۇڭا قايىسى ھالەتنىن يىقىلىپ چۈشكەنلىكىنى ئېسىڭگە ئېلىپ توۋا قىلغىن، ئاۋۇالقى ئەمەللەرنى قايىتا قىلغىن. بولمىسا يېنىڭغا كېلىمەن ۋە توۋا قىلىمساڭ چىراغىدىنىڭ جايىدىن يوتىكىپتىمەن.</p>	<p>شۇڭا سىز قانداق يىقىلىپ كەتكەنلىكىنى ئەسلىڭ، قايىتا يې قىلغىن ۋە باشتىكى ئىشلارنى قايىتا باشلاڭ. بولمىسا مەن سىزگە كېلىپ، يې قىلىمساڭ چىراغىڭىنى جايىدىن ئۆچۈرۈپ تاشلايمەن.</p>
REV 2:6	<p>براق، سېنىڭ شۇ ئارتۇقچىلىقىڭ باركى، مەن ئۆزۈم نېپەتلىنىدىغان نىكولاس تەرەپدارلىرىنىڭ قىلىمىشلىرىدىن سەنمۇ نېپەتلىنىسىمەن.</p>	<p>باللۇق، سېنىڭ بۇ تەرەپتىن ياخشىن، نىكولاستىك قىلىمىشلىرىدىن سەنمۇ نېپەت قىلىسەن، مەنمۇ شۇنداق نېپەت قىلىمەن.</p>
REV 2:7	<p>قۇللىقى بارلار روھنىڭ جامائەتلەرگە دېڭەنلىرىنى ئاكلىسىۇن! غەلبە قىلغۇچىلارنى خۇدانىڭ جەننتىنىڭ ئوتتۇرسىدىكى ھاياتلىق دەرىخنىڭ مېۋلىرىدىن بېپىشىكە مۇيەسسەر قىلىمەن.».</p>	<p>قۇلۇق بارلار روھنىڭ جامائەتلەرگە دېڭەنلىرىنى ئاكلاپ قوبۇڭ! غەلبە قىلغۇچىلارغا خۇدانىڭ جەننتىدىكى ھايات دەرىخنىڭ مېۋلىرىنى يېپىش قىلغۇچىلارنى خۇدانىڭ جەننتىنىڭ ئوتتۇرسىدىكى ھاياتلىق دەرىخنىڭ ھوقۇقى بىرىمەن.</p>
REV 2:8	<p>ئىزمىر دېڭەن جايىدىكى يىغىن ئەلچىسىگە بۇنى يېزىڭ: «ئەڭ باشتا ۋە ئەڭ - ئىزمىرىدىكى جامائەتنىڭ ئەلچىسىگە مۇنداق يازغىن: - «ئاۋۇقالقىسى ۋە ئاخىرقىسى، ئۆلگەن ۋە تىرىلىگۈچىن مۇنداق دەيدۇ:</p>	<p>ئىزمىر دېڭەن جايىدىكى يىغىن ئەلچىسىگە بۇنى يېزىڭ: «ئەڭ باشتا ۋە ئەڭ - ئىزمىرىدىكى جامائەتنىڭ ئەلچىسىگە مۇنداق يازغىن: - «ئاۋۇقالقىسى ۋە ئاخىرقىسى، ئۆلگەن ۋە تىرىلىگۈچىن مۇنداق دەيدۇ:</p>
REV 2:9	<p>مەن سېنىڭ ئىشلىرىڭىن، قىينچىلىقلەرىڭىن ۋە يوقسۇرلۇقىنى بىلەن، - سېنىڭ ئازاب-ئوقۇبەتلەرىڭىن ۋە نامراتلىقىنى بىلەن (لېكىن سەن بىراق سەن راست بايسان! ئۆزلىرىنى يەھۇدى دەپ ئاتۇلغانلارنىڭ باي!), يەھۇدى ئەمەس تۇرۇپ ئۆزلىرىنى يەھۇدى دەۋالغان، شەيتاننىڭ توھپەكلەرىنىمۇ بىلەن، چۈنكى ئۆلار بەھۇدى ئەمەس، بىلكى شەيتاننىڭ بىر سىناگوگى بولغانلارنىڭ توھپەتلەرىنىمۇ بىلەن، سىناگوگىسى.</p>	<p>مەن سېنىڭ ئىشلىرىڭىن، قىينچىلىقلەرىڭىن ۋە يوقسۇرلۇقىنى بىلەن، - سېنىڭ ئازاب-ئوقۇبەتلەرىڭىن ۋە نامراتلىقىنى بىلەن (لېكىن سەن بىراق سەن راست بايسان! ئۆزلىرىنى يەھۇدى دەپ ئاتۇلغانلارنىڭ باي!), يەھۇدى ئەمەس تۇرۇپ ئۆزلىرىنى يەھۇدى دەۋالغان، شەيتاننىڭ توھپەكلەرىنىمۇ بىلەن، چۈنكى ئۆلار بەھۇدى ئەمەس، بىلكى شەيتاننىڭ بىر سىناگوگى بولغانلارنىڭ توھپەتلەرىنىمۇ بىلەن، سىناگوگىسى.</p>
REV 2:10	<p>ئالدىڭىدا چېكىدىغان ئازاب-ئوقۇبەتلەردىن قورقما. مانا، ئىلىس ئاراڭلاردىن بەزىلىرىڭىنى سىنلىشىڭىدر ئۆچۈن يېقىندا زىندانغا تاشلىتىدۇ. سىلەر ئون كۇن قىينلىسىلەر، تاکى ئۆلکۈچە سادىق بولغۇن، مەن ساڭا ھايانلىق تاجىنى كېيدۈرمەن.</p>	<p>ئالدىڭىدىكى ئازاب-ئوقۇبەتلەردىن قورقما. باه، شەيتان سىلەرنىڭ بەزىلىرىنى سىننەمۇ ئۆچۈن تېزلا قاماقدا سۇرۇيدۇ. سىلەر ئون كۇن قىينلىق كۆرسىلەر، ئۆلکۈچە سادىق بولغۇن، مەن ساڭا ھايات تاجىنى بېرىمەن.</p>
REV 2:11	<p>قۇللىقى بارلار روھنىڭ جامائەتلەرگە دېڭەنلىرىنى ئاكلىسىۇن! غەلبە قىلغۇچىلار ئىككىنچى ئۆلۈمنىڭ زېينىغا ھەرگىز ئۇچىرىمادۇ!».</p>	<p>قۇلۇق بارلار، روھ جەمئىيەتلەرگە نېمە دەيدۇ، ئۇنى سۈرەتتە ئاكلاڭى! غەلبە قىلغۇچىلار ئىككىنچى ئۆلۈمگە ھېچ قانداق زىياننى كۆرمەيدۇ!</p>
REV 2:12	<p>پەركامۇدىكى جاماعتى ئەلچىسىگە يېزىڭ: ئىككى تەرەپلىك ئۆتكۈر قىلىچ - پەركامۇدىكى جامائەتنىڭ ئەلچىسىگە مۇنداق يازغىن: - «ئىككى بىسىلىق ئۆتكۈر قىلىچى بار بولغۇچى مۇنداق دەيدۇ:</p>	<p>پەركامۇدىكى جاماعتى ئەلچىسىگە يېزىڭ: ئىككى تەرەپلىك ئۆتكۈر قىلىچ - پەركامۇدىكى جامائەتنىڭ ئەلچىسىگە مۇنداق يازغىن: - «ئىككى بار بولغۇچى شۇنداق دەپ كەتتى:</p>
REV 2:13	<p>مەن سەن باشايتىغان جايىن بىلەن، يەنى شەيتاننىڭ تەختى بار جايى - مەن سەن ئۆلتۈرغان بەرنى، يەنى شەيتاننىڭ تەختى بار جايى شۇنداق بولسىمۇ، سەن مېنىڭ ئىسمىمنى چىڭ تۇتۇپ، سادىق گۇواھىم بىلەن، شۇنداقتىمۇ، سەن مېنىڭ نامىمنى چىڭ تۇتۇپ، ھەتتا سادىق ئانتىپاس سىزنىڭ جايىگىزدا قەتل قىلىنغان ۋاقتىلاردا، شەيتان تۇرغان گۇۋاھچىم ئانتىپاس ماكانىڭدا، يەنى شەيتان تۇرغان جايىدا قەتل قىلىنغان كۈنلەردىمۇ، ماڭا قىلغان ئېتىقادىڭدىن تېنىپ كەتمىدىڭ.</p>	<p>مەن سەن باشايتىغان جايىن بىلەن، يەنى شەيتاننىڭ تەختى بار جايى شۇنداق بولسىمۇ، سەن مېنىڭ ئىسمىمنى چىڭ تۇتۇپ، سادىق گۇواھىم بىلەن، شۇنداقتىمۇ، سەن مېنىڭ نامىمنى چىڭ تۇتۇپ، ھەتتا سادىق ئانتىپاس سىزنىڭ جايىگىزدا قەتل قىلىنغان ۋاقتىلاردا، شەيتان تۇرغان گۇۋاھچىم ئانتىپاس ماكانىڭدا، يەنى شەيتان تۇرغان جايىدا قەتل قىلىنغان كۈنلەردىمۇ، ماڭا قىلغان ئېتىقادىڭدىن تېنىپ كەتمىدىڭ.</p>
REV 2:14	<p>لېكىن ساڭا شۇ بىرئەچچە ئېتىرازىم باركى، ئاراڭلاردا بالا ئامنىڭ تەلىمىگە ئەگەشەنلەردىن بەزىلەر بولماقتا - بالائام بولسا بالا قىقا ئىسراىئىلارنى بۇتقا ئاتاپ قۇربانلىق قىلىنغان گۆشىنى بېپىش ۋە جىنسىي بۇزۇقلۇق قىلىشقا</p>	<p>لېكىن مەنمۇ ساڭا بەزى ئىشلارغا قارشىم بار؛ سىلەر ئىچىدە بەلامنىڭ ئۆگىتىگە ئەگىشىكەن بەزىلەر بار، بەلام بەلاققا ئىسراىئىلارنى قۇربانلىق قىلىنغان گۆشىنى بېپىش ۋە جىنسىي بۇزۇقلۇق قىلىشقا تەكشىلەشكە</p>

Reference	Before	After
REV 2:15	ئازدۇرۇشنى ئۆگەتكەندى.	ئۆگەتكەن.
	شۇنىڭغا ئوخشاش، سىلەرنىڭ ئاراڭىلاردا نىكولاس تەرىپدارلىرىنىڭ تەلىمنى ئىزچىل	شۇنداقلا، سىلەرنىڭ ئارىدا نىكولاس تەرىپدارلىرىنىڭ تەلىمنى ئىزچىل
REV 2:16	شۇنىڭ ئۆچۈن، تۆۋا قىل! ئۇنداق قىلىمىساڭ، يېنىڭغا تېز ئارىدا بېرىپ، ئاغزىمىدىكى قىلىچىم بىلەن شۇلارغا ھوجۇم قىلىمەن.	شۇڭقا تەۋبە قىل! ئەگەر تەۋبە قىلىماساڭ، تېزلا سەننىڭ بېرىگە كېلىپ، مېنىڭ ئاغزىمىدىكى قىلىچىم بىلەن ئۇلارغا قارشى چىقىمەن.
REV 2:17	قۇلىقى بارلار روهنىڭ جامائەتلەرگە دېگەنلىرىنى ئاكلىسىۇن! غەلبە قىلغۇچىلار بولسا يوشۇرۇپ قويغان ماننادىن بېرىمەن ۋە ھەربىرىگە بىردىن ئاق تاش بېرىمەن. تاش ئۆستىدە يېڭى بىر ئىسم يۇتۇكلاڭ بولىدۇ، شۇ ئىسمىنى ئۇنى قوبۇل قىلغان كىشىدىن باشقۇا ھېچكىم بىلمەيدۇ».	قۇلاق بارلار روھ جامائەتلەرگە نېمە دېسە ئاكلىشقا بولىدۇ! غەلبە قىلغۇچىلارغا يوشۇرۇلغان ماننادىن بېرىپ قوييمەن ۋە ھەربىرىگە بىر ئاق تاش بېرىمەن. تاشدا يېڭى بىر ئىسمى يېزىلغان، بۇ ئىسمىنى ئۇنى ئېلىپ كەتكەن كىشىدىن باشقۇا ھېچكىم بىلمەيدۇ.
REV 2:18	— تىياترادرىكى جامائەتنىڭ ئەلچىسىگە مۇنداق يازغىن: — «كۆزلىرى يالقۇن يالقۇنلار ئوتقا ۋە يۇتلرى پارقىراق تۇچقا ئوخشايىغان خۇدانىڭ ئوغلى مۇنداق دەيدۇ:	تىياترادرىكى ئەلچىسىيەنىڭ ئەلچىسىگە بۇنداق يېزىلنى: «كۆزلىرى يالقۇن ئۇغا ئوخشاش، يۇتلرى خالكولۇۋانغا ئوخشاش بولغۇچى خۇدا ئوغلى شۇنداق دەيدۇ:
REV 2:19	— سېنىڭ ئەمەللەرىڭى، مېھر-مۇھەببىتىڭى، ئېتقادىڭى، ئەجىر-خىزمىتىڭى ۋە سەۋ-تاقىتىڭى، شۇنداقلا ھازىرقى ئەمەللەرىنىڭنىڭ ئاۋۇقىدىن ئېشىپ چۈشۈۋاتقانلىقىنىمۇ بىلمەن.	سېنىڭ ئەسلىرىنىڭنى، سۆيگۈڭ بىلەن ئىمانىڭنى، خەدىتىڭ بىلەن سەبرىڭىنى، ۋە ھازىرقى ئەسلىرىنىڭنىڭ بۇرۇنقى ئەسلىرىنىڭدىن كۆپ بولۇپ كەتكەنلىكىنى بىلمەن.
REV 2:20	لېكىن، ساڭا شۇ بىر ئېتىرازىم باركى، ئۆزىنى يېغەمبەر دەپ ئاتۇلغان ئاشۇ خوتۇن يېزىلەلگە يول قويۇۋاتىسىن. ئۇ خوتۇن قول-خىزمەتكارلىرىمغا تەلەم بېرىپ، ئۇلارنى جىنسى يۇزۇقلۇق قىلىشقا ۋە بۇتقا ئاتاپ نەزىر قىلىغان گۆشىنى بېيىشكە ئازدۇرماقتا.	بىراق، سىزنىڭ ئۆستىدىن بۇ بىر ئېتىرازىم بار، ئۆزىنى يېغەمبەر دەپ ئاتايدىغان ئانا يېزەللىنى يول قويۇۋاتىسىز، ئۇ قوللارىمغا ئۆگەت بېرىپ، ئۇلارنى جىنسىي خاتالىق قىلىشقا ۋە ئىدوللارغا تەقدىم قىلىغان تاماق يېيىشقا جەلپ قىلىۋاتىدۇ.
REV 2:21	مەن ئۇنىڭغا تۆۋا قىلغۇدەك ۋاقتىت بەرگەندىم، لېكىن ئۇ ئۆز بۇزۇقلۇقىغا تۆۋا قىلىشنى خالمايدۇ.	مەن ئۇغا تەۋبە قىلىش ئۆچۈن ۋاقتىت بەرگەن، لېكىن ئۇ ئۆز جىنسىي بۇزۇقلۇقىدىن تەۋبە قىلاماقنى ئىرادىسى بىلەن رەت قىلىمايدۇ.
REV 2:22	ئەمدى مانا، مەن ئۇنى ئېغىر كېسەل ئورنىغا تاشلاپ ياتقۇزىمەن ۋە ئۇنىڭ بىلەن زىنا قىلغانلار قىلىشلىرىغا تۆۋا قىلىمسا، ئۇلارنىمۇ ئېغىر ئازابقا چۆممۇرىمەن.	ھازىركۆر، مەن ئۇنى كېسەل ياتاققا تاشلايمەن ۋە ئۇ بىلەن زىنا قىلغانلار ئۇنىڭ ئەسلىرىدىن تەۋبە قىلىمسا، ئۇلارنىمۇ چوڭ سەۋىرگە سېلىمەن.
REV 2:23	ئۇنىڭ يەزەنلىرىنىمۇ ئەجەللەك كېسەل بىلەن ئۇرىمەن. شۇ ۋاقتىتا، بارلىق جامائەتلەر نىيەت-نىشانلارنى ۋە قەلەلەرنى كۆزىتىپ تەكسۈرگۈچىنىڭ ئۆزۈم ئىكەنلىكىمنى، شۇنداقلا مېنىڭ ھەربىرىڭلارغا قىلغان ئەمەلىيتسىڭلارغا يارىشا ياندۇرىدىغانلىقىنى بىلدۇ.	ئۇنىڭ يەزەنلىرىنىمۇ ئەجەل بىلەن ئۆلتۈرۈپ تاشلايمەن. شۇ ۋاقتىتا، بارلىق جامائەتلەر بىلىدۇكى، مەن قەلېڭلارنى ۋە نىيەتلەرنى كۆرۈپ تەكسۈرگۈچىنىڭ ئۆزۈردىغان، ۋە ھەربىرىڭلارغا قىلغان ئىشىڭلارغا ئاساسەن جاز بېرىمەن.
REV 2:24-25	لېكىن، تىياترادرىكى قالغانلارغا، يەنى بۇ تەلىمنى قوبۇل قىلىغانلار چۈچۈر سىرلىرىنى ئۆگەنگەن ئەمەسلىر، سىلەرگە دەيمەن: ئۆزىلارنىڭ بار ئۆزگۈچە يېرىپ، شەيتاننىڭ ئاتالىمىش «چوڭقۇر سىرلىرى،»نى ئۆگەنمىگەنلەر، يەنى سىلەرگە شۇنى ئېيتىمەنلىك: ئۆزۈڭلەردا بار بولغانى ئەن كەلگۈچە چىڭ تۇنۇڭلار. ئۆستۈڭلارغا بۇنىڭدىن باشقۇا يۈكى ئارتىمايمەن.	بىراق تىياترا قالغان كىشىلەر، بۇ تەلىمنى قوبۇل قىلىغانلار، شەيتاننىڭ چۈچۈر سىرلىرىنى ئۆگەنگەن ئەمەسلىر، سىلەرگە دەيمەن: ئۆزىلارنىڭ بار ئۆزگۈچە يېرىپ، شەيتاننىڭ ئاتالىمىش «چوڭقۇر سىرلىرى،»نى ئەرسىلىرىنى مەن كەلگەچە ياخشى ساقلاپ تۇرۇڭلار. سىلەرگە باشقۇا يۈك قوشمايمەن.
REV 2:26	غەلبە قىلغۇچىلارغا، يەنى ئەمەللەرىمنى ئاخىرغىچە چىڭ تۇقان كىشىلەرگە بولسا، ئۇلارغا يېتكۈل ئەللىرىگە ھاكمى بولۇش هوقۇقىنى بېرىمەن.	قەتىق تۇرۇشلۇق كىشىلەرگە، يەنى مەننىڭ ئەسلىرىمنى ئاخىرغىچە ساقلاپ تۇرغانلارغا، مەن ئۇلارغا بارلىق دۆلەتلەرگە ھاكمى بولۇش هوقۇقىنى بېرىمەن.
REV 2:27	مانا بۇ ئاتام ماڭا بەرگەن هوقۇققا ئوخشاش هوقۇقىئۇر: — «ئۇ ئۇلارنى تۆمۈر كالىتەك بىلەن يادىچىدەك باشقۇرۇپ، ساپال قاچلارنى ئۇرۇپ يارچىلاشقا ئاتامار قىلىدۇ، مېنىڭ ئاتام ماڭا بەرگەنگە ئوخشاش.	ئۇلارنى تۆمۈر سوت بىلەن باشقۇرۇپ، كېرىمىك قاچلارنى يارچىلاشقا ئاتامار قىلىدۇ، مېنىڭ ئاتام ماڭا بەرگەنگە ئوخشاش.

Reference	Before	After
REV 2:28	چاققاندەك تارمار قىلىدۇ».	مەن ئۇغا تالىڭ يۇلتۇزىنىمىۇ بېرىمەن.
REV 2:29	مەن ئۇنىڭغا تالىڭ يۇلتۇزىنىمىۇ ئاتا قىلىمەن.	قۇلاقى بارلار، روھنىڭ جامائەتلەرگە دېگەنلىرىنى ياخشى ئاكلا!
REV 3:1	قۇللىقى بارلار روھنىڭ جامائەتلەرگە دېگەنلىرىنى ئاڭلىسىۇن!«	ساردىستىكى چىركاۋغا يېزىلنىڭ: خۇدانىڭ يەتتە روھ ۋە يەتتە يۇلتۇزىنى ئىگە قىلغان زات دىدۇك: سېنىڭ ئىشلەرنىڭ توپقۇل بىلىمەن، سەن هاياتتا دەپ ئەسلىنگەن بولسىڭمۇ، ئەمما ھالبۇكى ئۆلۈكىسىن.
REV 3:1	— ساردىستىكى جامائەتنىڭ ئەلچىسىگە مۇنداق يازغىن: — «خۇدانىڭ يەتتە روھى ۋە يەتتە يۇلتۇزىنىڭ ئىگىسى بولغۇچى مۇنداق دەيدۇ: — سېنىڭ ئەمەللەرىنىڭ ھەشۈرۈنىڭ ئەمەللەرىنىڭ ھەشۈرۈنىڭ بارلىقىنى، لېكىن ئەمەلەتتە ئۆلۈك ئىكەنلىكىنى بىلىمەن.	شۇڭقا، تېز ئويغان! سېنىدە قالغان، بىراق ئۆلۈپ كەتىش ئوستىدە بولغان كۈچۈنى كۈچەيت؛ چۈنكى خۇدا ئالدىدا سېنىڭ ئىشلەرنىڭ توپقۇل ئەمەسلىكىنى بىلدۈم.
REV 3:2	شۇڭقا، ئويغان، سېنىڭدە بار بولغان، ئەمما ئۆلەي دەپ قالغان خىسلەتلەرىنىڭ كۈچەيت؛ چۈنكى خۇدا ئەمەللەرىنىڭ ئۆلۈك تۆگەل ئەمەسلىكىنى بىلدۈم.	يادىڭغا كەلتۈرگەن ۋە قوبۇل قىلغان سۆزلەرنى چىڭ تۇتۇپ، تەۋبە قىلغىن، ئۇنىڭ ئۆچۈن سۆز-كالامنى قانداق قوبۇل قىلىپ ئاڭلىغىنىڭ يادىڭغا ئەگەر روھى ئويغان تۇرمال، مەن سىزگە ئوغرى كەكتۈلمەيدىغان ۋاقتىتا كەلتۈرۈپ، ئۇنى چىڭ تۇتۇپ توۋا قىلغىن. لېكىن ئويغانمىساڭ مەن ئوغىرىدەك ئوستۇڭكە كېلىمەن ۋە سەن قايىسى سائەتتە ئوستۇڭكە كېلىدىغىنىنى ھەرگىز بىلەمەيسەن.
REV 3:3	شۇڭقا، ئويغان، سېنىڭدە بار بولغان، ئەمما ئۆلەي دەپ قالغان خىسلەتلەرىنىڭ كۈچەيت؛ چۈنكى خۇدا ئەمەللەرىنىڭ ئۆلۈك تۆگەل ئەمەسلىكىنى بىلدۈم.	بىراق ساردىستىا بەزى كىشىلەر بار، ئۇلار كىيمىلىرىنى گۇناھ بىلەن قورىتىپ لېكىن ساردىستىا ئۆز كىيمىلىرىگە داغ تەڭكۈزىمكەن بىرنهچە شەخس بار. يولىغان، ئۇلار ئاق كىيم كىيىپ مەن بىلەن بىلەن يۈرۈپ كېتىدۇ، چۈنكى ئۇلار ئاق كىيم كىيىپ مەن بىلەن بىلەن مაڭىدۇ، چۈنكى ئۇلار بۇنىڭغا لېققىتۇر. ئۇلار شۇغا لايق.
REV 3:4	غەلەبە قىلغۇچىلار مانا شۇنداق ئاق كىيمىلەرنى كىيىدۇ. مەن ئۇلارنىڭ ئامىنى ھاياتلىق دەپسىرىدىن ھەرگىز ئۆچۈرمەمەن، بەلكى ئۇلارنىڭ ئامىنى ئاتام خۇدانىڭ ۋە ئۇنىڭ ېرىشىتلىرىنىڭ ئالدىدا ئۆچۈق ئېتىراپ قىلىمەن.	ئۇبرابانلار شۇنداق ئاق كىيمىلەر كىيىپ تۇرۇشات. مەن ئۇلارنىڭ ئاتلىرىنى ھايات كىتايىدىن ھەرگىز ئۆچۈرەلمەمەن، بەلكى ئۇلارنىڭ ئاتلىرىنى مەننىڭ ئاتام خۇدا بىلەن ئۇنىڭ ېرىشىتلىرى ئالدىدا ئاشكارا ئېتىراپ قىلىمەن.
REV 3:5	قۇللىقى بارلار روھنىڭ جامائەتلەرگە دېگەنلىرىنى ئاڭلىسىۇن!«	قۇلاق بارلار، روھنىڭ جامائەتلەرگە دېگەنلىرىنى تولۇق ئاكلا!
REV 3:6	— فىلادېلفييەدىكى جامائەتنىڭ ئەلچىسىگە مۇنداق يازغىن: —	فىلادېلفييەدىكى چىركاۋغا يېزىلنىڭ: مۇقدەدس ۋە ھەقىقىي بولغان،
REV 3:7	داۋۇتنىڭ ئاچقۇپسىسىنى ئىگە قىلغان، ئاچقان بولسا ھېچ كەم ياپالالمىدۇ ۋە «مۇقدەدس ۋە ھەقىقىي بولغۇچى، شۇنداقلا داۋۇتنىڭ ئاچقۇپسىغا ئىگە بولغۇچى، ئاچسام ھېچكىم ياپالالمىدۇ، يايپاسام ھېچكىم ئاچالمىدۇ دېگۈچى مۇنو ئىشلارنى دەيدۇ:	داۋۇتنىڭ ئاچقۇپسىسىنى ئىگە قىلغان، ئاچقان بولسا ھېچ كەم ياپالالمىدۇ ۋە ھەقىقىي بولغان، يايپاسام ھېچكىم ئاچالمىدۇ دەيدۇ:
REV 3:8	— سېنىڭ ئەمەللەرىنىڭ بىلىمەن. سېنىڭ بىرئاز كۈچۈڭ بولغاچ سۆز- كالامىغا ئىئائەت قىلغانلىقىڭ ۋە ئاتىمنى تەجمى بەرمىگەنلىقىڭ ئۆچۈن، ئالدىگىدا ئالدىگىدا ھېچكىم ياپالالمىدېغان بىر ئىشىكى ئېچىپ قويدۇم.	مەن سېنىڭ ئەمەللەرىنىڭ بىلىمەن. سېنىڭ كۈچۈڭ ئاز بولسىمۇ، سۆزۈمگە — سېنىڭ ئەمەللەرىنىڭ بىلىمەن. سېنىڭ بىرئاز كۈچۈڭ بولغاچ سۆز- كالامىغا ئىئائەت قىلغانلىقىڭ ۋە ئاتىمنى تەجمى بەرمىگەنلىقىڭ ئۆچۈن، ئالدىگىدا ھېچكىم ياپالالمىدېغان بىر ئىشىكى ئېچىپ قويدۇم.
REV 3:9	مانا، شەيتاننىڭ سىناگوگدىكىلەردىن، يەھۇدى ئەمەس توپقۇ ئۆزلىرىنى يەھۇدى دەپ ئائۇفالغان يالغانچىلارنى بولسا شۇنداق ئاقىۋەتكە قالدۇرىمەن، ئۇلارنى كېلىپ سېنىڭ ئايىفيڭغا باش ئۇرىدىغان ۋە مېنىڭ سېنى سۆيگەنلىكىمنى بىلىدىغان قىلىمەن.	باق، شەيتاننىڭ گۈرۈھەدا بولغان يالغان يەھۇدىلىرىنى شۇنداق قىلىپ كۆرسىتىمەن، ئۇلار سېنىڭ ئالدىگىغا كېلىپ باش ئىنسىشتۈرۈدۈ ۋە مەن ساڭىنى راستلا سۆبىگەنگەن نىمىنى چۈشىنىدۇ.
REV 3:10	سەن مېنىڭ سەۋىر-تاقةت يولۇمدىكى سۆز-كالامىمنى ساقلاپ ئەمەل قىلىشىڭ ئۆچۈن بۇ دۇنيادىكى ئىنسانلارنى سىناشقا يۇتكۈل يەر يۈزىگە چۈشىدىغان ۋابالىق سىناقنىڭ ۋاقتىت-سائىتى كەلگەنە سېنى ئۇنىڭدىن ساقلاپ قوغداب قالىمەن.	سەن مېنىڭ چىدام قىلىش بۇرۇقىمىنى ياخشى ئەمەلگە ئاشۇرغان بولغاچقا، بۇ دۇنيادىكى بارلىق ئادەملەرنى سىنايدىغان سىناق ۋاقتى كەلگەنە، سېنى ئۇنىڭدىن قوغداب تۇرامەن.
REV 3:11	مەن يات ئارىدا كېلىمەن. تاجىڭنى ھېچكىمنىڭ تارتىۋالماسلىقى ئۆچۈن،	مەن تېزلا كېلىپ قالىمەن. تاجىڭنى ھېچكىم ئاللاماسلىقى ئۆچۈن،

Reference	Before	After
REV 3:12	ئۆزۈگىدە بار بولغاننى چىڭ تۇتقىن.	ئۆزىنگىدىكى نەرسىنى ياخاڭلا چىڭ تۇت.
REV 3:13	غەللىبە قىلغۇچىنى بولسا، خۇدايىمنىڭ ئىيادەتخانىسىغا تۆۋۈرۈك قىلىمەنكى، ئۇ ئۇ يەردىن ئەسلا چىقمايدۇ. مەن ئۇنىڭ ئۇستىگە خۇدايىمنىڭ نامىنى، خۇدايىمنىڭ شەھىرىنىڭ ئەرشىنى - خۇدايىمنىڭ يېنىدىن چۈشىدىغان يېڭى يېرۇسالىمنىڭ نامىنى ۋە مېنىڭ يېڭى نامىمنى يازىمەن.	ئەگەر سەن قاتىقىق تالاشقاندا غەللىبە قىلىساڭ، مەن سېنى خۇدايىمنىڭ ئورنىغا بەھىمان قويۇپ قويىمەن، شۇ يەردىن ھېچقانداق چېقمايسەن. مەن سېنىڭ ئۇستىگە خۇدايىمنىڭ ئاتىنى، خۇدايىمنىڭ شەھىرى ئاتىنى يېزىپ قويىمەن، يەنى ئەساماندىن كېلىدىغان يېڭى يېرۇسالىم ئاتىنى ۋە مېنىڭ يېڭى ئاتىمى.
REV 3:14	قۇللىقى بارلار روهنىڭ جامائەتلەرگە دېگەنلىرىنى ئاڭلىسىن!	قۇلاق بارلار، روھ جامائەتلەرگە نىمە دەيدىغانلىقىنى ئاڭلاڭلا!
REV 3:15	- لائۇدىكىيادىكى جامائەتنىڭ ئەلچىسگە مۇنداق يازغىن: - «ئامىن ئاتالغۇچى، يەنى سادىق ۋە ھەقىقىي گۇۋاھچى، خۇدانىڭ كائىنتىنىڭ كېلىپ چىقىشىنىڭ سەۋەبچىسى مۇنداق دەيدۇ:	لائۇدىكىيەدىكى جامائەتنىڭ ئەڭگىلىگە بۇنداق يېزىك: «ئامىن، ساداق ۋە ھەقىقىي گۇۋاھ، خۇدا يارتىشىنىڭ باشلانغۇچى شۇنداق دەيدۇ:
REV 3:16	سېنىڭ ئەمەللەرىنى بىلەتكى، سەن سوغۇقىمۇ ئەمەس، قىزقىمۇ ئەمەس. مەن سېنىڭ يَا سوغۇق، يَا قىزىق بولۇشۇڭنى خالايتتىم!	مەن سېنىڭ ئىش-ھەرکەتلەرىنى بىلەمەن، سەن ھېچ قىزقىمىسىڭ يَا سوغۇقىمىسىڭ. مەن سېنىڭ يَا قىزىق بولۇشۇڭنى يَا سوغۇق بولۇشۇڭنى رەت قىلماي، خالايتتىم!
REV 3:17	سەن يَا سوغۇق يَا قىزىق ئەمەس، بەلكى ئىلمان بولغانلىقىڭ ئۈچۈن، سېنى ئاغزىمىدىن ھۆ قىلىمەن.	ئاغزىمىدىن چىقىزىپ تاشلايپ قويىمەن.
REV 3:18	سەن باي ئادەمەن، دۆلەتمەن بولدۇم، ھېچ نەرسىگە ھاجەتمەن ئەمەسمەن دېگىنىڭ بىلەن ئۆزۈگىنىڭ غېرىپ، بىچارە، يوقسۇل، كور ۋە يالىڭ ئەنلىكىنى بىلمىگەچە.	سەن 'مەن مالدار بولدۇم، ھېچ نەرسىنىڭ ھاجىتى يوق' دەيسەن، لېكىن ئۆزۈگىنىڭ كەمبەغەل، بىچارە، يېل يوق، كۆزلىك كۆرمەس ۋە يالىڭ ئەنلىكىنى بىلمەيسەن،
REV 3:19	باي بولۇشۇڭ ئۈچۈن ئوتتا تاۋالانغان ئالتۇن، يالىڭچىلىق نومۇسلۇقۇڭنىڭ ياقتىن باي بولىپ كېتەيسەن؛ سەن ياخشى كىينىپ چىقىش ئۈچۈن ئاق كىيم-كېچەك، كۆرۈشۈڭ ئۈچۈن كۆزلىرىنىڭ سۈرتۈشكە تۇتىيانى مەندىن سېتىۋېلىشىڭنى نەسەھەت قىلىمەن.	مەن سىلىق ساۋاقدىقلىپ مەندىن ئوتتا تاۋالانغان ئالتۇن ئېلىك، يۇ كىيمىلەر ئېلىپ، يالىڭچىلىقىنىڭ ئەيىن يەيدا بولمىسىن؛ كۆزلىرىنى ئاشۇرۇش ئۈچۈن داۋا سۈرۈپ كۆرەلەيسەن.
REV 3:20	مانا، مەن ھازىر ئىشىك ئالدىدا تۇرۇپ، ئىشىكى قېقۇياتىمەن. ئەگەر بىرى ئاۋازىمىنى ئاڭلاپ ئىشىك ئاچسا، ئۇنىڭ يېنىغا كىرىمەن. مەن ئۇنىڭ بىلەن، ئۇمۇ مەن بىلەن بىلە غىزالىنى.	ئېپ، مەن ئىشىك ئالدىدا تۇرۇپ، ئىشىكى قېقۇياتىمەن. ئەگەر بىرەر كىشى مەنىنىڭ ئاۋازىنى ئاڭلىسا ۋە ئىشىكى ئاچسا، مەن ئۇنىڭ يېنىغا كىرىپ، بىلە تاماق يېيساق.
REV 3:21	غەللىبە قىلغۇچىنى بولسا، مەنمۇ غەللىبە قىلىپ، ئاتامىنىڭ تەختىدە ئۇنىڭ بىلەن بىرگە ئولتۇرغىنىمەدك، ئۇنىمۇ تەختىمەدە مەن بىلەن بىرگە ئولتۇرۇشقا مۇيەسىسىر قىلىمەن.	ئۆستىن كەلگەنلىرگە، مەنمۇ ئۆستىن كەلگەندە، ئاتامىنىڭ تەختىدە ئۇ بىلەن بىرگە ئولتۇرغانلىقىمەدك، سىزلەرگە تەختىمدا مەن بىلەن بىرگە ئولتۇرۇش يۇرسىتىنى بېرىمەن.
REV 3:22	قۇلاق بارلار، روهنىڭ جامائەتلەرگە دەپ تۇرغانلىرىنى ئاڭلاپ قويۇڭ! قۇللىقى بارلار روهنىڭ جامائەتلەرگە دېگەنلىرىنى ئاڭلىسىن!	قۇلاق بارلار، روهنىڭ جامائەتلەرگە دەپ تۇرغانلىرىنى ئاڭلاپ قويۇڭ! ئەن ئاندىن مەن قاراپ كەتتىم، باھ، ئاسمانىدا بىر ئېپس ئېچىپ تۇراتى. مەن ئاندىن مەن قاربۇدۇم، مانا، ئاسمانىدا بىر ئېپس ئېچىپ تۇراتى. مەن ئالدىنىقى قېتىم ئاڭلىغان كاناي ئاۋازىغا ئوخشىپ كېتىدىغان ئاۋاز ماڭا: «بۇ ياققا چىق، ساڭا بۇلاردىن كېپىن يۇز بېرىشىن مۇقەررەر بولغان ئىشلارنى كۆرسىتەي» دېدى.
REV 4:1	ۋە دەرھال مەن روهنىڭ ئىلکىدە بولدۇم؛ مانا، ئەرشتە بىر تەخت، تەختتە بىر زات ئولتۇراتىنى.	هازىز مەن روهدا بولدۇم؛ قاراپ كەتتىم، ئاسمانىدا بىر تەخت بار، تەختتە بىر كىشى ئولتۇرۇۋاتىدۇ.
REV 4:2	تەختتە ئولتۇرغۇچىنىڭ قىياپىتى يېشىل قاشتاش ۋە قىزىل كۋارتسقا	تەختتە ئولتۇرغان كىشىنىڭ كۆرۈنۈشى يېشىل تاش ۋە قىزىل تاشقا

Reference	Before	After
	ئوخشاش بولۇپ كەتتى. تەختنىڭ تەۋەرسىنى سەمراقدىن تاشقا ئوخشاش ئوخشايتتى. تەختنىڭ چۈرۈسىنى زۇمەرتەك بىر ھەسەن-ھۇسەن ئوراپ تۇراتنى.	بىر قوشقار ئوراپ تۇراتنى.
REV 4:4	تەختنىڭ ئەتراپىدا يەنە يىگىرمە تۆت تەخت بار ئىدى. تەختلەرde ئاق كېيىملەر كېيگەن، باشلىرىغا ئالتۇن تاجلار تاقالغان يىگىرمە تۆت ئاقسا قال ئورنىدا ئولتۇرۇۋاتىدۇ.	تەختنىڭ تەۋەرسىدە يىگىرمە تۆت تەخت بار. تەختلەرنىڭ ئۆستىدە ئاق كېيىملەر كېيگەن، باشلىرىغا ئالتۇن تاجلار تاقالغان يىگىرمە تۆت ئاقسا قال ئولتۇرۇۋاتىن.
REV 4:5	تەختتىن چاقماقلار چىقىپ، تۇرلۇك ئاۋازلار ۋە گۈلدۈرمامىلار ئاڭلىنىپ تۇراتنى. تەختنىڭ ئالدىدا يالقۇنلاب تۇرغان يەتتە لامپا بار ئىدى؛ ئاڭلىنىپ تۇراتنى. تەختنىڭ ئالدىدا يالقۇنلاب تۇرغان يەتتە روهى ئىدى.	تەختتىن چاقماقلار چىقىپ، توب تەرەپلىك ئاۋازلار ۋە گۈلدۈرمامىلار ئاڭلىنىپ تۇراتنى. تەختنىڭ ئالدىدا يالقۇنلاب تۇرغان يەتتە روهى ئىدى.
REV 4:6	تەختنىڭ ئالدى خۇددى خۇرۇستالدەك ېارقىراپ تۇرىدىغان، سۈزۈك ئەينەك دېڭىزدەك ئىدى. تەختنىڭ ئوتتۇرسىدا ۋە تەختنىڭ چۈرسىدە، ئالدى ۋە كەينى كۆزلەر بىلەن تولغان تۆت ھايات مەخلۇق تۇراتنى.	تەخت ئالدىدا سۈزۈك، خۇرۇستالدەك ېارلاقى بىر دېڭىز بار. تەخت ئوتتۇرسىدا ۋە تەخت تەرەپلىرىدە، ئالدى ۋە كەينىدىن كۆپ كۆز بىلەن تولغان تۆت ھاييان تۇرۇپتۇ.
REV 4:7	بىرنىچى مەخلۇق شىرغى، ئىككىنچى مەخلۇق بۇقىغا ئوخشايتتى. ئۈچىنچى مەخلۇقنىڭ يۈزى ئادەمنىڭ چىرايىغا ئوخشايتتى. تۈتىنچى مەخلۇق يەرۋاز قىلىۋاتقان بۇرకۇتكە ئوخشايتتى.	بىرنىچى ھاييان شىرغى ئوخشاش. ئىككىنچىسى بۇقا توغرۇلۇق. ئۈچىنچىسىنىڭ يۈزى ئادەم يۈزىكە ئوخشاش. تۈتىنچىسى يەقالاپ كېتىپ بارغان بۇرکۇتكە ئوخشاش.
REV 4:8	تۆت ھايات مەخلۇقنىڭ ھەرىپىنىڭ ئالىدىن قانىتى بار ئىدى؛ ئۇلارنىڭ يۇتون بەدىننىڭ چۈرسىسى هەتتا ئىچ تەرىپىمۇ كۆزلەر بىلەن تولغانىدى؛ ئۇلار كېچە-كۆندۇز توختىمای: «مۇقەددەس، مۇقەددەس، مۇقەددەس، مۇقەددەس، بار بولغان، ھازىرمۇ بار ھەم كەلگۈسىدىمۇ بولغۇچى، ھەممىگە قادر يەرۋەردىگار خۇدا!» دېپ دەپ تۆرۇشتاتنى.	تۆت ھايواننىڭ ھەر بىرى ئاللى قانى بار؛ ئۇلارنىڭ يۇتون بەدىننى، ئىچ-تاشقان كۆزلەرگە تولۇق تولغان؛ ئۇلار كۈنىڭ-كېچىسى توختاماي: «مۇقەددەس، مۇقەددەس، مۇقەددەس، مۇقەددەس، ھەم كەلەچەكتە بار بولدىغان، ھەر نەرسىگە قادر رەب خۇدا!» دەپ دەپ تۆرۇشتاتنى.
REV 4:9	ھايات مەخلۇقلار تەختتە ئولتۇرغان ئەبەدىلەتەبەد ھايات بولغۇچىنى ئۇلۇغلاپ، ئۇنىڭغا ھۆرمەت-شەۋىكەت ۋە تەشكەن ئىزهار قىلغىنىدا،	ھەم تەختتە ئولتۇرغان كىشىگە، ئۇ ئەبەدىي ھاياتلىق Tanرى بولۇپ تۇرغاندا، تۆت ھايۋانلار شان-شەرەپ، ھۆرمەت ۋە تەشكەن كۆر بېرىپ تۇرغاندا،
REV 4:10	يىگىرمە تۆت ئاقسا قال تەختتە ئولتۇرغۇچىنىڭ ئايىغىغا يېقلىپ ئەبەدىلەتەبەد ھايات بولغۇچىغا باش قويۇپ سەجدە قىلاتتى، تاجلىرىنى تەختنىڭ ئالدىغا تاشلاپ قويۇپ، مۇنداق دېپىشەتتى:-	يىگىرمە تۆت ئاقسا قال تەختتە ئولتۇرغان كىشىگە يېقلىپ، ھەمىشە ھاياتلىق Tan رىغا سەجدە قىلىدۇ، تاجلىرىنى تەخت ئالدىدا تاشلايدۇ ۋە بۇنداق دەيدۇ:
REV 4:11	«سەن، بىزنىڭ يەرۋەردىگار ۋە خۇدا، شان-شەرەپ، ھۆرمەت ۋە قۇدرەتكە «سەن، ئى يەرۋەردىگارمىز ۋە خۇدaimىز، شان-شەرەپ، ھۆرمەت-تولۇق لايىقسەن. چۈنكى بارلىق نەرسىلەرنى سەن يارىتىڭ، ئۇلار سەنىنىڭ شۆھەرت ۋە قۇدرەتكە لايىقتوُرسەن. چۈنكى ئۆزۈك ھەممىنى ياراتتىڭ، ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئىرادەڭ بىلەن مەۋجۇت ئىدى ۋە يارىتىلدى!» ئىرادىسى بىلەن بار بولدى ۋە يارىتىلدى!»	«سەن، بىزنىڭ يەرۋەردىگار ۋە خۇدا، شان-شەرەپ، ھۆرمەت ۋە قۇدرەتكە «سەن، ئى يەرۋەردىگارمىز ۋە خۇدaimىز، شان-شەرەپ، ھۆرمەت-تولۇق لايىقسەن. چۈنكى بارلىق نەرسىلەرنى سەن يارىتىڭ، ئۇلار سەنىنىڭ شۆھەرت ۋە قۇدرەتكە لايىقتوُرسەن. چۈنكى ئۆزۈك ھەممىنى ياراتتىڭ، ئۇلارنىڭ ھەممىسى ئىرادەڭ بىلەن مەۋجۇت ئىدى ۋە يارىتىلدى!» ئىرادىسى بىلەن بار بولدى ۋە يارىتىلدى!»
REV 5:1	ئاندىن تەختتە ئولتۇرغۇچىنىڭ ئوڭ قولىدا ئىچ ۋە تاش تەرىپىگە خەت يۇتۇلغەن ۋە يەتتە مۆھۇر بىلەن يېچەتەنگەن بىر ئورام يازمىنى كۆرۈم.	كېيىن تەختتە ئولتۇرغان كىشىنىڭ ئوڭ قولىدا، ئىچكى ۋە تاشقى تەرەپلىرىگە يېزىلغان ۋە يەتتە مۆھۇر بىلەن بەسکەنگەن بىر ئورام كاغازنى كۆرۈم.
REV 5:2	يۇقىرى ئاۋاز بىلەن: «ئورام يازمىنى ئېچىپ، يېچەتلەرنى يېپىشىشكە كىم لايىقتۇر؟» دەپ توۇلغان قاۋۇل بىر يەرسىتىنىمۇ كۆرۈم.	قاتقىق ئاۋاز بىلەن: «بۇ يازمىنى ئېچىپ، مۆھەرلەرنى ئېچىشقا كىمگە يېتسىشلۈك؟» دەپ جاكارغان بىر كۆچلۈك يەرسىتىنى كۆرۈم.
REV 5:3	لېكىن نەئەرشتە نە يەر يۈزىدە نە يەر ئاستىدا ئورام يازمىنى ئاچالايدىغان ياكى ئىچىنچى كارىيالايدىغان ھېچكىم چىقىمىدى.	ئەمما ئاسماندا، يەر ئۆستىدە ياكى يەر ئاستىدا ھېچكىم ھالدا بۇ يازمىنى ئاچالىمىدى ياكى ئىچىنچى كارىيالايدىغان ھېچكىم چىقىمىدى.
REV 5:4	مەن زۆر كۆپ يېغلىدىم، چۈنكى ھېچ كىم بۇ يازمىنى ئېچىپ كۆرۈش ياكى ئورام يازمىنى ئېچىشقا ياكى ئىچىنچى كاراشقا لايىق بىرەرسى تېپلىمىغاخقا، قاتقىق يېغلىۋەتتىم.	مەن زۆر كۆپ يېغلىدىم، چۈنكى ھېچ كىم بۇ يازمىنى ئېچىپ كۆرۈش ياكى ئورام يازمىنى ئېچىشقا ياكى ئىچىنچى كاراشقا لايىق بىرەرسى تېپلىمىغاخقا، ئېچىنچى كارىيالايدىغان ھېچكىم ھالدا بۇ يازمىنى ئاچالىمىدى ياكى ئىچىنچى كارىيالايدىغان ھېچكىم ھالدا بۇ يازمىنى ئاچالىمىدى.
REV 5:5	ئاندىن ئاقسا قالالاردىن بىرى ماڭا: – يېغلىما! قارا، يەھۇدا قېلىسىدىن	كېيىن، ئاقسا قالالارنىڭ بىرى مەنمۇ دەيتىن: «ئەرلە! قارا، يەھۇدا

Reference	Before	After
REV 5:6	قه بىلىسىدىكى شىر، داۋۇتنىڭ كۆچىسى، غالىپ كەتتى؛ شۇڭا، بۇ كىتابنى بولغان شىر – داۋۇتنىڭ يىلتىزى بولغۇچى غەلبە قىلدى؛ شۇڭا ئورام يازمىنى ۋە ئۇنىڭ يەتتە پېچىتىنى ئېچىشقا ئۇ قادىر، – دېدى.	ۋە ئۇنىڭ يەتتە مۇھىرىنى ئاچقىل بولىدۇ.»
REV 5:7	ئاندىن قارسام، تەخت بىلەن تۆت ھايات مەخلۇقىنىڭ ئاربىلىقىدا، ئاپسالالار ئوتتۇرسىدا بىر قوزا ئۆرە تۇراتىن، ئۇ بېكلا بوغۇزلەنغا ناندەك قىلاتىن؛ ئۇنىڭ يەتتە مۇڭگۈزى ۋە يەتتە كۆزى بولۇپ، بۇ كۆزلەر خۇدانىڭ يۇتكۈل يەر بۈزىگە ئەۋەتكەن يەتتە روهى ئىدى.	كېپىن كۆرسەم، تەخت بىلەن تۆت ھاياتنىڭ ئوتتۇرسىدا، قەرەندەشلەر ئارسىسا بىر قوچاق تۇرۇۋاتىدۇ. ئۇ يېقىنلا بوغۇزلەنغا نانلىق كۆرۈندىدۇ؛ ئۇنىڭ يەتتە ماخى بىلەن يەتتە كۆزى بار بولۇپ، بۇ كۆزلەر خۇدا يۇتۇن دۇنيا بوبىچە يولىلغان يەتتە روهى.
REV 5:8	يازمىنى ئالغاندا، تۆت ھايات مەخلۇق ۋە يىگىرمە تۆت ئاپسالال قوزىنىڭ ئايغىغا يېقىلىدۇ؛ ئۇلارنىڭ ھەبرىنىڭ چىلتارى ۋە خۇشبوۇي بىلەن تولغان ئالتۇن چىنلىرى بار ئىدى (بۇ خۇشبوۇي مۇقەددەس بەندىلەرنىڭ دۇنالرى ئىدى).	قوليازمىنى ئېلىپ كەتكەنە، تۆت ھاياتلىق جەرائىت ۋە يىگىرمە تۆت كەشەن قويۇقنىڭ ئالدىغا چۈشۈپ كەتتى؛ ھەبرىنىڭ چىلتىرى ۋە خۇشبوۇي بىلەن تولغان ئالتۇن چاپقاقلىرى بار، بۇ خۇشبوۇي مۇقەددەس لەرنىڭ دعالىرىنىڭ نىشانلىقى.
REV 5:9	ئۇلار بېڭى بىر كۆي ئېيتىشتىن: – «ئورام يازمىنى ئېلىشقا، ۋە پېچەتلەرنى مۆھۇرلەرنى ئېچىشقا لايىقسەن؛ چۈنكى بوغۇزلەندىڭ ۋە ھەر قەبىلىدىن، ھەر تىلدىن، ھەر مىللەتنىن، ھەر ئەلدىن بولغان ئىنسانلارنى ئۆز قېنىڭ بەدىلى بىلەن سېتىۋېلىپ، خۇداغا مەنسۇپ قىلىدىك.	ئۇلار بېڭى بىر نويۇز ئېيتىپ تۇردى: 'سز سەھىپەن ئېلىشقا ۋە مۆھۇرلەرنى ئېچىشقا لايىقسەن؛ چۈنكى قوربان بولۇڭ ۋە ھەر قەبىلىدىن، ھەر تىلدىن، ھەر مىللەتنىن، ھەر دۆلەتنىن كەلگەن ئادەملەرنى قېنىڭ بىلەن سېتىۋالدىك ۋە خۇدا ئۇچۇن مەنسۇپ قىلىدىك.'
REV 5:10	ئۇلارنى خۇدامىز ئۇچۇن بىر يادىشاھىلىققا ئۇيۇشتۇرۇپ، كاھىنلار قىلىدىك.	ئۇلارنى خۇدامىز ئۇچۇن يادىشاھىلار ۋە كاھىنلار قىلىدىك، ۋە ئۇلار يەر ئۇستىدە ھۆكۈمران بولىدۇ.
REV 5:11	ئاندىن كۆرۈم ۋە مانا، تەختنىڭ، ھايات مەخلۇقلارنىڭ ۋە ئاپسالالارنىڭ ئەتراپىدا نۇرغۇنلەغان يېرىشتىلەرنىڭ ئاۋاژىنى ئاڭلىدىم. ئۇلارنىڭ سانى تۆمەن مىڭ-تۆمەن مىڭ، مىليون-مېلىيون ئىدى.	شۇندَا كۆرۈم ۋە ئاڭلىدىم، تەخت بىلەن ھايات تۇرغاڭلار ۋە ئاپسالالارنىڭ تەھۋەسىدە كۆپ يېرىشتىلەرنىڭ ئاۋاژىنى. ئۇلار سانى تۆمەن مىڭ-تۆمەن مىڭ، مىليون-مېلىيون ئىدى.
REV 5:12	ئۇلار بۇقىرى ئاۋاژ بىلەن: – «بوغۇزلەنغان قوزا قۇدۇرەت، دۆلەت، دانالىق، كۆچ-قۇۋۇھەت، ھۆرمەت، شان-شەرەپ ۋە مەدھىيىگە لايىقتۇر» دېپىشەتتى.	ئۇلار چوڭ ئاۋاژ بىلەن: «بوغۇزلەنغان قوي قۇدۇرەت، مال-دۆلەت، دانالىق، كۆچ، ھۆرمەت، شەرەپ ۋە بەرەتكەنە لايىق» دەيدۇ.
REV 5:13	ئاندىن مەن ئەرش، يەر بۈزى، يەر ئاستى ۋە دېڭىزدىكى ھەبرى مەخلۇق ۋە ئۇلارنىڭ ئېچىدە بار بولغانلارنىڭ ھەممىسىنىڭ: – «تەختتە ئولتۇرغاچىغا ۋە قۇزىغا مەدھىيە، ھۆرمەت، شان-شەرەپ ۋە هووقۇق-قۇدۇرەت ئەبدىلەتە بدەكچە مەنسۇپ بولغاڭى!» دېگىننى ئاڭلىدىم بولسۇن!» دېگەنلىرىنى ئاڭلىدىم.	شۇ واقىت مەن كۆكتە، يەرلىك، يەر ئاستىدا ۋە دېڭىزدە بولغان ھەر قايسى زانلار بىلەن ئۇلارنىڭ ھەممىسى: «تەختتە ئولتۇرغان زانقا ۋە قۇزىغا مەدھىيە، ھۆرمەت، شان-شەرەپ ۋە قۇدۇرەت مەڭگۈلۈك تەقدىر تۆلۈپ!» دېگەنلىرىنى ئاڭلىدىم.
REV 5:14	تۆت ھايات مەخلۇق «ئامىن!» دەپ جاۋاب قايتۇراتىن، ئاپسالالار يەرگە يېقلىپ سەجىدە قىلاتتى.	تۆت ھاياتلىق جىسىم «ئامىن!» دەپ جاۋاب بەردى، ئاپسالالار يەرگە چۈشۈپ ئىسادەت قىلىدى.
REV 6:1	ئاندىن قوزا يەتتە پېچەتنىڭ بىرىنى ئاچقاندا، مەن قاراپ تۇردىم. تۆت ھايات مەخلۇققىن بىرىنىڭ گۈلۈرمامىدەك ئاۋاژ بىلەن: «كەل!» دېگىننى ئاڭلىدىم.	شۇ واقىتتا قوزى يەتتە مېھرىنىڭ بىرىنى ئېچىپ تۇرغاندا، مەن كۆزەتتىم. توازاڭ جاندانلارنىڭ بىرى جاپ-چاق ئاۋاژ بىلەن: «كەل!» دەپ دېگەنلىكىنى ئېشىتتىم.
REV 6:2	كۆرۈمك، مانا بىر ئاق ئات كەلدى! ئاتقا منگۈچىنىڭ قولىدا بىر ئوق-يا بار ئىدى؛ ئۇنىڭغا بىر تاج بېرىلىدى. ئۇ غەلبە قىلىش ئۇچۇن چىقىتى ۋە غەلبە قۇچۇش ئۇچۇن جەڭگە ئاتلاندى.	مەن كۆرۈم، بىر ئاق ئات كەلدى! ئات ئۇستىدىكى كىشىنىڭ قولىدا بىر ياي بار؛ ئۇغا بىر تاج بېرىلىدى. ئۇ غەلبە قىلىش ئۇچۇن چىقىتى ۋە غەلبە قىلىماقچى.
REV 6:3	قوزاق ئىككىنچى مۇھۇرنى ئاچقاندا، ئىككىنچى ھايات كىشىسى: «كەلگە!» قوزا ئىككىنچى پېچەتنى ئاچقاندا، ئىككىنچى ھايات مەخلۇقنىڭ: «كەل!» دېگىننى ئاڭلىدىم.	دەپ دېگەننى ئاڭلىدىم.

Reference	Before	After
REV 6:4	يەنە بىر ئات ئوتۇرۇغا چىقىنى، ئۇنىڭ رەڭگى قېقىزىل ئىدى. ئاتقا منىڭۈچىگە يەر يۈزىدىكى تىنچلىقنى ئېلىپ كېتىش وە ئىنسانلارنى ئۆزئارا قىرغىنچىلىقا سېلىش هوقۇقى بېرىلدى. ئۇنىڭغا يەنە چوڭ بىر قىلىج بېرىلدى.	يەنە بىر ئات چىقىنى، رەڭگى قىزىل. ئاتقا مىڭۋانقان كىشىگە دۇنيادىكى تىنچلىقنى ئېلىپ كېتىش وە ئادەملەرنى بىر-بىرىگە قارشى قويۇش هوقۇقى بېرىلدى. ئۇغا چوڭ قىلىج بېرىلدى.
REV 6:5	قوزا ئۇچىنچى يېچەتنى ئاچقاندا، ئۇچىنچى هايات مەخلۇقىنىڭ: «كەل! دېگىننى ئاڭلىدىم. مەن كۆرۈمكى، مانا بىر قارا ئات كەلدى. ئاتقا منىڭۈچىنىڭ قولىدا بىر تارازا بار ئىدى.	قوزا ئۇچىنچى يېچەتنى ئاچقاندا، ئۇچىنچى هايونان 'كەل!' دەپ دېگەننى ئاڭلىدىم. مەن كۆرگەندە، قارا ئات كەلدى. ئات ئوستىدە منىڭان كىشىنىڭ قولىدا تارازا بار.
REV 6:6	تۆت هايات مەخلۇقىنىڭ ئارسىدىن: «بىر تاۋاڭ بۇغداي بىر دىنار ئىئۇس يۈلغا، ئۆچ تاۋاڭ ئاريا بىر دىنار ئىئۇس يۈلغا سېتىلىدۇ. ئەمما زەپتۈن يېغىغا ۋە شارابقا زەھر يەتكۈزمىگىن!» – دېگەندەك بىر ئاۋازنى ئاڭلىدىم.	تۆت هايوانلارنىڭ ئارسىدىن: «بىر تەل بۇغداي بىر دىنار بىلەن، ئۆچ تەل ئاريا بىر دىنار بىلەن ساتىلىدۇ. ئەمما زەپتۈن ۋە شارابىنى زىيان قىلما!» دېگەن بىر ئاۋازنى ئاڭلىدىم.
REV 6:7	قوى توتسىنچى مۇھىرنى ئاچقاندا، توتسىنچى هايواننىڭ 'كەلگىلە!' دەپ دېگەن قوزا توتسىنچى يېچەتنى ئاچقاندا، توتسىنچى هايات مەخلۇقىنىڭ: «كەل! ئاۋازىنى ئاڭلىدىم.	قوى توتسىنچى هايواننىڭ ئاچقاندا، توتسىنچى هايواننىڭ 'كەلگىلە!' دەپ دېگەن قوزا توتسىنچى يېچەتنى ئاچقاندا، توتسىنچى هايات مەخلۇقىنىڭ: «كەل!
REV 6:8	مەن كۆرۈم، بىر يەيل ئات بار. ئات ئوستىدە منىڭان كىشىنىڭ ئىسمى كۆرۈمكى، مانا بىر تاتاراڭ ئاننى كۆرۈم، ئاتقا منىڭۈچىنىڭ ئىسمى ئۆلۈم' دەپ ئاتالىدۇ. ئۇنىڭ كەينىدىن ھادىپس ئەگىشىپ كېلىپتۇ. ئۇلارغا يەر يۈزىنىڭ تۆرتىن بىرىگە ھۆكۈمرانلىق قىلىپ، قىلىج، ئاچارچىلىق، ۋابا ۋە بىلەن، ۋابا بىلەن ۋە يەرلىك ھەيوانلار بىلەن ئادەملەرنى ئۆلتۈرۈش ئۆچۈن. يەر يۈزىدىكى بىرتقۇچ ھايۋانلار ئارقىلىق ئادەمنى ئۆلتۈرۈش هوقۇقى بېرىلدى.	مەن كۆرۈم، بىر يەيل ئات بار. ئات ئوستىدە منىڭان كىشىنىڭ ئىسمى كۆرۈمكى، مانا بىر تاتاراڭ ئاننى كۆرۈم، ئاتقا منىڭۈچىنىڭ ئىسمى ئۆلۈم' دەپ ئاتالىدۇ. ئۇنىڭ كەينىدىن ھادىپس ئەگىشىپ كېلىپتۇ. ئۇلارغا يەر يۈزىنىڭ تۆرتىن بىرىگە ھۆكۈمرانلىق قىلىپ، قىلىج، ئاچارچىلىق، ۋابا ۋە بىلەن، ۋابا بىلەن ۋە يەرلىك ھەيوانلار بىلەن ئادەملەرنى ئۆلتۈرۈش ئۆچۈن. يەر يۈزىدىكى بىرتقۇچ ھايۋانلار ئارقىلىق ئادەمنى ئۆلتۈرۈش هوقۇقى بېرىلدى.
REV 6:9	قوزا بەشىنچى يېچەتنى ئاچقاندا، خۇدانىڭ سۆز-كالامى ئۆچۈن ۋە ئىزچىل گۇواهلىق بەرگەنلىكى ۋە جىدىن ئۆلتۈرۈلگەنلەرنىڭ قۇربانگاھنىڭ تېكىدە كۆرۈم.	بەشىنچى يېچەتنى ئاچقاندا، خۇدا سۆزى ۋە گۇواهلىق ئۆچۈن ئۆلگەنلەرنىڭ جانلىرىنى قۇربانلىق ئورنىنىڭ ئاستىدا كۆرۈم.
REV 6:10	ئۇلار قاتىقى ئاۋاز بىلەن نىدا سېلىشىپ: – ئەي ھاكىممۇتلەق ئىگمىز، مۇقەددەس ۋە ھەقىقىي بولغۇچى! سەن قاچانغىچە يەر يۈزىدە تۇرۇۋاتقانلارنى سوراق قىلماي، ئۇلاردىن قېنىمىزنىڭ ئىستىقامىنى ئالمايسەن؟ – دېپىشەتتى.	ئۇلار كاتتا ئاۋاز بىلەن چاقىرىپ: ئەي رەببىمىز، مۇقەددەس ۋە ھەقىقىي! سەن قاچانغىچە دۇيىادىكىلەرنى جاۋابغا تارتىمايسەن، بىزلىكى قېنىمىزنى ئۇلارنىڭ ئوستىدىن ئالغۇچى بولمايسەن؟ دەپ دېپتۇ.
REV 6:11	ئۇلارنىڭ ھەر بىرىگە بىر تال ئاق كىيم بېرىلدى. ئۇلارغا، سىلەرگە ئوخشاش ئۇلارنىڭ ھەر بىرىگە بىردىن ئاق تون بېرىلدى. ئۇلارغا، ئۆزۈڭلارغا ئوخشاش ئۆلتۈرۈلدىغان قۇل-بۇراذرىلىرىڭلەرنىڭ سانى تولغۇچە، كۆرسەتكەندەك ئاز توشقۇچە ئازىغىنى ۋاقتى ئارام ئېلىشىڭلار كېرەك، دەپ ئېتىلىدى.	ئۇلارنىڭ ھەر بىرىگە بىر تال ئاق كىيم بېرىلدى. ئۇلارغا، سىلەرگە ئوخشاش ئۆلتۈرۈلدىغان قېرىداشلىرىڭلەرنىڭ سانى تولغۇچە، كۆرسەتكەندەك ئاز توشقۇچە ئازىغىنى ۋاقتى ئارام قىلىڭلار، دەپ دېپ.
REV 6:12	ئاندىن مەن قوزا ئاللىنچى يېچەتنى ئاچقىنىدا كۆرۈمكى، مانا دەھشەتلىك بىر يەر تەۋەرەش يۈز بەردى، قۇياش بەئىنى قارا يۈگىدىن توقۇلغان بۆزدەك قاپقارا رەڭگە، تولۇن ئاي بولسا قانىنىڭ رەڭگىگە كىرىدى.	كېپىن مەن كۆرۈم، قويۇقچاق ئاللىنچى مۇھۇرنى ئاچقاندا، چوڭ بىر زەلزاڭ كەلدى، قۇياش تېرىك سەككىزگە ئوخشاش قاپقارا بولۇپ كەتتى، تولۇق ئاي قان رەڭگىگە ئۆزگەردى.
REV 6:13	ئىنچىر دەرىخى كۈچلۈك بۇرۇلاشتىسا سەيىلەنگەندە ئىنچىرلەر يەرگە تاشلانىپ ئەنجۇر دەرىخنىڭ قاتىقى بوراندا سىلکىنىشىدىن ئەنجۇر غورلىرى يەرگە تۆكۈلگەندەك، ئاسماندىكى يۇلتۇرۇلارمۇ يەرگە چۈشۈپ كەتتى.	ئىنچىر دەرىخى كۈچلۈك بۇرۇلاشتىسا سەيىلەنگەندە ئىنچىرلەر يەرگە تاشلانىپ ئەنجۇر دەرىخنىڭ قاتىقى بوراندا سىلکىنىشىدىن ئەنجۇر غورلىرى يەرگە تۆكۈلگەندەك، ئاسماندىكى يۇلتۇرۇلارمۇ يەرگە چۈشۈپ كەتتى.
REV 6:14	ئاسمان ئورام يازمىنى يېغقاندەك غايىب بولدى، ھەر تاغ ۋە ئارال ئورنىدىن ئاسمان خۇددى ئورام بازىنىڭ تۆرۈلگىنىدەك غايىب بولدى، ھەر بىر تاغ ۋە ئارال ئورنىدىن يۆتكەلدى!	ئاسمان ئورام يازمىنى يېغقاندەك غايىب بولدى، ھەر تاغ ۋە ئارال ئورنىدىن ئاسمان خۇددى ئورام بازىنىڭ تۆرۈلگىنىدەك غايىب بولدى، ھەر بىر تاغ ۋە ئارال ئورنىدىن يۆتكەلگەن بولدى!
REV 6:15	شۇ ۋاقتىتا دۇزىيا ئوستىدىكى يادىشاھلار، رەھىيەرلەر، قوماندانلار، مالدارلار، ھەمدە دۇيىادىكى يادىشاھلار، مالدارلار، مۇتىۋەرلەر، سەردارلار، بايلار، كۈچلۈك، كۈچلۈك كىشىلەر، قۇلار ۋە ئەركىنلەر بارلىقى تاغلارنىڭ گۇمبەزلەرگە ۋە يوشۇرۇندى.	شۇ ۋاقتىتا دۇزىيا ئوستىدىكى يادىشاھلار، رەھىيەرلەر، قوماندانلار، مالدارلار، ھەمدە دۇيىادىكى يادىشاھلار، مالدارلار، مۇتىۋەرلەر، سەردارلار، بايلار، كۈچلۈك، كۈچلۈك كىشىلەر، قۇلار ۋە ئەركىنلەر بارلىقى تاغلارنىڭ گۇمبەزلەرگە ۋە تاغلارنىڭ كامارلىرىغا تاشلىرىغا يوشۇرۇلۇپ كەتتى.
REV 6:16	ئۇلار تاغلارغا ۋە قورام تاشلارغا مۇنداق دەپ جار سالدى: – «ئۇستىمىزگە	ئۇلار تاغلارغا ۋە تاشلارغا مۇنداق دەپ جاۋاب بەردى: «ئۇستىمىزگە

Reference	Before	After
REV 6:17	چوشاگلار! بىزنى تەختتە ئولتۇرغاچىنىڭ سىيماسىدىن ھەم قوزنىڭ غەزپىدىن يوشۇرۇڭلار ۋە ساقلاڭلار!	چوشاگلار! بىزنى تەختتە ئولتۇرغاچىنىڭ سىيماسىدىن ۋە قوزنىڭ غەزپىدىن يوشۇرۇڭلار ۋە ساقلاڭلار!
REV 7:1	چۈنكى ئۇلارنىڭ دەھشەتلىك غەزەپ كۈنى كەلدى، ئەمدى كىم يۇلت تىرىھىپ تۇرالىسىۇن؟!»	چۈنكى ئۇلارنىڭ دەھشەتلىك غەزەپ كۈنى كەلدى، ھازىر كىمنىڭ كۈچى بۇنى قاشرىلاشقا يەتىشىدۇ؟
REV 7:2	ئۇنىڭدىن كېيىن مەن كۆرۈمكى، تۆت يەرسىتە يەر يۈزنىڭ تۆت بۇلۇڭدا تۇراتىن. ئۇلار ھەرقانداق شامالنىڭ قۇرۇقلۇق، دېڭىز ھەم دەل-دەرەخلەرگە ئۇرۇلماسلىقى ئۆچۈن يەر يۈزنىڭ تۆت تەرىپىدىن چىقىدىغان شامالنى تىزىگىنلەپ تۇراتىن.	ئۇنىڭدىن كېيىن مەن كۆرۈمكى: تۆت يەرسىتە يەر زىنلەتىن تۆت بۇلۇڭنى تۇرۇپتۇ، ئۇلار يەر زىنلەتىن تۆت تەرىپىدىن كېلىدىغان شاماللارنى تۆتۈپ تۇرۇپتۇ، شۇڭا ھەر قايىسى شامال قۇرۇق يەرگە، دېڭىزگە ياكى ھەر خىل دەرەخكە تەسىر كۆرسەتمەسلىك ئۆچۈن.
REV 7:3	«بىز خۇدانىڭ قول-خىزمەتكارلىرىنىڭ بىشانىسىگە مۆھۇر باسقۇچە، قۇرۇقلۇق، دېڭىز ۋە دەل-دەرەخلەرنى ۋە يەر قىلماڭلار!» دەپ توۋىلىدى.	«بىز خۇدانىڭ قول-خىزمەتكارلىرىنى بىشانىسىگە مۆھۇر سېلىپ بۇلغۇچە، يەر، دېڭىز ۋە دەرەخلەرنى بۇزماڭلار!» دەپ دېدى.
REV 7:4	مەن مۆھۇرلەنگەنلەرنىڭ سانىنى ئاڭلىدىم – ئىسراىللارنىڭ ھەرقايىسى قەبللىرىدىن بىر يۈز قىرىق تۆت مىڭ كىشى، يەنى:-	مەن مۆھۇرلەنگەنلەر سانىنى ئاڭلىدىم، ئىسراىللارنىڭ ھەر بىر قەبللىدىن بىر يۈز قىرىق تۆت مىڭ كىشى، يەنى:
REV 7:5	يەھۇدا قەبلىسىدىن ئون ئىككى مىڭ كىشى، رۇبەن قەبلىسىدىن ئون ئىككى مىڭ كىشى، گاد قەبلىسىدىن ئون ئىككى مىڭ كىشى،	يەھۇدا قەبلىسىدىن 12 مىڭ كىشى، رۇبەن قەبلىسىدىن 12 مىڭ كىشى، گاد قەبلىسىدىن 12 مىڭ كىشى،
REV 7:6	ئاشر قەبلىسىدىن ئون ئىككى مىڭ كىشى، نافتالى قەبلىسىدىن ئون ئىككى مىڭ كىشى، ماناسىسەھ قەبلىسىدىن ئون ئىككى مىڭ كىشى،	ئاشر قەبلىسىدىن 12 مىڭ كىشى، نافتالى قەبلىسىدىن 12 مىڭ كىشى، ماناسىسەھ قەبلىسىدىن 12 مىڭ كىشى،
REV 7:7	شىمبئۇن قەبلىسىدىن ئون ئىككى مىڭ كىشى، لاقۇن قەبلىسىدىن ئون ئىككى مىڭ كىشى، ئىسساكار قەبلىسىدىن ئون ئىككى مىڭ كىشى،	شىمبئۇن قەبلىسىدىن 12 مىڭ كىشى، لاقۇن قەبلىسىدىن 12 مىڭ كىشى، ئىسساكار قەبلىسىدىن 12 مىڭ كىشى،
REV 7:8	زەبۈلۈن قەبلىسىدىن ئون ئىككى مىڭ كىشى، يۈسۈپ قەبلىسىدىن ئون ئىككى مىڭ كىشى، بىنiamن قەبلىسىدىن ئون ئىككى مىڭ كىشى مۆھۇرلەنگەندى.	زەبۈلۈن قەبلىسىدىن 12 مىڭ كىشى، يۈسۈپ قەبلىسىدىن 12 مىڭ كىشى، بىنiamن قەبلىسىدىن 12 مىڭ كىشى بەلگىلەنگەن.
REV 7:9	بۇ ئىشلارنىڭ كېيىن، مەن كۆرۈمكى، سانى ساناب بولمايدىغان زور بىر گروپىيا خەلق، ھەر قايىسى دۆلەتتىن، ھەر قەبلەتتىن ۋە ھەر بولغان، ھەر خىل تىللاردا سۆزلىشىدىغان سان-ساناقسىز زور بىر توپ حالاپقى تەختتىن ۋە قوزنىڭ ئالدىدا تۇراتىن؛ ئۇلارنىڭ ھەممىسىگە ئاق تون كىيدۈرۈلگەن بولۇپ، قوللىرىدا خورما شاخلىرى توۇتقانىدى.	بۇ ئىشلارنىڭ كېيىن، مەن كۆرۈمكى، سانى ساناب بولمايدىغان زور بىر گروپىيا خەلق، ھەر قايىسى دۆلەتتىن، ھەر قەبلەتتىن، ھەر سىللەتتىن ۋە ھەر بولغان، تەخت بىلەن قويىنىڭ ئالدىدا تۇرۇۋاتىدۇ؛ ئۇلار تىللەن سۆزلىشىدىغان، تەخت بىلەن قويىنىڭ ئالدىدا تۇرۇۋاتىدۇ؛ ئۇلار بارلىقى ئاق كېيمىلەر كەپىي، قوللىرىدا نىخچىلىك داللىرى بار.
REV 7:10	ئۇلار بۇقىرى ئاۋاڦ بىلەن: – «نجات تەختتە ئولتۇرغاچى خۇدايمىزغا ۋە قوزىغا مەنسۇپ بولغايى!» دەپ ۋارقىرىشاتنى.	ئۇلار باللىق ئاۋاڦ بىلەن: «قۇتۇلۇش بىزنىڭ تەختتە ئولتۇرغان خۇدايمىزنىڭ ۋە قوققا تەۋە!» دەپ جاھانلىدى.
REV 7:11	بارلىق يەرسىتىلەر تەختتىن، ئاقسا قالالارنىڭ ۋە تۆت ھايات مەخلۇقنىڭ ئەتراپىغا ئولاشقانىدى. ئۇلار تەختتىن ئالدىدا يېقلىپ، خۇداغا سەجدە قىلىپ مۇنداق دېپىشەتن: –	ھەممە يەرسىتىلەر تەخت بىلەن ئاقسا قالالار ۋە تۆت ھاياتلىق مەخلۇقلارنىڭ تەۋە كىدە جىينىپ تۇرۇپتۇ. ئۇلار تەخت ئالدىدا يېقلىپ كەتىپ، خۇداڭا سەجدە قىلىدى.
REV 7:12	ئامىن! ھەمدى، شان-شەرەپ، دانالىق ۋە تەشەككۈر، ھۆرمەت ۋە كۈچ-قۇدرەت خۇدايمىزغا ئەبەدئەبەدگىچە مەنسۇپ بولغايى، ئامىن!	ئامىن! ھەمدى، شان-شەرەپ، دانالىق ۋە تەشەككۈر، ھۆرمەت بىلەن كۈچ «ئامىن! ھەمد-مەدھىيە، شان-شەرەپ، دانالىق ۋە تەشەككۈر، ھۆرمەت ۋە خۇداي بىزنىڭگە ئەبەدئەبەدگىچە مەنسۇپ بولغايى، ئامىن!
REV 7:13	ئەمدى ئاقسا قالالاردىن بىرى مەندىن: – بۇ ئاق تون كىيدۈرۈلگەن كىشىلەر كىم بولىدۇ، قەيەردىن كەلدى؟ – دەپ سورىدى.	ھازىر بىر ئاقسا قالالار مەنمىز: بۇ ئاق كېيمىلەر كېيىگەن كىشىلەر كىم ۋە قەيەردىن كەلگەن؟ دەپ سورىدى.

Reference	Before	After
REV 7:14	— ته قسیر، بۇ ئۆزلىرىگە مەلۇمدور، — دېدىم، ئۇ ماڭى: — بۇلار دەھشەتلىك ئازاب-ئوقۇبەتنى پېشىدىن ئۆتكۈزۈپ كەلگەنلەر، ئۇلار توپلىرىنى قورۇنىڭ قېنىدا يۇيۇپ ئايىق قىلغان.	مەن دېدىم: 'خېرىمىم، بۇ ئەھۋال سىزگە بىلەن،' ئۇ ماڭى دېدى: 'بۇلار كاتتا ئازاب-قىيىنچىلىقلاردىن كېلىپ كەتكەنلەر، ئۇلار كېيملىرىنى قويۇنىڭ قېنىدا يۇيۇپ، تەمىزلىپ ئاق قىلغان.'
REV 7:15	شۇڭا ئۇلار خۇدانىڭ تەختىنىڭ ئالدىدا تۇرۇپ، ئىبادەتخانىسىدا كېچە- كۈندۈز ئۇنىڭ خىزمىتىدە بولىدۇ؛ تەختتە ئولتۇرغۇچى بولسا ئۇلارنىڭ ئۇستىگە چېدىرىنى سايىۋەن قىلىدۇ.	شۇڭا ئۇلار خۇدا تەختىنىڭ ئالدىدا تۇرۇپ، ئىبادەتخانىدا كۇن-كېچە ئۇنىڭ خىزمىتىدە بولىدۇ؛ تەختتە ئولتۇرغۇچى ئۇلارغا سایا سايىۋەت قىلىدۇ.
REV 7:16	ئۇلار يەنە هېچ ناچ قالمايدۇ، هېچ ئۇسسىمايدۇ، ئۇلارغا نە ئايىتىپ، نە يېڭىغىرىم ئىسىسىق هېچ ئۇرمائىدۇ.	ئۇلار ئەمدى ھېچقا ناداق ئاچلىق ياكى ئۇسسىقا لۇق بەلگە بەرمەيدۇ، گۈن ئۇلارغا سوچىمايدۇ، ھەر خىل قىزىق هېچ تەسىر كۆرسەتەيدۇ.
REV 7:17	چۈنكى ئۇلارنى تەختىنى ئوتتۇرسىدىكى قوزا باقىدۇ ۋە ھاپاتلىق سۈپى بۇلاقلىرىغا ئېلىپ بارىدۇ؛ ۋە خۇدا ئۇلارنىڭ ھەربىر كۆز پېشىنى سۈرتىدۇ، — دېدى.	چۈنكى ئۇ قوزى تەخت ئوتتۇرسىدا ئۇلارنى قورايدۇ ۋە ھايات سۇ بۇلاقلىرىغا ئايىكەن بارىدۇ؛ خۇدا ئۇلارنىڭ ھەربىر كۆز پېشىنى تازلاپ تاشلۇ.
REV 8:1	قوزا يەتنىچى يېچەتنى ئاچقاندا، ئەرشتە بېرىم سائەتچە جىمجىتلىق ھۆكۈم سۈردى.	يەتنىچى مۆھۇر ئاچلىغاندا، ئەسماندا يارىم سائەت سۈكۈت بولدى.
REV 8:2	شۇ ۋاقتىتا، خۇدانىڭ قوشتا تۇرغان يەتتە يەرسىتىنى كۆردىم. ئۇلارغا يەتتە كاناي بېرىلىدى.	شۇ ۋاقتىتا، خۇدانىڭ قوشتا تۇرغان يەتتە يەرسىتىنى كۆردىم. ئۇلارغا يەتتە كاناي بېرىلىدى.
REV 8:3	ئالتۇن خۇشبۇيىدان تۇتقان يەنە بىر يەرسىتە كېلىپ، خۇشبۇيگاھنىڭ ئالدىدا تۇردى. بارلىق مۇقدىدەس بەندىلەرنىڭ دۇئالىرى بىلەن بىرلىكتە تەختىنىڭ ئالدىكى ئالتۇن خۇشبۇيگاھ ئۇستىدە خۇdagى ئاتاپ سۇنوشقا ئۇنىڭغا كۆپ خۇشبۇي بېرىلىدى.	يەنە بىر يەرسىتە كەلدى، قولىدا ئالتۇن خۇشبۇي بار، خۇشبۇيگاھنىڭ ئالدىدا تۇردى. ئۇغا كۆپ خۇشبۇي بەرنادا، بۇنىڭ بىلەن بارلىق مۇقدىدەس لەرنىڭ دۇئالىرىنى تەخت ئالدىكى ئالتۇن خۇشبۇيگاھ ئۇستىدە تەقىد قىلىش ئۇچۇن.
REV 8:4	ۋە خۇشبۇينىڭ تۇتۇنلىرى مۇقدىدەس بەندىلەرنىڭ دۇئالىرى بىلەن بىلە ئەرسىتىنىڭ قولىدىن خۇدانىڭ ئالدىغا كۆتۈرۈلدى.	ئەمدىلا خۇشبۇي تۇتۇنى، مۇقدىدەس كىشىلەرنىڭ دۇئالىرى بىلەن بىرگە، يەرسىتىنىڭ قولىدىن خۇدا ئالدىغا كۆتۈرۈلۈپ كەتتى.
REV 8:5	ئاندىن يەرسىتە خۇشبۇيىداننى قولىغا ئېلىپ، ئۇنى قۇربانگاھدىكى ئوت بىلەن تولۇقلار، ئاندىن يەرسىتە خۇشبۇيىداننى قولىغا ئېلىپ، يەرسىتە خۇشبۇي ئەرسىتىنىڭ بىلەن تولۇرۇپ، يەر يۈزىگە ئاتقىن؛ شۇنىڭ بىلەن تۇرلۇك ئاۋازلار، گۈرۈلەشلەر ئاڭلىنىپ، چاقماقلار چېقىلىدى ۋە بىر يەر تەۋەھىش بولدى.	ئاندىن يەرسىتە كۈچەكىن قولىغا ئېلىپ، ئالتاردىكى ئوت بىلەن تولۇقلار، يەرسىتە كۆكۈپ تاشلىدى؛ شۇنىڭ بىلەن كۆپ خىل ئاۋازلار چىقىن، گۈرۈلەشلەر ئاڭلىنىپ، چاقماقلار چېقىلىدى، يەر تەۋەھىش قىلىدى.
REV 8:6	ئاندىن قوللىرىغا بىردىن كاناي تۇتقان يەتتە يەرسىتە كانايلىرىنى چېلىشقا ھازىرلەندى.	ئاندىن، يەتتە يەرسىتە كانايلىرىنى ئېلىپ، چېلىشقا تەييارلىنىپ كەتتى.
REV 8:7	بىرىنچى يەرسىتە كانىيىنى چالدى؛ شۇنىڭ بىلەن مۆلۇر ۋە ئوت قان ئارىلاش پەيدا بولۇپ يەر يۈزىگە تاشلاندى، زېمىننىڭ ئۇچتىن بىرى كۆيدۈرۈلدى، دەل-دەرخەرنىڭ ئۇچتىن بىرى كۆيدۈرۈلدى ۋە يۇتكۇل پېشىل ئوت-چۆپلەر كۆيدۈرۈلدى.	ئالدىنىقى يەرسىتە تۆۋۈرنى چالدى؛ شۇنىڭ بىلەن قار ۋە ئوت قان قوشلۇپ، يەرگە تاشلاندى، يەرنىڭ ئۇچتىن بىرى يېنىپ كەتتى، دەرەخەرنىڭ ئۇچتىن بىرى يېنىپ كەتتى ۋە بارلىق يېشىل چۆپ يېنىپ كەتتى.
REV 8:8	ئىككىنچى يەرسىتە كانىيىنى چالدى؛ شۇنىڭ بىلەن گوياكى لەۋەلداپ كۆيۈۋاتقان يوغان بىر تاغدەك غايىت زور بىر جىسم دېڭىزغا تاشلاندى. دېڭىزنىڭ ئۇچتىن بىرى قانغا ئايىلاندى	ئىككىنچى يەرسىتە كاناي چالدى؛ شۇ ۋاقتىتا، تاغ قاتارلىق زور بىر نەرسە ئۆتتى يېنىپ تۇرۇپ دېڭىزگە سۆكۈلۈپ كەرگەن بولدى. دېڭىزنىڭ ئۇچتىن بىرى قانغا ئۆزگەردى.
REV 8:9	ۋە دېڭىزدىكى جانۋارلارنىڭ ئۇچتىن بىرى ئۆلدى؛ كېملىھەرنىڭ ئۇچتىن بىرى ۋە يەران بولدى.	ۋە دېڭىزدىكى ھاينارلارنىڭ ئۇچتىن بىرى ئۆلۈپ كەتتى؛ كېملىھەرنىڭ ئۇچتىن بىرى بۇزۇلۇپ كەتتى.
REV 8:10	ئۇچىنچى يەرسىتە تونىنى چالغاندا، ئاسمانىدىن يالقۇنلارنىپ كېلىپ بىر ئۇچىنچى يەرسىتە كانىيىنى چالدى؛ شۇنىڭ بىلەن ئاسمانىدىن مەشەلەدەك چوڭ يۇلتۇر چۈشتى؛ ئۇ دەرپالارنىڭ ئۇچتىن بىرى ۋە بۇلاقلارنىڭ سۇلۇرىغا يالقۇنلارنىڭ سۇلۇرىغا يانغان چوڭ بىر يۇلتۇز چۈشتى؛ ئۇ دەرپالارنىڭ ئۇچتىن بىرىنىڭ ۋە بۇلاقلارنىڭ سۇلۇرى ئۇستىگە چۈشتى.	ئۇچىنچى يەرسىتە تونىنى چالغاندا، ئاسمانىدىن يالقۇنلارنىپ كېلىپ بىر ئۇچىنچى يەرسىتە كانىيىنى چالدى؛ شۇنىڭ بىلەن ئاسمانىدىن مەشەلەدەك چوڭ يۇلتۇر چۈشتى؛ ئۇ دەرپالارنىڭ ئۇچتىن بىرى ۋە بۇلاقلارنىڭ سۇلۇرىغا يالقۇنلارنىڭ سۇلۇرىغا يانغان چوڭ بىر يۇلتۇز چۈشتى؛ ئۇ دەرپالارنىڭ ئۇچتىن بىرىنىڭ ۋە بۇلاقلارنىڭ سۇلۇرى ئۇستىگە چۈشتى.

Reference	Before	After
REV 8:11	يۇلۇزنىڭ ئىسمى «كەكىرە» ئىدى. سۇلارنىڭ ئۈچتىن بىرى كەكىرىدەك بولۇپ كەتى، سۇلار ئاچقىق بولۇپ كەتكەچكە نۇرغۇن ئادەم سۇدىن ئۆلدى.	ئۇ يۇلۇزنىڭ ئىسمى 'كەكىرە' بولۇپ قالدى. سۇلارنىڭ ئۈچتىن بىرى كەكىرەگە ئوخشاش بولۇپ كەتى، سۇلار ئاچقىق بولغاڭقا كۆپ ئادەم سۇدىن ئۆلدى.
REV 8:12	تۆنسىجى يەرسىتە كانىيىنى چالدى؛ شۇنىڭ بىلەن قۇياشنىڭ ئۈچتىن بىرى، ئايىنىڭ ئۈچتىن بىرى ۋە يۇلۇزلارنىڭ ئۈچتىن بىرى ئۇرۇلدى. نەتىجىدە، قۇياش، ئاي ۋە يۇلۇزلارنىڭ يورۇقلىقىنىڭ ئۈچتىن بىرى قاراڭغۇلاشتى، كۈندۈزنىڭ ئۈچتىن بىرىدە يورۇقلىق يوقالدى، كېچىنىڭ ئۈچتىن بىرىدىمۇ شۇنداق بولدى.	تۆنسىجى يەرسىتە كانىي چالدى؛ شۇ ۋاقتىتا قۇياشنىڭ ئۈچتىن بىرى، ئايىنىڭ ئۈچتىن بىرى ۋە يۇلۇزلارنىڭ ئۈچتىن بىرى زەيلەنگەن بولدى. نەتىجىدە، قۇياش بىلەن ئايىنىڭ يورۇقلىقىنىڭ ئۈچتىن بىرى قاراڭغۇلاشتى، كۈنىنىڭ ئۈچتىن بىرىدا يورۇق يوق كەتى، كېچىنىڭ ئۈچتىن بىرىداهم شۇنداق بولدى.
REV 8:13	يەنە كۆرۈمكى، ئاسمانىنىڭ ئوتتۇرسىسا ئۇچۇپ كېتۇقاتقان بىر بۇركۇتىنىڭ قاتىقى ئاۋاز بىلەن: «كانايانى چېلىشقا تەمشەلگەن قالغان ئۈچ پەرشتىنىڭ كانىي ئاۋازلىرى ئاڭلansa يەر يۈزىدە تۇرۇۋاتقانلارنىڭ ھالىغا ئاي، ۋاي، ۋاي!» دېگىنى ئاڭلىدىم.	قايتا كۆرۈم: ئاسمانى ئوتتۇرسىسا ئۇچۇۋاتقان بىر بۇركۇت قاتىقى ئاۋاز بىلەن دېدى: «قالغان ئۈچ پەرشتىنىڭ كانايانىلى چىققاندا، يەر يۈزىدىكى خەلقنىڭ ئۈچتىن بىرلە ئاي، ۋاي، ۋاي!»
REV 9:1	بەشىنجى يەرسىتە كانىيىنى چالدى؛ مەن ئاسمانىدىن يەرگە چۈشۈپ كەتكەن بىر يۇلۇزنى كۆرۈم، تېڭى يوق ھاڭغا بارىدىغان قۇدۇقىنىڭ ئاچقۇچى ئۇسقۇغا بېرىلدى.	بەشىنجى يەرسىتە تۆۋۈرنى چالدى؛ مەن ئاسمانىدىن يەرگە تۆكۈلگەن بىر يۇلۇزنى كۆرۈم، شۇ يۇلۇزغا ھاڭ قۇدۇقىنىڭ ئاچقۇچ بېرىلدى.
REV 9:2	ئۇ تېڭى يوق ھاڭنىڭ قۇدۇقىنى ئاچتى. قۇدۇقتىن يوغان خۇمدانىنىڭ ئىسىدەك تۇتون ئۆرلەپ چىقىتى. ھاڭنىڭ قۇدۇقىنىڭ تۇتوندىن قۇياش ۋە كۆكىن قاراڭغۇلۇق باستى.	ئۇ چوڭ چوقۇرنى ئاچتى. چوقۇردىن كاتتا ئۈچ قالدۇرغۇچىنىڭ تۇتونىگە ئوخشاش تۇتون بالدى. چوقۇرنىڭ تۇتونى ئۈچۈن قۇياش بىلەن ھاۋا قاپتۇرۇپ قاراڭغۇ بولدى.
REV 9:3	تۇتوننىڭ ئىچىدىن يەر يۈزىنگە چېكەتكە ياغدى. ئۇلارغا يەر يۈزىدىكى چایانلاردىكەن چېلىرىدەك چىقىش كۈچى بېرىپ قويۇلدى.	تۇتون ئىچىدىن يەرگە چېكە تۆشەپ كەلدى. ئۇلارغا يەردىكى چایانلار قاتارلىق چىقىش كۈچى بېرىپ قويۇلدى.
REV 9:4	ئۇلارغا يەر يۈزىدىكى ئوت-چۆپلەرگە ۋە ھەرقانداق ئۆسۈملۈك ياكى دەل-دەرەخەرگە زەرەر يەتكۈزمەڭلار، يەقهت يېشانسىدە خۇدانىڭ مۆھۇرى بولمىغان ئادەمەلەرگەلا زەرەر قىلىڭلار، دەپ ئېتىلىدى.	ئۇلارغا يەر يۈزىدىكى، يەرئۇستىدىكى چۆپ-ئوت ۋە بارلىق ئۆسۈملۈك، دەرەخەرگە زىيان بەرمەڭلار، يەقهت يېشانسىدا خۇدا مۆھىرى بولمىغان ئادەمەلەرگەلا زىيان قىلىڭلار.
REV 9:5	ئۇلارغا ئادەمەلەرنى ئۆلتۈرۈشكە ئەمەس، بەلكى بەش ئايىفچە قىيىشاڭقا يول قويۇلدى؛ ئۇلار يەتكۈزىدىغان ئازاب ئادەمنى چایان چاققاندىكىدەك ئازاب ئىدى.	ئۇلارغا خەلقنى ئۆلتۈرمەسىلىك، بەلكى بەش ئاي يويچە ئازاب بېرىشكە يول قويۇلدى؛ ئۇلارنىڭ ئازاب چایان چاققان ۋاقتىكىدەك قاتىقى كېسەيلىك ئازاب ئىدى.
REV 9:6	شۇ كۈنلەردە، ئىنسانلار ئۆلۈمنى ئىزدەيدۇ، لېكىن تايالمايدۇ؛ ئۆلۈمنى سېغىنىدۇ، لېكىن ئۆلۈم ئۇلاردىن قاچىدۇ.	ئۇ ۋاقتىل arda، خەلق ئۆلۈم تەركىماقچى بولىدۇ، لېكىن تايالمايدۇ؛ ئۆلۈمگە ئىشتەپ كېتىدۇ، لېكىن ئۆلۈم ئۇلاردىن قاچىپ كېتىدۇ.
REV 9:7	چېكەتكىلەرنىڭ قىيىپتى خۇدى جەڭگە ھازىرلanguan ئاتلارغا ئوخشaitتى. باشلىرىدا بولسا ئالالتۇن تاجقا ئوخشaidىغان بىر نەرسە بولۇپ، چىراي ئادەمنىڭكىگە ئوخشaitتى.	چېكەتكىلەرنىڭ كۆرۈنىشى جەڭگە تەيارلانغان ئاتلارغا ئوخشاش edi. باشلىرىدا تاجلارغا ئوخشاش بىر نەرسە بار edi، چىراي ئادەم چىرايغا ئوخشاش edi.
REV 9:8	چاچلىرى ئاياللارنىڭ چېلىرى، چىشلىرى شىرىنىڭ چىشىغا ئوخشaitتى.	ئۇلارنىڭ چاچى ئاياللار چاچىغا ئوخشاش، چىشلىرى ئەسىر چىشىغا ئوخشاش بولۇپ كەتى.
REV 9:9	ئۇلارنىڭ كۆكىدىكى ساۋۇتى تۆمۈر ساۋۇتتارغا ئوخشaitتى؛ قاناتلىرىنىڭ ئاۋاizi جەڭگە ئاتلanguan نۇرغۇن ئات-ھارۋىلارنىڭ ئاۋازىغا ئوخشaitتى.	ئۇلارنىڭ كۆكەتكە قاپلىقى تۆمۈر قاپلىقلار arga ئوخشاش بولۇپ كەتى؛ قاناتلىرىنىڭ ئاۋاizi كۆپ مىڭ ئات-ئارابىنىڭ جەڭگە يۈگۈرۈش ئاۋازىغا ئوخشاش بولۇپ كەتى.
REV 9:10	چایانلارنىڭكىگە ئوخشاش قۇيرۇقللىرى ۋە نەشتەرلىرى بار ئىدى. ئادەمنى بەش ئاي ئازابقا سالىدىغان كۆچ بولسا قۇيرۇقلرىدا ئىدى.	ئۇلارنىڭ قۇيرۇقللىرى چایانلارغا ئوخشاش بولۇپ، نەشتەر بار. بەش ئاي ئادەمەلەرگە ئازابقا بېرىپ تۇرۇش كۈچى قۇيرۇقلرىدا بار.

Reference	Before	After
REV 9:11	ئۇلارنى ئىداره قىلىدىغان يادىشاھى، يەنى تېگى يوق ھاڭىشكى يەرىشىسى بار ئىدى. ئۇنىڭ ئېبرانىيچە ئىسمى ئاۋاددون؛ گىپكە ئىسمى ئاپولىيون ئىدى.	ئۇلارنى باشقۇرۇپ تۇرغان بىر يادىشاھى بار، يەنى تېگى يوق ھاڭىشكى يەرىشىسى. ئۇنىڭ ئېبرانىيچە ئىسمى ئاۋاددون بولۇپ، گىپكە ئىسمى ئاپولىيون.
REV 9:12	بىرىنجى «ۋاي» ئۆتۈپ كەتى. مانا، بۇنىڭدىن كېيىن يەنە ئىككى «ۋاي» كېلىدۇ.	بىرىنجى «ۋاي» ئۆتۈپ بولدى. كۆر، بۇنىڭدىن كېيىن يەنە ئىككى «ۋاي» قالىدۇ.
REV 9:13-14	ئالتنىچى يەرىشتە كانىيىنى چالدى؛ مەن خۇدانىڭ ئالدىدىكى ئالتۇن قۇربانگاھنىڭ تۆت مۇڭگۈزىدىن چىققان بىر ئاۋازنى ئاڭلىدىم، بۇ ئاۋاز كانايىنى تۇقان ئالتنىچى يەرىشتىگە: – چوڭ ئەفرات دەرياسىنىڭ يېنىدا باغلاقلىق تۆت يەرىشتىنى بوشات، دېدى.	ئالتنىچى يەرىشتە كانىيىنى چالدى؛ مەن خۇدا ئالدىدىكى ئالتۇن قۇربانگاھنىڭ تۆت مۇڭگۈزىدىن بىر ئاۋاز ئاڭلىدىم، بۇ ئاۋاز ئالتنىچى يەرىشتىگە دېدى: – چوڭ ئەفرات دەرياسى يېنىدا تۇتۇپ تۇرغان تۆت يەرىشتىنى قويۇپ يولغا سېلىشتۇر.
REV 9:15	دەل شۇ سائەت، شۇ كۇن، شۇ ئاي، شۇ يىل ئۈچۈن ھازىرلاپ قويۇلغان بۇ تۆت يەرىشتە ئىنسانلارنىڭ ئۆچتىن بىرىنى ھالاڭ قىلىش ئۈچۈن باغلاقلىق بوشىتىلدى.	ئۇ سائەتتە، ئۇ كۇن، ئۇ ئايدا، ئۇ يىلى ئۈچۈن تەيار تۇرۇشلىق بۇ تۆرت يەرىشتە، ئادەملەرنىڭ ئۆچتىن بىرىنى ئۆتۈرۈش ئۈچۈن قاماققىن بوشىتىلدى.
REV 9:16	بۇلارنىڭ ئاتلىق لەشكەرلەر قوشۇنىنىڭ سانى ئىككى يۈز مiliyon ئىدى. ئۇلارنىڭ سانىنىڭ جاكارلانلىقىنى ئاڭلىدىم.	ئۇلارنىڭ ئاتلىق قوشۇنى سانى ئىككى يۈز مiliyon بولدى. مەن سانىنى ئاڭلىپ تۇردىم.
REV 9:17	غايىبانە كۆرۈنۈشتە كۆرۈمگە كۆرۈنگەن ئات ۋە ئۆستىگە منگەنلەر بۇنداق edi: ئۆيغۇدا كۆزۈمگە كۆرۈنگەن ئاتلار ۋە ئۆستىگە منگەنلەر بۇنداق ئاتلىقلارنىڭ كۆرەك كۆرۈمىنى قىزىل، كۆك رەڭلىك ۋە سېرىق گۈڭگۈرت ياقۇتتەك كۆك ۋە گۈڭگۈرتتەك سېرىق ئىدى. ئاتلارنىڭ باشلىرى شىرىنىڭ بېشىدەك ئىدى؛ ئۇلارنىڭ ئېغىزلىرىدىن ئوت، تۇتۇن ۋە گۈڭگۈرت چىقىپ تۇراتقى.	ئۆيغۇدا كۆزۈمگە كۆرۈنگەن ئاتلار ۋە ئۆستىگە منگەنلەر بۇنداق edi: ئاتلىقلارنىڭ كۆرەك كۆرۈمىنى قىزىل، كۆك رەڭلىك ۋە سېرىق گۈڭگۈرت قاتارلىق edi. ئاتلارنىڭ باشلىرى شىر بەشىگە ئۆخشاش ئاغزىدىن ئوت، تۇتۇن ۋە گۈڭگۈرت چىقىپ تۇراتقى.
REV 9:18	بۇ ئۆج بالادىن، يەنى ئاتلارنىڭ ئاغزىدىن چىققان ئوت ۋە تۇتۇن ۋە گۈنگۈرتتىن ئىنسانلارنىڭ ئۆچتىن بىرى ئۆلتۈرۈلدى.	بۇ ئۆج بالقايدەتلەردىن، يەنى ئاتلارنىڭ ئاغزىدىن چىققان ئوت، تۇتۇن ۋە كۆكۈرت ئارقىلىق، ئادەملەرنىڭ ئۆچتىن بىرى ئۆلۈدۈ.
REV 9:19	چۈنكى ئاتلارنىڭ كۆچى ئېغىزلىرىدا ۋە قۇيرۇقلۇرىدا ئىدى؛ ئۇلارنىڭ قۇيرۇقلۇرىنىڭ يىلانلارغا ئوخشاش بېشى بولۇپ، بۇلار بىلەن ئادەمنى زەخىملەندۈرەتتى.	ئاتلارنىڭ كۆچى ئېغىزلىرىدا ۋە قۇيرۇقلۇرىدا بار؛ قۇيرۇقلۇرى يىلانلارغا ئوخشاش بېشى بار ۋە بۇ بېشلار بىلەن ئادەملەرگە زىيان بېرىدۇ.
REV 9:20	قالغان ئىنسانلار، يەنى بۇ بالقايدەتلەردىن ئۆلتۈرۈلمەي قالغانلار ئۆز ۋە ئىشلىرىدىن تەۋبە قىلىمىدى، شۇڭا جىنلارغا ۋە كۆرمەيدىغان، ئاڭلىمىيدىغان قوللىرىنىڭ ئەمەللەرنىڭ تۆۋا قىلىمىدى، يەنى جىنلارغا، كۆرەلمەس، ئاڭلىمالماش ۋە ماڭالماش ئالتۇن، كۆمۈش، قىزىل مىس، تاش ۋە ياغاج بۇتلارغا چوقۇۇشتىن ۋاز كەچمىدى.	قالغان خەلقەر، بۇ بالقايدەتلەردىن ئۆلمەگەنلەر، قوللىرى بىلەن قىلغان ۋە ئىشلىرىدىن تەۋبە قىلىمىدى، شۇڭا جىنلارغا ۋە كۆرمەيدىغان، ئاڭلىمىيدىغان قوللىرىنىڭ ئەمەللەرنىڭ تۆۋا قىلىمىدى، يەنى جىنلارغا، كۆرەلمەس، ۋە يۈرەلمەيدىغان ئالتۇن، كۆمۈش، قىزىل مىس، تاش ۋە ياغاج بۇتلارغا ئېبادەت قىلىپ تۇردى.
REV 9:21	ئۇلار قاتاللىق، سېھىرگەرلىك، جىنسىي بۇزۇقلۇق ۋە ئوغىرىلىرىنىغىمۇ تۆۋا قىلىمىدى.	ئۇلار قاتاللىق، سېھىرگەرلىك، جىنسىي بۇزۇقلۇق ۋە ئوغىرىلىرىنىغىمۇ تۆۋا شۇ ۋاقتىتا، ئەرىشتىن تۆۋەنگە كەلگەن باشقابا بىر قۇۋەتلىك يەرىشتەنى كۆردۈم، ئۇ بۇلۇت بىلەن قاپلانغان بولۇپ، بېشىدە رەڭلىك تەرتىپ بار ئىدى، چىرايى قۇيىاش قاتارغا ئوخشاش، يۇتلرى ئوت ستۇنلىرىغا ئوخشاش كەتتى.
REV 10:1	ئاندىن كېيىن، ئەرىشتىن چۈشۈۋاتقان بەن بىر كۈچلۈك يەرىشتىنى كۆردۈم، ئۇ بىر يارچە بۇلۇت بىلەن بېپىنغان بولۇپ، بېشىنىڭ ئۆستىدە بىر ھەسەن-ھۇسەن بار ئىدى. چىرايى قۇيىاشقا، يۇتلرى ئوت تۇرۇزوكە ئوخشاشىتتى؛	ئۇ قولىدا بىر كىتاب بار، ئۇ ئېچىلىگەن تۇرۇپ. ئۇ ئوڭ ئاؤنىنى دېڭىز ئۆستىگە، سول ئۇتىنى قۇرۇقلۇققا قويۇپ تۇرۇپ، شىر قاتىققىن ھۆرگەندەك باللىق ئاۋاز بىلەن قىقىرىدۇ. قىققاندا، يەتتە گۈرۈلمە ئاۋازلىرىنى چىقارىپ سۆزلىدۇ.
REV 10:2	قولىدا بىر كىچىك ئېچىلىق ئورام يازما بار ئىدى. ئۇ ئوڭ يۇتىنى دېڭىز ئۆستىگە، سول يۇتىنى قۇرۇقلۇققا قويۇپ تۇرۇپ،	ئۇ قولىدا بىر كىتاب بار، ئۇ ئېچىلىگەن تۇرۇپ. ئۇ ئوڭ ئاؤنىنى دېڭىز ئۆستىگە، سول ئاؤنىنى قۇرۇق يەرگە قويۇپ تۇرۇپ،
REV 10:3	شىرىنىڭ ھۆركىرىشىگە ئوخشاش قاتىقق ئاۋاز بىلەن ۋارقىرىدى. ئۇ ۋارقىرىغاندا، يەتتە گۈلدۈرماما ئۆز ئاۋازلىرىنى ئاڭلىتىپ سۆز قىلىدى.	شىر قاتىققىن ھۆرگەندەك باللىق ئاۋاز بىلەن قىقىرىدۇ. قىققاندا، يەتتە گۈرۈلمە ئاۋازلىرىنى چىقارىپ سۆزلىدۇ.

Reference	Before	After
REV 10:4	يەته گۈلدۈرماما سۆز قىلغاندا، دېگەنلىرىنى خاتىرىلۇالماقچى بولۇپ ئاسماندىن كەلگەن ئاۋاز؛ يەته گۈرۈمىنىڭ دېگەنلىرىنى مۇھۇرلاپ، يازما تۇراتىم. بىراق ئاسماندىن: – «يەته گۈلدۈرماما مىنىڭ ئېيتقا نلىرىنى مۇھۇرلاپ، ئۇلارنى خاتىرىلەم» دېگەن ئاۋازنى ئاڭلدىم.	يەته گۈرۈلمە سۆزلەنگەندە، مەن ئۇلارنى بىزىپ قويغۇم كەلدى. بىراق ئاسماندىن كەلگەن ئاۋاز؛ يەته گۈرۈمىنىڭ دېگەنلىرىنى مۇھۇرلاپ، يازما تۇراتىم. بىراق ئاسماندىن: – «يەته گۈلدۈرماما مىنىڭ ئېيتقا نلىرىنى دەپ ئېيتتى.
REV 10:5	دېكىز ھەم قۇرۇقلۇقنىڭ ئۇستىدە تۇرغان، مەن كۆرگەن ئۇ يەرشتە ئوڭ ئۇلارنى بىرلىنى كۆتۈردى، قولىنى ئاسمانغا كۆتۈرۈپ،	ئۇ يەرشتە، مەن كۆرگەن، دېكىز ۋە قۇرۇقلۇق ئۇستىدە تۇرۇپ، ئاسمانغا ئوڭ قولىنى كۆتۈردى،
REV 10:6	ئاسمانلار ھەم ئۇلاردا بولغانلارنىڭ ھەممىسىنى، يەز-زېمىن ھەم ئۇنىڭدا تۇرۇشلۇق بىرنى بىلەن ئۇلاردا بولغان ھەممىلىكىنى ياراتقان، مەڭگۇ ئاسمانلار ھەم كۆنلەردىكى كۆنلەر، خۇدانىڭ ئۆز قول-خىزمەتكارلىرى بولغان يەغەمبەرلەرگە خۇش خەۋىرىنى يەتكۈزگىنىدەك ئۇنىڭ سرى توگەللەنىپ، يەر ئەبىدەلەبەدگىچە ھايات ياشىغۇچ بىلەن قەسەم قىلىپ: – ۋاقت يەنە كەينىگە سۈرۈلمەيدۇ؛	ئاسمان، يەر ۋە دېكىز بىلەن ئۇلاردا بولغان ھەممىلىكىنى ياراتقان، مەڭگۇ تۇرۇشلۇق بىرنى بىلەن ئۇلاردا بولغانلارنىڭ ھەممىسىنى، يەز-زېمىن ھەم ئۇنىڭدا يەتنىچى پەرشتە دەمە قىلىدىغان ۋاقتتا، يەنى ئاۋازى كەلگەن كۆنلەرde، بىلكى يەتنىچى پەرشتە كەنارى چېلىش ئالدىدا، يەنى ئاۋازى ئاڭلىنىش خۇدا يەغەمبەرلەرگە جاڭۈلىدىغان خەۋەر بەرگەندەك، ئۇنىڭ سىرى تولوق ئالدىدىكى كۆنلەر، خۇدانىڭ ئۆز قول-خىزمەتكارلىرى بولغان يەغەمبەرلەرگە خۇش خەۋىرىنى يەتكۈزگىنىدەك ئۇنىڭ سرى توگەللەنىپ، ئەمەلگە ئاشىدۇ، – دېدى.
REV 10:7	مەن ئاسماندىن كەلگەن ئاۋاز ماڭا قاپتا دەپ: 'بار، دېكىز بىلەن قۇرۇقلۇقتا تۇرغان پەرشتىنىڭ قولىدىكى ئېچىك، رولنى ئېلىپ كېلىڭ،' دېدى.	يەتنىچى پەرشتە دەمە قىلىدىغان ۋاقتتا، يەنى ئاۋازى كەلگەن كۆنلەرde، بىلكى يەتنىچى پەرشتە كەنارى چېلىش ئالدىدا، يەنى ئاۋازى ئاڭلىنىش خۇدا يەغەمبەرلەرگە جاڭۈلىدىغان خەۋەر بەرگەندەك، ئۇنىڭ سىرى تولوق ئالدىدىكى كۆنلەر، خۇدانىڭ ئۆز قول-خىزمەتكارلىرى بولغان تاماملىنىپ، ھەقىقەتە ئەمەلگە ئاشىدۇ.
REV 10:8	مەن ئاسماندىن كەلگەن ئاڭلىغان ئاۋاز ماڭا يەنە سۆزلەپ: – بېرىپ، دېكىز ھەم قۇرۇقلۇقنىڭ ئۇستىدە تۇرغان پەرشتىنىڭ قولىدىكى ئېچىقلىق ئورام يازمىنى ئالغىن، دېدى.	مەن ئاسماندىن كەلگەن ئاۋاز ماڭا قاپتا دەپ: 'بار، دېكىز بىلەن قۇرۇقلۇقتا تۇرغان پەرشتىنىڭ قولىدىكى ئېچىك، رولنى ئېلىپ كېلىڭ،' دېدى.
REV 10:9	مەن بېرىپ، يەرشتىنىڭ كېچىك ئورام يازمىنى ماڭا بېرىشىنى سورىدىم. ئۇ ماڭا: – بۇنى ئېلىپ يە! داشقا زىنگىنى زەرداب قىلىدۇ، بىراق ئاغزىنىڭ ھەسەلەدەك تاتلىق بولىدۇ، دېدى.	مەن بارىپ، يەرشتىدىن كېچىك يازمىنى بېرىشىنى سورىدىم. ئۇ ماڭا: 'بۇنى ئالىپ يە! بۇ سەنىنىڭ ئاشقا زىنگىنى ئاقراق قىلىدۇ، بىراق ئاغزىنىڭ ھەسەلگە ئوخشاش تاتلىق بولىدۇ،' دېدى.
REV 10:10	مەن شۇنىڭدا كېچىك يازمىنى بېرىشتىنىڭ قولىدىن ئېلىپ يېپ تۇرۇمۇم؛ كېيىن ئاشقا زىنگىنى زۆرداب بولدى.	مەن شۇنىڭدا كېچىك يازمىنى بېرىشتىنىڭ قولىدىن ئېلىپ يېپ تۇرۇمۇم؛ كېيىن ئاشقا زىنگىنى زۆرداب بولدى.
REV 10:11	شۇنىڭ بىلەن ماڭا: – سەن كۆپ مىللەتلەر، ئەللەر ۋە ھەر خىل تىلاردا سۆزلىسىدىغانلار ۋە يادىشاھلار توغرىسىدىكى ۋەھىي-بېشاھتەرنى يەنە جاكارلىشىڭ لازىم، دېلىدى.	ئۇلار ماڭا دېدى: «سەن يەنە كۆپ خەلق، دۆلەتلەر، تۈرلىك تىللار ۋە يادىشاھلارغا يەغەمبەرلىك قىلىشىڭ لازىم.»
REV 11:1	ماڭا ئۆلچەش تاياقىغا ئوخشاش بىر قالىم بېرىپ، مۇشۇنداق دېدى: «بار، ماڭا ئۆلچىگۈچ ھاسىدەك بىر قومۇش بېرىلىپ، مۇنداق دېلىدى: «بارغىن، خۇدانىڭ ئىبادەت ئورنى، قۇربان بېرى ۋە ئۇ يەردە ئىبادەت قىلىۋاتقانلارنى خۇدانىڭ ئىبادەت خانىسى، قۇربانگاھى ۋە ئۇ يەردە ئىبادەت قىلىۋاتقانلارنى ئۆلچىگىن.	ماڭا ئۆلچەش تاياقىغا ئوخشاش بىر قالىم بېرىپ، مۇشۇنداق دېدى: «بار، ماڭا ئۆلچىگۈچ ھاسىدەك بىر قومۇش بېرىلىپ، مۇنداق دېلىدى: «بارغىن، خۇدانىڭ ئىبادەت ئورنى، قۇربان بېرى ۋە ئۇ يەردە ئىبادەت قىلىۋاتقانلارنى خۇدانىڭ ئىبادەت خانىسى، قۇربانگاھى ۋە ئۇ يەردە ئىبادەت قىلىۋاتقانلارنى ئۆلچىگىن.
REV 11:2	لېكىن ئىبادەت خانىنىڭ تاشقىرىقى هوىلىسىنى ئۆلچىمەي قوي، چۈنكى ئۇ يەرىات تائپىلەرگە بېرىلىدى، شۇنىڭ بىلەن مۇقەددەس شەھەر قىرقى ئىككى ئاي دەپسەندە قىلىنىدۇ.	لېكىن ئىبادەت خانى تاشقى قىسىمىنى ئۆلچىمە، چۈنكى بۇ جاي باشقا ئادەملەرگە بېرىلىگەن، شۇڭا مۇقەددەس شەھەر قىرقى ئىككى ئاي بوبىچە دەپسەندە قىلىنىدۇ.
REV 11:3	مەن ئىككى گۇۋاھچىمغا قۇدرەت بېرىمەن، شۇنىڭ بىلەن ئۇلار بۆز كېيم كېيىپ، بىر كېيىپ، ۋەھىي-بېشاھتەرنى بىر مىڭ ئىككى يۇز ئاتىمىش كۈن يەتكۈزۈدۇ»	مەن ئىككى گۇۋاھچىمغا قۇدرەت بېرىمەن، ئۇلار بۆز كېيم كېيىپ، بىر مىڭ ئىككى يۇز ئاتىمىش كۈن بويى ۋەھىي بېشاھتەرنى ئېتىتىدۇ
REV 11:4	بۇلار يەر-زېمىننىڭ رەبىنى ئالدىدا تۇرغان ئىككى زەتىۇن دەرىخى ۋە ئىككى چىراگاندۇر.	بۇلار يەرنى باشقۇرغۇچى رەبىنى ئالدىدا تۇرغان ئىككى زەتىۇن دەرىخى ۋە ئىككى چىراقدۇر
REV 11:5	بىرەرسى ئۇلارنى زەحملەندۈرمەكچى بولسا، ئېغىزلىرىدىن ئوت يەركۈلۈپ چىقىپ، دوشىمەنلىرىنى يەپ توگىتىدۇ. ئۇلارنى زەحملەندۈرمەكچى بولغانلار مانا شۇنداق ئۆلتۈرۈلدى.	ئەگەر كىم بۇلارنى زەخمى قىلىشقا تىرىشىسا، ئۇلارنىڭ ئېغىزلىرىدىن ئوت چىقىپ، دوشىمەنلىرىنى يېتىپ توگىتۇرۇپ قويىدۇ. بۇلارغا زەخمى بېرىشكە تىرىشقا نالار شۇنداق ئۆلۈپ كېتىدۇ.

Reference	Before	After
REV 11:6	ئۇلار بېشارەت-ۋەھىيىن يەتكۈزگەن كۈنلەرde يامغۇر ياغدۇرماسلىققا ئاسمانى ئېتىۋېتىش قۇدرىتىكە ئىگە؛ سۇلارنى قانغا ئايلاندۇرۇش ۋە هەرخىل بالا-ۋابا بىلەن يەر-زېمىننى خالغان ۋاقتىتا ئۇرۇش قۇدرىتىگىمۇ ئىگە.	ئۇلار بەشەرەت ئېتىقان كۈنلەرde ئاسمانى قويۇپ يامغۇر ياغماسلىقنى قولغا ئالىدۇ؛ سۇلارنى قانغا ئۆزگەرتىپ، هەرخىل كېسەل بىلەن يەرنى خالغان ۋاقتىتا سۇرۇشتۇرالايدۇ.
REV 11:7	ئۇلارنىڭ گۇۋاھلىق ۋەزپىسى ئاياغلىشىشى بىلەن، تېگى يوق ھاڭدىن چىقىدىغان دىۋە ئۇلار بىلەن ئېلىشىدۇ ۋە ئۇلارنى يېڭىپ ئۆلتۈرىدۇ.	ئۇلار گۇۋاھلىق بېرىشى توگەنگەندە، تەرەپ يوق گەۋىدىن چىققان دىۋە ئۇلار بىلەن سەۋەر قىلىپ، ئۇلارنى يېڭىپ ئۆلتۈرىدۇ.
REV 11:8	جەسەتلەرى روھىي جەھەتنىن سودوم ۋە مىسر دەپ ئاتىلىدىغان شۇ كاتتا شەھەرنىڭ غول كۆچىسىدا ياتىدۇ؛ شۇ يەردە ئۇلارنىڭ رېبىسمۇ كېلىپ كەنلىقىدا ياتىپ قالىدۇ، بۇ شەھەر روھىي جەھەتنىن سودوم بىلەن مىسر دەپ ئاتالىدۇ، شۇ يەردە كېستەنگەندى.	ئۇلارنىڭ جەسەتلەرى شۇ چوڭ شەھەرنىڭ كۆچىسىدا ياتىپ قالىدۇ، بۇ شەھەر روھىي جەھەتنىن سودوم بىلەن مىسر دەپ ئاتالىدۇ، شۇ يەردە ئۇلارنىڭ رېبىسمۇ كېلىپ كەنلىقىدا ياتىپ قالىدۇ.
REV 11:9	ھەر مىللەتنىن، ھەر قەبلىدىن ۋە ھەر خىل تىلدا سۆزلىشىدىغانلاردىن، ھەر ئەلدىن بولغان ئادەملەر ئۇلارنىڭ جەسەتلەرنىگە ئۆچ يېرىم كۈن تىكلىپ قارايدۇ ۋە جەسەتلەرنىڭ يەرلىككە قويۇلۇشىغا يول قويمايدۇ.	ھەر قايىس مىللەتنىن، قەبلىدىن ۋە تىلدىكى كىشىلەر ئۇلارنىڭ جەسەتلەرنىن ئۆچ يېرىم كۈن بوبى كۆزلىپ تۇرۇپ، جەسەتلەرنى قەبرىگە قويۇشقا ئىجازەت بەرمەيدۇ.
REV 11:10	يەر يۈزىنە تۇرۇۋاتقانلار ئۇلارنىڭ بۇ ھالىدىن خۇشالىنىپ، تېرىكلىشىپ، بىر-بىرگە ھەدىيەلەر ئەۋەتىشىدۇ؛ چۈنكى بۇ ئىككى يەيغەمبەر يەر يۈزىدىكەلەرنى قىینايتى.	يەر يۈزىنە ئۇلارنىڭ ھالىدىن خۇشال بولۇپ، ئىسپ-تەبرىك ئاتاپ، بىر-بىرگە سەۋەغەتلەر ئەۋەتىشىدۇ؛ چۈنكى بۇ ئىككى يەيغەمبەر يەرلىكەلەرنى ئازارلاپ كەلگەن.
REV 11:11	لېكىن ئۆچ يېرىم كۈندىن كېيىن، خۇدادىن كەلگەن ھاياتلىق نەيىسى ئىككىلەنگە كىرىدى، ئۇلار ئورنىدىن يۇت تىرەپ تۇردى؛ ئۇلارغا قاراۋاتقانلارنىڭ ئۆستىگە چوڭ بىر قورقۇنچ چۈشتى.	ئەممە ئۆچ ياردىم كۈندىن كېيىن، خۇدا تەرەپىدىن كەلگەن ھەيەت نەيىسى ئۇلارغا كېرىپ كەتتى، ئۇلار تۇرۇپ كەتتى؛ ئۇلارنى كۆرگەنلەرگە چوڭ قورقۇش چۈشتى.
REV 11:12	ئاندىن ئۇلار ئىككىسى باللىق كاتتا بىر ئاۋاازنى ئەرشىدىن ئاكلىدى: 'بۇ يەرگە ئاندىن ئۇلار ئىككىلەرنىڭ ئەرشىدىن ئاكلىدى: 'بۇ ياققا چىق!' دېگەن يۇقىرى بىر ئاۋاازنى ئاكلىدى؛ شۇنىڭ بىلەن ئۇلار دۇشمەنلىرىنىڭ كۆز ئالدىدا بىر بۇلۇت ئىچىدە ئاسمانانغا كۆتۈرۈلدى.	كېلىڭلار! دېدى؛ شۇ ۋاقتىتا ئۇلار دۇشمەنلىرى كۆزىگە كۆرۈشۈپ بىر بۇلۇت ئىچىدە ئاسمانانغا كۆتۈرۈلدى.
REV 11:13	دەل شۇ سائەت ئىچىدە شىددەتلىك يەر تەۋەرەش يۈز بەردى، شەھەرنىڭ ئوندىن بىرى گۇمۇران بولۇپ، يەتتە مىڭ كىشى ھالاڭ بولدى. قالغانلىرى دەككە-دۆككىگە چۆمۈپ، ئەرشىتىكى خۇدانى ئۇلۇغلاشتى.	ئۇ ۋاقتىتا زور زەلزالە بولدى، شەھەرنىڭ ئون يارچىسى بۇزۇلۇپ كەتتى، يەتتە مىڭ كىشى ئۇلۇپ كەتتى. قالغانلىرى قورقۇپ تەرەپ قىلىدى، آساماندىكى خۇدانىنى ھۆرمەت قىلىدى.
REV 11:14	ئىككىنچى «ۋاي» ئۆتۈپ كەتتى؛ مانا، ئۇچىنچى «ۋاي» كېلىشكە ئاز قالدى.	ئىككىنچى ۋاي ئۆتۈپ كەتتى؛ ھازىر، ئۇچىنچى ۋاي ئەمدىلە كېلىدى.
REV 11:15	ئاندىن يەتتىنچى يەرسىتە نەفەرە چالدى، ئەرسىتە باللىق ئازارلار ئاكلىنىپ، ئاندىن يەتتىنچى يەرسىتە ئەۋەتلىك ئەنلىك ئەنلىك دېلىنىپ دېدى: «دۇنيا ھاكىمىيەتى ئەمدى يەرۋەردىگارمىزنىڭ ۋە ئۇنىڭ مەسەنىنىڭ يادىشاھلىقى بولدى، ئۇ ئەبدىلەبەدگە ھۆكۈم سۈرۈدۇ.»	ئاندىن يەتتىنچى يەرسىتە نەفەرە چالدى، ئەرسىتە باللىق ئازارلار ئاكلىنىپ، دېلىنىپ دېدى: «دۇنيا ھاكىمىيەتى ئەمدى يەرۋەردىگارمىزنىڭ ۋە ئۇنىڭ مەسەنىنىڭ بولۇپ قالدى، ئۇ مەڭگۈلۈك ھاكىمانلىق قىلىدۇ.»
REV 11:16	خۇدانىڭ ئالدىدا ئۆز تەختلىرىدە ئولتۇرغان يېگىرمە توت ئاقساقال يەرگە يېقلىلىپ باش قويۇپ، خۇداغا سەجدە قىلىپ مۇنداق دېلىنىپ:-	خۇدا ئالدىدا تەختلىرىدا ئولتۇرغان يېگىرمە توت كەشەن يەرگە چۈشۈپ، باش ئاستا قىلىپ، خۇداغا سەجدە قىلىپ.
REV 11:17	«شۇكۈرلەر ئېتىمىز ساڭى، ئى بار بولغۇچى ۋە بار بولغان ھەممىگە قادر يەرۋەردىگار خۇدا، چۈنكى ئۇلۇغ قۇدرىتىڭىنى قولۇڭغا ئېلىپ، ھۆكۈمۇنى يۈرگۈزۈشكە باشلىدىك.»	«بىز ساڭا شۇكۈر ئېتىمىز، ئى بار بولغان ۋە قادر خۇدا، چۈنكى سەن ئۇلۇغ كۆچۈنگىنى قولىڭغا ئېلىپ، ھۆكۈمەنىنى يۈرگۈزۈشكە باشلىدىك.»
REV 11:18	ئەللەر غەزىلەنگەندى، ئەمدى سېنىڭ غەزپىڭ يېتىپ كەلدى! ئۆلگەنلەرنى سوراق قىلىش، قۇل-خىزمەتكارلىرىڭ بولغان يەيغەمبەرلەرنى، مۇقەددەس بەندىلەرنى، تۆۋەن ياكى كاتتا بولسۇن نامىڭدىن قورقانلارنى ئىئامىغا ئىگە قىلىش، يەر يۈزىنى ھالاڭ قىلغانلارنى ھالاڭ قىلىش ۋاقتى	خەلقەر غەظپەلەندى، ھازىر سېنىڭ غەزپىڭ كەلدى! خەلقەرنى ھۆكۈم قىلىش ۋاقتى كەلدى، سېنىڭ يەيغەمبەرلىرىڭگە ۋە خىزمەتچىلىرىنىڭگە، مۇقەددەس كىشىلەرگە، كىچىك-چوڭ بولمىسىن سېنىڭ ئىسمىڭدىن ئەنسىرەتكەنلەرگە سىاڭا بېرىش، يەر تۆپىنى بۇزغانلارنى بۇزۇش ۋاقتى

Reference	Before	After
REV 11:19	ئاندىن خۇدانىڭ ئەرشىتىكى ئىيادەتخانىسى بېچىلىدى ۋە ئۇنىڭ ئەھىدە ساندۇقى ئىيادەتخانىدا كۆرۈندى؛ چاقماقلار، تۇرلۇك ئاۋازلار، گۇلدۇرمامىلار، يەر تەۋەرىش ۋە دەھشەتلىك مۆلدۈر بولدى.	كەلدى. ئاندىن خۇدانىڭ آسماندىكى ئىيادەت يېرىلىك ئېچىلىپ قالدى ۋە ئۇنىڭ ئەھىدە ساندۇقى ئېچىدە كۆرۈنگەن؛ چاقماقلار، ئۆچۈق ئاۋازلار، كاتتا گۇرۇلمە، يەر تەۋەرىش ۋە زور قۇرۇل بولدى.
REV 12:1	شۇ ۋاقتىتى، ئاسماندا بىر چوڭ ناخشا يېپا بولدى - بىر ئايال قۇياش بىلەن ئۇ چاغدا، ئەرشىت ئاجايىپ بىر كارامەت يەيدا بولدى - ئۇ قۇياشنى كېينىلىگەن، ئاي ئۇنىڭ ئاياقلارنىڭ ئاستىدا، بېشىدا 12 يۈلتۈزۈق تاج بار، يېپىنچاقلىغان، يۇتلەرنىڭ ئاستىدا ئاي، بېشىدا ئون ئىككى يۈلتۈزۈق تاج بار بىر ئايال ئىدى.	شۇ ۋاقتىتى، ئاسماندا بىر چوڭ ناخشا يېپا بولدى - بىر ئايال قۇياش بىلەن ئۇ چاغدا، ئەرشىت ئاجايىپ بىر كارامەت يەيدا بولدى - ئۇ قۇياشنى كېينىلىگەن، ئاي ئۇنىڭ ئاياقلارنىڭ ئاستىدا، بېشىدا 12 يۈلتۈزۈق تاج بار، يېپىنچاقلىغان، يۇتلەرنىڭ ئاستىدا ئاي، بېشىدا ئون ئىككى يۈلتۈزۈق تاج بار بىر ئايال ئىدى.
REV 12:2	ئۇ ھامىلىدار بولۇپ، تولغاچ يەپ تۇغۇش ئازابىدا داد-يەرياد كۆتۈردى.	ئۇ ھامىلىدار بولۇپ، بالى تۇغۇشتى ئاغرىق كەچۈرۈپ، چەمدى.
REV 12:3	ئاندىن ئەرشىت يەنە بىر ئالامەت كۆرۈندى - مانا، يەتتە باشلىق، ئون مۇڭگۈزلۈك، يەتتە بېشىدا يەتتە تاج بار بولغان چوڭ بىر قىزىل ئەجدىها تۇراتنى.	ئاندىن ئاسماندا يەنە بىر بەلگە كۆرۈلدى - قارا، يەتتە باشلىق، ئون مۇڭگۈزلۈك، بېشىدا يەتتە تاج بار چوڭ قىزىل ئەجدىها تۇراتنى.
REV 12:4	ئۇ قۇيرۇقى بىلەن ئاسماندىكى يۈلتۈزۈلەرنىڭ ئۈچتىن بىرىنى سۈپۈرۈپ، يەرگە ئۇ قۇيرۇقى بىلەن ئاسماندىكى يۈلتۈزۈلەرنىڭ ئۈچتىن بىرىنى سۈپۈرۈپ، ئۇلارنى يەر يۈزىگە چۈرۈۋەتتى. ئەجدىها تۇغاي دەپ قالغان ئايال يەڭىگەن ھامان ئۇنىڭ بالسىنى يالماپ يۇتۇۋەتمەكچى بولۇپ ئۇنىڭ ئالدىدا تۇردى.	ئۇ قۇيرۇقى بىلەن ئاسماندىكى يۈلتۈزۈلەرنىڭ ئۈچتىن بىرىنى سۈپۈرۈپ، يەرگە ئۇ قۇيرۇقى بىلەن ئاسماندىكى يۈلتۈزۈلەرنىڭ ئۈچتىن بىرىنى سۈپۈرۈپ، چۈشۈرۈپ تاشلىدى. ئەجدىها تۇغۇشقا تېيار بولغان ئايالنىڭ ئالدىدا تۇرۇپ، بالسىنى يېلىپ يۇتۇشتى خالدى.
REV 12:5	ئايال بىر بالا، يەنى يۇتون ئەللەرنى تۆمۈر ھاسىسى بىلەن يادىچىدەك باقدىغان بىر ئوغۇل تۇغدى. بالا بولسا خۇدانىڭ ۋە ئۇنىڭ تەختىنىڭ ئالىغا غاچىچە ئېلىپ چىقلەدى.	ئايال بىر بالى تۇغدى، بۇ بالى يۇتون دۇنياغا تۆمۈر بەلگە بىلەن باشقۇرۇشچى بولىدۇ. بالىن خۇدا ۋە ئۇنىڭ تەختىگە تېزلا ئېلىپ كەتتى.
REV 12:6	ئايال چۈلگە قاچقان؛ شۇ جايدا خۇدا تەبىارلاب يەرگەن بىر ئورنى بار، ئۇنى 1260 كۈن بويىچە قوغداش ۋە ساقلاب تۇرۇش ئۆچۈن. خۇدا تەبىىدىن ھازىرلاب قويۇلغان بىر جاي بار ئىدى.	ئايال چۈلگە قاچقان؛ شۇ جايدا خۇدا تەبىارلاب يەرگەن بىر ئورنى بار، ئۇنى 1260 كۈن بويىچە قوغداش ۋە ساقلاب تۇرۇش ئۆچۈن.
REV 12:7	ئاندىن ئەرشىت جەڭ بولدى. باش يەرسىتە مىكائىل ۋە ئۇنىڭ يەرسىتىلىرى ئەجدىها بىلەن جەڭ قىلغىلى تۇردى؛ ئەجدىها مۇ ئۆز يەرسىتىلىرى بىلەن تۇلارغا ئېتىلىدى.	كېىس ئاسماندا جەڭ باشلاندى. مىكايىل ۋە ئۇنىڭ فەرىشتىلىرى ئەجدها بىلەن كۆرۈشتى؛ ئەجدها هەم ئۆز فەرىشتىلىرى بىلەن ئۇلارغا قارشى تۇردى.
REV 12:8	لېكىن ئۇ ئۇستۇنلۇك قازىنالىمىدى، ئۇنىڭغا ۋە يەرسىتىلىرىگە ئەرشىتە تۇرۇشقا ئورۇن قالمىدى.	لېكىن ئۇ غەلبە قىلامىدى، ئۇ بىلەن يەرسىتىلىرىگە ئەسما ئورۇن تۇتالىمىدى.
REV 12:9	بۇ ۋاقتىتا كاتتا ئەجدىها، يەنى چوڭ يىلان، قەدىمىي يىلان، دېگەن، دېۋان شۇنىڭ بىلەن زور ئەجدىها، يەنى ئېلىس ۋە شەيتان دەپ ئاتالغان، يۇتون ۋە شەيتان دەپ تونۇلغان، يۇتون دۇنيالىق ئادەملەرنى ئالداب كېتىشچى، جاھانى ئازدۇرغۇچى ھېلىقى قەدىمىي يىلان يەر يۈزىگە تاشلاندى. ئۇنىڭ يەرسىتىلىرىمۇ ئۇنىڭ بىلەن تەڭ تاشلاندى.	بۇ ۋاقتىتا كاتتا ئەجدىها، يەنى چوڭ يىلان، قەدىمىي يىلان، دېگەن، دېۋان شۇنىڭ بىلەن زور ئەجدىها، يەنى ئېلىس ۋە شەيتان دەپ ئاتالغان، يۇتون ۋە شەيتان دەپ تونۇلغان، يۇتون دۇنيالىق ئادەملەرنى ئالداب كېتىشچى، جاھانى ئازدۇرغۇچى ھېلىقى قەدىمىي يىلان يەر يۈزىگە تاشلاندى. ئۇنىڭ يەرسىتىلىرىمۇ ئۇنىڭ بىلەن تەڭ تاشلاندى.
REV 12:10	كېىس مەن ئاسماندا قاتىق بىر ئاۋازنى ئاكلىدىم، دېگەنلىكى: «ھازىر كەلدى ئاندىن مەن ئەرشىت يەقىرى بىر ئاۋازنىڭ مۇنداق دېگەنلىكىنى ئاكلىدىم - خۇدايمىزنىڭ قۇتۇلۇشى، كۆچى ۋە دولىتى، شۇنداقلا ئۇنىڭ مەسەھىنىڭ «كەلدى خۇدايمىزنىڭ نىجاڭلىقى، قۇدرىتى، يادىشاھلىقى ۋە ئۇنىڭ هوقۇقى! چۈنكى قېرىنداشلارنىڭ ئۆستىدىن خۇدانىڭ ئالدىدا كۈن - مەسەھىنىڭ خۇدايمىزنىڭ ھوقۇقى! چۈنكى قېرىنداشلارنىڭ ئۆستىدىن تۇن شىكايات قىلغۇچى تاشلانغان كەتتى؛»	كېىس مەن ئاسماندا قاتىق بىر ئاۋازنى ئاكلىدىم، دېگەنلىكى: «ھازىر كەلدى ئاندىن مەن ئەرشىت يەقىرى بىر ئاۋازنىڭ مۇنداق دېگەنلىكىنى ئاكلىدىم - خۇدايمىزنىڭ قۇتۇلۇشى، كۆچى ۋە دولىتى، شۇنداقلا ئۇنىڭ مەسەھىنىڭ «كەلدى خۇدايمىزنىڭ نىجاڭلىقى، قۇدرىتى، يادىشاھلىقى ۋە ئۇنىڭ هوقۇقى! چۈنكى قېرىنداشلارنىڭ ئۆستىدىن خۇدانىڭ ئالدىدا كېچە-كۇندۇز شىكايات قىلىپ تۇرغان شىكايات قىلغۇچى ئەرشىتن تاشلىۋېتىلىدى؛
REV 12:11	قېرىنداشلار ئۇنىڭ ئۆستىدىن قوزىنىڭ قېنى ۋە ئۇلارنىڭ گۇۋاھلىق سۆزى بىلەن غالىب كەتتى؛ ئۇلار جىنىنى ھېچ ئەزىز كۆرمەي، ئۆلۈمگە باردى.	ئۇلار قوزىنىڭ قېنى ۋە گۇۋاھلىق سۆزلىك بىلەن غالىب كەتتى؛ ئۇلار جىنىنى ھېچ ئەزىز كۆرمەي، ئۆلۈمگە باردى.
REV 12:12	شۇنىڭ ئۇچۇن، شادلىنىڭلار، ئەرشىلەر ۋە ئۇلاردا ياشايدىغانلار! لېكىن، يەر شۇنىڭ، ئۇچۇن، شادلىنىڭلار، ئەرشىلەر ۋە ئۇلاردا تۇرۇۋاتقاڭلار! لېكىن ھالكىلارغا ۋاي، ئەي يەر ۋە دېڭىزلا را چۈنكى ئېلىس ئۆستۇڭلارغا چۈشتى؛ ۋە دېڭىزدا تۇرۇشۇقلاڭلارغا ۋاي! چۈنكى ئېلىس سىلەرگە چۈشۈپ كەتتى،	شۇنىڭ ئۇچۇن، شادلىنىڭلار، ئەرشىلەر ۋە ئۇلاردا ياشايدىغانلار! لېكىن، يەر شۇنىڭ، ئۇچۇن، شادلىنىڭلار، ئەرشىلەر ۋە ئۇلاردا تۇرۇۋاتقاڭلار! لېكىن ھالكىلارغا ۋاي، ئەي يەر ۋە دېڭىزلا را چۈنكى ئېلىس سىلەرگە چۈشۈپ كەتتى،

Reference	Before	After
REV 12:13	ۋاقتىنىڭ ئاز قالغانلىقىنى بىلگەچ، غەزەپ-قەھرى بىلەن كەلدى!«.	ۋاقتى ئاز قالغانلىقىنى بىلېپ، قاھر بىلەن كەلدى!
REV 12:14	ئەجدىها يەر يۈزىگە تاشلانغانلىقىنى كۆرۈپ، بالىنى تۇغقان ئايالنى قولغاپ ئەجدىها ئۆزىنىڭ يەر يۈزىگە تاشلانغانلىقىنى كۆرۈپ، ئوغۇل بالىنى تۇغقان ئايالنى قولغاشقا باشلىدى.	ئايال يىلاننىڭ قوشقانلىقىدىن قاچقاندا، چۆلدىك ئۆزىگە تېيارلانغان جايغا ئۈچۈپ بارىش ئۆچۈن، ئۇغا بىر بۈركۈتىشكى ئىككى قانسى بېرىلدى، شۇ يەردە بىر مەزگىل، ئىككى مەزگىل ۋە يېرىم مەزگىل قالسپ تۇرۇشقا ئەستىلەندى.
REV 12:15	Keyin yilan ayalning orqasidan og'zi bilen daryadek su chiqarip, uni sel bilen egitip yoqatmoqchi boldi. ئاندىن يىلان ئايالنىڭ ئارقىسىدىن ئاغىزى بىلەن دەريادەك سۇ يۈرۈپ، ئۇنى سەل بىلەن ئېقتىپ يوقاتماچى بولدى.	ئەممە يەر ئايالغا ياردەم بەردى، ئاغىزنى ئاچتى، ئەجدههانىڭ ئاغىزدىن چقارغان دەريانى يۇتۇپ تاشلىدى.
REV 12:16	لېكىن زېمىن ئايالغا ياردەم قىلىپ، ئاغىزنى ئېچىپ، ئەجدىها ئاغىزدىن يۈرۈپ چقارغان دەريان يۇنوھەتنى.	ئەجدىها بۇنىڭ بىلەن ئايالغا قارشى قاتتىق غەزەلەندى ۋە ئۇنىڭ قالغان بۇنىڭ بىلەن ئەجدههانىڭ ئايالغا قاتتىق غەزېپ كېلىپ، ئۇنىڭ قالغان باللىرى، يەنى خۇدا بۈيۈرۈقلەرنى ياخشى ئورۇنداشتۇرۇپ، ئەيسا ھەقىدە نەسلى، يەنى خۇدانىڭ ئەملىرىگە نەمەل قىلىپ، ئەيسانىڭ گۇواھلىقىنى تۇتقان يەرەتتىلىرى بىلەن جەڭ قىلغىلى كەتتى؛ ئۇ دېڭىز ساھىلى ئۆستىدە تۇراتتى.
REV 12:17	مەن دېڭىزنىڭ قويۇملاۇقىغا تۇرۇپ قالدىم ۋە دېڭىزدىن بىر ھايۋان چىقىپ ئاندىن، دېڭىزدىن ئون مۇڭگۈزۈك، يەتتە باشلىق بىر دۇنىنىڭ چىقۇۋاتقانلىقىنى كۆرۈم، ئۇنىڭ ھەرىم مۇڭگۈزىدە بىردىن تاج بار ئىدى، ھەرىم بېشىدا كۆپۈرلۈق ناملىرى بېزىقلىق ئىدى.	دەنگىزلىكىنى كۆرۈم، ئۇنىڭ يەتتە باشى ۋە ئون مۇڭگۈز بار، ھەر گۇواھلىق تۇتۇۋاتقانلار بىلەن جەڭ قىلىشقا كەتتى؛
REV 13:1	بۇ ھايۋان يېلىزغا ئوخشاش كۆرۈنگەن، يۇتلرى ئېبىقنىڭ يۇتلرىغا، ئاغىزى مەن كۆرگەن بۇ دىۋە يېلىزغا ئوخشاپتى، يۇتلرى ئېبىقنىڭ يۇتلرىغا، شىرىنىڭ ئاغىزغا ئوخشاش. ئەجدىها ئۆزىڭىغا كۆچى، تەختى ۋە زور هووقۇق تەختى ۋە زور هووقۇق ئەرگەن.	دەنگىزلىكىنى كۆرۈم، ئۇنىڭ يەتتە باشى ۋە ئون مۇڭگۈز بار، ھەر ھەر باشدا تەكسىرلىك ئاتالغۇلار بېزىلغان.
REV 13:2	دېۋاننىڭ باشلىرىدىن بىرى ئەجەللەك يارلانغاندەك تۇراتتى. لېكىن، بۇ ئەجەللەك يارا ساقايىغانىدى. يۇتكۇل دۇنيا دېڭىگە ھېر انۇھەس بولۇپ ئۆزىڭىغا ئەگەشتى.	دېۋاننىڭ باشلىرىدىن بىرى قاتتىق يارا الغان كۆرۈنگەن. لېكىن، بۇ يارا ساقايىپ كەتتى، يۇتون دۇنيا دېۋانغا ھېر يان بولۇپ، ئۇنىڭدىن كېيىن كەتتى.
REV 13:3	ئەجدىها دېۋىگە كۆچ بەرگەچكە، ئۇلار ئەجدىهاغا ئىبادەت قىلدى. شۇنداقتا، ئەجدىها دېۋىگە سەلتەنەتلىك هووقۇق بەرگەچكە ئۇلار ئەجدىهاغا چوقۇنۇشتىن. ئۇلار يەن دېۋىگىمۇ چوقۇنۇپ: – دېۋىنىڭ تەڭدىشى بارمۇ؟ ئۇنىڭ بىلەن كىممۇ ئېلىشالىسىنۇ؟ – دېدى.	دېۋاننىڭ مۇ ئىبادەت قىلىپ: «دېۋىنىڭ تەڭدىشى بارمۇ؟ ئۇ بىلەن كىم ساقاشقان بولالايدۇ؟» دېدى.
REV 13:4	دېۋىگە تەك بېپۈرلۈق ۋە كۆپۈرلۈق قىلىدىغان ئېغىز بېرىلدى؛ ئۆزىڭىغا قىرىق سككى ئاي ئىش كۆرۈشكە هووقۇق بېرىلدى.	ئۇغا چوڭ ۋە تەكسىر سۆزلەر ئېتىشقا ياقان ئاغىز بېرىلدى؛ ئۇغا قىرىق ئىككى ئاي يوبىچە ئۇرۇش قىلىش هووقۇق بېرىلدى.
REV 13:5	ئۇنىڭ بىلەن كىممۇ ئېلىشالىسىنۇ؟ – دېدى.	ئۇ خۇدا تەكسىر قىلىش ئۆچۈن ئاغىزنى ئاچتى ۋە ئۇنىڭ ئىسمىنى، ئۇنىڭ يۇلاقىنى ۋە ئاسماندا تۇرۇشلۇق كىشىلەرنى تەكسىرلىدى.
REV 13:6	ئۇ خۇداغا كۆپۈرلۈق قىلغىلى – ئۇنىڭ نامىغا ۋە ئۇنىڭ دەرگاھىفا، شۇنداقلا ئەرسنى ماكان قىلغانلارغا كۆپۈرلۈق قىلغىلى ئاغىزنى ئاچتى.	ئۇغا مۇقەددەس كىشىلەرگە قارشى جەڭ قىلىپ، ئۇلارنى بېڭىپ چىقىشىچۇن ئىجازەت بېرىلدى؛ ھەر قەبىل، ھەر مىللەت ۋە بارلىق تىللار بىلەن سۆزلەيدىغان خەلقەرگە ھۆكۈمەتكەن كۆكۈم ھۆكۈم بېرىلدى.
REV 13:7	ئۇنىڭ مۇقەددەس بەندىلەرگە قارشى جەڭ قىلىپ، ئۇلارنىڭ ئۆستىدىن غالىب كېلىشىگە يول قويۇلدى؛ ھەر قەبىل، ھەر مىللەت، ھەر خىل تىلدا سۆزلىشىدىغان ئەللەرگە ھۆكۈمانلىق قىلىش هووقۇق ئۆزىڭىغا بېرىلدى.	ئەر يۈزىدىكىلەرنىڭ ھەممىسى – ئالىم ئايىرىدە بولغاندىن بۇيان بوغۇزلىنىپ بولغان قوزنىڭ ھایاتلىق دەتىرىگە نامى بېزىلمىغانلار بولسا، ئۇنىڭغا سەجدە قىلىدۇ.
REV 13:8	ئەر يۈزىدىكىلەرنىڭ ھەممىسى – ئالىم ئايىرىدە بولغاندىن بۇيان بوغۇزلىنىپ بولغان قوزنىڭ ھایاتلىق دەتىرىگە نامى بېزىلمىغانلار بولسا، ئۇنىڭغا سەجدە قىلىدۇ.	ئەر يۈزىدىكىلەرنىڭ ھەممىسى – ئالىم ئايىرىدە بولغاندىن بۇيان قوربان قىلىنغان قوزنىڭ ھایات ئىسىمى دۇنيا يارلىق قىلىش ئۆچۈن سەجىدە قىلىنىڭ، چۈنكى ئۇلارنىڭ كىتابىغا بېزىلمىغان بولىدۇ.
REV 13:9	قوْلۇقى بارلار، بۇنى ئاڭلىسىن!	قوْلۇقى بار بولسا، بۇنى ئاڭلَا!

Reference	Before	After
REV 13:10	«تۇتقۇن بولىدۇ» دەپ بېكىتلەرنەر چۈقۈم تۇتقۇن بولىدۇ، قىلىچلىنىدۇ» دەپ بېكىتلەرنەر چۈقۈم قىلىچلىنىپ ئۆلدى. مۇقەددەس بەندىرىشنىڭ سەۋىرى-تاقىتى ۋە ئىتىقادى مانا شۇ ئىشلاردا مەلۇم بولىدۇ.	كىم قاماققا كىرىشكە دېگەن بولسا، ئۇ چۈقۈم قاماققا كىرىدۇ، كىم قىلىچ بىلەن ئۆلۈشكە دېگەن بولسا، ئۇ چۈقۈم قىلىچ بىلەن ئۆلۈدۇ. خۇدائىنىڭ خەلقىنىڭ سەبىرى ۋە ئىشەنچلىكى مەنە شۇ ئىشلاردا كۆرۈندۇ.
REV 13:11	مەن يەردىن چىقىۋاتقان يەنە بىر دىۋىنى كۆردىم، ئۇنىڭ قوزىنىڭكىدەك كىچىك ئىككى مۇڭگۈزى بار ئىدى، لېكىن ئاۋاازى ئەجدىھانىڭكىدەك چىقاتنى.	مەن يەردىن چىقىپ كەلگەن باشقا بىر ھايۋاننى كۆردىم، ئۇنىڭدا قوغا ئوخشاش كىچىك ئىككى مۇڭگۈز بار كەتنى، لېكىن ئاۋاازى ئەزىزەدا قاتنا چىقتى.
REV 13:12	ئۇ ئاۋاالقى دىۋىگە ئاكالىتەن ئۇنىڭ يېقۇن هوقدۇقىنى يۈرگۈزۈپ، يەر ئۇنىڭدىكى خەلقارنى شۇ ھايۋانغا ئىبادەت قىلىشقا قوزغايىدۇ، چۈنكى شۇ يۈزىنى ۋە ئۇنىڭدا تۇرۇۋاتقانلارنى ئەجەللەك يارىسى ساقايغان ئاۋاالقى دىۋىگە چوقۇندۇردى.	ئۇ بىرىنچى ھايۋاننىڭ ھەممە هوقدۇقىنى ئىشلەپ چىقىپ، دۇنيا ۋە ئۇنىڭدىكى خەلقارنى شۇ ھايۋانغا ئىبادەت قىلىشقا قوزغايىدۇ، چۈنكى شۇ يۈزىنى ۋە ئۇنىڭدا تۇرۇۋاتقانلارنى ئەجەللەك يارىسى ساقايغان ھايۋاننىڭ ئەجەللەك يارىسى ساقايغان.
REV 13:13	ئۇ زور سۈرەتلەر كۆز ئەتكۈزۈشىدە ئاسمانىدىن ئۇ زور مۆجزىزلىك ئالامەتلەرنى كۆرسىتەتى، ھەتا كىشىلەرنىڭ كۆز ئالدىدا ئاسمانىدىن يەر بۈزىگە ئوت ياغدۇراتنى.	ئۇ زور سۈرەتلەر كۆز ئەتكۈزۈشىدە ئاسمانىدىن يەرگە ئوت ياغدۇردى.
REV 13:14	ئۇ ئاۋاالقى دىۋىگە ئاكالىتەن كۆرسىتىشكە هوقدۇلۇندا رۇلغان ئالامەتلەر بىلەن يەر بۈزىدە تۇرۇۋاتقانلارنى ئازدۇرۇپ، ئۇلارغا «قىلىچ بىلەن يارىلغان، لېكىن تىرىك قالغان» دېگەن ئاۋاالقى دىۋىگە ئازاب بىر بۇت-ھېيكل ياساپ تىكىلەشتى تايىلىدى.	ئۇ بىرىنچى ھايۋان ئۆچۈن ئالامەتلەر كۆرسەتىپ، دۇنيادىكى خەلقەرنى ئالدىپ، ئۇلارغا «قىلىچ بىلەن جىرمىاق بولغان، لېكىن ھاييات قالغان» دېگەن ھايۋانغا ئازاب بىر بۇت قۇرۇپ قىيۇش تەلەپ قىلدى.
REV 13:15	دۇشنىڭ بۇت-ھېكىلىگە نەيەس كىرگۈزۈپ، ئۇنىڭغا ئۇنى سۆزلىلەيدىغان قىلىش ۋە ئۇنىڭغا چوقۇنمىغانلارنىڭ ھەممىسىنى ئۆلتۈرگۈزۈش قۇدرىتى بېرىلدى.	ھايۋاننىڭ بۇت سۈرەتىگە ھەبەت بەرىپ، ئۇ سۆزلەپ قالدىو ۋە چوقۇنمىغاندا ھەممىسىنى ئۆلتۈرۈپ تاشلايدۇ دەپ قۇدۇرت بېرىلدى.
REV 13:16	ئۇ تۆۋەن ۋە كاتتا، باي ۋە كەمبەغەل، ئەركىن-قۇل بولسىمۇ، قولى ياكى يېشانىسىگە تامغا باستۇرۇشقا مەجبۇرلىدى.	ئۇڭ قولى ياكى يېشانىسىغا بىر بەلگە قويۇشقا مەجبۇر قىلدى.
REV 13:17	ئۇ يەنە بۇ تامغا، يەنلى دۇشنىڭ نامى ياكى ئۇنىڭ، نامىدىكى رەقەم بېسىلغانلاردىن باشقۇرۇشقا ھېچكىم بىر نەرسە سېتىۋالامىدۇ ياكى ساتالمايدۇ، دەپ بېكتتى.	ئەگەر بۇ بەلگىنى ئېھەلمىسە، ھېچ كىم ھېچ نەرسە سېتىۋالامىسى ياكى ساتالمىسى، بۇ بەلگە ھايۋاننىڭ نامى ياكى نامىنىڭ رەقىمدۈر.
REV 13:18	مانا بۇ يەرده ھېكمەت بار، ئەقىل-بىراستى بارلىكى كىشىلەر دۇشنىڭ رەقىمىنى ھېسابلاپ باقسىۇن؛ چۈنكى بۇ رەقىم بىر ئادەمنىڭ رەقىمى بولىدۇ. ئۇنىڭ رەقىمى 666 دۇر.	بۇ يەرده ھېكمەت بار، ئەقىللىق كىشىلەر، دۇشنىڭ سانىنى ھېسابلاپ كۆرۈڭلەر؛ چۈنكى بۇ سان بىر ئادەمنىڭ سان بولۇپ كېتىدۇ، 666.
REV 14:1	ئاندىن مەن كۆردىمكى، مانا، قورا زئۇن تېغى ئۆستىدە تۇراتنى. ئۇنىڭ يېنىدا يېشانىسىگە ئۆز نامى ۋە ئاتىسىنىڭ نامى يېزىلغان بىر يۈز قىرىق تۆت مىڭ ئادەم تۆت مىڭ كىشى بار ئىدى.	شۇ ۋاقتىتا مەن كۆردىم، قارا، قورا زئۇن تېغىدا تۇرۇۋاتىدۇ. ئۇنىڭ ياندا يېشانىسىغا ئۆز نامى ۋە ئاتا نامى ۋە ئاتا نامى يېزىلغان بىر يۈز قىرىق تۆت مىڭ ئادەم بار.
REV 14:2	ئاسمانىدىن خۇددى شارقىراپ ئېقىۋاتقان نۇرغۇن سۇلارنىڭ ئاۋاازىدەك ۋە قاتىقى گۈلدۈرما منىنىڭ ئاۋاازىدەك بىر ئاۋاازنى ئاڭلىدىم. مەن ئاڭلىغان ئاۋااز يەنە چىلتارچىلار چىلتارچىلارنى چالغان ئاۋااغا ئوخشاشىتتى؛	ئاسمانىدىن كاتتا سۇلارنىڭ قاتىنى ئاققان ئاۋاازىدەك ۋە كۆچلۈك گۈرلەش ئاۋاازىدەك بىر ئاۋااز ئاڭلادىم. مەن ئاڭلىغان ئاۋااز، چىلتارچىلارنىڭ چىلتار چالغاندا چىققان ئاۋااغا يەك ئوخشاش.
REV 14:3	ھېلىقى كىشىلەر تەختىنىڭ، تۆت ھاييات مەخلوقىنىڭ ۋە ئاقسا قالالارنىڭ بىر نەغمە ھەۋە قىلىشتى. بۇ نەغمەنى دۇنيادىن سېتىۋالغان بىر يۈز قىرىق ئالدىدا يېڭى بىر كۈينى ئېتىشتى. بۇ كۈينى گۇناھلىرىنىڭ بەدىلى تۆلسىپ بۇ دۇنيادىن ئازاد قىلىنغان كىشىلەردىن بىر يۈز قىرىق تۆت مىڭدىن باشقۇرۇشقا ھېچكىم ئۆگىنەلەيتتى.	ئۇلار تەختىنىڭ ئالدىدا، تۆت تىرىك جەرم ۋە قەرىيىداشلارنىڭ ئالدىدا يېڭى بىر نەغمەنى دۇنيادىن سېتىۋالغان بىر يۈز قىرىق ئالدىدا يېڭى بىر نەغمەنى دۇنيادىن سېتىۋالغان بىر يۈز قىرىق تۆت مىڭ كىشىدەن باشقۇرۇشقا ھېچكىم ئۆگىنەلەيدۇ.
REV 14:4	ئۇلار ئاياللار بىلەن بۇلغانمىغان، چۈنكى ئۇلار ياك ئادەملەر دۇر.	ئۇلار ئاياللار بىلەن بۇلغانمىغان، چۈنكى ئۇلار ياك. قوچاق قايدا بارسا.

Reference	Before	After
REV 14:5	قوزا نهگه بارسا، ئۇلارمۇ ئۇنىڭغا ئەگىشىپ شۇ يەرگە بارىدۇ. ئۇلار بەدەل بىلەن ئىنسانلار ئارسىدىن خۇداغا ۋە قوزىغا ھوسۇنىڭ تۇنجى بېۋسىسىدەك بولۇش ئۇچۇن سېتىۋېلىنغان.	ئۇلار ئەمىزىنەك، ئاغزىدىن ھېچ يالغان سۆز چىقمايدۇ. شۇ ۋاقت مەن ئاسمان ئوتتۇرسىدا ئۇچۇپ تۇرغان باشقا بىر يەرىشتىنى ئاندىن مەن ئاسمانىڭ ئوتتۇرسىدا ئۇچۇپ يۈرگەن باشقا بىر يەرىشتىنى كۆردۈم، ئۇنىڭغا يەر يۈزىدە تۇرۇۋاتقانلارغا، يەنى ھەربىر ئەل، قەبىلە، ھەر قەبىلە، تىل سۆزلىكچىلەر ۋە مىللەتلەرگە مەڭگۈلۈك خۇش خەۋەرنى ئېلەن خىل تىلدا سۆزلىشىدىغانلار، ھەر مىللەتلەرگە ئېلىپ يەتكۈزۈشى ئۇچۇن مەڭگۈلۈك خۇش خەۋەر تايىشۇرۇلدى.
REV 14:6	ئۇلار ئەيپىسىز بولۇپ، ئاغزىدىن ھېچ يالغان سۆز چىقمايدۇ.	شۇ ۋاقت مەن ئاسمان ئوتتۇرسىدا ئۇچۇپ تۇرغان باشقا بىر يەرىشتىنى كۆردۈم، ئۇ يەر يۈزىدىكى بارلىق خەلقەرگە، يەنى ھەر قايىسى دۆلەت، قەبىلە، تىل سۆزلىكچىلەر ۋە مىللەتلەرگە مەڭگۈلۈك خۇش خەۋەرنى ئېلەن قىلىش ئۇچۇن خۇس خەۋەرنى ئېگىزلىدى.
REV 14:7	ئۇ يۇقىرى ئاواز بىلەن: - خۇدانىن قورقۇڭلار، ئۇنى ئۇلۇغلاڭلار! چۈنكى ئۇنىڭ سوت قىلىش سائىنى پېتىپ كەلدى؛ ئاسمانى، زېمىننى، دېڭىزنى ۋە سۇ بۇلاقلىرىنى ياراتقۇچىغا سەجىدە قىلىڭلارا - دەيتى.	ئۇ چوڭ ئاواز بىلەن: خۇدا دىن قورقۇڭلار، ئۇنى ھۆرمەتلەڭلار! چۈنكى ئۇنىڭ قازاق قىلىش ۋاقتى كەلدى؛ ئاسمان، زېمىن، دېڭىز ۋە سۇ بۇلاقلىرىنى ياراتقان خۇدا غا ئىبادەت قىلىڭلار!
REV 14:8	ئۇنىڭ كەينىدىن ئىككىنچى يەرىشتە كېلىپ مۇنداق دېدى: «غۇللىدى! كاتتا شەھەر بابىل غۇللىدى، ئۇ ئۆز زىنا-بۇزۇقلۇقىنىڭ سەۋادالق شارابىنى يۇتكۇل ئەللەرگە ئىچكۈزگەن».	ئۇنىڭ ئاخىرىدا ئىككىنچى يەرىشتە كەلدى ۋە بۇنى دېدى: «ئۆتىنى! چوڭ شەھەر بابىل ئۆتىنى، ئۇ بارلىق خەلقەرگە ئۆز زىنا قىلىشىنىڭ شەرابىنى ئىچكۈزگەن».
REV 14:9	ئالدىنىق ئىككى يەرىشتىنىڭ يەنىدىن يەنە بىر يەرىشتە، يەنى ئۇچىنچى ئالدىنىق ئىككى يەرىشتىنىڭ يەنىدىن يەنە بىر يەرىشتە، يەنى ئۇچىنچى يەرىشتە يۇقىرى ئاواز بىلەن مۇنداق دېدى: - «كىمدىكىم دىۋىنگە ۋە ئۇنىڭ بۇت-ھېيكىلىگە چوقۇنسا، ئۇنىڭ تامغىسىنى پېشانسىگە ياكى قولغا قوبۇل قىلىسا،	ئىككى يەرىشتەدىن كېيىن، باشقا بىر يەرىشتە، يەنى ئۇچىنچىسى، قاتىق ئاواز بىلەن دېدى: كەم دىۋانى ۋە ئۇنىڭ سۈرتىنى ئەركىلەپ، پېشانسىغا يەنى ئۇچىنچى يەرىشتە يۇقىرى ئاواز بىلەن مۇنداق دېدى: - «كىمدىكىم دىۋىنگە ۋە ئۇنىڭ بۇت-ھېيكىلىگە چوقۇنسا، ئۇنىڭ تامغىسىنى پېشانسىگە ياكى قولغا قوبۇل قىلىسا،
REV 14:10	خۇدانىڭ قەھرىنىڭ ئەبجەش قىلىنىمغاڭ ساپ شارابىنى ئۇنىڭ غەزپى بىلەن تولغان قەدەھتە ئىچىدۇ. ئۇ مۇقەددەس يەرىشتىلەرنىڭ ۋە قوزىنىڭ ئالدىدا ئوت ۋە گۈڭگۈرتكە قىينىلىدۇ.	خۇدا قىزىغىنىشىنىڭ تەر تەر ساپ شېرەبىنى غەزبى بىلەن تولغان قاچاقتا سېچىدۇ. ئۇ مۇقەددەس يەرىشتىلەر ۋە قوچاقنىڭ قوشۇلۇشىدا ئوت ۋە كۆكسايدا ھەسرەت تارتىدۇ.
REV 14:11	ئۇلارنىڭ قىينلىشلىرىدىن چىققان ئىس-تۇتكەلەر ئەبەدىلەتەبەد يۈرقىراپ تۇرۇدۇ؛ دىۋىنگە ۋە ئۇنىڭ بۇت-ھېيكىلىگە چوقۇنغانلار ياكى ئۇنىڭ تامغىسىنى قوبۇل قىلغانلارغا كېچە-كۈندۈز ئاراملىق بولمايدۇ.	ئۇلارنىڭ ئازاپلىرىدىن چىققان تۇتۇن ھەمىشە كۆتۈرۈلۈپ تۇرۇۋاتىدۇ؛ دىۋان بىلەن ئۇنىڭ بۇتىغا جوقۇنغانلار ياكى ئۇنىڭ ئاتالغۇسىنىڭ بەلگىسىنى قوبۇل قىلغانلارنىڭ چۈنكى كېچىسى ئارام بولمايدۇ.
REV 14:12	مۇقەددەس بەندىلىرىنىڭ سەۋىرى-تاققىنى ۋە ئېتىقادى مانا شۇ ئىشلاردا مەلۇم بولىدۇ.	ئۇنىڭدا قۇدىس كىشىلەرنىڭ سەبىرى بار، بۇلار خۇدا ئەمرىنى ساقلاب تۈرىدىغانلار بولۇپ، ئىسسا مەسەنەنىڭ ئىماننى ئىگە تۆتىدىغانلار.
REV 14:13	مەن يەنە ئاسماندا مۇنداق بىر ئاوازىنى ئاڭلىدىم؛ - «بۇ سۆزىنى ياز: دەيدۇ رۇھ، - ئۇلار ھازىر ئۆز ئىشلىرىدىن توختاپ ئارام ئالالايدۇ. چۈنكى قىلغان ئەمەللەرى ئۇلارغا ئەگىشىپ كېلىدۇ».	مەن قایتا ئاسماندىن بىر ئاواز ئاڭلىدىم؛ «بۇنى يېزىۋەت: بۇدەن كېيىن يەرۋەرىدىگاردا ئۆلگەنلەر بەختلىك! ھەئە، دەيدۇ رۇھ، ئۇلار ھازىر ئىشلىرىدىن توختاپ ئارام تايالايدۇ. چۈنكى قىلغان ئىشلىرى ئۇلار بىلەن بارىدۇ».
REV 14:14	مەن كۆردۈمك، مانا بىر يارچە ئاق بۇلۇت، بۇلۇتنىڭ ئۇستىدە بېشىغا ئاللىۇن تاج كىيگەن، قولىدا ئۆتكۈر بىر ئورغاڭ تۇتقان ئىنسانوغلىغا ئوخشايدىغان بىرسى ئولتۇراتى.	مەن كۆردۈم، بىر يارچە ئاق بۇلۇت بار، بۇلۇتنىڭ ئۇستىدە بىر كىشى ئولتۇرۇپتۇ، ئۇ ئىنسانغا ئوخشاش، بېشىدا ئاللىۇن تاج كۆتۈرگەن، قولىدا سەكىن ئورغاڭ تۇتۇپ.
REV 14:15	ئىبادەتخانىدىن باشقا بىر يەرىشتە چىقىپ، بۇلۇتنىڭ ئۇستىدە ئۆلتۈرۈچى ئۆلتۈرۈچىغا يۇقىرى ئاواز بىلەن: - ئورغىقىنى سال ۋە ئورۇشقا باشلا! چۈنكى ئورما ۋاقتى كەلدى، يەر يۈزىدىكى زىزائەتلەر پېشىپ پېتىلىدى، دېدى.	ئىبادەت ئۆزىنىدىن باشقا يەرىشتە چىقىپ، بۇلۇت ئۇستىدە ئۆلتۈرۈغان كىشىگە باللىق ئاواز بىلەن: «ئورغىقىنى تاشلا ۋە توپلا باشلا! چۈنكى واها ۋاقتى كەلدى، يەر ئۇستىدىكى ئۆسۈملەر پېشىپ پېتىپ تۇر» دېدى.
REV 14:16	بۇلۇت ئۇستىدە ئۆلتۈرۈچى ئورغىقىنى بەر يۈزىگە سالدى ۋە بەر يۈزىدىكى	بۇلۇت ئۇستىدە كەتكەن كىشى ئورغىقىنى بەرگە سىلىپ تاشلىدى ۋە

Reference	Before	After
REV 14:17	زىرائەتلەر ئورۇلدى.	يەردىكى زىرائەتلەر توپلانغۇان بولدى.
REV 14:18	ئەرشتە بولغان ئىبادەتخانىدىن يەنە بىر يەرسىتە چىقتنى. ئۇنىڭمۇ ئۆتكۈر بىر ئورغىقى بار ئىدى.	ئاسمانىدىكى ئىبادەتخانىدىن يەنە بىر يەرسىتە چىقتنى. ئۇنىڭمۇ ئۆتكۈر بىر ئورغىقى بار.
REV 14:19	Keyin, otni boshqurghan yana bir farishtä qurban joyidan chiqip, otkur orghiq tutqan farishtägä baland awaz bilen: 'Otkur orghiqingni salip, yer yuzidiki üzüm tilining sapqlarini yighiwal, chunki üzümliri piship ketti,' dedi.	تارقىدىنلا، ئۇنىڭمۇ ئۆتكۈر بىر يەرسىتە قۇربانگاھدىن چىقىپ، ئۆتكۈر ئورغۇق تۇقان يەرسىتىگە يۇقىرى ئاۋاز بىلەن: – ئۆتكۈر ئورغىقىنى سېلىپ، يەر يۈزىدىكى ئۆزۈم تېلىنىڭ ساپاقلىرىنى يېغۇواڭ، چۈنكى ئۆزۈملەرى يېشىپ يېتىلدى، – دېدى.
REV 14:20	بۇنىڭ بىلەن يەرسىتە ئورغىقىنى يەر يۈزىگە سالدى ۋە يەردىكى ئۆزۈم تېلىنىڭ مېۋلىرىنى يېغىپ، خۇدانىڭ قەھرىنىڭ چوڭ شاراب كۈلچىكىگە تاشلىدى.	ئاندىن يەرسىتە ئورغىقىنى يەرگە تاشلىدى ۋە يەردىكى ئۆزۈم مېۋلىرىنى يېغىپ، خۇدا قەھرىنىڭ چوڭ شەrab قايىاققا سۆكۈپ تاشلىدى.
REV 15:1	ئاسماندا زور ھەم كارامەتلىك يەنە بىر ئالامەتنى، يەنى ئاخىرقى يەتتە بالاينىيەتنى تۇتۇپ تۇرغان يەتتە يەرسىتىنى كۆرۈم (ئاخىرقى بالاينىيەت دېلىشىتىكى سەۋەھب، خۇدانىڭ غەزبى بۇلار بىلەن ئاخىرىلىشىدۇ).	مەن ئاسماندا يەنە بىر چوڭ ۋە سۈركىلىمىلىك ئالامەتنى كۆرۈم، يەنى ئاخىرقى يەتتە بالاينىيەتنى ئىگىلىگەن يەتتە يەرسىتىنى، چۈنكى بۇلاردا خۇدانىڭ قەھرى تاماڭلادى.
REV 15:2	مەن يەنە ئوت ئارىلاش ئەينەك دېڭىزىدەك بىر كۆرۈنۈشنى ھەم ئەينەك دېڭىزىنىڭ ئۆستىدە تۇرغان، دىۋە ۋە ئۇنىڭ بۇت-ھەيكلى ۋە نامىنىڭ رەقىمى ئۆستىدىن غالىب كەلگەنلەرنى كۆرۈم، ئۇلارنىڭ قوللىرىدا خۇدا بەرگەن چىلتارلار بولۇپ،	مەن يەنە ئوت بىلەن قوشۇلغان شىشە دېڭىزىنگە ئوخشاش بىر كۆرۈنۈشنى، شىشە دېڭىزىنىڭ ئۆستىدە تۇرغان، ھايۋان بىلەن ئۇنىڭ سۈرەتى ۋە ئاتىنىڭ سانىغا قارشى غەلەب قازانغانلارنى كۆرۈم، ئۇلارنىڭ قوللىرىدا خۇدا بەرگەن قوبۇزلار بار.
REV 15:3	ئۇلار مۇسا بىلەن قوچاقنىڭ گۈرۈلىرىنى ئېتىشاتىن: «سېنىڭ قىلغانلىرىڭ ئۇلار خۇدانىڭ قۇل-خىزمەتكارى بولغان مۇسانىڭ كۆپىنى ھەم قوزنىنىڭ زور ۋە سۈركىلىمىلىك، ئى ھەممەگە قادر خۇدا! سېنىڭ يوللىرىڭ توغرا ۋە كۆپىنى ئېتىشاتىن: – «ئۇلۇغ ۋە كارامەت سېنىڭ قىلغانلىرىڭ، ئى ھەممىگە قادر يەرۋەردىگار خۇدا، يوللىرىڭ ئادىل ۋە ھەقتۇر، ئى يېتكۈل ئەللەرنىڭ يادىشاھى!	ئۇلار مۇسا بىلەن قوچاقنىڭ گۈرۈلىرىنى ئېتىشاتىن: «سېنىڭ قىلغانلىرىڭ ئۇلار خۇدانىڭ قۇل-خىزمەتكارى بولغان مۇسانىڭ كۆپىنى ھەم قوزنىنىڭ زور ۋە سۈركىلىمىلىك، ئى ھەممەگە قادر خۇدا! سېنىڭ يوللىرىڭ توغرا ۋە كۆپىنى ئېتىشاتىن: – «ئۇلۇغ ۋە كارامەت سېنىڭ قىلغانلىرىڭ، ئى ھەممىگە قادر يەرۋەردىگار خۇدا، يوللىرىڭ ئادىل ۋە ھەقتۇر، ئى يېتكۈل راست، ئى بارلىق خەلقەرنىڭ باشلىقى!
REV 15:4	ئى يەرۋەردىگار، كىم سەندىن قورقمايدىغان، نامىڭنى چوڭ كۆرمەيدىغان بولىدۇ؟ چۈنكى يەقەت سەنلا مۇقەددەسىن، بارلىق خەلقەر سەنىنىڭ ئالدىڭغا كېلىپ، ساڭا ئىبادەت قىلىدۇ؛ چۈنكى سەنىنىڭ ئادىللىق ئىشلىرىڭ ئالدىڭغا كېلىدۇ، ساڭا سەجىدە قىلىدۇ؛ چۈنكى ھەققانى قىلغانلىرىڭ ئاشكارا كۆرۈلۈپ قالدى.	ئى يەرۋەردىگار، كىم سەندىن قورقمايدىغان، نامىڭنى چوڭ كۆرمەيدىغان بولىدۇ؟ چۈنكى يەقەت سەنلا مۇقەددەسىن، بارلىق خەلقەر سەنىنىڭ ئالدىڭغا كېلىپ، ساڭا ئىبادەت قىلىدۇ؛ چۈنكى سەنىنىڭ ئادىللىق ئىشلىرىڭ ئالدىڭغا كېلىدۇ، ساڭا سەجىدە قىلىدۇ؛ چۈنكى ھەققانى قىلغانلىرىڭ ئاشكارا كۆرۈلۈپ قالدى.
REV 15:5	بۇ ئىشلاردىن كېيىن، مەن كۆرۈمكى، مانا ئەرشتىكى ئىبادەتخانَا، يەنى ھۆكۈم-گۇواھلىق چىدىرى ئېچىلدى!	بۇ ئىشلارنىڭ كېيىندا، مەن كۆرۈمكى، ئاسماندا تۇرغان مىسارەتخانَا، يەنى شەرت-گۇواھلىق چوخۇرى ئېچىلدى!
REV 15:6	يەتتە بالاينىيەتنى ئۆز ئىلکىدە تۇقان يەتتە يەرسىتە ياكىز، يارقىراپ تۇردىغانلىپ كېيىن، كۆكسىگە ئاللىق كەمەر باغلىغان حالدا ئىبادەتخانىدىن چىقتنى.	يەتتە يەرسىتە بالاينىيەتنى ئۆز بىلەن ئېلىپ كەتتى، تازا ۋە يارقىن كېيم كەيگەن، كۆكۈس تەرىپىگە ئاللىق كەمەر بەللىگەن حالدا، مەبەتخانىدىن چىقتنى.
REV 15:7	تۆت ھايات مەخلۇقنىڭ بىرى يەتتە يەرسىتىگە ئەبەدىلەبەد ياشايىدىغان خۇدانىڭ قەھرى بىلەن تولغان يەتتە ئاللىق چىنىنى بەردى.	تۆت ھايات جانداردىن بىرى يەتتە يەرسىتىگە، ھەمىشە ياشايىدىغان خۇدانىڭ قەھرى بىلەن تولغان يەتتە ئاللىق چۆرىك بەردى.
REV 15:8	ئىبادەتخانَا خۇدانىڭ شان-شەرپىن ۋە قۇدرىتىدىن تۆتون بىلەن لق تولدى. يەتتە يەرسىتىنىڭ يەتتە بالاينىيەتنى ئاياغلاشمىغۇچە، ھېچكىم ئىبادەتخانىغا كىرەلمىدى.	ئىبادەتخانَا خۇدانىڭ ئىززەتى ۋە كۆچىدىن تۆتون بىلەن تولدى.

Reference	Before	After
REV 16:1	شۇنىڭدىن كېيىن، ئىبادەتخانىدىن كۆتۈرۈلگەن يۇقىرى بىر ئاۋازنىڭ يەتتە پەرىشتىگە: «بېرىڭلار، خۇدانىڭ قەھرى تولغان يەتتە چىننى يەر يۇزىگە تۆكۈڭلار!» دېگەنلىكىنى ئاڭلىدىم.	شۇدىن كېيىن، ئىبادەتخانىدىن كەلگەن بالق ئاۋاز يەتتە پەرىشتىگە: «بىرىڭلار، خۇدا قەھرى تولغان يەتتە چىننى يەرگە تۆكۈڭلار!» دېدى.
REV 16:2	پىرىنجى يەرىشتە جاشقىسىنى يەرگە تۆكتى. بۇ بىلەن، ھايۋاننىڭ بەلگىسى بىرىجىسى بىرىجىنى بەرىپ چىندىكىنى يەر-زىمىنغا تۆكتى. بۇنىڭ بىلەن دېۋىنىڭ تامغىسى بېسىلغان ۋە ئۇنىڭ بۇت-ھەيکىلىگە چوقۇغانلاردا بېرخلىپ يېرىڭىنچىلىك ھەم ئازابلىق چاق-جاھارەت يەيدا بولدى.	پىرىنجى يەرىشتە جاشقىسىنى يەرگە تۆكتى. بۇ بىلەن، ھايۋاننىڭ سۈرتىگە تايىشۇرۇلغانلارغا، قورقۇنچىلىق ۋە زەھەرلىك يېرىڭىنچىلىق كەلدى.
REV 16:3	ئىككىنچىسى چىندىكىنى دېڭىزغا تۆكتى؛ دېڭىز سۇي ئۆلۈكىنىڭ قېنىغا ئوخشاش قانغا ئايلاندى ۋە ئىچىدىكى يۇقۇن جانلىقلار ئۆلدى.	ئىككىنچىسى چىندىكىنى دېڭىزغا تۆكتى؛ دېڭىز سۇي ئۆلۈك قېنىغا ئوخشاش قان بولۇپ ئۆزگەردى ۋە ئىچىدىكى يۇقۇن ھايوانلار ئۆلدى.
REV 16:4	ئۇچىنچىسى چىندىكىنى دەريا ۋە بۇلاقلارنىڭ سۇلېرىغا تۆكتى؛ ئۇلارنىڭ سۇيىمۇ قانغا ئايلاندى.	ئۇچىنچى ئەنچەل دەريا ۋە بۇلاقلارنىڭ سۇلېرىغا تۆكتى، سۇلار قانغا ئايلاندى.
REV 16:5	شۇ ۋاقتتا مەن سۇلارنىڭ يەرىشتىسىنىڭ بۇنداق دەپتى: 'بۇ ھۆكمەرنى ئاندىن مەن سۇلارنىڭ يەرىشتىسىنىڭ مۇنداق دېگەنلىكىنى ئاڭلىدىم-' مۇشۇنداق ھۆكمەرنى چىقىرىشىڭىدا ئادىل بولغانسەن، ئى ھازىر بار بولغۇچى، بار بولغان مۇقەددەس بولغۇچى!	شۇ ۋاقتتا مەن سۇلارنىڭ يەرىشتىسىنىڭ بۇنداق دەپتى: 'بۇ ھۆكمەرنى ئاندىن مەن سۇلارنىڭ يەرىشتىسىنىڭ مۇنداق دېگەنلىكىنى ئاڭلىدىم-' چىقىرىشتا سەن ھەقىقىي ئادىل، ھازىر بار بولغان، مۇقەددەس بولغان!
REV 16:6	مۇشۇ ئادەملەر مۇقەددەس بەندىلەر بىلەن يەيغەمبەرلەرنىڭ قېنىنى تۆكەن، تۆكەنلىكى ۋە جىدىن، سەن ئۇلارغا ئىچكىلى قان بەردىڭ. ئۇلار شۇنىڭغا لايقتۇرۇ.	بۇ كىشىلەر مۇقەددەس بەندىلەر بىلەن يەيغەمبەرلەرنىڭ قېنىنى تۆكەن، شۇڭا سەن ئۇلارغا قان ئىچىشكە بەرگەن. ئۇلار بۇغا تولا لايق.
REV 16:7	ئاندىن قۇربانگاھنىڭ جاۋابەن: - «شۇنداق، ئى ھەممىسىڭە قادر ېھرۇھەردىگار خۇدا، ھۆكمۇلىرىڭەن ھەق ۋە ئادىلدۇر» - دېگەنلىكىنى ئاڭلىدىم.	ئاندىن قۇربانغاھ جاۋاب بەردى: «ھەئە، ئەي خۇدا، ھەر نەرسىگە قادر يەرۋەردىگار، سەنىڭ ھۆكمۇلىرىڭ ھەقىقىي ۋە ئادىل» دەپ، مەن ئۇنى ئاڭلىدىم.
REV 16:8	تۆتىنچىسى چىندىكىنى قۇياشنىڭ ئۇستىگە تۆكتى؛ بۇنىڭ بىلەن قۇياشقا ئىنسانلارنى ئوت بىلەن ئورتىگىلى قۇرۇدەت بېرىلدى.	تۆتىنچى يەرىشتە چۆركىنى قۇياشقا تۆكتى؛ بۇ بىلەن يەرىشتىگە ئادەملەرنى ئوت بىلەن يېس قىلىش قۇدرىتى بېرىلدى.
REV 16:9	ئاندىن ئادەملەر قىزقىز بىلەن سوتۇلۇپ كەتتى؛ بىراق ئۇلار توۋا قىلماي، بۇ شۇنىڭ بىلەن ئىنسانلار دەھشەتلەك قىزقىتا ئورتەلدى؛ بىراق ئۇلار ھېچ توۋا قىلماي ۋە ئايەتلەرنى كونتۇرۇل قىلغۇچى خۇدا مەدھىيە قىلماي، ئۇنىڭ ئىسمىنى ئورنىغا ئۇنىڭ نامىنى قاراڭاشتى.	ئاندىن ئادەملەر قىزقىز بىلەن سوتۇلۇپ كەتتى؛ بىراق ئۇلار توۋا قىلماي، بۇ شۇنىڭ بىلەن ئىنسانلار دەھشەتلەك قىزقىتا ئورتەلدى؛ بىراق ئۇلار ھېچ توۋا قىلماي ۋە ئايەتلەرنى كونتۇرۇل قىلغۇچى خۇدا مەدھىيە قىلماي، ئۇنىڭ ئىسمىنى يېس قىلدى.
REV 16:10	بەشىنچى يەرىشتە چۆركىنى جەن تەختىگە تۆكتى؛ جەننىڭ دۆلتى قاراڭغۇ بەشىنچىسى چىندىكىنى دېۋىنىڭ تەختىگە تۆكتى؛ دېۋىنىڭ يادىشاھلىقىنى قاراڭغۇلۇق باستى، كىشىلەر ئازابىتن تىللەرنى چىشلەشتى بولۇپ كەتتى، خېپلى ئازابىن تىللەرنى چىشلەپ تۇردى	بەشىنچى يەرىشتە چۆركىنى جەن تەختىگە تۆكتى؛ جەننىڭ دۆلتى قاراڭغۇ بەشىنچىسى چىندىكىنى دېۋىنىڭ تەختىگە تۆكتى؛ دېۋىنىڭ يادىشاھلىقىنى قاراڭغۇلۇق باستى، كىشىلەر ئازابىتن تىللەرنى چىشلەشتى بولۇپ كەتتى، خېپلى ئازابىن تىللەرنى چىشلەپ تۇردى
REV 16:11	ئاغرقى-ئازابى ۋە چاقا-جاراھەتلەرى سەۋەبىدىن، ئاسمانىدىكى خۇداغا كۆپۈر ۋە ئاغرقى-ئازابى ۋە چاقا-جاراھەتلەرنىڭ دەستىدىن ئەرىشىكى خۇدانى كۇپۇرلۇق قىلىپ قارغىشىپ، قىلىمشىلىرىغا ھېچ توۋا قىلىشىمىدى.	ئاغرقى-ئازابى ۋە چاقا-جاراھەتلەرى سەۋەبىدىن، ئاسمانىدىكى خۇداغا كۆپۈر ۋە ئاغرقى-ئازابى ۋە چاقا-جاراھەتلەرنىڭ دەستىدىن ئەرىشىكى خۇدانى كۇپۇرلۇق قىلىپ قارغىشىپ، قىلىمشىلىرىغا ھېچ توۋا قىلىشىمىدى.
REV 16:12	ئالىتىنچىسى چىندىكىنى ئۆلۈغ ئەفرات دەرياسىغا تۆكتى؛ دەريانىڭ سۇيىقىشىن كېلىدىغان يادىشاھلارنىڭ يولىنى ھازىرلاشقا دەرىانىڭ سۇبىنى قۇردى.	ئالىتىنچى يەرىشتە چوڭ ئەفرات دەرياسىغا سۇبىنۇش تۆكتى؛ دەريانىڭ سۇيىقۇرۇپ كەتتى، شەرقىن كېلىدىغان يادىشاھلارنىڭ يولى تەبىار بولدى.
REV 16:13	كېيىن مەن ئەجدىھان، دېۋان ۋە يالغان يەيغەمبەرنىڭ ئاغىزلىرىدىن چىققان ئاندىن مەن ئەجدىھانىڭ، دېۋىنىڭ ۋە ساختا يەيغەمبەرنىڭ ئېغىزلىرىدىن چىققان ياقىغا ئوخشايدىغان ئۈچ ناياك روھنى كۆردىم.	ياقا قاتايدىغان ئۈچ قورام روھنى كۆردىم.
REV 16:14	بۇلار مۆجىزىلىك ئالامەتلەرنى كۆرسىتىدىغان جىنلارنىڭ روھلىرى بولۇپ، يۇنكۈل يەر يۇزىدىكى يادىشاھلارنى ھەممىگە قادر خۇدانىڭ دەھشەتلەك كۇندىكى جەڭگە كەلەپلىك ئەھىمەتلىك كۆرسىتىپ، بارلىق دۇنيا يادىشاھلەرنى، قۇرۇدەتلەك خۇدانىڭ چوڭ كۇندىكى جەڭگە يېغىشتۇرۇپ، ئۇلارنىڭ ياقىنغا كېتىۋاتىدۇ.	بۇلار شەيتانلارنىڭ روھلىرى بولۇپ، سۆبىرەكلىك ئالامەتلەر كۆرسىتىپ، بارلىق دۇنيا يادىشاھلەرنى، قۇرۇدەتلەك خۇدانىڭ چوڭ كۇندىكى جەڭگە يېغىشتۇرۇپ، ئۇلارنىڭ ياقىنغا كېتىۋاتىدۇ.
REV 16:15	«مانا، مەن ئوغىرىدەك كېلىمەن! يالكاج ماڭماسلىق، نومۇسى كۆرۈنمهسلىكى ئۇچۇن، كىيمىلەرنى چىڭ ساقلاپ، سەگەك تۇرغانلار	«ئاچقىق، مەن ئوغىرىدەك كېلىپ قالىمەن! يالكاج يۈرمەسلىك ئۇچۇن، كىيمىلەرنى ياخشى ساقلاپ تۆتۈپ، ساقلىنىپ تۇرساڭ، بەختلىك

Reference	Before	After
REV 16:16	ئەمدى نايالك روھلار يادشاھلارنى ئېرانيچە «ھارماگىددون» دېيىلدەن بەختلىكتۇر!).	ئۇلارنى ئېرانيچە «ھارماگىددون» دەپ ئاتالغان جايغا يىفدى.
REV 16:17	يەتنىنچىسى چۈركىن ھاۋاغا تۆكۈز تەخت ياققا بىر كۈچلۈك ئاۋاز چىقىن: يەرشنىك ئىبادەتخانىدىن، تەختىن يۇقىرى بىر ئاۋاز كۆتۈرۈلۈپ: «ئىش تمام بولدى!» دېيىلدى.	يەتنىنچىسى چۈركىن ھاۋاغا تۆكۈز تەخت ياققا بىر كۈچلۈك ئاۋاز چىقىن: يەرشنىك ئىبادەتخانىدىن، تەختىن يۇقىرى بىر ئاۋاز كۆتۈرۈلۈپ: «ئىش تمام بولدى!» دېيىلدى.
REV 16:18	شۇئان چاقماقلار چېلىدى، تۈرلۈك ئاۋازلار ۋە گۈلدۈرمامىلار ئاڭلاندى ۋە دەھىشەتلىك بىر يەر تەۋەرەش يۇز بەردى؛ ئىنسانلار يەر يۈزىنە ئاپىرىدە بولغاندىن بېرى بۇنچىلىك دەھىشەتلىك بەر تەۋەرەش ھېچ بولۇپ باقىغاندى.	شۇ ۋاقتىنچىنىڭ ئاۋازلار ۋە گۈرۈللەر كۆرۈلدى، ۋە بىر چۈك يەر تەۋەرەش كۆرۈلدى؛ بۇ، كىشىلەر يەر يۈزىنە كەلگەندىن بۇيان بۇ قەدەر چۈك يەر تەۋەرەش بولمىغان.
REV 16:19	كاتتا شەھەر ئۆچكە بۇلۇنگەن؛ ھەممە دۆلەتلەردىكى شەھەرلەر يىمىرىپ غۇلىتلىدى. شۇنىڭ بىلەن كاتتا شەھەر بابىل خۇدانىڭ يادىغا كېچىپ ئۇنىڭ ئەشەددىي قەھرلىك شارابىن بىلەن تولغان قەدەھ ئۇنىڭغا بېرىلىدى.	چۈك شەھەر ئۆچكە بۇلۇنگەن؛ ھەممە دۆلەتلەردىكى شەھەرلەر يىمىرىپ كەتتى. شۇ ۋاقتىتا چۈك شەھەر بابىل، خۇدا ئۇنى ئەسلىگە كەلتۈرۈپ، ئۇنىڭ ئەھرىنىڭ شارابىن بىلەن تولغان قادەھنى بەرگەن.
REV 16:20	بارلىق ئارالار ئۆزىنى قاچۇرۇپ غايىب بولدى، تاغلارمۇ يوق بولدى؛	ھەممە ئارالار قاچىپ كەتتى، تاغلارمۇ يوقاپ كەتتى؛
REV 16:21	ئادەملەرگە ھەر بىر دانىسى بىر تالانت ئېغىرلىقتا مۆلدور ئاسماناندىن ياغىپ ئىنسانلارنىڭ ئۆستىنگە ھەربىر دانىسى بىر تالانت ئېغىرلىقتا كېلىدىغان مۆلدور ئاسماناندىن ياغىي. مۆلدور ئاپىنى شۇنداق دەھىشەتلىك بولدىكى، ئادەملەر ئاپەتنىڭ دەستدىن خۇدانى كۆيۈرلۈق قىلىپ قارغاشتى.	ئادەملەرگە ھەر بىر دانىسى بىر تالانت ئېغىرلىقتا مۆلدور ئاسماناندىن ياغىپ ئىنسانلارنىڭ ئۆستىنگە ھەربىر دانىسى بىر تالانت ئېغىرلىقتا كېلىدىغان كەتتى. بۇ مۆلدور ئاپىنى ئېنىق قورقۇنچىلۇق بولۇپ، ئادەملەر ئاپەتنى خۇدانى كۆيۈرلاشقا باشلىدى.
REV 17:1	يەتكە چىنسى بار يەتكە پەرسەتنىڭ بىرى كېلىپ، ماڭا سۆزلەپ: - بۇ يەرگە كەل، نۇرغۇن سۇلار ئۆستىدە ئولتۇرغان چۈك يەھىشە ئايالنىڭ تارتىدەغان جازاسىنى ساڭا كۆرسىتىپ قويى.	يەتكە پەرسەتنىڭ بىرى كەلدى، ماڭا دېدى: كەل بۇ يەرگە، چۈك يەھىشە ئايالنىڭ جازاسىنى ساڭا كۆرسەتىمەن، ئۇ كۆپ سۇلار ئۆستىدە ئولتۇرۇۋاتىدۇ.
REV 17:2	يەر يۈزىدىكى يادشاھلار ئۇنىڭ بىلەن بۇزۇقلۇق ئۆتكۈزدى، يەر يۈزىدىكىلەر ئۇنىڭ بۇزۇقلۇقنىڭ شارابىدىن مەست بولۇشتى، - دېدى.	يەر كۆرەدىكى رەھبەرلەر ئۇ بىلەن ناماڭلىق قىلىدى، يەر كۆرەدىكى خەلق ئۇنىڭ ناماڭلىقنىڭ شارابىدىن ساراي بولدى.
REV 17:3	شۇنىڭ بىلەن ئۇ پەرسەتە مېنى روھنىڭ ئىلکىدىكى ھالەتتە بىر چۈلگە ئېلىپ باردى. ئۇ يەرده يەتكە باشلىق، ئۇن مۇڭگۈزلۈك بولۇپ، بارلىق يەرلىرى كۆيۈرلۈق ئاتالار بىلەن كۆيۈرلۈق نامىلىرى قاپىلغان بىر توق قىزىل دىۋىنىڭ ئۆستىدە ئولتۇرغان بىر ئايالنى كۆردۈم.	شۇ ۋاقتىتا ئۇ پەرسەتە مېنى روھ بىلەن چۆلغا ئاياردى. ئۇ يەرده يەتكە باشلىق، ئۇن مۇڭگۈزلۈك بولۇپ، بارلىق يەرلىرى كۆيۈرلۈق ئاتالار بىلەن قاپىلغان بىر قىزىل جانۇوارنىڭ ئۆستىدە ئولتۇرغان بىر ئايالنى كۆردۈم.
REV 17:4	ئايال يۈرفىرا ۋە قىزىل كىيم كېيگەن، ئالتۇن، قىممەت تاشلار ۋە ئىنچىكلەر ئايال سوْسۇن ۋە توق قىزىل كىيم كېيگەن بولۇپ، ئالتۇن، قىممەتلىك ياقۇت ۋە مەرأيىتلىر بىلەن يەردا لانغافانىدى. قولىدا يېرگىنچىلىك نومۇسسىزلىقلار ۋە ئۆز بۇزۇقلۇقنىڭ نىجاسەتلىرى بىلەن تولغان بىر ئالتۇن قەدەھ بار ئىدى.	ئايال يۈرفىرا ۋە قىزىل كىيم كېيگەن، ئالتۇن، قىممەت تاشلار ۋە ئىنچىكلەر ئايال سوْسۇن ۋە توق قىزىل كىيم كېيگەن بولۇپ، ئالتۇن، قىممەتلىك بىلەن سەزىلگەن. قولىدا ئىگەللىكەر ۋە ئۇنىڭ ناماڭلىقنىڭ قورامىسىزلىقلرى بىلەن تولغان بىر ئالتۇن كاس بار.
REV 17:5	ئۇنىڭ يېشانسىدا بىر سىر يېزىلغان: «چۈك بابىل، فاھىشەلەرنىڭ ئانىسى يېشانسىگە بىر سىر - «كاتتا بابىل، يەھىشەلەرنىڭ ۋە دۇنيادىكى يۇتكۈل يېرگىنچىلىك نومۇسسىزلىقلارنىڭ ئانىسى» دېگەن نام يۇتكۈلۈك ئىدى.	ئۇنىڭ يېشانسىدا بىر سىر يېزىلغان: «چۈك بابىل، فاھىشەلەرنىڭ ئانىسى يېشانسىگە بىر سىر - «كاتتا بابىل، يەھىشەلەرنىڭ ۋە دۇنيادىكى يۇتكۈل يېرگىنچىلىك نومۇسسىزلىقلارنىڭ ئانىسى» دېگەن نام يۇتكۈلۈك ئىدى.
REV 17:6	مەن ئايالنىڭ مۇقدەدس بەندىلەرنىڭ قېنى ۋە ئەيىساغا گۇۋاھلىق قېنى بىلەن سارالغانلىقىنى كۆردۈم، ئۇنى كۆرگەن، چۈك يەرالىق بىلەن بولغانلىقىنى كۆردۈم، ئۇنى كۆرۈپ تولىمۇ تەئىجىجۇپ قىلىپ ئىتتايىن ھەيران قالدىم.	مەن ئايالنىڭ مۇقدەدس بەندىلەر ۋە ئەيىساغا گۇۋاھلىق بەرگۈچىلىرىنىڭ قېنى بىلەن سارالغانلىقىنى كۆردۈم، ئۇنى كۆرگەن، چۈك يەرالىق بىلەن بولغانلىقىنى كۆردۈم، ئۇنى كۆرۈپ تەئەججۇپ قالدىم.
REV 17:7	پەرسەتە ماڭا مۇنداق دېدى: - «نېمىگە ھەيران قالدىك؟ ئايالنىڭ ۋە ئۇنى كۆتۈرۈپ تۇرغان يەتكە باشلىق، ئۇن مۇڭگۈزلۈك دىۋىنىڭ سرىنى ساڭا پېتىپ بېرىھى.	پەرسەتە ماڭا دېدى: «نېمىگە ھەيران بولدۇڭ؟ ئايال بىلەن ئۇنى ئايالنىڭ مۇقدەتسەن ئەتقان يەتكە باشلىق، ئۇن مۇڭگۈزلۈك جەنۇوارنىڭ سرىنى ساڭا سۆزلەپ بېرىمەن.
REV 17:8	سەن كۆرگەن دىۋە بىر زامانلarda بار ئىدى، ھازىر يوق؛ ئۇزۇن ئۆتمەي تېڭى	سەن كۆرگەن جانۇوار ئۆتكەن ۋاقتىل arda بار edi، ھازىر يوق؛ تېڭى

Reference	Before	After
	يوق هاڏدين چقبي، هالاكه تکه قاراپ مانگدو. بهر يوزنده توُرُوْاتقانلار - دُونيا ٽاپيرده بولغاندين بُويان ئىسىملىرى هاياتلىق، دېپىرىگە يۇنۇلمىگەن كىشىلەر دىۋىنى كۆرۈپ ئىتتىيان ھەپاران قالىدۇ. چۈنكى ئۇ بىر زامانلاردا بار ئىدى، هازىر يوق، لېكىن يەنە يەيدا بولىدۇ.	ئابىسىدىن چقبي كەتىدۇ، هالاكه تکه قاراپ كېتىدۇ. يەر ئۆستىدە توُرُوْاتقانلار، دُونيا باشلىنىپ قالغاندىن بُويان ئىسىمى هايات كىتابغا يېزلىمىغانلار، بۇ جانئوارنى كۆرگەندە زور ھايран قالىدۇ. چۈنكى ئۇ ئۆتكەن ۋاقىتلەر arda بار edi، هازىر يوق، لېكىن يەنە يەيدا بولىدۇ.
REV 17:9	بۇنى جاکى چۈشەندۈرۈش ئۆچۈن ئەقىل كېرەك: يەته باش، يەنى ئۇ ئايال مانا بۇنى چۈشىنىشكە لازىم بولغان ھېكمەت: - يەته باش بولسا ئۇ ئايال ئولتۇرغان يەته تاغقا، شۇنداقلا يەته يادىشاھقا ۋەكىللەك قىلىدۇ.	بۇنى جاکى چۈشەندۈرۈش ئۆچۈن ئەقىل كېرەك: يەته باش، يەنى ئۇ ئايال مانا بۇنى چۈشىنىشكە لازىم بولغان ھېكمەت: - يەته باش بولسا ئۇ ئايال ئولتۇرغان يەته تاغ بولۇپ.
REV 17:10	بۇلارنىڭ بەشى يېقىلغان، بىرسى بار، يەنە بىرى تېخى كەلمىدى. ئۇ كەلگەندە يەقەت ئازلا ۋاقت توُرالايدۇ.	بۇلارنىڭ بەشلىكى ئۆتۈپ بېرىپتۇ، بىرى هازىر بار، باشقۇ بىرى ھارىغچە كەلمىگەن. ئۇ كەلسە، يەقەت كىچىكلا ۋاقت توُرالايدۇ.
REV 17:11	بۇرۇن بار بولغان، ئەمدى ھازىر يوق بولغان دىۋىنىڭ ئۆزى سەككىزىنچى يادىشاھدۇر، شۇنداقلا ئۇ ھەم يەتتىسىدىن بىرى بولۇپ ھالاكه تکه قاراپ ماڭىدۇ.	ئۇ جانئوار بۇرۇن بار بولغان، ھازىر يوق، سەككىزىنچى يادىشا بولۇپ، يەتتىسىدىن چىققان بولۇپ، ھالاكه تکه قاراپ كېتىدۇ.
REV 17:12	سەن كۆرگەن ئون مۇڭگۈز ئون يادىشاھدۇر. ئۇلارنىڭ يادىشاھلىقلرى تېخى يوق، ئەمدى ئۇلارغا دىۋە بىلەن بىلە بىر سائەتلىك يادىشاھلىق هوقوقۇ پېرىلىدۇ.	سەن كۆرگەن ئون مۇڭگۈز، ئون يادىشا. ئۇلارنىڭ دۆلەتلەرى ھازىر يوق، لېكىن دىۋە بىلەن بىلە، بىر سائەت ئۆچۈن يادىشاھ هوقوقۇ ئالىدۇ.
REV 17:13	بۇ يادىشاھلار بىر ئوي، بىر نىيەتتە بولۇپ ئۆز قۇدرىتى ۋە هوقوقلەرنى دىۋىنگە پېرىشىدۇ.	بۇ رەھىيەرلەر بىر ئويدا، بىر نىيەتتە بولۇپ، ئۆز كۈچ قۇدرىتى ۋە هوقوقلەرنى دىۋىنگە پېرىدۇ.
REV 17:14	دىۋە ۋە يادىشاھلار بېلىشىپ قوزىغا قارشى جەڭ قىلىدۇ. قوزا ئۇلارنىڭ ئۆستىدىن غالىب كېلىدۇ، چۈنكى ئۇ رەبلىرنىڭ رەبىي، يادىشاھلارنىڭ يادىشاھدۇر. ئۇنىڭ بىلەن بىرگە توُرغانلار بولسا چاقىرىلغان، تالانغان ۋە ئۇنىڭغا سادىق بولغانلاردۇ».	يادىشاھلار بىرگە كېلىپ قوزىغا قارشى سۇم قىلىدۇ. قوزا ئۇلارنى غالىب كېلىدۇ، چۈنكى ئۇ رەبلىرنىڭ رەبىي، يادىشاھلارنىڭ يادىشاھى. ئۇ بىلەن بىرگە توُرغانلار چاقىرىلغان، تالانغان ۋە سادىق كىشىلەر.
REV 17:15	يەرشتە مەنمۇ دېدى: «سەن كۆرگەن سۇلار، بۇلار يەھىشە ئايال ئولتۇرغان يەرشتە ماڭا يەنە: - يەھىشە ئايال ئولتۇرغان ئولتۇرغان، سەن كۆرگەن سۇلار بولسا مىللەتلەر، ئۆزىرا توپلاشقان نۇرغۇن كىشىلەر، ئەللەر ۋە ھەر خىل تىلاردا سۆزلىشىدىغان كىشىلەردۇر».	يەرشتە مەنمۇ دېدى: «سەن كۆرگەن سۇلار، بۇلار يەھىشە ئايال ئولتۇرغان يەرشتە ماڭا يەنە: - يەھىشە ئايال ئولتۇرغان ئولتۇرغان، سەن كۆرگەن سۇلار بولسا مىللەتلەر، ئۆزىرا توپلاشقان نۇرغۇن كىشىلەر، ئەللەر ۋە ھەر جاي بولۇپ، خەلقىلار، كۆپلىكلەر، دۆلەتلەر ۋە تىلاردۇر».
REV 17:16	سەن كۆرگەن ئون مۇڭگۈز بىلەن دىۋى بۇ ئايالغا نېھەت قىلىدۇ، ئۇنى تاري سەن كۆرگەن ئون مۇڭگۈز ۋە دىۋە بۇ يەھىشە ئايالدىن نېھەتلىنىدۇ، ئۇنى تالان-تاراج قىلىپ يالىڭاچلىپ قويىدۇ، ئۇنىڭ گۆشىنى يەپ، ئۆزىنى ئوتتا كۆيدۈردى.	سەن كۆرگەن ئون مۇڭگۈز بىلەن دىۋى بۇ ئايالغا نېھەت قىلىدۇ، ئۇنى تاري سەن كۆرگەن ئون مۇڭگۈز ۋە دىۋە بۇ يەھىشە ئايالدىن نېھەتلىنىدۇ، ئۇنى قىلىپ يادىشاھلىق هوقوقىنى دىۋىنگە پېرىشكە نېھەت قىلىدۇ.
REV 17:17	چۈنكى خۇدا ئۆز سۆز-كاalamلىرى ئەمەلگە ئاشقۇچە، ئاشۇ ئون يادىشاھنىڭ كۆڭلىكە ئۆز ئىرادىسىنى ئىجرا قىلىپ، بىر قارarda توختىشىپ يادىشاھلىق هوقوقىنى دىۋىنگە پېرىشىن سالدى.	چۈنكى خۇدا ئۆز سۆزلەرنى تولۇق ئەمەلگە ئاشۇرۇش ئۆچۈن، ئۇ شۇ يادىشاھلارنىڭ كۆڭلىكە ئۆز ئىرادىسىنى قوبۇپ بەرگەن، بىر قاراردا توختاپ يادىشاھلىق هوقوقىنى دىۋىنگە پېرىشكە نېھەت قىلىدۇ.
REV 17:18	سەن كۆرگەن ئايال يەر يۇزىدىكى يادىشاھلار ئۆستىدىن هوڭومرانلىق قىلىدىغان كاتتا شەھەردو، - دېدى.	سىز كۆرگەن ئايال، دۇنيا يادىشاھلىرىنى باشقۇرغان چوڭ شەھەر.
REV 18:1	ئۇ ئىشلاردىن كېپىن مەن چوڭ هوقوقۇلۇق يەنە بىر يەرشتىنىڭ ئاسمانىدىن چۈشۈۋاتقانلىقىنى كۆرۈم. يەر يۇزى ئۇنىڭ، جۇلاللىقىدىن يورۇپ كەتتى.	بۇ ئىشلاردىن كېپىن، مەن بىر كاتتا هوقوق بار باشقۇ بىر يەرشتىنىڭ ئاسمانىدىن چۈشۈپ كەتەنلىكىنى كۆرۈم. يەر ئۇنىڭ جۇلاللىتى بىلەن يورۇق بولۇپ كەتتى.
REV 18:2	يەرشتە يۇقىرى ئاۋاژ بىلەن مۇنداق ۋارقىرىدى: - «غۇلىدى! كاتتا شەھەر باپل غۇلىدى! ئەمدى ئۇ جىنلارنىڭ ماكانى، ھەربىر ئاياك روھلارنىڭ سولاقخانىسى، ھەربىر مەكرۇھ ۋە يېرگىنچىلىك قۇشلارنىڭ سولاق-چاڭىسى بولدى!	يەرشتە كۆچلۈك ئاۋاژ بىلەن بۇنداق دەپ چاقىرىدۇ: «چوڭ باپل شەھەر غۇلىپ كەتتى! ھازىر ئۇ جىنلارنىڭ تۇرۇش تەرەبى، ھەر قايىسى ئاياك روھلارنىڭ يېرقلەشىش ئورنى، ھەر قايىسى نېھەتلەنگەن قۇشلارنىڭ قاماقى بولۇپ قالدى!»

Reference	Before	After
REV 18:3	چۈنكى بارلىق ئەللەر ئۇنىڭ زىنا-بۇزۇقلۇقىنىڭ سەۋالق شارابىدىن سېچىشتى؛ يەر يۈزىدىكى بارلىق پادشاھلار ئۇنىڭ بىلەن بۇزۇقلۇق ئۆتكۈزۈشتى، يەر يۈزىدىكى سودىگەرلەر ئۇنىڭ ئىش-ئىشىنىڭ ئەلوھىچىلىكىدىن بېسىشتى.	چۈنكى بارلىق دۆلەتلەر ئۇنىڭ زىنا قىلىشىنىڭ غەظەپ شەراسىنى ئىچىپ بۇلغان؛ دۇزىيا پادشاھلرى ئۇ بىلەن زىنا قىلىدى، سوداچىلار ئۇنىڭ يەسلىكىدىن پايدا تېپىپ كۆپ يۇل كاسىدى.
REV 18:4	ئاسماندىن يەنە بىر ئاۋازنى ئاڭلىدىم؛ «ئى مېنىڭ خەلقىم، ئۇنىڭ گۇناھلىرىغا شېرىنگ بولما سلىقىڭىلار ئۆچۈن، ھەم ئۇنىڭ بېشىغا چۈشىدىغان بالايىئاھىتلەرگە ئۆچۈرمىغىن، ئۇنىڭ ئىچىدىن چىقىپ كېتىڭلار!	ئاسماندىن يەنە بىر ئاۋاز ئېشىتىپ قالدىم؛ «ئى مېنىڭ خەلقىم، ئۇنىڭ گۇناھلىرىغا قاتىشماڭلار، شۇڭا ئۇنىڭ بېشىغا چۈشىدىغان ئاپەتلەرگە ئۆچۈرمىغىن، ئۇنىڭ ئىچىدىن چىقىپ كېتىڭلار!
REV 18:5	چۈنكى ئۇنىڭ گۇناھلىرى یەلەككە يەتكۈدەك دۆۋەلىنىپ كەتكەن، خۇدا ئۇنىڭ ھەققانىيەتسىزلىكلىرىنى ئېسىگە ئالدى.	ئۇنىڭ گۇناھلىرى ئاسمانغا يېتىپ بارغان، خۇدا ئۇنىڭ يامان ئىشلىرىنى ئەسلهپ قالدى.
REV 18:6	ئۇ باشقىلارغا قانداق قايتۇرغان بولسا، شۇنداق ئۆزىگە قايتۇرۇڭلار؛ ئۇنىڭ ئۇ باشقىلارغا ياندۇرۇنىنى ئۆزىگە ياندۇرۇڭلار؛ ئۇنىڭ قىلغانلىرىغا ئاساسەن ئىككى ھەسىسە قوشۇپ جازا بەرينگ؛ ئۇ باشقىلارغا قىلىشلىرىغا مۇۋاپىق ئىككى ھەسىسە قوشالىپ قايتۇرۇڭلار؛ ئۇ باشقىلارغا نېمە قوشقان بولسا، ئۇنىڭغا ئىككى ھەسىسە قوشۇپ قايتۇرۇڭلار.	ئۇ ئۆزىنى قانداق چوڭ قىلسىسا، قانداق خۇشال-تەمتهلىك ھايات كۆرسە، ئۇ ئۆزىنى قانچىلىك ئۇلۇغلىغان بولسا، قانچىلىك ئېپش-ئىشەتتە ياشغان شۇ قەدەر ئازاپ ۋە ئەلمىم بېرىڭلار؛ چۈنكى ئۇ ئۆزىدە: «مەن يالغۇز ئەمەس، بولسا، ئۇنىڭغا شۇنچىلىك قىينلىش ۋە دەر بېرىڭلار؛ ئۇ كۆڭلەدە: «مەن تۇل ئەمەس، بەلكى تەختە ئولتۇرغان خانىشىمەن؛ مەن دەرد-ئەلەمنى ئەسلا كۆرمەيمەن» دەپ ئويلايدۇ.
REV 18:7	بۇ كۈندە بالايىسى بەلا-ئاپەتلەر كېلىدۇ، يەنى ئۆلۈم، يېچىلىق ۋە ئاچارلىق، بۇ ۋەجىدىن بىر كۈن ئىچىدىلا ئۇنىڭغا چۈشىدىغان بالايىئاھىتلەر، يەنى ئۇوت بىلەن يېقىلىدۇ؛ چۈنكى يەرۋەدىگار خۇدا كۈچلۈك بولۇپ، ئۇنى چۈنكى ئۇنى سوراق قىلغۇچى يەرۋەدىگار خۇدا قۇدرەتلىكتۇر!». قارار قىلغان.	ئۇ ئۆزىنى قانداق چوڭ قىلسىسا، قانداق خۇشال-تەمتهلىك ھايات كۆرسە، ئۇ ئۆزىنى قانچىلىك ئۇلۇغلىغان بولسا، قانچىلىك ئېپش-ئىشەتتە ياشغان ئۇوت بىلەن يېقىلىدۇ؛ چۈنكى يەرۋەدىگار خۇدا كۈچلۈك بولۇپ، ئۇنى چۈنكى ئۇنى سوراق قىلغۇچى يەرۋەدىگار خۇدا قۇدرەتلىكتۇر!». قارار قىلغان.
REV 18:8	ئۇ بىلەن ناما لايىس قىلغان ۋە ئۇ بىلەن ڇاپ-ئات قىلىپ ياشغان دۇنيا يادىشالىلىرى، ئۇنىڭ ياندىغاندا چىققان تۇنۇنى كۆرگەندە، ئۇنىڭ ھالىتىگە يەر يۈزىدىكى پادشاھلار ئۇنى ئۆرتىگەن ئۇنىڭ ئىس-تۆتەكلرىنى كۆرگەندە، ئۇنىڭ ھالىغا قاراپ يېغا-زار كۆتۈرۈشىدۇ.	ئۇ بىلەن ناما لايىس قىلغان ۋە ئۇ بىلەن ڇاپ-ئات قىلىپ ياشغان دۇنيا يادىشالىلىرى، ئۇنىڭ ياندىغاندا چىققان تۇنۇنى كۆرگەندە، ئۇنىڭ ھالىتىگە يەر يۈزىدىكى پادشاھلار ئۇنى ئۆرتىگەن ئۇنىڭ ئىس-تۆتەكلرىنى كۆرگەندە، ئۇنىڭ ھالىغا قاراپ يېغا-زار كۆتۈرۈشىدۇ.
REV 18:9	ئۇلار ئۇنىڭ تارتۇۋاتقان ئازابىدىن قورقۇپ، يېرافقا تۇرۇپ دەپدۇكى: «ۋاي، ۋاي، بۇ چوڭ شەھەر! ئاھ بابل، كوج شەھەر! چۈنكى بىر سائەت ئىچىدە سەننىڭ «ۋاي ئىسىست، ۋاي ئىسىست، ئى كاتتا شەھەر! ئاھ بابل، كۈچلۈك شەھەر! چۈنكى بىر سائەت ئىچىدىلا جازايىڭ بېشىڭغا چۈشتى!» جازاسى كەلدى!	ئۇلار ئۇنىڭ تارتۇۋاتقان ئازابىدىن قورقۇپ، يېرافقا تۇرۇپ دەپدۇكى: «ۋاي، ۋاي، بۇ چوڭ شەھەر! ئاھ بابل، كوج شەھەر! چۈنكى بىر سائەت ئىچىدە سەننىڭ «ۋاي ئىسىست، ۋاي ئىسىست، ئى كاتتا شەھەر! ئاھ بابل، كۈچلۈك شەھەر! چۈنكى بىر سائەت ئىچىدىلا جازايىڭ بېشىڭغا چۈشتى!» جازاسى كەلدى!
REV 18:10	يەر يۈزىدىكى سوداچىلار ئۇ ئۆچۈن بىغلايدۇ ۋە قايفۇ كۆرسەتەلەيدۇ، چۈنكى يەر يۈزىدىكى سودىگەرلەر مۇ ئۇنىڭ ئۆستىدە يېغا-زار قىلىشىدۇ. چۈنكى ئەمدى ئۇلارنىڭ بەزەك-ماللىرىنى ساتقۇچى قالمىدى.	يەر يۈزىدىكى سوداچىلار ئۇ ئۆچۈن بىغلايدۇ ۋە قايفۇ كۆرسەتەلەيدۇ، چۈنكى يەر يۈزىدىكى سودىگەرلەر مۇ ئۇنىڭ ئۆستىدە يېغا-زار قىلىشىدۇ. چۈنكى ئەمدى ئۇلارنىڭ بەزەك-ماللىرىنى ساتقۇچى قالمىدى.
REV 18:11	يەن ئاللىق-كۆمۈش، قىممەتلىك ياقۇتلار، ئۇنچە-مەرۋاپىت، نەيس بۇلارنىڭ ئىچىدە، ئالتنى بىلەن كۆمۈش بار، قىممەت تاشلار، ئۆچۈنچە بىلەن مەرۋە، ياخشى كېيمىلەر، سۆسۈن يارچە، يېپەك، قىزىل گەز، بارلىق بىلەن مەرۋە، ياخشى كېيمىلەر، سۆسۈن يارچە، يېپەك، قىزىل گەز، بارلىق هەرخىل خۇشىبۇي تۇرۇنچ ياغاچلار، يېل چىشى بۇيۇملىرى، ئەڭ ئېسىل ياغاچ، تۇقۇش، تۆمۈر ۋە مەرمەرلەردىن ئىشلەنگەن خىلەمۇخلى بۇيۇملىار، تۆتۈش، تۆمۈر ۋە مەرمەرلەردىن قۇرۇلغان ھەرخىل نەرسىلەر بار.	يەن ئاللىق-كۆمۈش، قىممەتلىك ياقۇتلار، ئۇنچە-مەرۋاپىت، نەيس بۇلارنىڭ ئىچىدە، ئالتنى بىلەن كۆمۈش بار، قىممەت تاشلار، ئۆچۈنچە بىلەن مەرۋە، ياخشى كېيمىلەر، سۆسۈن يارچە، يېپەك، قىزىل گەز، بارلىق بىلەن مەرۋە، ياخشى كېيمىلەر، سۆسۈن يارچە، يېپەك، قىزىل گەز، بارلىق هەرخىل خۇشىبۇي تۇرۇنچ ياغاچلار، يېل چىشى بۇيۇملىرى، ئەڭ ئېسىل ياغاچ، تۇقۇش، تۆمۈر ۋە مەرمەرلەردىن ئىشلەنگەن خىلەمۇخلى بۇيۇملىار، تۆتۈش، تۆمۈر ۋە مەرمەرلەردىن قۇرۇلغان ھەرخىل نەرسىلەر بار.
REV 18:12	شۇنىڭدەك قوۋۇقادارچىن، تېتىقۇلار، خۇشىبۇي، مۇرمەككى، مەستىكى، شەرەپ، زەيتۇن مېبى، ئاق ئۇن، بۇغدايى، كالا، قوي، ئات، ھارۋا ۋە ئىنسانلارنىڭ تەنلىرى ۋە جانلىرى دېگەن ماللىرىنى سېتىۋالدىغان كىشى يوقتۇر.	شۇنىڭدەك قوۋۇقادارچىن، تېتىقۇلار، خۇشىبۇي، مۇرمەككى، مەستىكى، شەرەپ، زەيتۇن مېبى، ئاق ئۇن، بۇغدايى، هاپۇانلار، قوي، ئات، ھارۋا ۋە ئىنسانلارنىڭ تەنلىرى ۋە جانلىرى دېگەن ماللىرىنى سېتىۋالدىغان كىشى يوقتۇر.
REV 18:13	ئى بابل، جېنىڭ مەستانا بولغان ئېسىل مېۋلەر سەندىن كەتى، بارلىق ياخشى ۋە قىممەتلىك ئىشلار سەندىن يوقاپ كەتى، سەن بۇلارنى ھەشەتلىك مال-دۇنالىرىڭ سەندىن يوقالدى. ئۇلار	ئى بابل، سەندىن ئوزۇنىڭغا ياققان مېۋلەر سەندىن كەتىپ كەتى، بارلىق ياخشى ۋە قىممەتلىك ئىشلار سەندىن يوقاپ كەتى، سەن بۇلارنى ھەشەتلىك مال-دۇنالىرىڭ سەندىن يوقالدى. ئۇلار
REV 18:14		

Reference	Before	After
REV 18:15	بۇلارنى ئەمدى ھەرگىز تايالمايدۇ! بۇ ماللارنى سېتىپ بىسغان سودىگەرلەر بولسا شەھەرنىڭ تارتۇۋاتقان ئازابىدىن قورقۇپ، ييراقتا تۇرۇپ ئۇنىڭ ئۆستىدە يىغا-زار قىلىشىپ دېپىشىدۇ.	ئەمدى ھەرگىز تايالماسىن! بۇ ماللارنى سېتىپ يۇل قازانغان سوداچىلار، شەھەرنىڭ ئازابىدىن قورققان، ييراقتا تۇرۇپ يىغلاپ ۋە قايغۇ كۆرسەتلەيدۇ.
REV 18:16	ۋاي ئىسىت، ۋاي ئىسىت، ئى كاتتا شەھەر! نەيسىن لىباس رەختلەرگە، سۆسۈن ۋە توق قىزىل رەڭلىك گەزمەللارغا ئورىلىپ، ئالتوۇن، قىممەتلىك ياقۇتلار ۋە ئۇنچە-مەۋايتلار بىلەن بېزەلگەنسەن!	ۋاي، ۋاي، ئى چوڭ شەھەر! سەن باخشى كىيمىلەر، سۆسۈن ۋە قىزىل رەڭلىك گەزمەللەر كىيىپ، ئالتوۇن، قىممەت تاشلار ۋە ئۇچە بىلەن بەزەنگەن، چۈنكى بىر سائەت ئىچىدە بۇ قەدەر زور مال-مۇلۇك بىزىلدى!
REV 18:17	بىر سائەت ئىچىدەلا شۇنچە كاتتا باىلىقلار ۋە يەران بولدى!» بارلىق كېمە خوجايىنلىرى، كېمىدىكى بارلىق يولۇچىلار، كېمچىلەر ۋە دېڭىزغا تايىنىپ جان باقىدىغانلارنىڭ ھەممىسى ييراقتا تۇرۇپ،	ھەممە كېمە باشلىقلرى، كېمې بېرىپ سەيەر قىلغۇچىلار، دېڭىزچىلار ۋە دېڭىزدا ئىشلەيدىغانلارنىڭ ھەممىسى ييراقتا تۇرۇپتۇ.
REV 18:18	ئۇنى ئۆرتىگەن ئوتىنىڭ ئىس-تۇنەكلەرنى كۆرۈپ: «بۇ كاتتا شەھەرگە قايسى شەھەر تەڭ كېلەلىسىن؟ - دەپ يەرياد كۆتۈرۈشتى.	ئۇنى يېقۇۋاتقان ئوتىنىڭ تۇنۇنىنى كۆرگەندە: «بۇ چوڭ شەھەرگە قايسى باشقا شەھەر ئوخشاش بولىدۇ؟» دەپ ئاۋااز چىقىرىدى.
REV 18:19	ئۇلار باشلىرىغا توپا چىچىپ، يەرياد كۆتۈرۈشۈپ، يىغا-زار قىلىشىپ: - ۋاي ئىسىت، ۋاي ئىسىت، ئۇ كاتتا شەھەر! ئۇ ئارقىلىق، ئۇنىڭ دۈلتىدىن، دېڭىزدا كېمىسى يارلار بىسغانىدى! بىر سائەت ئىچىدەلا ۋە يەران بولدى بۇ شەھەر! - دېپىشىدۇ.	ئۇلار باشلىرىغا چىر تاشلاب، قاتتا قىلىپ، ياغىزلىق: «ۋاي، ۋاي، بۇ زور شەھەر! ئۇ شەھەر ئارقىلىق، دېڭىزدا كېمە بارلار زور بولۇپ كەتتى! بىر سائەتتە بۇ ئۇنلا يوقاپ كەتتى!» دېپىشىدۇ.
REV 18:20	«ئۇنىڭ ئۆستىدە خۇشال بولۇڭلار، ئەرش، مۇقدىدەس دوستلار، روسوُلار - ئۇنىڭ بىشىغا كەلگەنلەردىن شادىلىنىڭلار، ئەي ئەرش، ئەي مۇقدىدەس بەندىلەر، روسوُلار ۋە يېغەمبەرلەر! چۈنكى خۇدا سىلەر ئۇچۇن ئۇنى ھۆكۈم قىلغان!». دەۋاىيگىلاردىكى ھۆكۈمنى ئۇنىڭ ئۆستىدىن چىقارغان!».	«ئۇنىڭ ئۆستىدە خۇشال بولۇڭلار، ئەرش، مۇقدىدەس دوستلار، روسوُلار - ئۇنىڭ بىشىغا كەلگەنلەرلىك ېېرىشىتە چوڭ تاشنى كۆتۈرۈپ، دېڭىزگە تاشلىدى ۋە دەپى: شۇنداق قاتىقى سىلەن، چوڭ شەھەر بابىل غۇلىنىدۇ، ئۇ قايتا كۆرۈنمه يىدۇ!
REV 18:21	ئاندىن، كۈچلۈك بىر يېرىشىتە توگەمن تېشىغا ئوخشاش يوغان بىر تاشنى كۆتۈرۈپ، دېڭىزغا تاشلاب مۇنداق دەپى: - «مانا شۇنداق شىددەت بىلەن، كاتتا شەھەر بابىل غۇلىتىلىدۇ، ئۇ قايتىدىن كۆرۈنمه يىدۇ!»	كېپىن، بىر قۇدرەتلىك يېرىشىتە چوڭ تاشنى كۆتۈرۈپ، دېڭىزگە تاشلىدى چىلتارچىلارنىڭ، سازچىلارنىڭ، نېچىلەر بىلەن سۇنایچىلارنىڭ ئاۋاازى سەندەنە قايتا ھەرگىز ئاڭلىنىنىپ قالىمغۇچە، ھەر قانداق ئۆستىانى سەندە قايتا تايالماىغۇچە، تۆگەمنىنىڭ ئاۋاازىمۇ سەندە قايتا ھەرگىز ئاڭلىنىنىپ قالىمغۇچە،
REV 18:22	چىلتارچىلارنىڭ، سازچىلارنىڭ، نېچىلەر ۋە سۇنایچىلارنىڭ ئاۋاازى سېنىڭدە قايتىدىن ھەرگىز ئاڭلانمايدۇ، ھەرخىل ھۇنەرنى قىلىدىغان ھۇنەرەن سېنىڭدە قايتىدىن ھەرگىز تېپىلمايدۇ، تۆگەمنىڭمۇ ئاۋاازى سېنىڭدە قايتىدىن ھەرگىز ئاڭلانمايدۇ،	ئاۋاازىمۇ سەندە ئاڭلىنىمايدۇ؛ چۈنكى سەنىڭ سوداچىلىرى يەرشارنىڭ چوڭ يەرزىلىرى بولۇپ كەتتى، ھەممە دۆلەتلەر سەنىڭ سېھىرىلىرى بىلەن چۈنكى سېنىڭ سودىگەرلىرىنىڭ يەر يۈزىدىكى ئەرپاپلار بولۇپ چىقتى، بارلىق ئەللەر سېنىڭ سېھىر-ئەيسۇنلىرىڭغا ئالدىنى!
REV 18:23	ئەمدىلا چىراغىنىڭ يورۇقى سەندە يوق، كۆيۈنگەن ئەر ۋە كۆيۈنگەن قىزىنىڭ ھەتتا چىراغىنىڭ يورۇقى سېنىڭدە قايتىدىن ھەرگىز يورۇممايدۇ، توى بولۇۋاتقان يېگىت-قىزىنىڭ ئاۋاازى سېنىڭدە قايتىدىن ھەرگىز ئاڭلانمايدۇ؛ چۈنكى سېنىڭ سودىگەرلىرىنىڭ يەر يۈزىدىكى ئەرپاپلار بولۇپ چىقتى، بارلىق ئەللەر سېنىڭ سېھىر-ئەيسۇنلىرىڭغا ئالدىنى!	ئەيغەمبەرلەرنىڭ قانى، مۇقدىدەس بەندىلەرنىڭ قانى ۋە دۇنيادىكى يەيغەمبەرلەرنىڭ قانىمۇ ئۇنىڭدا تېپىلىپ قالدى.
REV 18:24	يېغەمبەرلەرنىڭ، مۇقدىدەس بەندىلەرنىڭ تۆكۈلگەن قانلىرى، شۇنداقلا يەر يۈزىدى بارلىق قىرغىن بولغانلارنىڭ قانلىرىمۇ ئۇنىڭدا تېپىلدى». بۇ ئىشلاردىن كېپىن، مەن ئەرىشىتە چوڭ بىر گۈرۈپيپانىڭ قاتىقى باللىق ئاۋاازىنى ئاڭلىدىم. ئۇلار: 'ھەللويا! نىجات، شان-شەرەف ۋە قۇدرەت بىزىنىڭ بىر ئاۋاازىنى ئاڭلىدىم. ئۇلار: 'ھەللويا! نىجات، شان-شەرەپ ۋە قۇدرەت خۇدا يىمىزغا مەنسۇپىتۇ!	بۇ ئىشلاردىن كېپىن، مەن ئەرىشىتە چوڭ بىر گۈرۈپيپانىڭ قاتىقى باللىق ئاۋاازىنى ئاڭلىدىم. ئۇلار: 'ھەللويا! نىجات، شان-شەرەف ۋە قۇدرەت بىزىنىڭ بىر ئاۋاازىنى ئاڭلىدىم. ئۇلار: 'ھەللويا! نىجات، شان-شەرەپ ۋە قۇدرەت خۇدا يىمىزغا مەنسۇپىتۇ!
REV 19:1	بۇ ئىشلاردىن كېپىن، ئەرىشىتە زور بىر توب ئادەملەرنىڭ ۋارقىراشلىرىدەك بىلەن بۇزغان چوڭ يەھىشىنى ھۆكۈملىرى ھەق ۋە ئادىلدۇر؛ ئۇ يەر يۈزىنى ئۆز بۇزۇقلۇقى خىزمەتكارلىرىنىڭ قېنىنىڭ ئىنتىقامىنى ئۇنىڭدىن ئالدى، - دېپىشەتنى.	چۈنكى ئۇنىڭ قارارلىرى توغرا ۋە ئادىلدۇر؛ ئۇ يەر توپىنى ئۆز يامانچىلىقى بىلەن بۇزغان چوڭ يەھىشىنى ھۆكۈم قىلىدى ۋە ئۆز خىزمەتكارلىرىنىڭ قېنى بىلەن بۇزغان چوڭ يەھىشىنىڭ ئۆستىدىن ھۆكۈم چىقىرىپ، ئۆز قۇل- خىزمەتكارلىرىنىڭ قېنىنىڭ ئىنتىقامىنى ئۇنىڭدىن ئالدى، - دېپىشەتنى.
REV 19:2	چۈنكى ئۇنىڭ ھۆكۈملىرى ھەق ۋە ئادىلدۇر؛ ئۇ يەر توپىنى ئۆز يامانچىلىقى بىلەن بۇزغان چوڭ يەھىشىنى ھۆكۈم قىلىدى ۋە ئۆز خىزمەتكارلىرىنىڭ قېنى بىلەن بۇزغان چوڭ يەھىشىنى ئۆستىدىن ھۆكۈم چىقىرىپ، ئۆز قۇل- خىزمەتكارلىرىنىڭ قېنىنىڭ ئىنتىقامىنى ئۇنىڭدىن ئالدى، - دېپىشەتنى.	ئۇچۇن ئۇنىڭدىن ئىنتىقام ئالدى.

Reference	Before	After
REV 19:3	ئۇلار ئىككىنچى قېتىم: – «ھەمدۇسانا!» دېپىشىتى. ئۇنىڭدىن چىققان ئىس- تۇنەكلەر ئەبەدىلەتەبەدگىچە يۈرۈپرايدۇ!	ئۇلار ئىككىنچى قېتىم 'ھەللوپا!' دەپ جاكارلىدى. ئۇنىڭدىن چىققان تۇنەن ھەمىشە-ھەمىشە تۇرۇپ قالىدۇ!
REV 19:4	يىگىرمە تۆت ئاقساقاڭ ۋە تۆت ھايات مەخلۇق يەركە يېقىلىپ: – «ئامىن! ھەمدۇسانا!» دەپ، تەختتە ئولتۇرغان خۇداغا سەجەدەت قىلىشتى.	يىگىرمە تۆت ئاقساقاڭ بىلەن تۆت ھايان يەركە چۈشۈپ، «ئامىن! ھاللىپا!» دەپ، تەختتە ئورۇنلىغان خۇداگە ئىبادەت قىلىدى.
REV 19:5	ئاندىن تەختتىن كۆتۈرۈلگەن بىر ئاواز مۇنداق دېدى: – «ئەي ئۇنىڭ بارلىق قۇل-خىزمەتكارلىرى، ئۇنىڭدىن قورقىدىغان كاتىلىر بولسۇن، تۆۋەنلەر بولسۇن، ھەممىڭلار خۇدايمىزنى مەدھىيەلەڭلار!»	ئاندىن تەختتىن بىر ئاواز ئاڭلىق دېدى: ئەي، بارلىق خىزمەتچىلىرى، كىچىك-چوڭ، خۇدىدىن قورققانلار، خۇدايمىنى مەدھىلەڭلار!
REV 19:6	ئاندىن زور بىر توپ ئادەملەرنىڭ ئاۋازىغا، نۇرغۇن سۇلارنىڭ شارقىرىشغا، قاتىق گۈلدۈرما مىلارنىڭ گۈلدۈرلىشىگە ئوخشاش بىر ئاۋازنىڭ مۇنداق دېگەنلىكىنى ئاڭلىدىم: – «ھەمدۇسانا! ھەممىگە قادر يەرۋەردىگار خۇدايمىز سەلتەنەت قىلىدى!	كېپىن، چوڭ بىر گۈرۈھ ئادەملەرنىڭ بالالق ئاۋازىغا، كۆپ سۇلارنىڭ سوقۇشىغا، قاتىق گۈلگەن سەسكە ئوخشاش بىر ئاۋازنى ئاڭلىدىم: «ھەمدۇسانا! ھەممىگە قادر يەرۋەردىگار خۇدا سەلتەنەت قىلماقتا!»
REV 19:7	شادلىنايلى، تەنتەنە قىلابىلى ۋە ئۇنى مەدھىيەلەپ ئولۇغلايلى! چۈنكى قوزىنىڭ توپى-مەرتكە كۈنى بېتىپ كەلدى، قىز ئۆزىنى تەپيار قىلىدى!«	خۇشال بولايلى، تەنتەنە قىلىپ ئۇنى چاقىرىپ ھەممە گە جاكارايلى!
REV 19:8	قىزغا كىيىش ئۈچۈن ياكىز، يارقىراپ تۇرىدىغان نېيس لىباس بېرىلىدى (نېيس لىباس بولسا مۇقەددەس بەندىلەرنىڭ ھەققانىي ئەمەللەرىدۇ). ئاندىن، يەرسىتە ماڭا: – مۇنۇ سۆزلەرنى خاتىرىلىۋا! – «قوزىنىڭ توپى زىبىتىگە چاقىرىلغانلار بەختلىكتۇرا» – دېدى. ئۇ ماڭا يەنە: – بۇلار خۇدانىڭ ھەققىي سۆزلىرىدۇر، – دېدى.	چۈنكى قۇئۇزنىڭ توپى كۈنى كەلگەن، قىز ئۆزىنى تولۇق تەپيار قىلغان! قىزغا كىيىش ئۈچۈن تازا ۋە پارلاق بىسىسىن كىيم بېرىلىدى، چۈنكى بۇ بىسىسىن كىيم مۇقدەسىلەرنىڭ ئادىل ئىشلىرىنىڭ ئەنگىزىشىدۇ. كېپىن يەرسىتە مەنگە دېدى: «بۇنى ياددا تۇت: قوزىنىڭ توپىغا چاقىرىلغانلار بەختلىكتۇر!» ئۇ يەنە دېدى: «بۇلار خۇدانىڭ ھەققىي سۆزلىرىدۇر.
REV 19:9	مەن ئۇنىڭغا سەجەدە قىلغىلى ئايىغىغا يېقىلىدىم. لېكىن ئۇ: – ھەرگىز ئۇنداق قىلما! مەنمۇ خۇدانىڭ سەن ۋە ئەيساغا گۇۋاھلىق بەرگۈچى قېرىنىداشلىرىڭ بىلەن ئوخشاش قۇل-خىزمەتكارمەن. خۇدا غىلا ئىبادەت قىل! چۈنكى ۋەھىي-پېشارەتنىڭ روھ-ماھىيىتى بولسا ئەيسا ھەققىدە گۇۋاھلىق بېرىشتۇر، – دېدى.	مەن ئۇنىڭ ئادىدا تىزلىپ سەجەدە قىلماقچى بولدوም. ئۇ دېدى: ئۇنداق قىلما! مەنمۇ سىز بىلەن ئەيسا ھەققىدە گۇۋاھلىق بەرگۈچى قېرىنىداشلىرى بىلەن ئوخشاش خىزمەتچىمەن. يەقەت خۇداغا ئىبادەت قىلىڭ! چۈنكى يېغەمبەتلەكىنىڭ روھى ئەيسا ھەققىدە گۇۋاھلىق بېرىشتۇر،
REV 19:10	ئاندىن كۆرۈمكى، ئاسمان ئېچىلىدى ۋە مانا، بىر ئاق ئات تۇراتىن؛ ئۆستىگە مىنگۈچىنىڭ بولسا نامى «سادىق» ۋە «ھەققىي» بولۇپ، ئۇ ھەققانىلىق بىلەن ھۆكۈم چىقىرىدۇ ۋە جەڭ قىلىدۇ.	مەن كۆرۈم؛ ئاسمان ئېچىلىپ كەتتى ۋە بىر ئاق ئات بار؛ ئۆستىدە ئولتۇرغان كىشىنىڭ ئاتى «سادىق» ۋە «ھەققىي»، ئۇ تولا ھەق بىلەن ھۆكۈم قىلىپ جەڭ قىلىدۇ.
REV 19:11	تېننە ئۆزىدىن باشقۇا ھېچكىم بىلمەيدىغان بىر ئات يېرىلغان.	ئۇنىڭ كۆزلىرى ئوت يالقىنغا ئوخشاش، بېشىدا كۆپ تاج تۇرۇيتن، ئۇنىڭدا ئۆزىنىڭ ئۆزىدىن باشقۇا ھېچكىم بىلمەيدىغان بىر ئات يېرىلغان.
REV 19:12	ئۇ ئۈچىسىغا قانغا مىلەنگەن بىر تون كېيىگەندى، ئۇنىڭ نامى «خۇدانىڭ كالامى» دەپ ئاتلىدۇ.	ئۇ قان بىلەن بوشاشقان كىيم كېيىگەن، ئۇنىڭ ئىسمى «خۇداينىڭ سۆزى» دەپ ئاتالىدۇ.
REV 19:13	ئۇنىڭ ئارقىسىدىن كېلىۋاتقان قوشۇنلار، ئاق ئاتلارغا منگەن، ساپ ۋە تازا ئۇنىڭ كېيىدىن ئەگىشىپ كېلىۋاتقان ئەرشىتىكى قوشۇنلار بولسا، ئاق ئاتلارغا منگەن، ئايئاق، ياك نېيس كاناب لىباس بىلەن كېيدۈرۈلگەندى.	ئۇنىڭ ئارقىسىدىن ئەتكەل تېخى قىلىچ چىقىپ كەتپىتو؛ بۇ بىلەن ھەممە كېيىمەر كۆينىگەن.
REV 19:14	ئۇنىڭ ئاغزىدىن ئەتكەل تېخى قىلىچ چىقىپ كەتپىتو؛ بۇ بىلەن ھەممە دۆلەتەرنى سېلىپ تاشلايدۇ؛ ئۇ ئۇلارنى دەمەر تاياق بىلەن قاتىق باسىپ ئەللەرنى ئۇرۇدۇ؛ ئۇ ئۇلارنى تۆمۈر كالىتەك بىلەن يادىچىدەك باقىدۇ؛ ئۇ تۇرۇپ باشقۇرۇۋالىدۇ؛ ئۇ يەرۋەردىگار خۇدانىڭ غەيلىكى ۋە ھەھىلىكىننىڭ دەھشەتلىك غەزپىنىڭ «شاراب كۆلچىك»نىڭ شارابىنى بەس بېسىپ چىقارغۇچى.	ئۇنىڭ ئاغزىدىن ئەتكەل تېخى قىلىچ چىقىپ كەتپىتو؛ بۇ بىلەن ھەممە دۆلەتەرنى سېلىپ تاشلايدۇ؛ ئۇ ئۇلارنى دەمەر تاياق بىلەن قاتىق باسىپ ئەللەرنى ئۇرۇدۇ؛ ئۇ ئۇلارنى تۆمۈر كالىتەك بىلەن يادىچىدەك باقىدۇ؛ ئۇ تۇرۇپ باشقۇرۇۋالىدۇ؛ ئۇ يەرۋەردىگار خۇدانىڭ غەيلىكى ۋە ھەھىلىكىننىڭ دەھشەتلىك غەزپىنىڭ «شاراب كۆلچىك»نىڭ شارابىنى بەس بېسىپ چىقارغۇچى.
REV 19:15	ئۇنىڭ ئاغزىدىن ئەتكەل تېخى قىلىچ چىقىپ كەتپىتو؛ بۇ بىلەن ھەممە دۆلەتەرنى سېلىپ تاشلايدۇ؛ ئۇ ئۇلارنى دەمەر تاياق بىلەن قاتىق باسىپ ئەللەرنى ئۇرۇدۇ؛ ئۇ ئۇلارنى تۆمۈر كالىتەك بىلەن يادىچىدەك باقىدۇ؛ ئۇ تۇرۇپ باشقۇرۇۋالىدۇ؛ ئۇ يەرۋەردىگار خۇدانىڭ غەيلىكى ۋە ھەھىلىكىننىڭ دەھشەتلىك غەزپىنىڭ «شاراب كۆلچىك»نىڭ شارابىنى بەس بېسىپ چىقارغۇچى.	ئۇنىڭ ئاغزىدىن ئەتكەل تېخى قىلىچ چىقىپ كەتپىتو؛ بۇ بىلەن ھەممە دۆلەتەرنى سېلىپ تاشلايدۇ؛ ئۇ ئۇلارنى دەمەر تاياق بىلەن قاتىق باسىپ ئەللەرنى ئۇرۇدۇ؛ ئۇ ئۇلارنى تۆمۈر كالىتەك بىلەن يادىچىدەك باقىدۇ؛ ئۇ تۇرۇپ باشقۇرۇۋالىدۇ؛ ئۇ يەرۋەردىگار خۇدانىڭ غەيلىكى ۋە ھەھىلىكىننىڭ دەھشەتلىك غەزپىنىڭ «شاراب كۆلچىك»نىڭ شارابىنى بەس بېسىپ چىقارغۇچى.
REV 19:16	ئۇنىڭ كېيىمى ۋە بەدەنى تەرەپىدە «يادىشاھلار يادىشاھى ۋە رەبلىر رەببى» ئۇنىڭ تونى ۋە يوتىسى ئۆستىگە «يادىشاھلارنىڭ يادىشاھى ۋە رەبلىرنىڭ رەببى» دېگەن نام يېزىلغاندى.	ئۇنىڭ ئات يېزىلغان.

Reference	Before	After
REV 19:17	<p>ئاندىن مەن قۇيىاشنىڭ ئىچىدە تۇرغان بىر يەرىشتنى كۆردۈم. ئۇ ئاسمان ئوتتۇرسىسىدا ئۇچۇۋاتقان بارلىق قوشلارغا يۇقىرى ئاۋااز بىلەن: – كېلىڭلار، خۇدانىڭ كاتتا زىبايىتىگە يىغىلىڭلار!</p>	<p>ئاندا مەن قۇيىاش ئوستىدە تۇرغان بىر يەرىشتنى كۆردۈم. ئۇ ئاسمان ئوتتۇرسىسىدا ئۇچۇۋاتقان بارلىق قوشلارغا يۇقىرى سەس بىلەن: كېلىڭلار، خۇدانىڭ چوڭ تاماقىغا يىغىلىڭلار!</p>
REV 19:18	<p>هاكىملەرنىڭ، قوماندانلارنىڭ ھەكۈچلۈك كىشىلەرنىڭ، ئاتلاتنىڭ ھە ئۇلارغا يادشاھلارنىڭ، سەدارلارنىڭ ھە ئالاپلارنىڭ، ئاتلاتنىڭ ھە ئۇلارغا منگەنلەرنىڭ، شۇنداقلا بارلىق ئەت ئىگلىرىنىڭ، قۇللارنىڭ، ھەم ھۆرلەرنىڭ، كاتىلارنىڭ ھەم تۆھەنلەرنىڭ گوشلىرىنى يەڭلەر! – دېدى.</p>	<p>ئۇتۇرغانلارنىڭ، بارلىق ئادەملەرنىڭ – قول ياكى ھەركىسى، چوڭ. كىچىك – گوشنى پېرىپ يەڭلەر! دېدى.</p>
REV 19:19	<p>شۇنىڭ بىلەن مەن دىۋە، يەرىزىدىكى يادشاھلار ھە ئۇلارنىڭ شۇشۇنلىرىنىڭ ئاتقا منگۈچى ھەم ئۇنىڭ قوشۇنى بىلەن جەڭ قىلىش ئۇچۇن توپلانغانلىقىنى كۆردۈم.</p>	<p>مەن كۆردۈم كى، دىۋا، دۇنيادىكى يادشاھلار ھە ئۇلارنىڭ قوشۇنلىرى، ئاتقا منگان كىشى ھە ئۇنىڭ قوشۇنغا قارشى جەڭ قىلىش ئۇچۇن بىرگە قوشۇنلىرىنىڭ ئاتقا منگۈچى ھەم ئۇنىڭ قوشۇنى بىلەن جەڭ قىلىش يىغىلغانىدا.</p>
REV 19:20	<p>ئەمدى دىۋە ھە ئۇنىڭغا ۋاکالىتهن مۇجىزىلىك ئالامەتلەرنى كۆرسەتكەن ساختا يەغەمبەر شۇ ئالامەتلەر بىلەن دىۋىنىڭ تامغىسىنى قوبۇل قىلغان ھەمە ئۇنىڭ بۇت-ھەيكلىگە چوقۇنغانلارنى ئازدۇرۇپ يۇرگەندى. ئۇلار ئىككىسى گۈڭگۈرت پېنىۋاتقان ئوت كۆلىگە تىرىك تاشلاندى.</p>	<p>دىۋە بىلەن ئۇنىڭ ئالىدىدا مۇجىزىلەر كۆرسەتكەن يالغان يەغەمبەر تۇتۇلدى، چۈنكى بۇ مۇجىزىلەر بىلەن ئۇ دۇۋانىنىڭ بەلگىسىنى قوبۇل قىلغانلارنى ھە ئۇنىڭ سۈرەتىگە سەجدە قىلغانلارنى يولغا سېلىپ ئالدامغان edi. ئۇلار ئىككىسى تەبىyar پېنىۋاتقان كۆكۈرت كۆلگە تىرىك سۆكۈلدى.</p>
REV 19:21	<p>قالغانى بولسا ئاتقا منگۈچىنىڭ ئاغزىدىن چىققان قىلىچ بىلەن قىرىلدى. بارلىق يۇقۇن ئۇچار-قاناتلار بۇلارنىڭ گوشى بىلەن يەپ توپۇندى.</p>	<p>قالغانلىرى ئات ئىستىدىكى كىشىنىڭ ئاغزىدىن چىققان قىلىچ بىلەن ئۆلتۈرۈلدى. ھەممە قوشلار بۇلارنىڭ گوشنى پېپ توپۇپ كەتلى.</p>
REV 20:1	<p>شۇدىن كېپىن، قولدا تېگى يوق ھاڭىنىڭ ئاچقۇچى ھە يوغان زەنجر تۇتۇپ تۇتقان بىر يەرىشتنىڭ ئاسماندىن چوشۇۋاتقانلىقىنى كۆردۈم.</p>	<p>شۇدىن كېپىن، قولدا تەرەيسىز گۈرۈچە ئاچقۇچى بىلەن زور زەنجر تۇتۇپ تۇتۇپ، مىڭ يىل ئۇچۇن زەنجر بەلگەپ قويدى.</p>
REV 20:2	<p>يەرىشته ئەجىھانى، يەنى ئىبلىس ياكى شەيتان دېلىدىغان ھېلىقى قەدىمىي يىلاننى تۇتۇپ، مىڭ يىللەق زەنجرلەپ قويدى.</p>	<p>ئۇنى مىڭ يىل توشقۇچە خەلقەرنى ئالداب كەتكەن) ئۇنى سۈپۈپ تاشلىدى ھە گۈرۈچەنىڭ ئېغىزى قوشۇپ مۇھىرلەپ قويدى. بۇ ۋاقتىنىڭ كېينىكىسىدا، ئۇنى قويۇپ بېرىش زۆرۈر.</p>
REV 20:3	<p>ئۇنىڭ مىڭ يىل توشقۇچە ئەللەرنى ئازدۇرماسلىقى ئۇچۇن، ئۇنى تېگى يوق ھاڭىغا تاشلاپ ھاڭىنىڭ ئاغزىنى تېتىپ يېچەتلىۋەتتى. بۇ ۋاقتىلاردىن كېپىن، ئۇ ۋاقتىنچە قويۇپ بېرىلىشى مۇقەررەر.</p>	<p>Keyin men taxtlarni we ustida o'turghanylarni kördim. Ulargha höküm qilish hüquqi berildi. Men yana Eysa üchün قىلىش هوقۇقى بېرىلىگەندى. مەن يەنە، ئەساغا بەرگەن گۇۋاھلىقى ۋەجىدىن ھە خۇدانىڭ سۆز-كالامىن ۋەجىدىن كاللىسى ئېلىنغانلارنىڭ alinghanlarning janlarin hammu kördim. Ular diwige we uning butlarigha chöqünmegen, uning tamghisi peşhanisigha we qoligha urulmegenlar edi. Ular tirilip, Mesih bilen birlikde ming yil höküm sürättdi</p>
REV 20:4	<p>تىاندىن مەن تەختىلەرنى ھە ئۇلاردا ئۆلتۈرغانلارنى كۆردۈم. ئۇلارغا ھۆكۈم ئۆلگەنلەرنىڭ ئۆلۈمىنىڭ بۇلارنى ئىلگەندى. مەن يەنە، ئەساغا بەرگەن گۇۋاھلىقى ۋەجىدىن ھە خۇدانىڭ سۆز-كالامىن ۋەجىدىن كاللىسى ئېلىنغانلارنىڭ جانلىرىنىمۇ كۆردۈم. ئۇلار دىۋىگە ھە ئۇنىڭ بۇت-ھەيكلىگە چوقۇنمىغان، ئۇنىڭ تامغىسى يېشانىسىگە ھە قولغا ئۇرۇلمىغانلار ئىدى. ئۇلار تىرىلىپ، مەسە بىلەن بېرىلىكتە مىڭ يىل ھۆكۈم سۈردى.</p>	<p>(قالغان ئۆلگەنلەر مىڭ يىل ئۆتكەندە تىرىلمەيدۇ). بۇ بىرىنچى تىرىلىش.</p>
REV 20:5	<p>(ئۆلگەنلەرنىڭ قالغانلىرى مىڭ يىل توشمىغۇچە تىرىلمەيدۇ). بۇ دەسلەپىكى تىرىلىش ئىدى.</p>	<p>(قالغان ئۆلگەنلەر مىڭ يىل ئۆتكەندە تىرىلمەيدۇ). بۇ بىرىنچى تىرىلىش.</p>
REV 20:6	<p>ئالدىنىقى تىرىلىشتا ئورۇن ئالغانلار خۇشال ھە ياقىز بولىدۇ؛ ئىككىنچى ئۆلۈم دەسلەپىكى تىرىلىشتن نېسىۋە بولغانلار بەختلىك ھە مۇقەددەستۇر؛ ئىككىنچى ئۆلۈمنىڭ بۇلارنى ئىلگەنگە ئېلىش هوقۇقى يوقتۇر. ئۇلار خۇدانىڭ ھە مەسەنەنىڭ كاھىنلىرى بولىدۇ ھە ئۇنىڭ بىلەن بېرىلىكتە مىڭ يىل ھۆكۈم سۈردى.</p>	<p>بۇلارغا ھېچ نەرسىنى قىلامايدۇ. ئۇلار خۇدا ھە مەسەنەنىڭ كاھىنلىرى بولىپ، ئۇ بىلەن بېرگە مىڭ يىل باشقۇرۇپ كېتىدۇ.</p>
REV 20:7	<p>مىڭ يىل توشقاىدا، شەيتان زىنданدىن بوشتىلىپ،</p>	<p>مىڭ يىل بىتكەندە، شەيتان زىندانىڭ ئىچىدىن چىقارىلىپ كېتىدۇ،</p>
REV 20:8	<p>يەرىزىنىڭ تۆت بۇلۇڭدىكى ئەللەرنى، يەنى گوڭ ھە ماگوڭى ئازدۇرۇش ھە ئۇلارنى جەڭ قىلىشقا بىر بەرگە توپلاشقا چىقىدۇ. توپلانغانلارنىڭ سانى دېڭىز</p>	<p>ئۇ دۇنيا تۆت بۇلۇڭدىكى خەلقەرنى، يەنى گوڭ بىلەن ماگوڭى چاچاتۇرۇپ، جەڭكە توپلاش ئۇچۇن چىقىدۇ. توپلانغانلار سانى دېڭىز</p>

Reference	Before	After
REV 20:9	دېڭىز ساھىلىدىكى قۇمۇدەك ساناقسىز بولىدۇ.	كەينىدىكى قۇمغا ئوخشاش، ساناقسىز چوڭ بولىدۇ.
REV 20:10	ئۇلار يەر يۈزىنىكى كەڭ تۈزۈلگۈكە چىقىپ، مۇقەددەس بەندىلەرنىڭ بارگاھىنى، يەنى خۇدا سۆيىدىغان شەھەرنى مۇھاسىرىگە ئالىدۇ. لېكىن ئاسمانىدىن ئوتتىپ يېغىپ، ئۇلارنى يقۇتۇۋىتىدۇ.	ئۇلار يەر يۈزىنىكى كەڭ تۈزۈلگۈكە چىقىپ، خۇدا سۆيىدىغان شەھەرنى، يەنى مۇقەددەس كىشىلەرنىڭ تۈرمۇش تەرەپلىگە قورشاپ ئالىدۇ. لېكىن ئاسمانىدىن ئوتتىپ يېغىپ، ئۇلارنى تاماق قىلىپ يەيدۇ. شەيتان، ئۇلارنى ئالادام قىلغان كىشى، دىۋە بىلەن يالغان يېغەمبەر تاشلانغان ئوتتىپ گۈڭگۈرت كۆلگە سۇرۇلۇپ كېتىدۇ، ئۇ يەردە كۈن-تۇن مەڭگۈلۈك ئازاب كۆرۈپ تۇردى.
REV 20:11	ئۇلارنى ئازدۇرغان ئېبلىس بولسا دىۋە بىلەن ساختا يېغەمبەر كۆيۈۋاتقان ئوتتىپ گۈڭگۈرت كۆلگە تاشلىنىپ، ئۇ يەردە كېچە-كۈندۈز ئەبەرلىئەبەر دىگەچە قىينىلىدۇ.	شۇدىن كېيىن، بىر چوڭ ئاق تەخت بىلەن ئۈستىدە ئولتۇرغان كىشىنى كۆردىم. ئاسمانى ۋە زېمىن ئۇنىڭ ئالدىدىن قاچىپ كەتنى، ئۇلارنىڭ تۇرۇش ئاسمانى بىلەن زېمىن ئۇنىڭ يۈزىنى قاچۇرۇپ، ئۇلار تۇرغان جاي ھەرگىز تېپلىمایدۇ.
REV 20:12	مەن يەنە كاتتا بولسۇن، ياكى تۆۋەن بولسۇن، ئۆلگەنلەرنىڭ ھەممىسىنىڭ تەختنىڭ ئالدىدا تۇرغانلىقىنى كۆردىم. كىتابلار ئېچىلدى؛ ئاندىن يەنە بىر كىتاب - «ھاياللىق دەپتىرى» دەپ ئاتالغان كىتاب ئېچىلدى. ئۆلگەنلەرگە كىتابلاردا خاتىرلەنگىنى بوبىچە ئۆز ئەمەللىيتسىگە قاراپ ھۆكۈم قىلىنىدى.	مەن يەنە كۆرۈپ قالدىم، ئۆلگەنلەرنىڭ ھەممىسى تەختنىڭ ئالدىدا تۇرۇۋىتۇ. كىتابلار ئېچىلىپ كەتنى؛ شۇنداقلا ھايات كىتايى دەپ ئاتالغان باشقما بر كىتاب ئېچىلدى. ئۆلگەنلەرگە كىتابلاردا بېزىلغان ئىشلىرى بوبىچە ئەمەللەرىگە ئاساسەن ھۆكۈم چىقىرىلدى.
REV 20:13	دېڭىز ئۆزىدە ئۆلگەنلەرنى تاپشۇرۇپ بەردى، ئۆلۈم ۋە تەھتىسارامۇ ئۆزلىرىدىكى ئۆلگەنلەرنى تاپشۇرۇپ بېرىشتى. ھەركىمنىڭ ئۆز ئەمەللىيتسىگە قاراپ ھۆكۈم قىلىنىدى.	دېڭىز ئېچىدىكى ئۆلگەنلەرنى چىقاراپ بەردى، ئۆلۈم بىلەن جەھەنمەت ئېچىدىكىلەرنى چىقاراپ بەردى، ھەر بىر كىشىگە ئۆز قىلغان ئىشلىرى بوبىچە ھۆكۈم قىلىنىدى.
REV 20:14	ئاندىن ئۆلۈم ۋە تەھتىسارا ئوتتىپ كۆلگە تاشلاندى. مانا ئىككىنچى ئۆلۈم - ئوت كۆللىرۇ.	ئاندا ئۆلۈم بىلەن جەھەننەم ئوتتىپ كۆلگە تاشلاندى. بۇ ئىككىنچى ئۆلۈم، ئوت كۆل.
REV 20:15	كىمنىڭ ئىسمىنىڭ «ھاياللىق دەپتىرى» دەپزىلمىغانلىقى بايقالسا، ئوت كۆلگە تاشلاندى.	ئەگەر بىرور كىشىنىڭ ئىسمى ھايات كىتىپىدا يوق بولسا، ئۇ ئوتتىپ كۆلگە تاشلاندى.
REV 21:1	ئاندىن، يېڭى ئاسمانى ۋە يېڭى زېمىننى كۆردىم؛ چۈنكى بۇرۇنقى ئاسمانى ۋە زېمىن ئۆتۈپ كەتكەن، دېڭىز مەۋجۇت بولمىدى.	كېيىن، يېڭى ئاسمانى بىلەن يېڭى يەرنى كۆردىم؛ چۈنكى بۇرۇنقى ئاسمانى بىلەن يەر ئۆتۈپ كەتكەن، دېڭىز يوق بولغان.
REV 21:2	مۇقەددەس شەھەرنىڭ، يەنى خۇدادىن چىققان، خۇددى ئۆز يېگىتىگە توى يەردا زىلرىنى قىلىپ ھازىزلىغان قىزىدەك يېڭى يېرۇسالىملىك ئەرشىتن چۈشۈۋاتقانلىقىنى كۆردىم.	مەن كۆردىم؛ خۇدادىن ئاسمانىدىن چۈشۈپ كېلىۋاتقان مۇقەددەس شەھەر، يەنى يېڭى يېرۇسالىم، توى قىزىدەك ئۆز يېگىتىگە گۈزەل تەبىارلاغان.
REV 21:3	ئەرشىتن يۇقىرى كۆتۈرۈلگەن بىر ئاۋاازنىڭ مۇنداق دېگەنلىكىنى ئاڭلىدىم؛ «مانا، خۇدانىڭ ماكانى ئىنسانلارنىڭ ئارسىسىدۇر؛ ئۇ ئۇلار بىلەن بىلە ماكانلىشىپ تۇردى، ئۇلار ئۇنىڭ خەلقى بولىدۇ. خۇدا ئۆزىمۇ ئۇلار بىلەن بىلە تۇرۇپ، ئۇلارنىڭ خۇدانىس بولىدۇ.	مەن ئاسمانىدىن كەلگەن بىر چوڭ ئاۋاازنى ئاڭلىدىم؛ «با، خۇدا ئادەملەر بىلەن بىرگە تۇرۇپ كەتنى! ئۇ ئۇلار بىلەن بىرگە داۋاملىق ياشايىدۇ، ئۇلار ئۇنىڭ خەلقى بولىدۇ. خۇدا ئۆزى ئۇلار بىلەن بىرگە تۇرۇپ، ئۇلارنىڭ خۇدانىس بولىدۇ.
REV 21:4	ئۇ ئۇلارنىڭ كۆزلىرىدىكى ھەر تامىچە ياشىنى سۈرتىدۇ؛ ئەمدى ئۆلۈم ئەسلا بولمايدۇ، نە ماتەم، نە قىيا-زار، نە قايغۇ-ئەلەم بولمايدۇ، چۈنكى بۇرۇنقى ئىشلار ئۆتۈپ كەتكەن».	ئۇ ئۇلارنىڭ كۆزلىرىدىن ھەر بىر ياشىنى سۈرۈپ تاشلايدۇ؛ ئەمدى ئۆلۈم يوق، يېغلىپ يوق، قايغۇ-ئەلەم يوق بولىدۇ، چۈنكى بۇرۇنقى ئىشلار تولاي ئۆتۈپ كەتكەن.
REV 21:5	تەختتە ئولتۇرغۇچى: - مانا، ھەممىنى يېڭى قىلىمەن! - دېدى. ئۇ ماڭا يەنە: يەنە: بۇلارنى خاتىرلىۋال! چۈنكى بۇ سۆزلەر ھەقىقىي ۋە ئىشەنچلىكتۇر، - دېدى.	تەختتە ئولتۇرغان: - مانا، ھەممىنى يېڭى قىلىمەن! دېدى. ئۇ ماڭا يەنە: بېزا! چۈنكى بۇ سۆزلەر ھەقىقىي ۋە ئىشەنچلىك، دېدى.
REV 21:6	ئۇ يەنە ماڭا مۇنداق دېدى: - «ئىش تامام بولدى! مەن «ئالفا» ۋە «ئومىگا» دۇرمەن، مۇقەددەمە ۋە خاتىمە ئۆزۈمەدۈرمەن. ئۆسسىغان	ئۇ قايىنا ماڭا دېدى: «ئىش تامام بولدى! مەن «ئالفا» بىلەن «ئومىگا»، باشلىشىش، بىلەن ئاخىر بولۇپ تۇرمۇش كەلگەن، ھەر

Reference	Before	After
REV 21:7	هەركىمگە ھاياتلىق سۈيىنىڭ بۇلىقىدىن ھەقسىز بېرىمەن. غەللىبە قىلغۇچى ھەركىم بۇلارغا مىراسخورلۇق قىلىدۇ؛ مەن ئۇنىڭ خۇداسى بولىمەن، ئۇمۇ مېنىڭ ئوغلۇم بولىدۇ.	قاداق كىشىگە ھايات سۇيىنىڭ چەشمىسىدىن بەریا بېرىمەن.« ئۇتۇپ چىققان ھەر بىر كىشى بۇلارنى ئەرثى قىلىپ ئالىدۇ؛ مەن ئۇنىڭ خۇدايى بولىمەن، ئۇ مېنىڭ ئوغالى بولىدۇ.
REV 21:8	لېكىن قورقۇنچاقلار، ئېتىقادىسىزلار، يىرگىنچىلىكلەر، قاتىللار، بۇزۇقلۇق قىلغۇچىلار، سېھىرگەرلەر، بۇتىپەرسەلەر ۋە بارلىق بالغانچىلارغا بولسا، ئۇلارنىڭ قىسىمىتى ئوت بىلەن گوڭگۈرت يېنىپ تۇرۇۋاتقان كۆلدۈر - بۇ بولسا ئىككىنچى ئۆلۈمدوُر.»	بىراق قورقاقلار، ئىشەنمەسلىر، نېيىسى بولغانلار، قاتىللار، ياجىئە قىلغۇچىلار، سېرقىچىلار، بۇتىپەرسەلەر ۋە ھەر قايىسى بالغانچىلارغا، ئۇلارنىڭ قىسىمىتى ئوت بىلەن گۈرۈپ يېنىۋاتقان كۆلدە بولىدۇ، بۇ ئىككىنچى ئۆلۈم.« يەتتە يەرسىتىنىڭ بىرى، يەتتە ئاخىرقى يەختە بىلەن تولغان چىنى بار بولۇپ، كەلدى ۋە ماڭا دېدى: 'كەل، ساڭا قوزۇنىڭ مايلى قىزىنى كۆرسەتىپ بېرىمەن!'
REV 21:9	ئاخىرقى يەتتە بالايىنائىت بىلەن تولغان يەتتە چىنى تۇتقان يەتتە يەرسىتىدىن بىرى كېلىپ، ماڭا سۆزلەپ: - كەل! ساڭا قوزۇنىڭ جورسى بولىدىغان قىزىنى كۆرسىتىپ قويای، - دېدى.	كېپىن ئۇ مېنى رۇھ بىلەن بىر چوڭ ۋە بالد تاغغا ئىيارغان. شۇ يەردىن مېنى ئاندىن ئۇ مېنى روھنىڭ ئىلکىدە بولغان ھالدا يوغان ۋە ئېگىز بىر تاغقا كېلىپ قويىدى. ئۇ يەردىن ماڭا خۇدادىن چىققان مۇقەددەس شەھەر يېرۇساپىمىنىڭ ئەرىشتنىن چۈشۈۋانقانلىقىنى كۆرسەتتى.
REV 21:10	ئۇنىڭدا خۇدانىڭ شان-شەرىپى بار ئىدى، ئۇنىڭ جۇلاس ئىنتايىن قىممەتلەك گوھەرنىڭ، بېشىل ياقۇتتەك يالىرىغان خۇستالىنىڭ جۇلاسغا ئوخشايتتى.	خۇدا تەرەپتىن كېلىپ تۇرغان مۇقەددەس شەھەر يېرۇساپىمىنىڭ ئاسىمانىدىن چۈشۈپ كېلىۋاتقانلىقىنى كۆرسەتتى. ئۇنىڭدا خۇدا ئەزىزلىك بار، ئۇنىڭ جاخلامى ئەڭ قىممەتلەك تاشقا ئوخشاش يورۇق، بېشىل ياقۇتتەك سۈزۈك خۇستالغا ئوخشاش.
REV 21:11	ئۇنىڭ چوڭ ھەم ئېگىز سېپىل بار ئىدى؛ سېپىلىنىڭ ئون ئىككى دەرۋازىسى بولۇپ، دەرۋازىلاردا ئون ئىككى يەرسىتىنىڭ بولۇپ، دەرۋازىلاردا ئون ئىككى يەرسىتە تۇراتى. ھەر بىر دەرۋازىنىڭ ئۈستىگە ئىسرائىللارنىڭ ئون ئىككى قەبلىسىدىن بىرىنىڭ ئىسمى بېزىلغاندى.	ئۇنىڭ چوڭ ۋە يۇقىرى سېپىل بار؛ سېپىلدا ئون ئىككى دەرۋازى بار بولۇپ، دەرۋازىلاردا ئون ئىككى يەرسىتە تۇراتى. ھەر دەرۋازىنىڭ ئۈستىگە ئىسرائىللارنىڭ ئون ئىككى قەبلىسىدىن بىرىنىڭ ئىسمى بېزىلغان.
REV 21:12	مەشىرق تەرىپىدە ئۆج دەرۋازا، شىمال تەرىپىدە ئۆج دەرۋازا، جەنۇب تەرىپىدە ئۆج دەرۋازا بار ئىدى.	شەرقتا ئۆج دەرۋازا، شىمالدا ئۆج دەرۋازا، جەنۇبta ئۆج دەرۋازا ۋە غەربتا ئۆج دەرۋازا بار.
REV 21:13	شەھەر سۆرەپىلىنىڭ ئون ئىككى گەۋىسى بار، ئۇلار ئۇستىدە قوزۇنىڭ ئون ئىككى ئۆل تېشى بولۇپ، ئۇلارنىڭ ئۇستىگە ئۇنىڭ ئىسمى، يەنى قوزۇنىڭ روسۇلىنىڭ ئىسىملىرى يۇقۇنكىلۇكتۇر.	ماڭا سۆز قىلغان يەرسىتىنىڭ قولىدا شەھەرنى، ئۇنىڭ دەرۋازىلىرى ۋە سېپىلىنى ئۆلچەش ئۇچۇن ئالتۇن ئۆلچىگۈچ ھاسا بار ئىدى.
REV 21:14	ماڭا سۆز قىلغان يەرسىتىنىڭ قولىدا شەھەرنى، ئۇنىڭ دەرۋازىلىرى ۋە سېپىلىنى ئۆلچەش ئۇچۇن ئۆلچەملىك بار ئىدى.	ماڭا سۆز قىلغان يەرسىتىنىڭ قولىدا شەھەرنى، دەرۋازىلىرى ۋە سېپىلىنى ئۆلچەش ئۇچۇن ئۆلچەملىك بار ئىدى.
REV 21:15	شەھەر تۆت تەرىپىلەك شەكىل بولۇپ، ئۇزۇنلۇقى كەڭلىكى بىلەن تەڭ. يەرسىتە شەھەرنى هاسا بىلەن ئۆلچىدى، ئون ئىككى مىڭ ستادىيون چىقىتى، ئۇزۇنلۇقى، كەڭلىكى ۋە ئېگىزلىكى باراۋەر.	شەھەر تۆت تەرىپىلەك شەكىل بولۇپ، ئۇزۇنلۇقى كەڭلىكى بىلەن تەڭ.
REV 21:16	شەھەر تۆت چاسا بولۇپ، ئۇزۇنلۇقى بىلەن كەڭلىكى ئوخشاش ئىدى. يەرسىتە شەھەرنى هاسا بىلەن ئۆلچىدى - ئون ئىككى مىڭ ستادىيون كەلدى (ئۇزۇنلۇقى، كەڭلىكى ۋە ئېگىزلىكى تەڭدۇر).	شەھەر تۆت تەرىپىلەك شەكىل بولۇپ، ئۇزۇنلۇقى كەڭلىكى بىلەن تەڭ.
REV 21:17	ئۇ سېپىلىنمۇ ئۆلچىدى. سېپىلىنىڭ قېلىنىلىقى ئىنسانلارنىڭ ئۆلچەم بىرلىكى بويىچە، يەنى شۇ يەرسىتىنىڭ ئۆلچىمى بويىچە بىر يۇز قىرىق تۆت جەينەك كەلدى.	ئۇ دېۋورنەمۇ ئۆلچىدى. دېۋورنىڭ قېلىنىلىقى ئادەملەرنىڭ ئۆلچەمى بىلەن، يەنى يەرسىتىنىڭ ئۆلچەمى بىلەن بىر يۇز قىرىق تۆر جەينەك بولدى.
REV 21:18	سېپىلىنىڭ قۇرۇلۇشى بولسا بېشىل ياقۇتىن، شەھەر ئەپنەكتەك سۈزۈك ساپ ئالتۇندىن بىنا قىلىغانىدى.	سېپىل بېشىل ياقۇتىن قۇرۇلغان، شەھەر تازا ئالتۇن بولۇپ، شىشە كۆرۈنگەندەك سۈزۈك.
REV 21:19	شەھەر سېپىلىنىڭ ئۆللىرى ھەرخىل قىممەتلەك ياقۇتلار بىلەن بېزەلگەندى. بىرىنچى ئۇل تاش بېشىل ياقۇت، ئىككىنچىسى كۆك ياقۇت، ئۆچىنچىسى ھېقىقى، تۆتىنچىسى زۇمرەت.	شەھەر سېپىلىنىڭ ئاساسلىرى ھەرخىل قىممەت تاشلار بىلەن ياخشى سۈزۈلەنگەن. بىرىنچىسى بېشىل ياقۇت، ئىككىنچىسى كۆك ياقۇت، ئۆچىنچىسى خالسىپىدون، تۆتىنچىسى زۇمرەت.
REV 21:20	بەشىنچىسى قىزىل ھېقىقى، ئالتنىنچىسى قىزىل قاشتاش، يەتتىنچىسى	بەشىنچىسى قىزىل تاش، ئالتنىنچىسى قىزىل سەپ تاش، يەتتىنچىسى

Reference	Before	After
	سېرىق كۇوارتسى، سەككىزنىچىسى سۇس بېشىل ياقۇت، توڭقۇزۇنچىسى توياز، ئۇنىنىچىسى بېشىل خىرسوپىراس، ئون بىرنىچىسى سۆسۈن ياقۇت ۋە ئون ئىككىنچىسى يېرۇزا ئىدى.	سېرىق قۇوارتسى، سەككىزنىچىسى بېشىل بېريل، توڭقۇزۇنچىسى توياز، ئۇنىنىچىسى بېشىل خىرسوپىراس، ئون بىرنىچىسى هىياسىنت، ئون ئىككىنچىسى يېرۇللىق ئامېتىست بولىدى.
REV 21:21	ئون ئىككى دەرۋازا تولۇق ئون ئىككى لال تاش بولۇپ كەتنى، يەنى ھەر بىر ئون ئىككى دەرۋازا ئون ئىككى مەرۋاپىت ئىدى، دېمەك دەرۋازىلارنىڭ دەرۋازا بىر لال تاشتىن قۇرۇلغان. شەھەرنىڭ يولى تەمىز، سۇزۇك ئالتۇن، ھەربىرى بىردىن مەرۋاپىتتىن ياسالغانىدى. شەھەرنىڭ غول يول ئېينەكتەك سۇزۇك ساپ ئالتۇندىن ئىدى.	ئون ئىككى دەرۋازا تولۇق ئون ئىككى لال تاش بولۇپ كەتنى، يەنى ھەر بىر ئون ئىككى دەرۋازا ئون ئىككى مەرۋاپىت ئىدى، دېمەك دەرۋازىلارنىڭ دەرۋازا بىر لال تاشتىن قۇرۇلغان. شەھەرنىڭ يولى تەمىز، سۇزۇك ئالتۇن، ھەربىرى بىردىن مەرۋاپىتتىن ياسالغانىدى. شەھەرنىڭ غول يول ئېينەكتەك سۇزۇك ساپ ئالتۇندىن ئىدى.
REV 21:22	شەھەردە ھېچقانداق ئىبادەتخانا كۆرمىدىم، چۈنكى ھەممىگە قادر يەرۋەدىگار خۇدا ۋە قوزا ئۇنىڭ ئىبادەتخانىسىدۇر.	شەھەردە ھېچقانداق مەبەد كۆرۈنەيدۇ، چۈنكى قۇدرەتلەك خۇدا ۋە قويۇق ئۇنىڭ ئىبادەتخانىسى بولۇپ كەتىدۇ.
REV 21:23	شەھەرنىڭ يورۇتۇلۇشى ئۆچۈن قۇياشقا ياكى ئايغا موھتاج ئەمەس، چۈنكى خۇدانىڭ شان-شەرپى ئۇنى يورۇتقانىدى، ئۇنىڭ چىرىغى بولسا قوزندۇر.	بۇ شەھەر قۇياش ياكى ئايغا ئېھتىاجى يوق، چۈنكى خۇدانىڭ گۈررتى ئۇنى يورۇتىدۇ، ۋە قوزى بۇنىڭ يورۇقى.
REV 21:24	خەلقەر شەھەرنىڭ يورۇقىدا سەپىن قىلىدۇ؛ دۇنيادىكى حاکى mlar شان-ئەللەر شەھەردىكى يورۇقلۇقتا يۈرىدۇ؛ يەر بۈزىدىكى يادىشاھلار شەھەتلەرنى ئۇنىڭ ئىچىگە كەلتۈرۈپ بېرىدۇ.	خەلقەر شەھەرنىڭ يورۇقىدا سەپىن قىلىدۇ؛ دۇنيادىكى حاکى mlar شان-ئەللەر شەھەردىكى يورۇقلۇقتا يۈرىدۇ؛ يەر بۈزىدىكى يادىشاھلار شەھەتلەرنى ئۇنىڭ ئىچىگە كەلتۈرۈپ بېرىدۇ.
REV 21:25	ئۇنىڭ دەرۋازىلىرى كۈن بوبى ھېچقانداق يىماقسىز ئاچقاق قالىدۇ، چۈنكى ئۇنىڭ دەرۋازىلىرى كۈندۈزدە ھەرگىز تاقالمايدۇ (ئەمەلىيەتتە ئۇ يەردە كېچە). زادى بولمايدۇ.	ئۇنىڭ دەرۋازىلىرى كۈن بوبى ھېچقانداق يىماقسىز ئاچقاق قالىدۇ، چۈنكى ئۇنىڭ دەرۋازىلىرى كۈندۈزدە ھەرگىز تاقالمايدۇ (ئەمەلىيەتتە ئۇ يەردە كېچە يوق).
REV 21:26	ھەر قايسى دۆلەتلەرنىڭ شەرپى ۋە ئىززەتتى ئۇنىڭ ئىچىگە كېلىپ كېرىدۇ. ھەرقايسى ئەللەرنىڭ شانۇشەۋكتى ۋە ھۆرمەت-ئىززەت ئۇنىڭ ئىچىگە كېلىپ كېلىنىدۇ.	ھەر قايسى دۆلەتلەرنىڭ شەرپى ۋە ئىززەتتى ئۇنىڭ ئىچىگە كېلىپ كېرىدۇ. ھەرقايسى ئەللەرنىڭ شانۇشەۋكتى ۋە ھۆرمەت-ئىززەت ئۇنىڭ ئىچىگە كېلىپ كېلىنىدۇ.
REV 21:27	ھەرقانداق ھارام نەرسە ۋە ھەرقانداق يېرگىنچىلىك ئىشلارنى قىلغۇچى ياكى بىلەن يالغانچىلار؛ يەقەت قوزنىڭ ھایات كىتابىدا نامى بارلا را كىرەلەيدۇ. يالغانچىلىق قىلغۇچى ئۇنىڭغا كىرەلەيدۇ؛ يەقەت نامى قوزنىڭ ھایاتلىق دەپتىرىدە يېزىلغانلارلا كىرەلەيدۇ.	ئۇ يەردە ھەرقانداق نەرسە كىرمەيدۇ، نېسىيەت ئىشلارنى قىلغۇچىلار بىلەن يالغانچىلار؛ يەقەت قوزنىڭ ھایات كىتابىدا نامى بارلا را كىرەلەيدۇ. يەقەت قوزنىڭ ھایاتلىق دەپتىرىدە يېزىلغانلارلا كىرەلەيدۇ.
REV 22:1	ئاندىن پەرشىتە ماڭا كىرستال دەك يارقىن ھایات سۇسى ئېقىپ كېتىپ تۇرغۇچى دەريانى كۆرسەتتى. دەريا خۇدا بىلەن قوزنىڭ تەختىدىن چىققان بولۇپ، كەلگەن.	شۇندَا پەرشىتە ماڭا كىرستال دەك يارقىن ھایات سۇسى ئېقىپ كېتىپ تۇرغۇچى دەريانى كۆرسەتتى. دەريا خۇدا بىلەن قوزنىڭ تەختىدىن چىققان بولۇپ، كەلگەن.
REV 22:2	شەھەر يۈلىنىڭ ئوتتۇرسىدا دەريا ئاقىپ كېتىپتۇ. دەريانىڭ بۇ تەرەپى ۋە ئۇ تەرەپىدىمۇ ئون ئىككى خىل مېھە بېرىدىغان ھایات دەرىخى بار، ھەر ئايدا مېھە بېرىدىغان ھایاتلىق دەرىخى بار ئىدى؛ دەرەخنىڭ يوپۇرماقلرى ئەللەرنىڭ شىپاسى ئۇچۇن ئىدى.	شەھەر يۈلىنىڭ ئوتتۇرسىدا دەريا ئاقىپ كېتىپتۇ. دەريانىڭ بۇ تەرەپى ۋە ئۇ تەرەپىدىمۇ ئون ئىككى خىل مېھە بېرىدىغان ھایات دەرىخى بار، ھەر ئايدا مېھە بېرىدىغان ھایاتلىق دەرىخى بار ئىدى؛ دەرەخنىڭ يوپۇرماقلرى ئەللەرنىڭ شىپاسى ئۇچۇن ئىدى.
REV 22:3	لەنەت دېگەن ئەمدى بولمايدۇ؛ خۇدانىڭ ۋە قوزنىڭ تەختى شەھەرنىڭ ئىچىدە بولىدۇ.	لەنەت دېگەن ئەمدى بولمايدۇ؛ خۇدانىڭ ۋە قوزنىڭ تەختى شەھەرنىڭ ئىچىدە تۇرۇپ كېتىدۇ، ئۇنىڭ قۇللەرى ئوغَا ئىبادەت قىلىدۇ.
REV 22:4	ئۇلار ئۇنىڭ جامالىنى كۆردىۇ؛ ئۇنىڭ نامى ئۇلارنىڭ بېشانلىرىگە يۇتكۈلۈك بولىدۇ.	ئۇلار ئۇنىڭ جامالىنى كۆرەلەيدۇ، ئۇنىڭ ئىسمى ئۇلارنىڭ بېشانلىسىغا بەلگە قوبۇلغان بولىدۇ.
REV 22:5	ئۇ يەردە ئەسلا كېچە بولمايدۇ، نە چىراغ نۇرغا، نە قۇياش نۇرغا موھتاج بولمايدۇ. چۈنكى يەرۋەدىگار خۇدا ئۇلارنىڭ ئۇستىدە يۈرىدۇ، ئۇلار ئەبىدەللىكە بەدگىچە ھۆكۈم سۈرىدۇ.	ئۇ يەردە كېچە ھېچ بولمايدۇ، چىراق نۇرى ياكى قۇياش نۇرغا كەرسەت قالمايدۇ. چۈنكى خۇدا ئۆزى ئۇلارغا يورۇق بېرىدۇ، ئۇلار ھەر كۈنى ھەمە ئەبىدەللىكە بەدگىچە ھۆكۈم مارانلىق قىلىدۇ.
REV 22:6	پەرشىتە ماڭا: – بۇ سۆزلەر ھەققىي ۋە ئىشەنچلىكتۇر؛ يەيغەمبەرلەرنىڭ روهلىرىنىڭ رەب خۇداسى يېقىن كەلگۈسىدە يۈز بېرىشى مۇقۇررەر بولغان ئىشلارنى ئۆز قۇل-خىزمەتكارلىرىغا كۆرسىتىش ئۆچۈن، يەرشتىسىنى	پەرشىتە ماڭا: «بۇ سۆزلەر ھەققىي ۋە ساداقەتلىكتۇر، ۋە يەيغەمبەرلەر روهلىرىنىڭ خۇدا، يېقىن ۋاقتىتا بولىدىغان ئىشلارنى ئۆز قۇللىرىغا كۆرسىتىش ئۆچۈن يەرشتىسىنى يوللىدى.»

Reference	Before	After
REV 22:7	«هەي، مەن تېزلا كېلىپ قالىمەن! بۇ كىتابتىكى يەرۋەشنىڭ سۆزلىرىنى ئەۋەتنى، – دېدى.	«ھەي، مەن تېزلا كېلىپ قالىمەن! بۇ كىتابتىكى يەرۋەشنىڭ سۆزلىرىنى ساقلاش كىشى بەختلىكتۇر!»
REV 22:8	(«مانا، يات يېقىندا كېلىمەن! بۇ كىتابتىكى بېشارەتنىڭ سۆزلىرىنى ۋۇتقۇچى كىشى بەختلىكتۇر!») مەن يوح aHHa، بۇلارنى ئاكلىغان ۋە كۆرگەن كىشى. بۇ ئىشلارنى ئاكلىغاندا بۇلارنى ئاكلىغۇچى ۋە كۆرگۈنىمەدە، بۇلارنى ماڭا كۆرسەتكەن يەرىشتىگە سەجە قىلغىلى ۋە كۆرگەندە، مېنىڭغا بۇلارنى كۆرسەتكەن يەرىشتىنىڭ ئالدىغا سەجە ئايىغى ئالدىغا يېقلىدىم.	مەن يوح aHHa، بۇلارنى ئاكلىغان ۋە كۆرگەن كىشى. بۇ ئىشلارنى ئاكلىغاندا بۇلارنى ئاكلىغۇچى ۋە كۆرگۈنىمەدە، بۇلارنى ماڭا كۆرسەتكەن يەرىشتىگە سەجە قىلغىلى ۋە كۆرگەندە، مېنىڭغا بۇلارنى كۆرسەتكەن يەرىشتىنىڭ ئالدىغا سەجە ئايىغى ئالدىغا يېقلىدىم.
REV 22:9	لېكىن ئۇ ماڭا: «ھەرگىز بۇنداق قىلما! مەنمۇ سىز بىلەن يەيغەمبەرلەر بىلەن لېكىن ئۇ ماڭا: – ھەرگىز ئۇنداق قىلما! مەنمۇ خۇدانىڭ سەن ۋە قېرىشداشلىرىڭ بولغان يەيغەمبەرلەر بىلەن ئوخشاش قۇل-خىزمەتكارىمەن.	لېكىن ئۇ ماڭا: «ھەرگىز بۇنداق قىلما! مەنمۇ سىز بىلەن يەيغەمبەرلەر بىلەن بىرگە خۇدا قۇل بولۇپ تۇرام، يەقهت خۇدا ئىبادەت قىلىڭ!» دېدى.
REV 22:10	ئۇ ماڭا يەنە: – بۇ كىتابتىكى بېشارەتنىڭ سۆزلىرىنى بېچەتلەمە؛ چۈنكى بۇلارنىڭ ۋاقتى يېقىن كەلدى.	ئۇ ماڭا يەنە: – بۇ كىتابتىكى بېشارەتنىڭ سۆزلىرىنى يايما، چۈنكى ۋاقتى يېقىن كەلدى.
REV 22:11	قەبىھلىك قىلغۇچى كىشى قەبىھلىكى قىلىۋەرسۇن؛ يەسکەش كىش بولسا يەسکەشلىكتە تۇرۇۋەرسۇن؛ ھەققانىي كىشى بولسا ھەققانىيلقىنى يۈرگۈزۈۋەرسۇن؛ ياك-مۇقەددەس كىش بولسا ياك-مۇقەددەسلىكتە تۇرۇۋەرسۇن، – دېدى.	ئادالەتسىز كىشى ئادالەتسىزلىك قىلىپ بارسۇن؛ قوراپ كەتكەن كىش قوراپ بارسۇن؛ توغرا كىشى توغرا بارسۇن؛ ياك كىشى ياكلىقىدا بارسۇن.
REV 22:12	«مانا، يات يېقىندا كېلىمەن! ھەركىمنىڭ ئەمەلىيىتىگە قاراپ بېرىدىغىنىمىن ئۆزۈم بىلەن بىلە ئېلىپ كېلىمەن.	«بایقۇ، مەن يات كېلىپ قالىم! ھەر بىر كىشىنىڭ ئەمگەكىگە ئاساسەن، مەن بېرىدىغان مۇڭافاتىنى ئۆزۈم بىلەن ئاپرىپ كېلىمەن.»
REV 22:13	مەن ئالفا ۋە «ئومېڭا»، بىرىنچى ۋە ئاخىرقى، مۇقەددىمە ۋە خاتىمە ئۆزۈمدۈرمەن.	مەن ئالفا ۋە «ئومېڭا»، بىرىنچى ۋە ئاخىرقى، باشلىقى ۋە ئاخىرقى مەنمەن.
REV 22:14	ھاياتلىق دەرىخنىڭ مېۋسىدىن نېسىپ بولۇش ۋە دەرۋازىلىرىدىن شەھەرگە كىرىشكە مۇيەسسىھر بولۇش ئۇچۇن تۈنلىرىنى يۈغانلار بەختلىكتۇر!	بەختلىك بولغانلار - ئۇنىڭ بۇيرۇقىنى ئورۇنداشلار، چۈنكى ئۇلارغا ھايات دەرىخغا هووقۇق بېرىلىدۇ ۋە شەھەر دەرۋازىلىرىدىن كىرىپ كېتەلەيدۇ!
REV 22:15	شەھەرنىڭ سىرتىدىكىلەر - ئىتلار، سېھىرگەرلەر، بۇزۇقلۇق قىلغۇچىلار، قاتىلار، بۇتپەرەسلەر، يالغانچىلىقا خۇشتار بولغانلار ۋە ئەمەل قىلغۇچىلاردۇر.	شەھەر دېگەن جايىدىن سىرتىتا تۇرغانلار: ئىتلار، سېھىرچىلار، بۇزۇق ئىش قاتىلار، قاتىلار، بۇت ئىبادەتچىلەر، يالغاننى ياقتۇرۇپ، يالغان بىلەن ياشايدىغانلار.
REV 22:16	«مەنكى ئەيسا جامائەتلەرنى دەپ سىلەرگە بۇ ئىشلارنىڭ گۇۋاھلىقىنى يەتكۈزۈش ئۇچۇن يەرىشتەمنى ئەۋەتىم، داۋۇتنىڭ يىلتىزى ھەن نەسىلى، يارلاق تالڭى يۈلتۈزىدۈرمەن!»	«مەن ئەيسا، جامائەتلەر ئۇچۇن بۇ ئىشلارنىڭ گۇۋاھلىقىنى سىلەرگە يەتكۈزۈش ئۇچۇن يەرىشتەمنى ئەۋەتىم. مەن داۋۇتنىڭ يىلتىزى ۋە نەسىلى، يارلاق تالڭى يۈلتۈزىدۈرمەن!»
REV 22:17	روھ ۋە توبى بولىدىغان قىز: «كەل!» دەيدۇ. ئاكلىغۇچى: «كەل!» دېسۇن.	روھ بىلەن كۆيۈك قىز: «كەلگىلە!» دەپ دەيدۇ. ئاكلىغۇچى: «كەلگىلە!» دەپ دېسۇن. سۇئۇيغۇچى ھەرقايىس كىشى كەلسۇن، ئىستەپ تۇرغۇچى ئۇسسىسغۇچى ھەركىم كەلسۇن، خالغان ھەركىم ھاياتلىق سۈبىدىن ھەقسىز ئىچسۇن.
REV 22:18	مەنكى بۇ كىتابتىكى بېشارەتنىڭ سۆزلىرىنى ئاكلىغانلارغا گۇۋاھلىق بېرىپ ئاگاھلاشتۇرام؛ ئەگەر كىم بۇ سۆزلەرگە نېمە قوشۇپ قوشىسا، خۇدا ئۇنىڭغا ئاگاھلاندۇرمەنلىكى: كىمدىكىم بۇ سۆزلەرگە بېرىپىمنى قوشىسا، خۇدا ئۇنىڭغا بۇ كىتابتا بېزلىغان بالاينا يەتلەرنى قوشىدۇ.	مەنكى بۇ كىتابتىكى يەيغەمبەرلىكدىن بىر سۆزلىرنى ئاكلىغان ھەر بىر كىشىگە ئاگاھلاشتۇرام؛ ئەگەر كىم بۇ سۆزلەرگە نېمە قوشۇپ قوشىسا، خۇدا ئۇنىڭغا ئاگاھلاندۇرمەنلىكى: كىمدىكىم بۇ سۆزلەرگە بېرىپىمنى قوشىسا، خۇدا ئۇنىڭغا بۇ كىتابتا بېزلىغان ئازابلارنى قوشۇپ بېرىدۇ.
REV 22:19	ئەگەر كىم بۇ كىتابنىڭ سۆزلەرلىكدىن بىر سۆزنى ئۆچۈرۈپ تاشلىسا، خۇدا كىمدىكىم بۇ بېشارەتلەك كىتابنىڭ سۆزلىرىدىن بىر بىر سۆزنى ئېلىپ تاشلىسا، خۇدا مامۇ ئۇنىڭدىن بۇ كىتابتا بېزلىغان ھاياتلىق دەرىخدىن ۋە مۇقەددەس شەھەردەن بولىدىغان نېسۋىسسىنى ئېلىپ تاشلايدۇ.	ئەگەر كىم بۇ كىتابنىڭ سۆزلەرلىكدىن بىر سۆزنى ئۆچۈرۈپ تاشلىسا، خۇدا كىمدىكىم بۇ بېشارەتلەك كىتابنىڭ سۆزلىرىدىن بىر بىر سۆزنى ئېلىپ تاشلىسا، خۇدا مامۇ ئۇنىڭدىن بۇ كىتابتا بېزلىغان ھاياتلىق دەرىخدىن ۋە مۇقەددەس شەھەردەن بولىدىغان نېسۋىسسىنى ئېلىپ تاشلايدۇ.
REV 22:20	– مانا، بۇلارغا ئاكاھ-گۇۋاھ بەرگۇچى بولسا مۇنداق دەيدۇ: – «شۇنداق، قارا، بۇلارغا گۇۋاھلىق بەرگۇچى دەيدۇ؛ «ھەئە، تېزلا كېلىمەن! ئامىن!	– مانا، بۇلارغا ئاكاھ-گۇۋاھ بەرگۇچى بەرگۇچى دەيدۇ؛ «ھەئە، تېزلا كېلىمەن! ئامىن!

Reference	Before	After
REV 22:21	پات يېقىندا كېلىمەن!» – «ئامن! كەل، يا رەب ئەيسا! رەب ئەيسا مەسىھىنىڭ مېھىر-شەيقتى بارلىق مۇقدىدەس بەندىلەر بىلەن بىلە بولغاي، ئامن!	كەل، يا رەب ئەيسا! ئىسا مەسىھە رەبىنىڭ ئاتمىشلىقى ھەممە ياكلاز بىلەن بولسۇن. ئامن!